

ST. IGNATIUS COLLEGE

Chicago

262.01 *Bruc*

No. 8749 138

ST. IGNATIUS
HIGH SCHOOL LIBRARY
1076 W. ROOSEVELT ROAD

H
262

B₀

v.12

8749

The Faculty Library
St. Ignatius High School
Chicago, Illinois

Date Loaned

[illegible]

Demco 292-5

Digitized by the Internet Archive
in 2013

SUMMA AUREA

DE LAUDIBUS

BEATISSIMÆ VIRGINIS Mariæ,

DEI GENITRICIS SINE LABE CONCEPTÆ.

SUMMA AUREA

DE LUDWIG

DEATSEHE YTHONIE NARRIE

AN DER UNIVERSITÄT ZÜRICH

SUMMA AUREA

DE LAUDIBUS

BEATISSIMÆ VIRGINIS MARIÆ,

DEI GENITRICIS SINE LABE CONCEPTÆ,

OMNIA QUÆ DE GLORIOSISSIMA VIRGINE MARIA DEIPARA SCRIPTA PRÆCLARIORA REPERIUNTUR IN
SACRIS BIBLIIS, OPERIBUS SANCTORUM PATRUM, DECRETIS CONCILIORUM, CONSTITUTIONIBUS
ROMANORUM PONTIFICUM ET LIBRIS CELEBERRIMORUM DOCTORUM, HISTORICA
METHODO ET ORDINE TEMPORUM DIGESTA, COMPLECTENS;

NEC NON

MONUMENTA HAGIOGRAPHICA, LITURGICA, THEOLOGICA, ASCETICA, ENCOMIASTICA, PARÆNETICA, ETC.,
QUIBUS ADSTRUITUR, ILLUSTRATUR, VINDICATUR DOGMA CATHOLICUM DE PRÆROGATIVIS,
VIRTUTIBUS, CULTU, INTERCESSIONE ET LAUDIBUS SANCTISSIMÆ VIRGINIS DEIPARÆ.

HOC OPUS VERE AUREUM

CUNCTIS B. MARIAE PIIS CULTORIBUS, DIVINI VERBI PRAECONIIBUS, ANIMARUM PASTORIBUS,
THEOLOGIS, SACRAE SCRIPTURAE INTERPRETIBUS, CATECHISTIS, ETC., ETC.,
PERUTILE, IMO NECESSARIUM,

DEDICAVIT

EMINENTISSIMO S. R. E. CARDINALI F.-N. MORLOT,

PARISIENSI ARCHIEPISCOPO,

COLLEGIT, DISTINCTE ET ORDINATE DISPOSUIT, RECENSUIT, DISSERTATIONIBUS
AC NOTIS LOCUPLETAVIT, ATQUE IN V PARTES DISTRIBUIT

JOANNES JACOBUS BOURASSÉ,

CANONICUS ECCLESIAE METROPOLITANÆ TURONENSIS.

*Hocce opus, quod sub titulo: LIBER MARIÆ ET FILIORUM EJUS annuntiaverat,
nunc propriis sumptibus edit J.-P. MIGNE,*

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE

CURSUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS EDITOR.

TOMUS DUODECIMUS ET ULTIMUS.

VENEUNT 12 VOLUMINA 80 FRANCIS GALLICIS.

EXCUDEBATUR ET VENIT APUD J.-P. MIGNE EDITOREM,
IN VIA DICTA D'AMBOISE, OLIM PROPE PORTAM LUTETIÆ PARISIORUM VULGO D'ENFER
NOMINATAM, SEU PETIT-MONTROUGE, NUNC VERO INTRA MOENIA PARISINA.

1862

ST. IGNATIUS
HIGH SCHOOL LIBRARY
1076 W. ROOSEVELT ROAD

ELENCHUS

OPERUM QUÆ IN HOCCE VOLUMINE DUODECIMO ET ULTIMO *SUMMÆ AURÆ*
CONTINENTUR.

SUMMA AUREA DE LAUDIBUS B. VIRGINIS Mariæ.

PEREGRINATIONES MARIANÆ.

ATLAS MARIANUS, quo sanctæ Dei Genitricis Mariæ Imaginum miraculosarum origines
duodecim historiarum centuriis explicantur, auctore Guilielmo GUMPPENBERG, S. J.
(Continuatio.)

col. 9.

SECTIO DECIMA.

DE IMITATIONE B. Mariæ VIRGINIS libellus a canonico Marchtallensi Ord. Præmonstr.
concinnatus, ex mss. transsumptus a P. SEBASTIANO SAILER.

715

PARS QUINTA.

BENEFICIA ET MIRA, INTERCEDENTE B. VIRGINE MARIA, ECCLESIE AC FIDELIBUS
CONCESSA.

SECTIO UNICA.

MIRANDA MARIANA, sive Mira ope B. Mariæ Virginis circa mortales patrata, a R. P.
IGNATIO BRENTANO CIMAROLO, O. S. B.

743

Indices Rerum.

1209

PEREGRINATIONES MARIANÆ.

ATLANTIS MARIANI

CONTINUATIO.

TRIAS SECUNDA,

CONTINENS IV, V, VI CENTURIAM HISTORIARUM DE ORIGINE IMAGINUM
MIRACULOSARUM,

MARIÆ FILII DEI MATRI AB AUCTORE DICATA.

O Domine, ego servus tuus : ego servus tuus, et filius
ancillæ tuæ. (Psal. cny, 16.)

PROGRAMMA.

*Salve, Regina, Mater misericordiæ, Vita, Dulcedo et Spes nostra, salve. Ad te clamamus exsules filii
Eevæ. Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrymarum valle. Eia ergo, Advocata nostra, illos tuos
misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis vost hoc exsilium
ostende. O clemens ! O pia ! O dulcis Virgo Maria !*

ANAGRAMMA.

*Me salvere cupis : venio tua, Virgo, sodalis.
Sic te claudio sinu : Mater, lac accipe nostrum.
Ubere cœlestes destillo mellis honores,
Et tergo lacrymas et vultum amplector amatum.
Arbor ero vitæ, spes si in me fixa reclinet,
Fide Deo ; juvat ingenuos mea cura sodales :
Dein vultu ostenso, mea maxima gloria Christi,
Te fessum (o jucunda dies !) in sidera condet.*

Auctore R. P. BOHUSLAV BALBINO, S. J.

CENTURIA IV.

CCCI. — Imago B. V. miraculosa de Columna
Montis Politiani in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. En ! mira Gemma lucida, pura navis.

1. Pietas non captivatur. — 2. Rudera miraculosa.
— 3. Statua empta.

Hanc Deiparæ statuam de Columna ideo nomino,
quia supra columnam ipsa Deipara, æque atque
Cæsaraugustæ visibilem se dare dignata est. Urbs
Montis Politiani templum Deiparæ habuit, quod
impious comes Mannus impie destruxit, populo nec
mutire auso contra tyranni imperia. Atque ut tem-
plum ipse quidem demolitus sit, populi tamen
pietas in Virginem erecta mansit, et stetit integra ;

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

siquidem non infrequentius adibant orationis causa
murorum rudera, quam olim integrum templum.

Margarita virgo, Tertii Ordinis Servitarum, una
ex iis fuit quæ præ cæteris locum adiit sæpius, et
quidem nullo non die minimum semel. Audi, le-
ctor, modum, quo hæc virgo Deiparam orare so-
lita sit. Solabatur eam, inquit auctor, iis omnino
verbis, quibus femina feminam solari solet propter
domum combustam. Nec templum una ruina cecidit ;
integri biennii labor fuit. Palatio nempe struendo
adhibiti sunt templi lapides. Demum ad ipsam Dei-
paræ statuam ventum est, quam a murariis prece
et pretio obtinuit Margarita, et domi deposuit,
domum illi totam templi loco dedicans.

At vero Deipara sæpius apparens, imperavit, restitueret loco suo statuam, et ad rudera reponeret, quin imo civibus nomine suo imperaret templi reparationem. Excusavit se non semel Margarita, sive quod tanti nuntii bajula esse nollet, unde sanctitatis nomen haberet, sive quod thesauro suo se privare nollet. Tum Virgo: Quandoquidem tu reponere statuam meam non vis, curato, ut id faciant angeli, quorum novem e turba tunc præsentem promptissimi inter accensas faces sublatam e domo statuam ad rudera deportant, eamque columnæ igneae imponunt. Nec defuere spectatores: siquidem, teste Gianio, plerique e populo spectaculo fuere præsentem; nec diu morati, eam a columna ignea iterum depositam inter cantus et odores ad rudera templi deportarunt, et eo in loco, unde accepta erat, deposuerunt.

Interea Margarita præparatos in Deiparam inveniens animos, denuntiat civibus imperia quæ acceperat, de fabrica templi restauranda, quin imo ipsa Virginis verba, ut acceperat, retulit, quæ hic appono: « Non graveris (ego enim sum, quæ jubeo) Politiano populo edicere, ut meam hanc sacram ædem quamprimum reficiant: et pro signo habe, quod simul ac tu hæc dices civibus, te in cælum ad me receptura sum. » Respondit eventus: etenim his verbis finitis, conversa Margarita, flexis humi genibus ad sanctam imaginem, vivere desistit, et quam sanctissime in omnium conspectu expiravit. Non opus erat, ulterius hortari populum ad restaurandum Deiparæ templum, nec quidquam reluctantem tyranno: quia majora urgebant imperia. Templo finito, habitus sanctæ statuæ honor est, qui in hodiernum diem durat, non gratis: quia eum Deipara miraculosos beneficiis compensavit, et hodieum compensat. Facta hæc sunt anno 1578, ut ait Gianius in *Annalibus Servitarum*.

CCCH. — Imago B. V. miraculosa de Campiglio. Campiglii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gemma salutata a Dei nuntio mire pura.

1. Angeli laborantes. — 2. Miraculum Columnæ. — 3. Felix somnus.

Hoc templum miraculo raro famam suam habet. Templum enim cum in campo ædificaretur, trabes, et cum calce lapides, nocturno angelorum labore, in hunc locum ubi nunc stat, devenere. Una præterea columna lapidea, quæ erigi ab architectis nulla arte potuit, cum ad pomeridianam quietem se per brevem horam operarii contulissent, sponte se erexit, et stare visa est, non sine pio murariorum horrore, qui plus, quam satis est, suæ ignorantie conscii, neminem inter se invenere, in quem tanti artificii suspicio cadere posset. In authentico instrumento, quod ab excellent. principe Carolo Madruzio, episcopo Tridentino, accepi, sunt etiam miracula, quæ tamen, quia exotica non sunt, omitto.

Cæterum columnas diversis modis miraculose erectas fuisse, afferro in sequentibus plura exempla; nullam tamen præter hanc habeo, quæ sine operariorum manibus, imo dormientibus operariis, erecta sit, si Cæsaraugustanam excipias, quam angeli erexere, nulla hominum manu admota.

CCCHII. — Imago B. V. miraculosa S. Mariæ Populi, Tarenti in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Salve, O Mater! unica pura, nitida gemma.

1. Statua B. Virginis in altari Veneris. — 2. Venus indiget thure; non meretur. — 3. Antiquitas.

Sola traditione constat, hanc sanctam iconem fidei Christianæ coævam esse. Cæterum perantiqua est. Sanctus Cataldus, primus Tarentinorum episcopus et apostolus, vix urbem ingressus, Veneris deditam cultui invenit. Statua hujus in ara conspecta Cataldo nauseam movit primum, tum etiam bilem. Investus ille luculenta oratione in propudiosam deam, docuit male thura dari tam foetenti numini. Itaque, hac ex aris deturbata, Virginis statuam aris digniorem reposuit, quam hanc ipsam esse aiunt, quæ hodie miraculis clara a Tarentinis colitur. R. P. rector Tarentinus, soc. Jesu.

Pluries contigit ut coleretur Deipara adhuc incognita, ut videbimus in decursu historiarum. Ita certe Athenienses veri Dei cultores fuere ea in ara, in qua Deum ignotum coluere, ex qua sanctus Apostolus Paulus occasionem prædicandæ fidei accepit, ut habetur in Actis apostolorum; ita Carnoti in Gallia colebatur Virgo paritura centum et amplius annis ante, quam nasceretur, ut videbimus suo loco.

CCCHIV. — Imago B. V. miraculosa Kellerspachensis, Confluentiae in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Una mira ac pura Gemma de alto venisti.

1. Statua in fluvium abjecta. — 2. Punita manus. — 3. Dolor capitis curatus.

Confluentia urbs est ad Rheni et Mosellæ confluxum. Statua Mariæ Dolorosæ hodie in templo societatis Jesu miraculis clara colitur; jam priori sæculo in Nassoviæ comitatu cultum suum habuit concursu accolarum celebrem, quem frequentia Virginis Deiparæ et rara miracula ciebant, quemque hæresis Nassoviam inundans abstulit. Eam ob causam inde huc non longo itinere translata est, ut referam. Olim, inquam, cum anno 1502 adhuc coleretur in æde campestri Kellerspachensi prope Westlariam, Gertrudis Hauptina, honesti viri filia, gravi ægitudine pressa, voto ad hanc statuam facto, convaluit. Paucis post lustris invalescente, ut dixi, hæresi, impius e popina rusticus domum redux eam per ludibrium templo exemit anno 1529,

atque in profluentem dejecit, in quas vellet oras nataturam. Sed statua limo infixâ ab undis ablata non est. Tanti sceleris pœnas illa adhuc die dextra dedit, inter rixas ita tractata, ut per omnem vitam inutilis esset.

Altero die Ludovicus Gerardus, unus e divitibus plebis, visam e limo extraxit, suoque prædio intulit, Gerbenheimium dicto. Rescivit iniquam statuæ sacræ sortem Gertrudis, matrona tum honestissima, et Virgini Deiparæ ob redditam olim valetudinem adhuc grata. Itaque majore adhuc gratitudinis Virginem excitatura ad novos favores, precibus a Ludovico sanctam statuam extorquet, et domi suæ honestissimo loco, in sacelli formam, quantum liceat, accommodato, collocat, colitque religiose, dum eam meritis gravem mors non infelix cœlo intulit, anno 1564.

Nicolaus Kraßerus, senatorii ordinis, ut cæterarum rerum, ita et statuæ sacræ hæres, eam domi suæ magno rerum suarum bono coluit. Paulo post in manus devenit admodum reverendi Matthiæ Kelleri, officialis Trevirensis, et cum ea Deiparæ favor, quem et domi suæ desiderabat et copiose experiebatur, capitis præsertim dolore medicorum artem superante, ad statuæ sacræ ingressum, liberatur.

Gratitudo viri Virgini non ingrata fuit, qua decrevit dignis honoribus publico dare, et soc. Jesu templo inferre: quod quamprimum anno 1578 solemni ritu factum est, revixit in populis antiqua pietas, et in Deipara fons gratiarum apertus: anno præsertim 1617, quo novo templo est illata, et quia nova semper accepit incrementa Virginis honor, populorum pietati datum est, ut medio in templo anno 1638 novum altare strueretur imagini, cætera pedem unum non excedenti, et ligneæ. Durat hodieque, et in dies augetur cum donariis pietas: miracula et rara et copiosa quia typis edita nondum sunt, ad nos non pervenere. Ita R. P. Joan. Bilstein, soc. Jesu.

CCCIV. — Imago B. V. miraculosa de Monte Politiano. M. Politianus in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nite, o pura macula uti gemma radians.*

1. Lusor thaumaturgus. — 2. Nomine indignus. — 3. Satis lusisti.

Iterum affero lusoris perditum miraculum; neque enim scelestorum hominum gens ulla est, patrandorum miraculorum peritior, lusoribus: qui quo scelestiores sunt, eo majora, plura et rariora, cum volunt, et quoties volunt, patrant. Hic certe lusor Montis Politiani incola, uno miraculo contentus non fuit: quinque elicit una cum sanguine; nec gladio usus, aut machæra, pugio brevis sufficit in tot vulnera miraculosa. Cætera mens impia, et obsequiosa in scelus dextera peregit. Hominis nomen quia, ut reor, in cœlo scriptum non est, ne-

glexere etiam majores; ne familiæ incurreretur infamia, lusorem dixisse contenti: ut posteri scient, quantum superi lusoribus debeant.

Imago est Virginis Filium tenentis brachio, sævissimum quemque vel solo aspectu lenitura; si quidem lusor non sit; hi enim quocunque etiam dulcissimo superum aspectu leniri non possunt; vel si possunt, non solent. Hæc ideo ab homine rabido vulnerata, quia prima occurrit, quinquies vulnerata, quinquies sanguinem dedit, in ipsam usque terram copiose profluentem. Plura ad me missa non sunt, quam quod in hodiernum usque diem fons e vulneribus profluat, non quidem sanguinis, sed beneficiorum, neque ultra de reo inquire volui: quia nil refert, humine an sublime putrescat. (Joannes Baptista Alberti)

CCCVI. — Imago B. V. miraculosa in Umbra, Lauffenæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nite, viva gemma, pretiosa, clara, munda.*

1. Felix Umbra. — 2. Pietas Umbrae similis. — 3. Phrenetici.

In pago Lauffensi Superioris Austriae in monte vicino, statua hæc gypsea reperta traditur; altitudo est paulo major quatuor pedibus; mons nomen habet a pietate: Fromberg vernacula vocatur, quasi mons pius: delata sacra statua in subjectam planitiem, hospitium non recusavit, nec, ut sæpe solet, in montem est regressa.

Templum statim ædificatum est ære, quod accolere contulerunt. Et quia montis amœna umbra templum majore diei parte tegit, sortita est *Maria in Umbra*. Et vero umbra fuit ad eam confugientibus; quod perantiqua anathemata e muris pendencia abunde testantur. Phrenetico hic maxime morbo mœderi Deiparam, fama est. Eam ob causam nobilis Alexius Lauffner anno 1456, sacellum templo adjunxit, adjunctis annuis redditibus: secuti deinde archiduces Austriae, qui novis redditibus templum parochiale fecerunt.

Ne putes, frustra ab umbra nomen titulumque haberi; scito ad umbrae modum, pietatem hic loci incrementum suum accepisse, et perdidisse: prima et ultima diei parte umbra grandescit; ipso meridie exigua, vel nulla. Ita initio maxima, quæ hic fuit Austriae pietas, tempore quo hæresis dominabatur, exigua fuit, vel nulla: nunc iterum crescit. Certe anno 1641, templum redigi debuit in ampliorem formam, quæ peregrinos eorumque pietatem caperet. Ubi hoc notatum a sagacioribus est, sacram statuam ab altari majore in vicinum sacellum, durante fabrica, tantisper deportatam, sex fortium virorum lacertos fatigasse: finito opere a duobus nullo pene labore reportatam.

Ad hæc pestis, quæ anno 1634 omnem late viciniam fœdum in modum afflixit, huic pago omnino pepercit. Incolæ ascribunt precibus suis, quas ad hanc sacram statuam diu noctuque fundebant.

Cæterum pietas in dies augetur, multum allaborantibus RR. PP. societatis Jesu, quorum curæ templum hoc commissum est. Ita R. P. Joannes Eissert ad me perscripsit.

CCCVII. — Imago B. V. miraculosa de Pace, Veronæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gemma lucida, animata es in utero pura.

1. Platea S. Michaelis. — 2. Imagines non diu probandæ. — 3. Episcopi desiderium.

Bello, quod Veronam principio sæculi præteriti vexavit, quodcumque illud fuerit, suburbia omnino afflixit, quæ ipsi cives in urbis defensionem coæquarunt solo. Vastatores tamen columnam præteriere illasam, cui jam ducentis annis honores a populo dati sunt, propter Deiparæ imaginem; unde quandoque beneficium, quod postulabant, abstulerunt. Illustris eapropter jam erat ac celebris; quanquam optassent boni quique templum. Finito bello circa annum 1559, concursus priore major coegit episcopum cogitare de translatione in urbem, urbisque templum quodpiam, in quo decentius, quam hic sub dio, coli posset, quanquam quia læta pax omnem securitatem dabat, optasset potius, ipso in loco templum, siquidem opes non deessent necessariæ.

Quod episcopi desiderium ubi cives rescivere, piaculum rati, exigere loco suo justissime plus duobus sæculis possesso tantam benefactricem, cum qua fortassis ipsa beneficia, adeoque omnis spes resque migratura esset; quam celerrime comportatis pecuniis, episcopi pia vota æquarunt.

Primi omnium fuere, qui plateam S. Michaelis incolebant: hi quatuor campos rite emptos in dotem futuri templi obtulere. Tum enim vero majoribus animis datum fabricæ initium est: aucta quoque Veronensium pietas, etiam accolæ accivit: qui et ipsi ut plurimum petita beneficia etiam miraculosa obtinuerunt. Ita propagata pietas in hodiernum diem durat. (Joan. Bapt. Alberti.)

CCCVIII. — Imago B. V. miraculosa ad Fontem Frigidum, Caltenbrunnæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gemma auro nitida, pura et sine macula.

1. Scala cœli. — 2. Pietas inter pios propagatur. — 3. Conversio mirabilis.

Caltenbrunnensis, seu quæ ad Frigidum fontem est, Deiparæ statua, originem habet raram, quam dicere aggredior ex antiquissima et pene exesa scriptura; at hæc, quæ prope ad verbum transfero in linguam Latinam ex Germanica. Lapidum nescio quis imposuit statuiam Deiparæ; et quia lapis iste cum sua sancta statua juxta viam erat, plurimi invitabantur ad fundendas preces.

Observatum est, fertiles in vicina segetes, a pecoribus, quæ juxta pascabantur, nihil omnino de-

trimenti capere, sed nec grandines alicubi in vicina nocivas his segetibus damnum inferre. Adhæc vicinus quidam eremita locum frequentabat. Et vero fuit inventus emunctioris naris Aristarchus, qui eremitam ad templa relegaret, si precibus delectaretur; cui eremita, Ille, inquit, sacer locus est, et inde in cælum usque scala protenditur; quin olim hic locus in eam celebritatem exsurget, ut peregrinorum accurrens multitudo locum celebratura sit: denique templum erit.

Supervenit vir alius, etiam eremita, qui scalam ipsam ab altero prædictam vidit, et prioris eremite verba suis confirmavit: Macario nomen viro fuit. Et quia in ore duorum vel trium stat omne verbum, addo testem tertium, Germanum nobilem, qui Mediolani nobili Italo inter rixas mactato, Deiparam diu multumque precibus fatigavit, locum ei designaret, ubi peccata sua plangere, vitamque sancte finire posset: is in somno monitus est, ut quamprimum in vallem Oeni proficisceretur ad locum cui nomen Caltenbrunn, id est, ad Fontem frigidum. Ille tredecim servis equitibus comitatus venit Bruxium: et ad ipsum locum a peritis viarum ductus, servos dimisit, equos vendidit, et sacellum ædificavit huic ipsi sacræ statuae, quam et in loco quæsito invenit, et alias jam inter privatos celebrem inauduit.

Hic penitentiam suam nobilis homo e Schenkenpergiana familia incepit, et vitam post aliquot annos sancte finivit. Ab hoc nobili eremita sæpius auditi sunt cantus angelici, ab aliis etiam visæ supplicationes prælato rubro vexillo: non resciri potuit, ex quo vicino pago, vel unde venerint; fuit quoque, qui juratus testaretur, se vocem audivisse sibi peccata sua exprobrantem, neminem tamen in aperto circum campo vidisse; alii vultum sacræ statuae viderunt rubescere, et iterum, ut ante, pallere.

Femina septennio sine hærede in matrimonio vixit; monita post preces in somno, prolem, quam peteret, in hoc templo obtenturam, venit, petiit, obtinuit, quin filius ille demum sacerdos primitias suas hoc in templo media nocte Nativitatis Domini inter pias parentum populique lacrymas celebravit, unicus parentum hæres solitus non raro enarrare, quam mirabilibus modis eum beata Virgo liberaverit, quoties periculum adibat. Duo præ cæteris viri observati sunt, qui se huic accurantium pietati opposuere, Christiani quidem, et quod caput est, Catholici, sed mundanæ sapientiæ pulli: quorum alter ad insaniam redactus turpi morte vitam finivit; alter e divitiis nulla sua culpa ad incitas redactus est; exemplum iis qui nihil boni cum ipsi agant, omnia bona sub specie majoris boni impedire conantur. Plura Epistola illa habet, quæ brevitate causa omitto. Hodie pietas ad hunc locum tanta, ut raro sine peregrino sit videre templum. Ita ad me R. D. Alexander Platner, loci parochus, fide publica per juratos testes misit

CCCIX. — Imago B. V. miraculosa Focensis,
Focæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu eia orientalis Gemma pura ac munda.*

1. Robur virginitatis. — 2. Rusticorum thesaurus in agro. — 3. Murus ægrotus.

Pieta beatæ Virginis imago, quæ in oppido Focensi hodie celeberrima colitur, nonaginta omnino annis ad pedem montis stetit in muro picta, et a populo Ameliensi in veneratione habita. Ne thesaurus, qui suus esset, Focensibus eriperetur, statuerunt imaginem cum parte muri ipsi oppido inferre, instigante, remque provomente capitaneo quodam Quirino Geraldini, nobili Amerino. Octingenti omnino operarii insistebant operi æquandæ viæ ut vel inde intelligas, patratris miraculis jam celeberrimum fuisse ab anno 1629, quo hæc fiebant, jamque reclinari murus, et excipi machinis debebat, cum ipsi architecti qui operi præerant, manus operi admoveere recusant, nempe hiatum muri advertere, nunquam ante observatum, qui certam imaginis ruinam, si moveretur loco portenderet.

Destitum itaque ab opere est, quod tantis impensis parabatur. Interea non defuere, qui quotidie Deiparæ prodigiosam imaginem viserent, viderentque hiatum illum velut vulnus muri, miris sed veris modis ita coaluisse, ut ne vestigium quidem appareret. Fassi sunt architecti, murum esse integrum, sanum et saluum, posse nunc in cilindros reclinari, et quam integerrime templo inferri. Ornatur pompa, indicitur supplicatio; populus frequentissimus convenit. At ubi appliciti muro funes sunt et machinæ, deprehensum est non murum esse, sed cautem Maresiam nullis viribus machinisque movendam.

Jamque altera vice destitum ab opere est, cum unus: Moveri, inquit, loco imago non potest, quia vero non vult; quadraginta, ut videtis, utique molem ferrent. Virgines adducite, hæc funes prehendant: sequetur sponte moles tota. Et vero ut postea etiam operarii operam suam aliquantum contulerint, nemo tamen, præter virgines, muri molem loco movere potuit. Hinc Focensibus præ gaudio lacrymæ, Virgini Deiparæ gratiæ et dona fluxere in Focenses. (Joan. Bapt. Alberti, l. II.)

CCCX. — Imago B. V. miraculosa Baselgana,
Baselgæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Gemma veneranda; I, tota pura macula.*

1. Lumina felicia. — 2. Tempestas sedatur. — 3. Cor in agro.

Valles circumjacentes communi pietate hanc sacram imaginem venerantur. Crediderim quoque, quod majore affectu, quam cæteras, siquidem agricolarum cor est, ubi eorum thesaurus, in agro. Hoc itaque circumjacentium terrarum supplicationes, ut frugibus bene sit. Authenticum instrumentum ad me missum ab excell. principe episcopi Tridentino Carolo Madruzio asserit, cælo irate, placari

campanarum sono turbines, pluvias, grandines, cessareque ædituos pulsare campanas non ante, quam videant duo vel tria lumina supra templi tectum, sub quo sancta imago stat, securos tempestatis aut finem adesse, aut vires nocendi frugibus abesse; quod non meminisse me uspiam legisse, in terris præsertim a mari remotis contingere: siquidem hæc lumina mari et nautis nota vix fama sua ad nos, qui mediterranei sumus, pervenerunt.

CCCXI. — Imago B. V. miraculosa de Insula,
Vicentiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, nivea Gemma; I, pura, tota munda clares.*

1. Nulla salus bello. — 2. Flent lapides. — 3. Incendium innocuum.

Non procul Vicentia villa est, quæ insule nomen habet: quia sola stat non parum a cæteris villis remota. Ad hanc in amœno colle templum est Deiparæ, in quo perantiqua et miraculosa Virginis imago est, quam RR. PP. canon. Regul. S. Augustini custodiunt. Statua est lapidea. Deipara Jesulum pectori appressum brachio tenet. Constat, templum hoc anno 1506 jam stetisse; anno 1411 restauratum cessit monialibus S. Birgittæ, quibus canonici S. Augustini regulares, qui hodie locum tenent, successere.

Lacrymis dignum est, quod anno 1513, a militibus spoliatum et incensum fuerit: quando et ipsa sancta statua lapidea, vidente populo, acerbissime flevit, et oculos clausit; ne domus suæ, totiusque pietatis vastatores et incendiarios, paulo post affuturos, cogeretur aspicere. Finito tamen bello restauratum est templum, et una cum templo pietas, quæ etiamnum durat, ut videre est ex anathematum et peregrinorum magno numero. (Relatio impressa.)

CCCXII. — Imago B. V. miraculosa Delle
Laste, Tridenti in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Gemma; I, Rosa intacta pure mundo, vale.*

1. Meridies ante meridiem. — 2. Desertum fertile. — 3. Baptismi gratia.

Montem habet urbs Tridentina ab oriente, hoc solo fertilem, quod imaginem Deiparæ habet beneficiis celebrem cælestibus. Cæterum mons ille cum solos lapides habeat, illosque non ad lapidearum voluntatem ferro domabiles, rupis asperæ incultæque et formam et nomen habet; atque etiam meretur non uno hoc vitio: nam et ubi solem orientem quotidie negat non exiguo temporis spatio, quamquam adhuc magis urbi nocet mons S. Jacobi ab occidente; ut qui altitudine sua adeo mature solem occidentem abscondit, ut meridies Tridenti hora undecima, id est, una hora ante meridiem, pulsa Salutationis angelicæ significetur.

Hi duo montes ventum ab occidente omnem, ab oriente ut plurimum negant: et quia a septentrione

mensibus æstivis aura nulla spirat, hinc est, quod uno solo meridionali ex Italia vento tota æstate vallis illa perfletur; sed et calorem auget; quod sol toto mane rupem altissimam S. Jacobi accendat, idemque toto pomeridiano tempore præstet rupi orientali, inde est, quod noctes diebus calidiores sint: dum accensi duo montes diurno sole calorem suum alter alteri certatim obijciant, sine ullo vel minimi zephyri refrigerio.

Constat experientia quotidiana ad alveum Athesis fluvii habitantibus, nec ipsius aquæ navigabilis fluxum, demisso versus aquam linteolo, tantum imprimere impetum, ut moveri possit. Has inter miseras solatio est B. Virginis imago, quam hodie RR. PP. Carmelitani in monte orientali colunt. Jamdudum est, quod illic columna steterit hæc pictura nobilis. Civezanenses, alique post difficilem montis ascensum hic quiescere soliti, una alterave Salutatione angelica Virginem honorarunt. Fuit etiam, qui maceria e frustis pulvere pyrio ruptarum rupium sine calce columnam circumdaret; ut speciem referret quasi inchoati ab architecto sacelli.

Hinc pietas transeuntium major, et altiores precantium cogitationes; qui se jam in templo fundere orationes, vel voce, vel imaginatione credebant, ut hæc pietas augetur necessarium erat, ut sancta imago sustineret vulnera et contumelias, et ad has inferendas opus erat Hebræo (si suspicioni credamus). Nam si inquisitum diligentius esset, forte lusor quispiam Christianus repertus esset, maxime cum vix unus et alter Hebræus, et quidem longe Tridento reperiatur. Hebræo, inquam, ut aiunt, opus erat, quem dæmon e Perguensi terra vicina accivit: is Filium Matremque in facie, inflicto vulnere, sauciavit, pugione usum fuisse credunt, qui vulnera curiosius intuentur. Porro vulnerum omnino quatuor sunt Virgini inflicta: supra frontem, in velo quod collum tegit, sub oculo sinistro, et in membris. Omnia non tantum scelestia, sed et gravi manu inflicta. Jesulum uno solo vulnere deformavit supra oculum sinistrum, sive quod satiata hominis rabies plus sævire noluerit, sive quod supervenientes tam atroci facto viatores metum ei incusserint, sive quod panicus cum timor in fugam egerit.

Fuit pictor Germanus, Christophorus Cestarius, qui totam Virginis iconem novis coloribus renovavit; remanserunt tamen vulnera tam in Virgine, quam in Virginis Filio; sive ea pictor de industria reliquerit, sive, quod aliqui putant, spretis coloribus iterum comparuerint (ut alibi non raro factum legimus). Sunt qui affirmant secunda quoque vice etiam ipsa vulnera coloribus tecta fuisse, et secunda quoque vice iterum comparuisse vulnera cum vultu utriusque; addunt quoque vultum Virginis venustiore comparuisse, et in horum testimonium adducunt filium pictoris, qui id sancte affirmabat.

Hinc pro miraculosa haberi cepta est, et digna majore honore. Prima omnium, quæ beneficium

accepit, femina fuit Antonia peregrina, e Cagnolano pago vicino oriunda. Hæc pecoribus pascendis intenta, quotidie locum accessit, Virginemque pietate, qua solent simplices, salutavit; seque exauditam in cælo sensit, quia et ipsa (huc usque surda) homines loquentes audire cœpit. Infans sine baptismo mortuus huc deportatus vagitu docuit, se vivere; et, baptismo accepto, vagire simul et vivere desiit. Hæc, aliaque justis examiniibus probata, et approbata fecerunt, ut eo in loco sacellum strueretur e ligno, et pro miraculo habitum est, quod ex operariis unus ex alto lapsus sit in terram, nullo prorsus damno. Seniores memorant, faciem Virginis mutasse vultum non semel, et nunc amœnam, nunc tristem comparuisse: talem nempe qualem videre intuentes merebantur: quod sanctus Gregorius de Christo peregrina forma discipulis in Emaus apparente olim dixit.

Porro etiam ab episcopo permissum, ut sanctissimum Missæ sacrificium in sacello diceretur. Unde populi accursus, et munera magno numero, nec minore pretio allata: quod posteris memorare non possem, nisi scriptum invenirem, fures una vice ducentorum nostratium florenorum munera abstulisse, plura utique abluros, nisi eos timor festinare coegisset.

Pœna exilii absentibus inflicta, utique nolentibus unquam redire Tridentum; ne autem alii eadem tentarent, gazophylacium singulis Sabbatis apertum, dedit raro minus centum florenis, e quibus pecuniis templum structum est longe a columna: ipsa columna a quadraginta operariis ad templum est deportata, bajulis non multum de pondere questis, deportata columna ad altare, muroque decore inserta: templum per duodecim annos a variis plerumque eremitis, curatum, dum demum RR. PP. Carmelitis datum est, qui hodie præclaro cœnobio, Galassii generalis ære extructo, cultum Deiparæ curant et augent, magno Tridentinorum bono: apud quos locus hic in summo honore habetur. Ipse ego locum sacrum frequenter accessi.

CCCXIII. — Imago B. V. miraculosa in Colle, Senis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Valde mane, o chara Gemma, nituisti pura.

1. Vultum pictura mutat. — 2. — Casus terret. — 3. Respuit imago tegi.

Decem passuum millibus abesse ab urbe Senensi scribitur templum hoc S. Jacobi RR. PP. Capucinorum, ubi hæc miraculosa imago colitur. Originem suam habuit, quod semel quædam mulieres eam facie viderint turbata. Hinc populi clamor, et lacrymæ, non sine interturbatione Officii divini, quod tunc canebatur. Itaque qui sacristiæ præerat, accurrit, et arrepto velo, tecturus totam sanctam iconem, altare ascendit per scalas, sed per eandem ita decidit, ut secundo, quanquam illæsum ascen-

dere recusaret. Hinc vota, hinc miracula, quæ et mutationem vultus probabant, et Leonem X. permovebant, ut Bulla authentica eam declararet miraculosam; edita quoque sunt miracula, a S. Officio rite approbata; ad me tamen nullum perscriptum est. (Joan. Bapt. Alberti Alfonsi.)

Tegi se non sinunt imagines quæ miraculose vultum mutant, ut videlicet sæpius contigisse in sequentibus historiis. Certe vultus sancti Francisci Xaverii, antequam veniret pestis quæ Neapolim tantum non depopulata est, cum variis modis frequentissime etiam quam pluribus insipientibus mutaretur, tegi etiam triplici velo non potuit, quin tamen mutatio vultus clare semper videretur; fugata per ipsum evidenti miraculo peste, in patrum urbis maxima pompa electus est.

CCCXIV. — Imago B. V. miraculosa Inviolata, Rivæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O mire pura tu, Gemma, in aula sancta Dei.*

1. Lacrymæ fontem augent. — 2. Templum pulcherrimum. — 3. Columna in altari.

Comitatum Tirolensem claudit, defenditque munitio ob situm loci non facile expugnabilis, ad ripam lacus, neque oppidum alio nomine celebre est, quam quod *Ripa* dicatur. Hoc templum habet forma, figura, pretio, picturis, auro ita venustum, ut cujuscunque regis aulam ornare et decorare queat. Aedificium hoc emin. card. Madruzus fecit, porro originem accipe anno 1605. Joannes Brusaferrus, terre hujus incolæ, carrum duxit frumento gravem cui filiolus octennis, Bartholomæus nomine, insidebat, centum vix passus, vel si quid amplius est, progressus, in lapidem impegit rotarum altera, et carrum concussit; simul etiam puerum excussit; et quod caput est, antrorsum, jacentemque supergressa rota miserando spectaculo obtrivit.

Ad pueri clamorem respexit pater; frustra equum sistere conatus, filium mortuum prius quam læsum intuitus est. Ille quos unquam sanctos miseris auxiliares audierat, inter lacrymas et gemitus invocat, sed omnibus sanctis præsentior erat Deipara, cujus imaginem vidit in columna vix duobus passibus a carro remotam; coram hac in genua prolapsus, preces una cum lacrymis pro filiolo fundit, sed ne longiores essent, ipse puer impedivit, qui patrem allocutus, se salvum sanumque stitit. Examinatum rite miraculum est, et columnæ major honor habitus a populis accurrentibus. Ex ipsa Veneta urbe fuerunt, qui locum inviserent, nec Virgo, cui titulus *Inviolata*, parcam se monstravit, levi munere allato emptæ sunt magnæ a multis gratiæ: usque dum partim ex allata pecunia, partim ære proprio emin. card. Madruzus hoc templum struxit, arte et pretio suo quamvis regiam urbem vel aulam ornatura.

Placet omnibus, quicumque totam Italiam curiose

inspexerunt. Porro columna stans adhuc loco suo altare majus facit; ita ut inter marmorea ornamenta in medio altari consistat. Hæc origo pietatis. Et ne femineum sexum Mater Inviolata præteriret, Jacoba Bulla, honesta Ripæ femina, ex alto delapsa utrumque crus fregit. Voto facto, sanatam pedesque restitutos admirati sunt chirurgi; hinc incolæ Matrem inviolatam novis laudibus celebrare, utrumque miraculum fundator templi præclaro penicillo in templo pingi jussit. Templum denique, ut ante memoravi tantæ venustatis est, ut vel ipsa fabrica, et multiplex pretiosaque pictura faciat, ut hominem quantumvis curiosum huc venisse non pœniteat. Cœnobium incolunt RR. PP. S. Hieronymi.

CCCXV. — Imago B. V. miraculosa Ab Angelo, Faventiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu sane Gemma purior lacte, anima diva.*

1. Angelus pictor. — 2. Traditio perpetua. — Visa imago.

Faventina civitas ex singulari Virginis favore thesaurum habet, Florentino parem, sed multo antiquiorem, Imaginem Deiparæ, quam pingere cœpit pictorum peritissimus, quamque ultimam manum admovens (sic Deipara volente) angelus absolvit si rei hujus testes litteras lector petat, quia eas tot bellorum vicissitudines abstulere nemo est Faventinorum, qui eas exhibere queat. Religiosi Cistercienses sanctæ iconis custodes hoc solum inter cœnobii Diaria reperiunt: anno 1572, septimo die Septembris, discoopertam fuisse inter confluentis populi pia suspiria, non sine evidentibus miraculis, quæ Regina angelorum in ægros prodedit. Plura non perscripsit R. P. Alexander Boselli provinc. soc. Jesu.

Quantum traditioni uniformi præsertim antiquæ credendum sit, tractant et probant controversiæ qui loquuntur de traditionibus Ecclesiæ universalibus, quorum assertiones, etiam sua proportionē, intelligi debent de particularibus unius loci. Male quoque cum Catholicis ageretur si exustis monumentis etiam aboleretur omnis memoria.

CCCXVI. — Imago B. Virginis miraculosa Bagolina, Bagolini in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu. o sacra Dei Gemma, inventa pura mali.*

1. Consilium B. Virginis. — 2. Femina templum ædificat. — 3. Parentes repugnant vocationi.

Bagolinum pagus est diœcesis Tridentinæ; pagus hic beatus est vel ideo, quod in eo nata sit beata Lucia sanctissima monialis. Hæc a Deipara est monita ut pro oratione, qua jam a prima infantia mire delectabatur, locum quæreretur solitarium, paulo post futurum ut inter ancillas suas numeretur; fecit illa, quod imperatum erat; sed paren-

tibus invitit : ut qui non solitariam, sed socialem vellent. Ita devenit ad annum ætatis vicesimum sextum; erat is annus post Christum millesimus quingentesimus decimus quintus, quo una cum socia, quam sibi non ita pridem asciverat, beatæ Virgini sacellum instruxit, et ex piorum eleemosynis extra domum parentis vivere cepit: locus sacelli vocabatur *Platea de Roncho*. RR. PP. Servitæ instantissimis precibus petentem anno 1518 susceperunt, eique ordinis habitum induerunt: quinimo missi Patres, qui e sacello illo templum construerent, et ei cœnobium monialium adungerent, qui is ipse locus est, ubi Lucie B. Virgo apparuit. Ita Lucia illo in loco, qui in hodiernum diem miraculosus est, et ab accolis frequentatur, vixit usque ad annum 1520, quo sancte obiit 20 Septembris. (Ita F. Angelus Gianius, cent. III, l. vi, c. 3 *Annalium*.)

CCCXVII. — Imago B. V. miraculosa Montis Viridis, Grumi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma divina, pura lacta et orna Jesum.*

1. Thesaurus in trivio. — 2. Titulum dat B. Virgini. — 3. Concursus piorum.

Aburbe Bario in Apulia ad duodecimum milliarium est oppidum quod Grumo vocatur. Hic pervetusta et miraculosa Deiparæ imago colitur, olim Lauretana dicta, quia Lauretanae non absimilis. Hodie a Monte Viridi, in quo est, nomen habet. His annis tanta percubuit per totam Apuliam hujus sanctissimæ imaginis fama, et adeo crebris beneficiis clientes suos prosequitur, ut undequaque ad novas gratias impetrandas a cœli Regina, quotidie illuc confluant non vicini modo, sed etiam longe dissiti; nec his tantum temporibus, sed jam olim, quod ex perantiquis codicibus habetur. Diu, in eo pluribus sæculis extra oppidi mœnia in trivio jacerat incognita. Hodie piorum liberalitate templum habet per amplum et venustum, et Montis Viridis titulum: quem sibi ferunt ipsam Virginem elegisse, et viro probo, cui ingenta virtus et sinceritas fidem fecit, per revelationem indicasse. (Ita R. P. Julius Cæsar Fazzari, rector soc. Jesu.)

CCCXVIII. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Passavii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma, at viva, pura, alma, cor Dei nitens.*

1. Lumina ambulantiæ. — 2. Visio canonici. — 3. Sabbati honor.

Hujus celeberrimæ imaginis originem sic accipe. Leopoldus Austriacus, Ferdinandi II imperatoris frater, imaginem habuit, de qua suo loco plurima dicam. Hanc vidit illustrissimus Dominus Marquardus de Schwendi, canonicus Passaviensis, vi non prosapia tantum, sed et virtute nobilis: ma-

gnisque precibus obtinuit ut ejus picturæ copiam in ectypo haberet.

Obtentam hanc imaginem perito penicillo depictam, et originali suo persimilem, dictus canonicus in cubiculo suo quotidiana prece longo tempore veneratus est. Fuit, cum in horto suo obambulans, per nocturnam auram, videret montem vicinum et densis arboribus silvestrem, cingi luminibus, velut in supplicationem ordinatis, locumque velut pia ambulatione circumiri. Miratus ille quidem est insolitum spectaculum: sed cum nec, quid portenderent lumina, sciret, nec ignoraret, etiam Stygium Alastorem in lucis angelum se nonnunquam transmutare, speciem hanc omnino neglexit. At vero ubi iterum oculis id visum objectum est, et, exacto terrore, gaudio delibutus est animus, frequentius sub vesperum instituit hortum accedere, et se jucundo hoc spectaculo recreare.

Observatum ab eo est diebus Sabbatinis et lumina fulgidiora apparere, et majore numero. Sabbati dies cogitationem ei ingessit, forte Deiparam, quam impense in sua imagine colebat, velle publicum cultum hoc in monte ab eo qui hæc videret. Nam quantum intellexi a peritis, nemo præter ipsum hæc lumina unquam intuitus est, quanquam fuerit, qui proderet, etiam ab aliis visa. Itaque quia solus hæc videbat, imaginem suam peti arguebat, præsertim cum opulentus esset, et rebus non impar.

Hæc contigerunt anno 1622; nec multis opus erat, cum enim vidit, se suamque imaginem atque etiam opes peti, obtenta ab episcopo venia, silvanum primum dejecit: viam per aspera et inculta amœnam aperuit, et templum Deiparæ pervenustum ædificavit, scalas denique lapideas sub tecto ad montem fecit, ne a quotidiana pietate cœli injuriæ incolas arcerent.

Huic templo intulit imaginem suam, tantorum postea miraculorum operatricem. Placuit Virgini fabrica; sensere namque miseri, exire virtutem in omnes, quotquot voto rite facto se ei commendarent; quin ipsa Virgo, ut fama est, visendam se canonico præbuit, antequam ex sacello subitaneo opere erecto templum faceret; templumque poposcisse, quod ille voto facto promisit, et præstitit. Locus hodie ob miraculorum frequentiam in eam opulentiam exerevit, ut magnam argenti, auri, gemmarum vim peregre adventantes cum admiratione intuentium hic deponant, votorum rei, quæ hic ante deposuerant.

Habuit hactenus Germania Virginis thesauros præcipue duos: Oëtinganum in Bavaria, et Eremitanum in Helvetia. Demum hæc sacra ædes (exempto et servato thesauro) pene funditus una cum urbe Passaviensi igne perit, non memoro cladem quam ignis intra paucas horas urbi intulit, quotque homines perierint. Duæ non amplius portæ sunt urbis; per neutram patebat exitus, latus et navigabilis fluvius urbem alluit; nulli tunc utilis, tum quia ignis

portam occupavit, tum quia pons initio statim et ipse igne correptus periit. Cæterum et ipsum Deiparæ templum, et templo vicina domus magnifica una cum scala tecta per ipsum usque montem iterum restituta sunt, et pietas semper alias magna, nunc tamen aucta, magnam hujus narrationis partem, priorem certe totam, ad me perscripsit R. P. Godefridus Wagneregg, rector Passaviensis soc. Jesu, Cætera notiora sunt publico, quam ut auctorem requirant.

CCCXIX. — Imago B. V. miraculosa Niderburgensis, Passavii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Divina Gemma, miraculo et sana et pura.*

1. Statua natans. — 2. Virtus crucis. — 3. Incendium periculosum.

Ita est: Homo proponit, et Deus disponit. Ne veteri huic proverbio fides pereat, accipe quid Augusta Passavium novi ferat. Cathedralis Ecclesiæ Passaviensis canonicus, Bernardus Swarz, statuam Deiparæ ligneam cum puero Jesu desideravit, quo vero loco eam collocare voluerit, ad me perscriptum non est. Phidium autem aut Praxitelem quia non habuit, Augustano cuiquam statuario præ cæteris perito faciendam locavit anno a partu Virginis 1567. Is, opere finito, conscensurate cum statua sua Passavium properat.

Ratisponam ubi venit, relicta in navi statua urbem ingreditur, ubi nescio ex quo intelligit, operis locatorem canonicum vita functum. Itaque vel Ratisponæ relicturus statuam suam, vel eam revecturus Augustam, postridie ad flumen se confert, navimque in qua statuam reliquerat, ingreditur, utcumque magna diligentia navim lustraret, statuam tamen non invenit, furto ablatam esse, creditum est. Illa tamen felici lapsu secundo Danubio defluxit per noctem, et illo ipso mane ante cœnobium Virginum Passavii constitit.

Vicini nautæ, eam Conegundæ Pæchbergiæ cœnobii Niderburgensis præsidi indicarunt, hæc sibi superos faventes gratulata, inter pios cantus exceptam suo templo intulit. At vero Virginis statua publicum ambiens, mane postero in altero adjuncto templo reperta est, reportata bis in suum locum, tertium ad illum rediit. Itaque hoc in loco debitus statuæ cultus datus est. Hic enim vero novo portento deprehensa est statua in majorem molem excrevisse; etenim piæ virgines Jesulo interulam, ut solent, lineam cum fecissent, quæ ultra pedes deflueret; paulo post visi pedes sunt brevitatem indusii arguere. Hac itaque retenta, alia longior facta est: sed et infra hanc demum pedes puellus extendit.

Aiunt, interulas quæ puello pede nunc tegunt, plus media ulna longiores illis esse, quæ primæ velaverunt statuam sanctam. Statua in summa veneratione apud Sanctimonialia est; quam si un-

quam certe anno 1633 merita est; etenim ignis vicinam cœnobio domum corripuerat, jamque ipsi cœnobio imminabat: cum jussæ virgines sunt, coronam auream de Virginis capite tollere, et ea facto crucis signo terrere furentes flammæ. Profuit felicitis ingenii inventum; nam et flamma cedere sacro loco visa, et damni, quod portendebat, omne periculum cessavit. Ita ad me R. P. Godefridus Wagneregg, rector col. Passav. soc. Jesu.

CCCXX. — Imago B. V. miraculosa in Cathedrali Mediolani in Italia

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Gemma porta divina, sine rea macula.*

1. Moles Mediolanensis. — 2. Concilium Constantiense. — 3. Carolus Borromæus.

Miraculosam olim fuisse hanc antiquissimam Deiparæ imaginem majores tradiderunt fide non dubia: quando Joannes Galeatius, dux Mediolanensis, templum ei ædificavit toto orbe celeberrimum et, ut nonnulli referunt, amplissimum anno 1388, quod Martinus V summus Pontifex, redux e concilio Constantiensi anno 1460, xvii Kalend. Novembris dedicavit. Et sanctitatem et majestatem hujus celeberrimi templi auctam vidimus hoc sæculo, quando et Carolus Borromæus, sanctissimus cardinalis et archiepiscopus, virtutibus suis totam diocœsim et templum hoc sanctissimis suis reliquiis decoravit. Et civitas ingenti sumptu fabricam totam ad primi architecti ideam ex voto prosequitur, nullo non extero amplissimam majestatem deprædicante. Iconem hujus sacræ et miraculosæ imaginis typis impressam accepi; quia tamen nullum ad me miraculum perscriptum est, non habeo quod adjungam.

CCCXXI. — Imago B. V. miraculosa Fernicensis, Fernicii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ita una Gemma cura nimis et valde pura.*

1. Statua fugitiva. — 2. Jucunda peregrinatio. — 3. Austriaca pietas.

Fuit hæc Deiparæ statua ante quingentos annos in templo parochiali Fernicensium, nunc quadrante milliaris a templo parochiali colitur templo proprio insignis, cujus exstruendi necessitatem ipsa Virgo accolis imposuit, ter e templo in vepretum fugitiva, terque reportata, vepretum juxta viam regiam cum esset, argumentum dedit pietatis futuræ, quam Virgo a transeuntibus habitura esset, primum sacellum struxerunt Virgini quidam et nobili familia dominorum de Prang, in quo ultra fabricæ magnitudinem pietas Græcensium excrevit; ut denique serenissimos Austriæ archiduces permoverit, ut, quod nunc videtur, templum Deiparæ edificaverint.

Singularia, quæ hodieque a Deipara habentur, beneficia, locum ita celebrant, ut vix templum ingredi possis, quin ex urbe Græcensi civem, velut B. Virginis hospitem, videas. Ita duarum horarum non injucunda ambulatio peregrinationis, merito fit Græcensibus jucundior. Hæc ad me R. P. Hieronymus Gernersheim, soc. Jesu.

CCCXXII.—Imago B. V. miraculosa de Scalis,
Veronæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, unice pura, o tutelaris amanda Gemma.*

1. Canis grandis miraculo sanatus. — 2. Doctor nudipes. — 3. Congregatio.

Cum Verona Cani grandi subjaceret, res accidit, memoratu digna. Petrus de Tuderto ordinis Servitarum generalis Veronam tendebat, jamque F. Franciscum Senensem cum mandatis præmiserat. Itineris causa fuit sedes suorum, quam Veronæ desiderabat. Adfuit Virgo Deipara bene cœptis. Canis grandis, Veronæ tum princeps, in morbum incidit, suo et Servitarum bono tam pertinacem, ut nullo Pharmaco, nullo consilio mitigari, ne dum abigi posset. Fratre Francisco suadente, ædem Deiparæ vovit ex illis ædibus, quas olim privatus inhabitaverat. Anno 1329, tertio Novembris, eo deducta fabrica est, ut Deiparæ imago primum in muro pingetur. Hactenus morbus duravit, non ultra: etenim vix pictura finita est, finem quoque morbus repente fecit, nemine non miraculum prædicante, et miraculi causam in sanctam Imaginem Deiparæ referente.

Hinc Veronensium accursu celebrata hæc sancta pictura est usque ad annum 1362; quo præ cæteris inusitatius miraculum contigit, tamque grande, ut etiam finitimæ urbes turmatim huc supplicatum venirent, inter quos doctor quidam Mediolanensis, magna stipatus hominum caterva Mediolano advenit inter imbres ac frigora Januarii mensis nudipes, acturus Virgini gratias pro vitæ periculo, quod evaserat.

Cæterum quod fuerit hoc periculum, quod doctorem adegit tanta via talique nudipedem incedere, aut quod fuerit illud miraculum, quod finitimas urbes tanto numero accivit, dum quisque putavit quemvis scribere, nemo scripsit: aut certe nemo scriptum reliquit. Uti sit, ex quo Græci desierunt esse scriptores, ampliorem habituri materiam si ad nostra tempora pervenissent. Titulum habet *de Scalis*: quia Scaligerorum Veronensium ære statua erecta est. Congregatio instituta sedecim millia hominum numeravit, cum hæc ad me perscriberet R. P. Alexander Boselli, provincialis soc. Jesu.

CCCXXIII. — Imago B. V. miraculosa Bernriedensis, Bernriedæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, mira viva Gemma procul a dente Satan.*

1. Displacentia cæcitate punita. — 2. Pietas in pœnitentia. — 3. Pestis.

Bernriedensi in cœnobio, quod est in Bavaria Superiore, contigua Matrique Deiparæ sacra est ædes, quæ jam inde ab anno Christi 1382 constructa, multisque miraculis clara, statuum Deiparæ habet dolorosam, Christum depositum de cruce geni-

bus gestantem, novum non est iis in locis, grassante contagiosa lue medicinam hic quærere, tanto affluentis populi concursu, ut opus fuerit aliam adhuc portam aperire. Templum in nupera peste ne noctu quidem vacuum fuit: semper illic visi, qui sibi suisque sanitatem impensissimis precibus postularent, atque etiam obtinerent.

Origo autem totius pietatis hæc est. Femina cuiusdam inter orandum displicuit sanctæ Deiparæ statua, tum quod antiqua nimis, tum quod squalore aliquo obsoleta esset; optabat illa, ad Virginis honorem, opus artificio et novitate illustrius in hujus locum, quæ nec honoribus, nec templo digna esset. Displacuit Deiparæ non minus femina cogitatio quam statua femina; nec abiit sine vindicta hæc nulli nota cogitatio. Dum enim adhuc nauseantis animi motibus intenta, aram more gentis circumit: ecce tibi subita caligine obductis repente oculis, fœdumque in tumorem assurgentibus, femina momento excæcatur, ac non jam de icone, sed de se e templo emovenda, viarum ignara cogitationem suscipit. Attoniti tamen novitate rei circumstantes accurrunt, manuque prehensam, et mali atrocitate percussam, dolentes domum deducunt.

Nec difficile fuit deducentibus mali causam rescire, ipsa calamitatem suam deplorante, et altissimis clamoribus prodente originem cæcitatis, quid de sancta hæc statua cogitaverit. Admonita est proinde, ut conscientiam elueret, petitaque culpæ venia, votum faceret Virgini: propitiâ esse Virginem, et tam acerbam inconsultæ temeritatis pœnam facile remissuram.

Vix femina consilio amicorum paruit, resedit oculorum tumor, apertæ sunt palpebræ, vix credentibus, qui ad hominum clamores accurrerant, visuri repentinam cæcitatem. Hæc nempe Deiparæ in pœnitentes pietas est. Crevit exinde veneratio, et insigne augmentum honoris accepit sacra statua, unde etiam Deiparæ miraculosos favores, quos testantur anathemata magno numero muris appensa, addo unum recentius, quod præterire sine piaculo non queo.

Adduxerunt Weilhemio, vicina urbe, parentes filiulam, contortis inter sese membrorum compagibus misere curvatam, voto peracto, misellam jumento imponunt revehendam, nullo sanitatis indicio, quin quod puella, postquam vix trecentos passus processerant, ex equo decidit.

Accurrunt parentes, et ne quid ab equi calcibus amplius pateretur elevant, satis alias et forte non sine perpetuo luctu concussam rupto fortassis osse quopiam, aut alio malo affectam, sed ecce integram, sanam, et salvam vident sponte assurgere in pedes, malique omnis immunem; recursum ad templum est; actæ sunt novæ Virgini gratiæ; demum cum filia parentes inter lacrymas, quas lætitia insolita excussit, remigrarunt. Sacellum amplius fecit et ornatus reverendissimus dominus præpo-

situs cœnobio canonicus regul. S. Augustini, qui hæc ad me perscripsit.

CCCXXIV. — Imago B. V. miraculosa Gibellina, Gibelli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma divina ac Mater notis pura, vale.*

1. Filius defendit Matrem. — 2. Lusor facit, quod lusores solent. — 3. Concursus.

Gibello pagus est, qui proxima silva nomen alias gloriosum a Gibellinis facit augustius. Illic enim ad imaginem Marianam magno numero confluant accolæ veneratione, ut apud agricolas, maxima: quam Matri conciliavit Filiolus insidens brachio. Is enim, cum ab impio lusore Matris icon pugione sæpius peteretur, e brachio desiliens, in pedes se erexit, et ictus avertere, Matremque tueri visus est.

Hæc quantumvis pluribus auctoribus testata non sint, fida tamen traditione ad hæc tempora pervenire, et eorum meminit auctor *Annalium Servit.* toties citatus. Habent hunc thesaurum RR. PP. Servitæ. Perrarum hoc est et plane exoticum miraculum; mirum tamen ei non videbitur, cui notæ sunt lusorum blasphemiarum, quæ vindictam cedere cœlo possunt, qualem alia quæcunque demum flagitia nequeunt, sed nec vulgari miraculo lusorum ullum, si quidem blasphemus fuit, conversum facile invenio. Quod statuæ Virginis et Jesuli gestum mutaverint, sæpius hoc in opere lector inveniet desinetque novum esse, quod forte illi hic incredibile videtur. Ita ad me R. P. Maria Riccius, rector collegii Cremonensis, soc. Jesu.

CCCXXV. — Imago B. V. miraculosa Curvanucensis, Curvanucæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En! Gemma divinitus creata pura a nullo.*

1. Securis infelix. — 2. Bis ictus sapit. — 3. Quercus bis sacra.

Juxta pagum Austriæ, cui Curvanucæ nomen, annosa stat quercus, cui non scio quis Crucifixi imaginem industrie et decore inseruit. Constat ab avorum memoria, die post festum Paschalis altera ea in supplicatione, qua venerabile Sacramentum sub umbella circum omnes pagi campos portatur, more Germanico et antiquo, ad hanc quoque quercum exstructo altari, ob sacræ crucis venerationem cantari unum ex Evangeliiis moris fuisse, nec minus privatæ pietatis exercere hac transeuntes.

Hodie locus clarus miraculis est. Et primum fuit, quod cum pastor pagi, defectu lignorum quercum usque ad duos ramusculos aridam excidere vellet, primo ictu securis corticem rasisit, non ita pedem, cui impacta tres venas cum nervo incidit, sensu tanti vulneris, ut sit initio, quia nullus ad secundum devenit ictum: sed nec iste felicius altero, ne semel tantum vindicasse temeritatem videretur securis, iterum raso cortice, pedem alterum

vulneravit. Bis itaque pastor hic ictus sapuit, utique postquam etiam prioris vulneris dolores sentire incepit. Quapropter sublati in cœlum oculis, Deiparæ imaginem dolorosam sub cruce in arbore conspexit, et supplex inter gemitus et lacrymas veniam petit inconsultæ temeritatis.

Exaudita oratio sanguinem mox stitit, in pede utroque: quin et utrumque vulnus visum quidem est a chirurgis, non tamen ipsarum arte, sed divino miraculo, intra paucos dies pene sine omni cicatrice coaluit, et perfectissime curatum est. Hinc tantus ad hanc dolorosæ tabellæ imaginem concursus est, juvat scire quomodo hæc lignea tabellæ Dolorosæ Matris sub cruce sedentis cum Filio in genibus, quercui sit inserta.

Fuit anno 1642 civis, cui Alexandro nomen, quem tanta oppressit tristitia, ut mortem in votis haberet semper, sæpe sibi inferre tantum non tentaret. Huic pictor quidam tabulam veterem Virginis Dolorosæ suis coloribus renovatam vendidit. Alexander, pie tabulam veneratus, loco Crucifixi jam omnino ob cœli injurias inutilis, opera scriniarii decore arbori inseri curavit, et quamprimum convulit. Pluries hic, et a fide dignis visi sunt splendores nocturni, quin et supplicationes suis ordinibus decoræ. Hinc populorum accursus et fiducia, et Deiparæ largissima miracula: quorum plurima rite approbata typis edita sunt; quia tamen ordinaria sunt, magna licet, omitto. Sacellum ligneum hactenus, paulo post in templum exerescet. Ex relatione impressa.

CCCXXVI. — Imago B. V. miraculosa Saronensis, Saronæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En! Vita alma, Vita cordis; en Gemma.*

1. B. V. prævenit animas nostras. — 2. Claudus peregrinus. — 3. B. V. dat quod jubet.

Saronum ante trecentos annos sedes ducum Mediolanensium nobilis, hodie pietate Mariana nobilitatur, quam miracula numerosa et magna creant. Mille extra Saronum passibus ab antiquo sacellum stetit e cocto latere Deiparæ dedicatum. Fuit, cum homo miser omnibus membris captus, lectoque affixus, Deiparam in auxilium vocaret. Adfuit vocata, et: *Vade, inquit, ad hoc sacellum, et curaberis.* Ille visa narrat patri. Pater filium erigit, domo educit, et ad sacellum Deiparæ misere inter dolores claudicantem comitatur, et tantum non humeris portat. Sacellum ingressus, quibus verbis alloqui Virginem velit, impense cogitat, sed Virgo oratorem prævenit promissorum memor. Illico enim conspecto altari in pedes erigitur, dolorum tantum non immemor, denique sanus et salvus.

Tam inopinati miraculi fama populum miserosque accersivit, replevitque sacellum tabulis beneficiorum testibus; hæc sub annum 1460 contigere, inde de templo cogitatum est, quod etiam piorum

opera anno 1498 stetit. Ipsam Deiparæ miraculosam imaginem sanctus Carolus Borromæus anno 1581 transtulit in altare majus. Hinc templum adhuc in augustiorem formam exsurrexit, et hodie inter pulchra Italiæ templa numeratur. Beneficia miraculosa Deiparæ in hodiernum diem non parce largitur : crescitque in dies pietas, augenturque donaria : sed nullum eorum notarius memorat, qui publica fide ista ad me perscripsit per R. P. Joannem, Calaveronum provincialem, soc. Jesu.

CCCXXVII. — Imago B. V. miraculosa Amerungana, Amerungæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia claruit aurea gemma, et Rosa munda.*

1. Hæc mors lutores docet. — 2. Blasphemus insanit. — 3. *Τῶτα κάππα χάρις.*

Amerunga in diœcesi Coloniensi est, ex qua iterum militis audax robur adduco, qui inter ludos et blasphemias facinus patravit et blasphemio et lusore dignum, præsertim hæretico. Statua est Deiparæ Jesum de cruce depositum genibus sustinens. Prostabat hæc a patrum memoria in domuncula lapidea. Hanc perditus et desperatus lusor, hæreticus et miles, post infortunatos tesserarum jactus sclopo trajecit, ex quo vulnere sanguis profluxit; miles quamprimum in rabiem actus, in illa insania paulo post animam infelicem evomuit. Sancta statua in templum sancti Cyriaci, quod canonissæ virgines habent, illata, et peculiari novoque altari honorata, fuit hodieque in summa veneratione est, postquam omnia justo examini a præsule Coloniensi approbata suat. E miraculis quæ consecuta sunt translationem, nullum ad me perscripsit, qui hæc ad me dedit, R. P. Joannes Sanderus, soc. Jesu.

CCCXXVIII. — Imago B. V. miraculosa ad Tres Fontes, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Salve, o cara Gemma, tu enim nitida pura.*

1. Tres fontes S. Pauli. — 2. Templum Romæ secundum. — 3. S. Petrus.

Non jam commemoro tres fontes, quos ipsa natura miratur, neque eorum scaturigines aut originem inquirō. At divi Pauli temporibus semper a fidelibus visitati, et in remedium multorum malorum saluberrime potati, adhuc præstant aquæ, lactis, et sanguinis saporem iis, qui delicatioris sunt gustus, præ cæteris gratæ. Exsiliisse hos fontes tota antiquitas credidit, cum sacrum caput a cervice resectum est, et trino saltu tres hos fontes elicit. Non procul hinc sacellum D. Virgini erexere primi urbis Christiani, secundum fuisse totius Urbis Romanæ existimabant illi, qui titulum posuere. Divæ Virginis favoribus celebre fuisse, nemini tot sæculis dubium fuit; cur hodie in tanta amplius veneratione non sit, non ausim dicere. Volaterranus, lib. II, cap. 19, asserit, ab ipso apostolorum principe erectum fuisse, qui auctor utique sine justis fundamentis hæc non scripsit, quæ tamen loco citato apud ipsam non memini me legisse.

CCCXXIX. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Recheoglii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu anima pura, chara Dei Gemma sine luto.*

1. Hinnulus cervorum indicat templum. — 2. Rustici peritis peritiores. — 3. Labor angelorum.

Templum est in alti montis vertice juxta vallem Martiam, magnæ Matri dicatum. Liber, in quo erat descripta origo templi periit tempore R. D. Joannis Fuxii, qui multis annis ad Laurentium, cujus filialis hæc est, parochus fuit. Cæterum D. Marcus Stainer, templi syndicus ad S. Laurentium, vir duos supra nonaginta annos natus, juramento interposito narrat, se in eo libro perantiquo legisse, tres quondam rusticos quorum etiamnum nomina tenet (Schwamberger, Drumer, Grueber) in planitiem hanc convenisse exoraturus a Deo, ut quispiam hic loci ædem sacram strueret, sive suo commodo, ne ad parochiam descendere cogerentur, sive ob loci amœnitatem. Huc die quodam Dominico, Grueber rusticus oraturus more suo cum veniret, conspiciatur in terra statuam Deiparæ vespertinæ, ut vocant, ligneam, et juxta quiescentem hinnulum cervinum, qui viso viro diffugit.

Redux finita oratione colonus, narrat sociis quæ viderat : qui et ipsi confestim cum accurrerent, et statuam, et juxta pabulantem hinnulum cervinum viderunt. Rustici peritis peritiores, non ad casus fortuitos hæc retulerunt, sed, divinæ voluntatis indicium augurati, parochio rem annuntiant, et fama pagum implent, facultatem postulantes erigendi sacelli. Parochus rem omnem probat, nisi quod montis verticem ut inaccessum, sperneret. Itaque sanctam statuam in Pagum Grasnicensem vicinum, decore sequentibus supplicantium ordine colonis, deportat.

Quod sancta statua altera die ad montis verticem redierit, inter mira hujus loci non pono, quia vix amplius mirum, statuas Deiparæ ab angelis per aera vehi, ex quo ipsa domus Lauretana (Nazarethana) molliter ab iis per tria maria deportata est.

Illud inter mira hic memoro : quia insolitum, quod novies ex hoc monte in templum deportata novies redierit, quodque semper sancta statua propter accubantem hinnulum cervinum sine labore reperta sit.

Parochus tandem post pertinaces magis quam prudentes probationes, divinam agnoscens voluntatem, crucem consueto more in loco defixit, sed inventum in loco schediasma ignota manu conscriptum loquebatur, Virginem hic loci sacellum velle : quod rustici suis sumptibus post obtentam veniam, strenue et brevi tempore edificarunt; quodque hodie stat, visiturque magno accolarum concursu. Numerus annorum in pariete legitur 1497; atque hoc anno creditur sacellum exstructum, renovatum anno 1618. Hæc ad me R. P. Adamus Aboëd, rector Leobiensis, soc. Jesu.

CCCXXX. — Imago B. V. miraculosa de Mari, Tarenti in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu, o Gemma amata, clare pura in sinu Dei.*

1. Servus infidelis. — 2. Oratio Turcæ. — 3. Iustitia vindex.

Thaumaturgæ hujus sanctæ statuæ originem cum ignorem, ejus loco lectori æditum propono Virgini acceptissimum, et usque ad aras devotum. Fuit is eremita, sacelli hujus antiqui custos fidelissimus, quod jam a Mari nomen habebat: forte quia non multum a littore ad navigantium salutem ædificatum olim est. Inopiam hominis mendici miseratus opulentior quispiam Tarentinorum, misit quotidie de mensa cibum, ferebatque hunc servus nondum christianis sacris imbutus; is, viæ laborisque pertæsus, remedium sibi armis quæsitiv, et laboris sui causam eremitam interfecit, sed abire loco sceleratus homicida nequivit, et se vindictæ subducere.

Accurritur, spectatur cadaver occisi, et flagitii patrator, ipso cadavere immobilior. Novum factum ipsum loci dominum traxit ad spectaculum, servus dolore sceleris in lacrymas solutus, baptismi, non vitæ gratiam petiit. Baptismus itaque sufficienter jam ante instructo modica pompa collatus, hominem ad æternam salutem felicissime disposuit; ne autem ad similia scelera superesset, rediretque, eodem loco quamprimum e furca suspensus, Virgini titulum mutavit; quæ passim hodie vocatur S. Maria justitia. Ita ad me perscripsit R. P. rector Tarentini collegii, soc. Jesu.

CCCXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Refugio, Augustæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nitida Gemma, pura a nævo lucis Mater.*

1. Donum Reginæ. — 2. Studiosi litterarum. — 3. Studiosi B. Virginis.

Imaginem LXIV, dixi de imagine Valencenensi in Belgio, quæ miraculosissima est, et a discipulis soc. Jesu ibidem posita, nunc a RR. PP. Carmelitæ in adjuncto cœnobio curatur. Ex ea quercu hæc, de qua loquor, excisa est, eam serenissima Regina Galliæ Maria Medicea Ludovici XIII mater, cum Coloniam versaretur, dono dedit conventui Augustano, quem RR. PP. Carmelitæ habent. Hi ut tituli non confunderentur, noluerunt hanc eodem titulo insignire, quem olim discipuli soc. Jesu Valencenensi statuæ dederunt *De Bona Spe*; sed titulum dedere *De Refugio*, quemadmodum inscriptio imagini appressa habet. Habent eam in honore, quam possunt, maximo; spes magna est futurarum gratiarum; creditur enim virtutem patrandi mira secum attulisse: cum sit e miraculosa quercu, et in origine sua jam miraculosa.

CCCXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Castello novo, Recanati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater, sed inviolata, unica Gemma, pura.*

1. Incuriosa posteritatis antiquitas. — 2. Apparitio. — 3. Anathemata.

Non potest abscondi civitas supra montem posita. (Matth. xvi, 14.) Recanatensis urbs est, omnium prima, quæ Nazarethanam domum peculiari et sumptuoso cultu, in primo statim adventu, honoravit. In hac urbe templum est Deiparæ, in quo antiquissima colitur imago supra murum picta.

Primum hujus imaginis cultum referunt ad apparitionem quam nec ipsi cives uniformi narratione tradunt; sæcula namque fuere factis magis quam scriptoribus illustria. Cæterum votivarum tabellarum ingens numerus satis loquitur beneficentiam Virginis, quam Recanatenses numerosissima supplicatione in pervigilio Assumptionis ad faces celebrant: ut merito e sententia Recanatensium eam inter miraculosas ponam. Hæc ad me R. P. Nicolaus de Neri, rector Recanatensis.

De Recanatensium pietate dixi et dicam sæpius, præsertim in imagine Lauretana quæ omnium prima est; proximi sunt, et ideo primi sanctæ domus benefactores; quin etiam si omnia spectentur præcipui, magnasque gratias etiamnum a Deipara Lauretana accipiunt, docentque neminem a Deipara relinqui irremuneratum.

CCCXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Ebhingenensis, Ehingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Luminosa ac nitida, vera et pura Gemma.*

1. Fimbria vestis salutifera. — 2. Miracula Mariæ Christi æmula. — 3. Pietas Austriaca.

Anno 1454, sub Frederico II imperatore, hoc templum habuit suum principium. Deiparæ Virginis statua est lapidea, septem omnino pedes alta, opere venusto, Jesulunque brachio sustinet. Fimbriam vestis peregrini solent tangere, et exire sentiunt virtutem: quia credunt, etiam experiuntur, quæ morbos pellat, et alia mala vel difficulter vel omnino non curabilia. Templum scriptis pictisque tabulis plenum est, miracula narrantibus. Quod autem ex omnibus primum fuerit, majorum incuria invidit posteritati. Concursus hodieque magnus, quem pie conservant et augent RR. PP. Franciscani.

Videtur Filius eandem gratiam vestibus Matris suæ dedisse, quam dedit suæ in illa decantatissima statua, Edessana in urbe, quam ob fluxum sanguinis curatam posuit pia matrona, ejus limbum ubi crescentes e terra herbæ attingere, vim accepere curandi morbos. Similem gratiam videtur accepisse hæc Mariæ vestis lapidea.

CCCXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Carcere, Prati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ito, Scala divina, Gemma æternum pura*

1. Felix carcer. — 2. Peccant in loco pœnæ. — 3. Mutatio vultus.

Pratensis civitas decem millibus passuum Florentia distat. Hic B. Virginis templum est præ cæteris miraculosum; originem trado ex archivo templi

acceptam et ad me missam. Imago itaque hæc picta in muro carceris publici, supra cancellatam captivorum fenestram jam olim fuit. Jesus dextera manu florem, sinistra aviculam tenet : hanc Mater sedens sustinet, quam duos sancti pone astantes honorant : sanctus Leonardus captivorum patronus, et sanctus Stephanus urbis.

Anno 1484, jam desertis carceribus imago tamen stetit, carcerisque antiqui rudera serviebant lascivie populari. Die sexta Julii mensis, Jacobus quidam puer octennis locum præteriens cicadam vidit, quam infantili curiositate secutus saltantem, saltans ipse ad locum devenit : ubi vidit e muro descendentem cum Filio Deiparam, filiumque deponere in terra, depositumque flexis genibus adorare, nec minus videbatur vivere Jesus, qui in subterranea carceris, descendens, locum videbatur purgare a sordibus, iterumque a Matre inter brachia receptus, ad murum reportatus, jam non amplius vivus, sed ut ante pictus Jacobo apparuit.

Jacobus puer domum redux matri narrat quæ videbat. Illa dato prandio, neglectis filii narrationibus, pane instructum ad scholam mittit. Mutat puer viam, et schola tantisper relictâ, revisit locum tanti portenti, sibi omni schola chariorem. Et ecce alia rerum species ; vidit enim cœlestes splendore, non tantum pictam Deiparæ imaginem cingere, sed etiam carceris subterranea illustrare. Properat domum et matri iterum visa refert : mater tamen Jacobum remittit ad scholam, is ut vellet matri morem gerere, et ire quo jusserat, felici tamen errore iterum in viam devenit quæ ad carceres ducebat, seque in eodem ut ante loco reperit : et sanctam iconem iterum intuitus, sui non amplius compos, et immotus speculabatur, accidit, ut præteriens quispiam, vidensque inmetum puerulum, omnia alia cogitaret quam quod erat ; nam Jacobulum loco movere et velut a recta via devium reducere domum conatus est, ægrum esse suspicatus, sed nulla vi movere loco parvulum potuit.

Supervenit post viri abitum puer tredecennis Nicolaus Guidettus Florentinus, Jacobo notissimus, et cum primis amicus. Is conspecto amici exstatico situ, et ipse admirandus, « Quid agis, inquit, Jacobe ? » Cui ille, « Non vides, reponit, quid faciat Deipara, et quomodo lumina illa in specu subterraneo fulgeant ? » Nicolaus cum nihil horum videret, e proxima domo candelas attulit accensas, et per calcem et arenas in inferiorem descendit carcerem, ubi Deiparam vidit manibus suis eruere terram ; in loco vero ubi per apertas carceris fenestras monstravit Jacobus lumina, vidit viros amictu candido cum cereis ardentibus.

Hactenus imperterritus Nicolaus, repente horrore concuti et timere cœpit. Itaque quam timidissime domum properat, ubi morbo corripitur, qui eum lecto affixit, et tantum non e vivis expunxit. Auctus in dies morbus etiam parentes affixit, uno Nicolao spem suam ac fiduciam jactantes. Et vero

spem fecerunt ii ipsi, quos ante se viderat amictu candido cum cereis : « Hic sunt, inquebat, quos in carcere videram : veniunt, ut me secum ad cœlum ducant. » Inter hæc sæpius repetita et ultima verba, Nicolaus sancte vitam finivit, decimum quantum ætatis suæ annum agens victurus in cœlo.

Nunc redeo ad Jacobum octennem. Non ille cum Nicolao abierat, sed fixus hæsit cœlesti viso iatentus in seram usque vesperam : quo tempore episcopi vicarius superveniens, Jacobum manu prehensum rogavit, quid hoc tempore hic ageret, et quidem solus. Ille auditorem nactus, non capacem modo divinorum, sed cum potestate judicem, omnia innocentissima sinceritate denarravit ; vulgata octennis puerili visio fraudibus non obnoxia, populum accivit. Tum enim vero visa multis sunt, quæ pueri sermones non parum confirmarunt. Visa eum imago Virginis est mutare vultum, quin et flere, claudere quandoque, et iterum aperire oculos.

Tum nemo non altissimis et frequentissimis clamoribus misericordiam inclamabat : simul ære campano accita ad miraculum civitas, inter preces ad vota se convertit, et quod mireris, illo ipso statim die gratias, et quidem miraculosas, magno numero a Deipara accepit. Centum et octoginta approbata miracula liber habet, ex quo hæc excerpta sunt. Inter hæc est Fratris Deanoris de Viterbo mortui ad vitam reditus : qui anno 1484, septimo die Septembris contigit. Hunc pridie mortuum, jamque solitis carimoniis ordinis sui, sancti Dominici terre mandandum beatissimæ Virginis quispiam inter serias lacrymas commendavit, obtinuitque præter spem suam vivum. Etenim in media psallentium turba evigilantis instar se in tumba erexit, sanusque repente ac salvus sandapilam, quam nunquam propius spectavit, cum omnium admiratione deseruit. Et ut Pratensibus quoque beatæ Virginis favor cum auctoritate innotesceret, ipse sequenti anno, festo Nativitatis ejusdem locum invisit, omnemque transacti miraculi seriem ipse pro concione Pratensibus exposuit : neve posteris majorum fides maneret suspecta, syngrapha testatum id omne quod prædicaverat, reliquit.

Alterum, quod inter rarissima numero est, continua mutatio vultus non ab uno, sed ab omnibus quotquot advenerant diligentissime observata ; nunc enim se tristem ac pallidam, nunc lætam ac ridentem pictura monstrabat. Oculorum motus et vigor miris modis et frequentissime variatus, nec unius horulæ spatio finita hæc sunt, sed ut incredulis quoque et sagacibus fides fieret, pluries hæc et integris diebus fiebant, quadraginta septem dies intra spatium duorum annorum cum dimidio notati sunt, quibus Deipara mutato vultu circumstantes est intuita.

Vulgato per famam stupendo sanctæ imaginis prodigio, dici non potest quantus undique populorum fuerit affluxus, neve sola privatorum hæc pietas esset, oppida urbesque in supplicationis ordinem coactæ nunc pœnitentium ritu, nunc habitu candi-

datorum, omnes cum cereis ardentibus, et de non paupere penu pecuniario munere comparuere, primaque obsequia miraculosæ imagini detulerunt. Festum hodie sexto Julii supplicatione quam solemnissimā celebratur in templo, quod e veteribus illis carceribus fabricatum est. Relatio impressa.

CCCXXXV. — Imago B. V. miraculosa Retzbacensis, Retzbaci in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Rosa et pura Gemma, anima induta luce.*

1. Congregatio singularis. — 2. Accursus. — 3. Pagus B. Virginis urbe charior.

Duabus ab Herbipolitana urbe leucis pagus est Retzbacensis. Hic Deiparæ statua miraculis clara est, primum miraculorum credo etiam ipso in loco uesciri. Cæterum miris modis aucta pietas est, et piorum affluxus veluti tuba accitus, ex quo Julius Herbipolensis episcopus, sub annum 1606, cœtum quemdam sacrum (ipsi *Confraternitatem* vocant) instituit. In hoc præ cæteris singularem et Deiparæ gloriosum; quod in eum, præter canonicos, et monasteriorum prælatos, et abbates, clerici quoque admittantur: e laicis non nisi præcipui. Affluxus populi magnus, et pene quotidianus arguit gratias miraculosas Deiparæ; e quibus tamen ad me nullam perscripsit R. P. Goelgens rector Herbipolensis, soc. Jesu. Ingentibus modis etiamnum florere iteratis ad me litteris perscriptum est, augerique quotidianis incrementis, ad religionis catholicæ gloriam.

CCCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa De Alapa, Vercellis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Manna et vita cordis, Gemma pura, vale.*

1. E fano templum. — 2. Alapa suspendio punita. — 3. Lusor nobilis.

Templi cathedralis, quod Vercellis est, varia fuit fortuna. Olim diis ædificatum, serviebat impietati, dum una cum domibus ipsa pene urbs suis ruinis involveretur, nunquam certe præterita, quoties Italiam exteri hostes ingressi sunt, sub annum 340. Sanctus Eusebius Sardinia oriundus, Vercellensis episcopus et martyr, templum e ruinis restituit, dedicavitque sancto martyri Theomnesto, nobili Vercellensi, atque e Thebæa legione non postremo: cumque iterum ab hostibus templum dirutum fuisset, iterum a sancto Albino, episcopo, Eusebii successore, restitutum, et sancto Eusebio martyri dedicatum est.

Claruit miraculis hic sanctus: horum unum, quod hic ad rem facit, adjungo. Anno 1189, nobilis matrona Parmensis, atque ex opulentioribus una (uti acta, quæ hodieque supersunt, fidem faciunt), a dæmone obsessa, a dæmone per sancti Eusebii intercessionem liberata est. Hæcosospitorem suum, dum vixit, ne desereret, conducta in domo, templo vicina, vitam in annum usque quadragesimum octavum, mensemque tertium duxit, finivitque,

Vercellensis Anna, jejuniis et orationibus intenta, nec a templo discedens.

Ut cætera monumenta perierint, unum adest, quod matronæ illius pietatem adhuc egregie testatur, sacra templi exedra candidissimo e marmore sculptis relevato opere statuæ admiranda. Has inter Virgo est Filium brachio tenens, porrecto ad benedictionem impertiendam, hanc præterito sæculo aulicus quispiam non de plebe lusor: et quod caput est, Calvini de bara, infausto lusu concitatus, templum ingreditur, facinus, quod lusorem tam nobilem decet, patraturus. Statuæ huic marmoreæ, cum Deiparæ non posset, alapam manu infixit in gena sinistra, non sine miraculo. Manent hodieque præter livorem sanguinis aliqua vestigia: et ille turbatus animo, exitum non reperiens, palatii episcopalis claustrum obambulat, vix sui compos, et ut est difficile aulam fallere, fuere, qui vel ex præsentibus, vel ex ipsomet rei seriem intelligerent.

Res ad Carolum Sabaudia ducem, qui commodum erat tunc in ipso palatio episcopali, delata est. Is reum sponte confitentem, nulla aut nobilitatis, aut aulæ habita ratione, suspendi a carnifice et patibulo jubet in publico foro. Inusitati supplicii causam, reique seriem gestam iudex populo e scripto legit, non diffitente reo, et jam in ultimis scalarum gradibus mortem expectante. Nemo fuit, qui genus obtenderet rei, qui mitius peteret iudicium, qui denique in rei favorem verbulum promeret. Itaque dejectus e scalis pependit, mortemque subiit lusore et hæretico dignam, nemo repertus qui historici officium faceret, missum tamen ad me est examen, quod capituli cathedralis decanus Joannes Baptista Modena instituit, in quo per idoneos testes habetur, secretarium ducis, ut rei conterranei sui, nobilisque viri infamiam posteritati subduceret, infames chartas tradidisse igni.

Macula, quæ hodieque videtur, a statuariis ad legum normam interrogatis, examinata est, nec pro tali agnita, quæ vel appicta vel marmori innata sit. Quis enim artificum non rejiceret marmor, quod ea solum parte maculam, et quidem tam invenustam haberet, e qua figuranda esset Virginis gena? quis talem pretio empturus mercator, maxime cum ipse reus attonitus non negasset, sed libera enuntiatione jactasset manus suæ robur ad usque marmoris livorem? Sancta Statua ab exedra exempta, fuit altari imposita et a Vercellensibus coli cœpta, non gratis: nam Virgo miraculis pietatem civium compensavit.

Anno 1650, lue pestifera per urbem grassante, populus, nemine adhortante, templum implevit. Etiam si sancta statua esset inclusa, nec oculis pateret, signa pœnitentiæ ostendit, dignosque fructus pœnitentiæ fecit, pestem a Virgine deprecatus: favit Virgo, et luem abegit, quod miraculum longo examine trutinatum et approbatum est. Privata, quia minora, ad me non perscripsit R. P. Joan. Stephanus Omodei, soc. Jesu.

CCCXXXVII. Imago B. V. miraculosa Hergiswaldensis, Hergiswaldi in Germania Sepuriori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *I. Miranda Gemma, tota pura nævi lucet.*

1. Ex Carthusiano eremita. — 2. Ædes Lauretana. — 3. Prædicta pietas.

Anno 1629, Carthusiæ religiosus quispian, ob-tenta a summo Pontifice venia, ad silvas abiit, anachoreticam victurus vitam. Ante omnia Deiparæ ædiculam struxit, et ejus iconem suæ potius pietati jucundæ, quam ut ab aliis acciperet honores, intulit. Primæ fabricæ impensas dedit familia Miliana. Vixit ille, et post mortem superis adnumeratus, suæ pietatis hæredes reliquit Helvetios catholicos. Hi locum, quia pietatem spirabat, auxere sumptuoso, quod hodie videtur, templo: in ejus medio Lauretanam domum justæ magnitudinis posuerunt: crediderim, viro ab ipsa Deipara imperatam migrationem in silvas, promissamque futurorum temporum pietatem.

Ne inobediens a posteris crederetur, a Pontifice summo veniam petiit, et bullam obtinuit, qua ei Vicarius Christi ad vitam eremiticam secure ducendam impertiit benedictionem. Hanc bullam, qui funus curarunt, imposuerunt tumbæ, ac cum ipso sepeliverunt. Cæterum quo accursu, quaque celebritate Deipara hoc in loco honoretur, non mirantur ii qui beneficia considerant miraculosa, quæque pieta prostant testimonia et anathemata. Ex miraculis nil addo, quia nihil accepi, nisi quæ scripta sunt a R. P. Wolffgango Lieb., soc. Jesu.

CCCXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Rosa, Lucæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Alma pura et Gemma invisæ draconi.*

1. Rosa in Januario. — 2. Puer mutus. — 3. In loco miraculi templum.

Boni odoris historiam affero, non tamen ex horto, sed ex campo, in quo pecora pascebantur. Hic campus rosas produxit unicam quidem, sed amœniore præditam colore, quam vel paradisus ipse posset. Hanc pastor mutus vidit, decerpisitque; quin imo patri suo munus tulit raritate sua gratum; nam quod campus rosas ferret, ut insolitum est, ita mirum magis fuit quod hæc medio Januario, rosis cætera non amico, visa sunt.

Hæc ut mira non sint fastidiosus, mirum tamen, et non sine Deiparæ singulari beneficio erat, quod, cum eam puer mutus patri porrigeret, ea profari statim sciverit, quæ indicare longis signis pro more debebat. Monetur quamprimum de miraculo episcopus, is quia coram Deiparæ imagine, in columna depicta, Rosa hæc enata erat, Deiparam hic colere enuntiavit. Populus ad vota convenit, et quæ petiit, obtinuit. Hinc templum sumptuosum, quod hodieque celebre est.

(Albertus Bezovius, anno 1269, n. 4.)

CCCXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Græcensis, Græcii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Alta ac pura Gemma niveum ad Sion iter.*

1. Votum puerperæ. — 2. Pœna cæcitas. — 3. Liberatio captivi.

Græcium Styriæ metropolis in templo RR. PP. conventualium S. Francisci thesaurum habet beneficiorum cœlestium. Ædes jam olim Deiparæ parva stetit, ubi hodie templum magnificentum comissa fundi domina, cum in partu periclitaretur, Deiparæ vovit, se memorem futuram beneficii, si una cum prole salva et sana viveret. Peperit paulo post sine solitis matrum doloribus filiam.

Commodum RR. PP. conventuales optabant sacellum illud aptum novo conventui quem meditabantur, nec difficilis comitissa dedit quod petebant. Illi Deiparæ imaginem summo altari inserendam pictori Mediolanensi locarunt; moras iste fecit non inutiles modo; sed et vehementer nocivas: siquidem pietas ab omni populo expectata, non sine damno moram passa est. Causa unica tarditatis fuit, quod optimi Patres omnem artificii pecuniam, ante quam opus inchoaretur, dederint. Hinc istæ ludificationes artificibus consuetæ principium suum habuere. Sed et reperere finem. Nam repente cæcus factus, pecuniam restituere coactus est.

Facile erat cæco videre a quo hæc pœna, et ob quam culpam inflicta sit. Itaque, voto facto, sponte omni diligentiam et artem, quin et celeritatem, et quidem gratis sine omni pretio adhibitorum. Voto facto, rediit oculorum usus, et pictura ea qua par erat, arte perfecta est, hodieque in altari summo videtur. Hoc primum, sed et secundum, antequam ultimam operi manu pictor imponeret, miraculum accidit.

Captivus quidam supervenit quem Turcicæ catenæ adhuc onerabant, qui se a Deipara miraculo liberatum asserebat. Apparuit illi mihi, inquebat, et una catenarum subito rupta e carcere per apertas portas me abire jussit: nec dubium mihi, quin in aliquo ejus templo miraculoso hanc, quam ego vidi speciem, imago quæpiam exprimat. Ducite ergo, dum talem inveniam, coram qua gratias, quas debeo, agam: ductus per templum Græcensis urbis omnia, non invenit. Jamque per omnes orbis regiones vagaturus erat, cum unus monet, superesse picturam, quæ nondum incepta, jam miraculo claruisset, eamque etiamnum esse sub pictoris penicillo. Ductus itaque ad pictorem. *Hæc, hæc est*, exclamat. Ista, nec alia specie, Deipara se mihi in carcere stitit. Dicta sua lacrymis et juramento coram idoneis testibus firmavit. Hæc duo prima miracula tot aliorum, quæ secuta sunt, origo fuere et initium. Hinc templi tanta magnificentia e liberalitate Cæsarum et archiducum Austriæ. Ita ad me R. P. Hieron. Germersheim, soc. Jesu.

CCCXL. — Imago B. V. miraculosa Di Piazza, Recanati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Gemma una prodita sine ira maculæ.*

1. Solatium senectutis. — 2. Peregrinatio quotidiana. — 3. Pietas populi.

Dudum est, quod hoc exiguae formæ templum ædificatum est. Auctorem operis senem fuisse arguit intentio, quia cum omnis ætas Recanatensis urbis, si senilem excipias, atque infantilem, frequentissima ambulatione Lauretum visitaret (ita enim initio factum tradunt, ut quamplurimi, quotidie, ex urbe Lauretum usque ambulationem instituerent, non minus piam, quam jucundam senibus non sine tædio domi sedentibus, dum senum quispiam ex opulentioribus ad senum solatium statuam ære suo curavit Lauretanæ simillimam, in hoc sacello colendam. Huc itaque senes confluxere: hic preces et suspiria deposuere. Festum diem agunt decimo Decembris, quo domus sancta hoc in agro primum deposita est. Miracula, quia raritate sua celebria non sunt, ob vicinam domum Nazarethanam, ad me non perscripsit R. P. Nicolaus Detnero, rector Recanat., soc. Jesu.

CCCXLI. — Imago B. V. miraculosa Strasingiana, Strasingi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Veni, tutelarix Gemma ac pura in Adamo.*

1. Pietas Austriacorum Cæsarum. — 2. Incendium periculosum. — Incendium Turcis.

Cum templi auctor et origo ignoretur, sufficit scire Georgium Grandnerum anno 1461, et postea anno 1490 Joannem Grandnerum, fuisse templi hujus benefactores: siquidem ille collapsum restauravit; iste restauratum ornavit. Fuere hi duo antiquissimæ prosapiæ nobiles equites, multis contra Turcam victoriis insignes: et hoc in loco tam pietatis, quam gratitudinis erga Deiparam monumentum reliquere, anno 1529. Turca post solutam obsidionem Viennensem cum exercitu domum revertens, per Styriam inter plura alia templa etiam duo excussit, quorum alterum divo Joanni Baptistæ, alterum divo Thomæ apostolo sacrum erat. Hoc Deiparæ templum vel intactum reliquit, vel si ignem subdidit, certe templum non accendit. Honoravit locum frequenter Carolus V imperator. At vero velut domesticum sacellum habuere, Carolus Austriacus, et Maria Bavara, pientissimi Ferdinandi II parentes, quos et ipse filius et nati natorum magno honore et muneribus partim prosecuti sunt, partim in futurum ad exempla parentum prosequuntur. Miraculis claret locus hodieque, quorum aliqua ad me perscripta sunt: quia tamen non extraordinaria, more meo, ne lectori incommodus sim, prætermitto. Hæc R. P. Hieronym. Germerheim, soc. Jesu.

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

CCCXLII. — Imago B. V. miraculosa de Nuce, in oppido S. Pauli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma pura, vita munda, ara cœlites.*

1. Puella rustica. — 2. Fluminis alluvio. — 3. Curæ terrenæ.

In Sabinis oppidum est, quod a sancto Paulo nomen habet. Hic rustica puella, filia Ludovici Michaelis, die nona Julii anno 1505, agrum coluit: cum astitit ei vir quidam habitu monastico nigro, rosarium manu volvens. Is salutatam humaniter puellam verbis angeli, *Ave, Maria*, non parum terruit, terrorem tamen ademit, facto in ejus fronte sanctæ crucis signo. Tum: « Noli, inquit, timere, bona puella, hoc sacro signo munita. » Et de frugibus nonnulla interroganti, respondit puella spem bonæ messis esse exiguum, nil mirum. « Et quomodo, inquit, quadragesimale jejunium hoc anno peregistis? » Illa tacente, monachus: « Eia, inquit, bona puella, fac ut incolæ Sancti Pauli proxima feria sexta in pane et aqua jejument: nisi enim beatissima Virgo Maria duos ante dies, flexis et nudis genibus, pro vobis Filium esset deprecata, alluvio fluminis nupera etiam vos perdidisset. Iterumque, inquit, jubeo, hæc populo denunties. »

Puella, velut mundi mores sciret: « Nemo unus, inquit, ex omnibus mihi credit. » Ad hæc monachus: « Erunt, inquit, qui credent: » et facta iterum cruce, videri desiit. Postera die puella cum aliis lavatum concessit ad aquas publicas, pannosque suos ad eum locum tulit siccandos, ubi heri collocata cum cœlite fuerat, et ecce! in nuce vicina beatissimam Virginem ipsam conspiciatur in veste, quam Tertii Ordinis moniales Servitæ gestant. Terrefactam puellam Deipara alloquitur; et: « Noli, inquit, filia, timere; sed id ex te scire volo, quem fructum ex apparitione hesternæ servi mei ceperis. » Illa, toto corpore tremens, nihil præterea inquit se cogitasse.

Tum Deipara: « Vade, ait, ad Sancti Pauli parochum, et nomine meo jube ut comprecationem publicam indicat, incolæ se confessione expient, injurias remittant, et triduo integro pietatis operibus se dedant: denique festa mea posthac celebrent majore, quam hactenus, religione. Hæc si non fecerint, vae toti oppido. » Simul cum dictis nudatum ei pectus, velut flagellis lividum, et genua sanguinea ostendens: « Vide, inquit, hæc vestri causa patior; quid enim ultra pro vobis aut facere, aut pati possum: vade, inquit, et dic parochio quæ vidisti, et ex me audivisti. »

Præsentiores puellæ erant panni, quam Virginis imperia; hos complicare ante omnia volenti, « Vade, inquit Virgo, servabo ego interea pannos. » Itaque jussa perfecit, et quod mirandum est, fidem invenit. Parochus una cum populo imperata fecit. Ita paulatim aucta devotione, ut de-

nique templum cum cœnobio sit ædificatum eo in loco quod hodieque RR. PP. Servitæ incolunt. (Gianius in *Annalib.*, centuria III, lib. v, cap. 6.

CCCXLIII. — Imago B. V. miraculosa Montis Mariæ, Rancovillæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O alma Gemma vacans turpitudine iræ.*

1. Labor angelorum. — 2. Merces laborantibus. — 3. Muri translati.

Prope Velkirchium, conterminam Sueviæ urbem, in medio oppidi Rancovillani exsurgit collis cespite suo laudabilis. *Mons Mariæ* nomen ei est, propter templum ejus vertici inædificatum. Hujus origo sola traditione nititur, fida tamen; quia non incolarum tantum est, sed longe lateque degentium æcolarum eadem sententia. Ad radicem collis majoris, Virgini Deiparæ templum designaverunt, ut vicinior civibus Virgo esset auxilia, cum opus est, petentibus, noluit tamen Virgo locum, sed mentem elegit.

Itaque antequam fundamenta foderentur, pridie omnis comportata materia in colle reperta est. Hæc iis narrantur, quibus ideo fides facilior est, quod alibi hoc sæpius factum aut legerunt, aut ex narrationibus intellexerunt. At vero ubi auditorem nanciscuntur capaciores, omnes communi et antiqua traditione certum esse referunt, muros in fundamentis jam perfectos fuisse, ipsosque fundamentorum muros in ipsum collem et in fossas fundamentorum, quas angeli ea nocte foderant, depositos: rite et secundum designationem, quam architectus in valle fecerat, translatos: quod novum omnino et inauditum est.

Portentum hoc inauditum calamos merebatur et atramentum, ut late propalatum constaret publico, sed sive scriptum id sit et interierit, sive non scriptum, certe fida et constanti traditione habetur, architectos fundamentis quæ angeli poverant, templum hoc inædificasse. Deiparæ imago hodieque in honore habetur, et miraculis continuis primum confirmat; anathemata muros vestiunt. Intra decennium ex plurimis ducenta miracula conscripta liber habet. Ita memorat authenticum instrumentum ad me missum, et manu quatuor ecclesiasticorum in dignitate constitutorum, subscriptum.

CCCXLIV. — Imago B. V. miraculosa de Steccata, Parmæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nota diva mira, venis lecta pura Gemma.*

1. Dos virginum. — 2. Confraternitas opulenta. — 3. Antiquitas.

Templum hoc antiquitate sua præclarum plus tribus sæculis stat, opere sumptuoso majoribus gloriosum, posterisque utile, annuis redditibus opulentum quos congregatio nobilium numerosissima et pietissima diversissimis virtutum

exercitiis magno fructu magnoque exemplo conservat manibus illibatis, et magna liberalitate augeat. Quod attinet iconem Deiparæ Virginis et cœlorum Reginæ, aliunde huc allatam, et magna pompa huc ductam, est illa apud omnes in summa æstimatione perquam miraculosa, et Parmensium gloria, quæque vel ideo miraculosa, et populorum concursu celeberrima fuisse credenda est, quod ad tantam opulentiam pervenerit, sive templi redditus, sive congregationis spectetur nobilitas: ut in annos singulos centum virgines hinc dotem accipiant, ut ad me perscripsit R. P. Alexander Boselli, provinc. soc. Jesu.

CCCXLV. — Imago B. V. miraculosa de Rosario, Rotwilæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *I, o vivida Gemma, latrantem pura necas.*

1. Mutatio vultus. — 2. Hostis pulsus. — 3. Nisi Domina custodierit civitatem.

Rotwila imperii urbs statuum Virginis ligneam jamdudum coluit, quam de *Rosario* vocant, in templo rev. Patrum Dominicanorum, ut pietas civium semper fuerit maxima, incrementum tamen accepit a miraculo quo Virgo afflictam urbem solari dignata est: siquidem anno 1643, Gallorum Suecorumque durissimam obsidionem urbs cætera nec magna, nec munita sustinere decrevit, Casari suo fidelis

Hostis repulsam primam, passus tormenta curulia eo applicuit, ubi ingressum sperabat, adeo constanter, ut paucos intra dies una cum mœnibus etiam domorum tecta fœde jacerent. Interea civium pars ad muros, pars ad templum defensionem parabant, videbatur Virgo precibus fatigata. Nam die Novembris decima solatium videre visi sunt cives, cum hora post meridiem secunda, vultum statua in varios affectus figuraret, dolentis et gementis speciem induta.

Plus duabus horis miraculum duravit, quo plures tanti portenti testes essent: siquidem acciti fama præter Catholicos etiam heterodoxi, cum viderent, nullam fraudis subesse suspicionem, candide fassi sunt imaginibus sacris cultum nulla Dei injuria adhiberi, et ut omnis e mentibus spectatorum dubitatio abesset, placuit Deiparæ, decimo quinto post die repetere portentum.

Sed quia feliciora nuntiabat, vultum monstravit longe quam nuper diversum, identidem in lætantis et gratulantis speciem exporrecta; nam eo ipso die, qui vicesimus quintus Novembris erat, hostes a Cæsareo Bavaricoque exercitu obruti, infami vel fuga, vel deditione, Dutlinga cessere, sola vita contenti. Res tota jussu ordinarii celsissimi episcopi Constantiensis per deputatos examinata, quia populus pro teste erat, approbata est, et typis edita; ubi viginti quatuor testium nomina ex omni ordine memorantur. Relationem impressam

ad me misit R. P. Wibertus Dietrich, superior illius residentiæ, soc. Jesu.

CCCXLVI. — Imago B. V. miraculosa in cathedrali templo Paduæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pia Gemma vita, una terris, cælo munda.*

1. Bonæ manus felix opus. — 2. Tempestatis remedium. — 3. Sacellum pulcherrimum.

Nihil pene est quod de hac Virginis imagine ignoremus: nam et pictoris nomen scimus, qui Justus vocabatur, et sui temporis Apelles celebrabatur; et ad sancti Lucæ artem ut quam proxime accederet, laborabat. Antonia enobili Zabarellorum familia, hanc imaginem templo principi dono dedit, ornando altari principibus apostolorum dicato anno 1541; sed ultra votum Antonia pietas Paduanorum se promovit, nam sive divus Lucas, quem imitari pictor pie conatus est, genio suo et arte penicillum imbuerit, sive ipsa Virgo suæ majestatis particulam in iconem suam transtulerit, traherentur certe animi Paduanorum civium ad hoc sacrarium, et votis etiam hic rite factis Virgo annuit.

Paduani, Regina cœli favorestem prolixè experti, cœlo cum minus faveret, opponendam consueverunt. Itaque semel atque iterum, cum vel nimia ariditate solum torreret æstus, vel pluvialibus aquis Paduanæ urbi minaretur exundationem cum damno, eam inter supplicantium pias preces per urbem circumtulerunt cum fructu, nam cœlum ad vota Paduanorum, et Virginis honorem, pluvias cohibuit, deditque.

Creditum est hoc beneficium in cœli mores transiisse neque enim Paduani aliud quærant cœlestium aquarum aut frenum, aut canalem. Interea sancta imago portentis celebrata, piorum liberalitate integro sacello facta est ditior, hoc Emmanuel card. Petrus Dalierus, anno 1634 moriens augustius esse voluit ære suo, factumque id est anno 1649, ita ut hodie inter miracula Paduæ censeatur ipsa sacelli fabrica, in quo tot miracula a Virgine Paduani accipiunt. Ita ad me R. P. Alexander Boselli provinc. soc. Jesu. Videri etiam potest Scard. lib. III, fol. 270, *Port. in felicitate Paduana*, l. q. c. 4, fol. 382.

CCCXLVII. — Imago B. V. miraculosa Rechbergiana, Hohenrechbergii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vita, i, sola Gemma reperta unica munda.*

1. Majorum innocentia. — 2. Translatio miraculosa. — 3. Sacellum vult B. V. non templum.

Antiquissimæ et nobilissimæ familiæ Rechbergianæ gentilitia sedes est arx in amœno monte pluribus ante sæculis ædificata, cui nomen Hohenrechberg. Juxta montem in altiore jugo templum habet Deipara, in quo statua colitur lignea, duos pedes cum dimidio alta. Huc vota sunt et supplicationes ex omni circumvicina regione. Ipsi quandoque catholici avorum suorum pietatem recolunt et sequuntur, locumque sacrum visitant.

Anathemata sacellum vestiunt et ornant varietate sua, præsertim grallæ, quæ intraturis spem faciunt hoc in loco præcæteris, eos adjuvari, qui pedibus capti sunt. Et quanquam primam originem invenire nemo hactenus potuerit, scripta tamen adsunt et instrumenta, quibus certi olim redditus in missas stabili fundatione perpetuas, dati sunt a pluribus sæculis. Non desunt prudentes, qui non ex vano opinantur, jam ante nongentos annos hic loci Deiparam in honore fuisse, in hoc ligneo sacello, nunc facto, nunc relecto, nunc in aliam quandoque formam redacto. Ergone, inquit, lector, a tot sæculis tanta Patrona, et per omnem late regionem invocata, non nisi sacellum hoc ligneum meruit tot miraculis gloriosa? Audi, lector, non hæc hominum incuria fuit, ut hæc quæ nunc mones non ante sæcula scirent, sed quis contra Deiparæ placita statuam alio transferat?

Anno 1488, Udalricus de Rechberg, imperii Romani eques, toparchiæ totius dominus, bene magnum e cocto latere et venustum templum struxit ad ipsum hoc ligneum sacellum, utique finita fabrica destruendum. Jamque facta rite dedicatione, honor quoque miraculosæ statuæ habitus est, et in templum velut habitationem novam cum plausu importata, atque in altare summum loco suo deposita, sed altera die reperta iterum in suo ligneo sacello est.

Sustinuit Virgo, probari voluntatem suam; ter pientissime in templum portata, ter ad ipsum ligneum sacellum rediit, non tamen templum id Deiparæ esse desiit: præsentior tamen Virgo est miseris in sacello ligneo, quod velut sacrum nemo audebit in aliam formam redigere, nisi temerarius, et periculo suo, ita in templo Deipara a multis simul honoratur; in sacello multis successive benefacit. Hæc ad me illustrissimus dominus D. Joannes Ernestus, liber baro de Hohenrechenberg, toparchiæ dominus.

CCCXLVIII. — Imago B. V. miraculosa Narniensis, Narniæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *I, Gemma rite munda, ac pura a notis, vale.*

1. Statua Deiparæ loquens. — 2. Venus fugata. — 3. Virginitas in matrimonio.

Beata Lucia Narniensis, ordinis S. Dominici, multis prodigiis impressisque Christi Domini stigmatibus clarissima, dum adhuc quinquennis in domo parentum degeret, templum hoc frequentabat RR. PP. Augustinianorum, in quo statua Deiparæ ex alabastro cum Filio Jesu. Hic Lucia gaudiis delibata cælestibus, cœlum suum habuit, semel loquens statua interrogat Luciam: Nam Filium suum amaret, et an eum habere, domumque ferre vellet, Lucia annuens: « En! inquit Deipara: » simulque non jam marmoreum, sed carneum, et vivum Filium in Lucie brachia deponit, jubetque portare molliter.

Lucia domum properans, nec se, nec cordis sui lætitiā satis capit, obvii per plateas viri feminæ-

que videre currentem: nec absuit suspicio, furto ablatum tam nobilem Infantem; quapropter veriti, ne ob velociorem et deproperatum gressum, forte brachiis excideret, hortabantur Luciam, portare caute. Fuere quoque qui tentarunt Infantem Luciae eripere, quos tamen illa dexteritate sua elusit, et domum pervenit. At idem, quod cæteri, suspicata etiam mater, ei Infantulum eripuit, vi usa, cui pia filia resistere ausa non est, sed tanto mœrore afflicta, ut in terram præceps caderet, mortuæ per horas omnino duas simillima. Rediit ad se Lucia, et pusionem suum inclamans, iterum viribus destituenda, nisi redderetur, fecit mater, quod postulavit filia, reddiditque Infantem.

Lucia cum Infante triduo integro secretiore conclavi se inclusit, cœli gaudiis cum Jesulo suo delibuta. Quo toto triduo non sine admiratione populus vidit deesse Deiparæ Jesulum in altari: omnibus omnia cogitantibus, nemo unus fuit, qui per somnium suspicaretur id quod erat. Triduo inter cœlestes delicias finito, Filium matri suæ reddidit Lucia: postquam ab ipsa Virgine hac super re monita est.

Præterire non debeo, quod hæc ipsa Lucia septennis adhuc a Christo fuerit desponsata, dato anulo aureo: et ne testes deessent, præsens aderat Deipara, cum sancto Dominico, et sancta Catharina Senensi; factum tamen est, ut comiti cuidam daretur in sponsam. Illa, sponso suasit, et persuasit continentiam, ita ut uno in lecto cum essent, Christi crucifixi statua in medio collocata sponsam separaret a sponso; sæpe illa cogitationes habuit a proposito alienas, sed a Christi vultu territa, quem inter radios sibi videre videbatur, omnem Veneris umbram facile abegit, donec tandem sponso suasit et persuasit, ut ordinem S. Dominici ingrederetur: quod et ipsa fecit. Porro statua illa alabastrina Deiparæ in hodiernum diem ob miracula in honoribus est. Lucia anno 1545, decimo quinto Novembr. obiit. Ita Hiacythus Coquetius, *De visceribus B. Virginis erga ordinem Prædicatorum*.

CCCXLIX. — Imago B. V. miraculosa Lindaviensis, Lindavii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Venit Gemma pura mali sacrata uni Deo.*

1. Præsidium præsidii. — 2. Conversio mirabilis. — 3. Manus punita.

Lindaviensis urbs tota, et pertinaciter hæretica quandiu præsidium Austriacum tenuit, societatis nostræ Patres arcere non potuit; ut qui in ipsius præsidii militaris præsidium ab ipso augustissimo imperatore Ferdinando III illic erant collocati. Fecere Patres pluribus annis Officia societati Jesu consueta, quæ alibi per orbem facere solent: quin etiam scholæ apertæ sunt, magno Catholicorum fructu. Omnia bene, usque dum pax Germaniæ publica præsidium Austriacum militare exesse Lindavio jussit, cum hoc etiam Patres societatis, qui alio titulo ibi sedem non habebant.

Anno 1638, Annales nostri sic habent. Fidem catholicam septenis persuasimus: quorum postremus eques non sine prodigio assensit, alieno periculo ad tutiora compulsus. Is cum videret alicubi ab hæretico milite sclopo petitam Deiparæ imaginem largo cruore manare, præsentis supplicio scelerati hominis, quippe cujus brachium illico eodem situ, quo plumbum expederat, ipsos quatuordecim dies in perpetuo furiosi instrumenti amplexu obriguit, donec serio sceleris perfidiæque dolore redemit, nostram catholicam fidem secutus, cum qua brachii usum recepit. Ita Annales sup. Germ. in missione Lindaviensi anno 1638. Cæterum ne lector putet, hanc sanctæ Deiparæ statuam Lindavii esse; ubi sit ad me perscriptum non est. Credibile est in privata domo hoc contigisse, et inter acatholicos totius rei famam sopitam esse.

Lindaviensem appello, quia conversio militis non parum miraculosa ibi contigit: quam ab hac sancta statua promanasse, juramento testatus est, et fidei catholicæ publica professione firmavit. Suum utique a Deipara tempus habebit, quo in lucem extracta majora patrabit.

CCCL. — Imago B. V. miraculosa in Via, Romæ in Italia, etc.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominustecum.*
ANAGR. *Tu Gemma pura iræ, sita in cælo mundo.*

1. Lapis natans. — 2. Puteus in templo. — 3. Cardinalis testis.

Ut sciret Roma Virginem Deiparam esse puteum aquarum viventium, miraculosam scaturiginem haurire voluit hæc imago e puteo. Hic publica in via publico expositus, dignus fuit, in quem homo incurius, sive, quod magis credam, injurius lusor quispiam Virginis imaginem dejiceret, in laterculo pictam, debebat argilla subesse aquis et fundum petere: sed pictura pondus laterculo ademit, fecitque primum ut aquis innataret: sed et ipsa aquarum scaturigo nescio quibus naturæ coactæ siphonibus pulsa, ad os usque puteum replevit: ferebaturque super os putei Virginis sacra icon et super aquas. Nox erat, et res spectatores poscebat, quos Virgo nec fulgoribus nec clamore aut lacrymis accire (ut alias) voluit.

Crescentes in momenta putealis aquæ, surdoque lapsu exundantes cardinalis Caponii equile, quod in proximo erat, ingressæ non parum Equisones turbaverunt, dum aquarum exundantium scaturiginem inquisituri, puteum in platea vident, ad os usque refertum, et tam copiose exundantem, quin et iconem sacram aquis innatantem observarunt. Monitus media nocte cardinalis miraculum ipse vidit, et portentosam imaginem reverenter palatio intulit, et privatæ suorum devotioni in aula exposuit. Facta hæc sunt sub annum 1283, deinde, ut fit, ultra domum cardinalis propagata pietas augmentum accepit: dum demum sub Innocentio IV Pontifice sacræ imaginis templum a fundamentis exstructum est. (Octav. Panzirola.)

Hoc templum societati Jesu datum est, non satis amplum illud quidem, aut commodum, sed tamen in celeberrima urbis regione, et ad societatis functiones imprimis idoneum. In hoc templo S. P. N. Ignatius, sex et quadraginta diebus Christianæ catechesi operam dedit e loco superiore, magna et assidua non modo plebis, verum etiam præstantium virorum frequentia, prorsus ut quidam ex optimatibus, palam gloriarentur, beatosque se ferrent quod nullam omnino ex Ignatii concionibus omisissent, agendi autem rationem sequebatur ejusmodi. Fidei præcepta et mysteria cognitu necessaria, primum ad vulgi captum, explanabat, iterabatque ubi opus esset, eadem sæpius, deinde opportunis digressionibus, certos interim locos tractabat fusius, non tam ad ingenii vel doctrinæ ostentationem quam ad pietatem excitandam, populumque permovendum accommodatos, idque tam veris gravibusque sententiis, tam ardenti vultu oculisque, ut divini amoris ignem undique spirare videretur minime fucata eloquentiæ vir, neque in singulas voces numerosque sollicitæ, sed ingenti animo prout impetus tulerat, sua sensa prosequentis. Itaque perorationem ejus non ineptus populi plausus aut stulta facundiæ commendatio sequebatur, sed alta suspiria, gemitusque et anteaactæ vitæ detestatio salutaris, ut vel defixis humi oculis tristes ac sibiimet irati discederent, vel etiam illico sese ad sacerdotum pedes abjicerent, confitendi causa, tanto cum fletu atque singultibus, ut linguam solvere, aut vocem in verba formare vix possent.

Hujus templi loco postea Alexander Franciscus, cardinalis Pauli III Pontificis maximi nepos, ædem nomini Jesu magnificentissimam regio sumptu exstruxit.

CCCLI. — Imago B. V. miraculosa Kauffburana, Kauffburæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En tu, pura Gemma, cares vili Adami nota.*

1. Grallæ Virgini appensæ. — 2. Miraculum in facie hæreticorum. — 3. Conversio.

Urbs Kauffburana hæretica, et sub magistratu hæretico cum sit, cives tamen habet quamplurimos qui fidem catholicam, in qua nati, fortiter hodieque tuentur. Quibus omnibus Patres soc. Jesu animos addunt, ita ut nihil in urbe quavis catholica publicæ pietatis videre sit, quod non in hac ringentibus hæreticis magno Catholicorum bono fiat. In templo parochiali prostat imago Deiparæ olim jam culta; nunc tamen vel ideo est in majore honore quod miraculum dederit, velut sudem in oculis hæreticorum, quam eruere sibi nequeunt, testibus nempe et oculis propriis convicti.

Anno 1637, puer quatuordecim annos natus, Lutheri dogmate ab infantia imbutus, in servitiis fuit heræ catholicæ, feminæ honestæ et piæ. Puer hic, nullo præcedente morbo, repente ita utroque pede captus est, ut grallis utendum esset. Res medicorum artem superavit, nec ignota aliis: lippi enim et tonsores puerum viderunt miscrum,

et grallis quotidie utentem; nec quisquam etiam plebeius in urbe fuit, cui non esset notissimum hoc pueri malum. Creditum est a prudentibus, quampiam e sagis acatholicis hoc puero servitium præstitisse in olium fidei catholicæ. Interea prudenti consilio puerum profundius in fide instruit, multa de Deipara ingerit, et denique: « Fac, inquit, votum Deiparæ in hoc templo coram hac sancta statua, te futurum catholicum, si sanitas tibi pristina obtingat. » Fecit puer, et sine grallis exivit, qui sine grallis templum intrare non potuit. Omnis hic hæreticorum sagacitas elisa et elusa fuit, postquam res justo examini subjecta etiam ipsos hæreticos testes habere meruit fortiores cæteris, quia testimonium inimici duplex est.

Puer jam voto catholicus, post ampliorem instructionem publica professione fidem catholicam suscepit, quem nonnulli alii magno Catholicorum gaudio secuti sunt, reliquis vermem conscientie non morituro dissimulantibus. Hæc Annalibus nostris inserta sunt anno 1637. Pergit Deipara in hac sancta statua, quæ in templo parochiali est, esse propitia, facitque beneficia grandia ad hæreticorum ruborem.

CCCLII. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Salve, Indica Gemma, una mire tota pura.*

1. Virgo semper nostra est, nunquam adversariorum. — 2. Læsa imago. — Victoria læta.

Nolo Pragense prælium rememorare, in quo victor fuit Maximilianus Baviaræ dux, anno 1620, in quo multum ad Victoriam contulit Deiparæ imago, inter ramenta et quisquilias reperta? In qua, non scio quis iconoclastarum, Christo, Virgini et Josepho oculos expunxit, ignarus quanto suo suorumque detrimento. Etenim, Virgo, licet nostra semper, non adversariorum fuerit, tunc tamen ita partibus nostris accessit, ut reperti sint, qui eam acerbo sarcasmo dicerent, nimis fuisse catholicam.

Imaginem ligneam sustulit e terra R. P. Dominicus venerandi nominis Carmelita, et primis ducum militumque injuriam questus, vindictam poposcit, qua Filii, Virginis, et Josephi sponsi honor assereretur: sicque animos militum suos fecit, ut nemo esset qui sanguinis sui pretium faceret, maxime postquam præeuntem densis ordinibus secuti sunt, in prælium.

Partam post tres horas victoriam, nemo fuit qui non Deiparæ ascriberet. Itaque communi consensu titulus imagini datus: *S. Maria de Victoria*. Ipsam imaginem jam tanta victoria sacram Dominicus Romanam tulit, et per omnem Italiam, qua via fuit, Virginis portentosam opem extulit. Hinc principum magnatumque donativis opulentam Romanæ urbi intulit, pompam explicante Roma quantam amplissimæ viæ capiebant. A templo S. Mariæ Majoris exivere, qui pompam procurabant, omnes religiosorum cœtus, omnia clericorum collegia longissimis ordinibus, deducebantque sanctam iconem ad tem-

plum S. Pauli, quod cœnobio RR. PP. Carmelitarum adjunctum est. Gregorius XV ut præsentia sua festum apparatus augeret, ipse interesse sustinuit.

At vero quis dona memoret eorum, quorum rebus hac sancta icone consultum erat? Imperator Ferdinandus II coronam victrici dedit e puro auro, gemmis gravem. Leopoldus frater lampadem argenteam, in qua materiam superabat opus. Maximilianus Bavaria, atque exercitus Victoris dux, præter hostium vexilla conditorium, quod tabernaculum vocant eucharistici panis, ex ebena et argento factum, arte pretium æquante. Guilielmus Victoris Maximiliani parens omnem sacerdotalet ornatum auro gravem, et opere Phrygio elaboratum : ad hæc statuam Deiparæ, quam ambra grisea materia suavem, rubini et magno numero uniones pretiosam faciunt. Crucem insuper idem Guilielmus addidit venustissimi operis quinque palmorum altitudine, e qua Servatoris statua pendet, quam artifex perinde ac illam Virginis ex ambra grisea fecit. Victoris Maximiliani conjux Elisabetha, Jesulum, et Virginis Matris caput, ubi videas naturam ab arte posse æquari, numerat hanc imaginem inter urbis præsidia Octav. Pancirola in sua *Roma*. Certe templum habet e fundamentis ædificatum, et venustissimum, in quo etiamnum pendent e tholo vexilla hostium sarcasmis inscripta, quibus hæretici homines vicarium Christi, et cum eo fidem catholicam per omnes millium phalangas traduxere.

CCCLIII. — Imago B. V. miraculosa Eigentalsensis, Eigentalli in Germania Superiori

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Tu, Gemma pura e malo, Vas incarnati Dei.

1. Oratio ante consilium. — 2. Anima purus. — 3. Missam suadent sancti.

Grassabatur pestifera lues anno 1517, magnamque Helvetiæ partem depopulabatur. Indictus itaque est communi consensu conventus non procerum modo, sed eorum etiam qui e civibus prudentiores habebantur, quo de peste ableganda consultaretur. Locus omnibus percommodus visus est vallis Eigentalsensis, jamque præsentibus, quos adesse oportebat, et senatum inchoaturis, junior quispiam : « Si sapimus, inquit, ante omnia, flexis genibus et corde contrito, Numinis opem imploremus. » Factum ab omnibus, quod juvenis suasit. Supervenit venerandus senex peregrinus, et nemini uni notus. Percontatur, quid inter se, tamque serio conferrent, qui ubi ex proximo quoque omnia intellexit : « Bene, inquit, fecistis, quod ab oratione tanti momenti negotium inchoastis : insuper et aliud in medium ego consulo struite hic communi ære templum Deiparæ, in quo annuatim ter Missæ sacrificium fiat ; primum in Deiparæ honorem ; alterum in honorem sancti Wendelini ; tertium pro defunctis quorum animæ in flammis purgantur : tunc enimvero lues pestifera, vos terrasque vestras hac vice relinquet. » Valuit gentis

more senis consilium, et quia videri simul ac loqui in omnium conspectu desiit cœlestem fuisse, et quidem ipsum sanctum Wendelinum, credidere omnes.

Itaque spēs pestis finiendæ, aliud in collectis comitiis consultatum non est, quam quo ære, quoque architecto, hoc ipso in loco esset fabricandum Deiparæ templum, mirum dictu! sæculo fortassis integro nulla sive sacra, sive profana domus citius inchoata, finitaque est, æs solvendis operis dicto pene citius a volentibus oblatum ; materia omnis a festinantibus comportata, artifices properare coegit, ne pestis non inde properaret : stetitque brevi templum, illis in terris ideo præcipue admirandum, quod cito ad culmen sit perductum, et quia dictis tribus sacrosanctæ Missæ sacrificiis pestem non abire viderunt, sed abisse ; hodie dum annis singulis quam diligentissime celebratur.

Non ordinarium est, quod subjungo. Duæ mulieres e Willisaviensi districtu non scio qua de causa peregrinationem voverunt Deiparæ ad hoc templum, simul ituræ, cum sors commoda tulisset. Re, ut fit, ob negotia domestica, annique tempus non opportunum, de mense in mensem dilata, earum una moritur. Altera itaque sola sine comite voto se liberatura, peregrinationem gentis more pie ac devote instituit. Huic in via se jungit ignotæ formæ femina, eodem eadem de causa profectura.

Postquam utraque voto suo se exsolvit, domumque rediit : « Jam, inquit illa, etiam ego peregrinationem meam perfeci, quam sine te non potui ; jamque ad cælum abeo ; » simulque interfulgores cœlestes paulo post videri desiit. Est templum hodieque miraculis clarum. Hæc ad me R. P. Wolfgangus Lieb., soc. Jesu.

CCCLIV. — Imago B. V. miraculosa in Vallicella, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Pura mane radiata, Gemma et Unio lucis.

1. Altaria dedicata B. V. — 2. Blasphemi ira. — 3. S. Philippus Neri.

Tredecim altaribus insigne est hoc templum, et quod rarum est, omnia Deiparæ dedicata, mysterium habent quædam singulare, suntque concinne ornata. Hic imago est Deiparæ, quæ ornamentum accepit et cultum suum a blasphemio (crediderim lusore), qui anno 1537 vulnus, quod ipsi Deiparæ non poterat, imagini ejusdem infixit : quæ ut sensisse vulnus Deipara crederetur sanguinem dedit. Cultus inde loco major accessit, præsertim postquam sanctus Philippus Neri congregacionem suam hoc loco instituit unde loco hodie nomen idem quod illi templo est, in quo fundatoris reliquiæ conservantur. (Octav. Pancirola, in sua *Roma*.)

Quantum vero his proxime annis majestas templi hujus creverit dici vix potest. Aureum dici posset, nisi auro pretiosiores picturæ, fornicem et latera justis intervallis, artificiosissime implerent. Illud præ cæteris rarum quod quæ fornitem templi implet

longissima pictura, ad ipsum miraculum referat, quod in hujus templi pictura forte primum contigit, sine quo ipsum templum non staret. Errore architectorum contigit, ut erecta sive fornix sive tecti moles, concidere in cumulum debuissent, nisi Deipara sancto Philippo Nerio astitisset eumque periculi admonuisset, docuissetque insuper quo remedio quibusque artibus malo esset occurrendum, rem omnem doctissima pictoris manus in medio templi fornice ita expressit, ut Romam in admirationem rapuerit, rapiatque etiamnum exteros quotquot tantæ artis picturam inspiciunt. Hæc quia mihi de visu certa sunt addere libuit.

CCCLV. — Imago B. V. miraculosa de Compassione, Bullæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Io, letaris, Gemma unica, pura et munda.

1. Rabies hæretica. — 2. Pietas nobilium. — 3. Statua immunis ab hæreticis.

Bullensis pagus olim sub episcopo Lausanensi, nunc sub ditione sæculari Friburgensium Helvetiorum est. Quæ de antiquitate pagi incolæ dicunt, non memoro: quia scriptis testimoniis carent, templum Deiparæ antiquum est, et ab hæresi dirutum, his tamen annis iterum restauratum a RR. PP. Oratorii, qui non ita pridem e Galliæ regno in has terras et magno fructu et exemplo hic versantur. Quos tamen nobiles et opulenti cives ære suo vehementer juverunt. Hos nempe labores nobis per omnem pene Septentrionem hæresis fecit.

Causam restaurando a fundamentis templo dedit statua Deiparæ adhuc integra, quomodo illa sagacem furorem hæreticorum evaserit, prope miraculo est, hodie certe multa et grandia miracula patrantur prope in dies, ut ad me perscriptum est: et talia quidem, quæ justo rigore examinata ab iis quorum interest, approbationem suam habent. Nullum tamen ex his ad me perscripsit R. P. Georgius Gobat, soc. Jesu, a quo hæc habeo.

CCCLVI. — Imago B. V. miraculosa in Via Lata, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ito, unice amanda, Gemma rutila, pura es.

1. Habitatio S. Pauli Romæ. — 2. Conversio. — 3. Officina S. Lucæ.

Liberum captivo sancto Paulo fuit in carcere, Christum prædicare, libertatem nos asserentem, et deos insectari in urbe Roma. Est hodie adhuc in veneratione locus, sive carcerem appellare velis, sive carceri similimum diversorium. Hic enim vero Christus Romæ gentibus natus, in hoc solo diversorio locum reperit: hæc fidei incunabula sunt, per quæ fidem Roma, quæ erat magistra erroris, facta est discipula veritatis.

Socium laboris habuit Paulus Lucam, sive calanum peteres, sive penicillum, et, ut aliqui volunt, etiam scalprum apprimè utile: sunt enim qui eum non tantum evangelistam et pietorem, sed et scul-

ptorem fuisse asserant. Oppido multas hodie Christianus orbis veneratur imagines, quas fama sæculorum fert, de manu D. Lucæ prodiisse. Et vero in opere lentum socium Pauli spiritus, qui nesciebat tarda molimina, non tulisset. Quam itaque Paulus exemplo et verbo docuit, hanc Lucas quoque docuit pictura loquente fidem, fidem confirmante Christo sequentibus signis. Quando nullam scio Lucæ imaginem quæ miraculosæ nomen non obtinuerit. Hæc, de qua loquor, princeps omnium dici potest; quia, ut creditur, prima fuit, quam Lucas Romanis dederit.

Hæc e carcere templum fecit, digna quæ nostram quoque pietatem provocet. Hodie si unquam, in honoribus est: carcer, qui infra terram cum suo miraculoso fonte est, sumptuose et decore in sacelli formam redactus, utrumque populum per scalas admittit: templum, quod super est, in elegantissimam formam ita compositum, ut inter pulchriora urbis templa non magnitudine, sed ornatu suo numeretur.

Octavius Panzirola, in sua Roma, plurima memorat iis grata qui antiquitatem curant. Cætera quæ hodie facta sunt, antiquitatem illustrant. Occasio autem cur ex carcere olim factum sit templum, ut Florivantius Martinelli in Relatione sua typis edita refert, Theophylactus quidam fuit, cujus unicuique filius paralyticus, concepto ad hanc sanctam imaginem desiderio, patrem monuit movitque ut templum voveret a fundamentis exstruendum, si filio sanitas redderetur. Loci sacerdos Mauritius Nonius, acceptum puerum in cunis (ita morbus exigebat) per noctem posuit in altari, reperitque mane, qualem optabat pater, sanum jucundum Sergio Pontifici summo fuit, videre puerum beneficio Deiparæ sanitati restitutum, petitamque veniam fabricandi templi sponte prompteque concessit, atque etiam templum ipse consecravit. Miraculum addo ex eodem Florivantio Martinelli.

Romanus quispiam Philippus, homo ebriosus, vitam egit qualem ebriosi solent, dies noctesque in hospitibus quærendus, nunquam sobrius, nisi cum vinum; nunquam frugi, nisi cum eum pecunia deficeret, uxore liberisque neglectis, solus sibi curæ erat. Accidit, ut non longe a caupona sesquiebrius in terram a vino prostratus, in media platea obdormiret.

Adest dæmon uxoris specie, eumque suaviter inter solitas contumelias excitatum, hortatur domum concederet. Obtemperat homo uxoris, trahi se passus; at vero alius ductoris sensus fuit, ad montis Palatini nescio quæ rudera deductus, plurimorum dæmonum aspectu horrorem concepit, qui ex ebrio illico fecit sobrium et sui compotem. Itaque cum alias voces non audiret, quam, macta, occide, trucidat, ipse simul clamare cœpit: Sancta Maria in via Lata, quæ vix nominata astitit, dæmones pepulit, Philippum per longas vias, manu adusque templum et altare duxit, et, quæ singularis gratia

fuit, ex homine perverso pium et bonum fecit. Hæc Florivantius Martinelli.

CCCLVII. — Imago B. V. miraculosa Wettingana, Wettinge in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu alma pura Gemma, Arca divina nites.*

1. Pictura fugit ignem. — 2. Pictura se movens. —
3. Accursus propter miraculum.

Wettinga monasterium est perquam religiosum. In hoc picta Deiparæ imago est Jesulum brachio tenentis, apud omnes per omnem viciniam in maxima veneratione. Fuit cum cœnobium concepta flamma funditus conflagrasset. Sancta hæc imago incendio mista, sensit incendium, et magno portento sensisse ostendit.

Tabula undique et undique adusta est, si imaginem excipias, quæ integerrima permansit, tam si Deiparæ effigiem spectes, quam si Jesuli, quanquam in hoc sensisse flammam, portentose apparet. Sciat lector picturam esse a bona manu factam, eoque situ ac gestu tam Filium quam Matrem proponi, quo vel Apelles, vel nostri temporis Apelle major quispiam exquisitissima proportionem non abluderet. Causa uti simplicibus et ignavis abstrusa, ita peritis et rem juste æstimantibus obvia. Ignis tabulam depopulatus eousque est, ut pes pene medius flamma corruptus esset, si eo loco permansisset, quo eum pictoris doctus penicillus protendit. Ita ab antiquo creditur pie, retractum a Jesulo pedem esse. Hæc res nemini non facile persuadetur, qui tabulam curiose, et perite inspicit. Hinc pietas popularium, et accursus permagnus. De aliis miraculis, quæ fiunt, nihil accepi. Hæc ad me dedit R. P. Wolfgangus Lieb. soc. Jesu.

CCCLVIII. — Imago B. V. miraculosa de S. Josepho, Recanati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Gemma unica, mea pura a malo renides.*

1. Filius prodigus. — 2. Conversio sera, sed seria.
- 3. Ruina innoxia pietati.

Hæc Deiparæ miraculosa imago a filio prodigo originem suam habet, Antonio Hippolyto patricio Recanatensi. Hic vitam vixit quam prodigus adolescens in Evangelio vixisse legitur, quin eum etiam in eo superavit, quod uxorem negligeret et filium. Noctem itaque more suo inter choreas et pocula non scio inter quos ganeones absumpsit mediam. Mater una cum filiolo et ancilla cœnam sibi parant, et mense accumbunt, super mensam filiulus: « O Mater, si me audis, in hac domo hac nocte non pernoctabis; malum nobis imminet. — Et quod, inquit mater, malum? — Domus ruet, reponit puer, et nos casu suo opprimet. — Meliora, ait mater, mi fili! noli domum alias afflictam timoribus obruere; infans es, nec novum est infantes timere; et quis hos tibi metus incussit? — Deipara, inquit, ex hac imagine (simul imaginem e pariete pendentem indigita) clara voce me allocuta est, et hoc me tibi dicere jussit. »

Attonita mater hæsit, crederetne infanti et se fuga proriperet, an vero contra hos metus audentior iret, risuros cras vicinos, vel etiam cogitatos, uxorem marito non meliorem fastidire vacuum viro domum: et si quid alias nimis suspicax nequitia potest hominibus nimium quantum perversis suggerere. « Tace, inquit, et te sancta cruce signa, et bene dormi; » simul filiolum nequidquam cum lacrymis reluctantem, et mortem suam matrisque ante funus deflentem, inter plumas recondidit, et culcitras. Ipsa quoque mater cubitum concedit, sola ancilla ut venienti domino præsto esset, in proximo scamno sub ipsa imagine recumbit, magno suo bono: nam pretium electi pro lecto scamni, et quidem illius, quod sub sancta icone a pariete prominebat, vita fuit. Vix enim primus sopor se insinuavit, excitare strepitum labentes ædium parietes, et illapsum cum trabibus tectum. Et primo statim impetu una cum matre et filiolo cubiculum in quo jacebant obtritum est, ancilla inter gemitus et vota ruderibus oblecta, non oppressa, sana et salva permansit, dum dies et cum die homines adessent, nemine uno in tenebris auso intrare domum et subire hiantia tecta.

At vero ancilla, quæ ruinam evaserat, ubi theatrum est nacta, et faventes aures populi, et pueri non vanas prædictiones, et preces non valituras, et lacrymas nil impetraturas, graphice eloquentia feminea descripsit, nec tacuit unde puer acceperat consilium, etiam de media nocte migrandi e domo, nempe ut erat, ex ipsa Deiparæ imagine Jesulum tenentis, præsentem Josepho, et jubentis, ut quamprimum fugerent, ni mallent imminenti ruinæ implicari: « Sed, heu! mater, inquebat, filioli verba neglexit. Ego plus fidei puero habui, nec temere in hoc scamnum me abjeci, auxilium Virginis sperans, si forte puer vera dixisset, ita preces non interruptas tota pene nocte fudi, nunquam non gratias actura Deiparæ, quæ me sub hac sua icone tutata est inter collabentes muros, et morti eripuit. »

Episcopus, re rite examinata, sanctam iconem in cathedrali templo altari imposuit ad venerationem publicam. Alterum miraculum fuit, et priore majus, quod Hippolytus vitam in melius mutaverit, et ære suo sacellum ædificaverit, in quo et sancta imago sedem haberet, et ipse cum conjuge sepulturam. Interea Deipara pergit in hodiernum usque diem esse benefica Recanatensibus, ut ad me perscripsit perillustris D. Hieronymus Angelita.

CCCLIX. — Imago B. V. miraculosa ad Sacrum Cruorem, Neukirchii in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vale, divi Nati Mons et Arca, pura Gemma.*

1. Conversio sera, sed vera. — Ira admiratione major. — Ternarius etiam impiis placet.

Duo omnino sæcula sunt, ex quo locus hic titulum a Sancto Cruore obtinuit. Quot annis ante hæc

duo sæcula, in templo hæc sanctæ Deiparæ statua sedem fixerit, non constat; opus rude et multum ab hujus sæculi arte abhorrens, sculptorem arguit pium, sed non peritissimum. Vultus tamen Deiparæ Virginis non arte sculptoris, sed divina virtute dolorem et tristitiam supra ingenii artem refert, pietatemque et misericordiam intuentibus movent divina, ut dixi, non sculptoris arte, amœnum Virgini vultum, vel certe amœno similem fecisse, artifex creditur: quando Virginem alius non deceat, si cum Filio Jesu fingatur. Causa tamen fecit, cur Virgo vultum mutaret, quam memoro.

Duo omnino sæcula sunt, cum hæreticus quispiam Boemus templum ingressus, statuam Virginis in altari conspexit, et velut in hostem suum incidisset, exordium pugnae verbis dedit, plus quam credi potest, contumeliosis, jamque quod sine commilitone, sine teste, statua hæc ferret, ferocior ipsam propius aggreditur et ab altari raptam in proximum puteum dejicit.

Ille locum aversata, virtute divina ad altare redit. Stetit hæreticus: sed admirationem arcebat ira. Iterum igitur raptam iterum præcipitat in puteum, sed et illa iterum e puteo ad stationem suam reddit. Nescio quid etiam impiis in ternario numero placeat, tertium obfirmate contumax, non sine novis contumeliis ab altari abstrahit, et in eundem puteum dejicit. Jam hæreticam vides contumaciam, quam devitatura Virgo tertium quoque statuam suam illæsam in altari sistit, sed nondum vicit, ira hominem ad horrenda impellente. Ad ferrum itaque et capulum manum applicat, stringitque acinacem jam ipsum etiam sacrilegum, et verendo capiti immane et cruentum vulnus infligit. Et visa est Virgo dolere in statua; etenim vultum ita mutavit, ut scires graviter esse commotam.

Vidi ego ipse, qui hæc scribo, cum admiratione doloris acerbis notas, formam tamen et terrentis et minitantis ita conjungit, ut pietatem non separet a majestate. Certumque omnibus est vultum hunc a sculptore formari nequivisse; profuit homini, ita in loco divina virtute fixum fuisse, ut nec pedem movere, nec brachium retrahere posset, dum mutato animo in lacrymas solveretur et dolores, quin et abjurata hæresi, voveret annuatim locum visere; tum enim vero Virgo aliud ab homine non exegit, liberumque dimisit, et ut illa ferebant tempora, nec a iudice sinistri quid passus est. Ille voti memor, nec semel, sed sæpius singulis annis locum sacrum invisit, et dignos pœnitentiæ fructus fecit. Tanti est hæreticum erroribus eximere, miracula etiam grandia magno numero hodieque fiunt. (Hæc ex relatione impressa.)

CCCLX. — Imago B. V. miraculosa trans Tiberim, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. I, sincera Gemma; i, pura tota munda, vale.

1. Fons olei. — 2. S. Cæcilie pietas.

— 3. Taberna meritoria.

Locus hic præ cæteris Romana in urbe gloriosus est, quia fonte (nunc siccat) conspicuus ex quo die Nativitatis Christi integerrimo oleum fluxit, portento nunquam ante viso. Scio Baronium cardinalem existimare id uno anno ante contigisse. Sed antiquissimæ traditioni subscribunt hodierni chronologi omnes, quotquot ob duos consules in antiquis scripturis repertos, eo anno Christi Nativitatem ponunt, magis mirum hoc miraculum vel ideo fuit, quod pacis liquor loco militari scaturiret. Etenim tabernam ibi meritoriam fuisse, ex antiquis habemus, in qua emeriti milites inter pocula quiescerent. Sub Alexandro imperatore ausi sunt Christiani jure non scio quo, sed suo, locum petere; nec dissimularunt Matrem Dei se hic culturos.

Litem moverunt Christianis hospites tabernæ patroni, litemque decedit imperator, sententia pro Christianis lata, melius esse coli Deam, quam milites græcari. Creditur anno post Christum ducentesimo vicesimo quarto mutata taberna in formam templi, in quo primum aperte Christianorum Deus invocaretur, dedicatumque partui Deiparæ, quem oleum illud jam olim portendisset. Imago, quæ hodie videtur, jam tunc altari imposita creditur, et Clementia appellata, nec ulli dubium esse potest, quin vera narret fama, divam Cæciliam frequentare hoc Deiparæ templum solitam: quando sanctæ Virginis domus vix paucis passibus hinc distat. (Octav. Panzirola in sua Roma.)

CCCLXI. — Imago B. V. miraculosa in crypta, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Salve, o intacta Gemma; i, mira, nude pura.

1. Ex synagoga templum B. V. — 2. Infans martyr. — 3. Monialis a B. V. monita.

Felix Bavarie annus fuit millesimus quadringentesimus quadragesimus secundus, quo Albertus, serenissimus dux, exactis Hebræis, hanc cryptam suam fecit, quæ tot annis ante nequissimæ genti pro synagoga fuit, hanc una cum domo, medico suo doctori Hartlieb, probatæ virtutis viro, dono dedit. Is in usus suo suorumque accommodatis totius domus habitaculis, cryptam subterraneam imposita statua Deiparæ pro oratorio habuit, ut Mater cum Filio a se suaque familia honores saltem privatos reciperet, ubi ante non nisi blasphemias malignæ gentis audierat.

Fuere qui auderent hoc novum oratorium nova pietate invisere; dum pietas abiret in plures. Beneficia hic petita, hic obtenta nonnunquam æquabantur miraculis; denique concursus publici facti sunt, quos domus privata sustinere cum non posset, nil hero jucundius accidere potuit. Domum igitur nullo pretio emptam, sed dono acceptam beatæ Virgini donavit totam, et in non invenustum tem-

plum pluribus altaribus instructum anno 1450 decore mutavit, et Immaculatæ Conceptioni beatæ Virginis dicavit, relicta, ut erat, crypta subterranea.

Et sane suus honor templo novo stetit; cryptæ vero aliquot post annis, cessante hominum accursu, omnis ademptus est decor et veneratio, ita ut servandis doliis et crassiori suppellectili serviret: nempe postquam Lutheri hæresis ex urbe Augustana afflare cœpit Monacensem urbem, in qua tamen sedem figere firmam nunquam potuit. Jacebat ita inter hæc retrimenta sancta statua usque in annum millesimum sexcentimum duodecimum cum Monachii Soror Catharina, ord. S. Francisci, in monasterio S. Christophori, utroque pede dolores sensit, quibus pares nulli chirurgi, nulli medici inventi sunt; et jam annum durabat integrum pertinax malum, nullo remedio curatum, cum repente pro sanitate sua impensius oranti, statua hæc menti objecta est, antea nunquam visa, nunquam cogitata. Simul et ubi lateret, indicatum est, et pedum omnis dolor repente ablatus. Quæritur itaque in crypta subterranea, et intra retrimenta inventa, purgataque prisco cultui restituitur, ejectis, quæ locum sacrum devenustabant, impedimentis. Ab eo tempore frequentari iterum cœptus sacer locus, hodieque velut civium asyllum honoratur et colitur, argento, auro, et gemmis visendus. Caterum curam ejus gerunt RR. PP. Benedictini monasterii Montis Andecensis, quem *Sanctum* passim nominamus, propter insignes et antiquas sanctorum reliquias: quanquam in urbe conventum non habeant. (Ex relatione impressa.)

CCCLXII. — Imago B. V. miraculosa Transpontina, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nite ut aurora, Gemma sine Adam culpa.*

1. Imago ex Oriente allata. — 2. A solis orto usque ad occasum. — 3. Laudabile nomen Mariæ.

Templum Romæ est, quod RR. PP. Carmelitanis Discalceatis summi Pontificis jussu cessit, quod quia ultra pontem est pontique vicinum, a *Ponte* populus ei nomen et pene ex ipso Tiberi vicino hausit. Transpontina ecclesia vel S. Maria Transpontina appellatur.

Hic imago quæpiam Deiparæ picta summa in veneratione habetur, cujus originem nec ipsi, qui eam attulere, Patres Carmelitani sciunt. Antiquissima est, et jam pluribus sæculis apud Orientales Christianos culta: inde inter alias sanctorum reliquias, in ipsam usque urbem allata hic sedem accepit, sunt hoc in templo in magna veneratione Columnæ duæ ad quas sancti apostoli Petrus et Paulus flagellati et cæsi sunt, quas peregrini summa cum devotione exosculantur. Habetur hodiernum in diem pro miraculosa: curam ejus habent in adjuncto conventu RR. PP. Carmelitæ Discalceati. (Octav. Panzirola.)

CCCLXIII. — Imago B. V. miraculosa Civezanensis, Civezani in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En! tu divina Gemma pura a mortali esca.*

1. Concilium Tridentinum. — 2. Pondus leve. — 3. Antiqua obscurantur a novis.

Civezanum non ignobilis pagus, sesquihora Tridento distat. Templum habet illi omnino æquale quoad amplitudinem, et simile quoad omnem interiorum ornatum, quod Tridentinæ urbis gloriam sustinere putatur, in quo tredecim sessiones concilium Tridentinum celebrasse memoratur. Nam cæteras omnes in templo S. Vigili cathedræ celebratas, indubitata ibidem scriptura testatur. Utrumque tam Tridentinum quam Civezanense cardinalis Clesius, ante concilium Tridentinum episcopus, suo ære struxit, fabrica sane magnifica, utrumque Deiparæ dedicatum. Quin quod illud Civezanense longe in hoc præstantius est, Urbano, quod in hoc nihil de miraculis aut beneficiis Deiparæ auditum unquam sit, illud vero peregrinationibus celebretur, et tabulis beneficiorum receptorum testibus perantiquis ornatum sit, hodieque B. Virgo voti concepti reos quam plurimos faciat, quo vel visitatione loci, vel munere quopiam, aut sacro promisso sanitatem emunt.

Credibile non est, una cum nova et magnifica fabrica cœpisse hos Virginis honores et favores. Cur enim, si muris hæc cœlestes gratiæ dantur, non illi quoque templo, quod in urbe est, obvennerunt? Utraque magnifica est; utraque eundem patronum, quin et architectum habuit; utraque ad eandem prorsus formam figuramque, et forte ad ejusdem prorsus virgæ mensuram ab architecto inchoata et perfecta est. Neque Tridentini cives unquam dabant, Civezanenses rusticos se virtute et pietate in Virginem superiores esse.

Itaque hoc solum cogitari a prudentibus potest, antiquam Deiparæ statuam, quæ in altari summo colitur, olim hic loci cultam esse in templo exiguo, antiquo, et ruinam minante, ut facile antiqua obscurantur a novis; nisi librorum memoria ab oblivione vindicentur, quin quod, cum ipse ego locum non semel visitarem, visæ mihi sunt tabellæ nonnullorum beneficiorum indices, antiquitate superare novum templum, quod priore sæculo structum est. Quod si ita est, sancta statua jam ante honores suos habuit. Plura nec ipse excel. princeps et episcopus Tridentinus Carolus Madruzus invenire potuit. Nam quod nonagenarius senex se vidisse juratus asseruit, prægrandem summi altaris marmoream et crassam tabulam, in multos palmos porrectam, a duobus equis facile advectam, inter miracula non pono, quantumvis id passim pro miraculo habitum sit.

Cæterum miraculosam fuisse testantur anathe-

mata antiqua, et templum novum : quod utique tali in loco tantis sumptribus exstructum non esset, nisi templum antiquum, in cuius locum hoc successit, miraculis clarum fecisset. Miraculosam hodie esse statuam, ultra Civezanenses et vicinos pagos, testatur tota urbs Tridentina.

CCCLXIV. — Imago B. V. miraculosa
de Scala, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O ter pura Gemma, aula es dicata Numini.*

1. Imago suæ scalis. — 2. Merces pietatis. — 3. Cardinalis munificentia.

Hæc iis adnumeranda venit, postquam diu latuerunt, sponte sua se in libertatem asseruere. Domus fuit cœnobio S. Claræ subjecta, in hac sub ipsis scalis latuit pieta Deiparæ imago : sedet Virgo, Filiumque pectori appressum tenet. Digna sane si vel picturam spectes loco meliore, dum demum anno 1592, a quodam cultu aliquo præsentiore honorata, miraculo obsequium rependit, quod vero primum illud fuerit, non legi.

Cæterum quia in plures abiit facti miraculi fama, concursu facto celebritatem accepit imago, jamque propter collata miseris beneficia inter miraculosas habebatur : cum emin. card. Cosmus una cum aliis hoc, quod videmus, templum a fundamentis extruxit, et tabulam jam miraculis claram principi altari inseruit. Templum quinque post annis, id est anno 1597, traditum RR. PP. Carmelitæ Disalceatis, hodie etiam monasterio auctum est. Cæterum Purificationis festum huic templo proprium et perpetuum est, nec aliud de hoc Octav. Panzirola.

CCCLXV. — Imago B. V. miraculosa Vigana,
Vigi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Venisti munda, o Vita præclara Gemma.*

1. Mutatio vultus. — 2. Negligentia majorum.
— 3. Pietas populi.

Terra est diœcesis Tridentinæ quam *de Vigo* nominant. Illic beatæ Virginis imago miraculosa colitur; authenticum ad me missum est instrumentum ab excel. principe et episc. Tridentino : in quo de origine nihil habetur quod antiquitatem arguit. Cæterum plurima in eo referuntur miracula, inter quæ unum est quod illustrissimus comes Matthias de Thun, loci hujus incola, septimo Aprilis anno 1655, scribit in Epistola ad illustrissimum et reverendissimum principem, Tridentinum episcopum, Carolum Madrozium, tanquam testis oculatus et major omni exceptione, præter quamplurima alia etiam hoc, quod ut in aliis terris non novum ita apud ultramontanos rarum, imaginem hanc sibi visam sæpius mutare vultum præsentibus pluribus, idemque testantibus. Hinc augmentum cultus, qui hodie sane magnus est, non sine miraculis, quæ omitto : quia communia sunt, nec quidquam exoticum aut singulare habent.

CCCLXVI. — Imago B. V. miraculosa
Scala cœli, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ita, Gemma vere pura, lacta Adam in sinu.*

1. Anima e purgatorio liberatur. — 2. Missa S. Bernardi. — 3. Scala cœli.

Hæreticis, qui ex similitudine arboris ad dexteram sinistramque cadentis purgantium animarum pœnas negant, Bernardum oppono, qui cœnobium suum non procul templo SS. Vincentii et Anastasii habuit. Is ad hoc templum, quia vicinum, semel divertit, et sacrificium pro defuncto quodam in paucis claro fecit; vidit ille tunc, aperiente per revelationem Deo, vidit, heu! nec inter damnatos animam amici esse, nec inter beatos, sed SS. Sacrificio adiutam, per scalam longissimam in cœlum conscendere. Hinc imago coram qua SS. Sacrificium fecit, *Scala cœli* titulum accepit.

Cæterum ne credat lector solum illum quem Bernardus vidit hoc ex loco cœlum conscendisse, decies mille trecenti et tres sancti martyres, quos sanctus Zeno et exemplo prævit, et ad martyrium fortiter obeundum hortatus est, hic sunt a majoribus conditi, quorum magna, si non major pars, hoc ipso in loco morte pro Christo obita cœlum conscendit. I nunc, et mirari desine, ex hoc loco ad januam cœli, id est, Mariam perveniri. Nec plura Octav. Panzirola.

CCCLXVII. — Imago B. V. miraculosa Tre-
medalana, Tremedalii in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma sana ac pura malo in virtute Dei.*

1. Animus præsagit. — B. V. gregem curat.
— 3. B. V. honorat suam statuam.

In regno Aragoniæ rupes est, quam *Tremedal* nominarunt majores. Illic pastoritius puer gregem porcorum pascebat, arte honoratiore victum quasiurus, si manus sinistra officium suum fecisset : quæ seu casu, seu natura, nunquam ad usus humanos aperta fuit. Huic porculario se claro die visendam stitit Deipara, petiitque panem de pera. Pastor non omnino rusticus, ratus quampiam ex aula dominæ, liberali dextera peram aperit. At illa : « Non hæc, fili mi, sed altera manu panem mihi porrige. » Subridens ille medius inter gemitum et lætitiā (nam aliquid altius jam animus præsagebat) : « Non ego, inquit, pastoritiam agerem, si possem quod jubes. » Parnit tamen, et una cum pane, chariorem ipso pane manum extrahit e pera sanissimam.

Illic jam non dubius cum qua loqueretur, procidens in genua, inter jucundas lacrymas, egit gratias Sospitatrici. Tum illa : « Abi, descende Orignellam; die incolis, me hic sedem fixisse, et templum velle. Nec sollicitus de grege sis : ego interim curam ejus geram. » Currit ille, et magnis clamoribus affert incolis felicissimum a Deipara

nuntium : quin et more Hispanico præmium petit, facile fidem invenit, plusque credebatur sinistrae non juranti, quam dextrae, si eam ad ritus juramenti sustulisset. Mox ad campanæ sonum instituitur ordinata ad rupem supplicatio, fraudi fuisset, residere domi, ita omnes omnis ætatis incolæ huc accurrere, rupem reptando ascendunt magis curiosi, et statuam Deiparæ, quam pastor non viderat, inveniunt, et Orignellam læti deportant, ac in templi cathedralis altari maximo depositam integro die pientissimis modis honorant : obliti laborum, nam integra leuca rupes ab Orignella distat.

Sub noctem a magistratibus templi coacti, domum quisque concessit; at summo mane, ubi iterum civibus repletum est templum, sancta statua loco suo visa non est. Ablatam doluere omnes, quotquot ignorabant morem ejusmodi sacram iconum. Cæteri certatim cucurrere ad rupem Tremedalensem, et suo loco, quo reperta erat, pridie stantem invenere. Hic hæserè animis etiam prudentissimi, rupes pene inaccessa; nivibus per hiemen tecta posteriorum pietati non parum obfutura credebatur; media via situs amoenus promittebat majora, et amplissimo templo, jam sumptus promittebantur. Itaque exploratur, num hic locus etiam Virgini arrideret, non jam Orignellam, sed in arcem, quæ medio itinere erat, deportant. Sed altera die iterum in rupe sua reperta est statua, noluerit tertium tentare Virginem prudentes : neque enim bonis probari potest, si superi ad superflua miracula cogantur.

Itaque decretum templum in inaccessa rupe, aderant lapides in calcem coquendi, et præter aquam nil defuit. Putei fossionem dissuasere omnes in tam sicca et alta rupe, fuit tamen, qui spe paulo altiore repetitis ictibus terram officii sui moneret, quique post paucos ictus limpidissimum fontem, tantum non sponte erupturum, fuit ad obsequia Virgini eliceret, nemo prudentum fuit aut eorum qui Deiparæ amantiore, qui fontem hunc miraculo non ascripserit, præsertim cum viderent ægris quoque salutarem. Sed ut sequioribus ingeniis, et nulla sua voluptate Virgini gloriâ audientibus, ingere-ret veri miraculi auctoritas, fons ille in omnem fabricam liberalissime suffecit, et ea finita quamprimum exaruit. Nunc et nega miraculum.

Demum gradus in rupe excisi, per quos incolæ portent preces et munera, reportentque, quas petiere a Deipara, gratias, miraculosa est in hodiernum diem. Ita ad me R. P. Carol. Sinik Germanus, qui pluribus annis fuit in Hispania.

CCCLXVIII. — Imago B. V. miraculosa supra Minervam, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nivea Gemma, instructa a Deo, pura mali.*

1. Pictor angelicus. — 2. Reverentia pictoris. — 3. Virtus artem augeat.

Beatus Joannes de Fiesole, ordinis S. Dominici,

dum viveret, pictor angelicus appellatus est; nomen hoc, ut creditur, a Michaelæ Angelo Buonarola accepit, cujus temporibus vixit. Dicere is solitus est, cum Joannis picturas consideraret et vultus venustissimos intueretur : « Frater iste, ut credo, in ipsum usque cælum peregrinatur, ut consideret vultus sanctorum, quos ad nos iterum delatus depingat. » Nec multum a veritate ablusit; etenim vir sanctus mente semper in cælum erectus et orationi deditus, nunquam beatæ Virgini depingendæ penicillum in manus sumpsit, nisi oratione præmissa. Quin ipsum Deiparæ vultum de genibus pingere solitus est, atque hujus sanctæ manus opus est imago miraculosa de *Rosario*, innumeris tabellis ornata. (Octav. Panzirola.)

CCCLXIX. — Imago B. V. miraculosa de Capella, Giennæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Venisti, Gemma vera, alma, condita, pura.*

1. Supplicatio mirabilis. — 2. Victoria. — 3. Supplicatio in supplicationis memoriam.

Giennenses Hispani imaginem Deiparæ miraculosam habent, quam de *Capilla*, sive de *Capella*, aut sacello nominant. Hic anno 1450 contigit, quod testibus omni exceptione majoribus probatum episcopus Gundisalvus de Zuniga confirmavit, Viderunt isti, nocte decimum diem mensis Junii præcedente, pompam in supplicationis formam procedentium : singuli faces singulas gestabant, inter quos septem præcipue fuerunt conspicui, qui cruces gestabant similibus pompis parochiali ritu præferri solitas. Porro cruciferorum istorum habitus fuit ad talos usque gravis, nec invenustus, quia albus. Comitabantur hos septem cruciferos velut laterum stipatores utrinque triginta, non minus quam illi candidati.

Sequebatur demum Matrona Parvulum brachio gestans, vestitu ad lucis usque invidiam albicante, longissimum syrma post se trahens. Hæc pompam clausit : siquidem nullus eam vel sequi vel comitari visus est. Hujus Matronæ fulgor adeo omnem late viciniam illustravit, ut et tectorum imbrices et omnis circum vicinia spectantium oculis plus media nocte et clarius quam in ipso meridie imminentis tunc solstitii, vel ipse sol posset.

A longe visæ sunt sequi promiscuæ turmæ feminarum una, virorumque altera, strepitum edens, qui ex collisione armorum sequi solet. Hoc ordine a templo principe ad usque templum S. Ildefonsi processum est, ibi visa Deipara est, statuam quæ in altari principe consistit, dissuaviari, et sacratissimis amplexibus sanctificasse. Et hæc una est icon Virginis, quæ ob hunc Virginis e cælo descensum apud Giennenses in honore est. Angit sanctæ statuæ honorem, quod episcopus et dux Gundisalvus eo die magnam a Mauris reportavit victoriam, quid, quod ab ea victoria in dies securior a Mauris urbs Giennensis evasit, Mauris ad ipsa urbis mœnia

depopulantibus suburbia. Hodiedum annis singulis festo D. Barnabæ apostoli supplicatio quam potest solemnissima instituitur ad ædem S. Ildefonsi, in memoriam et gratiarum actionem tanti beneficii. Hæc non modo omnibus toto regno nota sunt; sed etiam olim a Becerra probato historico litteris tradita, et impressa. Ita ad me R. P. Ferd. de Acevedo.

CCCLXX. — Imago B. V. miraculosa de Porticu, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, sola in veritate, pura ac munda Gemma.*

1. Judith Romana Bethuliensis æmula. — 2. Imago e cælo. — 3. Pestis abacta.

Galla Romana, Symmachi illius magni consulis filia, viri quoque consulis uxor, sanctitate nobilitatem generis superavit: siquidem sublato, ipso nuptiarum anno, juvene et charo marito, urbis Romanæ Juditham, ad invidiam Bethulianæ civitatis se præbuit, suadente viduitatem et persuadente sancto Fulgentio episcopo. Inter cæteras virtutes singulariter exstitit pietas in beatam Virginem; huic fecunda fuit liberalitas in pauperes. Certe quovis prandio duodecim liberaliter in suo palatio pavit. Placuerunt Gallæ mores ad omnem virtutem facti Deiparæ, digni quos cælesti favore ipsa remuneraretur.

Itaque cum die quodam architrictinus prandio pauperum intentus discurreret, vidit in proxima mensa Deiparæ venustissimam imaginem consistere, nunquam ante sibi visam; sed nec nunc bene oculis representatam, ob radiantissimum fulgorem, nihil antiquius habuit fidelis servus, quam ut hoc Domine actutum nuntiaret. Illa, relicto statim prandio, accurrit, et fulgorem cælestem non tamen imaginem conspexit. Vocati in consilium amicorum nobilissimi, splendorem illum non nisi divinum esse censuerunt.

Itum itaque ad palatium Lateranense, et sancto Joanni Pontifici, (qui deinde martyrii palmam adeptus est) Galla cum lacrymis exponit, quidquid illi, quos secum adduxerat, vidissent. Rogat ad extremum, ipse in rem præsentem venire dignaretur. Et venit sane indicta tot clero populoque quam solemnissima supplicatione, viditque in loco radiis cælestes: imaginem autem Deiparæ cui blandiebantur hi radii, nec ille, nec ullus cæterorum conspexit. Procidit in genua sanctus Pontifex, preces fudit, auditæ sunt statim omnes urbis campanæ festivum sonare, compertumque postea est, nulla id manu humana contigisse.

Interea summus Pontifex sanctam iconem conspexit in aere a duobus Seraphinis sustentatam. « O Mater! inquit, dignare, ut et ego in manus meas te recipiam. » Quo dicto Seraphini ei imaginem tradidere, et una cum cælesti fulgore disparuerunt.

Omnibus ast ipsa sancta imago lacrymas gaudii

indices expressit. Et ingens miraculum annuam Romam implevit; nam sæva pestis, quæ tunc urbem premebat, eadem hora pressa est, Roma inter favores cælestes tam eximios exultante. Galla palatium suum posthac templum esse jussit. Salvatoris et Deiparæ nomen templo datum de Porticu vicina, quam Octavia Augusti Cæsaris soror fecerat. Ipse sanctus Pontifex solemniter ritu consecravit. Nec contenta donasse palatium Galla, gemmas quoque et aurum, argentumque factum et infectum addidit: et ne quid ultra dare posset, seipsam totam dedit, facta monialis in cœnobio quodam juxta templum S. Petri, in quo vitam sancte finivit: referente ita sancto Gregorio Papa, qui etiam pestem unam urbi molestissimam, translata hac sancta imagine ad S. Petrum, et altero die reportata non sine miraculo urbe pepulit.

Alexander II confraternitatem instituit, quæ templi novi curam haberet. Sanctus Gregorius VII templum, quod prope corruerat, iterum refecit et dedicavit. Cælestinus III addidit hospitale pro pauperibus infirmis, ejus memoria adhuc in muro legitur. Calixtus III iterum solemniter supplicatione per urbem portavit, iterumque pestem fugavit. Paulus II sanctam imaginem ad se noctu afferri jussit, sed altera die cum eam videre vellet, inventa non in palatio, sed suo in templo, et altari est, quapropter templo dedit titulum: Diaconie Cardinalitæ.

Leo X eam circumtulit per urbem pedibus nudis: ejus exemplum secuti cardinales sunt. Eam supplicationem, qua sub Adriano VI fuit circumlata, Hebræus celebrem fecit, qui vultum avertit cum præteriret, vultumque ad finem usque vitæ aversum, nulla vi convertere antrorsum potuit. Hebræa oculos clausit et nunquam amplius aperuit, cæca ad ipsam usque mortem. Placet apponere versus tabernaculo marmoreo inscriptos, et antiquitatem simplicem spirantes:

*Hæc est illa pæ Genitricis imago Mariæ,
Quæ discumbenti Gallæ patuit metuenti.*

Creduntur hi versus positi a Gregorio VII in secunda instauratione templi, 17 Julii festum inventionis celebratur. Ipsa autem imago exiguis filis aureis constat saphirinæ tabule ita insertis, ut et Jesus et Mariam quam pietissime exhibeant, nec dubitatur ab angelis factæ, quæ per angelos approbata est. Hanc historiam præ cæteris bene explicuit et impressit anno 1605, venerabilis servus Dei R. P. Joannes Leonardus, fundator congregationis Matris Dei, unde hæc accepi.

CCCLXXI. — Imago B. V. miraculosa Gialensis, Ciali in India.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, cæli Gemma; i, Ara superna, tuto munda.*

1. Exercitus imagine B. V. tutus. — 2. Visa Mauris Virgo. — 3. Animæ Lusitanos.

Gialensem voco hanc Deiparæ pictam et miracu-

losam imaginem, quod miraculorum primum fecerit in pælio, quod ad urbem, cui Ciali nomen est, Barbaris eripiendam Lusitani commiserere. Jacobus Menesius Lusitanus exigua classe navigiorum varii generis Zamorinum fregit, ejusque potentem exercitum profligavit. Exinde Ciali opitulaturus, in illius portum per fulminantia hinc inde hostium tormenta subiit, hac Deiparæ imagine, quam nostri Patres secum tulerant, tutus : testanturque complures, expulso iis globos, nostrorum, id est, Lusitanorum qua pectori qua dorso incussos ictu imbelli concidisse, uno illorum contactu emortuos. Ad Chiculum vero ocingenti, qui arcis præsidio erant Lusitani, provocati ad pugnam ab Izamaluco, ethnicorum militum septuaginta millibus superbo, die beatis apostolis sacro, tantam cædem eorum edidere, vix ut media pars multitudinis tantæ evaserit. Deum nempe ac cæli Reginam interfuisse pælio, confirmant prodigia quibus victoriam sunt adepti, accumulatis retro in aggerem undis, refluxum mare per tres horas accessum sustinuit; ne sicci littoris oram Barbaris nudaret, ex qua debiliorem arcis aggredierentur partem. Ad hæc omnes eorum machinas repentinus exstinxit imber, cum ex præcedente jaculatione glandium quadragies mille coacervassent Lusitani.

Postremo aciem Lusitanorum primam, quæ prælium iniit, processit aspectabilis Matrona ornata regio et terribili specie, quæ subinde respectans, suos animabat, hostibus minabatur : qui pacis postea impetratæ conditionibus acceptis, videndæ Matronæ vehementer petebant sibi copiam fieri, majoremque humana prædicabant, quæ tot arma et tela incolumis et intacta sprevisset, iis vero imago Deiparæ, de qua loquor, cum esset exhibita, velut eandem quam viderant prosecuti sunt adoratione, muneribus, et quidam etiam superstitionis patriæ ejuratione. Hinc imago Lusitanis in majore honore, in quo vero templo postea reposita sit, non scribit R. P. Daniel Bartholi, soc. Jesu, in Asiæ Historia, ex qua hæc accepi part. I, lib. VII, num. 77.

CCCLXXII. — Imago B. V. miraculosa ad Ursum, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Porta nati Jesu chari, Gemma munda, vale.*

1. Cæci illuminatio. — 2. Imago supra portam domus. — 3. Oratio in platea.

Custodem templi hujus, qui cum rectoris titulo curam habuit, devotum Virgini fuisse, hæc ipsa miraculosa imago probat, quam supra portam domus suæ constituit, ut securitatem exeunti, et pacem intranti, quin et prætereunti, si pace dignus esset, præstaret. Quoties intrantibus, exeuntibus, et prætereuntibus favore suo Virgo profuerit, iis in libris legemus, qui olim aperientur, quosque custodes hominum angeli scripsere.

Primum quod nobis alluxit, sanctæ hujus imaginis miraculum, in cæci oculos feliciter illapsum

est, qui aliorum relato scivit hic Deiparæ esse imaginem, ut et cæci solent, memori mente et locum et loci situm reposuit, nunquam sanctam iconem irreverenter aspexit, et semper demissis, imo clausis cum suspirio oculis, cum præteriret, reveritus est, semel in Virginem, cum oculis non posset, animo intentior hanc sanctam iconem, et longe majore cum reverentia quam communiter transeuntes solent, præterit, utique postquam à Virgine, quam plus oculis suis amabat, oculorum usum cum fiducia poposcit, nunquam in miseros non prona. Virgo oculos petenti, oculos dedit : quos ille, cum ætatem haberet, et, pro seipso loqui posset, Romæ urbi oculatissimus testis abunde probavit se a Deipara accepisse, quam hac in icone non videns esset veneratus.

Templi rector indignum se existimavit, sub ejus tectum Virgo Deipara intraret, quam tot annis sine tecto extra domum constitueret. Itaque majore reverentia dignam, intulit templo, in quo et honores a videntibus accipit, et titulum miraculosæ non fiete in hanc usque diem conservat, cæci præsertim, et qui oculorum patiuntur vel defectus, vel dolores, hic opem quærunt, et inveniunt. (Octav. Panzirola, in sua Roma.)

CCCLXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Remediis, Numantiæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En una Gemma pura; i, ditata amoris luce.*

1. Liberatrix captivorum. — 2. Imago ex Africa. — 3. Anathemata ferrea.

Numantia ex antiquissimis urbibus Hispaniæ plures habet Deiparæ imagines miraculosas quas suo loco afferam. Missæ mihi sunt ex diversis Hispaniæ urbibus a diversis soc. Jesu Patribus quorum nomina posui in indice, ut ingratitude notam evadam. En ultimam, quam de Numantia urbe accepi Marianam imaginem, quam tenent coluntque RR. PP. de Mercede, qui eam ex Africa tulere : forte jam ibi miraculosam, certe celebrem; namque ab ipsa usque Africa apud captivos in veneratione et in votis est, qui miraculose illic liberati sine munere Africano huc venire non solent : catenas ferunt, quarum pondere pressi ad hanc sacram statuam se voti vinculo ligarunt, et liberati sunt. An vero etiam aliis quoque hic Virgo opituletur, ad me non prescripsit R. P. Benedictus Lopez, rector collegii Compostellani, soc. Jesu.

CCCLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Arsenali, Venetiis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adesto, Gemma jure nuntiata pura mali.*

1. Minor cedit majori. — 2. Deletur imago S. Marci. — 3. Revirescit imago B. V.

Singularis Deiparæ gloria per hanc sacram imaginem apparuit qualem vix uspiam invenias. Stetit in armamentario vulgo Arsenalis columna lateritia,

non magna imagine Deiparæ decora : quis eam pingi curarit, quamque ob causam, scire quidem jucundissimum foret, sed vetuit hoc majorum non scrupulosa pietas, quæ magnarum rerum origines, quia parvæ erant, facile neglexit Arsenalē. Fuit, cum eo in loco ad usus Arsenalis cellæ struerentur, et ut solet sancti Marci imago Deiparæ Venetæ insigne, novæ fabricæ erat apponenda, visa ad rem aptissima est columna illa; quapropter deleta Deiparæ imagine, pictor sancti Marci depinxit iconem, et opera etiam pretium tulit. Sed die altera visus est divus evangelista cecidisse Deiparæ : siquidem omnis nova pictura evanuit, stetitque, ut ante, vetusta Deiparæ icon totis heri penicillis deleta et coloribus obducta.

Visa res est digna majore cultu, maxime quia videbatur Deipara promittere hoc in loco petentibus beneficia. Eam ob causam fabricæ præfecti locum relinquere, qui sanctæ imagini honorandæ sufficere poterat. Concursu ad novum miraculum facto, visum etiam est, ex congestis pecuniis sacellum ædificare : in quo hodieque beneficia petentibus Deipara liberaliter confert. (Joan. Bapt. Alberti.)

CCCLXXV. — Imago B. V. miraculosa Subterranea, Avilæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia pura, ac munda nites, o rutila Gemma.*

1. Honor in loco ignominie. — 2. Vultus terret pectora. — 3. Novendium.

Hæc ideo Subterranea vocatur quia in sacello colitur, ad quod per triginta omnino gradus descenditur, non aliam credo ob causam ibi ædificatum, nisi ut sancta statua ibi, ubi neglecta olim jacebat, coleretur, nisi forte consueta loci mutatione ad hoc architectos coegerit. Nulla hic scripta, sola traditio fidelium fidem præstat, et omnem narrationem absolvit. Antiquitatem probat materia incognita : argilla crederetur, nisi insolitum pondus lapidem argueret. Sedet Mater Jesulum brachio sustentans : in publicis Avilæ malis huc concurrunt.

Quod vero cæteris præferatur miraculosis imaginibus, quarum Avila dives est, crediderim esse vultum Virginis, qui peccatores curiosos nonnumquam terret, eos autem quibus data beneficia sunt, suavissime quandoque intuetur. E miraculis adjungo duo. Primum est : Hieronymo Mariquez, episcopo Avilano ad mortem ægro allata, subito simul ac ab eo conspecta est, melius habere cœpit tanto incremento, ut novendiali devotione finita morbus quoque finiretur, et ipse salvus suisque pedibus consistens sanctam statuam comitaretur ad suum sacellum. Ipse, inquisitor generalis totius Hispaniæ factus, postea miraculum hoc justis litteris confirmavit. Alterum miraculum dat religiosa virgo e cœnobio S. Annæ. Hæc defluxione pertinaci pene oculos perdidit, nullo prorsus mali remedio, quantumvis peritissimi consulerentur. Obtena venia

ad novendialem devotionem in sacello peragendam, cum ad primum ingressum in hæc verba prorumperet : « Domina! ego a te sola sanitatis remedium spero, » repente convaleuit. Hæc aliaque ad me perscripsit R. P. Michael de Arbien, soc. Jesu.

CCCLXXVI. — Imago B. V. miraculosa ad S. Augustinum, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vivit clare pura Gemma sine nota Adam.*

1. Pestis remedium. — 2. Supplicatio. — 3. Constantinopoli allata.

Hujus sacræ imaginis originem operæ pretium esset, a Turcis petere, nisi altero abhinc sæculo cum Constantinopoli una etiam ea nobis Turcæ rapuissent, e quibus et hujus forte imaginis origo deprehendi posset. Anno 1453, post raptam directamque alteram Romam fastidita jam patria, Græcorum nonnulli Romam venire, viri magni et domi suæ nobiles. Interea quæ subducere hostium unguibus licuit, imago Deiparæ fuit quam e templo quopiam, jam nihil temerariæ urbi profuturam extulerunt, et navi reverenter impositam secum avexere, ut scirent quis mare pacasset, si prospera navigatione Italiam attingerent.

Venere Romam; cardinali Estratovillano facti familiares, sacram imaginem jam olim cultam Constantinopoli, dono dant. Is publico dignam, veritus privatis jungere cimeliis, cœnobio D. Augustini donat, jubetque altari, quod in templi choro est, inseri. Hic etiamnum stat, numeratque Roma hanc inter primas et miraculosas; quin sunt qui, non vanis conjecturis adducti, credunt opus D. Lucæ esse. Quod ego, quia nulla habeo fundamenta, asserere non ausim. Miracula patrasse etiam Romæ, dubitari non potest, postquam eam ipse Innocentius VIII velut thaumaturgam veneratus est. Etiam pestiferæ lui, quæ Romam sub annum 1485 afflixit, hanc sollicitus pastor ovibus suis medicinam instituta supplicatione cum fructu prætulit. Deducta cum pompa ad basilicam S. Petri, et post honores exhibitos huc reducta, pestilentie finem fecit. Elsi omnia alia deessent, satis hoc ad miraculosæ nomen acquirendum continuandumque. (Octav. Panzirola ex ms. soc.)

CCCLXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Pietate, Verraci in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma, in auro, intacta a lue, Deum parit.*

1. Lucrum e lacrymis arborum. — 2. Amica querela. — 3. Aqua obtena.

Ubi templum Deiparæ nunc stat, ibi ante pinetum fuit ingens colonorum lucrum, qui picem e frequentibus pinis defluentem, pretiosas arborum lacrymas ad forum deportavere, lucro colonis non spernendo. Hic cœlestibus flammis inter densissimos ramos hæc sancta statua indicata et reperta est. Coloni pauperes conjunctis operis sacellum erexerunt, quod hodieque sua firmitate admirationem movet.

Vulgato prodigio allatae quoque aliunde sunt in ampliorem fabricam pecuniæ, ab iis submissæ, qui beneficia acceperant: donati fundi, aliaque. Exstat hodie liber, qui rationes exhibet a centum et septuaginta annis. Erecta confraternitas, dati loco procuratores, qui thesauro præessent. E miraculis gratiosum illud est. Femina diu lecto decubuit, ita doloribus afflicta, ut se vix in lecto, nedum e lecto movere posset. Ad hæc die quapiam, quæ una cum febris sitim afflicta duplicabat, id solum ægræ incommodum erat, quod omnes omnino domesticos agri labor occuparet: ita nemo domi fuit, qui vel guttam sitiendi porrigeret. Illa Deiparam admonuit pietatis, et aquam poposcit; quid enim vilius postulare posset? Multum tamen erat hac in necessitate vel hanc impetrasse, cum ecce se repente sanam sensit, quæ et aquam haurire, nedum bibere sine damno posset; et priusquam redirent domestici, etiam ad templum accedere, et Sospitatrici suæ gratias agere. Hoc anno 1619 contigit.

Quod sequitur adhuc rarius est, et anno sequente accidisse scribitur. Puella fuit, quam etiam lectus ita detinuit, ut nec facultas nec spes esset lectum unquam deserendi. Malum duplicavit omnium peritorum opinio, morbum esse congenitum, nec nisi morte ipsa curandum. Illa aliquando inter dolores nullo facto voto, nullis precibus, se Virgini commendans, inter alios cum præsentibus sermones in amicis et innocentes querelas delapsa est, quod se miseram ita torqueri sineret. Simul ac dixit, sana et salva e lecto prosiliit, et ad templum actura Virgini gratias cucurrit. Res rite examinata, et probata, ad me cum cæteris perscripta est a R. P. Michaelæ de Arbecu, soc. Jesu.

CCCLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa in Campo Martio, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O divina pura Gemma, sine tetra macula!*

1. Bonorum exilium urbis exitium. — 2. Imago in puteo. — 3. Incendium.

Leo Isauricus, imperatoris titulo indignus, non imaginum modo hostis fuit juratus, sed et eorum apud quos imagines bene habebant. Ita brevi tempore Constantinopolim totam fecit scelestam, quando bona bonorum pars vel exilio vel morte est multata, integer sacrarum Virginum cœtus, meliores quæsitum sedes, Romam petiit veterem; quando in nova non licebat amplius esse bonis, ne solæ venirent, secum camelis imposuere quidquid olim sancti reliquerant, posteris honorandum.

Hos inter thesauros fuit corpus sancti Gregorii Nazianzeni; quod, quia sanctum cœlesti vi camelos stuit, deposuere. Imagines vero plures beatissimæ Virginis, quas secum advexere, alio in templo exposuerunt: quas inter hanc, de qua loquor, fuisse ferunt a sancto Luca pictam. Ilæc ardente monasterio in puteum divina virtute delata est, ne incendio periret: neve crederetur res miraculo carere,

ferebatur super aquas sacrum onus, non modo ut aquas non libaret, sed ne tangeret quidem.

Priore sæculo ruinam minante antiqua fabrica, templum, quod hodie videtur ædificatum est et tabernaculo sancta imago reclusa. Hoc sacræ virgines ita fieri volebant, ut nec laboris, nec sumptuum rationem facerent. Juventus itaque est Michael Angelus Bonarota, sculptor, pictor, et architectus, quam qui posset maxime; et contulit sane operam suam artifex. Testatus ipse est, voce e cœlo auribus allapsa se monitum omnem diligentiam et artem adhiberet; unde hæc vox ad aures ejus devenit, ipse mercedis in cœlo, ut sperabat, securus, nullam a cœnobio pro opera præstita etiam oblatam accepit. (Octav. Panzirola.)

CCCLXXIX. — Imago B. V. miraculosa ad Aquas Sanctas, in Villa viridi in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma adamante purior, et Janua lucis.*

1. Qui sitit somniat fontes. — 2. Brachium aureum. — 3. Pignus magnum.

Joannes bonus, pastor non malus, inter Christianos primas, quos Recaredi regis tempora per baptismum generarent, siti tantum non erectus, dum ad Bœtim fluvium vadit, fessus sub umbrosa rupe se in gramen abjicit, somnum capit, et in somno videre sibi novum fontem videtur: cujus visionis lætitia expectatus, jam apertis oculis conspexit, quem paulo ante viderat clausis. Vidit insuper majus quidpiam in ipsius rupis vertice, statuam beatæ Virginis sex digitos non excedentem, ligneam quidem, sed cujus ligni nomen regionibus illis inauditum et incognitum.

Illud mirabile, quod loco brachii dextri lignei aliud ex puro auro suffectum haberet statua. Sed Joannes ignarus quanti pretii thesaurum invenisset, statuam domum fert. At vero domum cum grege regressus, sub ipsa pene porta Villæ Viridis, vinum a cauponaria petit, et pro vino statuam repertam, cum pecuniam non haberet, pignoris loco relinquit. Illa statuam in cista recludit, ignara damni sui, nam mane a transeunte pastore, pecuniamque afferente nihil accepit, quia reddere statuam non poterat.

Joannes gregem agit ad rupem, pridiano somnio felicem, non tantum pecorum causa, sed et sua, nam et ibi statuam se reperturum non vana suspitione augurabatur, similium translationum non omnino ignarus. Et vero felicitatis suæ augur non vanus fuit: siquidem statua quæsitæ eodem prorsus loco situque, quo illam pridie invenerat reperta est. Itaque majore quam pridie gaudio receptæ formam et materiam considerat, videtque dextrum brachium, ut supra memoravi, aureum esse, cætera ligneæ. Miratus tamen, non totam esse auream, pugione extracto tentat terno ictu lignum, sed tribus guttis purissimi sanguinis huic trinae quæstioni responsum est.

Attonitus pastor, relicto grege cum sancta statua et pugione, ad dominum suum in urbe properat. Iste Hispalim (quæ hodie Seviglia est) ad episcopum sanctum Isidorum, toti Hispaniæ notissimum. Is, re perpensa, et sanctam statuam et pugionem sanguine inbutum in sacrario templi cathedralis recondit, omnia ad juris rigorem examinat, et approbat; quin et sacellum designat in templo cathedrali, in quo posthac coli sancta statua pro meritis possit ac debeat.

Erat jam capsula argenti gravis parata excipiendo tanto thesauro, sed cum arca sacrarii aperiretur, præter pugionem nihil inventum est; furti suspicio in pastorem cecidit: is comprehensus, lata fronte, Fallor, ait, aut eam in rupe invenietis. Sacerdos cum duobus notariis locum accedunt, statuamque inveniunt, sed cum eam reportare vellent, quisque vires suas probavit, sed nemo eorum vel tollere potuit. Cum itaque nemo eam reportare in urbem posset, omnia tabulis legitime consignata sunt. Sa. cius Isidorus sacellum struxit, quo et rupem et fontem inclusit textitque, ubi miraculis et accursu populorum claruit usque ad Gothorum tempora Hispaniæ infesta: sub quæ pius quispiam loci parochus una cum descriptione hujus originis sanctam statuam in muro templi, cum in finem cavato, reclusit, quem locum obscurum et angustum sacra statua incoluit sexcentis et quod superat annis: et recepta sub Ferdinando rege Hispali, cuiuspiam sacerdoti revelata est, siquidem peregrinis legebatur e libro inventio quam memoravi prima.

Sed quod sine dolore memorari non potest, centum post annis liber ille amissus est: nec quisquam toto sæculo inventus, qui eam originem ex illo libro descripsisset. Divino consilio factum est, ut senex capularis omnem historiam dictaret, nullo miraculo. Etenim puer olim aquis ereptus, eam Peregrinis mistus toties legi audivit, ut denique totam memoria teneret, hoc dictante velut altero Esdra, tota hæc habetur historia. Ex miraculis pluribus ad me perscriptis unum apponam, quod cæteris magis rarum et exoticum est. Puellæ cuiuspiam venter vitio tam occulto intumuerat, ut auctor tumoris inveniri non potuerit. Mater filiam ad hunc sanctum fontem adducit, et nudatam rivulo non profundo immergere se jubet, non sine verbis quæ filiam perstringerent. « Nam, filia mea, inquebat, non morbo, sed peccato tuo tibi venter intumescit; denique non es virgo. » Illa: « Tam, inquit, o mater! virgo sum, quam ipsa Virgo virginum Maria, » idque juramento testatur. Vix hæc prolocuta absorbetur ab aqua non alta, quæque nullo gurgite infida, ubique ad paucos palmos illumem fundum oculis exhibet: absorbetur, inquam, solis capillis supernatantibus, quos sollicita mater fortissime prehensos extrahit, sed solos: nam filia ob mendacem blasphemiam, non comparuit, ab aquis ad ignes æternos delapsa. (Hæc ad me R. P. Ferdinandus de Acevedo soc. Jesu.)

CCCLXXX. — Imago B. V. miraculosa ad Sanctum Bernardum, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Tu anima dilecta vera Sion, pura Gemma.

1. Opus sancti Lucae. — 2. Anathemata multa. — 3. Forum Trajani.

Habet cœnobium sanctus Bernardus ad forum Trajani ab antiquo, et in templo cœnobii imaginem Deiparæ miraculosam, quæ vel sola antiquitate sibi venerationem conciliat, nedum beneficiis præstitis a tot sæculis. Crediderim vix esse cœnobium aliquod ordinis sancti Bernardi ubi non sit vel certe esse possit imago Deiparæ miraculosa. Ratio cur hoc opiner est insignis Mariæ amor in Bernardum, quem utique etiam propagavit in filios quia et ipsi sincerissimo amore feruntur in sanctissimam Virginem.

Famam suam habet a sancto Luca, cujus opus esse creditur; felix origine sua si hanc habet, ubi autem hujus cœnobii exordia fuerit, aut quomodo huc delata, aut quomodo inter tot urbis vastationes sit servata, ignorat, qui de ea scribit Octav. Panzola. Cæterum hodieque accursu populi non caret, et appensa anathemata testantur beneficiorum multitudinem.

CCCLXXXI. — Imago B. V. miraculosa antiqua Sevigliæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. I, Gemma sana, et lucida pura omni reatu.

1. Murus durus. — 2. Lampades multæ. — 3. Concursus magnus.

Est in maximo templo Hispalensi imago Deiparæ depicta in pariete, quæ nomen habet ab antiquitate, et *Virgo Antiqua* antonomastice nominatur. Statura est sesqui major humana, forma speciosissima, ut miraculum sit, inter majores nostros pictorem fuisse tanta arte præstantem, et quod ipso miro mirum magis est, in hanc usque diem et integra est, et vel formæ, vel colorum passa est nullum omnino damnum; vestis tota deaurata est.

Origo, quantum ad me perscriptum est, ignoratur. Fama est, antiquiorem Mauris esse, quin et fortiorem, et quam ipsi nulla arte expungere potuerint, quantumvis et ligones et malleos adhibuerint. Cultus hodieque ingens est: ardent perpetuæ in sacello, quod augustissimum est, lampades plures argenteæ: nulla diei hora sacrum locum accedas, quin tibi via per conferum populum facienda: omnia pene superant Litaneicæ preces, quas Lauretanas vocamus, et quovis Sabbato, assistente toto clero cathedralis templi, numerosi Symphonasci non minore pietate quam majestate concinunt, nec aliud ad me R. P. Alfonsus Rodriguez soc. Jesu.

CCCLXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Tribulatione, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. I, nota Gemma; I, præservata luci munda.

1. Septem dierum devotio. — 2. Concursus. — 3. Auxilium certum.

Demus hoc maioribus nostris, qui omne adversitatum genus, a tribulorum infesta vexatione *Tribulationem* appellarunt. Demus hoc, inquam, nec ab iis velut legislatoribus, certe nomenclatoribus factorum suorum rationem poscamus.

Hæc Virginis imago quæ fugam in Ægyptum refert, de *Tribulatione* nomen habet, utique ab ea, quam vel Ægyptus, vel ingrata patria Christo porrexit; nisi mavelis eas intelligere, quas tribulati hic deponunt inter preces et suspiria, quique factis rite votis, si in tribulatione sunt, consolationem cum misericordia inveniunt. Neque hic genus quodpiam adversitatis, ut alibi, certum est, cui soli hic medela porrigatur a Virgine; quidquid est quod affligit, quod tribulat, huc deporta, hic depone: si tibi non oberit, abesse, liberaberis.

Hæc ut semper fuerunt, magnis tamen auctibus cum affluxu tribulorum crevit pietas, postquam e Cisterciensium ordine uni Virgo apparuit, jussitque malis pressus incruentum Filii sacrificium hic offerri: neque aliud lector petat divini visi argumentum, quo verum esse probetur, quam ipsam optatissimi eventus felicem experientiam, quam Veneti, si petant, verbis factisque cum gaudio referent. Ita enim inolevit opinio, infelicem prorsus esse, qui hic septendiali devotione in sua tribulatione non ingens decrementum experiatur: cum plerique modis miris, veris tamen, omnino liberentur. (Ex Relatione impressa.)

CCCLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Spineto, Numantiæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. I, Gemma, Patrona mundi, avita lue cares.

1. Templum parochialia. — 2. Insignis liberalitas. — 3. Mutatio loci mirabilis.

Prope Numantiam venustissimum Deiparæ templum videtur, icone miraculosa insigne, ejus originem prope nobis eripuit flamma, quæ una cum omni suppellectili etiam libros absumpsit. Fuit tamen ad divi Petri canonicus, ejus nomen ad me non pervenit, qui aliorum templorum monumenta perscrutatus, etiam hæc quæ sequuntur de hoc templo invenit. Assertit is templum hoc pleraque templa Hispaniæ antiquitate superare: imaginem Deiparæ jam tum celebrem anno 715 inter cætera templi sacra cimelia Maurorum furori subtractam, rupi in hunc finem excavatæ concreditam fuisse a Cavalladanis, oppidi Cavallada habitatoribus, quos hodie *Pelendones* vocant.

Tribus omnino sæculis cum dimidio latuit imago, donec Alfonsus VI cunctando restituit rem, Maurosque ejecit. Tum enim vero in Spineto collocatam sanctam iconem conspexit pastor præ cæteris curiosus, et, ut auctor ait, in pera pastoritia breve sigillum domum portavit. Sed domi ubi peram suo thesauro vacuam vidit, ad Spinetum ab omnibus

properatum est, non ignaris, consuetum esse Marianis signis ad primam redire sedem; itum quoque est ad eos, qui pompam ordinarent, qua sancta statua mutatione loci jam miraculosa ad templum deportaretur.

Itaque ea ferculo decentissimo imposita, omnium ordinum viri feminæque supplicationem a Spineto exorsi sunt, eam qua dimidium viæ inter vota relegerant: cum ecce ex ipso ferculo omnium repente oculis est subtracta sancta statua, nemine dubitante, quin ad Spinetum suum redux, eo in loco coli præoptaret. Fuit hoc præ cæteris jucundum pastori, et iis qui pastori fidem habuere; neque enim defuere qui probationes jactarent fuisse prius querendas: ut ut sit, quod etiam hi verum quandoque dicant inter tot calumnias, neque ab uno requiri probationes ante publicum cultum, sine his tamen momis veritas semper stabit.

Ilæsit paulisper pompa, dum ad Spinetum missi vera narrarent, redire sane, et statuam loco suo stare, renuntiarent. Rediit itaque et ordinata supplicatio ad Spinetum, et ad primos cultus, brevi tantum pecuniæ allatum est, quantum suffecit ad templum magnificum. Patrata hic miracula (licet diligenter conscripta) edax tamen, ut dixi, flamma absumpsit, nobisque invidit. Estque hodie inter triginta quinque templa parochialia non postremum hoc templum. Initium templo datum creditur anno 1107, quo tempore hac urbis parte, nunc habitatissima, desertum fuit pascendis pecoribus. Hæc ad me R. P. Benedictus Vasquez rector colleg. Compostell. soc. Jesu.

CCCLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Cœlestia, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gemma pura, imo divina, ter sancta, vale.

1. Peregrinatio Hierosolymitana. — 2. Mundus muliebris. — 3. Desiderium imaginis.

Jam dudum in Soria inter Turcas, apud Christianos tamen hospitabatur Virginis Deiparæ venustissima imago, quam ipsa volebat esse thaumaturgam, non tamen indignos tanti beneficii incolae fieri participes. Locus, quem Virgo pro icone sua præ omnibus elegit, monasterium fuit, in quo Venetiis Deo dicatæ moniales vivunt: et Cœlestia appellatur, sive quia cœlestibus semper intentæ nunquam terrenis se rebus miscant, sive aliam ob causam, quam nobis abscondit antiquitas. Fuit cum de Contarenorum prosapia nonnulli sacram navigationem instituerent Hierosolymam. Hi priusquam vela darent, hoc cœnobium accessere salutaturi ultimum duas e cœtu nobiles e prosapia sua et cognatas virgines.

Nemo est, qui non optet ab amico afferri sibi rarum quidpiam e longinquis regionibus redeunte. Virgines illæ, quibus totus mundus muliebris jam pridem inter crepundia numerabatur, imaginis ejusdam desiderium præ se ferunt. « Vellemus,

inquiunt, esset hæc Deiparæ imago et antiqua. Christiani sunt incolæ plurimi, et multa a maioribus etiamnum inter Mahometanos evaserunt monumenta antiquæ pietatis, si difficiles erunt, accedet votis vestris Virgo. » Abierunt Contareni, et dum mari prospero vela faciunt, Pisanis quibusdam viæ comitibus, quos jam frequentius Oriens viderat, sororum desideria exponunt, simulque tanquam peritos locorum rogare instituunt, utinam sit quo petentibus satisfacere reduces possint !

Pisani locum nominant, imaginem designant, quam et ipsi proxima navigatione petissent, sed frustra. Tentarunt id, cum in Soriam pervenissent Veneti Contareni, et sive prece sive pretio ab iis quibus templi Soriani cura fuit, extorquent, eamque felice navigatione usi in patriam deferunt. Hæc est illa imago quam aut bajulorum pia sollicitudo, aut expectantium cognatarum virginum accensa desideria, aut totius religiosi cœtus, cum inferretur, lætitia thaumaturgam fecit, certe ut nomen a monasterio sumpserit, famam eidem longe lateque propagavit, maxime postquam quæ post recepta a Virgine beneficia delata sunt, munera templum et templi ornatum magnis impensis auxerunt. Miraculosam esse Veneti sciunt, aliosque scire faciunt, dum eis mira quæ Virgo operatur, recensent. (Hæc Bapt. Alberti, lib. II.)

CCCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Malacæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Gemma lucis idea, animatur pura notæ.

1. Donum imperatoris. — 2. Statuæ præsentia victoriosa. — 3. Victoria prædicta.

Statua lignea est, ligni tamen speciem nomenque hætenus invenit nemo : duritie cætera superat illesa, et sine carie moles. Altitudine hominem justæ statuæ æquat ; sellæ insidet, Jesumque supra genua in gremio gestat. Fecitque sculpsit, ut præter aliorum artificum mores Jesusulus amoveri queat ; subest pedibus basis, et basi hæc inscriptio commendata : *S. Maria de Victoria*. Vestes lineæ, earum color cæruleus auro distinctus. Coronam habet imperialem ; Jesusulus quoque vestibus amictur pretiosis. Caput utriusque ornant uniones. Quis artifex fuerit aut qua orbis parte sculpta sit, ipsimet Hispani ignorant. Pulcherrimam esse, quam tota habeat Bætica, plures asserunt. Id unum constat, ab augustissimo imperatore Maximiliano regibus catholicis Ferdinando et Elisabethæ dono missam, regibus in suo sacello decore habitam, qui etiam eam contra Mauros eduxerunt in prælia, et fide publica constat ea præsentem semper vicisse Christianos.

Hinc nomen *de Victoria* acquisivit. Templi parietes catenis et compedibus ornantur, quos liberati a Mauris captivi attulere : quanquam major pars in templi usus cessit. Anno 1487 dono data hæc imago

est RR. PP. S. Francisci de Paula, causa donationis ista :

Obsegit hoc anno Ferdinandus V cum conjuge Elisabetha urbem Malacensem. Aderant quadraginta peditum, duodecim equitum millia, sed ferociores in defendenda urbe Mauri compulere regem ad obsidionem solvandam : jamque receptui dies dicta, cum ecce adsunt duo fratres a S. Francisco de Paula missi cum litteris, quibus sanctus regi sancte pollicebatur, tertio abhinc die urbis deditionem sine suorum sanguine futuram. Sustinuit rex discessum triduo, et tertio die adfuere ab urbe præcipui duo Mauri Heli et Amarben, regisque clementiæ se suaque nullam prorsus conditionem pacti tradunt.

Ita urbs regi, sancta imago Fratribus Minimis cessit. Addidit rex templum Virginis et cœnobium Fratribus eo in colle, in quo tentorium regis fuerat. Hodie totius Paulinæ religionis in Hispania caput est, et centum incolas regia liberalitate alit. Ab imagine per Hispaniam ipsi Fratres nomen habent, et raro Minimi, sed communi populorum consensu *Fratres de Victoria* nominantur. Miracula sunt innumera. Petrus Toletanus Turcas, postquam se suosque huic Deiparæ commendavit, devicit justo prælio. Post victoriam pileum suum in templo appendit, globo tormenti trajectum, vix rasis capillis. Joannes Austriacus lampadem prætorie, qua ipse contra Turcas ad Naupactum vectus est, huic misit appenditque. Nemo ducum militarium huic venit, qui imagini sacræ se suaque non commendat. (Ita R. P. Ferd. de Acev. Soc. Jesu.)

CCCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa in Cosmedino, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Gemma in se clara, pura, et munda a vitio.

1. Magna Græcia. — 2. Imago in muro. — 3. Accursus.

Nondum Calabria Magnæ Græciæ nomen amiserat, cum circa annum ducentesimum sexagesimum primum ex eremita per gradus justus factus est Papa Dionysius. Is e domo, quam paulo ante incoluerat, divæ Virginis templum struxit, eamque loco pietatem intulit, quam plurimi postea Pontifices accumulatis redditibus auxerunt : quos inter fuit Pius V, qui Deiparæ imaginem templo intulit hodie miraculosam. Hæc in muro prostabat ante nescio cujus domum, cumque a prætereuntibus propter collata beneficia honores acciperet, ab accurrente populo tanto majoribus est affecta, examinatis et approbatis miraculis, judicata est digna, quæ templo inferretur a Pio V, in quo hodieque Romanis in pretio est. (Octavius Panzirola.)

Vide, lector, quam vera sanctitas abscondi nulla ratione possit, nempe omnis tua, si aliter non potest, fumo se prodit : ita quo magis virtutem occultas, eo magis spectabilem oculis hominum se præbet.

CCCLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Pontevedra, Pontevedræ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. In Dei Gemma pura stat cœlorum janua.

1. Imitatio sæpe periculosa. — 2. Restitutionis sollicitudo. — 3. Restitutio liberalis.

Rem affero prorsus admirandam, non imitandam, habuique causas, propter quas deberem hanc totam historiam præterire, ne imitatores haberet; quia tamen bona tacere non tenemur, etiamsi mali inde mala exsugant, ut araneæ e rosis, rem ut ad me perscripta est propono. Fecerit culpa sua, nec tam felici eventu, quisquis imitatione sua sibi malum creare volet.

Fuit, qui sine culpa sua ad extremas rei domesticæ angustias reductus, incertus consilii hæreret. Dura paupertas virum cætera honestum afflixit: verecundia mendicare vetuit, vires non robustæ, fodere et laborare. Ad hæc spes fuit melioris et ditioris fortunæ, modo pecuniæ adessent, quibus iconomiæ darentur principia, itaque consilium dico nemini imitandum, sacellum hoc accedit, et coram sanctæ Deiparæ statua in genua provolutus veniam facti quod cogitabat precatur, et rite protestatur accepta beneficia, redditurum se illud abunde, et cum fœnore ubi ad opulentiorum fortunam rediisset.

Et sane permisit se Virgo spoliari ab homine plus simplice, quam malo: cujus imitatores nec cœlum probare potest, nec terra ferre. Ille partis quidem fruebatur, sed parce; nec defuit industria, porro ingens sollicitudo hominem urgebat, ut quamprimum posset, ablata et quidem cum fœnore restitueret. Favit homini cœlum, faverunt superi: brevi inter divites numeratus, opulentiam suam ipse non bene capiebat. Denique contracti debiti memor sacellum hoc, quod olim spoliaverat, in hanc elegantem formam exstruxit, centuplum reddens pro simplo, et ingenue omnibus fassus, quid egisset.

Factum felix, et admiratione dignum, non imitatione. Cæterum Deiparam quoque faventem simplicitas habuit. Etenim hic loci miracula continua populi accursus cœlent, et Virginis gloria ingentibus modis in dies augetur. Ita ad me R. P. Benedictus Vasquez, soc. Jesu.

CCCLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa in Campitelli, Romæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Gemma pura a luto Adæ ruinam nesciit.

1. Purgatorium. — 2. Poena damni. — 3. Vigiliæ antiquæ.

Perantiquam hanc oportet esse Virginis iconem, cujus templum jam sexto abhinc sæculo inter eas basilicas numeratur, quas per diversas urbis regiones populus supplicationis ritu honorat, quando necessitas quæpiam ingruit, quæ publicum adigit

ad preces. Hæc illorum temporum vigiliæ fuere, festis maxime Christi et beatæ Virginis; coibat populus in supplicantium ordines, et noctem totam fumabat accensis funalibus Roma, et aer cantibus replebatur. Ita de templo in templum ducebantur precantium catervæ, ipsis in terræ cavernis sive catacumbis Roma tunc noctem agebat, et inter cadavera martyrum intrepida, multa passuum milia nocturna ambulatione conficiebat; cæra quisque sibi lucem, aliis modestia sua exemplum præferebat.

Aureum tunc fuisse sæculum Romæ, inde crediderim, quod aureis moribus et adhuc incorruptis vivebatur. Sexto abhinc sæculo, ut dixi, hæc adhuc fiebant. Placuit superis versa in diem nov, festo præsertim Nativitatis Christi, et festo præludens nocturna et vigilantissima lætitia. Sed cum nox consilium dedit malis, et per nimis amica silentia noctis, peccatum est licentius, nec tantum amantes, quæ sibi somnia fluxerunt, quærerent, sed et ipsi surgerent media de nocte latrones, ut odiorum amorumque horæ fierent, quæ superum honori pietatique debebantur: cum vita gentium viveretur, ut Hilarii verbis utar, justissimis imperiis omnis hæc vigiliarum cæremonia et pompa abrogata est.

Vixit sub annum Christi millesimum octogesimum, sexto abhinc sæculo, sanctus Petrus Damianus S. R. E. cardinalis. Is rem memorandam scribit suo tempore contigisse. Quæ, si hodierna spectemus tempora, multum ad Deiparæ honorem, multum ad animarum purgandarum auxilium facit, præterquam quod illorum temporum innocentissimam pietatem referat. Ait itaque, Manoriam quamdam feminam honestam et piam Romæ diem suum obisse. Hæc, vigilia quæ festum Assumptæ Virginis præcedit, anno integro post mortem, eo habitu quo viva solebat, hoc in templo visendam se præbuit cognatæ; cui hæc: « Numne, inquit, tu Manoria es? » Annuenti: « Quid ergo hic agis, reponit, cum jam plus annum in vivis esse desideris? » Illa grandes pœnas, quas sustinuisset in purgatorio memorans, et pluribus etiam annis perferendas: « Sed Virgo, inquit, plurium annorum veniam a Filio impetravit; mihi crede, amica, plures e purgatorio cras mecum animæ ad cœlum ibunt quam vivos homines Roma habeat: interim jam doloribus perfunctæ vobiscum Virginis templa visitamus, et gratias liberatrici nostræ agimus: verane vides? audis? egone sum illa Manoria? an luderis? sed vera ex me audivisse scias; annum non amplius unum vives, et hac ipsa nocte morieris, et me sequeris. »

Hæc locuta, turbæ se immiscuit, et videri desiit. Et vero etiam exitus feminae ex hac vita ipsa Assumptionis Deiparæ vigilia, probavit vera fuisse quæ Manoria dixerat. Templum semper Romanis charum, his annis in meliorem formam reductum est, et miraculosa esse sancta imago non desinit. (S. Petr. Damian. apud Octav. Panz.)

CCCLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Fontibus, Prasæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Io, en alta pura Gemma, Sanctuarium Dei.

1. Puer mutus. — 2. Supplicatio Parascæves. — 3. Laudetur S. Sacramentum.

De hac sancta statua Deiparæ ejusque sacello nihil præter antiquitatem assero. Antiquum est sacellum, antiquus populi concursus, referens gratias pro acceptis beneficiis: omnium tamen antiquissimum est ipsum Deiparæ miraculosum signum; sive scriptorum negligentia, sive temporum injuria id contigerit ut ignoremus tanta beneficia, non habeo dicere. Certe in hodiernum usque diem vera miracula experiuntur, qui pie locum visitant, petuntque juvari. Puer mutus a Virgine sibi apparente jussus quærere eleemosynam pro oleo lampadis: « Non gratis, inquit, hoc mihi servitium præstabis: loquelam distinctam et perfectam in præmium auferes ipsa feria quinta Cœnæ Domini quæ jam imminet. » Juvenis mutus, ut poterat, accurate hæc aliis nuntiavit, magna multorum expectatione.

Aderat dies, aderat quoque tota die cum populo expectante Balthasar (hoc juveni nomen), sed emansit expectata loquendi peritia, donec finita supplicatione nocturna, in qua Balthasar in honorem tacentis Christi, crucem bene ponderosam gestavit: flexis ante statuam Deiparæ genibus, admonuit eam ut promissorum recordaretur, diem abiisse, populum expectare promissam loquendi facultatem, cum repente altissima voce inclamat: *Laudetur sanctissimum Sacramentum.* Hæc prima loquentis verba fuere. Tum in laudes Virginis perfectissima oratione excurrit, populumque ob Christi Passionem mœstum tanto miraculo lætissimum dimisit.

Aliud quoque ab episcopo loci rite examinatum, probatumque ad me perscripsit amicus. Femina fuit misera, sive morbos spectes, sive paupertatem: præter fructus et aquam nulla ei sustentatio, omnibus membris capta, et hoc ab ipso die quo nata est, verum prototypum omnium dolorum et miseriarum. Huic Deipara apparuit, jussitque bene eam sperare festo Purificationis propediem adfuturo. Portata ad templum, positaque super altare, unionem de collo sanctæ statuæ, cor argenteum de manibus Jesuli diripuit, partesque affectas pie tetigit, et confestim, præsentem et expectantem populo, sola descendit, sola domum rediit: ut qui Theresiam (hoc ei nomen) ante non noverant, nunquam fuisse ægram crederent. Hæc ad me R. P. Michael de Arbieu Soc. Jesu, qui alia quoque miracula adjunxit: quæ quia communia sunt, omitto.

CCCXC. — Imago B. V. miraculosa de SS. Rocho et Margarita, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. En Gemma puræ noæ, divitiarum scala.

1. Mirabile iter. — 2. Festum per 50 dies. — 3. Abitus e templo.

Imago hæc tua, o Virgo! mirabile consecuta est iter, quia Spartana est; etenim Lacedæmone (quæ hodie Mistria civitas est, et totius Moreæ metropolis) in templi maximi altari principe locum habuit, titulum S. *Maria Ortocosta*. Occupata a Christi hostibus Morea, imago reperta est Zachomæ. Nec mihi liquet, an hominum, an vero angelorum manibus, quod suspicor, illuc sit delata. Prima quæ eam Zachomæ vidit, puella fuit pastoritia, utique postquam post solis occasum fulgor quispian sole non minor sanctuarium hoc prodidit. Illa vicinos, hi alios movere: ita agnita ab incolis imago, quæ olim in urbe Mistria colebatur.

Credebatur ab omnibus inde pulsa, hic tectum et sedem quærere: nec tarde Moreani dedere, ut tempora ferebant, templum eodem titulo de *Ortocosta* retento. Festumque Assumptæ Virginis præ cæteris ita celebrarunt, ut quindecim dies ante, totidemque post festum solemnis populo et festivi essent, quem ex omni pene Morea huc traxit miraculorum fama, dum denique etiam Zachoma in Turcarum potestatem venit, quando sub urbis interitum miles sibi minus quam Virgini charus non sine vitæ periculo eam barbaris subduxit, et Neapolim, quæ Romanicæ civitas est, detulit, ubi templo S. Theodori illata, multis annis cultum accepit, sed non qualem voluit.

Itaque ipsa per se sine bajulo ad SS. Apostolorum templum concessit, donec demum Veneti viam Turcarum non sustinentes, cedere Romanicæ coacti sunt. Tum enimvero anno sæculi decimo sexto quadragesimo primo Franciscus Barbarus, noti nominis heros, priusquam Turcis in urbem admisis pactæ urbis claves traderet hanc sanctam imaginem e DD. Apostolorum templo ædibus suis intulit, secumque Venetias allatam virginum cœnobio, cui a S. Rocho, et S. Margarita nomen est, dono dedit.

Causa tantæ donationis fuit Cassandra Barbari filia, quæ virtutibus suis cœnobium illustravit. Hodiedum miraculosa est, et Assumptæ Virginis die Veneti magno numero ad festum confluant. Tota hæc narratio impressa est Venetiis anno 1641.

CCCXCI. — Imago B. V. miraculosa de Vaceis, Avilæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O vixit Gemma clara et munda sine pari.

1. Mutatio loci. — 2. Parentum exemplum. — 3. Papilio miraculosus.

In publico boum vacearumque stabulo hæc Deiparæ statua et latere, et inveniri voluit. Tanta felicitas obtigit carbonario, qui inventam casu statuam domum tulit uxori, quæ, adaptato altari, liberis colendam proposuit; sed altero die amissam, calentissimis lacrymis deslevit; dum maritus sequenti hebdomade ad urbem regressus, eodemque in stabulo

divertens, eam eodem loco iterum repertam, iterum domum afferret, ingenti uxoris gaudio : quæ, ne imago iterum abiret, cultum sacrum duplicavit : sed iterum altera die non reperta, imago carbonarii diligentiam sollicitavit. Itaque non expectato hebdomadario mercatu, ad locum properat, iterumque inventam denuntiat civitatis primoribus, non amplius ausus eam tollere. Illi, quamprimum destructo stabulo, extruxerunt sacellum, quod paulo post in templum justæ magnitudinis excrevit. Nomen inditum a vaccis, hodieque nominatur *S. Maria de Vaccis*. Porro signa, quæ sanctæ statuae fuliginosæ manus carbonarii impressere, hodie adhuc videntur, nec abradi queunt.

Miracula sunt grandia et multa. Puella in stagnum templo vicinum delapsa, plus duabus horis quæsitâ, demum inventa, et extracta a matre, et in hoc templum deportata revixit. Alterum quod afferro, majus est, quia perpetuum : Dominica secunda mensis Maii, qua festum celebratur pretio mille ducatorum aureorum singulis annis, advolat unus inusitatæ magnitudinis et venustatis papilio, ei vesti adheret sanctæ statuae : quodque mirum est, nullis musicorum vociferationibus, nulla populi clamorosa admiratione pellitur. Quandoque, dum ipsa supplicatio pompam ducit per urbem, advolat, inspectante urbe, nec amplius discedit. Finita celebritate seu vivus, seu mortuus, præcipuis viris donatur. Anno 1655 Regiæ missus est.

Maximi hoc miraculum fit etiam post mortem papilionis : siquidem applicatus hic papilio ægris quamplurimos sanavit. Nec novum, quia hoc singulis annis inspectante urbe contigit. Ita Deus nobis magna sua beneficia largitur per ea, quæ alias spernimus. Hæc ad me R. P. Michael de Arbicu soc. Jesu, qui bis se hoc vidisse testatus est.

CCCXCH. — Imago B. V. Miraculosa de Miraculis, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena : Dominus tecum.

ANAGR. Amoris dilecta Gemma, pura a lue criminis Adæ.

1. Fama bona. — 2. Negligentia majorum. —
3. Concursum.

Hæc sacratissima Deiparæ imago titulum suum obtinuit a miraculorum numero, vel innumerabili vel certe non numerato. Atque ut omnia fere grandia initium suum habent ab exiguis principiis, ita hæc quoque Deiparæ miraculosissima imago, in capitello quopiam pingi jussa est a cive quodam Francisco Amodi, ejus propterea nomen adhuc in benedictione est.

Ad me perscriptum non est primum Deiparæ beneficium, quo animati Veneti ad majorem venerationem remis velisque acciti obtulere, quæ sufferunt ad tanti nominis fabricam, quæ in templi formam erecta adhuc stat, stabitque : quanquam initio loco suo mota, in angusto quopiam templo expectare coacta est sancta imago, dum nova novi templi fabrica finiretur : et quanquam hactenus de

hæc-Deiparæ imagine plura ad me scripta non sint, nolui tamen hæc pauca negligere. Quia titulum habet a *miraculis*, miraculosam esse, nemo prudens dubitabit.

CCCXCIII. — Imago B. V. miraculosa de Zamorea, Zamoræ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena : Dominus tecum.

ANAGR. Tu nota Gemma, pura a lue criminis Adæ.

1. Statua se movens. — 2. Sponsalia per anulum. — 3. Annulus cœlestis.

Statua hæc Virginis, etiamsi perantiqua sit, primum tamen ejus miraculum memoratur contigisse anno 1300 : quo Agnes sanctimonialis singulariter Deiparæ devota, nocturno tempore coram cœlestibus deliciis frui solita, nocte una vidit Jesulum e Matris sinu ex altari descendere, anulumque pulcherrimum suo digito inserere, seque iterum in sinum Matris suæ recipere.

Adulta nocte supervenit ea, quæ novitiis erat præfecta quæritque an semper vigilasset. Agnes annuit, anulumque monstravit, qui post ejus mortem inter cimelia cœnobii servatus est. Cæterum Virginis statua ardentius coli statim cœpit non modo a sanctimonialibus, sed etiam a civibus Zamorensibus ; quando res tanta silentio diu premi non potuit. (Hyacinthus Coquetius, in lib. *De visceribus maternis B. Virginis*.)

De annulis quos beatissima Virgo quamplurimis donavit, suo loco Deo volente loquemur. Contulit Deipara favorem hunc iis qui summo amore eam prosecuti sunt.

CCCXCIV. — Imago B. V. miraculosa de Planctu, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena : Dominus tecum.

ANAGR. I, clara Gemma tota pura sine mundi vœ.

1. Septem Dolores B. V. — 2. Septem dierum devotio. — 3. Miracula.

Imaginis hujus miraculosæ originem non accepi ; causa vero cur tantopere passim celebretur, inde est quod infirmi præ ceteris hic auxilium reperiant, et non raro integerrimam sanitatem reportent. In templo RR. PP. Franciscanorum est, a quibus decore asservatur.

Porro modus colendi, et beneficia obtinendi est experimentis testatus : ut septem dolores Deiparæ precaturus in mente habeat, et quemque una Oratione Dominica, atque una Salutatione angelica, rite pieque pronuntiata honoret, nec spem deponat ; etiamsi per septem continuos dies repetere hanc precandi formulam oporteat, contentus, si vel tunc beneficium, quod petit, reportet. (Ex relatione impressa.)

De petitione septies repetenda erit suus dicendi locus vel ideo : plurimi ideo non exaudiuntur, quia semel tantum petunt : *Si sexies aut septies percussisses*, inquit propheta (IV Reg. xii, 19), *Syriam percussisses*.

CCCXCV. — Imago B. V. miraculosa Coronata, Gienni in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu Gemma, nata Deo, unica eris pura mali.*

1. Vincula. — 2. Rustica architectura. — 3. Turris defensa.

Giennensis urbs inter præcipuas Hispaniæ et regni sui metropolis, inter prima ornamenta numerat hanc miraculosam imaginem. Regnabat in Hispania Alfonsus X filius regis Ferdinandi quem Hispani Sanctum nominant, licet nunquam a sede apostolica canonizatum. Rustici in campo Giennio foliebant, non scio quid quæsituri: campanam invenere, utique a Christianis, Maurorum durante insania, ita in terram defossam: sed et campanæ inerat statua Deiparæ lignea venustissima, cui a corona quam in capite gestabat, placuit dare nomen, et vocare *Coronatam*.

Prima omnium pietas in hanc sanctam statuam erat rusticorum, dein civium, demum, fama gliscente, etiam captivorum, qui in circumjacentibus locis Maurorum potentiæ subjectis gemitabant. Credi non potest, quot eorum initio statim in libertatem miraculose asserti, hic et vincula et vota deposuerint: nec tamen sancta statua tunc quidquam habebat præter sacellum rustica architectura erectum, quia a rusticis, vinculorum ferreorum tanta copia pendebat, ut parietes tegerentur. Porro ut sacello consuleretur contra Mauros undique vicinos, ædificata quoque turris est, unde in Mauros adventantes et eminens pugnaretur tormentis, et lapidibus cominus. Ita rusticos defendit hæc turris, et turrim Deipara, ut aliquoties, victa et deviata omni vicina, hæc turris intacta a Mahometanis præteriretur. Anno 1500, RR. PP. Carmelitani ab episcopo Giennensi petiere sacellum et obtinuerunt, non multum repugnante confraternitate, quæ locum hactenus curabat.

Exstructum subito cœnobium et e sacello factum templum, eo in loco ubi sancta statua inventa est, accursum auxit; auxit quoque Deipara gratias. Sed et iterum omnis pietas in teporem abiit, quæ humanarum rerum miseria est, certe vinculorum feramenta in profanos usus adaptata et perdita sunt, sed et ipsa imago miraculosa ab iis seposita est, quibus ars erat in pretio, et alia pulchrior in loco collocata. Quod iis documento esse potest, quibus cordi est monumenta antiqua diruere, ut novis architecturæ artibus cedant: sed et plerumque favoribus cœlestibus obstruitur via, ut scaturigini fontium contingere solet a nimis curiosis fossoribus. Ita certe incautos et sciolos experientia docet; neque enim invenimus in templis noviter et sumptuose erectis eum miraculorum fontem, qui prius in loco simplici et destructo fluxerat.

Roma præ cæteris ab antiquo hoc advertit. Etsi enim memoriis antiquis superædificatæ sint moles sumptuosæ, semper tamen aliquid de antiquo su-

perest, quod monstrari queat, quodque antiquam pietatem spiret et inspiret: ita hoc in templo omnia nova: sicut ipsa miraculosa statua, teste auctore infra citando, inter cariosa retrimenta in arca aliqua latuerit reclusa.

Canonicus Giennensis fuit, cui hoc displicuit. Huic Deipara apparens: « Vade, inquit, ad priorem cœnobii, et meo nomine jube, ut ocus antiquam statuam, rejecta nova, reponat. Caspar Lopez (hoc enim canonico nomen) cogitationem hanc somniis adnumeravit neglexitque: sed iterum sequenti nocte Deipara commotior, non nisi severo vultu eadem jussit, insuper et arcam descripsit, quam longa, quam alta esset, locumque quem, et in quo angulo, occuparet. Ita ad inventionem statuæ secundam Deipara hominem animavit. Cæterum aliud etiam addidit: « Para te, inquit, ad mortem pie obeundam; octavo enim post inventam statuam die ex hac vita migrabis. » Ille ad P. priorem cœnobii se contulit, et omnia ex ordine narravit, primum ipse priori soli, deinde convocato ad nova conventui universo. Itaque aperuere arcam; sed contra opinionem arca statuam non dedit, quia non habuit; stabat, ut aiunt, in secco canonicus, et jam omnem apparitionem suam ad somnia relegabat. Statuam in arca reclusam fuisse testabantur, qui aderant; et tam exacta narratione canonici commoti quærendam esse judicarunt. Quæsita est; inventa inter retrimenta et sarmenta. Huc quis dejecerit, omnibus mirantibus, omnes ignorabant, nemine fatente; sed quod mirum magis, invenere erectam, et integram, et pulchriorem, quamcum in templo coleretur.

Itaque inter campanæ sonos, inter cymbalorum strepitus, inter sacros cantus et cereos accensos, induti sacris vestibus, pompa qua licuit maxima ad locum suum deportarunt, quo olim in altari steterat. Stetitque ad annum usque millesimum sexcentum vicesimum primam, miraculosa et accursu populorum celeberrima. At vero propter aerem gravem et locum morbis infestum, annuente episcopo, Patres una cum sancta statua in urbem migrarunt: ubi non tantum ab agricolis, sed a civibus quoque in hunc usque diem honores suos accipit, prioribus majores. Mortuus quoque, ut Deipara dixit, est octava die canonicus, morteque sua hunc, quo dixi, accursum pietatemque confirmavit et auxit. (Barth. Ximenius de Patono, anno 1628, cap. 14.)

CCCXCVI. — Imago B. V. miraculosa de Anconeta, Venetiis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En! puritatis Arca, I, o munda Gemma, vale.*

1. Imagines sub dio. — 2. Visus dæmon mutamentem. — 3. Conversio.

Originem nominis non inquiri, quia neminem invenio, qui scire possit. Cæterum imago hæc a ducentis annis circiter cultum suum jam habet,

vulgarem quidem initio, nec majorem quam illæ quæ columnis seu capitellis impositæ, a transeuntibus venerationem accipiunt, quanquam et hic impetratas a Virgine gratias aiunt, quæ licet publico, ut sit, probatæ satis per iudicis sententiam non essent, piis tamen, et in rem suam vigilantibus multum profuerunt, feceruntque ut plus honoris acciperet imago hæc sub dio, quam aliæ quam plurimæ in templis. At vero ubi grave delictum grandem misericordiam hic loci consecutum est, vetari porro non potuit, quin universi crederent, hic esse locum gratiarum.

Contigit sinistri aliquid naviculario cuiusdam Margera redeunti, quod bilem omnem homini everteret, quodque in desperationem ageret. Multa ille secum in rem suam locutus, explicare se nequivit, seu potentia adversariorum injuriarum augente, seu cessantium amicorum socordia homini omne consilium auferente. Prorsus admiranda eorum consiliorum ratio est, quibus adiguntur nonnulli, ut malis minoribus velint mederi per mala majora, et ut illa effugiant, in hæc se præcipitant, perverso utique ingenio: sed desperatio et jactati cerebri turbatio id postulant.

Navicularius alias, non magni consilii homo, rebus afflictis per compendium remedia quæsiturus, cum hac forte transiret, ad extrema malorum, ut putabat, remedia devenit. Itaque cacodæmonem seriis votis invocat, veniret seque volentem quo vellet ipse abriperet, nullum animæ pactus pretium utique nimis liberalis. Vocatus in auxilium cacodæmon non venit, quia jam adfuit: quis enim alias hæc consilia perplexo ingereret? nec aliud vigili in prædam suam venatori faciendum fuit, quam ut spectabili forma se præberet, et volentem abriperet. At vero misero, et visus daemon, et mors præsens, et quæ mortem consequitur pœnæ æternitas, mentem mutavit, et ad tantorum malorum remedia suavit respicere.

Itaque beatam Virginem *de Anconeta* (nam commodum, ut dixi, hac transibat) summis vociferationibus invocat. Audita vox in cælo est: quia cum vera esset oratio, facile penetravit nubes, et Virginis jussu hominem dimittere liberum coactus est dæmon. Credidit homo, et vere se ab inferis liberatum, ut qui sciret, se jam plus uno pede ab inferis non abfuisse, Virgini coram hac icone in gratias effusus, tanti beneficii præconem egit: et facile concurrenti populo persuasit, horror humano major, quem adhuc vultus non bene componebat. Præ ceteris tamen factum probavit insignis morum mutatio. Imago porro reperit cultores, hi a Virgine portenta beneficia, hinc nomen et titulus miraculosæ merito imagini tributis invenit, qui ferrent Virgini munera, quæ in templum, quod hodie videtur, excreverunt.

Hæc ad me R. P. Alexander Bofelli provincialis Soc. Jesu.

CCCXCVII. — Imago B. V. miraculosa de Cogolla, Millani in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Oriatur Gemma pia, et munda in sæcula.*

1. Imago aurea. — 2. Victoriosa. — 3. A regibus honorata.

Hæc prima inter omnes, quas inveni, imagines aurea est. Garsias rex Navarra unde unde acceptam ad prælia secum deferre solitus est, prospero semper eventu; hinc digna judicata est, quæ etiam populorum venerationi exponeretur; servatur hodieque in regio monasterio S. Æmiliani, vulgo *Millan de Cogolla*, ut scribit Joannes de Amina, in *Fasciculo*, lib. II.

Plures habeo sanctissimas imagines, quas reges ad prælia secum adduxere, sed quia non constat quibus in templis postea sint repositæ, et publico cultui expositæ, afferre eas hoc libro supersedeo, quo eas tantum produco, quæ publico cultui sunt notæ. Infiniti laboris esset omnes eas Deiparæ imagines deducere, quæ privatis hominibus fuere salubres.

Hic iterum lectorem monitum volo, ne hic quærat alias imagines, quam eas quæ publico cultui sunt celebres et miraculis claræ.

CCCXCVIII. — Imago B. V. miraculosa de Salute, Venetiis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vivat pura Gemma Sion ante diem clara.*

1. Novus cultus. — 2. Pulsa pestis. — 3. Dedicatio sollemnis cultus.

Templi hujus præstantissimi, licet fabrica nova sit, titulus tamen sancte imaginis a peritis judicatur antiquus. Devotio multorum particularis, et vix uspiam, quod sciam, usitatus, dignus est, ut scripto tradatur posteris. Ægri, vel aliunde afflicti, scripto necessitates suas offerebant, non alio ritu quam supplicationes porrigere principibus solemus, quas appellant *Memorialia*. Hoc labente sæculo cum urbs gravissima peste laboraret, respublica Veneta votum Virgini fecit novi et sumptuosissimi templi, si luis contagiosæ finis voti reos faceret.

Factum quod petebant, nec Patres distulere ædificationem quæ patriæ etiam in futurum prodesse posset; ædificationem secuta est dedicatio sollemnis qua potuit pompa. Neve periret accepta beneficii memoria, vicesimo quinto Novembris, Patres una cum serenissimo duce huc convenire solent, et annuatim festum celebrare solemnitate qua urbs Venetiarum potest, id est, sumptuosissima. (Relatio impressa.)

CCCXCIX. — Imago B. V. miraculosa de Cruce, Cubæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia Gemma ista incorrupta, munda a lue.*

1. Statua loquens. — 2. Signum visionis. — 3. Pollex retractus.

Agnes Martinez, virgo in pago Cubano, dum porcos pascit, digna fuit quæ Deiparam videret et audiret loquentem. Beati profecto oculi, beatæ aures! Jussa quoque est Cubanis dicere, si a divino imminente flagello immunes esse cuperent, ad Deum per poenitentiam converterentur. Nil effecit Agnes; quis enim ad unius subulæ imperia poenitentiam ageret, cum vix multi concionatores sufficiant, ut vel uni quandoque scelerato poenitentiae cogitationem ingerant? Itaque more suo, secundo ac tertio apparenz, secundo ac tertio eadem puellæ in mandatis dedit.

Quantum cum appareret, signum Agneti dedit, quo sibi fidem faceret apud rusticos; pollicem enim Agnetis ad supremam brachii partem contraxit. Hoc nempè digito, quod credere debent, monstratum est rusticis. Ascito itaque parrocho, qui tum forte finito sacro aquam benedictam in circumstantes spargebat, omnes rustici post auditas Deiparæ minas, saccis induti, nudis pedibus inter lacrymas instituerunt supplicationem ad locum, ubi beata Virgo hæc imperans substiterat. Seposuit paulisper crucem supplicationis antesignanus, quietis causa. Et puella quoque secedens a cæteris, interrogata quo abiret, « Ad Deiparam, respondit, quæ ibi me exspectat, » locum indigitans rusticis. Secuti e primoribus plerique puellam invenere, et crucem jam defixam; mirati, quis eam huc tulisset, quisque fixisset.

Agnes, « Ipsa, inquit, Deipara me vidente crucem fixit et in arena hæc vestigia sua, ut videtis, reliquit, meis longe disparia. Hæc etiam vobis nuntiari jubet, hic se velle templum, quod de suo et crucis nomine titulum habeat, » Ægri ad vestigia hæc veneranda admoti, sensere præsentem opem, et puellæ verba facile confirmarunt, et templum facile promoverunt. Stat Modèque templum, et in templo statua Deiparæ, qualem Agnes dictavit, altari principi imposita et miraculis clara. E quibus tamen nullum adjungo, quia auctorem jam penes me non habeo, nec plura ex eo annotavi. Cæterum hæc contigisse scribit Franciscus Gonzaga anno 1449.

CD. — Imago B. V. miraculosa in Monte Martyrum, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Cæli Gemma sit pura, mane induta auro.*

1. Societas Jesu. — 2. Miraculum. — 3. Jesus propitius, Maria propitia.

Claudo hanc quartam centuriam imagine miraculosa insigni. Est in suburbio Parisiensi cœnobium sanctimonialium, quod beatæ Virgini dedicatum, habet nomen a *Monte Martyrum*. Unde nomen hoc habeat, vel suam originem, non accepi; neque

etiam comperi, quantis peregrinationibus aut votis locus celebris sit; si plura accepero, in sequenti editione adjungam. Cum bona tamen venia lectoris, præteritis miraculis mihi ignotis, miraculosam dico ex uno; si enim illæ imagines miraculosæ nomen obtinent, quæ ossa disjuncta ad usus justos coagmentant: hæc præ omnibus una est, quæ hoc officium fecit, siquidem nationes montibus a natura disjunctas, quæque nullis fœderibus et nulla pace bene conjungi possunt, hæc Deiparæ imago probe et firmiter coagmentavit, miraculorum satis est; et ut miraculosissima sit, ac dicatur, nescio quid amplius sit requirendum.

Hic, coram hac sancta imagine, in unum cor animamque unam coaluere viri doctissimi, duce sancto Ignatio Loyola, homine ante paucos annos militari. Hic societas Jesu coaluit; hic primi nostri Patres prima vota per manus Deiparæ Deo obtulere. Satis, inquam, miraculorum est; durat etiamnum hæc unio miraculosa tot nationum in societate Jesu, quam obstupescit mundus, quam miramur ipsi, quamque hactenus aut solvere ita coagmentatam, aut diffringere ita unitam nullus adversariorum potuit. Quin quod ipsæ inferi portæ adversus eam non prævaluerunt, dum nasceretur, adolesceret, haud dubio indicio non prævalituræ quoque quandiu virili consistentia et divina ope roborata, latus ducis sui Jesu non deserit, cui identidem illud Jobi (xvii, 5) in aures insusurra: *Domine, pone me juxta te et cujusvis manus pugnet contra me.* Hæc fiducia fretus homo societatis impiger extremos currit Mastrillus ad Iados, « ubi, ut verbis sancti Chrysostomi utar, morbi, ubi insectationes, ubi præmaturæ mortes, ubi calumniæ, ubi invidiæ, ubi perturbationes, ubi iræ, ubi cupiditates, ubi innumerabiles insidiæ, ubi quotidianæ sollicitudines, ubi perpetua sibi succedentia mala sunt, innumeros ex omni parte dolores afferentia, » Hæc fiducia fretus homo societatis inter adversitates ridet, quando cum sancto Paulo (II Cor. xi, 26) *in itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, in labore et ærumna, in vigiliis multis, in fame et siti, in jejuniis multis, in frigore et nuditate, etc.,* donec aut ferro, aut igne, aut, quæ utroque pejor est, infanda Japonum fossa finem laboribus inveniat et premium.

Amat societatem Deipara propter Jesum cujus nomen ei pro titulo est, amat eam Jesus propter Matrem, quæ ejus protectionem in hac prima dicatione in hoc Monte Martyrum suscepit. Hæc Parisiis, ille Romæ nobis propitius est, neque his contenti per omnem late mundum tam Filius quam Mater societatem suam ducit et tuetur. Quod hactenus experti sumus, quodque posthac futurum, sine dubitatione speramus et exspectamus. Horum omnium, inquam, jacta sunt fundamenta, hoc in monte, hoc in templo. Nempè sancientiis legibus, legibus siquidem durare debent, montes a Deo destinati

sunt. Ita olim in altissimo Arabiæ monte Sinai, primæ leges digito Dei descriptæ sunt, et non multo post in montibus Gelboe et Garizim promulgatæ iterum ac stabilitæ sunt. Sed et posteriora sæcula id observaverunt. Etenim ipse legislator Christus cum scriptam legem gratia sua mitigaret, montem elegit, ad cujus radicem primum de legibus Novi Testamenti concionem habuit, qua mercedem seu beatitudines explicavit observatoribus destinatas. Ut taceam Calvariæ montem, in quo Testamenti Novi tabulas morte sua signavit, et montem Sion, in quo prima Christi Ecclesia Spiritum sanctum, observandis legibus oppido necessarium, e cœlo accepit. Neque sequentibus sæculis mos idem observari desiit. Certe sanctus Sylvester Papa Spiritum suum, quo renovavit faciem terræ, in monte Soracte accepit, renovandæ toti Ecclesiæ sufficientem. Et si de familiis religiosorum, quæ gemmarum loco sunt in Ecclesia, sermo sit, sanctus Benedictus in monte Sublaco, quæ docturus erat discipulos suos didicit; sanctus Franciscus Assisias in monte Alverniæ, quinque velut sigillis signavit quæ suis jubente Christo præcepit; sanctus Bruno in montibus Car-

thusiis accepit, quidquid toti suo ordini Carthusiano tradidit. Quid igitur mirum, si et Ignatius in monte, et quidem cui a martyribus nomen est,⁷ primævos societatis suæ ignes accendente Deipara accepit, quibus in hunc usque diem fovemur et vivimus? Gratias illi demus maximas, quicumque ille fuerit, qui lapidem in templo posuit, eique sequentia verba inscripsit, ne posteris tantæ rei memoria lateret:

SISTE VIATOR
ATQUE IN HOC MARTYRUM SEPULCRO PROBATI
ORDINIS CUNAS LEGE.
SOCIETAS JESU,
QUÆ
S. IGNATIUM LOYOLAM PATREM AGNOSCIT,
LUTETIAM MATREM,
ANNO SALUTIS M. D. XXXIV, AUGUSTI XV.
HIC NATA EST
CUM IGNATIUS IPSE
ET SOCII,
VOTIS SUB SYNAXIN RELIGIOSE CONCEPTIS
SE DEO
IN PERPETUUM CONSECRARUNT,
AD MAJOREM DEI GLORIAM.

CENTURIA V.

CDI. — Imago B. V. miraculosa de Rubo, Ognatæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. En! rutila Gemma pura a dæmonis jactu.

1. Rubus in templo. — 2. Thronus argenteus. —
3. Lampades viginti quatuor.

Locum hunc spinis undique et uadique obsitum, sola piorum vestigia fecere accessum, non sine multo labore per plurima milliaria, per inhospitam silvam in altum montem, et magna anni parte nivibus obsitum. Hic templum, de quo loquor, situm est. Porro templum sumptuosum est, et amplum, vel in hoc etiam Deiparæ charum, quod cum vorax flamma omnia late circum bis vastaverit, templo tamen huic pepercerit. Ante altare Deiparæ viginti quatuor argenteæ lampades nunquam non ardent, præter viginti candelas majores quæ tunc accenduntur, cum sancta imago, remotis tribus velis, ostenditur.

Hanc pastor invenit ingenti clamore excitus, et relicto caprarum grege ad hunc locum deductus, ubi hanc Deiparæ statuam cum admiratione conspexit in rubo decenter positam. Pastor ante omnia Deiparam his verbis allocutus est: « Quid facis, o Domina, in rubo? » Nec aliud quam ut præ gaudio rem narraret vicinis. Hoc singulare, quod pastor hic statim fidem invenerit: quamprimum enim locus accursu peregrinorum et miraculis factus est celebris, tum etiam laboratum, ut aspera essent in vias planas: denique stetit sacellum, tegendo rubo, neque statuam sacram primi architecti mo-

verunt rubo, nec rubum templo, sed plura voluit Deipara, et plura etiam addidere cum accolis advenæ. Certe templum hoc stat magnificum, et sancta statua in throno argenteo formam rubi non indolente exprimens, vestes porro et coronæ adsunt magni pretii, sive aurum et gemmas species, sive artificis ingeniosam manum. Sexaginta octo religiosi S. Francisci sola eleemosyna abunde vivunt. Miracula fuse conscripta peculiari libro exstant. Hæc ad me perscripta sunt a provinciali Toletano soc. Jesu.

CDII. — Imago B. V. miraculosa in S. Clara, Venetiis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Eia, pura Gemma Sion, mundi chara tutela.

1. Pluvia miraculorum. — 2. Templum pretiosum. — 3. Eleemosyna liberalis.

Templum quod hodie in urbe Veneta possident virgines e D. Claræ familia, inter maxima, quæ in urbe sunt, et ditissima numeratur. Tota interioris fabricæ crusta marmor est magno artificio, et natura varium, et pellucidum, sumptuosissimæ fabricæ. Tam templi quam cœnobii originem non accepi; solum ad me perscriptum est, tot simul ægris sanitatem, tot afflictis solatium dedisse, ut non ordine ac per intervalla temporum, sed decidentis instar pluvie multis simul profuerit. Sæterat imago loco angusto, et multitudinis tantæ non capaci, quin etiam profano.

Itaque loco decentiori illata ubi est, allata quoque e cœlo est munificentia amplior. Triginta mil-

lia aureorum paucis mensibus li tulere, qui beneficia miraculosa abstulere. Hinc templum quod hodie videtur factum est circa annum 1483; hodie uti miraculorum nomen ab antiquo tenet, ita non adeo nominis sui famam amisit, quin quandoque Veneti hoc etiam in loco Virginem experiantur propitiam. (Felix Astolfil.)

CDIII.—Imago B. V. miraculosa Oliana, Castilvedræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma nata ridens pura vitio macule.*

1. Visio mirabilis. — 2. Lumina mirabilia. — 3. Lampades accenduntur.

Hanc Deiparæ sanctam ædem miraculosissimam esse oportet, siquidem ingenti portento uspiam audito, et quidem perpetuo, sese præ cæteris laudandam proponit. Hoc solum appono, cætera miracula lectori cogitanda relinquo, quæ utique et grandia et multa esse debent; quæ tamen ad me non pervenerunt. « Singulis annis, inquit Marinæus Siculus, lib. v *De rebus Hispanicis*, mense Martio, feria sexta, ex insula fluminis vicini tria lumina cærulei coloris ascendunt, et templum hoc per fenestras ingrediuntur, ac quotquot in templo sunt lampades accendunt; denique iterum per easdem fenestras regrediuntur ad insulam, et videri desinunt. » Id a populis vicinis fide dignis affirmari ait prædictus, nec aliud hac vice habeo, quod super hoc miraculo ulterius afferam, usquedum per litteras ex Hispania intelligam, quid hodie fiat.

CDIV.—Imago B. V. miraculosa S. Mariæ Majoris, Venetiis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma ter pura a luto, incisa a manu Dei.*

1. Virtus in paupere. — 2. Imago loquens. — 3. Creditur simplici.

Anno 1443, magna in paupere quodam veracitas reperta est, utique aliis virtutibus et vita jamdudum probe acta velut fuleris sustentata. Quis enim ad pauperis vocem unam, imo pene somnium, celebritatem instituat? Augustinus itaque (hoc pauperi nomen) paupertati solandæ iconem Deiparæ parieti ligneo affixit: hæc illi pro templo erat, et pro altari; ubi inter pias querelas et noctem et diem inchoare solitus, plus a Virgine quam optabat, impetravit; semel certe clara voce sic alloquentem se audivit Deiparam: « Nolo amplius hic esse. » Hæc effata, siluit. Silere tamen non potuit Augustinus, in lacrymas solutus, et suam miseriam plangens; quando solatium ejus unicum Virgo, dedignata locum et loci dominum, alio properabat.

Commodum tunc moniales quas S. Francisci Eremitas vocant, templum sibi novum exædificaverunt, sollicitæ quem templo e divis præsidem darent, quodque divo altare. Cum Augustinus: « Quando, inquit, Deiparæ imago tugurio meo contenta

amplius non est, accipite eam; fortasse eum in finem me allocuta est, ut vestro templo nova Patrona importaretur. Omnia hæc rite ab iis quorum interest examinata, et creditus est Augustinus verum dixisse. Itaque imago solemnissima supplicatione templo illata, supplicantibus benefica statim esse cœpit, atque in hodiernum diem est. Cur autem S. Maria Major ei titulus sit, alia ad me causa non est perscripta, quam quod S. Mariæ Majoris effigiem referat; neque enim plura de hac ab illustr. et reverend. primate Morosino ad me missa sunt ex urbe Veneta.

CDV.—Imago B. V. miraculosa Legionensis, Legionis in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Procul a te ira Adam, Gemma viva nitens.*

1. Rex coronatus. — 2. Dedicatio sollemnis. — 3. Virgines offeruntur.

Integro sæculo post natum Salvatorem hæc urbs a fundamentis ædificata est, ut habent Hispani pia traditione, a legione septima Romanorum, unde nomen habet, Trajano imperatore concedente. Prætereo urbis historiam, et Ordonium regem Christianorum memoro, pium, bellicosum; qui cum anno Christi nonagesimo decimo octavo victoriam a Mauris reportasset, Deiparæ, quam in bello adjutricem et patronam semper habuit, templum regium regio sumptu ædificavit: quod ubi ultimam manum ab operariis accepit, sollemnitate quam potuit maxima Dedicacionem inter episcopos celebravit, ut Virgo propitia Castellæ regno esset. Sunt enim, qui hanc Castellæ metropolim esse velint. Septemdecim omnino episcopi caeremonias primi festi peregere præcipuas, postremam sibi rex reservavit, sibi que ab episcopis regni coronam imponi voluit coram Deipara: ne memoriam Virginis ulla unquam deleret oblivio, neve alium regis dignitatis datorem ipse agnosceret, quam Deiparam: quæ regnum jam pene totum manibus Maurorum eripuisset, et sibi restituisset. Nec regi solum Deipara, sed et populo hac in æde semper miraculosam, semper propitiam se præbuit, quod ex cumulatis donariis constat: id singulare est, quod annis singulis duodecim virgines Deiparæ Assumptæ festo singularibus caeremoniis offerantur, moniales postea futuræ, ut ait Marinæus Siculus, lib. iii, et Mariana, lib. iv, cap. 5, et lib. vii, cap. ult.

CDVI. — Imago B. V. miraculosa in Aracæli, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu jure, divina Gemma, palam caeres nota.*

1. Scala pretiosa. — 2. Imago S. Lucæ. — 3. Cæremonia in ponte.

Locus hic tam profana, quam sacra antiquitate nobilis Romanæ urbi semper in pretio fuit. Ad vastæ molis templum, quod religio S. Francisci

juxta cœnobium in monte Capitolino habent, scalis ascenditur pluribus, quam Gemoniæ fuerint. Quid mirum, si ad aram cœli accessus sit per altos gradus? Hanc qua occasione Augustus Cæsar posuerit aram, dicam.

Cæsarem itaque Augustum aiunt adiisse Delphos, seu, quod vero propius est, misisse, qui ex Apolline ejus nomen quaereret, quem ipse in imperio successorem habiturus esset: neque præter hos versus responsum aliud tulisse. Libet versus in scholis decantatos apponere:

*Me puer Hebræus, divos Deus ipse gubernans,
Cedere sede jubet, tristemque redire sub orcum.
Aris ergo de hinc tacitus abscedito nostris.*

Hanc itaque aram primogenito Deo in monte Capitolino posuit novumque Deum ritu, quo potuit suum facere thure, libamine, victima contendit. Ita non Atheniensibus modo, sed et Romanis ignotus Deus colebatur.

Cæterum imago quæ in altari principe videtur, opus est, ut aiunt, sancti Lucæ, et jam ante Gregorium Magnum hic collocata, quamque idem Pontifex in solemnissima illa, et omnibus retro sæculis decantata supplicatione, e diversis septem templis instituta, inter alias Deiparæ imagines ad templum sancti Petri deferri jussit. Septem omnino fuisse tradunt, omnes penicillo sancti Lucæ venerandas, et illo jam tempore miraculosas: e quibus una, quam secutus est ipse Pontifex, ab angelis, e mole Adriani salutata est solemniter cantico, seu antiphona: *Regina cœli, latrare.*

Quam communis et antiqua traditio habet illam fuisse quæ vocatur S. Maria Major, quod et ego credo, licet Ganzaga, fol. 154, putet hanc fuisse.

CDVII. — Imago B. V. miraculosa de Henar, Henari in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, pia, I, sancta Gemma, revera munda luto.*

1. Ignis sacer. — 2. Ex templo stabulum. — 3. Olei multiplicatio.

Pagus hic novem horis distat Segovia: nomen a feno habet, quod Hispani *henar* vocant. Hic pagus ita a Mauris olim vastatus est, ut nec domuncula superesset quæ argueret hic stetisse pagum. Sanctus Martinus fuit, qui hanc Deiparæ statuam furori Maurico subduxit, et ducentis a loco passibus terræ mandavit, ne ab igne periret, et ne a vicino fonte periculum haberet, studiose inclusit. Interea semidirutum templum Mauris pro stabulo fuit, mansitque stabulum etiam post exactos Mauros usque in annum 1600, quo Joannes de Scrivano, homo honestus, eremita factus ædiculam collectis elemosynis reficere instituit, ut magno incolarum et acolarum bono, ita et auxilio, siquidem turmatim accurrentes et materiam comportarunt, et pecuniam quæ operarios acciret.

Fuit quoque cui Deipara apparens sepultam sta-

tuam monstravit, quæ loco suo reponeretur: quam hujus nomen posteritas ignorat, quia majores scriptum non reliquerunt. Unum ex miraculis ad me perscriptum est, quanquam et plura et exotica hic fieri memorent, lampades deficiente oleo extinctas Sabbato sancto per se accensas fuisse; quin et vas olei, unde lampades nutriebantur, novo miraculo plus quam mille lychnis suffecit; nam non vulgari miraculo, et jam sæpius patrato, repletum est, sed visæ cadentes guttæ olei ab eremita, quæ lente et miro modo vas implebant; nec plura ad me de hac sancta imagine ex urbe Segoviensi perscripta sunt.

CDVIII. — Imago B. V. miraculosa de Lucca, Luccæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Aurea Gemma, capitis nitor, vale.*

1. Ludus impar. — 2. Familiaritas nimia. — 3. Brachium punitum.

Ludit in orbe terrarum Deus, ludit quoque orbis terrarum cum ludente Deo: unde mirum non est, si quandoque familiaritas hæc contemptum pariat. Hoc lusorum scelus est raro solum; namque ut plurimum facinore quopiam nefando comitatum prodit, et scriptorem fatigat. Lucca Etruriæ urbs, et antiqua respublica Virgini non indevota, imaginem habuit quam neque auctor, neque locus celebrem fecit, muro non scio cui appietam; si quispiam e transeuntibus moto paulisper pileo eam honoravit, rem fecit, quam non omnes solent. Hic lucri cupidus, et nunquam dives Euclio oculatus ludum instituit cum commilitone (nam miles erat), jamque Venerem Mercuriumque e fritillo projiciens, nunquam non victus a socio est, sic fortuna homini iniqua fuit ut omnis pecunia marsupium desereret, migraretque ita iuventibus tesseris ad socium.

Ille ne inanis domum rediret cum marsupio, vivum blasphemii clamoribus implevit, quin etiam cœlum: nam et illic auditas blasphemias fuisse Deipara testata est, postquam jactu non grandium cubulorum, grandi tamen facinore Virginis imaginem, quam in proximo muro conspexerat, offendit. Expectas, lector, vel clamores Virginis, vel lacrymas. Non dedit imago, nec succensuit. Major erat is motus affectibus, quibus nomen invenimus. Ne tamen non auritos putaret superos improbus lanista, os brachii, quo infamibus armis imaginem petiit ruptum est. Quod si luxatum tantum fuisset, ipse blasphemus cum sciolis in jactum minus dextre institutum culpam rejecisset. At vero quia ruptum brachii os dolores ciebat, quales nulla luxatio etiam finalis efficere potest, ipse quoque miraculum agnovit: et ne ab urbis iudice supplicium aliud insuper expectandum esset, se inter concurrentem turbam subduxit. Fama est, acta rite pœnitentia, brachium a beata Virgine, non a chirurgo sanitati restitutum. Hoc certum, concurrentes ex templo cives imagini sacræ honores, ab impio lusore ablatos,

factis votis restituisse : quæ tamen civium vota Virgo reciproca et miraculosa plerumque pietate rependit. Imaginem periti architecti una cum parte muri intulerunt templo principi : cives in numerosam supplicationem coivere, et comitati sunt. Hodie quos ipsa in contumelia suppresserat affectus, civium bono imago sacra non raro ostendit : siquidem pallores, et loquentis animæ deliquia, aliique affectus malorum præsagi in pictura observantur, unde inter imagines Virginis præcipuas quas Etruria habet, semper numerata est. (Felix Astolfil. 14; Viadana in *Thesauro cælesti*.)

CDIX. — Imago B. V. miraculosa, de Hayrum, Silvix in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io, es, Adamas, unica Gemma ter pura luti.*

1. Statua diffracta. — 2. Terra vindex. — 3. Restituto honore cessat pœna.

Silvia civitas in confinibus Maurorum, a Christianis ædificata etiam hodie a loco in quo est, olim Hayrum dicto, apud plures nomen habet. In hac urbe supra muros Christiani statuam Deiparæ collocarunt. Capta urbe, Mauri in hanc statuam exseruere vires; pedes manusque amputant, caput detruncant, demum inter focos et blasphemias in mare abijciunt. Vindicavit terra impium facinus, et nec herbas pecoribus dedit, nec hominibus fructus. Hinc lues et mors tam pecorum, quam hominum et jumentorum. Seniores Maurorum suspicati id quod erat, suos ad pœnitentiam hortati, statuam illam Deiparæ ita male habitam famis pestisque causam esse, Deum in imaginibus honorari a Christianis, honoresque hos acceptos Deo : quapropter si caput, si manus, pedesque trunco suo iterum apponerentur, terram officium facturam, et daturam fructus.

Fidem invenit seniorum consilium; acciti qui malum fecerant, et jussi quærere partes fractas, quas in mare abjecerant. Difficile, quin et impossibile peritis visum imperium. Nam eas in altum fortissimo jactu projecerunt, quas nullus maris refluxus amplius littori restituit jam integro anno : posse jam forte certius apud Indos reperiri, quam in Hispania. Locum tamen maris accessere, et piscationem non profuturam injectis retibus instituerant, sed contra quam opinabantur, felicem; nam paucis tractibus manus, pedesque cum capite extraxerunt, integerrima omnia; tum partes partibus apposuerunt, suris pedes, manus brachiis, et collo caput : neve aliqua deformitas fissurarum statuam redderet deformem, argento, quin et auro liberaliter velut armillis ornavit, statuamque loco suo restituerunt, et adfuit statim merces sua operi. Terra fruges dedit, et cælum imbres, et ante omnia lues finem fecit.

Obtenta iterum urbe, Christiani ad hæc usque tempora eam inter miraculosas habuere. Hæc nar-

rat Rogerius de Haveden, antiquus rerum anglicarum scriptor, qui claruit circa annum 1200, in Descriptione peregrinationis suæ Hierosolymitanæ. Hæc ad me R. P. Michael de Arbicu soc. Jesu provincialis, qui advertit ab aliquibus vocari locum Faro, esse tamen idem ac Haro, quod apud Hispanos frequens est.

CDX. — Imago B. V. miraculosa de Oroppa, Biellæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tanta Jesu Gemma procul a ruina Adami.*

1. Sacellum templo inclusum. — 2. Opus S. Lucae. — 3. Tres statuæ.

Est in montibus civitati Biellæ adjacentibus, de Oroppa nuncupatis, sacellum Deiparæ sacrum, magnificentissimo templo inclusum, non Italiæ solum, sed exteris quoque gentibus frequentatum; et miraculis clarum. Ibi beatissimæ Virginis imago e cedrino ligno confecta, pro opere sancti Lucae evangelistæ constanter ab antiquo habita, atque a sancto Eusebio episcopo Vercellensi ab ipsa usque Hierosolyma huc asportata. Originem altius repeto. Eo tempore, quo Arianorum persecutio in Catholicos sæviebat, sanctus Eusebius legationis honore a summo Pontifice decoratus, in Palæstinam navigavit; cumque celeberrima Terræ Sanctæ loca perlustrasset, Hierosolymam tandem pervenit. Singulari beneficio huc se venisse intellexit, siquidem divina revelatione monitus de loco est, in quo inventurus esset tria Deiparæ simulacra a sancto Luca confecta. Fodit, invenit, abscondit. Redux e Terra Sancta Sardiniam patriam suam invisit in urbe Calaritana, cui unam reliquit. Alteram Creanæ urbi dedit, in dominio Monferratensi, de qua alibi loquor. Tertiam denique et omnium venustissimam Vercellas secum tulit, statuitque statuam collocare in templo suo cathedrali. Sed Arianos fugere coactus, ad montes de Oroppa se contulit, et in spelunca quadam sanctum pignus deposuit. Ne tamen aut ab eluvione fluminis detrimentum caperet, neve honore suo privaretur, sacellum ædificavit, quale suadebant et asperi montes, et montium pauperes incolæ, et denique fuga. Atque hoc Eusebii opus ultimum est; namque Vercellas reversus, ab Arrianis exceptus lapidibus est, et æquali cum Stephano levita martyrio coronatus, anno 361.

Igitur sanctissimum hoc Deiparæ simulacrum, ex cedrino ligno confectum a sancto Luca, mille trecentis abhinc annis Hierosolymis a sancto Eusebio inventum, et Vercellas ab ipso allatum, inde in Oroppæ montibus collocatum, parvo sacello ab eodem exstructo servatur etiamnum hodie; sacellum magnificentissimo templo hodie inclusum est; templum autem ab utroque latere amplissima habet hospitia, et si licet dicere, regia: in quibus peregrini cæterique, magno quotidie numero, perhumaniter ac liberaliter excipiuntur, adeo ut in præcipuis Deiparæ festivitatibus quatuor vel quin-

que millia hominum etiam e longinquis aliqui regionibus numerentur. Accursus hic ad quinquaginta millia hominum se extendit, festo Virginis Assumptæ anno 1620, cum Vercellensis episcopus Jacobus triplicem ex auro coronam Deiparæ non sine singularibus caeremoniis imposuit.

Adsunt in ampla planitie sacella plura, quæ peregrini, ne otio tempus fallant, toto die visitant. Templi parietes non alio peristromate ornantur, quam pictis tabulis, quibus miracula proponuntur. Nuper anno 1661, Nonis Martii, hora vicesima, linguam, quæ a latronibus amputata et radicitus octo ante annis eruta est, Virgo Deipara, quæ linguas infantium facit esse disertas, Joanni Sa Saubauda miraculose restituit. Hæc ad me R. P. Aloysius Montanari soc. Jesu.

CDXI. — Imago B. V. miraculosa de Pietate, Tolosæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Super te, viva alma Gemma, non cadit ira.*

1. Antiquitas mediocris. — 2. Concursus populi. — 3. Miraculorum fama.

Statua hæc Deiparam refert sedentem, et Filium de cruce depositum genibus excipientem. RR. PP. Augustiniani pereleganti in altari exposuere publico cultui, quem ad duo et amplius sæcula aliqui referunt.

Et quia quotidianis et miraculosis sanationibus jam ab antiquo sibi famam fecit, hinc mirum non est, quotidie etiam a populo frequentari, et longe lateque celebrari. Cæterum quia nec alia origo, nec miraculorum ullum in particulari ad me perscriptum est, quod raritate sua lectorem delectare posset, aliud non adjungo. R. P. Petrus Possinus societatis Jesu, quanquam addat, valde miraculosam esse, et magno concursu præsertim majoribus Deiparæ festivitatis, celebrari, nec longinquis ignotam, sed etiam ab iis frequenter visitatam.

CDXII. — Imago B. V. miraculosa Pinscensis, soc. Jesu, Pinsci in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu clara et pura in anima, o Gemma dives.*

1. Miles inventor. — 2. In privatis ædibus. — 3. E domo templum.

Sub annum 1649, nobilis miles ex iis unus qui Cosacos ex urbe Pinseo exturbarunt, inter spolia Deiparæ imaginem alicubi repertam et raptam invenit. Hanc suæ nepti (Luchinsei quatuor leucis ab urbe Pinseo) dono dedit; domesticorum repentina pietas et fervens devotio Virginem esse propitiam coegit, sed volentem. Re cognita peregrinationes institutæ, pro acceptis miraculosis beneficiis dona argentea allata, adhuc tamen intra ædes nobilis privatas hæc se pietas continuit. Bona heri venia denique domus ad templum so-

cietatis Jesu coempta est; in quo honor statuxæ fit publicus, maxime festo sanctæ Virginis Præsentatæ. Tum enimvero et pietas in populo, et beneficia Virginis incrementum priore majus accepere. Hodieque non desinit. Hæc ad me R. P. Thomas Klagius, soc. Jesu.

CDXIII. — Imago B. V. miraculosa de Mercede, Valentia in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Gemma munde rutila, Arca Patris Vitæ.*

1. Ordo de Mercede. — 2. Votum mirabile. — 3. Revelatio regi facta.

Pro hac Deiparæ imagine bene describenda, recensenda mihi sunt exordia religionis de Mercede, seu de Redemptione Captivorum. Circa annum 1223, Jacobus rex Arragoniæ, superatus à Montfortio comite, præcipuo Gallorum duce, Germanica nobilitate, ut volunt, in hanc dignitatem assumpto, Carcassonam ductus est, et in captivitate detentus. Is ad preces versus, Deiparæ vovit se ordinem religiosum instituturum, qui captivos a Mauris liberaret, siquidem ille Gallorum manus et carcerem evaderet. Res citius confecta est, quam ipse cogitaret, regnoque suo sanus et salvus est restitutus.

Multa ille contra Mauros, tunc Hispaniam vastantes, fecit non improspere successu, usquedum Deipara anno quo dixi 1223, Kalendis Augusti, oranti se visendam præbuit, laudavit conatus, et insuper jussit ordinem quem promiserat, instituere, qui redimeret captivos a Mauris, ordinique titulum daret: *Deiparæ de Mercede Redemptionis Captivorum*. Eadem quoque nocte apparuit eadem beato Raymundo Jacobi regis confessorio, eademque quæ regi dixit, Raymundo quoque imperavit, neve mora intercederet. In urbe Barcinonensi eadem ipsa nocte Deipara se stitit Petro Nolaseo, et de visione dubitanti: « Ego, inquit, sum Deipara Virgo, et Redemptoris Jesu Christi Mater. Robustus esto et fortis, nec dubites, hanc esse veram et divinam revelationem, divina providentia et voluntate factam, ut sub meo patrocinio is a te instituat ordo, qui fideles Christianos e potestate Saracenorum liberet. »

Non difficile fuit Petro per se in omnia boni pronissimo credere revelationi, sed qui ordinem ipse institueret, non dispiciebat; nam licet opulentus esset, nec difficulter omnes profusus opes in Virginis honores, tanti tamen operis molem non bene digerebat. Commodum fuit, quod Petrus eodem Raymundo confessorio utebatur quo rex ipse: Jacobus. Visa itaque Petrus Raymundo confessorio narrat, et Raymundus Petro, quæ vidisset ipse, neutri dubium, quin vera vidisset. Tum Raymundus: « Quid superest, inquit, nisi ut regem accedamus? Ille jamdudum in Gallia vidit Deiparæ votum non dispar nostris revelationibus. » Rex

utrumque audivit, seque tertium junxit, narravitque quæ viderat ipse, quæque a Deipara audisset. Accitus Perengarius, episcopus Barcinonensis, imperat Petro tanquam fundatori a beata Virgine constituto, Regulam ordinis novi scriberet. Hæc omnia Kalend. Augusti facta sunt.

Petrus Regulas scripsit, quas postquam Perengarius episcopus approbavit Augusti die decima, festo S. Laurentii, beatus Raymundus e pulpito prælegit populo, et ternas Deiparæ revelationes facunde proposuit. Inde Missæ sacrificium solemnitate qua potuit summa episcopus incepit, quo durante beatus Raymundus Petrum Nolascum habitu religiose vestit, et primum generalem magistrum promulgat novi ordinis B. Mariæ de *Misericordia*, seu de *Mercede et Redemptione Captivorum*.

Habitus ordinis est albus, cum insignibus regni Arragoniæ in pectore: Regula sancti Augustini, cum nonnullis sancti Dominici. Hæc rata esse voluit episcopus, dum Sedes apostolica ultimam adderet confirmationem, quam Gregorius IX, post undecimum annum dedit. Professionem facientes, hæc verba dicunt: *Et in Saracenorum potestate, in pignus (si necesse fuerit) ad redemptionem Christi fidelium detentus manebo.*

Petrus postquam aliquot annis sancte religioni suæ præfuit, sancte vitam clausit anno 1249; nunc officium de eo Alexander VII decrevit die 29 Januarii. Hæc omnia necessario præmittenda fuere, nunc de imagine loquar. Sciat lector Valentiam instinctu sancti Petri de Nolasco a rege Jacobo receptam, Maurosque exactos. Itaque pro novi ordinis cœnobio quæsitus a rege locus repertusque est in hunc modum, nocturno tempore accensa lumina, eo ordine quo solemus supplicationes publicas instituere. Cum itaque res hæc divinum quidpiam innueret, fossores conducti sunt, qui cœnobio darent principium et primo lapidi locum. Omnes ad singulos ictus, non scio quem tintitum audierunt, donec eorum unus impactu ligone æs campanam ferit.

Post extractam campanam plura in dies reperere magni templi rudera, quod RR. PP. Benedictini ante quingentos et decem annos ædificaverunt, et Mauri jamdudum destruxerunt, terraque obruerunt, cum ingenti thesauro. Etenim præter campanam reperta quoque tabula est marmorea, duos cubitos alta, unum cum dimidio lata, in qua sculpta erat Deipara ulnis Filiolum gestans. Hæc semipalmaris prima ordinis imago statim beneficia supplicibus dedit; estque ipsa quæ tantis miraculis in hodiernum diem celebratur, cujus inventionem si per ambages proposui, nil tamen otiosum scripsi. Hæc ad me R. P. Michael de Arbecu soc. Jesu, ex Annalibus rel. de Mercede.

CDXIV. — Imago B. V. miraculosa de Columnis, Turonis in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. 1, alta Gemma, pura a viro, centies munda.

1. Templum Constantini. — 2. Columnæ mirabiles. — 3. Architectura cœlestis.

In urbe Turonensi templum a Constantino Magno Deiparæ fabricatum esse, ait sanctus Gregorius, Turonensis episcopus, *De gloria martyrum* cap. dicto, in quo initio statim Deipara miraculorum famam sparsit. Admetior ipsa sancti episcopi verba, quæ sic habent: « Deiparæ basilica ab imper. Constantino mirabili opere fabricata renitet: ad quam adductæ columnæ cum præ magnitudine levare non possent, eo quod esset circuitus earum sexdecim pedum, ac diebus singulis casso labore fatigarentur, apparuit artifici sancta Virgo per visum dicens: *Noli mæstus esse, ego enim tibi ostendam, qualiter hæc queant elevari columnæ.* Et ostendit ei, quæ optarentur machinæ, qualiter suspenderentur trochleæ, atque funes extenderentur, illud addens: *Conjunge tecum tres pueros de scholis, quorum hoc adjutorio explere possis.* Quod cum ille vigilans, quæ præcepta fuerant, coaptasset, vocatis tribus pueris ab scholis, erexit summa velocitate columnas. Præstitum est populis videre miraculum admirandum, ut quod multitudo virorum fortium levare nequiverat, tres pueruli absque virtute perfecti corporis sublevent. (Hæc sanctus Gregorius Turonensis *De gloria martyrum*, cap. 9.)

CDXV. — Imago B. V. miraculosa de Silva, Toleti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum. ANAGR. Intemerata Janua, o dulcis pura Gemma.

1. Visiones virginis nobilis. — 2. Immaculata Conceptio B. Virginis. — 3. Bullæ inventio.

Beatrix a Silva nobilis Toletana virgo, Deiparæ a prima infantia addictissima, inter orandum vidit Deiparam ante se stantem candido et caruleo ornatu venustissimam; ne indonata abiret. Beatrix virginis suam dono dedit et voto firmavit. Abiere dies non multi, cum ei se videndos præbent sanctus Franciscus et sanctus Antonius de Padua. Illi Beatricem allocuti, « Filia, inquit, scias te, favente Deipara, multarum filiarum matrem fore. » Illa: « Nec filios, reponit, nec filias peto; virgo sum, et virgo manebo: ita Deiparæ promisi, et voto firmavi. — Fiet hoc, inquit illi, sine voti tui damno. » Quo dicto, videri desierunt.

Incessit subito Beatricem ingens desiderium fundandi ordinem monialium, sub titulo *Immaculatae Conceptionis*. Hoc reginæ Elisabethæ retulit. Hoc Elisabethæ reginæ placuit. Hoc Innocentius VIII approbavit; nam Beatrix duodecim moniales e cœnobio D. Dominici eduxit in palatium, quas regina hos in usus Beatrici donaverat, et ordinem incepit.

Memorabile est, quod memorant. Bulla, qua Innocentius Papa novam religionem approbavit, et

ratam esse jussit, in mare cecidit, sive naufragio, sive alio casu, cumque triste hoc nuntium afferretur Beatrixi, risit illa, et: « Salva, inquit, et illasa est summi Pontificis Bulla; » et simul eam e scrinio extrahit, et iis monstrat, qui eam Romæ acceperant. Porro hæc moniales semper secum gestant Deiparæ imaginem radiis cinctam, et Filium habentem in brachio, et stellis coronatam, ne vel per momentum apud ipsas pereat Dei Parentis memoria. Diebus festis, et Dominicis, eo utuntur Breviario, quo Romana Ecclesia, cæteris diebus solo officio *Immaculatæ Conceptionis* chorum honorant. Quamvis primæ duodecim moniales essent ex ordine sancti Dominici, tamen quoad directionem in spiritualibus, ob titulum *Immaculatæ Conceptionis* subesse voluerunt ordini sancti Francisci. Ipsa Beatrix cum opinione sanctitatis obiit, visaque est ejus fronti stella lucidissima insidere. (Henriquez, 8 Octobr.)

CDXVI. — Imago B. V. miraculosa de Gradu, Agatæ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu Deipara, tu, o Gemma, Urna nescia mali.

1. Urbs antiqua. — 2. Vestigia B. Virginis. — 3. Miraculum memorabile.

Agatensis urbs in Gallia Narbonensi est prope mare Mediterraneum. Temporibus Cyri regis a se ædificatam Massiliani Agatenses dicunt. Urbs hæc sanguine martyrum olim celebris, nostris temporibus a Calvino multum passa est; superavit tamen hos flagonotorum turbines sacellum B. Virginis de Gradu, quod circa quintum a Christo sæculum jam stetisse affirmant; creduntque illud ipsum esse, quod sanctus Severus episcopus struxit, quodque ob scaturiginem limpidissimi fontis olim dicebatur *B. Virgo de Aqua viva*. Adjunctum paulo post cœnobiū, in quo sanctus Severus centum sexaginta monachis præfuit.

Cœnobii rudera etiamnum exstant; sacellum hodieque peregrinorum affluxu celebre, vocatur hodie *B. Virgo de Gradu*, id est, de lapide, super quo (ut tradunt) visa est Deipara orare pro Agatensibus: hodieque monstrant Virginis Deiparæ vestigia. Porro causa orandi fuit, ne Filii jussu, mare exundans, inundaret urbem Agatensem. Lapis autem ipse iste priusquam sacello ampliato clauderetur, magno semper in honore fuit. Lapidem contra mandatum magistrī sui, tentavit hunc lapidem strato pavimento cœquare: omnes quos dedit ictus, sibi se dedisse sensit; suasit ei denique inmanis pedum dolor cessationem ab opere prohibito; quin etiam facti pœnitens sanitatem recepit. Plura alia, quia communia omitto. (R. P. Jacobus Baisenk, soc. Jesu.)

CDXVII. — Imago B. V. miraculosa Meliorata, Avilæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. 1, mira Gemma, tu nascenti Deo pura aula.

1. Dos magna. — 2. Nomen novum. — 3. Vita eremitica.

In urbe Avila Maria Perez honestissimorum et divitum parentum filia, virtute sua ipsis parentibus se ita commendavit, ut ei triplo majorem dotem darent quam cæteris. Hanc illa temperantia sua et parcimonia multum melioravit (sit venia voci, quæ ipsi Deiparæ non displicet), interea sibi tugurium in fundo suo erexit, et vitam vixit aliquantisper eremiticam, non alio solatio, quam quod e beatæ Virginis imagine non optime manupicta traxit.

Hunc, non alium thesaurum habuit in suo eremitorio, dum melius e cœlo instructa, in cœnobiū abiit. Tum dote cœnobio data, melioramenta dotis huic legavit, unde tugurio in templum mutato, nomen accepit inusitatum, et *Deipara Meliorata* est nuncupata, floruit anno 1300 et in hanc usque diem imago miraculis claret, ita ut inter Avilensis urbis celebriores numeretur. Curant eam Hieronymiani. Ita Jacobus Signaza in *Hist. ord. S. Hieronymi*, t. II, l. I, c. 23.

CDXVIII. — Imago B. V. miraculosa Torosellana, Torosellæ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. 1, Gemma, 1, laureata ac pura mundo nites.

1. Inventa pecunia. — 2. Templum dedicatum a Christo. — 3. Auxilia in tempore.

Torosellana Deiparæ statua perantiqua est, nec ejus origo ad me perscripta. Id fama majorum constat quod, cum statuæ utique jam tum miraculis clare, templum ædificaretur, pecunia, ut fit, et una consilium defecerit, quia moram esurientes operæ non ferebant, dederitque Maria Virgo pecunias; nam ab eo qui struendi templi auctor fuit, marsupium in tempore inventum est tanta pecunia sartum, quanta ad illum diem operis sufficit.]

Ita auxilia sua divina Virgo in numero, pondere et mensura tribuit, et tempore opportuno; sed grandius miraculum est, quod sequitur, et Æremitano in Helvetia non dispar. Perducta ad finem fabricæ cum episcopus Dedicationem pararet, divina voce remigrare in urbem jussus est: ædiculam, quæ jam a superis consecrationem accepisset, ejus opera opus non habere. Hæc ad me R. P. Jacobus Baisenk soc. Jesu rect. Carcas.

CDXIX. — Imago B. V. miraculosa, Kiritensis, Kiritæini in Bohemia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Deipara Gemma, en tu una caruisti malo.

1. Inter vepres. — 2. Fulgor cœlestis. — 3. Cæcus in cunis.

Statua hæc lapidea est, septem pedes alta, jamque quatuor omnino sæculis clara miraculis. Aliam ejus originem non accepi, quam quod credatur cœlestium ignium indicio inter vepres inventa. Arti-

sex quisquis fuit, magnus fuit, scivitque facere Deiparæ statuam gravem, amœnam, virginali modestia venustam, denique talem (siquidem talis est, ut sculpsit) quæ inter pulcherrimas locum habeat. Cæterum hoc insigne miraculum, quod hoc sæculum tulit, memorare instituo :

Puer in vicinia natus est, omnibus, ut puto, membris integer, sanus, et salvus : hunc casus, nescio quis, adhuc in cunis inter fascias vagientem excæcavit. Triste parentibus spectaculum, filius cæcus, ad remedia sollicitos coegit; sed qui remedium porrigeret, nemo fuit. Suasere amici, Dominae Virgini facto voto se obligarent, puerum cum munere ad templum ducturos, si visum reciperet. Sed obstabat consilio fides heterodoxa, longe aliter de Virgine et ejus sacris statuīs, et ejus apud Filium gratia, et de miraculis sentire et credere docta. Sed ingerebant eadem Catholici, et ni ipsi sibi impedimento essent, certam hic illis fore opem asserebant, quam tot sæculis quam plurimi acceperant.

Fecere illi quod naufragi solent, qui obvia quæque cum fide apprehendunt. Ita isti voverant Virgini, quæ miseri solent, et puerum plus triennio cæcum (ut alii scribunt quinquennio), recepto oculorum usu, domum reducant. Puer cum parentibus jam oculatior, dispulsis errorum tenebris, ad veræ et orthodoxæ fidei lucem resipuit : utque Deo suæque Sospitrici nunquam non gratus esse posset, Zahrdwensi in cœnobio vitam religiosam instituit; et cum hæc ad me perscriberentur, prioris officio functus est : atque hæc quæ scripsi oculatus ipse testis asseruit. Vide, lector, quam etiam hæretici, si pertinacia et contemptus absit, maternos a Virgine amores expectare possint.

Cæterum duo præ cæteris festi dies hic celebrantur, Dedicatio namque Dominica *Exaudi*, ut vocant; patrocinium vero festo *Virginis Visitantis* celebratur : quo die tantus accursus est, ut sex quandoque millia eo die sacro epulo reficiantur. Constanti denique fama habetur, Walachos locum spoliatores, truci vultu a Virginis statua ita terribos fuisse, ut locum intactum reliquerint, et præcipiti fuga salutem quæsierint. Ita R. P. Andreas Schambogen, provincialis Bohemiæ, soc. Jesu.

CDXX. — Imago B. V. miraculosa de Aurata, Tolosæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, o pure instructa; I, Gemma amanda, vale.*

1. Domina cœli. — 2. Supplicatio annua. — 3. Conceptio Immaculata B. Virginis.

Templum hoc creditur hac in urbe omnium antiquissimum. Structuræ species, et cætera indicia facile fidem faciunt. Peritiores tamen non ultra tempora ea ejus originem promovent, quibus Gothi Tolosæ dominabantur. Ut sit, certum est pluribus jam sæculis celebrari locum a fidelibus magno numero undique accurrentibus. In eo templo vide-

tur Deiparæ statua multis miraculis notissima. Est ea e ligno nigro, refertque Virginem, et in Virginis gremio Filium.

Primam ejus originem puto esse incomptam : cum ipsi RR. PP. Benedictini, qui loci curam habent, nihil de origine hujus statuæ in monumentis reperiant. Solent Tolosani cives, quoties siccitate nimia fruges areseunt vel immodicis imbribus flaccescunt, mali remedium a B. Virgine de Aurata, id est, ab hac statua petere; neque unquam, ut aiunt, hoc frustra fecere. Majorum mos habet, ut incidente ejusmodi casu, octo viri capitolini, qui sunt annui magistratus, urbis curæ ac custodiæ præfecti, nomine civitatis universæ a Divæ de Aurata adituīs postulent, ut statuam B. Virginis e suo tabernaculo producant, et venerationi publicæ et quotidianæ exponant in loco eminentiore. Ea re impetrata, concursus fit civitatis, serenitatem aut pluviam, uti usus exigit, petentis.

Tum etiam supplicatio instituitur celebri per urbem pompa, qua etiam ipsa Deiparæ effigies in ferculo circumfertur. Est in eodem templo antiquissima religio Conceptæ sine macula Virginis, cujus origines quanquam non satis explicatæ videntur, tamen Sixti II, imo concilii Basileensis tempora excedere. Ita ad me R. P. Petrus Possinus soc. Jesu, Tolosa.

CDXXI. — Imago B. V. miraculosa Coiaviensis, Coiaviæ in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adamo licet gnata, mire pura navi sum.*

1. Monstrum hominis. — 2. Aurea Sabbata. — 3. Vigiliæ antiquæ.

Coiaviensis Deiparæ, jam dudum miraculis claræ, gloriam auxit vehementer miraculum præ cæteris exoticum. Marcus quispiam e matris utero progressus est pedibus non modo curvis, sed et aversis miser et deformis. Et quis tam afflicta prole parentibus sensus? Mater ubi primum licuit, templum quadragesimo die ingredi, prolem ipsa simul intulit, et Virgini Coiaviensi, super altari positum ostendit, ut ipsa videret curaretque misellum.

Commendabant matrem filiumque communes lacrymæ; jamque spe plena, non posse tantarum lacrymarum, filium perire, in pedes se erigens, videt, auditque articulos non sine strepitu sonoque in sedes suas redire, brevibusque momentis rectis et erectis insistere puerum pedibus. Marcus posthac jussu matris nomen duplicavit, vocatusque est Marcus Marianus; atque is ipse est, qui societatem Jesu postea ingressus, rector Glacensis collegii fuit, per Epistolas in hac causa *Atlantis Mariani* notus.

Templum sane magnum, et elegans est, vix tamen multitudinis capax, quæ tribus *Aureis Sabbatis*, ut vocant, affluit. Facibus templum, plateæ accensis pyris lucent, præcedens dies una cum parte noctis audiendis, absolvendisque reis datur.

Media nocte, solemnī musicorum choro sacrum

inchoatur, sub quo peregrini sacro epulo reficiuntur, auditorque avide post sacrum cantatum concio. Ita undique ad vigiliarum antiquarum speciem nox inter sacros cantus tam intra quam extra templum insumitur; post ad cantum populus revertitur, et domum repetit, ut ex aliquot hominum millibus vix decem post horam reperias. Scripsit de his *Aureis Sabbatis* ad me, qui his ipsis Sabbatis audiendis confessionibus in sacro tribunali celebritatem auxit, R. P. Bohuslaus Aloysius Balbinus, soc. Jesu.

CDXXII. — Imago B. V. miraculosa in Brugerii, Tolosæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vitalis Unio, Gemma amanda, certe pura.*

1. Templum sepultum. — 2. Ager thesaurum habens. — 3. Reverentia in bobus.

Hæc quoque Deiparæ Virginis statua, perinde ut plures aliæ, a bobus inter arandum reperta est, non ab agricola, eoque majore miraculo quod statuam defossam non viderint. Collem arabat rusticus, et in loco procidere in genua boves. Stimulis erecti perrexere non inviti. Et vero ubi altero sulco in reditu ad eundem locum iterum ventum est, iterum procubuerunt boves, nisi forte et tertio factum hoc sit. Colonus, altiora suspicatus, fessionem instituit, et sanctam hanc Virginis statuam reperit, thesaurum in agro.

Reperit quoque Virgo, quos portentosum hoc statuæ indicium, moveret ad templum in colle condendum. In cujus fundamentis eruendis, quia muri aliqui reperti sunt, in templi non domus, formam porrecti, creditum est Virginem olim ibi templum, et hanc statuam in templo habuisse. Albigenses hæretici nempe solo æquarunt. Ingens hic semper ob præstita beneficia concursus, præsertim festo Nativitatis Deiparæ. Hoc templum, quod altero ab urbe lapide distat, curant in adjuncto cænobio RR. PP. ordinis S. Dominici. Ita ad me R. P. Petrus Possinus, soc. Jesu, Tolosa.

CDXXIII. — Imago B. V. miraculosa æ Rosa, Budwicii in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Diva munda amicta sole, Mater puri Agni.*

1. Juvenis seductus. — 2. Miraculum in patibulo. — 3. Furtum pium.

Venustissima hæc Deiparæ imago, quæ duodenem, vel etiam annis aliquot minorem pie simul et perite repræsentat Virginem, quam antiqua sit, ad me perscriptum non est. Idoneis conjecturis constat, diu in templo stetisse, nullo, quod sciam, miraculo celebrem; fuisse tamen populo in veneratione, dubium non est. Etenim juvenis quispiam ex iis unus erat, qui frequenti ad imagines Virginis accessu asylum sibi mature prospiciunt, ut in tempore habeant paratum auxilium. Juvenis hic, relicta tantisper patria, exteras gentes petiit, unde multi non meliores, multi omnino non redeunt.

Is, inquam, ubi in Italiam venit, Mediolanum cum

sociis ingressus, non diu mores dissimulavit, quos secum tulit, sibi magis quam aliis nocituros. Sive itaque scelus fuit, sive sceleris non bene vitata suspicio, in carcerem ab apparitoribus conjicitur; et quia judici innocentiam suam non probavit, lata mortis sententia in forum producit, longa littera futurus in furca, unde alii meliores legerent mores. At vero, elusa carnificis opera, vita ei constitit; nam semper illi in mente, semper in ore fuit Deipara Budwicensis. Viso inter tot testes miraculo, ipse judex hominem dimisit liberum, quem supremi Judicis Mater tanto portento absolvisset. Ille jam non mortis, sed voti reus, ante omnia in patriam festinus remigrat, Virgini se sistit in urbe et templo Budwicensi, et inter suorum exultantes lacrymas animos civium docuit, posse hac in icone sperari Reginæ cæli auxilium. Ita cæteris miraculis factum est initium, unum ex omnibus adjungo.

Princeps femina (narratio impressa vocat eam ducissam Mediolanensem) Mediolano venit in Bohemiam, sive amicos visura, sive gravioribus negotiis in aula imperatoris, et curia Pragensi, finem lactura.

Hæc in reditu imaginem hanc thaumaturgam invenit. Fecit, quod pii solent; cumque satis superque affectui in Virginem litare non posset, mnemosynon aliquod auferre ausa est, cujus intuitu per viam sanctæ statuæ memoria non elaberetur. Mentem ducissæ bonam juvit rosa, quam nescio quis dextræ Virginis manus imposuit. « Hæc, inquit, jam sanctæ statuæ contactu sacra cum sit, mea erit; nam si rosas aureis hierothecis, quibus filius spectandus proponitur, imponimus et recipimus, quidni et istam auferre mihi liceat, quam Virginis thaumaturgæ manus sacrarunt. » Dixit, et qua potuit pietate, rosam eximit, secumque mnemosyni loco aufert in viæ præsidium. Sed piam, et cætera nulli incommodam rapinam Virgo non probavit, recepit quam primum, quod suum erat. Ita postero mox die rosa dextræ Virginis inserta stetit, et hanc ipsam fuisse, non sine terrore verecundo, ducissa asseruit, posteaquam suam cum diligentia quæsitam non invenit. Narratio impressa.

CDXXIV. — Imago B. V. miraculosa Rothomagensis, Rothomagi in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Magna Diva cæli sum, intemerata, pura.*

1. Thronus aureus. — 2. Campana ingens. — 3. Dux Aquitanie.

Templum munificentia regia erexit anno Christi 915 Robertus, beati Audoeni Rothomagensium tunc episcopi hortatu. Statuam Virginis ita honoravit, ut ei sedem faceret auro gravem. Ita merebatur. Artis suæ miracula hic plures artificum deposuere. Ex omnibus de campana audi, quid probatus auctor dicat: « Hæc, inquit, fusa ab artifice est anno sæculi prioris primo; latitudo ejus est decem pedum; altitudo, ut solet, si ansas quoque com

prehendas, totidem; circuitus triginta sex millia librarum pendet; lingua vero ferrea decem supra sexcentas habet. Hæc artis miracula sunt. Virginis miraculum in altari videtur Gulielmus Aquitanie dux, cujus ossa ad hanc Deiparæ statuam majores deposuere. Peccavit ille sane, quod principes solent; pœnitentiam vero egit quam principes non solent, quod sanctus Ambrosius de suo tempore affirmabat. Hanc Bernardo suo prædam Virgo in casses egit, quam ille objecto sub panis schemate filio caperet, ut aliqui scribunt, vinctus catenis liberam egit captivitatem, oculis ubi ad fortitudinem suam respexit, captus, dum se iterum despicere. Immane robur in pœnitudinem et consuetos pœnitentium labores impendit, nullo mundi loco securam quietem inveniens, dum hic ad Virginis statuam deponeretur, princeps, peccator, pœnitens sanctus. (Merula, in Cosmographia, lib. III, p. II, c. 50; Felix Astolfi, I. IV.)

CDXXXV. — Imago B. V. miraculosa Altwilmsdorffensis, Altwilmsdorffii in Bohemia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Arca nova, at munda ivi repleta gemmis.*

4. Rei domesticæ felicitas. — 2. Corvus mirabilis. — 3. Vestis B. Virginis.

Duos pagos habet comitatus Glacensis ejusdem nominis Wilmsdorff, hæc sola differentia, quod ut ætate ita et nomine differant. In hoc secundo rusticus fuit ante ducentos annos, nomine non officio Sartor, qui mirabili infortunio, nullo suo vitio, pene ad incitas redactus est: nullus laboribus respondebat fructus; præ cæteris animalia et jumenta fœdis ægritudinibus peribant. Quis memoret boni, sed miseri hominis curas? Semel in somno consilium accepit, omnia melius in re domestica successura, si statuam Deiparæ curaret, locaretque in altari hujus templi. Curavit ille fieri quampiam statuam Deiparæ Dolorosæ, factamque in templum prædictum spe plenus deportavit. Nec spe sua frustratus est: animalia et jumenta convaluere, omnis res domestica melius habere cœpit; denique e paupere et misero non incommodarum opum colonus evasit, mirantibus accolis. Postquam vero intellexere totum quod mirabantur provenire a sancta statua, propere et ipsi statuam honorare cœperunt, non multum dispari fructu: quod in hodiernum usque diem faciunt. Unum adjungo ex omnibus.

Fuit anno 1645, cum militaris furor omnia vastaret, et nemo securus domi suæ viveret, sive hostici, sive amici milites advenirent: nec enim refert, a quo spolieris, quando utrorumque eadem auri fames. Fuit, inquam, colonus, qui thesaurum suum non multis Ungaricis ducatis constantem, stuppa et lino bene involutum, juxta arborem cavitate sua facile notabilem defoderet in terram; quæsitumque ad usus domesticos post paucos dies non reperiret,

in terram prostratus, Deiparæ Altwilmsdorffensi vestem vovit, si pecunias suas defossas reperiret. Cum ecce advolans corvus omnem pecuniam lino stuppeaque, ut erat, involutam, rostro portat, et ante Georgii (hoc rustico nomen) pedes dejicit, functusque officio suo avolat. Ille, gaudio vix par, rem omnem fideliter parochi suo enarravit, et Ungaricum unum ducatum pro veste sanctæ statuæ curanda reliquit. Parochus Rupertus in suo publico testimonio, quod hæc super re authentice formavit, Georgii rustici prædicti mores laudavit, et hominem optimæ vitæ, et veracem, quam plurimum prædicavit, ut ad me perscripsit R. P. J. Schestak, soc. Jesu.

CDXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Gratiâ, Goæ in India.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Renuo pia maculas, uti Mater Dei magna.*

1. Satietas pecuniæ. — 2. Mira liberalitas. — 3. Insuperata conversio.

Quartum et decimum jam annum ex India in Sinas et Japones mercaturam exercens, navigavit Ferdin. Mendez Pintus, natione Lusitanus, patria Monte Majore veteri, sancto Xaverio amicissimus, cujus etiam in illo magnifico aditu, ad annuntiamdam Bungensi regi magno Dei fidem, partes gesserit suas. Aderat tunc e commercio Japonensi, et divitiarum satur, si minus habitarum, tot saltem per maria quærendarum, adornabat receptum in patriam, placide illic parto fruiturus. Prius tamen quam mare ultimum tentaret, voluit animum vitæ omnis exactæ confessione expiare, legitque ad hoc Patrem Nunnium Parretum, quocum in Choranum secessit insulam tertio a Goa milliari. Illic in sacello Deiparæ a *Gratiâ* dicto voti affatim compos, et tanquam gravi levatus pondere, lætusque securi jam animi cœpit cum P. Barreto de Christianitate Japoniæ colloqui, et quæ ipsemet spectarat prodigia, de sanctimoniâ Xaverii et miraculis narrare. Quæ dum persequitur, momento patriæ oblitus Barreto confirmat, si vellet in Japoniam consilia vertere, se in obsequium fidei sacrosanctæ, et societatis in Japonia sedem, Pardonum duodecim millia, quæ in numerato sibi essent libentissime collaturum, præter vim mercium opulentam, quam secum parabat in Lusitaniam vehere; nullam enim esse Orientalium, quas prope omnes adierat, Japonica gente obsequentem agnitæ rationi, et in semel suscepto virtutis proposito immobiliorem: millibus quatuor Pardonum collegium nobis Amanugucii se fundaturum: illinc tum spargendos toto imperio nostros in Evangelii prædicationem, juvaret, suo etiam utcumque se erga Xaverium amori facturum satis, si quod mortuo dare non poterat, Japoniæ daret, usque adeo Xaverio charæ, ut doni gratia redire in illum videretur.

Hæc Fernandus Patri Nunnio. Quæ tam ab omni spe et opinione longinqua mutatio eo in homine,

qui vitam infelicem in id contriverat, ut dives fieret, tunc dives, et in procinctu ad patriam, ad quietem, ad sui deinceps arbitrium, et pingue otium, mutabat cogitationes, repetebat inopiam veterem : quidquid tantis accumulasset periculis, donabat Evangelio propagando. Hæc ejus voluntatis adeo insperata conversio, visa est Patri Barreto non posse aliunde, nisi a Deo nasci : et quando exitum sortiri non poterat, nisi in Japoniam transiret, velut illuc Fernandi ore a Deo vocaretur, apud se et ipse, jam diu dubius, decrevit eo vocante Deum sequi.

Postquam omnia ad navigationem parata erant, conducta in discessum die Pater Nunnus Barretus, sub occasum Choranum insulam cum Fernando trajecit, salutaturus ultimo Deiparam, et precaturus itineri ab ea benedici, cujus, ante illius aram prima desideria concepisset ; noctem fere ad illius pedes orando traduxere. Hinc cælo albente, Aprilis quinto et decimo anni 1554, P. Nunnus rem sacram facit, in qua nostri more societatis consueto sua vota instaurarunt sensu incredibili pietatis. Spectabat hæc Mendez Fernandes avide, utque puras animi voluptates nunquam experti, solent ad primum earum saporem ebrii ultra modum exire, et se promissis illigare : ita Mendez flens, et in Deo totus, parique cum aliis voce, paupertatis votum, castitatis et obedientiæ nuncupat, vivendi moriendique in societate, totum se suamque rem omnem in usum Christianitatis Japonicæ conferendi.

Hujus primas voces cum quidam e sociis tentaret abrumperè (adhuc novitio), ille toto fervoris impetu properans, inceptum peregit. Pater Nunnus cœlitus factum existimans, confirmavit, piaque admonitum cohortatione recepit in societatem. Illinc digressus a Patribus, et ab iis requisitus, deprehensus est in templo pretiosos sibi annulos detrahens, et iis pueri Jesu digitos coronans, quem illic statua Virginis inter brachia sustentabat. Cæterum originem hujus sanctæ statuæ non reperi ; quæ hic ex Asiatica Historia R. P. Danielis Bartoli, societatis Jesu, apposui, ad Virginis honorem pertinere duxi.

CDXXVII. — Imago B. V. miraculosa ; in cathedrali, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Jam clamitat mundus : En Eva regia pura.*

1. Cereus mirabilis. — 2. Pietas subditorum. — 3. Rex captivus.

Miraculosam fuisse oportet Deiparæ imaginem, quæ Parisiis in templo cathedrali colitur, et quidem præ cæteris æstimatur, ut per quam maxima quæque a Deipara impetrari possent. Anno 1556, 49 Septembris, in conflictu infelici Pictaviensi, Joannes, Gallorum rex, ab Anglis tollitur, et carere recludendus, in Britanniam deducitur. Pia obtulit vota pro rege suo et ejus salute regnum universum, sollemnis statio Parisiis ipso festo Assumptionis anno 1557, ad hanc ædem indicitur,

non sine cæremonia nunquam ante audita. Cereus ad altissimæ turris, quam urbs habebat, longitudinem dimensus est, qui diu noctuque ante Virginis statuam arderet, rotæ circumligatus : ut est quidem Massæi sententia. At Ægidius Corrozetius non ad turris altitudinem cereum productum vult, verum ad totius Parisiensis urbis circuitum : cumque consumpto alimento ardere desiisset, labentibus retro annis iteratum continuatumque fuisse. Ex hoc lector arguet, quanto in honore fuerit tunc hæc sancta statua. Hæc ex Corrozetio, lib. *Antiquit. Parisiens.*

CDXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Albaquensis, Albaqui in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adinventæ semper Immaculatæ Virgo.*

1. B. Virgo dicit diem et horam mortis. — 2. Heri boni servi boni. — 3. Patris boni filius bonus.

Est Weiswasser pagus Silesiæ. In hoc sacellum est B. Virginis visitantis Elisabetham, ab immemoriali tempore peregrinorum copia celebre. Origo tantæ pietatis incerta, ob hæreses integro pene sæculo terras illas inundantes. Denique B. Virginis sacellum desertum ac desolatum omnino conceidit, et in custodiam pomorum decrevit. Certe inter murorum rudera non spinæ modo, sed et arbores creverunt ; donec iterum anno 1602, sub hero catholico Christophoro, barone de Maldiz, templum a fundamentis novum edificatum est. Gratam fuisse Virgini hanc fabricam, non dubie probat singularis gratia qua templi auctor et fundator monitus a Deipara est, de die et hora mortis : qua adveniente, se vestiri præcepit amictu pullo, ponique in sella, hora noctis duodecima, ubi usque ad mortem, quæ, uti prædixerat, media prima secuta est, actibus amoris Dei inflammatus vitam feliciter finivit. Addo alterum priore jucundius.

Paucis ante mortem diebus peregrinus, visitatis locis per orbem sacris, Nissam venit, et non longe a domo dicti baronis Christophori de Maldiz divertit homo nemini notus, et qui neminem novisset. Misit illi baro sæpius de mensa sua prandium et cœnam. Defuncto, ut supra dixi, domino, famuli ad mores domini facti peregrino tamen cibos tulere. Primus eorum, puer honorarius Henricus Geisler fuit, qui hoc officium præstitit peregrino. Eum intrantem peregrinus statim his verbis allocutus est : « Bene agitur cum domino tuo ; oblata mihi hac nocte visio est lætissima, vidique eum statim a morte sua cœlos petentem : causamque audiui, quod in montanis templum novum in honorem B. Virginis condidisset. » Hoc Henricus ætate virili, et in majore dignitate constitutus, non sine sensu pietatis passim omnibus recensuit.

At vero, ut ad templum revertar, filius Joannes, devictis hæreticis anno 1620 in pugna decretoria

Pragensi, loco sacro antiquam pietatem revocaturus, dedicationem templi quam celeberrimam per suffraganeum Wratislavensem procuravit. Ex eo tempore non modo vicinorum pius accursus, ex ipsa usque Bohemia factus, sed et ipsa Deipara beneficia sua cumulate contulit petentibus. Atque ut de antiquis nil exstat, nova certe plurima sunt et rara, sed nullum ad me perscriptum est a R. P. Joanne Schestak, soc. Jesu, a quo priora accepi.

CDXXIX. — Imago B. V. miraculosa Clariacensis, Clariaci in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma realis, vita pura ac munda niteo.*

1. Cereus mirabilis. — 2. Pericula significantur. — 3. Latum portentum.

Clariacum tribus omnino millibus passuum Aureliis distat. Hic Virgini templum Galli struxere anno 1428, post acceptam ab Anglis cladem. Ludovicus XI ingentibus donis locum jam toti Galliae sacrum decoravit, sub annum 1480. Nihil est, quod miseri a Virgine hoc loco non petant, non expectent, præ cæteris tamen eorum miseratione Virgo maxime tangitur qui inter infesti maris pericula cum morte luctantur, et vota faciunt inter aquas, quæ ad portentosi cerei flammam deponant. Ipse namque ingentis molis olim cereus, quia lætari non poterat, lætitiæ tamen signa portentosa dabat. Etenim simul ac quispiam inter sævi maris funestos casus, huic se iconi votivum fecit, a Virgine exauditus est; nec mirum est, si qui e periculo emerit, lætatus sit. Illud vero perquam mirum est, cereum ad signa, quibus non suam, sed alterius lætitiæ testaretur, prosillisse: in gyrum enim actus est inspectantibus omnibus, nemine manum admovente, aut impellente. Certum iis qui lætissimo portento intersunt, brevi affuturos, qui et vota sua Virgini exsolvant, et maris exantata pericula cum fide recenseant, non tam periculorum victorias mirantibus quam quod ipsa hora sint ab ardente cereo significata. Ita habet Ferreolus Locrius, fol. 425.

CDXXX. — Imago B. V. miraculosa Boskoviensis, Boskovii in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Regia supera niteo, munda, Immaculata.*

1. Nix in æstate. — 2. Labor angelorum. — 3. Fons periculosus.

Quantum per Hussitarum iconoclasticam rabiem licuit, ad me pervenere authentica instrumenta de hac sancta statua, sigillis quatuor octogenariorum testium firmata et subscripta. In Rostok loco vicino olim propter situm aliaque commoda, decretum templum est publico sumptu ædificandum. Convecta materia, et in cumulum congesta manus expectabat operariorum. Interea hoc in loco Boskovii adulta jam æstate nix cecidit, quæ quia formam habuit figuramque templi, creditum est superos non illo, sed hoc loco templum petere: maxime postquam cum lapidibus calcem

viderunt nocturno tempore huc translata. Id unum supererat scire, quis superum hoc templum habere tot portentis gestiret. Sed et hoc dubium solvit inventa eodem in loco Deiparæ statua, quæ et operariorum manus fecit properare, et fervere corda.

Duravit pietas usque ad tempora Hussitarum non irremunerata. Nam fons limpidissimus et salubris exortus, etiam morbos pepulit ab iis quos huc in Deiparam fiducia traxit. Sed quomodo cum hæresi stare posset Deiparæ templum? Nec sane stetit, sed eo in furore cum aliis totius regni templis plerisque etiam hoc dirutum est. Nec post exactam hæresin omnia restaurari statim poterant. Plurimum etiam impedivit bellum prope dimidii sæculi, donec pax qualiscunque locum pietati fecit. Anno 1655, et sequenti ad quatuor millia numerus peregrinorum excrevit. Festum anni maximum est Nativitas Deiparæ, fons quoque salubritate sua hodieque quam plurimis ægris ad sanitatem prodest. Ita individuus pietatis comes est Deiparæ favor. Hæc ad me R. P. Michael Thomasti, rector Githschinensis col., soc. Jesu, qui ad me authenticum instrumentum misit.

CDXXXI. — Imago B. V. miraculosa Aspricollensis, Lugduni in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Animata pure, ardeo ignita summa luce.*

1. Statua Aspricollensis. — 2. Exstasis felix. — 3. Testimonium medicorum.

Habent hac in urbe præclarum cœnobium religiosæ virgines, quas vocant Ursulinas. Harum una, Angela nomine, dum ab alio sui ordinis monasterio in quo negotiorum causa se aliquandiu detinuerat, rediret, in via conventum Sanchamontensem diverit, et ab episcopo benedictionem petiit. Ille, imperita benedictione episcopali, ne abiret indonata, dono dedit statuam Deiparæ Aspricollensis e ligno fabricatam illius arboris. Hinc Lugdunum venit ipso die sancti Josephi, ubi in conventu sui ordinis diverit anno 1646. Illic una monialis, Clara a S. Francisco, lecto decumbebat continuis et acutissimis febribus, hydrope, paralyti, contractione tibiarum, aliisque malis afflicta, et jam dudum a medicis destituta, jamque extrema unctione munita, expectabat medicos, qui cranium perforarent remedio periculoso.

Interea illata in cubiculum sancta statua, ad vota et preces se convertit, et animo linquente, in exstasi rapta per duas horas immobilis hæsit: cumque ad se rediit, salvam se sanamque vidit. Postridie festi sancti Josephi, id est, festo sancti Joachimi, itum est ad templum inter pios cantus, et Clara de S. Francisco sanctam statuam detulit in altare templi, egregio opere ornatum. Ante omnia miraculi veritas stabilienda erat, quod egregie præstiteret publico testimonio medici. Asseruere hi dictam sororem Claram minimum octo menses morbos sustinuisse prorsus incurabiles. Credi non po-

test, quantus statim afflictorum fuerit accursus, et quæ mala morbiq̃ curam acceperint ab hac statua. Plurima ad me perscripta sunt sane magna; sed quia ab ordinariis non differunt, prætereo. Hæc et cætera ad me missa sunt a R. P. Petro Arimont, soc. Jesu.

CDXXXII. — Imago B. V. miraculosa Wissegradensis, Pragæ in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tota nivea clara, pura sum in gemma Dei.*

1. Pluvia obtenta. — 2. Imperatoris cimelia. — 3. Pictura Græca.

In antiquissima parte urbis Pragensis, ubi olim regum sedes erat, templum est in quo imago Deiparæ colitur, quæ laudem suam accipit a manu pictoris: siquidem quamplurimi sunt, qui credunt, a sancto Luca pictam. Quam opinionem ut illi nullo rite fundamento, aut litteris probare possunt, ita ego opinionem piam refutare nolo. Græca pictura, ut alibi dico, plurimos per omnem Europam in hoc decipit, ut putent illi, qui multas non viderunt, sancti Lucæ opus esse, ubicunque in tabula Deiparam vident pictam.

Unde ea in hoc templum venerit, dicam. Inter cimelia Rudolphi II imperatoris fuisse aiunt. Sciunt quando et sub quo imperatore Pragam venerit, et in thesauro recondita sit. Illustrissimus D. Andreas Hannebald (juvat nomen scire) ab imperatore eam petiit et obtinuit. Hic imaginem jam suam huic templo intulit, ut publico pateret: nec abest Pragensium in Virginem fiducia, nec Virginis in Pragenses favor. Fama publica est, narranturque exempla publica et plurima a civibus, certam semper pluviam obtineri, si hæc imago in processione circumferatur, et qui hæc ad me perscripsit R. P. Bohuslaus Balbinus soc. Jesu, authenticum ejus rei scriptum se vidisse asserit.

CDXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Machmæ in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Integra et munda a macula Jesum pario.*

1. Olera in templo. — 2. Dolor triduanus. — 3. Helena architecta.

Elbir, villa hodie destructa, olim in Scriptura vocabatur Machmas, civitas magna decem ab Hierosolymis miliaribus sita. In hac urbe habitavit olim heros ille Machabæus. Hoc, inquam, in loco hodieque est templum cum monasterio. Ædificavit id Helena, destructo monasterio. Superest hodie pars templi magni et capacis, ex quadratis et dolatis lapidibus, pulchre elaboratis et ornatis, nempe tria sacella integra. Cæterum in pavimento templi hodie plantantur olera.

Porro causa fabricandi templi fuit, quod, cum Deipara Virgo inter feminas, Joseph inter viros Hierosolymis tarde exeuntes reverterentur in Galileam, id est prima nocte, completis decem millia-

ribus Italicis, id est, itinere diei, quo tarde egressi erant ex urbe, deprehenderent abesse Jesulum pignus charissimum, vehementer indoluerint. In hujus doloris memoriam eo ipso in loco, in quo abesse Jesum cognovere, Helena imperatrix Deiparæ devotissima hoc templum struxit, utique in altari principe mysterii imagine proposita. Et quia hodieque supplicibus hoc loco propitia est, fuisse etiam olim, nemo nisi impius, et in Virginem injurius dubitare potest. Quaresmius, tom. II, fol. 787.

CDXXXIV. — Imago B. V. miraculosa, Libessicensis, Libessicii in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agno Jesu dicam, En Mater tua pura mali.*

1. Vitrum fenestræ. — 2. Incendium innocuum. — 3. Honor debitus.

Hæc imago in vitro picta est, pars antiquæ fenestræ. Anno 1638, exortum incendium ex horreo parochi proximo Ecclesiæ, totum omnino templum absumpsit; ipsæ fenestræ omnes dissiliere, liquefacto plumbo. Hæc sola Deiparæ imago integerrima permansit, et quod miraculum auget, fenestra hæc omnium proxima fuit horreo unde omnis flamma erupit. De similibus incendiis quæ Deiparæ imaginibus pepercerunt, sæpius hoc in opere fiet mentio, et plerumque miraculis testata est Deipara tantam ignis in suas sanctas imagines reverentiam unde deinde origo gratiarum. Honores postea sanctæ imagini factos esse intellexi. Qui tamen illi fuerint, et an plura miracula secuta sint, ad me non perscripsit R. P. Boh. Balb. soc. Jesu.

CDXXXV. — Imago B. V. miraculosa in Gethsemani, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura Mater Amati age, Deum in cunis alo.*

1. Mors B. Virginis. — 2. Judæi scelus. — 3. Sepulcrum B. Virginis.

Postquam, accepta ab angelo palma, e læto mortis nuntio, Deipara SS. reliquias quas habuit de Filio, Joanni apostolo consignavit, vestesque suas ancillis tradidit, adfuere divina virtute per angelos adducti a cardinibus terræ apostoli omnes, celebraturi tam pretiosum funus. Quisque laudes morituræ Virgini dixit, ut habet F. Amedeus ord. S. Francisci, in sua *Apocalypsi*, quam Romæ dictavit.

Obiit denique Deipara, et ad sepulcrum longa via, ordinataque supplicatione inter cantus sacros, accensa luminæ, deducta est non sine miraculo. Nam accurrens Judæus sandapilam evertere conatus est, irritum tamen conatu: nam et manus evulsæ a brachiis adhæserunt sandapilæ, stupente cum cæteris, et dolente ipso Judæo. A Petro tamen post reprehensionem conversus, animatusque, trunca brachia iterum manibus applicuit, easque a sandapila facile avulsas, sibi habuit sanas et salvas, ut ante. Ad hortum itaque ut ventum est, sepulcro marmoreo (ut traditio habet) decore clausurunt sacratissimum Deiparæ corpus apostoli, e quo sive

tertio, sive eo die, a Filio evocata surrexit, et ad cælum inter cœlestium omnium geminata gaudia est deducta. Placet sepulcri compendiosam descriptionem addere. Sepulcrum est e candido marmore, paulo latius Christi Domini sepulcro, super quo velut altari hodieque sacrificium Deo offertur.

Cæterum est hoc sepulcrum nunc infra terram. Sacellum, in quo sepulcrum, est longum pedes quindecim, latum quatuordecim, altum novem. Ecclesia, quæ sacellum sepulcri tegit, est longa passus quadraginta, lata viginti quinque. In hac ecclesia retro ipsum sacellum sunt altaria nationum Orientalium, et Catholicorum, id est, Romanæ Ecclesiæ; in sacello ipso ardent lampades; habeturque hoc sepulcrum in veneratione etiam a Turcis Mauris. Per quinquaginta gradus polii marmoris descenditur ad hoc templum. Circa medium scalarum hinc inde altaria sancti Joachimi, et sanctæ Annæ, et sancti Josephi, et creduntur ibi esse eorum sepulera. Estque hæc tota fabrica opus reginæ Milecendis.

Huic sepulcro orlando primi Christiani sacellum struxere, cui imperatrix Helena templum superaddidit. In hoc tam a primis Christianis, quam ab imperatrice Helena Deiparæ imaginem positam qui negat, probet contrarium.

Nec de miraculis olim factis dubitemus, quando Terræ Sanctæ descriptores hodieque fieri ibi miracula asserunt: estque locus etiam apud Turcas in veneratione. Plura qui volet, Terræ Sanctæ scriptores videat. Festo Assumptionis convenire solent in hoc templo ex urbe RR. PP. Franciscani, faciuntque noctem illam diemque sequentem Deiparæ festivum, præsentibus magno numero Christianis. Videri possunt Quaresmius, Bucherus, alii.

CDXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Pragæ in Bohemia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Luceo animata, pura sum, Mater Agni Dei.

1. Furtum punitum. — 2. Manus scelestæ. — 3. Justitia bona.

In templo RR. PP. Conventualium S. Francisci, statua est Deiparæ Dolorosæ, quam antiquitas commendat: siquidem pro certo habent, eam jam ante tempora Hussitica cultam fuisse, et honoribus auctam. Tria omnino sæcula creditur æquare, si non superare. Anno 1400, hoc quod sequitur miraculum contigisse, vetustissimus codex docet. Fur gemmis inhians, quibus sancta statua lucebat, ædituos fefellit, et in templo pernoctavit.

Hæc jam sui securus, sanctam statuam aggreditur, et manum admovet, sed sancta statua se defendit, et manu furis prehensa, hominem sistit usque ad lucem. Re ad magistratum delata, impunis non abiit, et quia præter facinus attentatum in homine nihil repertum est, in vitam sævire justitia noluit. Quia tamen eum Virgo ultra non defendit, sed de-

prehensum a supervenientibus liberum reliquit, truncata per carnificem dextra, liber abire permisus est.

Manus ad aliorum terrorem e ferrea catena hodieque ad murum juxta altare pendet: et nemo pene Pragensem est, qui hanc historiam e majorum traditione nesciat. Ipse ego, inquit qui hæc ad me perscripsit, manum vidi, et in antiquissimo mss. totam hanc narrationem legi. Cæterum ultra quam facile credatur, statua hæc gemmis ornata est: quibus ditissimus quisque beneficium testatus est a Deipara acceptum, ubique miraculosum, cum quotidiana et ordinaria gemmis compensari non soleant. Ita R. P. Bohuslaus Balbinus, soc. Jesu.

CDXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Annuntiationis, Nazareti in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Luceo animata, pura sum, Mater Agni Dei.

1. Domus Lauretana. — 2. Columnæ marmoreæ. — 3. Miracula multa.

Franciscus Quaresmius, gravis auctor, et ultimus, quod sciam, e scriptoribus Terræ Sanctæ, quam descriptionem duobus magnis tomis in folio perfecte exsecutus est, tom. II, lib. vii, peregrinatione 3, cap. 1, sacellum describit subterraneum, supra quod aliud magnum templum olim stetit, nunc dirutum. Hoc sacellum vocant *Domum Annuntiationis et Incarnationis*, probatque citatis auctoritatibus et rationibus, eo in loco Gabrielem perfecisse notissimam salutationem, et Deum factum hominem. Assignat in ichnographia duas columnas: alteram eo loco quo Gabriel, alteram quo Deipara stetit: ad quas columnas dolores laterum, aliique morbi hodieque curantur, non Christianorum modo, sed et Turcarum et Maurorum.

Addit insuper, ibidem reperta fuisse fundamenta domus Lauretanæ ad unguem muris respondentia, post asportata rudera, quæ quatuor prope sæculis illic congesta erant. Sanctam insuper illam domum Deiparæ, a peregrinis, et nationibus orientalibus in maximo esse honore, miracula quoque si non quotidiana, certe tot fieri, ut mirentur illi, si ex iis quærat an sanitatem contactu columnarum receperint: quasi mirum esset, si frustra Deiparam invocassent. Porro in altari principe mysterium Annuntiationis figuratum prostat. Atque ideo etiam hoc templum ego inter miraculosa numero.

Nec aliud habeo contra totam doctissimi viri narrationem, quam quod asserere videatur, partem domus sanctæ principalem relictam in manibus Turcarum, partem vero minus principalem ab angelis per tot miracula Turcis ereptam et Saracenis, ad nos per tria maria deportatam ab angelis esse. Porro partem domus Nazaretanæ principalem illam dico, in qua mysterium Incarnationis, angelo nuntiante, per Spiritum sanctum est peractum; quod in ea domus parte Bullæ pontificiæ dicunt, quæ in

agro Piceno fere jam quatuor sæculis a tota Europa pro tali colitur.

Malius ego Bullis Pontificum inhærere, quam traditioni Orientalium, quæ ut rei substantia semper sit vera, in una tamen, aut altera circumstantia facile errare potest. Sic enim et angeli ab errore grandi defenduntur, quos credimus ex summorum Pontificum Bullis partem domus Nazaretanæ principalem, id est, pluribus mysteriis, præsertim Incarnatione Filii Dei honoratam Saracenis eripuisse, et ad nos deportasse.

CDXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Aspricollensis, societatis Jesu, Pragæ in Bohemia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. En Mater! at Virgo immunis a culpa Adæ.

1. Error sculptoris. — 2. Materia loquendi. — 3. Molendinum innoxium.

Originem hujus miraculosæ statuæ, quæ in templo societatis Jesu domus professæ colitur, accipe, lector, prorsus extraordinariam. R. P. Thomas Lutting, domus professæ præpositus, ob curatum sibi a Deipara brachium, dum esset novitius Brunæ in Moravia, in omnem Deiparæ cultum semper intentus, ipsa Deipara disponente, bene magnam partem de quercu Foiensi, non scio per quem et a quo, obtinuit. Ex hoc ligno optabat ille statuam Foiensi similem, quam in domus professæ templo S. Nicolai exponeret. Locavit eam statuario, ut ei Foiensis Deiparæ formam figuramque induceret. Ille nescio cujus errore, relicta Foiensi, induxit formam Virginis Aspricollensis æque miraculosæ, et longæ narrationis materiam posteris dedit, quando omnibus dicitur, materiam esse de Foiensi, figuram vero de Aspricollensi.

Hoc equidem crediderim factum non sine Virginis singulari instinctu, ut quæ utriusque statuæ beneficia collecta velit esse in una; nec mihi videor abluere a vero, siquidem vix exposita in templo, et conspecta est nova Virginis statua, statim miracula magno numero insecuta sunt, præcipua centum et quinquaginta notata servantur. Ancilla rota molaria circumacta per aquas, nil passa est. Phrenetici sibi restituti, strue lignorum obruti, nulla sui parte læsi, aliaque. Ita felix nonnunquam error est, qui Deiparæ gloriam omnia humana prudentia, felicius promovet. *Quis enim sensum Domine novit, aut quis consiliarius ejus fuit?* (Rom. xi, 34.) Hæc ad me R. P. Boh. Balb., soc. Jesu.

CDXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Fonte, Matharæ in Ægypto.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Niteo summa Divina integra, ac alme pura.

1. Fons miraculosus. — 2. Peregrinatio Christi. — 3. Lapis B. Virginis sacer.

Deiparam cum filio Jesu peregrinationem insti-

tuisse per Ægyptum, adeoque non in uno loco hæsisse, dixi alibi. Inter Heliopolim et Babyloniam, ut memorat Brocardus, p. ii, cap. 4, medio fere loco est hortus balsami, qui irrigatur a fonte parvo, sed ubere in quo fama est a Deipara Jesum Filium sæpe lotum. Est et ibidem lapis, super quem dicitur siccasce pannos. Jansen. cap. ii, *Concord. Evang.* ait ibi esse sacellum, eo ædificatum loco, quo aliquantisper Deipara habitavit. Saraceni nunc sacelli illius domini, habent eam in veneratione, et lampadem accendunt. Altare, quod est inibi, Deiparam exhibet, ab antiquo: et quia hodieque hic beneficia a Deipara recipiuntur, antiquis utpote Catholicis adhuc magis beneficam fuisse, nullum dubium est.

CDXL. — Imago B. V. miraculosa societatis Jesu, Oberstorffii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Acre malum Adam evasi, pura non tetigi.

1. Statua miraculosa. — 2. Supplicatio annua. — 3. Accursus populi.

Collegium societatis Jesu in urbe Nissa pagum habet, cui nomen Oberstorff. Hic anno 1651, in colle amœno excitatum à R. P. rectore sacellum est Deiparæ. Primum lapidem posuit episcopi Wratislaviensis suffraganeus. Solemnitatem auxerunt quatuor millia hominum ritu supplicantium et diversis circumjacentibus pagis. Addidit denique indulgentias Innocentius X, summus Pontifex, pro Dominica infra Octavam Assumptionis. Porro anno sequente finita fabrica, ex urbe Nissa, Deiparæ statua e ligno Foiensi Oberstorffium est deportata, comitantibus fere tribus hominum millibus, iis in hunc numerum non computatis, qui cum Oberstorffianis sacræ supplicationi, ad unum et amplius lapidem obviam ivere.

Hæc initia sunt pietatis quæ nunc in immensum crevit. Primum enim ac sancta statua loco suo reposita est, fiducia nescio qua præsentis animati, vota fecere, et votorum suorum rei paulo post rediere non sine muneribus, quæ passim templi parietes ornant, argumenta divinæ opis, ex relatione R. P. Joann. Schestak, soc. Jesu.

CDXLI. — Imago B. V. miraculosa ad Piscinam Probaticam, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Dei Amatam, mire pura genui, sancta alo.

1. Domus S. Joachim. — 2. Templum S. Annæ. — 3. Mesquita Turcarum.

Hic domus fuit, in quam divertere solebant sanctus Joachimus et sancta Anna. In hac si non nata, certe concepta fuit Deipara, ut universalis traditio habet, quanquam plerique asserant etiam hic natam. Quod ego non determino. Hoc in loco primi Christiani fecere templum cum titulo S. Annæ. Appono quæ de hoc templo habet Franciscus Quaresmius, tom. II, f. 104 « Sunt, inquit, in ea ecclesia peri-

styliæ, sive claustra, ut vocant, dormitorium et alia monastica habitacula. »

Ecclesia, sub titulo S. Annæ dicata, pulchra et spatiosa est. Subtus eam sacellum est, ubi cubiculum fuisse dicitur, in quo concepta, et in lucem edita creditur beata Virgo Maria : et hoc intuitu magna cum pietate ac devotionem a fidelibus invisitur, et sacris altaris sacrificiis sanctificatur, et in festo S. Annæ, quodam persoluto pretio habitantibus Turcis, Fratres S. Francisci Missam ibi solemniter decantant, non tamen in superiori ecclesia, quia in Turcarum mosquitam conversa est. Descenditur ad sanctum locum per angustum ostiolum, et brevem scalam, ubi etiam nonnulla alia ecclesiæ signa cernuntur. Credunt etiam fideles, eo in loco meritis sanctissimæ Virginis Mariæ et venerabilis matris ejus Annæ, in ejus visitatione se suorum criminum veniam consequi : ut de loco isto, ad finem lib. v *Revel.* sanctæ Birgittæ, dixit Deus Pater ad Birgittam : « Ergo qui ad locum istum sanctum, ubi Maria nata et educata fuit, venerit, non solum mundabitur, sed et erit vas in honorem meum. » Imaginem Deiparæ hic olim fuisse, crede mecum, lector, et non errabis ; nec alia miracula require.

CDXLII. — Imago B. V. miraculosa S. Mariæ Majoris soc. Jesu, Brunæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Originariæ maculæ munda sum : patet.*

1. S. Maria Major. — 2. S. Franciscus Borgias. — 3. Miraculum utile.

Primus, ni fallor, fuit sanctus Franciscus Borgia, olim dux Gandiæ, et postea societatis nostræ tertius generalis, qui a summo Pontifice obtinuit licentiam, qua S. Mariæ Majoris imago, sancti Lucæ opus, depingeretur. Factum id sæpius, ita ut nemo nunc pene catholicus inveniatur per omnem Europam, qui ejus ectypon non viderit. Unam ex primis beatus generalis misit Brunam ad novitios societatis, qua solarentur labores novitios : miracula edita non sunt, quod sciam, facta tamen plura circumferuntur fidelissima traditione. Unum est, quod cum R. P. Thomas Lutring, postea domus professæ Pragensis præposito contigit. Is cum novitius Brunæ degeret, brachium ei arescere cœpit, morbo nulla medicorum arte curabili. Ex morbo facta calamitas est ; nam juveni indicta est a societate dimissio, et quidem die postero, is coram hac imagine se prosternens, curam brachii sui medicis desperatam a Deipara repente obtinuit : nam periculum in mora erat. Hinc summa imaginis in hanc diem veneratio. Externa quia ad me perscripta non sunt, addere ultra hæc domestica non possum. (R. P. Boh. Balb., soc. Jesu.)

CDXLIII. — Imago B. V. miraculosa Præsentata, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Macula Adam, en pura, ignota Matrî Jesu.*

1. Occupationes B. Virginis. — 2. Præsentatio B. Virginis. — 3. Scæla templi.

Quantæ venustatis, magnitudinis et pretii sit beatæ Virginis templum Bethleemiticum ab Helena ædificatum, dico alibi. Hoc illi non impar, sive ab Helena, sive a Justiniano imperatore ædificatum. Loci sanctitas ab antiquo jam in honore fuit. « In hoc, inquit cardinalis de Vitriaco, in *Hist. Hierosol.* cap. 62, beata Virgo, donec Josepho desponsata fuisset, cum aliis virginibus dicitur ministrasse, templi cortinas, et vestimenta sacerdotalia præparando, litteras sacras addiscens, jejuniis, vigiliis, et orationibus, et divinarum Litterarum studio prudenter et humiliter vacans : annis etiam puerilibus a parentibus ut sisterent eam Domino, ad templum adducta, omnes gradus, quibus ascenderetur, ad templum per se absque ulla difficultate dicitur ascendisse : quod in oculis omnium mirabile visum est, a sæculo de parvulo infantulo inauditum. »

Hoc itaque templum ad honorem Virginis Præsentatæ ædificatum, utique historiam pictam aut sculptam habuit, in altari quopiam. Nec a Christiano in dubium vocari potest, hic invocatam Virginem fuisse propitiam multis et magnis miraculis. Quapropter eam imaginem merito inter miraculosas pono, quocunque per tot discrimina devenierit. Plura Quaresinius, tom. II, fol. 87

CDXLIV. — Imago B. V. miraculosa de Febribus, Barri in Germania Inferiori.

PROG. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Justa Dei Mater, pura omnigena macula.*

1. Febbris cura. — 2. Legatus. — FERIA sexta miraculis apta.

Prope insulas, in urbe Barrensi, in suburbana æde prioratus Fiviensis, a plurimis annis hæc sacra imago venerationem obtinuit. *De Fièvres* a nonnullis, plerumque tamen *de Fièvres* seu *de Febribus* nomen habet. Opinio ingens est, febrientibus hic melius esse, et consuli etiam absentibus, si quempiam ad Deiparam huc pro se mittant interpellatorem, feria sexta præcipue, quia videre est majorem solito concursum, sive pro se, sive pro aliis non perfunctorie deprecantium, votis plurimorum satisfieri apud omnes indubitatum est ; et ipse multorum annorum constans concursus probat. Hæc ad me R. P. Thoussanus Bridoul, soc. Jesu.

Præterire non debeo quæ rerum catholicarum, id est, divinarum ignari, magno suo malo inter alia nesciunt, rationes divinarum decretorum nostro examini non subjeci. Quis enim ejus consiliarius fuit et novit, cur Jacob dilexerit, Esau autem odio habuerit ; cur Europam, Asiam, Africam tam mature fide Christiana imbui voluerit, Americam omnem tam Peruanam quam Mexicanam tot sæculis æterno

animarum damno neglexerit. Idem nobis iudicium esto de miraculosis Deiparæ imaginibus, cur uno in loco quandoque sint tam multæ, in alio paucæ, vel etiam nullæ; cur uni morbo salutare non pluribus. Sit nobis pro ratione voluntas miserentis Dei, et in hac cum debita gratiarum actione quiescamus. Cæterum in Indice ponam Catalogum peculiarem gratiarum miraculosarum quæ cuique imagini dantur quantum ex his historiis colligere potero.

CDXLV. — Imago B. V. miraculosa in monte Sion, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nescit, o Adam, Regina pura avitam lucem.*

1. Prima Missa. — 2. Spiritus sanctus. —
3. Templum.

Domus in qua Jesus agnum paschalem cum discipulis comedit, plurimis aliis mysteriis repleta, a prima statim Christianitate in honore fuit. Nam et ibi prima Missa celebrata est ab apostolis, ut fuse probat Theoph. Reinaudus, tractatu *De prima Missa*. Cætera mysteria prætereo, duo memoro. Primum, quod in hac domo Spiritum sanctum Deipara cum apostolis acceperit; alterum, quod paucis passibus ab eo angulo in quo Spiritum sanctum Deipara in formam linguarum accepit, vitam suam sanctissime clausit, et mortem obierit. Primum hoc templum fuisse, in quo sacrificium Missæ celebratum sit, nemo, quod sciam, negat, qui Reinaudum citatum legit. Dedicatum ab apostolis esse Spiritui sancto et Deiparæ, asserit Venerab. Beda, qui hæc sola duo mysteria nominat. Beata Virgini dicatam ecclesiam vivæ fuisse, qui dubitat, legat ea quæ in imagine Massiliensi scribo. Templum hoc in meliorem formam a primis Christianis redactum est: dum in amplissimam fabricam exsurrexit, cum monasterio, de quo Venerab. Beda: « In superiore, inquit, montis Sion planitie, monachorum cellulae frequentes ecclesiam magnam circumdant: illiæ, ut perhibent, ab apostolis fundatam, eo quod ibi Spiritum sanctum acceperint, ibique sancta Virgo Maria obierit. Ecce duo mysteria, ob quæ præ cæteris templum hoc suam originem habuit. De hoc templo etiam scribit Adamnanus, lib. 1, cap. 13, ex sancto Arnulpho, qui peregrinationem Hierosolymæ peregit anno 690. Illic positam fuisse in templo hoc a primis Christianis Deiparæ imaginem, dubium non est, nec de miraculis, etiam quibus Deipara sibi supplices beaverit.

CDXLVI. — Imago B. V. miraculosa de Vinovo, Vinovi in Sabaudia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ut Adami parens venit, ergo Immaculata.*

1. De bobus narrat arator. — 2. Tegula. —
3. Reditus.

Colebat agellum rusticus, non multum bobus,

quos agebat, humanior; etenim cum hi repente medio in agro gradum sisterent, et progredi recusarent, ille ad verba et clamores primum versus, ea bobus ingerebat, quæ intelligere possent: et sane intellexisse etiam, inde constat, quod ad obsequium heri vires collegerunt, quibus se promoverent: sed cum nec duo boves, nec semihomo quidquam proficeret, ad verbera devenit, quæ in furias actus liberaliter cumulabat: dum eques forte præteriret, qui semihominis insaniam miratus ac damnans: « Videsis, inquit, ne quid hic lateat, quod Deus a te inveniri velit; boves, ut opinor, non sponte hic pedem figunt. » Persuasit homini eques, ut arrepto ligone exploraret, quid portenti terra ferret. Vix glebam supremam removerat cum tegulam reperit recenti non absimilem, in qua venustissima Deiparæ imago opere sigillario exstante conspecta, ntrumque admiratione et pietate implevit. Fuere, qui accurrerent, et prima a Virgine beneficia auferre contenderent: quibus ut abunde et portentose satisfactum est, imago sacra, decreta pompa, templo parochiali illata est. Sed (ut solet) postero mox die eodem loco a colono reperta, iterum ac tertio in templum reportata, iterum ac tertio in agro reperta, satis superque docuit, agrum sibi placere præ vico. Itaque templum sacratissimæ iconi e collata stipe ædificatum est, quod hodie curant RR. PP. Carmelitani. Miracula non sunt infrequentia, e quibus tamen nullum ad me perscriptum est. Hæc, quæ scripsi, accepi ex Felice Astolfi lib. II.

CDXLVII. — Imago B. V. miraculosa, de Spasmo, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Sum munita, Dei opera, integra a macula.*

1. Spasmus. — 2. Equile. — 3. Traditio.

Accepta a Pilato sententia, cum Jesus traditus esset voluntati Judæorum, instituta est lamentabilis et plena dolore deductio, ubi paucis a curia passibus coronatus, et vestibus suis indutus Jesus progressus, cruci subjectus est: licet catena una, et duobus funibus fortissime vinctus, quam per plures passus solus portavit. Interea Mater a Joanne per alias vias ducta, in angulo exiguæ plateæ constitit, visura Filium transeuntem. Transiit paulo post ille, et de facie ad faciem (nam propter malos carnifices, et non meliores pontifices, verbis non licuit) locutus, perrexit. Illa Filium intuita, et dolore obruta, sensum doloris maximum ostendit. Omnes orientales Christiani in hæc usque tempora eam asserunt in deliquium cecidisse. Picturæ infinitæ per omnes Christianorum regiones deliquium hoc expriment. Sancta Helena in loco Deiparæ templum capax et pulchrum ædificavit, nomenque ei templo Christiani populi a tot sæculis dedere, *B. Virgo de Spasmo*, in quo utique etiam pictura fuit, quæ spasmus, seu deliquium Virginis proponebat. Satis utique olim miraculosa, quando in hoc

templo nostris temporibus Sangiaci, præsidis Turcæ filius, stabulum extruxit, eique his terve, referente Buchero Gallo, ordinis S. Francisci, in sua *Descriptione Terræ Sanctæ*, una nocte omnes equi mortui concidere. Magna semper hic fuit Christianorum devotio, dolorem Virginis ex loco æstimantium. Quod vero nunc moderni aliqui auctores negent, Virginem aliquid passam, esse indecorum Christianæ magnanimitati, ut quæ sub ipsa cruce firma steterit, vehementer approbo. Quod vero dicant totam Orientalium Christianitatem a temporibus usque Helenæ graviter errasse, probare non possum, quia universali continuæ traditioni, qua sancta Mater Ecclesia multum nititur, non parum adversantur. Sic enim ex ipsorum sententia caderent traditiones, quæ minore fundamento nituntur, si sub voce *spasmi* vel *deliqui* tale quid intelligamus, quod Deiparæ nihil indecorum affingit: siquidem *spasmus*, aut *deliquium* pro *indecoro* habetur, quod utique antiqui asserere noluerunt. Neque etiam credi potest primos Christianos vel tam malitiosos ut Deiparam re, aut tam simplices ut eam voce quapiam infamatam apud posteros vellent. (Bucherus.)

CDXLVIII. — Imago B. V. miraculosa Sichemiensis, societatis Jesu, Turnoni in Sabaudia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tota mire munda maculis, vere pia Agna.*

1. Concursus. — 2. Cæcitas curata. — 3. Statua Sichemiensis.

Anno sæculi hujus decimo quarto exstructum est Turnoni in templo societatis Jesu sacellum satis pro loci angustia magnificum, in eoque locata est beatæ Virginis statua e quercu Sichemiensi, seu, ut alii vocant, Aspricollensi, quæ formam quoque et figuram Sichemiensis, quantum artifice licuit, refert. Magnam exinde habuit, habetque hodie venerationem: non apud loci tantum incolæ, vicinosque Helvios, sed etiam apud Delphinates, qui solemnibus Deiparæ diebus, maxime tamen festo Assumptionis, agminatim accurrunt. Excitur tanta multitudo curationibus morborum, quæ hic præstantur, aliisque innumeris, quæ in suos clientes benignissima Mater confert, beneficiis, cultum maxime promovent, quæ hic miranda accidunt quamplurima, quorum multa publicis tabulis sibi fidem vindicant. Visum cæcæ mulieri restitutum asserit R. P. Gaultierius in sua *Chronologia*, sæculo decimo septimo, columna de eventis memorandis; plura miracula edidit R. P. Petrus Rebaut, soc. Jesu, in Appendice ad Justi Lipsii Miracula, anno 1614. Adsunt porro per omne templum anathemata, calices, vestes sacræ, alia donaria. Hæc ad me R. P. Antonius Savignacus, rector Turnonensis, collegii soc. Jesu.

CDXLIX. — Imago B. V. miraculosa Apparitionis, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En! sacra Diva, pura mali ut gemma niteo.*

1. Resurgens Christus. — 2. Miraculum. — 3. Distractiones.

Tanquam certum suppono, quod apud plerosque indubitatum est, Christum Salvatorem nostrum post resurrectionem suam Matri suæ dilectissimæ quamprimum apparuisse, et de gloria cœlesti locutum fuisse. Hæc opinio non rationibus tantum nititur, sed universali orientalium Christianorum antiquissima traditione, ut fuse probat Quaresmius, tom. II, fol. 568. Hinc sancta Helena eo in loco sacellum ædificavit in ipso Resurrectionis Dominicæ templo, latum palmos quatuor et viginti, longum triginta duos. Tribus hodie altaribus decorum est, in quorum una nulli dubium esse potest, quin etiam olim Christi redivivi et cum Matre loquentis pictura posita sit. Porro miraculum hic præ cæteris maximum est, quod Macarius patriarcha ad discernendas tres cruces in fossa inventas hunc maxime locum elegerit, in quo Christus redivivus Matri apparuit, et in hoc per miraculum seu sanati ægri seu suscitati mortui, crucem Christi a duabus aliis dignoverit. Fuit olim hic magna sanctæ crucis pars, quam tamen Armeni abstulerunt. Fuit quoque hic columna flagellationis, quam princeps Columnensis Romam tulit. Sacellum hoc hodieque in honore est; nam et RR. PP. Franciscani in eo omnes chori cantus et cæremonias peragunt; et quotidie processionem ex hoc sacello educunt per sacras templi stationes. Memini me legere apud R. P. Bucherum, ord. S. Francisci, hoc in sacello, ubi Horæ canonicæ a RR. PP. canuntur, pietatem et devotionem singularem Fratres experiri, nec distractionum molestias ut alibi sentiri, quod pro magno miraculo haberi posse nemo negabit, præsertim quia hæc singularis gratia perpetua est, plura olim hic facta miracula pius lector credet.

CDL. — Imago B. V. miraculosa Caroli Magni, Aquisgrani in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Clarus unio et Dei Gemma animata pura.*

1. Alphabetum. — 2. Litteræ. — 3. Clerici.

Litteralis imperatoris primum monumentum est Aquisgranensis statuæ imperatorum templum. Quidni enim magnificum Carolum, in ejus persona (ita jura loquuntur) imperium Romanum a Græcis ad Germanos translatum est, litteratum hominem, quando nemo alius alphabeti litteras ad leges architecturæ, tam magnifice, tamque sumptuose figuravit? Quam notum passim est Caroli Magni alphabetum, tam ignotæ sunt ipsæ litteræ. Templum dico,

quibus ordine alphabetico nomina dedit, quibus vel religiosorum cœnobio, vel clericorum episcopalia collegia cum redditibus adiunxit. Hoc in alphabeto primæ litteræ locum obtinuit Aquisgranense regium templum. Huic sanctæ statuæ structum, ne quærere antiquiorem statuæ originem, quam, etsi fuisset, litteræ tamen ante Carolum commendare vix potuissent : ut quæ sub Carolo maximum incrementum acceperet. Certe utut se litteræ tunc in Germania habuerint, litteratorum populus tunc non fuit, qui hæc traderet posteris. Hæc basilica, si Ferreolo Locrio credimus, a maioribus appellata est monasterium S. Mariæ, quod viginti clerici a Carolo magno instituti, et, ut ferebant tempora, in commune viventes sub obedientia, intra claustrum simul manducantes et dormientes, ut inquit Molanus, 28 Januar. in notet. sanctorum Belgii. Duravitque hæc virtus usque ad Ottonem III, sub quo Nordgerus episcopus aliam iis vivendi formam permisit, etc. Hic septem concilia celebrata. Hic Carolus Magnus sepultus. Hic semper statuæ Deiparæ celebrata miraculis. Carolus, quem nec ipsi heterodoxi magnum fuisse inficiantur, Virginem Deiparam magnificè coluit : eamque ob causam plurium sanctorum reliquiis undique magno studio conquisitis, templum hoc suum instruxit ; neve dubitarent posteri, Christianum fuisse quatuor Evangelistarum historiam ; neve putarent forte minus Christianum, id est, non Catholicum, Christi a cruce pendentis effigiem, in qua veræ sanctæ crucis pars, secum deponi in sepulcro voluit. Et vero etiã ipsa Deipara in imagine sua imperatorem Marianum, in sepulchro usque comitata est ; etenim thecam libri, salutans Virginem Gabriel, cum ipsa Virgine, argentarii manu pereleganter ornat.

Quidquid de Virginis Filio sine aliorum locorum injuria conquiri potuit, huc contulit. Clavi unius, sancti sudarii, arundinis, spongiæ partem in hæc usque tempora servant ; cingulum quoque adest, et pannus, quorum usus Christo patienti fuit ; fascias quoque videre est, tam quibus Deipara Filium involvit, quam quibus eum in cruce textit, ut minus tormenti sentiret verecundia. De manna, atque de flore Aaronis ideo his thesauris adiunxit, quia ad Virginem et ejus Filium spectare videbantur.

Præ omnibus tamen indusium, feu subucula Deiparæ hic loci in honore est, et capillorum pars. Quid ad hæc illi, quorum fides heri nata, spes vana, charitas nulla ? Sed et ipsi majoris Caroli sancti caput, cui hæc omnia debentur, et dextrum brachium, quo indei hostes pressit, inter reliquias posuere : quin et ipsum gladium, utique non raro eorum sanguine eruentatum. Dent fidei suæ tam antiqua documenta, et credimus eis. Diem clausit extremum Carolus Aquisgrani pleuritide laborans, septimo infirmitatis die, 28 Januarii ; oleo sancto inunctus, et viatico sumpto confortatus ex hac vita discessit, sepultusque est eadem die magnificè vestibus imperialibus indutus in hoc templo. Fundavit

præterea decem episcopatus, viginti septem abbatias : in quibus propemodum omnibus templa Deiparæ dedicavit, summus semper Deiparæ Virginis cultor.

CDLI. — Imago B. V. miraculosa. Bethleemica, Bethleemi in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Vitis magna, pura, jam alo nectare Deum.

1. Locus Nativitatis Christi. — 2. Præsepe. — 3. Tres reges.

Hic loquor de subterranea basilica Nativitatis Domini nostri Jesu Christi ab antiquo miraculosissima : ubi imago, quæ est in altari principe, est Deiparæ, quæ Jesum natum Filium et Deum suum adorat, quod idem ex latere facit sanctus Josephus. Non ægre feret Filius, nedum lector, si locum hunc ponam inter miraculosa Deiparæ templa, cum imago similis ab origine Christianismi semper ibi fuerit, nunquam autem locus sacratissimus miraculis caruerit. Hæc basilica posita est sub ecclesia majore S. Mariæ, de qua loquor alibi. Ejus pavimentum et parietes teguntur marmoreis tabulis cinerei coloris. Camera olim tota opere mosaico operiebatur ; sed nunc totum fere antiquitate corruit, et ad ejus ornatum et decorem alia superinducuntur ornamenta pro festorum exigentia. In ejus superiore parte est locus ubi beata Virgo Maria peperit Filium suum unigenitum, et in terra positum supplex adoravit, in ejus memoriam ibi sacellum constructum est : ejus planum sive locus qui primo natum Redemptorem suscepisse creditur, est circularis figuræ, sive dimidii circuli figuram habens, marmore albo coopertus ; in ejus medio sculpta est stella, in ejus centro cavum est, et porphyreticus lapis, desuper lamina argentea circumdatus sequentes litteras continens : *Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est*. Album illud marmor locum operiens fractum est, et id fregisse Fratres, ne surriperent Turcæ, intellexi, satius existimantes fractum retinere, quam integro privari, supra hunc sacratissimum locum est tabula marmorea alba, supra quam Deo incruentum altaris sacrificium offertur. Supra altare est depicta icon, mysterium Nativitatis Christi oculis objiciens, beatam, inquam, Virginem Deiparam orantem, complicatis manibus, et flexis genibus ante Parvulum suum in lucem editum, absque obstetricis vel ancillarum ministerio, sponso Joseph mysterium contemplante, angelis gloriam Deo in altissimis decantantibus, bove et asino, halitu vagientem in præsepio natum Parvulum foventibus, ac pastoribus eundem Salvatorem mundi adorantibus. Olim erat opere mosaico idem mysterium representatum. Sacellum hoc sericis tapetibus ornatur ; locus sane devotionem et pietatem promoveans, ipsi Turcæ locum venerantur. Ad hunc locum descenditur per duo ostiola, hinc inde posita, ex superiore templo, sunt optime elaborata, et æreis portis clauduntur.

Communitèr tamen aliunde est ingressus. Parum recedendo a sacro loco Nativitatis, tribusque gradibus descendendo ad dexteram basilicæ partem, et lævam altaris, invenitur sacratissimus locus, in quo sancta Deipara, postquam Filium suum peperit, et pannis involvit, reclinavit in præsepio, aptiore hujus speluncæ loco: et hic fuit a pastoribus adoratus. Tegitur hic locus marmore albo subobscurò. Retinet præsepium formam, sicut semper retinuit, ut ait Brocardus, et *præsepium Domini* nuncupatur. Ejus fornix est nuda et impolita rupes speluncæ, absque alio superinducto tegumento, et ornamento: non tamen tantæ altitudinis, ut ibi possit sanctum sacrificium Missæ celebrari. E regione hujus præsepis est locus in quo fertur beatam Virginem fuisse cum puero Jesu, quando eum Magi adoraverunt: et ad hujus mysterii memoriam conservandam altare, quod potuit erigi, erectum fuit, in quo Missa celebratur, et ab illo Magorum regumque obsequio *Regum altare* nominatur. In hujus altaris icone est Virgo Maria cum Salvatore in gremio, quem Orientales Magi et reges proni cum muneribus adorant. Sunt tria memorata loca quasi in triangulo posita; et in primo angulo et capite ecclesiæ est locus, ubi Christus natus est. A latere et parte australi est alius, ubi fuit a Magis adoratus. Et hunc tertius respicit in parte occidentali, ubi fuit a Virgine in præsepio reclinatus et a pastoribus adoratus. Suntque ita bene disposita, ut omnia videri et honorari possint a stantibus in superiore majore ecclesia per jam memorata ostiola. Ex australi enim locus Nativitatis, et aquilonari præsepe et altare regum cernitur. Hæc lectori pio admetiri placuit verbis doctissimi Quaresmii, tom. II, fol. 629, qui totus cum magnus sit, in omnium manibus non est: et ea quæ hic exscripsi, ad rem pertinere judicavi, ne desiderio lectoris pui deessem.

CDLII. — Imago B. V. miraculosa Bethuniensis, Bethunii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Me Agnam jure puram, Io laudata sancti.*

1. Fortitudo. — 2. Vita. — 3. Belli furor.

Duabus, qua ex urbe Insulensi Bethuniam itur, leucis celebritatem obtinuit non vulgaribus miraculis hæc Deiparæ imago, quam cur Bethuniensem vocent, ignoro. Et duo præsertim, ut seniores memorant, a Virgine obtinebantur beneficia. Primum est, firmitas et robur corporis, seu morbo, seu alia de causa periisset. Alterum est, infantum mortuorum ad vitam revocatio, quos præpropere mors baptismi citius subtraxerat, quam sacramentali lavacro ad vitam æternam renascerentur, et melius post mortem haberent, quam sine insolito hoc Deiparæ beneficio habuissent. Hæc beneficia inviduerunt nobis milites, qui subjecto igne templum cum sancta statua exusserunt. Quæ hos incendiarios

mors secuta sit, inter tumultus militares observari non potuit. Terram levem non merentur, orco digni. (R. P. Toussanus Bridoul, soc. Jesu.)

CDLIII. — Imago B. V. miraculosa de Timore, Nazarethi in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna Sion, vere Immaculata, Deum parit.*

1. Timor. — 2. Supercilium montis. — 3. Mala nova.

Quarta milliaris parte a domo Deiparæ, cujus pars adhuc Nazarethi est, supra collem templum stetit, cujus pars, et quidem orientalis, sacellum scilicet adhuc exstat cum ruinis monasterii, ut fertur, monialium, quod templum, ut olim, ita hodie ab indigenis appellatur, *S. Maria de Timore*. Ratio nominis, et illius ædificationis est, quod credatur beata Virgo hoc loco intellexisse, duci Filium suum a Nazarethanis civibus ad supercilium montis, inde præcipitandum, unde timor Virginis, et in horroris hujus memoriam templum, probabiliter a sancta Helena ædificatum. Hoc credo ab antiquo accurrisse, quotquot foris pugnas habebant, intus timores: nec dubitant hic miracula facta esse, quotquot sciunt, templa non facile ædificari solita sine præcedentibus, et quidem miraculosis beneficiis. Proderit lectori, si se beatæ Virginis hoc loco commendet, quando timoribus mentem pulsari sentiet. Timuit Virgo, ut nos redderet cordatos in recollectione opis quam ab ipsa speramus. (Quaresmius, tom. II, f. 842.)

CDLIV. — Imago B. V. miraculosa a Misericordia, Insulis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En! Virgo data aperte immunis a macula.*

1. Lusores. — 2. Imago B. Virginis. — 3. Pœna.

Statua hæc in templo RR. PP. Augustinianorum colitur. Cultus tanti origo a quatuor hominibus nauci fuit. Steterat imago hæc ad murum tabernæ ejuspiam nemini gravis, nemini molesta, dum quatuor hi ob causam nescio quam (si ludus absit) in rabiem acti, contumeliis certatim hanc sanctam Dei Parentis iconem affecere. Verbis fessi, iconem sacram in terram armatis ferro manibus dejecere, et ne sceleri male esset, ad urbis mœnia deportatam in fossam præcipitarunt, sepultum una cum icone, et factum, et facti memoriam rati; sed fuere qui audirent, viderentque impios, quique magistratui deferrent. Confestim quæsi, repertique pœnas dedere, minores quidem ipso scelere, sed quæ in exemplum cæteris essent. Imago cum reverentia e fossa et squalore protracta, et templo huic illata est tanta solemnitate, ut priorem ignominiam sibi vel ipsa Virgo restitutam abunde miraculis testetur, ab usque anno millesimo sexcentesimo vicesimo quarto, quo hæc 30 Julii contingere: quorum tamen

nulum ad me perscripsit R. P. Toussanus Bridoul, soc. Jesu.

CDLV. — Imago B. V. miraculosa Cæsariensis, Cæsareæ in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ut arca Jesu pia, malum Adami non geret.*

1. Res sacræ. — 2. Homines profani. — 3. Defensor B. Virginis.

Hæc Deiparæ imago ecclesiam episcopalem sibi dedicatam habuit, insuper et commendatam; nam cum Julianus Apostata contra Persas profecturus a sancto Basilio Cæsariensi episcopo comneatum pro exercitu peteret, illeque responderet, non convenire ut de rebus sacris hominibus profanis comneatus pararetur, juravit Julianus se in reditu hoc Deiparæ templum eversurum et solo æquaturum, quod ut caveret Deipara supplex Filiolo facta est. Ita vidente sancto Basilio, filius e circumstantibus querit, quis templi tutelam suscipere velit; tum sanctas Mercurius martyr se obtulit, cujus arma pendebant e tholo templi, et cujus sanctum corpus sepultum in templi medio erat. Surgit itaque emortuum cadaver, resumptoque spiritu arma sua induit, templo digreditur, ad exercitum properat, et nullo impediante per ipsas legiones ad ipsum usque imperatorem Julianum accedit, eumque transfixa per apertum pectus hasta interfecit: iterumque nemine uno prohibente per confertas legiones redit, seque armis nudatum reponit in sepulcro. Recensuit altero die suis episcopus, quæ vidisset: arma non pendebant e tholo templi: apertum sepulcrum, abesse sanctum Mercurium martyrem docuit. Tri-duo abfuit sanctus martyr, cum iterum et sanctissima ossa in sepulcro se stiterunt, et arma de tholo templi, ut ante, iterum pendere; solusque episcopus Basilius cum suis sciebat, quis ille ignotus homo (ita enim auctores de eo loquuntur) fuerit, qui Julianum occiderat, sola blasphemia illa memorandum: *Vicisti, Galilee, vicisti*. Hæc Amphilochius in Vita sancti Basilii Niceph. lib. x, cap. 35.

CDLVI. — Imago B. V. miraculosa Acrensis, Acrenæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda Mater pariat sine iugo maculæ.*

1. Casus turris. — 2. Sanguis e naribus. — 3. Sanguis annuus.

Acrena pagus est ad fines Hannoniæ, Flandriam versus, distatque ab Atheniensi urbe leucis duabus. Ibi Deiparæ imago sacra colitur, quam Acrenses ab ipso loco vulgus appellat; statua e quercu est, tres pedes alta. Sedet Mater, et Jesulum gremio gestat, nec aliam vestem habet præter illam, quam dedit sculptor, quamque pictor auro inducto, decore ornavit; facies venusta, vultus serius, tam pictorem quam sculptorem commendant. Clarescere hæc statua miraculis cœpit, et populi concursus fieri ab annis plus trecentis duplici ex capite. Primum prolapsione

turris, quando inter acervos lapidum, et rudera dejectæ molis illæsa omnino reperta est imago; alterum, quod hæc ipsa statua e naribus prodigiosissimum sanguinem emisit, nunquam audito miraculo, qui in lipsanarium collectus, multis deinde etiam remedio fuit. Exinde jam ab illis usque temporibus in hanc usque diem ad ejus altare concursus, et miraculorum patratio: quando etiam nostro tempore quædam fiunt etiam inter miracula admiranda. Etenim anno 1629 clare hoc innotuit in oculo corrupto et suppurante, qui pristinae sanitati, invocata Deipara Acrensi, restitutus est, ita tamen, ut quotannis sanata persona, cum Acrenam habendis Deiparæ gratiis pergeret, idem oculus persanatus, coram omnibus quasi ad miraculi perennem testificationem innoxie sanguinem mitteret. Res hæc publicis tabulis ac censura reverendissimi archiepiscopi Cameracensis legitime confirmata effecit, ut dies decimus septimus Februarii, quo prodigium istud per continuos octodecim annos visum fuit, celebratissimus, ad ejusdem Deiparæ cultum, et populi pietatem, in hæc usque tempora permaneret. Hæc ad me R. P. Marcus Xoscornanix, rector Atheniensis, soc. Jesu; miracula Acrensis statuæ collegit R. P. Theodoricus du Mont, soc. Jesu, et Gallice impressit.

CDLVII. — Imago B. V. miraculosa, in domo Zachariæ, in Montanis Palæstinæ.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna mera, rite munda alvo Jesum capit.*

1. Domus Zachariæ. 2. Benedictus. 3. Magnificat.

Ab antro, in quo sanctus Præcursor Christi vixit, duorum milliarum itinere, est in pede montis, in colle aliquo, domus Zachariæ patris magni Joannis Baptistæ, in quam introivit Deipara, cum ad Elisabetham profecta est. Duas in hac domo ecclesias struxit sancta Helena: superior pene tota nunc collapsa est et diruta; solæ ruinæ apparent, et aliquid de parte templi superiore. Cernuntur adhuc picturæ, etsi temporis injuria admodum consumptæ, retenta fere forma domus, paucis immutatis pro templi structura. In hac superiore ecclesia, Zacharias factus ex muto disertus in circumcissione filii, solemne illud canticum, *Benedictus*, cecinit, ut habet Orientalium traditio. Inferior ecclesia, propter quam hæc scribe, Deiparæ est, et parva ad sacelli similitudinem, in capite est fornix, sive sacellum cum suo altari: ex isto per scalam lapideam est ascensus ad superiorem. Scala porro illam esse creditur, per quam Virgo ascendit et descendit toto trimestri, quo hic moram fecit. Hoc in loco erat Elisabeth, quando fuit a Virgine salutata, ad cujus vocem ipsa cum suo filio Baptista fuit Spiritu sancto repleta. Hic Deipara mente spirituque lætabunda in laudes Dei se profudit, et illud divinum canticum, *Magnificat*, voce Virginea cecinit, in cujus memoriam peregrini, post preces privatas, et secretas, alta voce cum ju-

bilo hoc canticum decantant, uti in superiore ecclesia canticum *Benedictus*. Porro in hoc altari fuisse imaginem Deiparæ Visitantis, et in hoc sacello Deiparam fuisse miraculose beneficam, probare ulterius opus non est fidelibus, infidelibus probare nolo; videri de hac re possunt auctores, qui scribunt de Terra Sancta, quos passim cito.

CDLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Nemore, Atrebat in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Rosa nivea Immaculata anquem perdit.*

1. Carcer pro templo. — 2. Insueta severitas. — 3. Equus in templo.

Jam olim, ut scribit Loerius, nomen huic sanctæ imagini fuit *de Nemore*, crediderim, quia in nemore arbori cuiquam affixam reperit pia antiquitas, et ob beneficia de cælo data, tanquam meliore sede dignam, huc deportavit. *Ædiculam* habet non magnam, nec procul Atrebat; magna tamen Atrebatensium semper fuit in hanc sanctam iconem pietas. Cæterum duobus maxime exemplis Virgo hodiernis beneficiis dedit initium. Alterum consuetæ pietatis fuit, insuetæ severitatis alterum. Anno 1497, Joannes Courchellanus in Brajensi ad Somnam fluvium villa commisso piaculo in carcerem compingitur, et compedibus vincitur. Tempus et locus orationem suadebant misero: namque omnis carcer pro templo est. Itaque voto Virgini ad has aras rite facto, repente et rupta in pedibus vincula, et portam carceris apertam intuetur, nec mora ad has aras properat, beneficium deprædicat, ipso iudice non difficulter pœnam condonante ei, quem Virgo tam portentose absolvisset. Alterum quod assero, terret eos, quos nulla sacrorum reverentia tangit. Joannes quidam Paludanus Loensis (pagus est inter Furnam et Dixmudam) anno 1478 equo vectus, hoc in templo diversorium quæsit, nulla loci reverentia inducto in templum equo. Sed ingentibus ausis occursum a demone est, qui oborto homini collo animam extorsit; nunquam reditoram, nunc i et temnere divos incipe, quisquis hæc fabulosa esse credis. Exinde in hanc diem Deipara et amari et timeri hic cœpta. (Ferdinandus Loerius.)

CDLIX. — Imago B. V. miraculosa de Crypta, Bethleemi in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io respuit maculum una agna Dei Mater.*

1. Lac B. Virginis. — 2. Terra rubra fit alba. — 3. Remedium morborum

Non procul a sacratissimo antro Nativitatis Domini nostri Jesu Christi versus austrum extra Bethleemum, est quidam locus subterraneus in quo tria cernuntur loca in rupe excisa, et in medio unius ex istis est altare, ubi quandoque sacrosanctum Missæ sacrificium celebratur. Locus iste appellatur Crypta, seu antrum B. Mariæ Virginis. Fit

hujus mentio in bulla quadam Gregorii Papæ XI, in qua conceditur facultas ædificandi. In hac crypta latuit Deipara cum puero Jesu non raro; quin etiam ipsa contemplationi quandoque in hoc antro solitario vacabat: factumque aliquando, ut ibidem ex ejus sacratissimis et fecundissimis, de cælo plenis uberibus lac prodierit, terramque illam asperserit, ex quo magnam virtutem accepisse terra creditur ad corporalium infirmitatum curam, et experientia comprobatur: hinc enim terra illa lac beatæ Virginis Mariæ appellatur, ac per omnem Christianum orbem circumportatur atque inter reliquias ponitur; habet speciem elaboratissimi et candidissimi lactis. Addo modum, quo perficitur. Excavatur terra ex hoc antro, quæ rubra potius est, quam alterius coloris, pila contunditur, et in minutissimum pulverem pluribus cribrationibus reducitur: tum fontana purgatur, demum soli exposita siccatur, et induratur: usque dum fiat ipsa nive candidior, et lacti simillima: quæ deinde iterum in pulverem redacta propinatur in potum infirmis, præsertim feminis lactis defectu laborantibus, certo remedio, etiam inter Turcicas feminas probato. Porro supra antrum rudera sunt amplissimi ædificii, quod illud fuerit, nec divinari quidem e congerie lapidum confusa potest. Cæterum traditio fidelium habet fuisse cœnobium virginum cum suo adjuncto templo, a sancta Paula ædificatum, nec plura Quaresmius.

CDLX. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Barrii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amanda Virgo et in se pure Immaculata.*

1. Mare causa boni. — 2. Votum felix. — 3. Votum impletum.

In suburbio urbis Barrensis sacellum Deiparæ est, statua et beneficiis impetratis insigne; conditor sacelli hujus fuit Joannes Naveronius, vir equestris ordinis, et pius, sub annum Christi 1515. Struendi sacelli occasionem dedit mare, in quo, cum omnia præsentem viro intentarent mortem, ad Deiparam conversus sacellum vovit se conditurum in plurimorum solatium, si ipse hic loci inter varia mortis pericula a Virgine opem nancisceretur; vix factum ab eo votum est, voti se rerum sensit: etenim quamprimum detonnare venti, componique fluctus cœpti sunt, navisque læta turgentibus velis ad portum properavit. Hodie inter miraculosas haberi scribit reverendissimus Pater Toussanus Bridoul, soc. Jesu.

Ad hanc Deiparæ miraculosam imaginem recurrentes in necessitate nautas, opem invenire dubium non est, et cuicumque optima ratione probatur, quia primum compositi maris miraculum, quod Deipara ad supplicantis desiderium patravit, originem dedit templo et occasionem porrexit omnibus quibus maris ira ventorumque ferocia vitæ

periculum minantur, invocandi Deiparam in hac potius quam alia statua.

CDLXI. — Imago B. V. miraculosa Inclusa, in Monte Olivarum in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma rutila, Rosa pia ac munda veniet.*

1. Testimonium dæmonis. — 2. Inclusus quid. — 3. Imago B. Virginis.

Pono hanc sanctam imaginem inter miraculosas, oppido magna, id est dæmonis auctoritate. Habuit hanc sanctam imaginem inclusus quidam (ut verbis Sophronii utar) certator maximus, ne lector in voce hæreat, eos et olim vocabant inclusos, et hodie, qui se voto obstringunt, cella sua non egressuros, eumque in finem muro et quovis alio firmo pariete undique claudunt, victum aliaque vitæ necessaria per fenestram accipiunt. Quæque ad salutem animæ sunt, cum iis, quos sibi elegerunt, superioribus conferunt. Hic, inquam, certator maximus multorumque præliorum victor, imaginem Deiparæ impense coluit. Hæc illi sacellum, templum, altare fuit, hæc in prælio vexillum, in victoria triumphus. Fuit, cum Iessus dæmoni ita loqueretur: «Quandiu non dimittis me, recede jam a me, quia mecum consenuisti.» Dæmon seni se visibilem sistens, «Jura mihi, inquit, te nemini dicturum ea quæ nunc tibi dicam, et te amplius non oppugno, si feceris quod peto.» Juravit senex. Tum dæmon: «Noli venerari hanc imaginem et ultra te non oppugnabo.» Altero die abbati Theodoro Eliotæ narravit, quæ viderat, quæque audierat. Ille confortatum senem ad imaginem Deiparæ adhuc magis honorandam, adhortatus est. Quandoquidem tantum in ea contra dæmonem præsidium esset expertus; an cella in sacellum sit versa ignoro. (Sophron. cap. 45.)

CDLXII. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, societatis Jesu, Esquerinii in Germania Inferiori.

PROG. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Regalis anima pura ovat, emicet munda.*

1. Dysenteria desperata. — 2. Comes sanatus. — 3. Bellorum incommoda.

Non procul ab urbe Insulensi, meridiem versus, visitur ædícula Esquerinensis, antiquitate et imagine miraculosa celebris. Referunt quædam manu scripta et vetusta monumenta, id opus esse Balduini Flandriæ comitis, siquidem augmentum spectes. Etenim, cum dysentericæ morbo dictus comes ultra medicorum auxilia laboraret, et pene animam ageret, ad divam Equerinensem, tunc percommode coli cœptam, confugit voto facto, et sanitatem recepit. Hinc cultus accessit major, quem in dies Insulenses non modo consecrant, sed etiam pietate sua singulari augent: quia inter eas numeratur, quæ præ cæteris miraculorum famam habent. Cæterum statua Tungrensi statux non est absimilis, coliturque hodie propter bellorum incom-

moda in templo societatis Jesu, in urbe Insulensi; unde vero nomen de Consolatione, et a quo acceperit, ad me non perscripsit R. P. Toussanus Bridoul, soc. Jesu.

CDLXIII. — Imago B. V. miraculosa de Monte, Neocæsareæ in Ponto.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Aurea integritas munda maculæ pomi.*

1. Origenes. — 2. Templum B. Virginis. — 3. Miraculum.

Circa annum ducentesimum trigesimum tertium, sanctus Gregorius Thaumaturgus, episcopus Neocæsareæ factus est. Hic olim Origenis discipulus multa hausit, de quibus jure merito dubitavit, an essent veræ et orthodoxæ fidei conformia. Et quia Dei Genitrici erat addictissimus, hoc maxime in puncto ad illam recurrit. Illa una cum sancto Joanne evangelista noctu se Gregorio sistens, jussit Joanni Christi Jesu discipulo, ut Gregorium instrueret in quamplurimis fidei secretis. Evigilans ille scripto, quæ doctus erat, consignavit, per quam doctrinam usque in præsentem diem instituitur illius civitatis plebs, quæ ab omni hæretica pravitate intacta permansit, ut habet sanctus Gregorius Nyssenus in oratione de Vita sancti Gregorii Thaumaturgi. Porro cum vellet eidem Deiparæ ædificare ecclesiam in loco apto, videretque locum angustiores, quam res exigebat, eo quod ex una parte, mons, ex altera mare et maris rupes obstaret, venit nocte ad locum, et genibus flexis admonuit Dominum promissionis suæ, ut montem longius juxta fidem petentis ageret. Et mane facto reversus, invenit montem tantum spatii reliquisse structoribus ecclesiæ, quantum opus habuerant, ait Venerabilis Beda, lib. III Commentarii in Evangelium sancti evangelistæ Marci.

CDLXIV. — Imago B. V. miraculosa Orsensis, societatis Jesu, Orsæ in Lithuania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tegit immensum in aula pura adeo cara.*

1. Schismatici. — 2. Pictor religiosus. — 3. Puer nobilis.

Ad initium foundationis collegii societatis Jesu Orsensis, sub annum Christi 1612, æditus templi noster hanc Deiparæ imaginem pinxit pro ara templi majore. Cum vero sequentibus annis majoris pretii picturæ aris insererentur, imago hæc ad pagum vicinum, in ipsius collegii prædium delata est. Miraculosa esse cœpit anno 1630, quo nobilis puer, membris omnibus ab ipso utero materno captus, ad hanc imaginem invocata Virgine convaluit, et in pedes erectus est. Crevere hi favores maxime ab anno 1638, et ipsorum schismaticorum concursu celebrior factus est locus. Ita ad me R. P. Albertus Koialobiz, rector colleg. Vilmensis societatis Jesu; qui addit, miracula jam tot et tanta esse, ut ipse, si per bella possit, quamprimum et totius historiæ decursum, et ipsa miracula, jam approbata, nec vulgaria, editurus sit; quæ tamen ad me hactenus non pervenerunt.

CDLXV. — Imago B. V. miraculosa in Jaspide, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Jam candor Agni eam vestit puram a tue.

1. Imperator pius in B. Virginem. — 2. Monasterium. — 3. Exercitus religiosus.

Quo tempore terra marique parta pace, tyrannidem invehere conatur in Europam Turca, ecce tibi imperatorem Orientis cultu Mariano ad saniora regressum. Fuit gemmeæ hujus Virginis possessor, ut ex inscriptione patet, Nicephorus, cognomento Botoniatæ, Græcorum vicesimus quintus imperator, qui a Nicephoro Phoca oriundus, per omnes militiæ gradus ad supremum evectus est, Michael de imperio per vim fraudemque deturbato. Eam ob causam fuisse a Gregorio VII excommunicatum, refert Baronius. Triennium omnino imperium gessit; tandem quæ fecit aliis, et ipse ab aliis passus est, justa talionis lege. A Comnenis in monasterium detrusus est, eaque conditione vita donatus, ut monachum ageret. Fertur, seriam egisse poenitentiam, etiam ad sacerdotium promotus, exemplo Michaelis prædecessoris sui, quem deturbaverat e solio, qui et ipse capite tonsus, monachus Ephesi effectus est, vitæ quietioris non impatiens. Quo tempore Nicephorus hanc in jaspide viridi cælatam divinissimæ Matris imaginem coluisse, asserit Chiffletius Burgundus, in scripto suo quod hæc super re edidit, tanquam tutelarem vitæ melioris et sanctioris. In medio sanctissima Deipara palmas extendit habitu Panmacaristico, statu beatorum: quod nimirum ipsa sit Cælum, Templum, et Thronus divinitatis, meritoque vocatur a suis cultoribus per antonomasiam Beata. Inscriptio porro, *Mater Dei*, Græcis imaginibus pene omnibus communis est, in odium Nestorii, qui id negabat. Miraculorum satis est, quod hac sancta imagine tantus paulo ante imperator in monasterii angustias per vim detrusus, monasticam suam et insuetam solitudinem solatus, atque ex turbulento et seditioso milite pacatus modestusque religiosus evaserit: nam ita se gessisse scribitur, ut sacerdotii gradum meruerit. Hæc sancta imago, utique iis in partibus publico exposita, et miraculis clara, in nostras denique partes delata, serenissimo Leopoldo Gulielmo, Ferdinandi II filio, Ferdinandi III fratri, dum Belgio præesset, cessit, ampliores utique honores publicos habitura, si vita fuisset. Nec plura citatus supra Chiffletius.

CDXLVI. — Imago B. V. miraculosa de Brazza, Brazzæ in Dalmatia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Amata pura Virgo en Adamæ luem nescit.

1. Sudor muri. — 2. Imago B. V. portendens. — 3. Missa sollemnis.

Insula maris Dalmatici est, cui Brazza nomen: in hac est templum beatæ Virgini dicatum pervetustum, novo alio templo adjuncto auctum. Hoc in

templo sacellum est SS. Fabiano et Sebastiano sacrum: supra ipsum sacelli ingressum in muro exstat pictura antiqua omnino indistincta, et velut nube obducta, ut mens pictoris, nec divinari quidem possit a peregrinis. At vero ubi dies sanctorum Fabiani et Sebastiani festus illuxit (addunt, id etiam fieri festo sancti Eliæ), et divinum Officium cantu solemniter peragitur, dum angelorum canticum, *Gloria in excelsis*, canitur, vel certe si tunc non contingat ob causas occultas, sub sacratissimæ hostiæ elevatione, videri solet miraculum prorsus inauditum: paulatim enim velut nubecula abunde, serenatur pictura ita clare, ut et Salvator sedens, benedicensque populo, uti etiam beatissima Virgo ad dextram Salvatoris, et sanctus Joannes Baptista ad sinistram clare appareat: quin et eorum nomina ascripta, uti et numerus (anni credo) 400, quam distinctissime videri queat. Sudant insuper muri non ea templi parte, quæ nuper adjuncta est, sed templi vetustissimi: sudor ille aqueus gossipio exceptus, medetur morbis, præsertim iis, quibus oculi torquentur. Et quod mirum est, post unum alterumve diem, et sudor hic murorum cessat, et umbra illa iterum imaginem, velut obductum siparium, abscondit: olim etiam campanæ, nulla manu admota, pulsabantur. Cæterum si aliis diebus per annum hæc pictura, recedente umbra apparet, nullo civium gaudio id contingit, siquidem semper aut insolitam maris terræque tempestatem, aut malignam quampiam ægritudinem, si non ipsam pestem, aut terræ sterilitatem et secuturam famem, vel, quod omnium pessimum, incursionem a Turcis, seu bellum portendit. Hæc ad me reverend. Pater Albertus Alberti soc. Jesu. Roma.

CDLXVII. — Imago B. M. miraculosa, de Cipro, Smyrnæ in Oriente.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Pura eat incolumis navis et mare Adam.

1. Lux nocturna. — 2. Miracula non cetita. — 3. Templum Cyri.

Cyri Smirnensis episcopus templum Deiparæ ædificavit, quod passim templum Cyri vocatum est, ne fundatoris nomen periret. Cæterum melius a Cupressu dici potest: siquidem olim non scio quis in cupressu Deiparæ statuam posuit, quæ cum ramis undique porrectis videri amplius non posset, faces nocturnæ, et cælestes radii arborem illustrarunt: nemo non cæleste quidpiam et sanctum sibi imaginatus est; utique postquam, qui pie locum accessere, ægri rediere sani, ingens miraculorum vis (ita auctor loquitur) desiderium movit, quærendi, unde hæc e cælo beneficia. Tum enim vero inventa est hæc Deiparæ statua, cui Cyrus episcopus pulcherrimum et amplissimum templum struxit, in quo Deiparæ beneficia magnificentius recipiuntur, tam ab iis, qui bona valetudine utantur, quam ab iis, qui morbo quopiam affliguntur. Niceph. lib. xiv, cap. 46; Baronius anno 446 et ex his alii.

CDLXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Ceisla, Monte Majore in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Lucem aperuit amata Sion regia munda.*

1. Lepus infaustus. — 2. Regis pietas. — 3. Monachus miles.

Fuit, cum Alfonsus rex Hispaniæ ad Mundæ fluvii ripam deambulare non longe ab ostio, quo se dictus fluvius in Oceanum exonerat, certior factus, ædiculam Deiparæ non longe illinc abesse, nullo singulari cultam ornatu, accolarum tamen pietate celebrem, eo statim vestigia vertit, sequente aula, dum itur inter pios de Virgine sermones, lepus e proximo dumeto prosiliens, quemdam e nobilibus provocavit ad venationem, itaque concitissimo cursu leporem insequitur : sed, vestigio fallente, iam cum equo in terram prostratus est, ut arbori vicinæ vehementissime allisus, pro mortuo ab omnibus laberetur. Regis jussu deportatur in Deiparæ sacellum a quo non longe aberant, sive sepe- liendus, sive Deiparæ beneficio ad vitam revocandus ; vix sacello importatus, et vitæ signa dedit, et perfectæ sanitati quamprimum est restitutus : ad hæc rex gaudiis cœlestibus delibutum se sensit, ita ut per omnem retro vitam testaretur, nil se simile unquam fuisse expertum. Hæc causa fuit Cisterciensium religiosorum cœnobii, quod magnis sumptibus, rex quamprimum ædificavit. Hactenus de sanctæ ædiculæ Marianæ augmento, et pietatis incremento ; nunc de ejus origine, quæ longe illustrior fuit, sermonem instituo. Occupata a Mauris Hispania, pauci, qui supererant Christiani, sub Legionensis regis imperio, male sustinebant impetum et vires Barbarorum, et acceptam a majoribus religionem, ne penitus exstingeretur, majore animi ardore, quam vi armorum utramque servabant. Restabat prope Conimbricam urbem regiam, vetustum sancti Benedicti cœnobium, Lorvanum nomine : degebant in eo monachi sanctitatis fama illustres, adeo ut Mauris ipsis Christiani nominis hostibus non modo chari, sed etiam venerabiles essent. Horum se instituto addixit Joannes, Alfonsi regis Legionensis patruelis, et Ramiri regis avunculus, tantæ virtutis, ut etiam abbatis dignitatem communi monachorum consensu assequeretur. Huic dum abbas esset, donavit Alfonsus rex Montis Majoris principatum, ea tamen conditione, ut castrum justo semper militum præsidio munitum teneret, et ab hostium incursionibus defenderet. Abbati non difficilis fuit militaris animi conditionem implere, qui ipse olim stipendia plura fecerat. Evenit ut unus ex abbatis domesticis deficeret a fide, et in Maurorum mores abiret, salutem suam animæ et corporis pactus cum rege Cordubensi Derammene Mauro : cui ita fidelis fuit, ut Maurorum exercitui præficeretur contra Lusitanos, quos undique flamma ferroque persequenda-

tur. Denique etiam ad Montem Majorem pervenit, abbatis domini olim sui oppidum oppressurus ; sed ab armatis civibus repulsus, quos vi non potuit, fame suos facere decrevit. Itaque extra telorum jactum castra posuit, et obsidione remota, oppidum obsedit, vetuitque accolæ vitæ sustentamenta inferre. Inter has rerum angustias deliberatum, conclusumque est, feminas omnes, infantes, cæterosque bello inutiles jugulare, ne hostibus ludibrio essent : dein hostes adoriri ultimo, tandiuque pugnare, dum omnes tandem victi gloriose occumberent. Primus dicitur fuisse Joannes abbas, qui sororem suam, ejusque duos filiolos jugularet. Nec postea reliquis difficile fuit, ad ducis exemplum suos obtruncare.

Itaque in hostes itum est ; cædes fuit, non prælium. Nam et ultimas vires armaverat ira, accenderat rabies, et præ omnibus confidentia singularis in Virginem, non jam optantium vitam, sed victoriam, et cum victoria honestam mortem, inter hosticorum cadaverum struem. Denique Mauris aut fuga dilapsis aut cæsis, datum signum est receptui, et ad spolia itum, regia sane, et urbem ditatura, si superessent qui frui iis possent. Jamque inconsiderati et præcipitis facinoris memoria torquebat conscientias : cum ecce, postero die, omnes quotquot pridie jugularunt, vivos ante se conspiciunt, et sibi obvios nihil ab eo discrepantes statu, in quo eos pridie mors invenerat, nisi quod cicatrix rubra vulneris vestigia monstraret. Movit Joannem abbatem tantum portentum, ut eo in loco, ubi persequi hostes cessaverat, Deiparæ sacellum hoc, de quo loquor, ædificaret, ne tantarum rerum memoria periret. Statua, quam posuit, lignea est, et palmos duos altitudine non excedit. Virgo Jesum amplexu stringit, linea rubra monilis instar, Matris et Filii collum ambit, unde vero abbas hanc statuam acceperit, nemo prodidit. Joannes abbas ad pedem altaris sibi sepulchrum elegit, nec inde ulla vi asportari alio unquam potuit ab iis qui ei sepulcrum regium destinabant.

Grandia ejus ossa nuper effossa, hominem arguunt gigantæ proceritatis. Hæc ad me R. P. Antonius de Macedo soc. Jesu, ex Francisco Bernardo de Britoregio historico, parte secunda Monarchiæ Lusitanicæ. Grandia hæc sunt, et quæ alteram historiam de rege Ramirio, de qua alibi scribo, confirmant, ut et illa fidem suam apud incredulos juvent.

CDLXIX. — Imago B. V. miraculosa de Cairo, Cairi in Ægypto.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Emicat Virgo munda alma vitæ parens.*

1. Habitatio B. Virginis. — 2. Somnus Christi. — 3. Jesus peregrinus.

In hac urbe, de cujus antiquo nomine disputationem non instituo, Deipara cum Filio habitasse traditur majore temporis parte, quo in fuga illa

Ægyptiaca versabatur, vel ut antiqui loquuntur, peregrinabatur; monstratur hodieque ecclesia, ferturque constanti Orientalium Christianorum traditione, eo omnino loco stare, in quo Deipara cum Jesu Filio suo et Josepho aliquantisper habitaverat. In hac ecclesia sacerdotes peregrini sacrum Missæ sacrificium celebrant; insuper locus superest, et monstratur, in quo composuisse Jesulum ad quietem et somnum creditur, ut ait Quaresmius, tom. II fol. 948. In hac ecclesia, quam primi Christiani e domo formarunt, si non fallor, altaris imago representavit mysterium fugæ *Ægyptiacæ*, vel reclusionis Jesuli factæ in hoc loco. Nec dubitare licet, hic Virginem fuisse supplicibus propitiam, si uspiam alibi: ut non immerito miraculosis imaginibus accenseam.

CDLXX. — Imago B. V. miraculosa ad Portum, Ollissipone in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Non admisit maculam Eva regia et pura.*

1. Templum solis et lunæ. — 2. Templum B. Virginis — 3. Inventio terrarum.

Ad portum Olisipponensem rudera etiamnum videntur magnifici fani, quod antiqui soli lunæque struxerunt, dedicarunt. Porro tantæ molis struendæ causa fuit, quod alto se commissuri, necessaria præ æteris numina et lumina, quibus Jupiter diei notisque regimen tradiderat, redderent sibi propitia, sine quibus nec vellent nec possent propera navigatione uti. Itaque vela facturi vota faciebant, ferebantque, prospere domum reversi. Fide Christiana illis terris importata, viluit cum superstitione ipsum fanum, et denique ita per se concidit, ut hodie vix rudera appareant. Christiani eandem maris patientiam optarunt, quam olim ethnici, sed prudentiore, non tamen ab antiquis abluente consilio, usi Deiparæ auxilio, quæ est electa ut sol, et pulchra ut luna, denique quæ Stella maris est, sacellum ei struxerunt, ubi peterent et obtinerent sibi cum ventis obsequens mare. Tum Oceanum magnis animis ingressi, præter aquas in ipsis aquis invenere terras novas, quia nunquam ab Europæis visas, et reduces, vota in habitu promissa duplicabant. Hinc brevi tempore sacellum in regium templum excrevit, et ut sunt mirabiles elationes maris, ita etiam mirabilia sunt miracula, quæ in mari operata est Deipara huic se loco devoventibus. Pisces, naves, vincula parietibus appensa testantur. Rev. Patres S. Hieronymi locum curant in adjuncto cœnobio. Maffei noster rerum Lusitanarum diligens et accuratus scriptor, libro secundo, ait hic omnis navigationis principium et finem esse Lusitanis. Cæterum ad me miraculum nullum perscriptum est, quia litteris non nisi per mare via fuit, propter bella continua.

CDLXXI. — Imago B. V. miraculosa Tallensis, Possonii in Ungaria.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Apis una Mater aculeum ignoret Adami.*

1. Fons sacer. — 2. Statua sudans. — Miracula ordinaria.

Monasterium Tallense distat Possonio duabus leucis. Statua illie Deiparæ est pedis unius, et octo unciarum, lignea vetustissima. Quis memoret originem, quando bella una cum litteris omnes prope litteratos abstulere? Traditio constans est, qua dicitur reperta ad radicem montis juxta fontem, quem vulgo Sacrum vocant. Accursus ad hanc sanctam statuam est assiduus ex omni parte Ungariæ, festo præsertim Natæ B. Virginis. Bibunt ex fonte quocunque morbo ægri, et sanitati restituuntur tam multi ut, quia pro re habetur ordinaria et consueta, miraculi loco non amplius habeatur. Fertur, imminente graviore malo, sudare Virginis faciem; ante mortem augustissimi, et æterna memoria digni Cæsaris Ferdinandi II sudasse, est observatum a pluribus omni exceptione majoribus testibus, ut ad me perscripsit R. P. Bernardus Geyer, soc. Jesu, provincialis Austriæ, qui aliud miraculum non adjunxit.

CDLXXII. — Imago B. V. miraculosa, S. Mariæ in Bethleem, Bethlemi in Palæstina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Diva repulit a se anguem, iram ac notam.*

1. Auctorum differentia. — 2. Locus Circumcisionis Christi. — 3. Templum.

Nolo præterire templum toto orbe pulcherrimum, si Brocardo credimus. Fecit hoc Helena, posuitque supra basilicam quæ est infra terram, in loco Nativitatis Domini nostri Jesu Christi, et Matri dicavit. Hinc ab antiquo vocatur S. Maria in Bethleem. Adrichomius, non oculatus testis, ait quatuor ordines columnarum habere ducentas columnas. Quaresmius, oculatissimus testis, ait non esse plures quam quinquaginta. Ideo quæ in Quaresmio, tom. II, fol. 643, legi, appono. Parietes ex quadratis lapidibus sunt erecti. Testudines, concamerata, et laquearia ex cedro vel cupresso; columnæ cum basibus ex marmore rubeo ad album vergente; capitella sunt ex albo marmore operis Corinthii; sunt quatuor ordines columnarum, quibus quinque fornice sustententur; columnæ omnes simul numerum quinquagesimum non excedunt; supra murum fenestræ ita sunt amplæ (undecim e quavis parte) tantumque lucis admittunt, ut sub dio esse videatur; vestibulum templi latum est. Tria præcipua continent altaria. Ad medium sex gradibus ascenditur. In capite juxta murum est sedes patriarchæ; sacerdos dum celebrat, stat supra locum Dominicæ Nativitatis. Hinc inde sunt alia duo altaria: id quod est ex parte Aquilonari, vocatur altare trium Regum, eo quod reges relictis jumentis ibi se præparaverunt ad ingrediendum locum Nativitatis. Altare, quod

est ad meridiem, altare Circumcisionis dicitur, eo quod hic credatur ab Orientalibus Christianis Jesus fuisse circumcissus. Tota ecclesia plumbo tegitur; media navis latitudo est palmorum triginta quinque et trium unciarum, latitudo quatuor navium lateralium æqualis, id est, palmorum duodecim et sex unciarum, distantia unius columnæ ab altera in longitudine septem palmorum; basis columnæ est lata palmos tres cum dimidio. Columnæ diametres palmorum duorum cum dimidio. Columnæ circuli palmorum sex cum dimidio; altitudo columnæ septem palmorum, ordo columnarum est Ionicus, quanquam capitella sint Corinthia, longitudo totius templi est palmorum centum et viginti octo, latitudo centum. Hæc ferme Quaresmius, tom. II, fol. 645. Iterum dico, in altari principe fuisse imaginem Deiparæ a sancta Helena positam: cum Terræ Sanctæ scriptores dicant, opere mosaico fuisse omnes tam Veteris quam novi Testamenti figuras et historias in muris descriptas; ergone solum altare pictura caruit? Fuit itaque in altari figura beatæ Virginis, sive Nativitatis Christi fuerit, sive Circumcisionis; miracula quoque ibidem facta assero: quando vero quispiam id negare ausus fuerit, lapides loquentur, undique a serpente miraculose fissi, ne illos Turca abriperet, ut videre est loco citato.

CDLXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Insula, in insula Danubii in Ungaria.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Opera Jesu integra, munda, immaculata.

1. Monasterium. — 2. Regina monialis.
— 3. Insula.

Danubius in Ungaria latissimus insulam habet magnorum ædificiorum capacem. In hac monasterium sanctimonialium S. Dominici olim fuit. Nomen aliud hoc cœnobium non habet, quam ut monasterium beatæ Virginis Mariæ vocetur. Miraculum, quod originem huic loco dedit, magnum est. Filia Regis Bæhæ, Margarita, quæ regum Bohemiæ, Siciliæ, Poloniæ votis petita, votum virginittatis Christo et beatæ Virgini fecit, votumque sanctissima vita confirmavit, jamque aulis exosa, et solitudines ambiens, non difficulter piam patrem movit, ut cœnobium in insula Danubiana strueret, in qua ipsa cum monialibus S. Dominici vitam viveret religiosam. Memorant plurima ibidem a peregrinis obenta beneficia, ita ut inter miraculosas numerari hæc sancta imago meruerit jam ab anno 1270, quo anno, die 28 Januarii Margarita beato fine vitam suam clausit. R. P. Bolandus, tom. II, Januarii 28.

CDLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Candela, Ochi in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Malum ac navum ignoret ista Deipara.

1. Peregrinatio. — 2. Candela ardens. —
3. Eremita.

In spelunca morabatur senex in partibus villæ quæ dicebatur Sochus, viginti milliaribus ab Hierosolymis. Habebat senex in spelunca sua imaginem immaculatæ Dominiæ nostræ (liceat mihi uti, verbis approbatissimi Sophronii) Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ, in ulvis ferentem Christum Dominum, nostrum, et Salvatorem nostrum. Suscepturus piam peregrinationem senex vel Hierosolymam, vel in montem Sinai, vel in vastam solitudinem, vel ad sanctorum martyrum memorias, candellam accendebat, et stans coram Deiparæ imagine dicebat: « Sancta Domina nostra Dei Genitrix, quia longum iter iturus sum, diebus multis perficiendum, candelæ tuæ tu curam habe, eamque, ne exstinguatur, juxta propositum meum serva; ego enim adjutorio tuo comitante iter arripio. » Hisque ad imaginem dictis, egrediebatur; reversus post plures quandoque menses, candellam tamen semper non modo accensam sed et integram invenit. Et quanquam hoc solum miraculum memoret Sophronius, in *Prato spiritali*, cap. 180, nullus tamen dubito, quin plura contigerint, et demum in templum publicum spelunca excreverit, præsertim cum nonnisi quatuor leucis locus Hierosolyma distaret, peregrinis et civibus facile adeundus.

CDLXXV. — Imago B. V. miraculosa S. Martha, Massiliæ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Innotescit alba Gemma, vera Diva pura.

1. Templum B. Virginis. — 2. Templum S. Petri.
— 3. S. Martha.

Massilia Galliæ civitas a portu suo famosa, majorem longe famam gloriamque a Portu salutis Deipara Maria habet, si ipsa felicitatem suam consideret. Narrat Vincentius Belvacensis, lib. viii *Speculi*, cap. 29, ex Annalibus Francorum rem orbi notissimam. Martha Lazari et Magdalænæ soror miris casibus Massiliam delata est, ibique Deiparæ adhuc vivæ templum ædificavit, in quo etsi scriptum non reperimus, fuisse imaginem Deiparæ positam, supponimus tamen, quia illi soli negant, qui ignorant propiores magneti annulos majore virtute præditos esse quam remotiores. Adeoque cum his sæculis imagines virtute miraculorum præsent, illas primas simili miraculosa virtute præditas fuisse, dubium non est. Cæterum ut semel iis respondeam, quibus durum est credere beatæ Virgini adhuc viventi templum erecta esse, sciant divo Petro vivo plura erecta esse. Nam sanctus Savignianus, discipulus Christi, ab eo missus in Galliam, Senonensem urbem tunc metropolim, ubi convertit confestim, divo Petro magistro suo templum erexit, ut habet Lyranus, in *Psal.* xviii. Sanctus Maternus ab eodem apostolo Petro in Germaniam missus, prope Argenteratum non longe

Molshemio ædificavit eidem apostolo Petro adhuc viventi templum, quod hodieque vocatur Dompeter, seu *Domus Petri*, ut ait dom. Petrus Canisius ex Annal. Coloniensibus et Trevirensibus. Clemens Romanus, lib. x *Recognitionum*, cap. ult., ait Theophilum Antiochenum Nobilem a sancto Petro conversum ad fidem, eidem sancto Petro suam domum convertisse in ecclesiam, et in ea cathedram sancti Petri posuisse. Idem fecisse sanctum Marcum Alexandriæ, vivo Petro, eique ecclesiam dedicasse asserit, et probat Volaterius, lib. xi *Geograph.*, fol. 110. Sancto Joanni apostolo etiamnum vivo templum erectum Ephesi testatur Abdias Babylo-nicus. De templo Cæsaraugustano a sancto Jacobo Deiparæ erecto, et quidem Deipara vivente, appa-rente, et id jubente, dixi in imagine Cæsaraugu-stana. Quid itaque mirum, si et Martham Deiparæ amicissimam hoc idem fecisse credatur asserenti an-tiquitati, quin et imaginem ejus, quam facile a no-tissimo sibi Luca habere poterat, posuisse? Nar-rant insuper, hanc ecclesiam fuisse dedicatam 17 Septembris, præsentibus tum episcopis Maximo Aquensi et Trophimo Arelatensi, et Eutropio Au-riacensi : qui et primi Galliarum vineam exco-luere. Durat hodieque Massiliensium antiqua in Virginem pietas, quam in ejus sancta statua colunt. Vincentius Belvacensis, in *Speculo hist.*, tom. VIII, cap. 92, ex Annal. Franc.

CDLXXVI. -- Imago B. V. miraculosa
Tuccoviensis, Tuccovii in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Nesciat, ignoret Eva pura malum Adami.

1. Conversio Poloniæ. — 2. Captivi. — 3. Impune
non movetur imago.

A quonam hæc imago sacratissima picta, aut Turcoviam allata sit, ipsi Poloni ignorant : quan-quam originis annum nominent millesimum qua-dringentesimum nonagesimum quintum, centura circiter annis, postquam ab idolis ad veram fidem se convertit Poloniæ regnum. Semper imaginem hanc in honore fuisse, et quidem non vulgari, ex eo constat, quod in supplicationibus deferri consueverit. Animadversum tamen est, incolas sensisse ma-num irati Numinis; quoties loco suo mota est : se-cuti sunt plerumque morbi contagiosi, quandoque et incendia. Probatum hoc est sacris magistratibus, per idoneos testes, et imago posthac loco suo mota amplius non est. Captivi apud Turcas huc vota fe-cere, et patuisse sibi portas carcerum, ruptaque vincula, testati sunt appensis ad tholum compedi-bus, postquam suæ Sospitatrici hoc in templo gratias egerunt. Plura his habet Martinus Mitonius ord. S. Benedicti, in Descriptione impressa hu-jus sanctæ imaginis, uti ad me perscripsit rev. P. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

CDLXXVII. — Imago B. V. miraculosa
de Donis, Avenione in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Virgo amanda eia penitus arcet malum.

1. S. Martha soror Magdalenæ. — 2. Monasterium
monialium. — 3. Cella S. Marthæ.

Non repeto Lazarum cum duabus sororibus, ex Ma-ximino Christi discipulo navi impositum, sine remis velisque ad portum Massiliensem appulisse : quæque scripsi de templo Massiliensi; etiam Martham Aven-ionem usque profectam, ibique et templum ædifi-casse Deiparæ et imaginem ejus posuisse, asserit antiqua traditio, scriptique Annales. Quin addunt sanctam Martham vixisse vitam monasticam, et fuisse matrem multarum virginum. Certe Thomas de Trugillo, tom. XXI *Thesaur. concion.*, in Vita sancti Jacobi affirmat, eam ecclesiam hodie esse archiepiscopalem, et vocari Dominam nostram *de Donis*; atque in ecclesiæ clauastro hodieque videri cellam sanctæ Marthæ, ex qua antiquissima et fide-lissima traditione satis refutantur illi qui, heri-nati, temere audent negare sanctam Martham, sanctam Magdalenam, sanctum Lazarum unquam in Galliam venisse, cum tamen neminem scripto-rem ostendere queant, qui unquam hoc negarit : major est traditionis auctoritas, quam ut his re-spondere debeat.

CDLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa
Sokaliensis Sokalii in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Seponatur rite a macula Gemma divina.

1. Lithuanæ conversio. — 2. Pictor bonus. —
3. Peregrinatio.

Sokaliū oppidum est Palatinatus Volmensis, duodecim Leopoli miliaribus distans. Ille in rev. Patrum Franciscanorum templo Deiparæ miraculosa imago raræ originis. Ulagislaus Jagello Magnus, dux Lithuanæ in regem Poloniæ electus, sacerisque Baptismi aquis ablatus, Lithuanæ quoque suæ fidem Christianam intulit; pictorem tunc Lithuania habuit tantæ artis, qualem pauci illis sæculis, illis-que in terris quævivissent. Serpentulus lingua materna vocabatur, receptoque baptismo Jacobus appellatus est. Is præterquam quod nihil non peritissime calamo designaret, tantæ insuper memoriæ fuit, ut seu hominem, seu effigiem quamlibet, si vel se-mel eam intuitus fuisset, etiam post multos dies summa fideederet ectypum prototypo suo simillimum. Is in aulam accitus, artique plus quam par est in-tentus, lippitudinem oculorum contraxit. Itaque re-medio usus, quod nova fides suadebat, ad Deipa-ram Czesstokoviensem, quæ tunc summis miraculis clarebat, votivam peregrinationem sibi indicit : et voti reus, recepto oculorum usu, sistit se Virgini, votum in grati animi signum concepit, depingendæ,

quam posset arte accuratissima, imaginis. Itaque eam diu multumque intuitus, domum revertitur: ubi se a suorum gratulationibus expedit, tabulam arripuit, in quam imaginis conceptam speciem docta manu conjiceret. Tentatum sane id ab eo est strenue, sed dum errores nonnisi novis erroribus emendaret, denique omnium pene, quæ in imagine observarat, oblitus est. Itaque alteram peregrinationem instituit, et multo studio pene omnes sanctæ imaginis lineas memoriæ commendavit, iterumque in Lithuaniam revertit. Sed non feliciore successu, quam nuper penicillum coloresque tractavit. Tena neophyti conscientia culpam agnovit, ubi culpa non erat: crediditque oculi ejuspiam sceleris prænam esse insolitum memoriæ cætera fidissimæ lapsus. Itaque suorum adhortatione clausis quam diligentissime artis suæ instrumentis, tertium e Lithuania in Poloniam abit. Czeskocovia, facta rite confessione sacro epulo se refecit, Virginemque inter lacrymas precatur ne artem suam sperneret, aut suorum Sokaliensium pronam pietatem. Tum ne iterum concepti prototypi speciem infida memoria perderet, quam celerrime potuit domum properavit, et importunos salutatores abominatus, recta officinam petit, in qua omne pictorium instrumentum, ut dixi, cum tabula incluserat. At vero ubi reserata porta pedem officinæ intulit, insolita primum lux hominem in admirationem rapuit: hanc auxit imago Virginis eodem ipso in asserte picta, quem reliquerat; candela quoque lucidissimæ flammæ ante imaginem ardens; hæc omnia ita illustravit, ut hominem prosterneret in terram. Tacentem, totque rerum nova raritate, territum vox insolita refecit, testata placuisse Virgini desiderium depingendæ imaginis Czeskocoviensis; hanc vero ab angelo pictam sciret, vitæ reliquum viveret, et finiret: fore miraculis celebre opus, quod angelus fecerat. Nemini fuit facilius hæc credere quam Jacobo non ignaro, et a penicillo suo, suave arte non profectam, multo minus ab alio pictore: qui sciret se iater omnes non optimum, sed unum unicuique esse, qui artem calleret: huic tamen nec parem, nec supparem. Itaque cœlestibus imperiis morem gessit, tabulam Sokalium detulit, vitamque Christiano dignam beatam morte clausit. Nemo quoque fuit, qui imaginem crederet ab alio pictore elaboratam, cum parem sibi Jacobus non haberet in tota quanta est Lithuania. Si quempiam suspicio ussit fluxisse hæc omnia Jacobum, suspicioni obstitit turba asserentium, manum tabulæ non admovisse Jacobum. Denique et mores Jacobi a fictione alieni, et secunda miracula os clausurunt obstinatis, et rem indubitam reliquere. Pontifices duo Clemens VIII et Paulus V locum privilegiis auxere. Hanc narrationem ex libro Ruthenica lingua scripto ad me misit rev. Pat. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

CDLXXIX. — Imago B. V. miraculosa Senoneusis, Senonis in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Turpem odit maculam Aqua seria nivea.

1. Metropolis Galliæ. — 2. Discipulus Christi. — 3. Civitas aurea.

Sanctus Savignianus, unus e Christi discipulis, a divo Petro Christi vicario missus in Galliam, civitatem Senonensem convertisse scribitur ad fidem, quæ tunc erat Galliæ metropolis, et *civitas aurea* vocabatur. In hac urbe Deiparæ adhuc vivæ, templum ædificavit, nec dubium, quin ejus imaginem ibi posuerit; et si opinionibus locus est, crediderim a divo Lucæ penicillo prodiisse, quæcunque illa fuit. Cur enim Lucas Deiparæ accuratissimus scriptor et pictor amantissimo condiscipulo suo Savigniano, in hac vita nunquam amplius forte videndo, non daret tabulam, Gallicis oris inferendam, e qua videri posset quæ post Christum Servatorem summe coli debeat? Nec dubium, facta ad hanc viventis Mariæ imaginem miracula: cum ad Carnotensem statuum sæculo plus uno antequam Maria nasceretur, factam, factum sit miraculum omni exceptione majus, ut dixi, in statua Carnotensi. Plura videri possunt de hac imagine apud Lyrannum in Psal. XVIII.

CDLXXX. — Imago B. V. miraculosa Ravensis societatis Jesu, Ravæ in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. En Dei Rosa, pura mali, anguem maculavit.

1. Scalæ infelices. — 2. Corona. — 3. Temeritas.

Rem miram afferro, quæ dum Sueci Poloniam invaderent, contigit, in collegio societatis Jesu, Ravensi. Breviter rem evolvo, fuse ad me perscriptam, ne nostra jactare videar. Est in collegii Ravensi templo Deiparæ effigies in altari, Immaculatæ ejus Conceptioni sacra. Ut imaginem director Suecus non curaret, corona tamen capiti statui insidens, quia ex auro erat, famem non sacram latroni excitavit, et salivam movit. Ergo per allatas a sociis scalas ascendit, non per easdem rediturus: siquidem manu nondum ad coronam usque extensa, præceps in terram delabitur, fractaque cervice nihil ultra fatus moritur. Non terruit hic casus socium, qui casum hunc casui ascribens: « Ita est, inquit, scalas descendere non debent, quibus vertigo caput gyrat, mihi nempe scalaris hæc corona debetur; » simulque non jam his scalis fisus templi laqueare ligneum alia via accedit, totoque ventre incubans asseri extenso, per apertum laqueare, brachio, inhiat coronæ: sed hiante subito laqueari, et ipse in terram delapsus, vivere desiit; nemo e circumstante latronum turba tertius esse voluit. Ita imago sacra, se suaque tuetur. Nemo, ut dixi, tertius esse voluit, nemo amplius coronam Virginis ambivit. Hæc omnibus nota, et litteris rite consignata, ad me perscripsit rev. P. Bohuslaus Aloysius Balbinus soc. Jesu.

CDLXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Pisis, Turone in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Communi a lapsu Adam Eva rite integra.

1. Pisa in scalis. — 2. Dæmon puer. — 3. B. Virgo medica.

Exstruxit sanctus Martinus, Turonensis episcopus notissimus Christiano orbi, monasterium prope Turones Deiparæ Virgini Mariæ, quod hodieque *Monasterium Majus* appellatur. Placuisse opus et operis auctorem, ipsa testatum fecit, ut quæ viro sancto sapius se visendam præbuit, et ut Sulpitii Severi verbo utar, familiariter cum eo locuta est. Fuit cum nocte quadam surgeret ex more, ut cum Fratribus Matutinas laudes decantaret, et ad templum properaret: (Vide, lector, dæmonis impotentiam, et ridiculum robur, quin et ingenium puerile.) Facturus itaque sancto male, ut quam posset maxime, pisa scalis iniecit, nempe ut vir sanctus una cum capite gulam frangeret, qui toties idem fecisset simulacris dæmonum. Et sane successit fraus puerilis: siquidem fraudis inscius Martinus, fallente primo statim vestigioolvebatur per scalas inter clamores suorum. Credebantur discerpta cum fibris ossa et elisa e corpore anima, sed ut ad finem ultimum scalarum ventum est, ossibus integris senex surrexit: nempe Deipara ipso in casu visibilis virum protexit: neve putarent invidi, periculo casum caruisse, vulnera et tumores passim per omne corpus, quotquot alii viderunt, ipse tamen præsentiore sensu cum doloribus sensit, nullius tamen hominis adhibuit manum medicam, ut quem Deipara ipsa e terra levatum erectumque, suisque sanctissimis manibus sanatum, ad propriam cellam reduxit.

Jam quis pisa posuerit, quis sceleris auctor in prælatum episcopum et sanctum, non perfunctorie quæsitum est, et proximus quisque monachorum in suspensionem vocatus, alea ultima utique in innocentissimum casura, sed ne tantum piaculum cum infamia impingeretur sanctissimæ disciplinæ monasterio, ipsa Virgo sollicitè cavit, indicavitque Martino, neminem e Fratribus sceleris conscium, multo minus reum, dæmonem solum puerilis fraudis auctorem fuisse. Historia in templo depicta est, et Virgo ea, qua apparuit forma Martino, populis occasionem dedit, ad petenda et obtinenda auxilia contra dæmonum fraudes. Hanc antiquissimam picturam se vidisse asserit Cononius in Chron. anno 400. Historiam scripsit fuse Sulpitius Severus in Vita sancti Martini.

CDLXXXII. — Imago B. Virginis miraculosa, Anastasia, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Vale, Diva mire magna, tota pure micans.

1 Templum in palatio. — 2. Templum magnum. — 3. Imperator pius.

Hujus templi mole maximi et sumptuosissimi origo fuit exigua. Gregorius Nazianzenus patriarcha, cui templorum satis non erat in urbe, in ipso suo palatio Deiparæ templum erexit, parvum quidem, sed in quo ipse perdius et pernox, quantum per negotia liceret, Deiparam solus et sine teste venerari posset; neque ita tamen parvum fuit, quin etiam orthodoxi fideles accedere possent pastorem suum, cum cætera templa pene omnia tenerentur ab hæreticis; facta hic ad Deiparæ imaginem miracula locum fecere gloriosum, multos Virgo præsentia sua recreabat, multorum morbis medebatur, multorum indigentiae succurrebat. Anastasiæ nomen templo datum, quod Gregorio prædicante in eo revixerint decreta concilii Nicæni, et vera fides respirarit. Hæc Sozomenus. Addit Metaphrastes hanc basilicam, quæ brevis et angusta fuerat, Gregorium prædixisse futuram longe majorem, quam nunc esset. Hic labor Martiani imperatoris fuit, qui audita viri sancti prædicatione, rotundam magnæ molis basilicam, atriis et porticibus cinctam, ita exædificavit, ut antiqui templi forma figuraque intacta remaneret. Porro fabricæ hujus pretium tantum fuit, ut omnia alia urbis templa superaret; secuta est Dedicatio modis quibus potuit solemnissima, et placuisse honores hos Deiparæ, ipsa sequentibus signis miraculorum grandium copia et multitudine, ut Metaphrastes loquitur, toti Orienti monstravit.

CDLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa a Principio Neapoli in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Mater Agna, Janua Dei, te puram colimus.

1. Missa S. Silvestri. — 2. Constantinus Magnus. — 3. Festum.

Sacellum Neapoli Deipara habet ab ipsis Constantini Magni temporibus; sacelli auctor et architectus fuit sanctus Silvester Papa, sumptus dedit Constantinus imperator. Opus est tumultuarium, ne imperatori sacrosanctum Missæ sacrificium differeretur. In hoc sacello sanctum Silvestrum dixisse Missam præsentem Constantino ferunt, si non quotidie, certe frequenter; visitur hodieque in eo sacello imago Deiparæ, opere musivo, ad quam ab omni antiquitate ingens populi concursus est in hodiernum usque diem. Tanti porro facit hoc sacellum urbs Neapolitana, ut in patrocinio, et a litibus forensibus, et ab omni opere servili, ritu festorum abstinetur. Porro titulum a Principio ideo auguror a sancto Silvestro datum, quod hoc forte primum stabilitæ et securæ Christianitatis sacellum fuerit in urbe Neapolitana. Petrus Stephanus, *De locis sacris Neapoli*.

CDLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa, S. Nicolai, Miræ in Oriente.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. *Aspidem necavit una Mater, alma Virgo.*

1. Colaphus. — 2. Depositio episcopi. — 3. Gratia B. Virginis.

Nota nimis est sancti Nicolai Mirensis episcopi libertas, ob quam mitram episcopalem et pallium amisit. Sedebant Patres in concilio, examinabatur Arius hæresiarcha; qui cum inter alia diceret, Jesum Christum non esse consubstantiali Patri, Nicolaus tantæ blasphemiae impatiens, de sede sua surrexit, hominem nihil tale timentem accessit, et omnibus inspectantibus, Ario blasphemo, quanto pondere potuit, colaphum impegit, quo, inquam, fortiorem non potuisset. Hinc subiti Patrum clamores; fuere quoque, qui exaggeratum Græca eloquentia factum in ipsius concilii et sancti consessus contemptum et contumeliam detorquerent. Certe Nicolaus punitus est; deponere a Patribus mitram et pallium episcopale jussus, non abnuit Nicolaus, sed Patribus paruit. Conquestus tamen identidem Virgini est, pœnam gravem ob scelus nullum sibi inflictam, semel cum solemniter Missæ sacrificium coram Deiparæ imagine celebraret, ardentius Virginem precatus est, palliumque et mitram, et cum his episcopales honores repetiit. Illa præsentem se ex imagine stitit, mitramque et pallium ab angelis allata, imposuit Nicolao, quo miraculo Patres attoniti causam Nicolai cum veneratione extulerunt, Ario depresserunt, et ejus damnationem citius absolverunt. Mirensen potuissent vocare imaginem, quia Mirensi episcopo miraculose bene fecit. Cæterum qualicunque eam nomine antiqui vocarint, primum hoc, non tamen ultimum miraculum fuisse, credendum est: quando publico exposita, populo quoque in veneratione fuit. (Petrus de Natalibus.)

CDLXXXV. — Imago B. V. miraculosa Bochnensis, Bochnæ in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo mea pura nitet sine macula Adam.*

1. Lacrymæ eruentæ. — 2. Curio incurius. — 3. Incendium innoxium.

Bochna oppidum est quinque leucis Cracovia distans: in hoc rev. Patres Dominicani habent imaginem Deiparæ, miraculis celeberrimam. Initium fuit a salsis, imo cruentis lacrymis, uti scribit R. P. Thomas Rok'zewski ord. Prædicatorum in sua Historia, quam *Scutum aureum* et *Lacrymam cruentam* vocat. Priusquam templo inferretur, Christophori Bakowski, civis perhonesti fuit in oppido Vielicensi, qui eam templo parochiali intulit, asserens multa se cœlitus per eam domi suæ obtinuisse beneficia; nolle se publicum tanto thesauro privare. Parochus tabulam non altari, ut civis optabat, imposuit, sed clavo non amplius uno neglectim proximo muro affixit: quin et paulo post civis, parochus non invito, tabulam denuo recepit, solus Marianis favoribus domi fruiturus, quando hos publici notitiæ spreverat incurius curio.

Fuit, cum oppidum, concepto igne flagraret totum, civis coram imagine sua provolutus, suam domum Virgini commendavit. Advolant amici eripiendæ flammis suppellectili intenti, spondentque operam, renuit ille, et sollicitos ad sua remisit. Flamma vicina quæque absumpsit, domus hujus ne tegulam quidem, aut ramentum ausa corripere. Gratus Virgini civis, iterum imagini majores honores decrevit, eamque rev. Patribus Dominicanis dono dedit: qui curione rustico prudentiores altari imposuere, eique a *Rosario* nomen dederunt. Placuisse Virgini sedem, miraculis testatum est, ringente curione ob cessasse lucrum. Bis lacrymas fudit: primum anno 1657, die 28 Julii, quando præter lacrymas etiam sanguinem sudavit. Adsunt testes idonei, qui se rem vidisse, juramento testati sunt. Altera vice anno 1658, 15 Mæi lacrymis hominum more salsis non contenta, sanguineas dedit; admoti tantæ novitati iudices, dum examini testium vacant, dum audiunt, ecce iterum in lacrymas sanguineas solvitur imago. Omnia idoneis iterum testibus probata, a iudicibus sacris approbata, dubiam veritatem nemini relinquunt. Hæc ad me rev. P. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

CDLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa, de Mari, Vesontione in Burgundia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva magna, Eva orta, simpliciter munda.*

1. Excensio matura. — 2. Naufragium miserorum. — 3. Imago B. V. in mari.

Hæc nobilis pictura est B. Virginis Jesulum gestantis, inter alia a nobili quodam Burgundo, canonico Bizuntino, Claudio Menefrier, ex Italia in Galliam deportata. Naves simul duæ a portu solvebant. Placuit tamen Claudio post maris aliquam jactationem, cum Marsilia in oculis esset, excensionem facere, et reliquum viæ Marsiliam usque pedibus conficere. Factum sane prudenti consilio: nam interea navis, vento undisque impar in partes disrupta est; in auxilium naufragorum submissi, præter hominum, ut mos est, etiam rerum piscationem fecerunt. Triduo integro hæc pictura jacuit in aqua marina, nullo vitio, cum tamen cætera omnia fœde destructa essent, ut ultra duo aureorum millia ipse perdidit. Postea Marsilia redux rev. Patribus Dominicanis imaginem dono dedit: qui eam summa solemnitate exceptam in ara S. Rosarii collocarunt. Hæc anno 1652 contigere. Inter ea crevit adeo populi pietas, et Deiparæ in suos liberalitas; ut parietes, quantumvis tabulis votivis vestiti, satis tamen loqui non possint. Duodecimo Januarii festum proprium imaginis sacræ celebratur singulari concursu. Ascribo carmen a poeta pio ascriptum.

*Hæc pelagi cum Virgo foret jactata procellis,
Se servavit aquis, nos tuitura solo.*

Hæc ad me de imagine perscripsit R. P. Petrus Ariment soc. Jesu.

CDLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa,
S. Maria Major, Cracoviæ in Polonia.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Mansio divina, ea claret ut pura gemma.

1. Solitudo Novitiorum. — 2. S. Franciscus Borgias. — 3. Credo, Credo, Credo.

Postquam sanctus Franciscus Borgias, generalis noster tertius, a summo Pontifice impetravit licentiam depingendi imaginem sanctæ Mariæ Majoris, fuere quam plurimi qui hanc quoque secundam depingerent. Certe negari a nemine potest, omnes imagines sanctæ Mariæ Majoris, quotquot per omnem mundum circumferuntur ab hac secunda imagine provenire. Harum una delata Cracoviam est, et in Novitiorum communi aula affixa, anno circiter 1597. Hinc grandia, sed intra privatos parietes, beneficia: quæ tamen ita celari non potuere, quin sæculares quoque quamplurimi et rescirent, et locum frequenter visitarent. Hinc sanctæ imaginis datum altare est, cum ornamentis reliquis: nullo tamen, quod sciam, Missæ sacrificio culta est. Accursus tamen in dies auctus non parum turbavit solitudinem, Novitiis amicam et debitam: cumque et ipsa sancta imago jam digna templo esset, anno 1616, non sine aliqua solemnitate illata est altari, in templo nostro ad hoc præparato. Mentionem aliquam præteritorum fecit ecclesiastes noster: et ecce concursus populi, præsertim devoti feminei sexus, cui nunquam ante visa sancta imago. Una fuit, quæ primam gratiam retulit. Tredecim omnino annis lecto affixa, pedem movere non potuit: suasu confessarii deportata ad altare, ibique sancto epulo refecta surrexit, et sola sine grallarum hominumque auxilio læta domum rediit. Domesticum est, quod sequitur. Pater quidam oratorio suo inuixus, ter dubitare cœpit, an hæc imago esset miraculosa, ter pulsari oratorium suum distincte et fortiter audivit: præ terrore ter exclamavit *Credo, Credo, Credo*: crediditque posthac semper, utique postquam compertum habuit, neminem unum in tota cubiculi sui vicinia fuisse, qui locum quocunque modo cencutere posset, ac eam maxime dubitationem, quam nullo clamore, nulla voce, nullo gestu palam fecisset, ita ut vel dæmoni innotesceret. Episcopus Cracoviensis anno 1653, votum pro peste avertenda fecit, et reum se voti stitit huic sanctæ imagini eo modo, quo sanctus Gregorius olim Romæ fecit, numerosissima supplicatione instituta. Hæc ex rev. P. Andrea Gutterer soc. Jesu qui omnibus in provincia muniis functus est, oculato teste et pietatis auctore, ad me perscripsit rev. P. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

CDLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa
de Lacuna, Carinennæ in Hispania.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Agna casta renuet edulium amari pomi.

1. Rusticus invenit fidem. — 2. Rustici in pietatem prompti. — 3. Templum.

Carinenna villa est, quam Hispani Fidelissimam vocant, ideo nominatissima quia stagnum habet vicinum quod ipsi *Lacunam* vocant. Hic Deipara Penistæ insidens pastori se spectandam præbuit, quin etiam non parum paventem benigne allocuta, templum ab eo poposcit. Tempa Virgini mille optavit, dedissetque lubens si habuisset unde templa fieri solent pecunias, et quanquam divitiis careret, dedit tamen Virgini templum, siquidem ubi Virgo disparuit, statim ad suos abiit, hisque tanta eloquentia quæ viderat audieratque exposuit, ut pii agricoltæ et pastori quamprimum fidem darent et Virgini templum decernerent in loco; neve Virgini diutius expectandum esset, templum suis sumptibus suisque manibus extruxerunt, quod in hodiernum usque diem *de Lacuna* nomen habet. Promptitudo rusticorum, non potuit non vehementer placere Deiparæ, quando tam brevi tempore nullis fatigata probationibus templum vidit in quo grates referre posset tam charis incolis. Certe et incolis et late circum accolis magno præsidio est quia miraculorum copia celebre est: tanti est simplicibus quos Virgo mittit habere fidem. Cur autem Virgo plerumque simplices mittat ad sua negotia tractanda, ut ex indicibus suo loco in fine operis patebit, inquirere non instituo, quia ad me pertinere non existimo.

CDLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa in
Arenis, Cracoviæ in Polonia.

PROG. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Repleta vi amoris una age munda micat.

1. Sepulcrum sub dio. — 2. Incendium innoxium. — 3. Cantus angelorum.

Pieta hæc Deiparæ imago est extra cœnobium, quod in Arenis RR. PP. Carmelitæ habent, qua Cracoviam respicit: pinxitque eam ante sesqui sæculum pius ejusdem instituti religiosus; sæpe eam, dum viveret, flexo genu salutavit, moriturus petiit et obtinuit, sub dio ad hanc suam imaginem sepeliri. Prostabat deinde publico sancta imago, sed neglecta, nemine uno invento, qui singulari pietate coleret, dum anno 1512, septena e cælo lumina nocturno tempore illustrarent; monitus ab excubitoribus magistratus, legum diligentia perscrutati veritatem, fidem populo fecere, honores huic sanctæ imagini e cælo decerni: velle quoque ipsam Virginem hic coli testabantur, qui inter primos huc deportati sunt, agri, appensisque miseriæ suæ notis, rediere salvi, gratiarum novarum præcones. Nec intra vulgus pietas stetit: adfuere frequentes proceres, et ipsa regina vidua olim Sigismundi Magni conjux, quæ donis regis plebeiorum liberalitatem cumulavit; jam muro novo imago cincta erat, formamque si non sacelli, certe sacrarii habebat, cum anno 1587 militari sive injuria, sive incuria, cœnobium cum templo in cineres abiit,

nulla templi cœnobijque parte superstitē, si sacramentum hoc Deiparæ excipias : quod cum omnium admiratione a flammis intactum mansit. Fuit, cum sacrilegus quispiam thesauros auferret, qui sanctam iconem ornabant, cadens e manu malleus, vultum Virginis abstracto colore reddidit nonnihil invenustam ; refeci a pictoribus renuit imago, testem maculam illatæ injuriæ in hodiernum usque diem non erubescens : unus pictorum cæteris pervicacior, quia sapius admoto penicillo iconi molestus fuit, brachii stupore pœnas dedit. Percussus miraculo, picturas vovit per omne templum sine mercede se facturum, et brachii sanitatem pro mercede habuit, nec ausus est credere, hæc casu facta esse. Auditus nonnunquam fertur cœlestium geniorum cantus, sæpiusque visi micare septem illi cœlestes ignes. Magni ponderis anathemata, ex auro argentoque appensa, arguunt frequentia Deiparæ beneficia ; unum præ cæteris rarum est. Anno 1654 sanctorum apostolorum Simonis et Judæ festo die, facies Matris Filii in pallorem primum abiit : deinde in fuscum colorem sensim mutata, dum ex fusco nigerrima utriusque facies appareret. Hæc ante meridiem eo tempore, dum divinum sacrificium offerretur, contingere ; vidit hoc tota pene Cracovia : sub meridiem abiit sensim nigredo, et demum natus faciebus color rediit. R. P. Urb. Ubal. soc. Jesu.

CDXC. — Imago B. V. miraculosa Hildeshemiensis, Hildeshemii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Jam eam mire ornat dum sine culpa regnat.*

1. Venatio pia. — 2. Imago immobilis. — 3. Monasterium.

Ludovicus Pius imp., post 27 annos imperii pie obiit insignis pietate in Deiparam, cui, ut ait Cranzius, lib. II, cap. 26, ita addictus fuit, ut ne venatum quidem proficisceretur, nisi sanctam imaginem Deiparæ secum deferret, ut coram illa in media solitudine suas funderet preces, quæ devotio, ut ait Cranzius, dedit occasionem foundationis augustissimi templi et monasterii Hildeshemiensis in honorem Deiparæ erecti. Quippe devotus ac vere religiosus imperator cum solito more media in silva coram beatæ Virginis imagine et reliquiis ejus, preces fudisset, consensu equo in urbem rediit ad palatium : rediit quoque et capellanus, sed festinatione ipsa, aut incuria premente, oblitus imaginis : quam postridie reversus requirens, imo et inveniēns, levare tamen, aut auferre nulla vi potuit : qua de re imperatorem monens, admiratione complevit, sed Ludovicum sequenti nocte monuit revelatio divina, ut eo loco in Deiparæ honorem templum ædificaret, ubi imago constiterat. Fecit hoc Ludovicus, et imaginem sacram templo honoravit, quin etiam monasterio ditissimo. De miraculis ne dubita, quamquam Cranzius metrop. lib. I, cap. 10, et lib. II, cap. 26, nihil dicat.

CDXCI. — Imago B. V. miraculosa Lerayscensis, Lerayscii in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Arcam Agni mansueti alte puram video.*

1. Parochus scandalosus. — 2. Miracula plurima. — 3. Mors parochi infelix.

Lerayscum oppidum Jaroslavia distat leucis quinque ; civem olim aluit Thomam Michaeliz. Is quoties in silvas lignatum abiit, non ille aut manum securi aut securum arbori admovit sine precibus, quibus labores suos Deiparæ initiaret. Anno 1590, dum ipsa in silva globulos precatorios volveret, lucem primum insolitam, distincta deinde luminaria aliquot conspicatus, divinumque aliquid subesse ratus, locum venerabundus accedit, videtque stantem cum Josepho Deiparam humana specie augustiorem, ut sciret esse cœlestem. Illa Thomam tacentem allocuta, hunc se locum elegisse ait ; hic se propitiæ fore certumque peccatoribus refugium, denique ad magistratum de latere legatum mittit, templumque postulat : multa Thomæ obstabant, quominus Deiparæ morem gereret, et plura obstitissent, si, quas scribo, historias legisset. Templum magistratus, ignobilitas suorum natalium, denique insolita et forte falsa apparitio, hominem non parum turbabant. Redit tamen postridie, eadem videt auditque, jamque non dubius de voluntate Virginis, incertus tamen de eventu, optasset alteri hanc spartam ; sed nec ego hominem damno, non ignarum, qua injuriarum pluvia doctus mundus perpluere soleat eos, quos videt in favorem Virginis afferre nova. Qui inde lucrum expectant, tamdiu probant, dum luero potiantur ; cæteri, qui ad expensas vocantur, etiam adversantur, omnes novitatem, et quidem sub piis titulis, abominantur, si ferrum et vincula et exilia absint. Ito nunc sodes et Mariæ cultum novis (licet ab Ecclesia approbatis) modis promove. Vide imaginem Eberhardo Clusanam, mecum senti et tace. Inde non miror Thomam tunc non quidem incredulum, sollicitum tamen, tertio locum eundem accessisse : ubi eum Deipara cum Josepho etiam tertio præstolabatur, et sic alloquebatur : « Metuis invidiam, Thoma ? Non eam effugies. Vereris supplicium ? Et hoc te manet. Reformidas carceres ? Ut scias te a me adjutum, » simul omnem templi futuri molem ostendit, signatque duodecim altarium loca. Ipsos denique Patres sancti Francisci de Observantia templi custodes deligit, iterum certissimam opem promittens non incolis modo, sed et accolis quoque, quin et unde venturis peregrinis. Jam seipso major Thomas proconsulem nonagenario majorem Georgium Strikovium adit, remque, uti a Deipara accepit, exponit. Is per suos quamprimum crucifixi Christi effigiem ipso in vestigio Virginis locat. Hactenus se proconsulis pietas extendit. Cæteris fabulam dixisse creditus est Thomas. Interea cessantibus hominibus, pecudes officium fecere, identidem cum præterirent

locum, in genua adorantium ritu lapsæ, sed et lumina pluribus passim visa, et auditæ campanæ.

His denique populus accitus, salutata in loco Deipara, frequenter ibat redibatque, ringente Alberto Visegrot parochio Lerayscensi, lucris suis plus quam debebat intento. Turpe fuit, parochum: consensu equo peregrinantium ordines intentatis verberibus dispergere, relictosque fugientium scipiones igne cremare. Scandalo proximum fuit, Thomam in jus trahere, apud iudices efficere, ut in carceres et vincula compingeretur. Dum hæc spirans minarum parochus in discipulum Domine Thomam agit, adest clienti suo Virgo, carcerem illustrat, vincula solvit, et vulnera verberibus inflicta sanat. Eodem tempore parochus febri corripitur, quam Itali *sancti Antonii ignem* vocant; brevibus periodis absoluta, dedit cadaver carbone nigrius. Hoc habet, utinam ad multorum nostri temporis exemplum, qui obsequium se præstare Deo existimant, quando Marianis progressibus, magnis nisibus obstant, et se denique viros credunt, quando cum gigantibus cælum oppugnant.

Mors parochi insolita nonagenarium proconsulem terruit. Thomam exemptum carcere ingenti munere mactat, quatuor Polonicis (duobus Germanicis) florenis, seu duodecim Julis Romanis. Is pecuniam hanc in templi fundamenta abiecit. Interea Caspar Gotukovius vices proconsulis senis obiens, et ipse clavam ferream Thomæ intemat: sed obrigescente brachio, voto dandæ stipis facto sanatus est. Hæc suffecerunt, ut successor parochi, vir bonus, conatibus Thomæ faveret. Itaque hic episcopum Præmislaviensem, ille regem Sigismundum III adit: locum obtinent, in quo impensis Lucæ de Brinopalischii strueretur Deiparæ templum, et sancti Francisci Fratribus de Observantia daretur. Sapiuit parochus: nam coram frequentissimo populo sermonis thema accepit illa verba Christi: *Confiteor tibi, Pater, quia hæc abscondisti a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis.* (Matth. II, 23.)

Imaginem Deiparæ ab Erasmo quodam sacerdote notæ virtutis pictam, templo cum solemnitate inivit anno 1592. Inter prima miracula fuit oculorum restitutio sacerdoti pio facta, postquam strophilolum tactu imaginis sacrum oculis admovit. Alterum est, quando muta puella in has repente voces erupit: *Ave Maria.* Uladislans IV rex, Turcas voto huc facto vicit, et victoriæ signa hic posuit anno 1642. Cætera quis memoret? nemini enim fiduciam huc ferenti, sive incola sit, sive accola, sive civis, sive peregrinus, deest Virgo: quandiu sunt, qui non cessant orare, tandiu illa non cessat exaudire. Hæc ad me perscripsit R. P. Urbanus Ubaldini, societatis Jesu.

CDXCII. — Imago B. V. miraculosa de Bello Monte, Belmonti in Lotaringia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena: Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemuit Adam, ea non, pura maculæ risit.*

1. Puella Aurelianensis. — 2. Femina militaris. — 3. S. Michael instructor.

Nunquam Gallia in majore periculo fuit quam tempore Caroli VII, quo Angliæ rex majorem Gallia partem subegit cum ipsa urbe Parisiensi penè tota. Actum de regno erat, nisi beata Virgo manum juveni regi porrexisset. Joanna, virgo rustica, pascentis pecoribus intenta, ubi vel pecora, vel domum deseruit, alibi quam in hoc templo nec quæri debebat, nec inveniri poterat, ita velut in sinu Deiparæ ab infantia educata. De antiquitate templi hujus atque origine nihil ad me perscriptum est, nec potuit: dudum enim est, quod cultu solemniter caruerit; quid enim aedícula inter Vallicolorem et Domprenium sita multum acciret accolæ, quando nemo forte in vivis erat, qui beneficium a Deipara accepisset? Utut de origine sit, certe summus in hanc diem a Joanna honor templo huic obvenit.

Delectus enim a Deipara ad res maximas, et orbi non auditas, archangelus Michael, operatricem earum Joannam in hoc Deiparæ sacello quæsit, invenit, salutavit, et cælorum Regina imperia exposuit, modumque ea exsequendi docuit: « Virgo es, inquebat; exinde oportet te virili habitu vestiri, agitare equos, tegi galea, ferro indui, et gladios manu tractare; volo, ut non tantum militis, sed et ducis officium facias, urbes Gallia hostibus eripias, Anglos denique e Gallia exturbes, et regno regem, regique regnum restituas. Obsequentur milites, parebunt duces: si Deus pro te, quis contra te? » Fecit imperata angeli Joanna, et invenit promissa e cælo auxilia: nempe qui obtemperant, inveniunt Deum veracem: Quanta porro audacia, quamque tremenda fortitudine omnia perfecit, non describo: ad auctores rerum Gallicarum remitto lectorem.

Huc pertinet, omnem Gallia fortunam tunc abjectissimam atque profligatissimam in hoc Deiparæ templo resurrexisse. Quod etsi inter miracula nec olim, nec nunc numerent Angli: Galli tamen, et cum Gallis Europa universa inter miracula hactenus est admirata. Certe cultus Deiparæ hoc in loco augmentum accepit etiam a Lotharingis: hodieque ob beneficia miraculosa apud totam Lotharingiam in pretio est. Hæc R. Pater Franciscus Poiræus, soc. Jesu., tom. III *Trip. Coron.*, c. 7, 82

CDXCIII. — Imago B. V. miraculosa de Oleo, Bivonæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena: Dominus tecum.*

ANAGR. *Rosam age, vidi a macula perenni tutam.*

1. Fontes olei. — 2. Figura crucis. — 3. Chronologia.

Nascituræ misericordiæ divinæ prodromus fuit prodigiosus olei fons, trans Tiberim Romæ integro die scaturiens, et eo quidem die, quo Deus homo

natus est vicesimo quinto Decembris. Ita habet antiquissima et unanims Christianorum traditio, quam elidere chronologi tentarunt: postquam autem in tabulis antiquis duo consules reperti sunt, quos reliquæ tabulæ omiserunt, deprehensum est errasse chronologos, non Christianos. Tanti est chronologiam accommodare traditioni, in qua veteris historiæ fundamenta sunt. Misericordiam, inquam, Filii portendit fons olei. Matris misericordiam apud Bivonenses alius fons olei portendit, unde spei suæ tesseram habent, imo tesseras, nam uno non contenta, plures olei fontes scaturire fecit, mirum sane! et nescio, an ulla in orbis parte tanto portento Deipara spem faciat gratiarum. Ad jactum lapidis hi fontes sunt a templo dissiti; et hieme quidem, ut torrentes solent, parcius currunt, at vero ubi ad menses æstivos annus vergit, quasi laxatis habenis cursu cum cæteris rivulis certant. Oleum est, non aqua, nisi balsamum dicere malis, propter excellentem odorem, quem oleum hoc ad balsami cuiusvis invidiam spargit; vestem si intinxeris, servabit diu receptum odorem: quin ipsi lapides ex alveo extracti sine hoc nobili odore non sunt. Atque ut oleum, non aquam esse scias, maculam retinet, quidquid oleum recipit: neque ullis lotionibus tela linea aut pannus e lana eas deseret; idem de ligno et lapide intellexi.

Cæterum an ardeat quoque, an cibis junctum olei vicem faciat, ut affirmare non audeo, quia ad me perscriptum non est, ita negare non volo. Illud, quod additum in litteris est, omnem admirationem superat: guttam olei si ex alto dejicias, quocunque cadet, semper crucis formam macula faciet. Quisquis hoc non miraculo, sed naturæ ascribere voluerit, ab eo causas requiro, cur inter omnes liquor hic solus Bivonensis hoc privilegium a natura acceperit. Quorum qualitates et occultas et innominatas velut disputantium consueta effugia rejicio, et dum nominata hujus olei qualitas ritu vere philosophico adducatur et nominetur, pace contradicentium inter miracula saltem naturæ repono; et quia natura nil facit frustra, credam interea cum Bivonensibus, fuisse quoque causas, cur tantum portentum in Virginis honorem hic loci constitueret: quando nec ipse Deus quidquam frustra egisse creditus sit etiam a veri Numinis ignaris.

Hinc mirari desino, tantum ex omni Sicilia ad Bivonensem Deiparam accursum; vis magna portentosius etiam in morbos olei per omnem insulam distrahitur: et vix quisquam peregrinorum ex Italia et Sardinia (nam et inde veniunt) locum visit, qui secum non auferat oleum, quod amicis in patriam redux ferat. Et vero hoc signum tantum gratiarum est; quantæ porro, quamque insignes ipsæ gratiæ sint, quas Virgo ad hanc statuam inter suos spargit, lector ex hoc signo colligat; et ex tabularum numero, qui ingens esse scribitur, parietes templi decore ad gloriam Virginis vestiti. R. P. Placidus

Planza Rec. coll. Bricconensis soc. Jesu hæc ad me perscripsit.

CDXCIV. — Imago B. V. miraculosa de Code, Toralvæ in Navarra.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Atram pomi luem nescit Agna vera Diva.

1. Lintea oleata. — 2. Translatio captivi. — 3. Ex nobili eremita.

Prope urbem Toralvam, in magna celebritate est simulacrum Virginis Deiparæ, quam *de Code* vocant, confluentibus in ejus templum magno numero, voti et religionis causa, non Navarris modo in quorum ditio est, sed finitimis etiam Castellanis. Ab anno 1523 aucta magnis incrementis celebritas est; eo namque tempore, cum latronum turba, duce Joanne Lupo notissimæ audaciæ homine, munitum castrum in prærupto monte, cui nomen *Puni castro*, occupasset, atque inde maximis finitimorum damnis excursions faceret, contigit ut hominem in via captum in castrum latrones deferrent, constrictumque compedibus recluderent. Ille per noctem fuis enixe precibus salutem suam beatæ Virgini *de Code* commendavit; nec mora paululum post preces obdormiscens, ante fores templi, ita ut erat vinculis constrictus, alto sopitus somno repertus est. Vinculis exemptus a Toralvensibus pastoribus liberatrici suæ Virgini ante aram vincula appendit, auxitque religionis famam. Septimo post anno Joannes Merinus vir nobilis vitam eremiticam instituit, ac mutato nomine Joannes Codensis dici voluit. Is panniculos oleo lampadis ante sanctam iconem ardentis intinxit, populoque passim distribuit; hi agris cum invocatione Virginis Codensis appliciti, supra medicamentorum vires profuerunt: vide, quam ingeniosa sit pietas erga Virginem. Hæc ad me rev. P. Martinus Lecava provincialis soc. Jesu.

CDXCV. — Imago B. V. miraculosa Changchevana, Changeu in regno Sinensi.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Tecta auro, en Gemma divina pura malis.

1. Imago Lauretana. — 2. Pia piis ascribenda. — 3. Beatus P. F. Odericus.

In regno Sinensi, in urbe Changeu, intra mœnia sculpta lapides non pauci crucis salutiferæ signum referunt. Nonnulli etiam Dei Genitricis imaginem quam cœlestes genii genibus flexis honorant, nec multum icones hæc a Lauretana Deipara abludunt, nam et lampades pendulæ duæ cum suis lucernis non desunt, et alia, quæ Lauretanæ similem efficere possunt, quam diligentissime artifex posuit.

Quæ imagines, quamvis a R. P. Martino Martini societatis Jesu, in suo Atlante sinensi miraculis non celebrentur; spes tamen est, propediem Christianos data licentia in publicum prodituros, fidemque testaturos; quod ubi factum fuerit, imagines hæc cultum suum

accipient, utique non sine miraculis quod ego ex ore R. P. Martini ipse accepi. Caterum quis hos lapides posuerit, non facile invenias. Qui putant, Marum Polum Venetum eos posuisse, in hoc errant primo, quod homo hic secularis, fidei curam vel exiguum, vel nullam habuit, sola curiositate in illas terras inductus. Adhæc homini opus erat favore, aut certe maximi alicujus magistratus, tam ad faciendas has imagines, quam ad perfringendos muros, ut iis insererentur : tantæ potentie Marcus Bolus nec tantarum divitiarum fuit, cum Sinas pertransiret. Si mea sententia exquiratur, credo rev. Patrem Fratrem Odericum ordinis sancti Francisci has imagines procurasse : nam et regi Sinensi cum suis charissimum fuisse, et plurimos Christianos fecisse, legimus in Vita ipsius apud Bolandum.

CDXCVI. — Imago B. V. miraculosa Iraxanensis, Iraxani in Navarra

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Jam celsa Virgo mea niteat, pura munda.

1. Præda B. Virgini sacra. — 2. Catena urbis. — 3. Rex pius.

Iraxanense Benedictinorum Patrum monasterium prope urbem Stellam situm est, beatæ Virginis statua miraculosa clarum : quam Sanctius Pompeionensium rex (eo titulo prisci Navarrae reges utebantur) ab initio regni sui, quod in annum salutis nongentesimum quintum incidit, per castra sua circumtulisse in bellis contra Saracenos gestis, constans fama est, liquetque ex tabulis Sanctii regis cognomento Majoris, tertii ejus nepotis, tritavum ipsius Sanctium regem, quo die castrum sancti Stephani sex milliaribus hinc distans expugnavit, in hoc templo ante aram beatæ Virginis voto se obstrinxisse, quidquid ea expeditione captum de Saracenis esset, in spoliis Virginis cessurum : statimque ab implorata ejus ope, instructa acie castrum oppugnasse et expugnasse. Centum et quadraginta circiter annos ex donatione regia castrum sancti Stephani, septemque subjectos pagos Iraxanenses monachi possederunt : donec cum Garsia rege Sanctii Majoris filio permutationem aliquam instituerunt. Exstant regia diplomata magno numero donationum factarum Deiparæ Iraxanensi. Sanctius rex, cognomento Fortis, ornavit templum monumento victoriæ suæ ad navas Tolosanas partem : exstatque hodie catenula ante aram Virginis appensa, ejus catenæ ectypum, quam ipse prætorio obtensam perrupit. Non novum est Hispaniæ et Navarrae regibus, captarum civitatum catenas appendere sanctis : pendet etiamnum catena urbis Tunetanæ, quam Carolus V expugnator, Romam misit ad sanctum Petrum.

CDXCVII. — Imago B. V. miraculosa Capocavana, Capocavanæ in regno Peru.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Aqua Eva paritura Deum, nesciit malum.

1. Lusus conversus. — 2. Annulus felix. — 3. Epistola ad beatam Virginem.

Capocavana oppidum est fortunatissimum in insula quadam regni Peruviani. Hic templum Deiparæ est miraculis celeberrimum, ejus origo hæc est : Franciscus Titius Indus, Deiparæ devotissimus, statuam sculpsit Deiparæ emendam, ut opinabatur, a nova confraternitate beatæ Virginis, in famis remedium, qua tunc premebatur tota insula, sed nemini statua placuit, quam fecerat statuarius non bonus, homo non malus ; sculptor eam ad cœnobium sancti Francisci deportavit, atque aliquandiu ibidem reliquit. Observatus in loco est non raro splendor cœlestis, rescivit hoc prætor, et miraculosam fore auguratus, quam primum sanctam statuam jussit collocari in templo parochiali. Item, anno 1588, adfuere, qui poscerent a Deipara gratias, nec defuit, quæ daret gratias, Maria.

Cæterum in statua ipsa primum pene miraculum apparuit : imposita Jesulo corona Matris faciem tangebatur ; jussus nescio quis sculptor per artem corrigere hunc errorem ; sed mane facto cum manus esset admovenda sacro ligno ipse Jesulus inventus est tantumdem recessisse, quantum optabatur. De milite res prorsus inaudita : is alexæ ludo usque ad annulum digito suo insertum, omnino omnia perdidit : hunc ad templum Deiparæ portavit ejus digito inserendum ; vetuit hoc statuæ sculptor, qui digitos omnes eodem ligno, non divisos, figuraverat ; digiti tamen propter poenitentis lacrymas miraculose fissi et sejuncti, locum annulo dederunt. Nobilis Indus æger sanitatem petiit, missa epistola, quam amicus statuæ sacræ digitis inseruit, altera die, reperta epistola est aperto sigillo et explicata ; ne fraus intervenisse dici posset, absens æger statim convaleuit : et insuper per visum monitus est, ut sanctum locum ipse accederet. Fuit qui vultum Virginis judicaret vetulæ quam Virgini similiorem ; alius, qui homicidium mente perpetrarat : uterque quoties statuam sacram intuitus est, magnos dolores capitis passus est. Fur nocturnus cum gemmas collo appensas diriperet, vidit moveri sanctam statuam, et fulgura per templum spargere. Euclio omnibus membris captus, et huc deportatus, post pietatem novendialem salvus sanusque abiit, et torquem aureum in grati animi signum Deiparæ dono dedit. Domum redux, gratulantibus amicis sanitatem receptam, Sanitatem quidem, inquit, habeo ego, sed illa habet torquem aureum ; simul ac dixit, iterum membris omnibus captus est, ut ante ; neve injuriam sibi factam a Virgine criminaretur, torquem suum ante pedes suos jacentem vidit. I nunc, et dona tua Virgini exprobra, bonorum nostrorum non eget Domina.

Quidam aliunde venit huc æger : nec tamen novendiali oratione sanitatem reportavit ; reversus domum, sanitatem Deiparæ per litteras petiit et

obtinit. Mulier mulo vecta, per altissimi montis præcipitium una cum bestia in subjectam vallem decidit, plus uno stadio devoluta: implorata Deiparæ ope in plana devenit, et iter suum felicissime prosecuta est, nihil omnino læsa. Indus in offi ina ferraria malleo astitit, qui mille et amplius librarum ingens ferrum eadebat, cecidit infra malleum et incudem Indus, jamque malleus ictum minabatur; sed contra omnem rotarum et aquæ vim in alto retentus est, dum homo ab incude removeretur. Pastor quidam camelorum, ad baptismum admissus non est, quod orationes, quæ fidei articulos continent, adhuc nesciret: una e bestiis mane audiente pastore quotidie recitavit distincte orationes illas: ita pastor a bestia doctus, baptismo initiatus est, et veritatem hujus miraculi vita et moribus Christianis probavit.

Pagi unius incolæ hoc loco pro impetranda pluvia sanctissimum sacrificium Missæ celebrari fecere, obtinueruntque pluviam: quæ tamen solius pagi illius agros perpluit: ad hoc miraculum alius quoque pagus idem per sanctissimum Missæ sacrificium petiit, idem obtinuit: semel ipsa sancta statua, pro pluvia impetranda, circumportata per agros, pluviam dedit abundantissimam, durante supplicatione, omnibus madore diffluentibus, sancta statua, licet sine ullo tegmine, intacta, et nec unica guttula aquæ malefacta. Mercator omne lucrum divisit cum beata Virgine Capocaviana, ex eo argento conficit machinam in forma lampadis sex millium librarum, artificii pro opera dedit triginta millia aureorum dublonum: ingentis artificii est: habet trecenta sexaginta quinque brachiola pro candelabris et cereis, qui cum in festis omnes accenduntur, miro splendore recreant: notandum quoque, machinam hanc esse tam magnam, ut intra ejus ambitum feria quinta Cœnæ Domini, et Missa solemnibus cum ministris celebratur, et omnes illius diei cæremoniæ perficiantur.

Statua ad hanc formam facta, positaque in urbe Limensi, in sacello ligneo diu stetit sine singulari honore, et prope deserta. Fuit, qui tectum sacelli ligneum amoveret, et statuam faceret stare sub dio. Cœpit sancta statua sudare, e quo sudore intra duas horas duo calices sunt repleti; sudore hoc quamplurimi ægri curati. Templum, in quo hodie hæc sancta statua colitur, olim idolorum fuit: præ omnibus tamen Sol ibi colebatur ritu, quem nunquam legi: oraturi priusquam ad simulacrum Solis accederent, propere seclera sua et peccata confiteri cgebantur: nec defuit pœnitentia, siquidem pro meritis Papa ille manus et tergum pœnitentis et sic confessi, lapide percussit, jussitque ad tempus abstinere sale, pipere, carne: tum enim vero ita expiatus, ad orandum numen admittebatur. Curam templi et statuæ tam miraculosæ hodie habent rever. Patres Augustiniani.

Hæc rever. P. Hippolytus Marracius, e congreg. Clericorum Regularium Matris Dei; hanc historiam

Romæ impressit anno 1656, ex pluribus auctoribus quos citat. Vir mihi amicissimus, qui plures libros doctos et bene materiatis ad honorem Deiparæ scripsit et impressit, et multa pro honore beatæ Virginis tulit.

CDXCVIII. — Imago B. V. miraculosa De Usa, Planchæ in regno Navarræ.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Pernicies, aut malum Adam, ignorat Eva.

1. Columba. — 2. Urbs ædificata. — 3. Cor regis.

Erga sacram imaginem Deiparæ de Usa (seu de Columba) non minor hodie celebritas est, quam eo tempore fuit, quo reperta est. Erat is locus, ubi hodie situm est templum ad honorem ejus ædificatum, desertus et confragosus: quo cum pastor gregem deduxisset, non sine admiratione notavit columbam, frequentissimo volatu in exesæ rupis specum se abdere, egressamque sæpius, eundem in locum revolare. Baculo atque lapidibus columbam pluries abs errere conatus, cum frustra omnia tentaret, majus aliquid suspicatus est. Itaque superata loci asperitate in specum irrepsit, sacramque imaginem reperit, ad cujus pedes columba immota atque imperterrita stabat; miratus columbæ indicium, ac loci numen veneratus pastor, in proximum oppidum (quod S. Mariæ Planchæ vocatur) regressus, rem incolis nuntiat. Illi actutum in supplicationem coacti, ad specum deveniunt, sacramque imaginem, et coram ea astantem columbam inveniunt, et quia arbitrati sunt, eam sibi sedem elegisse Deiparam, excisis ferro rupibus, areaque æquata templum exstruunt, quod postea regum munificentia amplum et magnificentum evasit.

Mox religione loci illecti, deserto oppido suo (cujus ruinæ ad tertium milliarium hodie conspiciuntur) in rupem, quanquam omni ex parte præruptam commigrant, novumque oppidum conduunt, cui S. Mariæ de Usa (seu Columba) nomen dedere, ipsa voce causam conditi oppidi attestante. Templum Navarræ reges tum ob sanctimoniam loci et miraculorum frequentiam, tum quia ab ipsa usque Italia religionis causa a multis frequentatur, magnis muneribus auxere, oppidanosque multis immunitatibus donarunt. Caroli II regis cor theca inclusum in templo conspicitur: quod ipse devoti erga Deiparam animi documentum testamento legavit. Filius quoque, Carolus III, paternæ pietatis hæres, quamplurima argentea vasa, quæ hodieque videntur, templo donavit. Hæc ad me rev. P. Martinus de Lecava, provinc. soc. Jesu.

CDXCIX. — Imago B. V. miraculosa regia, in monte Badonico in Anglia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Luem duri pomi nescit vera Agna amata.

1. Rex fortis. — 2. Statuæ sacræ cultus. — 3. Prælium mirabile.

Locum, in quo fuit honorata hæc sacra Deiparæ

imago, nominare non possum: quia rabies hæretica omnia sacra sustulit. Regiam imaginem voco (quanquam forte alio nomine sit appellata), quia eam rex Arturus suis armis insuerat in obsidione montis Badonici, et nongentos hostium solus adorsus incredibili caede profligavit, ut habet Wilhelmus Malmesburiensis, lib. 1, cap. 1, *De gestis regum Angliæ*. Idem rex aliam Deiparæ habuit imaginem, de qua postea. Imaginem hanc templo alicui illatum, et publico utilem fuisse, non dubito: quæ tam inaudito portento cæteris miraculis viam stravit, plura tamen non habeo dicere.

D. — Imago B. V. miraculosa de Ascensu, Stellæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea sit munda, ac pariat Virgo Emmanuel.*

1. Stellæ volantes. — 2. Cantus angelicus. — 3. Urbs Stella.

In urbe Stella templum est dicatum beatæ Vir-

gini, quod de *Ascensu* nominant, seu de *Pui*, nam id sonat hæc antiquissima vox Hispanica. Situm est in colle edito urbi imminenti, ubi sanctæ Deiparæ Virginis simulacrum magna populi frequentia ac religione colitur, claretque miraculis. Fama tradit constantissima hanc statuam inventam esse, quo tempore Sanctius, Ramirii filius, Navarræ et Aragoniæ rex, cum Alphonso Castellæ rege obsidionem Toletanæ urbis auxiliariis copiis urgebat. Pastores e vicino oppido Abarzuza, indicio circumvolantium per plures noctes stellarum et angelici concentus perculti, Lizarræ incolas monent. Hi purgato colle, a sensibus hactenus obsito, et inaccessu, abditam in specu hanc sanctam statuam reppererunt. Pervulgata Toletum usque fama, Sanctius rex, finito bello, in honorem Deiparæ Stellam urbem amplam et magnificam ædificavit, multisque privilegiis in honorem Deiparæ cives honoravit, urbi Stellæ nomen indidit. Hæc ad me Rev. P. Josephus Moretus soc. Jesu, Pampelona.

CENTURIA VI.

DI. — Imago B. V. miraculosa de Clypeo, Londini in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nesciunt luem Adam, ergo anima pura.*

1. Imago B. V. in Clypeo. — 2. Vires ex aspectu imaginis. — 3. Honor benefactori debetur.

Rex Angliæ Arturus, Deiparæ devotissimus, præter illam beatæ Virginis imaginem, quam vestibus insutam gestabat, aliam habuit, in parte interiore clypei sui depictam. Clypeum hunc præferri agminibus voluit, cum in prælium ibant phalanges. Clypei vice fuit ipsa Virgo, quæ legiones miraculose plerumque defendit, ipse rex clypei gestator plerumque fuit, et inter primos: labore prælii fessum clypeum suum inspexit et vires recepit. Hanc quoque sanctam imaginem alicubi in templo expositam nequidquam dubito; credunt hoc, quotquot Arturum non ingratum faciunt: cur enim publici honores negarent ei, quæ publicis in præliis toties astitit, profuit? Londini expositam fuisse opinari libet: ne multum a rege abesset, neque enim locum alium lego apud Jacobum Philippum Bergomatem, anno Christi Servatoris nostri 489.

DII. — Imago B. V. miraculosa de Sacratio, Pampelone in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adami maculam perjusta Eva non gerit.*

1. Regum unctio. — 2. Remedium necessitatis. — 3. Fiducia populi.

In urbe Pampelona, quæ totius regni caput est, insignis est et religio, et populi frequentia erga imaginem Deiparæ Assumptæ, quæ de *Sacrario* nomen habet, in templo magnifico et vasto, cujus curam habent canonici Regulares sancti Augustini.

In hoc templo consueverunt inungi et inaugurari reges Navarræ, qui magnis donis et censibus templum dotarunt et ditarunt, vel ideo etiam, quia regibus pro sepultura est. In maximis quibusque populi necessitatibus hæc Deiparæ imago publica supplicatione per urbem circumfertur, et salutaris imprimis habetur contra imminentes grandinis tempestates. Quod frequentissimis experimentis compertum est; nam si nimbo imminente in publicum proferatur, actutum cernere est, quasi spiculo perfundi nubes, nimbusque dissipari. Atque jam beatæ Virginis tutelam instar perpetui miraculi celebrat populus: sive fiducia devotæ plebis miraculi causa sit, sive miraculum frequentius repetitum augeat fiduciam, mutua, ut aiunt, causalitate. Hæc ad me R. P. Martinus de Lecava, provincialis soc. Jesu.

DIII. — Imago B. V. miraculosa Mexicana, Mexici in regno Mexicano.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Diva en pure micat, aula gemmis ornata.*

1. Flores miraculosi. — 2. Imago non manu facta. — 3. Pallium in altari.

Auriferi regni metropolis est urbs Mexicana. Ex hac urbe Indus quispiam Christianus, cujus nomen ad me non pervenit, in villam abiit suburbanam via aspera et saxosa. Vix stadium ab urbe progressus, obviam habet commendabilis formæ virginem quæ eum redire in urbem jussit, et archiepiscopo nuntiare, velle cœli Reginam eo in vestigio sibi templum exstrui. Simul hoc dicto, viam aliam ingressa videri desiit; species tanto imperio digna (ut cætera abessent) coegit Indum relegere viam, et archiepiscopo visa auditaque nuntiare. Sed quis Indo crederet sive ludenti, sive deluso, sive deci-

pianti, sive decepto? Itaque et ipse Indus ad sobrietatem sapiens, dixisse contentus, ad negotium paulisper intermissum se in villam contulit, sed eodem iterum vestigio in Virginem incidit, non minus iucundam facilemque ut ante, nisi quod acerbius, templum non jam suadebat, sed intentatis minis etiam imperabat.

Fecit Indus, neglecta villa, officium, et verbis jam non suis, sed obviæ Virginis, et jam his ipsos ante oculos disparentis, quod nuper nuntiavit, nunc denuntiavit: « Sed quis, inquit episcopus, tot ædificet templa, quot sibi simplicissimus quisque vel fabricat ipse, vel fabricari ab aliis optat? Si Deiparæ cum hoc sermocinatio fuit, non agre tertium redibit. Itaque vade, inquit, et si iterum Virgo occurrat, pignus fidei postula: sine quo simplicibus hodie credi non potest, minus debet. » Sed et tertium villam petiture Virgo adfuit, et petenti, ut jussus erat, fidei pignus dedit: nam abductus ab ea est paucis passibus in hortum floribus obsitum, ex quo decerptos flores totis manibus in expansum ab Indo pallium abiecit, Hoc, inquiens, pignus esto. Ille anhelans, relicta via, urbem et palatium ingressus, pallium exoneravit in proximam mensam: et Hoc, inquit, jussus afferre pignus, jam quod semel iterumque suasi templum, etiamnum postulo. Hi-bernæ temporis rigor floribus non amicus, ad hæc hortus, qui nullus illie loci erat, verbis fidem fecit; sed ubi flores ipsi attentius a peritis inspecti sunt, inter exoticos sunt habiti, ut quos tota regni gleba producere non soleret, et siccissima loci arena non posset. At vero, excussa pauperis Indi lacerna, visa insuper Deiparæ imago est venustissima, intextæ propior, quam depictæ.

Hic enimvero et imaginem ipsa sui origine miraculosam proximis quisque veneratus est: ac ubi res fama increbuit, quamprimum loco ab ipsa Virgine designato templum ædificatum est, in quo Indi hominis pallium venerationi ipsa in ara exponitur, quia id beata Virgo impressione imaginis suæ dignum fecit hoc honore. Magnæ cultu cives et accolæ hanc Deiparæ imaginem prothesauro habent. Hæc ad me rever. P. Alfonsus Rodriguez soc. Jesu; rev. P. Didacus de Morojî procurator Mexicanæ provincie. Imaginis ectypum secum Romam tulit, et cupro incidi curavit.

DIV. — Imago B. V. miraculosa de Via, Pampelonæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Omnis lingua eam puram a reatu edicat.*

1. Fures pii. — 2. B. V. furtum approbat. — 3. Imaginis fuga.

Hæc Deiparæ imago, quæ sacellum habet in templo sancti Saturnini, de Via nomen habet, magna eam religione populus frequentat ob insigne miraculum, quo hinc deducta est. In ripa Iberi amnis in oppido Alfazo olim colebatur. Hinc ob

insignem miraculorum famam pio furto a quibusdam sublata, ac Pampelonam allata est, sed repetentibus eam Alfarensibus injuriam conquestis, regii Navarræ senatus sententia Alfaram reducta est. At vero post paucos, quam restituta est, dies, angelico, ut creditur, ministerio, humano certe nullo, ad pristinam divi Saturnini sedem stupente populo Pampelonensi rediit, Alfarensi populo ultra repetere non auso: eam adeo sibi perpetui domicilii sedem miraculo ipsa elegit. Pampelona beneficium agnoscit, et miris statuam modis honorat. Nec Virgo minus in Pampelonenses benefica est. Hæc ad me rever. P. Jos. Moret soc. Jesu.

DV. Imago B. V. miraculosa de Nivibus, in urbe Conceptionis in regno Chile.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Magna vere providit, sane Immaculata.*

1. Sitis obsessorum. — 2. Os putei loco altaris. — 3. Imago Barbaris subtracta.

Urbs regni Chilensis, in qua hæc miraculosa Deiparæ imago colitur, a Conceptione B. Virginis Immaculata nomen habet. Cæterum imago quam antiqua sit, non constat, attulit eam in has terras ex Hispania illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus de Sancto Michael, cum ab imperatore Carolo V in hoc regnum mitteretur ad episcopatum civitatis imperialis capessendum; vix dubium ulli esse potest, jam tum in Hispania miraculorum fama celebrem fuisse. Is itaque usus navigatione prospera, in templum princeps imaginem cum pompa intulit. Habitam fuisse pro miraculosa, et jam illa in urbe miracula patrasse, asserit auctor historiæ Chilensis, e quibus non nisi unum refert: quod quia rarum prorsus est, placet lectori hic apponere. Obsidebatur a Barbaris urbs quædam, ferebant sane Hispani ipsa obsidione graviora incommoda, animo, ut solent, forti et constanti. Ut cætera gravia fuerint et periculosa, sitis tamen præ omnibus malis obsessos oppugnavit, nec mirum: cælum illis in terris ardentissimum cum sit, et ipsa terra plus arenæ, aut sabuli, quam glebæ ferat, facile susceptos calores retinet: sitis itaque cum cives affligeret, viribusque ariditate subtractis inhabiles necessariis militiæ laboribus redderet, multis consilium fuit, urbem cum civibus Barbarorum arbitrio committere, non tam vitæ servandæ causa, quam acerbæ mortis aliquantis per differendæ, et fortasse placuisset paucos post dies consilium, invalescente siti, etiam cæteris, nisi episcopus importunos consultores melioribus consiliis inbuisset. « Ergone, inquit, Christiani cum simus, omnia humanæ sapientiæ tribuimus, nihil cælo? Videt Deus, ad cujus nomen propagandum, relicta patria, in hæc deserta venimus, ærumnas nostras, et si volumus, si Mater ejus utimur Patrona, etiam miseretur.

« Ut quid enim cessat Deiparæ statua, quam jam olim miraculis claram ad vos ex Hispania attuli? Scitis ipsi, quæ per eam Virgo his in terris, hæc in urbe largita sit dona. Singulis. Singulorum itaque

preces cum non spreverit, nefas est dubitare, admissuram preces quas fundent universi. Hæc fatus, populum cogit in supplicationem. Thaumaturgam statuam inter cantus et preces præcedentium, et pone sequentium pompam, ad ipsum usque puteum, jampridem arefactum defert, puteoque, altaris in formam ornato, imponit.

Hic vero, ad suos conversus, Moysen memorat, et Clementem Papam, et omnes denique, quotquot aquas levandæ siti a Deo impetratas e rupibus extorserunt. Fidem modo haberent tanto portento dignam. Finitis cum pompa precibus, ad templum imago relata, et puteus repente a quærentibus scaturiginem dare visus jussu Virginis meliorem, quam prius sponte dederat. Abstulere primi plus quam siti levandæ requirebatur, et in futuram necessitatem providi, quidquid aquam capere poterat, aqua repleverunt, verentibus cæteris, ne putei modici, non perennis forte scaturigo deficeret. Sed dedit Virgo, ut Filius solebat, liberaliter *mensuram bonam, confertam et coagitatam* (Luc. vi, 38) : etenim toto obsidionis tempore puteus officium suum fecit, et tantum aquæ desideratum non est, quantum puteus ad obsequium Virginis instructus haurientibus obtulit. Sequentibus deinde annis erepta tandem Hispanis hæc urbs est : cum inter alia hæc quoque miraculosa Deiparæ imago barbaro furori subtracta, et in civitatem Conceptionis delata est, ubi hodieque miraculosæ titulum continuatis semper beneficiis tuetur. Accepi hæc ex ipsa *Historia Chilensi* Romæ impressa.

DVI.—Imago B. V. miraculosa de Roncavalle, Roncavalle in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Jam Virgo patet munda sine rea macula.

1. Valetudinarium peregrinorum. — 2. Pecunia parva par expensis. — 3. Catena prætorii volitiva.

In diœcesi Pampelonensi, non procul Galliæ limitibus, planities est altissimis Pyrenæis montibus cincta, quam Roncavallē dicunt. Hoc in loco peregrinis voti causa Compostellam, atque alia pia Hispanorum loca adeuntibus, et utique jam non parum fessis, in viæ solatium est hoc beatissimæ Virginis templum, collegio canonicorum Sancti Augustini nobile. Illic dona peregrini vident principum, regumque et omnium prope totius Europæ gentium. Illi pene dixerim communi studio templum hoc excoluerunt, atque amplissimis censibus, per Hispaniam, Galliam, Germaniam, Angliamque docturunt, et durarunt hæc pietatis indicia, quandiu terræ fidei optimæ leges durarunt.

Ut vero hæresis, omnium sacrorum ingluvies, supervenit, et illa quoque finem suum invenerunt. Magnificum hic hospitium est, ubi in honorem Deiparæ, omnium gentium peregrinis large Christiana misericordia impenditur : et si qui eorum ægrotent, in valetudinarium deportantur, curan-

turque perhumaniter, nec nisi relectis omnino viribus progredi porro sinuntur. In iis peregrinorum hospitum expensis quotidianum Deiparæ miraculum eminet : nam cum reditus æquare expensas nequeant, uti e supputatis rationibus constat, quotannis tamen sufficere deprehenduntur. Quo tempore coli cœpta sit sacra Virginis imago, propter vetustatem non satis liquet. Ex iis una esse creditur, quas Christiani Maurorum armis per Hispaniam vexati in specus abdiderunt, ut Barbaris subducerent. Doctor Navarrus ejus templi canonicus regularis Sancti Augustini, ad Caroli Magni ætatem refert, et angelici concentus indicio deprehensam ait, quanquam Roncavallenses Sanctium Rosam episcopum Pampelonensem sub annum Christi 1140, Sanctiumque Navarræ regem, cognomento Fortem, circa annum 1200, conditores suos nuncupant ob reditus legatos, templique ac domus magnificentiorē extructionem. Sanctius ipse rex hunc sepulturæ suæ locum delegit, ornavitque templum appensa ante aram Virginis catena ex iis una, quibus vallatum Mirammolinī prætorium ipse perruperat, memorabili ad Naves Tolosanas cum Afris mahumetanis prælio. Hæc ad me Rever. P. Josephus Moretus soc. Jesu Pampelona, qui de miraculis plura addidit ; quia tamen hæc ab aliis non discrepant, ne lectorem fatigarem, omisi.

DVII.—Imago B. V. miraculosa Travancorītana, Travancori in India.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Nude eam cano regiam puritatis aulam.

1. Aspectus imaginis movet. — 2. Lacrymæ Jesuli lacteæ. — 3. Ex milite religiosus.

Ea Indiarum parte, cui Travancor nomen est, jam olim fides Christiana prædicata, et proximo sæculo laboribus et cura sancti Xaverii aucta et confirmata est. Hinc quam longio tractu hæc provincia excurrit, plurima ibi Christianorum templa altis turrium apicibus conspicua sunt, contigit, ut miles, qui sub rege Lusitano merebat, templum intraret : et quia ad rem facit militis nomen, et patria, et vita, ex auctore appono.

In Insularum una, quibus Tercera nomen est, natus hic miles, nomen habuit Benedictus Goes : vitam vixit plane militarem et dissolutam. Is, inquam, templum ingressus cum socio comite, coram altari flexit genua, intuitus statuam Deiparæ ligneam Jesulum brachio tenentis, hic apertis animæ oculis vidit, quam prope esset ab inferno. Flevit itaque, et tantum non desperavit, vidit tamen (proh solatium) infantem Jesum flere, sed lacrymas fundere lacteas. Hinc animo confortatus, socium militem vocat in testem portenti, hic cæteros : nemo fuit, quem non Jesuli lacrymæ ad lacrymas permoverent. Res duci indicata est publico plausu digna. Itaque beata Virgo a militia pedestri, more militari salutata est tribus omnino explosionibus, etiam majorum tormentorum, et sic hoc lætitiæ signo actæ gratiæ

sunt. Benedictus Goes tantarum lacrymarum causa, confessione generali se rite purgavit, et societatem Jesu ingressus est. In hac oblatum sacerdotium (non enim perfunctorie litteris imbutus erat) recusavit, laicus permansit, temporalis adjutor factus : tum socius R. P. Hieronymo Xaverio (magni Xaverii nepoti) datus, in regnum Mogor abiit, ibique vitam pluribus annis religiose actam religiose finivit. Deiparae statuae utique publicis honoribus excepta, et votis honorata est a posteris. Quia tamen nil de hac re scribit R. P. Daniel Bartoli in sua *China*, fol. 465, unde haec accepi, nihil amplius de miraculis apponere possum.

DVIII. — Imago B. V. miraculosa Marsiacensis, Marsiaci in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Unica gemma palam nivea ut rosa ridet.*

1. Remedium pestis. — 2. B. V. sacellum imperat. — 3. Concursus peregrinorum.

Circa annum 1622, in oppido Marsiacensi, erectum est Deiparae sacellum. Interest scire originem et causam hujus aedificii. Laborabat oppidum atrocissima lue, quae plurimos jam cives depopulata, finem tamen tantae calamitati non dedit, cum Deipara apparuit mulieri cuidam, dixitque, non ante cessaturam, quam eo loco in honorem suum sacellum aedificaretur. Aedificatum est templum, cessavit pestilentia.

Hodie totius provinciae concursu fiunt peregrinationes ad hoc sacellum, quod non longe a suburbio in campo stat, templo, ut dixi, quam sacello similis. Finitaque in eo frequentissima et illustrissima miracula. Reddita subita sanitas paralytico; lusco alterum quo carebat, lumen restitutum; aliaque id genus multa, quae auctoritate archiepiscopi Auscitani tabulis rite mandantur, et brevi typis mandabuntur. Haec ad me rev. Pater Jacobus Baissene, soc. Jesu.

DIX. — Imago B. V. miraculosa Angolitana, Angolae in India.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Sion arca Eae nil impurum Adam tegat.*

1. Imago hostibus invisibilis. — 2. B. Virgo apparetur terret hostes. — 3. Victoriae in festis B. Virginis.

Haec sancta imago primum suum cultum habet a duce quopiam Lusitano, qui eam exercitui praetolit, cum Angolitani oppugnaret, quotidie flexis genibus, et publica prece honorem suum a militibus acceperat, et paucis Lusitanis, contra plurimos Barbaros in praeliis. Hanc certe imaginem hostes aliquando, explicatis omnium Lusitanorum sarcinis scriniisque reperire nequiverunt. Denique magna pompa, ut miraculosa in arcem Angolitana delata est : ubi adhuc magis prodest Lusitanis, siquidem in aere supra arcis fastigium conspicua, duodecies centena millia Angolitanorum terruit, et paucis Lusitanis in eadem tradidit.

Et quia societas Jesu ibi sedem habet, Virgini

congregationem erexit, titulo *de Victoria*, non vano; nam Lusitani, quae bello prospere illis in partibus acta sunt, huic sanctae iconi in acceptis referunt. Hic nuncupant vota ad bellum profecturi : hinc discedunt expiati sacris mysteriis. Huc redeunt cum donis vota persolventes, quin et ipsam etiam Dei Genitricis effigiem ferunt in castra, et quia memorant, omnes dies Deiparae sacros victoria quapiam felices fuisse, vix aliis diebus ad praelia vadunt. In stativis aedificant imagini sacrae sacellum extemporaneum, quod iterum, cum mutant locum, destruunt, ne ab hoste profanetur. Ita rev. P. Franciscus Benzius noster in residentia Angolitana, anno 1587.

DX. — Imago B. V. miraculosa Sarracina, Sarracinae in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Terra pia, ac munda a malo, genuit Jesum.*

1. Bos natans ad statuam B. V. — 2. Saxea statua B. V. natans. — 3. Arbor juxta flumen immobilis.

Locus ad Pyrenaeos montes in extrema Gallia creditur habere nomen a Saracenis, quos ibi Carolus Magnus profligavit. Vallis erat silvis densissimis obsita, adeoque solis pastoribus cognita : quorum unus dum frequenter boves in pascua illuc agit, animadvertit, taurum quotidie sese gregi caetero subduxisse, et quo pergeret, inscius, decrevit eum insequi. Taurus ad Gavium flumen, quod vallem intersecat, recta contendit; quaque parte rapidissimus est fluvius, transit : superatoque alveo in ipsa ripa praecumbit in genae : quod tandiu miratus est bubulcus, dum conspexit Deiparae excisam e lapide statuam prope ingentem silicem. Rem episcopo indicandam prudens bubulcus ratus, quamprimum acto domum grege, id omne quod vidit indicat episcopo. Is fidem pastori habuit, et cum toto clero civibusque ordinatissima supplicatione ad locum devenit, sanctam statuam susulit, et in templum cathedrale detulit. Excita undique novitate miraculi vicinia, magno numero, visendae statuae cupida, ad aedem postera die conflavit; sed statua jam locum suum repetiverat. Itaque episcopus sacellum eodem in loco decrevit, quod paulo post aedificatum, plurimorum donis magnifice est ornatum et ampliatum.

Hodie curam habent rev. Patres Praemonstratenses, qui quadringentos et amplius annos locum obtinent. Floruit locus miraculis, e quibus hoc solum memoro. Fuere, qui vellent omnem loci pietatem extinctam. Itaque sanctam statuam loco suo dimotam praecipitant in vicinum fluvium. Illa tamen velut natare docta, nunquam fundum, semper litus petiit : saepius namque ab undis ad litus actam iterum magnis viribus egerunt in altum : tantae molis erat horum ad frugem conversio. Visa namque saxi portentosa natatione, ipsi quoque meliora consilia agitarunt. Salix, prope quam statua sedem fixerat, nullis rapidissimi fluminis vorticibus moveri loco

unquam potuit, quantumvis arbores alias etiam majores nonnunquam radicibus evelleret, et domus cum fundamentis avulsas secum aveheret; quin, quod incolæ memorant, sæpius a peregrinis frustillatum silix iste tantum non asportatus, nihil tamen de mole sua perdidit. Hodie adhuc miraculis claret, et peregrinationibus celebratur. Ita ad me rev. P. Georgius Hokius, rector Bethun., soc. Jesu.

DXI. — Imago B. V. miraculosa de Balvanera, Balvaneræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *E vi Margarita penitus munda maculæ.*

1. Ex latrone eremita. — 2. Apes colunt B. Virginem.
— 3. Cinis mire miraculosus.

In montibus Pyrenæis, qui totam pene Hispaniam secant, locus est Balvanera dictus; in hoc cœnobium est S. Benedicti, nomen loci retinens, vere vallis venarum, ob metallorum et aquarum copiam. In hoc cœnobio statua Deiparæ est, quatuor fere pedes alta; materiam nec periti quidem agnoscunt; ante mille trecentos annos inventam asserunt in trunco querno, semper miraculosa, et apud accolæ in cultu fuit. Si inventorem quæras, fuit is Mugnonne, vir nobilitate clarus, sed latrocinii et cædibus notior, denique publicus latro: ad se tamen aliquando reversus, pœnitentiam scelerum instituit, in specu rupis altissimæ, quam in medio montis reperit, factis laboriosa arte gradibus; per hos cum sacerdote suo contubernali ibat redibatque pluribus annis non parvæ virtutis eremicola. Mugnus jam Deo charus meruit ab angelo edoceri, quo loco hæc Deiparæ statua lateret. « Quercum, inquit, altissimam quære, et in cavo ejus trunco reperies statuam Virginis. »

Hæc angelus; ille actutum jugum montis conscendit, viditque, quam docuerat angelus, arborem: quam cum per ambages quæsitam denum invenisset, plura reperit, quam angelus nuntiarat, de sola statua Virginis sollicitus, siquidem ad pedes sanctæ statuæ examen apum vidit, industrie mellificantium, et sub ipsa arbore ad radicem, fontis scaturiginem dulcissimam et saluberrimam. Stabat quoque juxta sanctam statuam capsula sacris reliquiis plena. Cæterum ut ad hunc locum veniret, labor fuit sexaginta dierum pertinax, quibus semitam angustam vi ferroque, quin et igne aperuit, sexaginta non amplius passibus longam. Inventi thesauri fama protinus pagos urbesque longe lateque pervasit, acciti undique populi ad vota et preces incitantur. Nec frustra: nam vix sancta statua coli cœpta est, sunt quoque videri miracula cœpta.

Id rarum fuit, si non omnino novum et inauditum, reperti, qui sibi hinc inde per silvam cellulas struerent e ramis arborum contextas, et vitam ducerent eremiticam, non alio quam hujus sanctæ statuæ solatio: inter quos fuit sanctus Athanasius, episcopus Alexandrinus, si auctoribus credimus, qui hæc de re scripserunt: certe monstrant hodieque

vestes, olim ipsi a summo Pontifice datas, quibus ad sacrum Missæ sacrificium ieretur: dein et caput sancti et lingua, undeinde allata, asservantur, et peregrinis monstrantur. Cœnobiticam denique vitam hos eremitas egisse, probat culina, quam monachi hodie ostendunt, aiuntque sanctum doctorem totius orbis exulem, in hac desudasse, quando Constantium imperatorem Arianum fugiebat. Confirmat hoc miraculum in hæc usque tempora perdurans sacra, quam vocant, culina, ubi sanctum doctorem coqui munere functum esse, et credunt, et evulgant monachi. Aiunt enim sanctum doctorem, cum huc pervenisset cum sociis, pene frigore enectis, ingentem rogam incendisse, quod etiam postea, quoties peregrini advenirent, facitabat: neve sanctos cineres labore quotidiano exportare cogeretur, miraculo Deiparam succurrisse, ut lignum exustum modicos post se relinqueret cineres. Cum Ferdinandus V, Castellæ rex, cum conjuge Elisabetha sanctuarium hoc inviserent, audirentque hoc miraculum, periculum fecere. Struem ingentem lignorum, ope servorum comportatam in culinam, incenderunt, videruntque modicum cineris superfuisse, cum tamen in pluribus circum locis incensa ramenta, tantum cineris relinquerent, quantum ligna etiam alibi combusta consueverunt. Porro cinis ille miraculosus asportatur, ægris in potum datur cum fructu; quod si dictus miraculosus cinis ad tergendæ candelabra cuprea, vel argentea, aut alia quæque vasa, aut vestes lineas laneasque mundandas adhibeatur, et æs, et argentum, et linum, et lana corrumpuntur.

Multis annis auctoritate apostolica interdictus fuit feminis accessus ad sanctam ædem, et monachi Sancti Benedicti, quibus initio sui ordinis locus fuit traditus, idem servavere: donec ut piis adventantium votis satisfaceret, concessum est, ut per Natæ Virginis octiduum possent sanctum locum intrare, ea tamen lege, ut in hospitium a cœnobio sejunctum diverterent. Terrorem incussit omnibus mors divinitus inflictæ nonnullis, quæ aut ablitæ in cœnobio divertere, vel aperte, pœna contempta, claustrum de die intrarunt. Jesusus quem Virgo brachio gestat, facie erat ad populum conversa: sed faciem avertit extinctis repente lampadibus: causa fuit par conjugum, quibus abuti jure conjugalitatis tori suasit impia pietas; in ipsa populi turba coram altari, avertit Jesusus vultum, et lampades repente extinctæ sunt, et conjugum uterque frigidissima morte repente obrigit.

Reges Navarra, Aragoniæ et Castellæ, donarunt et munificentia regia templum ornare: præcipue Philippus II, in Arragoniam tendens, conventum regni celebraturus, in monasterio Stelæ febri correptus, pene desperata salute, Virginis imploravit opem, et aqua sacri fontis pota, statim convaleuit. Ita ad me Rever. P. Christoph. Ferd. de Acevedo ex Chronico anno 574, cap. 4. R. Ant. Vepe Benedictini in Monte Serrato.

DXII. — Imago B. V. miraculosa de Militia, Sicli in Sicilia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Candorem vestiit Eva magna pura mali.*

1. B. V. in equo armata. — 2. Vestigium B. V. — 3. Victoria.

Novum non est, Virginem suos defendere, hostes urbibus arcere, fugare, occidere; novum tamen Virgini est, comparere in equo, et armatam, et vibrata lancea ire in hostem, et stragem facere. Hæc tamen omnia in suam tutelam a Virgine fieri vidit urbs Sicilitana. Premebant urbem Saraceni obsidione dura, nec civibus amplius ullum nisi in Virgine subsidium erat. Itaque rite invocata ad suorum tutelam in tempore adfuit, corona quæ Reginam decet, redimita, candidis nivemque superantibus armis munita, et niveo sublimis equo, lancea denique, quam peritissime vibrabat, tremenda, sic in hostes Filii Saracenos ferebatur: sic stragem sola edebat, quam exercitus sperare non est ausus. Quos permissa a Virgine fuga non servavit, omnes, quotquot resistere ausi sunt, cecidit; hæc Siclitani cives bono suo viderunt vere fieri: nisi dicere quis velit, et spolia quoque fuisse somnia, quibus urbem suam ditarent. Cæterum sive Virginem ipsam hæc fecisse credas, sive ejus loco angelum, Virginis specie apparentem, ut pronum in se animum Virginis cives certiore testimonio intuerentur, per me licet. Vestigium Virginis, cum ex equo descenderet, terræ impressum majores in summa veneratione habuerunt, locum vestigi (nam oculis denique attritum periit) hodie adhuc inquitini non minore pietate venerantur: neve memoria periret apud posteros inusitati et pene inauditi auxilii, templum ingens in loco extruxerunt: in quo princeps altare Virginem eo, quo dixi, habitu refert pugnantem pro Siclitanis: qui quia benefactrici suæ in loco grati sunt, audent sperare paria a Virgine auxilia, si par Saraceno hostis urbem infestaverit. Miracula ibidem fieri, et concursus perpetuus, et monumenta parietibus appensa testantur. Hæc ad me Rever. P. Paulus Castelleti rect. colleg. Siclitani, soc. Jesu, qui addit in suis litteris, rem apud Siclitanos cives esse certissimam, et ne dubitem eam typis e tere.

DXIII. — Imago B. V. miraculosa Graiacensis, Graiaci in Burgundia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Veni, pura gemma tota, sine dira macula.*

1. Lignum sacrum. — 2. Femina muta. — 3. Iter felix.

Anno 1616, vidua Salinensis peregrinationem votivam instituit in Belgium ad Montem auctum: inde frustum ligni secum tulit e queren illa miraculosa. Graiaci divertit ad hospitem hæreticum, cui uxor fuit Catholica. Inter prandendum hæretico monstrat hoc ramentum quernum sibi charissimum;

ille cum risu in proximum ignem ramentum abiecit; vociferationibus mulier domum implet, facitque, ut hospita, quæ Catholica erat, forcipe ferrea extraheret lignum hactenus a flamma illæsum. Venit vidua ad oppidum Sancti Claudii, curavitque ab artifice statuario statuam Deiparæ ex hoc ligno fieri: quam demum Graiaci RR. PP. Capucinis dono dedit quatuor. Inde origo tantorum miraculorum, quæ ad me fide publica perscripta sunt ab admodum Rever. P. Claudio Jobeloto, canonico metropolitane Bisuntinae, qui fuit examinatore miraculorum. Placet addere verba, quibus epistolam suam, in qua plura memorat, concludit.

« Antequam, ait, iter illud bis mille quingentarum leucarum ingrederer ad informationes faciendas, pro prædictorum miraculorum fide astruenda, colico morbo occupatus, ad extrema deductus adeo sum, ut cogitationem de protectione tredecim mensium deponerem; verum, spe in divam Virginem erectus, in viam me dedi: neque morbi quidquam in hanc usque diem sensi; quod vero magis mirum videbitur, est, quod spatio tredecim mensium per tantum iter neque meus, neque notarii, qui me comitabatur, equus soleam ullam amiserit, etc. Miraculorum præter naturam editorum, usque ad duo millia octingenta sexaginta inveni, fidem et veritatem ipse astruxi, tot alia inveni miracula inferioris generis. Hæc ad me (cum litteris citatis) R. P. Pet. Arimont, soc. Jesu. »

DXIV. — Imago B. V. miraculosa Ægrorum, Refadali in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mira Agna Dei, te alte puram invocamus.*

1. Jocus importunus punitur. — 2. Pictor Cornutus. — 3. Lux et fons pro V. B.

Refadalium oppidum est Agrigentino episcopo subjectum; hic Virginem pinxere majores in altari principe eo gestu situque, quo subjectis agris e nubibus bene precatur, et salvos sanosque esse jubet. Honorem imago accepit non vulgarem: quia Virgo non vulgaribus morbis se invocantes liberavit, jamque cætus coalescerat Virginem certis legibus honorantium et Sabbatinis præsertim diebus preces litaneuticas cantantium. Alia tamen est Virginis statua, de qua hic loquor, in quam sub eodem titulo Ægrorum translata sunt vota precantium. Anno sæculi prioris octogesimo quinto: quo quatuor viri congregationis Marianæ pictori Nicolao Butafuoco statuam e ligno sculptam locarunt auro bracteato obducendam, fecit ille opus: cum nescio quis intentum labori rogat, ecquando hæc Deiparæ statua patratura esset miracula? Tum pictor joco non opportuno: « Tum, inquit, quando capiti meo cornua succrescent. »

Hoc est ignem spuere, ut convenient rebus nomina nempe suis. Ne Virgo hominis jocularis imperio miracula diu differre cogeretur, crevere eo

temporis momento cornua semidigitum longa, ad calcaris gallinæ formam; ille tanto frontis probro jam sapientior, didicit moderatam Virginis in importune jocosos sententiam: simulque docuit alios, de rebus sacris jocos mittere, et loqui modestius. Secuta deinde in quosvis ægros beneficia non indigua, quæ magnis etiam miraculis adnumerentur: maxime postquam deprehensa est habere vim medicam, limpidissimi fontis scaturigo, reperta ad pedem arboris, quæ truncum pro statua dedit. Aiunt testes fide digni, arborem, priusquam in usum sanctæ statuæ cæderetur, noctibus lucidissima face insignem luxisse ignaris, quid hic fulgor portenderet. At vero ubi hoc ex trunco statuam Virginis fieri viderunt, nemo fuit qui non miraculosam fore ominaretur.

Hinc illæ lacrymæ pictoris, quas intempestivus jocus prolicuit. Scipio Pisanus sodalium cœtum in meliorem formam redegit anno sui sæculi undecimo, et scriptis legibus firmavit quæ hodieque magno loci bono servantur. Miraculis plus octingentis conscriptis, morte præventus, lucem dare non potuit. Hodie in numerato non sunt Virginis beneficia, ita crescente incolarum pietate, crevit quoque in eos Virginis Deiparæ beneficentia, advertant, qui sacre Scripturæ verba detorquere ad jocos solent, pro corona cornua habituri, nisi se emendent. Hæc ad me Rever. P. Paulus Castelleti, rector collegii Sicilitani, soc. Jesu.

DXV. — Imago B. V. miraculosa de Monte Filermo, Valletæ in insula Melita.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Aurora et luna magis munda emicat p'a.*

1. Ruina templi statuæ innoxia. — 2. Dæmon mirabilis. — 3. Miraculum in Græca femina.

Filermus mons e Rhodiis unus, duabus fere leucis distat ab urbe Rhodo. Habuit mons hic imaginem hanc Deiparæ, quandiu, pene dixerim, Christiani Rhodum habuere. Antiquissimam esse constat, et concursu Christianorum propter miraculorum famam multum celebrem. Religiosi equites magnam semper thesauri hujus curam habuere: etenim jam ab antiquo provisum ab iis est, ut quando a Turcis periculum esset, imago sacra inferretur urbi, in qua templum sancti Marci velut proprium semper habuit. Obsidionis tempore, mortario bellico inusitatæ magnitudinis excussus lapis, templi tectum affixit; cecidit sane ligneæ tecti moles, et ante ipsam Virginis iconem consedit, nultorum gravi, nullo tamen sanctæ statuæ damno.

Itaque ad divæ Catharinæ templum deportata est. At vero cum urbem facta traditione suam fecere Mahometani, tum enimvero cum cæteris templi thesauris, ita permittente Turca, hæc quoque sancta imago avecta est, ac Melitensi insulæ, et civitati Valletæ illata, retinet hodieque cum titulo antiquo de monte Filermo, titulum miraculosæ. Ex

omnibus miraculis unicum pono, quod raritate sua lectori non injucundum erit. Præterissem sane rem, quæ fidem superat, si privatis tantum litteris ad me perscripta esset: at quia jussu magni magistri per notarium publicum e tabulis publicis excerpta est, et majore religionis Melitensium equitum sigillo munita ad me pervenit, eam ita, ut ad me perscripta est, id est, ipsa publici instrumenti verba hic admetior.

« Frater Joannes Paulus Eascarius castellor Dei gratia sacre domus hospitalis Sancti Joannis Jerosolymitani, et militaris ordinis S. Sepulcri Domini magister humilis pauperumque Jesu Christi custos, universis et singulis presentes nostras litteras visuris, lectoris et auditoris, salutem. Notum facimus, et in verbo veritatis attestamus, qualiter infra-scriptum decretum extractum fuit ex libro conciliorum in cancellaria nostra conservato, in quo similia notari et registrari solent, quod quidem in hanc publicam formam extrahi et redigi jussimus, ut ubique tam in judicio, quam extra judicium, eidem plena et indubitata fides adhibeatur, cujus est, quod sequitur, videlicet » (hic omitto quedam, quæ ad miraculum non pertinent; sequitur): « Tanto magis non impediunt papalem Græcam Carpathium, qui miraculosam gratiam accepit a beata Maria, quæ colitur in dicta Ecclesia in monte Filerme in persona ejus uxoris, quam liberavit a demonibus, quos in forma ranarum vivarum exomuit, et etiam ejusdam alterius animalis, quod sine ullo cibo adhuc post annum vivit, quare nolunt, ut in sua devotione molestetur. » (Et post ea, quæ litem privatam concernunt:) « Et quia ita se habet veritas, factaque fideli cum originali collatione concordare comperimus, ideo in hujus rei testimonium bulla nostra magistratus in cera nigra presentibus est impressa, data Melitæ in conventu nostro, die 19 Febr. 1651. » Hæc omnia ad me perscripsit, et autographum misit R. P. Franciscus Mantho, rector collegii Melitensis, soc. Jesu. Jacobus Bosius in Historia hujus Imaginis.

DXVI. — Imago B. V. miraculosa Cyrenensis, Cirene in Cypro.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Unica Rosa et palma mire munda vigeat.*

1. Miracula cum Turcis. — 2. Statua B. V. toto orbe venustissima. — 3. Statua Turcis subtracta.

Tribus a Cirene millibus passuum est ad amœnissimum collem templum, et antiquitate sua, venerandum, et venustate fabrilis celeberrimum. In altari principe statua erat Deiparæ inaurata, quæ miraculis tum elaruit ita ut opinio omnium esset, petentis vitium esse, si quod petit non obtineat. Certe ipsi Turcæ munera sua ferebant, et gratias sanitatis referebant; unum, quod oculatus testis advertit, est, quod basis statuæ marmorea longe ipsa statua pretiosior sit, et venustissimi operis.

Fuit, qui interrogaret Patrem Basilianum, quorum abbatia hæc est, de statuæ antiquitate : « Statua, inquit, quadringentos circiter annos habet, positaque hic est loco alterius, quæ metu Turcarum transportata hinc est in Siciliam, vel Italiam : si basin consideres curiosius, ejusdem lapidis est, ejusdemque artificis manum exhibet, qui Drepanitanam elaboravit, quæ omnium totius orbis creditur a plurimis venustissima. » Quæ si vera sunt, Templarii equites eam non ex Rhodo, ut quidam putant, sed ex Cypro Insula, urbe Cypræ Drepanum attulere, quod ut notatu scriptuque dignum ad me scripsit R. P. Hieronymus de Laguna soc. Jesu, ex urbe Drepanitana fide testium subscriptorum et manu notarii jurati firmatum.

DXVII. — Imago B. V. miraculosa Castilionensis, Castilione in Burgundia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea est origine pura munda, Immaculata.*

1. S. Bernardi pietas. — 2. Lac ex ubere statuæ. — 3. Virgo singularis B. V.

Statua hæc lignea ab annis plus mille hic esse creditur, quod mireris, nulla carie corrupta : sedet Virgo, ac manu utraque Jesulum genibus suis insidentem tenet. Sanctus Bernardus olim hujus sanctæ statuæ cultor eximius fuit. Hic ab anno ætatis septimo usque ad vigesimum primum creditur vixisse Castilione. Atque hæc ipsa statua est, quæ precanti impensius Bernardo, dicentique verba illa :

Monstra te esse Matrem,

manu pectori admota e sacratissimo ubere de cælo pleno tres ei guttas lactis expressit, quæ in os orantis Bernardi exsilire, ejusque cor tanta suavitate impleverunt, ut exclamaret :

*Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac et castos.*

R. P. Stephanus de Grand noster in Historia sancta urbis Castilionensis scribit, et idoneis auctoribus probat. Henriquez in Menologio ord. Cister. die 15 Martii addit, beatam Virginem ei etiam obtulisse Filium suum, dicentem : « Bernarde, suscipe puerum meum totius mundi Redemptorem. » Miracula scripsit auctor supra citatus : quæ quia ordinaria sunt, omitto. Hæc ad me perscripsit R. P. Thomas le Blanc, soc. Jesu.

DXVIII. — Imago B. V. miraculosa consolatricis, Luxemburgi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Macule pura Diva nite ornata gemmis.*

1. Femina muta curata. — 2. Fundatio Missarum larga. — 3. Primum soc. Jesu sæculum.

Quidam sacerdos e soc. Jesu Luxemburgi indu-

ctus plurium exemplo, et nixus sibi pridem cognito civium Luxemburgensium in Deiparam Virginem affectu, pietatisque studio, de sacello in ejusdem Dei Matris honorem exstruendo cogitavit, eo loco, ad quem Dominicis præsertim diebus ac festivis, cujuscunque ætatis et sexus homines statis curis laboribusque soluti, et spatiari innoxie, et nativæ suæ in beatam Virginem devotioni indulgere non incommode possent.

Hoc Patris consilium probavere quidam non de vulgo homines : et ut effectum daret, quod animo conceperat, vehementer institerunt, addicta etiam sua eam in rem opera. Igitur, Deo bene favente, anno salutis 1625, sub veris initium loco, quo supra dictum est, posita sunt novi sacelli fundamenta omnium, quorum intererat, voluntate, cum nuper more consueto ipsius loci possessio solemnibus supplicatione, et crucis erectione rite adita esset, et quidem isto, ac proximo sequente anno, in ædificulæ substructione laboratum est perquam strenue, jamque imposita testudine ; quando grassante per urbem peste, ipse sacelli auctor eadem correptus est, stabat ab omnibus rebus intus et foris instructum, divæ Consolatricis oratorium, non ineleganti opere rotundo, habens in diametro pedes viginti et unum, et a civibus pro voto diligenter frequentabatur, unumque illud desiderari videbatur, ut in eo sacrosancta Redemptionis nostræ mysteria celebrarentur, quapropter statutum est a soc. Jesu Patribus, ut interim dum ab episcopo rite dedicaretur sacellum, in eo super sacro portatili lapide sacra fierent, quorum primum anno 1627, Nonis Augusti, festo dedicationis S. Mariæ ad Nives magno hominum concursu et gaudio solemniter cantatum est : quod et deinceps facitatum sæpius, præsertim tunc, cum loco etiam accessisset sollemnis a suffraganeo Trevirensi dedicatio, quæ facta est anno 1628, die decima Maii, a quo tempore votivis sacris precibusque a diva sua consolatrice in afflictionibus suis cives solatia quæsivere frequentius, et vero etiam creberrime impetraverunt.

Fuit sacellum hoc usque ad annum 1659 uni fere Luxemburgo, et parvulis pagis notum, et non tam divæ imago quam ipse locus communiter pro asylo, unde vulgus opem in necessitatibus quærebat, habebatur, donec tandem mense Septembri ejusdem anni, id est anno societatis nostræ Jubilæo, virgo quædam Deo devota, amplissimi domini Adriani Goudii consiliarii Luxemburgensis, et procuratoris generalis filia, loquendi facultate destituta ab annis duodecim, simulque toto inferiori corpore ad pedes usque paralysi ita affecta, ut movere se lecto nisi alieno auxilio non posset. Impetrata subito ac miraculose sanitate, sacello et imagini Virginis Consolatricis famam celebritatemque addidit.

Cum enim esset puella hæc, cum duabus sororibus, Deo consecratis, ob insignem tolerantiam vitæque integritatem, et ab honestarum puellarum instructione, qua eas prima scribendi elementa,

tum acupingendi in lana, linoque ac bysso artem diu docuerat, tota urbe, imo etiam tota regione notissima, cognito illam intra octo dies in sacello Deiparæ Consolatriæ duplex accepisse beneficium, ut nempe et loqui et gradi posset; primo maximam excitavit apud omnes Luxemburgenses in Deiparam Consolatricem piissimi affectus devotionem; deinde sparsa per totam provinciam miraculi fama, ita passim omnes movit, ut urbes, oppida, pagi supplicabundi certatim accurrerent, adeo ut cum capiendis peregrinis non sufficerent sacelli angustiae, et faciendis ex voto sacris ara una satis non esset, necesse fuerit opere tumultuario aras plures adornare et subinde ipsam sanctam ædiculam in duplum ampliare.

Cæterum hanc hominum undique concurrentium, et Virginem consolatricem honorantium summam frequentiam subsequente sunt innumerae gratiæ, favores, miracula quæ a Virgine Consolatrice, velut cœlesti quodam fonte, in afflictos tam liberaliter profluxere, ut paucissimi sine consolatione redirent. Miracula a suffraganeo Trevirensi, loci ordinario, susinuerunt examen et approbationem invenere, hisque typis edita sunt: primum anno 1640, deinde anno 1648, et serenissimo Leopoldo Ferd. III, imp. fratri, tunc Belgii gubernatori, dedicata. Porro brevi tempore adfuere foundationes perpetuæ Missarum plus quam ducentarum quinquaginta.

Cæterum ad tres aras quovis anno circiter quinque millia Missarum numerantur: neque hactenus pietas defecit, quod ex numero communicantium liquet. Denique hoc inter primas gratias numerandum, quod hoc sacellum a societate nostra ædificatum, anno jubilæo ejusdem societatis, tantis a Deipara privilegiis sit decoratum, non exiguo indicio; sæcularem societatis laborem Deiparæ placuisse. Hæc ad me R. P. Joannis de Viron, rector collegii Luxemburgensis, soc. Jesu.

DXIX. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, soc. Jesu, Vi næ in Lithuania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Adeamus inviolatam ac pure integram.

1. Statua Lauretanæ similis. — 2. Impediens cultum B. V. punitur. — 3. Votum mirabile.

Hæc imago in templo societatis Jesu colitur anno 1647, Laureti exacte ad prototypum facta, et aliquandiu, ut solet, in sacra æde Lauretana detenta, Vilnam denique cura R. P. rectoris illius collegii advecta, magna omnium devotione colicæpit: quam Deus insignibus deinde beneficiis auxit, paucorum intervallo annorum anathemata argentea trecenta et amplius advenere, hinc paulo post sacellum statuæ proprium in ipso templo exstructum Lauretano, quantum licuit, par. Notatu digna est vindicta divina, quæ in hominem mendacem et contumeliosum incubuit: cum enim finito sacello sacra statua e collegio summa pompa in suum novum sacellum deferretur, in entus est,

qui per populum spargeret, statuam hanc non Lavreto allatam, sed in collegio sculptam esse.

Ne hac fama didita, populus minore devotione se Deiparæ præberet, famæ hujus auctor eodem die sibi sensit repente os fœdissime obtortum: duravitque poena per aliquot dies. Voto se homo iste obstrinxit, festo Visitantis Deiparæ per omnem vitam se peccata confessurum, et semper hoc ipsum peccatum dictum atque et apud alios et delictum enuntiaturum, et beneficium prædicaturum, si liberaretur. Tantum deniquefecit, ut Mater gratiarum poenam miraculo inflictam miraculo tolleret. Hæc ad me R. P. Albertus Koialowiz, rector Vilnensis, societatis Jesu.

DXX. — Imago B. V. miraculosa de Gratia, Gignaci in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Regia domus mica, inventa pura et alma.

1. Laus vera et sufficiens. — 2. Volenti non fit injuria. — 3. Remedium pestis.

Gignacum urbs est Monspelio quatuor leucis distant, nulla alia re singulariter commendabilis quam antiquo in Deiparam cultu, qua laude si sapit, contenta esse potest. Non procul ab urbe crux olim sedit, prægrandi saxo infixæ ad quam cum identidem cæcus ab ortu studio precandi adiret, semel cum Deipara voce clara est allocuta: « Vade, inquit, et magistratibus urbanis denuntia, hunc mihi locum placere, et jubere, ut quamprimum mihi hic templum ædificent: neve vel tibi, vel magistratibus dubitare liceat, aperi oculos, et vide quæ sim. » Paruit et aperuit oculos, viditque ex omnibus creaturis primam et præstantissimam: nec dubius, post breves honores disparenti exhibitos, se stitit magistratibus oculatus testis eorum quæ referebat. Magistratus quamprimum fundamenta templo dedit, cives pecuniam apportavere non suffecturam in templi usque fornem: quid enim exspectaretur ab urbe, si non paupere, certe non opulenta in tantam fabricam, quam pietas non computatis impensis inchoaverat?

Rogatus itaque cardinalis Joannes titulo SS. Nerei et Achillei, dignaretur venire in partem sumptuum, motus ille miraculorum raritate et frequentia, quæ jam passim narrabantur facta, non gravate consensit. Exstant litteræ ejusdem, quibus partem reddituum sui prioratus in triennium attribuit fabricæ, datæ Avenione anno 1572, 17 Junii, indictione decima, sub Gregorio XI, pontificatus anno secundo. Templum primo a sacerdotibus secularibus sex curatum est usque ad annum 1565, quo tempore sub Carolo IX, Galliarum rege, a Calvinianis solo æquatum est: solo quoque æquata est Gignacensium in Deiparam pietas usque ad annum 1613, quo vocati RR. PP. Franciscani, quos Recollectos vocant, et templum et pietatem restituerunt.

Iterum secundo cataclysmo templum hoc perit

anno 1620, ab Hugonotis, qui certatim id diruerunt. Duo ex iis pervicaces cives miraculum a Deipara extorserunt : nam cum inter ludibundas blasphemias spectantibus Catholicis miraculum a Maria poscerent, obtinere : siquidem prægrande saxum ex alto delapsum utrique sepulcrum dedit : neque enim inventus est, qui blasphemos erueret. Paulo post tamen depressis Hugonotis, restituerunt Gignacenses templum. Multa ibi digna visu, præ omnibus tamen est Deiparæ statua ex alabastro, in qua ars naturam si non superavit, certe æquavit. Templum propter frequentiam miraculorum vocatur Sacrarium miraculorum : adest adhuc saxum illud ingens, cui olim infixæ crux erat, ad quam cæcus visum recepit. Tercio jam sæculo urbs Gignacensis a peste libera est, digna peste, si hoc pro miraculo non haberet, maxime cum omnis late vicinia frequentissime sæpius interea sit exhausta. Concursus hodie est ingens, festo præsertim Assumptæ Virginis, quo anno 1639 ad quatuordecim millia sacram in ædem confluerunt, subsequentibus annis sex aut septem millia sacro epulo refecta sunt : uti a RR. PP. Franciscanis accepit et ad me perscripsit R. P. Benedictus Bennefaci, societatis Jesu.

DXXI. — Imago B. V. miraculosa Ostrow-nensis, Ostrownæ in Lithuania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *In Matre, imo pura diva, negate maculas.*

1. Militaris in curia. — 2. Cultus B. V. non impediendus. — 3. Miraculum in milite.

Est hæc sancta imago picta in tabula opere gratioso, et miram devotionem spirante, licet quoad artem rudi et Moscovitico. Curant eam in oppido Ostrownensi RR. PP. Dominicani. Origo ejus est hæc. Bello Moscovitico cum Polonæ cohortes prædas agerent per Moscoviam, earum quædam inter alia e templo Ruthenico hanc imaginem rapuit : hæc sive tumultu militari, seu invadente hoste, vel alia ex causa, in Borysthenem de curru decidit, atque secundo flumine delata Smolenscum est, et in ripa a quodam architecto reperta, præfectoque arcis oblata : qui eam primo donavit monachis Græci ritus.

Cum vero videret, eam ab his non dignis modis honorari, iterum petiit, non multum repugnantibus Græcis, et RR. PP. Dominicani, qui Smolensci habitant, dono dedit, ubi longo tempore in sacello beatæ Virginis ad latus imaginis miraculosæ collocata, retenta est. Accidit interea ut conventus eorumdem Patrum Ostrownensis casu funditus conflagraret, cum templo, et omni apparatu ; itaque R. P. prior Ostrownensis pro consolatione suorum a Smolencensibus imaginem superfluum petiit, et obtinuit, et tumultuario sacello honoravit : in quo simul ac honorari a populo cæpit, quamprimum auditæ sunt gratiæ obtentæ, inter quas una fuit sanatio R. P. Fratris Caroli organædi illius loci, or-

dinis Prædicatorum, a paralysi : allatus enim a bajulis ad altare ad illa verba, *Monstra te esse Matrem*, repente se sanum sensit : qui, cum hæc ad me scriberentur, sanitate continua confirmavit miraculum.

Anno 1654, Moscis imminentibus, et hæc imago cum thesauro templi subtracta est, et Leopoliū deportata, ubi cum eam publico cultui vellet exponere, expertus est quorundam oppositiones, sed Deus decedit lites, et cum quædam ab aliquibus gratiæ obtentæ essent, permittente concilio ecclesiastico, in templo exposita est sanctæ Mariæ Magdalenæ, quod est RR. PP. Dominicanorum, Leopoli : ubi statim cæpit clarere miraculis octoginta sex approbatis. Convaluit voto facto capitaneus globo tractus per medium pectus. Alius Armenus natione, civis Leopoliensis, gravi vulnere in pede laborabat, et periculoso, non sine magnis doloribus : dum missæ tempore votum concipit, repente omnis dolor cessavit : post missam, religatis fasciis, vidit etiam omne vulnus evanuisse. Cum hæc ad me perscriberet R. P. Koialowiz, societatis Jesu, imago erat in aula regis.

DXXII. — Imago B. V. miraculosa Ruthenensis, Ruthenæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *Agnæ Mater munda, tu aperis cæli viam.*

1. Statua ærea. — 2. S. Capilli B. V. — 3. Discipulus Christi.

Constans et antiquissima traditio est templum cathedrale beatæ Mariæ Ruthenensis a S. Martiale apostolorum discipulo fuisse fundatam. Hanc autem traditionem confirmant acta, tituli, tabulæ, cæteraque instrumenta antiquissima capituli Ruthenensis, officium quoque particulare, et solemne festum, quod annis singulis in honorem ejusdem sancti Martialis tanquam patroni celebratur. Insuper verba Martyrologii Lemoviensis hæc sunt : S. Martialis parvam basilicam in urbe Turonis fundavit in honorem sancti Petri : Arvernensis quoque, et Ruthenensis, atque Anicio montuoso oppido fabricavit basilicas sub titulo sanctæ Mariæ, etc. Chronicon quoque ms. Bibliothecæ Savaroni sic habet : S. Martialis missus a S. Petro multas reliquias secum tulit in rure Anicij, quod nunc Podium Dominae Nostræ dicitur : altare in honorem ipsius Dominae nostræ dedicavit : solutarem ipsius ibidem posuit, et alterum in Ruthenâ, de capillis vero ejusdem, partem in civitate Arvernâ, quæ nunc Claromontium dicitur, et partem alteram in Mimate, iis quatuor sedibus in honorem Dominae nostræ dedicatis, etc. Hæc vero basilica fundata primum a sancto Martiale, restaurata est a S. Dalmatio Ruthenensi episcopo circa annum 519, ut constat ex Gregorio Turonensi, l. v, c. 46, et ex Aimonio monacho, tom. III, c. 42. Dalmatius ecclesiam Ruthenâ destruendo, dum perficere nititur, imperfectam reliquit, quod quidem

opus, ita imperfectum relictum, promoverunt deinde successores Dalmatii : perfecit vero Deusdedit, ejusdem civitatis episcopus, anno fere 600. Altare summum hanc inscriptionem hodie habet : *Deusdedit episcopus indignus fecit fieri hanc aram.* Porro sotularis ille, de quo supra mentionem feci, maxima veneratione hodieque asservatur in sacello, ad quod maximus est concursus populi singulis diebus Sabbatinis. Festum Assumptæ Virginis hic toto anno præcipuum est. Statua Deiparæ est ærea ; de miraculis porro singularibus non habeo quod addam. Hæc ad me R. P. Jacobus Raissenensis, soc. Jesu.

DXXIII. — Imago B. V. miraculosa Oppaviensis, societatis Jesu, Oppaviæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaude, Sion, en mira pura, et Immaculata.*

1. Femina callet artem pictoriam. — 2. Cæcitas curata. — 3. Manus statuæ miraculosa.

Icon hæc est in templo societatis Jesu. Labor est virginis Polonæ, parente pictore et Polono natæ : quæ patrem arte superavit. Gestat Deipara Jesulum brachio sinistro, amabili vultu decorum. Huic sanctæ et miraculosæ imagini civium plurimi salutem suam debent animæ et corporis, quorum est commune hic asylum, atque in periculis et necessitatibus refugium. Constat de duabus Virginibus, quæ oculorum luce private per complures dies, caligine Mariana manu detersa (nam oculos manui admovebant), et lucem vivacioribus quam ante oculis aspexerunt. Anathemata plurima. R. P. Boh. Balb., soc. Jesu, ex Annuis.

DXXIV. — Imago B. V. miraculosa Austitana, Austis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Remota es a macula, tu pia mundi Regina.*

1. B. Virgo Patrona urbis. — 2. Architectura. — 3. Hæresis nocere vetita.

Beatissimæ Virginis Mariæ Nativitas jam a temporibus sancti Taurini martyris colitur Austis. Se-
debat hic archiepiscopus Elusæ anno Christi 293, cum brevi post sedem huc transtulit, cum altari Nativitati beatissimæ Mariæ dicato. Ædificavit idem in Acropoli templum, et idem Deiparæ sacravit, quin etiam Patronam urbi præfecit. Ejus imago est lignea bene magna, gestatque puerum Jesum manu sinistra. Templum est augustissimum, et a tribus maxime commendatur : 1° chori, sedilibus ligneis tam affabre factis, ut nec sculptura Polycletis desideretur ; 2° fenestris vitreis, in quibus colores vivacissimi varias figuras repræsentant : 3° Ara marmorea summi artificii et pretii. Ad patrocinium Deiparæ spectat, urbem Austitanam ab hæreticorum Calvinistarum impetu fuisse liberatam anno

1569, cum Mongomerius hæreticorum primipilus in Vasconia omnia sacra deprædaretur ; majus miraculum interea non contigit. Hæc ad me rev. P. Jacobus Bassene, societatis Jesu.

DXXV. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Glogoviæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alma Virgo et pia Mater, unica munda es.*

1. Supellex argentea. — 2. Miraculum in rege. — 3. Donaria argentea.

Glogovia minor est in ditone comitum de Oppenstorff. Comes Georgius anno 1650, in templo rev. Patrum Franciscanorum sacellum condidit ad mensuras Lauretanæ domus, quod magno concursu peregrinorum celebratur. Miracula fiunt magna et multa : supellex omnis ex argento copiosa : lampas pluribus brachiis instructa, et permagna : parietes denique ipsi pene argento vestiti loquuntur gratitudinem eorum qui beneficia miraculosa acceperunt.

Cæterum in specie nullum ad me miraculum perscriptum est ; quanquam id scriptu dignum fuisset, quod Sigismundo III, regi Poloniæ, contigit : qui tabellam accepti beneficii testem huc misit, quæ etiamnum ad murum pendet. Septem porro sacerdotes non sine bonis rebus, quotidie Officium beatæ Virginis consueto Ecclesiæ more decantant. Hæc ad me R. P. Bohuslaus Balbinus, societatis Jesu. Jam supra sæpius monui Lauretano similia sacella semper miraculosa esse : ita totus facile septentrio asseret, siquidem ad Germaniæ et Poloniæ imitationem similia sacella ædificata coluntur.

DXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Bonc Succursu, Nancei in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu pura Agna, imo Dei Mater sine macula.*

1. Anni initium festum Paschatis. — 2. Ingens clades. — 3. Volumen miraculorum.

Anno 1474, uti tum temporis Lotharingi numerabant a festis Paschalibus anni initium ducentes, Nonis Januarii, Burgundiæ dux Carolus Audax cum octo Burgundionum millibus cæsus est ad interne-
cionem, nec multo plures eo in prælio in campum educere potuit, cæso jam numerosissimo exercitu, duobus præcedentibus præliis extra Burgundiam. Cæsus, inquam, est et occisus. Renatus ejus cadaver diu quæsitum, vixque tandem agnitum a S. Georgii, sub marmorea lamina, inter ducum tumulos honorifice sepelivit ; gregarios milites in ipsa pugna loco terræ mandavit, et sacellum non inelegans adjecit, Deiparæ dedicatum, cum sacerdote qui quotidie sacrum Missæ sacrificium celebraret. Nescio tamen quo casu sacelli cura ad eremitam

pauperem et laicum devenit. Locus alias jam fama miraculorum clarus, sub titulo *S. Maria de Bono Succursu*, donec anno 1609 Henricus II, Lotharingæ dux, ædiculam rev. Patribus Franciscanis cōcessit, qui sacerdotem illic collocaverunt ad normam eremiticæ vitæ, usque ad annum 1628, quo, bona venia Caroli IV ducis, domicilium ibi exstruxerunt, quod hoc ipso anno auctum est, aucto nempe Deiparæ cultu, retento nomine, quod a Renato duce acceperat, *S. Maria de Bono Succursu*. Aucta quoque cum cultu sunt miracula tanta varietate et numero, ut venerabilis Pater Nicolaus Tulletus Franciscanus paucorum annorum miracula ab ordinario post accuratum examen approbata colligens, volumen satis grande ediderit. Ita ad me R. P. Thomas le Blanc, soc. Jesu.

DXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Curia, Swidnicii in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu pura Agna, imo Dei Mater sine macula.*

1. Statua B. V. ab hæreticis honorata. — 2. Ardens candela omni nocte. — 3. Neglecti honoris poena.

Est hic in curiæ senatoriæ angulo Occidentali turricula fenestrata versus forum, annexa ipsi curiæ ab eo ipso architecto, qui curiam olim ædificavit. In hac est pervetusta Deiparæ statua. Quæ sit autem ejus origo, quis auctor, omnium Swidnicensium memoriam fugit. Hæresis, quæ similia monumenta odit, originem auctoremque illius, et si quæ olim forte fuere descripta miracula, flammis tradidit. Hoc unum in libris quibusdam qui evasere flammæ, legitur: Anno 1605, quo tempore maxime viguit hic loci hæresis, et omnis magistratus fuit hæreticus, suppressis Catholicis; anno, inquam, prædicto magistratus hæreticus decrevit, ut singulis noctibus tertio quadrante ad Nenam candela accenderetur, arsura usque ad ortum diei: quod in hæc usque tempora, et in hanc usque diem quam diligentissime observatur. Porro cur magistratus hæreticus tempore, quo vigeat maxime imaginum statuarumque sacrarum persecutio, contra fidem suam hanc legem sanxerit, in illo curiæ senatoriæ libro non additur; unde arguo, primo olim jam a duce Wulkone, qui curiam ædificavit, statuam quoque positam Deiparæ, et candelam accensam; inde adhuc probabilis suspicor, introducta hæresi, licet statua relicta sit, morem tamen accendendæ candelæ abrogatum, et denique non multum a veritate aberrabit qui dicet, post incendia et alia curiæ extraordinaria sive incommoda, sive supplicia, quesitam in senatu fuisse tot infortuniorum causam: et tum non neminem fuisse, qui e monumentis curiæ afferret majorum fidem publicam, asserentium ad candelæ hujus neglectum pluries secuta esse supplicia seu infortunia, quæ ratio etiam hæreticos movit ad resumendum hunc antiquum morem.

Hæc omnia vel ideo suam probabilitatem habent, quod eo in libro quo magistratus tam serio imperat posteris ardentis candelæ ceremoniam sub statua Deiparæ, aliquot annis neglectam, rationem nullam nec politicam quidem addiderit, unde denique non improbabile videtur, ex voto vel ducis, vel urbis, olim candelam hanc arsisse, quam iræ malorum hæresis extinguere non audet. Hæc omnia licet probabilia tantum sint, auctoritatem tamen magnam inde accipiunt, quod hæresis causam non assignet tam exotici et insolentis facti. Inducto postea cum fide magistratu catholico, beneficia Deiparæ ampliora urbs experta est; nam et hodie festo Assumptæ Virginis in aula curiæ hymnus Ambrosianus cantatur, ex voto servatæ urbis anno 1639, adducta a templo parochiali civium numerosa supplicatione, quæ est una votivæ gratitudinis pars; altera est peregrinatio annua ad Deiparam Wartenensem, quam cives magno suo solatio quotannis, magnoque numero perficiunt. Anno denique 1640, statua novis coloribus renovata est. Hæc rev. P. Andreas Linke, rector colleg. Swidnicensis societatis Jesu, et ex eo ad me reverendis. P. Bohuslaus Aloysius Balbinus, societatis Jesu, et sane mirum, quod salutem ex inimicis Deus det, cogatque ipsos approbatione fidei nostræ cōniti.

DXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Viridunensis, Viriduni in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *In omni parte vera Immaculata gaudes.*

1. Concilium Chalcedonense. — 2. Festum miraculorum. — 3. Draco calcatus.

Viriduni, in templo cathedrali, gemina est Deiparæ effigies, utraque celestibus nobilitata prodigiis. Prima, de qua hic loquor, visitur ad latus aræ principis, draconem pedibus conculcans: quam a sancto Pueronio, quinto Viridunensi episcopo, post concilium Chalcedonense, cui cum aliis ducentis viginti octo episcopis interfuit, positam fuisse accepimus, quæ tantis tamque numerosis miraculis effulsit, ut teste Vasseburgio, in Vita Ursionis, Viridunensis episcopi, xii Kal. Nov. institutus sit festus dies, nomine commemorationis miraculorum, quæ beata Virgo in ea ecclesia ad hanc statuam perpetravit. Horum aliqua Laurentius Leodiensis, et Guillelmus Viridunensis decanus, scriptores antiqui, retulerunt. Hæc ad me rev. P. Thomas le Blanc, rec. Mussip., soc. Jesu.

DXXIX. — Imago B. V. miraculosa in templo cathedrali, Viriduni in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Arca munda nite, Euge, amoris Palatium.*

1. Statua B. V. supra tectum. — 2. Statuæ aspectus terret hostem. — 3. Spes civium.

Altera miraculosa Deiparæ statua in eodem

templo, id est, in ipso tecto supra templi tegulas in fastigio visitur. Hæc urbi miraculose profuit sub annum 1030, quando Reinaldus, Bavii comes, avitis amicorum principum auxiliis, quos inter Siron Lotharingæ Mosellanicæ dux eminebat, bello Viridunensibus indicto, magnis copiis urbem obsessurus, ad campum suburbanum pervenerat, cumque circa beatæ Virginis effigiem templi tegulis impositam, tot et tanta videret prodigia, ut perstrictis oculis, animoque religiose percusso ab incepto destitit, ne cum ipsa cæli Regina pugnare videretur: ut Waseburgius testatur, et ex eo R. P. Franciscus Porcius, in *Triplici corona B. Virginis*, tract. 1, lib. XII, n. 83.

Et hæc videtur e se ratio cur eam statuum Viridunenses sub dio relictam honorent, nec templo inferant: ut urbis protectrix hostibus semper sit conspicua, et terribilis, ut castrorum acies ordinata, terreat.

DXXX. — Imago B. V. miraculosa de Cavadonga, Cavadongæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Punctum Adami alme evita, Rosa Regina.*

1. Rex magnæ spei. — 2. Auxilia B. V. prodigiosa. — 3. Ingens victoria.

Cavadonga specus fuit montis: speluncam hanc in templum vertit Pelagius I, rex Hispaniæ. Is in regem electus ad galeam et gladium respexit; nec ad aliud poterat, Mauris rerum potentibus, regi præter titulum nulla pene regni parte relicta; confugit ille cum mille non amplius viris in hanc speluncam, expugnari difficilis, non tamen securus. Venere Maurorum legati, et cum iis episcopus Toletanus, suasurus regi deditionem. Rex legatis, atque ipsi etiam episcopo respondit: « Confidimus per intercessionem gloriosæ Virginis Genitricis Domini nostri Jesu Christi salvari. » His dictis, clausere portam speluncæ milites, et cum rege suo ad preces se verterunt.

Fundibularii Maurorum interea, lapidibus perfringere portam conati, retrorsum in se lapides retorqueri tanto suo damno viderunt, ut ab oppugnatione speluncæ desistere cogerentur. Pelagius auxilia videns Mariæ, per apertam portam in fugientes Mauros irruit; Opum, archiepiscopus Toletanus, Maurorum partibus adjunctum cepit; ducem cum viginti millibus Maurorum interfecit; sexaginta millia, quæ remanserant, casu et ruina montis Ausenæ, juxta quem castra posuerunt, obruta sunt. Hæc auxilia Deipara præstitit Pelagio, qui speluncam memoriæ beatissimæ Virginis dedicavit; vocaturque S. Mariæ de Cavadonga. (Baronius, anno 718.)

DXXXI. — Imago B. V. miraculosa Bechiniensis, Bechinæ in Bohemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Lactea pura eia, mundo vitam germinas.*

1. Statua B. V. decollata. — 2. Stultitia pœna peccati. — 3. Contumacia blasphemii.

Bechinæ, in Bohemiæ civitate, est statua Deiparæ lignea, duos cubitos alta, Christum de cruce depositum in sinu ferentis. Hanc in rebellionem hæreticorum decollavit miles, in temp'o rev. Patrum S. Bernardi, quod tunc desertum erat, in quo hodie eadem sancta statua sedem habet in altari laterali præcipuo. Decusso miles capite sanctæ statuæ quædam obscena et blasphema locutus, statim delirare cœpit, conciditque velut apoplexia tactus, deinde etiam boare ac mugire bovis instar auditus est. Sublatum a terra duxerunt viri quidam extra templum, tum catenis onustum recta ad carceres, ubi præfecto militari traditus est. In carcere rediit ad mentem, et sui compos factus, adhuc pejora prioribus verba ingeminavit: rapi se nunc a dæmonibus ad inferos questus, opem circumstantium implorabat, fatebaturque se graviter deliquisse, aliosque hortabatur ne imagines tangerent; quod et præfectus statim militibus omnibus sub gravi pœna imperavit. Quid porro militi factum sit, ignorant Bechinenses, nisi quod per intervalla frequenter deliraverit, et post breve tempus ad se redierit, vixeritque saltem ad diem quintum.

Fama est, eum postea quinto vel sexto die male vitam finisse. Caput illud decollatum cum a terra tolleretur, animadversum est os quasi locutorum aperuisse, imo aliqua verba prolocutum esse, quæ tamen a circumstantibus intelligi non poterant. Hæc ad me R. P. Joannes Tanner, soc. Jesu.

DXXXII. — Imago B. V. miraculosa Boni Nuntii, Nancei in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Eluces munda, io, puri Agni Mater amata.*

1. Femina muta curatur. — 2. Victoria. — 3. Bonum nuntium mittit B. V.

Templum S. Georgii, quod Nancei est, ante trecentos annos à Rudolpho duce constructum, canonicorum collegio ornatum, et ducum Mausoleis nobile, statuam Deiparæ habet, cui *de Bono Nuntio* nomen, ex hac origine quam Desiderius Julietus, collegii Georgiani canonicus, edito libello exposuit. Cum Lotharingæ dux contra hæreticos pugnaret, periculumque esset ne rustici Germani Lotharingiam confusa multitudo ingressi, totam vastarent; Renata Borbonia, dicti ducis Antonii conjux, mille modis Superos fatigavit in mariti auxilium, et in ejus potissimum auxilio confidebat, quæ cunctas hæreses sola superat.

Pugnavit interea Antonius, nixus conjugis precibus, cum ecce ad aram supradictæ statuæ puella muta, cæteris e templo digressis, obdormivit. Hæc in somnis a diva Virgine jussa est accedere ducissam, et suo nomine jubere bono animo esse, nec de marito sollicitam, aut de eventu suspensam,

denique optimum belli exitum nuntiare : quæ omnia quam disertissime nuda ante puella exsecuta est. Non vacabat instituere otiosam disputationem de revelationis veritate : res ipsa una cum puella hoc loquebatur, quapropter ducissa Renata omnium prima fuit, quæ sanctæ statuæ titulum *Boni Nuntii* daret, augetetque cultum.

Facti subito peregrinorum concursus, miraculorum etiam editorum fama passim increbuit, donaria allata, lampades accensæ, altaris sacerdotisque ornamenta auro et gemmis cumulata, Officia sacra concentu musico peracta, cantatæ quotidie Litanie Lauretanæ : hinc etiam miracula aucta numero et raritate Julietus in suo libello enumerat non pauciora centenis, examinata, et ab ordinario approbata. Hæc ad me R. P. Thomas le Blanc, soc. Jesu.

DXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Eremitica, Eremitæ in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nivea tuto clares, pura Mamma Agni Dei.*

1. Dedicatio templi. — 2. Eremita sanctus. — 3. Episcopus præceptum accipit a B. V.

Sanctus Laurentius, Dublinensis in Hibernia episcopus, cum confectis negotiis in Anglia in portu expectaret ventum, quo in Hiberniam reveheretur, contigit ut eremitæ, in templo nuper extructo cui custos assidebat, appareret Deipara, quæreretque, cur templum hoc omni ex parte finitum, sibi designatum, nondum esset rite dedicatum, quaque moræ causa esset.

Respondit eremicola episcopum extra suam diocesim esse, nec tam celeriter rediturum. « Ego vero, inquit divina Mater, meam domum ab isto dedicari non volo. Ecce adest Laurentius, Dublinensis antistes, cujus ego præstolabar adventum, consecret ille templum meum; neque enim prius in suam Hiberniam reversuro prosper ventus afflabit, quam meæ sit obsecutus voluntati. » Anachoreta fundatori visionem exponit. Ille, Laurentio in suum castrum comiter invitato, quæ solitarius et notæ fidei eremicola dixisset et audivisset denarravit. Laurentius, diocesano inconsulto, ne templum hospes dedicaret, quantum potuit, recusavit; sed tamen, Dei secutus voluntatem, quæ humanis imperiis superior est, beatissimæ Genitricis Dei basilicam magna pompa dedicavit : cumque peracto altaris sacrificio cibum apud divitem fundatorem parce, more suo, sumpsisset, conscensa nave prospere in Hiberniam navigavit. Ex illo die Marianum hoc templum innumeris miraculis inclamavit, ut habet Surius 14 Novembr. in Vita sancti Laurentii. Quod templum ubi steterit, hodie nescitur : nomen ei ab *eremo* dedi, quia in eremo stetisse probabile est, quod eremitam custodem haberet, tum etiam quod Deipara eremitæ apparens hanc dedicationem exsecuta est.

DXXXIV. — Imago B. V. miraculosa Buxeriana, Nancei in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna, ito munda macula; per merita Jesu.*

1. Navis sine remige. — 2. Mutus miraculum proclamat. — 3. Templum a Christo dedicatum.

Beatissimæ Virginis templum de *Bussières* intra secundum ab urbe Nanceiana milliare ad æstivum solis ortum, via Mussipontana, in colle est, unde amœnissimus in subjectam planitiem despectus. Hujus declivia, qua vites deficiunt, pagus non ignobilis occupat, in supercilio cœnobium olim a monialibus Benedictinis, nunc a virginibus nobilibus, sive canonissis sæcularibus, nulloque voto astrictis inhabitatur : unde Buxeriam Dominarum, *Bussières aux dames*, vulgus appellat. Est templum antiqui visendique operis, in honorem beatissimæ Virginis Deo consecratum, a sancto Cancellino Tullensi episcopo fundatum. Legimus in antiquis ejus asceterii tabulis eum, cum Deiparæ sacram ædem condere decrevisset, de loco tamen ambigeret, ab ea monitum in somno esse, ut ubi sequenti die cervam candidam presso videret hærere vestigio, templum, quod mente volebat, excitaret; vidisse illum cervam candidam in illius montis fastigio, et jecisse fundamenta, sed cum deficientibus impensis opus lentius procederet, reginam Franciæ (forte Constantiam Roberti regis conjugem), Reginæ cœlestis per somnum apparentis monitu, camelo pecuniam imposuisse, ei loco applicandam, ubi pedem ille fixisset.

Devenit ille camelus ad Murtam fluvium, qua parte Buxerianum montem interfluit. Fluvius quia nondum ponte commissus erat, lembo trajiciebatur. Lembus absente portitore, ad ulteriorem ripam religatus cum esset, solutis sponte funibus, flumine transmisso venientem camelum excepit, atque in adversa ripa constituit. Rem gestam mutus quidam ex editiore loco intuitus, et admiratus, accurrit ad episcopum, tum forte fabris instantem, atque opus urgentem. Miraculum inclamat, solutisque linguæ impedimentis, rem, prout gesta erat, denuntiat.

Quid plura? pecunia quasi divinitus oblata recipitur, ædificium paucis diebus absolvitur, statuiturque ut ad perpetuam rei memoriam mutus quispiam monasterii sumptibus alatur : quod hætenus religiose servatum est, animadversumque frequenter, uno demortuo alterum velut e machina succedere. Ad templi dedicationem antistites Tricinenfis, Metensis, ac Virdunensis ipsius Gancelini rogatu concurrerunt; resque erat postera die peragenda, cum mirabile quiddam accidit : nocte concubia sensit Gancelinus inferiore quodam motu se vehementer ad surgendum impelli, ut videret an omnia sequentis diei solemnitati necessaria rite sint ab æditibus comparata.

Corpus e strato corripuit, vix ad sacrarium accessit, tum animadvertit, in templo facibus omnia collucere. Introspectit, viditque Christum Dominum, augusta Genitrice, magnaque sanctorum catterva stipatum, sacras caeremonias obeuntem: et sacro quodam horrore perfusus, trepide episcopos ad spectaculum evocavit, qui tempestive ante finem caeremoniarum cœlestium adfuere, animis religiose suspensis, ut post templi dedicationem ab ipso Domino in honorem Parentis suæ peractam, ejusdem benedictione fruerentur. Hæc ad me ex tabulis antiquis, rev. P. Thomas le Blanc, Mussipontanus, soc. Jesu.

DXXXV. — Imago B. V. miraculosa Walsinghamensis, Walsinghamii in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Divina Gemma, ter pura, sejuncta a malo.*

1. Ludus scachorum. — 2. Regis periculum. — 3. B. V. cultus.

Hæc miraculosa Deiparæ imago jam olim ab Eduardo I, rege Angliæ, honorata est. Causam honoris quem a rege accepit (quia originem dare non possum), e Walsinghamensi historico depromam, nec dedignabor apponere ejus verba: « Cum adhuc adolescens rex esset, et cum quodam milite in camera testudinata ludo scacharii occuparetur, subito nulla occasione præstita inter ludendum surgens, discessit, et ecce lapis immensæ magnitudinis cecidit in eundem locum quo sederat; propter quod miraculum beatissimam Virginem apud Walsingham propensius honorabat, eique tribuebat, quod periculum evasisset. » Hæc Thomas Walsinghamius, auctor probatus. Populus, regis exemplum secutus, concursu devotionem auxit, et Deiparæ statua miraculis claruit.

DXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Taurensis, in monte Tauro in Minorica ins.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Agna vere munda, ac mitis, et pura mali!*

1. Taurus viæ dux. — 2. Conversio feminae Turcicae. — 3. Candelæ mirabiles.

Minor insula Balearis Minorca Hispanis, alias Minorica, in monte, qui a Tauro nomen habet, imaginem Deiparæ colit valde miraculosam: ejus inventio per fidam traditionem sic se habet. Postquam Alphonsus, rex Aragonum, Moros e minore Balearica exegit, rev. Patres de mercede ad radicem ejus montis cœnobium excitarunt, ubi inter ceteros ejusdem cœnobii sacrista, vir religiosus et pius, e regione montis cellam, et in cella fenestram habebat, e qua singulis diebus Sabbatinis observabat, ad solis occasum lumina non pauca e cœlo cum dulci symphonia ad verticem ejus montis delabi et considere: quare cœnobiarcham et cœ-

nobitas omnes ad prodigium spectandum pius sacrista convocavit. Sensus omnium fuit, scrutari montis locum, siquidem forte tanto portento dignum ibi lateret.

Cruce prælata, omnes ordinatissima supplicatione ascenderunt montem: cum ecce taurus proceritate inusitata ex silva prosilit, ante crucem prosternitur, et erectus se viæ ducem viris religiosis offert. Qui crucem portavit, taurum per omnia in via sequitur, sequuntur et cæteri: donec ad rupem præruptam ventum est, viæ terminum. Tum taurus impetu magno cornibus in rupem arietat, et saxum findit. Per apertum itaque iter taurus viam arripit, et ad montis culmen religiosos incolumes sistens, ab eorum oculis evanuit. Patres, tot prodigiis ad investigandum excitati, dum totum montis fastigium curiose exquirunt, in specum incidunt, in qua hanc Deiparæ statuam decore repositam invenere, inventamque quamprimum debitis honoribus affecere. Ea est lignea, tres palmos alta, forma quæ pietatem conciliat. In reditu in castello Sanctæ Agathæ cœleste pignus deponere, quod suum cœnobium deserere statuissent. Sed statua die altera in specu reperta est: ubi collata stipe templum erectum, temploque adjunctæ sunt ædes plures, in ædituorum et peregrinorum commoda. Quod si hæreticus quispiam miraculum a me petat, quod ibi contigerit, dabo. Accidit, ut religionis specie quidam Galli hæretici montem conscenderent, et candelas in honorem Virginis accendendas altari offerrent: quæ tamen intus pulvere tormentario pyrobolavia arte, repletæ erant. Candelæ istæ ubi accensæ sunt, et altare et templum Virginis valde violarunt. Hactenus ad mentem sycophantarum: quod sequitur, iis non placuit: statua et munera et sedem perosa aufugit, nec sine miraculo rediit. Appulerunt ad portum Fornelli Tauro monti vicinum aliquot naves, quibus nonnulli episcopi Hispani vehebantur, finito concilio Tridentino ad suas dioceses redituri. Ex iis navibus una ostia portus, quantumvis secundo vento flante, superare tamen non potuit, ut cæteræ. Id navarcho juxta ac cæteris vectoribus novum et mirum visum est.

Camque in varias sententias distraherentur, nec causam suæ detentionis certo scirent, quidam eorum locorum non imperitus, Dei monitu refert, a monte, qui procul esset, imaginem Virginis quondam hæreticorum fraude pulsam in navi investigandam esse. Parent vectores et nautæ, et in sarcina ejusdam episcopi inventa sacra statua est. Consulti tres insulares, primævæ imaginis indicia et lineamenta producunt, eisque collatis eadem deprehensa est in suam pristinam sedem remeare eorum episcoporum manu, qui Tridenti contra hæreticos sententiam dixerunt. Ipsi episcopi, relicta confestim navi, ante omnia statuam sacro suo templo restituerunt: sanctissimum Missæ sacrificium et dona quoque reliquerunt, ut fraus hæreticorum ad perpetuam rei memoriam purgaretur. Ita navi conscensa cum cæteris

navibus bonis ventis rediere in Hispaniam; nec tacendum, quod fida traditio habet, taurum illum toto Maurorum tempore latentis statuæ specum ita semper custodivisse, ut nemo Mahometanorum unquam accedere posset. Anno 1618, sacra statua in urbiculam insulæ caput delata est, ad impetrandam pluviam, ibique per novem dies religiose culta tandem in suum locum cum solemnî pompa reducta. Vix tribus milliariis emensis, tauruseoloris cærulei apparet ei qui crucem ferebat, inhaeret, nec ullis modis pelli potest; devenit pia pompa ad torrentem, et taurus labenti aquæ labra admovet, et in cælum oculos erigit; mirabile dictu! subito conglobantur nubes, et largissimus imber depluit, qui devotos peregrinos in vicinum sacellum pepulit, ubi taurus evanuit, et videri desiit.

Ab hac sacra statua omnis Minoricensium fortuna dependet: quin eadem etiam mari dominatur et ventis; plurima adsunt hujus rei exempla. Instar omnium sit unum, quod, cum navis quædam e Majorica solvisset, quæ Mahometanam mulierem vehebat, tandiu exorta tempestas sæviebat, ut navi immineret exitium, nisi minorem Balearem, seu Minoricam accederet. Omnes implorant auxilium beatæ Virginis in monte Tauro, et more nautis Christianis consueti, peregrinum eligunt, qui cæterorum nomine eam pedes invisat. Cecidit sors super Mahometanam, de qua dixi, feminam, quæ cum vitæ servandæ desiderio rem adeo suæ superstitioni adversam suscepisset, videt in ipso aere speciem mulieris cœlos et mare serenantis.

Tenet navis insulam, et Mahometana voti rea in montem contendit, statuam Deiparæ accurate considerat, testaturque, eandem esse, quam ipsa vidisset in aere ventis et fluctibus imperantem: et ne deesset animæ suæ saluti, quæ corpus servarat, Mariæ precibus Mahometum ejurat, et baptizatur, ac in Sardiniam defertur, nunquam ad suos reditura. Hæc ad me R. P. Petrus Antonius Cereroli, Soc. Jesu, Rector Collegii Majoricensis; addit porro et jam aliunde advenire peregrinos et notissimam esse sacram statuam per Sardiniam et Siciliam.

DXXXVII. — Imago B. V. miraculosa beatæ Virginis Lucæ, Hallu in Majorica insula.

PROGR. Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Munda polis mica, tu vere amata Regina.

1. Mare innoxium. — 2. Lex iniqua. — 3. Ludentes infantes.

In majore Baleari insula, seu Majorica, imago miraculosa Deiparæ est, quam incolæ non alio titulo honorant, quam nomine proprio illius pastoris qui eam invenit. Ita unum idemque nomen imagini et inventori convenit. Hujus autem imaginis inventionem sic a majoribus traditam accepimus. Est inter montes altiores insulæ vallis, quam

rivulus intersecat: in ejus medio eminet clivus asper saxis arboribusque. Hanc vallem in variâ prælia divisam non paucæ rusticæ domus sparsim ornant: inter quas fuit ea, quæ a Mauris cum fundo suo Hallu appellabatur.

Hic adolescens Lucas gregem pascebat, et sæpius observabat diebus Sabbatinis circa vesperum, lucem miram cum cœlesti symphonia in eum clivum delabi. Lucas ne solus tantum portentum sciret, monacho Cisterciensi accurate, quæ vidisset, denarrat; monachus, vir rerum divinarum gnarus, proximo Sabbato una cum pastore phænomenon hoc observat, nil humanum portendens: quapropter, mane consensu colle, inter densos frutices imaginem Virginis Jesulum gestantis invenit, cui postea a pastore Luca nomen inditum fuit.

Est autem statua hæc lapidea, colore nigro, vultu perpulchro et læto: amictus quoque lapideus est, distinctus aureis lillis, atque etiam aliorum colorum, quas vetustas pene detrivit. Super hunc lapideum amictum erat induta veste Damascena serica, colore viridi, quam varii limbi et fasciæ sericæ rubri coloris discriminant: quæ vestis hodieque integra et nitida servatur. Monachus, cum pastore in genua provolutus, obortis lacrymis sacram statuam veneratur, et misso nuntio in metropolim insulæ Palmam, de inventa imagine utrumque magistratum, ecclesiasticum et sæcularem, admonet. Fama brevi totam insulam implet. Canonici sedis episcopalis, jurati patres, et ex omnibus ordinibus regni viri primarii ad locum contendunt, et in solemnem pompam dispositi ad sacram statuam properant, tantoque eam affectu prosequuntur, ut in patronam regni adoptarint. Raptim igitur omnium contentione sanctam ædem excitant, atque in ea sacram statuam collocant; sacerdoti quoque et ædificis ædificatæ sunt domus. Atamen cum Deipara hoc ex loco plurima et magna beneficia petentibus conferret, tanta pietate et numero frequentari cœpit hæc ædícula, ut necesse fuerit, justæ magnitudinis templum, et ei adjunctum hospitium exædificare. Mox etiam vicini agris et prædiis Virginem locupletarunt: et ut majore auctoritate sacra curarentur, a Calisto III primum, deinde ab Alexandro IV, summis Pontificibus, collegium canonicorum certis legibus institutum est; denique a Clemente VII, regimen, quod hodie durat inducitur, quodque prætereundum non est, dicti summi Pontifices in litteris suis, quas in favorem hujus sanctæ domus dederunt, se moveri profitentur miraculorum multitudine et præstantia, quæ a Deo per beatissimam Virginem in eo loco patrantur. Ea autem miracula ex ingenti volumine recenseri possent: duo vel tria breviter perstringam.

1. Cum vir pius cum conjuge et filiolo ex Ebese vicina insula in Majoricam navigaret, ad Deiparæ hanc sacram statuam visitandam, filiolus octennis in mare prolapsus ante oculos parentum submersus

est. Perculit parentes filioli unici miserabilis casus : tandem in sacram aedem Deiparæ delati amarissime conqueruntur, quod in ipsa peregrinatione filium amisissent, et cum in templum undique oculos circumferrent, astare sibi ad latus filiolum, et se prehensa manu compellari, vident puerum, quem ante aliquot dies a mari absorberi viderant. Inopinato casu attoniti parentes, inconditis clamoribus templum replent ; ad rei novitatem conflunt quotquot tunc in templo erant, obstupescunt, et puerum ante omnia rogant, quis ei inter fluctus subvenisset, et quomodo in terram appulisset, denique quo duce huc ad templum devenisset. Respondit se a Virgine Lucæ semper servatum, et fluctibus ereptum, in ejus templum huc adductum. Hinc Ebasensibus in Virginem Lucæ pietas, et suarum peregrinationum origo.

2. In eadem Insula Ebusa mula, impacto calce hinc nem filiolum Joannis ejusdam, Deriant nomine, exstinxit. Duodecim horas deploratus puer jacerat, cum, antequam humaretur, a parentibus et avo implorata est S. Maria Lucæ : vovent hi peregrinationem, res mira ! quasi e placido somno puer evigilaret, vitæ restitutus est. Pater emenso mari cum puero gratias acturus, in aedem Virginis proficiscitur, et 20 Febr. 1650, rite omnibus rem, ut contigerat, præsentem notario recenset.

3. Addo in Majorica nescio quis dominus huc, devotionis causa, profectus a loci priore minus honorifice, quam optabat, exceptus est ; quapropter domum redux, suis subditis sub pœna prohibuit ne quis amplius sacrum locum inviseret, multo minus dona mitteret. Non tulit hoc Deipara.

Ex duobus nepotulis parvulis dum natu major ad os putei ludit, in puteum cadit, minore clamante, et ad famulos in agrum pro auxilio currente. Accurrunt hi : desilit unus, et puerum crure prehensum extrahit ex ipso fundo, avus ad nuntium triste ad montes versus, revocat legem male latam, et una cum revocata lege pueri revocavit vitam, quam ille in multos annos feliciter vixit. Hæc inter approbata miracula leguntur in libro, in quo et similia et majora leguntur. Ita ad me R. P. Petrus Antonius Cereoli, rector Majoricæ, soc. Jesu.

DXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa ad Arcus, Londini in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *I, o Casta, templum ignarum ruinæ Ada.*

1. Ventorum vis ingens. — 2. Tectum volans.
— 3. Hæresis.

Templi hujus originem nuspian inveni. Quod vero contigerit miraculo proximum anno 1071, narrabo verbis Wilhelmi Malmesburiensis historici illibati. Hic, lib. iv *De rebus gestis Anglorum*, in Wilhelmo II, sic habet : « Cum anno 1071, xvi K - lend. Novembri discordia inter se pugnantium ab Euroaustro ventorum exurgens, ac Londinum in-

petens, sexcentas et plures domos perfregisset, nec ipsi templo beatæ Virginis pepercit ; ejus namque tectum simili furore corripiens in altum evexit. Ferebantur ligna cum trabibus per inane, spectaculo a longe visentibus, timori prope stantibus, ne obruerentur : quorum tignorum quatuor sex et viginti pedes longa, tanta vi in humum impacta sunt, ut vix quatuor pedes exstarent : notabile visu, quomodo viæ publicæ duritiem perruperint, eo ibi ordine posita, quo in tecto collocata fuerant manu artificis : quæ ob impedimenta transeuntium ad planitiem terræ sunt defecta, quod aliter erui nequirent.

Hæc Deiparæ miraculosa aedes adhuc tempore Henrici VIII late prædicabatur, usque dum et ipsa una cum totius Angliæ monumentis sacris periret. Cur autem ita male actum cum tecto templi sit, auctor non addit, nec natura, nec Deus faciunt aliquid frustra. Non improbabile est, in eorum ultionem id factum, qui templum non bene texerunt et protexerunt.

DXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Zielensis, soc. Jesu, Zielensis in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *Eia, nemo purus te arguat mali ac damni.*

1. Mutatio vultus. — 2. Macula rubea in facie.
— 3. Accursus.

Hæc imago exemplar est sanctæ Mariæ Majoris, quæ Romæ est. Depicta est in tela justæ magnitudinis, id est, longa fere duas ulnas, lata unam cum dimidia ; templo hujus pagi (qui pertinet ad collegium soc. Jesu Cracoviense) donata, ante plures annos, creditur Constantinopoli aut Cameneco allata. Tantum accrevit devotio, ut sex et amplius millia festivis Deiparæ diebus sacro epulo reficiantur. Anathemata sane magna copia viros onerant, et multitudinem gratiarum testantur.

Inter approbata miracula hoc numeratur, quod sequitur. Ipso Assumptionis festo cum unus e Patribus nostris Completorium recitaret, sanguinea cicatrix in facie imaginis apparuit rorida, protensa ab oculo dextro per maxillam, propiusque accedenti, ne forte oculi remotiores mentirentur rei novitatem, aliquot accurrere astantes, qui novi nihil esse aiebant, cum frequentius hæc a se visa sit macula, cum mutatione vultus. Miracula, juramentis testium comprobata, vidit ipse illustr. et reverend. episcopus Cracoviensis, et ut in litteris suis loquitur, diligenter et mature examinavit ; approbavit et miraculosam imaginem. Hæc ex inquisitione authentica ad me rev. P. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

DXXXI. — Imago B. V. miraculosa, Dexelensis, Dexelii in Germania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virgo et Parens Adam Immaculata, veni.*

1. Templum stellatum. — 2. Ova stellata.
— 5. Nobilis pietas.

Pagus Adlzhusianus in Bavaria situs, distat Augusta Sueviæ urbe non amplius duabus leucis. Ab arce hujus pagi quarta horæ parte venit ad locum a vetere silvula et fruteto *Dexel* dictum. Ibi in ipso loci umbilico casa erat rustica, quæ quia sub dominio prænobilis ac strenui domini Joannis Wilhelmi Hundii de Lãuterbach, ab eodem in quoddam Tusculum versa est, aviario et vivario aucta; statuit quoque juxta apponere sacellum beatæ Virginis, ut eadem esset sedes pietati, quæ recessus fuerat amœnitati.

Sed præcipue placuit dare formam stellarem, sacellumque ipsum vocare beatæ Virginis Stellam. Cœpta est ædificatio anno 1618. Porro et fundamentum, et tectum, et parietes, et fenestræ, omnia in stellæ modum sunt ædificata, absolutaque anno 1619, quo anno, festo Nativitatis Deiparæ, solemniter fuit dedicatum. Dum autem ædificaretur, sub ipsa initia, id est anno 1618, repertum est in corte gallinaria, seu sirpiculo gallinarum, ovum impressa stella, seu limbo radioso notatum, atque decimo quarto post die alterum: cui postea complura similia in vicinis locis reperta, et nonnulla eorum velut sigillo in ceram, aut mollem gypsum adacto impressa, et eminentius conspicua: alia vero velut penicillo lineolis radiolisque in eandem figuram ductis striata, quæ partim miri causa, partim muneris loco, ad sacellum oblata; multisque jam annis nihil grave redolentia asservantur, sed quia vacua ova inspexi, minus mirum videri potest. Vidi ego ipse, qui has de Deipara miraculosas historias scribo, plura talia ova, monstrante R. P. priore ord. Erem. S. Aug. Reformati, recentior allata. Nec suspicari potui quomodo per simplices rusticos fraus aliqua intervenire posset.

Porro sacellum satis capax est, et plura altaria habet, frequentes e pagis supplicationes, et frequentia anathemata miraculorum famam late spargunt. Rev. Pater prior magno numero notata tenet, approbanda post examen ab iis quorum interest, et typis edenda. Hæc ad me R. P. Christoph. Camerer, soc. Jesu, Augusta, anno 1655, 18 Sept. Cæteri hæc ipsa ego quoque accepi ab ipso rev. P. priore.

DXLI. — Imago B. V. miraculosa Gidlensis, Gidlæ in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Sacro munita igne, pura metu mali Adæ.

1. Statua B. V. a bobus culta. — 2. Cæcitas neglectæ statuæ poena. — 3. Quadraginta mortui suscitati.

Pagus est ad ripam fluvii Varta dicti Gidle, quatuor leucis Czesstekovia, octodecim Cracovia distans. Hujus pagi colonus Joannes Girhek dictus, anno 1515, cum forte ad subigendum aratro agrum cum bobus exisset, post aliquot sulcos vomere proscis-

sos, boves insperato immobiles constiterunt: mirari primum colonus cur boves hærent, adeo post brevem laborem fatigati, ut viribus defecisse credi possent: mox adjutore adhibito, flagellis ac stimulis urgere jumenta instantius, sed non aliud obtinuit quam ut boves in genua procumberent. Obstupefactus adhuc magis rusticus, et consilii inops, antrorsum vadit, viam bobus facturum.

Tum enimvero et ipse, quam boves venerabantur, statuam Deiparæ videt, jacentem inter glebas, luce tamen insolita circumfusam: qua perstrictus, ipse quoque boum exemplo in genua procumbit, et religiose veneratur pulcherrimam statuam Deiparæ Filium gestantis, digito non altiore e lapide vulgari, arte tamen visenda elaboratam. Finita oratione, ausus est sanctam statuam de terra levare: tum neglecto ulteriore per eum diem labore, domum reversus, conjugi eam muneris loco fert, et servandam tradit. Femina tela munda involvit statuam, et in arcam reponit; jacuit istic aliquanto tempore statua, non magis terum eo congestarum tenebris, quam oblivione oppressa.

Cum maritus repente incipit oculorum morbo laborare, ut denique omnem lucis usuram perdiderit. Idem morbus exercuit postea conjugem, prolem denique, ac familiam omnino omnem; insolitum mali genus, non parum mirantibus vicinis: quod malum ultra illam domum ne serperet, tum commiseratione moti, conduxerunt pretio feminam, quæ miseris inserviret. Hæc igitur femina cum arcam, de qua dixi, aperuisset, lucem in arca observavit insolitam, nec ab igne proveniente; ejectis rementis, quæ arcam impleverunt, lux visa est telæ involutæ et complicatæ inhærere, et ab ea spargi: qua aperta statuam reperit, cumque ad miraculum exclamaret, quærereturque, quam Deiparæ statuam hic conjuges reposuissent, rediit in mentem cæcis statua neglectum habita, non sine justo dolore admissæ oblivionis. Res parochi nuntiata est, qui maturo consilio re perpensa, cum honorifico deducendum numero sanctam statuam templo intulit. Vix egressa domo statua, omnes visum recepere uno miraculo; statua tamen in tabernaculo cui reclusa fuit, diu non mansit, sed in agrum rediit, ubi more consueto quæsita et inventa, non amplius reportata in templum est, ne iterum redire cogeretur, sed pientiores columnam erexere, et in columna locum statuæ decentem dedere, excavato in formam hemicycli spatio. Vulgata per omnem late viciniam fama, facti sunt concursus petentium a Deipara, quæ quisque optabat, auxilia. Observata sunt quamprimum auxilia, et quidem miraculosa. Hinc statim ædificatum sacellum est, sed ligneum ab Adam Giziellschi; quomodo post aliquod tempus ex sacello ligneo factum sit justæ magnitudinis templum, accipe.

Martinus filius Adami in Silesia innocenter comprehensus, atque in carcerem conjectus non sine præsentissimo vitæ periculo, promisit nuncupato

voto se templum majus exædificaturum, si eo periculo eximeretur : subsecuto deinde sopore, per somnium visus est sibi videre Deiparam, quæ amæno vultu libertatem promittebat, votique memorem esse jubebat. Eventus somnium confirmavit : nam ex-pergefactus solutas compedes vidit, et apertam carceris portam. Domum itaque nemine persequente profectus, ante omnia templum majus fecit, sed ut opes ferebant, ligneum, donec demum, crescente miraculorum fama, Stanislaus Stobieski Pagi dominus templum quod nunc est e lateribus, struxit, et anno 1615 rev. Patribus Dominicanis dono dedit.

Adsunt miracula rite ab episcopo approbata : inter hæc quadraginta mortuorum excitationes ad vitam, variis casibus extinctorum. In his nullum ad me pervenit. Cæterum inquisitio facta est auctoritate Alberti Baranowski, archiepiscopi Chesnensis, per Joannem Skirmiewiz canonicum et officialem Loviciensem, et alios ad id deputatos.

DXLII. — Imago B. V. miraculosa Neustiftana societatis Jesu, Petovii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu sana, tu pura cæli meridiana Gemma.*

1. Statua B. Virg. saxeæ ingens. — 2. Nemo expers beneficii. — 3. Captivus liberatus.

Neustift oppidum Styriæ Inferioris, et Croatiae conterminum, Petovio Styriæ Inferioris civitate uno milliari distans, qua vicinis qua remotis famosum est, ob ædem sacram, quæ mole magnifica Reginae exelorum ibi visitur, societatis Jesu collegio Leobienis subest, et ejus curæ commissâ magnam peregrinis præstat operam. Origo latet, libro, quo annales sacri loci continebantur, igni absumpto. Statua Deiparæ est e sacro, statura ultra consuetam alta, Jesulum tenet sinistra, dextra pallium extendit, quod item e saxo tam ample dilatatur, ut sub eo sexaginta statuæ ex eodem saxo locum habeant, omnes hominum tam sacros quam profanos status representantes. Sunt quoque septem angeli ex septem angelorum choris, varios ad Deiparæ honores adaptati, et duo ex reliquis choris, qui ei coronam imponunt ex eodem saxo, passim vocatur *Mons gratiarum*. Festa per annum maxima sunt quinque Deiparæ festa.

Festum quoque S. Bartholomæi, et e Dominicis Dominica Pentecostes, et Dominica *Exaudi* : quibus populum videre est e Germania, Croatia, Sclavonia, Hungaria, atque ex ipsis Turciæ finibus collectum ; sine gratia redire neminem, opinio est ; illos quoque, qui cum corpore non possunt, solo voto præsentibus se sistunt. Miles certe, qui ante paucos annos a Turcis captus, et in vincula datus, in carcere detinebatur, post biennium in pædoribus exactum, huc se devovit, quamvis hæreticus, promisitque se futurum catholicum, et quamprimum se advolaturum auditæ preces, solutæ superna vi compedes, viam viro dederunt per apertas sponte

portas, docueruntque fidei catholicæ veritatem. Non unum hoc est, sed e multis unum miraculum. Hæc ad me rev. P. Adamus Aboed rect. Leobienensis, soc. Jesu.

DXLIII. — Imago B. V. miraculosa de Pietate societatis Jesu, Jaroslaviæ in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva prius Immaculata, dein Mater Agno.*

1. Pirus felix. — 2. Templum ab igne illæsum. — 3. Conventus angelicus.

Jaroslavia urbs viginti leucis Cracovia distans, propugnaculum totius Russiæ, Virginis Deiparæ imaginem colit, angelicis manibus extra urbem in campo supra amænum collem collocatam. De cruce depositum Filium Virgo beata ulnis tenet : unde et *Pietatis* tenet nomen, opus rude est, et ligneum, sed per quod Deus gratias largitur maximas. Anno 1568, in colle hoc, quo nunc sita est, tunc arboribus obsito, luce circumfusa, accinentibus angelis, in piro silvestri a pastoribus inventa est, tum solemniter a clero et populo civitati illata, sed quia bis ad pirum rediit, bis civitati illata demum in colle ligneo primum sacello honorata est, mox templo lapideo, quod hodie visitur. A vicinis Scythiis ignis suppositus virtute divina sopitus templum præstitit illæsum, memorantur suscitationes hominum mortuorum non paucæ, quin et jumentorum. Concessus est e Prussia, Russia et Polonia, donaria aurea, gemmea, præter alia, quæ numerum excedunt. Locus per litteras apostolicas societati Jesu concessus anno 1620 ; incrementum accepit, certe accursus auctus, ac pietas tanta, ut ingens confitentium et communicantium numerus ab annuis litteris numeretur. Miracula nunc colliguntur, et typo parantur. Ita rev. P. Urbanus Ubaldini soc. Jesu.

DXLIV. — Imago B. V. miraculosa de Sion, in Monte Sion in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Caute animata a Deo, nil impurum geras.*

1. Corona ducalis. — 2. Icon B. V. in pectore. — 3. Festum quindecim dierum.

In comitatu Vaudemontano mons est pulcherri-mus, quatuor non amplius passuum millibus ab ortu porrectus in occasum. *Montem Sion* appellant. Jugis viti-bus consita habet ; in vertice planities est non inelegans, soli orienti templum Deiparæ dedicatum, occidenti antiquum oppidum obvertitur, Toparchiæ totius caput, quod a Wandalis conditum, dictumque *Vaudemontium* seu *Wandalorum mons*. Templum anno 1550 ab Elisabetha, Frederici III Lotharingiæ ducis filia, ædificatum ; eadem Deiparæ caput corona ducali ornavit, palliumque ducum more dedit e pellibus muris pontici.

Claret miraculis locus, sodalitate fulget, in quam non nisi illustres cooptantur ; iconem Deiparæ ad collum gestant in pectore ; quindecim diebus, id

est, septem ante, et totidem post festum Assumptionis hic ad servitia Deiparæ morantur. Et hæc denique peregrinorum pietas elanguit : dum Franciscus II, Lotharingie dux, sanctam ædem tradidit rev. Patribus Franciscanis, ædificato monasterio, rediit loco pietas, rediere peregrini, rediere miracula. Ita ad me rev. P. Thomas Leblanc soc. Jesu.

DXLV. — Imago B. V. miraculosa Perneggensis, Perneggii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Una, pergis, Immaculata, o una Dei Mater.*

1. Mutatio vultus. — 2. Miraculum universale. — 3. Odor amœnus miraculosus.

Perneggum Superioris Styriæ pagus, a Miraponto civitate, una hora distat. Hic Deiparæ miraculosa statua colitur, festo præsertim Assumptionis. Origo statuæ ignoratur; in fenestris annus legitur 1461; in pariete inter picta miracula, legitur annus 1476. Statua est lignea; Jesulumque brachio gestat, uni eidemque templum ingredienti alia nonnunquam facies apparet, et ut ad me perscriptum est, contingit hoc omnibus; videtur nunc pallida tristisque, nunc rubicunda et læta, nunc plorans nunc severa: quo tamen diutius eam peregrini intuentur, eo magis eam inveniunt gratiosam. Fuere qui coloribus inductis formarent, qualem ipsi optabant, eventu nullo. Testes adsunt idonei, nullos adesse odores; sentitur tamen a multis odor amœnus, quem artifices nec facere nec nominare possunt, quo totum corpus refocillatur. Fuit, qui ejus statuæ capiti coronam argenteam imponere tentaret; tandiu non potuit, dum contritione rite elicit se dignum redderet. Hæc rev. P. Adamus Aboed rector Leobienensis soc. Jesu.

DXLVI. — Imago B. V. miraculosa Misleniensis, Mislenicii in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Mei puri Agni, o Mater casta, vale.*

1. Sanguis et cibo. — 2. Conversio hæretici mirabilis. — 3. Cura pro dentium dolore.

Hæc sacra imago Deiparæ nomen habet ab oppido in quo est, distatque quatuor omnino leucis Cracovia. Picta est in tabula querna et tribus minoribus compacta, longa cubitum unum, et sesqui quadrantem cubiti; latitudo eadem est, opus est Italicum, et artificium exactum. Imago hæc advecta est Venetiis in Poloniam a duce Georgio Ebarawski, castellano Cracoviensi, eidem donata ut res pretiosissima a moniali quadam Sixti V nepte quæ eam, ut aiebat, a Sixto V summo Pontifice acceperat. Viginti plus minus annis dux imaginem tenuit, nullo cultu insignem, nullo miraculo illustrem. Anno 1624, grassante pestifera lue, in urbe maxime Cracoviensi, dux se suosque domesticos eadem lue infectos videns, paucis exceptis, omnem domus

supellectilem absumi flammis jussit, commissum hoc est aliquod famulis hæreticis: quapropter omnia confuse congesta in villam abduxere jam jam flammis tradenda. Martinus Grabissa, vilæ œconomus catholicus, inspectam tabulam sibi petiit, et facile obtinuit, eamque in hypocausto ad parietem suspendit. Sabbato proximo inter cœnandum his aulicis allatum est ferculum e pultribus duriuscule coctum. Hos inter unus fuit dominus Goypeli hæreticus; is arrepto cultro pultribus usus pro charta, designare apice cultri cœpit imaginem Deiparæ ex objecto pariete pendentem, sed quocunque cultri apicem ducebat, exibat e pultribus cruor: quod tamen ille tum primum advertit, postquam manus rigore correpta cultrum amisit.

Sanguinem tamen illum nemine alio advertente præter ipsum, licet eum ostendere niteretur sociis duobus, in eadem mensa sedentibus. Suasu catholicorum qui aderant, voxit se fore catholicum, et repente brachii manusque rigorem abiisse, seque sanatum sensit. Quapropter altera statim die Calvariam (oppidum est) profectus, hæresin ejuravit, deinde etiam Carmelitarum ordinem ingressus est. Nondum suffecerunt hæc, ut imagini honor exhiberetur: quinquennio integro in domo œconomi in villa relicta est, et a duce neglecta. Œconomus Mislenicium eam secum avexit, non alio honore, quod eam e villa in oppidum, e casa in domum transtulerit. Et sane merebatur reverentiam cultumque majorem, non solum propter miraculum sanguinis, et conversum hæreticum unum, sed etiam propter frequentem vultus mutationem, quam quidem videbant plurimi; e pluribus tamen nemo fuit, qui qua debebat æstimatione rem perpenderet. Anno 1633, prima Maii Dominica ante Vesperas utraque facies intuentibus visa, tanquam tela tenui obducta, clarere cœpit inusitato miraculo, siquidem post mediam circiter horam guttæ magnitudine seminis cannabini, ad instar olei, pingues et frequentes in capillis Deiparæ comparuerunt, duraveruntque per semi horam; sequenti die tam ante, quam post meridiem in fronte et genis Deiparæ iterum guttæ prioribus majores visæ sunt, etiam defluentes ad mediam usque imaginem, nec amplius hora una durarunt. Tertia Maii feria tertia, festo Inventionis S. Crucis, mane, meridie, et sub solis occasum sancta imago copiose sudavit, facie Virginis rosæ iustar rubente. Tum enim vero domesticos omnes timor invasit, qui et omnem somnum arceret, et fastidium prandii cœneque faceret: nec finis.

Quarta enim feria iterum sudare visa est, bis ante, semel post meridiem, non minus integra hora, si tria hæc tempora conjungas: nunquam tamen copiosior ante visus est sudor. Ipso festo Ascensionis, feria quinta, quinto Maii, prandium præ terrore deseruere omnes domestici: nam copiosissime sudare imago visa est, qui sudor post meridiem quatuor distinctis vicibus rediit. Currebant rivuli tres guttarum per faciem et capillos, e

quibus tres illi in faciem Jesuli derivabantur : qui tamen omnes denique in tres rivulos copiosissimos coaluere ad infimam usque partem tabulæ defluentes. Continuatus hic sudor est etiam sexto Maii, ter ante meridiem, et quater a meridie sub vespere cum cantarentur litanæ, rediit sudor octavus illius diei ; præsertim cum ad illa verba devenit fuit : *Maria Mater gratiæ*, etc., guttæ plus quam triginta visæ sunt solito majores pisarum magnitudine, copiosus ita hujus diei sudor fuit, ut tota pene tabula sit madefacta, et guttæ ad limbos defluerent. Septimo die Maii bis sudavit, mane cum signum in templo daretur ad Missam Deiparæ votivam ; altera vice circa meridiem. Sudor hic semper fuit pinguis, splendescens, instar olei nitidus, guttatim oriens instar roris, et magnitudine seminis cannabini, aliquando ad magnitudinem pisi, coloris albicantis, nonnunquam flavi aut rubei, semel speciatim una rubea inter albas visa est. Odor etiam sentiebatur valde gratus. Octavo demum die Maii delata in templum est, et ad ulteriorem inquisitionem reclusa in sacrario. Maii die duodecima, ipsa Ascensionis octava, a sacerdotibus revisa, novos sudores exhibuit ; non tamen plus sex guttis ; sive reliquæ interea exaruerint more solito, sive sudor cessaverit.

Instituta demum ritu ecclesiastico seria et rigida inquisitione, pro miraculosa habita est, et ut talis cum pompa templo parochiali illata, mensis Julii die secunda. Miracula statim illo die cœperunt, quod sudor cœpit, unum e primis est, candelæ particulam noctu sanctæ imagini accensam ad ipsum mane suffecisse. Uxor præfecti oppidani exosculata sanctam iconem, repente dentium dolore liberata est. Merus domus Grabyssa, annis aliquot dolore oculorum laboravit, ut vix legere posset ; sed intincto strophio in sanctum sudorem, oculos lavit, et vidit. Joannes Lipa manum habens aridam et laboribus inhabilem, cum diceret, « Quid ego faciam miser, si manum meam sanaverit ? » Vix verba effatus est, cum sanum se vidit. Plura et majora facta sunt, postquam publico exposita est. Hæc ad me rev. P. Albertus Coialowiz rector Vilnensis soc. Jesu ; libro Polonico Cracoviæ impresso anno 1642 conscripto a R. D. Adalberto præposito, et concionatore Mislenicensi, et decano Dolechicensi cum approbatione Ordinarii.

DXLVII. — Imago B. V. miraculosa Sieprecensis, Sieprecii in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Aperi mea lumina, Virgo casta et munda.

1. Femina his viva. — 2. Votum negligens male moritur. — 3. Mirabilis submersio.

Palatinatus Plocensis oppidum habet, quod lingua Polonica *Siepre* appellatur. Hic beata Virgo colitur ; porro cultus origo est ista. Clericus diocesis Plocensis, anno 1483, lue pestifera correptus, ad capiendam salubrem auram extra moenia oppidi ambulationem instituit eo in colle, in quo nunc

templum stat et nova civitas, quæ Deiparæ imaginem pro insignibus habet. Cum ecce obviam habet admirabilis formæ Virginem, e qua cum rogasset, ecquid illic tam periculoso tempore ageret, respondit ab ea accepit in hæc verba : « Sum Mater Redemptoris : miseret me peccatorum et afflictorum, quare mando tibi, ut magistratui dicas tam ecclesiastico quam sæculari, ut hic templum mihi ædificent, si cessare velint luem pestiferam. » His dictis videri desiit.

Fecit quidem imperata clericus, sed nemo ; quod imperatum erat, templum fecit. Sequenti anno 1484 venit e Palatinatu Culmensi parochus Berzazensis, visurus locum apparitionis, quam per omnem late Poloniam jam fama sparserat, quin et ipsam Deiparam suo suorumque nomine sub dio precari, ut pesti finem faceret, quo facto parochus magistratum Sieprecensem adit, refertque simplicem feminam suæ parochiæ vere mortuam, hora a morte elapsa, revixisse narrasseque adstantibus, vidisse se Deum optimum maximum cinctum innumeris sanctis beatissimam quoque Virginem orantem pro peccatoribus, quæ sibi dixisset : « Mea oratione obtinui tibi vitam apud Filium, ut vides : cum ad corpus redieris, ito Siepreim, ostende locum neglectum, quem ego elegi, et dic, ut illic ad honorem Assumptionis meæ templum ædificetur. »

Hæc dum parochus magistratui utrique in verbo veritatis, tacto pectore, enarrat : cum ecce ipsa femina cum marito adest bis viva, et verba sacerdotis confirmat. Moti tam præclaris ostentis Sieprecenses, sacellum in loco quamprimum ædificant, quod crescente miraculorum numero in templum excrevit multitudinis capax. Cæterum in altari principe Deiparæ imago colitur, quæ Jesulum dextera tenet. Ab anno 1501 exstant plura monumenta insignium miraculorum ; illud non omittendum propter hæreticos nostræ ætatis. Anno 1614, die 26 Maii venit huc Barbara Arabska ex urbe Culmensi, vidua filio Alberto, quem domi in absentia sua, cum rediret, submersum et mortuum invenerat, quemque suasu alterius feminæ huc devoverat, quem denique huc secum adduxerat voti reum. His narratis subjunxit hæc mulier aliud : Consulis Culmensis uxor hæretica cum puerum videret mortuum, neque orantem : « Peream, inquit, nisi catholica fiam, si puer hic ad vitam redeat ; » vix utraque promissum finierat, cum puer velut e somno evigilans revixit.

Ego puerum hic ex voto sisto : illa promissam conversionem negligens intra paucas hebdomades male mortua est, quod e Culmensibus civibus plurimi juramento confirmarunt. Mirabilis est, quod de alio puero submerso scribunt, cecidit in puteum templo vicinum, quem *Deiparæ puteum* vocant, et voto facto in alio puteo montis ejusdem emersit, et vivus sanusque aquis innatavit. Porro patens hic ab altero tribus non minus jugeris distat. Putens,

qui a beata Virgine nomen habet, usui est ægris, et quibus plurimi convalescunt : episcopus Plocensis Albertus nescio quas superstitiones veritus, curavit dejici crucem juxta puteum erectam. Id ubi audit Cleophas hæreticus quispiam, currum misit, quo crux derelicta et primi occupantis deheretur in domum suam, futura ignis pabulum, non sine cachinnis, et fidei Romanæ contemptu, sed cum loco curus appropinquaret, equo pes mirando casu ruptus est : unde nemo crucem loco auferre ausus est.

Anno 1613, 27 Martii Sbigneus Pilniki marescallus exercitus rebellis hæreticus gravem ægritudinem potu hujus aquæ pepulit, et cum ægritudine hæresin. Alii dolores capitis intensissimos hac aqua eluerunt, anno 1616. Sophia Arciszewska nobilis femina, aliquot annis caeca, oculos lavit, et vidit. Hæc ex civitatis Siepreccensis antiquis monumentis excerptis, et typo vulgavit rev. Per. Lucas Peprcki soc. Jesu anno 1652, et ad me misit rev. Per. Albertus Koialowiz societatis Jesu rector collegii Vilnensis in Lithuania.

DXLVIII. — Imago B. V. miraculosa Tullensis, Tullis in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vige ornata palmis, emica munda reatu.*

1. Matutinum noctu cantatum aperto templo. — 2. Pes argenteus. — 3. B. Virgo movet adesse hostes.

Anno 1284, Conrado Savorum episcopo, gravis inter clerum Tullensem et cives Tullenses simultas exarserat. Hanc occasionem arripiens Theobaldus comes Barrensis, clero et urbi alias etiam ob causas infensus, nempe quod consanguineum suum Thomam, primicerium Virdunensis Ecclesiæ, et Tullensem scholasticum, ad Tullensem infulam nuper vacantem non extulerunt, urbem ferro flammaque devastare decrevit. Et jam previgilium sancti Matthæi apostoli tam sacro facinori destinatum erat. Centum armatos ipse Thomas velut primam aciem duxit : his imperatum, ut variis, quæ attulerunt, instrumentis murum urbis, qua templum et episcopi palatium spectat, perrumperent, et secuturis mox copiis viam sternerent in urbem. Cum ecce mulier demortui nuper mariti luctu afflicta media nocte templum adit, matutino cantato interest, et postquam diu precata esset, ante Deiparæ statuam jam tum prodigiis celebrem obdormivit, visa sibi est Deiparam jubere expressis verbis, ut quam primum Reinbertum portæ carnalis (a vicino macello nomen est) custodem moneret, juberetque cives ad arma, et ad urbem defendendam excitari, ad hostes ejiciendos, qui janjam urbem per apertos muros ingressuri erant.

Ille Reinbertum adit, imperata exsequitur eo felicius, quod et ipse jam eadem de re per beatam Virginem in somno monitus esset, addidit Reinberto Deipara : Si dubitas, in visionis hujus veritatem videbis statuam meam in altari pedem ultra

vestem produxisse. Reinbertus cum vidua aliisque, ad templum properant, ad pedem statuæ sensim oculis suis vident protrudi ultra sex uncias. Actis Deiparæ gratiis, omnis civitas ad arma capessenda excitatur. Ex opificibus primi advolarunt laniones ad episcopale palatium, in quo jam quinquaginta novem cladem, quam daturi advenerant, a lanionibus acceperere, alii quadraginta ad muros occisi, ceteri fugerunt : e quibus septuaginta in fossas delapsi in aquis perierunt. Exercitus ubi detectas insidias vidit, sine prælio domum rediit. Ita urbs Tullensis Deiparæ beneficio incolumis stetit.

In beneficii memoriam pes miraculose protensus argentea lamina obductus est, et nomen statuæ datum *de Pedo argenteo*. Ipsa vero statua ex ara templi infima ad summum altare cum pompa deportata est ad sedem sibi post princeps altare summo artificio paratum. Ejus cultus hodieque magnus est, in necessitatibus publicis magistratus a clero suppliciter petit, et obtinet, ut per urbem sancta statua deportetur, quod cum sit, omnia urbis collegia, tam sacra quam profana, conveniunt, et supplicationem præsentia sua cohonestant. Hæc ex monumentis excerptis rev. P. Thomas le Blanc soc. Jesu, rector Mussipontanus : quæ monumenta accepit a clarissimo viro Domino Valerio, Tullensis episcopatus Vicario, in spiritualibus, et tunc administratore in temporalibus.

DXLIX. — Imago B. V. miraculosa de Crypta, Pragæ in Boemia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, o sancta Mater : i pura, i munda mali.*

1. Ignis debilitas. — 2. Statua B. V. aulam fugit. — 3. Miraculi proba.

Inter alias urbes etiam civitatem Roteburgensem ad Neccarum hæretica rabies occupavit, et omnia mala sacris intulit, statuis præcipue : quarum una, quæ Deiparæ erat, in rogam eam ob rem excitatum, abjecta est. Hæc lignealicer sit, tamen ignis quantumvis per intervalla aucti qualuncunq; vim sustinuit per duodecim omnino horas, nulla vel fumi macula. Aderat miraculo ex aula Imperatoris dominus *de Perlemont* catholicus, casu hac transiens. Is ne sibi sineret aliquid Deiparæ honorificum elabi, sedulo cavet ; et : « Cedite mihi hunc truncum, inquit, quiritis, » et quia lingua qua apud hos intelligeretur, locutus est, id est, jocosa, quam petiit, obtinuit statuam ; eam ille secreto, sed honorifice Pragam usque secum tulit, et in loco domus suæ solitario honeste collocavit, magna subito domesticorum visa pietas est, percommode tunc in vicinia structum est RR. PP. Capucinis cum cœnobio templum, visa homini est, statua majore digna honore, et gratum fore donum novis civibus S. Francisci.

Rev. Patres Capucini statuam in Crypta subterranea collocarunt : ubi quamprimum miraculis coruscare cepit, res ad Rudolphum II, imperatorem

pervenit. Ille statuam sacram e propinquo veneraturus, eam in aulam deportari jussit, et in sacello aulico decore collocari, sed proxima nocte dum Matutinas in choro canerent Capucini, ad templi portam insoliti pulsus auditi, intrare volentium, sed apertis portis præter sacram statuam nemo inventus, qui vellet ingredi; hanc itaque cum gaudio in altari suo reposuerunt. Non defuit suspicio, aulicum quempiam Patribus benevolum surripuisse statuam, et ficto miraculo huc deportasse ut angelorum officio huc devenisse crederetur; statua certe secundo in aulam reportata, et accuratius custodita, tamen iterum sub matutinis precibus, et eodem modo rediit, neque enim Patres, audito pulsu, aliud cogitarunt, quam adesse statuam, et quidem solam.

Tertium quoque tentatum est, et statua in aulam reportata, neque defuit forte, qui viris diceret: « Ite, custodite, sicut scitis. » Statua tamen etiam tertio rediit, eodem et tempore et modo, neque fuit qui quantum asportare statuam non metueret. Ita sancta statua loco suo firma hodieque stat, et miraculis coruscat: quæ an edita sint, non habeo dicere, plurima ab ipsis rev. Patribus accepta esse beneficia, asserit conventus, a quo hæc accepit, et ad me misit rev. P. Bohuslaus Balbinus, soc. Jesu.

DL. — Imago B. V. miraculosa Imperatricis, Viennæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Memento mei, Agna pura, luti sacra Diva.*

1. Liberatio principis. — 2. Regina sancta. — 3. Preces pro mortuis.

Monasterium sanctimonialium est Viennæ in Austria, quod titulum a Regina habet, vel ab imperatrice Eleonora; in quo Maximiliani archiducis pietissima soror vixit, et obiit. Hæc in cella sua imaginem S. Mariæ Majoris impense coluit, et fratrem suum Maximilianum, cum in itinere Polonico in magna mala incidisset, ad hanc imaginem precibus liberavit. Contigit enim, ut inter orandum imago protenderet dextram et in hæc verba linguam solveret: « Confide, filia, frater tuus liberabitur a malis, in quibus est, et salvus domum redibit. » Illa fratri Petro Luchio Franciscano confessario suo rem omnem detexit, nulla dæmonis illusionem maculatam; rogavitque, ne etiam post mortem ulli hoc secretum revelaret, nec rationem tacuit, cur hoc silentium exigeret: « Cogitabunt, inquit Sorores, me sanctam esse, et pro me non orabunt. »

Postquam salvus et incolumis Maximilianus Viennam rediit, illa sanctam imaginem opulente ornavit, et publicam fecit. Miracula plurima ad hanc sanctam imaginem facta sunt, quorum pleraque scripta habentur, et volentibus ostenduntur: justis tamen de causis non imprimuntur. Hæc ad me rev. P. Wolfgangus Forgh, societatis Jesu.

DLI. — Imago B. V. miraculosa de Oleo, Sozopoli in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Rogata, veni, dilecta anima summe pura.*

1. Oleum e picta imagine. — 2. Conjugium felicitatum. — 3. Synodus Nicæna.

Imaginis Deiparæ in tabula pictæ, quæ olim Sozopoli in Pisidia colebatur, ut miraculosissima, originem dare non possum. Continuum per longa tempora, et inusitatum miraculum antiqui memorent, e picta Deiparæ manu fluebat guttatum oleum, in omnes morbos potens. Veritatem hujus testatur sanctus Germanus patriarcha Constantinopolitanus in septima, hoc est, secunda synodo Nicæna, in Epistola ad Thomam episcopum Claudiopoleos his verbis: « Extra omnem controversiam est, in Sozopoli Pisidiæ civitate imago Virginis Matris intemeratæ, quæ ex picta etiam manu sua unguentorum scaturiginem effandit. » Hæc Epistola sancti Patriarchæ est recitata in synodo septima, hoc est, secunda Nicæna, actione quarta. Antiquior Germano est Eustachius, qui apud Surium sexto Aprilis ait, Eutychem episcopum Constantinopolitanum dedisse de oleo, quod manabat Sozopoli ex imagine beatæ Virginis, conjugibus, quorum filii statim moriebantur: illi hoc oleo ab eo uncti filios procrearunt duos, uni nomen Petrus, alteri Joannes datum ex præcepto Eutychie, quos Eustachius incolumes spectavit. Quam vero originem habuerit hæc imago, an forte picta sit a sancto Luca evangelista, nondum legi.

DLII. — Imago B. V. miraculosa ad Machabæos, Colonix in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alacris gemma, i, pure tota nivea munda.*

1. Opificum pietas. — 2. Virgines bajulæ S. Imaginis. — 3. Sculptura laboriosa.

Statua hæc sculptoris opus est laboriosissimum; nam non Deiparæ solum formam refert, sed angelorum choros novem cum multis scripturis, nec deest artificium. Amœna est figura Deiparæ, amœni angelorum vultus, inauratæ passim vestes: porro templum titulum suum habet a *Machabæis*, tribus opificum ad hanc sanctam imaginem sua festa celebrant, inter quæ non ultimum est festum Corporis Christi, quo in solemnī processione a quatuor virginibus jam olim portabatur.

Traditio est, inter has bajulas, aliquando fuisse unam quæ nunnisi opinione hominum virgo erat: cumque procedendum esset, stetisse sanctam imaginem nec moveri ulla vi potuisse, dum hujus bajulæ loco vera virgo substitueretur. Traditionem esse nullis litteris posteritati traditam, scribit ad me rev. P. Joannes Bilstein, soc. Jesu.

DLIII. — Imago B. V. miraculosa Lauterbachensis, Lauterbaei in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna, Mater pure nivea, maculam odisti.*

1. Hæresis. — 2. Catholicorum pietas. — 3. Templum sumptuosum.

Lauterbachum pagus tribus leucis distat urbe Badena dioceseos Argentoratensis. Templum illic est e quadro et secto lapide, tum soliditate operis, tum concinnitate et elegantia visendum, ab abbate Præmonstratensi anno 1320 ædificatum, statua Deiparæ magno artificio sculpta in summo altari stans, olim valde miraculosa, quia et hodie; sed antiqua monumenta delevit hæresis, et nova quæ sunt, supprimit, interim catholici beneficiis gaudent. R. P. Philippus Foulle, Soc. Jesu.

DLIV. — Imago B. V. miraculosa Kirwaldensis, in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ceris panem cor vitæ munda alma.*

1. Hæretici materiales. — 2. Vera conversio. — 3. Fons salubris.

Miseram esse conditionem hæreticorum nemo catholicorum est qui nesciat; sunt tamen nonnulli catholicorum, qui cum nesciant distinguere malitiam ab ignorantia, severo et nimis præcipiti iudicio omnes ad oreum ablegant quotquot hæreticis nascuntur atque ab eis etiam ad annos viriles educantur, quasi vero ignorare hi non possint ad salutem necessaria quæ tot catholici malitiose ignorant, negari non potest quin multi inter eos vivant sine Dei graviore offensa sola et inculpabili ignorantia infelices, quique ad primam catholicæ veritatis lucem, non gravate in partes nostras transeunt.

Horum unus fuit, Michael quidam Iglaviæ in Moravia hæreticis parentibus natus. Is cum anno 1644, 25 Martii festo Annuntiæ Virginis facta rite fidei professione ad fidem catholicam transisset, altiora quam credi poterat mente consilia volvit in Bavariam, ante omnia abiit ut ritibus catholicis adhuc magis imbueretur, atque Salisburgum delatus obtinuit licentiam vivendi vitam eremiticam, locumque invenit non longe ab oppido Nurdorfio ubi fontem aquæ invenit hactenus nemini utilē, quod ex eo qui bibissent unquam non male haberent et ægrota- rent.

Michael ante omnia indefesso labore scaturiginem altius rimari instituit, inventamque muro cinxit, nec amplius quidquam bibentibus aqua nocuit, quod nec a me, nec ab aliis miraculo ascribitur. At vero ubi eremitorium suum prope fontem exstruxit, et Deiparæ una cum fonte dedicavit, fluere, e fonte cœperunt miraculosæ morborum curæ, neve hominem vana gloria perverteret, ereptus ex hac vita est, SS. sacramentis rite munitus anno 1667, 18 Januarii.

Successit Michaeli non tam eremitorii quam pietatis hæres corrogatis eleemosynis e ligneo sacello lapideum fecit magno pietatis incremento. Legi miracula digna scriptu, nisi essent similia iis quæ alibi passim sunt. Ex authentico ad me misso.

DLV. — Imago B. V. miraculosa consolatrix, Geldræ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Regia palma, veni, tu, et Rosa munda mica.*

1. Luxemburgi felicitas. — 2. Columna in via. — 3. Uxor contraria marito.

Non postrema statuæ Luxemburgensis gloria est, quod se, ut de æterna sapientia loquitur sacra Scriptura, sine invidia multis locis communicavit, siquidem statuæ vel imagines Luxemburgensi similes ubique gratias operantur, videre hoc est Duaci, Valencenis, Cameraci, Montibus, Leodii, Armentariæ, Namurci, etc. Geldrensem statuam hic expono. Sub annum 1641, mulier quædam ex urbe Geldriæ Luxemburgum fama miraculorum excitata peregrinatum abiit: et more consueto in testimonium persolutæ peregrinationis secum tulit, imaginem papyraceam ejus sanctæ statuæ, quam parieti affixam statim deinde precibus honorare statuit. Igitur cum nocte quadam, persoluto domestici laboris penso, coram imagine, priusquam cubitum iret, flexis genibus pro more preces funderet.

Ecce tibi! Augusta specie, multa luce coruscans Virgo spectabilis, eo habitu quo Luxemburgi videtur, se videndam præbet. Mulier viso insolito turbata, maritum jam dormientem inclamat. Interea Virgo ad clamorem feminae disparet; dum resumptis viribus iterum ad orationem convertitur, en Virgo vice altera ut prius obstat, monetque ne marito reluctetur, promittatque erigere in via sibi columnam, quod hactenus ob rei familiaris tenuitatem marito dissuaserat, licet maritus vocem sibi hoc imperantem audierit.

Rem hanc Deipara cum hac muliere in obscuro non tractavit: siquidem cœlestes radii supra domum venire, in eandem cum femina visum referente pietatem delapsi, ante omnia flexis genibus sanctam imaginem venerati sunt: tum etiam passim in compitis hæc imagines pictæ, et etiam decantatis litanis honoratæ sunt, sed ista interea præcipuam habuit venerationem, dum exstructa in campo pila, et adornato decenti loculo, solemnè indicta supplicatione, singulari pompa ex urbe illata est, ubi paucis interjectis diebus, et hominum frequentia et miraculis clarere cœpit: eoque celebritatis tandem venit, ut spatio annorum sex capax multitudinis templum et rev. Patrum de Oratorio domicilium sit ædificatum, dicti rev. Patres S. Philippi Nerii templum, curam, devotionem augent, faciuntque, ut Deipara quoque supplicibus benefacere non desinat. Hæc ad me rev. P. Joannes de Viron, rector Luxemburgi, soc. Jesu.

DLVI. — Imago B. V. miraculosa Dercheensis, Derche in Gallia.

ANAGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

PROGR. *Amans electa amati pueri Virgo munda.*

1. Statua sacellum suum petens. — 2. Pastores felices. — 3. Miraculum in pede.

In diœcesi Albiensi, una leuca ab urbe Albia, colitur beata Virgo in sacello quopiam supra collis asperi verticem ædificato; vocaturque ideo vulgari idiomate *Derchæ* sive *Asper collis*, quod asperiore sit ascensu. Antiquus est is cultus, nec non constans traditio, effigiem quæ ibi colitur a pastoribus inventam, et a vertice illius collis in subiectam planitiem delatam ad ecclesiam parochialem, cujus adhuc supersunt vestigia. Zelo tamen fidelium in colle fuit ædicula exstructa, in quam, cum esset finita sine hominum manibus, fuit delata: unde pietas et accursus major, quanquam hic ipse frequens reditus ad locum inventionis, causam dedit struendi sacelli. Festo Nativitatis Deiparæ maximus est accursus, quibusvis nundinis major.

Ex omnibus miraculis unum et domesticum oppono. Anno 1640, R. P. Francisco Laucontre, societatis nostræ ob nervum fœde corruptum, propter cauterium imperite positum, et integro trimestri neglectum, medicus indixit non incisionem, sed abscissionem pedis altero die faciendam; si vivere vellet; ille voto sub vesperam facto unius Missæ in hoc sacello dicendæ, licet trimestri integro lecto affixus, altero mane integerrime sanatus, pedes per urbem ad sacellum properavit, et voto se liberavit. ita ad me rev. P. Jacobus Baissek, soc. Jesu, qui addit, jam plenam scribi Historiam a rev. Patre Joanne Bajolio.

DLVII. — Imago B. V. miraculosa, Runxputensis, Heilœ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu pia ac munda Regina, tu jam solare me.*

1. Hæresis pietati infensa. — 2. Constans pietas catholicorum. — 3. Cultus B. V. in medio inimicorum.

Si leonem ex ungue noscimus, credere quoque possumus ex pietatis reliquiis quanta in hoc templo olim fuerit hominum pietas, et Deiparæ beneficentia. Quando ab hæreticis non templum modo dirutum, sed cum nihilominus devotio non cessaret, inter Harlemium et Almariam locus est, sub gravi præna prohibitus Catholicis; ad quem tamen quotidie ringentibus hæreticis peregrini veniunt, locum circumjeunt, quia templum, quod dirutum est, non possunt; et beneficia, quæ petunt, impetrant, tanto gratiores Virgini pietate, quanto difficiliore.

Fama est, inter ruinas muri, Deiparam apparuisse. Inde primum opinio futurarum gratiarum; postea etiam experientia, quæ ibi olim statua fuerit, vel imago, ignoramus, quia hæresis hæc omnia abstulit. Cæterum ex miraculis, quæ ibi fiunt, nullum perscripsit rev. P. Ægidius Meese, soc. Jesu.

DLVIII. — Imago B. V. miraculosa Lignien-sis, Lignii in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ita, pura gemma, clara nitens adjuva me.*

1. B. V. displicet aurum. — 2. Statua pretiosior sine auro. — 3. Quod superis pretiosum, nobis est vile.

Lignium oppidum est Lotharingæ in quo colitur Deiparæ statua abjam antiquo miraculosa. Hæc lignæ cum sit et vetusta, fortassis etiam a carie non parum invenusta, non semel tentarunt eam auro bracteato reddere pulchriorem, non placuisse Virgini inofficiosum obsequium, argumento fuit, quod et ipsa statua aurum respuerit: et vero dum obduceretur, pictoris manum, et dentem tulisse patienter; altero tamen die omne aurum bracteatum et frustillatum a sancta statua decidisse. Ita adhuc pretiosior incolis est facta. Rev. P. Thomas Le Blanc, soc. Jesu.

DLIX. — Imago B. V. miraculosa de Libercourt, Libercourti in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agni Dei tu Mater, alumna emicas, o purâ.*

1. Sagitta infelix. — 2. Statua dat sanguinem. — 3. Baptismi gloria.

Simulacrum hoc Deiparæ insolitus casus reddidit illustre. Steterat statua decore quereui inserta, ad transeuntium pietatem. Transiit hæc sagittator, petiturus aves, non statuas; is sagittam per inane cœli direxit in vulnere: sed sagitta nullo sagittatoris vitio incidit in frontem sanctæ statuæ, et sanguinem e vulnere elicit, quod adhuc cum sanguinis notis in fronte videtur. Homo non malus nullius sibi saltem gravis culpæ conscius, ipse rem indicavit. Hinc populus concepta pietate frequentare locum, et paulo post ex congestis pecuniis sacellum struere institit, in quo decentius coleretur. Miraculosa est in hodiernum diem, gratiam præcipuam experientur infantes sine baptismo defuncti, qui aliquandiu per idoneos testes super altari positi signa dant vitæ, et confestim baptizantur. Ita ad me rev. P. Ægidius Meese soc. Jesu.

DLX. — Imago B. V. miraculosa ad Pinum, Hœglingæ in Germania Superiori, Bavaricæ.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Palam eradis integra a communi reatu*

1. Titulus de Pinu. — 2. Senium B. V. devotum. — 3. Nova peregrinatio.

Hœglinga pagus est Bavaricæ Superioris, jamdudum propter vicinam Deiparæ et miraculosam imaginem celebris, quæ Weihelindana appellatur, de qua suo loco diximus cum suo elogio; ad finem tamen ejusdem pagalia quoque est quæ *de Pinu* suum titulum habet, quia ad pinum fabrica est erecta initium et progressum afferro. Balthasar quispiam opificio textor, vir antiquæ probitatis et probatæ in Deiparam pietatis et septuagenarius Deiparam Weihelindensem solitus accedere, id juxta querebatur quod fatigati senio pedes officium suum non bene facerent; quapropter statuit quod olim ere-

mita ut in Vitis Patrum est, viciniorem sibi procurare domum, cum firmo proposito singulis saltem feriis sextis sacram Virginis ædem accedendi: non difficile fuisset Deiparæ, ossa et plantas optimo seni ita firmare, ut huic cætera non longæ peregrinationi sufficerent, sed aliter Deiparæ visum est; nempe majora sunt ejus beneficia quam nostra desideria.

Itaque homini per somnium apparet anno 1647: et « Placent, inquit, desideria tua, sed quia tibi vires negat decrepita senectus tam longam a te peregrinationem non exigo. Ubi ad finem pagi perveneris ad notam tibi pinum subsiste, ibique quas mihi dicturus in templo eras laudes, provolutus in genua exsequere. » Nihil homini jucundius Virginis imperio accidit, quo nil arduum aut asperum jubebatur. Fecit itaque quamprimum imperata, arborem accessit affixaque Virginis icone sacram fecit, et ne cœli injuriæ preces inturbarent, ex coagmentatis asseribus tectum fecit et parietes. Frequenter in hoc tugurio orantem secuti sunt, ita nempe vera virtus semper invenit imitatores, sive quod os nimis patulum habuerit, dixeritque hic se Virginem coli a se velle, sive quod altiore et secreto instinctu hoc tracti sint. Certe et vota hic facta sunt, et allata cum pecuniis munera, quæ testarentur miraculosa beneficia.

Ausi sunt itaque, anno 1649, incolæ pagi petere a serenissimo principe, et episcopo Frisingensi veniam ædificandi in loco Deiparæ sacellum muratum. Nec difficilem se pius princeps præbuit; annuit petitis. Hinc brevi quod hodie stat sacellum erectum est, Deiparæ acceptum quod beneficia testantur, quæ legi digna sane quæ accursu vicinorum celebrentur; quia tamen nullam adhuc ab ordinario approbationem habent, omitto. Ex authentico ad me misso

DLXI. — Imago B. V. [miraculosa de Cuniculis, Avesnæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Luce summa redimita, i, agna pura notæ.

1. Statua B. V. obvia hostibus. — 2. Armorum loco virga. — 3. Dulcedo memoriam juvat.

Avesnensium in Hannonia traditio est, statuam beatæ Virginis, quæ ad minus templi vestibulum colitur, suo loco obsidionis tempore motam, obviam ivisse hostibus jamjam in urbem irrumpentibus, eosque non aliis armis, quam virga longa decorticata et candida ita terruisse; ut pedem referre coacti fuerint, et obsidionem solvere. Hæc traditio fidem eo majorem meretur, quod non sola narratione firmetur, sed etiam publico festo et perpetuo, singulari cæremonia a majoribus instituto; unde nomen de Cuniculis Deiparæ hæc sancta statua acquisivit; nam festo Deiparæ Præsentatæ, quo commemoratio hujus liberationis miraculosæ celebratur, sive isto, sive uno e proximis diebus,

gratia urbi obvenerit, distribuuntur tam ecclesiasticis quam sæcularibus, atque etiam pueris puellisque liba candida oblonga, quæ illic iterum terrarum, *Cunioles* appellantur. Hinc Deipara de *Cunioles* appellatur, inventionem vel ideo duratura in ævum, quia populus ejus abrogatione non ferret se privari dulcibus libis. Hæc ad me rev. P. Ægidius Meese, soc. Jesu.

DLXII. — Imago B. V. miraculosa Zarmasciensis, Zarmascii in Polonia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Esto munda, viva ac integerrima Palma.

1. Vexilla ad pedes Deiparæ. — 2. Omen cladis. — 3. Candela in altari ordinata.

De hac sancta icone Deiparæ id certum habeo, miraculosam ab antiquo esse. Novi et ferventioris cultus initium afferre possum, non originem primæ pietatis. Morabatur hic rex Ladislaus tempore belli Suecici, quibuscum etiam prælio tunc decertavit, vicitque. Victoriæ argumenta vexilla plurima sunt regi allata, qui ea omnia publica cæremonia inter solemnem gratiarum actionem ad pedes Deiparæ abiecit, illi non sibi victoriam contra tam acres Ecclesiæ hostes ascribens. Cum ecce in ara Deiparæ una ex candelis repente exstincta est, contra quam candelæ exstingui solent. Hæc res cum non parum præsentis, atque etiam ipsum regem conturbasset, nemo eandem reaccendit, nemo tetigit omnibus omen sinistrum, non sine metu facturi inter hæc gaudia interpretantibus, et forte cladem, sed parvam, quæ postea secuta fuit, significare potuit.

Certe omnibus rediit lætitia, et priore major, cum sub ultimam orationem, quam sacerdos ad finem festivæ gratulationis cecinit, candela iterum repente accensa, plenissima flamma ut ante luxit. Hoc sive omen fuerit, sive casus, sive miraculum, accursum auxit, accursus beneficia Deiparæ, et hæc populi in eam fiduciam. Rev. P. Lamparter provincialis, soc. Jesu.

DLXIII. — Imago B. V. miraculosa Mussipontana, Mussiponti in Lotharingia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Noli timere, amata, pura ac munda viges.

1. Statua B. V. in porta urbis. — 2. Gratitude Nobilis. — 3. Urbs devota B. Virgini.

Civitatem Mussipontanam jure Parthenopolim nominare possis. Portas habet quatuor in singulorum propylæo lapideam Deiparæ statuam. Illa omnium præcipua est, quæ sub titulo *Pietatis*, seu *Dolorosæ* colitur in Ecclesia collegiata S. Crucis: ubi præter alia anathemata illustrissimi baronis de Firmaco e Tyrolensi nobilitate, tabula pendet cum hac inscriptione: *Variis procellis agitatatus, et inter acutos maris scopulos sæpe periclitatus, tandem ad portum semper deductus feliciter, Deo Deiparæque et SS. apostolis Philippo et Jacobo Patronis suis gratus, hanc tabulam pingi, et præsens renovari*

altare curavit, anno 1516. Ita ad me Rev. P. Thomas Le Blanc, soc. Jesu.

DLXIV. — Imago B. V. miraculosa de Bona Quietē, Marciliaci in Burgundia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Amoris Dei templum, tu agna chara nivea.*

1. Maritus impius. — 2. OEconomia felix. —
3. Mirabile B. V. factum.

Rem miram scripsit annis ab hinc quadringentis Jacobus de Voragine, ex Dominicano archiepiscopus Genuensis, in sua *Legenda Aurea*, cap. 14, cui titulus *De Assumptione B. Virginis*, de pia quadam matrona, cujus specie Deipara ipsa a tergo mariti equitis considens, et maritum et conjugem a potestate dæmonis exemit, nutabat istius narrationis tanquam nimis portentosæ fides, quod a loci, temporis, personarum aliisque rei adjunctis destituta esset. Nunc igitur redeat tandem gravissimi viri testimonio sua quasi postliminio auctoritas.

Totius rei summa est, quam exhibet membrana vetus ad ædis Marciliacensis parietem appensa, cui fidem conciliat majorum fides, loci tabulæ, perpetua et constans traditio, aliaque monumenta, quod plures non habeat scriptores, parum refert: quando unus pro multis est tanti nominis archiepiscopus Jacobus de Voragine. Rem omnem his præmissis aggredior. Rex erat Francorum Philippus Augustus, a Deo datus, dux Burgundiæ Odo hoc nomine tertius. Innocentius Papa III, Romanam Sedem obtinebat, annusolvebatur a Christo millesimus ducentessimus, cum Gaufridus Lebrun miles, egregius, æconomi regii officio aliquandiu præfuit, postea per aliorum invidiam dejectus, spem quoque et ipse abiecit salutis æternæ: ne semper esset miser, ab humani generis hoste calamitati suæ remedium querere apud se statuit.

Ergo dum silvam de Arvius Marciliaco vicinam desperabundus oberrat, cacadæmoni, post multa ultro citroque petita et promissa, chirographo, quod proprio sanguine exaraverat, spondit, se suam illi uxorem ad diem mensis Augusti quartam decimam, eo ipso, quo tunc stabant loco traditurum. Cum itaque ea dies pervigilium Assumptæ Virginis illuxisset, Gaufridus assidentem sibi a tergo conjugem in equo avelit, nescientem quo duceretur. Marciliacum venit: et cum forte præterirent militis ejusdam domum, signum æris campani domesticos ad Missæ sacrificium accibat.

Juvat pii militis nomen non ignorare: Hugo de Preciis vocabatur, et in sacello suo domestico, sesquicubitalem Virginis statuam cum familia venerabatur; femina igitur precibus ab infido marito extorsit brevem moram, qua Virginem liceret salutare. Stabat interim præ foribus infelix maritus moræ impatiens. Illa consuetam Ecclesiæ salutationem: *Ave, Regina cælorum*, cum decurrisset, somno correpta in sacello est. Interim ipsa Deipara dormientis vicem subiit, et ad virum specie conjugis

egressa, equo insidere, et in sylvam usque progredi sustinuit. Ad locum venit, ubi dæmon promissam prædam expectabat. At ubi non conjugem adduci, sed Virginem, et Virginem sibi infensissimam ab ignaro Gaufrido vidit, multa dixit, quibus fractam Gaufrido fidem exprobrabat, quæque Gaufridus refutabat, asserebatque, nec in tempore, nec in loco, nec in persona errorem a se commissum: præstaret ille quoque tam fideliter suam, ut ipse suam probasset.

Sed dæmonem multa expostulantem Virgo compercutit, et nutu non amplius uno chirographum a Gaufrido datum extorsit, et in fugam egit. Interea Gaufridus facti pœnitens, et non parum de piæ uxoris (ut crediderat) gloriosa victoria gratulatus, iterum consensu equo cum ficta conjugē revertitur, quæ interea marito multa de gravitate peccati, de dignis pœnitentiæ fructibus dixit, jamque hominem omnino alium comitata Marciliacum est. Ubi ad ædem militis ventum est, poposcit veniam accedendi sacellum non abnuente Gaufrido. Virgo conjugis specie equo descendit, domum intrat, et in sacello dormientem Gaufridi conjugem excitat e somno, atque his compellat verbis: « En dilecta syngrapham, qua tuus te maritus pro caducis vitæ hujus bonis cacadæmoni devoverat; sed quia tu meis obsequiis pie et religiose fuisti addicta, ego te ac tuum maritum ab ejus faucibus eripui, et utriusque salutem a Deo impetravi. » His dictis Virgo ex ejus oculis evanuit.

Uxorem, Gaufridi domi fuisse, testes fuere domestici; chirographum marito rite exhibitum et Virginis Deiparæ comitatum, non perfunctorie probavit mente revolventi et cordata Virginis loquentis verba, et dæmonis panicos timores, quin etiam facti pœnitentiam, quem in via non longis sermonibus persuasisset. Hinc utriusque gratus animus enituit, quod quæsito in ycinia domicilio vitam omnem ad hoc sacellum egere, sepulchro quoque ipso in sacello ad pedes altaris mature delecto: in quo demum post sanctam vitam sanctioremque obitum ambo in hodiernum usque diem quiescunt.

Ex hujus fama miraculi usque adeo increvit loci religio, ut in Cisterciensium virginum cœnobium verteretur cum sacello ipsa militis domus anno Christi millesimo ducentesimo tricesimo nono: quod deinde Philippus dux et comes Burgundiæ de consensu abbatis et generalis capituli Cisterciensis in viros transtulit, dato diplomate Bruxellis, 18 Decemb. 1460. ad sacram hanc Deiparæ imaginem fræquens est etiamnum e remotis provinciis concursus, multaque etiam hodie miraculosa dat suis Virgo beneficia, ex ægris illi præcipue opem experiuntur, qui longa insomnia torquentur cum vitæ periculo. Hanc narrationem ad me misit R. P. Pet. Chiffletius Divione, S. I.

DLXV. — Imago B. V. miraculosa Tungrensis, Tungri in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Dei Agnum lactus, nivea imo pura Mater.*

1. S. Maternus bis redivivus. — 2. Templum B. V. in Germania primum. — 2. Filius lacrymarum.

Quanta olim fuerit Tungrorum Germanorum potentia, et quam late per Germaniam inferiorem imperii sui limites extenderint, plus historicis credimus, quam oculis nostris videmus. De horum in Deiparam pietate ut melius scribam, juvat per omnem retro antiquitatem ad ipsos usque apostolos, imo ad ipsum Servatorem Christum redire, et inde ordiri sermonem. Scis, optime lector, quid ad portam urbis Naim contigerit. Efferebatur filius unicus matris suæ, properantibus bajulis, et nupiam staturis, dum ad fossam deferrent juvenem, propter quem fossam pridie fecerant. Jam enim ultra fidem nostram deploratus a matre, a populo ultimos honores acceperat.

Cum non temere obivus cum lacrymis inter gemitus luctantem vidit, vidit quoque filium tantarum lacrymarum perire non posse, certe non debere; quapropter pergere porro vetuit gestatores, et stare jussit, et ipsum juvenem redire in vitam, e qua tantisper exierat, tanto portento, ut ejus admirationi urbs Naim, quæ tota extra se ad portam adstabat, non sufficeret. Erat juvenis hic ex eo ligno, ex quo discipulos Jesus facere consuevit, nec difficulter secuturus relictis omnibus erat, si ut surgere, ita et sequi jussus fuisset; nec Jesus juvenem non amare poterat, cujus Germana, id est, vera virtus etiam post fata vivere meruisset, sed matri consulendum erat, de qua incertum fuit, an orbitatem suam plus ipso filio, ut sit, deplorarit: quem perinde absentem ac mortuum deploratura iterum esset. Ita nempe nos ipsos etiam in proximo amamus.

Dedit itaque Jesus filium matri suæ, et quem habere tunc discipulum non potuit, ut saltem discipuli sui discipulus olim fieret, divina destinatione constituit, sed nec nomen, quod ei post hanc secundam Nativitatem inditum est, a Jesu originem traxit, sed a matre: nam quia matri a Jesu datus est, *Maternum* dixere. Tanta nominibus inesse mysteria voluit antiquitas. Dedit filium matri non suffecerat: Petro pastori ovium inter agnos etiam commendari debebat. Sensit juvenis cum spiraculo vitæ quod ei Jesus inspiravit, etiam virtutem advenisse, quæ a Jesu exierat. Itaque sive eum defuncta mater reliquit, sive ipse matrem jam liber, ne sine duce esset, inter primos fideles D. Petro apostolo se junxit, quod doctissimus rev. P. Petrus Canisius noster, 14 Septembr., in *Martyrologio* suo memorat: quem ubi sine dolo discipulum vidit orbis Magister, et virtutem afferre cum fide sinceram, Germaniæ hominem debere docente cælo didicit, quæ virtutem non sub alia quam candoris veste veneratur.

Huic credituros qui fidem hactenus, si non veram, certe sinceram coluissent. Missus itaque in Germaniam a D. Petro Maternus, jam totus Marianus, ut

quem Christus matri suæ redivivum tradidisset: totus jam sanctus, jam apostolus, ad Tungros inferiores Germanos venit, ibique cum religionis christianæ fundamentis jecit quoque fundamenta pietatis Marianæ; nam templum ei (incertum, an vivæ, ut plures alii) apud Tungros statuit, cum imagine utique miraculosa: quando et ipse totus quantus miraculumerat, ter mortuus, bis miraculose redivivus, primum a Christo, deinde a sancto Petro Germanis apostolum suum suscitante, nec ideo hanc miraculosam, et forte omnium primam in Germania imaginem Marianam præterire debui, quod Hunnorum ferocia Tungrensem urbem amplissimam ita vastaverit, ut hodie, ubi steterit, quærat.

Sunt (apud Locrium) qui centum templorum vestigia etiamnum deprehendi memorent: quot putem fuisse inter hæc Deiparæ dedicata, et miraculis clara? sed sic prima religionis incunabula in Germania interiit. Rev. P. Petrus Canisius, 14 Septembr. in *Martyrolog.*; Ferreolus Locrius in *Maria Augusta*, in Officio proprio diocesis Leodiensis, die 19 Septembris in festo S. Materni primi illius sedis episcopi a beato Petro apostolo illuc transmissi, in sexta lectione, de eo sic legitur: *Primus Tungris, Trajecti ad Mosam, Hoy, Dionanti, Wa'curiæ, et diversis circum locis Deo in honorem sanctæ Dei Genitricis semper virginis Mariæ construxisse ecclesias, annisque quadraginta, Tungrensis Episcopus sedisse, ac ad summam senectutem pervenisse apud scriptores traditur.*

DLXVI. — Imago B. V. miraculosa Nayumensis, Nayumi in Gallia.

PROGR. Ave, *Maria gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O agni mater summe pura ac nida vale.*

1. Statua locum mutans. — 2. Hircus infernalis. — 3. Peccator misere punitus.

Nayum urbs Bearnicæ statuam Deiparæ habet jam ab antiquo miraculosam, et peregrinationibus celebrem. Origo ex scriptis haberi non potest, ex quo hæresis omnia sacra ferro et flamma vastavit. Cæterum fida traditio in totum perire non sinit sanctæ statuæ inventionem. Pastoribus siquidem, ut aiunt, etiam hujus sanctissimæ statuæ inventio attribuitur, qui inter dumeta ignes insolitos non semel conspexere, hinc pia curiositate moti, flammæ secuti, in hanc statuam inciderunt. Statim itaque ad Stellates (vicini pagi incolæ, cui nomen *Stella*) nuntius properavit. Vix ille inventæ statuæ letitiam agricolis denarravit, totus simul pagus (quæ illorum temporum pietas fuit) ad locum ordine supplicantium devenit, statuamque in alteram Gavii fluminis ripam deportavit: atque in exiguo, quod ibi erat, sacello decore collocavit. Dispicuit sedes hæc Deiparæ. Quapropter nocte proxima ad dumos et tesqua rediit; ubi altera die inventa est, de re tota moniti Stellates, ea significatione denuntiatum sibi putaverunt, loco honorificentiore esse collocandam imaginem.

Ergo non sine solemnī cantu, et vicinorum concursu, eam in pagum suum deferunt, et in templi sui summo altari collocant, foresque claudunt, ne fraudibus et furibus accessus pateret, sed iterum altera die reperta ibi est, ubi inventa. Ædes igitur loco quamquam incommodo strui cœpta: qua necdum finita, miraculosa beneficia accurrentes miseri recipere, donec Calvinistæ templum, ut supra dixi, incenderunt. Instaurationis memoria quia recentior, ideo et certior, anno 1613, episcopus Lassurensis sacerdotes misit, qui extinctum Deiparæ cultum in Pearnia restaurarent. Res periculi plena videbatur inter nefaria sectariorum arma versari; sed vicit metum fiducia in Deiparam, eorumque adventus concursu catholicorum celebratus est. Primum omnium fuit supplicatio instituta ad templi radera, cui quinque hominum millia interfuere, non parvus numerus; si quadraginta sex annos bene numeres; quibus catholici, nullo defensore, exagitati a sectariis sunt.

Cœptum deinde restaurari templum; cœpta quoque sunt distribui pro fide cujusque a Virgine beneficia. Fuit, qui puellam deperiret, invocata dæmonis ope: apparuit is sane, sed alia, quam expectabatur, fronte. Hirci forma se videndum dedit; hominemque cornibus ita in altum excussit, ut in terram miseranda collisione membrorum deciderit. Quatuordecim integros annos sine remedio lecto affixus, non minus animæ, quam corporis damna deploravit, demum anno 1627, 12 Martii hic opem invenit, et sanus salvusque domum rediit. Duabus quoque feminis restitutus est oculorum usus, quarum altera septem, altera duodecim annis cæca fuit. Cætera, quia vulgaria sunt, omitto. Hæc ad me Rev. P. Claudius Herbedau rector, soc. Jesu.

DLXVII. — Imago B. V. miraculosa Teuxburiensis, Teuxburiæ in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Magna munda omni re creata tu pia vale.*

1. Peccatum mirabile. — 2. Poena mirabilis.
— 3. Hæresis insana.

Teuxburia oppidum est in comitatu Claudiocestrensi ad Sabrinam fluvium. Hic per omnem hæreticorum furorem perstitit imago quædam Deiparæ, quam ante paucos annos hæreticus quidam frequenter a magistratu sibi donari petiit: tandem sepius negatam dono accepit. Hanc ille primo abjectam conculcât pedibus: deinde excavatam, in vasculum format, quod sordidis aquis non semel implevit; nonnunquam etiam porcos inde bibere fecit. Audi vindictam, lector. Non multo post porcelli, quotquot inde biberant, interiere omnes. Serpsit a porcis malum in liberos, quorum nullus fuit, qui non vel claudus, vel cæcus, vel alia quapiam simili deformitate audendum nefas lueret.

Ipsæ scelestus ad gravius supplicium servatus est, ut posteri scirent, etiamnum per hæc impios

puniri, per quæ peccant. Lapis etenim in vasculum excavatus, qui antea potandis porcellis serviebat, ad meliores usus adhibitus est. Utique postquam huic obsequio successit Deiparæ statua, lapis hic, inquam, puteo appositus est; ne quem vel funis, vel vestigiū lapsus falleret, non inutili officio, si ipsum Dominum, et tam sagacis fabricæ architectum admonuisset officii. Is aliquando in rabiem actus vehementissimo cursu lapidem transiit, seque in puteum præcipitat. Hoc est, per aquam transire ad ignes, et ignes sempiternos. Contigit hoc in Anglia circa annum 1625, satis miraculorum hæc statua fecit, digna quæ templo honoretur. Ita ad me ex Anglia scriptum.

DLXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Succursu Afflictorum soc. Jesu, Bethuniæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ingens vix Adami amarum, it procul a te.*

1. Exemplum bonum. — 2. Magistratus pius. —
3. Miracula a medicis approbata.

Celeberrimæ hujus imaginis origo ad me perscripta non est, eamque ob causam, ut plurimas alias licet miraculosissimas, omissem, nisi omnium statuum pietas hic videretur: ipsius ante omnia magistratus pietas exemplo suo populum concitat ad parem devotionem, qui, ut par est, magistratum præeuntem presso vestigio sequitur. Miracula medicorum judicium passim habent, ut vere *Refugium afflictorum* vocetur: quando pauci, vel nulli sine precum effectu aliquo discedunt. Colitur in templo societatis Jesu, ut ad me perscripsit. rev. P. Georgius Hockius, rector Bethuniensis, soc. Jesu.

DLXIX. — Imago B. V. miraculosa de Paro, Pari in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Non geres avitam maculam, uti Deipara.*

1. Monialis pia fortuna. — 2. Vestium inopia. —
3. Felix venator.

Fuit in insula Lesbo, in civitate Methymna, puella nomine Theoctista. Hæc post obitum parentum cœnobium ingressa sanctimonialium, cum iis pari virtute, non pari vestitu vixit. Octodecim, cum ingrederetur, annos nata fuit, cum sororem visitatura marito junctam, discederet, prædones duce Pisirio Cretensi, qui inter alios etiam Theoctistam avexere in insulam Parum. Theoctista non post multos dies, cum nemo e prædonibus domi esset, in sylvam aufugit, nec multum a prædonibus quæsita, ut qui alio jam cum captivis navigassent, non sine grandi animi lætitia quæsivit sedem in sylvâ perpetuam, et invenit templum perantiquum et desertum, sed olim beatæ Virginis sacrum; quin et olim pulchrum: siquidem totum erat e marmore, tunc tamen non amplius integrum. In hoc triginta quinque annis habitavit Theoctista, si de cibo quæris, herbæ non deerant: si de siti, fontibus abundans insula etiam in sylvis neminem sitire permisit.

Vestis tamen omnino attrita post paucos annos nudam incedere coegit, nullo scandalo, nemine uno sylvam per triginta quinque annos ingresso : usquedum venator ex Eubœa insula in hanc insulam Parum, cum sociis trajecit. Is sylvam omnem perlustrans, ad templum pervenit : et quia christianus erat, in genua provolutus, templi rudera, et conculcatum Deiparæ honorem, non sine dolore intuitus est, non dubius tamen sanctum quempiam illic sedem posuisse. Propius deinde singula inspecturus, altarique vicinior factus, vocem audiit, quæ sistere gradum jussit : « Femina, inquit, sum ; nudam cave ne conspicias ; si me alloqui libet, pallium projice, quo tegeris, et paulisper secede. » Fecit jussa venator, et abjecto pallio tempus locumque concessit feminae, quo se honestius tegeret, inde redux loci incolam reverenter, sed demissis oculis salutavit.

Tum Theotista formato in fronte salutiferæ crucis signo, omnem vitæ suæ cursum homini attonito denarravit, et : « Unum, inquit, a te peto ; cum redieris (redibis autem brevi), in mundo vasculo Dominici Corporis particulam ad me defer. » Venator, relicto pallio, quæ petita erant promisit, et promissis stetit, viditque non sine admiratione, quo pietatis sensu sanctam synaxin acceperit (nihil de more illorum temporum hic disputo), et iterum accepta benedictione domum rediit. Rediit tamen nescio quo stimulo actus, tum Deiparæ sacrum locum visendi, tum etiam videndi, qui Theotista valeret venit, et mortuam reperit.

Itaque veneratus ut sanctam, terræ mandavit, abscissa prius manu dextera, quam secum tulit ad meliores cultus : sed tempestatibus Marianis redire coactus, jamque non dubius manum, non se peti : manum erudrato cadaveri apposuit, quæ statim brachio suo mirabiliter coaluit, inde venator terram sancto corpori superingestam jussit esse levem, et sanctæ Deiparæ iconem religiose veneratus, ad Eubœam insulam propitiis ventis se contulit, quæ vidisset, quæque audisset, prædicaturus. An vero locus iste tanto miraculo insignis postea sit instauratus, et accessionibus peregrinorum celebratus, Metaphrastes, ex quo hæc 10 Novembr. accepi, non memorat.

DLXX. — Imago B. V. miraculosa Foiensis, Ambiani in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Velut munda margarita in enicis, o Pia.*

1. Principium exiguum. — 2. Velox augmentum. — 3. Opes magnæ.

De Foiensi quercu statua hæc volæ manus magnitudinem non excedit, Patris cujusdam e societate Jesu privata pietate diu culta : quam ille ordinis sancti Augustini Eremitarum priori dono dedit eo libentius, quod ille publico expositam honoribus celebrare cogitaret. Factum ; et subito Deipara miraculis clarere ita cœpit, ut undique pere-

grini magno numero, turmatim accurrerent, quibus Deipara miraculosa beneficia rependit : quæ domi narrata, etiam alios accirent. Reginae Gallie, et emin. cardinalis Richelii munificentissima beneficentia et regiis donis adeo locus increvit, ut in toto Ambianensi tractu angustius templum non inveniantur. Ita ad me R. P. Simon de Lesseau, societatis Jesu.

DLXXI. — Imago B. V. miraculosa de Miraculis, Audomari in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Superna Regina, imo tu Dea immaculata.*

1. Pietas vespertina. — 2. Fabrorum pietas. — 3. Puerperæ devotæ.

Domina nostra a *Miraculis* in statua lignea, varia veste decorata, colitur in antiquo et magnifico sacello, in foro urbis majore : ad illud multis gradibus ascenditur ab utroque latere frontis. Multa sunt per omne templum anthemata, multæ lampades argenteæ diu noctuque lucentes, summus tota die concursus, atque in primis sub seram vesperam. Pars civium maxima ducit sibi religioni, si diem præterire sinat, quo isto in sacello Virginem Matrem non salutaverit.

Originem sacelli non accepi, sed pietatis tantæ ingens augmentum ad me perscriptum est. Obsidio fuit gravissima, quæ urbi ruinam minabatur, et alium Dominum : voto hic ad Deiparam facto, quamprimum urbs obsidione et metu liberata est. Hinc novus civium in Deiparam affectus. Certe diem illum annis singulis solemnî supplicatione honorant, et sanctam statuam ingenti apparatu per urbem deferunt. Quod etiam in aliis publicis necessitatibus cum fructu facere solent. Die dedicationis explicatu difficile est quantis sumptibus et magnificentia, quamque diversis inventis annuatim, statua, ara, templum adornetur, mercatores ultro claudunt officinas : gemmas, monilia, pannos, sericos, argenteos, coccineos, aliaque festo adornando afferunt.

Puerperæ ubi primum e domo efferunt pedem, prolem deferunt ad magnam Matrem, eique rite consecrant : quod faciunt etiam nobilissimæ, etiam e castellis remotis. Fabrorum singularis pietas. Quisquis enim puer artis addiscendæ gratia a magistro admittitur, libram argenti, seu duos florenos Flandricos Dominae nostræ a *Miraculis* donare legibus tenetur. Ita ad me rev. P. Joannes Adriani, rector collegii Audomar, soc. Jesu.

DLXXII. — Imago B. V. miraculosa de Rubo, Onnatæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu palam ignorasti væ, crimenve Adam.*

1. Allata ab angelis statua. — 2. Rubus felix. — 3. Pastor bonus.

Rodericus a Balza regni cantaber, et pastor, et quod caput est, juvenis, dignus Deiparæ visus est, qui statuæ suæ inventor destinaretur. Invenit eam ad radices montis Aloïæ in Rubo. Venustas, quam

artifex operi inculpfit, arguit non in Hispania factam. Unde vero allata sit, et a quo, quis dicat? quando utcumque certum est, ab homine huc allatam non esse, nec afferri potuisse? Miracula quoque loquuntur, non invitos angelos huc eam deportasse. Inventam Rodericus flexo primum genu veneratus est: tum e frondibus ei sedem decoram concinnavit, reversus Onnatam, quæ sex inde millibus passuum distat, novo hoc nuntio cives implevit: qui altera die effusi, sanctissimæ Virgini post exhibitos primos honores ædiculam in loco construxerunt, cum titulo: *Sancta Maria de Rubo*. Miraculis inde crescentibus, et numerus quoque peregrinorum crevit, et munus, et quibus cœnobium ædificatum est, quod initio ordo SS. Trinitatis incoluit. Deinde venit ad Tertiarios sancti Francisci; post hos id inhabitaverunt rev. Patres S. Dominici; et demum his successere iterum rev. Patres Franciscani. (Gonzaga, p. III, cap. 4.)

DLXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Ferro, Altorflii in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, pura a nota mali, rite munda micas.*

1. Miraculum naturæ. — 2. Ferrum saltans. — 3. Ignis reverentia in B. V.

Naturæ miraculum nobis attulit anno 1659 Helvetia, non procul ab Altorflii in cantone Uriensi die 25 Decembris. In ferri fodina cum latomi consueto more moles incocti ferri grandes ad ignem protruderent, inter cætera æris ingentia frusta unum malleo subjectum est ducentas quinquaginta et amplius libras ponderans, ignibus præparandum. Cætera non longa mora paucis ictibus in partes rupta sunt: hoc, de quo loquor, tanti ponderis ferrum fefellit malleum, et innoxie exsiliit: iterum iterumque illæsum ab incude prosiliit. Fuit, qui doctius miraretur hos ferri non consuetos saltus, inspiceretque propinquius: cum ecce figuram Deiparæ gloriosæ radiis cinctam tam docte expressam videt, ut naturam fecisse, ex aspectu scires, non artem.

Natura hoc miraculo adjuta, miraculosam et esse et fore satis superque probavit, et dignam quæ templo et ara honoretur; res non catholicis modo, sed hæreticis nota, a quibus non sine admiratione videtur, non incongruo documento linguas hæreticorum quantumvis malleis decumanis ferociiores, Mariæ tamen imagines contere non posse. Cum hæc ad me perscripta sunt a rev. P. Wolfgango Lieb, res nondum ad magistratum ecclesiasticum delata est: ingens tamen orthodoxorum pietas jam in Virginem pruriebat, paratam, æmplum et aras suo ære ponere.

DLXXIV. — Imago B. V. miraculosa SS. Xysti et Dominici, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Caput Averni metis, Virgo alme amanda.*

1. Imago diu sub terra incorrupta. — 2. Cæremonia luminum. — 3. Honor destinatus.

Multæ virtutis ac religionis vir in effodiendo agro, magni servi Dei ante centum et amplius annos defuncti cadaver invenit, et juxta cor ejus Mariæ Virginis figuram, Carmelitano habitu elaboratam, omnino integram atque incorruptam. Hanc tela munda coopertam pectori suo appendit inventor, et nunquam sine accensis luminibus videre volentibus ostendit. Porro gratias narrabat miraculosas, quas sibi aliisque impetrarat. Hæc Deiparæ figura postquam per diversorium sive hæredum, sive amicorum manus sanctimonialis Hyacinthæ ordinis Minorum Viterbii in monasterio S. Bernardi, quæ imaginem Romam misit crystallo includendam, et publico exponendam apud moniales S. Dominici ad S. Xystum: id enixe rogans, ne unquam eam ulli sine accensis luminibus ostenderent. Porro quis ultra cultus sanctæ statuæ exhibitus sit, quæque exinde miraculosa Deiparæ beneficia in supplices sparsa sint, non scribit Franciscus Maria de Amatis, in Vita Hyacinthæ, ex qua hæc accepi, et hic ponere volui.

DLXXV. — Imago B. V. miraculosa Kesselensis, Lovanii in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo pia intacta, mere munda, salva me.*

1. Imago B. V. ante domum, — 2. Candelarum usus. — 3. Lupus innoxius.

Mirabilis est urbium quarumdam pietas, quæ civium in Virginem affectum, publica testificatione prodit. Ut alias, quas vidi, taceam, duas præ cæteris inveni in hac publica protestatione singulares. Prima est Oenipontana in Tyroli, quæ domos suas ornat imaginibus Deiparæ; paucas reperire est domos, quæ si non pictam in muro, certe chartaceam in porta domus Deiparæ Dresdensis imaginem habeat. Est hæc Oeniponti valde miraculosa, ut suo loco dico. Altera urbs est Monachium, metropolis Baviaræ, in qua hæc scribo. Hic serenissimi electoris Maximiliani exemplum civibus multum profuit. Habet palatium ejus colossus æreum sane altum Deiparæ gloriosæ cum Filio. Statuam hanc quisquis videt, non negat, nullam reperiri in publico Deiparæ statuam aut majore artificio factam, aut magis sumptuosam in hac æris vastitate: ut taceam de lampade grandi, et marmoris mole statuam lampademque ambientis. Adest etiam columna in foro marmorea, cui item insisit Deiparæ statua etiam ærea, de qua suo loco.

Hæc, inquam, secuti exempla cives passim Deiparæ imaginem suis domibus appinxerunt; maxime anno 1668, quo omnes pene domus totius urbis, certe paucis exceptis, hoc ornatu splendent. Sunt nonnullæ ære fusæ; plures e ligno sculptæ, et in suis hemicyclis non sine ornamentis muro insertæ. Plæræque diversa forma muro appictæ: nonnullæ in tela muris affixæ, tectis tamen suis defensæ ab

injuriiis cœli; quædam in tabulis ligneis pietæ cum sint, tamen prostant innoxie, suis quædam modis defensæ, pauperiores ad portam domus affigunt chartaceas; aliæ ex argilla decore formatæ, suisque hemicyclis muro inseruntur, plurimæ lampades suas habent, quæ sabbatinis noctibus lucent, ut et in pervigiis festorum Deiparæ. Jam de imagine Lovaniensi loquar, seu Kesselensi, quia parum Lovanio distat. Fuit hic femina, quæ vulgo *Maria in imagine* vocabatur, non aliam ob causam, quam quod supra portam domus suæ imaginem Deiparæ teneret; cæterum et femina rustica erat, et imago alta unum pedem cum dimidio. Porro femina hanc statuam in honore habuit; siquidem continuo lumine honoratam semper esse voluit; ut preces taceam, quas frequentissime coram ea fundebat.

Contigit, ut filiam Lovanio (nam tunc ibi habitabat) mitteret cum candelis ad locum sanctæ statuæ accendendis. Hæc in itinere obvium habuit lupum, quem ipsa canem rata, nihil ab eo territa, illæsaque pertransiit. Admirabundi vicini, et ministerium filiæ intelligentes: « Apparet, inquit, te pro pia causa missam, cum feram illam illæsa pertransieris. — Et quam feram, interrogat puella; an canis ita mihi timendus? » Majus est, quod sequitur, secuta est paulo post incuria vicinorum totius domus conflatio, statua tamen salva et integerrima. Anna post mortem matris monasterium in Valle Liliorum ingressa sanctam statuam jure paterno secum tulit, et consensu majorum publico exposuit, jam priorissa conventus. Obiit denique 1629, ætatis anno septuagesimo primo, professionis ministerium quinquagesimo secundo, officii priorissæ vicesimo octavo. Cæterum statua Deiparam representat dolorosam, Filium de cruce depositum genibus sustententem. Hodie inter miraculosas numeratur, et etsi in Valle Liliorum sit, a loco tamen unde accepta est nomen habet. (Hippolytus Maravius, in *Liliis Mar.*

DLXXVI. — Imago B. V. miraculosa Schiedamensis, Schiedamii in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater Agni, micas; i, o pura, et munda vale.*

1. Navis remora imago B. V. — 2. Statua aridens supplicii. — 3. Velum mirabile.

Lidwina Schiedami in Hollandia nata, mira pietate ferebatur in imagines beatæ Virginis. Fuit, cum mercator Deiparæ imaginem Schiedamum afferret, venditurus eam in nundinis Antuerpiensibus, sed navi inposita navim stitit, nec amoveri loco sustinuit. Omnibus aliis causam insoliti casus ignorantibus, prudenter quispiam: « Fallor, inquit, si alia remora navim detinet, quam hæc Deiparæ imago. » Nec aberravit prudens divinator, etenim exposita sancta imago navis tenuit liberum cursum. Rogant itaque, ut commodo pretio eam per-

mitteret conciliari templo D. Joannis Baptistæ, quod tunc a fundamentis erigebatur. Factum; stetitque in templo decore collocata sancta imago, quin et nova statim confraternitas erecta, quæ honorem primo hoc miraculo adeptum tueretur, et propagaret.

Lidwinæ septenni hæc imago sæpe arrisit, missa foras a matre, cum tardius rediret, in hæc verba se excusare solita erat: « O bona mater! ne irascere; salutavi speciosissimam Dominam nostram, et illa mihi blandissime arrisit. » Quievit ad hæc mater, filiam silentio venerata. Semel ab angelo in cælum ducta, Deiparam vidit, et in ejus manibus velum; quin etiam interrogantem audivit, an hoc capiti suo imponi vellet. Tergiversata Lidwina demum hortante angelo, consensit. Tum ei Deipara velum imposuit: et: « En, inquit, ego nunc tibi velum impono. At vero cum e cælo venerit, tu non amplius septem horis eris in terra: dabis id confessario tuo, monebisque, ut fidem habeat donis Dei et ut hoc velum imponat capiti imaginis meæ; » quibus dictis evanuit. Lidwina post actas gratias, vocato confessario velum ostendit, et quæ Deipara imperasset, edixit. Stupuit ad miracula confessarius; nam et cœlesti odore repleta domus est, et erat texturæ incomptæ labor, sed nec materiam qui vere cognosceret, repertus est. Dum hæc morosius considerat confessarius, virgo rogat, quamprimum jussa exsequatur et imaginis capiti imponat, causante illo, templum clausum, et situm statuæ, ad quam nisi per scalas accedi non posset: « Dominus, inquit illa, providebit. »

Egredienti itaque domo sacerdoti, obviis statim occurrit audituus, et scala ad borealem templi partem, ut etiam Lidwina dixit, reperta est, impositum capiti statuæ velum statim ab angelo oblatum est. Hæc apud Surium, 14 April. Cæterum sancta statua coli cœpta est; concursus peregrinorum facti, et miracula per omnem late Hollandiam vicinunque Belgium notissima, an autem hæc miraculosa statua furorem hæreticorum effugerit, atque ubi hodie sit, non legi.

DLXXVII. — Imago B. V. miraculosa S. Catharina, Eremi in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Monile, tu Diva me ara, et Agna pura micas.*

1. Sponsus princeps spretus. — 2. Christus dat annulum. — 3. Eremita sanctus.

Rarum est, quod apud Petrum de Natalibus, auctorem gravissimum legimus de sancta Catharina, in ejus Vita, circa annum trecentessimum septimum. Hæc nullo adhuc fidei lumine illustrata, cum a principe quodam ambiretur in conjugem, et principis et matris contempsit preces, diserte testata, se non nisi æque nobilem, speciosum divitem, sapientemque accepturam, quam ipsa esset. Felix ambulatio fuit, quæ matrem una cum filia felici casu

duxit ad eremicolæ cellam. Hominem divinum paganæ habuerunt in veneratione, et suavius, quam credidissent, ab eo sunt salutatæ. Consuluit mater, quid sponso, et sponso principi respondendum, quem filia ita sperneret.

Eremita, de principe, inquit, vos videritis : « Ego tibi, o virgo, sponsum dabo meliorem, quam ipsa optas, » videre illum cum virgo optaret, tabulam protulit, quæ Deiparam cum Jesulo referebat : « Ille, inquit, Sponsus est, hæc mater Sponsi, et si eum rogas, videri se sinet, » simul aliqua fidei nostræ fundamenta virgini instillat, illa domi coram tabula orationes quas didicerat, recitat, simulque obdormit : cum in somno Christum cum Matre vidit, non jam picturæ similem, sed ut est, speciosissimum. Et sane Deipara Jesulo sponsam obtulit, non abnuentem, abnuat tamen Jesulus, respicitque non satis pulchram, quæ sibi nuberet. Evigilat Catharina, et jam amore sponsi non amplius, sua matri visa narrat, et utraque se eremite sistit. Ille audito viso : « Ego te, inquit, faciam pulchriorem : » et fide christiana plenius instructam, sacris baptismi aquis abluit, ita jam pulchrior domum redux, iterum coram imagine Deiparæ prostrata amoribus cœlestibus indulsit. Tum obrepente somno, majore quam ante majestate, et pompa angelorum, Deipara Catharinæ se sistit, iterumque Filio sponsam Catharinam offert : quam Jesus in sponsam accepit, annuloque dato promissa firmavit. Somnium non fuit. Nam Catharina annulum in digito reperit, matrique cum gaudio ostendit : atque deinde amore Christi succensa, mundi pompas sprexit, Deiparæ illam imaginem apud christianos in honore fuisse, et ut fit, non uno hoc beneficio celebrem, qui dubitat, næ ille ignarus est historiarum, errant sane, qui putant rem novam esse, honorare imagines : fecere id primi christiani, et tanto ferventius nobis quod etiam propter cultum sanctissimarum imaginum quam plurimi martyrium sustinuerint. Vide Petrum de Natalibus.

DLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa S. Mariæ Ægyptiacæ, Hierosolymis in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Micas æternum, tu, pura mali, o Dei Agna.

1. Aspectus felix statuæ B. V. — 2. Pœnitentia mira. — 3. Peccatrix grandis.

Maria, quæ a patria dicitur Ægyptiaca, peccatrix fuit et pœnitentiæ speculum. Quæ ipsa narravit abbati Zosimo de vita sua male acta quæ nefanda sunt, omitto. Quæ eidem narravit de acta pœnitentia in eremo, etiam omitto : tum quia vitam ejus non scribo, tum quia ad rem meam non pertinent. Illa solum memoro, quæ ad sanctæ statæ Marianæ honorem pertinent, quæ tantæ pœnitentiæ origo fuit. Placet ipsius Mariæ verba, quæ ad nos, auctore Sophronio episcopo Hierosolymitano, Paulo Dia-

cono, la ino interprete, pervenerunt, apponere.

« Quando, inquit, venit S. Exaltationis festivitas pretiosæ crucis, ego quidem sicut et prius præibam, juvenum illaqueans et capiens animas; vidi autem primo diliculo omnes ad ecclesiam unanimiter currentes (templum montis Calvariae). Abii et ego currens cum currentibus, et veni cum illis in atrium templi. Et cum venisset hora Exaltationis divinæ crucis, impingebam et impingebam, repellebarque quodam modo, festinans ingredi cum populo, coarctor usque ad januam templi cum his, qui ingrediebantur cum magna tribulatione appropinquans et ego infelix, quando autem ingredi volebam, illi quidem omnes sine impedimento ingrediebantur : me autem divina aliqua virtus prohibebat, non indulgens introitum. Mox igitur repulsa, ejiciebar foras et ejecta inveniebar sola in atrio stans. Considerans autem per muliebrem infirmitatem hoc mihi accidere, iterum aliis me immiscendo, vim mihi quodammodo faciebam introeundi : sed enim laborabam in vacuum. Ut enim limina vestigio contingebam, omnes interius recipiebantur, nullum habentes impedimentum : me autem solam non recipiebat, sed quasi militaris multitudo esset taxata, ut mihi ingredienti aditum clauderet, ita ad me repentina aliqua prohibebat virtus, et iterum inveniebar in atrio.

« Hoc ter et quater passa, et facere conans, nihilque proficiens, desperans de cætero, et amplius nusquam progredi valens (factum quippe fuerat corpus meum a vi comprimentium valde confractum), recedens discessi, et statim in quodam angulo atrii templi, et vix aliquando, ob quam causam prohibebam videre vivificum lignum, in cogitationem reduxi : tetigit enim mentem et cordis mei, oculos intellectus salutis, recogitans, quia squalida actuum meorum scelera mihi introeundi aditum obserabant. Cœpi itaque flens nimium conturbari, et pectus tundere, atque suspiria de profundo cordis proferens, et gemitus, ejulansque prospexi in loco, in quo stabam, sursum imaginem sanctæ Dei Genitricis stantem; et aio ad eam intendens, et indeclinanter attendens : Domina Virgo, quæ Deum genuisti secundum carnem, scio quia nec concedens nec opportunum sit, me sic horridam adorare imaginem tuam, vel contemplari oculis, tantis sordibus pollutis, quæ esse Virgo dignosceris et casta, quæ corpus et animam habes immaculatam : justum est, me luxuriosam a tua purissima castitatis munditie abominari et projici. Tamen quoniam, ut audiui, ob hoc effectus est Deus homo, quem ipsa digna genuisti, ut peccatores vocaret ad pœnitentiam, adjuva me solitario et nullum habentem adiutorium, percipe confessionem meam, et mihi licentiam tribue, ecclesiæ patefactum ingredi aditum, et non efficiar aliena a visione pretiosissimi ligni, in quo affixus Deus homo, quem concipiens ipsa Virgo peperisti, et proprium sanguinem dedit pro mea liberatione, jube, o Domina, et mihi indigne, ob

divinæ crucis salutationem januam patefieri : et te ex te genito Christo dignissimam da fidejussorem, quia nunquam ultra meam carnem eo inquinabo per horrida immistionum ludibria; sed mox ut filii tui, Virgo sancta, videro lignum, sæculo et actibus ejus, et omnibus quæ in eo sunt, renuntio; et continuo egredior, ubicunque ipsa ut fidejussor me duxeris.

« Hæc dicens, et quasi aliquam satisfactionem recipiens, fidei succensa calore, et de pietatis visceribus Dei Genitricis præsumens, movi me de eodem loco, in quo stans feci orationem, et veniens, iterum ingredientibus me miscui. Et ultra non erat, qui me repelleret, neque qui me prohiberet appropinquare januis, quibus in templum introibant. Accepit ergo me tremor validus et exstasis, et tota ex omnibus tremebunda turbabar : itaque conjungens me ad januam, ejus mihi primo aditus claudabatur (quasi omnis virtus, quæ prius ingredi me prohibebat, post autem viam ingrediendi pararet), ita absque impedimenti labore introivi; et sic intra Sancta sanctorum reperta sum, et pretiosi ac vivifici Crucis ligni adorare mysterium digna habita sum.

« Et tunc vidi Dei sacramenta, et qualiter est paratus suscipere pœnitentes. Tum projiciens me coram in terram, et sanctum illud exosculans pavementum, exhibam. Currrens autem ad illam, quæ me fide dixit veni restans; conjunxi igitur me in illum locum, ubi fidedictionis conscriptum erat chirographum et genu curvans coram vultu sanctæ Virginis Dei Genitricis, his imprecata sum verbis : Tu quidem semper, o benignissima Domina, tuam ostendisti pietatis misericordiam, tu non indignam supplicationem projecisti. Vidi gloriam, quam peccatores merito non videmus, gloriam omnipotentis Dei, qui per te suscipit peccatorum pœnitentiam. Quid amplius peccatrix et misera valeo recordari aut enarrare? Tempus est jam implere, quæ fide dixi, fide dilectionis tuæ placita. Nunc ubi tibi complacet, dirige me. Esto mihi salutis ducatrix et veritatis Māgistra, præcedens me in viam, quæ ducit ad pœnitentiam. Et hæc dicens, audivi vocem alicujus a longe clamantis : Jordanem si transieris, bonam habebis requiem. Ego autem hanc vocem audiens, et pro me factam credens, lacrymans exclamavi, et ad Dei Genitricis imaginem prospiciens vociferavi : Domina! Domina! Regina totius orbis, per quam humano generi salus advenit, noli me derelinquere. Et hæc dicens, de atrio templi sum egressa, et festinanter ambulabam. »

Hæc ex Hieronymo : quæ sequuntur de ejus Vita, quia ad rem meam non pertinent, omitto, id sine observatione præterire non possum : imaginem illam Deiparæ utique postea in majore fuisse honore, propter tam nobilem conversionem, potuit hæc miraculosa conversio illis innotescere, qui clamantem et vociferantem viderunt et audierunt, qui prius eam noverant. Hæc in atrio templi omnibus inspectantibus contigere.

DLXXIX. — Imago B. V. miraculosa Leopoldina, Viennæ in Germania Superiori

PROGR. Ave, Maria, gratia; plena Dominus tecum.

ANAGR. Agna Diva, in utero immaculata semper.

1. Principes pii. — 2. Pium colloquium. — 3. Velum capitis occasio monasterii.

Ab urbe Viennensi non procul Deiparæ miraculosa est imago. Originem accipe. Sanctitate clarus habebatur Leopoldus Austriae marchio, qui Agnetem imperatoris filiam in uxorem duxerat. Hi inter alia, quæ passim ad Dei Deiparæque gloriam faciebant, templum hoc construxere. Contigit, ut ambo de Deipara, de templo et monasterio ei condendo in campis colloquerentur, nec nisi de loco quæstio superesset, cum ventus exoriens velum Agneti de capite auferret, et quam longissime asportaret. Conjux uterque altius quid suspicati, locum illum monasterio Virginis temploque destinaverunt, in quo hoc velum reperiretur, novem anni abire, et quæsitum ubique velum a nemine conspectum est, cum ecce cum relaxandi animi gratia prosperiorem auram sequerentur, Vienna paulisper relicta conspectum super frutice aliquo velum est. Itaque ibi templum cum monasterio exstructum et Deiparæ devotum, non multo post peregrinationibus cultum est. Hodieque imago illa inter miraculosas habetur. Vide Surium 15 Novembr. in Vita S. Leopoldi.

DLXXX. — Imago B. V. miraculosa Genovefæ, ad S. Genovefam in Germania inferiori.

PROGR. Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Semper munda a vitio, tu, Regina ac alma.

1. Innocentia accusata. — 2. Cerva pro matre. — 3. Venatio Festo Epiphaniæ.

Genovefa ducis Brabantiae filia a Sifridi Romani imperii palatino justo conjugio masculinum concepit. Porro antequam is contra infideles et Barbaros in subsidium Terræ Sanctæ proficisceretur cum exercitu, Goloni militi fortissimo conjugem commendavit. Hic fictis de morte mariti litteris, aliisque modis Genovefæ pudicitiam frustra sollicitavit, et marito revertenti conjugem pudicam ut adulteram accusavit, sententia mariti et judicis. Golonis instinctu, Genovefam cum prole aquis destinavit; quod famulis in deserto quopiam lacu exsequendum reliquit.

Illi dominam in silva abire jussam, domi hero nuntiarunt aquis haustam cum prole, non pauca congerentes, quam duro mortis genere obiisset. Illa interim Deiparæ sese identidem commendans, aqua vixit et herbis. Filiolo cerva quotidie adveniens pro matre fuit, lac de uberibus non invita porrigens, Sex annis mensibusque tribus hæc silvestris vita duravit: cum maritus inter venandum die Epiphaniæ sacro uxorem cum prole reperit, et justis signis agnovit.

Precatus veniam tanti sceleris, eam domum re-

duxit, conjugem tamen habere sibi consentientem non potuit, priusquam sponderet, eo loci templum Deiparæ ædificare, cujus ope servata esset, quod non invitus Sifridus fecit. In hoc templo et ipsa sepulcrum elegit, locus etiam postea miraculis inclaruit. Cæterum Golo pœnas dedit, a quatuor indomitis bobus discerptus. Ita Molanus Balinghem, 2 April. et alii.

DLXXXI. — Imago B. V. miraculosa Cluniacensis, Cluniaci in Gallia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alma Regina, munda capies utero vitam.*

1. Manica B. V. fugantur dæmones. — 2. Mors nuntiata. — 3. B. V. morienti assistit.

Sanctus Hugo, abbas Cluniacensis, Deiparæ devotissimus, moneri de morte sua meruit. Etenim sanctus Dionysius Bernardo Narbonensi apparuit morituro, is astanti sibi Pontio abbati ait : « Sanctus Dionysius mihi apparuit, et ita præcepit : Vade Cluniacum ; videbis abbatem tuum Hugonem quantocius obituro. Venit ille, sed tardius ; jam enim in oratorio B. Mariæ Virginis Matris Domini, ubi sanctus Hugo a Fratribus delatus obiit, exspirarat.

Erat ibi ipsa Dei Genitrix (ita, qui hæc scripsit, Deum testatur) obvia obeunti : aderat sanctorum chorus, qui dum susciperent animam morientis Patris, irruerunt eminus quidam sagittarii, contra quos misericordiæ Mater manicam suam elevavit et egredientem animam protexit : qua cognita sagittarii illico fugerunt territi et confusi, ut ait *Chronicon Cluniacense*. Cæterum oratorium illud in majori post hæc veneratione habitum est, plura supplicibus beneficia dante Virgine.

DLXXXII. — Imago B. V. miraculosa Grandimontensis, Grandimonti in Gallia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vitam paries, o munda maculæ, integra.*

1. Translatio mirabilis. — 2. Liberatio captivi. — 3. Oeconomus felix.

Sanctus Stephanus ordinis Grandimontensis institutor sacellum Deiparæ, quod in monasterio erat, celebre fecit, miraculisque clarum : quia primi miraculi auctor, vir quidam honestus, nec pauper, oconomum monasterii egit, plus pietatis gratia, quam lucri. Is ad mercatum profectus sub noctem ab hospite duobus latronibus proditus est, qui vinetum in profundissimam vallem duxerunt, spoliarunt, quin etiam vulneratum reliquerunt. Stephanus non parum de oconomo sollicitus, Fratres ita solatus est : « Novi, inquit, quemdam, qui nobis oconomum nostrum, ubicunque sit salvum et incolumem sistere potest. Eamus nudis pedibus ad sacellum B. Virginis : nam non est tam occultus et tenebrosus carcer, nec terra tam longinqua, unde

eum non possit extrahere et ad nos mittere gloriosa Virgo. »

Fecerunt ergo Fratres, quod præcepit sanctus abbas, et sequenti die dum Fratres consueto more ad virtutem hortaretur, ante portam monasterii salvus et incolumis astitit oconomus : hospes vero cum duobus latronibus ligatus funibus. Sanctus Stephanus oconomum cum lætitia suscepit ; reliquos acriter reprehensos facessere jussit. Sacellum Deiparæ porro tam in privatis, quam publicis necessitatibus frequentari cœptum. (Ribadeneira, in Vita S. Steph. Grandimont.)

DLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Suessionensis, Suessione in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Integra mira Eva placato munda Jesum.*

1. Processio utilis. — 2. Morbus ignotus. — 3. Sanitas repentina.

Templum Deiparæ Suessionense antiquissimum est ; et nunc quidem ejus originem dare non possum. Miraculosam illic Deiparæ statuam fuisse, inde certum est, quod anno millesimo centesimo vicesimo septimo solemnissima supplicatione visitatum fuerit, et novo et inaudito miraculo inclaruerit. Cum enim universæ ætatis et sexus incolæ intolerabili cruciatu arderent, plurimique eo ardore, incognito medicis, morerentur, ad hanc Deiparæ ecclesiam pedibus nudis sexto Septembris e pluribus templis ad hoc instituta supplicatio est, in quo durantibus sacris mysteriis quotquot erant ægri, erant autem pene omnes, salvi sanique domum rediere. (Breviarum Suessionense.)

DLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa S. Dionysii, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Jesum Adam nutri electa, imo pura Agna.*

1. S. Dionysius Areopagita. — 2. Imago antiquissima. — 3. Reliquiæ.

Traditio est antiquissima Ecclesiæ Parisiensis, ut quidam volunt, sanctum Dionysium Areopogitam missum fuisse anno circiter centesimo a Clemente Papa in Galliam ad prædicandam fidem. Venit ille Lutetiam Parisiorum, et fidei Christianæ aptos cives invenit. Itaque cum prædicationis suæ insperatos progressus cerneret, Deiparæ templum ædificavit mole non magnum : in quo, ut aiunt, Deiparæ imaginem collocavit, tanta felicitate, ut et templum, et in eo sancta imago Virginis per tot sæcula in hodiernum diem exsistent. Imago, inquam, quæ si non hodie (quod ipsum non scio) certe per tot sæcula non potuit non esse aliquando miraculosa. Cæterum de corpore sancti, ubinam nunc sit, an Parisiis in Gallia, an vero Ratisponæ in Bavaria, disputationem non instituo. Habent pro se rationes et litteras, qui pro urbe Parisiensi pugnant : habent pro se Bullam Pontificis, qui sententiam rev.

Patrum Benedictinorum ad sanctum Emeram tuentur, quæ omnia, quia instituti mei non sunt omitto.

DLXXXV. — Imago B. V. miraculosa Leonis imperatoris, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna, munda a vitio paries, merum et lac.*

1. Cæcus felix. — 2. Comes bonus solatium itineris. — 3. Vox clamantis in deserto.

De hac Deiparæ imagine ait Nicephorus, lib. xv, cap. 25, se conscripsisse librum miraculorum illie factorum. Originem templi memorabilem refero. Leo imperator cum adhuc viveret in fortuna, ut aiunt, privata et circa mœnia urbis Constantinopolitane ambulet nullo comite, in hominem cæcum incidit tota via aberrantem. Hunc manu prehensum in viam reduxit, et ne ei male esset, si quid erat spinosum, removit. Ventum est ad locum cœno obsitum, ubi jam labore fessas cæcus consedit, sitim questus, nec immerito, ut qui sub ardentissimo sole tam multum itineris confecisset, tam parum viæ.

Leo, quem natura non modo prudentem, sed et misericordem fecit, hominem primum in umbram duxit: tum silvam pererrans quæsit aquam, qua hominem tantum non animam agentem solaretur, sed labore frustraneo ipse quoque fessus ad cæcum rediit, verbis sitim levaturus, quam aqua non posset. Non erant ingrata cæco amicissimi Leonis verba: sed præsentior sitis posebat opem, quam Leo dare non poterat. Interea vox allabatur non humana, aquam asserens non longe abesse, quam hactenus dumeta quærenti absconderant, et altum cœnum. Vox a Leone neglecta iterum audita, et adhuc familiaris hominem allocuta, de nomine appellat, et brevi futurum imperatorem denuntiat. « Leo, inquebat vox, hac aqua, quæ in proximo est, cæco sitim leva, et cœno oculos unge, ut videat: quæ vero ego sim, jamdudum loci hujus Patrona, mox scies.

« Tufac, ut adem mihi sacram hic exstruas, in qua supplicibus conferam beneficia. » Leo paruit loquenti, cœnum petivit, fontem invenit, cæco sitim levavit, oculosque cœno unxit, et visum restituit. Vocem loquentis secutum in Leone gaudium cœleste non obscure docuit alias Deiparæ devotum, Virginem fuisse, quæ prædictionem imperii miraculo confirmasset: nec dubium, templum a paupere non peti, facile expectaturam, dum impleta prædictione venirent cum imperio divitiæ. Et sane brevi imperator proclamatus, jussa Virginis fecit, et templum e secto lapide structura regia ad fontem exstruxit. Miraculorum ibi ad fontem factorum scripsisse se librum, asserit loco citato Nicephorus.

DLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Bernensis, Bernæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Lac et merum vitæ paris, io, Agna munda.*

1. Equus fortis. — 2. B. V. in equo. — 3. E comite monachus.

Circa annum millesimum centesimum tricesimum quartum, Focoldus comes, amplissimæ ditioris et castri Bernæ dominus, incidit in hostes: quos tamen fidelissimi equi cursu fortissime sequentes usque ad Mosam fluvium effugit. Ibi dubius, an ab aquis vel sanguine mortem præoptaret, ad Deiparam brevi suspirio se convertit, et: « O bona, inquit, si me aquis ereptum servas, templum et monasterium tibi statuum, simulque equum concusso freno roboris admonet: qui se præcipiti salu aquis committit, et herum in altera ripa salvum et incolumem sistit. Tradunt, visam Deiparam tergo equi, quo ipse vehebatur, insidentem.

Focoldus tanto defunctus periculo, Bernam castrum suum in monasterium convertit, adjuncto Deiparæ templo, et Præmonstratensibus ex insula B. Mariæ advocatis tradidit: quos inter et ipse fundator frater Laicus, quos Conversos vocant, quindecim annis pie vixit, et sancte obiit; neve uxor Bessela obstaret, ipsi quoque suasit, et persuasit, ut septuaginta ejusdem ordinis virginibus aliud inter Mosam et Wahalin cœnobium strueret: in quo ipsa abbatissa laudatissime præfuit et sanctissime obiit. Ita Myræus in Chronic. ordinis Præmonstratensi.

DLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Pictaviensis, Pictavis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda ergo ac intemerata palam vivis.*

1. Proditor Paschalis. — 2. Claves urbis in statua B. V. — 3. Urbis securitas.

Originem hujus miraculosæ imaginis non inveni, augmentum tamen ingens accepit ab urbe post insigne miraculum, quod Joannes Bauberius scribit. Cum anno 1200, Pictaviensis civitas nollet se tradere Joanni Angliæ regi, ad fraudes conversi Angli servum consulis Pictaviensis, tunc forte Petragoricam ad negotia heri profectum, pretio conduxere, et suum fecerunt. Ille centum libris Gallicis ditior diem Paschæ, et horam mediæ noctis pactus, aperiendis portis aptam, discessit: advenit nox illa sacerrima, advenere quoque Angli fidem proditoris probaturi, nec ille promissis defuit, lectum dormientis heri accedit, clavesque sub pulvinari ejusdem cervicalis quæsitæ cum non reperiret, omnes lustravit angulos: denique ad auros abiit, Anglisque renuntiat, expectandum usque ad horam post mediam noctem quartam.

Illi proditoris fidem experti, jamque spe capiendæ urbis tumidi durarunt inter nives. Quarta auditur, servus dominum excitat, adesse præ foribus urbis, qui properaret ad Philippum regem Galliarum, nec moram ferre; negavit consul tempus esse. Servo perseverante, quærit sub cervicali claves, sed cum eas non invenerit, proditorem suspicatus, quam-

primum primores urbis convocatos ad mœnia misit, urbem defensuros, si forte hostis ingrueret. Interim consul ad templum et Deiparæ sanctam statuam se contulit, quæsiturus amissas claves, et urbis periculum. Ita sollicitè præcanti non sine piis quibusdam civibus, qui consulem in tanto urbis periculo ad templum secuti sunt, res se obtulit nuspian ante, nec unquam, ut opinor, post audita. Claves urbis conspexere e brachio sanctæ statuæ pendentes, quas utique Virgo ipsa de cervicali sublatis in suam custodiam accepit. Ita nempe bene urbibus consulitur, quando a consulibus Deiparæ commendantur.

Dum hæc cives lætitia in templo obruit, non minor iis contigit, qui ad mœnia cucurrere, illi siquidem Anglos mutuis vulneribus se trucidantes conspexere. Hoc nempe Pascha iis debebatur. Erupere insuper per apertas portas Pictaviæ cives, et superstites interemere, paucis exceptis, quos captivos intulere urbi, qui omnem proditiōis telam detexere; nec tacuere, ipsa hora quarta visam Deiparam cum patronis urbis exire, et hostes terrere. Hinc nonnullos in desperationem actos, se ipsos interemisisse, alios mutuis vulneribus concidisse, paucos fuga elapsos. His omnibus ante solis ortum gestis, cives eo majore pietate ad sacram mensam accessere, quod duplici miraculo vidissent, Deiparam urbis suæ curam gerere. Proditor disparuit, et ut opinio erat, vel præcipitem se in fossam dedit, vel a dæmone raptus est, ut ereptus pœnis levioribus, delicti pares lueret in inferno. Nemiraculi memoria periret, feria secunda Paschatis supplicatio solemniter instituitur intra urbem ad mœnia spatio unius leucæ cum dimidia. Hæc Joannes Boucherius. Res apud alios paulo aliter habetur: hanc tamen præ cæteris, ut veriolem, afferre volui.

DLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa in Calcopretis, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vivis magna, imo et munda et præclara.*

1. Loco synagogæ templum B. V. — 2. Mentis deliquum. — 3. Intervallum felix.

Justinus imperator Junior anno quingentesimo septuagesimo septimo regibus exemplum dedit quibus auxiliis contra hostes eundem sit. Persæ imperium vastabant; ille ad Deiparam confugit, eique templum struere exorsus est. Synagogam Judæorum quæ erat in Calcopretis, diruit, ibique Deiparæ sedem esse et templum voluit, ut in medio inimicorum suorum dominaretur, servirentque inimici ejus pro scabello pedum ejus. Inter exotica miracula non pono victoriam de Persis relata: quamquam et hæc, et quidem sola potuisset nomen miraculosæ tribuere huic sacræ imagini; majus aliquid affero. Deliquio mentis laborabat imperator, (nam quo alio honestiore nomine destructæ sanitatis matum appellom?) tamque ob mentis ægitudinem

laborabat imperium universum, non sine discrimine. Tantum ei Deipara præstitit sanitatis, ut dilucido intervallo potitus, cunctis recte dispositis, statum rei publicæ in tuto collocaret, ascito sibi in collegam Tiberio. Quod *Historiæ Miscellæ* auctor singulari Deiparæ beneficio ascribit, et ut miraculum grande refert, sine quo imperium bella intestina non evasisset.

DLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Naiara, Naiaræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Præclara tu una, imo sine gemitu Adam.*

1. B. V. in lilio. — 2. Ordo equestris. — 3. Sanitas regis miraculosa.

Sub annum circiter 1048, Garcia Navarræ rex instituit ordinem equestrem B. Mariæ de Lilio. Origo hujus est imago Deiparæ, quæ apud Naiaram anno prædicto reperta est, quæ ex lilio albo progrediebatur, Filiunquæ Jesum gestabat in ulnis. Hæc Deiparæ imago primum miraculum in ipso rege operata est, siquidem æger rex ut primum templum vovit eo loco exstruendum, ubi hæc imago inventa erat, convalluit, votique reus templum magnificum exstruxit, et ordinem hunc militarem instituit: quadraginta non amplius equites nobiles admittit, si iis ipsum regem adnumeres. Plura de hoc templo Andreas Favm. lib. iii *Hist. Navar.*

DXC. — Imago B. V. miraculosa Angelorum Bononiæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Adam maculatum, en! ignorasti vere pia.*

1. Pugna regum pro imagine B. V. — 2. Illarsa in igne statua B. V. — 3. Statua in puteum abjecta.

Hanc sanctam imaginem ideo voco Angelorum, ut ab aliis distinguatur: quantumvis forte hoc nomen non habeat. Ab angelis in navi allatam aiunt anno 633, quam cives non sine lætissima pompa exceperunt. Ita miraculis clara fuit, ut eam secum abstulerit Henricus VIII, Angliæ rex anno 1544, inter cætera urbis direptæ spolia. Cæterum iterum recepta urbe ab Henrico II, Gallorum rege 1550, coactus est etiam sanctam imaginem reddere Henricus rex Angliæ; quæ sedi suæ restituta, ut prius, miraculis clarere cœpit.

Tandem hæresi invalescente, sancta statua ab hostibus fidei in ignem conjecta licet fuerit, comburi tamen nunquam potuit, elemento reverentiam compensante, quam homines negabant: conati securibus eam assulatim disjicere, nec hoc valuerunt. Itaque in puteum vicini castelli abjecta est; sed cum castri domina esset catholica, sub noctem extracta, atque in occulto loco, honesto tamen, reposita, velut in templo honores accepit ab hera, quæ identidem mariti salutem optabat. Conversus ille ad veram fidem, probavit, adhuc Deiparam in hac statua suis propitiâ esse. Quadraginta annis hoc in castro sancta statua mansit, privato cultu contenta: dum anno 1609, opera Vespasiani

in Fonte, non vulgaris probitatis eremitæ, tertia vice urbi Bononiensi reddita est: ubi etiamnum inter civium delicias numeratur. Ita rev. P. Franc. Poyræus in *Corona tripl.* tom. I, c. 12.

DXCI. — Imago B. V. miraculosa ad Gradus, Viterbii in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia, macula munda, o integra, Jesu Mater!*

1. Somnium sanctum cardinalis. — 2. Templum designat B. V. — 3. B. V. Candela accendit arbores.

Templum Deiparæ in urbe Viterbiensi magnificum erexit cardinalis Cappocius circa annum 1220. Quod ideo *ad Gradus* nominatur, quia per gradus plures ad id ascenditur: novo utique illic tunc more. Origo hæc est. Cardinalis iste noctu in oratione somno oppressus obdormivit, in somno matrona apparuit, quæ candelam accensam manu tenens, eum inanum prehensum ducere videbatur ad nemus, et cereo illo dumetum comburere. Expergefactus, de viso nil dubitavit, quin e cælo esset, ignarus tamen, quid a se per id peteretur, quæque esset illa matrona. Quapropter eremitam vicinum notæ sanctitatis virum accedit, consilium accepturus, more sibi jam ante in gravioribus negotiis consueto. Eremita, audito viso: « Ne dubita, inquit, mulier illa Deipara fuit, quæ a te illo loco templum petit. » Placuit cardinali interpretatio: quæ non parum confirmata est, cum locum ipsum videret in reditu, videretque in arbutis incendii vestigia, quæ omnem templi formam obscure designabant.

Jamque satis de Deiparæ voluntate certus, pedem loco ante non movit, quam, accitis fabris murariis, clero et populo Viterbiensi astantibus et gaudentibus, primum templo lapidem poneret. Ursit opus cardinalis festinatio, brevique stetit templum Virgini sacrum: quod summa pompa dedicatum approbante senatu populoque Viterbiensi, rev. Patribus Dominicanis amplissima donatioe consignavit. Statim miraculis clarere cœpit, et in hodiernum diem inter miraculosas statuas numeratur. (Azovius, 1220.)

DXCII. — Imago B. V. miraculosa Anatoliana, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater Virgo, pia una alte munda, emicas.*

1. Christianus fictus. — 2. Populus pro justitia contra judices. — 3. Reverentia Sardonica.

Anatolius vir plebeius per dolos ad magistratum venit, et Antiochiæ, ubi non inutiliter publico serviebat, in Gregorii patriarchæ familiaritatem se insinuavit, non parum aucta apud populum et prudentes tanti amici auctoritate sua fama. Hic Anatolius de Christianismo nil nisi pellem habuit, intus et in cute gentilis et idololatra. Infelix hora, quæ viros adduxit omni exceptione majores, qui

viderent hominem sacrificium facientem idolo; vocatus in quæstionem vir, deprehensus est et aliis sceleribus fœdatus, junctus sociis sibi non imparibus, qui et ipsi in carcerem coniecti, atque idolorum rei non parum consultavere cum Anatolio, qua via in libertatem assererentur. Anatolius amicorum grandium favore potens, per munera, per artes, per dolos, in aula egit, ut propediem sententia expectaretur, qua innocentes hi rei declararentur, et pristinis officiis restituerentur. Populus hanc sententiam aversatus, coitionem fecit, et pro justitia contra judices tumultum minatus est, et judicum cædem. Nec Gregorio patriarchæ Antiocheno bene fuit, ut qui conscius scelerum Anatolii, si non complex esset, ipse imperator Tiberius hac super re Anatolium audire voluit, missa militum manu, quæ eum ex carcere Antiocheno in Constantinopolitanum adduceret. Ille, audita sententia, ad preces confugit et superos, sed quæ superos possent provocare ad vindictam: Statua Deiparæ fuit, quæ Jesulum tenebat brachio fune sublimis ad captivorum subsidium; huic ita supplex factus est, ut manibus a tergo complicatis ludibundus retrorsum accederet, in eas reverentiæ honorisque significationes compositus, quæ sine contumelia Virgini exhiberi nequirent.

Ille velut sacrilegum detestata, vultum avertit, nemine non inspectante, quin quod Deipara et aliis apparuit, questa, Anatolium contumeliis affecisse Filium suum. Anatolius Constantinopolim a præsidariis ductus, verberibusque cæsus, nil contra Gregorium patriarcham edixit. Iterum Anatolius per artes aulicorum in libertatem assertus esset, nisi populus fidei Christianæ tenacissimus obstitisset. Data sententia est, ut aliqui e sociis Anatolii in exilium deportarentur, ut liqueret, an populus Anatolii libertatem ferre posset.

Hi quamprimum a furente populo e manibus satellitum rapti, navique ignariæ impositi, in mare protrusi sunt, et in cineres redacti, non sine vociferationibus, tam imperatorem Tiberium, quam patriarcham Constantinopolitanum Eutychium omnesque, quibus Anatolii causa commissa erat, fidei Christianæ violatæ reos esse clamantium. Nec intra verba seditio stetit. Obsessum ab irata plebe palatium est, obsessum patriarchium, obsessæ judicum per urbem domus, jamque nihil supererat, quam ut urbis capita plebeia manu caderent, nisi divina Providentia ita tumultum sedavisset, ut nullum atrox facinus populi manu adiretur.

Ita tamen judices ad justam sententiam coacti, Anatolium in amphitheatro primum bestiis exposuere, tum discerptum in crucem egerunt, non inutili exemplo, quandoque a superis per populum rebellem urgeri judices ad justitiam faciendam. Neque supplicium Anatolii in furca finem accepit; missi a superis lupi sunt, incertum an infernales, qui cadaver jam ante frustillatum discerptum e cruce dejecerunt: et, quod illic terrarum nunquam visum, inspectante populo, et Dei judicia extollente,

decorticarunt. Vir illustris palatio præpositus, cum in causæ cognitione plurimum Anatolio faveret, a Deipara in hæc verba per quietem monitus est : « Quousque defendis causam Anatolii, qui et me et Filium meum tantis onerat contumeliis ? » Statua, quæ in carcere contumeliam passa est, utique in templum quodpiam delata honores accepit, et reverentius culta suavioribus miraculis propitia fuit, quod tamen apud Evagrium, lib. v, cap. 17, et Nicephorum, lib. viii, cap. 3, non legi.

DXCIII. — Imago B. V. miraculosa Judæorum Patrona, Seville in Hispania.

PROGR. Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Emicas æternum pia, munda, alta Virgo.

1. Infans loquens. — 2. Infans redivivus. — 3. Mirabiles conversiones.

Rem prorsus inauditam afferro ab Hispania ex G nono, qui ait, se in quodam antiquo codice, quæ sequuntur, legisse : quam fere Genoni verbis, sed brevius hic appono. Judæa femina anno 930, in partu laborans certissimam mortem expectabat ; vicinæ mulieres Christianæ visis cruciatibus suadebant, ut se Deiparæ commendaret. Paruit Judæa quædam, et : « O Domina, inquit, Maria ! licet non sim digna rogare te, cum sim de genere eorum qui occiderunt Filium tuum, tamen audio quod clementia tua se extendit etiam ad peccatores. Si ergo liberaveris me, promitto una cum prole baptismum suscipere. » His simul dictis filium peperit.

Ita mulier, quamprimum potuit e lecto surrexit, et rite baptizata est, una cum filio. Hæc marito absente gesta sunt. Is domum redux violatam fidem interempta gladio prole vindicavit. Mater clamoribus vicinis accivit, et maritum in fugam egit. Sed fugæ viam non dabant portæ urbis clausæ, solæ plateæ, sola compita fugientem tenebant, nemine Christiano vel audente, vel volente tantum reum suscipere in tutelam. Oratorium Deiparæ, quod commodum in platea apertum reperit, homini pro asylo fuit : illud ingressus apparitores expectavit, ad carceres et necem ducturos. Interea, conspecta Virginis imagine, in hæc verba prorupit : « Heu Domina Maria ! vere misericordia tua magna, quæ me canem pessimum, qui occidi filium meum, permittis stare in domo tua, et in præsentia tua ; audiivi de magnitudine bonitatis tuæ, fac ergo propter te necum misericordiam ; nam vacaciter credo, Jesum Christum ex te natum sine virginitatis tuæ detrimento, et ipsum fateor Deum verum et hominem, in lege nostra promissum. » Flentem, et plura dicturum, missi lictores ligatum abduxere. Ille baptismum inclamans, ad risum et sarcasmos concitavit satellites. « Ne, inquit, videar amore vitæ, et mortis timore baptismum petere, non deprecor supplicium, quod merui ; ad mortem ducite, non moror, baptismum tamen, si Christiani estis, non negate. »

Stupefacti lictores promissere baptismum, et in

carcerem conjecere. Interea mater jugulati filii cadaver, quod in sanguine suo natabat, funeri paratura, et vel ideo minus tristis, quod baptismo ablutus jam cœlo illatus esset, videt filium vivere, nec nisi exigua cicatrice invenustum, gaudio tantum non succubuit. Plus periculi fuit, cum alterius gaudii nuntius advenit, memorans et maritum rite baptizatum, vere Christianum esse. Itaque una cum filiolo ad carceres properavit, datura vitam marito : quid enim iudices possent in reum, quem Deipara absolvisset tanto miraculo, et quæ filium paucorum dierum loqui fecisset hæc verba ; « Mater misericordiarum et totius consolationis, Virgo ante partum, Virgo in partu, Virgo post partum, Mater Christi Filii Dei intacta, me in suum servum adoptavit ? » Nec plura addidit, iterumque infantie suæ redditus puer est.

Familia tota in fide constans permansit : parens multa etiam contra Hebræorum perfidiam scripsit, puer in virum bonum excrevit, et misericordiæ Marianæ una cum parentibus exemplum fuit. Porro statuam illam in oratorio majore cultu affectam, pluribusque fuisse propitiam, nullus dubito : cur enim dubitarent Christiani ibi quærere gratiam, ubi invenit Judæus ? Cæterum hac vice veniam lector dabit, quod Hispalim urbem ponam pro eo loco, ubi contigit, cujus nomen auctor non posuit, nec ideo tam nobilem historiam et comœliæ aptam omittere decuit. Hispali igitur, id est in Hispania contigisse satis sit.

DXCIV. — Imago B. V. miraculosa Divitensis, Diviti in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Virgo Eva ac mater, i, palam munda nites.

1. Locus idolorum B. V. aptatus. — 2. Desideria juvantur oratione. — 3. Somnium felix.

Quomodo castrum Divitense conversum sit in monasterium, res memoratu digna est. Castrum hoc Divitense circa annum 1021, locus fuit a Deipara parum laudatus : in eo olim abundasse peccatum et cultum demonum ipsa asseruit. Etenim sanctus Heribertus, Coloniensis episcopus impensas facere cogitabat in monasterio quopiam ad Deiparæ honorem a fundamentis extruendo, atque id unum animoolvebat, quo id loco commodius exsequeretur, quoque Deipara se magis supplicibus propitiam esset præbitura : cogitatio sane gravis et ipso Joanne patricio digna. Adjunxit desiderio orationes, orationibus jejunia, e cœlo detracturus consilium, quod a nemine in terra expectare posset.

Tandem ei virginum Regina in somnis astitit, quæque esset, edixit, denuntiavitque exauditas orationes : insuper et locum nominavit. « Vade, inquit, ad Divitense castrum, et in eo mihi templum statue, ut, ubi olim abundavit peccatum et cultus demonum, ibi justitia regnet : ibi me supplices propitiam sentient. » Archiepiscopus tanto lætus nuntio imperata fecit, et templo monasterium ad-

didit. Hinc tanta Deiparæ beneficia. (Surius in Vita.)

DXCV. — Imago B. V. miraculosa de Oleo, Anastasiopoli in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nites Agna, imo Diva ter maculæ pura.*

1. Ex eremita episcopus. — 2. Oleum ex imagine B. V. — 3. Signum mirabile favoris Mariani.

Theodorus Siceotes eremiticam vitam diu duxit, nemini invidens civitatum gaudia; neque silvas et nemora deseruisset, nisi raptus potius quam electus in episcopum esset Anastasiopolitanum; vir sanctitate illustris circa annum 597 floruit. Hic cum semel celeberrimam Deiparæ Virginis ædem, et jam miraculis claram intrasset, manibus in crucis figuram expansis preces sacrosanctæ Virgini offerebat, cumque oculos irretortos fixisset in Deiparæ objectam imaginem, repente omnibus inspectantibus oleum effervescens ex imagine, in Theodori oculis exsiliit, orantisque faciem conspersit, iis qui viderant acclamantibus, magnum Dei servum esse Theodorum. Inde cultus Deiparæ, licet jam per se magnus, augmentum accepit. (Evagrius.)

DXCVI. — Imago B. V. miraculosa Marcia-censis, Marciaci in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pura animata a summo Rege lucida nite.*

1. Lumen cœlestē. — 2. Porta sponte aperta. — 3. Festum Assumptionis B. V. honoratum.

Hujus miraculosæ imaginis originem nondum legi; ejus ingens augmentum afferro ex sancto Gregorio Turonensi, teste omni exceptione majore. « In oratorio, inquit, Marciacensis domus reliquiae Deiparæ continentur, adveniente festivitate mensis Augusti (id est Assumptæ Virginis), ego ad celebrandas Vigiliis accessi: cumque per obscuram noctem properarem ad oratorium, suspicio a longe per fenestras ita immensam claritatem effulgere, ut putaretur ibi multitudo cereorum esse accensa. Credens igitur, quod aliqui devotorum jam nos ad celebrandas vigilias præcessissent, accedo ad ostium, pulso, nec quemquam invenio, sed repertum ostium clave munitum cunctaque silentio data deprehendo. Quid plura? transmittimus ad custodem, cui tunc erat observandi cura, ut scilicet ostium clave exhibita reseraret; dum autem ille venit, nos accendimus a foris cereum; interea aperiitur sponte et ostium, ingressisque nobis (credo a caligine peccatorum meorum effugata claritas, quam admirabamur), apparente nostro cereo discessit; nihil tamen præter virtutem gloriosæ Virginis aliud penitus videre potuimus, unde claritas illa fuisset exorta. Hæc ubi per Pontificem populo innotuere, aucta pietas est Marciaensium, et Deiparæ beneficia. Hæc ad honorem sancti ad verbum descripsi ex lib. *De gloria martyris.*

DXCVII. — Imago B. V. miraculosa de Cruce, Ervordiae in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nite amata Dea, Ara cœli, Signum purum.*

1. B. V. in specie columbæ. — 2. Probatio visionis. — 3. Miraculum in aqua et ferro.

Iterum a Deipara pauper eligitur, qui divitibus nuntiet Virginis voluntatem ipsis virginibus, quin et sancto episcopo. Circa annum millesimum a Christo nato sanctimonialium monasterium, quod Ervordiae est, templo caruit; quia id funditus destructum erat, sive id Hungari vastarint, sive Thietmarus Saxoniae ducis frater, non inferior Ungaris hostis. Itaque piæ virgines in omnem occasionem intentæ, id unum agitabant animo, quomodo iterum templum Deiparæ struerent, etiam antiquo magnificentius. Ut vero has monialium curas mitigaret, dignata est Deipara, fame et nuditate afflicto pauperi festo sanctorum Gervasii et Protasii facie ad faciem apparere, et primum terrore suavi affatu pellerē: « Vade, inquit, et abbatissæ meo nomine nuntia, curam ædificii deponant: eam mihi curæ futuram; locus, in quo me vides, ille est, quem elegi, in quo, quod quisque juste petiturus est, obtinebit. » Paupere vero ad hanc visionem adhuc trepidante, et ad suæ legationis veritatem confirmandam signum aliquod suppliciter expetente, « Hoc erit tibi signum, ait Virgo piissima, quod nullus illatæ pœnæ (si quam tibi inferent) dolor ne cicatricis quidem ullius te contingat aliqua molestia. » Quo ad majus veritatis indicium aliud adhuc expetente signum: « Præcide, ait Dei Genitrix, baculum, et facto inde crucis signo pone in vestigiis meis; et si non credent verbo signi prioris, credent ostensioni signi sequentis: quia quocumque tempore ad locum hunc venerint, me in columbæ specie super eandem sedere videbunt. » Godesti abbatissa (hoc enim ei nomen) accepto nuntio, advocat episcopum Meinvercum cum vicinis proximorum cœnobiorum clericis. Inter preces communes Deus consulitur, nuntius indicio aquæ ferventis et ferri candentis examinatus, securus declaratur, columba in loco inquisita super crucem sedere invenitur: et maxima omnium devotione et veneratione basilica fabricatur, et nomen a Cruce sortitur. Hæc ex Vita sancti Meinverci, 5 Junii. De probatione aquæ ferventis et ferri candentis, quæ tunc etiam apud sanctos in usu erat, alibi, cum opus erit, loquar.

DXCVIII. — Imago B. V. miraculosa Heisterbacensis, Heisterbaci in Germania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Purum Dei Vas, io! nite, nata clara Gemma.*

1. Carcer durus. — 2. Canes insequuntur fugientem. — 3. Liberatio captivi.

Heisterbacense templum Deiparæ ædificatum,

jam a sæculis pluribus nomen miraculorum habuit. Restaurata, vel certe auctæ pietatis occasionem describit Casarius, lib. vii, quæ in annum fere millesimum ducentiesimum decimum nonum incidit. Bellum, quod Engelbertus archiepiscopus contra Gerardum Bimpacensem gessit, quia obscuris præliis gestum est, non attinet referre. Captus de Gerardi exercitu juvenis miles, diu maceratus est, cum vero pro sua liberatione pecuniam spopondisset, extractus de carcere, in vinculis sub custodia militari detentus est in domo superiore. Porro circa pedes annulos habebat ferreos, nec minorem in brachio gestabat circulum : his annulis adhærens catena parieti juncta erat fera fortissima, ita ut vix unum passum pro ambulatione haberet.

Contigit, ut post preces, quas dormiturus Deiparæ aliisque patronis solvere consueverat, se ad somnum componeret inter sex satellites custodes suos. Felix somnium, quod eum stitit in monasterio Heisterbacensi, ubi duos sibi cognatos monachos alloqui sibi visus est, qui ei Mariæ Heisterbacensis certum auxilium promissere. Excusso somno, se in vinculis reperit : spe tamen plenus, et identidem se Deiparæ Heisterbacensi commendans, tentavit vincula, et unum pedem sine difficultate extraxit; simili facilitate etiam manum liberavit; non ita res successit, cum pedem alterum tentaret.

Vinculorum concussio unum e custodibus excitavit; ille territus, ne deprehenderetur, circulum induere pedi conatus est; non tamen ullo nisu potuit, jamque miraculum Deiparæ Virginis intelligens, ad majora animum resumpsit. Milite itaque iterum in somnum relapso solemniter surrexit, laneoque, ut aiunt, pede ita catenatus ad fenestram se contulit, ac per fascias et lecti linteamina e fenestra se demisit et fugit. Deprehensa quidem mature est fuga captivi, missique, qui eum etiam canibus insequerentur, sed eum manus humana capere non potuit, quem virtus Deiparæ protexit. Ad monasterium ubi venit, ante omnia fabri ope circulum exiit, qui pedem tenebat, tum catenam cum tribus circulis super altare Virginis cum gratiarum actione deposuit, demum monachis omnem rei peractæ seriem ex ordine recensuit; auctus inde est sanctæ statuæ cultus, honorque Deiparæ incrementum accepit.

DXCIX. — Imago B. V. Miraculosa Calcata, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gemma inviolata paries, tu chare munda.

1. Imago B. V. calcata. — 2. Pœna justa. — 3. Homo malus, miles bonus.

Iterum honores Virginis veniunt e contemptu, ut Theophanes auctor est. Constantinus quidam strator Artabasidi, homo malus et miles bonus, videns Deiparæ imaginem, apprehensum lapidem in eam projecit, et contrivit; et cum cecidisset, calcavit. Non impune; nam se dormienti stitit Virgo, et: « Nosti, inquit, quid statuæ meæ feceris? verum contra caput tuum hoc fecisti. » Dixit, et disparuit. Non multo post ad arma conclamatum est, et hostis Saracenus habere muros timebatur, in turba etiam hic Constantinus muris non defuit: vixque capulo manum apposuit, cum e machina lapis excussus, eum in terram dejecit, caputque contrivit. Laudatus a consociis Deus, et imago colicœpta, ut Deiparæ adeptus honor novis honoribus compensaretur. Quæ tamen alia miracula Virgo per hanc imaginem operata sit, Theophanes non memorat.

DC. — Imago B. V. miraculosa Vulnerata, Avenione in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Munda Regina, jamjam tota eluces pura.

1. Statua situm mutat. — 2. Contemptus punitus. — 3. Mulierum pietas.

Erat circa annum 897 quoddam municipium (nunc vero intra muros civitatis) quod Avenon dicitur, ubi templum Deiparæ ædificaverunt cives. Fuit, cum hostis urbem obsideret, et jam haberet portas. Mulieres cum parvulis ad templum confugere, sanctam statuam Virginis ad portam detulere, et hostibus jamjam intraturis apposuerunt, cum hosticus quispiam miles ad unum e fortioribus propugnatoribus: « Mortem, inquit, non effugies, nec jam tibi subvenire poterit effugies, » simul cum dicto jaculum in civem illum vibrat, certissimo ictu hominem interempturus, nisi sacra Virginis lignea statua genu erexisset, et jaculo se objecisset. Nunquam audito miraculo, æternum jaculum infixum statuæ hæsit. Ita nempe Deipara suos protegit. Porro hac tutela animosior civis factus, sagittam in hostem direxit, et hominem nullo negotio interemit. Sancta statua in templum reportata honoribus aucta est, et civibus plus quam ante clara facta, miraculis claruit. (Vincentius Belvac.)

TRIAS TERTIA

CONTINENS IVII, VIII, IX CENTURIAM HISTORIARUM DE ORIGINE IMAGINUM MIRACULOSARUM

MARIE SANCTI SPIRITUS SPONSÆ AB AUCTORE DICATA.

Tibi dixit cor meum, Exquisivit te facies mea (o Maria),
Faciem tuam, Domina, requiram. (*Psal.* xxv, 8.)

PROGRAMMA.

*Alma Redemptoris Mater, quæ pervia cæli
Porta manes, et Stella maris; succurre cadenti,
Surgere qui curat, populo; tu, quæ genuisti,
Natura mirante, tuum sanctum Genitorem,
Virgo prius ac posterius; Gabrielis ab ore
Sumens illud Ave; peccatorum miserere.*

ANAGRAMMA.

*Ne metuas, quamvis cursu pernice procellæ
Nutat et irrugit spumosa navis in unda,
Teque tuamque ralem placato sidere ducam,
Clarum lucis iter cures, cita prora volabit,
Errores pelagi retegam, miserebor egeni,
Euge, meos portus intra, sum ripa salutis.*

Auctore R. P. Everardo Hochio soc. Jesu.

CENTURIA VII.

DCI. — Imago B. V. miraculosa de Pace,
Anicii in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura tu chara es, amatum Agni Dei monile.*

1. Pax confecta. — 2. Sigillum B. V. — 3. Dilectio inimicorum.

Mirum quantum desideret Deipara pacem inter principes Christianos. Refert S. Antoninus, p. II, *Hist. tit.* cap. 9, v. 27, Anicii, ubi anno 1182, pacis faciendæ gratia plurimi principes conveniant, apparuisse Deiparam fabro cuidam lignario, in silva, et ei obtulisse sigillum iconis suæ cum Filio suo, hæc inscriptione apposita: *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem*; hoc sigillum ferri ad episcopum Aniciensem jussisse, et imperasse ut omnes, qui tenere pacem vellent, ejusmodi signum sibi conficerent, et in signum pacis portarent. Hinc pacem ortam. Memorant quoque, tantæ efficacis fuisse ejusmodi imagines, ut si quis inimico occurrisset, nil inimicum cogitare posset. Imaginem porro primam a Deipara missam episcopo, dubium non est, fuisse publico cultui expositam, præsertim post tot miracula.

DCII. — Imago B. V. miraculosa de Carquera, Carqueræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma una, i, pura mali, vestita candore.*

1. Princeps infelix. — 2. Templum sub terra. —
3. Æger princeps aræ impositus.

Hæc Deiparæ statua una cum templo reperta est, infra terram, ut refert Vasconcellus. Nam cum rex Alphonsus infans in lucem prodiret, distortis fœde cruribus, nec quidquam bellicorum spirituum in eo appareret, ob hunc corporis turpem defectum, ejus præfectus Monisius, vir bonus, Deiparæ pro rege suo orationes fudit et lacrymas; illa per somnum ei apparens, jussit terram fodere, dum templum, et in templo statuam reperiret, hisque aris prius decenter mundatis imponeret miserum regem. Regi quam primum pedum naturalis usus concessus, et omnis deformitas ablata. Hic est ille rex, qui una victoria mirabile illud annuum tributum, quod Hispani pendebant Mauris, sustulit, quod Mauregatus rex olim bello a Mauris coactus concesserat, emptam tam grandi pretio turpi pace. Ducentas virgines, centum nobiles, totidem plebeios annuatim tradere tributum loco tenebantur Mauris. Ab hoc tributo liberavit Alphonsus suum regnum, septuaginta millibus hostium uno prælio cæsis. Ita auctor lib. II, cap. 11: « Si lector miraris impietatem tributum, ego Hispanam nationem (quod auctor Hispanus non facit) in tantum excuso, ut credam optima intentione eos hoc fecisse, et

conversionem Saracenorum per hoc intendisse. Nupiam lego, has virgines, præsertim nobiles, datas Mauris ad turpes et illicitos usus. Inter pacis fœdera hæc conditio erat, quæ nunquam cum tanta et continua ignominia conjuncta fuit. Itaque si non certum, certe credibile est, centum e nobilitate, et totidem e plebe juvenes petiisse sponsas Christianas, sponsione data, nil se Christianis legibus contrarium postulaturos. Hoc si est, ut fuisse credo, minore dedecore nationis Hispanæ minoreque fidei Christianæ damno hæc peracta sunt: merito tamen ab Alphonso rescissa.

DCIII. — Imago B. V. miraculosa Wolodimeriana; Moscuæ in Moscovia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Candore summi Agni parata luem evita.*

1. Error Moscovitarum. — 2. Imago B. V. honoratur. — 3. Gratitude notabilis.

Quod miraculosam imaginem ex Moscovia afferam, non mirare, lector; fecit etiam Deipara miracula inter schismaticos et hæreticos, siquidem hæresin Iconoclastarum excipias, ubi si miracula fiunt, plerumque in ipsorum damna fiunt, quamquam et alterius generis nonnulla habemus cum Turcis et Saracenis miracula fieri ad eorum utilitatem, cum Deiparæ supplices sunt; novum non est iis, qui de Terra Sancta legerunt, quæ probati auctores scribunt.

De Moscis certum est, sanctissimæ Deiparæ et ejus imaginibus eos esse addictissimos, habereque in summa veneratione. Vidi ipse apud Moscoviæ legatos duas: Salvatoris unam, alteram Deiparæ, venustissimas et unionibus ornatas, quibus vitam in periculis viarum conservatam ascribebant, non sine pientissimi sensus significatione. Cæterum ut lectori scrupulum eximam, si quando audivit statuas Deiparæ et sanctorum a Moscis confractas; si quam forte urbem victoriosa manu apud Christianos obtinere, sciat, inter miseranda hæreseos esse, quod ubi semel a vera fide et capite Ecclesiæ catholicæ Romanæ disceditur, omnis prorsus intelligendæ Scripturæ peritia, si quæ forte ante fuit, simul perdatur.

Ita simplices Mosci Litteræ adhærentes, ubi prohibetur: *Non facies tibi sculptile* (Exod. xx, 4), existimant statuas sculptas solum prohiberi, non vero imagines pictas: id est, in imagine picta Judæos non potuisse committere idololatriam, sed tantum in statu. Eam ob prohibitionem judicant, sanctis injuriam non fieri, si statuæ eorum aboleantur: contentos esse, si in imaginibus pictis honorantur: ita ipse ego vidi sacerdotem Moscum, quem per templa Augustanæ urbis duxi, picturis sacris exhibuisse honorem, non item sculpturis. Hæc Moscorum simplicitas est digna, quæ orationibus verorum fidelium juvetur: ut, quia tam prope in hoc puncto absunt a vera fide, ope Deiparæ, quam impensissimis modis colunt, perfecte conver-

tantur. Circa annum (ut ad miraculum veniam) nonagesimum nonagesimum tertium Tartari Moscoviam exercitu inundarunt sub duce eorum Themirassack. Mosci cum propter inexpectatam irruptionem omnia deficerent, neque tam cito etiam exiguus exercitus colligi posset, ad Deiparam confugerunt. Erat in Wolodimeria imago Deiparæ, jamdudum apud ipsos miraculis clarissima, qualis est apud Polonos Cztocoviensis: missi a magno duce legati cum idoneo comitatu, qui hanc quamprimum quam decentissime Moscuam afferrent, ubi sedes ducum est. Factum.

Princeps extra urbem obviam imagini sacræ processit: principem secuta est pene tota urbs, et in amplissimo campo expectavit adventum ejus, a qua totius ducatus salus expectanda erat. Eam, cum in conspectum venit, honoribus Ecclesiæ consuetis reverentia summa cultam, intulerunt in urbem, et continuis precibus contra Tartaros invocarunt: obtinueruntque ne ultra Rezam progredierentur, quantumvis toti Moscoviæ metuendi, et neminem metuere coacti. In actionem gratiarum extra urbem huic sanctæ imagini templum novum a fundamentis exstructum est eo loco, ubi dux eam cum populo adventantem salutavit. Hæc Sigismundus. Liber Baro in Hörberstein, in Commentar. rerum Moscoviticarum.

DCIV. — Imago B. V. miraculosa Brouchburgana, Brouchburgæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Evita maculæ portam, munda in Regina.*

1. Hæretica et militaris licentia. — 2. Situm statua mutat. — 3. Pœna furum.

Statuam hanc Deiparæ jam dudum miraculosam adhuc clariorem fecit miraculum, quod anno 1583 contigit, et populi pietatem accursumque mire auxit. In Octobri, anno prædicto, capta urbs est, et direptioni militum a ducibus concessa. Fœda sunt, quæ militaris et hæretica libertas commisit; in pueros etiam et mulieres sævitum est, iis exceptis, quos propter venustiore formam ad turpiores usus servabant: templa ita habebantur, ut nescires, quid sacrum, quid profanum esset. Hæc a Christianis fiebant, cum Deipara unum alterumve procaciorum statuit sacrum facere, et, quid possit, cæteros docere, si forte resipiscerent.

Templum ingressi milites circumspiciebant quid quis tolleret: cum uni eorum gemma placuit e collo sanctæ statuæ dependens. Hanc ubi tetigit, sancta statua surgens se avertit, et tergum militi præbuit, mox in terram cadenti et in conspectu cæterorum repente mortuo; nil motus astans cordatior miles idem tentavit, sed et eandem pœnam a Deipara tulit. Sufficere hi duo ad cæterorum eruditionem, qui ne et ipsi iratam Virginem experirentur, munera attulerunt, Virginem placaturi. (Frossardus, lib. II, cap. 145.)

DCV. — Imago B. V. miraculosa de Granato, Llerenæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Regina tota pura, immunis macula Adæ.

1. Felix sagitta et pia. — 2. B. V. gratias agit sacerdoti. — 3. Templum novum.

In obsidione civitatis Llerenæ tanta incolarum Maurorum fuit fortitudo, ut obsidentes Hispani desperarent. Sacerdos, qui militibus Christianis animos faciebat, ab ipsa Deipara animosior factus est. Apparuit hæc ei per somnum angelis comitata, et cœlesti virginum gynæceo : et sacerdoti quidem gratias ante omnia egit, quod morientibus pro fide militibus assisteret, aliaque faceret in cœlis præmianda; tum post victoriam disparuit. Sacerdos publici interesse ratus, revelationem hanc non præterire silentio, per omnem exercitum passim omnibus recensuit. Hinc resumptis animis assultus urbi datus ita feliciter cessit, ut miles in nomine Virginis de Malo granato sagittam torquens, initio statim pugnæ, ipsum Maurorum ducem interfecerit. Quo cadente, ceciderunt quoque animi omnium, et urbs capta est. Virgini ante omnia templum ædificatum est, in quo Deiparæ statua collocata est ea forma qua sacerdos a se visam affirmavit, cum titulo : *Domina nostra de Granato*. (Salazarius in *Triumphis catholicis*, triumpho quinquagesimo.)

DCVI. — Imago B. V. miraculosa Meduntana, Medunti in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Adæ impuritatem ac luem una ignorans.

1. Proles miraculo data. — 2. Vestis statuæ data. — 3. Concursus.

Meduntense cœnobium, quod PP. Cœlestini Medunti incolunt, statuam Deiparæ habet jamdudum miraculis claram, cujus originem non legi. Caterum augmentum pietas accolarum ex miraculo cepit, quod circa annum 1537 contigit. Prolem habere non poterat femina honesta; hæc ubi ad Meduntense templum venit, et Deiparæ supplex facta est, voti quoque compos facta est. Nec ingrata suæ Sospitatrici fuit; vestem pretiosam attulit, statuæque accommodatam reliquit, testata beneficium quod petierat a se obtentum. Hinc fama in plures abiit et populos accivit similia postulatu-ros, quæ quia obtinuerunt, iterum primi honores Deiparæ sunt exhibiti. (Ita Chron. ordinis.)

DCVII. — Imago B. V. miraculosa Boriana, Borie in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ignoras aperte vitia, damnum maculae.

1. Rosarium torquet dæmones. — 2. Exorcista torquetur a dæmone. — 3. Dæmonis fuga.

Deiparæ imago, quæ in loco Arragoniæ, qui Borias Plancas dicitur, in templo rev. Patrum Dominicanorum colitur, nomenque de Rosario habet, cultum majorem et famam accepit; qua nitor, quia

ejus primam originem ignoro. Concionator F. Joannes Amar, cum conciones per Quadragesimam eo loci circa annum 1538 haberet, energumena puella ei oblata est. Pater puellæ Rosarium appendit ad collum, vociferante dæmone et puellam miris modis torquente. Ne autem illa nimis torqueretur, recepto iterum Rosario, puellam dimisit, et domum se contulit, noctu a dæmonibus mire tortus, Deiparæ se identidem commendavit : nec Rosarium dimisit, quantumvis dæmone id unum allaborante, ut Rosarium ei eriperet. Altera die cum ad templum rediret, obvia iterum ei puella sit : et ille majore spiritu imposito ei ad collum Rosario dæmones exorcizat, et feliciter, inspectante populo, pellit. Auxit mire res hæc concursum fiduciamque populi ad hanc sanctam Deiparæ imaginem. Rem hanc fusius describit Gon. anno 1538.

DCVIII. — Imago B. V. miraculosa Ranspergana, Ranspergæ in Germania inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Macule reatum odissi : Agna enim pura.

1. Picturæ utilitas. — 2. Utilis renovatio. — 3. B. V. liberalitas.

Non plus una leuca distat Ransperga ab urbe Thenensi; perantiqua ibi Deiparæ statua est, cujus originem non legi, olim sane miraculosa; nam et pictura id e muro docet. Obsessos hic a spiritibus malignis liberatos, et mortuos resuscitados loquuntur picturæ. Languentem pietatem iterum suscitavit, qui anno 1618 picturas evanidas renovavit, fecitque ut simul etiam antiqua pietas rediret, et Deiparæ favor. Nec plura Wickmanus, qui nonnumquam etiam longa oratione digna nimis breviter perstringit.

DCIX. — Imago B. V. miraculosa de Valle Viridi, in monte Ætna in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Pura, attamen mera divina Imago lucet.

1. Ex milite non bono latro non malus. — 2. Gruum corona. — 3. Reperta imago.

Vir militaris Dionysius, deserta militia, ad latrocinia se convertit, speluncam in monte Ætna nactus, quam incolebat non procul a via publica, e qua raptos atque in speluncam deductos spoliabat primum, tum etiam occidebat, nequidquam erectis ad superos manibus. Transiit hac negotiorum causa Ægidius quidam Catanensis, non ignarus periculi, de quo identidem amici monebant, non aliis armis, quam Deiparæ patrocinio securus. Et sane non præterire eum permisit Dionysius : siquidem e specu sua erumpens Ægidium illuc pertraxit, et ad lanienam adaptavit; sed invocata ab Ægidio Deipara in tempore adfuit, non sine vehementissimæ terræ motu, et fulgore cœlesti : unde vox audita ter Dionysium inclamans; ille attonitus trepida voce querit, a quo vocaretur.

Tum Deipara : « Maria, inquit, sum, et adsum, ut Ægidium servum meum tibi eripiam. » Diony-

sus jam alius, in genua procidit, veniam poscit, et ad omnia promptum se offert. Tum Deipara visendam se clare Dionysio præbet, et : « Vitam, inquit, ante omnia emenda, tum hoc in loco vitam age eremiticam; jam vero magistratum urbis adi; fac, ut clerus cum populo huc ordinata supplicatione veniat, eoque in loco, in quo gruum coronam visuri sunt, templum mihi exstruant, nec de aqua solliciti sint. Tu eo in loco, ubi tantum humani sanguinis fudisti, fode, et fontem reperies bibituris salutarem. » Ille, quem habitus et tonsura repente eremitam fecere, Acim oppidum accedit, civibus omnia denarrat; qui in rem piam bono suo creduli, ut imperatum erat, ordinatissima supplicatione Vallem Viridem tribus passuum millibus petunt. Grues magno numero simul congregatos inveniunt, et quamprimum templum decernunt, et designant. In rem suam sapientioribus, et longas disputationes de casuali gruum adventu parantibus, adfuit signum secundum, quo malignis līs, ne obstreperent, os clauderetur. Ad tertium lignonis ictum fons e sicca rupe perpetuus erupit, omnibus profuturus, præterquam iis quibus Deiparæ gloria semper gravis est. Intra annum, urgente Dionysio, templum stetit, sed de imagine cum quæreretur, quæ in altari publico exponi digna esset, ipse quoque Dionysius litem decedit, postquam narravit, visam sibi Deiparam cum virginum choro, ad pilam templo vicinam accedere, et repente ex oculis abire. « Pilam hanc fodite; fallor, nisi imago Deiparæ illic lateat. »

Ad imperium Dionysii diffracta lignonibus pila imaginem dedit picture Græcæ. Sedebat caruleo velamine aureis notis distincto cooperta sanctissima Mater, dextera Filium tenens, erecta dextera benedicentem : sinistra manu gruem habet; tres aureas coronas angeli tenent in Virginem officiosi. Templum, præsentē rege Frederico, tres episcopi dedicarunt, qui et magnis reditibus et privilegiis hoc novum Deiparæ domicilium auxit. Mirum est, quod accidit : cum templum propter affluentem multitudinem in majorem formam reduceretur, Deiparæ imago muro diruendo appicta ne periret, a tribus pictoribus, quam potuit, accuratissime depicta, altera tamen die in nulla tabularum apparuit. Tentatum id sæpius, semper eodem, non alio effectu. Itaque decretum, ut integra pictura murus totus aliquot passibus promoveretur; sed nec hoc ellæ potuerunt machinæ : dum Deipara amico cuiquam suo apparens, diem denuntiaret, qua aggrediendum opus esset; sed ubi id tentaturi ergatas aptarunt et funes, alia potentiore dextera impulsus paries ultro, pullo duce, ad alium se parietem adiunxit, ubi marmoribus ornatus murus una cum sancta imagine hodie videtur. Porro miraculorum numerus non est. Plurima per episcopum approbata sunt. Cæterum hæc circa annum 1040. Ita rev. P. Octav. Cajetan. soc. Jesu.

DCX.—B. V. miraculosa Nicellana, Nicellæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Lucet, en! amata, mira, pia et munda Virgo.

1. Processio nudipes. — 2. Privilegiorum conservatio. — 3. B. V. facit amicis amicos.

Virorum hoc cœnobium est ordinis Cisterciensis. Hic ab antiquo statua Deiparæ est miraculosa. Ex miraculis, quæ statuæ cultum languescentem iterum restituerunt, unum solum, et strictim afferro ex Cæsario, lib. vii, cap. 6. Litteris apostolicis mandaverat huic ordini Cisterciensi Innocentius III, ut quadragesimam partem omnium mobilium in subsidium belli Terræ Sanctæ transmitteret, ordo vero privilegiis sibi ab ejus antecessoribus datis innitens, non acquievit huic exactioni, etc. Abbates autem, qui in proximo generali conventu confluerant in hoc monasterium (ut reipsa asserit Augustinus Wichmans, lib. iii, cap. 28), spem suam in Deipara ordinis Patrona ponentes, speciales orationes indixerunt, atque inter cætera statuerunt, ut a principio Quadragesimæ nudis pedibus de capitulo exeuntes, septem Psalmos cum Litanis canerent, interim vero sancto Pontificis confessorio apparens Deipara, Pontificem inhibuit, etc. Unde Innocentius III singularis postea ordinis patronus factus, privilegia olim data Cisterciensibus de novo confirmavit. (Augustinus Wikmans, lib. iii, cap. 28.)

DCXI. — Imago B. V. miraculosa de Miraculis, Alcamī in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Virgo sane, pia Mater, caute munda mali.

1. Judicium mulierum. — 2. Fama quid possit. — 3. Imago sudans.

Ducentis et amplius ab urbe Alcamo passibus arcus fuit, limpidissimum fontem tegens, qui nullo publico bono in vicinum rivum se exoneravit. Fonti tamen tutando Alcamensium quispiam muro arcus appinxit Deiparæ imaginem, non invenustam. Cum tempore fons fruticibus excrescentibus neglectus est, et cum fonte fons tantorum bonorum sanctissimæ Virginis imago, quæ et ipsa proximarum arborum ramis oblecta erat. Memorant frequenter, ex iis arbustis exire visum Infantem pulcherrimum; fuisse quoque non rarius, qui velut a via aberrantem alloqui cuperent : sed eum dumis iterum abditum non amplius comparuisse. Non defuere, qui visa referrent ad imaginem olim a transeuntibus cultam, et nunc neglectam; Filium velle reduci honores pristinos, ideoque videndum se præbere. Sed quid hæc, licet vera, inter tot tantosque, quibus cœlum nunquam satis clare loquitur? quid ultra? si simplices, quibuscum Deo conversatio est, tacent, saxa loquuntur.

Contigit, ut ad subjectum annum Vallonem pauperes, sed honestæ feminae pannorum lotionem in-

stituerent, cum ex imminente rupe imagini vicina parvi lapilli deciderunt. Ratæ mulieres, juvenum esse jocos, eloquentia feminea impetunt, quos non videbant, juvenes. Cessavit non nihil hæc calculorum innoxia alias pluvia, jam non parum eloquentiam suam jactantibus feminis, quæ lapides stitissent, sed mox grandiores lapilli, saxa, inquam, devoluta sunt, quorum impetu duæ e feminis in aquam dejectæ magno quidem periculo, nullo tamen aut dolore aut damno. Feminae terrefactæ famam fecere, fama que volans brevi per omnem viciniam divulgavit, adesse latrones.

Itaque edicto magistratus Alcamenses arma corripunt et secures, his omnem silvam exstirpaturi; illis, si latrones adessent, in contumaces pugnaturi. Feminae interrogatæ, num quem latronum vidissent, negarunt se virorum ullum vidisse; feminam tamen candido vestitu vidisse, utique ad latrones pertinentem. Cæterum nec hoc tacere, nullam earum, quantumvis a saxo tactam, quidquam mali sensisse; quin unam earum, cum brachium haberet doloribus affectum, tactu cadentis saxi omni dolore nunc liberam. Jamque multi civium excisis fruticibus ad jugum venire, unde dejecti lapides, timentes invenire, quos quærebant, latrones: cum remotis dumetis conspiciunt Deiparæ imaginem, quam proni in terram omnes quamprimum venerati sunt, insolita lætitia gestientes: cumque propius imaginem intuerentur, observatus est sudor a fronte Virginis defluens: fit clamor, et accursus ovium.

Collectus sudor a sicco muro ægris cum fide adhibitus profuit, quin etiam ipsi lapilli domum portati idem fecere. Nec mora: decretum Virgini in loco templum cum titulo, *A Miraculis*; ipsi vero sanctæ imagini sacellum peculiare constructum ex politissimo lapide, qui tunc primum inventus est. Concursus undique toto pene anno, maxime 21 Junii, quo memoria Inventionis celebratur. Ita rev. P. Octavius Cajetanus, soc. Jesu.

DCXII. — Imago B. V. miraculosa de Exsilio, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo et Diva est, pura mali manet. Amen.*

1. Eremita felix. — 2. Lusus pilæ. — 3. Sortes licitæ.

Hæc a monachis Basilianis colitur, olim propter vastationem Maurorum abscondita. Placuit locus eremitæ, qui, ignarus quid lateret, ibi ædiculum extruxit. Contigit vero ut pilis ligneis lusum facientibus, una pilarum in scrobem decideret, eremitaro subjectam. Eam extracturi ignes vident et flammæ: quapropter eremitam inclamant, auxilio futuri ignem extincturo, quem nescio quis domui subjecisset. Ille profundius in antrum descendit, et inter fulgores cœlestes hanc Deiparæ statuam extrahit, servaturus ipse, nisi ter ductæ sortes monachis Basiliensibus dedissent. Hodie in

magno honore est, et implorata pluvias affert. (Blascus.)

DCXIII. — B. V. miraculosa de Consolatione, Himæræ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mali capturam in te, Virgo amans, evade.*

1. Olei e lampade virtus. — 2. Pedes inutiles. — 3. Murus miraculosus.

In Thermis Himæræ (sic enim locus vocatur) Cosmas de Agra pharmacopœus in pharmacopolii pariete Deiparæ imaginem pinxit, quam ardente lampade singulis Sabbatis festisque Deiparæ diebus honoravit. Dominica Russa, non ignota Cosmæ, quotidie hoc oleo pedes filii unxit summa in Virginem fiducia, non invito pharmacopœo, imo magnopere optante ut hæc imago miraculo quopiam innotesceret. Porro malum pueri medicorum peritiam superabat: in lacem editus, pedes habuit nullo vitio turpes, nisi quod ossa adeo essent mollia, ut pedes posset circumdare collo, adeoque nec stare: jamque in duodecimum annum consolidati non erant, quantumvis medici artem omnem adhiberent.

Nocte quadam, cum post piam unctionem puerum ad lectum deportasset, olei virtus comparuit: nam puer mane ope Virginis incolumis et stare, et ambulare, et currere potuit. Vulgato miraculo supervenere miseri, et similia petentes, similia impetrare. Demum ex eleemosynis templum stetit anno 1553. Mirum illud, quod, cum anno 1591 paries, in quo picta imago, alio transferendus esset, jamque machinis in altum sublatus decidisset in terram frustillatim, ea tamen pars, quæ imaginem habebat, iterum conjunctis partibus sponte sic coierit ac coagmentata sit, ut rupta unquam fuisse credi non posset, nisi in plurimorum testium conspectu contigisset. Porro festum 14 Januarii celebratur. (Rev. P. Octav. Cajet., soc. Jesu.)

DCXIV. — Imago B. V. miraculosa de Parco Dominarum, Lovanii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Evide a primo instanti, ac argue malum.*

1. Judæa fit Christiana. — 2. Beatricis monialis miraculum. — 3. Auctores graves.

Habet Joannes patricius Romanus cum conjuge imitatores in Belgio, Joannem Hugonem et conjugem ejus Beatricem, jam longe ante annum millesimum ducentessimum decimum sextum. Hi quia steriles, sua Deiparæ dicarunt virginibus ex præscripto regulæ D. Augustini alendis; et ne ignoraretur, cui domus hæc sacra esset, in frontispicio monasterii supra portam Deiparæ statuam constituerunt. Sed in choro, ut vocant, hospitum ad sinistram altaris summi in sacello peculiari asservatur alia sanctæ Virginis statua plurimis miraculis illustrissima. Prætereo tabulam, quæ una ibi appensa proximi sæculi miracula refert. Fuit hæc

sancta statua in honoribus Catharinæ Lovaniensi, quæ ex Judæa facta Christiana et monialis, vitam hic sancte clausit : de qua Cantipr. lib. 1 *Apium*. Aliis monialibus quandoque loquentibus cum parentibus suis et cognatis, hæc ad hanc Deiparæ statuam accurrit : « Ego, inquit, pauperula, pupilla, et indigna ad te Dominam et cognatam meam fidenter accedo ; tu sola præ omnibus esto mihi refugium et solamen. » Porro revocet in mentem lector, quæ scribit Cæsarius, lib. vii, cap. 35, de Beatrice moniali, quæ custos templi cum esset, seducta a clerico, positus clavibus in altari Deiparæ, eique commendatis, monasterium deseruit, et quindecim annis in cæno volutata rediit, actura pœnitentiam : quæ cum dixisset portario : « Nosti Beatricem quondam hujus oratorii custodem ? » respondit ille, optime se nosse, esseque sanctam, et vivere salvam. Illa abitum parans, habet obviam Deiparam in hæc verba sibi loquentem : « Ego per quindecim annos absentia tuæ officium tuum supplervi : reverte nunc in locum tuum, et pœnitentiam age ; quia nullus hominum novit excessum tuum ; » in forma siquidem et habitu illius, Dei Genitrix vices custodis egerat, quæ mox ingressa, quandiu vixit, gratias egit, per confessionem circa se gesta manifestans. Hæc, quæ narrat Cæsarius, ad hanc Deiparæ statuam contigere, hodieque suffragantur moniales, asserentes hanc Beatricem suam consororem. Quod si quis exemplum hoc credat esse ultra fidem, ejus fusam defensionem reperiet apud Wickman., lib. iii, cap. 16.

DCXV. — Imago B. V. miraculosa de Bonastra, Bonastræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Teris, en! anguem, o par Immaculata diva.*

1. Reditus statuæ ad locum. — 2. Pietas ditiorum. — 3. Annuus accursus.

Pastor fuit, qui hanc Deiparæ imaginem reperit, repertamque cum gaudio Pinam tulit, quæ villa est, non multum loco dissita. Pinensibus Deipara in honore fuit : eamque ob causam ad templum parochiale delatam collocarunt in altari ; Deipara voluit, ut angelorum manibus proxima nocte reportaretur ad locum, ubi inventa fuit : iterumque reperta ab eodem pastore, qui monitis, non jam Pinensibus, sed Pincianis agricolis, forte ditioribus, effecit ut quamprimum ædificata in loco ædícula honoraretur. Annuus hodie accursus est feria tertia post festum Resurrectionis. Tres palmos altitudinem imago non superat. Majores appinxere pastorem ad pedes Deiparæ, quæ Jesulum in sinu gestat. (Vascus.)

DCXVI. — Imago B. V. miraculosa de Provenzano, Senis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Malum, poma Adæ, tu Regina unica terris.*

1. Libido inemendabilis. — 2. Ruina et medicina. — 3. Gemma in luto.

Inter peccata quæ Virgo præ cæteris odit, illa sunt quæ (si de urbe Senensi loquamur) in domo commissa sunt, quam Provenzanam appellant. Vocis originem, quam majores fornicì imposuere, piget inquirere ; sufficit scire, hic mulierculas habitare, quas pudor prostituit, quasque depereunt, qui perire volunt viri. Neque has tamen, quod mirum est, destitit Virgo etiam miraculis ad frugem revocare. Ad murum hujus domus statuam majorum quispiam posuit Deiparæ exiguam. Olim hæc creditur brachio Filium tenuisse. Sed quid mirum, si Filius fastidio loci vel ipse suam statuam abstulerit, vel auferenti facile condonaverit ? Poterant domum scelestam ingressuri, imo debebant aspectu statuæ mitescere, et amorem, quo tunc flagrabant, a meretrice transferre in Virginem : sed cæcus amor cum sit, non videt salutem suam, quam in lumine præterire necesse erat.

Dim hic stetit exiguo hemicyclo inclusa, inter duas fenestras propudiosæ domus : mirum quantum hic Deipara in miseros fuerit benefica. Qui loco præsent, librum petentibus ostendunt, quo trecenta et amplius beneficia Virginis publica fide inscripta sunt miraculis annumeranda. Certe juvenem ab utero Matris in vicesimum usque annum, linguæ auriumque usu carentem, utriusque recto usu donavit. Pudit tandem pios, thæumaturgam imaginem, quando dominari in medio inimicorum suorum, id est, in hac domo neque vellet, neque ipsorum voluntate posset, hic amplius relinquere. Ablatam itaque donariis primum, deinde etiam templo honorarunt. Ita ut, quantum hodie Senensis urbs infamiam apud externos capit a Provenzano, tantum laudis capiat a Virgine quæ de Provenzano nomen habet. De hac Constantinus Ghinius canonicus Regularis ord. S. Augustini in *Dialogis de SS. imaginibus*. Felix Astolfi, lib. xiv ; Joannes Baptista Alberti, lib. ii.

DCXVII. — Imago B. V. miraculosa Hodægitria, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Diva Virgo, item Sancta mane alma pura.*

1. Opus S. Lucæ. — 2. B. V. dux cæcis. — 3. Festum hebdomadarum.

Hæc, si ulla, est picta manu sancti Lucæ, ab Eudoxia Constantinopolim allata, et sumptuosissimo templo illata. Propter frequentissima miracula multos honores accepit ; nam et ad bella esteducta, et ante prælia singularibus modis culta, iterum cum ingenti pompa præsertim a Zemisce et Comneno imperatoris reducta in curru triumphatur. Ad hanc Deipara duos cæcos extra urbem a via aberrantes, ipsa deduxit, stititque, et visum reddidit. Porro, inquit Nicephorus, lib. xv, cap. 14, in templo illo, ut tertio quoque septimanæ die privilegium, ita et supplicatio peragatur, curavit Pulcheria Augusta : quod ad hanc usque diem servatur. Hæc Nicepho-

rus. Hinc frequenter picta videtur arca, quam duo Basiliani monachi portant.

DCXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Quercu, Orschoti in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura, ter immunis a macula, a Deo genita.*

1. Reditus ad quercum. — 2. Supplicatio annua. — 3. Tria Sabbata.

Hanc ante duo sæcula bubulci invenerunt in ripa Alphæ fluvii, eamque quercui alligarunt, et quotidiana pietate honorarunt. Aiunt ablatam a Beersianis ad quercum rediisse; hinc origo cultus publici et miraculorum, hinc quoque originem habet annua supplicatio quæ Sabbato ante festum S. Joannis Baptistæ huc instituitur, quæque jam olim, antequam prima ædificaretur e ligno ædícula, in usu fuit, et concio habita sub dio. Imago tempore bellorum in urbe Buscoducensi asylum semper habuit; sacellum ligneum facile vel destructum est, vel corruit. Facta aliquantisper pace, aliud tumultuario opere, sed vix altaris capax erectum est; donec e latere cocto paulo amplius successit. Quacunque fortuna, semper tamen populi pietas sibi constitit; ii præcipue hinc gratias abstulere, qui tribus Sabbatis devotionem suam peregerunt. Hæc accepi ex August. Wickm., lib. II, cap. 34.

DCXIX. — Imago B. V. miraculosa de Almudena, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Genita vere Immaculata, o munda, parisi.*

1. Muri ruptura miraculosa. — 2. Urbs Mariana. — 3. Urbs ab hoste liberata.

Fuit, cum a Saraceis Madritum peteretur, nec amplius suppeterent vires Madritensibus tanto hosti pares: jamque non dubii, primariam urbis basilicam, quæ S. Maria de Almudena appellatur, convertendam in moscheam Mahometanam, ne hæc Deiparæ antiqua, et alias miraculosa statua in ludibrium Saracenorum remaneret, eam intra muros urbis absconderunt: ut urbem ipsa esse suam sciret, nec oblivisceretur tempore, quo ipsi placuisset, eam iterum Christianis restituere. Porro locus per traditionem nepotibus non erat ignotus: diversæ tamen et multæ erant sententiæ, nemine non affirmante intra mœnia hunc thesaurum latere: qua vero muri parte lateret? hic enim vero et diversissima, et nonnisi dubia afferebant. Quapropter suasu priorum supplicatio instituta est, qua Virgo rogabatur, dignaretur iconem suam detegere. Cum ecce pars muri concidit, detegitur sancta imago, et incredibili lætitia iterum suo templo restituitur. Huic sanctæ statuæ Madritenses ascribunt, quod in secunda a Saracenis obsidione servati sint. (Visconcellus.)

DCXX. — Imago B. V. miraculosa Geldonensis, Geldoniæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *!Luces, en! amata mira pia et munda Virgo.*

1. Forum felix. — 2. Pietas quotidiana. — 3. Concursum.

Geldoniæ in medio foro sacellum Deiparæ est, quod ab antiquo sacellum Forense dicitur. Aiunt consecratum fuisse anno 1353, 12 Augusti. In eo erecta est congregatio SS. Rosarii anno 1608. Hinc antiqua arguitur quoque pietas, et utique insignis non sine miraculo aliquo origo, quod in foro medio ædificatum sit: quæ quidem origo ad me non per venit, uti multum etiam ex miraculis ad me perscriptum est: siquidem miraculum non est, concursus quotidianum in hanc usque diem durare, qui sine Virginis beneficiis esse non solet. (Wikmans.)

DCXXI. — Imago B. V. miraculosa in Hospitali, Geldoniæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Paris intemerata, munda jugo macule.*

1. Solemnitas operariorum. — 2. Supplicatio annua. — 3. Cæremonia.

Antiquius priore sacellum est Deiparæ apud leprosos, erectum anno 1248, magna solemnitate qua singulis annis statua Deiparæ honoratur notabile. Moribus receptum est (sunt verba Wikmanni) ut Sabbato post festum Visitationis, ante Vesperas, clerus comitante prætore, consulibus, magistratu, supplicationis ritu, ad Divam hanc procedat, unaquaque familia unam ad minimum ex suis personam religioso huic actui destinante. Deportatur tum hinc imago Deiparæ ad sacellum oppidi in foro medio situm, in cujus umbilico ambæ hæ sacræ imagines sibi mutuo collaterales statuuntur: dum omnis solemnitas supplicatione et circumgestatione sanctarum imaginum finitur. Vocatur solemnitas operariorum.

DCXXII. — Imago B. V. miraculosa de Succursu, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Maculæ ignoras reatum, i, munda et pia.*

1. Titulus de Succursu. — 2. Gratia mirabilis. — 3. Cingulum argenteum.

Anno 1506, P. Frater Nicolaus Bruni ordinis S. Augustini Eremitarum, et prior conventus Panormitani, in agritudinem incidit, et cum in doloribus gravissimis, medicos et medicorum artem superantibus, tantum non ad extrema redactus esset, ad Matrem Dei recurrit, eamque precatione quam ardentissima allocutus in somnum lapsus est, in quo eam videre meruit, quam paulo ante invocaverat, ea prorsus specie, qua in templi illius altari quodam depicta est.

Ea paulisper præsentia sua recreatum, his verbis affata est: « Surge, bone religiose, jam sanus es, posthac in tuis necessitatibus invoca me sub titulo de Succursu: quantum petes, tantum obtinebis. » His dictis, videri desiit. Surrexit, et se sanum invenit; tum enimvero ardentius Panormitanis de

pulpito dicere cœpit, quem succursum mortales in oppugnationibus dæmonum exspectare possint, quodque titulus ille Deiparæ vehementer sit acceptus; denique quod ea prorsus specie sibi apparuerit, qua in altari pictam viderent. Ingentibus modis aucta pietas est erga Deiparam, factique ad altare concursus: sed tum maxime increvit, quando ipsa Deipara anno 1615, die Julii 22, mulieri apparuit paralyticæ, et, quod ipsa paralyti durius est, pauperi, quam argenteo cingulo circumceinxit, et momento sanam reddidit, jussitque, ut fama est, cingulum hoc argenteum offerre in suo altari, de quo dictum est; eo quod illud maxime omnium simile sit Deiparæ, prout apparuit: « Vade, inquebat, et pieturam quære, quæ mihi, ut me nunc vides, sit similima, et ibi cingulum hoc mihi offer. Illa per urbem Panormitanam curiosa nullam præterit Deiparæ imaginem: templum autem hoc ingressa, Deiparæ hac imagine conspecta, lætissimis vocibus exclamavit: « Hæc, hæc est imago, cui ex mandato Deiparæ hoc cingulum ab ea mihi datum debeo offerre; cingulum acceptatum a religiosis inter reliquias est conservatum, tanquam donum e cœlo datum. Id tactu suo miracula patravit quamplurima: eamque ob causam quarta Dominica cujusvis mensis in supplicatione publica circumportatum est. Porro festum sacræ imaginis celebratur octavo Decembris, et proximis septem diebus Mercurii antecedentibus. Cingulum publico culti exponitur. Ita Aloysius Turelli, in Compendio Vitarum rev. Patrum Erem. S. Augustini, centuria quinta, fuscè describit.

DCXXIII. — Imago B. V. miraculosa in cathedrali Eystadii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia, te Matrem agnovi sine macula dura.*

1. Ægritudo gravis. — 2. Repentina curatio. —
3. Miraculum in episcopo.

Philippus Rathsamhusius, e nobili familia oriundus in Alsatia, abbas Periscensis, quod est monasterium ordinis Cisterciensis, prope Coloniam, episcopatum Eystetensem Clementis V Pontificis jussu et nutu acquisivit anno 1506. Scripsit hic Philippus stylo non ineleganti Vitam sanctæ Walburgæ virginis, et sancti Wilibaldi episcopi, ubi inter alia de seipso sequentia testatur: « Nos ipsos more solito in studio lectionis existentes, quædam passio viscerum adeo vehemens et dolore plena apprehendit, quod si continuata fuisset usque ad vesperam, omnino, ut certissime credimus, et experimento doloris didicimus, a luce hujus sæculi migrassemus. Surgentes igitur cum magna attritione corporis, et cum multa contritione mentis, difficultate inenarrabili, ad chorum B. Wilibaldi pervenimus, et cupientes ascendere per paucos gradus, qui inibi in ascensu ejusdem chori habentur, non poteramus, sed ante januam stantes imaginem Virginis ac Matris Dei opposito in fine chori loca-

tam, quæ verso vultu ingredientibus respicit, lamentabiliter aspeximus, orantes in hæc verba: Beata Mater Dei! ob reverentiam et honorem B. Wilibaldi, capellani tui, qui semper te singulariter honorando venerabatur, me indignum successorem suum curare digneris, præsertim cum hæc passio in compositione sui operis ac legendæ me invaserit. Et illico ipsa hora curati sumus, nullum dolorem, vel aliquod vestigium doloris ex ipso momento curationis sentientes. Hæc autem in verbo Domini ducimus testimonio bonæ conscientiæ, non nuntientes. » Hæc ad me rev. P. Erricus Pirring, rector Eystadii, soc. Jesu; ex Jacobo Gretsero legi, de divinis tutelariis ecclesiæ Eystadii.

DCXXIV. — Imago B. V. miraculosa ad S. Benedictum, Guadagnoli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Dura poma gementis avi minuta lacera.*

1. Hæreditas S. Eustachii. — 2. Locī antiquitas. —
3. Religionis Spiritus initio miraculosus.

Certum est, ad montem Vulturellum, qui non longe abest Guadagnolia, prope urbem Prænestinam, sanctum Benedictum habitationem suam habuisse in spelunca, priusquam Sublacum secederet, nec dubitare quemquam permittit auctor, dictum sanctum e prædiis, quæ olim S. Eustachii erant, ædificasse illic monasteria: quod ego ex dicto auctore rev. P. Athanasio suppono, inter quæ illud monasterium non postremum est, quod ad montis Vulturelli pedem ædificavit, quodque octingentis circiter annis proprium ordinis S. Benedicti fuit, ejus templum in hodiernum usque diem exstat, longum palmos quadraginta octo, latum sexaginta: in altari etiamnum exstat statua Deiparæ lignea Jesulum brachio tenentis sex palmos alta, quæ uti vetustate sua veneranda est, ita mirum in modum advenarum animos exhilarat, et ad devotionem excitat. Miracula Deiparam hic olim patrasse, non video, cur dubitare quis possit; sive hæc, sive antiquior olim statua hoc in loco culta sit: quando primi ordinis Benedictini spiritus miraculum fuere. Concursus namque peregrinorum illuc tantus olim fuit, quantus hodie Lauretum. Nolui itaque, propter scripturarum defectum, hunc sanctum Deiparæ et antiquissimum locum a miraculosis imaginibus excludere. Rev. P. Athan. Kurcher soc. Jesu, in historia Eustachiana.

DCXXV. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione soc. Jesu, Ariæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Lacera invisum Dilem, Agno pure amata.*

1. Preces repetitæ. — 2. Pes nire curatus. —
3. Anathemata argentea.

In templo societatis Jesu, quod Ariæ est, celebris est populi frequentia et cultu beatissimæ Virginis statua, quæ de Consolatione nomen habet, similis quoad omnia Luxemburgensi et admodum prodi-

giosa. Testantur hoc magno numero anathemata, pleraque argento elaborata, corda, manus, pedes, oculi, aliaque beneficiorum monumenta. Præ cæteris nupera pueri curatio medicos et chirurgos æque atque cæteros obstupescit. Erat illi a nativitate pes male contortus, imo non pes, sed massa carnis informis: quod monstrum pedis non ferens mater in filio, subinde ad aras divæ Consolatricis cum fiducia advolat, preces ardentem instituit, iisque jam quartum diem per vices repetitis, cum forte filioli pedem contrectare parat, videt de monstro jam verum pedem efformatum, nullo vestigio prioris deformitatis: videmus etiamnum puerum prodigiosum, Virginis opus. Miraculum rite examinatum, rite quoque ab episcopo Audomarensi est approbatum. Privatorum miraculorum nullus numerus: unde tantus in omni necessitate concursus summorum et infimorum. Missæ in altari illo continuæ ne numerantur quidem. Ita ad me rev. P. Antonius Boulogne, rector Ariensis, soc. Jesu.

DCXXVI. — Imago B. V. miraculosa Laven-
sis, Ragusæ in Dalmatia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amata, i, Virgo pure ac alme munda nites.*

1. Imago Græca. — 2. Pœna non soluti voti. —
3. Pericula maris.

Anno 828, rediit ex Oriente navis Veneta, in medio cursu tantam tempestatem experta, ut, omnibus mediis humanis desperatis, ad vota precesque nautæ confugerint. Votum igitur fecere, quæcunque illos terra sanos salvosque exciperet, ibi Deiparæ templum quam primum curaturos, in quo ponerent colendam imaginem picturæ Græcæ, quam secum ex Oriente ferebant. Collecti sunt hunc in finem ducati centum.

Ea nocte ventus tempestatem abstulit, et quievit mare, navisque mane nullo negotio appulit ad castellum Lavense. Pœnituit vectores voti, et nescio quid causati, iterum se mari commiserunt: sed major priore tempestas extinctam pietatem inflammavit, iterumque promissere, se promissa servaturos: iterum etiam pacatum mare eos reddidit littori, in quo prius fuere. Itaque exscensionem fecere, atque imaginem suam ritu supplicantium castello Lavensi intulere et ducatos centum collectos ad pedes statuæ posuere. Placuit senatui populoque Ragusæ, et quia centum ducati in templum sufficere non poterant, senatus populusque Ragusæ tantum addidit, ut insigne templum brevi staret. Custodiunt coluntque hodie imaginem hanc in adjuncto monasterio sanctimonialis Benedictinæ, quamquam hodie hic non est nisi ectypon diætæ imaginis miraculosæ: cum propter miraculorum copiam jampridem ipsa vera Orientalis imago miraculosa sit transportata in templum cathedrale. In necessitatibus publicis unde unde exortis, magna pompa circumportatur per urbem. Aiunt, nunquam cæremonia honoratam

hactenus fuisse, quin id, quod petebatur, sit obtentum. Hinc apud multos ea opinio increbuit, esse opus sancti Lucæ. Hæc ad me rev. P. Joannes Baptista Tartaglia, rector Anconitanus, soc. Jesu ex vetusto manuscripto quod conservatur Ragusii.

DCXXVII. — Imago B. V. miraculosa Lau-
retana, Stwolowicii in Lithuania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nites item pura maculæ, Virgo amanda.*

1. Lauretanum sacellum. — 2. Miraculosum decus.
— 3. Concursus in festis B. V.

De ædiculis ad formam et mensuras sanctæ domus Nazaretanæ factis tanta hominum ubique persuasio est, tanta tamque certa Deiparæ beneficentia, ut sine allatis miraculis semper miraculosam quamcunque talem ædiculam dicere possimus. Hanc Razivilius imperii princeps ædificavit, et opulento sacerdotio ditavit. Concursus non ex Lithuania modo, sed et ex Polonia continuus, maxime tamen festis Deiparæ magnus est. Claretque locus miraculis. Ita ad me rev. P. Albertus Koialowiz, rector Vilmensis, soc. Jesu.

DCXXVIII. — Imago B. V. miraculosa ad
S. Agatham societatis Jesu, Catanæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amanda tu pura vitii, en! clares, o Gemma.*

1. Cultus B. V. ab ethnicis. — 2. Magus potens. —
3. Episcopi fiducia.

Congregatio nobilium virorum in collegio societatis Jesu Catanæ tabulam habet in altari, ectypon bonæ manus et illius tabulæ, de qua Carthagena, lib. vi, hom. 7, hæc habet: « Catanenses idololatræ in magna veneratione habuere Virginem quamdam, Infantem manibus tenentem, in tabula depictam, hanc annis singulis singulari pompa certo die per urbem ferre soliti: cum rogarentur cultus sui causam, responderunt, id se præstare in honorem et cultum cujusdam Virginis, quæ virgo permanens pariet Filium suum, » etc.

Et quanquam hæc prisca tabula dominantibus in Sicilia Saracenis interierit, vel adhuc absconsa alicubi lateat; ejus tamen priscum templum non penitus interit, sed post exactos Mauros, regnante Rogerio, fuit restauratum, hanc etiam in ampliorem formam redactum, et hodie vocatur basilica S. Agathæ Catanensis virginis et martyris, cui fuit dedicatum anno 1094, ut habet marmoreo epigrapho. In illo ergo prisco templo ad hanc imaginem, quam ethnici unde unde acceptam ante Christum venerati sunt, miracula tempore Christianorum facta sunt (quin forte etiam tempore gentilium, uti Carnuti in Gallia): miracula, inquam, quorum narrationes interiere, si unum excipias, quod legitur in Vita Leonis, episcopi Catanensis, thaumaturgi: cujus tempore Heliodorus nobilis magus, qui Catanæ captus, iterum post breves horas repertus est

Catanæ in Sicilia, hic, inquam, magus cum etiam templis non parceret, risumque suis nugis cieret in populo, quin etiam minaretur facturum se ut episcopus cum clero saltaret: sanctus magna fiducia in Deiparam, in hoc altari coram hac imagine de qua loquor, tremenda sacrificia fecit: quibus finitis, Heliodorum tunc præsentem in nomine Dei, Deiparæque ac sanctæ Agathæ gradum sistere jussit: stolaque circa collum injecta, vinctum sine difficultate per medium populum frustra renitentem traxit extra templum in medium forum: tenuitque, dum e congestis lignis bene magna pyra excitaretur, cui impositum ligatumque eadem stola, nequidquam diabolos in auxilia vocantem, dato igne combussit, et in cineres redegit. Et quia imago hæc sacra non superest, ea, quæ apud nos est, velut fidele ectypum honores accipit, qui illi debebantur, approbante id Virgine, collati in pios miraculosis gratiis. Ita rev. P. rector Catanensis, soc. Jesu.

DCXXIX. — Imago B. V. miraculosa Panaria, Ariæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Rosa tu palam enica, virginem et munda.

1. Lampadis miraculum. — 2. Obsessa urbs felix. — 3. Pestis remedium.

Hæc statua in urbe Ariensi, in templo collegiato S. Petri, in honoribus est. Panariam vocant, originem ejus et cultus antiquitatem antiquitas abscondit, nomen acquisivit a numerosa congregatione in ejus honorem instituta: quæ quia panes solet distribuere, Panariæ nomen non tantum congregatio, sed ipsa etiam sanctæ Virginis statua habet. Ita nempe populus casu in unam opinionem coalescens nomina rebus dat, nonnunquam rebus parum convenientia: nisi forte Dei consilio Deiparæ, quæ nobis panem vitæ dedit, a panibus nomen accepit cultus, magnus licet ei antiquus hujus sanctæ iconis augmentum ingens accepit anno 1641, ex obsidione quam fortitudine non bene credibili cives sustinuerunt.

Contigit, ut tormenti ictu fornix sacelli diffringeretur, caderetque in lampadem, ante Virginis iconem diu noctaque ardentem: dejecta sane in terram mole fornicis cadentis, lampas est, non tamen fracta: hoc prodigio cives mire animati, urbem retinere, modo non audito: nam ubi deum ad deditionem faciendam coacti cives sunt, hostisque victor civitatem ingressus cum exercitu: non ipse tamen civitatem habuit, sed civitas ipsum una cum exercitu velut carcere conclusum: supervenere nimirum nostri et circumvallationis linea, quam hostis incautus deseruerat, usi, urbem et in urbe hostem obsidione nova presserunt, feceruntque, cum civium auxilio, ut pene totus ille exercitus vel fame necaretur, vel ferro caderet, paucis promisso lytro mortem effugientibus, civibus interrim nulla ægritudinis aut famis incommoda expertis.

Hoc erat Virginis Panariæ auxilium, cui se cives toties et tot votis commiserant. Paucis post annis pestilentia urbem ingressa hiemem pene totam, totum ver, et partem æstatis dominata est: sed instituta supplicatione ad Virginem Panariam repente extincta, ad summos æstatis calores omnino concidit. Hodieque durat in Deiparam, et ejus hanc statuum summorum ac infimorum pronus animus: donaria muros ornant, continua missæ sacrificia pietatem augent, et miracula crebra audiuntur. Ita ad me rev. P. Antonius Boulogne, rector Ariensis, soc. Jesu.

DCXXX. — Imago V. B. miraculosa Netina, Neti in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Munda nece vii, alta, Rosa, pura Gemma.

1. Urbs ingeniosa. — 2. Magistratus pius in B. V. 3. Imagines domesticæ miraculose.

Netum (Italice Noto), Siciliæ urbs ingeniosa, quam ipse Cicero oratione quadam in Verrem non sine encomio memorat, titulum ingeniosæ civitatis accepit a rege Ferdinando Catholico, ut apparet, in quodam privilegio dato ex urbe Barcinonensi anno 1503. Semper hæc urbs Deiparæ fuit devotissima; magnum tamen augmentum accepit anno 1644, quando concionator e societate Jesu persuasit civibus, singulis horis ad pulsum horologii detegere caput, et sequentem orationem dicere: *Per Immaculatam Conceptionem tuam, Virgo Maria semper benedicta, adjuva nos nunc, et in hora mortis. Amen.* Porro coram imagine Immaculatæ Conceptionis, eodem anno, 3 Aprilis, magna cum solemnitate, nomine totius urbis, magistratus in hæc verba sequentia animum suum erga Deiparam exposuit. Recito verba, ut ad me perscripta sunt, sed latine.

O Serenissima Regina cæli et terræ, et semper Virgo, et Mater Dei Maria, nos jurati civitatis Neti servi tui, licet indignissimi, in hoc loco tibi consecrato, et in hoc die lætitiæ prostrati ante pedes Majestatis tuæ, profitemur, te ab æterno per merita Filii tui præservatam a culpa originali: unde te, et Filio tuo teste, proponimus per gratiam vestram tenere et defendere hanc sententiam usque ad horam mortis nostræ, et curare ut et ab aliis doceatur. Ita volumus, promittimus et juramus: ita nos adjuvet Deus, et hæc sancta Dei Evangelia. Et tu, o purissima et felicissima Virgo Maria! Mater Dei, quæ ab æterno ab eodem fuisti electa et præservata, imple, precamur, hunc locum tuæ Immaculatæ Conceptioni dedicatum omni bono, da perpetuam pacem et tranquillitatem toti reipublicæ christianæ, et custodi hanc tuam civitatem Netum ab omni adversitate, et impetra nobis, o piissima et purissima Mater Dei, ut tuus divinus Filius nobis concedat puritatem et munditiem animi et corporis, et avertat a nobis supplicia, quæ culpis nostris promeriti sumus. Amen.

Hac oratione se devovit civitas, quæ, authenticæ per notarium descripta, et sigillo munita, ad me missa est. Porro domus non est, in qua non sit imago, quæ Deiparæ Immaculatam Conceptionem modis quibus solet expressam habeat : hinc non ad primariam tantum imaginem, sed et ad has domesticas miraculosa beneficia Deipara largitur. Volui hunc modum civitatem Deiparæ commendandi hic apponere; ut in promptu formula sit, si quispiam urbis cujuscunque senator animum habeat, et verba, quibus urbi suæ eamdem pietatem suadere velit, et persuadere possit. Hæc ad me misit rev. P. Josephus Maria a Parisi, rector Netinus, soc. Jesu.

DCXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Bruein, Mamezi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma, en tu clares in Adam a vitio pura.*

1. Congregatio nobilium. — 2. Periculum auget pietatem. — 3. Concursus pagorum.

Ariam inter et Tervanam vicus est, dictus Mamez insigni circumjacentis late regionis concursu celebratus, propter Deiparæ statuam, quæ isthic, curationibus admirandis, inclaruit; nomen est illi, Nostra Domina de Bruein : et originem habet, vel certe augmentum a confraternitate olim instituta sub auspiciis Virginis, quam deinde legibus et privilegiis copiosius instructam fere omnis Artesiæ nobilitas magno incremento illustravit, subinde auxit devotionem præsentius periculum, quando, pestifera lue ingravescente, vicatim populi, sese Virgini adveniantes commendant, aut, qui jam ægri opem sensere, gratias actori adveniunt. Ita rev. P. Antonius Boulogne, rector Ariensis, soc. Jesu.

DCXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Lacroa, Ragusæ in Dalmatia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pura tandem riges a macula omni et ira.*

1. Peregrinatio Hierosolymitana. — 2. Tempestas in mari Adriatico. — 3. Offeritur B. V. figura draconis.

Anno 1116, rex Angliæ Ludovicus, comitante regina, peregrinationem instituit ad sanctissimum sepulcrum Servatoris nostri, exemplo hodie admirando, non imitando : quando reges et principes vel domi inter curas securi ab hostibus non sunt. In reditu visitaturi quoque Italiæ sancta loca, cum mare Adriaticum intrarent navigia, tempestatem offenderunt, quæ mortis cogitationes ingerebat; adhibita a nautis omnis diligentia non suffecit, ut navis regia alicubi appellere secure posset. Rex cum regina confugerunt ad Deiparam, facto voto duorum templorum Sospitarici edificandorum : quorum primum eo loco ædificaretur, quem primum felix excensio esset data : alterum in ipsa Anglia, si prospere domum redissent. Etiam impensæ voto firmatæ sunt, centum millia ducatorum pro primo, totidem pro secundo : ne, ut fit,

tepidior post beneficium animus in vota esset, templa quoque ejusdem formæ figuræque ut essent, ex composito decretum est : sensit mare, quam pios vectores portaret; mitiusque repente factum, ventis quoque adjuvantibus brevi, sine periculo navim ad rupem suaviter impulit, quæ mille non amplius passibus ab urbe Ragusæ distat, et Lacroa vocatur. Excensionem fecere personæ regiæ : et quia verba principum sunt obligatoria, statim ipso in loco fixis pluribus stipitibus templi ambitum non perfunctorie designarunt. Senatus populusque Ragusinus, audito regum adventu, duodecim misere nobiles, qui advenas invitarent ad urbem. Eam intrarunt rex cum regina, sequente aula. Hospitium regibus commodum, Ragusinis gloriosum : secuta sunt utrinque munera regia, cum deventum est ad templi Mariani ædificationem : Ragusini optarunt hoc decus urbi; non difficulter consensit rex : ea tamen conditione, ut ipsi suis sumptibus templum qualecunque una cum monasterio extraherent eo loco, quem ante rex designaverat. Et hæc est illa miraculosa imago Deiparæ, de qua loquor : et ex ejusdem regis mandato dicuntur singulis festis Deiparæ missæ pro regibus Angliæ. Cæterum et illud templum, quod nunc cathedrale est, relicto Anglo, operis promotore, coeptum est statim fabricari opere magnifico, sed quadraginta quatuor post annos, id est anno 1169 finitum; octoginta millia ducatorum fabrica absumpsit : reliqua viginti millia Ragusæis relicta sunt, ut inde vestes et vasa templo digna conficerentur. Etiam hic memoria regum Angliæ in honore est. Et hic quoque in Deiparæ statua, quæ in singulari veneratione est, unam cærimoniam memoro, magnæ sed debitæ gratitudinis argumentum.

Templum de Breno, ut alibi dixi, eo loco ædificatum est Deiparæ, e quo sanctus eremita dæmonem in forma draconis expulit, securamque patriam fecit, quæ jamjam migrationem cogitabat. In beneficii hujus memoriam in hoc cathedrali templo annuatim aguntur Deiparæ gratiæ festo sancti Blasii : tum quia hic urbis patronus est, tum ne festum Purificationis sæculari pompa minus devotionis nancisceretur. Cæremonia hæc est : figura draconis affabre facta a Republica inter tubas et tympana offeritur beatissimæ Virgini, ut ad me perscripsit rever. P. Joan. Bapt., rector, soc. Jesu.

DCXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Nova Luce, Catanæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ira macule tue non sit, pura Gemma Dei.*

1. Terræ motus magnus. — 2. Vox cœlestis. — 3. Lux cœlestis.

Anno 1169, ut habet Baron. *Annal.* t. XII, die Febr. 4, id est in Vigilia S. Agathæ, circa primam horam ejusdem diei, adeo vehemens terræ motus totam Siciliam concussit, ut in Calabria quoque circa Rhegium urbem, et oppida proxima

sentiretur. Catanensium opulentissima civitas usque adeo subversa est, ut vix una domus in ea superstes fuerit, quæ non gravissima damnâ passa sit: viri et mulieres circiter quindecim millia, cum ipso civitatis episcopo, maximaque parte religionum, sub ruina ædificiorum fuerint oppressa.

Hoc idem etiam legitur apud Petrum Blesensem et Hugonem Falcandum. Dum hæc fierent, audita est vox hæc de cælo: *Salvum te fac in monte*. Ad locum igitur oraculi præsignatum accurrunt, qui supererant Catanenses, auxilium protectionis a Domino gemebundis clamoribus gemitibusque exoraturi. Cumque, quid in tanta calamitate consilii caperent, nemini facile occurreret, illico clarissima lux suboriri visa est, cujus fulgor ita aspicientium oculos mentesque alliciebat, ut alio visum avertere præ admiratione nequirent. Lumen igitur illud propius intuituri accurrunt: nec aliam hujus fulgoris radicem inveniunt, quam Deiparæ per amœnam iconem, vocis fulgorisque indicio ostensam: est illa coloris fuscæ: manus velut auxilium datura protendit.

Concepta spe, Catanenses venerabundi in genua procidunt, se suæque Deiparæ commendant, nec difficulter impetrant: jam enim illi, quos divina vindicta petebat, perierant, ut observat Petrus Blesensis. Quare Catanenses illo in loco ædem Deiparæ struxerunt, dedicarunt, titulumque dederunt *De Nova Luce*, adjunctum postea non longis post annis ordini Carthusiano monasterium. Etiamnum durat pietas Catanensium in hanc miraculosam imaginem, sabbatis præsertim toto anno. Pendent e muris anathemata, testanturque, et olim et hodie, munificam patronam. Felices hac nova luce Catanenses, per longa tempora immunes fuere a certis plagis. Hæc rev. P. rector Catanensis, soc. Jesu.

DCXXXIV. — Imago B. V. miraculosa S. Heriberti, Tuitii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Dei Vas, Mater pura, omni macula genita.*

1. Ex fano templum. — 2. Imperator liberalis. — 3. B. V. eligit locum.

In monasterio Tuitiensi, quod est ad Rhenum fluvium prope Coloniam Agrippinam, S. Heribertus Deiparæ oratorium exstruxit, sumptus porrigente Ottone imperatore. Porro cum sanctus hic episcopus Coloniensis, illum maxime locum scire desideraret, qui præ cæteris arrideret Virgini, non diu dubium reliquit servum suum benignissima Mater; sed ei præsentem se stitit, et locum ostendit, ubi olim idolorum cultus maxime vigeat: « Hunc obrutum, inquit, mundari cura; in hoc mihi oratorium construe, ut, ubi abundavit iniquitas, ibi justitia regnet in multitudine sanctorum. » Ita *Chronicum Coloniense*.

DCXXXV. — Imago B. V. miraculosa Genuensis, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Genita Deo, amatur sine impura macula.*

1. Mutatio consilii. — 2. Plaustrum immobile. — 3. Sedes in B. V. electa.

Ex urbe Genuensi allata Madritum usque creditur, et Atochano monasterio rev. Patrum Dominicorum destinata; mutavit tamen sententiam, qui cam huic loco destinaverat, et alio eam portaturus erat, cum plaustrum quo vehebatur, immobile ante cœnobium constitit, nullis jumentis aut machinis movendum. Itaque huic monasterio Atochano cessit, ut ait Quintana, lib. III, cap. 41. Non oberit, si lector sibi in memoriam revocet vaccas, quæ in Veteri Testamento arcam fœderis suo arbitratu tracturæ, in eum locum devenere, ad quem debebant. Sunt etiamnum plurimæ historiæ lectu dignæ, quæ referunt, jumentis relictam esse loci electionem, quo Virgo Deipara honorari deberet: ita lis decisa a jumentis, et eorum sententia libentibus animis excepta, honores optatos Virgini Deiparæ decrevit.

DCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Lapidibus, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Macula avita semper munda ito, Regina.*

1. Statua loquens. — 2. Mater Dei, — 3. Oratio placens B. V.

In virginum cœnobio, quæ sub regula S. Domini vivunt, miraculosa Deiparæ imago colitur, quæ nomen *De Lapidibus* habet. Unde hoc nomen acquisiverit, non legi; crediderim esse a numero lapidum pretiosorum, quibus statua sacra ornata est, ut aliunde suam originem et primum cultum habet, certe cultus venerationisque ingens augmentum accepit, cum ipsa voce distincta feminam allocuta est. Hæc ante altare flexis genibus voceque clara nil aliud ingeminabat, quam verba illa Deiparæ gratissima: *Mater Dei, Mater Dei, Mater Dei*. Tum vero Deipara e statua illi clara et intelligibili voce subjunxit hæc verba: *Et etiam hominis*, quia nimirum homo, quem peperit Virgo, Deus est. Hinc sanctæ statuæ cultus. (Blascus.)

DCXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Lokere, Gandavi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Regina tuto pia, Alma micas, vere munda.*

1. Manus Domini tetigit blasphemum. — 2. Vindicta Dei. — 3. In quo quis peccat, etc.

Quatuor milliariibus pagus Lokere distat ab urbe Gandavo. Hic Deiparæ statua colitur, quæ Jesulum gremio tenet. Hanc, cum iconoclastica fureretur insania, quidam deturbare conatus; tandem luxavit ita ut statuæ cadendum esset; et cecidit sane, ceciditque hostem suum ita, ut Jesulus, qui manum habebat protensam, in caput iconomachi impingeret, et maxillam perforaret. Casu hoc accidisse iconomachis negandum non est, miraculo tamen non caruit quod manus Jesuli tam dextre maxillam

blasphemi perforarit. Utinam præter nos et ille credidisset, cui accidit. Ita Bredenbachius.

DCXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Moneta societatis Jesu, Smolensci in Moscovia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda, aperta micæ, mugiat Averni leo.*

1. Pecuniæ robur. — 2. Imago invulnerabilis. — 3. Incuria innocens.

Rem affero, quam raritas commendat lectori. Anno 1553, Hamburgi notissima urbe Germaniæ visa est moneta imperialis, quam nos Germani *Daleri* nomine honoramus: una ex parte, Hamburgensis urbs videtur, cum inscriptione: *Moneta nova civitatis Hamburgensis*; altera ex parte sedens beata Virgo, cum inscriptione: *Fiat mihi secundum verbum tuum*. Hæc moneta inter cimelia congregationis Marianæ, quæ fuit Smolensci in Moscovia juxta collegium societatis Jesu, etiam num conservatur. Tanti honores nunquam, quod sciam, pecuniæ ulli exhibiti. Originem ut clare afferam, pono ipsa verba domini Nicolai Waronice Lithuani, ejusdem congregationis sodalis:

« Anno, inquit, 1619, die 17 Octobris, conveniant in aedes meas Smolensci nonnulli commilitones, nominatim D. Albertus Zebrowski adhuc supertes; D. Andreas Laliszewski et D. Adamus Pietraszkiewiz jam vita functi, atque Adamus Samowski meæ cohortis subcenturio. Ex his secundus, piæ memoriæ, D. Andreas Kaliszewski post familiarem consessum, et aliqua ultro citroque militriter collata jactabat frameam suam, præscindendo imperiali dalero assuetam. Cujus ut periculum faceret, ad instantiam cæterorum, imperialem hunc nummum (non inspecta hac forma) diffindendum subjecit, simul præfatus dominus impacto ferro cum irrito conatu ter monetam petiisset, et ad singulos ictus intacta moneta subsiliisset, successorem in hoc opere habuit D. Albertum Zebrowski, qui pari fortitudine, ter adacto suo acinace, eundem eventum, ut alter, reportavit, id est subsilientem monetam fortiter quidem tetigit, sed non læsit.

« Neque felicior fuit sors Domini Adami Pietraszkiewiz, similiter prorsus ferrum in subjectum metallum adigens. Hic jam subcenturio meus Adamus Samowski, precibus apud me egit ut in præfato numismate specimen sui roboris, et gladii, dare sibi per me liceret, impertitaque a me copia, tribus irritis vicibus plagam infligere ferro voluit, donec subsiliente (quemadmodum alias factum) metallo, impotens iræ homo ulturus ferri pervicaciam, in januam domus adegit mucronem, quo in partes dissiliente, vulnus etiam ab eodem reportavit; ad extremum ego ipse ter distrinxi mucronem, eventu eodem quo alii, nisi quod ad tertium ictum in terram deciderit, statimque suspicatus, quod erat, nec tamen antea mihi compertum, nunquam viso simili nummo, imaginem beatæ Virginis imperiali impres-

sam, e terra sustuli: qua animadversa religione omnes tacti, ferme obriguimus, atque ita perterriti consessum præsentem solvimus. Altera deinde die adii rev. P. Iawraski, soc. Jesu, eique numisma deferens, rem, ut erat, fideliter descriptam exposui, quam et jure jurando interposito testor. » — Nicolaus Waroniec.

Rem hanc ad leges canonicas rite et severe examinavit anno 1648, illustriss. et reverendissimus dominus Petrus Parozewski episcopus Smolenscensis, probavitque. Concessit insuper, ut hæc miraculosa Deiparæ effigies publicæ venerationi exponatur, confectumque diploma congregationi dictæ tradidit. Omnia hæc, una cum pictura monetæ, ad me misit rev. P. Albertus Koialowiz, rector collegii Vilmensis, cum jam Smolenscum in manus Moscorum venisset: et hic ipse nummus inter congregationis sacra cimelia hodie Vilmæ est.

DCXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Hennebergica, Hennebergi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Leo rugiat, munda emicæ, pure animata.*

1. Mutatio nominis. — 2. Cantus angelorum. — 3. Concursus a longe.

Nomen loci antiquum tanquam notius pono; mons hic jam dudum habitatus a rev. Patribus Benedictinis, olim Mons Gallinarum dictus; nec adhuc apud plures aliter, audit nomen suum, jubente Regina cæli, mutasse creditur per oraculum Callixti Papæ II, qui Kalend. Aprilis anno 1119, jussit ut vocaretur Mons Angelorum. Cum enim dedicatum illud templum Deiparæ esset, et cultus imaginis apud Subsylvanos Helvetios intepuisset; cantus angelorum auditus est, Deiparam in hac imagine honorantium: unde Callixti Papæ II, privilegia, et gratiæ, et populi major in Deiparam pietas. Hodie celebratur peregrinationibus, et populi pio accursu. Plura de hac sancta imagine Christophorus Hartmannus in *Annalibus eremi Deiparæ*.

DCXL. — Imago B. V. miraculosa Mater Admirabilis, Ingolstadii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Animata, o cæli virga! tu semper munda.*

1. Quæ vocatio ejusque. — 2. Titulus B. V. gratissimus. — 3. Colloquium Ingolstadiense.

Hæc sancta imago in altari colloquii seu congregationis Convictorum S. Ignatii martyris. De hac scripsi in *Idea Atlantis Mariani*, quam olim Tridenti edidi; eademque, quæ ibi scripsi (quia quod meum est, semper meum est, nisi ego velim contrarium), hic ad verbum repetam; et qui libellus ille meus, *Idea Atlantis Mariani*, jam mihi ad manum non est, ex eo auctore describam, qui et hanc et omnes alias historias, paucis exceptis, ad verbum, sine meo nomine, in libro quodam suo fidelissime impressit, et suis hinc inde miscuit, itaque sic ille ad verbum ex me habet. Mater admirabilis, quæ in

conventu Studiosorum pertinente ad collegium societatis Jesu Ingolstadiense in Bavaria colitur; ectypon est desumptum a prototypo S. Mariæ Majoris. Cœtus hic a rev. P. Jacobo Rhem. P. M. institutus *Colloquium* vocatur et qui in eo sunt, *Colloquistæ*.

Habent illi traditione indubitata, titulum beatissimæ Virgini inter omnes gratissimum esse, si *Mater* vocetur *admirabilis*, unde eum titulum quoties Litanias Lauretanas vel cantant, vel dicunt, ter repetunt. Imaginem sæpius locutam fidelis traditio dubitare non sinit. Hoc hodieque multis persuasum, de vitæ statu eligendo deliberantes vix uspiam certius de Numinis voluntate fieri certiores. Reliqua, quæ hujus rei exempla habentur, quia fide digna sunt, cum admiratione memorantur; unum scio. Hæc ille ex me, unde autem rescitum fuerit, hunc, *Mater admirabilis*, Deiparæ esse gratissimum: hinc est, cum Sabbato sub vespere solito more cantarentur Litanie, optimus senex in angulo solus flectebat, suavis colloquiis cum Deipara intentus. Querebat is inter alia, quis ei titulus esset omnium gratissimus: tum Deipara ei apparens, cum ad hæc verba perventum esset, hunc esse significavit. Tunc senex sui oblitus (nec enim erat prodigus secretorum suorum spiritualium decantator) ad musicos uno alterove passu distantes conversus imperat, ut ter repetant hæc verba. Paruerunt illi velut præsidii colloqui, non sine admiratione omnium. Dilapso conventu nemo fuit, qui non velet scire causam, quæ senem ad hoc imperandum impulisset. Coactus est superioribus ingenue fateri quod erat. Hinc ab eo tempore mos increbuit, ut ter repetere-
tur. Felicitate mea numero, quod hæc non in ipso tantum loco audiverim; sed quod a nobili domino de Sigenhausen jam sene audiverim qui non sine pia jactantia narrare solitus est, se fuisse illum cantorem, cui hanc repetitionem sanctus senex imperavit.

DCXLI. — Imago B. V. miraculosa Arborea, Pezzuræ in Moscovia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda Virgo, pia cælum renites amata.*

1. Moscorum ignorantia. — 2. Imago B. V. enata ex arbore. — 3. Miracula apud Moscos.

Jam supra dixi, Moscos in cultu imaginum ab Ecclesia Romana diversos non esse, nisi quod ex ignorantia potius quam ex malitia sculptas discerpant et aboleant. Est, quod nuspiam legi prorsus singulare de statua, quæ colitur in monasterio Pezurense. Hæc enata ex arbore est, et proportionem suam Deiparam quam optime refert, nec casu hoc factum est, quando et miracula memorantur ad hanc sacram iconem facta. Hinc populi accurrentis cultus, quia et ipsius magni ducis Moscoviæ, qui locum ditavit magnis proventibus. Hæc imago sculpta non est; quia tamen plus quam naturæ manu facta est, in honoribus est. Plura apud Eidenthenum, *De bello Moscovitico*, lib. IV.

DCXLII. — Imago B. V. miraculosa S. Apollinaris, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amata en! legitime vocaris munda pura.*

1. In vestibulo templum. — 2. Crusta muri. —
3. Pietas cardinalis,

Templum perantiquum S. Apollinaris una cum palatio adjuncto tradidit Gregorius XIII, summus Pontifex, nationi Germanicæ, in qua philosophiæ et theologiæ operam navant juvenes, post sacerdotium redituri in Germania subsidio fidei catholicæ. Floruit semper a primi institutoris tempore, qui fuit sanctus Ignatius. In vestibulo templi anno 1495, imago Deiparæ cum Jesulo picta est jussu cardinalis Estoutevillæ, qui in palatio vicino habitavit, commodum accidit, quod ea altitudine usus sit pictor, tum futurorum ignarus quæ altari convenire posset.

Anno 1642, decidente crusta muri, quam nescio quis templi illius vel reformatior, vel semiarchitectus induxit: apparuit imago decora situ bono, talis denique quæ mereretur ut in ejus gratiam ex vestibulo fieret templum. Accursus et fiducia Romanorum statim, nec difficulter a Virgine impetravit gratias miraculosas: et est in tanto honore, ut templi instar habeatur. Parietes tabellis per omnem partem vestiuntur, loquente pictura miracula a Virgine impetrata. Vidi ipse.

DCXLIII. — Imago B. V. miraculosa de Valle, Bæticæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura mamma, nata Deo jure iquita lucet.*

1. Puer incautus. — 2. Amor filii. — 3. Miraculum putei.

Urbs Bætica inter alia sacra imaginem Deiparæ habet miraculosam, quam colunt in templo rev. Patrum Hieronymianorum, cujus originem non legi; ingens tamen augmentum pietatis, et accursus est ex miraculo insigni. Mulier domum habuit monasterio vicinam, qua tantisper relicta Hispalim abiit cum filiolo, et domicilium ibi fixit. Contigit, ut puer ex fabula Narcissi faceret historiam; despicens enim in puteum, seque in aqua conspiciens, sese alium putabat, puerumque erepturus aquis, ipse in aquam decidit, et submersus est. Mater inter clamores et luctus extractum puerum Deiparæ a Valle quam in patria sua urbe Bætica coluerat, offert, et cum puero, si revivisceret domum suam monasterio proximo non incommodam. Vix votum fecit, voti rea est facta; nam putei aqua usque ad eam altitudinem ascendit, puerumque tulit, ut mater eum apprehendere et extrahere quam commodissime posset sanum et salvum, et, quæ ante memoravi, narrantem. Ita Felix Astolfi.

DCXLIV. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Luces, io! tu pia Agna, munda, mira et mera.*

1. B. V. cum vexillo. — 2. Templum pro victoria datum. — 3. Exacti Mauri.

Duo heroes, quibus Sicilia debet libertatem suam, Robertus et Rogerius comites, anno 1071, Panormum obsederunt, exacturi Mauros, opemque Virginis more sibi consueto implorant. Exauditas preces victoria probavit; nam eodem tempore ingressi urbem sunt, Robertus per portam, ut vocant, Ferream; Rogerius per eam quæ Augusta vocatur; hic a meridie, ille ab occasu. Traditio fidelis habet, Deiparam cum vexillo conspicuum se præbuisse Rogerio, et prævisse. Certe eo in loco templum majores ædificaverunt; et imago altari imposita Deiparam refert, vexillum manu gestantem, in beneficii memoriam: et ut posteritas minus dubitaret, hanc addiderunt inscriptionem.

Porta hæc, in quam Rogerius, invictissimus Siciliæ comes, irrumpens, aditum exercitui christiano ad urbem hanc Panormum, ab indigna Saracenorum servitute emancipandam venienti patefecit, Victoria cognomento, ab eo devictorum hostium summo cum honore ob insignem reportatam victoriam Deiparæ Virginis cultui, victoris ejusdem principis ardenti ac pio desiderio, consecrata est, Quintili mense, Dominicæ Incarnationis anno 1071. Ita rev. P. Octavius Caietanus, soc. Jesu.

DCXLV. — Imago B. V. miraculosa de Arca, Bartenæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Mera magna et munda, cæli vivis porta.*

1. Pastor invenit imaginem B. V. — 2. Solendor celestis. — 3. Templum regium.

Quæ hic colitur, a pastore inventa est imago, insolitæ lucis indicio e fruticeto roris Marini. Quis eam illuc abjecerit, ignoratur. Miraculo attonitus. et consilii inops puer, transeuntem venatorem interrogavit; is ad villas accurrit, populos accivit, ut ordinata supplicatione ad miraculum lucis properarent: quod et non difficulter a piis impetravit. Sic sancta imago templo illata est, et miraculis magis, quam antea luce coruscare cœpit. Porro nomen ab Arca sumpsit hæc sancta imago: quia rex sanctius ab arca locum, in quo inventa est, ædificavit. Blasens, qui hæc scribit, tom. I, lib. v, cap. 33, plura non addit.

DCXLVI. — Imago B. V. miraculosa de Fonte, Ravenosæ in Sicilia.

ANAGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

PROGR. *Porta una gemma, una mire clausa Diti.*

1. B. V. liberalitas. — Fons pro exercitu. — 3. Victoria notabilis.

Urbs olim hic stetit ejusdem nominis, sed non eadem quæ nunc, hæc nempe bellorum est mutatio. Hanc cum Saraceni tenerent et pius Rogerius comes suam esse vellet, id est christianorum, eam obsedit,

obsessus ipse cum exercitu a siti, quæ plus damni suis inferebat, quam ipse hostibus Saracenis: rogavit itaque Deiparam, succurreret laborantibus pro se christianis; illa apparens Rogerio juxta tentorium, monstrat locum in quo fons inveniendus esset, non diuturna fossione suffecturus totis castris, simulque (quia plus dat quam petatur) fratrem ejus ab ægritudine jam liberum indicat, et videri desinit. Rogerius facta fossione fontem reperit, fratris sanitatem per nuntios intelligit: et urbe capta Saracenos partim in fugam agit, partim trucidat. Supererat debita gratiarum actio, et perpetua rei memoria.

Itaque Rogerius in loco templum Deiparæ struxit, cujus imago hodieque miraculosa est. Adest adhuc testis ipse fons: adsunt loquentes picturæ in muro, quæ vetusta et nonnihil obscuratæ nuper novis coloribus inductis renovatæ sunt. Hæc ex Relatione cœnobii Ravenosæ rev. P. Octavius Caietanus, soc. Jesu.

DCXLVII. — Imago B. V. miraculosa de Gratia, Fresnedæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Diti ignota, nam mera, seu pura macula.*

1. Felix puella. — 2. Imago redit ad locum. — 3. B. V. placent simplices.

Iterum Deipara feminam elegit, dignamque fecit, quæ imaginem reperiret miraculosam, et quidem pene Infantem. Quid hic tumidi sapientes? Ringantur licet, hæc tamen a superis fiunt. Quid quod et miracula citius facta invenias cum peccatoribus gravissimis, quam cum superbo. Pastorcula in montibus Fresnedæ vicinis hanc imaginem invenit, et quia placuit, domum ad parentes detulit, qui et ipsi singulari favore exhilarati, locum imagini dedere tota in domo decentissimum; sed imago desiderans proprium et meliorem, rediit eo unde erat asportata: quam altero die puella ibidem reperit.

Hæc Fresnedæ incolis puella dixit: et quæ agriculturalum est felicitas, sine testibus, et juramentis, sine calamo, cera, et scriptura creduli, deceptionem nullam incurrere. Ad locum turmatim advolarunt, et nullo alio petito miraculo, sacellum construxere, quod post aliquot annos rev. Patribus Paulinis cessit: qui tamen propter loci asperitatem sanctam imaginem jam non repugnantem Fresnedam ad suum conventum detulere: ubi hodieque miraculorum fama illustris est. Mirentur hæc mundi sapientes, nam iis mira hæc non sunt, qui sciunt Deo conversationem esse cum simplicibus. P. Lucas Montoya in *Chronico*, lib. III.

DCXLVIII. — Imago V. B. miraculosa de Luce, Drepani in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Maculæ damni ignota, pura Jesu Mater.*

1. Porta B. V. — 2. Imago B. V. in porta. — 3. Translatio imaginis.

Hæc imago jam anno 1211 fuit miraculosa; ita ipsi imagini ascripti numeri testantur. Certe hoc

nomen miraculosæ ita antiquum habet, ut ejus initium et originem nemo invenerit. Nomen a *Luce* habet, quia puer Jesus, qui Matris genibus insidet, manu candelam tenet accensam. Stetit plurimis annis ad portam urbis, unde porta illa, nomine a beata Virgine accepto, vocata est Porta B. Virginis, quam quia ad urbem muniendam destruere debebant architecti, pepercere imagini miraculosæ, eamque cum pompa ad templum proximum transtulere; quod item jam nomen ab hac vicina imagine habebat, ubi miraculis prioribus miracula nova addita sunt. Crevit etiam pietas, ita ut senatus consulto anno 1603 in templum S. Juliani vastum, et pietatis popularis capax, transferretur, quod et SS. apostolorum Petri et Pauli festo summa pompa peractum est. Iterum cum pietate creverunt numero et raritate miracula, hodieque non desinunt Drepanitanis fieri a Virgine beneficia propter summam et singularem in Deiparam pietatem. Ita rev. P. Octavius Caietanus, soc. Jesu.

DCXLIIX. — Imago B. V. miraculosa de Zarga, Aliagæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater agni pura, io! nude Immaculata es.*

1. Imago B. V. loquens. — 2. Reditus ad locum. — 3. B. V. templum petenti negatur.

Aliaga Hispaniæ pagus est. Hinc summo mane rusticus in agrum profectus ad culturam, nondum quingentos passus extra pagum progressus, in vepribus Deiparæ imaginem conspicit, quin etiam loquentem audit. Jusserat illa, Aliagensibus suaderet templum hic ædificarent. Fecit ille imperata, suavitque templum; sed plus non persuasit, quam ut eam decore deportarent in pagi templum parochiale. Virgo non contenta, more suo ad vepres reversa est, spreto templo pagi, ut quæ novum sibi vellet a fundamentis exstrui. Quod Aliagenses secundo miraculo permoti fecerunt, non expectantes tertia imperia. Habet nunc sodalitium anno 1406 institutum; quod statuam miraculosam pie et decore curat, et accurrentis populi pietatem promovel. (Blascus, tom. I, lib. iv, cap. 12.)

DCL. — Imago B. V. miraculosa, ad S. Theclam, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Es animarum mel, io! pura intacta gaude.*

1. Opus S. Lucæ. — 2. Martyrium pro mercede. — 3. Sancti curant reliquias.

Historia hujus sanctæ imaginis est mirabilis; sancti Lucæ opus est, quod sancta Thecla sancti Pauli discipula ab ipso pictore impetravit, anno 1219, locum habuit Alexandriæ in templo S. Joannis Baptistæ inter alias reliquias. Tunc in Orientis eremo traheret austeram vitam sanctus Angelus eremita. Huic, Virginis Filii maternæ gloriæ consulturus, et urbi jamjam capiendæ subtracturus hunc thesaurum, apparens, eum jubet proficisci in Siciliam, et fidem prædicare: et ut ad imperata

volentem haberet, martyrium promisit in laboris mercedem: « Prius tamen Alexandriam vade, inquit, et quas tibi cum imagine Matris meæ reliquias daturus est patriarcha Athanasius, Romam defer ad summum Pontificem, vicarium meum. »

Lætus martyrii mercede Angelus, ante omnia valedixit eremo, et Alexandriam properavit ad Athanasium; cui jam sanctus Joannes Baptista apparens, iconem Virginis dare Angelo venturo præceperat una cum suo erure (quod utique non cum reliquo corpore, si manum et caput excipias, combustum est a Juliano Apostata), capite Jeremiæ prophetæ, et brachio sanctæ Catharinæ, etc. Paruit Athanasius angelo cœlesti, et Angelo terrestri tradidit has reliquias. Hic Romam tulit, tradiditque Pontifici. Versabatur in aula Pontificis Fredericus, Athanasii frater, Panormitanus. Hic cum summo Pontifici esset acceptus, facile pro patria sua Panormo obtinuit Deiparæ imaginem, quam sanctus Angelus Panormum a Christo et vicario ejus, missus secum tulit: ubi hodieque inter cimelia Panormitanæ Ecclesiæ servatur, et solemnibus supplicationibus honoratur, habeturque inter miraculosa. Cæterum nullum in specie ad me miraculum perscriptum est. De hac sancta imagine scribit Thomas Belovroscus, et D. Joan. Baptista Rosa, canonicus Panormitanus, in Vita sancti Angeli martyris, cap. 12 et sequentibus.

DCLI. — Imago B. V. miraculosa de Prato, Camarilli in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaude in Sion, Immaculata pura Mater.*

1. Femina aratrix. — 2. Pater sollicitus pro filia. — 3. Cæci illuminatio.

Camarillis villa est parum ab urbe Tervelia distans. Hic cæci parentis filia agrum patris loco colebat, et boves ipsa dirigens arabat. Pater licet cæcus, filiam virginem ne sola esset, ad usque laboris locum comitari solitus erat, virgini filiæ, ne quid sinistri pateretur scilicet prospecturus. Contigit, ut silicem quempiam boves offenderent, qui aratro secuturo moram esset facturus, quanquam ipsi cespitando eum pertransierint, puella postquam nota voce sistere jussit jugales, silicem non adeo magnum movit loco, et ad latus devolvit, et inter cœlestes fulgores imaginem Deiparæ invenit, quam hactenus silex texerat, eam quamprimum inter festivos clamores patri affert, qui in genua provolutus, a Virgine visum petit, et quamprimum obtinuit. Incolæ Camarillani, intellecto miraculo, quamprimum in loco sacellum erexerunt, et imagini nomen, a *Prato* dederunt. Venustissima est imago, Jesulum brachio sinistro gestat, et sodalitio honoratur. Blascus, tom. I, lib. iv, cap. 11.

DCLII. — Imago B. V. miraculosa de Catenis, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater regia, vita munda, nam opus cæli.*

1. Rupta vincula. — 2. Tempestas favet reis. — 3. Imago loquens.

Regnante Panormi rege Siciliæ Martino, tres ad furcam damnati ducebantur, quæ etiamnum in platea ad oram maritimam visitur : cum repente tanta tempestas inter tonitrua et imbres ingruit, ut et populus diffunderet, et reorum custodes, cum lictoribus caruifices ad vicinum Deiparæ sacellum cum reis se subducerent. Sævitia tempestatis toto illo die duravit, suadebatque lictoribus nox ingruens, vinculis addere catenas, in quibus securus pernoctarent rei primo mane in furcam agendi.

Ita post clausas sacelli portas et ipsi clausurunt oculos, et somno sunt correpti. An prius se Deo christiano modo commendarint, dubium esto : quia hi homines similium virtutum usum non habent. Dormientibus lictoribus, non dormierunt rei : sed rei suæ non negligentes, vigilias duxere inter preces, non sine spe libertatis : quam quidem jura ecclesiastica jam dedissent templo inclusis, si doctissimus Panormitanus abbas nondum natus, cives suos docuisset, quæ postea scripsit. Hæc enim contigere anno 1390. Illi itaque tum innocentia sua confisi, tum patrocinio Virginis animati : « Forte, inquit, hæc tempestas in nostram libertatem et salutem sævit, quin quod etiam forte non aliam ob causam in hoc Deiparæ sacellum deducti sumus, quam ut inde libertatem auferamus. Dum ita inter preces sperant, solvuntur vincula, catenæ sine strepitu decidunt, porta aperitur, per quam illi egressi nil mane dissimularunt, nec turpi fuga se subtraxerunt, voce animati, quam sibi ex imagine proferentem visi sibi sunt audire : « Abite jam liberi, nec imposterum timeatis ; etenim annuit meis precibus Filius, quem in ulnis gero, et vos e vinculis exemit. » Postquam sol oriens et lictores expergefecit, et vincula sine vinctis videre fecit, perlustrata urbe non difficulter invenerunt, quos quærebant, ducturi via quam rectissima (quid enim huic hominum faci cum miraculis?), nisi fuisset qui ad regem ducendos clamaret. Rex reos absolvit, et inter populum accurrentem et ipse cum regina ad sacellum venit, visurus gratias miraculosas de quibus jam fama increbuerat. Hinc et imago posthac dicta *de Catenis*, et ei novum ædificatum templum porphyreticis columnis nobile, quod hodieque exstat. Demum rite supplicationibus invocata, hodie pluvias necessarias largitur. Festum celebratur 18 Augusti, quo die hoc miraculum catenarum contigisse creditur. Exstat in pariete pictura. Rev. P. Octav. Caietanus, soc. Jesu.

DCLIII. — Imago B. V. miraculosa de Prato, Calatayudæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Cæli Gemma, i, nude pura matutina Rosa.

1. Felix arbor. — 2. Supplicatio annua. — 3. Duplex miraculum.

Hujæ urbi Calatayudæ vicina est villa *de Sierra* ;

ex hac puella Birgitta oriunda fuit, quæ in vicino prato gregem paseebat : cum sive contra solis ardorem, sive contra pluvias securitatem quæsitura, ad ulmum confugit, in qua conspexit Deiparæ imaginem. Quod hujus imaginis fuerit primum miraculum, non constat. Constat tamen, illi sacellum esse ædificatum, quia adhuc stat. Ab anno 1349, cultus miraculosæ imaginis, si forte, ut sit, conceidit ; certe iterum erectus est, una cum erectis annuis supplicationibus, quæ primo die Maii ad festum conveniunt. Originem autem suam hæc supplicationes habent ab insigni miraculo, quod anno 1627 nostra ætate contigit in persona Annæ Lopeziz, mutæ et paralyti trimestri afflictæ : quæ ab utroque malo hic repente liberata est. Hoc miraculum secuta sunt in dies alia. (Blascus.)

DCLIV. — Imago B. V. miraculosa. A villa, Panormi in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Gemma Tonantis, Diva jure, ac alme pura.

1. Villa S.-Agathæ. — 2. Vultus statuarum expallescent. — 3. Lapidis miraculum.

Quo loco sancta Agatha, nobilis virgo et martyr, alias ex urbe Catanensi oriunda, Panormi villam habuit, eo loco majores templum excitaverunt eidem sanctæ Agathæ, et a Villa nomen dederunt, quod etiamnum retinet. Hoc in templo Deiparæ imago colebatur, quæ ut antea forte miraculis clara non fuerit, eam tamen claritatem, quam hodie habet, a lusore accepit : qui cum jam totus perditus esset, non abludens a moribus lusorum, inter blasphemias templum hoc ingressus est, pugione armatus, in Virginis imaginem pugnaturus, et damna sua vindicaturus. Et vulneravit sane tam Filium, quam Matrem : quorum vultus antea læti et rosei, expalluere ad tantum nefas : expalluit quoque et flagitii tanti perpetrator, et gradum promoveri non ausus, immobilis stetit : dum supervenientes, ad iudices proclamarent, et lictores, qui hominem ab aris abstractum ex templo duxerunt ad supplicium, nemine uno præsentem, qui gratiam homini sceleratissimo vel precaretur a iudice, vel optaret a superioribus.

Porro supplicii locus ordinarius non fuit ; ad murum suspensus est, quem porta templi e regione respicit : e quo muro lapis ultro exsiliit, ut ex eo suspenderetur. Ita lapides loquuntur, cæteris tacentibus. Pugio ad altare pendet ; facies utraque pallida est. Vulnera etiamnum apparent, licet hæc anno 1482 contigerint ; res hæc in ipso templo in tabella descripta legitur. (Rev. P. Oct. Caietanus, soc. Jesu.)

DCLV. — Imago B. V. miraculosa de Quercu, Bordoni in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Pura nota maculæ veni, Triadis Gemma,

1. Imago in quercu. — 2. Pagus ædificatus propter imaginem. — 3. Templariorum monasterium.

Pagus iste campus fuit, cum Deiparæ imago reperta est in humili quercu a puero pastore qui gregi suo tum invigilabat. Imago folio quercino videbatur insidere. Puer attonitus Cantaviesam cucurrit, ruricolæ evocavit, qui ritu quem docet sancta Mater Ecclesia, imaginem honorarunt, et post miracula sacello donarunt. Placuit quibusdam hic domos ædificare et sedem figere; certe præter alias domos Templariis militibus monasterium hic ædificatum est circa annum 1512. Unde colligas, quantum Deipara hic loci valuerit: hodie communiter vocatur *De la Carasca*, ut ait, Blascus, t. I, lib. IV, cap. 3.

DCLVI. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Racuiæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma inviolata, rite pura ac munda es.*

4. Judex occiditur a reis. — 2. Mortuus apparens. — 5. Animæ defunctorum honorant B. V.

Joannellus Jambrunus, in urbe Racua strategus, mortem obiit, ut putatur, a latronibus occisus, quos ex officio debebat ipse occidere. Post justa funebria, postque dies non multos visus amico est, cujus januam de nocte pulsans, amicum provocavit ad plateam; quem ubi solum habuit, timere vetuit primum, deinde etiam ire jam scientem, quis ei loqueretur, ad locum de quo loquor, ubi ventum est, spatium sacelli manu designavit Joannellus; tum: « Amice, inquit, domi meæ in thorace meo invenies centum aureos; his volo templum Deiparæ hic loci ædificari; quod deest, precare amicos meos, ut suppleant. Cave autem, ne templo alium dent titulum, quam Lauretanum. »

His dictis, disparuit. Noctem iste insomnem egit inter pavores, fecitque mane imperata. Narrare hominem vera insolitus pavor probavit. Centum aurei in thorace reperti etiam dicta visaque confirmarunt, sed et aliud erat, quod dictis facere fidem poterat: « Crucem, inquiebat, ligneam reperiens, ubi primam fussionem tentaveris. » Inventa et hæc est, et diu in templo fuit asservata. Porro his indicis facile moti parentes et amici, templum hoc Deiparæ exstruxere, hodie miraculis clarum Rev. P. Oct. Caietanus, soc. Jesu.

DCLVII. — Imago B. V. miraculosa de Vervela, Vervelæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Es igitur, o pure animata, ac alme animata.*

1. Tempestas lapidea. — 2. Petrus Borgiæ dynasta. — 3. B. V. apparet principi.

Petrus de Atares Hispanus Borgiæ dynasta, venationi intentus, cum Vervelam veniret, in tempestatem incidit, non jam grandines dejicientem, sed lapides; hæc venatores dispersit: ipse, invocata

Deipara, brevi serenitatem cælo redditam vidit; quin ipsa Virgo se ei spectandam præbuit e quercu sublimis. Borgias Deiparæ non ingratus eo loco monasterium Cisterciensibus ædificavit, et Virgini templum, et in templo sibi sepulcrum, ipsi etiam filii tres juxta patrem sepeliri voluere. Hujus apparitionis mentionem facit Antonius Sepes in *Chron. Benedict.* cent. 7, cap. 2.

DCLVIII. — Imago B. V. miraculosa, Imperlata, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Munda rite a casu a pugione mali Mater.*

1. Unionum copia. — Pœna manus sacrilegæ. — 3. Pœnitentia publica.

Monasterium Cancellarii, hoc nomen habet a cancellario Matthæo Wilhelmi regis Siciliæ, qui id virginibus ædificavit. Templo novo ipse etiam tabulam dedit perantiquam et pictura Græca insignem: Deipara Jesulum sinistra tenet. Porro quod Deipara Imperlata vocatur, inde est, quod duas coronas argenteas pro Matre et Filio adjunxit, quæ quinque libras ponderant, mille quingentis unionibus decoræ; in corona Virginis septem sunt lapides sardii, et uniones miræ magnitudinis; Jesuli corona sardios sedecim, totidemque eximios uniones habuit, et singulares. Hinc nomen *Imperlata*, quasi unionibus tectæ. Fuit, cum mulier non e plebe una, unum ex unionibus raperet, et furti securâ abiret.

In via cum videre prædam vellet, manum aperire nequivit, compressis altiore vi digitis, quare cum nullus conatus proficeret, ad S. ædem regressa, cum neque ante ipsum altare precibus quidquam efficeret, clamoribus et populum et moniales accivit, et publice confessa scelus, veniam a Virgine petiit: et impetrasse credita est; quia manum explicavit, et furtum reddidit. Festum celebratur Dominica tertia post Pascha, quo die creditur hoc miraculum accidisse. Ita rev. P. Octavius Caietanus Soc. Jesu.

DCLIX. — Imago B. V. miraculosa Ciguelana, Cigulæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Mater, at summe pura cæli Agna divina.*

1. Supercilium montis. — 2. Templo exstructo perit timor. — 3. Pietas rusticorum.

Nunquam Ciguelani agricolæ obtinebunt, ut factum eorum probetur a morosis Catonibus; rupes est alta, alto quoque supercilio ad formam conopæi prominente superba; quis umbram hic quærat, aut secure quiescat? imo quis viam sub hoc tecto vel transeundo tentet? certe Ciguelanorum, quod sciam, nemo tam audax fuit. Fuit, cum puer pastor ibi reperiret tabulam, in qua Deipara cum suo Jesulo decore sedebat, immotam puer tabulam reliquit, et Ciguelanis se inventorem thesauri jactavit. Illi accurrere, et ut prima piorum cogitatio de templo esse solet, non difficulter templum decreverunt

Virgini, sed nec de loco quæsitum est : « Fiat, inquit, ubi ipsa inveniri voluit, montis cura nulla nos tangit ; illa rupem firmabit, ad se venientes tuebitur, finge casuram : impavidos ferient ruinæ. » Ita templum ædificatum hodie durat, nemine casum rupis formidante. (Blascus.)

DCLX. — Imago B. V. miraculosa Nova, Panormi in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Divina, suprema Mater, maculæ ignota.

1. Lignum ferro durius. — 2. Processio instituta ab episcopo. — 3. Imago B. V. invulnerabilis.

Ubi hodie templum S. Mariæ Novæ stat, olim fuit xenodochium pauperum peregrinorum, quorum unus anno 1520, pellendo frigori ignem excitavit : huic alendo cum ligna deessent, undique a peregrinis ramenta et sarmenta conquisita sunt, unus eorum incidit in asserem, qui tum os putei tegebat : hunc ferro secturus in virgas et assulas, nihil profecit. Iterum igitur utraque manu sectionem frequentatis ictibus tentat : sed durior ferro tabula, sectoris diligentiam elusit, consilium fuit vertere tabulam, et sectionem probare ex altera parte : sed tabulam cum vertere nulla vi posset, clavum ratus, qui frequenti percussione tabulam fixisset humo, aliis modis tentat evertere pertinax lignum, risum cæteris excitavit inanis peregrini labor : dum quispiam, divinorum magis intelligens, altius quid suspicatus, tabulam luto fedatam purgat, invenitque Deiparæ cum Jesulo elegantem picturam.

Res episcopo indicata fuit, ut altera die totum clerum justa supplicatione secum adduceret, factisque Virgini consuetis honoribus, non difficulter tabulam e terra sustulit, et in decenti loco super aram collocavit ; locus, ubi tabula miraculose et illæsa hæsit, statim in templum est conversus, non sine congestis eorum pecuniis qui curationes morborum a beata Virgine impetrarunt ; S. Maria Nova anno 1520, quo hæc contingere, fuit appellata, et licet ultra sæculum jam duret, novitatis nomen adhuc retinet. Rev. P. Octavius Caietanus, soc. Jesu.

DCLXI. — Imago B. V. miraculosa Tobetana, Tobeti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Ignota ruinæ Adanti, lecta summe pura.

1. Sudat imago B. V. — 2. Sudant Imagines angelorum. — 3. Maurorum baptismus.

Tribus non amplius leucis distat ab urbe Calatayutana hæc Deiparæ imago, vel ideo miraculosa, quod loco suo consistens, Maurorum rabiem evaserit, sive eam non viderint, sive timuerint. Sed et alio miraculo se illustrem hæc sancta imago fecit, quando, anno 1526, cum Mauri ad baptismum admitterentur, sudavit ; sudaverunt quoque angeli duo, utrumque Deiparæ latus claudentes. Et ne quid fraudi vel naturæ tribueretur, duravit hic sudor sex supra triginta horas. Sudavitque iterum hæc sacra

imago anno 1610. Quo Maurorum illorum posterum ex regno Aragoniæ sunt ejecti ; guttæ porro hujus sudoris ejus coloris fuere, cujus uniones esse solent, ex eo imago inter miraculosas numerata est ; de aliis miraculis nihil ad me perscriptum est. Rev. P. Christophorus Fernandez de Acevedo.

DCLXII. — Imago B. V. miraculosa de Stella, Grati in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Pura malo, ac magna Dei viventis Mater.

1. Stella supra montem. — 2. Specus felix. — 3. Pietas rusticorum.

In parochia Grateosi etiam inventus pastor est, dignus in eorum numerum referri, qui Deiparæ imagines invenerunt ; vel ut melius loquar a quibus non quærentibus hæ sanctissimæ imagines repertæ sunt, iste non lucem, non fulgores cœlestes vidit, sed stellam in ejus montis dorso, ad cujus pedes oves pascebat : stellam quoque ex illis non fuisse, quæ noctu nobis apparent, inde puer non inerudite philosophabatur, quod ipsi montis jugo insideret. Itaque quid lateret, inquisiturus, in caverna Deiparæ hanc miraculosam iconem reperit : quam Gratesenses quamprimum ædificato a fundamentis templo honorarunt rev. Patribus Franciscanis dato. (Gonzaga.)

DCLXIII. — Imago B. V. miraculosa de Jarava, Jaravæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Mater increati, ova, viges munda palam.

1. B. V. indicat locum sanctæ statuæ. — 2. Statua propter hostes defossa. — 3. Pietas rusticorum.

Jaravenses, ingruentibus per Hispaniam cladibus, quas Mauri intulerunt, suam Deiparæ statuam, ut multi alii, in montis spelunca absconderunt. Fuere, diu, qui locum scirent. Sed postquam et nepotes et nepotum nepotes, Maurico furori cesserunt, nullus superfuit, qui de sancta statua quidquam sciret. Iterum ergo pastori contigit favor Virginis, quæ ei in rupe e monte paululum eminente apparens, locum indicavit, in quo moniti Javarenses suam statuam invenerunt, et veterem cultum nova pietate revocarunt. Hinc miracula. Blascus l. 3, t. I.

DCLXIV. — Imago B. V. miraculosa de Pariete, Henestæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Palam munda æternum, o civitas regia.

1. Irrisio piæ femine. — 2. Crusta muri dat pecunias. — 3. Spes non confundit.

In Henestano oppido perantiquo RR. PP. Augustinianorum cœnobium stetit, senectam suam ipsi muri querebantur, tantum non collabentes : nec Mecenas adfuit, qui vel hos restauraret, vel eorum loco strueret novos. Femina fuit, quæ se aiebat non morituram, priusquam hoc monasterium ad Deiparæ honorem una cum templo restauraret, merito Petrucia (nam hoc nomine vocabatur) risum tulit apud eos, qui ejus non alias opes ante oculos habe-

bant. Etenim licet haberet unde opus inchoaret, atque aliquandiu produceret; non habebat tamen, unde finiret tantam molem; eam ob causam respondebat, Deiparam venturam in auxilium: et vero etiam venit, nam cadens crusta muri imaginem Deiparæ antiquam detexit, quæ miraculis suis populos et pecuniam attulit, unde fabrica finiretur. R. P. Joan. Alloza, soc. Jesu, in *Cælo stellato*, lib. iv, cap. 1, n. 3.

DCLXV. — Imago B. V. miraculosa de Pariete, Mediolani in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Regia prole tu mei amata munda unica.*

1. Reverentia muri. — Cultus venerabilis Sacramenti. — 3. Detecta imago B. V.

Huic propter parietem jungo eam, quæ Mediolani in summo templo habetur miraculosa. Hic crustam de pariete cecidisse, et imaginem Deiparæ detexisse pro miraculo habitum non est, sed hoc contigisse, dum in ordinata supplicatione ipsum venerabile Sacramentum sub umbella locum præteriret; res naturali major visa est. Concursus factus, et miraculorum principium. Ita relatio imagini appressa. Decidens crusta muri, si imaginem beatæ Virginis detegat non sine bona ratione portendit fore miraculosam imaginem, uti præter plures alias satis probat illa quæ Romæ ad Sanctum Apollinarem colitur, præsertim si loci, ut in hac Romana, aut temporis circumstantia, ut in illa Mediolanensi accedat.

DCLXVI. — Imago B. V. miraculosa de Viridario, in S. Angelo in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Unica jam pura malo nites, Mater, gaude.*

1. Splendor mirabilis. — 2. Foramen stellatum. — 3. Sudat B. Virginis statua.

Hanc historiam non aliis verbis, quam quibus ad me ex oppido Sancti Angeli pervenit, describam: Capta anno 1544, Lipara Ariadenus Barbarossa Turcarum pirata, ad eam Siciliæ oram appulit, quæ oppido Sancti Angeli proxima est: et jam nonnullis vastatis pagis, ad prædictum oppidum properabat. Erat non procul ab illo Virginis templum, cui nomen erat S. Maria a Viridario. Ad quod cum pervenisset, en tibi e Deiparæ imagine magnum jubar enicuit, cælestique vi adeo hostium perstrinxit oculos, ut referre gradum coacti fuerint; ferunt alii, illam splendoris copiam per oleæ arborem transiisse et foramen illi, quod adhuc videtur fecisse, ad eum modum, quo nos stellas depingimus.

Fugatis ea luce Barbaris, confluxere oppidani omnes ad liberatricem Virginem, ejusque imaginem sudore manantem, sive, ut alii auctores sunt, sanguineo sudore respersam invenere: tantaque fuit divini liquoris copia, ut in calice reposuerint; accidit id 1 Maii, anno 1544, quo die hujus prodigii beneficiæ memoria celebratur, et annis prioribus

solemnis pompa ad illud templum pergebat, annorum decursu torrens proximus regionem, ubi illud erat, vastavit; quare oppidani, memores acceptæ gratiæ, ad aliam torrentis partem templum novum ædificavere. Exstat tamen vetus illa imago Virginis, quæ cum in pariete depicta sit, illius magnitudinem haud facile transferri potuit in novam ædem. Hæc ex monumentis Ecclesiæ accepit rev. P. Octav. Caiet., soc. Jesu

DCLXVII. — Imago B. V. miraculosa Argentoniana, Argentonii in Germaniæ Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Gaude, anima, nam tu cares lue atri pomi.*

1. Conjuges concordēs. — 2. Olim frequens, hodie rarum. — 3. Omnia qui dat B. V. bene habet.

In monasterio virginum Cisterciensium, quod Argentonium vocant, prope Gemblacum, quod anno 1229 Gulielmus dominus de Harenton, et illa ejus conjux fundarunt, imago Deiparæ est, quæ inter miraculosas ab Augustino Wichmanno ponitur, nullo tamen miraculo appposito: nisi forte pro miraculo habet ipsam foundationem prædicti domini Harenton: quia conventui monialium omnia bona sua, quæ habebant apud locum Harenton, tam in agris, quam pratis et nemoribus, contulerunt, ad honorem Deiparæ ubi ego noto, illis temporibus hoc pro miraculo habitum non esse, quemadmodum pro miraculo non habemus cursum solis. Frequentia nempe admirationem tollit: qua sublata, etiam miraculum cessat: frequens, inquam, tum erat, omnia sua Deiparæ donare in monasterii foundationem: quando major monasteriorum pars hanc originem habet. Hoc miraculorum genus hodie cessavit: et Deipara vix ulli amplius pari conjugum hoc dat in mentem, ut sciamus, nec illis temporibus fuisse humanis viribus factas similes foundationes: cum æque in defectu prolis adfuerint nepotes, quibus sua relinquere hi fundatores potuissent.

DCLXVIII. — Imago B. V. miraculosa Caldifurniensis, Bourges in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Pomi ure amarum tu rite declines agna.*

1. Judæus puer conversus. — 2. B. V. etiam Judæis propitia. — 3. Nomen a furno.

Avaricum oppidum, hodie Bourges, anno 546 puerum habuit Judæum, quem Deipara insigni miraculo defendit; is, a Christianis aliquantulum instructus, ea intentione, qua Christiani solent, ad divina mysteria accessit cum pueris christianis; rescivit hoc pater, puerumque in furnum igne jam instructum pro pane pinsendo injecit, et furnum obstruxit. Christiani, pro puero recens converso solliciti, in domum irrupuerunt, cumque pater minis adactus fateretur quod erat, furnum aperierunt, inveniunt illesum. Quæritur e puero, quis eum ab igne defendisset; ridens puer: *Ille*, inquit, quæ in

templo Christianorum filiolum suum tenet inter brachia. Illa, illa adfuit, illa me servavit : illico Christiani templum fecere e destructa Judæi domo et sive hanc, quam puer viderat in alio templo iconem, sive aliam Deiparæ posuerunt, miraculosa posthac ita fuit, et Caldifurniensis appellata est a calido furno. (Campegius.)

DCLXIX. — Imago B. V. miraculosa Domina, Bononiæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Aqua jam lupum ita Eva draconem teris.*

1. Cor aureum regis. — 2. B. V. dominium donatum. — 3. Sine exceptione imitator.

Exstruxit Clotarius II, Gallorum rex, qui obiit anno 630, templum Deiparæ Virgini in urbe Bononiensi; in hoc tanquam miraculoso Ludovicus in testimonium pietatis suæ Bononiam Virgini solemniter donavit, et Dominam fecit, et appellavit totius illius tractus, corde puri auri oblato, pondere bis mille aureorum, ac sancita lege, ut qui in ævum futuri essent successores, tantumdem præstarent, Mariamque ejus tractus Dominam recognoscerent. Hoc satis miraculorum est ita in Deiparæ devotione posteris processisse. Miraculum quoque orbi sunt, qui ex posteris sequuntur præeuntem, quanquam Ludovicus facturus hæc non fuisset; nisi jam miraculis imago claruisset, litteræ non exstant. Certe tamen ab anno 1212, hæc sacra statua signorum multitudine oppidum hoc per omnem orbem mire illustravit. Belforest in *Annalibus Franc.*

DCLXX. — Imago B. V. miraculosa a Portu, Claromonti in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Teris adeo mira sanguineum caput alma.*

1. Templum antiquum. — 2. Hæresis impia. — 3. Renovato templo redeunt miracula.

Semper hæc Deiparæ imago inter miraculosas numerata est. Primum opus fecit episcopus Avitus decimus octavus, anno 594, eamque 20 die Septembris dedicavit Deiparæ. Anno 853, templum hoc Nortmanni vastatores totum igne absumpserunt. Desiderio beneficiorum, populo præstante sumptus, sanctus Sigonius episcopus quadragesimus, novis operibus et opibus pristino splendori restituit, et Deiparam ad nova beneficia invitavit; quæ illa etiam præstitit. (Ferreol Loerius, fol. 425.)

DCLXXI. — Imago B. V. miraculosa Lincolnensis, Lincolnæ in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alma, Virgo mea, tu sincera pia et munda.*

1. Morsepiscopi importuna. — 2. Casus in dedicatione templi. — 3. Electio episcopi velox.

Virgineam basilicam et miraculosam spectavit Lincolnia. Hanc Remigius Dorchesterensis episcopus inchoavit, et idem ut episcopus Lincolnensis finivit anno 1080. Qui tamen Pontifex,

cum jam omnia ad dedicationem summa pompa faciendam essent parata, pridie dedicationis immatura morte sublatus est, relicta hominibus admiratione quo judicio Deus eum sustulerit, nec concesserit gloriosum sui operis finem. Fuissent, qui male de ejus anima sperarent nisi ipse charissimus Deo Moyses simili morte decessisset. Dedicatio intermissa non est; sed ex pluribus episcopis præsentibus eodem, quo parabatur, die perfecit Robertus Boetius, statim in successorem electus. (Malmesburiensis, lib. IV, *De rebus gestis Pontificum Anglicorum.*)

DCLXXII. — Imago B. V. miraculosa de Capella, Ariæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda magna vive terris cælo tam pia.*

1. Cultus B. V. semper utilis. — 2. Certant pii cum B. V. — 3. B. Virgo semper majora dat quam accipit.

Ita est; nemo Deiparam colit sine rerum suarum prospero augmento; ipsas urbes auget et majores facit beata Virgo, si honores accipiat. Ariæ templum est magnificum, quod nonnisi sacelli nomen habet, origo est hæc. Non scio quo miraculo Deiparæ Arienses majores ei sacellum crexerunt in suburbio; crevit suburbium opibus, opes pro cultu rependente Deipara, ita ex suburbio facta pars urbis cæteris non inæqualis, muroque clausum suburbium, colonos vocavit cives, juribus civium jam gloriantes, ne Deipara tantæ gratiæ auctrix minus haberet, fecere e sacello templum hoc, quod hodie videtur, magnificum. Hoc certamen est piorum; victoriam tamen semper obtinente Deipara, quæ semper majora dat quam accipit. Porro in rei memoriam vocatur Beatæ Virginis de Capella. (Loerius, fol. 450.)

DCLXXIII. — Imago B. V. miraculosa Cherselerensis, Cherselerii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia, serena, munda et Immaculata Virgo.*

1. Cultus antiquus. — 2. Incendium devastans. — 3. Restitutio templi combusti.

Non amplius quam quingentis ab Aldenara passibus hæc ædes Deiparæ distat, magna populi frequentia toto anno nobilis, eam ob causam, quod jam ab anno 1457, in hanc usque diem fiant miracula ad hanc B. Virginis sanctam iconem. Incendium anno 1459, statim quasi post initia sua, sustinuit, sed ut fidelibus illius restituendæ studium non defecit, ita nec Virgini id signis recognoscendi continuus amor. Cæterum originem habere non potui. (Hæc ex Loerio, fol. 452.)

DCLXXIV. — Imago B. V. miraculosa a Miraculis, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo alma, en tu manes: prima Eva cadit.*

1. Nundinæ B. V. — 2. Imagines B. V. nunquam frustra honorantur. — 3. Pœna docet impios.

Anno 1548, die mensis Maii secunda, imago Deiparæ, quæ in pariete ad plateam picta erat, multis et singularibus prodigiis initium fecit. Commodum erat tempus nundinarum, quæ per totas duas hebdomadas durant, vocanturque Nundinæ B. Virginis. Pauper quidam hernia ita laboravit, ut viscera emanarent e corpore non sine cruciatibus extremis. Is ad hanc imaginem, cui forte transiens sæpius exhibuit honores, ut ut potuit, perrexit: coram hac, inter preces, gemitus et lacrymas, vel sanandus, vel obiturus, certe non abiturus nisi sanus, obdormit; postque brevissimum somni tempus expergefactus, sanus et incolumis surrexit gaudens, abiens per viam suam. Hic est, qui beneficium hoc Deiparæ per omnes urbis plateas proclamavit, populumque similia petiturum ad hanc imaginem accivit.

Homo omnibus notus nec voluit nec potuit decipere. Itaque statim fidem invenit. Placuit Deiparæ venientium multitudo; quare etiam illa liberaliter miseros, et miraculose juvit; brevi tempore e congestis pecuniis stetit templum, quod hodie videtur, nomen datum a *Miraculis*, quorum copia hoc meruit. Tabellæ, quæ templum impleverunt, a nescio quo ornatus gratia ablata, id tamen quod in ædificatione contigit adhuc exstat miraculum. Cum enim quidam templi fabricam impedire conaretur, quod prospectum liberamque aerem auferret suis ædibus, eamque ob causam cum architectis aliquando altericaretur, quod murum extolli nequaquam vellet. En ibi oblonga muri pars ejus stabuli concidit, et equum cum servo sua ruina oppressit. Ille, hoc damno factus doctior, ne ulterius in docendo Deipara progrediretur, culpam suam fassus, se abiecit ad pedes sanctæ imaginis, et fabricam etiam sua pecunia adjuvit. Festum est 6 Maii. (Octav. Caietanus, soc. Jesu.)

DCLXXV. — Imago B. V. miraculosa Consolatricis, Vilvordinæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Cadit prima mulier, tu manes, o Agna Eva.

1. Hæreditas sacra. — 2. Elisabetha Ungarica. — 3. Monialium felicitas.

Origo hujus miraculosæ statuæ est, quæ plurimum aliarum. Elisabethæ Ludovici Turingiæ Landgravii conjugis filia, ac Henrici II Brabantia ducis uxor maternæ pietatis hæres a matre Elisabetha hanc inter alias statuam accepit, quam vel ob ejus memoriam suis cimeliis chariorem habuit. Eam ut Vilvordiensibus sanctimonialibus dono dedit, miraculis statim clarere cœpit; cognomen *Consolatricis* ideo accepit, quoad multi, ut ait Lipsius, malis animi corporisque remedia illic, aut levamenta reperiebant; denique pone statuam quampiam venire ab Elisabetha Ungarica, eam expone

publico: et videbis Deiparam miracula facientem. (Lipsius.)

DCLXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Bononiæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Era agnita tam pura, sacrum monile Dei.

1. Cingulum coriaceum. — 2. Confraternitas cinguli. — 3. S. Monica cultus B. V.

Hujus originem describo ex Ludovico Torelli, in Compendio Vitarum ordinis S. Augustini Eremitarum. Sancta Monica divi Augustini mater cum scire desideraret, quæ vestis, forma, colorque fuerit Deiparæ post Filii mortem, fama est, ut est apud Paulum Pergomatem, in Vita sanctæ Monicæ, Deiparam illi se spectandam dedisse vestitu nigro, cinctam cingulo nigro coriaceo, et dixisse: « Filia mea, ita vestita incedebam post mortem Filii mei; si vis imitari, etiam sic vestita incedas. » Itaque Monica talem sibi vestem confecit, et tale cingulum, in memoriam cinguli Deiparæ. Ad hanc sanctam imaginem est confraternitas amplissima. De cingulo hoc vide sanctum Germanum Constantinopolitanum et sanctum Euthymium, monachum, apud Surium, tom. iv. Sunt qui dicant, esse in thesauro Veneto; quod non affirmo. Ante omnes videndus sanctus Antonius, ubi de hac materia tractat.

DCLXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Guardia, Petrocoræ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Dei angelus te puram vocat, anima mira.

1. Ambulatio pia. — 2. Custodia securæ. — 3. Votum cito exauditum.

Colliculus est extra urbem Petrocorensis duabus de causis a natura factus. Prima est, ut jucundæ ambulationi civium deserviat; altera, ut belli tempore vigiles ibi ponantur, qui urbi a malo caveant, moneantur mature si quid ingruat civitati inimicum: utraque de causa Petrocorenses cives hoc in loco Deiparæ templum struxerunt. Miraculosa esse statim cœpit. Estque Deipara cum Filiolo in ulnis. De antiquis nil dico nuper anno 1653 voto facto novem sacrorum ab homine privato, urbs ante completum votum a presenti periculo liberata est. Felices urbes, quæ talem custodiam habent. Rev. P. Jacobus Peirousse, rector soc. Jesu.

DCLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Gaudiosa, Duaci in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Mira intacta, o valde pura, venit Gemma.

1. Leprosorum infelicitas. — 2. Febrium remedium. — Populi vera opinio.

Sacellum hoc Deiparæ miraculosum leprosororum domui adjacet, nullis divitiis, nullo fastu ædificii insigne, sed ægrotantium concursu; qui huc venientes tristitiam suam ponunt, et revertuntur domum gaudentes, quod ut morbis diversis hic sanitas obti-

neatur, iis tamen praesentius semper auxilium est, qui febris laborant. Hæc populi persuasio a multitudine curatorum originem habet. Ita ad me rev. P. Hubertus Wilhelm, rector soc. Jesu.

DCLXXIX. — Imago B. V. miraculosa Osnabrugensis, Osnabrugi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Margarita unica es, et munda a lue pomi.*

1. Imago B. Virginis inter hæreticos illæsa. —
2. Catholici pauci inter hæreticos multos. —
3. Pietatis antiperistasis.

Hæc in summa æde, seu cathedra, quæ nunc episcopum habet hæreticum, et Lutherana labe infectum, colitur tamen a paucis catholicis, qui ibi sunt, et in eo templo sacris catholicis intersunt olim fuit miraculosa: nunc aliud miraculum non patrat, quam quod in medio inimicorum suorum dominatur toto sæculo per furias hæreticorum intacta. Si hoc parum lectori videtur, sane ignorat, quid permittente Deo in sanctas Deiparæ statuas et imagines hæresis potuerit. Plura ad me non perscripsit rev. P. Casparus Smids.

DCLXXX. — Imago B. V. miraculosa Borstellensis, Borstellæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pomi maculas diruet nivea Mater agna.*

1. Statua B. Virginis raptoribus dura. — 2. Inventa in silva. — 3. Facile auferitur a catholicis.

Borstellensis virginum olim, nunc (quæ mutatio) canonissarum hæreticarum conventus, nomen a silva proxima urbi Osnabrugensi accepit, *Borsteil* dicta, a quibusdam dicitur inventio Mariæ, eo quod illa sancta statua inventa sit, eoque in loco excisis arboribus monasterium cum templo ædificatum Germanice *Marienfund*. Statua adhuc superest quæ ternos palmos altitudine vix æquat, sæpius translata tantum nocte sequente negotium raptoribus accessit; ut nolentes volentes eam restituere loco pristino coacti sint. Mortuis catholicis virginibus, postquam succedere canonissæ hæreticæ, facile se permisit auferri a sacerdote catholico, qui eam adhuc tenet, incertum cui templo catholico eam sit destinaturus. Ita ad me rev. P. Casparus Smids.

DCLXXXI. — Imago B. V. miraculosa Annuntiata, Racuiæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna sine impura macula, tu, o Dei Mater.*

1. Pii emptores. — 2. Statua B. V. sudans. —
3. Sudor statuæ inter reliquias.

Huic Deiparæ imagini templum est ædificatum circa annum 1400. Piorum voluntas templo aliquot cubicula excipiendis peregrinis, ægrisque curandis commoda. Statuæ antiquæ successit nova e marmore, non minus admiranda; nam cum ad vicinam

oram maritimam navigium appulisset, quo fama erat marmoream Deiparæ statuam advectam esse, templi hujus curatores propriis impensis (e populi eleemosyna postea refundendis) eam pro hoc templo emerunt. Vix empta, miraculosa beneficia supplicibus præstitit. Sed magis scriptu dignum, quod anno 1575, contigit. Mense enim Aprili (dies ignoratur) ante meridiem, hæc marmorea statua sudare coepit, et populus campanæ sono accitus: sive campana per se hoc fecerit, sive pia femina, quæ sudorem hunc primo vidit.

Populus in lacrymas solutus, pacem et misericordiam poposcit. Episcopus quoque advenit, et ex architectorum sententia nimium quantum discernens hunc sudorem a consueto marmorum sudore, sudorem hunc in calicem collegit, facto campanarum sono. Guttas e sanguine non paucas mistas sudore viderunt, quibus intueri hæc propinquius, contigit. *Blasus* nobilis vovit, si nil infortunii sequeretur, se monasterium rev. Patribus Franciscanis ædificaturum. Idem quamprimum coronam argenteam, pretioso lapide decoram pro Deipara procuravit, quæ adhuc servatur, ut pompa fieret major. Omnes urbis confraternitates horis distinctis adfuere, id mirum, quod cum ea, quæ S. Sebastiani est, advenisset, et Crucifixus ligneus ante altare, ut moris est, consisteret; ipse Crucifixus etiam sudare incepit, inspectante clero, et populo, et archipresbytero: qui etiam hunc sudorem collegit in calicem alium.

Pluribus annis hi liquores servati sunt. Sacerdos quidam peregrinus pio furto rapuit, et alio transtulit. Accolæ quoque justis supplicationibus hanc Deiparam venerati sunt. Cumque nihil malorum urbi aliquandiu eveniret, quod huic sudori posset ascribi, *Blasus*, conditione impleta, promissum quoque suum implevit, et rev. Patribus Franciscanis monasterium ædificare incepit, quod quidem non ipse morte præventus, sed ejus loco nepotes finiverunt. Ex actis juratis archiepiscopus Messanensis Rev. P. Octav. Caietanus, soc. Jesu.

DCLXXXII. — Imago B. V. miraculosa in cathedra i Toleti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater divina, tu, mane cælo magis pura.*

1. Statua loquens populo audiente. — 2. Figura Christi a Judæis crucifixæ. — 3. Rei supplicii affecti.

Circa annum 657, creditur contigisse miraculum, quod narrat Vinc. Belu in *Specul. hist.* lib. II, cap. 81. Assumptæ Deiparæ festo archiepiscopus missarum solemnias pro more in cathedrâ celebravit, populo in preces et vota effuso coram Deiparæ imagine, jamdudum miraculis clara; de qua dico alibi. Sed quod nunc contigit, pietatem, si forte apud Toletanos intepuit, eam iterum erexit. Celebrante, inquam, archiepiscopo Missæ sacrificium, sancta statua in has intelligibiles voces linguam solvit: « Heu! heu! quam dira calamitas, quod intra Filii mei

Salvatoris mundi salutiferæ Crucis signaculo signati gregis ovilia, manet et regnat Judaicæ gentis insania quæ Filium meum unicum lumen et salutem fidelium jam secundo conviciatur, et crucis supplicio mortificare conatur. » Hæc populus audit. Omnium consilio decretum est, ut eodem tempore omnes Judæorum domus visitarentur, si quid forte reperiretur, quod Virgo prædixisset, factum. Inventa quædam cerea imago est, Christum repræsentans, quam velut hominem vivum ad christianæ fidei dedecus sputis, colaphis, ac morte crucis afficere conabantur, satis hæc inventa. Judæisque id, quod res erat, non negantibus, rei ad supplicium rapti, pœnas dederunt. Christiani suum in Virginem affectum duplicarunt.

DCLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Speciosa, Wintoniæ in Anglia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura ac mitis, o integra! alme munda Eva.*

1. Imperiti artifices. — 2. Fucus femineus. — 3. Pœna lepræ in superba.

Quomodo de statu Deiparæ arte non magna, quin etiam nonnunquam ab imperito factis loquendum sit, ea Deiparæ statua docet, quæ insigni miraculo hoc inclauit. Domina quædam magnæ pulchritudinis quam ei natura dedit, more femineo, fuso et vestibus laborabat se facere adhuc venustior; nec parum temporis in hoc insumpsit, ut nunquam nisi quam deliciosissime ornata domo prodiret, præsertim ad templum. Contigit ut festo quopiam, ut probabile est, Deiparæ, diligentia majore se comeret, et denique ad speculum se examinaret. Nec parum sibi placuit, pedissequam etiam interrogare ausa, num satis pulchra esset. Illa, sive ad gustum domine eam adulatio composuerit, sive verum dixerit: « Domina, inquit, es valde speciosa domina; nec puto, inquit, ita pulchram et speciosam fuisse Matrem Christi. » Dictum, itumque est ad templum. Sed ubi in conspectum altaris ventum est, horruere omnes præter ipsam; vestis et ornatus prodebat feminam omnibus notissimam, facies purissima, nec tamen dolorifica, at sensibili lepra tota quanta ita oppleta, ut sibi similis non esset. Salutavit illa sane notas quasque feminas; mirabaturque non resalutantes, et aversis vultibus horrentes. Diu hæc scena duravit, dum ad pedissequam versa: « Quid, inquit, est, quod fugiant homines? Quem fugiunt? Quem horrent? » Illa: « Te inquit, o domina, fugiunt, quæ longe alia es, quam domi fuisti. » Sentiens domina quod erat, ad lacrymas et pœnitentiam conversa, pulsa per Deiparam lepra, sana et ut ante speciosa, sed non blasphema et superba, egressa templum, et malo suo docta est peritius de Deipara et ejus sanctissimis imaginibus loqui. Gononus refert se hoc miraculum legisse in antiquo ms.

DCLXXXIV. — Imago V. B. miraculosa Canodiensis, Canodii in Hungaria.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva lignum acris pomi Adam attere una.*

1. Sumptuosus cultus. — 2. Thuribulum perpetuum. — 3. Senum piæ vigiliæ.

Circa annum Christi 1040, sanctus Gerardus, episcopus Canodiensis, templum sancto Georgio martyri edificavit, et in hoc sacellum pro Deipara. Statua, quam hic collocavit, sive antiqua fuerit, sive nova, beneficia præstabat populo; eam ob causam cultu, quem nusquam reperi, eam persecutus est sanctus episcopus. Thure honorari sanctorum reliquias, et præsertim Deiparæ statuas atque imagines, jam non novum in Ecclesia est: illud rarum et novum, nec exemplum habuit, nec hactenus imitatore. Thuribulum argenteum collocavit ante altare, quod semper arderet carbonibus ignitis, porro ne unquam ulla hora diu noctuque thyniama deesset; duos provecæ ætatis viros mutatis vicibus semper adesse voluit, qui vigilarent et thura semper injicerent. Hinc sacræ imaginis cultus adhuc magis crevit, et miraculis pluribus via aperta est. Habet hæc Surius, 24 Septembris.

DCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Eremitorio, Valencenis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Una intacta malo summe pura Dei regia.*

1. B. V. apparet populo. — 2. Mensura urbis. — 3. Eremitorium felix.

Prope urbem eremita habitavit, et Deiparæ imaginem impense coluit, et, ut credibile est, urbem peste afflictam ei commendavit. Apparuit illa viro, et in mandatis dedit, ut magistratui denuntiaret jejunium Vigilia Nativitatis suæ imminente, tota urbe; si id facerent, postea cives mira visuros. Facto jejunio populus moenia implevit, visurus quæ promittebantur mirabilia. Visa denique est Deipara exire ex eremitorio, angelorum sanctorumque comitata choro, et funiculo mensurare totum urbis circuitum duarum leucarum, et iterum in eremitorium redire, quod eremita sibi in sacelli formam ædificaverat; jussit insuper, ut processio perpetua festo Nativitatis suæ institueretur. Funiculus hodie adhuc servatur; processio habetur, sed circuitus duarum leucarum non totus una vice perficitur. An in loco sacelli adhuc sit hujus rei memoria, non reperi. Rev. P. Balingen, 8 Septembris.

DCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Delbezana, Brigantii in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Regia puritatis mane, o maculæ munda.*

1. Mater filium B. V. commendat cum fructu. — 2. Latronum crudelitas. — 3. Oculi miraculosi.

Miraculosa imago Deiparæ Delbezana non multum Brigantio urbe distat. Originem hujus non inveniri; incrementum pietatis ingens puer dedit, illuc devotionis causa peregrinaturus; hunc mater vultu exire domo, ne in manus mimicorum suorum

in via incideret. Juvene nihilominus, accepto laticulo, abeunte, mater flexis genibus Deiparæ commendavit, rogavitque ut eum sanum salvumque reduceret; non vanus matris timor fuit : incidit juvenis, ut mater augurabatur, in manus inimicorum : hi oculos ei radicitus evulserunt, et manus amputarunt, ita habitus, ad templum modo, quo potuit, perrexit, perfectum peregrinationi suæ finem daturus.

Fuere, qui hæc omnia matri referrent, facerentque, ut et ipsa quamprimum illuc se conferret, filio opem latura : quod et fecit, invenitque filium, qualem latrones reliquerant. Noctem totam coram altari insonnem duxit, filiumque postulavit sanum et salvum. Verba mulieris identidem ingeminata hæc fuisse scribit auctor : *Virgo Maria, Mater Domini nostri Jesu Christi, redde mihi filium meum saluum et sanum, sicut eum tibi commendavi.* Obtinuit femina beneficium, et oculi quidem novi fulserunt, mane statim; manus ante crescere visæ sunt, usque dum pervenirent ad justam corporis proportionem. Oculi, ut dixi, statim mane fulserunt, sed parvi, ut falconis esse solent, et minores humanis, perfecti tamen : et forte nec manus omnino ad justam perfectionem venire; solent enim hæc signa in memoriam beneficii manere, manus, ait auctor, signa habuerunt, ubi abscissæ priores erant. Diagus I. ii hist. Aragoniæ; Bzovius, t. XIII, anno 1210.

DCLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Confortatrix, Veronæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Munda a væ, en porta immaculati Regis.*

1. Disputatio cum hæretico. — 2. Obmutescens hæreticus. — 3. Fidei constantia a B. V.

S. Petrus martyr, Verona oriundus, quadam die obviis hæretico factus, ab eo fuit ad disputationem provocatus : ille, suæ tenuitatis probe conscius, astutiæ tamen, quæ hæreticus valebat, non ignarus, ad Deiparæ sacellum proximum se contulit, et ante Virginis altare prostratus, disputationem suam ei commendavit. Tunc vocem ab imagine prodeuntem audit : *Petre, rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.* (Luc. xxii, 32.) Duo hic miracula Deipara est operata. Primum est, quod propter objectiones ab hæretico factas titubans aliquantum in fide Petrus sit confortatus : alterum, quod cum exiret, et repetere hæreticum juberet quæ ante dixerat, ille omnino obmutuerit; ut ne unum quidem verbum proferre valeret : sicque confusus abscessit, ait sanctus Antoninus, p. iii, tit. 23, cap. 6.

DCLXXXVIII. — Imago B. V. Miraculosa de Casona, Casonæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Regis amica pura, tota alme munda, veni.*

1. Litem dirimit statua B. V. — 2. Angelorum manibus bis translata. — Nobiles pacificati.

Lis erat inter Marescotos et Fabrones potentes

familias. Hæc sancta statua circa annum 1492, stetit ad ripam fluminis Clamonis, in loco quem tunc vocabant Casone, nocte quadam angelorum manibus in alteram ripam fuit transportata, et inter vepres et saxa deposita : quam prætereuntes non difficulter noverunt, unde esset; neque tamen uno conscio, a quo huc esset deportata, per fluvium nullo ponte instratum, Marescoti credidere, a Fabronibus id factum; itaque miserunt, qui sanctam statuam referrent : nec abnuit; statua relata est; sed iterum altero die ex parte Fabronum reperta, litem diremit, et pacem fecit inter has duas familias : quando neutra (invita sic Deipara) vellet inimicitias gerere, populus justam causam Fabronum fuisse, ex eo collegit, quod ad eos Deipara ab illis discesserit; quid ultra? Fabronum opibus et opera templum structum est, quod hodie rev. Patres Servitæ habent ad oppidum Maradium. Gonnus, anno 1492.

DCLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Trialacensis, Trialaci in Hibernia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Veni, o agna Mater, sed pura Immaculata.*

1. Fur pejerans confunditur. — 2. Pœnitentia placat B. V. — 3. Arbor arida frondet.

Hic monasterium rev. Patribus Franciscanis ædificavit magnus Carthæus circa annum 1440, duravit ultra tempora Elisabethæ reginæ magno piorum accursu propter imaginem Deiparæ miraculosam, de antiqua pietate literæ si adfuerunt, perierunt, cultum vehementer auxerunt, et reducerunt duo præteriti sæculi miracula : unum, quod mulier ad hanc sanctam imaginem jurans, se falso furti accusari, confusa et convicta fuerit; dum id, quod furto abstulerat, e sinu ejus omnibus inspectantibus in terram decidit : non amplius progressa est Deipara, pœnitentia et lacrymis mulierculæ placata.

Alterum est, quod ob Elisabethæ reginæ persecutionem sancta imago in decorticata et arida arbore occultata, arborem fecerit quamprimum producere folia, flores et ramos; ut melius a pluvia defenderetur, et sane defensa est, quando integro anno ibi incorrupta latuit. Wadingus tom. III, *Annatum*, anno 1340, quo monasterium hoc a domino Carthæo primo exstructum est.

DCXC. — Imago B. V. miraculosa de Arbore, Dordraci in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Immaculata diva o una, semper integra.*

1. Angelus docet architecturam. — 2. Pecuniæ multiplicatio. — 3. Virgo S. propter pecuniam occiditur.

Pendebat hic loci Deiparæ imago ad arborem, publico honori exposita. S. Surasi, vel Soter, virgo et martyr, præ cæteris eam honoribus adiecit, eique majus templum, quod est Dordraci, erexit, et dictam imaginem, quæ pendebat ex arbore su-

per rivum Dordrecht, in templo collocavit, templumque ipsum Deiparæ dedicari fecit. Quæ illa imperia à Deipara habuerit, ignoratur. Porro miraculorum primum fuit, quod ab angelo docta sit, qua figura formave templum fieri deberet: ipsa longitudinem latitudinemque architectis de angeli mandato præscribebat, miraculo nunquam audito, præsertim si illud, quod sequitur, adjungamus. Nemo unus scit, unde virgo hæc sumptus hebdomadatum acciperet solvendis tot operariis. Diu fabrica duravit; nam non nisi tres operarios habuisse virginem ait auctor: sive hi fuerint tantum primarii, sive soli. Certum est virginem non habuisse nisi tres exigui pretii nummos, Kopheos nuncupatos; ex his omnis pecunia in fabricam assumpta excrevit, datumque satis operariis, ut e panibus Christi convivis. Porro fuere, qui crederent, ingentes thesauros latere in virginis ædibus: hinc irrumpentes primum eam martyrio affecerunt. Tum totam everrentes, et tantum non evertentes domum, nil repperunt. (Rev. P. Ballingen, 10 Febr.)

DCXCI. — Imago B. V. miraculosa de Lacte, Bingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Integra domus unice amata, alme pura.*

1. Pectus gemmatum. — 2. Fur infelix. — 3. Statua se defendit.

Juxta civitatem Bingam, prope Moguntiam, contigit quod ex Trithemii Chronico refero. Imaginem hanc pictam circa pectus cujusdam pietas ornavit quinque gemmis nobili splendore suo pretiosis, quantumvis tantum essent e crystallo: erantque sic dispositæ, ut earum pulcherrima nudo pectori incumberet, reliquæ vestibus. Miles quispiam ex iis unus, quibus tenerrima conscientia est, id est nulla, artis gemmarum male peritus, veras et magni pretii existimavit; hinc torsit hominem, dum templum solus et sine teste haberet, hæc auri sacra flames. Itaque levi saltu superato altari jam altior, quatuor gemmas minores non difficulter clepsit, dissimulante facinus Virgine, contenta, si quintam relinqueret, quæ pectus tegebat.

Noluit Virgo a scelestâ manu vel pictum pectus tangi; nam ubi ad quintam pervenit, tangi se Virgo vetuit, ingenti portento: siquidem lac dedit ingenti profluvio. Horrui ad miraculum sacrilegus; non tamen exhorruit miraculum hoc, diligentia sua et conatu ita celare, ut in nullius notitiam veniret. Quapropter pulvere pyrio lacteum cruoris fontem obstruere conatus, eum magis aperuit; et quia jam inferno maturus erat, in rabiem actus, judices et sceleris pœnas fugiens in profluentem se præcipitavit, sceleris sui iudex, testis et carnifex: docuitque omnes quidem quomodocunque sceleratos et sacrilegos pœnitentiam agere posse, sed non velle, omnes in illo pœnitendi et desperandi articulo, quantumvis ab ipsa Deipara etiam multiplicatis miraculis invitentur. Porro sanctimoniales templi

custodes sacrum hunc liquorem crystallino vase receptum inter reliquias decenter reposuerunt et conservarunt. Videri potest ultra Trithemium, etiam Breidenbachius, lib. II *Collationum*, cap. 21, qui adhuc alia quædam addit, quæ brevitatis causa omitto.

DCXCII. — Imago B. V. miraculosa della Cortegada, in Cortegada in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura e tartu amari ligni es, o mea Munda.*

1. Nominis ratio nulla. — 2. Peregrinationes navales. — 3. Miracula magnæ peregrinorum.

Unde nomen suum habeat insula hæc non plus decem leucis distans ab ipsa urbe Compostellana, nec ipse Plinius scivit, qui ejus, ut multorum locorum honorificam mentionem fecit. Etiam hic collitur imago Deiparæ miraculosa, quam vulgo appellant *della Cortegada*. Cur autem insula vocetur *Decorticata*, licet plurimæ rationes suppetant, ab experientia aliarum, quæ ita vel naturali, vel politico titulo appellari possent; nulla tamen mihi sufficit, ut hanc insulam hoc nomine ideo appellatam credam. Quod ad rem meam est, id est, quod Deipara hic miracula patret, per quæ populos etiam per mare ad se allicitat. Frequentatur peregrinationibus navalibus, et in summo apud vicinos propter miracula honore est. Cæterum nullum ex Hispania ad me perscriptum est.

DCXCIII. — Imago B. V. miraculosa Buriesis, Buseii in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda es a ruina ac gutta temerati pomi.*

1. Infans 15 dies mortuus revixit. — 2. Infans 6 dies sepultus revixit. — 3. Infans mortuus apparet ut vivus.

Digna scriptu esset hujus sanctæ imaginis origo, si vel flamma, vel flamma peior hæresis non omnem memoriam abstulisset. Ex Nicolao Volerio Antonii, ducis Lotharingæ scriptore habemus, quæ supersunt: « Multos, inquit, iste, vidimus et audivimus pueros, in matrum utero demortuos, ad B. V. Mariam Buriesem prope Buseium vitæ restitutos, ac piacularibus undis ablutos: quorum unus sex jam dies sepultus in terra jacuerat, matre assiduis precibus et lacrymis Dei sanctissimæque Matris opem implorante, donec infans vivus ei frequenter apparuit, et eam ob rem etiam atque etiam rogavit, effossa humo educi, qui ad Deiparæ imaginem allatus, vitæque restitutus certissimæ salutis fonte perfusus est, atque iterum mortuus. Alius puto, in quo inter aquas quindecim integros dies latuit, extractus, ante eandem Deiparæ imaginem revixit, et baptismo accepto iterum mortuus est. Viri consulares ex aliis testibus compertum habuere, quod mater eum integro die domi mortuum habuerit in quadam arca feno involutum, eum spe eum feni calore ad vitam revocandum: resque tota publicis

tabulis conscripta asservatur. Liber, » unde hæc excerpta sunt, est impressus cum approbatione DD. Parisiens., an. 1576.

DCXCIV. — Imago B. V. miraculosa a Pace societatis Jesu, Audomari in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pomi Adam ignara vinea tu lucet, Mater.*

1. Statuæ vestitus gemmeus. — 2. Statua curru vecta. — 3. Candelabra rari decoris.

Templum hoc soc. Jesu a rev. abbatibus S. Ber-
tini ædificatum est. Illic statua Deiparæ tribus cu-
bitis alta, magna religione colitur, corona argentea,
et sceptro, nec alia veste decora, quam anathema-
tis ex argento et lapidibus pretiosis : quæ ita
utrinque de collo pendet, ut omnem vestitum te-
gant. Quatuor candelabra, quæ astant, cordibus
argenteis, et oculis aliisque donariis ita teguntur,
ut ex his facta credantur. Ardent perpetuo lampades
cereique ; ipsa sancta imago semel atque iterum in
medio templo colenda proponitur, ultima processio
a nostris discipulis instituta omnem memoriam
præteritarum superavit : in curru triumphali fere-
batur, tota pene urbe sequente, et pacem acclama-
tionibus poscente. (Rev. P. Joannes Adriani rector
Aud., soc. Jesu.)

DCXCV. — Imago B. V. miraculosa de La-
pidibus, in monte Politiano in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Mater pacis integra vive munda a malo.*

1. Ex prostibulo templum B. V. — 2. Tres gemmæ
date a B. V. — 3. Eleemosynæ piorum.

Si uspiam, in hoc loco Deipara dominatur in me-
dio inimicarum suarum. Prostibulum hic fuit, et
omnium malorum radix, cumulus feminarum publi-
carum. Fuit, cum S. Agnes de Monte Politiano vi-
sitaretur a Deiparæ, et tres ab ipsa lapillos pretio-
sos acciperet in tesseram ædificandi templi ad ho-
norem ipsius Deiparæ. Illa lapillos servavit : nec
dubia de viso, incerta tamen de loco, et tempore,
alia expectabat imperia : cum post aliquot annos
angelus illi astant jussit, ut in montem Politianum
proficisceretur, et templum imperatum ædificaret.
Illa pios ad eleemosynas, adjuvante Deipara, pro-
vocavit : piis his pecuniis impium locum, de quo
dixi, nullo pretio dignum, facili pretio emptum,
in templum convertit et monasterium : ut, ubi erat
locus peccati, esset post hoc locus pœnitentiæ.
(R. P. Balling. in Kal. 20 April.)

DCXCVI. — Imago B. V. miraculosa de
Crypta, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *A malo pura tu unica, es magni Dei Mater.*

1. Antrum honoratur. — 1. Septem dæmones. —
3. Mutus curatus.

Ad sinistram Panormitani sinus ripam antrum
erat, et in eo effigies depicta Virginis Deiparæ Fi-

lium genibus tenentis. Antrum hoc nauticæ gentis
tugurium fuit : hinc nulla sacræ imaginis veneratio,
dignata tamen est Mater omnis gratiæ specum hunc
reddere illustrem. Etenim anno 1564, ipso die Jovis
sancto, ludentibus ante sacram iconem pueris, visa
sancta statua sudare, quin et lacrymari : pueris
incensus terror in alios abiit, quibus hæc pueri
narrabant. Mulier fuit, quæ hoc novum prodigium
sibi profuturum spondebat ; nam dolore lateris la-
borans, quantum potuit, ad specum properavit,
prima sanctum sudorem probatura : quo ubi se
unxit, liberam se omni dolore sensit. Hæc narra-
tione sua firmavit, quæ loquebantur pueri de sudore.
Hinc nemo fuit, qui hoc prodigium spectare non
vellet. Illud majus fuit, quando ibi loqui doctus est,
qui nunquam didicit, ab ipso matris utero mutus.
Græcam feminam a septem dæmonibus liberavit :
aliosque a diversis malis. Tam imago auro illita
fuit : antrum argento tectum versum in sacellum,
extra templum exstructum. Inscriptio sic habet :
*III Kal. Aprilis ante diem Parasceves MDLXIV, ini-
tium fuit signorum quæ fecit hoc in antro B. V.*
(Octavius Cajetanus, soc. Jesu.)

DCXCVII. — Imago B. V. miraculosa della
Grotta societatis Jesu, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Mater, cælo gaudium anima pura nites.*

1. Carolus Quintus soc. Jesu favet. — 2. Litanie
Lauretane. — 3. Scholastica juvenus pia.

Collegio societatis Jesu Panormitano Carolus V
imperator, consentiente Pontifice, beneficium eccle-
siasticum cum redditibus dedit, in quo id præci-
puum est, quod statum in templo habeat miracu-
lis illustrem. Antiquitatem redolet pictura, et ha-
bitum Græcum. Sabbatis a præcipuis musicis can-
tantur Litanie, templo hominibus referto. Maxi-
mum præ cæteris ad hanc sanctam imaginem re-
fugium habent discipuli nostri. Miraculosam esse
non dubito, quia eam inter miraculosas ponit
rev. P. Octavius Cajetanus, soc. Jesu.

DCXCVIII. — Imago B. V. miraculosa de
Agathyrso, Nasi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nites item pura maculæ amanda Virgo.*

1. E cælo allata imago B. V. — 2. Terræ motus
grandis. — 3. Tres lapides a sancto positi.

Illic Deiparæ icon a sancto Conone ex ipso cælo
allata creditur ad turrim, quæ speculatoribus ser-
vit 26 Octobris, anno 1598. Videre hoc plures fide
digni, qui sanctam imaginem in oppidum, quod
Nasum vocatur, detulere in domum jurisperiti An-
tonii Pivoli, cujus filius supra medicorum opem
æger, ad sanctæ statuæ ingressum inter breves
dies convaluit : quibus exactis, oppidum terræ motu
concussus est. Oppidi comes ratus, Deiparam hanc
domum odisse, imaginem ad turrim reportari jus-
sit. Ergo ex his ædibus imago orinum delata ad

ædes Petri Iberti, cui mandatum, ut ad Agathyrsum portaret. Virgo etiam huic domui salutem dedit, et patrem Iberti claudum sanavit, præsentibus quamplurimis, qui ad sanctam statuam contemplandam convenerant. Inde jussu episcopi ad S. Petri templum portata licet sit, terræ motus tamen non quievit, octodecim diebus in urbe dum retineretur. Octavo quoque die terræ motus oppidum terruit; deum in Agathyrsi turrim reportata est, et terra quievit. In pervigilio Annuntiationis sanctus Conon iterum apparuit, tres lapides in loco relinquens, quo loco comes Nasi templum posuit, in quo sancta icon in marmoreo tabernaculo sedem habuit. Unius palmi magnitudo est, materia incognita, factura cælestis. Festum 22 Octobr. est, quo primum advenit. (Rev. P. Octavius Cajetanus, soc. Jesu.)

DCXCIX. — Imago B. V. miraculosa de Sortino, Sortini in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virgo lactea, anima, vita semper munda.*

1. Eluvio fluminis. — 2. Imago B. V. natans. — 3. Pugna pro imagine B. V.

Non longe ab oppido Sortino ædes Deiparæ Annuntiatæ ab antiquo stetit. Hæc ubi per omnem partem novam formam accepit, etiam altare, et altaris tabula alia posita est, vetere et perantiqua tabula in urbem ad templum Sancti Nicolai deportata. Haud multo post flumen proximum eluvionem fecit, quantam nunquam ante meminissent senes, et ædem Deiparæ omnino destruxit: quin etiam templum S. Nicolai ingressæ aquæ, tabulam illam antiquam rapuerunt, atque in Syracusanum usque territorium deportarunt. Facie semper Sortonium versus natasse tabulam, observatum ab iis est, qui ad eam reportandam missi sunt. Interea Syracusani equites misere, qui Sortinensibus velut rem suam eriperent sacram tabulam, quas tamen attingere amplius nequiverunt. Felix contentio, quæ ita res sacras ambit. Clerus cum populo obviam exivit venienti, eamque in eodem quidem templo S. Nicolai sed digniore loco et magnificentius collocare. Honores prioribus majores Virgo miraculis compensavit.

Præterire non possum quod non sine aliqua pia curiositate observo. Imago hæc nullis miraculis clara fuit antequam a flumine raperetur; neque enim loco suo mota fuisset, si vel paucis beneficiis obtentis claruisset. Ad hæc quod supernatans aquis ligneis tabula faciem obverterit urbi Sortinensi, miraculo ascribi vix potest, certe non debet, ita exigente tabulæ proportionem. Quid itaque est quod Virgo meliori loco restituta miraculis esse celebris incæperit, nisi quod pietate sua cives se tali compensatione dignos fecerint, tabulam non miraculosam thesauri instar querendo et aquis eripiendo, non ultra fidem Marianorum cordium dixerō si asseram, quamplurimas Deiparæ imagines esse,

quæ si ejusmodi publico et pio affectu honorarentur, quamprimum fore miraculosas, pietatem publicam miraculis compensante Deipara.

DCC. — Imago B. V. miraculosa Modicana, Modicæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Munda, nivea o claræ puritatis Gemma.*

1. Mirabilis ruina lapidum. — 2. Die omnibus læto annuus tristis. — 3. Suscitatio puellæ.

Modica oppidum Siciliæ est; non longe ab hoc, supra collem, inventa est sanctissimæ Deiparentis statua anno 1615, die quarta Maii. Creditur ipsius Deiparæ jussu ibi collocata a religioso viro. Sunt quoque, qui aiunt, se ante plures annos vidisse eo in loco lumina, altaria, aliaque templum portendentia. Inventæ imaginis fama pene totum oppidum accivit in collem, alias spinis obsitum. Auxit pietatem populi id quod ipsa die inventionis contigit. Beatrix trima puella et summis scalis in saxa decidit, et vel mortua, vel morti propinqua tres horas jacuit nullo vitæ signo; multorum concursu pro mortua est habita. Afflicta mater Deiparæ supplex rogavit, ne tam læta omnibus die ipsa sola tristeretur; fudit preces, cum puella velut e somno experfecta nullo doloris sensu vel casus vestigio, sana surrexit.

Celebrius adhuc est, quod duodecimo post inventam statuam die factum est in conspectu populi. Vis lapidum quam lapideæ e colle exciderant, decidit die Sabbati, qui duodecimus ab inventionem fuit. Stabant supra lapidum cumulum plurimi e populo Litanis, quæ cantabantur, intenti. Hi cum lapidibus per collem devoluti et inter lapides sepulti, femina præsertim cum parvulis pro mortuis plangebantur. Omnes eruti e lapidibus, omnes salvi et sani inventi sunt: quidam etiam ante ægri, sani e saxis prodierunt: solæ vestes damnum passæ sunt. (Rev. P. Octavius Cajetanus, soc. Jesu, in sua Sicilia.)

Quonquam auctor plura afferat miracula, hoc tamen de industria præ cæteris apponere volui, ut et Litaniarum, quas Lauretanas vocamus, virtus et Sabbati potentia appareat. Fusius alibi loquor quantum Deiparæ placeant tituli quos ibi Deipara accipit. De illo quo appellatur Mater admirabilis dixi in imagine Ingolstadiensi, quæ est in Colloquio convictus S. Ignatii, ubi ipsa Virgine revelante creditur esse omnium præcipuus, quem ideo ter repetere solent domini Colloquistæ, quoties Litanias seu privatim seu publice dicunt. De aliis alibi loquor. Quod vero ad Sabbatum attinet cum ab Ecclesia sit dies Deiparæ dedicata, pro festo haberi potest a Mariophilis: cogitarique non parum operibus piis conferre ipsum tempus quo Deipara ad beneficia pronior est et liberalior, ut mirum non sit tanto miraculo imaginem inclaruisse, dum Litanias die Sabbati cantarentur.

CENTURIA VIII.

DCCI. — Imago B. V. miraculosa Stokelensis, Stokelii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma o amaris inventa lucida pura.*

1. Ingeniosa necessitas. — 2. Anathema miraculosum. — 3. Novus modus.

Ex quo Deipara Joannem adoptavit in filium, ita omnium piorum curam gerit, ac si omnes genuisset. Hoc in templo, cujus originem auctor non describit, licet Deipara nulli desit misero, herniosis tamen propitia magis est; sed cur his potius, quam aliis, utique nobis occultum non esset, si prima templi initia nobis non invidissent hæretici. Herniosis, inquam, propitia hic est. Hinc ingens fasciarum numerus tholo templi appensus.

Fuit, qui ingenioso invento se ipsum a tam grandi malo (mole infantilis capitis) liberaret; quod hic adscribo. Aspectu tot fasciarum, fiduciam concepit, rogavitque ædituum, unam ex iis sibi concederet. Fecit ædituus, unamque jam diu coram altari pendulam tradidit. Ille in angulum se recipiens, abjecta sua, ventrem et ilia stringit fascia illa de altari accepta. Illico sentit iliorum dolores leniri primum, deinde etiam minui. Tertio die (nam ter huc rediit) cum omnem dolorem abiisse sentiret, fasciam religat, et se omnino omni hernia præter omnem expectationem sentit videtque liberatum. Disce, lector, quomodo necessitas acuat ingenium. (Ex Wickmanno, lib. II, cap. 48.)

DCCII. — Imago B. V. miraculosa de Rosario, Barcinonæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pura mea tota micæ, mundi Regina, vale.*

1. Ferrum cereum. — 2. Innocentia defensa.
— 3. Zelotypia.

Rosarium Deiparæ inventum est; mundo per sanctum Dominicum innotuit. Quanta per id Ecclesiæ bona evenerint, non attinet hic dicere, sed ut omnia a primo fervore deficiunt, ita et hæc in Virginem pietas tantum non ad nihilum redacta est in urbe Barcinonensi, totius Catalauniæ metropoli. Eam ob causam optimi Patres omnem diligentiam adhibere, ut iterum Rosarii congregatio coalesceret. Inter eos, qui nomen dedere, mulier fuit, quæ Rosario nullo non die beatæ Virgini rite adnumerato, aliud non petiit, quam quietam domi pacem. Maritus namque zelotypus innocentem tractabat verbis et verberibus, plus quam adulteræ merentur; demum etiam dare morti conclusit. Dumque pugionem de vagina trahit, dum uxorem in terram dejecit, dum ictum parat, neque illa tempus breve perdidit, sed totum in Virginis invocatione summo affectu impendit: Rosarii a se dicti, et in perpetuum dicendi meminisset, nec perire sineret sibi devotam.

Nihil hæc verba molliverunt maritum, sed pugionem. Nam licet impius pugionem se crederet capulo tenus immersisse castissimo pectori, innocens tamen ferrum ceræ instar ab ictu fortissimo recurvum, apice suo ad capulum respexit, nullo nec vestis quidem læsæ piaculo sceleratum. Sed majus est, quod ultra hæc ferrum præstitit neutrum licet tetigerit, utrumque tamen corde sauciavit. Redintegratis namque post miraculum pacis antiquæ fœderibus, facto mane, maritus cum uxore ad Deiparæ sacellum, quod *De Rosario* nomen habet, se contulit, et miraculo fideliter denarrato pugionem, ut erat, recurvum tholo templi in rei perpetuam memoriam appendit, anno 1550; ut scribit Hieron. Taxius, in lib. *De Rosario*.

DCCIII. — Imago B. V. miraculosa Ranspergensis, Ranspergæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vale, a domo munda munda Margarita.*

1. Gaudium senis. — 2. Renovatio pietatis. — 3. Energumenus.

Ransperga vicus est sub pago Lintrensi inferiore, ad fluvium Getam, ab oppido Tenensi milliario uno. Hic imago Deiparæ est ab antiquo miraculosa. Quantum originem ejus non legi, omittere tamen eam non possum propter insignia miracula, quorum quædam adhuc ibi picta conspiciuntur. Unum eorum est in una tabula ubi senex abjectas grallas, seu fulcra subalaria beatæ Virgini offert. Alterum miraculum est mulier a dæmonibus insessa et liberata. In duabus aliis tabulis duo infantes representantur, ad baptismum a morte suscitati; et quamquam eo tempore, quo auctor hæc scripsit, miracula nulla facta sint, fuere tamen viri, qui et populum ad fiduciam et Virginem ad beneficia invitaturi, has picturas renovari curarunt: quod quia anno 1618 factum est, nullus dubito interea repertos beneficiis Marianis dignos, qui et gratias acciperent, et honores Deiparæ ampliores darent. (Ex Wickmanno, lib. II, cap. 39.)

DCCIV. — Imago B. V. miraculosa Perpiñacensis, Perpigniaci in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Munda sine pari, amata mea Virgo lucet.*

1. Judex crudelis. — 2. Patibularius. — 3. Athei impii.

Languescentem civium fervorem in hujus sanctæ imaginis cultu valde excitavit, et ad primum concursum reduxit miles Hispanus periculo suo, sive corpus spectes, sive animam. Is anno 1544, urbe a Gallis obsessa, cum socio contra ducis mandatum (si fuga abfuit) egressus, captus, et ad aliorum exemplum ad suspendium damnatus, id unum rogavit, ut liceret rite facta confessione mori Chri-

stiane. Sed ducis impia urgebant imperia, quod et carnifex officium fecit, et utrumque male ligatum bene suspendit. Alter quamprimum funus, experimento probavit artem magistri, qui facilem dare mortem posset. Alter vero vivere non desiit, quamquam pari arte suspensus: etiam loqui cœpit, et quemvis ex præsentibus inclamare, interposita etiam Deiparæ Perpigniacensis invocatione, non vitam, sed confessionem peti. Discessum est ab omnibus, omnibus furem ducis timentibus, simulque credentibus jam defunctum, quia eum vox defecerat.

Supervenere duo pueri casu (si impiis credimus); hos ille ad ducem misit: « Ite, inquit, et nuntiate, me adhuc vivere, et confessarium postulare. Iterum dico: Ite cito, ne non confessus moriar. » Iverunt sane pueri, quo jubeantur; sed religiosum post paucos passus nacti, ei referunt quæ referre duci jubeantur. Sacerdos ante omnia abscisso fune homini mortem e faucibus eripit: tum audita confessione salvum et sanum comitatur ad templum hoc Deiparæ. Ita miser sententia prima exantlata secundam a duce non accepit. Quis enim ad secundam mortem damnet, quem beata Virgo a prima liberavit? Rev. P. Ballingen, soc. Jesu, 17 Septembris.

DCCV. — Imago B. V. miraculosa Reuselsenis, Reuseli in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Lucet Dea, immunis a natura agra pomi.*

1. Ignorantia destruit pietatem. — 2. Antiqua B. V. placent. — 3. Concursus nobilium.

In hoc pago, qui pertinet ad cœnobium Postellani canon. Regul. S. Augustini, fuit Deiparæ statua miraculis clara jam a pluribus sæculis. Certe ante sesqui sæculum fuisse maximum concursum, docent anathemata, ante sexaginta circiter annos adhuc pendula; ut seniores oculati testes probant. Festo Deiparæ Assumptæ, consueto tunc unius stadii per omnem templi circuitum omnes viæ, omnesque transitus bigis et curribus interceptebantur, quibus peregrini advehebantur, et licet templum amplum vastumque per se sit, choris tamen utriusque lateralibus multitudini capiendæ auctum est. (Wickmannus, l. 2, c. 32.)

DCCVI. — Imago B. V. miraculosa de Tolerantia, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pomi sine macula rite datur magna Eva.*

1. Carnificum pessimus. — 2. Statua decapitata. — 3. Honor propter miracula.

Statua quæ in templo S. Gervasii Parisiis honoratur, non potuit non esse miraculosa, quamquam ne unicum quidem miraculum memoret auctor. Quis enim credat Deiparam honores acceptos non rependisse beneficiis, et quidem miraculosis? Hanc sanctam statuam anno 1528, de Calvinii bara quispiam ritu carnificum decapitavit. Rex Franciscus

indoluit, cum malum factum intellexit, et ante omnia per præconem rescire populum jussit quamprimum mille aureos accepturum, qui reum tanti facinoris detulisset. Tum argenteam, sed inauratam statuam e summo templo, summa pompa, quam ipse rex secutus est, deportavit. Denum hanc decapitatam, alia adhuc splendidiore supplicatione in templum S. Gervasii ipse comitatus est, ubi hodie colitur. Hos honores Deipara non sine miraculosis beneficiis sibi fieri sustinuit, quorum tamen nullam mentionem facit Jacobus Breuleus in Antiquitatibus Parisiensibus, unde hæc sumpta sunt.

DCCVII. — Imago B. V. miraculosa Willibrordiana, Antuerpiæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva alma munita sacro igne, parit Deum.*

1. Incendio claret sancta statua. — 2. Rubus Moysis — 3. Cultus B. V. magnus.

Quatuor pene sæculis titulum miraculosæ habet hæc statua Deiparæ lignea. Ipsa Capellania (dent veniam Latini novæ voci novam rem significanti) vocatur *Capellania B. Mariæ miraculosæ*, sed et hæc sancta statua cataclysmum suum sustinuit. Anno 1542, quo Martinus Rasseus post vastatam Campestrem Brabantiam, etiam in suburbana Antuerpiæ desæviit, in qua vastatione inter alia etiam hoc templum est exustum. Iterum tamen exsurrexit e busto suo novum idem et aliud, in quo superstes flammis sancta statua, honoribus iterum aucta est, quos Deipara præsentibus iterum miraculis compensavit, usque ad annum 1566, quo nihil amplius sacrum Gensii reliquerunt Antuerpiæ. Nam inter alia templa et hoc secundis flammis periiit.

Fuit, qui sanctam statuam flammis subduxit, et in domo sua tantisper recondidit; sed quia et hæc domus cum vicinia est in cineres redacta, periisse quoque sanctam statuam nemo fuit qui dubitaret: sed altiore consilio sub cineribus, et integerrima quidem inventa est, non obscuro argumento, huic potissimum præ aliis SS. Deiparæ statuis convenire titulum illum ut possit dici: *Rubus ardens incombustus*, hoc præsertim anno, quo iterum secundos honores accepit.

Perierunt omnia templi hujus ornamenta, quæ vel maxime hic ad rem facerent, si superessent recepta per Parmensem Antuerpiam; coli tantisper cœpit in Beginagio Antuerpiensi: quo in loco plurima contingere miracula, quæ etiam rite approbata sunt. Illud auctor notat, quod, dum adhuc loco suo staret, anno 1590 sudasse visa sit, utique calamitatis prænuntia, quam paulo post est experta civitas. Inductis cum hoste factis anno 1614, iterum stetit hoc Willibrordianum templum Deiparæ, in quod publica supplicatione e Beginagio est translata, iterumque miraculis claruit, sed et iterum finitis induciis, redintegrato bello in urbem delata primum in capellam S. Eligii, tam ob populi concursum in

templum B. Mariæ, in vico Cæsareo devenit. Sed et hic miraculis inclaruit, postea approbatis: ubi hodieque est tanto in populi honore, ut tempus ante meridianum vix sacris sufficiat, quæ sacerdotes et religiosi vel prece, vel pretio constituti, dicturi adveniunt. Anno 1627, congregationem Consolationis Afflictorum erexit nuntius apostolicus. (Ex Wickman., lib. III, cap. 24.)

DCCVIII. — Imago B. V. miraculosa de Columba, Bononiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Deum lactat anima in se, pura mea Virgo.*

1. Columba architecta. — 2. Voti velox solutio. — 3. Rotundum B. V. vult templum.

Ricciola, Alberti Gallutii nobilis Bononiensis filia, templum Deiparæ vovit, et non dilata, ut solet fieri, voti solutione, architectos quamprimum operi admovit. Jamque fundamenta alicubi eruta expectabant primos lapides, solempni cæremonia benedictos: cum operarii columbam observarunt ramenta lignorum laboriose comportata disponere in circulum bene amplum. Mirum erat columbam huic intentam operi esse, et hoc loco, sed non dignum, quod prudens quispiam justa æstimatione pensaret, miraculo tamen vicinius fuit, circulum non minus perfectam habuisse peripheriam, quam si uno circini ingentis pede fixo, alter hoc spatium pererrando designasset lineam, quam columba positis ramentis formaverat. Res episcopo indicata traxit virum in rem præsentem. Venit, vidit suasitque Ricciolæ, et locum mutare et formam ante conceptam.

Placere Virgini rotundam, et locum quem per columbam satis superque indicasset, factum; vixque finitum est templum, cum populus spe futurorum beneficiorum locum accursu suo celebrem fecit, et adhuc celebriorem Deiparæ miraculosa beneficia, quæ, ut opinor, in hodiernum diem durant. Cæterum locus extra urbem est, et piæ ambulationi aptus. (Ex Sigonio, *De regno Italiæ*.)

DCCIX. — Imago B. V. miraculosa de Bono Odore, in silva Sonia in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo Immaculata dans re vitæ panem.*

1. Musica læta tempore tristi. — 2. Odores cœlestes. — 3. Grallæ abjectæ.

O quam tenuia grandium rerum initia! Hæc Deiparæ statua initia venerationis suæ accepit, non alio in loco, quam in quo rusticus stipitem panxit, et stipiti statuam imposuit, operis et laboris socio fossore: et si lectori placeat rescire tempus, fuit noctis medium inter feriam quintam et feriam sextam Parasceves. Creditum est, affirmantibus piis et fide dignis duobus his operariis, vix stipite cespiti infixo, odores cœlestes locum implevisse, quandiu audivissent angelorum cœlestem symphoniam. Hinc nomen sanctæ statuæ.

Cæterum odor, qui adhuc est, a diversis herbis venit, quas ibidem fert felix tellus: viris tanta files apud plebem fuit, ut jam stipes ille pro templo esset populo turmatim accurrenti. Fuit, qui sanctæ statuæ tectum dedit, et pietatis augmentum populo, qui in adjectum e ferro gazophylacium brevi pecunias iniecit erigendo sacello, quod et brevi stetit, sed ligneum. Cujus causa potissima fuit mulier omnibus membris ægra, quamque huc grallæ portaverant. Ea post breves preces est erecta in pedes, ut abjectis grallis sana domum concederet. Nec stetit pietas, dum e ligneo sacello fieret quod hodie videtur, lapideum. Miraculorum numerus magnus; quæ tamen, quia ordinaria sunt omittuntur. Festum Virginis Annuntiatae hic præcipuum est. (Ex Wickmanno, lib. II, cap. 19.)

DCCX. — Imago B. V. miraculosa Suonichensis, Suonichæ in Bosnia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Panem dat animarum lactea Virgo Jesu.*

1. Impius lapidescit. — 2. Equus lapidescit. — 3. Turcæ in Virgineam reverentia.

Cur Jesus Filius parceret Mahometanis in Matrem Mariam scelestis, quando tam dure sævit quandoque in Christianos Matris suæ hostes? Bosniæ civitas est Suonicha. In hac Turcæ quidam non bene suis instructus legibus crimen commisit in Deiparam, Turcis non consuetum. Certe non legi a Turcis sperni Deiparam, ut ab hæreticis Christianis solet. Legi vero in rev. P. Quaresmio, et aliis, qui de Terra Sancta scribunt, adeo a Turcis passim honorari Deiparam, ut ea loca a direptionibus sint secura, quæ Virgo, in vivis cum esset, honoravit; quia etiam cum Turcis miracula fieri scribunt auctores probati: et testes oculati mihi sæpius retulerunt, præsertim eo loco, ubi domus Nazaretana stetit.

Sed uti non omnes Christiani sunt legum suarum observantes, ita de Turcis mirum non est, si unus quandoque leges suas transgrediatur. Unus, inquam, Turcæ anno 1541, cæteris furiosior imaginem Deiparæ conspiciatus, eam in scopum lanceæ suæ elegit, et transfixit. Profundum fuisse vulnus arguebat sanguis copiose defluens. Hoc Turcæ plus quam Christianis novum, et nunquam visum miraculum, sanguinem ita movit, ut in rabiem exardesceret, nonnisi aqua refrigerandam. Eam ob causam in flumen vicinum se pleno saltu una cum equo præcipitavit.

Nihil dum in hoc vel miri vel miraculi est; id quod sequitur etiam Turcis pro miraculo habitum, quod impius una cum equo in lapidem versus sit, ne tanti sceleris auctor omnino periret, essetque, quod posteris, si boni essent, admirationem, si mali, horrorem moveret. Imago, quantum auguror, magnis sed occultis honoribus placata, etiam beneficia Christianis rependit. (Chronicon Minorum, tom. IV, lib. III.)

DCCXI. — Imago B. V. miraculosa Calevortiana, Calevorti in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Jesu Agna dilecta, imo una pura Mater.*

1. Redde, quod debes. — 2. Equi debiles. — 3. Trabs gravis.

Cale tortum extra Bruxellensem urbem jam olim Deiparæ dedicatus locus, hodieque sacer permanet. Miraculis clarere jam cœpit anno 1454, sed ab integro sæculo ejus repetenda origo est. Anno itaque 1354, mercator una cum mercibus suis jactatus mari, in ultimo discrimine voto se Virgini obstrinxit, imaginem ipsius, quam pulcherrimam posset, se curaturum. Ut sciret exauditas preces, quamprimum desiere venti, quievit mare, et navis, tempestate superata, portum tenuit. Voti memor ante omnia Deiparæ imaginem emit parem promissis, et Calevortum delatam trunco imposuit.

Populus, ut est Deiparæ addictissimus, locum concursu fecit celebrem. Beata Virgo miraculosis beneficiis celebritatem auxit, ita ut ex collatis donariis sacellum decerneretur. Statim adfuere qui trabes suas Deiparæ offerrent: inter quos et Michael quidam fuit, qui cum trabes suas obtulisset corde sincero et mente bona, atque interea priusquam manus fabricæ admoventur, quidpiam aliud ipse ædificaret, oblata Deiparæ ligna in proprios usus tantisper convertere statuit: nullæ tamen vires hominum, nulli equi molem loco movere potuerunt. Ille pœnitens facti, veniam a Virgine petiit, et donationem suam ratam habuit. Dum hæc Michael exsequitur equi molem omnem lignorum ad locum sacelli designati nullo ductore devehunt. Sacellum hoc hodieque stat, et Antiqua Capella vocatur. Hoc unum ex omnibus adesse credo miraculum; cum aliud non ponat Wickmannus, ex cujus lib. II, cap. 17, hæc prompsi.

DCCXII. — Imago B. V. miraculosa Bajocensis, Bajocæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater pura sine macula Adami venit.*

1. Libertas empta precibus. — 2. Catena. — 3. Annulus miraculose solutus.

Licet originem hujus miraculosæ imaginis dare non possim, possum tamen pietatis singularissimam restaurationem, origini forte ipsi non impari, memorare. Normannus mercator a Saracenis ultra mare in servitutem redactus, catenis vinctus, in carceris squalore miseram vitam misere transegit. Felix miseria, quæ homines mentem divitiis pressam, erexit in cælum usque; huc enim suspiria tendebant, quæ perdius et pernox, sed miser animum nuntiorum loco misit; cum alios non haberet, verbo Deiparæ Bajocensi voto se obstrinxit. Has preces, hæc vota-libertas est consecuta miraculose, catena sponte rupta. Ferro itaque liber ad Virginis ædem pervenit incolumis; ferreus tamen circulus adhuc collo innexus male hominem tor-

quebat. Iterum facta ad Virginem oratione, clavus sponte evulsus est, ita ut eum mercator nulla diligentia reperire potuerit. Hæc signa servitutis tholo templi appendit. (Antonius Solerius, *De ven. sanct.*)

DCCXIII. — Imago B. V. miraculosa Domina Gratiae, Scheutvestæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Venit Regis amica pura, et a malo munda.*

1. Peregrinatio brevis. — 2. Rosa miraculosa. — 3. Fur punitus.

Non vires tantum, sed et orationes rusticis sunt fortiores: forte quia a quercu plerumque robur suum accipiunt, certe hujus perantiquæ, et perquam miraculosæ statuæ origo debetur rustico, qui in viatorum commodum plantaverat quercum, et quercui statuum imposuerat tribus denariis emptam, neve statua hæc careret cultore ipse ter in die paucis a domo passibus peregrinationem instituit, et flexo genu verbis angeli salutavit. Decennio post, nocte festum Pentecostes præcedente, illustrari visa est quercus cœlesti fulgore, mane quoque cerei circa arborem jacentes reperti.

Fama Bruxellam vicinam allata excivit plus quam decem hominum millia, statim ad procumbentium preces facta miracula, adhuc famam longius promoverunt, sed et sub auroram festi subsequentiis cuidam matronæ se visendam præbuit specie augustissima, atque in hæc verba dedit mandata: « Populo, inquit, nuntia, me in Scheutvesta velle honorari, ac Dominam Gratiae appellari. » Ac ne vel ipsa matrona, vel divinatorum somniorum non docti interpretes, rem non examinatam pro more ad fabulas rejicerent, tribus consequenter noctibus, eadem repetiit. Somnium hoc honestæ matronæ post justum examen invenit fidem. Interea honor Deiparæ sub quercu est a piis exhibitus, et statua quandoque noctibus fulgere visa.

Quidam oblatas rosas detrahare ausus, in terram sic prostratus est, ut sciret, se non cecidisse, sed deturbatum esse. Alius poma ibidem oblata rapturus, prius se terræ allisum vidit, et sensit, quam manum extenderet. Ita affluxu populi sancta statua honores accepit, ut quandoque decem millia et amplius convenirent. Hæc statuæ origo est miraculosæ. Porro monasterium Carthusianorum, quod ad quercum est ædificatum, ita initium suum habuisse fertur. Regnabat tum Philippus, quem a virtute Bonum jam illa sæcula appellabant, is ordinem Carthusiensem præ omnibus amavit, et fovit, adeo ut per omnem Franciam de monasterio in monasterium iter faceret, raro Bruxellas viseret, magno Bruxellensium dolore, quibus ille: « Sæpius, inquit, Bruxellas venirem, si ibi meos Carthusianos invenirem. » Satis dictum sapientibus, et principem suum amantibus.

Hi mentem principis boni non male interpretati, quamprimum Carthusiensibus templum et monasterium decrevere : et quia hæc Deiparæ statua custodibus opus habebat, qui cultum promoverent, hic quoque præ aliis locus placuit; præsertim cum extra urbem deserti speciem haberet, quod hæc religio ambit. Templum itaque cum monasterio paucis mensibus perfectum est, promovente opus tam Deiparæ, quam principis amore. Adsunt Bullæ Pii II, tantam pietatem approbantes. Hodie monasterium cum templo novum stat in urbe; nam illud, de quo dixi, furor Geusiorum vastavit. An vero eadem statua hodie ibidem colatur, auctor non memorat; quanquam dicat, eundem titulum *de Gratia* adhuc superesse. (Ex Wickmanno, lib. II, cap. 16.)

DCCXIV. — Imago B. V. miraculosa Stagnensis, Stagni in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda polis emicet verna Virgo amata.*

1. Herba intra noctem crescit. — 2. Pascua pinguis. — 3. Pius pastor.

Iterum B. Virgo honores suos auspicatur a pastoribus, et quidem bubulcis. Non multum ultra horæ spatium ab urbe Divionensi distat Stagnum oppidum, ad pedem montis, in cuius iugo sacellum Deiparæ visitur, peregrinorum insolito concursu nobile. Hic bubulcus, anno 1531, inter pascua bovem vidit a grege separatam, gramen omne deglubere : quod tamen, cum altero die rediret, crevisse animadversum est a pastore, et iterum bovem rediisse ad hæc pascua; quin et spissius semper altero die stare recentem herbam, non sine admiratione observavit, bovemque quotidie, et hunc solum venire, nec ullis verberibus abigi posse. Subesse ratus quidpiam, quod vires herbæ porrigeret, ad fungorum modum, nocte unica crescenti, arrepto sarculo terram fodit, et post primos ictus tantum non tetigit, læsitque pulchram Deiparæ statuam, sed brevem ex argilla. Quam ille veneratus primum ritu majorum suorum, quibus stabulum pro templo, præsepe fuit pro altari, deinde in proxima arbore, quantum potuit, decore collocavit.

Exemplum pastoris sui secuti incolæ Stagnenses, et quia hi a beata Virgine operæ pretium tulerunt, etiam aecolæ beneficiorum fama pellecti accurrerunt; sed neque hi indonati abiере. Itaque paulo post comportatæ elemosynæ in sacellum susecerunt, ex quo deinde templum; multitudine enim et numero peregrinorum aucto; auctæ sunt quoque Virginis gratiæ. (Rev. P. Poyræus, soc. Jesu, in *Corona triplici*, lib. II, cap. 12.)

DCCXV. — Imago B. V. miraculosa Peregrinorum, Antuerpiæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amata mea pura candoris lumine riget.*

1. Vires militares. — 2. Godefridus Bullionius. — 3. Regnum merito acquisitum.

Est in urbe Antuerpiensi platea, quæ a multitudine peregrinorum nomen accepit Visitantium, hoc, de quo loquor, sacellum. Statua Deiparæ olim trunco arboris affixa, post accepta beneficia ab Antuerpiensibus sacello inclusa est, et Normannorum incendiariam depopulationem, inobservata superavit. Prodigia, quibus longa per tempora floruit, durarunt usque ad annum 1533, quo anno sacellum, ut dixi, incendio periit; quod tamen, reddita terris pace, paulo post iterum stetit piorum ære. Sed et redierunt miraculosa Deiparæ beneficia. Hoc singulare, quod olim hoc in loco frequentes Deiparæ honores exhibuit magnus ille dux Godefridus Bullionius, ejus dextera (nullius feminae tactu contaminata) regis Hierosolymitani titulum coronamque promeruit; utique postquam ex hoc maxime loco sacras vires accepit. Ex hoc denique basilicam Deiparæ structam asserit Wickmannus, lib. II, cap. 21.

DCCXVI. — Imago B. V. miraculosa Locatensis, Locati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Viget Adamo, mirante sine macula pura.*

1. Miraculum in palatio. — 2. Lacrymæ sanguineæ. — 3. Timor periculi molestus.

Locatum, prope Mediolanensem urbem oppidum est, ubi rev. Patres Servitæ in suo templo pictam in tabula imaginem habent Deiparæ. Hodie miraculosa est. Originem inde habet, quod, cum anno 1524, hæc tabula esset in palatio comitum de Trivultiis, puella quædam honoraria, ex usu quotidie coram ea Virginis icone certas statasque preces funderet, semel cum fixis intentius oculis eam intueretur, non sine admiratione observavit ex oculis sancti Hieronymi (pone appicti) fluere lacrymas, et quidem sanguineas. Illa deceptionem verita, bombyce abstergit primas; cumque secundas etiam videret affluere, abstergit etiam secundas; et quia has tertiæ, quartæque, et plures subsecutæ sunt, sacro horrore concussa, exceptas bombyce lacrymas heræ ostendit.

Hæc, ut solet, rem ad deliramenta rejecit; rogata tamen, ipsa se ad sanctam imaginem contulit, viditque quod ante non credidit, quin et vidit tota comitum dictorum familia. Res quatuor feminis nota totum Mediolanum diu latere non potuit: summi, infimique, diu noctuque ad miraculum concurrerunt. Vim faciebant, quibus porta clauderetur, summo familiæ Trivultiæ periculo, quando e palatio pene dixerim forum publicum factum erat. Itum est in consilium a comitibus Trivultiis, quibus hoc miraculum oppido molestum et ingratum accidit, domum tenere apertam diu noctuque, intrmittere quoscunque, et quidem turmatim. Quid e fæce quispiam tentare, imo peractum dare non videret fortunis, quin et vitæ noxium? ut nobilium,

qui inimicitias alunt, nemo sit, qui sub Virginis miraculosæ oculis, et oculis lacrymantibus, quidpiam atrocius audeat; ipsa tamen cura, et incertitudo, quantum in nobili domo malum. Inito itaque, ut dixi, consilio, communibus votis itum est in eam sententiam, ut beatæ Virginis et sancto Hieronymo, in oppido Locatensi, fundo suo, quam primum sacellum struerent, in eoque quam citissime possent, sanctam tabulam reponerent, semper suam. Non credam, ullam toto sæculo fabricam citius promotam, et vel ideo parva forma ut citius finiretur: quod et factum. Sancta tabula magna pompa numerosæ supplicationis illuc deducta, inter caeremonias solemnes possessionem accepit novi domicilii: et ne putaretur Trivultiam familiam hæc omnia ad redimendam vexam, ut aiunt, fecisse, cœnobium adiungere, et e sacello fecere templum, quod curarent rev. Patres Servitiæ. Gononus, anno 1524, ait his lacrymis calamitatem toti Italiæ fuisse prædictam.

DCCXVII. — Imago B. V. miraculosa Alsenbergensis, Alsenbergæ in Germania Inferiori.

PROG. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura sit a malo acri; nam ea Deum genuit.*

1. Angeli laboribus nostris cooperantes. — 2. Missam sanctus dicit. — 3. Templum filo cinctum.

Alsenberga pagus carior Deiparæ multis urbibus, quod lectori mirum non videbitur, si originem templi Mariani et miraculosi intellexerit. Elisabetha Thuringia, omnibus Marianis scriptoribus decantatissima, cum ab angelo mandatum accepisset visitandi Mariam ducissam Brabantiae, petendique locum, in quo suis impensis templum extrueret Deiparæ, in Brabantiam cum festinatione abiit, ducissam Mariam convenit, et Deiparæ mandata exposuit; jucundum Mariæ ducissæ fuit, terras suas a Deipara expeti neque cunctata Elisabethæ omnem obtulit Brabantiam, quam totam optabat Marianam, et si posset in templum Mariæ conversam.

Mariam et Elisabetham vidisses divina tractantes. Dubitantem Elisabetham de loco, et non parum ancipitem an pagus Deiparæ quispiam præ urbe placeret, an vero urbs quæpiam in votis esset, angelus iterum monuit, in pago Alsenberg dicto agrum esse viridi lino florentem: hunc Deiparæ conciliare, hunc ab ea electum. Supererat ut angelus tres quoque sorores pauperes moneret de Virginis voluntate: velle Virginem ut agrum, si peteretur, pro templo non cunctanter traderent. Virgines angelo et agrum, et domum, et seipsas in obsequium Deiparæ obtulerunt, atque id unum postularunt, expectare dignaretur, et tantum moræ concedere, dum lino maturesceret. Facile precibus justis annuit angelus; sed, « Mane, inquit, in agrum abite, et ubi inveneritis lino vestrum maturum, extrahite. » Factum hoc a virginibus postero die est, cum ecce Elisabetha regina agrum a virginibus postulat. Illæ, denarrato

angeli imperio, et lino ante tempus maturi miraculo, agrum, ut erat, extracto jam lino, reginæ quam primum concedunt. Crediderim, abunde pro agro pretium solutum virginibus, atque ideo Elisabethæ carioribus, quod acceptas esse intellexisset Deiparæ.

Itaque Alsenbergensis basilica Elisabethæ diligentia et ære paulo post stetit, fuitque Deiparæ factum satis, ita ut nec ab Elisabetha, nec a ducissa Maria, nec a tribus virginibus quidquam amplius postularet: sed ut sciremus opera Dei successive compleri, chorum quoque templo Deipara voluit adjungi, non ab Elisabetha, sed a Joanne III hujus nominis duce Brabantiae. Hic cum in Terra Sancta contra Saracenos militaret, et in captivitate pro more gentis paulo minus quam crudeliter haberetur, votum Virgini fecit (non dubium quin ipsius Virginis instinctu) se templo Alsenbergiano daturum ære suo chorum, si ad propria salvus sanusque rediret. Mox liber sanus et salvus rediit: quanquam non inveniam liberationis modum.

Sed inter libertatis et patriæ gaudia mirum non est, quod elapsa sit et præteritæ captivitatis acerbitas, et solvendi voti necessitas; ita nempe prosperitas miseræ memoriam obliterat, uti nunquam se felicem fuisse meminerit, qui miser est. Sed Deipara per somnium monuit ducem, quin etiam filo omnem chori figuram designavit: quomodo nempe orientem versus ultra templum, et quousque promoveri debeant muri novi. Somnium non fuisse vanum testabatur filum ipsum in glomum convolutum, et ad lecticam ab ipsa Deipara relictum. Quare quamprimum operas admovit operi: sed morte præventus cœptam ædificationem reliquit imperfectam, successori filio finiendam. At quia nulli conatus facilius retardantur, quam sacri, nova bella facile novam fabricam sistere per complures annos: cum ipsa iterum Deipara templi sui curam suscepit, non obscuro documento, quod si quid a nobis factum superi velint, ipsimet faciant necessum sit. Iterum, inquam, apparens Ægidio cuidam pio sacerdoti, his verbis est eum allocuta, quæ hic admetior: « Confestim surgere, et velociter capellam adire, ac visitare satage. » Ille, excusso confestim somno, nocte media properat, quo jubebatur, et in cœmeterio videt virginum, sed, ut apparebat, cœlestium ordinatam supplicationem; quam venerandi vultus sacerdos sequebatur, qui in templo, præsentem et omnia videntem Ægidio, Missæ sacrificium ad laudem Deiparæ dixit.

Hæc Ægidius vidit; hæc aliis oculatus testis dixit, Sed et templi custos, nescio qua visione nocturna ita recreatus est, ut se cœlesti gaudio nunquam in vita sua sic delibutum meminerit. Denique filum in templo repertum est, ab ipsa Deipara relictum: quod hodieque exstat, ut habet ms. antiquum. Et sunt, qui testentur, usque ad tempora Gensiorum, id est, usque ad annum 1580, superfuisse. Itaque resumpta est chori fabrica, et ad finem perducta. Quo tamen id anno contigerit, non memora-

tur. Unum ex miraculis notatum invenio : infantem mortuum ex utero matris translatus ad tumulum, et quinquaginta quatuor horis sub terra sepulchrum jacuisse, sed cum matri identidem id flagitanti datum esset, ut iterum effoderetur, in idoneorum testimonio præsentiæ Deiparæ Alsenbergensi commendatus, et oblatus est. Illico ex umbilico infantis mediam aiunt libram sanguinis effluxisse, tum movisse linguam, et aperuisse oculos : et postquam sacris aquis rite ablatus est, supervixisse sexdecim integris horis, atque iterum obiisse. Hoc ingens miraculum debita juris forma probatum est, 19 Aprilis 1475. Hæc de templo Alsenbergensi, omissis quæ ad rem meam non faciunt, accepi ex Wickmann, lib. II, cap. 15.

DCCXVIII. — Imago B. V. miraculosa Agenensis, Agennæ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Genuit Jesum pura malo, ac rite amanda.

1. Bubulcus inventor. — 2. Fama velox. — 3. Statua fugiens.

Feliciores cæteris hominibus essent pastores, si suam sortem agnoscerent, et sua felicitate contenti essent. Ex quo Deipara a pastoribus inventa est Bethleemi, quarit ipsa, et gestit ab iis reperiri in statu suis. Unam ex argilla fictilem, nescio quis, in dumeta abiecit. Hujus inventor bubulcus esse jussus est e cælo, monstrante viam tauro, qui incertum, a qua illectus herbula inter vepres pascua invenit, non parum attonito pastore, quid tauro toto die placeret in vepre : donec ipse curiosus inquisitor Deiparæ statuam invenit, et matri, veniente vespero, domum tulit : quæ illam inter thesauros suos in arca reclusit, dum loci parochus ostenderet inventum in agro thesaurum. Sed requisitam altero die statuam cum non invenisset, rata id quod erat, quodque non raro inaudierat, ad locum, unde eam pridie filius acceperat, properavit, et invenit.

Non fuit mulieri piæ dubium, quin crederet, Deiparam in hoc, non alio loco, cultum ambire. Quapropter rem, ut erat, evulgavit inter vicinas. Hæc aliis dixere, illæ pluribus. Ita fama per omnem circum viciniam didita, accivit populum ad preces et vota, quin etiam ad insignis sacelli fabricam, in quo hodieque Deipara Agennensibus propitia est. Habent ibidem cœnobium rev. Patres Franciscani Tertiæ ordinis et cultum Deiparæ promovent. (R. P. Poyraus, soc. Jesu, tom. I, cap. 12.)

DCCXIX. — Imago B. V. miraculosa Amicta Sole, Antuerpiæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Amanda mea Virgo et sine turpi macula.

1. Septuaginta altaria. — 2. Statua immobilis. — 3. Rabies hæretica.

Hæc Deiparæ statua justæ magnitudinis e ligno sculpta, sole amicta, habet lunam sub pedibus.

Hæc, inquam, in templo rev. Patrum Franciscanorum longo et decore fune pependit e laqueari, nullo miraculo insignis : usque dum Geusii, titulum ei miraculosæ primi contulerunt, quia miraculosam inviti fecere. Annus si quisquam alius Antuerpiæ luctuosissimus fuit 1566, quæ Geusiorum rabies hæretica totam cum domibus Antuerpiam credebatur eversura, et quod mireris, nullo militari jure, aut cæremonia, sed ritu bacchanium. His debacchationibus datum initium est in templo nescio quo : nam omnia hæc in tumultu direpta sunt. In ligna et lapides pugnatum est, et statuas sanctorum, in quas potestatem nullam habuissent, nisi datum fuisset desuper.

Quid memorem alia templa, quando in sola Deiparæ basilica septuaginta altaria, pretioso ornatu cultissima, plus quam barbaro modo devastarunt ? Ita per urbis ecclesias pene omnes itum est. In hoc rev. Patrum Franciscanorum templum ubi devotum est, perfuncti officio suo sunt industrie. Jamque in terra jacebat, quidquid sacrum, quidquid decorum habebat ab antiquo hoc S. Francisci templum, cum unus eorum statuam hanc Deiparæ in aere pendulam intuitus : « Hic, inquit, labor ultimus esto, qui primus esse debuerat. » Simul quidquid artis, quidquid ingenii habent architectorum peritissimi, in hanc unam statuam expugnandam adhibuere. Sed quæ Virginis est potentia, potentia funium nulla, nulla machinarum, loco moveri potuit ; nec alio tunc (quod quidem sciatur) miraculo his hostibus aut timenda, aut veneranda perstitit, quando hoc unicuique vel cæcis sufficere debuerat. Hinc est, quod dissecto Geusiorum turbine, Virginis hujus sanctæ statuæ majores dati sint honores, quos illa beneficiis compensavit. Propter quæ eam inter miraculosas ponit Wickmann., unde hæc sumpsi, lib. II, cap. 25.

DCCXX. — Imago B. V. miraculosa Garazonia, in Monte Leonis in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Macula remota est a Virgine pia munda.

1. Panis albus ex nigro. — 2. Corda tarda in pietatem. — 3. B. V. medica.

Nomen huic sanctæ statuæ datum a populo de Guérison, seu de Curationibus, propter miraculorum copiam ; mutatum ab imperitis est, ut hodie dicatur de Garazone, voce nil prorsus significante ; quod initio memorandum judicavi : jam originem dabo. Puella duodennis, pauperrimi patris filia, oves ad pascua more suo duxit. Cui Deipara apparens : « Vade, inquit, ad patrem, et meo nomine jube eum proficisci ad Montem Leonis, et monere cives ut templum mihi hoc in loco ædificent. Puella rerum suarum non oblita, facturam se imperata ea conditione recepit, si ipsa interim Deipara et oves, et panem nigrum in sacco custodiret. Quod ubi Virgo promisit, illico puella ad patrem cucurrit, et quæ iussa erat, nuntiavit. Nec minus puella pater sim-

plex et rectus recta ad oppidum Montis Leonis horæ unius itinere contendit, et consulibus Virginis imperata edixit; sed non persuasit: exotica nempe lingua loquitur, qui de rebus divinis cum mundano homine loquitur. Auctor etiam durius ab iis receptum memorat. Ille legatione sua perfunctus, domum redit ad filiam, et: « Refer, inquit, Deiparæ verbis meis fidem non habere consules, et mihi panem tuum affer. »

Ille ad gregem, et ad Virginem properat, numerisque ante omnia ovibus Virgini dicta patris refert. Sed Virgo: « Iterum, inquit, abi, et eadem dic patri, ut eadem iterum dicat consulibus et civibus. » Puella et Virginis et patris factura imperium, ad saccum suum respexit, et panem invenit longe a priore diversum, et candidissimum, qualem nec cives Montis Leonis haberent: quem post iterata custodiendarum ovium promissa patri affert illibatum, simulque jussa antiqua novis verbis refert. Pater jam novo panis argumento eloquentior, facile decurso unius horæ milliario, iterum civibus, iterum consulibus, et eadem, et alia decantat; et jam jam nutantia in pietatem corda, ostenso pane, confortat, signo indubio veræ apparitionis, et non contemnendæ. Parochus loci ad panis conspectum hæsit: præcipue cum viri non fictam simplicitatem probe nosset, civibus suasit honorem sibi a Deipara oblatum ne recusarent, impensas templi majoribus compensaturam beneficiis, et denique etiam persuasit. Itaque populus in supplicationem compositus, ad locum monstrante puella devenit, primamque loco venerationem fixa in terram cruce dedit, et paulo post templo initium. Jam durante adhuc fabrica, tanta Virgo, tamque miraculosa beneficia ægris contulit, ut nomen acceperit de *Curationibus*, lingua vernacula de *Guérison*, unde vox postea corrupta *Garazon* hodie *Garazonia*. Ita Petrus Geofroy, in *Historia B. V. de Garazonia*.

DCCXXI. — Imago B. V. miraculosa Lakensis, Lakæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Munda amica Mater elegans, pura virgo.

1. Templum a Christo dedicatum. — 2. Templum satorum ad finem mundi. — 3. Reliquiæ existimate.

Plures sexcentis annis abire, ex quo Belgium cessit in prædam et direptionem populis Occidentalibus. Unum ex omnibus præliis est, quod Belgio et Belgarum posteris utile fuit. Id ad rivum Senon contigit, et in eo cæsus est vir nobilis pro-sapiæ, et adhuc magis probitate illustris: quem cum amici in Lakensi pago non plus medio milliari ab urbe Bruxellensi Christiano ritu sepulturæ mandassent, duæ ejus sorores sepulcrum lacrymis perfuderunt: quin etiam fastidita domo gentilitii, domicilium hic quæsierunt, omnibus facultatibus huc advectis: ita sepulcro tantum non adhærentes, Deo precibus continuis fratris dilectissimi animam commendarunt: demum etiam sacellum in loco erexerunt, quo sepulcrum tegetetur, et Deiparæ dedicantur,

contentæ si hoc pio opere fratris animam in cælum extulissent, nec quidquam aliud a Deipara postulare ausæ.

Sed Virgo pro more suo plura dedit, quam petebantur. Bono etiam publico, non privato tantum, stare hoc sacellum oculis suis conspexere: siquidem quamprimum miraculosa beneficia beata Virgo precantibus est elargita, sensere opem cœlestem maxime energumeni et correpti igne sacro, quem S. Antonii vocant, infernalem. Tredecim viri hoc igne sacro correpti simul advenere supplices, simul omnes illico sunt liberati: si decimum tertium excipias, cui pars minimi digiti jam olim omnino consumpta non fuit restituta. Hic enimvero Deiparæ jam celebrem imaginem adhuc celebriorem fecit blasphemia qua questus est se non perinde, ut alios, restitutum esse sanitati pristinae. Audiit blasphemiam Virgo, et jure publico, hoc beneficio non contentum in integrum restituit: id est, esse fecit eum qui ante fuerat miserum. Mox enim ille priore morbo correptus, cum igne devorante habitare, sed non diu coactus in eorum præsentia esse qui blasphemiam audierant, statim in cineres redactus est. Miraculum priore majus est, quod, cum propter accurrentium multitudinem majus templum strueretur in locum sacelli, finita fabrica destruendi, tribus omnino vicibus, quod ædificatum fuerat, mane altero, dejectum in terra jacuerit, magno quidem, sed impiis nondum satis probato miraculo. Cur enim non possint pauci parte noctis unica dejicere, quod multi integro die et magnis curis ædificassent? His quoque impiis ut fieret satis, vigiles constituti sunt viri probi, et testes omni exceptione majores, qui mane altero fide publica referrent, quid quarta nox tulisset. Et ecce Deipara adfuit ipsa; vigiles territos timere vetuit: tum filo fundamenta templi designavit ipsa, filumque ipsum subeineritii coloris tradidit vigilibus, episcopo quamprimum facto mane tradendum: « Adhæc, id quoque inquit, curate, ut a nullo episcoporum templum novum ritu solemniter dedicetur; futurum enim est, ut Filius meus ipse summus Pontifex hoc officium faciat templo, quod in finem sæculi loco suo inconcassum stabit. » Denique omnibus, qui huc venturi essent, solatium auxiliumque ubi promisit, videri desiit. Hodiedum filum hoc monstrari ait auctor, festo præsertim Assumptionis, et Dominica in albis. Quin quod ipsum quoque filum miraculosum est; nam cum domina quedam e primariis una ad dolores partus leniendos particulam fili illius poposcisset, nec sacrarii custodes id negare ausi essent, partem aliquam præscindere constituerunt, at filum intra manus illorum ita convolutum est, ut nec initium nec finem ejus reperire possent. Satis hoc intelligentibus miraculi fuit, sed et puerpera feliciter prolem enixa est, postquam aliud filum simile ignara rerum accepit, et applicuit. Porro quo tempore hæc contigerint, quoque die aut anno, nemo est qui prodât; sexcentos omnino annos

templum stare indubitatum est. Constat enim, sanctum Quidonem Anderlacensem, qui anno 1012 obiit, in hoc templo Deiparam honorasse, ut ait Molanus, 12 Septembris. Historiam hanc Lakensem descripsit et typis edidit rev. D. Laurentius van Beneden dicti loci parochus.

DCCXXII. — Imago B. V. miraculosa de Miraculis, Neapoli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vitio palam munda generat Chara Jesum.*

1. Miracula in via. — 2. Processio longa. — 3. Romam portata et reportata.

Hujus sanctæ imaginis originem ab ipso sancti Lucæ penicillo deducunt. Neapolim vero allatam a regina Constantia, matre Conradi imperatoris aiunt. Hodie in conventu rev. Patrum Carmelitarum pie colitur. Ut ante, miraculis clara fuerit. Ingens tamen opinio accessit anno 1500 Jubilæo, quo Romam delata, per omnem viam ab infirmis passim preces et facta vota recepit, et desiderata sanitate compensavit. Eam ob causam toto tempore, quo in urbe fuit, etiam Romanis, beneficia miraculosa obtigerunt. Inde cum domum remigrarunt Neapolitani, majorem adhuc expectationem fecit: non fefellerunt expectatæ gratiæ, quas iterum ut ante largiter Deipara per omnem viam sparsit. Ab eo tempore, quia non defuere supplices beatæ Virginis, nec supplicibus defuit Virgo. Hæc ex Francisco Hierasco in Vita Henrici Silverii, general. Carmelit.

DCCXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Bono Successu, Bruxellis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Jesum o parit munda et maculæ ignara.*

1. Prædicta salvatio. — 2. Prædicta reprobatio. — 3. Ingrata patria.

Statua hæc antequam Bruxellas deveniret, sexcentis annis, si fidæ traditioni credimus, fuit in honore; Scotiam habuit pro patria. Atque ut de honore quadringentorum annorum nihil præter traditionem habeamus, a ducentis tamen annis Abredonensibus in honore fuisse, constat in templo cathedrali. Hanc in dies visitare solitus est sanctus Gavinus episcopus, nullo conscio tantæ pietatis, eo quod domus episcopalis ipsi cathedrali templo more veteri esset contigua, semel ei ad aures inter orandum vox allapsa est: « Euge, Gavine, postremus tu eris episcopus ex iis, qui salutem consequentur æternam. » Verum dixisse hanc vocem, probavit successorum vita cælo non apta: quos secuta hæresis, omni nos dubio liberat. Hæc sancta statua sæpius, divina ope, hæreticorum furori subducta est, non tamen erepta. Nam licet a Catholicis diu servata et conservata sit, tandem tamen in manus hæreticorum devenit; qui licet eam perditam vellent, nunquam tamen id effectum dedere. Semel eam, jamjam in partes laceraturi, seu misericordia, seu conscientia commoti, integram tradidere viro, qui

eam in angulo domus suæ velut abjectam neglexit.

Guillelmus Langius Abredonensis catholicus, Hispani regis procurator, in Scotia homini perfamiliaris seu prece, seu pretio, eam suam fecit. Porro salus domui, in qua jacuerat, licet hæreticæ facta est; nam et vir ille suscepta fide orthodoxa catholice vitam finivit, filiosque catholicos reliquit, utique Deiparæ favore, quæ gratiam hanc pro dato hospitio rependit. Sed ut ad sanctam statuum revertar, Langius eam in domo sua honesto loco expositam habuit, non ignaris hæreticis: qui quanquam sæpius eam quæsierint, videre tamen eam nunquam meruerunt, etiam cum eam præterirent. Atque hic sanctæ statuæ bonus successus fuit in Scotia. Langius sanctam statuam destinabat Isabellæ infanti Hispaniæ in Belgium, ubi terram inventura esset ipsa patria securiorem.

Itaque eam clanculo navi Hispaniæ imposuit, quam tute deluxerunt duæ naves regis Anglicani bellicæ Donkerkam usque, quæ parum contra prædones Hollandos profecissent, nisi a tam divino onere ipsa navis Hispana securitatem accepisset. Donkerka Bruxellas, nemine uno conscio, missa est, et a seren. Isabella in sacello regio deposita. Memorabilis illa pompa est, qua ex hoc regio sacello in templum rev. Patrum August. Erem. est deducta anno 1626, 3 Maii, qualem urbs Bruxellensis raro vidit.

Festum ipsum integris novem diebus in choro celebratum; sed nec forum defuit huic solemnitati: quando cuivis libuit signis lætitiæ et festivis ignibus gaudium secum testari. Festi partem maximam ipsa Deipara fecit, dum quamplurimis elargita est rerum desperatissimarum optatissimum successum miraculis parem; hinc de *Bono Successu*, quem tunc acquisivit titulum, hodieque retinet et tuetur. Ex Wikmann., lib. II, cap. 11.

DCCXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Ponte, Abredoniæ in Scotia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ignara luctus pomi Adami, en mater Eva.*

1. Ludibrium ludibrio punitum. — 2. Fons miraculosus. — 3. Timor hæreticorum.

Abredonia Scotiæ urbs, ut dixi, est. Hæc antequam ducentos annos habuit Gavinum sanctum episcopum, quem nostro sæculo pollinctores hæretici invenerunt omnino integrum et incorruptum, nec tangere ausi sunt, quotquot etiam e scelestioribus intuiti sunt. Hic Gavinus pontem struxit ad flumen Dyum, et ad pontis caput sacellum Deiparæ. Sacello fons propinquus est, etiam Deiparæ sacer. Catholicorum non interrupta pietas satis probavit Deiparam hic miraculose beneficam olim fuisse; quod, ut facilius fidem inveniret, nostro sæculo expertus est hæreticus, magno fidei nostræ bono, sed malo suæ, quin et suo. Is cum templo et Virgini nocere non posset, ad fontem consedit, et alvum exoneravit, pauca sed gravia fatus in Virginis lu-

dibrium, non tamen inultus. Fames canina hominem torsit ita, ut vix uni prandio satis esset, quod alias suffecerat duobus, vel etiam pluribus; ventre tamen semper obstructo, ac sensim intumescente: dum tandem horrenda morte animam evomeret, fassus est, se ultionis divinæ exemplum esse, monuitque astantes frequenter, Matrem Dei ne contemnerent. Quia tamen fidem veram amplexus non est, sine spe salutis e vita migravit.

Discite justitiam, miseri, et non temnere divos.

Hæc ex Wickmann., lib. II, cap. 11.

DCCXXV. — Imago B. V. miraculosa in Sabulo, Bruxellis in Germania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Eva digna Mater it omnis macule pura.*

1. Navis velox. — 2. Vultus amœnus. — 3. Statua contrita.

Fuit Antuerpiæ anno 1548 Beatrix de paupertina tribu mulier, Deiparæ addictissima. Hæc a Virgine per somnium pluries monita est, ut ab ædituis templi B. Virginis statuam ligneam, in angulo neglectam, et tamen non derelictam postularet. « Hanc, inquit, ubi habueris, coloribus et auro bracteato orna. » Mulier statuam postulat, et facile obtinet; postea ornatam, ut præceptum erat, templo iterum restituit; observatum est amenitatem quampiam faciei inesse, quam pictor dare non poterat. Sed iterum B. Virgo apparens Beatrici, imperat, ut insequente vespere, antequam portas clauderent æditui, statuam auferat, etiam invito custode. Paret femina, et custodem invenit reluctantem, sed custos repente immotus et attonitus astat, ita ut Beatrix statuam, nullo obstante, facile abstulerit, et navigio, ut jussa erat, Bruxellas deferret, flumine quidem adverso, sed non adversante. Etenim navis ista alias longe prætergressa est, etiam illas, quæ pluribus horis ante solverant e littore. Postridie inventus est custos templi adhuc immotus. Is fide bona asseruit, se vi divina per omnem omnino noctem ita velut ligatum hæsisse, quod mulieri fortius restitisset. Beatrix interea venit Bruxellas, sanctam statuam primoribus urbis longa denarratione velut munus Deiparæ consignat.

Primores, accepto tanto munere, quod nomen donantis fecit gratiosius, reverenter accepto, supplicatione solenni sanctum thesaurum in templum deportarunt, quod *de Sabulo* nomen habet, utique postquam per nuntios rescitum est, quid custodi Antuerpiæ contigerit. Simul ac sancta statua in sua sede resedit, miraculis illico clarere cœpit in annum usque 1518, quo ab Iconoclastis una cum pluribus aliis rapta et contrita est. Sed alia post turbinem Geusiorum quamprimum substituta eodem honores accepit: quæ ex mandato Isabellæ gubernatricis annua supplicatione quam honorificentissime per compita vicina circumportatur: in qua illud notatu dignum. Duodecim virgines pauperes vestitu albo, cercos ardentes, et ipsos albos, gestant, et

processionem cohonestant. Quod obsequium ubi Deiparæ duobus annis præstitere, dotem amplam ali-quod centenorum florenorum accipiunt, sive maritum velint, sive matrimonio monasterium præferant, ita restituente novum cultum Isabella Eugenia Belgii gubernatrice; et, ut res perpetua sit, justis modis fundante. Ex Wickmann. lib. II, cap. 9

DCCXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Lacrymis, Trivii in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura et certo immunis a lue Adam Agna.*

1. Lacrymæ e muro. — 2. Trivium felix. — Titulus tristis.

Trivium Spoletani agri oppidum est, jam non amplius triviale, ex quo anno 1497 singulari miraculo Deipara oppidanis sibi caros acceptosque esse monstravit. Sacellum Deiparæ in Trivio stetit, a quo nomen habet ipsum oppidum; in hoc imago est beatæ Virginis in pariete depicta, quæ magna et jam imminet Italia pericula copiosis lacrymis deflere visa est. Rem, ut solet, ad plures fama quamprimum tulit: et quia quam plurimos spectatores habuit, testandæ rei idoneos, etiam impios, qui falsam esse famam optabant, terruit. Eam ob causam quisque sibi propitiâ facturâ Virginem accurrit, et Deipara accurrentes et prodigium venerantes non sine beneficio dimisit, ne deficerent in via. Hinc brevi ex allatis muneribus templum magnum et venustum stetit. Titulum placuit loci domino dare *de Lacrymis*, quia lacrymæ novo cultui dedere principium. Atque ut essent, qui templo posthac servirent canonicis Regularibus S. Augustini datum est, ut refert Gabriel Pennotus in Hist. sui ordinis, lib. III, cap. 34.

DCCXXVII. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Bruxellis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna mea munda a vitio semper claruit.*

1. Congregatio S. Jacobi. — 2. Finis Missæ finis morbi. — 3. S. Jacobi cultus in Helvetia.

Est Bruxellis S. Jacobi sacellum, confraternitate ejusdem apostoli perecelebre, in quam nemo recipitur, nisi qui Compostellæ apud Hispanos reliquias dicti apostoli veneratus est, quamquam hæc in mundo sola non est; nam apud Friburgum in Helvetia pagus, *Davers* dictus, similem habet: in quam etiam nemo, nisi ejusdem pagi incolæ colonus recipitur, et ex his illi soli, qui Compostellam peregrinatione visitarunt: fueruntque cum ego pagum viderem, plures triginta in hac confraternitate, qui numerus lectori magnus esse debet, si pagum Helvetiæ cum urbe Belgica conferat, et quidem Regia Bruxellensi. In hac Bruxellensi confraternitate præfectus electus est anno 1625, Jacobus Mees. Huic sacelli cura incumbat.

Is itaque officio suo factururus satis, sacellum utrumque squalidum, si non neglectum, purgare

agressus, imaginem inter quisquilias et retrimenta invenit, eamque honesto loco collocatam ardente candela honoravit. Evenit, ut ejus famulus in morbum delaberetur, quem medici nec de nomine quidem nossent. Is ad hoc divi Jacobi hospitale, heri jussu, deportatus brevi convaleuit. Etenim coram hac sancta icone Missam celebrari jussit Jacobus ejus dominus, post quam statim famulus sanitati restitutus est, neve aliunde tam præsens auxilium venisse diceretur, quam unde petatum erat, morbus jamjam jussu Deiparæ, abiturus, exspectavit sacrificii finem; sicque finita Missa hominem deseruit omnis mali vis, ut nec vestigium sui relinqueret: ita etiam lentæ impiorum fidei consuluit Deipara.

Miraculi evidentia miseros magno numero accivit, qui et ipsi feliciores discessere, quam advenerant. Miraculosa est sancta hæc imago, tum quod quamplurima miracula post consuetum examen approbationem episcopi acceperint, tum quod ab aliquibus ipse concursus inter miracula numeretur, qui a tot annis nondum desiit. Tota Bruxellensi in urbe nullus locus celebrior, inquit auctor Wickmann. lib. II, cap. 10, ex quo hæc excerpti.

DCCXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Plebsactensis, Plebsacti in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Claruit Eva summa Regina pia et munda.*

1. Rixa mala in causa bona. — 2. Infans eloquens. — 3. Fratrum concordia.

Bellum afferro (nisi rixam mavelis appellare), quale fortassis lector nunquam legit. Fratres duo, qui tota hæreditate unanimi consensu inter se dispartita, cum Deiparæ imaginem dividere non possent, ita inter se divisi sunt, ut ad arma respicerent, et gladium, quo quisque rivalem suum destitabat ad funus, ut ipse unus imagine potiretur. Nec moror, etsi lector historiæ Lauretanæ peritus, mihi rixam objiciat duorum fratrum Recanatensium, et parem huic faciat, ne prima hæc sit, nam lectori in memoriam revoco, illam duorum fratrum Recanatensium rixam non pro domo Nazaretana, quam in eorum fundo deposuerunt angeli, sed pro pecunia a peregrinis oblata turpiter exortam fuisse: quam hi duo nobiles latrones silvestribus pejores inter se dividere nulla pace poterant, quia nullius erat.

At vero rixa, quam hic afferro, non parum de pietate habuit: quia cum post chari patris elatum funus omnem hæreditatem nullo fraterni amoris damno divisissent, hæc Deiparæ tabula rixæ occasionem dedit: quia utriusque esse non poterat. Vide, lector, rixam malam in causa bona: sed quia bis hæc aliter componi non poterat, gladio decidendam judicarunt. Jamque ferro micante dimicabatur, et ab utroque sanguis cum anima fratris expectabatur: cum vitam utrique servavit infans ab ubere matris pendens, quæ felici casu tam infortu-

nato casui adfuit; hujus linguam Deipara fecit esse disertam, expressis siquidem et claris verbis: « Inhibete, inquit, arma, imago utriusque erit; eam in proximum templum portate, ut publico bene sit. »

Ad tantum miraculum steterunt comæ fratribus, sententiam judicis licet infantis agnovere justam, et ex Virginis voluntate depromptam. Quamprimum itaque sanctam iconem proximo templo inferunt: quod e piorum donariis post accepta beneficia ita divitiis crevit, ut et cœnobium rev. Patribus Franciscanis pone ædificatum sit, qui Deiparæ favorem, et populi fervorem porro propagarent. Vide, ut pia Mater pias mentes nunquam deserat. (Felix Astolfi, lib. x.)

DCCXXIX. — Imago B. V. miraculosa Heverloana, Heverloæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Evan canto puram iræ lugentis Adami.*

1. Felix linea circumvallationis. — 2. Febrium cura. — 3. Quercus pro templo.

Felix linea circumvallationis, qua urbs Lovaniensis cingitur velut obsessa templis, in quibus miraculosæ B. Virginis imagines coluntur, et velut nihil agendo, id est, ambulando non supervacaneo honore afficiuntur. In quercu et sub dio Deiparæ imago longissimis annis stetit. Quis eam in quercum aptaverit, igneratur, sed nec is quoque scitur, qui primus beneficium acceperit. Ab anno 1606, ita celebrari concursu hominum quercus cœpit, ut cum templis certaret. Liber miraculorum approbatus in omnium manibus versatur, in quo id maxime observatur, quod febricitantes præ cæteris hic opem inveniunt.

Tandem post prægium, quod populus attulerat, precibus ab episcopo obtenta est facultas struendi templum, in quo et a civibus imago magis coli, et a Deipara plures distribui gratiæ possint; dudum enim est, quod hominibus notum sit Deiparam hac in pignia vinci nec velle, nec posse. (Wickman. lib. II, cap. 6.)

DCCXXX. — Imago B. V. miraculosa Hierosolymitana, Sardenaidæ in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Canite, angeli, Vineam tam puram a sorde.*

1. Nautæ avari. — 2. Latronibus pejores. — 3. Leo cicuratus.

Rem admiratione dignam scribit Mathæus Paris. in sua *Historia Anglicana*, refertque ad annum 870, acceptam ex Arnolde abbate a Damasco. Matrona Damascena urbis tumultum exosa, solitudinem quæsit, sed operosam. Sardenaidam paucis milliaribus Damasco dissitam se contulit, atque ædificato hospitali pro peregrinis Hierosolymam tendentibus, ea fecit quæ divus Paulus a viduis poposcit, ea charitate quam adhuc longe disiti peregrini in solatium fatigationis sibi memorabant. Sed nec eorum

expectationem fecellit sollicita hæc Martha, siquidem peregrini ultra omnem spem suam peramice excepti habitique laute, vires resumebant itineri quod restabat necessarias. Inter hos monachus quispiam fuit Constantinopolitanus, quem hospita rogavit, dignaretur imaginem quampiam Deiparæ Hierosolymis afferre, quam in altari oratorii sui decore veneraretur. Recepit monachus facturum se, quod petebatur, talemque imaginem allaturum, quæ in deliciis futura esset. Sed ut peregrinorum socordia nonnunquam est, nulla apud eum amplius promissæ imaginis recordatio fuit: quantumvis omnes urbis officinas non semel præteriret, usquedum redux ex urbe, jam magnis passibus milliaria numerans, cælesti voce correptus est: « Ubinam promissa, et non empta imago, sine qua gratus hospes Sardenaidæ non esset et futurus? » Insolita hæc admonitio hominem compulsi relegere qualecunque, quod jam peregerat iter. Mercatus itaque brevem tabulam, quam sarcina caperet, iterum in viam se dedit.

Locus est inter Hierosolymam et Sardenaidam, quem incolæ Gith appellabant, ferocissimi leonis caverna tunc infamis. Ferox bestia ignaros ambagum peregrinos, et via regia transeuntes, in futuræ famis solatium discerptos, ad speluncam traxit viæ vicinam. Sed conspecto monacho alios mores induit, et omni ferocia deposita ad pedes se abiecit, et quibus potuit blandimentis virum honoravit. Ita nempe Deiparæ imago vel sinu gestata nobis bestias cicurat, eisque nos facit gratiosos: utinam etiam hominibus! Lætus tanto Virginis favore monachus dimisso animali paucis miliaribus confectis, in bestias incidit leone atrociores, homines, inquam, qui spoliatum occidere parabant.

Sed angelica voce terri, steterunt aliquandiu immoti mutique; denique saluum ac sanum abire monachum siverant. Jamque monacho charior imago facta Constantinopolitanæ urbi destinabatur; ubi majorem cultum esset habitura, quam Sardenaidæ. Inter hæc in urbe Achon conscensa nave (nam Sardenaidam, ne in conspectum matronæ veniret, jam præterierat), tumentibus velis Constantinopolim vehi cœperat, sed navis verso repente vento, in ea pericula devenit, ut quisque sua undis daret in vitæ mercedem: idque etiam ipse monachus facturus erat cum sarcina sua, ni ab angelo inhibitus esset, qui eum insuper jussit tabulam sarcina eximere, et porrectis in altum brachiis ostendere ventis et mari. Vix factum hoc a monacho, sustinere non poterant venti conspectum tabulæ: sed mox quieti mare sic composuerunt, ut de miraculo nemo vectorum dubitaverit. Jamque navarchus ultra perrecturus, a monacho coactus est relegere viam ad portum Achonæum, unde exierat, aliis et majoribus periculis, ni faceret, prænuntiatis. Imaginem Sardenaidæ deberi, non Constantinopoli, si salvam navim vellet ocus vela verteret, et redire mira-

culose monitus e cælo non expectaret secunda imperia.

Expugnavit nautam monachus, fecitque ire, quo ipse vellet, Achonam. Unde monachus pedes Sardenaidam venit, divertitque inter multos ad matronam, quæ quia illum non cognovit (neque enim matronæ modestia permisit inherere vultibus viro- rum), nec ipse monachus cognoscendum se ulterius præbuit, ne imago ab eo exigeretur promissa. Ita satis, ut credebat, officio suo functus, iterum imaginem Constantinopolitanæ urbi novis desideriis destinavit. Mane itaque altero actis in turba matronæ gratiis, ad iter se accinxit, iterum mare tentaturus et ventos. Oratorium tamen prius, cui imago debebatur, ingressus, peracta brevi prece, exiturus, ostium invenire non potuit, quantumvis undique angustii loci muros omnes apertis oculis palparet.

Non ita cæcus monachus fuit, quin videret Virginem hic coli se velle; quapropter extractam e sarcina tabulam altari imponit, et confestim per conspectum ostium non impeditus discedit. Sed ut miraculorum probatores sunt sagaces: « Non est, inquit, quod opinor; caligo fuit oculorum, non excusso bene somno errantium. » Itaque imaginem de altari iterum acceptam reponit in sarcinam; sed iterum viam per apertum licet ostium invenire non potest. Tandem exempta rursus imagine cum ei via pateret, sibi omnino redditus eam iterum altari superimposuit, et omnem rerum successum inter lacrymas matronæ denarravit. Sed nec ipse amplius Constantinopolim patriam suam videre ambivit; sed sede sibi fixa, Sardenaidæ consedit, vitam omnem pie sancteque in hac sancta imagine colenda traducturus. Et vero etiam traduxit finivitque sancte, et cultum Deiparæ sic auxit, ut inter miraculosas numeraretur. (Matth. Paris. anno 870.)

DCCXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Gratia, Bruxellis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virginem Sion amate ac laudate puram.*

1. Bruxellæ sedes B. V. — 2. Renovatio odiosa. — 3. Solatium.

Non minus Deiparæ, quam principum sedes est urbs Bruxellensis, ut quæ dudum ante principes jus domicilii suo et civium gaudio Bruxellis nacta est. Imago, quæ colitur in basilica S. Gudulæ, facie fusca est, nec absimilis iis quæ a sancto Luca pictæ sunt. Antiquitate sua insignis in honore est; quæ non defuisset scriptoribus, si ei non defuissent scriptores, hodieque colores novos respuit et inter miraculosas ab antiquo habita est. Supplices hic etsi non semper quæ petunt obtineant, sine solatio tamen, ut auctor inquit, non abeunt. Concursu quotidiano a civibus honoratur, lampadibus quatuor argenteis, aliisque pretiosis donariis ornata. Ex Wickman. lib. II, cap. 8.

DCCXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Populo, Genestæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Dicite vos, almi: En Agnam a reatu puram!*

1. Hæredes avari. — 2. Spes alta. — 3. B. V. supplet desideria nostra.

Genesta Liguriæ oppidum est, in quo olim rev. Patres Augustini Eremitæ monasterium habuere. Sed anno 1487, ita et oppidum et monasterium nescio quæ bellorum vis destruxit, ut nemo nec esse nec futurus speraretur, qui monasterium cum templo erigeret. Hos spiritus habuit Petrucia Genestanensis femina. Optavit primum Virgini olim miraculosæ templum restitutum, et redintegratum; et cum hoc propter labefactos undique muros impossibile esset, etiam novum, et a fundamentis ædificatum; sed non optavit modo Petrucia, sed etiam desideravit, eam ob causam quia nullo hærede necessario gravata erat, omnes suas opes in hanc fabricam destinavit; risum movit hæredibus femina viva, utique etiam risuris si moreretur: « Quid agis? inquirunt. Esi paupertate non premaris, opulenta tamen non es; regum est templa ædificare, et fundare monasteria; reginæ opus aggressa es. » Quibus Petrucia: « Si regium, inquit, opus aggressa sum, quod finire non possum, finiet regina alicui, et si cæteræ omnes desint, finiet Regina cœli; porrigant se meæ quousque poterunt opes, etiam in paucos passus suffecturæ. Fabricam hanc vetula ego, ni fallor, finitam completamque visura sum, forte et vos; nisi opes meas Virgini invideatis. »

Conduxit operas, operi admovit, jamque eruderatis ruderibus, murisque, quos cadere oportuit, destructis, soli stabant, qui novo templo servire poterant, sed etiam opes Petruciae pene ad fundum exhaustæ erant, marsupio certante cum templo, an hoc plus cresceret, quin illud plus minueretur; nec multum aberat, quin ab operariis incepta fabrica omnino desereretur, pluribus sæculis expectatura alterum Mæcenatem: cum in tempore Deipara imaginem suam in muro miraculosam fecit: unde populi Genestanensis accursus et pietas, quem Deipara obtentis, quæ quisque petebat, beneficiis domum remisit.

Genestanenses rem sparsere per omnem Italiam, quam Virginis beneficia pene omnem huc traxere, tam liberalem, ut illo adhuc anno templum cum cœnobio staret. Ita qui sperat in Deipara, non confundetur. Hæc Josephus Pamphilus, episcopus Signinus, in Chronico ordinis Eremitarum S. Augustini.

DCCXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Wilsellana, Wilsellæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Cano justam integre puram a lue Adami.*

1. Supplicatio populosa. — 2. Annua pietas. — 3. Origo pietatis ignota.

Wilsellensis Deipara famam, quam a miraculis accepit etiamnum retinet, et est civitati Lovaniensi, in cujus pene pomœrio sita est etiamnum in pretio. Grandia olim hic patrasse miracula Deiparam, argumento est insignis et populosa supplicatio, quæ feria secunda post Pentecosten annis singulis instituitur, civium multitudine eodem concurrente. Et licet originem nesciamus, scimus tamen a miraculis originem trahere hanc, de qua dixi, supplicationem, si constanti et indubie traditioni fidem habemus. Cæterum non sic hanc sanctam statuum miraculosam pronuntio, ac si olim tantum, et non his quoque temporibus nostris miraculosa contulisset supplicibus beneficia. Nam ei nunc identidem, et passim hæc fieri asserit adducto teste Wickmann, lib. II, cap. 6.

DCCXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Galliera, Bononiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *En Agnita pura ictu mali; adoremus eam.*

1. Opera B. V. perfecta. — 2. Ingenium. — 3. Eleemosyna.

Vicum habet docta Bononia, cui a Galera nomen est, vulgo de Galliera. In hoc vico circa annum 1478 domuncula fuit de vilioribus una, in cujus porticu imago Deiparæ picta in muro. Urbem habebat pestis, et hæc domuncula pauperem peste infectum, et jamjam cum morte luctantem. Is visa imagine ultimas colligens vires, ad eam perrepsit, et vitam petiit longiorem. Nec mora fuit in Virgine; vitam ei dedit confestim longiorem, insuper et perfectam sanitatem adjunxit, ne quidquam miraculo deesset; sed ne ipse quoque Virgini deesset, paucis horis urbem fama miraculi implevit. Unde quam plurimi ad vota Virgini facienda animati, et votorum rei ad locum se contulere, salvi et sani gratias acturi.

Quibus miraculosa obtigere beneficia, templum ære collato struxere, et quia perennis pecuniarum fons futurus videbatur, inventus est, ejus ingenium præ cæteris æstimo, ejus pietate nobilium cœtus coaluit, cui curæ est, ut affluentes pecuniæ fideliter in pauperes verecundos et occultos distribuantur. (Pompeius Vizani in Hist. Bonon. lib. 8.)

DCCXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Conceptione, Duaci in Germania Inferiori.

PRØGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Pura mali et summa Regina, cui Nata? Deo.*

1. Immac. B. V. Conceptio. — 2. Miraculum. — 3. Incendium.

Rev. Patres Franciscani in suo templo, quod Duaci habent, non levi argumento Immaculatam Deiparæ Conceptionem asserunt. Anno 1553, conceptio igne templum cum cœnobio ardebat, quo incendio cum omnia omnino altaria periissent, id

unicum solumque altare integrum illibatumque post extinctum incendium substitit, quod Immaculatæ Conceptioni Deiparæ majores statuerunt. Hoc quia nemo ad cæteros casus contingentes, referre vel voluit vel ausus est; ita nemo fuit, qui miraculum hoc non in Conceptionis Immaculatæ argumentum susceperet. Est illa Deiparæ imago etiamnum in honore, iis præsertim, qui Immaculatam Conceptionem defendunt. (Gonon. Anno 1553.)

DCCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Quereu, Viterbis in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Agna pia ter munda mulo, cui Mater Jesu.

1. Quereus in templo. — 2. Custos vineæ. — 3. B. V. parum petit.

Baptista Clavarius Viterbiensis vineam habuit in pago Grazamico, milliari ab urbe secundo: quam quia a cœli injuriis defensam voluit, posuit custodiam in vinea B. Virginem, cujus imaginem in tegula depictam vastissimæ quereui appendit. Annis quadraginta in loco stetit pretiosa argilla, et beata Virgo officium fecit: et vero etiam præstitæ operæ pretium jure postulavit. Nam piis quibusdam feminis se visendam præbens, jussit in loco strui altare nulla templa mentione facta, ne timeret cunctantes: quod si fieret, experturos Viterbienses Matrem beneficam. Exstructum est subito altare, conscio et consentiente episcopo, aperta per vineam populo via: et statim post primum Missæ sacrificium quam plurimi domum rediere, grandia civibus miracula nuntiantes, quæ ipsi facta audissent, vidissent, imo experti essent. Viterbienses, ne beneficiorum fontem ingratitudine sisterent, tectum imagini decreverunt. Hinc e collatis pecuniis brevi tempore sacellum stetit; paulo post etiam templum quod cum ipso sacello etiam quercum tegeret. Denique etiam cœnobium pro rev. Patribus Dominicæ adjunctum, qui cultum Deiparæ hodieque promovent. (Ciacconus in Paulo II.)

DCCXXXVII. — Imago V. B. miraculosa Winxellensis, Winxellæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Age ea munda ter alma, cui nupsit? amor.

1. Accusatoris pœna gravis. — 2. Grave supplicium. — 3. Innocentia detecta.

Mille non amplius passibus Lovanio distat pagus Winxellensis, ubi celebre a trecentis annis sacellum est, et miraculis clarum. Energumenis hic fuisse certam liberationem arguit, quod juvenis anno 1290, a dæmonibus obsessus nequidquam alibi exorcismis tentatus, ad hanc Deiparam fuerit destinatus. Is ubi Virginem quamdam, Mariæ nomine, quod in baptismo acceperat, gloriosam, ad crimen invitare nequiret, criminis ream fecit apud judicem, ob scyphum argenteum furto ablatum: quæ quamprimum defossa in terram, et conto trans-

fixa est. Juvenis quoque a Deo judice traditus dæmonibus est, qui, ut dixi, cum nusquam inveniret, qui tam inopportunos hospites pelleret, huc remissus est tanquam ad locum, quem præ cæteris dæmones horrent, hic omnem historiam energumenus prodidit et beatæ Virginis intercessione liberatus est. Cæterum Mariæ Dolorosæ (hoc nomen innocentissimæ Virgini datum) historiam prosecutus est rev. P. Heribertus Rosweidus die 18 Junii, ut ait Wikman lib. II, cap. 5.

DCCXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Bioklingensis., Hippenhemii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. In Dei Matre casta pura Ati maculam nego.

1. Incuria majorum. — 2. Eleemosyna grandis. — 3. Concursus.

Non procul Hippenhemio Franconicæ oppido, desertum est, quod Bioklingam vocant. In ea silva imago Deiparæ inventa est in arbore, nemine uno invento, qui sciret quis vel quando eam ibi posuerit; sed quæ scriptoribus fuit incuria, nemo est, qui referre queat, et posteris tradere tanti concursus causam, sive primum Deiparæ miraculosum beneficium. Grande id fuisse grandis pecunia arguit a voti reis congesta, quæ in templum suffecit, et monasterium, quod demum canonicis Reg. S. August. datum est. Nec aliud Trithemius in Chronico Sponheimensi, ex quo hæc desumpta sunt.

DCCXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de B. Vincentio, Bononiæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Rugiat eia Leo, en Divam puram sacram.

1. Calumniatoris conversio. — 2. Innocentiæ exposita. — 3. B. V. ignaros defendit

Rarum est, quod in Vita beati Vincentii Ferrerii scribit Fluminus. Vincentius vir per omnem fere Europam ob sanctissimas conciones notissimus, ita vivere non potuit, ut omnibus placeret, et quantum neminem vel oculi nictu læderet, inimicos tamen habuit et graves; inter hos unus accusationem parabat, quam sequi debebant pœnæ, gravibus graviore, et perpetua infamia homini religioso ipsa morte durior. Cumque nihil in vita et moribus reperiret, quod vel umbram justæ accusationis dare posset, finxit, et ut solent hi figuli, non sine fundamento, quod ut semper verum erat, ita quod huic veritati superædificaverat, semper falsum fuit et purum putumque mendacium, sic pluribus et gravibus nævis chartam implevit, daturus priori conventus. Noluit Deipara fidelissimum servum suum, in quo non esset locus crimini, tantæ criminationi patere. Rem omnem sic exsecuta est. Vincentio coram altari pro more suo orante, sic criminis iter dispensavit, ut eodem tempore templum intraret, cum ecce eum, quem accusaturus venerat, intuetur longe alia, quam sibi persuaserat,

forma: nam licet innocentem criminum sciret, sanctum tamen esse et superis tam acceptum ignoravit. Vidit, inquam, Vincentium genibus nixum, sed eam in altitudinem evectum, ut par esset pietæ imagini, quam in altari tunc venerabatur: quin etiam audivit picturam cum ipso familiariter loquentem. Impius accusator, tanto prodigio ictus, sapuit, et telam, quam nondum exorsus erat, quamprimum apud Deiparæ hanc miraculosam imaginem, tum etiam apud ipsum conventus priorem inter lacrymas etiam, ut dixi, nondum per textam retexit, fassusque ingenue est, quas quibusque figmentis armatas calumnias machinatus esset: et veniam humillime petita, se quoque, uti potuit, apud Deiparam purgavit. Ita vel ignorantibus nobis Deipara facit bene. Privato multorum cultu fuisse honoratam hanc sanctam imaginem, nemo dubitare potest; an publico honori (quanquam in templo erat) hac de causa sit aptata, auctor non scribit, nec ego habeo, quod adjungam: mihi sufficit publici cultus sufficientem causam adduxisse. Fluminis in Vita sancti Vincentii Ferrerii.

DCCXL. — Imago B. V. miraculosa de Stabulo Alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Justa et vera dico, en agnam ma'i puram.

1. Femina fortis, — 2. Templum e stabulo. —
5. Furor præceps.

Fortitudo in sexu debiliore duplex miraculum est, et quidem magnum, quando Zopyri audax factum imitatore non habuit in sexu fortiore. Euphemia nobilis virgo, comitis filia, præter nasum (quod Zopyrus fecit) etiam labia sibi præcidit, sed in loco, in quo tantum rebus e cælo acceperat, sacello Deiparæ: neque enim arx aliud templum habuit. Cum enim pater filiam ad nuptias cogere vellet nolentem, ad hanc Deiparæ imaginem elapsa confugit: ubi postquam breviter Deiparæ quæta est virginitatis plus quam certum periculum, periculi securam se fecit, quando induta virtute ex alto (quis credat?) arrepto cultro nasum primo sibi præcidit, deinde etiamsi sentiret se sentire, etiam labium utrumque. Quis prohibeat, quominus fortem virili pectore laudemus omnes feminam, quæ virginitatem servavit in forma turpi cum non posset in pulchra? Merebatur apud patrem hoc factum honores, tantum non divinos, fortissimum filia facinus: sed nec invenit humanos apud non æquum virtutis æstimatorem, quinimo penas virtutis dedit filia quas ipsa sustinuit tam æquo animo quam iniquo eas pater intulit, tam constante patientia quam pater contumaci tyrannide. Rustico in ancillam locata est integro septennio. Quanta tulerit, quoties sudaverit et alserit nec ipsa, credo, posset ex ordine numerare: nihil hic unquam nobili puella dignum vidit, nihil audivit, quod aures delicatas non offenderet. Omnia cruda, quia rustica: ut dubium esse non possit, mortem quandoque in votis fuisse: quando

pater, ut reor, de crassioribus unum elegit ut male esset filia.

Ita septem tempora super Euphemia sunt mutata, poenitentia regno digna, si culpa adfuisset quæcunque: quid promeritam credes innocentem? Integro tamen septennio non vidit virtutis suæ præmium: dum nocte Christo nascenti festa solatium ærumnarum suarum quæsit in stabulo. Illic templum invenit et Deiparam, quæ conspicuam se illi stitit, et mœrentem solata est, et ad ulteriora fortibus verbis animavit. Priusquam tamen abiret, labium ei utrumque cum naso, decoremque priorem restituit, gratia cœlesti auctum, nullo virtutis periculo: nam pater, conspecto miraculo, ex tyranno factus iterum pater, ex impio pius, quamprimum e domo rustici, ad filia vota fecit cœnobium, et stabulo templum, et quod rei caput est, Euphemia imaginem Deiparæ ex arcis sacello in hoc novum templum intulit, vitamque sancte inter moniales vixit, finivitque, digna, cui etiam majores honores fierent, siquidem in alias terras hæc virtus incidisset. (*Spec. exemp. dist. 9, num. 22. Balingen, 24 Decembris.*)

DCCXLI. — Imago B. V. miraculosa de Miraculis, Avenione in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Age, emicat aurora penitus munda mali.

1. Unus assumetur, alter relinquetur. — 2. Pulsus Ave Maria. — 3. Sodomita a flammis liberatus.

Hæc Deiparæ sacra ædes eo loco ædificata est, unde pauci redire solebant, loco, inquam, justitiæ: unus tamen domum sanus et salvus rediit, non iudicis, sed Deiparæ clementia. Joannes XXII, Pontifex summus, summe miraculum æstimavit, et in legitimæ approbationis signum perpetuum hanc sacram Virgini ædem statuit, in qua Deiparæ nova statua gratias prosequeretur tam prospere inceptas.

Fuere duo de crimine pessimo accusati, et justa iudicis sententia ad vivicomburium damnati, docturi morte sua spectatores, quæ poenæ in inferno expectarent ejusmodi sceleratos. Jamque uterque sedebat in ferali scamno, infami trunco catenis ligatus, jamque pyra ignem conceptum spargebat, cum uterque inter flammæ tormenta omnem late campum implevit miserandis, et nil apud homines profuturis rugitibus. Diverso tamen utriusque exitu, nam eorum ætate provecior, prior mortem oppetiit; alter longe diutius inter flammæ vixit, quin et non sine miraculo vixit, integer, sanus et salvus, testato omnibus miraculo: quando ipsi eadem flamma, quæ socium in cineres redegerat, pepercit, non innocentia beneficio (nam se reum, et hac poena dignum ipse iudicavit), sed Deiparæ gratia, quam tanta fiducia identidem inclamavit, ut tanti clamoris preces ab ea præteriri non possent. Salvus ille et integer inter ignes stetit, quartus e Babylonia puer, quanquam in diversa causa.

Sufficienter probato miraculo, rognus disjici jussus

reddidit juvenem integrum, sanum et salvum. Joannes XXII, summus Pontifex, locum ex infami sacrum fecit, et Deiparæ templum ædificavit, quod *de Miraculis* nomen habere voluit. Et vero etiam Deiparæ, ut nomen loco melius conveniret, beneficia in supplices non illiberaliter sparsit. Ita Richardus Cluniacensis, in Joanne XXII, ubi addit, decem dierum indulgentias concessisse omnibus, qui ad Salutationis angelicæ pulsus ter Salutationem angelicam pronuntiasset. Beatus juvenis, et damno suo sapientior, si Veneris flammam, quam carnificis ignis sopivit, non iterum accendit.

DCCXLII. — Imago B. V. miraculosa Finis Terræ, Bruxellis in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. En amanda Virgo mea cælum puritatis.

1. Terminus plateæ. — 2. Finis terræ. — 3. Concursum.

Perantiquum sacellum Deiparæ stetit ea urbis parte, qua series domorum finem habebat, et si usque ad mœnia ingens pateret campus, qui hodie plateis et domibus repletus est. Nomen, ait auctor, quod in superliminari litteris trabalibus legitur, inde habet, quod in fine urbis esset, et velut terminus Bruxellæ habitata, ultra quem nulla amplius domus videretur; sed pace bona auctoris crediderim titulum ex Hispania venisse, et forte etiam cum titulo sacelli formam: ubi etiam Deiparæ sacellum imo templum est hoc titulo insignitum: de quo plura ubi de illo templo sermonem instituo. Quod si ita est, uti bonis conjecturis adactus esse videor, mirum non est, olim fuisse miraculosum: atque etiamnum esse, certum est ex decore templi, et affluxu continuo hominum, quanquam, nullum in specie miraculum asserat Wickmannus, lib. II, cap. 12

DCCXLIII. — Imago B. V. miraculosa de Urticeto, Heilbrunæ in Germania superiori Francon.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Mons veri Dei Agna pura et Immaculata.

1. Femina mirum silentium. — 2. Statua loquens. — Vomitus mirabilis.

Nomen habet hæc Deiparæ imago *ab Urticeto*: quia juxta viam transeuntibus in solatium, ita paulatim urticis tecta fuit, ut nemini amplius conspicua ullos amplius honores acciperet. Forte maritus quispiam Albertus cum uxore Kunegunda, scum a peregrinatione persoluta domum redirent, præterit; hæc illum adhortata est ad salutandam parum Virginem vel unica Salutatione angelica. Paruit maritus non inutilis suadenti, et viam suam prosecutus est; illa diutius hærens: « Quid, inquit, hæc Vespertina imago (ita eas vocamus, quæ Jesum mortuum genibus sustinent) tam pulchra, tamque venusta hic latet inhonora? quanto melius eam ad oppidi mei Eisingensis parochiale templum deferrem, ubi in amoribus esset, et honores acciperet? » Simul ma-

num extendit, statuum liberatura c'avis quibus hærebatur, cum ecce loquentem audit statuum, quæ, « Desine, inquit, et me meo loco relinque; hic, non alibi, beneficia petentibus dabo. » Mulier in terram concidit mortuæ similior quam vivæ: interea maritus viam relegit, et clamoribus mentem reddidit, sive dormienti, sive deliquio laboranti.

Illam viro verba Virginis recenset, et rapiendæ statuæ consilium et miraculorum promissa. Maritus severum uxori silentium imperat, et quod magis mirum, servavit silentium uxor. Caterum festo Paschatis proximo mulier confessarium parochum post enuntiata peccata super hoc silentio interrogat: qui eam ad peritiorem remisit Citerciensem monasterii Heilbrunensis, ictus forte fabulæ quapiam, aut somnio, quæ post magna visionum promissa desiit in nihilum. Ivit itaque ad peritiorem, ad quem missa erat. Is iterum feminam silere jubet: « Virgo, inquit, quia te loqui non jussit, tace. Si ipsa promisit, faciet miracula, vel te tacente: si non illa, sed dæmon voce hac te allocutus est, noli decipi, noli decipere: iterum dico, tace. » Femina primo miraculo junxit secundum, et tacuit. Ut miraculum hoc non sit, mirum tamen est feminam bis tacuisse, et quidem jussam; gravius enim huic sexui silentium est, quod imperatur.

Sed vocem a Virgine fuisse, brevi probavit concursus populi quotidianus cum muneribus, et circumjacentibus pagis, nemine auctore ortus non sine admiratione civium. Tum enimvero tertium tacere impium rata, omnibus, quæ sibi contigerant, liberime denarravit, trium virorum testimonio tumida, concursum non parum auxit. Hæc anno 1442 contigere. Quod primum miraculum fuerit ignoro, hoc quod apponam inter prima fuit, et si modum respicias, primum. Mulier e stagno campestri aquam bibit, et una cum aqua semina sanguisugarum. Hinc dolores nullis clamoribus exprimendi, nedum sopiendi. Et malum quatuor omnino annis duravit, nemine uno e medicorum turba invento, qui vel malum agnosceret, nomineque suo indigaret, multo minus qui malo pellendo remedium afferret, egregio incertitudinis argumento; quando et somnium, et somni interpretatio divinatione indiget.

Sed nec ipsa mulier sciebat mali causam profluere ex illo incauto potu; ita mirum non est ignorari ab iis remedia, qui malorum causas ignorant, atque utinam hæc omnia non frequentius in morbis animæ contingerent. Femina demum huic Deiparæ de Urticeto facto voto se commendavit; quo vix emisso, emisit quoque per vomitum centum quinquaginta sanguisugas, et robustissimæ sanitati restituta est. Porro ipso in loco templum ædificatum est, ita volentibus, et aurea manu jubentibus peregrinis; quin etiam cœnobium adjunctum est, et rev. Patribus Carmelitis datum, qui adventantium pietati facerent satis, et beatæ Virginis cultum promoverent. (Tritemius, lib. I, *Mirac. B. V. de Urticet.*)

DCCXLIV. — Imago B. V. miraculosa de vico Ursorum, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En Immaculata redempta auro sui agni.*

1. Festivi ignes annui. — 2. Nova pœna vulgaris delicti. — 3. Novus cultus.

Afferro vulgaris delicti novam pœnam, et usitati miraculi novum cultum; rem describit Dubreul, scriptor Gallus in *Antiquitatibus Parisiensibus*, circa annum 1418. In vico *Ursorum platea* dicto vulgare delictum perpetravit lusor, sed ingens, et apud omnes alios, quam lusores, exoticum scelus.

Is, perdita pecunia omni, et post hanc etiam omnibus, quibus tunc indutus erat vestibus, ad solitas usoribus blasphemias devenit, vulgare lusoribus, ut dixi, delictum, quodque blasphemias sequi scelus solet, Deiparæ imaginem vicino muro appictam gladio cæsim vulneravit. Sensisse se vulnus Deiparæ, solito miraculo testata est, rivo sanguinis per murum decurrente. Ita hi thaumaturgi miracula patrant, cum volunt. Civium plerique sacro horrore perculsi, partium suarum esse crediderunt, tueri partes Virginis. Ita proximus quisque apparitoris officium prævertit, ligatumque reum stitit iudici: qui et ipse quoque in Virginis favorem sententiam dixit. Ductus est a carnificibus impius iconoclasta, ut ille esset locus supplicii, qui delicti fuerat: ligatusque ad stipitem, tamdiu virginis cæsus est, dum viscera ejus omnia in terram diffuerunt. Ecce pœnam, quam non memini me legisse, pro delicto ordinario, extraordinariam; parem tamen sceleri, si non minorem. An Deiparæ reconciliatus ante mortem obierit, tunc videbimus, quando iudicium dabitur toti mundo. Sed et novum cultum lectori do. Imago, quia in muro erat, templo inferri non poterat: nondum enim murariorum ars eo pervenerat illis sæculis, ut partem muri quamcunque exemptam, quo vellent, transferrent. Itaque ad aliud conversi, qui vicum Ursorum inhabitabant cives, festum annuum celebrarunt, quo tapetibus imaginem miraculosam ornarunt, et festivi noctu ignibus Deiparæ honores dederunt. Hæc ex-Gonono.

DCCXLV. — Imago B. V. miraculosa Boondalensis, Boondalii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Viva lampas ignita, amore certe munda.*

1. Canonicus B. V. addictus. — 2. B. V. hæres. — 3. Invitati ad pietatem parent.

Hujus miraculosæ statuæ origo est ab anno 1458. Causa non alia, quam quod canonicus quidam ad S. Gudulæ Bruxellis indoluerit, in hoc pago urbi vicino non, ut in cæteris, esse imaginem Deiparæ, quæ beneficia conferret incolis Boondalensibus, et accolis Bruxellensibus. Ille ut dolori suo litaret, statuam emit pridie Virginis Purificatæ. Hanc in capsula lignea decore repositam, et quidem clausam

suspendit, apposito juxta gazophylacio, quod invitaret prætereuntes, et pecunias reciperet in ornatum sacelli suffecturas: adfuere sane sperata auxilia, quibus etiam adjunxit omnes facultates suas, quas testamento rite legavit, et Deiparam ex asse hæredem instituit, Hodie inter miraculosas numeratur, et hominum concursu celebris est. Hæc ex Wikmann. lib. II, cap. 20.

DCCXLVI. — Imago B. V. miraculosa de Deserto, Treviris in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En alma ac vere munda puritatis imago.*

1. Imago ponitur loco inaccessio. — 2. Exemplum bonum. — 3. Concursus.

Deserti titulum habet hæc imago Deiparæ, quia in deserto, seu abstruso silvæ loco diu sine debitis honoribus stetit, tertio ab urbe Trevirensi lapide. Annis nostris huc deportata, et templo honorata fuit. Anno 1449, posuerat illam in stipite simplex vinitor, loco, ut dixi, viatoribus inaccessio, sed sibi commodo. Hic ille sua cum Virgine colloquia miscuit, hic fesso laboribus corpore recreavit animum, hic curas suas deposuit; hinc denique gaudia nonnunquam et delicias retulit humanis majores. Vicinis quoque orexin movit, frequentandi locum: nam vinitoris non importuna locuti exemplum secuti sunt, bono suo: invenerunt enim hic malis suis remedia, et frequenter sive miris, sive miraculis modis liberos se invenere iis malis, quibus medici nondum invenerunt remedia. Scripto digna agricolis plurima contingere, quæ tamen scriptoris defectu ad nos non pervenerunt. E collectis pecuniis episcopus Deiparæ templum struxit tertio ab urbe lapide, statuamque huic intulit. Nec abnuit Deipara statuam suam illuc deportari populorum bono, quos ne quidem pro beneficiis et miraculis longo itinere fatigari voluit. Demum etiam cœnobium adjunctum fuit, quod rev. Patres Canonici Reg. S. August. incolunt, et beatæ Virginis cultum promoven. (Miræus, in *Orig. Can. Reg. S. August.*)

DCCXLVII. — Imago B. V. miraculosa de Spe, Avenione in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virgo nivea, ac alma est, nam Deum parit.*

1. Mira faciei pœna. — 2. Vera pœnitentia. — 3. Cadaver scelesti inficit terram.

Fuisse hanc Deiparæ imaginem jam dudum, imo ab initio miraculosam, arguit titulus *de Spe*. Anno tamen 1407, ingens augmentum honoris accepit ob insigne miraculum, quod lusor quidam duro silice extorsit. Ille, perdita omni pecunia, pro more artis, ad blasphemias conversus, sanctam imaginem projecto silice vulneravit sub mamilla, unde quamprimum sanguis effluxit, ut sciret scelestus, qua fronte Virgo excepisset ictum. Secuta quidem sceleris pœna est, sed mirissima: fulminis in vicem, quod merebatur, facies ejus horrendum in modum sic deformata est, ut nemini non constaret, quo

vultu sese damnati in inferno invicem intueantur. Supererat, ut iudici quoque tanti flagitii pœnas daret: is ad furcam damnavit tam infamem reum, ne terram indiceret, si inter bonos sepeliretur.

Centis more, priusquam ad supplicii locum perveniret, ad hoc templum ductus est, factum malum optimo, quo posset, modo deprecaturus: quod ille tanta sinceri cordis pœnitundine peregit, ut tertium quoque a Virgine miraculum extorqueret. Etenim jam ultimum valedicturus, et feralem viam ad furcam iturus, signa a Deipara accepit, quæ reconciliatam probarent: vultum illi sibi suum sensit mutari, quod cum ipse non videret, viderunt tamen alii, eundem quem ante habuerat vultum rediisse, nullo turpissimæ formæ vestigio. Reddidit miraculum hoc ipsum iudicem perplexum, pergeretne sœvire in culpam tam miraculose ab ipsa Deipara jam remissam. Populus in mitiorem sententiam traxit iudicem: sciret, velle Deiparam hunc vivere, non mori; et misericordiam suam modo testatam facere, ac docere, etiam lusores, fecem alioquin impiorum, gratiæ locum inventuros, siquidem vere, non fecte, Virgini scelus deprecarentur. Hinc sanctæ imagini propter triplex miraculum dati honores. (Gonon. 1405.)

DCCLXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Quercu, Melfelti in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virago pura ditata mane immensa luce.*

1. Querens in templo. — 2. Pons pro B. V. factus. — 3. Hæresis plura destruxit quam refici possint.

Melfeltum pagus est, in quo statua Deiparæ in quercu colitur, quæ hodieque in medio altaris est, de ramis pendent anathemata. Peregrinorum bono factus est olim pons ad Dommelam fluvium per tractum palustrem, duplici aggere; ne posteri ignorarent, ob Deiparæ honorem hæc opera structa esse, nomen ab illa acceperunt, ponsque Marianus, et aggeres Mariani dicti sunt; vestigia adhuc exstant, necdum quod sciam reparata. Quis enim omnia, quæ destruxit hæresis, reficiat? Sæculis opus est, et quidem pacificis; nec in totum miracula deficiunt, quia hodieque in multis viget pietas, præsertim festo Visitationis B. Virginis, quo maximus, si unquam, toto anno concursus est. (Wikmann. lib. II, cap. 32.)

DCCLXIX. — Imago B. V. miraculosa Alba, Handitovii in Scotia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Jam visa patet munda cœlorum Regina.*

1. Milites impii. — 2. Crucifixus ulciscitur B. V. — 3. Mali facti bona vindicta.

Circa annum sæculi decimi quarti vicesimum quintum, sub Eduardo, Angliæ rege, magnam fecere rerum sacrarum stragem, milites non bene in ordines Christianos redacti. Neque huc affero injustas, etiam justo bello, deprædationes: quando jam illis quoque sæculis mos invaluerat, ut militibus

liceret, quod prædonibus et latronibus prohibitum est; qui impie et impune vult agere, miles sit necesse est, siquidem vivere velit. Scotia, inquam, tota spoliata facta est militibus Anglis. Quid autem a Deo, et sanctis, in hos militares prædones peccatum est, quod in templa ita sævierint, ut nec in privatorum civium domosliceret? Unum enarro. In terram egressi juxta Handitovium, conspexerunt non procul inde sacellum Deiparæ, quod Album vocabant incolæ, hoc ingressi latronum sunt ritu, nulla sacri loci reverentia.

Eorum unus statuae beatæ Virginis appensa ornamenta sua fecit, sed malo suo: nam dum per templi fornices cum aliis insanientium ritu discurrit, dependens e tholo templi Christi crucifixi procera et magni ponderis effigies, rupto, e quo pendebat, fune, in hunc furem sagittæ instar sic delapsa est, ut nullo circumstantium damno huic soli cerebrum frugerit, et animam eliserit. Qui casu hoc factum esse dixere, non errarunt; nisi quod memorare simul debuissent, non sine miraculo contigisse, quod iste ex omnibus unus, in hunc casum incidere. Socii velut icti sapuerunt, et alieno periculo cautiores facti, fugam dedere qua data porta, ne in eadem Charybdi perirent, sed inciderunt in Scyllam; nam ubi navim ingressi, vix altum tenere, subita tempestas navem adorta, omnes demersit, præter paucos, qui natatu in litus evasere, quique omnem infelicis deprædationis successum retulerunt, ne posteros mali facti bona vindicta lateret. Vide nunc, an Filius Matris injurias permittat abire inultas. Scoti hanc Deiparæ sanctam iconem quamquam jam ante miraculosam, finito bello, adhuc majoribus honoribus et obsequiis coluere. (Boeth. in sua *Scotia*, lib. xv.)

DCCL. — Imago B. V. miraculosa Burburgensis, Burburgi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En summe pura maculæ, ignota dii.*

1. Non omne quod splendet aurum est. — 2. Sanguine vulnere miraculosus. — 3. Pœna horrenda.

Refero verbis meis, quod Abrah. Bzovius suis scribit, t. XV *Annal.* 1383, die 16 Septembris contigisse in expugnatione Burburgi. In principali urbis templo lignea Deiparæ statua Burburgensibus fuit in honore præ cæteris: pretium ei apud imperitos fecit, quod bracteato eam auro pictor texerit. Hinc Gallo militi visa est aurea. Credidit simplex omne quod micat aurum esse, et quid in templo faceret aurum, miratus, simulque Virgini cum stomacho aurum exprobraturus, pugione statuam ferit, quam alte potest.

Carneam credidisses; nam pugio, cedente ligno altius descendit in vulnus, et sanguis, ut solet, copiose effluxit. Supervenit muliercula, et statuam sanguine perfusam non parum stupuit: tum peplo, quo caput texerat, vulnus extersit, remanentibus

tamen cruoris sacri vestigiis : sed hæc pepulum ulla lotionem sacer sanguis deseruit. Revertor ad secundam hujus tragœdiæ personam, sed principalem, ipsum parricidam. Is post inflictum vulnus mente subito emotus, tanta vi a cœlitum quopiam in terram dejectus est, ut crepuerit. Hæc debebatur scelestæ merces. Cadaver ejus mox e templo extractum, et in foro abjectum publico, ut fieret canibus epulum. Sed fastidierunt canes hoc tragma. Ne itaque orbem inficeret, fimo terraque cadaver texerunt; sed et hic divina ultio animadversa est : nam scelestæ manus semper ultra finem porrecta spectandam se præbuit, quanquam sæpe novis retribuentis obrueretur.

Triduo cives in foro spectaculum hoc sustinere, suffecturo impiis exemplo similia ausuris; tum ad caudam equi ligatum cadaver, probrose raptatum est extra urbem, et in puteum veterem dejectum : ubi tamen, licet aquis obrutum tectumque, manum tamen scelestam semper exeruit; memorat quoque auctor, nec hiemis tempore in glaciem abiisse : donec puteus ruderibus et quisquiliis omnino imple-retur, raro vindictæ divinæ exemplo, utinam impiis iconoclastis profuturo. (Bzovius, ubi supra.)

DCCLI. — Imago B. V. miraculosa de Carthusia, Moguntiae in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. En mira en augusta, Deo mica pura mali.

1. Mens dura. — 2. Aversio statuæ. — 3. Pœna desertæ religionis.

Huic sanctæ imagini cogor dare titulum *de Carthusia*, cum alium non inveniam. Moguntinam urbem appono, quia Carthusiense cœnobium prope urbem est. Rem aggredior narrare raram. Regnante Innocentio IV, Pontifice, novitius in hoc cœnobio se religioni, et religionem sibi probavit in novitiatu; sed ubi nec se ordini, nec sibi ordinem convenire advertit, ordinem deserere, et ad sæculum redire constituit. Ne autem insalutato hospite abiret, in genua provolutus, Deiparæ coram hac statuâ, quam in cella habebat, vale ultimum dixit.

Displicuit Virgini tam frigida valedictio, tamque præceps abitus. Siccine inconsulta Matre abiret, quam ne semel quidem in consilium vocare dignatus esset? Sint sane suæ animo angustiae, sint corpori asperitates; an Regina cœli rite invocata lenire non possit hæc incommoda? quam multis ejus auxilio visa sunt facilia, quæ initio videbantur naturæ vires superare? ergone pereat juvenis præceps et inconsideratus? abeat sane, et in manu consilii sui relinquatur, quia suum sperneret. Simul mentem hanc suam juveni adhuc in genua prostrato hac visione notam fecit: statuâ enim si non eburnea, certe ossea, quam fixis oculis intuebatur, ita sese circumegit, ut ei dorsum verteret.

Satis hoc vel impio cuicumque, ut convertatur et vivat; non huic novitio, nam quamvis tanto pro-

digio vehementer sit exterritus, non tamen a suo proposito discessit; licet a Deiparæ statua jam recenter miraculosa discesserit ad priorem, cui post denarratum omnem rei totius successum: « Peto, inquit, et vestes, et liberum e cœnobio abitum; quando constitui vivere, ut ante, nec his me angustii includere; date mihi, quas tuli, vestes meas, vestras vobis relinquo, et abeo. » Superior juveni cætera non incommodo, quin etiam perquam apto, tentationes objicit, et fraudes demonis: novum hoc non esse, patientia paucorum dierum facile superari, quidquid ille ingessisset fastidii. Adhæc: « Cur tu, inquit, non possis, quod potuerunt tot, et tot alii tibi pares, imo corporis robore inferiores? » Novitius non aures, non mentem monitis præbet; sed qua potest importunitate jus suum petit, id est, vestes. Ad ultimum igitur devenit superior, et, « Quid, inquit, Deiparæ respondebis, quæ tanto miraculo abitum tuum improbavit, et aversa facie te non dignata est intueri? Mane, et, spondeo, iterum se vertet statuâ, ubi te conversum viderit; mane, hortor, obsecro, mane; ne hoc loco relicto infernus te excipiat; currebas bene, quis te fascinavit malus genius? » Ille ad omnia durus, immotus, surdus: « Vestes, inclamat, vestes date. »

Et sane datæ sunt. Datas ille induit, et abiit, quo vero abierit, nec illo die, nec sequentibus annis resciri per ullam diligentiam potuit, quantumvis post eum (verba sunt auctoris) multi missi essent: raptum alicubi a malo genio, creditum est. Cæterum sacra, et satis superque miraculosa statuâ ad domum Majoris Carthusiæ perlata fuit ubi hodieque in honoribus est. Hæc F. Petrus Suor, *De vita Carthusiana*.

DCCLII. — Imago B. V. miraculosa de Arcu, Tervani in Anglia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Agite nupsit amori vere munda ac alma.

1. Icti jaculatores sapinnt. — 2. Arcus miraculo fractus. — 3. Conversio.

Tervanum, marinorum urbem, an. 1346 vi captam ab Anglo milite scribit Meyerus, et belli jure, quod sibi quisque victor vel facit, vel fingit, ad libitum subjecto igne accensam; ne tamen consueta victoribus elaberetur præda, prædationi operam dedere milites; inter quos nonnulli templum ingressi diripuerunt omnia. Eorum unus Deiparæ statuam in altari conspiciatus, quam corona singularis artificii ornaverat: « Hanc, inquit, nobilis thraso, ut mea sit, dejiciam; » simul sagittam ex arcu torquet, non aberraturam, nisi Virgo, priusquam sagitta desereret nervum, in sexcentas partes arcum miraculo diffregisset, magno circumstantium damno, quos eadem mens vere fecit esse sodales improbi balistarii. Vix fuit, qui non gravè vulnus accepit a circumvolantibus rupti arcus fragmentis. Ita Deipara Virgo ex una sagitta plures facere potest, casque, quo ipsa vult, dirigere. Icti jaculato-

res sapuere, et una cum populo per munera¹ et preces publicas Virgini laudes et encomia dixere; nec multo post placata Virgo supplicibus unde venientibus beneficia impertivit et titulum miraculosæ acquisivit. (Meyerus.)

DCCLIII. — Imago B. V. miraculosa Libbekensis, Libbekæ in Germania inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gnati Deo viva Mater alme pura micans.

1. Ritus energumenum. — 2. Funnus immobile. — 3. Virginum præclara mors.

Anno 1541, tempus fuit, quo mortui audierunt vocem Matris Dei. Habitabat tum Libbekæ vir nobilis et equestris Joannes de Krevinkel Erant huic duæ filiae, Virgini Deiparæ ab infantia addictissimæ. He uti in vita fuerunt amoris vinculo conjunctæ, ita et in morte non sunt separatæ: placuit enim Virgini utramque virginem simul, et eodem morbo, ex hac vita ad æternam evocare. Quatuor, non plures, bajuli utramque eadem in tumba ad sepulcrum deportarunt ad alium pagum quod Libbekatum gemeret sub interdicto. Iter omne reddidit asperum sævissima tempestas repente exorta. Jussi bajuli subsistere, dum cælum desæviisset finitis imbribus; deposuere tumbam intra duas quercus in terra. Ita expectatum ab omnibus est cœli imperium: quod sane intellexerunt, quamprimum cœlo est reddita sua serenitas; cum enim iterum in ordinem compositi funerum duorum comites, expectarent bajulos, tumbæ mortualis pompam secuturos, in stuporem rapti sunt, cum viderunt sandapilam nulla vi tolli, sed nec moveri loco posse, licet fortior alter alteri succederet.

Stupefactus et ipse pater nocte proxima consilium invenit, admonitus, ni fallor, ab ipsis filiabus, Deiparam inter has duas quercus templum velle, in quo ipsæ sepelirentur. Fuit hoc non injucundum patri, diemque vicesimum Julii, quo hæc contigerunt, albo notans calculo fabrica, quantum per eos, quorum intererat, licuit, initium dedit, finivitque illo adhuc anno sacellum quidem, sed quod amplitudine parochiali templo par esset. Sepultis rite filiabus beata Virgo grandia, ut memorat ms., miracula patravit: præter cæcos aliquot illuminatos, et suscitatum unum alterumve mortuum, illud singulare, quod energumeni præ cæteris hic medelam invenerint: quorum commodo domus peculiaris ædificata est, in qua quadraginta plerumque dies curationi sunt dati, mysterio a paucis penetrato. Locus hodieque miraculis claret, distatque Lovanio media fere hora: crescitque in dies propter beneficiorum copiam, qua beatissima Virgo virgines illas sorores honorat, et miseros beat. (Ex Wilmann. tom. II, cap. 5.)

DCCLIV. — Imago B. V. miraculosa Andronici imperatoris, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eia Agna Sion atrum lupum mire cœdit.

1. Desiderium imperandi. — Dolium Diogenis. — 3. Venti obediunt B. V.

Inter miraculosas Deiparæ imagines non immerito illam divæ Lucæ picturam pono, quam Andronicus Senior in palatii sui oratorio habuit, velut unicum in omni necessitate auxilium. Fuit, cum nepos Andronicus Junior imperium optaret, et avi mortem. « Sibi, inquit, vixit satis, mihi nimis; si imperium volo, naturæ et factorum tarditas vi occupanda est; adest militum et populi favor, ætas imperio par, species digna: quid moror? Imparatus et sine metu vivit senex: vivit, hunc, si sapio, opprimo, et impero. » Dictum, et fere dicto citius factum.

Constantinopolim cum milite victoriosus ingreditur, inter plaudentis populi clamores, quin et ipsum palatium, certus occidere senem. Interea ille de nepotis tyrannide monitus, cum spem in milite amplius ponere non posset, non amplius suo, quemque jam omnem nepos perfidus fraude, promissis, et stipendiis occupasset; adhuc non essent perito seni aulicorum mores ignoti, ut qui omnem suam philosophiam in Diogenis dolio tanquam vera falsæ politices schola didicissent, quod semper solsequi instar soli obversum, præsertim orienti, præstat, quod in aulis optatur; spem itaque omnem in Deiparam convertit, et in oratorio suo coram hac sancta icone in genua prostratus: « Vitam, inquit, meam tibi, o Virgo, committo; de hac periclitor et omnia præsentem intentant mortem: nepos furit, nemo fert opem; si tu quoque cunctaris, hic tibi sacer flam, et victima. » Sub hæc adest, non iratus, sed furiis actus nepos, se totum avi sanguine contaminaturus: jamque per notas palatii aulas ruens ad oratorium devenit, et avum invenit prostratum coram imagine: cujus aspectu et ipse ingenti miraculo jam alius, senem avum, quem interfectorus venerat, de terra elevat, se ipsi ad pedes prosternit, fateturque malum factum, quod animo conceperat, et veniam petit. Hæc mutatio dexteræ excelsissimæ Reginæ cœli fuit, cui nemo in periculis fuit supplex, quem illa deserat. Porro imaginem illam publico alicubi expositam plura patrasse miracula, nullus dubito; quanquam id non memoret Nicephorus Gregoras, lib. ix, *Hist. Rom.*, unde hæc accepi.

DCCLV. — Imago B. V. miraculosa Schiedamensis, Schiedami in Germania inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Oceanus puritatum, Agna Dei mire alma.

1. Remora navis. — 2. Non omnis domus B. V. placet. — 3. Imago exiguo pretio vendita.

Mercator ad forum profecturus Antuerpiam, Schiedami cum nave mercibus pressa expectabat, vela daturus, cum ventis placuisset. Et placuit sane ventis videre naves in aqua; placuit quoque navi-

lurs videri, et protrudi a ventis; hæc tamen inter omnes sola stetit. Nulla, quod plus est, videri poterat remora, quæ tumentibus velis obsisteret, sisteretque infelicem cymbam. Itum in consilium est, sed sive ventorum, sive aquarum, sive navium, sive omnium denique periti, mali nec causam, nec remedium divinarunt: dum rerum sacrarum sagacior quispiam, et a gente aquatica vivendi ratione longe diversus, imaginem Deiparæ excellentis manus opus intuitus: « Fallor, inquit, aut hæc Deiparæ imago te moratur: justo pretio, quod dabimus contentus esto: nos Virgini in votis sumus, et illa nobis, hic honores expectat. » Invenit apud mercatorem hic consul fidem, mercatori gratam; quia pretium et quidem justum offerebat. Poterat mercator licitatori indicere pretium ingens, ipsi miraculo ad mensum, quod is verebatur, qui sanctam imaginem indicato miraculo licitatus est, sed mercator operis pretium cum sœnore consueto sed leviori indixit, sique emptori imaginem nullo suo, maximo emptoris lucro, conciliavit.

Ita navem onere felici exoneratam facile ventis dedit, quibus feliciter Antuerpiam usque provecta est. Quid navi porro actum, non requiro, quia pretium accepit, crediderim etiam gratias vendidisse nova Simonia, quas imago secum vehebat. Schiedamenses imaginem templo S. Joannis Baptistæ intulerunt, et brevi miraculosam experti sunt, hodieque pro tali colunt. (Surius, tom. VII, in Vita S. Lidwinæ.)

DCCLVI. — Imago B. V. miraculosa de Misericordia, Neapoli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Immaculata vere digna, Portus animæ.*

1. Blasphemus insolens. — 2. Lusor insanus. — 3. Iconoclasta ferox.

Ipsæ calamus tandem fastidit toties in medium producere blasphemos aleatores, nunquam sine Virginis injuria. Prostat in templo S. Jesu Eligii et Martini imago beatæ Virginis in pariete depicta. Vulgus ei nomen dedit de *Misericordia*, sive quod ipsa sancta imago misericordia et compassione digna sit; sive quod misericordiæ Mater hic miserorum misereatur. Hanc perditus lusor, cum nihil amplius haberet præter blasphemias, blasphemias quotquot habebat, prodige in imaginem, et ipsam Deiparam effudit. Monitus sane a circumstantibus est, imaginem quidem nec audire, nec vindictam facere, sed eam, cujus imago hæc est, utrumque posse; quiesceret proin, et sibi, non superis irascere, ni velit experiri, quod solent ejusmodi detonatores: sed ut aqua quandoque ignem, quem extinguere deberet, magis accendit, et inflamat; ita aleator iste importunis monitoribus asper, in atrociora exarsit. Nam raptò pugione imaginem destinato in faciem ictu fœdo vulnere dehonestat. Vulnus sanguinem, ut solet, dedit:

lusor, quod non solent, fugam: quin populus sanguini miraculoso intentus, cum quisque existimaret, a quocunque scelestum teneri, a nullo detentus est, felicissime elapsus: si tamen elapsus est quem urbs Florentina in carcerem compegit, et tormentis subjecit propter homicidium: quod ideò apparitoribus credebatur perpetrasse, quod juxta cadaver, homo in ipsa facie a natura sic signatus, ut nullo temerarii judicii scrupulo laboraverint tenerimæ scilicet conscientiæ apparitores, quos Itali *shirros* appellant.

Quæstioni subjectus negavit homicidium, seque abunde purgavit omni suspicione, sed ut conscientia mala proditore non indiget, quia seipsam sponte prodere solet, « Aliud, inquit, est, quod morte dignum commisi. Ego, ego sum ille, qui Neapoli Deiparæ imaginem in muro pictam vulneravi, et sanguinem fundere cœgi ipsos muri lapides: ecce pugione, ecce manum, sceleris instrumenta. Rem vobis, et Italiæ toti notam loquor, habetis confitentem reum, dabo pœnas, si vos sententiam dederitis. » Hæc ille. Et sane accepta sententia Florentiæ pœnas dedit. Cæterum sancta imago subito honoribus et cultui majori aptata est, et in hodiernum diem, ut accepi per litteras Neapoli ad me datas, miraculosa, et supplicibus benefica, ut omnes solent, quæ ad placitum lusorum dedere sanguinem. Videri etiam potest Benedictus Gononius.

DCCLVII. — Imago B. V. miraculosa ad S. Petrum, Lovanii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Pura mea Mater, Adam it, angelicus unio.*

1. Donaria. — 2. Miracula. — 3. Negligentia majorum.

Celebris hæc Deiparæ statua, et tot miraculis gloriosa, in peculiari sacello religiose colitur in templo S. Petri. Justæ magnitudinis est, et Filium brachio gestat, donariis aureis gemmeisque tecta. A sæculis jam hic in honoribus est. Quidam ab angelis, alii e cœnobio Parcensi allatum aiunt, neutra pars tanto argumento, ut ego pro vero aliquid afferre possim, aut judicare velim. Cæterum ab anno 1442 miraculosam esse, probat ms. codex, qui quadraginta quinque titulos omnis generis miraculorum suppeditat, quibus majora vix alibi reperiri putant. Festum totius anni præcipuum 4 Novembris celebratur. Miraculorum nullum ad me perscriptum est: adeoque non habeo, quod ultra addam, neque tamen omittere volui tam publice miraculosam, quanquam plura non acceperim.

DCCLVIII. — Imago B. V. miraculosa Regia, Cracoviæ in Polonia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Age vinea pura dumis miro lacte manat.*

1. Imago manibus trita. — 2. Benedictio. — 3. Digni incorrupti.

Regia hæc sancta imago non sine ratione Bona dicitur; cum ab Hedwige regina veniat. Hæc sin-

gulari pietate plures Deiparæ statuas honore prosecuta est, quas ad templa cum proficisceretur, præferri sibi volebat velut altaria portatilia : tem suis coram unaquaque orationes Virgini offerebat. Hæc, de qua loquor, quia parva est, velut individuo comite delectabatur, et pene dixerim, manibus eam terebat, ne unquam mens a Deipara longius abiret, nonnunquam hæc sancta icone agris benedictionem impertiebatur, et simul desideratam sanitatem : denique etiam secum eam sepeliri ultima, id est, sacrosancta voluntate jussit. Accidit ut post plures annos sacra ejus lipsana, majoribus præparanda honoribus, eximerentur e tumba; reperti sunt tres dexteræ priores digiti integri et incorrupti, magno et eximio sanctæ statuæ miraculo; quod utique secuta sunt alia atque alia, siquidem, ut opinor, hæc sancta statua publico data est, et in templo exposita, quod factum esse nullus dubito; quæ autem ex omnibus Polonicis statuæ, hæc sit, sive an supersit, non habeo dicere. Cracoviam posui; quia ibi a sancta regina primos honores accepit. Hæc accepi ex Bzovio, anno 1268.

DCCLIX. — Imago B. V. miraculosa, Landensis. Landæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Mária, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Diva Immaculata Parens, et Virgo. Amen.

1. Oppidum sine templo. — 2. Aula. — 3. Sacellum.

Landa oppidum est totius Belgii antiquissimum, et aula Pipini primi Brabantiae ducis clarum. Ille enim habitasse ducem cum Itha seu Itburga conjugē, traditione indubia constat: ex qua filium unum Grimoaldum, filias duas Beggam et Gertrudem, hoc in oppido genuit. Pipinus hic, ut docent historiæ, Virgini Deiparæ fuit addictissimus et cultum ejus apud subditos fervore singulari promovit. Inter advertenda, si non admiranda, hujus oppidi est, quod, cum sit muro cinctum, [et pervetustum, tamen parochiale templum habeat extra muros, sed nec ullum aliud templum muris oppidi clauditur, præter unicum Deiparæ sacellum, quod quia antiquissimum, imo ipsi oppido forte cœvum est, in magna semper veneratione ab incolis habitum est: et quatuor angustum est, capax tamen est insignis et magnæ pietatis; quam omnem incolæ in hoc sacellum, quia unicum, comportant, miraculosum vocat auctor: nulla tamen miracula memorat. (Wickmann. lib. II, cap. 42.)

DCCLX. — Imago B. V. miraculosa de Ovis, Clarofonti in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Agna mea Dei cor vestivit puram lanam.

1. Somnium mirabile. — 2. Fons sub quercu. — 3. Somnii interpretes.

Hujus sanctæ statuæ lapideæ origo e fundamentis monasterii eruenda est, quantumvis nunquam sub terra latuerit. Anno 1224, Ermesendis comitissa Luxemburgensis castro suo Bardenburgo post me-

ridiem egressa, ad fontem sub quercu consedit, et inter zephyros suaves in dulcem somnum lapsa est quem somnium cœleste adhuc dulciorem fecit. Enarro somnium. Descendit angustissima matrona cum filiolo e vicinis collibus, ad hunc, quem dixi, fontem; et ad fontis crepidinem non procul a comitissa consedit. Adfuit paulo post grex ingens ovium, quæ cum omnes et singule matronam præterirent, ambiebant, ejus manu mulceri: quod et matrona ad earum votum executâ est, manu singulis in signum amoris suavissime imposita. Porro Ermesendis, somni vel in ipso somno exacta indagatrix, singulariter colorem ovium est demirata, qui omnibus unus erat, quanquam non unus, sed duplex esset, niger videlicet et albus, ita tamen, ut eadem omnibus esset colorum partitio; a collo per medium dorsum ad caudam usque videbat velut fasciam nigram rectamque unius non amplius spitaneæ latitudine: eadem a collo per ventris longitudinem, eadem latitudine fluebat. Cæterum cum capite corpus totum candidissima lana tegebat, quemadmodum illa, quam dixi: fascia lana fuit exquisitæ nigredinis. Hæc comitissa Ermesendis ubi vidit, cum somno etiam somnium evanuit citius quam optasset. Jam enim et officiosas parabat salutationes, et alia, quæ sexus hic præsertim honoratior solet obsequia honoris, interrogatura quoque erat, quæ et unde illæ oves essent, quas manibus suis tam amanter tractasset: numne illa demum esset pastoris aut soror, aut conjux, sed quam omnia alia, et forma, et vestis, et oris mira majestas loquerentur. Hæc dictura evigilavit, mirata somni concinnum, nec turbatum ordinem, aliaque, quæ veris somniis inesse solent. Tum, « Fallor, inquit, nisi somnium hoc divinum fuit; quodque me Deus et nosse vult, et exsequi, nec renuo; quidquid portendat, nil triste aut acerbum habuit; quid timeo? Sed ubi Josephus, ubi Daniel, aut si quis est alius somniorum felix interpretes? » Subiit mentem eremita, proximæ silvæ incola, virtute indubia, jam integro ævo clarus, cujus verba præ oraculis erant.

Hunc adit, consulitque Ermesendis. Ille ad preces primum descendit in genua; dein mente oculisque ad cælum erectus lumen inde petiit, unde somnium venerat. Tum ad comitissam conversus, « Deipara, inquit, a te, o domina, petit cœnobium virginum, ad eum fontem, ubi illa matrona consedit, et virginum, quæ sub Regula S. Bernardi Cistercienses appellantur; illæ sunt oves Virgini charissimæ, amant Virginem, et ab ea amantur; et ne dubites, colores vestium sacrarum vidisti in ovibus, quin et vestium uniformem in omnibus formam; si matronam, quam vidisti, aliam putas, quam Deiparam, tuus error est, ut quæ cœlestem vultus speciem, actionis plus quam aulicæ decorem, denique totam oris majestatem minus quam oportuit, obsecrasti. » Visus est interpretes vera dixisse, et placuisse; nam Ermesendis, quam primum de cœnobio fabricando cogitationem instituit, nec de-

stitit priusquam cum cœnobio templum quoque staret, redditibus dotatum.

Porro ne somnii adeoque ipsius originis memoria periret, in templi choro pictor omne somnium penicillo expressit, eaque Matronam specie depinxit, ut intelligentes rerum sacrarum facile Deiparam agnoscant in Matrona, et in ovibus S. Bernardi sanctimoniales. Inest quoque picturæ virtus e cœlo, nam muro admoti energumeni quiete fruuntur opata, nec torquentur ab importuno hospite. Hicri namque infernales Matronam in imagine sua reveriti, coguntur ad modestiæ quamdam speciem, et tacent. Pictura nostris primum temporibus abolita est, ut meliori penicillo daretur locus. Ita nempe pulchra præferimus utilibus, et miraculis finem ipsi imponimus, indigni quos superi respiciant, quando illorum etiam miraculosa beneficia abolemus, non sine spirituum malorum aliquo júbilo : quorum potestatem in miseros non satis pia prudentia augemus. Hic omnes sacros sed imperitos architectos monitos vult Deipara, ne sacella destruant, muros aliis picturis obducant, statuas aut altaria supervacanea industria reforment, vel potius deforment, id est, ex loco sacro profanum faciant, ni velint gratias quoque loco datas aboleri. Locus est superficies ambiens : hanc qui mutat, locum mutat, et cum eo omnia, quæ cœlitus sunt loco data privilegia. Ex *Menologio Cisterciens.* 7 Octobris et 27 Septembris.

DCCLXI. — Imago B. V. miraculosa de Porticu. Clarofonti in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia, plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Integra semper munda a vitio, a macula.

1. B. V. salutat suos. — 2. Caput inclinat statua. — 3. Lapis loquens.

Non repeto, quæ in historia præcedente scripsi. In ejusdem templi vestibulo statua est e lapide, quæ inter miraculosas merito ponitur. Hæc perantiqua est : originem ducunt a Joanna abbatissa sanctissimæ vitæ virgine. De hac memorat *Menologium Cisterciense*, loco citato, tam gratiam acceptamque fuisse Virgini Deiparæ, ut ab hac Deiparæ statua sæpe salutationem amicam acceperit ; quod et Gregorio sancto Pontifici contigit, quod suo loco dixi, et, ut propiora tangam, quod S. Bernardo Spiræ in Germania datum est ; sed Joanna abbatissa, si gratiam hanc penitus introspiciamus, plus a Virgine honoris accepit : nam non modo prætereuntem Joannam salutavit sancta statua, sed sæpius, et quidem capite inclinato, quin, quod alibi non lego, multa et longa de rebus cœlestibus miscuit colloquia. Hæc ubi publico innotuerunt, populo quoque sacra cœpit esse hæc statua, et miraculosa. *Menologium Cisterciense*, 7 Octobris et 27 Septembris.

DCCLXII. — Imago B. V. Trajectensis, Trajecti in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Una mira radit semper ignota macula.

1. Supplicatio mirabilis. — 2. Concursus mirabilis.

3. Vestitus mirabilis.

Habent hanc jam a sæculis miraculosam statuam rev. Patres Franciscani Trajecti ad Mosam in monasterio suo, quod Jecora fluvius interluit, quod quanquam hæreticorum furore pene totum corruit, iterum tamen stat e fundamentis novum. Templum e sectili lapide perelegans ; in sacello ad latus, pedes longam quatuor, stantem, et Filiolum sinistra tenentem illam continet ; miraculorum originem nesciunt ipsi, quam facile fuit hæreticis priori sæculo, una cum aliis monumentis abolere. Placet pietatis quædam signa non ordinaria hic apponere, unde lector colligere possit, et olim fuisse miraculosam, et nunc esse miraculosissimam.

Festum sanctæ statuæ etiamsi duret toto anno, feria tamen secunda post Pascha tantus est affluxus, ut vix fidem auctor inveniat, qui id descripsit. Solemni supplicatione a fratribus deportatur in medium templum. Hic publico exposita honores accipit non tantum a civibus, sed vel maxime ab exteris, qui undique ad hoc festum conflunt. Imagines impressæ ante omnia ab omnibus magna cura desiderantur, quarum millia septemdecim curatores pompæ petentibus aliquando distribuerunt. Adjunxit S. D. N. Paulus V indulgentias. Illud rarum, quod more illis in terris antiquo videre est, pueros, adolescentes, virgines, matronas, viros nudipedes, solis indusiis lineis tectos magno numero statuam sacram circumire, nonnunquam etiam repere. Adsunt lorica ferrea induti ad ritum cilicii, ad usque genua pertingente, cætera nudi et nudipedes ; ritumque antiquæ pœnitentiæ vel renovant, vel certe repræsentant. Quos pudor, vel alia ratio vetat, a populo cognosci, galea ferrea caput induti incedunt. Illud observandum, quod præter hos, quos memoravi, quique magno numero pompæ dant initium, etiam alii saltem nudipedes, eos sequantur saccis induti. Virgines lectissimæ statuam sublimem humeris portant, quam militum armorum cohors pone comitatur eo modo, ut supra dixi. Cæterum, si lector putet, ferreis thoracibus et loricis subesse vestes, sententiam mutabit, si sanguinis guttas observaverit, quæ per omnem viam sparsæ totius itineris ambitum inficiunt. Hanc pœnitentium aciem ordinatam sequitur in hierotheca Christus, sub conopæo aureo portatus : huic succedunt consules, et primores urbis magno numero. Populus demum omnem pompam claudit ; revera nescio, an alibi pœnitentiæ antiquæ similiorem formam mundus habeat, præsertim tempore Paschatis per omnem Ecclesiam lætissimo. Hinc lector arguet, statuam hodieque esse miraculosam. Hæc ex Sedulio, de beata Virgine Mosæ Trajectensi plurimis omissis excerpti, c. 2.

DCCLXIII. — Imago B. V. miraculosa Immaculatæ Conceptionis, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. *Summe lucet agnita pura iræ in Adamo.*

1. Sortes piæ. — 2. Immaculata Conceptio. — 3. Miracula.

Gothici operis antiquissima Deiparæ imago, ab iis usque temporibus in honore singulari fuit in templo Salvatoris. Accurrebant e Toletanis finibus frequenter supplicantes, et peregrinorum turbæ nullo non die templum replebant. Cum visum est templi curatoribus augere cultum, et festivitatem celebrare titulo mysterii ejusdam Mariani. Et quia nullum ex omnibus indicavit pictor, qui Virginem solummodo cum Jesulo inter brachia expressit, nullo picturæ fundamento, unum præ altero eligi poterat: iterum itaque, ut fieri in similibus consuevit, ad sortes piæ itum est.

Festa Virginis distincta schedulis, ter sortibus tentata sunt. Ter Conceptionis Immaculatæ festum exiit. Ita titulus iste imagini sacræ datus, unde novi, et majores antiquis honores. Hodie vix alibi tota in orbe Madritensi major accursus Conceptæ Virginis festo, quam hoc in templo, etiamsi et plura sint ejusdem tituli, et hoc festum in omnibus solemniter celebretur, nempe miraculorum copia, quibus Deipara hunc titulum honorat, huc piæ mentes cogit. Curam habent moniales Carmelitæ. Quintana, l. 1, c. 47.

DCCLXIV. — Imago B. V. miraculosa de Saxo, Fesulis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva, amica mater, sit Virgo plane munda.*

1. Felices parentes. — 2. Populo apparet Virgo. — 3. Materię translatio.

Sesquisæculo et amplius hoc Deiparæ templum stat. Anno siquidem 1490, pasteritiæ puellæ duæ in nemore montuoso intentæ operi sub meridiem in umbra more consueto consederant, et coram imagine Deiparæ antiquissima, quam ibi sæculis prioribus quispiam Virgini devotus posuerat, preces fuderunt ita Virgini gratas, ut eas Virgo rependendas visitatione judicaret. Itaque ipso Visitationis festo una cum Jesulo, et duobus angelis, se spectandam præbuit, et post ademptum metum eas etiam est solata: tum, Hic, inquit, templum volo. Patrem advocate, cui plura loquar. Illæ vocatum patrem illico Deiparæ stiterunt. Cui Virgo eadem, quæ puellis dixit: ediceret itaque populo, quæ jussisset.

Populus fidem rustico habuit, et locum primo pie accessit, et antiquam Virginis imaginem novis honoribus affect; res accidit, quam non memini me legere. Mensis Augusti die vigesima secunda omnibus quotquot aderant Virgo se spectandam iterum præbuit, eosque alloqui dignata est, et templum expressis verbis hic loci petiit. Non difficulter populus in sententiam Virginis ivit: sed clivus non placuit, in quo imago erat. Gravis et incommodus arcensus arcebit populum, e quo plurimi ascendere non poterunt, plures nolent. Itaque ut magis

Deiparæ honori consuleretur, in plano e regione clivi cœpta est fabrica adeuntibus commodior, sed quidquid dies in opere profecerat, nox sequens destruxit; bis terve incusata est ædificantium segnities: demum intellecta Virginis voluntate, eo loci in clivo templum ædificatum est in quo Deipara juxta imaginem suam apparuerat: hinc a Saxo nomen, curantque rev. Patres Servitæ. Ita Angel. in Analibus ordinis.

DCCLXV. — Imago B. V. miraculosa Werchterana, Werchteræ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Parit Virgo Deum, emanata sine macula.*

1. Anima fidei catholicæ. — 2. Statua B. V. cantans. — 3. Lampas.

Hoc Deiparæ sacellum, ab antiquo miraculis clarum, sæculo priore, subiecto igne, flammis illustrarunt hæretici. Geusiorum istorum tempestas ubi deferbuit, mortuique sunt, qui quærebant animam fidei catholicæ, id est, Mariæ cultum expungere, iterum reparatis ope piorum muris, stetit sacellum, imo e ruinis surrexit augustius, et sancta statua, quam pius quispiam tantisper subduxerat, iterum in altari reposita est; id dolendum, quod scripta perierunt, quæ miracula continebant. Tria adhuc fide digna exstant: primum, quod, cum parochus existimans adesse paratos, inchoaret Officium matutinum consuetis verbis: *Domine, labia mea aperies*, tacerentque vel non præsentēs, vel imparati ad cantum cæteri, responderit voce cantillante sancta statua: *Et os meum annuntiabit laudem tuam*. Alterum, quod energumēnus, quem quatuor viri, per omnem viam traxere reluctantem, simul ac limen templi attingit, sit liberatus. Tertium, quod exstinctus vesperi cereus bis terve, mane inventus sit accensus et ardens: non obscuro indicio, Virgini in votis esse lampadem continuo ardentem, quod et facile intellectum ab illo est, qui ære suo statim et lampadem, et censum olei perpetuum templo assignavit. (Wickmann. lib. II, cap. 4.)

DCCLXVI. — Imago B. V. miraculosa Binderensis, Binderæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaudemus, amici, en pura Mater in alto.*

1. Civitas refugii. — 2. Fidelis servus. — 3. Sanguis et ligno S. Crucis.

Ut hujus olim valde miraculosæ iconis originem proferam, origo monasterii Binderensis retractanda est. Imperatrix Maria, Henrici I, ducis Brabantiae filia, post mortem comitis Hollandi mariti sui, imperatoris Ottonis IV conjux monasterium Binderense fundavit: resque sic accidit. Venationi erat intenta, mulsæ insidens circa fluvium Alpha, loco paludoso; mula freni impatiens, paludem ingreditur, et subsidere incipit, certo imperatricis periculo. Imperatrix Maria nihil jam nisi mortem exspectans,

Mariam sibi cognominem et cœli Imperatricem voce, qua potest, invocat, rogatque auxilium, vovetque ibidem se fundaturam monasterium.

Hæc plerumque tum principum vota, et populi desideria erant, habere velut civitates refugii monasteria; accurrit omnibus albis, candidisque aulicis candidior servus æthiops, et mulam una cum domina ex aquis educit, et certissimæ morti eripit. Nemo fuit ex aulicis, qui imperatrici non aulice gratularetur, vitamque suam in futurum offerret. Præsentior tamen imperatrici erat æthiops, qui cessantibus aulicis solus se periculo miscuit. Nec defuit imperatrici gratitudo; ubicunque in antiquis tabulis hodieque picta reperitur imperatrix, æthiopem hunc quoque appictum videre est. Crediderim non inter postremos imperatricis labores fuisse, fidelissimum hunc servum contra aulicorum invidiam securum facere: ita fidelissimi aulici fidelem servum principi invident. Secura vitæ imperatrix monasterii cogitationem suscepit, demonstrante ipsa Deipara viso non dubio; vidit enim eo loco, ubi nunc monasterium stat, viginti quatuor sanctimonialia vestitu candido, ordine supplicantium incedere, una cum sex puellis vestitu diversis. Nec mora: loco jam non amplius dubio datur initium fabricæ, et post non longos labores etiam finis, de nomine monasterii non parum dubitatum est. Illa, ne facti memoria periret, Binderin vocari jussit: hæc enim verba inclamasse imperatrix dicebatur, cum in palude periclitaretur: *Ik-bin-darin*. Traditum monasterium est monialibus S. Bernardi, ipsaque tres e gynæcæo nobiles virgines primum consecravit Deiparæ, sequentibus utique aliis tribus; ne viso deesset veritas. Aiunt, ornandæ Deiparæ statuae monilia maximi pretii ab imperatrice data. Statua hæc usque ad tempora Calvinii miraculorum fama fuit celebris, ut ex monumentis constat. Crucis sanctæ partem Romam tulit a Pontifice probandam, qui osseo cultro dum eam tentat, elicit e ligno sanguinem. Hanc donavit imperatrix monasterio, quod hodieque floret, et sanctæ statuae cultum promovel. (Wickmann.)

DCCLXVII. — Imago B. V. miraculosa de Bona Spe, Lugduni in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Luna integra evasit acre pomum Adami.

1. Imago ante domum. — 2. Lusor impius. — 3. Lapis scelestus.

Locus, in quo nunc sacellum hoc Deiparæ visitur, domus erat ad cuius angulum imago in linteo picta cernitur. Est ea imago post tot sæcula hodieque superstes, exhibens beatam Virginem Pusioni Christo, quem ulnis gestat, adblandientem, pro usu piorum, qui domibus suis præsidium, vico tutelam, omnibus incentivum pietatis quærunt. Vacuata igitur in lusu crumena, prodiens e domo rabiosus lusor, in sacram Deiparæ iconem, e regione domus positam, et in egredientis oculos primum incurren-

tem, diram rabiem expectorat, et saxo, quod forte obvium habuit, lusoriæ pilæ magnitudine, manu prehenso, valide illud torquet in Deiparæ effigiem, vovens (proh! scelus!) sacrilega verba, quæ vel referre nefas sit. Lapis vibratus in sanctam imaginem, diligentia majorum circellis duobus e metallo inclusus, et de catenula suspensus, imagini monumentum impietatis, diu hæsit: nec nisi nostra memoria per incuriam eorum, ad quos attinebat, excidit, catenula et circellis, lapidis magnitudinem docentibus, etiamnum residuis. Ad lapidis impactionem in sanctam imaginem plurimus sanguis erupit, prodigium sæpissime editum in sacris Deiparæ imaginibus impie violatis. Sanguinationi imaginis Deiparæ adjuncta est impiæ faciei præpostera collocatio, testis præposteræ et nimium quantum aversæ a recto voluntatis; ita ut sineiput in humeros retortum sit, occiput vero in anticam partem.

Pœna sane congruens cum scelere, ut qui vultum a recto averterat, vultu averso scelus suum proderet, nec pœnam divinam humana, pede claudendo consecuta, saltem destinatione ac voluntate: infelix, deprehenso confestim scelere, correptus, et capitis damnuatus, recisis solemnibus iudiciorum tricis, extremo supplicio absque mora addictus est. Jussus prius pro noxa ante sanctæ Deiparæ imaginem impie violatam provolvi, et veniam petere, reductus est a foro ad sacram imaginem, urbe prope universa ad spectacula effusa: et carnifex laquei patibularii collo jam incerti extremam partem manu prehensam tenens, pone sequebatur, confestim reum acturus in furcam, et trabe ab alta informis lethi nodo innexo dejecturus.

Reus instantis mortis, et scilicet horridiorum apud inferos cruciatuum pro tanto scelere tactus formidine, in sacræ imaginis conspectu solvitur in lacrymas, et discusso pridem æstu ac æstro, quo in sanctam iconem bacchatus erat, quid fecisset, quid jam passus, quid passurus deinceps esset, idonea cogitatione et iudicio ex rei dignitate suscepto æstimans, operuit confusione faciem suam, et pectus assidue tundens, copiosis lacrymarum rivis manans, et super omnia effundens cor suum in conspectu Dei atque Deiparæ, quam adeo perverse id ipsius ac Filii imagine violarat, misericordiæ Matrem pro noxæ abstersione interpellat. Et, o res mira, sed antiquis novisque aliis exemplis testatissima! non repulit supplicem Deipara, quæ homines dilectissimi Filii pretioso sanguine perfusus habet acceptissimos, si modo non obdurescant in scelere, et ad Deum ex corde redeant. Argumentum conciliati Numinis, et recepti in Deiparæ gratiam infelicis cruciarii (destinatione quidem ac sententia) fuit restitutio faciei in locum suum momento facta, ac in omnium conspectu: quo sensu et stupore id factum confertissimæ multitudinis, ipsiusque imprimis damnati capitis, qua in Dei bonitatem, in Deiparæ erga peccatores clementiam, laudum profusione, pronius est cuivis æstimare, et cogitatione

comprehendere, quam mihi scribere. Noxæ a Deo et Deipara remissionem, faciei repositione testatam, excepit condonatio humana. Itaque reus dimissus est liber. Domum tamen, in qua iniquitas concepta erat, dirui placuit, et in sacram Deiparæ ædiculam verti : cui a *Bona Spe* nomen datum, quod hominem, in ipsis mortis faucibus, bonis complexset, spe aliis quoque facta miserationis ac veniæ, si mens levis non obrigescat. Fuit valde miraculosa. (Th. Rein. de S. Bened.)

DCCLXVIII. — Imago B. V. miraculosa ad S. Michaelē, Antuerpiæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una il pura iræ mage munda sole micat.*

1. Antiquitas veneranda. — 2. Pietas principum. — 3. Concursus quotidianus.

Hæc est illa perantiqua ecclesia, quam sanctus Amandus Antuerpiensium proto-apostolus sancto Michaeli archangelo dedicavit, sanctus Eligius concionibus suis illustravit, sanctus Wilibrordus a Rohingo et Bebelina, marchionibus Antuerpiæ, dono accepit; quam denique Tanchelini Iconoclastica hæresis diripuit, quæ exacta, sanctissimæ Deiparæ est dedicata : licet in hodiernum diem titulum S. Michaelis apud populum habeat, qui secundus ecclesiæ patronus hodie est. Habet in hac elegantissima Ecclesia beatissima Virgo altaria duo : unum *Gaudiosum*, alterum *Dolorosum*, quodvis statua suo titulo conformi ornatissimum, ad quæ accursus populi continuus est. (Wickmann. lib. IV, cap. 15.)

DCCLXIX. — Imago B. V. miraculosa Fulienſis, Fuliis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *It Virgo sana et munda primæ maculæ.*

4. Statua lacrymans. — 2. Feminarum oratio. — 3. Pax inter inimicos.

In partibus Tolosanſis, in oppido Fulienſi, cœnobium Cisterciensis ordinis perantiquum est, in quo jam ultra hominum memoriam statua Deiparæ fuit miraculis clara; unde a civibus accepit honores magnos, et beneficiis acceptis debitos. Quia tamen Virgo adhuc majores postulabat, anno 1577, majore miraculo inclaruit. Nescio quid tricarum fuit oppidis duobus Fulienſi et Paratensi, quæ in rixas evasere et bella, si tamen bellum facere tantilla manus potest : belligationem verius dixerim, aut rixam. Prodiere tamen utrique in campum, præ habitatorum numero multi, ordinaruntque in aciem non numerosas legiones : demum dato signo expectabatur congressus militaris Quiritem, qui sanguinem utrinque vel darent, vel spargerent, cum feminis interea Fulienſibus, cum imbelli turba, coram Deiparæ statua miraculosa preces fundentibus domi, dum mariti funderent sanguinem foris in campo. Valuere Fulienſium preces : nam imago Deiparæ visa est ex oculis fundere lacrymas, inutile prælium detestantes.

Subito spes pacis concepta a præsentibus est. Itaque tumultuaria supplicatione coacta, ipsam Deiparæ lacrymantem statuam ad locum pugnæ deæ portarunt, atque in medio utriusque exercitus jamjam congressuri decore collocatam, hymnis et precibus honorarunt. Res initio intempestiva iis est visa, qui ardore futuri prælii jam incaluerant. Cœpere tamen sensim, aliorum exemplo, respondere consueto Ecclesiæ more sacerdoti, dum pacis cogitationes per miraculosas statuæ lacrymas sunt instillatæ cordibus inimicis. Tum enimvero et mitigata sunt primum odia : et nemine uno plura suadente, manus dedere victores victis, et hi illis. Hæc miraculosa pacis fœdera lacrymis Deiparæ firmata; publico etiam plausu excepta sunt, et majores posthac honores miraculosæ statuæ ab utraque urbe exhibiti. (Ita *Menolog. Cisterc.* 28 Aprilis.)

DCCLXX. — Imago V. B. miraculosa Clarifontis, Cortenacæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nivea alma Virgo spectata mire munda.*

1. Febris remedium. — 2. Fons miraculosus. — 3. Eleemosynæ liberales.

Juxta pagum Cortenacen beatæ Virginis icon est, ad quercum capsula decore inclusa. Porro ad radicem quercus fons scaturit limpidissimus, qui etiam in torrentem excreſcit, et Clarifontis nomen propter aquæ claritatem jamdudum adeptus est. Iluc nullo non die accursus eorum est, qui febribus laborant : atque ut etiam cæteri hic auxilium inveniant, febricitantibus tamen fons iste videtur scaturire singulariter, qui omnes velut stata lege curantur, et sani domum redeunt. Anno 1629, adhuc jacuit templum multis non integre adhuc absolutum; quanquam non defuerit pecunia ab iis huc allata, qui hinc sanitatem et alias gratias abstulerunt. Ita Deipara pius a nobis debet mercari gratiis pecuniam, e qua nos illi templa ædificemus. (Wickmann. lib. II, cap. 4.)

DCCCLXXI. — Imago B. V. miraculosa de Remediis, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura mea gemma candoris aula enituit.*

1. Remedium universale. — 2. Miles pius. — 3. Canes infernales.

Celeberrima in urbe Madritensi est imago beatæ Virginis de Remediis, quam rev. Patres SS. Trinitatis in templo suo colunt. De Remediis titulum accepit, quia tradunt nullum nec animæ nec corporis morbum esse, cui remedium hoc in loco inventum non sit. Porro imago hæc mirabile consecuta est iter, ut veniret Madritum. Romæ fuisse tradunt. An vero ibi facta sit, vel illuc ex alia orbis parte allata, ignoratur. Romæ, inquam, in æstimatione fuisse sancto Gregorio Pontifici aiant, qui eam in Angliam ad Neophytorum solatium misit Augustino, qui fidem Christianam intulit insulæ. Ubi vero hæresis Angliam ingressa est, et hæc quoque inter

alia sacra egressa regno est, et in Zelandiam delata ubi, vitata Charybdi, incidit in Seyllam; nam nec ibi secunda; etenim in illa Orangii devastatione, quæ Zelandiam et Hollandiam afflixit, ad civem hæc sancta imago devenit, quem auctor hospitem vocat: apud quem cum Joannes *de Origuella* miles Hispanus haberet hospitium, et aliquando ignem pellendo frigori postularet, inter sarmenta hanc quoque imaginem ancilla attulit, et in ignem coniecit.

Mediam omnino horam jacuisse in igne illasam memorat auctor: cum miles conspectam imaginem illico flammis exemit, pretioque hospiti soluto, suam fecit, per omnia illasam, præter faciem, aliquantulum denigratam cum signo in sinistra parte frontis, instar carnea pustula. Joannes in Hispaniam redux, ubi Concham in patriam suam venit, eam rev. Patribus SS. Trinitatis de mercede dono dedit. Commodum tum Madriti monasterium e fundamentis novum ædificabant. Itaque rev. P. provincialis jussu Madritum delata, in novo templo sedem invenit quietam. Vix urbi importatus sacer thesaurus spem incolis fecit cælestium gratiarum, maxime postquam duo religiosi, qui eam huc deportarunt, pericula sua denarravere, in quæ paucis ab urbe stadiis inciderant: siquidem molossi duo inusitatae magnitudinis viros aggressi sunt, sed invocata Virgine repulsi.

Canes vero infernales fuisse, scintillantes obscuro igne oculi prodiderunt, et fuga insolita: siquidem ex oculis quamprimum in aperto campo post invocatam Deiparam disparuerunt. Unde vero a milite rescitum sit, imaginem illam a *S. Gregorio Magno* ex urbe Romana missam fuisse in Angliam, licet auctor non memoret, credi tamen potest e scriptura intelligi potuisse, quam a tergo incidere solebant antiqui imaginibus. F. Raymondus in descript. hujus imagin. cap. 2.

DCCLXXII. — Imago B. V. miraculosa de Vulturello, Guadagnolii in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Una sine macula iræ aptat Regi domum.

1. Cervus mirabilis. — 2. Imperator peregrinationem instituit. — 3. Christianorum asylum.

Non repeto tristissimam sancti Eustachii historiam, quam nuper fuse post alios descripsit libro integro rev. P. Athanasius Kircher anno 1665, Romæ edito. Non, inquam, memoro, quæ vir cælo charus terra marique tulerit: per quam diversos casus ab omni antiquitate nunquam in dubium vocatos, uxorem et liberos amisit: per quam raros et lætos eventus et uxorem et liberos iterum receperit: quibus meritis ad veterem fortunam, divitias, et honores redierit: quam novo denique tormento ex æreo bove cum uxore et liberis ad cælum evolarit. Ille locus ad rem meam est, in quo Eustachius ad fidem Christianam ab ipso Salvatore Christo conversus est.

Tiber inter et Præneste exiguas urbeculas prope pagum Guadagnolium exigua planities undique præcipitio munita templo Virginis ab æterno destinata visitur, hodieque stat eo prorsus loco, in quo stans Eustachius cervum in proxima rupe conspexit: cur inter cornua fronti supremæ inhærens Crucifixus Eustachium allocutus est, siquidem paucis passibus abhinc, id est, templo Virginis, seu Eustachii statione, rupes illa distat centum palmos alta, quam auctor propter similitudinem vocat Artocream, quamque populus Tridentinus Verrucam ob sui montis similitudinem appellaret. In hac rupe cervus inusitatae magnitudinis se visendum venatori Eustachio præbuit, Christum intra cornua Crucifixum exhibens etiam loquentem, et Eustachio (tunc Placido) omnia dura cum ipso martyrio prædicentem. Hic, hic ille locus est, in quo ipse Servator Christus Placidum ad fidem Christianam convertit, quem primi Christiani æde Virgini ædificata honorarunt. Porro ex ea rupis parte, quæ templum Virginis respicit, ingens fissura cernitur, quam nonnulli ortam credunt Christi patientis tempore tanquam naturæ condolentis signum, quo petrae fissæ sunt, firmantque traditione immemorabili. Hæc fissura hominem justæ proportionis admittit, et per tres gradus in cryptam deducit longam viginti palmos, latam quindecim, et commodè altam. In medio hujus cryptæ lapidea mensa altaris instar constructa cernitur, in qua in hunc usque diem Deiparae imago cernitur.

Magna semper in veneratione habitum fuisse hunc locum constat, siquidem a martyrio sancti Eustachii, quod anno Christi 120, sub Adriano contigit usque ad Constantini Magni imperium, quod teste Baronio, anno Christi 306 auspiciatus est, intervallo centum octoginta sex annorum locus hic pro asylo Christianis fuit contra tyrannos. Postquam vero idem Constantinus Magnus anno imperii sui decimo nono ad fidem Christi, opera sancti Sylvestri Pontificis conversus baptismum suscepit, et sacris fabricis animum adjecit, etiam hoc templum ædificavit. Siquidem audita mirabili historia sancti Eustachii, quæ centum octoginta sex abhinc annis contigerat, locum ipse invisit, et templo, quod etiamnum stat, initium dedit: quod deinde sanctus Sylvester in Deiparae honorem ita consecravimus, ut sanctus quoque Eustachius eo loco ad latus sacellum sibi peculiariter dedicatum haberet, eo prorsus vestigio, in quo consistens cervum vidit, et Christum Crucifixum sibi loquentem audivit. Porro quia rupes illa olim vocabatur Vultilla, hodie corrupta voce Vulturella, ideo majores etiam templum Deiparae *de Vultilla*, seu *de Vulturella* appellabant, unde vero denominationem majores acceperint, infra dicam. Lapsu temporum sanctus Benedictus, deserta inquirens loca, divino ductu in hunc devenit divæ Virgini atque Eustachio jam a temporibus antiquis sacrum, et a temporibus Constantini templo Deiparae celebrem; eumque habitatione sua

sanctus Benedictus fecit celebriorem; sed quia certis anni temporibus, affluxus peregrinorum ad hoc templum Deiparæ, non parum divo Benedicto quietem inturbavit, in proximum montem Sublacensem concessit: ubi fundamenta sui ordinis, quæ hausit, vel ipso sancto Eustachio juvante jecit, et ex hereditariis sancti Eustachii prædiis monasteria ædificavit, inter quæ illud non postremum est, quod ad montem Vulturellum struxit, quodque octingentis circiter annis proprium ordini S. Benedicti fuit: cujus ecclesia hodieum exstat longa palmos quadraginta octo, lata palmos sexaginta; in altari etiamnum exstat statua Deiparæ lignea Jesum brachio tenentis, sex palmos alta, quæ uti vetustate sua veneranda est, ita mirum in modum advenarum animos ad devotionem excitat. Utque non omitam tituli notionem, quam supra promisi, sciat lector, ex perantiquo libro haberi, inde templo illi quod in vestigio Eustachii Deiparæ dedicatum stat, nomen Vultilla inditum, quod cum de construenda Deiparæ hac æde in hoc loco itum esset in consilium, Deipara sancto Sylvestro Pontifici in somno apparuerit, dixeritque eo in loco se templum velle, in quo Eustachius filium suum loquentem audisset. Unde sanctus Sylvester divino monitus oraculo ad rupem Eustachianam, ut id construeret Constantino suasit. Verum cum loci angustiam architecti objicerent, sanctum Pontificem respondisse: «Ædificetur, ubi vult illa,» scilicet Deipara. Hæc auctor: qui tamen suum judicium suspendit. Locum hunc Deiparæ miraculosum fuisse, inde constat, quod quemadmodum hodie beata Virgo Lauretana a confluentibus ex omni orbe advenis et peregrinis visitari solet, ita quoque ante sacrosanctæ domus miraculosam ex Judæa translationem hoc Deiparæ templum de Vultilla (hodie de Vulturello) nulli loco sacro cesserit multitudine peregrinorum usquedum vel ob discessum monachorum in vicinia habitantium, vel ob adventum domus sanctæ paulatim celebritatem suam perdidit: quam hodie iterum excitare conatur missio annua, quam Patres soc. Jesu instituunt, et affluentibus magno numero peregrinis sanctissima sacramenta pœnitentiæ et Eucharistiæ administrant. Hinc sua loco celebritas iterum accedit, et in annos singulos crescit. Ita R. P. Athanasius Kurcher, in Historia S. Eustachii.

DCCLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Remediis, Ribeiræ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea cultum poni amanda regina evasit.*

1. Femina muta. — 2. B. V. apparet. — Petit sibi templum.

Inter miracula mundi octavum censi potest femina muta; ad hanc perfectionem raro natura feminam efformat. Et si quæ talis est, digna est, cui beata Virgo appareat. Prope Brigantiam beatissima Virgo de Ribeira colitur; nam vix duabus leucis ab

ea distat. Sancta statua de *Remediis* nomen habet. Templum amplum est et magnificum, solis peregrinorum largissimis largitionibus exstructum. Tanta loci fama fuit. Originem accipe, lector, tanti concursus tantorumque miraculorum a femina magni Domini ancilla; et ut fidem facilius asserenti habeas, a femina muta, in qua frons, oculi, vultus, mentiri poterant, non lingua. Hæc quia muta magnum ad virtutem compendium habuit: quin dico bona fuit vel ipsa Deipara id asserente, illi namque dignata est se spectabilem præbere et imperare, ut claris et expressis verbis ediceret omnibus, hic locum fore gratiarum, hic templum peti. Atque ut auditores nancisceretur, linguam feminæ solvit, et eloquentem fecit. Illa rarissimo miraculo voluntatem Deiparæ occurrentibus facile persuasit, tum etiam ad urbes vicinas profecta est, ut eadem suaderet; quod tanta eloquentia fecit, ut e congestis peregrinorum pecuniis brevi hæc templi moles staret, digna sedes, in qua se Deipara supplicibus propitiâ ostendat. Vasconcellus, in descriptione hujus templi plurima et insignia refert miracula. Hæretici nec in muta quidem femina miraculum agnoscunt. Tacuit, inquit, femina aliquot annis: et Catholici, ut miraculum fingant, mutam dixere. Sed, o boni, miraculorum apud nos satis est, etiamsi hæc femina mutam se finxisset, sed, si ita vultis, concedam, feminam finxisse se mutam, et aliquot annis tacuisse. Hoc tamen ipsum miraculi genus apud vos nemo vidit; quis enim unquam feminam vidit, quæ loqui cum posset, per aliquot dies, non dico annos, tacuerit? Multum sane nobis conceditis, si nobis vel bona pace datis. Itaque miraculum est, sive muta fuerit, sive mutam se finxerit; hoc solo discrimine, quod secundum majus est, et rarius primo: ut vel ipsi vident, qui nobis hæc objiciunt.

DCCLXXIV. — Imago B. V. miraculosa in via Flaminia, Lovani in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Anima dilecta Regina summe pura ovat.*

1. Ingeniosus B. V. cultus. — 2. Tabula immobilis. — 3. Sabbati honor.

Hæc dolorosa Deiparæ imago cum ab anno 1355 ex arbore penderet, in amoribus fuit piissimæ cuidam feminæ, quæ suo non contenta, quem Virgini deferebat cultu, quoscunque alios ad hujus imaginis cultum, velut piscatione quadam inventa conciliavit imagini apud transeuntes honorem. Festis Virgini diebus, imaginem domum tulit, et in mensula, quam ante domus portam instar altaris erexerat, majoris reverentiæ causa collocavit. Fuere, quibus hæc feminea displicuit pietas: quorum nonnulli ficta ebrietate velut temulenti auferre imaginem sunt conati. Noluit Deipara deserere hospitam suam, et a temulentis per urbem inter ludibria traduci. Tantum enim repente pondus parvulæ ta-

bulae accessit, ut nemo lurconum istorum eam dimovere loco potuerit. Quid illis sive veris hæreticis, sive fictis catholicis factum sit, non inveni; sacre certe statuæ piorum ære sacellum erectum est, tam parvum, ut propter populi concursum foris altaria erigenda essent; quapropter anno 1601, quarto Junii, fundus emptus est amplior, et tricesimo Augusti, fundamentali lapide ad Ecclesiæ ritum posito, anno sequenti, vicesimo Septembris fuit finitum. Supplicationem habet annuam solemnem Festo Visitationis beatæ Virginis quo Mariana sodalitas sanctam statuam decora pompa per urbis quædam compita circumfert. Sabbatinis diebus nec omnes, qui volunt, sacerdotes Missam dicere possunt, nec omnes e populo intrare templum. (Wickmann. lib. II.)

DCCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Peste, Paduæ in Italia.

PROGR. *Are, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En emicat sol Virginum, amata pura Dea.*

1. B. V. loquitur nobili. — 2. Remediatur pestis. — 3. Processio fructuosa.

Contempta hæc Deiparæ statua, vel certe neglecta jacebat in angulo palatii, quod habebat Aloysius Georgius, qui anno 1570, urbi Paduanæ cum titulo gubernatoris præerat, tempore si unquam iniquissimo, siquidem totum statum Venetum et Paduam præcipue pestis gravissima affligebat; quam nec medicorum artes mitigare, neque etiam sacra remedia pellere poterant: dum ipsa Deipara nocte una, duobus apparens remedium malo dedit. Fuit eorum unus ipse gubernator Aloysius, cui diserte Deipara affirmavit, finem tanti mali fore tunc, quando cum debita pompa illaturus esset ipse templo Carmelitarum statuam, quam tandiu in palatio suo neglectam tenuerat. Homini sæculari Aloysio facile visum non est, persuadere sacris profanisque magistratibus, sibi præ omnibus revelata Virginis promissa.

Quid si peracta omni pompa non sequatur promissa urbi salus? quam sæpe decepissent alios ejusmodi prophetae, innocenter et ipsi decepti! ita anxio supervenit rev. Patrum Carmelitarum provincialis, rem insolitam narraturus, et quæ ditionem omnem Venetam concerneret. Hac præfatione per servulum nuntiata, admissus narrat, sibi Virginem apparuisse, optasseque ut statuam quampiam hoc in palatio sine honore debito latentem, et tantum non abjectam, qua posset pompa, templo suo inferret: laboris mercedem fore urbis, et totius Venetæ ditionis sanitatem, fugata lue pestifera, quæ nullo alio medio abigi posset: nec se de veritate revelationis dubitare, se fraudis esse securum, quapropter aliud non superesse, ad porrigendam populo tantam lætitiā, nisi utocius statuam quæreret, pompamque sua auctoritate cogeret, sua præsentia augeret. Non injucunda fuit prætori hæc eorum narratio, quæ sibi quoque visa confirmabat. Qua-

propter admonitis quorum intererat utrisque magistratibus, omnes cum populo faventes habuit.

Ita insigni pompa statua per urbem ducta est, et templo a Virgine designato illata. Vix pedem templo intulit statua, cum exesse jussa est pestis urbe, et omni Venetæ ditione. Quam historiam ne posterī ignorarent, majores marmori scite insculptam, inseruere templi; miraculis quoque aliis statua hæc illustris esse cœpit, quæ narrat Hierascus in Vita rev. P. Silvii generalis Carmel.

DCCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Schardensis, Schardæ in Germania Superiori.

PROGR. *Are, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amanda mea Virgo ea puritatis culmen.*

1. Arborea loco candelaborum. — 2. Lumen dubitantibus dat cœlum. 3. Statua inter hæreticos secura.

Hæc lignea Deipara statua cum suo templo ad radicem montis jam dudum honorata, indultis pontificiis et peregrinationibus honorata, imo et miraculosa fuit. Hujus autem, de quo loquor, vetusti et jamjam casuri templi originem nemo posteris scripto nuntiavit. Adfuisse divitias, arguit nova fabrica: nam templi curatores una cum architectis viderunt refici amplius non posse fessos senio muros, et nimium quantum capulares. Novum a fundamento cogitare ausi sunt templum: Pecunia, inquit, præsens in magnam fabricam sufficit; utique postquam Virgo beneficia sua miraculosa largiri non desinet. At vero, cum de loco mentio est injecta, scissum est in diversa studia pium piorum consilium, eorum enim pars una collem, et in colle viam regiam extollebat laudibus, et affluxum peregrinorum longe majorem augurabantur ex ipso loci situ.

Pars altera, cui plus inerat peritiæ cœlestis, noluit fundum deserere antiquum. Locum, inquit, mutamus, et cum loco gratias cœlestes, quas Deipara loco conferre solet. Esto, quod cœlites quovis in loco invocati nobis auxiliari possint; nolle tamen illos, quam sæpe probavit experientia? Sed nec in novi templi consensum trahere nos possent, quas ante attulisti, rationes, si antiquum stare posset. Ita re infecta discessum est: sed litem diremit ipsa Deipara, quæ supra collem apparere fecit lumina quatuor, arboribus innixa velut candelabris: sive spatium futuræ fabricæ areamque designarint, sive quid aliud portenderint. Certe lumen dedere dubitantibus: quia in eorum sententiam ivisse Virgo visa est, qui montem Schardensem elegerunt, seu collem, de quo ante dixi.

Porro hæc lumina non omni populo seu (ut veroo sancti Petri utar) testibus præordinatis apparuere, qui præstito juramento fidem invenere apud fundi dominum, nec difficiles se præbuere, qui vallem colli præferebant. Quis enim obsistat, si Virgo miracula promittit, nuntiatque per miraculum, se fore in monte propitiā, quando alia aliud sentiendi

causa non fuit, quam metus, ne Virgini forte displiceat novum opus? Itaque datum novo templo initium eo loco, quem lumina designarunt, ipso fundi domino Comite de Schaumburg opus urgente, statua quoque cum pompa in nova sede collocata. Sed quia viri pii filius impius, et familiæ antiquissimæ ultimus hæretica labe infectus, quidquid sacrum toparchia habuit, e finibus suis eiecit, stetit tantisper fabrica, si ornatum spectes, imperfecta, et una cum fabrica publica subditorum pietas. Venero tamen ex ipsa Bohemia magno numero peregrini, qui templo novo famam antiquam conservarunt; adeo verum est tritum illud: « Proximus ecclesiæ semper vult ultimus esse; » sic incolæ habuerunt, quod ab accolis discerent. Nec gratis advenerunt Bohemi; nam optatam sanitatem, aliaque miraculosa beneficia per medios hæreticos domum tulere.

Hoc mihi præ omnibus singulare videtur, quod huic sanctæ imagini integritas sua steterit, et honor; cum tamen omnia per templum altaria hoc solo excepto sint ejecta, et pluribus annis, Lutherani primum, dein Calvinistæ, denum Flaviani hæretici omnes Iconomachi, e pulpito dixerint in hoc templo. Quid quod ipsimet hæretici antiquo nomine *pulchram Mariam* appellarunt? Quod faciem Virginis uti et Jesuli nulla musca, nullæ sordes infecerint. Integro fere sæculo hæc fiebant; dum anno 1652, Ferdinandus III, imperator victoriosus fidem orthodoxam reduxit. Tum enimvero etiam sancta statua reverentius habita, et novo altari inclusa est. Iterum quoque ab accolis peregrinationes resumptæ pietatem antiquam restituerunt, quin et auxerunt. Hæc ex Relatione impressa a rev. dom. Conrado Mutscelero sacrosanctæ theologiæ candidato et loci paroco.

DCCLXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Portello, Portelli in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En pura ac mira Deum jam gestat in alvo.*

1. Patris duritiones in filium. — 2. Vocatio ad religionem. — 3. Mula cæca dirimit litem.

In finibus Portelli, quæ Catalauniæ toparchia est, sanctus Nicolaus Mirensis episcopus sacellum habet in quo Deiparæ imago miraculosa ab antiquo colitur. Originem non habeo dicere tantæ devotionis, sed incrementum. Sanctus Raymundus Nonnatus, ideo hoc cognomine insignitus, quia præter communem naturæ legem, e mortuæ matris dissecto latere in lucem eductus fuit, iubente patre a studiis abstractus, et vitam ruri agens, sacellum hoc S. Nicolai crebro adibat, ut sacram Deiparæ imaginem, quæ in eo summa fidelium veneratione etiam nunc colitur, visitaret. Ibi effusus in preces ipsam Deiparentem, ut se in filium adoptaret, viamque salutis ac scientiam sanctorum edocere dignaretur, enixe deprecatur.

Nec defuit votis ejus benignissima Virgo. Ab ipsa

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII,

enim intellexit, gratissimum sibi fore, si religionem sub titulo de Mercede, seu Misericordia Redemptionis Captivorum, ea suggerente nuper fundatam, ingrederetur. Qua monitione percepta, Barcinonem statim profectus, illud tam præcellentis erga proximum charitatis institutum amplexus est. Regulari igitur militiæ ascriptus, virginitatem, quam pridem beatæ Virgini consecraverat, perpetuo coluit, cæterisque virtutibus enituit, charitate præsertim erga Christianos, qui sub potestate paganorum miseram in captivitate vitam debebant. Hos ut redimeret, in Africam missus, cum jam multos a servitute liberasset, ne consumpta pecunia aliis item in proximo abnegandæ fidei discrimine constitutis deesset, seipsum pignori dedit. Sed cum ardentissimo salutis animarum desiderio succensus plures Mahometanos suis concionibus ad Christum converteret, in arctam custodiam a Barbaris conjectus, variisque suppliciis cruciatus, etiam labiis perforatis, et sera ferrea clausis, crudele et novum martyrium diu sustinuit. Liberatus a Mauris, ob tanta in Ecclesiam merita a Gregorio IX, summo Pontifice in cardinalium collegium esse allectus, nulla observantiæ religiæ et monasticæ virtutis mutatione,

Romam vocatus itineri se dedit; sed Deipara fidelem servum ad cælum vocavit; namque in viâ ægrotare cœpit, et paulo post Christiano ritu paratus, vivere desiit. Mortui corpus, cum circa locum sepulturæ contentio orta esset, arcæ inclusum, et mulæ cæcæ impositum, ad sacellum S. Nicolai Dei nptu delatum fuit, ut ibi tumularetur, ubi prima jecerat sanctionis vitæ fundamenta. Ita præsentia suarum sacrarum reliquiarum quam plurimum sanctæ imaginis cultum auxit, nemine non Virginis admirabilem providentiam admirante et venerante. Quod ordinis monasterium ibidem constructum sit, Nonnati labor fuit, ni fallor, primus in cælo, ut haberet Virgo, a quibus sanctæ imaginis cultus perro promoveretur. Sed et Virgo glorificantes se glorificat; certe a confluentibus voti causa ex universa Catalaunia fidelibus populis honoratur. Non tantum Virgo, sed etiam ipse sanctus Raymundus, cælo prius quam terræ natus: quem Deipara variis miraculis et signis gloriosum facit. Ex lect. secundi Nociurni,

DCCLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa De Junipero, Farnolæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Agna mera munda erat Capitolum Jesu,*

1. Translatio angelorum. — 2. Campanæ sponte sonant. — 3. Ruina innoxia.

Farnoles vicus est obscurus, nec nisi ab imagine beatæ Virginis notus: distat hic locus a villa de Alcanite media leuca. Speciosissima imago est; sextam partem unius ulnæ non excedit; sedet in tabernaculo, quod sacratissimæ Passionis signa quedam ornant; brachio sinistro puerum Jesum gestat. Hanc Deiparæ imaginem pastor invenit

infra Juniperum, inventamque sacculo inclusit; sed ubi eam domesticis post longam denarrationem monstrare voluit, non amplius reperit. Altero tamen mane, ubi ad Juniperum rediit, redisse quoque ad Juniperum vidit Virginem Deiparam. Itaque iterum acceptam iterum sacculo imponit: et ne abiret ut prius, vinculis sollicitè constringit, sed nec ista prudentia puer statuat sibi retinere potuit. Iterum ad Juniperum reversa statua satis ostendit, quid vellet. Moniti clerici Farnolesii, sanctam statuam instituta supplicatione in templum deportarunt, et altari tantisper decore imposuerunt, dum templum ad Juniperi radices ædificaretur: quod et factum. Miracula secuta sunt plurima, unum præ cæteris celebre est. Petrus Baiot ruina fornacis calcinariæ tantum non sepultus, Deiparam de Junipero invocavit, obtinuitque, ut campanæ spontaneo pulsu accolæ monerent, aliquid insolitum contigisse. Ubi fornacis ruina accurrentibus in conspectum venit, subiit divino instinctu animum cogitatio Petrum, quem omnes noverant, hic unique inter ruinas latere, vel vivum, vel mortuum. Eruderantur: congesti in cumulum lapides, et Petri vox primum auditur, tum etiam ipse Petrus velut e sepulcro prodit, vestibus miserum in modum discissis, salvus tamen ipse et sanus, et Deiparæ, cui se commendarat, vitæ gratiam ascribens. Vincentius Bascus de Lanuza tom. VII, lib. v, cap. 19.

DCCLXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Silvanecti in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Et pura mali, ea sancta, io mundum regit.

1. Pugna regum. — 2. Pugna militum. — 3. Qui cœnobium vovet vincit.

Silvanectensis Deiparæ templum una cum cœnobio insignem et miraculosam habuit originem. Anno 1213, Philippus Galliarum rex, commisso cum Ottone imperatore prælio, ut est eventus belli varius, jam victoriam desperaverat, nec multum aberat a fuga totus Gallorum exercitus; quin ipse quoque rex jam non pro victoria, sed pro vita pugnabat, ut olim rex Macedonum Alexander Magnus. Sed periculo exemptus est a Deipara, cui se non longa oratione commendavit: qua finita, fugato Ottone, ex jam victo victor evasit. Orationis summa fuit votum, quo se obstrinxit, magnifico templo, et ei adjuncto cœnobio, testaturus posteris, victoriam non a se, sed a Deipara, et quidem miraculose obtentam. Et vero etiam præstitit, quod promisit. Populus etiam præter hoc publicum privata beneficia ambivit, et obtinuit, neque hodie cessat populi pietas, quæ tanta est, ut eam singularibus modis deprædicet Nicolaus Ægidius in *Annal. Franc.* sub rege Philippo.

DCCLXXX. — Imago B. V. miraculosa a Dalacha, Catanæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Est Arca Evangelii immota, pura, munda.

1. Mirabilis translatio. — 2. Mirabile sponsalium. — 5. Mirabilis captivi liberatio.

Sacellum Deiparæ perantiquum fuit in urbe Catanensi: obscuram ejus (riginem ignorarunt omnes, nec quidquam fuit quod locum commendaret; quando nec tantarum opum fuit, ut æditum alere posset, qui loci sacri curam haberet. Vidua fuit, quæ gratis hoc obsequium præstitit, consensu reverendissimorum canonicorum ad hoc requisito et obtento. Cæterum quando hæc Deiparæ imago ad tanti nominis splendorem sit evecta, dicam. Vidua, cui Benigna nomen, filium habuit, et filiam. Hæc duodennis unicum afflictæ matris solatium fuit: nam filius bello captus ad Turcas abductus est. Vidua hæc cum vespere quodam accenderet in templo lampadem, ante Virginis iconem tota nocte arsuram, sensu pietatis extraordinario paupertatem suam gratuito hoc labore solata: « Utique, inquit, Deiparæ beneficio, priusquam moriar, videbo filium meum salvum et incolumem. » Hoc dicto, templum clausit, et domum abiit, ostiumque domus observavit. Sed fuit, qui repetito pulso feminam redire fecit, et aperire ostium. Stupe, lector, feminæ inauditum stuporem. Turca præforibus stetit, vestitu superbo, dextra poculum, sinistra urceum tenens, velut feminæ propinaturus. Illa horrore correpta, jamque ostium clausura, inhibetur ab advena, qui in hæc verba, et ipse stupens, feminam allocutus est: « Mater! jamjam ante mensam domini mei (Bassæ) Constantinopoli stabam, hoc, quod vides, poculum porrecturus: et ecce me hic video. Tuis utique precibus huc delatus sum, tuis precibus hic me sisto. » Simul ad pedes matris abjectus, suis lacrymis provocasset maternas, nisi eas jam profluxuras mentis insolitus stupor inhibuisset. Sibi interea mater reddita: « Non mea, mi gnate, sed Deiparæ gratia hic es. Illa te sustulit, illa te transulit, ubi ubi terrarum fuisti, et ante meos oculos stitit. Si tamen tu es, nam oculis meis needum credo; si vero tu es, ut suspicor, nam affectum matris sentio, sine, eamus, et Benefactrici gratias agamus. » Simul eum ad templum deduxit, una cum munere pretioso; nam quid melius mulier de paupertina tribu haberet, quam et urceum istum et poculum, quod filius attulerat? Hæc illa inter templi cimelia reposuit, exstantque adhuc, sed in thuribuli formam, quantum per artem licuit, mutata. Miraculum hoc late sparsum, loco tamen non attulit divitias: ut ex sequenti miraculo videre est. Destinebatur Panormi a fisco vir quidam opulentus carceri inclusus, ideo criminis capitalis reus, quia seipsum reum fecit inter tormenta fassus, fecisse se, quæ nunquam cogitavit. Hoc visco a fisco deprehensus est, jamjam morti adjudicandus. Ille consilii inops, votum Deiparæ de Dalacha fecit, si vitam Virgo innocenti servaret, in ejus honorem ducturum se in uxorem virginem pauperem sine dote. Placuit Virgini votum raritate sua. Vix ille orationi finem suspirio dedit, cum vir equestris ex

aula adest, qui sua merita recensuit, ob quæ obtinisset a prœore captivum, quem vellet, e vinculis eximere, cui læsus adversarius non obstaret : « Tibi itaque, inquit, quia talis es, gratiam vitæ impertior. » Vincit gratias, ut par erat, egit imo magnas, majores tamen Virgini, quæ tam cito preces exaudierat. Quapropter jam carcere liber, Catanam properat, Virgini de *Dalacha* acturus gratias. Cum ecce in vico duodennis puella homini de via sollicito occurrit; quam ille humaniter prius salutatam rogat, quæ via ad templum Deiparæ de *Dalacha* duceret. Viam illa multis docet, per quæ fora, per quos angiportus, et plateas, dextrorsum et sinistrorsum eundem ei sit : « Ac ne hospes, inquit illa (nam te advenam esse suspicor), per tot ambages errabundus vageris, ipsa viam monstrabo, et si placet, templum etiam aperiam. »

Templum ille ingressus, post actas Deiparæ primas gratias, ædituum vocari jubet, honorariam daturus pecuniam, jam totus liberalis. Tum puella : « Paupertas, inquit, templi hujus, alere ædituum nunquam potuit : ego e mandato matris defunctæ omnia temp'lo obsequia, illa permittentibus canonicis, præsto gratis. O quam illa mihi hoc officium, quod ipsa pluribus annis Deiparæ præstitit, intermortuis vocibus ante obitum, imperiose commendavit! Spirabant spem ipsa mortali anhelitu interrupta verba, et eandem spem mihi quoque inspirabant, futurum ut Deipara me aliquando honesto et diviti marito collocaret in præstitæ mercedem operæ : et adhuc spero. Quibus autem in terris vir ille sit, aut an etiamnum sit natus, ignoro; spero tamen. » Simul in lacrymas soluta, faciem lacrymis perfusam strophio abstersit, et tacuit. Viro jam ante in Deiparæ cultum incenso, verba puellæ in memoriam reducere votum in carcere conceptum : « Et quid si hæc ipsa sit, quam mihi Deipara præparavit? Virgo est, et honesta : pauper est, et dote caret, quid quod aliud habet, divitiis præferendum? Deiparæ favorem obsequio paravit. Quid mora? cur eam non jam despondeo mihi? » Nec mora. Advocatis quamprimum idoneis testibus, omnia ex ordine in templo denarrat, ut in carcerem fuisset innocens a fisco detrusus, ut inter tormenta crimen quod non fecerat, esset fassus, ut votum fecisset, ut a viro illustri liberatus Catanam venisset, et huc ab obvia puella in templum esset deductus, gratias Virgini Deiparæ acturus. Sed nec illa omisit Deiparæ gratiam memorare, quam in fratrem contulerat, miraculosa translatione ante matris ædes depositum attulitque poculum et urceum, rara dona. et unica templi cimelia.

Tum omnibus duplici miraculo attonitis, ad tertium se præparare jussi sunt ab advena, qui silentio facto sic præsentis est allocutus : « Ut sciatis, o viri, cur vos huc advocarim, altius res omnis repetenda est. Votum feci Deiparæ de *Dalacha* in carcere, ut audistis : et voti hujus materiam, ubi audieritis, aut fallor, aut statuam hanc Deiparæ plus

coletis, o cives. Vovi itaque in honorem Virginis virginem ducere pauperem sine dote : voti reum me fecit Deipara, quia vitam servavit, et libertatem dedit : quin, ut videtis, virginem pauperem eo loco mihi repræsentat, in quo gratiam accepi. Itaque nisi tu abnuas, o bona puella, in horum testium præsentia te mihi despondeo : ut virtutes tuæ charam te mihi acceptamque facturæ sint, plus tamen mihi amaberis, quia te Deiparæ gratam acceptamque video. »

Puella ad Deiparam, cui servierat, conversa, modeste sponso annuit. Cives ipsi præsentis in lætitiâ effusi, lætissimo eventu, et fabulis similimo totam Catanam impleverunt. Ne autem lector putet fabulam me scripsisse, sciat, me nihil scribere, nisi citatis idoneis testibus et probis auctoribus. Hanc cuicumque chorago pretiosam historiam accepi, nulla circumstantia vel mutata, vel addita, ex opusculo posthumo de B. Virgine rev. P. Octavii Cajetani societatis Jesu, Siculi impresso Pannormi, et ad me Romam misso, ab ipso auctore in quo ait, hæc omnia anno 1500 contigisse, et rite examinata, et approbata ab episcopo, etiamnum in templi muro picta exstare.

DCCLXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Baleræ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva munda mali magnes vitæ rapit cor.

1. Statua ingentis ponderis. — 2. Miraculosa fortitudo. — 3. Pulsa pestis.

Balera Narbonensis Galliæ non ignobilis urbs est. In hac civis honestorum natalium circa annum 1599, cum esset singulari in Deiparam affectu, eremum construxit media ab urbe leuca, loco ita amœno, ut suo merito, et situ, etiamsi cætera abessent, nomen a *Consolatione* haberet. Hic loci vita eremitica viginti quinque annis stetit inter paucos, qui uni Deiparæ unice servirent. Episcopus Balerensis favit instituto, et Minimos vocavit, jussitque sedes, ubi possent, plures quærere. Hoc tamen in loco ad beatam Virginem de Consolatione, velut arcem totius ordinis, principem voluit esse. Illi ante omnia antiquam Deiparæ, et levis penicilli imaginem commutarunt cum marmorea statua ingentis artificii et ponderis; ut quæ duodecim librarum centenarios æquaret. Contigit ut templum conciperet flammam, nemine uno invento, qui hominem nominaret, cujus vel incuria, vel injuria sit accensa. Ardebant omnia : et licet statua Deiparæ multorum votis incendio deberet eripi, nemo tamen fuit, qui modum sciret vel machinas admovendi, levando tanto ponderi necessarias, nedum quomodo secure in terram usque deponenda et cylindris subjectis promovenda per templum. Dum hi desiderant, illi optant, omnes volunt salvam statuam, nemo manum apponit; dum unus eorum indutus virtute ex alto, Virginis, non suis fretus

viribus, statuum rapit ex altari, et templo solus effert, ac flammis subducit, non uno miraculo: quando plurimorum virorum justum pondus in hoc aestu solus portavit.

Sed templum e favillis et cineribus suis paulo post surrexit augustius, cui sancta statua importata, et in principe altari collocata, miraculi fama accivit populos. Secuta sunt alia quoque miracula, quæ utique jam typis edita sunt; cum, qui hæc ad me perscripsit, propediem edenda significaverit, quædam ad me pervenire. Nobilis dominæ filiolus facie in humerum versa prodiit in lucem, nulla medicorum arte curabilis. Hunc voto facto Deipara curavit, et os puero sublime dedit cælumque tueri. Jacobus Lauthier mercator marinus, postquam partem quartam lucri Deiparæ dicavit, maris ventorumque, et his pejora piratarum, pericula illæsus semper transiit, et ad magnas divitias pervenit. Hæc et similia dedere augmentum pietati: pestis tamen, quæ anno 1632 omnem late viciniam vastavit, locum fecit adhuc celebriorem.

Neminem eorum, qui Deiparam de Consolatione invisit, pestifera lues absumpsit, quantumvis plurimi ea infecti se populo miscuerint. Duæ familiæ quæ hanc templi visitationem metu luis incurrendæ interniserunt, peste correptæ sunt et absumptæ, licet sanitati tuendæ omnem curam et diligentiam adhibuerint. Capitulum ordinis decrevit, ut in hoc conventu quotidie in choro post Litanias Deiparæ in perpetuum caneretur antiphona illa: *Stella calæ extirpavit*, etc. Hæc ad me rev. P. Benedictus Bonnefoy, soc. Jesu.

DCCLXXXII. — Imago V. B. miraculosa de Remediis, Rodæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Una Gemma sane pura, cordium lætitia.*

1. Statua loquens. — 2. Fons miraculosus. — 3. Translatio statuæ.

Hæc sacra justæ magnitudinis statua, unde et a quo allata sit, quis dicat? Pastoris mercenarius plus quadrante horario ab ædibus pecora in campo pavit. Is quia sub vesperum redux, atque aquæ oblitus, quam e flumine tantumdem a pascuis distante afferre simul debebat, remissus ab hero est. Ille per notissima sibi pascua pergit, et ad conspectum luminis in medio campo stupet primum; tum factus animosior propiusque accedens, matronam offendit, quæ interrogavit hominem, quo sub noctem ita properaret. Ille, « Aquam, inquit, afferam ad herum. » — « Itaque, reponit illa, si aquam petis, parce pedibus, nam hic fontem habes. » Pastor, actis gratis, vas aqua implevit, ejus fontem nemo unquam observavit, cumque opinione hominum citius rediret, creditum est, tenebris territum ad fluvium non pervenisse. Tum ille: « Ad fluvium, inquit, non perveni: aquam tamen apporto e fonte limpidissimo. » Jocari creditus est, dum ille et matronam sibi obviam, et fontis scaturiginem narravit,

et aquam mensæ imposuit. Sed herus: « Quem fontem, inquit, in hoc deserto mihi dicis? quisve errantem matronam casus huc duxit? Res digna quam hodie adhuc videam, sinite, abeo; duc, puer. » Ventum ad locum est limpidissimæ scaturiginis; et matrona quoque in loco, ut puer dixerat, est inventa, quam honorifica salutatione allocutus pastor, miratus est feminae modestiam, quæ virum responso non dignaretur. At vero ubi bis terve eadem repetiit, viditque non tantum non loqui, sed nec moveri personam; tactu, sed modesto, experiri ausus est, quid hominis esset, cum quo loqueretur.

Et ecce ligneam esse Deiparæ statuam deprehendit justæ staturæ, quam nemo hominum in hoc spatiosum desertum, se inscio, deferre poterat. Sed nec de aqua dubitavit, nunc primum eam miraculose erupisse: quomodo enim tot annis hic fons ante non observatus oculos pastorum latuisset? Adhuc illa nocte ad urbem Roden iter instituit, et mane sacerdoti sibi familiari retulit, quæ vidisset. Traxit secum sacerdos plures statuam et fontem viros; viderunt, et parochum fecere miraculi duplicis certiores. Is, coacto in supplicationem populo, sanctam statuam in sacello quopiam extra urbis mœnia collocavit, sed morem quoque suum Deipara observavit, et altera die statuam esse fecit, ubi pridie fuerat inventa; quin et parochus quoque cum populo morem eorum observavit, qui hæc miracula bis terve probant priusquam approbant, et bis terve in sacellum reportavit. Tandem episcopi cura sacellum in loco ad fontem extructum est, et 24 Martii anno 1482 Deiparæ dedicatum.

Per varios casus ad rev. Patres de Mercede, quos Trinitarios appellant, devenit. Anno 1558, 9 Augusti, miracula facta sunt quamprimum plurima. Sancta statua ab insano percussa, loco vulneris cicatricem duxit. Restinctum incendium est frustulo pallii, quo injecto statua vestiebatur. Lepra quadraginta annorum potu aquæ curata, resuscitati nonnulli mortui, aliaque, magna illa quidem, sed aliis quoque sanctis statuis communia, quæ tradit auctor. Hæc Christophorus Granado ordinis SS. Trinitatis, in Historia hujus imaginis, lib. II, cap. 3, ex quo ad me rev. P. Christophorus Fernandez de Azevedo, soc. Jesu.

DCCLXXXIII. — Imago V. B. miraculosa Parisiensis, Parisiis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Sine ira parentum macula et jugo Adam.*

1. Promissis majora præstanda. — 2. Fabrica ingens. — 3. Campana notabilis.

Circa annum 1213, Philippum Gallie regem insignis contra Ottonem imperatorem victoria munificum fecit erga Deiparam. Jam inclinata ad Ottonis partes victoria, rex ipse Philippus plus pro vita quam pro victoria certabat: cum Silvane-tense templum vovit, ut dixi supra imagine LXXIX; brevibus verbis; plura namque dicturum hostis

vetuit. Obtenta victoria, quamprimum voto fecit satis, et templum Silvanecti cum cœnobio ædificavit, sed non exhausti grati regique animi immensam molem : majora post acceptum beneficium paravit, quam promiserat.

In urbe Parisiensi templum Deiparæ a fundamentis inchoavit, posteris in auxilium vocatis, quod inter prima decora urbis spectant exteri, et mirantur, et quia lectori opinor placitura, quæ scribit Merula in sua *Cosmographia*, apponam. Columnis centum viginti sustinetur. Longitudo passuum centum septuaginta quatuor, latitudo sexaginta, altitudo centum, in ambitu habet sacella quadraginta quinque, portas undecim, statuas regum insignes viginti octo. Ad latera turres, seu campanariæ moles videntur altitudine centum triginta quatuor cubitorum. Campana maxima, cui a S. Maria nomen, viginti viros flagitat cum pulsatur. Sonitus sereno cœlo per septem leucas auditur. Hæc Merula. Initio Deiparam hoc in templo patrasse miracula vix pauci dubitant ; cum a miraculosa victoria, nulla humana fortitudine obtenta, originem suam habuerit : pauci, inquam, sunt, qui dubitant ; nemo, qui neget. Itaque eam merito inter miraculosas pono. Quod hodie ibidem miracula fiant, non assero, quia nihil ad me a diligentissimis Patribus perscriptum est. (Ex Merula.)

DCCLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa Aufkirchensis, Aufkirchii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Virgo pura tamen, et sine macula Adami.

1. Boves de loco templi decernunt. — 2. Fatigatio eorum mira. — 3. Incendium ex incuria.

Proximum est hoc insigne templum arci electoris Bavari Starnbergicæ, siquidem ultra lacum a majoribus ædificatum est. Stetisse hic a sæculis templum parochiale, nemini non certum est. Crescente tamen numero incolarum pagi illius, unanimi consensu decretum est, loco antiqui, angusti et ruinosi templi, extruere novum ; quo tamen in loco, multi multa ; nonnullis locum antiquum præferentibus novo. Et hi sumptus objecere : neque enim antiquum concidisse adhuc, quin duraturum sit pluribus annis, majore murorum parte sana et integra : porro etiam adjungi posse, quantum ipsi vellent spatium, periculum quoque esse, ne cum templo antiquo antiqua quoque pietas diruatur. Cæteris ampla et spatiosa placuit plantities longe a stagni crepidine remota, quæ concurrenti multitudini accessum daret undique faciliorem. Ita non in unam sententiam euntes, unius tamen consilio omnes acquievere.

« Lapidem, inquit, quem in fundamentorum angulum præparavimus, curru imponite bobus trahendum, ductore nullo. » Factum : et quia boves per loca senta situ, per mille vepreta, itinere rectissimo ad templum vetus pervenere, ac consti-

tere, velut signo de cœlis dato, nemine penitius refragante, novo labori aptatæ sunt operæ, et jactis rite fundamentis, muri ad tectum usque non multis mensibus erecti sunt, ubi pro miro habitum est, quod e stagno exsurgens turbo non dejecerit operarios, nemine non verente tristem casum, ope tamen Deiparæ factum, ut nemo unus vel digitum læderet : unde favorem Virginis sibi promittebant incolæ majorem, ut quæ jam plus quam satis demonstrasset, quam parum hic loci seu vires seu fraudes dæmonis possint. Tertium addo : rusticos, qui cæsas arbores advehebant, advertisse plus equos fatigari, qui unam traherent arborem, quam qui plures. Unus certe ut jumentis suis parceret, minimam ex arboribus consulto elegit, sed cum nulla contentione, nullis ietibus, auriga quidquam proficeret, suum ab amicis est, aliam adhuc arborem priori adjungeret, experturum Virginis favorem, quem ipsi jam pluries essent experti : secutus est consilium rusticus, et mox in omnium oculis equi officium fecere, arboremque facile usque ad templum traxere. Finita est novi templi fabrica anno 1500, et Dominica post festum S. Galli, circa 16 Octobris, Deiparæ solemniter dedicata. Templum brevi donariis repletum testantibus accepta beneficia, quæ in hanc usque diem forte adessent, nisi 1625 peregrinorum, ut creditur, incuria, Dominica post S. Michaelis, intra tertiam et quartam pomeridianam, neglecta scintilla templum accendisset, utique in cineres totum redigendum, nisi tot subito præsentis manus succurrissent.

Fluebat tamen per templi aream liquata cera tot prægrandium candelarum, et e fenestris liquatum plumbum. Templi fornix denigratus, omnia altaria misere destructa, ipsum princeps altare flammam concepit, quæ licet et columnas, et peristyllia, aliaque altaris ornamenta lignea misere devastarit ; sanctam tamen statuam ita immunem et illæsam pertransiit, ut non tetigerit eam omnino ignis, et nec odor quidem ignis in ea fuerit. Adhuc mirabilius est, quod sanctæ statuæ crines (ut aliubi solent) naturales, cereæ coronæ modo rustico circumplexi, steterint illæsi in capite sanctæ statuæ : licet cerea corona ob proximæ flammæ ardorem guttatim per sanctam statuam defluerit. His aliisque Deiparæ favoribus inflammati incolæ templum ita renovarunt, ut pulchrius seipso evaserit : quod hodieque peregrini magnis concursibus mirantur. Editæ sunt typis gratiæ mirabiles centum e quingentis præcipuæ, supplicibus a Deipara concessæ. Anno 1511, quidam eibos masticatos reddebat per nares, is huc facto voto curatus est.

Pagus ab ultima domo vento flante ignem concepit. Facto huc a pluribus voto, repente versus ventus in proximi stagni aquas innoxie desæviit, et incendio, quo totus pagus periclitabatur, finem dedit. Pleraque e reliquis, ut omnia pene grandia sunt, etiam raritatem aliquam habent, et mate-

riam scriptu dignam quæ tamen, ne longior sim, omitto. Ex libro quem R. D. Georgius Colonus, loci parochus, impressit.

DCCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Rupe, Tordesillæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Cæli Agnam juste puram animadverto.*

1. Currus cum jumentis præceps. — 2. Contra aquas auxilium. — 3. Piorum liberalitas.

Extra Tordesillam tribus horæ quadrantibus, qua Valisoletum itur, sacellum est, quod vetustatem suam ab ipsa architecturæ forma probat. In fronte juxta portam altare visitur, quod de rupe illa nomen habet, cui totum sacellum superædificatum est. Porro altaris imago laudatæ manus est opus, illis simile, quas pinxisse sanctus Lucas traditur. Hæc concursibus piorum, et largis donariis celebratur. Centum quinquaginta miracula e grandioribus leguntur late per omne sacellum, quod in spatiosum templum piorum ære excrevit.

Rusticus puer de Vitalpando, Franciscus nomine, currum onustum duxit ad rupis limbum, qui jumentis calcitrantibus in subjectum amnem præcipitatus, salvus sanusque cum jumentis evasit; quod, qui locum considerant, inter miracula majora hoc Deiparæ beneficium numerant. Sic etiam pastorem, in ditione Begonnensi, duorum fluminum repentina eluvio ita undique clausit; ut post paucas horas cum grege esset suffocandus; is tamen ad invocatam Virginis opem, ea parte cum grege universo salvus evasit, qua vortices erant maxime periculosi. Nec plura ad me perscripsit rev. P. Christophorus Fernandez de Azevedo, soc. Jesu.

DCCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa a Miraculis, Syracusis in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Mare puritatis ignotum maculæ Adæ.*

1. Miracula ditant B. V. templa. — 2. Pestis culta imagine pulsa. — 3. Volat fama bona æque ac mala.

In platea Cordaria anno 1500, horreum fuit ad cuius latus Deiparæ picta imago visebatur. Pestis tunc urbem affligebat, qua correptus e plebe quispiam, cum hac transiret, et se Deiparæ commendaret, e vestigio pulsa peste sanum et incolumem se vidit. Læto hoc nuntio nuntius ipse urbem implevit. Hinc ægri, quotquot potuere, et cum ægris etiam incolumes, huc confluxere tanquam ad solatium afflictæ urbis. Plurimi sensere præsentis mali præsens remedium. Brevi tanta vis pecuniæ allata, ut non modo ad templi aream comendam, exstruendumque templum e saxo quadrato, et marmoreis postibus suffecerit, verum etiam ad summam comparandam, e cujus censu sacerdos viveret cum ædituo. Templum vero a miraculorum multitudine nomen accepit. Festum annuum celebratur xvi Kal. Maii, magno concursu. (Rev. P. Octavius Cajet., soc. Jesu.)

DCCLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Eremitana, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo mere pia et casta, una munda mali.*

1. Turcæ miraculo sanantur. — 2. Splendor. — 3. Sagittæ retrogradæ.

Originem imaginis valde miraculosæ etiam apud Turcas ex Quintana auctore probo adjungam. Joannes Madrinus, magni nominis eremita, paucis ab urbe Constantinopoli stadiis antrum invenit, et incoluit. Ne tamen inter Mahometanos sine solatio esset, hanc brevem Deiparæ imaginem, sive dono, sive pretio acquisitam, pro templo, pro ara habuit. Ad hujus pedes, et suas et aliorum necessitates deposuit, tanto advenarum bono, ut passim miracula patraret; quin, inter Christianos, etiam Turcæ se precibus ejus commendabant, et precum vim sacram experiebantur devictis morbis. Consilio quoque advenas juvit, neminemque sine solatio dimisit. Venerunt hæc ad aures Magni Turcæ, cui injucundum cum esset, Christianum a suis haberi pro sancto, consuli, foveri, atque etiam amari, misit quamprimum, qui hominem trucidaret, atque e vivis expungeret. Non fugit hominem, divinis assuetum, hoc principis imperium, sed neque ipse satellites paulo post adfuturos. Id solum egit, ne antrum intrare furiosi possent. Non ille antrum aut armis, aut aggere munivit (neque enim ex mente sancti Thomæ Cantuariensis templa castorum more defendenda sunt), sed imaginem Deiparæ sub ostio decore collocavit, quæ splendore suo ita advenientes exceperit, ut nec oculis splendor noceret; quod alias factum, nec tamen ingredi antrum possent. Ita, re infecta, rediere nuntiaruntque, quid viderint, et quid non viderint.

Magnus Turca præstigiis veritus, militum cohortem integram submitit, quæ præstigiis et præstigiatori igne ferroque finem faceret. Iterum ille venientibus sub ostio imaginem opposuit, præsidio sibi futuram: et vero etiam fuit, nam cum arcibus et sagittis ab iis peteretur, sagittæ intacta porta ita in eos redibant, ut quisque suam reciperet, sed in pectore. Plus miraculi habuit, quod sancta imago sensim creverit, et non modo portam, sed et ipsum eremitorium texerit. Sic territi, læsique retulere domino, ipsum etiam antrum oculos fugere; et sagittas monstrabant, suo, non præstigiatoris, ut vocabant, sanguine tinctas. Madrinus quanquam sub Deiparæ radiis tectus æque ac securus, fugam tamen iniit, et Neapolim cum sua imagine venit: ubi canonicis regularibus S. Augustini familiaris cum esset, unam depingi permisit, eisque dono dedit: quam religiosi Patres inter cimelia sua servarunt. Quo autem demum cum sua miraculosa imagine devenerit auctor non memorat. (Quintana, lib. III, cap. 75.)

DCCLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Constantinopoli, Madriti in Hispania.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O ea summe privilegiata creata munda.

1. Mirabile privilegium imaginis. — 2. Videtur imago super aquas. — 3. Initium pietatis jurgium.

Imago eremitæ de qua in præcedente narratione, quæ devenerit, auctor non memorat; quomodo autem ectypum illius quod canonicis regularibus S. Augustini dono dedit in Hispaniam Madritum devenerit ex eodem Quintana narrare aggredior. Itaque cum dicti canonici regulares imaginem haberent inter cimelia sua, tanquam ectypum miraculosæ, eam supervenientibus bellis tanquam thesaurum defoderunt in cœnobio. Bellis finitis, redditæque urbi pace, locus, qui ante canonicorum fuit, cessit rev. Patribus sancti Hieronymi, nemine superstitæ, qui thesauri reconditi notitiam haberet. Novi incolæ diruti cœnobii, ex antiquis muris facturi novos, illic eorum stabulum designarunt, ubi hæc imago jacuerat. Noluit Deipara imaginem suam ulterius latere. Primus omnium fuit Mulio, qui fulgorem cœlestem in stabulo vidit, audivitque cœlestem concentum.

Nuntiavit hæc priori Mulio: sed semel iterumque cum suis delictis rejectus est. Mediastino nempe patere cœlum in cœnobio, quod incolerent tot sancti ascetæ, quibus una cœli cura, omnè opus esset, sed Mulio eadem iterum visa auditaque, iterum priori nuntiavit, fidem suam testatus, se nec decipi, nec decipere; mitteret sane quos vellet Patres, experimentum capturos. Missi duo, digni fuere, qui psalmos matutinos, et voces angelorum audirent. Splendoris quoque locum curiose apposito signo notarunt. His creditum est, et effossa in loco terra statim dedit quem dixi thesaurum, imaginem miraculosam: quam religiosi pompa, qualicui, in templum deportarunt et affluentem ad sonum æris campani populo, post denarratum e pulpitō miraculo, colendam proposuerunt.

At vero cum pietati publicæ deberet dari initium, initium jurgio datum est, et liti, canonicis regularibus, quod suum olim erat, repetentibus; Hieronymianis, quod suum nunc esset, defendentibus, utpote in fundo suo repertum. Lis tamen otiosa non fuit: nam sic in cognitionem ventum est earum rerum, quas supra memoravi, sententiam Rodericus prorex dedit, ut neutrius esset imago, quæ videbatur esse partis utriusque. Secum itaque accepit imaginem in Hispaniam; quæ cum in cista industrie composita jaceret, orta tamen tempestate, naufragantibus visa est fluctibus insani maris insistere, et pacare aquas. Atque hæc ratio est, cur hodieque navigaturi huic Deiparæ se commendent, tanquam naufragantium Patronæ, antequam se undis et infido mari committant. Ubi ventum in Hispaniam est, et Rodericus Madriti aliquantum ex itinere quievit, sanctæ imaginis cogitationem suscepit. An

publico deberetur, dubitatum ab eo non est, cum nulla privati civis domus tanto sit digna thesauro, suasu filiæ, cui nomen Hieronymia, decrevit eam dono dare monialibus Salvationis, ut vocant. Jamque Rodericus monasterium ingressus, ut monialibus donationem indicaret, moneretque, quo die pompam parare deberent dignam excipiendæ imaginis, et quidem jam miraculis patris illustri. Ecce monialis adest, quæ illi causam, cur venisset, nondum finita salutatione, edixit, et imaginis colores formamque, ad ultima lineamenta descripsit.

Rodericus cum totius rei solam filiam haberet consciam, non parum miratus est, quærebatque quis hæc omnia detulisset, captassetque xenia tam felicitis nuntii, quem ex filia intellexisset. Monialis testes cæteras adhibuit, et: « Cæca, inquit, fui, et hæc ipsa hora imaginem monstrante Deipara vidi, et ab eadem visum accepi. » Non parum delectatus Rodericus longa monialis narratione, maxime quod imaginem ipse illi loco destinasset, quem Virgo miraculis probaverat sibi placere. Hoc miraculorum initium traxit populum ad venerationem; hodieque inter valde miraculosas numeratur. Insolens est, quod addo. Rodericus prorex, priusquam Neapoli discederet, plura et insignia privilegia ad hujus sanctæ iconis honorem obtinuit a summo Pontifice. Unum eorum est ut qui intra centum passus ab imagine absque testamento et hærede necessario mortuus fuerit, ejus hæres sit hæc sanctæ Deiparæ imago. (Quintana, lib. III, cap. 75.)

DCCLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Misericordia, Madriti in Hispania.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. En alma ac vere munda puritatis imago.

1. Matrimonium bonum promittit B. V. — 2. Neglecta in cœnobio imago B. V. — 3. Revelationibus non repugnandum.

Cœnobium est Madriti, quod de Constantinopoli nomen habet: in eo est statua Deiparæ lapidea, statura justa major, vestitu Ægyptiaco, facie præter modum venusta; Jesulum brachio tenet. Neglecta jacuit, nemini conspicua. Sub hæc Deipara moniali cuipiam apparens: « Educ me hinc, inquit, quia hæc voluntas Filii mei est. » Et quia sæpius apparens Deipara sæpius eadem repetebat, fidem invenit, maxime cum promitteret felix matrimonium sorori, quam monialis impense Virgini commendaverat.

Eam ob causam abbatissa, ne tot apparitionibus, atque ipsi Deiparæ tarditate sua displiceret, curavit, ut quam solemnissime in templum deferretur, et publico exponeretur: quod per novendialem solemnitatem magno populi affluxu factum, nec minor Deiparæ in supplices pietas; siquidem quamprimum miraculosa beneficia magno numero elargita est, et hodieque inter miraculosas celebratur. (Quintana, lib. III, cap. 75.)

DCCXC. — Imago B. V. miraculosa de Auxilio Subitaneo, alicubi in Germania Inferiori.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. *Anima vita Virgo lactea semper munda.*

1. Ingeniosa necessitas. — 2. Dæmonis sine viribus ira. — 3. Peramœnum B. V. auxilium.

Insigne Virginis Deiparæ miraculum, et nique plurimorum aliorum origo, præteriri a me non debet: quia locum, in quo contigit, non memorat Vincentius Belvacensis episcopus in *Spec. hist.* lib. vii, cap. 84; quanquam in Belgio contigisse dicat. Pictor fuit, quem ars sua celebrem fecit, pietas etiam acceptum Deiparæ. Solemne illi fuit dæmonem sub Virginis pedibus sic pingere, ut vel ipsi dæmoni sua forma displiceret; huc novas colorum misturas, huc turpissimorum animalium nunquam visas formas figurisque cumulare solitus. Non tulit hoc dæmon, quin hominem semel iterumque monuit, abstinere sane hoc ludibrio, ni vellet malum experiri.

Ille contra audentior, Virginem Patronam toto fortiorem inferno objecit fecitque quod ante, nisi quod adhuc majore diligentia dæmonem effingeret turpem. Ita in templi muro depicta, quanta potuit arte, Deipara, ad pedes pingendo dæmoni intentus, colores in tabula miscet: cum repente strepitum sentit, quem corruens sub pedibus pegma excitavit. Ille dæmonis fraudes non tarde assecutus, abjecto penicillo, dexteram suam pictæ imagini porrgit in lapsus periculosi subsidium, sed et imago lapsuro pietam manum reipsa exseruit: qua dexteram pictoris itaprehendit, ut confracto et ruente sub pedibus pegmate, pictor in aere tandiu miraculosa et visa ab omnibus manu retineret, dum subjectis scalis excipi secure posset, insigni documento, quam parum ab iis timeri dæmon debeat, qui Deiparæ se totos dedicarunt. Post tam insigne miraculum habitam in honoribus imaginem a populo, iisolum dubitare possunt, quibus ignota Belgarum pietas est in Deiparam. Quia tamen auctor plura non addit, neque ab alio scriptore, quod sciam, hæc historia perscripta est; nec ego habeo, quod ultra adjungam. (Vincentius Belv. loc. cit.)

DCCXCI. — Imago B. V. miraculosa Marsalensis, Marsalæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea sine magno iræ luctu parit Adamum.*

1. Statua magnis sumptibus quæsitæ. — 2. Calumniæ duriores lignonibus. — 3. Miraculum cum prorege.

Originem, seu inventionem raram affero. Anno 1518, xiii Kal. Febr. Nardus Xavinus civis Marsalensis, mortua conjugē, vitam eremiticam amplexus, tantum brevi tempore divini luminis ex alio accepit, ut clare videret religiosam vitam, et perfectiorem et securiorem esse eremiticā, ut quæ pauciora et minora pericula, plura et majora auxilia ad salutem habet, quod quanquam verissimum est, plurimi tamen eremitæ etiam post duos in senium labores id non vident. Itaque D. Augustini ordinem ingressus ad sacerdotium pervenit, magnis in virtute progressibus; sic ut ei Deipara sæpius

apparere sit dignata, semel ei ingentem monstravit rupem, jussitque illam perfringeret, futurum ut in ea statuam suam reperiret.

Rupes in publico erat, nec privato homini licuit admovere lignem, nisi haberi a populo stultus vellet. Urgebat tamen Virgo repetitis apparitionibus. Xavinus felici consilio ecclesiasten monet, qui tum forte per quadragesimam eo in templo ad conferendum populum dixit. Ille populo libera voce edixit, in hac rupe, quam ante oculos haberent, latere thesaurum. Datis quamprimum a populo pecuniis dirui rupes cœpit. Quatuor annis labor duravit, plus populi quam pauperis cœnobii impensis. Ferri debebant a Xavino plus ictibus duriores, et auctiores calumniæ lignonibus, ubi promissus et somniatus thesaurus, quisquis tandem is esset, nonnisi per alium thesaurum quærendus? Xavini spem sustentavit post quadriennium superveniens alius concionator, qui ad verba Xavini easdem populo spes ingessit, et ad ulteriorem fossionem permovit. Ventum est ad puteum, in quo statuam Deiparæ marmoream reperere fossores, unius palmi altitudine cui artifex formam peramœnam dederat, Jesulo præsertim, quem Virgo brachio sinistro tenet, qui Matris collum dextra complectitur, vestes utriusque aureis punctis distinxit.

Tantus repente e valle Mazariensi affluxus ægrorum visus est, ut miraculi loco vel ipsa populi pietas esset, mirum erat, si quis sine solatio domum rediisset. Plerique malis suis liberati, munera reliquerunt, quæ recepta beneficia testarentur: e quibus exstructum est in loco templum e lapide non longe petito, quemque, discerpta lignonibus rupes subministrabat. Pietati sic miraculose inceptæ augmentum ingens dedit miraculum, quod in prorege Deipara perpetravit. Is pluribus annis hernia laboravit et ad hanc sanctam statuam factō voto, campanam maximam præter alia dono dedit clangore suo et miraculum beatæ Virginis, et sanati proregis gratum animum loquentem. Curam habent rev. Patres August. Erem. Ita rev. P. Octav. Cajetanus, soc. Jesu.

DCCXCII. — Imago B. V. miraculosa Antiqua, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Parit Adamum: ergo ita una sine macula.*

1. Reditus imaginis ad locum. — 2. Acceptio roborum. — 3. Felices nautæ.

Antiquam hanc Deiparæ statuam esse oportet quando nomen habet ab Antiquitate: estque in singulari cultu in cœnobio Atochano rev. Patrum Dominicanorum, ubi miraculis ab antiquo claruit. Non imprudens fuisse consilium illius existimo, qui suavit, ut ad Indos deferretur. Indi, inquit, vel nullas vel paucas habent Deiparæ statuas aut imagines, quæ neophytis Christianis dent miraculosa auxilia: sive quod tanta Indorum fiducia non est, quæ Deiparam ad miracula inclinet, sive quod Deus secretas ob

causas Indos probare fortius constituerit. Feramus, inquit, hanc, et Indiam totam, quanta est, miraculosis beneficiis impleamus. Dixit et persuasit. Itaque sancta statua in navim deportata magno eorum gaudio, qui eadem in navi Indos petebant. Cur enim sibi ille felicitatem non spondeat, qui in eadem cum Deipara navi navigat? Sed aliter Virgini visum est: hac in imagine ab Indis coli noluit, voluit ab Hispanis; neve dubitationi locus esset, altera die Madriti in sua sede iterum reperta est. Ter in navim reportata, ter rediit, magno Madritensis populi gaudio, qui se a Virgine Indis præponi gloria-bantur, quapropter cultus imagini major accessit, et Virgo Madritanis spargere porro beneficia perrexit. (Quintana, lib. III, cap. 58 et 87.)

DCCXIII. — Imago B. V. miraculosa de Planetu, Salerno in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Venit sine macula, ergo pariat Adamum.*

1. Imago flens. — 2. Incendium grande. — 3. Peregrini pereunt incendio.

Inter primas Neapolitani regni urbes Salernum est civitas vel ob scholam suam medicam per omnem orbem notissima. In hac urbe imago beatæ Virginis est, quam rudissimi pictoris manus in pariete signavit domus alicujus, cujus herum ignoramus. Anno 1611, nauticis instrumentis servandis serviebat, nullo habitatore. Flere ubertim sancta imago cœpit, et fletus testes habuit omnino quatuor idoneos, quanquam non omni exceptione majores; qui etiam testati sunt, e fronte sacra sanguineam quoque guttam se vidisse delabi. Nemini dubium fuit, quin malum portenderet tempus quoque omen miraculosum, faciebat tristius: nam vigilia Pentecostes id contigit. Sed omne dubium solvit sequens festum tristissimum, quo monasterium montis Virginis, peregrinantium concursu celeberrimum, una cum templo ad fundamenta usque conflagravit. Materiam incendio dedere ingentia peregrinorum scelera, e quibus plerosque flamma consumpsit, ut fuse describit rev. P. Antonius Spinellus in *Throno Deiparæ*. Portentosam, et futuri præsam imaginem Salernitani sumptuoso templo honorarunt, et hodieque claram miraculis colunt, ut habet idem rev. P. Spinellus, *ibid.*

DCCXIV. — Imago B. V. miraculosa Constantiana, Constantiæ in Cypro.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alma Virgo, mandante Jesu, emicat pura.*

1. Oculum pro oculo. — 2. Cypria pietas finita. — 3. Imago vulnerata.

Finem accepit Cypria in Deiparam pietas postquam insula Venetis erepta Turcis cessit. Antea magnam fuisse, credibile est. Certe anno Christi 781, impij ejusdam bubulci atrox facinus magnam incolis ansam præbuit colendæ Virginis in imagine sua miraculosa. Hic templum ingressus, nescio

quibus ante agitatus furiis, pictam in pariete Virginis imaginem intuitus infremuit, forte quia altior erat, quam ut manibus eam, vel cultro ferire posset; erat tamen in manu pertica, quam stimulo ferreo contra boves armaverat, hac in hastæ vicem usus, oculum unum pietæ imagini effodit, utique alterum quoque effossurus, totamque imaginem una cum muri crusta dejecturus, nisi oculos hominum veritus esset, reverentior hominum quam superum.

Et vero etiam oculos eorum quos metuebat, evasit, ad boves suos reversus: quorum unus ferocior, stimulum posebat, quem colonus non impigre calcitranti bestię egit in ventrem, majore tamen suo, quam animalis damno: siquidem ruptum in partes ferrum resiliit in oculum hominis dexterum, cæcumque fecit tanto dolore, ut in terram conciderit, magnæ Matris præco sponte factus, ut justo Dei judicio oculum pro oculo dedisset, ut eodem stimulo et Virginis oculum et suum effodisset, ut nunc doloribus pœnas daret, quas evitare levi pœnitentia potuisset. Fama per omnem insulam didita populum accivit Constantiam, docuitque Virginem amplius et constanter colere. Hæc in concilio secundo Nicæno anno Christi 781, Constantinus Constantiæ Cypri episcopus retulit.

DCCXCV. — Imago B. V. miraculosa Pfarrkirchensis, Pfarrkirchii in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Regina ita munda semper vacavit malo.*

1. Sepulcrum Christi. — 2. Puella submersa. — 3. Concursus.

Hujus oppidi civis cum Ratisbonæ negotiorum causa versaretur, in manibus hæreticorum imaginem vidit, quam nos vocamus Vespertinam: in qua Deipara Filium de cruce depositum genibus sustinet. Hanc hæretici ubi ubi inventam verbis, more suo, impie et blasphemæ exceperunt, utique paulo post in partes laceraturi, et ad retrimenta abjecturi: cum superveniens civis iste precibus ita egit, ut eam integram salvamque dono acceperit. Hanc ille in patriam Pfarrkirchium detulit, et in proxima silva loco devio, arbori affixit. Iluc festis diebus solus ipse instituta peregrinatione suas curas detulit, et Virgini exposuit, nunquam sine solatio singulari domum reversus. Jamque occulto suo thesauro dives, rivales non querebat, cum ecce tres puellæ inobservatam ab aliis imaginem viderunt alisque, quid vidissent, narrarunt.

Hinc fama. Fuere, qui primos favores ambirent, quique cerea dona offerrent, et nummos pauculos, sua contenti pietate. Locum accessit parochus loci, et quia in suo districtu erat, pietatem oratione sua auxit, et circumstantes paucos animavit, ut se ductore, tumultuarium e ligno sacellum exstruerent: quod et factum. Hinc pietatis non vulgare augmentum: siquidem duarum et plurium leucarum itinere ductæ huc agnatum supplicationes,

non sine munere; etenim brevi tempore congesti sunt aliquot centeni aurei, e quibus sacellum amplius priore structum est et altare, in quo plures quotidie sacerdotes undique e vicinia huc inissi sanctissimum Missæ sacrificium celebrarunt. Crescente peregrinorum liberalitate, in vicino colle sacellum muratum est erectum quod architectus Salvatoris sepulcro simile adamussim fecit, prout hodieum Hierosolymis videtur. Inter quam plurima miracula hic ab anno 1060, perpetrata, unum est quod pictor præ cæteris melius expressit.

Absente matre rustica duæ filiolæ, triennis una, altera quinquennis, domi incautus simul luserunt, ita ut major, infausto casu delaberetur, in puteum margine carentem. Rediere parentes, et filiolum minorem interrogarunt et quo devenisset sororecula: illa toto brachio puteum indigitavit, cum nondum posset eloqui, quod volebat. Quæsitâ quamprimum est a parentibus, atque etiam inventa, sed mortua. Certe signum vitæ nullum exhibuit, usquedum parentes ad Virginem Pfarrkirchensem votum fecere; tum enim et vitæ signa dare cœpit, et iterum vivere. Quandiu in putei fundo infra latuerit, ex infante intelligi non potuit. Quidquid increduli fingant quibus durum est, de Virginis bonitate loquentes audire, parentes a morte suscitatum credidere, et iuramento testati sunt, infans ita convaleuit, ut post triduum una cum parentibus se in templo hoc stiterit, et quas debebat gratias, Virgini reddiderit. Crescit in dies pietas: celebratur locus supplicationibus. Nec aliud ex miraculis, quanquam plurima jam adsint, ad me perscripsit oculatus testis, et omni exceptione maior.

DCCXCVI. — Imago B. V. miraculosa Capreolana, Capreolæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vigeat semper a trina macula munda.*

1. Turca languidos Christianos excitat. — 2. Casus miser terret socios. — 3. Turca impius.

Capreola urbs Apuliæ, quam vulgo Serram Capreolam vocant, statuam Deiparæ colit ligneam in templo rev. Patrum Capuccinorum. Hujus originem deprehendere non potui: perantiqua enim est, et jamdudum habuit honores quos miraculosis statuīs debemus. Languorem populi Turcæ excitarunt, qui cum anno 1566, exscensione facta, plurasque Apuliæ urbes deprædati essent, in hanc quoque statuam impudentior quispiam sævire cœpit, conatus eam acinace in frusta discindere; jamque dejectam e sede sua improbo labore aggressurus, ultorem expertus Deum est: nam viribus repente destitutus, concidit mortuus. Præsentes, socii exemplo eruditi, fuga se subdixerunt, ne parem Numinis ultionem in se cierent. Defuncta periculo urbs, ad restituenda ædificia se convertit: inter quæ primum fuit hoc rev. Patrum Capuccinorum templum, statuæ quoque miraculosæ data sedes illustrior, populum scire fecit thesaurum suum, unde vel ipsis

Turcis malorum, quæ urbi intulere, non difficulter dedere veniam; quod eos hoc thesauro ditiores fecissent: exinde namque iterum clarere miraculis cœpit, Gonon. 1566.

DCCXCVII. — Imago B. V. miraculosa in coronata, Sardenaidæ in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *In Sion Mater viget, pura maculæ Adam.*

1. Caro fit ex ligno. — 2. Oleum e carne — 3. Remedium universale.

Aliquot milliaribus ab urbe Damasco locus est, qui Sardenaida vocatur, de quo etiam alibi loquor, quem soli tunc Christiani incolebant. Extra muros oppidi cœnobium est monialium, et aliud quoque monachorum: in hoc duodecim viri, in illo quatuor virgines vitam vixere religiosam, atque incolis gratam. Altare, quod in templo Deiparæ dictum fuit, tabulam habuit unam non amplius ulna longam, paulo minus latam. Pictura fuit insignis, atque hæc, quantum hodie scitur, nullo miraculo inclauit, sed alia fuit, arte et magnitudine non parum diversa, et melior etiam, quæ a tergo altaris in angulo quopiam appensa et neglecta, nullo cultu afficiebatur, ferreis tamen clathris defensa, ut viderent posterius, a majoribus cultum aliquem et honorem accepisse. Hæc pictura, nunquam audito miraculo, in veram carnem mutata est, oleumque inde odoriferum emanavit balsamo præstantius, præsens in vulnera et morbos remedium. Miraculum Christianis semper visum est magnum at majus videri æstimarique cœpit, quando viderunt et jam Saracenis, imo et Judæis hoc cœleste pharmacum prodesse. Insuper aiebant, non minui oleum, utut multi multumque auferrent. Christianorum Saracenorumque concursus, ut toto anno magnus sit, maximus tamen esse solet festo Nativitatis et Assumptionis Deiparæ. Cæterum ut originem non præteream, tabula hæc Constantinopoli a nescio quo pictore patriarchæ data, in æstinatione diu fuit, propter artem. Tunc abbatissæ huic dono data, et in hunc, de quo loquor, locum delata fuit; ubi post aliquot annos hoc stupendo miraculo inclauit. Ita Arnoldus abbas, apud Baronium, tomo X, anno 870.

DCCXCVIII. — Imago B. V. miraculosa Tindaritana, Tindari in Sicilia

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva clare munda mane, puritatis imago.*

1. Navis remora statua B. V. — 2. Felix navigatio pro mercede. — 3. Vestigium in marmore posita statua.

Enobilissima urbe Tindaritana hodie castellum superest, ut videamus quid humana sint; superest tamen de ruinis templum in quo statua marmorea, quæ post Drepanitanam totius Siciliæ prima est. Admirabilis ut sit ipsa statua, mirabilior tamen adhuc modus est, quo in hunc locum pervenit navis, quæ sanctam statuam vehebat, cum Siciliæ oram legeret, ad portum Tindaritanum substitit, nullis remis,

nullis ventis, quantumvis turgerent vela, mobilis. Jamque ipsa gens nautica vim divinam verita, atque etiam reverita est. Etenim sanctam statuam decora supplicatione in proximum templum deportarunt: nec sine miraculo; nam ubi statua in terram deposita vestigium in eadem marmorea tabula signavit, et relinquit signatum, ut hodieque videre est, obsequium hoc nautis Virgo felicissima navigatione rependit. Unde autem hæc navis hanc sanctam statuam reduxerit, ad memoriam temporum nostrorum non pervenit, sed duplici miraculo jam se honoribus dignam demonstravit. Quapropter sacellum ei peculiare decretum et ædificatum est: in quod ubi sub vesperum consueta pompa translata est, atque in suo throno collocata, mane tamen altero, eo in loco templi inventa est, in quo eam nautæ deposuerunt, quemque ipsa vestigio suo notavit. Iterum tamen in novum sacellum, et majore pompa, quam ante, relata permansit; et ne putes Virginis vim factam, loci fastidium nullum ostendit, imo gratam sibi esse hanc stationem miraculis ostendit, quæ tabellis depicta, parietes vestiunt. Festum diem solemniter Tindaritani in hoc celebrant sexto Idus Septembris magno populi concursu, ut scribit rev. P. Octavius Cajetanus, soc. Jesu.

DCCXCIX. — Imago B. V. miraculosa in cœmeterio Judæorum, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena! Dominus tecum.*

ANAGR. *Sejungite Deiparam a nota macularum.*

1. Ossa mortuorum ejecta. — 2. Judæorum pervicacia. — 3. B. V. locum designat.

Res summæ auctoritatis est, quia eam sanctus Cælestinus V, summus Pontifex scribit in suo sancto Opusculo sexto, cap. 9, ubi fuisse ait episcopum Deiparæ singulariter addictum. Is quia oves optabat pastori, id est, sibi obsequentes, Deiparæ templum decrevit, in quo ejus honorem cultumque promoveret. Interim morbo regio corripitur, et lecto affigitur. Desperantibus de vita medicis Virginem alloquitur, et opem poscit. Illa oranti se sistit gloriosam, tristem solatur, et templi, quod præsul decreverat, locum designat. « Volo, inquit,

ut in cœmeterio Judæorum id ædifices; » simul videri desiit. Judæi hac super re conventi, etiam oblato pretio negant. Auget ille pretium: negant, ea tamen conditione se gratis cœmeterii fundum duros spondent, si Maria ossa Judæorum, ibi sepulta eruat. Recepit episcopus conditionem, et populo suo orationem indixit et jejunium; et ecce altera die mane omnia Judæorum ossa extra cœmeterii aream reperta sunt. Hoc miraculo locus factus est celebris, magno Christianorum fructu, nullo Judæorum. Hæc sanctus Cælestinus V summus Pontifex, in Opusculo suo sexto, cap. 9.

DCCC. — Imago B. V. miraculosa Bougana, Bougæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ævi Adami ignoret malum sancte pura.*

1. Templum neglectum — 2. Ornatus templi impetratus a B. V. — 3. Dictum factum.

Bouga seu Beco, ut alii vocant, Lusitanie pagus est. Templum hic Deiparæ perantiquum est, ita tamen ab incolis habitum, ut nullam ruinam minaretur. Cæterum interiora templi nullius cura purgavit, ita omnia lurida, araneis obsita, et sordibus repleta, ut civem non invenias, qui domi suæ has sordes ferret. Hoc fuit, quod Virginis favores hactenus impedivit. Ipsa itaque rem suam procuravit, ut incolis bene esset, qui adeo in rem suam negligentes fuere, ut nemo de Virginis ade melius habenda cogitationem susceperit. Puer inventus est, quem Deiparæ ad hujus legationis infulas dignum fecit, et elegit. Cui apparens in mandatis dedit, nuntiaret incolis, si preces suas exaudiri vellent, templum ornarent augustius. Alias, surdas sibi Virginis aures, et preces frustraneas, promitterent. Vide, lector, quantum incuria distet ab injuria, neglectus a malitia; hæc enim incorrigibilis est, non ille. Vix enim puer, quæ Virgo imperavit, elocutus est, quamprimum omnium operarum manus templo admotæ sunt, ut quam augustissime marmoribus et picturis decoraretur. Hinc Deiparæ miraculosa. (Vasconcellus, in Descriptione sacerdotii Gratensis.)

CENTURIA IX.

DCCCI. — Imago B. V. miraculosa de Crocodilo, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Viva mane certe ignorat lapsum Adami.*

1. Crocodilus invitat navem ad insulam. — 2. Crocodili pellis pro anathemate. — 3. Imago B. V. pecat tempestates.

Hæc sacratissima Virginis imago in deserta et exigua insula Oceani affixa ex arbore pependit; quis eam arbori affixerit, et quando, non habeo dicere. Rediit ex India anno 1522 navis Hispana Alfonsi Montalbani, divitiis pressa. Jamque insulam hanc prætervectura erat, cum vident ex insula

crocodilum petere navem natatu. Vectores contis, et recurvis harpagonibus belluam capere conati sunt. Crocodilus visis tot mortis instrumentis, invisos hospites exorsus, rediit in insulam; sed paulo post iterum ad navem contendit, et iterum velut salutatis vectoribus ad insulam reversus est.

Fugisse creditus est arma, in perniciem suam parata; sed ut hæc primæ fugæ causa fuerit, cur bestia vice altera navim natando petiit? Altius aliquid subesse rati, insulam subire decreverunt. Invitavit aura suavis, et pacatum fluctibus mare, ad hæc insula non semper navigantibus obvia: « Forte, inquiunt, cum non omnia omnis tellus fe-

rat, hic aliquid inveniēmus, quod totius Hispaniæ bono domum vehamus. • Dictum; appellant, et excensionem faciunt, ante omnia venatione instituta ceperunt crocodilum, deinde campos quisque lustrat, pererrat silvas, et quidquid denique invenerunt. Alfonsus Montalbanus eam maxime oram ambulando legit, e qua crocodilus in mare se precipitaverat, sive rerum præsaus, sive naturali sagacitate crederet, ibi quærendum aliquid esse, ubi crocodilus bis vectores sive invitaverat, sive monuerat. Nec multum progressus, imaginem beatæ Virginis in arbore conspicit, quam rami decenter implexam non indecore ab injuriis cœli defendebant.

Lætus ille socios ad communem venerationem advocat, deinde quod habitatorem non haberet insula, ne sine cultore esset sancta imago, tam inconsueto nuntio indicata, eam ex arbore decenter et cum veneratione depositam, navi imposuit, maris ventorumque furias superaturus hac anchora. Ne crocodili quoque memoria periret, honorque debitus ipsi bestiæ daretur, et nuntii boni merces, ejus exuvias quoque navi intulit, et Madritum avexit.

Non poenituit Alfonsum auctæ imaginis: non semel in via hac exposita, et undis monstrata, saluti fuit nautis et vectoribus. Madritum ubi venit, ne ingratus Virgini esset, in templo S. Genesii Deiparæ sacellum aptavit ornavitque, et hanc sanctam iconem permissu episcopi publicæ venerationi exposuit, exuviasque crocodili de tholo sacelli ad perpetuam memoriam suspendit. Populus magno numero accurrens sibi de adventu imaginis, Virgini deinde novam sedem gratulatus; facile beneficia miraculosa obtinuit: quorū tamen nullum ad me pervenit. Inter miraculosas hodie numeratur. (Rev. P. Alfonsus Fernandez de Azevedo, soc. Jesu.)

DCCCII. — Imago B. V. miraculosa de Arrabida, Conimbricæ in Lusitania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Lugeat Adam, Mater amica puri Jesu, non.

1. Fulgor cœlestis. — 2. Statuam B. V. transportant angeli. — 3. E mercatore eremita.

Arrabida mons et subjectæ urbi, et provinciæ rev. Patrum Franciscanorum nomen dedit, non multum distat Conimbrica. Dicti rev. Patres Arrabidæ cœnobium habent, in cujus templo hæc sancta statua colitur. Primum miraculum, unde omnis populi pietas est, recenseo. Anglus mercator in Lusitaniam vela fecit. Hunc in ipso Tagi amnis ostio fœda tempestas sub noctem deprehendit, et inter syrtis ad extrema redegit. Ille omni alia spe deposita ad Deiparæ sanctam statuam, quam in navi habebat, confugit (nam eo tempore nulla Angliam hæresis vexabat, certe non hunc hominem) et exaudite orationis signum in monte vidit, lumen insoli-

tum; ad hoc ille navarcho imperat gubernaculum vertere, quoquo tandem navis appelleret, vel impingeret, nempe divinum aliquid præsegebat animus.

Non multum progressa navis, in commodissimo maris sinu ad montis radicem vectores stitit. Noctem quietam habuit territa navis, mane facto omnium cogitatio fuit, conscendere montem et lucis nocturnæ sedem quærere, quæ in his terris pharus naves tempore nocturno tam prospere dirigeret. Monte per calles superato, cum omnes omnia disquirerent, statuam Virginis invenere eandem ipsam, quam nocte præterita adhuc in navi habuere, et junctis precibus venerati sunt. Fatigavit hoc novum Virginis factum omnium cogitationes, maxime navis patronum; cui tanti hoc miraculum fuit, ut ipse quoque miraculum orbi fieret. Homini mundano mundus vilescere cœpit. Atque ut cum fructu omnia desereret, navem cum mercibus vendidit, Deiparæ sacellum, sibi tugurium struxit, in quo vitam eremiticam sancte vixit, et sanctius finivit. Locum hodie habent rev. Patres Franciscani cum monasterio tam copioso, ut ab eo provincia nomen habeat de Arrabida. Ita Gonzaga in Fundatione provinciæ Arrabidensis.

DCCCIII. — imago B. V. miraculosa de Rosario, Kenzingæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ea ingenua, casta, mire pura odii malum.

1. Statua B. V. flens. — 2. Urbs inter belli mala. — 3. Congregatio Rosarii.

Kenzinga parvi nominis urbecula, situ amœnissimo, plures circum ejusdem magnitudinis urbes habet. In hac duo non amplius templa sunt; in eorum altero statua est beatæ Virginis tres circiter pedes alta, insigni prodigio celebris, quod diversorum hostilium exercituum infandæ vastationes abunde confirmarunt. Quis enim nescit, toto bello Suecico hanc superiorem Alsatiam, tam hostico quam amico militi (nil enim refert) scopum fuisse, in quo omnis licentia militaris impune peccaret et grassaretur. Atque ut de hac Deiparæ statua edicam miraculum, quod supra insinuavi. Antequam Suecicum bellum erumperet, cumque adhuc pax terris illis esset altissima, statua hæc flere cœpit, et lacrymas fundere futurorum malorum indices, nec fictio hic locum habuit: nam et lacrymatio plures horas duravit, et altera quoque vice repetita est: et statua in omnium oculis videri, tangique et explorari potuit: et idonei testes ultra spectantem populum adhibiti rem juramento confirmarunt. Supervenere belli mala, et quod mille miraculis grandius est, omnes per omnem viciniam urbes pagosque fœdis incendiis devastarunt, ut raro dimidia domorum pars a flammis intacta permanserit.

In hac tamen urbe, ne ab uno quidem milite unquam defensa, nullos unquam ignes nec una quidem domus passa sit. Quanquam vero cætera belli

mala experta sit, longe tamen mitius hic quam alibi sævierunt, sed neque populus tanta mortalitate absumptus, ut in cæteris, videre erat, finito bello, hanc solam urbem tectis integris, ubi cæterarum urbium vicinarum pagorumque tecta in bustum consederant; vel certe carbones, trabium loco ostendebantur, civium quoque numerus major, ut dixi, nec peste ut in cæteris minutus. Habuit hæc statua a civibus honores suos, quos tamen societatis nostræ sacerdos anno 1649, in parochia urbis Friburgensis vicinæ concionator, vehementer auxit, cum illac casu transiens, magistratui commodum collecto suasit congregationem Rosarii: sieque omne negotium apud rev. Patres Dominicanos Friburgi direxit, ut anno sequenti solemniter illuc inducta sit, et proximæ urbes pagique tanquam ad centrum omnis pietatis huc convenirent, et beneficia reportarent a Virgine: ut merito inter miraculosas nunc plus quam ante habeatur. Ipse in loco fui, sanctam statuam vidi, et quæ scripsi, ex ipsis, qui in magistratu erant, intellexi: quod etiam sacerdotes se in scriptis habere affirmarunt.

DCCCIV. — Imago B. V. miraculosa de Sierra, Roïæ in Hispania.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva orta immunis a culpa Adami regnet.

1. Vultus mutatio mirabilis. — 2. Mutatio vultus.
— 3. Omen triste et lætum.

In finibus villæ Roia dictæ mons est, cui majores de Sierra seu de Serra nomen dedere, sive quod saxa quædam pyramides et obeliscos referant velut serra sectos, ut in Monte Serrato videre est, sive aliam ob causam. In montis illius cacumine templum Deiparæ, et in eo miraculosa imago, cujus antiquitatem alii ad Alfonsi II tempora, alii ad Alfonsi I referunt: utrumlibet sit, datum id est militibus S. Sepulcri Hospitalariis. Hæc imago duplici miraculo insignis esse cœpit. Primum quod palpebras quandoque moveat, et interdum oculum dextrum omnino claudat, et vultum denique totum mutet, ut solent qui gravi quopiam molestia afficiuntur. Alterum est, quod campanæ in turri, nullo manum admovente, pulsentur: quod etiam de campana argentea, quæ est in sanctuario, scribitur. Vultus mutatio semper triste aliquid portendit; sonus vero et compulsatio spontanea campanarum, lætum aliquid et gratiosum cujus rei plura exempla affert Stephanus Passamontius, qui miracula hujus loci ab episcopo approbata litteris commendavit. Adsunt porro regum pretiosa dona, et quotquot consensu monte locum sacrum visitant, pro conditione quisque sua, excipiuntur hospitio. Ita Stephanus Passamontius, in historia hujus imaginis.

DCCCIV. — Imago B. V. miraculosa Pekinensis, Pekini in Sinæ regno.

PROG. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Digne servata pura malo mane micuit.

1. Fides vera in Sinarum regno. — 2. Imago B. V. miraculosa. — 3. Mathematica Sinarum fallax.

In amplissimum Sinarum regnum introduxit societatem Jesu cum fide Christiana sanctus Franciscus Xaverius apostolus Indiarum eo modo, quo servus Dei Moyses introduxit in terram promissionis populum Israeliticum. Nam quanquam Moyses in confinio terræ diem suum obierit, priusquam populus intraret Palesinam, introductoris tamen titulo fruitur apud posteros, quantumvis ultimam manum huic itineri imposuerint Josue et Caleb. Ita sanctus apostolus Xaverius Dei servus, licet in Sanciano Sinarum insula constitutus, jamque Sinas ingressurus, a Deo ex hoc mundo avocatus sit; titulum tamen introductoris apud rerum peritos hactenus conservavit, etiamsi ultimam huic operi manum imposuerint suo ingressu P. Matthæus Riccius, et P. Michael Rogerius, qui societatem cum fide Christiana introduxerunt: quæ per miros et miseros casus integro sæculo, et nuper primum sub Tartaro rege jactata, demum mutatione dexteræ Excelsi, in cujus manu corda regum sunt, non publice tantum, ut ante, sed etiam tute et secure nunc comparet. Duobus semper mediis nixi sunt Patres, cultu Deiparæ, et mathematica scientia, ut pedem figere in regno liceret. Utque ad cætera aures gentis sibi aptarent, mathesin adhibuere, quæ plurimum apud litteratos valet; quorum numerus pene infinitus est. Paratis per mathesin auribus, et loquendi licentia, Deiparæ imagines bonæ manus opera, ubi opus erat magnatibus vel ostenderunt, vel etiam dono dederunt. Memorat inter ultimos P. Martinus Martini, mihi olim et Romæ et Tridenti notus, in suo Atlante Sinensi, qua gratia ab imperatore Sinarum acceptus sit libellus aureus ingentis pretii, in quo aliquot folia mysteriorum Christi depicta videbantur, quem sereniss. elector Baviaræ, dux Maximilianus, præter plurima alia P. Trigautio misit illuc ferenda, refertque ipsa verba imperatoris, quæ ad inspectionem imaginum dixit, uti etiam memorat rev. P. Daniel Bartoli in sua Sina. Tanto sensu etiam gentilium corda movet inspecta Deiparæ imago; quin quod per ejusmodi Deiparæ imaginem P. Silveria martyr regem Monomotapæ ad fidem convertit. Ad hodiernam venio. Die Natalis Domini nostri proxime elapso venerunt sub noctem ad nostram societatis domum quatuor mandarini primariæ nobilitatis, missi ab imperatore Sinarum, ut nobis ostenderent Katendarium, quod paulo post publicari debebat, ad illud examinandum, annon aliquos errores haberet. Eo perlecto, varios crassioresque ostendit P. Ferdinandus Verbiest Belga (olim mihi notus) verbi gratia numerari tredecim lunas, cum deberent esse duodecim: duo æquinoctia verna, etc. Istitis auditis, quamprimum cucurrere ad palatium monituri imperatorem. Sequenti mane redeunt, aiunt Patres vocari a principe. Sine mora obediunt nostri. Vivebant isti tres fere oc

culti : P. Bulli Italus, et superior ; P. Ferdinandus Verbiest, Flandro-Belga ; et P. Magalaus, Lusitanus : alii viginti et unus adhuc retinentur in urbe Cantone. Ubi venere, jussi sunt primum ante imperatorem flectere, et statim surgere. Quærit ipse, an callerent mathesin. P. Bulli ostendens Patrem Verbiest, ait illum posse in omnibus suæ majestati satisfacere. « Quomodo, inquit imperator, poterimus scire, quis teneat veram et certam regulam mathematicæ ? » Tunc P. Ferdinandus, accepto in manus quodam stylo primum obvio, eoque posito in plano : « Quisquis, inquit, ducere valet umbram quam projiciet stylus iste quacunque hora diei, quam princeps determinabit, ipse est, qui habet veram scientiam. » Tunc imperator conversus ad suos mathematicos : « Vos, ait, quid tale potestis ? » Respondent, nihil sibi cum umbra, solidiora se venari. Sed prosequitur imperator : « Estne sine errore Kalendarium, quod mihi obtulistis ? » Tunc eorum præfectus, acerrimus noster hostis, machinatorque malorum quæ Patres passi sunt, fatetur aliquos errores habere : nec aliter fieri posse, cum interiisset vera regula mathematicæ a duobus milibus annorum, nec ab eo tempore potuisse reperiri. Interim imperator Patres honorat, blande alloquitur, eosque rogat, ut præteritas injurias illis factas velint sibi remittere, easque penitus delere ex animo, hortaturque Patrem Ferdinandum, ut artis suæ faciat experimentum. Designat ipse styllum, locum, horam.

Stylus fuit cubitalis, hora duodecima, locus quædam turris pulcherrima in istum finem pridie exstructa. Spectatores fuere omnes magnates, tota curia ; successus tantus, ut umbram forcipe scidisse videretur, ita belle et apte illam creta in plano designaverat. Lætantur nostri, frendent Sinæ mathematici, jussi esse præsentis : nostris mille applausus, illis mille ludibria. Imperator redeuntibus gratulatur, quæritque ex præside mathematicorum suorum (quod officium esset inter prima in aula), quare non significassent ante, tam insignes homines degere in curia.

Respondent se ignorasse. Mentitus est, licet crimen sit capitale mentiri principi. Cum ecce promulgatur edictum regium, de genibus ab omnibus auditum, velle imperatorem imposterum regulam Europæam esse magistratam mathematicæ Sinicæ, Patrique Ferdinando datum officium conficiendi Kalendarii, ipsique significatum ut præsens emendaret, et ipsemet imperatori offerret. Adhæc iste præses mathematicæ, noster hostis vociferatur, Patres rebelles esse, tot arces habere quot ecclesias ; omnes meditari imperii exitium et ruinam. Imperator vero, licet annorum tantum quindecim, prudenter dixit, non esse possibile, viginti quatuor homines hinc inde per imperium dispersos quid simile attentare. Insistit præses, Patres malefactorum proponere adorandum ut Deum, profiteri

mathematicas scientias, ut suum Crucifixum prædicent.

Hæc verba insolentia tanta ira commoverunt principem, ut mutato colore, jamjam jussurus esset senem istum in ipsomet loco morte affici, ut sit aliquando, nisi aulici eum amovissent a conspectu principis. Hæc ex litteris Malaco datis anno 1669, 5 Martii. Ut sciat lector quid ad beatam Virginem et ejus imagines faciant hæc, quæ necessario præmittere debui, legent nunc quæ in eadem epistola sequuntur ad verbum. Post hæc omnia primus regulus, id est, secundus a rege Patri Ferdinando pulcherrimam tabellam Dei Matris tradidit, quam ut servaret apud se, indignum se profitebatur ; rogavitque Patrem ut omnem cultum ei deferri curaret luminibus : totum sumptum velle esse suum, se interim sperare, fore ut illam ipse et alii brevi publice venerentur.

Ille favor principis promittit Patrem Ferdinandum obtenturum post absolutum Kalendarium omnem gratiam : scilicet, restitutionem nostrorum in suas Ecclesias, libertatem prædicandi fidem Catholicam, auctoritate regia confirmatam et ipsius imperatoris forte conversionem. Est enim princeps optimæ indolis, et docilis admodum ; jam habet filium successorem, licet sit tantum quindecim annorum, quod si accidit, totius Orientis conversionem sperare nos jubet. Isti spei respondet felix principium, nempe conversio cujusdam principis Tartari, supremi præsidis tribunalis rituum : ipse primus catenas collo Patris Adami Schall ex impio fervore iniecerat : tandem divino lumine illustratus, veram fidem est amplexus. Ecce lector mutationem dexteræ Excelsi, in cujus manu corda regum sunt ; ecce imaginem miraculosam Deiparæ, credibile non est, ab imperatore nunquam visam, quam tandiu habuit in aula secum secundus a rege, et quotidianus in tractatione negotiorum socius ; credibile non est, aliunde venire tantam tamque repentinam mutationem regis.

Quantum vero apud regulum, seu primum ministrum, imago sancta sit operata, ex ejus verbis constat quibus se proficitur indignum, qui tantum thesaurum habeat domi suæ : utique vel pœnas vel gratias domesticis obtigisse bonis malisque, expertus est : unde enim tanta reverentia ? Voto Christianum jam esse exinde credibile est, quod asserat, sperare se, quod et ipse et alii publice paulo post sint veneraturi hanc sanctam imaginem. Porro unde ista imago sit, nemo est qui nesciat. Cum pictura Sinensis vel ipsi Sinensibus, præ nostra displiceat, ex iis unam esse oportet, quas Patres nostri ex Europa tulere, quam P. Riccius forte, vel alius converso cuiquam magnati ad fidem dono dedit, quæque vel hæreditate, vel donatione ad hunc regulum venit.

DCCCVI. — Imago B. V. miraculosa Magellona, Lecinenæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. *O vera sane alma conerit jugum Adami.*

1. Fugit sancta statua tepidos. — 2. Vitium tegitur virtutis nomine. — 3. Derelictio periculosa.

Ergone Virginem Deiparam illi amant, quos illa odit, illi negligent, quos ipsa etiam per miracula amat et sequitur? Villæ duæ sunt non adeo multum a se distantes: uni nomen Lecinena, alteri Magellona. In hac ab antiquo statua Deiparæ colebatur, cui nomen *De Horto*, quod fortasse olim in horto aliquo inventa sit. Exosa Virgo tepidum incolarum cultum, abiit. Certe sancta statua ad Lecinenæ ingressum in colliculo consedit die 15 Martii, anno 1585; quin etiam pastori locuta, petit hic sibi templum exstrui. Pastori officium facienti, verba data ab incolis, multum quod non etiam verbera: quis enim a rustica prosapia aliam comitatem exspectet? Pastor, quem reverentia sanctæ statuae jam prudentiorem fecerat, honorem ei exhibuit quam potuit maximum, pecusque quam longissime abegit, ne quid inhonorem in statua pateretur Deipara; factum tamen, ut, quocumque pecus ageret, semper tamen in eodem prope sanctam statuam loco inveniret.

Interea Virgo iterum apparet, cum pastor agresti reverentia manu genam fricat, et manus genæ adhæsit. Timenti, et terro, Deipara: « Ne time, inquit: sic tibi credent, si iterum, quæ tibi præcepi, dixeris. » Et vero etiam fidem invenit Marienus (hoc enim puero cognomen). Et erectum a Lecinenis sacellum in colle, et puero restituta ad usum manus. Magelloni interea repetiere suam statuam, quam Lecinenses non difficulter petentibus concesserunt, pacis amantes: ita Virgo auxilium apud eos non invenit, ad quos velut ad asylum confugerat. Magelloni cum sua statua eo die venire Mosalbarbam, et eam in templo B. Virginis de Sacrata pernoctare jusserunt, altera die prosecuturi in patriam iter. Sed mane facto, cum statua abesset, rati id quod erat, eam Lecinenæ quæsitam invenere in suo sacello. Rara mihi et inconsulta hæc Lecinensium virtus est, quæ solo virtutis nomine vitium tegit. Pro jure trium obolorum movissent item: pro statua Deiparæ quæ jam bis apud eos miraculose diverterat, nec verbum dicunt, canibus mutiores. Nempe ut pax inter honores conservetur, superi sunt negligendi, ne dicam spernendi. Ita iterum repetentibus Magellanis statuam suam, nemine pro Deipara pugnante, statuam Magellanis dedere, digni quos Virgo relinqueret, quia jam bis Magellanis minus pii. Illi sanctam statuam per ambages in patriam ducturi, ad sedem Virgini chariorem, Cæsaraugustam charam Virgini urbem, venire, et in templo de Portello deposuerunt illa nocte, spe freti hinc non abituram, et noctem non amplius unam facile permansuram, dum inter supplicantium preces et pompam deferretur Magellonam ad majores honores, Lecinensibus præsertim non tantum contentis, sed suam felicitatem vel negligentibus vel etiam ignorantibus. Statua tamen altera die iterum loco suo

ante Lecinenam in sacello stetit. Magellani quoque eam huc rediisse augurati, nec vane rati, Lecinenses post tot miracula fore duriores, a vicario Cæsaraugustano litteras petunt, obtinentque, quibus jubebantur Lecinenses, reddere Magellanis statuam, nihil amplius moturis, si quartum statua ad eos redisset. Non ingrata erant imperia hæc Lecinensibus, quibus et avaritia, et exigua in Virginem pietas non parum tegebatur: quanquam jam nonnulli ex iis fuere, qui repetito toties miraculo concussi, pro Virgine decertandum judicarent, facilem habituri vicarium, si vel verbum pro se et Virgine dixissent.

Sed his non obstantibus cæteri Lecinenses statuam Magellanis dedere. Quam illi ne quartum rediret Cæsaraugustam iterum avexere, et in templo B. Virginis de Pilaro omnium sacratissimo deposuere; precati quoque Virginem sunt, dignaretur honorare reditu suo Magellanos, posthac in omne obsequium promptiores. Surda Virgo ad preces Lecinenam rediit nocte illa. Ita quiescere Magellani, et Lecinenses habere statuam jussi sunt. O rerum vices! Sed ne lector ignoret, cur Virgo Magellanam tantopere exosa sit; paucorum culpa, non omnium, id contigisse sciat. Antonius et Martinus del Frago fratres, Joannem de Albir virum, ut invenio, innocentem trucidarunt. Hæc causa fuit, cur Virgo totum Magellanum sit aversata, neque hic argutiis opus veritatem probat locus et tempus, 14 Martii infanda cædes non longe a templo facta est: sequenti nocte sancta statua fugit, et 15 Martii in colle Lecinenæ reperiata est. Forte hæc cædes ad plures pertinuit, eos præsertim, qui vel impedire, vel punire debebant. Magno documento a paucis multorum damno fugari Virginem posse. Hæc Blascus, tom. I, lib. II, cap. 35 et 36.

DCCCXVII. — Imago B. V. miraculosa Cantonensis, Cantonæ in Sinæ regno.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Nivea et pura gerat Isaac immolandum.*

1. Propter nonoratum imaginem beneficium. — 2. Pecuniis non emuntur miracula. — 3. Ingratus Sinensis dynasta.

Dixi supra societatis nostræ labores pro Ecclesia per imagines Deiparæ inter Sinas propagatos. Nec Virgo preces sprebit ad imaginem suam fusas. Constanter in suburbio Cantonensi animarum salutem operam dabat P. Mathæus Riccius, parvipendens, grati ex iis animi præmium an ingrati referret, latamque jam verbi Dei sementem fecerat; quin etiam respondebat operæ fructus in frequentatione templi nostri, divinatorum usu, et concionibus Riccii, in quibus rerum inaudita majestas et momentum etiam infideles vehementer movebat. Quo tempore mirifice acuta est religionis veræ existimatio, beneficio desperatæ prolis, Lincitano urbis cum summa potestate præfecto, cœlitus indultæ, rogabat is nostros sibi ut filium a Deo impetrarent. Suadebant

nostri vicissim, a Matre Regina ut illum peteret; cujus illi ad hoc effigiem dederant. Ratas utrinque eo anno preces Deus fecit. Prole mascula donatus, nec ipse, nec, statim vulgata rei tantæ fama, dubitavit quisquam, quin Deiparæ Virginis donum esset.

Quare ad senem quemdam Christianum, liberorum quatuor parentem ethnici plurimi adire, orbitatem dolere, rogare senem, ut sibi liberos a Matre Domini cœli exoraret, cujus etiam ipse acceptam a Patribus penes se imaginem haberet: pecunias etiam addere postulatis, ut senem adea inflecterent: quibus ille rejectis, negavit Christianos Dei beneficia vendere: irent sane ad Patres, et ab iis disce- rent, unum illum verum esse cœli et omnium Do- minum, cujus dum beneficia posebant, aversaban- tur cultum et religionem. In quo etiam Lincitanus ingratum animum prodidit, dum totam suam in Patres benevolentiam ad caducas suas et abjectas attemperavit rationes. Ita Virgo per imaginis suæ miraculum ethnicos invitavit ad fidem; nec dubium quin apud Christianos hæc imago cultum majorem acceperit, licet id. P. Daniel Bartoli, in sua *Asia- tica Historia*, unde hæc accepi, hoc loco non me- moret.

DCCCVIII. — Imago B. V. miraculosa S. Lucæ, Brunæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Peralma munda evasit contagium iræ.

1. S. Lucæ opus. — 2. Honorata imago a regibus.
— 3. Mirum imaginis iter.

Brunensis in Moravia Virginis imago, per princi- pum regumque et imperatorum manus, ad rev. Patres Augustinianos venit. Etenim Eustorgius, archiepiscopus Mediolanensis, ab Anastasio imperatore ex Cæsarem Græcorum sacrario, done sibi datam una cum trium Magorum sanctis corporibus anno 515 Mediolanum tulit: quo direpto, Fridericus imperator imaginem beatæ Virginis abstulit, et Ladislao Bohemiæ regi dedit: qui eam in regio thesauro aliquandiu asservavit, usque dum eam Carolus IV imperator, idemque rex Bohemiæ, marchionis Moraviæ fratri Joanni dono dedit. Hic publici reve- rentior majoribus, rev. Patribus Augustinianis ere- mitis, ut in templo coleretur, concessit anno Christi 1556. Ita ad me Andreas Schambogen, provincialis Bohemiæ. Sancti Lucæ opus esse credunt, suntque qui putent illam esse, quam sanctus Chrysostomus sæpius in suis homiliis ad populum terribiliter allo- cutus est, quamque Comnenus imperator in trium- pho duxit, apud Nicetam Choniatem. Non habeo dicere, quia nescio an exstent hujus rei sufficientes probationes. De hac sancta et miraculosa imagine eruditum Poema edidit Bohuslaus Aloysius Balbinus, soc. Jesu, anno 1646.

DCCCIX. — Imago B. V. miraculosa de Xixena, Xixenæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Io genuit clare pura Dei amatum amans.

1. Bos per stagnum natans. — 2. Frequens reditus ad locum. — 3. Stagnum exsiccatum.

Vide, lector, et hominum Virginem Deiparam colentium pietatem, et Virginis in electione sedis novæ constantiam. Non longe a Xixena stagnum est, et juxta stagnum pascua amœnissima. Porro in stagni medio exigna insula exsurgit, et aquis decus conciliat. Circa noctis medium cum silentium om- nia tenerent, taurus relicto grege ad stagni crepi- dinem venit, seque aquis commisit, et ad insulam natando pervenit: sed et iterum paulo post natando ad gregem rediit. Fecit hoc iter taurus frequentius, nequidquam clamantibus, et saxa e funda jacenti- bus, qui gregem curabant, pastoribus; donec eorum unus sagacior, natatu taurum secutus, atque insulam ingressus, resectis stirpibus ad eum locum perve- nit, quem taurus firmo obtutu designabat. Ecce Virginis venustissimam iconem! quam ille venera- tus primum, deinde advocatis cum navi sociis, Xi- xenam reverenter detulit: ubi a paracho in altari collocata est. Altera die cum a pio populo statua non inveniretur in templo, et prima suspicio in fures caderet, prudentiores tamen eam in insula quærendam asserebant. Itum a populo ad crepidi- nem lacus, præmissis, qui eam in navi reportarent, ita solemnî supplicatione Xixenam reportata, adhuc decentius in altari a paracho collocata. Fuere in populo aliqui e circumjacentibus pagis oriundi, qui hesternâ fama acciti, huic processioni interfuere, quorum pias querelas juvat apponere, quod Xixe- nenses, inquiebant, imaginem sacram suo templo intulerint, quis improbet? ipsorum unus reperit, patriæ intulit, Quod vero nolentem Virginem iterum ad locum sibi exosum cogant; hæc enim vero aperta vis est, quæ nec superis, nec nobis, si homines sumus, placere potest, alius tentandus erat locus, quandoquidem hunc Virgo fuga sua respuit. Sopitæ sunt hæc querelæ, cum ad templum ventum est, et statua sua in sede secundum stetit. At vero ubi altero die et abfuit statua, et iterum in insula re- perta est, vicinorum pagorum primores rem pru- dentius tractandam judicarunt: Ita ubi in consulta- tionem itum est, ante omnia inhibere, ne iterum Xixenam deportaretur, sed ad templum S. Annæ vicinum; quod si et illud respuerit, suadebant tem- plum S. Blasii in villa Sena; quod si nec iste locus Virgini arrideret, Urgelletani templum suum, quod Deiparæ dicatum habuere, offerebant. Mirum dictu! in omnia hæc templa supplicatione numerosa depor- tata, semper iterum ad suam insulam rediit. Ita omnes conjunctis animis et operis sacellum in in- sula struxerunt, atque ut accessus esset liberior populis, ne sumptus in pontem facerent inutiles, stagnum in campos derivarunt, per fossas undique apertas.

Hinc primus sanctæ statuæ honor anno 1180, quo ista contigerunt. Honores populi vehementer auxit Alfonsus II, rex Aragoniæ et Sanctiæ ejus sancta conjux, quando anno 1196 sacello adjunxerunt cœ-

nobium monialium ordinis S. Joannis Hierosolymitani, in quod solæ procerum et magnatum filiae susceptæ sunt. Cæterum statua titulum a primo loco, in quem delata est, ex hac insula, retinuit, ne memoria repetitæ miraculosæ translationis periret, ut quæ necessario narranda esset quærentibus, cur de Xixena diceretur. Ita Joannes Andreas de Uztarroza, in Alfonso II.

DCCCX. — Imago B. V. miraculosa Diesthemensis, Diesthemii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ita est, en pura amica Virgo, alme munda.*

1. Processio annua. — 2. Nomen a miraculis. — 3. Antiquitas incuria.

Originem hujus sacelli celeberrimi auctor invenire non potuit. Pluribus sæculis in cultu fuisse, arguit confraternitas, quæ anno 1300 erecta, annuatim instituta supplicatione sacellum beatæ Virginis ad vineas (jam una cum nomine suo destructum) visitavit. Insuper antiqua traditio habetur, hanc sanctam imaginem propter frequentissima miracula a miraculis olim nomen habuisse, et Nostram Dominam de Miraculis dictam, totumque hoc novum templum e donariis peregrinorum fuisse ædificatum. Adest adhuc eadem ipsa olim miraculosa imago in anteriore parte templi, quæ suum nomen, quod a miraculis olim accepit adhuc retinet. (Wickman. lib. II, cap. 57.)

DCCCXI. — Imago B. V. miraculosa de Herrera, Darocæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Reginam et puram luti Adæ, Io canamus.*

1. Sors rusticorum felix. — 2. Anima pura in corpore sordido. — 3. Pientissimi rustici.

Felix sors rusticorum esset, si felicitatem suam agnoscerent. Herrera vicus est ad montis pedem Darocæ oppido vicinus. Hic candidissima simplicitatis carbonarius apud superos et homines fidem habuit, quam nec arguti nec divites habere solent. Huic inter sordidos labores, cœlestibus intento cogitationibus Deipara se spectandam dedit, ille in genua prolapsus, rustica, sed nimium quantum grata salutatione excepit, tum quid ipse vellet effatus, quid ipsa quoque vellet, demum interrogavit. Deiparæ hominis denigrati candor perplacuit; itaque ab eo templum petiit, et quidem hoc in loco: insuper fore se propitiâ promisit. Carbonarius templum liberalissime suo et incolarum nomine spocondit, nec plus Virgo locuta, videri desiit. « Superest, inquit, carbonarius, ut hæc Herrera et Darocæ incolis denuntiem; ut omnes ære suo Virgini sedem parent. » Ivit itaque Herreram et Darocam, et jubenti similior, quam suadenti, Virginis voluntatem denuntiavit; et, qui tam carbonarii quam incolarum honor est, apud omnes fidem invenit, et ad pecuniam erogandam promptam voluntatem, duplicato miraculo, apud eos facile probando,

qui diuturna et frequenti similium historiarum lectione didicerunt, quam raro fidem inveniant, qui de Virginis voluntate sine testibus, sine miraculis loquuntur, quamque pauci etiam ex credulis inveniantur, qui fidem suam numerata pecunia probent. Hi omnes in carbonarii sententiam velut jurati iverunt, et templum, ubi Virgo apparuit, ædificarunt. Fidem porro etiam ipsa Virgo liberavit, et quidem liberaliter, frequentibus miraculis; neque etiam datæ fidei eos poenituit, qui aliquid de suo in tantum opus contulere. Promptum nostris temporibus documentum, quando a plurimis omne id perditum, creditur, quod Deo datum, et in templo quid faciat aurum, etiam a Christianis et Catholicis quaeritur. (Blascus tom. I, lib. 1, cap. 51.)

DCCCXII. — Imago B. V. miraculosa de Littera, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura Immaculata, inde Mater agno Jesu.*

1. Blasphemus in B. V. non timendus. — 2. Litteræ imagini B. V. appensæ. — 3. Columna ingratis signum.

Quæcumque illa Deiparæ imago fuerit, quæ urbem Constantinopolitanam stare loco suo fecit, digna est, quæ hic memoretur, tanquam singulariter miraculosa, et utique publico cultui proposita. Neque enim omnia miracula, quæ Constantinopoli ab imaginibus Deiparæ contigerunt, ad unam aut alteram imaginem referenda sunt; plures fuerunt, quæ cum nomine suo ab auctoribus non appellentur, aliæ ab illis fuere, quorum nomina tam celebria sunt. Huic ego nomen do a Litteris ob hanc causam. Scripsit Tarsensis princeps Saracenus ad Andream imperatoris Basilii ducem belli supremum litteras quas expedit hic ponere. Sic sonant: « Nunc videbo, an Mariæ Filius ejusque parens tibi proderit; cum contra te cum meo exercitu progrediar. » Andreas blasphemam chartam collo imaginis beatæ Virginis quam secum habebat, appendit, et hostem intrepidus expectavit; quin etiam fudit fugavitque; magna dein columna erecta velut tropæum in loco pugnae stetit, posterorum memoriam ad Virginis cultum excitatura, et hostes Marianos doctrina scribere litteras posthac non blasphemias. (Curopalata, anno 867.)

DCCCXIII. — Imago B. V. miraculosa de Cupressu, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Unde nativa iris tam pura Gemma? Cælo.*

1. Cura morborum nondum visa imagine. — 2. Imago in arbore. — 3. Honores dati imagini.

Quam sæpe felicitatem nostram etiam e propinquo ignoramus, et quia ignoti nulla cupido, etiam non ambimus. Steterat Constantinopoli cupressus annosa ingens, et in ea imago beatæ Virginis, sed ramis implexa. Arbor repente lumine cœlesti coruscare cœpit, et populus ad lumen ritu muscarum advolare. Cœleste aliquod et divinum esse arguebat flammæ clarissimus fulgor, nullo fumo obscurus;

itaque populus, quidquid id esset, veneratus, retulit quæ petiit, quæ optavit, sanitatem præcipue, et liberam a morbis vitam, nemine uno sciente, unde hæc virtus exiret, et sanaret omnes, dum demum arborem quispiam conscendens, inter ramos disquireret tantorum bonorum originem, invenit is Deiparæ imaginem, decore olim arbori impositam, sed miris modis implexam ramis, non sine omnium admiratione, quomodo illæsa ætatem hic ferre potuerit. Templo illata, et populorum pietati exposita, beneficia diu miraculosa contulit petentibus. Hæc Nicephorus, lib. iv, cap. 46.

DCCCXIV. — Imago B. V. miraculosa de Planctu, in Castro Rudolphi, in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Magna cæli Vitis unde tam pura? Amore.*

1. Sanguis e lapide. — 2. Pœna terribilis. — 3. Vestes lapideæ scissæ.

Nesciunt homines dolere, aut Christo condolere, nisi exemplo Deiparæ discant. Juxta Castrum Rudolphi est abbatia quædam, quæ *Dolis* vocatur. Stetit ibi in columna beatæ Virginis statua lapidea cum puero Jesu inter brachia. Hanc sanctam statuam ita blasphemi duo (utique lusores) lapidibus infestaverunt, ut vero Jesu rumperent brachium. Hinc mira: nam postquam ut ex vero vulnere effluxit sanguis, alter repente concidit mortuus, alter vivus a dæmone abreptus est; quodque vix alibi visum, ipsa beatæ Virginis statua vestes lapideas, et monile lapideum scidit, ut apparerent ubera. Hoc nempe est dolere, et condolere. Vidisse se statuam asserit Vincentius Belvacensis episcopus, lib. vii, *Spec. hist.*, cap. 5, pallidam et exsanguem, cum tamen, qui ante miraculum eam viderat, populus asserat fuisse rubicundam et bene coloratam.

DCCCXV. — Imago B. V. miraculosa Catacensis, Catacii in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ite læti: Agnam unice puram adoramus.*

1. Captivorum liberatio. — 2. Miræ inventiones. — 3. Angeli parantur occasiones.

Gens misera, quæ Turcis semper sub ungue est, ut accipitri columba, littora legunt piratæ Mahometani, et nunquam non incautos secum in servitutem abducunt, ferro graves sub ictibus quotidie gemunt vel in transtris, vel in carcere. Ita non vivunt, sed vitam misere trahunt. Ea conditione vivitur in promœriis urbis Catacensis; hinc civibus Deipara singulari beneficio succurrit. Imago ibi colitur a populo miraculosa, quæ a captivis et compeditis ubi invocatur, liberantur eo majore miraculo, quod plerumque sine miraculo liberi, sani et salvi domum redeant. Angelos a Deipara submitti credendum est, qui occasiones præparent ad fugam, quam captivi non observati cordate arripiunt. Mirum esse aiunt, quam diversæ inventiones captivis incidant, quamque felici successu fugam ineant, ac certa pericula sperpent, nullo plerumque miraculo, quanquam

prudentes hoc inter miracula computent, quod, qui Deiparam in hac icone invocant, feliciore invento et rariore fugam capessant, miras et inexpectatas redeundi occasiones, modosque evadendi Virgo divinitus offert; ait, qui hæc ad me perscripsit, rev. P. Andreas Sarazoli, soc. Jesu, rector collegii Catacensis.

DCCCXVI. — Imago B. V. miraculosa de Salas, Oscæ, in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Genitura Deum, io, pura sit, ac alma. Amen.*

1. Translatio sanctæ statuæ. — 2. Duæ statuæ se honorant. — 3. Tectum in aere hærens.

Superat omnem investigationem antiquitas statuæ, quæ hodie colitur in civitate Oscensi, in templo beatæ Virginis, quod *de Horto* nomen habet. Gloriosum fuit civitati Oscensi, Virginis statuam ab angelis huc transferri, sed minus honorificum pago Salas dicto, et ejus incolis, quos præter omnem morem exosa Virgo deseruit, statua usque in urbem translata ex eorum templo, in quo forte pluribus sæculis stetit. Adverterunt incolæ statuam abesse, atque etiam fama viam monstrante, eam in urbe Oscensi invenerunt: quin etiam repetiverunt, sed timide, ne recepta, iterum cum duplicata infamia abiret, et meliores quæreretur hospites, non ignari causarum, ob quas hanc Virgo fugam instituerat.

Itaque quia timide petierunt, audacter negarunt Oscenses. Nempe qui timide petit, docet negare, nec alium judicem quæsierunt, quem nunquam et nuspium essent inventuri, mira hæc sunt, fateor; sed magis mirum, quod sequitur. Steterat jam ab antiquo, in templo *de Horto*, in urbe Osca, alia Deiparæ statuæ, summis culta honoribus. Hæc, altera illa ex pago Salas adveniente ad sinistram se latus in altari transtulit, et hospiti locum fecit in dextera: quod etiam fecisse legimus S. Lipsana D. Laurentii, cum in ejus sepulcrum deponerentur sancti Stephani reliquæ.

Tabula similis est utriusque statuæ translatio, inquiet hæreticus, furto ablatam quam facile fuit huc transferre, et fingere translationem miraculosam. Et sane dolendum est rusticos pagi Salas hoc argumento non usos, ut statuam suam, suamque simul famam rehaberent: sed, nisi me fallat opinio, rusticos non fugit vilium hominum vile argumentum. Statua utraque est justæ magnitudinis ad viri altitudinem e solido et querno ligno. Ut credamus furto ablatam, doceant nos modum, qui hoc argumentum opponunt, quo modo auferri omnibus in suis potuerit statua tanti ponderis. Interea propter tam extraordinarium miraculum, ipsius loci nomen mutarunt majores, et relicto titulo, quem templum habuit, *de Horto*, utique quia statua illa in horto quopiam etiam miraculose inventa est, titulum dedere *de Salas*, ne tanti portenti memoria periret. Cæterum contigerunt hæc circa annum 1100; quia anno 1234 jam in veneratione fuit sancta Maria de

Salas : quo Jacobus rex saluum conductum singulis peregrinis eo se voti causa conferentibus, est impetratus.

Adsunt quoque dona Petri IV, regis Arragoniæ, ab anno 1354, nempe tabellæ argenteæ, in quibus Deiparæ septem mysteria insignis illorum temporum artifex cælato opere exhibet. Quodque ad exemplum nostri temporis omittendum non est, rex in instrumento donationis illarum tabellarum ait, offerri a se has tabellas B. Virgini de Salas in satisfactionem aliquot lychnorum argenteorum, quos ipsi ea ecclesia commodaverat, cum bello adversus Castellæ regem premeretur. Tanta erat regi debitæ restitutionis cura. E miraculis, quæ numero multa, et raritate admiranda sunt, apud Didacum Ainsa, lib. iv *Magnitudinum Oscensium*, cap. 18, illud memorabile est præ cæteris, quod ad omnium stuporem innixum sedecim columnis tectum toto triduo plane ab iisdem columnis et fulcris avulsam, pendulum in aere hæserit. Cætera, quæ memoravi, habet Blascus, tom. I, lib. iii, cap. 19.

DCCCXVII. — Imago B. V. miraculosa de Valle Saxea, Fabriani in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Aqua mansueta mire pura imo et lucida.*

1. B. V. suos pascit tempore famis. — 2. Oratio ante imaginem miraculosa. — 3. Vox e cælo delapsa.

Ad quartum lapidem ab oppido Fabriano ad Apennini radices, rev. Patres Franciscani cœnobium habent, et imaginem beatæ Virginis jam ab antiquo miraculosam, quæ de Valle Saxea nomen habet, a saxorum multitudine. Pietas tamen incrementum accepit a miraculo, quod appono. Dum semel Fratres nivibus obsessi fame premerentur, orationique vacarent, Fabriani hæc vox ab aere delapsa, audita est : « Ecquid stertitis, Fabrianenses, fame interim Fratribus eremitorii pereuntibus ? » statimque pia Fabrianensis communitas, aperta per operarios via, cibos conventui intulit, quos tamen non oscitantes, neque ad ignem otio torpentes, sed ante venerabile Sacramentum, quod in altari beatæ Virginis stabat, devote orantes invenere. Fabrianenses non dubitavere, vocem hanc a Virgine Deipara venisse, quæ suos perire non sinit fame. Hinc major apud Fabrianenses in hanc sanctam imaginem cultus. (Gonzaga.)

DCCCXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Spino, Alcalæ in Hispania.

PROG. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Dulcis Agna intemerata imo pura Eva.*

1. Piis satis est unum miraculum. — 2. Rustici sæpe civibus civiliores. — 3. Pastorum felicitas.

Alcala de silva comitum de Fuentes villa ideo de Silva nomen habet, quia silva propinqua est villæ. Hujus pastores Deiparæ statuam invenere, spino arbori insidentem. Illi sanctam statuam tangere non ausi (tanta in agrestibus reverentia) unum e suis

Alcalam misere, qui repertum thesaurum nuntiaret parocho, orantibus interea cæteris, et Deiparæ se et sua commendantibus : dum parochus, coactis in supplicantium ordinem incolis, ad locum venit, et sanctam statuam ad ædem parochialem deducente populo deportavit. At vero cum altera die sancta statua ad silvæ rediisset, non rusticis tanta hebetudo fuit, quanta passim aliis, qui fastidioso examine Virginem cogunt per repetita miracula voluntatem suam aperire ; sed quamprimum illi sacellum in loco collectis operis extruxerunt : quod Virgini perplacuisse, miracula declararunt, de quibus fuse. (Blascus, tom. II, lib. iv, cap. 14.)

DCCCXIX. — Imago B. V. miraculosa a S. Romano, Montopoli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ergo pura ac alma munda e vitiis manet.*

1. Nominis ratio. — 2. Pastoritia puella. — 3. Apparitio.

A sancto Valiano, cui ab antiquo dedicatum fuit templum, nomen melius haberet, quam a castro hujus nominis, quod Romanum vocabant. Imago Deiparæ est perantiqua. Puella pascendis ovibus intenta, sæpe hanc sanctam imaginem accedere solita, digna fuit, ut refert seniorum fida traditio, quam ipsa Virgo alloqueretur. Hinc populi pietas, nec vanam fuisse famam, declarant miracula. Curam habent rev. Patres Francisc. (Gonzaga.)

DCCCXX. — Imago B. V. miraculosa de Pineta, Bielsæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virgo ac Diva pura e malis manet? Manet.*

1. Hilarem datorem diligit B. V. — 2. Vita male pellit B. V. — 3. Habet suos B. V.

Ad fluvium Gincam Bielsa villa est sita. Prope hanc Deiparæ Virginis parva ædícula, in qua hæc miraculosa statua colitur. Porro hujus ædiculæ origo mirabilis est. Non adeo multum inde vallis distat, quæ de Barecha vocatur. Hic ab antiquo hæc sancta statua stetit in templo, quo cultu, auctor non memorat ; majorem certe optavit Virgo, suspicio est non vana, vixisse incolas vitam, quæ nec Virgini, nec Virginis Filio placere potest, nullis vel ille fulminibus, vel ista plagis persequi Barechanos voluit, daturus pœnas criminum abunde, et aliis odio futuros, si nulla sui memoria in loco relinqueretur, discederetque sancta statua, et ad meliores migraret.

Factum : sancta statua insolito miraculo e templo, in quo tot annis steterat, abiit, et Bielsam migravit, atque in cespite consedit. Bielsani Virginem excepere cum gaudio, eique quamprimum struxere sacellum. Moverunt sane litem Barechani, et reddi sibi suam statuam postularunt : sed Bielsani, suam esse statuam reposuerunt, ad quas Virgo Deipara tanto miraculo sponte venisset. Tacerent proinde, nisi repetito portento percelli vellent, et per omnem Hispaniam infamari : corrigerent prius vitia,

quæ Virgo fugit; et si quid ab ipsa vellent, huc venirent, nec cogerent superos, esse apud eos, quos oderunt. Non libuit Barechanis, litem protrahere, recordantibus consensique non falsa dixisse Bielsanos, et (si meis votis eventus inest) se Virgini per meliorem vitam purgarunt, egregio documento Deiparam eos deserere, a quibus non eum, quem ipsa desiderat, honorem accipit. (Blascus, tom. I, lib. I, cap. 39.)

DCCCXXI. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, Arimini in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ergo manet pura sicuti Alma Diva, Amen.*

1. Pictor angelo familiaris. — 2. Angelus picturam docet. — 3. Concursus.

Templum hoc ab Ariminensibus anno 1591, in collis vicini jugo ædificatum est: unde imago valde miraculosa illata sit, non invenio. Virginis Annuntiæ figuram refert, et summa veneratione colitur. Intrepide asserunt Ariminenses, a pictore quodam, astante angelo atque docente, quomodo penicillum duceret, quos colores misceret, depictam. (Gonzaga.)

DCCCXXII. — Imago B. V. miraculosa de Oleastro, Cæsaraugustæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agnam Divam vera cæli puritas manet.*

1. Artifex fallax et infidus. — 2. Vetula patiens injuriæ. — 3. Emptio sine lucro.

Exosam sibi artificum mechanicorum avaram perfidiam Deipara insigni et repetito miraculo demonstravit. Rem insolitam, et mihi nec lectam ante nec auditam refero. Mulier Cæsaraugustana Deiparæ addictissima, ut non tantum in templis, sed domi quoque suæ Virginem colere pro libitu posset, statuam artificii locavit, ex alabastro formandam, quam posset venustissimam. Conventum quoque de pretio est, quod mulier sancte sponddit, opere finito, se daturam. Interea illa domi et altare, et statuæ decoram sedem laboriose paravit. Successit artificii opus, exiitque e lapide statua tantæ venustatis, ut vix ipse sibi artifex crederet a se factam.

Supervenere nonnulli cives Soriani, qui post confecta Cæsaraugustæ negotia, quædam in usus domesticos coempturi, in hanc statuam inciderunt. Licitantibus artifex longe altiore pretio eam indicavit, quam cum femina pepigerat. « Expectet sane vetula, inquebat illis, dum aliam faciam, pacto pretio parem. » Illi pretio sine cunctatione soluto, statuam secum deferunt Soriam. Mulier interea artificem accedit, quærítque, quando ultimam statuæ manum esset impositurus; horam quancunque videri sibi mensem, et diem annum. Ille inter cachinnos jam venditam, et quidem tanto, reponit. Cæterum se aliam facturum; exspectaret modo, habituram parem pactæ pecuniæ e desiderio suo. Veneror virtutem vetulæ, quæ patienter hanc injuriam tulit:

exsecror hominis pessimi flagitium æstimatione flagitiosorum majus; non hæc, inquam, satis erant mulieri ad conceptam mœstítiam pellendam, ne omnino nullam haberet statuam, nihil contra perfidum locuta, dolens impediri ac differri desideria sua tacuit, licet damnum accepisset, quod mechanicus homo reparare nec vellet, nec posset, magno ævi nostri solatio, quod jam olim tales fuerint, quales hodie sunt nonnulli, qui perfida et avara dilatione operis damnorum causa sunt, quorum reparationem in censu suo non habent.

Dum mœsta mulier domum redit, statuam, jurgiorum materiam, in oleastro conspicit decore consistentem. Miraculo attonita, rem tamen non suam tangere non ausa, vicinæ ostendit statuam, omnemque rei seriem denarrat. Dum hæc isti, illi ista, et hæc alteri, magna pars urbis amplissimæ rescivit historiam, utique multis circumstantiis deformatam; et ad arborem confluit. Supervenerunt interea cives Soriani statuæ emptores, quæsíturi statuam suam, quam e Sarcinis avolasse adverterant, junxerunt se multitudini, et statuam suam agnoscentes, de arbore deposuerunt, et melius quam ante custoditam Soriam versus reportarunt. Sed iterum consedit in oleastro. Ausi sunt Soriani iterum redire, iterum statuam accepturi: quod tamen vetuere Cæsaraugustani cives, suam esse cum potestate jactantes, quod Virgo apud eos sedem bis miraculo quæsivisset. Ad hæc nec pecuniam quidem repeterent quam tanto mulieris damno exposuissent: ita hi in pœnam iniquæ emptionis amiserunt pecuniam, satis puniti, et ab ulteriore pœna securi. Quod artificem inultum transiisse historicus videatur insinuare, argumento est, gravius offensam ab eo Deiparam, quam ab emptoribus, et graviorum pœnarum reum ad vindictam majorem reservatum fuisse. Cæsaraugustani quamprimum comportata pecunia in loco struxerunt templum, et Deiparæ princeps altare collocarunt eo loco, ubi steterat arbor. Nomen quoque loco dedere de Oleastro. Hæc ex Francisco Diago lib. I, cap. 52.

DCCCXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, Immolæ in Italia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amatam a Rege puram a lue Dis non vicit.*

1. Fames, pestis, bellum simul. 2. Processio valde proficua. — 3. Remedium pestis certum.

Quancquam ab anno 1476 hæc miraculosa imago in manibus rev. Patrum Franciscanorum fuerit, ac semper a populo Immolano summis honoribus culta, antiquior tamen adhuc est, quancquam ignoretur origo. Quam plurimum pietas populi aucta est, cum civitas Immolensis, anno 1468 fame, bello, peste graviter pressa, liberationem omnimodam accepit, supplicatione ad hanc sanctam imaginem instituta. Recentius et majus est, quod cum anno 1529, pestis iterum sæviret, atque ordine supplicantium iterum per urbis compita dicta sancta imago circum-

ferretur 10 Maii, quotquot eo morbo tenebantur, ad ejus intuitum perfectam consecuti sint sanitatem, quod magistratus civitatis nomine appensa tabella testatum reliquit. Curatores loci sacri sunt rev. Patres Franciscani.

DCCCXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Oleastro, Esterquillii in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En amica pura qestat mira Deum in a'vo.*

1. Cantus angelorum. — 2. Reverentia divinatorum in pastore. — 3. Frequens statuæ reditus.

Esterquellum villa fuit nobilis, Ægidii de Astronsillo. Contigit, ut pastores ejus nocte concubia in campo vigilarent, viderentque lumine insolito illustrari oleastrum. Eorum senior, vir simplex et rectus, Petrus de Nobes, visionem hanc magnam visurus accessit, alter jam Moyses, viditque insistere arbori feminam specie humana augustiorem, simulque concentum audivit suavissimum, qualem nec in templis audire se meminisset. Reversus ad suos, jamque narraturus quæ vidisset, tacuit, et iterum ad arborem rediit, fidem inventurus majorem, si bis visa auditaque narraret, sed pio horrore conclusus iterum abiit, non rediturus tertium ob divinatorum, quæ suspectabat, reverentiam, cum vocari se clara voce audiit. Ille nil adversi veritus, cordata dimissione ad arborem accedit, et facile Deiparam cœli Reginam agnoscit. Quæ suaviter hominem allocuta, « Vade, inquit, Esterquillanis refer, quæ vidisti. » Pastorem imperata referentem Esterquillani cum fabulis ad vetulas remiserunt: illis referret, apud illas inventurum fidem, quam apud viros prudentes frustra quæreret. Iterum a Virgine vocatus, iterum ad villam missus, nec sine miraculo. Nam cum Petrus manuficaret genam, genæ manus adhæsit, nulla vi amovendæ. Rediit ad villam; sed fidem etiam jactato hoc miraculo apud paucos invenit: qui hominem comitati, et concentum cœlestem audiverunt, et Deiparæ loco statuam invenerunt ex alabastro venustissimam; quin quod manus Petri a gena quamprimum libera officium suum ut ante fecit. Statua sane ad virorum testimonium pro miraculosa est habita, et ordinata supplicatione in templum delata, sed Virgini hoc levi cultu factum non est satis; templum illa ad oleastrum volvit, eamque ob causam ad oleastrum rediit, iterumque a villanis ad templum reportata, iterum iterumque ad eundem locum rediit: postquam sæpius ad templum reportata est, dum Ægidius de Atrasillo, loci dominus, de Virginis voluntate certus, ædem sacram Virgini in loco oleastri exstruxit una cum cœnobio, quam Gullilmo Decas secundo generali ordinis de Mercede tradidit. Juste magnitudinis statua est. Unde venerit, hactenus ignoratur, neque huc portari ulla fraude potuit, miraculis semper clara. Ita Guimaranus episc. Jacensis in Hist. sui ordinis.

DCCCXXV. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, Antignati in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma amica it nivea pura nardus olet.*

1. Prandium mirabile. — 2. Mulier silentium credit piaculum. — 3. Feminæ habita fides.

Notum est, beatum Amadeum, ordinis S. Francisci Deiparæ fuisse addictissimum. Is electo sibi in proxima silva urbis Antignatensis pauperulo quodam tuguriolo, crebris ad luscubres concionibus populo multum profuit, eremitica vita jam clarissimus, et cultu Deiparæ, ut dixi, celebris, cujus imaginem in tugurio apud se habebat, cui omnia quæ agere instituerat, impense commendabat. Bergomum versus eunti mulier obvia prandium ei offert e sporta, quam ad messorum in campum portabat. Amadeus actis gratis nil tetigit ex edulio; ut qui alium cibum haberet, nempe facere voluntatem Dei; quin etiam per conciones efficere, ut et auditores facerent. Socio tamen, quem insigniter torquebat fames, permisit, ut oblatum edulium gustaret. Ille usus licentia, tantum de oblata polenta gustavit, quantum ad longe pellendam famem plus quam necesse erat.

Amadeus, data benedictione, feminam dimisit, precatus Deiparam, ne quid minus femina messoribus afferret, quam domo asportaverat. Et vero etiam ita fumina invenit intactam polentam, et messoribus sufficientem. Mulier omne silentium esse piaculum rata, Antignatensibus omnem rei successum toties et tanta eloquentia exposuit; ut persuaderet, etiam utilem fore loco Fratrum cœnobium, si quod hic ædificarent. Factum, temploque, nisi multum fallor, illa ipsa imago illata, quæ in tugurio miracula patravit, quæque hodie dum nomen de Gratiis, quod habet, miraculis, tuetur. (Gonzaga, p. 2.)

DCCCXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Regula, S. Lucar in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea sine macula gerit, parit novum Adam.*

1. Statua beatæ Virginis a S. Augustino. — 2. Omnes partes urbis uno intuitu. — 3. Concursus omnium nationum.

Hæc Deiparæ statua ideo celebris est, quia olim sancti Augustini jussu facta, et revelante Deipara, longa post sæcula iterum inventa est. Templum est ad litus Oceani inter S. Lucar (olim portum Luciferi) et Rotam civitatem maritimam, situ tali, ut sit in conspectu totius orbis terrarum. Nam si fides auctori est, videri potest ex omnibus quatuor orbis partibus pars quædam. De cæteris dubium non est, de America mirum: quæ si videri ex Hispania posset, nota nobis fuisset, antequam eam Vesputius per tot ambages quæreret. Sed quia ad rem meam non est hæc disputatio, eam auctori relinquo. Locus est etiam apud Turcas in veneratione, quando etiam illi beneficia sanitatis miraculosa accipiunt. Incur-

sant templum nonnunquam Mauri, et saepe facta exsecensione jam templo imminet; nunquam tamen portas vel templi, vel exigui paucorum monachorum monasterii reperiunt.

Hac una beatæ Virginis ope cœnobium hoc quatuor ad minimum milliariis ab utraque urbe dissitum defenditur. Classes Hispanæ omnes, præcipue ex India adventantes, cum primum domum sanctam e carchesio prospiciunt, a quindecim milliariis et amplius, omnibus tormentis dispositis beatam Virginem de *Regula* salutant. Nec ulla est, quæ non aliquod peculiare beneficium inter maris pericula referat acceptum, et appenso donario testetur; videntur hic omnium nationum homines. Curam habent rev. Patres Franciscani. Ita ad me rev. P. Alfonsus Rodriguez ex Ludovico Torello, Centur. II.

DCCCXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Aviliano, Campaniæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Virga et palma Eva, virens munda micat.*

1. Fastidium B. V. ubi non honoratur. — 2. Fugit ad probos. — 3. Promptitudo B. V. placet.

Avilianum, Lucaniæ oppidum, hodie Basilicata dicitur. Stetit hic a sæculis Deiparæ imago, quæ quia ab incolis nulla pietate, et fiducia singulari fuit provocata ad singulares et miraculosos favores, migrare statuum fecit Virgo eum in locum, in quo majores honores sperare potuit. Tetigit felicissima fors Campaniam urbem perantiquam; hic consedit, hic reperta est, nemine miraculum non admirante. Campani cives rerum divinarum peritiores, certe amantiore, ne iterum statua fugeret, quamprimum in loco, ubi constitit, struxerunt templum mille passibus ab urbe.

Placuit Deiparæ promptissima civium voluntas, quæ sine humanæ, et nonnunquam nimis prudentiæ remoris, et novorum miraculorum fastidioso ambiu, quamprimum sanctæ statuæ sedem dedit, quapropter et ipsa quamprimum in supplices liberalis fuit, et rite petentibus beneficia contulit miraculosa. Neve aliquando liberalis esse desineret, cœnobium reverendis Patribus Franciscanis ædificaverunt, qui sanctam statuam curent, et honorem Deiparæ diligentia sua promoveant. (Gonzaga, p. 2.)

DCCCXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Enitet Virga pura omnis maculæ Adam.*

1. Altare in loco baptismi. — 2. Cœnobium in domo Nativitatis. — 3. Reliquiæ pretiosæ.

Hæc Deiparæ sancta imago nomen suum de *Consolatione* accepit, a consolatione, quam habuit in eadem honoranda serenissima Joanna Austriaca Caroli V filia, Philippi II regis Hispaniæ uterina soror. Hæc insolito exemplo propriæ Nativitatis domum anno 1559, 15 Augusti, persoluto justo pretio emit; tum eam sanctimonialibus beatæ Claræ

e conventu Gandiensi tradidit; demum regiam basilicam cum cœnobio exstruxit, et reliquiis sanctorum pretiosissimis ditavit. Id observandum maxime, quod summum altare, in quo hæc imago est, eum locum obtineat, in quo ejus fundatrix sacro regenerationis lavacro fuit mundata. Hic consolationem suam habuit Augusta, et ipsi sanctæ imaginis titulum de *Consolatione* dedit. Hoc vere est agere Deo et Virgini gratias pro primo beneficio. Sic meremur accipere secundum. Nec imago titulum de *Consolatione* frustra tenet, quando afflicti inde etiam nunc consolati discedunt. (Gonzaga.)

DCCCXXIX. — Imago B. V. miraculosa, de Gratiis, Scandrilæ in Italia.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Anima munda est, Virgo aperiat cœlum.*

1. Bellum sanctis statuis inimicum. — 2. B. V. vult inveniri a sancto. — 3. Populi pietas.

Scandriensis miraculosa imago, jam olim ubique miraculosa, bellorum injuria in locum abjecta est, ibique latuit, ubi nullos habere honores potuit. Placuit Deiparæ, ut servo suo beato Amadeo ord. S. Francisci revelaretur, ubi quærenda esset. Quæsitâ ab eo, et inventa anno 1480, et quamprimum altari inserta est. Populus ad aspectum piæ imaginis pie affectus vota fecit, et beneficia exspectavit. Deipara votis annuit, ut miraculosæ nomen imago quamprimum acciperet. Festum imaginis celebratur fer. II Pentecost. (Gonzaga, p. 2.)

DCCCXXX. — Imago B. V. miraculosa Cosensis, Cosæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ametur alma Virago, at in specie munda.*

1. Vetula clavem domus amittit. — 2. B. V. Labor mirabilis. — 3. Puteus miraculosus.

Cos oppidum Lusitaniæ est, in quo Deipara sacellum habet, multum a peregrinis propter miracula frequentatum. Anus fuit, quæ Catharinæ nomen in sacro fonte accepit: hæc dum sarmenta colligit in silva, clavem domus suæ amisit, jam bis misera. Cum ei Deipara apparens, « Vis, inquit, ut te juvem in colligendis sarmentis! vis a me tibi clavem amissam restitui? » Catharina Virginem venerata utrumque optavit, neutrum petere ausa. Tum Virgo fatigatæ anus auxilium operamque postulavit, ita una simul Deipara cum sancta Martha (nam et hanc Catharina agnoverat) ad proximum puteum progrediuntur, sequente anu. Hunc Deipara puteum suis sanctissimis manibus purgavit a sordibus juvante sancta Martha, et quam dixi vetula. Cubiti altitudinem postquam trium labor exhausit, scaturire cœpit aqua limpidissima. Demum Deipara, « Hæc, inquit, aqua quicumque se laverit, omni ægitudine, quæcunque illa fuerit, se liberum inveniet. » Simul hæc ut aliis quoque palam dici jussit, videri desiit. Tacuisset Catharina, nisi Deiparæ imperata ursissent: fidem nempe verita, quam non esset inventura. Dixit tamen Virginem

Deiparam se vidisse, quæ et familiariter sibi locuta esset, et clavem restituisset amissam (nam et hanc Virgo illi restituit), insuper et secum collaborasset, sed fidem non invenit. Quis enim feminæ, præsertim vetule, credat de se loquenti? Illa, « Si mihi, inquit, non creditis, puteo recenti credite: ite, quotquot ægritudine quapiam laboratis, lavate vos, et toti credetis vera esse et utilia, quæ imperante Deipara vobis suadeo. » Iterum non miror, suadentem feminam divina non persuasisse, hoc justam admirationem movet, neminem ex omnibus fuisse tam curiosum, qui puteum non longe dissitum accederet, nempe nunquam minus curiosi sumus, quam ubi divina sunt indaganda.

Ita femina, quicquid suaderet, nemini persuasit, cum sua, ut credebatur, anili fabula ab omnibus sprete et repulsa, jamque ab episcopo aderant, qui Catharinam in carceres ducerent, nova miracula prædicantem. Et sane officium fecissent apparitores, nisi credulum mendicium invenisset, eique caput lavisset, et sanum salvumque a se dimisisset. Steterunt apparitores miraculo stupefacti: fuere quoque, et alii, qui lavari optarunt, et una cum sordibus morbos quisque suos abluerunt. Hinc feminæ auctoritas, et alimenta nullo labore quesita: quin et reperti, qui laceras ejus vestes pro reliquiis haberent. Templum illico ex allatis pecuniis Deiparæ exstructum, in quo ad aram Deiparæ paulo post mortem Catharina sepulcrum accepit duobus post annis pie defuncta. (Vasconcellus, lib. v, cap. 10.)

DCCCXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Jesu, Panormi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Legem alteri pomi una chara munda evasit.*

1. A-ius litem dirimit. — 2. Ex humili initio altum fastigium. — 3. Honor sancti Antonii de Padua.

Primus rev. Patrum Franciscanorum conventus in urbe Panormitana mirabile habuit initium, quia mirabilia ibi Regina cœli operata est. Jam cives religiosos S. Francisci receperant; jam pecunias cœnobio struendo preparatas habebant; de loco restabat dubium. Cives enim sacrorum hominum præsentiam optaverunt in urbe, beatus P. Matthæus de Agrigento campos desideravit, contemplationi aptiores urbibus. Litem diremit Altissimus: siquidem dictum beatum Matthæum instantius orantem præmonuit, ut ubicunque asellus Fratrum obsequio mancipatus, sequenti luce sub onere pedem sponte sisteret, promissum monasterium ædificarent, cumque tum ipse, tum Panormitanorum plurimi, quos revelationis acceptæ conscios esse voluit, asellum juxta divinum oraculum tempore constituto sequerentur, et ille ad secundum ab urbe lapidem prope quoddam vetustum sacellum beato Antonio Paduano dicatum substitisset, liti datus est finis, et monasterio initium, sub titulo S. Mariæ de Jesu, ut jam ante decretum erat. Huic cœnobio, ne titulum gra-

tis haberet, benedictionem suam beata Virgo contulit, sed longe a primo initio diversam. Etenim conventus hic, qui ab asino initium suum habuit, plures Patres doctrina insignes, religione conspicuos, atque miraculis tum in vita, tum post mortem illustres favore Virginis Christo peperit, et alia quoque beneficia miraculosa supplicibus constituit. (Gonzaga, p. II.)

DCCCXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Codes, Codæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea mere Aana data immunis a truci lupo.*

1. Furia iconoclastica. — 2. Felix somnus. — 3. Translatio captivi.

Leovigildi Arriani regis antiqua tempora relego. Is cum Cantabriam urbem regionis illius metropolim depopularetur, hæc Deiparæ statua a piis in montana Toralvæ translata, furias iconoclastæ evasit. Illic in parvo sacello inter asperas rupes collocata, lapsu temporum ob inaccessas semitas memoriam hominum pene omnino fugit, usque ad annum circiter 1558, quo tempore iterum cum suo sacello inventa, iterum coli cœpta est, adhortante ipso summo Pontifice, speciali diplomate ad id expedito ex urbe Avenionensi; sed et iterum ob inaccessas vias a peregrinis visitari desiit, dum anno 1500 rarum miraculum novo cultui occasionem dedit. Latrones fuere, ideo omnibus tremendi, quod omnibus una cum fortunis vitam quoque eriperent. Hi quempiam Deiparæ de Codes addictum aggressi, captivum in vincula conjecerunt; nam quod vitæ pepercerint, spes, ut puto, pecuniæ fecit.

Is ferro gravis Deiparam de Codes rite invocavit, et obdormivit, mane altero sese ita catenis vinctum, sanum et salvum invenit ante portam sacelli hujus: in quo et vincula sua anathematis loco, in miraculi testimonium, suspendit. Hinc concursus peregrinorum ingens. Inventus eremita sacerdos est, qui strophiali, aliaque linteamina in hoc sacello ad honorem Deiparæ consuetis orationibus benediceret, quibus tecti, vel etiam tacti quicunque ægri sanitatem recepere. Hinc magna per omnem late provinciam horum linteaminum fama, magno medicorum et chirurgorum detrimento, nullo lucro. Fuere ex his nonnulli, qui conati sunt eremitam morti dare veneno: sed suum servum Deipara semper miris modis defendit. Itaque justiore modo sibi ad lucrum viam parare instituerunt. Apud inquisitores de magia eremitam accusant, non dubii verum esse, quod ille olim dixit: calumniare audacter, semper aliquid hæret.

Non habuit locum apud prudentes suspicio tanti criminis in homine, cujus innocentia publico plus quam satis testata erat. Quia tamen nulla calumnia omni effectu caret, id obtinere, ut vicarius episcopi Calaguritani, eremitæ hanc linteorum benedictionem, et ægrorum curationem vetaret. Paruit

vir pius, sed cum populorum sensu plus quam mediocri. Quapropter ne populo male esset propter eos, quibus nunquam bene est, nisi aliis sit male; beatissima Virgo post paucos dies inhibitorium vicarii decretum revocari fecit. Etenim dolores capitis vicario immisit tantos, ut mortem præsentem portendere viderentur, nullis medicorum artibus mitigandi. Facile fuit viro cætera pio intelligere, quid Virgo vellet, eremitam vocavit; linteum benedictum sibi circumvolvi postulavit, et omnem facile dolorem abstersit: iterumque, revocato mandato suo, eremitæ permisit, quod ante inhibuerat. Scribunt de his miraculis Braulius Cæsaraugustanus, Lucius Siculus, Joannes Amiax, alii.

DCCCXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Rosis, Bergomi in Italia.

PROCR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Velut Rosa micat pia Regina mea munda.

1. Latrones plus feris timendi. — 2. Via cum luce miraculosa. — 3. Dæmon in vitro.

Floridissimum habuit initium imago miraculosa Deiparæ, quam rev. Patres Franciscani colunt in templo suo Bergomi extra mœnia. Normanni e Gallia duo mercatores Bergomum petiere. Nocte oppressi viam omnem in densa silva amisere; cumque feras, aut feris ferociorēs timerent latrones, voto se obstrinxere templi ædificandi, in quo Deipara honores acciperet: si quidem salvi et sani ad muros Bergomi pervenirent. Exauditas fuisse preces, semita docuit, quæ mox in his tenebris apparuit albescens primo, deinde etiam luce quadam irradiata, ut dubitare non possent, huic si insisterent, Bergomum perveniri posse. Et vero etiam opinione sua citius pervenere; sed portis jam clausis arcebantur ab urbis ingressu, cogebanturque noctem sub turris proximæ ruinis transigere. Transegere quoque negotium de vetivo templo; nam somnum arcebat hospitii incommoditas, jamque de communi sententia et fundamenta, et muros, et tectum, et quid non, desideriiis suis mensurabant. Placuit Deiparæ prompta gratitudo, et, ut placere se Virgini scirent quoque ipsi, spectandam se iis cum Jesulo in brachiis dedit, rosas undique cinctam, et inter sinceras et cœlestes delicias paulo post evanescens eos reliquit.

Hoc meruere mercatores, quos fraus nulla contaminaverat. Illi episcopo Brixienti visa retulere; hic Martino V summo Pontifici: qui eo in loco templum exstrui jussit, ubi Virgo apparuerat, et titulum templo de Rosis dedit: Virginemque pingi, ut apparuerat inter rosas, quod et ab ipsis acuratissime præstitum est. Ita imago Deiparæ sacra in honoribus esse apud cives cœpit. Sed mirum in modum aucta pietas populi fuit post ingens miraculum, et majorem miraculo effectum. Cum enim post aliquot annos vir atque uxor Bergomates, genere clari, atque opibus affluentes, plus æquo carni et sanguini indulgerent, et mulier præsertim, ad speculum se

frequentissime examinaret, an erines ad pectinīs leges starent, jacerent, volarent; semel quatuor dæmones crinibus suis humerisque insidentes in opposito, quod consulebat, speculo conspexit.

Territa mulier in terram concidit, et inter ejulatus accurrenti marito, quæ vidisset, enarravit, et illum quoque terrore implevit. Utriusque salutaris terror utrique, et pluribus aliis saluti fuit: siquidem insigni exemplo duas sibi cellulas ad templum Deiparæ de Rosis ædificarunt, et opibus in pauperes distributis, vitam omnem in paupertate, et oratione his in cellulis emendatam usque ad mortem traduxere, et tandem pientissime mortui sunt. Illud singulare, quod pariter junctis erectisque in cœlum manibus, flexisque genibus, orantium situ mortui sint reperti. Sepulcrum honorificum accepere in eodem templo de Rosis; ut, ubi laborarunt, ibi quiescerent. Exemplum hoc habuit imitatores: plures mulieres ibidem hoc ipsum vitæ genus imitaturæ, vivere cœperunt non disparem illis vitam, quos imitari constituerant: fuit illis hæc vita velut tirocinium futuræ. Nam superveniens beatus Bernardinus Senensis eas ita volentes habitu Clarissarum vestivit, et post emissum solenne votum sub prima Regula sanctæ Claræ vivere jussit. (Gonzaga, p. II.)

DCCCXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Jerusalem, in monte Corvi in Lusitania.

PROCR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ea non gustavit acre malum primi Adæ.

1. Templum diruto simile ædificatur. — 2. Femina muta. — 3. B. V. ad malos non fugit.

De femina muta magni cujusdam domini ancilla dixi supra: nunc de femina muta rustica loquor, quæ pascendis ovibus intenta Deiparam vidit et audivit. Templum aliquod Deiparæ, quodcumque illud sit, a Turcis in urbe Hierosolymitana defectum est. Doluit Virgo, et ut damnum Hierosolymis sibi illatum resarciret, in Lusitania feminam quæsivit pastoritiam et mutam. Huic apparens ad montem Corvi, Hic, inquit, templum volo; parochum huc ocus advoca qui murorum spatia dictante me designet: nec populus invitus cumulat pecunias, et ipse etiam sacerdos tibi fidem habebit, quando hoc nuntio videbit te disertam, et audiet te loquentem. Omnia, ut promiserat Virgo, facta sunt: sacerdos metis et terminis e gracili sarmento instructus adest una cum femina; Deipara præcedens, gressu suo omnem murorum ambitum omnesque angulos designat. Hanc femina sollicito gressu pone secuta est, et istam parochus, figens ad angulos murorum, quas dixi, metas, et terminos ligneos. Cæterum femina sola Deiparam vidit, non parochus: et vidisse creditum feminæ est asserenti, nemine alio teste requisito, quando nunquam feminæ loquenti prudentius creditum est, quam illi quam Deipara Virgo ex muta fecit esse disertam et eloquentem. Porro sacellum est non templum, atque illi, si fi-

guram spectes, simile, quod tunc sub Barbarorum manibus corruit Hierosolymis. Atque ut iis quoque res probaretur, quibus fides est lentior, æditius Deiparæ a Torrente (hoc nomen loco est) Hierosolymam cum aliis profectus, omnia, ut femina edixerat, invenit. Felices coloni, quos Virgo ad hoc opus struendum elegit! bonos fuisse credi debet: cur enim a malis ad malos fugeret Virgo? (Vasconcellus.)

DCCCXXXV. — Imago B. V. miraculosa ad Tiliam, Osterwici in Germania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Agnita justa, mire pura menda maculæ.*

1. Tilia mirabilis. — 2. Incendium modestum. — 3. Devotio rediviva.

Osterwici tilia est in foro per totam Brabantiam famosa obtrinam, ut sic loquar, concamerationem in altum; in ambitum vero ad virgas geometricas quatuordecim lata. Quod plus crescendo non profecerit, bellum Geldricum fecit, quod ante 300 annos totum Osterwicum flammis exussit. Miraculum fuit tiliam, in medio foro, adeoque in medio quoque flammarum stetisse illasam. Nempe dedicata Virgini Deiparæ flammæ vicit. Hæc sacello Deiparæ miraculoso nomen dedit, in peregrinorum solatium, qui magno numero ob insignia miracula accurrebant, et sub hac tilia pernoctabant. Sacellum una cum scripturis sub Geusiorum furore concidit, et cum eo omnis pietas antiqua, dum ann. 1644, iterum e cineribus suis surrexit, et nova pietate floret, Deiparamque ad antiqua miracula invitat: quæ etiam Virgo liberaliter præstat. Festum maximo concursu celebratur Sabbat. post Ascens. Christi. (Wikmann.)

DCCCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Liliis, Naxeræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Canite gentes Divam ut puram a malo iræ.*

1. Rex statuæ inventor. — 2. Felix aucupium. — 3. Ordo equestris.

Urbeni Naxeram ab Hercule ædificatam mille ducentis triginta annis ante Christum, et Senonam appellatam, aiunt Hispani: postea quoque ab Erythræo rege Erythræam dictam. Hic temporibus Garziæ Navarrae regis, non longe ab urbe nemus densum fuit, et aucupii causa a Garzia rege frequentatum, quod hodie suburbium est domibus refectum. In hoc nemore cum rex aliquando perdicem vidisset, falconem brachio insidentem solvit, avesque hinc inde volantes est secutus: donec ambo in foramen admirabilis saxi concederent. Rex spretis periculis equo descendit, et antrum cum paucis ingressus est non obscurum, sed luce illuminatum insolita, adeo ut, quo profundius antro se committeret, eo plus lucis adverterit: denique ad lucis fontem devenit statuam beatæ Virginis et vas liliis plenum, quod Virgini odores præbebat.

Rex in genua prostratus sanctam statuam veneratus, in aulam deportavit, et ejus honori primum templum ædificavit; deinde templi curatores admovit nobiles equites, quorum ordinem in honorem Deiparæ instituit, qui in festis Deiparæ lilium gestarent in pectore. Primi qui ea gestaverunt insignia, fuerunt Garziæ regis filii, ejusque consanguinei. Porro templum ad illam ipsam cryptam extruxit, et cænobium pro monachis S. Benedicti adjunxit. (Joannes Amiax in *Fasciculo florum D. Virginis de Codes.*)

DCCCXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Trium Regum, Grabadonæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ista nivea pure ignoret maculam Adam.*

1. Colores luce cælesti novi. — 2. Cessat miraculum ut sit miraculum. — 3. Picturæ antiquæ non abolendæ.

Grabadona vicus est agri Comensis. Vici hujus templum parochiale sancto Joanni Baptistæ dicatum est. In hoc Deiparæ miraculosa imago a temporibus Paschalis II, summi Pontificis in summa veneratione est. Refert hæc imago trium regum magnifica dona, et Virginem sedentem cum filiolo inter brachia, regia majestate admittentem ad pedes mundi legatos reges: porro hanc picturam artifex in muro designavit, qui fornix sustinet chori, jamdudum vetustatis causa abolendam si fuisset, qui crusta muri renovata voluisset ære suo ponere aliam. Cum Deipara hanc sibi placere, non aliam, ingenti miraculo declaravit.

Tanta siquidem claritate, et cælesti fulgore irradiata est, ut omnem splendorem cujuscunque novæ picturæ superaret; magorum tamen imagines minime claritas illa irradiavit; si munera excipias, quæ eadem miraculosa luce fulgebant, ut scirentur fuisse grata. Ne autem pictoris alicujus fraude dolo factum crederetur, et tam incredulis, quam iis qui omnia casti ascribunt, miraculum hoc satis superque probaretur, duos omnino integerrimos dies hic cælestis fulgor duravit: post quos pictura ad vetustatem suam rediit. Hoc miraculorum initium fuit Grabadonensis imaginis, quod Aimoinus, *De gestis Francorum*, lib. iv, cap. 111, ad verbum ex *Chronico Cassinensi* descripsit.

DCCCXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Hoz, Sepulvedæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En tuto ager sine impura Adami macula.*

1. Obedientiæ fructus. — 2. B. V. suos defendit. — 3. Ruina monasterii.

Sexto lapide ab urbe Sepulveda distat hæc miraculosa Deiparæ imago. *De la Hoz*, seu *De falce* titulum habet, incognitæ originis, quam ad annum 1231 referunt, quo diversorum elemosynæ templum extruxerunt sanctæ imaginis. Quæ longe magis increbuit, quando regia magnificentia adjunctum est monasterium rev. Patribus Franciscanis, e miraculis

anum habet auctor. Reversus fuerat domum post iter octo milliarum cum emendicato pane Frater Antonius, lassus omnino, et sive imbribus, sive sudore madidus, in pervigilio Nativitatis Deiparæ gloriosissimæ. Is cum media nocte in choro non compareret, adesse per nuntium jussus, se excusavit nimiam lassitudinem obtendens, demisse veniam precatus. Guardianus contra morem suum severus, rejecta excusatione, imperavit, ut sine mora surgeret, et chorum quantocius adiret. Fecit ille imperata insigni obedientiæ exemplo; quod illi B. Virgo miraculoso beneficio rependit: nam vix limen chori attigit, cum totum simul cœnobium choro et templo stantibus corruit. Tanti est apud religiosos, in honoribus Deiparæ præstandis esse obedientem. Hinc aucta pietas populorum beatam Virginem ad alia quoque beneficia miraculosa incitavit. (Gonzaga.)

DCCCXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Ursuleo, Carboniani in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Emmanuel a Dei Agna miti, a pura ortus.*

1. Statua fugiens. — 2. Nominum imperita mutatio.
— 3. Conversio ædificantium.

Nillum hic bestia locum habet, licet ad arborem, cui sancta imago insistit, leo pingatur et ursus. Hominum sunt et sanctorum eremitarum nomina, a quibus Deipara nomen accipere non est dedignata. Cum in oppido Carbonio, Fraticellorum hæresis dominari cœpisset, ipsum quoque oppidum Virgini Deiparæ exosum esse cœpit. Quapropter imaginem suam, quæ in parochia plurimis annis in honoribus fuerat, Carbonio oppido in pœnam hæreseos relicto, per duodecim millia passuum, ad confinia oppidorum S. Archangeli atque Arcis novæ, angelorum opera transtulit. Carboniani (quoad vultuum imaginum Catholici) tanto territi miraculo, amisum thesaurum inquisiverunt, et monstrante viam fama, imaginem invenere, et inter preces Virgini tamen propter hæresin non acceptas, Carbonianum retulerunt, ac in antiqua sede reposuerunt. Imago tamen altera die iterum inventa est eo loco, quo illam angeli pridie collocarunt.

Non ausi sunt Carboniani tangere sanctam iconem; ne tamen Virginem haberent inimicam, et ut sua semper esset statua sacra, ære suo ædiculam extruxerunt, et duobus virtutis probatæ eremitis, Urso et Leoni, sanctæ imaginis et sacelli curam demandavere, a quibus hoc cognomen ædicula traxit: quæ hodie de Ursuleo appellatur. Concursu piorum salutata Virgo miracula [reposit] magno numero, operam suam insigniter præstantibus eremitis: qui postquam pie vitam in hoc officio finiverunt, in ipso sacello coram altari Deiparæ sepulti sunt.

His in cura sacelli successere rev. Patres Franciscani, quibus e congestis eleemosynis constructum est cœnobium. Ita etiam peregrinis consultum fuit, et aucta pietas. (Gonzaga. p. 2.)

DCCCXL. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Agna mira, prout immaculata, Eden, Jesu.*

1. B. V. habitu monialis. — 2. Fugati B. V. milites.
— 3. Castitas a B. V. defensa.

Habere in conventu suo moniales Carmelitanae imaginem Deiparæ, velut unicum thesaurum pauperis cœnobii, et in periculis refugium. Fiduciam faciebant nonnullæ miraculosæ gratiæ ad preces supplicum obtentæ. Fiduciam hanc auxerunt pericula ab inimicis, et quidem hæreticis, quarum impia desideria non parum affligebant castissimas virgines, nullo militari, aut potentum præsidio defensas.

Fuit cum septem hæretici commilitones audacia militari, admotis scalis, murum cœnobii transirent, ignari domum esse sub Deiparæ tutela, his obviam processit ipsa Deipara monacham induta: et quia stricto gladio progressuris mortem intentavit, ita terruit sceleratos, ut quam primum per easdem scalas fuga elaberentur. Interea ex altera quoque parte alii ejusdem farinæ commilitones, superato muro, jamque ipsum dormitorium ingressi, etiam a Deipara, ut ante monialium veste, stricto ense fugati sunt. Quæ omnia ab ipsis militibus rescita sunt, putantibus ex Amazonibus unam in hoc cœnobio superesse, quæ viris congregari assueat, tantos animos timidæ multitudini intulisset, cum tamen nec arma, nec armorum tractandorum perita adfuerit. (Lezana, in *Maria Patrona*. cap. 10, n. 12.)

DCCCXLI. — Imago B. V. miraculosa de Villa Escusa, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ergo uti pura sine macula Adami manet.*

1. Via divino lumine monstrata. — 2. Imago B. V. inter rudera. — 3. Imago hæres divitis.

Novum non est Virgini Deiparæ imaginibus, per nocturnos splendores indicari: novum tamen est, vel certe rarum, viam erranti monstrari, et ad rectam sentitiam reduci. Eques per montes Bæticae in tenebris nocturnis aberravit a via non admodum longe ab oppido, cui Villa Escusa nomen; et quia Virgini addictissimus erat, ad preces et vota confugit. Cum repente viso lumine recreatus, fulgoremque secutus est, diversorium quæsiturus; quæcumque tandem illa domus esset, quæ illum porrecto fenestra lumine tam officiose invitaret. Et sane domum invenit, si quidem domus est, quæ jamdudum sub suis ruderibus sepulta jacuit. Unde tamen hoc lumen alluceret, cum investigaret curiosus indagator, Deiparæ imaginem invenit, et ut rem derelictam, suam fecit. Majus adhuc est, quod hoc fulgore in viam, quam amiserat reductus, in urbem vicinam facile devenerit. Tanta porro hominem erga Deiparam pietasprehendit, ut hanc jam sibi

sacram imaginem suarum opum hæredem scribere promiserit Madritum delatam. Ne honore publico careret, monialibus Carmelitæ dono dedit, et in templo S. Antonii, eo in altari collocavit, quod ipse suo ære pulcherrimum fecit. Hæc prima et festiva sanctæ imaginis introductio populum ad similia a Virgine speranda animavit; unde et Virgo in supplices quamprimum benefica esse cœpit. (Quintana, lib. III, cap. 5.)

DCCCXLII. — Imago B. V. miraculosa de Jesu, Camari in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo ac Diva est, pura mali manet.*

Amen.

1. Dæmon bovis specie. — 2. Orans vulneratus. — 3. B. V. chirurgiam exerceat.

Camaram Siciliæ oppidum imaginem habet Deiparæ miraculosam in templo rev. Patrum Franciscanorum ab anno 1428. Quod primum hic loci miraculum contigerit, unde miraculosæ titulum acquisiverit, non habeo dicere. Unum est, quod vel initium pietati dedit, vel ingens augmentum. Fuit hoc in loco laicus Frater Joannes Camarinus dictus, quia hoc in oppido natus is orationi nunquam non intentus, bilem movit dæmoni adeo, ut fenum in cornu videretur habere: quod apud antiquos summi furoris symbolum erat, si bovem pinxissent, qui fenum haberet intra cornua.

Ut omittam loqui de feno, cornua certe sibi fecit dæmon. Nam bovem indutus ferocem oranti ante imaginem Fratri, cornu ita in ventrem infixit, ut effluerent intestina; et hæc ante Virginis Deiparæ imaginem. Joannes in terram collapsus, suum Deiparæ spiritum commendavit, eo solo felix, quod eum ante Virginis imaginem esset daturus Virgini. Noluit Deipara, quem ille licet cælo maturus offerebat, spiritum; sed janjam exiturum inhibuit novo miraculo. Siquidem ex altari descendens officium chirurgi et medici fecit, et repositis intestinis etiam vulnus curavit. Hinc tanta populi in Virginem fiducia, et Virginis in populum beneficentia. (Gonzaga, p. II.)

DCCCXLIII. — Imago B. V. miraculosa de Monte Sancto, Villalonga in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Regis janua pura e malo, et munda micat.*

1. Sculptum e saxo altare. — 2. Suspendendus prophetizat. — 3. Oves genuflexæ.

Collis est, qui Mons Sanctus dicitur propter templum beatæ Virginis inusitata prophetia prædictus. Ducebatur ad furcam homo non reus, sed furca dignus, Joan. Herrero. Furca dignus, quia ipse, spectanti et circumfuso populo fassus est, se ob diversa scelera furcam meruisse, reum tamen criminis non esse, propter quod nunc ad furcam damnatus esset. « Vera, inquit, me loqui eventus docebit eorum, quæ vobis nunc prædico. » Ita

preparatis auribus: « Videtis, inquit, hunc collem vicinum? In hoc post sexennium videbitis cœnobium monialium, et templum, in honorem imaginis Deiparæ ædificatum, quæ hic in colle reperietur. » Hæc fient, et vos videbitis, et innocentie meæ testes eritis. » Nihil his motus iudex est; sed dato carnifici signo, jussus est pendere Joannes Herrero. Nec in omni populo fuit, qui sententiæ injiceret remoram: ita infelix laqueus animam elisit. Sexennio fere elapso, pastor felici casu, cum festo Assumptæ Virginis oves domum ageret, duæ ex iis deserto grege in collem evasere, et balatu pastorem advocarunt. Ille cum oves etiam in genua procumbentes videret, collem ascendit, viditque statuum beatæ Virginis marmoream statuam brevissimæ: in hanc nempe oves intuebantur. Ille ante omnia in genua procidit, quod ipsum exemplo suo oves monuerant; dein etiam verbis Virginem salutavit et veneratur, quod ipsum quoque ex ovium balatu didicit.

Tum denique, quod oves non poterant, sanctam statuam domum portat, et aliquandiu cum uxore sua in domestica ecclesia colit, erecta ipsa arula, quantum in paupere domo potuit, pretiosa. Rem omnem ubi intellexere illi, qui cum potestate sacris præsent, statuam majore honore dignam, etiam repugnanti eripuerunt. Fuere nimirum, quibus Joannis Herrero verba nondum e memoria abierant. Tempus sexennii elapsum, statua reperta: « Quid, aiebant, superest, nisi templum, et templo junctum cœnobium? » Ea fuit causa, ut dixi, cur etiam repugnanti villico sanctam statuam eripuerint, et decenter in altari principe templi parochialis collocaverint. Sed sancta statua, quæ immota stetit in mapali pastoris, ea nocte templum deseruit, non sine omnium horrore: ut qui vel Deipara loquente intelligerent, superis chariora esse mapalia, quorum sub tectis Deus esset inoffensus, quam templa sacrilegiis contaminata. Nemo fuit, qui statuam quæreretur. Ubi enim esset querenda, ab ignaris morem, quis hæ sanctissimæ statuæ habent, redeundi nempe ad locum inventionis? Itaque postquam sancta statua ex oculis ablata est, etiam Deiparæ memoria e mentibus hominum evanuit; cum idem pastor aliquando gregem egit in collem illum, gregem insolita lux terrens iterum abegit: et pastor fulgorem insolitum secutus ovibus cordatior, statuam suam conspexit, et totus gaudio perfusus, in terram abjectus adoravit.

Sed veritus, ne iterum ei per vim eriperetur, eam infra vestem et cutem ita abscondit; ut ne per suspicionem quidem adverti ab ullo posset. Ita sub vesperum cum grege pagum ingressus, miratus est, domum suam velut obsidione cingi a multitudine, quam parochus adduxerat, cui in mentem venit sanctam statuam forte, ut solet, ad collem rediisse. Pastor se quæri, et propter statuam quæri, non vane auguratus, interrogatur, num quidpiam novi ab illo tempore intellexisset de san-

et statua. Ille contra vim se armaturus, cum manu in sinum missa sanctam statuam apprehenderet, suspicionem quærentibus movit inventæ statuæ, qua propter jussus est reddere vel invitus, nisi vellet vim sibi inferri. Eam igitur incolæ supplicatione solenni, et majore quam ante sensu ab ædibus pastoris ad templum detulere, et parochus in S. Eucharistiæ reconditorie reposuit, ratus ob id ipsum antea recessisse, quod nullo honore fuisset excepta.

Neve iterum fugeret, statim decretum est ab incolis, templum in colle ædificandum, cujus altare sculperetur ex eo saxo in quo sancta statua his fuerat reperta. Colli postea nomen mutatum, ut qui ante Mons S. Christophori vocabatur, post hoc Mons Sanctus appellaretur; quin etiam monialium S. Francisci cœnobium additum. Ita eventus docuit Joannem Herrero, antequam fatales in furcam scalas ascenderet, vera et futura dixisse: quodque notatu dignum, pastor sanctæ statuæ inventor ejusdem nominis et cognominis fuit, etiam Joannes Herrero vocatus; nec improbable est, fuisse sanguine invicem junctos. (Blascus, tom. I, lib. iv, cap. 9.)

DCCCXLIV. — Imago B. V. miraculosa de Plumbo, Bononiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En Mater, sed Virgo una pia immaculata.*

1. Ludus puerorum. — 2. Imago e plumbo. — 3. Pius emptor.

Reperitur beata Virgo etiam a non quærentibus. Cui enim similem dicam generationem istam, nisi pueris ludentibus in foro? Ludebant namque pueri eo in loco, e quo terra ad struenda urbis mœnia convehebatur. Reperit puerorum unus felici casu tristissimam B. Virginis Dolorosæ statuam e plumbo opere relevato fusam, non imperiti opus magistri. Lite orta inter ludentes pueros, quis eorum jure suam diceret, intervenit, qui soluto et diviso inter pueros pretio eam redemit, et ibidem alto in loco et publico affixit. Unde quamprimum et accursus hominum, et vota, et miracula, et cum confraternitate pie instituta, etiam templum, ubi hodieque miraculis claret. (Rev. P. Franc. Adornus, soc. Jesu.)

DCCCXLV. — Imago B. V. miraculosa, de Monte Filermo, Melitæ in insula Malta.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Casum originalem evasit; maneat pura.*

1. Pro atramento sanguis. — 2. Pro calamo gladius. — 3. Dæmon victus.

Melita urbs, insulæ Melitensis metropolis, unde ipsa insula nomen accepit, sancti apostoli Pauli habitatione memorabilis, præter alia etiam illa Deiparæ statua sancta gloriatur, quæ de Monte Filermo nomen habet. Et erat sane olim in Monte Filermo, quæ in insula Rhodo est culta; sed cum reliquiis heroum Rhodiorum migravit in insulam Melitam,

et nomen suum retinet de Monte Filermo, Rhodiorum heroum unicum monumentum, quos fuisse paulo post non amplius credemus; quia natura amplius tam potens non est, ut ejusmodi milites procreare queat, quemadmodum fabulosi creduntur gigantes, qui olim in Sicilia vixere, ex quo terra malos homines nunc educat atque pusillos.

Miraculosa semper fuit, dum adhuc esset in insula Rhodo, sed quis ibi desideret scriptores, ubi pro atramento sanguis, pro calamo gladius occupabat etiam doctas manus, ita volentibus et jubentibus Turcis? Sed nec ex insula Melita, ubi hodieque in summo honore est, afferro nisi unum, sed grande miraculum.

Fuit anno 1515, sacerdotis Græci uxor: hæc a dæmonibus obsessa huic se sanctæ statuæ devovit. Coram hæc consueti Ecclesiæ exorcismi rite adhibiti coegerunt quam plurimos orci incolas per vomitum exire. Variæ, ut solet, fuerunt dæmonum figuræ: nunc vitri ramenta, nunc aciculas, nunc clavos, fila in glomerem revoluta majorem, quam guttur capere posset, aliaque: maxime tamen, et magno numero erant ranæ, et quidem vivæ: quæ tamen paulo post vivere desierunt. Tandem animal per vomitum ejecit vivum, et incognitæ speciei, nulli, quod mundus viderit, simile, quodque in cavea custoditum ultra annum sine omni cibo potuque vixit. Vivum dæmonem videre tunc Melitenses, monstrum ingens, immane (si dæmonem, non figuram animalis consideres), cui lumen adeptum, quo viam ad cælum videre possit. Hunc Virgo spectandum hominibus dedit electuris, an sibi, vel illi servire malint. Rem creditu difficilem per notarium publicum ex Archivo extractam, et magni magistri nomine descriptam, ejusque sigillo majore munitam, ad me misit rev. P. Franciscus Manthus, soc. Jesu, rector collegii Melitensis.

DCCCXLVI. — Imago B. V. miraculosa Incarnato, Damasci in Oriente

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Sola in adventu micat Gemma pura iræ.*

1. Lignum incarnatum. — 2. Miracula etiam in Turcis. — 3. Miracula et in Judæis.

Præterire non possum illam Deiparæ prorsus miraculosam imaginem in tabula lignea pictam, quam olim Christiani Damasceni venerabantur propter ingentia miracula: quæ demum tot piorum osculis attrita sic est, ut evanescerent colores. His tamen nunquam viso miraculo successit caro, ita ut imago carnea simul esset et lignea, vel certe incarnatum lignum.

Et quia Deipara nulla nobis præstat miracula, quæ non simul sint beneficia miraculis utiliora; sic etiam eandem miraculosam carnem utilem esse voluit non Catholicis modo, sed et hæreticis, imo Turcis, Judæis, Mauris et Saracenis: ut omnibus omnia fieret, et ubique Christum Filium suum, siquidem sibi ipsis non obsessent homines, lucrif-

faceret. Oleum, inquam, ex hoc miraculoso et incarnato ligno effluxit tantæ virtutis, ut præ cæteris, quæ unquam mundus vidit, universale antidotum diceretur et esset; tanta porro copia, ut et in varias mundi regiones divideretur. Plura Cardin. Baron. ad annum 870.

DCCCXLVII. — Imago B. V. miraculosa de Jesu, Valentini in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Sit munda malo Eva, ac puri Mater Agni.

1. Prudentes sicut serpentes. — 2. Furta multa felicitate carent. — 3. Miraculum venerab. Sacramenti.

Progressus hujus celeberrimi monasterii ordinis S. Francisci a furibus pendet, a quibus ordiendum est. Anno 1478, conventus hic olim a rege ædificatus jam titulum suum habebat, et imaginem Deiparæ utique jam miraculosam. Sed eo anno hæc Deiparæ imago longe magis inclauit propter sacellum in vicinia exædificatum. Fuere fures duo, eo sceleriores quod inter sacra et profana nescirent distinguere: aurum modo esset, aut argentum, quem dominum haberet, insuper habuerunt. Ita hoc ingressi, aperto per instrumenta sacro reconditorio, thecam argenteam una cum sanctissimis Hostiis abstulerunt, et paucis passibus a monasterio illibatam infra terram defoderunt, nulla e sanctis Hostiis exempta, prudenti consilio: expectandum est, dum deferbeat primus judicium ardor; curandum, ne fures, aut furtum innotescat. Furtum secure latet; latebimus et nos, si in partes distrahamur longinquas, dum tempus veniat, quo inter nos prædam hanc argenteam dividamus, vendamus, abliguriamus. Tanta prudentia sine longa exercitatione acquiri non potuit. Abiere in diversa, alter eorum Barcinone ob furta minus feliciter perpetrata in vincula coniectus, cum ad furcam pararetur, inter vota, quæ reis conceduntur, fuit, quod summis precibus rev. P. guardianum Franciscanum exposceret, habere se res maximi momenti cum ipso conferendas. Venit ille; cum devotum furis caput aperit, quomodo ante aliquot menses Valentini sanctarum Hostiarum thecam furto ablatam defodisset, et ubi guardianus vivo ipso rem tenuit occultam. Tum Valentiam scripsit, et locum indicavit, in quo thesaurus esset quærendus.

Quamprimum rev. P. guardianus cum toto conventu supplicantium ritu ad locum processit, et post brevem fossionem invenit sacram thecam, eam aperuit, et sanctas Hostias omnes integerrimas, nihil a terræ humiditate tot mensibus passas sustulit. Actæ sunt ante omnia Virgini gratiæ, quæ ita Filium suum custodierat. Cæterum in loco sacellum exstructum est. Coram hac sancta imagine quidam sancti ordinis sacerdos diem mortis suæ intellexit, et audientibus prædixit; post mortem quoque anno 1540, ante altare festo Purificatæ Vir-

ginis socio suo apparuit, et se unam solam horam in purgatorio fuisse rantiavit, sed horam præ omni ævo longiorem. (Gonzaga, p. III.)

DCCCXLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Arcu, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Unica summa Agni Mater, ideo alte pura.

1. Nemo bonus dæmoni servit. — 2. Horror peccati. — 3. Lusores audaces in scelera.

Dicta Virginis Deiparæ imago alicubi in Italia fuit, quæ quia dæmoni invisæ, integra diu (sic permittente Deo) esse non potuit. Jam scit alastor infernalis, neminem e bonis hoc sibi facturum lædendæ imaginis obsequium: sed nec e dyseolis, etsi magnis et primæ classis peccatoribus, quemquam adoriri audeat. Horrent capilli ne dum animus etiam projectissimi et sceleratissimi ad tam grandis peccati mentionem. Lusores, si exercitati sunt, ad hoc scelus valent, eorum unum (quid enim alios in suspicionem adducam, quibus hoc scelus jure nullo, nec per umbram imputari potest?), eorum unum, inquam, infelici alea ad scelus invitavit lædendæ sanctæ imaginis proximo silice: quod ita feliciter successit, ut felici fuga elapsus sit, et nemo sanctæ imagini multum condoluerit, dando honores, quibus tam atrox contemptus pensaretur: usque dum quispiam Hispanus sanctam tabulam gravi ictu non parum devenustatam secum in patriam, Madritum, attulit, et sanctimonialibus Discealeatis Carmelitanis dono dedit: quæ illam in templo exposuerunt, et dignis honoribus colere cœperunt; unde et populus sua vota contulit, et ea beneficia abstulit, ut merito inter miraculosas numeretur. (Quintana.)

DCCCXLIX. — Imago B. V. miraculosa de Planetu, alicubi in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Io, una integerrima cavet lapsum Adam.

1. Planctus sanctorum. — 2. Oculi camporum. — 3. Imago ingemiscens.

Nec ipsi superi in terra locum inveniunt, ubi soli, et inobservati, mala nostra plangere queant. Imago Deiparæ, sive relicta, sive derelicta in obscurissima silva jacuit. Hæc in lacrymas effusa, sacrilegi impium facinus deflevit, quin lacrymis ejulatus addidit tam altos, ut per omnem silvam facile audirentur. Nam ut campi oculos, ita et silvæ aures habent. Otiosus pastor in omnia nova intentus, auditis ejulatibus femineis, nihil jucundum mente volvens, timide secutus est vociferantem, ne fortassis et ipse in latronum quodpiam facinus incideret, periculo plus suo, quam alieno. Caute itaque progressus, imaginem Deiparæ in terra jacentem invenit.

Hæc lacrymas fundebat: hæc gemitus edebat et ejulatus. Ille non ausus tangere tanto portento sacratam tabulam, orare tamen flexis genibus instituit, ut gregem interea non desereret: et oratio-

nem brevi absolvit, moniturus vicinos pagi incolas, priusquam lacrymis et ejulatibus Virgo finem faceret; ne sibi soli asserenti fides non esset. Venerunt, viderunt, audierunt, et quamprimum collatis operis et pecuniis in loco sacellum struxerunt: quod deinde miraculis clarere cœpit, atque etiam in templum excrevit, quia locum apud auctorem non inveni, nec apponere potui. (Joan. Bapt. Alberti.)

DCCCL. — Imago B. V. miraculosa de Misericordia, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva stat munda prima origine maculæ.*

1. Innocentia punita. — 2. Petitur ab innocente miraculum. — 3. Statua ambulans.

Sancti monialium monasterium Madriti est, quod Conceptionis Bernardæ vocatur; vulgo tamen *de Pinto* nomen habet. In hoc statua est sanctæ Annæ, quæ filiolam triennem brachio tenet. Accidit, ut monialis quæpiam accusata, pœnas daret criminis, quod nunquam cogitaverat. Atque ut innocentia oppressa nemini non dolores creat, ita hæc miris modis discruciabatur, et Deiparæ coram hac sancta statua supplex facta id etiam postulare ausa est, ut miraculo sua innocentia innotesceret; et vero etiam obtinuit. Siquidem omnibus inspectantibus Maria ex ulnis Annæ matris in altare descendit, et progressa ad cornu altaris supplicanti vicinam se stitit. Miraculum hoc stantis et avulsæ e manibus Annæ statuæ Marianæ in testimonium innocentiae acceptum est utique, postquam rea hoc se a Deipara postulasse, palam edixit. Ita redditus moniali suos honor, et Virgini actæ gratiæ, datusque titulus *de Misericordia*: qui populum accivit similia, vel etiam alia petiturum. Et quia quamplurimi, ac in rebus magnis opem miraculosam invenere, inter miraculosos numerari merito cœpit. (Quintana, lib. III, cap. 98.)

DCCCLI. — Imago B. V. miraculosa Chavana, Chavæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea grandi macula aperte immunis ovat.*

1. Fames est hospes infamis. — 2. Miraculosa natiô. — 3. Sepulcrum regium.

Chaves oppidum Lusitanicæ, non incelebre, miraculosam habet Deiparæ imaginem in templo rev. Patrum Franciscanorum, tanti nominis, ut coram ea Alphonsus I, Brigantinorum dux, et Joannis I, Portugallicæ regis filius, erecto sibi sumptuoso mausoleo, tumulari voluerit. Unum e miraculis, quod pietatem antiquam vehementer auxit, hic adnumero: unde dicamus, nullo nos obsequio honorare Virginem, quin mercede præsentis, et vel nostro judicio, meritis nostris majore operam nostram solvat, anno a Christo nato 1550. Cum Jamacus fluvius, qui oppidum inter et rev. Patrum Franciscanorum cœnobium labitur, ita eluvione repentina exundasset, ut pontem licet altissimum ope-

raret, plurimum de vita periclitati sunt rev. Patres Franciscani, ut qui aquis undique obsessi essent. Nam,

Undique pontus erat, deerant quoque littora ponto,
et omnia præsentem mortem viris etiam cordatissimis intentabant. Atque ut Neptunus quispiam fluctus componat, eosque ab aquis tutos reddat, quis famem domabit, infamem hospitem, et aquis ferociorem? Misit virum Deipara Jacobum Feixerium exigui census hominem; is ostiatim panem mendicare instituit: et vero etiam citius multorum opinione equum fortissimum pane oneravit, quem et ipse quoque conscendit, et aquis se commisit, sola Deiparæ invocatione tutus. Quis enim crederet, equum bis oneratum, fluentem hunc lacum transcurum? quem vires suffecturum, si jumentum in mediis fluctibus deficiat? Atque ut hæc sint, quis ipsi Jacobo vires dabit, quibus equum inter natandum animet, cum ipse, proh dolor! duplici hernia bismiser, nulli minus operi aptus, quam equitationi, morti propior sit quam ipsi, quos a morte revocaturus est, religiosi Patres? His tamen ille insuper habitis, spretisque periculis, invocata Virgine, cum equo se aquis commisit: quem voce, motisque interdum habenis revocavit ad virium memoriam. Ita natatu per plurima vitæ pericula pervenit ad monasterium, ubi a Fratribus, qui a Virgine annonam et panem quotidianum postulabant, exceptus est et ipse, accenso foco et pane refectus, inter lætos amplexus laudantium Virginem, quæ suos non deserit.

Nec moram passa est hæc amicorum per jucunda familiaritas: etenim auctum aquis flumen fesso equo majora in reditu minabatur pericula. Redeundum Jacobo fuit, ut superesset, qui secundam, si opus esset, annonam ferret.

Itaque Virgini se breviter commendans, equum conscendit, et Fratres quoque rogavit, ne ab oratione surgerent, priusquam eum in altera ripa viderent. Tum equum admotis calcaribus egit in aquas, et iterum per eadem et majora pericula ripam tenuit. Jacobus quanquam Virgini mercedem differenti in alteram vitam non difficulter assensit; præsentem tamen mox altero mane invenit, et quidem duplicem pro duplici periculo exantlato: nam expergefactus ab utraque hernia liberum se et immunem reperit. Inde Virgini gratiæ, inde concursus, et Virginis quoque beneficia aucta. (Gonzaga, part. III.)

DCCCLII. — Imago B. V. miraculosa de Monte, Villavæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agni devota Mater sine impura macula.*

1. S. statua grave onus pro mulo. — 2. S. Statua vult portari humeris. — 3. Pietas in B. V.

Quam rev. Patres Franciscani Deiparæ statuam miraculosam habent, prope Villavam sesquimiliari, eam pro miraculosa jam dudum ante colue-

runt non tantum Villavæ, sed et Saffræ cives. Inventa hæc statua est in ponærio pene Villavæ, id est, sesquimillari ab urbe, nec longe a flumine Quadaxira. Inventam Saffrani cives mulo imposuere et Saffram deduxere, congruis honoribus in templo suo culturi. Sed mulus vix dimidium itineris emensus, oppressus sacro pondere in terram cecidit, et in gramine se explicuit: auctor etiam medium crepuisse asserit.

Cives Saffrani, non ignari, quid Virgo vellet, festum sanctam statuam humeris suis ad eum locum deportavere, in quo eam invenerant, et ære suo quamprimum Deiparæ templum struxerunt, digni qui prima beneficia acciperent: quod et factum. Hinc occursus populorum, et pro miraculosis beneficiis munera. Hinc congestæ in gazophylacium pecuniæ: quæ, quia custodibus opus erat, in cœnobium insumptæ sunt, quod rev. Patribus Franciscanis traditum est, qui inchoatam olim pietatem conservant, et in dies augent. (Gonzaga.)

DCCCLIII. — Imago B. V. miraculosa de Virtutibus, Azambuciæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo munda macula, Mater sapientiæ.*

1. Pax perpetua. — 2. Bos inventor statuæ. — 3. Simplicium pietas provocat miracula.

Prius inter Castorem et Pollucem, inter Pyladem et Orestem inimicitias feceris, quam inter Deiparam et pastores: adeo hæc in æternum duratura pax in mapali Bethleemítico coaluit, non alium ob finem, ut opinor, quam ut sciremus, eos qui primos illi honores deferunt, nunquam oblivioni tradendos. Bubulcus in pratis Azambuzianis armentum pascebat, cum taurus ab armento discedens coegit pastorem curiosum, ut sequeretur; tum ne taurus avia et devia pererrans perderetur, tum ut intelligeret quis magnus, quæ cynosura traheret animal, et ad quid attraheret.

Itaque gradu lento secutus, invenit bestiam in genua provolutam, oculis in arborem proximam sursum erectis; orare bestiam rusticus credidisset, nisi docente fide scivisset, eas orare creaturas non posse, quæ ratione carent. Arborem tamen, ejusque ramos oculis perlustrans, statuam Deiparæ conspexit eburneam sesquipedalem. Ille quamprimum exemplum secutus, quod paulo ante miratus erat in tauro, prolapsus in genua, sanctam iconem veneratus est. Tum ne Virgini deesset tectum, e comportatis arborum ramis mapale construxit: quod quia ille ad suæ architecturæ leges figuravit, appellare libuit sacellum; et Azambucianos suos invitavit in cultus Mariani societatem. Provocavit Virginem simplicium hæc pietas ad miracula, quæ intra paucas hebdomadas tantum auri attulit, ut brevi sacellum staret Virgini in eodem loco decore exædificatum. Atque hæc contigerunt anno 1403. Ex hoc sacello anno 1438, princeps Eduardus de Feria templum fecit, eique cœnobium adjunxit, et

rev. Patribus Franciscanis tradidit, qui sanctam statuam curant, peregrinis sanctissima sacramenta administrant, locumque miraculis celebrem in dies celebriorem faciunt. (Gonzaga.)

DCCCLIV. — Imago B. V. miraculosa de Virtutibus, Dinanni in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Regia pura Sion munda et immaculata.*

1. Bellum sacrum S. Ludovici. — 2. Miles votum religionis facit. — 3. Ex milite religiosus.

Nobilis et illustris origo est hujus templi, quia nobilem et illustrem fundatorem habet, Dominum de Davalgour, qui iturus in terram sanctam, cum sancto Ludovico votum Deiparæ fecit, se Dinanni e palatio suo templum cum cœnobio facturum, et rev. Patribus Franciscanis traditurum, si cum rege sanus et salvus rediret; insuper et ordinem S. Francisci ingressurum. Ratum habuit votum sanctus Franciscus: quin etiam ei apparens, regis redditum ei prædixit: ipse modo curaret, ne promissis desit. Nec defuit: etenim redux in urbem usque Parisiensem cum rege, ante omnia a rege licentiam petiit, majori domino serviendi, et quidem sub Regula S. Francisci, stupente Ludovico ad tantam viri virtutem, et omnia prospera apprecante.

Imago beatæ Virginis miraculosa, quæ in eo templo summis honoribus colitur, a sancto Bonaventura tunc ordinis supremo ministro missa est, et novo templo donata: quæ ubi sedi suæ illata est, quamprimum miraculis coruscare cæpit. Quibus fundator cœnobii vehementer in proposito suo confirmatus est. Vixit ille in eodem conventu, et vitam felici fine clausit; qui domum suam reliquit, et ea tamen nunquam egressus est: cum tamen Abraham domum suam relinquere non potuerit, quin ea egrederetur Gonzaga.

DCCCLV. — Imago B. V. miraculosa de Mondara, Mondare in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Angela amicta nitore, diva summe pura.*

1. Maritus avarus uxoris piæ. — 2. Cordata pietas femina. — 3. Conversio mirabilis.

Hæc Deiparæ miraculosa imago jamdudum ante Alexandri VI summi Pontificis tempora in perantiquo sacello stetit, sine illistamen honoribus, quos olim acceperat; atque etiam sine miraculosis gratiis, quæ raro gratis dantur a Virgine. Quanquam enim divitias nostras Regina cœli parvi faciat, honores tamen et laudes, quas ei damus, magni facit, et magnis beneficiis compensat. Rediere huic sanctæ imagini honores, cum a dicto Pontifice cessit sacellum hoc rev. Patribus Franciscanis: rediere quoque miraculosi favores Virginis, et tum potissimum auctus est supplicum et miserorum concursus, cum maritus quidam uxorem dure haberet, quod Fratribus, plus quam ipse vellet, beneficam et liberalem se præberet: si tamen abfuit suspicio sceleris secretioris.

Senec cum domum femina rediret, post erogatam liberalem cleemosynam, canistro bene magno panibus evacuato; maritus in iras exarsit, et exsequi mortem meditatam pugione conatus est: siquidem in terram uxorem dejecit, et ictus repetiit certo certius quamvis clamantem interfectorus; nisi identidem vel pugio manibus elapsus fuisset, vel vires eum defecissent, nullo alio repetitos ictus frustrante, quam quod identidem Deiparam *de Mondara* inclamarit. Fessus tandem labore irritum, cum ad se rediit, et uxoris innocentiam sat superque miraculis probatam agnovit, approbavit et confirmavit; insuper et ipsam Deiparam eo honore affecit, ut altera die malum factum rev. Patribus Franciscanis aperuerit, et debitam Virgini gloriam dederit. (Gonzaga.)

DCCCLVI. — Imago B. V. miraculosa de Pariete, Nolæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Revera, pactum Adami non ligasti Evam.*

1. Imago inter vepres. — 2. B. V. revelatio. — 3. Sacellum et templum.

Urbs Nolana regni Neapolitani decus, plera habet et in urbe, et intra pomeria, Deiparæ sacra loca. Unum habet præ cæteris templum, quod *de Pariete* nomen habet, non suo, sed alieno; illo nempe, in quo picta est imago Deiparæ, quam in templo hoc veneratur, et colit urbs Nolana. Paries iste cum sua imagine infra terram fuit, sive superingesta mole depressus, sive olim a majoribus infra terram structus, ita ab omnium oculis semotus, ut ne per suspicionem quidem adesse murus etiam a curiosis crederetur: ita fuit sentibus quoque et densissimo vepreto tectus, et absconsus.

Voluit Deipara in hac imagine honorari, et per hanc se supplicibus elementem exhibere; sed quis tempora expectet, quæ sepultam eruant? Feminam Virgo elegit, cui per visum apparens iussit, sub senticeto infra terram murum quærere, et in muro suam iconem publicis honoribus exponi.

Femina quæsitam inventamque imaginem ubi vicinis ostendit, facile illos ad ejus cultum accendit, maxime postquam aliqui eorum miraculosas experti gratias, famam ulterius propagarunt; dum ipsa Virgine per plurima miracula palam loquente, murariorum opera sancta imago muro exempta, sacello primum e collatis cleemosynis honorata est; deinde etiam templo. Neve periret feminæ memoria, architectus supra portam marmori hæc inscripsit: *D. O. M. et Deip. Virgini, cujus hæc olim imago subterranea, septa reprobis, amilia scala divino monitu indicante, erecta miraculis late claruit, et a pariete, in quo picta est, nomen habuit, anno 1514, 12 April. (Spinell. in Thr. Deip.)*

DCCCLVII. — Imago B. V. miraculosa de Oliva, Nominchiaræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea Jesum lactat; nam Dei Virgo, nam pura.*

1. Venatio regia. — 2. Fidelis consiliarius. — 3. Gratitude erga B. V.

Antiqua et receptissima, sed nullo firmata scriptore traditio est, statuum hanc Deiparæ in Oliva a quodam inventam: quis tamen ille fuerit, vel quo tempore id acciderit, ignoratur. Rei igitur novitate et primis miraculis convocatos accolæ eremitorium sanctæ statuae ædificasse, ac cuidam devoto eremitæ inhabitandum tradidisse. Hæc, inquam, antiqua et fidelis traditio est, cui merito fidem astruimus.

Joannes II, Castellæ rex, intempesta nocte a suis in venatione avulsus, huc divertit, et ab eremita comiter acceptus est. Felix consiliarius fuit aulicus ille, qui solus domini sui latus non deseruit. Is enim regi suavit, et persuasit, ut Virgini Deiparæ gratus esset, quæ ei et hospitium, et hospitem ea nocte dedisset. Rex ex eremitorio templum fecit et rev. Patribus Franciscanis tradidit. Hinc major adhuc concursus, et plura Deiparæ miraculosa beneficia.

Unum ex omnibus maxime observo, aulici hujus nomen. Eum auctor vocat Alvarum de Luna, comestabilem Castellæ; et si quidem is infamis illa fortunæ pila fuit et tot theatrorum materia, sperari potest, condigna eum poenitentia vitam finivisse. (Gonzaga.)

DCCCLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Monte Bruno, Genuæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agnæ chara, mane eludit versutiam pomæ.*

1. Felix pastoris otium. — 2. Aliqui cæci fiunt ut videant. — 3. Certamen pium.

Sculptoris opus est hæc Deiparæ imago, quam appellare statuum non audeo: sex palmos tabula habet in altitudine. Quis eam arbori appenderit in hujus montis densissima silva, et longe a semita trita, ignoratur.

Pastor felici otio silvam pererrans eam invenit, tanto statim gaudio delibutus, ut nihil nisi cœleste in animum admitteret. Primi occupantis est, ait, bonum hoc derelictum, nec publico prodest. Quis enim huc venire vel possit, vel velit? Nihil erravero, si meam esse dixero, et domum portavero majore honore colendam.

Jamque altiora desideria pastoris piam mentem subiere; jam enim destinaverat, quo ritu uxor et liberi, et ipse quoque domi suæ Virginem vellet excipere, ubi et quam decore in paupere mapali collocare vellet; quibus denique honoribus et quoties affici deberet, quis flores carpere; quis corollam texere e domesticis aptior. Inter hæc hanc non satis sub gausape absconsam dum domum defert, effugere oculos Toriglianorum accolarum non potuit, qui forte per silvam illam iter fecere. Hi operis venustate rapti, cui ipsa Deipara, decoris quid-

dam supra naturam et artem addidit : « Hæc, in-
quiunt, tabula templo digna est, » simul repugnanti
pro viribus, et pro domo sua multum dicenti, eri-
piunt, portaturi Toriglium. Utraque sedes Deiparæ
displicuit, et pastoris mapale, et oppidi Torrigliani
templum; quapropter pios prædones vix paucis
passibus progressos Deipara cæcos fecit, non alium
in finem, quam ut viderent, ubi ipsa sedem vellet.
Illi quamprimum de ambitu, ac deinde de vi rus-
tico illata indoluerunt, et templum hoc in loco
voverunt ære suo industriaque exædificandum : voto
vix emisso recepere visum, jam solliciti de voti
exsecutione, ut qui majora censu suo voverant; sed
cives Torrigliani in partem sumptuum non difficul-
ter et promptissime concurrerunt, atque hæc est
origo templi in hodiernum usque diem miraculosi.
(Joan. Baptista Alberti.)

DCCCLIX. — Imago B. V. miraculosa, de
Saliceto, Pennalverii in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En denno gemma mira ac puritatis aula.*

1. Error viæ felix. — 2. Omnis vere nobilis ingenuus
est. — 3. Gratitude erga B. V.

Ordo militum S. Sepulcri, multa, ut alibi dico,
scriptu digna fecit, quæ magno reipublicæ damno
ignorantur. Duo ex iis, per hæc aspera et montosa
Pennalverii loca fecerunt iter, cujus incommoda
auxit non parum frigus hibernum, et densissimus
imber : nox quoque superveniens viatoribus istis
tantum non mentem eripuit, ignaris ubi vitam tue-
rentur : nedum ubi commodè pernoctarent.

Itaque ad preces et vota conversi, Deiparam Pa-
tronam suam in terram prostrati invocant, tem-
plumque spondent, pro vita. Cum eis Deipara se
videndam dedit in Salice, et multa luce conspicuam.
Quin etiam eos alloqui dignata est, quietamque
precari noctem, et itineris felicem exitum. Sed et
illi quoque, quia nobiles adeoque ingenui, exædi-
ficato templo quamprimum et gratitudini et voto
satisfecere. Salicem abscidere, ad altitudinem altaris
relieto trunco : cui lapidem imposuere, qui altaris
officium faceret, ne præstiti beneficii memoria pe-
riret. Templum hoc anno 1576 cessit rev. Patribus
Franciscanis, primum omnium, quod Observantibus
cederet? quod quia pro singulari beneficio a Dei-
para acceperunt, eam ob causam eorum singulari
cura factum est, ut et B. Virgo hic loci singulariter
benefica et liberalis esset. (Gonzaga p. III.)

DCCCLX. — Imago B. V. miraculosa de Si-
gillo, alicubi in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En Evam, Dei cor, Agnam puritatis au-
lam.*

1. Tentatio Novitii. — 2. Imago data ab ipsa B. V.
— 3. Tentatio probat, non evertit.

Habet novitius cujuscunque religionis tentationes
suas, quibuscum pugnet, nec inimicis caret, quan-
diu Dei amicus est. Asperitas novæ vitæ, seu rigor

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

religionis negotium facessit magnum : adhuc ma-
jus et duplicatum habet, cui dæmon dubia objicit
fidei, sitne Romana catholica fides, an cujuspiam
impii et novi hæresiarchæ secta, verior. Hanc pu-
gnam dæmon novitio cuidam e Franciscana familia
dedit, et suspicione fidei catholicæ afflixit.

Ille jam non par inimico, deserere ordinem sta-
tuit. Ne tamen insalutato hospite discederet, tem-
plum adiit, et coram imagine Deiparæ in genua se
abiecit, questus inter gemitus et lacrymas, se ab
illa desertum, cui per omnem vitam servire in hoc
ordine religioso decrevisset. Illa misero conspi-
cuam se dedit, et tenebris dispulsis : « Sum tua,
inquit, et tu meus es. Tentatio te probavit, non
evertit. Perge, neve de hac ipsa visione dubites, ca-
pe, quod porrigo; » simul sigillum dedit, in quo
Virginis imago summo artificio erat sculpta. I
nunc, et nega utramque imaginem esse miraculo-
sam : neque enim dubitare licet, utramque re intel-
lecta, alios quoque ad preces rite conceptas Vir-
ginem sibi habuisse propitiam. (Chron. FF. Mino-
rum, part. II, lib. IV, cap. 14.)

DCCCLXI. — Imago B. V. miraculosa de
Immaculata Conceptione Genuæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gravamen pomi Adam ruita nescit Eva.*

1. Festum Immac. Concept. B. V. — 2. Processio
imperata. — 3. Pestis urbe pulsa.

Duo templa ex una origine produco. Anno 1579,
Genuensis urbs gemebat sub lue pestifera, nulla
sunt inventa remedia, quæ malum sisterent, ne-
dum, quæ abigerent. Rev. Patrum Capucinatorum
provincialis una cum duobus notæ virtutis noctem
integram in oratione consumpsit, tantæ calamitatis
finem impositurus. Exaudita sunt preces. Singulis
revelatum, fore finem malo, si senatus supplicatio-
nem institueret ad honorem Immaculatæ Conce-
ptionis, votoque facto sponderet hunc diem festum
perpetuum. Stetit senatus verbo trium testium, sup-
plicationem indixit, voto festum diem promisit : et
omnem subito calamitatem urbe tota pepulit. Hinc
originem accepit sacellum Immaculatæ Conceptionis
in templo S. Petri in Banchi, et templum rev. Pa-
trum Capucinatorum in ejusdem Virginis immacula-
tæ Conceptionis honorem, quibus in locis deinde
concursus populi Deiparam etiam ad alia miracu-
losa beneficia lacrymis et precibus coegit. (Annal.
Capucc. anno 1556, 1606.)

DCCCLXII. — Imago B. V. miraculosa, de
Succursu, Aldeæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O repugnant maculæ Adami Matri Jesu.*

1. Titulus miracula probat. — 2. Concursus
miracula probat. — 3. Curatorum diligentia.

Aldea Galega pagus est Lusitanæ in archiepisco-
patu Olisipponensi; non longe abhinc ædes Deiparæ
ab antiquo stetit. Orige hejus sacelli vel ipsorum

agricolarum memoriam fugit. Ad hæc non adsunt litteræ, quæ desideratam originem prodant, quis enim litteras quærat inter illitteratos? Duo tamen sunt, quæ miraculosam hic fuisse statuat convincent. Primum est titulus *de Succursu*, qui satis superque indicat sperata auxilia in rebus perditis hic fuisse inventa. Secundum concursus undique magnus, qui et ipse non cietur, nisi a speratis vel obtentis beneficiis. Hæc tamen omnia senium suum habuere, si tamen non omnino evanuerunt.

Anno 1572, incolis curæ fuit, Deiparam ad antiquam in supplices pietatem excitare: et nulla fuit melior ratio reperta, quam quod sacello communibus operis adjunxerint cœnobium, et rev. Patribus Franciscanis tradiderint: qui ut primum Virginem receperunt in sua, atque sacelli aliquam curam habuere; iterum et miraculosa beneficia, et populorum accursus rediere, quæ loci celebritatem auxerunt, quin quamprimum duran'e etiamnum fabrica, miracula aliqua recenset patrata, auctor, quæ tamen, quia communia sunt, omitto. (Gonzaga.)

DCCCLXIII. — Imago B. V. miraculosa de Rabida, Palæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea tum pia Rosa munda, tum cæli Regina.*

1. Statua in mare projecta. — 2. Eremita Arabs. — 3. S. Statua retibus capitur.

Prope oppidum Palos lapidea Virginis statua in veneratione est. Hæc solum salumque experta, utrobique ita miraculis claruit, ut titulum de miraculis acquisiverit. Mauris Hispaniam domantibus, credibile est, ab impio quodam Saraceno hanc sanctam statuam in Oceano projectam esse: non enim assentior eorum opinioni, qui hoc fecisse Christianum putant, et quidem ob sanctæ statuæ securitatem: quasi vero non statuæ melius fecisset, et Deiparæ gloriosius, si eam in terram defodisset; utut sit, sancta statua in Oceano circa annum 1261, e fundo emersit, et quæ piscatorum felicitas fuit, in eorum retia una cum piscibus intravit, ac cum eis in litus extracta est, nullo retium damno. Adebat commodum Deiparæ sacellum, cui nomen *de Rabida*, titulo a Mauris retento (nam *Rabida* eremitam lingua Arabica sonat): in quo olim etiam idola culta esse, non improbabilis habet traditio. In hoc, inquam, a piscatoribus illata magna pietate a rev. Patribus Franciscanis, quorum id erat, excepta est, et quia condignis culta honoribus est, quamprimum miraculis clarere cœpit; hinc undique accursus et munera: denique etiam titulum *de Miraculis* accepit, e quibus tamen auctor nullum adducit. (Gonz. p. III.)

DCCCLXIV. — Imago B. V. miraculosa, de Jesse, Groningæ in Germania superior.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una decora gemma nitet, Avi pura malis.*

1. Candela miraculosa. — 2. Visio mirabilis. — 3. Simplicitas fide digna.

In urbe Groninga, quæ ad Frisiam spectat, habent sanctimoniales Cistercienses imaginem Deiparæ relevati operis, quæ Jesulum sustinet, tanti artificii, ut sculptam ab angelis multi credant. Eam semper in honoribus habuere virgines: siquidem candela per diem ardente eam coluere. Hanc sub vesperum diligentissima sacristana exstinxit. Semel sero vespere templum ingressi viri duo, cum candelam viderent adhuc accensam, nec exstinguere ipsi possent, ferreis cancellis exclusi, quamprimum vocatam priorissam monuere, ut posthac cautius candela haberetur: ardere enim etiamnum non sine periculo incendii, quo peritura facile esset totius templi lignea machina. Monita quamprimum sacristana, candelam exstinxit: quanquam sciret se paulo ante officium suum quam diligentissime præstitisse.

Iterum viri ad templum regressi, iterum candelam invenere ardentem: iterumque ad cœnobia portam. Noluît priorissa tertium exstinguere flammam e cœlo datam: expectandum nempe, quid Virgo velit; cumque aliis præsidii contra incendii pericula locum munivisset, securam duxit noctem. Mane ab omnibus candela observari cœpit, noctem totam una cum sequente integerrima die vix transverso digito factam esse breviorē. Hinc concursus et miraculorum origo: si quidem non alia olim fuit. Augmentum tamen concursus licet magni inde fuit, quod homo quispiam justus et rectus, quia simplex, dum Missæ sacrificio interesset, vidit surgentem in pedes Jesulum ad initium Evangelii, et coronam de Matris capite acceptam, vertici suo imponere. Stetisse Jesulum aiebat, ita coronatum, dum sacerdos symbolum Nicænum diceret: cum sub iis verbis: *Et homo factus est*, coronam iterum Matri imposuit. Hæc visio fuit viri simplicis et pii. Libuit hoc in loco homini interesse sacrificio quotidie post tam cœlestes has delicias. Sexto itaque die cum eadem vidisset, priorissam monuit, et quæ viderat recensuit. Viri simplici fida relatio fidem meruit, quapropter etiam aucta in sanctam imaginem pietas miraculosa beneficia a Virgine impetravit post hoc uberius. Cæsarius Hasterbac. lib. VII, cap. 47, qui longam visionis explicationem adjungit.

DCCCLXV. — Imago B. V. miraculosa Subterranea, Abulæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater Virgo indemnis palam vacat vœ.*

1. Monialis cæca. — 2. Prudens episcopi concessio. — 3. Processio sollemnis.

Sub altari principe in templo S. Vincentii sacellum est subterraneum, in quo ab antiquo in summo cultu est miraculosa Deiparæ imago, et tam ab externis peregrinis, quam a civibus frequentata. Fuit in monasterio S. Bernardi monialis multis gravata

morbis, quos adhuc magis gravabat cæcitas. Hæc ut cæteros morbos patienter ferebat, oculorum tamen usu ægre caruit. Eam ob causam imaginem istam subterraneam in votis habuit, certa de valetudine sua, si ad illam deferretur; sed quia votum clausuræ obstabat, voto huic satisfieri non potuit. Factum tamen per amicos est, ut episcopus tam insolens desiderium æstimaret, crederetque cœlitus immissum, atque eam ob causam dispensaret in voto clausuræ. Illa itaque cum decenti comitatu deportata ad locum hunc sacrum, facta rite confessione, SS. Eucharistiam accepit.

Cum sudor et angustiae virginem corripuere, ut jamjam moritura crederetur: paulo tamen post sibi reddita, sensit quoque sibi et oculos et perfectissimam sanitatem redditam. Hinc præsentium ingens plausus et lætitia; ut episcopus Deiparæ quamprimum ære campano honores indixit, et sanctam imaginem pompa, qua potuit, inter applausus publicos per compita urbis præcipua longissima supplicatione circumtulit: sic populo auctus in sanctam imaginem affectus, et Deiparæ in populum Abulensem. (Felix Astolfi, l. xiii.)

DDCCCLXVI. — Imago B. V. miraculosa de Rosario, Diesthemii in Germania superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Gravitas maculæ non premat viam Dei.

1. Vulnus Statuæ incurabile. — 2. Populus semper mira desiderat. — 3. Prudentia curatorum.

In templo S. Sulpitii præter imaginem Deiparæ antiquam de *Miraculis* nuncupatam, alia adest in sacello Rosarii, ad quam singulis mensibus ingens communicantium multitudo videri potest. Miraculosam etiam fuisse olim arguit vulnus, quod a tergo impiorum quispiam infixit: quod licet sæpe tentatum sit, nunquam tamen obduci posse perhibetur, quam traditionem auctor, ut sufficientibus scripturis destitutam relinquit in medio. Sed aliud adhuc argumentum priore fortius, sine dubio miraculosam esse decernit. Quid enim congregatio Rosarii hac inducitur, imaginem antiquam Deiparæ, et titulo de miraculis jam ab antiquo gloriosam præterit, et novam nullo (si miraculosa non est) miraculo insignem, tantæ populorum pietatis præposuit? Itaque dubium non est, quin eo consilio factum sit, quod illa antiqua aliquandiu patratiōne miraculorum minus clara et celebris præteriretur; et hæc recentibus miraculis gloriosa esse incœperit: quæ omnia et vera esse possunt sine scripturis, et vera esse prudenter credimus; ni velimus iis, qui S. Rosarii congregationem instituerunt, grandem grandis imprudentiæ notam impingere: quod, ni fallor, ipse prudens lector non facturum est. (Wikmans, lib. II, cap. 57.)

DDCCCLXVII. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, Casciæ in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ea pia mater simul ac Virgo ante munda.

1. B. Joannes Capistranus. — 2. S. Bonaventura. — 3. Dona sanctorum miraculosa.

Beatus Joannes Capistranus rev. Patrum Franciscanorum gemma fuit et Turcarum terror; quæ in Ungaria contra Turcas egerit homo senex, et octoginta annos transgressus, velut unum unicuique miraculum, inveniet lector in ejus Vita. Hic cum generalis Ordinis esset, hoc cœnobium instituit anno 1450; et imaginem Deiparæ pro summo altari ex urbe misit, eique titulum dedit *De gratiis*: sive quod jam ante miraculis inclauerit, cujus tamen memoria nulla exstat; sive quod ipse prophetico spiritu afflatus, futura beneficia præviderit. Utrumlibet sit, miraculosa imago esse cœpit, et juvantibus rev. Patribus Franciscanis populi pietas in dies augeri; quia tamen auctor nullum miraculum affert, nec ego ulterius quid scribere possum, quod in quamplurimis contingit: quæ licet miraculosissimæ sint, quia tamen scriptorem nactæ non sunt, non tamen a me omitti debent. (Gonzaga.)

DDCCCLXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Mirabilibus, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Lupum enecat ista amanda mira Virago.

1. Aurigæ pignus statua. — Statua empta et redempta. — 3. Sortibus agitur.

Hæc sanctæ Deiparæ statua Salmantica Madritum delata, remansit apud aurigam pignoris loco, dum ei quadraginta regales vecturæ pretium solveretur. Casus non infrequens, quando, qui rem mittit, vecturæ pretium rejicit in illum, qui rem missam accipit; et ille in hunc, qui misit. Ita auriga pretium vecturæ, quod ab utroque petit, a neutro accipit. Hic, de quo loquor, auriga imaginem pignoris loco retinuit: cumque et auriga et cum eo sancta statua ab utroque negligetur, neutro sacrum pignus redimente, ipse quoque auriga pignus suum neglexit, neglectumque in antri cuiuspiam angulum rejecit. Vidit hanc sanctam statuam pia femina, et licitata est, et pretio quadraginta regalium indicato emit.

Dici non potest, quas femina gratias in domo suo obtinuerit a Deipara. Idem fere erat petere, et obtinere. Nec res alios latuit, quibus et eadem quamprimum Virgo beneficia præstitit. Denique ex ordinarii decreto in templum aliquod deferenda fuit, et publicis honoribus exponenda. Sortibus res acta est: et novies sors cecidit super monasterium sanctimonialium Carmelitarum; quod, quia ingentibus modis crevit numerus miraculorum, ab initio antiquo titulo, vocatum est monasterium de Mirabilibus. (Quintana, lib. III, cap. 42.)

DDCCCLXIX. — Imago B. V. miraculosa Regina cœli, Neapoli in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Gaudeat io mira sine macula parentum.

1. Tempestas mirabilis. — 2. Rogamus nobis noxia.
— 3. Tempestas utilis.

Monasterium sanctimonialium, quod Neapoli est, et de Regina cœli nomen habet, ampliorem alibi materiam scribendi præbet. Titulus monasterio obligit ab imagine Virginis miraculosa, quam sub hoc titulo Reginæ cœli urbs Neapolitana colit. E miraculis unum adjungo, quod languentem populi pietatem mire restituit.

Tempestas nubibus et imbris ingrata, fulminibus etiam tremenda, urbi terrorem incussit. Sanctimoniales quadraginta (nam tot omnino erant) ad abbatissæ cellam convenere, velut sub gallinæ alis securitatem inventuræ, et terrorem communi et mutuo solatio mitigaturæ, tempestatemque abacturæ junctis precum viribus. Itaque Reginam cœli una voce rogant, cœlo imperet, ne feriat, ne tonet, ne terreat. Ita nempe rogamus, ut avertant superi etiam ea, quæ nostro bono destinaverunt. Tota hæc tamque terribilis tempestas harum quadraginta monialium bono, et Deiparæ jussu concitata est.

Cœnobium perantiquum ruinam jam diu minabatur, nequicquam credentibus iis, quorum vel maxime intererat. Ea nocte ruiturum prævidit Deipara: nec ruinam impedire voluit, ne differret novæ et magnificæ decus fabricæ, in locum veteris successuræ. Ne autem sorores sibi tam charæ ullum vel vitæ vel sanitatis caperent detrimentum, immissa tempestas est, sic cœli Regina jubente, ejus terrore relictis cellis ad abbatissam confugerent, ubi dum omnes quadraginta Reginam cœli placare precibus conantur, beneficam expertæ sunt: quando omne cœnobium in unam molem inter fragores concidit, nemine una ex omnibus læsa, omnes utique præter abbatissam oppressurum, nisi eas tempestatis horror ad cellam abbatissæ coegisset. Hinc populi in Reginam cœli aucta pietas; hinc remissus fervor in Virginem iterum apud multos incaluit. (Spinellus in *Throno Deiparæ*.)

DCCCLXX. — Imago B. V. miraculosa de la Sagrada, Mosalbarbæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAG. *En vera vitis gemmat lac, pura in Adamo.*

1. Eluvio aquarum. — 2. Templum illibatum. —
3. Aucta pietas.

Vix dimidiæ horæ spatio ab urbe Cæsaraugustana distat Mosalbarba, locus a paucis habitatus, et vix pagi nomine dignus. Hic sacellum Virginis est cum sua statua, quæ etiam regum Gothorum tempore in honoribus fuit sub titulo beatæ Virginis *de antiqua*; sub annum tamen 1168, ab episcopo mutatus titulus est, et appellata est beata Virgo *de la Sagrada*. Ædiculam Pontifices plures indulgentiis decorarunt: earum antiquissimæ ex iis quæ habentur illæ sunt, quas Benedictus XII anno 1346 dedit. Unde colligere lectori licet, quantis in honoribus jam tum fuerit.

Cæterum auctæ insigniter pietatis occasionem

dedit miraculum, quod anno 1397 contigit. Guelba et Iberus flumina in tantam excrevere eluvionem, ut urbis Cæsaraugustanæ mœnia turresque dejecerint. Cum ad hoc Deiparæ sacellum, quod ad ipsam Iberi ripam stat, aquæ furiosi fluminis venissent, ne quidem per patentes portas ingredi ausæ, steterunt, Ibero flumine Virginis reverentia frementes undas suas cohibente.

Tanti miraculi fama pietati antiquæ, et fortassis languidæ ingens incrementum dedit; ita ut anno 1602, novo templo sancta statua summa cum celebritate et festiva pompa sit illata. Miraculum hoc fuse descripsit Zurila, tom. I, cap. 64, fol. 425, ex perantiquo ms.

DCCCLXXI. — Imago B. V. miraculosa de Voort, Hildevari in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAG. *Ea sit Regia pura et omni macula.*

1. Remedium febris. — 2. Pietas ab infantia. — 3.
Confessarius imperatoris.

Nomen habet hic locus ab sancta Hildevare fundatrice. Est in hoc celebri municipio ædicula beatæ Virginis utique olim miraculosissima; sed quia nullam ab ullo scriptore commendationem habet, nec his temporibus elaret miraculis, eam vel invitus omittere cogor.

Sed alia quoque est ædicula Deiparæ, vix medio quadrante ab ecclesia collegiata distans, quæ de Voort propter confinia titulum suum habet. Annæ 1500 creditur a nonnullis ædificata. Antiquiorem esse, probabilior est opinio; quia radicata ab antiquo est persuasio, a febribus certam esse liberationem, si æger tribus continenter Sabbatinis diebus ædiculam hanc visitet: cum plurimi se hanc opem expertos esse liberaliter testentur. Certe tantæ opinionis est hæc sancta statua, ut tempore grassantis pestiferæ luis, ordinatissima supplicatione clerus Becanus cum toto populo huc venerit. Et expleto voto, visa pestis est quamprimum remittere, et paulo post omnino cessare. Quod bis factum esse auctor testatur. Atque ut miracula scripta nulla supersint, unum tamen ex beneficiis grandibus non omittam.

Quis qualisque fuerit rev. P. Martinus Becanus noster, scit Germania; hominem depingunt opera theologia typis impressa, quæ præter summam eruditionem, etiam raram claritatis laudem ubique apud doctos tulerunt. Virtus virum denique ad majora admovit, ut Ferdinandi II, depuratæ virtutis imperatoris a confessionibus esset, cui imperator; peritus virtutis æstimator, nunquam non magna laudis encomia dedit; ut cætera taceam, hic, inquam, vir omnia virtutis et scientiæ suæ decora a Deipara creditur in hoc exiguo sacello impetrasse. Cum enim Virgini Deiparæ fuerit addictissimus, dubium non est quin eam in Virginem pietatem a prima infantia cum lacte materno imbibierit.

Quod factum esse vel exinde nemo prudens negabit, cum ædicula hæc Deiparæ recte ante aedes

ejus, in quibus natus et educatus est, sita sit : adeoque et matri et puerulo quotidie visitata credi si non debeat, certe possit. Tantæ a Virgine dotes, quantas rev. P. Martinus Becanus accepit, si non miraculum superant, certe miraculo æquivalent.

DCCCLXXII. — Imago B. V. miraculosa de Valcuerna, Locronii in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Intaminata cedrus, gemmea pura oliva.*

1. B. V. humilitas. — 2. Ritus jurandi. — 3. Titulus sæpius mutatus.

Etsi a Deo sanctisque peccator non sine horrore aspiciatur, Virgo tamen etiam ab iis faciem non avertit, qui peccatis licet obsiti spem tamen aliquam veræ conversionis promittunt. Ante muros urbis Lucroniensis area declivis fuit, quam incolæ vallem appellabant; in hanc quisquillas creopolicas, et vervecum et boum cornua devehebant laniones urbis : unde loco nomen *Val-cuerna*, seu *vallis cornuum*. Supra has sordidas quisquillas, et foetidissima retrimenta, Virgo frequenter spectandam se pluribus edidit.

Multus in urbe sermo, quid Virgo vellet, inquirentium. Peritiores conjectabant, Virgini placitum eo loco sacellum : Nec fundus, inquiunt, emendus est; quis enim loco pretium ponat, his sordibus destinato, nisi avarus, cui bonus odor lucri sit ex re qualibet? Ad hæc planities vix valli similis urbi vicina aptabit populum pietati. Quid multa? Facile volentibus, et in Virginis cultum pronis, persuasum est. Itaque purgatam a sordibus planitiem quamprimum abjecto in fundamenta lapide Virgini dedicarunt, et multiplicatis operis fecere, ut brevi sacellum sub tecto staret elegans et venustum.

Placuit Virgini, se etiam sine voce fuisse a civibus intellectam; tantis enim miraculis id demonstravit, ut ex comportatis pecuniis paulo post etiam monasterium sacello adjunctum sit, et rev. Patribus Dominicanis traditum. Tanta denique per omnem late viciniam in æstimatione fuit hæc miraculosa Deiparæ imago, ad eam formam, qua ipsa apparuerat, figurata, ut mos increbuerit, eos huc adducendi, qui innocentiam suam contra calumniatores probare vellent, et juramento defendere, et credebatur juratis propter exempla, ni fallor, eorum quorum perjuria hic punita sunt.

Hinc relicto titulo priore, datum Virgini nomen est a *Juramentis*; postquam tamen hic mos ob graves causas ab ecclesiastico magistratu abolitus est, iterum resumptus est titulus prior de cornibus; vocaturque hodie Domina nostra *de Valle cornuum*, seu *de Val-cuerna*. (Blascus.)

DCCCLXXIII. — Imago B. V. miraculosa Miraculorum, Suessione in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Germana Deo parens immaculata vivit.*

1. Palatii descriptio. — 2. Beneficium invitat ad gratitudinem. — 3. Ignis S. Antonii.

Ut spolia Ægypti in usum cessere populo Dei, ita

hodieque quæ mundi fuere, si Deo dentur, grata sunt. Et hodie proverbii loco habemus : cum quis vestes, vasa aurea et argentea, a mundo jam attrita in templis collocata, Ægypti spolia vocat. Magni Ebroni palatium nobile olim in urbe Suessionensi fuit; id postquam inter pocula natavit, inter ignes culinarios arsit, sub pedibus saltantium tremuit, tripudiantium vociferationibus insonuit; postquam lascivis amoribus conspurcatum, rixantium sanguine pene inundatum, et omnibus aulicorum sceleribus infectum fuit, nobilissima metamorphosi in cœnobium transit, in qua virgines sanctimoniales sub S. Benedicti Regula viverent, sub titulo et patrocinio S. Mariæ. Nongenti et plures anni abiire, ex quo hæc Deiparæ abbatia erecta est. Tantis hic miraculorum fuit numerus, ut episcopo visum fuerit festum instituere, quo annuatim gratiæ agerentur Deiparæ, pro tot collatis in suos beneficiis, magno consilio optimi præsulis : nam sic sanctissima Virgo invitabatur ad nova miracula sequenti anno facienda; nihil enim magis ad beneficentiam cogit, quam gratitudo. Electa pro hoc festo est dies 26 Martii. Porro inter prima et præcipua miracula illud non postremum est, quod hic ii liberentur, quos ignis S. Antonii corripuit. Certe Masseus, lib. xvi *Chron. mundi*, anno 1128, asserit hic loci plus centum hominibus hoc igne correptis inventum esse remedium. Robertus, abbas S. Michaelis, in Supplemento ad Chronicum, et ex eo Sigebertus et Vincentius Belvacensis, lib. xxviii, cap. 2 *Speculi*, aiunt, intra dies quindecim, centum et tres ab hoc igne curatos. Addit Hugo Tarsitus, puerum in visione raptum vidisse Deiparam pro populo supplicantem apud Filium ut dignaretur avertere hunc morbum, atque hoc responsum retulisse a Filio : « Mater! tu es maris Stella : fiat omnis voluntas tua. » Ut vel hinc videre lector possit, quanta in Virginem fiducia nostra esse possit, debeatque.

DCCCLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Puche, Valentia in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *In cælum registrata munda a pomi væ.*

1. Angeli sculptores. — 2. Campana antiqua. — 3. Sepulcrum B. V.

Hæc Deiparæ miraculosa statua post Caesarangustanam de Pilaro omnium antiquissima esse creditur. Apostolis cœva habetur, et ab angelis fabricata prædicatur. Eam ob causam vocatur *Apostolica*, et *Angelica*.

Traditio etenim antiquissima est, ex lapide sepulcri, in quo Deipara ante resurrectionem suam jacuit, efformatam ab angelis, et ab iisdem delatam in hanc Hispaniæ provinciam, non multo post Virginis in cœlos assumptionem. Id testantur litteræ Gothiciæ, quæ sunt in magna campana, sub qua hæc imago latebat sepulta. Imo et infusæ figuræ in ære ejusdem campanæ ipsam denotant; nam et opificium angelorum in sculpendo lapide effigiatum erat, atque etiam ipsius sanctæ imaginis per æreæ

deportatio; denique narrationis hujus sunt plures et fide digni auctores : Martinus Ximenius, *De recuperatione Hispaniæ*; Franciscus Boilus, episc. Alguerensis in *Hist. cameræ angelicæ*; Guimeranus, in *Hist. Podiana*. Sed præ omnibus est testimonium Ximenii, presbyteri Darocensis, testis oculati, cum sancta statua inveniretur, qui scripturam campanæ infusam refert in hæc verba : *Sancta Maria, ora pro nobis, imago tua sit nobis tutrix, quæ fuit ab angelis in lapide sepulcri tui dedolata, et ab eis asportata, ac apostolorum adventu decorata. Servi tui te colimus, abige fulgura, tonitrua, sonitu campanæ, quam fecimus, æra sexcentesima, sexagesima.*

Adhæc in Bulla Benedicti XII, huic templo data anno 1407, anno pontificatus decimo tertio hæc verba habentur : *Cujus imaginem accepimus (prout præteritorum fidelium gesta commemorant) angelicis manibus elaboratam, eorundemque ministerio a loco sancto Getsemani, ubi sanctum corpus Mariæ jacuit, hujusmodi felicissimo littori divinitus allatam, ac summa populorum frequentia a primis sæculis undequaque confluentium indubitata fide veneratam. Idcirco prædictam sanctæ imaginis Mariæ ædem debito honore decorantes, etc.* Cæterum si culpam de hujus Bullæ valore dubium est, legat ill. et rev. episcopum Alguerensem Franciscum Boilum in *Hist. cameræ angelicæ*, cap. 4, ubi etiam plurima miracula reperiet. Curam habent rev. PP. de Mercede.

DCCCLXXV. — Imago B. V. miraculosa de S. Materni, Walcuriæ in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En immaculata Petra, Domus aurei Agni.*

1. Juvenis ad urbem Naim. — 2. Angeli statuam portant. — 3. Columba viam monstrat.

Walcuriæ prope Namurcum sanctus Maternus, sancti Petri discipulus, et, ut alibi probo, juvenis ille a Christo ad portam Naim a morte suscitatus, templum Deiparæ ædificavit Germaniæ nostræ apostolus, et in eo ejusdem statuam suis manibus sculptam collocavit, miraculis celeberrimam.

Fuit cum ignis templum corripere, atque in favillas redigeret, nullo sanctæ statuæ damno. Etenim cunctis videntibus ab angelis in sublime translata est, viam monstrante et præeunte candidissima columba; et procul in suburbano quodam horto ab iis deposita. Conati sunt iterum in sedem suam jam satis superque ex incendio restauratam reducere. Sed qui movere loco sanctam statuam posset, nemo inventus est : dum Theodoricus, loci regulus, Virgini monasterium vovit se in hortulo illo ædificaturum, si non dedignaretur redire Walcuriam. Exinde nullo negotio Walcuriam reportata, antiqua miracula novis auxit. Tanta ad ejus adventum populi fuit frequentia, ut ex congestis elemosynis, restauratum paulo ante ex incendio sacellum in templum grande et magnificum excreverit, cum collegio Canonico, et viginti sacellanis. (Rev. P. Balinghen, in Appendice.)

Eo in monasterio, de quo dixi, quod tam miraculosa origine exstructum est, nemini dubium esse potest, fuisse templum Virgini Deiparæ dedicatum, statuamque Walcurianæ, quantum fieri potuit, simillimam. Næ ille Marianarum imaginum exiguum peritiam habebit, qui negaverit et hanc quoque miraculosam fuisse, et alteri prope rivalem : de qua quia nil amplius habeo dicere, eam huic titulo adnectere placuit.

DCCCLXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Valle Viridi, in Valle Viridi in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ea Mater insignita pura dumo macule.*

1. Spina piscis. — 2. Populi liberalitas. — 3. Statua repente miraculosa.

Vallis Viridis ulterioris Hispaniæ oppidum est, mille quingentis passibus distans a finibus Portugalliæ. Hic Deiparæ templum, quod rev. Patres Franciscani habent, anno 1540 initium suum accepit, communibus populi sumptibus, ne uni soli fundatoris honor relinqueretur. Vix finita erat fabrica, cum ingentis speciei imago Deiparam repræsentans in altari collocaretur, nullo, quod sciam, antea miraculo insignis, quamprimum beneficiis miraculosis clarere cœpit, et populum accire ad plura et majora petenda.

Insigne fuit illud, quod mire accursum auxit. Spina piscis transversim a muliere deglutita, nullo remedio vel extrahi, vel dejeci potuit. Invocata Deipara voto huc facio feminam a morte quamprimum liberam fecit, et spinam ejecit. Tres item pueri aquis hausti, et hausta nimium aqua mortui, postquam huc delati sunt, et in pedes erecti, in omnium conspectu vivi, sani, et salvi ante sanctam iconem constitere, et pro tanto beneficio gratias egere. (Gonzaga)

DCCCLXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Crypta, Cupersæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Vinea dans gemmam caret a vitio pura.*

1. Culter miraculose fractus. — 2. Sudor imaginis ægris salutaris. — Meta sudans.

Cupersa Apoliæ civitas est. Primo ab urbe lapide, crypta fuit dumis obsita. Puella ter in somnis a Virgine jussa est cryptam quærere, et in crypta imaginem, datis non obscuris indicibus, ut quæ cryptæ aditum proderent : inter quæ non minimum fuit, exurgens e loco flamma, soli puellæ conspicua. Eloquentia sua hæc viros feminasque accivit, inter quos et lañius quidam, qui ad puellæ imperia cum sarmenta cultro suo pecuario truncat, cultrum in partes fregit, et furore plenus domum rediit.

Vicini, qui noverant eum inter primos fuisse, qui ad puellæ voces foras cucurrisset, interrogant hominem, quid illic novi contigisset : « Nil aliud, inquit, nisi quod, cum puellæ nugis fidem habe-

rem, cultum meum fregerim. » Fractum esse cultum pecuarium in tam levi sarmento, novum jam erat, dignus cultus visus est, qui videretur. Itaque eum poscentibus e vagina extrahit, sed majore sua, quam aliorum admiratione, integrum, signa tamen fracturæ non dubiæ præferentem. Evulgatum hoc miraculum acuit industriam quærentium.

Denique cryptæ aditus inventus, inventa quoque in muro depicta Virginis imago, et in angulo ejus statua marmorea. Structum in loco templum incceptam populi pietatem mire auxit. Porro imago cum inventa est sudore aqueo perfusa fuit, neque hoc novum aut admiratione dignum: sudant facile marmora in loco humido, illud tamen non antiquum aut vulgare est, sudorem illum agris admotum salubrem fuisse, et ut etiam pertinacibus Virgo miraculum probaret, sudor iste longo tempore etiam in novo templo duravit, et sudoris jam vulgata in agros virtus. Hinc tantus ad locum et perpetuus accursus. Scripsit fuisse hanc historiam Paulus Antonius de Tarsia, lib. III *Historiarum Cupersanensium*. Hæc alia est meta sudans ab illa, quam Romam prope amphitheatrum posuere.

DCCCLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Rupe, Securæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia non agit lupus cum Adæ mira matre,*

1. Statua prudenter sepulta. — 2. Statua ad locum rediens. — 3. Fides prompta.

Cum Saracenis Hispaniam ingressis, omniaque ferro et igne vastantibus, Christianifideles cum domibus urbes, et cum his patriam relinquerent, et tutiora loca peterent, Securani cives statuam Deiparæ jam dudum illis propter miracula pretiosam, secum in viæ subsidium acceperunt; sed post mille quingentos itineris passus, prudenti consilio sub terram defoderunt, ne alio deportata, Secura oppidum tanto thesauro æternum privaretur; nemo fuit, qui post plura sæcula thesaurum hunc non ignoraret.

Rusticus dum terram aratro proseindit, felici casu in hanc incidit, iisque quamprimum, quorum intererat, quid invenisset sollicita narratione edixit. Statim coacti in supplicationem Securani cives eam in oppidum intulerunt, et pompa qua potuerunt, in altari principe templi sui collocarunt. Sed sancta statua altero die locum repetiit, non obscuro indicio, ibi se cultum optare, si Securani beneficia vellent. Non fuere Securani vel curiosi in probatione miraculi, vel tardi in sacello exstruendo, quod brevi ad Virginis votum in agro stetit, ex quo tot tantique fructus expectabant, cum titulo B. Virginis de Rupe, quæ forte vicina erat.

Facta a Virgine non multo post tantam argenti aurive summam attulere, ut ex sacello fieret justæ magnitudinis et capax templum. Et ne deessent, qui sanctam statuam curarent, et cultum promoverent, cœnobium adjunctum est, quod rev. Patrius

Franciscanis tradidere anno 1531, ex quo tempore miracula etiam augmentum suum acceperunt. (*Gonzaga*, p. III.)

DCCCLXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Regii in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Venit Mater pura signo maculæ Adami.*

1. Angeli a B. V. missi. — 2. Processio ab angelis indicta. — 3. Silentium non semper bonum.

Anno 1586, afflixit Calabriam pestifera lues, et præcipue Regium urbem. Fuit in rev. Patrum Capucinorum cœnobio Frater quidam Antonius, illinc oriundus. Is cum esset Deiparæ addictissimus, coram hac sancta imagine, quæ de Consolatione nomen habuit atque etiamnum habet, frequenter in preces effusus urbi patriæ suæ sanitatem poposcit.

Inter hæc Deipara precanti apparens: « Pete, inquit, quod vis. » Ille resumptis e primo metu animis, liberationem a peste poposcit pro tota urbe. Tum illa: « Obtinuisti, inquit, gratiam: sed vade ad vicarium, et ei meo nomine dicito, ut quamprimum universam urbem supplicantium ritu et ordine ad templum hoc deducat, et hoc medio et remedio finem faciat calamitati publicæ. » His dictis disparuit. Frater Antonius metu gravioris pestis, vanæ gloriæ, tacuit: nec silentium hoc Deiparæ ingratum fuit; tamen ne urbi male esset, angelos duos habitu Capucinorum ad urbis præfectum misit. Rogant hi hominem, vicarium adiret episcopi, rogaretque, ut indicta supplicatione populum adduceret ad imaginem miraculosam de Consolatione extra urbem in templo Capucinorum: fore sic, non aliter, finem mali. Paruit præfectus, jamque etiam jubente vicario instruebatur supplicatio, cum aliqui ad cœnobium præcurrunt, pompam indicaturi paulo post huc venturam: credebantque se jam templum omni ornatu paratum inventuros; mirantur neminem esse, qui hac de re quidquam sciret: Ubinam itaque illi duo essent, qui, ante paucas horas injecta supplicationis mentione, præfectum cum vicario, et hunc cum tota urbe ad hoc opus commovissent. Sed cum guardianus sancte affirmaret, a sex mensibus nullum suorum esse urbem ingressum, adhuc omnia majoribus tenebris involvebat, cum ei Frater Antonius notæ vir virtutis in mentem venit: ab hoc speravit intelligi posse rerum actarum seriem. Is sub obedientiæ adjuratione jussus dicere, omnia, ut erant, enarravit; unde angelos illos fuisse, non Capucinos, deprehensum est. Inde loci aucta est æstimatio, postquam pulsa peste: beata Virgo urbi sanitatem restituit. (*Annal. Capuc. 1586.*)

DCCCLXXX. — Imago B. V. miraculosa de Capite Albo, Villafrancæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *En ut alma Eva caret signo impuri Adam.*

1. Spontanei eremitæ. — 2. Ex Virgine monachus. — 3. Ex monacho monialis.

Didacus Garzias et Fernandus Perez, viri pru-

dentes et pii, in eo felices fuere, quod mundi fallacias sive experti sive veriti, vitare destinarunt, antequam non evitando periculo, quid mundus sit damno suo discerent, in altera vita infernum pro schola, dæmonem pro magistro habituri. Itaque anno 1423 episcopum adiere, et eo annuente, quin etiam regulam quamdam præscribente, eremitorium aere suo struxere, in quo a die 9 Novembris ejusdem anni, per plures annos, assumpto Tertiariorum habitu sancte vixerunt, et obierunt. Et vero etiam habuere ejusdem instituti successores usque ad annum 1441, quo anno eremitorium hoc rev. Patribus Franciscanis cessit, et cœnobium novum cum templo surrexit, opulenti viri beneficentia, sub titulo B. Virginis *de Capite albo*. Non erit abs re, si paucis attigero, quid in hac sancta æde acciderit.

Fuit sartori cuidam Beneventano filia nubilis, atque optimis moribus imbuta : quam cum alteri sartori connubio jungere vellet, illaque omnino recusaret, magis magisque furens pater hujusmodi nuptiis inhiabat. Quamobrem virgo castitatis amatissima, sumpto virili fratris sui habitu, domum intempesta nocte egressa, peregrinationem suscipit ad S. Jacobum. Cumque ad hoc, de quo loquor, cœnobium lassa pervenisset, tanti itineris pertæsa, ac vitam perfectiorem in desideriis habens, Franciscanæ religionis habitum a guardiano petiit et impetravit. Mirum, quantum hic novus asceta in omni virtutum genere profecerit : maxime vero humilitate et oratione fuit eximius.

Placere hac adeo superioribus, ut de laico ad sacerdotium promovendo cogitarent. Nullæ hic preces, nullæ lacrymæ valuerunt, obstinata superioris voluntas invictissimum coegit. Illa tanto se scelere imbuere verita, cum aliter non posset, ingenue confessa est sexum suum. Prudens superior una aliarum honesta femina in consilium adhibita, illis femineo habitu vestiendam tradidit, ac cum aliis Clarissis Beneventum misit ad monasterium virginum, ibique novitiatu rite finito, ad religionis professionem admisit.

Hæc omnia Deiparæ opus fuere. Verita virgo, ne aliquando sexus innotesceret, suo et cœnobii totius damno, diu noctuque coram hæc sancta imagine, negotium hoc commendavit : illa consilio bono suggesto rem ita dirigeret, ut vitam liceret in religione vivere et finire : illa superiorem imbueret præceptis, quibus si obtemperaret, in mundi casibus non incideret. Hæc denique Deiparæ sunt in suos beneficia. (Gonzaga.)

DCCCXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Monte Prandonio, Prandonii in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Io munda jam eluceat germana puritas.*

1. Roma privilegiis abundat. — 2. Fiducia patrat miracula. — 3. Deipara fiduciæ respondet.

Habet Romana urbs magna ac rara a Deo privi-

legia; orbis dominam qui dixere, nihil supra verum eloqui sunt : minus tamen est, ex mente sancti Leonis, quod illi bellicus labor subdidit, quam quod pax Christiana subjecit. Quidquid ex illis in omnes orbis partes venit sacrum est et habetur ubique sacrosanctum. Ii sunt fructus divinæ et catholicæ fidei, cui vicarius Christi Petrus in hoc orbis theatro sedem dedit.

Imago Deiparæ miraculosa, quæ in templo rev. Patrum Franciscanorum est, aliam miraculorum originem non habet, quam quod a beato Jacobo de Monte Prandone ex urbe Romana sit allata, neque enim auctor miraculosam prius fuisse asserit. Romana ex urbe venisse, omnibus piis jam suffecit ad honores plus quam ordinarios exhibendos; jam fiduciam fides fidelium catholica ingerebat pectoribus, hinc facile ad preces et vota a populo itum : et adhuc facilius Virgini fuit, fiduciæ fidelium morem gerere, et miracula patrare, quæ omnia ab hæreticorum et impiorum oculis quam longissime abscondita sunt, magno piorum fidelium solatio. (Gonzaga.)

DCCCLXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Vico, Arnedii in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Solum Dei magna Mater it nivea ac pura.*

1. Imago aspecta convertit. — 2. Maurus in B. V. liberalis. — 3. Vera peccatoris conversio.

Canis de Vico, opulentus Maurus, quid in vita sua cœlo dignum egerit, non habeo dicere : quia una mecum omnes ignorant. Huic Deiparæ imago in oculos ex insperato incurrit, sive in terra jacens, sive ex aliqua pendens arbore, raro eventu; nam hominem si spectes, animum e nigro fecit candidum, e Mauro Christianum, tanti est, vel a picta Virginis icone aspicere, vel eam aspicere; domum ruralem quamprimum Virgini sacram fecit, et in templum sumptuosa architectura vertit, ac in altari principe de consilio Christianorum hanc sanctam iconem collocavit, atque hoc inter prima miracula hujus sanctæ imaginis numeratur, convertisse Maurum unico intuitu.

Deerant, qui templum curarent, et sanctæ imaginis jam plus quam satis est miraculosæ cultum promoverent : adjunctum est templo cœnobium, et rev. Patribus Franciscanis traditum, quorum opera factum est, ut Virgo in plures esset benefica. *De Vico* nomen habet : sive quia in vico quopiam inventa est; sive, quod creditu facilius, ab ejus nomine, qui eam ad hos honores extulit, et ad tot beneficia elargienda permovit. (Gonzaga.)

DCCCLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Annuntiata, Ameriæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O ca munda germinat, ac pura Jesum alit.*

4. Sepulcrum miraculosum. — 2. Odor violarum cœlestium. — 3. Cultus imaginis B. V. prodest.

Ameriam civitatem posui (etsi hæc miraculosa Deiparæ imago plus quinque millibus passuum absit), propter civium pietatem, a quibus ita colitur, ac si intra eorum mœnia consisteret. Primus omnium et maximus hujus sanctæ imaginis cultor creditur fuisse rev. Pater Franciscus Avarius ordinis S. Francisci, qui et ipse singulari honore affectus fuit. Obiit is non sine nomine sanctitatis, quod illi indefessa in hanc sanctam iconem pietas conciliavit. Ejus sepulcrum cum forte reseraretur, tantam violarum fragrantiam exhalavit, ut omnes circumstantes mirum in modum recrearentur. Propius accedentes, et sepulcrum ingressi, invenere corpus integrum et incorruptum, ac sub ejus capite violarum plantulam floridam et suavissime olentem; hæc quia causam aliam non habuere, quam indefessam in hanc sanctam iconem pietatem, populus facile in eandem inflammatus, colere cœpit impensius thesaurum hunc suum, Virginemque ad miraculosa beneficia præstanda brevi permovit. Hæc tantarum rerum origo est. (Gonzaga.)

DCCCLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Novendio, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Generatur sine macula pomi aut Adami.*

1. Novendialis devotio impetrat. — 2. Imago vulnerata impune. — 3. Pertinax vetulæ pietas.

A Novendio nomen habet imago beatæ Virginis, Jesulum dormientem genibus sustentans, et Joannem Baptistam digito ori admoto silentii admonens. Causa hujus tituli est, quia observatum a curiosis est, novem omnino dies requiri, ut quis, quod vult a Deipara, hic impetret.

Pieta fuit in angulo domus Petri Veluti equestris ordinis. Hanc præteriens noctu hæreticus Iconoclasta, pluribus ictibus fœde vulneravit; quod cum Petrus mane advertisset, quamprimum pictoris opera imaginem ita restituit, ut nova videretur. Non latuit res vicinos, qui novæ imagini honores dedere; sed et rediit paucos post dies imaginis juratus hostis, iterumque imagini novæ vulnera infixit prioribus pejora. Iterum Petrus imaginem opera pictoris reparavit: ne quid unquam mali accidisse imagini credi posset. Sed et majorem populi affluxum effecere vicini pietate sua; nam et Virgo propitia iis fuit, quos in nonum usque diem constantes invenit: quos inter et forte prima fuit vetula omnibus membris destituta, quæ integris novem diebus hic in platea certis precibus beatam Virginem coluit et ad juvenularum invidiam vires recepit, et integerrimæ sanitatis robur. Demum quam plurimis miraculis clara in hoc divi Sebastiani templum deportata est, magno Madritensium civium plausu. (Blascus.)

DCCCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Plano, Narniæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Amici, amata, pura Deum geret in ulnas.*

1. Gradus caloris spiritualis. — 2. Constantia necessaria. — 3. Curatores imaginum necessarii.

Si dixero, in hominum potestate esse, imaginem quampiam Deiparæ reddere miraculosam, dicti mei encomium non habeo, quod expectem, nec apud prudentes et Virgini addictissimos, quandiu ita siccis et præcis verbis tantum paradoxum proponitur; melius explicatum, spero neminem fore Deiparæ vel parum addictum, qui non id facile concedat.

Lignum quodcumque durum, crassum, quin et humidum, concipere ignem potest, et ardere, et urere, siquidem per gradus septem caloris rite disponatur: sic enim dispositum tam certum est, quamprimum arsurum, ut grande miraculum esset, si non arderet. Crede, lector, ferventem imaginis ejuspiam Marianæ cultum multum habere de calore et quidem supernaturali: sed nec etiam ambige cultum illum præsertim publicum gradus suos habere, et augeri; quod si ad ultimum fiduciæ et venerationis punctum devenitur, pronissima in nostram opem Virgo imaginem illam tanta piorum fiducia velut sufficienter dispositam invenit, et miraculorum gratia velut accendit, et ardere facit, dum hæc fiducia hujus ignis alimentum durat: qua velut alimento deficiente, etiam ignis ille miraculorum mala nostra absumens deficit.

Deiparæ miraculosa imago Narniæ prope murum urbis in sacello plus uno sæculo stetit nullo miraculo celebris; non tamen nullis culta honoribus. Visum est pluribus, posse celebriorem reddi, et forte etiam beneficam, si curatores darentur, quibus curæ esset, advenarum pietati dare augmentum. Aptissimi ad hoc judicati rev. Patres Franciscani.

Placuit consilium Angelo de Casiis opulento civi, et cœnobium sacello adjunxit anno millesimo quadringentesimo octogesimo quarto. Vix finita fabrica, vix habitari cœptum a Fratibus cœnobium, cum aucta in populo erga Deiparam fiducia, velut aucto ad usque octavum gradum calore, ardens Virginis amor cœpit in obsequiosos, et quæ postularunt concedere, ut miraculosæ nomen per omnem late viciniam haberet. Vide, lector, quam sape nostra culpa contingat, cur petita non oblineamus, quando frequenter parum absumus a gratia, quam tot gemitibus postulamus, certo obtenturi, si certum gradum fiduciæ attingeremus. (Gonzaga.)

DCCCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Stella, Maruani in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo Parens mactet Adæ malum in via.*

1. Stella indicat statuum. — 2. Pastor cœli non ignarus. — 3. Prompta liberalitas.

Recte veneramur felicitatem pastorum, quibus

oculo plus cæteris. datum est, Virginis vel absconsas vel abjectas statuas reperire, non vulgari ligno, sed regio : stella dico, et fulgore insolito, quo olim Filius regibus, eo nunc Mater pastoribus indicatur. Pastor, inquam, Marvanensis sæpius supra montem, ad cujus pedem pascibat oves, stellam vidit. Stella, inquit, hæc in cælo non est : quid enim cessat sola, et currentibus cæteris immota remanet? Hæc pastor sibi, cætera astrorum imperitus : partem tamen montis oculo designat, qua quæri deberet, quod stella monti incubans portendit.

Itaque abactis in pascua ovibus, ipse altero mane montem ascendit arduum sane et præruptum. Nec piguit hominem itineris, quando in ipso jugo cætera non alto pedibus pene impegit in venustissimam Virginis statuam : quam Marvanensibus incolis, ubi ostendit, omnemque rei successum narravit, omnes tanto gaudio replevit, ut quamprimum et sanctæ statuæ templum, et rev. Patribus Franciscanis monasterium decreverint, et quod decreverunt, effectum dederint. Hinc Deiparæ statua miraculis quamprimum clarere cœpit. (Gonzaga.)

DCCCLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Angustia, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Unica mera miro pede jugulat Satanam.

1. Pictoris felix oratio. — 2. B. V. apparens depingitur. — 3. Precibus omnia obtinentur.

Est hæc Deiparæ statua miraculosa Madriti in nosocomio Passionis, habetque aliquid quod de nulla unquam statua, vel imagine memini me legisse. Postquam statuatio locatum opus est, Virginem sculperet dolorosam sedentem, et Filium mortuum genibus tenentem, chartas ille mille lineis et punctis deformavit, stylos et calamos fatigavit : nec unquam exiit imago, quæ placeret artificii. Plurimum ille in vultu laboravit, quem ita tristem volebat, ut tamen cæteras Virginis virtutes tristitia non absorberet. Visum ei est confugere ad preces, quibus identidem poposcit artem et artis modos.

Placere preces : placuit quoque Virgini ea figura se sistere conspicuam, qua fuit, cum Filium mortuum genibus teneret, tam diuque eo in situ hære- re, dum ille bene conceptam figuram carbone designaret in charta. Sculpturam porro aiunt talem esse, ut fidem conciliet asserenti sculptori. Alia miracula non addit auctor, nisi quod miraculosam esse asserat, et concursibus celebrem. (Blascus.)

DCCCLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa, de Fulgeto, Laudevenæ in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. En mactavit malum Adæ Virgo pariens.

1. Eremitæ cosmopolitæ. — 2. Ave, Maria. — 3. Lilium e sepulcro.

Prope abbatiam Laudevenensem in Britannia templum Deiparæ miraculosum est, cui de Fulgeto nomen, Gallicæ *Folgoes*. Eo in loco olim vitam sancte vixit, et finivit sanctus Salavinus cultor beatæ Vir-

ginis eximius, qui præter panem mendicatum et aquam nihil admisit. Is juxta fontem in cava arbore velut palatio habitationem invenit, quam ad mortem usque retinuit, magno illorum eremitarum exemplo quos *cosmopolitas* vocant : ut qui solitariam et silvestrem vitam profitentur, omnes tamen et regionum, et urbium, et pene dixerim domorum angulos melius norunt quam ipsi illi, qui totius mundi incolae se profitentur, denique qui veste sua securi et peregrinationis titulo tuti, nusquam sunt, quia ubique semper sunt ; omnibus ignoti vivunt, et sibi ignoti moriuntur.

Sanctus Salavinus extra cavam arborem raro visus, nisi cum ad proximæ abbatiae templum accederet ; tanti porro vir silentii, ut alia verba pauci ex ipso audierint, quam prima duo Salutationis angelicæ : Ave, Maria : ad vitæ finem ubi ventum est, inter lacrymas eorum qui hominem coluerunt, obiit, et sepultus est.

Sepulcrum Deiparæ honore singulari affectit : siquidem enatum miraculosum cum radice sua lilium est, quod folio cuique hæc sacratissima verba habebat inscripta. Viso tanto miraculo, et per omnem late viciniam sparso, creditum ab omnibus est, Deiparam hoc in loco templum velle : et quæ huic florem dedit, eam quoque aliis cultoribus suis daturam fructus, quos precibus postulaturi essent. Dictum, et quamprimum etiam e congestis pecuniis factum non contemnendæ magnitudinis templum, in quo Deipara miraculosis beneficiis magnos late concursus peregrinorum accivit. Historiam scripsit Gallicæ abbas Joannes Laudevenensis. Porro celebratur 1 Novembris.

DCCCLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Miraculo, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Mire ac munde viva alit Agna Pastorem.

1. S. Borgiæ ducale sacellum. — 2. Imago B. V. oculos aperit. — 3. Donum regium.

Hæc miraculosa Deiparæ imago de Miraculo nomen habet, non quod præter primum aliud ibi nullum contingerit, sed propter primi miraculi summam præstantiam. Est in honore in conventu regio Carmelitarum monialium. Cæterum vel natura iudice societati Jesu hic thesaurus deberetur. Hæc, inquam, Virginis Deiparæ imago peritæ manus opus est, et pictoris insigne iudicium in hoc spectatum est, quod cum exprimere oculorum vigorem debitum sibi diffideret, palpebras ita depresserit, ut nihil de oculo fere appareret. Hæc Gandiæ in palatio sancti Francisci Borgiæ olim ducis sedem invenit, siquidem in sacello ducali stetit in ipso altari. Accidit ut rev. P. Petrus Faber, primus omnium sancti Ignatii discipulus et socius, apud ducem diverteret, et hoc in altari sacrificium Missæ celebraret, Virginiq; impensissime negotium grave (forte ipsius ducis vocationem ad societatem Jesu) commendaret ; cum ecce imago signum dedit

exaudita orationis, apertisque palpebris orantem intuita est, magno celebrantis gaudio, cui jucundissimum erat, a Deipara aspicere. Nec fuit mentis solius aut imaginationis hic aspectus, ut forte etiam ipse pater credebat. Ipsius picturæ hæc mutatio fuit manetque apertis oculis, quos olim a pictore acceperat clausos.

Relicta in palatio imago est, cum dux societatem Jesu ingrederetur, tamen ab hæredibus fortasse miraculi ignaris post plures annos his monialibus donata.

In ipso monasterio colitur, et populo non exponitur, nisi in publica quapiam calamitate: ubi plurimis miraculis claret magno monialium solatio, Hispanorum regum cultu fideliumque veneratione. Hæc ex rev. P. Joanne Cartillo, lib. *De fundatione monasterii*.

DCCCXC. — Imago B. V. miraculosa de Rosario Villafrancæ in insula S. Michaelis.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Non lugeat cum Eva mater Adami pia Iris.*

1. Interitus urbis prædicitur. — 2. Terræ motus urbem opprimit. — 3. Boni'e ruina servati.

Insula hæc S. Michaelis Asturum insulæ propinqua civitatem Villafrancam habuit maritimam. In hac cum rev. P. Alphonsus a Toletis, ordinis S. Dominici, concionaretur, frequenter et publice civibus interitum totius urbis prædixit, propter immania nec castigata flagitia. Eam ob causam non pauci urbis inquilini, quibus sanior mens erat, cognita viri sanctitate, se ad insulæ interiora contulerunt. Nec multum de viri verbis dubitatum etiam a malignis est. Anno 1522, 20 Octobr., pro festo S. Ursulæ (cujus festo hæc ipsa scribo) concussus mons vicinus urbem universam cum incolis oppressit.

Rediit cum profugis civibus F. Alphonsus, jam antiquis prophetis suppar, et fidem ubique inventurus, ad urbem novam ejusdem nominis ædificandam civium has meliores reliquias adhortatus est, non vane promittens staturam, et liberam a tam miserando excidio futuram, si quidem Deiparæ se melius commendarent. Ante omnia statuum, cui titulum *de Rosario*, dedit, in publico erexit, eique templum, nullo non manus admovente, condidit. Dicitur non potest, qua pietate hanc prosecuti sint, patres familias sine domo, cives sine urbe, populus sine magistratu.

Inolevit, urbe perfecta, mos Christianus et solemnis, lustrandi singulis annis ritu ecclesiastico vicinam et obrutam urbem tanta ædificatione, ut ex omni insula spectatores accurrant. Novæ urbis novi cives, tum ex viri sancti prædicatione, tum ex multis magnisque Deiparæ miraculis, securitatem a terræ motibus sibi promittunt. (Gonzaga, p. III, c. 29.)

DCCCXCI. — Imago B. V. miraculosa S. Maria Speciosa, Ratisponæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Vitis a lue pura Adam in carne gemmat.*

1. Synagoga Judæorum. — 2. Labor pius. —

3. Fervor omnium statuum.

Si Hebræis fides est, habuere hi synagogam suam in urbe Ratispona, quam olim Romani unicum propugnaculum habuere ad Danubium contra Bavaros ultra Danubium, contra quos triginta bella sic gesserunt, ut nec sui vestigium ultra Danubium relinquerent: ut fusc tractant, post antiquos historicos, Welserus et Brunnerus.

Hæc, inquam, in urbe, ubi olim sedes ducum Baviaræ fuit, Hebræi synagogam habuere, ut ipsi aiebant, longe ante Christi tempora ædificatam. Fidem aliquam facit fabrica synagogæ ad Romanorum antiquorum genium facta, et vivi lapides non modo bene quadrati, sed et more antiquo bene coagmentati. Stetitque hæc synagoga adhuc anno 1519, statura tantumdem, si per ducem Baviaræ licuisset. Is hoc anno omnes Hebræos exesse tota Bavaria jussit, infantum credo causa quos dira morte interfecerunt. Synagoga, quæ pulcherrimi fori medium occupabat, diruenda erat, quod singulari modo ab urbe Christiana et catholica perfectum est: nam paucis operis conductitiis cives usi sunt. In opificia et tribus quam ordinatissime labor distributus est in horas cuique suas. Nec opificibus gratis laborantibus cessere religiosi. Supplicantium ordine quodvis monasterium, et distributis pulchre operis, jucundissima pietate per horam laborabat. Fuit quoque devoto femineo sexui copia facta, ut et viduæ suam, suam quoque matrimonio junctæ horam laboris haberent. Neque pueris puellisque subtracta est hæc pietatis occasio.

Præ cæteris virgines, congestis pecuniis, ingentem cereum confecerunt; hic accensus per longos urbis ambitus portabatur ad locum, sequentibus bono ordine virginibus, volante capillitio, et corolla florea caput ornante. Ne autem vel duro silentio sibi ipsis, vel loquacitate aliis molestiam crearent, jussæ sunt Litanias canere, dum ad locum venirent. At vero ubi ad synagogæ rudera ventum est, per horam ardente cereo, piæ manus pio operi cum omnium ædificatione applicarunt.

Quæras an ullus labor superis placuerit magis, præ hujus synagogæ excidio? Excidium voco; nam nec lapillus in fundamentis relictus est. Quod si scire cupis pietatis tantæ et lætitiæ causam; ea fuit ipsa, quæ *Causa lætitiæ nostræ* est, Maria, cui templum hoc in pulcherrimi fori centro destinabatur a populo, qui ab ipsis usque sancti Ruperti apostoli nostri temporibus Deiparæ fuit addictissimus. Excisa synagoga datum templo principium est, Gothica architectura, ut ea ferebant tempora.

Imaginare tibi, lector, in medio foro aream lapideam decem pedes et amplius altam, in qua tem-

plum surgit non angustum, nec tamen ita vastum ut omnem illam lapideam aream mole sua impleat, sed undique decem et amplius pedum latitudinem retineat; molem ambulationi aptam cum supplican- tibus templum circumire placet, ad hunc limbum per scalas ascenditur, et plano pedi ingressus patet ad templum. Titulus quoque novus placuit sive propter lignæ statuæ venustatem sive aliam ob causam, vocatumque est templum Speciosæ Mariæ. Progressus fuere ingentes, placuitque Deiparæ etiam miraculis testari sibi sedem placere. Certe a catho- lico magistratu integer liber miraculorum ad ho- norem Deiparæ typis subjectus est, qui adhuc exstat. Miracula hæc ducenta circiter primis annis contigerunt, an. nimirum 1520, 1521, quibus urbs Ratisponensis adhuc integra scelerisque pura fuit. Annus enim primus heterodoxæ fidei est millesi- mus quingentesimus quadragesimus tertius, die decima quinta Octobris, quod colligitur ex Jubilæo celebrato anno millesimo sexcentesimo quadrage- simo tertio, 15 Octobris, festo S. Theresiæ. Dicitur denique non potest quantum Speciosæ Mariæ pla- cuerint speciosi et in fide catholica ferventes Ra- tisponæ cives, et his speciosa Maria.

Igitur cum Ratispona habitaretur in omni pace, leges etiam adhuc optime custodirentur (ut verbis utar, quibus Hierosolyma, lib. II Machab. laudatur), finem pietati fecit annus feralis urbi 1543, quo ini- micus homo dormientibus hominibus hoc ipso in templo Lutheri zizania superseminavit, et magicis artibus multos ex incolis et accolis dementavit, qui denique aliis in terris atque alia etiam quam Lu- theri hæresi vitam misere finivit. Atque hic fuit finis honorum, quos Deipara accepit hoc in templo, ut habent illorum temporum rationaria rite con- servata.

DCCCXCII. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Ratisponæ in Germania su- periori.

PROCR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Io veniat, pergat mera munda a maculis.

1. Domus Lauretana. — 2. Liberalitas prompta. — 3. Pietas Catholicorum.

Currebat annus jubilæus fidei Ratisponensis clau- dendus 15 Octobr. 1643, quo anno concionator templi cathedralis e societate nostra, re prius cum rev. ac celsissimo principe et episcopo Alberto communicata, et obtenta licentia, Dominica tertia post Pentecosten, mulierem, quæ in Evang. currente drachmam amisit, quæsit, et invenit, aiebat esse Deiparam, quæ amissum templum jam pene centum annis quæreret; quæreret quoque homines, qui se quærentem juvarent, ut amissam drachmam, id est, templum iterum inveniret. Templum porro monetæ in hoc assimilari, quod in specie reddi pos- sit: ita novo templo satis Deiparæ fieri. Denique consilium dedit fabricandæ domus Lauretanæ.

Consilium populi favor ita exceperit, ut illa adhuc die, præter duas ex meris unionibus valde pretio-

sas coronas, centum fere floreni in pecunia parata advenerint. Vir nobilis illo ipso die pratum spatiosum litteris rite transcriptis novo templo donavit. Locus itaque qui antea in campo electus est, et suis fundamentis jam terræ æqualis, cum deseri debue- rit ne hostibus in urbis damnum prodesset, alius inter rudera monasterii canon. Regul. S. Augustini ad S. Magnum ultra pontem in civitate *im Hof* electus temere est. Locum hunc Deiparæ gratum fore inde patuit, quod post paucorum palmorum eruderationem contra omnium opinionem statim deprehensi sint muri quatuor antiqui (ignotum cui conventus parti olim servierint) templo Lauretano aptissimi. Nam et quadrillius longitudo erat ad api- cem tanta, quanta domus sanctæ est, latitudo paulo major, quæ novo, sed unico muro facile cor- recta est.

Hoc licet casui ascribi possit, quod longitudo eadem ita responderit, quod locus hic nulla arte, nullave prævia cognitione electus sit: quod situ, si portam, si pontem, si monasterium, si amplum forum spectes, rectissimo et optatissimo stet; id cælo designante factum creditur, quod muros istos tot ante sæculis architectus sic ad Orientem posuerit, ut nec apicem quidem aberrent ab eo situ, quo angeli domum sanctam posuerunt Laureti; ita ut utroque æquinoctio sol per fenestram Angeli illuminare sanctam statuam possit. Credi non potest quam suavi sensu piorum mentes affecerit hic primus cæli favor. Jam animo præcipiebant favores secuturos Virginis, quæ tanto ante et fundamenta ordinarit, et inveniri fecerit. Templum intus domui sanctæ, quantum per omnem diligentiam licuit, simile est: extra ad imi- tationem *Speciosæ Mariæ* ambitum habet decem pedum latum, totidemque fere a plano exaltatum, ne memoria periret causæ propter quam hæc fab- rica facta est.

Cæterum ad fenestram Angeli latitudo marginis amplior est, et in plures pedes extenditur, eum in finem, ut, cum opus est, divinum Officium decore sub dio celebrari possit, et concio haberi ad popu- lum. Muri exteriores ad architecturæ leges concin- nati sunt; supra tectum turris surgit duabus cam- panis instructa. Lampas quoque tecto imminet, Sabbatinis et festivis Deiparæ noctibus accendi so- lita, et late circum per campos spectabilis.

Durante fabrica, pecuniæ sponte sic advolarunt (quanquam nec unus quidem civis fuerit catholi- cus), ut concionator quarta concione diceret, adesse pretium totius fabricæ, septingentos florenos, nec peti amplius: quanquam et munificentia populi non desierit, et longe ulterius etiam ædificii sum- ptus se porrexerint. Certe a nemine vel obolus peti- tus est; hilares et spontanei fuere datores, quicun- que aliquid contulerunt. Novum non fuit, videre operarios tota hebdomade strenue et pro viribus laborantes, qui omnem hebdomadæ mercedem, eadem manu qua acceperant, statim in gazophyla- cium conjicerent. Nonnulli omnem prorsus, quam

habuere, pecuniam obtulere. His subsidiis duodecima hebdomade a primo lapide, finita stetit fabrica, factaque est *Dedicatio* a rev. et celsissimo principe et episcopo Ratisponensi Alberto, quam fieri potuit solemnissime, 6 Septemb. 1643.

Tremuere Dominica illa ii maxime acatholici e plebe, qui toto tempore suo more sarcasmis, calumniis, et contumeliis obstrepebant (dico e plebe; nam magistratus et cives honesti nihil, quod sciri potuit, rebus sacris indignum commisere, vel ob hoc ipsum a Catholicis vehementer laudati); tremuere, inquam, e plebe multi, cum viderunt sexdecim pagorum et amplius numerosas supplicationes erectis vexillis per urbem ad templum cathedrale convenire, totius cleri Ratisponensis; numerosi, et omnium religiosorum supplicationem auctura, quæ longissima serie ducta est, ingenti Catholicorum gaudio. Ab omnibus observatum est, quod cum tota nocte pluvia caderet densissima, neque etiã serenius cœlum sperari posset: atque inter ipsas aquas omnes urbis religiosi, et clerici in templum cathedrale convenirent, in ipso tamen articulo exeuntis supplicationis serenitas cœlo inducta sit tanta, ut sub ardentissimo sole omnis pompa cantati Officii, et concionis peracta sit. Cui non defuere præsidii catholici milites, qui festis explosionibus pompam auxere.

Aduere magno numero acatholici populo catholico misti, admirantes cæremoniarum catholicarum majestatem. Et ne serenitas hæc alium ob finem a cœlo data putaretur, vix hæc numerosissima supplicatio templum cathedrale repetiit, et illustriss. canonici, religiosique conventus domum venere; cum iterum adductæ nubes dedere imbres præteritis majores quæ tota illa die durarunt. Hæc a Catholicis Reginæ cœli ascripta sunt, ab hæreticis casui.

Septem supererant hebdomades finiundo acatholicorum jubilæo, quod jam plus quam satis, hæc drachma reperta, destructum erat. Sudes illis hoc templum in oculis fuit, non obscure divinantibus, ad secundi sæculi finem non perventuram fidem, quæ in fine primi sæculi ita vacillasset. Animati præsertim Catholici sunt, ut nihil asperum adversariis loquerentur.

Atque hæc est origo hujus sacræ ædis Lauretanæ quam libro oppugnare non nemo tentavit, in quo et Deipara, et fautores, et auctor maxime vapulasset contumeliis, calumniis et sarcasmis. Sed ut postea intellectum est, inhibuit hominem prudens magistratus, in quo et apud omnes prudentes laudem meruit. Porro a 6 Septembr. anno 1643, usque ad 4 Julii 1670, in unico altari dictæ sunt Missæ trecentæ quinquaginta tres ultra octodecim millia. Indulgentias dedere plures summi Pontifices. Curam habent RR. PP. Canonici Regulares S. Augustini, e quorum destructo monasterio atque in eorum fundo hoc sacellum ædificatum est.

DCCCXCH. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Friburgi in Germania superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Rosa pia ac munda a lue germinat vitem.

1. Pietas Friburgensium. — 2. Fabrica pretiosa. — 3. Accursus.

Friburgensis urbs inter Helveticas est celeberrima, quæ una ex parte montes habet pro vallo, Sanam fluvium navigabilem tribus magnis et tectis pontibus oneratum pro fossa. In hanc urbem ingressus patet per portas duas montibus duobus disjunctissimis inædificatas, tertiam habet in profundissima valle. Quartam aperit iis, qui montes et valles exosi planitiem optant. In hac urbe religiosorum templa montes oruant et valles. Templum princeps et parochiale D. Nicolao episcopo Mirensi dedicatum est, nobili architectura turris præaltæ visendum. Urbs denique, si mirabilem situm spectes, cui similem orbis non habet. Certe rev. P. Nicolaus Trigautius noster qui orbem prope universum lustravit, et iter Sinense ter confecit e Germania, similem se quoad situm vidisse nullam, omnibus palam asseruit. Quare minus mirum est, quod viros genuerit qui bella Gallorum et Allobrogum a pluribus sæculis illustrarunt, qui olim in Cyprum et Terram Sanctam magno numero profecti, utilem Ecclesiæ operam præstitere contra Turcas. Hi denique meruere ut primi inter Helvetios haberent sacellum Lauretano quam simillimum, si formam interiori spectes, si molem lapidum consideres, cuicumque magno templo par, et multorum millium impensis exstructum.

Primam populo cogitationem iniecit ecclesiastes noster anno 1647, tum pridie in templo parochiali tum ipso festo Annuntiationis beatæ Virginis sub dio ante templum Birglense, quod de monte nomen habet, concione quæ post meridiem festis Deiparæ haberi solet, animis omnium ita commotis, ut post paucos dies præsentē magistratu et urbe tota, ecclesiæ collegiæ præpositus, suo clero comitatus, primum in fundamenta lapidem inter fragores militares et concentus musicos posuerit: quæ prima cæremonia Sabbato ante Dominicam Passionis celebrata est. Exinde ad crucem ligneam plurimos pedes altam inchoatæ populi privatæ preces nepotum pietatem non vane portendebant; maxime postquam erectum ibidem gazophylacium spontaneis eleemosynis ita gravaretur atque ornaretur, ut simile quid illis in terris visum nunquam sit. Gravaretur dico; nam plura millia coronatorum semper aderant in antecessum, ut nunquam quamplurimis licet operariis deesset merces.

Magis mirum est alterum, quod dixi, gazophylacium his eleemosynis ornatum fuisse; etenim major pars pecuniæ erat aurea, et aurea porro moneta vix propter antiquitatem nota, quam seri nepotes abavis, abavis, atavis, et tritavis in thesauris et cimeliis suis hætenus conservant, et beatæ Virgini magno nu-

mero liberalissimis et lætissimis manibus offerebant, atque ut virtus major esset et securior, nulla nominis facta mentione : et quidem sponte, nam tota fabrica durante nullus unquam obolus vel petitus vel per circumpedas, ut solet, collectus est, et quia non vulgaris ædificii ratio est, lectori non ingrata erit brevis descriptio.

Situs sacelli est præcipitium præalti montis in urbe paucis passibus a porta, per quam lata et declivi via in urbis valles longis ambagibus descenditur. Intra urbem est, ut dixi, ut ab hostibus periculum non sit. Interior sacelli pars, quantum fieri potuit, Lauretanæ ædi simillima est, nisi quod in medio superior fornix artificiosis et inauratis parergis propter causam fuerit decoratus; ex hoc descenditur per gradus in sacellum inferius, etiam fornice tectum, et superiori si longitudinem et latitudinem spectes, æquale non tamen altitudine, quod quatuor e partibus fenestras habet, per quas et abundans lumen ingreditur, et sacrificium Missæ commodissime spectari potest. Porro tectum e vitriatis tegulis fulget, et oculos perstringit, et turris maxime stanno tecta : quo ipsa sculptoris parerga multiplicia, quam accuratissime ita artifex texit, ut stanno insculpta videantur. Turri statua imminet Deiparæ plus quam tripedalis ærea, utrinque inaurata, quæ quia Jesulum, quem brachio tenet, longe ultra lineam directionis protendit, vento se præbet et vento circumagitur, ut per omnem late urbem videri, et videre urbem velut e specula possit ipsa.

Turris duas partes habet, quarum inferior duabus campanis, quas continet, auribus servit : superior octangula et fenestris decora, lampade sua oculos delectat, per urbem, planitiem, montes. Septem grandibus lychnis illustris est, et per octo fenestras conspicua, et per bello invento quotidie post Salutationis angelicæ pulsum in altitudinem paulo minus quadraginta pedum celerrime et inextincta, ex imo templi promovetur : iterumque mane post Salutationis angelicæ pulsum, eadem celeritate demittitur et exstinguitur, magno civium bono, sive mala sive bona valetudine utantur. Nam his post recitatas ante cubitum Litanias Lauretanæ, quod apud plerosque ab initio fabricæ in usu esse cœpit, dulce est per apertam fenestram salutare Stellam maris Mariam, monente et movente ad id lampadis illustri fulgore, et noctis pericula commendare Virgini. Illi vero, quibus ægritudo somnum vel adimit, vel certe frequentibus intervallis distinguit, adhuc frequentius ad hujus luminis aspectum veniunt, si per vires licet, et labores noctis hoc aspectu solantur.

Sacellum extra vivo e lapide totum est ad Ionicæ architecturæ leges ita factum, ut peritis perplaceat; habetque decem lapideas statuas octo et amplius pedes altas, quæ suis in hemicyclis rite distinctis spatiis inter columnas consistunt. Ex familiam Deiparæ seu proximos consanguineos representant. Frons, ubi fenestra Angeli, data est

Joachimo et Annæ; partem contrariam obtinent Zacharias et Elisabeth. Latus sinistrum tenet Maria Salome, inter utrumque Jacobum. Dextrum vero latus habet Josephus, inter utrumque Joannem. Quatuor portis quatuor evangelistarum busta incumbunt. Supra cornicem cancelli sunt relevati operis, intra quos per omne circa templum quamplurimi angeli Deiparæ collætantur.

Ambit templum area decem pedes lata, et cancellis ferreis clausa, ob imminens præcipitium : nisi quod ex parte anteriore, ubi Angeli fenestra est, in longe plures pedes extenditur, in quam quampluribus gradibus ascenditur, rotunditate sua et figura semicirculari in amplum spatium extensis.

Infra, in declivitate montis aliud ædificium est, quod hemicycli angularis formam habet, et baloardum militarem figura et fortitudine sua æquat. Nam et muro vivi lapidis quadraginta pedes alto sustinetur, ad usum eorum, qui senatorii ordinis sunt : ut tecti ab imbribus Officio cantato interesse possint. Quod quoties libitum est, decore celebrari sub dio potest, colle alio ad alterum latus vel ab ipsa natura pro musicis accommodato. Facili quoque invento provisum est contra ventos, qui et fortes et continui prope sunt : tum ne sex candelæ in altari ardentes exstingui possint; tum ne periculum ullum vel ab imbribus vel a ventis habeant sacrosancta mysteria, etiamsi et sacerdos ad altare omnibus cœli injuriis pateret, si forte ingruerent. Ita circumjacentes pagi frequenter in supplicationis ordinem confluentes adveniunt, et extemporaneo, venusto tamen altari erecto, Officio cantato intersunt.

Admirationem movit fundamenti profunditas, quod montem æquare ex declivi parte debuit ob spatii angustiam, quod ultra viginti quinque pedes fodiendum erat pro sacello, at vero illa fundamenta, quæ pro ambiente ambulacro excavata fuere, etiam horrorem moverunt, ut quæ ad quadraginta pedum altitudinem fodienda erant, et saxis implenda.

Nec tacendum, quis hanc voraginem sive verius vallem impleverit. Fecere hoc cives Friburgenses, et agricolæ vicini pagi Davernensis : et, quod mireris, omnia gratis et manibus suis. Cives saxa et lapides manibus humerisque tulere in altum montem, tanto numero, ut periti judicaverint ducentorum coronatorum seu scutorum operam longe superasse. Porro nulla unquam oblivione delebitur, nullius ordinis nec sacerdotalis, nec religiosi, nec senatorii ordinis hominem fuisse, quem puduerit unum e cumulo ad hoc in radice montis congesto lapidem accipere, et manibus in montem portare, ac Virgini offerre. Pro piaculo matres habuissent, quæ Virgini honorandæ infantes etiam paucorum mensium brachiis gestabant, nisi et ipsæ simul lapidem acceperant, et ipsi quoque infanti lapillum in manus dedissent, et sic certis intervallis quiescentes montem ascendissent.

At vero agricolæ quoque civibus suppres suas partes strenue impleverunt. Ex unico pago Davernensi, vecturæ plures quadringentis numeratæ sunt, quibus ingentia plerumque saxa frequenter decem nonnunquam quindecim pedum longa, tres quatuorve lata, ex agris suis adduxere, octo vel decem equis uni curru junctis. His lapidibus hæ fundamentorum valles satiatæ sunt. Hos noster semel atque iterum facta excursione e pulpo est adhortatus ad pium hunc laborem, quem nemo imperavit, nemo nisi sola virtus mercede compensavit. Viri hujus pagi sunt fortes, et eorum multi militiam experti, non pauciores septingentis ad arma et bellum quotidie parati, omnes Germani. Confraternitatem habent S. Jacobi, in quam neminem recipiunt, nisi qui in hoc pago natus Compostellæ S. Jacobum visitavit. Triginta fuisse memorant, cum hæc fiebant.

Muris ad viri altitudinem supra terram erectis, libuit magistratui festo Deiparæ Assumptæ celebritatem instituere, et cantato Officio super altari portatili sub dio experimentum sumere futuræ pietatis, quam festivitatem festivæ majorum tormentorum et mortuorum explosiones magno numero et repetitis vicibus auxere: nocturni quoque ignes non parum pompam ornarunt, quos artifex in quindecim globos granatos e mortariis explosos, et centum quinquaginta malleolos seu pyrobolos æqualis ponderis, divisit. Ita primus e mortario excussus globus crucem ingentem igneam in aere formavit; secundus, ut porro reliqui omnes, postquam in alto aliquandiu arsit, in plurimas partes ruptus desiiit in pluviam scintillantem: post hunc tres pyroboli successive in cælum emissi fragore suo monuere populum Rosarii Mariani triplicis, seu Psalterii. Nam sequens e mortario globus decem post se traxit pyrobolos eo temporis intervallo; ut quamplurimi fuerint qui Psalterium Marianum rite interea dicerent. E ducentis et amplius pyrobolis, qui superfuere, simul accensis facta girandula finem dedit festo.

At vero ubi sequenti Octobri decimo octavo mense, toti ædificio data est ultima manus, omnia hæc majore majestate repetita sunt. Summo mane ante auroram tribus ingentibus mortariis explosis festo datum initium: ad plurima passuum millia per montes et valles pietas excitata, et Salutatione angelica inchoata dies, eo ipso prorsus tempore, quo in æde collegiata sub Officio cantato sacerdos sanctam Hostiam elevavit. Tum matutino tempore toto ab illustr. et rev. episcopo Lausanensi celebrata Dedicatio, et sub Officio cantato noster ad populum sub dio dixit. Ita sub meridiem ceremoniis factus finis inter continuos pene fragores militares. Nocturni ignes nuperis similes, sed aucti pompa militari ducentorum civium, qui singulari arte finem festo fecerunt, quam hoc die annuatim continuant.

Mentem civium tam bonam beata Virgo non di-

stulit remunerari. Durante fabrica gratiæ obtentæ sunt quamplurimæ, et tabellis pictis scriptisque testatæ, quibus parietes templi primis statim mensibus velut pretioso peristromate tecti sunt. Plurima et magni momenti beneficia, quæ sine miraculo fieri non potuere, memorare possem: sed quia nondum episcopo oblata sunt, approbationem suam nondum acceperunt; eamque ob causam omitto. Donaria porro initio statim oblata magno numero. Lampas argentea primis statim diebus coram sancta statua arsit; paramenta sacerdotalia omnium colorum, et cætera ad sacrificium Missæ necessaria. Ex omnibus maxime conspicua est vestis sacerdotalis Parisiis empta, in qua quidquid Phrygia acus potest, videre est; quanquam adfuerint, qui varias terras peragrarunt, et periti artis; nemo tamen inventus, qui majore artificio faciam vidisse se assereret. Denique ut minora præteream, bis mille et quadringenta scuta seu coronatos litteris censualibus apud senatum deposuit civis, in foundationem Missæ perpetuæ quotidianæ: respondet unicuique Missæ paulo minus medio imperiali. Atque hæc ideo fusius exposui, ut illi opinionem mutent, qui putant in medio nationis prævæ seu hæreticorum, in quo ditio Friburgensis catholica est, nihil ad majestatem Ecclesiæ gloriosum fieri posse. Primo decennio supplicationes e pagis advenere ducentæ viginti et una. Cantu celebrata Missæ sacrificia septem et trecenta, Missæ votivæ a diversis dictæ novies mille quadringentæ octoginta et una, atque hæc infra annum 1647, et annum 1656. Nec minuitur, sed augetur pietas in hunc usque diem. Hæc omnia ex oculato teste et omni exceptione majore.

DCCCXCIV. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, OEniponti in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Ea Agna multum decora, ea it nimis pura.

1. Pietas Austriaca. — 2. Felix puerperium. — 3. Imagines B. V.

Leopoldus Austriacus, Ferdinandi II imperatoris ex Carolo Austriaco et Anna Bavara frater, Dresdam Saxonix metropolim cum aulico comitatu se contulerat, visurus Saxonix electorem Georgium. Exceptus a duce sic est, ut nemo esset, qui magnificentiam aulae Saxonix non vehementer miraretur. Fuit, cum die quadam a duce Austriacus in aulam duceretur thesauro pretiosam, non illo quidem, qui auro facto infectoque usibus reipublicæ custoditur; sed illo, qui ad oblectamentum oculorum monstrat artis cum natura pugnam, quemque pictura, plastica, sculptura, aliorumque artificiorum ingeniosi et pretiosi labores ornant.

Non perfunctorie omnia lustravit Leopoldus, ut erat rerum istarum intelligentissimus. Placere pleraque: at vero cum, ut fit, a duce data est optio eligendi ex omnibus aliquid unum, quod maxime

placeret, nec dubitaret, ad gémmas respecturum Austriacum, ille Virginis Deiparæ imaginem venustissimi operis elegit: Ut quid hæc (aiebat sibi) inter profanas? quin imo frequenter postea narrare solitus erat, non sine pio animi sensu visam sibi imaginem liberari, et loco educi velle, et tantum non verbis id a se rogare. Itaque petitam a duce facile obtinuit, non parum mirante, tam vili dono contentum abire Austriacum.

Hanc Leopoldus tabulam ligneam quinque palmos altam, quatuor circiter latam, dum vixit a se non dimisit, sed in cubiculo decenti ornatu collocatam retinuit. In itineribus plerumque velut sacellum portatile secum circumtulit. Multa ille miraculis ascribenda per hanc sanctam imaginem a beata Virgine obtinuit. Certe felix serenissimæ Claudiæ partus, quo Sigismundum secundogenitum enixa est, huic sanctæ imagini ascriptus est: et illa volentibus per omnem vitam suam promptissime et suum et prolis ineluctabile periculum narrare solita est; postquam enim imago hæc cubiculo puerperæ illata est, omni timore discusso, puerperium miraculose successit, quemadmodum hæc fusius scripta habentur in archivio sanctæ imaginis.

Post sereniss. Leopoldi pium obitum visum multis est imaginem esse publico dandam: quod pluribus post annis ingenti pompa fecit sereniss. Ferdinandus filius, et in parochia S. Jacobi decenter collocavit. Quamprimum Dei ara populum OEnipontanum vidit, et vicissim a populo visa est, mirum qua contentione utrinque laboratum sit, an populus Virginem pietate, an vero hæc illum beneficiis superaret: atque ut populi pietas in hanc sanctam imaginem semper magna fuerit, miris tamen modis aucta est anno 1662, quo noster ecclesiastes modos docuit honorandi hanc sanctam iconem.

Ante omnia ludum foliorum et tesserarum ita removit, ut quidquid foliorum et tesserarum in urbe fuit, passim vel in plateis laceratum sparsumque videretur, vel in Silarum fluvium projiceretur eo loco, ubi sacrum Christi Servatoris sepulcrum ad amussim expressum in veneratione est; si quid forte absconsum et huic cladi subtractum est, quod nescio, paucorum id vitio centigit, quos ipsos vel sciri puduisset. In quem fluvium etiam defectæ sunt tesserae lusoriæ trecentæ minus tribus, asserentibus nonnullis, nonnisi paucas a paucis abscondi potuisse. Ita dæmoni numerus duobus Psalteriis Marianis æqualis dari tunc non poterat; donec tres aliæ tesserae ex ipsa urbe Romana sunt allatæ, et in eundem fluvii locum quinto post anno conjectæ: quæ tesserae prorsus mirabile consecutæ sunt iter. Energumenus ex Helvetia Romam venit, qui plures et peritos exorcistas ita fatigavit, ut fassi sint dæmones esse potentes, nec nisi magno et diuturno labore ejici posse. Adeoque vir cætera bonus ab omnibus desertus misere circuibat. Supervenit sacerdos Germanus pius, qui cum obtenta licentia sub

pätröcinio Deiparæ OEnipontanæ, de qua audierat, dæmones exorcismis peteret, quos etiam feliciter ejecit in virtute beatæ Virginis Auxiliatricis OEnipontanæ, prout testibus idoneis probatum est: dæmonum unus, nolle se a lusore ejici, constantissimis vociferationibus in præsentia plurimorum asservit, lusorem identidem vocans pium exorcistam.

Non ille hoc vitium in se invenit: dum demum post longa et frequentia conscientiæ examina recordaretur, se in tornatili eburnea pixide præter balsama multis annis circumferre in thecula inferiore tres minutissimi operis tesserulas, quibus nullo unquam ludo se contaminasset, sed artis tantummodo gratia ita secum portasset, ut ne meminisset quidem. Has illi dedit, qui priores tesseræ ante quadriennium OEniponti in profluentem projecerat, quique paulo post Roma OEnipontum erat rediturus: cujus opera factum est, ut et illæ eundem in fluvium projicerentur, et duplex illud Psalterium complerent, et dæmoni perfecte lita-retur.

Ad imaginem sacram revertor. Ludo tam tesserarum quam foliorum perfecte exacto, mirum quantum in Virginem pietas aucta sit, et Virginis in populum beneficia. Neve posteros lateret tanta Virginis beneficentia, instituit, ut quicumque beneficium a Virgine obtineret, scripto id modo conveniente testaretur, schedamque beneficii testem offerret. Porro centum ejusmodi schedæ unum in librum compactæ sunt, et quod mirum omnibus fuit, primis triginta diebus trecentæ quinquaginta et aliquot schedæ testes accepti beneficii allatæ sunt; singulæ centuriæ schedarum singulos libros conficiunt: et primo triennio, id est a 23 Martii 1662, ad 17 Martii 1665, tredecim ejusmodi libri seu schedarum centuriæ confectæ sunt. Longe plures futuri libri, nisi tricesimo die ab incepta pietate concionatori ad alia negotia abeundum fuisset in Italiam. Dici non potest, quam magna beneficia hic loci a Deipara facta sint. Unde tanta hujus sanctæ imaginis æstimatio fuit, ut passim ante domos picta per urbem OEnipontanam sit posita, ita ut vix pauci civium sint, quæ hanc Virginis sanctam iconem ante domum suam non habeant. Porro qui beneficium petunt, novies dicunt Salutationem angelicam per novem dies, cum voto testandi, si obtinuerunt. A terris remotis, ad quas hæc fama pervenit, huc schedæ missæ sunt. Ad-sunt aliquot ex Italica urbe Seno Gallia prope Lauretum grandium testes beneficiorum. Adsunt plures ex ipsa urbe Roma OEnipontum missæ: ut eas taceam quæ e vicinioribus locis sunt allatæ. Atque hæc demum est illa ipsa imago, ex qua Passaviensis miraculosa desumpta est, ut dixi in imagine Passaviensi. Atque hæc ex teste oculato et omni exceptione majore accepi.

DCCCXCV. — Imago B. V. miraculosa de SS. Capillis, Monachii in Germania superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Io Eva pura germinans jam lactat Deum.

1. — Capilli B. V. — 2. Urbis pietas. — 3. Imago B. Virginis.

Habet societas Jesu Monachii, quæ urbs Bavarie metropolis est, templum sancto Michaeli archangelo dedicatum, opus Guilielmi V ducis, principum felicissimi, cujus templi descriptionem omitto, quia toti Europæ jam pridem innotuit. Pauci fuerunt episcopi, prælati, abbates per omnem late Germaniam, qui non præsignis alicujus sancti reliquiis hoc novum templum honorarunt, accepta ad id a summo Pontifice licentia. Hinc tantus tantæque raritatis reliquiarum thesaurus, qui omnes quotquot spectatum admittuntur, in admirationem rapit: nec locus hic est piis probabilitatibus: omnia hæc securis et authenticis instrumentis probata cum sint, dubium omne spectatori eximunt. Anno 1666, placuit reliquias eorum sanctorum e sacrario deferre in templum, quorum honori sunt dedicata sacella, et altaribus inserere; ea occasione sacello beatæ Virginis illati sunt sanctissimi capilli ejusdem, de quibus, priusquam plura dicam, illis ante omnia satisfaciendum est, qui innocenter ignorant, et ideo difficulter credunt superesse de sanctissimis capillis Deiparæ, ea ratione ducti, quod omnes secum in cælum acceperit. Si his objiciam S. Christi Servatoris sanguinem apud Massilienses in Gallia, et ejus guttas in linteis passim plurimis, in spinis de corona, in lancea Romæ et Anconæ, in veste inconsutili Treviri; si considerandum eis dederò S. Christi Servatoris præputium apud Antuerpienses, peroravi. Sed multum probationi accedet, si quædam adducam sacra templa, in quibus ab antiquo sanctissimi capilli Deiparæ asservantur, quos creditum est hactenus, a sancta Veronica (ut hæc vice sanctam Magdalenam de qua F. Amedeus in Apocal. prætereant) una cum sancto sudario Romam allatos tempore Tiberii, ut habet rev. P. Joan. Polandus, tom. I. Febr.

Incipio a Siciliæ regno et ejus urbe Piazza, in qua hodieque in summa veneratione sunt, ut probò in imagine DCCCXCVII. Belgium quoque pluribus in templis habet colique SS. Deiparæ capillos. Wickmanus, lib. I, cap. 10 *Brabantiæ Marianæ*, nominat templum divi Servatii Mosætrajecti, cœnobium Gemblacense ordinis S. Benedicti, templum B. Virginis in Wauria, monasterium Virginum ordinis S. Benedicti in Foresto, abbatiam S. Gertrudis Lovanii canon. Regularium S. August., oratorium regium Bruxellis. Idem quoque auctor, lib. I, cap. 9, ait, Wariam allatam ab angelis capsam, non humano, sed angelico schemate fabricatam, in qua asserit lib. II, cap. 67, præter

alias reliquias fuisse sacros quoque Deiparæ capillos. Sunt quoque, quos et ego vidi in Bavaria nostra, in monasterio B. Virginis Etalenzi, ordinis S. Benedicti. Habet SS. Deiparæ capillos Hispania Oveti; Gallia, Trevis, et Anicii; Belgium, Aquisgrani, et Audomari; Burgundia, Vesuntione, ut refert et probat rev. P. Joannes Ferrandus noster, natus Aniciensis, in Disquisitione sua reliquaria. Denique quod in urbe Brugensi in Belgio habeantur et colantur, refert et probat Hugo Farsitus, canonicus Laudensis, lib. *Miraculorum B. Virginis Suessionensis*.

Venio ad caput orbis Romam. Scribit Onuphrius sanctam Helenam templo Sanctæ Crucis in Jerusalem, quod in urbe Romana ipsa exstruxit, inter alias reliquias reposuisse partem sanctorum capillorum beatæ Virginis. Octavianus Pancirola, accuratissimus sanctæ Urbis scriptor, nominat quamplurima templa, quibus asserit asservari sanctos capillos beatæ Virginis; quæ omnia templa ex nomine hic apponerem, si nunc mihi auctor alibi sæpius lectus ad manum esset. Adjungo auctoritatem summi capitis: Ciacconus in *Vitis summorum Pontificum*, memorat de Urbano VI, quæ ad verbum hic appono: « Urbanus VI, inquit, Pontifex maximus, cum ex urbe Roma Avenionem in Galliam proficisceretur, secum amoris causa capillum Dei Genitricis Mariæ non sine cordis sui deliciis sollicitè detulit. »

Venio ad ipsam Deiparam, quæ curam sanctorum capillorum suorum habet etiamnum. B. Alanus de Rocca, ordinis S. Dominici, vir fuit secundum cor Mariæ; inter gratias innumeras illa fuit, meo quidem judicio, prima et principalis, quod illum voluerit habere sponsum, eumque in finem ei dederit anulum pretiosum, qui fuit contextus e sanctissimis capillis ejusdem Dei Genitricis Mariæ. Ita rev. P. Paulus Barry noster, in *Anno sancto*, cap. 3, devotione 2, ex *Vitis illustrium virorum ordinis S. Dominici*.

Quid quod ipse Deus curam habet sanctissimorum capillorum beatæ Virginis qui adhuc in terris sunt? Rem fideliter recenseo. « Cum sancta Birgitta aliquandiu moraretur Neapoli, Clara, monialis ad S. Crucem ad eam misit, qui ei nomine suo hæc nuntiaret: *Habeo, inquebat, sanctissimos capillos beatæ Virginis Mariæ, quos mihi sancta quædam regina dono dedit: hos tibi tradam ex mandato Dei. Si signum petis, vera esse, quæ dico, scies ex eo, quod paulo post moritura sim, et itura ad Dominum meum, quem anima mea super omnia amat.* Quod et post paucos dies factum est. Adhuc tamen sancta Birgitta dubitabat, num hi numero capilli Deiparæ fuissent, cum beata Virgo Maria ei apparens, hæc ei verba dixit: *Quam verum est, quod sim generata ex Joachimo et Anna, tam verum est, hos capillos fuisse in capite meo.* Ita liber *Revelationum sanctæ Birgittæ*, part. II, cap. 94 editionis Romanæ 1628. Hinc eadem sancta Birgitta, in oratione qua laudat

omnia sancta membra beatæ Virginis, statim secundo loco laudat sanctissimos capillos *gloria honoris coronatos*, ut in ejusdem *Revelat*.

Atque hæc necessario dicenda mihi erant, ut iis satisfacerem, quibus stat sententia, nullos in terra beatæ Virginis capillos relictos; sed omnes in celum assumptos. Unde ergo in tot locis reperiuntur? cur, si nulli esse hic possunt, sanctionibus pontificiis et episcoporum auctoritate et templis et sacra-riis jampridem eliminati non sunt? cur tandiu populo et religioni illudum? Simul etiam puto iis satisfactum, qui existimant, capillum velut rem tam levem nullo honore dignum. Quid enim sudaria et semicinctia Pauli, cathedra lignea sancti Petri, umbra Petri jam olim in honoribus fuere? quid simbria vestis Christi honoratur? quid vestes Mariæ Constantinopoli honoratæ templo sumptuosissimo? et capilli Matris Dei sint honore indigni? Gratum sane nobis est, quod capilli capitis nostri omnes numerati sint, et nec unus cadat in terram sine Patris cœlestis voluntate: *Capillus de capite vestro non peribit sine voluntate Patris vestri*, inquit suis Jesus (*Luc. xxi, 18*); et soli Matris Dei capilli sine honore sint? Si hoc indoctus dicat, erit mihi sicut ethnicus: si doctus, erit mihi etiam sicut publicanus.

His sacris Mariæ capillis ligantur matrimonia dissoluta, frenantur filii effrenes, colligantur manipuli fructuum seu bonorum operum nostrorum. Si Samson in fortitudine capillorum suorum, leonem discersit, hostes cecidit, portas aperuit urbis, cur hoc Maria non possit?

Vitæ experts sit necesse est, quem sanctissimi Deiparæ capilli non cum dulci sensu feriunt, ex quo ipse Deus fatetur se vulneratum in uno crine colli ejus. Magdalena capillis suis suas lacrymas tergebat: Maria terget et absterget omnem lacrymam ab oculis suorum. Nescio denique, quibus aliis funiculis Christus omnia tracturus sit ad seipsum, ex quo omnia nos (Bernardo teste) voluit habere per Mariam. Multi multa, et bene offerunt, cur Sponsus sanctæ Virginis capillos assimilet pilis caprarum Cant. iv. Si mea me non fallit opinio, ideo est, quod ut cimelia quæcunque odoribus quibuscunque imbuta, quamprimum pilis caprinis involvuntur, omnem odorem perdunt, ita in corde hominis ad unius Mariani capilli præsentiam totus mundus suavitatem suam ita perdit, ut displiceat.

Hos autem, de quibus loquor, e veris Deiparæ capillis esse, præter ea quæ in authentico instrumento fusissime habentur, quæ hic brevitatis causa omitto, quærentibus possum verba dicere, quæ Christus dixit nuntiis a Joanne missis: *Ite, et renuntiate, quæ vidistis et audistis* (*Matth. xi, 4*); videte, quæ hoc sexennio signa receptorum gratiarum advenierint.

Numerate cerea dona, innumera et etiamnum quotidiana; tabellas testes acceptorum beneficio-

rum; dona argentea, quibus parietes centuriatum teguntur magno numero; coronas e lapidibus pretiosis; annulos aureos gemmatis, ducentos circiter, e quibus bis Mariæ nomen trabalibus litteris figuratum in tabulis pendet; uniones et adamantes inter ipsum tabernaculum.

Videte lampadem argenteam cum censu perpetuo e quadringentis florenis pro oleo; numerate sacerdotes pretio (quod hic loci trium Juliorum Romanorum est, seu medius florenum Germanicus) conductos pro Missis votivis dicendis. Certe hoc sexennio dictæ sunt Missæ conductæ a religiosis, et presbyteris sæcularibus (nam nostros non computo), non pauciores tribus millibus. Donariorum, denique tabellarum, quibus muri teguntur et schedarum numerus, numerum eorum æquat, qui beneficium se accepisse testantur, non eorum qui accepere: neque enim ideo Christus tantum unum leprosum mundavit, quia unus e decem se stitit. Ita etiam plures sunt, qui beneficium a Virgine accipiunt, quam qui accepisse se testantur.

Porro sanctissimi capilli anno 1666, 20 Novembris, e thesauro sacrarii desumpti, qua potuit fieri solemnitate, in summo altari sunt in capsâ argentea collocati. Ipso autem festo Virginis Præsentatæ ad sacellum Deiparæ post Vesperas deportati et in tabernaculo pretioso ad id præparato repositi: ubi in quotidiana veneratione populo pientissimo prostant, ita tamen, ut summis tantum festis videri queant. Inter miraculosas imagines pono, tum quia imagini inclusi sunt, Græcæ et antiquissimæ picturæ, quæ olim in summa veneratione fuit, ut e multis signis colligitur, ac utique beneficia præstitit, etiam dico miraculosa; olim certe auro vestita fuit, de qua tamen, quia nil aliud exstat, miraculosæ nomen non prædicamus: tum quia non pauca miracula sufficientibus testimoniis, id est, pietis et scriptis tabellis exstant, quæ tunc afferam quando examini subjecta ordinarii et approbata fuerint.

Nec populus Monacensis, ut est Virgini addictissimus, his limitibus claudi passus est pietatem suam, sed miro Numinis instinctu civitatem, licet ante, ut dixi, Deiparæ devotam, totam Marianam fecit: ita passim per omnes urbis plateas imagines Virginis diversissimis figuris ante domos sculptorum pictorumque opera expositæ sunt, quarum non paucae sunt e metallo fusæ, aliæ e lapide aut ligno sculptæ, plurimæ ex argilla, omnes in suis hemicielis decore collocatæ, pleræque in muro pietæ magnitudine sua et pretio insignes. Plurimæ ex his lampadem habent Sabbatis et Vigiliis Deiparæ, ardentem et ardentis affectus, quo flagrat paterfamilias in Deiparam, indicem. Et istæ et aliæ ita positæ sunt, ut cum nocturno tempore SS. Sacramentum ad ægros portatur, utrinque sub perta fenestra positæ ardentes candelæ sanctam imaginem ornent. Denum mirantur exteri picturæ et sculpturæ varietatem in domibus opulentiorum; in pauperum domibus

æquali in Deiparam affectu positæ sunt ad portam domus imagines cartaceæ. Ita quibus voluntas esset coram quavis Deiparæ imagine deponere pileum, labori tanto, ut parcerent, consultius esset, si per omnem, quam late patet, urbem detecto capite ambularent. Hæc hodie Monacensium in Virginem devotio est.

DCCCXCVI. — Imago B. V. miraculosa de S. S. Capillis, Avenione in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater gaudet, ea unica pura omnis mali.*

1. S. Capilli B. V. — 2. Summus Pontifex. — 3. Iter pium.

In quo templo Avenionensis urbs Deiparæ sanctissimos capillos conservet hodie, non habeo dicere: quod illuc allati sint, nec quis illos Avenionem tulerit lectori dare possum. Ciacconus ordinis S. Dominici, auctor in urbe Romana notus, si non etiam natus, Vitas summorum Pontificum accurate scripsit, ne solus Platina, qui quandoque malis materiam præbet, in oculis versari, et manibus teri debeat. Hic, inquam, auctor, in Vita Urbani VI summæ Pontificis, cum triste illud iter describit, quo propter temporum injurias Romanam urbem deseruit dictus Pontifex, et Avenionem cum tota aula profectus est, sollicitè illud suscepisse memorat, adeoque e superis quæsisse viæ ducem et protectorem, et quia erat Deiparæ addictissimus, eam elegit, sine qua nec vivere desiderasset. Atque ut illa sui aliquam partem in oculis haberet, quoties Pontificem esset aspectura, capillum unum Deiparæ secum accepit. Appono ipsa Ciacconi verba: «Urbanus VI, Pontifex maximus, cum ex urbe Roma Avenionem in Galliam proficisceretur, secum amoris causa capillum Dei Genitricis Mariæ non sine cordis sui deliciis sollicitè detulit.» Illuc itaque capillum unum Deiparæ Virginis venisse, et quidem a summo Pontifice allatum, quin et cultum fuisse, certum est; quid ultra postea contigerit, in quo templo cultui publico fuerit expositus, quæque Deipara supplicibus beneficia contulerit, negligentia majorum nobis invidit: et nos de collatis aliquibus miraculosis beneficiis prudenter dubitare non possumus.

DCCCXCVII. — Imago B. V. miraculosa de SS. Capillis, Anicii in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O viva munda Esther, placat Regi animam.*

1. Capilli B. V. — 2. Dedicatio. — 3. Somnium.

Cum passim apud auctores invenerim, Anicii in Gallia haberi in veneratione ab antiquo sanctissimos capillos beatissimæ Virginis, illuc scripsi, et responsum accepi a rev. Gabriele Boerrii, societatis Jesu, anno 1667, 26 Octobr. in hæc verba, quæ hic appono:

«Anicienses a primis Christianæ religionis temporibus Marianorum capillorum partem sibi vindica-

carunt, quos bombice involutos, argentoque inclusos in reliquiarum sacello religiose servant, advenis ostendunt, et in reliquiarum indiculo jam pridem exacte confecto, primo et principe loco ponunt, hoc nimirum ordine: 1 Pars capillorum beatissimæ Virginis. 2 Zonæ ejus particula. 3 Campestre, quo tectus Dominus Jesus, adhuc sanguineis guttis aspersum, etc. 22 De lacte Virginis aliquid. 23 Duo virginei sottulares haud inter se dissimiles, etc. Quomodo autem dicti sanctissimi capilli beatæ Virginis huc devenerint, ex origine Aniciensis repeto. Sancto Evodio episcopo et sancto Scrutario, Romam Anicio iturus pro licentia Dedicationis faciendæ Aniciensis novi templi, vixque quartam leucæ partem urbe Anicio egressis, obvii fuere venerabiles duo senes, qui se delegatos a Calixto summo Pontifice aiebant, jussosque utrique nuntiare, templum Deiparæ jam ab angelis accepisse suam consecrationem. Addidere scriniola duo reliquiis plena, atque hæc, inquit alter, nudis pedibus ad templum portate. Ita refert D. P. Gissæus noster in *Hist. Gallica beatæ Virginis Aniciensis*, ex antiquissimis manuscriptis. » Atque hæc de sanctissimis capillis beatæ Virginis qui habentur Anicii. Nunc addo, quæ Anicienses tradunt de origine hujus templi Mariani

Mulier ægra jussa est adire montem et rupem Anicii, quæ illuc delata, jam secunda vice Deiparam in somno vidit. Laudabat Deipara obedientiam: «Et sanaberis, inquit, statim, quod autem ego volo, est ut hic mihi templum ædificetur.» Illa actis gratiis, sancto Georgio primo loci episcopo, et a sancto Petro circa annum Christi 60 misso visa refert. Georgius episcopus cum clero aliisque locum accedens invenit nivem, utique miraculosam, nam undecima dies mensis Julii erat, atque ut Deipara duplici miraculo templi sui vestigia indicaret, cervus repente visus, qui postquam per nivem et nivis spatia bis terve decurrit, videri desiit, vestigiis tamen ita restantibus, ut quam perfectissime ambitus templi designaretur, quem virgo vellet. Episcopus quam primum jubet locum virgulis et sudibus, cingi successoribus templi fabricam relicturus.

Interim fama pervenit ad sanctum Martialem Aquitanorum episcopum, qui ocius locum accedens in eo altare erexit et Deiparæ calceum, quem habebat, loco donavit, qui etiamnum asservari Anicii dicitur. Mansit sacer locus sine templo usque ad annum 221 post Christum, quo sanctus Evodius, septimus episcopus Aniciensis, Romam profectus est. Causa profectionis fuit mulier, quæ per somnum jussa est a beatâ Virgine ire ad locum sepe jam a pluribus annis cinctum: «Ibi, inquit, ab infirmitate tua sanaberis;» illuc deportata atque iterum ad altare a sancto Martiali Deiparæ erectum in somnum lapsa Deiparam vidit duabus legionibus cinctam, una angelorum, virginum altera. Ab hac jubetur accedere Evodium episcopum et ædificii tandiu dilati poscere principium.

Evodius indicto jejunio triduo et exacto ordi-

nata supplicatione locum accedit iterumque nives invenit ferventissima licet æstate, jamque non dubius de voluntate Numinis. Tamen Romam usque ad Calixtum Papam instituit iter consilio et auxilio petendo. Calixtus re tota per revelationem divinam intellecta, gratulatus hospiti est et honorifice exceptum magno reliquiarum thesauro ditatum dimisit adjuncto ei sancto Scrutario. Reduces Anicium, templo initium dedere, et quia optimus quisque Christianorum auxilium dedit, etiam finem.

Supererat facienda Dedicatio, pro cujus licentia uterque Romam secundo ire decrevit. At iter ingressi, vix quartam leucæ partem confecerant cum obvios habent venerabiles duos senes, qui se delegatos a Calixto aiebant jussosque utrique nuntiare templum Deiparæ Aniciense jam ab angelis accepisse suam consecrationem. Addidere scrinioſa duo reliquiis plena : « Hæc, inquit alter, nudis pedibus ad templum portate, reperietis portas ut reliquistis clausas, quæ tamen sponte vobis aperientur ; campanæ insuper nemine manum admovente festivo clangore has sanctas reliquias excipient ; insuper templum candelis accensis repletum invenietis, et altare recenti chrismate perunctum. » Abiere in auras viri, Evodius cum socio Anicium ; et nihil non invenere quod viri dixerant. Hæc Aniciensis templi origo.

DCCCXCVIII. — Imago B. V. miraculosa de SS. Capillis, Plaziæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agnæ mea mera pura, o unica, ditem lusit.*

1. SS. capilli B. V. — 2. Revelatio. — 3. Vexillum.

Constat, magnum Siciliæ comitem Rogierium, et Saracenorum terrorem, in sui custodiam tenuisse aliquot e sanctissimis capillis beatæ Virginis. Hi in urbe Plaziensi usque ad annum 1163 summo cultu asservati, cum urbs artissime a Mauris obsideretur et jam deditioni vicina esset, solemniter antiquorum juramento, in specu ad id præparato, cum quibusdam aliis, et lampade accensa fuerunt absconditi, atque etiam incogniti una cum ipso loco permansere, usque ad annum Christi 1349.

Quo anno cum pestis urbem affligeret, Deiparæ placuit hunc thesaurum iterum publico dare. Quapropter Joanni de Candilia, pio sacerdote, apparens locum revelavit, qui cum episcopi licentia religiosis supplicationem indixit, quam frequens populus auxit. Conspecto monte, populus omnis in genua provolutus, latentem adhuc thesaurum pientissime salutavit. Interea inter cleri et religiosorum cantus Joannes de Candilia sacerdos, et totius pompæ auctor, locum accessit, et brevi oratione præmissa, accepto ligone terram, a centum octoginta sex annis nullo sarculo, nullo ligone tentatam, removit : et fossione non diuturna ad ostium specus nemini cognitum devenit, quod in præsentia plurimorum testium rite apertum est : et nondum ingressis mira-

culum in omnium oculos incurrit. Siquidem lampas, quam majores ante centum octoginta sex annos accenderant, adhuc ardebat, et cum vexillo Rogierii comitis (de quo suo loco) aliquot sanctissimi capilli beatæ Virginis decore involuti, et custoditi, comparuerunt, cæteris omnibus reliquiis uligine specus putrefactis. Atque hæc die 3 Maii contingere, anno 1349. Visum episcopo est, una cum magistratu urbis, instituere cultum sanctorum capillorum perpetuum. Electus est ipse dies inventionis, tertius Maii, toti urbi Plaziensi hodieque præ cæteris toto anno festivus ; quo copiosissima supplicatione, quanta fieri solemnitate potest, sanctissimi capilli per urbis præcipuas plateas et fora circumportantur, vocaturque *Festum SS. Capillorum B. Virginis* ; non sine miraculosis beneficiis, quæ durante supplicatione, in supplices per viam a Deipara sparguntur. Antiquiora ignorantur. Anno 1555, femina a medicis desperata, et longis annis infirma, dum supplicatio transiret, præsentem episcopo convaleuit. Anno 1563, alia arthritidis doloribus mire et diu torta, eodem 3 die Maii, dum pompa transiret, in conspectu pene totius populi sanitatem recepit. Anno 1625, Vincentius Inguardiola desperatus a medicis, bibit aquam benedictam ad honorem sanctissim. capillorum, facto voto faciendi capsam auream pro custodia sanctissim. capillorum ; subito convaleuit. Hæc omnia, et plura videri possunt apud rev. P. Paulum Chiaranda soc. Jesu, in *Descriptione urbis Plazæ*, lib. III, cap. 3 et 8, etc.

Videri potest imago Nucerina cævi, quæ etiam sanctissim. capillos beatæ Virginis habet.

DCCCXCIX. — Imago B. V. miraculosa Maria Pacis, Waveræ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Jure innotescat alma Gemma, pura Diva.*

1. SS. Capilli B. V. — 2. Reliquiæ cœlitus missæ. — 3. Statua loquens.

Wavera celebre municipium, milliari unico Bruxellis distat. Colitur hic Deipara sub titulo Mariæ pacis : ego de sanctissimis capillis mallem titulum. Non repeto quæ dixi in imagine Affligemiensi, cum de capsâ scriberem huc cœlitus missa, et angelorum manibus fabricata, in qua præter lignum sanctæ crucis Christi Jesu sanguine tinctum, atque filum de tunica inconsutili quinque cubitos longum, etiam sanctissimi aliqui capilli Deiparæ hic continebantur.

Miraculis locum claruisse arguit supplicatio Affligemiensium, qua miraculosa beatæ Virginis statua fuit humeris religiosorum nudipedum deportata, quæ salutantem Bernardum resalutavit. Aduit supplicationi dux Godofridus III, adhuc infans, cum tota nobilitate, et populo ultra triginta millia. Religiosi omnes quotquot Affligemii degebant nudi pedes et capite discooperto auxere pompam, si eos excipias quibus senium aut ægrotudo id vetuit. Vix sacra theca illata est templo S. Nicolai Bruxellis

quamprimum pestis cessavit, et miracula supplicibus e cœlo data. Sanctissima hierotheca spatio quatuor hebdomadum ad octoginta pagos circumlata omnes peste liberavit.

Duravit hæc sancta hierotheca usque ad iconomachorum Calvinistarum hæresin. Cum enim armata manu diriperent Affligemium, nescio quo indice defossam in terram sanctam hierothecam eruerunt, et, ut auditum est, igne combusserunt, utique non sine vindicta cœlesti; quæ tamen inter illas turbas, Catholicos inobservata præteriiit; videri potest præter Mikananum, lib. II, cap. 67, Auctarium Chronici Sigeberti. Titulum denique accepit a pace, propter eam pacem quam Brabantini et Grimbergani fecere; de qua, quia ad rem meam non est, sileo.

CM. — Imago R. V. miraculosa Minscensis, Minsei in Lituania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Agna mea vindicat se puram utero mali.

1. Remedium pestis. — 2. Imagines miraculosæ quæ. — 3. Supplicatio.

Minscum urbs principalis Lituaniæ est. Præterfluit urbem amnis Swisloz, in quo sub annum 1500 inventa est hæc imago. Hanc sive Seytha quispian, aut Sarmata, cum Kuovia spoliaretur, in aquam dejecerit, sicque natatu Minscum devenerit, sive, quod plures credunt, divina virtute huc allata sit, incertum est. Reperta in flumine imago, a toto clero, comitante civium ingenti multitudine, a ripa in castrum quod urbi imminet, et castri templum illata est. Hodie tamen, ut cultui publico pateret, et pluribus prodesset (neque enim aditus multitudini in castrum datur) in templo S. Spiritus, quod monachi S. Basilii Romanæ Ecclesiæ uniti curant, honoratur. Præter alia miracula typis data (ubi multa de cæcis ac energumenis mentio est) pestis est, quam foede grassantem circumlata per urbem sancta imago non stitit modo, sed etiam omnino et protinus pepulit. Memoratur quoque ingens victoria ad hujus sanctæ imaginis præsentiam de Scythiis reportata. Ita rev. Pater Albertus Kojalowiz societatis Jesu, rector Vilnæ.

(Nota est lectori adhortatio sancti Casimiri natione Litvani ad cultum beatæ Virginis quæ incipit : « Omni die dic Mariæ. » Placuit huic sanctæ imaginis Lituaniæ pro conclusione novæ Centuriæ adjungere ejusdem materiæ ejusdem metri novum recentis poetæ carmen luce dignum.)

Quantum potes, mores, dotes,

Virginis deprædica :

Tota rara, et præclara,

Tota fuit cœlica.

Scio certe, et diserte,

Sat nequeant labia

Prædicare, vel narrare

Ejus mirabilia.

Sed intendo, me impendo,

Ut possim suspicere,

Admirari, saltem fari,

Nec, quod queo, dicere.

Non sunt digna, sed benigna

Imperatrix, suscipe,

Quæ sincero corde fero,

Voce tibi supplico.

Omni hora, sine mora,

Hanc Virginem colite,

Hanc Puellam, Dei Cellam,

Adorate poplite.

Omne donum, quodvis bonum

Quod nobis conceditur,

Temporale, spirituale,

Per Mariam petitur.

Melleluxit, qui hæc suxit

E Jesu mysteria :

Quod sit Hortus, quod sit Portus,

Quod per illam omnia.

Evæ morsus, caro prorsus

Nobis constat posteris.

Innocentes, nec potentes

Pœnæ, dantur inferis.

Inobedit, quando edit

Stricte sibi vetitum

Hoc en certo, quod aperto

Cœlo, claudit aditum.

Ut Aurora condecora

Surgens, hæc recuperat.

Custoditum et munitum

Paradisum reserat.

Obedivit et contrivit

Caput dirum viperæ :

Pugnæ palmæ hæ sunt Almæ

Virginis Puerperæ.

Reparavit, quod patravit

Eva simplex femina :

Orcus pavit, exsultavit

Cœlum, dicens carmina.

Diu amissam, et abscissam

Restauravit gratiam.

Per hanc patet, nullum latet,

Ingressus ad patriam.

Hæc petitæ Fons est vitæ

Manans instar fluminis :

Hæc idola stravit sola

Nostri causa luminis.

Sit vel magus, mente vagus,

Qui hunc portum respicit :

Modo vero, nunquam sero,

Sed salutem conficit.

Imo vanus, et insanus,

Ecclesiæ spurius,

Ipsam amet, et spes manet

Quod se vertet purius.

Eia Mater, fac ut Pater

Condonet Omnipotens,

Dum nos mundat, fac infundat

Ratum, quod seis eloquens.

Ora Natum, et pacatum

Post hoc nobis exhibe.
 Culpas flemus, abhorremus,
 Castigantem inhibe.
 Spem, amorem, fidei rorem
 Spiritus, fac, influat :
 Quod sit unus, Deus trinus
 In personis, instruat.
 ALTERA PARS.
 O Regina, o Divina
 Cœli, terræ Domina ;
 Per quam grata nobis data
 Sunt salutis omnia.
 Quando premor, tuæ memor
 Laudi sis instantium ;
 Nullum spernis, nec contemnīs
 Preces te amantium.
 Quis hoc credet ? mites præbet
 Oculos immeritis :
 Sint nocentes, te querentes
 Donis imple cœlicis.
 Ream nosco, reple, posco,
 Sic clientis animam :
 Impertire, elargire
 Tot offensis veniam.
 Qui peccasti, aberrasti
 A salutis limine,
 Curre cito, hanc adito
 Detestato crimine.
 Te agnosceat, pro te poscet,
 Per quæ suxit ubera,
 Suum Natum mox placatum,
 Qui dimittet scelera.
 Benedicta, et invicta
 Norma patientiæ.
 Fons amoris, Fons dulcoris
 Purus fons clementiæ.
 Hanc, qui colit, velit, nolit,
 Percipit auxilium.
 Derelicto et afflicto
 Abundat consilium.
 Vix amandi, vel rogandi
 Habet desiderium ;
 Convalescit, qui languescit,
 Sentit refrigerium.
 Sat experti probant certi,
 Quod quælibet tetrica
 Sint perpassi indefessi,
 Per illius merita.
 Quibus sortem, mentem fortem
 Dedit, grates conferunt :
 Mille vitam restitutam
 Debere plus asserunt.
 Casu miro, plures diro,
 Et infausto omine,
 Præservati, recreati
 Invocato nomine.
 Si molestet, ac infestet
 Omnis turba dæmonum :
 Liberaris, cum precaris

Hanc Tutricem hominum.
 Felix Omen, hujus nomen,
 Et nimis amabile :
 Qui noverunt, perceperunt,
 Quam sit delectabile.
 Semet necant, hanc qui negant,
 Matrem esse Virginem :
 Detestemur, exsecremur
 Diram habitudinem.
 Imperiti, qui metiti
 Hoc sunt suo cerebro .
 Impudentes, nescientes
 Quod sit majus cætero.
 Conspureari, credunt pari
 Lege, Matrem Numinis ,
 Qua secundas, et immundas
 Sexus, plenus criminis.
 Regis Matri jure nati,
 Dent præeminentiam :
 Matris Dei frustra rei
 Tentant excellentiam.
 Maledicta, sat devicta
 Orco lingua genita :
 Pice flues, tuis lues
 Blasphemiis debita.
 Quam Mariam, Lucis Viam,
 Offuscare poteris :
 Prius Solem, prius molem
 Universi verteris,
 Sine labe, sine tæbe
 Vere sine macula ,
 Prodiisti, quæ luxisti
 Salutaris facula.
 Illibata es creata,
 Cum gratiæ copia :
 Eras munda, dum secunda,
 Ille vult tua gloria.
 Cur non necem, in hanc faciem
 Virgo potens injicis ?
 Cur immune, et impune
 Tantum scelus inspicis ?
 O effusam, et abstrusam
 Pietatem Virginis !
 Quæ punire, nec perire
 Vult hoc genus hominis.
 Sed exspectat, cum delectat
 Improbos injuria :
 Si redirent, reperirent
 Spem, pro cœli curia.
 Mater Christi, quæ mansisti
 Castitate integra :
 Hæc, quæ peto, obtineto,
 Salutare impetra.
 TERTIA PARS.
 Liberatrix, Mediatrix
 Pro cunctorum crimine ;
 Quæ nos malis præservabis
 Mortis in examine.
 Suspiramus, imploramus

Sana nos ulceribus;
 Decorare non gravare
 Gratiae muneribus.
 Prælecta et Perfecta,
 Virgo plena gratia;
 Quæ gestavit, qui creavit
 Magna cœli atria.
 Gravidatur, non mutatur,
 Pura sicut lilium;
 Deum fovet, qui non movet
 Castum domicilium.
 Sancte nata, nec fœdata
 Macula originis;
 Venialis actualis
 Vixit expers criminis,
 Longe chorum angelorum,
 Nunc beatitudine,
 Vincit polos, vincit Thronos
 Rara celsitudine.
 Sine noxa, orthodoxa
 Ni obstarent monita,
 Diceremus, crederemus

Fama Deam incluta.
 Qui frequenter, ac ferventer
 Votis ad hanc ingemit;
 Cœlum patet, vitam habet,
 Seque morte eximit.
 Crede pie, qui Mariæ
 Sæpe laudes proferunt,
 Reprobati, vel damnari
 Nec perire poterunt.
 Mater Ave, Virgo fave
 Nobis te colentibus.
 Non averte, sed converte
 Oculos gementibus:
 Nos tuere, miserere
 Tuorum clientium;
 Sis solamen et juvamen,
 Tibi confidentium.
 Adjuvemur, et lætemur
 Tuo patrocinio.
 Roboremur, nec privemur
 Sempiterno præmio. Amen.

TRIAS QUARTA,

CONTINENS X, XI, XII CENTURIAM HISTORIARUM DE ORIGINE IMAGINUM MIRACULOSARUM,

MARLE INDIVIDUÆ TRINITATIS TRICLINIO, AB AUCTORE DICATA.

Beatus quem elegisti et assumpsisti (o Maria); habitabit in atriis
 tuis. (*Psal.* LXIV, 5.).

PROGRAMMA.

*Salve, Regina, Mater misericordiæ, Vita, Dulcedo, et Spes nostra, salve. Ad te clamamus exsules filii
 Evæ. Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrymarum valle. Eia ergo, Advocata nostra, illos tuos
 misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum Benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exsiliū
 ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!*

ANAGRAMMA.

Salve, o Virgo Parens, miserorum jube Levamen,
 Spes ter fida, Salus constans, Dulcedo tuorum,
 En te sollicita Evæ turba reclamat, et ad te
 Exsul ab hac lacrymis immersa valle gemiscit.
 Eia ergo, o miseris tutamen dulce relictis,
 Ad nos de cœlis oculos converte faventes,
 Dum post exsilii, nostra hæc fastidia, mundi,
 Dono, o Vita, tuo, possimus cernere Jesum.

Auctore R. P. Joanne DE LANDRES, SOC. JESU.

CENTURIA X.

CMI.—Imago B. V. miraculosa de Cogullada,
 Cæsaraugustæ in Hispania.

1 Statua mutans locum. — 2. Statua inter Sarace-
 nos secuta. — 3. Alaudæ felix proditio.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva Regis arca pluviam non timet Adam.

Muliereula Iberi fluminis oram legebat, herbas
 quæsitura et radices, quas vel venderet, vel ipsa

ederet; cum alauda suavissimo cantu mulierem primum detinuit, non sine fastidiosi laboris solatio, sed ubi cantus suavitas feminam etiam in admirationem rapuit, abjecto tantisper canistro volucrem sequi instituit, ut e propinquo cantillantis aviculæ suavitatem magis perciperet. Et vero etiam invenit alaudulam cantillantem, sed intellige, lector, rem novam. Statuam Deiparæ simul invenit in gramine, quæ Jesulum sustinuit brachio: sed et ipse Jesulus protensa manu digitum porrexit, cui alaudula vivens canora et læta insidebat. Suavior hic affectus mulierem invasit, quam ii sunt, quibus nomina invenimus. Illa sanctam statuam primum pientissime venerata, Cæsaraugustam detulit, et ex ea pretium fecit apud civem, cui statua pro thesauro erat. Ita nempe felicitatem nostram quandoque vendimus, et ex ejus pretio calamitatem emimus, imperiti mercatores, ita favores superum vel negligimus, vel spernimus. Civis sanctam statuam in arca recondidit et arcam observavit, et quamprimum tanti gaudii participem fecit amicum, qui et ipse sanctam statuam tanto miraculo inventam videre quamprimum gestiit. Veniunt, aperit ille arcam, sed statuam abesse ut vidit, tristatus primum est, deinde etiam mulierem advocatam fraudis arguit. Illa omnem fraudem abominata, se post acceptam pecuniam asserit, in manus ei statuam dedisse, jam non amplius suam. Emptori, aiebat, perit, quod in emptoris manus transiit.

Subiit mentem imaginum Marianarum non insolita consuetudo. Quid si statua rediisset in pratum unde huc delata fuit? Præi, vetula, et locum monstra: ita vix pratum ingressis, alaudæ cantus ad aures allapsus est, quem secuta mulier paulo post subsistere viros jussit, et toto brachio illis et statuam et alaudam Jesuli digito insidentem monstravit: viri quos miraculi reverentia tetigit, in genua prolapsi sanctæ statuæ dedere honores. Non tamen tangere ausi, ad episcopum rem omnem quamprimum detulere, muliere ad custodiam relicta. Præerat apostolicæ Ecclesiæ Cæsaraugustanæ (ut termino Hispanorum utar) Braulius Severinus sanctitate clarissimus præsul. Is misso sacerdote virtutis probatæ viro, statuam ad templum B. Virginis de Pilaro in urbem deferri jubet. Pernoctavit sane statua in templo, ab ipso sancto Jacobo apostolo constructo, si tamen in ipso sanctuario, non in adjuncta basilica eam sacerdos collocavit; sed altero mane cum abesset, iterum in prato ad ripam Iberi quæsita, et alaudæ cantu prodita et inventa est.

Satis hoc fuit Brancio episcopo, nec ultra tentare Virginem sustinuit; sed quamprimum sacello fundamenta sua dedit, vocavitque Dominam nostram *de Alauda*, Hispanice *de Cogullada*. Porro sancta statua est e ligno querno, quantum conjicere licet ex partibus, quas color deseruit: vestis illi deaurata, corona circulus nec ulla eminentia icsignis, sed fasciæ in modum. Præfert puerum Jesum brachio dextero, et sinistro pedes illius fulcit; Jesulus

erecta dextera benedictionem se aspicientibus impertit, et globum altera tenet; tota statua altitudinem dimidiæ ulnæ fere æquat. Antiquissimam eam faciunt auctores Hispani, nec temporibus Maurorum absconditam, sed aliquo tributo servatam et cultam ab iis qui parochiam S. Mariæ de Pilaro incolebant, quos appellant *Mosarabes*: de quibus nihil præter nomen superest. Ultimus omnium scripsit de hac statua rev. P. Claudius Clemens e societate nostra in Tabulis chronologicis Hispaniæ, centur. 7.

CMII.—Imago B. V. miraculosa de Asciano, in monte S. Savini in Italia,

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia Eva mundi Gemma rorans lacte vit.*

1. Auri sacri sacra fames. — 2. Duellum inter fratres. — 3. Translatio templi.

Lauretanæ domui æmulam habet mons S. Savini in diocesi Arezzana. Anno 1100, fratres duo, defuncti parentis divisere hæreditatem; ut cætera in pace transacta sint, ad pratum ubi ventum est, quod ob causas dividi non conveniebat, lis orta est utroque campum volente, neutro tamen offerente pretium, quod videretur alteri hoc campo dignum. Campi tanta æstimatio ex sacello Deiparæ Assumptæ perantiquo venit, non amore Deiparæ, sed oblationum cupiditate, ut vereri licet, Hoc, inquam, sacellum, quod ad viam publicam in campi extremitate stabat, scopus erat, in quem fratres cætera unanimes impegerant. Quare eorum unus postquam sacram et jam ab antiquo miraculosam imaginem satis superque blasphemii est insectatus, tanquam jurgiorum causam, mortem inferre fratri cogitavit atque etiam exsequi conatus est, non fraude plebeia, sed nobilium modo, quanquam scelestissimo. Fratrem itaque paribus armis instructum provocavit in hunc campum. « Hic justo, inquit, duello fortuna decernet; illius erit cum tota hæreditate campus, qui in campo steterit, altero jacente. »

Non placuere Virgini hæc jurgia, maximum cum ipsa jurgiorum causa diceretur. Quapropter repetito Lauretano miraculo angelis suis mandavit, ut cum sancta imagine totum simul sacellum a fundamentis avulsam, et per aerem inter cantus celestes decies mille passus portatum deponerent in silva ad radices montis S. Savini, concentum audiente, et ipsum cum angelis sacellum per inane cœli vidente pia quadam matrona, cui fides non fuisset, nisi populus undique e valle Chiana accurrens, et sacellum novisset et sanctam imaginem. Quid de fratribus et campo actum sit, scire non interest. Illi vallis Chianæ habitatores laudandi nobis sunt, qui ne tantum thesaurum et ipsi amitterent, quam primum novo grandi, et sumptuoso templo sacellum incluserunt. Sed nec Deiparæ sic includi fuit ingratum; officiosos et pios suæ imaginis cultores, miraculosis beneficiis prosecta est, ut nec illos pigeret hospitii, nec illam hospitii. (August. Fortunius, in *Chron. montis Savini*.)

CMIII. — Imago B. V. miraculosa de Penna, Bilbili in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En Virgo parata immunis e multa Adæ.*

1. Inventio Imaginis, omen felix. — 2. Beneficia præferimus benefactoribus. — 3. Superi nobis sunt, ut pallia.

Bilbilitana civitas non excepta fuit a Maurico dominatu, qui totam Hispaniam pluribus sæculis calcavit, et pede superbo pulsavit regum turres, et pauperum tabernas. Demum et huic urbi libertas a superis decreta est. Et prima quidem spes libertatis felici omine civibus facta est, siquidem hæc, de qua loquor, miraculosa Deiparæ imago a cive quopiam inventa est sub annum 1120, eo loco, ubi nunc colitur. Læti cives hoc omine jam templum, jam altaria, jam anathemata cogitavere. Quis enim non boni ominis loco haberet secururæ felicitatis, si Deiparæ quampiam imaginem reperiât, præsertim antiquam, et olim cultam. Certe Bilbilitani sua spe delusi non sunt. Nam eodem anno, quo hæc sancta statua ab iis inventa est, expulsis Mauris Saraceno jugo cervices subtraxere.

Durat hodieque cultus, quia durant adhuc Virginis miraculosa beneficia: neque enim ætate nostra quispiam colitur, a quo nihil vel speratur vel accipitur, ita ut beneficia magis colamus quam benefactores: quod et ipsis superis, quos perinde ut homines tractamus, contingit, quosque tamdiu honoribus dignos judicamus, quamdiu se nobis per miracula beneficos præbent, alias a nobis palliorum instar habiti, quæ sereno cœlo abjicimus, resumimus pluvio. Sicut hominum ita et superum vulgus amicitias utilitate probat. Festum præcipuum ultimo Martii celebratur, in memoriam adeptæ libertatis et urbis receptæ anno 1367. Locum curant rev. Patres canonici Regul. S. Augustini. (Blascus.)

CMIV. — Imago B. V. miraculosa dulcis Domina Buscoduci in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En ergo diva amata pura nesciit malum.*

1. Statua B. V. neglecta. — 2. Imperiti pictores. — 3. Punita temeritas.

Cultus Mariani initium quis memoret in hac urbe, quæ olim tota Mariana fuit? Aiunt post urbis initium, quod ad annum 1184 referunt, statim anno 1268 sacellum hoc Deiparæ erectum esse, quod utique statim miraculis propter Deiparæ sanctam iconem claruit. Certe anno 1380, propter antiqua et plurima miracula major factus est peregrinorum concursus: eo enim tempore omnis fabrica in ornatiorem formam ita redacta est ut multi credant sacello veteri destructo surrexisse novum. Sed, quæ temporum vicissitudo est, statua Deiparæ, sive quod miracula cessaverint, sive quod ejus loco nova sit posita, præ nimia vilitate externa, inquit auctor, plus quam quadraginta duobus annis ita abjecta

et contempta latuit, ut denique in latomi cujusdam officina postremum occuparet angulum.

Anno 1180 (nam etiam temporis meminisse juvat) latomus igni alendo aptam (quid enim aliud homo semisaxeus cogitaret!) jam eam in partes erat secturus, cum superveniens templi custos statuam reportavit in templum alendæ pietati aptam; necdum tamen sedem invenit quietam, varias passa aliquandiu mutationes, nunc in altari S. Michaelis, nunc in S. Martini, nunc in choro divæ Virginis collocata, aut etiam retro altare abjecta. Anno 1381, circa festum Pentecostes, cum depingeretur novi templi chorus, custos templi qui sanctam statuam loco movere non potuerat, rogat pictorem ut eandem nonnihil penicillo venustiore reddat. Negat ille operæ pretium se facturum. Tandem pictoris filius una cum custode flavo colore genam utramque obducit adeo ut terrori esset ac ludibrio. Si quidem ludibunda quædam femina, indecente joco interrogavit custodem, an hæc sanctæ Virginis statua flava bile laboraret? Non tamen impune: nam vix verba finierat, cum in terram corruit, et domum inter manus suorum delata, per quindecim dies lecto affixa penitentiam egit, nummosque consilio peritorum submitit, quibus sancta statua a pictore in optimam, quantum fieri potuit, formam restitueretur. Jam inter pios sanctæ statuæ æstimatio aucta est.

Plus tamen apud populum valuit sanitas feminae collata, quæ triennio integro laboravit paralyti. Hæc in somnis monita a viro, quem Christo similem fuisse aiebat, cereum pedem huic sanctæ statuæ hactenus parum cultæ offerret, paruit, et ad altare delata pedem cereum octodecim denariis emptum appendit; et mox integerrimæ sanitati restituta domum rediit. Hinc cæterorum miraculorum initium, quorum aliqua recenset auctor, ex iis unum adjungo. Procax femina, sculptoris uxor, cum pietatem populi quotidie in immensum crescere cerneret, petulanter jactavit, maritum suum meliores e ligno statuas effingere. Convicium audivit Deipara, et supplicium mox sensit femina, everso cerebro impos sui facta, domumque delata, paulo post morte convicium luit. Miracula quadringenta nonaginta quatuor, se legisse in manuscripto codice ait auctor, magna et stupenda et exactissime descripta. Eorum ultimum contigit anno 1603. Miles Italus priusquam excubias acturus ad stationem suam pergeret, dulci huic Dominae se commendavit; vix urbe egressus globo ferreo viginti tres libras appendente tactus est, sed ferreo tantum collari læso. Is globum cum collari prope altare appendit in perpetuum gratitudinis monumentum. (Wilkinson. lib. II, cap. 25.)

CMV. — Imago B. V. miraculosa de Pueyo, Parbastræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En Deipara gemma in auro tuta maculis.*

1. Musica cœlestis. — 2. Delata ab angelis statua.
3. Pietas prompta.

Hæc sanctæ Deiparæ statua de *Monticulo*, Hispanica lingua de *Pueyo*, nomen habet, quia in monticulo inventa. Invenit autem eam pastor Aragonius, cui Balandra cognomen. Is prope urbem Parabastram cum pecora pasceret, pro cubili antrum hujus monticuli delegit; cum nocte quadam instrumentorum musicorum concentu excitatus, somnium fuisse existimaret, iterum se composuit et in somnum relapsus est: sed et iterum propiore jam musica expergefactus, audivit se voce suavi sed ignota compellari de nomine. Timuit ille, non ausus respondere vocanti; sed cum iterum iterumque vocaretur, etiam intremuit, latrones et mortem mente volvens, quanquam instrumentorum suavissimus concentus nihil triste portenderet: miseri nempe cum sumus, nihil lætum vel suspicari, nedum sperare possumus, sed omnia etiam lætissima in argumentum mœstitiæ trahimus. Tandem quia et ipsa vox suavis fuit, et roganti similior, quam imperanti, prodiit pastor Balandra, et vicinam amygdalum arborem, ut jubebatur, accessit. In hac consistentem inter lumina statuam Virginis Deiparæ conspexit, jamque certus, unde hæc vox venisset, et quæ ipsum esset allocuta, in genua procidit et sanctam statuam veneratus est. Et quanquam Samuelis illa verba: *Loquere, Domina, quia audit servus tuus*, non dixerit, unde enim hæc rustico verba in mentem? promptum tamen paratumque se ad obsequia, vel ipso corporis gestu Virgini exhibuit, ita grata et accepta, ut Virgo juberet hominem Parabastræ urbis civibus dicere, se hoc in loco templum postulare, si quidem eam velint habere propitiam. His dictis, cessante musico concentu, etiam lumina disparuerunt, et sola statua in arbore remansit.

Pastor summo mane relictis, et Deiparæ commendatis tantisper ovibus, Parabastram se contulit, et quia homo fraudis inops, singulari et amœna simplicitate omnibus se pridem commendaverat, non difficulter fidem invenit, præsertim Deipara cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis et miraculis. Parabastrani ad statuam properarunt, facileque in eam sententiam convenere, ut crederent allatam per angelos; nam et major erat quam ut eam homo quispiam nemine observatore huc deferre posset, et artificis opus, cui Parabastrani parem non haberent: denique et antiquitatem spirabat per se dignam veneratione. Nec cunctati multum, templum Virgini in loco, ut petierat, posuere, non Virgini tantum, sed et urbi honorificum. Neque eives pœnituit impensarum; siquidem Virgo supplicibus miracula rependit, et morbos depulit nullis impensis pellendos; sed et pastoris curam habuit non minimam: dum vixit, a populo, ita jubente magistratu, semper honorifice habitus, ut templi ædituus. Defunctus in ipso templo sepulturam accepit sub tumulo lapideo ses-

quidam alto. Blascus, qui hæc scribit, ad tempora sancti Raymundi, Parabastrensis episcopi, refert, qui floruit circa annum Christi 1110.

Dudum est, quod lectori respondere gestio interroganti, unde Hispanis tot imaginum Deiparæ tamque mirabiles inventiones? quis eas in cloacas, in puteos, in aquas abiecit? quis in specus, in antra, in scrobes retrusit? quis arboribus imposuit? quis in valles detulit? ad juga montium asportavit? Et quis istam, de qua loquimur in hac amygdalo collocavit, quam pastor nullo non die ante oculos habuit? Itaque ut dicam, quod sentio, lectorem rogo tempora Christianorum, quæ Maurorum vastationem præcesserunt, in memoriam revocet, comparietque simul nationem Hispanam Deiparæ semper addictissimam, ut qui ejus imagines, statuasque semper in maxima veneratione habuerint. Porro irruptione facta per omnem Hispaniam Maurorum furori et ludibrio subtractæ sunt, et prima ubique omnium cura fuit, Virginis imagines, statuasque loco securo recondere. Hinc Deipara tam mirabilibus tamque diversis modis, post ejectos Mauros, eas angelorum ministerio produci iterum in lucem voluit, ut posteri sequentibus sæculis non ignorarent, quam chari Deiparæ quamque accepti fuerint honores, quos ipsorum proavi, et abavi his ipsis statuis detulerant: utique non factura, si irruentibus Mauris suæ quisque rei consulisset, insuper habitis Deiparæ tam sacris monumentis, et in hostium manibus, quibus forsitan eripi potuissent, relictis. Ut maledicere Iconoclastis hæreticis hodie etsi nonnullæ nationes possint: neque tamen omnes Catholici omnem reprehensionem effugiunt, quippe qui quamplurimas Deiparæ sacras imagines subtrahere hostibus neglexerint, tepidi Virginis cultores, et laudibus ac præconiis posterorum minus digni; atque hanc puto esse causam; neque enim dissimulo cur Hispania præ cæteris populis Virginis imagines habeat miraculosas. (Blascus.)

CMVI. — Imago B. V. miraculosa Tongerloana, Tongerloæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tanta Diva gemma mire procul a nævis.*

1. Tungrensium metropolis. — 2. Summi Pontificis gratia. — 3. Templum sumptuosum

Tongerlo, pagus est in Belgio, in quo monasterium una cum templo beatissimæ Virgini ædificavit Giselbertus, vir opulentus, circa annum 1130: et rev. Patribus Præmonstratensibus tradidit, ut cultus Marianæ statuæ jam ab antiquo magnus, et concursibus populorum celebris, adhuc fieret opera horum rev. Patrum celebrior, crescerentque etiam una cum pietate advenarum, etiam Virginis miraculosa beneficia.

Nec fefellit hominem spes sua; etenim dicti Patres tantopere pietatem in populo promoverunt; ut manuscripta antiqua tradant, paulo post, id est circa annum 1150, miracula hic innumera patrata:

unde locus etiam summis Pontificibus e longinquo curæ esse cepit. Martinus V, Constantiæ ad lacum Aconianum in concilio electus, datis litteris hunc sanctum locum in protectionem suam accepit; ita etiam ab aliis Pontificibus, maxime tamen a ducibus Brabantiae, quam plurima privilegia hic sacer locus, accepit. Templum hodie adeo est magnificentum, ut perpaucis monasteriis in Brabantia cedat, et ingredientibus sit stupori et admirationi. Concursus toto anno maximus est festo Natæ Virginis. Utrum vero pagus iste eo loco hodie stet, quo olim antiquissima et famosissima Tungrensium populorum metropolis stetit, non habeo dicere: et quia fori mei non est, non inquirō. (Wikman.)

CMVII. — Imago B. V. miraculosa de Udbalgoga, Regoitiæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. O en chara gemma et munda Spiritui aula.

1. Translatio lapidum. — 2. Res antiquæ servandæ.
— 3. B. Virginis mirum factum.

Regnabat in Hispania Joannes I, Castellæ rex, cum Regoitiæ oppidi non incelebris cives templi Mariani angustias accusare ceperunt: Pietatis, inquebant, tantæ non bene capax est, quam cives in Virginem habent. Nec mora novum, amplum et magnificentum Virgini decreverunt, et aptiore insuper loco. Jamque vis magna trabium, cæmenti et lapidum in aream novam convecta operarios expectabat, cum ecce, quod uno die multorum manus huc tulerunt, die altera prope muros templi veteris jacuit, nemine prætereuntium non stupente. Suspicio fuit, eorum opera id factum, qui decreto novæ fabricæ non subscripserunt, et fuere horum non pauci, non avaris, sed bonis, verisque rationibus nixi. Quoties, inquebant, res novæ destruxerunt antiquas et meliores, hic Virgo miracula patrat: an ibi patratura sit, incertum est, nec moramur impensas, quantæ hæ sint, quamque magnæ, Virgini non invidemus; sed, ut in templi antiqui ambitum majorem antiquis muris adjungendum impendantur, suademus. In hos, inquam, suspicio cecidit: horum opera credebantur transvecta hæc nova fabricæ membra.

Eam ob causam viri duodecim constituti sunt, qui eos observarent, quibus ita jocandi voluptas esset. Et inventi sane sunt boves duo sub uno jugo currum trahentes lignis gravem: quorum alter, qui nigri coloris erat, ad singulos pene passus luto immersus, vix ad clamores virginis puellæ quæ currum agebat, e luto emersit. Viderunt hæc viri, atque etiam intellexerunt verba, quibus puella bovem nigrum ac pigrum increpabat: *Ea Ydibalgoga*, lingua Cantabrica; Latine: *Uterius, bos niger*. Visa Virgo est sat dixisse intelligentibus, veterem sibi sedem placere, quam tamen Virgo fieri vellet ampliorem et augustiorem. Peccatores insuper, quos bove nigro et luto signabat, multum facturos, si se a Deipara agi sinerent, et ejus ad-

hortationibus obedirent. Facta omnia ad nutum Virginis, quin et Deipara quoque miraculis novis se augustiorem fecit, neve rerum memoria periret, hodie de *Balzaga*, seu de *Bove nigro*, nomen habet, et lingua Hispanica politiore de *Ydibalgoga* appellatur. Ita Joan. de Amiax, in *Fasciculo florum B. Virg. de Codes*.

CMVIII. — Imago B. V. miraculosa de Luce, Brosæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. Adoratur pia gemma; sine macula venit.

1. Fulmen evitat obedientia. — 2. Janitoris boni officium. — 3. Tauri annua mansuetudo

Originem hujus monasterii rev. Patrum Franciscanorum in anno 1554, protendit auctor. Unde huc tulerit imaginem Deiparæ miraculosam, non invenit. In honoribus tamen fuisse constat, maxime postquam unus e Fratribus miro modo fulmini celesti subductus fuit. Etenim cum ingruente tempestate Fratres confugerent ad Patronam suam, cujus imago in summo altari colebatur, eorum unus F. Franciscus de Oliva, cum ad ipsius altaris primum gradum consisteret, pulsari campanam portariam audiit: abiit visurus, quis hoc tempore portam sibi aperiri postulare: ad ostium ubi neminem adesse vidit, frustra et sine gravi causa pulsatum non esse, redux ad templum ex Fratribus intellexit: siquidem interea fulmen delapsum per fornicem templi omnes terruit, atque ipsum, si adfuisset Franciscum, occidisset; ita ipso absente peccavit in marmore. Angelum a Virgine missum, omnium vox erat, qui janitorem in vita servaret.

Curiosum est, quod hic loci annuatim fit miraculo simile: et licet ad imaginem Deiparæ miraculosam non pertineat, quia tamen ad sanctum Marcum Deiparæ historicum pertinet, et ejus festo fit, non omitam. Est hic S. Marci confraternitas. Hujus prior sive caput, assumptis secum in profesto sancti Marci aliis quinque ex eadem confraternitate sociis, vaccarum armentum quærit in campo, inventumque ibi ex tauris ferocissimum sic alloquitur: « Veni, Marce! ecce jam appropinquat hora; » statimque taurus ferocitatis oblitus, non secus ac mansuetus agnus, ad prædictum usque locum ab iis perducitur, ibique nemine cogente, solemnioribus Vesperis, summoque sacro et concioni die sequenti patientissime interest: quo quidem toto tempore inter viros atque mulieres, ut ovis versatur, ita ut nonnulli ejus cornua sertis coronent, alii panibus infixis ornent, alii malis stipent, omnesque eum familiarissime contingant, atque per universas oppidi plateas circumducant, domos ingredi cogant, ac tandem ad hunc usque conventum deducant, ubi rite ac ordine a Fratribus exceptus ecclesiam ingreditur, gradusque octo summi altaris scandit, sed summo sacro atque concione absolutis, ut primum a sacerdote cele-

brante benedictio ei datur, pristinam induens ferociam, campos celerrimo gradu, nemine tamen læso, petit.

Fuere, qui rem omnem Romam deferrent examinandam. Responsum inde aliud non est, quam ut abstinerent ab iis quæ superstitionem olere possunt : ne mulierculæ pilis uterentur contra morbos, ne candelas cornibus accensas affigerent, et si quæ sunt, alia. Hæc ideo ex Gonzaga, part. III, cap. 18, apposui, ut homines quidam discant a bestiis, modestia sua dies sanctorum festos honorare.

CMIX. — Imago B. V. miraculosa S. Hermannî, Steinfeldæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea alit Sanctum Dei Gemma pura in auro.*

1. Sponsus B. Virginis. — 2. Josephi nomen datum Hermannô. — 3. Apparitio consolatoria.

Novum sancto Hermannô non fuit, videre Virginem Deiparam; novum ei et insolens fuit, quando dies complures præterierunt, quibus se Virgo Hermannô spectandam non exhibuit. Hæc omnes pene visiones et raptus in choro templi hujus ante Virginis altare contigerunt. Historiam appono unicam, ex qua colligere lector queat, hanc Deiparæ imaginem merito inter miraculosas poni: quod Virgo interventu illius tot Hermannô gratias contulerit. Rem conscripsit qui ex ipso Hermannô accepit, et ex eo Surius in Vita sancti Hermannî.

Nocte intempesta cum ad solitas suas preces in medio choro Hermannus vigilaret, inexplicabili pulchritudine Virginem vidit, regali amictu decoram. Aderant duo famosi juvenes. Stupens novitate visionis Hermannus, unum ex iis dicentem audivit: « Equis hujusce Virginis erit Sponsus? » Cui ab altero responsum est: « Non alius, quam iste, qui adest, veni ergo. » Venit ergo timidus et rubore suffusus Hermannus ad Reginae præsentiam, cum unus angelorum sic eum affatus est: « Hanc tibi desponderi necesse est. » Hermannus ille indignum se non sine clamoribus proclamat, sed reluctantis et fugientis acceptam manum angelus cum Virginis manu conjunxit, et his verbis sponsalia contraxit: « Hanc Virginem tibi Sponsam tradimus, ut fuit quondam Josephi, cujus nomen cum Sponsa ipsa te oportet assumere. » Hæc ille. Quo autem in cultu post Hermannum imago illa habita sit, non habeo dicere. Verisimile est, et religiosos, et ipsum etiam populum hic effectum precum suarum felicem ocius sensisse, et miraculosis beneficiis a Deipara esse honoratos. (Surius in Vita.)

CMX. — Imago B. V. miraculosa de Miraculis, Cellameæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Prædicatur una Gemma vita sine malo.*

1. Audax vetula imperatorem affatur. 2. Trajani mira justitia. — 3. Sepulcrum imp. Trajani.

Cellamea urbs est Hispaniæ inter antiquissimas non ultima. Hæc in templo parochiali imaginem Deiparæ colit tam illustrem miraculis, ut a miraculis nomen habeat. Altius ab origine sua hæc repetenda sunt. Trajanus inter imperatores gentiles et idololatrias optimus, si unum alterumve excipias, Augustum dico et Antonium pium, et panegyrico quem Plinius biennio elaboravit dignus, laudibus quoque dignus, quas ei vetula in foro dixit rostrata eloquentia. Audax mulier imperatorem inter Romanas aquilas cum exercitu ad bella longinqua iturum, affari, quin et sistere clamoribus ausa est. Substitit cum imperatore exercitus, auditurus, quid hæc sybilla de futuri belli eventu esset præfutura. Cum vero litem produceret fastidiosam de equo sibi ablato, et eum sibi restitui longissima narratione non tam impetrare quam imperare vellet: « Audiam te, inquit imperator, cum rediero. » Illa vero: « Quid si non redieris? Aut lites, inquit, audi, aut noli imperare. »

Trajanus ne tanti nominis famam per hanc mulierem perderet, aures dedit; et quod feminae debebatur dari jussit, raro regnantium exemplo. Hic tantus imperator sepulcrum suum in hac urbe non invenit, sed fieri curavit, hac inscriptione posita: *Hæc est cella mea*; ut scirent posteri, quibus orbis angustus nimis est, dum vivunt, mortuos brevi cella contentos fore. Cives ut imperatorem sibi charum, etiam posteris redderent perpetuo acceptum, abolito nomine antiquo novum urbi dedere, et omissis primis duabus vocibus *Cella mea* quasi una voce posthac appellari voluerunt. Hoc sanum moli sepulchrali superstructum Christianorum tempore in templi formam ab architectis est accommodatum; estque hodie templum parochiale et præcipuum, Deiparæ dedicatum, et propter insignium miraculorum multitudinem titulum a miraculis habet. Atque hoc Virgini gloriosum est, stare eo loco ubi hostis jacet; hoc enim est dominari in medio inimicorum suorum. (Gonz. p. 3.)

CMXI. — Imago B. V. miraculosa Macaensis, Macai in R. Sina.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O siderea Gemma ut luna una pura micat.*

1. Columnæ fidei in Sina. — 2. Apparitio facta nondum communicanti. — 3. Beati qui non viderunt et crediderunt.

Macaum urbem in Sina ideo pono, quia a Sinensibus acceperere licentiam Lusitani ædificandæ urbis; quanquam locus a Sinensi proximo portu multis millibus distat. Huc ob causas regni, quas hic memorare non attinet, ad Lusitanos venire legati regis Sinensis, duæ Christianæ fidei columnæ, doctor Michael et doctor Paulus, uterque tam in Sinensi litteratura quam in Christiana sapientia hoc titulo

dignus. Hi vix urbem Lusitanorum Macaensem ingressi sunt, cum Paulus graviter ægrotavit: jamque animam acturus, patronæ suæ Virgini Deiparæ exitum commendabat, cujus præ oculis habebat imaginem. At hic imminenti clarissimi comitis jactura vehementer afflictus Michael, faculas cereas coram imagine Virginis accendit, procumbit in genua horarum spatio, et lacrymis pluribus quam verbis vitam illi precatur: inter quæ postea retulit moribundus, sibi magna in luce cœli Reginam astitisse cum angelorum etiam famulatu, et vocem auditam jubentis æquo animo esse, nec enim morbum hunc fore lethalem.

Spectaculo eo evanescente, putavit Paulus Michael, qui aderat, ejus visionis fuisse participem, et exorsus cum illo, veluti conscio, de majestate Virginis agere, et pulcherrima specie obsequentium angelorum, miratur se non intelligi, nec potest ipse sat intelligere, visam sibi Deiparam nondum ad SS. Eucharistiam admissio, Michaeli admissio et præsentis non visam. Cæterum ejus spectaculi copiam esse sibi vita, quam ex eo receperat pretiosorem, quod ne forte visum existimaretur ita sibi fingentis ægroti, postridie medicus sanum reperit et valentem.

Lætus singulari parentis optimæ in Paulum beneficentia Michael, simul doluit vehementer, se quoque beato pariter aspectu non esse dignatum, statuitque illum quocunque tandem labore promereri. Ducere igitur jejunando et orando dies, noctes humi jacere, et in iis durare, quoad sensit sibi nescio quid interius suggeri, et sonare monito simili quo apostolum Thomam Christus correxerat: *Beati qui non viderunt et crediderunt* (Joan. xx, 29); præter quod nihil ausus ulterius petere, etiam cupere desiit. Quod imago hæc honore sive Macai, sive in regno Sinæ affecta sit, auctor non memorat. (R. P. Daniel Bartoli, part. III *Historiæ Asiaticæ soc. Jesu*, lib. III, num. 60.)

CMXII. — Imago B. V. miraculosa in templo societatis Jesu, Tunchini in regno Tunchinensi.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Clara Gemma, Vita sine mendo. Vita pura.*

1. Regis mutatio in manu Dei. — 2. Statua B. V. læsa. — 3. Poena Iconoclastæ.

Anno 1628, eo res Christiana a Patribus societatis Jesu deducta est, ut ipse rex, quamvis ethnicus, templum pro diis ædificatum traderet Christianis, priusquam ab idolis contaminaretur. Hic societatis Jesu Patres omnibus ad usum religionis catholicæ accommodatis, etiam aram posuerunt, et in hac statum Deiparæ Jesulum tenentis. Hic summa quiete sacra Christiana magno Christianorum solatio celebrabantur: cum festo Trinitatis 18 Junii, dum ad sacra fideles se comparant, adest ab aula eunuchus cum armatis, in ædem sacram irrumpit, Christianos

cædendo, vociferando, conviciando tanquam canes omni contumelia dehonestat; dum foris alii designant arborem, decretum regium sustinentem. Legebantur multa in Deum sacrilega, multa idolis gloriosa; edicebatur ethnicorum ad Christum conversionem posse regno quandoque ingens afferre detrimentum, etsi quare id foret, tunc parum liquido cernebatur.

Pœna mortis impressa nostrarum ædium Tunchinenses omnes arcebantur; exesse jubentur, qui intus erant; jussu regis, aut suo verisimilius semiviri genio, aram imperat disturbari spado. Obstat P. Alexander Rhodius noster, et regis dono templum id asserit aramque possideri: negat templo debitum altare et sacros ornatus ablaturum, nisi deserto regis imperio. Cui miles impudentior cæteris: « En tibi quod poscis disertum imperium. » Simul aram impulsu impio evertit, fuste in effigiem Virginis impacto, manum Jesuli infantis, quem gestabat, frangit. At quadrimestri post ulta est crimen nefarium sequax pœna; furti damnatus carnifici traditur, qui præcis sacrilegis digitis, Christi percussi ream manum condigno supplicio mutilavit, ethnicis quoque suo illo trunco, futuram ostentui, haudquam impune violari Christianorum Deum. Sedato postea tumultu imaginem illam a Christianis digno cultu honoratam, quanquam auctor hoc loco non memorat, dubium non est; et quia Virgo in inimicos tam severa fuit, quod non solet, utique in amicos et supplices benigna fuit, quod solet. (Rev. P. Daniel Bartoli, *Hist. Asiat. soc. Jesu*, lib. IV.)

CMXIII. — Imago B. V. miraculosa de S. Lidwina, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una emicat pura Gemma in salutari Deo.*

1. B. V. schedam dæmoni eripit. — 2. Confessio relinquit scrupulos. — 3. Oratio Lidwinæ efficax.

Quanta Lidwinæ virgini cum Deipara interesset, pene dixerim familiaritas, ex raptum et revelationum frequentia in Vita ejus, quam scripsit F. Joannes Brugnianus, ord. S. Francisci, constat: ubi lector inveniet plerosque raptus ante altare quoddam Deiparæ contigisse, ut merito imaginem illam, quæ illo tempore pro miraculosa est habita, hic inter easdem ponam. Solebat ab angelo suo familiari ad hanc imaginem deduci, quam ubi pro more salutavit, coram ea in raptu posita, monstrante angelo visiones suas videbat.

Atque ut unam pro omnibus apponam, mulier quædam post commissum flagitium, ad remedium confessionis confugit, non ita tamen feliciter quin a malo dæmone ad desperationem usque tentaretur, et pene traheretur: hæ nempe sunt peccatorum reliquæ. « Mea, inquit, es, neque enim scelus hoc (hec quod chartæ inscriptum monstrabat) unquam tibi remittetur, neque in hac, neque in altera vita. » Jam mulier perierat, nisi a sancta Lidwina consilium poposcisset. Hæc mulieris causam accipit pro

sua. Dum Deum orat, videt in raptu Matrem Christi choro virginum cinctam, citatus quoque adest dæmon cum scheda, quam ei Deipara rapit e manu, et dilacerat, et frustra chirographi Lidwinæ servanda tradit. Visio hæc ubi finem habuit, confessario schedæ frustra monstrat, et rem omnem ut erat, denarrat.

Hæc dum peraguntur, adest mulier novis questionibus antiquos cumulans. Lidwina miseram solata, confessioni peractæ nullam subesse mœroris justitiam; sed et ipsum quoque chirographum Deiparæ manu discerptum protulit: « En, inquit, frustra, quæ Deipara in hoc altari mihi servanda, tibi tradenda dedit. » Hæc supra citatus auctor. Altare illud B. Virginis, et eam imaginem coram qua hæc contigerant, fuisse in honore et publico salutare, non licet dubitare.

CMXIV. — Imago B. V. miraculosa ad Portam, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. I, *Gemma ornata vita pura, Diva clemens.*

1. B. V. liberalitas insignis. — 2. Feminæ in malo præpollent viris. — 3. Desiderium dilatatum est loco supplicii.

Petrus Cœlestinus sanctissimus Pontifex opuscula scripsit, dignissima lectu. In eorum opusculorum sexto, cap. 12, scribit de imagine Deiparæ, quæ adeo in amoribus fuit ipsi Deiparæ, ut levem honorem illi imagini exhibitum ingentis utilitatis miraculo compensaverit. Fuisse enim ait dictus Pontifex sanctimonialem, quæ frequentius a malæ vitæ clerico visitata, demum in amores et fugam pertracta fuit. Non illa quidem, ut augur perpetuum, sed tantum ad paucas horas abesse monasterio constituit; ita tamen, ut quotidie voluptati tempus suum et locus esset.

Aderat condita nox, et puella claves abbatissæ clausa jam porta sublegerat, dexteritate, qua feminæ in ejusmodi casibus præpollent viris. Jam dudum enim verum fuit illud tritum, in consilio malo valere feminas, in bono viros. Jamque in tenebris seram portæ tentaverat, sed infelici successu: nunquam illa invenire foramen seræ poterat; quantumvis nullam omitteret diligentiam; ita per plures horas frustra cum laborasset, tempusque esset, quo reponere claves suo loco deberet, ni deprehendi in flagitio vellet, destitit, clavesque suo loco restituit, multum se postridie clerico excusans, eumque in proximam noctem invitans, qua imperitiam suam correctura esset, et in tempore adfutura. Fecit itaque iterum, quod heri, et longe majore industria: sed eadem iterum infelicitate plures horas sudavit, nullo laboris fructu, nisi quod desiderium dilatæ voluptatis videretur habere pro supplicio. Ita iterum repositis suo loco clavibus abiit.

Tanto temporis intervallo, inter peccati consensum et executionem poterat, imo debebat cogitare,

quæ virginem decebant, nec oblivisci mortis, iudicii, inferni, cœli; sed unus illi clericus et mentem et cor solus totum jam occuparat; quod illa postridie venienti et moram suam jam secundo exprobranti, ita testata est, ut clericus fidem haberet verbis sincerissimis, ideoque tertia nocte iterum ad monasterii portam præstolaretur, sive intro-mittendus, sive exituram excepturus. Illa sollicita ponderatione in examen vocavit omnes præteritarum noctium errores: clavem, seram, manusque suæ robur probavit. « Fallor, inquit, aut ego hac nocte aperiam; ita nihil est, quod mihi obicem ponere queat. » Sed obicem iterum invenit: nam ubi scelestæ nocte quoque tertia omnium divinorum humanorumque oblita jurium, nec aliud quam amores suos cogitans, cum sublecta clave iterum seram portæ tentasset, ad lumen insolitum vidit manum tenerrimam foramini oppositam, in qua perforanda scelestæ clavis laboraret; dum illa insolitum lumen miratur, astantem sibi matronam videt, quæ manum suam seræ apposuerat; quin etiam sic audivit loquentem: « Quid manum meam niteris clave hac perforare? Desine, malitiosa, desine: ut quid enim deserto Sponso Filio meo hunc clericum sequeris, et amore persequeris? an tibi hujus forma præ Filio meo placet? »

Illam ubi ex voce Deiparam agnovit, in terram corruit, et casui indoluit, quo animam afflixerat: qui enim raro cadunt, cito resurgunt, ex mente sancti Bernardi. Jamque sincerissima contritio recta et erecta, et ex tam suavi Deiparæ colloquio cordatur: « Quo, inquit, meo merito hæc mihi gratia contigit, o Mater! » Ad quam Deipara: « Quia, inquit, paulo ante me salutasti. »

Scire lectorem oportet, eo in ambulacro, quod ad portam ducebat, tabulam pependisse ad murum cum imagine Virginis, quam monialis longo usu, cum præteriret, salutare consueverat, duobus angelis verbis: *Ave, Maria*. Hoc quia consueverat, hoc quoque triduo non intermisit. Hac Salutatione perfunctoria meruit tantæ utilitatis gratiam, licet ipsa in statu gratiæ non esset. Cadenti supponit Deus manum, ne collidatur, sed justo; casuro etiam peccatori Virgo manum opponit, ne destinatum scelus exsequatur. Hæc Virgo miracula facit, ut imagines suas honoret, quas nos prius honoravimus.

Quid vero clerico factum sit, auctor non memorat. Si et ipse vitam mutasset, non eum præterisset; metuo ne in illo vera sint facta Christi verba, quibus prædixit, quod e duobus unus assumetur, alter relinquetur: neque enim semper uterque e complicibus convertitur, illo plerumque, qui alterum ad scelus induxit, relicto. Imaginem porro miraculosam in templo collocatam, et majoribus affectam honoribus dubitare non licet. (Petrus Cœlestinus, Opusc. vi, cap. 12.)

CMXV. — Imago B. V. miraculosa de Traspasso, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Ito, una sana Gemma pura, redimita luce.

1. B. V. Medicinam præscribit. — 2. Docti ægre consilia simplicium audiunt. — 3. Sectio venæ prodest.

Imago hæc Virginis Deiparæ dolorem refert, quem Simeon prædixit. Gladium habet infixum pectori, estque in Monialium cœnobio ordinis S. Francisci, quod de Immaculata Conceptione nomen habet. Monialium una pedem habuit carcinomate affectum, quod medicorum artem fatigavit primum, deinde etiam superavit, ita ut a chirurgis opem peterent ipsi medici, et de rescindendo pede sententiam dicerent, neve malum ulterius serperet, et periculum vitæ auget, crastina dies carnificinæ destinabatur. Deipara, cui se monialis impense commendabat, sub noctem spectabilis adfuit, et dolore suo solata dolores ægræ, medicinam etiam dignata est præscribere: « Non opus est, inquit, tanta laniena; mittatur sanguis e vena, et pes sanabitur, facietque pes officium suum. »

Satis dictum ægræ, sed non medicis, qui altero die cum chirurgis convenire, feralis turba, daturi tormenta, et forte post hæc ipsam mortem; nam cum ægra parere tam duris imperiis recusaret, cogere violentem statuerunt, ne re infecta discedendum esset. At illa cum de venæ sectione loqui inciperet, et medicorum consilia sententiasque corrigere, nauseam movit non sponte auditur garrula virgo, quæ tam insipide saperet. Tacuit nempe prudens virgo, quæ viderat, quæque a Deipara audierat, mundanis et cœlestium rerum ignaris nunquam obtrudenda, ut qui cœlestes margaritas non cognoscerent: perstitit tamen in sententia, et vim facientibus restitit inter lacrymas astantium sororum; dum e medicis unus, Demus aliquid phantasie, et in crastinum sectionem differamus: ipsa sectio alias profutura mortem dabit, si persuasioni ægræ repugnet.

Annuit ipsa virgo, sponditque, se pedem cras sponte porrecturam ad ferales cultros, et serram immitem, si phlebotomia non proficeret. Ita utrinque sententiam in unam conventum est, et secta virgini est vena: quo in opere medicus litatum phantasie credidit, et monialis toti malo. Atque ita sequenti mane malum omne ita fugisse chirurgi asseruere, ut supervacaneam sectionem dicerent: pes quoque sensim ritu, quo natura consuevit, curatus est, nullo alio miraculo: sic Deiparæ placuit exercere medicinam. Hæc sacra et miraculosa imago cui se monialis devoberat, feria sexta majoris hebdomadæ in templum et cœnobio portatur populo spectanda, magnoque concursu honoratur. (Quintana, lib. v, cap. 56.)

CMXVI. — Imago B. V. miraculosa Immaculatæ Conceptionis, Carnonæ in Lusitania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Numinis Gemma, Dei arca tota pura, vale.

1. Maritus malus, uxor bona. — 2. Desperatio facit cordatum. — 3. Conversio impii nocte una.

Quomodo maritus bonus uxorem malam convertere possit, exemplum si jam scribendum esset, menti meæ non occurrit; sed quomodo uxor bona maritum malum converterit dicere aggredior. Carnonæ in Lusitania vir fuit doctoris gradu insignis (facultatem quam doctoratu suo professus est consulto prætereo), et vir malus, maxime autem in pauperes durus: quod durius uxori quam ipsis pauperibus accidit, ut quæ se his miseram sæpe lacrymis deflebat; dolebat nempe cum dolentibus mendicis, quod e pauperibus nullum consolari vel levissima elemosyna auderet in opulenta domo, cujus tamen tantum non omnes divitiæ essent collectæ e pauperum sanguine. Quoties dedit, toties accepit, verbera nempe ad numerum obolorum rite adnumerata.

Lucia (nam libet nomen apponere), cum neminem haberet apud quem has querelas secure deponeret, ad Deiparam conversa, ei omnem malorum seriem muliebri eloquentia et longis precibus identidem exposuit: illa quæ mater esset omnium, pauperibus et sibi virum mitigaret, illa ex impio pium faceret. Commodum in urbis pomærio sacellum fuit Conceptioni Immaculatæ dedicatum, cui ipsa per se erat addictissima. Itaque nullo non Sabbato hoc breve iter instituit, et longa prece Virginem fatigavit, idem identidem ingeminans et conversionem mariti petens. Sed effectus precum nullus, nullus lacrymarum secutus. Semel tempestas exorta pluviam defecit, quæ reditum in urbem impedivit. Noctem itaque exegit in sacello inter longas et anxias preces, interpolato somno mistas.

Timoris causa maritus fuit, nimium quantum zelotypus, omnia alia cogitaturus, quam quod erat, nec aures loquenti, nec locum excusationi daturus: jamque non verbera, sed mortem Lucia menteolvebat, plus de genere mortis quam ipsa morte sollicita, quam maritus indubie esset illaturus. « Quod si, inquit, moriendum est, ad mortem ut parata sim, sanctum Viaticum accipiam. » Itaque facto mane confessa, sanctam communionem in sacello rite accepit, vovitque huic se sacello adjuncturam cœnobium ære suo, si mariti præcipientem iram et mortem evaderet: nam de verberibus evitandis nec cogitare quidem ausa est. Ita nempe miseri, nec a superis quidem multa et magna vel petunt, vel sperant.

Cogita, lector, redeuntem feminam, solius mortis imagine plenam. Ibat tamen; et ubi domum ingressa in conspectum mariti venit, collegit, quidquid virum natura habuit, quidquid constantie innocentie naturæ timenti dedit in sub-

sidium, et fronte quam vel ipsa vitæ desperatio impavidam fecerat sic maritum affatur : « Redire me domum hesternæ pluvia vetuit, noctem in Virginis sacello exegi; et nunc quia per cælum licet, me tibi sisto; si alia cogitas et mortem minaris, habes paratam: nam priusquam oculos tuos subirem, facta confessione SS. Eucharistiam suscepi tanquam moritura. Feri, si placet, et innocenti sanguine suspiciones tuas ablue. »

Maritus non tam uxoris insolito et cordato affatu, quam præteritæ noctis cogitationibus jam alius : « Desine, inquit, Lucia, desine vereri suspiciones, verbera, mortem. Alius sum, et multum mutatus ab illo, qui fui : alium me Deipara hæc nocte fecit. Non illa mihi quidem apparere dignata est aut loqui; sed, o Deus! quos timores non sensi? quæ non mente evolvi vitæ præteritæ pericula? Tace, alius sum, et utique tuis precibus alius. Vitam posthac agam ad tuæ pietatis regulas. » Ut promisit, fecit; vitam vixit Christiano dignam, quam non ita multo post etiam morte Christiana clausit.

Lucia voti memor cœnobium monialibus S. Francisci ære suo in loco ædificavit; et quantum ex auctore colligo, ipsa inter eas vixit, et morte pia obiit. Tanti est, si maritus etiam malus uxorem bonam bona sorte nactus est. Hodie Deipara hoc in loco omnibus afflictis, maxime tamen uxoribus, quas mali mariti affligunt, est proposita. (F. Gonzaga, p. III, fol. 919; et Joannes Moyza, in *Cælo stellato*, lib. IV, cap. 4.)

CMXVII. — Imago B. V. miraculosa de Nativitate, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Rosa Gemma, una invalidet pactum iræ.*

1. Urbs privilegiata Madritum. — 2. E templo stabulum. — 3. Avium cantus mirabilis.

Si Madritum dixerim urbem Marianam, non aberrabo a vero, si vera sunt, quæ Quintana et alii tradiderunt. Viva adhuc Deipara in hanc urbem delata est ex urbe Antiochia illa, quæ hodieque titulum suum ab illa urbe retinet et vocatur S. M. de Athoca. Toto tempore, quo Saraceni Hispaniam omnem afflixere, cum urbs quæque suas Deiparæ imagines alio securitatis causa deportaret nullam Madritensis urbs extra mœnia sua portari sustinuit; omnes tamen manserunt integræ et illæsæ. Multæ aliunde huic urbi sunt importatæ, et majorem hic cultum invenere. Quæ vero hinc pietatis futuræ intuitu alio delatæ sunt, angelorum manibus iterum huc delatæ, probarunt, sibi urbem hanc præ aliis placere. Multæ alibi miraculosæ hic ectypa suum habent. Sola hæc urbs plures habet miraculis insignes, quam forte una ex parvis provinciis aut regnis. Hæc, inquam, apud Zintanam, et alios scriptores reperuntur.

Unam ex miraculosis habet societas nostra in domo professa S. Francisci Borgiæ, olim Gandiæ

ducis, postea Tertii generalis nostri, et in sacello sodalitatis beatæ Virginis, a quibus in maximo cultu habetur; porro quo modo huc advenerit dicendum est. Fuit cum vir pius Madritum iter haberet, is non procul a via Regia, congeriem lapidum vidit reliquias collapsæ domus, ut existimabat; impulit hominem curiositas capiendi umbram; nam sol altus ingressum urbis facilem promittebat. Accessit, et vidit sacellum esse, non domum, etiamnum stabulantibus jumentis non incommodum: vidit quoque hanc Deiparæ imaginem integram; nisi quod aranearum telis et sordibus aliis, a situ et tempore contractis, multum esset devenustata; hanc ille ablatam Madritum tulit, amico purgandam dedit, et in domo sua, quantum privato civi licuit, ornatam coluit, magno facultatum suarum incremento: nempe arca fœderis domum ingressa, non aliter hospitem suum habere debuit.

Civis iste congregationis supradictæ sodalis cum esset, et beatæ Virgini addictissimus, non obscure intellexit, et aliis quoque Virginem beneficia facturam, si prostaret in templo quopiam. Ne itaque tot bona, et ipsam Virginis gloriam impediret, eam dictæ sodalitati obtulit, et dono dedit: quæ imaginem in altari sacelli sui decore collocavit, ubi supplicibus quam primum propitia esse cœpit. Bis in anno solemnibus supplicatione per compita circumfertur, et ante domum, in qua primas contulit gratias, sistitur, et a musicis quædam in Virginis laudem cantantur.

Fiunt hæc præcipuis beatæ Virginis festis, Nativitatis scilicet, et Assumptionis: quod cum vice prima festo Nativitatis fieret, et musici pleno concentu Mariæ laudes dicerent, ingens diversarum avicularum multitudo advolavit, quæ musicorum vocibus miscuerunt suas, et festum auxerunt, quod quanquam sine miraculo accidere potuit, cum et aves a musica trahantur, et cantantibus hominibus nunquam taceant; quia tamen hoc aliis in supplicationibus nunquam visum sit, ab omnibus pro omine acceptum est, Virginem his honoribus delectari, et propitiam se futuram his vocibus spondere. Unde crevit in hanc sanctam iconem populi affectus, et in Virginem honor, maxime postquam intellectum est, Bruxellis apud rev. Patres Franciscanos ejusmodi Deiparæ imaginem (de qua ego suo loco) a tali avium cantu originem cultus sui accepisse. Hæc ad me rev. P. Michael de Arbicu.

CMXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Capite, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *It alii Gemma pura viva candens amore.*

1. Sacerdos a B. Virgine honoratur. — 2. Poena peccati justa. — 3. Sacerdos contemptus temere.

Summa in veneratione est hæc sanctæ Virginis statua in templo SS. Justi et Pastoris. Ostendit hic Deipara anno 1540 qua in veneratione sacerdotes ipsa habeat, et haberi ab aliis velit. Adolescens

Madritensis nobili genere natus, feria quinta majoris hebdomadæ, facta rite Paschali confessione, in hoc Deiparæ sacellum se contulit, SS. Eucharistiæ sacramentum de manu sacerdotis ex præcepto Ecclesiæ sumpturus. Interea dum inter accessuros flecteret, et sacerdotem intueretur, maculas in ejus facie observavit prioris morbi reliquias : et pessima quæque mente volvens, virum sprexit tanquam altari indignum, et intermissa communione domum rediit, et pœnam temerarii judicii in via invenit. Etenim similes repente maculas in facie contraxit, quales in presbytero contempserat, nullo titillantis cutis dolore. Ubi vero in matris conspectum venit, rogatus ab illa est, in quos leprosos incidisset. Risit ille ad matris, ut opinabatur, deliria.

Speculo opus fuit, ut mater fidem inveniret, quo consulto vera esse vidit, quæ mater dixerat, et subito doloribus correptus : « Moror, exclamat, vocate confessarium. » Interea ille inter extremos dolores amicis refert, ut sacerdotem vidisset, ut ejus in facie maculas non morbi reliquias esset interpretatus, ut denique nolisset de manu ejus SS. Eucharistiæ sacramentum accipere : quæ ipsa etiam confessario, qui vocatus quamprimum aderat, rite confessus est, et accepto sanctissimo Viatico, non post multas horas e vivis excessit. Egregio iis documento, qui male de vita sacerdotum sine fundamento judicant; in hoc tamen felicior hodiernis, qui similibus judiciis ac sermonibus sacerdotum vituperant, quod ei Deipara confessionem et communionem sacram indulserit; quando forsam criminatores hujusmodi sine sacramentis e vita excedant. (Gonzalvus Fernandez de Oviedo.)

CMXIX. — Imago B. V. miraculosa Nissen sis, Nissæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Anima pura Gemma orta in lucida veste.*

1. Cardinalis Austriaci pietas. — 2. Monasterium novum. — 3. Metus prudens et pius.

Est in templo rev. Patrum Bernardinorum (ita S. Francisci Patres de Observantia appellantur) imago Deiparæ jam ab antiquo celebris. Primam originem negant ullis in scriptis reperiri. Avorum memoria stetisse in templo antiquissimo memorant singulariter a civibus cultam : quæ causa fuit templi, quod ruinam minabatur, destruendi, et hoc quod hodie videtur ædificandi.

Porro propter hanc sanctam imaginem serenissimus archidux Carolus Ferdinandi II imperatoris frater, monasterium Bernardinorum, quod extra urbem erat, restaurare cogitabat, eoque deferre sanctam imaginem, ut melius haberet, et haberetur : quam etiam semel justa et copiosa populi supplicatione ipse Carolus loci episcopus, nescio quam ob publici necessitatem, eo deportavit, sed quia optimus princeps metuebat, ne iterum rediret ad sedem suam, monasterium novum a fundamentis hoc in

loco crexit, ut beatæ Virginis bene esset, et templum, quod, ut ante dixi, ruinam minabatur, instauravit. Hinc auctæ devotionis principium, opem Deiparæ hic maxime afflictis experiuntur. Festum celebratur Visitat. B. Virginis. Ita ad me rev. P. Joan. Schestak soc. Jesu.

CMXX. — Imago B. V. miraculosa, ad S. Deodatum, Deodati in Lotharingia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En auri sana Gemma, dicite a luto puram.*

1. Statua magna lapidea. — 2. Culus statuæ antiquus. — 3. Concursus hodie magni.

Vosagia Lotharingiæ pars hunc thesaurum habet. Sancta statua lapidea est, alta pedes duos cum dimidio. Pallium exterius est deauratum et suffultum colore cæruleo, vestis rubra rosis argenteis inspersa. Ipse Jesulus rosas manibus tenet, opus manus bonæ, quantum illa ferebant tempora. Miraculosa a sæculis fuit, et etiamnum est, magnis concursibus celebris, et quanquam nullum ex miraculis ad me perscriptum sit, multum tamen de his miraculis scribit Joannes Ruyr in libro *Antiquitatum Vosagiæ*, ut ad me perscripsit rev. Pater Petrus Corcier societatis Jesu, collegii societatis Jesu Nancejani rector.

CMXXI. — Imago B. V. miraculosa Wazeriana, Duaci in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Gemma clare pura, divinitus emanata.*

1. Pharmacopæum pro pecoribus. — 2. Fons salubris. — 3. Populi liberalitas.

Wazeria Duacensibus notus est vicus a frequenti Belgarum peregrinatione. Clarus jam ab antiquo locus hic fuit, et divinis beneficiis quæ per Deiparam impetrantur nobilis. Templum vastum et venustum sela piorum liberalitate exstructum est, hodieque stat. Firmitatem fabricæ addit lapis vivus, e quo totum pene cum turri fecit architectus. Huc trahuntur, quotquot in vicinia morbis remedium non inveniunt.

Puteus in cœmeterio est limpidissimæ scaturiginis, ex quo agricolæ vicini certatim aquam hauriunt, haustamque pecoribus quoque propinant, et si quam forte pecudem lues corripuit, sanari assentunt : jamque illis in partibus res certa plurimum honorem Virginis auget. De hoc sancto loco ad me perscripsit rev. Pater Hubertus Wildheim societatis Jesu, rector collegii Duacensis.

CMXXII. — Imago B. V. miraculosa de Populo, Bononiæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia, vitas noctem, Gemma auri, pura Luna.*

1. Homines ut canes. — 2. Impietas quorundam. — 3. Optatis majora dantur.

Disce tandem, o impie, etiam parietes, quos Deipara suos fecit, honore suo dignos esse. Ignosce,

lector, quod moris mentionem faciam, quem præstaret silentio præterire, nisi apud populos quosdam Christianos invaluisse mos ille, et Virgo sibi displicere grandi miraculo demonstrasset.

Mos, inquam, nonnullis est faceré, quod canes solent, et quomodo canes solent, eo nimirum loco requisita naturæ exsequi, quo libet, nullo nec hominum nec superum respectu. Ita nullus fere paries ab his securus, quem non sordidis aquis in horas respergant; nempe e Cynica Diogenis philosophia hoc paradoxum traxere, ita hi nullo discrimine quosvis parietes insuper habent, et (quod in canibus Turcæ non ferrent) etiam sacros.

Bononiæ sub annum millesimum quinquagesimum decimum quintum miles de palatii custodibus unus ad murum, quæ dixi, naturæ secreta exsecutus est, in quo Deiparæ imago jam dudum erat. Præterit quispiam, quem altior Virginis religio tangebatur: militis itaque proximam injuriæ incuriam, verbis modestis sed acerbis insectatus: « Vide, inquit, quid agas: superi hæc vident et superum Regina. » Ille, « Deipara, reponit, in cælo est. » Et vero Deiparam in cælo esse, et e cælo in terram usque ultrices extendere manus posse, sensit; nam et repente oculis inducta nox omnem homini visum abstulit, et dolores sensit iis in partibus, quibus peccavit, quos immanes vociferationes non bene lenirent. Profuit homini intellexisse flagitium, et a quo puniretur.

Itaque palinodiam quamprimum cecinit, veniam delicti non sine clamoribus a Virgine precatus, et veniam (quæ Virginis bonitas est) obtinuit majorem, quam poposcit. Nam et ab his et a majoribus eum Virgo malis liberavit; siquidem facta rite confessione, a conscientiæ quoque doloribus exivit liber. Imagini sacræ honores postea dati, et ex piorum subsidiis erectum sacellum hodie sic colitur, ut nullo non die Missæ sacrificium celebretur. Felices erunt, quos aliena mala reddent posthac cautiore, et superum reverentiores. (Felix Astolfi, lib. II.)

CMXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Remediis, Antiqueræ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu chara para Gemma data in monte Jesu.*

1. Eques S. Jacobus apostolus. — 2. Imago B. V. ab apostolo culta. — 3. Verba sacerdotis confirmata miraculis.

Hæc sacratissima Virginis imago colitur in urbis Antiqueræ cœnobio Tertii ordinis S. Francisci. Originem accipe, lector, lectu dignam, cui et Annales ordinis et picturæ templi antiquissimæ suffragantur. Sacerdos, Joannes a Crucibus, vitam solitariam duxit in specu semileuca ab urbe dissita: hunc sanctus apostolus Jacobus equo albo sublimis evocat e specu, statuamque Virginis cubitalem in manus tradit, rite colendam: nec plura locutus brevi ex oculis Joannis evanuit.

Ille sacellum struxit eorum ære qui fidem narratis dederunt: hinc accursus et miracula, si usquam alibi multa. Jacobum Hispaniæ bene velle, nemo Hispanorum est, qui non sciat. Jacobum apostolum equo vehi, et quidem albo, novum non est. Integri exercitus hoc sæpe viderunt. Denique patrono Hispaniæ et fidei Christianæ primo prædicatori curæ esse honorem cultumque Deiparæ, in imagine sua Caesar-augustanis a tot sæculis notissimum fuit, ita ut hæc tota narratio, ut aliis forte nationibus difficilis sit, Hispanis sit certa.

Titulum de Remediis accepit a populo, qui remedium hic invenit cuicumque malo, ita et narratio sacerdotis his miraculis abunde confirmata est, et miraculosa imago in ipsam urbem ad majores honores translata est, ubi hodie summa veneratione colitur. Ita ad me rev. P. Christ. Fernan. de Azavedo soc. Jesu.

CMXXIV. — Imago B. V. miraculosa apud moniales S. Dominici, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gemma realis munita pura cui nata? Deo.*

1. Iudex ethnicus pro Christianis. — 2. Fons olei fluentis. — 3. Ordo S. Dominici.

Prima omnium sedes, quam D. Dominicus ordinis sui montalibus attribuit, fuit illa, quæ prope templum S. Mariæ trans Tiberim est, seu, ut antiquo utar nomine, ad tabernam meritoriam; non longe, inquam, ab illo loco in quo, ut alibi fusius memoro, pro Flavio diarno qui tam ebullit oleum nascituri Dei postremum omen. Nam non tantum eodem die 25 Decembris, ut Baronius, sed et eodem anno portentum hoc contigit, uti nunc omnibus chronologis palam est, nec amplius antiqua traditio correctione nostra indiget, eadem, inquam, in taberna meritoria sub Alexandro imperatore ethnico, non tamen tyranno, Christianis et militibus ethnicis his fuit de loco, cui cederet, militibus merita sua jactantibus, cultum suum Christianis, quem essent hic daturi Matri Dei cordate fatentibus.

Porro Christiani locum jam pene totum emerant hypothecæ, ut aiunt, titulo, militibus, ut solet, solutionem nullam præstantibus, quam Christianis pacti sunt, præter hæc præsentem quoque pecuniam pro reliquo tabernæ pretio Christiani objecerunt, et migrare milites jusserunt. Tanti erat Christianis, locum hunc suum facere, et Deiparæ dicare. Lis ab imperatore in hanc sententiam decisa est: quandoquidem Christiani nihil contra jura petant, insuper divorum honorem egissent, ipsis taberna cedat: melius enim esse urbi, Dei alienjus matrem in loco honorari, quam milites græcari. Ita taberna Christianis cessit, qui templum Deiparæ erexerunt quod hodie templum S. Mariæ trans Tiberim appellatur.

Juxta hoc templum prima incunabula fuere monialium S. Dominici, quas tamen ipse paulo post ad cœnobium S. Sixti transtulit, ubi ante viris

ejusdem ordinis habitatio fuit. Tulere secum sacre virgines hanc, de qua loquor, imaginem priore loco juxta templum S. Mariæ trans Tiberim jam publico honore cultam et miraculosam. Unde autem adeas, aut per quem pervenerit, non legi. Majorum nostrorum ætate Pius V in monte Esquilino cœnobium pontificia munificentia struxit. Iterumque a S. Sixti cœnobio jam tertium transtulit, semper comite individua hæc S. Deiparæ imagine, ubi hodieque quinque jam sæculis, diversis tamen in locis, in honoribus habetur. Ita Octavianus Pancirola.

CMXXV. — Imago B. V. miraculosa de Rocavilla, Rocavilla in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura nata nivalis Gemma, cui Mater? Deo.*

1. Collis monte securior. — 2. Civitas infelix. — 3. Remedium malorum.

Colles amat Virgo Deipara, quæ est desiderium collium æternorum. Iste, de quo loquor, quarto ab urbe Tolosa lapide se erigit, habetque templum, in quo statua Virginis est miraculosa, atque etiam miraculoso modo reperta. Quadringentos annos jam hoc in loco coli asserunt periti, utique semper miraculosam, quando nulli, nec superis quidem, gratis fiunt honores.

Tolosani Rocavillam iniquis temporibus confugiunt, remedia malorum a Virgine poscunt et accipiunt. Tabularum ingens modus est, quæ pictura sua beneficium acceptum testantur. Modus miraculosæ inventionis ad me perscriptus non est, uti nec miracula ad me misit R. P. Petrus Possinus soc. Jesu.

CMXXVI. — Imago B. V. miraculosa Cluniacensis, Cluniaci in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, mera Gemma sana rutila, cui nupta? Deo.*

1. Hæreticorum impietas. — 2. Sabbati cultus. — 3. Lingua miraculosa.

Hæreticis Albigenisibus omnia pene sacra ad rapinam patuere; nec placet hæresis illius ferociam atque crudelitatem describere, quia vel majora vel certe paria sæculo elapso vidit ipsa Gallia in Calviniana.

Contigit, ut duo vitæ probæ clerici iter haberent per infesta latrocinii loca. Templum ingressi, quod jam direptum etiam bestiis patuit, quiescunt. Tum unus: « Sabbathum, inquit, est, nec tempus dicendi sacri adhuc elapsus est; ad hæc quæ ad Missam necessaria sunt, nobiscum detulimus; honoremus Matrem Dei. » Placuit socio consilium, et illico (in altari Deiparæ) Missam sacerdos inchoavit; sed supervenientes hæretici raptum de altari, post liberale fustuarium lingua radicitus evulsa semianimum deseruere: quem socius ad Cluniacense monasterium quod in conspectu erat, ægre deduxit,

virisque religiosis ægrum commendavit. Illi sacerdotem sibi alias notum humanitate, qua decuit, exceptum, vel ideo etiam bene habuerunt, quod propter Deiparam hæc passus esset, et in loco ei dedicato.

Vigilia Epiphaniæ pulsato pariete æger Fratrem advocat, petitque in templum ad Virginis altare deduci. Negat ille tempus esse afflictum tot malis corpus, in tanto frigoris rigore, vel pedem extra lectum deferre: sed instat ille, et instanti obsequens infirmarius supponit humeros ægrumque ad altare Virginis deportat; ubi postquam Matrem misericordiæ tota mentis devotione (ut verbis utar auctoris) invocasset, illa se homini visibilem stitit, et hæc quæ ex ipso auctore admetior verba dixit: « Quia propter fidem Filii mei et honorem mihi exhibitum lingua tua privatus es, ecce novam tibi restituo. Aperi ergo os tuum. » Quod cum fecisset, digitis ori ejus immissis radici linguæ carnem, quam secum attulerat, conjunxit et univit, et videri desiit. Ille probaturus linguam suam, in ea primum verba erupit, quæ Virgini sunt gratissima: *Ave, Maria, gratia plena*, totamque Salutationem angelicam quam distinctissime pronuntiavit. Accurrere e choro monachi, et eadem frequentius repetentem audire, miraculo attoniti. Ille ne loci mutatione memoriam beneficii perderet, monachis aggregari petiit, et obtinuit. (Cæsarius, lib. vii, cap. 14.) Statuæ porro Virginis habitus honores, non est cur dubitemus, quando certum est hoc primum Deiparæ beneficium non fuisse ultimum.

CMXXVII. — Imago B. V. miraculosa Walteriana, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io, Gemma, nude i, i supra naturam lactea.*

1. Nobilitatis decus Walterus. — 2. Gloriæ appetens, gloriæ capax. — 3. Auditæ Missæ merces.

Ubi ubi templum illud sit in Germania Inferiori magnum olim fuisse certum est, quia miraculosa imagine Virginis insigne. Notissimum Walteri de Birbach factum breviter repeto. Eluxerunt in hoc juvene præter nobilitatem et opes, etiam amabilitas morum, species, et corporis firmum robur, in quo virilis animus ludos alios sprevit præterquam militares, gloriæ appetens atque etiam capax. Olim Germanos ad bella gerenda aptavit torneamenti ludus nihilo ipsis præliis mitior.

Ferro tectus eques cum equite cursu effusissimo congregiebatur, quo congressu raro uterque lanceam nullo impetu curvandam tam imperite gessit, ut neutri malum eveniret: sæpe uterque ephippio excussus ad multos passus ab equo suo se in terra explicuit, atque inter suorum manus ex arena eductus est. Hi tam severi ludi ab Ecclesia prohibiti licet, tamen exercebantur. Hos inter nunquam non visus est Walterus, fuit, cum iter ageret sociis

pluribus comitatus, gloriam in arena quæsiturus. Templum Deiparæ proximum viæ præterituri erant socii, quos ille rogavit, ne gravarentur Missæ sacrificio interesse, parvi temporis moram nihil utique obfuturam futuro spectaculo. Negarunt illi, et relicto monitore importuno, iter suum sunt prosecuti. Walterus templum ingressus, porrecta pecunia etiam Missam cantatam, id est, longiorem ad Deiparæ honorem constituit, cui etiam ad finem usque interfuit. Tum enim vero cum ad locum torneamenti pergeret, obvios habuit, qui jam omnia fervere dicerent, atque omnem laudem domino Waltero de Birbach cedere, illum illum solum acclamanti populo placere, atque in ore esse, quod cum alii atque alii Waltero dicerent, nemo melius scivit, ubi Walterus fuerit, quam is ipse, qui in fabula ludebatur.

Locum ille sane accessit galea sua tectus; nihil tamen egit tantis laudibus dignum. Supervenere milites devicti, et dura imperia ritu captivorum deprecabantur. Omnia hæc Waltero nova, neque sibi suæque virtuti hæc imputari sustinuit, aperte libereque professus, Virginis Deiparæ hoc beneficium esse, quæ per angelum quempiam hanc stragem fecisset, dum ipse divino sacrificio, quod ad altare et in honorem ipsius celebrari fecisset solemni cantu. Omitto disputationem Cæsarii, quam narrationi huic subjungit; mihi et altare et Deiparæ illa statua ad rem est, quæ honores sibi factos tam luculento miraculo compensavit, utique et aliis quoque benigna, et in majore cultu posthæc habita. (Cæsar. lib. vii, cap. 39.)

CMXXVIII.—Imago B. V. miraculosa Regia, alicubi in Ungaria.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu, Gemma sita in corde, Anima pura, vule.

1. Votum felix et B. V. gratum. — 2. Virtus celata clarescit. — 3. Fuga matrimonii.

Præterire non debeo suavem Deiparæ vocationem a statu matrimonii ad cœlibatum et piam exhortationem ad festum Conceptionis celebrandum. Temporibus Caroli regis Francorum, regis Ungariæ frater, Deiparæ addictissimus nunquam mensæ assedit nisi prius Officii Mariani horas dixisset. Is lapsus in morbum Virgini castitatem vovit, si sanitatem reciperet. Recepit illico, quin etiam cubiculum cœlesti fulgore illustratum vidit, non obscurum signum, placuisse votum Deiparæ. Sed fratre sine hæredibus defuncto, magnates regno necessarium, et paci publicæ unicum remedium judicarunt, ut unicus regni hæres, hæredes quoque ipse procuraret.

Ita necessitas voti catenas rupit, et puella inventa est tanto rege digna, jamque omnibus ad regiam pompam paratis ad templum est processum, in quo solitis Ecclesiæ cæremoniis benedictionem sacerdos impertiretur novis sponsis, dumque chorauli variis

concentibus præluderent tanto festo, Officium Deiparæ de libello precatorio recitare cœpit regius sponsus: cum Deipara in altari suo apparens: « Si pulchra sum, inquit, et decora, ut dicis, cur me dimissa aliam sponsam accepisti? » Ille, « Quid me, inquit, o Virgo, jubes facere? » Ad quæ Virgo: « Si sponsam, ait, carnalem mei amore dimittis, me in sponsam in cœlo habebis; et si festum Conceptionis meæ annuatim celebraveris, mecum in regno Unigeniti mei laureatus eris. »

Rex jam inchoatas cæremonias fuga destituit, cum sponsa regnum deseruit, in ipsam usque Italiam abiit Aquileiam, ubi in rupe vicina tugurio extracto, vitam aliquandiu egit eremiticam nunquam non Virgini addictissimus. Hæc principia sanctitatis fuere, quæ ubi in dies crevit, famam latere vir tantus non potuit. Populo cleroque eligendo patriarhæ intentis, eremita nonnullis visus est muneris aptus, ut quem virtus jam dudum commendasset, quem ubi etiam litteris instructissimum intellexere, nemo fuit, qui alium proponeret. Coronidem tantæ lætitiæ superaddidit stemma regium, quod tot annis celaverat viri virtus. Felix fuit Aquileia sub tanto pastore, qui festum Immaculæ Conceptionis instituit, et ad posterum propagavit. (Auctor Pomerii, cap. 60.)

CMXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Patrocinio, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. En tota mira! Gaude sine impura macula.

1. Venustas et vetustas commendant. — 2. Furtum ex omni parte pium. — 3. Sententia senatus justa.

Habet in hac historia lector justissimam in causa Mariana sacri senatus Hispanici sententiam. Stabat olim hæc sancta statua in sacello pagi cujusdam deserto, octo circiter leucis ab urbe Madritensi, ubi sacellum hoc vetustum ita neglectum erat, ut Deiparæ statua nullo prorsus in pretio haberetur ab incolis. Uni e religiosis, quos vulgus Cordonarios vocat, visa est vetustas simul et venustas statuæ digna cultu majore: nam in angulo quopiam, non in altari stetit, imo, ut auctor ait, etiam cœli injuriis exposita, et telis aranearum tantum non tecta. « Hanc, inquiebat' religiosus socio, sanctam statuam si Madriti in conventu nostro exponeremus publico, nec illa brevi inter miraculosas censeretur: hoc meus mihi præsagit animus, sed quomodo meam facere queam, non perspicio: si dono mihi dari a paracho petam, negabit, et tamen nihilo melius hic loci erit sanctæ statuæ; superest ut eam pio furto rapiam. Solitudo est, hominum nemo videt, ac etsi cœlites videant rapinam, tamen etiam mentem quoque bonam vident. Furtum est, sed pium, sed Virgini honorificum, et, ut opinor, gratum: si non dissuades, Frater, aufero. » — « Quin, inquit alter, et eadem mihi, quæ tibi mens est. » Simul statuam brevi pallio absconsam aufert, et passu,

quo solent, qui talia faciunt, Madritum cum socio petit. Ibi sordibus purgata decenter imposita altari est in templo S. Michaelis, ubi brevi populo pietatem conciliavit.

Concursus ad rem novam, etiam ex illo pago nonnullos, qui ad mercatum venerant, accivit. Hi prius statuam suam coli viderunt, quam scirent amissam. Tum enim vero statua ante vilis, nunc pretiosa illis visa est, cum in aliorum manibus esset, quam neglexerunt in suis, uti quædam cum habemus, vilia nobis sunt, cum amisimus, pretiosa.

Litem suasere utrinque, qui e litibus vivunt, qui rusticorum causam susceperant, nihil differendum suadebant: « Si jus perpetuum trium obolorum relinquendum non est, quanto minus tantus cum sancta imagine thesaurus. Anathemata et donaria, si sapimus, nostra erunt, ad nos peregrini excurrent, pane nostro vivent dñm redeant. Quæ lucra, si repetimus! quæ damna, si jura nostra negligimus! Ad hæc furto ablata est inscio et invito domino: quid cessamus incescere coram iudice sacrilegum furem? sententia nostra est, quid hæremus? » Facile ruri natis caudidicus iste ruralis persuasit, ut litem moverent religiosis Cordonariis in senatu sacro regni Castellæ.

Contestatam litem illi recepere iudicem rogantes, consideraret an non sanctæ statuæ hic melius esset, quam ibi fuisset, nunc auro ornari, quæ ante inter telas aranearum pene perierat, nunc in altari stare, quæ ibi in angulo jacebat, nunc coli, quæ ante negligebatur: Hic denique Deiparam dare beneficia, quæ ibi pœnam fortassis et vindictam meditabatur.

Dixit sententiam senatus: Maneret sancta statua apud Cordonarios; sibi adscriberent rustici, quod Deipara aliam et meliorem sedem quæsiuisset; nec quid ultra contra sanctam statuam aut ejus custodes moverent. Ita vacui discessere illius pagi rustici, non obscuro documento, eum Virgini locum præ cæteris placere, et deberi, in quo decentius colitur. (Blascus.)

CMXXX. — Imago B. V. miraculosa de Sanitate, alicubi in Germania Westphalia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Veni dum amata pura Arca e ligno Setim.

1. Merces pro dicta Salutatione angelica. — 2. Apparitio puero facta. — B. V. medicinam præcibit.

Jucundum est et pietate plenum, quod Cæsarius de puero quodam scribit: et quia ipse auctor virum jam sacerdotem et monachum de se loquentem introducit, ne gratiam sæculi illius obscurem, ipsa Adami (hoc enim sacerdotis nomen erat) verba, quantum licet, apponam. Cum, inquit, essem puer, ita caput scabiosum habebam, ut præ fœtore putredinis ejus mecum sedere scholares recusarent. Porro prima oratio, quam didici, Salutatio erat angelica quam adhuc puerulus non raro dicebam. Interea mi-

sere me parentes ad monasterium Westphaliæ, ut litteris incumberem. In via fuit templum monachorum, quod quia quotidie transeundum mihi erat, flexo genu, et tribus Salutationibus angelicis Virginem, cui erat dedicatum colui.

Contigit, ut maturius templum accedere, pulsus campanæ deceptus, quem existimabam dedisse signum ad preces matutinas: quod quia clausum adhuc reperi, flexis ante fores genibus, pensum meum, id est, tres Salutationes angelicas persolvi. Surgens vero inveni portas apertas, et totum templum insolito lumine fulgens. Miratus ego, non tamen territus, majus altare accedo, videoque Virginem Deiparam (quanquam adhuc ignotam) sedere in medio non sine comitatu gynæcei cœlestis; tres enim a dextra et totidem a sinistra astabant cœlesti specie virgines.

Vocatus ab illa quæ mediam sedem occupaverat, accessi intrepidus. Tum illa: « Bone puer, inquit, quare non adhibetur cura capiti tuo? » Respondente me: « Domina, satis circa me laboraverunt amici mei, sed nihil profecerunt, » subjunxit illa: « Nosti quæ sim? » Cui cum dicerem: « Non, » Domina respondit: « Ego sum Mater Christi, et Domina hujus templi. Quia mei memoriam solitus es habere, ego tibi curam adhibebo: accipe fructus ligari fusilis, et fac tibi hodie ex eo lavari caput tribus vicibus ante Missam, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti; statimque curaberis; ad me accede, Adam! » Quod et feci. Flectente me coram ea genua, manum super caput meum ponens ait: « Ab hæc hora usque ad diem mortis tuæ non dolebis capite. » Mane vero euidam Fratri, qui me nutrit, omnia retuli: qui in vallem proximam descendens, et ostensos fructus colligens, prædicto modo caput meum lavit, statimque convalui. Dolorem vero capitis nunquam ab illa hora passus sum; cum tamen hoc in ordine sit satis miraculosum. (Cæsarius, lib. vii, cap. 25.) Hoc sequentium miraculorum principium.

CMXXXI. — Imago B. V. miraculosa Inclusa, in monte Olivarum in Palæstina.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. O munda Margarita, viva, clemens et pia.

1. Monachi vocantur certatores. — 2. Tentatio propter cultam imaginem. — 3. Tentationem aperire est vincere.

Inter monachos, eximii præ cæteris fuere quos vocabant Inclusos, eam ob causam quod cellæ suæ inclusi, non nisi consilii causa exibant. Eorum unus in monte Olivarum stationem suam habebat certator maximus, ut verbis Möschi utar, et multarum palmarum victor. Fessus ille aliquandò dæmonem nunquam non impuras cogitationes ingerentem sic allocutus est: « Et quando aliquando recedes? mecum consenuisti, et jam scis, nunquam me tibi consensurum: abi igitur, et desine mihi esse posthac molestus. » Vix hæc edixerat cum dæmon visi-

bili forma se homini stitit, nec distulit respondere, et « Jura, inquit, nemini te dicturum, quæ ex me audies. » Juravit senex. Tum dæmon : « Noli, ait, honorare hanc imaginem, et ultra te non oppugnabo. »

Habuit autem senex perelegantem in cella imaginem Deiparæ, gestantis in brachio Filium, unicum vitæ solitariæ solatium. Bono seni fuit, quod deliberandi tempus a dæmone petierit. Quapropter mane altero, nulla juramenti ratione habita, ad senem abiit, quo usus jam dudum erat consiliario, remque omnem detexit. Adhæc senex improposito juramento, facti tam sinceram revelationem sincere probavit, addiditque minus malum esse quodvis, quam cultum imaginis Domini nostri Jesu Christi et Matris ejus ejurare; ita senem melius instructum domum remisit. Imaginem illam posthac honores accepisse majores, quanquam Moschus, cap. 65, non dicat, tamen dubitare nos non sinit pietissima antiquitas.

CMXXXII. — Imago B. V. miraculosa Burglana, Friburgi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Te singularem puram vitio Adæ canam.*

1. Via crucis expressa figuris. — 2. Concio sub dio in hieme. — 3. Templum leprosororum miraculosum.

Præter Lauretanam beatæ Virginis ædem, de qua suo loco, habet civitas Friburgensis adhuc aliam quæ quadrante uno a porta urbis distat, quæque ipsi portæ nomen dedit; unde porta Burglana vocatur; cæterum Latina lingua appellari debet B. Virgo in Monticulo. Leprodochium illie posuere majores, quod etiamnum ibi stat plus uno sæculo, forte pluribus, a quo paucis passibus templum non magnum distat leprosororum in usum constructum.

Credibile est cherum solummodo initio fuisse totum templum, usque dum propter miracula templum utrinque propter duo altaria diductum, et in hanc longitudinem promotum est: sed nec ulterius potuit propter viam publicam, quam propter montes alio divertere nimis incommodum et sumptuosum esset. Quod miraculorum primum fuerit, ignoratur: quotidie accipi a Deipara gratias populus loquitur, per montes et cœli injurias ad templum accurrens et munera cerea offerens. Singulis Deiparæ festis hora post meridiem prima extra templum subdio habetur concio ad populum frigidissimo Februario inter nives. Populus porro tantus est, ut nec senatores desint, quoscunque vel aegritudo vel grave senium non prohibet. Finita concione cantantur Litanie, quibus finitis per planam viam quindecim mysteriis inter columnas lapideas distinctam reditur.

Sed et alia quoque pietatis nova species ad ipsam portam hujus templi terminatur, a termino longe hinc distante inchoata: figuræ namque penicillo non imperito expressæ, sex vel septem pedum latitudine, tres circiter cum dimidio altæ, quævis tecto suo ligneo custodita, ea commoditate ut tres qua-

tuorve juxta se flectere queant, et Christo patienti exhibere honorem. Distant hæc Passionis mysteria tot inter se passibus, quot doctissimus Adrichomius distare Hierosolymis ea spatia scripsit, quæ inter Pilati palatium et locum montis Calvariæ. Etiamnum in honore sunt. Denique, ut dixi, terminantur ad Crucifixum perantiquum quem majores ante portam templi collocarunt. Credi non potest quanta devotione hanc viam crucis pertranseant pii cives; augeturque in dies. Vidi ipse ego et veneratus sum tantam populi pietatem.

CMXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Silveriana, Monomotapæ in Cafria.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En dico te Reginam puram avita macula.*

1. Veritas nobilitate major. — 2. Contemptus mundi ethnicis admirandus. — 3. B. V. imago ab ethnico honorata.

Consalvus Silveria, soc. Jesu, nobilis in India operarius, qui sanguinem suum in urbe Monomotapa inter Cafres pro fide fudit; cum anno 1561 Januarii urbem Monomotapam intrasset cum paucis Lusitanis, misit confestim rex, qui eum cum muneribus viseret, auri pondere ingenti bobusque permultis, et famulatu ad ministeria quotidiana: quippe qui ex Lusitanis mercatoribus jam ante cognoverat, Consalvum non modo vitæ sanctitate virtuteque præstantem, sed etiam generis claritate ac nomine imprimis esse conspicuum.

Consalvus, gratis actis muneribusque repudiatis, ex ipso legato regem cogniturum esse respondit, quod genus auri, quasve divitias quæsiturus, in ea loca venisset. Obstupuit ea animi magnitudine rex, venientemque ad se deinde Consalvum tanta gratulatione et significatione honoris excepit, quanta neminem unquam antea. Nam et in ipsa penetralia, quo nulli est aditus, introduxit, et assidente matre considere Consalvum etiam in tapeete jussit, Antonio Caiado e conclavis janua interprete adhibito.

Rex quatuor continuo seiscitatur, quot feminas, quid auri, quid prædiorum, quid boum denique vellet, quos incolæ non minoris quam aurum ipsum æstimare dicuntur. Cum nihil se præter ipsum regem respondisset optare, conversus ad interpretem inquit rex: « Profecto necesse est, qui nihil horum accipiat, quæ a cæteris tantopere adamantur, longo intervallo a reliquis distare mortalibus. Et nihilominus ad extremum multa benigne pollicitus, amantissimis verbis Consalvum ad hospitium remisit. Ibi dum ille mane rem facit divinam, e principibus quidam prætereuntes cum e foribus aspexissent in ara propositam perelegantem Mariæ Virginis imaginem, quam in tabula depictam ex India Consalvus advexerat, specie decepti ad regem deferunt, Consalvum egregia forma puellam apud se habere: hortantur, ut ab illo deposcat. Nec mora. Mittit ille, qui Consalvo renuntiet, audivisse quæ

illum uxorem secum adduxisse: vehementer cupere ut eam sibi sistat.

Tum Consalvus tabulam pretiosa veste involutam ad regem affert. Cujus desiderium quo magis exaceret, præfatur, illam esse effigiem Matris Dei, ejus in ditione ac potestate sint omnes reges et imperatores orbis terræ totius. Ac tum denique tabulam aperit, regis quoque matre præsentē. Rex imaginem veneratus, Consalvum etiam atque etiam obsecrat, eam sibi largiatur, domi habere se velle. Libenter vero Consalvus annuit, quin etiam ipsemet in regio cubiculo collocat, ibidemque quasi sacellum quoddam, præcandi causa peristromatis pretiosis exornat.

Narrant, qui inde venerunt Lusitani, noctibus deinceps circiter quinque Reginam cœli ea ipsa specie quam tabula ostenderet, divina circumfusam luce suavique splendore fulgentem, augustissimo simul ac jucundissimo aspectu dormitanti regi assistisse: quod ille mane matri narrabat, rei novitate vehementer attonitus, itemque Lusitanis, qui statim id Consalvo renuntiabant. Postremo rex Consalvum ipsum accersit, ait se mirum in modum angī, quod sermonem Reginæ ejus, quæ secum singulis noctibus loqueretur, non intelligeret. Cui Consalvus, cum eam esse linguam divinam dixisset, quam nemo nosset, nisi qui sacrosanctis Filii ejus legibus pareret, quippe qui Deus esset generisque totius humani Redemptor, rex in præsentia quidem, si minus verbis, vultu certe ac significatione, se Christianum velle fieri, ostendit. Bidui deinde spatio interjecto per Antonium Caiadum Consalvo aperte denuntiat, certum esse sibi matrique Christiana sacra suscipere: proinde ad se baptizandum quamprimum veniret. Consalvo tamen dies aliquot supersedere satius visum, dum rex Christianæ fidei præceptis ac rudimentis imbuatur. Quibus cum satis operam dedisse videretur, quinto circiter et vicissim post adventum suum die Consalvus regem simul et matrem, non sine solemni pompa et gratulatione baptizat. Regi Sebastiani, reginæ matri Mariæ est inditum nomen.

Eo ipso die rex Consalvo, quoniam aurum respuerat, boves centum donavit. Ille ad Antonium Caiadum misit, ut in frusta dissecti distribuèrentur in pauperes. Quam ejus liberalitatem ac beneficentiam populus ingenti cum murmuratione suspexit. Regem imitati trecenti ferme e regni proceribus, Christo sese pariter addixere. Illi nunquam a Consalvi latere discedebant.

Jamque spectata vitæ morumque sanctimonia studioque salutis humanæ tantam sibi summorum infimorumque benevolentiam conciliaverat, tantisque in omnium animis effecerat motus, ut in Christianam religionem universa multitudo videretur incubere. Tantum in fide progressum fecit unica Deiparæ imago, oppido miraculosa, et jure inter miraculosas numeranda. (Joannes Petrus Maffei,

societatis Jesu Epistolarum Indicarum, lib. II, epist. de Patre Consalvo Silveria.)

CMXXXIV. — Imago B. V. miraculosa Rosentalensis, Mechliniæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum. ANAGR. Te Virginem, ut puram a malis Adæ cano.

1. Apparitio mirabilis. — 2. Pia pugna Idæ cum B. Virgine. — 3. Officium S. Joannis Baptiste.

Est cœnobium virginum Cisterciensium ad Neatham fluvium juxta pagum Duffelensem primo lapide a Mechlinia in valle Rosarum. Hic Deiparæ imago creditur a beata Ida moniali originem suam habere, vel certe instaurata pietas. Idæ enim, cum die quadam sacrosancto Missæ officio esset intenta, apparuit Deipara, sancto Joanne Baptista, sancta Elisabetha comitata. Ille vas aqua calida plenum ferebat; Maria vero cum Elisabetha denudabat cœlestem suum Pusionem Jesum eumque balneatum miro cum favore in gremium Idæ deponebant, quæ ardentissimis osculis divinum hunc Pusionem excipiebat. Cumque Virgo Mater tandem Filium suum repeteret, præ amoris magnitudine et sacro cordis liquamine, ut auctor loquitur, Ida suaviter reluctabatur, quo in pietatis jucundo certamine, virgo hæc piissima cum Deipara, ad instar Jacob cum angelo pro benedictione luctantis, sese exercebat; quoadusque in sacro Missæ officio *Agnus Dei* caneretur: quo audito cum dulcissimo suo Agnello totoque comitatu sancta Dei Genitrix disparuit. Exinde loco accessit veneratio et cultus major, major quoque Virginis Deiparæ in supplices liberalitas. (Winkmann, lib. III, cap. 17.)

CMXXXV. — Imago B. V. miraculosa Embricensis, Embricæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum. ANAGR. Te Agna Jesu, ter mali puram Divam cano.

1. Exaudite preces ignorantis. — 2. Gratia actæ pro miraculo. — 3. Imago effundens lacrymas.

Initium suum hujus sacræ imaginis cultus accepit anno 1527. Odilia femina in paucis pia, menbris capta, et multum de sanitate sollicita, hoc templum religiosorum S. Aldegundis accessit manibus alienis delata, et coram Deiparæ Virginis imagine provoluta preces fidei speique plena fudit: nihil divinæ opis omnino sensit, usque dum finitis precibus surgere conata, vidit se surgere, et perfecta sanitate recepta etiam abire sine fulcris et aliorum manibus posse.

Secutæ sunt miraculum pulsationes campanarum, quibus accitus populus ad similia petenda, et obtinenda invitatus est. Hæc ipsa Deiparæ imago vim lacrymarum effudit, quibus abstersis successerunt alia etque alia, ita ut statua sacra maduerit. Contigit hæc lacrymatio anno 1527, cladis præsaga; quam Belgium ab hæresi accepit, in qua Embrica non adeo multum beneficio Deiparæ passa est. (Tillemannus, lib. III, cap. 19.)

CMXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Conciliatrix, alicubi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Veni, pia Gemma munda, cœlitus rorata.*

1. Imago B. V. aspecta mitigat iras. — 2. Odium implacabile. — 3. Condonatio spontanea.

Refero, quæ narrat rev. P. Franciscus Benzius in Annis societatis e Provincia Austriæ. Quidam, inquit, ardebat in inimicum odio ita implacabili, ut subtraheret aures sermonibus; hunc convenit unus e nostris, orat ut quandoquidem aures habeat obstructas, oculos tamen sibi clausos esse ne patiat, in templum nostrum concedat, et ante Virginis altare genuflexus aliquandiu fixo obtutu intueatur imaginis vultum. Fecit ille, quod noster rogabat: et ecce vix aliquandiu imaginem intuitus, ita percussus est, ut in hæc verba magnis clamoribus eruperit: « Da veniam, libens obliviscor injuriæ, condona tu mihi, o Deus, peccata mea, » quæ etiam statim confessione expiavit. Tantum potest aspectus imaginum beatissimæ Virginis. Hoc primum miraculum secuta sunt plura.

CMXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Mirtillana, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu alma pura a vœ, nocti diem geminas.*

1. Servus in dominum suum impius. — 2. B. V. benefica regibus non tyrannis. — 3. Translatio miraculosa imaginis B. V.

Mirtillum Nicetas vocat ingratum et impium servum, quem licet ex plebe in palatinam dignitatem evexisset imperator, tamen filium ejus Alexium cum veneno non posset, propria manu trucidavit, et coronam imperii sibi ipsi imposuit. Nempe fidelitas et gratitudo illiberalibus servorum ingeniis nec infundi quidem possunt: quia nunquam conveniunt nec in una sede morantur fidelitas et illiberalis indoles. Hanc injuriam cum Palduinus comes Flandriæ ultum iret cum exercitu, etiam se præbuit cum suo Mirtillus extra Constantinopolim, et quidem cum Deiparæ imagine more veris imperatoribus consueto: sed durante pugna miraculose hæc Deiparæ imago in aciem Balduini transiit, et una secum victoriam transtulit. Coactus nempe est Mirtillus se cedere in urbem, quam postquam Balduinus obsedisset, sexagesimo die suam fecit, et imperii Orientalis coronam ab Innocentio III Pontifice accepit. (Pancirola, *Rer. Mem.*, lib. 1.)

CMXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Arbore, Cæsaraugustæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Inviolata paries, tu care munda Gemma.*

1. Apparitio dæmonum. — 2. Terror populi in templo. — 3. Conversio mirabilis.

Antiquæ et miraculosæ imaginis languescentem pietatem renovavit sanctus Dominicus; cum enim hoc in templo diceret e pulpito, et ea verba explica-

ret: *Qui facit peccatum, servus est peccati* (Joan. viii, 34), intravit templum nobilis, sed impiæ vitæ vir Petrus de Urrea sancto notissimus. Eo viso Deiparam invocavit sanctus, in cujus templo hæc fiebant, rogatque, ut hic homo talis populo appareat, qualis in oculis Dei erat. Factum. Legio dæmonum visa est ab omnibus: hæc catenis vinctum duxit; quin ipse quoque dæmonibus vultu non absimilis, pene solum se vidit in amplissimo templo; ita omnes horror in fugam compulsi, qualem videmus in loco, quem populus implevit.

Horruit homo, cum intellexit, se tanti timoris et fugæ causam esse, et quamprimum vitæ mutationem spondidit; factaque confessione sibi suæque formæ redditus sine catenis et infaustis comitibus solus ire domum visus est. Unde sanctæ statuæ crevit cultus. (Franc. Diagus, lib. II, cap. 32.)

CMXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Vulnerata, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O puram! Tu mundi cœli amata Regina es.*

1. Scriptorum antiquorum fides. — 2. Jejunium latroni utile. — 3. Conversio mirabilis.

Hoc scriptoribus sæculi prioris indulgendum est, quod res quidem scriptu dignas litteris commendarent, sed non eo modo, quo nos posteri optaremus. Loci, personarum et temporis rara mentio etiam multis suspicionem facit, fabulas potius quam historias scripsisse. Cæterum qui et auctorum insignem doctrinam et notissimæ virtutis vitam considerat, dubitare non potest, quin vera sint quæ scribunt, etiamsi rerum locorumque circumstantias non ita exacte producant.

F. Joannes Griths, ordinis Minorum, singularis doctrinæ et pietatis, in suo *Promptuario exemplorum*, militem fuisse ait, qui bello finito ad latrocinia et rapinas se convertit, vixitque ex rapto. Felicitatis pars magna fuit, habuisse uxorem Virginem Deiparæ devotam, quæ id unum viro persuadere potuit, ut Salutationem angelicam diceret quoties templum quodpiam Virginis præteriret, et Sabbati devotum Deiparæ diem jejuniis honoraret. Satis mulier egit; quanquam et integram viro vitam et sceleris puram optaret. Felix casus, qui homini ad sanguinem et rapinas properanti templum suasit, quod jamjam præterierat: hoc ingressus ad altare se contulit, statuæque ligneæ contemplatus, vix cœpit Salutationem angelicam, cum vidit integros sanguinis miraculosi rivulos per omne Jesuli corpus defluere in Matris gremium, quos Mater admota manu non satis vel tergere vel sistere posset. Ille, « Quis, inquit, o Virgo, hoc fecit? » Tum lignea Virginis statua: « Tu, respondit, et alii peccatores tui similes, a quibus æque ac a Judæis Filius meus crucifigitur. » Miles jam longe alius: « O Mater, inquit, misericordiae! intercede pro me. » At illa: « Vos me Matrem misericordiæ vocatis, et facitis Matrem miseriæ. » Tum miles: « Memento tamen,

te esse Advocatam peccatorum. » His mota Mater Filium rogavit, facta jam militis Advocata. Negavit Jesusul Matri, quod petierat, et : « Ne mireris, inquit, scito quod et ego Patrem rogaverim, ut transferret a me tam amarum calicem, et exauditus non sum. » Ter Mater militi veniam petiit, ter Filius militi veniam et Matri petitam negavit : dum illa deposito super altare Filio in genua procidit, protestata non se surrecturam, dum petitam obtineret militi veniam. Hic enim vero Jesusul, tantis flexus precibus militem accedere, et osculari sua jussit vulnera : et quia singula post pium osculum coa-luerunt, sensit miles peccata quoque sibi remissa esse, viditque, quod pauci credunt, non adeo facilem esse Jesum, ut in amicitiam recipiat peccatores obstinatos. Miles reversus domum, conjugem conversione sua non parum recreavit, et ne in priora mala relaberetur factus monachus, vitam posthac vixit piam, et morte sancta finivit : quod et uxor mariti exemplum secuta fecit.

CMXL. — Imago B. V. miraculosa Meschliniensis, Meschliniæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Averno mugiente, micas data pura mali.

1. Pietas Austriaca. — 2. Regnum Hispaniæ merces pietatis. — 3. Sodalitas numerosa.

Si de templo quæstio est, perantiquum esse constat, crediturque a D. Lamberto Deiparæ dedicatum ; olim miraculosam Deiparæ statuam fuisse, quanquam litteris probari non possit, plus tamen quam probabile est ; priore tamen sæculó, quia summos honores accepit, etiam beneficia, quæ rependit Virgo, summa fuere et miraculosa. Ita nempe a nobis ut plurimum pendet, sitne Deiparæ aliqua imago miraculosa : siquidem nunquam illa gratis sibi honores exhiberi sinit, semper beneficia rependit honoribus majora.

Hic sodalitas instituta beatam Virginem ad miraculosos favores sollicitavit. Philippus Austriacus, dux Brabantiae, filius Maximiliani I, et pater Caroli V, hanc sodalitatem instituit sub titulo Septem Dolorum B. Virginis. Rependit abunde honores exhibitos Virgo : siquidem Philippus non solum exinde Belgicas provincias pacifice possedit, verum etiam primus Hispaniarum regna Austriacæ domui adjunxit ; prope miraculum quoque fuit, quod hæc Septem Dolorum Mariæ sodalitas per omne quam late patet Belgium, dispersa nusquam non Marianis favoribus inclyta fuerit, ac hodieque sit.

Miracula ab ordinario approbata, et jussu Caroli V conscripta etiamnum exstant : eo in libello memorantur ope Virginis adjuti cæci undecim, claudi novem, surdi et muti quatuor, mortui resuscitati quindecim. Hæc de Meschliniensi Deipara Wikmannus, lib. II, cap. 64, ubi addit anno millesimo sexcentesimo vicesimo sexto, huic sodalitati, ad decem millia hominum esse inscripta. Festum celebratur fer. vi ante Dominicam Palmarum.

CMXLI. — Imago B. V. miraculosa Veteris Capellæ, Ratisponæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Tu magna, cælo mirante, jam pure vadis.

1. Antiquitatis honor. — 2. Hæresis omnia corrumpit. — 3. S. Rupertus Baviaræ apostolus.

In urbe Ratisponensi imperiali nunc, olim residentia ducum Baviaræ, templum est, quod veterem capellam ab antiquo vocant. Causa hujus tituli est, quod antiquissima sit, et constans traditio habet, hic loci primum omnino in Bavaria templum a sancto Ruperto Baviaræ apostolo ædificatum : quod quia mole sua templum justæ magnitudinis non æquavit, capellæ nomen a posteris accepit. Quod eam sanctus Rupertus Deiparæ dedicaverit apud omnes auctores certum est ; cum ei totam Bavariam solemnî pompa dicavit, dedicavitque

Deiparam tantos neophytorum honores liberaliter beneficiis miraculosis compensasse, nemo dubitat, nisi qui Mariam non diligit. In summa semper veneratione fuisse certum est, et ex omni late Bavaria peregrinos huc confluisse, ad quærenda miseriarum et morborum remedia. Cæterum ubi illa steterit, vel etiamnum stet ignoratur. Quis enim per tot sæcula chartas et libros conservet, et per tot urbis incendia illasos posteris tradat ? Credibile est ultimam lateralem capellam e sinistro latere, illam esse, vel certe illius fuisse : tanta murorum antiquitas et soliditas est, quæ reliquum templum ætate plurium sæculorum superare videtur, utique non relinquenda, nisi antiquitatis honor et sanctitatis opinio id postulasset ; hæc senum opinio fuit, cum in ea urbe versarer. Nec mirari lector debet, harum rerum monumenta et pietatem jacuisse, quando Catholicis in Lutheranæ hæreseos cataclysmo stare non licuit. Cæterum olim unicum in Bavaria asylum, et omnium necessitatum remedium hic fuisse, certum est ; si Ætinganum Deiparæ templum excipias, quod et ipsum a sancto Ruperto Deiparæ dedicatum fuisse, ex omni historia constat.

CMXLII. — Imago B. V. miraculosa S. Lucæ, Ratisponæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. O pia immunis a macula terra gaudente.

1. Imago a S. Luca picta. — 2. Professio societatis Jesu. — 3. S. Henricus imperator.

Est in hoc eodem templo alia et grandis picta Deiparæ imago Græcæ manus, quam sancti Lucæ opus esse a pluribus sæculis creditum est, et etiamnum creditur. Sanctus Henricus, imperator et dux Baviaræ, illam a summo Pontifice accepit, et in hoc antiquissimo totius Baviaræ sacrario reposuit. Adsunt alic altaris duæ, quæ sanctam imaginem claudunt perantiquæ picturæ, quarum una sanctum Lucam repræsentat cum epigraphe : *Hanc imaginem ego pinxi* ; altera sanctum Henricum cum epigraphe : *Hanc imaginem ego huc tuli*.

Hodie dum in honore est : siquidem episcopus cum clero cathedralis ecclesiæ singulis Deiparæ festis supplicationis ordine huc venit toto catholico populo comitante atque sacrificio solemnissime cantato, et concione, alias in cathedrali habenda, hunc locum honorat. Præterire non debeo, quod rev. P. Orlandinus in prima parte *Historiæ societatis Jesu* scribit, rev. P. Petrum Fabrum e primis sociis unum, imò primum, professionem suam Rationis, sancti Ignatii jussu emisisse, et ad tam sublimem actum præ omnibus templis hoc elegisse, ut vel inde sciremus, si cætera abessent, eum beatæ Virginis fuisse addictissimum.

CMXLIII. — Imago B. V. miraculosa de Soccotorana, in Soccotora in India.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu amata pura Gemma unio cæli ridens.*

1. Christiani defensi. — 2. Fanum redactum in templum. — 3. Ignorantia excusat.

Tristanus Lusitanorum in India Chiliarchus jussu regis Lusitanæ Emmanuelis Christianorum maxime protectionem in se suscepit. Is ubi in Soccotoram insulam venit, Christianos offendit, qui eam jam ab apostoli Thomæ temporibus incolebant. Cæterum propter Æthiopiarum vicinitatem vitia multa traxere ex Jacobitarum hæresi; nam et a Romani Pontificis auctoritate sejuncti sunt, et circumcisionem aliosque ritus Judaicæ superstitionis usurpant. Hi ad pedes Tristani cum lacrymis acciderunt, per Christum Jesum obsecrantes, ut e tam acerba servitute regis Arabis, iisdem sacris deditam ejusdemque consortem spei nationem eriperet. Quibus ille, se vel ob id ipsum ab Emmanuele rege salutis eorum cupidissimo, in ea loca destinatum esse, respondit; quamobrem et præsidium ad Mahometanos arcendos, et sacrorum antistitem ad curandos incolarum animos libentissime relicturum.

Itaque fano Arabum expiato, et in cultum Virginis Mariæ converso, arcis custodia cum idonea manu Alphonso Noronice Lusitano concredita est. Et ope Deiparæ Christiani servati sunt ab hostibus illæsi : quos utique Deipara etiam in aliis necessitatibus ad se confugientes liberaliter et miraculose adjovit. Cur enim id sine malitia ignorantibus non præstaret, quod malitiosissimis peccatoribus passim præstat? Joan. Petr. Maffei, lib. III *Hist. Ind.*

CMXLIV. — Imago B. V. miraculosa Victrix, Cananore in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaude mei Numinis Arca, tota alme pura.*

1. Classis navium formidanda. — 2. Victoria miraculosa. — 3. Cibus locustarum salubris.

Barbari classe ingenti, prope Cananorem urbem Laurentium Almeidam Lusitanum petierunt. Ea fuisse dicitur celsarum navium amplius sexaginta lemborum ac paronum, biremiumque ad centum et triginta, omni telorum genere et numero militum instructissima. Ad ejus famam naves non plus un-

decim, admittis triremibus paucis, raptim adornaverat, Lusitanis præter nautas impositis octingentis. Ut adictum bombardæ ventum est, conspicatus Laurentius tantam hostium multitudinem, expiatis de more noxis primum omnium ædem Mariæ Virginis victricis vocit, si ea pugna barbari fusi ac fugati essent : deû paucitati subveniendum ratus arte, ne a Malabaribus circumveniri posset tormentis, qua parte virium longe præstabat, eminus rem gerere instituit : atque ob id ipsum ex alto directis in prælium navibus, leni Austro flante, simul et venti beneficium, et congregiendi arbitrium, hosti præripuit.

Omitto certaminis longam descriptionem, quam auctor fuse prosequitur. Almeida dux voti reus est factus; nam tribus circiter millibus cæcis, sex tantum e suorum numero desideratis (quæ res divinum Deiparæ auxilium sine ulla dubitatione monstravit) captivas trahens onerarias novem, ingenti parta præda simul et gloria Cananoris portum, cujus urbis in conspectu res erat gesta, magna cum totius populi ac regis Zamorini gratulatione sospes introit. Ac primum omnium Mariæ Virginis victricis, quam initio prælii voverat ædem in extrema arce extruxit. Ubi Deipara propter miraculosam victriam jam suos honores habebat, qui non ita multo post vehementer aucti sunt, cum Lusitani fame pressi in eadem arce a barbaris obsiderentur. Nam ad id templum, desperato pene omni humano subsidio, Lusitani quotidie confluebant, opem cum a Deo cœlitibusque tum præsertim a Dei Matre Virgine enixe petentes, ne se in alieno ac barbaro solo, tot undique junctos angustiis, tot pressos malis, fame ipsa denique enectos, Christianos ipsos et a Filio sibi commendatos clementissima Regina cœli despiceret. Suis peccatis noxisque quas ipsi, innumera-biles faterentur, ab irato Deo veniam et pacem exposceret, neque jam de corporis modo, sed etiam de animorum salute periclitantibus in tempore subveniret.

Haud incassum missæ preces. Ipso festo Assumptionis die, ne quid miraculo rem posset eximere, solito vehementius intumescens pelagus, ingentem locustarum numerum ad ipsas templi radices eiecit, quæ a Lusitanis gratulabundis avidè collectæ, in multos dies abunde suffecerunt, nec validos tantum sæva fame, verum etiam (ut salubris est cibus) agros diuturno morbo levaverunt. Inde acuta in Virginem pietas, miraculosa Virginis beneficia. (P. Joan. Petrus Maffei, soc. Jesu, lib. III *Hist. Ind.*)

CMXLV. — Imago B. V. miraculosa Scodrensis, Scodrae in Epiro.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Vige, o Patris Nata, mire munda matula.*

1. Obsidio urbis mirabilis. — 2. Defensio urbis mirabilis. — 3. Sagittæ numero pene infinitæ.

Trecenta millia obsidebant urbem Scodrensem,

quibus animos addidit præsentia Mahometis Turcarum imperatoris. Nullus a condito orbe locus est majore mole quam Scodra, oppugnatus, nullus magis strenue defensus, inquit Sabellicus, tom. II, lib. vii, decade 10, his subiit hostis muros, his cum ingenti strage est a mœnibus repulsus. {Vix fidem inveniat apud posteros, quod oppugnatione illa accidisse aiunt, tantam sagittarum vim in urbem connectam, ut non uno loco plures sagittæ sint reperitæ, quam potuerint pluribus mensibus absumere in furnis calefaciendis et coquendis cibis.

Causa defensæ tam fortiter urbis fuit civium pietas in beatissimæ Virginis præcipuam urbis imaginem, quam sic Virgo rependit, ut ipsa sit visa defendere mœnia, et Turcas abigere: quin quod etiam quamplurimi civium digni sunt habiti, quibus ipsa Deipara in somnis appareret, eosque excitaret, adderetque animos, jamjam deditionem cogitantibus. Turcæ quoque fassi sunt magnos præliatores sibi obtulisse, a quibus ad fugam compulsi essent. Hanc Deiparæ sacram iconem, servata urbe, majores adhuc honores accepisse, non est dubitandum; quando nemo minus ingratus est, quam qui e periculo liberatus a timore superstite ad gratitudinem stimuletur. (Tamais ad annum millesimum quadringentesimum septuagesimum septimum.)

CMXLVI. — Imago B. V. miraculosa de Cervo, alicubi in Ungaria.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu pure jam renites, o Agna immaculata.*

1. Perfidia aulica. — 2. Inauditum exemplum humilitatis. — 3. Cervus luminibus illustratus.

Geisa, Ungariæ, Dalmatiæ, et Croatiae rex, cui Ladislaus frater germanus in regno successit, magnus Mariæ Virginis cultor fuit. Aulica perfidia inter Salomonem, Ungariæ regem, et Geisam atque Ladislaum patrueles nondum ullo sceptro conspicuos, discordias miscuit. Res ad arma pervenit. Fratres auxilia amicorum principum defendebant; longe tamen horum exercitus fuit inferior, quam illius.

Vovit Geisa templum Virgini, si victoriam ei Virgo daret. Data est, occiso Salomone, et quamquam vidisset Ladislaus angelum e cœlo delapsum imponere fratri Geisæ coronam, hocque auditus Geisa in genua prolapsus Virgini egisset gratias, tamen omne regni arbitrium populo reliquit; eligerent sane, quem vellent; se cum fratre vita privata contentum fore. Populus tamen elegit Geisam.

Inter regni primas curas fuit, eligere locum templo Mariano: cumque hæc colloquii materia esset, inter fratres ad Danubii crepidinem ambulantes, cervus ab iis visus est pluribus luminibus ex apicibus cornuum insignis: qui postquam a fratribus visus est, eosque vicissim esset intuitus, Danubio se præcipiti cursu commisit, eoque superato videri desijt. Quamobrem Ladislaus rem divinam reputans: « Vere, ait, non cervus, sed angelus Dei fuit. Sed quid tot faces in cornibus, inquit Geisa? Tum ille:

« Non cornua, sed altæ, et quæ faces ardentes visæ, fulgentes pennæ fuerunt? Porro ubi substitit, et a nobis visus est, locum extruendæ monstravit ecclesiæ. » Quam mox Geisa rex Ungariæ jam inauguratus ædificavit, et magnis thesauris ditavit, septimus a sancto rege Stephano rex Ungariæ. (Joannes Thomas Marnavivus, in Vita sancti Ladislai regis Ungariæ Romæ typis vulgata anno 1630.)

CMXLVII. — Imago B. V. miraculosa Affligemiensis, Affligemii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O regalis Anima, pura et munda emica.*

1. Bernardus Deiparam salutans. — 2. Statua Bernardum resalutans. — 3. Populi pietas avita.

Statua hæc Deiparæ a sancto Bernardo sui cultus originem alim traxit. Appono verba Chrysostomi Henriquez in *Fasciculo sanctorum ordinis sui Cisterciensis*. Contigit ergo, inquit, sanctum abbatem Bernardum, dum in Flandria negotiorum causa existeret, Affligemiense monasterium intrare, in quo dum gloriosæ Virginis statuam haud exiguæ magnitudinis conspexisset, eam solito pietatis suæ officio et affectu prioribus Salutationis angelicæ verbis *Ave Maria* salutavit. Tum ecce mirabile dictu, eadem Deiparentis statua eum quoque protinus resalutavit, dicendo, *Salve, Bernarde*, stupentibus omnibus qui aderant. Ex quo tempore non solum a religiosis istius cœnobii, sed et ab aliis omnibus, ad quos fama tanti miraculi pervenit, singulari devotione coli vererique cœpit. Hæc ille.

CMXLVIII. — Imago B. V. miraculosa Affligemiensis, Bruxellis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *O nivea Agni Mater, Deum iratum placas.*

1. Hæresis vastans templa. — 2. Statuæ plures ex una. — 3. S. Bernardus miraculosus.

Monasterio Affligemiensi ab hæreticis destructo sancta statua, de qua paulo ante dixi, diffracta est. Sculpta fuit ex caudido et molliore lapide, arena nigra nonnihil dispersa, longa pedes quinque. Ligneam esse iconoclasta existimavit et foco aptam; ideo eam sede sua dimovit, et casu confregit. E qua duæ factæ sunt majores Deiparæ statuæ, quarum major suo loco est restituta, quæ hodieque in honoribus est.

Altera vero, de qua hic loquor, societatis Jesu templo Bruxellensi a priore loci donata est, quam in summo honore haberi a populo scribit Wickmans, lib. iii, cap. 4. Aliunde etiam intellexi, miraculis clarere: quid mirum, cum omnia, quæ a sancto Bernardo sunt, miraculo non carent?

CMXLIX. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Oeniponti in Germania Superiori.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Mater Adæ Agni perimmaculatus unio.*

1. Colentium B. Virginem commune desiderium. — 2. Ambulatio Sabbatina. — 3. Ectypon et Prototypon miraculosum.

Ut bene hanc imaginem miraculosam lectori proponam remittendus est ad imaginem cxciv, ubi de beatissima Virgine Auxiliatrice quæ OEniponti in parochiali templo colitur, dixi. Illa, inquam, quamprimum a serenissimo archiduce Ferdinando e palatio deportata est inter populi plausus in templum parochiale, et publico cultui exposita ad dextrum ingredientibus latus, ac sacello venustissimi operis honorata, quamprimum tot editis miraculis inclaruit, ut de alia et ampliore sede cogitatum sit, non ab uno hominum ordine, sed a quatuor hominum ordinibus, seu statibus, ut vocant: ne nullus eorum vel beneficiorum Deiparæ expers esset, vel inter ejus cultores non numeraretur.

Status hi quatuor, quibus omnis provincia Tirolensis constat, sunt status clericorum, nobilium, civium, agricolarum. Hi quatuor status collatis multis florenorum millibus, locum elegerunt justa ambulatione distantem ab urbe ad celeberrimum fluvium OEnum in amœnissimo totius vallis prospectu, ad crepidinem venustissimi collis, et quod rei caput est, et augendæ pietatis ingens incitamentum, prope viam publicam.

Hic, inquam, ære publico rotundum cum sua cupula templum stat, nullo non die a piis civibus frequentatissimum: in ara principe optimæ manus tabula est, quam pictor Germanus, urbis Romanæ civis pinxit. Imaginem gestant angeli, et ipsi venustate sua visendi, infra quatuor viri episcopus, nobilis eques, civis, atque agricola: suo quisque gestu imaginem sanctam venerantur. Hoc, inquam, templum destinatum ei est imagini, quæ tot jam annis in parochia colitur, variasque ob causas in urbe retenta, vix unquam in destinatum sibi templum emigrabit. Interea et illa foris tantarum gratiarum et clarissimorum miraculorum fons est, ut omnes circum muri tabulis beneficia representantibus ita vestiti sint, ut vix locus superventuris supersit, eoque beneficio cœlesti urbs OEnipontana sit beata; quod in eadem pene urbe et Ectypon et Prototypon habeant, utrumque miraculosum. Vidi locum ipse, et frequenter magno animi mei sensu accessi.

CML.—Imago B. V. miraculosa de Columna, Viennæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ea pura in Adamo ter immaculata viges.*

1. Statua in foro. — 2. Pietas Ferdinanda. — 3. Pietas Leopoldina.

Credi non potest, quantum fiduciæ domus Austriaca in Virgine Cellensi hactenus posuerit, quanta, quamque grandia in tempore experta sit auxilia. Hinc mirum non est Ferdinandum III, nuper cœlo, ut speramus, receptum, Immaculatæ Virginis Conceptioni defendendæ, publico, nec usitato ritu, sacramento se obstrinxisse. Viennæ in

præcipuo foro eximiæ molis columnam, ad imitationem Monacensis, quam in Bavaria vidit, erigi Deiparæ curavit, statuamque imponi. Sed, ne in re nova quidquam statueretur, quod ætatem non ferret, placuit coactis in consilium Austriæ ordinibus, provinciæ ac urbis senatu, religiosorum superioribus, episcopo et clero, ea quæ publicum contingerent, et non nisi conspirantibus capitibus ægre perennarent, in deliberationis argumentum proponi. Ea vero erant: venisse sibi in mentem, diu amatam, et privato semper honore cultam Immaculatam Virginis Conceptionem, in publicam etiam venerationem proponere. Hanc in rem erectam a se columnam, quæ Virginis statuam sustineret, quam etiam solemniter ritu episcopo vellet dedicatam. Velint proinde, jubeantque, diem Decembris octavam Immaculatæ Conceptioni sacram, non solum festo ritu a statibus, ac universo populo celebrari, quod jampridem gloriosissimæ memoriæ parens Ferdinandus II decrevisset; sed pridiano etiam jejuniis coli, ac omnium voto Austriæ Patronam dici. Neque difficile fuit impetrare ab iis assensum, quibus exemplum principis est imperium. Proni ierunt omnes in sententiam, in quam prævit imperator.

Dicitur ergo Dedicationi dies decima octava Maii anno millesimo sexcentesimo quadragésimo septimo, quæ, ubi illuxit, universam prope civitatem ad pietatis obsequia excitavit. Convenerant sub horam octavam matutinam, Cæsaris non tam imperio, quam exemplo provocati serenissimi archiduces filii, Ferdinandus IV tunc Bohemiæ, ac mense post Ungariæ rex solemnibus comitiis inauguratus (qui non multo post, inter totius imperii applausus, Romanorum rex Ratisbonæ coronatus, denique innocentiam suam cœlo inferens, toti imperio luctum intulit), serenissima Maria Anna, nunc regina Hispaniarum; Sedis apostolicæ, Catholici regis, ac reipublicæ Venetæ legati, aula Cæsarea ac regia, reginæque gynæceum, et omnis summi medique nominis nobilitas, religiosi ordines, omnis hominum conditio, ordo, status et sexus, ad sacras ædes rev. Patrum Discalceatorum S. Augustini, aulæ Cæsareæ continentes; quas cum confluentium multitudo fecisset angustiores, effusus in plateas populus innumerus, vias ipsas et fora arcabat, gaudebatque, vel sic in pietatis partem venire. Exinde ergo per instratas æquali ponte vias, non minus modesto, et ad pietatem composito, quam augusta majestate verendo ordine, processum est ad templum rev. Patrum societatis Jesu professorum, in summo foro situm: ubi, ad quietem composito subeuntium strepitu, rev. P. Joan. Gans e societate Jesu, sacræ theologiæ doctor, et sacræ Cæsareæ majestatis confessarius, ad stipatissimam concionem ea facundie ubertate de laudibus sine macula Conceptæ Virginis præsentemque ejus in rebus calamitosissimis patrocinio dixit, quam vehemens animorum motus, ac certa omnino in audi-

torum pectoribus impetrandæ per ejusdem auxilium tranquillitatis spes consequeretur. Dictionem excepit sacra ad summam aram liturgia, faciente ad Cæsareos symphonicorum choro illustr. ac rev. principe Philippo Friderico, episcopo Viennensi. Jamque ad eam partem deductum erat Sacrificium, quæ pacis osculum præsentī principi per subdiaconum deferri consuevit, cum augustissimus ipse imperator, dissimulata majestate, toto oris corporisque habitu ad pietatem æque ac demissionem composito, in publicum egressus ad cancellos summe aræ, ad quam sollemnis pompa agebatur, constitit, et in genua provolutus mansit, donec sacra Hostia a sacrificante antistite absumeretur. Tum vero posito gladio in manu illustr. comitis Joannis Rudolphi a Puechaim, intimi sui consilarii, ac supremi camerarii, intra ipsos cancellos progressus, obvium habuit cum clero conscientie suæ arbitrum rev. P. Joannem Gans, qui impositam Evangeliorum libro voti formulam tenebat. Immolans autem pontifex ad prostratum Cæsarem conversus latentem in Eucharistia Deum, cui votum ediceretur, proponebat. Tum voce, quæ a circumstante populo facile exaudiretur, votum auspicatus est Cæsar, in hæc verba :

Omnipotens sempiterne Deus, per quem reges regnant, in cujus manu sunt omnium potestates et omnium jura regnorum : Ego Ferdinandus coram divina tua majestate humiliter prostratus, meo meorumque successorum et inclytæ hujus provincie Austriæ nomine, Immaculatam Filii tui Matrem semper Virginem Mariam, hodie in peculiarem Dominam et Patronam hujus archiducatus invoco et assumo. Insuper voveo ac promitto, ejusdem Immaculatæ Conceptionis festum, quod cadit in diem octavum Decembris, in hac provincia etiam jejuniū ejusdem pervigilio celebrandum. Te deprecor, supreme cæli terræque Imperator, qui quod Matri tuæ impenditur, tibi impensum reputas, Votum hoc meum, quod suggerere clementer dignatus es, benigno favore prosequere ; atque ad protegendum me, domum meam, populosque mihi subjectos, dexteram tuæ majestatis extende. Amen. Die 18 Maii anno 1647, in ecclesia domus professæ soc. Jesu, ante aram summam in manus principis et episcopi Viennensis Philippi Friderici.

Exactum jam erat Sacrificium, sed necdum pietatis Officia finita ; placuit enim Augusto post adoratum Deum, secunda religionis obsequia in ejus absque macula Conceptam Matrem conferre. Assumpta ergo in pietatis consortium utraque serenissima prole, Ungariæ, Bohemiæque rege Ferdinando, ac Hispaniarum regis sponsa Maria Anna, comitante episcopo et clero universo, de angustis ecclesiæ parietibus in fori patulum ad erectum sine macula Conceptæ Virginis tropæum accedit imperator. Effunduntur simul religiosi ordine omnes populique multitudo conferta. Accedit vicinior statuæ sacrorum pontifex, et conceptis eandem

verbis, ac solito ritu Dei, Immaculatæque Virginis Matris honori consecrat dedicatque. Insecutus est symphonicorum omnium, e tota urbe collectorum, et in plures, qua vocum, qua instrumentorum musicorum, ac etiam tubarum militarium, ac tympanorum choro divisorum plausus : qui, cum Lauretanam elogiorum seriem augustissimæ Matri cantarent, singularem in populo pietatis ardorem certamque præsidii fiduciam excitarunt. Ascenderat jam non tam suo, quam pietatis calore fervidior dies in meridianam stationem, cum dimissa matutina imperatoris, vespertinam cepit imperatrix Eleonora solemnitatem meditari. Jussit enimvero post solis occasum ita forum omne illustrari, ut nulla circum pateret fenestra, quæ non geminato luminari illustrata augustissimæ familiæ insignia illustraret.

Cancellos deinde qui colossus ambiunt, totidem resplendere lampadibus, quot ipsi columellis assurgunt : ac denum pensilibus lucernis in vastæ magnitudinis coronam, aut plenam iridem eleganter ductis statuam ipsam redimiri. Valuit ea quidem res ad amœnum oculorum spectaculum, ad quod plebs omnis omnisque civitas effundebatur ; sed vel maxime ad incendenda novæ pietatis officia, ad quæ merito augustissimus ipse Ferdinandus III, augusta Eleonora, rex Bohemiæ Ferdinandus, ac Hispaniarum sponsa regina Maria Anna, obductis jam cælo tenebris, majestatis suæ lucem conferrent. Tenuit ea pompa in alteram noctis horam, neque prius spectatorem dimisit, quam post imploratum melico concentu per augustissimos Virginis titulos cæli præsidium, impertita, pontificis, manu ac voce, benedictio populum signasset. Sic terminatus est dies ille, perpetua apud posteros luce radiaturus ; quo augustissimus Ferdinandus immaculate Conceptæ Virginis imaginem populorum religioni proposuit, ipsæ secuturæ posteritati pietatis exemplar proponendus. At vero, ne uno die nata denascetur sequentibus veneratio, placuit sacratissimo Cæsari de pietatis consulto imperare, ut occidentis hebdomadæ vesper, hoc est, Sabbati crepusculum, decantato Lauretanæ Virginis encomiorum syllabo, et dictis per sacerdotem de beate Virginis Immaculata Conceptione, pro imperatore, et pro pace, orationibus celebretur. Atque, ut jussum promoveret liberalitate, statuit æterna fundatione eam pecuniæ summam, quæ in splendidum musices apparatus sufficere possit. Hoc ita in perpetuum rite sancteque stabilito, sub vespertinum Sabbati crepusculum, post datum diuturniorem campani æris pulsum, magna semper plebis, civium, mediæ summæque nobilitatis multitudo in forum congregatur, et dum Lauretanis salatur Immaculata Virgo elogiis, in genua provoluta suas publicæque rei necessitates deprecatur. Accedunt et pervigilia, festique omnes Augustissimæ Virginis dies quibus sanctius finiendis eadem semper celebritate convenitur. Auspiciū his datum est ipso Visentis Elisabetham Virginis festo die, quo augu-

stæ Eleonoræ pio voto ac desiderio obsecutæ, omnes urbis sodalitates partito cultu sibi octiduum totum una cum pervigilio pie obeundum divisere. Ipsa augusta totius celebritatis principium pridie festi præsens honoravit, quando sex congregationes in domo professa Patrum societatis Jesu institutæ, quæ ex proceribus Austriacis, civibus Viennensibus opificibus Germanis, tironibus mechanicarum artium, ac Italis coaluerunt, diem septimam consecuta cæremonia Virgini solemnem fecere.

Porro hanc Epigraphen columnæ inscribi Cæsar voluit :

D. O. M.
SUPREMO CŒLI TERRÆQUE IMPERATORI,
PER QUEM REGES REGNANT
VIRGINI DEIPARÆ
SINE MACULA CONCEPTÆ,
PER QUAM PRINCIPES IMPERANT
IN PECULIAREM DOMINAM
AUSTRIÆ PATRONAM
SINGULARI PIETATE SUSCEPTAM
SE LIBEROS,
POTULOS, EXERCITUS, PROVINCIAS,
OMNIA DENIQUE,
CONFIDIT DONAT CONSECRAT
ET
STATUAM HANC
EX VOTO PONIT
FERNANDUS AUGUSTUS.

Ferdinandi III, gloriosissimæ memoriæ parentis non tantum majestatis sed et pietatis hæres, Leopoldus, et a prima infantia Deiparæ addictissimus, inter primas suscepti imperii curas, numeravit augmentum honoris Mariani. Quapropter vestigiis augustissimi parentis insistens, ante omnia ad hanc Deiparæ statuam, columnæ insistentem, respexit et regie sic adornavit, ut inquilinis pietatem, advenis una cum pietate etiam admirationem moveat. Ita passim leguntur inscriptiones quæ augustissimi Leopoldi affectum in Virginem publice testantur. Harum porro inscriptionum præcipua est :

LEOPOLDUS
ROM. IMP. SEMPER AUGUSTUS
STATUAM HANC
HONORI
VIRGINIS
SINE MACULA CONCEPTÆ
AB AUGUSTO PARENTE SUO
ERECTAM
PRETIO AUXIT
ET
IMMORTALITATE DONAVIT
NAM
QUAM LAPIDEAM INVENIT
AUSTRIACA PIETATE ET VOTO
ÆREAM FECIT
ET
ÆTERNAM
UT CUJUS BENEFICIO
CORONAS, VICTORIAS, PACEM,
ET
SUCCESSIONEM ACCEPIT,
EIDEM
HÆC OMNIA, AC
SEIPSUM
DEBERE TESTARETUR,
M. DC. LXVII, DIE VIII DEC.

Respexit Deipara Viennam et a peste hactenus li-

beram tenuit, respexit quoque tanti nominis imperatorem tantæque pietatis auctorem. Testati sunt testes tres (et si testimonium inimici duplex est sex), omni exceptione majores, voce elata, et sanguine in conspectu populi effuso, curæ filio Virginis fuisse sacrum Leopoldi caput et vitam.

Testantur populi, in veneratione esse ejus imperia. Testatur Ecclesia catholica ejus fidem, et in fide promovenda fortitudinem. Testatur Turca, pace petita, confirmata, et servata, malle se Leopoldum pacificum, quam bellicosum, quem quia revereri non vult, vereri debet. Nempe omnia hæc Deus habere Leopoldum voluit ex D. Bernardi sententia per Mariam. Ipse ego hoc opus a tot centenis Patribus societatis probatum, jussu duorum altissim. rev. Patrum generalium a tribus rev. Patribus provincialibus approbatum suæ majestati dedicassem, nisi id beatæ Virgini Lauretænæ ante plurimos annos ex voto præstitissem.

Placet subjungere orationem honorandæ Immaculatæ Conceptioni compositam, quam altissim. rev. P. Hipp. Marraccius in *Pontificibus Marianis*, cap. 72, Sixto IV ascribit; atque, ab iis undecim millia annorum indulgentiarum obtineri, qui eam in gratia constituti pie recitant, ex ejusdem Sixti IV concessione. Sic autem habet :

Ave, sanctissima Maria, Mater Dei, Regina cæli, Porta paradisi, Domina mundi : tu es singularis Virgo purissima : TU CONCEPTA SINE PECCATO ORIGINALI, et ideo immaculatissima ; tu sine macula concepisti Jesum Salvatorem ; tu fuisti verissime ante partum, in partu, et post partum inviolata et ilibata. Fac me tuis sanctis precibus pure, pie, et sancte vivere, et ora pro nobis Jesum Filium tuum dilectum, et post mortem me suscipe : ab omnibus malis mentis et corporis libera me, et alios fac me liberare, opera misericordiæ acquirere, et in gloria paradisi in æternum tecum gaudere. Amen.

CMLI. — Imago B. V. miraculosa de Gaudio, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum. ANAGR. Tu amanda jam cælum nites ergo pura.*

1. Antiquorum fidelis simplicitas. — 2. Oratio in transitu. — 3. Gaudia B. Virginis Mariæ.

Sæpius memoravi fidem historicis antiquis non negandam, quod temporis, loci et personarum mentionem non fecerint. Genius illorum temporum sincerus ita tulit, ut qui scriberent viri pii, mentiri nec vellent nec crederentur. Eos inter est beatus Petrus Damianus vir omni exceptione major, qui, lib. III, cap. 10, refert memorandum Deiparæ favorem. Monachus fuit, qui in templo sui cœnobii statuam Deiparæ impense coluit. Cultus vero totius hæc ratio fuit, ut nunquam præteriret, quin Deiparam in hac sancta statua salutaret.

Juvat ipsa verba brevis colloquii adjungere, si forte imitatore quempiam reperiant ad similia obsequia propensum. *Gaude, inquebat, Dei Genitrix,*

Virgo Immaculata ! gaude, quæ gaudium ab angelo suscepisti ! gaude, quæ genuisti æterni luminis Claritatem ! gaude, Mater ; gaude, sancta Dei Genitrix Virgo ! tu sola Mater innupta. Te laudat omnis factura ; Genitrix Lucis, intercede pro nobis. Auduit hæc frequenter Virgo, et auditum se pius preceator credidit : sed ut fit, non scivit, dum aliquando eadem verba dicendo præteriens, audiret hanc e statua vocem : Gaudium mihi annuntiasti, gaudium tibi eveniet. Quæ perfusus ac delibutus sit cœlesti letitia horum verborum perattentus auditor, si soli capere possunt, qui similia experti sunt ; reliquum vulgus nec credere. Altare illud postea majore in cultu habitum fuisse, dubitare non sinit antiquorum in Virginem pietas.

Et quia Deiparæ tam gratum est, si ei gaudia sua revocentur in memoriam, non ingratum erit lectori, si memoriam gaudiorum beatæ Virginis iis rhythmis apponam, quibus eos comprehendisse traditur sanctus Thomas, Cantuariensis episcopus, beatæ Virginis apprime charus :

*Gaude, Virgo, Mater Christi,
Quæ per aurem concepisti
Gabriele nuntio.*

*Gaude, quia Deo plena
Peperisti sine pœna,
Cum pudoris lilio.*

*Gaude, quia Magi bona
Tuo Nato ferunt dona,
Quem tenes in gremio*

*Gaude, quia juxta legem
Obtulisti mundi Regem
In templi sacrario.*

*Gaude, quia tui Nati,
Quem dolebas mortem pati,
Fulget resurrectio.*

*Gaude, Christo ascendente,
Qui in cœlos te vidente
Motu fertur proprio.*

*Gaude Virgo, quia misit
Paracletum, quem promisit
Sanctorum collegio.*

*Gaude quæ post ipsum scandis,
Et est honor tibi grandis
In cœli palatio.*

CMLII. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *Cælum aperuisti ergo animata munda.*

1. Multorum votum, paucorum spes. — 2. Benedictio summi Pontificis potens. — 3. Pietas laboriosa.

Insolitum aliquid habet hæc Deiparæ statua, quia mirabile consecuta est iter. Madriti a sculptore facta est ad omnes mensuras ejus, quam veneramur Laureti in Nazaretana Deiparæ domo. Jam destinata erat templo, cui adjacet domus puellarum orphanarum. Miraculis ut clara fieret, optabant omnes, sperabant pauci : cum Frater Joannes Garzia de Jesu Franciscanus laicus : « Fallor, inquit, aut

ego hanc Virginis statuam facio miraculosam. Romam vado, et suavi pondere humeros onerabo, ac ipsi summo Pontifici offeram, ut eam benedictione sua sanctificet, sanctam ego reportabo : reportatam populus colet : culta Virgo cultores respiciet, et miraculosa dabit beneficia. »

Visus est bene loqui Frater Joannes ; data ei statua est, quam ille ubi per terram iter est, injectam humeris portavit. Romam ventum est, ubi cum ille de obtinenda apud Pontificem audientia, quæ per multas ambages quandoque frustra quæritur, desperaret, eam diem venatus est, quæ Pontifex Sixtus V in basilica S. Mariæ Majoris pontificia solemnitate sanctæ Missæ officium celebraturus erat. Sacro finito cum Pontifex sublimis in throno spectaretur per gladiatos et hastatos, per loricatos et cataphractos satellites, non sine admiratione astantium, irrumpens monachus, et ad ipsum Pontificem penetrans, sanctam statuam elatis brachiis sustulit, et fassus breviter, se ab ultima usque Hispania eam attulisse, etiam illic reportaturum, si Sanctissimus benedictionem apostolicam ei prius impertivisset.

Fidem miratus Pontifex consueto more magno amici sui sensu sacro ligno benedixit Fratremque consolatum dimisit. Ita ille redux in Hispaniam, in templo Orphanarum Virginum statuam deposuit, quæ quamprimum miraculis inclaruit. Tantum fides valet fidelium, si Pontificis benedictio accedat. Et quia de summi Pontificis benedictione et fide fidelium mentio facta est, in mentem mihi venit Arnulphus dux Bavariz, qui nullo exemplo nulloque imitatore fide sua si non montes, certe flumen suum per montes transtulit, et ab usque Ratispona ducali sua residentia ad ipsam usque Romam deduxit, conveniente, non tamen maximo, comitatu virorum mulierumque, salvumque ac sanum per tam asperas vias Romæ summo Pontifici obtulit baptizandum.

Infantem summus Pontifex summa solemnitate baptismo abluo, fidem tanti ducis miratus, iterumque salvum sanumque faventibus tantæ fidei superis reduxit. Tantæ in Sedem Petri reverentiæ exemplum non habuit Arnulphus, sed nec imitatore : merces in hac vita fuit imperium. (Quintana, lib. v, cap. 6. — De imagine Lauretana, de Arnulpho rev. P. Andreas Brunnerus, in *Hist. Bavarica*.) Hæc fuit olim in urbe Ratisponensi summi capitis æstimatio, cui fuit et etiamnum est pro sigillo sanctus Petrus in throno pontificio sedens, tenensque claves.

CMLIII. — Imago B. V. miraculosa Hamekana, Mechliniæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*
ANAGR. *Age casta, altum mare, invium prædoni.*

1. Statua B. Virg. sistit navem. — 2. Cultus spontaneus placet. — 3. E sacello templum.

Magna olim in veneratione fuit, atque etiamnum est miraculosa Deiparæ statua Hamekana prope Mechliniam, ad ripam fluminis Senne. Iluc appulsa

olim navis, ita littori adhesit, ut nulla vi dimoveri posset; non illam funes, aut eminens quodpiam e fundo saxum remorabatur; nec tamen aut vento, aut remis promoveri poterat, divinam esse remoram nemo non vidit. Credebatur vehere navis aut sacrum quid, aut profanum, quod navim sisteret: sed inter ejectas merces atque etiam navis retrimenta nihil repertum est, stante semper immota cymba; dum curiosior quispiam in fruteto proximo, exiguum Deiparæ statuam conspexit.

Probiores quique et in Virginis cultum proni, quamprimum e saliceto erigunt tuguriolum, quod sacellum appellare placuit, quanquam adhuc nil haberet sacro loco simile, et quantum locus tempusque ferebant, coluere. Placuisse Virgini non imperatas preces, cultumque extemporaneum, indicavit navis moveri sponte cœpta, a nullo amplius retenta termino. Paulo post accepta a Virgine prima beneficia, e tugurio ligneo fecere sacellum lapideum; dum mercator quispiam Antuerpiensis recepta hic sanitate, sacellum hoc distracto frontispicii muro chorum vocari jussit, et muris duobus altaribus capacibus ad latera diductis navem justî templi ad plurimos passus produxit, et frontispicio ad artis regulas facto clausit. (Wikmannus, lib. 11.)

CMLIV. — Imago B. V. miraculosa Mazangana societatis Jesu, Mazangani in India.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O alti via munda argenteum pacis mare.

1. Exercitus Xerxiano major. — 2. Tessera belli Maria. — 3. Tela in hostem regrediuntur.

Rex Angolæ anno millesimo quingentesimo octuagesimo tertio Lusitanis bellum obtulit sane terrificum: exercitum quippe eduxit, qui duodecies centenis millibus hominum constabat, Xerxiano exercitu majorem, si auctori Balthasaro Tellez, lib. 11 *Chronic. Lusit.* lib. vi, credimus; atque ut de numero hostium non disputem, cæterorum, quæ sequuntur, rerum testes omni exceptione majores fuere rev. P. Hieronymus Vogadus præpositus provincialis, et rev. P. Balthasar Barreyra societatis Jesu, qui tres et viginti annos in Angolæ regno propagandæ fidei impenderant.

Videbatur barbarus nullo negotio deleturus cohortes Lusitanas, trecentorum numerum non excedentes, et hinc flumine Coanza, inde hostibus coercitas Terrebant nostrorum oculos strati amplissimi campi ferocissimis barbaris aures inconditus, et propter ambientes montes multiplicatus clamor, solus terrendis populis sufficiens, verum voto facto ad beatissimam Virginem Mazanganam P. Balthasar Barreyra, victoriam reportandam Lusitanorum duci Paulo Diaz asseveranter spondit, affuturam Deiparam prælio religionis causa suscepto, maxime cum festum Purificationis immineret. Ita animatis Lusitanis solis, sine Christianorum regulorum auxiliaribus copiis pugnandum erat: hos enim desperatio victoriæ domi continebat.

Unus eorum Paulus cum suorum quinquaginta millibus adfuit, qui certam Christianis victoriam asserebat. Dato signo nostri prælium auspicantur, Patre Balthasare coram omnibus preces Deo et beatæ Virgini fundente elatis ad cælum manibus. Antecedebat omnes dux Paulus Diaz, nomen Mariæ inclamans, quem sui cordatissimis vocibus secuti sunt. Primus telorum nimbus nullo e Christianis læso superatus est; quin tela in hostem miro modo regesta sunt, non exigua eorum clade.

Credebatur jam obtenta victoria, cum barbari, occisis septem Lusitanis, iterum ad preces cœgerunt Patrem Balthasarum. Is Virginem elatis manibus effusisque lacrymis rogat, dignetur ut dare integrum beneficium, cum ecce panicus inter hostes timor exoritur, vertitque et subvertit totam aciem: propriis se armis ad fugam promoturi a fuga retraxerunt, et in cumulos collecta cadavera omnes fugientibus viam clausere.

Memorant, per tenebras profundissimam foveam fugientibus ita repletam fuisse, ut sequentibus planum ac tutum iter præberetur. Omnes Deiparæ Mazanganæ, quam posthac appellarunt *de Victoria* gratias egere, et P. Balthasarum velut alterum Moysen venerati sunt. Mazangani, ait auctor, celebratur in hodiernum usque diem tanti prodigii memoria singulis annis, festo Purificationis B. Virginis, quo die hæc victoria obtenta est.

CMLV. — Imago B. V. miraculosa de Hoya, Hoyæ in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O Agna, at nivea, Templum, Sacrarium Dei.

1. Duo contra quinque. — 2. Religiosus miles. — 3. letus tormenti felix.

Habuit hæc sanctæ Deiparæ imago jam dudum suos honores, neque originem indagare potui. Colunt eam, et cultum ejus singulariter promovent rev. Patres Benedictini eo in cænobio, quod Hoya vocatur, et ad litus Gallectianum jam olim ædificatum est.

Cultus ille, quem dixi, ingens incrementum accepit, cum ætate nostra duæ naves Christianæ a quinque Turcicis infestatæ ad litus Gallectianum confugerunt: interea e religiosis unus in nomine beatissimæ Virginis de Hoya tormento curuli dedit ignem, et unam e Turcicis navibus submersit: unde terribitæ reliquæ fuga sibi consuluerunt, ut tradit Josephus Pellicerius in sua Relatione impressa. Hinc aucta pietas.

CMLVI. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Ingolstadii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Cæli margaritum pates, o munda navi.

1. Pugna navalis ad Neupactum. — 2. Nuntii mali bonus effectus. — 3. B. Virg. mirandum auxilium.

Civica beatæ Virginis congregatio præclarum

habet oratorium, multis templis præferendum, cui titulus de *Victoria*, et a templi titulo etiam titulum habet ipsa civium numerosa sodalitas, quæ totam fere urbem complectitur, ita quidem ut et feminae albo sodalium inscribantur, atque oratorium seu templum, cum voluerint, frequentent, nunquam tamen congregationis conventibus intersint. Templum hoc cum sua congregatione erectum est, illius victoriæ occasione, quam anno 1571, Joannes Austriacus ad Naupactum de Turcis obtinuit. Hæc templo tantum beatæ Virginis beneficium assigno, quia nullum in orbe scio, in quo hoc Deiparæ beneficium frequentius memoretur. Non ignoro festum annum S. Mariæ de Victoria celebrari; at ubi sanctissimi Rosarii congregatio locum habet, quod et Ingolstadii ab hac congregatione tanta solemnitate peragitur, quanta nullum aliud festum. Si porro communicantium numerum spectes, Pascha videbitur, ita rari sunt etiam ex iis qui congregationi non sunt inscripti, qui Dominica illa Octobris SS. Eucharistiæ sacramentum non accipiant. Quia ergo pro tanto beneficio nulla ratione a me omittendo, templum aliquorum certum et unum assignare debeo, hoc cum bona venia lectoris assigno, quod ad hujus pugnæ memoriam et gratiarum actionem cum sua congregatione erectum figuram prælii in altari summo habet, et frequenter per annum ejus mentionem facit, ut sciatur quomodo Deipara sole, id est, statu ecclesiastico amicta, et corona duodecim stellarum seu regum Christianorum coronata, lunam, id est Turcam sub pedibus habeat.

Itaque anno 1569, Turca pactus est inducias cum Venetis; pacem hanc secuta est ingens Venetorum calamitas, quando arsenalis seu nauticum armamentarium totum, sive injuria, sive incuria conflagravit. Italiam quoque totam dira fames tantum non omnem exhaustit. Eam ob rem non parum indoluit Turca, Italiam sibi his induciis eripi, quæ sua jam esset, commeatu et armis destituta. Itaque rumpendi fœderis causas quærens, jura nescio quæ ad regnum Cypri obtendit, bellumque Venetis, misso Cubate, indicit. Imperterrite a Venetis responsum legato est, se fidem semper coluisse, multa passos, non paucas occasiones pacis amore omisisse, limitibus non excessisse, Cyprum octoginta annis pacate et jure possedisse, defensuros armis, quam fœdere non possent tueri pacem. Hæc Veneti legato.

Tum Michaellem Surrianum mittunt ad Pium V Pontificem auxilia petiturum, quæ Pontifex abunde promisit, gaudens adesse occasionem Terræ Sanctæ recuperandæ. Mittitque quamprimum Ludovicum de Torres ad Philippum II in Hispania. Is quinquaginta triremes, duce Joanne Andrea Auria, ad nutum Pontifici offert, eique subjicit. Commeatum porro e Sicilia et regno Neapolitano subministrat. Pio V erant trimeres duodecim, quibus Marcus Antonius Columna præfuit, solemniter ad hanc expeditionem in capella pontificia Vaticana inauguratus, accepto de manu Pontificis vexillo rubro, in quo Christus

crucifixus ex una, ex altera parte duo principes apostolorum Phrygio opere visebantur, cum epigraphe: *In hoc signo vinces.*

Interea Ludovicus Torres etiam a Sebastiano rege Lusitanicæ Pontificis nomine auxilia postulat, a quo inpræsentiarum quidem nihil obtinet, propter pestem, quæ Ulysipponem affligebat; cæterum anno sequenti quinquaginta magna navigia ad bellum instructa regia fide spondet. Interea Cretensem portum ingressæ sunt, anno 1570, navium nostrarum non paucæ, onerariæ undecim, galeacæ duodecim, triremes centum octoginta.

Libeat intueri, quid Romæ, quid in castris, quid per omnem orbem Christianum, quid apud Turcas actum sit. Romæ sollicitus Pontifex ad omnes orbis Christiani principes petita auxilia legatos misit; omnes promiserunt præter tres, qui inducias cum Turca pactas rumpi non posse obtulerunt. In castris dissidium inter Auriam Hispanæ classis chiliarchum et Columnam pontificiæ, cui Auria nec semper, nec in omnibus subesse voluit. Reliquum orbem totum terror ingens occupavit, et ad preces coegit non perfunctorie fundendas, præsertim Deiparæ Virgini, in qua omnis spes salutis publicæ erat.

Interea dum Christiani inter lites consultant, Turca capit Nicosiam Cypri urbem præcipuam et Pragadinum nonagenarium nobilem Venetum urbis defensorem, vivum in foro excoriari jubet, tumidus potentia sua, ut qui jam trecenta omnis generis navigia haberet in mari, nusquam adhuc comparente vel uno Christianorum navigio, quanquam nec apud nos feriatum est. Sexaginta millia scutorum in menses singulos decreta, e quibus triginta millia spondit Pontifex, reliquam summam confecere Hispanus cum Venetis, quanquam plus pecuniæ Hispanus contribuebat.

Sed difficilior quæstio erat de duce totius classis. Hispanus e suis unum objecit, tum quia plus Venetis contribuebat, tum etiam in mercedem societatis initæ, ut quem nulla ad id necessitas coegisset. Contra chiliarchum Venetum optavit respublica. Veneti, inquiebant, illo in mari peritiam habent: Venetorum naves numero superant pontificias et Hispanas: Venetis denique indictum bellum est, et Venetorum res agitur. Pontifex neminem e suis obrusit. Volentibus, ut tres essent summi duces, obstitit, et Emmanuelem Philibertum Sabaudicæ ducem proposuit. Recusarunt Hispani, ne vicinus aucta potentia fieret molestus Hispaniæ; recusarunt eum et Veneti, ne forte sibi potius quam Venetis bellaret, et jure suo, quod habet, uteretur in regno Cypri. Consensere in Joannem, Caroli imperatoris filium, nec Hispano, nec Venetis aut gravem aut metuendum, ea conditione ut tres in consilium semper vocaret, et duorum votum sequeretur. Dum hæc bene consultantur a Christianis, et tres trium classium duces eliguntur Columna, Auria, Venerius, et horum caput Joannes Austriacus, Turca

metropolim regni Famagustam capit, et quindecim millia hominum abducit in captivitatem.

Circa finem Augusti 1571, venit Genuam ex Hispania Joannes Austriacus cum quadraginta triremibus, acceptaque ex urbe pontificia benedictione Messinam navigat; ubi cum ceteri duces expectabant. Ubi exploratores retulere Turcam habere triremes decem supra centum, et biremes centum nonaginta. Sed fefellerunt, atque etiam ipsi falsi sunt exploratores; etenim ut postea compertum est, habuit Turca tunc biremes triginta quinque, triremes ducentas viginti quinque, minores plurimas præter parvas innumeras.

Pontifex tempori consulens, mittit Messinam Joannem Paulum Adescalcum, qui ducebis persuaderet, ut pugnam quærerent; victoriam fore Christianorum, tum etiam ut sacerdotes adessent exercitui magno numero; cetera insuper benedicta et rosaria inter milites distributa. Duces demum monuit licentiam vitiorum ne indulgerent militibus. Fuere in consilio, qui cunctandum esse judicarent; ceteri verbum Pontificis pro imperio et bono susceperunt omine, et pugnam decrevere.

Notatu dignum est, triduum illud, quod festum Nativitatis Deiparæ præcessit, promulgatæ sunt exercitui indulgentiæ plenariæ depositæ militum simultates, distributi benedicti a Pontifice cerei et coronæ precatoriæ. Nemo in toto exercitu fuit qui hoc triduo peccata sua non confiteretur; et sacrosanctam Eucharistiam non susceperet. Hoc enim vero est se ad pugnam præparare. Ita postridie ad naves itum est, ubi nemo aut ludo aut otio intentus fuit, nemo impune blasphemavit. Duo blasphemi ex antennis suspensi suffecere reliquis ad exemplum.

Priusquam de loco pugnae et ipsa pugna memorem, Christiani exercitus robur propono. Triremes omnino fuerunt novem supra ducentas e quibus Pontificis fuere duodecim, Hispani regis una supra octoginta, Sabaudi duæ, Genuensium tres, Venetorum octo supra centum. Præter has habuere Veneti galeacas sex, oneraria navigia viginti quatuor, celoces septuaginta, universam naves novem supra trecentas.

Non sine singulari dispositione Dei fuit, quod nostri vires Turcarum ignorarint: non credebatur multum ultra ducenta omnis generis navigia habere; habebat autem ille jam aucto in dies navium numero, triremes non multo pauciores trecentis, minorum navium nunquam initus est numerus. Si de loco quæritur, fuit is mare Ionium, cujus longitudo ad triginta sex horaria milliaria se extendit, sex vix superat. Hoc mare ingressa classis nostra Turcas invenit. Utque ad pugnam aptiores essent, fecit nuntius Cyprius, qui fide publica missus retulit, captas urbes Nicasiam et Famagustam, exoriatum Bragadinum, capta quindecim millia Christianorum, omnem oram maritimam misere vastatam. Hæc, inquam, plurimum valere ad pugnam,

adeoque quamprimum naves in aciem ordinatæ sunt. Primam lineam obtinuerunt sex Venetorum galeacæ ita ab invicem separatæ, ut quævis ab altera mille minimum passus distaret.

Secundam lineam mille minimum passibus a prima distantem, in medio occupavit Joannes Austriacus cum triremibus sexaginta; ad sinistram ejus Barbadius Venetus, cum triremibus quinquaginta quatuor; ad dextram Joannes Andreas Auria Hispanus item cum quinquaginta quatuor triremibus. Inter Joannem de Austria et Barbadicum Venerius, admiralis Venetus, in triremi patrona inter Joannem de Austria et Auriam, Columna admiralis Papæ in triremi patrona. Atque hic secundæ lineæ ordo fuit, navibus in rectam lineam, et justo intervallo dispositis. Tertiā lineam, quæ paulo plus centum passibus distabat a secundā, nonnisi tres triremes patronæ a tergo Joannis Austriaci sunt collocatæ, Sabaudica a sinistra, Genuensis a dextra, in medio Hispana.

Quartā et ultimā lineam mille minimum passibus distantem a tertiā extendit, quantum potuit, Alvarus Bazanus cum reliquo navium numero. Atque hæc tota erat Christianorum potentia. Hoc ordine naves ferebant exercitum irarum plenum ob acceptum, de quo supra dixi, nuntium, et desiderium referendi hostibus paria et majora.

Sed Turcarum quoque consilium memorandum est, quod in sinu Corinthiaco celebrarunt. Sirocius omnium primus et præcipuus pugnam dissuasit, Turcas a Christianis cogi non posse, nesciri vires Christianorum, utique magnas, quod hostem lacerarent; rupta denique fœdera felicitate semper caruisse: et habuit sane non paucos, qui secum sentirent. At Ali Bassa pugnandum dixit non aliam ob rationem, nisi quia id Selimo imperatori placeret; hunc major pars secuta est: hic nempe jubebat Selimus quiescere. Omne non caruit, quod utrinque tam ex parte Christianorum, quam Turcarum prælium sit conclusum, non aliam ob rationem, quam quod placeret hero.

Sed dispositionem aciei quoque videamus. Primam lineam, seu potius velitum ritu hinc inde discurrentium navium parvarum ingentem numerum dux Caracossa produxit. Lineam secundam oppido multum a prima distantem occupavit in medio Portaus cum nonaginta sex triremibus; ad ejus sinistram Ali Bassa cum nonaginta quinque triremibus; ad dextram Siroch Bassa cum triremibus quinquaginta sex. Lineam tertiam confecit Amurates Bassa cum triginta triremibus. Aciem clauderant navigia minora, quorum numerus nunquam iniri potuit. Ita utraque acies ferebatur: cum 6 Octobr., anno 1571, hostes sibi invicem in conspectum venire.

Austriacus quamprimum jubet signa attolli, in sua vexillum Pontificis. Sacerdotes, post confessiones breviter et more militari auditas, alta voce promulgant vere contritis indulgentias plenarias.

Joannes Austriacus navi parva circumvectus, aciem mediam secundæ lineæ verbis suis potenter animat, quod etiam utrinque fecerunt Columna et Requesenius, rati verba ducum non parum militi prodesse ad victoriam. Inter tympana et tubas reversus ad navim suam Austriacus initium dat clamoribus Mariam ultra nubes extollentibus, ex Pontificis mandato. Turca signum dat tormento bellico, responsum a nostris ter. Dum conveniunt, meridies est, sole tunc neutri parti favente: non ita ventus, qui cum orientalis esset, et Turcis a puppi, non parum nostris proris et vultibus pugnantium obstabat: quid quod et ipsum mare vento hoc inquietatum fluctibus suis in nostros pugnabat, sed superi Christianorum partibus non defuere. Initio pugnae imperatum ventis et mari, ut quiescerent; et paruerunt, et sol nobis a tergo consistens Turcarum oculos afflixit: quæ cæli auxilia non parum nostros animarunt.

Pugnae initium strages fuit, victoriam non obscure promittens: siquidem tormenta bellica, e sex galeacis velut arcibus nullo negotio, silvam navium minorum turbarunt primum, deinde etiam discerptas demerserunt, nullo nostrorum damno, quando minora Turcarum tormenta nihil in nostras galeacas poterant. Animadversum est conatos esse Turcas aciem nostram circumvenire; non tamen potuerunt, quod nostra acies eum in finem ultra quinque milia passuum esset extensa.

Itaque classis classem adorta: proræ proris hærebant, et itum utrinque in naves hostiles; pauca e telis cadebant in mare, ita omnia inter se navigia hærebant; manibus res acta est, silentibus tormentis. Primus in sinistro cornu vicit Barbadius Venetus, sinistro oculo sagittam circumferens, quam extrahi vetuit ut saltem oculo dextero fusos Turcas et victores Christianos videret. Et vero voti compos factus est; sed ubi finita pugna telum est oculo exemptum, exempta quoque simul e corpore anima est generosi et pii ducis. Interea in dextro cornu Venerius, Venetus admiralis, septuaginta sex annos natus, prætoriam Turcicam cepit, et vulnus in crure accepit; quod tamen ad finem usque pugnae forti animo dissimulavit, ne alios terreret. In acie media duces cum ducibus congregiebantur: Patrone Columna Romanus Caracossam urgebat; Auria Hispanus Portaum insequabatur; Joannem Austriacum Ali Bassa fortissime oppugnabat, tribus integerrimis horis: vicit tandem, quadringentis Hispanis ex inferiore tabulato in navis forum eductis, Austriacus ipse quoque, nisi prohibitus ab amicis fuisset, nonnunquam in hostes facturus impetum. Demum ramento tabulæ, quam globus e triremi pontificia ruperat, caput fractum est Ali Bassæ, et quamprimum cadentibus Turcarum animis ipsa navis in potestatem Austriaci venit, cuius imperio et navis post prætoriam suam remulco acta est, et caput Ali Bassæ abscissum erectum-

que est ad malum prætoriam, ut ab omnibus videri posset.

Tum enimvero quantum Christianis creverunt animi, tantum Turcis decreverunt, maximam, quæ secuta est stragem, ipsi Turcæ fecerunt, quos desperatio in fugam, in servitutem spontaneam, quosdam alios, ne sicca morte perirent, præcipientes egit in mare: Virginis beneficio tota hæc victoria quatuor horis stetit. E nostris desiderati sunt septies mille quingenti sexaginta sex: quam cladem abunde compensarunt, quæ a Turcis ad nos devenere manubiæ et spolia. Turcarum triginta millia interiisse iudicatum est a peritis. Sunt, qui scribant, captivorum fuisse octodecim millia, redemptorum e transtris captivorum millia quindecim. Triremes integræ captæ centum triginta, naves omnis generis semidestructæ sexaginta, depressæ octoginta, fugatæ cæteræ. Numerata insuper sunt tormenta majora sexdecim supra centum, minora ducenta quinquaginta sex, e triremibus patronis 40, et captæ integræ 30.

Creditur Pio V ipsa pugnae hora revelata omnis gestarum rerum series. Inde Virgini actæ per omnem Christianum orbem gratiæ, festumque perpetuo institutum S. Mariæ de Victoria, a congregatione Rosarii Dominica prima Octobris celebrandum.

Hanc historiam, quam e præcipuis auctoribus in mea verba coegi, ne periret, hoc loco recensere volui eo jure, quod templum aliud ignorem, cujus aliare princeps hanc pugnam repræsentet sub titulo S. Mariæ de Victoria, habeatque hujus tituli congregationem tam numerosam, ut civem et sodalem esse pene habeatur pro eodem: quasi munitissimæ ac fortissimæ urbis civis esse non possit, qui non simul et S. Mariæ de Victoria sodalis sit. Certe congregationi ascripta est soluta a rege Gustavo post cladem suorum quatuor millium quatruiduana obsidio, qua ipse globo tormentario una cum equo ad multos passus excussus est innoxie in græmen, equum ab ictu mortuum intulere cives urbi, pelleinque tomento fartam vident hodieque qui volunt.

CMLVII. — Imago B. V. miraculosa Ulierbecana, Ulierbecæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu creata mera Dei Agna immunis a lupo.

1. Virgo barbata. — 2. Virgo crucifixa. — 3. Pater tyrannus.

Ulierbecanum cœnobium ædificatum est anno 1123, rev. Patribus Benedictinis a Godefrido, duce Brabantia, templumque beatæ Virgini dedicatum. Quos honores beata Virgo ibi acceperit, quæque illa supplicibus beneficia dederit, scire nos vetuit hæresis leonoclastica, nimium quantum Virgini Deiparæ præ cæteris superis molesta. Et quia de Deiparæ Virginis imagine nihil nobis superest dicendum, præbebit nobis materiam sacellum vicinum virginalis ejusdam martyris, cujus effigies per omnem, quam late patet, Germaniam præsertim Inferiorem in plu-

ribus templis videtur. Est ea sancti Wilgefortis regis Lusitaniæ filia propter virginitatis studium barbata et crucifixa. Rem ad verbum ascribo uti eam accepit Wikmannus, lib. III, cap. 5, ex ms. perantiquo. Sic habet :

« Beata virgo Wilgefortis filia fuit regis Portugalliæ pagani, qui bella gerens contra regem Siciliæ, nullo modo huic potuit resistere. Tandem pax componitur inter eosdem hac conditione, ut rex Portugalliæ daret filiam suam Wilgefortem regi Siciliæ in matrimonium. Erat enim pulchra valde. Verum cum hoc Wilgeforti a patre proponeretur, coram duobus his regibus aliisque respondit, nunquam se velle alicui viro conjungi, nisi tantummodo Regi crucifixo. Unde ab irato patre in carcerem conjicitur, ut vel hoc pacto a proposito revocetur. Ipsa vero in carcere Deum rogavit, ut vellet se castam et immaculatam ab omni viro conservare, et sic in corpore deturparetur, ut amplius a nullo viro appetteretur. Hinc factum, ut ei barba creverit in facie valde proluxa, quasi fuisset vir rusticus.

« Tandem ejus pater volens scire, num a proposito resiliisset, jussit eam sibi sisti. Qua veniente sic barbata, pater multum excaudit, et per artem magicam, hujusmodi barbam contra usum muliebrem, eam sibi exrescere fecisse asseruit. Illa autem non per artem magicam hoc factum respondit, sed quod Deus suus id sibi concessisset, ut sic castitatem suam conservaret. Cui pater, nisi Deum crucifixum abneget, et deos suos adoret, cum Deo crucifixo crucifigendam esse dixit. Ipsa vero constans in proposito jussu patris crucifixa est, et variæ tribulationes ei illatæ. Morti autem propinquans, oravit pro omnibus passionis suæ memoriam agentibus, et Deum crucifixum ob sui memoriam invocantibus, ut ab omnibus molestiis, angustii et tribulationibus cordis et corporis sua intercessionem liberarentur, et habita responsione de cælo quod ita fieret, emisit spiritum. Quo peracto, facta sunt tonitrua et palatium patris ejus igne conflagravit. » Passa est xiii Kal. August., quo die Martyrologium Romanum sic habet : « In Lusitania sanctæ Wilgefortis virginis et martyris, quæ pro Christiana fide ac pudicitia decertans, in cruce meruit gloriosum obtinere triumphum. » Ita etiam Martyrol. Usuardi Carolo Magno inscriptum : « xiii Kal. August. S. Wilgefortis virginis et martyris filiæ regis Portugalliæ. »

Monachi Chartusiani in suo Officio ecclesiastico habent orationem : *Deus, qui B. Eutropiæ in cruce pendenti barbam mirabiliter exrescere fecisti*, etc. Quæ, an eadem sit cum hac sancta Wilgeforti aliis examinandum relinquo. Pingitur cruci affixa, lumbos fune succincta, proluxa barbata, et coronam capite gestans, cincinnis utrinque dependentibus. Passim per omnem Germaniam hæc pictura in templis præsertim rusticorum exstat : in pago Waertano etiam confraternitatem habet.

Invocatur in cordis et corporis molestiis, angustii

et tribulationibus, quæ Germanica lingua dicuntur, *Kummernus*. Ita ut a plerisque vocetur Germanice *H. Kummernus*, quasi vero hoc, non aliud fuerit sanctæ virginis nomen. Hanc digressiunculam facile mihi Germanus lector ignoscat.

CMLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Bono Consilio societatis Jesu, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.
ANAGR. Age pia amata munda, cælum terris uni.

1. Usus aulæ tædiosus hero. — 2. Usus orationis tædiosus famulis. — 3. Imago loquens.

Notissimus juventuti scholasticæ per omnem orbem catholicum Aloysius Gonzaga, olim Castilionis marchio, postea societatis Jesu religiosus, et a Sede apostolica beatis ascriptus. Is a marchione patre in Hispaniam ad aulam Catholici regis ductus, Madriti aliquandiu inter aulicos versatus, mundi fastidium ex ipso aulæ usu concepit. Longum esset et otiosum vocationis ejus ordinem relegere ; cum ipsius Vita ubique lecta eam fuse et egregie exhibeat, a rev. P. Virgilio Cepario scripta. Hoc mihi ad rem est, quo ab hac sancta imagine ultimum divinæ bonitatis placitum acceperit.

Stetit hæc sancta icon in altari summo templi nostri veteris, nullo tamen, quod sciam, beneficio miraculoso insignis, usque dum marchio Aloysius et loco et sanctæ imaginis nomen fecit. Is postquam semel iterumque inter orandum hic plures quam alibi delicias expertus est cælestes, sæpius, quantum per negotia licebat, huc oratum venit, et horas genibus flexis orando traduxit, ad fastidium usque famulitii expectantis finem tam longarum precum. Et oportuit sane preces non esse breves, quando de totius æternitatis negotio juvenis cum Deipara conferebat, id unum scire cupiens, an e placito esset divino, relinquere mundum et soc. Jesu ingredi, quod cum ei Virgo ex hac imagine disertis verbis edixisset, ille fidelissime post longam et gravem cum patre marchione luctam exsecutus est. Sanctam in societate vitam vixit, et vitam sanctam sancte finivit Romæ in collegio Romano soc. Jesu, ubi id divina Providentia factum (et posteritati tradendum) est, ut eo in cubiculo veteris collegii moreretur, quod in novo sancti Ignatii templo, locum dedit sacello, in quo ejusdem B. Aloysii altare est, ut ibi munificus sit supplicibus e cælo unde ipse ad cælum evolavit.

Imago Deiparæ hoc primo miraculo indicatæ vocationis divinæ sibi viam fecit ad plura non abludentia a primo : neque enim intellexi alia petentibus hic Virginem propitiā, quanquam id non negaverim : at ubi de eligendo vitæ statu hic a juvenibus sanctissima Virgo convenitur, et interrogatur, nomini suo, quod habet de Bono Consilio, respondet ; et petentibus quem statum vitæ debeant ingredi clare respondet ; non quidem verbis quæ aures humane percipiant, sed quæ cor divino desi-

dero inflammatum intelligat. Hinc pro miraculosa merito habetur ab iis qui hæc beneficia spiritualia contra mundi ordinem præponunt corporeis et temporalibus. Sed ut etiam ab illis miraculosa habeatur, quibus omne miraculum in sensu esse debet, nonnunquam supplicibus imago immutatione vultus, et hilarioris aspectu, quam a pictore acceperat, annuit et arridet. Hinc hodieque ob hoc in singulari honore habetur et colitur. Ita rev. P. Benedictus Vasquez, soc. Jesu.

CMLIX. — Imago B. V. miraculosa de Jesu, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu in origine tam pura es maculæ Adam.*

1. Querela B. V. de injuriis. — 2. Puella lupo erepta. — 3. Cicatrix signum miraculi.

Hæc Deiparæ statua duplici miraculo innotuit, et ad suos honores pervenit. Primum est, quod cum columnis peteretur a blasphemio quopiam, utique lusore, hanc injuriam sibi illatam non aliter, quod sciam, sit ulta, quam quod Juttæ honestissimæ et sibi addictissimæ matronæ sit conquesta. Alterum est, quod filiolum ejusdem a lupo abreptam reddiderit salvam et incolumem. Triennem aggressa est bestia, et dentibus ipsi gulæ infixis rejectam in tergum avexit ritu, quo solet oves. Steterunt sane non pauci, et quantis potuere clamoribus juverunt puellam, nemo manu aut fuste: sic abreptus in silvas infans est, magnos parenti dolores daturus. Subinde mater, quod contigerat, per fidum intellexit nuntium: sedebat mater in mensa, cum hæc nuntius narraret, diceretque: « Domina, lupo comedit filium vestram. » Magnamina et Deiparæ charissima femina nihil indecorum elocuta, hæc verba respondit: « Certè lupo non comedit filium meum. » Mox tamen amota mensa surrexit, et ad hanc Deiparæ sanctam statuam quam in templo castri habebat, se proripuit questura Virgini dolores suos, quales illa sibi paulo ante longis questibus explicuerat.

Audi, lector, quid ausa sit femina, quam fiducia singularis fortem fecerat. Jesulum ligneum de sinu Matris rapuit, et Virginem his verbis allocuta est, quæ ex auctore appono, quia placet sæculi illius sincera pietas: « Domina, inquit, nunquam rehabebitis puerum vestrum, nisi mihi restitueris puellam meam. » Hæc est illa vilis et a mundo derisa similitudo, superis tamen gratissima: quisquis sic pugnat, vincit.

Non cessarunt interea subjecti pagi incolæ, secuti sunt lupum, collecturi frustra discerpti infantis tumulo inferenda: cum eam salvam, et incolumem, et sponte sua redeuntem non sine admiratione viderunt, non ignari, sua ferocia eam lupo primo statim morsu exceperit; et vero fecit Deipara, ut dentium vestigia remanerent in gutture, testatura, dum viveret puella, miraculum. Mater reddita sibi filia, non distulit Mariæ quoque filium suum resti-

tuere, statuamque Jesuli reponere in sinum Matris. Adjungit, cap. 43, Cæsarius alia de hac ipsa sancta statua, quæ prætereo, contentus dare lectori initia hujus miraculosæ statuæ, quam ideo de Jesu vocavi, tum quia aliud nomen non inveni, tum quia titulum hunc ex ipsa historia acceptum judicavi aliis commodiorem.

CMLX. — Imago B. V. miraculosa Bracharensis, Bracharæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu chara, nam tu ager sine lue pomi Adam.*

1. Tempestas exitialis. — 2. Fulminis reverentia erga beatam Virginem. — 3. Statua B. V. honoribus aucta.

Est hæc sancta Deiparæ statua in templo societatis Jesu, quæ ipsa Natalis Christi die cœpit esse miraculosa. Stetit olim in capella domestica auro quidem et gemmis hodie hoc die vestita, nullo tamen hucusque miraculo clara, cum tempestas, qualem ætas illa non vidit, exorta grandinem fudit et pluvias, quas plerique sine lacrymis non spectarent. Fulmen impactum nostræ turri campanariæ altissimum urbis ædificium graviter vulneravit; primum decusso eversoque fastigio, æra campana loco movit nec confregit, fornices tamen campanarum, saxaque inusitatæ magnitudinis quaquaversum late disjecit, deinde fœda ruentium lapidum strage, intra quidem patefecit comminuitque contignationes, ubi aliqui de nostris habitabant, extrinsecus vero murum turris a pinnis ad fundamentum usque horribili sulco aperuit; labefactata etiam portæ urbanæ, quæ suberat, concameratione, in omnes partes volantium lapidum fragmenta flammæque ac præcipue in collegium, cubiculorum tectis fœde dissipatis, subierunt; quominus vero nostri aut fulminati aut saxis obriti miserabiliter interierint, Deiparæ beneficium fuit.

Sacerdotes in templo procurandæ rei divinæ, et confessionibus excipiendis, reliqui in sacello ad cunas Christi orationi vacabant, uterque locus a turri procul abest. Illa etiam res accidit digna literis. In ædificata turri est tecta ambulatio qua collegio patet transitus in gymnasium, in altero ambulationis pariete est fornix cinctus columnis, ibi in capella domestica fuit perelegans Virginis statua, quæ eo die, ut dixi, vestibus auro gemmisque intextis splendebat. In hanc maxime partem saxorum fulminisque vis incubuit. Major ambulationis pars lapidum pondere flammisque ad terram afflictâ, stratum e tabulis pavimentum minutatim discerptum, columnæ ambustæ comminutæque, ingentes lapides amplius quindecim ad pedes Virginis ceciderunt. Inter ruinas ac flammâ perstitit incolumis statua, ita ut ne vestibus quidem, minima ignis alteriusque rei nota fuerit inusta. Exterrita fragoribus urbs, et quorsum flammæ evaderent, sollicita occurrit in collegium ad ferendam perditis rebus opem: præter spem nostros salvos et incolumes, et integram inter ruinas Virginis statuam

vidit. Tum enimvero obortis lacrymis edere clamores lætitiæ indices, beneficam in nos mirari Virginis Deiparæ providentiam, veneranda intuendaque Virginis effigie animum oculosque vix explere. Statua postea exposita populo, majores accepit honores, beneficia rependit, quæ quidem rev. P. Bencius hoc tempore prosequi nondum potuit in annuis.

CMLXI. — Imago B. V. miraculosa de Gra-
tiis, alicubi in Burgundia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Entu in Adam a vitio pura Gemma clares.

1. Virginibus periculosum est amari. — 2. Canes et impudici redeunt abacti — 3. Amor versus in tyrannidem.

Infandum militis Burgundi facinus, quia ad Deiparæ honorem cedit, præteriri a me non debet. Perierat ille jamdudum amoribus impudicis, et ne solus esset, virginem viri honestissimi deperierat: ad hæc virgo voto Deiparæ sacra erat. Invenit ille diem, et virginem invenit in dæmo solam, et quidem coram Deiparæ imagine orantem. Mirata illa hominis impudentiam, responso quo virgines solent et debent, impudicum canem abegit. Rediit tamen abactus, actusque in furorem est, et minas miscuit, ut sciret Venerem, si nollet a Marte cogi posse. Risit illa minas, quandiu intra verba steterunt. At vero cum extracto gladio mortem intentaret serio, serio et ipsa virgo locuta est, desineret, nam virgines mortem non timere si pro pudore sit obeunda: « Et si me occideris, ait, facies tu quidem, quod luroncs solent; ego tamen patiar, quod solent virgines; » seque ad ictum parans, « Si placet, inquit, si serio loqueris, feri. » Majorem quandoque esse affectum iræ quam amoris, miles iste deiecit, qui virginem hanc gladio interfecit. Tam cito oculos non clausit virgo, quia non oculos suos impios impius carnifex aperuerit. Ita nempe scelerum mos habet, ut oculos nobis claudant et aperiant, sed scelere jam peracto.

Ante omnia fuga placuit. Itaque ad præpositum parochialis templi, avunculum suum confugit; quem quia sacris jamjam operaturum invenit, enarrato breviter facto, aliud responsum non tulit, quam ut se interea in tuto locaret, dum ipse sacrificio Missæ finem daret. Paruit ille, et in angulo templi retrusus, Deiparam rogavit, veniam daret flagitio, quod coram ejus sancta imagine patrarat. Hæc enim facinoris portio plus ipsum gravabat ipso facinore: ut enim flagitium grave sit, si tamen offensa Virginis Deiparæ non miscetur, semper faciliior veniæ spes allicet. At vero cum virgine interea longe aliter actum est, quam facile credi possit, angelus siquidem a Deipara missus, qui virgini reposuit caput, cicatrice instar filii aurei relicta, animam quoque redire jussit.

Cum ultimus ad sacrum pulsus auditur, et virgo more consueto templum adit, nec longe ab altari feminis mista consistit; quin etiam inter

alias ad altare accedit tempore Offertorii. Omnia hæc parochum rapuere. Quis iste oculorum lusus? quomodo si illa est, hic altari se sistit? quomodo si non est, audacia dæmonis altare tam impudenter spernit sacri finem? vel ipse sacerdos optavit, non aliam inventurus in hoc labyrintho viam, nisi quam ipsa virgo monstrasset.

Itaque positis sacris vestibus virginem oculus alloquitur, et ab ea rerum actarum seriem intelligit: quomodo ipsa pro virginitate tuenda coram imagine Deipara mortem suscepisset, quam prociis dederat: quomodo ab angelo capite relicto revixisset, et hic ope Virginis Deiparæ præsto esset. Tum parochus pro suo nepote et silentium et veniam poposcit: quam illa promptissime dedit. Il tamen non tacuit, Deiparam quoque reconciliandam esse impio homicidæ. Vocatus a parochus nepos in genua procidens, veniam petit et obtinuit, cum virgo: « Nisi, inquit, in religioso aliquo statu scelus hoc expies, edico tibi Dei et Virginis Deiparæ nomine grandem vindictam. » Ille: « Quamcumque, inquit, virgo, religionem nominaveris, libens ingrediar. » Demum virgo: « Ingrederere, inquit, ordinem Minorum. »

Juvenis virginis imperia secutus vitam vixit, quæ mortem bonam promisit. Imago porro ad honores publicos evecta procul dubio est, quanquam id, vivo homicidæ, factum esse credibile non sit. (Segala ord. Minorum in *Arte mirabiliter serviendi B. Virginis*, privilegio quinto.)

CMLXII. — Imago B. V. miraculosa in monasterio S. Gertrudis, Buscoduci in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gaude, pura, ne timeas jacturam in malo.

1. Statua e rogo exsiliens. — 2. Femina in paucis prudens. — 3. Statua a peste liberans.

Monasterium hoc S. Benedicti moniales aluit jam ab anno 1470; quod narro, anno 1509 contigit. Ligna Deiparæ statua pedem unum non excedens, vetustate sua et carie cultui non apta, jam diu latuit, nec nisi ad lusum puerorum jam facta videbatur. Ne vero contemptum Virgo in hac sua icone sustineret, cavita una e monialibus, eamque coniecit in ignem, non malo consilio, quando et sanctum chrisma ipsa Ecclesia comburi jubet, ne contemptui supersit, sed statua bis terve illasa exsiliit. Fuere e monialibus, quæ plus factum reprehendebant, quam mirarentur prodigium. Statua itaque in angulo reposita, nihil ultra honoris accepit, dum Hadewigis virgo tribus consequenter noctibus hæc sibi identidem verba ingeri visa est: « Surge, accipe meam imaginem in culina latentem, et honora eam in culina veteris armario invenies eam. »

Vulgare feminarum vitium a dæmone decipi et decipere homines menti Hadewigis occurrit; quæ quia neutrum voluit, hæsit, dum hæc vox tertio ad aures allabere ur; tum enim vero animata ad quæ-

rerum imaginem preperat, chorum tamen templi prius ingreditur, rogatque Deiparam, fusis precibus, ne decipi se pateretur; orationem interruptit somnes et somnium, quo iterum ad querendam statuam animabatur.

Itaque armaria culinæ omnia perscrutata, tandem statuam, cujus nec memoria amplius erat, non sine letitia invenit. Primum erat, ut in cellam portaret, ornaretque quantum pauperes cellæ patiebatur, appensa ei precatoria corona, catenam auream appensura, si præsto fuisset, neve musica deesset, *Ave, maris stella* cantillavit, ne vivaciore clamore sorores ante tempus excitaret. Interea ad Matutinum convenire sorores, quo finito, quæ somniasset, quæque fecisset, enarrans facile ad cultum sacrae statuæ omnes permovit. Ornatum itaque et cultum primum a monialibus accepit, non sine obtentis gratiis: quæ quamprimum in civium notitiam pervenire, munera quoque et pecuniæ allatæ sunt, quibus adhuc decentius ornaretur.

Mortuæ Hadewigi successit in sanctæ statuæ cultum privatum, alia, quæ cum anno 1522 bis peste correpta mortem expectaret, bis ingeri sibi has voces sensit: « Bono animo esto, mea filia, ut hac vice non moriaris, oravi Filium meum. » Illud non prætereundum, quod, dum hæc verba audiret, vidit quamdam Deiparæ statuam parvam in angulo lecti sui, quæ tamen evanuit, postquam extenta manu eam apprehendere conata est. Cæterum cum sancta statua pallium postulare et coronam, quamprimum pecuniæ allatæ sunt suffecturæ in hunc et ampliorem ornatum. Tandem publico exposita, miraculosa beneficia petentibus contulit, quæ rite ab episcopo approbata concursum auxere. Hæc breviter ex Wikmanno, lib. II, cap. 26.

CMLXIII. — Imago B. V. miraculosa de Silvis, Portuæ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Evadis Alma contagium iræ parentum.*

1. Imago B. V. pro stemmate urbis. — 2. Donat regina imaginem urbi. — 3. Antiquitas honore digna.

Portuam urbem voco illam, quæ de portu nomen habet, et portus vocatur. His civibus Malfalda Alphonsi regis conjux imaginem Deiparæ dono dedit sibi charissimam; nam et cum iter faceret, eam in silva quapiam conspexit, mirata quis tam bonæ manus picturam huc detulisset, regum cimeliis dignam: et multa jam cœlitus beneficia obtinuerat, quod eam privato cultu honorasset; denique antiquitatem præferebat insignem. Fuere enim e peritis, qui eam ad Gothorum ætatem referrent, quorum metu hic loci fuisset abscondita. Urbi itaque Portuensi regina dedit imaginem et imagini insigne templum, quod ea in urbe maximum est, et redditibus opulenti auctum. Atque adeo in honoribus est hæc imago, ut urbs insigne suum mutaverit, geratque ab eo tempore duas templi hujus turres cum

immagine in medio turrium. Hinc nonnulli auctores hanc urbem vocant S. Mariæ civitatem. Ita Joannes Berrius, in sua Historia.

CMLXIV. — Imago B. V. miraculosa de Dumo, Eboræ in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Agna mira pura! mei ac mundi tutela es.*

1. Pastoris gratitudo mira. — 2. Avaritia depauperat. — 3. Donum ex argento pretiosum.

De Dumo nomen habet, quia in dumeto inveniri voluit hæc sancta Deiparæ imago, et quidem a pastore, qui præ cæteris pastoribus, quotquot fuerunt, qui Deiparæ imaginum exstiterent inventores, gratus fuit. Hic enim vendito grege suo, ea in turri hanc sanctam statuam defixit et suo ære ornavit; ut illa posthæc contra Mauros vigilias ageret ea in turri, in qua olim ab Eboresibus esset vigilatum contra Mauros. Porro statua hæc cum a pastore inventa sit indicio fulgoris cœlestis, factum est, ut esse miraculosa a prima sua inventione cœperit. Concursus peregrinorum fecit, ut Eboensis episcopus ex sacello, quod ea in turri obtinebat, faceret magnæ molis templum pietatis capax, quam identidem offerebant Eboreses. Quin etiam templo adjunxit monasterium, quod anno 1408, tradidit rev. Patribus S. Hieronymi, qui sanctam statuam curarent, et cultum ejus promoverent. Rex Alfonsus V, cum Azilam urbem in Africa obsideret, argenteum equum et equitem vovit, si urbe potiretur.

Capta urbe se stitit, et votivum munus obtulit; statuam hanc paulo post præpositus cœnobii liquavit in pecuniam ad usus, ut opinabatur, templi meliores. Doluit regina Elisabetha monumentum tantæ pietatis se non consulta abolitum, nec non et alii, ut qui loco monumenti argentei cereum attulere, qui tanto votivis damno non perit. Ita plerumque accidit, ut qui de rebus sacris divites fieri volunt, pauperes evadant, et plus perdant, quam lucentur. (Idem qui supra.)

CMLXV. — Imago B. V. miraculosa de Bono Fine, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agni Mater, Vita mea mundo cœlis pura.*

1. Statua B. V. donum regium. — 2. Honor publicus parat miracula. — 3. B. V. nosocomia non fugit.

Nosocomium Madriti est, quod Gallicum vocatur: unde nomen hoc acceperit, incertum est. In hoc nosocomio statua Deiparæ est ex illa quercu fabrefacta, quæ celebrem fecit montem Aucutum apud Belgas. Hanc Elisabetha Austriaca notissima historiciæ heroina, et Belgii princeps dono misit ad Elisabetham Borboniam Hispaniæ reginam. Statua cum pompa excepta est, et in hoc nosocomio collocata, hodie miraculis claret, maxime postquam fuere, qui assererent se cantus angelicos audisse. Videri potest Miræus in *Fastis Belgicis*.

CMLXVI.—Imago B. V. miraculosa Budensis, Budæ in Hungaria.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Tu Nati Dei sacer Unio, alma Gemma pura.*

1. Urbs incensa pro face. — 2. Eo major victoria, quo pauciores victis victores. — 3. B. V. regi dat regnum.

Temporibus Matthiæ Corvini, regis Hungariæ, maximi herois, Buda urbs celeberrima templum habuit Deiparæ, et in eo imaginem, cui se in necessitatibus devovebant quotquot pene Hungaria tota habuit incolas. Atque ut tunc jam miraculosa habita sit, non sine miraculo grandi contigit victoria Corvini adversus Stephanum Woiwodam, qui non expectatus nocturno tempore supervenit cum magno exercitu contra Corvini regis exiguas copias, et terrori augendo Baviam urbem incendit. Corvinus in genua provolutus se suosque Virgini, paucis commendans, in equum evasit et lumine incensæ urbis pro face usus, quanquam et luna aderat, hostes aggressus eo memorabiliorem victoriam de Woiwoda retulit, quo pauciores erant victores victis.

Inde omnia hostium vexilla Deiparæ in templo Budensi appendit: quæ ita a rege honorata regno posthac fuit benefica. Certe ejus intercessione per septennium de Hussitis præclaras obtinuit victorias in Bohemia, Moravia, Silesia et Lusacia, ita ut Bohemiæ rex coronatus sit, Pontifice approbante et consentiente Friderico imperatore. Regi regnum dare beneficium est Marianum. (Joan. de Tauwac. anno 1464, Tamajus et alii.)

CMLXVII. — Imago B. V. miraculosa de Columna, Podandi in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Meta cæli, amata Virgo penitus munda.*

1. Consilia petenda coram statu B. V. — 2. Litteræ contra B. V. superbæ. — 3. Columna victoriæ tropæum litteræ.

Statuam habuit Deiparæ Basilius imperator, quæ cum consilia sua conferebat, et nonnunquam responsa referebat cœlitus menti illapsa: fuit cum tumidus Saracenorum princeps, cum jam in pro-cinctu esset cum exercitu, litteras Basilio scriberet in hæc verba: « Nunc videbo, an Mariæ Filius ejusque Parens tibi proderit, cum contra te cum meo exercitu congrediar. »

Basilius lectas litteras confestim statuæ Mariæ appendit: legeret illa et causam suam Filiiq. ageret. Statuæ insuper honores vovit, certo daturus si victor rediret. Tharsum cum copiis Romanis tendit et Podandum aggressus, Barbaros Mariano fretus auxilio fudit fugavitque. Inde Podandi ingentem columnam ad posterorum memoriam erexit Virginis Deiparæ statuæ insignem, quæ utique non hoc uno beneficio contenta in supplices plura sparsit. Describunt hanc historiam Curapalates, Zonaras, qui Maurum hunc vocat Americam, alii, etc.

CMLXVIII. — Imago B. V. miraculosa in Blanchernis, Constantinopoli in Græcia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Palantem anquem, Io! mira Eva trucidas.*

1. Vestes B. V. templo honoratæ. — 2. Feminarum asylum in templo. — 3. Hostes per B. V. profligati.

Templum Blanchernense custodiendis Deiparæ sacris vestibus ædificatum esse ab imperatrice in suburbio Constantinopolitano, nemini ignotum est, qui rerum Græcarum non omnino ignarus est: in quo sancta Deiparæ imago nunquam non miraculosa fuit. Languescens civium pietas tunc miro exemplo principis iterum esse instaurata, cum ingruente hoste Palæologus cum Alexio consultaret ubinam tuto asservari posset par feminarum uxor et nurus, dum illi incerto Marte cum hostibus congrederentur. Qui cum ambo facile consentirent, in removendis a periculo belli feminis, non perinde tamen conveniebat inter eos, quo essent mittendæ.

Alexius in arcem quampiam valido præsidio defensam judicavit mittendas. Vicit tamen Georgii Palæologi sententia, sacram Deiparæ in Blanchernis ædem præferentis. Principis in hanc sanctam imaginem fiducia pietatem languentem restauravit, utique postquam feminæ non armis, sed potentia Virginis defensæ victoriosum Palæologum vivum receperunt. Tanta hujus sanctæ imaginis fuit reverentia. Ita *Historia Alexiana*.

CMLXIX. — Imago B. V. miraculosa S. Udalrici, Augustæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*ANAGR. *Tu una, o Alma, micanti sidere mage pura.*

1. S. Udalrici episcopi pietas. — 2. Monialium efficax oratio. — 3. Ungarorum Antesignani puniti.

Augustanæ urbis excidium, quod anno 955 minabantur Ungari, prælio quo ab Outone imperatore, 10 Augusti, in campo Licio cæsi sunt, impeditum est. Porro præliantibus vires dedit jussu sancti Udalrici implorata Deipara coram sua statua, quæ hodie non amplius superest. Certe Baronius, tom. X ex gestis sancti Udalrici memorat, quomodo ipso agente pars una religiosarum mulierum cum crucibus ad Dominum devote clamando intra civitatem circumierit, altera elementiam sanctæ Dei Genitricis Mariæ pro defensione populi, et liberatione urbis studiosissime pavimento prostrata flagitaverit, utique coram imagine Deiparæ, quam alias beneficam experti sunt Augustani.

Addit cardinalis immensas Deo Deiparæque actas esse post victoriam gratias. Quo autem in templo hæc gratiarum actio peracta sit, mens mihi non est hic disputare, aut quo casu imago illa perierit: sæculorum tractus nobis quam plurima eripiunt,

ut passim in his historiis experior. Ceterum decretoria hæc Ungaris pugna fuit; neque enim unquam in hæc usque tempora latrunculi ex illa terra ad nos pervenere, ex quo Otto imperator eorum antesignanos fecit patibularios. Vide Baron. *Surium* 4 Julii, Cranzium.

CMLXX. — Imago B. V. miraculosa Berchana, Mechliniæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu alma, et unica pura, Dei amoris magnæ.

1. Ex ore infantium et lactentium. — 2. Herniæ singularis cura. — 3. Statua liliis convallium ornata.

Percha pagus est inter Mechliniam et Vilvordiam, notas urbes. Hic in templo parochiali ab antiquo colitur Deiparæ statua miraculosa; etiam inter infantes usus est, ut afflictis dicant: « Quære solatium in Barco, » id est, apud hanc Deiparæ statuam. Et quanquam hic pluribus malis reperiatur remedium, præcipue tamen herniæ malo Deipara propitia est. Certe hic curari fama est exemplis testata, fidemque faciunt pendentes e muro fasciæ magno numero. Liliis convallium ornatur sancta statua, et feria III Pentecostes solemni supplicatione circumfertur. (Wickmannus, lib. II.)

CMLXXI. — Imago B. V. miraculosa Adanea, Adanæ in Cilicia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Magnes cordium, Vita animæ alte pura.

1. Calumniæ diri effectus. — 2. Impii Theophili mira poenitentia. — 3. B. V. mira benignitas.

Non omittenda est Virginis Deiparæ imago Adanea, quæ in Ciliciæ urbe Adana olim culta est, propter conversionem detestandi peccatoris, quæ tanti ab Ecclesia Græca fuit æstimata, ut quarto Februarii festum hic et per omnem Græciam solemne celebraretur. Breviter percurro in omnibus pulpitis decantatam Theophili historiam. Ex verbis Eutychediani, qui hujus Theophili minister fuit, Theophilus hic tam præclaræ fuit vitæ, ut mortuo episcopo Adanæ, cujus erat œconomus, ab omni populo eligeretur in episcopum, sed eam dignitatem constanter recusavit.

Electo igitur alio episcopo apud eum a malevolis calumniam passus est: qui etiam id tandem egerunt, ut eum episcopus ab administratione deponeret, et alium institueret, quod tam graviter tulit, ut Judæum magum quemdam adiret, et a diabolo opem posceret, quo pristinum suum officium recuperare posset. Id se effecturum promisit dæmon, modo Christum Dei Filium, et Matrem ejus abnegaret, et suc deinceps servitio se manciparet. Quod et fecit, et scripto eandem abnegationem, et cera obsignavit, ac diabolo tradidit. Sequenti die episcopus poenitentia ductus, Theophilum restituit.

Non multo post ad se reversus Theophilus, templum sanctissimæ Dei Parentis adiens, jejuniis, precibus et lacrymis vacavit quadraginta diebus et noctibus, ut tantum scelus a se commissum expiaret, quod tandem per beatæ Mariæ intercessionem, quæ ipsi pluries apparuit, impetravit, sicut et redditionem sygraphæ abjuratæ. Quæ omnia postquam sequenti die a reportatione chyrographi, quæ erat Dominica, publice coram episcopo, et omni populo, in templo confessus esset, omnes ad stuporem, et laudem Dei, et Genitricis suæ Mariæ commovit: et post triduum feliciter migravit ad Dominum, sepultus eo loco, ubi apparuit ei beata Virgo Maria. Ita historiam hanc descripsit dicti Theophili minister Eutychedianus apud Metaphrastem, quam relationem ideo omnibus cæteris prætuli. Videri potest Surius, et Lippomanus 4 Febr., et Martyrologium Usuardi eodem die. Scripsere hanc historiam Belyacensis, Sigebertus, Maffæus in *Chronico mundi*, Westmonasteriensis, in *Floribus historiæ*, qui asserit an. 557 contigisse.

CMLXXII. — Imago B. V. miraculosa Liberatrix, Cantabrigi in Anglia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ignoras catenam durum væ primi Adæ.

1. Unicum juventutis perversæ subsidium. — 2. Somnium a Deo immissum. — 3. Confessio divinitus scripta.

Nobilissima et antiquissima Cantabrigensis academia adolescentem aluit, in quo si mores spectem, nihil melius inveni, quam quod Virgini Deiparæ quotidie nonnullas preces et plerumque coram hac imagine recitaret, magnum profecto, et quandoque unicum juventutis perversæ subsidium, vel unius imaginis Marianæ constans cultus. Nomen ei fuit Guillelmus Vidius. Habuit hic contubernalem, et non tantum mensæ, sed etiam in lecto socium, juvenem ut ex ms. Vaticano colligi potest, non parum Vidio meliorem, et postea sacerdotio clarum. Quadam nocte dormiens Vidius ita intremuit, ut sudore diffunderet, clamoribus quoque socium Jacobum excitaret. Is ratus somnio quopiam terreri socium, excitare conatus est, et tantis timoribus liberare, sed frustra; neque enim e somnio, quod Deus immisit, facile hominem excitaveris.

Tandem finito somnio rediit ad se; socio multum urgente, ut quæ somniasset non gravaretur edicere, seriâ utique, si non crudelia et horrenda fuisset, arguit sudor insolitus et tremor nondum patiens quietis; ad quæ Vidius: « Proh quantum mihi profuit in honoribus habuisse Virginis imaginem: absque hoc fuisset, æternum perissem. Scias itaque me coram judice Christo stetisse, qui vitæ meæ, et temporis exacti rationes poposcit; crede, sodes, hæsisse mihi linguam, quando quæ dæmones objiciebant, vel fateri cogebar, vel diluere extemporaneo responso. Quid moror? quid dissimulo? contentem reum jam mali dæmones ad æterna

supplicia rapiebant, cum Deiparam felici casu conspiciens, Iesus auxilium more consueto imploravi: et illa continuo ad fugam demones compulit, et me mihi, ut vides, restituit. » Sive somnium sive visum sit, utilitate sua non caruit; in parte felicitatis numerare peccator quivis potest, si talibus somniis corripiatur.

Cæterum vel ipse Vidius somnium fuisse credidisset, nisi in manu sua chartam reperisset, quæ ab incognita manu scripta, graviora sua totius vitæ crimina continebat, pleraque nulli nisi sibi nota, quæ sequenti mox die ad pedes confessarii tulit, rite confessus est, vitamque in melius mutavit. Tanti est, vel unam Deiparæ imaginem coluisse, nec dubito, ipsius Vidii et exemplo et adhortatione hanc Deiparæ imaginem honoribus auctam fuisse, et cultoribus suis beneficam. Ex ms. Vaticano.

CMLXXIII. — Imago B. V. miraculosa Ceicana, Ceicæ in Lusitania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu pura maculæ orta, Magnes animi Dei.

1. Lepus, infortunii et miraculi occasio. — 2. Religiosi loricati feliciter pugnant. — 3. Multis vita miraculose reddita.

Ordinis Cisterciensis monasterium hodie hic est, et statua Deiparæ inter antiquas numeratur. Spatiabatur ad Mondam fluvium Alfonsus rex, levandis paulisper curis ambulatione hac sese recreaturus; cum ex uno optimatum intelligit, templum esse in vicinia Deiparæ, miraculis clarum. Promptus ad obsequia Virginis rex templum accedit. Interea aulicorum unus leporem præcipiti cursu secutus, effunditur ab equo in terram, ut animam elissey crederetur. Hominem proximi quique ad hoc templum deferunt terræ mandandum: sed et regi mœror, quem utcumque ambulatione sopiverat, confestum rediit. Utrique Deipara auxilio suo adfuit. Vix enim templum rex ingressus, tanta se lætitia perfusum sensit, ut omnis mœror abierit; ubi in templum portatus est, signa vitæ quamprimum dedit, et perfectissimæ sanitati restitutus est.

Originem hujus templi habet auctor infra citandus. Ramiri avunculus Joannes, primum victoriis contra Mauros clarus, monachum induit Benedictinum, cui rex principatum donavit monasterio Lorvenensi alendo. Accidit, ut apostata quidam e cœnobio transiret ad Mauros, et Montis Majoris fortalium Cordubensi regulo diceret, a paucis monachis defensum, capi posse. Et adfuit sane cum copiis Maurus; sed pro monachis cucullatos milites invenit, sibi nunquam quandiu vivi essent, tradituros arcem, præsertim cum præter monachos cives quoque haberent bellaces, et sibi obsequentes. His excursionem et ultimum prælium persuasit, priusquam fames omne robur viresque affligeret. « Nos, inquit abbas Joannes, in pugna moriemur: neque enim sufficimus, si cædendus tantum non etiam vincendus esset exercitus: neve Mauri quidquam

inveniant, omnia flammis dabimus. Neque in hoc vos video difficiles; sed quid pueris puellisque, quid uxoribus, quid senibus faciendum? Melius cadent, ni fallor, manu nostra, quam post ludibria Maurorum aliena. » Placuit sententiæ, ipse abbas sororem cum nepotibus suis jugulavit, omnesque ferro ceciderunt, quotquot prælio inutiles in arce erant. Jamque seipsis ferociorem mortem in votis habebant, sed non inultam. Mauros duce abbate invaserunt nihil metuentes. Infamis apostata abbatis manu interemptus auxit animos per se feroces; Mauri tanta paucorum audacia territi fugam iniierunt, non prælium, ita ut prius cæsos se quam victos viderent.

Spoliorum porro tanta vis, ut eos suarum rerum, quas igni dederant, non pœniteret, sed omnem lætitiæ abstersit desiderium charissimorum pignorum. Verum lætitiæ integram dedit Deus; namque tristi triumpho ad arcem redeuntibus, nuntii duo equestres concitatis equis obvii ex arce advenere, qui omnes, quos pridie jugularunt, vivere nuntiaverunt, purpurea quemvis linea vulneris indice insignem.

Hæc omnia abbas Deiparæ, cui addictissimus erat, libens ascripsit, et templum hoc in actionem gratiarum struxit, omnemque reliquam vitam hic solitarius transegit. Lorvanenses monachi in ultima ægritudine abbati suo asilere, et pie defunctum e tuguriolo in templum hoc detulere; ac primas ei dedere preces, pompam funebrem Lorvani in cœnobio exsecuturi; sed nullis viribus, nulla arte moveri loco se funus permisit. Viso itaque prodigio, sepulturam ei dedere in templo. Ossa, quæ hodie supersunt, gigantem fuisse testantur. (Bernardus de Critto, part. II *Monarchiæ, et Chronicon Cisterciense*, lib. VI, cap. 27.)

CMLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Laboribus, Toleti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Regem Deum amata alito in sinu, pura a culpa.

1. Nomen imaginis testatur gratias. — 2. Laboribus omnia vendit B. Virgo. — 3. Pigris et otiosis spes exigua.

Hæc sanctissimæ Deiparæ imago in eo rev. Patrum Capucinorum cœnobio est, quod de Conceptione appellatur, utique beatissimæ Virginis immaculatæ; colitur magno populi concursu. Originem ejus aliam non inveni, nisi quod ex urbe Toletana hac allata sit.

Porro in ea urbe jam habuisse principium aliquod justi cultus est credibile, quando id nomen indicat utique non sine causa sacræ iconi impositum ab auxilio quod præstat laborantibus, quod, nisi fallor, expectare hic otiosi non possunt. Cæterum quandoque locutam esse memorant, plura tamen non habeo dicere. (Ita Alphonsus de Vargas, in *Historia hujus templi*.)

CMLXXV.—Imago B. V. miraculosa de Hortis, Eliocratæ in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O anima chara et pura, Deum genitum alis.*

1. Qui vovet impetrat. — 2. Si reddis quod vovisti, auxisti gratiam. — 3. Victoria victoriam parit.

Alfonsus, cognomento Sapiens, rex Hispaniæ, vovit Deiparæ templum, si Eliocratam urbem Sarcenensis eriperet. Eripuit, templumque ex voto Deiparæ brevi stetit, et sanctissimæ Virginis statuæ titulum dedit *de Hortis*.

Hoc miraculosæ statuæ initium fuit; sed longe melior progressus. Etenim per invocationem beatissimæ Virginis in hoc templo, ad sanctissimam illius imaginem, plurimas debinc de Mahometanis victorias adeptus est Alfonsus, tum per se, tum per suos, quos regno Murciano præfectos habebat. Ita Alphonsus de Vergas, in Histor. hujus templi.

CMLXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Oliva, Guimaravii in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva, uti alma ac munda, Genitorem parit.*

1. Argenteum donum et regium. — 2. Origo nominis ab Oliva. — 3. Crescens oliva misericordiam portendit.

Joannes I, rex Lusitaniæ, ad honorem Deiparæ, cui erat addictissimus, tria molitus est templa: primum Bataliæ, cui a *Victoria* nomen dedit; alterum Olysippone, quod *de Scala* vocavit; tertium Guimaravii, cui cognomentum *de Oliva* dedit, quæ fornici proximo innascens in honoribus est.

Huc rex bis pedes peregrinationem instituit votivam, tantumque argenti Deiparæ obtulit, quantum opus erat ad pondus æquandum sui corporis cum catafractus incederet; victorias suas huic Deiparentis statuæ ascribebat. Cæterum de reliquis miraculis nil inveni. (Vasconcellus.)

CMLXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Sudore Sanguineo, alicubi in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, o Triadis Manna, pure immaculata.*

1. Veritatis præcones etiam dæmones. — 2. Publicum portentum omnes terret. — 3. Manus Mariæ potens.

Juvat vel ab ipsis dæmonibus ea intelligere, quæ ad gloriam Dei et nostram sunt salutem. In templo quodam Inferioris Germaniæ, cujus nomen more illorum temporum non nominatur, anno 1222, præsentem populo sudare cæpit statua Deiparæ sanguinem. Neminem non horror corripuit tristissimi ominis. Sudor porro tam copiosus fuit, ut sudoris sanguinei guttas matronæ peplis exciperent, et quantum possent, extergere.

Adhæc ipsa temporis ratio auxit terrorem, quod sacrificium Missæ tunc a sacerdote offerebatur. Quisque sibi hoc omni ingeri e cælo et nescio quid portendi metuebat. At privatos timores distulit dæmon, quem energumena tunc circumferebat, pro potestate interrogatus: « Filius Mariæ, inquiebat, manum extendit ad feriendum, quam si ipsa non tenuisset Maria, mundus jam non subsisteret: hæc causa sudoris est. » Quid porro honoris statu hæc miraculosa acceperit, quæque beneficia supplicibus præstiterit, non memorat auctor. (Cæsius, lib. vii, cap. 2.)

CMLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa S. Bernardini, Senis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu, Regia pura, munda notæ mali micas.*

1. Educatio proba pretiosa. — 2. B. V. si bene colitur quotidie colitur. — B. V. in S. Bernardinum favores.

Non debeo omittere notissimam juventuti scholasticæ imaginem Marianam, quæ extra portam Comoliam urbis Senensis insigni pictura fulgebat. Hanc Bernardinus nullo non die accedebat, venerabatur, denique in tantos honores evexit, ut vel propter Bernardinum pro miraculosa haberetur. Institutionem primam parentibus et materteræ Dianæ debuit, quæ nihil illi magis inculcavit quam Deiparæ cultum, et vero etiam nactus animam bonam juvenis, nihil non cum fructu accepit: ad materteræ genium factus, plura, quam docebatur, didicit.

Notandum quod ipse sanctus Bernardinus in quadam concione de se dixit, appono ipsa verba, quæ audivisse se ait auctor. Sic habent: « Ego Bernardinus beatissimæ Virgini me totum ab ineunte ætate devovi. In Natalitio ejus festo natus et baptizatus sum: illo ipso recurrente die monasticum habitum completis annis legitimæ ætatis indui: ac me anno post, eodem die divi Francisci instituti professione devinxi, eodem Natæ Virginis festo, quo etiam immaculati Agni hostiam ad altare sacrificii incurrenti primitias immolavi: multis igitur nominibus sedulum me oportet esse cultorem. » Negat Bernardinus sancti Bernardini historicus, quemquam se audivisse, qui de Virgine libentius, alacrius, ardentius, copiosius, eruditius, ac sæpius pro concione dissereret. (Surius, mense Maio, in Vita.)

CMLXXIX. — Imago B. V. miraculosa Omezensis, Omelii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *In lapsu Adami, tu recta mane, mea Virgo.*

1. Statua locum mutans. — 2. Famis periculum non minus periculo maris. — 3. Statua aurum respuens.

Constans est et perpetua incolarum et accolarum traditio, a diversis fide dignis jurejurando non semel firmata, ante omnem hominum memoriam

(nam annus inchoatæ pietatis incertus) Deiparam Virginem hoc loco miracula varia patrasse, et ex eo devotissime semper cultam fuisse. Inventa primum traditur exigua illius imago in stipite sepius alicujus averruncandis animalibus in agro contextæ: nec scitum a quonam illic collocata, nisi forsitan angelorum ministerio. Quod non semel hic evenit, siquidem circumvicini augendæ illius venerationi, inventam hanc sanctam iconem ad ecclesiam parochialem de Asten detulerunt, rati locum hunc sacrum ei esse magis convenientem. Sed ecce rem vere stupendam.

Mane diei sequentis, eam iterum pristino suo loco ad stipitem invenere, et hoc vicibus aliquot utrinque iteratum est. Itaque rei novitate perculsi accollæ parochi sanctam statuam tradunt, ab ipso collocandam in altari beatæ Virginis: ac ne qua fraus, seu humana opera, malitiose interveniret, claves templi bene obserati parochus domum tulit, et sub cervicali suo, cui indormiebat, reposuit. Et vero humanis conatibus hac diligentia satis obviam itum est, sed non item divinis. Postera enim die iterum priore in loco reperta, fidem fecit, vera dixisse colonos. Quapropter sua in sede relinquentem, eique sacellum ædificandum judicarunt omnes. Interim dum advenirent pecuniæ, locus e ligno fabrefactus est, et eo in loco defixus sanctam statuam prætereuntibus decore exhibuit, factus est, paulo post accursus eorum, qui se adjutos fassi munera detulerunt.

Ne apud posteros memoria periret diei, qui erat ipsum Paschatis festum, feria secunda Paschæ numerosissima supplicatione sancta statua honoratur. Porro sacelli erectio prætereunda non est. Joannes Van der Haven, mercator, navi ferro onusta vagabatur per mare, nullo vel navis vel suo periculo, nisi quod fame omnibus pereundum erat, si non cito alicubi appelleret. Cum hæc sibi verba ingeri ab incognita voce audii: « Joannes Van der Haven! si præsens periculum evadere desiderat, in Omelte conferas. Ibi invenies exiguam B. Mariæ imaginem, per te elevandam. Hoc cura, et discrimine hoc liberaberis. »

Non surdo facta est hæc admonitio, votum namque mox concepit, et locum Omelensem, et in eo imaginem Deiparæ omni cura posthabita se inquisiturum: promisit: quam ubi invenerit, omnem operam se adhibiturum, ut quam decentissime colatur. Votum rite conceptum secutus est ventus, qui navim eam in portum deduxit, quem optabat. Exscensione facta, primum inquit locum, et sanctam statuam ad sepe invenit, quam quia custodem non habuit, secum abstulit, pictorique locavit inaurandam; sed illa omne aurum respuit. Itaque parochi reportat, novis miraculis commendatam, tantumque auri dat, quantum venusto sacello ædificando sufficere poterat, in quo omnem rei seriem describi jussit, ne peregrini qui magno numero ac-

current, pietatis initia ignorent. Ex libello impresso et ab episcopo loci approbato.

CMLXXX. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Augustæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu cor, anima pura a lue gementis Adam.

1. Fugit impius nemine persequente. — 2. Hæresis templorum irreverens. — 3. Ingeniose templum B. V. servatur.

Ad Augustanam urbem refero hoc templum, quod licet plus tribus ab ea horis in campo Licio distet, ad memoriam tamen victoriæ, quam Otto imperator contra Ungaros seu Hunnos eo in loco obtinuit, priore sæculo a piis erectum est. Victoriam hanc descripsi supra imagine 969. Initio sacellum fuit, sed grande et altum forma rotunda; statua beatæ Virginis e ligno ingens in altari, initio statim habuit peregrinos et vota ferentes. Loco stat commodissimo: vix enim templum hoc præterire possunt, quotquot e septentrione in Italiam iter habent, si quidem Augustanam urbem non prætereant, quod paucissimi faciunt.

Bello Suecico sine defensore omnia permansisse integra, miraculo non caruit; præter unam enim alteramve domum nulla longe lateque in illa campi Licii planitie videtur; non omittam, quod lectori placiturum est, quodque mihi ipse qui rem peregit, civis Augustanus catholicus narravit in hoc ipso templo.

« Descenderam, inquit, Landsperga: jamque vicinus ad centum, et amplius passus videram currus, quos funales equi quatuor singulos sed vacuos trahebant, ratus id quod erat, venisse Suecos, ut tectum æreum magni pretii auferrent; aderant enim milites Sueci complures, laborem illo adhuc die peracturi. Miserebat me templi miraculosi, non sine desiderio abigendi hos primæ notæ latrones, si possem; quid enim ego solus sine sociis, sine armis, nec ipse vel rerum vel vitæ securus? Ad hæc pedes eram, et fatigatus, ut ne ipse, si vellem, fugere equites possem. Cum in mentem venit consilium, quod effectu suo non caruit: solus ego, quotquot erant, in fugam egi effusissimam nullo meo periculo, nisi quod pene risu crepuerim. Distabam, ut dixi, centum et amplius passibus, cum cœpi currere, quantum per vires poteram, templumque nulla religione præterii, atque ipsos etiam milites jamjam ad templi spoliū accinctos prætervolaturus effusissimo cursu: cum illi detentum me quærent, cur ita currerem, quem fugerem, cum nemo appareat, qui me persequeretur. Tum ego: « Timeo equites Croatas, quos utinam effugere possim! Sinite, obsecro. » Illi, ut qui scirent, qui essent equites Croatæ, ad funes curruum respexere eosque secuire: consensu equis bini, cæteros præcurrentes effusissima fuga secuti sunt. Mortis certissimæ metus vetuit eos circumspicere, an in tam patenti campo quispiam appareret. Ita relictus ego Deiparæ

in templo gratias egi, et ab ea alias expectavi pro liberato hac vice templo. »

Hæc ille mihi. Templum hoc propter insignia et continua miracula ita divitiis auctum est, ut perfracto muro ædificii rotundi, astructum sit amplum et speciosum templum, rotundo illo in vicem chori relicto. Rev. Patres Franciscani sanctum locum curant in adjuncto cœnobio.

CMLXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, alicubi in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Eva origine munda, et partu alma micas.*

1. Visio mirabilis. — 2. Dolor capitis curatus. — 3. Imaginum aspectus utilis.

Rev. P. Martinus Guttierius societatis Jesu Hispanus, et Cardeliaci pro fide in carcere mortuus, singularis beatae Virginis cultor fuit: cui illa se vicissim tam otiose spectandam dedit, ut colorem vultus ejus ac lineamenta notaret, diceretque interdum, hanc quampiam; præ illa altera imaginem illi esse similiorem. Admirabile orationis donum per eam divinitus obtinuit; nam cum pertinax capitis dolor eum prorsus ab orando impediret, idque ipse ferret ægerrime, confugit ad Virginem patronam, et illi ad imaginem quæ hodieque servatur, et in magno honore habetur, accedens enixe flagitavit ut per eam liber ab orandi obstaculo evaderet; et etiam obtinuit.

Consueverat item post cibationem subsistere tantisper in triclinio, dum spectabundus animum pasceret effigie Virginis, quæ ibi pendeat: tantisque ex eo spectaculo æstuabat incendiis, ut prius ad sedandos animi motus, eum oporteret in proximum aliquod conclave secedere, quam ad aliorum congressum veniret. Imaginum istarum pietas et devotio ad socios abiit, et in collegio thesauri instar fuere, quod lectori cogitandum relinquit, quando auctor ait, hodieque conservari. Rev. P. Philippus Alegambe, part. 1, *De mortibus illustribus*, folio 71, rev. P. Martino Gutierrez.

CMLXXXII. — Imago B. V. miraculosa Mastrillianæ, Neapoli in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Regina, et pura omnis maculæ Adam.*

1. Tempus Nativitatis mysteriosum. — 2. B. V. partum faciliat. — 3. Imago Mastrillianæ domus.

Rev. P. Marcellus Mastrillus societatis Jesu nobili genere Neapoli natus est anno 1603, 14 Septembris, feria vi sacrosanctæ crucis Exaltationi dedicata, ut qui loquendi rudimenta in sacro Mariæ nomine posuit puer, et arrham suæ in illam devotionis ab illa usque infantia accepit, cujus intercessione atque ope eum se mater enixam fuisse testata est, cum illi sua in imagine, quam gentilitia majorum religio propriam celebrabat, in partu supplicasset. Conservatur hæc imago in magna veneratione, propter viri insignem virtutem, et miraculis plenam vitam mortemque pro Christo durissimam, quam in Japo-

nia sustinuit, multisque antecedentibus tormentis gravem. Quæ fuse in ejus Vita describitur. Hæc accepi ex rev. P. Philippo Alegambe, part. 11, *De mortibus illustribus*, folio 466.

CMLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa Conceptionis Immaculatae, Seville in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. 1, *Sancta, imo gaude æternum pura mali.*

1. Mancipiorum insignis in B. V. pietas. — 2. Virtus inaudita in mancipio visa. — 3. Dominus a servo discit virtutem.

Est Hispali, seu Seville inter quamplurimas sodalitates una, quæ titulum habet Immaculatae Conceptionis, uti quamplurimæ aliæ habent. Hæc non admittit nisi mancipia, quæ alibi locum non invenirent. Cum regis Philippi IV instinctu passim per omnem Hispaniam sodalitates Marianæ solenne juramentum instituerent defendendi Conceptionem Immaculatam, factum id est Hispali an. 1685, mense Septembri a nobilitate summa pompa. Quo exemplo commota mancipia, quorum, ut dixi, numerosa hujus tituli congregatio est, concludere, pompa et ipsi, qua possent, Deiparæ hoc juramentum præstare. Octo diebus duravit coram hac sancti oratorii imagine insignis pompa, cantatis Officiis, Vesperis, habitis concionibus et processionibus institutis, aliisque piis exercitiis, non sine magnis expensis.

Franciscus Pagnozius, fol. 376, in sua *Maria triumphante* memorat, illo octiduo expensa decem millia scutorum Italicorum non sine sensu singulari totius urbis, mancipia in tantam pietatem erigi posse mirantis. Erat inter mancipia illa vir, non amplius servitute constrictus, et paulo ante tum propter insignem fidelitatem tum etiam pretio a servitute emancipatus. Is coram hac sancta imagine adeo in Virginem immaculate conceptam fuit inflammatus, ut virtutem ostenderet mundo, a me nuspiam lectam vel auditam. Optavit ille eo in pietatis fervore quem ex aspectu imaginis acceperat, contribuere etiam de suo, ut festum hoc tanto solemnius perageretur, sed paupertas vetabat exsequi tam pium desiderium.

Vide, lector, quid amor in Deiparam possit, quodque etiam magna virtus in corde servi locum inveniat. Dominum suum, a quo manumissus paulo ante fuit, iterum adiit seque iterum in servum obtulit, si pecunia condigna emeretur. Dominus fidelem atque utilem servum amplexatus ducenta ei scuta dedit, iterumque pro hac pecunia eum sibi servum fecit: at servus acceptam pecuniam quamprimum ad congregationis præfectum tulit, impendendam in hoc Deiparæ festum. Præfectus furtum ratus, quæsit, unde illi paulo ante pauperi tantæ pecuniæ. Libere servus edixit, Virginis amore iterum sese in servum vendidisse domino, a quo paulo ante se liberasset. Itum ad dominum est inventumque, quod servus dixerat, veritate sua non

carere. Caterum ne dominus a servo vinceretur, iterum eum non repetita pecunia libertate donavit, Deiparæ amore et ille ad hanc liberalitatem adactus. Stupe, lector, una mecum, et mirare tantam in vili principio virtutem, et non dubita miraculosam esse hanc imaginem Deiparæ, et si nullo alio miraculo celebris esset. Ita cit. auctor.

CMLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Lacrymis, Arezzi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ita munda macularum, Ager sapientiæ.*

1. Statua effundens lacrymas. — 2. Coronatio statuarum B. V. sollemnis. — 3. B. V. nunquam gratis honoratur.

Statua hæc Deiparæ jam plusquam ducentis annis in honore est. Causa honorum fuerunt lacrymæ, quas spargere visa est magnorum malorum prenuntias; hinc in honoribus esse cæpit. Porro hodieque et vultus tristis, et lacrymarum aliqua signa a curiosis adhuc observantur. Mirum quantum Arezzini ponant fiduciæ in hoc suo thesauro et beneficiorum cornu copia.

Hæc tamen pietas quamplurimum crevit anno 1607, feria tertia Paschæ, qua die inusitata illic loci pompa corona pretiosa sanctæ statuae est imposita. Credi vix potest, quantum hæc coronationis cæremonia et Virgini placeat, et civibus prosit. Experiuntur quotquot urbes hac pompa Virginem honorarunt. Pagnozzi in *Maria triumph.* f. 600.

CMLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Bagno, Aretini in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Non es vectigal Diti, pura aurea Mamma.*

1. B. V. apparens, templum petit. — 2. Veneficiorum remedium. — 3. Fons miraculosus.

Terra, seu pagus iste olim Aretinum vocatus, hodie Florentia nomen habet et Florentinum appellatur. Hic loci statua Deiparæ summis in honoribus est in tota ditione Castiglionesi. Initium cultus contigit anno 1200, quo beatissima Virgo duobus pastoritiis puellis se visibilem sistere dignata est, quibus etiam post abactum terrorem loqui sustinuit, et imperare ut iis, qui cum potestate præsent, dicerent hic loci se templum velle, in quo experturi essent gratias, quas illa supplicibus non parca manu esset largitura.

Prudentia magistratum tanta fuit, ut tertia Virginis imperia expectarent. Sustinuit incivilitatem Virgo et non nisi miraculo vincendis fontem dedit limpidissimum, atque etiam initio statim miraculosum: quidquid enim veneficiorum est, quo afflicti torquentur, hac aqua cum pietate pota vel applicita diluatur, sed et reliqui quicumque morbi, si pietas non absit, curabuntur. Hinc primum in loco sacellum est ædificatum; crescentibus beneficiis, structum est paucis passibus a sacello templum justæ magnitudinis, eique importata cum debitis cæremoniis statua: sed altera die iterum in sacello reperta

docuit ibi se honorari velle, ubi puellis pastoritiis primum apparuerat; bis terve aiunt hanc loci mutationem accidisse.

Porro miracula per aquam illam adeo celebrata sunt, ut non modo e vicinia, sed etiam longe dissitis locis huc accurrant miseri. (Pagnozzi in *Mar. triumph.*, fol. 602.)

CMLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Itria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Dei gemmata Urna, i, emicans pura a luto.*

1. Posteriora derogant prioribus. — 2. Feria tertia B. V. dicata. — 3. Pietas populi indeficiens.

Plures hujus nominis venerandæ et miraculis claræ imagines sunt in urbe Messinensi. Hæc, quæ in templo S. Joannis Baptistæ colitur, quod equitum Hierosolymitanorum est, omnium prima creditur, quæ huc allata sit ex urbe Constantinopoli, et antiquissima illius verum ectypon, quæ ea in urbe prima et principalis fuit.

Dux olim numerosæ confraternitates hujus sanctæ imaginis cultum promovebant, quæ propter alias aliasque hujus tituli recentiores imagines, defecerunt. Non tamen defecit pietas populi, quin hodieque feria tertia singulis hebdomadibus quamplurimi sint, qui hoc templum ritu antiquo et ex urbe Constantinopolitana allato visitent, et feria tertia post Pascha celebri festo locum honorent. Ita rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu in sua *Iconologia Messinensi*, lib. vii, cap. 7.

CMLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa Ærlana, Ærlæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *O Virga et palma virens et munda amica.*

1. Cultus a spectris. — 2. Rudera templi ablata.
3. Conventus angelorum.

Fuit olim eo in loco, ubi hodie capella visitur, crux lignea juxta viam, et in ea exigua beatæ Virginis statua. Fuit quoque qui hanc auferret, et in domo sua nullo cultu afficeret. Displacuisse Virgini factum hominis temerarium, didicit suo damno herus: tandiu enim nec ipse nec inquilinorum ullus sine timoribus quos spectra inferebant, vixit, dum ille statuum iterum suo loco restitueret; tum enim vero finis fuit etiam timorum. Ita quæ ad publicas vias sunt Deiparæ imagines, majorem habent cultum, quam multi mente sua concipere possunt.

Fama fecit accursum. Hic pietatem excitavit: hinc beneficia, quæ miseris a beata Virgine collata sunt, et ex his tantum aris, ut brevi sacellum staret, stetitque usque ad hæresin Iconoclasticam. Id notandum: omnes, quotquot sacelli diruti ligna et lapides ad suos usus abstulerunt, gravibus poenis afflicti, didicisse malorum suorum causam hos lapides esse. Quin etiam Virgo non tulit lapides suos vel ad parochialis templi instaurationem adhiberi:

siquidem et hi temeritatis suæ pœnas dedere. Auditi sunt ad rudera angelorum concentus et campanæ sonus, qualis olim erat, cum ad Missam acciretur populus. Unde nemo non arguebat, iterum Virginem hic coli velle. Quapropter episcopus Silvaducensis, anno 1597, suis aliorumque sumptibus sacellum hoc restituit. (Wickmans, lib. II, cap. 28.)

CMLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Sanitate, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu eris manna: imo diva mage pura lacte.

1. Confraternitas inusitata. — 2. Modus miraculorum novus. — 3. Corona sanans ægros.

A ducentis et amplius annis hæc miraculosa Deiparæ statua honores suos accipit a confraternitate numerosissima honestissimorum virorum, in qua eorum tamen major est numerus, quibus penna censum dat, ut sunt doctores, advocati, procuratores, iudices aliique qui ad dignitates congruente labore se disponunt.

Fundatorem porro hæc confraternitas habuit Alfonso regem Aragoniæ, cujus ordines et privilegia hodieque in dicta congregatione vigent. Modus autem, quo sanitatem infirmi consequuntur, hic est. Petunt et obtinent coronam argenteam, quam sancta statua habet in capite; eam magna devotione et fiducia osculantur, et caput tangunt, non tamen capiti imponunt, et sanantur. Die Mercurii quavis hebdomade tempus gratiarum esse, jamdudum urbi persuasum est: hinc concursus. Festum 1 Julii summa pompa celebratur. Novi templi, quod parum ab antiquo distat, fundamenta sunt posita 18 Augusti, anno 1637.

CMLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa ad Lacum, Tenæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu sane agna, imo certe diva pura mali.

1. Copia monasteriorum. — 2. Non hospes ab hospite tutus. — 3. Ignis cœlestis templum honorat.

Thenensis civitas hoc præ cæteris urbibus Belgicis habet, ut paucitate civium considerata, tanta cœnobiorum et templorum copia floreant, ut hæc sacra ædificia sola spatium justî oppidi occupent: et magnæ civitati templorum satis esset. Est in oppidi Thenensis foro medio sacellum amplum plane et insigne, turri præalta et suavissimi soni campanis nobile, cui nomen B. Virgo ad Lacum. Nominis ratio hæc est. Anno 1073, Theodoricus quidam clericus Parisiensis, magister legens et regens, beatæ Virginis addictissimus et perpetuo castitatis voto obstrictus, huc ex itinere devenit, divertitque in publico hospitio. Theodoricus longi itineris viaticum præsentem hospitem in mensa exposuit, iterumque, ut fit, suis loculis abscondit.

Hospes admiratione pecuniarum insaniit, et noctu Theodorici funus fecit: c Externus est, amicis caret,

quis cædem resciet? Ita truncum cadaver in proximum et foetentem lacum abjecit, securus sui. Sed nemo non fuit, qui non videret singulis pene noctibus accensarum lampadum de cœlo descendantium numerosum ordinem, lacum honorantium. Sacrum quid latere dubium non fuit. Feminam quoque referunt fuisse, quæ non vane augurata est, hic suo tempore colendæ Deiparæ erigendum templum.

Petitum a civibus est hoc stagnum, et obtentum a Joanne Lotharingiæ et Brabantiae duce, hac conditione, ut templum Deiparæ hic loci strueret, quod finem suum accepit anno 1297. Dum vero operæ terram effodiunt, et fundamentis jaciendis lacum adaptant, cadaver Theodorici repertum est; juxta quod divino miraculo fons tribus distinctus venis subito e terra scaturit limpidissimam et simul salutiferam aquam abundanter subministrans, nulla ægritudine inventa, quam non pelleret, si quidem ab ægro cum fiducia hauriretur. Sed et coronis templo addita est ingenti miraculo: etenim cum ab antistite sacris ritibus Deo in honorem Deiparæ consecraretur, visus est die medio copiosus e cœlo ignis descendere, et templum, quantum erat, exurere. Concursus inde ingens extinguendo incendio factus; sed solus antistes cum ministris sacros ritus exercere repertus est, ipsumque templum omnino a flammis illæsum.

Porro festo Assumptæ Virginis festivissima supplicatio instituitur: statuæ autem innexi sunt funes longissimi, quos plurimi devotionis ergo manu tenent in supplicatione, sed discalceati, et nudipedes, in signum reverentiæ et penitentiæ. Vide, lector, quam diversis inventis Deiparæ cultus per orbem promoveatur. (Wickmans, lib. II, cap. 37.)

CMXC. — Imago B. V. miraculosa de Malfino, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Veni, gaude, sancta Mater, imo pura mali.

1. Virtutem mirantur multi, imitantur pauci. — 2. Absentia movet desiderium etiam in rebus sacris. — 3. Miraculum inusitatum.

Malfinus nobilis et opulentus civis cum beatæ Virginis esset addictissimus, palatium suum vivens, et valens in monasterium virginum mutavit, et censibus quibus ipse vixit, dotavit circa annum 1195: exemplo quod sequentibus sæculis plures habuit admiratores quam imitatores. Imago, quæ hodie miraculosa est, jam olim etiam in antiquo templo claruit miraculis: sed ut fit, cum tempore irrepsit tepor, et pietas populi in hunc locum defecit. Hinc moniales eam in sacello suo domestico reposuere devotioni privata aptiorem.

Fuit, cum absentia imaginis moveret quosdam, ut precibus sanctam imaginem publico temploque obtinerent, nec abnuît antistita, et sacello ten plirite ornato imaginem restituit; sed media nocte iterum in sacello domestico inventa est, non sine

omnium admiratione et nonnullorum etiam terrore.

Imago sacra tabernaculo inclusa, clave apud abbatissam reposita, quandoque sponte aperto tabernaculo se visendam præbuit, certo argumento invitari aliquam e monialibus a Deipara ad cælum: quod multis annis prodigiosa experientia probatum, auctor asserit. Oleum porro lampadis dolores quoscunque vel pellit, vel lenit. (Rev. P. Placidus Samperius societatis Jesu, lib. III, cap. 20.)

CMXCI. — Imago B. V. miraculosa de Fonte, Sterrebornæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Agna pure lecta, immuni reatu Adami.*

1. Fons a stella monstratus. — 2. Error viæ felix. — 3. Silva a populo frequentata.

Pluribus jam sæculis hæc Deiparæ imago miraculis claret, et concursu populi honoratur. Totius devotionis hoc principium fuit. Duæ comitissæ in Carpentio iter fecere Lovanio Thenas. Nocte in silvas delapsæ sunt, quarum densitas etiam viam abscondit; præter timores etiam sitis afflixit feminas, quæ ad Deiparam conversæ, petierunt quod Christus a Samaritana, cum ecce stella in cælo, quæcunque illa fuerit, adeo lucida eis visa est, ut radio suo in terram usque pertingeret, locumque quemdam insolita luce irradiaret. Illæ luce, quia divina erat, cordatiores factæ, intrepide accedunt ad cespitem, inveniuntque fontem limpidissimum.

Miraculosum esse initio crediderunt solæ comitissæ; at vero ægri quoque ex eo biberunt, seque sanari viderunt; populus quoque fidem feminis habuit, maxime postquam accolæ testati sunt, nullas ibi unquam aquas ea in silva comparuisse, fontem invocata Deipara erupisse, et stella monstrante inventum esse. Satis fuit Deiparæ addictis, ut in loco templum exædificarent. Fons etiamnum adest, bibiturque in hodiernum diem cum fructu. (Wickmans, lib. II, cap. 38.)

CMXCII. — Imago B. V. miraculosa de Misericordia, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Agna præclara, et summe munda viliis.*

1. Pectoris mira conversio. — 2. Gratitude memorabilis. — 3. Pictura in mari illæsa.

Cænobium sanctimonialium, quod a Misericordia nomen habet, antiquius est quam ut origo ejus et fundatio reperiri possit. Imaginem habet picturæ Græcæ. Hæc sive naufragio sive scelesti alicujus homuncionis injuria, per mare ad littus Messinense devenit, et felici sorte his monialibus obvenit. Nec miraculo caruit, quod nullo picturæ colorumque damno per mare illæsa transierit, atque hæc causa est, cur se navigaturi hodieque huic Deiparæ commendent, et vota ferant, quæ conceperunt inter maris pericula.

His majus miraculum est, quod miles impius hanc tabulam conspicatus, terrore peccatorum suo-

rum ita concussus sit, ut plenam et seriam vitæ mutationem instituerit: vidit nempe lacrymantem in tabula Deiparam. Una gutta ad margaritæ magnitudinem, et splendorem etiamnum in gena videtur, Miles vero, cum aliud munus non haberet, vasculum cupreum, quod secum habuit, Deiparæ obtulit: « Quod utinam, inquit, meis lacrymis plenum afferre possem! » Suppar huic miraculo est, quod dæmon alicubi exorcismis pressus id demum respondit, se nonnisi in templo S. Michaelis ad altare Virginis de Misericordia exiturum. Abnuat fidem exorcista, et, Si ita est, inquit, hic loci Matrem de Misericordia contra te invoco. Quo dicto dæmon exiit, et vir a porta templi usque ad sacellum lingua terram lambens, processit: tanta erat viri gratitudo. (R. P. Samperius soc. Jesu, lib. III, c. 6.)

CMXCIII. — Imago B. V. miraculosa Sattleria, Landishuti in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amanda et pura Virgo, lumine amicta es.*

1. Casus equi. — 2. Consilium pium — 3. Ephippium pretiosum.

Anno 1322, Ludovicus imperator victricia signa in conspectu Landishutanæ urbis explicavit. Jam locum cui viridi valli nomen est attigerat, cum equus cui insidebat, occulta unde unde vi consternatus, sub ejus pedibus corruit, nec potuit notæ vocis sono, aut ulla vi excitari. Idem stupor sesso-rem equo affixit, ut manifestius esset prodigium, homine jumentoque eadem patientibus. Cum alii aliorum omen interpretarentur, Parcivaldus Spornekerus stabuli præfectus pie rem accipiens dixit eo casu signari aream quæ consecranda sit divæ Virginis, ejus clypeus haud dubie Ludovicum ante triduum in pugna protexerit, et pugnanti dederit in manus victoriam. Ea vox illico magno assensu accepta: promissa Deo in honorem Virginis Auxiliatricis ædes, eidemque equus cum phaleris, et regius cultus omnis, quem Ludovicus triumphali pompæ convenientem sumpserat contributus. Voto conceptis verbis facto, continuo Ludovico animus, equo vigor redditur. Ædes hodieque superest nomine Sattleria, ab ephippio dicta quod apprime sumptuosum in cætera sacelli dote magni fuit æstimatum. Hist. Bav. parte II, l. 1.

CMXCIV. — Imago B. V. miraculosa de Basico, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adesto munila igne, mire pura a macula.*

1. E quamplurimis unus solus salvus. — 2. Ruina miraculose innoxia. — 3. Architectura abolet pietatem.

Nomen templi ex Græco corruptum est. Basilica, seu capella regia, olim dicebatur. Ita vocat anno 1520 Fridericus II, in privilegio et donatione facta sanctimonialibus S. Claræ. Imago Deiparæ longe antiquior est, et olim muri tegebantur tabulis, catenis, navium ramentis, aliisque acceptarum gratia-

rum monumentis : quæ omnia vel tempus edax consumpsit, vel templo in hanc venustissimam formam redacto, architectus semovit, si pauca excipias. Naufragus, qui ex omnibus magnæ navis vectoribus solus et unus in terram vivus evasit, huc facto ad Deiparam voto, venit et gratias egit. Sæculo priore 1597, tres e sanetimonialibus in tertia monasterii contignatione sub tecto opus fecere : cum laxatis monasterii muris subsidere tectum cœpit, et una cum monasterii non modica parte in unum cumulum concidere, clamantibus una voce virginibus : « Sancta Maria de Basico Patrona monasterii. »

Quæsita sunt ad sepulturam sororum corpora sub ruinis et ruderibus, et licet clamor vivas esse indicaret, misere tamen quassatas nemo non opinabatur : cum ecce remotis trabibus et ruderibus sanæ ac salvæ prodire tres virginēs : quas momento ad chorum templi adductas Deiparæ stitit abbatisa, inter cantus et plausus sacrarum virginum. Festum celebrant feria secunda Pentec. (Rev. Pater Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. III, cap. 10.)

CMXCV. — Imago B. V. miraculosa Alterius Ecclesiæ, Geldoniæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu Virga Aaron, pie et alme munda micæ.*

1. Infantes ad baptismum rediivi. — 2. Herniæ cura frequens. — 3. Alberti Magni sepulcrum.

Ante omnia nominis et loci ratio exponenda est : Nostra Domina d'Autre Eglise, seu Alterius Ecclesiæ, vocatur jam a pluribus sæculis, ideo quia nullum aliud templum ex omnibus quæ sanctus Maternus struxit, nostra memoria superest præter Tungræ, adeoque Altera seu Secunda Ecclesia appellatur, quod nomen ipse pagus, in quo est, obtinuit. Porro quia pagus hic prope Geldoniam est, Geldoniam in titulo posui, ne inusitatis vocibus lector turbaretur. Constans opinio est templum hoc a sancto Materno ædificatum esse, et Deiparæ dedicatum, ut antiquus poeta loquitur :

Creditur hoc templum Materni tempore structum, etc.

Itaque, quod illis in partibus vel nullum aliud templum præterquam hoc sit Deiparæ ædificatum, vel certe jamdudum nullum aliud superfuerit, Secunda seu Altera Ecclesia dicta est. Ad statuam sanctissimæ Virginis, quæ quatuor pedes alta est, hodieque durat accursus peregrinorum.

Prodest omnibus, præ cæteris tamen herniosi hic opem inveniunt, et extincti sine baptismo infantes. Id notabile, quod hoc in templo quiescat magnus ille Deiparæ servus sanctus Albertus Magnus, episcopus Ratisponensis, ex ordine S. Dominici, et præceptor sancti Thomæ Aquinatis, cujus festo die hæc scribo ; appono verba, quæ Wikmannus ex Archivo Ecclesiæ illius accepit, et lib. II, cap. 46, posuit ; sunt ista : « Quidam F. Albertus de Colonia, ordinis Fratrum Prædicatorum, episcopus olim Ecclesiæ Ratisponensis, requiescit in ecclesia beatæ

Mariæ de Altera Ecclesia. » Ubi adverto, dici eum de Colonia, non quod ejus patria sit (est enim natus in Superiori Germania, in Sueviæ urbe Lavinga prope Dilingam), sed quia Coloniae longis annis docuit et discipulum sanctum Thomam habuit, annosus illius urbis incola : nam postquam Ratisponæ in Bavaria docuit ea in cathedra, quæ hodie dum superest, atque in episcopatum assumptus est, et Ecclesiæ Ratisponensi egregie tam in spiritualibus, quam in temporalibus (ut hodieque rationes docent) præfuit, sponte inter lacrymas cleri resignavit, et ad scholas suas Coloniam rediit.

Coloniæ Albertum obiisse certum est. Quomodo autem ejus sepulcrum in hoc templo sit, ego una cum Bzovio, anno 1280, non video ; viderit ille, qui id scripsit, quod in Archivio repertum est. Cæterum alius Albertus e Dominicana familia ad sedem episcopalem Ratisponæ non ascendit, ut sibi imaginatur. (Wikmannus.) Cætera omitto.

CMXCVI. — Imago B. V. miraculosa delia Novella, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *A gravi ploratu et a nece Adam immunis.*

1. Modus obtinendi prolem. — 2. Remedium sterilitatis. — 3. Moniales S. Basilii.

Monasterium hoc Virginum a prima sua fundatione regulam habuit S. Basilii ; est in ea præter alia beatæ Virginis altaria, unum quod de Nativitate beatissimæ Virginis nomen habet.

Numeratur hæc sacra imago inter miraculosas, tum propter alias gratias quæ hic obtineri solent, tum quia feminae illæ quibus natura prolem negat, hic prolem impetrant. Porro modus impetrandi est iste : Novem diebus ante festum Nativitatis beatissimæ Virginis quotidie templum hoc visitant, et Missam data elemosyna in hoc altari quotidie curant dici, ipso denique festo facta rite confessione communicant, et exaudiuntur. Hæc rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. III, cap. 19.

CMXCVII. — Imago B. V. miraculosa de Columba, Lismelli in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *O mira Gemma intacta, valde pura venis.*

1. Fama templi major quam arcis. — 2. Fulera subalaria plurium. — 3. Nomen templi a Columba.

Lismellum pagus est non ignobilis Germaniæ Inferioris prope abbatiam candidam ordinis Cisterciensis. Nobilitatem suam pagus ab arce habet spectabili et munita. Longe tamen latius fama hujus pagi spargitur propter oratorium perexiguum, in quo sacra Deiparæ imago miraculis inelyta et fidelium pia visitatione frequentatur.

Miraculorum fidem etiamnum astruunt anathemata non e cera tantum, sed etiam e ferro et ligno ; maxime tamen fulera subalaria hic magno numero videntur, et propter loci angustiam nunquam comburuntur, ut novis advenientibus

locus detur. Nomen a *Columba* unde acceperit, ignoratur. (Wikmannus, lib. II, cap. 48.)

CMXCVIII. — Imago B. V. miraculosa de Ritratti, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *O vita alme pura, i, Sancta Deum germina.*

1. Templum mundatum cum fenore. — 2. Curiositas quandoque pia. — 3. Imagines virorum magnorum.

Titulus oratorii hujus est de *Succursu*. Colitur Deiparæ imago picta, quæ fuste defendit Infanтем contra infernale monstrum. Curam habet congregatio sodalium de *Succursu* numerosa. Hujus auctor fuit nobilis quidam, cui displicuit oratorium hoc deseri; etenim, ut squalidum erat totum, ita et omnia squalide et luride administrabantur. Itaque ipse sibi æditui officium sumpsit, omnia labore et ære suo restituit in ordinem, et reduxit munditiem jam diu exulantem; quin et frequenter hic sacrificium Missæ celebrari fecit: denique ne hæc iterum in lurorem suum reverterentur, confraternitatem collegit sub titulo de *Succursu*, quæ hodieque inter felices progressus durat.

Cæterum unde nomen vulgo habeat de *Ritratti* seu de *Picturis*, quæ magnorum virorum vultus ad vivum repræsentant, hinc est, quod cum initio, festo templi proprio, quod celebratur Dominica infra Octavam Ascensionis, concursus populi nullus erat in pridianis seu primis Vesperis, unus e sodalibus pictor in funiculis Adæ tracturus populum, quamplurimis tabulis, quæ magnorum virorum vultus referebant, tam templi propylæum, quam omnem late aream, ornavit. Res nova curiosos altero die tanto numero attraxit, ut populus Messinensis totus confluisse crederetur: qui concursus hodieque durat, quia hoc novo genere ornatus hoc solum templum festo die suo triumphat. Ita nempe vel ipsa curiositas pia dici potest, quia ad pietatem trahit; quis enim templo jam vicinus non intret, et a Deipara succursum postulet, quem fama est, hic obtineri? Cæterum cum confraternitas regatur a rev. Patribus Paulinis etiam templi cura eis incumbit. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. IV, cap. 17.)

CMXCIX. — Imago B. V. miraculosa Lirana, Liræ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Lagena summi meri, at condita, pura Væ.*

1. Patria Nicolai Lirani. — 2. Templum perantiquum. — 3. Statua Aspricollensis.

Lira non inelegans oppidum, non multum ab

Antuerpia distat. Templum beatissimæ Virginis creditur jam ante nongentos annos a sancto Gummaro structum; statua hodie e quercu Aspricollensi est in summa veneratione, eo quod et hic, ut loquuntur, anathemata nec pauca nec exigua sint, testes miraculorum quæ cœli Regina ad instantiam supplicum hic patrat.

Coluere imaginem, et incoluere ipsum templum aliquandiu rev. Patres Dominicani, priusquam locum haberent templo et monasterio novo aptum. Demum hic loci natum doctissimum illum et notissimum Nicolaum de Lira volunt nonnulli. (Wikmannus, lib. II, cap. 49.)

M. — Imago B. V. miraculosa de Arcu, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ave, Puera Sion, rite munda immaculata.*

1. Sancti Leonis Papæ encomium. — 2. Liberatio captivorum. — 3. Natatio miraculosa.

Platea in qua templum hoc est, a sancto Leone Papa, cive Messinense, nomen habet, propter oratorium summo Pontifici dedicatum, quod hac in platea visitur. In hac platea S. Leonis templum parochiale est, in quo colitur beatissima Virgo de Arcu, ad ejus imitationem quæ Neapolitana in urbe sub hoc titulo tantis prodigiis claret. Templum sive fundatum, sive nova fabrica ornatum est anno 1596, sub titulo: *Sancta Maria de Arcu*. Cæterum ad picturam altaris nondum progressus est fabricæ auctor, cum supervenit ex Italia, qui ectypon domum tulit illius picturæ quæ Neapoli colitur sub hoc titulo, in quo Deipara visitur inter duos Franciscos Assisium et Paulanum; eam itaque picturam novo templo dedit, quæ ubi in altari summo comparuit, comparuere etiam, qui se beneficia accepisse testarentur.

Unum prorsus extraordinarium appono. In Turcia capti duo Messinenses laborabant in transtris, et salsum sudorem miscebant aquis marinis. Concepta spe invocaverunt Deiparam de Arcu, et invenere in triremi se liberos, et catenas ruptas. Si hoc, inquit, fecit Deipara, faciet quoque ut ipsum mare nos capere non queat, quos ligare non potuerunt catenæ; simul, ne iterum vincerentur, uterque in mare se abiecit, uterque per longissimos maris tractus ad litus Christianum natatu evadit miraculoso; uterque Messinæ in hoc templo beatissimæ Virginis de Arcu se stitit. Cætera, quia ordinaria sunt, prætereo. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. IV, cap. 30.)

CENTURIA XI.

M. — Imago B. V. miraculosa Conceptionis, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, regum Nata, notæ dum ac mali pura es.*

1. Conceptio Immaculata. — 2. Imaginum B. V. multitudo. — 3. Madritum devotum.

In templo Salvatoris in sacello, quod vocatur Castellorum, colitur imago Deiparæ antiquissima jam a temporibus Gothorum miraculosa, quæ

omnium earum antiquissima creditur, quæ titulum de Conceptione habent. Notandum est, quod Quintana, l. iii, cap. 61, scribit, ex septuaginta tribus templis, quibus Madritensis urbs exornatur, triginta quatuor dedicata sunt beatissimæ Virgini, et ex his novem purissimæ ejus Conceptioni, præter innumera sacella et altaria; ita ut solum Madriti plures imagines sanctissimæ Virginis colantur, quam in toto regno Toletano.

Certe Madritensis urbs omnium prima fuit quæ voto se adstrinxit celebrandi festum Immaculatæ Conceptionis, et jejunandi in ejus vigilia, anno 458, multis annis ante Sixtum IV, atque ante miraculum Beatricis de Silva fundatricis monialium Conceptionis, quod universam excitavit Hispaniam in hujus mysterii devotionem, de quo fuse superius scripsi. (Quintana, libro iii, cap. 61, historiæ Madritensis.)

MII. — Imago B. V. miraculosa Damiatensis, Damiatæ in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura ito, ac alma, nam genitura Deum es.*

1. Exscensio navalis. — 2. Templum B. Virginis. — 3. Pugna inæqualis.

Templum ædificasse sanctum Ludovicum in urbe Damiatæ, et beatæ Virgini dedicasse, vel certe antiquum aliquod his usibus accommodasse, nemo dubitat, qui ejus cum exercitu adventum non ignorat; nam cum appellere naves ad littus non possent, rex lembum ingressus, et ad littus per aquas appulsus, exemplo suos monuit, quid faciendum esset; ita quidquid parvarum navium classis habuit, exscensioni huic adhibitum fuit, pluribus hanc moram non ferentibus, qui se mari dederunt, et natatu ad littus pervenerunt.

Atque ut hoc opera Virginis factum sit, cujus protectioni omnia sua semper Ludovicus de mandato matris Blancæ commendavit, præsentiore tamen Virginis ope opus fuit, cum inermes adhuc et imperatos Maurorum globus est aggressus: quem tamen ope Virginis, quæ se visibilem Mauris stitit, eisque restitit, facile Ludovicus cum suis devicit. Antequam hæc in Europa e litteris Gallorum scientur, Tortosæ dæmon exorcismis coactus prodidit, ideo hoc a Deipara factum ut Damiatam urbem capere posset Ludovicus: ubi, ut supra dixi, sanctissimus rex pro memorabili hoc Deiparæ beneficio templum dictum dicavit, statuamque posuit, per quam non hoc uno contenta, plura petentibus daret beneficia. (Jonvileus in Vita S. Ludovici.)

MIII. — Imago B. V. miraculosa Rogeriana, Plazix in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Unica pura malo, amatum Dei generasti.*

1. Saracenus potens. — 2. Præmium grande. — 3. Vexillum potens.

Temporibus Nicolai II Pontificis jam omnem pene Siciliam Saraceni habebant. Spes unica in

comite Rogerio fuit, viro forti simul et pio; hunc Ecclesiæ Pater Nicolaus promissis et adhortationibus permovit, ut bellum susciperet contra Christiani nominis hostes: præmium victoriæ Siciliæ regnum fore in hac vita, cælum in altera. Atque ut eo amplius ad tam difficilem spartam eum animaret, vexillum ex tela serica ei per legatum tradidit, in quo B. Virgo cum puerulo Jesu depicta etiamnum videtur, ad eam formam, qua eam sanctus Lucas pingere solitus est. Porro non sine pio sensu hæc vexilli traditio peracta est: etenim omni exercitu in suos ordines distributo, inter tympana, et tubas legatus vexillum explicuit, et sustulit, militibus mire aspectu sanctæ Imaginis erectis, jamque victorias animo præcipientibus: cum comes Rogerius, coram legato genuflexus, benedictione Pontificis accepta, vexillum quoque de manu legati nomine ejusdem accepit, et cum vexillo spes ingentes, quas in ejus vultu jam omnis exercitus videbat.

Non ego hic extra meos terminos vagari volo, et vitam victoriasque recensere. Id ad rem meam est, quod, quoties Rogerius vexillum sustulit, in omnibus præliis animi Christianorum crevere, Saracenorum cecidere. Atque id quoque non sine damno notatum est, cum incuria vexilliferi quandoque vexillum non esset erectum vicisse Saracenos, et vicissim, ubi erectum, omniumque conspectui expositum est, nunquam Christianos non fuisse victores.

Aiunt quoque, ipsam Deiparam non semel comiti apparuisse, eumque sua præsentia ad prælia animasse. Hoc miraculosum vexillum, quod etiam Plazienses existimant opus esse sancti Lucæ (quod non assero, tum quia in serico est, forte temporibus Christi non in omnibus mundi partibus usitato, tum etiam propter alias rationes), quod asserit et probat auctor, demum dono dedit urbi Plazix, quæ id etiamnum in templo præcipuo, decore conservat. Quin et nostris temporibus miraculosa est imago: percussa bis a Judæo sanguinem dedit. Quomodo autem tempore belli sit abscondita cum lampade ardente, inventaque iterum sit cum lampade non extincta, hic non repeto; sed lectorem remitto ad imaginem meam cxcviii, ubi fuse hanc inventionem descripsi ex rev. [P. Joanne Paulo Chiaramda, societatis Jesu, qui librum Messinæ a se impressum ad me misit.

MIV. — Imago B. V. miraculosa Spaltensis, Spaltæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Næ tu alma conteras jugum primi Adæ.*

1. Parentum gloria filius. — 2. Lutheri principia. — 3. Cultus B. V. ab hæreticis.

Georgius Burckardus, civis Spaltensis, opificio coriarius, filium habuit Georgium Burckardi. Hunc Erfordiam misit ad studia, quæ ille tam feliciter prosecutus est, ut inter primos ea in academia ha-

heretur. Omnibus in ore erat Georgius Spalatinus (nam ad distinctionem alterius Georgii Burckardi se Spelatinum a patria nominari voluit). Hujus ingenium et grati mores ad electorem Fredericum pietissimum principem delati, hominem fecere in aula ita gratiosum, ut brevi consilarii aulici titulum et officium nactus, occasionem haberet sacris se initiandi, eo usque principis favore et sua dexteritate progressus, ut cum elector anno 1518, ad magnam illam imperii dietam proficisceretur, per longas ambages huc Spaltam veniret, non alium ob finem, quam ut Spaladini sui genitorem videret atque alloqueretur; unde lector hominis prudentiam arguat, per quam ut alterum Josephum omnia principis negotia transigebantur, jam opulenta præpositura Altenburgensi ditatum.

Interea Lutherus novam sectam inchoaturus præsidium in aula quæsit hunc Spalatinum, olim in studiis Erfordiæ intimum socium; quamquam jam tunc Lutherus vitam religiosam professus esset, Lutheri consilia probavit Spalatinus, et auxilia promisit. Initia doctrinæ, quam Lutherus sparsit, passim videbantur repugnare veræ fidei, monitumque se Fredericus ab ecclesiasticis et sæcularibus principibus querebatur, videret quam aleret domi viperam. Sed Spalatinus Lutheri jam amicus ita eum principi excusavit, ut a Frederico errasse crediti sint, quotquot Luthero infensi erant.

Successit Frederico in electoratu Joannes, non mutata Spaladini fortuna, nisi quod apud hunc adhuc magis esset gratiosus, eamque ob causam suos Spaltæ venditis omnibus ad se Dresdam evocaret ad novam Evangelii, uti dicebat, lucem. Elector, quamquam a Spalatino deceptus, tamen respuit, et filium Joannem Fredericum prius hæredem Saxonie non instituit, quam juraret se antiquam et Romanam fidem ad mortem usque retenturum.

Spalatinus, intellecta morte matris, quæ sola ex consanguineis Spaltæ remanserat, patriam visurus Spaltam venit, viditque superesse viros doctos, qui scirent fideles in antiqua fide instruere et conservare, quorum unus loci decanus Thomas Lobelius Spalatino exprobravit, quod se a fide vera catholica separaverit, tanta cum energia, ut Spalatino eruperint lacrymæ; qui etiam libere fassus est, Lutheri res tam felicem progressum habituras non fuisse, nisi eum ipse in aula protexisset: « Scio, inquit, me errasse: sed error amplius corrigi non potest, perseverandum est; præposituram meam non desero; Deus sit omnibus propitius, et ut videatis me antiquam fidem pro vera habere, volo ut mei consanguinei huc iterum redeant, et si vos non renuitis, cives fiant, credantque quod ante crediderunt. »

Sub discessum convivium instituit, cui adhibuit totum loci magistratum, aliosque seniores sibi olim notos, ubi omnes serio inter suspiria adhortatus est, ut in fide antiqua catholica permanerent, novamque Lutheri sectam a finibus suis excluderent, atque hæc tanto affectu, ut plerique lacrymarentur, mi-

rautes hominem tam bene consulere aliis, non sibi, maxime cum porrecta pecunia perpetuum anniversarium diem more catholico fundaret matri demortuæ. Ita inter lacrymas remotis mensis ad ultimam valedictionem processum est, ubi Spalatinus inter charos suorum amplexus promisit se aliquid pro templo missurum, quod sui memoriam in patria æternam conservaret. Nec multo post misit pulcherrimam Deiparæ, Jesulum tenentis, statuam ad ulnæ altitudinem, et perantiquam.

Statua porro utraque excavata magnam sanctissimarum reliquiarum copiam continebat, quarum indicem adjunctæ perantiquæ litteræ in charta pergamena scriptæ loquebantur. Litteris porro manu sua scriptis iterum iterumque magistratum civesque ad fidem antiquam servandam hortatur: Statuas istas Witenbergæ in templo arcis in summo honore per sæcula habitas, vix magnis precibus ab electore se obtinuisse, et ab Iconoclastarum furore servasse; hanc Deiparæ statuam se patriæ donare; honorarent sane, experturos auxilia, quæ majores experti erant; rogare tamen, ne se vivo vicinis notum facerent, quo donatore eam acceperint: habiturum enim se Lutherum ex amico inimicum et persecutorem ipso dæmone pejorem. Hæc enim vero magna potensque ad fidem veram Romanam et catholicam cohortatio fuit, quam ipse hæresiarcha urgente conscientia non omisit. Cultus porro sanctæ statuæ a Catholicis habitus, qualis miraculosis haberi solet. Hæc rev. D. Wolfgangus Agricola, Spaltensis parochiæ parochus et decanus, in sua *Concione de matrimonio*, impressa Ingolstadii, 1580.

MV. — Imago B. V. miraculosa de Latomiis, Salemi in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io, supra naturæ legem, i, amicta munda.*

1. Lac miraculose reductum. — 2. Infans felix propter Matrem bonam. — 3. B. Virginis manus sanativa.

Templum Salemitanæ Virginis, quod a latomiis proximis dicitur, erectum fuit anno 1500. In hoc imago Annuntiata Virginis visitur depicta in pariete, quæ, 30 Maii 1564, magnum edidit miraculorum multorum, quæ deinde secuta sunt, faustum principium. Nam cum paupercula filium peperisset, nec lac in uberibus haberet nutriendæ proli, quæ jam animam agebat, ad Deiparam conversa, eamque per ubera sua contestata est, quibus Deum lactaverat, subveniret matri et filio; neutrum sine altero vivere posse. « Septies, inquit, huc accedam, et imaginem tuam condignis laudibus honorabo, si me voti ream feceris, o bona! » Cum sequenti nocte iter suscepisset, apparens Deipara, tactisque manu sua sanctissima feminæ uberibus, lactis copiam dedit. Ita rev. P. Octavus Caietanus, soc. Jesu, in Opusculo posthumo.

MVI. — Imago B. V. miraculosa Azebediana, alicubi in Brasilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I clara, et superba Gemma munda a ritorio.*

1. Gloria Mariæ Majoris. — 2. Sanguis martyrum semen Christianorum. — 3. Mare Rubrum.

Non repeto tot historicis notissimam tragœdiam rev. P. Ignatii Azebedei, societatis Jesu. Is cum aliis triginta novem sociis una in navi iturus in Brasiliam, non longe a Terzera insula impigit in Soriâ Gallum Calvinianum, qui capta nave Lusitanâ cum aliis ultra spoliationem non afflixisset in nostros religionis causa invectus est. Ignatius Azebedius, omnium superior cum esset, videns suos in procinctu mortis stare, nobilem illam Deiparæ Virginis imaginem, quam Roma usque secum attulerat, in manus sumpsit, cujus aspectu cum omnes vehementer essent confortati: « Hodie, inquit, Fratres dilectissimi, uti mihi meus promittit animus, omnes e vita migrabimus, et divinis in cœlo deliciis cum Christo Duce nostro, cum beatissima Virgine Patrona, cæterisque cœlitibus fruemur. Præclarius certe nobiscum agetur cœli, quam Brasiliæ portum invectis. Igitur orationi intentis animis, ad subeundam mortem fortiter feliciterque nos paremus, quando scilicet bono Deo complacuit, hunc nobis supremum diem esse parandæ beatitudinis sempiternæ: ejus amori honorique vitam demus, qui pro nobis suam prior erogavit: et decet servis exæquatam cum suo domino fortunam volentibus et gratulantibus esse. » His dictis illi festum protensis sublimi brachiis atque oculis in cœlum omnes uno ore respondere: « Amen, Domine, fiat in nobis voluntas tua, tibi vitam ecce omnes cum sanguine libentissime devovimus. Tibi hanc animam pro se quisque, quam ducimus, et tuæ gloriæ reddimus. » Dum Galli Calviniani navem conscendunt, Pater Ignatius medio in foro navis haud procul a malo Deiparæ complexus imaginem: « Moriamur, inquit, ut viros fortes et Christianos decet, et libenter ad unum omnes ob Christi nomen et fidem, quam venerabundi profitemur, atque hi cane pejus et angue oderunt, occumbamus. »

Quam vocem cum ægre ferret homo hæreticus, qui per confertos nostros illuc evaserat, librato in Ignatii caput telo, gravem illi ictum impressit: sed ille ceu mali omnis immunis constitit in vestigio, immotus mortem animo erecto opperiens, quam illi sociorum primo tribus confosso lanceis statim intulere vociferanti, ut inter armorum strepitum tumultumque audiri posset: « Testes angelos hominesque appello, me pro catholicæ Romanæ fidei professione cadere, a qua ne latum quidem unguem abeundum unquam est. » Sociosque intuitus: « Filioli, inquit, mortem ne expavescite, sed contra Deo gratias agite, quod vitam vos vestram suo impendere obsequiosinat, et nacti talem tamque certum fidei vestræ testem, tam munificum brevis operæ Remuneratorem, animum ne contrahite, neque metu victi prælio vosmet subducite. »

Hæc effatus animam in verba profudit, Deiparæ

imaginem arcte complexu tenens, quam avellere hæretici frustra connisi, una cum illa furere et amentia æstuantem Ignatium in pelagus dedere præcipitem. Porro corpus in mare projectum, quod visu mirabile fuit, neutiquam, ut solet, subsidit, sed brachiis in crucem diductis quam longissime sequi potuere spectantium oculi, aquis innatavit, sacra Virginis tabula nunquam dimissa. Mirum, quantum omnes sanctæ tabulæ aspectu confortati sint ad vitam pro fide profundendam, uno excepto puero quatuordecim annorum, qui septimo mense novitium egit: is e manuum callo judicatus cocus esse, vivere coactus est: in ejus tamen locum successit Hispanus, qui dudum jam sanctus Joannes vocabatur, et societatem ingredi petierat; is nostris se miscuit, cum nostris quoque occisus et in mare projectus est. Facta hæc sunt 15 Julii 1570, die Sabbati; Felix ad cœlum transitus sacrorum pugilum pluribus a Deo et præsertim sanctæ Theresiæ revelatus est. Atque ut cætera hujus historie omittam, præterire non debeo, quæ rev. P. Marius Falconius e boni aeris Paraquariæ portu ad nostros Neapolim scripsit, anno 1617, 19 Novembris. Sic habet: « Die Sabbati 19 Novembris sub noctem ventus versus in ortum est, qui per noctem omnino posuit, secutaque est malacia usque ad pomeridianum Dominici. O malacia! o suavissima malacia non qualis esse solet, quæ parit tedium navigantibus, siquidem iis in undis constituti, quæ molle sepulcrum fuere illis quadraginta martyribus, quem creditis nos sensum dulcedinis percepisse? Spectabamus undas, quæ in usque hanc diem apparent tinctæ specioso sanguine, crystallis pulchriores, splendidiore gemmis pretiosis: videbantur eæ guttæ, quæ ex aquis manu haustis stillabant, nobiliores orientalibus margaritis, quæ si uno sole irradiantur illustranturque, hæc fulgent solibus quadraginta, aquæ nobis nectare dulciores, quas degustantes suavissimas percipiebamus. Cum igitur constitissemus, animis præ dulcedine supra ipsas aquas liquentibus, et vix non linquentibus, mille se nobis species exhibuerunt in undis, quas attoniti spectabamus. Jam videre videbamur sanctos illos sauciatos jam plenis manantes rivis stillantesque de pectoribus sanguinem, jam discursare carnifices; cum ecce ventus exurgens aquas turbavit, naves provexit, nostra gaudia diluit. » Ita voluit Deus servos suos ad honorem Matris suæ externo hoc spectaculo honestare et confirmare, solarique eorum sectatores qui ea classe vehebantur. Videri potest rev. P. Philippus Alegambe, *De mortibus illustribus*, part. 1, fol. 62, etc. Affirmat imaginem conservari summo honore alicubi in Brasilia.

MVII. — Imago B. V. miraculosa Vindicata, Dolæ in Burgundia.

PRIGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Impera, o Agna munda, mira vestita luce.

1. Vindicta Dei miraculosa. — 2. Bonitas misericordis Dei. — 3. Contristatio ad poenitentiam.

Subjungo hanc imaginem præcedenti, quia, si non fallor, ad eam pertinet. Postquam itaque Calvinistæ hæc, quæ supra dixi, facinora designarunt, adfuit continuo vindex Deus, et alios commertis suppliciis, alios contra, quæ benignitas ejus est atque clementia, immerita miseratione persecutus est. Quatuor eorum militum, qui plagas imposuerunt Ignatio, captos oculis stetisse eodem et loci vestigio et temporis, magnus est auctor episcopus Bracharensis. Jacobus Soria, sceleris antesignanus, cujus jussu occisi sunt, quique identidem vociferatus est: « Interfice, interfice, quoniam ad prava dogmata disseminanda Brasiliam petunt, » is, inquam, aliquot post annos, in patria, flagitiorum oppressus conscientia, sui impos, poenitentiae negligens, neque pensi Deum nec divos habens, nequidquam diu succelamantibus, atque obstinationem damnantibus, qui aderant, ejus necessariis, actus in rabiem consceleratam illam animam flagitiis atrocissimis delibutam, maximo præsentium terrore, supremæ pertinaciæ sempiternas pœnas luituram, effudit.

Eodem de grege alius cum Dolam anno millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto venisset, totis quatuor ac viginti annis, toleratus a Deo, insigne divine miserationis documentum fuit, ope illorum, ut credo, id assecutus, ut catholicæ Ecclesiæ flagitiorum anteauctorum poenitens redderetur. Is per lasciviam in ædem Deiparæ Virginis ingressus, ut ludibrio supplicationem populi, quæ ibi erat instituta, palam haberet, toto repente corpore solutus, occupatusque tremore artuum, atque animi pavore horribili, divinam agnovit in sese animadversionem. Igitur ejus, quam derisum venerat, opem Virginis intimis sensibus exposcere, fateri noxam, veniam deprecari. Ac tum miserante piissima Matre, corporis juxta atque animi incolumitatem obtinuit, ejurata perfidia, et noxarum conscientia rite patefacta. (Rev. P. Philippus Alegaube, in *Mort. illustr.* part. 1, fol. 51.)

MVIII. — Imago B. V. miraculosa de Arno, in oppido S. Joannis in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Virgo immaculata una, sane redempta.*

1. Maternus in filium amor. — 2. Lac miraculose restitutum. — 3. Beatissima Virgo infantibus favet.

Oppidum est in Tuscia, quod a sancto Joanne nomen habet. Totam terram Arnensem afflixit sæva pestis anno 1478. Fuit tunc par conjugum nationis Gallicæ; porro mater filiolum habuit lacte nutriendum materno, quod cum illa non haberet obluem qua jam infecta erat, nec aliam inveniret quæ matris infectæ loco filium lactare vellet, vereri mater mortem filio cepit. Adfuit sane amica, quæ non sibi timuisset ab ætate innocente, et nullo pestis timore filium lactasset, nisi et ipsa septua-

ginta quinque annorum vetula vix meminisset lactis, quod olim infantibus suis dederat.

Mater ita consilio et auxilio destituta, arrepto infante ad portam urbis properat, quæ a vicino templo S. Laurentii nomen habet; et coram imagine Deiparæ, quæ supra portam erat depicta, in genua procidit, et in lacrymas soluta, plus gemitibus et singultibus, quam verbis ultimam filioli necessitatem Virgini proponit: cum sensit sibi et omnem abire morbum, et lactis copiam redire, ut in præsentia sanctissimæ imaginis miraculose lactis primum daret potum filiolo, quem eodem nunquam deficiente duobus omnino et viginti mensibus sanum salvumque lactavit. Divulgatum miraculum accivit ad sanctam imaginem tum primum miraculosam, quotquot paria atque etiam majora a Virgine sperarunt: cumque ultra omnem spem Deiparam viderent in vota pronam, tanta murmurum pecuniarumque advenit copia, ut in justæ magnitudinis templum sufficeret, in quo hodieque ut miraculosa colitur. Ita Pagnozius, in *Maria Triumphante*, fol. 477.

MIX. — Imago B. V. miraculosa de Periculis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu, Eva, i, munda ac repleta magni amoris.*

1. Incendium illustrat imaginem. — 2. Pia curiositas. — 3. Imago inter flammam illæsa.

Hæc sancta imago in templo S. Joannis Baptistæ, quod Equitum Hierosolymitanorum est, hodie clathris ferreis custoditur, et accensa lampade honoratur. Olim in templo veteri ad templi parietem pependit, et in honoribus fuit, jam tum miraculis clara: longe tamen magis illustrata est incendio, quod exortum est anno 1589, occasione ejus pompæ, quæ inventioni SS. Placidi et sociorum ejus instituta est: quo incendio totum templum conflagravit, deditque locum novo. Eo, inquam, incendio hæc Deiparæ sancta imago illustrata est; etenim inter cineres reperte vestem omnem fœde flammis fœdatam esse viderunt omnes, faciem tamen illæsam et plus quam ante venustam observarunt, quibus pia curiositas menti insedit. Hinc in novo hoc templo majores honores accepit, et adhuc propter beneficia, quæ in periculis supplices experiuntur, honoratur. Miracula nulla in particulari affert rev. P. Placidus Samperius, societatis Jesu, qui hæc in sua *Iconologia Messinensi* scripsit, et ex quo ego hæc accepi. Ita nec ego lectori plura de hac sacra imagine dare possum.

MX. — Imago B. V. miraculosa Haendelansis, Gemerti in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io, pia, Eva ter magna, ter munda maculis.*

1. E rubo templum. — 2. Libra justa. — 3. Experientia felix.

Hæc Deiparæ miraculosa statua cubitum magni-

tudine sua non excedit. Traditio est, in rubo inventam esse eo ipso loco ubi hodie sacellum stat. Magna semper in veneratione fuit, atque etiamnum est. Anno 1627, rite examinata et approbata sunt miracula. Hic, si uspiam, viget modus ille faciendi votum Deiparæ, qui per omnem Germaniam Inferiorem viget. Ager vel energumenus, pro quo fit votum, bilanci imponitur, et ex altera parte tantum frumenti, lini, ceræ aut alterius cujuspiam rei, quantum moli corporis respondet. Hoc demum munus afferunt et offerunt; quem modum Deiparæ placere perpetua probat experientia. Et similes balances etiam quandoque in ipsis templis asservantur, ut ad usum in promptu sint, uti Gelæ in sacello S. Dymphnæ. (Wikmannus, lib. II, cap. 30.)

MXI. — Imago B. V. miraculosa de Remedio, Valentiae in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. I, Domus Paracleti, Urna nivea geminata.

1. Pugna ad Naupactum. — 2. Amicorum consilia non respuenda. — 3. B. V. de Remedio.

Ubicunque stationem habet religio sanctissimæ Trinitatis, ibi sedem quoque habet Deiparæ statua sub titulo *de Remedio*, et quod caput est, plerumque miraculosa. Ea quæ Valentiae est, jamdudum hoc nomen obtinuit; ita tamen 7 Octobris 1570 auxit, ut ad inchoandam pietatem suffecisset. Jam jam in procinctu stabat classis Christiana ad Naupactum, duce Joanne de Austria invictissimo heroe, cum pro innata in Deiparam pietate, in mentem ei venit votum Virgini facere grandis pecuniæ, si victor ex hoc prælio discederet. Elegit ex omnibus duas, Monserratensem et Guadalupensem, ex his ipsis dubius, quam præ altera invocaret, cum Michael de Moncada unus e primis ducibus: « Quin, inquit, sua sereniss. celsitudo Valentinam Deiparam in vota vocet, cujus hodie festum Valentæ celebratur, nomen quoque *de Remedio* habet. » Joannes consilio amici acquievit, votum fecit, et vicit.

Non ego hic dixerim, Deiparam nobis victoriam illam conciliasse ad hujus solius sanctæ statuæ invocationem: neque enim ulla per omnem catholicam Europam miraculosa Deiparæ imago aut statua fuit, quæ non in hæc vota vocaretur, sed quod ipsius ducis summi votum huic sanctæ statuæ cesserit. Religiosi sanctissimæ Trinitatis de Mercede huic suæ adscribunt, cujus festo hæc pugna feliciter est paracta, de qua supra suo loco fuse scripsi. Porro votum hoc placuisse, signo miraculoso non sine totius populi stupore demonstratum est. Etenim eo ipso tempore quo votum emisit Austriacus, eo ipso in templo Valentis, durante festi pompa, campanula altaris majoris, quæ non nisi ad elevationem divinatorum mysteriorum in usu est, volvi sponte sua et circumagi cœpit, et quam festivissime clangere, inspectante populo, qui ad miraculum con-

fertim accurrit. Duravitque hoc miraculum plus uno quadrante, nemine uno sciente, cui bono quamque ob causam id contigerit. Notata tamen ab idoneis testibus hora est et dies, et tunc primum in causæ cognitionem ventum est, cum ipse Joannes Austriacus et pecuniam et litteras misit, quibus et diem et horam voti indicavit: quæ res ei adeo placuit, ut Gregorius XIII, anno 1580, sub 3 Septembris, anno quarto sui pontificatus, Austriaci rogatu hac super re Bullam ediderit, quæ etiam conservatur. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. II, cap. 17, in sua *Iconologia Messinensi*.)

MXII. — Imago B. V. miraculosa de Grotta, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O Mater Emmanuel casti Agni, diva pura.

1. Indiscreta pietas furtum suadet. — 2. Poena indiscretæ pietatis. — 3. Sub ficta pietate malitia.

Mirabile consecuta est iter hæc Deiparæ imago. Jam ab antiquo stetit in quodam oratorio non longe a porta urbis quæ Ligea vocatur. Colebatur magna frequentia populi. Fuit, cum terræmotus urbem quaterent, confugere quamplurimi in hoc oratorium, Matrem misericordiæ placaturi: cum ecce in populo rumor exortus, sanctam imaginem sudare. Sive verum hoc fuerit, sive falsa populi imaginatio, urbs tota hoc præ cæteris templis oratorium frequentavit: nec Deipara gratis hos honores accepit, plurimi sanitatem retulere optatam et in miseriis lavamen. Sed quia censu omni carebat oratorium, nec digno fovebatur cultu miraculosa imago, eam rev. archiepiscopus transtulit in sacrarium templi cathedralis.

Interea quibus oratorium præ templo cathedrali placuit, curarunt ectypon hujus sanctæ imaginis, et in altari oratorii reposuerunt in vicem illius quæ detinebatur in sacristia templi cathedralis; quæ non minus ut illa cultum suum accepit a confraternitate numerosa, quæ paulo post coaluit ad cultum hujus sanctæ imaginis anno 1584. Anno vero 1595, cessit hoc templum cum sua jam miraculosa imagine rev. Patribus de Mercede, qui oratorium in justæ magnitudinis formam ampliarunt: unde novorum miraculorum rumor urbem implevit. Hinc anno 1622, nonnullorum e confraternitate indiscreta pietas sanctam imaginem furto abstulit, et in domo privata abscondit, dum a confraternitate novum templum huic ipsi sanctæ imagini e regione illius, unde ablata erat, ædificaretur: ubi demum sub eodem titulo *S. Mariæ de Grotta* exposita est, non sine injuria rev. Patrum de Mercedè, quin et ipsius sanctæ imaginis. Sed injuriam ultus est ipse Virginis Filius, ordine quemque suo pro meritis castigans. Etenim observatum est omnes illos, qui tam sacrilego furto se contaminarent, per alias occasiones et propter alia scelera fuisse et patibulo suspensos; illos qui consilium furti dedere, fuisse a suis inimicis occisos; familiam denique, in cujus

ædibus loco utcumque indecente sancta imago latuit, licet opulentam et numerosam brevi tempore omnino fuisse extinctam.

Templum porro novum cessante omni pietate casuum latronum effectum est, et novis sceleribus inquinatum, ut quod non devotio sed æmulatio struxerat, a vicario generali funditus destructum sit. Ipsa vero sancta et miraculosa imago cum pompa ad suum templum est reportata. Festum celebratur Dominica quarta Septembris. (Rev. Pater Placidus Samperius, in sua *Iconologia Messinesi*, lib. II, cap. 21.)

MXIII. — Imago B. V. miraculosa Brochemiensis, Brochemii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una Mater, i, sane procul a gemitu Adami.*

1. Templum B. V. designat. — 2. Supplicatio solemnis. — 3. Etiam magna non perpetuo durat.

Non plus uno milliario distat pagus Brochemiensis Lira. Templum pagi hujus Deiparæ dedicatum amplum est et circumvicinis pulchrius, e peregrinorum oblationibus, ut creditur, ædificatum. Locus enim jam olim cultu ac peregrinorum numero nobilis fuit; quanquam nunc celebritas illa extraordinaria non amplius compareat.

Fama tenet, etsi non litteris confirmata, cui tamen seniores loci subscribunt, templum hoc a beatissima Virgine hoc ipso in loco fuisse designatum et circumscriptum, ut in quamplurimis factum esse legimus. Certe miraculis olim coruscavit, e quibus originem suam habet concursus populi maximus Dominica post festum Natæ Virginis. Cæterum præter supplicationem solemnem, quæ fit illo die, Wikmannus non habet quod ex miraculis referat.

MXIV. — Imago B. V. miraculosa Odigitria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, incorrupta amata, i, munda mali es.*

1. Cœnobium montis Sinai. — 2. Processio festo Paschæ. — 3. Abstinencia a carnibus feria III.

Non repeto, quæ suo loco dixi de imagine Odigitria, quæ Constantinopoli in honore fuit. Hanc, de qua nunc loquor, quæque illius ectypon est, monachi de monte Sinai attulere, estque in summa populi veneratione. Ubi lectori notandum, monasterium S. Catharinæ in monte Sinai jam ab ipso Constantino Magno honoribus et opibus auctum fuisse, et quanquam in Arabia sit, esse tamen sub Romano Pontifice et fidei Romanæ unitum. Habent inquam, hi monachi Basiliani severissimæ regulæ Messinæ prioratum, in quo imaginem Deiparæ Odigitriam colunt, non illam veram a sancto Luca pictam, sed ejus ectypon, ut dixi: festumque diem singulis hebdomadibus habent feriam tertiam, quo die quamplurimæ familiæ Messinenses a carnibus abstinent, et locum frequentant.

Processio sollemnissima fit ipso die Paschatis ante auroram ad albedinem, ut vocant; præter in-

numeras comitantium faces duo pretiosa et sacra conditoria circumferuntur, unum Christi resurgentis, alterum B. Virginis: eo ritu, quo olim solebant Constantinopoli, eaque forma, quæ passim in imaginibus videmus. Hæc rev. P. Philippus Samperius in sua *Iconologia*.

MXV. — Imago B. V. miraculosa Bredana, Bredæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Ædes Agni; tota enim pura macularum.*

1. Filius Matris cultum promovet. — 2. S. Hostia ab impio defossa. — 3. Sacrilegi judicis poena.

In hoc templo non Matri tantum, sed et Filio honores dati sunt, et Filius Matris honores auxit et promovit. Anno 1300, Joannes quidam cognomento Bautoen, cespites ustibiles e paludibus eruebat; aderant ei duæ feminae laboris sociæ; cum Joannes, remotis aliquot cespitibus, sanctissimam hostiam intueretur, quam impius quispiam ibi defoderat. Joannes nulla reverentia eam a terra sublaturus vixdum tetigit, cum sanguinem inde effluere non sine admiratione vidit, qua in terrorem mutata feminas Joannes vociferatione ad miraculum advocat, quæ reverentiores miraculi, attingere sanctam hostiam non ausæ, prona adoratione officium suum fecere, una præsertim, quæ Bredam pleno cursu contendit, et parochum de tota re certiore fecit. Is quamprimum campanæ signo processionem indixit, quam femina denarrata per plateas historia, quamplurimum auxit. Porro supplicationis ritus iste fuit: juvat enim temporum illorum felicem simplicitatem mirari et venerari.

Parochus ad interulam usque abjectis vestibus, et ni fallor, stola ornatus, nudipes cum numerosa multitudo ad locum devenit, et facta adoratione Deum suum rogavit, dignaretur non aversari manus sibi consecratas: simul reverenter venerabile Sacramentum detulit in templum Cludertanum. Interea monitus episcopus Leodiensis misit advocatum quemdam Macarium nomine, hominem sæcularem et rerum sacrarum oppido parum peritum: is ad juris civilis leges rem omnem exacturus, Joannem et feminas præmisso juramento de dicenda veritate audivit, et parochum, quod citius quam debuerat credidisset verbis, pro potestate punivit: deinde ad experimentum devenit quod in re dubia, ut hic erat, nemini, quod sciam, Ecclesiæ jura permittunt, stylo ferreo sanctam hostiam tentat. Hoc nempe, ut cætera quoque, de Judæo habuit, probaturus num vera esset hostia, miraculo; nam si perforari nullo negotio panis posset, ludibrium esse; si vero resisteret ferro, agniturum se pro hostia consecrata.

Metuo ipse, qui hæc scribo, styli hujus infelicitatem et sæcularis miraculorum exploratoris temeritatem sacrilegam. Quatuor omnino vicibus fortiter stylum admovit, quatuor omnino vicibus illæsa ad ferrum hostia permansit, nondum sibi sacrilego miraculum persuadente. Dispicuit præsentibus au-

dacia tantæ irreverentiæ, nemine uno audente vel verbulum mutire, utique lasæ potestatis ecclesiasticæ reos. Quintum itaque ictum audax manus sanctæ hostiæ infert, et tandem sanguinem non uno, sed quinque e vulneribus copiose extorquet, omnibus in clamores effusis et lacrymas. Hominem admiratio primum, deinde horror, denique phrenesis eodem pene nictu oculi invasit : tum in insaniam delapsus, manus sibi dentibus laceravit, et antequam Leodium perveniret, eiecit sacrilegam animam, nemine uno invento, qui vel doleret vel compateretur, non vano sæcularibus exemplo, manibus sacratis, non profanis, sacra quæque tractari velle. Contigit ut eluvionibus aquarum impediretur peregrinis accessus ad templum : cum clero populoque visum est, sacram et miraculosam hostiam templo Deiparæ, quod est in oppido Bredano, inferre. Factum id est pompa, qua potuit solemnissima.

Vix Deipara Filium hospitio suo exceperit, cum miracula quamprimum a Filio exoravit ; ut nescires cui potius miracula ascribi deberent, Matri ea exoranti, an Filio patranti. Confraternitas inde brevi coaluit, quam Guldum vel Gildam vocant, eorum qui se profitentur cultores et defensores hujus sanctæ hostiæ futuros. In processionibus cucullati comparent, et figura sacrosanctæ hostiæ insigniti. Templum magnificum ex oblationibus ædificatum est, ut nonnulli memorant. Hæc omnia negarent hodie Bredani nisi in civica domo pictura videri posset, quæ rei veritatem probaret. (Wikmannus, lib. II, cap. 52.)

Ignosceat facile Deipara scriptori suo, si parva digressionem contra morem suum priori similem sanctam hostiam huc apponat. Anno 1412, sacrilegus quispian indignus Joannis nomine, quod gerebat, ciborium una cum quinque sanctis hostiis e templo Wechesendano prope Herendalium surripuit, Herendalium profecturus. Sed licet multum itineris peregisset, semper tamen in eodem se locoprehendit ; ratus id quod erat hostias sacras itineris remoras, in flumen vicinum abjicere decrevit : sed ad flumen pervenire cum nequiret, in foramen abiecit, quod cuniculi sub cespite defoderant, et sane Herendalium devenit, ubi, incertum quo indicio prædo suspectus in vincula compactus est, et tormentis subjectus, furta alia non difficulter confessus, de hostiis tamen nihil a se exprimi passus est. Ad furcam damnatus, jamque consensu scalis excepturus gula funem, confessarii rogatu omni populo edixit locum, in quo sacras hostias recondidisset.

At iudex contra confessarii opinionem descendere de scalis jussum, et equo alligatum trahi jussit ad locum insequente populo, cum nemo non miratus est portentum. Hostiæ extra foramen decore jacuere, cuniculis flexo poplite, circumcirca Creatorem suum adorantibus : ad hæc in gramine jacebant, undique per late patentes campos rigente

gelu et nive, et quod caput rei est, jam octavum diem abiisse memorabat patibularius. Cui sententiam mutavit prætor ; jussit enim, ut currui impositus nudus candentibus carbonibus omnibus corporis membris torqueretur, et candentibus virgis flagellaretur.

Feminæ ad sententiam horrere, et mitiorem exoravere. Itaque abscissa rea dextera et combusta, ipse laqueo, quem jam ante induerat, suffocatus est, et patibulo appensus. Tres ex sacris hostiis templo Herendalensi illatæ, duæ Paërlensi. In loco sacellum erectum est ita dispositum, ut sub altari foramen cuniculorum videatur.

Hæc Wikmannus, lib. II, cap. 52. Taceo historiam illius hostiæ sacræ, quæ cum pio pastore contigit ad S. Salvatorem prope Ingolstadium in Bavaria ; ne mihi vel alteri materiam præripiam ex instituto de miraculosis hostiis scripturo, et librum peculiarem adornaturo.

MXVI. — Imago B. V. miraculosa de Lacrymis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Tu dum is anima electa, ergo anima pura.

1 Imago B. V. sudans et lacrymans. — 2. Peccata insolita, causa miraculorum. — 3. Fratricida, matricida.

Hæc Deiparæ miraculosa imago mole non magna, sed miraculis tantum non maxima, ex Oriente venit. Allata a mercatore quopiam, diu latuit in ædibus privatis, hæreditas facta duarum matronarum, quæ cultum dedere privatum sacro pignori : porro hæ duæ matronæ fuerunt Tertii ordinis S. Francisci. Hæc, inquam, imago 15 Septembris, anno 1588, sudare cœpit, et lacrymari, unde accursus religiosorum nobilium et populi. Absente archiepiscopo, qui tunc in Romana curia versabatur, curam examinis suscepit vicarius, vir prudentiæ et virtutis, postea episcopus Tropeanus. Hic ubi testes juratos audivit omni exceptione majores, et quamplurimos, miraculosam declaravit, et majore honore dignam, quam ut in privata domo honores acciperet. Unde non repugnantibus, imo gratulantibus sibi matronis, eam domui professæ societatis Jesu intulit, ubi in sacello peculiari decore reposita, hodie in veneratione est, et gratias celestes distribuit supplicibus. Causam vero tantarum lacrymarum dedere gravia et insolita quædam peccata eo tempore commissa, homicidia dico ; etenim filius matrem, et frater fratrem gladio interemit. Cætera, quæ minus horrenda fuerunt, tamen multitudine sua præterita tempora superarunt : hinc illæ lacrymæ, quæ pluribus diebus durarunt, etiam postquam in templo societatis Jesu publico exposita fuit. Hæc rev. P. Placidus Samperius, in sua *Iconologia*, lib. II, cap. 12.

MXVII. — Imago B. V. miraculosa S. Clæræ, Vilmæ in Lithuania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.

ANAGR. Ne tu pura Iris, tu cœli amanda Gemma.

1. Imago loquens. — 2. Anni septuaginta felices.
— 3. Inter flammās illēsa imago.

Tabula picturæ alta est cubitos quatuor et quadrantem, habetque utrinque alas more antiquo altarium, ut claudi possit: statura Deiparæ Jesulum brachio gestantis tres cubitos et quadrantem habet, pictura insignem antiquitatem loquitur. Traditio fidelis habet, in silva inventam esse inter rudera ædium et putres trabes. Devenit primum ad rev. Patrum Franciscanorum cœnobium Vilnense, ubi aliquamdiu in ambulacro ad parietem templi exteriorem affixa pependit.

Fuit, qui peculiari præ cæteris affectu hanc sanctam imaginem prosequeretur, et identidem coram ea preces funderet: is audivit aliquando prodire ex imagine vocem, et postulari cultum majorem, quam hactenus ei esset exhibitus, adeoque alio transferri, et publico dari. Is audita ad guardianum detulit, qui propter hominis non suspectam virtutem, fidem narratis dedit, et quamprimum sanctam imaginem in templum detulit, altarique imposuit. Concurrenti ad novitatem populo Deipara quamprimum fuit propitia: duraveruntque miraculosa beneficia per septuaginta annos.

Anno 1596, ill. D. Leo Sapieha, supremus Lithuanicæ cancellarius, sanctimonialibus S. Claræ cum cœnobio templum struxit S. Michaeli dedicatum. Is novo templo novam pietatem daturus petiit a rev. Patribus Franciscanis, ut dictum altare solemnī pompa deferrent ad novi cœnobii novum templum, eique dono darent; et vero etiam obtinuit: dum pompa instruitur, datum in mandatis est pictori optimo, tum ut, deletis sanctissimorum Apostolorum Petri et Pauli iconibus, quæ in alis lateralibus visebantur, substitueret sanctum Franciscum et sanctum Bernardinum Senensem; tum ut ipsam Deiparæ imaginem, ubi opus esset, novis coloribus imbueret. Ille nullo negotio sanctis apostolis sanctos hos duos confessores substituit; at vero ubi ad imaginem Deiparæ ventum est, nec penicillus, nec colores officium suum fecere; respuit colores imago non sine admiratione pictoris, ut qui sciret, eandem omnibus tribus esse, materiam, vetustatem, artem; cur ergo suos colores suscepissent illæ, respuisset ista? Hæc ubi volante fama sunt publicata, credi non potest, quantum auxerint accurrentium pietatem et fiduciam in Virginem. Hinc miracula, quæ usque ad Moscorum adventum quam diligentissime adnotata sunt.

Anno 1655 Moscus Vilna per proditorem potitus est, et in omnia profana simul et sacra more suo, id est barbaro, descevit, et hoc templum S. Michaelis speciali insolentia devastavit, saxea monumenta contrivit, lignea excussit. Hæc tamen sanctissima imago ardente et in bustum considente templo illæsa stetit; quanquam alæ duæ, decidente e tecto trabe diffractæ sint. Imaginis Deiparæ frontis color parum vi flammarum ad nigredinem deflexit, cæterum, ut dixi, illæsæ. Anno 1661, recepta a Moscic

Vilna non sine gaudio populi et sanctimonialium suo loco restituta est; et libro miraculorum exusto, novus substitutus est: in quo tamen ea tantum scripta sunt, quæ ex juratis septuaginta virorum testimoniis haberi potuere, anno 1669, 10 die Decembris; quæque dato diplomate anno 1670, 15 Martii confirmata paulo post prelo subjicientur, et publicabuntur. Hæc ad me perscripsit Varsavia anno 1671, 12 Februarii, rev. P. Albertus Kocalowicz, olim rector collegii Vilnensis in Lithuania, a quo plures alias imaginum miraculorum descriptiones ex Lithuania accepi.

MXVIII. — Imago B. V. miraculosa in Albis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Casta Virgo, alme pia, æternum i munda.

1. Christus vestitu peregrini apparet. — 2. Tres panes mysteriosi. — 3. Flagellatio Deo grata.

Hæc sacratissima imago picta in muro, Italica lingua de Bianchi vocatur, propter candidas vestes. Crucem rubeam habet in fronte, ab equitibus Templariis, qui hunc olim locum inhabitaverunt, depicta. Originem, justis et gravibus testibus probatam accipio ex auctore infra citando. Rustico aranti Christus vestitu peregrini in medio agri se spectabilem stitit, et: « Accipe, inquit hos tres panes, eosque confestim in flumen abjice. » Ille, viri majestate motus, quamprimum jussa peracturus ad flumen properavit, sed in via a Matrona spectabilis formæ subsistere, et ne unum quidem panem aquis dare jussus est; superventura alias grandia mala Messinensibus, in cujus pene pomeriis hæc fiebant, pestem nempe, famem et bellum. Ille ad laborem et boves rediit; sed stantem iterum ibidem peregrinum invenit, qui adhuc severiore quam antea vultu hominem terruit, atque iterum panes abjicere in flumen jussit; iterum imperata facturo Matrona astitit; et: « Desine, inquit, hos duos aquis dare (jam enim unum projecerat), satis malorum habebitis a pestifera lue. Ito ad archiepiscopum, et nomine Virginis Mariæ advocatæ Messinensium, dic ut pœnitentiam et jejunia indicat populo, et supplicationem flagellantium habitu lineo albo, ut me nunc vides vestitam. » Facta hæc sunt ab archiepiscopo, pestisque prædicta supervenit anno 1347, bellum tamen et fames urbem non afflixere, faciente Deipara intercessionē suā, ut Filius justas iras mitigaret. Hæc rev. P. Placidus Samperius, societatis Jesu, lib. II, cap. 15. Estque hæc sancta imago in summo honore in conventu rev. Patrum Dominicanorum.

MXIX. — Imago B. V. miraculosa Villariensis, Villariæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Io, Aula mundi gemmea; i, ter pura, Sancta.

1. Fragmenta miraculosa. — 2. Febrium remedium.
— 3. Quercus tota miraculosa.

Est næc statua una ex illis quæ cura et mandato

Joannis Miræi episcopi Antuerpiensis, ex fragmentis grandioribus quereus Aspricollensis Deiparæ sunt factæ. Hanc idem episcopus domino Roberto Henrion, abbati Villariensi Cisterciensis ordinis, dono dedit : quam is mox in sacello novo supra colliculum sub titulo S. Mariæ de Monte acuto, a fundamentis excitato, anno 1616, collocavit. Unde ultra spem tantus accursus etiam e remotis locis huc factus, ut par esset maximis accurrentium, qui supplicibus factæ gratiæ famam sparserunt : febribus præsertim hic remedium invenitur.

Habet hoc quereus Aspricollensis in Deiparæ figuram sculpta : ubicunque terrarum sit, miracula patrat, si fides et fiducia non absit. (Wikmannus, lib. III, cap. 9.)

MX. — Imago B. V. miraculosa de Succursu, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. En tu, Arca pia, imo et Regis Aula munda.

1. Titulus B. V. gratus. — 2. Gratitude urbis. — 3. Concioniones ope B. V. efficaces.

Est hæc miraculosa imago in conventu rev. Patrum Eremitarum S. Augustini, quorum unus Frater, Franciscus de Monte Rubiano, originem huic pietati de Succursu dedit. Languerat ad mortem in conventu Panormitano Frater Nicolaus Brunus, ejusdem ordinis, devotissimus Deiparæ et insignis concionator. Huic Deipara se videndam stitit inter fulgiores cœlestes ea forma, qua depictam in altari paulo ante veneratus est Nicolaus, in sacello S. Martini, quod est intra claustrum cœnobii. Quin etiam eum allocuta est : « Surge, jam sanus es, nec dubita; sum Maria, quam tu colis, et si gratum te mihi exhibere cupis, ubique in tuis concionibus hoc meum beneficium memora, et fac ut sub titulo de Succursu ubique honores accipiam. »

Ille summo mane refert archiepiscopo receptam sanitatem et præceptum Virginis, atque etiam magistratui sæculari. Nota fuit jam virtus Nicolai archiepiscopo et magistratui, et quæ pietas Panormitanorum est in Virginem, quamprimum instituta supplicatione ad templum rev. Patrum Eremitarum S. Augustini cantato solemnī sacro, Deo et Deiparæ egerunt gratias pro novo titulo indicato. Hinc est, quod hæc religio per omnem Siciliam beatissimam Virginem de Succursu tanquam pro peculiari sibi titulo elegerit. Omnium primi fuere Messinenses, quibus Frater Franciscus de Monte Rubiano, auctor fuit sacelli construendi sub hoc titulo; floretque hodiernum pietas, et beatissimæ Virginis succursus a supplicibus fructuose petitur, et obtinetur. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. II, cap. 15.)

MXI. — Imago B. V. miraculosa de Augusta, Altachii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu, o Agna, Tu alme pura es Adami crimine.

1. Nobilis peregrinus. — 2. Conscientiarum inspector. — 3. Liberalitas homini innata.

Altachense superius S. Benedicti cœnobium in Bavaria templum beatissimæ Virginis habet in vicina miraculosum et peregrinantium visitatione celeberrimum. Originem habet a quodam nobili Hartwigo, qui per varios casus eremiticam vitam agens eo devenit perfectionis, ut et conscientias hominum inspiceret, et neminem a se dimitteret nisi meliorem. Hic beatæ Virginis sacellum ære suo struxit, et per omnem vitam reliquam, id est triennio, incoluit, vicino monasterio Altachensi propter virtutem charus, atque etiam propter innatam liberalitatem gratus : siquidem post mortem sacellum beatæ Virginis cœnobio cessit, jam opinione populorum celebre.

Virtus viri tanta fuit, ut in scripto cœnobii legerim, fratres e cœnobio cum esculentis ad eum venisse, et ab eo monita salutis reportasse. Templum beatissimæ Virginis cum sua statua hodieque in honore est, et passim peregrinatoribus honoratur. Cæterum de miraculis nihil ad me perscriptum est, hæc circa annum 1574 contingere. Hinc mirum non est de rebus illius temporis parum superesse in scriptis. Ex Archivo monasterii.

MXII. — Imago B. V. miraculosa Dinnamare, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Tu amata Regis cœli anima pure munda.

1. Neptunus Mariæ subjectus. — 2. Monstra hominibus mansuetiora. — Architectura humana heteroclitia.

Messinæ mons est, quem antiqui Neptunium vocarunt, unde e turri tam Tuscum quam Adriaticum mare speculatoribus patuit : concidit hæc una cum plerisque antiquorum ædificiis, quanquam Christiani meliorem ibi speculam ædificarunt; templum Deiparæ jam olim ante plura sæcula miraculosum, a monte nomen traxit, qui non amplius a Neptuno nomen habuit, sed a mari Dinnamare vocatus. Quomodo hæc sancta imago in hunc montem devenit dicam.

Sedebant in littore maris piscatores reficientes retia sua, cum in conspectum eorum venire duq marina monstra, quæ pinnis decore ferebant hanc sanctam tabulam, eamque deposuerunt in littore, simul immersa fluctibus videri desiere. Viri, relictis retibus et navi, secuti sunt sacram tabulam paucis abhinc passibus in terra jacentem, quam proni in terram inter gemitus et lacrymas venerati prium sunt; deinde non perfunctorie inter se quæsierunt, unde hæc tabula? primum erat omnibus suspicari, navem alicubi facto naufragio hanc quoque sanctam iconem in mare effudisse, quam deinde Deipara per hæc monstra deportari ad litus jussisset ad cultus majores. Portarunt illi quamprimum in hoc Deiparæ sacellum, quod in monte majores ædificarunt, ubi

sane a vicinis rusticis facto concursu quamprimum miraculis cœpit clarescere. Non omnibus commodus erat tanti montis ascensus. Itaque tabulam quispiam in urbe cum novo e fundamentis sacello posuit cum titulo *Dinnamare inferior*, relicto ectypo in hoc monte. Nec minus hic Deipara liberalis, quam supra montem plurimis annis summa miraculorum fama fuit celebrata, præsertim festo Assumptionis. Certe anno 1596, sacellum in iusti templi formam est reductum; ubi cum altare grandius ab architecto posceret tabulam maiorem, ea fuit locata pictori, et picta virgo ab angelo salutata. Illa vero miraculosa in laterali sacello deposita est, heteroclitica architectura, quæ nihil de cœlesti habet, et cessasset sane locus nisi cessisset rev. Patribus eremitis S. Augustini, qui labantem jam pietatem iterum reduxerunt, auxerunt, ita ut hodieque inter miraculosas numeretur: quanquam et illa Virginis Annuntiatiæ miracula memorantur. Certe unus anno 1616, in manus quinque latronum lapsus vivus non esset, nisi hæc invocata fecisset, ut apices pugionum, qui jam vestes et ipsam etiam lineam interulam penetrarant, in cute retunderentur: unde nec guttam sanguinis elicere potuerunt. Tres hic miraculosas imagines posui sub titulo unius, ut lector sciat, quam plurimas superesse scribendas. (Rev. P. Plac. Samperius, lib. II, cap. 24.)

MXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Valle Viridi, in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *En vacas Adami malo per virtutem Agni.*

1. Tilia arida post sæculum viret. — 2. Joannis Rusbrochii laudes. — 3. Sacellum Lauretanium.

Incoluere hanc vallem viri sanctissimi, quorum primus Silvius quispiam ex illustrissima ducum Brabantiae familia oriundus anno 1304, cui Joannes II dictam vallem dono dedit. Secuti sunt alii, atque alii, qui nullo religionis vinculo astricti, sed ad formam eremitarum sibi atque Deo vixere: dum demum inter religiosos adscribi voluere.

Hos inter fuit Joannes Rusbrochius, vir tantus, ut ad eum audiendum præter plures alios, Joannes Taulerus, ordinis Prædicatorum, doctor theologus, ex ipsa Germania in Viridem Vallem venerit. Apparuit ei Deipara sæpius. Christus ei in hæc verba locutus scribitur: « Rusbrochi, tu es filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, » eumque complexus, et ad matrem conversus: « Ecce, inquit, puer meus electus. »

Tilia, juxta quam Rusbrochius libros suos scripsit, etiamsi sæculo superiore omnino exaruerit et vetustate tantum non conciderit, hoc sæculo miris sed veris modis reviruit, ramisque ac frondibus onusta omnium oculos recreat, absque omni vel ariditatis vel vetustatis signo. Juxta hanc ne antiquus Deiparæ cultus in hæc usque tempora propagatus periret, Isabella Clara Eugenia, anno 1622, sacellum ad

formam Lauretani ædificavit. Ubi hodieque Deipara supplicibus propitia est. (Wikmann. lib. III, cap. 46.)

MXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Septem Fontibus, Sevenbornæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *I, arca vitæ: unum palam Dagonem teris.*

1. Bella fugant pios in eremum. — 2. Ex eremitis monachi. — 3. Rerum magnarum initia parva.

Hic loco initium dedit Ægidius Bredeickius, qui cum septem sociis urbem Bruxellensem ejusque tumultus bellicos deserens, ad hanc silvam Soniam Deo soli suæque saluti vacaturus se contulit. Joanna, ducissa Brabantiae, circa annum 1380, fundum eis et locum dono assignavit, qui paulatim piorum largitionibus in justum monasterium exerevit. Templum sanctissimæ Genitricis Dei esse dicatum voluere per episcopum Neapolitanum anno 1388, anno nimirum octavo, postquam primum se hunc in locum contulere. Hæc vitæ religiosæ initia fuere. Locus hodieque frequentatur, et Virgo liberalitate sua miseros consolatur, afflictos fovet, neque rara sunt, ut postea audiui, miracula, de quibus Wickmann. lib. III, cap. 47, mentionem nullam facit.

MXXV. — Imago B. V. miraculosa Darschusiana, Darschusii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu, Agna mitis, pura, dulcor animæ meæ.*

1. Statua colores respuens. — 2. Blasphemus rite punitus. — 3. Campana frugibus utilis.

Prope urbem Mindelhemiensem pagus Dorshusianus situs est, ubi in templo parochiali Deiparæ statua lignea est in summis honoribus. Traditione habetur, hoc templum cœptum ædificari Altensteigii, qui pagus est non adeo multum dissitus: sed quidquid operis a cœmentariis factum est, huc fuisse translatum, ubi hodie templum Darschusianum videtur. Statuam insuper, cum renovanda locaretur, pictori nulla vi, nullis viribus, moveri loco potuisse, ut in domum pictoris transferretur: eam ob causam coactum pictorem in ipso templo laborem suum exsequi.

Sueci exercitus eques, inter maledicta quibus chartam hanc defædare nolo, licet ad verbum ad me perscripta sint, pallium statuæ detraxit, cum dicto: « Permite me tandiu hoc pallio uti, quandiu tu usa es vix; » equum conscendit, et ad horæ quadrantem cum suis inter impies sarcasmos viam suam prosecutus, ex equo decidit, et misere obiit. Quarta et maxima campana creditur docente experientia frugibus utilis; quæ nulla grandine sunt læsæ, si quidem ad initium tempestatis insonuit; nunquam locus præsertim festis Deiparæ est sine advenis vota ferentibus. Quotquot e senibus accolis et incolis

sunt, testantur se a majoribus accepisse, locum hunc olim magnis concursibus celebrem fuisse. Nunc tamen sola traditione hæc probantur. Bella nempe et hæreses superum beneficia ita abolent. Nec plura accepi.

MXXVI. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.
ANAGR. O puritatis janua gemmea, clare munda.

1. Jejunium sculptorum ornat. — 2. Sculptoris non boni opus optimum. — 3. Religio operæ pretium.

Habet urbs hæc Deiparæ devotissima monasterium Virginum ordinis S. Francisci, in quo statua Deiparæ est sedens, Filium de cruce depositum genibus sustinens, paulo minor humana statura. Hæc summis honoribus et concursu populi culta, beneficia miraculosa supplicibus præstitit. Porro si rivum beneficiorum cœlestium indagamus, novo e fonte fluxisse deprehendimus, nempe ab artifice. Fuit hic Josephus quispiam sculptor non malus, Christianus etiam apprime bonus, et beatæ Virgini devotissimus. Huic statua facienda locata est, qui artem et sculpsellum e cœlo deduxit modo, quo optarem omnes per orbem statuas Deiparæ sculpi, pingi, fundi.

Non ille continuo se labore hoc in opere fatigavit. FERIA quarta et sexta operi intentus fuit, reliquos dies aliis laboribus occupatus. Neque in hoc lentitudinem ejus vel ipsa Deipara incusavit: siquidem totis illis diebus pane et aqua contentus fuit, ut sobrius sculpturam suam exsequeretur. Et vero etiam operi gratia tanta est data, quæ maximorum artificum labores superaret. Collocata in altari ita placuit, ut pietatem in populo quamprimum concitaret gratia sua, quam cœlitus acceperat, non sine copiosis et miraculosis beneficiis. Sculptor porro, ordinem S. Francisci ingressus, sancte vixit et obiit. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. III, cap. 21.)

MXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Rosa, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. I, anima serena, lucida Gemma, tuto pura.

1. Statuæ B. V. æræ. — 2. Templum duabus turribus decorum. — 3. Principium pietatis ab incendio.

Habet monachium Bavaricæ metropolis Deiparæ jampridem dedicata plurima Marianæ pietatis et insignia monumenta. In foro medio columnam marmoream exquisiti operis et quatuor æreis statuis custoditam mirantur, quotquot exteri eam intuentur, quæ justa statura majorem Virginis gloriosæ statuam ære fusam atque inauratam sustinet, nec minoris pretii est illa, quæ in fronte palatii electoralis, duodecim plus minus pedum altitudine præstat, ærea et marmoribus ornata atque ardente lampade diebus Sabbatinis culta, unde civium magna, qua pollent in Virginem, pietas augmentum

accepisse creditur; quorum plerique pietas, sculptas, figulinas, atque etiam e metallo fusas Deiparæ statuas et imagines domibus suis præfigunt, testaturi exteris fiduciam qua in Deiparam flagrant.

Templum porro urbis præcipuum Deiparæ dedicatum, nemo exterorum est qui non laudet et ejus majestatem veneretur, propter insuetam aliaque architecturæ insignia artificia. Turres habet duas et quidem finitas quales in Germania tota non reperies certe in summa illa altitudine sub ipso æreo tecto tormentorum curulium explosione muri non terrentur, licet aliquantulum contremiscant.

Hoc in templo statua Deiparæ lapidea in honore est, et a civibus eximie colitur. Origo vel sculptor statuæ ignorantur; in ultimo sacello annis plurimis stetit, a nemine singulari honore culta, dum anno 1635, in vicinia templi incendium exortum est: in hoc Bernardus quispiam sartor opificio votum Deiparæ fecit vestiendi statuam aliquam, quamcunque reperisset, siquidem omnem supellectilem intactam ab incendio servaret. Voto facto labori manus admovit, omnemque, quam dixi, supellectilem in hoc Deiparæ templum deportavit: ita nullo suo damno flammæ furias evasit, nec cunctatus eodem in templo quamplurimas Deiparæ statuas atque imagines conspiciatus est: sed hæc inter omnes visa est digniorem cultum habitura, si veste quapiam ornaretur, quam ille confestim pro fortunarum suarum modo, pretiosam fecit. Secutæ sunt paulo post aliæ aliæque vestes longe prima illa opulentiores, et coronæ unionibus graves. Hinc pietas et concursus populi et beneficia Virginis.

Loci incommoditas venerabile capitulum movit, ut in capellam aliquam, quarum plurimæ templum totum cingunt, una cum statua devotionem populi transferrent, ampliore spatio dignam, quam translationem summa pompa anno 1635 transegere, atque in sacello S. Thomæ apostoli collocare. Hinc pietas adhuc majus augmentum accepit, ut testantur donaria magni pretii; miraculosa beneficia, quia nondum approbata ab ordinario, non appono. Hæc ex authentico accepi.

MXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Rosario, Limæ in regno Peru.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. I, grandis anima, et pura metu maculæ.

1. Pauci contra multos. — 2. Virgula terretur exercitus. — 3. Miraculis gentis conversio.

Hanc Deiparæ statuam e ligno incognito sculptam tulere secum Hispani, cum primum Peruanum regnum ingrederentur. Justæ magnitudinis est, et altero brachio Jesulum tenet, manu altera Rosarium, coliturque in templo rev. Patrum Dominicorum. Anno 1535, ducenta millia Barbarorum exiere in pugnam contra Hispanos sexcentos, quibus solemne semper fuit Deiparæ se ante pugnam commendare. Factum id est hac vice. Cum

illa subito utrique exercitui in aere spectandam se præbuit animatura Hispanos, et Barbaros territura, mortem intentans extenta, quam gerebat, virgula.

Tantum valuerunt hæ cœlestes Virginis et suaves minæ, ut Barbari pacem offerrent Hispanis, et in vicem tanti muneris acciperent veram fidem. Observatum porro ab utrisque est, ea omnino figura apparuisse Deiparam, qua in urbe Limensi colebatur in hac sua statua de Rosario; hinc reliqua miracula originem suam traxere. Coram hac sacra statua, sancta Rosa, ordinis S. Dominici, quidquid voluit pro se et aliis impetravit, nunquam sine solatio digressa est. Loquebatur illi Deipara per hanc statuam non voce sed radiis lucentibus e facie sua in Rosam orantem directis; ita mentem loquentis Deiparæ longe altiore ac clariore modo Rosa intellexit, quam ullæ voces humanæ possent exprimere. Hoc, ni fallor, est loqui de facie ad faciem, neque enim alio modo locutum esse Deum Moysei existimo. Ita rev. P. Leonardus Hansen, ordinis S. Dominici, in Vita sanctæ Rosæ.

MXXIX. — Imago B. V. miraculosa Anhofensis, Anhofii, in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, puritatis arca! munda enim a malo.*

1. Sacerdotis blasphemia. — 2. Votum statim exaudium. — 3. Statua mutans vultum.

Statua hæc Virginis Deiparæ nec a materia nec a mole pretium suum habet, sed a virtute thaumaturgica in pago Anhofensi. Perantiqua est et magno concursu certis anni temporibus, maxime festis Deiparæ, celebratur. Pro miraculosa ab avorum memoria semper habita fuit, adsunt antiqua et recentia; ex antiquis unum refero. Anno 1509, ut pietas populi jam magna, adhuc tamen major fieret, locata pictori fuit, ut eam inductis coloribus renovaret, et in meliorem formam componeret, faceretque ex vetusta venustam. Sacerdos ad id deputatus cum bajulis quibusdam, qui eam in urbem deportarent, nullo illi negotio exemptam e suo loculamento templo exportarunt: at ubi ad cœmeterium templo adjunctum devenere, immobilis statua permansit, nullo robore movenda, cum sacerdos ille impio joco: « Mulieres, inquit, saltare solent, cum in uberibus vulnerantur, » quin etiam impium sarcasum probaturus, in statua cultellum e vagina extrahit, statuam in ipso ubere vulneraturus; sed statuam saltare conspicatus non est, sed nec amplius stantem vidit: si quidem cæcitate percussus, omnem in perpetuum oculorum usum amisit, priusquam cultellum admovent. Hoc habet.

Quid sacerdoti actum sit non inveni: hodie si sæcularis quispiam ejusmodi contumeliam in Virginem effutiret, capite lueret, sive fune sive rota. Hoc miraculum antiqua tabula adhuc testatur; statua, in templum reportata, coli amplius cœpit. Ex hodiernis beneficiis duo affero. Mulier, 1662, equo,

excussa, hærente uno e pedibus in stapede ad sexcentos passus nemine uno opem ferente raptâ est, voto ad Deiparam facto cum mortua crederetur, viva et omnibus membris salva surrexit. Hoc insuper observatum est a filia, quæ votum fecit, equum voto facto quamprimum constitisse.

Alterum puer expertus est, equi calce sic in capite læsus, ut diffracto cranio cerebrum efflueret; negante opem chirurgo, nec manum admovente, nisi ad lenimen et solatium jamjam morituri, facto tamen a matre voto puer convaleuit, mirante præ omnibus et miraculum testante chirurgo. Unum porro ex miraculis inter perpetua merito numerari potest, quod vultum mutare soleat, et quidem certis anni temporibus, incolis et accolis jam non tanquam rem novam mirantibus, triste lætumque portendens, ut, monasterii Inderstorfensis præpositus manu sua et sigillo testatus est.

MXXX. — Imago B. V. miraculosa de Itria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una palam emica, una Virgo teras Dilem.*

1. Beatissima Virgo favet Latinis. — 2. Lampas ardet sine oleo. — 3. Tribuum et opificum templa.

Nondum in urbe Messina omnes artificum tribus sua templa, suas confraternitates habuere, cum lapidæ et murarii consilium susceperunt fabricandi templum Deiparæ; sed impensis terribi, exiguum et perantiquum jam Deiparæ templum parata pecunia suum facere decreverunt. Sed Græcus sacerdos, cujus erat, restitit, dum demum magnorum virorum opera cessit, certis tamen conditionibus, inter quas una fuit, ut feria tertia Pentecostes sive in hoc sive in novo aliquando ædificando clerus Græcus utrasque Vesperas ritu suo cum Officio celebraret, quod, quia uniti cum Ecclesia Romana sunt, non gravate concessum est. Fuit hic imago Deiparæ de Itria Græcæ et perantiquæ manus opus. Statim affluxus populi loco venerationem dedit, et Virgo accurrentibus benefica; ut intelligeret Latini, favere sibi Virginem, non Græcis. Comportate propter miracula pecuniæ facile in magnificum templum suffecere, in quo hodie antiqua Deiparæ imago de Itria colitur, cujus lampas diu noctuque ardere solita, dum incuria æditui neglecta est, deficiente oleo sola aqua ardere a populo visa est, unde aucta populi pietate, cultus sanctæ et miraculosæ imaginis magnum accepit incrementum: quod tabulæ templum vestientes abunde testantur. Ita rev. P. Placidus Samperius, in sua *Iconol.* lib. IV, cap. 13.

MXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Busco, Hallis in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Agnita amata cares vulnere dum ponit.*

1. Miseria pietatis consiliatrix. — 2. Imago ad arborem honorata. — 3. Votum in somno peractum.

Silva est altero ab Hallin lapide, quam hodi-

que vocant a domino loci silvam Domini Isaaci, illic sacellum est cum cœnobio canonicorum regularium, in quo Deiparæ statua in summis honoribus ab antiquo est. Porro originem hujus sacelli ipsa Deipara dedit per loci dominum nobilem Isaacum. Is nobilitate et armis inclytus, cum aliis Germaniæ Inferioris nobilibus ad sacram expeditionem contra Saracenos profectus, sinistro belli eventu captus ab hostibus est, et in carcerem reclusus. Luror carceris et vincula pietatem nobili captivo auxere, præsertim in Deiparam, atque in memoriam revocavit imaginem, quam ad pedem castris sui e quadam arbore pendulam transeuntes non sine fructu honorant, quamque et ipse frequenter solitus erat per transitum salutare. Huic se fiducia plenus commendat oratione, quam præsens miseria poscebat; non designate est respondere sancta Virgo roganti; sed in noctem usque distulit, cum dormienti apparens: *Quid, inquit, me in auxilium vocas, qui Imaginem meam tot jam gratis publico notam cultamque injuriis cæli expositam deseruisti? Age tamen et promitte, sacellum te adificaturum in loco, et imagini meæ honores daturum majores, et te vinculis vel hoc momento solvam, liberumque deducam in patriam.*

Non ille longas in somno instituit consultationes, quid agendum esset; vovit, quod petebatur, sacellum, votumque novis promissis firmavit. Stetit quoque promissis Deipara: si quidem excusso somno vera se somniasse vidit, et se a catenis liberum, et portas carceris apertas. Isaacus, non multum insecuturos moratus, in viam se dat, et felici itinere domum revertitur in Brabantiam, suisque se sistit in castro suo gentilitio, et quamprimum sacello dat primum in fundamenta lapidem, imaginemque in eo rite et cum pompa collocat. Quæ hodieque in honoribus est propter beneficia miraculosa, quæ supplices obtinent. Hæc Wikmann. lib. III, cap. 48.

MXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Charitate, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu arca munda: Eva impleta amoris igne.*

1. Isolens remora navem sistit. — 2. Unimanus cui nemo condelet. — 3. Campana sponte sonans.

Est in urbe Messinensi hospitalis domus peregrinis recipiendis ædificata; in hac colitur miraculosa Deiparæ imago non magna, cujus originem appono. Divertit hic peregrinus quispiam Hierosolymitanus: hic omne delictum itineris sui propositum habuit in imagine quapiam Virginis beatissimæ, sive eam domo secum extulerit, sive ex ipsa Hierosolyma secum asportarit. In itinere contigerint, an in reditu, nec ipse auctor memorat. Peregrinus post solitos hospitii dies ad mare vocatus navem conscendit: sed navis officium suum non fecit; favebat cum ventis cœlum, non respuit navem inquietum mare, et tumentibus licet velis, nullus tamen navis progressus; angebat hoc nautas, non

parum mirante navarcho tam potentem et insolitam remoram. Peregrinus præ cæteris in preces coram sua imagine effusus fatigavit votis cœlum. Sed Deipara interna eum voce allocuta est, et causam moræ hujus edixit esse imaginem, quam illa vellet eo in hospitali posthac a populo honorari. Quanquam non injucunda peregrino fuit Deiparæ allocutio, ingratisimum tamen ei fuit, quod juberetur imaginem hanc relinquere Messinæ. « Unum, inquebat, unicuique est viæ solatium: hæc mihi fuit et futura erat in naufragio anchora, in dubiis securum consilium, in paupertate thesaurus, in morbis remedium; ero posthac mœstus sine solatio, vivus sine corde, errabundus sine ductrice. Sed quia, o Virgo, jubes, eam relinquo, ea tamen conditione, ne tu me relinquant. » Simul dictis tantum lacrymarum mœstus effudit, quantum e duobus oculis mœror extorquere potest. Revertitur itaque e portu in urbem, et hospitalis curatoribus rite imaginem tradit, mandatque curarent ut ad posteros quoque hujus rei memoria perveniret.

Illi, actis peregrino gratis, sanctam imaginem titulo de Charitate honorant et in altari collocant. Fama hujus originis per urbem didita, et a nautis confirmata miraculis clarere quamprimum imaginem fecit. Imaginem in tabula pictam tradidit peregrinus integram: nunc serra fissam nemo non miratur, et causam quærit; præsertim quia caput ad gutturis regionem abscissum est. Hujus fissuræ historiam accipe, lector. Fuit inter hospitalis domus curatores cæteris potentior; is, imaginem miraculosam superflua arte ad majores honores evehere volens: « Curabo, inquit, pictura meliore pingi Virginem, justa statura: et ne obsit imago miraculosa, abscissum serra caput apponam picturæ: ita novum altare et de imagine miraculosa habebit vultum, et ab arte corpus reliquum justa proportionem. » Nemo fuit, cui non totum consilium displiceret; nemo, qui non repugnaret: non curare Virginem eos honores, qui capitis abscissione essent emendi; non esse facienda mala, ut eveniant bona: proximum sacrilegio esse, temerare quæcunque intentione tam sacrum pignus. At potentia hominis vicit, cumque neminem inveniret, qui manum admoveere sceleris vellet, ipse correpta serra officium fecit, utique Virgine non tamen ullo aut miraculo aut signo factum improbante, quin non parum vanos timores exprobrante curatore, qui solus ignorabat, se in hac scena partes carnificis egisse; dum paucos post dies in lites delapsus ad manus venit, inimico ad duelum provocato, in quo dextra illa uno ictu truncata est, quæ serram in findenda imagine duxit, nemine uno invento, qui unimano condoleret. Ita nempe sibi conscientias formant impij, et quod scelestum est, habent pro pio existimantes se obsequium præstare Deo, si ea faciant, quæ Deus vetat et abominatur. Illud miror quod hospitalis cæteri curatores, abjecta pictura nova, quantum per artem licuit, tabellam integritati suæ non restituerint.

Adest etiamnum picturæ novæ adjunctum caput antiquæ tabulæ; crevit quoque veneratio; certe anno 1523, cum pestifera lues Messinam affligeret, solemni pompa per urbem delata est inter populi gemitus et lacrymas. Fuit cum aliquorum incuria hospitale flammam conciperet, in certum exitum omnibus periculi ignaris, cum campana huius templi sponte insonare cœpit sono, quam solebat contentiore, et populum ad opem hospitali ferendam accivit. (Rev. P. Plac. Samperius, lib. IV, cap. 18.)

MXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Bethania, Buscoduci in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O alma ac munda Eva! i, puritatis German.*

1. Monialis energumena. — 2. Apoplectica a B. V. curatur. — 3. B. V. apparet ægræ.

In hoc virginum cœnobio, quod originem suam habuit anno 1475, quanquam Deiparæ dedicatum non sit, habet tamen imaginem Deiparæ miraculosam, quæ, licet ab antiquo in honoribus semper fuerit, anno tamen 1580, novis modis clarere cœpit, propter miraculum insolitæ curationis. Sanctimonialis quædam Eva nomine, postquam anno 1580, convalescit e gravissima infirmitate, anno sequenti toto latere sinistro repente facta est apoplectica: manus præterea nescio quo casu erat ambusta, incurvatis et contractis in pugnum digitis, sine fulcro et aliarum sororum adjumento nec gressum facere ausa. Atque ut hæc mala magna fuerint, aucta sunt tamen, postquam malus hospes bonam ingressus energumenam fecit. Duobus omnino annis infernalis hospes miris dirisque modis monialem torsit: dum sororum precibus et sacerdotum exorcismis exacto dæmone est liberata, non tamen a claudicatione et apoplexia. Hanc curam Deipara sibi reservavit, quanquam et priorem et sacerdotes exorcistæ, et sorores comprecantes ei ascripserunt: neque enim decebat, Evam a Maria deseri, præsertim a dæmone deceptam. Non semel illa Evæ spectabilem se præbuit; dum demum solo manus virginæ tactu membrum usum suum restituit, anno 1589, sub mediam noctem festi Purificatæ Virginis. Inde auctus sanctæ imaginis cultus amplioribus beneficiis locum fecit. (Wikmann. lib. III, cap. 62.)

MXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Dromo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Io gaude; nam intemerata pura maculis.*

1. Infelix somnio felici non credit. — 2. Cura pedis in somno. — 3. Mahometanus a B. V. curatus.

Hæc miraculosa et antiquissima Deiparæ imago olim Græcorum fuit de Dromo, id est de Cursu vocata, ideo quia non longe distat ab ea platea, in qua quandoque equi exerceri solent, ut Romæ. Etiam a scholis habuisse nomen traditur, ob eorum pietatem, qui gymnasium frequentabant. Cultus,

inquam, ab antiquo imagini datus a Græcis, miraculosam fuisse arguit: quanquam hac de re nil scriptum invenitur. At vero ubi templum Latinis cessit, quamprimum illustrari clarioribus cœpit miraculis. Certe temporibus Friderici II, regis Siciliæ, nobili virgini e gynecæo favor primus obtigit. Illa casu infelici os pedis unius ita vel luxavit vel fregit, ut medicorum decreto pars affecta die altero secunda esset, ne pars quoque sincera in idem immedicabile malum traheretur. Illa non tam sectionem quam secuturam mortem metuens, Deiparæ se ad hanc imaginem identidem commendans, noctem pene insomnem traxit. Atque ut somnus tunc vitæ necessarius non fuerit, præteriri tamen non potuit, quia per somnium monenda de miraculo fuit, quapropter cessit sollicitudo naturæ, somnum postulanti: cum Deipara ei apparens ea figura, qua in templo picta cœlebatur, et dormientem primum solata, deinde etiam: « Filia, inquit, confide, brevi sanaberis. » His dictis visio finem somno dedit; et hic illi. Nemo infelix felicibus somniis fidem habet; spes omnis tamen hanc puellam non deseruit.

Adsunt chirurgi, promunt amicæ sævitæ instrumenta, et fascias religant rei pedis, cum unus alterum et hic tertium vultu respicit attonito; e quibus unus: « Reddite, inquit, vota, quæcunque superum alicui promisistis, abimus: neque enim quidquam est curæ nostræ relictum, omnia superi exquisitissima diligentia curarunt. » Non erant injucunda puellæ hæc medicorum judicia, quapropter et ipsa, ne suo honore Deipara careret, præsentibus denarrare instituit, quomodo omnem pene noctem insumpsisset, orando, quamque dulci somnio fruita esset, vidissetque Deiparam, verbis suavissimis promittentem hanc ægri pedis sanitatem. Hinc concursus populi, et nova populi fiducia, plura a sanctissima Virgine miracula hoc in loco obtinuit.

Majus est, quod servo Mahometano et infideli apparere dignata est anno 1575. Illic a cadente trabe sic afflictus in terram est, ut per diffractum cranium chirurgus ipsum cerebrum intueretur. Virgo dormienti ea forma apparuit, qua colitur in hac sancta icona, et: « O infelix, inquit, cur ita desipis? Si fidem Filii mei receperis, et baptizatus rite fueris, spondeo tibi sanitatem. » Non defuere, adhortationibus suis, domestici somnium narranti; paruit quoque æger, et rite instructus cum baptismo sanitatem recepit. Alia quæ memorat auctor omitto. Curam habent rev. PP. Franciscani.

MXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Luce, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura mane ito, ita sacrum Dei Agnum ale.*

1. Pompa venerabilis sacerdotis ad ægros. — 2. Cæcus illuminatus. — 3. Tepiditas sarcasmo defenditur.

Rerum maximarum principia plerumque exigua, atque etiam contemptui obnoxia sunt. Hæc miraculosissima Deiparæ imago, nullo adhuc miraculo

clara, venerationem suam accepit in hunc modum : Randaza civitas est Siciliæ. In hac templum fuit D. Nicolao sacrum; et in hoc ista, de qua loquor, sacra imago, in sacello quopiam nec cognita publico, nec culta. Vidit eam Messinensis quidam nobilis, eamque facile obtinuit a præside loci, maxime postquam iusta commutatione majorem et novis coloribus depictam substituit.

Messinam ubi venit, in aula palatii sui eam reposuit. Fuit cum sacerdos quispiam in ecclesiastica dignitate constitutus eam intuitus, sentiret igniculos pietatis : « Et quid, inquit, hæc imago hic cessat? publico debetur, publicis honoribus digna, quos ego, si mea sit, pro viribus promovebo. » Nec difficilem habuit nobilem, qui eam petenti dono dedit. Ille templum molitus anno 1626, decima septima Januarii primum in fundamenta posuit lapidem : imagini autem titulum *de Luce* dedit. Quamprimum nova fabrica accivit populum, quem Deipara beneficiis miraculosis ad majorem adhuc pietatem animavit; ita congestæ pecuniæ sunt in fabricam suffecturæ. Id notatu dignum, quod quamprimum in numerosam confraternitatem coierint cives, hoc maxime instituto, ut sacerdotem cum sanctissimo Viatico ad ægros euntem comitentur : quod pium institutum utinam et alibi terrarum confraternitates inter alia sua pietatis opera amplecterentur; præsertim illæ quæ de sanctissimo Sacramento suam nomenclaturam habent! Non deo præterire hic quod ad rem est, rem fictis nominibus, verissimam tamen fideliter describo.

Ambulabant in urbe Romana simul amici duo, Romanus alter, alter nationis quam hic præstat tacere : jamque parum aberant a foro S. Petri, quod tunc nondum in eam magnificentiam surrexerat, quam hodie videmus : cum e basilica vident procedere insignem pompam ordinatissima supplicatione, qua SS. Sacramentum Eucharistiæ ad moribundum deducebatur. Postquam flexo genu debitos Servatori honores fecere, Romanus : « Amice, inquit, vide quo in cultu sit in hac mea patria Servator noster : longe aliter eum vidi per plateas patriæ tuæ deduci, ubi sine baldachino, soloque ædituo comitatus ad ægros deportatur, nullo uno invento, qui Dominum suum vel per paucos passus sequatur; ut quid latus Ducis tam turpiter destituitis, milites non boni? ut quid deseritis Dominum, cives mali? » Cum alter subridens : « Amice, inquit, Christus Servator noster inter amicos et in terra amicorum securus est, quoquo vadat, nec opus habet tam numerosa custodia, » ita patriæ suæ languorem hoc mordaci sarcasmo defendens.

Porro quod hæc sacra imago titulum habeat *de Luce*, inde est quod puero a pluribus annis cæco visum restituerit primo et principe miraculo. Adjungit auctor plurima alia, quæ brevitatis causa prætereo. Cæterum festa Deiparæ omnia in hoc loco summa et æquali pompa celebrantur. Ita rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu, lib. iv, cap. 24.

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

MXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Urticeto, Straubingæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Agna vere munda, luti pomi mater Isaac.

1. Imago exusto templo translata. — 2. Expectat reditum in sua. — 3. Civibus in fuga prodest.

Utinam sæpius cogerer de eadem miraculosa imagine Mariana bis loqui, imo centies! Dixi supra, suo loco, de miraculosissima imagine Mariana *de Urticeto*, cujus originem et progressum integro libello Joannes Trithemius abbas Spanheimensis pie et erudite descripsit. Rev. Patrum Carmelitarum thesaurus hic ab antiquo fuit, in conventu quem habuere in pomærio oppidi imperialis Heilbronnæ in Franconia. Quia vero ultimis bellorum tumultibus prædictum cœnobium una cum templo funditus destructum est, miraculosa Deiparæ imago ad secures terras est translata, et licet plura Carmelitanae religionis cœobia tanti thesauri custodiam ambiverint, Straubinganum tamen in Bavaria obtinuit. Hæc translatio, quanta fieri potuit pompa, est celebrata anno 1661, die 28 mensis Maii.

Quiescet hic miraculosa hæc Deiparæ statua, dum aliquando iterum Heilbronnæ rev. Patribus redire liceat et latentem sub cineribus conventum restaurare. Interim Straubingæ non desinit Deipara supplicibus largiri beneficia, quæ olim in prima sede in Franconia largita est, quorum nonnulla ad me perscripta sunt; quia tamen necdum ab ordinario approbata sunt, hic adjungere supersedeo.

MXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Andria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. O mundam a casu a generali impuritate!

1. Anguli sceleritas apti. — 2. Imaginum potentia. — 3. Peregrini bonum consilium.

Ad mœnia urbis angulum reliquere architecti, nulli rei optiorem, quam perpetrandis furtis, rapinis, atque etiam latrociniiis : nemo transeuntium rerum vitæque securus præteribat, nocturno præsertim tempore. Et quia vicinis civibus non levem hæc latrocinia molestiam creabant, fuit eorum unus, qui malo huic remedium inventurus, imaginem sancti Nicolai affixit muro, non sine felici effectu, siquidem sicariis metum incussit tutelæ sancti majestas, ut nihil horum tumultuum amplius audiretur. Felix quies vicinis tam obvio remedio procurata, digna auctori visa est, quæ adhuc majore securitate confirmaretur. Quapropter petito a vicinis auxilio, ita muro parietem adjunxit, ut in sacelli formam figuramque infamis angulus exeresceret, communi et unita manu, pecunia, voluntate, nisi quod in diversas distraheret sententias, cætera concordēs, sancti electio, cui hæc fabrica dedicaretur. Cum peregrinus quispiam transiens, eos conjunxit, prolata e sinu imagine Deiparæ : « Huic, inquit, locum dedicate : hæc vos tuebatur, et omnem

late plateam securitate, quam optatis, beabit. De Andria civitate Appulie nomen habet, in qua colitur, unde ego nunc venio, acceptis beneficiis gravis, atque utinam per omnem vitam gratus! Persuasit peregrinus alias in Virginis cultum pronis, ut imaginem quam secum attulerat, quamprimum pictori darent, magnitudine depingendam.

Ita brevi stetit et altare: populi concursus e vicina platea famam propagavit per omnem late Messinam; congestæ ob beneficia accepta pecuniæ posebant templum: siquidem oratorum angustiae non capiebant beneficia quæ Deipara liberalissime spargebat. Neque urbis magistratus in hoc se difficilem præbuit, locum Deiparæ dedit amplissimi templi capacem, quod brevi tempore stetit. Ita ex spelunca latronum domus orationis facta est, anno 1610. Vix elapso septennio confraternitas, quæ sacrum et miraculosum locum tuetur, erecta est.

Festum porro celebratur Dominica infra Octavam Nativitatis beatissimæ Virginis. Dici non potest, quot quantaque hodieum Deipara ad hanc sanctam imaginem patret miracula; appensis votis vestiuntur parietes, et nunquam non adsunt terra marique advenæ, qui se testantur in casibus desperatissimis a Regina cœli adjuutos. Hæc rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu, in sua *Iconol.*, lib. iv, cap. 27.

MXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Banco, Bruxellis in Germania Inferiori.

ANAGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura Virgo amata, centies munda mali.*

1. Statua B. Virginis sistit hostes. — 2. Remedium febrium. — 3. Ægri ex pio bello.

Virginum Cisterciensium hoc cœnobium est, quod Bancum appellatur, teli jactu a porta. Hic ante quadringentos annos eo loco, quo dux Brabantiae juramentum præstare solitus est, lapidea Deiparæ statua stetit, dudum antequam hic sacellum exstrueretur, e regione monasterii. Contigit, ut anno 1608, festis Paschalibus, ingens lapis qui sacræ statuæ imminebat, vi ventorum emotus in terram decideret, nullo sacræ statuæ damno, quod ab iis qui Deiparæ magis addicti erant, singulariter observatum est. Traditio quoque olim hostes (quique illi fuerint) Bruxellensi urbi infestos, ubi ad hanc sanctam statuam pervenire, retrocedere coactos esse vi occulta, neque unquam ulterius progredi potuisse, quanquam haberent ante oculos ipsam urbis portam. Hic stetisse olim hospitale leprosorū videtur insinuare auctor, qui observat, e cruciatis expeditionibus in Terram Sanctam redisse quamplurimos lepra infectos, pro quibus passim ejusmodi hospitalia exstructa sunt. Cæterum sacello perangusto inclusa sancta statua a febricitantibus maxime celebratur, quibus sanitatem largitur. (Wikmann. lib. iii, cap. 63.)

MXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Loco, Ratisponæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amata, signaculo Dei munita, mere pura.*

1. Uniformis et fida constans traditio. — 2. Congregatio defunctorum. — 3. Juniperus nec crescens, nec decrescens.

De hac Deiparæ miraculosa statua nihil exstat, præter solam sed uniformem et constantem traditionem. Statua Deiparæ lapidea est sex non minus pedes alta; creditur ante quingentos plus minus annos facta, quod artificis peritia vel dubitantibus persuadet, ait fida traditio, eam per fluvium Naabum erectam in hunc usque locum defluxisse et ad juniperum constitisse. Confluxere e vicinia colonorum pientissimi, et agnito miraculo sanctam statuam collocarunt in littore, eique templum decreverunt, non tantum Virginis, sed et suæ commoditati consulturi, ex altera fluminis parte, quæ habitatoribus abundat; comportatam tamen materiam semel iterumque in eum locum devenisse, ubi sancta statua se primum stiterat, ex altera fluminis parte, fert communis et perantiqua traditio. Itaque cognita Virginis voluntate, hoc in loco templum exstructum est, ad litus fluminis Naabi una circiter hora ab urbe Ratisponensi, quod hodieque videtur.

Quin addunt juniperum illam in perpetuam rei memoriam muro templi implantatam, in hanc usque diem non exaruisse. Hæc fida traditio ad se pervenisse habitatores vicini testantur; seniores quoque aiunt juniperum illam muro olim insertam illibatam ita perseverare, ut nec majorem unquam neque minorem viderint, qualescunque annos demum cæteræ fruges sint expertæ. Peregrinationibus plurimis sacer locus visitatur, hodie confraternitate defunctorum insignis. Tabellæ undique affixæ beneficia Virginis testantur quamplurima: quanquam ea omnia perierint, quæ olim hæresis et postea furor Suecicus abstulit. Festa Deiparæ omnia hic celebrantur. Ita ex authentico ad me misso.

MXL. — Imago B. V. miraculosa de Bosco, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, Summi dilecta Amica, ornata, pura.*

1. Infantis mirabilis casus. — 2. Ectypon imaginis miraculosum. — 3. Peregrinatio maritima.

Beatissima Virgo de Bosco, seu de Dumeto tam miraculosa est in Calabria parte regni Neapolitani in Italia, ut magnetis instar trahat peregrinos ex ipsa Sicilia. Fuere Messinenses nonnulli, quos annua peregrinatio maritima in Calabriam, valde Virgini astrinxit, ut qui nunquam redirent nisi beneficiis Marianis ita graves, ut eos itineris non pœniteret. Hi obtenta licentia, Messinæ in patria Deiparæ exiguum struxere sacellum honorandæ Virgini de Bosco, ejusque imaginem statuerunt in altari, non dubi quamprimum et hic sub eodem titulo fore liberalem et beneficam, quando Siculi non minus ac Calabreses devoti. Nec eos fefellerit opinio: quamprimum pendere ad muros et tabellæ et votiva donaria.

Quod maxime populum accivit miraculum, casus fuit ex alto infantis, quem ipso in lapsu femina quæ-

pîam Deiparæ *de Bosco* commendavit. Nullo dolore, nullo incommodo puer in terra consedit, testatus matronam quampiam candido vestitu manu prehensum se ita suaviter et sine ullo metu collocasse. Inde aucta pietas et erecta confraternitas, quæ festum celebrat Dominica infra Octavam Nativitatis beatissimæ Virginis. (Rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu, lib. iv, cap. 25.)

MXLI — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Evæ, tu Adami crimen palam ignoras.*

1. Vultus statuæ amœnissimus. — 2. Angiæ stabulum antiquo melius. — 3. Reliquiarum thesaurus.

Peramœnus ad flumen Isaræ tractus est, pene ad portas urbis Monachensis, quem majores vocarunt Augiam. Tractus hic longo ordine rusticanis domibus refertus in medio cespitem habet aliquot centenis passibus longum, paulo minus latum. In hujus medio stat capax Deiparæ auxiliatricis templum, quod titulum habet *ab Auxilio*, ad ejus pene imitationem erectum, quod prope Augustam in campo Licio videtur. Fabricæ auctor fuit vir pius, et in extremam usque senectutem Virgini devotissimus, Sebastianus Rathonius Lotharingus, sed a prima pueritia in aula Bavaria educatus in Elisabethæ Lotharingicæ electricis obsequiis. Ille suis partim, partim emendicatis a se sumptibus fabricam anno 1609 incepit, ac usque ad tectum perduxit anno 1632, quo sistere paulisper fabricam jussit Suecicus furor, dum demum anno 1639 finem suum accepit et coronidem tam pii architecti tam pium opus.

Ambulationi aptum iter nullo non die a civibus visitatur. Ante aliquot annos sanctissimi Rosarii confraternitate aucta pietas locum fecit celebriorem. Tabellæ undique pendentes e muris grandia et multa Virginis beneficia tam calamo, quam penicillo loquentur. Porro sacra statua per se eximia est et visu digna, vultum manusque fecit insignis artifex ex ebore nullo hactenus invento, qui vultus amœnitatem, quam perita manus dare posset, majorem desideraret. Ad hæc reliqua statuæ pars licet e ligno sit, ebor tamen pretio superat, ut quæ multas et raras reliquias tenet inclusas, quas ille partim ex incomparabili reliquiarum thesauro, quem serenissimus elector a majoribus acceptum singulari in pretio habuit, partim ab abbatibus et prælatis religiosis, quibus erat familiarissimus accepit. Hæc ex authentico.

MXLII — Imago B. V. miraculosa Hanswicana, Hansvicæ in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma divina, orta pura et sine macula.*

1. Vermis specie dæmon ejicitur. — 2. Puer innocens dæmonem pellit. — 3. Virtus S. Crucis.

Hæc Deiparæ miraculosa statua de valle schola-

rium seu discipulorum ab antiquo nomen suum habet, estque in cœnobio religiosorum, qui Regulam S. Augustini sequuntur ab Honorio III Pontifice approbatorum anno 1218; cætera habitu non differentium a Cisterciensibus in templo, habenturque solum duo cœnobii in tota Germania Inferiore. Statua ab antiquo miraculosa est, habeturque pro tali in hæc usque tempora.

Inter miracula illud maxime ad rem est, de quo agit Cantipratanus, scribitque contigisse anno 1280 Mechlinc. Puellam namque saltatione fatigatam die Dominico domum concessisse, et cum dormitum iret deprehensam esse obsessam a dæmone. Ille altero die ligata et ad oratorium gloriosæ Virginis in Hanswick, deportatur: frequenter enim ibidem Maria virtutum operatrix miracula plurima demonstravit. Quod ubi scholares pueri perceperunt, ad locum ubi vexabatur puella in oratorium concurrunt: quorum unus, annorum fere duodecim, audacior cæteris atque sagacior, cœpit compellere et adjurare dæmonium, ut corpus obsessum desereret, et exiret. Nec mora, ubi dæmon circa umbilicum per tumorem se esse monstravit, dictus puer crucem cum pollice in contrarium fixit, et sic paulatim per crucem versus os ascendere compulit, donec eum in speciem hirsuti vermis, omnis populus intra hiatum oris hærentem vidit. Quo miro conatu ad inferiora redire volente clamavit populus; puer autem instanter signum salutis opposuit, et cum maxima violentia dæmonem exire coegit. Ejectum ergo, ut diximus, in modum hirsuti vermis, puer audacter dextera comprehendit, et in fossam parvulam, ubi pluvialis unda consederat mox projecit. Qui statim in oculis totius plebis disparsens, lætitiæ et laudis materiam omnibus dereliquit.

« Manus pueri a contactu vermis nigredine infecta remansit; sed protinus aquæ benedictæ levamento discessit. » Hæc Cantipratanus apud Wilmannum, lib. iii, cap. 65; qui etiam citat Colvenerium recensentem de muliere omnibus membris capta et repente hic in præsentia populi restituta anno 1626, feria ii Pentecostes.

MXLIII — Imago B. V. miraculosa de Porta, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Gemma intrinsece pura a luto Adam avi.*

1. Terræ motus insolitus. — 2. Effectus supplicationis. — 3. Parvuli se flagellant.

Dux omnino imagines Marianæ sunt ejusdem tituli *de Porta*, utraque antiquissima, utraque conceptioni Deiparæ dedicata, utraque picta: altera in tabula lignea, quæ inferior ideo dicitur, quod cultum suum habet in templo; cum altera dicatur superior, eo quod a templo per scalas in oratorium ascendatur, in quo a numerosa confraternitate colitur. Utraque beneficiis miraculosis claret, inferior præsertim, quæ supplicatione prorsus insolita per urbem Messinensem delata, terræ motum stitit anno 1538. Quo tota urbs fœde concussa est.

Insolitam dixi supplicationem, quia processioni initium dedit longissimus ordo parvulorum, qui præterquam quod nudis pedibus incederent, etiam terga flagellis ad virorum ruborem eruentabant. Puellæ volantibus capillis, et spinis coronatæ cantatis Litanis Deiparam invocabant. Qui sequebantur diversis modis more gentis afflicti horrorem ingererebant spectantibus, et eos ad peccatorum dolorem commovebant. Hæc rev. P. Samperius lib. iv, cap. 31.

MXLIV. — Imago B. V. miraculosa Maria Kurchensis, Schardingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Salva communi Adæ impuritate regna.*

1. Architectura inimica miraculis. — 2. Conspicua st tua cessat pluvia. — 3. Messis inexpectata.

Pagus est prope oppidum Schardingam, qui a templo Mariano suum nomen olim accepit, hodieque vocatur Templum Mariæ. Locum olim miraculis et concursu fuisse celeberrimum habetur ex scripturis antiquis, atque etiam ex eo quod pagi nomen interierit, atque a templo beatæ Virginis aliud, ut dixi, nomen acquisiverit. Cur autem Deiparæ beneficia finem suum acceperint, adeoque etiam concursus peregrinorum desierint, inde est quod parochus quispiam, emunctioris naris templo renovato, etiam altare una cum statua beatæ Virginis removerit. « Antiqua, inquit, est et tantum non carie exesa, nec decenter revocari potest; quin etiam nullo sculptoris artificio insignis, locum dabit novæ in novo altari a perita sculptoris manu. » Et hæc quidem parochus mente bona, sed oppido nimium imperita.

Ita statua miraculosa ab uno in alium angulum deportata vix locum amplius reperit in templo. Interea sensim sine sensu desiere Virginis miraculosa beneficia, et cum his peregrinorum accursus; donec parochus alius longa post tempora cogitationem suscepit reducendæ pietatis, modumque invenit, quod toties hoc in opere memoro et inculco. « Miracula, inquit, per hanc quæ in angulo latet statuam olim Deipara patravit; hæc neglecta etiam nos neglecti sumus. Quapropter hæc quoque reducta et honoribus antiquis aucta, etiam Deiparæ beneficia reducuntur. »

Ita in omnem occasionem intento parochus honorandæ statuæ supervenit pluvia, tam pertinax tamque diuturna, ut tantum non diluvium esset metuendum; atque ut hoc non esset, certe jam messis pene perierat per omnem late regionem. Sollicitos colonos et jam famem atque inopiam sequentis anni deplorantes, parochus Mariæ Kurchensis e pulpito ad spem meliorem erexit: « Habeo, inquit, quo vos consoler, optimi filii; habeo quo pluvias pellam et messem vobis præbeam opulentam. Statua Deiparæ, quam videtis in angulo, honoranda est: reducet illa serenitatem pulsus pluviis quæ vobis tot lacry-

mas elicerunt. Hæc, hæc est, quæ olim hic miracula patravit, quæ cessantibus vobis cessavit et ipsa. Iterum misericors erit, si miseros sibi supplices viderit. Jam in processione circum agros portanda est: vexilla, viri orehendite, et pompæ initium date. »

Non parva fuit rusticis cura vexillorum sericorum, quin etiam vestium, inter præcipites nimbos, præsentiores tamen illis fuere agri opulenta messe graves. Itaque dum quatuor ex omnibus viri sanctam statuam in ferculo humeris aptant, dum parochus eam cimeliis templi tumultuarie vestit et armat, dum viri feminæque præeuntibus altis vexillis in campos præcedunt, et quod metuebant, satis superque toti ordinatam supplicationem per agros ordiuntur. Demum etiam ipsa sancta statua ultra templi portam a quatuor viris promovetur; cum ecce finem repente dederunt optatum pluviæ tam miraculosum, ut ne gutta quidem amplius e cælo decideret, simul ac Regina cæli statua conspicua est. Illud rem tantam reddidit magis miraculosam, quod hæc perfectissima cæli serenitas per omnem messem duraverit. Atque ut nihil omnino esset, quod hoc in beneficio Virginis miraculo careret, per omnes circum campos pertinax pluvia messem pene omnem destruxit.

Hæc non ita obscura fuerunt, ut ab uno alterove ficta credi possent; per omnem late regionem vulgata hujus pagi opulenta messis et circumjacentium inopia, iterum loco reduxit suam et antiquam pietatem, quæ hodieque viget et augetur. Ita authenticum ad me missum.

MXLV. — Imago B. V. miraculosa de Littera, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Uti summa Deipara non egit rea macula.*

1. Charta miracula patrans. — 2. Antiquorum renovatio utilis. — 3. Epistola B. Virginis

Plura, ut sæpe dixi, sunt Messinæ vel sacella vel templa, in quibus Deiparæ imagines miraculosæ coluntur sub titulo de *Littera*, Messinensibus præ omnibus acceptissimo. Locus hic est sub ipso templo cathedrali ejusque choro, jam ab initio prædicatæ fidei apud Messinenses celebris. Hic cantatæ sunt Horæ canonicæ, hic sacrificium Missæ celebratum, aliæque fidei functiones exercitæ. Dum locus in meliorem formam redactus est, effosse sunt tres statuæ marmoreæ: duæ principis apostolorum, tertia Deiparæ, perantiquæ et exsæ. Summo cultu celebratur tertio Junii festum Litteræ hoc in loco. Adhuc major pompa fuit, cum hæc antiqua Deiparæ statua novo seu renovato huic sacrario inducta est. Nec defuit Virgo supplicibus, statim honores hos gratis miraculosis rependit. Unam appono.

Confraternitas, quæ sacrarii hujus curam habet, pro primo illo festo Epistolam beatæ Virginis ad Messinenses imprimi curavit, distributique accur-

renti populo. Ejusmodi exemplar unum obvenit civi, cujus octennis filiola laboravit squinantia, ut integro triduo nullo cibo potuve refici potuerit, adeoque a medicis deserta, et tantum non a tota familia fuerit conclamata, cum pater in genua provolutus ante lectum, calenibus lacrymis ægram Deiparæ commendavit, et fiducia plenus, gutturi admovit chartam : cum ecce quamprimum ejecto per vomitum vitioso sanguine sanata, cibum petiit, et e lecto surrexit. Hoc miraculo dici non potest quantum sit aucta pietas Messinensis. (Rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu, lib. IV, cap. 55.)

MXLVI. — Imago B. V. miraculosa Feichtensis, Feichtæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Rite nec tangis, o pura Eva, Adami matulum.

1. Materiæ translatio. — 2. Miraculum urget opus. — 3. Pietas peregrinorum.

Hæc Deiparæ perantiqua statua per omnem late Bavariam olim fuit in summo cultu. Quo anno templum hoc ædificatum fuerit, litteræ non docent. Concors et antiqua majorum traditio est, convectam materiam, cum jamjam fabricæ dandum esset initium, nocte una in hunc locum virtute divina translata, non sine omine, fore hic Deiparam supplicibus benignam et gratiosam. Ea res miris modis fabricam acceleravit.

Cæterum antiquæ litteræ memorant, anno 877, quadraginta dierum indulgentias ab archiepiscopo Salisburgensi datas. Concursum peregrinorum uti semper magnus, maximus tamen fuisse invenitur feria secunda post Dominicam in Albis ab anno 1502. Ultima templi restauratione in majorem formam et pulchritudinem anno 1518 invenio perfectam e piorum peregrinorum eleemosynis, quo anno episcopus Chiemseensis nova dedicatione 27 Aprilis locum Deiparæ Assumptæ sacravit. Anno demum 1644, inducta congregatione Sanctissimi Rosarii, antiqua pietas augmentum accepit, ita ut Deiparæ Assumptæ festo titulari plures communicantium centuriæ numerentur. Beneficia Deiparæ miraculosa, quia ab ordinario nondum approbata, in eo authentico quod accepi, præterita sunt.

MXLVII. — Imago B. V. miraculosa Augustana, Augustæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Virgo et nimis amanda, et pura maculæ.

1. Fures quamprimum puniti. — 2. Equus pro carnifice. — 3. Resipiscencia minuit poenam.

Omitto sancti Udalrici episcopi laudes, quæ solæ plures libros implerent, de quibus suo tempore et loco aget rev. Pater Godefridus Hentschenius, 4 Julii. Ergo hic solum memoro, quod ad rem meam est, templum ab ipso Deiparæ exædificatum et dedicatum, in quo Deipara multis magnisque miraculis claruit. Unum alterumve hic apponere libet. Berno abbas Augiensis in ejus Vita testatur, nihil ex hoc

templo Augustano, cujus auctor fuit sanctus Udalricus, ablatum esse, quin quamprimum fur periculo et infamia sua lueret. Ex raptoribus unus, furens amentia, manus sibi ipse laceravit, neque prius dilacerandi atque mordendi finem fecit, quam a se ipso misere discerptus, misere interiret.

Alius librum ex eodem templo furatus vendidit : cumque ex libri venditi pretio equum emisset, et domum deduxisset, præsentem et audientem uxorem, equi pulchritudinem atque præstantiam laudavit, si-bique de animalis hujus commoditatibus applausit, addiditque nec librum nec librum pretium se restitutum, ex quo tantam nactus esset utilitatem. « Utinam, reposuit uxor, ne librum quidem, mihi marite, attigisses ! cave ne tibi equus iste poenam inferat, quam furto meruisti. » Vix hæc sybilla cum gemitu dixit, cum equus impacto calce maritum in terram affixit, et debitam mortis poenam inflixit.

Tertius mitiore poena multatus est, quia tempestive resipuit. Cum enim vilis straguli partem, quo mensæ teguntur, abstulisset, a malo dæmone obsessus nullam, neque intra neque extra domus limen, quietem invenit : aqua lustrali aspersus, tamen ab aspectu fœdi dæmonis liberari non potuit : quocumque se verteret, velut individuum comitem sociumque dæmonem intuitus est. Ergo reversus Augustam, quod abstulerat, reddidit, sanctoque Udalrico Augustano episcopo se ad pedes abiecit, furto ablatum tapetum reddidit, et veniam delicti postulavit. Sanctus hominem amanter complexus, facto signo crucis a molesto dæmone liberavit, et domum remisit. Hæc citatus auctor.

MXLVIII. — Imago B. V. miraculosa Vulerata, Trepani in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Ito pura, alma Eva, Sanctum Dei gemina.

1. Aleatorum finis finis. — 2. Non luditur alea pro palea. — 3. Fulmine perit aleator.

Hoc in castro aleator facinus ausus est committere, quod nemini hactenus nisi aleatoribus permisum fuit. Narrat rem hanc fuisse, in Vita sancti Alberti, Joannes Maria Politianus apud Surium mense Augusto. Aleator, inquam, rem suam ludendo perdidit : ex damno dolor, ex dolore desperatio hominem afflixit. Itaque vicinum ingressus templum, ad altare sanctissimæ Virginis iconem ex una, ex altera parte S. Alberti conspexit. In has sacras icones totus furor effusus est ; ac priusquam scelestas manus admooveret, etiam alloqui mutas picturas ausus est, et ad sancti Alberti iconem primum : « Quid, inquit, te sanctum prædicem cum imperito vulgo, quando toties a me invocatus, nunquam ludenti opem tulisti ? » Tum etiam ad Deiparæ imaginem conversus : « Et tu quoque, quæ misericordie Mater diceris, ad preces meas semper surda, nullo me unquam lucro beasti. » Plura non effatus, pugione utramque imaginem federe vulneravit, nec

ullam ex ore vocem misere mutæ imagines, sed sanguinem e vulnere, quo sensum contumeliæ testatæ sunt. Non ita elephantæ sanguine efforantur aspecto, quam scelestus iste a sacro sanguine percussus est. Adfuit forte fortuna puer innocens et primæ ætatis, qui tam diro sacrilegio commotus clamoribus templum implevit, quibus aleator territus in fugam effusus est, manus lictorum judicumque effagiturus, si non in manus ejus, qui a tergo instabat ultor Deus, incidisset. Vix enim scelestus templi portam atigit, cum directum e caelo fulmen hominem in terram afflxit, et ut sciretur non casu, sed ictu destinato sumptam de homine vindictam esse, in pulverem redegit, ne forte putredine sua cadaver impium omnem late viciniam inficeret.

Sed nondum occisorum satis est, audiunt hæc, legunt hæc aleatores impii, nec de se cantari historias credunt; fabulas putant, nisi ipsi præsentibus vindictas divinas in sociis videant, quanquam et sic quæque monitos quandoque non respicere experimur; rideant sane et irrideant iratum Deum, erit cum et ipse Deus, et cum Deo quotquot cælum habet, sancti in interitu eorum ridebunt. Aleatorum mors raro bona, quia vita eorum semper mala est. Lucra apud aleatorem hospitantur, non habitant; neque nos decipiunt, cum aiunt, pro recreatione se ludere; non luditur alea pro palea. Olim quidem ludus erat pro otio, nunc est pro negotio; denique aleatorum debitus finis est funis.

MXLIX. — Imago B. V. miraculosa de Sollicitudine, Madriti in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, alma Germania Sanctum Dei, et pura ova.*

1. Consolatio afflictorum. — 2. Consilium in tempore. — 3. Dubiorum resolutio.

Miraculosissima hæc imago et Madritensium gloria de *Sollicitudine* nomen habet et mœrore, quem picturæ ad nos missæ egregiæ exhibent. Tantam in afflictis rebus opem fert supplicibus, ut pauci discedant qui non levamen saltem accipiant, si non omnino curis suis eximantur: et minus est, quod necessitatibus corporis hic Deipara subveniat. Id præcipuum est, quod animi angustias levet et leniat. Hic enim consilia cœlitus supplicibus immittuntur, quibus se malis suis eximunt, et sane felicem sortiuntur successum. Rem omnibus notam utinam ad me fusius perscripsisset rev. P. Fernandez de Acevedo soc. Jesu, qui quamplurima alia scripsit.

ML. — Imago B. V. miraculosa Madonnina, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Cælum pietatis, Agna vera, mira munda.*

1. Imago vulnerata. — 2. Magni exercitus magna incommoda. — 3. Incommoda exercitus.

Anno 1555, cum imperator Carolus V ex Africa

armis suis domita victor rediret, Messinam venit cum exercitu. Numerosus exercitus quia jam omnes civium domus impleverat, etiam sacræ domus militibus cesserunt in hospitium: ita quamplurimi rev. Patrum Franciscanorum cœnobium incoluere. Eorum unus si non hæreticus, certe aleator insignis, explosa glande imaginem beatæ Virginis in muro pictam tetigit in facie, ei fœdum in modum vulneravit in gena non sine evidente miraculo; nam effluxisse sanguinem testati sunt præsentibus, et guttarum vestigia etiamnum adsunt. Scelestus evasit nec amplius comparuit. Atque ut memoria tanti miraculi non periret, sapius coloribus renovata respuit colores. Fuere qui hanc sacram imaginem honorarent, fuere quoque qui honoris illius, quem Deiparæ in imaginem hac sua exhibuerunt, referrent dignum pretium, id nempe, quod supplices petierunt. (Rev. P. Plac. Samperius, lib. II, cap. 8.)

MLI. — Imago B. V. miraculosa in Arena, Herendalii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amen Amen, gaude i, tota pura curis mali.*

1. Fons miraculosus. — 2. Devotio impedita. — 3. Imago colores respuit.

Extra oppidum Herendalium, quod Latine vocamus *Vallem dominorum*, ad ipsos muros sacellum Deiparæ amplum est et perantiquum, quod titulum habet de *Arena*, quæ undique viciniam reddit infruigeram. Illic Deiparæ statua summo in honore esset, si per bella liceret: certe diversa hic beneficia miraculosa impetrantur; et si vel induciæ tantum sint, accursus populi videtur, maxime Sabbatinis diebus, quorum si tribus consequenter hoc templum ab afflicto visitetur, et pie bibatur saluberrimæ fontis aqua, experientia jam dudum plerisque persuasit obtineri optatam sanitatem. Ad hæc dicunt sanctam statuam, quæ omnino pusilla est, colores respuere; siquidem sapius tentatum fuit a pluribus, qui vetustatem minus formosas obducere novis coloribus voluere. Bulli porro tempore infertur in oppidum, et in hospitalis templo colitur, magno semper populi concursu; qui tamen maximus est festo Visitantis Deiparæ. (Wikmannus.)

MLII. — Imago B. V. miraculosa de Carmelo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, regnum a stirpe nata, i, o munda macula.*

1. Festum hebdomadarum. — 2. Processio menstrua. — 3. Sagittæ in manu B. V.

Ab anno 1173 ait R. P. Placidus Samperius societatis Jesu probari posse habitationem rev. Patrum Carmelitarum in urbe Messinensi, quanquam initio extra urbem primum suum monasterium haberint. Hodie imago, quæ colitur, inter miraculosas habetur, testanturque hoc pretiosa et quamplurima anathemata. Cæterum magna pars civium Feria quarta vel jejumat, vel certe carnibus abstinet, et

scapulare gestat. Imago Deiparam refert pallio suorum sagittas (pestem, famem et bellum) arcem. Festum quavis feria quarta diei potest celebrari, ut refert auctor, tanto ornatu argenteo, ut summam festivitatem representet: ad hoc non minus sollemnis est processio menstrua, quam confraternitas Scapularis summa pompa celebrat. Miracula peculiarem librum exigunt. Rev. P. Placidus Samperius, lib. II, cap. 9.

MLIII. — Imago B. V. miraculosa Meerlensis, Meerlæ in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. I, sola pura, i Ditem, anguem Averni macta.

1. Cura phreneticorum, etc. — 2. Aspectus S. statuæ juvat. — 3. Statua B. V. tormentum demonum.

Meerlensis pagus duobus circiter leucis distat ab urbe Bredana. Hic summo in cultu est Deiparæ statua in templo parochiali, ante sesqui fere sæculum jam miraculis clara. Experti præsertim sunt opem divinam phrenetici, lunatici, et senilæmomiæ seu encephalitici, quorum nonnulli cum ligati catenis hoc in templo Deiparæ sisterentur, confestim ad sanctæ statuæ aspectum ruptis vinculis astiterunt liberi et sani. Testantur hoc catenæ etiamnum superstitæ, et e pariete suspensæ, inter claudorum et herniosorum anathemata. Concursus licet semper magnus, maximus tamen est festo Deiparæ Assumptæ. (Wikmann. lib. II, cap. 53.)

MLIV. — Imago B. V. miraculosa de Rosario, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. O Gemma pura, divina, sine tetra macula.

1. Cultus quotidie novus. — 2. Festum Expectationis. — 3. Rosarium in manu.

Miraculosa est hæc Deiparæ imago in templo rev. Patrum Dominicanorum: coliturque tanto cultu, ut dignum iudicaverim eum hic referre. Nam fere quotidie particularis aliqua pietas hoc in templo videtur toto anno. Ter in hebdomade Corona beatissimæ Virginis a populo alta voce dicitur, imagine interea multitudine luminum illustrata. Festum Expectationis novem diebus continuis ad honorem beatissimæ Virginis celebratur solemnissime ante diem Nativitatis Jesu Christi summa pompa et machinis sumptuosis, dialogis quoque et versibus. Ita quoque aliis novem diebus Expectatio partus celebratur ante festum Nativitatis Deiparæ. Tertium novendium eadem pompa celebratur ante festum Rosarii. Ita pene totus annus inter festa et pietatis exercitia consumitur.

Refert auctor miracula plura. Unum appono. Anno 1617, 18 Octobris, tempestosum cælum ad Rosarium dicendum pios coegit. Fulmen decidens in pulverem tormentarium omnia susquedeque vertit, in ea munitionis parte quæ a Gonzagis nomen ha-

bet, multis ruina interemptis, illi soli inter ruinas, quanquam sepulti, tamen illæsi sunt inventi, quibus Rosarium in manu erat. (Rev. P. Placidus Samperius soc. Jesu, lib. II, cap. 14.)

MLV. Imago B. V. miraculosa in Valle Liliorum, Lillientalii in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O clara pura vinea! Dei natum gemmasti.

1. Avium cantus mirabilis. — 2. Omen Horarum canonicarum. — 3. Filio designatus locus.

Hujus monasterii extruendi occasionem dederunt aviculæ, quæ quotidie stata lege septies cantillantes, a pio quodam sacerdote sunt observatæ: quod augurium ipse sic interpretatus est, ut diceret fore hic loci aliquando monasterium, in quo Horæ canonicæ canerentur. Satis dictum piis et Virgini Deiparæ devotis. Illico cœpta fabrica est eo loco, quem etiam Virgo Deipara nobili miraculo designavit, filo siquidem serico coloris rubei circumscriptus mane locus electus est, et templum anno 1251 finitum. Meminerit lector, quæ dixi de beatissima Virgine Lakensi et Halsenbergensi, filis similibus a beatissima Virgine descriptis.

Templum hoc illa imagine miraculosa clarum est, quæ olim steterat supra portam domus rusticæ altitudine pedis cum dimidio, lumine continuo honorata. Filia missa ad candelas emendas, lupum innoxia præterit, canem esse rata, non sine præsentium admiratione. Hæc monialis effecta imaginem olim suam e maternis ædibus huc transtulit. Porro sacra imago dolorosa est, et Virgo Filium mortuum genibus sustinet. Filia hæc denique priorissæ dignitatem accepit, et anno ætatis septuagesimo primo, professionis quinquagesimo secundo, officii vigesimo pie defuncta est. Caram habent moniales Cistercienses. (Wikmann. lib. III, cap. 42.)

MLVI. — Imago B. V. miraculosa de Pace, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O munda ac peralma Vitis, vitam genera.

1. Concionis fructus. — 2. Nomen forte inventum. — 3. Monialis cultum B. V. promovens.

Rev. P. Paulus Masius ex ordine clericorum Minorum, anno 1617, conciones in urbe Messinensi eo fructu habuit, ut obtinuerit templum et cœnobium pro sua religione. Datum ei est templum S. Agathæ, paulo post (non invenio, qua occasione) eis obvenit hæc Deiparæ devotissima imago, quæ ante in proximo perantiquo sacello, olim miraculosa curabatur ab una religiosa Tertii ordinis S. Francisci: hæc eam dono novis religiosus dedit ad majores honores promovendam. Rogata monialis, quod nomen haberet sacra icon, respondit hactenus nullum se peculiare nomen sanctæ imagini dedisse, vel ab aliis intellexisse. Illi ad orationem conversi a Deipara nomen postularunt, quo posthac appellari vellet. Sorte egerunt, diversis et usitatis titulis in

urnam projectis, exiit tribus continuis vicibus, de Pace. Rem miraculo non caruisse, non tantum ideo crediderunt quod tribus continuis vicibus hic titulus forte exierit, sed quod hic titulus ad religionis suæ originem pertineret; etenim fundator cum duobus sociis professionem suam fecit Dominica in Albis, qua Christus Servator noster discipulis pacem suam precatus est. Coram hac imagine sacra religiosi illi in majoribus necessitatibus Litanias Virgini decantant, et ut plurimum, quæ petunt, obtinent. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. II, cap. 16.)

MLVII. — Imago B. V. miraculosa Viechtachensis, Viechtachii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Jucundare, Agna mea, mitis et malo pura.

1. Communio generalis menstrua. — 2. Pagus ad formam urbis pius. — 3. Munera in pago argentea et inaurata.

Hoc in oppido parochus habet quatuor, ut vocant, filiales ecclesias, omnes beatissimæ Virgini dedicatas, et suo tempore quolibet anno peregrinationibus visitatas. Viechtachensis vero parochia velut harum mater statuam beatissimæ Virginis habet diversis temporibus magis magisque propter præstita beneficia honoribus auctam; nam et bis ab una ad aliam capella fuit translata; usque dum propter accepta beneficia impensis peregrinorum antiqua hæc et semper in honoribus habita statua proprium et a fundamentis erectum sacellum obtineret. Hic enim vero observatu dignum, quod subito propter novas gratias, nova argentea et inaurata anathemata advenierint; nam tabularum et cereorum donorum numerus longe major est.

Aucta devotio est congregatione Rosarii, instituta anno 1660, demum communionem generali menstrua pro defunctis ita perfecta est, ut hoc in pago, ad quem vicini concurrunt, cogitari majus augmentum amplius non possit: certe festo Omnium sanctorum, et festo Circumcisionis plures nongentis SS. Eucharistia patris numerati sunt. Miracula ad me missa, licet casus varios habeant, e quibus beata Virgo supplices liberavit, quia tamen multis aliis imaginibus communia sunt, brevitatis causa omitto, contentus illo miraculo, quod ad menstruam animarum Purgatorii communionem tantus poenitentium et communicantium numerus accurrat. Hæc ex autographo ad me misso.

MLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Monte Sancto, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Amo te, Mater Agni, jucunda, pura matris.

1. Ex spelunca latronum mons sanctus. — 2. Antiquitatis ingens opinio. — 3. Ager sanatur.

Mons hic a parentum memoria Sanctus vocatur,

qui avorum et proavorum temporibus spelunca latronum fuit. Occasionem sceleribus dedit templum olim sancto Chrysostomo ædificatum, et desertum. Hoc licet diu rev. Patres Carmelitani habitarent, tantis tamen sceleribus obniti nequiverunt. Placuit protracta fabrica justis conventus numerum in loco collocare, insuper et relicto templi titulo antiquo Deiparæ id consecrare.

Desiderabant sane rev. Patres imaginem aliquam Deiparæ, cui primam celebritatem daret antiquitas: cum supervenit femina, quæ imaginem Deiparæ sponondit, quam sanguine sibi conjunctus pictor efformaret, si quidem vires recuperaret, quas diuturnus morbus attriverat. Ad hæc Pater prior: « Incipiat, inquit, quamprimum, nec moras neget: confido in beata Virgine redituras illi vires. » Quantumvis morbo incurabili laboraret, quem squinanciam medici vocant, inter laborandum rediit suum dexteræ robur et linguæ loquela. Fasset insuper se colores tantum præparare et manum extendere, penicillum a Virgine duci: « Ipsa, inquit, se depingit, non ego illam. » Quin angelum aiebat Gabrielem sibi in somno apparuisse, et tacto dextro oculo tantam intellectui lucem infundisse, ut conceptas in somno species facto mane nullo negotio penicillo exsequeretur. Illud notatu dignum, quod cum integerrima sanitate imaginem hanc Deiparæ offerret, velletque quamplurimas alias manu sua depingere, noluerit Deipara; sed hac unica contenta ejus labores remunerari in cælo, unde paulo post in morbum relapsus, et ad mortem quam optime paratus, cælo a Deipara, ut sperare licet, insertus est. Hinc mons nomen sancti accepit, hodieque Mons Sanctus appellatur. (Rev. Pater Placidus Samperius societatis Jesu, in sua Iconol. lib. II, cap. 16, ubi miracula subjungit, quæ brevitatis causa omitto.)

MLIX. — Imago B. V. miraculosa Mater Misericordiæ, Peutingæ in Germania Superiori

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Enites, o Gemmarum Aula, indicas pura.

1. Matris documenta salubria. — 2. Defunctorum cura. — 3. Dolor mitigatur sacro labore.

Peutinga Baviaræ pagus est in toparchia Schongaviensi, unde fortassis olim titulum suum acceperat nobiles domini de Peutingen, hodie patricii Augustani. Ad ictum sclopi ab hoc pago situm est sacellum Deiparæ miraculis clarum, et peregrinationibus celebre, cujus auctor est Laurentius quidam, opificio sartor et hujus pagi incolæ: qui ab avia sua, cum infantulus adhuc esset, frequenter audivit, hic loci olim sepultos esse, quotquot pestis e vita expunxisset, ad parochiam Peutingensem pertinentes. Insuper Laurentium infantem monebat, si in virum exeresceret, dictorum meminisset, et sacris manibus ære suo curaret statuam Deiparæ, atque hoc in loco collocaret; unde a prætereunti-

bus atque Virginem salutantibus defunctorum atque hic sepulcorum animæ acciperent pœnarum suarum lenimen ac refrigerium. Mortua avia Apollonia, verba ventis data sunt, et abierunt anni. Ita nempe monitoribus non vivis tantum, sed et mortuis asperis sumus.

Laurentio jam viro ad regionem cordis dolor exortus est, qui in dies augmentum accepit, et remedium non invenit; dum in somno visus sibi est moneri, statuam Deiparæ hic si collocaret, fore finem mali: cum sibi e somnio et somno redditus, etiam recordari cœpit verborum aviæ. Itaque quamprimum facto voto locum accessit, et ære suo fundamenta jecit muri ad formam hemicycli sex pedes alti, quatuor lati. Quin et vicinis quoque viri pietas placuit, qui calcem, lapides et arenam non petita mercede advexerunt; ita brevi stetit statua Deiparæ lignea decore concinnata in hoc hemicyclo. Id quoque observatum, dolores cordis ad primum lapidem positum mitigatos, finito opere omnino remisisse. Satis piæ genti dictum. Concursum proximorum pagorum cum fide factus, beneficia miraculosa magno numero accepit, ita ut cum consensu ordinarii staret justæ formæ campestre sed parvum templum: pro quo cum eruerentur fundamenta, ossa quoque eruta sunt, quæ testabantur vera dixisse aviam Laurentii. Plurima ad me miracula missa sunt; quia tamen non multum ab ordinariis abludunt, omitto.

MLX. — Imago B. V. miraculosa de Angelis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O Arca munda a vœ! i, Templum Regis nati.

1. Fornix monialem sepelit. — 2. Cæmentarii imperiiti. — 3. Beatissima Virgo naufragis propitia.

Monasterium S. Claræ ordinis S. Francisci præter unam aliam miraculosam etiam hanc Deiparæ imaginem habet, quæ, quanquam ipso monasterio antiquior non est, fons tamen gratiarum est, et pro tali colitur. Porro fontem hunc e cisterna fluxissee rarum est. Fodiebatur pro monasterii usu cisterna a cæmentariis, quam fornice texerunt ad artis regulas. Quia tamen ligneos arcus prius quam debuerant, amoverunt, fornix nullo robore pendebat in aere, quemcumque, qui vestigio suo eum primus pressisset, decepturus. Ea fuit soror Victoria. Itaque totus fornix, quantus erat conceidit, et virginem secum traxit in ruinam, præsentibus cæteris clamore et lacrymis miseram sororis charæ mortem deplorantibus. Quamprimum sono campanarum excita in auxilium vicina, molem lapidum amovit, et contra omnium expectationem sororem Victoriæ incolumem extraxere seduli laboratores. Hæc sanctam Mariam de Angelis in illa sua calamitate invocavit, et testata est non aliter se ad fundum devenisse, quam si in lectum quempiam decideret.

Contigit hoc insigne miraculum anno 1616, octavo Novembris, primum et origo reliquorum, quæ maxime nautis et naufragis contingunt. Sed nec illud tacendum, quod in frequentibus et summis monasterii necessitatibus, in gazophylacio, quod ante altare Virginis est, tantum semper reperitur pecuniæ, quantum ea in necessitate œconomia religiosa requirit. (*Rev. P. Placidus Samperius societatis Jesu, lib. III, cap. 21.*)

MLXI. — Imago B. V. miraculosa de Conceptione, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

PROGR. I, pura et munda: nam secreta a jugo mali.

1. Fugientium comes pestis. — 2. Pater lactat filium. — 3. Genusflexus sepelitur.

Coriariorum opificum est hæc sacra imago in templo S. Bartholomæi. Juvat memorare templi et imaginis miraculosæ initia. Pulsi e Rhodo insula equites cum populo, pestem intulere secum Siciliae, quæ omnem late regionem depopulata anno 1523, septemdecim millia civium sola Messina amisit. Petrus Reitanus, vir apprimè Virgini Deiparæ devotus, mortua consorte filium habuit Joannem Lucam lactis adhuc materni indigum. Quid ageret pater? nemo non suspitione pestis contagiosæ laborabat. Ad Deiparam conversus, consilium petiit et auxilium pro filio jamjam defectu alimenti morituro. Sensit sibi pectus intumescere, et tantam probatissimi lactis effluere quantum in multis menses suffecit proli, et quanquam hoc naturaliter possit contingere ex opinione Aristotelis lib. III, *Hist. animalium*, hoc tamen Deiparæ beneficio miraculosum lac fuisse non dubito.

Petrus ære suo Deiparæ sacellum struxit, et hanc sacram iconem, antiquæ manus opus, altari imposuit, structurus templum, si opes fuissent et vita: sed filio Lucæ reservata hæc in Virginem pietas fuit. Hic ubi annos attingit viriles, e sacello patris fecit templum. Ita patris boni et bona morte defuncti filium decuit, sive paterni sive Mariani lactis alumnus. Templo nova solemnitate antiquam illam Immaculatæ Conceptionis imaginem intulit; honoremque Deiparæ modis, quibus potuit, in populo promovit. Creditur per revelationem rescivisse et prædixisse victoriam Christianorum contra Turcas Joannis Austriaci ad Neupactum. Anno ætatis tricesimo quinto genusflexus in domo sua obiit ante imaginem Crucifixi, quo in situ quia obrigit, ad sepulcrum deportatus est, non sine eorum solatio, qui Deiparæ addicti lactis Mariani effectus in viro venerabantur. (*Rev. Pater Placidus Samperius soc. Jesu, lib. IV, cap. 10.*)

MLXII. — Imago B. V. miraculosa Auxilium pauperum et ægrorum, Niderschoenefeldæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Alto Regi Amica, tu janua semper munda.

1. Securis origo monasterii. — 2. Moniales depauperatae. — 3. B. V. statua mire culta.

Niderschonefeldense sanctimonialium cœnobium iis sæculis initium suum habuit, quibus apud nobiles in usu erant arma Ungarica securæ. Contigit ut Bertholdus, comes Lextentanus, e prosapia sæculo nostro ne de nomine quidem cognita, securum suam amitteret, incertum quo casu; cum a Deipara in somno monitus est, eo loco, quo eam esset reperiurus, velle se cœnobium virginum una cum templo, in quo usque ad finem mundi ipsa cum Filio coleretur. Jucundum pio comiti fuit somnium, et Virgini somniatoris promptum obsequium. Certe brevi stetit optatum Deiparæ monasterium cum templo, quod hodieque stat bis terve ex incendio restauratum.

Hoc cœnobium furor Suecicus, anno 1632, rediguit in cineres; quod tamen brevibus annis iterum in pristinum statum diligentia œconomorum restitutum est. At vero ubi anno 1646 idem Balticus furor rediit, iterumque novum et priore venustius cœnobium flammis absumpsit, nulla curatorum diligentia restaurationem instituit, monialibus hinc inde dilapsis et mendicato vitam trahentibus. Earum tres Salisburgum devenere et in paupere domo, e comportatis elemosynis vivere. Defuit virginibus altare domesticum privatis precibus commodum; quapropter statuaria Deiparæ statuam ligneam locant, pretio minus quam mediocri. Quid enim aliud possent pauperes, et e quotidianis viventes elemosynis?

Facta ab artifice statua placuit nobili cuidam, empturo, quocunque eam pretio indicasset artifex. Sed ille: « Monialium est, inquit, et pauperum, eamque ob causam nulla diligentia eam sculpsi: simplices sunt et pauperes, nec artem æstimare, nec laborem solvere pecunia possunt; si placet, aliam faciam, meo dignam nomine et tuo pretio. » Conventum est; sed statua longe exivit priori dissimilis, ipso artifice fatente miranteque facilitatem, qua primam fecisset. Interea virgines statuae titulum dedere, *Auxilium pauperum et agrorum*, et in composito altari collocarunt ann. 1650, secundo Septembris. Senserunt crescere elemosynas; fuere quoque qui se huic novæ statuae commendarent et beneficia reportarent miraculis paria. Septuaginta ex his legi, magna sane, sed quia communia sunt, omitto. Statua a rev. prælato ordinis S. Benedicti ad S. Petrum benedicta, et in monasterium deducta, altarique in novo templo imposita, adhuc concursu majore et peregrinationibus culta est. Adsunt etiam centum quinquaginta alia miracula descripta, quæ tamen ad me non pervenerunt. Hæc ex authentico accepi.

MLXIII. — Imago B. V. miraculosa Limensis, Limæ in regno Peruvio.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Calamum pomi Adæ tu, Regina, una teris.

1. Pictura se movens. — 2. Colloquium spirituale. — 3. Lacrymæ spiritualis gaudii.

Sancta Rosa ordinis Dominicani monialis, prima fuit quæ hanc imaginem ad honores, ut puto, publicos exivit. Est imago hæc in tela picta, et exhibet Deiparam sedentem, et Jesulum sinu tenet dormientem. Fuit hæc ea in domo, in qua sancta Rosa adhuc sæcularis hospitabatur: coram hac sancta virgo consueverat fundere cum precibus lacrymas, quas cœlestes delicie jubebant sponte fluere. Quas illa gratias ab hac sacra imagine acceperit, sancta silentio pressit, ut plurimum; unicam Vitæ auctor memorat.

Nobilium feminarum una, cæteris domo egressa, in colloquium spirituale delapsa est cum sancta, atque inter alia narrare cœpit miracula Deiparæ, quæ Madriti in Hispania contingunt apud antiquissimam et celeberrimam ejus statuam, quæ de Atocha dicitur, de qua in prima centuria scripsi. Interea Rosa identidem unaque pene intuitu ferebatur in imaginem, quam dixi e muro pendente, attonitæ similima: quæ causa fuit, cur domina illa sermoni suo imponeret finem, non turbatura Rosam altiora cogitantem, cum Rosa: « Perge, inquit, Mater, rogo te, perge. » Illa ad alia et alia devenit Atochanae statuae miracula, mirata, cur Rosa intentissimis semper oculis ferretur in imaginem: donec abrupto sermone: « Volo, inquit, scire, amica, quid me narrante aut videris aut cogitaveris; si me amas, edic, bona. » Illa tantum Virginis beneficium celare indignum rata: « Audi, inquit, Mater: dum tu hæc narrares, hæc imago vivere mihi visa est, ita oculos in te et in me conjecit intuitu suavissimo, nonnunquam etiam surrexit, quasi jamjam telam relictura, et ad nos exitura: hinc est quod te rogaverim ne cessares, [ut his deliciis fruerer diutius. » Hæc sacra imaginis miraculosa origo, quibus postea majoribus honoribus culta sit, non habeo dicere. (Auctor Vitæ rev. P. Leonardus Hansen, ordinis S. Dominici, Romæ impressæ.)

MLXIV. — Imago B. V. miraculosa Odigitria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva munda, cæli Porta, vitam germinas.

1. Regia liberalitas. — 2. Imago dans lacrymas. — 3. Infelix fit infelicior sub patibulo.

Carus Peloponesi urbs est. Hæc cum anno 1533 caperetur, multæ nobiles familiæ fugam inire, et in Siciliam delatæ hospitium invenere in urbe Messinensi. Ipse imperator Carolus V, de regio patrimonio dedit, quantum iis sustentandis sufficeret. Inter præcipua, quæ secum extulerunt, fuit antiquissima Deiparæ imago, et jam dudum miraculosa, ectypon illius, quæ Constantinopoli de Odigitria nomen habuit, quæque sancti Lucæ opus esse semper credita est.

Messinenses, Deiparæ semper devotissimi, sacra

imagini statim exhibere honores, eamque in templo S. Nicolai, quod Græcorum est, collocarunt. Concurrentis populi pietas quamprimum a Deipara obtinuit beneficia miraculosa, quæ auctor memorat esse innumerabilia : nam et sæpius lacrymari visa est, præsertim cum anno 1598 terræ motus Messinam quateret, et muto puero anno ætatis decimo quinto loquelam dedit. Is anno ætatis duodecimo nescio qua de causa fugit : nuspiam divertere ausus ne patri redderetur, ad patibulum confugit, ibique noctem exegit. Sed mane se invenit infeli- ciorem, quam pridie fuerat : siquidem velut amissa lingua, omnem loquendi facultatem sibi ademptam reperit. Coactus itaque domum redire, parentes amixit. Triennio integro puer nec verbum elocu- tus, docuit nihil a se fictum esse. Huic demum sanctæ imagini commendatus, repente in conspec- tu numerosi populi in perfectissimam, ut ante, loquelam erupit, et magno solatio templum im- plevit.

Addit auctor, hoc in templo inventam esse ima- ginem : volumen tenebat semiapertum. Hoc in volu- mine legi potuerunt aliquot lineæ ex epistola Deiparæ ad Messinenses scripta, aliquantulum a Græca Con- stantini Lascaris interpretatione differentes. Unde auctor concludit, jam ante Constantinum Lascarem fuisse interpretem, qui eam ex Hebræa lingua in Græcam traduxerit. Imo ipsum sanctum Paulum fuisse istum interpretem, cujus opinionis etiam fuit is, qui anno 1555 Venetiis apud Augustinum Bindoni, et anno 1595 Panormi apud Joannem Antonium de Francisca impressit, ex antiquissima traditione hæc verba : « Quæ (beatis-sima Virgo) sanctissimis manibus propriis, ipsis Messinensibus Hebraicis litteris rescripsit in quodam chirographo, quod fuit ab eodem apostolo Paulo in Græcas litteras translatum. » Hæc rev. Pater Placidus Samperius societatis Jesu, lib. iv, cap. 15.

MLXV. — Imago B. V. miraculosa Dun- tenhusiana, Duntenhussii in Germania Su- periori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *París o magna, clare munda, vitem vitæ.*

1. Munus præscribit B. V. — 2. Ægrotudo repente curata. — 3. Miraculorum frequentia.

Hoc Deiparæ sacrarium et singulare totius re- gionis subsidium perantiquum est et miraculis cla- rissimum : originem scire nos vetuerunt incendia, quæ una cum templo etiam scripturas absumperunt. Anno 1150 Beikartingense cœnobium, quod cano- nici Regulares S. Augustini incolunt, exstructum est : ei hoc templum jam miraculis conspicuum cum adjunctis terris addidit Geroldus episcopus Frisingensis anno 1221, miracula antiquiora nulla scriptura meminit ; ex omnibus antiquissimum, quod scitur, contigit anno 1461, quo mulieri per tympanitidem inflatus venter nullo remedio per

undecim omnino annos, curari potuit. Cum ei De- para in somnis apparuit, impetravitque ut facta huc peregrinatione, tot filii a se ad eam elaborati glomeres offerret, quot in pannum altari tegendo necessarii essent ; quod ubi marito annuente perfecit, ventris tumor nullo alio remedio rese- dit.

Miracula 590, in duodecim classes rite distributa typis edita sunt : quæ hic consuetæ brevitatis ergo omitto. Floret hodieque affluxu et refluxu pere- grinorum : certe in annos singulos longe ultra cen- tum ordinatæ supplicationes etiam a longe venientes numerantur, atque tredecim circiter communi- cantium millia ; miracula quoque tantum non sunt quotidiana. Festa Deiparæ omnia hic festivitatem suam habent.

MLXVI. — Imago B. V. miraculosa de Gra- tia, in M. Peloro in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Monstrum, ac ruinam pelagi Adæ evita.*

1. Navis immota in mari. — 2. Fulmen miraculose innoxium. — 3. Imago beatissimæ Virginis a fulmine illesa.

Mons Pelorus poetis celebris quinque millibus passuum distat ab urbe Messina. In hujus aliquo jugo inferiore est longe lateque celeberrimum Dei- paræ templum de Gratia, frequentia peregrinorum etiam ex Italia frequentatissimum. Originem pie- tati dedit Deipara anno 1400.

Nobilis Messinensis, ut aule curas paulisper dif- flaret, in villam suam, quam hic habebat, divertit, et in subjecto mari vidit ad litus navigia : mira- tusque cur hic nulla tempestate coacti nautæ hæ- rerent, « Nullus, inquit, hic portus est, qui navibus stationem præbeat securam, nullus in hac solitu- dine mercatus. » Dum ille hæc secum agit, una cum familiaribus ad ipsum litus descendit saluta- tisque nautis moræ causam quærit ; illi, sive remora quæpiam sit, sive superum quæpiam poena, « Nullo, inquit, labore navim promovemus ; sed neque huc aut voluntate nostra, aut vi ventorum delati sumus. » Quæsit, unde ventrent, quasque afferrent merces : « E Palestina, inquit, merces ferimus, quas alii inde solent. » Nobilis amice in- vitatus navim ingressus, inter alias imagines inve- nit, quas prima Christianorum pietas pinxit, quas- que inviti Christiani vendiderant, ne perirent. Tres ex illis placere nobili, quas etiam nautæ soluto pretio tradidere, quas simul ac discedens e navi nobilis secum accepit, navis cursum suum tenuit, ut sciretur, qua remora fuerit hactenus detenta.

Tanto miraculo doctus nobilis, etiam a se tem- plum peti, quod quamprimum in fundo suo Virgini struxit, et in eo pulchriorem ex hic imaginibus (nam omnes tres Deiparæ erant) summo altari im- posuit. Fama primi miraculi accivit homines ex ipsa usque Italia, et hi alios postquam recensuere,

hic Deiparam votis favere. Tanta paulo post undique affluentium pietas visa est, ut et monasterio locum inveniret nobilis, idque rev. Patribus eremitis S. Augustini traderet. Anno 1400, auxit feliciter inchoatam pietatem tremendum e cœlo fulmen, quod e religiosis unum, qui sedandæ tempestati pulsavit catholico more æs campanum, ita male habuit, ut omni veste consumpta, etiam aliquam partem interulæ lineæ ambusserit, nulla tamen vel minima corporis parte læsa.

Porro idem fulmen ad ipsum altare progressum, pleraque circum ornamenta furiosa flamma devastavit, illæsa tamen, et illibata Deiparæ sacra imagine. Nec tacendum, quod Mahometanis contigit. Piratæ facta exscensione hoc templum spoliaturi, sacram imaginem ante omnia blasphemis sunt insectati; tum eorum unus sagittam excussit in ipsam Deiparæ sacram imaginem. Non illi brachium obriguit, non mortuus cecidit; mitiore miraculo admonitus est impietatis: siquidem sagitta priusquam sacram imaginem attingeret, se vertit, et templi tecto, quia sine fornice fuit more antiquo, hæsit. Quamvis hoc Turcis mirum fuit, non tamen ab iis pro miraculo habitum est: dum iterum secunda sagitta hanc viam teneret, atque etiam tertia: tum enimvero successit admirationi tremor, et pavor, qui fugam suasit, ni vellent experiri graviora. Sagittæ tres etiamnum trabibus tecti inhaerentes spectaculum peregrinis et miraculum exhibent. Miracula magna et multa Deiparam hic operari tradit rev. P. Placidus Samperius societatis Jesu, lib. v, cap. 2, atque ex iis aliqua apponit, quæ ego brevitatibus causa omitto.

MLXVII. — Imago B. V. miraculosa Augiensis, Hamingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Non gemis cum Eva Diva, Præalti mater.*

1. Documenta impiorum. — 2. Detrimenta propria. — 3. Sabbata aurea.

Haminga pagus est Bavaricæ, ad cuius parochiam velut Filialis pertinet templum vicinum Deiparæ, a quo omnis late campus vocatur Augia Dei. In hoc ab antiquo miraculis clara est Deiparæ statua, quæ hodieque magnis concursibus celebratur, maxime tribus Sabbatis post festum S. Michaelis, quæ aurea dicuntur, quæque magnorum festorum ritu celebrantur. E miraculis antiquis nullum exstat, quod anno 1634 hostilis flamma omnes cum domibus chartas absumpserit.

Illud et antiquum et novum est. Hamingenses a festo sancti Georgii usque ad festum sancti Jacobi ab antiquo singulis Sabbatis huc conferta supplicatione se devoverunt, in remedium grandinis frugibus fortassis nocituræ, posteri majorum immemores supplicationem neglexere, sed suo damno, quod viridis ætatis quæstorium intulit, sed re-

sumpta pietate, nihil unquam auditum est de notabili aliquo damno, quod grando intulisset. Ita nempe per detrimenta propria discunt, docendique sunt, qui majorum documenta neglexerunt. Ex authentico ad me misso.

MLXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Paro, Pari in Insula Paro.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Non agiteris metu pura maculæ Adam.*

1. Lapis crescit inter manus. — 2. Miracula non omnes convertunt. — 3. Naufragium poena fortis.

Plura fuere olim templa Deiparæ sacra in hac insula, atque etiam miraculosa. De uno jam dixi suo loco, de hoc affero, si non initium, certe ingens augmentum pietatis languentis; quod recenset Metaphrastes in Vita sanctæ Theoctistæ. Nisirus pirata Arabs, admotis insulæ navibus templum ingressus est Deiparæ, in quo nihil admodum reperit, quod, qui ante ipsum venerant, reliquissent, tamen lapidem ad gradus, ni fallor, altaris reperit, livore suo et maculis visendum, atque hactenus a prædonibus securum. Placuit piratæ marmor, atque id in Cretam ducturus erat, domesticis usibus servitutum, ni Deipara obstitisset. Jamque fortissimi nautarum effossum marmor cætera non maximum cylindris imposuere, evolvendum: cum ecce inter volvendum moles repente in tantum exerevit, ut per templi portam evolvi non potuerit. Neque hac in parte ab architectis commissus error est, quibus etiam sine virga mensoria constare ad oculum potuit, vel duos simul ejusdem molis lapides evolvi per portam posse: accedebant dimensa lapidis vestigia longe nunc lapide minora, ita ut vel ipsis barbaris de miraculo constaret, qui nihilo inde facti meliores, diffracto in partes lapide mari se iterum commiserunt, cum se non amplius in templo tutos esse viderent. Sed mare vindictam exegit graviolem, quam Virgo exegisset a supplicibus: siquidem vix ad pauca millia passuum ingressi, ab exorta tempestate deprehensi naufragium fecere, ac justas sceleris poenas dedere. (Metaphrastes in Vita sanctæ Theoctistæ.)

MLXIX. — Imago B. V. miraculosa, Maurkurchensis, Maurkurchii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Amica pura, alma, i, Gnatum Deo enutries.*

1. Pluvia frumentaria. — 2. Principis privilegia. — 3. Statua Christi aurea.

Templum hoc Deiparæ jam ab antiquo miraculis clarum, quemadmodum ex antiquis scripturis constat, anno 912 e fundamentis exstructum est. Quamprimum miraculis claruisse quanquam ex Archivo non constet, inde tamen clarum est et indubitatum, quod Henricus Bavaricæ dux, cum ab infidis et infidelibus Hunnis, Bulgaris, et Walachis Bavaria tantum non singulis annis vexaretur, huc voto fa-

cto plenam retulerit victoriam; statuamque æream Christo hic posuerit, quin etiam et suam ex eodem metallo, ea forma, qua in prælio suos in hostes animavit. Inde aucta mirum in modum pietate et in sacrum hunc locum fiducia, munera advenere, quibus votorum rei se Deiparæ obstrinxerant: quæ tamen omnia, anno 1292, una cum ipso templo conflagrarunt.

Iterum tamen restaurato per pios templo, atque etiam in meliorem formam redacto, iterum novi concursus facti. Nova munera certatim advenere a supplicibus, quos Deipara petitis et obtentis favoribus beavit, ita ut thesauri fama neminem latere posset. Proinde anno 1408 acciti hac fama a longe fures, unica nocte locum cætera bene custoditum nullaque fraude penetrabilem diffingunt, omnemque omnino thesaurum ita auferunt ut nec vestigia fugientium deprehendi possent. Ita nempe ab exteris magis quam incolis timendum ei est, qui, quæ habet tenere et retinere desiderat. Iterum tamen piorum liberalitate brevi omnia restituta sunt. Exstant ab anno 1577 magna et rara privilegia parrocho loci a prædicto duce data, quæ anno 1509, iterum ab alio confirmata sunt. Hodie votivis supplicationibus quamplurimis honoratur, et celebre nomen Dominae nostræ Maurkurchensis est. Ita authenticum ad me missum, quod etiam addit fida adhuc firma traditione haberi, anno 1570 rarum, si non inauditum a Moysis temporibus, miraculum in favorem pauperum famis tempore contigisse: frumento pluisse tradidere majores posteris, et quidem tali, quod aptissime pensi et cum sanitatis incremento comedi potuit. Hæc ex authentico ad me misso.

MLXX. — Imago B. V. miraculosa de Candelora, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. I, pura: tu etenim ignoras maculam Adæ.

1. Rusticus pius etiam alios pios facit. — 2. Pietas rusticorum prudens. — 3. Felix alapa.

Turris illa, quam aliqui Pharum appellavere, orbi nota est ex poetis, nec multum abest ab urbe Messinensi; nec sola hodie, sive pagus sive oppidum ibi sit: habitatores vix quatuor templis capiuntur, quæ ibi Deiparæ sunt exstructa. De tribus alibi: de quarto hic loquor, quod de Candelora seu de Virginis Purificatione titulum habet.

Silva fuit, ubi hodie platea est, tantum non omnium pulcherrima: in hac simplex et cælo charus rusticus casam habuit, et in ea hanc Deiparæ perantiquam imaginem, coram qua omnia sua Deiparæ inter gemitus quandoque et lacrymas, ut miseris mos est, commendabat. Hominis non rustica virtus in pretio fuit Pharotis: neque aliis miraculis indiguit hæc Deiparæ imago, satis jam rustici hujus non vulgari pietate commendata. Quapropter cum excisa silva loco adjuncta est nova platea, etiam templum erectum est, in cuius altari hæc Deiparæ

tabula, nullo adhuc miraculo insignis, est posita. Atque hoc ipsum pietatis initium, quia rarum, et ab uno trahens originem rustico, credi non potest, pietate quam primum floruerit. Ex omnibus unum habeo quod apponam, miraculum.

Viginti triremes Turcica media nocte exscesionem fecere. Cum Matrona rusticum quemdam impacta alapa e somno excitavit, excitatumque his verbis monuit: « Quid dormis, cum jam hostis terram teneat? » Ille prosiliens e lecto, turrim proximam adit, et visos Turcas jamjam in oppidum irrupturos inflata tuba terruit, civesque de periculo admonuit; qui arreptis armis Turcarum impetum repressere. Traditio insuper habet, campanam templi hujus sponte sua edidisse sonum. Excitati rustici atque animati sunt in hostes. Porro morbis non melius certiusque habent remedium, quam pulverem ex altari, vel oleum e lampade. Festum quam solemnissime celebratur festo Purificationis. (Rev. P. Samperius, lib. v, cap. 3.)

MLXXI. — Imago B. V. miraculosa Eggelspergensis, Eggelspergæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. O clara et pura, i, una metes Adami lignum.

1. Cultus B. V. a dæmone. — 2. Incendia nociva posteritati. — 3. Pii omnia iterum restaurant.

Haberet hæc S. Deiparæ imago, si quidem eadem est quæ olim, materiam calamo dignissimam, nisi intra ducentos annos bis omnia documenta ignis absumpsisset, quo domus parochialis conflagravit; illo in incendio, quod primum fuit, etiam templum concepit flammam et in fumos totum abiit, quantum in secundo a diligentibus et industriis conservatum est. Hodie non tantum peregrini celebrem faciunt hanc Deiparæ imaginem, sed ipsi quoque demones, qui miris modis hic loci obsessos exagitant, et mira præsentibus testibus edicunt scriptu dignissima; si quidem approbationem suam haberent ab episcopo, qua quia adhuc carent, hac vice non judico adjungenda, quantumvis fide digna quamplurima acceperim.

MLXXII. — Imago B. V. miraculosa Turo-nensis, Turone in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Age jam veni pura, mundi Satorem lacta.

1. Statua perjuriis inimica -- 2. Vita perjuri non ultra annum. — 3. Perjurus prostratus.

Templum quod temporibus Georgii episcopi in urbe Turonensi Deiparæ et sancto Præcursori fuit dedicatum, statuam habuit Deiparæ perjuriis et perjuriis inimicam, ita ut vix quispiam perjurus impune abiret. Mos iis temporibus inolevit, ut omnes, in quos vel furti vel alterius sceleris suspicio cecidisset, quamprimum a quocunque ad hoc altare Virginis ducerentur juramento se purgaturi; quod si renuebant, jam rei habebantur. Etenim certa punitio reos in loco expectabat.

Fuit, qui ab adversario huc adductus perjurium parabat, jamque manum extulerat in altum, cum retrorsum velut a fulmine dejectus in terram cecidit, ut vix vite spes superfuerit. Reversus ad se nocentem se et perjurum coram populo fassus, Deiparæ gratias egit servatæ vitæ. Gregorius Taronensis, libro *de Gloria martyrum*, cap. 19, qui addit ex iis, qui coram hac Deiparæ imagine perjurium fecissent, neminem ultra annum vitam suam protraxisse.

MLXXIII. — Imago B. V. miraculosa Pur-tensis, Purtæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Da germen vitæ, nam vitis, ac pura malo.*

1. Hæresis igne pejor. — 2. Annuli sepulturæ indices. — 3. Liber miracula patrat.

Locus hic peregrinorum visitatione, et Deiparæ miraculosis beneficiis jam ab antiquo celebris, nullis vel litteris vel scripturis hodie illustrari potest: ita omnia vel ignis vel igne pejor hæresis abolevit. Et sane ipse ego ne nomen quidem loci nominassem, nisi liber adesset, qui sancto loco nomen æternum facit, non quidem quod miracula scripta teneat, sed quod etiamnum faciat. Res altius a fida traditione inchoanda est.

Alta virgo regie familiæ cum in gravi morbo se Deiparæ commendasset, digna ob sanctitatem vitæ visa est, cui ipsa Deipara loqueretur. Itaque se illi per somnium præbuit spectabilem, jussitque peregrinationem instituere. Ad Portam (hoc enim tunc loco nomen, qui hodie *Purten* vocatur, quæ vox lingua nostra *portam* significat, si vel unicam litteram mutes) ibi templum esse sibi dictum, et miraculis clarum, quod si in via mori contingeret, ibi sepulturam eligeret, ubi muli gestatorii constitissent. Paruit virgo regia, et quantumvis ægra in viam se dedit, comitatu, ut tempora illa ferebant, non maximo. Jamque non multum aberat a loco, cum vi morbi urgente, ut vixerat, sanctissime obiit, suos contestans, ut cadavere sellæ gestatoriæ iterum imposito sinerent mulos ire, quo ipsi vellent; atque ubi constitissent, ibi dignam sibi sepulturam procurarent, insuper librum suum precatorium templo donarent. Paruerunt virgini regie servuli, et cum ad hoc templum, quod ipsa pro termino peregrinationis suæ habitura erat pervenissent muli, constiterunt, et servi quoque mandata reginæ suæ quam fidelissime sunt executi. Sepulcro, ut illa ferebant tempora, virgo illata quamprimum miraculis claruit, et *Beatæ* titulum communi sensu populi adepta est, atque etiamnum retinet.

Hiæ omnia nullo scripto quod supersit, probari possunt, et sola traditione subsistunt. Sunt tamen nonnulla, quæ traditioni huic non parum favent. Adest etiamnum sepulchrum Beatæ, viget etiamnum pietatis erga eam affectus per eam late regionem. Adest in muro perantiqua Beatæ illius effigies cum inscriptione; in qua tamen, quia tarde a posteris

est scripta, nec annus nec aliæ circumstantiæ memorantur. Solus ille liber miram antiquitatem spirat, etsi cætera abessent: est scriptus in charta pergamena in forma quarta, idiomate latino characteræ prægrandi; ita tamen ut plurima ægre, nonnulla omnino legi non possint: in quo, quia nulla temporis mentio fit, liberum nobis relinquitur in quæ sæcula periti hanc scripturam rejicere velint. Inter alia, quatuor Evangelia cum scriptorum evangelistarum picturis continentur. Hic, inquam, liber in hodiernum diem ægris, præsertim demoniacis, cum fructu applicator. Mira fidei testibus confirmata in manus meas venire, digna, quæ hoc loco ponerentur, si auctoritate ordinarii approbata essent.

MLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de miraculis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Virgo, amata, pura centies, alme munda.*

1. Certum asylum — 2. Lampas sine oleo ardens. — 3. Accensa pietas.

Paulo ante dixi, ubi Pharus turris sola olim stetit, stare hodie pene dixerim oppidum, incolis rusticanis refertum, quatuor templis Deiparæ dedicatis insigne. Quod hic memoro, de miraculis nomen habet, et fere titulum divæ Catharinæ, cui olim dedicatum est, obscurat. Pictura sacræ imaginis in privato sacello Græca est, amœna et perantiqua.

Originem nec ipse auctor invenire potuit: hodie nulla necessitas Pharotis ingruit, in qua non ad hanc Deiparæ effigiem cum certo fructu recurrant. Fuit cum inundans torrens vadum non daret curaturo lampadem coram sacra icone ardentem: plures itaque dies abiere, dum adiri templum posset. Lampas tamen a sollicitis deprehensa est non extincta: unde novis modis accensa incolarum pietas, novis concursibus Deiparam ad nova et majora beneficia coegerunt. (Rev. P. Placidus Samperius, societatis Jesu, lib. v, cap. 4.)

MLXXV. — Imago B. V. miraculosa Schirensis, Schiræ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaude, nite, anima clara: ito summe pura.*

1. E castro cœnobium. — 2. Pax bene lites finit. — 3. Fratrum gratia rara.

Schirense cœnobium, quod ordo S. Benedicti a pluribus sæculis habet, beatissimæ Virginis a primis et pluribus simul fundatoribus dedicatum fuit. Rem omnem, quia scriptu digna est, et prorsus singularis, appono ex historicis qui Bavarorum ducum gesta describunt, qui omnes hujus facti meminerunt.

Comites Schirenses multos e sua prosapia duces dederunt Baviaræ et bonos. Fuit cum comite Schirensi mortuo castrum gentilitium per hæreditatem delaberetur ad plures, qui ejus sibi sedem ambie-

bant, nemine non pro se ratione afferente, cur sibi præ aliis deberetur. Actum est inter amicos, non sine lucro advocatorum, qui lites serebant ex litibus, ita ut castrum quidem maneret hæredibus, sibi autem cederet castrì pretium. Sed eorum unus: « Amici, inquit, si ita pergimus, concordia nostra, qua per sæcula stetimus, una cum castro cadet, et nos cum illo; si hos audimus, actum nobiscum est. Pietate hactenus et concordia stetimus, his cadentibus et nos jacebimus. Pereat sane castrum, ut nos stemus. Imo si me auditis, stantibus nobis etiam castrum stabit, magno omnium lucro. Abite, cauidici, quorum pacis tempore nullus est usus: finita lis est. » Habuit nobilis orator faventes amicorum aures. « Itaque castrum, inquit, omne una cum terris subjectis donemus Reginae cœli Bavariae Patronae; exurgat nostro aere templum et cum templo cœnobium, cui sustentando omnes subjectae terrae cedant: hoc in loco sepulti expectabimus gloriosam resurrectionem, postquam abunde experti fuerimus vicini Deiparae favores. Si mecum sentitis, plaudite. » Secutus omnium plausus, et redintegrata concordia, quam litium satores advocati paulisper diremerant. Unus tamen tam felici incepto restitit, fecitque, ne quamprimum conceptis verbis donatio conficeretur, qui tamen in proximo lacu post paucos dies submersus nunquam amplius comparuit. Virgini miraculosæ locus quamprimum cessit. Ita omnes Bavariae historici, nisi quod aliqui negent, hunc aquis haustum in lacu periisse. Hic jam pluribus sæculis beatissima Virgo propitia est supplicibus.

MLXXVI.—Imago B. V. miraculosa de Incarnatione, Madriti in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gaudeto in æternum, Amica pura malis.

1. Virgo flammam exstinguit.—2. Incendium cœnobio periculosum.—3. Cultus imaginis crescit.

Hæc Deiparae miraculosa imago a populari concursu celebrata, nomen suum habet a monasterio, quod de incarnatione titulum suum obtinuit. Originem primi miraculi nemo ad me perscripsit; illud solum accepi, quod ingens pietati dedit augmentum.

Ardebat cœnobium, jamque sacrae virgines servandæ vitæ causa inter se consultabant, num exire vel possent vel tenerentur: cum beatissima Virgo in tempore tam gravi quæstioni responsionem suam non verbis, sed facto dedit. Visa siquidem in aere est Deipara ea omnino figura, qua hæc in icone representatur: et visa est manibus et pallio suo flammam sopire. Ita monasterium cessantibus, qui succurrere debebant, solius Deiparae auxilio perstitit incolæ. Hinc cætera quoque miracula. La rev. P. Fernandez societatis Jesu.

MLXXVII.—Imago B. V. miraculosa de Constantinopoli, Neapoli in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gaude pariter immunis a nota maculae.

1. Pestis 60,000 occidit. — 2. Imago jussu B. V. quæritur. — 3. Vetula fidem invenit.

Devotissima Deiparae est Neapolitana civitas, et imaginibus Deiparae miraculosis plena. Est inter alias una, quæ titulum habet de Constantinopoli. Unde hunc titulum habeat invenire non potui, nisi forte ex Græca pictura, aliisque antiquis monumentis, vel etiam ipsa inscriptione habeatur illam ex urbe Constantinopolitana huc allatam. Cultus autem, quem hodie habet, initium inde est, quod, cum anno 1529 urbs gravi peste affligeretur integro biennio, Deipara urbis sibi devote, jamque sexaginta mille funeribus deformata, sit recordata.

Itaque simplici mulierculæ apparens testata est pestem peccatis promeritam nondum cessaturam, nisi ipsa precibus apud Filium id impetraret: impetraturam autem, si hoc in loco, quem digito porrecto monstrabat, magistratus erueret terram juberet: inventuros enim imaginem, in qua posthac coli vellet, et cultoribus rependere gratias, ut eos laboris non pœniteret, gratiarum primam fore pestiferæ lois finem: et siquidem etiam templum extruerent, polliceri in multis annos securitatem a peste toti urbi, licet omnis late vicinia justo Dei judicio tanto malo puniretur. Vetula fidem invenit, quam vetula non solent, et urbs inventa imaginæ, templo quamprimum fundamenta dedit, quod non solent urbes.

Nempe aliud est, quando afflicti ad pietatem cogimur, aliud quando felices ad eam invitamur. Hodie contra injurias cœli invocatur ab urbe cum fructu. (Historia typis edita.)

MLXXVIII.—Imago B. V. miraculosa de Cogitatione, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Gaude, Mater inviolata, nam pure micas.

1. Beatissima Virgo dubitantium asylum. — 2. Beatissima Virgo cogitat cogitationes pacis.—3. Gratia occultæ impetrantur.

Quisquis pictorum Deiparae hanc tabulam sua manu coloribus infecit, auctor simul fuit multarum sed occultarum gratiarum, quas Virgo supplicibus confert. Est hæc in templo rev. Patrum de Mercede in peculiari sacello partis sinistræ. Stat beatissima Virgo eo gestu, quo cogitabundi solent, manu dextra partim subjecta mento, partim ad genam pertingente, oculis semiclausis. Corda omnium movet hæc Virginis situs non alias cogitantis cogitationes nisi pacis, et nova inventa indagantis, quibus mortalium corda ad Filium trahere queat. Epigraphe in pede imaginis ista legitur: Sancta Maria cogitationis, gratiarum et lucis, intende pro nobis ad Filium Dominum nostrum. Credi vix potest, qua pietate huc accurrant cogitabundi, et consiliorum ancipites, nisi consilium a Deipara petituri, quanquam de miraculis nil Pater Placidus Samperi memoret.

MLXXIX. — Imago B. V. miraculosa in Monte Vigiliū, Herendalii in Germania Inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Intemerata, gaude, pura is omni macula.*

1. Hæresis iconoclastica. — 2. Pietas inter rudera. — 3. Febrium remedium.

Non præteriri debet, quod olim fuit, et nunc amplius non est, Deiparæ sacellum in Monte Vigiliū prope Herendaliū: licet tantum rudera adsint, et de sancta imagine non tantum nihil supersit, sed nec sciatur, quid actum sit: nempe hi sunt bellorum effectus, quæ gesserunt Iconoclastæ. Olim valde miraculosum fuisse, inde constat, quod etiamnum ipsa rudera templi a febricitantibus visitentur, et sanitatem referant. Unde virtutem ab imagine, quæ olim exiit, in loco relictam esse, testantur, qui id cum fructu experti sunt; non vano augurio iterum antiquam pietatem redituram, et loco honores. (Wikman.)

MLXXX. — Imago B. V. miraculosa de Sanitate, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia gaude nimirum sancta, et pura malo.*

1. Imaginis sollemnis translatio. — 2. Titulus de sanitate. — 3. Egrorum remedium.

Congregatio ministrantium infirmis fundata a Sixto V, anno 1586, 18 Martii fundatorem habuit B. Camillum de Lellis, et nobile templum hodie Messinæ habet S. Petri Pisanorum. Hic anno 1606, fuit ad murum templi imago Deiparæ jamdudum in honoribus; pendebant quoque sub dio lampades ardentes aliaque anathemata. Judicatum a Patribus est, magis expedire hos Deiparæ honores dari in templo, quam foris sub dio.

Itaque cum pompa insigni templo illata est, et ad id præparato sacello. Pompa vulgaris non fuit: nam et nobilitatis pars major et mercatorum plerique accensis facibus eam comitati sunt, et navium tormentarius plausus auxit majestatem. Pompa hæc adeo excitavit infirmos, ut quamplurimi statim vel mitterent, vel ipsi ferrent munera, quibus a Deipara felici mercatu emebant sanitatem. Hinc de Sanitate ei nomen datum: quæ miracula adhuc durant, inquit rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. II, cap. 41.

MLXXXI. — Imago B. V. miraculosa Rhodiensis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, nivea, sta; o munda, placa Regem iratum.*

1. Congregationes B. V. quindecim. — 2. Imago inter flammās illasa. — 3. Mendicorum liberalitas.

Antequam de hac sacra imagine scribam, non possum non mentionem facere plurimarum aliarum, quas in urbe Messenensi societas Jesu habet in congregationibus: quæ quidem ut miraculosæ non

sint, neque pro talibus habeantur, miraculo tamen apud superos non carent, ut quarum aspectu tot bona fiunt a piis sodalibus; quando hac ætate pro miraculo in terra non habentur tot peccatorum conversiones, nisi cum singularibus eventis conjunctæ sint. Enumero congregationes, quas societas Jesu Messinæ instituit.

Prima igitur congregatio est discipulorum nostrorum e duabus scholis rhetorum et humanistarum; quæ mille plus minus sodales habet.

Secunda anno 1582 instituta fuit, nobilium sub titulo Virginis Annuntiatae, cujus insignis liberalitas est in solvendis debitis pauperum incarcerationum, præter alia insignia virtutum opera.

Tertia est artificum magistrorum, ut vocamus, sub titulo Virginis Purificatae, e quibus quamplurimi per urbem colligunt eleemosynas, nomine congregationis, inter pauperes distribuendas.

Quartam congregationem constituunt opifices juvenes sub titulo Deiparæ Natæ; quæ propter angustias loci divisa in duas est: quarum prima eorum tantum est, qui artem jam callent, non tamen adhuc matrimonii vinculo se constrinxerunt.

Altera et quinta eorum juvenum qui artes adhuc discunt; hi æque ac primi et, sub titulo Virginis Natæ Deo militant.

Sexta eorum discipulorum est, qui in minoribus scholis in gymnasio nostro grammaticis laboribus fatigantur, sub titulo Virginis Elisabetham Visitantis.

Septima coaluit e philosophis, juristis et theologis sub titulo Conceptionis Immaculatæ.

Octavam congregationem constituunt mercatores sub titulo etiam Immaculatæ Conceptionis.

Nona congregatio est sacerdotum sub titulo Deiparæ Visitantis Elisabetham.

Decima congregatio vocatur *secreta*; nec excedit numerum triginta trium sodalium. Ipsa quoque pietatis exercitia quæ peragunt ita in secreto manent, ut non vulgentur; habentque titulum: Congregatio B. Virginis de Pietate.

Undecima congregatio est mendicorum, quæ ex ipsis mendicorum eleemosynis conservatur. Hanc administrat unus e nostris Patribus, qui et eorum audit confessiones, et eos in conventibus ad patienter ferendam paupertatem et paupertatis incommoda hortatur. Adjuncti semper sunt huic Patri præsidi duo e congregatione secretarii, qui finito conventu singulis dant, quantum sufficit pro victu illius diei. Singulis mensibus quarta Dominica longa supplicatione ad domus professæ templum deducuntur, ut peracta confessione sacram communionem peragant.

Duodecima congregatio est curialium, qui foro contentioso serviunt sub titulo Deiparæ Assumptæ.

Decima tertia est puerorum parvorum sub titulo Virginis Præsentatæ. Origo inde est: Patresfamilias secum adduxere parvulos filiolos, ut et illi, quantum ferret eorum capacitatis, discerent: qui

quia in oratorio non parum incommodi fuerunt, iis proprius præses et propria congregatio instituta est; quæ ita tempus suum dispensat, ut cum parentibus venire, et cum iisdem redire domum possint.

Decima quarta congregatio est missionis seu communionis generalis sub titulo Deiparæ Natæ, ejus pia in proximum officia vix uno libro explicari possunt.

Decima quinta demum est congregatio universalis, et titulum habet de Sacra Conversatione Mariæ cum Jesu. In hanc omnes, cujuscunque status vel conditionis sint, admittuntur. Hæc, inquam, congregatio habet imaginem antiquam quam Rhodienses equites attulisse olim dicuntur, quæque in templo cathedrali Rhodiensi fuit in honoribus. Et Messinæ quidem in domo civis ejuspiam decore habita aliquandiu est. Evenit ut cum duabus proximis ædibus etiam hæc ignem conciperet, et funditus subsideret, ita tamen ut ad invocationem Deiparæ herus cum domesticis se ruinis et flammis salvus subduceret. Quidquid suppellectilis fuit, vel diffractum ruina, vel consumptum igne fuit. Hæc sola Deiparæ tabula integerrima et illæsa inter omnes una et sola superstes incendio et ruinis mansit : quam deinde herus huic congregationi dono dedit, ubi in summo honore habetur, et supplicibus beneficia copiose largitur. Conservatur autem crystallo tecta; et quando certis temporibus remotis plagulis videnda proponitur, magnos animorum motus in populo ejus aspectus producit. (Rev. P. Placidus Samperius in *Iconologia Messinensi*, lib. II, cap. 15.)

MLXXXII. — Imago B. V. miraculosa Insulana, Pellenbergæ in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Virgo alma, in te das charum vitæ panem.*

1. Monasterium domesticum. — 2. Octo sorores religiosæ. — 3. Felix octo filiarum parens.

Insula Ducis monasterium est rev. Patrum Præmonstratensium, ejus origo a Deiparæ amore originem suam trahit anno 1219. Renerus, nobilis familiæ Brabantinus, patre Reyssone a Vaeken natus ex Laureta Permetana, filies quatuor, filias octo suscepit. Omnes in Deiparæ cultu pie educavit, viditque filias octo ad unam omnes ab infantia ad statum religiosum propensas. Claustrum itaque in domo propria ædificavit cum ædicula beatæ Virginis, et filias suas octo vestibis albis induit ipso festo Christi ad cælos ascendentis, easque cum amplis facultatibus ordini Præmonstratensium dedicavit. Hinc hodieque monasterium de insula Ducis nomen habet, ubi Deipara magnos honores accipit, et magna pro acceptis honoribus beneficia supplicibus distribuit. (Miræus in *Chron. Præmonstratensium*.)

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

MLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Epistola, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Da vitam puram, o Regina et sine macula.*

1. Imago miraculosa ditissima. — 2. Pauli adventus Messinam. — 3. Imagines de littera omnes miraculosæ.

In templo S. Mariæ Magdalenæ antiquissima colitur imago Deiparæ de Epistola, seu de Littera. Fuit olim eo in templo, quod sancto Paulo majores erexerunt, qui concione sua ad Messinenses, scribendæ epistolæ occasionem dedit, uti prima centuria, in *Imagine de Littera* fuse memoravi. Hoc in templo festum Adventus S. Pauli apostoli celebrabatur octavo Septembris. Hodie una cum sancta imagine etiam festum translatum est in hoc templum S. Mariæ Magdalenæ, quod est religiosorum S. Placidi, quorum grandes divitiæ, quæ in eorum sacrario videntur, venisse creduntur per hanc miraculosam imaginem, ut videre est apud toties citatum rev. P. Placidum Samperium, soc. Jesu, qui fuse de hoc monasterio scripsit, lib. II, cap. 25.

MLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa Arnbruki, Arnbruki in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Pura a dumo vitæ amata, clemens, regna.*

1. Beatissima Virgo templum imperat. — 2. Hernia quatrduo sponte curatur. — 3. Conatus pius facile invenit auxilia.

Anno 1634, vir plebeius Wolfgangus, ætatis anno 67, ad mortem decubuit; jamque sepulcrum non decretum modo, sed et fossam, cadaver expectavit; cum vocem audiit in hæc verba : « Non morieris, sed mihi sacellum ædificabis, » iterum sanitati restitutus etiam uxorem duxit, jam diu viduus : memor tamen dicti, quod audierat, cum opes templo pares non haberet, statuam Deiparæ triginta florenis curavit, et templo oppidi Arnbrukensis intulit. Anno 1641, hostium irruptio pagum medium in cineres redegit. Wolfgangus, iterum suam domum restauraturus, inter labores herniæ malo afflictus est : cum ille vovet Deiparæ se neglecto suæ domus ædificio, fabricam templi, quam posset, exstructurum; acceptavit votum Virgo, et intra quatrduum vir jam plus quam septuagenarius gravi hernia miraculose liberatus est, nulla omnino præter Deiparæ operam adhibita medicina.

Itaque desertis domus suæ rudibus, ære suo sacellum B. V. Visitanti dedicandum anno 1644 incepit. Quem pium conatum sumptibus pauperis opificis non finiendum, piissimus quisque adjecto ære fovit, ita ut anno 1656 in ampliorem formam reduci debuerit, dirigente omnia et favente tantis conatibus illustrissim. ac rev. episcopo Ratisponensi. Beneficia miraculosa appensis donis et

scripto testata legis scriptu quidem digna; sed quia aliis communia et raritate sua non eminent, omitto. Hæc accepi ex Authentico ad me misso.

MLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Roccamatore, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *O puera, ingens Diva Mater immaculata.*

1. Rustici bene judicant de miraculo. — 2. Obtena fertilitas terræ. — 3. Ectypon imaginis miraculosum.

Horæ spatio extra urbem est hæc antiquissima imago Deiparæ, jam olim celebris propter hic obtentas gratias. A rupe Amatoris e Gallia nomen habet, de qua dixi suo loco. Utraque et illa et ista rev. Patrum Cisterciensium est, qui in adjuncto cœnobio curam templi et sacræ imaginis habent. De initio non habeo, quod dicam. Celebritas tamen miris modis aucta est ante quadraginta quinque annos, quando agris arrescentibus defecere præter pecora etiam homines: cum hæc sacra imago comitantibus quamplurimis confraternitatibus in publicum deducta est, cujus aspectu cælum nubes collegit et aquas, et terræ fertilitatem suam reddidit, miraculo, quod periti coloni omnes magnum dixere. Hinc auctus sacræ imagini cultus, qui hodie durat. (Rev. Pater Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. II, cap. 27.)

MLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa Ilgensis, Staingadæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Diva Gemma, rite pura, non es maculata.*

1. Pestis cogit ad vota. — 2. Sacellum novum pro statua antiqua. — 3. Collis aptus peregrinis.

Staingadense perantiquum ordinis Præmonstratensis monasterium habet in colle vicino sacellum Deiparæ miraculosum ex voto ob pestiferæ huius finem ædificatum. Deiparæ lignea statua antiquissima a rev. abbate non sine aliqua solemnitate in hoc sacellum est translata e monasterio; unde populus in omnem pietatem pronus Deiparam hoc in colle, quem Ilgen incolæ appellant, invocare cum fiducia cœpit, et quamprimum beneficia accepit miraculis paria: quorum plurima ad me missa sunt. Primum contigisse scribitur anno 1643, die 25 Julii; quia tamen ordinariis, quæ passim fiunt, majora non sunt, more meo omitto. Concursus in dies augetur, et incrementa expectantur magnis majora. Indulgentias acceperunt anno 1564, a Pio V, summo pontifice.

MLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de miraculis, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaude, cœli manna; ilo, summe rite pura.*

1. Facies B. V. ab angelo picta. — 2. Panes duri fiunt recentes. — 3. Liquor albus pro lampade.

De miraculis hæc sacra imago nomen habet, quia

quamprimum in altari exposita populo est, sine mora miracula fecit. Est illa in monasterio Cisterciensium monialium extra urbem, quod anno 1452, vidua opulenta secundos amores respuens, conquistis pluribus virginibus ædificavit, atque exemplo prævit, electa in primam abbatissam. Fuit tunc pictor Deiparæ devotissimus. Ille pro domo sua sollicitus imaginem Deiparæ animo concepit penicillo dignam, quam in parte domus honoratiore suspenderet: nec male successit opus, si faciem excipias, cujus decorem nullo unquam labore assequi potuit, ut illi par esset, quam mente conceperat. Semel in somnum lapsus cœlesti cuipiam genio tempus dedit finiendi operis; certe postquam evigilavit, iterumque penicillum resumpsit in manus, vidit opus non suum tantum, sed et omnis humanæ artis conatum superare.

Non ille tam profanus fuit, ut tantum miraculum retinere in profana, etiam sua, domo vellet. Quapropter monialibus his ad sanctum Spiritum, tabulam dono dat, et miraculum pietæ faciei non tam recenset, quam demonstrat: quis enim crederet ab eo factam, qui non magni nominis pictor apud Messinenses habebatur? aut quis cæterorum pictorum tam protervus esset, ut se auctorem picturæ jactare auderet? Etenim ut vestitus cæteraque facile crederentur mediocris manus adeoque hujus pictoris opus; facies tamen omnium artem superabat. Moniales nobilissimam picturam, et Conceptioni Deiparæ dedicatam, in altari exposuere populo. Interea per omnem urbem edita miraculi fama, tantus Messinensium concursus fuit, ut primo octiduo templum claudi ne noctu quidem posset. Beneficia porro miraculosa et morborum remedia tanta totque obtenta a supplicibus sunt, ut quamprimum obtineret titulum *de Miraculis*, totius populi consensu.

Famis tempore cum Antistita extremam cœnobii egestatem Deiparæ commendasset, tantum optimæ farinæ ad portam cœnobii repertum est, quantum vix octo jumenta portarent, nemine uno unquam invento, qui se tantæ ac tam opportune charitatis auctorem denuntiaret. Festum vero hujus sanctæ imaginis celebrari cœpit 8 Decembris, non sine prodigio. Pridie festi sacristanus sæcularis, oblitus erat ardenti lampadi affundere oleum: quapropter ne negligentiam suam lueret, summo mane templum adiit, accensurus lampadem, quam credebatur extinctam: sed ingenti prodigio ardentem invenit. Ille moniales quamprimum dato signo accitas monet de miraculo. Sed quis miraculum populo ingerat ad unius hominis et quidem sæcularis denuntiationem? Falli potest, quia etiam fallere, quem virtus ultra communem hominum conditionem non commendat. Sed prodigium alio prodigio probatum est, quando insipientibus liquor lacti non absimilis alere lampadem deprehensus est, nullo invento, qui ejus coloris oleum vidisset. Duravit insuper hic miraculosus liquor per integram festi Octavam.

Hæc nempe luce miracula indigebant, quæ illo oculo Deipara quam liberalissime profudit. Sic etiam prima pictoris intentio impleta est, qui opus suum purissimæ Virginis Conceptioni dedicaverat.

Illud rarum : monialis huic sacræ imagini additissima, jejunia instituit hoc ritu. Quindecim diebus ante festum Assumptionis beatissimæ Virginis quotidie panem unum petit elemosynæ ritu ab œconoma, eoque contenta toto illo die vixit. Is ubi in manu petentis devenit, calidus, mollis, denique talis factus est, qualis esse solet recenter e furno eductus; quantumvis durus plerumque et plurium dierum esset, et latuisset. Sane latuisset prodigium, nisi monialis apud abbatissam accusasset œconomam, minus paupertatis observantem, ut quæ quotidie pinseret panes. Antistita, non ignara quam raro panes recenter cocti in mensa sororibus apponerentur, miraculum agnovit, et quam grata Deiparæ essent hæc jejunia, intellexit. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. III, cap. 22.)

MLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Anzingana, Anzingæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *I, gaude : nam tota mire pura sine macula.*

1. Civis domus instar templi. — 2. Tres femine inchoant pietatem. — 3. Statuæ suo loco sunt restituendæ.

Hæc Deiparæ statua antiqua nullo unquam cultu celebris, primos honores accepit anno 1625, quos ei dedere tres piæ femine, quæ cum in numerosa supplicatione, quam Monacenses quarto quoque anno Oetingam instituunt, hunc pagum transirent, in reditu etiam hujus pagi Anzingani templum intrarunt. Statuam Deiparæ carie exesam ubi sunt intuitæ, eam ab ædituo petiere tantisper, dum monachii novis coloribus renovatam vestitamque reportarent. Nec difficilis fuit ab ædituo interrogatus parochus.

Renovata Monachii statua diu stetit in domo civis opificio textoris, ad quam quamplurimi in somnis moniti accurrerunt : et quia Deipara dignata est elargiri gratias miraculosas, etiam munera allata sunt a voti reis : ita civica domus templi ritu frequentata est. Quapropter sacra statua in templum S. Petri est deportata, ubi decentius quam in privata domo honoraretur. Divitias hic Deipara collegit, quas pro acceptis miraculosis beneficiis deposuere supplices (septuaginta, quæ annotata sunt, legi) e quibus Anzingæ novum altare exstructum est, quo finito sacra statua solemniter supplicatione, quam instituerunt Monacenses, cum omnibus donariis Anzingam est reportata; ubi hodieque magnis concursibus et tredecim votivis supplicationibus celebris est, et miraculis clara. Ita ex Authentico, quod ad me missum est.

MLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa Vulnerata, Montani in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Advocata Regina mira, ne timeas lupum.*

1. Testimonium inimici duplex. — 2. Sanguis ex statua vulnerata. — 3. Iconoclasta impius.

In oppido Montani, impius quispiam sive hæreticus, sive non melior hæretico aleator, ausus est Deiparæ sacram statuam stricto gladio ferire. E vulnere, ut solet, mox sanguis erupit. Factus inde Catholicorum accursus supplicum et vota ferentium, sperantium quoque Deiparam Virginem, ubi sparsisset sanguinem, sparsuram quoque beneficia, neque spe sua frustrati abire; siquidem admoto sacro et miraculoso sanguine quamplurimi cæci, surdi, claudi, et qui aliis vitiis et morbis laborarunt, sanati sunt : ut refert Michael ab Isselt libro decimo quarto, qui id ex Franco, acerrimo fidei catholicæ adversario, accepit, cujus testimonium, quia inimici, duplex est. Quid autem illa sacra imagine factum, quosque habeat curatores ad me non pervenit. Credibile imo certum est a Catholicis propagatum ulterius esse cultum hujus sacræ et miraculosæ imaginis.

MXC. — Imago B. V. miraculosa de S. Dominica, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Euge, miranda Parens! io tu Immaculata.*

1. Titulus a die Dominica. — 2. Castrorum acies ordinata apparet. — 3. Turcæ a B. V. puniti.

Non longe a turri Pharo prope Urbem Messinam videre est templum Deiparæ, quod apud illos rusticanos homines est in summo cultu, cujus titulus explicatione indiget. Traditione fida et vera habent, templum hoc a quodam summo Pontifice visitatum esse, quin etiam eundem Pontificem in eo sacrificium Missæ celebrasse, et benedictione data consecrasset, atque etiam indulgentias concessisset. Insuper cum hæc omnia contigerint die quapiam Dominica, illam Dominicam a rusticis vocatam fuisse sanctam : denique ipsum templum Deiparæ, nomen a Dominica sancta appellatum, prout hodie *Sancta Maria de Sancta Dominica* vocatur.

Hæc traditio apud rusticos habetur. At quia nihil exstat uspiam scriptum, nec quidquam rustici illi habent, quo suam traditionem tueantur, rev. P. Placidus Samperius, ex quo hæc accepi, laborat ut traditionis hujus veritatem sustentet : et primo quidem affert plures summos Pontifices, qui in itinere Constantinopolitano moram fecerunt in urbe Messina. Deinde argumentum sumit ab indulgentiis quæ hodieque decimo Augusti, festo S. Laurentii (quod utique tunc in diem Dominicum cecidit) a Messinensibus magno concursu in hunc locum queruntur et ambiuntur. Tertio probat ex pictura, quæ refert sanctum Laurentium et Pontificem cum mitra, atque in eorum medio sanctam martyrem Dominicam, cujus festum est sexto Julii, quæque propter nomen tantum Dominicæ picta est; non quod ei templum sit dedicatum : cum ejus festum nulla celebritate peragatur. Adhæc monstrant

altare lapideum, in quo Pontifex sacrificium celebravit. Statua Deiparæ miraculosa satis superque demonstravit gratissimum esse Deiparæ hunc solemnem cultum, quem decimo Augusti huic sacræ statuæ exhibent undique concurrentes rustici atque etiam Messinenses cives.

Anno 1500, cum ad hoc festum pridie, id est nono Augusti, concurrisset ingens hominum multitudo, et noctem ageret in vineis, campis, atque etiam in ipso maris littore securam, Turcarum quæpiam piratica navis illum sinum strinxit excensionem factura, stragemque datura inermibus: nec caruere successu prospero. Juvenes duo in cimba piscationem facientes, et longius a littore progressi quamprimum a piratis capti tormentis adacti, fassi sunt, inermem esse multitudinem, plurimosque ex urbe Messina cives opulentos: quin etiam viam monstrarunt, qua ad locum venirent excensuri, commodum. Et facta sane excensio a Turcis est, detentis interea captivis juvenibus, sed longe alia reperere, quam juvenes edixerant. Aderant in ordinem redactæ phalanges peditum, jam-jam aggressuræ venientem hostem: aderat magno numero equitatus in aciei formam digestus: terrebant eos tympana et tubæ, ita ut vix pedes sufficerent in fugam, vix tempus, ut sublatis anchoris discederent a littore.

At vero ubi in altum devenere securi, ad juvenes conversi, perfidiam eis exprobravere, morte certa plectendam sed lenta. Illi Deiparæ se commendarunt, cujus festum cum aurora advenerat. Ita orantibus supervenerunt triremes Melitensium equitum, a quibus piratica capta et juvenes liberati sunt: e quibus intellectum est, quid Deipara videre Turcas fecerit, ut populus ad festum præparatus secure noctem transigeret. Ita rev. P. Placidus Samperius, lib. v, cap. 5.

MXCI. — Imago B. V. miraculosa Protectrix, alicubi in Germania inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Prima ac ultima munda es, o integra Eva.

1. Sunt qui exceptis non terrentur. — 2. Monitoribus asperi puniuntur. — 3. Pendente litigatore etiam lis pendet.

Matrona quædam nobilis, cujus nomen in cælo scriptum utique est, Cisterciensibus religiosis sua prædia dono dedit, receptura centuplum in cælo. Justa donatio fuit, et omnibus legum cæremoniis rite peracta. Ante omnia templum Deiparæ in præcipuo prædio ædificarunt religiosi Virgini semper, et ubique addictissimi: « Hæc, inquebant, proteget prædia, quæ toties totam religionem contra potentes adversarios defendit. » Vixit matrona aliquandiu, et religiosos nemo in quietâ possessione prædiorum inturbavit.

At vero ubi dicta matrona oculos clausit, unus post alium fuit, qui qua vice, qua injuria eripere religiosi prædia conatus est. Horum primus fuit

Henricus quispiam potens; qui tamen per opem Virginis non tantum facile excussus est, sed etiam in pœnam ad incitas redactus, vitam posthac egit infelicem. Alter cum alterius vestigiis insisteret, et ad se prædia per fas et nefas trahere conaretur, a suo servo occisus temeritatis pœnas dedit. Tertius prioribus audacior, non tamen felicior, supplicium Judæ tulit et crepuit medius.

Ita lis pendebat: atque utinam etiam illi pepercissent, qui, tot exemplis nondum territi, perseverabant in sententia sua, nec cavebant alienam! quam unus eorum, antecessorum vestigia timens premere suis, ad templum venit, et ante miraculosam Virginis Deiparæ statuam in genua procidit, hac prece Virginem allocutus: « Domina mea, Spes mea, Portio mea! sint tua tibi, ego jure meo cedo, et quæ me pars attingit, si tamen attingit, eam ego partem libenter tibi relinquo. »

Ita finem bonum tot lites habuissent, nisi femina intervenisset, quæ litem extinctam ex ipsis usque cineribus iterum excitasset. Uxor dynastæ cujuspiam fuit, quæ marito probavit se jure dominam esse prædiorum, persuasitque novam cum religiosi litem, sed non coram iudice; nam litium ille minus quam rapinarum peritus, vi militari prædia fecit sua. Moverent sane monachi, si vellent litem contestatam sustentaturum, fructus prædiorum suffecturos in expensas.

Interea religiosorum unus, necessitas monasterii Deiparæ commendans, pœnas vidit, quæ invasorem injustum manebant, eumque proinde dynastam monere sustinuit, et ad pœnitentiam adhortari, necessariam illi, qui non multum abesset ab ultimo et supremo tribunali, ubi causam malam bene defendere non posset. Ille uxorem causatus hominem rejecit; quin etiam litteris summi Pontificis cedere jussu prædiis non suis, parere neglexit. Interea dum cursores Romam ultro citroque commeant, religiosorum unus cui major negotii cura incubuit, noctu per visum Virginis statuam vidit auditque in hæc verba quærentem: « Hinc me migrare necesse est. » Et: « Quo, inquit ille, migrabis, o Domina? » — « Ad Filium meum, respondit Virgo, de dynasta conquestura, qui me hoc in loco quietam esse non sinit. »

Non distulit religiosus hæc postridie famulo dynastæ inter primos narrare, rogareque dominum periculi mature moneret. Sed famulus sibilo prophetam excepit, suo malo: nam mox diffracto crure pœnas dedit. Interea causam apud Filium egit in cælo Deipara, et liti finem invenit. Nam dynasta, dum in silva volucres visco caperet, a servo inimici comitis deprehensus, et lancea confossus est. Uxor quoque a privigno omnibus bonis suis exturbata est una cum liberis, quos ex impio dynasta susceperat. Id unum dolendum, non adfuisse, qui his raptoribus illud, Isa. xxxiii, occineret *tæ tibi qui prædaris! nonne et ipse prædaberis?* Ita sacra statua Deiparæ inclaruit, et beneficia aliis

quoque impertita est. (Cæsarius, lib. vii, cap. 7.)

MXCII. — Imago B. V. miraculosa Arbor Mariæ, in Valleflorum in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Amata arca, perge, diluvium non timeas.*

1. Ordo Teutonicus B. V. devotus. — 2. Initia pietatis a milite. — 3. Populi in pietate constantia.

Est in Bavaria superiori locus, quem propter insignem amœnitatem majores appellarunt *Vallem florum*, utique a multitudine florum, quos terra sponte sua exhibet in solatium habitatorum. Teutonici ordinis eques commendaturam hic loci habet. Is memor, quantum religio sua debeat beatissimæ Virginis, statuæ Virginis templum ædificavit, quod *Arbor Mariæ* vocatur.

Concursus facti sunt initio grandes; at vero ubi dictus eques et loci fundator pietatisque totius auctor vita functus est, tantum abest ut accensus in populo ardor extinctus sit, ut etiam singulare augmentum acceperit: sed nec Deipara defuit supplicibus, ut etiam miraculosa petentes exaudiret: quæ miracula prætereo, quia nondum ab ordinario sunt approbata. Ex authentico ad me misso.

MXCIII. — Imago B. V. miraculosa de Guardia, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *O Agna Dei, pura mane cumulatamēritis.*

1. Mutatio nominis grata superis. — 2. Turcas abigit B. V. — 3. Beatissima Virgo est secunda custodia.

Etiam superis mutatio nominis nonnunquam ita grata est atque accepta, ut ipsimet hanc nominis variationem videantur ambire per merita. Est aliquot millibus passuum extra Messinam templum Deiparæ perantiquum, quod quia eo tempore ædificatum est, quo templum *de Scala* nuncupatum in urbe Messina florebat miraculis, ut suo loco dixi, eam ob causam titulum ei fundatores dedere *de Scala*, quem etiam longis annis retinuit. At vero, cum locus sit ad litus maris, et perpetuis Turcarum incursibus expositus, visum est incolis et accolis, mutare titulum et appellare *de Guardia*: utique postquam sæpiissime in desperatis casibus invocata Deiparæ auxilium invenire; ut quæ quandoque Turcas jamjam excensionem facturos teruerit; quandoque videre fecerit exercitus a nullo alio visos, aut aliis modis sine habitatorum damno abegerit, quorum illi beneficiorum memores Deiparam, quo cultu possunt, honorant. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 6.)

MXCIV. — Imago B. V. miraculosa Velkirkensis, Rottæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Vitis mere integra ac munda palma, ova.*

1. Majorum pietas. — 2. Majorum incuria. — 3. Posterorum frustranea diligentia.

Rotta antiquissimum cœnobium in Bavaria est sub episcopatu Frisingensi. Ad hoc cœnobium pertinet templum Velkirkense tantis concursibus celebre. Ædificavit illud a fundamentis prælatus quispiam ejus nomen ideo sciri non potest, quia annus ignoratur, quo hæc ædificatio facta est. Cæterum ante annum 1559, jam stetisse certum est, cum eo anno legatur sepultura reconciliata in templo Velkirkensi in Kalend. Novembris 1559, per Theodoricum episcopum Salonensem, vicarium generalem rev. domini Pauli venerabilis Ecclesiæ Frisingensis episcopi. Quotannis vero ante, et annon in collapsæ antiquioris Ecclesiæ vicem hoc templum sit exstructum, scripta monumenta, quæ possint nos docere, non adsunt. Miracula plurima et rara ad me missa sunt, sed quia nondum approbata ab ordinario sunt, omitto.

MXCV. — Imago B. V. miraculosa de Grotta, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Tu Dei ara inoculata, Gemmis pura mane.*

1. Imago B. V. nautas odit. — 2. Spelunca pro templo. — 3. Furtum punitum miraculose.

Ante annum 1500 hoc in loco, qui aliquot millibus passuum Messina distat, cœpit pietas erga imaginem miraculosam, de qua nunc dicere aggredior. In proximo sinu maris (nam non multum a litore distat) navis mercibus pressa constitit nullis velis promovenda per plures dies, etiamsi venti et nautæ officium facerent.

Sollicitus navarchus in rem suam omnia divina humanaque, mente percurrit, et demum: « Imago, inquit, quam in navis meæ præsidium velo, moræ hujus causa est: nautarum malos mores odit, virtutes eorum, quia paucae sunt, amare non potest. Coli cultu majore vult: quid moror? privari me tanto thesauro oportet, si gratia Virginis privari non volo. » Itaque sacræ imagini ultimos honores inter gemitus exhibet, et cymbæ impositam ad litus deportari jubet, ibi deponendam, ubi decore staret et coli religiose posset. Nautæ mandata patroni fecere, et eam in caverna saxi grandis non longe a via regia ita deponunt, ut nec obliwise relictam, nec impie derelictam credere possent, quicunque eam primi reperissent. Vix regressi in onerariam nautæ sunt, cum officium fecere venti et mare, ut sciret navarchus se non errasse.

Ita Deiparæ sacra imago sedem invenit quietam, quam plebs rustica brevi tempore ita ornavit, ut venusti sacelli formam spelunca alias non amœna referret. Beneficia beatæ Virginis miraculosa circa initium sæculi decimi sexti fecere locum ita celebrem, ut ex oblationibus, ad latus speluncæ templum exsurrexerit, parvum tamen. Fuit cum furum quispiam candelas aliaque frusta ceræ oblata sacco imponeret, et abitum pararet: sed is ita virtute

divina detentus est, ut quocunque gressum verteret, semper tamen iterum ad templi portam rediret. Visus a nautis e cymba, pro stolido primum habitus est, deinde etiam pro fure; postquam cera in saccis est inventa, fure turpiter confuso.

Mirabilis est, quod, cum oleum lampadis defecisset, quidam Franciscus nomine sacellum ingressus Virginem saluaret, ejus interea canis littoris arenam pedibus eruens, eruerit utrem olei optimi, a naufragis forte olim relictum.

Adjungo tertium. Navis mercatoria e portu Livornensi Italiae egressa in tempestatem incidit: jamque utcunque quassata plurima amisit, atque etiam ipsum navis vexillum. Voto facto ad beatam Virginem de Grotta in Sicilia, quamprimum sedata tempestas spem vitae et littoris fecit. Appulsa tandem navi ad Siculum litus, nautae facta exscensione locum sacrum ingressi voto se exsolverunt, et, quod illos in admirationem rapuit, vexillum navis fuit, quod jam pluribus diebus inter anathemata pependit, ipso paracho ignorante-quis hominum attulerit.

Anno 1622, serenissimus prorex Emmanuel Philibertus, templum magnificum in loco statuere coepit; sed morte praeventus reliquit molem inchoatam, quam tamen anno 1659 Franciscus de Melo prorex perfecit. Ita rev. P. Placidus Samperius, lib. v, cap. 7.

MXCVI. — Imago B. V. miraculosa de Arbore, Brunswici in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Pura immaculata unde ignita es? amore.*

1. Imago pendens ab arbore. — 2. Cella vinaria infelix. — 3. Poena haeretici contemptoris.

Anno 1584, nondum omnino exsulabat ab Urbe Brunswicensi religio catholica; superfuit adhuc arbor, e qua pendebat imago Deiparae antiquissima, et a transeuntibus non perfunctorie culta. Credita fuit a sanctimonialibus ibi jam olim fixa, eo quod cœnobio propinqua fuerat arbor illa Deiparae sacra.

Homo improbus omnium religionum contemptor sub trunco arboris (cum arborem eradicare non liceret) cellam vinariam effodi jussit, non sine sarcasmis in Deiparam, ut credere licet ex poena quae hominem corripuit: etenim tertio abhinc die horrea ejus et pecora igne conflagrarunt, ut non Catholicis modo sed haeticis quoque vindicta violatae imaginis appareret. Quis postea a Catholicis exhibitus sacrae Imagini cultus sit, litteris traditum non est. (Rev. P. Orlandinus, soc. Jesu, anno 1584.)

MXCVII. — Imago B. V. miraculosa de Pace, Messinae in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Agna tam pura mali, cui Mater es? uni Deo.*

1. Generatio unius est corruptio alterius. — 2. Defensio contra Turcas. — 3. Deficiens pietas.

Tractus ille jucundissimus ad mare, qui a Turri illa nominatissima Pharo hodieque nomen suum

habet, templis et sacellis Marianis refertus est. E pluribus, de quibus ante jam dictum unum est, quod de Pace nomen habet, quod nomen a majoribus ideo datum credunt, quod locus ille a beatissima Virgine defensus ab incursionibus Turcarum, hactenus securus fuerit; non quod ulla valla vel muri eum tueantur, sed quod sola Virgo ei hanc tutelam praestet. Curant sacram et antiquissimam imaginem rev. Patres Carmelitani, festumque magna solemnitate celebrant festo Deiparae Elisabetham Visitantis. Causa tamen, quod solemnissima illa festivitas, quae olim hunc locum celebrem hodie fecit, aliquantum defecerit, illa est, quod eo die celebrari coepta sit festivitas templi Deiparae de Portu Salvo. Ita nempe etiam in sacris rebus generatio unius est corruptio alterius. Nec plura rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 8.

MXCVIII. — Imago B. V. miraculosa de Annulo, alicubi in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu mensa Dei pura, o Regina immaculata.*

1. Statua digitum constringens. — 2. Voti oblitum monet B. V. — 3. Sponsus sponsam deserit.

Vincentius Bellovacensis ordinis S. Dominici, natione Burgundus, vir doctissimus et magnis tomis, quos scripsit, clarissimus, apud nonnullos in historiis suis enarrandis, ideo fidem non invenit, quod tempus, personas, loca frequenter non memoret. Viri veracitatem obscurare temporum illorum sincera consuetudo nec tam exacta diligentia scribendi non debet. Eam ob causam nolo praeterire tanquam fabulam, pientissimam illam historiam, quam lib. vii, cap. 87, in *Spec. hist.* scribit: Pueri, inquit, clerici ante quamdam ecclesiam ludum pile exercebant, quorum unus, qui habebat in manu annulum, quem ei puella donaverat, carnali amore ducta, timens ne assidua pile percussione frangeretur, divertit ad ecclesiam, ut alicubi eam reponeret; donec post ludum eum iterum reciperet. Ingressus itaque ante statuam Deiparae constitit primum, dein etiam genuflexo eam devote salutavit, atque in haec verba ei locutus est: « Vere tu es in omnibus formosior, quam illa, quae mihi annulum hunc amoris testem dono dedit: ideoque ei renuntio, teque deinceps amore tibi que deservire decerno, ita duntaxat, ut ego vice reddita, amore tuo dignus inveniar. »

Sic igitur praefatus, annulum digito statuæ inseruit. Quo accepto quasi conditum approbans, digitum suum statua constrinxit. Quo viso stupefactus puer circumstantes advocat, et rei novitatem mirantibus, salutationis ordinem et voti conditionem enarrat. Illi hominem adhortantur, relicto saeculo religiosum quempiam ordinem ingredi. At ille contra, promissi inamemor, et ingratus, ad matrimonium re pexit, et uxorem duxit. Pridie, quam celebrarentur nuptiae, Virgo Deipara in somnis hominibus se stitit, statuæ illius speciem annulum in digito

ostentans. Ille, excusso somno, quæsit manu statuam, quam vidisse se existimabat, atque iterum in somnum relapsus, iterum statuam eandem vidit, acerbis verbis sibi fractam fidem et nuptias crastinas exprobrantem, insuper omnia adversa, et ipsum denique infernum, si pergeret, nuntiantem, tantum potuit severa Virginis etiam in somnis admonitio, ut altero die relicta sponsa virgine, monachum induerit. Hæc prope ad verbum Vincentius loco citato.

MXCIX. — Imago B. V. miraculosa de Consolatione, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I, clara et summa, munda, Porta Evangelii.*

1. Imago B. V. furto ablata. — 2. Monachi privata devotio. — 3. Pii habent imitatores.

Non longe a Palatio Regio in platea, quam olim Græcam nominarunt majores, templum hoc est, in quo imago Deiparæ antiquissima simul et amœnissima colitur. Adventum sacræ imaginis sic enarrat auctor. Monachus, inquit, e monasterio celeberrimo montis Sinai Messinam negotiorum causa venit, secumque in viæ solatium attulit hanc sacram Deiparæ imaginem.

Negotia, ut fit, in longum protracta detinere hospitem. Sacra imago a multis visa et visitata, etiam favores rependit; inde donariis honorata et argento ornata, civibus esse in honore ita cœpit, ut abeunte confectis negotiis monacho remanserit, non invito donatore, nec multo post templo aucta est, et de consolatione nomen accepit; tum quod ab ipsa multi Messinensium consolationem acceperint; tum quod ipsa a resurgente Filio prima visa sit digna, cujus anima consolationem acciperet, eamque ob causam festum hujus sacræ imaginis

ipsa Paschatis Dominica quam festivissime celebratur. Furto ablata, ut alibi majore honore colebatur, iterum restituta est, doctique sunt curatores, decentius habere tantum thesaurum. (Rev. P. Samperius, lib. v, cap. 39.)

MC. — Imago B. V. miraculosa Coronata, alicubi in Germania inferiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Virgo pure munda amati amans electi.*

1. Sincera simplicitas. — 2. Oratio efficax. — 3. Repentinum B. V. auxilium.

Claudio undecimam centuriam nobili illa historia, quam collector *Speculi exemplorum* memorat, quam breviter meis verbis hic subjungo. Religiosus, gravi carnis tentatione tantum non afflictus, ad altare Virginis confugit, causam suam oraturus, et petiturus auxilia tantum non nimis tarda. Porro in altari juxta Virginis Deiparæ statuam coronatam, divæ quoque Gertrudis statuam sculptam posuit artifex. Monachus post preces ad Deiparam fusas sincerissima simplicitate: «Eo, inquit, res devenit, ut hodie diadema tuum aut retineas aut amittas: si me fessum juveris, manebit tibi; si adhuc precantem spreveris, hoc tuo diademate coronabo caput sanctæ Gertrudis. Illa cum se viderit tanto honore affectam, ne ingrata sit, me liberabit.

Vide, lector, quid possit sincera simplicitas et simplex sinceritas; velut verita sanctissima Deipara a supplici cliente spoliari, illico precantem exaudivit, et omni nube dispulsa letum alacremque dimisit.

Hæc collector speculi. Nullus dubito quin statua illa majores postea honores acceperit dederitque supplicibus favores.

CENTURIA XII.

MCI. — Imago B. V. miraculosa Cercinensis, Cercinæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Euge, munda ac alma, puritati norma es.*

1. Statua B. V. custodia in via. — 2. In mulo primum miraculum. — 3. Summi pontificis auctoritas.

Missus ab urbe in Galliam cardinalis legatus natione Gallus, secum thesauri loco tulit statuam Deiparæ. Is cum Florentia discederet Bononiam, mulus statuæ sacræ bajulus cum cæteris impedimentis præmissus, tribus ab urbe Florentina milliaribus Italicis immotus constitit, nulla agasorum industria promovendus. Superveniens paulo post cardinalis, mulo quantumvis verberibus plusquam saturo, nova ingeri et cumulari præcepit, donec altius aliquid subesse ratus, laxatis habenis præcepit, permitterent liberum bestię cursum. Tum enim vero mulus a via quæ Bononiam ducebat, se avertit, et Cercinam, quæ semihora distabat, ne-

mine urgente properavit, atque ante ipsum templum iterum immotus constitit; quin etiam in genua provolutus ita est, ut nemo non videret hinc Deiparæ statuam esse relinquendam: quod et cardinalis cum suis exhibito ultimo honore, fecit, statuamque sacram maxima, qua tunc potuit, pompa altari imposuit. Visitavit locum anno 1515 Leo X, fama miraculorum adductus. Pagnozius M. *Triumph.* f. 605.

MCII. — Imago B. V. miraculosa de Spasmo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Ceu Platanus Regi amata i, o mire munda.*

1. Somnium thesaurum promittens. — 2. Latitant pretiosa profundo. — Cultus a summo Pontifice.

Est hæc sancta imago in templo rev. Patrum Franciscanorum, cujus inventionem hic afferro. Anno 1599, somnium habuit rev. P. Tullius Natalis, primæ notæ religiosus illius cœnobii, sepultum esse thesaurum eo in templo non longe a templis

porta majore, prope cujusdam Vexilliferi sepulcrum. Fuit quoque, ut ipsi visum est in somno, qui eum disertis verbis exhortaretur animaretque ad eruendum hunc thesaurum. Facto mane quantumvis somnii rationem nullam haberet, non desiit tamen instinctus ille, qui non tam suadebat quam imperabat fossionem.

Visurus, quis demum thesaurus in paupere templo lateret, quosdam ex amicis adhibuit, et fossionem instituit, felicem sane. Etenim vix paucos palmos progressus, tabulam invenit marmoream candidissimam, quæ quia nullo scalpulo planitiem suam et levorem amisit, credita est operculum esse thesauri qui quærebatur. At vero ubi eruta, et ex altero quoque latere conspecta est, pulcherrima Virginis imago apparuit, operis e plano de parum exstantis. Titulum habet de *Spasmo*, quia formam refert figuramque quæ Deiparæ fuit stantis sub cruce. Porro per spasmodum antiqui non intellexere doloris enormis effectum aliquem, qui indecorus Virgini esse posset, sed quia voce alia dolorem illum exprimere non potuerunt: quemadmodum nec Simeonis pientissimi senis mens fuit prædicere Deiparam gladio perimendam, sed hoc modo magis quam alio doloris illius excessum explicare potuit. Tabula illa propriam sortita capellam, in honoribus esse coepit, et beneficia supplicibus largiri. Porro quis eam defoderit, ignoratur. Creditur a pio quopiam Christiano Saracenorum furori subtractam et hic loci sepultam fuisse. Hæc rev. P. Placidus Samperius, in sua *Iconcl. Messenian.*, lib. II, cap. 8.

MCH. — Imago B. V. miraculosa Kozingen-sis, Kozingæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I, magna niveu, tu mera Paracleti Domus.*

1. Habet suum Æneam statua B. V. — 2. Statua redit ad primum locum. — 3. Sub sordido palliolo scelesti impietas.

Habuit suum Æneam hæc Deiparæ statua, siquidem Iconoclastica hæresi sæculo superiore Palatinatum vastante, vir quispiam hanc sanctam statuam e Palatinatu jamjam hæretico in Bavariam, quæ tota catholica fuit, atque etiamnum est, transtulit, et in quercu quapiam ita decore recondidit, ut honores mereretur. Qui vero eam huc deportavit, omisso suo nomine in cervice statuæ scriptum reliquit, ex civitate Nappurgensi hæretica huc allatam esse.

Statua hæc pluribus annis hic stetit et a trans-euntibus invocata. Advocatam se pro eorum necessitatibus apud Filium stitit, et petita impetravit. Hinc templo ad majores honores illata est, sed ubi altero die iterum ad quercum sponte sua rediit, satis docuit, se hic sedem elegisse. Fuit tamen in Pleipachiense templum deportata ab iis, qui, miraculo primo non contenti, postulabant secundum. Et vero etiam secundum sacra statua dedit, iterum ad quercum redeundo. Tertio miraculo occasionem

dedit mendicus nequam, qui loco suo exemptam in flumen abiecit: unde tamen iterum ad quercum illæsa omnino est reversa. Viso miraculo hæreticus mendicus nec inhorruit quidem; sed audacior factus, ossulatim eam diffregit. Non parum hoc vicinis contristavit, qui quamprimum coagmentatis frustulis statuam, quantum licebat, restituerunt. Ea ita iterum coaluit, ut nemo eam unquam ruptam aut diffractam crederet.

Hinc populi pietas, accursus, vota, et Virginis miraculosa auxilia. Hæretico cuidam servo cultus hic displicuit: itaque cum sine reverentia transiret, minatus aliis præsentibus est, se, si solus esset, lapide petiturum fuisse hoc idolum. At scelestus in loco punitus est sicque in terram afflictus, ut fulmine tactus, quamvis sereno cælo, crederetur.

Alius per jocum fatigato socio et quietem poscenti respondit, iret sane et apud quercum alios pedes peteret. Dixit, et in terram concidit, pedesque suos ante fortes, inutiles invenit, sive standum, sive ambulandum esset; dum facto ad quercum voto, duos pedes ligneos afferret. Fuit, qui cum ad manipulos ligandos clavo, ut vocant, ligneo indigeret, arrepto pede ligneo, quem quispiam voti causa appenderat, clavum cultro format operi idoneum. Vix tertium manipulum absolvit, cum repente oculorum usu privatus, poenam agnovit: quanquam ut facinus doluit, præsentibus omnibus laboris illius sociis facto voto, iterum visum recepit, et ramenta conquisita iterum ad locum reportavit.

Tanta fuit ad hanc sacram iconem in quercu pietas, ut nemo transiret quin genuflexus Deiparam honore aliquo afficeret. Contigit ut anno 1584, rustica mulier accensa ad arborem candela, et facta brevi oratione domum abiret; interea correpto a candela igne quercus abiret in cineres, statua tamen Virginis sic illæsa, ut nemo non miraculum agnosceret. Hanc ob causam quercui substitutus murus est, cui decenter sacra statua fuit inclusa usque ad annum 1610, quo jussu episcopi Ratisponensis sacellum in loco ædificatum est, quod et sacram statuam et accurrentem cum votis populum decentius exciperet. Ab eo tempore ita beneficia Deiparæ creverunt, ut anno 1660 in formam justii templi sacellum debuerit ampliari. Durantque Deiparæ miraculosa in hanc usque diem beneficia, quorum aliqua ad me pervenerunt, sed quia ordinaria sunt, omitto. Ex Authentico ad me misso. Ubi locus esse dicitur prope pagum, qui ab alba pluvia nomen habet.

MCIV. — Imago B. V. miraculosa de Fructibus, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum*

ANAGR. *O Evæ margaritum, sine Adami planctu!*

1. Præpostera pietas nil proficit. — 2. Terræ motus defendit imaginem. — 3. Fuvius can pane mira utilitas.

Est in celeberrimo conventu de Scala, quam

sanctimoniales Carmelitanæ incolunt, imago Deiparæ ad murum omnibus cœli injuriis exposita, e gypso et argilla ita muro immersa, ut opere relevato semiemineat, undique fructibus ex eadem materia fictis ornata, a quibus etiam nomen accepit. Porro imaginis decor magnus, et artis ingens opinio est; tum quia summam toto corpore amœnitatem spirat, tum quia ex argilla cum sit, levore vilitatem suam ita tegit, ut ab omnibus marmorea credatur.

Fuere, qui præpostera pietate thesaurum hunc monialibus eripere conarentur, et alteri templo inferre ad honores majores, quam hic sub dio accepisset. Jamque missi murarii opifices, qui murum omnem summa arte simul tollerent atque aveherent. Impactis ictibus operi dedere initium; cum insolitus tremor omnibus sudorem expressit, quem diurnus labor nequivisset. Terrore hoc moniti destiterunt; neque alii reperti sunt, qui quavis mercede proposita succederent tam infausto labori, non ignari, majore pœna dignos, qui temere laborem hunc producerent, quam qui eam innocenter inchoassent. Ita imago stare loco suo a beata Virgine jussa, ab his permissa, et majoribus honoribus culta est.

Adjungo, quod Bonfinius, lib. iv, scribit. Ferdinandus Gonzaga dux Ariani, prorex Siciliæ, e Sicilia cum exercitu discessurus debuit in ipso prociectu seditionem sedare præsentia sua, paulo post erupturam. Venit itaque cum satellitibus paucis ad confertam militum manum, quæ ante hoc templum de Scala ordinata constiterat: cum unus intento sclopo principem designat, seu territorum, seu trajecturus. Tum princeps, advocato carnifice: « Illic, inquit, hoc loco quamprimum laqueo gulam frange, nisi ipse pari pœna multari velis. » Quid ageret carnifex, cui præcipuum artis suæ instrumentum deerat funis? ad hæc urgebat proregis imperium, et mors sibi certa. Ingenium dedit locus. Templum de Scala ingreditur, et quantum satis fuit, de fune campanæ abscindit; et mox ad suos, qui hominem interea tenere, reversus, injecto capistro animam reo elidit, et cadaver in ipsum templum abjicit, dum id patibulo, paulo post erigendo, ante ipsam templi portam appenderet.

Virgines sacræ tam tristem casum Virgini conquestæ, pro rei anima fecere preces, et obtinere ut paulo post reus ad se rediret, non ut assolent, infirmus et debilis, sed repente vivus, vegetus, et sanus; et se proregi sisteret, assereretque vere se mortuum, iterum ope Virginis revixisse: miratum enim se esse, quod fune quo Virgo in templo honorata esset, ipse mortem exsequi deberet, rogasseque ne id permetteret Virgo: ita exauditum se hic stare, et meliora spondere. Et quia proregi miraculum satis probatum fuit, facta vitæ gratia liberum abire permisit, indecorum ratus, eum punire, quem Virgo absolvisset. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. iii, cap. 4.)

MCV. — Imago B. V. miraculosa Hohenpeisenbergensis, Raitenbuechæ in Germania superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. I, anima sane pura! i, terge Adamo luctum.

1. Primum miraculum equorum sanitas. — 2. Rusticorum exemplaris pietas. — 3. Ex sacello templum.

Raitenbuecha monasterium est canonicorum regularium S. Augustini. Fuere in late patente monasterii hujus ditione nonnulli subditi, qui querebantur et viæ et tempestatum incommoda, quibus nonnunquam vel ægri vel etiam sani cogebantur manere domi, et festis diebus negligere sacrum ob parochiæ nimiam distantiam. Convenere viri anno 1513, et impensas justî templi promissere hoc in monte. Placuit hæc rustica, sed vera pietas, positusque lapis primus est anno 1514, die 25 Maii.

Quo die cum rusticus quispiam intellexisset, quæ ad honorem Deiparæ in monte peragerentur, equum vovit optimum templo se donaturum, si cæteri, quos plures habebat, et omnes ad mortem ægros, convalescerent. Voto vix emissio potitus, quamprimum eorum præstantissimum Deiparæ adduxit, et hoc primo miraculo spem cæteris quoque ingessit contribulibus.

Pietas accurrentium et beneficia reportantium, jam non amplius sacello contenta, templum exigebat justæ magnitudinis, quod circa annum 1608 ædificatum est. Miracula ad me missa, eo ordine perscripta sunt, quo Servator noster sua recensuit iis, quos ad se legatos miserat sanctus Præcursor: *Cæci vident, claudi ambulant, surdi audiunt*, etc. (Matth. xi, 5.) Quin etiam nonnulla memorantur de mortuis ad vitam resuscitatis: quæ tamen quia adhuc ordinarii approbatione carent, omitto.

MCVI. — Imago B. V. miraculosa de Indirizzo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. I, magis pura lacte, o Mater munda nœvi.

1. Pictor non bonus, sed innocens. — 2. Cura Monialium placet B. V. — 3. Nauta Scyilam superat.

Est extra urbem cœnobium, quod incolunt moniales ordinis Cisterciensis sub titulo *de Spiritu sancto*. In hoc cœnobio præter imaginem *de miraculis*, quam supra explicavi, etiam una est, quæ *de Indirizzo*, seu *de Directione* nomen habet, cujus hæc est origo. Fuit eo in monasterio rota plateam versus, juxta templi portam. Oeconomus monasterii, qui paucis abhinc passibus domum suam habebat, non semel observavit, fures et latrones, qui aditum sibi ad virgines per hanc rotam perfringere conabantur. Oeconomus, pro potestate qua pollebat, diffracta rota muro cœnobium munivit in formam hemicycli, qui sacelli parvi instar imaginem contineret, Deiparæ transeuntibus in solatium.

Puerum ad hoc elegit tredecim non amplius an-

nos natum, qui arti pictoriæ operam dabat oppido mediocrem, necdum prima artis rudimenta prætergressum. Is, arte qua potuit, sacram imaginem Virginis designavit carbone, coloribus decoravit, et denique operi finem dedit, quem potuit. Nemo inventus est pictorum, qui arti invideret; nemo quem pictura multum ad preces invitaret. Nempe e longinquo quærendus et advocandus fuit nauta, qui pretium imaginis indicaret; is delapsus in Seyllam, jam antiquis invisam, ne absorberetur, Deiparam invocavit maris Dominam, et quamprimum lucem in littore vidit, e qua radius ad ipsam usque navim pertingebat: hunc ille secutus, ad littus pervenit illasa navi. Curiosus videndi unde hic radius originem suam acciperet, adhuc dubia luce venit ad hanc Deiparæ imaginem, et clamoribus omnem late viciniam in hoc urbis pomœrio excitavit: miraculum insolitæ lucis et navis a Seylla liberatæ eloquentia plus quam nautica in vulgus propagavit. Creditum homini est testibus non destituto: neque enim vel unus in navi fuit, qui non certum vitæ periculum, et visum a se lucis insolitæ radium testaretur. Hinc concursus ex urbe ingens, et in multos dies expectandum esset, si quis ad ipsam imaginem penetrare vellet. Facta innumera miracula locum fecere celebriorem; quin quod post aliquot annos sudare visa est in vultu per tres continuos dies. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. III, cap. 22.)

MCVII. — Imago B. V. miraculosa de Monte Ossium, Painbergæ in Germania superioriori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I, Agna, jam sidera te Evam puram colunt.*

1. Mons cadaverum. — Vestes dono datæ. — 5. B. V. suadet cauteria.

Origo templi hujus a prælio quopiam est, in quo tot cadaverum ossa sunt collecta, et in cumulum congesta, ut collis speciem exhiberent: hinc in antiquis scripturis *Mons Ossium* vocatur, lingua Germanica, *Painberg*. Parvum initio sacellum fuisse, litteræ testantur, et fama quoque constans etiam Deiparæ statuam ab antiquo fuisse miraculosam, iis præsertim ægris, qui vestes suas huc devovissent. Hodie singulari accursu celebris est. Ex antiquis miraculis, quia perierunt, nihil perferri potuit. Duo beneficia notatu digna et recentia ex iis quæ ad me missa sunt, adnecto.

Latro ad mortem ducendus Deiparam impense invocavit, ut dignaretur impetrare peccatorum remissionem, idque signo aliquo ei contestari, quo cordatius meritum mortis supplicium sustineret. Nocte ultima ei Deipara apparuit, jussitque ut amicis suis indiceret peregrinationem ad septem Deiparæ miraculosas imagines, inter quas hanc nominavit; et ad singulas pro defuncto sacrificium Missæ procurarent. Ita confidenter velut hoc signo certus judicis sententiam sustinuit. Mihi difficile

non est, fidem huic homini habere, quia Aristoteli fidem habeo dicenti et asserenti, quod morituri non mentiantur.

Alterum beneficium sacerdoti pio collatum a Deipara est. Is dolore capitis tanto affligebatur, ut negotiis omnibus ineptus etiam medicorum auxilia sperneret, quia nullo fructu adhibita. Huc ad Deiparam facto voto intra musculos utriusque brachii altera die tintiginem insolitam sensit, invenitque non sine admiratione maculam utrinque rubram eoprosus brachii loco, quo cauteria inuri consueverunt chirurgi. Cum ei in mentem venit Virginis voluntatem esse, ut hic cauteria ponantur. Quæ ubi posita fuere, omnis dolor capitis evanuit. Hæc ex authentico ad me misso.

MCVIII. — Imago B. V. miraculosa de Catena, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo mea ac pura, ea munda malis nitet.*

1. Beneficium est catena. — 2. Captivorum Spes. 3. Nautarum devotio.

Ad maris littus Pharum, magni nominis est beata Virgo de Catena. Pictura est manus bonæ: sedens Deipara tenet Jesulum stantem; et hic florem in dextera: Deipara altera manu. Catena ferrea tenet hominem ante se flectentem, cui catena collo innexa est. Fundator auctor et dotator hujus templi fuit pius sacerdos, qui anno 1518 suo ære id exstruxit.

Quid ille hac pictura voluerit incertum est, an quod captivus quispiam olim a Deipara liberatus, hanc olim picturam curaverit, atque ita captivi apud Turcas idem sperare possint? an quod a Deipara beneficio affectos gratitudinis admonere voluerit. Juxta illud: « Qui beneficia invenit, catenas invenit. » Certe hic loci Deiparæ captivi apud Turcas commendantur, et nautæ, sive abeant, sive redeant, hic se Virgini sistunt. Muri tabellis et catenis tecti loquuntur beneficia. (Rev. P. Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 9.) Festum magna solemnitate celebratur 16 Augusti.

MCIX. — Imago B. V. miraculosa Annuntiata, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu es Virgo mea dilecta, nam anima pura.*

1. Seylla semper periculosa. — 2. Nauta præter morem pius. — 3. Imago B. V. honorata.

Templum hoc Deiparæ Annuntiatae aliquot milliaribus Italicis distat ab urbe Messina, et littori dat nomen, quod de *Annuntiata* appellatur. Est mare propter Seyllæ viciniam hic loci nonnunquam navibus adversum, propter torrentem, ut vocant nautæ: sciunt tamen periti, etiam hunc maris torrentem superare.

Anno 1560, celebris navarchi pretiosa navis in hunc torrentem devenit, et consuetis licet artibus uteretur peritus naclerus, appellere tamen etiam

post multas horas non potuit : misit in expedita cymba, qui quærent in littore, quæ sint hæ terræ tam inhospitæ et navibus inimicæ. Responsum esse *Littus Annuntiata*, neque peritis nautis inaccessum esse locum. Navarchus ubi intellexit littus a templo Deiparæ vicino nomen habere, simul in mentem ei venit Græcæ manus imago Deiparæ, quam secum ex Oriente attulerat : « Hanc, inquit, Virgo hic reponi petit, obsequor. » Simul cum dicto mirum quanta facilitate navis velut sponte sua littori se applicuerit. Instituta rite supplicatione nautica, templo illata imago accivit populum : cujus pietas facile Deiparam invitavit ad plura et majora beneficia. Unde hodieque nondum desinit dare supplicibus, quæ optant, sperantque beneficia. Navarchus quoque peracta rite donatione, navim nullo labore per torrentem egit in apertum mare. (Rev. P. Samperius, lib. v, cap. 11.)

MCX. Imago B. V. miraculosa de Altobasso, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Eia ergo, pura, munda, immaculata nites.*

1. Antiquitas per se veneranda. — 2. Litteræ perpetua memoria. — 3. Architectura inimica pietati.

Hæc Deiparæ imago ætatem plurium sæculorum habet, et non tam propter antiquitatem quam propter titulum et figuram semper fuit, et adhuc est in magna veneratione. De littera nomen habet, quia volumen gestat Jesulus, ut in cæteris imaginibus, quibus proponitur ea Deiparæ Epistola, quam ad Messinenses scripsit.

Anathemata antiqua partim ætate consumpta, partim ob novam architecturam abolita sunt. Cæterum novum cultum a noviter erecta confraternitate accepit prioribus annis, quem Deipara renovatis beneficiis compensat. Festum celebratur festo Virginis Natæ. Curam habent rev. Patres Eremitæ S. Augustini, idem lib. v, cap. 27.

MCXI. — Imago B. V. miraculosa di Rogadeo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Parens Adam : Virgo immaculata veniet.*

1. Voluntas et facultas raro simul. — 2. Ingenium pietatis. — 3. Furtum pium.

Armenii propriam olim plateam incolebant Messinæ, quæ de gente Armenia corrupta voce adhuc Gentirmeni vocatur. In hac antiquissimum Deiparæ templum est cum hospitali ejusdem ætatis. Titulus sacræ imaginis est de Rogadeo, incertum ob quam causam. Fuit hæc Deiparæ imago olim in maxima veneratione ob singularia beneficia ibi obtentata ; sed ut tempus omnia absorbit, etiam isthæc devotio populi desiit successu temporis tantum non in nihilum.

Vidit hoc amator quispiam Virginis, et populo non parum iratus, tantum non teporem publice

exprobravit. Sed quid unus contra torrentem, præsertim secularis, cui ut sit voluntas, non tamen facultas, Deiparæ honorem promovendi ?

Invenit tamen ingeniosa pietas modum, quem nulla industria invenisset. Imaginem ingenioso furto abstulit, et domi suæ occultavit ; dum omnis sacræ iconis memoria periret : tum enim vero destinabat ille imaginem loco cuiquam ubi melius haberet, et a populo decentius coleretur. Sed, ut fit, furto ablata imago jam pretiosa templi curatoribus erat, quæ ante vix triobolaris : credi vix potest, quanta industria fur quæsitus, quaque diligentia inventus sit : neque fur poena ulla affectus, qui non alia quam quæ supra a me memorata est, intentione spretum hunc thesaurum abstulit. Imago sacra in locum suum reducta posthac charior esse ornari et coli cæpta ab accurrentibus vicinis, denique præstitis beneficiis celebris fieri. (Idem, ibid, cap. 25.)

MCXII. — Imago B. V. miraculosa Pogenbergiana, Pogenbergæ in Germania superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu ignara pomi, Eva lucens Mater Adami.*

1. — Magnitudo et longævitæ honorantur. — 2. Templum ex arce. — 3. Cessio loci inaudita.

Ad originem hujus antiquissimæ et valde miraculosæ statuæ pertinet ipsa monasterii Oberaltani, imo ipsius arcis origo. Planitiem Straubingane urbis velut amplum et spatiosissimum pomærium rivus interluit, qui quia variis mæandris ludit, et non raro in arcum curvatur, ab arcus similitudine nomen accepit, et Germanica lingua *Pogen* vocatur. Mons amœnus nec enormis altitudinis, qui rivo huic proximus est, a rivo nominatur, vocaturque *Pogenberg*, seu *Mons arcus*, more rebus humanis consueto, quando omnia magna nomen suum a parvis mutantur. Non longe ab hoc monte quereum posuere majores, quæ quia in immensum exerevit, credebatur honores mereri divinos. Itaque dati sunt honores, quos gens ethnica Jovi dedit. Hic pro templo fuit omnis late patens campus, pro tecto cælum, pro Deo annosa quereus, tanto dignior honoribus divinis quam Belus ille, quanto magis non modo vivere, sed etiam bibere docta, injuriis cæli, si fulmina excipias, secura. Aliam et huic cognatam quereum atque ex eadem eorumdem deorum genealogia eductam coluit Bavaria inferior, robore tantorum deorum, si fortissimorum virorum viribus jungantur, sat tuta. Steteræ hæ dux arbores, velut ultimæ et jam pridem extinctæ et abolitæ gentilitatis reliquæ, usque ad annum Christi Servatoris 731, cum Utilo, dux Bavarie, excisa superiore quercu antiqua, cujus hodieum superest nomen *Oberalta*, truncata ultima semisyllaba, monasterium condidit, et templum, quod sanctus Pirminius episcopus (cujus sacrum

corpus societas Jesu OEaiponti colit), solemnī ritu Ecclesiae consecravī. Dux duodecim religiosos ordinis S. Benedicti ex *Divite Augia* (hoc enim antiquissimi monasterii nomen est) vocatos, in loco constituit, ad fidem Christianam in neophytis populis conservandam. Floruit locus sub praelatis sex et viginti, sex et septuaginta annis supra integrum saeculum: cum ab Hunnis vastata omni circum regione, ipsum cum templo cœnobium igne absumptum est, jacuitque sub cineribus sepultum duobus saeculis; si quinque solos annos excipias, cum ab Azwino comite Pogensi iterum a fundamentis exstructum.

Juvat breviter nobilissimi fundatoris memoriam agere. Hartwicus, magni Babonis comitis Abenspergensis sextus filius, a sancto Henrico imperatore comitatum Pogensem in feudum accepit, atque eo in monte arcem suam habuit: vir e comitibus Schirensibus oriundus, qui prosapiam suam a Carolo Magno deducebat. Hujus Hartwici filius fuit Azwinus cœnobii Oberaltensis secundus fundator, qui felicibus praeliis ad eam laudis magnitudinem devenit, ut ubique vocaretur terror Bohemorum. Felicibus auspiciis cœnobii hujus favit Deipara: siquidem et ipsa speravit honores a tam pio comite. Anno 1104 statua Deiparae miraculoso natatu contra Danubii potentes undas devenit ad littus Monti Pogensi propinquum, et constitit, digna, quæ quamprimum a comite videretur. Vidit sane, et altiora mente volvens, in arcis suæ sacello decenter eam collocavit. Virgo primitias honorum compensavit victoriis, et hostium manubiis: neve dominum solum curare videretur, subjectos comiti populos miraculis accivit, et beneficiis ditatos domum remisit.

Plus ipsis victoriis placebant Azwino honores Virginis, quos ut augeret, raro exemplo Arcem gentilitiam in templum justæ magnitudinis et e fundamentis erectum mutavit, et cœnobio Oberaltano tradidit. Ita, o Virgo, omnes quotquot te colimus, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Ita Azwinus jugum amenissimi montis Deiparae cum arce tradidit: sibi ad pedem montis novam et priori non parem struxit, quæ omnia justis documentis in Archivo Oberaltano conservantur.

Porro Deipara locum ita beneficiis suis celebrem fecit, ut secunda Bavariae arx et residentia dici potuerit. Etenim sicut OEtingæ in statua sua miraculosa praesidebat Bavariae inferiori; ita in hac sua statua Pogenbergensi praesidebat Bavariae superiori. Adsunt testes litteræ Pontificum plures, Bullæ, legatorum pontificiorum Indulta, episcoporum singulares gratiæ, et favores principum, quibus locus celeberrimus honoratus est, quemque plurimi principum devotionis gratia accesserunt. Hodie templum novem altaribus et architectura sua decorum administratur a rev. Patribus Benedictinis e cœnobio Oberaltano; qui, quia locus aliquantum

a cœnobio distat, habitationem habent in modum cœnobii parvi duodecim Patribus sufficientis, qui advenis sanctissima sacramenta ministrant, et sacram statum curant. Hæc ex albo lapide sculpta, tres pedes cum dimidio alta est, ea figura, qua Deipara sanctam Elisabetham salutavit; ita ut ipse Jesus sub corde materno per vitrum intuentibus spectandus proponatur. Eam ob causam prægnantes hic auxilium quærunt, et inveniunt: adsunt in vicinia sacella sex ad imitationem Montis Serrati, in quibus olim feminei sexus Eremitæ justa clausura asperam vitam duxere: e quibus unam recta post obitum evolare ad cælum vidit sanctus Albertus ex comite monachus, et hujus templi parochus, olim miraculis clarus.

E quibus sacellis unum originem habet a puero rustico, qui Paschali tempore SS. Eucharistia refectus, dum domum rediret, dolore stomachi oppressus, sacram Hostiam nullo suo delicto in terram ejecit: quam et sacerdotes quamprimum ad templum deportarunt, et pius populus quamprimum ære suo ligneum sacellum, et quia locus miraculis clarere cœpit, etiam justum templum ædificavit, quod hodieque miraculis claret.

Cæterum templum Pogense, quod hodie cum turri sua per omnem late regionem conspicitur, non illud est quod Azwinus exstruxit: neque enim illud multum ultra duo sæcula stetit, injuria temporum et incuria hominum collapsum, sed novum et illo magnificentius. Statua tamen antiqua illa adest, et etiamnum miraculosis beneficiis claret, et concursibus peregrinorum celeberrima est. Ipse ego, qui hæc scribo cum celsissim. et rev. principe Alberto, episcopo Ratisponensi, sacrum locum pluries visitavi, et Catholicis ex urbe Ratispona huc decora et populosa supplicatione venientibus, tanquam meis in dictæ urbis ecclesia cathedrali auditoribus e pulpito de Deiparae laudibus dixi.

Tabellæ antiquæ penicillo scriptæ, bello Suecico periere. Ab anno 1633, quadringentæ amplius advenere et in dies adveniunt. Beneficia miraculosa cum approbatione ordinarii publicata sunt annis 1602, 1604, 1615, 1619, 1645, et jam reliqua typo parantur. Hæc ex Authentico ad me misso

MCXIII. — Imago B. V. miraculosa Romanella, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Ergo amanda pure Immaculata venisti.

1. Fulminis vis ingens. — **2.** Templum post victoriam. — **3.** Statua inter ignes illasa.

Nomen hujus sacræ imaginis, quia Romam sonat, ipsa imago a summo Pontifice comiti Rogerio olim ex urbe missa creditur, non sine alia bona ratione, quia in templo S. Salvatoris, quod dictus comes Rogerius e fundamentis exstruxit, non multum a litore hanc sacram imaginem templo intulit, quam ipse pro thesauro habuit, utique jam miraculosam. Incolere cœnobium illud a fundatore

Rogério inducti rev. Patres Basiliani Græci, et cultum Deiparæ promoverunt, usque dum anno 1549, mensis Julii die decima tertia, fulmine ictum est reconditorium pulveris pyrii, templo proximum, idque momento discersit potius quam diruit, magno Messinensium dolore, eo solo solatio piis relicto, quod imago Deiparæ miraculosa, miraculose in tanta marmorum congerie illasa omnino sit reperiata. Unde permoti cives e ruderibus templum hoc, quod nunc visitur, longe a primo diversum coagmentarunt sub eodem titulo S. Salvatoris : in quo etiamnum nulla non hebdomade feria secunda magno concursu visitatur hæc Deiparæ miraculosa imago. Quia vero tantus populi concursus Castello militari non parum incommodus fuit, metuentibus militibus, ne qua aliquando proditio suboriatur, clausa porta hic concursus abolitus nuper est. Cæterum tabellis votivis parietes cooperti loquuntur miraculosa Deiparæ beneficia.

Ipsius autem monasterii origo negligenda non est. Rogerius comes, a Messinensibus vocatus, a summo Pontifice animatus, et ab ipsa Deipara incitatus ad liberandam Siciliam a jugo Saracenorum, cum e Calabria transitum fecisset in Siciliam cum exercitu, ubi terram attingit, infelici omine non tam contristatus quam in furorem actus est contra impios Saracenos. Vidit enim in littore furcas infames, et ex iis viros duodecim pendentes ; quos ubi cives Messinenses esse intellexit, nullo alio delicto tam infami morte multatos, quam quod suspicionem incurrissent advocati in auxilium comitis, et urbis tradendæ. Ubi id comes intellexit, in genua prolapsus Deo et beatissimæ Virgini votum fecit, si victoria potiretur, fundandi hoc in loco templi sumptu regio, quod et obtenta victoria fecit, et dictam imaginem de Romanella honorandam templo intulit. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 15.)

MCXIV. — Imago B. V. miraculosa Justa, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Immaculata Virgo! en pates, munda ira!*

1. Justitiæ titulus a vinea. — 2. Inundatio innoxia. — 3. Lusores puniti.

Mille non amplius passibus extra urbem hæc sacra imago in templo suo colitur. Justæ titulum non aliunde habet quam ab ipsa platea, quæ Justa vocatur : quæ nec ipsa titulum suum habet ab incolis suis, qui utique non omnes semper justi sunt ; sed, quod rarum est, a vinea proxima, quæ singulari benedictione divina annis singulis centum vini optimi dolia dedit, ea lege, ut vinum quaecunque annus ille produceret, sive dulce, sive amarum ; hoc, de quo loquor, ejusdem saporis semper esset : insuper sive annus vini prodigis esset sive parvus, hæc vinea centum dolia daret ; juste, eam ob causam vinea *Justa* est appellata. A vinea nomen ipsa platea accepit, et denique platea nomen suum ipsi

Deiparæ dedit. Cæterum Annuntiata ab aliis vocatur.

Antiquissima est et miraculosa. Certe ab inundatione vicini torrentis, quæ vicinas domos cum fundamentis suis eruit, nullum sacre imagini, sed nec templo, damnum illatum est. Alterum est, quod dubium facit, annon *Justa* nomen acquisiverit a justitia ; siquidem cum Joannes Austriacus contra Turcas iret anno 1570, militum nonnulli in hoc templo consederunt, et productis in medium seu aleis seu foliis ludo tempus sefellerunt, inter consuetos lusoribus sermones, absumptis lusu infelibus horis. Vix templo egressi in rabiem acti sunt omnes, seque ad unum omnes collatis manibus inter rixas interemerunt, nemine uno tam cruentæ eladis causam penetrante, omnibusque justam justæ Deiparæ vindictam laudantibus. Ludant sane pueri ludo, quo pueri Davidis lusere, seque mutuis cædibus interimant. Ita merentur. (Idem, *ibid.*)

MCXV. — Imago B. M. miraculosa Nova, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *I, regna, tota enim pura maculam evadis.*

1. Opinio bona semper utilis. — 2. Imago B. V. honoratur. — 3. Fama augeat pietatem.

Origo templi hujus, sive vera sit sive falsa, magnorum bonorum origo fuit. Unde videre lector poterit, quam exigua vel etiam nulla principia piis sufficiant ad colendam Virginem, et Virgini ad gratias largiendas. Imago hæc in angulo domus alienjus ad Odigitriæ formam picta, vicinis in honore fuit tanto, ut lampadem curarent diu noctuque ardentem. Causam vero huic novo cultui fama dedit per viciniam didita, flevisse imaginem : quod quia an verum falsumque fuerit, a nemine ullo examinatum est, libertas cuicunque sua relicta est, sive credere id libeat, sive abnuere. Sed accensa a vicinis lampade credentium est auctus numerus, et factus quotidianus populi concursus. Petita et accepta a Virgine beneficia adhuc magis pietatem inchoatam extulere, ita ut tandem e comportatis pecuniis hoc templum anno 1619 exsurgeret, et in ea dicta Deiparæ imago, evulsa e muro, hic collocaretur. Festam solemne celebratur Dominica in Albis. (Idem, *ibid.*)

MCXVI. — Imago B. V. miraculosa de Panno, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo et pacis Mater, Anima munda, vale!*

1. Dæmon forma apri. — 2. Dæmon causa templi. — 3. Dæmon omnes terret.

Non assero titulum hunc hodieum templi esse, quem hic apposui, et ex ipsa historia assumere coactus sum, cum alium apud auctores infra citandos non reperiam. Tempore sancti Pomponii episcopi Neapolitani, datum dæmoni a Deo forum est, in quo nonnihil dominari posset urbi Neapolitanæ. Inventus in eo foro est aper, monstrum immane,

ingens, qui transeuntes ferocissime adortus non quidem lasit, sed tamen metu mortis incusso tantum non exanimavit. Non defuere venabula, quæ fortissimi viri bestię intentabant, daturi mortem certam; ni bestia identidem astu novo se subduxisset, quin etiam ipsos venatores diducto rictu periculi admonisset, et in fugam egisset. Dum demum animadversum est dæmonem quempiam sub hac apri forma latere. Hinc major adhuc metus omnium, qui illo in foro domicilium habuere.

Sanctus Pomponius, urbis tum antistes, Deiparam invocavit, et ab ea mali tanti remedium poposcit: nec illa precanti defuit, quin apparens ei disertis verbis edixit, dæmonem hunc hoc e foro non abiturum, priusquam ibi templum sibi erigeret. Non renuit antistes, non dubius, tantum malum si averteretur, populum tantas impensas non gravate porrecturum: «At ubi, inquit, et quo loco, Mater, tibi hoc templum vis ut statuam?» — «Ibi, respondit Deipara, ubi cras in platea pannum cæruleum reperturus es.» Simul videri desiit, et sanctum virum omnia læta cogitantem reliquit. Repertus ab eo altera die pannus est, indicata populo Deiparæ voluntas, datus templo prius lapis, finis terroribus infernalis apri, qui amplius visus non est. Templum illud in veneratione populo fuit, cui Deipara quoque beneficiis miraculosis favit. Ita, in *Historia episcoporum Neapolitanorum*, Bartholomæus Chiocharellus; et Paulus Antonius de Tarsia in *Hist. B. V. Insulanæ*.

MCXVII. — Imago B. V. miraculosa de Victoria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Te agnam sine Adami reatu puram colui.*

1. Mendici vel incurii vel impii. — 2. Neglectus liberorum. — 3. Pietas sacerdotis.

Ad portam Pozzetanam a fundamentis exstructum est Deiparæ oratorium anno 1630, a rev. sacerdote Dominico Vitale, cui placuit in altari ponere imaginem Deiparæ vestitu albo cum vexillo in manu. In eo vexillo crux Messinensis urbis gentilitia videtur. Ipsi oratorio titulum dedit de Victoria. Utriusque causa fuit victoria illa, quam sic apparens Virgo urbi dedit, cum a Carolo rege anno 1282, obsidione premeretur.

Porro aliud quoque fuit, quod pium sacerdotem ad hoc pium opus adegit. Puerorum pauperum misertus, quos negligentia parentum tantum non orco tradit, eos convocatos eleemosyna juit, et piis doctrinæ Christianæ præceptis imbuat, docuitque, quid quamque bonum sit timere Deum. Placuisse Virgini tam pium institutum ostendit in puero, qui ex alto muro fallente vestigio deorsum lapsus, se Virgini de Victoria (tantum assuetudo potest) alta voce commendavit. Virgo puerum qui in oratorio suo dilexerat, indemnem in platea spectanti populo stitit. Puer collectis, quotquot invenire potuit, pueris, instituta rite supplicatione ad oratorium hoc

processit una cum sociis, cum solus non sufficeret, debitas Sospitatrici acturus gratias. Populus, ne pueri omnem Virginis favorem soli exciperent, et ipse quoque in vota venit, et voti compos miraculosam imaginem per omnem Messinam deprædicavit. Sacerdos oratorii fundator, postquam id rite rev. Patribus Theatinis tradidit, anno 1638 vitam piam pia morte clausit. Festum sancte Mariæ de Victoria hoc in loco celebratur prima Dominica Octobris quantumvis non illa victoria fuerit, ob quam hac Dominica festum celebratur: credibile est, eodem mense quantumvis non eodem anno contigisse. (Rev. P. Plac. Samperius, lib. v, cap. 16.)

MCXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Salutatione angelica, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Laus Deo! Mater Agni mei una pura micat.*

1. Incessus novus modus. — 2. Vis Salutationis angelicæ. — 3. Cultus a demonibus.

Templum Deiparæ (sive Romæ sive alibi fuerit, non refert) in quo Deipara docere suos voluit, quo ritu per plateas ad templa suasit eundum, describit Petrus Cœlestinus summus Pontifex, Opusculo vi, cap. 11. Nolo mutare tanti auctoris verba, ne verbis meis obfuscem. Sic itaque scribit: «Bonus quidam Christianus, surgens nocte causa orationis, dum vellet ad ecclesiam B. Virginis intrare, sensit insidias dæmonum, qui totum claustrum obsederant. Undique ergo angustiis arctatus, proficiscendi genus aggreditur inauditum. Et primo quidem incessu toto corpore sese in terra prosternens, salutiferum illud nomen *Ave, Maria*, intente dicebat ac devote. Cessit supplicanti dæmonum densitas: turbatur et contremiscit, dum profertur salutis nuntium, et vir Dei usque ad ecclesiam ita ambulavit, ut quoties se prosterneret, et *Ave, Maria* pronuntiaret, toties dæmonum globus ante ejus vestigia caderet.» Hæc ille.

MCXIX. — Imago B. V. miraculosa de Itineribus, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Cano Reginam, jure tutam e lapsu Adam.*

1. Lacrymæ sanguineæ et statua. — 2. Lampas sponte accensa. — 3. Pueri fidem inventum.

Eis mille passibus distat ab urbe hæc miraculosa et celebratissima Deiparæ imago. De itineribus titulum acquisivit a frequentia populi hoc iter in altum montem facientis: neque ambulationem vocare licet id viæ genus, quod et asperitate sua et longitudine euntes fatigat. Annus 1594 urbi infestus fuit; siquidem mense Junio Ætna mons cineres ejecit magno camporum, serici, et vinearum damno atque urbis periculo. Mense Septembri classis Turcarum fortissima in oculis Messinensium vastavit Calabriam totam, præsertim Rhegium urbem. Interea beatissima Virgo, Messinensium Patrona, sanguineas lacrymas cum precibus fudit pro

urbe: Exstant vestigia sanguinis in ipsa sanctæ imaginis facie.

Lacrymæ porro istæ sanguineæ paulo antequam hæc mala imminerent, a populo visæ sunt, qui tanto omine territus, hanc sanctam statuam jam ante miraculosam frequentare cœpit instantius, nec frustra; nam 7 die mensis Septembris vigilia Nativitatis suæ, tremenda classis intacta Sicilia vela fecit. Nec tacendum, quod aliis quoque vicibus vultum mutaverit sacra statua, atque anno 1599 iterum lacrymas fuderit sanguineas. Addo quod contigit 24 Aprilis anno 1638. Circa vesperum Sabbati duo pueri more consueto cum carbonibus accensis properabant ad hoc Deiparæ templum accensuri lampadem, quam dominica præcedente exstinxerant. Hi ludis puerilibus per viam intenti, non advertere carbones interea temporis extinguï: quapropter per apertam clave portam templum ingressi, pio quodam horrore contremuerunt, visa lampade fulgentissima flamma lucente; plus timoris injectum est pueris, postquam viderunt ipsam statuam lacrymantem. Optimum fuit incidisse pueris, quod forte tibi, optime lector, nunc in mentem venit: ergone tanta fides pueris duobus, ut duo hæc miracula prudenter credi possint, non dico debeant! Hæc ipsa pueri, qui nasum rhinocerotis habebant sibi invicem ingessere: cum unus arrepto fune campanam notis icibus concursum cientibus pulsat, præsens quamprimum e vicinis villis populus, miratur primum puerorum insolitum factum: « Ubi et quæ, inquit, seditio? quis hostis? quod incendium? » — « Ecce, respondet puer, incendium in lampade, quæ nostra opera accensa non est. » Cumque mentiri pueros passim clamarent: « Desinite, inquit puer: quæ ignem dedit Virgo, etiam aquas dat. » Et quidem ex oculis visæ in vultu Virginis lacrymæ, lucem dedere miraculo lampadis; et pueris fidem. Commodum adfuit e proxima villa parochus, qui consensu altari, bombyce lacrymas magno numero excepit, quas populus certatim donum tulit.

Illud omnino rarum, et ædituis imitandum. Ædituus vir justæ simplicitatis et rectus, monile pretiosum dono oblatum sacræ statuæ appendit, et injectam collo non ita bene ligavit, quin paulo post furax manus soluto nodo monile abstulerit. Ædituus miratus primum, quod Virgo sua melius non custodiret, tum etiam quod forem non illico immobilem in loco fixerit, aut alia pœna vindicarit, ad extremum, Si tanta, inquit, est misericordia tua, hominem stimulis conscientiae exagita, ut ablatum monile referat, et tu habeas, quæ tua sunt. Non vanæ fuerunt hæc sine viribus iræ precesque: etenim fur oetiduo post iterum monile ibi reposuit, ubi facile ab ædituo reperiri posset. Festum celebratur feria tertia post Dominicam Paschæ. Curant locum et devotionem augent rev. Patres Dominicani. (Rev. P. Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 17.

MCXX. — Imago B. V. miraculosa de Guadalupa, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Reginam videtis a nota macule puram.*

1. Ventus ad votum. — 2. Cultus a militia. — 3. Modus obtinendi petita.

Eo in monte extra urbem Messinensem, in quo olim stetit castrum Orionis pro urbis defensione, hodie stat castrum regis Hispaniæ velut urbis frenum milite Hispano, et tormentis bellicis instructissimum. Ad hoc castrum Hispanus quispiam Deiparæ Guadalupanæ addictissimus (de qua suo loco dixi) sacellum ære suo exstruxit, et sculptam statuam prototypo quam simillimam in eo reposuit. Habuit faventes sibi Hispanos ob patrium affectum: quapropter Dominica prima Septembris, qua festum prima vice celebratum est, explosione omnium tormentorum et bombardarum Deipara honores accepit. Populus quoque Messinensis tantæ celebritatis fragore accitus et animatus, cum multa audisset de miraculis Guadalupanæ statuæ in Hispania; ad paria beneficia accipiendæ spem suam erexit. Et fuerunt sane, qui fiducia sua velut rupta glacie fontem miraculorum aperirent, hos alii atque alii secuti paria, quin etiam majora, impetrarunt.

Testes horum sunt parietes, e quibus votivæ tabellæ maximo numero pendent, monumenta beneficentiæ Marianæ. Inter has tabellas illa memorabilis est, quæ navem refert Galli mercatoris a quinque bellicis navigiis Turcicis tantum non captam, jam ad ictum tormenti curulis vicinam; cum Hugo (hoc enim Gallo nomen) facto huc voto, ventum repente accivit e cœlo, cujus ope sine ullo discrimine elapsus est ab ipsa usque Barbaria Messinam usque. Hoc attuli, ut lector sciat, similia quamplurima pendere in templo anathemata. Qui exaudiri a Deipara cupiunt, septies templum hoc accedunt, et septies sanctissimum Missæ sacrificium procurant, et exauditos se fatentur. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 19.)

MCXXI. — Imago B. V. miraculosa Prægnantium, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*
ANAGR. *Templum Dei sum; Arca ignara notæ avi.*

1. Prægnantium auxilium. — 2. Primi partus adjumentum. — 3. Græca antiquitas.

Non longe a castro Hispanorum, de quo paulo ante dixi, templum est Deiparæ dedicatum tantæ antiquitatis, ut primæ foundationis tempus et fundatoris nomen inveniri nequeat. Fabrica omni ex parte Græca, cum altari suo ad orientem, et cœmeterio ad occidentem. Imago quoque beatissimæ Virginis Græcæ manus est opus. Mirum quantum miraculorum hic Deipara a pluribus sæculis patraverit, testantur hæc anathemata nautica e templi fornice undique pendentia, captivorum catenæ, parietum ornamenta. Præ omnibus tamen hic auxilium inveniunt prægrantes, illæ maxime, quæ pri-

num partum nondum expertæ sunt. Creduntur olim hujus sacræ imaginis curam habuisse rev. Patres Franciscani. Festum ab antiquo celebratur festo Paschatis, et feria secunda sequente. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. xv, c. 49.)

MCXXII. — Imago B. V. miraculosa Advocata peccatorum, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Pia, munda, justa, alma, Creatorem genui.*

1. Mysterosa imago. — 2. Conversio peccatorum. — 3. Situs templa ornat.

Ut semper populosa fuerit Siciliæ insula, ac præsertim urbs Messinensis, hoc tamen sæculo ager Messinensis quamplurimis plateis velut parvis urbibus auctus est; ut ubi majorum ætate fuerunt arenæ et littora, campi et prata, hodie sint ampla et multa velut urbis celeberrimæ pomæria. Inter quæ tractus ille est, quem habitare cœperunt nostra ætate quamplurimi ob viciniam urbis. His, ut bene esset, sacerdos quidam pius et beatissimæ Virginis cultor eximius ære suo templum ædificavit, et in ejus altari imaginem posuit, opus manus novæ, sed mysteriis refertam. Flectit Mater sanctissima ante Filium situ precantis; Filius manu sinistra tenet sceptrum omnipotentiae suæ signum; dextera fulmen vindictæ vibrat, angelo uno astante, qui alia atque alia fulmina jam parata subministrat, in peccatores infra flectentes, et Advocatam peccatorum implorantes: cujus deprecatione fit, ut duo angeli fulmen illud manu dextra jamjam vibrandum detineant. Concursus vicinorum est magnus. Miracula, quæ hic fiunt, occultiora sunt cæteris, adeoque majora: nam conversio unius peccatoris gaudium tantum omnibus angelis creat, quantum vix ipse Servator ad captum nostrum potuit explicare. Festum celebratur prima Dominica Octobris. (*Ibid.*)

MCXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Monserrato, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Magna Dei Mater, vivo sancte pura mali.*

1. Amor patriæ prudens. — 2. Sabbatina pietas. — 3. Securitas ab hostibus.

Ferrantus Gonzaga e ducum Mantuanorum proposita prorex Siciliæ, sive frenum, sive securitatem daturus urbi Messinensi, castrum apto loco posuit anno 1540, quod hodie incolunt et defendunt milites Hispani. Templum, quod ab antiquo sacrum sancto archangelo Michaeli, desertum steterat, castro vicinum renovavit Franciscus Bertrandus castri præfectus anno 1600, et Deiparæ de Monserrato dedicari fecit; ne patriæ suæ obliviscerentur Hispani. Sed quia Hispana pietas etiam a Messinensibus aucta est, anno 1633 pulchrius et amplius a fundamentis erectum est. Miracula quia ordinariis non sunt disparia, omisit auctor; ex omnibus tamen unum posuit.

Sartor quispiam civis Messinensis morem habuit et pium et imitatione dignum. Omnibus Sabbatis sub vespere ex urbe huc venit, et Deiparæ se sua-

que commendavit, nullis cœli injuriis impediendus. Dum Sabbato quopiam in via angusta, et tunc nulla populi frequentia, ino ne ab uno quidem homine trita pergit, in tres sartoris capitales inimicos et in hominis certam perniciem armatos incidit: nec jam multum aberant. Tremefactus sartor ad mortis cogitationem, quanquam omnes animi vires intenderet, viam tamen non invenit, qua evaderet, sive obvios progressuro, sive fugientem insecuturos; ad hæc inermis ille contra armatos et quidem tres, qui vix contra dimidium etiam inermem suffecisset armatus. Alas optasset, quas tamen vel ipse timor tanto tremore impeditus addere non potuit. Itaque ad Deiparam de Monserrato conversus, ei cum via etiam viatorem et peregrinum Sabbatinum commendavit affectu solito, sed insolito periculo non parum aucto: et gradu nec festino nec lento hostes suos securus prætergressus, miratus est se ab iis non agnosci, quamvis eum intentis oculis intuerentur, vel panico timore stupefactos exsequi timere malum quod meditabantur. Ille, gratis Deiparæ actis, superati timoris memoriam reliquit in pariete. Festum, quod magno concursu celebratur secunda Dominica Octobris, explosione tormentorum curulum et bombardarum honoratur. (*Ibid.*)

MCXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Carminello, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Tota sine macula Adam pure germinavi.*

1. Pauperum pietas. — 2. Inter ignes illæsus. — 3. Volatus mirabilis.

In platea Tironis extra urbem stetit ab antiquo sacellum cum titulo de Carminello, jam passim a me explicato. Multa ad sacram hanc imaginem Deipara patravit miracula, quibus finem dedit novum S. Barbaræ cœnobium, eo in loco ædificatum. Pauperes tamen, plateæ illius incolæ sacræ statuæ alio in loco novum sacellum et ære suo et manibus extruxerunt; iterumque statuam Deiparæ inibi reposuerunt; neque Virgini ingratus fuit tam pius labor, siquidem eum novis et pluribus miraculis compensavit.

Memorabile est quod contigit anno 1636 cum tirenensis, ut vocant, patrona non sine multorum funere accenso pyrio pulvere conflagraret: nam juvenum unus in altum sublatus cum canistro, atque in mare delapsus, ad invocationem sanctæ Mariæ de Carminello, salvus sanusque ex omnibus pene solus et unus evasit. (*Ibid.*)

MCXXV. — Imago B. V. miraculosa de Indirizzo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Vivam Deo integra Immaculata Parens.*

1. Periculum alienum non terret. — 2. Græci fiunt Itali. — 3. Gratiae occultæ.

Hæc Deiparæ imago antiquissima est, et ad modum illius de Odigitria penicillo Græco depicta. Tituli causa, quod de Indirizzo et non de Odigitria

appelletur, esse potest, quod, cum sicuti Græca lingua loqui desinerent et ad Italicam respicerent, pleraque vocabula e Græco transierunt in Italicum, ita credibile est, vocem *Odigitria* Græcam, esse mutatam in vocem Italicam *Indirizzo*, nullo prorsus errore; cum eadem idem significet, viæ ducem seu consilium, quo indiget, qui negotiis suis bonum querit exitum, quod alii aliis atque aliis vocibus titulisque expresserunt, ut videre est per totum hoc opus. Stat hæc sacra imago in templo parochiali S. Jacobi, habetque sacellum clausum. Adsunt munera et anathemata argentea magno numero.

Colunt hanc sacram imaginem et visitant, quos negotiorum gravium incertus exitus torquet, quos consilium deficit in ambiguis, quos fluctuans animus affligit; et auxilium inveniunt, eo majore miraculo, quo occultiore, siquidem similia nec ita ut cætera in lucem proferuntur, nec ita ab aliis æstimantur, sicut ab eo qui gratiam miraculosam sibi soli notam accepit; nemo enim in alieno periculo ita pavet, ut in proprio. Porro dies, quo gratiæ hic petuntur et obtinentur, est feria quarta cujuscunque per annum hebdomadæ: ita fert opinio. Denique festum annum celebratur in Octava B. Virginis Natæ. (*Ibid.*)

MCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Porrinne, Pistorii in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Perit anguis coram Eva munda et alma.

1. Gratiitudo brevis. — 2. Morbus pestilentiae suppar. — 3. Beatissima Virgo nulla nomina recusat.

Jam supra memoravi duas Deiparæ imagines miraculosas, quas Pistorienses cives summis honoribus colunt. Tertia, quam hic afferro, antiquior cæteris est, habetque nomen *de Porrinne*. Vide, lector, quam nulla nomina Deipara fugiat, modo beneficii qualiscunque memoriam involvant. Scito itaque *Porrinne* lingua Etrusca morbum significare, et morbum fortassis aliis etiam vicinis populis aut incognitum, aut certe alia voce appellatum; morbum tamen talem, qui parum a peste absit, certe contagiosus sit et late serpere dicatur atque augeri, dum denique in veram pestem excreseat.

Ab hoc morbo urbs Pistoriensis olim vexata ad hanc sacram statuam confugit, et miraculose se liberatam sensit. Habet hodieque honores, sed antiquis non pares propter alias duas, quæ supra modum miraculis celebrantur, habitura iterum, si iterum metuenda Porrinne civitatem affligat. Ita nempe nullum beneficium unum si sit, tam magnum est, ut apud nos perpetuam et constantem gratiarum actionem inveniat. (Pagnozi, in *Mar. triumphante*, fol. 606.)

MCXXVII. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Nideraltæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Virginem adora e spina maculat tutam.

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

1. Quercus Bavarorum idolum. — 2. Confraternitas antiqua. — 3. Fides plantatur ut arbores.

Cœnobium Nideraltense ordinis S. Benedicti jam a pluribus sæculis originem nominis sui habet a quercu, olim ante fidem Christi prædicatam adorata. Idola sane in Bavaria adorata nulla legi; vivum esse oportebat, quod a Bavaris cultum divinum poscebat, vivum, inquam, et vitam longam cum majestate in sæcula producens: magnum item esse et procerum debuit apud eos, qui nihil, quod parvum et exiguum esset, honore dignum judicabant: denique speciem aliquam, cui cœlum invideret, quodque hominibus aliqua saltem ratione prodesset, hoc demum divinis honoribus dignum judicabant, quidquid id esset, quod tot prærogativis aliis omnibus præstaret.

Hæc omnia quia in quercu sola conveniunt, quercus nomine divinitatis honorata est: nam et vivit quercus, et in immensum excrescens sæculis pluribus stat firma; cum cœlo quoque bella gerit: nam quia ventis obsistit, fulminibus petitur. Cultoribus demum suis non parum prodest, quos umbra sua defendit a sole, foliis ab imbre: quin et arma subministrat, quæ nec rubiginem contrahunt, ut ferrum, nec curvantur, ut gladii, sudes, inquam, qui si etiam præusti sint in terram fixi, cum hominibus castra defendunt. Has quercus præ idolis adorantur Bavarum. Duæ præsertim in honoribus habebantur, una in Bavaria Inferiore, altera in Superiore: hæc superior antiqua quercus vocabatur, illa inferior antiqua quercus. Ad has currebatur undique e tota Bavaria: hic vota appendebantur, hic preces fundebantur, dubites, an non tolerabilius, quam ab iis qui manufactis idolis hos dederunt honores.

Inducta a sancto Ruperto fide, hæc duæ quercus ante omnia excendendæ erant; quod et a Theodone dūce non perfunctorie factum, quam primum constitit allum et longe majorem esse Deum, qui rebus humanis præsit, quam ulla quercus esse possit. Utrobique vero Deo templa erecta, et sequentibus sæculis adjuncta cœnobis S. Benedicti, quæ in hodiernum diem sibi constant, ingentibus aucta redditibus; nomen vetus Nideralta. Oberalta etiam nunc hanc, de qua dixi, idololatriam loquitur.

In Nideraltensi itaque monasterio Deiparæ Dolorosæ statua est, quæ jam a sesquisæculo apud peregrinos et incolas in honoribus est, insuper et confraternitate a centum quinquaginta annis insignis. Concursus per annum maxime festis Deiparæ fiunt, et anathemata antiqua et recentia testantur Virginis favores multos et magnos, ut habet authenticum ad me missum.

MCXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Dolorosa, Dekendorffii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Deipara inventa sum: ergo immaculata.

1. Statua latens. — 2. Somnium æditui felix. —
3. Fides simplici habita.

Statuam Deiparæ Dolorosam, quæ hodie prope urbem Dekendorffensem colitur, olim fuisse in honore dubium non est, cum miracula jam ab anno 1485 conscripta sint. Cæterum loco suo olim mota, anno 1628, in angulo aranearum telis obsita latuit; etiamsi templum totum cultissima munditie more patrio niteret.

Ædituus tribus continenter noctibus sibi visus est moneri in somno, hanc sacram statuam tenebris et squalore aranearum erueret, et loco decentiore collocaret, non sine spe futurarum gratiarum. Ille non tardus Deiparæ cultor, spongia abstersit sordes, et sacram statuam altari imposuit. Hominis fidi fidelis narratio accivit cultores: hinc tanta, quæ hodie videtur, pietas. Miracula non appono, quia cum aliis communia sunt.

MCXXIX. — Imago B. V. miraculosa Etaliensis, Etali in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva secunda malum ignorat primæ? Ita.*

1. Casus equi felix. — 2. Templum in silva. —
3. Statua gravis.

Hujus nobilissimæ statuæ originem raram referunt tabulæ monasterii Etaliensis et Andreas presbyter Ratisponensis, auctor perantiquus et probatus, nec non Wiguleius Hundius historicus vere nobilis et magnæ fidei: Cum Ludovicum IV imperatorem, exhausto ærario, sumptus ad reditum in Germaniam deficerent, monachum quemdam vel certe sub monachi specie latentem angelum graviter sollicito spem fecisse, fore ut ex ea rerum difficultate emerget, si redux in Germaniam monasterium in Deiparæ Virginis honorem Deo dedicaret in Ampherang loco Boicæ ditionis, tuncque Deo res Ludovici cordi fore. Exinde Cæsari votum nuncupanti, faciliora omnia et prona fuisse, affluentibus ex insperato opibus et mortalibus etiam post placatos superos longe quam ante æquioribus. Addunt in Bavariam regresso ab Henrico Vendio venatore fundi Ampherangensis, eo usque Ludovico ignoti factum esse indicium: illo confestim repurgato, mense Aprili facta magnæ molis fundamenta templo quod etiamnum exstat amplitudine sua et venustate visendi. Traditio porro est trium sæculorum cum dimidio firmata scriptorum auctoritate, monachum illum, de quo supra, dedisse Ludovico statuam Deiparæ ex alabastro perite factam in templo cultui publico proponendam. Adest hodiedum sacra statua coliturque a peregrinis. Insuper pictura, quam ipse in muro vidi perantiquam, docet Ludovicum ipsum per omnem viam bajulum fuisse sacræ statuæ, equum insuper innoxio casu procidisse in loco quem monachus designarat pro templo, hodieque altare summum stare ubi quercus ab ipso Ludovico excisa fuerat. Ita Chronica monasterii S. Benedicti, et auctores.

MCXXX. — Imago B. V. miraculosa Schofaugiana, Schofaugiæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgone semper munda a macula? Ita, ita.*

1. Licentia difficulter obtenta. — 2. Statua in agro. — 3. Rusticus architectus.

Statua Deiparæ lignea octodecim uncias alta, quæ hic a pluribus, ut aiunt, sæculis colitur, in agro inventa est a rustico arante, et tantum non vomere ipsam sanctam statuam in partes findente. Rusticus statuæ quamprimum templum vovet, idque post impetratos longo labore consensus ære suo in hanc formam extruxit, quæ hodieque videtur, doctumque templo convenientem de bonis suis dedit. Quæ etiamnum a posteris annuatim fideliter penditur: inter alias obligationes hæredum una est, quod prandium dent parcho vicino, quoties hoc in templo sacrificium Missæ celebrat; quod fit in hunc diem. Ita Deipara laboribus hujus agricolæ benedixit, ut hæredes et possint et velint. Sabbato Rogationum viginti supplicationes ex vicinis pagis, aliquæ etiam e longinquis annuatim adveniunt. Adsunt adhuc Litteræ indulgentiarum cum sigillis eminent. cardinalium, quæ antiquitatem spirant. Asserunt quoque, sacram statuam colores novos sæpius respuisse, ut vetustate sua magis placeret. Quod hodie non ita ut olim miraculis floreat, in causa est templum Deiparæ proximum, quod non ante multos annos ædificatum, beneficiis miraculosis peregrinos ad se trahit, de quo suo loco. Hæc ex authenticis.

MCXXXI. — Imago B. V. miraculosa Huebana, Huebæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Una est Deipara Virgo; en Immaculatam!*

1. Silva felix. — 2. Ex rustico mercator. — 3. Fundatori gratia facta.

Hueba in silva monialium sita est. Ex hoc pago oriundus mercator opulentus Augustam urbem celebrem incoluit, factus civis; is patriæ suæ memor hoc templum Deiparæ extruxit, quod anno 1631, solemnî ritu a suffraganeo Augustano dedicatum est. Non deest Deipara supplicibus; imo statim primo, id est 1631 hujus sæculi anno, liberalissime aliquas gratias miraculosas est elargita. Certe inter primas fuere, quæ ipsi auctori ejusque conjugi et filiolo sæpius obvenere, filiolo præsertim, qui tantum non e mortis faucibus huc facto voto ereptus est; unde hæc quæ adhuc durat pietas originem suam habet. Cætera, quæ ad me perscripta sunt, beneficia miraculosa, quia communia sunt, non appono, ne lectori eadem semper recensendo fastidium creem.

MCXXXII. — Imago B. V. miraculosa de Porta paradisi, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Una est Immaculata Virgo, en Deiparam!*

1. Vera Porta paradisi. — 2. Nec altaria a furibus secura. — 3. Nobilis et liberalis manus.

Ultra turrin Pharum ad mare tractus est ingens tanta amœnitatis ac fertilitatis, ut majores eum nomine paradisi decorarint; ad rusticorum solatium olim Deiparæ templum est ædificatum, quod appellarunt *Portam paradisi*, in quo altare fuit pictura sua visendum, quam furum quispiam abstulit; incertum, qua mente ac intentione, siquidem templum omne collapsum jam inter ruinas jacebat; quod tamen a magistratu sumptibus publicis iterum est reparatum. At verò cum nobilis quispiam non longe a templo regium prope dixerim palatium cum torto extruxit, etiam templi Mariani curam in se suscepit, id novo altari decoravit, aliaque templo addidit ornamenta, quibus pietas in Virginem augetur: quod et factum. Nam etiam quamprimum Deipara hic se grandibus beneficiis liberalem ostendit, et antiquum miraculosæ nomen iterum resumpsit. Tantum potest nobilis et liberalis manus. Rev. P. Placidus Samperius societatis Jesu, lib. v, cap. 10. Festum celebratur vel ultima Dominica Julii, vel prima Dominica Augusti.

MCXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Porta, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda mali vigeat super omnia creata!*

1. Feminarum lucrum voluptuosum. — 2. Templi cura sine pretio. — 3. Quæ remota sunt, deserta sunt.

Est Messinæ platea, quæ de Gentirmeni, seu de gente Armenia ideo nomen habet, quod ea gens olim magno numero Messinam et in hac plateam istam incolebat. In hac templum Deiparæ est, quod a vicina urbis porta nomen accepit, et a *Porta* vocatur. Ejus origo hæc est. Stetit hic templum Veneris, a feminis illis maxime frequentatum, quæ voluptuosum lucrum ex prostituto corpore quærebant. Templum hoc iratum mare ejectis arenis tantum non omnino obruit: unicam, quæ remansit, capellam Christianorum quispiam Deiparæ sacram fecit, appicta ejus imagine in muro.

Sacellum hoc, ut fit, quia remotum; non potuit non esse desertum. Reperta tamen mulier est, quæ omnem hujus sacelli curam ipsa suscepit, lampadem curavit, scopis aream purgavit, altaris lintamina decore lavit, campana quoque cum oportuit, signum ad sacrificia Missæ et Salutationem angelicam dedit. Hæc filiolum habuit unicum et unice charum, quem graviter ægrotantem Virgini commendavit, sæpe repetito Rosario; sed frustra: nam puerum violentia morbi e vivis expunxit. Mulier indigne tulit, labores suos gratuitos sperni, preces negligi: « Et quid, inquit, gratis Deiparæ servio, et frustra mercedem spero? » Itaque deserto templo ejusque cura, sibi vixit. Errorem nec in simplici femina tolerandum correxit Deipara somnio.

Videbatur sibi videre in somnio mulier adolescentem e furca pendentem; quin etiam Deiparam vidit, audivitque interrogantem, num eum nosset, quem videbat ita e furca pendentem? Negante illa: « Vide, inquit, quam ego preces tuas et præstita mihi servitia non spreverim: filius tuus hæc in furca tibi videtur ea prorsus forma, qua pependisset, si ad hos, ut vides, annos vitam produxisset. » Illis verbis femina somnum abruptit, atque iterum ad servitia templi animavit. Ita nempe tum contrarios nobis superos existimamus, cum maxime prosunt. Beatissimæ Virginis festum de Porta celebratur 8 Decembris, quia Immaculata Conceptio ejus porta fuit, per quam omnes cœlestes gratiæ in eam intrant. (Idem, lib. v, cap. 25.)

MCXXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Partu, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alma Dei Virgo ante casum præmunita.*

1. Infidelis famuli latrocinium. — 2. Beatus, qui moritur in servitio B. V. — 3. Homicida suspensus.

Non absimile exemplum præcedenti historiæ affero. Templum, quod Messinæ vocatur *de Altobasso* non multum abest a templo *de Alto*, de quo suo loco dixi, cum de miraculosa columba sermo esset, quæ ex alto delapsa in conspectu senatus volatu suo templum designavit. In hoc templo *de Altobasso* imago est, quæ originem habet prorsus inusitatam. Jusserat hanc pingi confraternitas, quæ in tempore rev. Patrum Eremitarum S. Augustini, sua festa celebrat. Pictor fuit quidam Polydorus, peritia sua celebris, cui opus locatum fuit. Is opere ultra dimidium confecto, siquidem tres vultus, Jesuli nimirum, Deiparæ et Josephi penicillus doctissime absolverat, præter alia quædam, pecunias petit accepitque, viginti quinque scuta. Habuit Polydorus juvenem in domo discipulum e Calabria oriundum, omni thesauro chariorem; sed Calabro aurum, quod viderat, ipso magistro charius erat. Hoc ut suum faceret, magistrum e vivis tollere decrevit, et temporis illius maxime rationem habendam esse duxit, quo a sensibus maxime abstractum et cogitabundum adeoque inermem aggrederetur. Eam ob causam tempus illud, quod in Deiparæ imagine pingenda occupabatur, maxime commodum censuit. Itaque magistrum operi intentum aggressus fœde obruncat, et accepto auro in fugam se dat.

Hic ad tria respondere lectori accurato debeo, quid sacræ imagini imperfectæ actum, quid homicidæ, quid Polydoro pictori. Imaginem finivit, eique coronidem dedit Theodatus quidam, sed longe inferioris penicilli artifex. Homicida deprehensus, pependit e furca. De Polydoro quid actum sit in altera vita, non habeo quod dicam; habeo tamen, quod sentiam, illum a Deipara in eum antea statum animæ collocatum, in quo certa eum salus

æterna maneret : neque enim unquam adducar, ut credam, eum damnari, qui in Deiparæ servitio ex hac ad alteram vitam rapitur. (Idem, lib. v, cap. 27.)

MCXXXV. — Imago B. V. miraculosa de Pietate, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nivea Mater Jesu culpam ignorat Adam.*

1. Lampas pie accensa. — 2. Lascivus juvenis impunitus. — 3. Lampas sponte accensa.

De Pietate nomen suum habet hæc Deiparæ sacra imago, quia justam vindictam in pietatem mutavit. Pictam in muro tota platea habuit in veneratione, quæ ipsa a miraculoso quopiam sed obscuro beneficio originem suam traxit. Ea veneratio eo usque excrevit, ut communi consensu vicini accenderent, et alerent totis noctibus lampadem, in solatium transeuntium et ægrorum per fenestras prospicientium.

Transiit aliquando juvenis, quem lascivi mores devenustarunt, quemque publica fama nunquam laudavit. Is, quia omnis malus odit lucem, lampadem petulanter exstinxit; ne, quam domum ingredi vellet, hac luce proderetur. Ægre tulere, quotquot e vicinis prospexerunt per fenestram, et eorum plures accurrere, lampadem iterum accensuri : sed ubi ad locum venere, lampadem invenire accensam, probato et testato omnibus miraculo, non parum Virginis pietatem mirati, quæ justam vindictam tam benigne neglexisset : neque enim unquam compertum est, juveni scelerato sinistri quidpiam aut adversi contigisse. Sacra imago jam accursu piorum celebris, in templum S. Mariæ Novæ delata, majorem cultum accepit et miraculosæ nomen adepta est. (Idem, lib. v, cap. 15.)

MCXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Visito, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Virgo est, ac præmunia in Adæ malum!*

1. Templum inter hortos. — 2. Illæsa statua inter saxa. — 3. Somnia repetita.

Stetit eo in monte, qui de Scirpo nomen habet, perantiquum oratorium, ab iis maxime visitatum, qui locum illum deliciarum pro suburbana recreatione elegerant. Inter hos ditior unus et Deiparæ addictissimus nobilis, variis ægritudinibus detentus, non parum Deiparæ importunus fuit continuis pro sanitate sua precibus; cum illa per somnium homini apparens : « Visne, inquit, sanus fieri ? » — « Non aliam ob causam, respondet æger, o Domina, quam ut tibi majore affectu servire queam. » Tum illa : « Ergo accipe imaginem illam de loco suo, et mihi sacellum ædifica. » Simul et Virgo videri desiit, et æger evigilavit; qui de somnio anxius, causas habuit cogitandi somnium fuisse : nam nec locum Virgo designavit, in quo sacellum strui cœlet, nec imaginem quam loco movere jubebatur : adhuc nulla morborum remissio eum convincebat, non inane somnium fuisse. Sed quia idem sub-

sequentibus duabus noctibus somniavit, ad omnia paratum se exhibuit, siquidem et imaginem sciret et locum. Ita Deipara jam paratum habuit architectum ante tempus.

Fuit eo in monte lapacidina ad usus urbis, e qua quia incautius montem suffoderunt operarii, magna ingentium lapidum congeries delapsa per montem, ipsum quod ibi stabat oratorium secum in ruinam traxit, unico illo muro superstiti, in quo Deiparæ venustissima imago colebatur. Jam Stephanus (hoc enim homini nomen) imaginem sibi porrectam a Virgine intellexit : locum ipse elegit percommodum, suum e ligno sacellum quod jam ea in villa habebat, ibique Deiparæ imaginem collocavit, atque imperio Virginis factum satis existimavit. Ubi verò altero die imaginem vidit, neglecto suo ligneo sacello, quod in silva pinea habebat, transiisse in agrum Palumbi nobilis et amici, imaginem non invito Palumbo reportavit in suum, ut dixi, ligneum sacellum. At vero Deipara iterum Stephano per somnium apparens : « Volo, inquit, a te templum non in silva pinea, sed eo loco, ubi reperisti heri imaginem. » Tum Stephanus : « Fundus, inquit, Palumbi est, non meus. » — « Scio, reponit Virgo; sed pete ab eo fundum, et habebis. » Stephanus fundum a Palumbo petiit, et quamprimum obtinuit, atque id templum, quod hodieque celebre est, suo ære ædificavit, in eaque sanctam imaginem reposuit. Mirum, quam cito quantisque incrementis pietas creverit. Omnes templi parietes tabellis votivis et brevibus navium formis ritu peristromatum vestiti, gloriam Virginis loquebantur.

Sabbatis toto anno visitatum hoc templum est etiam a Messinensibus. Triduo ultimo hebdomadæ sanctæ concursus, si uspiam fuit, hic magnus visitantium Deiparam, ac eam super morte Filii sui velut consolantium. Unde forte locus *de Visito* nomen acquisivit. Quando Sæculi dicunt, cum stare seu esse in visito, seu visitatione, qui ob mortem amici a visitantibus condolentiam, ut vocant, ac consolationem accipit. Desiit post aliquot annos concursus insolitus, tum propter arduum collis ascensum, tum propter latrones peregrinis infestos; durat tamen etiamnum triduum illud Passionis, de quo supra dixi.

3. Festum templi prima Dominica mensis Maii celebratur : quod quia propter imbres aliquot annis sine magno populi concursu celebratum est, templi capellanus in hæc verba pridie festi erupit : « Laboravi, et templum, ut potui, adornavi; si cras pluatur, festum amplius non celebrabo, imo templum e fundamentis demoliar. » Inter hæc dum scalas conscendit, decidit et crus fregit, didicitque modestius posthac de cælo et cœlitibus loqui. Porro loci sacri fundator Stephanus sanitatem perfectam a Virgine accepit, et apud nepotes propter vitam, quam bona morte clausit, in honore est. Ita rev. P. Samperius soc. Jesu, lib. v, cap. 18.

MCXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de Providentia, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Iram maculamve Adæ penitus ignorat.

1. B. V. templum imperat. — 2. Fames desperata. — 3. Naufragium utile.

Quam omnia deficere possint, atque ipso facto nunquam deficient, Sicilia docet, quæ olim si non Italiæ totius, certe urbis Romanæ granarium ita anno 1605 exaruit, ut ipsa etiam princeps urbs Messina vix haberet, quo per triduum cives suos pasceret. Indictæ ab episcopo preces ante venerabile Sacramentum in omnibus templis expositum mitigarunt Deum, jamjam ad ultimam vindictam paratum. Si quidem ingens oneraria frumento gravis pertransiens Siciliam, adeo male a ventis et mari habita est, ut sine malo, sine velis, sine temone, præmissa cymba precaretur ex navarchi mandato auxilium a Messinensibus.

Dato auxilio per emissas naves, introducta in portum oneraria, recreavit totam urbem. Magistratus Deiparæ de littera in perpetuam memoriam navim argenteam appendit. Credidit magistratus Messinensis Virgini Deiparæ semper addictissimus, se fecisse officium; sed illa plus voluit. Itaque homini pauperi per somnium apparuit, jussitque templum sibi erigi sub titulo de Providentia, tum ne facti memoria periret, tum ut scirent Messinenses se providam Matrem esse et fore. Non parum torsit hoc somnium vigilantem: quare « Si, inquit, o Domina, templum jubes, da quod jubes; murarius sum, offero artem et manus. »

Amor ingeniosus dedit consilium. Imaginem Deiparæ eo loco, ubi hodie templum stat, affixit muro publico: asseres undeunde acceptos in formam tecti suspendit, contra cœli injurias, lampadem insuper addidit arsuram quoties e paupere censu haberet oleum. Placuit Virgini felix templi principium. Interea ad dignitatem promotus a magistratu est opificio parem, ut architectus urbis esset: fecit hoc hominis peritia et probitas, et ante omnia Deiparæ providentia disponens omnia suaviter: cum ille somni sui memor, donari sibi a magistratu petiit aream, quæ spatioso templo sufficeret, suis sumptibus ædificando: nec tacuit imperatum sibi hoc a Deipara. Non difficiles fuere magistratus, per se in omnia Deiparæ obsequia promptissimi.

Cæpit Vincentius Bagliota (hoc ei nomen) anno 1610 templum hoc, et anno sequente Dominica secunda Octobris suis expensis finitum ab episcopo dedicari fecit. Altare summum Deiparam cum Jesulo exhibet; tam Deipara, quam ipse Jesulus spicas angelis porrigunt, quas hi in subjectam urbem Messinam spargunt. Nec omisit pictor navem sine malo, sine velis, sine temone, quæ portum intrat.

Festum Dominica secunda Octobris celebratur. Beneficia miraculosa maxime die Mercurii petun-

tur, et plerumque obtinentur ab iis qui septenis hebdomadibus eodem die huc supplicatum veniunt. Ipse quoque templi fundator ad eas divitias devenit, ut abunde dotaverit templum, et insuper beneficium fundaverit pro Missa quotidie dicenda. Rev. P. Samperius soc. Jesu, lib. v, cap. 24.

MCXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa S. Maria Major, Neapoli in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Parior angelis, Deum unice amata amat.

1. Opus S. Lucæ. — 2. Architectus sanctus. — 3. Dedicatio a summo Pontifice facta.

Templum hoc nobile exstruxit sanctus Pomponius episcopus Neapolitanus circa annum 524, die 14 Maii (ut habet Martyrologium), in quo sepulcrum sibi sanctus elegit. In templi abside hæc verba leguntur: *Basilicam hanc Pomponius episcopus Neapolitanus Jesu Christi Domini fecit*. Postea, anno 535, Joannes II, summus Pontifex, patria Romanus et sancti Pomponii consanguineus, cum venisset Neapolim, basilicam hanc consecravit, ut in lapide pro templi foribus incisum legitur. Estque ea basilica hodie una ex quatuor præcipuis parochiis.

In hac imago Deiparæ est, ut bonis fundamentis creditur picta a sancto evangelista Luca, quam olim miraculosam fuisse, fas non est dubitare. An hodie miraculis celebretur, non habeo dicere. Cæterum anno 1591, templum hoc traditum est rev. Patribus ordinis clericorum Regularium Minorum, et ab iisdem nitore pristino restitutum. (Rev. P. Antonius Spinell. soc. Jesu.)

MCXXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Stella, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Jure negamus maculam in tota Deipara.

1. Naufragus felix. — 2. Classis infelix. — 3. Grati-
tudo naufragi.

Celeberrima est in Hispania imago Deiparæ de Stella, ut suo loco dixi. Hæc, de qua nunc loquor, ad ejus imitationem facta est ab Hispano, et cultus sui habuit initium hoc modo.

Alphonsus Scaramiglius nobilis Castellanus inter alios illi quoque naufragio interfuit, quod classis Hispana Philippi II sustinuit in mari Anglicano, quo magna Hispaniæ et Italiæ nobilitas periit. Rupta itaque in partes navi, qua Alphonsus vehebatur, et ipse mari datus est: ibi inter fluctuantes vitæ curas, aliam vitæ spem nuspiam invenit, quam ut stellam maris Mariam respiceret, cujus imaginem secum in libello precatório ferebat.

Juvit hominem cogitatio; juvit Maria: natanti enim et cum fluctibus certanti pars antennæ obvenit, cui ille innixus salutem invenit, in aliquam ex integris navibus receptus. Inde in Sicilia militiam prosecutus, ad honores militares pervenit. Unde cum castello Guelfoniano cum potestate

præisset, Petrum quemdam vidit in vicinia ejuspiam ædificii designatorem. Vocatum hominem rogat, quid in hac castelli vicinia moliretur. « Deiparæ, respondit ille, templum molior; siquidem per te, perque episcopum licebit. Porro moliendi templi causa est ipse locus, tantorum malorum theatrum: quos enim fures, quos latrones et sicarios non alit hic angulus! » Alphonsus data quamprimum licentia etiam imaginem suam obtulit, et titulum esse jussit, *de Stella*. Nec difficilem habuit Petrus episcopum. Itaque brevi templum stetit circa annum 1608. Concursum pientissimi populi quamprimum facti: propter accepta quoque a beatissima Virgine beneficia, advenere anathemata, quibus parietes templi decore vestiti, gloriam Virginis advenientibus deprædicarunt. E portis urbanis una huic Deiparæ dedicata est. Festum denique, prima Dominica mensis Maii. (Rev. P. Samperius, lib. v, cap. 27.)

MCXL. — Imago B. V. miraculosa Dozburgensis, Dozburgi in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Alme munda et nitida jam tero caput anguis.*

1. Fastidium hæreseos. — 2. Diversa fides in eodem templo. — 3. Testes miraculorum hæretici.

Prope Wisensteigam Sueviæ oppidum, nunc Bavarie adjunctum, hæc Deiparæ sacra imago colitur in amenissimo situ, horæ quadrans totius itineris viam conficit jucundissima ambulatione. Sacellum muratum antiquissimi operis est, iniquitate tamen vicinorum atque a vera fide alienorum factum est, ut de ejus origine nihil scriptum supersit; id solum habetur, quod circa annum 1494 accursu vicinorum fuerit celeberrimum, quem utique beneficia obtenta, ut solet, acceperunt, quo collegiæ ecclesiæ Wisensteigianæ fuit unitum. Id memoratu dignum est, quod cum comes Helfensteinus Udalricus anno 1556 ad Lutheranos magnæ familiæ probro defecisset, etiam hoc sacellum, quia in ipsius fundo situm tantisper ad hæreticos delapsum fuerit, dum ipse anno 1567, ad veram fidem iterum reversus, iterum hoc quoque Deiparæ sacellum in potestatem Catholicorum devenerit, hodie undique e vicinia accurrunt, celebraturque pius animi sensus, quo hic perfruuntur, qui hic loci Deiparæ sua desideria suasque seu animi, seu corporis necessitates fidenter exponunt, quosque Deipara non parum contentos consolatosque a se dimittit, ita ut unicum miserorum asylum illis in terris dici possit. Nec (ut ad me fideli manu scriptum pervenit) abnuerent multi e Lutheranis nominari beneficiorum acceptorum testes, si per dominum hæreticum liceret, cui subsunt. Certe munera annuatim afferunt testantia affectum quem erga Deiparam nunc gerunt, quidque facturi essent, si antiqua fidei catholicæ

felicitas eas in terras exacta hæresi rediret, quod suo tempore futurum omnes boni una mecum optant, desiderant, sperant.

MCXLI. — Imago B. V. miraculosa Dadingana, Dadingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda ac alma Vitis vitæ germen paro.*

1. Antiquitas veneranda. — 2. Bellorum et hæreseos fructus. — 3. Vetustas renovata.

Dadinganum pagum longe lateque per Bariam Inferiorem gloriosum fecit Deipara ab immemoriali tempore; quis enim templum illud parvum Deiparæ ædificavit, ignotum hodie est, chartis bello et incendio absumptis. Pereuntibus documentis, non tamen periit majorum antiqua pietas, in ipsis nepotibus sive renovata sive renata. Certe beneficia Deiparæ tanta fuere, ut ex congestis oblationibus templum antiquum in ampliorem et venustiore formam sit exædificatum. Ita quoque hodie cum templo aucta pietas crescit, et adhuc majora promittit. Sexaginta et amplius miraculosas curationes a paucis annis factas legi, sed quia nulla exotica singularitate sunt conspicuæ, omitto.

MCXLII. — Imago B. V. miraculosa Auxiliatrix, Osterhofii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Per Agni dona mire tata, evasi maculam.*

1. Votum subditorum fidelium. — 2. Pagus miraculose securus. — 3. Voto soluto respondet B. V.

Osterhofiense perantiquum cœnobium in Bavia ordinis Præmonstr. Beatissimæ Virginis venustum templum habet extra septa monasterii, in quo Deipara cultam accipit extraordinarium, sub titulo *Auxiliatricis*. Huic pietati dedere occasionem milites Suecici, qui anno 1632 furiosa tyrannide Bariam transiere. Periculum ab iis imminabat cœnobio et subjacenti pago, postquam omnis pene vicinia flammis data, cineribus suis sepulta est.

Timuere idem præter omnes alios duo dicti cœnobii fideles subditi: hi votum fecere ædificandi templi e collectis eleemosynis, si tutus ab igne pagus cum cœnobio, in hac militari tempestate evaderet. Et evasit sane, ne una quidem domo accensa, mirante tota vicinia. Voti rei collegere eleemosynas, quibus suam quoque partem abbas adjunxit, et brevi elegans stetit templum, in quo Deipara quam pientissime a vicinis colitur, et benefica esse non desinit; quia tamen miracula approbata non sunt, ea omitto. Ex authentico ad me misso.

MCXLIII. — Imago B. V. miraculosa Fremitana, Teusingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Magna Oliva pacis mater et jure munda.*

1. Pusillanimitas petentium. — 2. B. V. plus dat, quam petitur. — 3. Sanctorum sacramentorum desiderium.

Eremitana vocatur hæc Deipara miraculosa imago, cujus venustum templum in pago Teusingano per omnem viciniam in veneratione est. Causa tituli est, quia ad figuram formamque illius templi est ædificatum, quod a sancto Menrado olim factum et habitatum est in Helvetia, ut suo loco dixi, quodque hodie ditissimo et celeberrimo monasterio S. Benedicti est insigne. Hujus, de quo loquor, origo est hæc. Anno 1623, nobilis Dominus Nicasius Otto Henricus Magensreitter pagi dominus cum conjuge peregrinationem instituit in Helvetiam ad Deiparam Eremitanam.

In urbe Tigurensi hæretica conjux in morbum lapsa est, quem mors paulo post sequi debebat. Maritus voto concepto Deiparæ templum promisit, Eremitano secundum omnes mensuras æquale, si conjugem vivam in catholicas terras deduceret, ut sanctis sacramentis catholico ritu munita obiret. Nam viro in paucis pio in mentem non venit, petere conjugi vitam longiorem, ratus, satis fore miraculo et templo dignum, si vita usque ad sanctorum sacramentorum dignam susceptionem prolongaretur. Ita nempe malis pressi, animo cadimus, ut non omnia, quæ optamus, petere etiam a superis audeamus. Vix emisso voto moribunda ad se rediit, et evanescente quamprimum omni malo, sana et salva in Bavariam rediit.

Templum e vestigio ex voto ædificatum, Deiparam ad plurima miracula invitavit. Legi quamplurima lectu et fide digna, et ea maxime observavi, quæ infantibus vario casu vel mortuis vel certe morti vicinis vitam restituerunt; quia tamen approbata nondum sunt a vicario, omitto. Ex authentico ad me misso.

MCXLIV. — Imago B. V. miraculosa Ave Maria, Deggingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Eva e macula prægrandi tota immunis.*

1. Ave Maria. — 2. Conversio comitis. — 3. Hæresis.

Degginga olim Sueviæ pagus dominum habuit illustrissimum comitem de Helfenstein; nunc ad Bavariam pertinet et serenissimo electori subest. Non longe hinc in amœnissimo colle est sacellum Deiparæ, de quo non nisi omnia bona pius lector cogitare potest ob titulum, quem prioribus sæculis huic Deiparæ imagini dedere, cujus originem utique singularem magno nostro bono haberemus, nisi nobis eam hæresis Lutherana incidisset. Jam ante plura sæcula honoribus auctum fuisse locum et antiquitas fabricæ loquitur et pia constansque traditio. Cæterum et hoc sacellum uti Dozburgense, de quo suo loco, fortunam subiit iniquam. Etenim comes Udalricus Helfensteinius loci dominus cum a vera fide

transiret ad falsam, anno 1556, etiam hoc sacellum mutare religionem debuit et superstitioni servire. Sed quia ingenua mens comitis novitate nugarum decepta, post decennium elapsam anno 11, id est, 1567, iterum ad veram fidei lucem rediit, una cum hero hoc quoque sacellum, iterumque Deipara cultum suum accepit, hodieque accipit magno piorum lucro, quos Deipara nunquam sine singulari solatio, frequenter miraculoso beneficio ditatos domum remittit. Titulum de *Ave Maria* habet, nec alio unquam nomine, quod sciam, inclauit. Hinc Salutationis angelicæ tantus usus tantaque per omnem viciniam æstimatio. Dolebit una mecum pius lector, quod tituli hujus extraordinarii, et utique non sine causa relatu digna loco huic a majoribus impositi originem rationemque afferre nequeam. Ex miraculis ad me nullum perscriptum est, sive quia ab ordinario approbata nondum sunt, sive quia etiam nostrorum temporum homines negligentia sua non carent, quorum opera notari debuissent.

MCXLV. — Imago B. V. miraculosa Neopurana, Neopuræ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Es summa via lactea merito digna pura.*

1. Exempli vis. — 2. Privilegium nobilitatis. — 3. Rosarii congregatio.

Inter alia nobilitatis privilegia id minimum non est, quod exemplo bono si præeant, subditos facile habent sequaces, quin quod etiam superos habent faventes et in sua vota pronos, magno suo suorumque bono. Templum Deiparæ Neopuranum parochiali ecclesiæ incorporatum, opus est nobilium equitum de Turre, quibus tunc oppidum Neopuranum parebat; quo anno sit ædificatum dotatumque, ad nostram memoriam non pervenit; id habetur, anno 1474 per Casparum, anno 1517 per Wolfgangum, propter victoriam de Turca obtensis ex Urbe indulgentiis: non exiguo argumento magni conatus, quo hæc nobilis familia in divina ferebatur.

Nec defuit Deipara more suo quin miraculis honores sibi exhibitos compensaret: certe anno 1519, 22 Junii, liber miraculorum quo quamplurimæ centuriæ continebantur, ab ordinario Salisburgensi approbatus est; mandatum insuper ut e cathedra populo legerentur. Magnus accursus peregrinorum hodieque est, maxime postquam anno 1630 Congregatio sanctissimi Rosarii introducta est, cujus pietatem fructumque numerosissimæ supplicationes demonstrant. Festum Immaculatæ Conceptionis præcipuum est, quo quantus sit in Virginem incolarum affectus, apparet non sine admiratione eorum, quos itinera sua huc deferunt; sed nec miraculorum quoque finis. In dies indicantur et inscribuntur Deiparæ miraculosa beneficia, quorum aliqua ad me perscripta sunt, quæ tamen, quia raritate non eminent, more meo, ne lectori fastidium creem, omitto.

MCXLVI. — Imago B. V. miraculosa Reihebergensis, Reihebergæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Laus Deo, Mater Agni mei una pura micat.

1. S. Maria ad Nives. — 2. Pii intelligunt cœlestia, — 3. Prompta pietas placet B. V.

Origo templi Reihebergensis omnino singularis est; nam, ut senes e majore traditione habent, ante ducentos annos ipso festo sanctæ Mariæ Magdalænæ nix cecidit per omnem late viciniam copiosissima. Quo tempore id animadversum est, quod spatium aliquod terræ illæsum, et nulla nive tactum permanserit, ea prorsus magnitudine et spatii amplitudine, quam mediocri templum requireret.

Intellexere vicini Deiparæ, cui erant addictissimi, voluntatem, et voluntati Virginis exstructo templo satisfacere. Hæc a majoribus fida traditione accepta referunt incolæ. Ita authenticum ad me missum.

MCXLVII. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Landishuti in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Virginem adora, e spina maculæ tutam.

1. Tormenta omnino nova. — 2. Potio Japonica et Suecica. — 3. Mirum miraculum.

Habet Bavaria præ cæteris regionibus multa Deiparæ sacella ad symmetriam domus sanctæ, quæ Laureti colitur ædificata, sive quia, qui ultimam ichnographiam sanctæ domus fecit, Bavarus fuit R. P. Christophorus Bachamer, e societate Jesu, et ibidem pluribus annis sanctissimi Domini nostri poenitentiarius; sive quia præter magnam erga Virginem pietatem aliis quoque communem, singulare quid habent Bavari, quod illos ad omnem Deiparæ cultum facile trahit. Certe illud quoque singulare, dicta Lauretana templa quamprimum pleraque clare miraculosis beneficiis, quæ Deipara spargit in supplices.

Hanc ipsam beneficiorum gratiam, quanquam habeat templum Lauretanum, quod Landishuti est, initium tamen ejus singulare.

Exstruxit hoc templum nobilis Dominus Fridericus anno 1623, una cum conjuge sua Salome, olim in servitiis serenissimi archiducis Leopoldi. Is defuncta uxore Romam abiit, ibique perfunctus requisitis theologiæ studiis sacerdotio initiatus, peregrinationem suscepit: qua quam pientissime peracta, sanus salvusque in patriam rediit; ordinem rev. Patrum Capucinorum ingressus est ex Friderico factus Honorius; hoc enim nomen suscepit. Vixit multis annis, et tandem vitam religiosam religiosa morte conclusit; hanc felicem rerum seriem Deipara suo architecto largita est.

Ex plurimis miraculis, quæ in authentico ad me misso mecum habeo, illud præter alia rarum est. Tempore furoris Suecici, nobilis dominus Franciscus Khern captus, e clavo suspensus Suecicam potionem accepit. Hanc torturæ formam dæmones

e Japonia huc tulere. Apposito et immerso ori infundibulo, cogitur miser tantum aquæ bibere, ut tympani instar venter inflatur, eandemque aquam calcibus impactis, vel alio modo iterum per os, oculos, nares ita atrociter extrudunt, ut tormentum quavis morte durius asserant, qui experti sunt. A duce militiæ Sueciæ Judæo venditus ita catenatus abductus est: sed invocata Deipara, a dormiente Judæo se facile liberavit. Fugitivus et inermis in duos Suecos incidit, et tantum non gladio mactatus est ab uno; quem tamen alter dehortatus est. Interea non nisi Deiparam Lauretanam mente volvens, in quinque alios incidit, quos ut fugeret, in flumen se dedit præcipitem: quem illi projectis lapidibus persecuti natantem sunt: unus certe pilam quampiam acubus echini instar fartam, in eum conjecit, tetigitque in collo, in quo quinque acus hæserunt, dum per instrumenta a chirurgo eximerentur. Hanc liberationem huic Deiparæ hic loci ascripsit sequē hic stitit, et omnia hæc litteris consignavit.

MCXLVIII. — Imago B. V. miraculosa de Crypta, Tolzii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Verum Dei Agnum intacta a malo paries.

1. E cœmeterio templum. — 2. Domus ope B. V. incendio liberata. — 3. Proficua miraculi promulgatio.

Hæc Deiparæ statua in oppido Tolz in templo parochiali jam dudum stetit et culta est, non tamen iis honoribus quos miraculosis exhibemus, cum nulla inveniam miracula. Anno 1631 inducta in oppidum congregatio Rosarii, sacellum postulabat particulare. Commodum omnibus visum est cœmeterium more gentis templo annexum, quod majores in sacelli capacis formam ædificarunt: exportatis itaque ossibus et calvariis in alium non incommodum locum, receptaculum hoc ossuarium in venustissimi sacelli formam est accommodatum, et hæc Deiparæ statua non sine solemnitate hic collocata, initium Rosario et beneficiis datura. Quod factum anno 1634, 28 Febr., quo die exortum incendium toti oppido minabatur certum interitum. Prætor cerevisarius jamjam proximus flammæ suæ, ut potuit, subtraxit; scyphum argenteum inter cætera flammis erepturus: « Annon melius, inquit, Deiparæ dare pro domus incolumitate? » Itaque voto quamprimum facto, voti more se reum vidit, siquidem flamma se a devota Virgini domo avertit. Ille felicitate sua aliis aliisque denarrata, plures ad vota flexit. Ita salvata magna oppidi pars nomen fecit huic sacræ statuæ: quæ deinceps augustius culta, insignia patravit miracula: quæ tamen, quia adhuc ordinarii approbatione carent, omitto, quanquam ea penes me habeam, præter unum, quod rite a seren. et rev. principe Alberto Sigismundo episcopo Frisingensi approbatum est, quo puella ab infantia omnibus membris misere capta, facto huc voto coram altari repente valetudini integerrime est restituta.

MCXI IX. — Imago B. V. miraculosa Consolatrix afflictorum, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Virgo antea immaculata, en paris Deum.

1. Infelicitas cadaverum. — 2. Labores felicitati. — 3. Vespillones B. V. accepti.

Extra urbem Messinam in vasto litore plurimi habitant opifices, de tribu pauperrima omnes, qui victum quaerunt. Horum aliqui, anno 1617, cogitationem susceperere confraternitatis cogendæ, in quam nemo susceperetur, qui non ea facere vellet, quæ dicta congregatio imperaret. Origo hujus congregationis hæc est. Jacebant passim per omne litus cadavera pauperum, qui mortem sine tecto et lecto obierant, quæque undis erant pro pila: sic enim a mari ejecta in arenam, iterum a redeuntibus undis recepta, deportabantur ad multa stadia in mare, iterumque ad litus per decumanas undas provoluta explicabantur in arena: nullo invento, qui miseris Christianam impenderet sepulturam; dum his opificibus pauperibus e cælo injecta est cogitatio fundandæ confraternitatis.

Placuit paucorum consilium omnibus, et intra paucos menses, annuente episcopo, stetit oratorium non invenustum, Deiparæ dedicandum. Sed quæ pictura, quis titulus Virgini placeret, cum disquirerent, in varias itum est sententias. Jamque conclusum erat, scribendos in schedulis titulos in urnam mittendos esse, et ex iis unum extrahendum, adeoque piæ sorti relinquendum judicium; cum supervenit quispiam ex urbe Neapolitana, qui cunctantes sic affatus est: « Ut video, o viri, de titulo solliciti estis. Non bene Virginem sine sepulcro pingetis, qui vespillonum officium facturi estis: videte, quam in pectore gesto, imaginem Deiparæ ad sepulcrum, quæ hodie Neapoli infinitis miraculis coruscet, et de Consolatione afflictorum nomen habet; videte quid agatis: Virgini acceptiorem titulum non invenietis. » Dixit ille, et viam suam relegit.

Placuit Fratribus consilium, in tempore divinitus missum. Datus hic titulus est sanctæ imagini ad eam formam depictæ. Porro sepeliendis mortuis ad honorem Deiparæ datum adeo felix initium est, ut cives in sumptus necessarios certatim porrigerent auxilia.

Si miraculum petitur ab hac sacra imagine patratum, inter plurima hoc primum narratur, quod, cum ante hi opifices vix panem diurnis nocturnisque conatibus lucrarentur, et tantum non fame perirent, postquam hoc pium opus sepeliendi mortuos susceperunt, Deipara ita eorum conatus laboresque felicitavit, ut paulo post ad congruentes statui suo divitias pervenerint, meliusque domi habuerint, quam multi, quos Messina alit, opifices, etiamsi hoc in opere sepeliendi mortuos plurimum temporis subtrahant necessariis laboribus domesticis. (Rev. Pater Placidus Samperius, lib. iv, cap. 6.)

MCL. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Adam et Evam in macula pure ignorasti.

1. Statua Lauretanæ similis. — 2. Remora miraculorum. — 3. Curatorum negligentia.

Duobus ab urbe miliaribus Italicis templum est in colle ad torrentem Bozzeta, in quo statua colitur ad formam Lauretanæ sculpta; sive ut credo ab ipso usque Laureto huc a pio quopiam Virginis cultore allata, miraculis clara: et quanquam auctor nullum in specie memoret, memorat tamen festum solemniter annuatim celebrari Dominica infra Nativitatem B. Virginis.

Atque ut hic diserte eloquar, quod sentio, salvo tamen semper meliore judicio, tantæ sunt omnes Lauretanæ effigies efficacix, si ad illius veræ similitudinem sculptæ sunt, ut si publico decore et rite exponantur, miraculosa beneficia operentur. Quod si non fiat, nunquam erit difficile rimari et invenire causam, quæ tantos et ordinarios favores remoretur. Inter præcipuas et frequentiores erit curatorum avaritia, qui oblata in alios, et quod pejus est in proprios usus applicant; vel notabilis fidei, spei, devotionis, in curatoribus defectus; de quibus impedimentis alibi fusius scripsi. (Rev. P. Samperius lib. v, cap. 17.)

MCLI. — Imago B. V. miraculosa Allerstorffiana, Allerstorffii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Magna Deipara, unice tuta e morsu mali.

1. S. Henrici imperatoris liberalitas. — 2. Multorum filiorum pater. — 3. Torneamenta antiqua.

Revixit sæculo priore jam pridem mortua pietas in hanc sacram Deiparæ statuam, si tamen unquam in omnium cordibus extincta est. Præter nudam traditionem nihil unquam reperire potui, quanquam sæpe cum magno animi mei sensu locum hunc sacrum visitaverim, Templum hoc pulcherrimum collem occupat, e quo omnis late planities jucundissimo prospectu cernitur. Ex una parte quadrantis unius itinere habet urbem Abenspergam antiquissimam, ex altera pari intervallo monasterium Biburgense olim ordinis S. Benedicti, hodie societatis Jesu, in quo pauci, qui degunt, Patres sacri loci curam habent.

Primam primi sacelli originem ad usque tempora magni Babonis comitis Abenspergensis deducunt: nam quis ultra possit? Vixit is temporibus sancti Henrici imperatoris et ducis Bavarix, heros, quin et gigas: nam justam viri staturam, quæ nunc est, duobus ferè pedibus excessit, ut mensuræ antiquæ demonstrant, pendentque, ni fallor, etiamnum e tholo templi ejus calcaria majora, quam hodie cujusvis viri pedem stringere possint.

Quadraginta omnino liberos, duæ conjuges ei pepererunt, quos omnes simul vivos valentesque in

paterna domo vixisse tradunt, triginta duos filios, aliasque octo. Fuit cum diætam imperii celebraret Ratisponæ imperator, neve propter inutiles impensas negotia moram paterentur, severa lege inhibuit, ne comitum ullus pluribus, quam duobus servulis comitatus urbem ingrederetur, reliqui minoris nobilitatis uno contenti essent. Hæc Germaniæ modestia fuit, cum adhuc aurea sæcula essent; quam et annonæ charitatem in causa fuisse historici memoret. Hic comes Babo ingenti pompa urbem ingressus imperatori bilem movit, qui tam numeroso equitatu (nam et servos ad unum omnes equis imposuerat) latam a se legem non tam sperneret, quam conculcæret. Nec mora, vocatum Babonem spretæ legis rationem reddere jubet. Is, et legem se scire, et observare ingenue dixit: se una cum triginta duobus filiis, qui omnes comites essent, ad comitia venisse: neminem eorum plures duobus servis attulisse.

Delectatus hæc excusatione, sanctus imperator omnes videre et perhumaniter salutare voluit: et quia parentis quantumvis amplæ opes omnibus sufficere non poterant ad comitis dignitatem sustinendam, imperator cuique feudum imperii attribuit, quod justum comitis titulum etiam ad posteros deducere posset. Sed mutatione temporum factum est, ut hodie paucae e familiis sciri queant, quæ ortum suum a Babone deducere possint; non aliam ob causam, quam quod dominia illa ab historicis nominata non sunt, a quibus gentilitia nomina hi filii acceperunt, relicta origine sua Abenspergensis.

Cæterum ex hac prosapia viri bellicosi et magnanimi prodire quamplurimi: quin eorum unus inter sanctos relatus est, postquam vitam monasticam sancto fine clausit, ut suo loco dixi. Nobilis arx Babonis fortissimis muris munitissima, quam ipse non semel vidi, in nostra usque tempora, utcumque integra permansit multis antiquitatibus insignis et visenda picturis, præsertim duabus amplam aulam implentibus, quarum una refert antiquam imperatoris sancti majestatem, qua his triginta duobus heroibus totidem dominia tribuit feudi loco; altera, qua solenne torneamentum refertur, ad quod e tota Bavaria, Saxonia, Suevia, et Franconia conveniant familiæ, quotquot justæ nobilitatis titulo in arenam procedere poterant. Cætera prætereo antiquitatis pulcherrimæ monumenta, quæ omnia furor Suecicus circa annum 1632 destruxit.

Ad magnum Babonem redeo, qui creditur hoc Deiparæ sacellum construxisse, juxta quadrantis ambulatione ab urbe sua Abenspergensis, si tamen et ipse a parentibus suis una cum pietate hoc sacellum non accepit. Priore sæculo præter collapsam pietatem solum sacellum superfuit, et ipsum paulo post vetustate sua collapsurum. Vetuit hoc rev. P. Antonius Welser, magni vir nominis et ultima ætate provincialis. Is cum collegium societatis Ingolstadiense regebat, templum, quod hodie stat satis amplum, a fundamentis crexit: unde quam-

primum populi concursu revixit antiqua pietas, et locus miraculis clarus evasit. Festis Deiparæ præsertim Annuntiationis tantus confitentium et communicantium numerus est, ut plures Patres e collegio Ingolstadiensi Biburgum evocandi sint, qui peregrinis aures præbeant. Adjungo, quod olim ipse ego ab accolis et a nostris Patribus confirmatum audivi, agrum vicinum, cujus omne frumentum pauperibus cedit in eleemosynam, nunquam non fertilem esse, etiam quando omnem viciniam grandæ aut pruina vastet: quin licet festo Annuntiationis beatissimæ Virginis, a maximo concursu populi ager ita conculcetur, ut viæ publicæ similior sit, quam agro seminato, tamen nihil unquam perdat de sua fertilitate, quam rem vicini omnes pro miraculo habent. Hæc habui, quæ de hoc sacro loco scriberem.

MCLII. — Imago B. V. miraculosa Lauretana, Elvaci in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. A communi lapsu Adæ jurate integram.

1. Favor cœli. — 2. Miraculum linguæ insolitum. — 3. Populus in pietatem pronus.

Templum Deiparæ Lauretanæ, quod juxta urbem Elvacensem visitatur, originem suam habet, a duobus societatis Jesu sacerdotibus. Habuit rev. et illustriss. Joannes Jacobus sacri Romani imperii princeps et præpositus Elvacensis confessarium e societate Jesu una cum socio secum in aula pluribus annis rev. Patrem Thomam Anreitter, et rev. Patrem Joannem Hefelin, viros Mariano amore flagrantés, et mihi olim notos. His jam dudum mens erat ædificandi alicubi sæcelli Lauretani.

Piam cogitationem fortunavit Augustus mensis anni 1638, quo una cum secretario principis ambulatione instituta devenere in montem venustum, quem ideo majores hoc nomine indigitarunt, quod tam sua quam prospectus amœnitate omnem reliquam viciniam superat. Placuit locus, decretumque, ut postera die mensis decima tertia e pinu crux fieret inculca et sine artificis manu. Ita postridie in pinu foramine trajectus est inculcus arboris ramus; infra foramen breve excisum, quod impositum B. Virginis digitalem statuam caperet, et ab injuriis cœli defenderet, ascripto titulo beatae Virginis Lauretanæ. Locus insuper excisis vicinis arbusculis, impactis terræ, ita cinctus, ut vel modice peritis latitudinem et longitudinem ædis Lauretanæ portenderet. Ita inter pia vota die illo discessum est, eventum expectantibus qui hæc futuræ pietatis fundamenta jecerant.

Quamprimum fuere, qui novum factum non tantum mirarentur, sed quia templi desiderium ex circumjunctis arbusculis viderunt, etiam injecta ad pedes sacræ statuæ pecunia probarent. Fecere huc febri laborantes vota, et votis respondit optata sanitas. Hinc fama accursum auxit per hiemem, ut festo S. Matthiæ anno sequente integræ paganorum

vicinorum supplicationes locum honorarent, non sine muneribus eorum, qui se exauditos testabantur.

Inchoatam pietatem auxit rev. et illustriss. princeps donatione fundi, et Patres structo ex asseribus sacello, quod vicesimo primo Martii inchoatum, et tertio post die absolutum est, in quo vicesimo quinto ejusdem mensis primum Litaniæ Lauretanæ cantatæ: juvat enim scire magnarum rerum parva principia. Major solemnitas fuit, quando vicesimo sexto Aprilis ejusdem anni 1659, obtenta a rev. et illustrissimo principe Henrico epi-copo Augustano licentia, primum sacrum cantatum est in altari portatili.

Ex eo die miris modis auctus peregrinorum accursus, etiam Patres in confessionali fatigare cœperunt, gaudentes de tam felici desideriorum suorum progressu. Nam vicesimo quarto Junii, festo S. Joannis Baptistæ, duraturæ fabricæ primus lapis inter solemnes concentus in fundamenta est abjectus, inter pluvias; quas tamen memorando exemplo nemo e tanto populo vel imposito capiti pileo vitavit. Non defuerunt, qui illo die accepta sanitate publicam lætitiā auxere. Et quia nunquam pecunia defuit, in octavum Septembris indicta est Dedicatio sollemnis jam finiti sacelli Lauretani, quam episcopus Adramitenus, tunc vicarius episcopatus Augustani, publica omnium lætitiā sollemnissime peregit.

Ut positio primi lapidis diem habuit pluvium, ita dies Dedicationis serenissimum nacta est; si nubem unicam et lucidam excipias, quæ, dum sacra peragerentur, sacello umbram fecit, et cuivis materiam præbuit augurandi futuros Deiparæ favores, quos eodem die multi sunt experti. Aucta postea pietate in magnificam formam, quæ hodie videtur, crevit.

Miracula anno 1662 justo examine approbata sunt, et ex omnibus rariora sexaginta quatuor impressa. Ex omnibus unum appono.

Miles vigilia S. Matthiæ de confessione facienda cogitationem suscepit, quam integro biennio prætermisit: quapropter templum ingressus parare se cœpit, et peccatorem recordari. Optimum tamen propositum disturbarunt militares nuptiæ post triduum futuræ, quæ ejus præsentiam exigebant: « Frustra est, inquit, confessio, quam lætitiā nuptialis tam prope sequitur; una alteram destruit: aut enim serius confessionis dolor gaudia nuptiarum impedit, aut hæc jam mente percepta illum. » Itaque templo egressus, in meliora tempora confessionem distulit. Ita nempe nunquam non est, quod humanam mentem a bono arceat. Reversus domum salvus et sanus obdormivit, et in somno sibi visus est ab accedente sacerdote sacram communionem suscipere, ad quam se genibus flexis, ut sibi videbatur, quam pientissime præparaverat. Inde evigilans tanto horrore correptus est, ut exanimis aliquandiu jaceret, nisi quod inconditis roneis se

vivum probaret. Toto etiam corpore intumuit, bestiæ similior quam homini.

Interea advocata uxor hæretica viri malo indoluit, et voto se obstrinxit credituram se cum Catholicis, si viro sanitas rediret. Rediit ille quamprimum ad mentem; erepto tamen omni linguae usu prorsus obmutuit: cum ei Diva Elvacensis jam miraculis clara in mentem venit. Itaque triduo post 7 Martii 1662, Elvacii in templo Lauretano se stitit, peccata duorum annorum, ut multi solent, confessus, et communione refectus est, hunc præter conscientiam expunctam peregrinationis fructum reportans, quod Mariæ nomen quam distinctissime pronuntiare posset. Factum satis Georgio, non tamen uxori Magdalena, quæ perfectam marito loquelam optabat, nec aliter se voti ream agnoscebat. Et sane rediit pleno miraculo post paucos dies perfectissimus linguae usus non successivis linguae experimentis, sed momento; et ut miraculum pluribus ad pietatem prodesset, eo tempore, quo ad campanæ pulsum in genua provolutus Virginem consueta forma ter salutavit; ut posteri scirent ea præcipue tempora recipiendis miraculosis gratiis opportuna, quibus Virginem Angeli verbis salutamus. Recepto linguae usu quamprimum cum uxore iterum Elvacensem ædem visitavit, omnia præsentibus testibus rite edixit, et Magdalena uxor voti sui rea, ad fidem catholicam tota mente accessit, ibidem rite facta confessione, et sacra communione recepta. Ex relatione impressa.

MCLIII. — Imago B. V. miraculosa de Piro, Vilshofii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.
ANAGR. Pura ignoravit sentem maculae Adami.

1. Imago arbori appensa. — 2. Populi prona pietas. — 3. Fur sacrilegus.

Honestus hujus oppidi civis, Deiparæ Passaviensis addictissimus, ejusdem formæ atque etiam magnitudinis tabulam pictori locavit, arboremque invenit prope regiam viam, cui futuro vere eam affigeret; nam per hiemem domi suæ privatæ pietati commodam, detinuit, maxime etiam ne coloribus nondum bene siccatis sæva hiems noceret. Dominum insuper arboris precibus permovit, ut eam, quam jam excindere decreverat, loco suo stare permitteret: at quia interea vendita cum agro arbor, a novo domino rerum transactarum inscio excisa sic est, ut vix tertia pars remanserit; ad pirum respexit non procul inde dissitam, eamque facile dono obtinuit. Huic sanetam tabulam cum consensu ecclesiasticorum affixit, et ferro firmavit.

Subito accursus transeuntium facti, primos honores sacrae imagini dederunt, insuper et munera; nam et cerea anathemata filo arbori sunt alligata, et tabellæ appensæ; pecuniæ quoque, cum locus non esset, fissuris in cortice repertis infixæ, atque etiam inter candelas appensas repertæ non exiguo pretio, documentum dedere pietatis, et quia nemine.

auferente diu ita et loco suo permansere, argumento fuere, quam reverens in Virgine sit populus, quamque a furtis alienus, dum unus publicam famam pietatis manibus violavit, et omnes pecunias abstulit bis furca dignus.

Tum cista ferrea arbori apposita arcendo furti, in quam adhuc liberalius affluxere pecuniæ: siquidem intra breve tempus plures trecentis florenis inventi docuere, quam Virgini gratus esset locus, quamque miseris salutaris. Fuere namque qui testarentur, gravi aegritudine aut alio quopiam gravi malo se liberatos Vidua defuncti mariti, quamprimum hæc tænus fidelissime servatam pecuniam parcho dedit, qui de consilio majorum sacellum ligneum sacræ imagini struxit, in quo hodie ab anno 1648 Deipara honoratur votivis sacris muneribus et supplicationibus. Tabellæ appensæ testantur beneficia, quæ, quia approbata nondum sunt, vulgari adhuc non merentur. Pietas et munificentia transeuntium promittit suo tempore templum lapideum. Hæc ex authentico ad me misso.

MCLIV. — Imago B. V. miraculosa de Corona, Samerii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Ignoravit Adæ culpam, nam Mater Jesu.*

1. Incendium domus in pœnam. — 2. Arbor arida florescit. — 3. Sacellum ligneum intra templum.

De Corona nomen habet hæc miraculosa Deiparæ imago, quia Deiparam refert a SS. Trinitate coronatam. Sacellum ligneum est, jam ante centum annos Deiparæ dedicatum in aperto campo, neglectum tamen a vicinæ rustico, ita ut per apertas portas etiam pecoribus pateret aditus. Anno 1619, combusta rustici domo proximum fuit, ut et sacellum hoc vicinum flammam conciperet; intactum tamen cum omnium stupore permansit.

Sine miraculo non stetisse sacellum testatur arbor pomifera, templo vicina, quæ ignis calore omnino exaruit; altero tamen anno iterum floruit, et poma tulit prioribus non deteriora, imo odore et sapore Cydoniis pomis paria, eamque ob causam ipsi serenissimæ electrici Elisabethæ allata Monachium. Paucos post annos e congestis oblationibus templum ædificatum est, et consueta solemnitate dedicatum. Sacellum porro ligneum suo loco motum non est, sed intra muratum hoc templum stat, et a peregrinis visitatur.

Fuit qui, cum alii in tanto incendio sacellum conservatum mirarentur, diceret: Si quid boni fuisset hoc in sacello, utique etiam arsurum fuisse. Blasphemia his terris inaudita quamprimum a Virgine punita est: siquidem os impium ad sinistram usque aurem detortum est, nec ullo miraculo amplius in situm naturalem restitutum. Ex authentico ad me misso, in quo plurima approbata miracula legi: sed quia ordinariis non dissimilia, omitto.

MCLV. — Imago B. V. miraculosa de Itria, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Turris Evæ communita in Adæ plagam.*

1. Imago muro tecta. — 2. Mira cæcitas curata. — 3. Urbs peste liberata.

Miraculosissimæ imaginis hujus, quæ in templo S. Leonardi conservatur jam a quadringentis annis, inventionem afferro dignam, quæ huic libro inseratur. Anno 1625, templi parochus vir pius simul et doctus meliorem pulpito locum quæsit, et concionibus, quas imminens Quadragesima posebat, aptiorem. Delecta operi dies est prima mensis Februarii, qua murarius inter primos ictus vidit imaginem comparere ejus formæ, qua Odigitra piugi solet. Non ausus murum ulterioribus ictibus lacerare, ipsum murum in examen una cum advocato parcho vocavit, viditque imaginem non simplici crusta tectam, sed muro qui medium palmum sua crassitie æquabat.

Omnium (nam et alii jam concurrerant) sententia fuit, amovere ab intacta imagine non crassum murum; cum subito comparuit appicta murî imago venusta simul et perantiqua, quam in actu venerationis tenebant duo monachi Græci canitie suæ venerabiles.

Prima et ex omni populo felicissima fuit femina, quadraginta quatuor annis cæca, quæ simul ac sacra imago comparuit, visum recepit. Hoc primum miraculum secuta quamplurima sunt, quæ non tantum e Sicilia, sed ex ipsa Italia miseros accivere, quorum quamplurimi incolumes et malis suis liberi rediere. Ipsa urbs Messinensis huic sanctæ icori ascribit, quod pestifera lues, quæ omnem tunc Siciliam vastabat, jamque ipsam urbem timebatur ingressura, sine damno penes urbis muros præterierit. Testati hoc beneficium sunt Messinenses duobus arcibus triumphalibus, quos huic sacræ imagini erexerunt, in quibus sic Deiparam loquentem introduxerunt: *Apparui, ut defenderem.*

Centum quadraginta miracula potiora ab archiepiscopo Panormitano examinata et approbata sunt. Hodieque durat hæc Deiparæ beneficentia, testantibus eam donariis undique appensis, et pretio suo gratiarum præstitarum et copiam et magnitudinem loquentibus. Ii præsertim inveniunt auxilium, quibus vermium cura est, e quibus sericum habemus. Quos vel unicum tonitru quandoque ita terret, ut omnes moriantur, magno opificum damno. Quapropter imaginis hujus chartaceum ectypum apponunt, et gratiam Deiparæ experiuntur, excitati ab insolenti miraculo. Etenim cum unus hos vermium labores Deiparæ commendasset appensa hac imagine, non ovum vermes fecerunt, ut solent, sed telam sex palmos longam tanto artificio, quod vel ipsis textoribus difficile fuisset, adjunctis hinc inde suis finibus, ut solent textores. Tela hæc rite examinata Deiparæ dono data est: et quia figuram formamque vexilli habuit, eam ob causam civitas Messinensis

illa verba Sponsæ merito sibi applicuit: *Posuit super me vexillum amor* (Cant. viii, 6).

Stephana Mendoza ducissa vexillum hoc reginæ misit in Hispaniam. Neve templum exinde damnatum pateretur, id pretio ita compensavit, ut templi custodes hujus commutationis non pœniterit. Pendente e templi parietibus ad hanc formam facie vexilla cum imagine Deiparæ. Horum unum petiit et obtinuit dux triremium Florentinarum, quæ bona sua fortuna tunc in portu Messinensi hiemabant. Inde mari se commisit, in quo Turcicam navim conspexit fugientem, quam cum sequi cursu pari non posset, vexillum hoc explicuit, ventosque in favorem Virginis excitavit, quibus triremes suæ quamprimum navim Turcicam suam fecere ditissima præda gravem. Inde in hodiernum diem natio Florentina huic sacræ imagini devotissima est. Festum solemniter celebratur expositione venerabilis Sacramenti et exquisita musica hebdomadibus per annum singulis feria tertia. Porro festa annua duo sunt: primum primo Februarii, secundum feria tertia Pentecostes. (Rev. P. Placidus Samperi, lib. v, cap. 30.)

MCLVI. — Imago B. V. miraculosa de Columna, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Mane viva certe ignorat lapsus Adami.

1. Cultus B. V. in foro. — 2. Sodalitatum B. V. pietas. — 3. Spiritus principalis.

Priusquam de ipsa Deiparæ statua dicam, sileri non potest (ut cætera omnia taceam) monumentum quod in sacello Oetingano totius Bavarie antiquissimo simul ac celeberrimo reliquit serenissimus Maximilianus elector. In eo sacello curavit ædiculam argenteam affabre factam magni ponderis, reponendæ prodigiosæ sanctæ Virginis statuæ. Ædiculæ argenteæ subest capsella exigua, quam consulto voluit fieri et servari vacuum, donec ipse aliud statueret. Aliquot annis ante obitum jussit istam ædiculam ad se Monachium deferri; antequam deferretur, suo sanguine exaraverat schedam his verbis:

IN MANCIPIUM TUUM
ME TIBI DEDICO CONSECREQUE,
VIRGO MARIA,
HOC TESTE CRUORE ATQUE CHIROGRAPHO.
MAXIMILIANUS
PECCATORUM CORYPHEUS.

Longus essem et extra scriptionis meæ terminos progrediendum mihi esset, si principis hujus pietatem Marianam prosequi vellem. Hanc satis superque publice testatus est duabus insignibus statu in quas quamplurima aureorum millia impendit. Utræque ærea est; majorem hemicyclo marmoreo imposuit in tutelam et insigne ornamentum alias magnificentissimi palatii, magnitudine sua et arte visendam.

Alteram inauratam in medio foro præaltæ marmoreæ columnæ imposuit, ut videre tot millia

hominum, viderique a tot millibus possit. Quatuor stereobatæ angulos basis occupant, singulæ geniorum cœlestium præclaræ prorsus artis ex ære fusili effigies, quorum primus obruncat aspidem, secundus configit basiliscum, tertius fulminat ense leonem, quartus confodit draconem. Singulis ascriptæ sunt suæ partes ex vaticinio regio: *Super aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis leonem et draconem*: invento ingenioso ad explicandam Virginis potentiam. In clatris marmoreis visuntur quatuor grandes e metallo fusiles lateræ facibus nocturno tempore accendendis: legitur in fronte ad orientem Epigraphe:

DEO OPTIMO MAXIMO
VIRGINI DEIPARÆ BOICÆ DOMINÆ
BENIGNISSIMÆ,
PROTECTRICI POTENTISSIMÆ OB
PATRIAM
URBES. EXERCITUS. SEIPSEM. D. MUM.
ET SPES SUAS SERVATA
AB OCCASU
HOC PERENNE AD POSTEROS
MONUMENTUM.
MAXIMILIANUS
COM. PAL. RHEN.
UTRUSQUE BOIAR. DUX
S. R. I. ARCHIDUX. ET ELECTOR
CLIENTUM INFINITUS GRATIS SUPPLEX
POS. M. DC. XXXIIX.

Cultus porro hujus sacræ statuæ magnus est: vix videas prætereuntem, qui in obsequium Virginis caput non detegat, quod si non fiat, memoriæ lapsus est, non vitium. Nulla hoc in foro homicidia, nullæ periculosa rixæ, blasphemie alias inter Monachenses raræ, hic rarissimæ, contra Virginem Deiparam nullæ. Quæ a civibus hoc forum inhabitantibus in honorem Virginis fiant, quia privata sunt, enumerari non possunt; ægris solatium est eam aspexisse. Benevolentibus diu noctuque præsidium; plerique dictis domi suæ sub vesperum Litanis sibi felicem sub hoc præsidio noctem augurantur, atque hoc de cultu privato. Cultus publicus est: Litanis cantatis honoratur, quandoque etiam musica, aulica præsentem serenissimo electore. Ille congregationum cultus tacendus non est. Major congregatio nostra, quam sacerdotes et ex aula præcipui domini frequentant, festo Visitationis Deiparæ longissima simul et ornatissima supplicatione columnam accedit, in qua nil nisi argenteum videre est, altare extemporaneum sed pretiosum instruit et Litanis solemnibus Patronam suam salutat.

Congregatio civica quam frequens magistratus celebrem reddit, bis in anno solemniter hanc Deiparæ statuam in honoribus habet. Uterque cultus supplicatione perficitur. Primam tenet festum Annuntiationis, quo sub vesperum ad faces et ad accensas trullas longissima supplicatio instituitur ad columnam: ibi exstructo altari extemporalis, sed

pretioso, cantatis sub dio Litanis Lauretanis, tanta populi multitudo interest, ut forum amplissimum vix toto anno ita refertum conspiciatur, quod et ea in supplicatione fit, quam congregatio major, de qua supra, instituit. Porro silentio suo incredibili populus omnis exteris hæc alias non credituris pietatem suam probat.

Alteram supplicationem ducunt prædicti sodales non minus populosam priore, feria tertia Pentecostes, quæ ubi a monte Sancto Virginis quinque miliaribus Germanicis distante redit, huc ad forum ducitur conclusura peregrinationem suam coram hac Deiparæ statua, sub cuius præsidium musica quam potest solemnissima se commendat congregatio, nec dignatur Virgo benignis oculis ex alto aspicere populum sibi acceptabilem, in quo ultra quingentos qui vestitu peregrinis solito penulati cum scipionibus comparent ultra eorum numerum, qui sine hoc apparatu solemnitati intersunt. Atque hæc de cultu hujus sacræ statuæ quæ in pulpitis ubi Litanie cantandæ ad sacram statuam denuntiantur, semper miraculoso titulo honoratur. Tabellæ si quæ afferuntur, eæ in sacello quopiam Deiparæ in templo parochiali asservantur.

MCLVII. — Imago B. V. miraculosa de Monte Serrato, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Dulcis amor mane avertit a pia anguem.

1. Honor merces pietatis. — 2. Campana prophetica. — 3. Præparatio ad mortem.

Est hoc parvum oratorium Deiparæ dedicatum in platea Florentinorum, ideo sic dicta, quod olim eam hæc natio inhabitaret: hodie Argentariorum dicitur. Titulum habet de Monte Serrato, cui Petrus de Monfarte, nobilis Messinensis, erat apprime addictus, et a qua forte obtinuit ut a rege Alphonso prorex Siciliæ præficeretur. Circa annum 1424 erectum est, et licet olim miraculis valde claruerit, hodie tamen fervor intepuit.

Unum tamen miraculum hodieque in ore hominum est, quod vicinis præ cæteris utile est, qui campanæ spontaneo sono monentur, sive uni sive pluribus imminere malum aliquod, ad quod se præparare debeant. Unde auditio hoc campanæ sono nulla fraude corrupto, parant se, qui fidem miraculo habent, confessione ad mortem; et non vanam fuisse monitionem experiuntur. (Rev. P. Placidus Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 32.)

MCLVIII. — Imago B. V. miraculosa Tegernseana, Egernæ in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva munda evasit capturam originalem.

1. Apoplexia mire sanata. — 2. Filii in parentem pietas. — 3. Miraculum in susceptione SS. Sacramenti.

Tegernseanum antiquissimum S. Benedicti atque opulentum cœnobium inter alias parochias sibi

subditas etiam Egernensem habet, cujus templum divo Laurentio sacrum est, in quo statua Deiparæ est miraculis clara. Originem ejus sive antiquitas sive tumultus bellici nobis inviderunt, uti etiam miracula: quæ tamen ab ultimo furore Suecico notata sunt, penes me habeo. Inter quæ illud præ omnibus apponendum judicavi, quod cum femina contigit, quæ bis apoplexiæ gravi ictu decubuit, ut nullum vitæ signum diu appareret, insuper quatuordecim omnino diebus sine omni prorsus potu ciboque misere vitam traheret: cum voto facto eam maritus melius habere quamprimum sensit, et ipsa non post multos dies salvam se ac sanam hoc in templo beatissimæ Virginis cum munere stitit anno 1657.

Plus utilitatis alterum habet. Rusticus silvam petiit cum filio cæsuræ arborum intentus; cecidit sane arbor, sed incautum hominem tantum non oppressit; ita enim in terram afflixit, ut graviter hinc inde læsus pro exanimi diu jaceret. Filius de vita parentis desperans, id unum in votis habuit, ut pater domi SS. Sacramentis munitus dies suos Christiano ritu finiret. Sed nemo comparuit, qui ferret auxilium; sed nec consultum videbatur redire ad pagum auxilia petitum, relicto parente, et forte interea expiraturus, cum filius invocata Deipara Missæ sacrificium promisit. Facto vix voto exanimis pater in pedes se erexit, et non sine omnium admiratione nullo alio auxiliante domum pervenit, seque in lecto composuit ad SS. Sacramenta accipienda, quæ cum omnium domesticorum singulari admiratione ritu Christiano pie accepit, repente usu rationis est privatus, et paulo post obiit, cum certa salutis spe omnium qui rei præsentis interfuere. Ita authenticum ad me missum.

MCLIX. — Imago B. V. miraculosa de Populo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Eva ista maculam primæ nude ignorat.

1. Ruina turris terræ motui æqualis. — 2. Imago B. V. facit stare murum. — 3. Renovata tepiditas.

Est hæc Deiparæ miraculosa imago sanctæ Dominicæ virginis et martyris. Templum perantiquum est, neque ejus primordia examinandi locus hic aut tempus. Imaginis originem refero, ex qua miraculosa esse cœpit. Non multum ab hoc templo fuit murus antiquus, qui olim Messinam, dum adhuc minor esset, contra hostes defendebat; hujus pars magna jam diu fatiscens in terram corruit, et altam secum turrim traxit tanto impetu, ut gravem terræ motum etiam peritis et cordatis referret.

Nemini e concurrente populo dubium fuit, domos quoque vicinas ad unum omnes obritas, universæ urbi luctum indixisse. Sed quæ Dei et Deiparæ Virginis bonitas est, nulla omnino ex omnibus fuit, quæ vel leve detrimentum passa sit. Beneficium

hoc cives ideo Deiparæ ascripserunt, quod dirutæ turris pars erecta remanserit, ruinæ proxima ac utique etiam ruitura, nisi appensa Deiparæ tabula et ipsa illæsa satis testata esset, cur muri hæc unica pars inter omnes sola perstitisset. Nemo fuit, qui hæc tabulam suam esse non vellet, quam tamen nemo jure quopiam suam facere posset. Itaque ut omnium esset, quæ nullius esse poterat, consensu populi in hoc templum delata est, et confraternitati dono data.

Hic post primos honores et beneficia, deferbuit primus fervor; at vero ubi femina jam octo mensibus gravida ex alto cecidit, jamque ab omnibus pro mortua conclamata, ad invocationem sanctæ Mariæ de Populo incolumis et illæsa surrexit, rediit omnibus in sacram imaginem prima pietas, et festum annuum institutum ipso die Visitationis Deiparæ, et novem diebus ante festivitatem Nativitatis Christi. Sacellum hoc tabellis votivis refertum docet gratias miraculosas a Virgine acceptas. (Rev. P. Plac. Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 53.)

MCLX. — Imago B. V. miraculosa de S. Erasmo, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Paritne Jesum? Ita. Ergo munda a macula.*

1. Candelarum abundantia. — 2. Renovatio non impedit pietatem. — 3. Quartanæ remedium.

Imago Deiparæ, quæ olim de Quatuordecim Auxiliariis Sanctis nomen habuit, hodie nomen accepit de S. Erasmo, non aliam ob causam, quam quod, cum nobilis Messinensis versaretur in periculo maris, votum fecerit hoc oratorium ornandi, atque voti reus quam fidelissime promissa sit exsecutus, hinc velut sacelli patronus altaris tabulam, in qua rudi manu Deipara cum quatuordecim illis sanctis prostabat, exemerit, melioremque reposuerit, quæ Deiparam cum suis quatuor patronis refert, inter quos sanctus Erasmus primus est. Porro factum hoc opinione mea feliciter successit; nam et pietas hominum non deferbuit, et Deiparæ beneficia e fonte suo ut ante fluxerunt. Cæterum et in illa et in hac beata Virgo de Itria picta est. Relatæ sunt a populo miræ et multæ gratiæ. Singulariter notatum est, iis opem præ cæteris ferri, qui quartana laborant, postquam votum cerei, doni, et jejunii in festo faciunt. Mire pietatem auxit capellanus, qui retulit sibi de media nocte allatas ab incognito sene candelas, quas altero die ad Missam accenderet, cum dicto, confideret modo nunquam candelas defuturas. Illud mirabilis, quod cum tres piscatores trium navium domini, jam ad piscationem parati, audissent campanæ signum ad sacrosanctum Missæ sacrificium, templum intrarunt ac sacrificio Missæ interfuerunt; insuper voto facto Deiparæ spoponderunt certam piscationis partem. Successit sane piscatio, et duo ex illis promissam partem Deiparæ attulere, semper felices, semper in exsequendis pro-

missis fideles, divitias acquisivere, quas piscatorum conditio optare potest: tertius promissi seu immemor seu negligens, nunquam nisi avarum mare invenit, et ad incitas demum redactus ita est, ut mendicato ei vivendum fuerit. (Rev. P. Placid. Samperius, soc. Jesu, lib. v, cap. 41.)

MCLXI. — Imago B. V. miraculosa de Calispera, Messinæ in Sicilia

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Jesulum parit, ergo munda animata a luce.*

1. Templum comitissarum. — 2. Navis propter imaginem immota. — 3. Titulus mirabilis.

Templum hoc, circa annum 1254, a tribus comitissis ædificatum, ab iis nomen obtinuit pene ad nostra tempora, ut templum comitissarum nominaretur. Jucundum lectori erit intelligere, cur templum hodie, et totus vicus Calispera nominetur, voce Græca, qua bonam noctem amicis precamur.

Fuit navis Græca, quæ non longe a Siciliæ littore in medio cursu, cursum suum sistit: et quantumvis plenius velis ventoque prospero, immobilis hæsit. Sollicitus navis dominus, cum de remedio cogitaret, imaginem Deiparæ, quam in navi vel nullo vel exiguo cultu vehebat, in causa esse, non vane auguratus est: « Illam, inquit, quamprimum in scapha ad proximum Deiparæ templum mittam ad majores honores; fallor, aut navis prosperum, quem ante tenuit, cursum resumet. » Fuere, qui quamprimum in scapha ad hoc Deiparæ templum destinatum donum apportarent, tabulamque in altari summo reponerent ea pietate, qua nautæ, cum pii sunt, solent, observante rustico ædituo atque interrogante Sicula lingua, quod imagini sacræ nomen esset: illi ignari linguæ, aliud non responderunt quam, *Calispera, Calispera, Calispera*, bonam noctem ædituo his verbis precati, et ad scapham suam properarunt, ut ante solis occasum in navim recepti navigationem prosequerentur, jam a Deipara obtentam.

Ædituus totum vicum his novis implevit. Deiparæ tabulam, cujus titulus esset Deipara de *Calispera* exhibens, accursus hominum ad conspectum tam piæ imaginis gratiarum obtinendarum spem concepit, et spe suo frustrati non sunt; hinc et templum et vicus totus de *Calispera* nomen accepit, hodieque retinet. Templum donariis ornatum, et oneratum, nautis præcipue est in veneratione. Festum sollemnissime celebratur 8 Septembris. (Rev. P. Placidus Samperius, lib. v, cap. 42.)

MCLXII. — Imago B. V. miraculosa de Guidare, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Macula sive ira Adam te piam non urget.*

1. Modus miraculi. — 2. Clavus parvus sed fortis. — 3. Miraculum inauditum.

Ad torrentem extra Messinam templum Deiparæ est antiquissimum, et in eo Deiparæ imago, cui

majores lingua Italica titulum dedere *de Guidare*, seu *de Ducere* : non aliam credo ob causam, quam quod ad distinctionem aliarum eam nollet appellare Græca voce *Odigitriam*, quæ nomen suum inde habet, quod duos cæcos Deipara duxerit Constantinopolim ad suum hoc templum, ibique iis visum restituit. Imago hæc in summa veneratione nunc est ; nam et titulo suo paria fecit miracula et pares miraculis honores accipit.

Anno 1621, cæcus huc adductus ungi sibi oculos petiit oleo lampadis. Sacellanus bombyce prius tetigit sanctam tabulam, tum oleo intinxit, denique oculos in formam crucis unxit, et momento oculorum usus perfectissimus cæco redditus.

Festum celebratur vicesimo secundo Augusti, pro quo cum pridie sacellanus consueto more templum ornasset, anno 1628, nihilque superesset, quam ut sex quoque lampades continuo ardentes novis lychnis instrueret, infelici lapsu e scalis cecidit, non sine gravi nervorum læsione in manu sinistra. Dolor in clamores erupit auxilium petentes, quos cum Frater laicus e societate Jesu in proxima vinea audisset, accurrit, manum oleo lampadis unxit, et quamprimum sanavit.

Mirabilis auxilium Deiparæ alteri sacerdoti obtigit anno 1636. Qui cum etiam pridie festi, ut ille de quo dixi, templum ornaret, et scalas portatiles viginti duos gradus altare ascendisset, sericum tapetem muro affixurus, jamque clavum muro intrussisset, tenendo levissimo tapeti sufficientem, cum ecce scalæ polito marmori male insistentes, inclinatæ primum, deinde etiam in terram lapsæ sunt, nemine uno præsentē, qui in tanto periculo succurreret. Ille casum veritus, clavo nondum bene fixo digitum admovet, seque voto ad Virginem facto in aere tenet et clamoribus auxilia poscit. Accurrit sams vir rusticus, hominem ita a digito pendentem miratus ; tum alios quoque advocat, qui demum scalis iterum erectis sacerdotem salvum ac sanum in terram deduxerunt. Hominem e clavo non magno, quem solus digitus prehendere potuit, tamdiu pependisse, nec pondere corporis quidquam passum esse, inauditum et novum omnibus miraculum est visum. Quapropter dici vix potest quantum pietas incrementum acceperit. (Rev. P. Samperius soc. Jesu, *ibid.*)

MCLXIII. — Imago B. V. miraculosa Andecensis, in monte Andex in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Integra Deum parit, nœvo immaculata.*

1. Nobilitas illustris et pia. — 2. Reliquiæ mire repertæ. — 3. Musculus servit pietati.

Comitum Andecensium antiquissima simul et nobilissima prosapia tanta fuit, ut ex ea prodierint beati et sancti tredecim : patriarcha unus, archiepiscopus unus, episcopi tredecim, religiosi septemdecim. Ab hac illustrissima familia prodire foundationes plurimorum monasteriorum. Unus co-

rum, Otto, quindecim monasteria fundavit, præter plurima quæ restauravit, præter illa, inquam, quæ ab aliis hujus prosapiæ fundata sunt. Ab hac illustrissima prosapia cœnobium hoc primâ vice fundatum est anno 1132, et ordini S. Benedicti traditum. Mons iste sanctus a majoribus appellatus est, propter reliquias præstantissimas, quæ in hodiernum diem apud omnes in maximo pretio sunt, quæque undique plurima peregrinorum millia annuatim attrahunt, ut per vicinas regiones nullus tantæ pietatis locus, si Oelingam excipias, reperiri possit.

Has divorum reliquias diligentia majorum in templo terræ mandavit, eo decore et cura, ut ab humiditate soli nihil detrimenti paterentur. Causam præbuere Hunni barbaro modo omnem late Bavariam vastantes : qui ubi cæsi fugatique sunt, jam nemo non erat, qui reliquias sacras iterum optarent, nemo tamen in vivis fuit, qui sciret, quo eas majores asportassent ; dum anno 1388, musculi ministerium Deo in re tanta adhibere placuit.

Sanctum sacrificium Missæ sacerdos celebrabat, sub quo musculum prodire ex altaris pede vidit, qui schedam ore portavit, quique nescio quo strepitu territus, relicta scheda iterum rediit, unde venerat. Sacerdos inspecta post sacrum scheda, vidit ex iis unam esse, quas sanctissimis reliquiis ex charta pergamena solemus adjungere : rem ad se delatam serenissimi principes minime negligendam rati accurrere, egestaque humo sacras reliquias olim absconditas reperere. Bonifacius IX, summus Pontifex per litteras edoctus, gratulatus eorum felicitati est, eamque communem facturus et publicam, indulgentiis sacrum montem decoravit.

Hoc in loco adest Deiparæ miraculosa imago, quæ jam a duobus sæculis magnis miraculis claret, viginti tria millia notata, et in sexdecim diversas classes ordinate distributa esse, ad me authenticè perscriptum est, ab ipso rev. ordinis S. Benedicti Montis Andecensis abbate Mauro. Festum præcipuum die Ascensionis celebratur.

MCLXIV. — Imago B. V. miraculosa Talchirchensis, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena ; Dominus tecum.*

ANAGR. *Aurea Scala ! te non premit jugum Adam.*

1. Natatus equitis miraculosus. — 2. Subditorum in principem amor. — 3. Bellum Turcicum.

Talchirchium pagus est una non amplius hora a metropoli Baviaræ Monachio distans, non antiquior ipso Deiparæ templo, quod originem suam accepit sub annum 1372. Regnabat Stephanus Baviaræ dux, qui apud Mediolanensem vicecomitem, suum socerum gloriari ausus est, eo in se animo Bavaros suos esse, ut in nullius eorum sinu noctem exigere sit dubitaturus. Is cum Augustana republica collisus, in tertium usque annum bellum gessit, quo Christianus Fraunbergius, acerrimus bellator, superante hostium multitudine cum Wilhelmo fratre comput-

sus ad fugam, salutem in pedibus equi sitam quæsit, ab eodem delatus ad Isaram, necessario in litore desponsurus animum fuerat, nisi vitandi qui a tergo imminere hostis, vadique aperiendi desperatio, ultimæ eum spei admonuisset. Illico Deiparam inclamans, si ejus ope adversam cum fratre ripam tenuisset, beneficii accepti memoriam templo ejus nomini posito commendaturum se posteritati spondit, votique damnatus littoralem Divæ ædem Talehircianam dictam, familiarem viatoribus, quibus pietas cordi est, secessum statuit, ascetas etiam qui eam incolerent excolerentque additurus, si patria ad debellandos Turcas anno 1594 profectum, fortissimum virum recepisset. (Ex authenticis.)

MCLXV. — Imago B. V. miraculosa Ramerstorffensis, Monachii in Germania Sueviori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Auri Lampas! grandem avi noctem evita.*

1. Judæi factum fidele. — 2. Principum peregrinatio. — 3. Votum illico exauditum.

Distat Ramerstorffense Deiparæ templum Monachio justa ambulatione horam unam, et siquid supra est, brevior facit via jucundissima inter proceras nimirum salices utrinque arbores, peregrinum Monacensem deducens. Templum porro magnum est, et antiqua fabrica decorum, recentis formæ altaribus ornatum. Quo sæculo sit ædificatum et qua occasione invenire hactenus non potui. Cæterum ante annum 1579, jam in summis honoribus habitam Deiparæ statuam inde constat, quod Otto Bavaricæ dux, in summo vitæ periculo constitutus, huc se devoverit potius quam ad alia Deiparæ miraculosa quævis templa. Placet ipsum periculum enarrare.

Otto et Stephanus Bavaricæ duces, postquam summo Pontifici opem et operam suam adversus quemcunque hostem addixissent, peregrinationem instituerunt majorum more in Terram Sanctam. Inter alios acceperunt secum unum e Ligsalziana familia patritium Monacensem. Principes, sive quod indolem non bene tegeter privatus peregrini habitus, sive quod sociorum revera servorum erga Ottonem et Stephanum reverentia major esset quam hic loci decebat, Saracenis suspicionem movit pecuniarum præsentium et futurarum. Hinc insidiæ, quas Judæus quispiam aditu advertit, factum edidit, quale hodie de Judæis memorare non possumus.

Fuerat hic aliquandiu Monachii, et Ligsalzio, quem dixi notus, hunc itaque secreto accedens, docuit quis ipse esset, quamque sibi de facie noti essent ipsi principes cum plurimis servulorum: deinde detectis Saracenorum insidiis vix amplius evitandis, suasit sine mora navim conscenderent, fugerentque paratas in se vel siccas vel catenas. Actæ homini gratiæ sunt, et promissa amplissima præmia in omnem vitam suffectura, si Monachium veniret: aiunt quoque hominem non multo post

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

Monachium venisse, fidem Christianam una cum promissis accepisse, et vitam Christiane vixisse et finivisse. Principes in tam periculoso rerum articulo ad vota Virgini Deiparæ faciendâ conversi sunt. Iter illis Deipara aperuit, ac navem paravit jamjam abituram, simul ac Otto ædi ejus Ramerstorffensi sanctæ crucis segmentum, quod auro inclusum de collo suspenderat, devovit: mox enim secundi venti, ut missos a cæli Regina crederes, navem dominosque ab infido litore abstulere. Hæc sanctæ crucis particula etiamnum in loco conservatur, et in summo honore habetur.

Anno 1652, cum Gustavus Succus Monachium sex hebdomadibus teneret, obsides secum abduxit Augustam, et duo dure tractavit. Illi simul ac votum fecere Deiparæ Ramerstorffensi, inopinato prorsus casu in libertatem asserti sunt: ingens tabula, in qua pictor omnium obsidum vultus perite expressit, etiamnum in choro pendet testabiturque posteris Deiparæ gratiam, quam ipse frequenter vidi.

MCLXVI. — Imago B. V. miraculosa de Propaganda Fide, alicubi in India.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *En, paritura es Agnum Dei, o Immaculata.*

1. E milite concionator. — 2. Cilicium bene vitam tuetur. — 3. Parentis documenta.

Ubi locorum in India hæc Deiparæ imago sit, non inveni. In veneratione habitam, et miracula patrasse nullus dubito, ex quo primum, et nunquam auditum nec interpellata quidem patravit. Gundisalvus Barcinonius sub Pizarro militavit in India, peditum ductor in pugna deseruit Pizarrum. Ita Pizarrus cæsus est, et victoria hostibus cessit.

Gundisalvus, metu proregis vagus, templum quoddam Deiparæ ingressus est, in quo edictum reperit et legit, datam esse omnibus rebellibus veniam, duobus exceptis, quorum alter ipse erat, quorum capita prorex omnium libidini exposuit, etiam proposito præmio illi, qui unum ex his obtruncasset. Horrore plenus ante altare Virginis procubuit, quæstus malorum molem, cui sustinendæ par non esset. Virgo mentem homini injectit cilicio tegi posse personam, et peccata expiari. Ille itaque cilicio solo vestitus, in desertum abiit radicibus et aqua cænosa vitam trahens, cum paulo post ad idololatrias profectus, multos eorum fidem docuit, et fidem moribus probavit. Quod ubi intellexit episcopus, ei potestatem dedit, ut fidem quam antea firmitus et feliciter propagaret, homini cætera indocto.

Supervenere nostræ societatis Patres rev. P. Josephus a Costa, provincialis, cum suis. Gundisalvus, cum interrogaretur, quid unquam boni fecisset, respondit patris moribundi præcepta tria se servasse: 1º abstinuisse omni juramento, et blasphemiam; 2º interfuisse quotidie, si per bella licuisset, sancto Missæ sacrificio; 3º singulariter Virgini Deiparæ addictum semper fuisse. Jam sanctitate sua

cognitus Gundisvalvus proregis patrocinio veniam obtinuit ab imperatore Carolo V, et quia sacerdotes aderant fidei prædicandæ aptiores, ipse ad silvas regressus, vitam eremiticam sancta morte conclusit. (Rev. P. Joan. Allosa in *Cælo stellato*, lib. IV, cap. 3.)

MCLXVII.—Imago B. V. miraculosa de Perseverantia, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Integra et munda a macula Jesum pario.*

1. Mirabilis Turcæ conversio. — 2. Ex stabulo templum. — 3. Apparitio B. V.

Masonus natione Turca, secta Mahumetanus, conditione servus, ætate senex, sectæ suæ semper sectator acerrimus, ad vitæ finem pervenit, et jamjam animam egit, in equili ruris domini sui, ab omnibus relictus et derelictus, cum Deipara hominis miserta, cœlesti suo splendore stabulum prius illustravit, tum eodem splendore tenebras mentis pepulit, et hominem eo deduxit, ut homines inclamaret, qui et fidem docerent et baptismum darent, jam se voto Christianum esse. Utrumque obtinuit, et pie obiit.

Stabulum rev. Patribus Oratorii S. Philippi Nerii cecissit, qui illud sumptuose in sacellum Deiparæ ad leges architecturæ verterunt, et Deiparæ dedicarunt, dato titulo de *Perseverantia*, ubi Deipara hodie miraculis claret, quia et alios quoque cœlestibus radiis illustrat. (Paulus Antonius de Jarsia in *Hist. B. Virginis Insulanæ*, fol. 13.)

MCLXVIII.—Imago B. V. miraculosa de Rosario, alicubi in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Munda Mater pariat sine jugo maculæ.*

1. Virtus Rosarii. — 2. Visiones tremendæ. — 3. Difficilis emendatio est.

Memorat Alanus, fuisse in Italia virum potentia et opibus parem comitibus, et usurarium. Is audita concione de Rosario, quam sanctus Dominicus ad populum habuit, Rosarium (quod Alanus Patrilolum vocat) emit, et aliquandiu oravit, non sine fructu; nam templum ingressus, audivit e statua Deiparæ hæc verba: « Jacobe, Jacobe, redde rationem mihi et Filio meo, sicut exis distinet a tuis subditis, etiam de minimis. » Videns Deipara hominem non moveri, pluries illi eadem ingressit, usquedum ita terribus fuit, ut domum redux admirationem liberis et uxori moveret. Demum et ipse terror in auras abiit.

Biennium fluxit, cum magno servorum numero comitatus in lupos incidit et ursos, a quibus ex equo dejectus vulnera accepit, quæ mortem minabantur, atque eo periculosiora, quod servuli viderent jacentem, audirentque luporum ursorumque voces, quos tamen non videbant. Itaque hominem hortati sunt ad Deiparæ auxilium inclamandum; quo id effectum est, ut et e bestiarum et mortis

faucibus ereptus sit, nullo tamen emendationis fructu.

Biennio post iterum inspectantibus servulis a dæmonibus abreptus est in aera ad sex millia. Inclamavit Mariam et ecce imperatum dæmonibus est, reductusque in equo sanus et salvus ad suos ab ipsa Deipara: qua disparente, confessionem quidem peregit, non tamen cum proposito restituendi per usuram ablata: eleemosynas tamen fecisse grandes memorat auctor.

Iterum Deipara apparuit, rogavitque an vellet restituere injuste ablata? At is ingenue lassus est, tantum sibi animi non esse. « Quid si, inquit, tanta tibi donem quanta debes. » — « Tum enim vero, inquit, libens faciam. » Domus itaque divitiis repleta divinitus est, quas ille ubi conspexit, jam etiam has una cum suis servavit. Tum Deipara: « Aut hæc, inquit, redde suis dominis, aut tua quoque, quæ habes, una cum vita eripiam. »

Territus fecit imperata. Monitus deinde a Virgine est de morte imminente, ad quam se per SS. sacramenta rite paravit et obiit. Addit auctor, quomodo post mortem imperante Deipara a S. Michael archangelo, e manibus dæmonum sit ereptus.

MCLXIX.—Imago B. V. miraculosa Cyzena, Cyzeni in Oriente.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Rosa nivea, immaculata, anguem perdit.*

1. Ignavia Phocæ. — 2. Heraclii pietas. — 3. Imaginum sacrarum vis.

Cum propter ignaviam Phocæ tyranni crudelitatemque in suos, Persæ cunctas Asiæ regiones usque ad Chalcedonem cepissent, neque ille reipublicæ ruenti opem ferret, Heraclius in Cosroem movit, et accepta Virginis imagine a Stephano metropolita Cyzeno Cosroem vicit; deinde rursus imaginem Christi non manufactam secum deferens, Persas, qui non Asiam modo, sed et Syriam, Ægyptum, Libyamque et Carthaginem ceperant, debellavit, et in suam potestatem redegit, præsidio duarum imaginum Deiparæ et Christi: hæc omnia felicissime rebus jam desperatis ad exitum perducens, ut Paulus Diaconus, qui vixit iis temporibus, fuisse litteris tradidit.

MCLXX.—Imago B. V. miraculosa de Victoria, Pollingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Primitum tenes, o diva ignara maculæ.*

1. Rusticus fundator templi. — 2. Ova miraculosa. — 3. Imago B. V. extraordinaria.

Perantiquum hoc monasterium canonicorum Regularium in ditione sua habet sacellum, et in eo statuam Deiparæ, valde a circumvicinis cultam. Sacellum hoc ære suo de licentia eorum quorum interest, ædificavit Matthias Liebhardus, proximi pagi rusticus una cum Anna conjuge sua. Hominem non magnarum opum et multa prole gravatum hanc

ædificationem instituisse, non caruit omine futurarum gratiarum, quæ multæ sunt et consideratione dignæ: quia tamen justo examini subjectæ nondum sunt, omitto.

Unum memoro, quod testatissimum est. Eo die quo primus lapis est in fundamenta abjectus, anno 1631, paucis diebus post festum S. Martini, gallinæ Gebhardi ova posuere grandia figura Deiparæ insignia, quæ sine miraculo imprimi ovis non potuit. Picturam accepi. Stat illa gloriosa cum Jesulo in brachio sinistro inter radios cælestes coronata et lunam pedibus calcans. Dē similibus ovis videri potest imago beatæ Virginis Dexelensis, ubi de his plura dixi. Hæc ex monasterio Pallingensi ad me missa sunt.

MCLXXI. — Imago B. V. miraculosa de Nive, Messinæ in Sicilia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Nævum et maculam ignorasti, o Deipara!*

1. Grando mutatur in crystallum. — 2. Alapam a B. V. Judæa accipit. — 3. Furtum miro modo deprehensum.

Est in urbe Messinensi antiquissimum Deiparæ oratorium, quod *de Nive* et *S. Mercurio* nomen habet. Imago pervetusta jam olim fuit in honoribus. Tempore, quo Judæi adhuc libere et secure Siciliam incolebant, femina Judæa templo vicina sub crepusculum optabat in domo sua lumen; itaque templum ingressa demisit lampadem, et candelam quam secum attulerat, accendit, non tamen impune: siquidem tantam alapam ab invisibili manu accepit, ut inter lacrymas et ejulatus e templo in apertam fugerit plateam, et a contribulibus suis interrogata quò e fonte hæ lacrymæ fluerent, libere edixerit, a Maria Christianorum; factum inde ut Judæi de rebus Christianorum modestius loquerentur. An vero femina hæc baptismum susceperit, an in perfidia sua permanserit, ad posteros non pervenit. Illud certum, sacræ imagini datos honores majores.

Rari sunt illi lapides crystallini e cælo delapsi, qui hodieque inter reliquias monstrantur. Grandinem dejecit iratum cælum anno 1564, tam grandem, ut lapides magnitudinis inusitatæ pecoribus, hominibus atque etiam tectis et domibus ipsis damna inferrent, qualia majores non meminissent. In eo cataclysmo, qui putabatur insulam totam dejecturus in mare, proximi ad hoc templum confugere; et ecce per ruptas fenestras duo lapides in ipsum Virginis altare excutiuntur, in quo non in aquas resoluti sunt, ut cæteri, sed in pellucidam crystallum induruerunt. Monstrantur hodieque non sine reverentia et cæremoniis; adhibentur cum fructu infirmis et afflictis; figura utriusque est ovi instar; eorum alter anserino ovo par est, et per medium velut cultro scissus, alter nucis majoris magnitudinem non excedit.

Omittere non debeo, quod auctor de juvene scribit hujus sacelli ædituo. Anno 1575 oblatæ Virgini

sunt duæ coronæ argenteæ, quas postquam certis temporibus Filii Virginisque sacris verticibus decore imposuit: «Tua, inquit, o Virgo, ipsa custodi, ego abeo.» Fuit cum fares duo per effractas fenestras ingressi, coronas auferrent. Ille miratus, Virginem quæ Domina est, non melius sua, quantumvis rogatam, custodisse, non parum indoluit; sed in somno monitus fuit, Rhegium per mare iret in Italiam, et coronas reportaret; tantus porro hic instinctus fuit, ut etiam vigilantem urgeret. Itaque cum socio conscensa nave breve fretum trajicit, et Rhegium urbem ingreditur, inquisiturus coronas suas; et ecce apud proximum argentarium invenit licitantes fures, et coronas offerentes argentario. Juvenis, jam se major, latrones inclamat, atque eis coronas e manibus eripit, nec dignatus fugientes insequi, coronas Messinam Deiparæ defert, unde sacræ imagini adhuc major cultus. (Rev. P. Placid. Samperius, lib. iv, cap. 9.)

MCLXXII. — Imago B. V. miraculosa ad Sanctum Augustinum, Monachii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *O Jesu! en digna Mater pura immaculata.*

1. Hospitium pium. — 2. Donatio felix. — 3. Concursus frequens.

Hæc Deiparæ miraculosæ statua perantiqua est; si tamen spectes miracula, ab anno 1620 originem suam habet, mihi certe, imo forte paucis, aut omnino nulli unquam auditam. Quis enim hæc Deiparæ beneficia quærat, et inveniat in taberna hospitii vinarii? Memoro quod in libro nuper impresso legi. Fuit statua hæc jamdudum in templo S. Joannis Baptistæ, quod prælato Tegerensei ordinis S. Benedicti subest, non longe a monasterio distante. Ad hoc monasterium hospes cum conjuge ex urbe Monacensi peregrinationem instituit. Conjux hospitii visam Deiparæ statuam desideravit habere domi suæ; «Ut quid enim hic nulli altari inserta cessat in angulo propter vetustatem aliis pulcherrimis Deiparæ statuâ postposita, a nemine singulariter honorata? Quæ si domi meæ esset, elegantius, inquit, a me vestita fortassis pensaret cultum meum beneficiis, et sanitatem qua tantopere indigeo quamque tam impense flagito, restitueret.» Ille inflammata desiderio eam a rev. prælato cordate petiit, et sic dirigente Deipara facile obtinuit. Rediit cum marito Monachium ægra femina, et paulo post etiam supervenit statua. Hanc illa in cubiculo reposuit sine cultu, extincto jam pietatis primo sensu. Ita nempe, ut nihil citius lacrymis arescit, ita quoque desideriorum nostrorum igniculis nihil citius exstinguitur. Semel tamen impatientiæ cujusdam petitura a Virgine veniam, procubuit in genua, et voce qua afflictis solent, liberari tandem a gravi morbo quo affligebatur postulavit, et quamprimum obtinuit.

Hinc sacra statua majorem ab ipsa cultum do-

mesticum accepit, publicum acceptura si per conscientiae arbitrum licuisset, qui prudenter eam docuit quantum his in rebus importuna deproperatio noceat: expectaret parumper; nam si Virgo cultum ambiat publicum, tempore opportuno, sibi non defuturam: ita intra privatos parietes aliquandiu latuit sacra statua, si tamen latuit, quæ per hospitam ita innotuit propter acceptum beneficium, ut vicinorum aliquis concursus fieret cerea dona ferentium, in cubiculum in formam domestici sacelli accommodatum. Judicavit pia mulier tempus adesse quo sacræ statuæ exhiberetur publicus cultus. Itaque apud rev. Patres Augustinianos Eremitas locum quæsit, et invenit, quorum templum perantiquum in eum splendorem, qui nunc videtur tunc commode redactum est. Ita paulo post non sine magna populi lætitia in suum hemicyclum reposita est sacra statua, in quo etiamnum colitur beneficiis, et miraculis clara, quæ anno 1671 in octo classes ordinate distincta, et ab ordinario approbata typis evulgata sunt. Cultus porro sacræ statuæ tacendus non est: nam præterquam quod semel atque iterum in anno in processione circumfertur, id singulare est quod per octavam visitantis Elisabetham Deiparæ quotidie circa vespere Litaniis cantatis, necnon per adventum quotidie summo mane solemnibus Missæ cantatæ sacrificio, demum ab Assumptionis festo usque ad Octavam Virginis Natæ, circa vespere solemnibus Litiis honoratur, semper magno populi concursu. Hæc ex impressa Relatione 1671.

MCLXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Aquilis, in Turri Aquilarum in Lusitania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Aurea integritas, munda maculæ pomi.

1. Turris Aquilarum. — 2. Rudera Romana Christianis apta. — 3. Vanitas mundi.

Turrim habet ab antiquo Lusitanie regnum, quæ quantum intelligere potui, aquilis fuit pro nido; ut solent ædificia a primis Romanorum temporibus diruta, et deserta in bestiarum et avium habitacula converti: ita turris hæc, si tamen turris nominari possunt rudera in unum cumulum congesta nobilissimæ olim turris. Hic seu propter aeris boni amœnitatem et situm loci altiore, seu, ut existimo, propter lapides ad futurum ædificium promptos, rev. Patribus Cisterciensibus cœnobiū a majoribus exstructum est anno 1165, quod a turri Aquilarum nomen accepit, atque etiamnum retinet. In hujus abbatiæ templo, quod Deiparæ dedicatum est, statuam posuere, quæ quia justos honores initio statim accepit, quamprimum miraculis clarere cœpit, et titulum eundem habet, vocaturque S. Maria de Aquilis; neque enim aliam hujus tituli originem invenire potui. Miracula porro ad me non pervenere. (Manrique, in *Annalibus ordinis Cisterciensium*.)

MCLXXIV. — Imago B. V. miraculosa de Grandefes, Grandefis in Hispania.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Non admisit maculam Eva regia et pura.

1. Prosapia regia. — 2. Monialis regia. — 3. Miracula a virtute cientur.

Feminæ rarum exemplum, et memoria dignum affero. Tarasia Garsia, ex clara proveniens Aragonensium regum prosapia, ita Deiparæ amore incensa fuit, ut se et sua dono dederit. Eum in finem cœnobiū extruxit, et dotavit, idque ipsa ingressa incoluit, et sub Regula ordinis Cisterciensium Deiparæ, quam ipsa honoravit, et honorandam populis proposuit, in gratitudinis signum grandia patravit, et quamplurima miracula, ita ut inter miraculosas Deiparæ imagines hodieque numeretur, et peregrinorum concursibus celebris sit. Ita Manrique in *Annalibus ordinis Cisterciensium*.

MCLXXV. — Imago B. V. miraculosa Itzechana, Itzechi in Germania Superiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Diva repulit a se anquem, iram ac notam.

1. Imago in hostes portata. — 2. Urbs ab obsidione liberatur. — 3. Crescens fluvius predest.

Gerhardus comes Holsatiæ solebat, cum in hostes iret, imaginem sacratissimæ Virginis collo appensam circumferre in omnia pericula: quam anno 1320 gestans contra Danos ter fertur cecinisse: *Nos hac die tibi gregatos serva, Virgo*. Pugnavit et vicit. Notandum quod eo in prælio, ita se Gerhardus hostibus miscuerit, ut secum etiam sacram imaginem in periculum adduxerit. Alteram tunc manum in prælio sanctæ statuæ decisam ferro fuisse asserunt, tanto miraculo, ut eam nullus artificum iterum trunco brachii posset apponere. Et tunc, cum hæc scriberentur, moniales in Itzecho monstrabant memoratam Virginis brevem statuam. Porro Itzecho oppidum est in Holsatia, in quo circa annum 1202, die proxima Deiparæ Natæ, visa est sublimis supra oppidum divæ Virginis hæc imago, quam sancte, qui viderunt, venerat ex illo die religiosissime coluerunt. Perseverat, inquit auctor, in hodiernum diem memoria, appellaturque hodie *Civium dies*. Quippe illa die qua sic Virgo apparuit, bis Stora fluvius in eam altitudinem excrevit, ut ponte dejecto tueretur cives contra furias obsidentium, et expugnationi instantium Danorum. (Crantz, lib. ix, cap. 10; et lib. vii, cap. 22.)

MCLXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Sede, Aquis Sextiis in Gallia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Opera Jesu, integra, munda, Immaculata.

1. Bellum Calvinisticum. — 2. Sacra submovenda hostibus. — 3. Reductio sanctæ statuæ gloriosa.

Sacra hæc Deiparæ imago titulum de Sede ideo habet, quod eam artifex sedentem repræsentavit. Dudum est, cum apud rev. Patres Franciscanos propter insignia miracula in honore fuerit Aquis Sextiis. Originem tantorum beneficiorum apud nullum auctorem reperi. Cæterum ingens augmentum pietas accurrentium accepit, quando e fuga domum

reduit. Etenim ob tumultus bellicos eorum, apud quos divina minus quam humana sunt secuta, in oppidum S. Salvatoris tantisper translata est, quibus finitis magna cum pompa Aquas Sextias in suam sedem est reducta, anno 1521. Ex quo apud memores antiquorum miraculorum, novis honoribus est affecta, quorum exemplo, et reliqui accensi accursum auxerunt. Lingua Gallica *S. Maria della Sede* appellatur, ob eandem causam, quam supra memoravi. Nec plura invenio apud rev. P. Poiræum in *Trip. Cor. tract. 1, cap. 12, § 5, n. 59*.

MCLXXVII. — Imago B. V. miraculosa a S. Joannino, Romæ in Italia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *En Dei Rosa pura mali anguem mactavit.*

1. Kalendæ felices. — 2. Thesauri ingeniosa inventio. — 3. Thesauri ingeniosa abscondio.

Memorant veteres, fuisse festivi ingenii hominem opulentum. Is statuam marmoream in medio campo erexit, sive suam, sive cuiuspiam e Deastris illis antiquis. Prima die Maii ipso meridie locum termino signavit, in quem caput statuæ umbram suam projecerat; tum per amica silentia noctis eo in loco thesaurum suum, qui puro auro constabat, defodit, cespitem iterum quam diligentissime super injecto. Tum longe post statuæ titulum subscripsit in hæc verba: *Kalendis Maii caput habebō aureum, in meridie*. Populus magno numero accurrit spectatum, qua metamorphosi in aurum lapis mutaretur, unus tamen fuit, qui mentem auctoris penetravit. Is notato loco, quem capitis umbra in meridie tetigerat, feliciter nocte insequente fossionem tentavit, invento thesauro, non nisi Kalendis Maii inveniundo.

Placuit Deiparæ thesauro miraculorum dare hunc diem: siquidem in æde S. Joannis Baptistæ vetustissima, ejus sacra imago, nullo singulari honore culta, anno 1586 Kalendis Maii florere miraculis cœpit, unde tot fructus pullularunt, quot posterius passim viderunt. Ita Flaminius, *De rebus mirabilibus*, Romæ; rev. P. Antonius Spinellus, *De templis*, n. 36.

MCLXXVIII. — Imago B. V. miraculosa Angelopolitana, Angelipoli in Mexico.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Mater Agna, Janua Dei, te puram colimus.*

1. Osculum dæmoni invisum. — 2. Novi orbis pietas. — 3. Justa ad mortem præparatio.

Non sine observatione prætereunda est felicitas regni Mexicanæ. Vix in hoc regnum vera fides ingressa est, et eliminata idololatria, cum Deipara in suis imaginibus non uno in loco miraculis clarere cœpit. Certe anno 1587, cum nondum omne regnum vera fide esset imbutum, in urbe Angelipolitana imago Deiparæ miraculosa fuit, atque ut occasionem primi miraculi auctores non memorent, quatuor tamen ex primis si non prima ad nos

pervenere. Primum est, quod parentes puerulum ægrum ad sanctam iconem adduxerint, et sanum salvumque quamprimum reduxerint, usitato nobis et ideo pene vili miraculo, magno tamen apud eos, qui de tanta Dei Parentis potentia nullo adhuc experimento edocti erant.

Alterum fuit quod viro bono ibidem precanti vox clara allapsa sit, qua jubebatur, in certum diem et horam ad mortem subeundam se parare: quam sanctæ imaginis prædictionem probavit eventus.

Tertium mulier fuit, quæ boni cuiuspiam operis faciendi propositum fecit; cum repente mutata mente mutavit quoque simul propositum, quodcumque illud fuerit, sed cum ad hanc sanctæ Deiparæ imaginem suas orationes persolveret, pergere jussa est in primo, quod fecerat, proposito, et constans esse; quod et fecit.

Adjungo quartum. Indus homo a dæmone obsessus, postquam multa tentasset, quæ importunum hospitem possent debentemque abigere, demum ei desiderium venit osculandæ imaginis, quod cum ei non difficulter concederetur, illico a malo dæmone liberatus est. Hæc ideo memoravi, quia ex novo orbe cum sint, nova quoque nobis sunt. (Rev. P. Franciscus Benzius soc. Jesu in *Ann. Prov. Mexic.* in domo Topozotlanensi.)

MCLXXIX. — Imago B. V. miraculosa de Sossiau, Nimpergæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Genuit Adam, ea non, pura maculæ, risit.*

1. Magna levi traditione non probantur. — 2. Antiquitas pietatem conciliat. — 3. Antiqua reverenter habet.

Ex antiquioribus Bavariæ monasteriis est Nimpergense canonicorum Præmonstratensium, quod Albertus I, comes de Pogen, anno 1105 fundavit, eique Sossaugiam Villam cum adjacentibus campis pia liberalitate in perpetuum transcripsit. Illic ab antiquo stat loco eminentiore templum Deiparæ miraculis et peregrinorum concursu celebre. Statua Deiparæ miraculosa e duro scabroque saxo excisa licet sit, peritæ tamen aut certe felicitis manus opus esse judicant periti. Sunt qui credant eo tempore factam quo sanctus Rupertus fidem Christianam Boicæ intulit. Hæc ab antiquo miraculis celebris concursu peregrinorum sit adhuc celebrior, in hodiernum usque diem. Id omittere non debeo, famam esse perantiquam templum hoc cum sua miraculosa icone olim ultra Danubium stetisse, et miraculose in hunc locum esse translatum, argumento apud multos prævalido, quod locus ubi olim stetisse creditur, depressior solido circumjacente campo sit et uliginosus, longus pedes centum nonaginta duos, quæ ipsius templi mensura est. Ad hæc lapides quandoque translatorum murorum velut reliquæ, videntur. Rarum quoque et consideratione dignum quod locus hic, ut aiunt, nulla unquam aut

lruma hiemali aut æstivo solis ardore herbarum virorem deperdat. Translationem hanc contigisse anno 1177 fama est, quam pictura in muro confirmat, uti et a grandine omni agrorum vicinia vastata, vastatum non esse hoc templi vestigium. Quia tamen hactenus omnino nullum legitimum monumentum hujus traditionis inveniri potuit, quanquam in hanc horam quam diligentissime quæ- ratur, rem tantam affirmare non audeo, sed et nolo negare.

MCLXXX. — Imago B. V. miraculosa Immaculatæ Conceptionis, Xuxviæ in America.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Adami maculam perjusta Eva non gerit.*

1. Sudor statuæ miraculosus. — 2. Sudor curat morbos. — 3. Americana pietas.

Apud Xuxvios Americæ meridionalis incolas cum fide Christiana propagatus est divæ Virginis cultus, et imago sub titulo Immaculatæ Conceptionis spargere in vulgus gratias et curationes miraculosas cepit, ut habent Litteræ annuæ harum regionum per rev. P. Jacobum de Beroa scriptæ, cap. 7, quæ cap. 8 prodigium afferunt illustrissimum, quod vidit collegium S. Crucis, et rector hujus collegii, et episcopi vicarius ac propræfectus, demum tota civitas : scilicet imaginem Deiparæ sine labe conceptæ adeo sudavisse, ut in linteam scamnumque subjectum copiosus sudor defluerit : qui deinde sudor a multis exceptus, et vulneribus admotus pestem fugavit, et quod majus est, spirituales quoque animorum ægritudines, veras pestes, abegit.

MCLXXXI. — Imago B. V. miraculosa de Lumine, Olyssippone in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Omnis lingua eam puram a reatu edicat.*

1. Captivus miraculose liberatur. — 2. B. V. templum imperat. — 3. Pietas reginæ magna.

Beatissimæ Virginis de Lumine statua non adeo multum extra urbem Olyssipponensem in honore est, propter ingentia miracula. Tempore Alphonsi V regis inventa est in silva, cum passim ignes cælestes viderentur, qui magnum quid portenderent. Petrus Martinez apud Barbaros captivus, a Deipara monitus est, iret in patriam, eumque in locum, in quo audiret, apparere lumina cælestia; ibique erigeret templum sub titulo *S. Mariæ de Lumine*. Simul Deipara disparuit : et Petrus vinculis solutus, momento se eo in loco prope Olyssipponem reperit, ubi lumen ipse vidit, et cum duobus quos ibi commodum reperit silvam ingressus, statuam Deiparæ invenit venustissimam uno non amplius pede altam, adeo integram, ac si vel tunc ex officina artificis prodisset. Materiam statuæ nemo agnovit. Prima miracula in eos impeerunt, qui curiose et sine reverentia sanctam statuam examinarent; eorum enim alii gravi et subitaneo

morbo comprehensi, domum delati sunt; alii in loco cæcitate percussi, domum deducti. Hinc novi thesauri apud cæteros cum æstimatione reverentia.

Petrus Martinus vendito patrimonio templum erexit. Sancta statua tamen interea in sacello e tabulis confecto honores suos accepit. Maria regis Emmanuelis uxor per omnem vitam laboravit, ut templum hoc novis identidem muneribus adornaret, denique etiam ibi sepulcrum sibi elegit. Hæc Vasconellus.

MCLXXXII. — Imago B. V. miraculosa Rhemensis, Rhemis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Eo Margarita, penitus munda maculæ.*

1. Lingua post mortem loquens. — 2. Immaculatæ Conceptionis probatio. — 3. S. Annæ cultus.

Templum Deiparæ cathedrale inter pulcherrima totius Galliæ numeratur; eo loco a sancto Nicasio episcopo creditur ædificatum, in quo Clodoveus rex a sancto Remigio aquis baptismi ablatus est. Hoc in templo sanctus Nicasius cum sorore Eutropiæ orationibus suis Deiparam honorarunt, et denique martyrio coronari meruerunt a Wandalis, qui eos hic orantes invenere.

Illud mirum, quod, cum abscissum caput in terram caderet, hæc centesimi decimi octavi Psalmi verba distinctissime audita sint : *Adhæsit pavimento anima mea*; cum vero sanctum caput in terra ante altare Virginis concidisset, versum totum sanctissima lingua finiverit, hæc verba alta voce proseguendo : *Vivifica me secundum verbum tuum*. Non erat difficile astanti sorori Eutropiæ, vitam sibi servare, quam virginea species amabilem fecerat : sed illa cum oblata probra respuisset, eodem gladio ante altare Virginis concisa, fratrem secuta est in cœlum, ampliores ibi laudes prosecuta in Deiparæ honorem. Exinde tanta loco accessit veneratio, ut templum alias satis magnificum, Hincmarus episcopus in majorem amplitudinem extenderit.

Non omittere debeo perantiquam tabulam, quam ferrea catena columnæ affixam tenet ab antiquo. Refert hæc, feminam orationi deditam, quam frequentissime Deiparam verbis angeli salutantis allocutam : cui Deipara apparens, etiam sanctam Annam honorare præcepit, respondente femina non se fore hac in re difficilem, si modo sciret qua oratione ipsa se honorari vellet. Cum Deipara : « Quando, inquit, perveneris ad hæc verba : *Et benedictus fructus ventris tui*, hæc adjunges : *Et benedicta sit sancta Anna mater tua, ex qua sine macula caro tua processit virginea*. Et postea reliqua Salutationis verba : *Sancta Maria, etc.*, subjunges. » Ita refert rev. P. Franciscus Poiræus soc. Jesu, *Coron. tripl. tract. 1, cap. 12, § num. 54*.

MCLXXXIII. — Imago B. V. miraculosa de Virtutibus, Olyssippone in Lusitania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Aqua Mater munda, tu aperis cœli viam.*

1. Cultus B. V. a bove. — 2. Cultus B. V. a pastore. — 3. Cultus B. V. a populo.

Non existimo, librum a quopiam scriptum, in quo laudes suas luculentius invenire queant pastores, atque ut eas quoque circa finem hujus operis inveniant, hanc Deiparæ statuam adjungo, quam opilio in arbore e ramo venustiore pendentem tum primum observavit, cum bovem ab armento discedentem vidit flexis poplitibus orantis in speciem ante arborem procumbere; tum enimvero factus oculatio, attentius arborem lustravit, et pendentem ex ea statuam non magnam vidit. Hanc ille quamprimum tugurio potius quam templo honoravit, e ramis et ramentis architectura rustica confecto, dum re in vulgus data, inventi sunt, qui accurrent, et beneficia a Virgine peterent obtinerentque: quæ quia raritate sua, superabant reliqua, quæ Virgo alibi patrabat, de *Virtutibus* statua nomen accepit, et templum in hanc, quæ hodie videtur, amplitudinem excrevit. Porro quantum ab Olysipone distet non inveni, Olysipponem posui, quia in Olysipponensi diœcesi sitam esse scribit rev. P. Franciscus Poiræus, tract. 1, cap. 12.

MCLXXXIV. — Imago B. V. miraculosa Pictaviensis, Pictavis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Remota es a macula, tu pia mundi Regina.*

1. Conversio mirabilis. — 2. Efficacia nominis Mariæ. — 3. E domo templum.

Ingens et visu dignum beatæ Virginis templum, quod Pictavis visitur, originem habet rarissimo miraculo insignem. Juvenis fuit, vitiis juvenilibus tantum non immersus; hic puellam invenit, ad votum suum promptam, quam ad flagitium perpetrandum in domum suam deduxit, ubi peramanter salutatam ante omnia interrogavit, quo nomine vocaretur. Tum illa, « Nomen, inquit, mihi Maria est. » Ad hæc juvenis: « Places, inquit, o puella, et jamjam tecum facturus eram, propter quod vocata ad hanc domum venisti; sed quia Mariæ tibi nomen est, tanti non emo hanc brevem voluptatem, ut propterea Deiparam mihi singulariter inimicam velim. Abi itaque, et noli amplius peccare, ne Mariam tibi et aliis inimicam facias; abi, dico, priusquam te abire fustibus cogam. »

Deipara hanc juvenis victoriam tanti fecit, ut eam amplissima mercede remunerata sit. Quamprimum enim cor juvenis immutatum est, et pœnitentiæ aquis emollitum, ut ne quidem amplius cogitaret de virgine: ita nempe sœdus pepigerat cum oculis suis. Ad hæc per Deiparæ singularem gratiam ab omni lasciviæ pugna liber, aliarum quoque virtutum tanto gustu ferebatur, ut in alium et sanctum virum mutatus, vitam quam sancte vixit, sanctissime finierit. Post ejus mortem e domo ejus sacellum factum, quod ob miracula ad impositam Deiparæ imaginem (quam ipse juvenis jam dudum coluerat)

magno numero patrata, in hoc quod hodie videtur templum excrevit. (Rev. P. Franciscus Poiræus, in *Coron. trip.* tract. 1, cap. 12.)

MCLXXXV. — Imago B. V. miraculosa de la Daurade, Tolosæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Sacro munita igne, pura metu mali Ade.*

1. Templum inauratum. — 2. Ex fano templum. — 3. Non omnes cæci.

Inter laudes urbis Tolosanae præcipuas numero singularem et nupiam auditam pietatem, qua cives isti ab antiquo Deiparam sunt prosecuti: negari non potest, Tolosam quoque olim fecisse sacrificia diis, et templa ædificasse. Inter hæc unum struxerunt singulare, et in ævum statura firmitate, quod Jovi dedicarunt, eo minore piaculo, quod omnes ex antiquis sibi persuaserint, Jovem unum unicumque omnibus cæteris leges, et jura præscribere, nec pauci sub hoc nomine unum unicumque omnium conditorem Deum intellexerint, reliquis omnibus diis ad fabulas rejectis. Templum hoc Tolosanum summum fuit, et ex omnibus præcipuum, sive fabricæ pretium et firmitatem spectes, sive eum, cujus nomini erat dedicatum. Cives ubi primum de fide Christiana inaudierant, non distulere, quin eam quamprimum amplecterentur: atque ut Virgini Deiparæ, quam jam ultra fabulosam Palladem primi veritatis præcones extulerant, se præ cæteris gentibus devotos probarent, illi, Jovi prius sacram, et principem urbis ædem dedicarunt, quod quia et alibi quoque factum est, nil adhuc singularitatis habet. Hoc singulare est, et majorem in Virginem affectum posteris imitandum proponit, quod templum ab imo lapide ad summum, undique inauraverint, ut scribit rev. P. Franciscus Poiræus societatis Jesu natione Gallus, et antiquitatum patriæ suæ non ignarus, in *Corona triplici*, tract. 1, cap. 12. Id ego observo, rem fuisse summi pretii, etiamsi auro bracteato, et in superficie pene mathenaticam extenso muros illevisent: cum tamen constet hujus tam avaræ artis nec cogitationem tunc fuisse. Itaque ex pretio primorum Christianorum pietatem æstimare licet, et beatissimæ Virginis in Tolosates liberalitatem.

MCLXXXVI. — Imago B. V. miraculosa de Gratiis, Cotignaci in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Tu sana, tu pura cœli meridiana gemma.*

1. S. Michael Deiparæ charus. — 2. Revelatio fructuose credita. — 3. Miraculorum fons unde.

Anno 1519, mensis Augusti die decimo, festo sancti martyris Laurentii, Deipara in aperto campo spectabilem se præbuit Joanni cuidam viro in paucis probo: neve sola esset, comites habuit sanctum Michaellem archangelum, et angelis supparem Bernardum suum. Jussit illa Joannem senatui populoque Cotignacensi nomine suo indicare, velle se ut urbs universa ordinata supplicatione in montem

viciam ascendat, ibique sibi templum curet, eique de *Gratiis* nomen imponat; velle se civibus abunde compensare impensas in fabricam factas. Gloriosum est Cotignacensis in hodiernam diem, non restitisse Mariano imperio, nec miracula petiisse a Virginis nuntio Joanne. Denique ita imperio Deiparæ satisfactum, ut non prius supplicationem imperatam præstarent, quam omnia ordinarent, quæ ad primum lapidem ponendum requirebantur. Ita sequenti mense festo S. Crucis exaltatæ tanta pietate omnia peracta sunt, ut Deipara quamprimum fluminis gratiarum fontem aperiret, et sequentibus signis probaret, vera esse promissa sua. (Rev. P. Poiræus in *Coron. tripl. tract. i, cap. 12.*) Curam habent rev. Patres S. Philippî Nerii.

MCLXXXVII. — Imago B. V. miraculosa de la Veauue, Marsiliæ in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Gaudeamus, amici; in pura Mater in alto.*

1. Femeina, sed cordata, virtus. — 2. Virginitatis magnus amor. — 3. Hostes pie superantur.

Templum hoc extra urbem est, et vel hodie, si pietas adsit, beneficiis Virginis clarum. Olim miraculosam fuisse statuam Virginis inde certum est, quod ad miraculum pios effecerit; rem intellige, lector, quam si semel atque iterum alibi factam legisti, frustra in libris posthac et irritò labore simile exemplum quæres. Cœnobium hic sacratarum Deo virginum fuit, loco, quem nulla vicinorum potentia contra malos defendere poterat. Irruentibus Barbaris, virginibus cura fuit, quæ in periculis sollet. Fugæ nec tempus nec locus amplius erat, sed et nemo, qui inermes et feminas defenderet: itaque ipsæ ad gladios plus quam virili fortitudine respuerunt; et quia gladium nec unum habebat cœnobium, breves cultros singulæ arripuerunt, suadente antistita in præclarum factum suffecturos. Illa postquam ita armatis silentium indixit, Vultus, inquit, nostri sunt, quorum virgineo decore periclitamur: hos si decore vulnere devenustamus, periculo defunctæ sumus, aliud enim non petunt, qui nobis jam imminet hostes: audeamus! Fluet pulchro de vulnere sanguis virgineo rubore, Virgini placiturus, cui nos jam dudum devovimus: si placet, incipiam et meo exemplo resitantes animabo. Simul cum dicto, et illæ omnes idem se facturas clamarunt: et illa, ne quam promissi pœniteret, nasum sibi præcidit, quam cæteræ omnes tanta promptitudine secutæ sunt, ut dubium inter multas esse potuerit, quæ inter omnes primos tanti facti honores meruerit: ita felici hostium contemptu securæ periculo se expedierunt. I nunc, et hæc sine Deiparæ miraculo fieri posse puta. Cætera, quæ ad hanc sanctam iconem (quæ forte hodie non superest) contigerunt, ad me non pervenere: atque etiamsi ad me pervenissent, hic non apponerem, qualiacunque demum essent, quia hoc raritate sua sufficit, ut credatur Deiparæ statua miraculosa. (R. P. Franciscus Poi-

ræus societatis Jesu, in *Coron. tripl., tract. i, cap. 12.*

MCLXXXVIII. — Imago B. V. miraculosa de Nazareth, Barrusi in Gallia.

PROG. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Viva mane, certe ignorat lapsum Adami.*

1. Calvini bellum sacrum. — 2. Capitis mira medicina. — 3. Miraculum heteroclitum.

Est hæc miraculosa et vetusta Deiparæ statua in episcopatu Vaisonensi, vocaturque a colore subfusco *la Brune*. Ut cætera miracula perierint, quando Calvini feroces assecræ omnia scripta una cum sacra Deiparæ statua igni tradiderunt, illud adhuc in memoria hominum est, quod hæc sancta statua illæsa a flammis in ardente rogo perstiterit, et finito hoc Calvinistarum sacro (quia sacris illato) bello, iterum suo loco cum pompa restituta fuerit. Est hodieque miraculosa, iisque maxime prodest, quos morbi chronici in capite affligunt: hi festis Deiparæ præcipue huc veniunt et liberati abeunt. Neque neglegendus est hic modus curationis, quem Virgo adhibet: subito enim ac ille, quem Deipara liberare morbo suo decrevit, templum ingreditur, capitis dolor in tantum exerescit, ut huc venisse peregrinum pœnitere possit, si non sciret hoc indubitatæ gratiæ signum esse, et paulo post et hunc et omnem reliquum capitis dolorem in omnem vitam cessaturum. Hæc rev. Pater Franciscus Poiræus societatis Jesu in *Coron. trip. i. l, c. 12.*

MCLXXXIX. — Imago B. V. miraculosa in Burgodei, Burgis in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Eva clare munda, mane puritatis imago.*

1. Statua situm mutat. — 2. Vulnerata dat sanguinem. — 3. Mors pœna peccati.

Quam antiquum hoc templum sit cum sua sancta statua, auctor non memorat: antiquissimum esse oportet. Id anno 1095 renovatum, et ab Urbano secundo Pontifice Maximo secunda vice Deiparæ dedicatum esse, ait auctor; miraculosum fuisse olim, testatur festum, quod eam ob causam annuatim ultimo Maii celebratur. Nec tacendum ingens illud sanctæ statuæ miraculum, quod anno 1202 contigit. Ingressi templum sunt malæ fidei viri, et feminam primum coram sacra statua orantem sibilis et sanguinis eluserunt: tum eorum unus lapide, quem secum e platea intulerat, certo sed infelici ictu brachium Jesuli lapideum fregit. Statua licet lapidea sit, ictum tamen sensit, et sanguinem dedit, ille pœnas: nam repente mortuus concidit, alter a dæmone obsessus, socium altero die secutus est: pauci, qui præsentibus miraculo erant, acciverunt urbem. Tot spectatoribus cincta statua adhuc majus edidit miraculum: siquidem manus lapideas pectori admovit, catenas et appensa donaria in partes lacravit, et vestem a pectore amovit, dolorem testata, quam injuria Filii creaverat. Aucta in immensum pietas pensavit injuriam honoribus insolitis. Hæc

rev. P. Franciscus Poiræus societatis Jesu in *Corona tripl.* tract. 1, cap. 12, fol. 364.

MCXC. — Imago B. V. miraculosa de Valle Florida, Lugdani in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Anima munda est; Virgo aperiat cælum.*

1. Curatio muti mira. — 2. Miraculum exoticum. — 3. Gratitude memoranda.

Lugdunensibus ascribo hanc Deiparæ miraculosam imaginem, quæ quantumvis aliquot horis ab urbe distet, quia tamen continuo a civibus visitatur et aliud nomen vicinum non invenio, sit maneatque Lugdunensibus hæc sacra statua, quæ ab ipsis tanto honore colitur, propter insignia miracula, quæ hodieque patrantur. Unum memorat auctor rarum et curiosum. Fuit qui omni linguæ usu destitutus, ex mente auctoris ab utero matris mutus, quia absolute mutum vocat. Is novem omnino dies hæc in templo moratus, Virgini vovit, si perfectum linguæ usum largiretur, annis singulis hoc die hic se præsto futurum, miraculosum beneficium præsentibus testaturum. Perfectum linguæ usum invenit, quem nunquam amiserat, quia nunquam habuit. Adjunxit insuper voto, quod si tardius adveniret, tot diebus iterum obmutesceret, quot a die recepti beneficii annua elapsi essent. Satisfacit vir voto suo, inquit auctor, in hodiernum diem, mihi et plurimis notus: et cum vel propter latrones vel impeditas vias abesse cogitur, obmutescit novo miraculo, dum rite ad locum perveniat, quod frequenter contigisse, asserit auctor. (Idem eodem loco.)

MCXCI. — Imago B. V. miraculosa de Valle Viridi, ad S. Germanum in Gallia.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Rosa pia, ac munda, a lue germinat vitem.*

1. Palatium regium. — 2. Spectra palatium infestant. — 3. Carthusianorum pietas.

Vetustissimorum regum Franciæ, ut aiunt, primum palatium fuit ad S. Germanum, adhuc temporibus sancti Ludovici eo loco, ubi hodie est rev. Patrum Carthusianorum nobile cœnobium. Spectra hunc locum infestabant jamdudum, transcurrentibus oppido infesta, ita ut porta, quæ Academiam spectat, porta Inferni una cum tota platea vocari cœpta sit. Et quæsitæ licet sint omnis generis remedia, inventum tamen nullum est, quod his lemuribus pellendis par esset. Virgo fuit vitæ sanctæ et jam dudum inter prophetissas numerata; hæc cum in consilium vocata esset, jussit Carthusianis in loco cœnobium ædificari: Hi sunt Deiparæ cultores singulares, hi malo remedium dabant. Sanctus Ludovicus ordinis novi summus patronus quamprimum vocatos locum eligere pro cœnobio jubet. Illi ipsum palatium regium ubi nominarunt: « Jam plures, inquit rex, religiosi hic fixere habitationem; sed a lemuribus et spectris expulsi sunt: forte et vobis paria facient lemures iidem, nulli hactenus domabiles. »

Tum prior: « Nos, inquit, confidimus in Patronæ nostræ Virginis Deiparæ auxilio; illa conteret fugitabitque quotquot adsunt ex inferno spiritus maligni. » Factum; locus brevi ab omni strepitu liberatus dedit quietam Carthusianis possessionem; actæ sunt ipso festo Assumptionis gratiæ ab aula tota sanctissimæ Virgini, et cultus ejus hoc in loco cœptus auctusque in dies fecit, ut inter miraculosa Deiparæ templa numeraretur. (Rev. P. Franc. Poiræus in *Coron. tripl.* tract. 1, cap. 12.)

MCXCII. — Imago B. V. miraculosa de Cinaloa, Cinaloæ in India.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.*

ANAGR. *Meta cæli amata Virgo penitus munda.*

1. Aversio a fide mira. — 2. Senis conversio. — 3. Aspectus imaginis B. V. fructuosus.

Fuit Cinaloæ Indus jam senio confectus, ita a lege Chistiana aversus, ut nec audire quidquam dignaretur. Hunc ultimo morbo laborantem, et tantum non cum morte luctantem accessit e societate Pater fidem docturus et persuasurus. Is cum se videret nihil agere, imaginem Deiparæ protulit, hominique conspiciendam dedit. Intravit sensim per oculos tanta e cælo gratia, ut ipse fidem efflictim doceri peteret et baptizari: quod ubi factum, inter solatia divina et certam salutis spem e vivis excessit. Imago in honore habita inter miraculosas numerari merito potuit. (Rev. P. Joannes Alloza, lib. iv *Cæli stellati*, cap. 2, num. 7.)

MCXCIII. — Imago B. V. miraculosa Tollensis, Tollæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *Immaculate pia Virgo avertens damna.*

1. Rex aulam fugit. — 2. Ex rege pastor. — 3. Ex pastore abbas.

Sanctus Wendelinus, filius regis Scotiæ, spretis regni deliciis aulam fugit. Ad eam ne iterum retraheretur, etiam ipsam patriam per mare, per terras fugit; sicque veste plebeia personam regiam texit, ut periti pastoris personam gereret apud nobilem Trevirensensem. Is postquam pecora Deiparæ commendavit, secure orationi se dedit in multas horas. Vidit herus et orantem pastorem, et nulla passum detrimenta armentum bonum; itaque sanctitatem hominis veneratus, in honorem Deiparæ cellam seu habitationem commodam ære suo struxit. Toll loco nomen fuit. In hac precatus Virginem Wendelinus, denique etiam monasterium exoravit, in quo ipse primum abbatem egit, et Virginis cultum miraculis testatum propagavit. (Rev. P. Petrus Canisius soc. Jesu et alii.) Atque utinam aliqua ex iis ad nos pervenissent, quæ liceret lectori proponere!

MCXCIV. — Imago B. V. miraculosa Cella Mariæ, Neustiftii in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*

ANAGR. *I, tota pura cor mali, gaude. Amen, Amen.*

1. Vernus patris in filium amor. — 2. Liberi obstant desideriis bonis. — 3. Monasterii mira origo.

Cella Mariæ, seu Neustiftiana, unius loci sunt

duo nomina. Primum dedit Hartmannus episcopus Brixinensis, qui hoc Deiparæ primum sacellum privatae suae pietati ædificavit, templum ædificaturus, si pecunia non defuisset. E magnatibus unum rogat, cui Reinberto nomen fuit, ut Virginem honorare dignetur templo et cœnobio; sed frustra. Obstabat pio viro hæres parvulus, quem ubi brachio circumferens Deiparæ obtulisset, optassetque videre potius mortuum in hac innocentia, quam aliquando in peccato mortifero, pio patris voto Virgo annuit, et paulo post ex hac ad meliorem vitam sustulit non invito parente, qui felicitatem filiolo gratulatus est. Inde ad Virginis cultum se vertit, se et omnia sua in templum Deiparæ et monasterium effudit vitamque religiose actam sancta morte conclusit. (Rev. P. Raderus soc. Jesu, in *Bavar. sancta*, tom. II.)

MCXCV. — Imago B. V. miraculosa de Gloriosa Domina, alicubi in Hispania.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Magna nivea! tu mera Paracleti domus.*

1. Novitii simplicitas. — 2. Superioris prudentia.
— 3. Statua B. V. loquens.

Vide, lector, quid pia novitii simplicitas, quid prudens superioris imperium, apud Deiparam possit. Fuit alicubi in Hispania ordinis Minorum guardianus, quem ingens urebat desiderium sciendi quæ ex orationibus Ecclesiæ gratissima Deiparæ esset. Hic novitium nactus eo ex ligno, e quo sancti formantur, in eum, cum se aliquando de culpa fortassis inculpabili severe accusasset, severum quoque et durum se ostendit, et, « In pœnam tuam, vade, inquit, ad altare Virginis Deiparæ in templum et ab ea pete quæ illi ex omnibus Ecclesiæ orationibus gratissima sit; nec desine, dum id ab ea intelligas: iterum dico, ne loco te moveas. » Simul Virgini supplex: « O Virgo, inquit, respice virtutem novitiam; non ego id ex te contra voluntatem tuam extorqueo, nec imperia do viribus superiora; avocabo jejunium, si tibi non placuerit, quod imperavi. » Novitius Virgini coram altari exposuit guardiani jussa, rogavitque, quæ jubebatur. Abiit dies et non exigua noctis pars, cum Deipara ex altari, « Chare fili, inquit, dic guardiano tuo, hymnum, *O gloriosa Domina*, esse illum quem ego præ cæteris libenter audio! » Ita statua illa Deiparæ initium fecit reliquis, quæ secuta sunt, miraculis. (*Chronicon S. Francisci*, part. III, cap. 36.)

MCXCVI. — Imago B. V. miraculosa Mochingana, Mochingæ in Germania Superiori.

PROGR. *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.*
ANAGR. *Te Agnam sine reatu Adami, puram colui.*

1. Fons miraculosus. — 2. Curata hernia. — 3. Pietas agricolarum.

Mochinga Bavaricæ pagus est tribus circiter leucis Monacensi ab urbe distans. Prope hunc, sacellum est Deiparæ ante paucos annos exstructum.

Originem et occasionem pietatis magnæ dedit ipsa Deipara, nulla apparitione, nullo imperio, ut quæ populum scit ita sibi affectum, ut, si quispiam miraculosum beneficium inopinato cœlitus experiatur, nemini aliud in mentem veniat, quam quod id per Deiparam a Deo acceperit.

Anno 1662, mense Julio, Stephanus Mochingensis pagi incolæ in silvam exiit cæsurus ligna. Æstus post aliquot laboris horas suadebat quietem, et sitis potum; circumspexit ubinam silva hæc daret aquas; vix paucis passibus progressus, in aquam incidit, quæ calceos madefecit, turbida et potui inepta. Ille arrepto conto meliorem quæsiturus, repente aperuit fontem, illum et limpidum perfrigidæ et dulcissimæ aquæ, e qua Stephanus haustu liberali sitim suam exstinxit.

Mihi hæc scribenti præterire duo non licet, quæ Stephanus rerum incurius neglexit. Primum est, quod fons iste tunc primum e terra eruperit; jurant enim, quotquot ab omni ævo hujus amœnissimæ silvæ accolæ (ut non dicam incolæ) fuerunt, nunquam hic vel guttam aquæ visam, quam terra dedisset. Alterum, quod haustu sumpto quamprimum sit in partes ruptum illud subligaculum, quo octodecim annis herniæ malum constrinxerat; redux domum refecit subligaculum tanta cura, ut crederet in sex facile annos suffecturum: cum vero postridie in eandem silvam ad idem opus concessisset, iterumque circa horam ante meridiem nonam ex eodem fonte se refecisset, subligaculum illud in tres omnino partes disruptum de corpore iterum decidit non sine grandi hominis stupore, quod simul et herniæ malum repente subsiderit in pugni magnitudinem, quod ab octodecim annis pilei virilis amplitudine hominem torquebat, quodque simul omnis dolor momento abierit.

Duplici felicitate momento uno beatus, ante omnia miraculum Deiparæ ascripsit, non aliam, ut dixi, ob causam, quam quod omnia habere nos crederet per Mariam. Itaque quamprimum in genua prolapsus Deiparæ, cui beneficium hoc debebat, gratias acturus, quinquies Orationem Dominicam totiesque Salutationem angelicam recitavit, cum Symbolo apostolorum; sequentibus vero diebus tria psalteria, hoc est, novem quinquagenas Salutationum angelicarum in loco persolvit. Et quanquam mens ei fuit, rem omnem silentio tegere, tamen diu noctuque tam vigilans quam dormiens impelli sibi videbatur, aliis quoque ut hujus beneficii fontem ostenderet, forte pluribus profuturum.

Primus fuit fidelis vicinus, cui rem omnem aperuit, per quem longe lateque res propagata quamprimum magnam ægrorum multitudinem accivit, nullo malorum corporis discrimine: nam et cæci et surdi accurrerunt, et qui non? Omnium tamen mens fuit, divinum quid esse in fonte, et a Deipara præstitum, quicquid accepturi essent; hinc et munera cerea allata, et tabellæ beneficium explicantes, et pecuniæ. Ante omnes primus, qui beneficium accepit,

Stephanus trabibus fontem circumdedit in advenarum commodum. Hinc nobilis dominus Georgius Teisingerus consiliarius serenissimi electoris secretus et bellicis officiis olim utiliter præstitis clarus, qui morte sua pientissima probavit etiam inter aulica mundi officia virtuti locum esse, ære suo sacellum Deiparæ Annuntiæ hospitalis in modum erexit, domum ægris commodam, addita unius Missæ hebdomadariæ larga fundatione. Fontem denique ipsum ad usus perpetuos ingeniosa architectura accommodavit. Mirum, quantus huc ægrorum sit accursus, quanta Deiparæ beneficia, quamque diversa, ut quæ nulli non morbo remedium non præstent: unde fons miraculosus merito vocatur. Sunt ad me missa centum triginta tria miraculosa beneficia, justo processu descripta, magna sane et mira: sed quia ad censuram ecclesiasticam nondum pervenire, hic non memoro.

MCXCVII. — Imago B. V. miraculosa S. Trudonis, Leodii in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum.

ANAGR. Adami amarum ingens vix it procul a te.

1. Boni magistri bonus discipulus. — 2. Sacella B. V. plura. — 3. Peccati poena cæcitas.

Notissimum est apud Leodienses sancti Trudonis sanctum nomen; eam ob causam cum loci aliud nomen non scirem, Leodium posui. Is a sancto Remacleo in fide et Litteris sacris instructus, Deiparam ex præcepto magistri sui præcipue coluit: plura ipsi hinc inde sacella ædificavit pietati spargenda, quæ tamen omnia ad nostram memoriam non pervenire.

Ex his unum sua manu solus exstruxit, in quo sive solus sive cum sociis Deiparæ laudes celebravit. Femina fuit, inferno, non cælo nata, cui cum tantus Deiparæ cultus non placeret, ausa est diruere manibus propriis tam sanctam et Virgini tam gratam fabricam; sed ne sine mercede laborem hunc crederetur subisse, Deipara cavet. Rependit enim dignam operis mercedem, utriusque oculi cæcitatem, atque hoc primum miraculum Deipara fecit in femina. Secundum in sancto Trudone, ad cujus preces femina oculorum usum recepit. (Theodorus abbas, anno 693.)

MCXCVIII. — Imago B. V. miraculosa sanctæ Maxellendis, Cameraci in Germania Inferiori.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Aperi mea lumen, Virgo casta et munda.

1. Fortitudo castitatis. — 2. Cæcitas poena peccati. — 3. Cæcitas curata.

Templi huius Mariani apud Cameracenses jam olim celebris originem dedit sanguis, et quidem virgineus. Maxellendis virgo Cameracensis, et opulenti patris filia; Deo et Deiparæ virginitatem suam devovit vitam sua chariorem. Hanc Hartwinus nobilis optavit sponsam; nec dissensere parentes, renuente tamen virgine, quæ quia a sponso die nuptiali

quæsitæ et in cista, in quam se incluserat inventa est, jam sibi sponsus victoriam spondebat. Ita inter verba, quæ virgini persuadere nuptias possent, ad portam domus, quæ commodum erat aperta ventum est, cum Maxellendis: « Audi, inquit, Hartwine; mori possum, virginitatem perdere non possum; » simul se per apertam portam in publicam plateam proripit. Ille extracto gladio fugientem cursu assequitur, et funus facit. At vero ubi sanctæ martyris sacrum cruorem conspexit, oculis quibus illa placere noluit, quamprimum orbatus, nuptialem apparatus non vidit. Hunlinus felicissimæ virginis infelix pater Deiparæ templum magnificentum exstruxit, in quo ad sepulcrum virginis Hartwinus visum recepit. (Surius in Vita, an. 690.)

MCXCIX. — Imago B. V. miraculosa de Vindicta, Neapoli in Italia.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum. ANAGR. Adeamus inviolatam ac pure integram.

1. Impiis ducis impia mors. — 2. Monita bona irrita. — 3. Vindicta Deiparæ.

Obsidebat Neapolitanam urbem Petrus Arraginus, jamque explosurus tormenta, et globos ferreos trajecturus in urbem, ab Alphonso fratre monitus est, videret sane, ne quod templum tangeretur. Irrita fuere fratris verba: « Bella gerimus, inquit, inter tubas et tympana non bene audimus leges, quas nobis sacerdotes toties accinunt; tanta cura vitari hæc non possunt; multa licent militibus, quæ cæteris non licent. » Simul ignem tormento subiecit. Et tetigit sane globus templum Deiparæ; sed ictu hactenus innocuo; nam e muro pilæ ictu repulsus, in ipsum Petrum relapsus est, eumque in terram dejecit, et funus fecit: ut habet Mariana. Aiunt templum hoc fuisse rev. Patrum Carmelit.

MCC. — Imago B. V. miraculosa Aurea, Zacatecæ in Mexico.

PROGR. Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum.

ANAGR. Virgo pia, intacta, mere munda, salva me.

1. Statua B. V. pretiosissima. — 2. Mexicani, B. V. devoti. — 3. Congregatio nobilium.

Afferro tibi, o Domina, millesimam ducentesimam, id est, hujus operis ultimam imaginem, pretiosissimam omnium, id est, auream, certe auro multo comparatam. Fero hanc ex orbe novo, id est, America Mexicana. Fecere illam tibi hoc ævo Mexicani, paulo ante ad fidem conversi, et de tua dignitate eruditi: tantum potest vel prima tui cognitio.

Civitas Zacatecana hunc thesaurum habet. In hac, anno 1608, societas nostra sedem invenit, nondum justo tunc collegio parem; nos Residentiam vocamus. In hac urbe Patres invenerunt jam plurimos ad veram fidem conversos, nondum tamen, o Virgo! in te colenda ita ferventes, ut Patres epatabant.

Itaque, erexere tibi sodalitium, in quod omnis tam Hispania quem Indica nobilitas confluit; atque ut honores tibi cum Filio communes essent, dedere

congregationi tuæ nobiles Hispani et Indi nobilem titulum de Annuntiatione. Laudes hujus sodalitatis tuæ, o Virgo! ex sodalium liberalitate una nobiscum potuisti colligere, quando præter opulentissimam suppellectilem, iconem tuam mille quingentis auri ponderibus compararunt, uti annuæ nostræ loquuntur. Quibus tanta auri moles rem dubiam

facit, discant ex libris aurum Mexicanum et Peruanum. Quibus incredibilis videtur sodalium istorum liberalitas in Virginem Deiparam, hi contentur Virginem Deiparam magis diligere, et forte eo devenient, ut credant una mecum, habere Deiparam in mundo homines, qui sibi hæc non invideant, imo longe plura una mecum optent.

VOTUM AUCTORIS.

Utinam, o Virgo, omnes tuæ miraculosæ icones, quas in hoc opere attuli, utinam omnes quotquot mundus habet, imagines tuæ una cum templis suis, essent ex auro obrizo! Utinam omne totius mundi aurum, argentum, una cum omnibus unionibus, gemmis, et margaritis honori tuo dedicarentur! Nihil dixi, nihil tibi, o Virgo (inquit Anselmus tuus), æquale est; quidquid enim est, aut supra te est, aut infra te: quod supra te est, solus Deus est; quod infra te est, omne id est, quod Deus non est.

Hoc omne opto, et ut omnes optent desiderio et ambio, ut in cultu et servitio tuo velut holocaustum assumatur, utque nemo amplius tam stupidus sit, quæratque in templo quid facit aurum. Mihi nec argentum est, nec aurum; quod a te et per te habeo, hoc tibi do, dico et dedico.

Suscipe opusculum hoc mille ducentarum Historiarum,... rite societatis nostræ et modo consueto a censoribus lectum, et ab A. R. P. N. Joanne Paulo Oliva per R. P. provincialem Georgium Muglinum approbatum...: ex obedientia inceptum, ex eadem obedientia finitum. Suscipe, inquam, hoc opusculum, et super id illumina oculos tuos, si quid incuria mea erratum est, aut me inscio irrepsit, indictum, et judicio sanctæ Matris Ecclesiæ subjectum esto, pro qua non atramentum modo, sed et sanguinem dare paratus sum.

Feci quod potui, potui quod, Virgo, dedisti. Opus hoc ego privatus incepti, finiendum a multis, quos tu ex omni natione electos suscitabis, ut tua beneficia, quæ per imagines tuas miraculosas supplicibus præstitisti, ita ut ego volui, et melius quam ego potui, dent in lucem, ut ex hoc volumine in immensum per tuos aucto, beatam te dicant in tuis miraculosis imaginibus, et statuis omnes generationes, sciantque te mundo pro Atlante esse. Non ego unquam intendi calamo hoc fragili describere omnes laudes tuas, quas si linguis hominum loquar et angelorum, effari non possem. Quod si ego, tanto argumento impar, quod in medium prodierim, apud te accusabor, defendent me, et tuebuntur illi, qui id melius potuerunt, et non fecerunt. Itaque hoc opus tuum una cum alio, cujus titulus est, *Jesus Vir dolorum, Matris Dolorosæ Filius*, finio anno 1672, festo S. Alexii, die Julii 17, una cum anno ætatis sexagesimo tertio seu cenneatico, ad ulteriora tua obsequia intentus, sive ad calamum, sive ad gladium aptare me velis, parebo: sive tibi facere me sacrificium placeat, sive fieri, parebo: sive etiam exigui laboris mercedem vitæ, vinculis erepto dare lubeat, en habes expeditum, promptum, paratum et præparatum. Id unum te supplex oro, rogoque ut inter eos me numeres, qui tui sunt, et præter te, et tua post Deum nil aliud tractant, desiderant, ambiunt. Denique ut te plenus, posthac quandiu volueris, vivam ego, jam non ego, vivas vero in me tu, o clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!

ATLANTI MARIANO ADDITAMENTA.

ADJACIUM (*Ajaccio*). — Cathedralis ecclesia sub inv. Sanctæ Mariæ. In illa eccles. inter capellas quatuor sunt sub titulis seq.:

1° Sancta Maria de Planctu, seu de Amaris Lacrymis, fund. a Petro Paulo Ornano.

2° Sancta Maria, Mater misericordiæ, fundata a Joanne Petro Orso. In fronte hujus capelle leguntur inscripta verba:

ADJACENSIIUM
IN DEIPARAM
OBSEQUIUM ET PIETAS.

3° Sancta Maria de Rosario.

4° Sancta Maria, Spes navigantium, cum pia inscriptione Latina seq.:

IN MARE IRATO,
IN HORRIDA PROCELLA
INVOCO TE,
NOSTRA BENIGNA STELLA.

AGATHA, in Gallia (vulgo *Agde*). — Prope urbem Agatham exstat ecclesiola sub invocatione *Sanctæ Mariæ de Gratiis*, quam oraturi frequentant pii peregrini quasi sine numero. Illam capellam olim ha-

bebant religiosi O. S. Franc., in quorum monasterio ad tempus commorabantur qui novendialia exercitia ibidem sequebantur.

AGINNUM, in Gallia (*Agen*). — Non longe ab urbe (quatuor millib.) est pia peregrinatio ad Sanctam Mariam vulgo *de Bonnencontre*.

AGNETZ (in Gallia). — In ecclesia parochiali istius oppiduli diœcesis Bellovacensis est imago B. Virginis, quam venerantur peregrini non pauci ex regionibus circumjacentibus.

AIN-MARIAM (Fons Mariæ), in Palestina. — Sub radice montis Moriah, in Jerusalem fluit fons aquæ viventis, quem Ain-Mariam vocant Christiani infidelesque Mahumetani. Tradunt Virginem Mariam aquam ex hoc fonte sæpe hausisse, cum in urbe sancta commoraretur. Peregrini devote descendunt ad *Fontem Mariæ*.

ALBA REGALI (Sancta Maria de). — Capella constructa c. an. 1020 a S. Stephano, Hungarorum rege, in civitate episcopali. V. *Stuhl-Weissenburg*.

ALBERT, in Gallia. — In eccles. paroch. oppiduli quod Gallice vocatur *Albert*, in Picardia, veneratur imago B. Mariæ sub titulo vulg. *Notre-Dame de Brebières*. Diverso modo interpretatur ille titulus. Anno 1138, ut constat Bulla Gregorii Papæ IX, erat ecclesia sub invocatione *Sanctæ Mariæ* sita in terra quæ dicitur *Brebières*. Sæculo currente ab Incarnat. XII, populi confluebant fideles ex regionibus vicinis ad imaginem miraculosam Deiparæ. Anno 1727, translata est imago in ecclesiam parochialem. Nunc quotannis ad illam imaginem multi conveniunt fideles in festo Nativitatis B. Mariæ, in die octav. ejusdem festi, et in festivitate SS. Rosarii.

ALBERVILLARE, vel Halberti seu Auberti Villare (*Aubervilliers*). — Peregrinatio ad imaginem *Sanctæ Mariæ de Virtutibus*. Dies peregrinationis præcipui: festum Annuntiationis B. Mariæ; fer. II et III post Pascha; dies I Maii; fer. II et III post Pentecosten; fest. S. Christofori; fest. Assumptionis B. M. V.; fest. Nativitatis B. M. V.; fest. Conceptionis B. Mariæ. Quam plurima miracula a Deo sunt patrata per invocationem et intercessionem *Sanctæ Mariæ de Virtutibus*.

ALCAZAR-SEGHER (Africa). — Urbs constructa a Jacobo El-Manzor. Ibi colitur imago B. Virginis sub titulo *de Conceptione*.

ALENÇON (Gallia). — Colitur B. Virgo *de Gratia*. Ecclesia præcipua hujus civitatis quæ nunc caput tenet districtus in Normannia Inferiori B. Virgini dicata est, et inter monumenta habenda est.

ALETUM (Gallia). — Diœces. Tolos. In hac urbe colitur in sacello B. Virginis vulgo *N.-D. d'Alet*.

ALLOUVILLE (Gallia). — In diœcesi Rotomagensi. Ibi videtur quercus ætate vetustissima, et colitur B. Virgo Maria *de Pace*. Hunc titulum jam videmus vulgatum anno 1696.

AMBRONAY (Gallia, in Burgund.). — Concursus

populorum in præcipuis festivitibus B. Mariæ Virginis.

ANGRA DE REYS (America Meridionalis). — Sacellum sub titulo *de Conceptione* B. Mariæ Virginis.

ANTIBES. — In civitate Provinciæ Romanæ, vulgo *Antibes*, in Gallia, colitur B. Virgo sub titulo *Notre-Dame de la Garde d'Antibes*.

AQUÆ-SEXTIÆ (*Aix, en Provence*). — Præter Virginem nuncupatam *de Sede* (N.-D. de la Seds) vid. sup. 1176, ibi colitur B. Virgo *de Spe*; B. Virgo *de Rosario*, et B. Maria *de Pietate* seu *Mater Dolorosa*.

AQUILEIA (in Illyrico). — Ecclesia *Sanctæ Mariæ de Stella* dicata.

ARCACHON. — Sanctuarium B. M. dicatum (N.-D. d'*Arcachon*), a piis peregrinis frequentatum, non longe a civitate Burdigalensi.

ARGENTOLIUM. — Ibi veneratur *Tunica inconsutilis Salvatoris* D. N. J. C. a beata Virgine Maria texta. In Gallia ab anno 1156 peregrini undequaque veniunt ad ecclesiam Argentolii. (*Pèlerinage d'Argenteuil*.)

ARGENTORATUM. — Ecclesia catholica sub titulo *Sanctæ Mariæ*.

ARONA (in Italia). — *Sancta Maria Nascens*, et *S. Maria de Gratiis*, Aronæ specialem a peregrinis cultum obtinent.

ASPE. — Viculus in Gallia (Dist. v. *Basses-Pyrénées*) ubi colitur *Notre-Dame de Sarrance*.

ASTORGA (in Hispania). — Ibi colitur *S. Maria de Puybeno*, seu *de Bono Monte*, non longe ab urbe Legione.

ATING. — *B. Maria de Ating*, in Bavaria. (*Année de Marie*, t. I, p. 271.)

ATOCHA. — *Sancta Maria de Atocha*, prope Madritum, in Hispania. Imago miraculosa. (*Année de Marie*, t. I, p. 204.)

ATREBATE. — Præter *B. Mariæ de Nemore* (Gumpenberg, num. 458), B. Maria vulgo *Notre-Dame des Ardents*.

AUBINIÈRE. — *B. V. de l'Aubinière*, parochia vulgo *de Villaines*, non longe a civitate quæ dicitur *La Flèche* (Sarthe) in Gallia. (*Année de Marie*, t. I, p. 361.)

AUGUSTA AUSCIORUM (*Auch*). — Ecclesia cathedralis et metrop. *Sanctæ Mariæ* dicata.

AUGUSTA PRÆTORIA (*V. Aoste*), in regno Pedemontano. — Ecclesia cath. sub invocatione *Sanctæ Mariæ*.

AULICA (in Germania, *Saxe*). — Ibi colitur B. V. M. cultu speciali et solemnî, cum magno populorum accursu. (Alb. Crantz, t. I, p. 9 et 10.)

AVENIO. — Eccles. metrop. sub titulo *Sanctæ Mariæ de Dompnis*. In urbe Avenion. quondam venerabantur ante perturbationes impias ultimi sæculi plurimæ B. Virginis imagines: 1° S. Maria de Lilio; 2° S. Maria de Miraculis; 3° S. Maria de Bono Consilio; 4° S. Maria de Carmelo; 5° S. Maria de Sanctis Capillis; 6° S. Maria Mater misericordiæ; 7° S. Maria Refugium peccatorum.

BALLEROY (in Gallia, districtus vulgo *Calvados*). — Colitur B. V. de *Consolatione*.

BALVANERA. — Vicus inter montes Pyræneos, ubi colitur B. V. de *Balvanera* dicta.

BEAUSSET. — B. V. *Maria de Beausset* (Var.), in Gallia. (*Année de Marie*, t. I, p. 169.)

BELCARO (Italia). — Non longe a Senis, est vicus, cui nomen Belluscarus, vulg. Belcarò, ubi colitur B. *Maria de Rosario*.

BELLEVUE (Gallia). — Non longe ab oppidulo quod vulgo nuncupatur *Bellevue*, diœc. Versaliens., erecta est capella in honorem B. M. V. quæ dicitur *Notre-Dame des Flammes*, monumentum luctus et expiationis post horrendam calamitatem quæ hic evenit in via Ferrea die 8 Maii 1842.

BELLINZONA. — Oppidum ditionis Helveticæ in Italia, cum imagine B. Virg. Dolorosæ. (H. Scherer, *Atlas Mar.* p. 51.)

BENEDICTA VALLIS (*Benoite-Vaux*). — Sacellum inter nemora B. V. constructum, ubi colitur ab antiquo imago B. Mariæ, in diœcesi Virdun.

BENEVENTUM. — Urbs caput principatus Beneventi in Italia. Sanctuarium B. V. dicatum sub titulo de *Gratiis*. (Riccardi, *Sant. di Mar.* t. IV, p. 3.)

BESSE. — Oppidulum Arvernæ inferioris, ubi, in ecclesia parochiali, asservatur imago B. M. V. miraculosa, translata ē monte qui vulgo nuncupatur *Vas-y-Veyre*.

BETHARRAM, in diœc. Lapurd. — Pia et antiqua peregrinatio ad B. Virginem dictam *Dominam de Betharram*. (Gallia, districtus vulgo, *Basses-Pyrénées*.)

BIARLE BRŁOTO (Polonia). — Vicus tribus millibus distans a Varsovia. Ibi ab anno 1047 incepit peregrinatio ad imaginem B. V. quæ dicitur de *Czenstochowa*.

BLANCMESNIL (Gallia). — In districtu vulgo *Seine-et-Oise*, sanctuarium exstructum in honorem B. M. V. a rege Joanne anno 1353.

BORUNUM. — Locus in Lithuania, ip profundissima silva situs et imagine mirifica B. V. celebris. (Scherer, *Atlas Mar.* p. 121.)

BOUCONVILLIERS. — In diœcesi Bellovac. B. *Maria de Nivibus*.

BRA. — B. V. de *Floribus* in civitate de Bra, in regno Pedemontano. (A. Riccardi, *Sant. d'Ital.* t. II, p. 88.)

CABLIAGUM (*Chablis*). — Prope hanc urbem in diœces. Antissiod., nunc Senon., olim erat sanctuarium B. Mariæ dicatum a peregrinis frequentatum.

CADOMUS (*Caen*). — In diœcesi Bajoc., non longe a civitate Cadom., colitur B. Virgo vulgo *N.-D. de la Délivrance*.

CAMOGLIA. — Sanctuarium Mariæ SS. dicatum Camogliæ, diœcesi Genuensi, sub titulo *del Boschetto*. Imago Virginis miraculosa. Ibi patratum insigne miraculum anno 1835. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS. t. II, p. 152.)

CANTAZARA. — Imago B. M. V. de *Gratiis*. (Scherer, *Atlas Mar.* p. 52.)

CARIDAD DEL COBRE. — In America Hispanica, urbs insulæ quæ vulgo nuncupatur Cuba, ubi sanctuarium B. Mariæ Virgini dicatum a multis peregrinis quotannis frequentatur. Unde civitas illa ab Hispanis sæpe vulgo vocatur *Villa de Nuestra Señora*.

CARITENA (Græcia). — Ibi colitur imago B. Virginis miraculosa, quæ ex flammis illæsa prodiit.

CARTHAGENA. — Urbs archiepiscopalis in Terra firma et America Australi; in ea est sacellum et in hoc B. V. *Lauretana*. (Scherer, *Atl. Mar.* p. 11.)

CASSINUS (mons). — Ibi veneratur imago B. Mariæ Virginis miraculosa, cujus cultus percelebris habetur etiam temporibus Papæ Gregorii II, octavo sæculo.

CAUDEBEC. — In diœc. Rotomagensi, ecclesia parochialis B. Mariæ Virgini dicata.

CELLE, in diœces. Apam. — Ad capellam S. *Mariæ de Cellis* pia peregrinatio a multis frequentata fidelibus.

CENOMANUM (Gallia). — In hac præclara civitate, duæ reperiuntur ecclesiæ insignes B. Mariæ Virgini dicatæ: 1° S. *Maria de Cultura*, 2° S. *Maria de Prato*.

CHAMANT. — In diœc. Bellovac., quondam Sylvanect., est capella B. Virgini dicata ubi fit quotannis concursus die 2 Julii in festivitate Visitationis B. M. V.

CHAUDESAIGUES (Gallia). — In districtu qui vulgo dicitur *Cantal*, sanctuarium B. Virginis a multis frequentatum.

CHIAVARI. — Sancta *Maria dell'Orto* in Liguria Orientali. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS. t. II, p. 166.)

CLICHY-EN-L'AUNOIS. — Vid. *Maria* (S.) de *Angelis*.

COLONIOLA (Italia). — Pia peregrinatio ad S. *Mariam de Stella*, in antro quod vulgo nuncupatur *Panthéon*, prope civitatem Coloniolam, in diœces. Veron.

COMPENDIUM. (*Compiègne*.) — In ecclesia quondam soc. Jesu colebatur imago B. V. de *Bonne-Nouvelle*.

CONADIUM. — Urbs ubi S. Gerardus, urbis hujus episcopus, templum exstruxit S. Georgio martyri, et in eodem Deiparæ sacellum posuit cum ejusdem statua miraculosa, quam et ipse impensius coluit, et cultu quidem insolito: suspendit enim coram statua illius thuribulum argenteum, et in eodem curavit foveri diu noctuque carbones vivos; duo senes ad hoc constituti identidem thura super injiciebant, ut nunquam deesset Deiparæ suave fragrans odor, qui et populum ad venerationem illius accendit, et Dei Matrem ad majora beneficia provocavit. (Surius, ad 24 Septembr.; Scherer *Atl. Mar.*-p. 107.)

CONSTANTIÆ. (*Coutances.*) — Ecclesia catholica sub invoc. *S. Mariæ.*

CORYTHUS. (*Cortone.*) — Prope urbem veneratur *S. Maria de Gratiis*, seu *del Calcinajo* (*de Calce*).

COSLINUM. — Urbs Pomeraniæ ducalis, prope quam tribus in montibus, nempe Polnaw, Revekol et Chollemberg *B. Virgo* in suis imaginibus fuit benefica, et præcipue ad Chollembergensem ingens erat peregrinantium accursus. (*Merian in Descript. Pomeraniæ*; Scherer, *Atl. Mar.* p. 95.)

COTINIACUM (*Cotignac.*) — Prope urbem capella sub invocatione *S. Mariæ de Gratia*; pia peregrinatio a fidelibus frequentatissima.

CUNAUPT. — In diœces. Andegav.; ibi videtur præclara ecclesia *B. Virginis Mariæ dicata.*

DAUMONT (Gallia). — In districtu vulgo *Seine-et-Oise*; ecclesia sub invocatione *B. Mariæ Virginis* sæculo XII ædificata.

DESERTO (B. M. de). — Sanctuarium *B. Mariæ* dicatum in loco deserto, prope Millesimum, in diœcesi Mondovensi, in regno Pedemontano, anno 1618. (*A. Riccardi, Sant. di Mar. SS. t. II, p. 125.*)

DEVANA (Aberdeen), in Scotia. — In opere cui titulus: *Atlas Marianus*, Gumpenberg imaginem commemorat *Deiparæ Virginis*, quæ ab antiquo venerabatur *Devanæ* sub invocatione *Sanctæ Mariæ de Ponte.*

DINIA (*Digne.*) — Ecclesia Cath. sub nomine *Sanctæ Mariæ.*

DIVIO. — Ecclesia sub titulo *Sanctæ Mariæ*, constructa ann. 1252-1254.

DOMFRONT. — Ecclesia *B. Virginis* consecrata sub invocatione *S. Mariæ subtus Aquam*, fundata a Guillelmo de Belismis.

DUMNIACUM (Gallia). — Prope Dumniacum, in vet. diœcesi Paris. colebatur *B. Virgo* vulgo *de Blanc-mesnil.*

ENESSA (Hispania). — In castro quod nuncupatur *Enessa* colitur *B. M. de Mercede.*

EPHESI (in Asia). — Erat ibi quondam ecclesia sub titulo *S. Mariæ*. Concilium Ephesinum inibi celebratum fuit, in quo *B. Virginis* assertus fuit titulus *Deiparæ, Theotocon*, seu *Dei Genitricis.*

ESTAGEL (Gallia). — In diœcesi Perpiniacensi, cremus sub titulo vulgo *N. D. des Peines.*

FOGIA. — Sanctuarium in honorem *B. Virginis* dicatum sub titulo *Madonna dei sette Veli*, *S. Maria de Septem Velis.* (*A Riccardi, Sant. di Mar. t. IV, p. 59.*)

FONTENAY (Gallia). — In districtu vulgo *Vendée*, est ecclesia *B. Virginis Mariæ dicata.*

FONT-ROMEU (Gallia). — Ibi colitur *B. Virgo* sub titulo *N. D. de Font-Romeu*, in districtu vulgo *Py-rénées-Orientales.* Prope ecclesiam fluit fons, et a peregrinis sive Hispanis sive Gallis, die 8 Septembris, frequentatur ab antiquo. (*Vid. opus quod inscribitur: Pèlerinage à N.-D. de Font-Romeu*

(*Diocèse de Perpignan*), par M. J. Tolra de Bordas, Perpignan 1855, in-18.)

FORÇA-REAL (Gallia). — Colitur ibi *B. Virgo* sub titulo *N. - D. de Força-Real*, in diœcesi Perpinianensi, et fit concursus peregrinorum. (*Vid. opus cui titulus: Notice historique, religieuse et topographique sur Força-Real*, par MM. V. Aragon, président de Chambre à la Cour impériale de Montpellier; l'abbé Tolra de Bordas; de Maria; S. Villalongue. Perpignan, 1859, in-12.)

FOROJULIUM. — Ecclesia cath. sub invocatione *S. Mariæ.*

GRATIANOPOLIS. — Ecclesia cath. sub invocatione sanctæ Mariæ.

GOSTINUM. — In Polonia, cum imagine *B. Virginis* mirifica. (*Scherer, Atl. Mar. p. 118.*)

GRODNA. — In Lithuania ad flumen Niemen. Est hic imago miraculosa *B. Virginis* in templo *S. J.* (*Scherer, Atl. Mar. p. 122.*)

GRUISSAN (Gallia). — In districtu vulgo *l'Aude.* Prope hunc vicolum exstat sanctuarium *B. Mariæ* dicatum sub titulo vulgari *N. - D. Das Aousils.*

GUINGAMP, in diœces. Brioc. — Urbs in qua videtur ecclesia *B. Mariæ dicata.* Prope hanc urbem, et tribus abhinc millibus, est sacellum *B. M.* vulgo *N. - D. de Grâce.*

HANDITONUM. — Handitow, anno 1424 sævitum est ab Anglico milite in Scotiam et comprimis (ut solet) in Deo dicata loca. Juxta Handitonum fuit tunc sacellum *Deiparæ* sacrum, quod *Album* dixere incolæ: hoc ingressi milites diripuerunt omnia, e quibus unus, qui *Deiparæ* statuam omnibus suis ornamentis spoliaverat, dum per templum cum aliis discurrit, repente a magni ponderis crucifixo ex alto decidente contritus est, reliquis omnibus, qui parem sceleri suo pœnam metuebant, inde diffugientibus. (*Boethius, Scotia, lib. xv*; Scherer, *Atl. Mar. p. 127.*)

HAVRE (LE) DE GRACE, in diœces. Rotomag. — Civitas et portus insignis. Ecclesia præcipua *B. Mariæ dicata*, ædificata est loco capellæ ubi colebatur *B. Virgo* sub titulo *N. - D. de Grâce.*

HONFLEUR. — In diœces. Rotomag. colitur *B. Virgo Maria* sub titulo *N. - D. de Grâce.*

IAURINUM (Raab). — Urbs et munimentum Hungariæ fortissimum. Duæ hic reperiuntur imagines beneficiæ, una *B. V. Nitidæ*, altera cum titulo *de Sanguine.* (*Scherer, Atl. Mar. p. 108.*)

IGUAPE (Brasilia). — Viculus in provincia San-Paulina, in meridionali parte regni Brasiliensis, ubi colitur imago *B. Mariæ Virginis* a multis peregrinis.

ILLITURGIS, in Hispania (vulgo *Andujar*). — *B. Virgo Deipara* ibi veneratur sub titulo *S. Mariæ de capite Mortis*, seu vulgo *de Caboza*; præter imaginem *B. V. de Aurora* cujus Gumpenberg notitiam profert.

ISSY, prope Lutetiam. — In domo *S. Sulpitii*, seminarii Parisiensis, est sacellum *B. Virginis*

Mariæ dicatum sub invocatione *S. Mariæ de Loreto*.

ITZCHOUM (Holsatiæ oppidum). — Gerardus, comes Holsatiæ, iturus in hostem, secum gestare solebat iconem Deiparæ collo appensam. Et anno quidem 1520, eandem iconem contra Danos secum ferens iter exclamasse dicitur: *Hos, hac die tibi congregatos serva, Virgo*, et ter pugnando devicit. Verum alteram tunc statuæ manum hostili ferro resectam nemo amplius potuit brachio conjungere. Anno quo hæc scripsit Crantzius, statuam hanc parvulam illi exhibuere moniales Iitchoenses. Anno 1202 B. Virgo supra oppidum apparuit ea prorsus forma qualem tunc exhibuit statua, et tunc Stura flumen bis ita intumuit, ut dejectis pontibus prohibuerit aditum Danis urbem oppugnantibus. (Crantzius, lib. ix, cap. 10; et lib. vii, cap. 22; Scherer, *Atl. Mar.* p. 96.)

JANVRY (Gallia). — Parochialis ecclesia dicata B. Mariæ Virgini sub titulo *S. Mariæ de Monte Carmelo*.

LAMBALLE (Gallia), in diœcesi Sanbrioc. — Urbs minoris Britanniae, in qua exstat ecclesia B. Mariæ Virgini dicata.

LANTIC (Gallia), in diœc. Sanbrioc. — Insigne sacellum B. Mariæ dicatum sub invocatione *N.-D. de la Cour-en-Lantic*.

LAPURDUM (*Bayonne*, in Gallia.) — Ecclesia catholica sub invocatione *Sanctæ Mariæ*.

LEYMEN. — Districtus vulgo *du Haut-Rhin*; juxta hanc urbem est sacellum in rupe excisum quod vulgo nuncupatur *N.-D. de la Pierre*. †

LOANDO (Guinée). — Ibi colitur *B. M. V. de Angola* seu *B. M. de Victoria*.

LOCHUÆ (Gallia), in diœces. Turon. — Ecclesia castelli Lochiensis dicata B. Mariæ Virgini ubi translatus est titulus parochialis S. Ursi. — In eadem eccles. colitur imago B. Mariæ sub titulo *N.-D. de Beaufortre*.

LONGUÉ (Gallia), in diœc. Andegav. — Ecclesia parochialis anno 1860 B. Mariæ consecrata sub titulis *Mariæ Assumptæ* et vulgo *N.-D. de la Légion d'honneur*.

LUCIO seu LUCIONUM. — Ecclesia cath. sub titulo *S. Mariæ*.

LUCENTUM (Hispania, *Alicante*). — *B. Maria de Gratia* quam invocant pii peregrini ab anno 1579 in ecclesia quondam Franciscanorum.

MACERATA. — Urbs Marchiæ Anconitanæ, ubi Deipara propitia sub titulo *Virgo virginum*. (Scherer *Atl. Mar.* p. 56.)

MARIA (S.) DE ANGELIS, in Gallia, diœc. Versal. (*Clichy-en-l'Aunois*). — Anno 1212, die 2 Augusti fundata est capella a duobus mercatoribus Andegav., in silva Gallicæ dicta *de Bondy*, in honorem *S. Mariæ de Angelis*; quæ reædificata anno 1260, et ampliori fastigio extructa propter peregrinorum multitudinem, anno 1793 penitus eversa est. Anno autem 1808 redintegrata, quotannis per novendialia exercitia a fidelibus frequentatur.

MARSALLA. — Urbs ad Lilybæum promontorium, ubi imago B. Mariæ Virginis *Marsallensis* dicta. (Scherer, *Atl. Mar.* p. 49.)

MAURIAC (Gallia), in Arvernica sup. — Colitur *B. M. de Miraculis*.

MESAGNA. — Sanctuarium B. Virginis sub titulo *Mater Domini*, prope Mesagnam, in diœcesi Brundusini. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS., t. IV, p. 82.)

MIMATUM. — Ecclesia cathed. sub titulo *Sanctæ Mariæ*.

MODERSTOFFIUM. — Locus non procul Tyrnavia remotus cum Deiparæ imagine, accursu peregrinantium celebris. (Scherer, *Atl. Mar.* p. 108.)

MOLINÆ. — Ecclesia cath. sub titulo *S. Mariæ*.

MONDOVI. — Sanctuarium B. Virgini dicatum prope Mondovicum, in regno Pedemontano, desinente sæculo decimo sexto. (A. Riccardi, *Sant. di Maria*, t. II, p. 111.)

MONS ALBANUS. — Ecclesia cath. sub nomine *S. Mariæ*.

MONS CLARUS. — *B. V. de Rosario* in monte Claro, diœcesi Alban. (A. Riccardi, *Sant. di Maria*, tom. II, p. 96.)

MONTERISON (Gallia). — Diœc. Lugdun., ecclesia sub invocatione B. Mariæ Virginis.

MONTE (B. M. de). — B. M. de monte Sacro in diœcesi Mediolanensi (*di Varese*). Ibi veneratur imago miraculosa B. Virginis cum maximo fidelium accursu. (A. Riccardi, *Sant. di Maria* SS., tom. II, p. 32-42.)

MONTORELLA. — Sanctuarium B. Virgini dicatum in loco dicto Montorella, diœcesis Tiburtinensis. (A. Riccardi, *Sant. di Maria*, tom. III, p. 143.)

MORSWIRIUM. — Vicus est in Germania, cujus incolæ arbori cuidam Deiparæ *Dolorosæ* imaginem appenderunt. Huc cum forte faber ferrarius ex itinere veniens ex equo descenderet, et in genua provolutus preces funderet, repente adstantem sibi habuit Deiparam in veste candida una manu stiriam, altera vero tres spicas turgentes gerentem, atque in hæc verba loquentem: « Hem! licet loci hujus incolæ suis flagitiis Deum provocarint ad castiganda eorum malefacta grandine et tempestate, ego tamen patrocinio meo obtinui, ut, si quidem resipiscant et poenitentiam agant, indemnes eorum agri et vineæ persistent. Ecce famem et abundantiam in manu mea: eligite quod placet. Tu hæc Morswiriensibus actutum denuntia. » His dictis abiit ex oculis B. V. Hanc B. V. M. apparitionem varia manifestarunt miracula. Hic sacellum ædificatum fuit quod incolæ vocant *ad tres Spicas*. (Ita P. Arimont; Scherer, *Atl. Mar.* p. 91 et 92.)

NANCEIUM. — Ecclesia cath. S. Mariæ dicata.

NEMAUSUS. — Ecclesia cath. Sanctæ Mariæ consecrata.

OROPA (B. V. de sacro Monte de) — In diœces. Vercellensi, B. Virginis imago in ligno cedrino, quæ B. Lucae tribuitur. (A. Riccardi, *Sant. d'Ital.* t. II, p. 50.)

PENICUM. — Misniæ urbecula. Fuit hic olim templum et imago Dei Matris multum a peregrinantibus visitata et honorata. — (Merian. *Topograph. Saxoniae*; Scherer, *Atl. Mar.* p. 97.)

QUERCUBUS (S. M. de). — Sanctuarium B. M. Virginis *ai Quercioli* prope Massam de Carrara. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS. t. II, p. 187.)

QUIXOLO. — B. Maria *de Angelis*, sancto Felino de Quixolo, non longe a Gironna, in Hispania. (*Année de Marie*, t. I, p. 304.)

RHEMI. — Ecclesia cath. et metrop. S. Mariæ dicata.

ROCKITHNA (*Rockitno*). — Locus in Polonia cum imagine Deiparæ Virginis. (Scherer, *Atl. Mar.* p. 119.)

ROSSANUM. — Sanctuarium B. V. Mariæ sub titulo *del Patirion*, diœcesis Rossan., in Calabria Citeriori. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* t. IV, p. 86.)

ROTOMAGUS. — Ecclesia cath. et metrop. sub invocatione S. Mariæ.

RUTHENÆ. — Ecclesia cath. sub titulo S. Mariæ.

SAGIUM. — Ecclesia cath. sub nomine S. Mariæ.

SALETTE (Montagne de la) in diœc. Gratianop. — Sacellum B. Mariæ Virgini dicatum, ubi ab anno 1846 fit magnus accursus populorum.

SALINA (Castellane). — Ibi B. Virgo colitur sub titulis vulgo *N. D. de la Roche*, et *N. D. du Plan*.

SANCTA ANASTASIA. — Sanctuarium B. M. *de Arcu*, prope Sanctam Anastasiam, in diœcesi Nollana. (A. Riccardi, *Sant. di Maria* t. IV, p. 25.)

SANCTA MARGARITA. — Sanctuarium B. M. *della Rosa*, in burgo Sanctæ Margaritæ, in Liguria Orientali. Imago B. V. miraculosa. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS. t. II, p. 160.)

STAMPÆ (Etampes). — In districtu vulgo *Seine et Oise*, ecclesia B. Virginis dicata et percelebris, sub titulo *N.-D. d'Etampes*.

TARBÆ. — Ecclesia cath. sub titulo S. Mariæ.

TREVIGLIO. — Nomen istius civitatis, in diœcesi Mediolan., in Italia, venit ex eo quod e tribus civitatibus efformata fuit sub nomine *de Tribus villis*. Ibi venerantur imagines B. V. Mariæ sub titulis: *S. Maria del Consalone*; *S. Maria de Gratiis*; *S. M. de Purificatione*; *S. M. de Annuntiatione*; *S. M. de Conceptione*. (A. Riccardi, *Santuarii di Maria* SS. t. II, p. 12.)

TOLNA. — Vidit hoc loco Geisa rex Hungariæ cum Ladislao fratre suo cervum, cujus cornua in extremis apicibus lumina præferebant: quod ansam illi dedit ibidem ædificandi Deiparæ templum, quod illi voverat, si ejus patrocinio victoria potiretur contra Salomonem tunc Hungariæ regem. Exinde B. V. imagini ejusdem templi *De Cervo* nomen venit. (*Vita S. Ladislai regis*, Romæ, an. 1630; Scherer, *Atl. mar.* p. 108.)

TUBALIA. — Vallis est in regione Arausicana regni Chilensis, ubi in specu montis vepribus ob-sita, haud procul a mari detecta est ab Indo puerulo imago B. Virginis quam natura ex saxo vivo in varios colores distincto ad invidiam artis ita depinxit, ut nemo Christianorum dubitare possit, quin Deiparæ formam exprimere destinaverit. Huic igitur superstruxerunt templum Indi Christiani, ubi a Dei Matre multa beneficia excipiunt. (*Histor. Chilens.*; Scherer, *Atl. Mar.* p. 14.)

VAPINUM. — Ecclesia cath. sub vocabulo S. Mariæ.

VARALLO (B. V. de Monte sacro de). — In diœcesi Novarensi. Ibi est sanctuarium B. Virgini *Assumptæ* dicatum. (A. Riccardi, *Sant. di Mar.* SS., tom. II, p. 42-49.)

VESUNTIO. — Prope Vesuntionem colitur imago B. M. Virginis sub titulo *de Consolatione*.

VILLENEUVE D'AGEN. — Non longe a Villanova Aginni est sanctuarium B. Mariæ Virgini dicatum sub titulo *N.-D. de Grâce*.

VIRDUNUM. — Ecclesia cath. sub nomine S. Mariæ.

ZIELENICIA. — Pagus est in Polonia, ubi in magna veneratione habetur imago S. Mariæ Majoris longa duas ulnas cum dimidia. Ingens huc accursus hominum diebus præsertim festivis B. Virginis, et muri sunt per templum anathematis onerati. Sollet imago frequenter mutare vultum, et subinde in facie apparere cicatrix rorida ab oculo dextro per maxillam protensa. Res ab episcopo examinata et confirmata est inquisitione authentica. (P. Urb. Ubaldini, Soc. Jes.; Scherer, *Atl. Mar.* p. 121.)

ZEBOR. — Mons est ad quem prope Nitriam colitur imago miraculosa B. Virginis. (Scherer, *Atl. Mar.* p. 108.)

SECTIO DECIMA.

DE IMITATIONE B. MARIE VIRGINIS

LIBELLUS UNICUS

A CANONICO MARCHTALLENSI ORDINIS PRÆMONSTRATENSIS CONCINNATUS,

EX MS. TRANSSUMPTUS ET CONFRATRIBUS SUIS MARIOPHILIS IN XENIUM DATUS

A. P. SEBASTIANO SAILER,

CANONICO MARCHTALL. P. T. PAROCHO DIETERSKIRCHII,

Cum facultate superiorum, et humillima subjectione iudicio sanctæ Matris Ecclesiæ
Catholico-Romanæ, 1764.

Talis fuit Maria, ut ejus unius vita omnium disciplina sit.

(S. Ambros., lib. II *De virgin.*)

Mariam sequens, non devias. (S. Bernard., hom. 2 super *Missus est.*)

Confrater Mariophile!

Non potuit non placuisse nobis, quod post pacatum nuper acre doctorum bellum de auctore librorum *de Imitatione Christi*, quo utique e cinere et favilla dolentibus piis denuo resuscitato, inter sese confluxere, oculos nostros subiit. Exhibemus id, prout a non nemine scriptum accepimus.

D. O. M.

Viro. Sancto. Venerabili. Simplici.
Recto.

THOMÆ. Malleolo.
Dicto.

KEMPENSI.

Ord. S. Aug. Can. Reg.
Theosophiæ. Asceticæ. Doctori.
Infallibili.

Bonorum. Morum. Magistro.
Mirabili.

Christianæ. Philosophiæ. Baccalaureo.
Irrefragabili.

Scientiæ. Sanctorum. Scriptori.
Inimitabili.

Ob.

Opusculum. Incomparabile.
De Imitatione Christi.

Mole. Parvum. Spiritu. Magnum.
Stylo. Simplex. Doctrina. Sublime.
Claustro. Sæculo. Orbi.

Proficuum. Salutare. Suo. Auctori.
Genuino. Novissime. Vindicatum.
Statuam. pro. immortal. memoria.

| *Posuit.*

Facultas. Ascetica.

Placuit nobis hæc inscriptio, certamen tamen nec instaurare volumus, nec utriusque aciei momenta ponderare. Quisquis ille sit, quem opusculum hoc

patrem colat, nobis perinde est. Etsi ex parte Thomistarum stantes hactenus (et hoc duce ratione, comite auctoritate) pedem abinde vel ad latitudinem stipulæ retrahere nondum cogitemus. Pretium suum habet libellus immensum, a quocunque scriptus demum. Hoc unicum doluimus profecto, quosdam, cyclopes potius quam scriptores, unitis malleis, non calamis, vel certe calamitosis, eo usque processisse, ut contra eos schediasma excuderint quodpiam, qui dignitate refulgent ecclesiastica, et nitent mitra. Verum ab altioribus stigmatizati Ecclesiæ antistitibus jamjam tacent, et erubescunt in angello cum *famoso libello*, quem contra omnia pene capita librorum *De Imitatione Christi* vecordes confinxere confixi modo. Vah! præclaros ascetas, hem! zelosos pro asceta pugiles! qui larva jurisperitorum pro vanæ laudis aucupio incedunt, et in jure Dei, et Ecclesiæ idiotæ Arcades sunt, quia juris charitatis, et reverentiæ infulis debitæ vivunt ignari. Qui leges ex codice, et pandectis tumultuarie agglomerant, et a sanctiore vocationis scopo, a lege dilectionis multis parasangis se elongant. Deus det hujusmodi rabulis melius sapere, ne illud ipsis eveniat, quod ipsorum mendaciis et calumniis factus passim expertus est cento, qui non modo elenchum librorum proscriptorum auxit, sed ab hominibus bonæ voluntatis projectus vel conflagravit in camino, vel computruit in cloaca et simeto: mitius illum habuere alii, qui carceri bibliothecæ mandarunt eundem, ut partus spurius bene merito puniretur ergastulo, quod optime meruissent petulci scribæ Satyris, quam hominibus similiore, certe ascetis nuspiam. Quid? quod de ignotis loquamur, sed nollemus aperta casside cum illis in

torheamento congregi, quia vulnus charitatis horremus, ita, quam qui maxime, utpote a lege Dei prohibitum, et ab opusculo *De Imitatione Christi* toties dissuasum. Ascetam, non acetum volumus. Hoc unum nunc asseverare nobis mens est, eos semper ascetis placuisse libros, quos simplex veritas ornat magis, quam erudita et flosculis rhetorum referta scribendi methodus. Saccharum odit et mel pia ascesis, quod eloquens artificium aspergit. Nihil illi cum calamistro, quæ genuina sanctæ vitæ tantum degustare cupit principia, contenta satis, si recta ad eor descendant, quin phraseologia nitidiore vel titillentur aures; vel ea intellectus immota voluntate delectetur. Nucleum quærit pia anima de cortice, an nitidus sit parum sollicita, et strepero verborum garritu dudum satur. En! Confrater Mariophile! opusculum, quod in xenium tibi porrigimus, nomen gerit: *Libellus unicus, De Imitatione Virginis et Matris Dei*. Totus simplex, et ideo pietati tuæ totus accommodus. Reperimus eum nostras inter chartulas, et placitum tibi speravimus omnino. Non adeo absonum reperies, et, putamus, illum libris *De Imitatione Christi* adeo ab similem haud credes. Scito auctorem ejus fuisse indubium canonicum quemdam Præmonstratensem ex imperiali canonica Marchtallensi. Totus in Mariam exarsit Norbertus candidissima ab illa vestitus diploide. Quid mirum, si et filii tanti Patris eodem in eandem ferantur æstro, quæ ordinis Præmonstratensis Regina et Domina salutatur. Vocabula obsoleta et obscura, vetustatis dicteria, asterisco hinc inde illustravimus*. Accipe, tolle, lege, et die-

* Nos, omissis asteriscis, verba assueta et clariora inter uncus in textu posuimus. (Edit.)

lus præcipue Sabbatinis, festisque Marianis, utiliter eo utere. Sapient profecto, quæ a Deipara, oh! et a Matre tuâ audies. Sequere, imitare. Interim tuas in preces se semper plenissime devovet.

Oratio ante lectionem hujus Libelli.

Loquere, Domina, quia audit servus tuus.

Magna confidentia venio ad te, o multum amabilis Maria; sonet vox tua in auribus meis.

Diligo te ex animo, quia Salvatoris mei, et Filii Dei Mater es, et Virgo.

Venio ad te, ut discam aliquid ex alloquio tuo. et intelligam, quæ animæ meæ sunt salutaria.

Impetra mihi Spiritum sanctum magistrum tuum, qui te in sanctitate docuit viam justitiæ, ut discam mandata tua, et consilium tuum ad imitationem virtutum tuarum, et ad animæ meæ salutem. Amen.

Oratio post lectionem.

Gratias tibi ago, o Maria, sedes Sapientiæ æternæ, et schola virtutum virginalis.

Ora Deum, ut mihi gratiam conferat, ut sequar te in omnibus, quæ me, o Mater amantissima, docuisti.

Oh! quantum lætata est anima mea, quando audiui dulcissimam tuam vocem: *Sequere me*.

Via tuæ bonæ sunt, et semitæ tuæ placentes Deo.

Statuo sequi te fideliter, donec per sanctam mortem tibi in cælo ut filius tuus fidelis et servus præsentabor. Amen.

DE IMITATIONE B. MARIE.

CAPUT PRIMUM.

Quod imitatio Mariæ est bonum adjumentum.

Quære vitam, et invenies eam. Ego sum Mater vite, quia eum peperî, qui vitam dedit omnibus qui in Adam erant mortui.

Vita corporis tibi parum proderit, quæ ducit ad mortem. Vitam animæ tuæ, quæ una, pretiosa, æterna est, inquire unice.

Gratia Dei vita spiritus est: sine hac deficit, et moritur.

Imitare virtutes meas, quâs gratia Dei, quâ plenam me salutavit angelus Gabriel, in me plantavit, ut essem Mater magna Dei maximi.

Exemplum Filii mei dilectissimi tibi quidem satis esset, ut illud sequereris, sed quia Mater sum Christianorum, etiam illis in exemplar posita sum:

Noli de præsidio meo dubitare, fili mi, si studes me imitari.

Nemo se devotum erga me credat, qui vestigiis meis insistere detrectat.

Oratio omnis mihi placere non potest, quæ a corde procedit quod virtutibus meis vacuum est.

Scies utique, quod apud Deum possim omnia, quæ throno Filii mei proxima in cælis sedeo.

Non placent tamen mihi clientes, nec pro eis unquam orare intendo, qui me sequi nolunt.

Multi seipsos decipiunt, qui in rosario et aliis precationibus se adjutorium meum habituros sperant, et a virtutibus meis nihil participant.

Fastidio eorum suspiria, qui viam malam non relinquunt, et frustra me invocant, qui a peccatorum semita non recedunt.

Fili mi, imitare Matrem tuam. Virtutes Filii mei per me relucet, sicut radii solis per crystallum.

Audi vocem meam, et ne declines a lege Matris tuæ.

Et habebis consolationem cordis tui: et anima tua lætabitur in thesauro virtutum mearum; et ero tibi in Matrem. *Sequere me*.

CAPUT II.

Quod humilitas est sanctitatis fundamentum.

Quantum exaltata sum super sidera, tantum hinc factum est, fili mi, quod fuerim humillima.

Intellexi, quod Deus deponit superbos de sede et exaltat humiles.

Salutavit me Gabriel gratia plenam, et ego me nominavi Ancillam Domini, et Mater effecta sum Jesu Christi.

Prærogativæ et gratiæ, quibus me Deus ornavit, ut essem Genitrix Filii sui, me tenuerunt semper in abyso humilitatis.

Sciebam bene, quod a manu Domini omnia acceperim; et hinc spiritus malus superbiæ non nocuit mihi, sed humile sentire exaltavit me.

Non est major stultitia, quam si superbis de eo, quod tuum non est.

Non considera, quid habeas, sed quomodo eo ad Dei beneplacitum utaris.

Quid tibi prodest habere intellectum bonum, formam corporis, et qualitates pulchras animæ, si iis abuteris ad mala?

Quam multi sunt, qui iis melius uterentur, quam tu, si haberent.

Talenta eximia non salvant, sed damnant, si in ignominiam Creatoris applicantur, vel cum servo nequam negliguntur.

Ne contemnas illos, qui, ut tu, dotes tam bonas non habent.

Homo simplex, et rudis, sed pius, magis placet Deo, et major erit in cælo, quam sapientes mundi, qui aliter vivunt, quam intelligunt, et propter talenta sua fiunt superbi.

Quoties bonorum a Deo acceptorum habes memoriam, toties contemne vanam gloriam, et elationem stultam.

Cogita semper, unde acceperis, et quod de illarum usu quondam graviter respondere debebis.

Sine humilitate nec Deo placebis, nec hominibus.

Sed nec mihi placere poteris, quia humilitatem volo fulgere in meis clientibus.

Nunquam meliorem te aliis autuma; nescis enim, utrum non sint meliores in facie Dei, quam tu.

Considera fragilitates tuas, et statim quasi plumbum subsidet superbia tua.

Etiam peccatores noli despicere, sicut ego Petrum et Magdalenam non contempsi; quis scit utrum te non præbunt in cælestibus?

Stulta est omnis ambitio, quæ vult esse in officio, quod a Deo non venit, sed ubi laborat propria et importuna quæsitio.

Nam erit tibi vera felicitas, si secundum tuum appetitum tantum promoveri vis, et tempus non exspectas, donec te Deus vocat.

Innumeras habebis adversitates in statione quam quæxivisti fallaciter, hypocritice et cum ambitione.

Velox tibi imminet præcipitatio, vel si etiam usque ad mortem super alios es exaltatus. Judicium

horrendum incurres, et cadaver tuum superbum calcabitur pedibus eorum, quos despexisti.

Non omnis humilitas virtus est, sed sæpe excellens simulatio, quia est, qui se nequiter humiliat, et se interim in mente super alios vehementer exaltat.

Quid superbis, qui hodie vivis, et cras forte subter te sternetur tinea, vel vermes rodent carnes tuas in sepulcro?

Nemo cogitavit de te, antequam esses, et post mortem eris, quasi non fuisses.

Pone gloriam tuam in humilitate, si mecum ibi esse cupis, ubi beatam me dicunt omnes generationes. *Sequere me!*

CAPUT III.

Quod modestia est hominis boni ornamentum.

Apparere coram hominibus debes, sed cura, ut appareas bene.

Si compares in publico, stude modestiæ, hæc virtus est tibi maxime necessaria, et illam a me discce.

Fui inter homines ita, ut nemo me sine summa ædificatione aspiceret.

Non fui in verbis procax, non in voce petulans, non in lingua dissoluta, non in incessu levis.

Nihil in gestibus meis fuit inverecundum, nihil in oculis torvum.

De conversatione mea velut e speculo refulsit species castitatis, et forma virtutis.

Ipsa corporis mei species fuit sanctæ simulacrum mentis, figura probitatis.

Nemo de me cogitabat malum, dum me vidit ambulanti, vel oranti, vel manducanti, vel laboranti.

Qui me viderunt ædificabantur valde, et laudabant Deum.

Pulchritudo mea, quæ summa fuit, exhalabat castitatem et odorem innocentiae.

Non loquaris verbum lasciviæ, quod occidit animam.

Abstine a jocis: quid juvat, si alii rident, et Deus offenditur in fratre tuo quem pungis?

Oculos hinc et hinc ne jacias, stulti hoc faciunt, et leves corde.

In incessu gravis esto, ut ii faciunt, qui alta cogitantes ingrediuntur.

Non exaltes vocem tuam in risu, et semper habe lineamenta modestiæ sanctæ in vultu.

Castigabis malos melius gestu, quam verbis.

Si loqueris, verba tua sint hamus, quo alios ad pietatem capias.

Comem te exhibe omnibus, et sic lucraberis corda hominum.

Si, qui vident te, lætabuntur et laudabunt Patrem, qui in cælis est; si mali ex aspectu tuo emendabuntur, tunc credes modestiæ lucernam esse in manibus tuis. *Sequere me!*

CAPUT IV.

Quod patientia pietatis est nutrimentum.

Multa mihi in mundo acciderunt mala, quæ maxima patientia toleravi.

Vita mea, ut illa Filii mei, fuit erucibus plena, et in laboribus vixi a juventute mea.

Paupertas, persecutiones, contemptus erant panis quotidianus, quem Deus posuit in mensa mea.

Dolores et mors Filii mei afflixerunt me usque ad animæ meæ separationem, patientiam tamen dimisi nunquam.

Non potes vivere sine patientia, quia multa pati debes pro vita æterna.

Ad miseras condemnatus es, ut omnes filii Adam in hac valle lacrymarum.

Nullam exemptionem tibi promittas a malis hujus vitæ, ad quam cum fletu intrasti, in qua cum gemitu fuisti, et ex qua cum lacrymis et sudore mortis tuæ exhibis.

Quid speras inter homines passionatos, quam pati? et si non pateris patienter, quam mercedem sperabis?

Non invenies virtutem, quam potes tam sæpe exercere, sicut istam: nam semper erit intra vel extra te, quod dabit patientiæ materiam.

Semper magis aggravabis hujus miserabilis mundi miseras, si illas impatienti corde et amaro animo toleras.

Quam jucundum Deo et mihi faceres, fili! spectaculum, si semper te videremus in adversitate consolatum.

Væ! tibi, si indignatio spiritum tuum perturbat, et defectus sustentatiæ animam tuam meritis bonis vacuum facit.

Monstra mihi sanctum, qui sine patientia cælum intravit.

Filius meus et ego exemplum dedimus omnibus tolerandi omnia, et qui secuti sunt, ideo beati sunt.

Nihil invenies dulcius patientia, si modo eam semel generose amplexus fueris.

Dulcescent tibi omnia, si ea sustines ex amore Dei, quem diligas, et ex spe gloriæ, quam expectas.

Momentum patientiæ æternum gloriæ pondus operatur.

Patientia tibi necessaria est, ut reportes promissiones. *Sequere me!*

CAPUT V.

Quod mansuetudo est sanctæ vitæ condimentum.

Ira mihi dominata est nunquam, sed semper, et erga omnes fui Virgo mitis.

Quotquot ego et Filius meus in vita habuimus hostes, omnes lenitate vicinus.

Mansuetudo nata est mecum, et suavitatem meam experti sunt, qui mihi contrariabantur.

Non leges, quod crude objurgaverim quempiam, etiam eos qui Filium meum potabant aceto, et suspenderunt in patibulo.

Conversatio mea fuit super mel dulcis, et alloquium meum super favum.

Spiritus Dei facit mites, sicut ipse mitis est.

Quot mala patitur Deus a malis, et silet, et adhuc benefacit, ut mansuetudine sua respiscant.

Non portas bene nomen Christiani, si animo amaro obvias offensori tuo.

Verbum asperum magis excitabit hostes contra te, mansuetum et molle mitigabit eorum furorem.

Quid sibi vult furor tuus, ubi adversitas tibi ingruit? magis inde senties illam, quam si eam lenitate mentis portares.

Benigne age cum omnibus, et cum ferocia loquaris nemini, si pacem habere desideras.

Fronte rugosa incedas nunquam, ne videari odisse, quod Deus disponit de te ad utilitatem tuam.

Furor et ira in sinu tuo non quiescant, et in rabie subvertas neminem.

Mansuetus homo sibi ipsi dulcis, et aliis utilis est.

Nihil animam ita in tranquillitate et quiete constituit, quam mansuetudo et lenitas.

Hæc virtus sola pascitur injuriis, et adversa devorat in salutem.

Hæc præ aliis pingit Christiani faciem, ut formet in eo Dei effigiem.

Homo asper et crudus, et clamorosus, turbat tranquillitatem, sicut ventus vehemens aquam.

Mansuetudo componit omnia ad pacem, et nullum excitat bellum.

Hæc habet pacem cum proximo, familiaritatem cum Deo, et regnum in cælo. *Sequere me!*

CAPUT VI.

Quod castitas est sanctitatis fomentum.

Ego sum Regina castitatis, et hoc nomen mihi fuit multum gloriosum.

Non fuisset facta Mater Filii, nisi castitas et virginitas mihi fuissent prærogativa singularis.

Sed nec ego maluissem habere Genitricis Dei magnum præconium, si castitatis et virginitatis passa fuisset dispendium.

Utique scis, quod sponsus meus Josephus fuit in utraque integerrimus, et hinc non alium quam illum elegi, sicut Hermannum propter singularem cordis sui innocentiam vocatum a me Joseph, et alios annulo sancti amoris mihi desponsavi, quia castitate erant conspicui.

Falleris, si te mihi placere putas, si mentem et corpus tuum non ornat integritas.

Ejice ex corde tuo mala cogitamenta, sicut scintillam igneam ex vestimento, ne patiatur combustionem.

Qui malas cogitationes non statim expellit Dei timore, ludit cum vipera et scorpione in sinu suo.

Semper facias bonam pensuram [ponderationem] an mereatur turpis delectatio, ut anima tua æternum patiat in inferno.

Obscena si sensus tui bene fugiant, tunc habent, quod de mercede in cælo recipiant.

Noli aspicere, quod castitati tuæ facit periculum, nec loqui aude, quod aliis creat offendiculum.

Oculus nequam et lingua turpis animam produunt in lato sepultam.

Mortificatio in cibo et potu corporis, et fuga otii maxima sunt adminicula castitatis.

Fuge alacriter occasiones, quæ ad turpia trahunt, et semper habe timorem Dei in pectore, si non vis inquinari cœno lasciviæ.

Castitatis optimæ comites sunt jejunium et temperantia; sine his homo facile labitur in turpia.

Oh! si scires, fili mi, quid est, esse similem angelis, certe nunquam tæderet te castitatis!

Oh! si intelligeres virginitatis præmium, quantum laborares ad servandum ejus præconium!

Diffide tamen viribus tuis, quia etiam sancti et sublimes ad ima ceciderunt, sed tene te in oratione et humilitate, ut bene vivas in castitate.

Cave ne minimum admittas, quia hic non datur parvitas.

Magna hic tui requiritur custodia, ut præmia castitatis recipias sempiterna. *Sequere me!*

CAPUT VII.

Quod eleemosyna est bonum meritum additamentum.

Paupertatem dilexi, quia cum Filio meo pauperem vitam duxi.

Misericordiam accepi a sanctis parentibus meis, qui erga egenos valde fuerunt clementes et benefici.

Benignitas nata est mecum, et ut pauperes etiam cum mea penuria adjuvarem, sedulo prospexi.

Quod tres reges ex Oriente Filio meo obtulerunt, hoc in sinum pauperum dedi.

Non despicias pauperem, quia plures degunt sancti sub lacinia, quam sub purpura.

Ne credas pauperes a Deo contemni, quia iis modica tribuit, sed diligi, quia eos curæ opulentorum relinquit.

Minime respicias personam pauperis, an bonus sit, an sua culpa in suam indigentiam venerit; Deus enim non, cui datur, sed quo animo datur, attendit.

Quamvis mendicabulum malum sit, quod adjuvas, meritum tamen non perdis, quia Christo das.

Quanta in cælo recipies pro obolo, et quanta pro panis frusto, quod porrigis Lazaro!

Potens est apud Deum pauperis oratio, sicut ad ejus querelas in immisericordem descendit maledictio.

Vera charitas non expectat donec pauper aliquid petit, sed quando videt hominem egentem, præstolabiliter [cito] se manifestat largientem.

Qui enim primum petit, jam gratis non accipit.

Beata manus eleemosynarii! quæ pro modico dono satis multa recipiet a Deo.

Etiam in hac vita non poteris de defectu querelari, si libenter, et amorose, et cito succurris pauperi.

Eberhardus Truchsessius de Waldburg, primus præpositus Præmonstratensis ex Marchtall, bonus

servus meus, post mortem in sepulcro radiatos habuit digitos, quibus mendicabulis et ægrotis adminicula fecit, et venerabilis Simon abbas ex eodem claustrò ostendit illis capsulam auro et argento plenam, qui eam crediderunt propter largum succursum [auxilium] eleemosynæ evacuatam.

Si non habes quod largiaris, da saltem verbum bonum. Ne pauperi dixeris improprium, et ne aggravares miseriam ejus; vindicabit enim Deus calumniam.

Si potes dare, da; si non potes, affabilem te præsta.

Coronat Deus intus bonitatem, ubi non invenit facultatem.

Nemo dicat, Non habeo: charitas non de saculo, sed ex animo erogatur.

Non tantum pauperi aperias marsupium, sed ei da simul verbum ædificatorium.

Consolare eum in miseria, ut eleemosynam habeant corpus et anima. *Sequere me!*

CAPUT VIII.

Quod solitudo est pietatis egregium fulcimentum.

Nemo bene vigilat pro anima, qui nescit se subinde remove a turba.

Bona est solitudo, in qua Deus homini loquitur, et spiritus ejus animæ associatur.

Nullibi majori fruebar suavitate, quam in solitudine.

Vix trimula fui, cum a meis parentibus e mundo ducta in templum, ibi parvulum penetrale habui.

Mea mens quidem semper apud Deum fuit, nunquam autem melius quam cum ab hominibus longe fui.

In solitudine salutata fui ab angelo, et facta sum Mater Dei.

Si semel gustasses, fili mi, thesauros solitudinis, non ita quæreres consortia hominum, et si semel in angello fuisses conversatus cum cælo, non ita discurreres in foro.

Quot verba inutilia loqueris! quot res facis in societate, quæ tibi vel non prosunt, vel nocent, et sæpe jurgia causant, et turbulentiam!

Quoties fragilitates tuas advertunt homines, et opinionem bonam perdis in publico, quam habuisti in occulto!

Quoties garris, quæ te postea torquent in mente! et quoties animum vanitatis reple, quas tam cito ejicere non potes!

Nihil horum haberes in solitudine, si te scires bene colligere.

Deus non auditur in tumultu, et anima nihil boni sentit in strepitu.

Si post negotia te intus recluderes, omnia, in quibus errasti, clare videres.

Oh! quam sæpe dares osculum muris tui cubiculi, quod te custodiunt a periculis mundi, si bene solus esse scires, et sanctam solitudinem diligeres!

Disce te retrahere a cœtu, ut cordis tui serio cogites de profectu.

Tunc habebis tempus loquendi tecum ipso, si te retraxeris ab hominum mundanorum colloquio.

Tunc perfectius tua tractabis negotia, si ea prius clam cum Deo disposuisti.

Si semper solus esse non potes, saltem cum bonis et innocentibus esto; nam et hæc aliqua solitudo est, quia pauci sunt, et animus ad inutilia non dissipatur.

Non accipias aliquem in tuum companionum [societatem] qui non ambulat recte secundum Deum. *Sequere me!*

CAPUT IX.

Quod recta ad Deum intentio est operum optimum instrumentum.

Facies animæ intentio est, fili mi.

Qualis hæc est, talis ante oculos Dei illa comparet.

Si opera tua ex bona intentione procedunt, pulchra erit animæ tuæ facies; si autem ex mala, deformis erit, et valde abominabilis.

Bona est intentio, quæ propter Deum est, mala vero, quæ pro terreno lucro, aut vana gloria est.

Quidquid agebam, cogitabam, aut loquebar, direxi ad gloriam Dei, et hinc cum tanta meritorum amplitudine cælum intravi.

Adhuc cubabam sub pectore sanctæ matris meæ Annæ, dum jam omnia Deo dicavi, ut in tota vita mea glorificaretur.

Quare tam sollicitus es, ut congreges tibi aliquid in terra, et non curas, ut opes tibi accumules pro cœlesti patria?

Ibi frueris omnibus, quæ in mundo bene operatus es, quia opus bonum magna manet retributio.

Si tantum' aspicis beneplacita hominum et laudem vanam, omnia perdidisti, et in vanum laborasti.

Nihil stultius, quam ab ore hominum velle laudari, qui statim iterum tacent, et postea mox vituperant.

Ad altiora natus es, fili mi; erige te sursum, et omnia fac propter Deum, etsi parva aliqua sint, et admodum modica.

Satis magna erunt, si bona intentione ea perfecteris.

Quod a Deo pro mercede tibi constituitur, tota æternitate non adimetur, etsi tantum pro festuca sit, quam propter Deum de terra sustulisti.

Quidquid intentione mala incipitur, raro bono fine consummatur.

Non potes quidem opus malum bona intentione rectificare, potes tamen mala opus bonum destruere.

Intende in Deum semper, et *sequere me!*

CAPUT X.

Quod obedientia est perfectionis insigne complementum.

Ego tibi, fili mi, et omnibus qui me diligunt, in exemplum obedientiæ posita sum.

Non fuit in me voluntas propria, et hinc omnia evasi pericula, quia me legi, et ordinationi Dei plene subjeci.

Filius Dei quidem mihi velut matri suæ fuit sub-

ditus; sed ego non minus obedi vi ejus voluntati in omnibus, quidquid de me disposuit ejus admirabilis providentia.

Obedivi parentibus, obedivi sponso meo virginali, et ivi cum eo in Bethleem, in Ægyptum, et in Nazareth, nec unquam me subtraxi, vel murmuravi.

Non est majus remedium, ut vincatur superbia, quam humilis et celer obedientia.

Homo superbus solum sequitur suum arbitrium, et humilis ubique derelinquit suum sensum.

Ne declines a superioribus tuis vel in minimo, sed scias, quod Deus loquitur per eos, cui utique debes obsecundare, et de hoc non potes dubitare.

Noli discutere, fili mi! cur tibi hoc, vel illud, et non alteri jubeatur, quia in hoc tua obedientia, et non alterius probatur.

Non aspicias præcepti difficultatem, sed magnam meritorum suavitatem, quam in perfecta obedientia animæ tuæ labia degustabunt.

In executione tardare, vel murmurare est signum male mentis, quæ tantum secundum se vult ambulare.

Cave dicere, Mei superiores sunt homines, sicut ego, et etiam habent suos errores; hoc enim te non excusat, quia in nomine Dei tibi imperant.

Nunquid tu tantum ad tuos præpositos attendis, utrum defectus habeant, quia tibi non indulgent, quod vis? Si enim essent ad tuum beneplacitum inordinatum, faciliter eos excusares, et adhuc laudares.

Illi habebunt judicem sicut tu, sed exinde satis graviter judicaberis, quod jussionibus eorum non obtemperaveris.

Si obedis cum tristitia, tunc es sicut ille Simon, qui ad crucem Filii fuit angariatus, et illam portavit invitus.

Si semel didiceris cito et hilariter obsequi, experieris dulcedinem admirabilem, et habebis spem magnam in die judicii.

Non potest errare, qui suo præposito simpliciter studet obtemperare.

Promptius obedi in rebus, quæ naturæ tuæ displicent, quam in iis, quæ placent; sic enim manifestabis mortificationem mentis tuæ et amorem crucis.

Si vis perfecte obedire, non ea solum facias, quæ expresse jubentur, sed etiam ea, quæ secundum Deum placere videntur.

Oh! quam detestabile est vitium inobedientiæ, per quod angelus de cælo, homo cecidit de paradiso.

Oh! obedientia summa in merito, vicina Deo, et proxima cælo.

Dilige, fili mi, hanc virtutem super thesauros mundi, et invenies divitias cœli. *Sequere me!*

CAPUT XI.

Quod oratio bona causat ingens emolumentum.

Nullibi inveni majores delicias, quam in oratione, hæc fuit unica vitæ meæ substantia, et nec unquam præterivit temporis momentum, quod non impendi in orationis exercitium.

Oravi in utero matris, oravi nata, oravi in templo, et ab oratione nunquam cessavi.

Si non semper movebam labia, semper tamen divina meditata sum mysteria.

Hinc tantum valet nunc mea in cœlis oratio, quia eam in vita dilexi, et in ea etiam in labore manuum fui occupata.

Qui orat, cum Deo loquitur, et cum eo familiariter conversatur.

Qui meditatur, loquitur Deus cum eo, ut optimus amicus.

Non est necesse, ut syllabizes semper in oratione, sed hoc est indispensabile, ut semper bona cogites in mente.

Attende diligenter, quid dicis, et quæ Deus tibi loquitur studiose considera.

Non ores, antequam a te projicias omnia, quæ tibi in elevatione mentis faciunt impedimenta.

Humilitas, et fiducia, et bona vita sunt optima orationis scala.

Nefas est Deum Patrem invocare, et male vivere; nam qualis es in animo, talis est tua oratio.

Ubi a Deo postulaveris aliquid, ejus relinque beneplacito, et ne desideres aliquid impetrare, nisi quod ille tibi scit salutare.

Pro nulla re licet tibi orare, nisi quam licet desiderare.

Ne dixeris: Eremitæ et monachi orant, etiam quando laborant; sed homo, qui negotia habet in sæculo, non potest orare in angulo.

Quisquis non oraverit, nihil accipit, et quia semper indiges, ideo semper ores.

Si bonam in omnibus intentionem habeas, profecto jam oras, et si Deum habeas ubique præsentem, bonam fecisti orationem.

Pia et ædificatoria locutio est laus Dei optima, et oratio.

Omnes preces letent coram Deo, si mens orantis non est cum eo.

Willhelmus de Rotho, juvenis Præmonstratensis meruit habere angelorum consortium, dum pie oravit Breviarium; et Hermannus de Steinfeldia ex hoc ordine vidit illos incensari cœlesti thuribulo, qui devote psallebant in choro.

Omnia potius omitte, quam bonam orationem, et magnam inde habebis utilitatem. *Sequere me!*

CAPUT XII.

Quod pacis studium est salubre charitatis incrementum.

Cum nullo homine unquam lites habui, vel jurgium.

Non solum conciliaui invicem, qui inter se dissidebant, sed vigilavi semper, ut nemo alterum verbis læderet, vel inimicitia vexaret.

Pacem dilexi, et concordiam etiam habui cum illis, qui pacem nolebant.

Cum omnibus intima mihi fuit unio, qui servierunt Deo, et qui fuerunt dyscoli, hos non dure, sed pacifice habui, ut fierent boni.

Semper malui prima cedere, quam ad læsionem charitatis litigare.

Sapiens amat pacis studium, et imprudenti amicum est jurgium.

Qui in se ipso pacem non habet, rixas sectatur, et de re levi statim disceptat.

Sicut ipse quiescere non potest, et sicut est in passionum suarum bello, ita alios turbat cum jurgio, quia invidet illis tranquillitatem cordis.

Fuge omnem locum ubi pax non est, et recede ab omni homine qui habet spiritum rixæ.

Convive omnibus pacifice, et hoc facias non dolose, sed ex sancta charitate.

Fuge susurriones, quia Satanæ ministri sunt, et nihil quam suspiciones et brigas [lites] seminant.

Qui alios coram te deminorant [vilipendunt] et illorum defectus tibi auriculant [clam in aurem dicunt], non aliter facient de te apud alios, qui omnes inquietant [perturbant].

Fili, hoc pro certo tene, quod in illis, in quibus non est erga alios charitas, etiam non est erga te sinceritas.

Tantum volunt audire, quid tu sentis, et mox aliis narrabunt, ut incurras cum illis disturbium.

Si omni adulatori credis, videbis, quam impingis, et si nova de proximo, quæ ad te non pertinent, semper audire cupis, tunc ruina pacis tuæ est indubitabilis.

Pax cum justis est summum cordis gaudium, quia se invicem in virtute ædificant.

Pax cum impiis est summum bellum, quia se invicem in malo pessumdam.

Qui Deo fideliter serviunt, et veram pietatem sectantur, hi sunt, qui sancta pace colligantur.

Innocens anima, et cor humile ignorat, quid sint contentiones et controversiæ.

Elati et superbi libenter altercantur, et qui terrena diligunt, cito dividuntur.

Ne disputes cum eis, qui altiores te sunt, ne incurras inuletam; et non certes cum inferioribus, quia cades in ignominiam.

Componere omnes satage, ut fecit meus Norbertus, quos vides in dissidio; si audire te noluerint, recede, quia melius te habebis, si fueris solus, quam si conversaris cum litigantibus.

Utique legisti, quid fecit Evermodus Præmonstratensis, et episcopus in Raceburg, qui prædicare non cessavit, donec duos inimicos reconciliavit.

Et numquid tibi fuit narratum, quod Gertrudis de Thuringia monialis ex hoc meo ordine ferocissimum leonem cicuravit, ut inter se dissidentes componeret?

Passiones tuas primo in bonum ordinem redige, et tunc valebis etiam apud alios pacificando procedere.

Potius de tuo aliquid da, quam ut pacem turbes cum proximo, et magis relinque opinionem tuam, si gloria Dei nihil patitur, et magis alteri consentias, quam ut in societate excites rixas:

Stude implere hanc legem charitatis, et in cœlo videbis illum, qui est Deus pacis. Fili mi! *Sequere me!*

CAPUT XIII.

Quod sinceritas est præclarum vitæ dulcoramentum.

Odio habeas, fili mi, dolum et fallacitatem, et propriam tibi fac piam simplicitatem.

Nunquam habui erga homines duplex cor, sed unicum, et hoc amore et sinceritate plenum.

Nemo dubitavit de verbis meis, quia bene sciebant omnes, quod sicut habui in mente, sic locuta sum ore.

Quia fui Mater veritatis, ideo persequabar vitium dolosæ falsitatis.

Sicut, quod bonum fuit, semper laudavi, sic malo constanter contradixi.

Fili mi, gradere cum fratre tuo sincere, et non eas cum eo in semitam mendacii.

Non imiteris mundum hunc, qui decipere consuevit, et qui dolose jugiter incedit.

Quid aliud vides in sæculo, quam quod maxima pars hominum incedit gressu obliquo?

Mentiuntur vix non omnes, qui se amicos et servos nominant, et nihil quærunt, quam ut forefaciant.

Eorum complementa nihil sunt quam sentina fraudis, et abhinc sperant quasi politici multum laudis.

Sicut pisces hamo, et volucres fistula capiuntur, sic simplices et qui leviter credunt ab eorum simulatione supplantantur.

Quidquid loqueris consentiat cordi tuo, et in simplicitate semper studeas conversari.

Quid juvat te esse columbam in veste, si es coluber in mente?

Cor tuum et lingua semper habeant bonam concordantiam, et cura, ut nulli facias in tristitia cum dolo condolentiam.

Si proximo bona precaris, opta ipsi omnia ex animo, et sic legem charitatis observabis.

Sinceritas tamen cum prudentia semper debet habere arctam conjunctionem, ne degeneret in familiaritatem, quæ trahit post se contemptum, et violat gravitatem.

Non opus est, ut secreta mentis cuilibet reveles; hoc est enim magna levitas, et valde nocet; sed omnes tracta fideliter.

Quod dicere non expedit, de eo tace; quod loqui audes, hoc secundum veritatem pronuntia.

Sicut Deus odit hypocritam, qui alius est intus quam foris, sic maledicit fictum adulatorem, qui aliter se habet in statu cordis quam oris.

Servi mei a fallacia sunt prorsus alieni, et nullus se dicat Marianum, qui se non exhibet erga omnes sincerum.

Melius est de simplicitate derideri, quam de astutia, quæ de hoc mundo est, laudari.

Vera simplicitas pacifica existit, et seditione caret, sed fraudulentus susurro multos turbat.

Simplex et rectus homo est multum amabilis.

Dolosus econtra non diu durat, sed deprehenditur, et ab omnibus contemptibilis habetur.

Amove a te deceptionem, et jugiter exerce Christianam sinceritatem. *Sequere me!*

CAPUT XIV.

Quod paupertas spiritus est perfectum animæ lenimentum.

Si habuissem omnes mundi thesauros, fili mi, nunquam eis cor meum apposissem.

Totum lenimen animæ meæ fuit rerum angustia, et in domo mea paupercula habui majorem quietem, quam si habitassem in splendidissimis regum palatiis.

Fui quidem de regali familia David, sed quam rerum vicissitudo multum depauperavit.

Dona Magorum ex Oriente, quæ ad cunabula Filii mei obtulerunt, a me pauperes acceperunt.

Placebat mihi magis vivere in penuria, quam habere superflua.

Considera domum meam in Laureto Italiæ, et videbis, quantum aliena fuerim ab omni splendore.

Cor meum nihil desideravit, quam æternas divitias, et hinc nil curavi terrenas.

Spiritus pauper cum solo Deo se contentat, et in hoc tantum opulentus est, quod eum diligit.

Totus homo obtenebratur, qui vult fieri dives, et pretiosa terræ desiderat.

Nemo de Deo et de sua salute minus solet cogitare, quam qui vult multa de mundo pro se congregare.

Aviditas habendi nimis occupat intellectum, et hic est cogitatus malignus, qui spiritualia plane exstinguit, et vocem Dei ad interna loquentis non audit.

Nunquam gaudebis majore libertate, quam si vixeris in spiritus paupertate.

Quid tibi conferunt aurum et argentum, si te gravant multis curis, et tandem rapiunt cælum?

Pauca sunt, quæ naturam satiare possunt, et curvis habere sumptuosa, et superflua, si tibi sufficiunt necessaria?

Pauci sunt, qui ad suas substantias cor non apponunt, et multi sunt, qui bonis suis male utuntur et in inferno sepeliuntur.

Omnia, quæ habes a Deo, ad bona impende, quæ etiam de ultimo obolo rationem dare debebis, quomodo eum impenderitis.

Sit tibi perinde, an dives, an pauper sis, quia tecum nihil asportabis, et, quod in vita sive bonum, sive malum fecisti, tantum habebis.

Meus Norbertus vocavit sua monasteria domum paupertatis, quia ibi non quæsitivam opulentiam in pecuniis, sed exercitia multifariæ pietatis.

Virtutes solidæ sunt veræ divitiæ, quæ in bonum animæ solum redundant.

Mens recta et bona conscientia sunt thesauri ineffabiles pro æternitate; si eos habere vis, mane in spiritus paupertate, et *Sequere me!*

CAPUT XV.

Quod usus gratiarum est salutis munimentum.

Quot mihi Deus contulit gratias, tot accepi cum gaudio, ut iis uterer ad bonum, et cooperarer ad animæ meæ profectum.

Salutavit me angelus gratia plenam, et revera hoc unum studui, ut secundum eam viverem.

Tota sanctissima Trinitas me gratis ornavit innumeris.

Pater me amavit ut filiam, Filius ut Matrem, et Spiritus sanctus ut Sponsam.

Nulli unquam dissensi inspirationi, sed semper feci taliter, qualiter gratia me excitavit.

Propter cooperationem fidelem semper majorem gratiam accepi, et sic mirum crevi in meritorum duplicatione a primo momento immaculatæ meæ conceptionis, usque ad annos meæ senectutis.

Nunquam tibi deest gratia, fili mi, sed tu gratiæ saepe dees.

Dic mihi momentum ubi Deus tibi non locutus est in mente, etiam tunc, quando restitisti gratiæ.

Si legis spiritualiter, si meditaris, si verbum Dei audis, si Missæ sacrificio ades, si oras, si creaturas consideras, dic mihi, quot sentis gratias?

Nonne si damnaris, Deo nihil potes imputare, sed malæ tuæ voluntati, quæ gratiæ noluit obtemperare?

Nimirum gratis internis non aliter uteris, quam sicut gratias tui applicas corporis, et eas, quæ ab extrinseco sunt.

Habes quinque sensus, et iis indulges nociva: habes sanitatem, et hanc destruis per inordinata.

Habes formam, et hac superbis ad vana: habes vires bonas, et has consumis ad frivola.

Habes tempus, et hoc dissipas ad inutilia: habes bona, et hæc disperdis ad jocularia.

Bene me vocas Matrem divinæ gratiæ, sed parum es occupatus, ut bonum usum gratiæ facias.

Nullam amplius meretur gratiam, qui ejus nutibus non obedit.

Multum te terrebunt in morte gratiæ neglectæ, et pavebis in judicio valde, si earum tibi exhibebitur numerus, et protervus illarum tibi exprobrabitur contemptus.

Quot alii se convertissent, si tales, quales tu, gratias habuissent!

Utere gratia imposterum melius, ne horrendus sit tuus interitus.

Unico gradu gratiæ totum vincere potes regnum Satanæ.

Cum nescias a qua salus tua æterna pendeat, omnes æstima, ut illa periculum non habeat.

Gratia Dei est magnum animæ munimentum, si tentatur, et hanc sequitur gloria, si cum ea tentatio superatur.

Non cessabo tibi gratias impetrare, si me invocas, et te fidelem in iis monstras. *Sequere me!*

CAPUT XVI.

Quod peccati horror est magnum ad bonum incitamentum.

Peccatum omne a me fuit elongatum, et nulla ipsius macula me inquinavit, quia Deus me etiam ab originali præservavit.

Non fuit conveniens, ut in me vel minima labes esset culpæ, quia Deus me fecit templum gratiæ.

Novi, quid sit Deum optimum offendere, et hinc non volui, nisi, quod rectum est, facere.

Fortè tibi non omnino et bene notum est, cur vocor refugium peccatorum.

Nempe putas, quod ego pro iis semper orem, ne pereant, qui se a peccato retrahere non cogitant.

Erras, fili mi, pro iis non intercedit mea supplicatio, quibus odiosa est vera conversio.

Non omnis, qui mihi dicit: Domina, Domina! experietur meam gratiam, sed qui bonam agere intendit poenitentiam.

Hoc singulariter rogo, ut clientes mei peccatum timeant, quia sic fiet, ut illud non faciant.

Agnitio peccati est primus passus ad ejus odium, quod utique quilibet homo habere deberet.

Quis crederet, quod aliquis audeat Deum offendere, et illi per peccatum insultare?

Si Deus destrui posset, hoc fieret per peccatum, quod est illi contrarium, quia hoc summe malum, et ille summe bonus est.

Considera Filii mei plagas et mortem, et tantum aliquam videbis peccati crudelitatem.

Quid habes post grave peccatum nisi mortuam animam, malam conscientiam, et, si in eo moreris, æternam poenam?

Nec minimum peccatum sit tibi familiare, quia sensim te faciet in gravia cadere.

Quam multi non essent in igne infernali, si se bene custodivissent a culpa veniali!

Non debes adeo venenum colubri fugere, sicut a minimo peccato declinare.

Si tentaris, cogita, quantum malum peccatum sit, et quid post se trahat, et ora Deum fortiter, ut te custodiat.

Veni statim ad me, fili mi, si tentatio te molestat.

Ego juvabo te, et impetrabo Dei auxilium, ut anima tua non patiatür aliquid in malo, et ut non cadat in deliquium.

Fuge omnes, qui te ad peccatum alliciunt, quia hi maximi tui hostes sunt.

Mori prius omni momento statue, quam Deum tuum dulcissimum vel leviter offendere. *Sequere me!*

CAPUT XVII.

Quod fides est firmissimum hominis stabilimentum.

Quidquid feci, steti in fide, quam maxime habui.

Credidi Deo et ejus verbo, et ab hoc nemo me movere potuit.

In nulla re dubitavi, et si percurras legendam meam, invenies, quod fides me duxit ubique, et tenuit sub cruce.

Hinc Mater fidei vocari merui, quia auctorem et consummatorem fidei genui.

In fide non titubat, qui in verbo Dei firmiter stat. Non attendas, quid intellectus tuus dicat, qui etiam parva in mundo non capit.

Non habet illa in fide, quod agat, sed tantum, ut assentiat.

Nimia curiositas multos in errores duxit, et a fidei veritate deturbavit.

Propterea levitatem non habes, quia credis, quod non capis; nam etiam multa in naturalibus non intelligis, et tamen prout ista alii tibi dicunt, ita esse, tibi imaginaris.

Divina et cœlestia nimium transcendunt sensum hominis, et numquid? non tam alta essent mysteria Dei, si a fragili homine possent capi.

Humilis animus nihil in fide discutit, utrum sic, vel aliter sit, sed simpliciter credit.

Sicut Dei scientia nunquam decipitur, sic ejus veritas fallere non potest, dum revelando aliquid loquitur.

Nemo tibi familiaris sit, qui fidei contradicit.

Hæreticos vita, quia filii diaboli sunt, et spiritus malus per eos fabulatur.

Isti sunt homines mali, qui secundum proprium spiritum misere ambulant, et pusillos suis fraudibus truculenter barganniant [dolose circumveniunt].

Sta in fide ut Norbertus meus firmiter, in quo hæc virtus fuit mire præclara, et in qua singulariter vicit omnia adversa, et hæreses destruxit.

Si in fide procedis confidenter, nihil faciet tibi nocuum, et si resistere diabolo vis, in fide optimum habebis auxilium.

Humilitas animæ simpliciter credentis illum celeriter fugat, et pia simplicitas ejus fraudes conculcat.

Non misceas cum eo colloquium, si in fide tentaris, sed tene te apud Dei oraculum, ut conserveris.

Unicus articulus fidei, qui vivaciter creditur, sufficit ad conversionem maximi peccatoris, et ad conservationem boni hominis.

Qui credit Deum ubique præsentem, nihil faciet, quod ejus oculos offendit.

Qui credit Deum justum, omne abominabitur peccatum.

Qui credit Deum misericordem et bonum, non deperat, et qui credit, quod Deus omnia scit, nihil mali cogitat.

Ubiqueque aliquod malum vides, crede, quod ibi deficit vera fides.

Ora, ut non deficiat fides tua, et si in angustia gemis, cura, ut non sis homo modicæ fidei, qui trepidat, sed fortis, qui vincat. *Sequere me!*

CAPUT XVIII.

Quod spes et fiducia sunt in tristitia suave alimentum.

Sicut a fide nunquam declinavi, sic a spe nunquam defeci.

Maxima pars vitæ meæ defecit in gemitibus et lacrymis, et dies mei fuerunt pleni absinthio et amaritudine.

Habui quidem magna de meo Filio gaudia, sed propter suam futuram passionem auxiliavit me multa et gravis tristitia.

Aspexi eum ubique in suis tormentis et doloribus, et vidi meum dulcem Natum morientem, desolatum, quando emisit spiritum.

Spes tamen me nunquam dereliquit, quod omnia habebunt finem, et quod resurget, et quod mecum ibit ad gaudia æterna.

Spes semper erexit animam meam, et me in medio mœroris summa implevit dulcedine.

Qui in Deum non sperat, est miserabilis, et deficit sicut flos in æstu.

Sed qui spem melioris rei sentit, absque consolatore externo se ipsum colligit.

Christianus homo sperat a Deo omnia bona post hanc vitam, quamvis patiatior multam miseriam.

Deus fidelis est, qui in sua promissione non fallit, et in cœlo plus dat, quam homo capit.

Omnia mala non possunt te turbare, si gaudia cœli speras, ad quæ non potes nisi per tribulationes pervenire.

Satis es expertus, quam vana spes ponatur in homine, qui vel non dat, quæ spondit, vel non amplius cogitat, quid promisit.

Licet peccaveris, spera tamen, quia Deus misericors est, modo in vera pœnitentia requiescat spes tua.

Qui se emendare non vult, nihil sperare potest, quia præmium tantum habet contritio, et supplicium obstinatio.

Omnis mundi tribulatio te non potest opprimere, si semper studes te in spe æternorum exercere.

Quando anxiaris, cito cœlum aspice, et cogita: Hic erit finis meæ miserix.

Morbi, paupertas, ignominia, derelictio hominum, et mors ipsa mutatur in melius, si spes te recreat de cœlestibus.

Spera, fili mi, in Domino, et fac bonitatem, et semper habebis animo alimentum et requiem. *Sequere me!*

CAPUT XIX.

Quod custodia lingue est tranquillitatis et pacis verum augmentum.

Si legis totum Evangelium, miraberis certe meum silentium.

Pauca tibi occurrent, quæ dixi, et omnia bene et cum ratione.

Locuta sum cum angelo in cubiculo, cum Filio meo in templo, cum Elisabetha in sancto contubernio, et in Cana Galilææ in triclinio.

Caute habui linguam meam, ne vel modicissimum diceret, quod Deum vel hominem offenderet.

Fac idem, fili mi, si vis interna tranquillitate frui.

Quid te hucusque magis turbavit, quam lingua tua?

Si mane evigilas, nonne, quæ heri inconsideranter dixisti, mox dolenter recogitas?

Bene considera, de qua re, quid, et coram quibus sermonem habeas, et pondera omnia verba, quid ex eis sequi possit.

Prudens homo non garrit omnia, quæ ei in mentem veniunt, sed tantum ea, quæ expediunt.

Quo paucioribus uteris verbis, tam melius habebis laudem sapientis.

Non assuescas jocis, quia etiam seria proferes ridicule, et parum proderis.

Verbum emissum ex ore non potest tam cito revocari, sicut lapis projectus non resumitur.

Non auditur excusatio, quod non tam mala fuit intentio, sed imputabitur tibi imprudentia et garulitas.

Quod amicus tibi confidit in silentio, in publico ne narres, infideles hoc faciunt; et quomodo peccas, si magnas causas discordias!

De rebus, quas non intelligis, caute loquaris, ne insipiens videaris cum ignominia erroris.

Turpia et inhonesta non exeant ex ore tuo hæc enim indicant animum impurum, ex quo scandalosum venit eloquium.

Defectus proximi tui non revelentur ex ore tuo; sed tace, vel excusa, si alii de illis malevole blaterant.

Quid ad te pertinent nævi tui proximi, ut eos communices societati?

Non libenter habes, si alii de tuis erroribus garrunt, et cur de fratre tuo profers, quæ te non tangunt?

Si silentium amaveris, sæpe gaudebis melius, quam si locutus fueris.

Honor hominis unico subinde verbulo laceratur, et magno sermone non amplius integratur.

Intellectus bonus sit magister linguæ tuæ, et charitas et timor Domini regant verba tua. *Sequere me!*

CAPUT XX.

Quod charitas proximi est hominis boni argumentum.

Quid est homo sine charitate, nisi lucerna sine luce, et quid est mundus sine amore, quam speculunca latronum cum magna crudelitate?

Cor meum portavit in se omnes homines, et affectum matris ostendi illis semper.

Oh! quam dolui, dum vidi Judam impœnitentem, et latronem in cruce desperantem!

Concussa sum dolore ineffabili, dum tot animas æternum perire vidi.

Quam sæpe flevi amare, quod tam multi non halarent partem in Filii mei passione!

Si vidi aliquem in necessitate, statim juvabam mea charitate, et si succurrere non potui realiter, saltem hoc feci verbaliter et cordialiter.

In vanum credis, quod Deum diligis, si erga proximum amore non afficeris.

Quomodo potes eum amare, quem non vides, si illum odis, quem coram oculis habes?

Charitas tua debet erga omnes ostendi, quia tam dives, quam pauper, tam amicus, quam inimicus est imago Dei.

Pulchritudo, divitiæ, potentia, et vestitus non sunt causa veræ dilectionis, sed objecta vana stultæ imaginationis.

Sine his omnibus proximus est imago Dei, quamvis sit miser et indigens omnis rei.

Si diligis aliquem propter sua talenta, et non propter Dei similitudinem, non habes sanctæ dilectionis rationem.

Si amas aliquem, quia est secundum tuum temperamentum, tunc habes amorem proprium, et sæpe vitiosum.

Si amas aliquem propter beneficentiam, profecto non habes amoris excellentiam.

Non fundes amorem in re aliqua transitoria, quia non stabit diu; nam amor verus non habet exitum, sed semper perseverat.

Non est magnum artificium aliquem amare in prosperitate, quia habet proprium interesse; sed juvare proximum in miseria, tunc amor habet apud Deum magna merita.

Si in te est erga miseros compassio, tunc probabitur tua dilectio.

Ante omnia æstima animas, et pro earum salute semper deprecare; hoc est enim maximum amare.

Hoc sit tibi pro optima regula, Quod mihi fieri volo, hoc et alteri exhibebo, et quod mihi nolo fieri, non faciam alteri.

Nunquam gaude, si fratri tuo malum accidit, nec ride, si patitur aliquid, quamvis sit tuus inimicus.

Nam et hostes, sicut amicos debes diligere, si vis præceptum charitatis implere.

Christianus nullum habet hostem, sicut ipse nulli est hostilis; nam qui ei male faciunt, hos amicos putat, quia ei occasionem aliquid pro Deo patiendi tribuunt.

Aspice Norbertum meum, quando ut archiepiscopus Parthenopolim nudis pedibus intravit, et ostiarium eum repellentem, fratrem nominavit, et osculum dedit.

Tu statim vis injurias aliis a te illatas condonari, et tu vis earum, quas tibi alii faciunt, nunquam oblivisci.

Facile ignoscis, si bonus amicus tuus te in aliquo offendit, et de venia nihil scis, si de adversario tuo aliquid pateris.

Quandiu habes hanc inæqualitatem, tandiu in perfectione non habes charitatem.

Attende singulariter ad eos, qui tuæ tutele com-

missi sunt; de his enim stricte interrogabit te Deus in iudicio.

Sancte eos dilige, nisi vis esse sicut infidelis; et quantum præmium de hac charitate habebis, si sicut Ulricus secundus præpositus Præmonstratensis ex Marchtall dicere potes in morte: « Domine, tibi relinquo dono oves meas, quas tradidisti mihi. »

Nempe etiam hæc fuit vox Filii mei, qui in finem dilexit suos; quando Patri suo cœlesti dixit: Quos dedisti mihi, custodivi, et nemo ex eis periit, nisi filius perditionis (Joan. xvii, 12). *Sequere me!*

CAPUT XXI.

Quod amor Dei est beneficiorum plenum redhostimentum.

Fili, totum cor meum arsit in Deum, quia illum agnovi amore meo dignissimum.

Non habui aliud, quod illi pro gratiis rependerem, quam ut illum super omnia amarem.

O! dulcissimus ignis, quo combusta sum, et quoties præ tali amore habui deliquim.

Non potuisses tibi amorem meum imaginari, si me vidisses Filium meum amplexari.

Totus mundus in me non habuit quidquam, quia totam in charitate Deo meam donavi animam.

Non aliter mortua sum, quam præ amore, et sic e mundo exivi cum summa suavitate, et amaritudinem mortis non gustavi.

Nihil mihi magis horribile fuit, quam quod aliquis homo Deum amare non velit.

Fili! quid habes extra Deum, in quo amoris solatium quæras?

Omnes creaturæ cor tuum satiare non possunt, et hinc, ut eas diligas, non merentur, nisi quantum debes propter Deum.

Hodie tibi solatium promittunt, et cras cum tua magna tristitia te relinquant.

Amare Deum est maxima beatitudo, et numquid hoc faciunt beati semper in cœlo?

Fides te instruit, quod Deus est summum bonum, et verum, et incessabile; hinc tantum es creatus, ut eum diligas, et erras, si extra eum aliquid aliud quæris.

Si Deum vere diligeres, nunquam te turbarent hujus mundi vicissitudines.

Nunquam respectus humanus te duceret, ut velles hominibus placere, sed semper faceres, quod scis, Deum velle habere.

Nunquam te vinceret mala tentatio, si esset in te cordialis Dei dilectio.

Omnes mundi dulcedines tibi erunt fel et amaritudo, si Deum amas perfecte, et de nulla alia re tibi venit sollicitudo.

Quot sancti extra se rapti sunt, si tantum memoriam Dei habuerunt!

Nimirum invenerunt, quod anima unice in Deo plene quiescit.

Habe Deum semper ante te; nam attenda de Deo

meditatio est sancti amoris conversatio, et qui potest mentem et sensus cohibere a creaturis, mox charitatem sentiet Creatoris.

Noli quærere, Quomodo Deo retribuam pro omnibus, quæ retribuit mihi: dilige eum, et satisfacisti.

Dic sapius, ut ego dixi: O! Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum; quis mihi det, ut te in me, et me in te unice inveniam? Utinam te magis diligere possem, quam omnes Cherubim et Seraphim, ah! da mihi, ut præ amore in holocaustum possim totaliter conflagrare, quia nihil aliud volo, quam te, o Deus! O summum bonum! O Deus cordis mei! O Deus! anima animæ meæ, æternum, ah! æternum amare!

Cum hoc gemitu vixi, et cum illo mortua et in cœlum fui assumpta. *Sequere me!*

CAPUT XXII.

Quod cultus Eucharistiæ est sancti amoris monumentum.

Singularis fuit in me amor erga illud mysterium, quod Filius meus pro cibo et potu in ultima cœna fidelibus suis instituit.

Non potuit plus dare, quam dum seipsum dedit, ut esset apud suos usque ad consummationem sæculi, quos in finem dilexit.

Qualem habui post Filii mei mortem consolationem, nisi crebram ejus sumptionem, quam mihi dilectus discipulus ministravit, qui me recepit in sua?

In hoc sacramento quievit semper anima mea, quia Filius meus in illo est, et dum illud sumpsi quotidie in edulium, etiam illud habui in mea obdormitione in bonum viaticum.

Illi mihi sunt in primis chari, qui hoc mysterium solent semper humiliter et amorose venerari.

Scilicet hoc incenduntur valide piæ mentes, et hinc ordinavi pro illius custodia singulariter Præmonstratenses.

Ideo meo Norberto attuli vestem candidam e cœlestibus, ut ipse cum suis secundum sanctissimam Eucharistiam vestiretur, quia Filius meus ibi sub albis speciebus tegitur.

Et sicut angeli in albis ad ipsius sederunt sepulcrum, sic illi in nive vestimenti starent ad sanctum tabernaculum.

Quamvis hoc adhuc aliam habeat notionem, ut induerentur etiam secundum meam Immaculatam Conceptionem.

Fili, non potes amorem tuum ad Deum clarius significare, quam si hoc Sacramentum devote scis adorare.

Jam cognoscis, quomodo te præparare debes ad ejus susceptionem, si cum humilitate et amoris fame habes cordis tui angelicam puritatem.

Si illud accipis tantum ex consuetudine, non speres te multum fructum, sed forte reatum exinde accipere.

Hoc tibi singulariter consulo, ut illud accedas sæpius, etiam quando non sumis.

Quot dies sunt, quod Filius meus in templo est, sicut in eremo et solitudine, et nemo coram eo est nisi angeli!

Totus mundus currit post negotia, et non cogitat de eo, qui homines expectat cum magna patientia.

Vocat et nemo venit, invitat et pauci accedunt, gratias porrigit et rarus accipit.

Crede, quod non est melior peregrinatio, quam ubi ad Jesum meum acceditur in tabernaculo.

Hæc est ambulatio et mansio incomparabilis, ubi invisitur in throno suæ Majestatis.

Quid juvat, si lampas coram illo ardeat, et de fidelibus nemo accedat?

Hic est, ubi accipies omnem gratiam, ubi tepiditas tua corrigitur, et cor in angustiis sublevatur.

Hic accipies bona consilia, et optimas inspirationes, si angustiaris.

Relinque hominum consortia subinde, ubi non raro erratur, et accede ad Christum in tabernaculo, ubi multum lumen impetratur.

Tunc vocabit te suum avicum et amicum, si te sæpius viderit ante suum altare, et si te aliquid vexat, poteris te ibi valde recreare.

Hic manifestus erit amor tuus, si amorem erga te in hoc divinissimo Sacramento consideraveris, et gustabis illud consolatione, si ibis in domum æternitatis. *Sequere me!*

CAPUT XXIII.

Quod præparatio ad mortem est salutare cogitamentum.

Quamvis a peccato nihil contraxi, mortem tamen subivi: quæ est unica porta per quam itur ex hoc mundo.

Nec Filius meus ab hac lege fuit exemptus, sed mors nec illi neque mihi fuit in pœnam, sed exitus ad gloriam.

Non habui quidem male moriendi periculum, quia non habui ullius peccati terculamentum.

Sed tamen multis me ad mortem sanctam præparavi virtutibus, ut esset gloriosior mihi triumphus.

Revera ego spiritum meum in Filii mei tradidi manus, et non longe post etiam meum in cœlum assumptum est corpus.

Fili, ad nullam rem te magis, quam ad mortem para.

Hoc unum est inter negotia tua certissimum et maximum, et cogitationes requirit serias, quia ab illo tota pendet æternitas.

Non scis, an hoc, aut illud poteris expedire, sed hoc tibi certissimum est, quod debes mori, et ex hoc mundo exire.

Non scis, ubi, quando et quomodo morieris, et quare tam incurie vivis, quasi adhuc longe su-

peresses, et omnes ante te ad portas mortis venire deberent?

Quid vides in vita aliud, quam mortem omni die, et cur non facis ad eam bonam præparationem, quia etiam te, dum non cogitas, occupare potest?

Sæpe tibi dicitur, quod hic et ibi aliquis subito excidit in extinctionem, et quare tandiu differs vitæ tuæ in melius alterationem?

Omne momentum sicut istis tibi potest esse ultimum, et dum sanissimum te esse putas, potes cadere in sepulcrum.

Nimium erras si putas tantum vetustos habere mortis periculum? nam etiam juvenes, et fortes sæpe jam experti sunt interitum inopinatum.

Væ tibi! si mors te in bono statu non deprehendit. Bene tibi! si in gratia Dei te invenit.

Non est suavior mors, quam si eam magna præcessit providentia, et si peccator etiam fuisti, dulcis erit ab amara et cordiali pœnitentia.

Noli pœnitentiæ habere tarditatem, nam non scis, utrum in tua morte habebis tempus ad veram compunctionem.

Multi fuerunt conversi per hoc, quod forte brevi dicent putredini: Pater meus es tu, et: Soror mea, vermisus.

Statim tibi desipiet vita delicata et mollis, si contemplaris, quod corpus tuum brevi fetebit, et putrescet in sepulcri tenebris.

Tunc obliviscuntur tui, cum quibus jucunde et peccaminose vixisti, et habebunt magnum de te horrorem propter malum carnis tuæ odorem.

Vix aliqui cadaver tuum putridum comitabuntur ad tumulum, et pauci tuam animam juvabunt ad cœlum, quibus prius etiam ad salutis tuæ nocumentum bene fecisti.

Nihil magis serio cogita, quam quod transibis ad æterna, et inde in æternum non redibis.

Hoc est cogitamentum salubre pro omnibus, maxime pro illis, qui nimium terrenis affecti sunt.

Homo quidem mundanus hoc non capit, qui de mortis memoria se admodum tristem fieri dicit.

Sed quid prodest illi, si, ut illius obliviscatur, omnia facit, et tamen citius moritur, quam credi?

Provide morti tuæ, fili mi, prudenter et tempestive, si innocens es, meritorum multorum cumulo, si peccator, indilatæ pœnitentiæ remedio.

Si mors non tardat, quare tu tardabis? Væ! tibi, si te prævenit, dum mundi vanitate adhuc detineris.

Talis esse stude, qualis in morte te fuisse cupis, et quæ tunc desiderabis, modo exsequere!

O! beata mors bonorum. O! mala mors reproborum.

Utramque vidi in monte Calvariae, et utinam non semper hoc fieret in orbe!

Imitare virtutes meas, et obedi consiliis meis, et non timebis in morte.

Veniam ad te, si modo aures mihi accommodaveris, et fueris de servis meis.

Adjuvabo te in tam magno discrimine, et alleviabo te in die illa, ubi totus mundus a te recedet, et tu solus claudes oculos in mortem.

Tunc videbis, quid est, me habere in Matrem sanctæ spei, quando ut Godefridus meus Præmonstratensis ex Cappenberg dices : « Bene veniunt mihi boni nuntii Domini mei. »

Non derelinquam te, sed *sequere me!*

CAPUT XXIV.

Quod veneratio sancti sponsi Joseph est præclarum cultus Mariani supplementum.

Joseph dilexi, quem mihi ad voluntatem Dei et parentum meorum in sponsum elegi.

Nihil hic fuit carnale, sed totum spirituale, quia nostrum connubium fecimus in puritatis et virginitatis triumphum.

Totus mundus non vidit tale miraculum, sicut fuit nostrum virginale conjugium, quod divina Providentia tantum conjunxit.

Voluit Deus mihi providere, ne pati deberem in meo honore, quia Filius Dei in me recubuit, et ideo meum sanctum Joseph in sponsum et custodem constituit.

Nos duo fuimus sicut lilia, quæ semper sunt sine macula, et sicut semper nobiscum fuit vera sanctitas, sic semper inter nos mansit inviolabilis virginitas.

Multum mihi fuit fidelis meus Joseph, et licet me Filio Dei prægnantem voluit occulte dimittere, non voluit me tamen diffamare.

Tunc autem nescivit, quod essem Dei Genitrix, sed angelus mox ipsi revelavit.

Duxit me in Ægyptum fideliter, et in Nazareth mecum habitavit semper.

Fuit prius in Bethleem in stabulo, et mecum Salvatorem mundi adoravit cum magno cordis gaudio.

Dedit mihi alimentum in labore manuum suarum, et in sudore sui vultus, et cibum procuravit divino Filio meo et mihi, quia fuit noster Nutritius.

Virtuosus fuit valde meus Joseph, et habuit omnia, sicut decet sanctos.

Humilitas, castitas, et mansuetudo eum mihi fecerunt admodum similem, et in omnibus bonis valde æqualem.

Si consideras ejus mortem, videbis maximam dulcedinem.

Filius meus et ego fuimus cum eo, donec exspiravit in summo solatio.

Ego deteresi ipsi manibus meis sudorem mortualem, et Jesus meus ipsi clausit oculos in suavissimam obdormitionem.

Nunc est nobiscum in æterna gloria, et illis qui ipsum diligunt, exhibet magna in vita et in morte solatia.

Oh! si videres, fili, ipsius in cælo thronum. Oh! si aspiceres eum in gloria super multos angelos exaltatum!

De auxilio illius non debes dubitare, si studes ipsi semper bonam devotionem præstare.

Ut tibi contingat mors bona, dic sæpe: Jesus, Maria, Joseph, ut habeas bona in morte auxilia.

Si vis me perfecte amare, debes etiam meum Joseph constanter colere. *Sequere me!*

Explicit libellus unicus *De imitatione Mariæ Virginis et Dei Genitricis*, per conventualem Præmonstratensem ex Marchtall prope Danubium.

PARS QUINTA.

BENEFICIA ET MIRA, INTERCEDENTE B. V. MARIA, ECCLESIAE AC FIDELIBUS
CONCESSA.

SECTIO UNICA.

MIRANDA MARIANA

SIVE

MIRA, OPE DEIPARÆ, BEATÆ Mariæ VIRGINIS

CIRCA MORTALES PATRATA,

A. R. P. IGNATIO BRENTANO CIMAROLO,

O. S. P. BENEDICTI IN MONASTERIO BANTHENSIS, PROFESSO.

OPUS RECOGNITUM, ET EMENDATUM.

TRACTATUS PRIMUS,

IN TRES FASCICULOS DISTRIBUTUS.

FASCICULUS PRIMUS.

I. — *Virgini Deiparæ gratissimum esse, sese illius cultui despondere, miraculo comprobatur in annulo.*

Vanus et carnalis amor ingeniose hactenus annulos expedit in arrhas desponsationis, qua unum in thalamum, unamque in carnem vir et femina conglutinantur. Ad sacri quoque et casti amoris ingenium cudentur annuli, in sanctæ desponsationis argumentum excogitati, ad mortalium cum superis vinculum. Eluxit in hoc pie ingeniosa, et ingeniose audax sancti Edmundi, postmodum archiepiscopi Cantuariensis pietas, quando adolescens adhuc a Dei Matre petiit in sponsum admitti. Judicabat, subministrante interim sapientiam amore Virginis, ut casta desponsatione Virgini illigaretur, rem et amoris negotium geri oportere annulorum nexu : hinc duos admodum pretiosos fabrefieri curavit annulos, quibus *Ave Maria* fuit incisum ; horum unum digito imaginis Deiparæ, alterum suo inseruit : cum adolescens litteris operam daret, iconem Virginis in oculis habebat, ejus Officium recitabat quotidie, cum ea oratione, cujus initium : *O intemerata !* Hæc autem cum aliquando omitteret, a sancto Joanne evangelista increpitus castigatusque fuit, plura minitante. Annulum factæ a se

cum Virgine Maria desponsationis mnemosynon, angelica Salutatione insignitum, etiam archiepiscopus perpetuo gestabat. Moritur utique sicut Virginis sponsus, hoc est, non sine præsentē Virgine ; nam et primo suo sponso Josepho morienti in solatium adfuit ; sed neque sine miraculo mortui cadaver jacuit inglorium. Digito scilicet ejus annulum de trahere omni conatu allaborabant, efficere tamen nec arte, nec vi potuerunt. Defunctum enixe rogant, ut volens pateretur se annulo spoliari ; audiit, et mox post peractas preces, annulus a digito facile abstractus est. (*Ex Vita S. Edmundi.*)

II. — *Maria devoti sibi pueri scabiosum caput curat.*

Adam, sacerdos et monachus in Lucka, monasterio ordinis Cisterciensis, teste Cæsario lib. vii, cap. 21, hæc de se ipso narravit : Cum, inquit, essem puer, ita caput habebam scabiosum, ut præ fetore putredinis ejus mecum sedere vel legere scholares recusarent. Prima oratio quam didici, Salutatio erat angelica, adhuc puerulus satis eam frequentans. Cum apud monasterium Westphaliæ positus fuisset ad litteras, et eundo ad scholas, sive ad matutinas, quotidie transirem per quamdam ecclesiam conventualem ex necessitate viæ, sine inter-

missione ante oratorium in honorem Dei Genitricis dedicatum, cum tribus veniis totidem feci Salutationes. Nocte quadam, putans ad Matutinas fuisse compulsatum, surrexi tremens, et cum venissem ad jam dictum monasterium, essetque oratorium clausum, tribus vicibus, secundum consuetudinem, genua flectendo, Dominam nostram angelico Versiculo salutavi; surgens vero, inveni ostium apertum, et tanta erat in ecclesia claritas, ut fulgori meridiano assimilaretur. Quam cum stupidus intrassem, vidi ante majus altare septem matronas pulcherri-
mas residentes: unam in medio, quæ cæteris clarior erat, et sex hinc inde, id est, tres a dextris, et tres a sinistris. Media vero me vocans, cum propius accessissem, ait: « Bone puer, quare non adhibetur cura capiti tuo? » Respondente me: « Domina, satis circa me laboraverunt amici mei, sed nihil profecerunt, » subjunxit illa: « Nosti quæ sum? » Cui cum dicerem: « Non, Domina; » respondit: « Ego sum Mater Christi, et Domina hujus monasterii; quia mei memoriam solitus es habere, ego tibi curam adhibeo; accipe fructus ligni fusilis, et fac tibi hodie ex eo lavari caput tribus vicibus ante Missam, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, statimque curabitur. » Et dixit Domina nostra, Mater Christi: « Ad me accede, Adam; » et feci secundum mandatum ejus. Flectente me coram ea genua mea, manum suam benedictam super caput meum ponens, ait: « Ab hac hora usque ad diem mortis tue non dolebis caput. » Mane vero cuidam femine, quæ me nutritiv, omnia retuli, quæ in vallem proximam descendens, et ostensos fructus colligens, prædicto modo caput meum lavit; statimque convalui, dolorem vero capitis nunquam ab illa hora passus sum.

III. — *Marianæ formulæ votivæ efficacia comprobata in adolescente, ex potestate dæmonis erepto.*

In urbe quadam imperiali, in qua societas Jesu domicilium et gymnasium habet, haud multis abhinc annis, juvenis quidam (ex ephebis vix excesserat) scholas frequentabat, nomenque inter sodales Parthenios profitebatur. Initio, ut fieri solet, sedulus erat pietatis cultor, Virginemque sibi Patronam, quotidianæ formulæ Marianæ recitatione, demereri studebat. Consuetudo et cura illi fuit, frequentius noxas in sacro tribunali expiare, quotidie per examen conscientie in seipsum descendere, pravorum hominum consortia fugere, meliorum exempla imitari; sed quia non facile tam sanctus est cœtus, in quo non improbi quidam inveniuntur, cum in ipsius Christi collegio, quod duodenis duntaxat capitibus constabat, repertus sit unus, qui non tam apostolum, quam proditorem agebat; quid mirum, etiam in Marianis sodalitatibus, tanquam in medio tristici zizania, et inter optimas leges malos mores suboriri? Fuit igitur in illo Deiparæ sodalitis quispiam adolescens tanto vitiis corruptior, quanto genere nobilior. Ille veluti dux et antesignanus diaboli, eo curiositatis et levitatis temerariæ abre-

ptus est, ut familiarem cum Styge consuetudinem inire cœperit, et ne solus perfret, laborabat secum plures in idem exitium trahere. Nec defuerunt, prout tenerior illa ætas cerea est in vitium flecti, quos in societatem et nequitiam suam alliceret. Familiaritatis nefariæ conventicula in silvis potissimum instituebant, ut quo remotiores erant a moderatorum oculis, hoc securiores essent sceleris; atque ut flagitiorum contagium facile afflat alteri, ita hunc quoque, de quo dicere institui, juvenem, cum jam non parum remitteret a pristinae pietatis studiis, idoneum censuerunt, quem farinae suæ admiscerent. Primo quidem, specie ejusdam amicitiae, invitatur blande ad colloquium, inde ad ambulatiunculas, postea ad lusus et liberalem animi oblectationem; denique in silvam ab æqualibus deducitur, non quidem ut ingenuo ludo pilam fuste propellant, aut datatim excipiant, sed ut prohibitis actibus ludum sibi faciant, ipsique diabolo ludo fiant. Nam cum volupe haberent, omnis generis ex Acheronte præstigias spectare, promiserunt ineunti juveni, sese effecturos, ut miræ histrioniae ipse quoque spectator, et in scena tam lepida actor esset, si modo promitteret nomen suum schedæ, qua cæterorum nomina consignata erant, inscribi. Ah! mi adolescens! attende: quid postularis? Nomen tuum dare juberis, cui? diabolo. Nomen illud, quo jam ante Deiparenti consecratus, et ab ea in servum, in clientem cooptatus es! Quid non facit prava societas? haud difficulter persuadent congerones perdit, ut sinat se in syllabum Œrcinianum referri; officium scribæ occupat adolescens ille, clara natus prosapia, cœqualium ad nefandum facinus coryphæus. Hic jam prius cacodæmoni mancipatus, manu sua exarat in charta nomen adventitii socii, maloque genio tradit. Nec mora: apparet hic in schemate venatorio, et mirificis spectris ac ludibriis omnium oculos perstringit; videre erat inter se luctantes unicornes, elephantes proboscide digladiantes, ursos ac lupos saltantes, ipsasque arbores choreas ducentes. Lepidum præ cæteris spectaculum inter se simiæ exhibebant, cum in priores pedes erectæ, fistulas ore inflare, et posterioribus varios in orbem saltus exercere viderentur; mox ridicula gesticulatione histriones, funambulos, pe-
tauristas imitari, et cachinnos ciere: ad hæc audiebantur tubarum, tympanorum, cornuum, buccinarum strepitus; tum pausa interposita, lusciniæ, alaudæ, acanthides, aliarumque avium concentus toto nemore resonabant. Orpheum diceres in illam silvam migrasse. Inopinato mensa omnium altitium, silvestrium ferarum, bellariorum ferculis instructissima ante oculos objiciebatur, non secus, quam olim in Alcinoi hortis, omni genere luxus affluentibus. His aliisque oblectamentis novum suum clientem cum aliis sociis sibi devotis Œrcus initiavit. Ex his deliciis postquam domum suam juvenis imo in se reversus est, horrore sceleris admissi percussus, et seria pœnitudine ductus, ad divi Bra-

nonis ascetorium confugit, atque ut in sacram familiam reciperetur, impetravit.

Indignati socii commilitonem sibi subtractum, accersita in opem saga, dæmonem in religiosum tyronem immiserunt, a quo per quadriduum fuit inessus. Varia a magistro tyronum adhibita sunt remedia, sed incassum. Nec ipse novitius defuit sibi, fiduciaque in Matre misericordiæ posita, cœpit pro more veteri se denuo Patronæ amantissimæ per formulam sodalitatis mancipare, et quidem scripto manu sua chirographo. Cumque applicaret calamum ad clientelarem illam formam in charta exarandam, et occiperet scribere : « Sancta Maria, Mater Dei, et Virgo : ego te hodie in Dominam, Patronam et Advocatam eligo ; » advertit, cædemonem digitos constringentem, et, nescio qua vi, nervos impediens, ut scripturam absolvere non posset. Ille tamen, auxilio beatissimæ Matris invocato, omni modo conatur votivam perscribere sygrapham, neque prius destitit quam totam formulam exararit. Et ecce ! illico præsto fuit Virgo Parens, solemnæ clientelæ professione laboranti servulo succursura. Adolescens, ubi primum concepta formulæ verba instructori suo religioso cæterisque ex charta recitare cœpit, fit ei spectabilis Deipara, et ad illa verba : « Suscipe me in servum perpetuum, » respondit : « Fiet ; » dumque novitius pergeret : « Adsis mihi in omnibus actionibus meis, nec me deseras in hora mortis, » iterum subiecit « se adfore. » Quarto die ab immisso dæmone, gravius sæviebat malum. Adhibiti sunt exorcismi, et adjuratus dæmon fassus est se ad triennium immissum fuisse, a juvenibus illis viginti duobus suo juri mancipatis ; sed finitis Litanis Lauretanis, cogente Matre misericordiæ, discessurum ; ejus rei signum fore ingentem corporis contorsionem. Ut dixit, evenit ; adeo namque inessus adolescens omnibus artubus distortus et jactatus fuit, ut a viris tribus validis ac robustis ægre potuerit contineri. Pulso denique diabolo, adfuit cœlestis genius (credibile est tutelarem angelum fuisse), qui significabat, proxime insequenti die, et nomen et schedam damnatam a juvene recipiendam. Hujus tam fausti nuntii magister novitiorum factus conscius, sequenti die Sacrum facturum de SS. Trinitate, ad aram accedit. Aperto libro (quod Missale vocamus), prodit ad medium altaris, inde descensus, ut inchoet Sacrificium. Ecce tibi ! conspicatur in medio aræ ad pedes Jesu pueri e ligno sculpti et a Virgine Matre manibus sustentati, schedulam novitii nomine et cognomine notatam, pollicis longitudine, nemine alio eam vidente. Verum ubi incepto introitu Missæ dixit : *Quia fecit nobiscum misericordiam suam*, scheda movetur et se vertit ad latus, ubi flectebat novitius : qua conspecta, præ gaudio, animi deliquium patitur ; qui vero juxta eum ingenuculabantur duo, eandem et ipsi chartulam oculis objectam habuere. Finito Sacro, accepit schedam magister tyronum, reque per cœnobium

vulgata, Deo Deiparæque gratiæ sunt et laudes actæ, cantata liturgia et hymno Ambrosiano. Michael Pexenfelder, qui hanc historiam desumpsit ex litteris P. Sigefridi Miquetzi, Passavio, datis 28 April. anno 1652 ad P. Joannem Sehga, confessorium serenissimi archiducis Leopoldi, Bruxellæ. (Et ex P. Henrico Engelgraff, in *Cælo empyreo*.)

IV. — A febre et fistula liberat.

Nobilis vir Otto, quandoque Xantensis præpositus, tempore quodam adolescentiæ suæ, duplici laborabat infirmitate, febre videlicet acuta et fistula in locis naturæ secretioribus, quam infirmitatem ob verecundiam medicos celans, et pro remedio sanitatis Dominam nostram frequenter invocans, febre invalescente desperatus et depositus, candela more sæcularium manui ejus impressa, omnibus qui aderant visus est expirasse. Et ecce beatissima Virgo Maria, quam invocaverat, spiritui ejus visa est adesse cum Filio, his verbis eum pro juvene interpellans : « Fili, inquit, da mihi puerum istum ; » qui respondit : « Tuus sit. » Ad quod verbum mox cœpit ægrotus, velut circumstantibus visum est, mortuus respirare atque confortari in tantum, ut in lectum suum se juberet reponi ; de febre, per intercessionem beatissimæ Virginis Mariæ, tunc plene curatus, cum adhuc fistula laboraret, tacito morbo, per totam civitatem Trajectensem Missarum suffragia maxime de Domina nostra, pro sua incolunitate sibi impendi postulavit ; et quia medicinam spiritualem medicinæ corporali præposuit, antequam Missæ omnes essent peractæ, Sacramenti virtus fistulam dirupit et sanies erupit. Sicque integrè sanatus est. (Cæsarius lib. vii, cap. 25.)

V. — Curat læsum brachium marchionis Badensis.

Cum in Colonia Agrippina contra archiepiscopum de Trussis vigeret dissidia, et archiepiscopus Ernestus ad illius bona irruenda iter haberet, iste ab adversariis fuit adortus, sclopisque emissis, Baro de Kinseck, quem comitem habebat, necatur, et marchio Badensis, ducis Baviaræ sobrinus sauciatur, brachioque redditur mancus, ac mortis discrimen Deipara adjuvante Lauretana effugisse dum cogitat, ad sanctam ejus ædem proficisci vovet, quod et fecit aulicorum comitatu, quo par erat. Ubi ante nostri Reparatoris Nativitatem pia dulcedine et pietate cum pervenisset, sacræ Deiparæ imaginî aureum orbiculum gemmis decoratum dono dedit. Spectabatur in eo sancti Georgii effigies, pyropis et smaragdis convestita, formoso cum adamante in equi capite ; a tergo duos inter senes aspicebatur Susanna, intus vero egregie formatus ipse princeps ante virginum Virginem prostratus, quæ precibus invocata, per somnum candida veste præfulgens, in Ursi campona, in qua marchio diversabatur, noctu apparuit, et brachium invalidum attingens, consolidavit. Is experrectus, lætitiaque perfusus, suos accersivit cubicularios et

famulos, qui præ gaudio illacrymantes se invicem complectuntur et admirantur. Ut primum dies illuxit, marchio ad referendas beatissimæ Virginis gratias se contulit, quibus religiosissime actis, præsidem adivit, cui cuncta in præsentia et agnato Bavarico per nuntium sedulo exposuit; summa inde celeritate profectus Romam, Pontifici maximo Gregorio XIII, quod factum, quod mirabile recensuit: adhuc non tam primo patriam, quam sacrosanctam ædem Lauretanam repetere sibi consuluit. (Balthasar de Bartolis in *Thesaurario Lauretano*)

VI. — *Maria puerum tertio mortuum, tertio resuscitat.*

Conjuges duo, ex thoro legitimo sobolem nacti fuere masculam, debilis valde sanitatis, quæ vi morbi extincta est. Parentes pii defunctum puerum cum anathemate aureo deportant ad ædem divæ Virginis miraculosæ in Weyer, sub diœcesi Bambergensi, ubi is illico vitæ restitutus est. Quia tamen cum vita nova melior non accesserat sanitas, morbo secundo vivis iterum ereptus est; sed reiterato ad Virginem Thaumaturgam voto, novomiraculo vivorum numero asseritur. Verum an ad tentandam optimorum parentum fiduciam, an ad Matris suæ prodendam potentiam et misericordiam, præfatus puer tertio morbo, vitali auræ tertio subtrahitur: reiteratur proin mœstissimorum parentum votum, reddit, prohi mirum! vita filiolo, cum sanitate deinceps firmissima. (Ex *Historia Virginis Thaumaturgæ in Weyer*, auct. rev. domino Friderico Fornero, suffraganeo Bambergensi.)

VII. — *S. Gerhardus præcipuus Mariæ cultor.*

In ea ara, quam sanctus Gerhardus, episcopus et martyr, ad honorem beatissimæ nostri Servatoris Maris excitavit, thuribulum argenteum collocavit, duosque provecæ ætatis homines adhibuit, qui perpetuo vigilarent, darentque operam ne unquam thymiana odoramentumque deficeret. Ad hanc eandem Virginis aram Gerhardus singulis Sabbatis cum novem lectionibus, ut in celeberrimis solemnibus fieri solet, magnisque laudum præconiis suæ pietatis explebat officium, et amorem quo erga cæli Reginam esset affectus, ostendebat: cæteris autem diebus, matutino penso absoluto, in eundem locum cum sacra pompa veniebat, quam eandem supplicationem pompamque post vespertinas preces quotidie repetebat. Nihil unquam denegavit, quod divæ Mariæ nomine peteretur, adeo ut, si quis reus ab episcopi familiaribus edoctus, errati veniam sacrosanctæ Virginis interposito nomine postularet, nulla intercedente mora concederet, sententiamque impunitum abire sineret, suumque filium fore diceret, modo sanctissimam Virginem Dei esse Matrem sincera fide fateretur. Hoc ipso Gerharδο auctore, Deipara a Pannonibus Domina est semper appellata; qui vero de intemerata Virgine loquens, Dominae nomen tenuisset, ei ex Gerhardi lege genua illico flectenda erant, et corpus humi prosternendum.

Jure igitur ac merito universa Pannonia a sancto suo rege Stephano, Gerhardi, qui ejus fuit æqualis, amicissima familia sanctæ Mariæ dicta est, appellataque semper. (Laurentius Surius, *De Vitis SS. Septembris.*)

VIII. — *Mortem intentatam avertit.*

Nocte unus Sabbati inter dormiendum pugione petitus ab inimico est, sed aberrante manu, an suspensa Deiparæ nutu, obliquum vulnus in viscera non descendit; hoc facilius ipse ad ignoscendum fuit. (Joan. Bonifacius, in *Hist. Virg.* lib. III, cap. 1.)

IX. — *Puerum mortuum resuscitat.*

Filius molitoris, ad molendini alveum pueriliter ac incaute ludens, in aquas labitur, earumdemque vi longius abripitur et absorbetur: cumque post longiorem inquirendo corpusculo impensam moram hoc inventum erat, adhibitis frustra spiritus forte retardati revocandi remediis quibuscunque, exanimis id esse compertum est. Deficiente itaque auxilio humano, nuncupato voto mœsti parentes apud Thaumaturgam Deiparam in Weyer supplices fiunt. Vix voti facta erat emissio, tunc in frigidum pueri corpusculum rediit calor, fit motus, aperiuntur oculi; surgit sanus, qui erat mortuus. (Ex *Hist. Virginis Thaumaturgæ in Weyer*)

X. — *S. Bonitus cælesti casula donat.*

Cum sanctus Bonitus, Arvernorum episcopus, se ad Deum orandum in S. Michaelis templum, ut facere solebat, addidisset, peractisque divinis Officiis solus ipse mansisset, repente canentium audita vox est, et cœlitum deinceps ingens multitudo conspecta. Dei enim Mater in templum illud advenerat, et angelis et sanctis comitata; cumque divinus ille chorus ad altare processisset, dubitatum est, quisnam Missam celebraret. Rogantibus Virgo respondit Bonitum, adesce, bonum pastorem et præsulem dignum, cui munus illud demandaretur. Audit Bonitus et fugit pudibundus; eunti lapis cecidit, in quo abeuntis Boniti, et se præ modestia ac verecundia cupientis abscondere, impressa pedum vestigia mansere; sed ab illis est inventus, quorum neque manus, neque oculos valebat effugere. Itaque ex fuga retractus, et sacris vestimentis indutus, ministrantibus angelis, Deique gloriosa Matre et audiente et gaudente, rem divinam celebravit. Bonito post absolutum divini altaris Sacrificium Virgo Mater casulam largita est, suæ præsentiae mirabile monumentum, quam Arverni (Claromontanos jam dicimus) quotannis ostendunt populo undique confluenti. Vestis hujus neque materiam ulli mortali adhuc dignoscere licuit, et quidem candoris eximii, inusitatae molitudinis, levitatis admirandæ. (Ex Laur. Surio *De Vitis SS. Januarii.*)

XI. — *Docet vitare jurgia.*

Duo ad Lauretanam ædem in peregrinatione suscepta hæc narrant sibi contigisse. Exoriebatur inter eos, ut adhuc recentes a sæculo, sive ex las-

situdine, sive ex dissimilitudine naturæ, querela interdum nonnulla et altercatio. Factum aliquando, ut in reducto quodam loco et solo cum quiescerent, viderent ex improvise adolescentulam honesto vultu, cultuque ac incessu modesto, quæ illis hoc tantum: Tam mature inter vos lites et jurgia? cum dixisset, pertransiit. Mirum hoc utrique, quod de superiore aliquo litigio mortalium nemo scire potuit, et tunc quidem inter eos pax. Tanto magis excitati ad memoriam venerationemque Deiparæ Virginis Mariæ; ergo grates illi agentes, a qua se admonitos arbitrabantur, petierunt, dederuntque veniam non sine lacrymis, novisque resumptis viribus ac spiritu alacres redierunt in viam, neque inter se postea verbum ullum commutarunt. (Franciscus Benzius in *Annal. soc. Jesu*, De historia domus probationis Novellariensis.)

XII. — Rosarii recitati virtus miraculis ostenditur.

Piissimus imperator Ferdinandus II, clarissimum Austriacæ domus decus, esse se e Marianorum sodalium cœtu, duobus Marianæ pietatis argumentis insigniter comprobavit: quorum primum est, quod Dei Matrem exercituum suorum Imperatricem appellavit, omnia bella ejus auspicio inchoaverit, ejusque tutelæ ac gubernationi commiserit. Alterum est, quod Rosarium in manu et ore frequens habuerit. Hæretici non ignorabant, cultum Virginis, et Rosarium fortissima illius arma, et missilia tormenta omnium tutissima esse. Unde dicere solebant se Ferdinandum precantem ac Rosarium volentem magis formidare, quam si totus cataphractus in exercitu præsens cæsos ac perterrefactos in fugam ageret. Tam miraculosa vis Rosarii.

Cæsar Buzæus, ubi oculorum usu orbatus esset, ipse sibi e ligno Rosarium fecit, quo in illa oculorum nocte uteretur. Illud vicesies mille absolvit, ac toties Dei Matrem precatus est, ut ope illius felicem ex hac vita migrationem consequeretur. Rosarium hoc ab ejus nepote, qui in societate Jesu vixit, ut sacrum pignus sancte asservatum est. Miracula desideras? multi oculis laborantes tacto hoc admotoque Rosario, recreati ab eo malo abiere. (Ex Poirai *Tripl. coron. tract. 4, cap. 8, § 6.*)

Friburgi in Helvetia, Rosarium venerabilis P. Petri Canisii, e soc. Jesu, asservatur miraculis omnino inter Helvetos celebre.

Sacrus Antonius de Padua in itinere Vincentiam, quando nubes pluviam ingentem minabatur, adversus quam cum non haberet, quo se legeret, Rosarium coronæ in modum capiti suo imposuit. Res mira! pluvia toto itinere comitata ita reliquit intactum, ut ne gutta quidem unica in eum decideret.

Annæ Almeida a sancta Cruce, ex ordine S. Francisci, Rosarium plus quam regnum profuit. Nam adhuc sex vel septem annorum puella, cum e fenestra, unde prospectus in atrium erat, quo ferox admodum, et nullius hominis patiens leo atti-

nebatur, ad ipsos leonis pedes præceps decidisset, ancillis, quarum intererat eam a lapsu servare, ad fenestram jocantibus, non solum ope Deiparæ nil læsionis passa est, sed etiam, Rosario in collum leonis injecto, identidem blandiendo dicebat: «Leo! noli me devorare: oportet me fieri religiosam in eo monasterio, quod mihi delegi.» Quid plura? Rosario Florentius Puteanus, ex ordine S. Dominici, sygrapham, qua mulier se dæmoni devoverat, a dæmone extorsit.

Beatæ Cæcilæ, ex eodem ordine, digiti post mortem rosas redoluerunt, quod in vivis Rosarium assidue tractassent.

Ex ore Guyo-Mariæ Rosarium dicentis, ad quamlibet Salutationem candida rosa, ad Dominicam autem Orationem rubra prodivit, ex quibus postea corona contexta fuit.

XIII. — Iram cujusaam erga inimicum placat.

Quidam in inimicum ardebat odio ita implacabili, ut subtraheret aures sermonibus. Unum convenit unus e soc. Jesu sacerdos, orat ut quandoquidem aures habeat obstructas, oculos tamen sibi clausos esse ne patiat, in templum concedat, et defixo obtutu in beatissimam Virginis imaginem, eam deprecetur. Dictu mirabile, sed verum; perculit is visus derepente hominem, ut exclamarit: «Do veniam libens, obliviscor injuriæ: condona tu mihi, Deus, condona peccata mea;» quæ etiam statim adhibita confessione sacraque communione expiavit. (Francisc. Benzius in *Annal. soc. Jesu*, De histor. provincie Austriæ.)

Accidit anno Christi 1486, in ditione quadam Veneta, ut duo fratres dividerent inter se hæreditatem paternam. Sed sicut rara est hæreditatis divisio, ut non intercedant dissensiones et odia, ita plane inter hos fratres lis et controversia exorta est, circa quamdam beatissimæ Mariæ Virginis imaginem, eamque perelegantem et eximiam; quam quia uterque habere, et neuter alteri cedere voluit, res ad duellum devenit, nec aliter nisi a terutris funere dirimenda videbatur. Conducitur itaque dies et locus; expediuntur arma, copiosus confluit spectator. Inter hos etiam accurrit nux, quæ pendulum ab ubere infantem ferebat, et quia curiosa res est mulier, illa ipsa cum infante in facie duellantium constitit; cum, ecce infans clara distinctaque voce duellantibus in nomine Mariæ pacem imperat, simulque dicit velle beatissimam Mariam Virginem, ut imaginem, de qua controvertunt, publicæ venerationi in templo exponant: quæ statim insignibus miraculis clarere cœpit. Primum autem omnium miraculum fuit pax, quam inter fratres fecit. (Ex P. Christophoro Schenck, part. II, *De necess. ad salut. scient. disc. 41.*)

XIV. — Pupillam oculi extreme læsam restituit.

Puerulus erat charissima parentum pupilla et amor. Illic puerili levitate semel cultrum arripit, eumque tenendo, cum leniter gyrat saltataque, ad

terram ex improvise prolapsus, pupillam oculi irremediabiliter sauciat. Sic visus deperditus, desperata omni medicorum ope, thaumaturgæ soli ex cœlis manui restituendus reservabatur : hinc mœsti parentes læsam prolem Matri Deiparæ in Weyer sanandam offerunt. Et ecce ! pupilla extreme læsa, absque emplastro aut collyrio ullo, pristinam cum visu pleno recepit integritatem. (Ex *Histor. Virginis Thaumaturgæ in Weyer.*)

XV. — *Quam grata sit Virgini Deiparæ Officii Mariani recitatio, miraculo proditum.*

Sanctam Franciscam Romanam primo in exemplum adduco : hæc certe digna est, ut præcipuis Mariæ clientibus annumeretur. Ipsi quadraginta annis quotidie Officium beatæ Virginis recitavit, nec semel omisit, sive ruri esset, sive Romæ ac domi suæ, aut in monasterio, quod sub Regula S. Benedicti ad turrim Speculorum ibidem instituit. Quam piæ assiduitatem ita Deus probavit, ut die quadam foris inter eundem consuetum Officii pensum persolventi, pluvia, quæ probe socias madefecerat, neque guttam aspergeret. Post id miraculum liber ille precatorius reverenter, ut prodigio nobilitatus, asservabatur, fuitque a Deo miraculorum gratia exinde donatus, quæ utentibus aut osculantibus acciderunt. Febri præsertim ac pleuritide laborantibus tactu sanitatem attulit. Ex eodem libello tunc horas B. Virgini dicebat, cum spiritum exhalavit. Is, qui vitam ejus conscripsit, multas blanditias recenset, quibus eam Dei Mater sæpe demulsit : ut suis etiam genibus Franciscam quiescentem exciperet, eam amplecteretur, capitique ejus raræ pulchritudinis velum imponeret. (Ex ejus Vita.)

Lopius Ribera, Avenione natus, et celebris illic loci medicus, de septuaginta septem, quibus vixit, annis, in servitio et sodalitate Deiparæ, quam semper adilat, donec incommoda senectutis prohiberent, sexaginta posuit. Quin ea ipsa Dominica, quæ mortem antecessit, fuitque dies decimus quintus Maii, adhuc cœtum Marianum adiit, passus eo se deduci, etsi male affectum et cæcum, quasi sodalibus vellet ultimum valedicere. Mire fuit legum sodalitatibus observans, quas religiose studuit, ut probus sodalis, exsequi. Harum una cum jubeat, quotidie Missæ interesse, ipse nullo die prætermisit, solitus in reditu egentibus ad portam templi magno numero, quod ejus liberalitas ipsis ante nota esset, circumstantibus eleemosynam erogare. Alia lex jubet, aliquoties in anno Rosarium et Officium beatæ Mariæ Virginis recitare : quam violandi periculo Lopius carebat, cum quotidie utrumque diceret ; postremis vero annis, quod oculis laboraret, quolibet die decies ac septies Rosarium iteravit. Horas item Marianas quotidie persolvebat, nisi morbo impediretur : quo tempore alium rogabat, ut suo loco interim obiret ; id quod pridie quoque, quam moreretur, fieri curavit. Illud in primis memoria dignum est, quod, quandiu viduus erat (et erat

multis annis), Officium beatæ Virginis media nocte, plena voce, tractimque cantavit. Quod si ad vocem aliquam singularem aut versum sibi opportuniorem devenisset, subsistebat tantisper, et de argumento illo quidpiam meditabundus degustabat ; et, ut sæpe pio gustu tangebatur, Officium illud ad tres vel quatuor horas durabat. Neque admiratione et plane miraculo caret, quod jam omnino cæcus, extremis duobus annis, memoriter Officium recitavit ; sed cum lectiones, quæ solent pro anni ratione esse diversæ, memoria non teneret, librum horariorum precum in manum sumpsit, fuitque a Deo et ejus sanctissima Matre ea gratia donatus, ut lectiones inde legere, et ad pauculas illas lineas oculorum aliquem usum habere posset. (Ita Paulus Barry, soc. Jesu.)

XVI. — *Præservat Deipara a peccato.*

Hispani cum quidam ex primariis ad uxoris suæ necem maxime propenderet, dæmone agitante, quod eam suspicaretur esse adulteram, nullo quidem indicio, sed ingenii naturæque vitio : priusquam facinus aggrediretur, Avilam consulit urbis oraculum. Ille hominem ad vicinum templum deducit, ibique rem dissuadet, frustra tamen, hærente in animo suspicionis aculeo. Attamen Dei orator Avila consultorem suum rogat, ut ad Dei Matris imaginem, quæ illo erat in templo, preces parumper fundat, et illam exoret, quam sacra repræsentabat effigies, seque a tam pernicioso necis consilio petat abduci. Facit ille confestim, et paulo post remedium impetravit. Itaque omni cura et anxietate liber redit ad Patrem Joannem de Avila, beneficiique per Dei Matrem ab immortali Deo accepti gratias egit uterque. (Pater Ludov. Granatensis, in *Vit. Joann. de Avila*, sect. 7.)

XVII. — *Punit festi sui contemptricem.*

Contigit die Nativitatis beatissimæ Mariæ Virginis, ut mulier quædam in suburbio Parisiorum lanam carperet, sacra solemnitate contempta. Quæ, cum a vicina ob contemptum tantæ solemnitatis argueretur, iniquitatem adjecit super iniquitatem, et ait : « Nonne Maria mulier fuit, et servile opus peregit ? » Ut autem nefandi operis malitiam nefario sermone complevit, indignis ejus manibus pectines insolubiliter conglutinati sunt. (Ex *Vita S. Genovefæ*, apud Bolland. 3 Januarii.)

XVIII. — *Punit contemptum suæ imaginis.*

Leo Isaurus per duos Judæos fugitivos seductus, sacras imagines tum beatissimæ Virginis, tum aliorum sanctorum, ubicunque essent, everti curavit, sed tabe dysenteriaque consumptus, ad inferorum raptus est æternos cruciatus.

Vir quidam genere nobilior quam fide, uxoris instinctu Valdensem sectam ingressus, e templo, quod habebat, sanctorum ejecit simulacra, illa præfatione usus : quod videndi, audiendi loquendique sensu carerent. Non diu dilata est ultio. Qui videre

noluit in ædibus mutas, ut dicebat, et surdas imagines, in ædibus mutos surdosque liberos, quos identidem ei pariebat uxor, perferre cogeatur.

XIX. — *Dei vindictam prædicit.*

Cum imperator Leo Armenus vestigiis Copronymi insisteret, neque pios vellet imperatores imitari, mater ejus vidisse in somnis Deiparam dicitur, cujus in arde Blachernia imago colebatur, jubentemque audivisse ut sibi propinaretur de vase pleno cruoris; quo cruore Ecclesiæ pavementum redundabat, quod cum illa aversaretur: « Atqui, ait cœli Regina Maria, tuus filius nullum finem faciet effundendi illorum sanguinis, qui me tota mente venerantur, ideoque haud desinit ipse Deum, qui idem meus est natus, in se provocare. » Neque post multo Leo interficitur, qui se sanctorum carnibus saginabat. (Zonaras, in *Annal. Constantinopolitanis*.)

XX. — *Patrocinio Deiparæ puer incops largiter sustentatur.*

Hollandum puerum annorum non plus undecim, quia procul abest a patria suisque opibus, religionis causa, mater coacta egestate domum remittere cogitabat. Alia mens puero, ne ratione illa ad hæreticorum mores adigeretur. Instat mater, addit verborum sævitiam. Ad multo igitur mitiorem confugit puer Matrem orphanorum in sacellum sodalitatis Marianæ. Ei rem totam provolutus in genua exponit, orat inopi matri subsidium mittat. Ad eam mox redit animo tranquilliori, quod spem attulerit Dei Mater (ita enim dictitabat) in posterum alimenti. It recta ad Patres soc. Jesu mulier, sciscitatur, ecquid filio Deipara responderit? Mirabantur illi tam simplicem interrogationem, neque erat interpretatio facilis. Res interea percerebuit, pervenitque ad aures sodalium pueri, atque æqualium, qui jam inter se habent divisas curas, ut de jentaculo demendo sibi alii, alii de merenda, omnes parvulo negotio unius sodalis sustentarint inopiam.

XXI. — *Monet Deipara ad sanctitatem vitæ.*

Beatissimi Patris Anscharii religionis sanctitas, divina largiente gratia, ab ineunte crescere cepit ætate, et per singula ætatum momenta, virtutum multiplicavit augmenta: namque ab infantia spiritualibus revelationibus cœlitus inspiratus, et per Domini gratiam superna visitatione est sapius admonitus, quo mentem suam a terrenis disjungens, toto corde cœlestibus inhiaret. Referebat namque quod in tempore pueritiæ suæ, cum quinque fere esset annorum, mater sua in Dei timore admodum religiosa defuncta fuerit, ac non multo post tempore ipsum pater suus causa discendi litteras ad scholam miserit. Ubi cum esset positus, cepit, ut ætati tali familiare est, cum cœvis suis pueriliter agere, et discursibus inanibus atque jocis magis operam dare, quam discendæ disciplinæ instare. Cumque puerili ætati taliter deditus esset, visum est ei quadam nocte, quod esset in quodam loco nimis iuto et

lubrico, ita ut inde non nisi cum magna difficultate exire valeret: secus illum vero locum esse viam amœnissimam, in qua videbat procedentem quasi quamdam Dominam omni ornatu et honestate præclaram; plures vero alias feminas dealbatas, cum quibus erat et mater sua. Cumque eam recognovisset, cepit velle ad eam accurrere, sed loco illo cœnoso et nimis lubrico non facile exire poterat; chorus autem ille feminarum cum ei appropiasset, visum est illi, eam quæ quasi Dominam aliarum esse videbatur, quam ille indubitanter sanctam Mariam esse credebat, ei dixisse: « Fili, vis ad matrem tuam venire? » Cui cum ille respondisset, inhiante se velle, rursus illa intulit: « Si nostræ voluptatis particeps esse volueris, omnem debes vanitatem fugere et jocos pueriles dimittere, ac temetipsum gravitate vitæ custodire. Valde enim nos detestamur omnia quæ vana et otiosa sunt, nec potest in nostro conventu esse, quicumque his fuerit delectatus. » Post hanc itaque visionem statim se cepit gravius agere, et puerilia consortia vitare, lectione autem, meditatione cæterisque utilitatibus actius se occupare, ita ut socii ejus valde mirarentur, quod tam subito in aliam mutatus sit conversationem. (Ex *Vita S. Anscharii*, apud Bollandum, 3 Febr.)

XXII. — *Documenta dat B. Veronicæ de Binasco.*

Concepto religionis voto, assiduis precibus Veronica de Binasco efflagitabat a monasterii divæ Marthæ Matre, sancto habitu indui, cui suadebat Mater eadem litteras perdiscere. Satagebat ergo virgo satis jussa perficere; quamobrem totam diem rebus domesticis cum a patre insistere cogeretur, nocte vigilans litteris perdiscendis intendebat; precabatur vero Deum pientissimum, Matremque beatissimam, quo sibi præsto adessent in litterarum acquirenda notitia, a qua prohibebatur frequenti manuum opere. Apparuit tandem virgini Dei immortalis Genitrix fulgentissimis vestibus cœrulei coloris induta; quo territa visu virgo Veronica præ timore in terram pene dilapsa est. At Mater pientissima propior virgini timentis effecta, dixit: « Ne timeas, filia mea, neque plurimum coneris litteras nosse: meæ nempe voluntatis est, trium tantummodo litterarum peritiam te habere. Prima coloris albi erit, secunda nigri, tertia rubei. » Enimvero animo viribusque receptis Veronica audentior effecta, ait: « Tune Virgo beata Mater existis Domini? » Quæ respondit: « Dei omnipotentis Genitrix sum. » Cui Veronica: « Hocce nunquam crediderim, quod ipsa vilis femella cum sim, digna existam, ad quam Mater Dei veniat. Arbitror potius te diabolum fore, qui me deceptum veniens, hujusce eximie mulieris speciem induisti. » Cui Mater Dei: « Ne ambigas, filia! me Matrem Christi esse; ipsa enim ego sum. Audi vero trium litterarum significata; album quidem elementum signat cordis munditiam, cui nanciscendæ totis animi votis te incumbere jubeo, ca-

veto, ne quando quodpiam amore illicito prosequaris : omnis vero tua dilectio in Filio meo, meque, tota mente figenda est. Verum littera nigra docet, ut nunquam scandalum sumas a proximi operibus. Peragant licet homines opera mala, tu tamen impiis semper compatiere, satagesque cuncta in meæ voluntatis ordinem mente deducere. Preces quoque assiduas pro errantibus fundes, coram Deo Filio meo; a murmuratione teipsam semper custodies, sive tibi, sive proximo mali quodvis illatum fuerit. Quod ad elementum spectat rubricatum, jubeo te quotidie saltem partem Passionis Filii mei quam attentissime meditari. Si ceteras litteras perdiscere poteris, recte; sin minus, hæ tres mente nunquam excidant. Quisquis animi claritate polluerit, ille coram Filio meo splendet; qui vero murmurationi studuerit, anima ejus erit velut nigredine decolorata, neque Deo beneplacens. At meditantis Filii mei sævam mortem animus divino amore rubescet, cui ab alio divina munera (malis equidem ignota) donabuntur. » Et hæc dicens summi Opificis Mater evanuit. (Ex *Vita B. Veronicæ de Binasco*, apud Bollandum, die 13 Januarii.)

XXIII. — *Vestium luxum aversatur.*

Catharinæ, sanctæ Birgittæ filix frater Carolus uxorem duxerat, quæ suæ affinis inducta exemplis, paulo longius, quam soleret, orabat, et cum in sacello beatissimæ Virginis Mariæ aliquando eadem Catharinæ socia preces supplices Caroli hæc uxor adhiberet, paulisper obdormivit, videreque sibi visa est sanctam Dei Matris effigiem, ante quam precabunda subsederat, Catharinam preactionis comitem blando vultu, se vero torvis oculis intuentem; quare perfusa lacrymis Dei Matrem Mariam orat, cur se ita aspiceret, quodve ulta peccatum, subirati animi præ se ferret indicia? Cui, in hunc modum, imaginem respondisse: « Si mores tuos et totius corporis cultum ad Catharinæ affinis fratrisque tuæ exemplar conformasses, æquioribus te oculis aspexissem. Nunc ita me gero, quia iste me avertit ornatus. » Mulier ad se rediens, et visionis auditionisque pungente memoria, spreta vestium lautitia, Catharinæ sui viri sororis, et animi mores et corporis cultum imitatur. (Surius, *De Vit. SS. Aprilis*.)

XXIV. — *Docet orare devote.*

Virgo quædam religiosa secundum numerum Psalmorum centum quinquaginta Salutationes angelicas, cum totidem veniis Reginae cœli Mariæ singulis diebus offerebat; sed quoniam propter ipsam multiplicitatem minus digna devotione quam opereretur, id faciebat, admonita est ab eadem Domina nostra, quatenus rescissis duabus partibus, quinquaginta sibi quotidie Salutationes, cum competentibus veniis intente et amore persolveret: patenter insinuans, Deo et sibi acceptius fore, quantumlibet parum servitii cum devotione, quam multum negligenter et sine devotione exhibitum. (Ex *Speculo magno Exemplorum*.)

XXV. — *Odit sanguinis effusionem et iram.*

Cum dux Normannorum urbem Carnotensem obsedisset, episcopus urbis tunicam B. Mariæ more vexilli imposuit hastæ, et sequente populo, securus ad hostem exivit, statimque hostilis exercitus amentia et cæcitate percussus est, stabatque toto corpore tremulus. Tunc illi atrociter hostes cadunt, quod beatissimæ Virgini Mariæ displicuisse probatur ex eo quod protinus tunica illa disparuit, et visum continuo hostis recepit, ac Carnotenses occidit. (Ex *Aurea legenda*.)

XXVI. — *Morientibus clientibus præsto est.*

Jesuitæ cuidam, qui multis jam annis processerat vita erepta. Erat is Pater Joannes Belmesius, multiplici vir eruditione, linguarumque peritia, et quæ utilior multo est scientia, sui contemptu insignis: eximia semper veneratione sacrosanctam eucharistiam prosecutus, quod et supremo tempore ostendit. Tanta enim fuit pietatis sensus, itaque animum penetravit (habent hoc divinæ consolationes, ut, ubi semel perripere, difficile premantur), ut lacrymas tenere non posset. Media nocte ea, quæ ultimum diem præcessit: « Eamus, ingeminat, eamus. » — « Quo, Pater? excipit, qui ægro assidebat. » « Sanctum, inquit, Baptistam, et Virginem beatissimam video; » utrumque miro honore semper coluit. Interrogatus iterum ab eodem non exaudiente, seu dissimulante, eadem respondit; nec multo post sinistrum brachium indignans retorsit. Cur id ageret, rogatus, aut quid esset, respondit esse diabolum. Postero die cum oblatum jusculem abnueret gestu, quasi minime necessarium, ut admonitus est obedientiæ, sorbuit illico, quantum potuit, ut vere in pulcherrimæ illius virtutis, cujus fuerat vivus quam maxime tenax, significatione, spiritum daret. (Ex *Annal. Bencianis*, de Histor. collegii Billomensis in Gallia Lugdunensi.)

Morbi vi sanctus anno ad extrema deductus cum morte pugnaret, eaque mala prævidit, quæ brevi subsecuta sunt: itaque, sublati manibus, in hunc modum exclamavit: « Sancta Maria! succurre miseris, succurre Colonia: jamjam peritura subveni civitati: quænam sunt, o Domina! quæ meis oculis obijciuntur horrenda spectra? Per singularem misericordiam tuam te obsecro, ut mihi janua fias, per quam ex hac vitæ fæce et colluvione evadam, et ad Filium tuum, ad te et ad reliquos cœlites pervenire queam, nec mala quæ imminet meis oculis intueri cogar. » Cumque deficientem spiritum brevi silentio recreasset, ad subveniendum Coloniae sanctum quoque Petrum invocavit, cœlitumque quorundam patrocinium nominatim appellans, tandem cum multo gemitu in hanc vocem prorupit: « O amici summi Regis! quibus Dei permissa visio est, et felix aspectus: subvenite Coloniae vestris deprecationibus, et intercessione salutari. » His dictis cum jam dilucesceret, duce Deipara quam advocarat, ad Fontem lucis evolavit anno salutis no-

stræ millesimo septuagesimo quinto pridie Nonas Decembris, post morbum diuturnum, quo illum Dominus tanquam igne aurum repurgarat. (Lambertus Schaffnaburgensis, in *Chronico*.)

XXVII. — Parturientem iuvat.

Matrona parturiens tertium jam diem acerbis doloribus divexabatur, nihil proficientibus remediis. Viro ejus venit in mentem, Dei Matris parvulam elligiem, quam a nostris acceperat, admovere laboranti. Res mira! simul contactum corpus, et partu solum est. (Franciscus Bencius, *De Histor. collegii Turonensis*.)

XXVIII. — Præsaga impendentium malorum.

Mulier quædam, Anna nomine, ex Embricensi urbe, orans in templo S. Aldegundis, vidit ibidem Deiparæ imaginem, vim lacrymarum profundentem, iisdemque religiosi cujusdâ manu adhibito linteo abstersis, novæ defluerunt, imaginis pectus præ lacrymarum abundantia maduit. Agebatur annus vicesimus septimus supra sesquimillesimum, quo videlicet tempore depravatæ religionis et Lutheranae perfidiæ venena proruperunt, miserumque Belgium infecerunt, quas ipsas clades mitissima Dei Mater et lamentari et prædicere videbatur: et cum finitimæ gentes fœdis tumultibus agitantur, vicinaque ditio miserabiliter perturbata, bellorum tempestate quateretur, Embrica tamen beneficio Virginis, seditionum et motuum quasi limes et terminus, in tanta rerum offensione perseveravit inconcussa. (Teste Tilmano lib. III *sacrarum Collationum*, cap. 19.)

XXIX. — Rosarium orare, quam utile sit oranti et acceptum Mariæ.

Wadingus, in suis *Annalibus*, n. 9, asserit quemdam ex ordine Minorum religiosum singulis diebus beatissimæ Mariæ Virginis ante prandium Rosarium recitasse. Quadam vice assederat jam mensæ, et recordatus, se Rosarium nondum orasse, causatus nescio quid, licentiam a mensa surgendi impetravit. Statim ergo ad templum properat, et ante aram beatissimæ Mariæ Virginis prostratus debitum pensum devote persolvit. Miratur moram guardianus, et quid agat, Fratrem alium, ut inquirat, mittit. Visus est autem devote orare, interque duos angelos flectere, qui per vices ab ore religiosi exceperunt decem rosas; ad Pater noster vero pretiosum lapidem, quæ dextere inter se contexuerunt angeli, et coronam illius capiti imposuerunt.

XXX. — Mulier ex puerperio mortua Deiparæ ope reviviscit.

Mulier quædam, post immanes puerperii dolores partumque enixum, mortua erat. Apparatis jam funeralibus, maritus totum desolatus concepta pie spe, Deiparam implorat, ut defunctam sibi conjugem, et pupillæ proli matrem redderet: se e contra, in gratitudinis signum, donum aureum ad ædes ejusdem Weyerianas deportaturum pollicetur.

Vix votum ore exciderat, mulier mortua, quasi ex profundo evigilans somno, oculos aperit, redi vitalis color et calor, audiunturque ex redivivæ ore miraculi testimonia, se nimirum Deiparæ patrocinio ad vitam rediisse. (Ex lib. *De miracul. Deiparæ Weyerianæ*.)

XXXI. — Matris suæ contemptum punit Christus.

Duo inter se ludentes, cum de blasphemii concertarent, horrendis et inauditis blasphemis Christum et beatissimam Matrem Virginem laceraverunt, cum repente de cœlo vox allata est: « Injuriam meam dissimulavi; Matris meæ ulciscar. » Et ecce miserandus in hoc certamine victor, lethali affectus vulnere, inter oris spumas evomit animam. (P. Christoph. Schenck, *De necess. ad salut. scient.*, p. II, disc. 39.)

XXXII. — Bona sororum Salve Regina cantantium a tempestatis vastatione Maria præservat.

Cum circa quamdam sororum domum grando et tempestas sata contereret, sorores perterritæ coruscationibus ecclesiam intrantes, *Salve Regina* cum multa devotione cantaverunt, Matrem misericordiæ Mariam rogantes, ut eas et terras suas, quibus sustentabantur, sua misericordia et pietate servaret. Mira res, sed ab eo facta, qui imperat ventis et fulgura in pluviam facit. Cum enim non solum in circuitu, sed fere ad jactum balistæ omnia sata grandine contrita valde fuissent, vineæque destructæ, omnia quæ sororum erant, per Dei gratiam et beatæ Mariæ adjutorium, salva et integra remanserunt. (Ex *Vitis PP. Prædicatorum*, part. I, cap. 7.)

XXXIII. — Militem Armenum sanat.

Quidam miles, nomine Stephanus, natione Armenus, qui dimidia sui parte contabuerat, et præ morbi gravitate totus ad terram inclinabat, miraculorum sancti Stephani Constantinopolitani fama permotus, ad eum venit, ad pedesque abbatis accedens, ea postulavit quæ accipere vehementer optabat. Stephanus, fidei plenus et charitatis, cum ei, qui ægretabat, Christi et Deiparæ imaginum adorationem et Christianam reverentiam imperasset, idque Stephanus æger effecisset, eum sanus prorsus et valentem reddidit. (Ex Joann. Bonifac. *Histor. Virginis*, lib. III, cap. 1.)

XXXIV. — Sacrum ignem exstinguit Maria.

Anno Christi nostri Servatoris 1528, in Suessionensi quodam pago, multi sacro igne correpti ad Virginis templum Suessione remedium quæsituri venerunt. Votis eorum et precibus cœli Regina respondit, intra dies quindecim sanatis maribus centum et tribus, puellisque ternis duntaxat liberatis, vel quia non plures ignis attigerat, vel quod solis illis esset expediens. Quin et ipsa virginum Virgo venit in templum cœlesti agmine constipata, templo ipso fragore adventum testificante: fama est nonnullis, pridie illius diei, in quo morbum horribilem depulerat, cœlitus lucem oculis offusam,

quæ per templi specularia faciem lumine, mentem gaudio complevit. Sed illud inibi valde mirabile : puer annorum undecim, pecoris custos, a matre in illud templum adductus, cum, valetudine obtenta, citius, quam oporteret, reductus esset in patriam, beneficiique memor gratiis agendis, donoque attentius recolendo redire vellet ad templum, neque id ab ingrata matre pervinceret : « Oh ! recidam, inquit, et me iterum ignis infestet, ut redire necesse sit, morboque urgente sacra ædes revisatur, unde tam immature discessi. » Exauditis precibus renatoque morbo relatus est puer. Ut autem limen attingit ædis sacrosanctæ somno consopitur, sed sacræ strepitu pompæ, quæ tum agebatur, excitus, solvit ora clamoribus, inque gratiarum actionem effusus est totus. Narravit ante Dei se affuisse conspectum, Deiparamque vidisse pro misero populo supplicantem, Deumque suæ Genitrici, ut ignis ille sanaretur, concessisse.

XXXV. — A fulmine præservat.

Ad Mariam, velut ad commune refugium et præsidium, accurrit ille, qui cum sociis animi causa in campum egressus, a tempestate pene exanimatus est. Dum enim tres pergunt, et aeris amœnitatis gratia se exhilarare intendunt, repente horrida oboritur tempestas, densantur nubes, tenebrescit cælum, inter continuos nubium mugitus fulmina minantur, denique horribilis vox allabitur : *Feri ! Feri !* quæ simul ac dixit, terrifico fulmine unum ex sociis occidit. Qui relictis duobus fuerit animus, quærit Paulus Zehetner in *Verm. malæ conscientiæ*, lib. III, cap. 3, §. 5, n. 10 : Crevit horror et pavor, quando repetito cœli murmure rursus vox audita est : *Feri ! Feri !* simul enim ac dixit, alterum a latere socium fulmen excussit, et fulminatum prostravit. Quid aliud cogitare poterat superstes, quam se tertium funus futurum ? quid agat ? nisi sub pallium Mariæ recurrat, spes omnis salutis est præcisa : supplex ergo procumbit in genua, et Mariam inclamat : *Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei Genitrix !* Orat, et ecce ! simul horrendo fragore tertia vox auditur : *Feri ! Feri !* enervavit autem minax fulmen vox subsequens, quæ dixit : *Non possum, non possum.* Et causam dedit : quia per antiphonam, *Sub tuum præsidium*, ad Mariæ subidium confugit.

XXXVI. — Victoriam in prælio obtinet.

P. Christophorus Schenck testatur habuisse se litteras propria manu ab Hadriano seu Adriano, episcopo Sedunensi, viro reverendissimo, exaratas, quibus significavit se duce Catholicos Helvetos, numero longe inferiores, contra Calvinistas, triplo potentiores, movisse in prælium. Tessera erat Rosarium collo circumdatum, et classicum fuit Rosarium unanimes voce dictum. Et ecce Maria in nubibus, sidereo ornata Rosario, adeo terribilis hostibus apparuit, ut sine prælio hæreticos arma

ponere coegerit, et conditiones pacis ab episcopo acceptare.

XXXVII. — Captivorum liberationi attendit.

Cum Petrus Nolascus, natione Gallus, vir opibus florens, et insigni pietate præditus, ad inopes alendos, et maxime ad captivos ex Barbarorum vinculis redimendos, suas copias et opes magna cum alacritate ac libenti animo conferret, egregium pii ac liberalis animi officium, pro sua infinita pietate gratum Deus habuit. Nam proxima nocte insequente, beatissima Virgo Dei Mater eidem Petro, qui sanctis meditationibus et orationi vacans cogitabat, qua ratione calamitatibus Christianorum in captivitate degentium succurri posset, serena fronte se conspiciendam dedit, et acceptissimum sibi ac unigenito suo Filio fore dixit, si suum in honorem institueretur ordo religiosorum, quibus cura incumberet captivos e tyrannide Turcarum liberandi. Ac illa ipsa nocte eadem Virgo sacratissima B. Raymundo et Jacobo I Aragoniæ regi apparuit, idipsum de religiosis admonens. Quare hi, collatis inter se consiliis, et consentientibus animis, ordinem B. Mariæ de Misericordia, seu de Mercede Redemptionis Captivorum fundaverunt. (Ex *Vita B. Raymundi de Pennafort*, apud Bollandum, 7 Januarii.)

XXXVIII. — Sibi devotos clementer aspicit.

Cum anno 1690, die 21 Januarii, Monachii in templo ducalis hospitalis S. Elisabethæ viduæ, Litanis recitabantur Lauretanæ. Deipara ex icone sua oculos primo ad infantulum suum Jesum in præsepio ibidem reclinatum, et exinde ad patientem et in cruce morientem Filium suum, ac demum ad populum Monacensem sibi devotum, miro ac materno plane affectu convertit : uti testantur publicæ et authenticæ litteræ reverendissimi episcopi Frisingensis anno 1691, typis publicis impressæ.

XXXIX. — Advocata est suorum coram Dei judicio.

Sancta Birgitta Suecica cum filio iter et peregrinationem suscepit in Palestinam ; at in via charissimum filium perdidit, utpote qui morbo extinctus mortalis vitæ peregrinationem terminavit. Ubi in Palestinam pervenit pia mater, ardentissime rogavit a Deo, ut statum filii sui agnosceret. Oranti illi hæc species objecta fuit : vidit illa Christum pro tribunali sedentem inter innumeros angelos, ad ejus latus stetit Maria Virgo ; ante Judicem anima Caroli filii constitit timore plena, ad ejus latus fuit accusator daemon, qui dum justum judicium insolenter imploravit, a beatissima Maria Virgine felicissime repressus est. Cum enim Maria ostendisset Carolum in vita sua id præstitisse semper, ut illius culpa nihil unquam honori suo decederet, clementiam Judicis exoravit, ut hæc sententia daretur : Meus hic servus æternum vivat. (Ex *Vita S. Birgittæ*.)

XL. — *Maria lacrymans in icone sua Christianos de instanti malo admonet.*

Anno 1677, imago Mariana in publica processione Clisse (quod Dalmatiae est oppidum) circumlata uberes lacrymas profudit, quarum pars magna cum honore excepta et conservata est. Pares lacrymas ante Turcarum irruptionem eadem sacra imago jam ante dederat, signum misericordiae: ipsi enim infensissimi Christiani nominis hostes paulo post ingenti clade a Christianis sunt affecti, ita ut decem suorum millia desiderarint.

XLI. — *Messanam urbem in specialem protectionem suscipit.*

Urbi Messanae, anno sexagesimo aetatis suae, litteras Maria 3 Junii manu propria scripsit his verbis: « Ob quod vos et ipsam civitatem benedicimus, cujus nos perpetuam protectricem volumus: » et vere protexit Maria hanc urbem, quando in nubibus visibilis Carolum Galliae regem, dum illam obsideret, terruit et recedere coegit. (Ex P. Christoph. Schenck., p. II, *De necess. ad salut. scient.*, disc. 42.)

XLII. — *Sui contemptorem punit.*

Imperator Constantinus Copronymus eo impietatis et amentiae prorupit, ut omnem sacrosanctae Virginis Mariae invocationem et cultum detestaretur, ipse et Christicolis implorari Virginem lege lata prohiberet. Sed parricidae hujus interitu nihil fieri potuit funestius; qui cum et Deo et hominibus esset invisus, morturus carbunculum accepit, morbi genus, ardentissimis etiam jactatus est febribus, quae tales fuerunt, ut a medicis remedium inveniri non posset. Accessit elephantia deformis aspectu, perniciosa contagio. Ergo rebus omnibus desperatis, clamare ac vociferari coactus est, se violatae Deiparae Virginis Mariae poenas dare, et propter impias in Dei Matrem, detestandasque blasphemias, vel vivum flammis illis tradi, quae nullis saeculorum spatiis ac terminis exstinguuntur; precari proinde, ut Maria meritis laudibus exornetur, quibus sibi placetur irata. Paulo post impius decessit, indignus divinae Parentis auxilio. Mortui sepulti cadaver, imperatore Michaelae Theophili filio, effasum exhumatumque est, incendioque consumptum, ut ardentis apud inferos animae similitudinem aliquam exhiberet. (Laurent. Surius in *Vita S. Nicetae*.)

XLIII. — *Poenitentiam et conversionem impetrat.*

Cum junior Justinus vastari a Persis audiret imperium, ad conciliandum sibi Dei numen, Divae praepotentis Domini nostri verae naturalique Parenti templum apposuit admirandum. Nam synagogam, quae erat Constantinopoli, Judaeis ereptam, ac rite expiatam, Dei nostri sanctissimae Genitricis esse fecit ecclesiam; fuitque Justinus unius tantum templi auctor, Justiniano plurimorum architecto longe felicior. Nam cum ad moriendum vicinus mente desperet, ac prorsus deliraret, resque imperii ad summum essent adductae discrimen, misericordiae

Mater judicii ac sensus integritatem sanitatemque restituit. Ergo Tiberium religione ac virtute praestantem, maximo cum reipublicae bono imperii successorem nominavit, et cum eo paterne locutus, quid faceret, quid contra defugeret, sapienter salutariterque praecepit: et cum Justinus hic, principio bonus, sese contaminasset in fine, pecuniarumque avidissimus multos bonis et fortunis eversos perdidisset, vetuit, ne se in avaritia saevitiaque pravis adulatorum consiliis abductus sequeretur. Illud etiam Tiberium his verbis admonuit: « Ne sis superbus, et non peccabis. » Licuit auxiliante quoque Deipara peccata conditeri, et quidquid deliquisset, se audienti aperire presbytero. Ita unius fabrica templi, Catholico, et se quamvis sero corrigenti Justino felicior fuit, quam Justiniano tam multae, quas hominis tandem haeretici, et omnia corruptis in fine, et constantiae et puritatis amantissima Virgo non videtur accepisse. (Cedrenus et auctor *Miscellae*, lib. xv.)

XLIV. — *In paupertate subvenit.*

A Patribus cujusdam collegii societatis Jesu, coacta stipis ad dissolvendum res alienum, felici eventu, ea occasione lustrata oppida suburbana, cum adeuntur populi maritimi, incidit sacerdos cum socio in copiosum virum et opulentum, ceterum candidum ac probum, qui nunquam antea e societate quemquam aspexerat. Is excepit illos ut amicos et notos omni significatione humanitatis. Benignitatem tam effusam mirantibus et causam quaerentibus dixit: « Conspecta mihi nuper Dei Mater comitantibus aliquot viris eadem veste, qua vos ultimi, praecepit, vos ut adjuvarem, quibus rebus possem. » Neque aliter fecit. (Bencius, *De Histor. collegii Vaxiensis in provincia Peruana*.)

XLV. — *Ex visione Mariae sanctus Martinus Turonensis ad insignem vitae sanctitatem accenditur*

Vidit aliquando Martinus Turonensis episcopus, venientem ad se dulcedinis et suavitatis fontem Mariam, Servatoris Jesu Matrem, magno virginum comitatu, ejus ex aspectu et alloquio quantam animo voluptatem hauserit, quibus gaudiis exultaverit, quam se ad quosvis labores sufferendos atque vincendos comparaverit, quam magnus et contemplantis et agentis vitae custos evaserit, iis qui et vere Christiani sunt et ejus vitam relegerunt, perpendendum relinquimus.

XLVI. — *Odium terrenorum et sanctae vitae studium impertitur.*

Lutetiae Parisiorum Henricus, natione Germanus, litteris operam dabat, quo tempore sui minime negligens, coelestia curabat, effervescentis aetatis moderator prudens. Cura una castum pulsabat animum: quemadmodum Deo maximo deserviret, quam ad rem Virginem Mariam adjutricem invocavit. Itaque in ejus Parisiensi quadam basilica hoc postulatum aliquando noctuabundus urgebat, precibus lacrymas eo gravius intermiscens, quo se

duriorem sentiebat: « Equidem, Virgo sanctissima, quam sim tibi charus experior, quo tibi pulsus amor Henrici miselli, quem ita rigere permittis? » Hoc Henrici desiderium visio pepererat somniantis, se cum aliis permultis ante supremi iudicii astare tribunal, et Dei præpotentis expectare sententiam: cumque sibi ipse illo ex iudicio faustum ac felicem exitum promississet, applaudente conscientia, quemdam ex illis qui iudices iudici Christo assiderent, vultum ad Henricum converso severius dixisse: « Ecquid amore Christi reliqueris, quasve opes et facultates abdicaveris, indicato! » Qua voce exterritus evigilavit, et visa perpendens, suis se bonis abdicare statuit; sed quemadmodum id exsequeretur, anxius atque sollicitus cum Virgine Maria consultabat: Deique benignitate factum est, ut non prius Deiparam orare desineret, quam, quod optabat, est assecutus. Nam cum principio durus paulatim mollescere cœpisset animus, et omnia quamvis aspera duceret factu facilissima, in mentemque postremo Prædicatorum familia venisset, et Reginaldi ac sociorum sanctitas obversaretur animo, e templo egressus, Jordanum intimum condiscipulumque charissimum quarit, cum eo reperto nova cordis consilia communicat, et ut est amicorum inter ipsos persuasio, imitatioque facilis, unum atque idem uterque volunt, atque consentiunt, ad divi Domini nova castra uno se animo et voluntate conferunt. (Ferdinandus Castellanus in *Chronico sui ordinis*, lib. II, cap. 5.)

XLVII. — *Monet de instanti morte.*

Vir quidam admirabili virtute et sanctimonia, cum incidisset in morbum, ex quo non surrexit, per quietem narravit, astitisse sibi sanctissimam Dei Matrem Thomamque apostolum, quos præcipuo honore semper coluit, ab iisque accepisse diem ac horam, qua anima esset e corpore evolutura. Prædictioni respondit eventus. Idem paulo ante discessum testabatur a se visas dæmonum cohortes frementium gementiumque, nec lacrymis temperantium, quod ab Indis homuncionibus ex illis locis exturbarentur, ubi tam diu divinis honoribus fuissent affecti. Immanem strepitum audire viri feminæque complures, qui, cum ad eum, quem dicimus, confugissent timore perterriti: « Confidite, inquit ille, nam mali hostes dant penam dementiae suæ. » (Bencius, in *Histor. Mexicana*.)

XLVIII. — *Milarem et felicem mortem procurat se amanti.*

uit in conventu Metensi Frater quidam, qui multum seipsum abnegaverat, et quasi totaliter contempserat, et in lingua Gallica ac Teutonica ferventer prædicabat, maxime autem in villulis et inter pauperes libenter conversabatur. Ad silvam pro domibus construendis libenter ibat, et conventus negotia communia libenter faciebat, ita ut posset dicere cum Apostolo: *Plus omnibus laboravi* (I Cor. xv, 10.) In choro ita erectus stabat sine

appodiatione aliqua, ut nec sedes nec asseres tangere videretur. Illic in amore beatissimæ Mariæ totaliter effluabat, et laudes ejus devotissime solvebat, ac in omni sermone de ea prædicabat, in fine sermonis etiam aliquod miraculum de ea narrabat, ad faciendum bonum os ejus, ut dicebat in suo vulgari. Cum autem ad quemdam locum pervenisset, contigit eum graviter infirmari, et cum quidam sacerdos honestus, qui viæ episcopi Fratres in expensis recipiebat, cum vellet in domum suam recipere, noluit, sed ad hospitale pauperum humiliter declinavit; et cum super hoc alii mirarentur, alii indignarentur, dixit: « Valde conveniens est, pauperem Fratrem inter pauperes conversari, vivere et mori. » Fratres autem de Hospitali eum devote susceperunt, et honestum ei locum procuraverunt. In illa autem infirmitate per aliquantulum temporis tantam tristitiam habuit, ut creditur ex memoria et recordatione peccatorum suorum, quod gemitus inenarrabiles et alta suspiria et planctus anxios emittebat. Cum autem morti appropinquaret, circa mediam noctem, Fratre qui cum eo erat evigilante, tanta lætitia cordi ejus infunditur; os ejus nimio júbilo impletur, et plausus manuum attollitur, ut videretur cor ejus lagunculam corporis velle, sed non valere disrumpere: et suppressa voce B. Mariæ Virgini, quæ sibi apparens loquebatur, respondebat: « Bene veniatis, charissima Domina. » Item dicebat: « Domina, ego sum capellanus, et pauper prædicator vester. » Et hoc frequenter iterabat suppressa voce, et post modicum intervallum incepit clara voce cantare: « Tu Theophilum desperantem apostatam reduxisti et revocasti ad gratiam. » Istud dulciter cantando aliquoties iteravit in tantum, quod Frater qui cum eo erat, et nunquam alias audierat vel legerat, ab eo didicerit. Post hoc alta voce cœpit cantare: « Congaudent angelorum chori gloriosæ Virgini. » Frater autem qui cum egerat, timens, ne aliqui audientes sic alta voce cantantem minus bene ædificarentur, dixit ei: « Estne bonum, Frater, hoc quod ita facitis vos audiri? » Qui respondit: « Charissime Frater, non credatis, quod propter hypocrisin hæc faciam: hypocrita malus intrinsecus, bonus extrinsecus abominabilis est Deo. Talis homo sum ego, sed a laude gloriosæ Virginis Mariæ non valeo me continere. » Instante vero hora mortis, cum quasi jam obmutesceret, Frater coram eo dicebat Matutinas solus, et cum Frater diceret illum ultimum versum Psalterii: *Omnis spiritus laudet Dominum*, erigens se aliquantulum, et manus elevans, Fratri, ut potuit, silentium indixit, et assumens in ore illam clausulam: *Omnis spiritus laudet Dominum*, migravit ad Christum. (Ex lib. *Vitæ Fratrum Prædicatorum*, in addit. ad part. v ejusdem libri.)

XLIX. — *Morienti astat, et agonem dulcorat.*

Cum Pater quidam e societate Jesu moribunde mulieri astaret, hæc, facto crucis signo, aiebat:

« Hoc, Pater, cacodæmonem expello; » nec multo post delibuta majore gaudio, quam quod mens capere posset: « Sinite, ait circumstantibus, me jucundissimo Dei Matris conspectu frui; en! ipsam aspicio cum insigni Patrum comitatu, huic similitum, qui mihi astat ad lectum. » Multaque alia edidit clarissima signa immensæ voluptatis. (Bencius, *De Historia collegii Vaxaiensis in provincia Peruana.*)

L. — *Servat a latronibus quemdam Carthusianum.*

Superior quidam Carthusianorum Mariæ cultui addictissimus, cujus intuitu indies quinquagies *Ave Maria* recitabat, muneris necessitate commissi iter facere debuit peregre satis. Ex oblivione, obruentibus animum curis, piam illam consuetudinem die una omisit. Cumque in vastam silvam ingressus, suæ memor incuria, ad salutandam de more Virginem, a sociis disjunctus secessisset, repente latro erumpit de latebris, qui precanti monacho manibus injectis, equum resque omnes ademit, vitam etiam haustus, nisi Virginis misericordia imminens periculum depulisset. Jam latro telum intenderat, ut inermem occideret, cum puer formosus intervenit, qui ex monachi ore prodeuntes centum rosas collegit, ex quibus, cum textam coronam suo capiti imposuisset, in cælum revolavit. Id ubi latro animadvertit, et homicida nefarius ad præfecti se pedes abiecit, et iis quæ puer ille cœlestis egisset, sigillatim expositis, veniam postulavit; quin et excursor ipse eidem se et instituto et cœnobio libenter addixit, et reliquam vitæ partem cum sanctitate traduxit. (Ita Sylvanus Razzius.)

LI. — *Muti linguam solvit.*

Lusitani cujusdam puer, quem destituerat facultas loquendi, accessit ad templum Marianum, Virginem Gratiarum (sic templo nomen). Cum perseverasset triduum, linguæ nodus solutus, loqui cœpit. (Ex *Historia collegii Basaini.*)

LII. — *Fidei hostes exterminat.*

Quo tempore perditissimus ille nostræ fidei desertor proditorque Julianus ad Persicum bellum properabat, divo Basilio, Cæsareæ Cappadocum episcopo acriter resistenti et pro vera religione pugnanti, Cæsariensium interitum truci vultu est minitatus. Tum Pastor bonus, ut gregem tueri, et ab impendentibus malis servare Basilius posset incolumem, jejunium populo triduanum indixit; virosque et feminas in ædem sacræ Virginis Mariæ, quæ in excelso monte sita erat, ad tantæ Matris patrocinium implorandum sedulo congregavit. Hic Matronam eximio ornatu visam esse oranti Basilio, quæ maximis quibusdam viris se circumdantibus, ut Mercurium accerterent, imperavit: accessisse cum armis continuo sanctum Mercurium, Reginæque Mariæ jussu ad Julianum interimendum abiisse: Basilio deinde librum ab eadem Domina datum, in quo mundi ortus legebatur. Expergefatum ex ora-

tionis somno Basilium, Eubulo comite, ad urbem descendisse, martyris sancti Mercurii sepulcrum visisse, arma non apparuisse, de templi custode ubi essent quasivisse. Cum ille juraret, vespere illic fuisse, Basilium visioni credidisse, ad montem rediisse, populum paventem et precibus intentum a timore deduxisse, tyrannum occisum acclamasse, ad urbem cum turba remigrasse, martyris sepulcrum revisisse, lanceam cruore madentem reperisse, post septem dies certum de Juliani necenuntium accepisse. Nam quæstor, nomine Julianus, ex prælio reversus, quemdam militem derepente astitisse narravit, hastamque manu vibrantem Juliani latus confodisse, illatoque mortifero vulnere ex oculis evanuisse, Christi acerrimum hostem impia vociferantem expirasse. Quæ quidem historia Deiparæ patefecit animum pro religione excubantem, et de Christiana pace sollicitum. (Amphilochius, in *Vita S. Basilii.*)

LIII. — *Morientem salutis certum facit.*

Aliquando dysentericæ molesta quædam lues, urbi collegioque Dilingano incubuit, et vulgabatur contactu: ea adolescentes quinquaginta in prædicto collegio laborarunt, et non nemo extinctus. Corruptus est ex hoc numero quidam illustri familia, sed magis virtute. Is, cum intelligeret appropinquare mortem, ad ultimum se certamen comparabat, sub patrocinio Virginis Mariæ, quæ et clientulo adfuit, in tabula præferens ejus nomen, et aliorum quorundam, aureis litteris, addidit migrandum ad cœlites, post exactum aliquod breve spatium in Purgatorio. Narravit hoc letitiæ et spei plenus sacerdoti vicino, et sacerdos illico: « Ego per Dei Genitricis Mariæ amore rogo, ubi ad beatorum sedem deveneris, his collegii incommodis (collegium erat convictorum) tam gravibus ac diuturnis finem a Deo impetra, et quam nostras propter noxas divinam meremur iram, averte. » Recepit et abiit. Mirum dictu! ab ejus discessu illo morbi genere nedum mortuus fuit aliquis, ne ægrotavit quidem. (Bencius, in *Histor. soc.* in an. 1590, *De Histor. collegii Dilingani.*)

LIV. — *Ab insania curat.*

Vir quidam per annos quinque omni intellectus usu ad extremam usque rabiem privatus adeo erat, ut multi illum a dæmone obsessum crederent. Deo tandem propitio quasdam rationis scintillas cum animadvertit, miseriam suam illico agnoscens, de anteacta vita cordintime dolet, commendat se Deiparæ in æde Weyeriana, cum voto, illam personam ibidem colendi. Hinc cito omnis cedit rabies, fulget lumen plenum intellectus. Quapropter votum gratus exsolvit, et Deiparam Thaumaturgam debito honore afficit. (Ex *Actis ædis sacræ Weyerianæ.*)

LV. — *Sui contemptorem horrende punit.*

Horrendum est quod Eviratus Hieropoli, quæ Phœniciæ est civitas, narrat accidisse illi histrioni

nomine Gajano, qui in publico theatro sanctam Dei Parentem vituperare non timuit. Huic se Mater clementissima ea forma, quæ digito demonstrari posset, ostendit, verbisque lenissimis audaciam reprehendens: « Quia in re, inquit, de te male merita hanc gratiam accipio? quæ causa est, cur me in tanta populi frequentia lacescas? » Ille post hanc objurationem amoris et benevolentiae plenam, multo impudentius linguæ frena laxavit, Virginemque purissimam gravioribus est convitiis insectatus: Homuncioni procacissimo Virgo et Mater rursus apparuit, utque sibi caveret, illis admonuit: « Noli, ait, noli animam periclitari tuam! noli teipsum pessumdare! » Ille (proh nefas!) pergit ac perseverat offendere Virginem, et in publico spectaculo protervitatem contra sacrosanctam cœli Reginam multo petulantius insistit ostendere. Maria dulcissima tertio se infami concedo demonstrans, illas easdem preces et admonitiones repetebat. Cum se non corrigeret ludio deformissimus, sed magis magisque in amentia persisteret, dormienti meridie divina Mater obrepit, nihilque dicens, turpissimi Æsopi manus ac pedes digito consignavit, ductaque in orbem linea recessit. Gajanus evigilans, manibus ac pedibus se reperit esse truncatum, acceptoque supplicio tandem aliquando resipiscens, et penam et culpam omnibus explanabat, iteratas Virginis preces ac monita commemorabat, multoque mitiores se poenas perpeti, quam quas scelerum gravitas et animi pervicacitas poscebat, supplex fatebatur. (Joannes Eviratus, in *Prato spirituali*, c. p. 47.)

LVl. — *Raptoris preces non exaudit.*

Vir quidam ex præcipua civitate nobilis et copiosus (nomen et patria supprimitur, quia ipse suppressum voluit) Lauretum venit, et ex sanctissimæ Virginis cellula exiguum subtraxit lapidem, domique suæ servabat omni honore et cultu; sed ille cultus haud cœlestem lenivit iram; nam, Deo Matris suæ vindicante injuriam, miser ille orbitate filiorum et amissione fortunarum sacrilegam religionem luit. Itaque, ut erat vir prudens et sapiens, aperuit aliquando oculos, et Deum alicujus sceleris ultorem esse perpendit. Tamen, etsi omnia sibi accidere videbat apte ad repræsentandam divini Numinis iram, illa tamen suo merito accidere, non videbat. Ergo ab ægritudine simul corporis et animi, omni spe iratum Deum placare conabatur; sed iræ materia apud eum, quamvis ignarum, residents, irrita faciebat omnia. Proinde Virginis Lauretanæ, cui vere et ex animo addictus erat, auxilium pariter et consilium implorat, nec mora ulla fuit, quin monitu disceret, lapidem ex Lauretana domo sublatum causam esse cœlestis iræ, eamque non nisi sacro lapide restituto placari posse. At ille refertus lacrymis, religiose a Deo Deiparaque audaciæ veniam exposcens, ipsemet Lauretum referre, quod abstulerat, desideravit. Nec in irritum preces ce-

cidere, nam culpam agnoscenti Mater Dei indulgit, et extemplo depulso morbo alacer pergit Lauretum, saxum restituit, vota persolvit. (Balthasar de Bartholis in *Thesaurario Lauretano*.)

LVII. — *Sodali Mariano sanitatem reddit.*

Ex sodalium numero quidam laborabat morbo, eoque magis timendo, quo ulcus erat interius. Cæca tæbe grassante, humanis remediis frustra adhibitis, ad divinam opem accurrit æger: Deiparam orat, ut qua est potestate et misericordia medicinam faciat. Addit ad preces verberationem corporis. Hæc cum egisset, in Paschatis pervigilio corripitur somno: tum expergefactus, quasi incisa esset suppuratio, se persanatum continuo intelligit, virulenta sanie, quæ latebat, ejecta. (Ex *Manuali sodalitatis*.)

LVIII. — *Venenum haustum pellit.*

Jacebat Theodorus abbas, exhausto veneno, quod sui acrius ab eo propter scelera objugati, et objugationis impatientes, propinaverant, per triduum immotus et sermonis expers, ut jam pro mortuo haberetur. Sed elapso trium dierum spatium, Dei Mater ei dormienti apparet, jubetque tres pillulas a se porrectas deglutire, sanitatem allaturas. Eo dicto, Mater Dei disparuit, et veneni malignitate per miraculum depulsa, sanitas rediit. (Ex ejus Vita.)

LIX. — *Sanam mentem confert.*

Erat puer quidam mente captus et furiosus. Parentes ejus, cum humana media gratis impendissent, ad divina confugiunt, editoque voto, filium cum quinque virgunculis ad ædes divæ Deiparæ Weyerinas adducere promittunt: vix pie votum nuncuparant, dum sana ratio puero rediit. (Ex *Miraculis divæ Virginis in Weyer*.)

Quam Deo displiceat detestandus se Bacchanaliorum tempore, in ferarum, vel etiam dæmonum figura ostendendi abusus, sequens perhibet exemplum. Erat homo quidam gulæ et facetiis addictus (nomen reticet autographus) qui diebus Baccho olim dictis, nunc apud Christianos sacras Quadragesimæ ferias præcedentibus, vestem sibi procurabat ex variis coloribus ac panniculis consertam. Hac indutus discursat per vicos et compita, ferino clamore aerem replens; sed insequitur statim fictam amentiam Dei ultio. Derepente etenim veræ rationis usu orbatus, furere, spumare ore, nec sibi, nec aliis parcere incipit. Deficiunt in tragico hoc morbi genere medicorum operæ et medicinæ. Rebus ergo desperatis amici hominis insanientis ad patrociniū Deiparæ convolant, et furiosum ad sacra ejusdem Divæ ædis limina in Weyer ducendi, votum nuncupant. Vix ille portæ gradus attingit, tunc illico plena rationis lux rediit, et Virgini Thaumaturgæ debitæ gratiæ rependuntur. (*Ibid.*)

LX. — *Periculum avertit.*

Julius II, Pontifex maximus, afflictatus, cum a libertatis eversoribus Sedis apostolicæ ditio molestis et injuriis afficeretur, Bononiam adivit, expulsis illinc Bentivoliis, tranquillitatem civibus ac accolis restituit. Inde Fori Julii, Faventiæ, Ravennæ urbes et alias cum oppidis virtute fortunaque concurrentibus, recuperavit. Paratus autem ad expugnationem Mirandulæ, sui duces militares, quantum cernere sibi erat, ab illa abhorrebant. Ipse tamen prosequi quam recedere maluit, et ad eorum excitandum animos, illuc cum exercitu pergit, ac pertinaci furore varioque discrimine cum oppugnaret arcem, letum tormenti muralis contra se ab obstantibus explosi, Deipara intercedente Lauretana, quam semper habebat in corde, declinavit. Pro tam insigni beneficio ad vota reddenda, Mirandulæ expugnatione aliisque victoriis clarus Lauretum venit, et gratiis Deo Deique Parenti uberrimis actis, eundem globum e bombarda nitratis ignibus emissum, ad perpetuam tanti miraculi memoriam in sancta domo suspendi et servari voluit, additis muneribus pretiosis. (Balthasar de Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

LXI. — *In flammis illæsum conservat.*

Quidam puer in medios sævientis incendii æstus inciderat, illoque in periculo beatissimam Virginem beatumque Albertum invocavit, haud inani spe, siquidem ab igne intactus evasit, clamans, Dei Genitricis sanctissimæ Mariæ ejusque amatoris Alberti meritis, nullas se flammæ esse perpersum. (Ex Joann. Bonifac. *Hist. Virg.* lib. 3, cap. 1.)

LXII. — *Succurrit in egestate.*

Florentino cuidam egenti, multarumque filiarum nobilium patri, Antoninus, ejus urbis dignus antistes, auctor fuit, ut Annuntiæ Virginis templum non in civitate Florentia modo, sed in universa etiam Italia notissimum, opem a Deipara petiturus, frequentaret. Fecit ille, quod monebatur, et ante lucem virginale fanum non minus pie quam diligenter invisit. Quadam autem die homunciones duos oculis captos, in ipso sacri templi aditu, de emendicato lucro certantes ac colloquentes audivit; eratque scitu jucunda contentio, uterque vinceret copia et felicitate colligendi. Alter in ea pallioli sordidi latebra, aversoque fundo, quo obnubi caput solet interdum a viatore, pluviam aut ventum avertente (cuculli monachorum quamdam res ea habeat speciem ac figuram), ducentos nummos aureos se assuisse gloriabatur: succinebat alter, in capidulo sese trecentos condidisse. Hæc inops ille Antonino ridens dolensque renuntiat; is corrogatores plane cæcos, et mendicitatis nomine improbos fraudatores ad se accersitos vehementer objurgavit, quod indigentiae simulatione venditationeque fædisima veris pauperibus misericordiam abstulissent. Itaque, ipsis consentientibus et culpam fatentibus,

sancti præsulis arbitrio commissa res est: qui, cum alteri, cui erat collectæ stipis major summa, triginta, alteri viginti quinque scutata reliquisset: quod erat reliquum ex illo utriusque furtivo thesauro, civi ærumnoso non magis prudenter quam juste contribuit, ad dotem et matrimonia filiarum. Divæque Virginis liberalitas illa fuit, quam præsulis sancti consilio bonus ille paterfamilias quotidianis et præcursationibus et precationibus invocarat. (Vincentius Mainardus in *Vita S. Antonini, archiep. Florentini*)

LXIII. — *Intercedit pro mundo alias puniendo.*

Qua die festa D. Thomæ apostoli celebrantur, spiritum ad superos relaxans beata Veronica de Binasco, vidit Christum alto sedentem solio, cujus iratis vultibus quasi contremiscere videbatur: audivit quoque Dominum majestatis, dira nimis flagella mundo comminantem, propter innumera scelera undique ab impiis perpetrata mortalibus. At pia Mater, mundi Regina, Filium Dei in hæc verba precabatur: « Noli, quæso, Fili mi! tantis humanum genus atterere suppliciis: parce peccantibus: misere delinquentibus, tu qui misereri eligis potius quam irasci. » Cui Filius: « Satis superque, o Genitrix piissima! præstolatus sum, si forte scelera desererent homines. Jam amplius eos sustinere nequeo, quoniam in deteriora crimina quotidie dilabuntur; nullo timore, nulloque rubore a suis viis pessimis divertunt. Inspice, Mater, quantis me ad iracundiam provocent; dimitte jam me, ut irascatur furor meus, et deleam eos de terra. » Tum Mater pleraque pietatis signa dabat, Deum Filium rogatans, ut humano generi misereretur. Stabat immota mente Deus, neque iratus Matris precibus flectebatur. Denique pia Mater talia obsecrans peroravit: « Volo, Fili mi, isthæc flagella te continere ad usque anni tempus dilapsam, quo mortales impietates suas missas facere queant, et ad Deum converti. » Annuït Filius Genitrici, cujus votis satis semper facere consuevit, dixitque: « Ego per anni decursum, nedum multos per annos humani generis compatiar sceleribus, tuis precibus, tuaque pietate flagellis parcens. Et placatus factus est Dominus a malignitate, quam dixit facere mortalibus. (Ex *Vita B. Veronicæ de Binasco*).

LXIV. — *Exoculato reddit oculum.*

Sanctus Petrus Cœlestinus adhuc pusio per infortunium dextro oculo fuit privatus. Quare ad Virginem conversus, tanto candore tantaque constantia ipsam invocabat, ut oculum ei reddiderit priori per omnia similem. Hinc etsi postea pontificatum præ animi modestia resignavit; nunquam tamen amorem Virginis deposuit, quo ab infantia in Dei Matrem ardebat. (Ex ejus *Vita*.)

LXV. — *Abscissam manum corpori conglutinat.*

Tanti miraculi beneficium duobus a Virgine obtigisse legimus. Primus est Joannes Damascenus.

Hic, cum Leo Isauricus Byzantinus imperator, Iconoclastarum omnium deterrimus, fœda strage in sacras imagines debacchabatur, contra illum sociosque iconomachos tres libros scripsit Joannes Damasci, in patria sua, unde Damascenus appellatus est. Libris istis Leonis consilia retardavit, ferocesque impetus fregit, sed Iconoclastarum animos vehementer irritavit. Hinc ab iis apud Damasci regulum proditionis accusatus est innocens, missisque epistolis, quas velut manu Damasceni exaratas, et fœderis cum exteris principibus contra Sarracenum principem initii, ac insidiarum argumenta continentes, dolose subornaverant, impiæ suæ machinationi fidem fecerunt. Damasci igitur regulus lectis hisce litteris, alienæ manus dolos non cognoscens, ex præcipiti furore jubet, Damasceno manum litterarum illarum creditam artificem abscindi, abscissamque medio foro suspendi. Quam a reliquo licet corpore abruptam, sibi tamen Damascenus rogat pro dono dari, solatii fore genus, si domi habeat, contempleturque quotidie. Haud gravate tyrannus postulato annuit: dextera tum Joannes in suum sacrarium ingressus, et ante Virginis imaginem provolutus: « Mater clementissima, aiebat, in truncata manus e dextera! manus, quæ pro sanctis imaginibus pugnavit! illa Altissimi dextera, quæ de te carnem accepit, hanc meam manum, te deprecante restituat. » Ita oraverat, et somno mersus est, in quo Virginem ex imagine audivit dicentem: « Ecce, sanata manus tua est. » Evigilat, et manum dexteræ conglutinatam videt. Relicta rotunda quadam rubraque lineola in antiquæ sectionis argumentum. Ita testatur Joannes patriarcha Hierosolymitanus.

Alter, cujus manus dextera ardente ferro ambusta, Lazarus fuit religiosus. Carnificinam illam ob pietas divorum icones, sub Theophilo imperatore Iconoclasta sustinuit. Sed amissa per unctionem dextera animum retinuit, ac Virginem enixe rogavit, ut sui miserta, manum restitueret. Quæ exaudire precantem non diu cunctata est. Ut primum fuit curatus, operam in pingenda Dei Matre propemodum omnem insumpsit.

LXVI. — *Salutem corporis et animæ procurat.*

Christianus senex e Corona insula, ethnicum filium, quem ægrotum habebat quodam in oppido, cupiebat Christo adjungere. Igitur quæsitis rebus levandæ ægritudini ad eum adit, rogat num velit fieri Christianus; annuit ægrotus. Tum senex genuflexus beatam Virginem Mariam veneratur Rosario suppliciter percurso. Dein applicat fomenta, et fuere salutaria. Recepta valetudine, juvenis cum familia universa Christianam fidem suscepit. (Bencius, in *Histor. domus Goanæ*.)

LXVII. — *Puerum in furno incenso illæsum conservat.*

Sanctus Didacus Hispali in mulierem incidit vo-

ciferantem; nam furnus, ubi se ejus quidam filius absconderat, a pistore imprudenter incensus, non poterat non filio esse funestus. Itaque mulier dolore insana, vocibus et querelis omnia complebat. Didacus mulierem miseratus ei mandat, ut curriculo ad primarium templum eat, seque ante Dei Genitricis imaginem, cui erat antiquæ cognomen, gemebunda prosternat, fore, ut qua benignitate est, filio incensis lignis oppresso subveniat. Paret bona mulier, præscriptaque perficit: sicque Dei veneranda admirandaque Genitrix filium mulieris extraxit illæsum. Pervulgato tanto miraculo, crevit in Deiparam amor civitatis, et illi imagini, cui nomen erat Antiquæ, præcipuus honor est habitus, ubi postea multa sunt patrata miracula; nobilitandæque imaginis, in urbe tam celebri, Didacus fuit aut ex primis, aut primus interpret. (Ita Frater Moreus Olysiponnensis in suo *Chronico*, part. III, lib. V, cap. 3, et sequentibus.)

LXVIII. — *Puerulum præfocatum resuscitat.*

Puerulus plumbeam in mensa conspexit eruculam, eandemque non advertentibus parentibus, ori admoventes deglutire conatur; quæ autem faucibus invecta, cum descendere in stomachum nequiret, puerum præfocavit. Parentes mœsti, humanis remediis frustrati, Virginis Deiparæ in Weyer opem edito voto supplices exorant: quæ auxilio suo præsto est, nam puer mortuus mox concuti, tussire incipit, absorptamque eruculam cum massa sanguinis coagulati evomere. Sic uno fere momento ex mortuo sanus, cum anathemate gratitudinis, Virgini Thaumaturgæ in Weyer sistitur. (Ex *Miraculis Deiparæ in Weyer*.)

LXIX. — *Mulierem e luporum faucibus liberat.*

Mulier quædam, Visitationis B. Mariæ Virginis die, ab oppido, quod quatuor leucis abest, Tornacum venit, matureque confectis negotiis domum revertitur. In itinere circumsistunt solam tres lupi valentes, nulloque labore prosternunt; appetunt morsu tenuem vestem, dentibus trahunt lacerantque, corpus non attingunt: eam postremo præcipientem in desertum raptant locum, quem aqua opleverat; et actum esset penitus de misella, ni accessisset mulier eximia pulchritudine, quæ, ut eam videntem manifesto exemit periculo, ex oculis elapsa est. (Ex *Annal. Francisci Bencii in Histor. collegii Tornacensis*.)

LXX. — *Exaltat et honorat cultores suos.*

Ad altare Virginis aliquando rapta sancta Lydwina per visum, illinc per loca pœnarum obita cursim ad contuendos cœlicos, angelo ducente pervenit. Ibi Deum collaudantium, et coram eo applaudentium infinitus visus est numerus; tantaque oculis voluptatum et oblectamentorum objecta copia, ut a raptu ne minimam quidem partem nar-

noster, eam per Matrem suam consolatus, quæ illi se magna angelorum ac cœlitum frequentia cinctam præbuit videndam, et ad constantiam hortata, sacratibus suis manibus ejus vulnera contingens, nares ei et labra restituit. Pater de miraculo edoctus, graviter sibimetipsi ob crudelitatem, quam in filiam huicque exercuit, succensebat. Neque cunctatus pristinum ei apud se gratiæ locum dedit : quin et monasterium eodem loco, ubi fuit a beata Virgine curata, magnis impensis construxit. Euphemia igitur tam læto exitu gavisa, decrevit, reliquam vitam in eo monasterio transigere, Sospitatrici ac Matri suæ perpetuo devota. (Ex *Kalendario B. Mariæ Virginis*.)

LXXVI. — *Monet juvenem petulantem, ut det nomen sodalitiio Mariano.*

Viro cuidam pio erat filius dissimilis patri; etsi enim ventitaret ad nostras scholas, tamen difficile erat vincere naturam. Cum humana remedia essent irrita, ut divinum experiretur, parenti cedit; sancte expiatus, perceptaque Eucharistia, rem multis precibus Deo commendat. Auditus est eo ipso die, puer Christum Dominum videre visus increpantem, ac ni patri statim parceat, mutata vivendi ratione, atrociam minitantem : illicoque correptus est gravissima febris, quæ annum duravit; ea utcumque relevatus, cum Dolam ad litterarum studia rediisset, oblitus Dei minarum, nescio quomodo a congregationis præfecto oratus est, ut describeret sodalium nomina, non sine divino nutu, cum ipse e defecto numero non esset; hoc dum facit attente (audite miraculum, quod nostri audisse se de eodem puero affirmante perscribunt), offert se ei spectandam beatissima Virgo : « Hoc age, inquit, rem mihi gratam facis, nec ego usquam tibi abero. » Hoc viso territus, lætatusque avide ascribi in sodalitiium petiit, nec nisi post longam prolationem admissus, non vanam fuisse objectam speciem vocemque, rebus ostendit. (Ex *Histor. Virgin.* Joann. Bonifacii lib. III, cap. 5.)

LXXVII. — *Maria ad feliciter moriendum invitat.*

Quo tempore Raymundus Pennafortius, vir sanctus, divi Dominici generalis magister, familiam gubernabat, Leodatus, montis Peletarii incola, diem suum obiit; pridie tamen ejus diei, quo a vita discessit, Deiparam ad se venientem vidit, atque ita percontantem : « Visne tu me sequi Filiumque meum ? » Rogata, quænam esset, « Mater, inquit, ego sum Dei. » — « Haud credo, Leodatus ait; neque enim hunc perditum et flagitiis inquinatum, milleque dignum Tartaris, Regina talis inviseret. » Tum Virgo Leodati animum ab illa ambiguitate deduxit; se religionis Patronam, piorumque custodem. Fidem veritas ipsa fecit, quæ latere nequit; Leodati animus meliora concepit, ac timore depulso : « Si igitur, ut dicis, Deipara es, his me eripe miseriis, Virgo sanctissima ! Hactenus vixisse sit satis. » Hæc ita idem Leodatus socio se invisenti memoravit,

quæ vana non fuerunt; Fratribus namque die postero vespertinas preces cantantibus, ipse secundo ac felici cursu in illas piorum sedes penetravit, et ad eum solem pervenit, qui vespertinum nescit occasum. (Ex *Chronico Ferdinandi Castellani*, tom. I, lib. II, cap. 48.)

LXXVIII. — *Cultum suum et Filii vocatione ad cælum remuneratur.*

Christi Jesu infantiam et eum amorem, qui, ut humanam naturam Deus immortalis indueret, sapienter fortiterque perfecerat, quidam Cisterciensis abbas assidua meditatione recolebat, majoremque in dies hoc ex mysterio dulcedinem capiebat; Infantis Christi recordatione suavissima mire afficiebatur, et Matrem, a qua genitus, altus educatusque esset, inexplicabili charitate diligebat. Cum autem die quadam apud suos in communi triclinio de more pranderet, ecce ! subito alienatur a sensibus, divinoque arreptus somnio Virginem beatissimam Mariam videt, facie longe pulcherrima, quæ Puerum in sinu gestans, in triclinium veniebat. Abbas mirari primum, unde illa femine audacia, quæ ad comedentes Fratres media luce penetrasset, monasterii disciplina contempta severisque claustris legibus violatis; etenim humano sensu de mulieris judicabat adventu, quam necdum penitus norat, et a cæteris videri credebatur. Cœli Regina per medios discumbentes progressa, ad abbatem recta contendit, cujus in patina puerum, quem gerebat, pulcherrimum atque omnis formositatis auctorem collocavit. Abbas, porrecto pane, « Comede, » inquit, blandulaque voce puerile illud papare congeniat. Negavit pusio se velle : « Imo tu, inquit, post triduum mecum eris, proficiscerisque ad æternum panem in meo regno capiendum. » Post hæc effata visio illa omnis evanuit. Abbas continuo decumbit ægrotus, dieque tandem quarto ex pueri Jesu, quem Virgo Maria Mater adduxit, certo et vero promisso migravit in cœlum, æterno cibo satiandus. (*Annal. Cisterciens.* et Henricus Granus in suis *Exemplis*.)

LXXIX. — *Inimicos reconciliat.*

Heribertus, Ravennas antistes, Guidoni, viro sanctissimo, capitalis hostis erat, cujus cœnobium, quod Pomposianum dicebatur, cum armata militum manu cogitabat invadere : id ubi primum Dei servus audivit, cum omnibus suis monachis in preces ferventer incubuit, laneis positis vestibus, asperrimis se ciliciis induerunt, imitati Prophetam, qui dixit : *Ego autem, cum mihi molesti essent, inducbam me cilicio.* (*Psal.* xxxiv, 13.) Tres dies noctesque continenter ita vestiti, ac sine calceis, paneque hordeaceo et aqua contenti, in ea exedra, quam capitularem appellant, se virgis diriter quatiebant : in templo et in triclinio nuda humo pro sede utebantur, nullumque mœrentis animi indicium emittebant. Immortalis idemque misericors Deus, suavissimi illius promissi non immemor : *Invoca me in die tribulationis, eruam te, et honorificabis me* (*Psal.*

XLIX, 45); lugentes ac trepidos per suam clementissimam Matrem consolatur, quæ uni eorum visa est multis stipata virginibus, leni vultu admonens ut quæ facerent, facere perseverarent, timoremque deponerent, haud dubie auditum iri, inque triduo illo jejunio neminem hostem, sive is videatur, sive humanum fugiat aspectum, se afflictae nobis nociturae. Sancti Guidoni et Fratribus narrat is con-

tinuo visionem, cujus veritatem rei finis ostendit. Cum enim hostili animo ad monasterium venisset antistes, et a monachis in templum honorifice deductus esset, ubi ad Deum orandum se humi prostravit, ita mutatus animo est, ut fluentibus lacrymis, quas amor expresserat, cum Guidone et monachis pacem stabilem amicitiamque firmaverit. (Laurent. Surius, *De Vita SS. Mart.*)

FASCICULUS SECUNDUS.

I. — A praefocatione in undis conservat.

Mulier quædam, convicta de atroci crimine, sententia judicum ad undas damnata est: ducitur itaque ad flumen, supplicii locum, manibus pedibusque ad perticas duas longiores alligata, et ore per lignum immissum aperto, in vastam aquarum voraginem demittitur, ubi a lictoribus tandiu detinetur, donec praefocata crederetur; sed, nota Dei Parentis misericordiam: extracta post de aquis femina, quæ ab omnibus pro extincta habebatur, cum coram spectatoribus deponitur, illa aperire oculos, movere membra, edere signa vitæ, et ocluso licet per lignum ore, utut poterat, voces dare: hic omnes obruit stupor. Judex demum ipse lignum ex ore dimovere jubet, inquiri facti circumstantiam, quis misellam sub undis vivam conservasset, edicere mandat: « Gloriosissima Dei Mater, refert illa, cui me ad sacellum ejus in Weyer, mancipata carceri, devotissime commendavi, me tanto beneficio indignissimam vel vivam servavit, vel suscitavit mortuam. » Audita hac mulieris relatione, dignum praesentes judicarunt servare in vivis, quam Dei Mater esse mortuam noluisse: a iudice proin statim dimissa, Benefactrici suæ in dicto sacello debitas gratiarum actiones rependit. (Ex *Miraculis B. Virginis in Weyer.*)

II. — Hæreticus iconis Marianæ præditor dire punitus.

Augustæ cum senatus, instigantibus hæreticis, universum urbis clero mandasset, ut ante solis occasum ex urbe excederet: illoque ipso impii hujus edicti die, Philippus, vir in primis nobilis et cathedralis Ecclesiæ decanus, hora undecima, aut non multo secus, in templum, cui ipse præerat, esset ingressus, ad hæreticorum vel insidias explorandas, vel maleficia si posset coercenda prohibendaque, in hominem incidit, qui Mariæ Virginis sacrosanctæ imaginem, palla cærulei coloris operatam, frangere conabatur, quem cum graviter objurgasset, illeque se et pudore et metu proriperet, in mediis fugæ conatibus furis cepit horribilibus agitari, et fulminato lymphatoque similis, os et vultum fœta specie contorquere. Rogatus quid accidisset, hoc unum respondit: « Mulier cæruleo amictu me currentem assecuta est, manuque perculit; » et in illo

furore, atque animi bæccantis amentia et jactatione, latro miserrimus expiravit. Hoc mirabile supplicium de hæretico imaginum vexatore sumpsit divina manus anno tricesimo sexto ultra sesqui millesimum: ejus historiam quidam unus ex principibus electoribus consiliarius, multis honoratis viris præsentibus, Tillmanno narravit. (Tillmannus Bredenbachius, lib. III *Sacrar. collat.*, cap. 20.)

III. — In gutture lethaliter saucium sanat.

Puerulus calathum offendit maternum, ex quo fusum præacutum protrahens, infantiles cum illo ludos agere cepit; sed mox ex alto decidens, fusum sub lapsu profunde sibi in guttur figit. Actum jam erat de vita: parentes tamen elatis palmis et corde ad Mariam consolatricem afflictorum recurrunt, illi prolis suæ salutem commendant, edito voto, quod si eam impertiretur, cum dono se aedes ejus sacras in Weyer visitaturos esse promittunt. Mox puer melius habere, et intra horæ unius spatium integram recipere incolumitatem compertus est. (Ex *Miraculis Deiparæ in Weyer.*)

IV. — Confirmari facit a summo Pontifice ordinem Carmelitarum.

Carmelitarum institutum, etsi annis demum mille ducentis post Christum natum in Italiam illatum est, multo tamen antiquius fuisse asserunt viri gravissimi, cum memoriæ proditum sit, ipso anno salutis quadringentesimo duodecimo Joannem, Hierosolymitanum patriarcham, qui ex hoc ipso ordine antea fuerat, eique præfuerat, regulam ei condidisse: ex quo apparet, ipsum etiam vetustius esse. Certe non desunt multi, inter quos Waldensis, vir gravis, qui existiment, jam tum ab apostolorum tempore inchoatum in monte Carmelo, et argumento est nomen ipsum in ecclesia, quæ prima omnium beatæ Virginis Mariæ in terrarum orbe dicata sit: deinceps vero, numero et hominum et domiciliorum per totam Palæstinam multiplicato, irruentibus Saracenis dispersum esse ac dissipatum; sed iis rursum ejectis, anno salutis humanæ millesimo fere ac centesimo refluisset. Illud constat, octoginta fere annis post hanc instaurationem, Albertum, patriarcham item Hierosolymitanum, hominem doctum et prudentem, datas a Joanne leges renovasse, et utiliter admodum auxisse: quam formulam deinde, traductis

in varias Europæ provincias ejus ordinis hominibus eo, quod ante diximus, tempore, confirmavit Honorius III., Pontifex maximus, nocturno, ut fertur, beatæ Virginis Mariæ viso admonitus; nam cum de hoc instituto approbando ageretur, astitisse ei ferunt de nocte Deiparam, quæ eum impulerit, et plane jusserit, ut et institutum et homines benigne complecteretur. (Hieron. Platus, *De bono status religiosi*, lib. II, cap. 2.)

V. — *A latronum insidiis præservat.*

Audivi a quodam Valente fratre nostro, provinciali tunc in provincia sua, quod dum ipse quadam vice per Lombardiam transiens, vidisset latrones insequentes se, non habens refugium aliud, projecit se ad segetes; erat enim prope tempus messis. Latrones autem hoc videntes, ad locum ubi se absconderat, devenerunt; ipse autem Dei Genitricem Mariam pro protectione vocans, versum, *Monstra te esse Matrem*, etc., devota mente recitavit. Audierat enim idem Frater quoddam miraculum de beata Virgine Maria (prout retulit), quomodo quidam puer submersus et mortuus, ante imaginem beatæ Virginis in quodam cœnobio deportatus, et cantantibus monachis hymnum, etc., perventoque ad illum versum: *Monstra te esse Matrem*, reviviscens puer ille surrexit: ad efficaciam ergo verborum intentionem suam referens iste Frater, versum eundem in corde et ore sæpe repetivit. Quærebant autem eum diligenter latrones in segetibus undique, et licet nonnunquam loco, ubi jaceret, approximarent, ipsum tamen minime videbant, et non inveniētes, domum vacui absecesserunt, et sic Frater manus eorum salvus evasit protectione Virginis gloriosæ. (Lib. II *Vit. Fratrum Eremitarum divi Augustini*, cap. 20.)

VI. — *Martyres roborat in cruciatibus.*

Theodorus Hierosolymitanus, Christianæ Ecclesiæ scriptor admirandus, pro sacris imaginibus, quarum fuit defensor acerrimus, una cum Theophane, fratre germano, gravissima tormenta sustinuit. Leo autem Armenus, Iconomachus pestifer, utrumque verberari et in exilium mitti jussit. Eo mortuo respiravit Ecclesia, multique Theodori et Theophanis opera ad veram fidem eertamque de imaginibus sententiam rediere; nam cum oratione valeret Theodorus, non voce solum, sed scriptis etiam, quanta esset adversus sacras imagines reverentia adhibenda, monstravit: non minorem ex suis versibus fructum legit cepitque Theophanes, quos fundebat egregios, itaque ingeniosis salubribusque poematibus imaginum, quibus Ecclesia utitur, cecinit sanctitatem.

Cum autem detestabili Michaeli detestabilior filius Theophilus in imperio successisset, pristina contra bias imagines bella renovavit. Quo tempore Theodori et Theophanis in perferendis variis cruciatuum generibus virtus enituit. Nam post nova tormenta rursus relegantur, ac solum vertere coguntur, quod

religionem mutare noluissent; quid ærumnarum et malorum in exilio pertulerint, nullius dicere potest oratio. Biennio post Constantinopolim ab eodem Theophilo venire jussi, aliis omnibus in exilio re-tentis, quos propter fidem orthodoxam relegarat, gravissimas plagas, Theophilo et præsentē ei vidente, pii defensores imaginum acceperunt: dimissi post verbera, nefario ludificationis genere statim revocantur, tortoribus Imperator instabat, urgebatque sevitiām. Interim Theodoro illud semper in ore: « Domine, miserere, sanctissima succurre, Deipara; fer opem, clementissima Parens, et subveni. » Non aliter Theophanes: « Dei sanctissima Genitrix, opitulare patientibus, ipsa quoque fugisti in Ægyptum portans Filium, ut eum ab immanissimo Herode servares, respice ad me: Domine, qui liberas pauperem a potente, et de manu fortiorum, ne differ auxilium iis, qui pro tuo nomine cruciantur. »

Loris flagrisque concisos abire jussit, sed e vestigio retrahuntur. Coram Theophilo cum invictis Christi militibus amplius decertare non ausus, præfecto urbis examinandos discutiendosque commisit: quibus ille per internuntium, tum ex Leonis imperatoris morte lætitiā, tum diversam in religione sententiā exprobravit: illi contra neque gaudium se ex imperatoris obitu cepisse, neque fidem mutare velle respondent, æternam veritatem ex temporum vicissitudine, et principum voluntate pendere non posse. Adhæc præfectus tormenta minatus est gravia; paratos se esse profitentur, nullum doloris genus, nullum se recusare cruciatum, idque ex superioribus pugnis satis debere esse perspectum.

Minis blandimenta succedunt. Rogat, ut si vel semel hæreticis annuant, se quocunque ire vellent, si ita facerent, dimissurum. Conditionem Fratres irrident, similemque sibi videri dicunt, ut si quis ita cum aliquo paciscatur petere, ut istud tibi caput semel tantum abscindam, deinde per me quo velis, ire licebit: « Desine nugari, præfecte, Theodoro ac Theophani isthæc proponenda non sunt, qui capitis Christi membra, nefariam sectionem detestantur; vos, vos a Christo impia secta divisit, vos mors æterna tanquam a vite palmites separavit, ignis pabulum sempiterni: prius terræ natura sedesque mutabitur, ac medium mundi locum, quæ in rotundo infima est, tenere tellus desinet, quam cum hæreticis, et sacrarum imaginum eversoribus, vel unum spatium faciamus. » Iracondia præses excanduit, utriusque faciem jubet inscribi, denique par illud gravissimis tormentis exeruciat, et litteris gloriosos Fratres ignominiose, ut putabat, notisque compunctos imperatoris jussu, de Fratrum constantia præmoniti, Apameam Bithyniæ relegavit.

Exsul Theodorus in carcere moritur, laboribus ærumnisque confectus, et martyrii corona donatur. Theophanes Dei beneficio servatus tempora vidit meliora, et Nicææ creatus episcopus, Christifideli-

bus verbo et exemplo salutē fuit. Multa non dicunt historiæ; sed quis ambigat in tormentis appellatam esse Deiparam Mariam, ejus auxilio in Phalaridis tauro constituti Christicolæ, Quam hoc est suave! dixerunt? (Ex Simeone Metaphraste *De Vitis SS.* Decembris.)

VII. — *Pro sibi devoto Walthero tropæum capit in torneamento.*

Waltherus de Birbach villa oriundus exstitit, vir dives ac potens et nobilis valde, consanguineus Henrici ducis Lovanii, qui cum esset militiæ seculari adhuc ætate florens deditus, et in ea strenuus satis et nominatus, Dominam nostram sanctam Dei Genitricem Mariam semper Virginem ab ipsa pueritia cœpit invocare, et ex intimo cordis affectu diligere, atque jejuniis, eleemosynis et Missarum celebrationibus honorare: licet enim corpore deditus esset, ut dictum est, torneamenti, corde tamen totus erat in obsequio beatæ Virginis Mariæ. Tempore quodam cum properaret ad quoddam torneamentum, milites habens in comitatu, venissetque ad ecclesiam quamdam, illos, ut Missam audire vellent, hortabatur; quod cum recusarent, moram tantam sibi periculosam esse prætendentes, illis recedentibus ipse mansit. Missam de sancta Maria sibi cantari fecit et obtulit, sicque socios insecutus est: cui cum aliqui de torneamento occurrerent, et hoc ex responsione illorum cognovisset, subjunxit: « Estne adhuc inceptum? » dicentibus illis, « Etiam: » respondit: « Quis fortius ibi agit? — Dominus Waltherus, inquit, de Birbach, ipse in ore omnium est, omnibus præfertur, et ab omnibus laudatur. » Aliis vero occurrentibus et similia dicentibus stupens admirabatur, quidnam hoc portenderet. Actum est ineffabili pietate beatæ Virginis Mariæ, ut militem devotum in obsequio suo tandem interim torneamento honoraret, ejusque absentiam mirabili quadam virtute suppleret. Veniens tamen ad locum armavit se et intravit, sed nihil magni illie egit. Ludo vero expleto, quidam ex militibus hospitium ejus intraverunt, et ut secum milites agere dignaretur, deprecabantur. Quibus cum diceret, « Quæ est causa petitionis vestræ? » responderunt: « Hodie cepistis nos, et rogamus, ut bene nos tractetis. » Walthero negante ac dicente: « Ego vos non cepi, » responderunt: « In rei veritate nos hodie dextras vobis dedimus, nos signa vestra militaria ibi vidimus, nos vocem vestram ibi audivimus. » Et cognovit statim hoc actum fuisse gratia beatæ Virginis Mariæ, quam honoraverat in Missa. (Cæsarius, lib. vii.)

VIII. — *Auream crucem dono mittit eidem Walthero.*

Cum alio quodam tempore inter multos stans, Missam audiret idem Waltherus, sacerdos ut in canone calicem levavit, crucem auream sub ejus pede conspexit, cui annexa fuit chartula, hæc continens verba: « Crucem hanc defer ex parte mea, Mariæ scilicet, Matris Christi, amico meo Walthero

militi prope Birbach; » quam cum sacerdos legisset, post completionem Missæ, pulpitu ascendit et clamavit: « Estne aliquis hic miles, qui vocetur Waltherus de Birbach? » Respondentibus quibusdam, « Ecce iste est, » sacerdos eum seorsum duxit, crucem porrexit, et ubi illam invenerit, vel quis miserit intimavit: quam lætus suscipiens, in Hemmenrode conversus eam abbati resignavit. (Idem auctor, *loc. cit.*)

IX. — *Mariæ imago, per cujusdam nequitiam lapide impetita, copiosum sanguinem fundit.*

Regii, quod oppidulum est diocescos Novariensis in valle Vigletana, in exteriori muro templi D. Mauritio sacri, ab antiquis retro temporibus conspicitur imago Deiparæ Jesum unigenitum suum in gremio gestantis. Imago isthæc anno 1494, die 29 Aprilis, feria tertia hebdomadæ, ex fronte sanguinem adeo copiosum profudit, ut is non super faciem duntaxat Virginis Matris, sed et per totum vultum et corpus Filii Jesu uberrime defluerit, unde porro per dies aliquot mira fragrantia et terram, suppositaque vasa cum linteis implevit. Sparsa miraculi fama eximius dominus de Crispis, civis Mediolanensis, et præfatæ vallis præfectus cum nobili clero se ad prædictum templum contulit, miraculi visendi causa. Quo cum devenissent sanguinem ex fronte imaginis Matrem Puerumque largiter irrigantem manare conspexerunt. Dolum forte latere suspicatus præfectus, murum undique in quo picta erat imago solertissime lustrat, ne arte visus procuraretur cruori: verum non arte, sed prodigio stillare compertum est ex fronte, quæ vulnere saucia videbatur, læserat enim eandem; die eodem quo cruor manare cœperat Joannes Zuccono, lapide illiso, qui postea ob læsionem hujusmodi petulanter factam, patrium vertere solum judicis sententia compulsus est. (Ex Descriptione facti miraculi, Mediolani Italice edita.)

X. — *Lingue hæsitantis vitium emendat Maria.*

Thomas Sanchez e societate Jesu, Cordubæ natus anno 1610, adolescentiam inter cæteras virtutes, cum primis amore beatæ Virginis imbut; cum sextum supra decimum ætatis annum attigisset, ut in societatem admitteretur, vehementer superiores sollicitavit. Non erat, quod ei aditum in societatem difficilem redderet, nisi unica linguæ balbutientis ad loquendum difficultas. Postquam ardentem Virginis opem inclamasset, ut hocce a se, quo a societate prohiberetur obstaculum dimoveretur, loquendi difficultatem benigna et misericors Mater ei omnem ademit, et hoc miraculo aditum in societatem patefecit sextum decimum ætatis annum agenti: illud beneficium tota vita postmodum gratus agnovit, passim testatus post Jesum se Mariam deperire. Pridie cujusque festi Mariani, pane et aqua contentus vixit; Cordubam ingressus, primo omnium templum Matris Dei adiit, etiam domicilio societatis Jesu posthabito: erat enim templum illud, ubi Deipara linguam illi solvit. Post mortem scheda

reperita est ejus manu scripta, quæ hæc verba continebat : « Omnis mea cura, venerabile Sacramentum, Jesus crucifixus, Virgo Maria. » (Ex *Annal. soc. Jesu.*)

Hermannus ex ordine divi Dominici una linguæ hæsitantis balbutie aures hominum loquens offendebat, sed Virginis Deiparæ cordi, cujus honori Salutationem angelicam quotidie semel dicebat, longe gratissimus, ita siquidem Virginis favoribus dulciter innatabat, ut Virginem rogarit, vellet eam a se suavitatem amovere, et in cognitionem mysteriorum permutare, quæ sacris Litteris continentur, ac linguæ vitium impeditæ hactenus et balbutientis emendare, ut expeditius Matris ac Filii laudes et magnitudinem orbi prædicaret ac publicaret. Petenti ubertim Virgo postulata indulsit. Hinc confestim in tam eximium et facilem ecclesiasten evasit, ut ingentes fructus in Polonia et Germania, unde erat oriundus, concionando referret. (Ex *Histor. ordin. Dominic.*)

XI. — Mariettam fide negata sibi tamen devotam sanat Maria.

Marietta Stephani Solerchiæ filia, soror Zaræ, penes quam per tempus satis longum commorata fuerat, Spalatrum navigandi, patremque visendi causa e littore solvit : quod erat calamitatis origo, cognatum quidem, sed hominem vitii immersum in navi secum devehebat, a quo in primo quem attigerant portu Turcis pro pecunia vendita fuit et tradita, usque dum decurso trium mensium spatio Constantinopolim deducta Ali cuidam consignaretur; arrisit illa oculis Mahometani, animumque ejus ad matrimonium cum ea ineundum acriter incitavit; hinc minis blanditiisque captivam adoritur, quæ machinis Mariettam a vera fide ad sacrilegas Alcorani leges observandas pervertat. Sed surdæ cecinit fabulam. Mariettam itaque barbarus caudæ equinæ alligat, super terram raptat, et flagellis horrendo impellit : labefactarunt hæc virilem hucusque virginis animum, oretenus Mahometis se doctrinam securitatem promittens, protinus per Muffi, cæremoniis variis candidata, si ita dicere fas est, turpissimæ sectæ initiatur. Sic Mahometana ore et habitu exteriori, fidem tamen salvificam corde semper retinebat, et immaculatæ Deiparæ Mariæ adjutorium indes lacrymis plurimis pro venia impetranda exorabat.

Interim animo dejecta, a spectro insuper dirimante adeo exagitabatur, ut obsessæ adinstar dentibus fremeret, ejularetque in immensum; totis contremiscebat artibus, per os et nares sanguinem copiosum profundebat. Affligebat non parum species tam miseranda animum Ali, et ad querenda pro dilectæ levamento media acriter stimulabat, non desunt vota et preces, quas a sacerdotibus Mahometanis et schismaticis Græcis pariter efflagitabat : his autem nihil exorantibus, Mariettam Seraglionem Bosniæ urbem, ad aram miraculosam Virginis Deiparæ seipso comitante coram PP. Fran-

ciscanis stitit. Ali recedente, mox Marietta coram icone miraculosa sese in preces effundens, in iis aliquantisper moram trahit; et ecce Maria hisce se alloqui verbis visa est : « Sanabo te, sed non hic, verum volo, ut Ragusam te conferas, et ibidem templum nomini meo sacrum, quod vocatur S. Mariæ ab Arce, inquiras, ibi optatæ te sanitati restituam. His obtemperans monitis, necnon Patris ejusdam Franciscani consilio, iter aggreditur, nulloque retinente obstaculo Ragusæ appulit. Ibi cum sine mora templum ingressa fuisset, sua illico infirmitate corripitur. Accurrere virgines moniales ord. S. Benedicti, commiseratione animatus tactæ, ipsa autem solum haustum aquæ lustralis exoptat, quem cum sumpsit, in momento sana reddebatur. Contigit hoc anno 1655, in initio mensis Julii.

XII. — Epilepsiam pellit.

Baltzarina, uxor Petri de Leone, Regii, oppidulo episcopatus Novariensis, epilepsiæ malo graviter affligebatur; cum denique opem implorasset Deiparæ ad iconem suam Thaumaturgam, illico est sanata, ad plures dein annos superstes. (Ex *Miraculis Virginis Regiensis.*)

XIII. — Triduo jam agonizantem sanitati restituit.

Incola Godersdorffensis diu cum insanabili morbo luctatus tandem ad extrema devenit, et post suscepta sacrosancta sacramenta, per dies tres agonizabat. Astantes amici, moribundi, angustiis desolati, præ commiseratione Dei implorabant clementiam, ut patientis animam vel de corporis ergastulo educeret, vel, si placeret, eidem optatam sanitatem restitueret; precibus hisce pium accedit votum ad templum Deiparæ in Weyer. Hoc vix nuncupato, morti jam proximus vires et mentem recolligit, sanitatemque sibi Virginis Deiparæ ope restitui publice proficitur. (Ex *Miraculis B. Virg. in Weyer.*)

XIV. — Filix duæ a patre decapitatæ beneficio Virginis reviviscunt.

Fides hic vacillaret, nisi Dei potentiam illa, quæ res intra naturæ limites curat et regit, majorem Maria quandoque posset impetrare : ex hac profectum est illud beneficium in geminas Ramiri Hispani dynastæ filias, sed a Virgine impetratum. Res sic habet. Saraceni, a Mahomete sic appellati, quasi a Sara oriundi, circa annum Christi 620 in Hispaniam irruerunt; multis ex illa regione in servitutem abductis, residuos Christianos tributum immanitate expulerunt. Sæpe insultantur barbarorum ferociam Ramirus vir bello strenuus, et religionis Christianæ propugnator, majoribus animis quam viribus exceptit; et quanquam pari manu ingentes Saracenorum copias sæpe cecidisset, tandem tamen conjurantibus in hujus unius viri exitium hostibus, ad extremum res illius discrimen abductæ sunt. Periclitabatur igitur flamma et ferro totus jam ager Madrito finitimus; aræ et templa vastitatem, cives ac omnis sexus atque ætas vincula, vulnera, cædes

expectabant. Ramiri in hac fortunæ sævitia quamvis cætero fortis, æc magnanimi, nihil tamen æque generosos impetus remorabatur, quam recordatio innocentissimæ prolis : duas quippe habebat filias, quæ ambæ tunc pueritiæ metam egressæ, cum formæ elegantia, tum pudicitia nitore mirificam apud omnes commendationem merebantur. Quid faciat pater, magis filiarum religioni quam juventutē metuens? Postquam Saracenorum arma diutius sustinere non posset, opem e cælo accersiturus, confert se in sacellum Deiparæ sacrum, vix altero lapide Madrito dissitum, vulgo *Maria de Atocha*, id est, *de Refugio* dicta : creditum est a maioribus imaginem beatissimæ Virginis, quæ id loci visitur, e cælo in terras delapsam, et ad vivam Deiparæ effigiem quam proxime accedere. Ad hocce delubrum, omnibus, quæ hostium progressus retardare possent, ex ordine dispositis, ipse cum geminis filiabus se confert. Ibi post Virginis auxilium communibus votis imploratum, ecce tibi nescio quo arcano impulsu, ad magnum aliquod facinus audendum faces animo suo subdi advertit. Reputans enim secum, quid patriæ, quid puellis, quid sibi in potestate crudelissimi hostis eventurum esset, altius et non imitabile consilium reperit, quo se metu liberaret. Constituit namque virgines ambas, earum ut integritati et fidei consuleret, ad aram cædere victimas : ipse vero in Mauros, sive Saracenos impetum facere, et se pro bono publico hostiam offerre. Igitur ad puellas conversus, « Filia, inquit, quo res Christianæ loco sint, videtis. Mihi inter vulnera mortem invenire stat animus, quando contra multos victoriam cogitare non licet. Sed quid vester expectet ab hoste virgineus pudor, ipsa vita pretiosior, etiam me tacente, scire potestis. Quo licet vitam emeritis, moriemini tamen æternum patriæ, vestri, mei, ac cæli probrum. Si patri obsequentes estis, nudate colla, uno ictu periculo vos pudoris, me longo metu absolvam. Hac machæra cælum vobis aperiam : eo me præite, sequar. Paterno vos ferro cadatis hostiæ, ego hostili. » Hæc ille : neque difficile fuit in causa tam pulchra persuadere mortem ante habentibus vitæ pudorem et cælum. In genua mox demissæ, ante ipsam aram Virginis cervicem parant ictui, stante vultu excipiunt ferrum. Pater inter fortes lacrymas capita imponit altari, omissa sepulturæ cura, quoniam præsentiora urgebant, tum de filiarum salute securus suam quoque cælo inferre querebat agendo strenue. Itaque velut leo raptis catulis e sacra ædícula furibundus prorumpens, et jam certus mori cum paucis suorum in hostes fertur. Non cædes, sed strages fuit quacunque invehebatur. Barbari vel obstupefacti hac audacia, vel auctos novo auxilio Hispanos rati, neque arma capere pro tempore poterant, neque vultum aut virtutem ferre prementium : et videntes a Christianis pro salute et religione patria rem magno ardore geri, qua cuique patebat via, erumpere cæperunt. Maxima igitur eorum multitudinem cæsa, præda omnis victori in manus venit. Illa sci-

licet animum et robur addente, cujus ad aram captis auspiciis prælium inibatur. Ingens Ramiro ex hostis tam formidolosi victoria accrevit gloria : sed identidem ob animum observabatur charissimorum pignorum luctuosissimum fatum, quorum vitæ redimendæ non jam lacrymas, sed sanguinem, si liceret, ex oculis funderet. Inter gemitus et vota, quibus factam a se filiarum cædem cupiebat infectam, ipse triumphantis exercitus ductor iter ad memoratam Deiparæ ædem carpebat. Primus ante alios ibat ad nota sibi pulvinaria tristissimus genitor. Ingressi templum spectaculum inanditum obijcitur : filia redivivæ, incolumes, genibus ante aram flexis eo loco, quo vitam posuerant. Non oculis, non auribus suis principio fidem habebat Ramirus, sed sacro quodam perfusus horrore, umbras se contueri existimans cœpit a circumstantibus explorare, num idem, quod ipse, viderent? His affirmantibus, fit propior præsentia miraculi. Appellatur iterum atque iterum a natis suo nomine, atque, ut indubitate ipsissimas esse crederet, jubetur in lacteo colli colore circum aspicere sanguineum, quem in cicatricis vicem, et prodigii hujus æternum testem circumferri jussisset admirandorum effectrix Maria. (Sanctius Eusebius Nierenbergensis in *Tropis Marianis*, lib. II, cap. 17; Pereda, de *Patrona Madriti*.)

XV. — *Agnitionem veræ fidei procurat.*

Ethnienus quidam e domo templo proxima sacram celebritatem prospectabat. Semel post meridiem oppressus somno, vidit, se genibus supplicem ad altare proropere, et a sacerdote Dei Matri commendari : somnium acceptum pro consilio, ipse cum uxore et liberis quinque auxit numerum catechumenorum. (Bencius, in *Historia collegii Rachelani Orientalis Indiæ*.)

XVI. — *Infantem mediis in flammis illæsum conservat.*

Mulier quædam negotiorum causa foras egressa, puerum relinquit in cunis dormientem, cumque subito casu domus arderet, nullaque succurrentium remedia proficerent, diligentiam incendio superante mater reversa, flammæque testis omnia comburentis, hæc gemens iterabat : « Esto clypeus a facie ignis devorantis, Domina Molismensis. » Advolat tandem ad incunabula parens uterque difficili aditu, vel ipsos deflagrati infantuli cineres loco magni muneris habiturus. Res mira, sed Mariam Deiparam appellantis consueta : repertus infans flammis arridens, et cunis in cinerem redactis, in solum puerulum flamma non seviit. (Joan. Bonifac. *Histor. Virginis*, lib. III, cap. 1.)

XVII. — *Mulierem epilepsia horrendè cruciatum liberat.*

Erat Steinæci, dioceseos Bambergensis in Francia oppido, mulier quædam epilepsiæ malo indies sæpius obnoxia; caput crudeliter illisum, membra dilacerata, vulneribusque oppleta, spuma copiosa

faciem et os defœdans, clamor et ululatus ingens morbi vehementiam sat indicabant : tanto in discrimine ac calamitate constituta mulier, vaccam, quam in stabulo inter cæteras habebat, optimam Deiparæ in Weyer pro anathemate dum spondet, mox sana efficitur ; horrendo morbi malo per cunctos vitæ suæ dies nunquam redeunte.

XVIII. — *A dæmone tentatam quieti reddit.*

Guilielmina Conini Zugno civis Olzani conjux, ut se aliosque in ignes præcipitaret, per sex menses integros a spiritibus Stygiis incitabatur : verum cum supplex Deiparæ, ad miraculosam ejusdem imaginem in Regio, votum nuncupat, eo a marito deducta, coram ingenti populi præsentia, a tentatione illico liberatur. (Ex *Miraculis Deiparæ Regiensis*.)

XIX. — *Iram Dei a mundo avertit.*

Ante hos annos, quando validi illi fuere venti atque tonitrua, cum in quadam ecclesia provinciæ nostræ populus staret, et divina sacerdos celebraret, imago Dei Genitricis Mariæ tam vehementer sudare cœpit, ut astantes notarent et mirarentur, atque ipsæ sudorum guttæ peplis matronarum extingerentur. Nutu Dei obsessus eadem hora adfuit, requisitus de hac causa respondit : « Quid statis admirantes ? Filius Mariæ manum extenderat ad ferendum, quam si non ipsa tenuisset, mundus jam minime subsisteret ; ecce, hæc est causa sudoris. » Et territi sunt omnes audientes verba tam stupenda. Hæc mihi relata sunt a quodam abbate religioso ordinis nostri, tunc temporis recentè gesta. (Cæsarius lib. vii, cap. 2.)

XX. — *Adulterum ad vitæ emendationem vi Rosarii perducit.*

Parisiis divo Dominico alacriter concionante, vir quidam summæ potestatis et opum maximarum in eadem urbe commorabatur, vitiis omnibus, sed maxime libidini deditus, qui morbus adeo in hominis animo inveteraverat, ut neque monitis, neque precibus locum relinqueret. Habebat in matrimonium feminam sanctitatis laude percelebrem, et Gallie regum stirpe generatam. Hæc et ex perdita mariti vita, et ex ipsa pellicum naturali invidentia gravem animo dolorem capiebat ; nam Dei offensio ex viri obscenitate dolori erat, et sibi concubinas esse prælatas ægre admodum tolerabat : quin et ipsa, quod minime debuit, ultura viri adulteria vicissim cogitabat. Huic perturbatissimæ matronæ per visum inferorum illa supplicia, quæ ob brevem voluptatem æterna libidinosi patiuntur, sunt ostensa. Pro mollibus lectis fornaces gravissimis incendiis æstuabant, libidinis horribiles dracones imminebant tam areto complexu, ut se neque defendere, neque expellere possent ; ex draconum oculis, naribus atque ore flammæ erumpabant teterrimi odoris, ardentes sulphuris venas diceres veneno multiplici immundeque permistas ; hac tæbe purulenta corpus omne

a capite ad pedes perpluebant, et ad viscera usque immittebant. Dracones liquefactum æs undique profundebant, ita medicatum, ut perruptis illis partibus, quæ dolorem omnium maxime sentiunt, clamare et vociferari tam intente cogerentur, ut planetibus Tartara remigrent, et tamen mori non poterant, cum id maxime cuperent, scilicet desperato sine tormentorum, locum quoque viro suo præparatum aspexit, dolori sempiternæque miseræ, si ita vivere pergeret, subeundis.

Soluta somno, conjugis miseretur, cogitaturque pœnitentia flagitii, suoque adhuc zelotypiæ tabescens cruciatu, divum Dominium cœvenit pœnæ revelandæ causa, quæ dies noctesque animum cruciabat. Bonus Pater mulieris hanc ægritudinem sacra illa rosa curavit, quam de manu Virginis accepisset, et salutarium calculorum, religioso sodalicio persuaso, animum ab illo mœrore ad lætitiarum jucunditatemque traduxit, quin et suum ipse Rosarium matronæ dedit, ac post quindecim dies, quos in eopervolutando positura esset, mariti nocte dormientis ut capiti supponat, admonuit. Hoc accepto munere domum spei plena revertitur, ac sacri funiculi globulos omnes pie ac religiose, ut erat jussa, precando percurrit. Quo evoluta tempore, sub quiescentis conjugis pulvinari locat, remque totam Deo ejusque beatissimæ ac beneficentissimæ Matri Mariæ commendat. Qua primæ nocte suppositum Rosarium est, vir ille primarius vehementer contremuisse dicitur, et vim magnam lacrymarum profudisse, inque uxoris manibus et gremio totum se lamentis dedisse, Deum implorasse, suæ uxoris se precibus commendasse. Consequenti nocte consopitum vocat ad judicium Deus, dæmonum turba circumstante, et innumerabilium flagitiorum, quæ opponebantur, ultionem debitam flagitante, fuitque tanta inter dormiendum anxietas, ut somno abrupto conflictaretur vehementer, veniamque adulteriorum ab uxore peteret emendatione promissa.

Nox tertia subjecto itidem, quod nesciebat ille, Rosario, omnium maxime horribilis fuit : siquidem in somnio tractus ad inferos, pœnas vidit, quibus illic turpis voluptas et obscena punitur : neque oculis solum, sed cætero etiam corpore doluit, eorumque tormentorum, quæ in illis sedibus libidinosi mulierosique perferunt, partem aliquam dormiens vivensque præsensit, et in illis cruciatibus, qui corpus fere torquebant, tandiu perstitit, dum angelus fautor occurrit, qui cum hominem ex illis tormentis eripuisset, Rosarium Rosarii que sodalitatem imperasset, nuntium attulit, illa si faceret, vitæ melioris. « Necesse est, inquit, Rosarii te initiare mysteriis, ut per illius sanctæ societatis Fratres obtineas, quæ minus ipse per te mereris accipere. » Ubi e somno evigilavit, magno cum doloris sensu, uxori sincerum amorem fidemque pollicitus conjugalem, promissorum veritatis atque constantiæ omnia patefacientem testatus est diem,

daturum se operam, ut morum correctionem mundus spectet universus.

Vitæ novitatem auspicatus a confessione, divo audiente Dominico et vivendi leges præscribente, in sodalium, uti mandarat angelus, relatus est numerum, tanta cum firmitate, ut Rosarium nunquam e manibus poneret : bellans cum hoste, domi quietus, in agro, in itinere, cum rege regisque intimis, ubique locorum, Rosarii tenax recitator laudatorque fuit, cujus pietatem maxime promovit in Gallia. Nobilissimæ suæ uxori, quoad vixit, integram fidem conservavit. Longo demum annorum evoluto spatio utrumque conjugem uno tempore mors exstinxit, animisque advolantibus in cælum, Maria Virgine deducente, amborum corpora Parisiensis primarii templi una atque eadem sepultura contextit; est enim hæc rosæ vis, ut ne marcescens quidem suavitatis odorem amittat. (Ex *Chronico* Fernandi a Castello, tom. I, lib. I, *De rebus S. Dominici*, cap. 54.)

XXI. — *Homini scelerato, compassionis suæ in dies tamen memori, sincerum de peccatis dolorem et salutem æternam obtinet.*

Vir quidam copiosus et potens, cum et corpore ægrotaret, et mortifero animi morbo teneretur, nec adduci posset, ut peccata confessione lustraret, idque sancta Birgitta sciret, miseratione tacta, Deum pro illius obstinati salute precibus sollicitis iuvitavit. Mox ad Birgittam Deus : « Vade, inquit, tumque moneto presbyterum, ut istum, pro quo me appellas, inviset ægrotum, ad peccatorum plenam atque integram confessionem adhortetur. » Abit curriculo sacerdos ; ut se aperiat et de peccatis confiteatur admissis, auctor est ægro. Negat ille in præsentia confessione sibi opus esse, quam sæpe facitasset ; redit sacerdos infecta re. Mandat Birgittæ Deus, ut iterum mittat : inde simileque responsum reportavit. Tertio Birgittæ perditarum ovium Recuperator apparuit, et quæ tandem hominis impedimenta sint, quo minus peccata fateatur, ostendit ; sacerdotem Birgittæ confessorium, ut eodem tertio destinet, imperat, præscium illorum, propter quæ pertinax ægrotus a confessione illugeret. Cum tertio Pater adfuisset, et flagitia, quæ a confessione retraherent, a Birgitta cœlitus admonita edoctus exprobrasset, novam tenebricosæ hominis pertinacis menti lucem attulit ; nam peccatorum tantopere tædunt, tantoque est scelerum horrore percussus, ut diceret dubium se esse de salute sempiterna, lacrymarum vim posthabita consolatione profileret, sacerdotemque illum Dei interpretem his verbis percontare : « Qui fiet, bone Pater, ut veniam mihi Deus condonet tantis tamque inauditis sceleribus irretito ? » Ad quem presbyter : « Cave desperes, inquit, deque divina miseratione diffidas. Licet enim multo plura, et longe graviora sive flagitia sive maleficia perpetrasses, tamen confessione legitima, atque animi intimo dolore remis-

sionem a nostro Deo se agnoscentibus corrigentibusque facillimo consequeris. »

Hac spe erectus, errata detexit, illoque ipso die post primam confessionem, quam a tam perditō homine factam oportebat esse, tum longam, tum maximam, tres alias repetivit ; die postero sacrosanctum Christi corpus accepit, sexto animam suo reddidit Creatori. Birgittam fons ille pietatis Deus, de mortui hominis hujus æterna salute, deque sospitatis felicissima sorte fecit certierem, inque purgante igne, dum pœnas noxarum solvat detineri ; illius autem inusitatæ admonitionis triplicatum nuntium, singularisque Dei patientiæ clementiæque causam ad Virginem Mariam referri debere pro illo deprecantem ; amaverat enim locuples ille Dei Matrem, et quos dolores ex acerbissimis Filii tormentis Virgo pertulerat, eorum dolorum memoriam vivens recolebat. Fuitque angorum Mariæ Deiparæ, quam gladius Simeone prædicante transfodit, meditatio salutaris in morte. (Ex *Vita S. Birgit.*)

XXII. — *Virgo fami et inopiæ succurrit.*

Fato concesserat imperialis civitatis in regno Chilensi prætor. Ex morte ejus usque adeo insolentes Indi cristas tunc erigebant, ut de perdendis ac prorsus exstinguendis Hispanis sedulo cogitarent agerentque. Præcipua igitur urbs aretissima obsidione premebatur unius anni spatio extremas ab hostibus miseras perpressa. Et cum Chilenses Indi, bellicosi natura, omnes urbis aditus occupassent, neque spes esset Hispanis ulla subsidii, in cælum suspicientes, Deiparæ Virgini sese verissime commendarunt ; misitque Mater invocata præsidium, et obsessis admirabili ratione providit. Nam quodam tempore minutarum avium vim ingentem idoneo pastui intra vallum misit ; quibus illaqueatis inediæ succurrebant obsessi. Hoc non contenta misericordiæ Parens, ficedulas dedit prædæ majoris, quarum aucupio vitam alebant. Et cum barbari omnia tentantes, et quasi deditionem extorquentes vicinum fluvium avertissent, quo uno cives siti succurrebant ; eadem divina Parens, intra muros unius putei, qui multos jam annos siccus erat, mirabili et repentina aquarum affluentia suos Christicolæ sibi curæ esse monstravit. (Ex litteris P. Roderici Cabredi provincialis soc. Jesu, in regno Peruano.)

XXIII. — *Loquelam reddit.*

Uxor Antonii Spaglia, Maria nomine, ex vehementi contracto morbo omnem loquendi facultatem amiserat : hinc corde Deiparæ supplex, eam cum anathemate pio, in icone sua Regiensi colendi votum nuncupat. Hoc edito mox novas de strato surgendi vires obtinet, iconem miraculosam accedit, ad quam prodigiose illico omnem corporis infirmitatem amisit, et loqui inceptit. (Ex *Miraculis Virg. Regiens.*)

XXIV. — *Mariæ insultans morte cito obruitur, et perit æternum.*

Placentiæ cum in taberna luderet quidam, tesse-

raeque jactus minus prosper ac felix cecidisset, gloriosissimo Mariæ ventri, ubi Christus salus nostra delituit, impudentissimus aleator obstrepuit, ad nefariamque vocem, qua virginum uterum diris execrationibus devovit, subita morte prostratus descendit ad inferos, quem locum illi incolunt, quos a se Christus bonus Pastor segregavit, ac furiis ultricibus daemonibusque permisit in omnem aeternitatem cruciandos. (Vincentius Belvacensis, part. II, *Spec. historici* lib. VIII, cap. 104.)

XXV. — *Episcopum sibi devotum curat ab infirmitate.*

Quidam episcopus devotus beatissimæ Virgini infirmabatur graviter. Cum autem instaret festum Purificationis Mariæ, rogavit eam ut sibi sanitatem impetraret, quatenus ejus Officium devotus imple-ret; sed non fuit exauditus. Item imminente hora vespertina in vigilia hujus festi petivit pro sanitate corporis, sed minime exaudiebatur, quod et tertio fecit ipso die hora prima, sed nihil impetravit. Domus autem episcopi adhærebat ecclesiæ, ita quod ambitus de ecclesia protendebatur ad domum, in qua episcopus infirmus jacebat; cum autem ipso die sollemnis processio fieret a clero, et illa antiphona: *Adorna thalamum tuum, Sion*, secundum consuetudinem Ecclesiæ in circuitu cantaretur, vidit episcopus solemnem processionem virginum pulcherrimarum de ecclesia per ambitum ad se venientem, quæ vestitæ albissimis erant; inter quas una erat pulchrior omnibus, quæ post omnes ibat, et pulcherrimum puerum gestabat in ulnis, et cum sic appropinquarent, duæ ex illis virginibus juxta caput episcopi se ponentes, angelicis vocibus inceperunt prædictam antiphonam, scilicet: *Adorna thalamum tuum*, decantare: quas episcopus ut vidit, prout poterat, erexit se, et in lecto resedit. Venerabiles autem virgines lectum ejus circumsteterunt, et dulciter cantabant, quod tamen nullus nisi episcopus audiebat, et cum sic cantassent usque ad locum illum: *Suscipe Regem Christum, amplectere Mariam, quæ est cælestis porta*; accessit illa pulchra Virgo cum Puero, et sibi illum, qui est Rex regum ad dextrum brachium dedit, et ipsa sub sinistram episcopi resedit, et ait: « Modo, dilecte mi, suscipe Regem Christum, et amplectere Mariam. » Et rursus: « Surge modo sanus, et vade ad ecclesiam, et fac Officium mihi et Filio meo, et dic populo quid tibi accidit; » et post illa hæc venerabilis visio disparuit. Surrexit igitur episcopus sanus et fortis, et cunctis admirantibus Officium devote implevit, et facto sermone narravit coram populo præsens miraculum, ac post paucos dies migravit ad Dominum, ubi amplectitur Mariam, et ejus dilectum Filium Dominum nostrum Jesum Christum. (Ex *Speculo magno exemplorum*.)

XXVI. — *Alimoniam in extrema necessitate procurat.*

Hierosolymis monasterium fuit beatissimæ Vir-

ginis nomini tutelaque devotum, monachis et hospitibus celebre, atque imperatorum liberalitate clarum; sed rerum tamen ac temporum mutatione factum est, ut non modo hospitibus et peregrinis, sed etiam monachis necessaria deessent. Id cum semel et iterum audissent cœnobitæ, sunt facti tristiores: nam penuria mœrorem, mœror querimoniam, querimonia vociferationem peperit religiosi moribus alienam. Ergo ad abbatem concurritur, et ab eo cibos exigunt tumultuosius, quam deceret, et famem extremamque esuriem vultu et voce clamosa testantur: « Aut provide, inquirunt, aut, si non potes, quemque nostrum egredi sinito, ut alius alibi ad vitam alendam cibaria perquirat; » minas admonitionibus jungunt, ac se ni fores laxet, abbate inconsulto recessuros denuntiant: necessitatis imminens ut priora sic etiam potiora esse jura debere, labenti naturæ in primis esse occurrendum: frustra disciplinam requiri, ubi discrimen est vitæ. Desperantibus atque ex famis rabie, quæ malorum extremum est, insanientibus, bonus abbas ita respondet: « Oremus, precemurque, charissimi, et Dominator ille summus accurret; neque enim fieri poterit, ut nos triticum in ejus monasterio deficiat, quæ mundo pereunti vitale granum ex utero protulit virginali. » Vigilantibus ex præscripto abbatis ac tota nocte psallentibus, mane horrea monasterii usque adeo tritico redundarunt, vix ut ostium aperiri granarii posset. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. III, cap. 4.)

XXVII. — *Præcipitandum ex alto nire liberat.*

Vaiwoda, Transylvaniæ ab Abrahamo regis Turcarum prætore (quem ipsi Bassam appellant), prælio victus captusque, victoris irati jussu ex altissima rupe agendus erat præceps: cæterum ille, beatissima Virgine invocata Lauretana, supplicium evasit, dum forte sermonem ita habuit de religione cum Bassa, adeoque efferatim ejus animum diva ope mitigavit, et barbarus odio in amorem verso, ipsum cum aliis Transylvanis captivis protinus dimisit gratis. Laureti exstat hodie tabula ingens egregie picta, auroque exornata, ubi tota res coloribus et litteris expressa sub oculis omnium visitur. (Balthasar de Bartholis in *Thesaurario Lauretano*.)

XXVIII. — *Comedendi gustum et appetitum impetrat.*

Lucretia, Leonis civis Regiensis filia, vi morbi adeo depressa erat, ut præter lacticinia nil aliud cibi gustare posset: cum autem parens ejus ad Virginis aram cereum accendendi votum emisisset, e vestigio sanitati restituta, a matre cibos expetiit. (Ex *Miraculis Virgin. Regiensis*.)

XXIX. — *Mulier in puerperio periculose laborans mire liberatur.*

Mulier prægnans per triduum jam horrendis puerperii doloribus cruciabatur, fetum tamen in lucem edere haud valebat, isque obstetricis alie-

rumque presentium communi iudicio, in utero materno jam præfocatus asserebatur. Utrique parenti tam luctuosus prolis sine baptismi salutari lavaero mortuæ casus animum immodice cruciabat : desperata ergo matris et fœtus incolumitate, thaumaturgæ Virginis in Weyeriano templo opem implorant : promittitur pium anathema : mirum ! vix erat completa promissio, infans pro mortuo habitus manifesta vitæ incolumis signa edit in matris utero, et mox sanus in mundum prodit ; quem uterque parens illico sacra ablui unda expetunt. Sed haustum gaudium adversus iterum casus turbat ; paucos etenim post dies matrem febris lethalis invadit, quæ omnem ei rationis usum cum spe vitæ longioris aufert. Morituræ proinde juxta Catholicorum ritum cereus mortualis jam manibus inseritur, dum interim maritus desolatus, addita priori voto quantitate ceræ Virgini thaumaturgæ offerenda, rursus sacram ejusdem opem ardentibus suspiriis invocatur, quæ vana profecto non fuere : nam uxor eadem hora vires recolligit, verba prudenter profert, cibum potumque exigit, intraque dierum aliquot spatium pristinae incolumitati plene restituitur. (Ex *Miraculis Virg. in Weyer.*)

XXX. — *Periculo submersionis in aqua eripit.*

Navem aliquando consensurus sanctus Franciscus Xavierius, navicularium exoravit, ut pueros quosdam in navim acciperet (eos Maluco abduxerat, in Goensi collegio instruendos) quos illi committens repentinò divini Spiritus afflatu ter denuntiavit male se metuere, ne magnum in itinere ea navis acciperet incommodum : nec vana denuntiatio cecidit. Insulam Ceilanum navis præteriens hæsit in syrtibus ; jamque spes salutis nulla erat, cum repente beatæ Mariæ ope simul ab omnibus implorata, divina benignitate periculo eripitur, et Cocinum appellit incolumis. Haud secundiore cursu, sed meliore conditione navis usa, quæ Xavierium vehabat. Per triduum deterrima tempestate ita vexata est, ut vectores jactura jam facta, mortem in horas ac momenta singula exspectarent. At Franciscus intrepidus ad ea quæ cæteros terrebant, sedato animo cœlestes omnes ordine deprecari, cœlestiumque Regem ac Reginam impense invocare institit. His ille deprecatoribus præsidiiisque septus (ut ipse postea indicavit) longe majore lætitia affectus est in ipsa tempestate. (Tursetinus, in ejus *Vita.*)

Vetus quoque benignitatis Marianæ exemplum præbet B. Reinerus ex ordine Cisterciensis. Hic cum Parisiis adolescens litteris vacaret, casu in profundam aquam lapsus est, mergendus procul dubio, nisi Deipara succurrisset, quæ coram conspicua eum amplexa est, extractumque periculo eripuit sanum et incolumem. (Ex ejus *Vita.*)

XXXI. — *Leonem ad imperium evehit, et per eundem cœcum illuminat.*

Constantinopolitana suburbia pratorum et florum viriditate peramœna fuerunt, illa præsertim quæ

ad Auream urbis portam respectabant, a specie camporum ita fortasse dictam, qui se porta illa egressis offerebant ; augebat voluptatem uberimus fons, qui locum variis arboribus ac platanis præcipue consitum irrigabat, sed injuria temporis fontem terra aggesta conclusit, et aquæ meatus ita obturavit, ut salutaris undæ nil prorsus afflueret, tantum in nuda humo venæ latentis vestigium apparebat, quin et ipsa arborum densitas fontis aditum obscuravit. Hæc loca cum Græcus ille Leo, qui Sapientis est cognomen adeptus, animi gratia solus ac tacitus peragraret, in hominem incidit oculis captum ac viæ prorsus ignarum ; huic se itineris ducem Leo præbet homo comis et plane misericors. Confecto viæ aliquanto spatio cæcus sitire se dixit, ac misere defatigari, Leonemque rogat, ut vel umbram quærat, desiderii levamentum, sitisque solatium. Leo silvam nemusque perlustrat, fontem sollicitè quærit, humorisque indicia secutus laticem pervestigat, ubi nihil invenit. Ad cæcum, quem sub arboris umbra reliquerat, mœstus redit : hic cœlitus audita vox est, aquam in propinquo esse contestans ; quare fontem denuo vir bonus Leo et officiosus inquirat ; quo minus inveniat, arborum oppositus, et cœni profundioris interjecta moles obsistit ; desperantem vox iterum audita confirmat : « Leo imperator, densum istum et umbrosum lucum ingressus, turbidam aquam haurito, et ægri hominis sitim recreato, cœnosum dein limen in manus sumito, cæci oculos inungas facito, quæ vero ipsa sim propediem agnosces, et loci istius, et amplius tam possessor imperii ; quin et ædem mihi ibidem consecrabis, in qua verser, immorer, habitem, et me invocantibus postulata concedam ; nihil est enim quod meæ potestati queat obsistere, velit nolit cessaturus est dæmon, et morbus suapte natura insanabilis me volente curabitur. » Leo verborum omnium memor cœnum eduxit, aquam hausit, utrumque reportat ad cæcum, parum aut nihil de remedio laborantem ; nam prope jacebat exanimis, et morti valde vicinus, adeo sitis spiritum hauserat, aut mentem sæva confuderat ; et cum faucibus aridis aquam infudisset, et oculos luto illinisset, depulsa cæcitas est, et vita restituta, quam pene videbatur amisisse. Non multo post Leo et pius et sapiens ex Virginis prædictione ad imperiale fastigium evectus, tanti hujus miraculi loco repurgato, fontis venam aperuit, atque inibi templum prægrande construxit. (In *Prat. spirit.* cap. 175.)

XXXII. — *Vastum incendium prodigiose restinguit.*

In villa Weickenreuth dioceseos Bambergensis, rusticus habitabat sat dives et copiosus, non adeo tamen felix ut non inveniret, qui suam fortunam oculis invidis non aspicerent ; et quidem eo quorundam exerevit malitia, ut statuerint firmo animo, fortunam sibi invisam inter favillas sepelire : statutum, factum. Nox tenebrosa pro malefacti peplo servire jubetur, admovetur, dum dormit, rustici præfati adi-

bus pernicioſa flamma, quæ uno fere momento easdem occupat et implet. Fragore ignis evigilat inſons habitator, concurrunt accolæ, ſed fruſtra malo remedium paratur : hac in miſeria et ædium jactura certa conſtitutus ruſticus, Mariæ opem ſupplex implorat, ſacras ejusdem ædes in Weyer, grato cum animo viſitaturum ſe ſpondet : hic orare, optare et impetrare idem fere ; flamma enim sæviens mox conſidere, et in oculis omnium ſua ſponte exſtingui incepit. (Ex *Miracul. Virg. in Weyer.*)

XXXIII. — *Sanat paralyticum molitorem.*

Quidem Belga ex illorum numero, qui tritici grana fluviali machina conterunt (molendinarios vulgo vocant) moribus ita facilibus fuit, ut omnibus eſſet ordinibus gratus ; hic paralyſim toto triennio paſſus, laborare, inque ſuis ſe operibus exercere non poterat ; quare beatiffimæ Virginis opem aſſiduus precibus implorabat, moleſteque ferebat ſanctiſſimæ Matris feriis in templum ſe venire non poſſe ; membra enim morbus ille contraxerat, ac ſe domi tenebat invitus ; hujus cubiculum Virgo puriſſima nocte quadam ingreſſa eſt plurimo virginum comitatu. Mariæ Virginis virginumque aspectu cæterarum, dici non poſteſt quam ſit homo recreatus ; tantaque ei oborta lux eſt, ut Virginis Mariæ ſocias agnoſceret, et quod cuique nomen eſſet, plene perfecteque ſciret. In hoc gaudio uxorem inſeclamat, ut vigilans tantæ voluptatis ſit particeps ; dormit illa nihilominus, ſomnoque aſtricta graviore Dei Matris præſentiam non videt, quam fortasſe videre non meruit. Ægrum diva Mater alloquitur ; ſuſpiria et gemitus audiviſſe ait, voti compotem fore ſi ad ſuum altare deportetur, multa etiam de cladibus Belgio imminentiſſis huic paralytico cælorum Regina prædixit, vetans, ne arcanum illud cuiquam aperiat, tantum ad poenitentiam cunctos adhortetur, quæ Dei iram mitigare ſolet. Ille integerrimæ Matris et voce et aspectu mirabiliter recreatus rogat ſe ad eccleſiam deduci ; ubi in templo fuit, iſi qui ſe geſtaverant : « Miſſum me, inquit, facitote ; » diſmiſſus quindecim ipſos gradus, per quos aſcendebatur ad altare virgineum ſolus ipſe pervadit, aræ aſſiſtit, et ex virginali promiſſo membrorum optatam ſanitatē ſoliditatēque conſequitur ; vitam molendinarius illo ex die minime malam, mutat in melius, templum Virginis frequentat illud idem, ſequē penitus ac totum Deiparæ dedit, ſuæque gentis homines ut voluntariis poenis iratum Deum placarent ex præſcripto Virginis admonere non deſtitit. Romam libenter vel genibus nixum atque reptantem ſe profitebatur eſſe aditurum, dummodo vel ad punctum temporis priſtina ſibi viſio redderetur. (Ex Tilmanno.)

XXXIV. — *Servat in periculo ignis.*

Judæi cujuſdam filius, quod una cum Chriſtianoorum pueris Eucharistiā ſumpſiſſet, a patre sæviēte in fornacem, quæ conflando vitro deſervit,

crudeliter conjectus, ab igne præſervatus eſt ope Virginis Deiparæ. (Gregor. Turon. lib. *De gloriâ martyr.* cap. 8.)

XXXV. — *Terræ motum et extremum judicii diem avertit.*

Anno 1517, univerſæ terræ motus ipſa Octava S. Joannis evangelistæ die, intra diei noctisque ſpatium tam terribilis bis factus eſt, ut multa ædificia ubique corruerint, vix effugerint homines : tanto autem tremore Italiā concuſſit, ut nulli non extremi judicii eſſe nuntius videretur. Per diverſa enim Italiæ loca, civitates, caſtella, villæ cum hominibus inibi habitantibus ſubito hiatu terræ abſorpta ſunt, montes ſciſſi, et flumina terra deglutiente adeo exſiccata, ut ſiccis veſtigiiſ transiitum præberent. Padus Italiæ fluvius de ſuo alveo in modum forniciſ in altum ita ſe tulit, ut terram inter et aquam via pateſceret. Certe fluctus illi ita arcuatim elati non obſcure hujus univerſi interitum minabantur. Cum vero diutius aqua ita pependiſſet, tandem in ſemetipſam tanto ſonitu dimittitur, ut murmur illius per aliquot milliaria audiretur. Hiſ tam mirandis, tamque tremendis ſignis circumquaque divulgatis, et tribus diebus in jejuniiſ et orationibus per totam Italiā ab omnibus peractis, apud Cremonam quidam infantulus in cunis jacens, pannis obſitus, in primam loquendi vocem contra naturam os aperuit, matremque ſuam eſcas parantem Fratri ſuo majori, qui plorando panem petiverat, a corporis curis compeſcuit, aſſerens, ſibi viſam Dei Genitricem Mariam ante Chriſti tribunal ſtātem, iſtantiſſimiſque precibus pro dilatione judicii, quod mundo propter peccata ſua dare intenderat, ipſi ſupplicantem. Hiſ vero dictis infans eloquium depoſuit, uſque ad tempus humanæ loquelæ principiis congruum. (Boſius *De ſign. Eccleſ.*, lib. xxiv, c. 8.)

XXXVI. — *Sanctum Albertum pane cæleſti recreat.*

Quinque et viginti annos ſanctus Albertus cœnobii Cuſpiniensis monachus in ſua cella permansiſt, ex quibus viginti duos ſine pane traduxit, herbis radicibusque contentus : viginti, quod mireris, nullo omnino potum deguſtavit ; quæ fuerit requirendi panis occaſio operæ pretium eſt ſcire. Ex perpetuiſ imbribus tanta aliquando tamque metuenda tempeſtas intumuit, ut in cellula Albertus velut obſeſſus teneretur, cumque ad eum alendum paſcendumque continentibus pluviis penetrare nemo poſſet, Alberti animus dupliciter angebatur, eo quod panis deeſſet vitæ alimentum, et quod rem divinam audire non poſſet, et panem de cœlo miſſum adorare nequiret. Quamobrem beatiffimam ſempiternamque Virginem Mariam nocte quadam anxius et fere moriens appellavit, utque ſibi in tantum adducto diſcrimen ſubveniret, ſupplex humique ſtratus oravit : dumque, fuſis animo precibus, feſſus ac triſtis ebdoirmiſſet, ecce per viſum adeſt benefica Mater cum virginibus pulcherrimis, quas tamen cœli Re-

gina et forma et proceritate vincebat. Feminis ut vidit, humana credulitate ductus, « Si vos, inquit, præsenssem, ex monasteriolo repulissem; » indignantem, et quod ingredi ausæ essent acriter objurgantem divina Mater interpellat : « Desine frustra moveri, ego sum Dei Genitrix, quam tam amanter invocasti, quid me igitur vis ? » Tum ille : « Succurre, Mater, in his, quibus me vides egere. » Hoc audito misericordiæ et benignitatis Fons, ex fonte Christo Deipara panem in os Alberti porrexit, quo ita recreatus refectusque est, ut domesticum hunc panem quo vivimus nunquam deinceps requisierit : ille etiam de sacris non auditis, quæ animum angebat, consolante Virgine cura consedit. Virginis et ante et post hoc beneficium studiosus venerator Albertus centenis genuflexionibus diebus singulis utebatur, quoties autem genua curvabat, toties Salutationem angelicam vultu ad pietatem religionemque composito proferebat. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg.*, lib. III, cap. 4.)

XXXVII. — *Ethnicum e vinculis liberat.*

Ethnicus dives, cum in carcerem et vincula devenisset, pro liberatione sua votum Deiparæ edit : exauditus, palmetum centum arboribus frequens, eidem ad templi usum attribuit. (Bencius, *De historia collegii Racholani Orientalis Indiæ*.)

XXXVIII. — *Auditum reddit.*

Incola quidam pagi Gundliz sensum auditus in tantum amiserat, ut nil prorsus intelligere potuerit nisi per sola signa et manuum indicia. Desperatis proin auxiliis ex remedio humano, ad cœleste confugit : Virginem Deiparam fiducialiter pro auxiliatrice implorat, votumque ad imaginem ejus thaumaturgam in Weyer emittit. Ex illa hora plenum aurium sensum recipit, adeo ut isto alios superarit. (Ex *Miracul. Virgin. in Weyer.*)

XXXIX. — *Castitatem tuetur.*

Mulier non ita pridem per nostros e turpitudinis et hæreseos luto emersa, cum sola exisset ex urbe, a quodam, quem effugere non potuit vestigiis insistentesollicitabatur ad flagitium. Exorabat illa tantulum spatii, dum e silva proxima referat gradum, huc se mœsta conjecit, flexisque genibus suspiciens cœlum non sine lacrymis Deum precatur, beatamque Virginem ne se deserat. Tum quasi sensisset auditas preces, alacriore animo egreditur, et sequitur quidem impudicus, sed lento passu altoque silentio similis paventi. Ubi tandem mulier se in tutum perduxit, victrix exclamat ; at ille, « Ego te, inquit, non timui, sed adolescentem, qui tecum in via colloquebatur. » Persuasit illa sibi objectam homini speciem custodis angeli, quem cultum antea, imposterum statuit colere diligentius. (Bencius, *De histor. collegii Friburgensis.*)

XL. — *Os obtortum ad pristinum reducit situm.*

Antonius de Gnuia ex loco Trontano natus, ex morbi vehementia os plane obtortum contraxit. Hoc

malum ut a se tandem averteret, Virginem Regiensem thaumaturgam deprecatur, et ad ejus templum caput ex cera effictum humili corde offert : unde illico composito rite ore sanus et hilaris recessit. (Ex *Miraculis Virginis Deiparæ in Regio.*)

XLI. — *Templum sibi exstrui petit.*

Liberio summo Pontifice, Joannes Patricius Romanus, et uxor pari nobilitate, cum liberos non suscepissent quos bonorum hæredes relinquerent, suam hæreditatem sanctissimæ Virgini Dei Matri voverunt, ab ea summis precibus assidue petentes, ut in quod pium opus eam pecuniam potissimum erogari vellet, aliquo modo significaret : quorum preces et vota ex animo facta, beata Virgo Maria benigne audiens miraculo comprobavit. Nonis igitur Augusti, quo tempore in urbe maximi calores esse solent, noctu nix partem collis Esquilini contexit, qua nocte Dei Mater separatim Joannem et conjugem in somnis admonuit, ut quem locum nive conspersum viderent, in eo ecclesiam ædificarent, quæ Mariæ Virginis nomine dedicaretur : se enim ita velle ab ipsis hæredem instiitui. Quod Joannes ad Liberium Pontificem detulit, qui idem sibi per somnium contigisse affirmavit ; quare solemniter sacerdotum et populi supplicatione ad collem venit nive coopertum, et in eo locum Ecclesiæ designavit, quæ Joannis et uxoris pecunia exstructa est, postea a Sixto III restituta, variis nominibus primum est appellata, basilica Liberii, sancta Maria ad Præsepe. Sed cum multæ jam essent in urbe ecclesiæ sub nomine sanctæ Mariæ Virginis, ut quæ basilica novitate miraculi ac dignitate, cæteris ejusdem nominis basilicis præstaret, vocabuli etiam excellentia significaretur, Ecclesia Sanctæ Mariæ Majoris dicta est, cujus dedicationis memoria ex Nive, quæ hodierna die mirabiliter cecidit, anniversaria celebritate colitur. (Ex Breviario.)

XLII. — *In præcipitio servat.*

Ædes summa, quæ Avenione visitur, in edito atque excelso sita est loco, ex ejus crepidine muro modico altius ad securitatem educto despicitur infra via publica ad pedes quinquaginta : inter murum vero crepidini incumbentem, ipsamque ædem interjacet æquata planities magnæ multitudinis capax, manu atque opere facta. In hac cum solemniter studiosorum processio, ad Gallicanæ seditionis finem a Deo impetrandum instituta, ante templi maximi limen Litanias modulate caneret ; quinquennis puer ætatis levitate, podium sive crepidinem, de qua dictum est, ascendit, mox cum conjecisset oculos in subjecta loca, oborta credo vertigine, præceps cadit. Exclamant omnes uno ore, qui aderant viderantque : *Succurre cadenti, Virgo sanctissima.* Pater adolescentis, jurisconsultus, virque honoratus et probus, ut suspicabatur, ad filii cadaver excurrit, et erat omnium sermo, esse mortuum : præter spem reperit vivum, sed ex casu et formidine non compotem sui. Adducit in proximam domum, et

quoniam debilitata credidit membra, aut elapsa in pravum in disseci modo arietis calidam pellem (id enim medici jusserant), quasi sopitum conjiciunt. At puer, cum calor revocasset spiritum, hoc primum, puerili virgarum metu, inquiebat : « Ne resciat, quæso, hoc mater mea, ne vapulem. » Tum ad patrem conversus stomachari et aversari, foedum lectum ferre non posse, nec vero sibi quidquam mali esse : tandem summis precibus, ut eximatur, obtinuit : tum medici, ut diligenter contrectarunt æstimaruntque corpus, divina ope salvum esse pronuntiant. (Bencius, in *Annal. soc. Jesu, de histor. collegii Avenionensis*.)

XLIII. — *Clementi VII Pontifici maximo subvenit in egestate et vitæ periculo.*

Clemens VII, anno Domini 1527, Carolo V Cæsare, ab ejus armis, Borbonio duce, Roma urbe capta, in Sancti Angeli arce se cum cardinalibus recepit, cæterum vim hostis sustinere nequiens, et votis et litteris Laureti Deiparentis implorat auxilium, ac precibus accedentibus, haud multo post inter obsidentium tela lapsus, tutum se reddidit. Inter hæc tria aureorum millia ex ære Lauretano collecta, Pontifici inopia laboranti, in opportunum subsidium missa fuere : ita gemino Virginis Lauretanæ beneficio periculum et egestatem vitavit. Anno autem 1530, Bononia rediens, ubi insignibus imperii Carolum V exornaverat, Lauretum divertit, Deiparam liberatricem suam veneraturus : Deo eique Virgini gratiis humiliter actis, tria aureorum millia a sacelli regimine jam sibi mutuata restituit, et inchoatum in marmoreum sacræ domus superindumentum, nec non templi tholique ædificationem summa vi urgere statuit. (Balthasar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

XLIV. — *A desperatione et mortis pœna præservat.*

Quidam insimulatus furti capitisque damnatus, cum pudore simul et dolore anxius incluso spiritu pœnam morte tentat præcurrere, Dei Matris, cui se commendarat, auxilio prohibetur a facinore, mox etiam innocentiae compertus absolvitur. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. III, cap. 41.)

XLV. — *Dæmoni se devoventem ab ejus insidiis et potestate liberat.*

Juvenis quidam ex eorum genere, qui arte et manu vitam propagant, relicta patria diu fuerat in urbe Taurinensi : subiit postea cogitatio patris, redit in patriam cum pecuniola quam collegerat. Quantum spes hominum fallit! hanc in itinere amisit furto, et illum offendit ereptum morte. Non tulit dolorem juvenis, in furorem vertitur, velut captus animi diabolum invocare, ei dedere se, nec alium dominum velle. Nec frustra se ille passus est invocari, addidit se comitem misero, ejus quacunque ingrederetur persequens vestigia, nisi quod, ubi plures essent, nemini se dabat videndum ; quod si interdum pons transeundus, aut mons præruptus, suadebat ut se ille præcipientem daret, amœna inferius vieta, et vernantia floribus prata ostentans, et semel

quidem projecit se ille e ponte Calerii montis in Padum, unde ægre extractus multorum accursu. Ex eo tempore periculum in consilium vertit, timere cœpit insidias diaboli, et ad beatissimæ Virginis Mariæ patrociniū confugere ; sed cum rursus esset iter facturus, arreptus a dæmone per tria passuum millia asportatus est in silvam vastæ solitudinis ; obtulit se statim matrona eximie pulchritudinis in veste cærulea, quæ, cum pro imperio arcuisset diabolū, manu prehensum juvenem duxit in sacellum dicatum Mariæ Virgini, ab eo loco non procul, ubi quotiescunque illæ transiret, fundere solebat preces juvenis, ut se Deiparæ commendaret. Hic conversa ad juvenem præ admiratione et metu vix compotem sui, quod sese inferno hosti dedisset, increpat vehementer, confessionem imperat, proque admissio scelere pœnitentiam septem annorum, id si faciat, ei semper placatam se ac propitiā futuram. Redit Taurinum, quæ sibi acciderant animo cogitans, statimque ex officina ad Patres soc. Jesu confessionem exorsurum tantus pavor tremorque omnium membrorum cepit, ut confuso ore, anhelante pectore, aretatis faucibus, sudore perfuso per totum corpus diu biscere non posset. Confirmat hominem sacerdos, etsi ipse quoque non omnino expers timoris, signum crucis digito pingens in fronte, et res agebatur multis spectantibus. Tum miser ille se ex ejus conspectu proripere moliens, retentus primum, dein abductus in secretum, postremo solutus animo ac liber dimissus est : nulla deinceps diaboli tentatione vexatus, et Deiparæ liberatrici suæ semper postea devotus. (Bencius, in *Annal. De rebus Taurinensis collegii*.)

XLVI. — *Puellam a dæmone infestatam liberat.*

Virginem annos natam duodecim, Rogeri nobilissimi equitis filiam, quæ a malo dæmone horribiliter excruciarī solet, Thomas Morus scribit, ad divæ Mariæ templum, tanquam ad portum tutissimum, divino admonitu confugisse, in eo coram inclytæ Virginis Deiparæ imagine preces fundentem, universo inspectante populo, plenam atque integram sanitatem impetrasse, puellamque hoc tanto et miraculo, et Virginis Mariæ merito usque eo esse permotam, ut patre nequidquam resistente, nuntio mundanis rebus remisso sese in ædem virginum sacrarum abdidit, sanctitatem et religionem professura : quod mirabile opus ad finem vitæ perseverantia electrice pertinuit. (Thomas Morus, lib. I *Dialog.*, cap. 16.)

XLVII. — *A periculo submersionis protegit.*

Una ex filiabus Laurentii de Finero devote ad dicta erat imagini thaumaturgæ in oppido Regiensi, quæ sanguine perfusa conspicitur : hanc cum visitasset, domum redux, e ponte in flumen decidit. unde eam nulla poterat liberare mortalium industria. Ab aquarum igitur vorticibus raptā, Patronæ suæ thaumaturgæ recordatur, seque ei magna fiducia commendat ; et ecce mox per rapidas undas sine

ullo periculo gaudens, cunctis admirantibus egreditur. (Ex *Miraculis Virg. Regiens.*)

XLVIII. — *Mulier morti proxima ope Deiparæ reconvalescit.*

Mulier ex villa Selbach insanabili morbo decumbens et diuturna feбри exhausta, jamjam agonizans appropinquabat. Hinc loci sacerdos, impensis Ecclesiæ SS. Sacramentis ejus præstolabatur et vita exitum : circumstantes autem amici agrotam Virginis thaumaturgæ in Weyer, cui illa semper addictissima fuit, devote commendant, et in sacello Missam legi procurant. Et sane nec spes concepta, nec votum fuit vanum; mulier enim sensibus vitalibus omnino destituta, jam quasi ex mortuis evigilans, aperiebat oculos, resumptoque habitu loquitur, votum pro se factum approbat, de lecto surgit, paucosque post dies integram recipit corporis valetudinem. (Ex *Mirac. Virg. Weyer.*)

XLIX. — *Sibi devotos visitat et consolatur.*

Quodam tempore Petrus abbas Claravallensis tres pulcherrimas mulieres in monasterium intrantes aspexit, quas propter audaciam primum redarguit, ignarus quæ essent et quales : attamen quæ dignitate præstabat, Matrem se esse Jesu dixit, socias Mariam Magdalenam, Mariamque Ægyptiam, consolatum venisese filios, quos amabat et ferebat in oculis : dumque Petrus sacris pedibus oscula parat, tres illæ cælestes nymphæ, quarum una nympharum maxima, ex oculis effugerunt. (Ex D. Antonino, parte II, tit. 17, cap. 1, sect. 12.)

L. — *S. Vincentius Ferrerius cultor insignis B. Mariæ Virginis.*

Mariæ Virginis pietas atque religio, in divi Vincentii Ferreriensis, adolescentis, animo ita radicibus fixis insederat, ut quandocunque verbi divini concionatores sempiterni Dei Matris laudes attingerent, inexplicabili lætitia perfunderetur, neque præ gaudio lacrymas contineret; et hoc quidem amorem Virginis Mariæ, honorem illo testabatur indicio, quod in Mariæ laudem, antequam Prædicatorum ordini se mancipavit, horarias preces quotidie recitabat. (Ex *Vita.*)

LI. — *Gloriosam suam cum corpore in celos assumptionem revelat.*

In Longobardia, in quadam domo ordinis nostri, quæ Carixtus dicitur, ante paucos annos monachus quidam exstitit nomine Bertramus. Iste tam ferventi motu charitatis Dominam nostram sanctam Dei Genitricem amabat, ut non sine magno cordis cruciatu audire posset, si forte dubitative quis diceret vel legeret de corporali illius assumptione. Cum iam exegisset in ordine quindecim annos adhuc juvenis ætate, in vigilia Assumptionis ejusdem gloriosæ Virginis rogavit abbatem, ut sibi liceret ire ad vicinam grangiam, dicens se non posse audire neque sermones Hieronymi in choro, neque sermonem in capitulo, timens quod prædictum erat; erat enim grangarius. Abbas sanctitatem ejus turbare

timens, annuit ejus petitioni, cumque venisset juxta grangiam, angelus Domini mirabili modo illum rapuit, et ad spatium unius diætæ, juxta parvam quamdam ecclesiam, vicinam satis castro fratris sui carnalis, viri nobilis deponens, disparuit; equus vero, cui insederat, et servus juxta grangiam dimissi sunt. Erat autem fluvius, qui sine navi transvadari non potuit inter castrum et capellam : qui cum sederet admirans ubinam esset, vel qualiter ad illum locum devenisset, juvenis quidam splendidus de ecclesia exivit, et quia Domina nostra ipsi ocus ecclesiam ingredi mandaret, voce clara nuntiavit. Ingressus ecclesiam vidit sanctam Dei Genitricem Virginem Mariam in corpore glorificato, in sede miri decoris residentem : sedebant circa illam diversi ordines sanctorum, patriarchæ videlicet, prophetæ, apostoli, martyres, confessores, viduæ, virgines, conjugati : erat autem hora nona. Quem Virgo Maria beatissima salutans familiaris ait : « Bertrame, meliores sermonibus Hieronymi hic audies sermones. » Dicta Nona a circumsedentibus, per intervalla dictæ sunt et reliquæ Horæ, Vespera : videlicet, Completorium, Matutina, Laudes, Prima, Tertia, Sexta, eratque Psalmorum sive reliquorum cantuum melodia tam suavissima, et vocum tanta concordia, ut sermo nullus exprimere posset. Deinde vultum jucundissimum ei exhibens, voce hilari ac dulci sic ait : « Bene scio, Bertrame, quare nunc egressus sis de clauastro, noveris pro certo, me in utraque substantia, id est, corpore et anima, glorificatam, et die quadragesimo a mortuis resuscitatam. » Mox ut beata Virgo verba prædicta protulit, conventus ille cælestis disparuit, et monachus in loco suæ sessionis se solum invenit. Nutu divino germanus ejus, de quo supra dictum est, adveniens, cum solum illum ibidem reperisset, et quid ibi solus sederet, et unde veniret, interrogasset, omnia, quæ circa se gesta sunt, ne læcum scandalizaret, per ordinem recitavit; tunc ille : « Expectate hic, frater, donec equum vobis adducam. » Mira res ! festinante illo ad castrum, angelus Domini in momento in locum, de quo tulerat, illum reposuit : reversus miles, cum non invenisset, quem dimiserat, apostatam sive ejectum illum æstimans, ad monasterium cursitavit, ad quod dicto Completorio veniens, abbatem vocavit, et ubinam frater suus esset, requisivit. Cui cum abbas signaret, ut expectaret usque mane, et ille turbatus responderet : « Scio, quia ejecistis eum, » minareturque monasterio, rupto silentio respondit abbas : « Per licentiam meam ad proximam grangiam equitavit, non dubito quin ibi sit. » Ierunt simul, et in capella conversorum orantem invenerunt, et cognoverunt ex testimonio illorum, qui eadem hora, qua miles eum juxta castrum reliquerat, eandem grangiam intraverit. (Cæsarius, VII, cap. 38.)

LII. — *Grandi miraculo rosas de corpore defuncti facit excrescere.*

* Fuit Audomaropoli in monasterio S. Bertini mo-

nachus, qui Dominam nostram sanctam Mariam singulari devotione ac reverentia venerabatur, sic quod ob amorem magnum nominis Mariæ, pro qualibet littera prædicti nominis Mariæ, Psalmum, qui ab una litterarum reverendi nominis Mariæ inchoabatur, legere diutius consueverat. Primo solebat legere Canticum : *Magnificat*; et pro A primo : *Ad Dominum cum tribularer*; pro R : *Retribue servo tuo*; et pro I : *In convertendo*; pro A secundo : *Ad te levavi*. Ad quolibet Psalmum versiculum : *Post partum Virgo*; et collectam, *Concede nos famulos tuos*. Anno autem Domini 1163, in nocte S. Andreae, cum Fratres simul ad cantandas Matutinas convenissent atque inchoassent, subprior accepta lucerna in manibus, ibat de choro ad chorum, considerans, utrumne aliquis somno deceptus illic non adesset; cumque omnes adesse cognosceret excepto fratre suo carnali Joscone, assumpta laterna ivit in dormitorium, ubi eum præcedenti vespere vidit ire dormitum; cumque venisset in dormitorium ante fratris sui lectisternium, invenit eum in lecto, sed mortuum, viditque ex ore ejus rosam miræ pulchritudinis excrevisse, similem quoque rosam vidit ex quolibet oculorum suorum atque aurium exortam : supra rosam autem in ore radicatam habebatur inscripta prima littera nominis Mariæ, atque primus versus hujus cantici *Magnificat*; supra rosam autem in dextro oculo radicatam, littera A, primus quoque versus Psalmi, *Ad Dominum cum tribularer*, habebatur inscriptus; supra rosam sinistri oculi R, et primus versus Psalmi, *Retribue*; supra rosam dexteræ auris, littera I atque primus versus Psalmi, *In convertendo*; supra rosam sinistræ auris, littera A, atque primus versus Psalmi, *Ad te levavi*; cum autem his mirabilibus visis stupeffet subprior cum magno timore ad chorum cucurrit, visaque Fratribus nuntiavit. Cumque Fratres ad spectaculum convenissent, viso miraculo miro timore conterriti, monachum antedictum attingere verebantur, sed mox miserunt nuntium, et intimabant episcopo Atrebatensi, sub ejus stabant domino; qui referens gratias Deo, ac beatæ Mariæ Matri ejus multum exaudito miraculo est gavisus, eo quod sic Deo ac gloriosæ Matri ejus devote servientes solent remunerari : episcopus quoque indutus episcopali-bus solemnem processionem cum facibus, crucibus ac thuribulis ordinavit, sicque cum conventu atque clericorum solemniter collegio venit ad lectum Josconis monachi jam mortui. Eductam autem rosam de ore jam dicti monachi, quæ trahentis manum facile subsequebatur, atque in suo vigore ac decore incorrupta manebat, fecit in crystallo quodam formoso artificiose ac reverenter inclusam super altare reponi, ubi ad miraculi evidentiam ab omnibus posset videri. Cæteræ vero rosæ mox eductæ aruerunt, atque pristinam pulchritudinem amiserunt. Episcopus vero sumptum corpus ante summum altare, quod in honore beatissimæ Mariæ fuerat consecratum honore debito sepelivit, ubi ad declaran-

dam clementiam Virginis et devoti ministri ejus meritum ostendendum plura postmodum miracula contigerunt. (Vincentius Belvacensis, lib. vii *Histor.*, cap. 126.

LIII. — A latronibus custodit.

Quidam ex Avenionensi sodalitate suæ vitæ custodiam debet Virgini. Cum aliquando iter faceret, incumbente nocte, recepit se in diversorium, quod postea intellexit a latronibus obsideri. It cubitum, Deum orat ex consuetudine, Matremque Dei adhibet advocatam, ut se volens propitiæ tueatur; nec vana precatio; nocte enim adules, quanquam irrumpere conati sunt homines malefici in cubiculum quod patulum erat, neque una ex parte pervium, nunquam tamen aditum invenire potuerunt. (Bencius.)

LIV. — Largitur suis, quos diligit, dona.

Tenera puerorum ætas uti pomis hortorum fetibus oblectatur. Ita cum virgo sancta Abundantia adhuc tenellula, coram Deiparæ Christum inter brachia tenentis imagine orare solita, aureum pomum, quod divinus Infans manu sustinebat, a Virgine Matre dari sibi aliquando petiit : mox Virgo pomum ei continuo dedit, sed longe aliud et pretiosius, quam quod in imagine nonnisi pictum visebatur. (Ex ejus Vita.)

S. Mariæ Magdalensæ de Pazzis capiti velum candidum pro dono imposuit, futuræ ab inhonestis cogitationibus, quas ne multiplici corporis vexatione ac flagellorum ictibus, abigere satis potuit, immunitatis perfectæ argumentum. (Ex ejus Vita.)

LV. — Militi honorem ejus defendenti perditum visum restituit.

Miles quidam in torneamentis et exercitiis sæcularibus se plurimum exercebat : huic evenit infortunium quod talibus solet sæpe evenire, nam monoculus factus fuit : sed Dominus qui dixerat, melius esse cum uno oculo ad vitam ingredi, quam cum duobus tendere ad gehennam, qui novit bonum de malo elicere, felici necessitate eum compulsi ad meliora commutari; et quia circa divinum Officium, et præcipue in Missa gloriosissimæ Virginis Mariæ devotissime se agebat, quadam die eques processit ad ecclesiam, in qua *Salve, sancta Parens* solemniter cantabatur. Qui morem gerens solitum substituit, et Missam negligere recusavit; tunc ecce Judæus quidam casu interim pertransivit, inveniendusque militem ad nomen Reginæ cœli frequenter genua flectere, incepit respicere, impieque subsannavit, impropere inter cætera quod ancillam gentis suæ tam venerabiliter adoraret. Miles Domine suæ injuriam ferre non valens, accensus zelo fidei Judæum percussit ad aures, qui mox querulans et ejulans commovit totam plebem, accurrensque populus sciscitabatur causam clamoris : qua percepta pro divite favoris gratia sententia lata fuit; miles autem interim videns paratas sibi insidias, secessit in ecclesiam, Auxiliatrici fidelissimæ negotium suum

committens. Astitit autem angustiato illuminatrix cordium, et amissum sibi oculum restituit, et visum lucidissime reparavit: captus tandem in ecclesia, et abstractus ex ea productus et traditus est Judæo, qui eum minime recognovit, dicens: « Hunc iudicarem me lassis, si duos oculos non haberet, nam huic nihil imputare valeo. » Viso igitur miraculo gaudebant fideles recognoscentes et laudantes Matrem Domini fidelium adjutricem. (Ex *Speculo magno Exemplorum*.)

LVI. — *Complacet sibi in titulo, Mater admirabilis.*

P. Jacobus Rhem soc. Jesu tot Marianis calamis celebratus, cum Ingolstadii in seminario cui præerat, Litanis interesset, et ad illud præconium *Mater admirabilis* musici venissent, cœlesti luce visibilis Maria se illi exhibuit, non sine complacencia singulari, quare alta voce exclamavit, rogavitque ut hoc encomium sæpius repeterent. (P. Christophorus Schenck, p. II, *De necess. ad salut. scient. disc.* 42.)

Anno 1657, sodalis Viennæ sub titulo Purificatæ Virginis, in collegio omnis expertus musicæ ad mortem decubuit, et cum agoni jam proximus esset, cygni instar Litanias Lauretanas modulari cepit, ubi venit ad verba illa *Mater admirabilis*, et canere desiit et vivere. (*Ibid.*)

LVII. — *Dolorem stomachi illico curat.*

Gualdericus, mercator de Domo d'Ossola, ad colendam iconem Marianam Rhegium se contulit, simulque aliquas quas secum asportaret res in defluentem ex illa cruorem tinxit: nocte eadem domum jam reversus, tanto correptus est dolore stomachi, ut diem vitæ sibi crederet extremum. Recordatus vero rerum prædictarum cruore illo craterarum, easdem stomacho alligavit impositas, et statim convaluit. (Ex *Miracul. Virg. Rhegiens.*)

LVIII. — *Mulierem jam agonizantem sanitate illico recreat.*

Mulieri ex pago Selbiz horrendis ac continuis afflictæ doloribus, lectoque affixæ, non tam cum morbo, sed jam cum morte luctandum erat: circumstantium interim varia jam erat cura: quidam illorum candelam adhibebant mortualem, de exsequiis instituendis colloquuntur inter se alii: unus Deiparæ præ cæteris addictus, suadet, ad mortem jam properantem *edito voto*, huic ad ædes suas sacras in Weyer commendare: mirantur et explodunt consilium audientes, pia tamen monentis importunitate victi, velum tandem cum oblatione unius Missæ ad aram Marianam spondent. Illico moribunda cœlesti delibuta gaudio ad sensus, vires, et plenam sanitatem rediit. (Ex *Miracul. Marianis in Weyer.*)

LIX. — *Imaginem sui donat Gallæ.*

Imaginem sui ex auro et porphyretico lapide confectam Gallæ opulentæ simul et piæ matronæ, ac pauperum, quorum quotidie mille ducentos alebat, matri per angelorum manus demisit, domi

illius in aere inter splendores tamdiu pendulam, donec Joannes I, Pontifex et martyr, eam ex angelorum manibus, omnino descendente suscepit inter campanarum tota Roma, sua sponte resonantium compulsionem. Quæ imago in templo Deiparæ a Porticu dictæ culta multis prodigiis inclauit, et nonnunquam per urbem in supplicatione gestata, pestem fugavit. (Ex *Monumentis S. Mariæ in Porticu.*)

LX. — *Cordi Jesum inierit.*

Cardinalis Berullus, auctor congregationis Oratorii a Jesu dicti, talis Mariæ ocellus fuit, ut nec ladi Mariam sustinuerit, nec Maria illum ladi permiserit. Adhuc juvenis nonnunquam eam sibi præsentem spectabilemque habuit; ac semel ei Deiparæ adfuit Christum brachiis complexa, neque tantum ipsi Filium ostendit, sed et ejusdem amplexibus obtulit. At ille non minus fuit modestus, quam liberalis Maria erat. Præ sancta enim verecundia non ausus accipere divinum pignus, Virgini respondit, decentius esse Filium in Matris manibus quam suis, summi beneficii loco se habiturum, si et se cum Filio servet, atque ad se recipiat; verum sanctissima Virgo in ejus corde Jesum posuit, quem sustinere brachiis recusavit: atque ex eo tempore Servatorem nostrum longe ardentius, quam prius amavit. Atque hæc fuere initia Marianæ in Berullum beneficentiæ; in reliqua enim vita longe majora postmodum accepit.

LXI. — *Per Rosarium Marianum prælia obinuntur.*

Antonius Balinghen, in *Kalendario Mariano*, ad 16 Julii memorat comitem de Monfort ingentes hæreticorum Albignensium copias fudisse, dum in prætoriano signo rosarium depictum circumtulit.

LXII. — *Diem mortis insinuat.*

Sancto Andræ Corsino jam septuagenario ipsa Christi Nascentis nocte sacrum in Fesulana sua ecclesia facienti, cujus erat electus antistes, serenissima Dei nostri Mater apparuit, obitusque diem prænuntiavit in sequentis mensis sextum, qui sacrosanctis Epiphaniarum feriis dedicatur; quo Virginis nuntio tantopere exsultavit, ut qui et propter ætatem et propter vitæ asperitatem macer squalidusque esset, seraphicum et colorem et nitorem induisse videretur; itaque morbo arreptus illo ipso die naturæ concessit, in quo sanctissima et veracissima Deipara morituro esse prædixerat. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. IV, cap. 3.)

LXIII. — *Ex verbis quibusdam Salutationis Angelicæ in fugam vertitur dæmon.*

Gualterus Melseburgensis nobilis Germanus, cujus conciones ipsis etiam primariis ac potentibus salubres exstiterunt, angelicam Salutationem præcipua quadam animi sui dulcedine, et miro cordis sensu dicebat, illisque verbis: *Benedictus fructus ventris tui, Jesu*, dæmonem bis vertit in fugam. (Ex Aut. cit. cap. 18.)

LXIV. — *Auxilium Mariæ moriturus implorat sanctus Richardus.*

Sanctus Richardus admirandæ sanctitatis episcopus, immaculatæ Virginis Mariæ opem instante obitu notis illis versibus implorabat :

*Maria Mater gratiæ,
Mater misericordiæ,
Tu nos ab hoste protege,
Et hora mortis suscipe.*

Suosque clericos jussit hoc idem carmen identidem ad aures pronuntiare ipso tempore moriendi, minime ignarus, quid Virgo posset, præsertim verbis illis provocata, quæ Mater in hunc finem cantat Ecclesia. (Rodolphus Cicesorius.)

LXV. — *S. Arnulphum moriturum, et cæli gaudiis potiurum esse nuntiat.*

Sanctum Arnulphum felicissimum episcopum morti vicinum beatissima Dei Mater Maria sua præsentia recreavit, cum agmine virginum glorioso Arnulphi animum ad superos esse abiturum mundi Domina et cæli Regina prædixit, et eorum gaudiorum futurum esse participem, quibus exsultant cœlites, deque Assumptæ in cælum triumpho Virginis sibi vicissim gratulantur : ascendentis in æthera Dei Matris Mariæ illo anno feriæ in diem Dominicum inciderunt, ipseque Arnulphus præcurrente Sabbato sub noctis initium decessit e vita. (Ita Lisiardus episcopus, in ejus *Vita*, cap. 49 et 50.)

LXVI. — *Linguam pii clientis prodigio post mortem honorat.*

Beatus Eustachius, religiosus ordinis Cisterciensis, nunquam altare Virgini Deiparæ dicatum præteribat, quin verbis Angeli Virginem saluaret; hæc in Virginem devotio promeruit, ut religiosi, quando Eustachii, cadavere ad exsequias celebrandas exposito animæ parentarunt, viderint in lingua ejus, quæ ore prominebat, litteris aureis *Ave Maria* inscriptum. Hoc viso cuncti censuerunt, portentum illud esse Dei Matris manus volentis Eustachii piam consuetudinem illo miraculo venerari.

Ex ore quoque Guilielmi, olim montis Pessulani dynastæ, postquam funus illius sepulcro traditum est, lilium pulcherrimum progerminavit, in cujus foliis aureo caractere scriptæ hæc binæ voces erant : *Ave, Maria* : quod amoris et cultus, quo Virginem vivus affecit, evidens argumentum fuit. (Ex *Menolog. Cisterciens.*)

LXVII. — *Injurius Mariæ morte cælitus punitur.*

Legitur in libro *Miraculorum Clarævallis* de duobus lusoribus terribile quid : cum uni male succederet, fortunæ alterius invidens, ut furori suo satisfaceret, in Deum evomere cœpit verba contumeliosa, quem socius eodem maligno spiritu afflatus, compescens, ait : « Sile, tu enim nescis maledicere, » statimque Deum nimium blasphemans, cum in Matris ejus sanctæ Mariæ injuriâ erumperet, vox desuper audita est : « Meam injuriam quocunque modo

sustinui, Matris autem meæ contumelias nequaquam potero tolerare ; » moxque super ipsam tabulam vulnere terribili percussus, spumans expiravit. (Cæsarius Heisterbac. lib. vii, cap. 43.)

LXVIII. — *Imago Deiparæ sanguinem sudat.*

Joanna ex oppido Rhegio promiserat candelam coram icone Virginis ibidem accendere, et quoadusque illa arderet, orationem flexis genibus persolvere. Inter orandum itaque contrita, recordatur filiolus quem domi reliquerat, illuc proin festinanter accedit, denuo ad præfatam imaginem paulo post recurrens, ut cœptam devotionem compleret ; sed iconem sacram sudore cruento irrigatam aspexit : ipsa quoque Joanna per triduum sanguineis in facie maculis notata visa est, quæ tempore dicto elapso, sine relicto vestigio vulneris evanuerunt. (Ex *Mirac. Deiparæ Rhegiensis.*)

LXIX. — *Bellum sopit pace reddita.*

Circa annum a Christo nato millesimum centesimum nonagesimum, cum rex Arragoniæ, et comes S. Ægidii, qui Raimundus dicebatur, molesta discordia dissentirent, nulliusque intercurrentis valeret oratio ad pacem reducendam, in urbe Anitio, cuidam humilis fortunæ viro, cum sese Deus immortalis ostendisset, chartam dedit, in qua erat effigies beatissimæ Mariæ Virginis sedentis in throno, et charissimum Filium amplexantis, quæ solet esse pictura vulgaris, nisi quod erat utriusque imagini circumscripta rotunditas, cum illis verbis : *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.* Postquam se tam admirandæ visionis fama vulgavit, viri principes ex variis mundi plagis, et ingens popularium numerus in feriis assumptæ Dei Matris Anitium convenerunt ; porro urbis antistes hominem illum fabrilis artificii viventem haud magna in re, sed virtute plenum et fide (Durando nomen erat) in medium cœtum venire, et quæ vidisset audivissetque, jubet effari. Ille de Arragonum regis et comitis competitoris reducenda pace, divinum audaciter exponit et pervulgat imperium, imaginemque testem inducit obeuntibus oram litteris illis consignatam. Auscultant duo illi principes divino consilio ad Galliam peregrinati, et pacem cœlitus imperatam servaturos se esse interposito jurejurando confirmant ; pacis obsidem virgineam illam imaginem adhibent, quam plumbeis sigillis impressam lineisque assutam tunicellis, quales monachorum alborum scapulares solent, et pectori applicitam pro symbolo, proque pacis insigni circumgestant.

Ea vero pax tantæ sanctitatis fuit, ut qui ita lin-teatus, et tali sigillo munitus esset inventus, ei hominum cædes impunita foret, non quidem a iudice, cujus est vindicare facinora, sed ab illius cognatis et propinquis, qui esset interemptus ; non enim consanguinei, non amici de ultione laborabant, sed cælitus admonitæ pacis memores homicide libenter ignoscebant : quin et illatæ superne imagi-

nīs viso exemplo, scutulo animadverso, occisi frater, in occisoris ruebat amplexus, eumque hospitio acceptum humaniter et benigne tractabat, eratque sodalitatis virginæ quoddam genus, quod pacis poterit appellari. (S. Antonin. archiep. Florent. *Hist.* tit. 17, sect. 27.)

LXX. — *A podagra liberat.*

Petrus de Zano ex Londragone, graviter decumbebat ex podagra; edito res certas ad iconem Thaumaturgæ Virginis in Rhegio procurandi, voto, illico malo illi exemptus est.

LXXI. — *Ex lapsu graviter læsam prodigiose sanat.*

Filia Leonardi de Ottollo, ex Trontano oppido, ex vasta altitudine delapsa, caput adeo dure collisit, ut fere ex illo oculi erumperent: cum autem pater ejusdem aram Virginis Rhegiensis linteamine sternendi votum edidisset, filia statim sanata est. (Ex *Miracul. Virg. Rhegiensis.*)

LXXII. — *Perdita invocata Deipara restituit.*

In Franconia quidam pastor, nomine Kucingus, dum pasceret pecora et armenta rusticorum circumquaque habitantium, capellam unam de grege suo, ab ore lupi per invocationem S. Mariæ, cujus patrocinium eo loci colebatur, eripuit, quam et statim illuc ad altare S. Mariæ pro ostensione miraculi detulit, et ob hoc primum inibi factum miraculum, nomen loco illi Kucingen, nunc vulgo Kitzingen (ubi celebre postea monialium asceterium O. S. Benedicti exstructum olim fuerat), inditum est. (Bollandus, *De S. Hadeloga virgine*, die 2 Febr.)

Nivernensis Domina, potens in primis nobilisque matrona, monile perdiderat gemmis unionibusque distinctum, quod tamen diligentissime perquisitum invenire non poterat: cum vero admonitu illorum, quæ in Molismensi suo templo Deipara factitaret, in beatissimæ Dei Matris et S. Roberti fundatoris honorem, cereum accendisset, pretiosum illud monile reperit, seque gratam beneficentissimæ Matri continuo præstitit. (Ex Joann. Bonifac. *Hist. Virg.* lib. III, cap. 1.)

LXXIII. — *Virgineum lac infundit Maria.*

Quando Fulbertus Carnotensium episcopus febrili ardore graviter accensus, immanes inde dolores sensit, et vi caloris linguam ita ambustam, ut loqui non posset, Deiparens ei tum maxime dolenti apparuit, multis cœlitibus comitata, quem cum jussisset os aperire, expressum e suis uberibus lac in ejus linguam derivavit: exinde confestim remittere dolor et abscedere morbus cœpit: accessit ad id prodigium, quod guttæ aliquæ pretiosi liquoris in ejus genas delapsæ, cum eas abstergere vellet, in linteis apparuerint, quod etiamnum, ut res sacra, in cathedrali templo Carnotensium asservatur. (Ex *Vita S. Fulberti.*)

LXXIV. — *Plagas et vulnera balsamo cœlesti fovet.*

Postquam Guilielmus, dux Aquitanie, gravium scelerum pœnitens, vitam in melius commutavit, non omisit Mariam, peccatorum asylum sibi propitiâ reddere, et cum res et occasio postularet, ad sinum ejus confugere. Cum in solitudine se addidisset, ut illic corpus suum asperiore vita divexaret, præteritasque noxas lacrymis expiaret, dæmones ejus conversione irritati multas ei molestias creare ac verbera infligere non destiterunt: semel præsertim plagas tam graves intulerunt, ut vitam ei sauciatione ademissent, nisi Dei Mater, cujus opem invocaverat, auxiliatum venisset. Adfuit igitur duabus virginibus comitata, suaque consolatione ad ultiores pugnas animum et robur addidit, et cœlesti balsamo in plagas vulneraque infuso, viribus et vigori restituit. (Ex ejus *Vita.*)

LXXV. — *Usus membrorum restituit.*

Thomas de Azario ex Locamo per biennium jam usum brachii humerique amiserat, edito autem voto, Deiparæ iconem in templo ejusdem Rhegiensis visitandi, mox integre convaluit.

LXXVI. — *Placet Deiparæ capitis inclinatio et genuflexio.*

Placere Mariæ recitationem coronæ suæ per frequentem capitis inclinationem et genuflexionem ad nomina sacratissima Jesu et Mariæ, patet ex relatione Patris cujusdam senioris ex ordine Minorum S. Francisci, qui referebat visam a se fuisse Mariam tempore illo, quo corona ipsius recitaretur, transcurrentem per medium chorum, in quo fratres tunc perseverabant orantes, et in medio fratrum, quasi dulcedine illius orationis illectam, modo consistere, amanter singulos intueri, vultu suo glorioso exhilarare, modo ad singulos fratres accedere, et suum Unigenitum, quem in ulnis gestabat, quasi ad osculandum ipsum exhibere: observatum etiam et hoc est, eam præterisse fratres illos, neque Filium suum illis porrexisset, qui recitarent quidem illam coronam, sed ab inclinationibus profundis et genuflexionibus abstinerent. (Ex *Vita B. Ladislai Gielnovii.*)

LXXVII. — *Arnoldo Hollando comparat perfectionem vitam.*

Beatissimam Virginem Arnoldus Hollandus studiosissime coluit; quam ob causam matutinas Deiparæ preces antelucano tempore recitabat, sonante horologio eandem verbis salutabat angelicis: pietatis fructus castitate integra constitit, ac petendæ ac retinendæ religionis constantia mirabilis. Cum enim suis æqualibus et religiosæ cujusdam familiæ, ad quam aspirabat, sese rectori valde probasset, tamen præfectus explorandæ consilio virtutis periclitandæque patientiæ, eum qui Latine sciret, quique juvenes senesque permultos verbis et factis a vitæ licentia ad Christi obedientiam traduxisset, apud Ludimagistrum formare litteras jubet, versa-

rique cum pueris : Arnoldus boni Patris obsecutus imperio, scribendi artem quasi nihil omnino sciret, denuo cœpit addiscere. Dum quietæ vitæ petitor est et religionis candidatus, omnia Christianæ pietatis præstat officia; nam quotidianæ vel lectioni vel scriptioni in schola futuræ puerili orationem præmittebat, quodque opus oratione inchoarat, oratione claudibat: aut ante aut post quotidianum illud scribendi pensum, in ædem sacram oraturus intrabat, nihilque quamvis minimum scienter omittebat. Ergo Deo charus et hominibus, annique tentatus et exercitatus spatio, annuente rectore Florentio, viro sancto, in Daven- triense collegium vitæ perfectæ illa tempestate domicilium admittitur; quo optato impetrato Arnoldus quasi denuo conversus longe in Dei obsequio progressus est. Illud idem velle ac nolle semper est visus, quod rector ipse vellet aut nollet. Florentii sui moderatoris omnia et dicta et facta meminerat, mirabatur, observabat. Senex provec- tæque ætatis, pueri, ejus flexibilis animus est, cum facilitate, tum maxime simplicitate pollebat, suspiciones judi- ciaque vitabat, nec quæ vitiosa tetraque vidisset, de illis temere quidquam statuebat. Infimum locum libentissime tenuit terre imitatione, quæ et in imo residet, et se pessumdari concularique sinit, itaque honoribus sic offendebatur, ut alii solent injuriis irritari; Fratrum amantissimus eorum molestias laboresque pro sua virili parte levabat. Laborandi et patiendi ita cupidus, ut admodum æger tertio ante mortem die lectum sibi ipsi straverit, ne ægrotantium adjutori toties negotium faceret. Quare sacris omnibus rite procuratis, nihil perturbatus omnino, sed in Deo acquiescens voluntate, cessit e vita, non enim illius mors misera esse potest, cujus beata vita fuit, et Mariæ Matris Dei cultu gloria-nda. (Thomas Kampensis, lib. *De illustribus Florentii discipulis*.)

LXXVIII. — *Cerebri infirmitatem tollit.*

Antonius de Tremona in valle Lucana, per annos viginti integros magnam cerebri infirmitatem et dolores sustinuit, unde factum, ut videndi facultate privatus, ex nulla medicorum praxi spem ultra concipere potuerit : audiens denique de insignibus miraculis, quæ ad iconem Virginis Deiparæ Rhegii contingebant, votum nuncupat, se illuc iter pedibus facturum, et ad augendum iconis præfatæ orna- tum, aureum unum oblaturum : edito voto cunctis admirantibus ab infirmitate citissime est liberatus. (Ex *Miracul. Virg. Rhegiensis*.)

LXXIX. — *De die mortis certum facit.*

Conradus, vir sanctus et prudens, qui Constan- tiense cœnobium aliquando rexerat, quinto decimo ante obitum die suæ mortis præsciens diem Fratribus indicavit : « Ego, inquit, nec vana fides, in feriis nascentis vitam cum morte commutabo; » et nimirum Virginem Mariam Conradus amabat; ultimum quod fecit sacrum de Virgine fuit, ultima item concio de Virgine.

LXXX. — *De provisione cum sacro viatico ante mortem assecutus.*

Adolescens propter vitæ morumque integritatem præfectus sodalitis Parthenio, graviter decumbens, asseverabat : visam sibi sanctissimam Dei Matrem, Petro Andreaque apostolis latera cingentibus confir- masse, sine sacro viatico non decessurum. Vi- sum comprobavit eventus. (Bencius, de *Histor. co- leg. Heiligenstadiensis*.)

LXXXI. — *Castitatem tuetur.*

Bernardinus Realinus e soc. Jesu, vir magnæ pietatis, adolescenti stimulis carnis vehementer agitato, pro antidoto suasit, ut tentatus cor ter signo crucis signaret ac diceret : *Per sanctam virginitatem tuam, purissima Virgo, emunda carnem meam in nomine Patris, et Filii et Spiritus sancti*. Adolescens id obedienter executus, jurisjurandi religione affirmavit postea se deinceps per omnem vitam id genus aculeis non amplius infestatum fuisse. (Ex *Vita Bernardini Realini*, lib. 1, cap. 12.)

LXXXII. — *Juvenem per chirographum dæmoni mancipatum liberat.*

Quidam juvenis turpibus carnis implicitus vo- luptatibus, mulieris amore flagrabat, qua nec pre- cibus nec pretio, nec vi dolove cum potiri liceret, ultima experiri statuit : igitur dæmonem magice rogat, ut se voti compotem faciat, et ad omnia descendere se paratum promittit, si eo, quod ex- peteret, frueretur. Diaboli ergo jussu a Christo deferit, totumque se illi dedit, omnia jurat, et chi- rographo suo fidem obstringit. Cæterum ut potitus fuerat, quod cupierat, cœlesti luce sibi exorta magnitudinem sui sceleris perpendit, et ad venie- spem erectus, animum anxium pœnitentia subiit, et Deum Deique parentem implorare cœpit. Inter hæc reminiscitur Virginem Lauretanam, et ejus ædis sacerdotes amplissima facinorum expiandorum auctoritate esse præditos : protinus Lauretum petit, haud dubius, quin inibi esset tantis malis remedium inventurus. Illuc ut venit, sacerdotem nactus est idoneum, qui re omni exposita, consulit quæ sibi spes sit reliqua salutis; ille primo sceleris atroci- tate exterritus paulisper hæsit, deinde ita juveni spem salutis ostendit : si precibus, jejuniis, volun- tariaque corporis vexatione penitus insistat, cum ipse nil pœnarum omnino recusaret, promisit sacerdos, imposita si fecisset, se faciles in confes- sione aures ei daturum, ac tantum piaculum Deo propitio utique expiaturum : hominem monet, ut per triduum pane et aqua contentus, cilicio flagris- que corpus permittat, ac Deiparam implorans, per eam a Deo veniam exposcat, se eodem triduo rem divinam pro ipsius incolunitate facturum. Jam utrinque exstitit fides, ac triduo exacto sacerdos probe duxit, ante absolutionem chirographum a dæmone extorqueri, ne quid omnino juris in illo haberet. Hominem proinde a se dimittit monitum, ut augustissimum sacellum ingressus, precibus lacry-

misque Deiparam obsecraret, eatenus fatigaret, dum a diabolo chirographum acciperet. Ille suæ salutis securitatisque avidus, spe haud dubia id impetrare posse, obtemperavit. Prostratus ergo ante Virginem Deiparam, lacrymans obnixè eam precatur, ut recepto illo nefario chirographo salutis incolumitati-que suæ consulere velit, et dum ex animo iterabat illos versiculos :

*Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus;*

ingenti miraculo chirographum suas in manus de-lapsum conspicit, itaque gaudio perfusus, immistis lacrymis grates Deiparenti enixius agit, inde sac-cello egressus, lætitia exsultans ad sacerdotem ac-currit, receptum Virginis beneficio scriptum osten-dit. (Balthasar de Bartholis, in *Thesaurario Lau-retano*.)

LXXXIII. — *In lapsu a noxa præservat.*

Conjuges duo divinis quotidie mysteriis intererant; horum filiolam cultrum manu arcte complexam (tri-

mula erat) cum famula bajularet, nocte obscura præcipiti lapsu a summis gradibus ad vestigia ruit nulla offensa : auxit admirationem puellula, indicans se eo casu, quasi supponente manum et excipiente in sinum muliere perpulchra, protectam fuisse : per-suasum habent parentes de beata Virgine, quam eximie venerantur. (Bencius, de *Histor. collegii Herbipolitani*.)

LXXXIV. — *Usus rationis et membrorum perditum restituit.*

Puer in pago Möllersreuth, ex matris utero variis morborum generibus vexatus, post perpressos dolo-res ingentes, febre acri adustus, omnem denique rationis, sensuum et linguæ usum amisit. Desolati ob tantum filii malum parentes, cum humanum vident deficere auxilium, Deiparentis e cælo opem devote implorant; et ecce cum ad sacram magnæ Matris in Weyer ædem, de legendis Missis duabus offerendoque jumento uno votum nuncupassent, filius convaluit, feliciorique quam unquam antea sanitate gaudet. (Ex *Miracul. Deiparæ in Weyer*.)

FASCICULUS TERTIUS.

I. — *Intemeratæ Deiparæ Virginitati probrosi acriter puniuntur.*

Narrat Nicephorus de quibusdam verbo duntaxat et nomine Christianis, cum in caupona cum jocis et ludo computassent, non se satis lepidos, et in ridiculis jaciendis facetos visum iri putarunt, nisi inter vocula sobrietatis, puritatis, et virtutum omnium Matrem præceptricemque Mariam dictis impie ne-farieque lacerassent, seque vicissim ad Deiparæ injurias et convitia provocarent. Non tulit Matris suæ injurias ultor Deus, ac scelorum vindex opportunus, siquidem nefariæ horrendæque illius jocationis au-ctores potenter arripuit, oppressit ac percussit, et cum ipsis, ut dicitur, vestimentis detrusit ad inferos. Ipse autem caupo, illiusque vinarie tabernæ dominus, ad quam perditissimi illi ganeones luro-nesque convenerant, non evasis impunitus. Licet enim lingua nihil admiserat, tamen dissimulationis accusabilisque patientiæ pœnas dedit atroces; ei namque non multo post nocte quiescenti Dei Mater astare visa est, et quod blasphemos tecto excepisset, et toleranter audisset, ad intactæ Virginis male-dicta et convitia tacuisset, objurgare, turpeque silentium exprobrare institit; miser caupo supplex Virgini esse, delicti veniam petere, ne tam cito raperetur, sed pœnitendi ac se expiandi tempus daretur, obsecrare; Virgo daturam se, et morte dilata expiandi animi tempus aliquod spatiumque fore promisit. Vimine interim, quod manu gestabat, cauponis genua undequaque signavit, et quasi exa-rando ac lineam rotundando circumscripsit; his ita actis Virgo discessit, illeque somno solutus membra

illa, quæ vimine notata erant, a cætero corpore avulsa discerptaque reperit, et sanguinem quasi ex recenti vulnere profluentem vidit. Productus hospes miserandus in publicum fœdo illo corporis habitu et horribili crurum sectione non minus, quam oris testimonio miraculi veritatem confirmavit, justissi-mumque illud omnipotentis Dei et judicium et sup-plicium ad multorum exemplum patefecit. (Nicepho-rus, lib. viii *Eccles. Histor.*, cap. 35.)

II. — *Jejunantis aquam in vinum commutat.*

Gualterus de Birbaeh, vir apprimè nobilis, qui suo exemplo docuit milites, Dei Matrem impense colere, pane et aqua quovis festi Mariani pervigilio et Veneris die, tanquam qui Sabbatum Virgini sa-crum anteiret, jejunabat : unde sæpe divinitus aqua jejunantis in vinum mutata est, quod nollet miseri-cordiæ Mater servum suum tantopere valetudini in-commodare, ante parum firmæ. (P. Paulus de Bar-rii, in *Paradiso aperto*, cap. 10, exercit. 2.)

III. — *Indusium durius compensat delicato.*

Anselmus religiosus juvenis intra et extra reli-gionem, in vita et post mortem habitus est eximius Virginis amator. Ei quod hectica febri periculose laboraret, medicus significavit, si curari vellet, remittendum aliquid de austeritate esse, et loco sub-bucculæ lanæ, linea internula illi utendum. Verum is nihil horum admisit, paratus mori potius, quam ordinis leges et consuetudines violare; quam gene-rosam mentem ita Deipara probavit, ut ipsamet Anselmum accedere dignata, jussu bono anima esse, manuque præteritum indusium tenens : « Quo-

niam, inquit, ob amorem Filii mei uti delicato indusio noluisti, istud te in morte manet, cum defunctus ad cælum abibis. » Credi omnino potuit Anselmum cœlestia gaudia tunc anticipato degustasse, ad quæ intra pauculos dies evocante cœlorum Regina, evolavit. (Ex *Annal. Capue*. ad ann. 1580.)

IV. — *Hominem hæreticum, sibi devotum ad fidem orthodoxam et gaudia cœli perducit.*

Martinus Guttrich homo hæreticus audivit in confessione, perire illum non posse quisquis Dei Matrem Mariam coleret, et aliquot quotidie *Ave Maria* devote recitaret; hoc obsequium imposterum Mariæ præstare decrevit, quare quotidie et per otium in die sæpius cepit *Ave Maria* dicere, et hanc devotionem triennio integro continuavit, quo exacto in ipso festo Immaculatae Conceptionis ægrotanti adest piissima Maria, eumque ad confessionem et sacram communionem cohortatur, promittit deinde quod illi in hora *Nativitatis Christi* adesse velit, et animam illius ad cælum deducere. Anno ergo 1607, in nocte *Nativitatis Christi* summa cum consolatione, Maria comite æternitatem semper felicem ingressus est. (Ex P. Christoph. Scheuck.)

V. — *Tepiditatem odio habet.*

Henricus conversus in Hemmenrode, sæpius in solemnitatibus maxime gloriosam Virginem Mariam inter psallentes videre consuevit; quæ nocte quadam ipso intuente, de choro monachorum veniens, Dei Filium ex se natum in brachiis gestans, eorum ingressa est conversorum, et more abbatis Fratres excitando circumiens ante quosdam, qui in oratione vigiles erant et devoti gradum fixit, Filium eis ostendens ac benedicens, devotioni illorum congratulando; tepidos autem et dormientes celerius pertransivit, nil consolationis eis impendens. (Cæsar. Heisterbacens., lib. vii, cap. 12.)

VI. — *Sibi devotum ex undis et submersionis periculo liberat.*

Grave omnino est quod refert Pexenfelder, p. 21 *Hist.*, de duobus sodalibus qui die festo cœlo amœno navim conscenderunt, et lusitabundi per Padum navigarunt; dum id agunt, unus alterum allocutus dixit: « Quid impedit, quominus in hoc otio pensum sodalitatis persolvamus? » Reponit alter per contemptum: « Sodalitatis leges non obligant sub peccato. » Orat ergo prior, negligit alter. Oritur interim sæva tempestas et naviculam invertit, atque utrumque sodalem Mariam inclamantem in undas efficit; adest Maria et manum auxiliatricem illi porrigit qui officium oravit, sibi que devotum sodalem ex mediis undis eripit; ad alterum vero conversa dixit: « Tu non obligaris me colere, nec ego obligor te morti eripere. »

VII. — *Pro fide patientem in tormentis roborat et dolores compescit.*

Pater Nicolaus Kean Fucananga e soc. Jesu, Japonensis patria, annum agens ætatis sexagesimum quartum, cum per dies quatuor capite deorsum

verso in profunda scrobe, sanguine jamjam ex ore, auribus, naribus, oculis largiter erumpente, fuisset suspensus, adeo vegetus tamen et hilaris remansit, ac si scrobs prædicta magis serviret ad refocillationem quam tormentum. Non poterant hæc latere vigiles: semel cum ii intempesta nocte fossæ appropinquarent, Nicolaum suis solum vinculis speluncæ suæ assidentem reperiunt: occluserat inopinata visio singulis vocem, qua temporis lapsu restituta, quo modo omni hominum affatu consortioque privatus liber nihilominus evasisset inquirunt. Mater ipsa Dei, reponebat Nicolaus, suam mihi impendendo misericordiam dolores meos leniit, dissolvit vincula, et in eam, qua me frui iam libertate videtis, reposuit. Dictis erumpens illico ex sicca fossa purior crystallo aqua fidem donabat. Hacce refocillabar, inquebat Nicolaus, et fugiens e corpore anima eo potu revocabatur. Nullosne igitur dolores hucusque sensisset, sciscitabantur custodes. Nullos, inquebat, nisi quia sterilem Japoniæ terram cum Cæsare suo Christo lucrifacere nequirem. De cætero, ad Augustæ cœlorum præsentiam tormenta omnia, quasi præsentem solæ noctis umbra evanescere. His dictis scrobi capite rursus deorsum verso, immersus, sanctam Deo animam exhalavit. (Ex *Hist. Eccles. Japon.* part. vi, cap. 1, auct. Rev. P. Cornelio Hazart. e soc. Jesu.)

VIII. — *Ordinem Cisterciensem amat et encomiis ornât.*

Tempore quodam cum Bertramus monachus esset in oratione, beatissimam Dei Genitricem ex opposito sui supra cespitem virentem stare conspexit, et ecce fons aurei coloris e regione cum impetu erumpens, rivulum suum ad pedes ejus dirigebat, cujus lapilli lapides erant pretiosi, smaragdi videlicet, carbunculi, topazii, sapphiri, hyacinthi; cumque de visione miraretur, ait illi Domina nostra: « Nosti, Bertrame, quid ista significant? » Dicente illo: « Non, Domina; » respondit: « Fons iste aurei coloris, ordo Cisterciensis est, qui sicut aurum reliqua metalla, ita cæteros ordines tam dignitate quam sanctitate præcellit; illis jam ex magna parte fluentibus a me, iste speciali quadam prærogativa dilectionis non cessat fluere ad me: lapilli pretiosi, quos vides in rivulo, speciales amici mei sunt, in ordine, et in obsequio meo plus cæteris ferventiores; » sicque disparuit visio in oculis ejus. (Cæsar. lib. vii, cap. 38.)

IX. — *Ab epilepsia liberat.*

Mulier in Enichenreuth geminos in lucem ediderat, qui septimanis aliquot post partum epilepsia correpti tam misere torquebantur, ut fædo aspectu morbi, omnes intuentes ad commiserationem commoverent. Frustra adhibebantur humana remedia quæcunque; hinc ad miraculosam Deiparæ iconem in Weyer recurritur, nec frustra; voto enim de Missa ibidem ad altare procuranda, et munusculis quibusdam offerendis nuncupato, mox morbus

diffugit ex integro. (Ex *Miracul. Deiparæ in Weyer.*)

X. — *Ingenium acuit.*

Quid mirum, si donet Maria sapientiam et ingenium, cum sit Deibora, quæ Israelitas de singulis officiis erudiebat (*Judic. iv*), multo sapientior, imo ipsa Sedes sit Sapientiæ. Hanc Sapientiæ Sedem adeat, et nihil læsitans postulet, qui hebes est. Rupertus, abbas Tuitiensis, cum adolescens esset, experiebatur se natura tardum, et ad studia litterarum ita prorsus ineptum, ut nelabore, quemadmodum multi, ingenii tarditatem compensare posset. Sanctissimæ Virginis opem implorat: mox a Virgine, quæ ei quadam nocte, de sua tarditate mœrenti apparuit, plane docilis et disciplinarum capax redditur.

Quid Udo Magdeburgensis? Ad studia plumbeus cum esset ingenium quo carebat, cum lacrymis poscebat a Virgine. Quod petebat, accepit a Maria, Sede Sapientiæ, tum ejus illustrante ingenium, tum urbis suæ episcopatum pollicente, addenteque hanc commonitionem, ne duplicati beneficii immemor, a recto virtutis tramite declinaret, ac flagitiosæ vitæ se dederet. Cujus admonitionis Udo oblitus, cum ingenii celeritatem pontificiamque tiaram Deiparæ dona pessumdedisset, turpissimis flagitiis totus immersus, tandem a concubinæ amplexu, in templum, ad Dei illic præsidentis tribunal, occulta vi raptus, a Deo judice damnatus, diabolorum traditus potestati, a diabolis jugulatus, abreptusque esse scribitur.

In philosophicis disciplinis capiendis, se ob difficultatem ingenii tardum agnovit Albertus, et quod progressus in philosophia facere desperaret, de vita religiosa deserenda dubius fluctuabat: de nocte somnians se per scalas ad monasterii murum applicatas ascendere de monasterio transfugam; obviam habet Deiparam Virginem, a qua de fugæ causa interrogatus, cum ingenii hebetudinem questus esset, naturalique scientia excellendi desiderium, hoc responsi audit: « Fiat, quod petisti; sed tamen, quia scientiam hanc Filii mei scientiæ prætulisti, extrema vita omnem perdes doctrinam, et in hanc ipsam quam exues, hebetudinem recides. » Somnium hoc non vanum fuisse, eventus ipse comprobavit. Philosophiæ cognitione Albertus facile omnes superavit, sub vitæ finem scientiam, tantisper mutuo acceptam, perdidit. (Hieronymus Platus, *De bono status religiosi*, lib. II, cap. 35.) Denique de sodalibus Herbipolitanis scribunt litteræ annuæ societatis Jesu 1595, fuisse inter eos qui pietate multum, ingenio parum feliciter instructi beatæ Virginis ope implorata naturæ tarditatem superarunt. Ex iis unus cum in humilioribus studiis versaretur, nec posset ob ingenii imbecillitatem, facile emergere, peregrinationem milliarium aliquot ad beatissimæ Virginis Mariæ ædem, et certum precationum pensum vovit: ita se adju-

tum sensit ut in studiis humanitatis et philosophiæ multis eorum, quibus natura benigne admodum favit, antecesserit, et tandem inter primos in studio theologico decurrentes numeratus sit. Alter adolescens notæ satis et perspectæ tarditatis eodem usus beatæ Virginis confugio, sacris mysteriis frequentandis, sanctisque obeundis precibus sese dedit: ita his studiis mentem excitavit, ut ad primos sui ordinis veniret, quæ cognita res multum condiscipulorum pietatem inflammavit.

XI. — *Splendore mirifico illustrat sanctum Euthymium.*

Sanctum Euthymium abbatem, Deiparæ Mariæ nominis præclarum assertorem, in tantam Dei Virginisque ejusdem Filius, ipsa, ut reor, deprecante, sanctitatem extulit, ut visus sit aliquando sacrificans in media flamma consistere, quæ Euthymium ab eo tempore in quo *Sanctus, Sanctus, Sanctus*, dicimus, et divinum illud trisagion cum angelis usurpamus, ad Missæ finem circumplexa, quanto divini amoris igne esset accensus, ostendebat. Idem in sancti communione corporis Christi alios illuminari videre solitus, alios obscurari, quippe quod morti sit malis, et saluti vitæque bonis.

XII. — *Humilitate Deiparæ aspectum promeretur sanctus Leo.*

Sanctus Leo Cavensis monasterii præfectus tantæ puritatis fuit, ut discipulorum, quos plurimos in religiosæ vitæ rebus instituit, publico testimonio sanctissimam Dei Matrem Mariam orationis tempore viderit; ejus porro et humilitas et misericordia eo pervenit, ut ex vicina silva lignorum fascem Salernum deportaret, quo vendito panes emebat, quos pauperibus largiretur, gnarus divinæ Matris aspectum non aliter promerendum, quam maximarum exercitatione virtutum, demissionisque præsertim amore, quem amorem actio ipsa comitetur. Neque enim Christi Parens Maria pulcherrimis solum est ornata virtutibus, sed eos etiam de se colorat, quos complexa est. (Laurent. Surius, *de Vitis SS.* mense Julio.)

XIII. — *Sanctissimæ Dei Matri templum in loco cœlitus monstrato conditur.*

Sanctus Leopoldus cognomento Pius, Austriæ reguli filius, Agnetem pari sanctitate feminam duxit uxorem Germaniæ imperatoris filiam, quæ ei filios duodeviginti peperit, neque tamen numerosa hæc proles impedimento fuit, quominus in Deum Deique Matrem et inopes liberales essent et largi. Itaque utrique conjugi nihil magis cordi fuit quam ædem beatissimæ Virginis, cujus amantissimi cultores erant, magnificentissime condere, et in ea sanctæ vitæ et probatæ viros collocare, quorum precibus Deipara intercedente salutem æternam impetrarent. Ambigentibus de templi loco sedes est quasi monstrata divinitus. Vento enim Agnetis uxoris flammeolum de capite ablatum in remotum locum devolvit, quod nono post anno integrum

atque illæsum inter carduos Leopoldus invenit, cum relaxandi animi gratia viriditatem agrorum perlostraret. Tunc velut jubente Deo ædificatum est templum in ripa Danubii, ac beatissimæ Dei Genitrici Mariæ perpetuæ Virginis dedicatum. (Franciscus Patuus, in oratione habita coram Pontifice summo, xiii Kalend. Novembr. 984.)

XIV. — *S. Odilonis erga Deiparam mira devotio.*

Sancti Odilonis tanta in Deiparam et pietas erat et charitas, ut suos æquales facile vinceret; in choro psallentium, ubi ad illud ex laudibus matutinis ventum esset alterna modulatione carmen et canticum: *Tu ad liberandum suscepturus hominem non horruisti Virginis uterum*, sese prosternebat in terram, ut illo ipso corporis ostenderet habitu, qualis erga Virginem animus esset. (Petrus Damian. cardinal. in ejus Vita.)

XV. — *Clericum morbo desperatum sanat.*

Idem auctor, lib. vi, epistol. 26, dum suos hortatur ad Officium beatissimæ Virginis recitandum, refert de clerico Gallo qui pensum illud quotidianum sibi constanter indixerat, eaque constantia persolvit, ut nullum omnino diem omitteret, quo illud non devote recitaret; cum vero repente infirmaretur, et de illius vita jam esset conclamatum, ecce Maria Dei Mater illi visibilis astitit, et a suo virgineo ubere lac exprimens, illud labiis infirmi instillavit, quo repente revixit æger, et ita revaluit, ut suis clericalibus indutus vestimentis se ad templum conferre potuerit, ubi cum totius populi admiratione psallentium se choris immiscuit.

XVI. — *Pisanum ab hostibus interceptum plurimisque vulneribus saucium sanat.*

Antonius Pisanus in via obvius sibi habuit septem juratos hostes suos, quos cum effugere non posset, ex equo descendit, et genu flexo beatissimæ Virginis Mariæ opem imploravit, ne sine sacramentis ex vita decederet. Irruunt in Pisanum armati hostes, et totum corpus vulneribus conficiunt, sic ut ultra centum numerarentur vulnera, inter quæ tamen assidue invocavit Mariam, et ecce sanguini suo innatanti adfuit eques quispiam, utique Samaritanus cœlestis a Maria submissus, qui saucium suo equo imposuit, et in proxima civitate apud quemdam Pisani consanguineum deposuit. Vocantur subito medici, adsunt chirurgi, quorum omnium vox una fuit, quia spes vitæ longioris nulla superesset; quare sacramentis rite munitus, ad æternitatem se disposuit, qui in humanis spem nullam sibi superesse videbat; quia tamen desperatus licet a medicis et chirurgis spem suam in Mariam reposuit, viderunt nocturni in urbe vigiles, sub mediam noctem comitantibus cœlestibus facigeris domum ingredi Matronam omni humana majestate augustiorem, quæ ubi pretioso, quod manu præfererat balsamo, brachia et reliquum corpus inunxit, intra horæ spatium Pisanum valetudini

integræ restituit. (Ex P. Christoph. Schenck, tract. *De necess. ad salut. scient. discours. 44.*)

XVII. — *Sanat sanctum Adalbertum.*

Sancta Maria sanctum Adalbertum adhuc puerulum periculoso morbo affectum, ad votum suorum parentum ab omni ægritudine liberavit. (*Ibid.*)

XVIII. — *Liberat a morte corporis et animæ.*

Mulier quædam inter summos corporis cruciatus certissimam præ oculis mortem videbat: hic missella corporis doloribus, illine recordatione tremendi Dei Judicis, et danda anteactæ vitæ ratione torquebatur. Norat equidem bene, quod quantumvis vitæ impetraret nunc inducias, se tamen morti tandem cessuram prædam; quia tamen male se paratam jam ad æternitatem experiebatur, mori non imprudenter timebat. Has inter constituta corporis mentisque angustias, ad Virginis virginum patrocinium confugit, deque visitanda sacra illius æde votum promittit; et en! periculum vitæ in momento cedit, redeunt vires, exsolvitur votum. (Ex *Miracul. Virgin. in Weyer.*)

XIX. — *Virum nobilem visu et auditu donat.*

Vir splendidis ortus natalibus magna in Dei Matrem veneratione, in ejus honorem exornaverat templum, sacrasque ædes obierat (peregre longe distantes), diuturna vi morbi eo redactus erat, ut et audiendi et videndi sensum amitteret, neque tamen aut mœruit malo deperditæ, aut abiecit spem recuperandæ valetudinis; plenus fiducia, adfuturum sibi in tempore patrocinium Deiparæ prænuntiabat. Nec res frustra fuit. Sequenti Sabbato visus videre lucidam nubem intrantem, et penetrantem caput, ac desquamantem membranas oculorum, dein sibi plene restitutus est. (Franciscus Bencius, *De Histor. Collegii Œnipotanti.*)

XX. — *Pestem Romæ sedat.*

Romæ furente in dies acrius pestilentia, urbs assiduus funeribus exhauriebatur; itaque mœstum ubique silentium, tristisque luctus passim universam civitatem tenebant, prementium malorum magnitudine jam prope animum despondentem. Qua re animadversa Gregorius, quarto Kalendas Septembris populum ad concionem in Basilicam S. Sabinæ vocavit, et divino repletus Spiritu, ad flagella flagellis avertenda plebem incitavit, in fine hæc adjecit: « E singulis autem ædibus in hunc modum egressi in adem B. Mariæ semper Virginis, Matris Jesu Christi Domini nostri, conveniamus, et longis ibi fletibus ac gemitibus Domino supplicantes peccatorum nostrorum veniam imploremus. » Et paulo post, interim in dies magis pestilentia sæviebat, ad cæteros autem casus, quibus homines fœde passim absumebantur, hoc etiam mali accesserat, quod multi cum sternutarent, alii cum oscitarent, repente spiritum emittebant; quod cum sæpius eveniret, consuetudo inducta est, quæ nunc etiam observatur, ut sternutantibus salutem precando, oscitantibus signum crucis ori admovendo

præsidium quærent. Quibus rebus permotus Gregorius, ad cætera celestis iræ piacula postero anno, qui fuit quingentesimus nonagesimus primus, religiosam in die resurrectionis supplicationem instituit, atque solemnem in pompa sanctam Dei Genitricis imaginem extulit. Hæc ex ore ejus, Lucæ evangelistæ manu affatæ ad vivum expressa, jam tum in æde divæ Mariæ ad præsepe in Exquilis sita, eximia populi religione conversabatur; factum est autem, ut imaginem ipsam quacunque ferretur, tetra pestilentis cœli gravitate cedente optata salubritas sequeretur. Qua de re gratulantibus omnibus, ecce angelus his vocibus de cœlo alloquens est auditus: *Regina cœli, lætare, Alleluia*, usque ad illud: *Resurrexit sicut dixit, Alleluia*. Quam ubi Gregorius auribus orationem exceperat, statim divino instructus Spiritu in hunc modum explevit: *Ora pro nobis Deum, Alleluia*. Exinde antiphona solemnem Ecclesiæ Paschalis argumento letitiæ mansit: neque ita multo post angelus super Adriani molem astans, ac strictum mucronem vagina recondens conspectus est. Quo viso Gregorius exhilaratus converso ad populum ore: « Bona omnes, inquit, animo estote, nam optatus divinæ iræ ac furentis jam pridem pestilentie finis Deo ipso annuente ostenditur; » atque ita ut ille præsensit, ipse deinde morbus elanguit. Ab hac re, Moli, sancti Angeli nomen est inditum. (Carolus Sigonius, lib. 1 *De regno Italiæ*.)

XXI. — *Leo primus imperator insignis Mariæ cultor.*

Leo I, imperator Constantinopolitanus, eo in Mariam ferebatur amore ut ejus laudes docta oratione ex superiore loco, et in circumfusa multitudinis corona diceret, unusque ex assumptæ cum corpore ad cœlum Virginis veracissimis assertoribus esset, atque Deiparæ utramque immortalitatem Attico dicendi genere prædicaret. (Joan. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. II, cap. 12.)

XXII. — *Placent Mariæ summo opere verba: « Ave, Maria. »*

Sanctæ Gertrudi cum gravi infirmitate premerebatur, et ob ingentes dolores capitis longius orare non posset, adeoque Rosarium velut pensum debitum persolvere non valeret, ad singula grana primas saltem voces dixit: *Ave, Maria*; et ecce apparuit beatissima Virgo Deipara cum corona ex rosis fragrantissimis, quam illius capiti imposuit, dicens æque gratam sibi fuisse hanc orationem, quam si singula *Ave Maria* plene oravisset, cum fecerit id quod tunc poterat.

XXIII. — *Hostes fidei pellit.*

Agennum, Aginum alii, urbs est Aquitanie pene princeps, alluitur Garumna loco ad compendiosas excursiones valde opportuno. Huc acceptum ante collegium missi e nostris duo apud episcopum versabantur; incendebantur civium animi cupiditate collegii, destinatæ ædes, ubi olim pravitas

ministri commorarentur, nec quidquam propius erat, quam ut res conficeretur; intervenit malum, quod prope eversa urbe, spem quoque bonorum subvertit. Impellente diabolo transfugæ manus jungunt, et captato silentio noctis, proxime ante Epiphaniarum diem, occupant urbem incustoditam. Existimare potestis ex vestro sensu, quid animi nostris fuerit, ubi excitati turbidis vocibus senserunt intus esse hostem, et nuntiatum est non abstinere a rapinis et cæde, avaritia scilicet et crudelitate per captam urbem grassante; quinque horas integras in foro maximo, furie veluti castra fixerunt in suo regno, cum præsertim episcopium, in quo ipsi cum paucis erant inermibus, impune diriperetur, et erant qui jacerent ad augendum animum, an quod periculum fidem rumoris faciebat, episcopum esse interfectum; ipse quidem Deo protegente servatus, cum enim magno animo, in habitu militari exsequitur munia ducis, collectosque cives insignis manu, voce firmat adversus hostem, undique vibrantibus globis ex ære excussis illæsus fuit, et quod mirum magis, prope eum collapsio famulo perducente; neque tamen immatura adolescenti mors, ad quam se multis ante diebus ex nostrorum colloquio, quasi præsentiente animo, præparabat. Nec dubium, quin adhuc ipsum circa antistitem desiderati fuissent, nisi unus ex hostibus, neque ipse gnarus locorum, in puteum delapsus, cum vi extrahitur, sociorum impetum retardasset. Sic spatium fuit episcopo evadendi in præcelsam turrin urbis, unde et missilibus inimicos arcebat, et litteris accersebat amicos, qui proximi erant. Nostri interim, qui mos est in desperatione extrema, excipiendis domesticorum confessionibus intenti, donec domus etiam ipsa invaditur. Igitur sublata spe resistendi, aliud scilicet quærendum perflugium, demissum lapsi per funem, in proximum S. Stephani sacellum inferunt se, hic pacem et veniam a Deo precati; penetrant rursum ejusdem canonici ædes, quo plures clerici cum convenissent, mutuis sese hortatibus ad mortem libenter pro Christo oppetendam incendunt. At episcopus cum eo loci res esset, ut nihil spei ab hominibus ostenderetur, ad Deum se Deique Matrem Mariam, quæ Laureti colitur in Italia, convertit. Igitur jejuniū annuum sexta quaque feria, et pervigilio Epiphaniarum in omnem vitam, sic ut pane tantum et aqua vescatur, et quingentos aureos ad Lauretanam supellectilem novet. Id votum Deo cordi fuit: tanta enim repente conternatio incubuit in hostes, ut versi in fugam panicis, quos aiunt, terroribus agi viderentur. (Bencius, soc. Jesu, *Histor. provincie Aquitanie*, iisdem verbis.

XXIV. — *Sanctum Andreæ Chium in martyrio juvat.*

Andreas Chius ardentissima febre conflictabatur in patria, cælibemque se perpetuo fore sanctissimæ Virginis Deiparæ Mariæ pollicetur, si ex morbo con-

valescat; recepta post votum celeri cursu valetudine, e lecto tanquam ex morte surrexit, candidamque vestem induit votivæ castitatis insigne, Constantinopolim deinde profectus est, non augendæ rei familiaris studio, ut illius ætatis quæstuosi mercatores quamplurimi faciebant. Quippe cum ab Andree moribus lucri cupiditas abhorreret, adolescentisque septem et viginti annos nati vita, esset omnium virtutum congregatione mirabilis, neque videndæ urbis celeberrimæ cupiditate ductus, iter illud instituit, sed ad martyrium divinitus evocatus ad urbem illam accessit: quo martyrio et Dei nomen mundo inclinante coram turpissimi Mahometis cultoribus illustraret, et iis remedio esset, quos turpis ille ridendusque philosophus Trapezantinus a Christi fide apostata, aut oratione decipisset, aut fœdissima prolapsione subvertisset.

Ut primum in urbe stetit, Byzantiique pedem posuit, a malevolis quibusdam accusatus est, quod cum Christianis colloqueretur et eorum templa frequens inviseret, qui Alexandriæ fidem abjurasset, crucem calcatam sputisque fœdatam in sterco projecisset. Hæc Ægyptii quidam mercatores de Andrea, ne de facie quidem noto mentiri non dubitarunt, quin etiam de illo se audisse affirmarunt, cum diceret Mahometis se esse discipulum, ac Christo nuntium remisisse. Tractus Andreas ad iudicem, Alexandriæ se unquam fuisse negat, neque a patria ullo tempore abfuisse, præterquam in hac protectione Byzantina; cujus veritatis testes numero plures, fide gravioris allegavit. Et quoniam Mahometani Judæorum secuti morem circumcidi solerent, se integrum intactumque esse demonstravit: redarguitur Andreas illo argumento, quod Ægyptii adultos homines, si a Christo deficiant et circumcisionem reformident, Apellas et Verbos facere desinant, eamque torturam novis Mahometis cultoribus condonare consuescant: iudex accusatorum fautor potius quam rei, causam, quæ ipsi dubia et anceps est visa (lippis eam œrnebat oculis) Christi milite in vincula coniecto, refert ad regem, qui de adolescentis ætate, proceritate, animique celsitudine edoctus a iudice, suum militem fieri vehementer optavit; itaque triumviro capitali mandat, ut regis nomine centuriatum Andree promittat, si Mahometanus esse velit, præmiorumque in dies accessionem fore majorem; sin autem promissa contemnet suæ tenax religionis, uti metu ac minis urgere pergat renuentem, minasque pro nihilo putantem, inauditis suppliciis tormentisque diseruciet, ad extremum capite plectat, et ex numero viventium exturbet.

Postero die in iudicium Christi pugil adducitur, regisque promissa de centuriatu aliisque honoribus, ad quos sit pro meritis ascensurus a iudicii præside proponuntur, aurum, argentum, vestem pretiosam, qui iudici assidebant, vel suo vel principis nomine pollicentur. Andreas nihil omnino respondet, ratus indignos esse qui ita garrirant, et vitæ

hujus bona præponerent, quibus ipse respondeat: illi, « Quid siles? » inquirunt: Andreas de vita deque humanis opibus laborare se negat; ad quem ita Turcæ: « Nos quidem id agimus, ut et in terra et in altera vita felix esse queas. » Andreas cohærere illa non posse respondet, ut hic inter mortales jucunde vivamus, corporisque voluptatibus serviamus, et beata post obitum vita perfruamur. « Siat, inquit, omnia prius perpeti, quam vobis assentiri. Vexate, cruciate, discerpere corpus hoc pro vestra libidine, ego Christi mei crucem omnibus regnis antepono; quare missa facite verba omnium irrisione ludenda, et ad tormenta tandem accedite. » Hæc cum dixisset, ferro constrictus ad vincula traditur, et ad meridianum tempus insequentis diei, qui fuit Maii vicesima, asservatur, quo ipso tempore e carcere educitur, et in eam urbis partem, quæ ad Orientem spectat, quæque mari vicina, civium erat commune colloquium amœnitatis invitamento, pertrahitur, ibique nudatus, immanissimis flagellis afficitur. Contremuit ille quidem, humanitusque concitus est in ipso verberum plagarumque primordio: collectisque ad pectus conjunctisque manibus contenta voce exclamavit: « Virgo Maria, adjuva me; » hæc effatus pedem utrumque firmavit, et ad solis occasum in eodem immobilis vestigio permansit.

Dum hæc Andreas pro Christo perpetitur, Trapezuntius ille miles e fenestra turris, in qua erat inclusus, ita acclamabat: « O felicem Christianum! o perbeatam, quæ te tulit insulam! o fortunatos vere parentes, qui talem Andream, vere Andream, et plane virum procrearunt! utinam ista tecum ipse perferrem, tuique certaminis socius et particeps essem! » Reducitur Andreas in carcerem, et membra loris flagellisque discissa medicorum consilio carnifices unguentis delibuta foverunt, martyrem cibo recrearunt, et eam aquam bibendam propinarunt, cui liquefactum aurum, in pulveremque redactum pharmacopolæ miscuerunt; id barbari præter morem et præter ingenium præstiterunt, vel ut vita esset diuturnior ad poenas multo plures patiendas, vel hominis admiratione, cui vitam miseratione propagabant, vel miraculosæ sanitatis metu. Quippe cum ex Christianorum assidua consuetudine sermoneque discerent, Christi martyres, quo die tortorum immanitas cruci esset, nocte convalescere solitos, sanosque et robustos nova tormenta repetere. Itaque cum Turcæ metuerent, ne, si Andreas orto sole sanus et valens appareret, valetudo illa Christi laus esset, et admiratio popularis sequeretur, medicamentis antevertentes miraculi veritatem obscurare, granditatem elevare tentarunt, et ad ridiculas artes confugerunt.

Vicesima prima ejusdem mensis die, athleta Christi in palæstram rursus arenamque descendit, et ferreis unguis, quod verberatum pridie dorsum erat, crudelissime laniatur. Andreas tametsi pugnan-

di initio est commotus, tamen post illa verba: « Virgo Maria, adjuva me, » loco se minime movit, firmatisque pedibus ad diei finem in cruciatibus perseverat. Trapezuntius illa eadem, quæ pridie vociferatus erat, ex arce alacriter iteravit. Ubi nox terras oppressit, unguentis Christi martyr illinitur, et aqua illa recreatur, cui magna probati auri vis erat infusa. Aiebant enim stulti tortores, illorum medicamentorum efficacitatem esse mirabilem, Deique potentiam ad medicorum peritiam atque artem non minus stulte quam impie transferebant. Orta luce Andreas semper sanus est visus, quod humanis artibus et medicinæ chirurgiæque præsidio fieri non potuisse constabat; nam vulnere gravissimorum repentina sanatio unius Dei est, Andreasque illi, unde acceperat sanitatem, acceptam referebat. Valet quidem in levioribus malis humana solertia, quæ tamen vulnus aut punctum lente curare consuevit, et temporis spatio decurrente.

Undecimo Kalend. Maias pomeridiano tempore ex carcere Andreas educitur, quo die tam gravis carnificina fuit, ut nec digitorum articuli, nec ossa brachiorum, nec denique genua suis in sedibus remanerent, quæ partes divulsæ atque disjunctæ summo cum martyris dolore dissilirent. Ad hanc acerbissimam pugnam illa se precatione Christi miles armavit: « Virgo Maria, adjuva me, » quam videlicet ex superioribus præliis saluberrimam esse sensisset. Hac voce semel duntaxat emissa in ipso aditu vestibuloque tormenti, reliqua silentio toleravit. Trapezuntius illo etiam die sui similis fuit, et patienti Andræ, uti solebat, applausit. Carnifices martyrem, ut instituerunt, nocte curant, eratque indies major et accuratior diligentia medicorum.

Decimo Kalendas sanus et incolumis, uti solebat, inventus est Andreas, non quidem arte chirurgica, quæ in tanta doloris acerbitate luxationeque membrorum erat plane ridicula, sed præpotentis Dei manu, qui suos milites nobilitare solet miraculis et sanitate cælesti: hoc ipso die carnem illam, quæ humeros implet, gladiis tortor abscedit, sed mortem martyris Turcæ immanissimi quantum poterant prorogabant, sperantes, Andream si non magnitudine tormentorum, ac certe diuturnitate victuros. Obscurato nocturnis tenebris die ad carcerem et custodiam de more reducit, supervacaneisque illis unguentis et formentis completur.

Nono Kalendas, obesa illa humani pars corporis, qua sedemus, quæque immundum habet aspectum, gladiolis tonsoriis carne nudatur, neque id celeriter, sed cum mora et lentitudine, quo doloris acerbitas augetur: divinus martyr Mariam Virginem promptissimam adjutricem, in ipso pugnae aditu fidenter inclamavit, bellandique initium ab invocatione Virginis semper auspicatus, semper est victoriam assecutus. Ex custodia munitissima Trapezuntius suo Andræ gratulari nunquam intermisit.

Octavo Kalendas, quidquid carnis inter genua clunesque interest, abrasum abscissumque est, præ-

misit solemnem invocationem fidelis athleta, applausit, qui solebat ex castello captivus.

Die 26, suræ naturali illa pinguedine et carne privantur, atque exuuntur, cætera illo eodem quo solebant modo, sunt gesta, dicta, acclamata.

Die 27, omne corpus sævissime verberatur primo repetito tormento, ut renovati dolores ac recrudescerent Christi martyrem de statu dimoverent, ei est quoque valido ictu maxilla decussa atque defecta, quam sublatam collectamque Christiani in D. Francisci cœnobio religiose servarunt, quæ suavisimum odorem efflabat.

Vicesimo nono ejusdem mensis die (nam vicesimus octavus credo immunis et vacuus sancto fuit), deliberantibus quid esset agendum inimicis, ultimam Andreas vocatur ad pugnam. Robustus ille quidem et valens, nullo tormentorum vestigio, nullo carnificinæ horribilis distortique corporis argumento; quam sanitatem integritatemque membrorum Byzantiui Turcæ medicamentorum prompto remedio acceptam referentes, Andræ ingratum animum exprobrabant, qui toties sanatus et sumptuosa benignitate curatus, in sententia permaneret, ergo mortem minitantur, tale tantumque beneficium neque agnoscenti, neque Mahometis potentiam veneranti.

Contra Andreas: « Mors est, inquit, ista vitalis, cujus jam mirum me desiderium tenet, neque vero est, quod vestram tantopere medicinam prædicetis, quæ ne levissimis quidem plagis atque vulneribus, nisi interjecto spatio medicatur. Me vero si quaeritis, Domini mei Jesu Christi crux, et clementissima Virgo Deipara Maria toties sanarunt, quoties vestra ne crudelitas inaudita durissime tortum laceravit: neque plagis solum Filius et Mater, sed ipsis cicatricibus mederi volentes, concisi, divulsi discerptique corporis, et quadam cribri figura terebrati ac perforati vestigia et signa raserunt. » Post sermones mirabilemque constantiam securi percussus ad cælos victor evolavit. (Georg. Trapezuntius, in *Histor. de hoc martyre.*)

XXV. — *Legere docet et scribere.*

Virgo Osanna fuit ita Deiparæ cordi, ut primum a Virgine Filio suo sit oblata in sponsam: deinde legere scribereque docta. Quod magisterii munus cum Deiparens Maria exerceret, ipse quoque Salvator Matrem suam in erudienda Osanna juvare dignatus est. Eamdem quoque gratiam a Virgine promeruit sanctus Petrus Cælestinus. Oculum quidem corporis pusio a Virgine restitutum accepit, altior vero etiam oculum mentis, eruditionem scilicet et sapientiam. Litteris enim jam per ætatem idoneus, crebro a beata Virgine et sancto Joanne Evangelista visitatus et instructus est. (Ex utriusque *Vita.*)

XXVI. — *Questiones theologicæ expedit.*

Francisci Suarez viri e soc. Jesu doctissimi scientia in eo fuit eximia, quod nosset Mariam diligere, atque obsequiis colere, cujus amore ardebat,

solitus festis eidem diebus, duas antequam sacrum faceret horas, de illius virtutibus meditari. Et cum tantus esset theologus, plurimas quæstiones admodum difficiles ope sanctissimæ Virginis et oratione expedivit. Hic omnem in theologia successum Deiparæ, actis ingenue gratis, tribuebat; prima lectione, quam Salmanticæ habuit, rationum momentis et SS. PP. auctoritate commonstravit, Dei Matrem solam plus habuisse gratiarum, quam cœlites omnes simul sumptos. Quod argumentum tractatum a P. Francisco, ita Dei Parenti placuit, ut Patri Martino Gutierrez gratias egerit, quod eum ad id sumendum esset cohortatus. (Ex ejus *Vita*.)

XXVII. — *Dat linguarum donum.*

Hermannus Contractus ex ord. div. Benedicti, tum corpore erat male sano, tum ingenio admodum hebet, et ut illustri clarebat prosapia, ita labes illæ facilius in eo deprehendebantur: at Dei Mater Hermannō tantopere dilecta, hominis vicem miserata, corpus ei omnino integrum restituit, animumque docilitate et scientiis imbuat, ut præcipuas linguas Hebraicam, Latinam, Arabicam et Græcam calleret. Exinde varios libros edidit, neque prætermisit Dei Matris laudes piis inventis celebrare. Ab ejus calamo, *Salve Regina* et *Alma Redemptoris*, fluxit. (Ex ejus *Vita*.)

XXVIII. — *Puer per novennium diro ulcere et catarrho afflictus, illico sanatur.*

Puer fœdo adeo capitis catarrho laborabat, ut non tantum monstruose in facie mutaretur, sed terrorem simul fœtorem emitteret. Imo capitis illa defluxio acris, vultum totum corroserat, et purulenta crusta obduxerat, ita ut tanquam elephantia pessime affectus a cunctis vitaretur: nulla huic ulli medicamento vis: audientes proinde mœsti parentes de insignis Virginis Thaumaturgæ in Weyer miraculis, ibi spem ultimam reponunt, votum pro filii miseri incolumitate promittunt: mox una eaque prima nocte, malum omne, fœtor et morbus evanuit. (Ex *Miracul. Virg. in Weyer*.)

XXIX. — *Incendii necisque pericula avertit.*

Prædo quidam et incendiarius ex districtu Hohenbergensi, litteras evulgavit incendiarias, illasque variis in locis, ubi statim videri poterant affixit, continebant minas certi incendii ac necis: quæ tantum incolis terrorem incutiebant, ut nullam suam retinendi spem retinerent: has inter angustias constricti unanimi voto solemnem ad ædes Virginis Thaumaturgæ in Weyer supplicationem indicunt ac absolunt. Domum reversi, variis in locis materiam igni capiendi aptam, cum pulvere bellico invenerunt, quæ licet jam incendia parare cœpisset, Mariæ tamen auxilio mire vim ignis extinctione amisit: quo miraculo ipse infamis obstupefactus prædo, deinceps a nece et incendiorum machinatione abstinuit. (*Ibid.*)

XXX. — *Imagini Marianæ injuriæ atrociter puniuntur.*

Ministræ uxor Ariani cum die quodam captato

tempore, beatissimæ imaginem Virginis, ad quam orare solebant Rutheni recte sentientes, conjecisset in ignem, domi comprimere non potuit ignem, quo duo ejus liberi miserrime deflagrarunt.

XXXI. — *Assumptionis festum profanans morte mala obit.*

Russus schismaticus, eo die qui Assumptæ Virginis Mariæ sacer est, ad eruendam argillam exiit, multum licet dissuadente virgine quadam catholica, et vaticinante ultimum illum ei diem, ac supremum opus fore, ruentis subito mole telluris ita oppressus est, ut suo inclusus funere triste aliis neglectæ religionis monumentum reliquerit. (Francisc. Bencius, in *Annal. soc. Jesu*.)

XXXII. — *Oculorum incolumitatem reddit.*

Sancti Petri Cœlestini frater adultus, cui messis manipulos component, arista in oculum injecta grave negotium exhibebat, sacrosanctæ Virginis ab ipsa Matre sua invocatione, lacrymisque illius, sanitatem obtinuit. (Petrus Aliacensis cardinal. in *Hist.*)

Anno a Christi Servatoris ortu millesimo quingentesimo septuagesimo, mensis Maii die octavo, in Abulensi civitate, virgo quædam sanctimonialis ex familia divi Bernardi, sanctæ Annæ cœnobio, cum cæca esset ex morbo, lumen aspectumque recepit, ubi se sanctissimæ Virgini commendavit, in subterraneo sacello templi divis Vincentio et sororibus Sabinæ et Christetæ sacri, quos martyres Abula colebat, agnoscitque patronos. (Joan. Bonifacius *De Christ. puer. instit.* lib. III, cap. 4.)

XXXIII. — *Locustæ fame pressis ope Deiparæ procuratæ.*

Per ejusdam famuli negligentiam, accensa noctu lucerna, casas aliquot Lusitanorum in Indiis, ex arida materia, foliis paleisque, momento combussit: eo incendio multo maxima pars commeatus absumpta, quæ res tam aspero ac difficili tempore Laurentium Britum, Lusitanorum archipræpositum graviter admodum percussit, ac ne ceteri desponderent animos, omni arte damnum celare conatus est; sed et longe arctior solito in dividendis cibariis parcimonia, et ob idipsum crebra servorum transfugia rem Lusitanis prodidit, itaque omnibus pene consumptis, ad extremam ventum erat inopiam, neque jam muribus fœdisque aliis animalibus abstinerebatur, cum divinitus, ut sæpe alias, oblatum nec opinanti Lusitano remedium est.

Templum in extrema arce erat Virgini Deiparæ Victricæ, a Laurentio Almeida exstructum. Ad id templum desperato pene omni humano subsidio Lusitani quotidie confluebant, opem, cum a Deo cœlitibusque, tum præsertim ab ipsa Virgine Dei Matre, enixe petentes, ne se in alieno ac barbaro solo, tot undique cinctos angustiis, tot pressos malis, fame ipsa denique enectos Christianos ipsos, et a Christo Filio sibi commendatos elementissima Regina cœli despiceret; suis peccatis noxisque, quas ipsi innumerabiles faterentur, ab irato Deo veniam

et pacem exposceret, neque jam de corporis moero, sed etiam de animorum salute periclitantibus in tempore subveniret. Haud incassum missæ preces : ipsoque Assumptionis die, ne quid miraculo rem posset eximere, solito vehementius intumescens perlagus, ingentem locustæ numerum ad ipsas templi radices ejecit, quæ a Lusitanis gratulabundis avidè collecta, in multos dies abunde suffecit, nec validos tantum sæva fame, verum etiam (ut salubris est cibus) ægros diuturno morbo levavit. (Ex Petro Maffeo, lib. in *Histor. Indiæ*.)

XXXIV. — *Deipara ad religionem vocat.*

Postquam Petro de Anasco e societate Jesu, adhuc juveni, sed lethali ex morbo decumbenti, post preces pro sanitate impetranda ardentè effusas, Virgo apparuit, Filium suum brachiis amplexa, hominem consolata sanitatem promisit, hortata, ut cum primum ex toto convaluisset, deserto mundo in societate Jesu Filii sui obsequio se manciparet; quod ubi valetudinem penitus recepit, mox est exsecutus. (Ex *Annalib. collegii Limensis*.)

Indubitatum quoque habetur, Sebastianum Barradium, ipsomet etiam affirmante, fuisse a Deipara commonitum, ut nomen societati Jesu daret. Quod idem affirmatur de BB. Aloysio et Stanislao Kostka.

Quam mira similiter fuerit Philippi Benitii vocatio, breviter accipe. Quondam intra Paschale octiduum, ad templum prope Florentiam situm, in quo prodigiosa Virginis imago visitur, cujus vultum angelus absolvit, ad audiendum sacrificium Missæ pergebat, cum inter sacrificandum a sacerdote illa verba epistolæ, quæ die illo legebatur, dicerentur : *Philippe, adjuuge te ad currum istum* (Act. viii, 29). Totis artibus cœpit contremiscere, et exstasi ad locum serpentibus, scopulis ac paludibus plenum abreptus est; ibi altera vice vocem audiit clamantis : *Philippe, adjuuge te ad currum istum*. Cum vero ignoraret, quid sibi hæc vellent, oculis in sublime levatis, vidit currum undique auro tectum a leone ac ove trahi, circum columba volitabat candida : in summo vehiculi velut in triumphali sede Dei Mater considebat, quæ nigrum habitum sua manu tenebat, vicina pallio suo contegens. Post pauculos dies eadem illi fuit objecta imago, et Dei Mater jam citra ulla ambages locuta : « Junge te iis, inquit, qui se meos servos profitentur; » tum demum intellexit, quid Dei Mater a se vellet, et confestim Servitarum tunc moderatorem accessit, ac quid sibi evenisset, ordine narravit. Qui mox fuit acceptatus, ac de sensu cœlestis ostenti clarius ab ipsis religiosis edoctus. (Ex *Histor. ordinis Servitarum*.)

XXXV. — *Juvenem a supplicio liberat.*

Erat matronæ non minus pietate in Deiparam, quam generis nobilitate claræ filius unicus, in magnas spes genitus, clarior oculis, et viduæ parentis solatium. Hic ex ephebis egressus destinatur a matre ad principis cujusdam aulica servitia : ad abitum procinctus multis salutis monitis a matre

instillatis corroborabatur, a virtutis via ne deflectat. In aulam admissus vivit aliquandiu ad leges Dei, et instituta monitaque parentis; brevi tamen mores induit divinis maternisque præceptis contrarios, pravorum corruptela in honestatis charybdim abreptus, de scelere in scelus volvitur, factus cæteris dux et antesignanus ad nequitiam, nec matris lacrymis, litteris, precibus, nec principis minis a via perditionis revocari potuit, hoc unicum juvenis emendandi restabat remedium, ut aula proscriberetur. Proscriptionem illam metuens, et idcirco hominum linguis se configendum non sustinens, in avias silvas concessit, seque prædonum turbæ adjungit, rapinas et cædes agit, cum malis male peritatus. Divina vindicta a tergo sequente, ipse grassatorum primipilus capitur, carceri mancipatur, torquetur, fatetur crimina, capitis damnatur. Sed in carceris tenebris lucem aspicere, recogitare optimæ matris monita, patrum scelerum series retexere et lacrymis diluere cœpit : sic respicienti apparet vir proceræ staturæ, sed vultus atri et vocis horridæ; dæmon fuit, spondet e vinculis et carcere libertatem, si sibi obsequi, et in sua jurare verba, ac Christum et sacramenta abjurare velit. Juvenis ut supplicio se eximat, diabolo servitum addicit, Christum et cuncta mysteria divina abjurat : institit porro alastor, et urget ut Mariæ quoque patrocinium abdicet et exsecratur. Captivus hoc audito nomine : « Absit hoc a me, exclamat, absit, ut amantissimæ meæ Patronæ nuntium remittam ! Absit hoc, quin potius quidquid vitæ reliquum est, id omne ei, jam nunc dico et dedico, meque ejus mancipium perpetuum profiteor ! » Quibus verbis genius stygius tanquam fulmine ictus in suas sese tenebras proripuit. Juvenis vero ob Christum una cum sacris omnibus abjuratum sese dolenter incusans, sæpiusque Matrem misericordiæ pro venia apud Filium delictis suis obtinenda, cum ejulatu illa nocte appellans, cum illuxisset, scelera sacræ exomologesi subjecit. Post hoc ad locum supplicii ducitur, promptus et paratus mori; in via stabat sacellum Virgini Deiparæ sacrum, in quo imago divæ visebatur in medio aræ sculpta. Coram illa adolescens mortis destinatus supplicio totus abire in gemitus, et has fiducia plenas mittere ex ore voces : *O Mater ! o Virgo ! ne desere morientem !* Portentum ingens ! imago in omnium oculis inclinat caput supplicii. Propius ad aram ab iis qui ducebant, accedere permissus, ubi vale supremum Patronæ dicere, et osculum pedibus figere cœpit, miraculum oritur novum, simulacrum Deiparæ subito extendit brachia, miserum ac trementem intra sinum recipit, et tam arcte astringit, ut a lictorum turba nulla vi extorqueri posset. Subsecuta universi populi exclamatio : *Misericordia ! Misericordia ! Misericordia ! Gratia ! Gratia !* Itaque vinculis eximitur reus, dimittitur liber a iudicibus, quem supremi Iudicis Mater absolvit. (Ex *Scala cæli*, et *Kalendario Mariano* Leonardi Meyer.)

XXXVI. — *Puellam a lupo raptam servat incolumem.*

In castro Veldensi matrona quædam habitabat honesta ac devota, nomine Jutta, quæ Deiparam Mariam summopere venerabatur: hæc cum quodam tempore filiam parvulam, in villam proximam nutriendam tradidisset, et infantula jam triennis in arca luderet, lupo ludentem quibusdam aspicientibus illam per gulam rapuit, raptamque in dorsum suum mittens, silvas vicinas petivit, quem aliqui cum clamore insecuti, sine ereptione puellulæ, tristes sunt reversi, ex quibus unus in castrum occurrit, et matri in mensa sedenti, raptum filiæ nuntians, ait: « Domina, lupo comedit filiam vestram; » cui illa turbata nimis respondit: « Certe lupo non comedit filiam meam. » Mox tamen mensa amota surrexit, et in multa cordis amaritudine capellam intrans, imaginem Salvatoris de sinu Matris evulsit, stansque contra illam, cum multis lacrymis in hæc verba prorupit: « Domina, nunquam rehabebitis Puerum vestrum, nisi mihi incolumem restitueris partum meum. » Mira humilitas Reginæ cœli, quasi timeret carere Filio suo, si mulier non rehaberet filiam, lupo protinus imperavit, et ille puellam dimisit: insecuti plures de villa lupi vestigia, cum puellæ reliquias ad tumultandum quærerent, juxta quoddam frutetum illam deambulante repererunt; cui cum dicerent: « Unde venis, bona filia? » respondit illa: « Mummart momordit me, » vestigia enim dentium lupi in gutture ejus, cuti superficietenus incisa, apparuerunt, in testimonium tanti miraculi ad hoc reservata: tunc filiam ad matrem ducentes, mox ut vidit illam sanam, effecta lætissima cum gratiarum actione ad imaginem sacram cucurrit, et Puerum suum ei restituens, ait: « Quia restituisti mihi filiam meam, en tibi restituo Filium tuum. » (Cæsarius Heisterbacensis, lib. vii, cap. 46.)

XXXVII. — *Rosarii Mariani efficacia peccator desperatus mire convertitur.*

Divi Dominici Cæsaraugustæ habitæ conciones, omnium studiis excitatis, ingentes clamores plaususque commoverunt, neque ulla tum opinio de Rosario, quod ubique cœlestis ille topiarius serere studebat: fructus laboris in principe quodam viro, qui Petrus dicebatur maxime constitit, ejus quo erat vita deformior, eo magis correctio et salus enituit. Erat magna Petri nobilitas, nimia ex fortunis opibusque potentia, sed utramque vitæ flagitia dedecorabant, ut nihil illo tota in urbe miserius, id quod evenire necesse est, ubi in generosis copiosisque hominibus probitas vitæ requiritur, unde et genus et divitiæ claram lucem mutantur.

Hæc divi Domini præclara facinora ex ore narrantium admiratus, ita secum tacitus egit: « Spem equidem salutis abjeci, et divinæ misericordiæ januam aditumque præclusi, vel argilla potius et saxis obturavi, sed eorum tamen spectator, quamvis

otiosus ero, et testis oculatus curiositati satiandæ, quæ de hoc concionatore a tam multis prædicantur. Itaque die quodam in templum magno cum clientium, tum famulorum comitatu sola novitate ductus intravit: vidit ex ipso ambone Dominicus miserum dynastam a tot dæmonibus catenatum pertrahi, quot scelerum genera commisisset. Fudit pro illo preces ab imo pectore, et hominis sui cognati, quod nonnullæ historiæ confirmant, causam et litem rerum omnium effectori Deo votis ardentissimis commendavit, dum demum concionem exorsus est, quam nondum inchoarat in ea animorum ex mortifera culpa perniciem, stragem, interitum, exitium, et quendam quasi carnificinam verbis atque sentiis divinus ille orator amplificat, non quales rhetorum ludus docet, sed quæ in Christi schola traduntur. Terruit quidem Dominici vehemens oratio petram illam, silicemque durissimum, et quasi loco movit, non tamen emollivit, apparebat hominem esse commotum, nullo cum sanitatis et vitæ proposito melioris.

Iterum celeberrimis quibusdam feriis in templum Petrus ad rem sacram audiendam ingressus, Dominicum concionantem offeudit, Rosario manu prætento, quo tanquam Mosis baculo tot res tamque mirabiles faciebat; divinus præco minime ignarus auditorem illum, interventoremque miserrimum sine ingenti miraculo converti non posse, et ad Petri introitum ita exclamavit: « Christe et prædulcis et præpotens, perfice ut auditores mei, ejus qui modo in tuam ædem pedem intulit, miseram conditionem, animi statum, periculumque provideant. » Preces chari Dominici Christus accepit, ac multi ex illis qui aderant, Deo vim suam ostendente, cacodæmones mille viderunt, Petri animam captivam ferroque devinctam pertrahentes: ingens hic ortus est clamor, concitatusque tumultus horribilis fugientium, vociferantium, perstreptantium, ut ab invisio immanique monstro sibi quisque caveat, hortantium, belluamque truce[m] aversantium, imminere omnibus Tartarum quem Petrus circumferret, in fuga esse salutem.

Ad has vocum incredibiles contentiones, terroresque multorum incensus Petrus obstupuit, et ex uno famulorum tremefacto quæsit, cur ipse fugeret, alique palantes ac diversi recederent, et paverent attoniti. « Ista, inquit famulus, me tua facies et figura conturbat, quæ non mihi meum herum ac dominum, sed Satanam repræsentat. Te Erebus pro suo habet, vincit, rapit et raptat manus inferna; hinc fuga popularis, murmur, terror et consternatio plurimorum. » Ipsa quoque nobilis uxor exclamat, simul atque Dei voluntate mariti sui miseriam, et tartareos illos vexatores aspexit, ancillæ dæmonum conspecto agmine, gemitus et ululatus continere non poterant.

Trium horarum spatio, insolens illa forma, formidolosaque species templum omne turbaverat, cum Petrus jam sui et compos et similis ita fari

incept : « In extremam mihi videor redactus esse miseriam, quem plebs cuncta, famuli amicique defugiunt, et quod est admirabilius, conjux ipsa perhorrescit, suique mariti cane pejus et angue vitat aspectum. O me perditum ac plane desperatum ! cui uni post hominum memoriam accidit, ut notos, ignotos, propinquos, alienos, domesticos, externos suo aspectu, tanquam Cerberus alter, verat in fugam ? »

Tum Dominicus tempestiva oratione paventem populum, et crucis signa iterantem, anhelitumque trahentem a timore recreavit, et Fratrem Bernardum comitem suum, ad lamentantem, plorantem, et sine modo se plangentem Petrum cum mandatis, Rosarioque miitit. Hæc erant, Bernardo interprete, præcepta Dominici : « Quacunque gradieris, quoque te veritas, orcus insequitur, populo id quidem spectante, et te, cujus id scire maxime intererat nesciente ; sed tamen de peccatis tuis omnibus confitere, ac pœnas a teipso quam durissimas repete : cape simul hoc Deiparæ Mariæ Rosarium, et in ejus salubri precatione totus occupare, nisi velis, ut te terra discedens absorbeat. »

Rosarium Petrus accepit, ac tremebundus ita respondit : « Meo nomine, Frater optime, renuntia Dominico, hoc ejus munus mihi fuisse gratissimum, et quando meas miseras multo me videt apertius, det operam medicinæ faciendæ, idque a me suppliciter postulari. » Inde Rosarium illud coram beatissimæ Dei Matris Mariæ imagine recitavit, mox apud eundem Dominicum totius vitæ scelera exposuit : quibus auditis, sanctus Pater Virginem ad sententiam in difficili causa recte ferendam invocavit, ac de pœnæ imponendæ modo consuluit : igitur suasu Virginis Mariæ præter alia, quæ tam publice propter exempli offensionem, quam privatim expiandis occultis sceleribus tum facienda, tum patienda præscripsit, Rosarium toto vitæ spatio recitare jussit.

Peccatis absolutum consolatur atque confirmat : « In Dei justitiam et severitatem, inquit, incurrens, sed Rosarii beneficio in misericordiæ sinu conquiescis, ergo quo hæc tibi firma sit stabilisque possessio, in sodalitiū ascribitor, ut aliena merita tibi egentissimo suffragentur. » Paret illico Petrus negati toties Christi dolore contabescens, gallicque cantu, id est, Dominici voce correctus, seque ipse propria manu in sodalitatibus tabulas refert, et catalogo ascribit sociorum : denique judicium æquante Deo, qui prius miserrimam Petri servitutem aspexerant, teterrimaque spectra timuerant, tribus ornatissimis coronis ejusdem Petri caput cinctum redimitumque viderunt, cumque Rosarium, ut erat jussus, quoties offerre, et Salutationes veluti flores ex illa amenitate legere, et ore proferre non sine- rent, dignus fuit, quem Dei Mater indulgentissime habitum, mortis suæ præmoneret. Animam agenti adfuit cum sua Matre Maria Jesus Christus, de Deo Deus et æterni Patris unigena Filius : ex utriusque

tutela defensensus, dæmonis artes irrisit, et ad vitam ascendit immortalem. (Ex *Chron. Ferdinandi a Castello*, tom. I, lib. 1, *De rebus S. Dominici*, cap. 34.)

XXXVIII. — *Pœnitentiam vitæque sanctitatem impetrat Mariæ Aegyptiacæ.*

Sancta Maria Aegyptiaca, quæ septemdecim annis meretrix vixit, et pene Venus sui temporis habebatur, hæc in Terram Sanctam profecta, ab ingressu in templum S. Crucis divina vi arcebatur, digreditur illa ad angulum quemdam, ex quo beatissimam Mariam Virginem super templi portam conspicua, lacrymis perfusa ardentissime misericordiam imploravit, et brevi a Matre gratiarum hæc verba dulcissima audivit : « Ingredere, et gratiam Filii mei require, peccata tua confitere, communica, ac in eremum pœnitentiam actura recede. » Fecit id pœnitens Maria, et accepta communione in eremo quadraginta septem annis vixit, ibique pericula in solitudine, nempe tentationes omnes dæmonis, ope beatissimæ Virginis Mariæ felicissime superavit. (Ex *Vita*.)

XXXIX. — *A Turcica captivitate mirabiliter eripit.*

In urbe Catanensi sacellum erat perantiquum, et ab hominum pietate plane desertum, magis vero destitutum a censibus, ut ne ædituum alere posset, qui sacræ ædiculæ curam haberet. Matrōna id loci pietate dives, at fortunarum inops, nomen ei Benigna, proles vero duplex, filia duodennis, unicū matri col habitans solatiū, filius autem bello captus in Turcicam captivitatem abstractus ; hæc, inquam, matrōna, pro quæstu pietatis habuit sacellum hoc Virginis curare. Accidit, ut vespere quodam accenderet in sacello lampa lem autē Virginis iconem tota nocte arsuram : sensu pietatis extraordinario et insolito ibi tum inopiam suam gratuito hoc labore solata : « Utique, inquit magna cum fiducia, Deiparæ beneficio, priusquam moriar, videbo filium meum salvum et incolumem. » Hoc dicto, ædiculam claudit, domum abit. Vix pedem intra limen domesticum intulerat, cum adest, qui feminam repetito pulsu revocat et aperiri petit ostium. Stupe rem inauditam ; foribus pansis, ecce tibi ! astat juvenis Turcico habitu superbum in modum cultus, dextera poculum aureum, sinistra urceum tenens, tanquam feminæpropinaturus : mulier horrore correpta, ut erat timida, januam domus festinat occludere, inhibetur ab adveea, qui in hæc verba et ipse stupore attonitus : « Mater, ait, stabam ante mensam domini mei Bassæ, in ipsa urbe Constantinopoli, hunc quem vides craterem ei porrecturus, et ecce prodigium ! coram te præsens hic assisto ; tuis utique precibus huc delatus sum, tuis votis debeo hanc per aera in patriam transvectionem. » Mater præ gaudio nonnihil a sensibus abrepta est, ubi sibi reddita : « Eamus, inquit, fili, et Liberatrici et Benefactrici gratias agamus. » Sub hæc lacrymis præ gaudio innatans deducit ad sacellum filium manu poculum

et arceum gestantem : quæ deinde inter sacrarii Mariani cinelia reposita etiam hodie exstant, sed in thuribuli formam, quantum per artem licuit, mutata. Ecce! novum Habacucum, non ex Judæa in Chaldaeam Babylonem, sed ex Turcia in urbem Catanam ope Virginis per auras deportatum. (Ex Opusculo posthumo P. Octavii Cajetani impresso Panormi.)

XL. — *Puerum mortuum ad vitam reducit.*

Piscatoris filius Trigasti, vi morbi oppressus, ingenti parentum luctu vivis ereptus est; pater ejus interim spe fretus erga Deiparam, sponsione doni ejusdam ex auro, a Matre vitæ, spiritum emortuo filii corpusculo reddi pie postulat. Audit illa preces et vota, et qui erat mortuus, reviviscit, loquitur, cibos accipit et incolumis ambulat. Quo viso miraculo, voti sui memor parens, gratitudinis anathema ad ædes sacras Deiparæ, in sacellum Weyerianum deportat. (Ex Miraculis Weyerianis.)

XLI. — *Rosarii virtute Benedicta ex scelerum abyssos ad Dei gratiam vitæque sanctitatem emergit.*

Florentiæ mulier quædam Dominici vivebat ætate, forma et fortuna percelebris, quæ Benedicta dicebatur, nomine fati alieno. Nam parentum socordia in formosæ divitisque educatione filiole, ludorumque adultæ frequentia, convivorum lautæque mensæ luxuries, et vivendi licentia paulatim ac passim Benedictam aliquin honoratam ad lupanar prostibulumque traxerunt; dedecus ultimum seminarum. Illo ipso tempore Dominicus non unam civitatem, sed cunctam suis concionibus commovebat Italiam. Benedicta divinum tunc præconem una e multis audivit, verba ad populum facientem, cujus oratio tam alte in hujus meretriculæ pectus animumque descendit, ut abentem prosecuta, confessionem cum flexu poposcerit.

Haud gravate Dominicus, cui nihil erat cælesti illa animorum mercatura jucundius, auditam, admonitam, reprehensam, et sine numero sceleribus absolutam, ut Christo se desponderet, hortatur, Virginemque Patronam adoptet Mariam, et poenitentiae vitæque austeræ septa præsiidiis pro castitate propugnet, atque cæteras virtutes novas hospites tuatur, haustamque cum nutricis lacte lasciviam prorsus exterminet.

Christianæ scholæ novitiam malus dæmon invasit, annumque unum Deo sinente cruciavit: post annum precante Dominico nova Christi discipula a diaboli tortura liberatur. Eam Prædicatorum Pater, ne fallatur neque erret, præceptis informat, ad cætera remedia integri Rosarii pietatem adjungit, in quo centum et quinquaginta Salutationes angelicæ insunt, ac Dominicæ quindecim Precationes includuntur, Jesu et Mariæ crebra appellatione ab illis sordibus mundum fore animam, quibus se toties inquinasset.

Patris dicta audiens Benedicta, religiosum illud munus implevit, sed brevi temporis spatio in idem

relapsa cœnum multum est facta deformior. Ut enim fluvii opposita mole sese vehementius valentiusque profundunt, ita Florentina hæc meretrix, quo se diutius castam tenuerat, eo avidius impurissimas voluptates hauriebat. Ut primum ad aures Dominici venit Benedictam recidis, eo magis doluit quo plures illi erant, quos Benedictæ forma capiebat, et captos tradebat ad mortem. Ergo in ædes Benedictæ venit, porcorumque gregem inde expulit, quos Circe illa de mentis statu dejecerat: ad templum adductæ confessionem audit, et lacrymis testatur, quanti mulieris sibi staret interitus. Rosarii arma rursus capere jubet, et in Christiana vigilia permanere; cum autem malus dæmon iterum miseram distorqueret, tamen ad duo illa Jesu et Mariæ sacra augustaque nomina, quæ sine fremitu ac rabie immanissima bestia audire non poterat, novam hanc Thaidem agitare intermittebat.

Post aliquot dies tracta est in viso ad Dei tribunal præpotentis, vivorumque et mortuorum Judicis incorrupti; proposito libro vitæ omnia scelera et maleficia legere cogitur, ac multorum videre tormenta, quos ipsa ad æternum interitum præmisset: vidit quoque quamplurimos, quos turpissime vitæ portento monstroque pestifero quasi venenosi anhelitu draconis partim exterruit. Etenim quæ impudica femina est, leviculus lenocinio semper illaqueat, constantes vitæ turpis offendit exemplo: hoc illa spectaculo vehementer exclamat: se Erebi seminarium, et Charybdi adolescentiæ compellat. « Væ! inquit, parentibus meis, quorum dissoluta negligentia in hoc decidi pelagus vitiorum: væ item illis, qui me primi suis blandimentis puellulam deceperunt, ac delinitam depravarunt. » Talia ingemiscenti divum Dominicum adfuisse suadentem, ut ad Deiparæ Mariæ pedes pudibunda, scelerum pertæsa et supplex accideret, ejusque illo in judicio patrocinium lacrymosa et gemens imploraret. Id confestim fecisse flentem et ejulantem, beatissimæque Mariæ Virginis personam interponentem, ut poenitendi tempus spatiumque daretur, impetrasse. Et hic quidem visionis illius finis et fructus.

Mox dum sacrum audit, quod idem Dominicus faciebat, scelerum recordata quæ legerat, ut ex libro deleterentur, inanesque paginas videret, quas scriptas in suum dedecus et probum aspexerat, vehementer exoptavit: hæc meditans subito arripitur, et a sensibus procul ablata, de manu Virginis Mariæ, quinque sibi rosas dari vidit, quibus peccata litteris signata deleteret.

In prima rosa hæc verba ierant aureis litteris exarata: *Tuorum scelerum ac divinæ pariter misericordiae memento, quæ tam tibi propitia fuit. Alterius rosæ illa erat inscriptio: Recole acerbissimam Christi Domini nostri Passionem, quæ una cum sanctorum vitis asperimis, quam sit peccati seditas Deo invisa monstrabit, quando vel innocentissimi sui nece Filii hominum scelerum luenda, ulciscendaque esse judicavit.*

Flos tertius ita erat inscriptus : *Adamum Adamique recordare progeniem*. Illi una tantum culpa deliciarum paradisi ademit ; hanc eadem illa culpa felicissimæ conditionis expertem, in hanc compulsi malorum miseriarumque congeriem. Quin et illa perpende, qualibus suppliciiis peccantes affici soleant, quorum profecto magnitudine, quanta sit mortiferæ culpæ deformitas declaratur, teque tanto pluribus obstrictam flagitiis nullas pœnas tales dependere, quæ longe graviores merebaris.

In quarta rosa hæc legebantur : *Agnosce Dei beneficium singulare, ut in Christianorum terris nascere, tanto ante providentis*. Quo illorum sacris imbueris, inter quos nata esses ac genita : quo bono, quam multæ regiones, regna, provinciæ, quantaque orbis destituta sit portio, te minime fugit. Nam multi incolæ maximam partem a fide vivunt alieni, cum tibi quamvis indignæ veritatis lumen affluerit, et ex interitu ad vitam sis revocata, tuis te factis accusantibus, suppliciumque immane poscentibus. Etiam atque etiam cogita, tali ac tanto Dei clementissimi dono nullam vitæ nec religionem, nec sanctitatem parem esse futuram, tantamque Christi Domini liberalitatem nullis nostris meritis posse adæquari.

In quintæ rosæ foliis, tanquam pagellis, hæc monita continebantur : *Pœnas memoria teneto, quibus sotes in hac misera vita Judex ille rectissimus punire consuevit*. Repete a Caino sui parricida germani ; repete a Cham sui parentis irrisore, illos reminiscere, quos ob leve furtum furca suspendit, cum tibi longe turpiori supplicium Dei misericordia nemo judex imponat. Considera permultos, qui ob errata leviora, tamen quia mortifera, æternis inferorum pœnis cruciantur, quibus hodie universi orbis possessio tanti non esset, dummodo ad has oras unius horæ reditus concederetur sceleribus expiandis. Tu interim otio abundas, quod illis denegatur, tempusque tibi suppeditat ad vitam corrigendam.

Post visionem hanc illius philosophiæ interpretatione, quæ morum est præclara emendatrix, Benedicta ejusmodi vitam instituit, quæ omnium admirationem commoveret ; nam et de suis Florentinis quamplurimos ad Rosarium invitavit, cujus medicina tam salutaris exstitisset.

Alio quodam tempore eidem Benedictæ Servator Christus Jesus affulsit, ostensoque superioris libro visionis, qui errata omnis vitæ sceleraque clauderat : « En, inquit, liber ille de rebus tuis insolitisque flagitiis ex nigro factus est albus ; quippe quem et candida meæ rosa parentis, et tuæ ipsius lacrymæ dealbarint, atrasque tuorum scelerum notas niveo candore mutaverint : nunc igitur in charta munda atque alba puritatem vitæ conscribere, quam esse oportet æternam. Exara patientiam, cujus amorem mihi debes, albis his paginis tersis ac mundatis. »

Visa iterum Deipara Virgo Maria est, monens,

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII

ut ad illa præstanda, quæ Christus imperavit, Rosarii uteretur auxilio. (Hæc Alanus Rupensis, tum ex divino oraculo, tum ex libro, quem Thomas a templo, divi Dominici asseda de Virgine Maria scripsit, se didicisse testatur.)

XLII. — *Ope Deiparæ mire convertitur Benedictus Goes.*

Benedictus Goes profanam sectatus militiam sub vitis æque ac sub Marte stipendia fecit. Forte accidit, ut die quadam post ludos et reliquam vitæ militaris licentiam, templum Virgini sacrum cum commilitone subiret. Ibi mille perplexæ conscientiæ angoribus obrutus prociidit in genua ante Virginis, infantem Filium ulnis complectentis depictam in altari tabulam ; ac mox copioso cœpit fletu madere, uniceque rogare Virginem, ut a Filio suo peccatorum veniam ac remissionem sibi impetraret. Res prodigiosa ! infantuli Jesu inter Matris brachia hærentis ocelli lacrymis coloris lactei humectari, et tam copiosis, ut in suppositam aram ubertim defluerent. Rei novitate Benedictus, ejusque commilito attoniti extra templum festinant, plures accituri socios ad fidem miraculo faciendam. Adsunt vocati, explorant omnes ostensum, comperiunt eum liquorem ex oculis picti pueruli manare : intingunt prodigioso humore strophila, secumque in pignus veritatis asportant, et festa bombardarum explosione miraculum celebrant. Ipse vero Benedictus Goesius, qui tragœdiæ occasionem dedit, suisque noxis Dei Filium ad fletum provocavit, meliorem addidit epilogum ; nam inita totius ante actæ vitæ ratione plenam exomologesin fecit ; deinde in societatem Jesu inter Fratres adjuutores admissus, pie vixit, et post navatam strenue in Matanensis regni pervestigatione operam pie obiit anno 1609. Anno vero 1583, portentum illud contigit, annoque insequente 1584, Goesius profanam militiam cum sacra commutavit. (Ex Engelgrave, in part. II Cæli empyrei, De fest. Nativit. Domini.)

XLIII. — *Bartholomæum Vergaram æ morte præmonet.*

Bartholomæus Vergara, etsi litteris non daret operam, nihilominus a nostris Sigoniæ latinitatem docentibus in Virginis sodalitatem ascriptus est. Patris, qui Arragonensis expeditionis exercitum a Philippo rege missum chirurgus sequebatur, comes fuit, et Cæsaraugustæ, eo quod commendatitias litteras a nostris Segoniæ degentibus pertulisset, sodalibus annumeratus, solitam adversus Virginem pietatem conservavit. Dum ibi moratur in morbum incidit, ex quo pectus gravari cœpit, ut respirare et anhelitum ducere grave negotium haberet. Cæsaraugusta, una cum morbo Madritum abductus, quamquam nocte cubans, neque tussim neque gemitum tenere posset, ex quo audiri potuit a patre in vicino cubiculo quiescente : nihilominus pater surgit e lecto divina providentia instigatus, et in filii cubiculum ingressus Bartholomæum offendit in strato

sedentem, et in brachia inclinatam. Percontanti ut haberet : « Morior, inquit, nec id affirmo fallaciter, Dei namque mihi Genitrix ita prædixit, sed nequaquam sacris non procuratis : quocirca confessioni et Eucharistiæ quamprimum opera danda est. Tum pater : « Cras fiet istud, fili mi, in præsentia con- quiesce. » Minime vero, inquit, cras enim nullum mihi jam est : eat proinde frater meus Franciscus, et P. Gasparem Pedrosam e soc. Jesu mihi advocet. Is vocatus noctu, accurrit statim ; sed interim Bartholomæum defectio trina exanimarat. Ubi pedem in languentis cubiculum Pedrosa intulit, revixit ægrotus, confessionem facit, quæ octodecim annorum complectitur historiam : dum a curione Eucharistia adducitur, observatum est, quemdam ignotum altare pro Eucharistia reponenda composuisse, candelas ac cereas domi accendisse. Præsentem ex manu parochi Eucharistiam suscipit, oleo extremo inungitur, ac morbo ingravescente loqui desiit, et post semihoram, præsentem Pedrosa, vivere. (Ex *Annal. soc. Jesu*, et litteris Gasparis Pedrosæ.)

XLIV. — S. Andreæ Corsini cognatum in cruce laborantem juvat.

Sanctus Andreas Corsinus audierat quemdam ex suis cognatis, qui Joannes Corsinus dicebatur, dolore cruris vehementer cruciari, cujus leniendi causa nullum respuebat ludi genus, adeo ut ejus domus ludendi porticus diceretur. Hunc his verbis aggressus est Andreas : « Si me audias, et morbum istum, Corsine, depelles, qui te male habet, et hostium illorum qui oculis videri nequeunt, vitabis insidias. » Corsinus quamvis dubius de cognati Andreæ promissis, cujus non tantam sanctitatem esse credebat, quanta illa est, cui desperatus morbus obtemperat, tamen recuperandæ sanitatis studio facturum se recepit, quidquid Andreas imperasset, cui ille : « Opus est, inquit, in primis, ut istas ludentium consuetudines abjicias, aleatorumque catervas extermines : deinde ut in jejuniis ac precibus Virginem Mariam dies octo propities. » Joannes statim ea, quæ Andreas præscripsit vota, nuncupat, et cum ex monachi cognati præcepto et esuriisset, et Virginem exorasset, pristinam valetudinem recuperavit. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. iv, cap. 5.)

XLV. — Puellam diro morbo laborantem sanat.

Puella decem annorum gravissimo atque acerbissimo genere morbi tenebatur, cujus matertera, quam Tilmannus non contemnendus scriptor, quo hæc litteris tempore mandavit, affirmat fuisse superstitem, in templum, quod loci incolæ novum appellant, ingressa ad dolorum sacratissimæ Virginis imaginem, quæ gladiis transfixa depingitur, et illinc religiose visebatur, accessit, et post suas ex animo preces, tantum se frumenti daturam vovet, quantum ægrotantis puellæ pondus esset, corpore ad libram revocato, et publica statera dimenso, voto hoc reddito, atque ex trutinæ judicio corpoream puellæ gravitatem æqua lance ponderantis, pro-

misso tritico persoluto, puella pristina restituitur sanitati. (Tilmannus Bredenbachius, lib. iii *Sacrar. collat.*, cap. 15.)

XLVI. — Castitatis zelo vulneratam B. Maria Virgo sanat.

Matronæ nobilis famula erat, cujus pudicitia, quod excellenti esset pulchritudine, insidiæ tendebantur a multis : id cum domina moleste ferret, novacula faciem ejus secuit, orisque decorem multis vulneribus confudit, ne forma videlicet esset alienæ libidinis incitamentum ; at virgo suam virginum Reginæ commendans innocentiam, servataram se pudorem perpetuum voto obstrinxit ; remque omnem, et heræ tum stultitiam, tum sævitiam detulit ad nostros, nec multo post, ope Deiparæ, quæ corporum vulneribus simul et animi medetur ulceribus, restituta facies in pristinum, et ab omni prorsus deformitate liberata est. (Bencius, *De rebus collegii Catajensis* in provinc. Neapolitana.)

XLVII. — Maria in morte apparet.

Anno 1594, Viennæ in Austria sodalis Parthenicus decumbebat : ad eum confirmandum extremo illo tempore, quidam e societate Jesu cum venisset, cepit cum astantium voluptate incredibili beatam Virginem præsentem compellare, illius sibi adventum gratulari, oculisque in sublime defixis, magna voce, ac majore, quam pro viribus, in divinæ Matris laudem se effundere ; et cum magnam partem carminis *Salve Regina* percurrisset, subjungit illa sanctæ Elisabethæ, unde sibi tantum bonum, ut ad se veniret Mater Domini : multaque in eam sententiam continuavit Matris sanctissimæ aspectu exsiliens. (Manuale societatis.)

XLVIII. — Ab immundo amore liberat.

Vir quidam impura familiaritate mulieris, quæ Deo erat consecrata, tenebatur obstrictus, audiebat concionantem : singula ejus verba quasi tela quædam videbantur, quæ de superiore loco nullo irrita jactu in pectus librarentur adversum, in alio accidere id sensit omnino nemine ; sed pro illecebra quam habet peccandi consuetudo non dabat adhuc manus, ambiguè mutandi consilii : cessit tandem tamen, ubi rem totam precibus, quas per aliquot horas effudit, enixe Deiparæ commendavit. (Idem, *De rebus provinciæ Arragoniæ.*)

Adolescens annorum sexdecim, invocato præsidio Mariæ Virginis vicit insanam libidinem mulierculæ, quæ ad ejus lectum obrepserat nocte, ut eriperet pudicitiam. (Idem.)

XLIX. — Mulieri egenæ et mæstæ consolans apparet.

Mulier quædam duodecimum jam annum marito absente in magna inopia, et cognatorum affiniumque negligentia miseram vitam agebat, despiciebatur in calamitate, nec erat qui opem ferret ; cum dæmon interea ejus castitati consuetos dolos intenderet, illa antequam resolveret pudoris jura, mori destina-

verat. Hisce in angustiis nocte una, qua tempestates, solitudo et tenebrae intendunt animum molestiis, cum diurno confecta luctu sese demisisset in lectum, et jaceret in somnis magis quam pervigil, dolore victa et conquiens solatia, exsurgit, et cubile egressa in apertum locum suspensis oculis cœlum, unde illi spes omnis, anxia susceperat. Nox erat illunis et nubila, omnibus stellis extinctis, mœrori augendo, in cubile se recepit, iterum non tam somno medicinam quæsitura, quam fessa curarum.

Tum quoniam pridie vesperi, cum recitabantur exempla, audierat beatissimam Virginem opem afferre afflictis, nec invocari frustra, præsentiæque suam ærumnosæ cuidam feminae ostendisse, hæc secum volutans animo, lacrymoso vultu Dei Genitricem sic apprecatur: « Regina cœli, Dei Mater et Virgo, Mater misericordiæ, ne me solam et desolatam relinquis; tibi quidem est hominum cura quos filios non dedignaris, quos amantius foves et complecteris, quam mulier quælibet partus suos; quod si quæ me genuit hæc videret, jam mei, credo, miseresceret: at tu, Mater mea (ita te appellabo, quoniam tu me filiam vocas), tu, inquam, quæ plus humanis parentibus potes pollesque, dissimulabis mœrorem meum? non succurres egenti? ad te recurrentes voces repudiabis? si me deseris, quæ mihi unica spes et consolatio? nam neque mortalis vita agi sine ærumna, neque ærumna sine patientia recte ferri, nec patientia sine tuo patrocínio parari potest; et memorabat hesterno die sacerdos te filiorum non oblivisci, et illius in dolore felicis feminae miseriam: quod si tuam consuetudinem in filiis tuendis perpetuo servas et ego destitutor, filia non sum. Miserere, Mater, miserere! »

Dixisset plura, sed lacrymæ spiritum et vocem intercluserunt. Ubi rediit spiritus, januam prospectat, per ejus rimulas cum esset infusum lumen quasi auroræ exorientis, mirabatur tam cito diluxisse, ea versans, ignorans mulieris vocem exaudiri, a qua nomine compellabatur, ejus autem dulcitudine soni ita permulcebat aures animumque, ut omnis dolor pelleretur a corde, omnes curæ a pectore evomerentur. Cum vellet reddere responsum, verbis impar, præsenti gaudio rursus audit: « Bono animo esto, filia, non ego te derelinquo dura, et præsentem tristitiam futuræ imposterum lætitiæ expectatione consolare; ego faxo, videbis, nunquam te majori curæ quam mihi sis, matri tuæ esse potuisse. » Cum fine hujus orationis cœpit splendor immitti; illa cura humani ingenii aspicere cupiens, cujus fuissent illa verba, illico accurrit, videt in obscuro aere candidam lucem, quæ paulatim decrescens in tenuem desiit lineam, cujus postremo conspectum tenebræ abstulerunt, et jam nunc læta narrat audisse se vocem Mariæ Virginis, illud restare ut nefas sit ejusdem faciem intueri. (Idem, in *Annal. soc. Jesu, in Historia Mexicana.*)

L. — *In negotiis desperatis succurrit.*

Constantinopoli, quæ nova appellata Roma est, multæ basilicæ divæ Virgini sacratæ visebantur, quarum primam Constantinus fidei nostræ magnus assertor instituit: inter has unam Mariæ præsentia, et singulare miraculum illustravit; cum enim ad fabricæ dignitatem ingentes columnæ allatæ essent, nullæque hominum vires, amplas sexdecim pedes, ut de longitudine immensa taceam, in destinatis sedibus locare possent, architecto, quem ars ingeniumque defecerat, præ mœrore ac mentis anxietate sopito, indulgentissima Dei Mater, immanes illos postes defigendi aptandique rationem per visum indicavit. Expergefactus somnum recognovit, et quæ de machinis adhibendis, cochleis suspendendis, funibus expandendis Virgo admonuisset, doctus et memor, ex ejus omnia consilio gubernavit, brevique temporis spatio, quod multorum viribus ac corporum contentione, et vocis clamore frustra tentarat, paucorum et opera et manibus cunctis est mirantibus absolutum. (Gregor. Turon.)

LI. — *Fugat a morituro dæmonem.*

Henricus ab Hayden Roma, ubi studiorum causa degebat, a parentibus Treviros in patriam, ubi canonicus erat, revocatus, cum itineri se accingeret, subito ardenti febre corripitur, quæ ipsum intra octiduum absumpsit. Admonitus de vitæ periculo, generalem totius vitæ confessionem peragit, varique vota in primis vero Dei Matri facit: inde somno aut verius extasi correptus cum primum ad se rediit, jubet confessorium accersiri, et in omnium astantium corona, « O Pater, inquit, quid vidi? Vidi, quæ comprehendere non possunt. Cum somnus me invaderet, videbatur mihi anima deserto corpore ad Dei tribunal sisti: illic solus eram metu et sollicitudine consternatus. Dæmones enim salutis meæ jurati hostes accusare me orsi, crimina exprobrabant; quæ tam enormia tunc apparebant, ut non aliud expectarem, quam ut eorum potestati traderer. Interea misericordiæ Mater superveniens, multisque cincta martyribus minaci vultu inferna monstra increpuit, cur auderent clientem suum invadere, qui tot annos in Mariano sodalicio sibi deservisset. Qua voce ita exterriti sunt dæmones, ut mox fugam capesserent, atque ita ego essem periculi expers. » Quæ omnia Henricus sereno alacrique vultu cum fuisset locutus, post horæ quadrantem feliciter ex hac vita ad meliorem emigravit. (Bencius, ad annum 1590.)

LII. — *Alexium sibi diu devotum, honorari jubet.*

Cum sanctus Alexius relicta patria Edessam pervenisset, et in vestibulo ædis beatissimæ Virginis Deiparæ ac nostræ Dominæ annos septemdecim traduxisset, ipsa Mariæ Matris imago Alexii sanctitatem declaravit, templique admonuit, aditum ut Alexium introduceret, neque in ipso aditu ac limine tam diu manere permetteret. (Simeon Metaphrastes, in Vita.)

LIII. — *S. Hildephonsus Mariæ Deiparæ perpetuam virginitatem defendens, cœlesti ab ea veste honoratur.*

Ex Gallia Gothica Pelagius quidam et Helladius profecti, veteris Helvidii insanix scintillas in Hispania exsuscitare coeperunt, Mariam Virginem negantes perpetuo virginitatem retinuisse. Horum furorem, ne patientia confirmaret audaciam, aut mora cresceret malum, sibi Hildephonsus impugnandum sumpsit, cominus disputando, eminus libro evulgato in quo perpetuæ virginitatis patrocinium suscepit. Ea diligentia erroris semina dissipata, compressique nefarii eorum impostorum conatus, operæ navatæ merces, vestis de cœlo allata fuit. Cum enim ad nocturnas preces persolvendas contenderet, mense Decembri, ipsa nocte quæ Annuntiationis festum nuper a parentibus institutum præcedebat, templum maximum visum est majori fulgore micare quam ut oculi mortales ferrent. Tunc cæteris alio atque alio dilapsis præ terrore, ad aram ipse progressus, cum nixus de more genibus preces funderet in cathedra, unde is ad populum concionari erat solitus, astantem beatam Virginem in augustiori quam pro humano habitu specie his cum verbis compellantem audit: « Cultæ in tuo corpore virginitatis, cum mentis puritate, fideique ardore conjunctæ virginitatis defensæ præmium erit ex cœlesti thesauro nostroque munus allatum. » Inter hæc verba vestem suis manibus capiti inseruit: « Hac, inquit, Filii mei, mea quæ toto anno festa recurrunt celebrato. » Comites receptis a pavore animis cum ad præsulem recurrissent, toto jam spectaculo ex oculis sublato, ferme exanimatum invenerunt; tum metus, tum admiratio vocem intercluserat, oculi tantum in lacrymas solvebantur, quod neque pares beneficio gratias agere posset, neque Virginem alloquio morari. Sic nimirum susceptas pro pietate actiones consuevit divinum Numen muneri. Cixila Hildephonsi successor hæc omnia memoria propagavit, ex ore Urbani archiepiscopi, item Toletani, atque Evantii archidiaconi accepta: quibus per ætatem licuit rei gestæ miraculo interesse. Lapis ubi beata Virgo vestigio institit, in ipso templi Toletani aditu monstratur clatris ferreis inclusus, rei tantæ monumentum. Accidit præterea aut eodem anno, ut Cixila sentire visus est, aut ut alii malunt proximo, nono Decembris die, qui dies virginis Leocadiæ memoria sacer est, ut ad ipsum Leocadiæ templum rege præsentem, atque præsule sanctissimo sacris operante, sepulcri lapide quo tegebatur, et quem vix triginta valentissimi homines loco movere potuissent, sponte sublato, tumultu egressa Leocadia manum Hildephonsi tangeret, atque in hæc verba prorumperet: « Hildephonse, per te vivit Domina mea; » tum universo populo metu exanimato Hildephonsus in Leocadiæ virginis laudes effusus, urbis ei atque regis patrocinium commendavit, cupidusque rei tantæ ad posteritatem certo testimonio propagandæ, gladiolo quem ex vagina detractum rex

ea de causa obtulit, veli partem, quo virginis caput tegebatur, priusquam se reciperet in sepulcrum absceidit. Ea veli pars cum gladio ad hanc diem in sacro Toletani templi ærario conservatur et visitur. (Mariana, lib. II *De rebus Hispaniæ*, cap. 10.)

LIV. — *Maria ad cœlum evocat.*

Quidam ex grege Virginis Mariæ amator, in Narbonensi cœnobio non graviter ægrotabat, et Virgo rependit amorem; etenim illo ipso die, quem ascendenti ad cœlum Virgini Mater Ecclesia dicavit, prodituris ante sacrum, quod cantari solet cum pompa monachis, præfectum cœnobii ægrotus accersit, adest curriculo Pater, haud vocandi causæ præsagus; ubi intellexit de confessione, expectare tantisper jubet, dum sacram pompam comitetur ipse cum fratribus: negat ægrotus tantum temporis superesse, morte imminente, pompamque sibi fore cum angelis. Quare rector assedit, et confessionem morituri Fratris audivit. Qua absoluta, perrexit ad chorum, bonusque Frater illo ipso tempore migravit in cœlum, quo monachi festum Assumptæ Virginis Mariæ triumphum, et religiosam pompam inchoabant. (Ex Joan. Bonif. *Hist. Virg.* lib. IV, cap. 18.)

Adolescentem e congregatione collegii Coloniensis ornandis venerandisque sanctorum imaginibus cubicularibus sedulo deditum acutus morbus lecto affixerat. Ipse interea totus in Deiparæ cogitatione defixus, eam tantum habebat in ore, quam unam habebat in mente. Pridie quam migraret, matrem appellat, ait visam sibi Virginem cum Filio, quibus additus erat angelus minister, ab iis se accersiri. Proinde eam hoc supremum orat ut flosculos quos haberet domi acui pictos opere plumario, ad congregationem Dei Matris mittat. Ipse postridie vultu in eam partem converso, ubi cœleste apparuerat visum, ridenti similis decessit. Imo beata Maria Ogniacensis exorsa canere: *Magnificat anima mea Dominum*, cum virginum Regina mox ad cœlum evolavit, posteaquam in ipso mortis articulo a Deiparente visitata, et ad cœli gaudia est invitata. (Surius, in ejus Vita.)

LV. — *Nobilem puellam trimestri fere agone concertantem repente liberat.*

Nota est antiqua illa inter Franconiæ nobiles equites Gutterbergiorum familia, quorum domus gentilitia, ædes thaumaturgas Deiparæ in Weyer haud ex loginquo respicit. Decumbebat ex hac familiâ virgo annorum septemdecim, febri lethali oppressa, malum morbi augebat accidens periculosissimum, quod a Paschatis festo usque ad diem divo Albano sacrum, ægotantem, absque ulla reconvalescentiæ spe ad agoniam fere vexabat. In vanum cessere medicamina cuncta, medicinæ peritis, morbum omnem ipsorum industriam et artem superare, aperte dicentibus: humana itaque desperata ope, vale Machaoni dicto, votoque Thaumaturgæ Virginis Deiparæ iconi, de veste pretiosa holoserica in Weyerianis ædibus offerenda facto,

virgo tam lethaliter ægrotans, mox suavi somno, quo tot diebus noctibusque ex integro erat privata, obruitur, parentibus interim ad sanitatis pro filia recuperandæ spem excitatis; nec vane. Ipsa enim in somnis virgo cœlesti viso recreatur, in hilarem amœnumque risum prorumpit, gestibusque, quasi erga aliquos sibi comparentes humaniter se ostendit. Dein experrecta ab omni morbi indicio liberata, palam edicit, nil jam faciendum restare, quam ut præstiti voti fiat exsecutio. (Ex *Miracul. divæ Virg. in Weyer.*)

LVI. — *Cultus Deiparæ propter ludum intermissus graviter punitur.*

Pertinet ad collegium Patrum soc. Jesu Lapense, Dei Matris templum, religiosum omnibus circa populis et miraculis illustre, celebratur in Virginis anniversariis sic, ut affluant plerumque ad septem hominum vel novem millia. Huc missus sacerdos sextili mense medio utiliter laboravit, sed accidit quiddam ad memoriam insigne.

Ipsa die Deiparæ Assumptæ Virginis Mariæ, vir opulentus in oppido non longe ludos scenicos virili sexui ac muliebri, talium rerum avido, ad spectaculum effuso, magnifice dabat. Ea fuit causa, cur præter consuetudinem ex illo oppido solemnis pompa non duceretur ad templum. Non tulit impune. In ipsa orchestra, nescio unde, exorta rixa multitudinem ad arma convertit, et vulnerati multi, cæsique, inquit servus domini ludorum. Quin etiam ipse non effugerat cædem, ni servatus esset ab inimico, verente scilicet ne ejus interitus sibi crimini daretur, et judicatum est datas fuisse pœnas neglectæ religionis. (Bencius, in *Annal.* 1588, in *Histor. collegii Conimbrinensis.*)

LVII. — *Honoratius sepulcrum cuidam Brinulpho procurat.*

Brinulphus Scarensis episcopus in Suecia, ævo suo tam eximius Deiparæ cliens fuit, ut mortui cadaver Virgini quoque curæ fuerit. Ad hujus sancti tumulum precanti Birgittæ Dei Mater apparuit affirmavitque, cadaver ejus ideo tam suavem odorem exhalare, quod anima omni virtutum fragrantia fue-

rit referta. Vidit præterea Deiparam Birgitta Filio suo pro Brinulphi corpore, ut in honoratiorem locum transferretur supplicem, quod paulo post factum est, ut fides ei revelationi constaret. (*Revel. S. Birgittæ lib. II.*)

LVIII. — *Consolatur de purgatorii pœnis tristes.*

Hieronymus Carvalliis e soc. Jesu, etsi æque amatus fuit a Virgine, ac ipse fuit amans Virginis, eo crescente inter eos amicitia, ut Dei Matrem sæpius haberet visibilem ac familiariter sibi colloquentem: inter hæc tamen solatia, de subeundis post mortem purgatorii pœnis nonnunquam anxie tristabatur. Cum igitur Dei Mater aliquando admodum tristem ob purgantis ignis metum offendisset: « Age, inquebat, Hieronyme, Patrona et Mater sum peccatorum, non in hac modo vita, sed etiam in alterius vitæ temporaneis tormentis. » Quæ allocutio multum Carvallio consolationis tunc attulit. Quidni et omnibus Virginem in vita sua perstudiose colentibus? Certe beato Reinerio ex ordine Cisterciensi, nullam unquam partem de cultu Virginis omittenti promisit Deipara, eum purgatorii exsortem mox a morte in cœlos evolaturum: quam gratiam Dei Mater a Filio cum postularet ei concedi, ut Deum timentem, deque noxis vitæ præteritæ serio dolentem; Christus respondit totum hoc negotium se Matri committere, nihil ei se velle negare. Cui colloquio ipsemet Reinerus interfuit in extasi quadam, quæ illi divinitus acciderat. (Ex *Menolog. Cisterciensi.*)

LIX. — *Virgo Deipara nihil negat.*

Favorum omnium hic maximus, sancte et modestè D. Dominicus gloriabatur, nihil se unquam a Virgine Deipara postulasse, quod non esset assecutus. Orabat aliquando sanctus Philippus Neri coram Crucifixi imagine supplex pro sanitate Cæsaris Baronii gravi morbo prostrati; sed cum responsum haberet minus postulatis favens, Matrem bonitatis adiit, et eadem precatus, factus est voti reus.

Mariæ Piccivardæ ex ordine Servitarum, ut historia memorat, postulanti nihil Maria negavit; et quo possit pacto clientibus quidpiam negare Maria, quam Filius nihil negans honorat?

TRACTATUS SECUNDUS

FASCICULUS PRIMUS.

I. — *Feminam desperantem a suspensio liberat.*

Lusitani cujusdam mulier captiva ex levi causa male a domino accepta, dolore deducta ad cupiditatem mortis, suspensio finire vitam decreverat: media nocte arborem deligit, alligat restem, acervum lapidum congerit qui adiciat altitudinem staturæ, ut facile deiciatur pedibus: ubi laqueo collum

obstrinxit, res mira dictu, quoties certa mori fulerum insilire conatur, toties matrona pulcherrima demolitur lapidum congestum, totam noctem frustra contendit; cum lux appareret, divinitus injecta formidine domum redit, et ad dominum admirabunda ait: « Tu quidem amisisses nocte proxima captivam, nisi obstitisset Domina illa, quam colimus

in templo societatis; simul omnem rei ordinem exponit. Herus dissimulavit, sed tamen accitis aliquot e nostris orat, videant quid sit actum: restequē et lapidum acervo repertis, compertum est, verum fuisse quod captiva narrabat. (Bencius, in *Annal. de historia sedis Angolanæ* iisdem verbis.)

II. — *Cultor Deiparæ insignis exstitit Jacobus Allemannus.*

Dei Matrem omni laude majorem Jacobus, cognomine Allemannus, præcipua est religione veneratus, absoluto cum Fratribus divino cantus Officii penso, in secretum templi secedens locum orationi meditationique vacabat: contemplationes precatationesque suas hymno illo claudebat:

*Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de Virgine,
Succurre mihi hodie
Cum Patre et sancto Spiritu
In sempiterna sæcula. Amen.*

Et ad gloriosam Virginem conversa oratione sic loquebatur: *Ave, Regina cælorum pro salute mea et omnium fideliū, etc.* Deinde sanctis omnibus invocatis templi aras omnes obibat, in singulis orabat, precandi initium a Deipara Virgine sumebat, etc. (Joan. Anton. Flamminius, *De rebus S. Dominici.*)

III. — *Summopere placet Deiparæ, recolere ejus compassionem, quam in Passione Filii habuit.*

Beatissima Deipara, *Revel.* sanctæ Birgittæ, lib. 13, cap. 24, aiebat: « Respicio ad omnes qui in mundo sunt, si forte sint aliqui, qui compatiantur mihi, et recogitent dolorem meum, et valde paucos invenio, qui cogitant tribulationem et dolorem meum: ideo, filia, licet a multis oblita et neglecta sim, tu tamen non obliviscaris mei: vide dolorem meum et imitare quantum potes; considera dolores meos et lacrymas, et dolo, quod amici Dei pauci sint, » etc. Porro lib. 1 *Revel.*, cap. 40, dicebat: « Propterea dico, quod dolor ejus erat dolor meus, quia cor ejus erat cor meum. »

IV. — *Miletem Christianum e Turcica captivitate prodigiose liberat.*

Juvenis, honesti ex oppido Leugast civis filius, Caroli V imperatoris castra secutus, in bello contra Turcas moto strenue adeo se gessit annis pluribus, ut inferioribus bellicæ dignitatis gradibus jam superatis, centurionis muneri proximus esset. Verum, ut belli fortuna solet esse varia et inconstans, sic etiam erga se sinistram expertus est juvenis præfatus; nam in conflictu a barbaris captus, et Albam Græcam sive Belgradum ductus, ferro manibus, collo ac pedibus constrictus in carcerem teterrimum detruditur, ab immanibusque nominis Christiani hostibus, ut lytrum copiosius solveret, ferius in dies tractatur. Hos inter infortunii fluctus constitutus quid ageret? A Christianis procul nimium dissitis auxilium suppeditari nequibat, non erat sperandum a Turcis, multo minus petendum: ope ergo omni humana negata, tot beneficiorum aliunde memor,

mentem ad patriotarum ac concivium suorum Patronam, Deiparam Virginem in sacello Weyeriano Thaumaturgam convertit, ejusque opem in seram usque noctem ardentissimis precibus suspiriisque efflagitat. Nec frustra. Nam exoriente diluculo ab alto somno corripitur, et sic dormiens, vel ab angelo suo custode, vel ipsamet, quam invocarat Virgine, ex Turcia longissime dissita in Franconiam ad sacellum præfatum deportatus, ad aram Thaumaturgam deponitur; ubi non prius, quam januis patefactis expectatus, stupentibus cunctis qui advenierant, historiæ miraculosæ seriem enarravit, in miraculi quoque tanti augmentum catenis, quæ collum, manus pedesque constricti erant, absque humanæ manus adminiculo sponte decidentibus, quæ in hodiernum usque diem pro monumento æterno, figura ea, qua delapsæ sunt, ibidem asservantur. (Ex *Miracul. divæ Virg. in Weyer.*)

V. — *Novitiam Cisterciensem mire curat.*

In cœnobio Lusitano Virginum, quæ divum Bernardum ducem antesignanumque sequuntur, oppidi Cozi Aleobossanæ ditionis, hæc quæ jam narrabimus, evenerunt. Ineunte Octobri quædam hujus monasterii novitia nondum annum egressa duodecimum, in gravem morbum incidit, ejus dolores, cruciatūs atque tormenta enarrare longum esset; nam imprimis epilepsia laboravit, aliaque invaletudinis genera miserum puellæ corpusculum tentaverunt, id quod cæteris sacri illius chori virginibus miserationi fuit, quæ laborum dolorumque testes essent, quos missella virgo in dies noctesque sine aliqua levatione perferebat. Caterum doloris in longinquo illo morbo gravitas a festo divi Martini Turonensis episcopi die, usque ad ferias Christi nascentis, novitiam vehementius exercuit, quo tempore religiosæ femine in destinato quodam monasterii loco Christi Jesu incunabula posuerunt, ac præsepe de more fabricarunt, in quo pueri Jesu nostræ salutis auctoris pulchra imago decumbebat; aderat sanctissimæ Matris effigies, quæ tanti partus lætitiā præ se ferebat. Quærent de ægrotante novitia sacræ Sorores, velletne ad præsepe deduci, annuentem brachiis (neque enim ingredi pedibus poterat) manibusque deportant, puero Jesu sistunt, ejus illam ipsam imaginem morbosæ puellæ manibus tuendam tradunt: illa ad Virginis figuram effigiemque conversa: « Non ante, inquit, Mater clementissima, tum tibi Filium reddam, quam mihi sanitatem restituerit, quo tibi servire queam, et sedulo famulari. » Quæ verba etiam atque etiam tum sponte sua, tum hortatu sociarum alacriter iterabat. Paulo post se ægra deiecit in terram, ibique aliquantis per sopita permansit. Sociæ mali suspitione gravioris puellam evigilare cogunt; quibus illa: « Quid me, inquit, excitastis, aliam Reginam, alium Puerum, aliudque præsepe longe melius intuentem? » His dictis, pueri Jesu virtute mirabili, misericordisque Matris auxilio, quæ tales in tam tenera ætate, tamque noxa-

rum expertes dolores miserata est; e terra ita valens ac firma surrexit, ut pristini doloris vestigia nulla remanerent, neque eam prius egrotasse, rem nescientibus probabile fieret. Obstupescunt sorores, gratiasque certatim agunt ob tantum et tale miraculum; quæ porro monasterio præerat, uni ex sororibus mandat, ut rei historiam cum ipsa dierum et personarum notatione perscribat. Fecit illa vere ac fideliter, historiamque rebus, temporibus, et gravissimarum mulierum confessione et jurejurando testatam Ludovicus Granatensis, id est Hispanus Chrysostomus, se legisse confirmat; cum autem Cardinalis Henricus, ac postea Portugalliæ rex inclitus, suæ ditionis monasterium illud invisisset, novitiam hanc a sanctimonialibus demonstratam, quæ in Nataliis Christi salutem divinitus recepisset, gratulabundus aspexit.

VI. — *Ab infestatione dæmonis liberat.*

Quædam mulier a dæmone sibi visibiliter in forma apparente humana multas molestias sustinebat, multaque remedia, nunc aquæ benedictæ asperisionem, nunc hoc, nunc illud adhibebat, sed nec sic cessabat: quidam autem vir sanctus sibi consuluit, ut cum ad eam accederet, illa elevatis manibus: « Sancta Maria, adjuva me, » protinus exclamaret; quod cum illa fecisset, diabolus evanuit. (In *Aurea Legenda de Assumpt. B. Mariæ Virginis.*)

VII. — *Sancto Hyacintho oranti apparet, eumque consolatur.*

Assumptionis pervigilia sanctus Hyacinthus, sancti Dominici discipulus, et precibus et cœlestium rerum contemplatione, quas feriæ illæ menti obiciebant, cum aliquando perageret, subito altare illud, ante quod Hyacinthus orabat collacrymabatque, lux clara circumfulsit, mediam cœli Regina vestiebat, quæ Hyacinthum bono esse animo jubet, precesque auditas esse prænuntiat: « Quæ meum, inquit, Filium, cumque poposceris, me deprecante consequeris. » Inde ad cœlum Virgo regressa, sui et adventus et abitus vestigia reliquit cantu symphoniaque multiplici; quæ etsi a nobis dici non possit pro ingenii crassitudine, et vitæ hujus conditione miserrima, intelligi tamen valet a sanctis quibus usu venit, ut tale aliquid præsentiant, vel cum adhuc peregrinantur in terris. (Ex scriptis Seraphini Razei, et ex *Histor. Ferdinandi Castellani, De Vita sancti Dominici*, p. 11, lib. 1, cap. 72.)

VIII. — *Visitat cultores suos.*

Nocte quadam cum Henricus, conversus monasterii Hemmenrodensis, sederet in lecto suo, et cæteris dormientibus diceret orationes suas, vidit Dominam nostram sanctam Mariam, eandem cellulam in magna claritate intrantem, monacho quodam, quem nominare nolo, præcedente, matronis duabus subsequentibus: supra cujus caput cum manus posuisset, lectos infirmorum perlustrans, et dormientibus benedicens, iterum ad eum rediens, manuque super

caput ejus secundo posita, sic ait: « Deus benedicat quicquid hic manet, » sicque egressa est. (Cæsarius lib. vii, cap. 13.)

IX. — *Missionarios in oppugnanda hæresi juvat.*

Ad hæreses extirpandas, quæ in Cisalpina Gallia (Longobardiam hodie dicimus) pullulabant, et summa perniciæ succrescebant, Romanus Pontifex Innocentius, hoc nomine quartus, ex divi familia Dominici plurimos elegit sanctæ fidei quæsitores; sed Mediolanum tamen, ubi perfidia caput extulerat, Petro Veronensi, qui postea pro Christo necatus, martyr est dictus, demandavit. Commisum ille munus strenuissime peragit, ac se contra hæreticorum astutias, et incertos rerum dubiosque eventus beatissimæ Virginis pie religioseque commendat. Post longas preces dormienti responsum est, illud idem ab inclita Dei Genitrice, quod idem Christus apostolorum principi firmaverat: *Ego pro te rogavi, Petre, ut non deficiat fides tua* (Luc. xxi, 32). Hæc verba Petrum Veronensem ita constantem ac firmum reddiderunt, ut nullum refugeret postea certamen, nullam disputandi conditionem ab hæreticis oblatam recusaret, nullos hostium declinaret impetus, nullas timeret insidias; denique per eum multos a doctrinæ falsitate Virgo retraxit. (Thomas Leontinus, in *Vit. S. Petri prædicti.*)

X. — *Sacerdotem jugulatum sibi devotum resuscitat.*

Juvenis sacerdos e Sabaudia forfice sutoria jugulatus, et inter rudera humatus, Virgine diva adjuvante Lauretana, quam semper habebat in corde, quinto elapso die vivus exivit. (Balthasar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano.*)

XI. — *S. Theodorum, cui venenum propinatum fuerat, curat.*

Mirabilem Theodorum, quo mundus erat indignus, perditissimi quidam veneno perimere statuerunt, quo ille imprudenter epoto triduum sine sensu jacuit, ita ut de ejus morte rumor increbresceret, quæ inimicis lætitiæ, amicis numero pluribus, sententia melioribus, mœoris ingentis causam erat allatura. Extremo die tertio exanimi Theodoro beatissima Dei Mater apparuit, quæ sceleratissimis insidiosissimisque parricidis exitium comminata, Theodoro a mortis faucibus revocato ad vitam, et morbi causam et veneni auctores patefecit, ut eos vitaret, si nocere persisterent, vel resipiscentes flagitiique pertæsos ad saniora consilia traduceret: quin etiam terna Theodoro adversus toxicum medicamenta porrexit, quibus quasi pillulis affectam bilem perpurgaret: Comede, inquit, et nihil mali residet in venis, quod te magnopere turbare queat. Theodorus mortifero somno solutus, gratias egit Servatori Christo, atque ejus parenti, funestæ ægritudinis curatrici: amicis qui gratulatum deinde venerant, deliqui causam morbi detexit: veneni tamen spargendi artifices nequaquam nominavit, quos ut ulcisceretur, tantum abfuit, ut eorum potius

salutem assiduīs precibus immortalī Deo commendat : tales enim eos vel esse vel fieri necesse est, quibus Dei benignissima Mater se ostendit. (Gregor. Presbyter in *Vita* quam de suo magistro scripsit Theodoro.)

XII. — *Ex carcere liberat.*

Læserat quidam alium verbo non acerbissimo, et quamquam veniam precatus carcerem non effugit; hic cum graviora metueret, pro egressu votum nuncupat Virgini Lauretanæ, idque illi cordi fuit, propriis se e custodia elusis custodibus, et voto se mox liberat. (Ex *Annal. Bencii, De Histor. collegii Cor-tracensis.*)

XIII. — *Annula B. Virginis Alanus subarrhatur ad concionandum de Rosario.*

Cum Rosarii rosæ defluerent, ac fervor inteperceret, quem quondam Eloyus Carthusianus accenderat, quemque divus Dominicus omnium maxime inflammaverat, Deipara Virgo animorum medicinæ inventrix expultrixque morborum Alano mandavit ut Rosarii sodalitates rursus aggregaret; quo autem ad id muneris paratior et prouior redideretur, concionibus adiutricem se fore Virgo promisit, edituramque miracula, quorum unum annuli fuit, quem ex digito virginali detractum, deque sanctissimi sui capitis crinibus capillisque contextum, Alano dedit induendum, quo ille dono erectus ac recreatus annos quindecim Rosarii concionator fuit, divinosque flores variis mundi locis sparsit, qui odorem suavissimum exhalarent. (Ex Joann. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. II, cap. 14.)

XIV. — *Triennis puella in cloaca præfocata mirabiliter reviviscit.*

Civi honesto in pago Leygast, artem profitenti panni tinctoriam unica erat thori legitimi, diuque expectata amantissimæque proles femella. Illo, anno 1609, in vigiliis sacratissimis Pentecostes cum uxore non longe ab ædibus iter carpente, domi relicta filiola, negligente domesticorum cura ædes egressa, regressis parentibus contra morem in occursum non veniebat. Casu hoc et signo ipsi attoniti, ubi filiola esset sciscitantur; domesticis se aliquot abhinc horis (occupati erant) eam non vidisse affirmantibus, per domos vicinorum plateasque inquisitio instituitur; nec hoc modo re-
perta, ansam dat absens suspicandi, ut reipsa erat, infortunii; quæsitæ proin in cloaca ab ædibus paternis haud longe dissita, tragico situ, demerso capite, pedibus sursum erectis, invenitur, et extrahitur exanimis; extractæ fœdatum lavatur illico corpusculum, exiit vestibibus, palpant ad explorandum motum vitalem accurrentes corculum, sed oculi fracti, et omnis motus absentia, animam sat longo jam tempore abiisse dicuntabant. Hinc parentum desolatorum ingens querela, luctus et dolor, mater plane animi deliquitum patitur. Nil jam supererat faciendum, quam se accingere ad præstandas defunctæ exsequias. Parantur istæ. Verum

cœlesti animatus instinctu pater, pro exstinctæ filiolæ vita, Virgini in Weyer Thaumaturgæ votum edit. Mirum! hoc vix verbis absoluto, defuncta colorem mortualem mutat, rubescunt genæ, fit sternutatio, moventur labia, aperitur os, et totus redit spiritus. Quo miraculo tripudiant mœsti hucusque parentes, ad ædes sacras Deiparæ seposita omni mora properant, tantæ benefactrici votum et laudes immortales exsolutori. (Ex *Miracul. Weyerianis.*)

XV. — *Imago quædam Virginis Deiparæ miraculose invenitur.*

Weidern sive Widdern oppidum est, milliariibus tribus Heilbrunna, duobus Wimpina, liberis S. R. I. civitatibus dissitum. Hujus incolæ, orthodoxæ adhuc fidei addicti, sicut et Deiparæ Virgini, eamdem precibus quotidianis honorabant: in cujus quoque honorem, monti de *Gradibus Marianis* dicto, sacellum pulchrum imposuerunt, quod thesauro magno, imagine nimirum Mariana miraculose inventa ac Thaumaturga dotarunt. Inventæ autem est imago præfata modo ut sequitur. Annis abhinc grandævorum canos excedentibus, a peregrinantibus via super montem, solis occasum respicientem industrie strata est; quam ipsi, oneribus licet dorso injectis sat gravati, ascensu per inopinatum allevamentum jucundo facile superarunt; prodigiosam levaminis hujusmodi causam prorsus ignorantes, licet satis eamdem admirati fuerint.

Oppidi incolæ interim considerantes, montem sæpius dictum, utpote calidioribus solis radiis illuminatum, per culturam terræ, fructibus ferendis optime fore idoneum, vinearum in eo culturam voto unanimi decernunt. Convocantur operarii, eradicantur fruteta, et versæ terræ vites implantantur. Sub ipso manuum arduo opere insigne fatigatarum virum levamen sentiunt, coque majus, quo propius monti manus in vertendo solo admovebant; hinc excitiores labore, ad montis culmen tandem perveniunt. Ex operariis unus hic inter fruteta aliquid cernens latere, album suspicatur lapidem; faciens autem ligone aditum, Deiparæ Mariæ, Jesum filiolum ulnis gestantis iconem, ex alabastro formatam offendit; socios convocat felix homo, qui accurrentes, imaginem attoniti aspiciunt, et interne ad devotionem moti, flexis genibus iconem, laborum durorum singulare hucusque, sed incognitum levamen humiliter venerantur. Cordis aspicientium gaudium quis enarret, invento thesauro, qui tot annis latuisset? Relinquitur ex solatii cœlestis abundantia labor, viamque cuncti urbem versus carpunt, senatui civibusque felix nuntium allaturi. Nova hic iterum gaudii materia; cum parrocho, properante gressu montem singuli conscendunt, pari devotione animique solatio thesaurum inventum intuentes, quem prædecessorum incolarum sacra cautela ob belli forte turbines hic latere volebat. Sacram deinceps imaginem reve-

rentia debita ex fruteti latebris tollunt, solenni comitatu de montis vertice in urbem deportant, edito voto, esse beatissimæ se Virginis templum novum exstructuros. Visitato montis situ, is locus struendo templo plurimis præ cæteris videbatur idoneus, ubi imago sacra tam diu latuisset. Contradictentibus reliquis, locumque demonstrantibus pro structura in monte alio, respiciente solem orientem, ubi major se expanderet planities, et pro advehendis lignis, cemento, lapidibus, facilius conductis propiorque via haberetur. Ex motivis igitur hisce utpote magis rationabilibus, probatur sententia. Procurantur igitur materialia, complanatur solum, foditur pro fundamento, poliuntur ligna lapidesque: hujusmodi in operibus occupati cum erant, Virgo beatissima per novum miraculum, quem ipsa locum selegisset, commonstrat: regressis enim post diei labores ad requiem operariis, nocte eadem, vi supernaturali, cuncta ligna ac lapides præparati ad montem alium, ubi sacra imago fuerat inventa transportantur: mane illucescente cum ad reassumendas operas convenissent opifices, et cuncta ablata vidissent, rei novitate attoniti, quid crederent hic, prorsus ignorabant. Suspicati tamen fraudem ac furtum, nocte sequenti prope ligna et lapides noviter præparatos, vigiliis habere consentiunt; opere itaque diei finito, partim super ligna, partim super lapides, requiem capturi ac somnum, se reponunt: sopitis omnibus, pro miraculum! manu cælesti una cum lignis lapidibusque ad montem alterum deponuntur. Cujus lingua enarrabit stuporem quem finito somno, operarii se ex illa urbis parte hunc in collem repositos videntes, habuere. Admirantur seipsos, admirantur molem tantam lapidum lignorumque tam prodigiose translata: quid aliud concluderent ex tanto miraculo, quam, hunc ipsum esse locum ecclesiæ cœlitus destinatum, ut hic honoraretur Deipara, ubi tot annis sacra ejus imago inter fruteta latuisset?

Viso proin tam manifesto miraculo, urbis incolæ mutarunt consilium, actisque gratis Dei se voluntati conformantes, in loco cœlitus ostenso, juxta illius situm, non sine magno labore et expensis (pars ingens montis enim deportari debebat) sacellum Deiparæ ornatissimum exstruunt, quo perfecto, solenni indicto Comitatu, sacram imaginem ex ecclesia parochiali illuc deportant, atque in altare majus reponunt, tanquam asylum commune, urbis, pagorum villarumque, quæ illud cingebant. Nec spem fefellit eventus; vix enim imago diva Virginis Deiparæ refugii afflictorum sedem in profato sacello accepit, illico bonitatis, misericordiæque dona, circa ægrotos quoslibet largissime dispensavit. Miraculorum frequentissimorum fama motus temporis illius Pontifex Romanus, sacellum largo indulgentiarum thesauro ditavit. Civibus oppidi accolisque in fide orthodoxa pie degentibus, fors iste Marianus, gratiarum suarum prodigiosa

fluente uberrime effudit; extincta illa, mox etiam miraculorum salubritas desiit. Cum porro pessima Lutheri hæresis latius in Germania serpere, et in ipso etiam Ducatu Wurtembergico falsas fingere radices cœpisset, sacra imago ac Thaumaturga, licet in sacello relicta, debito tamen cultu destitui, confringi, ac mutilari cœpit. Injuriae huic condolentes domini quidam finitimi, vera Christi fide imbuti, quo modo sacram iconem sua in territoria transferrent, sedulo cogitarunt. Magnam profecto hic operam industriamque locavit prænobilis dominus Philippus Henricus de Aschhausen, celsissimi ac reverendissimi principis Bambergensis consiliarius, et satrapa in Feldkirchen, voti tamen compos fieri nequivit. Meliori successu, difficulter tamen rem tentavit dominus Casparus Neunhoffs, Notarius et Registrator Camerae principis, qui thesaurum diu desideratum ab uno tandem amicorum suorum obtinuit, eundemque Bambergam deferri curavit, et in sacello suo domestico per annos aliquot devote detinuit; semel autem precibus deditus cum advertisset, copiosum ex sacra icone oleum stillare, conscientia urgente, illam ulterius occultari noluit, sed ad plurimum solamen publico cultui exponi. Accersiri ergo mandat confessarium suum R. P. Balthasarum Kitzner, soc. Jesu sacerdotem, cui narrata rei visæ serie extrahit imaginem, cum precibus adjunctis ut illam in templum reponat. Quod annuente episcopo in die Purificationis Mariæ anno 1623, factum est, mox pluribus miraculis et sanitarum largitionibus in templo soc. Jesu coruscantibus, ut series illorum hic annexa testatur.

XVI. — Puella cæca illuminatur ope Deiparæ.

Anno 1630, civis Scheslizensis filiola, cum vix annum ætatis quartum attigisset, tanta morbillorum copia obsessa est, ut vix acus apici locum darent, unde contigit, ut misella oculorum lumine utroque privaretur, nec illi restituendo medicinæ ulli vis erat. Rebus ergo desperatis humanis, confugit ad thaumaturgam Virginis iconem ad templum soc. Jesu Bambergæ. Mater fit ibidem supplex, et si lumen filiolkæ redderetur, quod inter bona esset optimum charissimumque, in gratitudinis mnemosynon spondet. Sic spe plena lares revisit. Vix ostium aperitur cubiculi, de statu filiolkæ inquirat. Hæc, « Bene, inquit, se res habet, sed uno duntaxat oculo video, in altero cæco sum cæcior. » Mater sanitatis avida, cum adverteret, votum et preces non cessasse in vanum, animum resumat, dieque altero ad præfatum templum revertitur, votoque sæpius cum precibus repetito, majori cum fiducia se domum recipit. Mirum! filiolkam utroque jam oculo utentem invenit. Mox votum exsolutura pro beneficio accepto, scyphum argenteum, auro delibutum, tanquam rem substantiæ suæ charissimam Virgini thaumaturgæ defert. (Ex libello dicto: *Maria consolatrix afflictorum*, Bambergæ typis dato.)

XVII. — *Virgo ex manibus petulantium militum, pudori ejus insidiantium liberatur.*

Anno Christi 1628, virgo ob negotia domestica, e Bambergæ ad oppidum proximum iter sumebat; sic sola, a longe equitum turmam observat, ejus conspectu exterrita, id quod timebat, ne pudori virginali vis adhiberetur, eventu edocta est.

Unus enim equitum, calcaribus equo admotis, ad virginem cursum dirigit: quid puella hic contra virum, quid virginitati inter armatas insidias? Constituta hos inter fluctus timoris et pudoris, oculos et mentem ad cœlos attollit, et Virgini Deiparæ, ejus thaumaturga imago in PP. soc. Jesu Bambergensi templo asservabatur, perpetuam virginitatem promittit. Audi prodigium. Vix emiserat votum pudica puella, tunc in campo ingens messorum, manipulos colligentium copia conspicitur: quorum aspectu terrefactus miles, intacta puella viam relegit. Illa messoribus gratias actura ad illos vultum convertit, mox omnibus ex oculis evanescentibus; angelos a cœli Regina in virginitatis defensionem submissos fuisse, quis neget? (Ex lib. supra cit.)

XVIII. — *Ab submersionis periculo liberat.*

Non sine causa Maria maris Stella nominatur: ansam sic appellandi (sicut centena imo millena) sic quod sequitur exemplum jure dare potest.

Anno 1629, civis Bambergæ defuncti vidua honesta, nescio cujus negotii causa, fluvio præterlabenti appropinquavit; in quem aquis solito majoribus tumidum, aut pede fallente, aut vertigine cerebrum turbante incaute, capite prævolante cecidit: auxiliares manus solum porrigere potuit tunc præsens puella domestica, sed sicut annis sic viribus minor; has dum porrigit simul decedens, aquarum vorticibus vitæque pari periculo involvitur; frustraneus nunc ambarum clamor! cœlum solum et cœlites auxilium suppediteat, necesse est. Domina miraculosæ in PP. Soc. Jesu collegio imaginis memor, illuc pro sua famulæque vita votum nuncupat. Mox e nubibus vocem: *In auxilium adsum*, audire sibi visa, venerandum insuper aspectu virum oculis corporeis conspicit, qui ad litus utramque incolumem sistit. Viribus animisque receptis, madefactæ licet undique, ad collegii templum properant, votum precesque coram Thaumaturgæ auxiliatricis ara solvunt, reique præteritæ seriem Patribus societatis enuntiant. (*Ibid.*)

XIX. — *Pestifero morbo laborantem mortique vicinam feminam mire et subito sanitati restituit Deipara.*

Anno post Christum natum currente 1634, pestifera lues ut totum invaserat Romanorum imperium, sic nec Bambergensi urbi sapius jam ab hostibus exspoliata, fame enervata pepereit; morbi veneno inter plurimos corripitur pariter matrona vita et genere honestissima, ejus vim lethiferam mox ut advertit, confessarium animæ medicum vocari jubet. Adest ipse collegii Soc. Jesu rector, Jodocus Dœring,

qui Christianæ charitatis motivo, periculosa hæc inter morborum tempora, animarum saluti reddendarum curam sponte susceperat, audit ægrotae peccata, riteque dispositam absolvit: in discessu mentionem facit thaumaturgæ in collegii templo Marianæ iconis, ibi refugium quærere jam moribundam jubet: audit illa monentis pia jussa, animum eo dirigit et votum. Mirum! vix hoc nuncuparat, utut viribus omnimodis exhausta, corpus e lecto levat, ponit ad terram pedes, surgit denuo, sanam se proficitur, cibique avidam. Admirantur domestici insperatum rei eventum, quorum aliqui dominam mente captam autumant. Apportant tamen qui ad manus erant cibos, quos illa appetenter sumit, impertitamque sibi post votum Virgini factum sanitatem narrat; rogat igitur affinem suum, ut promissam catenulam auream ad collegium societatis Jesu deferat, et actis nomine suo gratis eamdem imagini miraculose appendat. Exsequitur mox ille jussa, et ad primum collegii ingressum P. rectorem offendit, quærentem, num ægra (nam sanitatem ejus desperatam credidit), obiisset? « Minime, respondit missus, sed perfecte restituta corporis incolumitati, hocce transmittit gratulinis anathema. » Admiratur Pater, et in Virginis laudes erumpit. Ipsa autem domina sic mirabiliter sanata, beneficii accepti jugiter memor, ut Auxiliatrici suæ insignis ara exstrueretur, potissima causa exstitit. (*Ibid.*)

XX. — *Manuum pedumque usu privatus illum Virginis ope prodigiose recuperat.*

Thaumaturgæ quoque Virginis opem experta est piscator, urbis Bambergæ civis, quem superabundantia humorum partim ex malo morbi, partim ex inconcinna medicinæ applicatione congesta et male digesta, manuum pedumque usu omnimodis privavit. Nam nervis jam contractis, solum solo repenti necessitas incumberebat. Medio ergo recuperandæ sanitatis humano desperato, auditis tot Virginis thaumaturgæ miraculis, ad templum societatis Jesu serpit, et coram ara Deiparæ supplex opem efflagitat; licet autem voti non statim compos fuerit factus, animum tamen non abjecit, sed diebus singulis ad templum præfatum rependo, Virginis aures precibus et suspiriis ad duas horas, imo ultro protractis pie pulsabat. Mota est tandem tam proba pertinacia consolatrix thaumaturga; inhabilibus membris sanum calorem infundendo, illa pristino usui plene restituit. Pro quo beneficio se ad vitæ dies obligatum agnoscens, adjutricem suam piissime semper coluit. (*Ibid.*)

XXI. — *Mulier a diutina febris liberatur.*

Erat anno Christi 1644 mulier, quæ febris calores per tempus valde longum, nullo medicinæ adhibitæ fructu perpessa erat, quærit tandem auxilium apud Virginis iconem thaumaturgam in collegio soc. Jesu Bambergæ, cumque tertium coram ea cereum accendisset, domum incolumis ac sana rediit. (*Ibid.*)

Sacerdos quidam febris acuta correptus prope ad

extrema devenit. Cum frustra jam ergo spes in humanis reponeretur, se ad Mariam convertit, votumque promittit, duodecim in ara ejus Missas legendi, si sanitatem recuperaret : audiit Virgo, nam calore mox remittente, vires et sanitas ex integro, tempore brevissimo, redire. (*Ibid.*)

XXII. — *Dolores oculorum sanat.*

Persona quædam sequioris sexus tam immanes sustinebat cruciatus oculorum, ut nec diebus nec noctibus quietem caperet. Audiens vero in concione de prodigiosa Deiparæ opæ, quam puella cæca esset experta : concione finita ad aram Virginis in genua se demittit, opem pro dolorum levamine pariter implorando. Orat, auditur, et sana domum revertitur. (*Ibid.*)

XXIII. — *Puella phtisi mirabiliter liberatur.*

Helena, honestorum conjugum filia, annum ætatis quintum agens, continuis afflicta morbis ad extremam macilentiam devenit. Miserrima proles conditio parentes magno afficiebat dolore ex eo maxime, quod omnis medicina in vanum adhiberetur. Mater tandem pro filiæ incolumitate Virgini divæ in templo PP. soc. Jesu votum nuncupat. Mox morbus longævus mutari, puella cibos sumere, toto corpore augeri ac crescere, integræque restitui sanitati incipit. (*Ibid.*)

XXIV. — *In eligendo vitæ statu juvat.*

Virgo alia de eligendo ad salutem æternam vitæ genere dubia diu animo fluctuabat : erat ipsa forma venusta, aderant proci non contemnendi, quos redamare conditionis honestas suadebat. Alia ex parte animum virginalem status religiosi amor tentabat. Hos inter animi fluctus, post inquisitum frequentius aliorum consilium, ponderatasque utrinque causas, quo se resolveret, ignorabat. Consultricem demum accedit Virginem virginum, ad ejus se aram devote prosternit, illuminari petit, et exauditur illico. Clare enim sibi videbatur audire in corde vocem monentis, ut sequens sponsum cœlestem, illi per vitam monasticam æternum serviret. Unde magno excitata ardore, Deo monialis vivere et mori eligit. Votum parentibus pandit, obtinet assensum : mox proinde mundo valedicens, austerum religionis statum amplexa, Deo sponso famulari exorsa est. (*Ibid.*)

XXV. — *Sacerdos societatis Jesu sapius in hostes incidens prodigiose evadit.*

Sacerdos quidam societatis, apud castra Caesarea ecclesiastes, cum Vienna Bambergam iter aggredi juberetur, bene prævidens pericula quæ instabant, si liber et incolumis illuc deveheretur, certas in ara Deiparæ collegii Bambergensis Missas legendi votum emittit, sic cum famulo et equis duobus iter aggreditur, sæpius hostium amicorumque turmas, ante et retro se omnia spoliantes offendit, suamet tamen admiratione liber et intactus evasit, hinc ut primum Bambergæ advenit, protectrici suæ gratitudinis votum persolvit. (*Ibid.*)

XXVI. — *Puellam ab epilepsiæ malo liberat.*

Matronæ cuidam filia erat valde dilecta, quæ tamen epilepsia tam dire vexabatur, ut sæpius per horas aliquas sine ullo vitæ sensu decumberet : cum nulla medicorum industria levamen morbo afferret,

irginem Deiparam implorat mater, quæ si juvet, gratitudinis mnemosynon spondet. Vix sic invocarat corde Mariam, vix votum ediderat, magnam spem et consolationem advertit animi. Hinc se e templo proripiens, celeri gressu domum petit, et filiam ex integro sanam reperit, morbi prioris malo tota postea vita nunquam tentatam, (*Ibid.*)

XXVII. — *Sacerdotem morbo lethali liberat.*

Anno 1649, hanc Virginis opem expertus quoque est sacerdos Bambergensis, qui cum in eo versaretur statu, qui omnem opem mortalium effugeret, votum ad iconem thaumaturgam in templo soc. Jesu ibidem nuncupat; et illico, miraculi stupens evidentiam, liberatus est. (*Ibid.*)

XXVIII. — *Brachiolum infantis varie fractum mire sanat.*

Anno 1650, civis cujusdam uxor suum infantem semestrem adeo incaute in manus sumpserat, ut is prolabeus ad terram brachiolum fractura varia doleret; ligat id quidem chirurgus, matri tamen clare dicit in faciem, impossibile fore, ut humanis remediis brachiolum recto usui unquam redderetur. Mater hoc responso territa, brachium cereum ad iconem Virginis Deiparæ in templum soc. Jesu deportat, et pro infante supplex ibidem opem implorat; inde domum recedit. Die altera ligaturam brachioli læsi resolvit, illudque ita rectum ac sanum reperit, ut nullum prorsus fracturæ indicium appareret. Videns jam mater sanatam prolem, allatæ per Virginem opis mox obliviscitur, silet de illa; sed silentium ægre tulit alma Auxiliatrix, annoque elapso singulis noctibus palam ut beneficium pandat, increpat : quibus territa mulier visionibus, collegium adit, illiusque rectori integram rei seriem manifestat. (*Ibid.*)

XXIX. — *Mulierem a capitis doloribus et asthmate liberat.*

Anno 1651, mulier quædam non tantum capitis ingentibus doloribus, sed et asthmate tam dire est vexata, ut vel mente moveri, vel præfocari horis singulis timeret. Illusa omni medicorum arte et industria, ad templum soc. Jesu se confert, et si a malo liberaretur, Virgini ibidem thaumaturgæ certas quotidie se in honorem ejusdem preces oraturam spondet. Voto edito, dolorum in capite mox levamen advertit, redire magis respirandi facultatem sentit, imo post dies paucos ab utroque morbi malo se penitus liberam agnoscit. (*Ibid.*)

XXX. — *Conjugibus aversis conjugium pacificum obtinet.*

Par Bambergæ conjugum habitabat, qui in perpetua animorum discordia vivebant : hujus ansam dabat maritus, qui die noctueque potui deditus, et a

sociis dyscolis incitatus, uxorem verbis et verberibus sapius pessime habebat. Tam miseri status illa pertasa, primo ad sacrum tribunal divortium postulat, vel hoc negato spontaneum discessum meditatur. Audiens interim de frequentibus Deiparæ miraculis, ad ejus iconem thaumaturgam in templum soc. Jesu se confert, votum nuncupat, et Mariam in tam male fortunato conjugio mediatricem petit. Post preces fervente spiritu effusas domum revertitur, maritum ex toto alium offendit, in labore sedulum, affabilem verbis, fidei et amoris conjugalibus in posterum studiosissimum. (*Ibid.*)

XXXI. — *Studiosum morbo desperatum prodigiose sanat.*

Anno 1653, studiosus quidam Bambergensis tam gravi detinebatur morbo, ut omnes medicinarum vires superaret, et de miseri vita actum esse conclamarent singuli. Sic ab omnibus derelictus juvenis, Deiparæ perpetuæ castitatis votum, olim in honorem ejus nuncupatum, in memoriam revocat, illudque nunc renovat; imo, si intercessione illius sanitatem recuperet, denuo se coram ara ejusdem renovaturum promittit, addito insuper munere quopiam, gratitudinis monumento. Mox corporis dolores abscedere sentit, e lecto se levat, penitusque sanum reperit. Propediem petitis vestibus se induens, concito gradu ad aram Virginis benefactricis properat, gratias humillime agens, promissum donum collo iconis, edito insuper religionis amplectendæ voto se obstringens, appendit. Factus monachus, honoris Mariani propagator eximius evasit. (*Ibid.*)

XXXII. — *Mulierem pessime tentatam liberat.*

Mulier quædam in pago Bambergæ duobus miliaribus dissito debebat, quæ aliquoties in manifestum non tam corporis quam animæ periculum inciderat, cumque resisteret animose, hominum malorum majores perpetiebatur insidias, adeo, ut quod ipsa duro lucrabatur labore, illi malevole diriperent vel vastarent. Talibus afflicta insidiis, in templum soc. Jesu se confert, et coram Deiparæ ara, si liberaretur, donum septimanis singulis se oblaturam spondet, quod pietatis opus cum prosequeretur, omnes deinceps in se benevolos experta est. (*Ibid.*)

XXXIII. — *Hydropicam prodigiose curat.*

Erat Bambergæ matrona una ex nobilioribus, quam adeo inflarat hydrops, ut de reconvascentia medici omnes desperarent. Illa autem se ad Mariæ convertens auxilium, donum mittit ad sacram illius iconem in templo soc. Jesu, quod cum altari impositum fuisset, aqua omnis paulatim in corpore evanuit, sanitasque ex integro rediit. (*Ibid.*)

XXXIV. — *Puellam insanabili morbo laborantem sanat.*

Filiola erat matronæ cuidam tali morbo genere laborans, quod omnem medicorum artem eludebat.

Solum poterat juvare Maria. Hanc mater mœsta pro filiolarum sanitate implorat, et si juvaret, cum solita de agonizante Christo devotio a populo in templo societatis celebraretur, semper se duos ad aram ejusdem cereos accensuram spondet. Mirum! vix hoc emiserat votum, fœdus ille defectus in puellæ corpore evanuit, et nunquam rediit. (*Ibid.*)

XXXV. — *Scientiam se colenti procurat.*

Franciscus Suarezius e soc. Jesu, theologorum aquila, eminentem suam scientiam ac pietatem nulli alii in acceptis referebat, quam SS. Matri Dolorosæ, quam impensissimo affectu ac filiali semper amore veneratus est, unde et illi liberum accessum ad crucifixum Filium paravit, de cujus sanctissimo latere ac vulneribus promicantes radii Suarezium, aliquando in cubili suo, a terra duobus fere cubitis sublevatum, mire illustrant. (P. Caspar. Tausch, de Matr. dolor. lib. III, pr. 5, § 8.)

Eidem sacratissimæ Virgini B. Albertus magnus, qui tardissimi ac fere plumbei ingenii fuerat, suam philosophicam doctrinam debet, dum sui sæculi prodigium et orbis portentum factus est.

Ab hac pretiosissima Deiparente divus Gregorius, dictus ob stupenda patrata miracula thaumaturgus, et sui ævi alter Moyses, mire eruditus et illustratus est, et ne in errores Origenis magistri sui impingeret, ei sanctum Joannem evangelistam in novum magistrum et doctorem assignavit, qui eidem symbolum, orthodoxæ fidei et veræ sapientiæ ac theoriæ tradidit methodum.

Sancto Ignatio, societatis Jesu fundatori non tam in scribendis sacris constitutionibus, quam in adornandis et faciendis exercitiis spiritualibus peculiarem opem tulit Maria.

XXXVI. — *Navis, in qua imago Deiparæ moveri non potest.*

Mercator quidam Schiedamum Hollandiæ oppidum Deiparæ imaginem in nundinis Anverspiensibus venditurus attulerat, navi imponit, nautæ ad solvendum se comparant, sed nihil movendo impellendoque proficiunt; advolant plurimi ad novæ rei spectaculum, uti fama percerebuit. Stupent immoto navigio tam multas ardere manus, tantasque machinas nequidquam adhiberi; id propter Dei Matris illam imaginem fieri tandem suspicati, mercatorem rogant, ut justo accepto pretio, illic relinquat imaginem: illo assentiente, imago tollitur, et in æde beatissimi Præcursoris religiosissime collocatur: crescit inde amor et pietas popularis; sodalitas demum instituitur, et in eodem loco quotidianæ laudes cum ingenti pietate Deiparæ Virginis celebrantur. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. II, cap. 14.)

XXXVII. — *Placet summo opere Deiparæ, eam honorare Salutatione angelica.*

Rosas tot habes, quot Ave Maria recitas, quas vel ab innocentie candore candidas, vel ab amoris Mariani æstu purpureas virgineo vertici Mariæ in-

pones. Fatetur de seipso Wadingus ad annum 1422, n. 6, quod cum adhuc in sæculo esset, Mariam lectissimis ex horto rosis quotidie coronare solitus fuerit : cum vero ad tirocinium venisset, neque liceret sibi decerptis floribus Mariam venerari, anxius de sæculo repetendo cogitaverit, et vero succubuisset victus hac gravi tentatione, nisi Maria pro cliente suo sollicita Wadingum consolata fuisset. Dum enim totus perturbatus animo imaginem beatissimæ Virginis prætergreditur, languido plane affectu Mariam consulat : ab ore imaginis vox prodiit, quæ tironem alia cogitantem stitit, eumque his verbis beatissima Virgo Maria visibilis est allocuta : « Singulis diebus coronam mihi texe, non ex floribus qui cito marcescunt, sed ex piis precibus, quas tu recitare potes, et angelus de cælo ad me missus recitari docuit ; profer decies Salutationem angelicam, et semel Orationem Dominicam, primo in honorem gaudii illius, quo exsultavi de concepto Verbo divino ; secundo eadem repete in honorem gaudii illius, quo jam et a Deo perrexī cum festinatione in montana Judææ, ut Elisabeth cognatam inviserem ; tertio eadem resume propter incredibilem lætitiā, quando Christum Filium Dei absque omni dolore, et illæso pudore virgineo enixa sum ; quarto rursus eadem orabis in honorem illius gaudii, quo me affecerunt tres reges, quando in vili stabulo Filium meum adoraverunt ; quinto eadem dices ob incredibilem animi mei voluptatem, quā me consolatus est Filius meus, quando illum triduo perditum, tandem in templo in medio doctorum reperi ; sexto denique eadem devote recitabis ad honorem illius inexplicabilis gaudii et solatii, quo me a mortuis resurgens Filius meus recreavit, quando gloriosus mihi apparuit, et mœrorem de Passione sua tristissima ab animo meo penitus abstersit. Hæc si tu diebus singulis dixeris, certo scias, quod sertum mihi gratum, tibi vero meritum conficies. » Erexerunt hæc juvenis dejectum animum, et in vocatione religiosa confirmarunt, magnoque cum virtutis ac perfectionis incremento elaboravit Wadingus, ut hanc coronam Mariæ quotidie sollicite imponeret.

XXXVIII. — B. *Lydwina cultrix insignis Mariæ.*

Virgo hæc pietate sua magnam Schiedamo Hollandiæ oppido gloriam advenxit. Ab incunabulis Salutationem angelicam lingua quidem balba per ætulam, sed mente alacri pronuntiabat ; Deiparæ imaginem ubi esset, singulari studio ac religione visebat, amabat, salutabat. Septennis veniebat in templum, et coram Mariæ Dei Matris quadam effigie, quam cives religiose colebant, ab intimo pectore precatiunculam depromebat ; quod si mater puellæ moram longiorem arguisset, illa respondebat : « Ne moleste feras paulo me tardius accessisse, salutavi enim speciosissimam Dominam nostram, et illa mihi blandissime arrisit. » (Ex *Histor. Joan. Brugmanni, in Vit. S. Lydwinae.*)

XXXIX. — A latronum et hostium insidiis liberat Deipara.

Diversis temporibus duo sodales Mariani a grassatoribus capti, ereptique Dei parentis ope, in hunc modum. Unus iter faciens cum in eos incidisset, semel quanquam atque iterum diploso sclopo, percussus non est ; ipse interea accelerans fugam, notum implorat Patrônæ Mariæ auxilium. Jam spatium corripuerat ; at grassator atrox incitato equo in peditem fertur mucrone districto, jamjamque proximus demessurus reducto gladio caput ; Virgo affluit clienti, prolapsus repente equus sic equitem suo onere impediit, ut se diu expedire non posset : inter hæc salus quæsita fugienti. (Ex Joann. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. III, cap. 1.)

Captus alter ab hostibus, rapiébatur in eorum comitatu tanquam ad necem ; trahitur prima vespere in vicinum pagum, dum ii cœnant, luduntque militari lascivia, inversum ipse dolium subire cogitur, quod lapide congesto onerant, circumdantque semiusta palea rimis hiantibus explendis, ut fere fumus suffocaret inclusum : additur post cœnam importuna saltatio, nempe qua cum solo dolium coibat situ inæquali, immittitur certatim cuspis gladiorum ad pedes petendos, quos ipse interim defendebat vitandis ictibus, alternis attollens, neque alia tota nocte quies ; unum ei solatium opusque, rosarii percursio : sed et unum postea retulit, (ut secura recordatio præteriti temporis non careat delectatione) quod non erit injucundum attexere ; scilicet in desperata penitus salute, hanc ei repetitam sæpius formulam precandi, quam in concionibus audierat : *Domine, si vis, potes me mundare* ; hanc aptam existimabat esse orationem, et necessitati congruentem, non vocem, sed voluntatem Deus exaudivit. Ubi diluxit, eo inspectante, contusi verberibus qui simul faverunt, comprehensi vinulorum socii, et comites viæ, eximius ipse habitus, ac sine alio ludibrio pretiove libertati redditus est, nulla palam causa, nisi quod Matri hunc honorem habuit Deus, ut audiret ejus famulum in summis angustiis clamantem.

XL. — *Cosmianam hæreticam arceat templo.*

Cosmianæ ad sanctissimum Domini nostri Jesu Christi sepulcrum, religionis ergo introire cupienti, beatissima Dei Mater apparuit cum sanctarum mulierum comitatu, et his eam verbis castigavit : « Tu, cum nostra non sis, huc audes penetrare ? » Reprehensionem repulsa consequitur, januam quippe divina Mater oclcluit, negans, quæ nostra non esset, ei aditum ad sacrosanctum Servatoris Christi sepulcrum patere posse ; erat enim matrona illa ex hæresi Acephalorum, quam eandem Severianam appellamus. Cum vero Cosmiana instaret, et flagitaret ingressum a Deipara, tale responsum accepit : « Desine urgere quæ aliena es, atque ista deposcere, nisi enim respiscis, extra limen manebis, et hæc tibi non catholicæ semper porta claudetur. »

His auditis mulier catholico ritu mysteria sacra percipit, ac posito errore veritatem fidemque complectitur : ita ad sepulcrum intrare licuit, et augustissimum locum venerari. (Joannes Moscus Eviratus, in *Prato spirituali*, cap. 48.)

XLII. — *Homini insano, et per hebdomadas quinque in silvis vago usum rationis restituit.*

Joannes Lang, natus Albimœnii, monasterii S. Michaelis, Bambergæ famulus, anno 1610, circa festum divi Martini, febri delira est correptus tam vehementer, ut post menses aliquot omni rationis usu destitueretur; nullum poterat huic malo remedium inveniri. Interim, nemine id suspicante, miser ex monasterio se ad nemora proripuit, in quibus feræ instar, sine cibo humano per quinque septimanas vagabatur. Contigit, ut sic delire vagabundus semel fratrem suum haud longe ab Egremsi Bohemiæ urbe habitantem conveniret, qui miserum hominis statum videns, eundem optime ut poterat custodivit, non ita caute tamen, ut amens non effugiens, se rursus ad silvas conferret. Hic inter montes et valles, saxa et rupes una vice conquiescens parumper, aliquod advertit levamen, redit aliquantulum ad mentem, cumque hanc ad Deum ele- vasset, in semetipso Virginis Deiparæ in Weyer memoriam suscitari sentit. Hinc ex intimo cordis his verbis suspirat : « Ah ! Domine Deus meus, an ob peccata mea a te penitus derelictus sum ? misere- re quoque mei, qui cunctis misericordiam tuam implorantibus, eam impendis. » Addit quoque : « Sanctissima Dei Genitrix Virgo, quæ in templo tuo Weyeriano multis tam benigne subvenis ; sub- veni et mihi auxilio tuo, ut a miseria hac, qua ut bestia premor, tandem liberer. » Firmat hic propo- situm sacras illas aedes visitandi. Mirum ! in illo instanti affulget plena lux rationis, surgit e sil- vestrubus illis montanis, totusque licet viribus ex- haustus, properante et facili gressu Albimœnium pergit, ibique amicos, qui diu jam in nemoribus emortuum credebant, sanus salutatur ; invisit eum- dem loci parochus, sciscitatur quis escam et potum in silvis propinasset. Joannes brevibus verbis : « Maria thaumaturga in Weyer, cui me voto ob- strinxi, » inquit ; « quod quam citissime nunc ex- plendum est, non enim tantum beneficium gratitu- dinis moras patitur. — Debilis et defatigatus, repo- nunt amici, tantum iter et peregrinationem insti- tues ? — Domina nostra benignissima mihi vires addet, » infert Joannes ; quem spes etiam non fe- fellit, sine mora enim alacer et sanus viam aggres- sus, votum exsolvit. (Ex *Miraculis B. Virg. in Weyer.*)

XLIII. — *Infans divinitus edocta Salutationem Ma- rianam pronuntiat.*

De filia Belæ regis Hungariæ, quæ deinde fuit conjux Boleslai Poloniæ regis, refert Ætadius, tom. III, ad annum 1322, quod dum nasceretur, nullum vagitum aut fletum emisit, sed gaudio in-

enarrabili gestiens elata et articulata voce hæc verba pronuntiaverit : « Ave, Regina angelorum, Mater Regis angelorum ; » quo dicto ingentem in aula peperit lætitiā, et magnam erga Mariam in omnibus excitavit pietatem.

Eximius medicus, Reies nomine, in *Campo Elysio jucundarum quæstionum*, cap. 55, refert quod P. Ignatius Martinus in Lusitania, cum per plateas de more consueto catechizaret, nemo autem auditorum illum per *Ave Maria* salutantem Virginem comi- taretur, repente infans lactens in ulnis matris, clara distinctaque voce *Ave Maria* exclamarit, quo attoni- tos, qui aderant adultos, ut *gratia plena* prose- querentur, coegit.

XLIII. — *Religiosum vacillantem confortat.*

Patrona religiosorum, Materque Virgo, quemdam in proposito vitæ religiosæ vacillantem, ab eaque auxilium intentis precibus expetentem firmavit hac ratione : per quietem admonuit inspicere, quid apud se haberet ; hæreticum habebat librum, quem simul inflammavit, animi corporisque sopore discusso, stetit consilii certus, nulla imposterum trepida- tione. (Bencius, in *Histor. collegii Divionensis.*)

XLIV. — *Mulierem a dæmone dire tentatam et fere desperantem erigit et recreat.*

Mulier quædam fragili naturæ cedens, flagitium immane commiserat, quod etsi jam erat confessa, tamen dæmonis astutia nequissimi ad desperationem trahebatur : nam chartam obtrudebat in qua scelus erat inscriptum, mulieremque imperiose furioseque pertentans, sui esse juris, aiebat, peccatum, neque viventi neque mortuæ remissum iri ; sancti Spiritus numen esse violatum, quem qui offendant, indigni sint venia. Mulier talia dæmoni suggerenti prope succubebat, captiosisque argutiis perplexa pendet, ambigit, hæsitat, conflictatur, sed Dei instinctu ductaque cœlesti S. Lydwina adit, quam sibi dæmon infestus quiritatur, remedium animi quærit ancipitis. Lydwina dæmonis esse figmentum re- spondet, mulieris causam habet pro sua, apud Deum lacrymis agit et precibus ; media in suppli- catione rapitur, Matrem Christi videt choro cinctam virginali. Citatus adest Satanæ, et imperio coactus ad Dei tribunal assistit, schedam manu tenet, orat Lydwina cœli Reginam pro tristi muliercula, illa protinus a diaboli manu extortam schedulam di- rumpit atque discerpit, chiographi frusta Lydwina servanda tradit, deriso explosoque dæmone : post visionem Lydwina suum confessarium accersit, haud gnarum gravissimi illius periculi, quod mu- lieri cogitabundæ creabatur. Schedæ fragmenta minutiasque demonstrat, totamque ex ordine aperit et explanat visionem. Illo ipso tempore ecce tibi mulier intervenit, cujus agebatur causa : querimo- nias repetentem et misere lamentantem Lydwina consolatur, finem malorum venisse, damnum se velle præstare, nihil esse laborandum de flagitio veteri, quod expiarit bona et vera confessio ; sibi rem totam esse patefactam, de cœloque monstra-

tan, chartulae nullum esse terrorem, quam in minuta concisam mulieri demonstravit; recreatur ex angore diuturno mulier, confirmataque dæmonis præstigias parvipendit. (Joan. Brugnanius in *Vit. Lydwine virg.*)

XLV. — *Virginem a peste, et certo mortis periculo liberat.*

Apollonia Nachseylerin civis et pistoris Bambergensis uxor marito et filio, per morbum pestiferum vivis erepto, anno 1612, ex Eltman dioceseos Illempolensis oppido, ad proprios lares Bambergam, fuga (optimo contra hujusmodi lueum remedio) sibi consulit, secum sumens proles suas reliquas; tentavit hoc tamen clam, insecio urbis senatu, qui aditum alias certo certius inhibuisset; non adeo autem poterat occultari res, quin illorum, qui scire debebant aures pulserat rumor; mandatum proinde severum accipit Apollonia, ut ædibus et urbe excedens, alio se conferat, et per mensem saltem sanitatis suæ probam faciat; postea vero nihil proisus vel de vestibus, vel lectisterniis, aut suppellectilem quancunque ex oppido Eltman Bambergæ inferat. Obtemperat illa promptissime circa omnia; sed magistratu lenius consilium capiente, domi manere indulgetur. Interim filius Forchemii habitans advenit, et filiam Catharinam, sororem suam, matre inscia secum ad viam trahens, Eltmanum contendit; ibi ædes funesto patris exitu memorandas aperiunt, et præter aliam suppellectilem, quam frater collegit, soror duo indumenta in mulierum usum facta in fasciculum compingit, quam, ut ita dicam, mortis prædam, summa matris indignatione Bambergam advehunt. Cum primum Catharina unum ex prædictis vestimentis corpori suo induisset, sanitatem illico exiit, pestilentia enim, qua pater et frater obiit, mox ipsa corripitur, duobus infra aures morbi hujus signis se ostendentibus; advocatur chirurgus, ut cucurbitularum usu, sanguinem ex ulceribus morbidis extrahens, veneno sublato, sanitatem adveheret; sed cucurbitulæ bina vice admotis, nec ullam sanguinis guttulam, imo humorem quemdam aqueum, aspectu et odoratu tetrum extrahit; signum hoc erat mortis securæ certissimum: calor interim intolerabilis huius pestiferæ vires addebat; mater in hoc filiae statu pessimo desolata omnimodis, novum magistratus edictum, novumque ex urbe discessum, vel coactam saltem in ædibus suis reclusionem timet. His anxiam cogitationibus noctem totam insonnem ducit. Illucescente mane, humano destituta consilio auxilioque, parochiales ædes divæ Virgini Deiparæ sacras adit, se devotioni, in honorem Assumptionis Mariæ, per dies triginta iterandæ participem factura; audit ibi in concione celebrari miracula thaumaturgæ iconis in templo Weyeriano, hinc divino quasi se reputans ditem oraculo, se filiamque eo devovet. Voti vero fructum speratum certius reportatura, sub recollecta via domum versus, obviantibus pau-

peribus, congruam suæ conditioni stipem liberaliter largitur; male autem hoc succedebat iter, nam a multis urbis habitatoribus, quibus filiae status fatalis jam innotuerat, vituperiis minisque (quasi certum urbi mortis periculum invexisset) excipitur; domum pertingens: « Filia, aiebat, quantam super me calamitatem induxisti: quantæ miseriæ mihi tibi que temeritas tua, nunc causa existit; te nunc vivente opprobriis vexor: te moritura urbe egredi jubeor: quid agam? quid consilii capiam? » Filia quæ morti paulo ante jam erat propinqua, matris lamenta audiens: « Bono sis animo, mater charissima, ait, hoc ex momento totam me bene habeo, vires recuperavi integras, discessere dolores, surgam, longioris in lecto moræ pertæsa. » His dictis, surgit, cibum petit et potum, sumit utrumque sana; solum tuberes illi pestilenciales infra aures, sedem non mutabant. Advocatur ergo rursus chirurgus, promittitur merces, ut pro illis sanandis tuberibus operam impendat. Ille vero, quid rei sit et periculi advertens, impossibilem esse salutem dare, dicens, concito gressu viam relegit; petitur alius chirurgi peritus venire, et ipse recusat. Interim novum advertite miraculum benedictæ misericordiæ Matris, purulenti illi pestilentiae tuberes sua sponte evanescunt, minima duntaxat cicatrice in miræ curationis signum relinquentes. Die altera Catharina, plane sana, summo animi gaudio Forchemium currit, fratri divæ Deiparæ exhibitum in se beneficium narratura. Exinde una cum matre aliisque pluribus, quibus rei series perspecta erat, nudipes ad ædes sacras in Weyer properat, ibique salvatrici suæ gratias humillime agens, votum exsolvit. (Ex *Miracul. Deiparæ in Weyer.*)

XLVI. — *Fures Mariani thesauri tempestas delegit.*

Nonnulli Lauretanæ domus ministri thesauros quos tueri debebant, expilaverunt, et dum illos super navem occulta fuga asportabant, adversa tempestas, eo unde conscenderant, rejecit; itaque in Recinetensium potestatem delati, deprehensique in manifesto scelere, ne quisquam dehinc talia auderet, ante Lauretanam ædem suspensi, nefarium sacrilegium fædo supplicio luunt. (Balthasar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano.*)

XLVII. — *Ob libros hæreticos inscienter detentos, intrare ad sui alias amantem recusat Maria.*

Abbas Cyriacus, qui et Lauræ Calomonis presbyter, eximie sanctitatis fuit, sibi aliquando mulierem decora facie præditam et purpura indutam in quiete visam scribit, quæ sacrosancta Dei Mater erat, ut eventus ipse monstravit. Cælestis Reginæ latus duo viri cingebant, quorum visenda species erat et aspectus honorandus, ex quibus alter evangelista ille fuit Mariæ longe charissimus, cui Christus ex illa in qua pependit cruce, Virginem virgini commendavit; alter gloriosus ille Baptista, Lucis Solisque veri Præcursor et nuntius. Abbas cubiculo egressus

foris stantem orat obsecratque Deiparam, ut illud humile tectum sua præsentia vultuque dignetur, quod idem postulatum Virgine morante, et in eodem vestigio persistente Cyriacus iterabat; afflictanti se Cyriaco et cur introgredi nollet modeste et verecunde querenti: « Meus, inquit, hostis est tecum, et ut intrem efflagitas? » Quibus ita responsis Mater alma Maria discessit et comites, neque amplius, quæ tristes consolatur, apparuit.

Cyriacus hæsitat, circumspectat, animo pendet, quisnam esset ille Virginis hostis, aut ubi lateret, et quia solus ipse habitabat in cellula, metuere ac vereri, ne quid sceleris in Deiparam admisisset, cujus ipse sibi conscius non esset. Etenim quæ peccavimus, non omnia comperta sunt nobis, demone fallente, errorumque vel memoriam evellente, vel intelligentiam obscurante, accedit cæcus ille nostri amor, cujus causa nobis ipsi parcimus atque indulgemus, neque conscientiae sinus et latebras anxie perscrutamur; sed tamen Cyriacus, qui sui et censor et explorator esset egregius, cum dicta totius vitæ, facta cogitataque recoleret, et pueritiam recordatus, ultimam inde usque repetens, nihil inveniret de ullo Virginis Mariæ hoste recepto, sanctissimæque Matris reprehensio in animo hæreret infixa, quæ causam non habere non poterat, in gravissimos luctus incidit, et maximo mœrore consenuit. Eum ut aliqua ex parte leniret, librum sumpsit in manus, quem Isychius Hierosolymæ presbyter commodarat; et cum forte codicem evolvisset, duos impii detestandique Nestorii libros in fine vidit assutos, statimque velut dispulsa nube lumen ipsum veritatis aspexit, sibi persuasit Virginis Mariæ sermonem ex superiori ostensione de Nestorio esse interpretandum, qui sacrosanctæ Virginis hostis fuisset acerrimus. Itaque vadit, et librum illi ipsi, a quo precario acceperat, bona fide restituit, et a se hospitem illum repulit, qui Mariæ integerrimæ Virginis et felicissimæ Matris hostis erat capitalis: « Ecce tibi, inquit, librum, Isychi, librum reddo tuum, ex quo multo plus detrimenti quam utilitatis accepi; » remque omnem ordine exposuit.

Isychius quasi e gravi somno experrectus, Virginisque Mariæ pio studio et amore succensus, duos illos nefarii Nestorii libros, voluminis appendicem, ex codice sustulit, in flammæ conjiciens: « Non committam, inquit, ut apud me sit præpotentis Dei Matris et sempiternæ Virginis inimicus. » Arguitur a Virgine, qui imprudenter; quanto graviores poenas daret, qui scienter teterrimum illum Deiparæ adversarium tecti communione dignaretur; Præclare Virgo justissima, quæ Cyriacum leniter propter incuriam libri non omnino discussi, Nestorium gravissime propter injuriam est ulta. (Joannes Eviratus, in *Prato spirit.* cap. 46.)

XLVIII. — Clericum sibi devotum in desperato morbo mire sanat.

Clericus quidam suppetente rerum copia sæculo

deditus, Matris Domini Mariæ amorem et reverentiam animo sic omnino indixerat, ut quodcumque ingressus, vel per ecclesiam ei contingeret transitus, nulla sæculi sollicitudo, nulla subrepere posset oblivio, quin omni devotione et humilitate genu flexo, illa Angelica Salutatione eam honoraret, dicens: *Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum*, etc.; rursum genu flexo: *Beatus venter qui te portavit, Christe, et beata ubera quæ te lactaverunt Dominum Deum Salvatorem nostrum*. Hic aliquando molestia corporis tactus, desperatus est, tantumque dolor invaluit, ut linguam et labia sua dentibus committeret, id ipsum de membris cæteris facturum si permitteretur. Cumque jam lingua et labiis penitus absumptis, vehementer a suis, ne in aliis membris hoc faceret, teneretur, jaceretque horrendus aspectu, sensibus corporis exemptis, vidit juxta lectuli sui caput personam pulchra facie et reverendo aspectu, qui, quantum datur intelligi, angelus ejus erat. Hic ægroti sui ærumnas deplorans, in hunc modum lamentari videbatur: « Quid, o Domina misericordiæ, fons pietatis! hocine est gloriæ et gratiæ tuæ saluatorium? hæccine est lingua in beatificationem ventris et partus tui longo usu et ardenti affectu sic assuefacta, ut pene nihil aliud sonare nosset in ecclesia Dei? Domina, Domina, si tu dees tuis, quis aderit suis? non sic, Domina, non sic, ad nihilum devepiet spes hominum, si in te non incipiunt habere refugium. » Hæc cum ille in auribus ægri declamaret, apparuit utique Mater Domini Maria, et quasi satisfaciens de negligentia in servulum suum, de qua insimulabatur, ad lectulum propius accedit, extractaque ubera visa est protinus immittere in os ægri, et sancti lactis sui rore infuso, subito suæ linguae integritatem, labiis antiquum decorem, et toti ejus corpori pristinam restituit sanitatem. (Vincentius Belvacensis, lib. vii, cap. 84.)

XLIX. — Viri cujusdam fractam costam mire redintegrat.

Ambrosius Werckius, civis et sartor Bambergæ, cum vicino suo, quem amice visitaverat, ex qua nescio causa, in litem deveniens, ab eodem per scalas dejectus est, sub lapsu costam circa pectus fregit, ex quo malo immensos postea dolores perpeti necesse habuit; costa enim fracta se in dies profundius inclinante, præcordia atrociter vexabantur. Nulla hic medicinæ vis, nullus sine ullo vitæ periculo sectioni locus dabatur: sic ope humana destitutus Ambrosius, die una orphanorum moderatorem in brephotrophio ad sanctam Magdalenam accedit, fit ibi mentio de insignibus Deiparæ in sacello Weyeriano, frequentissimisque miraculis; capit sermonem Ambrosius, domumque repetens, in conclavi solus, thaumaturgæ Virginis opem ardentissimis precibus poscit. His persolutis, ad hypocaustum vadit, mensæque assidet; en! subito omnia quasi viscera intra se moveri summo dolore sentit, fit tamen vehemens in corpore ejus fragor, ut eundem filia extra hypocaustum, sub porta domus in gradi-

bus considens, facile exaudierit; accurrit, quid patri sit factum inquit, ille vero præ doloris vehementia vix sibi præsens, solo oculorum nictu discessum suadet; mox vero evanescente dolore, uxorem compellat, ægrum alias latus manibus oculisque lustrare jubet, mirantur ambo fractam curvamque costam, aliis jam similem sanamque effectam esse. Viso igitur clare miraculo, ut gratum se Benefactrici suæ exhiberet, ædes ejus sacras in Weyer adivit, et munus obtulit. (Ex *Mirac. Deipar. in Weyer.*)

L. — *Ægros invisit Maria in nosocomiis.*

Inda quædam in valetudinario gravi affecta morbo, omni humana ope destituta, amissa omni cupiditate cibi, vidisse dicitur in nosocomio, admirabili splendore mulierem, quæ cibos præberet ægris, duabus comitatam pedisequis, quæ lances prandiumque suis manibus sustinerent; cumque ea propius accessisset, tum vehementius mulieris pulchritudinem admirata, indignumque sibi esse visum tali dignitate feminam tali in loco versari, monitaque a duabus esse comitibus, ne quid timeret, eam enim esse comites et ancillas, alteram Catharinam, alteram cœli Reginam, quæ suos ægros inviseret, se autem ejus esse Magdalenam, quæ cum ejus animum confirmassent, postea mundissimam prætendisse mappam velut ad mensam, accessisseque Mariam Virginem, et cibum in os inseruisse, quo illa mirabiliter recreata ad sanitatem est repente perducta. Hæc eadem visa multis evenisse cognovimus. (Ex P. Joan. Bonifacio, in *Histor. Virgin.*, lib. III, cap. 1.)

LI. — *Puerum Hebræum Christianorum mores imitantem, et a patre in ignem conjectum, servat.*

Hebræus puer simplex et parvulus, cum pueris Christianis in litterarum ludum ventitabat, condiscipulorum sequax in omnibus. Igitur die una cum divini altaris sacrificio peracto, cui ipse sociorum secutus exemplum religiosus et attentus interfuit, ad sacrosancti corporis communionem Christianos pueros vidisset accedere, ipse quoque divinæ illius mensæ conviva vitali se cibo refecit, imitationis studio fallente, quæ sumere suadebat, quod nondum Christianis non licet accipere. Domum reversus, quid egisset patri gaudens exponit. Ille Christo Domino atque ejus institutis inimicus: « Si alienos (excipit) puerulos imitatus Christianorum sacra sumpsisti, neque quo parente natus esses, animadvertere voluisti, ego Mosaicæ legis ultor, in te parricida justus existam. » Nec mora, simplicem filium infantemque in fornacem conjecit ardentem, quæ domesticæ officinæ peropportune serviebat. Vitrum enim Hebræus hic homo conflabat, atque illo se conformandorum vasorum artificio sustentabat; mater periclitantem puerum liberare conata est, sed flammis ardentique incendio prohibita, caput præ colore denudat, comam scindit, domum egressa civitatem clamoribus lamentisque complevit. Cives exciti vocibus, quæ sit flendi causa sciscitantur,

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

cognita, ad Judæi ædes quasi dato signo concurrunt, vel potius convolant, remotoque ab ore fornacis igne puerum salvum et a flammis intactum invenerunt, neque aliter affectum atque si in mollissima pluma jacuisset. Exortus populi clamor est lætantis, Jesum Christum laudantis, nefariumque Judæum ad pœnas meritissimas reposcentis: quem in flammis injectum ita ignis absorbit, ut vix quidquam ex impiis ossibus remaneret. Interrogatus a Christianis puer, quo umbraculo vel vento sævientis flammæ vim et impetum arcuisset, illam Matronam sibi adfuisse respondit quæ in templo, ubi panem sacrum ipse gustarat, puerum pulchellum in sinu fovens visebatur: Illa sua me palla contextit, a flammisque defendit. (Gregor. Turon. lib. *De gl'or. mart.* cap. 8.)

LII. — *A lupo eripit puerulum.*

Mulier quædam obnoxia comitiali morbo, gravi insuper inopia premebatur. Huic in mentem venit adire templum Molismense, quod post sancti Roberti obitum multo quam antea nobilius et celebrius fama miraculorum frequentiaque reddiderat. Igitur duobus filiis adhibitis, altero lactente, altero paulo grandiore sese dedit itineri. Sole autem inclinante ad quoddam pervenit cœnobium, cujus monachi peregrinantes feminas, vel quomodolibet adeuntes ex ipsis monasterii finibus repellabant, quod ea esset a conditore lata lex, castitatis amatore. Ita mulier jussa recedere in deserto nemore pernoctavit; ibi divina providente manu, ignem languescentem a sopitis cineribus, quos offenderat excitavit, cujus opportunitate cœli ac tenebrarum tulit injurias: intempesta nocte, ecce tibi lupo intervenit, quo viso, pia mater fronti crucis salutiferæ signum imprimit, seque et suos filios Deo, beatissimæ Virgini, sanctoque Roberto sollicita religione commendat; paulo post infesto illo morbo corripitur, qui et sensum eripit, et corpus ad terram affligit, ex quo a multis caducus appellatur; qua velut captata occasione lupo raptò minore puerulo sese fugæ mandavit. Ubi remisso morbo mulier quasi a morte revocata surrexit, infantem puerum quem suo stringebat amplexu requisivit; puero grandiore, qui unus restabat, casum nuntiante, in maximos luctus incidit, atque inter plorandum has voces iterabat: « Redde mihi depositum, Maria benignissima, tu quoque restitue, pater Molismensis. » Hæc subinde vociferanti bellua suæ feritatis oblita, puerum sanum salvumque restituit, inque pueruli pusionis dorso dentium lupinorum impressa vestigia miraculum, miraculique fidem ampliavit. (Joan. Bonifac., lib. III, cap. 1 *Histor. Virgin.*)

LIII. — *Mulierem in partu laborantem mortique vicinam juvat*

Quædam mulier difficultate partus jam dies septem gravissime cruciata, cum præ tormento nigrum induta colorem, desperaretur a medicis, divum Franciscum, qui jam diem suum obierat, confidenter invocavit, votique promissione facta

dormivit. In quiete beatum pauperum patriarcham vidit se humanissime consolantem : « Agnosceis me ? et canticum *Salve Regina* ad implorandum Deiparae tenes auxilium ? » Cum illa se utrumque nosse respondit (nam Franciscum vel de facie noverat, si ejus vixit aetate, vel vulnera prodiderunt ea se forma ostendentem, qua fingitur), « Exordire igitur antiphonam *Salve*, Franciscus ait, qua nedum perfecta, salvum et incolumis partum effundes. » Ad hanc vocem expectata mulier, et admonitionis memor, celebrem Ecclesiae canticum *Salve Regina* pronuntiat, inque verbis illis : *Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende*, puerulum pulchellum doloribus liberata peperit, ac Reginae misericordiae gratias egit, quae divo intercurrente Franciscus, pietatis virginiae, vel post mortem magistro, manum sibi porrexit salutarem. (Ex *Histor. S. Francisci* auct. B. Bonaventura, cap. *De liberatis a periculo partus*.)

LIV. — *A certa morte liberat.*

Joannes Vacekarius, Poloniae palatinus, cum pro Sigismundo tertio contra Suecos decertaret, tormenti globo ad quatuor stadia dejectus equo, irreparabili ab interitu vivus evasit, Lauretana impetrata Virgine, quam ob tam insigne beneficium invisit. (Balthasar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

Equestris miles una cum equo raptus a Velini fluminis impetu in Umbria, praecipit ruit e sublimi scopulo, cujus altitudo centum fere ulnas superat, sed Lauretanae protectione Virginis incolumis rediditur. (*Ibid.*)

LV. — *Puer acatholicus a matre catholica voto Deiparae addictus ab epilepsia illico liberatur.*

Puer erat annorum quatuordecim, ab incunabulis morbo caduco tam atrociter torquebatur, ut in die saepius terrae allisus, clamando, spumando, frendendo horrendum intuentibus spectaculum exhiberet. Adhibebantur medicamenta plurima; nullum vero malum morbi tollere poterat. Mater proinde illius Lutherana, audiens frequentius ab aecolis Voilandiae, quanta per Deiparam in sacello Weyeriano patrarentur miracula, si juvaretur filius similiter, annuo se dono Mariae ibidem gratam fore vovet : secunda etiam Rogationum die, prima vice, illuc peregrinantibus sociam se adjunxit. Mirum ! ab illa hora filius a dicto morbo penitus liberatus, deinde sanus et incolumis vixit. (Ex *Miracul. Deiparae in Weyer*.)

LVI. — *Nihil Deus, rogante Maria, negat.*

Paucis ante suum obitum diebus ausus est sanctus Thomas Aquinas affirmare, nihil se unquam adhibita internuntia beatissima Virgine Deipara Maria, ab immortali Deo precibus contendisse, quin facile consequeretur.

LVII. — *Sancta Bithildis ope Mariae ad Baptismi gratiam pertingit.*

Sancta Bithildis, et marito et prole orbata, quam

genuit, de Siegeberti episcopi Moguntini, cujus erat sororis filia, consilio patriam relinquit, Moguntiamque concessit : ubi templum in honorem Dei Matris instituit, et sacrarum feminarum copiosum numerum eodem aggregavit, quibus alendis ex amplissimo suo patrimonio praedia fundosque contribuit, templi ex accessione illa coenobii non medioeris honor effloruit, et quoniam praepotentis Dei perfecta sunt opera, divina bonitas non passa est extra limen manere eam, quae se suaeque omnia Deo et ejus beneficentissimae Matri devovisset. Itaque misericors Deus, beatissima Virgine, ut par est credere, deprecante, quibusdam illius monasterii Sororibus, quae sanctitate praestabant, Bithildem sancti illius loci fundatricem catechumenam esse, non baptismo lustratam aperuit, et quasi vellicata aure monstravit. Illae confestim suam patronam Bithildem admonent, utque per ostium in Dei intret ovile, serio cohortantur. Bithildis ad avunculum Siebertum refert audita, qui item divinitus consanguineae Bithildis causam edoctus, misericordem feminam in salutis fontem immerisit. Suscepto baptismo religiosa haec vidua Christianis officiis multo se dabat alacrius, certa se rectis jam ire gressibus, inque Petri navem intronissam, passis velis ad salutis proveli portum; nimirum Dei Mater ad suam illam vineam de caelo respexit, perficiendamque curavit. (Surius, *De Sanctis*, Novemb.)

LVIII. — *Linguam ligatam solvit.*

Parmensis princeps, ducis Ranuccii filius, clinguis per quadriennium fuit, pro ejus salute genitor Virgini Lauretanae in aede sacra Laureti votum nuncupavit : unde ille protinus usum sermonis recepit. (Balthasar a Bartolis, in *Thesaurario Lauretano*.)

LIX. — *Per Salutationem angelicam viaticum aeternitatis acquiritur.*

Sancta Gertrudis obtulit Christo in festo beatissimae Mariae Virginis natae centum quinquaginta Aere, et per hoc speciale subsidium in agone flagitavit; advertit autem ad pedes Salvatoris jacere cumulum aureorum nummorum, et vero totidem, quot ipsa Aere Maria oraverat : hos Christus sanctissimae Matri suae Mariae consignavit, illa vero omnes in sinum suum collegit, dicens, in agone tot specialibus gratiis se refusuram.

LX. — *S. Opportuna virgo in Mariae amplexu animam reddit.*

Mariae Dei Matris exemplo sancta Opportuna virginitatem vovit, et Christum sibi ipsa despondit, religionisque virginibus, in quarum se disciplinam a primis annis dederat, tandem aliquando cum laude praefuit. Illo ipso tempore Grodoberti inhumanissimi tyranni injurias patientissime tulit, qui Godegrandi Sagiensis episcopi, egregique martyris, ipsius Opportunae germani fratris, sacrilega se caede fœdavit; cujus pro Christi Ecclesia interempti corpus soror Opportuna sola portavit,

quod multi viri fortissimi loco movere nequiverunt, inque suum cœnobium illatum honestissime sepelivit.

Cumque Opportuna clara miraculis, ornata virtutibus, magnis perfuncta laboribus, suæque mortis præsaga, sororibus salutariter multa dixisset, easque ad omnem sanctitatem oratione, et quod præstantius multo est, vita et factis informasset, in morbum incidit, ac se lecto commisit; ubi quadam nocte, tenebris jam desinentibus, et insequentis diei luce propinqua, maximum derepente lumen aspexit, suavissimo odore refecta Cæciliam ac Luciam inclytas Dei virgines vidit, agnitas suis nominibus salutavit, deinde modeste quæsivit, nunquid a Virgine virginum sibi mandaretur? Ille: « Tuum, inquiunt, intemerata Virgo præstolatur adventum, ut ejus Filio jungaris in cœlis, quem in terris tam ardentem amavisti; quamobrem et coronato capite, et accensa lampade Sponso atque Sponsæ obviam te ire necesse est, et æternas Agni cœlestis nuptias celebrare oportet. » Post lætitiâ hujus præclarissimæ visionis, in sinistro domus angulo horribilis dæmon apparuit, nigerrimi figura Æthiopis, cujus ex barba et capillis quasi pix liquefacta defluebat, oculi candentis ferri instar ardebant, quale de fornace emicantibus scintillis extrahitur; de ore et naribus flamma sulphure mista prodibat; hunc Opportuna gravissimis verbis acceptum, derisum etiam atque despectum abire jussit, admonitisque virginibus, ut ne illi accederent, ejusve suggestionibus aures patefacerent, sese ad vicinam mortem, cujus diem ante notaverat, religiose comparabat. Sacra fiunt, Christi corporis se viatico munit, sorores circumstant, psalmos decantant, cumque ad ostium cubiculi respexisset, suas in Christo filias his verbis inclamavit: « Ecce advenit Domina mea, cui vos commendo, vos, inquam, quas amplius in hoc exsilio visura non sum. » Brachia deinde ad sanctissimæ Dei Matris Mariæ amplexum expandens, animam egit, corporisque soluta vinculis ad cœlum commigravit. (Ex *Vita*, quam descripsit sanctus Adolinus episcopus Saggiensis.)

LXI. — *Nestorii in Deiparam blasphemia horrendè punita.*

Impius detestandusque Nestorius, qui sanctissimam Virginem Dei esse Matrem inficiabatur, cujusque est in Ephesina synodo damnata perfidia, blasphemiarum pœnas solvit, et justissimo Dei judicio damnatus, horribili est absumptus interitu. Nefariæ sententiæ pœna illa prima fuit pontificiæ dignitatis amissio, ad quam Theodosii Junioris voluntate conscenderat, qui hominis fama commotus lupi rabiem, ferinosque mores agnina pelle contegentis, Antiochia, ubi presbyter, concionator et ecclesiastes erat, Constantinopolim eum accersivit, et illius inclytæ urbis præsulem patriarchamque delegit. Latebat eo tempore in venis et visceribus inclusa pestis, neque solum eloquentiæ qua vale-

bat, sed etiam castitatis et continentiarum famam collegerat, sed posteaquam virus effudit, immaculatæque Virgini bellum nefarium indixit, a religiosc imperatore proscriptus est, exsilioque multatus: hoc supplicio, quod mortis instar putabatur, nihilo melior effectus, errorem vel furorem potius minime deposuit.

Quamobrem Dei unigena Filius, a suæ Parentis improbissimo ac turpissimo vexatore debitas pœnas repetivit, et Ephesini judicio concilii divinum ac cœlestis subscripsit, suoque quasi calculo Deus sacrosanctæ synodi decretum approbavit. Neque enim satis esse debuit tam tetrum et immane monstrum a beatissimo Papa rejici ac exterminari, sacerdotis honore spoliari, a Christiano principe quater in exilium relegari, a bonis omnibus quasi pestem exitialem devitari; nam procacissimæ linguæ, quam toties in divæ Matris Mariæ injuriam contumeliamque vibrabat, pœnas moribundus debitas dedit, ac vitam miserrimo fine terminavit: siquidem horrendi vermes subito misceri et scatere sunt visi, qui blasphemam atque sacrilegam Nestorii linguam morientis, velut agmine facto, ita invaserunt atque confecerunt, ut nihil omnino superesset. Corpus quoque in sepulturam illatum terra ipsa devoravit, ut apud inferos una cum sceleratissimo illo animo torqueretur, et tremendi ante diem judicii, insaniarum pœnas multo ante dependeret. (Nicephorus, lib. xiv, cap. 31.)

LXII. — *A veneficio liberat.*

Ægrotum, cui nulla ab hominibus spes vitæ, admovebat sacerdos, ut votis precationibusque fatigaret sanctissimam Virginem, a qua secundum Deum est hominum salus: facit, quod erat admonitum, consopitur somno, videt se in opacum duci nemus, quod dispositæ in ordinem arbores, patulisque diffusæ ramis ostendebant voluptati dicatum: hic feminam conspicit eximia pulchritudine, in cujus gremio puer consimili specie: hæc inter tam dulci devinctus est voluptate, ut abstersa omni tristitia, ubi solutus est somno, solum etiam se animadvertit ægritudine qua tenebatur; vix diluxerat, adivit templum, gratisque actis Mariæ, sanum se sacerdoti miranti ostendit.

Duo alii in hospitali domo correpti erant eo morbo, e quo pauci convalescunt: alius dissolutis manibus ac pedibus veluti truncus affixus in lecto, ut non posset in latus se vertere; debilitate indies invalescente, deducti sunt in templum, expiati animæ sordibus communicarunt, humiles preces fuderunt ante aram beatæ Virginis, non multo post pedibus suis salvi reverterunt.

Erat mulieri puer, quem quot noctibus, cum cubaret, abripi sibi a latere sentiebat, deinde reponi, quo raperetur ignara; ipse puer interea vitali spiritu in dies egesto lenta tabe properabat ad finem. Huic etiam puero a deductione in ædem sacram, a lustralis aquæ aspersione, a comprecationibus sa-

cris reuocatum quæsitum est. (Franc. Bencius, in *Historia sedis Pascuarensis et Marillanæ*.)

LXIII. — *Captivos liberat, et ablata restitui facit.*

Viveta nobilis femina, ad beatissimæ Dei Matris ecclesiam se contulerat, quæ apud Suessiones recens exstructa, propter inaudita innumeraque miracula, toto orbe terrarum celebris habebatur, ibique de Godefridi consilio, cui se regendam tractandamque permiserat, sanctimonialium velamen sincera pietate suscepit, tresque filias pariter consecravit: Vivetam probatæ jam religionis feminam, Ognina monasterii antistita gravissimis de rebus mittit ad Teutones, quorum linguam patriumque sermonem Viveta colebat. Sed ne sanctum Godefridum, tunc abbatem monasterii Novigenti, veterem in Christo Patrem, cuius verba Vivetæ pro oraculis erant, res tanta lateret, cum sociis totoque itineris apparatu Novigentum venit; nam viæ flexum cum tali mercede compendium esse ducebat. Legatione cum suo Apolline Godefrido communicata, sanctique abbatis monitis et præceptis instructa, ad Teutones quo erat missa festinat; sed cum in silvam non longe a Godefridi cœnobio, latrocinii infamem devenisset, in excursorum et grassatorum manus incidit, qui et religionis et humanitatis immemores, sociis captis viris honestissimis, famulisque ad carcerem arreptis, viatico direpto, Vivetam solam atque desertam, et omni longi itineris et solatio et instrumento privatam ac destitutam reliquerunt; gemens perfusaque lacrymis Novigentum remigravit, suoque Godefrido nil tale verenti quid sit passa recenset, clademque suam moestissime lamentatur, ægritudine tabescentem sanctus abbas consolatur, cibumque defessæ jubet apponi. Negat Viveta se quidquam gustaturam, nisi prius ablata reciperet. « Tu, inquit, bone Pastor, orator, Deum unaque misericordiæ Matrem loci hujus præsidem appellato, beatum quoque precare Nicolaum, cuius in feriis hæc mihi dictu gravia, perpessu aspera obtigerunt. » Vadit ad oratorium Godefridus, et ante sanctissimæ Mariæ Virginis sacratam aram sese gemebundus tristisque prosternit; idem Viveta facit ad altare disjunctum, ubi Christi erat imago.

Illis precantibus perseverantibusque, nocte illa carceris et custodiæ fores, Dei Deiparæque beneficio ultro patuerunt, Vivetæque comites et famuli soluti vinculis, quibus arctissime tenebantur, per condensam silvam et anfractus viæ, perque superatas aquarum alluviones quæ hieme intumuerant, feliciter elabentes Novigentum salvi et incolumes Christo duce perveniunt; captivorum adventu inopinato, quæ et quanta Godefridi et Vivetæ gaudia fuerint, qualis gratulatio, quam effusa lætitiæ, supervacaneum foret exprimere.

Godefridus, qui Vivetæ lætitiæ solidam atque integram ejusdem dono Virginis fieri cupiebat, die postero cum dilucesceret ad latrones abiit, eosque gravissimis verbis reprehendit, quodque ademerant

Vivetæ sacræ feminae, ut quamprimum reddant, Deum scelerum ultorem testatus imperat. Illi objugationis impatientia, recurrunt ad carcerem, ut captivorum supplicio reprehensionis iram ulciscantur; sed nemine reperto, vacuoque quod minime putabant ergastulo, ad Godefridum alio vultu, alioque sono vocis revertuntur; mox sceleratæ rapinae supplices veniam petunt, et ablata restitunt, equos captivorum, stragula, nummos, suppellectilemque universam Godefrido reddunt, nihilque retinent eorum quæ eripuerant, uno excepto cultello quem immemores atque imprudentes reservarunt. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg. lib. III, cap. 4.*)

LXIV. — *Recitatio Rosarii quam sit grata Mariæ.*

Religiosus quidam vidit Mariam Dei Matrem augusta in specie assistere alicui recitanti Rosarium, duobus comitatam angelis, qui rosas venustissimas, quas ex ore orantis excipiebant, in coronam contexuerunt, quam capiti deinde Mariano maxima cum reverentia imposuerunt. (Ex P. Christoph. Schenck, *De necess. ad salutem scient. discours. 34, p. 2.*)

LXV. — *S. Odilo Deiparæ se mancipat.*

Referunt auctores varii de sancto Odilone, quod jam adultus in ecclesiam honori Dei Genitricis dicatam intraverit, et nullo alio, nisi Deo teste, semet ipso collo mancipatum, Deiparæ tradiderit, dicens: « O piissima Virgo et Mater Salvatoris omnium sæculorum, ab hodierna die et deinceps me in tuo servitio habeto, atque in omnibus meis causis misericordissima advocatrix mihi semper adesto. Post Deum enim amodo nihil tibi præpono: et ultroneus in æternum meipsum tanquam proprium servum tuo mancipatui trado. » (Ex *Vita*.)

LXVI. — *Impetrat B. Angelæ de Fulgino, Mariæ, fidem majorem, et donum lacrymarum copiosius.*

Beata Angela, inter cætera quæ prodidit facta circa se arcana, refert hisce verbis: « Demonstratum est mihi, quod beata Virgo acquisivit mihi gratiam, per quam dedit mihi aliam fidem quam humanam: quia videbatur mihi, quod usque ad idem tempus fuisset fides mea quasi mortua, in comparatione ad illam, quam impetravit mihi; et videbatur mihi quod lacrymæ meæ, quas ante habueram, fuissent quasi per vim, in comparatione ad illas, quas postea habui. Postea enim dolui de Passione Christi, et de dolore Matris efficacius, et tunc quidquid faciebam, quantumcunque esset magnum, videbatur mihi parum esse, et habebam voluntatem faciendi majorem poenitentiam. » (Ex *Vit. B. Angelæ*.)

LXVII. — *Maria docet præsentiam Christi in Eucharistia.*

Cum præfata beata Angela stabat aliquando in Ecclesia Missam audiendo, apparuit illi sub elevatione corporis Christi beatissima Virgo Maria, et dixit: « *Filia mea, dulcis Filio meo et mihi, jam Filius meus venit ad te, et recepisti suam benedictionem;*

faciebatque me (prosequitur ipsamet beata Angela) intelligere quod Filius suus Jesus Christus jam post consecrationem hostiæ erat in altari, quasi diceret mihi de nova lætitia; hæc autem verba tantam lætitiā et gaudium mihi dederunt, ut nesciam, nec credam, quod sit aliquis qui posset dicere; et postea dicebat mihi: *Postquam recepisti benedictionem Filii mei dilecti, conveniens est, ut et ego venirem ad te, et darem tibi benedictionem meam. Benedixit igitur me dicens: Sis benedicta a Filio meo et a me, et studeas diligenter ac sollicitè ad amandum quantum potes, quia tu es multum amata, et tu venies in rem infinitam.* » (Ita B. Angela de seipsa, in *Vita* apud Bollandum.)

LXVIII. — *Maria tradit puerum Jesum B. Angelæ.*

In festo Purificationis beatissimæ Mariæ Virginis, dum esset mane in ecclesia Fratrum Minorum beata Angela de Fulginio, facta est locutio: « *Hæc est hora, in qua Domina Virgo Maria venit cum Filio in templum*: et hæc (ait de seipsa præfata Angela) audivit anima mea cum magno amore; et tunc fuit anima mea elevata, et vidi Dominam nostram intrantem in illa hora, et obviavit sibi anima mea cum magna reverentia et amore: et cum aliquantulum vereretur accedere ad eam, ipsa Domina nostra dedit animæ magnam securitatem, et extendit versus me Filium suum Jesum et dixit: *O dilectrix Filii mei, accipe*; tradiditque brachiis meis Filium suum, et videbatur habere oculos clausos quasi dormiret, et erat pannis involutus sive fasciatus. Ipsa autem Domina nostra quasi ab itinere fatigata sedit, et faciebat tam pulchros et delectabiles gestus, et ita honestos et gratos mores ostendebat, et erat ita dulce et delectabile videre ipsam, quod anima mea non solum poterat respicere Puerum Jesum, quem sic astrictum tenebam inter brachia, sed etiam cogebatur respicere ad Dominam nostram. Dum igitur sic starem, subito Puer remansit in brachiis totus nudus, et aperuit et levavit oculos et respexit, et statim in aspectu illorum oculorum sensi et habui tantum amorem, quod vixit me omnino; exivit enim de illis oculis tantus splendor, et ignis amoris et lætitiæ, quod est mihi indicibile: et tunc subito apparuit una immensa Majestas ineffabilis, et dixit mihi: *Qui non viderit me parvum, non videbit me magnum*; et addidit: *Ego veni ad te, et obtuli me tibi, ut tu te offeras mihi.* » (Ex *Vita* cit.)

Altera vice eadem beata Angela vilit beatissimam Virginem se ad cognitionem exhortantem et benedicentem, sibi que dolorem suæ compassionis quam habuit de Filio suo dicentem. (*Ibid.*)

LXIX. — *Sanctus Gerlacus insignis cultor Mariæ existit.*

Sanctus Gerlacus eremita singulis diebus Sabbatinis, in quibus gloriosæ Dominiæ nostræ memoriam Ecclesia consuetudinaliter solemnem agit Aquisgrani, per millaria circiter tria cum pera et

baculo, peregrinationis suæ insigniis, properavit ad illam famosissimam toto Romanorum orbe capellam, a Carolo Magno fundatam, et a sancto Leone Papa, cum numerosa episcoporum multitudine, in honore Dei Genitricis et Virginis Mariæ, consecratam. (Ex *Vita S. Gerlaci*.)

LXX. — *Deipara apparet uni pastori, et sancto Egwino episcopo.*

Erat in territorio Wigorniensis locus dumetis et vepribus condensis incultus, qui a modernis Eoveshamium appellatur. Hunc beatus Egwinus a rege Merciorum Ethelredo expetiit et obtinuit: super illam quoque silvam quatuor pastores gregum ad victualia servorum Dei nutrienda constituit, ex quibus unus Eoves nomine, quadam die ad interiora silvæ progressus est, et ecce astabat in loco quodam virgo quædam cum aliis duabus virginibus præclarissima, omnem humanam pulchritudinem, et ipsius solis fulgorem, sui splendore et gloria devincens, librum in manibus tenens, et cum suis sacris virginibus cœlestia cantica psallens. Expavit vir ille tam corusca visione hebetatus, nec ferens cœlestia conspiceret, tacitus ac tremens domum rediit. Quæ viderat sancto Egwino episcopo intimari curavit: vir autem Dei tacite rem considerans, post jejunia et preces quadam die cum tribus sociis, et cum psalmis et orationibus devotis, nudus pedes ad locum designatum pergit, eminusque relictis sociis ipse interior processit, diutiusque terræ accubans, cum gemitu et lacrymis implorabat respectum misericordiæ Redemptoris: surgente illo ab oratione, tres virgines non minoris splendoris et gloriæ, quam prius apparuere: quarum quæ media erat præcelsior, et omni nitore splendidior præfulgebat, liliis candidior, rosis vernantior, odore inæstimabili fragrantior, librum quoque manibus præferens, et crucem auream luce radiantem; cumque cogitaret hanc Domini Genitricem esse, Virgo præcellentissima quasi favens tam piæ æstimationi, adorantem prætensa quam tenebat cruce benedixit, et cum tali valedictione disparuit. Gavisus itaque vir sanctus, et Deo gratias agens, intellexit esse divinæ voluntatis, ut locus ille Dei cultoribus consecraretur, et beatæ Dei Genitrici dedicaretur.

LXXI. — *S. Egwinus frequentius dignatur visitatione Deiparæ, visusque est post obitum missam de ea celebrare.*

Præfatus sanctus Egwinus beatissimam Dei Matrem toto affectu et spiritu, toto corde et amore amplexabatur, ut nunquam a memoria ejus excideret, nunquam in verbis ejus deesset; cujus visitatione et consolatione vir Dei sæpius fuit recreatus: et cum post obitum ejus monachus quidam Spercpluhus, nocte quadam in ecclesia præfate Dei Genitricis in illius festo vigilans, pernoctaret, januis clausis, cum inæstimabili claritate ac decore conspexit processionem venientem, sanctumque

Egwinum beatissimam cœlorum Reginam Mariam deducentem. Venientes itaque ad altare cœlorum Augustæ, venerandus Pontifex Egwinus post Matutinas honestissime decantatas, Missarum solennia exorsus est. Monachus vero, qui hæc vidit, stupefactus intra se dixit: « Quid est hoc? num sensum perdidit? nonne hic quidam sunt, quos diu ex hac luce subtractos intelligo? » Et accedens secreto ad quemdam, quæ esset, cui Missa decantaretur, inquit; et ille: « Tace, num ignoras dominum nostrum sanctum Egwinum, beatæ Dei Genitrici et semper Virgini Mariæ sacrum mysterium celebrantem? » Itaque Missa completa, duo episcopi cœli Reginam dextra lævaque assumentes, eodem ordine quo intraverant cum processione regressi sunt. (Ex *Vita S. Egwini.*)

LXXII. — *Interest monialibus psallentibus.*

Beata Veronica de Binasco interrogata nonnunquam secretius (quod secretum esse voluit donec viveret) asseruit, sæpenumero decantantibus Sororibus Vesperas aut Matutinas Horas, conspexisse se oculis corporeis cœlorum Reginam angelis circumvallatam, candidaque nimium veste ornatissimam, sed plerumque cærulei coloris. Stabat mundi Imperatrix non procul ab altari, circumstantibus angelis. Celebritate Visitationis B. Mariæ et Elisabeth, utraque sibi apparuit. Perseverabat ea visio sæpius ad usque divinarum laudum calcem, aliquando citius abibat. (Ex *Vit. B. Veronicæ.*)

LXXIII. — *Maria moniali vitam prolongari impetrat.*

Cum in monasterio B. Marthæ Mediolani ancipiti laboraret ægritudine soror Thadæa, obsecranti beatæ Veronicæ de Binasco pro illius salute, cœlorum Regina palmulam ab alto demisit, quæ vitæ longioris a Domino eidem concessæ signum foret: id quidem muneris Dominica in Ramis accepit Veronica, quod sibi transmittendum antea dignoverat. Est palmula illa argentea, ad instar olivæ arboris, vario ornata colore, pro muneribus diversis menti Thadææ a Deo collatis, ut Virgine beatissima revelante Veronica edidicit. Habet tabellam veluti trunco affixam, cui divina nomina inscripta fuere: *Jesus, Maria*. Servatur adhuc palmula eadem, præcipua veneratione, divæ Matris et Virginis imperio, in cœnobio divæ Marthæ prædicto.

LXXIV. — *Nobili juveni desperatam sanitatem restituit.*

Franciscus Bencius, in *Histor. soc. Jesu*, narrat sequens exemplum: Matronæ nobilis, inquit, quæ a Patribus societatis nostræ erat alieniore animo, filius lethifera lue comprehensus, per omne corpus grassante, et irrita remedia sentiebat et medicos desperantes. Accersuntur ad extremum sacerdotes e nostris, ad quorum genua mater provoluta cum lacrymis: « En! meus, inquit, filius me miseram

relinquit, intercedite vos, et vestris apud Deum precibus abeuntem retinete. » Admonet nostri spem in Deo omnem ac Deipara collocandam; fecit nihil hæsitans. Mirum dictu! eo ipso temporis puncto retro agi morbus cœpit, et allevari adolescens sic prorsus, ut non multo post apparuerit qui humanis consiliis non poterat, divina ope sanatus.

LXXV. — *Digitum dire infectum illico sanat.*

Dextra cuidam intumuerat, in eam molem ex-crescente indice, ut ne totum corrumperet contagio, esset ignis admovendus; indicavit hoc nostris eum invisentibus, molestiusque sibi ait accidere, quod ad sacerdotium perveniendi (erat enim sacris initiatus) aditus præcluderetur; unum solum restare perfugium, Deiparæ patrocinium. Nec spes irrita: commendatus sodalibus eo ipso die, quo digitus erat exurendus, sanus et gratulabundus ad sodalitium accessit. (Idem Bencius.)

LXXVII. — *Mulierem triennio pleuritide laborantem curat.*

Conjux quæstoris in oppido Stattsteinach, diocescos Bambergensis, Ursula nomine, triennio pleuritide lethaliter decumbebat, tamque vehementibus vexabatur doloribus, ut toto fere illo tempore aut lectum tenere, aut vesanæ in modum ædes percurrere cogeretur. Maritus locuples nullis parcebat sumptibus, frustra tamen cunctis adhibitis medicorum consiliis ac pharmacis, de dilectissimæ vitæ conjugis nunc dubitare incipiebat. Sed cessanti opi humanæ divina succedit. Hos inter animi consternati fluctus constituto marito, ex filiis unus subito matrem his verbis alloquitur: « Ecquid, mater, nunc non agitis, quod alios agere homines audimus? » Avida mater ex filio consilii, quid ergo agant sciscitatur; puer, superno tactus haud dubie afflatus: « Homines reliqui, ait, si morbo afficiantur, voto ad ædes Deiparæ in Weyer edito convalescunt, quidni et vos facitis, o mater? » Excipit hæc verba tanquam a nuntio cœlesti audita Ursula, mox ad dies vitæ superstites, annuatim semel, prædictas ædes sacras cum dono argenteo et cereo visitaturam se spondet. Hinc ad seram usque noctem devotis precibus aures Deiparæ pulsatur; audit divina Domina; durante enim supplicatione, ægra dulci, quo per triennium caruerat, somno corripitur, evigilans autem se ex toto viribus integram, doloribus privatam, sanamque summo cum gaudio sentit: exinde tanti e cœlo memor beneficii, non una duntaxat vice, sed annuatim sæpius Weyerianæ Deiparæ ædes visitavit. (Ex *Miracul. vdis sacrae in Weyer.*)

LXXVII. — *Templi locum designat.*

Childericus rex Galliæ, Deodato viro sancto, vallem Galilæam (hoc enim loco nomen erat) insigni liberalitate donavit, eo consilio, ut ibi Deodatus monasterium suo arbitratu conderet, et quem vellet cœnobarum numerum aggregaret. Deod-

tus regis illo munere ac dono beatus cœnobium extruere institit, cogendi autem, urgendi operas munus cuidam ex Fratribus demandavit, qui cum ultra amnem Mortam materiam succidentibus a Deodato jussus instaret, ac revertens in cellam, amnem toties trajicere nollet, utpote qui se mature referre vellet ad opus urgendum, et artifices incitandos, nocte opprimente in colliculo pernoctavit; Juncturas vulgus appellat quod nomen inde putatur acceptum, quod duo fluvii Rotba et Morta, non longe ab illius clivi radicibus misceantur. Ibi ergo qui monachus fabricæ præerat, consopitus, per visum, oratorii in Dei purissimæ Matris honorem eo in loco statuendi accepit imperium, quod cum mane postridie suo magistro Deodato renuntiasset, in ipso visionis loco lapidem Deodatus erigi jussit, nec multo post adificata basilica, altareque in ipsa parte constructum, ubi Pater ille molitionis operisque præfectus, clausis somno corporeis oculis, cœlestia mente vidisset, quæ nocturnus sopor in sanctis hominibus impedire non solet. Opus autem in honorem ac reverentiam beatissimæ Dei Matris, omniumque apostolorum, et una Eucharistii, Valerii, Materni, Maximique Trevirensis urbis patronorum, Deodatus consecravit. (Laurentius Surius, *De Vitis SS. Junii*.)

LXXVIII. — *Mariæ B. Veronicæ de Binasco, negligentiam sororum detegit, et quæ sibi placerent, ostendit.*

Oranti nonnunquam virgini Veronicæ pro cœtu sororum sui cœnobii, post animi ab usibus corporeis elationem, dixit beatissima mundi Regina: « Tuæ hæ sorores, quarum gratia assidue Deum immortalem deprecari, negligentes admodum in divinis rebus exsequendis inveniuntur, optant quidem supernis affici muneribus, sed labores subire renuunt; patiantur omnino necesse est, si bonorum Dei participes esse cupiunt. » Cui Veronica: « O Mater dulcis ac Domina, exploratum habes humanæ conditionis fragilem statum, nemo sane bona quævis operari potest, nisi præstante Filio tuo Domino nostro Jesu Christo. » Ad quam Mater Dei: « Fateor te vera dicere, sed, o filia mea, memorare omnis vitæ meæ decursum, quem tibi jam dudum exposui; memori, inquam, conde pectori, mea sanctificatione (subintellige benevole lector) Immaculata Conceptione dempta, nihil aliquando me a Deo meo accepisse, nisi laboribus corporis et animæ præviis. » Interea sororum cœtus in choro Litanias B. Virginis decantare cœpit, atque antiphonam *Salve Regina*; nam Sabbatum erat, quo die mos est monasterii sororibus talia persolvere ob honorem Dei Genitricis. Dixit ergo divina Mater: « Contentus hic mearum Litaniarum atque antiphonæ *Salve Regina*, mihi quam acceptissimus est. » Exposuit item virgini Veronicæ mundi Regina, quæ præstantiores laudes Litanis atque antiphona *Salve Regina* continerentur, modum quoque

in earum concentibus congruentem. (Ex *Vita B. Veronicæ*.)

LXXIX. — *Gregorius VII Papa Mariæ cultum insigniter propagat.*

Gregorio VII adhortante, Petrus Damiani per omnem Italiam, sacram inediam et ciborum die Veneris jejunitatem in honorem crucis Christi instituit, vel potius antiquitus institutum et jam fere obliteratum revocavit, quod et de horariis precibus quibus divæ Mariæ quotidie cultus exhibetur, factum est, quas jussit Pontifex ab omnibus, qui sacris essent initiati, pie ac sancte recitari. (Hieronymus Rubeus, lib. v *Histor. Ravennatis*.)

LXXX. — *Desperabundo spem veniæ et salutem confert.*

Quidam eo miseriæ devenerat, ut, Caini proditorisque Judæ discipulus, de æterna salute diffideret, atque ejusmodi peccatis irretitum se esse diceret, quibus venia danda non esset: hujus vitæ finem sempiternæ suæ mortis aiebat esse principium, nihil recte facta, nihil expiamenta prodesse, nihil unquam profutura, divinæque misericordiæ injuriosus, ita et vivebat et sentiebat, ut ex inferorum incolis unus tartareas pœnas præcepisse videretur.

Hac ætate bonus ille vivebat Alanus, mirus interpres historicusque Rosarii, qui perditum hominis miseria cognita ad eum se confert, verbisque a pestifera sententia abducere adortus, nihil orando profecit. Se Alanus et infantem, et qui quod vellet assequeretur indignum ratus, vir plane modestus et sui contemptor admirandus, alios adducit oratores; itaque doctores veniunt suasoresque gravissimi; sed re infecta ignorataque causa revertuntur. Dolet Rupensis feram illam indomitam, efferatamque persistere, canesque contemnere, quos et strenuos et fortes immisisset, neque, si momordissent, magnopere bestia laborabat, quæ vim amiserat sentiendi. Actum de se miser ille conclamatumque jactabat, et in tam alium diffidentia quasi barathrum fundumque se ipse depresserat, ut ad eum ne acutissima quidem vox et contentissima perveniret. Proponebatur rex ille Manasses, et cultu deorum, et cæde infamis prophetarum, cui pœnitenti ac seipsum retexenti gravissimorum scelerum veniam misericors Deus condonavit; Magdalena, Matthæus, Paulus ac latro ille felix clementiæ divinæ testes citabantur, quæ tamen frustra esse collecta miserrimi hominis pertinacia monstrabat: inferorum æterna supplicia, perennis cœli deliciæ obstinatum hominis animum et cor lapideum emollire non poterant: commemorabat idem Alanus multos ex iis quos quotidie Christus immutat, quo misero illi recenti testimonio fierent credibilia quæ monebantur, sed nullus in historia quamvis et nova et vera profectus.

Erat, inquit Alanus, dolor mihi intimus ex tam misera hominis cæcitate, animum ita despondentis, ut omnia omnium medicamenta respueret, neque ardentem orationem ad animum pervenire pateretur,

cumque omnia animo et mente lustrassem, Aut nulla, inquam, desperato homini salus jam est, aut illa una relinquitur Rosarium; rosas tales tamque mirabiles huic ægerrimo libet opponere. Itaque ad hominem adeo, atque illi demum ita insinuo: « Gravit et iniquo animo ferendum est, frater, nullum ut meum aliorumque consilium accipias, preces repudies, orationemque illam aspernas, quæ ad tuam salutem tota confertur. Nunc ergo quando te esse Christianum profiteris, et nos ponimus te esse Catholicum, Dei Matrem non honorare non potes, atque ejus numen agnoscere et potentiam prædicare. » Annuit se credere, quæ Mater credat Ecclesia, et Deiparæ non ingratam sibi esse memoriam. « Ergo illud ne nega mihi, quod est factu facillimum, Virginique gratissimum. Ede quid sit et quale sit: ut sis unus ex sodalibus conscriptis, recitesque Rosarium. Aut enim nullum jam tibi remedium est: aut hoc unum restat e multis; equidem non dubito quin tanti sis morbi levationem habiturus. » Oratus ac prope defatigatus Rosarium accepit, nonnullaque pietate pensum omne peregit.

Non multi menses abierunt, cum tanta est secuta mutatio, quantam vix crederent, qui hominis pertinaciam cognovissent; morum et vitæ sanctitatis ille progressus fuit, ut accepti Rosarii minime pœniteret. Cumque ad solidam spem quam animo conceperat, recte facta non cessaret adjungere, hominis vere Christiani functus est munere, novæque illius ac beatæ vitæ tenorem servavit ad finem. Hæc Alanus, cui taurus cessit immanis, mutatus in agnum. (Ex *Rosario Alani Rupensis*.)

LXXXI. — *Honorat Maria cultores suos.*

In monte S. Walpurgis, cænobio ordinis nostri quod duobus milliariis distat a Colonia, quedam sanctimonialis virgo ante paucos annos est defuncta nomine Christina. Huic Dominus et beata ejus Genitrix Maria, plurima de secretis suis revelaverunt, ex quibus aliqua non per ordinem, sed sparsim tibi replicabo. Cum tempore quodam in festività Assumptionis gloriosissimæ Domine nostræ visitaret apud nos in Heisterbachj Eustachius Pater noster, et essent cum eo plures abbates, in ipsa sacratissima nocte, jam dicta virgo de loco nostro visionem vidit hujusmodi. Cum abbas præfatus dicto Evangelio hymnum *Te Deum laudamus* inchoasset, illa stans in choro suo, mentis excessum passa est, vidique cælum super congregationem nostram apertum; et cum illo in tempore oratorium nostrum totum esset ligneum atrumque, ejus frontem auream esse conspexit: sustollens oculos cum cælum intueretur, gloriosam Dei Genitricem Mariam, totius ordinis nostri Patronam in sede splendidissima vidit residentem, et circa illam sanctorum multitudinem, quorum ætas circa viginti quinque annos esse videbatur; cum vero chorus monachorum inclinando devote cantabat: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth*, ipsa Virgo beatissima

Maria devotioni eorum congratulans, coronam miræ pulchritudinis, quales in ecclesiis pendere solent, per catenam auream super conventum demisit; loco autem nodi gemma erat pretiosa nimis ac lucida, in qua scriptum erat: *O clemens, o pia, o dulcis Maria!* de ipsa gemma tria procedebant brachia quæ coronam dependentem tenebant; ex nomine vero Maria radii quidam exeuntes nomina singulorum monachorum, eadem hora in choro existentium quæ per circuitum coronæ scripta videbantur, illuminabant: in eisdem nominibus magna erat inæqualitas tam in positione quam claritate, quia secundum claritatem meritorum erat claritas nominum, et quorundam nomina qui recentiori tempore venerant, eorum nominibus videbantur superiora, qui diu in ordine laboraverant; ex quo colligitur quod merita Domino famulantium non consistant penes spatium temporis, non in labore corporis, sed magis penes fervorem devotionis: cum autem ventum esset ad illum locum: *In te, Domine, speravi, non confundar in æternum*, coronam retraxit in cælum, clara voce dicens: *Sicut ego hodie sum in gloria mea: ita isti omnes mecum erunt in æternum.* (Cæsarius Heisterbac. lib. vii, cap. 21.)

LXXXII. — *Hæreticum pertinacem convertit.*

Præclaræ indolis adolescens ad nos aliquando concessit, curiositate magis quam cupidine discendi; in sermone cum dicerentur multa ad excutiendam illius pertinaciam, « Nullus mortalium erit unquam, qui mihi eripiat Lutherum, » indignabundus increpuit. Cui noster: « Meliora de te speramus, Deo miserante. » Mox abiit animo paratior ad resistendum. Postridie ejus diei mane ad eundem Patrem rediit attonitus: narrat speciem sibi Dei Matris niveo amictu oblatam, in somno dextra demulcentis caput, eodemque tactu sacerdotalem veluti coronam imprimentis: itaque alia tunc mente exsecrari Lutherum, et toto pectore amplecti catholicam fidem. (Bencius, *De hist. missionis Vratislaviensis*.)

LXXXIII. — *Ingenium et intellectum Scripturæ donat.*

Hermannus in Germania natus, cum se Domini canorum instituto a teneris annis dicavisset, Virginis Mariæ ardens amator, ejus et animi et corporis ornamenta sigillatim contemplari solebat, et ad singulas Deiparæ, quas esset virtutes attente meditatus, Salutationem angelicam proferebat. Fratris sancta simplicitas comprecatioque perennis Fratribus non admodum probabatur, Hermannum concionari et hominibus prodesse sua doctrina volentibus. Ille horum cognita voluntate ad Deum bonorum fontem adivit, quem per Virginem Mariam propitiabat assidue. Itaque sine humano studio Scripturæ sacra perculluit, et tam Latina quam vernacula lingua concionatus egregie, suæ ætatis studiosissimos quosque superavit, exemproque fuit, in Deiparæ scholis qui bene beateque vivant, brevi compendio

fieri sapientes. (Ex *Annal. Prædic. et Chron. Fernandi a Castello*, lib. II, cap. 22, *De rebus D. Dominici*.)

LXXXIV. — *Animæ e purgatorio in festo Assumptionis B. Mariæ Virginiseductæ.*

Die Assumptionis gloriosæ Deiparæ, ubi primum Veronica de Binasco sacramentum Eucharistiæ sumpsit, mox inter Missarum solemniam exstasi rapitur, ejusque mens ad purgatorii fines concedens erat. Inspexit autem divini cujuscumque aspectus virum, miræque pulchritudinis veste contextum, cujus nomen Veronica nunquam scivit, quem angelorum ingens numerus sequebatur : ingressa itaque est ea multitudo, cui mista erat Veronica, purgatorii sedes : tum coram viro tot animæ adductæ fuerant, quot non capit homines urbis Mediolanensis media

pars, singulas vero singuli angeli captarunt, et eas quas apud mortales custodiere. Videbantur quidem animæ incendio rubricatæ, eum ignem exhibant purgatorium, quæ mox ignibus eruatæ nive candidiores efficiebantur : coronatæ itaque viridi fronde omnes, ante thronum Dei immortalis ab angelis statuuntur; at animæ coronas ante thronum Dei posuerunt, quas idem Deus immortalis sereno vultu placidisque ac blandis oculis benedicens, beatissimæ Matri suæ offerebat. Hæc ubi vidit, ad corpus Veronicæ mens regreditur, tantis affecta gaudiis, ut carne vivere diu se non posse arbitraretur. Asseruit Veronica plurima se conspexisse ea celebritate Assumptionis, gaudiis vehementissimis per singulos raptus affecta : verum jucundissimus omnium fuit, cum e purgatorio erui animas attendit. (Ex *Vita B. Veronicæ*.)

FASCICULUS SECUNDUS.

I. — *Templum sibi exstrui vult Maria.*

In Rætia prope pagum Ranckvillanum arx fuit nobilium equitum ab Hornlingen, quam dum ipsi ruinosam restaurare conarentur miraculo prohibiti sunt, destructis cœlesti manu de nocte, quæcunque humana interdum structa exstitissent, donec Deo ac Deiparæ locus devoveretur ; inde successit feliciter basilicæ molitio, Numenque devotionem fidelium erga Matrem suam magnis beneficiis remuneravit et accendit. Magna usque hodie est loco reverentia, nec desinit continuatio miraculorum, cum insigni solatio concurrentium undique peregrinorum. (Ex *Rætia topographica* rev. P. Gabrielis Bucelini.)

II. — *Mariæ ope religiosi in stabilitate dubii solidantur.*

Carthusianæ militiæ Brunone duce clarissimo, Romana in curia jussu Pontificis, piis de causis commorante, primi ejus socii vastam illam Carthusiæ solitudinem asperam, sterilem, infrequenter, ipsisque avibus inaccessam stellis ducibus tenuerunt. Eorum animos Bruno litteris ex urbe mittendis confirmabat. Enimvero tortuosi illius serpentis astutia, falsæ rerum imagines obversabantur animo, quæ mentis tranquillitatem vehementissime conturbabant. Accedebant hominum ex sua mollitie de virtute judicantium fallacissimi corruptissimique sermones, negantiumque fas esse homini in interitum voluntarium ruere, ac sese remis ac velis abdicare. Quibus ratiunculis argute magis quam scienter conclusis, Christi militum animi in illo religionis primordio labare cœperunt, ac sibi timide nimis ominari. Sic affectis visio cœlestis salutis fuit, quæ videbatur esse desperata; deliberantibus enim et inter se fracte et abjecte colloquantibus veneranda vir canitie, et capillo crispo se peropportune monstravit, cujus hæc oratio fuit : « Ancipiti vos video cogitandi cura distractos, ani-

moque pendet unusquisque vestrum, nec facilis consultatio, in locone isto manere, an isthic excedere debeatis. At ego præpotentis Dei legatus, beatissimam Dei Matrem, perpetuæ virginitatis flore vernantem, vos isthic salvos et incolumes, si modo in ipsius honorem preces horarias recitetis, conservaturam esse polliceor. » Finito hoc sermone senex ille discessit, ne sui quidem relicto vestigio. Monachi increduliter animati, illo ex tempore sanctissimam Dei Matrem, quælibet a suo Filio impetrantem, et Joannem Baptistam eremi cultorem, patronos acciverunt. Persuasumque est senem illum Petrum apostolum fuisse, cujus non proximus, sed longo intervallo successor, Urbanus II, in concilio Claromontensi injunxit beatissimæ Dei Matris preces horarias universo clero dicendas, et sabbatinum cultum, quem Virgini virginum principi Ecclesia ubique locorum exhibet.

III. — *B. Margarita ab infantia Mariæ devota erat.*

Beata Margarita antequam nasceretur, a parentibus Ungariæ regibus Deo devota, cum esset annorum trium et sex mensium ab iisdem in monasterio Vespriniensi oblata est; ubi tenerrima virguncula statim devotioni se dedit, et Horas beatæ Virginis infra dimidium annum a suo ingressu perfecte didicit, ac cum aliis dicere cœpit. In infantili ætate pueriles ludos fugiebat, et cæteris ludentibus orationi vacabat, ac ludere volentes ad orandum trahebat, dicens : « Intremus ecclesiam, salutemus Deum et beatissimam Virginem ; iste sit ludus noster. »

Adeo addicta erat cultui Deiparæ, ut ubicunque ejus videbat imaginem, flexis genibus Salutationem angelicam proferret ; in vigiliis Nativitatis Christi, Nativitatis Mariæ, ejusdem Assumptionis, Annuntiationis, Purificationis, dum in capitulo pronuntiabatur dici sequentis solemnitas, devotionem mi-

rabilem ostendebat, se prosternens, et cum lacrymis orans, gratias agens Deo, et in præfatis vigiliis omni tempore jejunabat in pane et aqua; in singulis quoque festivitibus beatæ Virginis, ac infra Octavas, offerebat Deiparæ mille Salutationes angelicas, et ad singulas earum prostrationes singulas faciebat. (Ex *Vita*.)

IV. — *Deipara noctu cænobium S. Petri Nolasci visitat.*

Sæpenumero conspectam aiunt, non a sancto Petro Nolasco tantum, sed ab aliis sanctis viris ex eodem ordine Reginam cælorum, sub noctem monasterii Barcinonensis circumeuntem conclavia, ut quæ sibi dicatos homines etiam dormientes tueretur.

V. — *S. Petrus de Nolasco a D. Virgine sibi et S. Raymundo apparente jubetur ordinem de Mercede instituere.*

Anno Domini 1218, regnante Jacobo Arragonum rege, orante sancto Petro Nolasco, et petente affectu ardentissimo Christianorum libertatem, et ab Hispaniæ finibus Maurorum expulsionem, splendore et lumine divino circumseptam divam Virginem eidem regi Jacobo apparuisse testantur historie, ex cujus ore divinum suscepit oraculum de fundatione novi ordinis, pro redemptione captivorum peragenda in perpetuum, et quidem post solitas noctis vigilias et preces, sanctissimus vir Petrus Nolasco videre sibi visus fuit in atrio quodam ingentissimo miram hominum multitudinem ad se confluentem, et in mediis turbis accessisse ad illum matronam quamdam eximiam atque venerabilem, vultu et habitu admirandam, cui adjunctus erat pulcherrimus virginum cœtus, quam plane novit esse beatissimam Virginem Mariam; quæ cum ad piissimum virum Petrum Nolasco sermonem dirigeret et institueret, lumine cœlesti interius permotum, hæc fuisse locutam legimus: nempe quod novus ordo stabiliendus esset, ex cujus societate et familia professi Fratres, exemplo Filii sui, ipsiusque Christi Jesu vestigiis sic inhererent, ut captivos fideles Christi in potestate Maurorum et Turcarum detentos redimerent et liberarent; sic adeo, ut si ad præclarissimum redemptionis opus explendum expediret, seipsum in excambium et pignus donarent pro captivorum libertate; quocirca sanctissimus vir circumfusus splendore cœli, a Virgine Deipara plane audivit, redemptionis opus, quod ipse pertractabat, Filio suo Salvatori nostro charissimum et gratissimum esse; indicavitque se velle religionem institui sub titulo Redemptionis Captivorum B. Mariæ de Mercede, eumque debere esse primum prædicti ordinis Fratrum. Et idcirco apparuit quoque ipsa serenissimo regi Jacobo, et beato Raymundo de Pennafort. (Ex *Vit. S. Petri Nolasci*.)

VI. — *Valentiæ erigitur monasterium in honorem B. Virginis.*

Valentia urbe per Jacobum Arragoniæ regem Mahometanis erepta, fundatum illico et erectum

fuit monasterium ordinis B. Mariæ de Mercede illi consecratum, in eadem ædícula Mahometica, ubi hodierna die Deus ipse religionis cultu honoratur.

VII. — *Monasterium construi sancto Joannicio per visum Deipara imperat.*

Sanctus Joannicius sacrarum imaginum, quas Antichristi discipuli oppugnaverunt, defensor admirandus, cum aliquando secum ipse, vel cum Deo potius tacitus loqueretur, aquarum impetum copiosum e terræ venis erumpentem conspicatus, simul oves vidit oculis captas, nihilque omnino lucis intuentes, quæ tamen illo ex fonte potabant, sitimque suam certatim explebant. Visio Joannicium maxime torsit diu ac multum, quid illa oculis objecta species sibi vellet, ambigentem; cum vero ex illius regionis incolis, immaculatæ Virginis Deique parentis, ibi quondam templum fuisse didicisset, facile coniecit, mansuetarum illa figura pecudum sanctos monachos significari, qui olim in illo Deiparæ exciso destructoque templo versati essent; nam gregem selectarum ovium ipsa pascebat formosæ Rachelis exemplo; cæcitate vero doctrinæ ignorantem designari, atque erroris densas crassasque tenebras, quæ complanati illius virginalis templi vastitatem consecutæ essent; fontem vero quem abreptus viderat, ut primum ad locum venit, minime reperit, fluentaque doctrinæ ratus visione illa promitti, in eo loco, situ et amœnitate pulcherrimo, non solum virginale templum denūc struendum, sed etiam monasterium, cujus indicium visus ille fons fuerat, ponendum ædificandumque curavit, operi manus admovit, viperamque uni ex saxis hærentem, ac sævissimum morsum imprimentem, a se illæsus excussit. (Simcon Metaphrastes, de *Vitis SS. Novembris*.)

VIII. — *Ope Mariæ multi hæretici convertuntur.*

Quidam novitius sacerdos, peregrinatus ad templum Deiparæ Cestochociense (abest Cracovia passibus septuaginta millibus) in reditu audivit, quodam in oppido ministrum Calvinistam animam efflasce, et populares ipsos ad catholicam fidem propensiores esse. Ergo nihil prolatandum ratus, adit senatum, impetrat, fieri sibi postero die (is erat pervigilium BB. Petri et Pauli) ad populum dicendi facultatem. Mane cum socio recta adit templum (obseratum erat vestibulum et agnovit dolum), socius ejus jussu murum transiit, sed aperto vestibulo alia objiciebatur mora templo clauso; tum commodum visum pulsari campanas: omnis ætas et sexus accurrit et reseratur templum. Tum sacerdos silentio facto circumspiciens templum, quæ sit illius facies querit, qualis cultus? flectit deinde ut dicat ipse quis sit, unde veniat, quo proficiscatur, quod institutum societatis Jesu, hortatur omnes obsecratque ut fugiant hæresin animarum venenum, neve audiant auctores et duces novarum opinionum, apud quos nihil est integri moris aut prisci. « Retinete vos, inquit, antiquam religionem, et ca-

tholicam fidem magno animo capessite, extra quam nulla animæ salus, quæ si absit, frustra sint homini alia omnia. » Hæc et alia dum dicit magna contentione animi et ingenii irrumpit factiosus civis ac pestilens, simulque magna vi verborum perterrefacere dicentem, et concionem disturbare conatur. « Quis, inquit, huic concionandi facultatem dedit? quis templum apernit? etiamne ab homine demente vos infatuari gens levissima sinetis? Ejicite extemplo istum mihi, expellite, extrudite, nisi malitis aliud, quam minas sonare. » At noster conversa oratione in eum ipsum graviter invehi, emissarium diaboli increpare, corruptorem et corruptum, facem et furiam verissimæ religionis, fumantem stipitem odore teterrimo, et æternis ignibus addictum. Quanta est vis veritatis! Projecti licet pudoris esset ille, non sustinuit gravitatem oburgationis, sed fremens frendensque, et quasi furens contumelia exivit a templo. Ast populus nostrum, ad finem usque attentis auribus, et libentissimis animis audiuit jucundissima approbatione. Cum perorasset, circum eum multi se effundunt, errorem agnoscunt, inductos se ab hæreticis fatentur, et pollicentur, dummodo legitimum sacerdotem habeant, catholicos fore. Hæc Bencius in *Histor. soc. Jesu*. Quæ declarant, peregrinationem novitii sacerdotis ad virginale templum Deiparæ gratum accidisse, quem tam felici fortunavit eventui, multis ab insano Calvinistarum errore deterritis.

IX. — *Imago Virginis Mariæ sub terra defossa per stellas descendentes delectitur.*

Eo sæculo eoque tempore quo invictissimus Aragoniæ rex Jacobus vi et armis, auxilioque divino Valentia urbem expugnavit, ejus victoriæ vaticinium a Deo suscepit. Quocirca cum militum turmæ exercitusque belli, castrorum acies atque tentoria debito ordine composita et fixa a potentissimo Jacobo forent, juxta arcem oppidi del Puche, a quo loco obsidionem parabat Agarenis ac barbaris Valentia consistentibus, visæ sunt septem stellæ micantes perisque diebus a cœlo in terram descendere : quæ res exercitum omnem, et milites belli; populumque Christianum, potissimeque sanctissimum Petrum a Nolasco, et dominum Guillelmum Dentena ducem exercitus Christianorum rapuit in admirationem, et ad invicem conferebant divinum portentum, et sciscitabantur, quid in ea re Deus ostendere voluisset; res enim erat omnibus mirabilis, sed non intellecta. Quapropter ex consilio clarissimi viri Petri a Nolasco, et de imperio excellentissimi ducis Guillelmi Dentena, is locus in quem septem illæ stellæ et micantia lumina descendeant, inquisitus est. Cumque in superiori parte ac superficie terræ nihil prorsus esset reperi-
tum, occultum aliquid mirabilius et majus excogitantes, terram effodere et aperire fecerunt, statimque in ipso primo effossionis initio, divinum nectaris et ambrosiæ odorem terra spirabat, et ingenti fragrantia odoris totius agri campus secundabatur :

nam eo loci inventa fuit subtus terram sanctissimæ Virginis Mariæ mirabilis et devotissima imago, quæ hodierna die feliciter colitur in monasterio celeberrimo ejusdem Virginis Mariæ oppidi del Puche, prope Valentia urbem. Quæ sane subtus terram sub ingenti tintinnabulo seu æneo cymbalo erat inclusa : et hoc profecto non parvum fuit militibus cunctis solatium, et quasi initium futuræ victoriæ; nam id universorum animos recreabat, et spem alacriter promittebat, quod gladio, armis et precibus ad Deum fuis pellendi essent a civitate Valentia Christi Domini et suæ Matris inimici Mauri et Saraceni. Equidem hujus clarissimæ imaginis exstant pleraque divina miracula, et gloriosissimo cultu religiose valde a cunctis illius provinciae habitatoribus colitur et adoratur : eodem loco prorsus reposita a Fratribus ordinis de Mercede Redemptionis captivorum, quo inventa fuit ab exercitu Christianorum : imo vero cum a devotissimis Fratribus præfati ordinis ab eo loco atque situ, in quo modo cernitur et apparet, dimoveretur, ut in majori altari ipsius ecclesiæ sanctæ constitueretur et reponeretur, non semel, sed bis et iterum Deipara ipsa sese contulit in eum locum, in quo et inventa fuit, et a nobis cernitur hodierna die. (In *Vita S. Petri Nolasci*.)

X. — *S. Petrus Thomasius divam Virginem pie colit, ab ea recreatur promisso levandæ paupertatis subsidio.*

Sanctus Petrus Thomasius in studiis litterarum constitutus, jam sacerdos, pervenit ad tantam paupertatem, quod vix poterat habere vestes, candelas aut oleum, aut alia parva necessaria. Nihilominus tantam devotionem a pueritia in gloriosam Virginem habebat, et ei ita devote serviebat, ut fraudari a desiderio suo non posset : tandem ipso semel existente post matutinas in dormitorio, et cogitans ad paupertatem suam, orando beatam Virginem Mariam pro adjutorio, fortiter timens ne studium propter paupertatem perderet, eadem hora Virgo Maria visibiliter sibi vigilanti et per dormitorium ambulanti apparuit, ipsum accipiens per capam, et ducens per dormitorium, sibi que dixit : « Fili mi, ne dubites de paupertate, quia te non deseram; fortiter studeas, et servias Filio meo et mihi. » Quo dicto beata Virgo Maria ab oculis ejus evanuit. Adveniente summo mane Frater Petrus celebravit Missam de Virgine Maria, gratias sibi referendo de promissione. Missa vero dicta adfuit unus angelus mercatoris forma indutus, et tantas illi aureas pecunias detulit, quantis indigebat, et ab illa die imposterum nunquam habuit paupertatem. (Ex *Vit. S. Petri Thomasii*.)

XI. — *Sanctus Thomasius ope Mariæ Virginis ravim pellit.*

Sanctus Petrus Thomasius concionem habiturus in comitatu præstito funeri Papæ Clementis Sexti, invenit se ita raucum, ut minime loqui possit, nec audiri. Hinc vertit se ad imaginem beatæ Mariæ Virginis, orationem suam devote fundens : qua finita Virgine adjuvante et populo audiente, incepit alta voce thema suum et prædicavit, et

ita clare sicut alios sermones anquam fecerat. (Ex *Vita S. Thomasii*.)

XII. — *Dæmones beatissima Virgo Maria fugat.*

Idem sanctus Petrus Thomasius, patriarcha Constantinopolitanus, moriturus ad pedes lectuli sui turmam dæmonum vidit, quos beatissima Maria Virgo fugavit. (*Ibid.*)

XIII. — *Sancta Aldegundis Deiparæ chara.*

Illud rarius est, singularis angelorum Reginæ virginum Virginis in virginem sibi dilectissimam Aldegundem favoris argumentum: cum visa illi quædam a cœlesti illo regum Regis gynæceo, a Dei Genitrice se missam affirmans, ut quod vellet postularet. Respondit alacriter et nihil dubitans Aldegundis, id se desiderare, quod Dominus vellet, (Filii ejus) voluntatem in se fieri postulare.

XIV. — *S. Andreas Corsinus Deiparæ devovetur.*

Sancti Andreæ Corsini parentes filium ex se primo nasciturum, coram imagine divæ Virginis Deo devoverunt. Pellegrina mater dum concepisset, tempusque jam parienti appropinquaret, nocte quadam obdormivit, et in somnis videbatur sibi lupum parere, qui vero Carmelitarum templum ingressus, statim in agnum candidum mutaretur. Somnium docuit eventus: Andreas enim parentum piorum monita vilipendens, dissolutam amplexabatur vitam; hinc mater illius dicebat: « Vere, vere, Andrea fili mi, tu es lupus quem somniavi. » Audiens Andreas verba hæc, « Quid? ait, quomodo ego lupus sim, o mater? » Illa: « Scias, fili, qualiter pater tuus et ego eramus steriles, et votum fecimus gloriosæ Virgini, primum filium illi dare, et tu es ille; et scias, qualiter somniavi lupum parere, sed de lupo ecclesiam intrante agnus efficiebatur; itaque, fili mi, tu non es noster, nisi quantum ad generationem, tu es Virginis Mariæ, ideo te rogo, ut tantæ Virgini servire non dedigneris. » Quæ verba fuerunt Dei sagitta cor ejus vulnerans, et per totam noctem illam ad Virginem oculos direxit, dicens: « Ex quo tuus sum, Virgo Maria, animo magno diu nocteque tibi serviam, sed ora tuum piissimum Filium, ut delicta juventutis et adolescentiæ meæ mihi parcere dignetur. » In crastinum venit ad ecclesiam Carmelitarum, et humiliter se posuit genibus flexis ante iconem Domine nostræ de Populo, ad quam votum per parentes factum erat. « Ecce! gloriosa Virgo, inquit, lupus vorax et omni iniquitate plenus ante imaginem tuam stat, humiliter obsecrans, quod sicut tu Agnum immaculatum peperisti Jesum Christum, Filium Dei, qui nos ab omni peccato redemit, lavit et purgavit, sanguine suo pretioso, sic me purgando ac lavando meam lupinam et crudelem mutet naturam: ita quod tibi amore Filii tui jugiter serviendo, agnus mansuetus, et ad laudis sacrificium acceptus, in tuo sacratissimo ordine efficiar. » Assumptus dein in ordinem

sacrum ad insignem evasit vitæ sanctimoniam. (Ex *Vita*.)

XV. — *S. Bernardinus insignis Mariæ cultor et amator.*

Annum agens ætatis suæ tertium, matrem Bernardinus amisit; eum pater Tollus et Diana matertera pro ætulatæ illius captu bonis moribus informabant, inque tenerrimi pueri animo sacrosanctæ Virginis pietatem et religionem inserere conabantur. Cum vero triennio post et ipse pater obiisset, Diana utriusque parentis curam munusque supplevit, orbumque puerum religiosissimis præceptis ac monitis erudit: utque sanctissimam Dei Matrem intimo amore diligeret, totisque viribus honoraret ac coleret, hortari non desit. Monita Bernardinus haud surdis acceptit auribus, et Virginem sacratissimam religione coluit singulari; cujus imaginem, quæ extra urbis Senensis portam nomine Camolliam insigni pictura fulgebat, diebus singulis invisens, beatissimæ angelorum Reginæ ferventissimis se precibus commendabat; ejus se amore captum dicebat, in ea proxime et secundum præpotentem Deum spem omnem atque fiduciam collocabat; illam se querere, optare, expetere, et quam in terris videre non posset, desiderii leniendi causa ejus effugiem frequenter visitare. Hujus scriptor historiæ apud Sirium, vir bonus in primis ac verax, de concionante Bernardino narrat se audivisse, cum diceret: « Ego Bernardinus beatissimæ Virgini me totum ab ineunte ætate devovi, in ejus Natalitii feriis natus, baptizatus sum; illo ipso recurrente die monasticum habitum completis annis legitimæ ætatis indui, ac me anno post solemnî D. Francisci instituti professione devinxi, in iisdem nascentis Virginis feriis immaculati Agni hostiam, ad altare sacrificii incurrenti primitias immolavi: multis igitur nominibus sedulum Virginis me oportet esse cultorem. »

XVI. — *Idola in præsentia Jesu et Mariæ corruunt.*

Tostatus in q. 60 in cap. II Matth. inquit: In Heliopoli fuit prius Virgo cum Christo, quam in alio loco Ægypti, et cum primo venisset, non habens aliquem locum in quem ingrederetur, vel ad quem diverteret, intravit quoddam templum, in quo erant idola trecenta et sexaginta quinque, juxta numerum dierum anni; quibus singulis diebus exhibebatur cultus. Ad Christi autem et Matris ejus ingressum universa idola corruerunt.

XVII. — *Infans per novem menses diu nocteque plorans et proximus morti sanatur.*

Laurentius Seyler, episcopi et principis Bambergensis, in districtu Enichenreutensi, silvæ præfectus, ex uxore filiolum suscepit, qui per novem menses integros continuo fletu utrumque parentem mire molestabat, seque ipsum totum ad sola ossa et cutem consumebat; nil huic malo proderat medicorum experimentum. Mediis ergo humanis relictis, parens uterque cereum bene ponderosum

cum anathemate sacro argenteo Virgini Deiparæ in Weyer spondet, et filium lacrymantem ad ædes illius sacras deferunt: exsolutis precibus et voto domum remeant, prole interim multum de fletu remittente; cumque lares repetivissent, illam in lectulo reponunt, in quo noctem integram placidissimo somno, quod nunquam antea toto vitæ suæ tempore contigerat, transegit, et a fletu imposterum omnimode cessavit. (Ex *Miracul. Deip. in Weyer.*)

XVIII. — *Urbs Ephesina mire Deiparæ semper devota existit.*

Apud Ephesum, olim adoptivi sui filii Joannis evangelistæ comes Deipara, urbis incolis sui desiderium amoremque reliquit: fuit enim illa civitas usque adeo Virginis amatrix, et tanto ardore fidei bonis illis incensa temporibus, ut minime passa sit Pelagianos episcopos Mariæ hostes intra mœnia consistere. Canit hoc Aquitanus Prosper his verbis:

*Prætereo quanto fuerit bene mota tumultu,
Clara Ephesos, non passa diu consistere tectis
Vasa iræ, et morbi flatus, et semina mortis.*

Sed Ephesino concilio, ubi Maria Virgo Dei Mater agnoscitur, et Theotocos faustis acclamationibus appellatur, urbs illa totius Asiæ clarissima eam gloriam peperit, de qua nulla unquam ætas, nulla posteritas conticescet.

XIX. — *Sanctus Anno Sodalium Marianorum fautor et institutor.*

In sancto illo Jovis die, qui ultimæ Domini cœnæ sacer est, divus Anno, archiepiscopus Coloniensis, maximo febris ardore atque æstu jactabatur, neque tam dolori morbus erat, quam quod suorum pedes Christi exemplo abluere se posse desperabat; itaque se totum dedit in preces, viresque ab immortalī Deo ad illud obeundum munus gratum sibi et solenne postulavit, quarum se compotem fore certissime sperans, puerum ad suos canonicos misit, qui celerem suum adventum nuntiaret, proinde se paulisper exspectarent; tardante pontifice canonici per nuntium de mora conqueruntur; antistes Canonico-rum querelis auditis charitatis igne febris ardorem superante, surgit e lecto, ac se vestibus quam citissime induens, ad ecclesiam properavit. Linteo de more præcinctus præter omnium spem et opinionem pedes lavare incipit, tum illa aqua, quam in pelvin infuderat, tum lacrymis, quas ex oculis uberes effundebat; pedes lotos et lino tersit et venerandi capitis capillis exsiccat: Christum enim et Christi discipulam Magdalenam imitari cupiebat; osculum tandem singulorum pedibus infigans atque imprimens, humilitatis, charitatis, fortitudinis præclara dedit documenta; cumque singulis ordinibus suis esset attributus locus, tamen illos, qui erant ex Immaculatæ Dei Virginis congregatione, et quadam quasi familia, quam ipse fundarat, et Mariæ Dei Matris ardentissimo studio coegerat, in certa quadam et maxime insigni sede collocavit. Hanc Mariæ societatem intimo amoris sensu diligebat, amabat,

ferebat in oculis, qui ex Virginis hoc sodalitus essent, illis potissimum oblectatus; neque illud solum Colonia, sed alia alibi a se constituta cum summa recordabatur, recensebat ac recolebat lætitia et voluptate. Duxque eorum videtur fuisse, qui hujusmodi coitiones honorandæ Virgini variis in locis erexerunt. (Ex *Hist. auct. anonymi Sygebergensis*, lib. 1, cap. 29.)

XX. — *Sanctus Gallus monasterium extruit in honorem Deiparæ.*

Solitudinis cultor et amator sanctus Gallus, cum ad eum locum, ubi tabernaculum degendæ vitæ constituere optabat, Hitibaldo diacono duce, cui recessus ille cognitus erat, devenisset, crucem ex unius arboris ligno deciso fabricatus, ex ea conformata jam atque perfecta pendulam capsellam colligavit reliquiarum beatissimæ Virginis et sanctorum martyrum Mauritii et Desiderii, et in hunc precatus est modum: « Domine Jesu Christe, qui pro salute humani generis de Virgine nasci et mortem subire voluisti, perfice, ut hac in eremo in honorem sanctissimæ Matris tuæ et martyrum, qui pro te vitam et sanguinem profuderunt, idonea domus extruatur. » Benignissimo Deo postulatis annuente, monasterium paucorum illud quidem, sed tamen optimorum Gallus ædificat, rege Sigeberto illum locum, qui propter fluminis et silvæ commoditatem utilitati publicæ serviebat, Gallo concedente, bonoque abbati quod boni communis erat liberaliter largiente, multaque præterea pollicente, quæ tamen Gallus actis, ut par erat, regiæ voluntati cumulatissimis gratiis, noluit accipere. Gallus illo ex loco dæmones exturbavit, qui novum illum solitarium partim immundis spectris, partim ululatu horribili abstertere nitebantur; et quidem ante Galli adventum secreta illa convallis non dæmonum solum, sed etiam serpentum latibulum fuit; tamen ex quo a Christi hoc famulo habitari cœpta est, et Galli sacer cantus auditus, nec unus quidem anguis apparuit; videlicet Virginis amatori nihil esse poterat cum serpente commune, cujus illa se semper inimicam gessit, et caput aliquando comminuit. (Ex *Hist. Walafridi Strabi*, abb. Augiensis.)

XXI. — *Deipara in prima celebratione Missæ apparet S. Andrea Corsino.*

Sanctus Andreas Corsinus cum esset sacerdos ordinatus, volebant ejus consanguinei quod Missam cantaret cum magno apparatu; ipse autem a provinciali licentia accepta, ad conventum ivit silvarum, et ibi cum maxima cordis devotione suam primam Missam cantavit, in qua statim post communionem Virgo Deipara sibi apparens ait: « Servus meus es tu, quia elegi te, et in te gloriabor. » (Ex *Vita*.)

XXII. — *Idem sanctus a Deipara tempus obitus sui prædiscit.*

Cum sanctus Andreas Corsinus in episcopatu vixisset annis duodecim, et appropinquaret tempus suæ mortis, postquam septuagenarius esset et

multa miracula fecisset, cum in nocte Nativitatis Domini, antequam primam Missam cantaret, oraret in ecclesia S. Mariæ Pumeranæ, apparuit ei gloriosa Virgo, dicens: « Ecce, fili mi, appropinquit tempus, in quo de hoc ergastulo ærumnoso debes egredi. Itaque in nocte Apparitionis, quando Magi Filio meo et mihi obtulerunt thus, aurum et myrrham, et tu dedisti animam tuam, corpus, cor et bona omnia amore ipsius et mei, ideo ipsa nocte pro anima tua veniam, et ipsam cum angelis in regno cœlorum sociabo. » (*Ibid.*)

XXIII. — *Petrus Georgius Odescalcus insignis Deiparæ cultor.*

Venerabilis Dei servus Petrus Georgius Odescalcus, patricius Comensis, ex Alexandrino Viglebanensis episcopus, præterquam quod per plurima partim ex fundamentis constructa, partim restaurata sacella suum erga Deiparam amorem devotionemque abunde manifestavit, quoties insuper per rubricas licebat, sacrum de Diva faciebat; quoties sermonem habebat ad populum, inserebat ei quidpiam illuc spectans; super mensam plerumque prælegebantur ei libri de eadem materia; in itineribus post recitatum Rosarium Officiumque, ordinarius ejus sermo erat de Mariæ; si ex causa aliqua sibi commissa proveniebat quidpiam sportulæ nomine, id continuo inferebatur in truncum eleemosynarium expositum ante altare Deiparæ; si veniebat in locum, ubi esset ejusdem vel ecclesia vel sacellum, vel imago aliqua miraculis celebris, ante omnia procedebat ad eam visitandam, dictaque missa honorandam; ut vero inter visitandum parochias commoditatem haberet in tali quapiam sacrificandi (si ea forte distabat longiuscule a loco ubi pernoctaverat), surgebat ante auroram eoque se conferebat, ut ad horam visitationis functionibus designatam mature adesset: sape prius revertens, quam familia tota surrexisset. Anno 1693, quo Romam ivit, statim atque illuc appulit, requisivit quot ibi ecclesiæ essent consecratae in nomen Deiparæ; intelligens autem viginti duas numerari, ordinate processit ad singulas, et in singulis Missæ sacrificium obtulit; per nobilem virum, senem ac fidum sibi curavit vetulæ cuidam infirmæ ac pauperi, cui nomen esset Mariæ, de habitatione provideri; familiari cuipiam suo ordinem conferens presbyteratus, injunxit eidem, ut in prima quam dicturus esset Missa, peteret ipsi gratiam a Deo tam ardentem amandi ipsius Matrem, quantum subinde alti inardescunt in amorem mulierum; et quia occasionem habuit scribendi eidem sacerdoti forte absentis, subjunxit epistolæ hæc fere verba: « Nondum sentimus in nobis inflammatum illum amorem erga Virginem quem cuperemus, proinde ne cessetis in vestris sacrificiis rogare Deum, ut mihi hanc gratiam faciat; quia ignis quantumcunque luculentus nunquam dicit: Sufficit. » Omnibus secum agentibus commendabat devotionem erga eandem: cum aeris captandi causa egrediebatur domo in

rheda aut pedes, terminus exspatiandi propositus semper erat aliqua illius ecclesia, capella vel oratorium. Habuit aliquanto tempore in uno conclavium domus suæ statuam Marianam, quam postea solemniter curavit collocandam supra altare ipsi dicatum in cathedrali Viglebanis; ad istud autem conclave sæpius itabat, noctu præsertim, quando familia cubitum se receperat, ibique insistebat orationi et flagellando corpori, quin et cereos sæpe faciebat ardere: verbo, totus Mariophilus, tantæ Reginæ amoris totum se consecrabat.

XXIV. — *Sancta Hadeloga spretis nuptiis rovet castitatem, et ad hanc impetrandam divæ Virginis opem implorat.*

Sancta Hadeloga virgo Benedictina, regali oriunda stemmate, ob præclaram corporis formam a regibus, ducibus, marchionibus pluribus in thalamum conjugalem expetita, invito patre augustos hos contempsit amores, et castitatem suam regum Regi Christo unice devovit. Ad hanc vero illibate conservandam Virginem interpellavit Deiparam, quam sequente in dies aspiratione salutabat: « Sancta Maria, Dei Genitrix, Virgo virginum, Mater et Regina castarum mentium, custodi me in mea quam tibi devovi virginitate: adjuva me ne tradar huic sæculo, et ne separer a tuis virginibus, quæ te a mundi hujus corruptione secutæ, æterni sponsi Christi Filii tui merentur amplexibus absque omni contagione sociari. » (*Ex Vita.*)

XXV. — *A dæmone strangulandus ope Mariæ liberatur.*

Est juxta Olysiponem a collibus oliviferis, in speciem horribilis solitudinis redocta vallis: huc quidam rebus desperatis cum recessisset, mœstis clamoribus dæmones evocabat, orabatque, ut se vel necesse a tantis malis eriperent: ecce tibi dicto citius truculenta specie dæmon ad hominem strangulandum paratus: quo ille spectro perterritus continuo revocat orationem, implorataque a sanctissima Dei Matre Maria ope, periculo eximitur, inde ad collegium soc. Jesu recta pergit, ubi expiatis confessione peccatis ab insaniam illa ad sanitatem, ad spem a desperatione traducitur. (Nicolaus Orlandinus, *De provinc. Lusitana.*)

XXVI. — *Deipara concionantium sermones dirigit.*

Cisterciensis ordinis monachus nomine Jacobus Dominicani ejusdem conciones libenter audiebat, viditque, monstrante Deo, sanctissimam Virginem Mariam Fratri verba ad populum facienti librum apertum proponentem, unde divinus orator suam promebat concionem; vidit etiam alteri Dominicano ex tempore concionanti sacratissimam Virginem humanissime astantem, et imparato verba suggerentem: hæc Prædicatorum incunabula fuerunt, primosque illos magis in Deiparæ gremio, quam in matrum sinu educatos esse, iterata cujusque sanctitas ostendebat. (*Ex Theodoric. de Appollia, in lib. vi Rerum Gestar. S. Dominici.*)

XXVII. — *Angelica Salutatione Eufemia ab infestatione demonis liberatur.*

Eufemia bene morata virgo ad religionem aspirabat; diabolus tenerrimam puellam a sancto monacharum suscipiendæ vitæ proposito deducere conatus, humana specie se illi identidem ingerebat, vitæque illius qua asperitatem qua miserias sermone fallacissimo proponebat. Rursus conjugalis vitæ fallacitatem ac delicias orationis vanitate amplificare pergebat; cui Eufemia: « Quid mihi, inquit, proderunt oblectamenta ista post mortem? » Hoc demon responso, quasi aliquo telo ictus puellam nihil redarguens, et ad cubiculi, in quo erat, trahens fenestram, omnibus viribus adnitebatur, ut eam inde deiceret præcipitaretque sævissime. Territa Eufemia Salutationem pronuntiat, qua Angelus Gabriel est usus, ejus auditione hostis ille hominum puellam ponit e manibus, neque iræ neque voci parens: « Si te, inquit, ad monasterium contuleris, ero tibi semper infestus, et nunc quidem sine dubio periisses, nisi mulierem illam mihi inimicissimam invocasses, quæ mea frangit tam sæpe consilia. » (Cæsarius, lib. v *Dialog.* cap. 44.)

XXVIII. — *Hermanno doctrinam et ingenium impetrat.*

Magnus fuit suo tempore Hermannus cognomento Contractus, ejus doctrina eo admirabilior fuit quod eam insigni miraculo adeptus est; ita enim scriptum est: Hunc in Suevia ex nobili comite ortum ab ineunte ætate omnibus membris captum fuisse, atque ob eam causam nomen illud quod diximus, contracti accepisse; quare cum monachus factus fuisset, multis precibus beatam Virginem et Deiparam Mariam rogare instituit, ut se eo morbo liberaret: illa vero clara luce se ei ostendit, optionem obtulit utrum e duobus mallet, sanusne fieri, sed ut erat rudis et indoctus permanere, an perseverare in morbo, et in omnibus scientiis insignis evadere. Cum autem Hermannus ut debebat hoc posterius prætulisset, ab eo tempore mirabiles progressus in omni genere litterarum facere cœpit, adeo ut neminem in his supereminentem, imo etiam æqualem habere crederetur, ac nominatim tres linguas, Latinam, Græcam, Hebraicam ita calleret, ac si in eis natus esset: itaque illud etiam additur, valde eum semper devotum fuisse Deiparæ Virginis Mariæ, ejusque opus esse antiphonam illam *Salve Regina* ita celebrem in omni officio ecclesiastico. (Hieron. *De bono status relig.* lib. II.)

XXIX. — *A latronum aggressionem tuetur Maria.*

Quidam cum iter faceret, incumbente nocte recepit se in diversorium, quod postea intellexit a latronibus obsideri. It cubitum, Deum orat ex consuetudine Matremque adhibet advocatam, ut se volens propitiusque tueatur. Nec vana precatio: nocte enim adulta quanquam irrupere conati sunt homines malefici in cubiculum quod patulum erat,

neque una ex parte pervium, nunquam tamen aditum invenire potuerunt. (Bencius, *De Histor. collegii Avenionensis.*)

XXX. — *Quidam ex lapsu conquassatus ope Mariæ sanatur.*

Joannes Gunther ex loco Weyer natus, anno 1598, tempore messis, in horrei summa parte manipulos reponebat, unde pede fallente e trabe ex alto in aream prolabitur, membris totius corporis luxatis et conquassatis, omnium judicio mortis filius pronuntiatur. Hora integra cum sine sermone sensuque jacuisset, vitales redire spiritus, intensissimosque corporis cruciatus sentit, qui mox illi Deiparæ thaumaturgæ memoriam refriquant, cui, si opem præstet, suam interulam ex corio confectam pro dono spondet. Votum hoc et donum licet exile ac simplex non repudiavit Maria; mox enim dolor leniri videbatur, ipseque in mactra domum deportatus, bina vice excreando, magnam sanguinis copiam evomit: hinc sanari viscera, et sine medici chirurgique cura, luxata quassataque redintegrari membra cœperunt, adeo ut cuncti rei seriem noscentibus, miraculum clare agnoscerent. (Ex *Histor. miracul. Deiparæ in Weyer.*)

XXXI. — *Ope Mariæ quidam sacerdos hæreticorum manus mire effugit.*

Unus per sacrorum ordinum gradus pervenerat ad Sacerdotium, ita in patriam ut inter suos sacrificandi faciat initium: jam sacra erat amictus veste, jam eum aliqui in templo præstolabantur: magno interea impetu conatuque irruunt hæretici, qui ad hoc se comparaverant, omnibus digressis formidine, sacerdotem circumstant: Rosarium quod rumore excitus in manum acceperat, vi avelunt, in ignemque conjiciunt; tum quærunt cui se dederet? Respondit: « Ego me jam diu Christo Jesu ejusque Matri sanctissimæ dedi; » quæ cum dixisset magno animo, ita ut erat, sacra veste indutus, mirifice ex eorum manibus elapsus abdidit se quemdam in locum, ubi per decem horarum spatium delituit, repertus a nemine, quæsitus a cunctis, quasi obfusus undique tenebris omnium oculi tenerentur: postridie quietus sacrificavit, et quo nihil deesset ad sinceram lætitiā, integrum Rosarium repertum in igne. (Bencius, in *Histor.*)

XXXII. — *Ob sacrum de Deipara lectum, lingua truncatam novam Maria reddit.*

Cum se Catholici contra Albigenes hæreticos signo crucis armassent, eorumque vires non leviter attrivissent, duo sacerdotes vitæ perfectionis animo per medias hæreticorum terras fidenter penetrarunt; et in quamdam basilicam deformatam atque afflictam inciderunt. Illorum unus: « Intremus, inquit, in ædem non omnino complanatam, » eam enim partem divino consilio furor hostilis reliquerat, quæ sacrificaturis necessaria est, « et ad Deiparæ laudem (Sabbatum erat) sacra faciamus. »

Erat liber ad manum, calix et sacra indumenta, sine quibus ingredi non solebant: alter ministrabat alteri, et vicem expectabat a socio. Ante Missæ finem, ecce tibi hæretici exploratoris admonitu in templum irrumpunt, sacrificantem (ministro vel remittente ira pepercerunt, vel se in tempore abscondenti, manus iuicere non valuerunt) vi a templo extrahunt: humi dejecto ac fortiter astricto linguam excidunt, tantus est furor et rabies impiorum: elinguem atque exsanguem socius post hostium discessum e latebris emergens, et lacrymis et alloquio quomodo potest consolatur, nec sine ingenti labore sudoreque sublato humeris Cluniacum perducit monachisque commendat; illi sacerdotem et pium et bene notum, et propter fidem, quod caput est, ac Dei Genitricis religionem Sabbatino sacro procuratam ab hæreticis tam male acceptum humanissime tractaverunt.

Secutæ sunt Epiphaniarum Domini feriæ, in quarum pervigilio monachis preces cantantibus bonus ille mutus bacillo parietem pepulit, et sibi ministrantes a præfecto cœnobii datos, sonitu et signis ut potuit evocavit. Adsunt, et quid velit mutus observant, ille in oratorium se deferri velle significat. Negant officiosi illi ministri, utque sibi parcat, et a labore conquiescat vultu magis quam sermone loquuntur: non quod et mutus esset et surdus, sed ne vox audita dolorem faceret respondere non valenti. Instat ille atque urget, gestibusque sollicitat: quare cedendum inquieto fuit, et in ecclesiam, ut optabat, adductus ante quoddam altare sistitur; illic sacerdos elinguis misericordiæ Matrem imporat ex animo, appellatque gemebundus et invocat. Non tardavit quæ se diligentes diligit, et linguam manu ferens ita respondet oranti: « Quia propter fidem unigenæ Filii Dei Filiique mei et honorem mihi habitum Sabbatino sacro faciendo excisa tibi lingua est, ecce novam tibi redintegro, ac memor grataque reddo. » Deinde os aperire jubet atque ample deducere, immissisque digitis linguam inseruit, qua cum linguæ prioris radice connexa discessit. Sacerdos lætus atque hilaris Salutationem angelicam laudis primitias, integram totamque pronuntiat; sæpius iterantem eum administratores cum celeres tum mirabundi circumcursant, præ stupore obmutescunt, moxque præ gaudio vociferantur. Accurrunt monachi exsultantium exciti clamoribus, lætandique et gestiendi causa percongnita, Virginem propter tantum tamque insigne miraculum celebrare non intermittunt. Sacerdos accepti beneficii memor illo in cœnobio monachum induit, seque totum ad monasterii leges asperrimas, et ad austeram vitæ rationem conformavit. Vir quidam primarius, Joannes Xantensis miraculi fama commotus Cluniacum venit, veterisque sacerdotis novique monachi et linguam vidit, quæ erat reliqua carne multo candidior, et ejus qui mutus fuisset vocem audivit. Ex ejus ore Joannis histo-

riam hanc Cæsarius admiratus scripsit, litterisque mandavit, neque hoc uno teste contentus, Cluniacensium monachorum conventum citat. (Cæsarius lib. vii *Dilegorum*, cap. 24.)

XXXIII. — *Vir globo per tibias trajectus, et inde cancro arrosus mire liberatur.*

Michael Semblerus civis et mercator Vorchemii, quindecim annis Cæsaris castra secutus, in obsidione Budæ, Ungariæ metropolis, a Janitscharo sclopeti globo in dextra tibia graviter læditur et trajectitur; jussus ut e statione discederet, ex animi generositate noluit, tandiu expectans, donec signum receptui daretur: postquam in tentorium deveniens, chirurgus vulnus ostendebat, reperit is tibiam totam inflammata, et uredine jam undique afflatam, cui malo demum morbus cancri incurabilis accessit, unde per annos 14 diu noctuque atroces dolores fuere causati; post plurimas Deo effusas preces, in somno (ut reor) ab angelo custode ter admonitus, anathema divæ Virgini in Weyer vovet, cereumque pondo aliquot gravem confici curat; quem per noctem sibi juvenem ad ædes sacras deportari et ad altare Deiparæ accendi mandat. Mirum! vix erat incensus cereus, in tibia Michaelis dolor deficit, omnis caro putrida cum sanie e vulnere abscedit; et post trium hebdomadum lapsum, tibia, sola relicta habiti antea vulneris levi nota, plene convaleuit. (Ex *Miraculis Deiparæ* in *Weyer*.)

XXXIV. — *hæreticum ad agnitionem veræ fidei ducit.*

Œniponti in numero hæreticorum erat sacerdos, magna apud quosdam hæreticorum duces auctoritate; hic etiam tum cum in hæresi versabatur eximio quodam pietatis studio erga beatissimam Virginem ferebatur, ut minime mirum videri debeat, si e fecibus demum emeris, qui tantæ patrociniæ Virginis nitebatur; is postea grati animi causa ad ædem Lauretanam nullo viatico, nullo itineris subsidio profectus est. (Nicolaus Orlandinus, in *Annal. soc. Jesu. Histor. collegii Œnipontani*.)

XXXV. — *Maria docet Indum de Cantico in honorem Christi patientis.*

In oppido Copacabani imago est beatissimæ Virginis, plurimis illustrata miraculis, de qua inter cætera illud narratur. Laborabat quidam inflatione tibiarum ac debilitate pedum, impedito prorsus incessu: cum ad templum, ubi est imago, se ferret, apparuit ei Virgo (vigilantini an dormienti, neutrum ad me perscriptum, utrumque in medio relinquam) docuitque populari lingua de Christo patiente ac resurgente canticum, quale ne suspicari quidem Indorum ingenia potuissent, deinde etiam sanitati restituit. Sunt autem verba hymni ista:

*Pater en noster, genitor noster
Rigidis clavis in cruce fixus;
Cor transfixum cuspide amoris;
Cruore toto corpore manans,*

*Omnēs circum proluit artus.
Cernisne caput, declivē caput,
Caput hoc flavæ simile aristæ,
Viden' ut cingunt spinea sarta
Usque ad tenerum fixa cerebrum?
Patris, heu! nostri cerne capillum
Sparsum, incompertum, sanguine sædum:
Oculi tristes, lumina, mœsta
Roseas lacrymas large effundunt;
Fluxisse putes molle corallum;
Heu! confudit jam decus oris,
Pallorque genis sedet exsanguis.
Etiamne manus patrisne manus
Ferro affixæ sanguine rorant?
Os mellifluum Patris nostri
Pro me misero jam conticuit,
Extra Solymæ mœnia terræ
Crucis exivit mole gravatus,
Et pro scelerum mole meorum
Extra Solymam crucifixus obit.*

Ex filo ipso videtur longior fuisse hymnus, sed hominem rusticum cœpit oblitio reliquorum; templum porro illud Deiparæ sacrum, tamque multis et magnis inclytum miraculis, visitur in celeberrimo olim fano ethnicorum superstitionis, et quotidianis pene prodigiis anget Christianorum numerum, firmatque sobolem succrescentem. (Bencius, in *Annal. de Histor. sedis Juliensis in provincia Peruana.*)

XXXVI. — *Obedientiam imperat sanctæ Birgittæ Maria.*

Sanctæ Birgittæ virilis vegetusque animus asperima ardentem amabat, et quæ poenæ nomine vel imponuntur, vel sponte sumuntur, avidissime sitiēbat: sed confessionis Pater justis de causis austeram temperabat, et castigationis præfiniebat modum. Parebat illa quidem, sed ægre ferebat imperium, verita ne ex ejusmodi tormentorum, quas poenitentias appellamus, relevatione ac lenitudine virtus caperet detrimentum. Hæc agitati Virgo Mater Dei Maria obvenit, et in hunc modum locuta est: « Fac, Birgitta, duos nunc esurire, et Christiano jejuniō corpus velle contundere: in his unum, quippe qui liber, sui que juris sit, voluntariam abstinentiam ad exitum et finem perduxisse, huic quidem una tantum est merces, propter unam jejunii sanctitatem: demus alterum, jejunium quod perficere optabat, obedientia cogente omisisse, dubitandum non est, quin huic justus Deus et verus æstimator officii duplicata mercede remuneret; nam quia jejunium in voto habuit, illudque erat, nisi obedientia impediisset, omnino absoluturus, perfecti jejunii donandus est præmio: quod vero suo Patri dicto audiens esurire desierit, obedientiæ, quæ perfecta virtus est, palmam assequetur. » Ab hoc Birgitta suis quamque rem momenti ponderavit, rebusque duris atque asperis, quarum erat appetentissima, rectoris judicium auctoritatemque præposuit. (*Revelât.*, lib. iv, cap. 26.)

XXXVII. — *Eandem virtutem inculcat Catharinæ filie S. Birgittæ.*

Illa quam modo retulimus Birgitta mirabilis, filiam sui similem procreavit, quam in sacro baptismo Catharinam appellavit, quæ annuū agens 22, Ro-

mam, ubi mater annum jam quintum degebat, peregrinari constituit; cumque ad urbem annuente marito pervenisset, matrem abesse comperit, quod eam sub idem tempus Bononia justis de causis detineret. Desiderium charissimæ matris Catharina non tulit, ad eamque visendam Bononiam properavit; paulo post urbem Birgittæ matris hortatu Catharina repetit, sanctaque civitatis loca lustravit: piis votis quæ Romam traxerant persolutis, in patriam redire cupientem mater Birgitta retinuit, cujus se sociam individuum Catharina fore promisit. Ad hanc Romanæ mansionis voluntatem mariti obitus percommode cecidit, qui eo ipso tempore peregrinationis Catharinæ decessit, vir sane probus, qui licet sibi Catharinam despondisset, tamen virginitatis sponsæ claustra non rupit. Cæterum Catharina ex quo vovit se cum matre mansuram, tanta cœlitus est dotata sapientia, ut vel apud principes et viros eruditione clarissimos de divinis rebus et sacrarum intelligentia Litterarum scientissime disputarat, ipseque summus Pontifex Urbanus VI hoc nomine, et promptam et divinam Catharinæ eloquentiam miraretur; enimvero Catharinæ invidens veterator antiquus, antehac tranquillæ virginis animum vitæ præsentis horrore, pristina voluptatis memoria, dulcisque patriæ recordatione turbavit. Ad has dæmonis artes eludendas de matris consilio sese virgo cædebat, paxque rebus in præsentia fuit, etsi non admodum diuturna. Cum enim ex Romani absentia Pontificis Avenione residentis Romanorum roborata licentia esset, et in immensum crevisset impunitas, peregrini excursorum vim et audaciam metuentes se domi continebant, nec loca sancta, quorum causa venerant, visitabant: maxime autem feminas forma præstantes et ætatis invalidæ, etsi omnis mulierum imbecillis est ætas, timor invaserat. Quæ causa Birgittam impulit, ut Catharinam foras prodire non sineret, sæpeque evenire solebat ut ad stata sacra votivasque preces mater sine filia contenderet; cujus occasione diabolus Catharinam rursus oppugnat, virginisque animum sollicitare non intermitit; ergo solitudinem atque otium exprobrat, et salutis propriæ negligentiam artifex vanitatis objectat: « Tu, inquit, ignava cessas, aliis animorum suorum lucra sectantibus? » Et cum virginem pietatis hac specie decepisset, patriæ propinquorumque memoriam refricare, vitam cum vita conferre, virginalique animulæ mœroris ac tristitiæ quasi noctem offundere, hæc ita in animo impressa manserunt, ut nusquam virgo misella consisteret.

Reversa mater a sacrorum veneratione sepulcrorum, insolitum filiæ mœrorem, et frontis nubem obscuram aspexit, causam rogat; Catharina loqui se posse negat, nam tantus erat dolor in animo, pallor in ore, fumus in oculis, ut non procul abesset a morte. Nox terras obscuraverat, mœrenteque et vigilante Birgitta, filia tristissima ægre tandem ac vieta dormivit, videreque sibi visa terras ardentes,

et terribili incendio conflagrantes, se flammis undique circumsessam, et in exigua quadam terræ portione de salute diffidentem, trepidanti et mortem mente atque animo præcipienti, Mariam beatissimam adfuisse, ab ea poposcisse remedium, Virginem Matrem illi se saluti fore negasse, quæ tanto patriæ desiderio teneretur. « Ego tibi opituler, inquit, quæ neque Deo, neque mihi, neque tuæ matri, neque confessorio pares, obsecundas? » Cum autem Catharina omnia se facturam spondisset, quæ Dei Mater imperaret, Deiparam Mariam conditionem accepisse, utque tam parenti Birgittæ, quam sacerdoti a quo solebat audiri commissa enuntians, perfecte obediret, monuisse. Soluta somno Catharina matrem suam adit, inconstantiae superbiæque veniam petit, seque ad mortem usque peregrinationis atque exsilii comitem fore promittit: se simul Petro Olevio viro sancto obedientiæ voto submisit, quo et ad confessionem peccatorum, et ad animi regimen, et patre utebatur et iudice. (Laurent. Surius, *De Vita SS. Martii*.)

XXXVIII. — *Diem obitus prædicat Maria.*

Cum per loca sanctus Odo latronum plena latibulis aliquando transiret, quidam ex illo numero ad eum supplex venit, utque se in monasterium reciperet, cum lacrymis oravit et fletu: hunc Dei servus Odo comiter acceptum, cum aliquo viro primario quasi fidejussore redire jubet, causam se non aliter velle decidere; neque enim e re visum Odoni est, quem nescias, et cujus mores atque ingenium ignores, cum sine sponsore, sine teste, et aliquo auctore probato, religiosorum cœtibus aggregare: postridie vero uno comitator venit monasterii petitor: quærit sanctus abbas de advocato num eum juvenem norit cui testimonium daturus accedat? annuit is quem abbas putabat esse patronum: « Quæ igitur istius vita fuit? — Latrocinis, inquit, suum nomen fecit illustre. — Atqui, Odo ait, mores in primis corrigito, deinde monachum te fieri postulado; non enim ex turpissimis moribus ad sanctissimos facilis transitus est; media quædam interjici vita debet, quæ duo hæc extrema jungat, et quasi catena devinciat. » Ad hæc candidatus ille Benedictini instituti ex nigro jam candidus: « Si me, inquit, bone pastor, abjeceris, permanebo cum perditis, faciamque quod hucusque feci, neque vitiis quibus assuevi, sociis quos ab initio ætatis amavi, dæmonibus quibuscum mihi vetus necessitudo intercessit, nuntium remittere facile erit: dediscit animus sero quod didicisti diu; meamque animam Deus immortalis requirere a te, qui latroni ex vitiorum pelago enatare cupienti manum non modo non porrexeris, sed etiam cale-scenti frigidam asper effuderis. »

His fractus Odo sermonibus, illius veridici advocati clientem in monachorum numerum cooptavit, et penariæ cellæ præfecto obedire jussit. Bonus hic latro cum in religione non mediocres progressus

fecisset, consummatus in brevi, explevit tempora multa (*Sap. iv, 13*): sed priusquam e vita excederet, sanctum vocat abbatem; venit ille, et de ægrotante quærit num quid monachus peccasset? Novus Dismas ita respondit: « Tunicam meam te nesciente cuidam dedi, quem inopia nudarat: funem quoque ex asperis pilis aculeisque contextum te similiter inconsulto, mihi ipse vindicavi. » Tum Odo: « De isto fune quid actum? — Ventrem, inquit ille, coercui, cui saginando operam latro dedissem. » Pius Pater, voluntariam istam pœnam admiratus, cum cilicium vellet ex ægro moribundi monachi corpore auferre, avulsa cum sanie cutis est; cui restis arctissimis nodis adhæserat.

Visionem deinde narravit Odoni: « Proxima nocte, mi Pater, sum raptus in cœlum, obviamque mihi fulgentissima quædam Matrona processit, rogans num se cognoscerem? Negante me, « Ego, inquit, misericordiæ Mater illa sum, quam toties invocant Christiani. — Quid me, inquam, Domina facere jubes? — Tu vero, inquit, post triduum huc venies, » mortisque horam ipsam præsignavit. Testis dies et hora. Atque ille tempore quidem novus miles et tiro, meritis veteranus, vitam quo die et quo momento Virgo prædixerat, terminavit.

Illo ex tempore beatus Odo sanctissimam Virginem Mariam misericordiæ Matrem appellavit, et prætermisso Mariæ vocabulo Deiparam, dulcissimo illo circuito, cujus ipsa magistra fuerat, vocitabat. (Joannes monachus, lib. iii *De Vit. S. Odonis*.)

XXXIX. — *Febrim pellit.*

Ex sodalium numero, unus agrotus in patriam remittitur: noctu apparet ipsi Deipara præbens potionem decumbenti, qui cum pro valetudine oraret Virginem, in spem vitæ redire cœpit febris depulsa. (Bencius, in *Annalibus* 1588, in *Histor. domus soc. Jesu Neapolitanæ*.)

Anno 1586, unus nostrum jam fere desperata salute, cum hortatu præpositi provincialis nuncupasset votum ad beatam Virginem Lauretanam, admirabiliter persanatus est.

XL. — *Castitatem tuetur.*

Vir perditus equo insidens, cum in mulierem incidisset solam in agro, ad eam adhinnit, arripit manu renitentem, vociferantem et humanum auxilium summa contentione implorantem, sed frustra nemine exaudiente. Igitur tacitis votis invocatur Patronam, in desperatissimis rebus Matrem Virginem cum sponsione jejunii ad certos dies; preces audiat: desilire properantem cæcum libidine, ferociens equus ceteroquin mansuetus jactatione crurum et cervicis in transversum agit: ut cum una manu sustineri non posset, ad regimen fuerit altera adhibenda, dimissa muliere, quæ se statim ex arcto nexu, Deiparæ gratulans, præcipiti fuga evellit. (Bencius, *Histor. collegii Solaniensis in Polonia*.)

XLI. — *S. Goar cultor Deiparæ fuit.*

Sanctus Goarus, genere Aquitanus, Christianæ securitatis ergo in ultimos Galliæ fines devenit, et in quodam secreto loco, præter fluvii ripam, episcopi permisso, qui Felix dicebatur, ecclesiolam pro sua tenuitate construxit : in ea sanctissimæ Dei Genitricis, et divi Joannis Christi Præcursoris, aliorumque cælitum reliquias condidit, religionis incitamenta, solitudinis solatia, vitæ præsidia, orationi et jejunio maxime studuit, et ne sibi uni prodesset, hospitalitatis præcipuus amator fuit.

XLII. — *Christus sanctæ Mechtildi Mariam dat in Matrem.*

Cum sancta Mechtildis aliquando sacram historiam de Passione secundum Joannem mente attenta et devota legeret, dum ad illa morientis Redemptoris nostri verba pervenit : *Ecce Mater tua* (Matth. xix, 27), Crucifixum hunc per amorem suum impensius rogare cœpit, quatenus et sibi, sicut quondam sancto Joanni, sanctam Matrem suam consignaret. Mox annuit Christus, et hanc sanctissimam Matrem suam non duntaxat ei in Matrem suam legavit, sed et voluit, ut singularem imposterum Mechtildis curam haberet, *Mater*, inquit, *mea*, *ego hanc tibi commendo, ut plagas meas, et quasi saucius ante te jacerem, conante te iterum vulneribus meis mederi, ad eundem plane modum opto te ejus curam suscipere, eamque solari, ubi usus feret : iterum illam tibi commendo, tanquam mei pretium, meminisseeque te velim, quanti illam feci, cum ejus amore captus, pro ejus salute mortem crucis obierim : denique eam commendo, tanquam cordis mei delicias et amores, cum non ignores delicias meas esse cum filiis hominum.* (Ita Anton. Baling. in Kalend. Marian. 26 Febr.)

XLIII. — *Morienti Lydwinae adsunt Christus et Maria.*

Cum feriis Christi surgentis a mortuis, morbis doloribusque Lydwina confecta contemplantis studio teneretur absorpta : Dominum Jesum vidit ad se venientem cum sanctissima parente Virgine Maria, apostolis et angelis. Sedit Christus ad jacentis Lydwinae dexteram, Dei Mater Maria constitit in sinistra, cæteris cælitibus lectulum corona cingentibus ; aderat strata mensa, in ea sacri olei vasculum summæ cujusdam artis atque operis, crucem quoque pulcherrimam Lydwina vidit, et cereum omnia collustrantem. Erat virginis corpus morbis affectum, ita ut nulla omnino pars a languore vacua esset. Tum a Servatore sacerdotalibus induto vestibus se sensit inungi, quo more solent qui moribundi decumbunt ; sed nulla verba pronuntiari audivit. Deinde in manus datus est ei cereus a Christo, quem et ipse cum sua Matre sustentabat, cruce illa, dum Spiritum emitteret, invisa permanente. Decessit hæc Virgo sanctissima anno salutis nostræ 1433, xviii Kalend. Maii. (Ex *Histor. Virgin.* Joann. Bonifacii, lib. iv, cap. 18.)

XLIV. — *Monidem fugitivam imago Matris dolorosæ sistit.*

Virgo quædam dives ac nobilis, hujus mundi vanitatibus pertæsa, ad religionem S. Benedicti, tanquam ad securum salutis portum, in Magna Britannia in monasterio nomine Fuerecobain confugit, ubi per aliquot annos ob singulares virtutes ac merita omnibus consorioribus in amore et deliciis erat. Verum antiquus ille serpens, qui olim protoplastos fraudulenter circumvenit, hanc quoque virgineam variis dolis et modis, ac præsertim carnis tentationibus aggredi statuit. In hunc finem juvenem quendam vultu speciosum, vafrum, et mundanis illecebris affabre irretitum submisit, cujus cæco amore puella paulatim capta et inescata, importunisque suggestionibus carnalibus tandem victa, statuit adulta nocte e claustris abitum parare, et postliminie ad sæculum redire. Et ecce cum jamjam conclavi suo egressa per templum ad amatorem suum properat, ac veterem quendam Crucifixi imaginem, cultu ac veneratione fidelium celebrem, pertransit, a dolorosa Matre in effigie sub cruce stante hæc verba percipit : « Quo properas, infelix ? cur præ dæmonio Filium meum abdicas ? » Hæsit ad cœlestem hanc vocem attonita misera desertrix, et cum nihilosecius tremebunda pararet effugium ; audi rem miram : illo temporis momento Christus, et hic Crucifixus in sua effigie manum dexteram a cruce sibi revellit, qua clavum ferreum, quo affixa erat fortiter, apprehendit, et valido ictu in maxillam hujus desertricis projicit, ac graviter sauciat, qua consternata plaga muliercula semianimis in terram collapsa, ad auroram usque proprio natans in cruore jacuit. Hæc inter in conventu signo ad preces matutinas dato, sacræ virgines ad templum descendunt, ubi has de cælo voces audiunt : « Venite, charæ sorores, accipite vestram monialem, et de terra levate, quam isto vulnere sauciavit Crucifixus ob pessimam perfidiam suam, tam in se, quam Matrem commissam. » Accurrunt omnes, et infelicem Sponsi cœlestis desertricem in sanguine adhuc innatantem, ac cruciatibus pene confectam inveniunt, cui clavum ferreum de maxilla extrahentes, cruorem abluunt, plagam obligant, et ad cellam deportant, in qua non nisi post longas preces et amaram penitentiam gratiæ divinæ et sanitati pristinae restituta est. Cæterum imago hujus miraculosi Crucifixi, brachium ac manum dexteram a cruce et clavo remotam in tanti prodigii memoriam adhuc in præsentem usque diem sic retinere dicitur. (Michael Sanchez Ortega, *De veste nuptiali.*)

XLV. — *Puellam diabolico jugo subditam Mariæ misericordia liberat.*

Narrat Joannes Baptista Cancellotus, in *Annalibus Mariæ*, accidisse in quodam Geldriæ oppido, quod apud parochum probum serviret neptis ejusdem Maria nomine ; hanc ille tardius forte Neomagus misit, ut ibidem quædam necessaria coemeret ;

monuit tamen, ut apud amicam suam diverteret, si videret quod ante noctem redire commodum non posset. Divertit quidem puella, sed ab aliunde irata amica parum humaniter excepta, et domo exclusa fuit; inops consilii ab urbe digreditur, quia vero a nocte obruta domum perungere non potuit, ad seipsum vicinam declinavit, ubi inter lacrymas solitudinem suam deploravit, et quia a dolore ad iram et furorem facilis est transitus, brevi in rabiem acta, non cœlum sed Acherontem in auxilium evocavit. Facilis in vota tam pernicioosa adfuit infernalis alastor, qui formam circumforanei indutus auxilium promisit et solatium, qui se Mariæ nomine abdicaret. Verum cum illud recusaret puella, spe nuptiarum tamen induxit illam dæmon, ut nomen Mariæ aliquo modo immutaret. Hoc ubi fecit inter timores nocturnos, non tantum solatium, sed et thalami consortium obtinuit, sicque dæmon periti circumforanei partes sedulo egit; lassata tandem infami libidine, sæpius optavit ab hoc consortio liberari; at sollicitus infernalis Argiculus, puellam adeo custodivit, ut nullus fere appareret effugio locus; obtinuit tamen ab infami hoc suo marito, ut sibi Neomagum abire liceret, ubi casu in publicam comœdiam incidit, in qua de misericordiæ Matre erga peccatores agebatur, quæ viros in puella affectus concitaverat; cum hoc advertisset sagacissimus dæmon, statim adfuit, et a pio dramate puellam avocavit. Cum vero illa abire renueret, eandem in aerem abreptam, tanta vi in terram collisit, ut facile quisque videret, qualis hic maritus esset, qui tanta vi puellam concussisset: adfuit inter spectatores parochus puellæ patruelis, qui ubi neptem suam agnovit, sacris amuletis illam sic armavit, ut nullus amplius infernali illi circumforaneo pateret accessus; ad seriam deinde peccatorum suorum confessionem est cohortatus, quæ ut tanto majori cum dolore et populi ædificatione pœnitentiam faceret, Mariam neptem suam induxit, ut Romam abiret, ibique peccata sua confiteretur. Confessa pœnitentiam accepit, ut collum et manum dexteram ferro circulo clauderet, neque prius solveret, nisi virtute divina circuli illi solverentur. Duravit hæc pœnitentia annis quatuordecim, quibus exactis adfuit illi angelus, et circulos illos aperuit; ipsa vero eodem anno seriæ pœnitentiæ manifestum exemplum felicissime exspiravit.

XLVI. — *Consolatur in agone.*

Adolphus, relicto Alsatiæ principatu, sanctam in divi Francisci familia vitam egit: moribundo communis religiosorum Patrona Deipara præsto præsensque fuit cum innumerabilium angelorum comitatu, eumque trementem ac pavitantem his verbis roboravit: « Fili, quid times? aut cur mors imminens angori tibi est? egredere securus de corpore, nam Filius meus, cui fideliter serviisti, gloriæ sempiternæ tibi coronam dabit. » Ille, Virginis et verbis et aspectu recreatus, mortis horrorem in in-

gentem letitiam hilaritatemque convertit. (Ex *Anal. ord. Seraphici.*)

XLVII. — *Puellam vivam tumultatam in vivis conservat.*

Fuit puella in Bohemiæ partibus, quæ per vagos libidines tandem imprægnata, ubi onus uteri sensit, varias de remedio cogitationes suscepit: audiuit per Rosarium varias a Maria obtineri gratias, adeoque congregationi S. Rosarii nomen dedit: interim intumescendo ventre miris modis se arcebat, et tandem fœtum occulte effudit, atque ne prodiretur a se trucidatum tumultavit: tam occulte res agi non potuit, quin aliqua patrati sceleris paterent indicia: quare deferretur ad iudicem, ubi crimen fassa, et iudicis sententia viva tumultatur. Post multas horas vox e tumulo auditur, concurrunt populus. Augetur et instat gemitus, vocatur parochus, aperitur tumulus, et puella viva et sana egreditur, quæ publice edixit, quod a pœnis inferni ope beatæ Mariæ Virginis sit reservata, quia Rosarium pie dixit et coluit: vixit multis annis vivum Rosarii apud Deum pretiosi testimonium. (Ex P. Christoph. Schenck, ex p. II, *De necess. ad salut. scient. disc.* 35.)

XLVIII. — *Per Mariam conscenditur in cœlum.*

V. P. Leoni, intimo S. Francisci Seraphici socio, in visione duæ objectæ sunt scalæ, rubei coloris una, altera candidi, quarum summitas apicis ad cœlum usque perungebat. Rubræ innixus erat Christus non amœno, sed subirato vultu ad severum animas evocans tribunal, et dum plures per scalam illam ad cœlum contendebant evadere, casso labore et superiori vi repulsæ a summo deorsum cornebant, dum interim aliæ animæ per scalam niveam, quam sanctissima Virgo et Mater Christi tenebat, facili conatu ad cœlum conscenderunt. (Ex *Chron. Minor. Lat.*, lib. VI, cap. 47.)

XLIX. — *A naufragio liberat.*

Quidam ex nostris domesticis cum decisis negotiis, quorum causa a suo erat rectore missus, domum rediens in altum flumen devenit, quod sine linte transmitti non solet (Silin accolæ vocant), cumque cymbæ gubernator abesset, ratus noster hic famulo adjuvante qui comes erat itineris, cymbam se commodum esse recturum, flavio sese non magis caute quam animose commisit. Sed ubi ad medium ventum est flumen, ubi aquarum impetus vehementior erat, Frater et famulus licet valide remum impellerent, tamen vortice aquarum instabilem cymbam rapiente victi superatique cesserunt. Fratris nostri comes navigatione desperata sese projecit in flumen, beneque vertit, quandoquidem paulo post feliciter enatavit; noster, ne quod videbatur extremum esse remedium nimis cito tentaret, in lentre remansit quæ præceps ferebatur; enimvero cum se altæ cuidam declivitati quam efficit unda præcipitans, duabus in imam gurgitem

lanceis, vicinum videret esse, et aquæ cadentis horrendo strepitu aures ipsæ obsurdescerent, periculo attonitus se cruce signat, et clara voce pronuntiat: « Adsit mihi Virgo Maria, cui Antiquæ cognomen; » ita videlicet Dei Matrem appellavit, quam sciebat nostri collegii Montfortiensis esse Patronam, et templum in ejus esse tutela ex fundatoris voluntate, cum Antiquæ usitatorum Hispali, tum aliis in locis cognomento. Igitur in gravissimo vitæ discrimine Fratri nostro bono artifice opitulatus est Christus Virgine Matre deprecante, nam per saltum illum aquarum cymba illæso rectore descendit, nec in scopulos iniegit, qui et multi et asperi aquam ex alto labentem resiliare cogeant, et spumosos fluctus resistendo frangebant, et cum longo jam spatio temporis fluvium ubique torrentem linter errabunda sulcaret quassata et fatiscens in imo fundo subsedit. Frater non ignarus, omnium, quibus erat perfunctus, illud gravissimum esse periculum, Virginem communem Advocatam invocare non desinit, alteraque manu strenue nantis muli frenum premens, alteraque remum nando ac adnitendo ad exoptatam ripam evasit incolumis, non sine stupore multorum, qui a terra ipsi, quem juvare non poterant, miserati fausta et felicia precabantur, et ancipitem nostri artificis inter undas viam Deo, cui nihil est arduum, commendabant. Virginis adauxit res tantæ illis in terris pietatem, cujus se fama dilatavit. Quis enim non miraretur in tam longa jactatione (nam passuum sex millia per aquas emensa) nostrum sanum et valentem suis esse Fratribus restitutum? (Ex Joan. Bonifac. *Hist. Virgin.*, lib. III, cap. 9.)

L. — *Furtum morbo punit.*

Homo Transalpinus ex sacra Lauretana domo calcis aliquantulum sustulerat; hunc ubi Romam venit, morbus debilitate subita adortus est; cum autem de consilio quorundam Lauretum redisset, calcemque restituisset, illico sanitatem recuperavit. (Ita Valtrinus.)

LI. — *Puerulus febre pestilentiali correptus et morti vicinus mire liberatur.*

Michaelis Teubels, sartoris in urbe Bambergæ filium, febris acuta et pestilentialis corripuit, quæ subitus frigus, in capite calorem magnis excessibus et intolerabili dolore causabat; emarcescebat ægroti corpus, contrahiebantur adeo nervi, ut nec pedibus consistere, nec manibus quidquam attrectare valeat, sicque certæ morti jamjam appropinquabat. Dum interim matri nocte quadam de salute filioli anxie, de quærenda nunc ope cœlesti consilium in mentem venit, mox ad loca miraculis famosa vota nuncupat, quæ inter ad templum quoque Virginis thaumaturgæ in Weyer mentem attollit, ad quod una cum marito filioloque ægroto, pulvillis involuto et per bajulum gestato, iter instituit. Vix templi portam attingunt, febris maligna puerum infestat, sed mox remittit. Interim votum editum exsolvere

pergunt, et antequam discederent, puer, ab omni infirmitate liberatus, vires auctas ostendit, cibos ante prorsus nauseatos capit, et uno integro iailiari, pedes parentes domum comitatur. (Ex *Miracul. Virg. Weyer.*)

LII. — *Quidam ope Mariæ submersionem in mari aliisque pericula evadit.*

Quidam Deiparæ devotus, cum inter navigandum Melitam contendebat, gravi oppressus tempestate, ut increbrescentibus ventis concidissent animi nautarum, nec restaret alius nisi decimus fluctus mersurus navem, in ultimo discrimine; ut maris Stellam inclamavit, salutarem agnovit tempestate sedata, ejusdem auxilio Turcarum manus se insequentium effugit. (Ex Joan. Bonifac. *Hist. Virg.*, lib. III, cap. 1.)

LIII. — *Mariæ ope Martinus Papa a cæde præservatur.*

Martinus Pontifex, illorum primus quibus hoc nomen est inditum, in æde Virginis, quæ eadem Liberii dicta basilica est, summum vitæ capitisque discrimen effagit, paratissimamque eadem Mariæ Matris ope, ut credere par est, devitavit; cum enim a Constante, hujus nominis secundo, hæretico imperatore Olympius Romam in Martini perniciem missus lictorem subornasset, ut Christi vicarium in sanctissima illa Virginis Matris æde ad præsepe sacra facientem aut caperet aut vitæ privaret; lictor Olympio gratificari studens, in ipsa sceleris machinatione repentina cæcitate percussus, et hominis sensus obtupescunt; non enim benignitatis Parens Maria tam nefarium, tamque sacrilegum paricidium in primario suo templo perpetrari sustinuit. (Baron. tom. VIII *Annal.*)

LIV. — *Venerabilis P. Josephus a S. Leonissa Capucinus, ob devotionem erga Deiparam dolorosam, miraculorum gloria decoratur.*

De viro isto venerabili recensent *Flores Seraphici*, tom. II, p. 302. Quod ob amorem Crucifixi Jesu, et sanctissimæ Matris ejus dolorosæ quæcunque poterant accidere adversa, patientissime tolerarit, nunquam auditus querulas voces depromere: cum in gravi carcinomatis morbo incisiones a chirurgo essent adhibendæ, et de illo vinciendo ageretur, is læto animo Christi crucifixi imaginem arripuit: « Quid, inquiebat, aliis vinculis opus est? Hæc mea sunt vincula: hic me fortius quam ferreæ catenæ suis charitatis nexibus constringit. » Sic gravissimas illas carnis incisuras imperturbato animo sustinuit, ad Matrem dolorosam, quam impensissime semper colebat ac amabat, interim sæpius ingemilians: « Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, » etc.

Accidit ut cuidam nobili viduæ in Italia unicus ab inimicis trucidaretur filius, et corpus exanime ad ædes illius deportaretur, quam P. Josephus a Leonissa consolandi causa adiit, sed incassum, quia nullam mulier consolationis admittebat vocem:

lugebat igitur vidua exstinctum filium suum, lugebat et ipse tandem captata occasione, de pectore Crucifixi exerens effigiem hisce eam verbis allocutus est : « Si exstinctum Filium tuum, o mulier, qui unicuique tibi erat, tot hactenus lacrymis deploravimus, annon æquum est, ut unigenitum hunc Dei et Mariæ Virginis Filium, qui crudelissime olim a Judæis necatus est, hunc, inquam, amantissimum ac dulcissimum animarum nostrarum Patrem ac Redemptorem, qui pro nobis vitam cum sanguine fudit, simul cum Virgine Matre, si non amplioribus, saltem æquis lacrymis prosequamur. » Dixit, et Matris dolorosæ exemplo, quæ Judæos Filii sui interfectores sincero animo diligebat, viduam illam, ut ex animo quoque inimicis ignosceret, efficaciter disposuit. Quam gratum autem hoc fuerit dolorosæ Virgini obsequium, ex eo patet, quod huic servo suo fideli non duntaxat a Filio suo gratiam curationum et plurimorum miraculorum, sed et ingentem animarum zelum impetraverit, quo plura hominum millia, et inter eos peccatorum desperatissimos, ad Deum convertit, ac tandem beatissima morte ad meliorem et cœlestem vitam migravit. (*Flores Seraphici*, tom. II, p. 310.)

LV. — Mariæ amatoris ultimum documentum.

Venerabilis P. Sebastianus a Campo, soc. Jesu, exclamabat moriens : « Servite, et amate Mariam diligentius ; nam scitis, quam vobis sit necessaria Mariæ deprecatio. » (*Nadasi, in Sabbato IV.*)

LVI. — Usu membrorum captum, Maria sanitati restituit.

Quidam contractis totius corporis nervis subalarium ope adminiculorum ad natalem B. Mariæ domum fiducia plenus perrexit ; ibi sacram effigiem pie veneratus, Virginisque implorans auxilium rei divinæ intererat, quæ tum forte fiebat : cum litat sacerdos, venerandumque Christi corpus supra verticem attollit, agro primum sudor, deinde frigus per artus lit, nec ita multo post sibi visus recalescere, tum in pristina redeuntibus integris nervis, cum aliquo strepitu valens surgit, dein per sacerdotem nostrum cui rem totam exposuit, suspensis fulcris, quibus in veniendo usus sustentando corpori, ut monumento essent recuperatæ valetudinis, suis pedibus salvus revertit. (*Beneius, in soc. Annal. anno 1590.*)

LVII. — Quam sit grata Deiparæ Rosarii oratio.

Religioso oranti Rosarium adfuit angelus, qui rosas, quas Ave recitans ab ore fudit, in corollam collegit et colligavit ; auratis vero liliis ad *Pater noster* interstinxit, atque hoc serto clientem Marianum ornavit, omnem vero locum suavissima rosarum et liliorum fragrantia replevit. (*Ex P. Christoph. Schenck. De necess. ad salut. scientia. disc. 34, p. 2.*)

LVIII. — Summi Pontificis erga Cistercienses iram mitigat.

Tempore illo quo Balduinus comes Flandriæ cum cruce signatis Constantinopolim expugnavit, dominus Papa Innocentius ordini Cisterciensi litteris

suis mandaverat, ut quadragesimam partem omnium rerum suarum mobilium, in succursum Terræ Sanctæ transmitterent. Ordo vero, privilegiis sibi ab ejus antecessoribus indultis innitens, ne libertatem concessam vertere videretur in servitutem, tam grandi exactioni subjacere non acquievit ; unde Innocentius furens, in tantum Ordini indignabatur, ut dignitatibus sæcularibus indulgere proponeret, quatenus possessiones Ordinis sibi usurparent : in proximo vero generali capitulo abbates qui confluerant, spem suam in beata Dei Genitrice Maria, quæ ordinis Patrona est et Advocata, ponentes, scientes sententiam male conceptam ejus precibus et meritis facile posse revocari, speciales pro eadem necessitate usque ad proximum capitulum orationes injunxerunt ; hoc etiam adjicientes, ut a capite Quadragesimæ nudis pedibus de capitulo exeuntes, septem psalmos cum litania canerent, quod et fecimus. Interim beata Dei Genitrix Virgo Maria, cuidam religioso nomine Reinerio, jam dicti Innocentii confessori, apparens, in hæc verba eidem mandavit : « Tu Ordinem Cisterciensem, cujus Advocata sum ego, destruere conaris, sed non prævalebis ; et nisi citius de tuo malo proposito respicias, ego te et omnem potestatem tuam conteram. » Hujusmodi nuntio dominus Innocentius audito, sciens Reinerio virum esse sanctum ac veracem, timuit, in tantum de concepto peccato pœnitens, ut Ordinis privilegia roboraret, hoc adjiciens, ut primo omnium, negotia Ordinis in curia expedirentur. (*Cæsarius, lib. VII, cap. 6.*)

LIX. — Mulier in flammis illæsa conservatur.

Vixit circa annum Domini 1094, non procul ab urbe Laudunensi, quædam mulier, quæ arcanum homicidii crimen a se commissum in exomologesi detexerat sacerdoti, ac deinde post acceptam mortis sententiam ut flammis ardentibus traderetur, ad supplicii locum ducebatur ; et quoniam per Mariæ Deiparæ templum iter habuit, ubi toti populo peccatum suum confessa est, Virgini Matri etiam magna cum fiducia supplicabat, seque totam patrocinio ejus commendavit. Hinc digressa, et jam semel atque iterum in ignem conjecta, tantum Dei et Virginis beneficium sensit, nihil ut ab igne quamvis copioso et vehementi caperet detrimenti, imo non modo carnem, sed vestem etiam ab omni flammarum injuria servavit semper illæsam. Cum hinc admiratio ingens animos populi occuparet, ad dictum Mariæ templum cursitatum est, ut una cum bona muliere Deo et Virgini Deiparæ gratiæ agerentur, tantumque miraculum ad Virginis invocationem gestum, communi omnium lætitia celebraretur. (*Sigebertus, in Chronicis.*)

LX. — Puella ab insanabili ulcere totius corporis ac dysenteria, pater vero ejus in affecta tibia sanatur.

Viti Forsteri civis Babebergensis filiola bimula, pluribus mensibus carbunculo (ut vocant) non

solum, sed et acuta febris et dysenteria laborabat gravissime. Vocati medici, unde tot tantosque morbos infans sufferre posset mirabantur. Devastabat namque inflammatio totum corpusculum, illudque ulcerosis necnon venenatis pustulis replebat. Diffuebant hæc sanie foetidissima, hinc nata prurigo ingens, misellam ad frictionem continuam ad sanguinem usque adigebat; verbo, corpusculum ad ossa usque exesum, horrendum intuentibus spectaculum erat. Hinc se subducentes medici insanabile morbi malum dictitabant. Rebus ergo desperatis, pater, Virginis in Weyer opem, cum anathematis promissione implorat: nec gratis; mox enim febris cum dysenteria discedit, ulcera et pustulæ sua sponte maturescentes sese purificant, evanescent, et corpusculum filiolkæ absque labe relinquunt. Stare debuisset promissis puellæ pater, sed an obliviosus, an negligens, illa exsolvere longo tempore differt; interim, extra urbem dum olus acutissimo cultro desecare conatur, fallente manu adeo graviter tibiam annexamque illi carnem lædit, ut dissectis venis sanguis largissime et tanquam ex tubulis dimanaret; accedente exinde gangræna, vel mortem certam, vitamve nonnisi tibię resectione servandam chirurgi asseverabant. Hic oculos aperit mentis, promissi neglector, novumque addit de Virgine thaumaturga in Weyer visitanda et veneranda; superveniente nocte non levem somnum dormit; evigilans mane, tibię damnum omnimodis abscississe sentit videtque. Mox itaque e lecto desiliens, miraculum festiva voce propalat, vultumque intra triduo ad ædes Deiparæ in Weyer exsolvit. (Ex *Miracul. thaumat. Virg. in Weyer.*)

LXI. — *Borzivojus Bohemiæ dux ope Mariæ principatum recuperat.*

Cum Borzivojus Hostiviti Pragensis ducis filius Christiana sacra fuisset amplexus, graves inde perpassus calamitates, etiam principatu dejectus ob religionem exsulavit: cum præsidia humana deessent, ad divina, et præcipue ad Dei Matrem Mariam confugit, basilicam ejus nomini conditurum voto promittens: cujus cœlesti auxilio, superatis a clientum parva manu ab genero suo comite Slavi-boro hostibus, restitutus, basilicam Tinensem Pragæ ante curiam suam condidit Dei Matris in cœlos Assumptæ honori. (Ex *Miscell. histor. Bohuslai Balbini*, lib. iv, § 3.)

LXII. — *Rosarii amator a nece parata liberatur.*

In *Speculo exemplorum* referetur de tribus viatoribus iter ingressis, qui cum in latrones incidissent, infelici fato ab invicem divisi sunt: duo namque immediate ab illis trucidati fuerunt; tertius, quia illa die consuetum Rosarium nondum dixerat, tantum gratiæ et temporis a latronibus impetravit, ut illud ante mortem persolvere posset. Digressus proinde modicum a latronibus, in genua procumbit, et Rosarium devote recitare incipit. Adfuit statim beatissima Virgo Maria, stipata a sancta Catharina

et sancta Lucia, quæ sanctæ cum ab orantis ore exciperent rosas niveas, et pauculas purpureas, sertum contexuerunt suavissimi odoris et fragrantissimæ. Absoluto Rosario perfecta fuit pariter corolla, quam beatissima Virgo Maria clienti suo imposuit, et cum comitibus virginibus disparuit. Viderunt hæc latrones, qui de virginibus viatorem quantocius interrogarunt; negat is a se ullam virginem visam esse, se aliud non egisse, quam Rosarium illa die a se nondum dictum recitasse. Quia vero latrones sertum de capite detractum eidem exhibuerunt, non solum suavissimo odore rosarum se refecerunt, sed eidem insuper monstrarunt, tot rosas in sertillo collectas fuisse, quot ille orando Rosarium *Ave Maria* dixerat. Hoc ille prodigio ex latronum manibus salvus evasit, latrones vero ad meliorem vitam conversi sunt.

LXIII. — *Beatissima Deipara super Petrum, cognomento Monoculum, abbatem preces fundit.*

Quam Cisterciensis familia Virgini Deiparæ chara esset, Cæsarii ejusdem familiæ alumni testatur historia. Nam cum ad Henricum imperatorem Frederici filium Cistercienses primarii Patres, de rebus ad eandem familiam maxime pertinentibus oratores a suis missi Spiram pervenissent, in his Petrus cognomento Monoculus, vir magnæ sanctitatis, qui Clarævallense cœnobium, divi Bernardi monumentis nobile gubernabat, non postremus fuit. Igitur in urbem ingressi ad templum maximum B. Mariæ Virginis sacrum, quod tamen ipsi nesciebant, honorifice deducuntur: ubi suas immortalis Deo preces obtulerunt, ponderosamque legationem rerum omnium Parenti ac Domino suppliciter commendarunt, cæteris porro ab oratione surgentibus, ac templi sumptuosam molem structuramque cernentibus, singulasque singularem fabricæ partes dimensionemque mirantibus, Petrus orare ac precari perseverat: oranti (quod ipse obedientia coactus postea narravit) Dei Mater assistens, illam ipsam deprecationem, quam Cistercienses suis monachis de via reversis solemniter pronuntiant, amantissime recitavit: quam ego totidem verbis ascribo, ut Virginis Mariæ charitas, et rerum illius Ordinis appareat auctoritas: *Omnipotens sempiternus Deus, miserere huic famulo tuo, et quidquid ei in via subripuit visus aut auditus malæ rei aut sermonis otiosi, ineffabili pietate propitiatus indulge per Christum Dominum nostrum.* (Cæsarius, lib. vii *Dialog.*, cap. 11.)

LXIV. — *Maria medicum a deprædatione latronum servat.*

Quidam bene cordatus adolescens Lunati ortus, quod Brixianæ ditionis est oppidum, cum se Lutetiam Parisiorum contulisset, atque ibi medicinam didicisset, a quibusdam ruricolis Carnoto vicinis honesto stipendio invitatus medicum agit, pecuniisque locuples in patriam redire constituit. Ut autem, quos illa arte pepererat, nummos egenis

parentibus pernecessarios portare tuto posset, eos in intimo thorace consulto callide et astute recondit, dissimulationisque gratia lineam vestem thoraci circumdedit, quæ nudo corpori solet hære; illa porro vestis beatissimæ Virginis subuculam attigerat, quæ subucula a Carnotensibus religiosissime inde ab antiquis temporibus asservatur; sincera namque fide credebat, qui tunicam a Virginis tunica tactam induisset, eum Virginis ope tutum et incolumem a periculis fore. Ergo Quadragesimæ tempore cum tribus mercatoribus versus Italiam iter arripuit, cumque ad cauponam in Mediolanensium terris sitam cibi capiendi causa divertisset, itineris socios mercatores illos, quos diximus, carnibus in longo et sacro Christianorum jejunio vescentes palam arguit, piscibus ipse ecclesiasticæ legis custos famem saturavit, vererique se dixit, ne quid illo die mali mercatoribus eveniret propter legem Ecclesiæ violatam; sed surdis illa canebat. Finito prandio dat se rursus in viam: ventum erat ad pagum, quem latrones similiter occupaverunt, ab iis tres mercatores ex medici præsagio non solum equis, sed cæteris etiam bonis, atque adeo vestibus exuuntur; ac ne subucula quidem parcitur, nudi corporis tegumento primo, quod naturalis pudor vetat exuere. Medicus interim sese Virgini commendat ex animo. Raptores cum similiter eum nudare adorti essent, per Deum perque Deiparam obsecrat ut se illæsum abire sinant. Milites vocibus flexi, et Virginis venerandæ appellatione fortasse permoti, equum duntaxat ademere, cætera reliquerunt. Ille lætus pedibus iter facit. Deo præpotenti, ac illius beneficentissimæ Parenti tantas grates, quantas maximas potest, agit, et retractat beneficium, quo mercatores caruerunt; at vero, cum medicinæ quædam scripta in equi stragulam caute ac scienter inclusa relictæ esse meminisset, ac se sine illis ad curandum morbos imparatum fore arbitraretur, dolorique esset studiorum et laborum tanta jactura, ecce a militibus revocatur; ille, utrum rediret an fugam arriperet, cunctabundus et anceps, tandem Dei Matris fretus auxilio, quæ inchoata beneficia consummat ac perficit, sese ad milites retulit, a quibus commentariola de morbis curandis accepit ultro et sponte redeuntibus: adeo salutaris est invocatio Deiparæ cum legis observatione conjuncta. Hæc Solerius ab eo se cognovisse ait, cui res hæc evenerat digna narratu.

LXV. — *Mariæ ope sanctus Meinulphus ex mortuis ad vitam redit.*

Sanctus Meinulphus Caroli Magni ætate virtutibus ac vitæ sanctimonia floruit, Badurandi episcopi Paderbornensis familiaritate usus, ejusque et aliorum piis de perfectione colloquiis adjutus, magnum Deo serviendi accepit ardorem; neque satis habens purum sui pectoris domicilium Jesu Christo præparare, aspectabile etiam templum homo dives ædificare studuit; cumque de loco ad ponendam sa-

cram ædem idoneo secum ipse solus ambigeret, cervarum visione admonitus (cervas enim non cervos esse animadvertit), feminis collegium instruxit, quas canonicas, id est, ex regula viventes, nominavit. Sacrarum quoque reliquiarum ad templi thesaurum inventionem ditatus est, et cervi, cujus in fronte crucis signum effulgebat, divino recreatus aspectu. Advenerat tempus in quo Deus maximus fidelem suum servum pro meritis remuneratus erat, tertioque Nonas Octobris excessit e vita. Cum autem corpus exanime-jaceret in feretro, præsentibus quamplurimis qui ad tanti viri funus exsequiasque convenerant, Meinulphus ad vitam cum omnium stupore reducit, seque ipse erigens, et apertis oculis omnes circumspectans, in hunc locutus est modum: « Agite Deo immortalis gratias, propterea quod vobis inspectantibus revivisco, qui vita functus eram, et hoc quidem vestræ salutis causa factum esse interpretari vos oportet, siquidem ut salutaria et necessaria nuntiaturus a mortuis existerem, Deiparæ Virginis Mariæ precibus impetravi, cui humani charissima salus est generis; neque vero mortem rursus oppetere perleve mihi erit, etsi minus acerbam, quam quæ me prior extinxit, et naturæ dissolutionem importavit. Vos autem ite ad episcopum, et quanti illius cœnobii ædificatio mihi constiterit, non minus severe quam minute et subtiliter explicite, meoque nomine ab illo contendite, ne nostri hujus monasterii quasi cursum rerum impediatur, antistitem quæcunque electa erit, suo munere fungi patiatur, ancillane an libera, perinde esto, rem totam, si me amat, Sororum suffragantium relinquit arbitrio. Simul etiam præsuli renuntiate me exutum corpore, quid illis fieri oporteat, qui pastores Ecclesiarum esse videntur, didicisse. » Hæc effatus oculos clausit, et in funebri illo ipso lecto resedit, atque illam eandem tum sedem tum figuram, quam mortuus habuerat, repetivit. (Ita Gobelinus in *Vita ejusd.*)

LXVI. — *E Turcica liberat captivitate.*

In monte Serrato edixerunt cum juramento septem personæ, quod mirabiliter ope beatissimæ Virginis Mariæ Turcicam servitutem effugerint. Cum enim nocte effracto carcere venissent ad mare, naviculam invenerunt, in qua salvare se poterant, sed illam loco movere nulla ratione valebant. Auxilium itaque implorant Mariæ, et subito facili plane labore deducuntur in altum. Rursus hic novum oritur periculum: quid navis Turcica plenis velis eos persequeretur et pene jam apprehendit, cum ecce navis Turcica vento valido a navicula Christianorum avulsa viam plane contrariam tenere coacta fuit. Agnoverunt magnæ Matris Mariæ præsidium, cujus patricinio freti ad Dardanellas accedunt, et quia splendebat luna, facile tormentis ibidem peti possuissent; ut vero clientes suos salvaret Maria, nube eos texit, ut sic securi angustum fretum præter-

ient. (Ex P. Christoph. Schenck, p. 11, *De necessar. ad salut. scient. discours.* 41.)

LXVII. — *Gemmis a Deipara donatur B. Agnes Politiana.*

Augustissima cœlorum Regina Maria die quodam se ostendit beatæ Agneti montis Politiani, tresque gemmas servandas dedit; fore enim, inquit, ut non sero templum ædificet nomini ejus, quod sanctissimæ confessione Triadis tanquam solido fundamento construeret: oranti non semel cœlesti rore palla, qua tegebatur, immaduit, ipseque locus, ubi preces effuderat, rosis et violis coopertus apparuit.

LXVIII. — *De tribus violatoribus templi Mariani punitis.*

Sanctissimæ Dei Matris nomini consecrati Augustæ urbis templi, tanta olim sanctitas et religio fuit, ut ex eo sacrilega manus nunquam quidquam impune sustulcrit; quod hæc, quæ dicam, exempla testantur. Ex raptoribus unus furens amentia, manus sibi ipse laceravit, neque prius sui dilaniandi atque mordendi finem fecit, quam a seipso misere discerptus interiit. Alter librum ex eodem loco furatus vendidit, cumque libri pretio equum coemisset, domum deduxisset, audienteque uxore equi pulchritudinem præstantiamque laudasset, sibi de animalis commoditatibus applausisset, librum, qui tam utilis fructuosusque fuisset, restitui debere negasset; cordata prudensque uxor contra exclamavit: « Utinam ne librum, o conjux, attigisses! » Perstat ille in sententia, et bestię contuendæ finem non facit: eam quinimo ut fere fit in hujusmodi emptionibus leniter tractat, dorsumque et caudam manu demulcet. Hæc agenti, gestienti et temere glorianti durissimam calcem efferatus equus impressit, quo vulnere exanimis subito concidit, et sacrilegii debitam pœnam et justam morte persolvit. Tertius mitiore multatus est pœna, quod se tempestive ac mature correxisset: cum enim vilis straguli quo mensæ teguntur, partem vel rupisset, vel quam ruptam invenerat, sibi audacius usurpasset, a dæmone occupatus, nullum neque extra, neque intra ædis limen latebræ locum invenit, et cum se lustrali aqua ad diabolum fugandum aspergeret, tamen mali illius comitis aspectum vitare non potuit, quocunque se verteret, ubi ubi pedem poneret, in Satanam itineris individuum socium incurrerebat: ergo reversus Augustam, quod abstulerat reddidit, sanctoque Udalrico Augustano episcopo, magno Mariæ integerrimæ Virginis amatori advolutus ad genua, ob sacrilegium pœnam sibi postulavit imponi: cum episcopus clementer acceptum a dæmone liberavit, domumque remisit meliora cogitantem. (Bernard. abbas Augiens. in *Vita S. Udalrici.*)

LXIX. — *Verba inconsiderate contumeliosa erga Deiparæ iconem prolata, bonorum terrenorum jactura puniuntur.*

In capella Castri Veldensis quædam vetus imago est beatæ Virginis Mariæ, in sinu tenens Filium,

non quidem per opus bene formata, sed multa virtute dotata. Matrona quædam ejusdem castri, quod situm est in diœcesi Treverensi, die quadam in capella stans, ipsamque iconem respiciens, et sculpturæ indignans, ait: « Ut quid hic stat verus hæc rumbula? » Beata vero Maria, Mater misericordiæ, feminam stultiloquam, non, ut arbitror, apud Filium accusans, sed pœnam pro culpa futuram, alteri cuidam matronæ prædicens, ait: « Quia domina illa, nomine eam designans, vocavit me veterem rumbulam, semper misera erit quoad vivet. » Post paucos dies, ab omnibus suis bonis mobilibus et immobilibus a filio proprio ejecta, miserabiliter satis, usque hodie mendicat, pœnam luens stultiloqui. (Casarius Heisterbac. lib. vii, cap. 45.)

LXX. — *Sacerdos sæcularis, amicorum voto, ex certo mortis discrimine eruitur.*

Sacerdos quidam non mediocris status in periculosissimam febrim calidam incidit, ex qua, ob aliorum morborum perquam noxium concursum, illum certo certius mortis debitum solutorum esse medicinæ periti dicebant: ut ergo sacris se ad iter æternitatis ineundum Sacramentis muniat, deque facultatibus bonisque terrenis tempestive disponat, admonetur; ipse, de vita longiori desperans, fidæ exhortationi promptus auscultat. Amici ejus interim in extremo vitæ discrimine constitutum Deiparæ Thaumaturgæ in Weyer voto supplici commendant. Mirum! eo ipso die quo æger vitam finiturus credebatur, capitis cessat dolor, interni mali signa evanescent, discedit febris, et integra sanitas restituitur. (Ex *Mirac. Weyerianis.*)

LXXI. — *Infantem, ne a leone devoretur, appellatio Mariæ servat.*

Rev. P. Joannes Rho, *Var. histor.* lib. iii, cap. 3, § 6, narrat quod Anna Almeida infans, dilapsis alio ancillis ex fenestra deciderit in subjectam fossam, in qua magnus leo asservabatur; ex quo casu licet debuisset sibi vitam ademisse puella tam tenera, tamen ope beatissimæ Mariæ Virginis servata fuit: quæ novo prodigio leoni sibi occurrenti objecit Rosarium, quod etiam collo leonis circumdedit, et leonis jubas demulcens dixit: « Leo, ne me comedas, quæ olim in castella monialis futura sum. » Hærebat hoc sancto vinculo ligata quasi bellua, et magnum Mariæ imperium in tenerrima hac puella venerabatur, quæ duplici quasi miraculo servata magnum Rosario fecit in appreciatione incrementum.

LXXII. — *Musa virguncula ad vitæ sanctimoniam a Deipara invitatur.*

Quæ de Musa tenerrimæ ætatis puellula Romanæ Ecclesiæ pastor Gregorius scribit, talia profecto sunt, ut eorum consensescere memoria non possit. Huic nubes ac ludos ætati proprios adamanti, nocturno in silentio sacrata se Dei Mater ostendit, multis virginibus comitata, quæ virgines Musæ ætatem atque annos æquare videbantur. Earum et aspectu et

splendore magnopere Musa lætatur et gestit, illisque se libenter aggregasset; studium tamen et cupiditatem præ pudore celabat: mulierculam peramanter Deipara rogat, velletne in illo esse gynæceo, sibi quæ una cum cæteris famulari? cum Musa se et velle et cupere respondisset; atqui Dei Mater ait: «Ista si expetis, et ad tale tantumque munus aspiras, mutandi mores tibi sunt, et præclaræ cujusdam matronæ gravitas adhibenda: a risu, jocis, ludo et ab omni levitate puellari te oportet abstinere; sic enim fiet, ut emenso triginta dierum spatio, et his ipsis puellis pulcherrimis adjungaris, et inter meas pedisequas et administras numereris.» Quæ a Virgine Maria imperata erant atque præscripta, cœlestis Parnassi hæc Musa diligenter exsequitur, atque ita se in omnibus gerit, ut non puella prope infans, sed matura provectæque ætatis femina esse videretur, in cujus mores imprudentia levitasque non cecidit, quam Christus amet, cui pateant secreta cordis, hominesque diligant, observent, admirentur illi, inquam, homines, qui honestatis specie capiuntur. Musæ parentes insolita et repentina filioli mutatione primum obstupefacti, cum ex ore puellæ quod acciderat, audivissent, filiæ ultra annos se moderanti, et quasi suum cursum transeunti obsequendum

potius quam repugnandum putaverunt, dictorum fidem eo certiore arbitrati, quod tricesimo ipso die consecuta filiæ mors visionem haud inanem fuisse demonstrabat.

Morituræ Deipara iterum ut promisit, apparet, formosissimis ut antea septa virginibus, et Musam venire jubet, puella etsi mortis vicinitate oppressa, oculos tamen ad divinæ Matris imperium verecunde prudenterque dimisit, ac cœlesti se vocanti Reginæ respondet: «En, Domina, sequor; ecce, Domina, venio;» qua voce emisit spiritum, et ex virgineo corpore, ut Gregorius ipse scite sapienterque considerat, cum sanctis virginibus in cœlesti choro futura, et Christi, atque ejus laudatissimæ Matris laudes et præconia perpetuo cantatura migravit. (D. Gregor. lib. iv *Dialog.* cap. 17.)

LXXIII. — *Maria iram cordis mitigat.*

Quidam interficiendi inimici causa cum sica soc. Jesu templum quoddam ingreditur. Illic Virginem orans, sensit sibi animum mitigari; neque ante discessit, quam uno e societatis dictæ sacerdote interprete, cædis consilium cum pace mutaret. (Bencius, in *Annal.* 1589, *De rebus Neapolitanæ provinciæ.*)

FASCICULUS TERTIUS.

I. — *Maria dolore membrorum dire afflictum, illico spectabilis sanat.*

Joannes Antonius Jadfredus ex Veneta ditione, miserabili morbo acerbissimoque cruciatu membrorum dies noctesque misere vexabatur. Auxerat dolores corporis per quietem species menti objecta. Viderat se ad Dei tribunal adductum, eoque ferente sententiam, jam mortis exactori datum; nec propterea animum despondit, orat flumen ad delictorum expiationem prorogari vitam. Inde velut emersus somno ad Judicis Matrem confugit, ejus patrociniū enixe invocans, vovetque peregrinationem Lauretanam si suppetat vita. Vix votum nuncuparat, cum in mediis doloribus Dei Genitrix regali cum corona, parique vestis habitu se ei spectandam offert, mox procumbentem in genua bonum animum habere jubet, productam sibi vitam, neque eo morbo moriturum; statimque homine appellante domesticos, adhortanteque, ut una secum supplices Deiparam venerentur, abiit sublimis, universis qui jam accurrerant ingenti stupore defixis. Non ludibrium oculorum fuisse probavit eventus; exemplo enim expeditus morbo Lauretum contendit, ut se voto exsolvat. Cæterum ut contemplatus est simulacrum Virginis, quod nunquam antea viderat, nec fando audierat quale esset, affirmavit esse imaginem ejus quam conspexerat domi, ut facile agnosceret acceptum beneficium Lauretanæ sedi offerendum. (Bencius, in *Annal.*)

II. — *Grata quammaxime Deiparæ Salutatio angelica.*

Adventabant feriæ Virginis Mariæ in cœlum Assumptæ, Gertrude propter morbum in lecto decumbente, dolenteque graviter, quod angelicas Salutationes pro annorum numero, quos beata Virgo Maria vixit in terris morbo impedita recitare non posset: demum post longam deliberationem statuit preces non tam numerare quam expendere, et precum paucitatem, mysteriorum quæ inessent consideratione compensare. Quare in illis tribus immorata, *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum,* beatissimæ Parenti pondere magis quam numero serviebat, et has suas et aliorum preces (id ut faceret rogabatur) cum Dei Matri supplex offerret, sanctissima Deipara Maria sese Gertrudi de repente monstravit, pallio circumamicta virenti colore, quod aureis floribus undique pellucebat, trifoliorum specie, figuraque mirabili, eamque sic affatur: «Quot voces quilibet eorum quibus ista mihi defers, precando diffudit, tot me floribus exornavit, quorum ut vides non unus, atque idem splendor apparet; ut enim quisque purissime oravit, ita pulcherrime suum mihi florem confirmavit: ego interim cujusque precantis, meque venerantis animum floribus depingo virtutum, et pulchritudinem qua me illi vestierunt, sanctitate remetior, et jucundum Filio meo universisque cœlitibus tum spectaculum, tum munus exhibeo.»

Visa quoque est sancta Dei Mater Maria inter illa

trifolia, intermixtas quasdam habere rosas senum foliorum, quorum tria quasi aurea esse videbantur, diversis dissimilibusque gemmis et unionibus exornata, totidem altera, incomparabilium colorum varietate distincta; intellectumque est, tribus aureis tria illa capita significari, quibus meditatis atque perpensis cum aegro corpore esset, gloriosam Virginem non sine labore doloreque laudabat : hisque cœlestis Sponsus tres alios inexplicabiles colores addiderat reliquorum trium foliorum; primum remunerandæ voluntati, qua dulcissimam Matrem suam salutasset; alterum prudentiæ præmium, ejus, quæ cum se minus valere sentiret, tres illas Salutationis angelicæ partes elegerat, in quibus quasi cardinibus tota precandi ratio verteretur : tertium spei fuit confidentiæque donum, quia et Filio et Matri acceptum fore speravit, quod ægrotans obtulisset. (Ex lib. iv *Insinuationum divinarum*.)

III. — *Andronicum Seniorem, imperatorem, a nece liberat.*

Cum Junior Andronicus alter Absalom, Constantinopolim qua erat ambitione, nocturnis incursionibus, insidiosoque exercitu furenter occupasset, avum suum Andronicum Majorem clandestino hostium adventu, subitaque irruptione obstupefactum in maximos angores sollicitudinesque conjecit : nam inimicorum repentino clamore, tumultuque e lecto surrexit, ubi securus et incautus dormiebat, cumque omnia circumspiciens, nihil humanæ opis ac defensionis inveniret, ad Deipara illam ipsam imaginem, quæ pictore divo Luca, merito ac jure præcipuum quemdam honorem deposcebat, confugiendum accurrendumque putavit, ut vitæ desperatissimæ, necisque præsentissimæ remedium inveniret. Ergo coram sancta prostratus imagine Dei Matrem confidenter oravit, ne se desereret, extrema ab ipso nepote metuentem, qui imperandi cupiditate cæcatus divina humanaque jura scelestissime violarat. Hæc non irritis precibus senex honoratus petivit Andronicus; opem enim pro misericordia sua consueta Dei Mater illico tulit, nepotemque efferatum juvenem in eam mentem impulit, ut avum aras tenentem honorifice mansueteque tractaret, atque ei se lenem et facilem, in illa victoriæ ira præberet. Licet enim prospero rerum eventu gestiret, bellicæ reliquias persequi in animum induxisset, tamen ut in regiam ingressus, avum senem vidit orantem et Virginis præsidium implorantem, ita flexus animo est, ac loci religione commotus, ut eandem Virginem et in primis sit veneratus, et avum comiter acceptum habitumque dimiserit. Geminum Andronici juvenis pietatem qua divinam Parentem coluit, mortalemque avum conservavit, sibi moderatus est in tyrannico dominatu, Christi remunerata Dei Mater est; nam cum morbo oppressus biduum sine ullo sensu jacuisset, dieque tertio quasi ex alto somno experrectus, illius aquæ guttulas sibi afferri postulasset, quas Deipara consecrabat, et salubres faciebat (erat Constantinopoli fons miraculorum

crebritate notissimus) orique esset infusa : non modo relevatus morbo est, sed etiam omnino curatus. (Nicephor. Gregoras, in sua *Hist.* cap. 9.)

IV. — *De quorundam optimatum supplicio, qui in bona sacrosanctæ dicata Virgini rapaciter involarunt.*

Matrona quædam tum pia, tum nobilis Cisterciensi familiæ prædia donaverat, quibus in sanctæ Mariæ Virginis et Dei Genitricis honorem ædificata domus est, ubi dignitas, operisque majestas cum ipsa loci sanctitate congruebat; erat quippe visu pulchra, aditu veneranda. Cum vero post matronæ fundatricis obitum quidam se honorum illorum legitimos esse dominos profiterentur, Cisterciensibus molestissimi esse cœperunt duce Henrico, qui omnium acerrime monachos agitabat : sed tamen Dei Matris ope, quæ cœnobio præsidebat effectum, ut non modo suorum prædia non potiretur, sed suis etiam fortunis eversus vitam egerit infelicem.

Alter eorumdem bonorum cupidus, et monachorum illa de causa vexator, a suo occisus servo temeritatis et audaciæ meritis pendit poenas.

Tertius ad hanc eandem prædam advolans et anhelans, in ipso cursu miserrimus occidit ac medius crepuit, ut qui Judæ proditoris imitaretur avartitiam, Judæ supplicium pateretur.

Hanc memorabilem ultionem cum quidam ex competitoribus vir et nobilis et bene cordatus audisset, in templum Virginis Mariæ venit, et hæc ibi verba fecit : « Domina mea, spes mea, sint tua tibi, ego jure meo cedo, et quæ me pars attingit, si forte attingit, ego eam partem libenter adjudico. »

At vero post tot exempla dynasta quidam potens, cui Wilhelmo nomen fuit, uxoris instinctu, quæ sese bonorum illorum jactabat hæredem, sua ipsa auctoritate agrum omnium optimum occupavit, ac monachis omnia jure ac lege tenentibus gravissimum tum rapinæ, tum contumeliæ vulnus inflixit.

Interea religiosus quidam sacerdos in visu didicit, quæ pœna raptorem sacrilegumque maneret, eumque proinde monuit, ut mature resipisceret; ille culpata uxore aliena retinere, monachis negotium adhibere perseverat. Romani Pontificis severo diplomate ac litteris appellatus, rem diutius quam par esset extraxit; interea dum cursores ultro citroque commeant, ac de pace cum Wilhelmo frustra contenditur, deque agro reddendo nequidquam laboratur, religiosus quidam Joannes nomine in somnis Virginem Mariam querentem audivit, atque ita dicentem : « Hinc me commigrare necesse est. » Rogante hoc ipso : « Quo ibis, Domina? — Ad Filium meum, inquit, de Wilhelmo conquestura, qui me hoc in loco quietam esse non sinit. » Postridie mane visionem Joannes cuidam Wilhelmi famulo patefecit, et dominum cito moriturum significavit; irrisit famulus, sed irrisisse nollet, quippe qui altero pede truncatus, despicientiæ poenas persolverit.

At Wilhelmus, dum in secreto quodam nemore nisum manu tenens volucres aucupatur, a duobus

comitis Seinensis administris, quibus unius captivi prædā extorquere conabatur, lancea confixus confestim expiravit; uxorem malorum causam privignus quidam ex bonorum omnium possessione cum liberis, quos ex tyranno Wilhelmo susceperat, præcipitem exturbavit; ita Cistercienses gloriosæ Virginis Mariæ Deiparæ meritis ac patrocinio cuncta pacifice possederunt. (Cæsarius, lib. 1 *Dialog.* cap. 7.)

V. — *Gazæ Marianæ Laureti inhiantes, puniuntur.*

Franciscus Maria, Urbini dux, a Leone X exutus fuerat ditioe, qua deinde armis recepta, ultro Picenum agrum ipse infesta populatione percurrit, Papæ ut dictitabat injuriam ulturus. Exercitum habebat ex multarum gentium colluvione mistum, quibus nec mos nec lingua communis, sed animus potior in prædā quam in religionem erat; cum enim dux Recinetum versus castra moveret, militum turmæ per summum nefas, almæ domus Lauretæ Gazæ inhiant, tam eorum nefarium ausum, neque ducis imperio, neque ulla ratione, prohiberi poterat; at humano deficiente remedio, divinum præstio fuit, cum enim per internuntios de Lauretanis diripiendis thesauris clandestina inter se consilia agitarent, ecce densa nebula diem illucescentem obscuravit, ita ut exploratores indistincti, et cæcutescentes in fugam conversi, a famelicis lupis, e nemore prope Filatrani montem egressis dilacerarentur, quo cæteri prodigio territi, execrandum facinus in vota convertunt, atque ad nocendum arma deponunt, eaque Dei Parenti obtulerunt, quæ quidem hodie in armamentario Lauretano servantur. (Ita Baltassar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

VI. — *Puerum febri acriter laborantem sanitati restituit.*

Jactabatur puer febri per aliquot menses, quæ ei videbatur mortem allatura; venit in mentem votum dicandi se misericordiæ Matri in ejus sodalitie, idque die ipso nuntiati auctoris nostræ salutis, statimque mortis periculo et continuatione febris liberatus est. Neque Dei Genitricis beneficium tacitum continebant parentes, in quartanam cum conversa esset vis morbi, recurrente die sacro invisenti Virgini Elisabetam, placuit matri memori ejus, quod tertio ante mense evenisset, puerum adducere in sacellum PP. soc. Jesu, confessioni faciendæ; fecit, sanatus revertit. Remanserunt tamen puero vires ita attenuatæ ut se movere vix posset; itaque cogitavit religiosa mulier, perfectricem eam fore mirandi operis, quæ fuerat inceptrix, et ad montem Rolandini (nomen est templi, ubi multa miracula, prope mœnia urbis) adducendum statuit; igitur equo vectus, ipsamque ingressus ædem, scipione utrinque innixus, audito sacro (mira res, sed usitata benignitatis Parenti) relictis scipionibus, ut monumentum essent beneficii, neque eos ultra requirens, suis pedibus rediit domum, civitate cum divinis laudibus

ad spectaculum accurrente. (Ex *Histor. Virgin. Joannis Bonifacii*, lib. III, cap. 4.)

VII. — *Fulberto ægrotanti consolans apparet.*

Fulbertus, Carnotensis episcopus, litteris, prophetiæ dono, et sanctitate conspicuus, qui librum de laude divinissimæ Matris scripsit, hymnosque multiplices in ejusdem gloriam et laudem concinnavit, ægrotans, singularem a beata Virgine sibi apparente consolationem et levationem accepit. Ita Vincentius Bellocensis in *Speculo*, lib. XXII, cap. 15.

VIII. — *Reginaldum sanat.*

Reginaldum, eruditionis ac scientiæ fama notissimum, divina intus vox ad asperioris fructuosiorisque vitæ genus invitabat, cum interea S. Dominici novus ordo peropportune collapsis mundi rebus illuxit, quem dum Reginaldus cogitat, morbo opprimitur ita gravi, ut medici vitæ ejus disiderent. Hoc ipso tempore Dominicus Reginaldi, consiliorum et secretarum cogitationum sciens, in Deo spem fiduciamque reposuit, et se totum precibus dedit. Eo igitur orante Reginaldum, qui ardore febris æstuabat, sanctissima Dei Mater duabus iisque pulcherrimis comitata virginibus visitavit, utque peteret quæ vellet blando ore permisit, se ad postulata facilem fore. Deliberanti quid posceret una ex comitibus certum quidquam ut ne petat hortatur, remque omnem Deiparæ voluntati relinqui satius esse. Paret ille tam salutari consilio, seque totum beneficentissimæ Matris permittit arbitrio. Post hæc Virgo virginum ægri oculos, aures, nares, os, manus, salubri, quod ferebat, linivit unguento, ad singulasque actiones propriis verborum usa formulis illa precabatur, quæ ei parti corporis convenirent, quam ungebat; cum vero ventum esset ad pedes, ita dixit: « Perungo pedes istos ad evangelicam pacem præparandam; » renes cum attigit, in hunc modum locuta est: « Attingantur lumbi tui cingulo castitatis, » omnem quoque Prædicatorum familiæ demonstrans amictum: « Ecce, inquit, tui ordinis insigne, ecce quæ tibi parantur vestimenta! » Hoc absoluto opere visio ex oculis manavit, admirantibusque medicis, qui Reginaldum negabant posse vivere, morbo est gravissimo liberatus. Nihil horum divum Dominicum latuit, cujus et meritis et precibus illa Reginaldo divinitus evenere quæ diximus. Triduo post Reginaldo cum divo Dominico loquente, ac novæ celestisque vitæ negotium transigente, iterum adfuit Virgo sanctissima, Reginaldoque denno delibuto recessit, tantaque medicamenti vis fuit, ut sedatis appetitionibus atque compressis, ne exiguus quidem libidinis sensus in Reginaldum, ut ipse fatebatur, irrepserit. (Theodoricus de Appoldia, in *Vita S. Dominici*.)

IX. — *Purificationis die B. Virgo Maria cœcum quemdam illuminavit, et Judæos convertit.*

Tempore beati Bonifacii Papæ, qui (ut in ecclesiasticis historiis legitur) a Phoca imperatore pre-

cibus eximii obtinuit, quatenus templum Romuli, quod ab antiquis Romanorum Græce Pantheon vocabatur, sanctæ Dei Ecclesiæ quasi ad supplementum religionis adderet, in honore beatæ semper Virginis Mariæ, ac simul omnium Sanctorum consecraret. Facta est in urbe Roma seditio inter Judæos atque Catholicos : non modice impugnabant quippe Judæi toto vesaniæ impetu fidem Incarnationis Christi, asserentes et Virginem Mariam de semine Joseph, cui desponsata erat, non de Spiritu sancto concepisse Christum et generasse; adjicientes, juxta impiissimam hæresim Græcorum, omnibus modis impossibile fore Virginem contra naturam parere posse. Cumque diutius apud Romam hæc altercatio haberetur, et jam Christiani ferventissimo fidei zelo profanos Judæos, nisi cito resipiscerent et ad baptismi gratiam convolarent, ex urbe propellere vellent; erat quidam ejusdem urbis Romanæ civis cæcus natus, sed tamen Christianus litteris apprime imbutus : is namque quodam die eodem Christianitatis fervore succensus, verbo veritatis conflicturus, aggressus est Judæos, et tanta illos constantia redarguit, ut pene omnes invenirentur victi, et ut falsos testes decuit, elingues. Ad ultimum vero Judæi ad probra conversi et convicia, stomachando valde cœperunt impropere dicentes : « Tu cum sis homo peccator, et in peccatis totus natus, quomodo ausus es fidem Christianorum defendere, et nos ad pugnam lacerare? nonne liquido patet, Christum tuum adeo impotentem esse, ut non posset etiam tibi lumina reformare? » Ad hæc cæcus : « Expectate, inquit, triduo, et videbitis in me magnalia Dei. » Erat autem post triduum veneranda solemnitas Purificationis sanctæ Mariæ, quam Græci Ὑπαπαντή vocant, quæ est quarto Nonas Februarii, et necesse erat ut eadem sacrosancta festivitas apud præfatam ecclesiam, Sanctæ Mariæ Virginis, ab omni clero Romano eodem anno celebrari debuisset, quæ tantummodo singulis annis apud Sanctam Mariam Majorem fit. Quo audito Judæi indigne tulerunt, et subridendo dixerunt : « Certe Christus tuus, quem patres nostri crucifixerunt, non potest tibi oculos reddere, qui non potuit semetipsum de mortis periculo liberare; attamen si in præsentia nostra te illuminaverit, pro certo nos omnes credere habemus in illum, et tunc liquide constabit, quod ipse est vere Filius Dei, et non sit alius Salvator mundi. Eo autem pacto hoc affirmare placet, ut si quis in Christum non crediderit, hoc viso miraculo, omnium rerum suarum proscriptionem patiatur, et injuriis maximis, utpote majestatis reus, de urbe ejiciatur. » His dictis recesserunt Judæi unusquisque in sua : cæcus vero clanculo se perducere fecit ad dominum suum Bonifacium, et indicavit ei pactum et conditionem Judæorum super fidem Christianorum. Quibus Papa auditis, plus solito letus efficitur, atque sub eodem momento omnibus mandavit Judæis, quatenus sine dubio præfatæ solemnitati unanimiter occurrerent.

Advenit autem festivitas illa magna, totusque Romanorum clerus apud præfatam ecclesiam ex more pervigiles celebraturus, exubias congregatus est; similiter Judæorum conventus non modicus habebatur immixtus : ductus est autem cæcus ille in medium plenus fide et Spiritu sapientiæ, nihil hæsitans de propositis; dumque ab omnibus fidelibus nocturni ibidem canerentur hymni, et jam octava lectio recitata fuisset, cæcus ante altare Matris Domini Mariæ perducere se rogavit, ibidemque baculo sustentatus canere cœpit quoddam Responsorium, videlicet *Gaude, Maria*, quod sibi ante biduum (quia musicæ artis gnarus erat), composuerat, in quo tam vivaciter Judæorum errorem confutavit, ut sub oculis omnium, qui aderant, completo versu ejusdem responsorii, vera lux, qui est Christus, Genitricis suæ interventu (cujus virginitatis integritas eodem cantu defensa est) lumen ei oculorum clarissimum reddiderit, qui ejus mentem primitus fide catholica illuminavit. Quo viso miraculo ab omnibus Christianis illico *Gloria in excelsis Deo* canitur, et exultatio spiritualis habetur. Judæi vero ad quingentos viros statim ad baptismi convolarunt gratiam, reliqui fuga lapsi in urbe Roma visi ultra non sunt; unde placuit sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ut idem Responsorium in eadem festivitate octavum locum perpetualiter obtinere debuisset, quatenus memorabile miraculum fidelium cordibus omni tempore ad laudem Christi ferventius semper inhærere potuisset, ipso præstante, qui regnat in sæcula sæculorum. Amen. (Thom. Cantiprat. in *Appendice*.)

X. — *Liberat a febris æstu et juvat in tormentis.*

Sancta Maria Andream Trapezuntium ab ardenti febris æstuantem, et voto perpetui celibatus se sibi astringentem in momento refrigeravit, crudelissimis deinde tormentis exearnificatum, maxilla usque ad dentes nudatum, coram omni populo sanum et illæsum restituit. (Ex P. Christoph. Schenck, in tract. *De necess. ad salut. scientia*, discours. 44.)

XI. — *Deipara docet obedientiæ virtutem.*

Doluit aliquando beatus Hermannus canonicus Steinveldensis, ea sibi a suo abbate imperari, quæ contemplationis dulcedinem impedirent; vidensque misericordiæ Mater hunc filium, quem adoptarat, ob negotiosa illa demandata munera tristiores, sic illum affata est : « Scito, canonice, nihil tibi esse tam necessarium, quam ut Fratribus ex charitate deservias, et rectoris quaecunque capessas imperium. » Quo monito et querimoniam missam fecit Hermannus, et officii necessitatem, quam nescierat, intellexit. Ergo Marthæ munia libenter exereuit, ac Dei propter Deum quasi aspectu privati facile tulit. (Laurent. Surius, *De vitis SS.* Aprilis.)

XII. — *Felix et præcognita mors cujusdam Mariophili.*

Nicolaus Pratensis, locupletis hominis filius,

cum mundo renuntiasset, ac se Cœlestinorum sacræ familiæ devovisset, in juvenili ætate mortuus, memoriam sui æternam reliquit. Sui obitus diem vel sanus et incolumis prægnovit; vocatus enim electusque socius a religionis primario antistite, quem generale dicimus, ad Galliæ provinciæ lustranda visendaque cœnobia; paratum se quidem esse dixit, sed ab eo tamen, cui longe major potestas esset, alio vocari. Missam hebdomadarius cantare jussus: « Incipiam, inquit, sed septem statos dies complere non potero. » Triduo post in febrim incidit, ac morte prævisa confessionis et Eucharistiæ sacramenta et religiose percepit et cupide; ut sacro etiam oleo liniretur, instabat, medico ac religiosis negantibus, quod longe a mortis periculo abesse putaretur: sed cum rogare, atque adeo urgere persisteret, sacro est oleo delibutus, et extremo ad certamen ultimum sacramento præmunitus; dumque postrema sacerdos ungens verba prænuntiat, Nicolaus lætitiæ plenus suo animam reddidit Creatori, uno ex monachis exclamante: « O felix anima, quam angeli ad cœlestia domicilia et regna deportant! » Raram Nicolai virtutem, mortisque et præscientiam et præstantiam domestici omnes, ad beatissimæ Virginis Mariæ præcipuam quamdam venerationem et pietatem referebant, quæ in Nicolao semper enituisse; nullus enim in illo cœtu repertus est, Deiparæ Virginis amantior: siquidem et alia multa et illud affirmabatur, imprimis conceptæ Mariæ Dei Matris ferias a Cœlestinis uno tantum die celebrari solitas, agente atque omnem lapidem movente hoc Nicolao, universi ordinis decreto, ad octavam usque dierum esse perductas: quo optato impetrato, præ gaudio in hortum ingressum, rosam omnium, quas viderat, in eo plantario pulcherrimam, ante Deiparæ imaginem vultu ad venerationem composito statuuisse, et hæc insuper verba fecisse: « Mater, Mater, si tibi forte gratum ac jucundum placitumque fuit, quod religiosorum nostrorum conventus me agente constituit, de feriis tuæ Immaculatæ Conceptionis octo dierum agitandis, hos hic, quem tibi rubicundum offero, vertente anno, hoc ipso recurrente die viriditatem suam pulchritudinemque conservet. » Itaque factum est multis videntibus, ac rosæ integritatem formositatemque mirantibus; a cujus appositione anniversarius ille dies esset; qui vero miraculo interfuerunt Antonio Solario rem testes oculati narrarunt: cujus ipse Nicolaus discipulus quondam fuerat, et charus auditor. (Ex prædicto Solario, in libro *De veneratione et invocatione Sanctorum*.)

XIII. — *Deiparæ quædam imago, ob mulierem claudam curatam, etiam ab hæretico in honore habetur.*

Archiepiscopus Treverensis fundator noster, ait Bencijs, soc. Jesu sacerdos, in *Annal. de collegio Confluentino*, pro vetere sua erga nos voluntate templi ornatum auxit, binas campanas donavit,

sacrauitque, sed et adjectum eidem templo donum incomparabile, id est, pervetus, ex multis nobilitatum miraculis, simulacrum Deiparæ Virginis cuius domicilium trecentos ante annos in ea quam colimus æde: hoc ipsum cum Brandeburgicus Albertus nefarium bellum templis sacrisque imaginibus indixit, in præterfluentem Lagonum projicitur, sed mulier, quæ cum fuisset capta pedibus, huc confugiens, receperat gressum; beneficii memor, clam extractam domi honorifice asservavit; moriens marito ex senatorio ordine, licet hæretico, in extremis mandatis diligenter commendat; hoc etiam ipse uxoris respectu, an Dei instinctu attemerare non ausus, in pretio habuit.

XIV. — *Udinam urbem a pestifera lue præservat.*

Udina urbs in foro Julii nobilis, anno 1555: dum immanis lues Venetiarum finibus invasis, in Carnorum agrum serpens, in homines tam dire grassari cœperat, ut facile omnibus exploratum esset, illud horrendum esse divinæ vindictæ genus, quo Deus infensus immania hominum flagitia persequi decreverat, publico inito consilio, votoque suscepto Lauretanam Virginem invocat, et ejus fidei tutelæque se commendat; nec irritæ preces, nam biennio quo grassata esset lues, cunctis circa oppidis morbo exhaustis; sola Udina, Virgine intercedente Lauretana, communis mali perseveravit immunis. Ea igitur solemni supplicatione Lauretum venit. Trecenti erant viri nobiles, quibus pulcherrima Christi crucifixi effigies præferebatur, omnes linteati, omnes iisdem insignibus spectati, cum donis non tam publicis quam privatis, ad ædem Lauretanam procedebant: limen ingressi ad genua procumbunt, humum deosculantur, et lacrymantes Deo Deiparæque grates agere cœperunt: *Benedictus es, Domine, qui facis mirabilia magna solus, et servos tuos tua pietate servasti.* Ad ultimum sanctissimam in cellam intrant, et Deipara Virgine enixe consalutata apud eam munera deponunt, in his votiva tabula erat egregia picta cum titulo: *Gloriosissimæ Virginis Lauretanæ, observatam in pestilentia Udinensem civitatem, et agrum, sacratissimi Crucifixi societas posuit, dicavitque, anno salutis 1556.*

XV. — *E captivitate liberat.*

Eodem tempore, quo Dominus Engelbertus Coloniensis archiepiscopus ædificavit castrum in Furstenberg, contra nobilem virum Gerardum de Brubach, juvenis quidam miles de ejus exercitu, Theodoricus nomine, facere sibi volens nomen, ante idem castrum captus est; diu ibidem incarceratus, cum pecuniam pro sua solutione dare spopondisset, extractus de carcere, positus est in domo superiore, cui addita sunt vincula et servi ad custodiam deputati; habebat enim circa pedes annulos ferreos, et circa brachium ejusdem generis manicam, quæ annexa catena parieti caute

satis erat infixa : nocte quadam cum esset dormiens inter sex satellites, tam se quam reliquos captivos custodientes, et Dominam nostram necnon et alios sanctos solito invocasset, obdormivit : et ecce in somnis vidit se transpositum in monasterium nostrum, de quo cum vellet egredi, sedens in equo more femineo necessitate vinculorum, dixerunt ei duo ex monachis nostris, Monegundus scilicet et Henricus, cognati ejus secundum carnem : « Nolite egredi sed revertimini, quia sancta Maria de Heisterbach liberabit vos, hoc etiam nomine vocatur domus nostra. » Ad quod verbum ille « vigilans, gavisus est, et de visione cogitans, utrumnam esset vera an phantastica scire volens, mox ut digitos admovit, pedem unum sine difficultate extraxit, simili facilitate manum a catena liberavit ; sæpius ista tentaverat, sed non profecerat : cumque ex motu vinculorum unus servorum evigilasset, territus miles, circulum reponere voluit, nec potuit. Tunc primum intelligens, tale miraculum Dei Genitricis meritis circa se gestum, servo rursus obdormiente leniter surrexit, et vincula adhuc servans in uno pede per lintheamen e fenestra se demisit et fugit ; quod dum servus comperisset, clamore fugam ejus prodidit, sed manus humana capere non potuit, quod virtus divina protexit. Multi eum tubis et canibus insecuti sunt, et cum sæpius in proximo sub frutetis latitaret, invenire eum non potuerunt ; qui ad nos veniens eosdem circulos pro gratiarum actione super altare beatæ Mariæ Virginis obtulit, et qualiter ejus meritis liberatus sit, nobis per ordinem recitavit : acta sunt hæc anno gratiæ 1219. (Cæsarius Heisterbacensis, lib. vii, cap. 29.)

XVI. — *Gentiles in erectione templi Mariani lapides apportant.*

Dum in Orientali India celebre quoddam Dei Genitricis religione templum erigeretur, magna ex adjacentibus omnibus plagis, ipsa etiam ex Goa diebus Sabbati frequentia fuit, sic tamen ut suum quisque lapidem, e numero licet Brachmanum, capite aut humeris ferret ; quo Sabbatino die uno accidit aliquando ut e remoto admodum recessu, decem millia saxonum comportarentur, et erant nonnulli ethnici inter Christianos immisti. (Bencius, *Histor. collegii Raucollani.*)

XVII. — *Manum nobilis viri pulvere bellico dire laceram prodigiöse redintegrat.*

Nobilis vir Jodocus Henricus a Reizenstein, cum summæ ædis Bambergensis decanum, festive moliebatur excipere, suæ præfecturæ subditos, sclopetis armavit, ut in adventu decani præfati, sicut hujusmodi exceptionis honor postulat, eadem exploderent. Imperita in armis tractandis gens erat, quam dum informat, et pulverem bellicum sclopetis imponit, pyrrhitem quodam labi sinente, pulvis manibus gestatus ignem concipit, et ipsiusmet nobilis dexteram misere fœdat laceratque ; pollice

cum indice avulso, ruptisque venis cruor largissime fluebat ; dexteram proinde laceram sinistra tenens domum properat Jodocus, vixque sibi unius horæ vitam ultro promittens, loci parochum vocari jubet, cui conscientiæ arcana et reatum panderet ; interim fiducia plenus Deiparæ votum ad templum Weyerianum nuncupat, moxque miram sentiens in animo virtutem, usque ad horam noctis duodecimam lætus sine ulla virium debilitate quiescit ; adsunt interim chirurgi, atrox vulnus ligant, ossa discerpia resolvunt, carnem frustatim hærentem præsciindunt : mirum ! intra horarum duodecim spatium vulnera saniem concipiunt, et præter chirurgorum expectationem intra breve tempus, reddito pleno manus usu, læsus convalescit. (Ex *Miracul. Weyerianis.*)

XVIII. — *Famulatus Marianus juvenis nobilis.*

Refert P. Casparus Lechner in *Sodali Parthenio* : fuisse Mediolani ex prima nobilitate juvenem, qui sub ipsam horam, qua ad scholas frequentes auditores conveniunt, postquam sodalitium expurgasset, in holoserico pallio purgamenta extulit ; spectabant hoc sodales, et acutiori sarcasmo juvenem perstrinxerunt, quasi præ verecundia sordes pallio suo texerit. At ille, « Impudens, inquit, sim, si famulatum Marianum mihi erubescendum ducam ; » rejectoque pallio et pileo, ramenta aliaque in publicum scholarum atrium extulit.

XIX. — *Hermannus Contractus, monachus ord. D. Benedicti, auctor cantici « Salve Regina. »*

Hermannus ille, qui propter membrorum stuporem Contractus est dictus, ad eam nobilitatem, quam generis dederat claritudo (quippe Veringensis comes) doctrinæ et sanctitatis decus adjunxit. Ex hujus namque illustris religiosique viri scriptis celebre illud canticum *Salve Regina* prodiit ; quod præter Virginis præconia ipsa etiam antiquitate commendatum est, siquidem anni plures quingentis numerantur, ex quo hic cantus prodiit in lucem, quem a doctis examinatum, a sapientibus explanatum, ab utrisque approbatum Mater usurpat Ecclesia. (Guillelmus Isengrinus in *Chronico de urbe Spirensi.*)

XX. — *Salmeron concionator exstitit Marianus.*

Alphonsus Salmeron, unus ex primis sociis sancti Ignatii Loyolæ, tanta erga beatissimam Virginem charitate fuit, ut de ea singulis Quadragesimæ Sabbatis, etiamsi aliud feriæ illæ deposcerent, concionaretur populo, optimatibusque obstupescens et in sanctissimæ Dei Matris amore et pietate crescentibus. (Ribadeneira, in ejus Vita.)

XXI. — *Hierotheus poeta panegyricus Deiparæ.*

Hierotheus Hispanus, cum apostolis, cumque Timotheo primo Ephesiorum episcopo, et cum divino illo Areopagita Dionysio Mariæ Virginis exsequias celebravit, hymnosque panxit admirandos, quales nemo fudit sociorum, apostolos semper ex-

cipio, quos omnium plenissime sanctus afflavit Spiritus, ac præter cæteros Dei numen implevit : apostolis ergo supremis theologis quicumque inferiores essent, Hierotheo divinitate carminum concedebant, quod virginale funus cœlesti esset Musa prosecutus. (S. Dionys. Areopag. lib. III *De divinis nominibus*.)

XXII. — *Recitatio Rosarii Mariani, victoriam obtinet militi.*

Quidam princeps Alphonsus homo sceleratus audivit ex sancto Dominico in die Natali Domini, quod illi qui Rosarium diligenter orant, a suis hostibus victoriam referant; placuit hoc homini bellicoso, et de veritate dicti, ipse sanctum Dominicum interpellavit : asserit id firmiter sanctus Dominicus ; proponit strenue illud quotidie orare Alphonsus, quod dum in templo orat, adfuit illi beatissima Maria Virgo, eumque monuit, ut peccata sua confiteatur, fore enim ut plenariam suorum peccatorum veniam consequatur. Quibus dictis Rosarium illi dedit, cum mandato ut illud secum semper circumferat, futurum certo ut hostes ipsius contra ipsum nunquam prævaleant : rem totam narrat cæcæ conjugii, quæ dum credere abnuit, contactu Rosarii a cæcitate liberatur, ipse vero in omni pugna victor evasit, hostibus suis semper metuendus : hoc sancti Rosarii exercitium ille constanter est prosecutus, sic ut neminem in familia sua pateretur, qui non quotidie Rosarium diceret. (B. Alanus, p. v, *Psalt.* c. 53.)

XXIII. — *Maria Virgo laborantium monachorum sudorem colligit.*

Ante aliquot annos comperi rem non incertis testimoniis approbatam, quæ regulariter operantibus asserat non parum solatii, et sic opus alleviet intuitu mercedis et præmii. In una domo Ordinis Cisterciensis, res gesta est celebris apud Franciam, et ab omnibus credita, quia vir magni testimonii testis ejus est, a quo et visa est : Messis erat, monachi messuerunt, et sub pondere diei et æstus fortiter sudaverunt : venit vespers, itum est ad domum cœnatum, dormitum, et dormitorium clausum. Cellarius vir sanctus, sapiens et maturus, talis denique, cui soli hoc liceret, mercenariis responsurus. Expeditis his venit et ipse ad dormitorium, sed clausa est janua, quid faceret ? pulsaret, sed turbare noluit requiem monachorum ; desisteret ? sed requiem non haberet : malens tamen inquietare se quam illos capitulum intrat, in scamno se ponit, et de junco capitale instruit sibi. Necdum obdormierat, et ecce virgo omni specie pulchrior obsequentibus et lumina præferentibus aliis duabus ingreditur, aggreditur monachum, an dormiat sciscitatur, vigilare se dicit ; qui et ipse quid ibi facere velit, cur contra morem, et maxime nocte intraverint, securus inquit ; at illa : « Ego sum, inquit, Maria, cujus es et tu et domus ista, et omnes et omnia quæ sunt in domo ista et ordine isto. »

Portabat autem vas vitreum ad nares suas, tanquam odorem captans ex eo, dixitque : « Visitavi hodie monachos meos in agro, sudoremque eorum collegi mihi in vase isto ; et hic odor optimus coram me et Filio meo, digne utique remunerandus præmio opportuno. » Tum ille : « O pia Domina, quid tibi tanti est labor noster, qui fit non tam devotione humilitatis, quam necessitate inopiæ ? » At illa, « Tu ait, non audisti (quia voluptas habet pœnam, et necessitas parit coronam), etsi necessitas parit coronam, sed jam partem accipit voluntas ; sive ergo necessitate sive voluntate quod agitis, meum est : omnia vestra mihi vindico, ego suscipio, ego remunero. » His dictis disparuerunt illæ. Sic ludere solet dulcis Maria cum pueris suis, sic in visu ostendens se illis, donum pacis et gratiæ afferens illis. Audiant hæc mansueti et lætentur, pusillanimes et confortentur, pigri et excitentur, alacres currant, non lassentur : omnes Christo et Mariæ dent gloriam, et ab ipsis vicissim hauriant gratiam. (Ex *Spec. magno exemplorum*, verb. *B. Maria Virgo*.)

XXIV. — *Judæam mulierem partu laborantem Deipara invocata liberat.*

Refert Cæsarius, Judæam puerperam periculose in partu luctatam fuisse, quæ cum a partu nulla vi humana liberari posset, suaserunt illi Christianæ semine, ut opem beatissimæ Virginis Mariæ imploraret ; quod illa quasi semimortua cum voto conversionis fecit. Vix votum emisit, et feliciter peperit filium, quem secum voluit baptizari. Redit maritus et proleni cum matre Christianam intelligit, qui subito in rabiem actus filium jugulat, jugulatoris et matrem, nisi ad ferendum auxilium viciniam evocasset afflictissima puerpera ; quare dum accurrunt vicini beneficio noctis aufugit maritus, et in fuga se in desertum templum beatissimæ Virginis recepit. Dum hic inter timores latitat, illucescente jam die imaginem beatissimæ Virginis in ara conspexit, cujus conspectu statim ad dolorem suorum peccatorum est permotus, simulque veniam infanticidii et conversionis gratiam a Maria est consecutus. Adsunt interim lictores, qui inventum Judæum ad carcerem arripiunt, in quo ille non gratiam vite, sed baptismi non sine admiratione judicis instantissime flagitavit. Ne tamen fraus aliqua lateret, tenetur in carcere ulterius Judæus, dum interim in occiso infante curiosa mater vitam observavit, simulque de converso marito lætum nuntium accepit. Quare vivum et sanum filium ad judicem deferri mandat, ac simul maritum vinculis eximit, qui ab episcopo baptizatus Christiane cum uxore multis annis vixit.

XXV. — *S. Dominicum Maria mortuum cælis cum Christo inserit.*

Sanctissima Virgo Maria divo Dominico adfuit morienti, ejusque felicem animam recepit in cælum : quod quidem ejusdem gregis fratri Gnalæ viro optimo, qui Brixienne cœnobium eo tempore governa-

bat, divina quædam visio demonstravit. Nam qua hora animam agebat Dominicus, Guala dulci somno consopitus, cœli quemdam quasi hiatum aspexit, per quem candidissimæ scalæ sub mittebantur, quas hinc Christus, inde Mater Christi sanctissima summa earundem apprehensa parte manibus fuissebant : per has ad motas scalas descendebant, ascendebant, ibant, ut per Jacobæas olim cœlestes angeli : erat in imo sedes, in ea quidam Prædicatorum habitu, facie velatus : scalæ sensim ac leniter a Christo et ejus Matre sanctissima sursum trahebantur, eodem pariter motu sedes illa ferebatur in cœlum, illeque simul, qui in ea velatus atque contextus requiescebat, comitantibus angelis, et triumphum agentibus : ubi et scalas, et eum qui in solio collocatus erat Christi, Deiparæque manus in cœlum penitus intulerunt, illa cœli quasi discessio coivit, clausumque omnino est, quod esse apertum videbatur : dilapsa visione Guala Bononiam properat, itaque eadem, qua rem tantam hora viderat, sanctum Dominicum Patrem suum ex hac nostra mortalitate in cœlum abiisse comperit. (Ex *Histor. virgin. Joan. Bonifac. lib. xiv, cap. 20.*)

XXVI. — *Morienti monacho apparet.*

Conversus quidam adolescens ætate, Friso natione, in Lucka graviter infirmabatur; deductus ad extremam, in ipsa agonia, sicut mihi retulit monachus qui vidit, et præsens fuit, ridere cœpit, cui cum diceret unus ex circumstantibus : « Paule, (hoc ei nomen erat), cur modo rides? » respondit : « Cur non rideam? ecce Domina nostra præsens est, et jam animam meam suscipiet; » videtur mihi in isto versiculus poetæ impletus :

Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem.

Puer erat virtute idem conversus, quia simplex et purus, parvus, quia humilis et mansuetus, haud dubium, quin beata Virgo morienti maternos exhibuerit gestus, quia non risum, sed timorem, vultus excitat severus. (Casarius Heisterbac. lib. vii, cap. 53.)

XXVII. — *Præsto est civi morienti.*

Civis quidam de Tulpeto, vir honestus, Cuno nomine, in hac extrema expeditione signatus, cum aliis peregrinis, ad mare usque pervenit : ibi graviter infirmatus, cum moriturus esset, cœpit mirabiliter jucundari. Requirentibus sociis de causa lætitiæ, respondit : « Quare non gaudeam? ecce, Domina nostra sancta Maria hic præsens est, et hæc mihi dixit : *Cuno, quia reliquisti uxorem, filios et omnia tua, propter honorem Filii mei, periculis te exponens, ego bene et plene retribuam tibi.* » Qui statim exclamavit : « En, video cœlum apertum, et in eo sedem mihi præparatam, ad quam celerius sum ascensurus; » moxque sacro oleo postulans se inungi, et viatico Dominici corporis muniri, hominem peregre deposuit, et sicut verus peregrinus in cœlesti patria laboris sui præmium suscepit. (*Ibid.* c. 57.)

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

XXVIII. — *Sanctum Anselmum in profundissimam voraginem lapsum servat incolumem.*

Sanctum Anselmum, Cantuariensem archiepiscopum, nocte, sociis ministrisque dormientibus, vel necessitas coegit exire, vel voluntas invitavit liberioris cœli suspectu, qui mentem ad alta convertit, lentoque pede ne suos excitaret, perrexit ad ostium. Cumque egressus fossæ profundæ immemor, ad destinatum locum properaret, in barathrum incidit, altissimamque voraginem, in ipsaque ruina sanctissimam Deiparam, quam amabat et scriptis ornat, contentione maxima vocis appellavit : contubernales accurrunt, accensis luminibus in depressam altitudinem demersum vident, omnes animus præ horrore et stupore defecit; id Anselmus animadvertens, nihil se mali accepisse clamat, bonoque esse animo amicos jubet; hac voce recreati descendunt, quæ parte ad præcipitum aliquis se aditus ostendebat, suorumque manibus sanctus præsul valens et sanus extrahitur. (Edinerus Anglus, in *Vit. S. Anselmi*, lib. ii.)

XXIX. — *Monacho pro gravi crimine tribulato veniam a puero Jesu Maria impetrat.*

Vir quidam longo tempore devotus Deo ordinem Cisterciensem intravit, in quo etsi diu sancte vixit, tamen tandem diabolo tentante devictus, in peccatum incidit, et multis ex hoc occasione scandali dedit, pro quo, ut in illo ordine constitutum est, gravissime tribulatus est; ad cor tamen cum amarissima pœnitentia rediit, et se ad gloriosam Christi Matrem precibus et lacrymis convertit. In magno igitur luctu per tempus non modicum positus, tandem die quadam oravit; et raptus in excessum mentis, gloriosam Virginem vidit, et in brachio ejus quasi lactantem Puerum parvulum, super omnem pulchritudinem speciosum; cumque videret pro se Matrem Filio supplicantem, instabat ille, se a peccato et tribulationibus liberari cogitans, et ad gratiam prioris vitæ restitui; sed cum Puer quasi renitens vultum averteret, et Mater econtra Puerum in alteram brachii partem transferret, ut commodius vultui ejus vultum suæ benignitatis ingereret, illeque iterum vultum averteret, et aversum Mater frequentius regyraret atque rogaret; tandem post miram et piam supplicationem evicit Mater in Filio, et vultum ejus ad piaculum serenavit, ut peccatum homini ad indulgentiam, et statum prioris vitæ ad gratiam condonaret. Quid mirum? Mariæ enim speciali privilegio concessum est, ut secundum Prophetam, utrumque arguere possit, et manum ponere in ambobus. (Thom. Cantiprat. lib. ii cap. 29, part. xxv.)

XXX. — *Maria singularem domus suæ Lauretanæ requirit indemnisationem.*

Joannes Soares Conimbricensis episcopus, in suo ad Tridentinum concilium itinere laterem ex Lauretanæ æde, illo permittente qui poterat, desumptum, non tulit impune : nam morborum et dolo-

rum quasi tempestate quassatus, non ante convaluit, quam laterem eo, unde abstulerat, referendum curavit. (Joann. Antonius Valtrinus, in *Annal. soc. Jesu*, *Histor. provinciae Romanae*.)

XXXI. — *Militis in Deiparae imaginem injurii punctio.*

Vir sceleratus atque impius, cui nomen Constantino fuit, cum Mariae Dei Genitricis imaginem aspexisset, lapidis eam jactu dejecit, dejectamque pessumdedit; dein somno sopitus, caeli Reginam vidit astantem, atque ita loquentem: « Scisne qualem te mihi praestiteris, et quam de me valenter triumphaveris? Sed tamen haud erit impunita audacia. » Secutum brevi est cum Sarracenis bellum, quos muro subeuntes dum miser Constantinus, qui se haberi volebat forticulum, repellere conatur, projectu lapidis comminutus ac contusus interiit, infandumque lapidem lapide, quem mango direxerat, justissima ultione persolvit. (Eutropius, lib. vi *Rer. Romanarum*.)

XXXII. — *Ordo Cruciferorum sub Mariae cultu instituitur.*

Alexander, hoc nomine tertius, Pontifex Maximus, rebus Ecclesiae constituendis intentus, Beneventi Ordinem Cruciferorum S. Mariae formavit, qui xenodochiorum curam maximo sibi studio pietatis asceverunt, ac magnam ob id apud homines gratiam sibi pepererunt. (Hieron. Plato, *De bono status religiosi*, lib. 1, cap. 4.)

XXXIII. — *Mariae intercessione duo Judaeorum rabbini convertuntur.*

In oppido Romae vicino (Mollarium appellabatur) cardinalis Ricardus requietis causa permittentibus negotiis habitabat: ejus aliquando hospes, divus Thomas, doctor Angelicus, cum duobus pertinacissimis Judaeis certamen invit, Messiae adventus asserendi, quem Christum esse, qui pro nobis mortem oppetivit, et praeterea neminem, fortibus evicit argumentis, ex quibus se illi rabbini quamvis docti, expedire non poterant; quibus ad nobiliorem veritatis triumphum datum est, ut unius diei spatio sese ad respondendum compararent. Discedunt illi fracti, abjectique pudore, datasque accipiunt inducias, ut vel novas rationes excogitent, oblimato errori tuendo, vel ut de salute quaerenda delibarent. Interea Thomas verae religionis causam, et Hebraeorum sanitatem Deo veritatis et salutis auctori, atque ejus Matri sanctissimae precibus sollicitis commendabat. Die postero ad cardinalis aulam Judaei reversi, positis armis Thomae cesserunt, et baptismum postularunt, et quidem Thomas Virginem invocarat, quam ad postulata omnia interpretem atque adjutricem adhibebat. (In *Vit. S. Thom. Aquin.* mense Martio.)

XXXIV. — *Angeli antiphonam Marianam concinunt.*

Vidi, ait Thomas Cantipratanus, lib. II, cap. 40, part. VII, Suessionensem civitatem in Gallia excom-

municationi subjacuisse diutius, et nonnisi sub silentio divina mysteria clericos ministrasse. In Vigilia igitur Assumptionis beatæ Mariae Virginis, dominus Joannes, prior canonicorum Regularium S. Joannis, in vineis juxta muros ejusdem civitatis, assumptis secum tribus canonicis devotissimis viris, qui nunc omnes defuncti sunt, in montem proximum civitati, in loco ubi quondam eremita resederat, ad celebrandum solemnitatem Virginis gloriose Mariae secesserunt. Inclinato autem die, cantatis Vesperis, panem et aquam ore sobrio libaverunt, et Completorio dicto, post orationes devotas et longas membra supra nudam humum (desertus enim locus erat) ut quiescerent paululum prostraverunt; nec mora decentior. Surgunt ad Matutinas, cantant suppliciter et devote; at ubi ante Laudes prior nonam lectionem ex more finivit, subito concentus mirabilis insonuit angelorum et responsorium: *Felix namque*, altissimis vocibus cantaverunt, quousque tantum quatuor ex illa innumerabili multitudine versum: *Et Gloria*, singulariter decantaverunt, multitudine semper respondente. Post repetitionem verosecundam, iterato: *Felix namque*, juxta morem Gallicum quatuor angeli inchoaverunt, et prosequentibus omnibus communiter finierunt; finito autem responsorio factum est silentium angelorum; priore autem inchoante *Te Deum laudamus*, Matutinas cum suis laudibus perfecerunt.

XXXV. — *Deipara ignotae linguae sensum sacerdoti aperit.*

Pater Fernandus Monrojos, Indi cujusdam morbo graviter affecti confessionem se audivisse ait, cujus confessionis cum nonnulla linguae ignoratione calere non posset, neque ab ipso Indo, ut se per interpretem aperiret, impetrare valuisset, ad perbeatam Dei Genitricem, quam ignotae illius linguae sibi magistram elegerat, confugisse: post preces ad aegrotum fidenter recurrisset, illudque perobscurum, in quo haesitaverat, non aliter intellexisse, ac si Hispanum aliquem patriotam suum et maternae linguae socium audivisset, beneque actum cum aegrotante, quem sacris omnibus rite procuratis ille idem morbus extinxit.

XXXVI. — *Duriciem auditus emollit.*

Erat mulier sensu aurium ita obtuso, ut si audire vellet, intendenda vox esset; cupiebat peccata aperire sacerdoti in templo; verum conscia imbecillitatis expectabat vacuum locum, et tempus omnibus digressis. Ea cum spes evanesceret, aliis atque aliis certatim superfluentibus, rem tacite beatissimae Virgini commendans, audaciam a necessitate mutuatur; et voto respondit eventus: loquentem sacerdotem, ut ejus mos est et officium ferebat, submisso murmure exaudiebat magna perinde admiratione et voluptate, nec tacuit beneficium Dei Matris. (Bencius, *Histor. domus probationis Aro-nensis*.)

XXXVII. — *Radium institutionem doctrinamque commendat Maria.*

Francisca quædam nomine, in oppido nata erat ab urbe Mexico procul, divino instinctu Mexicum venit, ubi cum esset, ad nostrum templum crebro ventitabat, in res cœlestes et utilitates proximorum semper intenta. Animo tantummodo vita fruebatur, imbecilli corpore quasi alieno ac supervacaneo circumdata erat. Dei nomen assidue in ore, quem unum in pectore habebat. Objurgabat scelera acriter, castigabat vehementer, admonebat omnes officii sui. In nosocomio versabatur, ægrotis studiose inserviens, quoad familiares ejus morbi paterentur; ii autem a leco usque graves erant et acerbi, ut decem interdum diebus vix gustaret cibum; cum mens interea divinis visis illustraretur, et perfunderetur gaudiis: quin etiam hoc aliquando narravit: « Incesserat me cupido pernoscendi in vindicandis sceleribus, quæ non expiata essent, vim divinæ severitatis; cum interea liberior animus prostratum corpus deseruit, et memoranda mihi species objecta, puerem conspicor elegantissima forma vultuque latissimo: credidi angelum custodem. Is mihi blande arridens trepidanti, et quid agerem nesciæ: *Sequere me*, inquit, *quod cupis ostendam*. Tum per devium quoddam iter et confragosum, ducit me in barathrum formidolosum fœdumque, ubi plurimos ex cruciatis vidi pœnis infandis, dolore intolerabili, quem ejulatu testabantur: in horruum ab hoc tetro spectaculo. Deducor in campum amœnum ac placidum, quo nullus unquam nec cœlo temperatio, nec solo fertilior, nec florum varietate jucundior; et per viam constratam auro cum essem progressa, affulsit domus non humano condita artificio; aureis columnis sustentabatur, gemmaque radiabat, summæ nimirum pulchritudini et majestati debita, ut me meæ deformitatis et humilitatis puderet. Hæc inter aspicio virum, divina majestate et dignitate excellentem; agnovi terrarum cœlique Rectorem, Dominum meum; splendorem tamen non sustinui, et dejeci oculos pudore victa. Paululum cum sustulisset, ecce tibi mulier incredibili forma, ornatu pulcherrimo, vestituque regali, scilicet Dei Mater et Virgo Maria, cui me vel a primis annis consecravi, faciem dextera ferebat late fulgentem. Mox cum ad Filium accessisset: *Fili, nondum, inquit, est tempus, ut Francisca apud nos maneat; revertatur potius ad munia, et accuret pensum*. Annuiit Filius Parenti; mihi que imperat, revertar ad custodiam corporis, simulque rudem gentem commendat doctrinæ initiis bonisque præceptis imbuendam. Ea verba ita mihi hæserunt in animo, ut eorum nec oblivisci, nec meminisse, quin maxima afficiar voluptate, possim. » Quin et memorabat, in montis vertice oblatas sibi ædes, e crystallo non absimili piaculari globo, quem in Rosarium indiderat, auditos cantus suavitate vocum et varietate modorum alternantibus choris longe jucundissimos. Igitur ubi ad se rediit, quasi nihil egisset antea, secum ipsa certans illuc intendit, ut expoliret

rudes, et reduceret errantes in viam. Nempe intelligebat facere se, quæ Dominus imperasset, sibi que eam causam vitæ producendæ. (Bencius, *Mexicana historia*.)

XXXVIII. — *Maria male sentit de iconis suæ violatione.*

Anno millesimo trecentesimo secundo, contigit in monasterio montis S. Ruperti, prope civitatem Bingam Moguntiaë confirmatum: erat in hujus templo cœnobii Mariæ Virginis Deiparæ imago, quinque lucidissimis ex crystallo gemmis circum pectus decorata; hanc miles quidam humani divinique juris violator invasit, et quatuor gemmas vi avellens, extraxit. Quinta restabat: eam inexpiabili temeritate rapacitateque cum miles aggreditur, Mariæ Virginis potentiam sensit et numen; etenim ex quinti hujus unionis arcula, quæ imaginis uberibus inhærebat, ac pectori monile erat, lac et sanguis, perscrutante ac pertentante illam sacrorum hoste, fluxerunt. Prodigii magnitudine territus prædo nefarius, interjecto pulvere sanguinis fluentis cursum obstruere conabatur; sed quo magis sanguinis venam lactisque rivum obturare cupiebat, tanto vehementius sanguineus ille liquor et lacteus profluebat. Sacrilegus præceps amentia ad fluvium Mahum, accolis bene notum, cursum intendit, et se in illius aquas improbissimo lethi genere moriturus injecit. Monasterii virgines, S. Hildegardis sepulcro gloriosæ, lactis et sanguinis thesaurum illum vitreis exceptum vasculis in sacrarium intulerunt, ubi ab iisdem cum dignitate servatur, ac a peregrinis cum pietate ac votis invisitur. (Tilmann. Bredenbachius, lib. III *Sacrar. collation.*, cap. 21.)

XXXIX. — *Monachorum in persolvendis Deiparæ laudibus negligentia acriter punita.*

In Sancti Vincentii monasterio ab ea non longe, cui Petra Pertusa nomen est, Fratres unanimis lege lata sanxerunt, ut cum Pontificiis ex Breviario, ut vocant, precationibus Horariæ beatissimæ Deiparæ Mariæ preces dicerentur: cumque id toto triennio sancte integreque servassent, periti cujusdam monachi, cui Gazoni nomen fuit, loquacitas impia, ut Virginis ad omnes horas preces tollerentur, evicit. Attamen de cœlo vindicta tarda non fuit, rapinas, deprædationes, incendia, monasterii que tum servorum, tum administratorum cædes immittere; itum est ad Germaniæ imperatorem, qui maleficia coerceret, et a facinorosis pœnas repeteret, irritum eventum. Consultitur Petrus Damiani, vir illa ætate ut sapientissimus ita sanctissimus, qui merito illa passus esse respondet, quod Imperatricem pacis, utar illius verbis, abjecissent: mox in terram nuntii corruentes, beatissimæ Virginis Matrisque Mariæ laudes nunquam se imposterum omissoiros receperunt, quibus restitutis secuta pax est, et monasterii alta visa securitas. (S. Antonin., part. II, tit. 16, cap. 8, sect. 4.)

XL. — *Ope Deiparæ puella mire convalescit.*

Domini Turnonii non tacenda in nos liberalitas

cum Matris liberalitate certavit. Ejus filiae valetudo, cum plane esset deplorata, festinus quidam sacerdos noster Anicium in Virginis sanctuarium mittitur, ad sacra vota pro puella aegrotante facienda: vix hic ingressus erat, cum ire cœpit melius illius valetudo, et paucis post diebus omnino confirmata est. (Ex *Annal. Bencianis*, De rebus collegii Turnonensis.)

XLI. — *S. Gothardum socium miraculi adhibet.*

Beatissima Deipara Gothardum episcopum jam mortuum, muneris memor et obsequii, in miraculorum partem et societatem aliquando vocavit; cum enim matrona quædam Mindensis diœcesis, fratris filiam mira pulchritudine a medicis desperatam, plorans ad altare Virginis in templo a Gothardo renovato, Deum præpotentem, ejusque Matrem beatissimam, sanctum quoque Gothardum pro puellæ salute nuncupatis votis obsecrasset, domum reversa sanam reperit et bene valentem. Quamobrem quinto post die ad sanctissimæ Dei Matris aram, et ad divi Gothardi tumulum cum illis, quæ sponderat muneribus puellam sistit, et quemadmodum sanata fuisset adhibitis multorum testimoniis vere simpliciterque narravit. (Laurentius Surius, in *Vita S. Gothardi episcopi*.)

XLII. — *Timorem pellit.*

In Peloge villa diœcesis Trevirensis, sacerdos quidam parœciam regit, vir secundum suam possibilitatem muliæ hospitalitatis atque laudandæ castitatis, adhuc enim corpore virgo est. Die quadam quendam ex conversis nostris hospitio recipiens, ait ad illum: « Ordinem vestrum plurimum diligo, quia multum boni mihi contigit per eum; antiphonam illam gloriosam, scilicet: *Salve, Regina, Mater misericordiæ*, ab illo habeo, et quid mihi propter illam contigerit, ad edificationem vobis enarrabo. Ad omnes horas meas illam dicere consuevi; cum autem die quadam campum brevem transirem quamdam visitare reclusam, juxta ecclesiam solitarie habitantem, orta sunt tonitrua tam valida, ut ictus ictui succedens vires ambulandi mihi adimeret. Veniens tandem cum multo labore ad ecclesiam, ipsam intravi, et coram altari me prosternens, pro ipsa tempestate Dominam nostram sanctam Mariam interpellavi. Et ecce matrona virginei vultus, magnique decoris de altari ad me veniens, cum admirarer quamnam esset, illa prior me allocuta est, dicens: Quia antiphonam: *Salve, Regina, Mater misericordiæ*, libenter ac frequenter decantas, nunquam tonitrua neque fulmina, quorum timore sæpius alligeris, te lædent; sicque ad altare rediens in oculis meis disparuit, et statim intellexi, quia ipsa esset clemens illa, pia ac dulcis Virgo Maria. Ab illa hora usque hodie a timore prædicto tempestatum quominus afficiebar, meritis beatæ Virginis liberatus sum. » (Cæsarius Heisterbæcensis, lib. VII, cap. 50.)

XLIII. — *In agone dire anxiatum animi tranquillitate donat.*

De monacho Cisterciensi narrat Sylvanus Razius Camaldulensis lib. III *Miracul. B. V. Mariæ*, mirac. 2, qui in sæculo miles, deinde religiosus factus in gravem incidit infirmitatem: cui dum occurrerent gravissima quæ aliquando commiserat peccata, pene in desperationem incidit: cum ecce tenero affectu invocat Mariam, statimque menti rursus est oborta serenitas, cum admiratione abbatiss ac reliquorum astantium. Quare interrogatus, unde tam repente hæc venisset serenitas, respondit, se semper nomen Mariæ magna cum veneratione coluisse, adeoque illius auxilio gratiam beatæ mortis obtinuisse.

XLIV. — *Ad confessionem hortatur Deipara.*

Unus quidam erat simplex et minime malus, duodecimum jam annum quotidie percurrendo Rosario preces Deiparæ persolvebat. Narravit hic postea, ipsis quindecim seu viginti continenter noctibus, visam sibi matronam venerabili specie, (beatissimam Mariam sibi persuadet fuisse) a qua excitabatur his verbis: « Legionem contende, tuorumque delictorum veniam a Jesuita aliquo per integram confessionem pete. » Nec vanum fuisse visum, interior animi ostendit. (Idem, *De rebus collegii Legionensis*.)

XLV. — *A naufragii periculo liberat.*

In Angliam sanctus Laurentius natione Hibernus, Dublinensis Ecclesiæ pontifex navigabat, multique se in ea profectione sancto archiepiscopo comites addiderunt, ex illorum numero, qui in Britannia negotiari solebant, magnaue eos tenebat spes, propter Laurentii sanctitatem omnia prospera succutura. Jam longe processerant secundo cursu, prosperisque usi ventis, cum subito ingens excitata tempestas mortem cunctis et miserabilem interitum minuitur; cingunt illi circumstantque pontificem, utque suis precibus imminens periculum depellat, cum gemitu et lacrymis obtestantur. Eos Dei famulus Laurentius bono esse animo jubet, atque his verbis consolatur: « Confidite, nemo periturus est vestrum, tantum donis et muneribus, ut Deus placetur iratus, efficite; quale autem et quantum illud sit templum, quod ad præpotentis Dei ejusque sanctissimæ Matris laudem et gloriam Dublinæ a nobis extrui cœptum sit, vos minime ignorare arbitror, nunc ad ejus perfectionem munerum et dona congerite: hoc si facitis, salvi pervenietis ad portum, corporum bonorumque periculum ego vobis hac lege præstabo. » Illis illi auditis ad archiepiscopum pro sua quisque facultate dona quamplurima comportarunt; erat quippe navis illa mercatorum, qui in Britania negotiabantur, referta divitiis. Laurentius et quæ dabantur, et quæ promittebantur accepit, et mare turbatum suis precibus tranquillavit.

XLVI. — *Prolem sterilibus parentibus impetrat.*

Vir qui iam honestus et pius, cum ipso Virginis

Natali Lauretum attigisset, Deiparam vehementer oravit, ut ex conjugē multos jam annos infecunda prolem impetrare dignaretur. Auditum fuisse partus ostendit; vertente enim anno, nempe eodem Natali Virginis die, eademque hora qua fuderat preces ad Matrem Dei, pater est factus, ut intelligeret se voti damnatum. (Bencius, in *societatis Jesu Annal.* 1590.)

XLVII. — *Pius II, Pontifex Maximus, Mariæ ope sanatur.*

Pius II, nedum litteris, sed legationibus ut Christianæ reipublicæ principes contra Turcarum arma sibi opitulentur, institit; eorum insuper auxilium in concilio Mantuæ congregato properavit in præsentia: milites proinde signati cruce, et Cruciatii milites vocati, Anconam progredi, et Pontificem inibi præstolari debebant; cæterum Pius non tam ob senectam, quam itineris intemperantiam ægrota-
vit, et medica destitutus arte, Deiparam implorat Lauretanam, nec fuis in nubila precibus, convaleuit; sic enim anno 1464 ingenti procerum et cardinalium comitatu Lauretum adivit, et sacellum ingressus, votum solvit his verbis: « Tibi Deo gratias humiliter ago, quia Matre tua Virgine intercedente, me tuum servum, ad opus tuum exeuntem, stantem, ministrantem, pro te laborantem, divina tua virtute servasti, servatumque atque incolumem huc reduxisti. » Aliisque traditis pietatis argumentis ponderosum calicem solido ex auro affabre manufactum dono dedit, et Anconam illinc perrexit.

XLVIII. — *Castitatem tuetur.*

Adolescentem quemdam impura mulier semel atque iterum domi frustra tentaverat. Tandem inventum solum ruri, et procul ab omnibus arbitris jam clausum solum cubiculo impudentius lacessebat. Hic cum tacitus in vota invocasset Matrem Virginem Mariam, ac pudicitiae Patronam, tantum valuit apud execratam conditione causæ et efficacitate sermonis, ut cum illa pelliceret ad breve flagitium, hic hortaretur contra ad timorem supplicii æterni, adduxerit mulierem jam meliora cogitantem ad consilium faciendæ confessionis; ita quem parata venerat ut vinceret ipsius malo, ab eo victa magno suo bono discessit. (Bencius, *De rebus collegii Panormitani.*)

XLIX. — *Vitam servat innocenti condemnato.*

Certe in periculis adfuit Maria filio innocenti mœstissimorum parentum, qui peregre Compostellam ibant. In via autem in hospitio pernoctarunt, in quo cauponis filia in amorem filii exarsit. Cum vero libidini salacissimæ puellæ non vellet consentire, illa amoris blandimenta in extremos odii furores convertit, et quem illa vincere non potuit blandiendo, laqueo destinavit, odio habendo: quare occulte in filii sacculum cauponis parentis sui argenteum intrusit poculum, quod dum mane peregrini abeunt, filia furto sublatum inelamavit,

missique apparitores poculo apud filium invento, furti reum retraxerunt, et paulo post iniquissimo iudicio suspenderunt. Votis persolutis Compostella redeunt afflictissimi parentes, et ubi ad infamem furcæ locum perveniunt, mater vicinior accedens, audit a filio: « Mater mea, noli flere super me, ego enim vivus sum, quoniam sanctissima Dei Genitrix et sanctus Jacobus me sustinent, ut suffocari nequeam. Quare, charissima mater, ad iudicem abi, et dic ei me vivere propter innocentiam meam, adeoque jubeat me liberari a furca, tibi-
que me restituat. » Festinavit ad iudicem mater, quem mensæ assidere reperit, et actu paravit gallum et gallinam assos discindere; cum ecce, clamat mater: « Filius meus vivit, jube, obsecro, solvi, et innocentem filium meum mihi restitue. » Subrisit iudex et dixit: « Filius tuus vivit sicut hic gallus et gallina. » Vix dixit, et albis induti plumis ex scutella exsiliunt, gallus vero altissima voce cantavit. Territus iudex ad clerum occurrit, qui simul egressi, juvenem ex funesta trabe deponunt, gallum vero et gallinam solemniter templo intulerunt, qui septennio vivunt, exinde pullos masculum et femellam procreant, qui rursus relicta successione in rei memoriam exacto septennio occumbunt. (Ex P. Christoph. Schenk, p. 11, *De necess. ad salut. scient. discurs.* 41.)

L. — *Ludovicus imperator singularis Deiparæ cultor.*

Caroli Magni filius, Ludovicus, non imperii solum, sed multo etiam paternæ pietatis hæres, venerandam Deiparæ Virginis imaginem tanti fecit, ut eam quocunque iret, religiosissime circumferret: in venationibus ad arborem collocare juberet, ut eam e regione positam inter venandum crebro videret, a tergo relictam subinde respectaret, ad eandem precaturus sæpe recurreret; idem divina monitus visione ad arboris truncum novi templi fundamenta jecit, opusque illud sanctissimæ Virgini nuncupavit. Hic idem Ludovicus, qui Pii nomen est assecutus, in Wormatiensi suburbio monasterium condidit, et Deiparæ Virgini, quam incredibiliter adamabat, sinceris affectibus oblatum Mariæ Matris cœnobium appellavit. (Eisen-
grein, in *Chronolog. Spirensi.*)

LI. — *Maria obsessam septem dæmoniis liberat.*

Petrus Argentorix Gallus in Gratianopoli civitate præclarus, cui uxor erat Antonia ejusdem civitatis nobilissimis parentibus orta, et forma corporis satis egregia, sed lamiæ nequitia a septem dæmonibus tenebatur obsessa; anxie cupidus ab improborum spirituum potestate liberandi conjugem, nil in Gallia finitimisque regionibus reliquit intentatum; irritis autem laboribus, in Italiam eam duxit, primoque apud Mediolanum in divi Julii templum, cui, ut ferebatur, contra veneficia magna a Deo data erat facultas, præsentavit; moxque Mutinam adivit, et in æde S. Gemianini pariter irrita vota; Romam

petiit, ubi per mensem commoratus, quotidie in Basilica sanctorum apostolorum ad columnam Reparatoris simul cum uxore genibus flexis Deum imploravit; gratia potiri nequiens et spem salutis conjugis nullam reliquam esse cogitans, in patriam reversurus erat, nisi a Rhodiano quodam milite, in quem a sacra domo Lauretana redeuntem forte inciderat, suaderetur, ut ad Virginem Deiparam Lauretanam in Piceno, adduceret uxorem. Citato igitur itinere firma salutis concepta spe ad sanctam pervenit ædem. Ubi decem vi-hominum introducta muliere, Stephanus Francigena canonicus Auximanus, vir purioris vitæ, ac tum temporis sanctuarii præfectus, exorcismos super ea cum legeret, veritatem extorsit, et spiritus immundi magnis emissis clamoribus, singuli propria explicaverunt nomina, et vocabantur: Surdus, Herot, Horribilis, Ventilot, Briechet, Aretus et Serpens. Horum primus egressus est Surdus et abiit extincto cereo, sicut pollicitus erat in signum; alius Herot, qui simili signo dato exivit vociferans in presbyterum: « Maria ejecit nos, et non tu. » Sequenti die præviis item iisdem adjurationibus extincta una ex argenteis sacri cubiculi lampadibus, exivit Horribilis, horridis vocibus implens templum, ac dicens: « Maria, Maria, nimis sævis contra nos. » Quartus autem Aretus, longiore præ exteris facta mora exclamare cœpit: « Nimis potens es, o Maria, quæ nos invitos ejicis in loco isto; » ob quæ adjuratus et interrogatus a presbytero quisnam esset locus ille, respondit: « Cubiculum Dei Genitricis; » cumque iustaret presbyter ad veritatem extorquendam, et sæpius dixisset: « Mentiris, mendax; » respondit: « Non mentior, sed veritatem fateor, Maria me veritatem in præsentia fateri cogit, » spumansque præ cæteris ac vociferans ostendebat in cubiculo locum, in quo a sinistris aræ stabat Virgo cum salutaretur ab angelo, ac iste a dextris prope angelum in extrema parte versus crucem ligneam e transverso, demum projectis tribus ingentibus carbonibus in signum ante presbyteri pedes, alteroque carbone in quarta argentea lampade, sacram ante Virginis statuam extincta, clamoribus æthera complens, abiit cum cæteris. Antonia vero adinstar cadaveris relicta exsanguis, et in cubili pavimento prostrata, post exiguum temporis moram sudore perfusa, surgens libera, impollutæ Virgini Matri gratias humiliter retulit, set cum viro tota repleta gaudio in patriam festinanter remeavit. (Baltasar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

LII. — S. Maria Œgniæensis magnis Deiparæ favoribus honorata.

Feriis beatissimæ Virginis, quas quarto Nonas Februarias celebramus, Œgniæensis Maria sanctissimam Deiparam videre solita est in templo, Filium offerentem, Simeonem occurrentem divinumque Puerum amplexantem. Tanta erat ex visione jucunditas, quanta fuisset, si rem admirandam et plane celestem, quo gesta est die, et animi et corporis oculis aspexisset. In hisce feriis hujus Virginis

cereus qui fuerat exstinctus, sacræ tempore pompæ divinitus lumen accepit: moribunda canticum *Magnificat* celeberrime recinebat. Fratribus qui se circumstabant, librum magni muneris loco reliquit, in quo preces erant et carmina, quæ in laudem Reginæ cœlestis assidue cantabat: ipsaque Dei Mater gratiam retulit tantæ pietati, ejus admonitu extremo sacri olei sacramento tempestive peruncta mirabiliter recreata est: animam agenti apostoli adfuere: neque id valde mirandum est, quando et ipse mundi Servator Christus præsens fuit, et crucis salutare vexillum ad morientis pedes affixit, victoriæ illius argumentum, qua de hostibus sancta hæc virgo triumpharet: Dei Matris quamdam imaginem religiosa et supplex honorabat, cui imagini multum honorem ab hominibus fore prædixit. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. virg.*)

LIII. — Vi Rosarii, monialis e vita prava ad insignem pervenit perfectionem.

Cum regulus quidam ex uxore sua complures liberos suscepisset, atque in iis filiam procreasset, quo masculam prolem redderet ditio-rem, et ad virile suum genus pinguior hæreditas perveniret; quæ mulier nata esset eam in monasterio conclusit, cujus spiritualis fabrica rimas agere videbatur, morum sanctiore disciplina senescente, propter commorantium accusabilem socordiam, atque dissolutam vivendi rationem. Nam ostia centum unde totidem voces ruerent, colloquiis externorum nugisque patefecerat vitæ licentia suorum. Cum vero sacerdos, qui virginibus erat a confessione dynastæ hujus filiæ quam diximus, licet sociarum moribus depravatæ, ingenium atque indolem perpendisset, flexibilemque naturam, qualis est fere nobilium, docilemque animum considerasset, se alacer de novitiæ quæ-sivit, utrum Rosarium percurrere et beatissimæ Virgini flores illos offerre consuesset. Novitia nil aliud se nosse respondit, quam quod monasterii Sorores raptim docuissent; eis se magistris quædam neque magna, neque multa didicisse. Rosarium, ejus modo mentionem fecisset, ne de facie quidem sibi esse notum. « Atqui, Pater ait, magna Rosarii salubritas est, fructus copiosus, dulcedo tanta, quantam qui non senserunt, minime suspiciantur, illius usum valde opportunum ad ea quæ profitetur, explenda. » Cum virgo addubitasset, atque ultra fidem et veritatem illa de Rosario dici existimasset, tamen quæ præciperentur, se recipit esse facturam, experturamque quid esset; neque tam sui fore inimicam ut Rosarium omitteret, si morum puritatem, animi quietem, vitæ mutationem illo genere orationis invenerit, quæ tria sacerdos ille monachus de Rosario pollicitus, virginis animum excitarat; invitat impellitque sacerdos deque Rosario eadem illa, quæ prius, affirmare atque spondere perseverat; rationem una docet de quindecim illis mysteriis philosophandi, ac divæ Matris gaudia, dolores et gloriam meditandi; præceptis instructa recitat, retractatque Rosarium, neque mores solum,

sed pellem prope ipsam virgo mutavit, illa adiutrice atque auspice, quæ large remunerat sibi famulantes. Obita jam tandem professione, malus dæmon per suos satellites et administratos constantem virginis animum vehementer oppugnavit. Cum enim illo in cœnobio tam novæ quam veteres licentius vagarentur, donis ac litterulis hæc nova Christi, Christoque nupta, nemine prohibente sollicitabatur, multique adolescentes quos egregia virginis hujus forma commoverat, pretio et precibus sacram Dei sponsam pellicere tentaverunt; sed quæ animum haberet multo pulchriorem quam corpus, hostiles gladios fortissime retundeat, et inimicorum telis, continentie, despicientie silentique scutum opponebat, sed etiam Rosario se armat ad pugnam, cujus erat experta subsidium: generosæ religiosæque virginis sanctitatem a sociarum moribus abhorrentem, et amatorum studiis aversantem, domesticarum grex ille non tulit caprarum potius quam ovium: quas olidus hircus oblectat et fœtidus. Adolescentum, quos hæc casta Vestalis spreverat turba petulans atque lasciva, morositatem virginis deridebat: hos dolor, illas cruciabat invidia; his enim obnoxia telis est perfecti hominis sanctitas cum improbis habitantis. Patitur qui ejusmodi est, foris pugnans, intus timores, qualia divus Paulus sibi evenisse testatur (*II Cor. vii, 5*). Nova Christi ancilla hujusmodi præliorum insolens et inexperta certaminum animo vehementer angebatur, remque omnem ad Deiparam referens, Rosarium non minus confisa, quam religiosa et perattentaolvebat, quo in munere quodam occupata die, de cœlo cadentem videt epistolam, ejus hæc erat inscriptio: « Maria Mater Dei, filiæ Joannæ salutem. » Litterarum illa sententia: « Filia mihi admodum cara, Rosarium istud meum ut institui, fac recites: semper viros fuge, et eorum omnium consuetudinem vitæ, qui tibi ad virtutem et veram animi libertatem capessendam minus prodesse videbuntur, caveto desidia, inertiam atque otium rerum, lautitiam, et ornatum curiosorem removeto, et tuum repurga cubiculum, in quo nonnulla remanent, digna quæ a religiosa muliere repellantur; horum in locum Christi et sanctorum imagines, et sacrarum rerum signa sufficito; quorum te patrocinium defensioque servabit; si me audies, et quæ tibi facienda præscribo, morigerò cultu perficies, et gratia apud Filium meum valebis, et ego pro te Deum omnipotentem in tuis rebus afflictis appellabo. »

Perfecta epistola dolorem timoremque Christi serva deposuit, atque ex illis mœroris et aegritudinis emersa fluctibus, ad pacis ac sanctæ letitiæ portum suæ mentis naviculam applicavit. Annus abierat, cum abbas venit, ad quem illius cœnobii cura pertinebat, quæ deciderant collapsaque erant repositurus, si posset; renovaturusque non monasterii parietes qui integri stabant, sed mores, quorum splendor obsolescebat. Fuit inanis conatus et labor, externis

quibusdam pro licentia monialium libertateque pugnantibus. Rediit altero evoluto anno damnis et malis offensus, deque cœnobii illius miseria et infamia sollicitus, venientem magoo applausu virgines exceperunt; nihilque negotii a potentibus externis vi quadam divina prohibitis, exhibetur. Nocte quadam bono huic abbati pro monasterii salute proque Sororibus excubanti, atque Deum honorum omnium largitorem, expulsoremque malorum exoranti, perspecta lux est, quæ Joannæ cubiculum undique illustrabat, media in claritate cœli Reginam videt angelorum agmine stipatam, quibus Joanna sociata precibus insistebat: simul aspexit prope Joannæ cellulam dæmonum ingentem multitudinem sub diversarum imaginibus bestiarum, quæ Deiparæ jussu relegate ac repulsæ ad fatuarum virginum cubicula transierunt, aliasque aliæ cellas occuparunt. Hoc visio abbas pene exanimatus concidit; ut se collegit, Joannam accersit, visa narrat, seiscitatur, quæ sint vitæ officia, artes exercitationesque virtutum, quæ ratio comprecandi, quid agat tempore matutino, quibus obsequiis talem ac tantam hospitam demereatur. Joanna Rosarium se recitare respondit, et ex Virginis præscripto vitam ordinare: miratus abbas vim potestatemque rosarum, quæ virginum Virginem e cœlo devocassent, tantique illius et honoris et beneficii originem in Rosario fuisse cognoscens, ejus assiduitas tam multa impetrasset, in eam adducitur spes, ut monasterium Rosarii remedio restitui, et quasi decoloratum repingi posse arbitraretur. Ergo Rosaria quamplurima comparat, ornari ea et poliri quam pulcherrime jubet, suum cuique Sorori donat nullo non die recitandum; id virgines studiose facitabant tum religione ipsa Rosarii virginalis, tum abbatibus commotæ sermonibus, magna et admirabilia de usu illorum globulorum promittentis; hæc una res patrocinante de cœlo Deipara tantam fecit medicinam, ut monialibus iis, quæ vagæ ante illud tempus soluteque fuissent, nihil secretius, nihil esset honestius; loquacitatem perenni silentio, laxitatem atque licentiam severissimo arctissimoque recessu mutaverunt; quæ vero meliori erant forma quam fama, a castitatis insidiis quam longissime refugerunt. (Alanus Rupensis; Albertus Venetus, *De Rosario*.)

LIV. — Sancti Oswaldi episcopi Mariophili funus nivea columba comitatur.

Sanctissimæ Dei Matri sanctus Oswaldus Wigoriensis antistes monasterium in ipsa sede episcopali locavit. Ut autem loci opportunitas ad monachorum, quos valde amabat, congressum incitaret, quædam superædificanda fuerunt, sed quadratus quidam lapis substructioni apprime necessarius, nullis hominum viribus, insidente malo dæmone, saxumque gravante, poterat dimoveri. Oswaldum res minime latuit, signoque crucis hoste profligato facili negotio collocatus est lapis. Absoluto opere multi ecclesiæ cathedralis canonici fastu contempto

ad novam Mariæ Dei Matris ædem migraverunt, et a clericis ad monachos domicilium episcopale translatum est. Die vero quadam Oswaldus cum in cœlum oculorum aciem intenderet, ac diu in contemplatione defixus staret, rogatus, ecquid tam cupide cerneret, ita respondit: « Illa equidem, Frater, intueor, quæ magnopere cupiebam, eoque migrandum mihi est, quo jam dudum festinabam: rem quæ videtur obscura, lux crastina me tacente declarabit: beata namque vita, cujus causa in hunc usque diem laboravi, præ foribus est, neque ante sol crastinus occidet, quam in æternam illam requiem et in beatorum felicissimam sedem me meus Christus, ut promisit, sic introducat. » Itaque in sacrarium, unde cœlum suspecturus exierat, reversus, Ecclesiæ sacramenta percipit; nocte insequenti adversæ valetudinis immemor in templum se contulit, Officium divinum rite peregit, pauperum pedes de more alacriter abluit, linteo detergit, osculatur, quindecim psalmis, quos in illo obeundo munere recitare solebat, absolutis, *Gloria Patri* cum diceret, et sanctum Spiritum tertiam in Trinitate personam nominaret, extremum ipse anhelitum edidit, et suum ipse spiritum Domino recipiente profudit. Cum vero ad Dei Genitricis ecclesiam, quam construxerat, canonici corpus afferrent, nivea columba de cœlo lapsa, quæ et sancti Spiritus, quem ore pronuntians expiravit, et Deiparæ Virginis sponsæ pulcherrimæ symbolum est, cui templum ipse paraverat, expansis alis, et lento volatu funus est illud minime funestum prosecuta. (Joan. Bonifac. *Histor. virg.* lib. II, cap. 2.)

LIV. — *Impenitenti peccatori beatam mortem peccatorumque confessionem obtinet.*

Nierenbergius in Vita sancti Ignatii, cap. 33, de homine nefario refert, quod dæmoni devotus desperatam plane vitam duxerit, et ne ex suorum peccatorum profundissimo cœno emergeret, ipse sibi salutis viam præcluserit; nullas enim conciones, nullos de Deo audire volebat sermones, sed in omne scelus præceps volutabatur. Dum autem miserandam hanc vitam ducit, repente lethali obruitur morbo, in quo dum somni expers, insomnem inter molestas vigilias traducit noctem, adest illi beatissima Maria Virgo, eumque benignissime est intuita, quo aspectu sic hominem emollivit, illique anteactæ vitæ peccata tam vivaciter representavit, ut intime de illorum fœditate contritus, primo illucescente die, pro sacerdotem miserit, cui peccata sua contrito corde confessus, felicissimam absolutionem obtinuit, beatamque mortem est assecutus. Fessus est se nescire unde tam amabilem aspectum mereri potuisset, nisi forsitan ideo, quia in tantis peccatis semper tamen et quotidie cum unico *Ave Maria*, misericordiæ Matrem consulasset.

LVI. — *Jesu et Mariæ ingens erga B. Susonem favor.*

Refert Bollandus 25 Januar. vidisse sanctimoniale Deo devotam in quodam mentis excessu, quo-

modo a tenero Jesu beatus Suso corona ex purpureis rosis et candidissimis intermistis liliis, gloriose fuerit redimitus. Alia Deo sacra virgo vidit Jesulum in arbore roseacea considerare, qui tenella manu rosas carpebat, quas vel in sarta efformavit, vel plenis manibus in Susonem sibi dilectum spargebat, sic ut rosis totus obrutus amœnissimam diffunderet rosarum fragrantiam. Talibus florum deliciis dignus erat, qui Mariam Rosam mysticam et illibatam, castitatis lilium, tam ferventer amabat et colebat.

LVII. — *Libidinis pruritus exstinguit Deipara.*

Fuit speciosæ formæ nobilis matrona; quia vero unde viveret non habebat, pudicitiam suam venalem fecit, et tandem libidinis pertæsa, abstinere saltem in Sabbato statuit, factique propositi adeo tenax fuit, ut nullis prorsus cederet blanditiis, nulloque pretio a sancto proposito se pateretur divelli. Placuit beatissime Virgini Mariæ hæc femina constantia, quæ sensim omnem libidinis pruritus exstinxit, et brevi eo honestatis amore inflammavit, ut non solum a carnis voluptatibus penitus abstineret, sed etiam si dos suppeteret, religiosæ vitæ desiderium in ea accenderit. Accidit, ut ex Anglica nobilitate homo inprimis dives, ab illa quodam die Sabbati flagitium instanter postularet, sed quia id femina constantissime recusavit, homini nobili mulieris in proposito constantia ita placuit, ut non tantum a flagitio petendo desisteret, sed liberalissima dote eandem donaret, et ipse ad monasterium non sine commendatione virtutis deduceret. (Ex P. Christoph. Schenck, p. II, *De necess. ad salut. scientia*, disc. 40.)

LVIII. — *Supplicat pro se colentibus.*

Tempore quodam, sicut ex relatione religiosorum didici, cum conventus sanctimonialium in Sconavia sequentiam: *Ave præclara maris stella, in lucem gentium* (Maria, in quadam solemnitate sanctæ Deiparæ decantaret devotissime, venerabilis virgo Elisabeth, tunc ibidem magistra, mentis excessum passa, ad illum versiculum: *Audi nos, nam te Filius nihil negans honorat*, vidit Dominam nostram flexis genibus pro eodem conventu preces fundentem: ab illa autem die usque hodie ex institutione jam dictæ Elisabeth, idem conventus ad eundem versiculum cum sequentia decantatur, veniam petere consuevit. (Cæsarius, lib. VII, cap. 31.)

LIX. — *Clauda Mariæ ope ambulat.*

In Embricensi urbe, quædam Odilia nomine, a prima ætate clauda, atque impos gradiendi, cum ad Sanctæ Aldegundis templum vel manibus alienis delata, vel pedetentim ipsa pervenisset, et coram Deiparæ Virginis imagine provoluta, preces fidei speique plena ex intimo cordis sinu fudisset, neque multo post ex terra surrexisset, a colloquio illo congressuque Virginis, sanitatem membrorum reportavit, benignissimæque Mariæ Dei Matri gratias egit, quanta maxima potuit animi pietate. Secuta mox populi lætitia, et campanæ ob miraculi gloriam læ-

tissime sonuerunt. Hæc Tilmannus ex probatissimæ mulieris ore cognovisse se ait quæ Anna dicebatur, cui Odilia cognita erat, et in illa debilitate membrorum, claudicandique molestia, et cum beatissimæ Virginis beneficio rectis jam et solutis pedibus incedebat, compluresque alios, quibus habenda fides fuisset, hoc ipsum sanæ Odilicæ miraculum jurando confirmasse. (Tilmannus Bredenbachius, lib. in *Sacrarum collationum*, cap. 19.)

LX. — *A paralyysi liberat.*

Christina Lotharingæ ducissa, Daniæ regis filia, et Caroli V neptis, paralyysi vehementer afflicta, ut sanitatem, veluti confidebat, recuperaret, anno salutis 1582, Lauretum magno comitatu se ferri voluit, et in sanctam domum gestatoria sella perducta, precibus toto corde perfusis, protinus convaleuit, suis aulicis tam felici eventu obstupescen-

tibus, remque mirandam attestantibus. (Baltasar a Barriolis, in *Sanctuario Lauretano*.)

LXI. — *Pueri monstruose nati mire curantur.*

Pueri duo nobiles monstruose nati, ob genua ad pectus conversa, et crura turpiter flexa, super aram sanctuarii Lauretani positi, repente consolidati exsultaverunt. (*Ibid.*)

LXII. — *Pestem fugat.*

Cum exitialis et dirus epidimiæ morbus, magis atque magis in Recinatenses sæviret, fuis ex publico decreto Virgini Lauretanæ precibus (mirabile dictu!) repente tetra pestis evanuit. Tanto beneficio astricti, qui gratiam acceperant, publico et privato ære coronam solido ex auro fabrefactam, cum pretiosis lapillis artificioso ordine dispositis, in Deiparæ capite posuere. (*Ibid.*)

TRACTATUS TERTIUS.

FASCICULUS PRIMUS.

I. — *Infidelem virginem convertit, et tres juvenes Christianos captivitati eripit Maria.*

Memorable est illud, quod P. Guillelmus Gumpenberg in *Atlante Mariano*, imag. 54, beatæ Virginis de *Latitia*, refert: «Tres fratres, inquit, illustri sanguine nati, in prælio infelici apud Ascalonem capti, et Cairum ad regiam sultani Ægyptii missi fuerunt. Adamavit eos sultanus, sed ut Mahometani fierent, mandavit, adeoque cum Chaldæis eos commisit, et frequenti non tam disputatione sollicitavit, quam altercatione molestavit. Frustra fuere omnia sophismata; ad blandiores itaque dolos conversus, filiam, quam habebat formosissimam et ethnica superstitionis inprimis gnarum ad eos ablegavit, ut qua blanditiis formæ, qua alloquii mellei suavitate a fidei veritate averteret, et vel ipsa conjugii locupletissimi fiducia labefactaret. Adiit ergo Ismeria (ita vocabatur sultani filia) captivos, compatitur captis, blanditur vinculis, solatur compeditos, honores offert omni honore spoliatis, disputat cum juvenibus catenatis, mortem denique minatur, nisi voluntati cedant paternæ; dum vero juvenes se pro fide mori paratos asserunt, Ismeriam hæc animi fortitudo fregit, parentem vero in furias majores exasperavit. Arciori itaque custodiæ includuntur, et claves quas custodi eripuit, filiæ tradidit cum severissimo mandato, ut gloriosam hanc triadem in suæ voluntatis traheret obsequium, et in fidei constantia labefactaret. Dum ergo sæpius cum juvenibus congregitur, ipsa sensim quæ caliginem obfundere athletic Christianis tentavit, Christianæ veritatis radios persentiscere cœpit; nihil tamen ita animum permovit ac frequens

de Maria sermo, ejus videndæ desiderio dum avidius exardescit, illius imaginem aliquam ab illis postulat; verum cum nullam haberent, tristic admodum Ismeria sua desideria et vota irrita ingemuit. Diviniori tamen afflatus spiritu fratrum major, licet artis pictoriæ parum vel nihil gnarus, Ismeriæ se obtulit ad Mariam depingendam, si artis instrumenta necessaria haberet; specificat proinde necessarios colores aliaque requisita temerarius ut videbatur pictor, quæ omnia incredibili cum solertia, die illo integro sollicite comparavit Ismeria, non sine indignatione duorum fratrum minorum, qui temeritatem promissi, non tantum in sui privatum nocumentum, verum etiam fidei nostræ publicam confusionem cessuram timebant. Proinde ad Mariam unanimi comprecatione velut ad consolatricem afflictorum recurrunt, totamque diem inter preces et suspiria traducunt; et dum adest cum penicillis et coloribus Ismeria, ipsi ad opus se quasi accingunt, ad orationem tamen redeunt, in eaque suaviter obdormiant: cum, ecce concubia nocte, cum angelis duobus adest Maria, qui inter concentus angelicos, elegantissimo cœlorum penicillo elaboratam beatissimæ Virginis Mariæ imaginem carceri intulerunt: excitatos deinde juvenes Maria ad constantiam hortatur, atque ad superiores cœli favores animavit. Sub auroram adest Ismeria, et carcerem, quem more suo pridie clauserat, apertissimum invenit, locumque omnem non tantum cœlesti luce collustratum, sed suavissima insuper fragrantia redolere sensit. Ubi vero imaginem intueri est, statim in genua provoluta, tanta imaginis habendæ æstuavit cupiditate, ut illam petenti Isme-

riæ minime negare auderent captivi. Annuunt jam vinculis cœlitus exsoluti juvenes, si modo baptismum suscipiat Ismeria, et carceri, quem illis aperuit Maria, subducatur; Ismeria conditionem acceptat, et magno cum gaudio imaginem secum domum refert, in cujus aspectu tota die deliciabatur, nec tamen satiari poterat. Accedit parentem sultanum Ismeria, eique spem bonam facit, captivos juvenes parituros propediem voluntati, cœli intellexit illa, non autem parentis. Eadem subsequente nocte apparet Ismeriæ beatissima Virgo Maria in ejusdem cubiculo, monetque, ut cum dictis juvenibus fugam capessat, imaginem secum in Galliam deferat, ibique baptizetur, futurum enim ut non multo post baptismum in cœlum assumatur. Ubi beatissima Virgo Maria disparuit, aurum et pretiosa sua cimetia collegit, imaginem secum accepit, et illa adhuc nocte carcerem patulum adivit, et juvenes ad fugam, quam sibi a Maria imperatam dixit, animavit. Illa ergo adhuc nocte Cairo egrediuntur, et ad Nili ripas perveniunt, quem ut tanto felicius transirent, angelus se navam obtulit, eosque trajecit. « O vere navis salutem querentium Maria, » inquit hymeneus Græcus apud Buteonem. Dum ergo securi jam in altera Nili parte consistunt, in somnum suavem declinant, ipsoque in somno, momento unio in Galliam transferuntur. Expergefati dum se suaque circumspiciunt, alium neminem quam pastorem inveniunt, quem dum alloquuntur arabice, gallice sibi audiunt respondere. Mirantur juvenes, et dum diligentius omnia considerant, arces suas gentilitias agnoscunt; in genua itaque provoluti liberatrici suæ Mariæ gratias agunt, et Ismeriam ad matrem diu desolatam deducunt, ubi in sancta gaudia effusa domus, totaque vicinia in societatem lætitiæ advocata, diem festum egit. Adfuit etiam loci episcopus, qui Ismeriam divinitus jam illuminatam brevi catechesi sic erudit, ut magna cum pompa baptizata orbi universo Mariæ venerationem commendaret; ideoque cum imago ab Ismeria allata in templo per episcopum publicæ venerationi fuit exposita, Gallia pene universa se ad cultum illius effudit; Ismeria vero piis virtutum exercitiis intenta, continuo quasi in contemplatione Virginis exhilaratricis morabatur. Tentata deinde levi febricula cœlum petiit; at juvenes quasi continuum miraculum omnibus ad novitatem rei accurrentibus, ut Mariana passim contestarentur beneficia vitam longissime protulerunt.

II. — Morti adjudicatus, Mariæ ope liberatur.

Detinebatur in carcere vir bonus ob rationes quas fisco reddere non poterat; hic tormentis adactus lassus est quæ nunquam fecit. Res eo devenit, ut velat depeculator communis aerarii morti adjudicaretur. Inops consilii ad sacellum beatissimæ Mariæ Virginis de Dalucha (sic enim vocabatur sacellum Catanense) se devovit, cum voto quod velit ducere puellam inopem et indotatam. Vix vovit, dum adest

eques nobilis, qui dixit se suis meritis et aulicis obsequiis obtinuisse a prorege, ut quem vellet captivum a vinculis eximat. « Tibi ergo, ait, hanc gratiam facio, et te libertati restituo; » virumque bonum vinculis exsolvi jussit. Humillimas statim equiti agit gratias, et voti memor Catanam abit. Occurrit in porta urbis viro optimo puella, a qua viam ad sacellum petit; præit illa et claves accipit, et portam sacelli officiose aperit: magna cum pietate voti reus preces suas absolvit, et gratias magnæ Matri Mariæ egit. Ubi ab oratione surgit, puellam de ædituo interrogat, negat puella sacello sumptus esse unde ædituus alatur, fuisse matrem suam pluribus annis sacelli custodem, « quæ mihi, inquit, deinde curam illius demandavit, imo moriens vocibus intermortuis mihi dixit, futurum, ut ope beatissimæ Mariæ Virginis honesto matrimonio sim elocanda, si diligentem sacelli curam habuero, cum et illa tam miraculose filium suum, fratrem meum receperit. » Ostendit deinde anathema, et casum cum fratre recenset. Quæ ubi omnia peregrinus expendit hospes, firmiter sibi persuasit, hanc ipsam esse puellam illam, quæ sibi a beatissima Virgine in matrimonium designatur. Vocantur proinde in ipso sacello, testes, et consensus ab ipsa puella postulatur, quæ modesto rubore suffusa, se ad Deiparæ imaginem convertit, ubi hæc annuere ipsi visa fuit, felici et inexpectato connubio puellam ornavit. (P. Gumpenberg, in *Altante Mariano*, miraculosa imagine B. M. V. de Dalucha.)

III. — Hominem e potestate dæmonum eripit, illumque sanctiori viæ reddit.

De icone miraculosa, quæ reperitur Romæ in via Lata, narrat Florivantius Martinelli sequentia: Vir erat, ebrietati extreme deditus; contigit semel, ut vino largiter hausto in plateam exiens obdormisceret; adfuit cito alastor Stygius in specie uxoris suæ, monens ut surgeret, et secum domum repedaret; obedit ebrius, seque quolibet duci permittit, verum uxor larvata ipsum in montem, sub facies aggestum cumulum trahit, hic miser dæmonum multitudinem conspicit, qui cerebrum a vaporibus præ timore alleviant, cumque inter miserabile hoc erebi consortium non alia sibi audire liceret, quam: « Feri, occide, occide; » inclamat ipse: « Sancta Maria in via Lata! » Vix advocata, præsentem se piissima Virgo misello sistit, spectra abigit, propellit periculum, manu Philippum (hoc viri nomen) apprehendit, per spatiosam viam in templum coram ara sua adducit, et ex homine genii prostituti Christianum de cætero optimum efficit.

IV. — S. Antonius Paduanus ope Virginis a dæmonis insidiis liberatur.

Lusitanus Antonius seraphicæ divi Francisci familiæ decus et lumen, cum quadragenarii jejunii nocte quadam divinis occupationibus fessus somno se paulisper dedere voluisset, a diabolo compressis

faucibus nil propius factum est, quam ut strangulatus animam ageret : at Antonius beatissimæ Dei Matris nomine invocando signoque crucis fronti imprimendo, atque eo hymno pronuntiando : *O gloriosa Domina!* tortorem dæmonem vertit in fugam. Cumque se proripientem humani hostem generis videre cupiens, sanus jam ac liber oculos sustulisset, totam illam cellulam, ubi cubabat, augustissimi luminis vidit splendor fulgentem. (Laur. Surius, *De Vit. SS. Junii.*)

V. — *Sancta Gertrudis ob impensum Deiparæ cultum magnis cæli favoribus honoratur.*

Oranti aliquando Gertrudi, et quid Deo placitissimum esset diligentissime pervestiganti, hocque de Christi ore, quem præsentem habebat audire cupienti, animarum Sponsus Jesus ita respondit : « Matri meæ Mariæ quam adesse vides, quæque meum latus cingit, assistito, et ejus laudes studiose conceinito ; » quo audito cæli Reginam hymno laudavit, ejus erat initium : *Paradisus voluptatis*, eique de amenissimo illo vireto gratulari institit, quod venienti in hunc mundum unigenito Dei Filio præparavit ; laudationem secuta illa petitio est, ut sibi pectoris munditiem, ad excipiendum Christum precibus obtineret : hic Deiparam annuisse, et in precantis corde Gertrudis tanquam in virenti hortulo varios virtutum flores inseruisse, rosam scilicet charitatis indicem, lilium virginitatis testem, violam humilitatis argumentum.

Cum vero Gertrudis beneficentissimam Deiparam versu illo salutasset : *Gaude, morum disciplina* ; et sacrosanctæ Mariæ Virginis admirandam atque omnium et angelorum et hominum vocibus prædicandam motuum affectionumque consensionem atque concordiam, qua ne latum quidem unguem a rationis præscripto recessit, mentem et animum tranquillavit, appetitiones coereuit, sensus in potestate habuit (ex quo etiam factum est, ut naturæ propensionibus tanquam modestissimis uteretur ancillis, Christoque nostra hac carne vestito quam gratisimum præberet hospitium), miris laudibus extulisset, prædicasset, ornasset, darique sibi per Mariam Virginem peteret, ut Christi hospita esset, apud quam Primogenitus ille sempiterni Patris non diversetur invitus : ecce subito a Deipara cupiditates humanas delicatarum specie et figura puellarum missas videt, quæ se regerent, quæque appetitus longius evagantes intra rationis gyrum continerent, ad Domini Dei obsequium excitarent, illaque supponerent quæ animi perturbatio nobis eripit, non impedito rationis imperio ; quo perillustri documento cæli regina Maria monstravit, ad ea præstanda quæ petimus, se esse promptissimam, modo nos ipsi digne comparemus.

Gertrudis tantis ac talibus et obstricta et obstructa muneribus, ab unico Dei Filio poscere non dubitavit, ut quando propter hominum salutem hominem se fieri voluit, commissa ignosceret, omissa

remitteret, illa partim supplere, partim explere dignetur, quæ in Deipara Maria honoranda, illiusque donis agnoscendis minus plene præstitisset : magna vis postulati fidelis, maxima Christi erga Matrem charitas, reverentiaque mirabilis ; ad Gertrudis hæc vota novissima Christus assurgit, coram Genitrice genu inflectit utrumque, et eam pro dignitate salutat, quod Gertrudis tanto inferioræquare non poterat.

VI. — *B. Virgo Jesum exhibet monachis eosque salutat.*

Summi Pontificis Clementis hoc nomine quartæ pia quædam et religiosa soror, ut ipsemet antequam pontifex crearetur, ad Dominicanos scribens affirmavit, cum die quadam ultimis Fratrum horis interesset, et ad cantici *Salve Regina*, partem illam : *Et Jesum benedictum fructum ventris tui*, ventum esset, Deiparam vidit Fratribus ipsis Filium quem peterent ostendentem et benigne largientem : in ipso autem cantici fine, ubi Mariæ nomen apponitur, et a monachis capite prono Deipara colitur et honoratur, ipsam quoque resalutantem aspexit, et caput Fratribus inclinantem.

VII. — *Mariophilæ ejusdam honestatæ a Deipara exsequiæ.*

Beata Maria OEgniæensis religiosæ euidam viduæ ægrotanti beatissimam Dei Matrem assidentem vidit, et quasi flabello caloris æstum, quo fatigabatur, humanissime refrigerantem : cumque ex hujus ipsius viduæ infirmissimo corpore anima felix exisset, eandem Dei Matrem vidit stipatam virginibus, quæ in choros divisæ psallebant et corpus circumstabant ; ad exsequiarum celebritatem, mortalique presbytero viduæ funus faciente, summum quoque sacerdotem Christum, cum cælestium comitate eidem viduæ parentantem aspexit. (Ex *Vita B. Mariæ OEgniæensis.*)

VIII. — *Monacho ejecto Deiparæ ope ad monasterium regressus paratur.*

Eodem tempore, quo Daniel monachus in Hemmenrode, vir simplex et rectus, in ultimam incidit infirmitatem, laborabat in eadem domo hydropisi alius quidam monachus, Henricus nomine, ordine sacerdos, non tamen adhuc lecto decumbens, sed ambulare sufficiens, qui ad lectum infirmantis approprians, hæc verba ab eodem Daniele audivit : « Monachus ille multas habet beatæ Virginis referre gratias. » Audiens hoc Henricus miratus est, et inquiri fecit ab eo, quid his verbis notare voluerit ; qui respondit eum auxilio Domine nostræ sanctæ Mariæ fuisse receptum. Fuerat namque ob excessus quosdam moresque reprobos idem Henricus ejectus de domo ; unde nimirum dolens, die nocturne lacrymis et orationibus insistebat invocare beatam Virginem Mariam, ut ipsa ei regressum ad propriam domum donaret. Tempore generalis capituli per abbatem suum seniores interpellavit, qui unanimiter ei contradixerunt eo quod incorrigibilis existeret.

ret, quod ubi comperit, iratus beatæ Virgini, omne servitium, quod ei impendere consueverat, subtrahit. Tandem ductus de hoc pœnitentia, obsequium neglectum resumpsit, et vale faciens Porcensibus ad Hemmenrode rediit, misericordiam quæsit, sed non invenit. Suasit ei abbas, qui solus ei erat propitius, ut archiepiscopum Treverensem adiret, et ejus auxilio atque interventu ingressum obtineret : utrumque factum est ; omnia tamen hæc circa illum gesta fuisse per clementiam beatæ Dei Genitricis prædicto Danieli revelata sunt. (Cæsarius, lib. vii, cap. 37.)

IX. — Victoriâ obtinet.

Quis nescit pugnam Pragensem, in qua non tantum regni Bohemiæ, sed plurium etiam regnorum vertebatur alea? In hac militaris tessera Maria, vexilli primarii clypeus Maria, pro victoria Mariana potentia fuit. Addit P. Christophorus Schenck, p. 11, *De necess. ad salut. scient.* : « Dum hæc scribo anniversaria felicissima recurrit dies, qua a Turcarum potentissima obsidione liberatam Viennam in acceptis Marianis gratiis referimus, quod a Musulmano jugo vindicata, gloriose de Mahometanis triumphavit. Quis tam atrocis hostis domitor? quis tam mirandæ victoriæ auctor alius fuit, quam Maria? » Hujus magnæ Matris venerabili nomini, ut loquitur lectio sexta in Officio de SS. nomine Mariæ, jam pridem in quibusdam Christiani orbis partibus speciali ritu cultum, Innocentius XI, Romanus Pontifex et Pastor universalis, ob insignem victoriâ sub ejusdem Virginis Mariæ præsidio, de immanissimo Turcarum tyranno cervicibus populi Christiani insultante, Viennæ in Austria partem, et in perenne tanti beneficii monumentum, in Ecclesia universali singulis annis infra Octavam Nativitatis B. Mariæ Virginis celebrari præcepit.

X. — Angelos morituro sodali custodes mittit.

Paulus Barry in *Pædagog. suo cælesti*, cap. 3, scribit, quod Gulielmus quidam in urbe Aquensi adolescens, pius et probus sodalis, in periculosum morbum incidit, quia inhumanus parens innocentem licet filium acerbis verberibus exceperat ; at dum invicta plane patientia dolores perfert filius, quodam die Mercurii circa meridiem duo angeli formosissimi eidem assistunt, quorum unus se tutelarem proprium, alter congregationis et sodalitatibus, cui ante annos quatuor nomen suum dedisset, eique inscriptus fuisset, custodem se esse dixit. Orsus deinde sermonem tutelaris, et custos congregationis, Gulielmum his verbis allocutus est : « Gulielme, bono animo esto, nos duo sumus a Deo et Dei Matre Maria ad te missi, ut ægrotanti tibi solatio, et morienti auxilio simus, hoc enim patientiæ tuæ præmium est ; adhuc vitæ tue integritas Deo placuit, ac legum omnium sodalitatibus exacta observatio, tunc præcipue, quando diebus, qui sunt a legibus præscripti, confessus, sacram Eucharis-

tiam sumpsisti, etiam cum Aquensis sodalitas per Patrum societatis absentiam fuit interrupta : cæterum nos tui causa hic sumus non statim recessuri, sed toto tempore, quod vitæ tuæ reliquum est, semper in oculis tuis futuri, ut nostro aspectu et præsentia recreatus a nobis ad tolerantiam animeris ; scito itaque, neque me, neque angelum tuum tutelarem a te discessuros priusquam animam tuam ad Dei ac tuæ Matris Mariæ dulcissimum solum evehamus, cum primum ex vivis excesseris, quod sequenti Sabbato ad primum signum Vesperarum in parochia dandum fiet. Narravit hæc adolescens patri, matri et confessario, prædictionique fidem fecit dies et hora, qua, juxta sermonem angeli, de terra ad cœlos evocatus est.

XI. — A prædonum insidiis liberat.

Jesuita quidam jam semel in Picardia ob fidem catholicam ductus ad patibulum, sed mire liberatus, in Belgium contendit ; cum navem aliquando conscenderet, in certa luce conspiciatus hæreticos appropinquantem, confugit illico ad preces, solida arma : cum vocaret in vota Dei Parentem, prædones vertere cursum, et tres alias invadunt naves pone sequentes, sacerdotem vero hac ratione Deus servavit. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. virg.*, lib. III, cap. 1.)

XII. — Morientibus adest.

Cum Coloniae in ecclesia S. Mauritii, sanctimonialis quædam bonæ vitæ in extremis laboraret, et Sorores morientem circumstarent, illa serenata facie subridendo, cunctis audientibus in hæc verba prorupit : « Bene veniat dulcissima Domina mea, bene veniat, » sicque repressis labiis expiravit. (Cæsarius Heisterbac. lib. vii, cap. 54.)

Circa hoc triennium monachus quidam, Wernerus nomine, in Eberbacho defunctus est, ætate quidem adolescens et imberbis, sed mente canus. Hic cum ante horam exitus sui, sicut ab ejus abbate didici, dæmones circa se videret, illorum importunitate valde turbatus, clamare cœpit : « Sancta Maria, libera me ab istis vilissimis, » crebrius hoc repetens : audientes hujusmodi clamorem hi, qui circa eum erant, satis mirabantur, scientes eum esse taciturnum, et vix ad interrogata respondere ; postmodum respirans et inclinans ait : « Bene veniat charissima Domina mea, bene veniat, » moxque manus contra dæmones levans, et eis insultans subjunxit : « Modo jacete vos ibi, modo jacete vos ibi ; » sicque post modicum placido vultu expiravit, angelis gaudium faciens in cœlo, sed non modicum dolorem Fratribus in monasterio : fuerat enim adolescens bonus et disciplinatus, virgo corpore et mente. Nec dubitandum est, quin in adventu Reginæ cœli, omnis illa turba spirituum malignorum impulsa sit et dejecta, sicut in ortu solis dispergitur nebula matutina. (*Ibid.* cap. 55.)

XIII. — *Vitæ periculum avertit.*

Religiosam vitam quidam petebat juvenis, cum studiorum spatio decurso subit animum [proficisci in patriam (an valediceret)], mens quibus melior erat dissuadentibus. Inde cum concedit in villam, jumentum, quo vehebatur, decedit in fossam, ex cuius altera parte vallis præceps et formidolosæ altitudinis, simul crux equitis tota mole corporis oppressit, periculum omnino sævum et anceps, sive quod propter onus incumbens equo expedire neque ipse se poterat, neque extrahi a comitibus, aliisque qui accurrerant audito casu, sive quod, si se commovisset jumentum, pronus ipse volvendus erat in caput, atque sic per præruptam rupem atque asperam saxis interitus certus. Cum circumstisterent omnes anxii et incerti quid agerent, ipseque jaceret non minus consternato animo quam corpore, admonent, ut re desperata Deiparæ opem imploret. Nec mora; vix suis credens oculis, non ullis hominum auxiliis, non suo ipsius nisu liberatum corpus aspicit et periculo exemptum; inclamat socios. Vix in tuto erat repositus, cum equus frustra eluctatus in imam vallem præcipitans, ad exitium ruit. (Bencius, in *Annalibus societ. posterioribus 1590, Historia collegii Romani.*)

XIV. — *Seriam peccatorum confessionem ad vitam resuscitatæ impetrat Deipara.*

Narrat Bensonius, in Expositione Psalmi *Magnificat*, de matrona valde pia, quæ in juventute sua occulte commissum crimen nunquam confiteri volebat, sed sufficienter se confessam credebatur, si diceret dolere se de omnibus peccatis suis, tam dictis quam non dictis; quod tanto cum doloris sensu semper expressit, ut copiosis perfusa lacrymis abundanter quasi suum contestaretur dolorem. Infirmitas tandem, et post paucos dies morbo et morte oppressa decessit: nec tamen peccatum illud confessum est. Corpus per triduum inhumatum jacuit, quia expectabatur filia, quæ tunc absens fuerat: ubi ergo rediit, et in conspectum cadaveris venit, ingentibus suspiriis irrugiit, multisque lacrymis mortem matris deploravit. At hem! repente mortua resedit mater, et placide plorantem filiam est allocuta: « Noli timere, filia mea, tu mihi sacerdotem statim advoca, ut illi confiteri possim. » Vocatur statim confessarius, qui ad vitam revocatam audit, et rite confessam absolvit. Conversa deinde ad omnes circumstantes claris verbis dixit: « Ego misera peccatrix, fœdum scelus, quod clam admiseram, nulli sacerdoti aperui, quotidie tamen illud coram Deo deflevi, et veniam illius per Mariam Virginem postulavi, sed quia cum possem confessam non sum, justo Dei judicio damnata fuisset, nisi beatissima Virgo Maria cum sanctis plurimis pro me misericordiam exorassent: cum enim jam a dæmonibus raptarer ad infernum, ego vero invocassem beatissimam Mariam Virginem, adfuit illa, meque pristinæ restituit vitæ, et quamprimum confiteri jussit, ut

sic æternam consequerer salutem. » Hisque dictis se reclinans, rursus obdormivit, et magno cum solatio universi populi tumultu illata est.

XV. — *Prædonis mira Deiparæ opæ conversio.*

P. Pexenfelder, p. III *Hist.* 156, refert, quod prædo quidam uxorem habuerit beatæ Mariæ Virginis devotissimam, a qua, cum alias nihil boni ageret, hoc unum didicit ut saltem diebus Sabbatinis in honorem beatissimæ Virginis jejunaret, et imaginem beatæ Mariæ transiens, *Ave* unicum diceret. Cum ergo ad ardentiores solis calores declinandos templum ingreditur, et voti memor ad aram beatissimæ Virginis accedit, ut debitum *Ave Maria* persolveret, conspicit in sinu Matris totum cruentum Jesulum. Accedit propius, et causam tam prodigiosi cruoris inquit; sed statim ex statua beatissimæ Mariæ Virginis hæc verba audit: « Tu ipse et alii tui similes peccatores Filium meum horrendis peccatis vestris tam fœde cruentatis! » Contritus ergo toto corde in genna procidit, et inter copiosas lacrymas veniam precatur, vitæque emendationem seriam promittit; nihilominus tamen a Matris amantissimæ Filio auditus non est, qui aversa facie indignationem suam est contestatus, usque dum Maria Filium super altare reposuit, flexoque genu pro prædone isto veniam exoravit. Ubi ergo supplici Matri annuit Filius, et miserum peccatorem in gratiam recepit, jussus est ad Christum accedere, et cruenta Filii Dei vulnera exosculari, cum, ecce manantia sanguine vulnera omnia sunt persanata, ipse vero cum uxore deinceps vitam professus est religiosam.

XVI. — *Sententiam judicis favorem mulier inops Mariæ epe impetrat.*

Mulier quædam inops atque egens cum adversario potentissimo litigabat, cui pro opibus et gratia et litem prorogare, et levissimi judicis animum donis corrumpere licuit. Cum vero egentissima femina, communi tenuiorum sorte, deprecatore ac patrono careret, ad eam Reginam confugere statuit, cui orberum ac viduarum solitudo curæ est, orataque Virgine, et recitato Rosario brevi causam obtinuit, non tamen sine virtutis divinæ auxilio et miraculo præclaro præpotentis Dei; ter enim iudex iniquus sententiam ex scripto pronuntiare aggressus, ter a Virgine revocatur, et contra atque ipse vellet conversa lingua secundum inopem mulierculam coactus est proferre sententiam. (Ex Joan. Bonifac. *Hist. virg.* lib. II, cap. 16.)

XVII. — *Sibi devoto Deipara in egestate succurrit, et vitæ periculo.*

In regno Cantabrie, uti refert Cartagena, tom. III, l. ult. § 52, vir fuit beatissimæ Mariæ Virginis devotissimus, qui quotidie ad aram illius Rosario devotissime orabat, sed adeo depauperatus fuit, ut nec panem quem roderet, haberet. Confugit proinde ad Mariam; ad cuius aram dum ardentius Rosario

persolvit, videt ille statuam beatissimæ Virginis moveri, pedem extendere, et in sinum illius argentæam crepidam excutere, nutuque indicare, ut hoc pro Rosario suo pretium acciperet, quo se et familiam suam enutrirer. Gratiis beatissimæ Mariæ Virgini actis, currit ad aurifabrum, qui ubi crepidam vidit, eam a statua furto sublatam clamavit, atque ad judicem detulit; captus proinde atque in carcerem inclusus, nec diu post ad furcam adjudicatus est. Ducebatur jam ad suspendium, et ipsam actu transibat ecclesiam, in qua pretiosa crepida donatus fuit. Hic ille rogavit supplex, ut saltem ante mortem Mariæ valediceret, eique suam exponere posset calamitatem, ob cujus maternam liberalitatem tam innocentem malæ cruci adjudicatus esset. Provolutus hic ante aram beatissimæ Virginis, inter lacrymas contestatur innocentiam, atque a Maria instantissime subsidium postulat. Cum ecce inspectante populo universo Maria, ut ante alteram crepidam ante pedes illius excussit. Quo viso iudex et populus omnis innocentem absolvit, eique ac filiabus illius censum annum unde viverent, assignavit; ipse vero in perpetuæ contestationis memoriam, quamdiu vixit, vitam in obsequio Mariæ traduxit.

XVIII. — Maria virgini pauperculæ procurat Psalterium.

Filia fuit viri pauperrimi, et cum puella nondum septennis miro fervore spiritus interius traheretur, rogavit patrem cum lacrymis, ut sibi Psalterium compararet. Cui pater: « Unde, filia, Psalterium comparabo, qui vix tibi quotidie panem lucrari sufficio? » Mox illa conversa ad Matrem Christi, oravit et dixit: « O Mater Christi, da mihi Psalterium, quod pater dare non potest, et ero perpetuo ancilla tua. » In hac simplicitatis prece perseveravit illa per annum, et ecce in somnis apparuit ei beata Virgo Maria, ferens, ut ei videbatur, in manu duo Psalteria, et dicens ei: « Accipe nunc, filia mea. » Ubi cum maximo tripudio elegit unum, disparente beata Virgine, puella de somnis evigilans, nihil invenit in manibus suis, et illusam se conquerens a Matre Christi, flere cœpit uberrime; quod cum audivit pater, irrisit filiæ, et demum consolatus est eam: « Vade, inquit, tantum diebus Dominicis ac festis ad magistram quæ filias divitum Psalterium docet, et primo discas legere, et postea beata Virgo Psalterium tibi forsitan procurabit. » Mira res, ubi puella simpliciter accepit, et ad magistram quæ filias divitum docebat, venit, Psalterium inspexit et legit; et sic beata Maria multo miraculosius promissum suæ dignationis implevit. Quod ubi viderunt honestæ personæ, et divites matronæ parochiæ, emerunt puellæ Psalterium, et sequenti tempore, cum eam in Christi servitio alacrem cernerent devotamque, eidem juxta ecclesiam cellulam pro reclusorio locaverunt. (Cantipratanus, lib. 1, cap. 22, p. 111.)

XIX. — Beatissima Virgo Maria lassum de labore communi Fratrem quiescere iubet

Legitur quod unus devotus Frater laicus, qui erat coquinarius Fratrum, stabat ante conventum Fratrum multorum, et in continuo labore fuit, et quoniam frequenter hospites superveniebant, extra horam communis prandii vel cænæ, vix tantum temporis habere potuit, ut orationes debitas persolveret; contigit quoque una die, ut multis supervenientibus Fratribus tota die occuparetur in labore coquinæ. Tandem post Completorium satis tarde accessit ad orationes persolvendas, et quasdam partiales orationunculas beatæ Mariæ Virgini offerebat; et quia fatigatus fuit multum ex labore, somnus ipsum arripuit, qui excutere a se somnum conatus magnam luctam habuit in somno lassum corpusculum deprimente, et fervori devotionis renitente; cumque sic iuctaretur, apparuit ei Domina pulcherrima, dicens: « Fili bone, mihi satisfacisti, vade ad dormiendum. » De cuius aspectu gratioso multa consolatione repletus est. (Ex *Magno Speculo exemplorum*, verb. S. Maria.)

XX. — Miraculorum dono gloriosum reddit sanctum Didacum.

Sanctus Didacus, ille sapiens idiota, quem in cœlitum numerum Sixtus hoc nomine quintus retulit, unus fuit ex claris Deiparæ amantibus, cujus in pervigiiliis Sabbatisque omnibus panis et aquæ jejunium toleravit, et lampadis oleo (quæ lampas in Virginis ara lucebat) quoscunque unxisset, sanabat agrotos. (Petrus Galetinus, protonotarius apostolicus, *De Vita S. Didaci*.)

XXI. — Deipara familiariter colloquitur Bergomensis Venturino.

Bergomensis Venturinus in D. Dominici exercitu perstrenue militavit. Ejus invidiam sanctitatis, quæ pessimis quibusque negotium sæpe facessit, quidam scholasticus crimina multa confinxerat, malevoleque animo, a quo nullam injuriam acceperat, illum accusaturus veniebat, sed animum consiliumque mutavit, simul atque in Prædicatorum monasterii templum ingressus, Venturinum offendit orantem, a terraque vidit eminentem, depictæque imaginis, in quam precabatur aspiciens altitudinem exæquantem, et sacratissimam Deiparam cum eo familiariter colloquentem. Ergo nequitiam, lividaque et corrosa viscera detestatus, monasterii præfecto, quid sceleris cogitasset, quid etiam miraculi vidisset, aperuit, atque ex illo die Venturinum animo dilexit, verbis ornavit, vultuque coluit; hic autem Venturinus Sabbatis omnibus de Maria Deipara concionabatur, cui præcipua quadam religione servivit. (Joann. Antonius Flaminus, et Castelli, tom. II, *De Vita S. Dominici*.)

XXII. — Sancti Amati humilitatem honorat Maria.

Sanctus Amatus abbas ex summa qua erat humilitate, in ipso aditu basilicæ Dei Matris sibi sepulcrum imperat aperiri, indignum se æstimans qui

intra Dei Genitricis templum conderetur. Mortuum monachi in vestibulo templi ut præscriperat, sic sepeliunt, anni tamen evoluti spatio cuidam ex Fratribus divinitus revelatum est, ut Amati corpus intra Dei Matris templi januam honorifice poneretur. (Surius, *Vit. SS. Septembris*.)

XXIII. — *Gentilis baptizatus, mortique proximus mire in Mariano templo sanatur.*

Gentilis quidam instituebatur ad fidem; is cum fere ageret diem extremum, ad Virginem Gratiarum deferretur (est ædi nomen), a sacerdote sancte abluitur; nec mora: assurgit, ac sine cujusquam ope ambulare incipit, toto personante templo Dei laudibus, ac Virginis Matris, in cujus etiam laudes Sabatinæ preces institutæ vocum ac sonorum suavissimo concentu. (Ex *Historia collegii Basaini soc. Jesu*.)

XXIV. — *Paralytica Mariæ ope curatur.*

Femina Neapoli primaria, cui erat vir cognomine Longus, præclarus, et unus ex consiliariis regiis, omnibus capta membris, acerbissimis insuper discruciat doloribus vitam trahebat miserrimam. Ope medicorum ad ultimum damnata, exorat virum se deferri Lauretum. Quo cum esset perventum, et sacram ipsa domum fuisset ingressa, generum suum itineris comitem rogat, ut curet Missam celebrari, cujus initium est: *Repleatur os meum laude*, in qua Evangelium paralytici a Christo sanati recitatur in feria sexta infra Octavam Pentecostes; vix hoc plane genero mandaverat, ad aram accedit sacerdos ignotus rem sacram facturum; ubi primum iste inchoavit ab illo ipso Introitu: *Repleatur os meum laude*, Longam ingenti admiratione percussit, ac stupore attonita paulisper hæsit, et dum sacerdos pervenit ad illa Evangelii verba: *Ait paralytico: Tibi dico surge*, mira res dictu visuque! paralytica mulier repente divina quadam vi membra consolidari, simul mentem insolita dulcedine perfundi sensit. Extemplo igitur gratulabunda exsurgit e sella, attonitis rei novitate astantibus, Deo Deiparæque gratias egit. (Baltassar de Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

XXV. — *Sanctum Bernardum liberat a periculosa pituita.*

Bernardo doctori, confessorique præclaro, ipsisque hæreticis admirando, sic olim molesta pituita fuit, ut perenni distillatione morti putaretur esse vicinus, ipseque pene deficiente spiritu ante Dei tribunal sibi visus est; aderat mendacissimus accusator diabolus, qui tamen Bernardo pro se in maxima corona causam dicente, fractus et abjectus obmutuit. Rursus in illo quasi mortis et vitæ confinio ad litus maris non corporis passibus, sed peregrinæ et attonitæ mentis gressibus ivit. Ubi navem qua transvehi posset, sibi visus est expectare, quæ ad litus applicita in aquas regressa est, simul atque Bernardus pedem paravit inferre; iterum ac tertio ad litus maris appulsa introeunte Bernardo retro-

cessit, et conscendere parantem ludificavit. Demum relicto Bernardo navis ire visa est et nunquam remigrare; ex quo viso divinus doctor intellexit, suæ navigationis tempus nondum advenisse. Cumque dolor in dies augeretur, eoque plus afferret molestiæ, quo minor ex superiori visione Bernardi exitus ostendebatur spes, et Fratribus de more ad salutarem lectionem adeuntibus, duo tantum remanerent, ut in valetudinario jacenti Bernardo præsto essent, dolore faces admovente, atque ægroti vires superante, unum ex illis duobus precatum jussit abire, se indignum profitentem ac vitæ maculas excusantem, obedientiæ jure compellit, quæ imperandi gravissima auctoritas est; ivit ergo, et ad terna sacelli preces fundit altaria, primum Deiparæ, alterum divi Laurentii martyris, tertium sancti Benedicti, qui occidentales terras monasteriis, id est, cælestibus plantariis omnium primum ornavit. Nec mora: Bernardo misericordiæ Mater adest, Laurentio et Benedicto comitibus, Reginam, Reginæque administros, vel primo aspectu Bernardus agnovit, ea quippe se figura ostenderunt, quæ digito monstrari posset, nulloque negotio dignosceretur; porro suis quemque nominibus appellari cupienti, affectam dolore partem manibus lenissime atque indulgentissime Regina et aulici tractaverunt, morbumque omnino depulerunt, itaque pestilens ille rivus exaruit, secutaque felicitas est, et ex siccitate sanitas. (Wilhelmus, abbas S. Theodorici, in *Vit. S. Bernardi*, lib. 1, cap. 2.)

XXVI. — *Claudam et mutum sanat Deipara.*

Puella quædam, quæ membra nervorum contractione torpida movere non poterat, et quod ingrediendi usus liber illi non esset, posterioribus sui corporis partibus, quas natura ad sedendum instituit pro curibus utebatur; item homo Florentinus nomine Bidellus, qui obtusis obturatisque faucibus loqui non poterat, cum se Virgini, cujus est Anconæ celebre templum, serio commendassent, sanitatem impetraverunt. Notus erat amborum populo morbus, nota puellæ debilitas, notum Bidelli ex linguæ impedimento silentium, alteram misere reptantem civitas sæpissime viderat, alterius infantiam millies fuerat miserata; idemque ille populus Mariæ sanantis ope, feminam solute gradientem aspexit, Bidelli-que linguam expeditam et recte loquentem est admiratus: tantum Virginis invocatio valet fidenter emissam. (Marsilius Ficinus, *De religione Christiana*, lib. III, cap. 10.)

XXVII. — *Captivum a Sarracenis mercatorem liberat.*

Cum Normannus mercator a Sarracenis ultra mare captus, diutissima servitute oppressus teneretur, catenisque devinctus, Mariam gratiæ Matrem imploravit, et Bajocensis agri celebre ejus templum se visitaturum spopondit. Preces ac vota secuta libertas est, catena sponte decidente, cujus terram ferientis sonitum solus sensit ipse captivus: ferro

liber atque expeditus ad votivam Virginis aedem pervenit incolumis : sed tamen orbis ferreus collo innexus, in quem inserta catena fuerat hominem male habebat : erat quippe non modo gravis, sed ita etiam durus et crassus ut limari non posset ; cum autem a beatissima Virgine, ut illo se cervicis ponderoso tormento liberaret comprecatus esset, ecce subito clavus ille, quo vinculi nodus tenebatur, sese sponte dissolvit, qui non potuit, quamvis diligentissime quæsitus inveniri ; tum mole a cervice detracta, molestia conquievit. Bonus quoque peregrinus et felix cum Divæ sospitanti, quas potuit gratias egisset, suæ et servitutis et libertatis historiam Bajocensibus explanavit, collariamque horribilem et crudelem in rei gestæ memoriam ad aram appendit virginalem.

XXVIII. — *Castitatem tuetur Deipara.*

Virginitatem quædam devoverat Deo ; hinc inflammatur in eam invidia inferni monstri. Multas per hebdomadas tam multa objicit visa informia usque ad gestus et modos haud pudicos, voces infandas varie permistas, ut dies ac noctes misere sollicitam haberent : donec tandem de consilio nostrorum, suscepto voto invisendi templi Deiparæ Virginis, quod religiose in hac urbe colitur, assiduo terrore, omnique oculorum et aurium ludibrio liberata est. (Bencius, *Histor. colleg. Placentini.*)

XXIX. — *De cultrice insigni Deiparæ.*

Francisca Maniona, fundatrix collegii Medinensis, mortua est. Ea cum sibi finem vitæ adesse inteligeret, testamento cavit, ut annuus honor foundationis nemini mortalium haberetur, sed Dei Genitrici ; proinde offerretur cereus ipsius imagini. (Bencius, *Annal. soc. Jesu, De rebus collegii Medinensis.*)

XXX. — *Cultor egregius SS. Deiparæ fuit sanctus Henricus imperator.*

Henrico imperatori morum ipsa perfectio sancti cognomen dedit ; nam virginitatis florē integrum atque inviolatum Mariæ Virginis ope conservavit, ejus tam sedulus cultor fuit, ut in mediis itineribus quæ et multa et longa confecit, si quando in urbem aliquam esset ingressus, noctem primam illa in æde precando consumeret, quam beatissimæ Virgini dicatam reperisset. Hanc eandem immaculatam Virginem calice immensæ magnitudinis honoravit. Quod vero templum in ejusdem Dei Matris honorem magnificentia imperatoria dignissimum apud Spirenses Henricus inchoarat, neque mortis interventu perfecerat, Conradus Cæsar absolvit. Porro monasterium almæ Virgini inscriptum et sacratum, in Argentinensique ditone situm, quod vetustas prope consumpserat, ita refecit ac reposuit Henricus, ut magis novum fecisse, quam vetus reparasse diceretur. (Trithemius, lib. *De monasterio Hirsaugiensi*.)

XXXI. — *Salutationis Marianæ efficacia.*

Retulit mihi (scribit Cæsarius Heisterbacensis, lib. vii, cap. 26) Walterus de Birbach, monachus de Hemmenrode, diabolum cuidam converso ordinis nostri ita fuisse infestum, ut neque per signationem, nec per aliquam orationem ab illo posset liberari : visibiliter illi apparens, multis modis eum terruit. Suasum est ei a quodam viro religioso, ut angelicam Salutationem contra occurrentem proferret, quod cum fecisset, malignus spiritus quasi turbine impulsus clamavit : « Diabolus dentes ei excutiat, qui te hoc docuit ; » sicque liberatus est ab eo.

XXXII. — *Beata Maria sibi devotam feminam militis depauperati, sed per diabolum diuti uxorem, ab insidiis hostis Stygni præservat.*

Miles quidam potens valde et dives, cum omnia sua bona indiscreta liberalitate dispergeret, ad tantam inopiam devenit, ut qui consueverat magna tribuere, jam inciperet minimis indigere ; habebat autem uxorem pudicissimam, et beatæ Mariæ valde devotam. Appropinquante autem quadam solemnitate, in qua prædictus miles multa donaria consueverat elargiri, cum jam quid tribueret non haberet, nimia confusione et verecundia ductus, quousque prædicta solemnitas transisset, desertum locum mœroris ab amicis expetiit, ut fortunæ suæ incommoda plangeret et verecundiam evitaret. Et ecce subito, quidam equus valde terribilis, terribiliorem habens sessorē, ad eum accessit ; ejus inessor eum alloquitur et causam tantæ suæ tristitiæ sciscitatur, cui cum omnia, quæ sibi contigerant, per ordinem enarrasset, ille ait : « Si mihi in modico obtemperare volueris, magis quam antea, gloria et divitiis abundabis. » Spondet ille principi tenebrarum, se quidquid jusserit libenter facturum, dummodo ipse sibi impleat quod promittit ; et ille : « Ecce, pergens in domum tuam, et in tali loco requiras, ibidem tot auri et argenti pondera, et tot lapides pretiosos invenies ; mihi autem hoc facias, ut in tali die uxorem tuam huc ad me adducas. » Sub tali promissione miles domum revertitur, et in loco de quo sibi dixerat querens, omnia reperit quæ sibi prædixerat ; quæ inveniens, mox emit palatia, largitur dona, redimit fundos, comparat servos. Appropinquante vero die statuta uxorem suam vocavit, et dixit : « Equum conscende, quia aliquo longius mecum pergere te oportet. » At illa tremens ac pavens, et viri imperio contradicere non præsumens, beatæ Mariæ se devote commendavit, et post virum abire cœpit. Cum autem longius processissent et in via quamdam ecclesiam invenissent, illa de equo descendens, ecclesiam intravit viro exterius expectante. Dum vero beatæ Mariæ se devote commendaret, illa subito obdormivit, et Virgo gloriosa, prædictæ matronæ in habitu et qualitate per omnia similis, de altari processit, et foras exiens equum conscendit, matrona illa in ecclesia dormiente et remanente. Vir autem suam uxorem esse

arbitrans, profectus est. Cum autem ad locum statutum venisset, ecce princeps tenebrarum cum impetu nimio veniebat, et ad locum festinabat; sed cum appropinquasset, statim ille infremuit, et tremens ac pavens accedere non præsumpsit, dixitque militi: « Infidelissime hominum, cur mihi taliter illusisti, et pro tantis beneficiis mihi talia contulisti? Ego enim tibi dixeram, ut ad me adduceres tuam conjugem, et tu mihi adduxisti Domini Genitricem; volebam uxorem tuam, et adduxisti mihi Mariam, nam cum uxor tua mihi multas inferat injurias, de ea volebam expetere ultionem, et tu ad me istam adduxisti, ut me torqueat et in infernum mittat. » Audiens hæc, vir vehementer stupebat, et præ timore, admiratione nimia loqui non poterat; sancta autem Maria dixit: « Qua temeritate, nequam spiritus, devotæ meæ nocere præsumpsisti? Non hoc tibi impune cedit, et nunc te hac plecto sententia, ut in infernum descendas, et alicui me devotione invocanti nocere de cætero non præsumas. » Ille autem cum multo ejulatu recessit, et vir de equo exiliens, se ad pedes Mariæ prostravit, quem Virgo increpans ad suam uxorem, quæ adhuc in Ecclesia dormiebat, jubet redire, et omnes divitias dæmonis abjicere. Rediens ergo cum adhuc uxorem suam dormientem inveniret, eam excitavit, et sibi quæ acciderant enarravit. Cum autem domum rediissent, et omnes dæmonis divitias abjicissent, in laude Mariæ Virginis devotissime permanserunt, et multas postmodum divitias ipsa largiente Virgine receperunt. (Jacobus de Voragine.)

XXXIII. — *Dæmonum ludibria prodiit.*

Hermanni Itali Fratricellorum hæreseos auctoris manes, apud Ferrariam instar sancti alicujus reliquæ colebantur: aliorum impium dogma ut declararetur, iidem æquum fuit, necessitas quoque postulavit, ut ossa infanda comburerentur. Diabolum hoc judicium Ecclesiæ solum odisse, ex historia Caidonis est videre: diabolici hominis reliquæ in ignem conjectæ statim emicuerunt, atque diabolorum potestate in aera supra rogum ferebantur; populus iudices in ipsam ardentem pyram iniecisset, nisi clerus gloriosam Virginem Mariam, hæreseon omnium interemptricem, in Officio, cujus introitus est: *Salve, sancta Parens*, invocando, diabolorum nequitias exsuperasset, ipsosque clamare coegisset: *O Guido de Lacha, nos defendimus te quantum potuimus*, etc. Itaque merito cantat Ecclesiæ: *Gaude, Maria Virgo, sola cunctas hæreses interemisti in universo mundo.* (Gerardus Loricarius. — Hadamarius, in Compendio Glossæ ordinariæ et interlinearis in III Reg. c. xiii.)

XXXIV. — *Miles quidam in dies Mariam salutans, a dæmonis insidiis præservatur.*

Quidam miles quoddam in via communi habebat castrum, et omnes transeuntes sine miseratione aliqua spoliabat; Virginem tamen Mariam quotidie

salutabat, nec pro aliquo impedimento emergenti, ab ipsa salutatione, aliqua die cessare volebat. Accidit autem, ut quidam religiosus vir sanctus inde transitum faceret, et ipsum prædictus miles continuo exspoliari juberet: vir autem sanctus rogavit prædones, ut ipsum ad dominum suum deducant, quia ad ipsum haberet secreta, quæ perferret: adductus autem rogavit militem, ut omnes de familia sua et castro congregari faceret, ut eis verbum Domini prædicaret. Cum autem congregati fuissent, ille ait: « Nequaquam hic omnes estis, sed aliquis adhuc deest. » Cui cum se omnes adesse assererent, aiebat: « Diligenter perquirite, et aliquem invenietis abesse; » tunc unus exclamans dixit, quoniam solus Camerarius illuc non venisset; ille autem dixit: « Vere ipse est, qui solus deest; » pro eo ergo cito mittitur, et in medium deducitur, cum autem virum Dei vidisset, revolutis terribiliter oculis, caput instar insani agitabat, nec propius accedere audebat; vir autem sanctus dixit ei: « Adjuro te, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut quis sis, nobis edisseras, et quam ob causam huc veneris, palam pandas; » cui ille respondit: « Heu! adjuratus prodere cogor invitus, ego enim non sum homo, sed dæmon, qui formam hominis accepi, et quatuordecim annis cum hoc milite hic permansi; nam princeps noster me huc misit, ut diem, qua ipse suæ Mariæ Salutationem non diceret, diligentius observarem, et in eum potestate accepta ipsum continuo strangularem, et sic in malis operibus vitam finiendi noster esset; quacunque enim die ille Salutationem dicebat, in ipsum potestatem habere non poteram. Ecce autem, de die in diem diligentius observavi, et nullum diem quin eam salutaverit, prætermisit. » Hæc miles audiens vehementer obstupuit, et ad pedes viri Dei se projiciens veniam postulavit, et in melius deinceps vitam mutavit. Vir autem sanctus dixit demoni: « Præcipio tibi, dæmon, in nomine Domini nostri Jesu Christi, ut hinc statim abscedas, et talem hactenus locum possideas, ubi nulli gloriosam Dei Genitricem Mariam invocanti nocere præsumas. » Hæc ubi jussa dedit, dæmon abscedens evanuit. (Jacob. de Voragine, in festo Annunt. B. M. V.)

XXXV. — *Maria Magistra fuit sancto Elzeario comiti.*

Garsenda sancti Elzearii comitis sanctissimi nutritrix, dum noctu in templo pro Elzeario suo alumno preces sollicita fundit, Christum ita loquentem audiuit: « Isti quem mihi tam avide commendas, meam ego Matrem dedi Magistram. » Garsenda his vocibus obstupefacta, Deo enixe supplicavit, ut si forte antiqui veteratoris semper illudens verba illa fuissent, re ipsa detegeret, sin autem ex divino oraculo profecta vox esset, ipsa veritas sese magis ac magis aperiret. Garsendæ justa poscenti Christus exemit scrupulum; sacrum enim intensis animi viribus audienti illapsa coelitus vox est, superiora confirmans; rem totam Garsenda ad suum refert confes-

sarium, virum sapientem et religionis fama conspicuum. Ille de Elzeario remotis arbitris quaerit : quemadmodum se gerat in precibus exercitationibusque divinis? quo in cœlesti philosophia utatur magistro et duce? quemve ex cœlestibus patronum asciverit, quo, in oceano, a perturbationum fluctibus navis se rectore defendat. Elzearius sanctissimam Virginem Mariam suam esse Magistram Patronamque respondit. « Cum enim, inquit ille, ad precandum meditandumque me comparo, propriæ indignitatis memor et conscius, Matri gratiæ totum me regendum docendumque permitto; eam obsecro detestorque suppliciter, ut quæ Filio sunt grata suggerat, salutare opinionem in animo inserat, insitasque custodiat; deinde qua possum religione, Angelicam salutationem in Mariæ laudem usurpo, qua oblata, nunquam mihi deest seges et materia contemplandi. » Adde, sanctum hunc adolescentem Sabbatis potissimum divina consolatione solitum esse mulceri, primamque cœlestem motionem impulsamque mirabiliorem Elzeario in Assumptæ Virginis Mariæ feriis evenisse. (Surius, in *Vit. SS. Septembris.*)

XXXVI. — Sanctus Leontius Mariophilus insignis.

Monachorum Pater sanctus Leontius, sanctæ Dei Genitricis Mariæ obsequio deditissimus, annos quadraginta ab ejus nunquam templo recessit, constantiam et pietatem remunerante Deipara; fuit enim miræ gravitatis, in sui custodia persistens, quas virtutes mira quadam molestia condiebat; nam erga egentes misericors; qui et pauper esset et cæcus, ei eleemosynam manu porrigebat: sin autem qui egebat oculis captus non esset, stipem in eo loco ponebat, unde inops acciperet visamque desumeret: videlicet aut in scamno, aut in basi ipsa columnæ, aut in sacelli gradibus propalam collocabat. Interrogatus a quodam sene, cur non sua esset manu misericors, respondit, non se esse qui daret, sed Virginem Deiparam templi Patronam egenorumque Fautricem; ita gloriæ illius contemptor fuit, quam bene merendo homines consequuntur, et Mariam Virginem honoravit, cui quod dabatur attribuit, etenim Deiparæ laudem quærebat spectabatque Leontius, a qua virtutibus ornabatur. (Joannes Epiratus in *Prato spirit. cap. 62.*)

XXXVII. — Maria sanctum Bernardum salutat.

Faventibus superis *Salve, Regina* decantari, nota illa docet historia: Divum Bernardum Claraevalensem, apostolicæ Sedis legatum, cum Spiram venisset, a clero et populo cum triumpho exceptum, et ad primariam ædem Deiparæ sacram deductum, et in ipso aditu *Salve, Regina* esse cantatum, a Bernardo ter tribus in locis genua esse flexa, et in primo quidem: *O clemens*; in altero: *O pia*; in tertio: *O dulcis Virgo Maria!* Bernardi salutationem et devotionem recompensatura Deipara, voce clara ex icone sua dixit: *Salve, Bernarde.* (Ex *Vita.*)

XXXVIII. — Monacho in agone a dæmonibus tentato, subvenit.

Speculum exemplorum, exemplo 84, refert de religioso, quod is ad extrema deductus horride inclamaverit: « Maledicta hora, in qua religiosus factus, » et sic conticuit. Paulo post serenior facie rursus exclamavit: « Benedicta hora, qua ordinem intravi, et benedicta Mater Christi, quam dilexi; » et his dictis rursus siluit. Attoniti Fratres, qui lectulum circumquaque stiparunt, orationi intentius institerunt, usque dum tandem post horas duas Fratri sibi vicino dixit: « Voca Fratres, quia Deus audivit preces eorum; » quibus ingressis dixit: « Vos ex primo verbo meo offensi estis, sed hæc est causa clamoris mei: apparuerunt mihi duo dæmones terribiles, qui animam meam rapere volebant, postea autem venit cœli Regina Maria, et fugavit dæmones, quo viso concepî spem, et præ gaudio risi, » atque sic feliciter quievit.

XXXIX. — Adest morienti Florentio Maria.

Vir quidam nomine Florentius, eloquens et urbanus, cum ad moriendum vicinus esset, sibi que ob vitæ flagitia noxasque multiplices valde metueret, a Joanne Gualberto notæ sanctitatis viro, ejus religionis vestem sibi dari petiit, cujus ipse Gualbertus fuerat Romano approbante Pontifice primus inventor. Sanctus Florentio morem gessit, eumque novitiorum vestitu induit, et undecima hora venientem in suæ vineæ operariis numeravit: Florentius veste illa sumpta velut quadam apposita medicina morbo relevatur, e lecto surrexit, et baculo membra sustentans monasterium perlustrabat. Sed cum morbi vis, ut fieri sæpe solet, recruduisset, et rursus Florentium lecto affixisset, ita graviter ægrotavit, ut morti propinquus medicorum judicio putaretur. Ut primum ad Joannis aures venit, Florentium a morte non procul abesse, una cum Fratribus ad moribundi novitii caput adstitit, eumque propediem e vita excessurum Domino fidenter commendabat; interea dum a Gualberto et monachis, Dei ac cœlitum invocatur auxilium, æger ipse pallio, quo erat opertus, caput obvolvît. Gualberto cur id faceret, sollicite dolenterque roganti, tremens Florentius ac pavens, videre se Satanam respondit, cujus ex ore flamma ingens vomeretur, ex naribus sulphureus fumus erumperet. Cumque Joanni locum, ubi adstaret, indicasset, vir Dei crucem arripuit, salutiferoque signo dæmonem fortiter verberavit, illo instar fumi vanescente; gratias Deo ægrotus exclamavit, Satanam a fugiit, et cum dedecore atque ignominia passus abscessit. Ecce, adest, adjungit, beatissima humani generis faulrix receptrixque Maria, cum ea sanctus Petrus et Benedictus, credo, quos Florentius præcipua religione coluisset. His dictis animam egit, et patria exsilium commutavit. (Blasius Molanesius, in *Vit. S. Joannis Gualberti.*)

XL. — Deipara Cæsaream monasterium in perpetuam protectionem sumit.

Frater quidam hujus monasterii valde devotus, et Mariano amore imbutus, cum aliquando juxta

morem suum coram Deiparæ imagine, quæ nunc in peristylio cernitur, humi prostratus, pro monasterii custodia et incolumitate oraret, sub oratione somno correptus, Virginis vocem amantissimam audivit, dicentem : « Hæc Dei domus, quia Dei timorem gerit, non destruetur, verum magnam patietur calamitatem; hinc ad Deum jugiter recurrite. » (Ex Cistercio Bistercio.)

XXI. — *Faverium in ultimis a dæmone tentatum et prope desperantem erigit Maria.*

Inter alumnos sancti Brunonis Carthusianæ familiæ principis quidam Petrus, cognomine Faverius, qui ob vitæ merita præclaramque prudentiam, Sanctæ Crucis domum prior, ut vocant, gubernavit, postea familiæ totius lites et negotia tractavit, quod in eo sedulitas cum officiosa fide conjuncta luceret. Cumque in urbe quadam, ad quam commissi muneris necessitas venire coegerat, ægrotaret, morboque in dies gravante ultimum vitæ tempus immineret, Dei beneficio Hubertus et is Carthusianus, et ejusdam monasterii præfectus, eodem peropportune pervenit. Huberti adventus Faverio jucundissimus accidit, animique lætitiâ illis verbis declaravit : « Tempestive admodum, mi Frater, accedis, pollinctor videlicet meus, et funeris ac sepulture minister egregius. » Ei igitur peccata confessus viaticum sacrosanctum accepit, et oleo extremo sese ad moriendum præparabat.

Cæterum Huberto requietis atque otii causa paullisper secedente, in ægrotum qui solus erat, malus dæmon invadit occasionum et captator et versutus inventor; veniebat grandis libri sarcina onustus, in quo delictorum Faverii omnis latebat historia, eamque diabolus morituro Faverio cum risu et cachinnis perlegebat. Monachus suæ familiæ causarum litigator obstupuit, idque unum in præsentia respondit, quæ exprobrasset, commemorassetque, se esse delicta confessum, et in Sacramenti illo foro sententia sacerdotis absolutum, proinde obmutesceret, atque illa relegere desineret, quibus æternus iudex clementer ignovisset; redarguit Satanas confessionem invalidam esse, ubi de multis quæ rem circumstant, quæque nominatim explicari debent, tacuisset, negat fieri posse, ut hostiles manus effugiat, qui quæ erant dicenda et subtiliter explicanda, prætermisit: ægrotus vehementer expavit, ac desperationi proximus de animi salute diffidebat, cum misericordiæ parens Maria, et periclitantium adiutrix opportuna, sanctissima Deipara lumine circumamicta, quod vix acies ferret humana, et manibus et brachiis formosissimum puerum amplexa, conspicietur, hisque ægrum verbis affatur : « Quid times animumque respondes? in portu navigas: omnia tibi ab hoc pulcherrimo puero peccata condonantur, tibi que esse remissa confirmo. » Hæc ubi cacodæmon audivit, fractus debilitatusque aufugit, ipsaque cœli Regina Maria cum parvulo illo, sed totius orbis et rectora et effectore Filio, discessit. Restitit, revixitque Faverius et animum confirma-

vit, qui pene desperarat: redeunti paulo post collegæ Huberto utramque visionem patefecit; deinde matutinis precibus absolutis ægrotus alta voce pœnitentiæ septem illos psalmos pronuntiavit; languescens viribus, Hubertum ad precum partem advocavit, amboque Litanias recitabant. Ut autem ad illud ventum est: *Omnes sancti et sanctæ Dei, intercedite*, Faverius dextræ manus intento indice lætus exclamavit: *Omnes sancti qui hic adestis, intercedite pro nobis*; et in his verbis vitæ cursum atque periodum feliciter terminavit. (Ex *Annal. Carthusianorum.*)

XXII. — *Mariam contemnens, amentia punitur.*

Quidam ad catholicam fidem conversus, cum revertisset ad suos, aversos a religione, increpabatur ut amens stultusque etiam a mulierculis, e quibus una ultra sexum temeraria, exprobrare ei cœpit cultum sanctorum, et simul ore sacrilego: « Quid ista vobis Maria, idololatræ? quæ vobis una est omnia, quid ferat, etiamsi velit, auxilii? » Cui ille, « Miseret me temeritatis tuæ, sed nec diu eris inulta. » Vaticinium fuit, paucis post diebus agitur infelix in furorem, torbatur a mente. (Franciscus Benzius, in *Annal. soc. 1589, De collegio Fuldensi.*)

XXIII. — *Beatissima Virgo Maria devotam sibi filiam pastoris morituram visitat, et caput serto ornans ad cælum ducit.*

Legitur ex *Speculo magno exemplorum* beatæ Virginis quod euidam pastori commoranti in villa quadam filia, virgo pudica fuerit, quæ patri in pascendis gregibus famulabatur. Fuerat autem in loco pascuali ecclesia quadam deserta, quam frequenter ingrediens virgo prædicta, orationes suas coram imagine gloriosæ Virginis Mariæ effundebat; fuit namque prædicta ecclesia in honorem gloriosæ Virginis Mariæ dedicata, in qua imago quadam formosa beatissimæ Virginis habebatur, quæ puerulum Jesum in gremio continebat, quæ quoniam ab hominibus ecclesia derelicta non frequentabatur in honore quo decuerat, in vestitu et in aliis minus curabatur; sic quod inculto habitu inornata stabat, ut moris est in hujusmodi ecclesiis desertis: ex quo autem virgo prædicta orationes suas solitas coram eadem imagine sæpius beatissimæ Mariæ Virgini offerre consueverat, mota semel paupertate vestitus gloriosæ Virginis inter verba compassionis sic est exorsa: « O Regina cœli, Mater Domini mei Jesu Christi, valde mala apparetis vestita, ego quoque heu nihil habeo, quo vestræ paupertati in vestitu et ornatu possim subvenire, sed quod mihi in vestitu defuerit exteriori, supplebo quo devotus potero orationum mearum ac salutationum vestitu interiori; conaborque vos vestitu tali orationibus meis fulcire, quo Reginam nobilem decet decorari. » Cumque in hac devotione ad beatissimam Virginem Mariam multis annis ferbuisset, et beatissimæ Virgini de sibi exhibito servitio eam remunerare placuisset, tacta languore lecto decubuit. Eodem quoque tempore cum duo Fratres nemus villæ, in

qua beata Virgo prædicta jacuit, illis sic ibi ambulantis unus illorum somno nimium præter consuetudinem gravabatur, dixitque consocio suo, oportere se omnimodis paululum dormire; cui cum alter diceret: « Frater, si moram hic fecerimus, quoniam nemus istud a latronibus plurimis (ut scitis) inhabitatur, mortem a latronibus circumventi incurremus. » Respondit ille: « Nisi a somno recreatus fuero, vel ad modicum etiam recedere non valebo. » Quo dicto membra sopori dabat; alter vero ipsi assidens librum aperuit atque orationi incumberebat; cumque sic sedebat in oratione devotus, ecce a longe turbam quamdam copiosam pulcherrimarum virginum in vestitu stragulato sibi vidit appropinquare, quibus qua decuit reverentia assurgebat, illæ ipsi inclinantes tacite transibant: post has ecce turbam quamdam aliam formositate prædicta magis claram sibi vidit in vestitu albo appropinquare, quæ ut prædictæ ipsi inclinantes cum silentio præteribant: post hanc, ecce tertia, quæ prætermisissimam pulchritudine præeminebat appropinquavit vestitu rubeo decorata, quam Virgo quædam gloriosa aspectu, ultra quam credi potest delectabilis, cæteris habitu præclarior sequebatur, quæ rosis albis et rubeis ex omni parte fuerat constipata, habebat sertum roseum in capite, velut jam recenser de paradisi amœnitate sublatum: cui assurgens Frater prædictus atque inclinans humiliter ab ea petiit sibi indicari, quænam posset esse ipsa Regina tam generosa. Cumque illa fervorem desiderii ejus considerasset, humiliter inclinans illi respondit in hæc verba: « Ego sum Maria Mater Dei, quæ neminem peccatorem respicio me humiliter invocantem. » Tunc humiliter optanti etiam scire, quænam posset esse virginem tam formosam quæ ipsam præbuit, respondit Maria et dixit: « Illæ omnes sunt virginem, quæ virginitatem suam usque ad mortem illibatam servaverunt. Prima turba quam vidisti vestibus stragulatis ornatam, virginem sunt quæ sic in mundo stabant, ut quasi in medio virginitatis et matrimonii animo nutarent. Secunda turba quam vidisti vestibus albis rutilantem, virginem sunt quæ in mundo virginitatem suam Filio meo mihiq; devoverunt, et usque ad mortem nostro adjutorio inviolatam conservaverunt: quapropter earum gloria in multo præcellit gloriam primarum. Tertia turba quam vidisti vestitu rubeo coruscantem, mihiq; proxime assistentem, virginem sunt quæ non solum meum exemplum sequentes virginitatem voverunt, verum etiam eandem in martyrio, sanguinis ob amorem Sponsi sui effusione ornaverunt, et istæ omnibus aliis in gloria præeminere meruerunt. » Cumque dulcissima Domina Virgo Maria Fratrem prædictum sic gratiose reponso suo informasset, instabat adhuc Frater ille humiliter postulans ab ea sibi intimari, quoniam cum turbis virginum tam formosis tenderet Regina tam gloriosa. Respondit Maria: « Pergimus in villam proximam, virginem quamdam jam in extremis agentem visi-

tare, eamque ob mihi impensum ab ea devotionis exercitium nostro consortio aggregare, quoniam me (ut vides) tam glorioso vestitu suis humilibus præcibus decoravit: nos igitur illuc venire dispenimus eandem virginem visitare; » sicque Domina nostra sancta Maria ab eo discessit. Cumque ille socium suum a somno excitasset, surgens socius in magno sui cordis gaudio dixit: « Salubri somno soporatus sum; vidi enim idem dormiendo, quod tu te gaudes vidisse vigilando; eamus proinde videre quo fine sit hæc virgo ab hoc sæculo migratura. » Euntes igitur in villam sollicite requirebant, ubinam inibi virgo aliqua infirmitate laboraret, cumque omnes se de nullius virginis infirmitate scire respondissent, tristati sunt Fratres illinc quasi decepti, ire velle cogitantes: et ecce homo quidam illis obviabat, qui virginem talem pastoris cujusdam filiam in fine villæ, infirmitate gravi laborare affirmabat. Quo audito lætificati Fratres illuc ibant, virginemque in straminibus decubentem inveniebant, cui cum neminem adesse vidissent, eam devote salutabant. Quibus virgo: « Discooperite, inquit, Fratres, capita vestra et orate Dominum ut vobis concedat videre pulchram hanc comitativam hic juxta me gratiose congregatam: » ad quam admonitionem Fratres ad genua provoluti, discooperitis capitibus sese orationi dederunt, ac omnes virginem ibi adesse conspexerunt, quæ in nemore illos præterierunt, cum multitudinem etiam angelorum viderent, et Dominam nostram sanctissimam Mariam cæteris omnibus pulchriorem, quæ sertum miræ pulchritudinis virgini præparatum gestabat in manibus, sicque parili concentu miræ dulcedinis modulationem in excelsum cantaverunt, cumque tali dulcedine cantus animæ virginis e corpore fuisset evocata, Virgo Maria beatissima Dei Genitrix sertum roseum quod manu tenebat, capiti ejus imponebat, sicque miræ dulcedinis recreatione ac lætitia inenarrabili in cælum sese recipientes, animam virginis secum in perpetuum regnaturam conduxerunt. (Ex Speculo magno exemplorum.)

XLIV. — *Consolatio magna in agone est, servisse Mariæ.*

Quam laudabile et fructuosum sit servitium Mariæ impensum, expertus est Dolæ in Burgundia sodalis ille, de quo P. Lechner in suo Sodali Parthenio ait, quod Crucifixum arripuerit in agone cum dæmone quasi dimicans; et modo Credo, modo Falsum est quod ais, modo, Confessus sum, inclamavit. Quietum tamen ante mortem suam redditus ad sodales conversus dixit: « O quam bonum est servire Mariæ! » et hoc dicens expiravit.

Idem asserit, quod P. Leonardus Lessius vir magni nominis moribundum interrogaverit, quid solatii nunc in hora mortis suæ haberet? Dixit: « Nullum majus quam quod in numerum Partheniorum sodalium adlectus fuero, et quia nullam sodalis pii legem prætermisi, cum ex media sæpe mensa surrexerim, ut consueti cœtui interesset. »

XLV. — *Moribundum sanitati restituit.*

Accidit aliquando ut unus e sacerdotibus nostris, qui reliquis peste assumptis solus erat superstes, cum daret aurem confitentibus in templo, gravi aliquo afflatus odore a subsellio concideret moribundus. Advertit ille casus multorum oculos, et accurrere trepidæ mulieres virique excitato clamore, qualis solet in improvisa morte. Circumsteterunt omnes sacerdotem vix compotem mentis ac similem exspiranti: vellicant corpus, aqua aspergunt, inclamant nominatim: at nostro nec vox nec sensus; hæc inter sacerdos quidam externus in-nixus genibus ante imaginem Virginis, in cujus sacello hæc acciderant, votum concepit peregrinationis Castochoviensis, si Pater revivisceret. Vix preces ediderat, cum sublatis parumper oculis sacerdos noster ad se redire, deinde animus, mox etiam corpus vigorem suum recuperare cepit, communi gratulatione et lætitia non aliter, ac si restituta uni anima, omnium corpora servata fuissent. (Bencius, in *Annal. de rebus collegii Vilnensis in Polonia.*)

XLVI. — *S. Hugo Mariæ ope Asmodæi victor.*

Sanctum Hugonem virginali flore decorum, qui ex Carthusiano monacho Lincolnensis est factus episcopus, vehementissimus libidinis impetus invitum et nunquam succumbentem sæpe numero rapiebat; pugnabat enim cum immundissimo stuprorum artifice jejunii armis et orationis, quæ semper fuere fortissima: monasterii præfectura in sua familia ab eis delata, quorum auctoritatem aspernari non poterat, suscipienda quodam tempore fuit, in ipsoque exordio demandati muneris incredibiliter ab eo dæmone, qui vina et lustra suadet, Hugonis tentata et impugnata castitas est; victoriam tamen beatissimæ Dei Matris ope Basilique auxilio Carthusiani prioris, qui non ita pridem e vita migrarat, seque oranti Hugoni monstrarat, firmam atque stabilem reportavit; nihil enim postea aut parum admodum sensit ardoris, superioresque pugnas atque molestias pax, quæ dono Virginis Basilique Carthusiani meritis secuta est, mirifice compensavit. (Surius, *De Vitis SS.*, Novembr.)

XLVII. — *Rosarii Mariani efficacia pro defunctis.*

Erat in urbe Romana femina, quæ Catharina dicta, illi tamen valde dissimilis quam nomine referebat; Rosarium illa quidem communi more recitabat, sed a cæno tamen libidinis pedem minime retrahebat, neque civium offensionem vitabat, a quibus propter insignem formam partim amabatur, partim ob vitæ licentiam et lingua et digito notabatur. Huic Magdalenæ Christus apparuit, longoque habito sermone mentem atque animum mulieris immutavit, ejusque confessionem Dominicus sanctus excepit, Rosarii que ascriptam sodalibus bene sperare jussit: in ea societate persistentis

sanctitatem et perfectionem divo Dominico clementissimus ille Deus signis quibusdam ostendit: nam cum de nocte Dominicus more suo in preces incuberet, sontique mundo horrenda videret supplicia præparari; simul etiam animadvertit, ex delicati cujusdam pueri membris, quem Catharina domi educabat, fluvios quinquaginta quinque derivari, iisque in inferos usque delabentibus eorum animos recreari, quos purgans ignis exureret, aliosque ex pœnis illis evadere, alios mitius leniusque detorqueri: nam Catharina Rosarii partem unam illis impertiebat, qui flammis expiantur. Vidit quoque Dominicus in eadem Catharinæ domum penetrare hominem vulneribus quinque confossum, ex quibus rivi quinque et quinquaginta profluebant aquæ lucidissimæ, cunctas mundi ecclesias irrigantis, cognovitque Dominicus Catharinam Rosarii partem illam pro se, proque universa Ecclesia recitare consuevisse: secuta deinde vox est Reginæ angelorum, nemini Rosarii sodali se defuturam affirmantis. (Ex *Chronico Ferdinandi a Castello*, tom. I, lib. 1, cap. 35, de *Vita divi Dominici.*)

XLVIII. — *Purificationis beatæ Mariæ festo, virgo quædam devota pulchram in cælis processionem vidit.*

In regno Franciæ, villa quæ Quido dicitur, virgo quædam fuit nobilis et religiosa, sed paralytica. Huic pater suus utpote vir magnus et dives, sacerdotes qui ei divina celebrarent instituit, ministros, annuosque redditus sufficienter ordinavit; quæ cum orationibus, jejuniiis et divinæ contemplationi operam daret, ita illa tum dulcedine est pasta, ut omnis eibus corporalis ei in nauseam verteretur, nec aliquid ex eo sumere posset, nisi succum modicum uvarum: hospitalis erat valde, per quod et spiritum meruit prophetiæ. Ordinem nostrum summo honore reverebatur, et hoc ei sæpissime contigisse fertur, ut cum aliqui monachorum sive abbatum ad ejus hospitium divertere præponerent, illorum adventum ipsa præsciret, atque admodum hilaris familiæ prædiceret: « Tali ac tali die, illi et illi abbates sive monachi ad nos venturi sunt, præparate necessaria. » Alio tempore cum die Purificationis Domine nostræ Mariæ clericis aliisque ministris divino nutu absentibus sola jaceret intra se tristis, dicebat: « Modo hic sola jaces, nec aliquid obsequii more Ecclesiæ universalis, hodie beatæ Dei Genitrici impendis. » Dum talia in mente voveret, spiritus ejus mirabili Dei virtute de corpore eductus ab angelo intra cœlestem Jerusalem est deductus: in qua maximam vidit processionem ex diversis ejusdem beatæ civitatis ordinibus, patriarchis videlicet, prophetis, apostolis, martyribus, confessoribus cæterisque fidelibus, ex quibus bini et bini simul incedebant, et candelas ardentes in manibus gerebant, antiphonas sive responsoria ad diem pertinentia more Ecclesiæ militantis omnes decantabant, stationes debitas observabant. Angelus vero virginis ductor, alteri cuidam virgini

quam noverat esse consimilis meriti illam sociavit, candelam porrigens ardentem : tantus erat decor omnium, tanta gloria, in dispari tamen claritate singulorum, ut nulla lingua fari sufficeret : Salvator vero qui caput est omnium sanctorum, Splendor gloriæ et Sol justitiæ, indutus pontificalibus, mitram gerens in capite suo, cum baculo, chirothecis et annulo, et reliquis episcopalibus ornamentis, novissimum locum cum Matre tenebat, cujus pulchritudinem omnis cœlestis exercitus mirabatur ; qui cum post tertiam stationem inchoasset antiphonam : *Hodie beata Virgo Maria Puerum Jesum*, etc., ingressi sunt templum ex auro gemmisque constructum, deinde inceptus est Missæ Introitus, et ab omnibus simul decantatus. Interim Christo introeunte ad altare, postquam expletum est *Kyrie Eleison* a choris alternatim, post *Gloria in excelsis Deo*, etc., quod ipse inchoavit, beatus protomartyr Stephanus epistolam legit de libro Malachiæ prophetiæ, sanctus vero Joannes evangelista dalmatica indutus, legit Evangelium secundum Lucam, scilicet : *Postquam impleti sunt dies purificationis*, etc., quo perlecto Dominus secundum morem ordinis nostri ad gradum rediit, et ab offerentibus candelas suscepit. Prædicta autem virgo per spiritum sentiens se ad corpus reversuram, candelam suam offerre noluit, etiam angelo suo præcipiente, volens illam secum ad terram portare ; quod angelus considerans, candelam in manu ejus fregit, superiorem partem auferens, et inferiorem ei relinquens, sicque ad corpus reversa, partem eandem manu conclusam se retinuisse invenit, de qua plurimæ fiebant, et forte usque hodie fiunt virtutes ; nam aquam superfasam infirmi bibunt et convalescunt. Tam manifesta et sublimis erat visio, ut modum ejus minime intelligeret, dicens illud apostolicum dum de ea interrogaretur : *Sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus scit* (II Cor. xii, 2). (Cæsarius, lib. vii, cap. 20.)

XLIX. — *Sanctum Guidonem a cultu suo declinantem Maria revocat.*

Guidoni Brabantensi tenuioribus nato parentibus dies illa non fuit jucunda, in qua aut non incubisset in preces, aut elemosynam non esset elargitus : venerat aliquando in quoddam illius oræ castellum Deiparæ templo decoratum, ubi ille primum Virginis eo in loco esse ædem audivit ; facere non potuit, quin se ad precandum conferret ; itaque noctem illam in virgineo templo, libentissimo loci presbytero posuit : abeuntem mane parochus ire prohibuit, Guidonisque indolem contemplatus et mores, secum manere jussit, ac templi custodiæ munditiæque præfecit : Guidoni bene morato, et ad sanctissimæ Virginis honorem cultumque propenso mansio illa ingrata non fuit.

Ergo gnaviter æditi munus illud gessit, et diligentiae ac pietatis illustre reliquit exemplum ; dabat namque operam sanctus adolescens, ut semper altare hiteret, fornix et alta templi testudo fulgeret : pa-

vimentum tam multis pedibus subjectum sordidatumque, scoparum erat assiduitate mundissimum. Sacratio nihil splendidius, vasa speculi instar lucebant, sacra cuncta supellex loco disposita, specie grata et concinne plicata, animum pia quadam jucunditate permovebant. Curabat diligenter, ne quid in cantu et cætero cultu neglectum ac prætermisum videretur : ramis et floribus sacras imagines vestiebat : si quis forte Guidonem quæreretur ubi esset reperturus, certa conjectura divinabat ; neque enim is erat, qui sine ingenti causa pedem efferret de templo : illæ Guidonis vigiliæ, deliciae, cura, cogitatio, studium, stativumque præsidium, suæ basilicæ nocturna manu diurnaue versabat ; sermonis obscenitatem cane pejus et angue vitavit, corpus rebelle jejunio coercuit, et quod difficillime fere sit, omnibus erat sine ulla sui animi perniciæ gratiosus. Sed eum tamen rectis et pedibus et sensibus in divinæ legis et obsequii virginalis curriculo gradientem, Bruxellensis quidam mercator avertit : cum enim a Guidone officioso exceptus hospitio ejus erga inopes et egentes animum cognovisset, mercaturæ ut se dederet persuasit, qua opes, sine quibus misericordia ipsa friget, comparantur. Igitur relicta Dei Matris ecclesia hospitem sequitur, et vult esse mercator, quo alendi pauperes diuturna sitis quæstu, opibus expleretur. Ventum erat ad flumen, quod propter altitudinem cymba trajiciebatur, ubi lintrem Guido conscendit, carina stetit immobilis. Contum ad impellendam regendamque naviculam aptare Guido incipit, irritum tamen labore ; ita enim quod prehenderat lignum manibus hæsit, nullo ut modo posset avelli : lacrymis tandem et precibus ut remus manum relinqueret, impetravit, illoque nodo solutus est, et fortunatissimo infortunio doctus, consiliario dimisso se ad pristinum Dei Matris Mariæ in templo illo famulatum revocavit : Romam tandem ac Hierosolymam pietatis ergo peregrinatus, ac miraculis ac vitæ sanctitate clarus, in pace ab hujus vitæ miseriis conquievit. (Laurent. Surius, *De Vit. SS.*, Septemb.)

L. — *Mulierem a submersione mire præservat.*

Confessione liberata est mulier ab insania, quæ eam stolido prorsus consilio adegerat ad interitum. Hujus rei series, quoniam non caruit miraculo, videtur distinctius explicanda. Ortum est aliquando, ut fere sit, inter hanc et virum præservidi ac trucis hominem ingentii a satis levi principio litigium, inde jurgium, postremo certamen : maritus scilicet uxori ferrum mortemque minabatur. « Quin ego, inquit illa, ne des uxoricidii pœnas, præveniam morte consilium tuum : » et cum hoc dicto, ut erant ædes ad Rhodanum pertinentes, sese in illum de muro maximo saltu, cum Deum tamen prius ejusque Matrem clarissime appellasset, præcipitem dedit. Narrat jam ipsa, ut delapsa est in flumen, sustineri se sensisse a quodam in summa aqua ne

mergeretur, tum vero apprehensam humeris evolutam ad navem, quadragenorum passuum intervallo, in eamque admirabiliter impositam. Advertit cadentis clamor, et percusi assultus fluminis ex illa vicinia nonnullos, qui accurrentes extemplo eam in proximam domum abduxerunt, quo advocatus sacerdos accepti illam commonens per beatam Virginem beneficii, audit confitentem, et magro licet negotio cum marito, res eam sibi suas habere jubente, in gratiam reduxit. (Bencius, in *Annal. societ.* 1507, *De collegio Lugdunensi*, iisdem verbis.)

LI.—*A naufragio liberat Albuquerquezium.*

Albuquerquezium dum sublati anchoris Lujanum invehitur sinum, cum extremo salutis discrimine in syrtis impactus est: saluti fuit imploratum B. Virginis Mariæ auxilium, cui deinde ad perpetuam beneficii tanti memoriam, in urbe Goa templum extruxit, inde sanctæ Mariæ vada Lujariæ syrti nomen impositum. (Petrus Maffei, lib. xv *Rerum Indicarum*.)

LII.—*Similiter sanctum Franciscum Xaverium.*

Navim consecnsurus sanctus Franciscus Xave-

rius exoravit navicularium, ut pueros quosdam in navim exciperet (eos Malaco abduxerat in Goensi collegio instruendos), quos illi committens, repentino divini Spiritus afflatu ter denuntiavit, male se metuere, ne magnum in itinere ea navis acciperet incommodum; nec vana denuntiatio cecidit, insulam Ceylanam navis præteriens, hæsit in syrtibus, jamque spes salutis nulla erat: cum repente beatæ Virginis ope simul ab omnibus implorata, divina benignitate periculo eripitur, et Cocinum appellit incolomis. (Horatius Tursellinus, in *Vita S. Xaverii*, lib. II, cap. 15.)

Haud secundiore cursu, sed meliore conditione navis una, quæ Xaverium vehebat, et triduum deterrima tempestate vexata est, ut vectores jactura jam facta mortem in horas ac momenta singula expectarent. At Franciscus intrepidus ad ea, quæ ceteros terrent, sedato animo cœlestes omnes deprecari cœlestiumque Regem ac Reginam impense invocare institit: his ille deprecatoribus præsidisque septus (ut ipse postea indicavit) longe majore lætitia affectus est in ipsa tempestate. (*Ibid.*)

FASCICULUS SECUNDUS.

I.—*Sterilitatem Deipara pellit.*

Inter rariora principalis liberalitatis monumenta visitat in templo Lauretano angelus argenteus, excipiens ulnis infantem aureum, qui repræsentat primonatum Ludovici XIII, Francorum regis, qui reginæ uxoris soluta vicesimi secundi anni infecunditate, Virgine intercedente Lauretana, sobolem voto expeditam obtinuit. (Ex *Sanctuario Lauretano* Baltass. a Bartholis.)

Memoriæ proditum est, Blancam Galliæ reginam sterilem et infecundam fuisse, Dominicique, a quo remedium expetiverat, Rosarium recitasse, non sine conceptionis et partus præmio felicitis, quippe quæ Ludovicum illum enixa sit, quo rege nullum tulit Gallia sanctiorem. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virgin.* lib. II, cap. 14.)

II.—*S. Hunegundis exemplo Deiparæ incitata Deo virginitatem vovet.*

Christi apostolus et martyr admirandus Bartholomæus, Mariam vitæ Magistram sibi ante oculos ponebat, quod reliqui etiam apostoli studiose ac cupide faciebant. Itaque in ea oratione, quam ad regem Polinium habuit, Mariam omnium primam virginitatis votum nuncupasse dixit. Hujusce imitationis cupida sancta Hunegundis virgo in cunis jam desponsata, Eudaldo sponso persuadet ut se a nuptiarum fructu et voluptate contineat: majoris tamen causa securitatis, ipso inscio Romæ sacrum velum exambit et obtinet. Sacrarum suæ sponsæ

nuptiarum Eudaldus admonitus ira excandescens, ac se judicans esse contemptum, de interimenda virgine cogitabat, sed eum partim supplicii timor a mortali iudice, partim divinæ animadversionis metus a tanto scelere revocavit, cumque in animo reposita maneret injuria (sic enim ipse interpretatur), Hunegundam solam ac destitutam dereliquit, et in patriam ad optatum Mariæ Virginis domicilium redire parantem, ne obolo quidem adjuvit; jamque sola confecit iter, et Galliam suam provinciam, sine viatico, jumento, et vehiculo repetivit. Eudaldus licet virginis vitæ parcere in animum induxisset, in illius tamen bona involare decreverat, quare divenditis illis omnibus, quæ viam remorari poterant, expeditus ac liber, Roma relicta magnis itineribus ad Galliam contendebat, eo utique animo, ut absentis Hunegundis, et propter rerum omnium inopiam ætatisque ac corporis imbecillitatem, tardissime, ut putabat, gradientis, res omnes occuparet. At virgo sponsi jam relictæ ignaræ matritæ, indicante potentiore sponso Jesu Christo, cui se Romæ tradiderat, Virgine Maria pronuba, et paranymphe Christi Vicario, pedes languida, fessa, velocissimis equis prævolantem Eudaldum compendio itineris antevertit; ut primum in paternæ domo pedem posuit, omne suum patrocinium sacrosanctæ Dei Genitrici, ut optaverat, peregrinandoque providerat, consecravit. Eudaldus et itineris illo miraculo, quod egens et infirma puella tam celeriter absolvisset, et piæ liberalitatis exem-

plo permotus iram ponit, se ipse damnat acerrime ante beatissimæ Dei Matris aram stratus, veniam scelerum cum lacrymis poscit, Hunegundi supplicat, ut se pro servo habeat, qui sponsi nomine haudquaquam sit dignus; quæ dona nuptiarum nomine Hunegundi tribuisset, sacro illi loco, in quem erat Hunegundis inclusa, sese libenter adjicere, bonorum, quæ præterea restabant, eundem locum hæredem instituere, ut se mortuo possessione ad sanctimoniales quas Hunegundis jam aggregabat, transmissa, et beatissimæ Dei Matris cultus augeri posset, et virginum sacrarum alimenta suppeterent. (Surius, *De Vitis SS. Augusti.*)

III. — *Deipara facit tentationes vincere.*

Dominicanus quidam novitius gravissime oppugnabatur a dæmone, ut vestem albam et vitæ candorem relinqueret instigante; ille anxius accurrit ad Virginem religionis Patronam, eamque precando sollicitat flexis ante illius imaginem genibus et toto ad reverentiam demisso dejectoque corpore. « Cum in mundo essem atque in strepitu populari versarer, me, Maria Mater, protegebas, in tua nunc me domo viventem ne derelinque, clamitabat, noli me destituere, Mater gloriosa, nec tyronis hujusce tui, quem valde dæmon impellit, te capiat oblivio. » Videbatur arridere imago Deiparæ ac mœrentem consolari.

Nocte alia eadem comprecans, visus est sibi videre duos se a monasterii foribus excludentes, ac vestes, quas profanus induere solebat, offerentes; quo quasi monstro exteritris vociferatur ad Virginem Mariam: « Mater, te appello, hunc religiosæ vitæ cursum da esse perpetuum, retine me in hoc vitæ genere, laborioso illo quidem atque aspero sed tamen maxime salutari; perfice, ut secundum Dominici legem parentis mei, proximorum concionator evadam, non is, qui a seipso dissentiat, sed qui vitam verbis præbeat congruentem, ut et mihi et iis, apud quos verba faciam, vitalis possit esse oratio. » Hæc precans vocem audit annuentis Deiparæ, ac se ita facturam pollicentis; neque tentatus est amplius, recedenteque tristitiæ gaudium jucunditasque successit. (Ex Joan. Bonifac. *Hist. Virgin.* lib. iv, cap. 10.)

IV. — *Veritatem manifestat, docet devitare errores.*

Alexandrinæ urbis decus et gloria Cyrillus, et Christianæ mirus doctor Ecclesiæ, divo Joanni Chrysostomo (at quali viro!) iniquior aliquando fuerat eximioque doctori ac præsuli, cujus aureum eloquentiæ flumen Dei arva lætificat, humana ductus opinione, quæ persæpe falsa est, non admodum studiosus et fautor apparebat; nec eum in sacris Missæ ritibus, quod in aliis mortuis pontificibus fieri solitum erat, nominari sinebat, vel quia cum ejectus esset, putavit non legitimum fuisse pontificem, vel quod humano sensu deceptus quædam in Chrysostomo reprobaret; et quidem hujus senten-

tiæ, quæ Cyrillum cæteroquin et sanctum et valde sapientem cogebat errare, auctor et suasor antiquus ille humani generis hostis fuerat, cui Fratres inter ipsos solemne est excitare discordias, et bono jacto semini lolium admiscere; sed Mater pulchræ dilectionis, Virgo castissima, Cyrillo de Antiocheno Joanne duriora suspicanti, et quæ sentiret ad amicos scribenti, dux ad agnoscendam veritatem fuit; videre enim sibi visus est in somno Cyrillus armatum Chrysostomum et manu instructum, ejusque viribus a sua sede repelli, sed Deiparæ Virginis, cui Cyrillus in Ephesino concilio maxime servierat et se valde probaverat, patronicio atque ope defendi, et iracundum mitigare Chrysostomum. Hoc viso Cyrillus Chrysostomum honorare cœpit, et sententiam non quidem ex malevolentia, sed ex nimio quodam justitiæ zelo profectam funditus ejecit, gravi concepto dolore, quod parum caute de eo viro judicasset, qui Dei Ecclesiæ toto orbe constitutæ, ut lux clara fulgeret; itaque ut primum intellecta veritas est, et ex Mariæ Virginis divinæ cœlestisque Magistræ quasi ore comperta, Chrysostomum in sacrum episcoporum catalogum ascribendum referendumque curavit, quem perditissimorum audacia ex sede pontificia deturbarat. (Ex Cardin. Baron. tom. V *Annal.* ann. 412.)

V. — *Victoriam impetrat bellantibus.*

Joannes Zimisces Orientis imperator laudatissimus, victis Bulgaris, Constantinopolim triumphantis more ingressurus, beatissimæ Mariæ Virginis imaginem quadrigis magnifice adornatis impositam solemnī pompa per urbem devexit, ei victoriæ adeptæ decus ascribens.

VI. — *Imago Mariæ nec vi nec arte ab hæreticis dejici potest.*

Vastabat hæretica rabies Catholicorum ecclesias, nullisque imaginibus parcebatur, cumque inferni prædatores in divi Francisci templum, quod Antuerpiæ celeberrimum erat, irruissent; et sacras effigies deturbassent, ventum est ad imaginem beatissimæ Virginis Mariæ amictam sole, et pedibus luna subjecta, qua figura quondam ostensa Dei Mater est divo Joanni, et sic illa etiam Ecclesiæ typus fuit. Hanc ex summo tholo pendentem, nulla vi neque arte sacrorum hostes dejicere et demoliri potuerunt, intactaque et immobilis de suis hostibus triumphavit suique cultoribus lætissimum spectaculum præbuit. (Tillmann. Bredenbach. lib. iii *Sacrar. Collat.* cap. 25.)

VII. — *Castitatem tuetur Deipara.*

Una virgo ostendit, esse sibi castimoniæ pulchritudinem vitæ chariorem, hanc perditus perditæ deperibat adolescens; captata occasione in ejus conclave armatus irrumpit, solam forte invenerat, amorem fateitur, orat, miscet precibus dona, in omnem partem versat puellæ animum, quam ubi obstinatum videt, ferrum e latere deripit, elatumque defert in pudicum pectus, additque minaciter:

« Hoc ego aut vitam tibi extorquebo, aut consensum. » — « Mori mihi, inquit illa, millies præstat ; » simulque cum implorasset opem castissimæ Virginis, se cum audacia mutavit, importunum latronem domo exigit, ictum amoris furore (et pœna divinitus inflicta) ferro per summos cruciatus se mori vociferantem.

Non multo post dies sanato utcunque vulnere, non autem morbo, quam vehementer ulciscatur Deus expugnatores pudicitiae malo coactus didicit ipse, et suo alios docuit exemplo. Cum enim ad virginem iterum perrepsisset, et adversus aspernantem preces, adjecisset minas, ea iterum propitiam sibi Dei Matrem clarissima voce inclamasset : ecce tibi novo memorabilique prodigio juvenis gravissime vulneratus, oculisque caligine offusa e cubiculo pedem effert, moxque necessariis Sacramentorum subsidii destitutus, repentina morte temeritatem luit. (Benzius, in *Annal. soc. Histor. domus professæ Olisiponensis.*)

VIII. — *Annuntiationis B. Mariæ Virginis festum solemniter celebrari curat B. Raymundus de Pennafort.*

Sanctus Raymundus de Pennafort, a Berengario urbis Barcinonensis episcopo, cathedralis ibidem ecclesiæ canonicatu donatus, cum festum Annuntiationis beatissimæ Virginis Mariæ diem ea in ecclesia minus celebrem haberi videret, ipse ab episcopo præfato et capitulo impetravit, ut duplici ritu solemniter perpetuo coleretur, atque ex præposituræ suæ redditibus census annum attribuit canonicis in distributiones erogandum, qui sacris Officiis eo die interessent. (Ex *Vita S. Raymundi.*)

IX. — *B. Oringæ revelatur a Christo Immaculata Conceptio beatissimæ suæ Matris.*

Beata Oringa, sive Christiana, virgo in Hetruria, contemplationis studio occupata, semel in cælum rapta est, ubi Christum conspexit splendore suo immenso, supernæ illius civitatis immensa spatia collustrantem, præ cuius radiis corporei solis lux omnis obscura quodammodo erat. Videbatur qui a vestimentis ac throno Christi absistebat splendor, materialem nostrum solem illuminare, non secus atque sol ipse lunæ lumen communicatum ; ipsam quoque vidit gloriosam Virginem Deiparam in uno cum Filio throno considerare, eodem conspicuam splendore, alba veste pretiosissima indutam : hanc porro augustam Reginam angeli ac sancti omnes venerabantur singulari gaudio exsultantes : tum turmatim a throno abscedere, cœlestique illa regione peragratâ iterum se ad ejus prosternere pedes, atque ab ea favoris ac benevolentiae exhibitio testimonio ac benedictione impertita reverti, suavissime interim psallentes, decentissimeque tripudiantes, atque id sæpius facitabant ; quæ dum fierent, prostrata ad Dei solium Oringa stuporis plena, cum beatis illis cœli civibus Christum ac Dei Matrem adorabat ; compellat in-

terim eam Christus : « Miraris, Christiana, honorem qui ab angelis hodie Matri meæ gloriosæ exhibetur, et qua induta est vestem ? sed scito, hodie agi in cœlo celebritatem Immaculatæ Conceptionis ejus, quæ me deinde concepit ac peperit verum Deum ac hominem, illibata semper virginitate. Vestimenti ejus candor prærogativa est singularis innocentiae ; sola enim Mater et Virgo esse meruit. Scito vero, filia, ubi tempus tuæ resolutionis advenerit, in hanc te quoque gloriam deportatum iri. » (Ex *Vit. B. Oringæ*, auctore Silvano Razzi.)

X. — *Castitatem tuetur B. Ivetta.*

Juvenis quidam lascivus, diu pudicitiae beatæ Ivettae viduæ juveniculæ insidiabatur ; tandem contigit illum in ædibus amici cujusdam beatæ Ivettae, ubi ipsa tum commorabatur, susceptum esse. Verum Ivetta casta, prudenter cogitans quæ fortuito contingere possent, lectulum sibi fieri præcepit cum altera puella seorsim ab aliis in inferiori parte domus, in quo totam pene noctem duxit insomnem. Et ecce intempestæ noctis silentio, juvenis libidinis æstu e strato suo excitus domum perambulât, castitatis prædam quærens ; advertit hæc non dormiens, sed duntaxat dormitans Ivetta, expergiscitur, et præ spiritus pusillanimitate fere deliquium cordis patitur. Quid enim ageret ? quo se verteret ? fugiendi non erat locus, resistendo ipsa impar : tantas inter angustias constituta, Mariæ Deiparæ opem ardentissimis suspiriis efflagitat. Mirum ! precibus famulæ suæ commota misericordiae Mater, dum juvenis impuro igne æstuans in tenebris oberrat, ipsa in specie mulieris splendide faciei et habitus, de superiori domus cœnaculo in inferius per gradus coenaculi descendere visa est ab Ivetta : juvenis autem tanta visione indignus, gressus tantum sonitum auribus percipiens timore percutitur, et in tam obsceno furto deprehendi metuens, illico fugam ad stratum suum arripit ; nec ultra Ivettae castimoniam tentare est ausus. (Ex *Vita B. Ivettae.*)

XI. — *De cultoribus quibusdam insignibus Mariæ Deiparæ.*

Sanctus Otilio ordinis divi Benedicti abbas, erga beatissimam Deiparam tam ardenti devotione flagrabat, ut constitutus in choro psallentium, cum ad illum veniretur ex modulantium alternatione versiculum : *Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum* ; in terram se prosterneret, sicque per corpus ostenderet, quibus cœlestis desiderii in mente facibus æstualet. (Ex *Vita S. Odilonis.*)

S. Egwinus ex monacho Benedictino episcopus Wigorniensis, beatissimam Dei Genitricem toto corde et spiritu amplexabatur, ut nunquam a memoria ejus excideret, nunquam in verbis ejus deesset : hinc visitatione et consolatione ejus sæpe recreari meruit. (Ex *Vit. S. Egwini.*)

Sanctus Rigobertus archiepiscopus Rhemensis, Benedictini ordinis insigne itidem decus, per Carolum Martellum a sede sua injuste pulsus, cum ei Molo intrusus spem restitutionis faceret, postposita archiepiscopali dignitate respondit : « Altare mihi, quæso, obtineas sanctæ Mariæ, de rebus episcopi facito quod volueris, unde minus curo ; » eoque obtento Missas in eo frequentissime celebravit. (Ex *Vita*, apud Bolland.)

XII. — *Monasterium Deiparæ sacrum prævia habita illius visione, ædificat sanctus Eguinus.*

In Wigorniensis Angliæ territorio locus erat, dumis et vepribus condensis incultus, qui a modernis Eoveshamium appellatur; hunc beatus Eguinus, episcopus Wigorniensis, a rege Merciorum Ethelredo expetiit et obtinuit. Super illam quoque silvam quatuor pastores gregum ad victualia servorum Dei nutrienda constituit. Ex quibus unus Eoves nomine quadam die ad interiora silvæ progressus est ; et ecce astabat in loco quodam virgo quædam cum aliis duabus virginibus præclarissima, omnem humanam pulchritudinem, et ipsius solis fulgorem suo splendore et gloria vincens, librum in manibus tenens, et cum sacris virginibus cœlestia cantica psallens. Expavit vir ille tam corusca visione hebetatus, nec ferens cœlestia conspiciere, tacitus ac tremens domum rediit, quæ viderat sancto episcopo intimari curavit ; vir autem Dei tacite rem considerans, post jejunia et preces quadam die cum tribus sociis, et cum psalmis et orationibus devotis, nudus pedes ad locum designatum pergit, eminusque relictis sociis ipse interius processit, diutiusque terræ accubans, cum gemitu et lacrymis implorabat respectum misericordiæ Redemptoris ; surgente illo ab oratione, tres virginibus non minoris splendoris et gloriæ, quam prius apparere : quarum quæ media erat præcelsior, et omni nitore splendidior præfulgebat, liliis candidior, rosis vernantior, odore omni fragrantior, librum quoque manibus præferens, et crucem auream luce radiantem ; cumque cogitaret hanc Dei Genitricem esse, Virgo præcellentissima quasi favens tam piæ æstimationi, adorantem prætensa, quam ferebat cruce benedixit, et cum tali valedictione disparuit. Gavisus itaque vir sanctus, et Deo gratias agens, intellexit, esse divinæ voluntatis, ut locus ille Dei cultoribus consecraretur, et beatæ Dei Genitrici dedicaretur ; locum ergo protinus mundavit, opus inchoavit, et ad finem perduxit. (Ex *Vit. S. Eguini*, apud Bolland.)

XIII. — *Rosarium devote recitantes magna acquirunt merita.*

Carthusianæ familiæ apud Treviros quidam vir præerat sanctitatis admirandæ, cui solemne fuit, singulis diebus Rosarium illud meditando percurrere, quod Christi, Matrisque sanctissimæ mysteria complectitur : cumque hic Carthusianorum rector cœlestem quemdam raptum pateretur, alie-

nus a sensibus, animi oculis vidit universitatis auctorem Deum, ejusque Matrem sanctissimam ex Rosarii illius, quod ipse terebat, formula ab ipsis cœlitibus celebrari ; vidit ad Jesu nomen in genua procumbentes, ad Mariæ, caput inclinantes ; vidit audivitque hos eosdem cœlicolas beneficia ac dona illis omnibus comprecantes, qui in terris Rosarii illius mysteria similiter promerent, contemplarenturque quotidie ; vidit coronas pulcherrimas et speciosissimas præparatas omnibus illis, quibus hoc Rosarium curæ esset ; vidit peccata condonari, munusque aliquod rependi, quoties Rosarium a mortalibus diceretur, idque piis hominibus Virgine deprecante concedi, etsi hoc de peccatorum remissione vel ad pœnas referendum est de peccatis confessione expiatis debitas, vel ad confessionem ipsam, cujus sacramentum Rosarii recitatores divino instinctu rite frequentabant, ac peccatorum, quæ mortifera fuissent, quæque sine confessione remitti non possunt, plenam condonationem, ubi illa confitendo aperuissent, Rosarii beneficio consequerentur ; intellexit etiam in illa mentis abreptæ visione, hac sancti precatione Rosarii tantum cœlestium bonorum thesaurum contineri, quantum cogitatione comprehendere mortalis nemo posset. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. II, cap. 16.)

XIV. — *S. Macario fores Mariani templi miraculose panduntur.*

Cum sanctus Macarius Armenus, Antiochiæ Syrorum Pastor, Hierosolymitana peregrinatione obita, multas in reditu Septentrionis oras perlustrasset, Cameracum venit, ibique aliquandiu commoratus suæ sanctitatis signa patefecit. Nam die quadam præcipitante jam sole in sanctissimæ Matris et Virginis templum intravit, ut solito more in Filii Matrisque laudibus pernoctaret ; sed eum cum advesperasceret templi custos cum consortio ejecit, et fores oclussit. Macarius animo tranquillo ac sedato ædifici tulit injuriam, seque ante ostium templi projecit in preces, divinasque laudes qua loquendo, qua meditando persequitur. Deus ignotum hospitem illustrare volens, ecclesiæ portas aperuit ; vir sanctus in eodem vestigio persistit, manetque extra limen, ne templi janitorem hominem parum hospitalem offendant. Ingrediens janitor ad preces nocturnas templum aperturus accedit, patens ut vidit, et quem peregrinum excluserat, humi stratum ante fores conspexit, horrore concutitur, ac metu prope exanimatur ; die postero res cunctis inclaruit. Deo a fidelibus gratiæ aguntur, viator ejectus ab omnibus honoratur, habeturque pro sancto. (Ex Joan. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. II, cap. 16.)

XV. — *Sibi devotos Deipara morientes invisit.*

Beata Clara eximia religione virgo et laborum patientia, ejus humilem et angustam ædiculum Innocentius Pontifex maximus, qui fuit quartus hoc nomine, pontificia majestate sibi cohonestandam esse duxit, ultimo vitæ die Christum Jesum

ejusque Matrem sanctissimam, cæterasque virgines stolis candidis ornatas ad se ingredientiæ hilaris ac læta conspexit, nec de tanto gaudio celare potuit comites, sed exsultans et gestiens quæsiuit, an sacrum illum cœtum, quem ipsa cerneret, viderent?

Sancta Elisabetha Lusitanæ regina vidit, cum morbo urgeretur, Dei Matrem accedentem virginali habitu atque vestitu, et nulum suam et alios, qui aderant, hortata est, ut illi matronæ cederent, quæ albata veniret. (Ex *Annal. illius regni.*)

Adolescentem quendam sodalem Marianum, orandis venerandisque sanctorum imaginibus cubicularibus sedulo deditum acutus morbus lecto affixerat, ipse interea totus in Deiparæ cogitatione affixus, eam tantum habebat in ore quam unam habebat in mente. Pridie quam migraret, matrem appellat, ait, visam sibi Virginem Mariam cum Filio, quibus additus erat Angelus minister, ab iis se accersiri, proinde hoc supremum orat, ut flosculos, quos haberet domi pictos opere plumario ad congregationem Dei Matris mittat, ipse postmodum vultu in eam partem converso, ubi cœleste apparuerat visum, ridenti similis decessit. (Franciscus Bencius, in *Histor. collegii Coloniensis.*)

XVI. — *Deipara consolatur sanctum Hyacinthum.*

Assumptionis pervigilia Hyacinthus sancti Dominici discipulus, et precibus et cœlestium rerum contemplatione, quas feriæ illæ menti objiciebant, cum aliquando perageret, subito altare illud, ante quod Hyacinthus orabat collacrymabatque, lux clara circumfulsit, mediam cœli Regina Maria vestiebat, quæ Hyacinthum bono esse animo jubet, precesque auditas esse prænuntiat. « Quæcunque meum, inquit, Filium poposceris, me deprecante consequeris, » inde ad cœlum Virgo regressa, sui et adventus et abitus vestigia reliquit, cantu symphoniaque multiplici. (Ex *Hist. Ferdinandi Castellani*, tom. II, lib. II, cap. 26.)

XVII. — *A dæmonum insidiis, et hæresis periculo liberat Deipara.*

Bernæ virgo erat catholicis parentibus, huic Musculus non ignobilis Calvinista hæresim suadere conatus est frustra, nunquam enim Sabbatinis destitit a percurrendo Rosario, ut haberet illum honorem Deiparæ Virgini Mariæ; hoc dum facit aliquando, perturbari, angere animo ac divexari cœpit. Igitur postero die conducto equo Friburgum intendit, nec caruit insidiante, ter illam excussam equo cacodæmon ad terram afflixit exhortans ad reditum, illa tenax propositi ire pergit, dum tandem superatis hoste viæque ad nostros se sistit, cum Deo reconciliandam; magna femine virtus, quæ nec hæretico magistro, nec dæmoni retrahenti, consensit; videlicet hæc erat a Virgine Dei Matre Maria, cujus erat ancilla, fortitudo. (Bencius, *Annal. hist. collegii Friburgensis.*)

XVIII. — *Indi cujusdam Deiparæ devoti insignes virtutes et felix mors.*

Mortuus ex Indorum numero quidam, qui diu in hac urbe principatum tenuerat, præclarum omnino atque evidens Indis Hispanisque Christianæ pietatis exemplum. Is nostrorum olim sermonibus instructus, evellendis vitis publicis, inserendis virtutibus semper dedit operam, ut similes sibi redderet subjectos: quotidie Sacrum audiebat, ponebat bonam diei partem ante beatissimæ effigiem Virginis Mariæ, in preceationibus ad Deum: doctrinæ Christianæ ita sitiens erat, ut nemo magis, nec minus opera etiam benigne fecit; mendico roganti eleemosynam ut vestem emeret, suum pallium dedit: dum ipse rei occultandæ cupidus per diverticula et recessus clanculum domum revertit; sed et quibusdam a quibus erat graviter læsus, cum magna premerentur inopia, prius ad liberalitatem ejus, quam ad veniam confugientibus statim dedit, quod petebant, ne differendo videretur negare, et jam spes obtinet, ut ipsius beneficio hæc sedes aliquot socios alat, omni quærendæ imposterum stipis labore sublato. Ei porro anno antequam obiret, ita se Deus infuderat, ut nullum verbum nisi divinis de rebus, aut de periculo mortis audire vellet. Cum in ultimis esset, interroganti sacerdoti eequid commoveretur animo, quod conjugem liberosque orbes relinqueret? « Minime vero, inquit, quin potius lætor, Deus enim viduam et pupillos suscipiet, cujus in fidem et potestatem illos, me meaque omnia commendo; » atque his et talibus colloctionibus piis feliciter quievit. (Bencius, *Hist. sedis Pascuarensis provincie Mexicanæ.*)

XIX. — *S. Agneti Jesulum tradit.*

Augustissima cœlorum Regina Maria die quodam se ostendit B. Agneti Montis Politiani, tresque gemmas servandas dedit, fore, inquit, ut non sero templum ædificet nomini ejus, quod sanctissimæ confessione Triadis tanquam solido fundamento constituet. Oranti non semel cœlesti rore palla, qua tegebatur, immaduit, ipseque locus, ubi preces effuderat, rosis et violis cooperitus apparuit.

Pervigilio Assumptæ Virginis Deiparæ Mariæ talem Agnes sensit affectum, ut nihil aliud nisi cœlum cœlique gaudia, atque illius diei triumphum, angelorumque Deipara ascendente tripudia cogitaret; ergo Virginem Deiparam enixe precatur, ut se Filii æterni dignetur aspectu. Hæc flagitanti Regina cœlestis cum Filio resplenduit ea specie quæ tum fuit, cum eum in Bethleemi porticu peperit; Agnetem viso defecit animus, sed a cœli Regina confirmatur, ipseque puer Jesus in manus ei traditur, cujus in amplexu præ dulcedine Agnes Agno potita cœlesti consensescere voluisset, tandem quod acceperat reddidit, ita tamen, ut aliquid sibi tanto de munere reservaret, crucem enim ex Christi collo serico filo appensam ademit, ac manu prehensam retinuit, quæ crux hodie fidelibus eo adeuntibus prima die Maii demonstratur.

Cum autem fama sanctitatis terras multas pervagata esset, Agneis cives ad se illam invitarunt, cunctantem et deliberantem, angelus per visum templi illius admonuit, quod olim cœli Regina Maria condi jussisset atque constitui, in quem finem ternos pretiosos lapides tribuisset, quin et Deiparæ nomine imperat, ut patriam avitumque Montis Politiani solum revisat, et in clivo, ubi erat lupanar, foedissimum dæmonum diversorium, templum Deo ejusque Matri constituat, sanctumque Dominicum patronum adoptet. Agnes non recusat imperium, tamque se præbet morigeram, ut brevi monasterii pulchra moles exstiterit, exturbatisque meretricibus sacræ virgines vicissitudine admiranda successerint, quæ primum divo Augustino, post Dominico Pontificio obtento diplomate militarunt. (Ex scriptis Seraphini Razzii, ex histor. Fernandi Castellani, *Vit. S. Dominici* p. II, lib. I, cap. 72.)

XX. — Mortuum ad vitam revocat.

Beatus Hroznata ex nobilissima Bohemiæ familia, mortuus in lucem editus est : voto autem ad beatissimam Virginem Mariam a Dobroslawa Matre facto, repente ad vitam revocatur.

Idem Cracoviæ apud sororem Woyslawam (quæ Poloniæ duci nupserat) puer educabatur, ibi malo casu in Vistulam flumen decidens, ab hora diei tertia usque ad solis occasum in aquis sine omni damno delituit, aspectabili Dei Matre, verticem ejus manu tenente, donec diu in undis quæsitus extraheretur. (Bohuslaus Balbin. in *Histor. Miscell. Bohem.*)

XXI. — Morbos pellit Deipara.

Quidam sacerdos a medicis desperatus, ad beatæ Mariæ OEgniæensis preces confugit, ipsaque nocte in somnis sibi videre visus est presbyter ille Dei Matrem ad se venientem, qua recedente convaleuit.

Die sacro Virgini immaculate conceptæ, matrona quædam ex primoribus civitatis, cujus filium atrox pituita suffocabat, cum venisset consilii et auxilii causa ad Patres soc. Jesu, eam ob rem communicavit, sacrum audit, certam faciem donavit Dei Matri, mirabile dictu ! domum reversa, filium extra periculum et fere incolumem offendit. (Bencius, in *Annal. de hist. collegii Augensis Franciæ.*)

XXII. — Pestem avertit.

Lugdunensis civitas valde vexata fuit pestilentia, neque morbus remisit, priusquam civitas votum beatæ Mariæ Lauretanæ publice fecit. (Antonius Valirinus, in suis *Annal.* 1582.)

XXIII. — Sanguinis fluxum sistit.

Bencius de collegio Cortracensi in Gallia Belgica scribens, sic ait : Uni ex iis, quibus sanguinis fluxus vitam ademptum ibat, salus videtur reddita suscepto voto restituendæ domui suæ imaginis Deiparæ in veterem locum, unde ab Iconomachis fuerat defecta.

XXIV. — Sanctus Joannes Nepomuzenus magna a Dei Matre beneficia experitur.

Hujus sancti pater et mater, ætate jam senecta, cum prole omni carerent, precibus et votis ad Dei Matrem, quæ in statua sua sub viridi monte in cœnobio Cisterciensium religiose colebatur fuis, impetrarunt hunc filium, cui ut affectus erga Mariam Dei Matrem ipso nomine admoneretur, Joannis imposuere nomen. At non uno beneficio contenta Dei Mater, quæ nuper ex utero sterili Joannem eduxerat et prope creaverat, eadem recreavit ; nam cum puellus Joannes in gravissimum incidisset morbum, voto ad ejusdem divæ Matris simulacrum edito, et oblati in ætatem reliquam obsequiis protinus surrexit incolumis. (Bohuslaus Balbin. in *Miscell. histor. Bohem.*)

Idem sanctus mortis suæ ab impio imperatore sibi inferendæ præscius, Boleslaviam ad antiquissimam totius Bohemiæ divinæ Matris effigiem, a sanctis Slavicæ gentis apostolis Cyrillo et Methodio (ut multi suspicantur) ex Oriente allatam (quæ eo in loco magna populi veneratione colitur) iter suscepit, ibique tantæ patronæ agensem suum devotissimis suspiriis commendavit : Pragæ vespertinis horis revertens, a præfato imperatore pessimo accersitus, tum denuo imperatricis confessiones detegere recusat, Muldavæ fluvio immergi et suffocari jubetur : gloriosam mortem festivi ex cœlo ignes super flumen errantes, orbi et urbi Pragæ manifestarunt. (Ex eod. auct.)

XXV. — Ignatius Azebedius ab hæreticis in mare demersus iconem Marianam etiam mortuus retinet.

De Patre Ignatio Azebedio referunt Annales soc. Jesu ad annum 1570, quod cum is in Indiam cum sociorum manipulo navigasset, in naves piratarum hæreticorum incidit, qui ex odio fidei velut rabidi lupi in religiosos viros furibundum ferro grassati sunt, eosque vulneribus foede confectos in mare præcipitarunt ; maxima illorum rabies in Ignatium reliquorum antesignanum ferebatur, quem plurimis plagis lethaliter saucium in fluctus maris deturbarunt : hic iconem beatissimæ Virginis Mariæ manu deferebat, quam cum hæretici extorquere non possent, ipse velut tropæum Marianæ pietatis extulit, et ipsis fluctibus haustus non dimisit.

XXVI. — Mariæ imaginem horret diabolus.

Dono dederat sacerdos noster cuidam, ut haberet stimulos ad fundendas preces, Dei Matris Mariæ imaginem, quod cum is facere die quodam detrectat an obliviscitur, sequenti nocte inspectantibus uxore et filio a furenti dæmone corripitur tanquam ad inferos pertrahendus : initium ille recitat Symboli apostolici, nihilomagi mitigari diabolus, afferens causam, quod sacerdotis sprevisset imperium ; admonitus redit in memoriam imaginis, quam acceperat ; expromit, exosculatur, addit preces non sine affectu ; eam imaginem dæmon perferre visu non tolerans, celeri fuga sese proripuit, scintillas relinquens et

sulphur, fœda corporis vestigia. (Bencius, *Hist. sedis Pascuarensis et Manilanæ.*)

XXVII. — *Teporem arguit et depellit Maria.*

Beatus Hermannus Steinveldensis, humanæ infirmitatis vitio, tantillum de pietate remisera, et in beatissimæ Matris Mariæ Officio persolvendo, hymnisque et horariis precibus recitandis, negotiis curisque distractus negligentior cessat : incunulam minus ipse observarat, nam per illos dies quidam monasterii fores effregerant, inque rerum custodia defixus, quid et quantum omisisset minime senserat. Virgo beatissima Maria suo novo Josepho de cœnobii tutela nimis sollicito, non formosa ut solebat, occurrit, sed anili figura et fronte magis deformata : expavit primo Josephus, et latrones quos habebat in mente, suspicatus, quid rei esset, exclamabat : « Ego, inquit, divina Mater, hujus monasterii sum custos multo jam tempore. » Ille agnita voce, ignota facie : « Tune, inquit, o Domina et rosa pulcherrima ! » Cum annuisset : « Quid igitur ista sibi figura vult ? » Atqui Mater ait : « Talis appareo qualis tibi jam sum ; tempora illa requiro, in quibus me millies salutabas, laudabas, memorabas ; nec te pudet in hac re esse remissum mei memoria senescente ; servandi monasterii quod latronum injuria reseravit, necessitatem excusas, sed est futilis ista defensio, me enim in tali re appellare debuisses, cui est curæ tutela cœnobii ; cave igitur ne tuæ amor Sponsæ refrigescat. » Correctus emendatusque Josephus primum ardorem renovavit, et nihil de pristina viriditate et florida amoris quasi juventute diminuit. (Laurent. Surius, in *Vit. B. Hermannii.*)

Miles quidam juvenis et delicatus in Hemmenrode ante paucos annos conversus, vocabulo Henricus, factus monachus, cum die quadam a quodam commilitone suo requireretur, quomodo ei ordo placeret, et quomodo haberet, respondit : « Optime mihi placet ordo, et bene habeo, sed per tempus valde male habui. » Interrogatus de causâ, quia hominem dilexit et ædificare voluit, subjunxit : « Quando primo conversus sum, ita graves erant mihi solemnes vigilæ, ut, quotiescumque oportebat me ire ad Matutinas, timore ac tædio illarum tam corpore quam corde tabescerem : nocte quadam defectum passus cum stare non possem, a priore de choro sum eductus, et in sede infirmorum positus, converso ad custodiam mihi deputato : mox in exstasi factus, contemplatus sum Dominam clarissimam, quam diversi ordinis personæ præcedebant per viam, quæ erat inter me et chorum : incedens habebat in capite coronam diversorum colorum, et erat more Judaico velata ; cum mihi propinquasset, quasi ex necessitate me tangens veste percussit, et ecce subito confortatus, ita omnis prædicta tentatio conquievit, ut ab illa hora delicæ mihi sint ire ad Matutinas. Spero quod Domina nostra sancta Maria fuerit, quæ pusillanimes confortat, ne ten-

tationi succumbant. » (Casarius Heisterbac. lib. vii, cap. 56.)

XXVIII. — *Salutis media procurat Maria.*

Quidam sodalis Parthenius, propter frequentem suam absentiam, moresque improbos ex congregatione eliminatus, suam protervo joco risit ejectionem : at ubi noctu in lecto jacuit, apparuit lacrymabunda Maria et penes lectum constitit, æternam damnationem illi comminata, nisi quamprimum resipiscat, et ad sodalium revertatur. Territus hac tam gravi comminatione juvenis, quamprimum dies illuxit ad collegium advolavit, ibique ad pedes præsidis abjectus, veniam suæ culpæ humillime est deprecatus ; ubi vero primus sodalium rediit conventus, publice coram omnibus inter lacrymas contestatus est, quam difficile sit videre Mariam lacrymantem.

XXIX. — *Morientem a dæmone graviter tentatum juvat Maria.*

Lubertus vir et doctus et pius Mariæ Virginis amator imitatorque fuit, quam vivens coluerat, moriens invocavit. Cum pestilentia in Belgio quam plurimos stravisset, Dei permissu hunc etiam Lubertum vulneravit ; ille qua erat pietate et religione sese comparat ad bene et beate moriendum : litterasque ad amicos dat, hortans ut ad expiatorum ignem, purgantesque illas flamas proficiscenti sibi subveniant : sacrificia precesque pro mortuis, et privata orandi placandique Dei officia poposcit, nihilque omisit ex iis quæ inter illud facientibus salutaria esse et opportuna solent. Fratres suos et convictores domesticos advocavit, quibus astantibus pro erratorum venia in genua procumbens supplicavit, si quid offendisset, sibi ab eo qui læsus esset aut sibi videretur offensus, remitti postulavit : quid ego membrorum debilitatem, animi angores in tam diræ lue, morbi cruciamenta, horrores et spectra commemorem ? nam diabolus sub persona ejusdam Fratris et collegæ, qui paulo ante e vita migrarat, in varios errores Lubertum inducere conabatur ; at Lubertus in re tali sanctissimam Dei Matrem cui erat deditissimus, frequenter implorabat ; Hieronymum etiam Papamque Gregorium, quos intimis amabat affectibus, quosque inde a pueritia patronos elegerat, sibi adesse petivit ; instat dæmon determinus inque uno Deo spem omnem defigi oportere, Mariam, cæterosque cœlites invocari non debere ad morientis aurem insusurrat, psalmorumque vocalem usum quo se moriens recreabat, Lutheri pater et mendaciorum architectus, dissuadet : quæ de Virgine Maria, de sanctis deque psalmorum interdito impudentissime mentitus est dæmon, Lubertus minime tulit, qualemque consiliarium nactus esset ex ipsa protervitate verborum intellexit, vatoreque cum conviciis repulso a Davidicorum versuum pronuntiatione non destitit. Virginem virginum ejus erat amantissimus multo inclamavit ardentius. Hieronymum et Gregorium appellavit

alacrius; tempestatem secuta tranquillitas est, et beatissimæ Matris Mariæ, quod expetierat, sensit auxilium, mortisque posito metu cupiebat dissolvi, et esse cum Christo; cumque hora jam appropinquasset, quam vehementer optaverat, se ipse erexit, nemine fulciente, manusque supplices tendens illa exclamavit: « In gloria, in bonitate tua, in misericordia suscipe, » mirabiliaque se vidisse professus (Mariam credo adnutricem tutoresque angelos) coram suis Fratribus animam emisit, et in Domino feliciter obdormivit. (Thom. Camp. lib. de vita hujus Luberti.)

XXX. — *Lubenses ab Orphanitis hæreticis trucidandi Marianas laudes cantant.*

Orphanitis e Bohemia hæreticis in Lusatiam irumpentibus, captaque Luba, clerus cum reliquo populo in ecclesiam confugientes, laudes Deo concinunt, et beatæ Mariæ Dei Genitricis opem implorant: *Salve Regina* sonoris vocibus decantant, ut in confessione orthodoxæ fidei morentur. Mox adsunt cruentis gladiis hæretici, sacerdotes confodiunt, monachos trucidant, nulloque ordini, sexui, ætati parcentes, omnia sanguine et funeribus implent. (Cranzius, in *Vandalic.* lib. II, cap. 9.)

XXXI. — *Carbunculum pestilentialem mirabiliter sanat.*

Venerabilis P. Hieremias Fischer soc. Jesu, ab hæreticis in odium fidei postea occisus, Deiparæ Virgini amore intimo junctus, tam firmam in ea sibi collocaverat spem, ut pestilentia Græcii in studiis anno 1625 ictus, lapillo quem Foyensem vocant, pestilenti carbunculo admoto, Divaque suæ in auxilium vocata, pene momento consanuisse vulnus ipsemet miraretur. (Bohuslaus Balbin. in *Hist. Miscell. Bohem.*)

XXXII. — *Deipara Martino Ignatio martyrii palmam promittit.*

Erat is societatis Jesu laicus coadjutor, et extrema ætate ædituus: martyrii desiderium, nescio unde natum inhæsit seni, cujus promissionem a Dei Matre, quæ in statua sua prodigiosa Kuttnerbergæ in ecclesia Barbaræ colitur, acceperat (ex quo tempore, dum vel sanctissimam Eucharistiam sumeret, vel ante Deiparæ statuum orans procumberet, dulcissimis lacrymis perfluebat), idque sociorum attestatione constat. Nam cum aliquando serius ab ecclesia, et illa Dei Matris statua vultu renitente, et quodam insolito gaudio elatus domum rediret, occurrente quodam ex sociis, et quid ita lætus incederet rogante: « Quid (respondit Martinus), annon tibi satis causæ videtur lætari, cum a Domina mea modo didicerim, me pro Christo ejus Filio, idque brevi, sanguinem profusurum? » Eundem Martinum annis ante mortem plurimis in monte Calvarie ad Cracoviam in Polonia sito, divam Virginem voto salutatam in morbo propitiam et sospitatricem habuisse, testatur auctor qui supra

XXXIII. — *Amor ingens Laurentii Passocke in Deiparam.*

P. Laurentius Passocke soc. Jesu missionarius Castrensis, dissipata ad Lipsiam Cæsaris acie, cum gravi vulnere strato tribuno ejus corpori sese applicuisset Pater, absolutione data, subito ab hostium equitatu occupatur. Quærit unus aliquis ex hæreticis adequitans: « Tu quis es? » Pater se et catholicum et sacerdotem esse respondit. Visus est non satisfacisse responso: « Abnega, inquit, Mariam, ejura, exsecrare. » Pater Laurentius qui ista vel audire pro sacrilegio ducebat: « Dei Matrem ut abnegem? inquit: omni post Deum et cultu et laude dignissima est. » Tum hæreticus œstro percussus, gladio Patrem transodit, ac mox selopo manuali extracto, glande plumbea mortuum humi sternit. (*Ibid.*)

XXXIV. — *Annonam procurat monachis.*

Monasterium est valde magnum in Jerusalem, non modicam habens congregationem in quodam loco (inquit Gregorius Turonensis, lib. I, *De glor. martyrum*, § 11). Devotio populi sæpe plurima confert: verumtamen imperatoris jussu ibi non minima largiuntur. Accidit autem quodam tempore, ut præ penuria egestatis, valde eis victus necessaria deficerent: congregatio itaque garrula monachorum, cum una atque alia die refectionis alimoniam non caperet, vociferantur ad abbatem dicentes: « Largire cibos, aut permitte discedere unumquemque in locum quo vitam propagare possit: alioqui nec te consulto discedimus, ne pereamus fame. » Hæc eis dicentibus, ait abbas: « Oremus, Fratres dilectissimi, et Dominus ministrabit nobis cibos; nec enim potest fieri, ut deficiat triticum in ejus monasterio, quæ frugum vitæ ex utero preuntit intulit mundo. » Quibus vigilantibus nocte tota ac psallentibus, mane orto, ita reperiunt cuncta horreorum habitacula repleta tritico, ut vix vel reserari ostium posset; accepto autem cibo, gratias egerunt Deo. Post multos vero annos iterum deficiente cibo, clamaverunt monachi ad abbatem, qui ait: « Vigilemus ac deprecemur Dominum, et forsitan transmittere dignabitur alimenta; » denique prosternuntur ad pavimentum templi. Vigilantes itaque noctem in psalmis hymnisque et canticis spiritualibus, cum se post Matutinas somno dedissent, venit angelus Domini, et posuit, super altare, multitudinem innumeram auri; erant enim ostia ædis obserata. Exsurgente autem mane abbate cum monachis ad celebrandum cursum viderunt multitudinem auri super altare. Et ait abbas custodi ædituo: « Quis præfectorum huc ingressus est, qui hæc detulit? » Respondit: « Post egressum vestrum nullus hic hominum accessum habuit, sed ostii clavem munitam retinui, et mecum habui donec surgeres ad commovendum signum. » Tunc stupens abbas cum monachis, munus celeste intellexit, gratiasque Deo agens, collegit, compara-

tisque victui necessariis, plebem creditam affluenter refecit. Nec mirum, si beata Virgo sine labore suis protulit victum, quæ sine coitu viri concipiens, Virgo permansit et post partum. (Hæc citati sancti viri verba sunt.)

XXXV. — *Maria egestatem sublebat et famam tuetur.*

Joannes Junior in *Scala cæli*, narrat de nobili quidem et pia, sed pauperula matrona, quæ, cum non esset, quod alendis geminis filiabus sufficeret, adduxit eas in templum, ad statuam Matris Dei, ibi manus filiarum in manus Mariæ transponens: « Has meas filias, inquiebat, quas ob inopiam sustentare non possum, tibi, o Deiparens, in manus trade, jure meo materno omni tibi resignato, ut tu illas pariter in vita et virginea illibataque castitate conserves. » Oratione in hunc modum peracta, domum regrediuntur. Redeuntibus incognitus juvenis sacculum 100 talentorum offert, hoc se aiens patri earum adhuc debuisse. Hac pecunia mater filias decentius vestitas, reliquis etiam rebus necessariis instruit; sed adsunt illico oculi maligni et linguæ theoninæ, quæ spargunt inhonesto quæstu filiabus peculium obvenisse. Doluit castissimis puellis magis infamia, quam inopia. Quo confugerent virgines nisi ad Virginem, et filiæ, nisi ad Matrem? Evat comprecatum; queruntur apud Deiparam, de publica infamia in publico loco; extemplo ostensum est, superos audire mortalium preces. Nam nulla mora, in conspectu totius civitatis, duo pulcherrimæ juventutis angeli e cælo advenere, manibusque elegantissimas coronas ferentes dicebant: « Hæc sarta vobis in testimonium illibatæ vestræ virginitatis mittit Maria, Jesu et vestra Mater. » Cum dicto sarta obtulerunt, atque etiam oculis mortalium se subducentes magnam et Deiparæ, et ambarum virginum opinionem in spectantium animis reliquerunt. Quippe duo cœnobita extemplo exædificata sunt, in quibus duæ tantæ cœli geminæ conderentur. Ita dotare novit Dei Mater filias sibi commendatas.

XXXVI. — *Lethaliter ægrotanti vitam prolongat.*

Frater Laurentius Aulæ regie in Bohemia monachus et Grangiarius infirmatus ad mortem, omnibus est sacramentis ecclesiasticis procuratus: omnes enim qui eum viderunt, de ipsius vita penitus desperarunt. Qui cum nimio laboraret doloris cruciamine, gloriosam Genitricem Dei Mariam incepit suspiriis et lacrymis invocare. « O gloriosa, inquit, Domina Virgo Maria, tibi meæ castitatis et juventutis florem obtuli, optans tibi diutius in hoc monachiali habitu militare; sed ecce juvenis morior spe privatus; adjuva me, Mater gratiæ, Mater misericordiæ, quod meam valeam vitam ad tuam gloriam prolongare. » Cui tunc per quamdam vocem taliter est responsum: « Laurenti, non morieris modo, sed valebis, Frater autem Otto isto tempore morietur. » Erat autem Frater Otto diaconus

et succentor, omnibus conventualibus juvenis valde gratus. Iste Frater Laurentius licet debilis, obstupuit, rem auditam Fratri Theodorico infirmario retulit, et uterque quod auditum fuerat, pro phantasmate reputavit. Nec fit mora; sed ecce hora dici tertia Otto succentor, qui in Prima sanus in choro intonnerat, ad infirmatorium infirmus deducitur, die sexta moritur, et cum luctu conventus more solito sepelitur; hujus sanatus competenter Frater Laurentius interfuit sepulturæ. Prædictus Frater Otto diaconus toti cohorti dilectus, humilis et devotus, ante exitum animæ suæ nobis pluribus presentibus et audientibus, cœpit nomen et auxilium Virginis gloriosæ Mariæ altisonis vocibus et magnis clamoribus fortissime et devotissime invocare; nos autem suis clamoribus compatiendo diximus: « Bone Frater Otto, parce capiti tuo, nimis clamas et te ledis! » Ipse quasi subridendo nobis respondit: « O Fratres, jam video mortem ante me, imminet jam exitus animæ meæ, de illa gloriosa indigeo Adjutrice. Quid mihi de hoc capite? caput meum Christus sit et Maria; » sic igitur inter clamorem et nominationem continuam Christi et Mariæ Virginis, nobis adstantibus et orantibus, in Domino feliciter et leniter obdormivit, qui post mortem suam pluribus nostræ congregationis fratribus in forma apparuit gloriosa, et salvationis suæ præbuit evidentia argumenta. (Ex *Miscell. histor. Bohem. Bohusl. Balbini.*)

XXXVII. — *Laurentius a Brundusio, Capuccinus, insignis Deiparæ cultor.*

Venerabilis hic Pater vitæ sanctitate prius sæculum illustrans singulari in Mariam amore ferebatur; obtenta a summo Pontifice facultate, quotidie de beata Virgine Missam, præcipuis per annum festis diebus exceptis, legebat: ad divinæ hujus Matris aram dum semel legebat Pragæ, ex ejus imagine virginea Jesus blande Laurentium allocutus est. (Ex *Miscell. histor. Bohem. Bohusl. Balbini.*)

XXXVIII. — *Petrus Torrentinus, soc. Jesu,*

Pari in Deiparam amore æstuabat: Divæ hujus cœli Reginæ Rosarium, manu tenens, velut Marianæ pietatis insigne, aut illud, aut tale aliquid cœleste revolvebat animo, tanta plerumque dulcedine pietatis, ut Jesum et Mariam, velut præsentem ante se alloquens, et responsa eorum quodammodo audiens, cum neminem adesse crederet, in suavisimum et cœlestem quemdam risum solveretur: manet adhuc corpus ejus incorruptum teste oculato, Bohuslao Balbino, jam supra sæpius citato.

XXXIX. — *Venerabilis Dominicus a Jesu Maria, ope Deiparæ victoriam contra hæreticos obtinet.*

Dominicus, in sæculo Ruzola dictus a patre, infans sabbatinis diebus semel tantum in die lac maternum sugubat, in adultiori ætate et Carmelitanum ingressus ordinem, miraculis coruscare cœpit, missus proinde a Gregorio XV Pontifice legatus in Germaniam, Maximiliano Baviaræ duci, in Bohe-

miam adversus hæreticos exercitum ducenti, comitem se addidit. Strakonici Bohemice civitate, Christi et Matris Dei imaginem ductus (in qua Christo et Matri oculos hæretici milites eruerant) eo spectaculo intime commotus, jam tum spiritu divino intus agente ad cladem et mortem hæreticos damnabat : hanc imaginem in omnibus bellorum periculis sociam asciscēbat sibi, hanc sublimem velut cœleste palladium catholicis ostentabat, simul efflagitans, ut Dei Mater, cujus majestatem in imagine læsissent hostes, debitas pœnas repeteret, et injuriam vindicaret : hæc illa est sacra effigies, *Maria de Victoria Albomontana*, in qua Dei Matrem dux Bavarie primum, deinde etiam Roma honoravit, festoque ac celebri quotannis in Ecclesiis rev. Patrum Carmelitarum cultu consecrat recolitque. In decretorio illo ad Pragam prælio, quo omnes hæreticorum vires fractæ conciderunt, Dominicus catholicorum aciem obequitans altera cruci affixi Domini signum, altera hanc divæ Matris effigiem, quæ scintillare et cœlestes quosdam radios effundere videbatur, manu præferens, alternis modo Filium, modo Matrem pro Catholicis precabatur. (Ex *Miscell. Hist. Bohem. Bohust. Ba lbini.*)

XL. — *P. Andreas Metsch societatis Jesu insignis Deiparæ cultor.*

Vir hic piissimus nunquam cubiculo exivit, quin manu Rosarium teneret et Virginem saluaret, multas ejusmodi coronas divinæ Matri quotidie persolvebat, nihil inchoabat, quod non prius sacris Jesu et Mariæ nominibus initiaret.

Idem fere præstitit venerabilis P. Adamus Kra-warsky, vir apostolicus ex eadem societate, qui ultra 50,000 hæreticorum ad fidem orthodoxam per Bohemiam reduxit : cui assidue in ore nomen Jesu et Mariæ fuit. Idem referre consuevit sæpius : « Rosarium Marianum, et ejus orandi consuetudo, liberavit me a præsentissimo mortis periculo. Latrone bombardam in me collimante substiti uno passu Rosarium ex sacco prensans, et ecce globus ante me, in quem certo incurrissem si Rosarium non prensassem, respiciens vidi latronem cadentem in dumetum. Anno 1647 equis ex terrore concitatis cecidi ex curru, rota dorsum meum transeunte : ea nocte vix me movere potui, mane tamen baculo nixus in domum Lauretanam veniens, et per sacrum Missæ sacrificium, Dei et gloriosæ Virginis Mariæ auxilium implorans convalui. »

XLI. — *Amor beatissimæ Virginis in Esthere Bos-sani comitissa.*

Comitissa hæc ex frequenti angelicæ Salutationis repetitione tam singularem amorem atque affectum erga beatam Virginem Mariam conceperat, ut quemadmodum absque icone ipsius nunquam foras prodiret, ita etiam titulo honorificentissimo Matris admirabilis sæpius honoraret, neque ullam eidem honorandæ sacram diem decretam celebraret, quin per sacram exomologesin conscientiam expiasset, et sacra synaxi sese refecisset : illud porro etiam,

quia singulare, nequaquam omittendum esse videtur, quod nimirum cum vice quadam voti persolvendi gratia ad locum illum, quem olim prope Ter-gestum sacra ædes Lauretana fecerat celeberrimum, pervenisset, tanto erga magnæ Matris honorem amoremque zelo accensa fuerat, ut omnibus obstupescētibz, ad instar plebeiorum, non in pedes erecta, pro sui status reputatione, sed utroque curvato poplite circum totam ædis illius venerandam fabricam, non sine singulari pietatis affectu, genibus suis, veluti trahis quibusdam sese circumverterit : quantum autem hic honor atque devotio Deiparæ sanctissimæ arriserit, vel exinde colligere licet, quod illam in magna quadam animi afflictione quasi immersam, atque alio commigrantem, effigies quædam cuprea, in tabella gratioso penicillo expressa ejusdem Virginis sanctissimæ, retortis post illam abeuntem oculis suo aspectu amabili dignata fuisse putetur. Unde cor suum aliquin ingenti mœrore tunc temporis afflictum, insolito quodam solatio, atque inopinato gaudio repleti sensit, et animadvertit, uti illa ipsa coram suæ conscientie arbitro non semel, sed sæpius pro suo in divam Virginem affectu recensuit.

XLII. — *Imago Mariana a scelerato homine percussa, copiosum sanguinem effundit.*

Anno salutis nostræ 1383, quidam in Germania fuit Scheleropius nomine, genere humili, perditio ingenio, moribus turpissimis, quem satis depravatum consuetudo non intermissa peccandi in dies pejorem deterioremque reddebat ; neque solum flagitiis inauditis, sed flagitiorum etiam delectatus infamia, in lustris, in popinis, vinariisque tabernis ætatem conterebat ; ad hæc scelera ludi et usus et amor, gravissimorum semen et origo vitiorum quasi cumulus accedebat, ex ludo namque avaritia et rapacitas, et malorum postrema existit impietas, quæ hunc hominem, vel ut melius dicam, monstrum, ad tantum scelus adegit, quantum vix ulla superior ætas viderat, meminerat, audiverat.

Voluerat hæc pestis pro sua consuetudine aleæ fortunam experiri, multosque sui similes ad illius rei communionem incitaret ; itum est in quoddam diversorium Moguntini suburbii, cumque alea parum feliciter cecidisset, ac pecuniam fere omnem talibus improspers jactibus amisisset, post illatas collusoribus injurias, et post convicia sodalium, Deum etiam ac cœlites nefariis vocibus lacessivit. E caupona digressus in sacellum quoddam venit non longe ab ipsa ludi officina, et Christi crucifixi imaginem per nefas sceleratissime tractavit, cujus cervicem uno ictu cum dissecuisset, mox Deiparæ Virginis Mariæ, et aliorum simulacra sanctorum, quæ plurima altaris latera decorabant, fœdissime perforavit.

Sed ecce ! rem prorsus admirandam, ex læsis percussisque imaginibus sanguis effluxit, et terram eruentavit ; non enim muta signa, sed vivos homines crederes eam injuriam esse perpeccos : crederes

Deum ipsum tanti facinoris immanitate violatum condoluisse quodammodo, et stupendo miraculo piorum animos ad ultionem sceleris excitasse. Nefarius autem parricida vel sanguinis in terram defluentis, vel vi alia aliqua detentus, se loco movere non potuit; itaque ab illis, qui religionis causa in ædem sacram venerant, stragemque illam attoniti viderant, comprehensus, inque urbem Moguntinam, quæ non longe aberat, abductus, vivus exurit, pœna multo quam furiosus ille meritis erat levior; imagines porro, furialis injuria barbari, et fusi miraculo cruoris insignes, ab illa ædícula in templum translata, celebrius magno piorum concursu celebrantur, sanguisque ipse summa quadam religione convisitur, et a Christicolis adoratur, quo etiam ad varias sanationes post suscepta vota fideles utuntur. Sunt qui affirmant, execrabilis parricidæ brachium perpetrato facinore rignisse, locique illius, ubi admissum est scelus, herbellas et gramen illo ex die nunquam succrescere potuisse. (Gebvilerus et Anton. Solerius, lib. *De venerat. et invocat. sanct.*)

XLIII. — *De cuiusdam ultione, qui ad altare Virginis pejerandi animo venerat.*

Templum erat in urbe Turonensi sanctæ Mariæ Virgini ac divino Christi Præcursori dicatum, ubi perjuri divinitus plectebantur. Quidam enim, qui pejerandi animo in ecclesiam venerat, simul atque ad Virginis Deiparæ Mariæ aram assistens manum sustulit, ut iurandum mendax pronuntiaret, retro labens ita caput ad pavimentum supinus afflixit, ut vix vitæ spes ulla superesset: cum autem recreatus atque erectus ad se miser homo rediisset, perjurii scelus, quod occultaret, patefecit, et ad Dei Mariæque Matris gloriam pervulgavit. (S. Gregor. Turon. lib. *De glor. marty.*, cap. 19.)

XLIV. — *Femina votum Deiparæ factum infringens; cœlitus punitur.*

Ægra quædam mulier et vehementer affecta, pro quolibet sui corporis morbo sanctissimæ Dei Matri munusculum voverat quotannis persolvendum, et ad Virginelem quamdam basilicam religiose deferendum: voverat autem pro sua facultate tantum, quantum semidenario posset comparari; neque enim paupertas liberaliorem esse permisit: enimvero Christi feriis a morte se revocantis lætissimi occasione diei, votiva pecuniola, quod comederet, emit obsonium. Cum autem noctis tenebris quiescendi causa cubuisset, manibus quæ votum violarent, ita repente contrahitur, nihil ut posset efficere: sic enim divina ultio dextram sinistramque feminae in voto solvendo negligentis intorserat, ut intimas palmas exserti, producti ac prominentes ungues non modo perpungerent, sed etiam perforarent; sed, orta et terris et animo luce, cum ad sancti Germani Parisiensis episcopi celebrem miraculis tumulum adiisset, ac delicti pœnituisset, sana regreditur, Regina cœli curante. (Ex lib. II *Miracul. sancti Germani.*)

XLV. — *A peste liberat morti proximum.*

Cum unum e professoribus, civitate adhuc incolumi, oppressisset pestis ita sæva atque atrox, ut præcisa spe salutis, seorsim ei tumulus omniaque necessaria funeri comparata essent, tantum apud Deum beatamque Virginem, quæ Anicii colitur, potuerunt a nostris exterisque vota pro ejus valetudine suscepta, ut tertio denique mense præter omnium opinionem convalesceret. (Bencius, *Hist. collegii Billomensis in Gallia Lugdunensi.*)

XLVI. — *Mortem ferrea glande inferendam avertit.*

Miles fuit, qui cum prædæ primitias Dominæ angelorum vovisset, irruptione facta in hostes, petitus ferrea glande, adusta duntaxat veste, cætera impenetrabilis fuit. (Joan. Bonifac. in *Hist. Virg.* lib. III, cap. 12.)

XLVII. — *Morsum canis sanat.*

Mulier, quam canis ingenti magnitudine laniaturus accesserat, beatissimæ Virginis opem invocavit. Huic adfuit Dei Mater, illi Christus, et uterque remedium præscripsit peccatorum confessionem. (Bencius, *De rebus collegii Pacensis.*)

XLVIII. — *B. V. Maria Conrado de Offida Filium Jesum in ulnas dat.*

Tempore Fratris Petri vere sancti, Frater Conradus de Offida, cum isti duo cum aliis Fratribus starent de familia in loco Foranni de custodia Anconitana, Frater Conradus accessit in silvam ad meditandum divina; Frater autem Petrus clanculo perrexit post illum, ut videret quid illi accideret. Frater vero Conradus incepit beatissimam Virginem Mariam devotissime lacrymis exorare, ut sibi hanc gratiam a Filio suo benedicto impetraret, ut de illa dulcedine, quam sanctus Simeon in die Purificationis persensit, cum Christum Salvatorem benedictum gestaret in ulnis, aliquantulum sentire valeret; qui exauditus ab illa misericordissima Domina. Ecce Regina gloriæ cum Filio suo benedicto adfuit cum luminis claritate, quod non solum tenebras effugabat, sed etiam lumina cuncta superabat, et appropinquans ad Fratrem Conradum, Puerum illum speciosissimum præ filiis hominum, posuit in ulnas ejus; quem Frater Conradus devotissime accipiens, et labia labiis imprimens et pectori pectus astringens, totus liquefiebat in amplexibus et oculis charitatis. Frater vero Petrus hæc omnia clara luce cernebat, et inde consolationem mirabilem sentiebat, qui latenter manebat in silva. Beata vero Virgine Maria cum Filio recedente, Frater Petrus festinanter repedavit ad locum; Frater vero Conradus, cum rediisset totus festinus et gaudens, vocabatur a Fratre Petro: « O multam consolationem habuisti hodie! » dicebat; F. Conradus: « Quid est quod dicis, F. Petre? quid scis, tu, quid ego habuerim? » Respondebat Frater: « Bene scio, qualiter te Virgo beatissima et ejus Filius benedictus visitavit; » quod audiens F. Conradus, quia sicut vere humilis optabat secretum, rogavit quod

nemini diceret; erat enim tantus amor inter hos duos, quod quasi cor unum et anima una videbantur. (Bartholomæus de Pisis, lib. i *Conformitatum S. Francisci*, cap. 23, part. II.)

XLIX. — *Mulier Mexicana a Deipara prodigiose sanitati restituitur.*

Mulier Mexicana, frequenti ad templum nostrum adventu cœlestia mysteria religiosissime usurpabat; ea uni e nostris narravit quiddam in familiari sermone ad hunc modum: Gravissime ægrotabam, jamque appropinquabam supremis, deserta ab omnibus, cum puero aq̃ue affecto, socio solitudinis et morbi; spem omnem ad subsidium in Deo habebam, nam illi preces tui non irritas. Videre visa Auctorem salutis cum Matre Virgine, duobusque viris, ignotis quidem mihi, sed ejus venerationis, ut facile sanctos putarem; aspiciebam altare adornatum, in eoque Eucharistiam augustissimam. Tum vox audita: « Surge, comede, inceptumque opus tradendæ mulieribus Christianæ doctrinæ, mox in cœlum a nobis deducenda, feliciter exple. » Somnus me repente reliquit et morbus. Ea mihi causa frequentandi sacrosancti mysterii, et explicandi quoad possum mulieribus Christianæ legis præcepta. Et sane vanam non fuisse imaginem, ejus vita laborque, quæ modica licet virum, semper ad pietatem intenta nunquam cessat in suscepto opere, declarat. (Bencius.)

L. — *Vitæ institutum indicat.*

Anceps quidam juvenis atque incertus quam institueret rationem vitæ, in illo fluctuantis animi æstu ex sacerdotis sententia confugit ad Deiparæ Mariæ templum, ubi tum sanctorum Dionysii sociorumque reliquiæ visebantur. Illic cum oraret supplex, divino illustrante lumine, portu consiliorum invento ad societatem Jesu appellit. (Bencius cit. *De collegio Parisiensi*.)

LI. — *Deipara gratiam illuminationis dat Henrico clerico dissoluto.*

Canonicus quidam S. Cuniberti in Colonia, nomine Henricus, vita satis sæcularis, cum die quadam solus equitaret, nubecula lucida viam ipsam eo intuente transvolavit, vocemque clarissimam de ipsa nube audit dicens: *Fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terra*; eratque vox eadem tantæ dulcedinis, ut quoties ejus postea recordaretur, lacrymis infunderetur: cumque vocem hanc cœlitus demissam minus attenderet, vel potius non intelligeret, nocte quadam per visum se stare vidit in capella domus suæ ante altare, coram imagine beatæ Dei Genitricis Mariæ, quam cum verbis angelicis salutaret, respondit illa: « Ut quid me salutas? homo perditus es, et nisi vitam tuam emendaveris, citius peribis: ego enim et sanctus Benedictus intercesimus pro te; » qui cum secundum hanc admonitionem dulcedine vitæ sæcularis abstractus negligeret, circa tempus sex hebdomadarum tam gravi infirmitate correptus est, ut iungeretur, nec ulla

esset spes vitæ ejus. Tunc demum ad cor reversus, et quid audierit, quidquid viderit recordatus, Fratribus quibusdam Bergensibus, ordinis Cisterciensis, ad se vocatis se reddidit, qui in proximo Pascha monachus factus est, et precibus beatæ Virginis Mariæ se illuminatum usque hodie gloriatur. (Cæsarius, lib. VII, cap. 8.)

LII. — *B. Andræ de Gallerianis mira erga Deiparam devotio: mira ejusdem Mariæ in Andream protectionis studium.*

Cum beatus Andreas sæculo adhuc militans Andream Martinelli nobilem Urbevetanorum ducem consertis armis trucidasset, et Ventrilius vicecomis Pisanus, dimisso quaquaversum satellitio perquiret auctorem cædis; Andreas, cædis auctor, versus maritimam oram se contulit, ubi Galleranorum familia possedisse dicitur castella, Piscariæ nuncupata. Hic nocturno quasi tempore cum fratre suo vidit nubem, de sub quodam molendino subito exeuntem, quæ ipsum cum equo, cui insidebat, a fratris aspectu subtrahens, trium fere milliariorum spatio per aerem detulit, ipso germano sequente, et tantam perditionem dolorosis et anxiiis gemitibus acclamante. Sed vir Dei mox Salutatione Virginis Mariæ se munivit, eam nullatenus desinens devotissime salutare; ita ut ejus meritis tandem ad terram fuerit incolumis restitutus: agnoscebat ex hac mirabili transportatione Andreas suæ vocationis exordium, ut scilicet animum suum abstraheret a terris, et ad contemplandum cœlestia se transferret. Vitam itaque instituit vere spirituales, virtutibus cunctis, misericordiæ in primis in pauperes insudavit; orationi cum lacrymis pro suis aliorumque delictis effusissime incubuit; semper inter diem et noctem quingenta *Pater noster* et totidem *Ave Maria* devote dicebat, si quando poterat; utpote si occupatio pauperum sineret, ter quingenta ferventius superaddens. Et ut posset attentius et devotius perorare, capillos cuidam funiculo appendebat, ne orationis fervorem somnus aliqua interpolatione interrumperet. Singulari etiam devotione et reverentia ex amore ardentissimo Mariam semper in salutatione Dominam appellabat: cujus meritis respondens Virgo, ei sæpius luce circumdata clarissima apparuit. Quod et factum est oranti in ecclesia S. Christophori coram altari Sancti Basilii, ubi iterum apparens ei divina Mater, vite prædicens finem, diemque mortis, ad cœli eum gaudia evocavit. (Ex VII. apud Bolland. 19 Mart.)

LIII. — *Maria vitam prolongat S. Wulfrido.*

In summa rerum ac temporum varietate Eboracensem Britanni regni Ecclesiam sanctus Wulfridus annis quinque ac quadraginta gubernavit: semel et iterum malevolorum invidia et regum Britannorum injuria, sua pontificia sede pulsus Romani præsulis supremum in terris iudicium, et orbis commune perflugium appellavit: cujus causam cum summus Pontifex verbis magnificis appro-

basset, adversariorumque rejectis calumniis, Wulfridum cum summo honore restitui debere censuisset, acceptis de hoc ipso litteris, ac sedis apostolicæ mandatis, Wulfridus Britanniam versus iter intendit, reditumque ad suos maturavit : revertentem morbus gravissimus occupat, quo in dies ingravescente, suorum manibus (equo ire præ infirmitate non poterat) amantissime deportatur. Ventum erat ad Galliæ urbem Meldum, ubi aliquandiu subsistere necessum fuit, ut rei eventum expectaret; ibidem sanctus episcopus morti vicinus quatriddo sine omni sensu jacuit, quinto autem illucescente die, quasi de gravi somno experrectus, cum suorum luctus acerbos et lacrymas aspexisset, presbyterum Accam (hoc illius nomen) secretorum consiliorumque participem advocavit, cui uni cæteris exclusis visionem his verbis exposuit : Mihi in extremis agenti quidam adfuit candidissimo amictu, qui se archangelum Michaelen esse professus, « Ideo, inquit, missus sum, ut te a morte revocem, cuius jam rapacibus unguibus tenebare; donavit namque tibi vitam Deus, Mariæ Virginis suæ Parentis precibus ac meritis; neque tuorum non luctus et lacrymæ valuerunt : quamobrem ex isto morbo quamvis gravissimo sine dubio convalesces, in patriam pervenies, pristinam sedem et possessionem maximam partem recuperabis, quas regum iniquorum eripuit vis, et adversariorum extorsit invidia, denique in tranquilla pace, et in tuo lectulo vitam gloriose terminabis; sed te tamen paratum volo, elapso enim quadriennio revertar, ac te revisam moriturum. » Nihil horum prædictum ac prævisum esse temere successus ostendit; sanatus enim episcopus est magna gratulatione suorum, continuoque itinere in Britanniam venit lecto pontificio diplomate, et Christi vicarii incorrupto iudicio cognito, suæ sedi redditus est, et honorum pars maxima restituta, quatuorque illos vitæ annos pacate traduxit, quibus exactis vitam, ut erat ab archangelo Michaeli prædictum, glorioso fine conclusit. (Beda, in *Histor. Eccles. Anglicana* lib. v, cap. 20.)

LIV. — *Sicarii intentatum nefas impedit.*

Alexandrinus quidam civis priscis illis temporibus vixit, qui pietate erga Deum, beneficentia adversus egentes maxime præstitit; idem monachos hospitio accipiebat, benigneque tractabat. Erat huic uxor cum aliis virtutibus, tum vel maxime Christiana modestia et quotidiano clara jejuniis : habebat filiam sexennem dulce pignus amorum, communeque vinculum, et cum Constantinopolim negotiandi causa marito necessarium iter instabat, quo expeditior esset, domi uxorem reliquit et filiam; iis tamen servum adhibuit, qui domestico famulatu suæ dominæ solitudinem redderet leviores : conscensa jam nave descendente maritum uxor blande compellans : « Nos, inquit, amice, commendas Domine nostræ; » excipit, « Deiparæ sanctissimæ te et

filiam tuam supplex gemensque commisi, secunda esto, nihil mali patiere. »

Interim non longo intervallo, cum die quadam pia conjux de more quieta sederet ac manibus laboraret, ipsaque adesset matri puellula, nequam ille servus dæmone subdente faces in animum induxit, matrem et filiam perneccare, compilataque domo aufugere; igitur sumpto ex culina cultro se ad matris et filię secretum conclave proripuit. Ut autem januam ejus cubiculi ubi erat hera subiit, subita cæcitate impeditur, quominus et in matris et in filię recessum penetret, et ad culinam revertatur; cumque horam perstitisset, ac frustra pedem inferre conatus esset, heram vocat, utque gradum acceleret incunctanter exclamat; illa, quod tandiu in ostio consisteret admirata, cæcitatique inscia : « Tu potius accede, » respondet. « Miser servus sum, illuc veni, hera, » congeminat, et dominam gravi obtestatione compellat. Illa se iterum surrecturam pernegat; servus religiosis obsecrationibus dominam ut accedat, urgere persistit : jurat matrona sui se fore persimilem, insolentiæ ac novitatis offensa. « Saltem huc mitte puellam. — Nequaquam, sed ipse veni, si quid forte opus est, vel ista in insueto otio effutire desinito. » Servus, ubi nihil profici videt, cultro se percutit, et cadit vulneratus; exclamat, vociferaturque. Matrona facinore exterrita, cuius præsaga non fuerat : accurritur partim a vicinis, partim ab ipsis urbani prætoris ministris, qui cum de servo expirante rem omnem comperissent, Deum immortalem summis laudum præconiis extulerunt, qui matrem et filiam Deiparæ concreditas atque commissas servavisset. (*Prat. spirit.* cap. 75.)

LV. — *Virginis Deiparæ imago occultata luce se prodit.*

Imperante Theodosio Juniore, quidam sub antiqua cupressu sanctissimæ Dei Genitricis imaginem occultavit. Post multum vero temporis arbor facis instar ardere visa est, et immenso lumine candere; multa etiam ad arborem miracula sunt patrata. Demum cum a curioso investigatore magnæ nostræ Matris inventa est imago, quæ luminis erat effector, prodigiisque clarebat, permagnificum illo in loco Cyrillus, episcopus Alexandrinus, molitus est templum : nempe Maria turbati maris Stella est et lumen, quod et splendet in tenebris. (Nicephor. lib. xiv, cap. 46.)

LVI. — *Templum Marianum splendore noctu comperitur.*

Apud Arvernos quos nunc Claromontanos appellamus, rerum quadam Virginis quondam reliquie servabantur, quibus honor habebatur eximius. Cum autem Assumptionis dies festus advenisset, sanctus Gregorius Turonensis antistes ad templum adiit, ubi sacrosanctæ Dei Matris pignora illa recondita erant, gentis gaudium et sancta lætitia : angelat religionem ipsa ædis nominatio ab Assumpta in cælum Virgine. Statuerat autem Gregorius vere

vigil rebus et nomine, in Assumptæ Virginis per-
vigilio laudibus et hymnis excubias agere, et more
institutoque majorum in cantu et precibus per-
noctare : ergo atra in nocte et tenebricosa propius
accedens, e templi specularibus sacellum vidit
ingenti claritate fulgere, collucereque luminibus,
quæ omnem diei splendorem superarent. Ille ratus
cantores et clericos ad celebrandas Vigiliæ adve-
nisse, auribus admotis nullam prorsus vocem au-
divit. Ad basilicam penetranti fores ultro patuerunt :
sed ubi est introgressus, lux illa disparuit, et qui
hominum lucubrationem quærebat, angelos excu-
bantes invenit ; lumen autem illud effugit, ne mor-
taliū aciem præstingeret, quorum cantus para-
batur, sibi que Gregorius persuasit, lucidum illud
jubar ex Virginis luce micuisse, cujus inibi reliquias
Christi populus honorabat. (Gregor. Turon. *De
glor. martyrum*, cap. 8.)

LVII. — *Incorruptam Deipara puellam servat se
invocantem.*

Virginem precibus ac muneribus corrumpere
quidam cupiebat. Cum frustra essent, vim adhibet ;
nocte quadam, cum abesse sciret ejus parentes,
transmisso pariete, janisque effractis, penetravit
se in cubiculum ubi erat puella, quæ magno animo
millies se mori paratam prædicat potius quam ut
pudorem amittat. Impotens juvenis gladium strin-
git ; non mentem pudica aut orationem mutat, at
amore ille iraque incensus os cædit pugnis ut effluat
sanguis. Tum virgo, positis genibus Dei Matrem
invocans pudicitia præsidem majore nisu clamavit ;
sic importunus fatigatione an timore vicinorum
aversus re infecta discessit. (Bencius, in *Annal.
hist. collegii Mexicani*.)

LVIII. — *Julianum et Basilissam virginitatis amantes
honorat apparitione.*

Juliano sponsalia fugienti, ac ne virginitatem
quam habebat charissimam conjugalī usus eriperet
metuenti, Christus Servator apparuit, utque paren-
tibus obsequeretur admonuit, eam quippe datum
iri in sponsam, quæ ejusdem propositi tenax, quo-
minus flos virgineus exstaret incorruptus, impe-
ditura non esset. Hæc effata mens illa divina, cujus
omnia nomine continentur, Juliani corpus attingit,
et ad libidinis prælia vincenda reddit aptissimum :
tum Julianus ab oratione surrexit, nuptiarumque
noctem confirmato animo præstolatur : ad quas ce-
lebrandas innumerabiles viri ac feminae conven-
erunt, nullo ludorum ac lætitiæ genere prætermisso ;
erat enim generosissimo fortunatissimoque Juliano
pari nobilitate ac fortunæ conditione, Basilissa
matrimonii sancto fœdere socianda, ad genus Basili-
ssæque divitias formæ accedebat pulchritudo sin-
gularis. Julianus simul atque pedem in thalamum
intulit, precatione confidentiæ plena se munit et
comparat.

Post preces tantus liliorum et rosarum, cum
hiemale tempus esset, afflatus est odor, ut Basilissa

in amœnissimo horto variis consito floribus se ver-
sari arbitraretur ; ergo Julianum in hunc modum
alloquitur : « Quid hoc, sponse, novi est ? unde
florum suavis hic odor, quos hoc tempore terra non
fert ? equidem præ hac voluptate genialis lecti de-
licias parvipendo ; tu vero utrum olfeceris hæc ipsa
scire studeo. » — Julianus : « Ista, inquit, narium
oblectatio temporis esse non potest, in quo omnia
pruina, ut videre est, et gelu obriguerunt. Non
arentis terræ, horrentisque glacie soli, non horto-
rum quos humana colit atque exercet industria,
sed Christi nostri Dei castitatem adamantis, et ejus
cultores paradisi floribus adornantis. Quamobrem,
si, quæ chara est mihi virginitas, eadem tibi pla-
cebit, teque puram ab omni contagione servabis, et
hic in terris angelica gaudia percipies, et post obi-
tum ad æternas voluptates proficisceris, quibus
nihil potest esse liquidius ; nam quæ hominibus ad
corporis sensum omnia revocantibus illecebra solet
esse conjugii, si non accusabilis factu (Christianas
nuptias et earum factum nemo potest damnare Ca-
tholicus), certe dictu honesta non est. Nos autem
oportet majora et sanctiora moliri, quibus hæc in-
solita vernat amœnitas. » Non fuit Juliano difficile
a sponsa sua cœlitus adjuta, perpetuæ continentia
non modo propositum, sed etiam promissum obti-
nere ; igitur ambo uno animorum consensu virgi-
nalem munditiam Christo auctori et fonti puritatis
obtulerunt : ac se quidem Julianus humi præ lætitia
prostravit, Deumque precatus ut cœpta confirmet.
Basilissa, sponsi secuta exemplum, sese ex lecto
dejecit in terram ; tum cubiculi solum moveri cœ-
ptum est, et inexplicabile lumen affulsit, quod lumen
conclavis lapides omnes obscuravit, ut cum lucernæ
tenuis fulgor in clarissimum solis lumen incurrit,
quin et cœli et terræ rex Christus apparuit, et cum
eo candidatorum cœtus, quos numerare non erat ;
e regione stare visa est gloriosa Mater et Virgo
Maria, quam tam multæ virgines comitabantur ut
earum numerus comprehendi non posset ; qua se
parte Christus ostendit, illud suavissime canebatur :
« Vicisti, Juliane : » qui chorus Mariam Virginem
Matremque cingebat, illud subinde cantabat :
« Beata es, Basilissa virgo, quæ sponso salutariter
admonenti paruisti, et captioso despecto mundo, ad
sempiternam percipiendam coronam temet pruden-
tissime comparasti. » Rursus ab æterni latere Regis
acclamatum est : « Milites mei qui serpentinam volu-
ptatem rejecistis, e terra surgentes, æternæ vitæ
librum hunc attente legitote. » Utrunque responde-
tur, « Amen. » Deinde duo candidis amicti vesti-
bus aureisque cingulis redimitti, manibus coronas
preferentes, humo utrumque sponsum eis verbis
excitarunt : « Surgite quandoquidem vicistis, et di-
vino concessu ex nostro numero et cœtu jam estis :
ecce thalamus qui paratus est vobis : legite et in-
telligite fidelem esse Dominum, atque ejus rata
promissa ; » cumque utriusque manus tenuissent,
eas ut in matrimoniis fieri solet, amanter copula-

runt, utque Basilissæ dexteræ dexteram Julianus porrigeret, et alter alterius manum caste constringerent, effecerunt; erat in medio liber aureis scriptus litteris, totusque argento primo nitidior, stratum cubile quatuor senes circumstabant cum aureis phialis plenis odorum, quorum unus ita dixit: « In istis quatuor urnulis vestra perfectio continetur, quæ ad immortalem Deum odoris suavitatem jaculari non desinant; tu igitur, Juliane, legito ex Dei qui est Trinus et Unus imperio. » Legit Julianus; scriptum erat: « Qui mei desiderio mundum contempserit, in eorum referendus est numerum qui se cum mulieribus nunquam inquinaverunt; Basilissa plane sincera, quæ corruptelam longo intervallo vitavit, in ordine virginum residebit, quarum Maria Jesu Mater Princeps est atque Regina. » Hæc cum Julianus recitasset, librum complicavit: « Amen, » sanctorum et sanctarum millia responderunt. Senex ad sponsores oratione conversa: « In hoc, inquit, libro consepti sunt casti, sobrii, veraces, misericordes, humiles, mansueti, et qui charitate non illa quidem fucata et ementita, sed vera et germana sunt præditi. Hic item eos liber complectitur, qui calamitates ærumnasque perferunt, qui non patrem, non matrem, non filios, non agros, non divitias Christo antetulērunt; illos denique liber hic habet, qui ne vitam quidem pro eodem Jesu Christo profundere dubitarunt, quæ vos res magna ex parte contingit. » His dictis admiranda illa visa ex sponsi sponsæque oculis subito diffugerunt, parque illud virginum, quod noctis erat reliquum in hymnis exegit et canticis. (Metaphrastes, *De Vitis SS. Januar.*)

LIX. — *Deipara invisit cum Christo Aurelium et Natalia virgineos conjuges.*

Aurelius et Natalia sese matrimonii lege ac vinculo jugaverunt, sed divino utriusque conjugis animum illustrante fulgore, castitatis delicias corporis voluptatibus anteponendas esse censuerunt: quæ virtus plane angelica, ut esset ab insidiis defensa magis, seorsim cubare decernunt, lectulisque disjungere, et cum thoros genitalis sericis stragulis culcitrisque mollissimis cum ad speciem, tum vel maxime ad rei dissimulationem stratus et compositus appareret, tamen quiescendi duo illi lecti, et crudis erant lateribus ciliciisque contexti. Sanctum hoc cubilis stratique divortium divino est miraculo commendatum: nam separatim noctu dormientibus candidatorum agmen lucidum intervenit; et cum ab his formosis hospitibus ædium pavimentum linteis albis cœptum esset ornari, tota domus miro splendore colluxit; mox introgressus est juvenis, inauditi invisique luminis corona redimitus, qui ad Aurelii lectum accedens, et locum cruce consignans verba pronuntiavit, quæ Natalia inde ab ipso visionis vigil exordio, tamen timore impedita non tenuit; deinde cum ad Natalia lectum devenisset, eademque et fecisset et dixisset, absens fit; eadem non magis Aurelii quam Christi sponsa Natalia vi-

disse se aiebat, monachorum cœtum clamantium: « Ecce Domina venit; » statimque quamdam effulxisse matronam inexplicabili majestate, quæ ubi ad Aurelii spinosum cubile repisset, eique leniter arrisisset, evanuit. Hanc Natalia Dei ac Domini nostri Parentem esse dictitavit, quæ castos casta complectitur, invisit, consolatur: et vero Aurelius et Natalia continentia hæc coronam laurea martyrii compleverunt, dum pro Christi nomine mortem oppetunt gloriosam, Hispaniæ, pudicitiam ubi gesta res est immortalitati commendant. (Surius, *De Vitis SS. Augusti.*)

LX. — *Contra barbaros Mexicanos Hispanis victoriam confert.*

Vertente in Mexicano regno Cortesii ducis fortuna, Deoque viri hujus ceterum incomparabilis in se confidentiam probare volente, factum est, ut regni; monarcha Quahutimozin recenter electus prædictum Cortesium cum suis regno excedere juberet: eo autem longiorem trahente moram, urbis Mexicanæ amplissimæ robor omne armis arreptis, heroem novo orbi invisum, suorum Hispanorum quadringentis super quinquaginta, Indorum vero sibi fidorum tribus millibus passim cæsis urbe expellere, nondum hic erat Bellonæ sinistræ finis, extra urbem cum suorum paucæ superstitum manu a bis centenis Barbarorum millibus ad pugnam necemque petitur: quid hic ageret heros nullo alias novercantis fortunæ cursu fractus: pugnaret? non deerat quidem generosus pugnandi, et morte sua suorum cladem ulciscendi animus: deterrebat tamen unum id (quod merito timendum), ne Marte minus favente omnis hactenus regni Barbarorum pro Christo lucrandi spes præscinderetur; rem tamen omnem Deo ter optimo maximo committit, et in preces ardentem effusus, gloriosi Hispaniarum apostoli, sui ab incunabilis patroni opem, intercessionem illuminationemque implorat; non fuere incassum Missæ preces; novis divinæ potentia stimulis animus ad pugnam inflammatur: surgit, et quasi leo raptis catulis in Barbarorum immensam aciem cum suis propriæ oblitus vitæ prorumpit, cædit, mactatque undique, donec primario Mexicanorum vexillo potitus, illos in tam turpem quam luctuosam fugam verteret. Stetit præclarissima hæc paucorum Hispanorum victoria non humanis solum viribus, sed Deiparæ, ut castrorum acies terribilis, patrocinio, quæ divo pugnante apostolo, stans supra Barbarorum exercitum, illorum oculos sabulo disperso exacerbat. Mansit hæc victoria, Mexicano rege dein in flammis combusto, inclutum illud regnum catholicæ fidei et catholicorum regum potestati. (Ex *Histor. eccles. P. Cornelii Hazart. soc. Jesu, tom. II De Histor. Mexicana.*)

LXI. — *Victoriam Christianis impetrat in Naupacto.*

Mariæ fuit Virginis incluta illa apud Echinadas in Naupacto gurgite, adversus Turcas, Joanne Austriaco duce confecta feliciter pugna navalis, quæ

Nonas Octobris, D. Marco Papæ ac confessori dicatas, nova religione consecravit : ergo illo ipse die Romano Pontifici Pio hujus nominis V placuit Mariæ victicis ferias ab Ecclesia celebrari.

LXII. — *Justinianus imperator ope Mariæ regem Afrum vincit.*

Justiniani Cæsaris in Deiparam cultus et observantia multa in historiis argumenta notantur, non minora pauciorave Justiniano reddita beneficia narrantur. Unum præ cunctis memorabo Virginis donum, illa dignum : cum quartus a Genserico rege successor ex totius Africæ regno opibus militibusque florentissimo, a quinque millibus advenarum portu et statione carentium præceps exturbatur, duce Belisario, qui hoc equitum tam exiguo numero bellum, quod multorum videbatur esse sæculorum, brevi tempore gloriosissime felicissimeque confecit. Erat Justinianus illo tempore justus amans et æqui, erat Deiparæ deditissimus, et bene in Ecclesiam catholicam animatus. (Ex Joan. Bonifac. lib. III *Histor. virgin.* cap. 15.)

LXIII. — *Maria tempestates et pluvias coerces.*

Erat sæva tempestas exorta, nocteque offusa crebris fulguribus oculorum acie præstincta accidebant fulmina, tactisque de cælo turribus fortissimi contremiscebant : itum est ad templum desperatione vivendi. Sancta Lioba abbatissa cives suos adit in sacram ædem metu compulsos, alloquitur, confirmat, excitat, securitatem pollicetur, quam minime præstaret, si humanis auxiliis niteretur, inde se totam ante sacrum altare prosternit, Dei in quo stabat invocatura præsidium ; interea nimbi circumsonant, augetur exaggeraturque tempestas, jactu fulminum terra concutitur, tenebræ magis magisque densantur, fulgurum splendor per templi tum rimulas tum fenestras effulgens in omnium oculos jaculatur, ventorum turbinem atque impetum soliditas terræ non sustinet : populus precabundus ac supplex, pavore exanimatus ad altare cucurrit ; virginem a precibus revocat, utque cum ventis et tempestate depugnet efflagitat ; prima Liobam consanguinea Thecla his verbis aggressa : « Virgo chara, quid cessas ? in te populi salus nititur, ad te omnis hæc respicit multitudo ; surge igitur et Dominam tuam, sanctam Dei Genitricem propitiare stude, tantæ Matris deprecatione ad placabilitatem atque clementiam unigena Filius adducetur. » His exacta vocibus Lioba surrexit, et quasi evocaretur ad pugnam, pallam qua tegebatur abiecit, templi portas, quas popularis timor ocluserat, confidenter aperuit, sublatisque in cælum manibus ter Christum inclamavit, orat obsecratque Verbum Dei Patris sempiternum per merita sacrosanctæ Matris, ut misereri civitatis afflictæ velit, et secundæ Virginis appellatione salubri populum trepidantem ab imminente exitio servet incolumem : secuta extemplo tranquillitas est, et tonare cælum desiit, discussis-

que tenebris lux clara restituta. (Ex Joan. Bonifacii *Histor. Virgin.* lib. III, cap. 15.)

LXIV. — *Mariæ amor excessivus erga sui amantes.*

Alphonsus Rodriquez, e societate Jesu coadjutor, quam in beatissimam Virginem fuerit accensus, et hæc vicissim in illum, ex pulchro amoris utriusque certamine colligere licet. Aiebat ille interdum : « O quam te amo, suavissima Mater ! tam sane vehementer quam tu me nunquam. » Cui Virgo aspectabilis : « Falleris, mi Alphonse, o falleris, nemo me præter Filium meum amore vincit : tuus erga me amor, si meo conferatur, levis scintilla est, meus vero incendium ingens. » (Ex Joan. Jahoda conc. in *fest. Purif.*)

LXV. — *Furtum etiam pium punit Deipara.*

Femina ex agro Piceno post diuturnum matrimonium nullum procreaverat fetum. Hæc mœrore anguebatur ita, ut undique sterilitatis remedia quæreret ; quocirca ejus intima dixit illi nullum esse remedium præsentius ad abolendam sterilitatem, quam Lauretanæ domus reliquias pie religioseque custoditas. Illa igitur clementem arripuit, sed manifesta Dei ultoris ira, nam febris donum suum illud asportavit, et ægritudo corporis adeo animum urgebat, ut non vehementius febris æstu, quam conscientia vexaretur, nec prius a vexatione conquievit, quam Lauretum venit, ubi sacerdotem accivit, et lacrymas pœnitentiæ indices profundens, ablatum reddidit lapidem, et pœnitentia valetudinem non tantum, sed et veniam consecuta est. (Baltassar de Bartol. in *Thesaurario Lauretano.*)

LXVI. — *Lascivum sodalem morte punit miseranda.*

Placentiæ sodalis quidam a sodalitate ejectus, dum a sodalitia recedit, et urbem modicum obit, uti referunt annuæ societatis, dum ad fores amasiæ suæ videt stantem juvenem, illum corrivalem suum suspicatus, conviciis et stricto gladio aggreditur. Hic ille innocentem juvenem, qua verbis qua precibus innocentiam suam opponentem, ad inculpata tutelam coegit ; cum autem invasori suo se parem non videret, invasus provida fuga se furenti subducere cogitavit, quare gladium quidem stringit, non tam ut invasorem lederet, quam ut pudori modesto consulere : in fuga casu in terram labitur, erectumque gladium in manu tenet, quod videns impius amasius caeco furore irruit, at in lapidem impingens cespitat, inque erectum gladium irruens seipsum miserabiliter confodit. (Ex P. Christoph. Schenck, in tractat. *De necess. ad salut. scient.* discurs. 46.)

LXVII. — *Maria devotionem sibi impensam miro dulcedine recompensat.*

Juxta ecclesiam Sancti Severini in Colonia, inclusus quidam habitabat Marsilius nomine, in Tuscia ad S. Sebastianum quandoque episcopus, et tempore schismatis, quod fuit inter Alexandrum et Paschalem, ab ipso Alexandro depositus, hunc cum matronæ civitatis frequentarent, et una ei confessa fuisset, quod Dominae nostræ nomen dicere non

posset sine mira quadam dulcedine, de causa tantæ gratiæ requisita respondit : « Singulis diebus in honore ejus quinquaginta *Ave Maria* cum totidem veniis dicere consuevi, per quæ tantam dulcedinem merui, ut omnis oris mei saliva orationis tempore in mel videatur conversa. » Quod cum audisset jam dictus inclusus, exemplo devotæ femine, vix per sex hebdomadas angelicam Salutationem præfato modo et numero compleverat, et ecce tantam dulcedinem sentire cœpit, in illius dulcissimæ Salutationis prolatione, in ore et gutture, ut mellis dulcedinem longe transcenderet ipsa dulcedo. Eandem dulcedinem meruit de ordine nostro quidam monachus exemplo illius provocatus. (Cæsarius Heisterbach.)

LXVIII. — *Mariæ ingens favor exhibitus monacho sibi devoto.*

In domo quadam Hispaniæ ordinis nostri quæ Pumane vocatur, duo adolescentes sunt conversi, et tam laudabiliter in ea conversati, ut vita illorum esset aliis in exemplum. Ex quibus unus in obsequio beatæ Virginis Mariæ ita fervens exstitit ac devotus, ita in Horis ejus decantandis morosus et intentus, ut non solum in singulis versibus, sed etiam in singulis verbis memoriam ipsius haberet, sicque Horam Horæ cum maximis laboribus pene continuaret; qui cum annos decem et septem fecisset in ordine, graviter infirmatus est, et ministravit ei socius suus ex licentia prioris, sciens eum virum sanctum, et in servitio Dei Genitricis Mariæ devotissimum, ut aliquid sibi diceret ad ædificationem, intuitu mutæ charitatis flagitavit, cui cum ille nihil negare posset, nec vellet, respondit : « Heri Domina nostra visitavit me, et quia die septimo ad Dominum sum migraturus prædixit, et adjecit : Quia præ cunctis mortalibus mihi intentius servivisti, et ego tibi faciam, quod nondum alicui feci; collumque meum brachiis suis stringens, dedit mihi osculum. » (Auct. cit.)

LXIX. — *Deiparæ insignes favores erga sanctam Lutgardem.*

Sancta Lutgardis, castitatis præliis in tenera ætate feliciter absolutis atque confectis, mundique rebus pro nihilo habitis, in monasterio divæ Catharinæ dicato cœlestis Sponsi amoribus ardebat. Quædam autem ejus sociæ, tantæ sanctitatis impatientiam, castissimam religiosissimamque puellam Theonino dente rodebant, et his conviciis Lutgardem alta spectantem insequiebantur : Fervet sane quidem in Dei cultu novitia; ubi tamen ardor ille refrigerit, ea repetet, quæ nunc stulta improvidaque contemnit : maxime profecto interest incipiasne, quod semper est facile, an incepta consummes, quæ non omnibus facultas datur : substantia celebrata minuetur, etc. Hæc Lutgardis audiebat, et ne vera a fatidicis illis caperentur, quæ erat modestia, metuebat.

Timentis ac sollicitæ Dei Mater Maria apparuit, et

his verbis metum excussit : « Non recides, sed mea te protegente custodia gradum in isto religiosæ vitæ cursu firmabis : virtus in dies augebitur, nec est, quod ullam defectionem, nedum prolapsionem, reformides. » Ludgardis ob tam præclara promissa eximiam se cultricem præbuit Virginis sacrosanctæ Mariæ, in cujus Vespertinis precibus versum a binis præcini solitum sola cantabat, ea suavitate vocis, ut audientium animos pietate compleret; inter modulandum videbat Christum agni specie præcandidi, os ori applicantem, atque ipsius Ludgardis humeris incumbentem : unde illa canendi suavis exstitit, quæ corda mellebat. Cum monasterium divino jussu mutasset, sanctissimæ Mariæ Dei Matris altera visione recreata est, orantisque pro vetere suo cœnobio preces exauditiæ, et Virginis Mariæ promissis animus vehementer erectus : « Primum tuum domicilium tua causa non deseram, Christi Mater aiebat, sed illius temporaria bona, multoque magis æterna curabo. »

Ambrosii et Augustini canticum nocte quadam pronuntianti, ubi ad versum illum ventum est : *Tu ad liberandum suscepturus hominem non horruisti Virginis uterum*, gratulabundo vultu Dei Mater adfuit, illaque verba sibi esse pergrata significat. Ergo Thomam hujus Vitæ historicum Ludgardis admonuit, ut versum illum pronuntians toto se pectore sacræ reverentia Virginis inclinaret, idque ex eo die solemne sibi fuisse Thomas Cantuariensis scribit.

Proximo ante obitum Paschate, cum sua Matre Maria se illi Christus ostendit, una cum Baptista Joanne Christi Præcursore; quinto ante mortem die beatissima Deiparens Ludgardi rursus visa est. Quem Baptistam Ludgardis magnopere diligebat, sed sine odiosa et tetra contentione quarumdam, quæ ita Baptistam diligunt, ut evangelistam aversentur, quod sane stultum est. Lutgardem his verbis affata Deipara, consentiente colloquenteque Baptista : « Nolumus istis esse diutius, cœli te cives expectant, tuumque adventum læti atque hilares præstolantur. (Thomas Cantiprat. in *Vit. sanctæ Ludgardis*.)

LXX. — *De simplici sed Deo gratissima devotione cujusdam Opilonis erga Deiparam.*

Assumptæ in cœlos beatissimæ Virginis Mariæ feriæ anno vertente recurrerant, cum Cistercienses monachi, et qui domestica munera religiosi laici tractabant in villis Claravallensis monasterii degentes, ad ferias in cœnobio ire gestiebant; erat in una villarum capillatus quidam Marthæ addictus officiis, qui sanctissimæ Virgini Deiparæ, litterarum omnino rudis, quanta maxima poterat pietate, serviebat. Hunc œconomus quamvis ire cupientem, cæteris ad diem festum missis, in villa retinuit, atque ovium desertarum custodiæ mancipavit; paret homo vere religiosus et pius, et obedientiam suæ anteponit voluntati, et quia corpore præsens esse non poterat, animo saltem sacratissimis feriis voluit interesse;

et cum villa a Claravallensi monasterio non procul abesset, Matutinarumque precum campanæ signum audiret, genua complicat sanctus Opilio, et sese ad eam campi partem convertit, quæ monasterium respectabat : ibi cum lacrymis suspiriisque pernoctat, et in Virginis laudibus ad lucis ortum perseverat, Angelica Salutatione millies repetita, quam unam homo idiota percallebat. Res divum Bernardum minime latuit, qui Matutinis absolutis sui laici operosique Fratris pietatem in Fratrum conventu laudavit, ejusque in celebrandis Mariæ feriis simplicitatem antetulit contemplationi eruditæ multorum. (Ex *Annal. Cisterciens.*)

LXXI. — *Per Mariæ cultum Jacobus Venetus ad magnam pertingit sanctitatem.*

Jacobus Venetus, divi Dominici alumnus, mortuo patre et in sacrarum monasterium inclusa matre, in aviæ Joannæ gremio educabatur, quæ religiosis moribus religiosa et pia nepotem instituit, nam ad alia vitæ sanctæ præcepta illud adjunxit colendæ ac venerandæ Deiparæ, de qua multa et magna Jacobo puerulo, inflammandæ pietatis causa, memorabat; quare ad hanc Matrem aspicere, in ea confidere, et eam patronam habere suadebat, quæ omnia parvus nepos et pusillus hand surdis accipiens auribus, Horarias Virginis Mariæ preces eadem hortante Joanna, quotidie recitabat. Id quod studiosus faceret, munuscula dabat, quin etiam magnum quid se est pollicita donaturam, si continenter centum dies Virginalem Ecclesiæ censum pronuntiare persisteret. Persistit, absoluteque centum dierum penso mercedem promissam exigenti, complexum avia pro præmio retribuit, neque tamen Jacobus frontem insperata illa mercede contraxit, imo vero ultra annos et ætatem, amatorem Virginis Mariæ se fore promisit : ac toto vitæ tempore preces hymnosque Deiparæ nullius expectata mercede, se recitaturum spondidit. Ætate procurrente divi Dominici se legibus obligavit, amictuque vestivit, tantæque sanctitatis documenta dedit, ut longum historiæ campum reliquerit; neque mirum videri debet tanto eum lumine claruisse, qui per lucis januam introisset; notum est enim de beatissima Virgine Maria carmen illud :

*Tu Regis alti janua,
Et porta lucis fulgida.*

(Fernand. Castellan. *De vit. sancti Dominici*, p. II, lib. I, cap. 72.)

LXXII. — *Didacus Lopesius insignis Deiparæ cultor.*

Didacus Lopesius, Medinæ præfectus provinciae, tantus erat Deiparæ cultor, ut non solum omnibus pervigiis festa ejus præcedentibus, sed illis etiam diebus, qui pervigia ipsa præcedebant, jejunaret.

LXXIII. — *Item Ludovicus imperator.*

Bavarus ille Ludovicus imperator, inter eos qui ita appellati sunt numero quartus et ordine, Mariæ Virgini usque adeo deditus fuisse traditur, ut ejus

pulehram, quæ adhuc exstat, effigiem ex Italia in Bavariam suis ipse manibus deportavit, et in monasterio Etalensi, quod in Assumptæ Virginis laudem in mediis silvis exstruxerat, pie ac religiose collocavit.

LXXIV. — *Item sanctus Anno.*

Annonis Coloniensis archiepiscopi ea fuit in Dei Matrem charitas, ut in ipsius honorem monasterium canonicorum religiose viventium ab ipsis fundamentis excitavit, omnique ornatu apparatuque complerit; in hoc loco sibi ipsi sepulcrum designavit; ibidem fletu et lacrymis sua suorumque peccata diluens, frequenter pernoctabat.

LXXV. — *Item sanctus Otto episcopus.*

Cænobia quindecim sancti Ottonis episcopi Bambergensis pia liberalitate fundata esse inveniuntur, et copiosis proventibus, ex quibus duo sanctissimæ Dei Matri data oblataque esse comperio; quinque præterea domicilia constituit, quæ cænobiorum quasi seminaria fuerunt, quorum unum sacrosanctæ Virginis fuit, quod reliquis quatuor ut invocatione sic etiam dignitate præstabat. (Surius, *De Vitis sanctor. Julii.*)

LXXVI. — *Psalterio Mariano pellitur ex obsessio dæmon.*

Tempore quodam ductus est ad monasterium Hemmenrode spe curationis quidam obsessus, et in hospitio receptus; erat rusticus dives satis et notus. Qui cum nullo remedio posset sanari, non reliquiis sanctorum, non orationibus monachorum; Walterus de Birbach auctoritate officii sui (erat enim magister hospitum) frequenter eum visitans, orationes ac rhythmos, quos habebat de Domina nostra conscriptos, super caput hominis legit, sacras picturas ostendit, per quæ omnia dæmonem, ut exiret, adjuravit. Die quadam cum Psalterium super obsessi caput posuisset, obsidens clamans et furens, in tantum hominem, a quo exire cogeatur, turbavit et allisit, ut cadens in terram mortuus diceretur. Post horam ad se reversus surrexit, a diabolo se liberatum clamitans. (Cæsarius, lib. VII, cap. 39.)

LXXVII. — *Salutatione angelica diaboli illusio eliditur.*

Inclusa quædam, sicut mihi retulit subprior noster, qui illam novit, diu a dæmone sub specie angeli illudabatur : non ei data fuerat discretio spirituum. Diabolus falsa quadam circumfusus claritate illi apparuit, et feminam simplicem familiaris alloquens die quadam in hujusmodi verba prorupit : « Nunc venio remunerare te. » Requisita eodem tempore a confessorio suo quomodo haberet, cum ei responderet, « Optime, » sacerdos, sicut vir prudens, fiduciam responsionis ejus considerans, causam inquisivit : cui cum confiteretur, quod ab angelo Domini crebrius visitaretur, sciens ille docente Apostolo (*II Cor. XI, 14*), angelum tenebrarum se transfigurare in angelum lucis, re-

spondit : « Quando angelus denuo visitabit te, dices : *Rogo, domine mi, ut Dominam meam sanctam Mariam mihi ostendas* ; quod si fecerit, visa ea, genua flectes et dices : *Ave, Maria, gratia plena*, etc., et si tunc substituerit, fictio non est ; sin autem, scias tibi a diabolo illudi. » Quod cum fecisset, sicut fuerat edocta, ait diabolus : « Ad quid desideras videre illam ? bene tibi sufficere debet præ-

sentia mea. » Illa fortiter instante, opere diabolico Virgo miræ pulchritudinis se oculis ejus subiecit ; qua visa, mox ad pedes ejus inclusa se projecit, et contra phantasma Angelicam Salutationem proferendo, in turbinem illud resolvit, quam tamen inimicus evanescens in tantum terruit, ut amens facta, vix post annum dimidium, multorum precibus adjuta, sensum reciperet. (*Ibid.* cap. 27.)

FASCICULUS TERTIUS.

I. — *Beatissima Virgo Maria quemdam Carthusianum a dæmonibus liberans, docet.*

Legitur in *Chronica* priorum domus majoris Carthusiæ circa annum Domini 1082, tempore Guidonis quinti prioris dictæ domus, creditur evenisse, quod non incongrue videtur ad memoriam revocandum. Conversus quidam ibidem fuit receptus, humilis genere ac juvenis ætate, moribus generosus, vitæque sanctitate proventus. Hic, toto studio obedientiæ, humilitati, mortificationi omnem quam poterat operam adhibens, mundum sibi seque mundo non solum crucifixerat, sed etiam sepelierat, amoris divino et specialiter memoriæ Matris Domini Jesu Mariæ ita se totum devoverat, ut a bonis viris ipsum vitamque ejus cognoscentibus nihil scire judicaretur, nisi Jesum Christum et hunc crucifixum, sacramque ipsius Matrem ac perpetuam Virginem humanæ salutis singularem post Deum amatricem Mariam : his studiis conversionis suæ principiis inceptis magis ac magis insistere, antiqui hostis invidiam velut novam ac specialem contra se excitavit, nec jam occulte sed palam. Jacebat siquidem quadam nocte in cella (sibi ut talium mos est) ad laboris solamen et orationis secretum assignata. Tunc ecce multo jam processu noctis ipsi adhuc vigilantem et cœlestia meditantem dæmonum turba in specie porcorum agrestium apparuit, et per totam cellam discursu insano, ictu horrendo, dentibus longissimis, ac velut in necem ejus exacutis pavefactum et trementem hominem circumstabant. Sudabat ille præ timore, et quasi jam jamque a bestiis discerpendus, nil nisi mortem ultimam præstolabatur. Hæc autem eo patiente, aductus est metus. Nam quamdam enormis magnitudinis hominem (ut ex corporis sui indicio sibi videbatur) dæmonum principem, cellam conspicit intrantem, qui primò in ingressu suo conversus ad porcos ait : « Quid segnes estis ? cur hunc jam non rapuistis, cur non discerpistis. — Quid dicitis ? inquit porci ; magno conatu facere nisi sumus, sed cuncta tentantes nihil facere potuimus. — Ego, inquit ille, jam faciam quod vos desides minime facere potuistis. » Quo dicto, uncum ferreum longis ac recurvis ungulis terribilem, minaci vultu prætendens, atque ad virum Dei rapiendum, imo ad discerpendum adaptans, eum nimio timore

pœnæ mente excedere coegit. Sed Deus (cui vir ille bonus sæpe dicebat, *Ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo*) tentationem tam duram non est passus ultra procedere, sed sua infinita misericordia (qua suis semper providet) eduxit eum a tentatione, et liberavit a malo ; mox enim ut nequam ille manum (ut dictum est) ad rapiendum, et uncum, ut videbatur, ferreum ad eum discerpendum intendit, statim omnipotentis Filii Dei Mater Maria, vere Mater misericordiæ, in qua ille (sicut dictum est) totam spem suam post Deum posuerat, visibiliter affuit, et virga levi manu prætensa : « Quomodo (inquit) huc detestandi venire ausi fuistis ? non est hic vester, nec jam in aliquo contra eum poteritis prævalere. » Dixit hoc, et dicto velocius totum illud nefandum collegium ut fumus evanuit. Perstitit illa post dæmonum fugam cum homine adhuc tremente, eumque his consolata est verbis : « Placet, inquit, quod facis, tuique animi devotionem Deo mihi gratam noveris. Fac ergo quod facis, et de his ad meliora perseveranter proficere stude, et ut tibi aliquid singulare in mandatis tradam, stude vilibus escis, operi manuum devotus insiste, amplectere abjectas vestes. » His ergo beata Maria animatum hominem relinquens, cœlum repetiit ; ille autem ut a beatissima Virgine jussus fuerat, mandata ejus adimplere totis viribus nitebatur, vilibus cibis magis quam splendidis epulis, vilibus pannis magis quam pretiosis vestibus usque ad mortem contentus. (Petrus, abbas Cluniac. *Miracul.* lib. II, cap. 29.)

II. — *Puellam vanam Angelica Salutatio ab æterno animæ interitu liberat.*

Matrona pia liberos suos sollicitè instruit, ut singulis diebus devote *Ave Maria* orarent ; in quacunque vero necessitate aut periculo forent, Mariam recitando *Ave Maria* invocarent. Habuit pia mater filiam dissolutam et saltui in primis deditam, propter quod a matre sæpius fuit monita ; parens vero, quia puella erat formosa et jocosa, præ filiis aliis puellam dilexit, et ad vanitatem animavit. Ubi hæc a saltu et joci lassata, aliquando domum rediit, et in pomario sub arbore consedit, in forma horrida visibilem habuit dæmonem, qui puellam per manum arripuit, et secum venire jussit, rapturus in barathrum, nisi maternæ monitionis memor *Ave*

Maria inclamasset; quo dicto dæmon puellam dimisit, dicens: « Maledicta quæ te hoc docuit, quia si non dixisses, ad infernum te pertraxissem, ubi cum tibi similibus quos tua vanitate seduxisti in æternum arderes. » Sapiuit hæc tam gravi monitione puella et vanitatem exiit, atque exinde non semel, sed sæpius quotidie *Ave Maria* recitavit, totamque vitam servitio Mariano addixit. (Ex P. Christoph. Schenck, p. II, *De necess. ad salut. scient. discurs.* 34.)

III. — *Mariæ ope pellitur dæmon, spiritus mæroris.*

Pro monacho, quem male habebat anxietas, in sacellum precaturus beatus Henricus Suso intravit, nigerrimique figuram aspexit, ardentibus oculis arcuque prætento. Æthiopem Henricus Christi nomine jubet aperire quis esset: « Dæmon ego sum, respondet, spiritusque superbix; quod captas, haud tarde monstrabo. » E sacello post hæc exiit Henricus, ut in odæum veniret, ejus in aditu diabolum offendit arcum intendentem, quo ignitam sagittam jaculatus monachum illum sauciavit, quem mæror occuparat, quique tota die, ut de se David querebatur, contristatus incedebat: hac cacodæmonis audacia iratus Henricus pestilentem sagittarium gravissimis verbis objurgavit; ille reprehensionis impatiens, nempe qui superbix pater est et inventor, alterum arcui telum aptavit Henrico feriendo; at misero vires ad Mariæ Deiparæ nomen torpuerunt, quod nomen trita illa precatione pronuntiabat Henricus: « Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria. » Inde se citius effert ad monachum, eique serie detecta et angoris traditis remediis socio attulit medicinam. (Ferdinandus Castelli, in *Chronie. Prædicat.* part. II, lib. II, cap. 9.)

IV. — *Pane cælesti Deipara recreat sibi devotum.*

Apud monasterium Sancti Chrysanthi scholasticus quidam fuit, nomine Daniel, pueros illic instituens. Huic consuetudo fuit, diebus singulis ejusdem ecclesiæ cryptam intrare, et coram altari flexis genibus, sequentiam: *Ave, præclara maris Stella*, in honorem Dei Genitricis Mariæ decantare. Hoc cum per aliquod tempus actiasset, et ad illum versiculum: *Ora, Virgo, nos illo pane cæli dignos effici*, semper surgendo veniam peteret; die quadam beata Virgo super altare stans illi apparuit, et panem parvulum nive candidiorem manu tenens, ut os aperiret præcepit, quem cum ori ejus immisisset, tantam ex eo sensit dulcedinem, ut omne mel et favum superaret. (Cæsarius, lib. VII, cap. 32.)

V. — *Petri Cælestini defectum oculi sanat Maria.*

Petri illius, qui summus renuntiatus Pontifex, est appellatus Cælestinus, annorum trium vix emenso ætatis spatio ictus peracuti ligni alterum oculum ita affecerat, ut luminis claritate privaret, nullamque lucem daret, quamvis aciem Petrus intenderet: at vero mater desperantibus medicis ad spei anchoram sanctissimam Virginem Mariam confidens accessit unamque in Deiparæ templo glorioso no-

ctem cum semicæco puerulo commorata, remedium fletibus et suspiriis postulavit: dumque piæ matronæ oculi lacrymis affluunt, trimuli filii oculis ab omni tum plaga tum cæcitate liber efficitur. (Petrus Alliaccensis, cardin. in *Histor.* scripta ipsius Cælestini manu.)

VI. — *Deipara sanat sanctum Radbodum episcopum.*

Ægrotanti sancto Radbodo episcopo Trajectensi, deque vita desperanti, benignissima Dei omnipotentis Mater, Thecla et Agnete comitantibus, multa se luce monstravit, omneque domicilium angustissimo splendore complexit. Ille visione perterritus loqui non potuit, exanimatumque cordis virtus ordoque deferit. Sed quæ salutis est Porta animi timorem discutit, et corporis morbum ereptura, verbis confirmat ægrotum; illam se esse cui preces obtulisset, pietatem remunerari, memoriæ præsentiam, amoris beneficentiam se velle reddere. Ponat proinde timorem, nihil impendere discriminis, brevi sanatum iri morbum, neque tamen vitam quæ restaret, fore longinquam; pergeret itaque quæ cœpisset, et in Christiana vigilia et pontificia specula permaneret. His dictis, splendor ille diffugit, et gratissimus atque suavissimus pro illo relictus est odor, qui nares incredibiliter oblectabat. Episcopus excusso morbo surrexit e lecto, quibusdamque amicissimis imposita, quoad vixit, necessitate silendi, non solum visionis historiam, sed divinæ etiam Parentis formam et speciem quomodo potuit, explicavit. Negabat Virginis virginum pulchritudinem animo comprehendere, nedum voce posse monstrari; sanctas vero pedissequas Theclam et Agnetem, et ex vultu et ex vestitu aliquanto facilius valuisse cognosci. (Surius, *De Vitis SS.* 1 Novemb.)

VII. — *Deipara plagas divo Wilhelmo a dæmone inflicta sanat.*

Wilhelmum Pictaviensem regulum, virum flagitiosissimum et crudelissimum, quique ab adulterino illo Pontifice, qui se Anacletum vocare ausus erat, contra Innocentium stabat, verum legitimumque Pastorem, divus Bernardus Christo lucrificavit. Cum enim turbulentum hunc factiosumque tyrannum semel atque iterum convenisset, et nihil orando profecisset, tertio tandem congregiens, Christique sacratissimum corpus, quod sacrificans Bernardus manu tenebat, contestans, horribilesque poenas nisi resipiscat Dei nomine, qui præsens erat, denuntians ac minitans, obstinatum comitis animum mirabiliter inflexit, a sententiaque deiecit; igitur agnus ex lupo eremiticam vitam elegit, ad quam dum se apparat, malo dæmone, cui solitudinis et quietæ vitæ consilia non probabantur, vehementer oppugnari cœptus multa sustinuit; nam patris qui Wilhelmum procrearat habitum et faciem ementitus, his verbis Dei tyronem aggreditur: « Noli qui te genuit, cum jam senem relinquere, cognatos deserere et nepotes meos tuosque liberos orbare crudeliter. Video te

inutilem fugam, ne dico stultam, meditari; perinde quasi duo illa pugnent inter se Christo servire, et prædia minime furtiva, sed a majoribus accepta possidere, quæ ipsi partim prælio justo pepererint, partim testamenti, donationis, emptionisve lege tenerint. Licitum est, erique semper, patriam avitamque domum et gloriam nobilitare præsentia, auctoritate tueri, proferre et amplificare prudentia, licet, vel, ut melius dicam, decet, in propinquorum, amicorum et civium tuorum luce ista versari. Dignitas, species, majestas, pompa virtuti adversa non est; perfectæ istius vitæ quam cogitas, eo magis exempla proderunt, quo et plures et graviores novæ sanctimonix testes spectatoresque collegeris: non rogabat Christus Patrem suum ut discipulos de mundo tolleret, sed ut a malo servaret, quod non de morte solum intelligendum est, sed etiam de ista solitudine, quæ ad frugem meliorem se recipientibus prima solet occurrere. » Cujus hæc essent machinamenta, Christi militem latere non potuit, neque tamen verbis certare ausus, silentium pro responsione reddidit, et ad mentientis diaboli voces cautus obscuravit. Non tulit superbiæ pater injuriam, seque contemni dolens, fraudes convertit in furias. Quare effractis-cellulæ januis, intra quam se novus anachoreta continebat, agmine facto, dæmones multi, et ille in primis, qui patris Wilhelmi personam induerat, irruerunt, et sævissimis plagis impositis, pene extinctum reliquerunt. Post dæmonum fugam tres de cælo delapsæ virgines ad curanda vulnera cum pretiosis unguentis languenti Wilhelmo se demonstrarunt; e quibus una, quæ forma et dignitate præstabat, Dei militem suavissima consolatione mulcebat; hæc erat Dei Mater et Domina mundi, ut ex ipsius Wilhelmi compertum est ore, qui visionis hujus historiam uni duntaxat memoriæ causa narravit. Illæ igitur virgines ignem sedulo succenderunt, et eremitæ corpus concalefactum, et unguentis quæ attulerant totum et litum celeriter sanaverunt, Deique famulo consulatato ac confirmato recesserunt. (Theobaldus episcopus, in *Vita S. Wilhelmi*.)

VIII. — *Mulier membris omnibus dissoluta sanitatem recipit.*

De sancto Roberto abbate multa narrantur prodigiosa; nos illud unum hic addimus, feminam membris omnibus dissolutam, cum Roberti sacrificio interesset, et concionem de perpetuæ Virginis laudibus (agebantur Annuntiantis angeli ferix) auribus et attentis et benevolis excepisset, restitutam sanitati: Dicamus quod sane opus Virginis Mariæ fuit, suam agrotam miserantis, mistasque Roberti preces audientis. (Laurent. Surius, *Vit. S. Roberti primi abbatis Casæ Dei*, in *Vit. SS. Aprilis*.)

IX. — *Sanctæ Coletæ lingue usum Maria restituit.*

Sancta Coleta sacrarum virginum quamdam familiam, Christi et ejus Matris imperio, ad D. Francisci primi institutoris regulam confirmavit et cum aliquando suum quodam cœnobium visitaret, lingua

ita retorqueri cœpit, ut in inum depressa guttur loqui non posset, atque adeo respirare. In tanta anxietate humanissima quædam et maxime formosa puella subvenit, quam Coletæ confessarius Henricus Virginem Deiparam fuisse affirmavit. (Bonifac. *Hist. Virg.* lib. III, cap. 5.)

X. — *Zamorensem juvenem ex Barbarorum captivitate liberat.*

Zamorensis quidam juvenis et genere et doctrina clarus, et sacræ Scripturæ intelligens, cum Dominicanos Patres de sacro beatæ Deiparentis Rosario magnifica prædicantes audisset, ex initiatis unus esse voluit, et in sodalium allectus numerum almx Matri preces, ex sancto illo funiculo quotidianas stasque persolvit. Anno autem Domini 1530, in Italiam navigans, captus est a prædonibus, Algeriisque perductus Ænobarbo archipirate triennio servivit. Quo tempore Rosarii consueti neque memoriam deposuit, neque usum intermisit: nam captivus et servus operisque distentus, eandem in recitando, quam solutus et liber diligentiam adhibuit, haud ignarus non modo ad animi salutem, sed ad corporis etiam libertatem illud iter esse directum; nam, suorum tenuitatis et indigentix conscius, de pecuniaria redemptione diffidebat, maxime cum rex ille barbarus, pro libertate immane pretium exigeret, cui solvendo fortunæ paternæ non essent. Igitur humanis opibus desperatis, virgineum numen implorat, liberationemque a communi Christianorum Parente deprecatur, non tam vite suavioris desiderio, quam veræ salutis studio. Metuebat enim ne vel minis vel promissis Christianam fidem ejurare cogeretur, adeo ut servitutis intolerandos labores parvi duceret præ illis doloribus, quem ex sui animi statu capiebat: quamobrem suorum Christianorum desiderabat terras, et quo liberius Filio Matrique serviret, ac periclitandæ religionis metum deponeret, ex perfida Africa ad fidem Europæ partem Hispaniam redire cupiebat. Itaque, consilio cum quodam altero captivo quem diligebat communicato, et in eandem adducto, sententiam, de fuga consentiunt, compedes dissecant, ac se in viam illam dare decernunt, quæ ad novæ Numidæ urbem itur, quæ Bugia hodie dicitur, Neptunique aras vocavit antiquitas: nullus panis, nulla cibaria, devium tortuosumque iter faciendum fuit ut se persequentes fallere possent. Herbis famem, sitim aqua pellebant, latitare luce, nec se loco movere, in tenebris ambulare ac progredi, et ad regna Christiana cursu contendere. Rex barbarus interea fremere, vias omnes obsidendas curare, missis mille cursoribus persequi fugientes; sed nihil tamen est effectum, suos viatores Virgine defendente: quin et ejusdem ope ac præsidio, quam frequenter appellabant, prælatis manu Rosarii duos navigabiles fluvios naudo transmiserunt. Ventum denique est ad urbem quæ Bugia dicitur, quæ ab nostris illa tenebatur ætate. Ibi a fuga trepida et sollicita, maximisque itineris laboribus recreati,

quid inter Christianos et Mahometanos interesset, intelligunt, reque ipsa condiscunt, seque ex Mauro- rum servitute ereptos Rosarii beneficio testificati, multorum animos salutaris illius precationis, quæ piacularibus globulis efficitur, religione compleve- runt.

XI. — *Malefactorem ex vinculis liberat.*

Retinebatur quidam in vinculis, et pro malefactis judicium timebat. Destitutus humano omni auxilio, ad divinum confugit, vota nuncupat pro libertate, nullisque evidentibus causis, repente apertis foribus vinculisque disruptis, suscepto itinere ad beatam Virginem Castochoviensem exsolvit. (Ex *Annal. Bencii De rebus collegii Iroslaviensis in Polonia.*)

XII. — *Matri cuidam filium captivum mire reddit.*

Quædam mulier, solatio viri sui destituta, unicum filium habebat quem tenerrime diligebat : quadam autem vice filius ejus ab inimicis capitur, et in custodia vinculatur. Quod illa audiens inconsolabili- ter flebat, et beatam Virginem (cui multum devota erat) pro liberatione filii importunis precibus exo- rabat. Tandem videns quia sic nihil proficeret, ecclesiam, in qua erat sculpta imago beatæ Mariæ Virginis, sola intravit, et coram imagine stans, ipsam sic alloquitur, dicens : « Virgo beata, pro liberatione filii mei te sæpe rogavi, et adhuc nequaquam matri misere subvenisti; tuum pro filio meo imploro patrocinium, et adhuc nullum sentio fructum. Igitur sicut filius meus mihi ablatus est, sic et ego Filium tuum tibi auferam, et obsidem pro filio meo in custodia ponam; et hæc dicens propius accessit, et imaginem Pueri quam Virgo bajulabat auferens, domum abiit, accipiensque imaginem Pueri, ipsam in linteo purissimo involvit, et in arcam recondens ipsam cum clave diligentius obfirmavit, bonum obsidem pro filio suo habere se gaudens, et ipsum diligenter custodiens. Et ecce sequenti nocte beata Virgo Maria juveni apparuit, et januam carceris aperiens, inde ut exeat præcepit, eique dixit : « Matri tuæ, fili, dices, ut meum mihi reddat Filium, ex quo reddidi sibi suum. » Qui exiens ad matrem venit, et qualiter Virgo beata Maria eum liberaverit, enarravit. Illa autem plu- rimum exultans imaginem Pueri accepit, et ad ecclesiam vadens beatæ Mariæ reddidit, dicens : « Gratias tibi, Domina, refero, quia mihi filium meum reddidisti; et nunc tibi Filium tuum reddo, quia meum me recepisse profiteor. » (Jaco- bus de Vorag. in *festo Nativ. B. Mariæ Virg.*)

XIII. — *S. Vincentium de virginitate sua amittenda anxium, confortat Maria.*

Quodam tempore sanctus Vincentius Ferrerius antelucanis vigiliis Hieronymi librum *De perpetua Mariæ Dei Matris virginitate* adversus Helvidium lectitabat, ac diligenter evolvebat, suavitateque lec- tionis allectus beatissimam Virginem Mariam obsce-

cravit, ut ne suam virginitatem lædi pateretur, sed ejus custos esset atque patrona. Hæc oranti audita vox est : « Non omnibus licere virginitatem adipi- sci, neque datum cuique esse ut corporis florem integritatemque conservet. Te hucusque virgineum appellare potuisti, non tamen sinam te amplius tam honorato titulo triumphare. » Vincentius ancipitem ambiguumque sermonem retractabat, et quid sibi verba illa vellent; anxius et mœrens cogitabat, neque tamen adduci poterat ut orationem illam parum amantem castitatis, ex Mariæ ore effluxisse crederet, quæ virginibus Virgo studiosissime patro- cinatur. Itaque in genua procumbens Virginem Ma- trem enixe obsecrat, ut horribilis minacisque ser- monis verum sensum dignaretur ostendere. Brevis intervallo beatissima Dei Mater Vincentio cum au- gustissima luce videndam se præbuit, cujus aspectus mœstum Vincentii animum mirabiliter recreavit; tunc Virgo hunc est exorsa sermonem : « Quæ au- disti verba diaboli fuerunt, id agentis, ut, eorum ob- jecta môle deterritus, a virtute desciscas. Tu vero et cautus et constans esto; etsi enim hostis antiquus innumerabiles tibi tendat insidias, et ad virginita- tem evertendam cæterasque virtutes labefactandas, machinas omnes admoveat, tamen speres oportet, atque omnia tibi de dominante illo in nobis Deo præclara promittas, cujus prasidio tectus et demon- nis arma contemnes, et omnes ejus artes versutias- que pervinces. » Vincentius beatissimæ Matri tum consulenti, tum maxime præmonenti gratias egit ex corde; quibus artis, illa discessit. Illo ex tem- pore tantus Vincentium ardor incendit, itaque mu- tatus est, ut non homo ex terra concretus, et cor- poris mole gravatus, sed angelus esse videretur. Quid, ut alia præteream, duplex de duabus feminis victoria declaravit, quarum altera primaria fuit, et non minus genere quam forma præcellens, quæ Vincentii amore capta ægrotare se finxit, et pec- catorum ementita confessionem Vincentium accer- sit. Adest ille nominatim vocatus, recedentibus qui aderant, solus cum sola relinquitur, titubantem audire incipit, ac verba præ pudore scindentem. Sed cum, augescente amoris ægritudine, pudor ipse de- cresceret, turpem morbum, animique ulcus ape- ruit : O Virginis rata promissio ! O Vincentium vere victorem ! non matronæ magna formositas, non preces illæ molliculæ, non blanda conciliatrix nobilitas, non secreti invitamenta cubiculi, non species objecta sensibus, non a dæmone subditæ faces in tanta opportunitate flagitii, castissimi sa- cerdotis animum movere potuerunt, utque ipse pa- lam confessus est diabolus, mediis ex flammis in- tactus exivit. Meretrix altera fuit, quæ in ejus in- tromissa cubiculum, lenocinia frustra tentavit, et quæ subornata venerat, corruptaque muneribus, ut Christianum hunc Xenocratem emolliret, Vin- centii sanctitate commota, scelus confessâ, emen- dationem promisit. (Petrus Ravescanus, in *Vit. S. Vincentii Ferrerii*, lib. 1, cap. 5 et 9.)

XIV. — *Omnitentes Officium B. Mariæ Virginis dant pœnas.*

In monasterio beati Vincentii statutum erat, et per triennium jam servatum, ut cum Horis canonicis beatæ Virginis Mariæ Officia dicerentur, de quo cepit murmurare monachus quidam, Gazo nomine, reprobæ vitæ, sed accuratæ facundię, et obtinuit ut illa omitterentur; moxque innumerae adversus monasterium exortæ sunt adversitates. Itur ad imperatorem Teutonicum, sed frustra; venit ad me, dico, eis hoc accidisse quia Matrem pacis a se rejecerunt; et mox in terram prostrati nuntii, dicunt, se nunquam de cætero laudes beatæ Virginis Mariæ dimissuros: sic in brevi postea pacem recuperaverunt. (Petrus Damiani epist. 6 et 32.)

XV. — *Juveni lascivo sed sibi devoto Maria pœnitentiam et salutem æternam obtinet.*

Mariæ nomen conservavit virginitatem puellæ illi, de qua Paulus Barry refert: quod cum sodalis quidam Marianus libidinis æstu exardesceret, et infruniti instar onagri in Venerem rueret, jamque vim intentasset, casu interrogaverit, quomodo vocaretur; ubi audivit, quod Maria vocetur, pedem retraxit, et Mariani nominis memor, ex amore et reverentia in Mariam crimen intermisit. Placuit hoc adeo Mariæ, ut eidem de nocte apparuerit, eumque ad confessionem cohortata, de salutis æternæ certificaverit. (Apud Christoph. Schenck, p. 11, *De necessit. ad salut. scient. disc. 41.*)

XVI. — *Alii juveni libidine acriter tentato succurrit.*

Fuit juvenis Mediolani, qui, ut referunt annuæ soc. Jesu, ad annum 1603, ex sodalium numero, Mariæ devotissime serviebat. Gravissimis tamen carnis aculeis infestari cœpit, ut etiam de sua salute conclamationum crederet; suppliciter itaque confessarium adit, morbum detegit, auxilium et remedium petit. Confessarius blande solatur, bonoque animo esse jubet; neque enim nocet sensus, nisi adsit consensus, sed quia juvenis a sensu ad consensum facilem ac lubricum transitum esse dixit, ad alia se confert remedia. Particulam profert vestis sericæ, qua beatissimæ Mariæ Virginis Lauretanæ imago circumamicta fuit: hanc a collo suspensam ferre in remedium et antidotum jussit. Vix particulam collo alligavit, et omnis tentationum impetus est contractus, atque stygius-alastor abesse coactus est. (Idem, discours. 44.)

XVII. — *Recitatio Salutationis angelicæ Mariæ est gratissima.*

Cum sancta Mechtildis quodam Sabbato audisset in choro cantari ad Introitum sacri: *Salve, sancta Parens*, etc., in eam devenit cogitationem, ut beatissima Maria Virgo sibi revelaret, qua salutatione omnium maxime vellet a nobis consalutari. Apparuit illi beatissima Virgo, habens in pectore scriptam Salutationem angelicam, eique dixit: « Super hanc Salutationem nunquam homo perveniet; hac enim Pater æternus ab omni Evæ culpa

me immunem dixit, et Filius Dei infinita sua sapientia me illustravit, et Spiritus sanctus tanta dulcedine divinitatis me penetravit, ut omnis, qui per me gratiam quærit, ipsam inveniat. » Ubi vero beatissimam Virginem Mariam rogavit sancta Mechtildis, ut sibi in hora mortis adesce vellet, respondit: « Hoc utique faciam, et libens faciam, sed et tu quotidie mihi ter *Ave Maria* dicas. »

Religiosus ex S. Francisci familia solitus erat ad pulsum campanæ terra genuflexione, et toties dicto *Ave*, Mariam honorare, Mane aliquando ex pigritia id neglexit, cum somno indulgere vellet: vidit autem ex lectulo suo quomodo turris summitas sese ad terram usque inclinaverit. (Ex P. Christoph. Schenck, tract. *De necess. ad salut. scient. disc. 34*.)

XVIII. — *Præclara piorum dona Virgini Lauretanæ oblata.*

Joanna, magna Etruriæ ducissa, et Cæsaris Ferdinandi I soror, præclaro comitatu Lauretum adivit, anno 1572, humilique pietate sanctuarium visitavit, ubi precibus mistis lacrymis effusis, duo aurea gemmata corda obtulit, nempe Virgini Deiparæ, Jesu infanti alterum, aliaque munera dedit, quorum pretium ad octo aureorum millia pervenit. (Baltassar a Bartolis, in *Thesaurario Lauretano*.)

Maria Magdalena Austriaca æque magna Etruriæ ducissa, et Hispaniarum reginæ mater, anno Domini 1581, regio comitatu, cinereo abjectoque vestimento superinduta, ut primum Recineto egressa, Lauretanæ basilicæ tecta procul conspexit, lectica qua vehebatur exiit, procumbit in genua, beatissimam Virginem salutat, reliquum viæ spatium ad ter mille passus cum episcopis aliquot confecit, ad beatæ Virginis ædem progressa, pulvino, cæteroque apparatu contempto, genua in vestibulo submittit venerabunda. Hortata ab episcopis, ipsoque cardinale Gallo, qui tunc temporis erat protector, ut Deiparæ cellam ipsa intraret, nefas esse respondit, ante noxas sacra confessione abstersas; tandem animo rite expiato, divinaque synaxi refecta, sacrarium ingreditur, supplex congenulat, et preces Deo Deique Parenti effundens, plures absumpsit horas, idque fecit non semel, sed toto triduo, quo Laureti consedit, et sub digressum misit in templum munera, inter quæ duo magni ponderis candelabra pensilia, et semper cum vixit beneficam erga sacram ædem se præbuit. (*Ibid.*)

Cardinalis Burghesius, almæ domus Lauretanæ patronus, dena aureorum millia erogavit ei, totidemque in suæ exitu vitæ solvi mandavit, et sex argentea candelabra cum cruce reliquit. (*Ibid.*)

Magnus Etruriæ dux 40 aureorum millia eximia liberalitate domui sacre Lauretanæ donavit. (*Ibid.*)

Auream torquem adamantibus et unionibus pretiosam, sanctissimæ Virgini Lauretanæ dono dedit Margarita Sabaudia infans.

Regia diademata ter orbiculata pyropis, smaragdus et adamantibus micantia, quæ Mariæ Virgi-

nis et puelli Jesu caput exornant, sunt votiva donaria Ludovici XIII Francorum regis, cum hac inscriptione :

In majori :

*Tu caput ante meum cinxisti, Virgo, corona ;
Nunc caput ecce teget nostra corona tuum.*

In minori :

*Christus dedit mihi,
Christo reddo coronam.*

Egregium est Recinetensium aureum diadema margaritis et adamantibus conspicuum.

Nectunt sacræ imaginis comam rotundiores uniones, egregique adamantes a Catharina et Margarita nobilibus ex Anglia munifice oblatis.

Duo in sinu Deiparæ monilia aurea pendent fulgentia gemmis, Catharinæ principissæ Transylvaniæ donum.

Præcipua est imago aurea primonati Cæsaris Ferdinandi III adamantea torque redimita.

Puerulus aureus, nonnullis cum simulacris Philippi Emmanuelis Sabaudia ducis.

Gemmatus orbiculus Leopoldi Austriaci, Ferdinandi II germani.

Cor aureum ponderis octo librarum, in quo una ex parte affulget smaragdus egregius septem adamantibus, totidemque pyropis vestigiatus, ex altera insigne regium Francorum regis et reginæ viduæ, a qua donatum hac inscriptione : *Ludovica Henrici III Gallia et Polonia regis uxor.* 1598.

Effigies aurea genu nixa regio cum amictu et sceptro ante pedes, Sabaudia ducis donum.

Angelus argenteus super basin genu nixus, qui præ manu tenens cor aureum totum pretiosis repletum adamantibus, pyropis, smaragdis aliisque lapillis, Deiparæ illud offert cum diademate supereminente, lampadem esse pronuntiante, cum hac inscriptione : *Semper ut ardeat*, munus magni pretii recens Lauræ Mutinensis ducissæ viduæ.

Argenteum atque gemmatum caput sanctæ Barbaræ, dono datum a Maximiliano Austriaco.

Calix aureus pretiosis adamantibus et pyropis ornatus, est donum Cæsaris Ferdinandi II, duoque angeli solido ex auro, dona sunt archiducis ejus germani fratris.

Cratera ultramarino lapide ingenuose manufacta, et variis gemmis exornata tribus, cum Sirenibus quæ tres infantes labentes excipiunt dono missa fuit a Galliarum rege, cum hac inscriptione :

*Ut quæ prole tua mundum Regina beasti,
Et regnum et regem prole beare velis.*

*Henricus III Francorum et Polonia rex
Christianissimus.*

Cor aureum magni ponderis, magni pretii gemmatum, donum est Henricæ Anglorum reginæ, Henrici IV Gallia regis filie, pulcherrimis intus

imaginibus Deiparæ Virginis ex una parte, suisque ipsius ex altera.

Aurea torques pretiosis adamantibus conspersa cum aureo vellere est Philippi IV Hispaniarum regis : qui deinceps misit globum onychinum ad instar pyramidis centum septem et viginti conspersum smaragdis a natura productis.

Egregius est libellus solido ex auro pyropis, adamantibus, smaragdis et chrysolithis convestitus, in tres partes sejunctus cum imaginibus egregie effictis, exhibentibus Christum crucifixum, Deiparam contemplantem, et divum Hieronymum in eremo orantem : munus est Guillelmi Bavarie ducis, qui, Lauretum profectus, suo conjugisque nomine crucem donavit smaragdinam cum orbiculo in quo Christus Jesus resurgens, ejusque tumulus adamantibus, pyropis et margaritis mira arte fabrefactus cernitur.

Cor aureum pretiosis cumulatam adamantibus, in quo duo insident oculi encausti naturaliter efficti, votum et magni pretii donum Christina Sabaudia ducissæ, et Ludovici XIII Francorum regis sororis.

Spectabilis est Sabaudia ducis gemmata imago in aurea tabella, quæ vulgo cognominatur pax, regia plane atque pyramidata : aspiuntur in ea Salomon rex promens apophthegmata, Magi infantem venerantes, et Christus e mortuis exsurgens.

Columba aurea albo colore encausta, oleaginum ramum ore tenens, duobus subnixa diadematis, ingeniose manufacta, pyropis, smaragdis, adamantibus, chrysolithis, uno carbunculo conspersa, ad instar lampadis efformata, honorabile munus est Camilli Pamphili, Innocentii X summi Pontificis nepotis, qui simul pro ejusdem lampadis usu, oleum balsaminum duobus in argenteis vasibus misit.

Thuribulum aureum cum navicula et cochleari ab Urbinate duce manu ejusdem egregie elaboratum dono datum fuit, simul cum vinea, ea conditione, ut vina ex illa colligenda in Missarum sacrificiis et fidelium communionibus tantum adhiberentur.

Donaria Catharinæ Zamoskæ Poloni regni magnæ cancellariæ, ac Hosdravi principissæ, præstant quibuscunque aliis Deiparæ Lauretanæ oblatis : sunt nempe ad usum Missæ indumenta holoserica et aurea, opere phrygio redimita, gemmis quam plurimis convestita, sacrisque imaginibus ac mirifice adumbrata, cum candelabris, cruce, lampade, ampullis, pelvicula ex solido succino, nec non linostinis et aliis ornatibus pro ara.

Omnes inter hujus thesauri gemmas admirabilis est ad instar naviculæ margarita, in qua prodigiose Virginis imago expressa est.

Inest domi Lauretanæ argentea Adelaidæ, Bavari electoris uxoris, et regii ducis Sabaudia germanæ sororis voto data, opus centum quinquaginta trium pondo, egregie cælatum. Hæc et alia pretiosa mu-

nera quid sunt, nisi gloriosa erga Deiparam Virginem immaculate conceptam, venerationis et amoris monumenta. Omnia præfata dona legi possunt in sanctuario Lauretano, edito a Battassare a Bartholis, unde eorum seriem primariam desumpsit.

XIX. — *De Henrici Susonis erga Deiparam ingenti amore.*

Beatus Henricus Suso, gente Suevus, secta Dominicanus, Deiparam Mariam, auroram nostram mane humi stratus adorabat, hymnisque prosequebatur et laudibus: quam ad rem avium opportuno illius temporis cantu solebat excitari.

Qualis idem esset ineunte anno quave ratione Januarius Kalendas agitare, operæ pretium est scire. Mos in Suevia fuit, ut noctem illam levissimi quidem adolescentes cantu et symphonia pervigilem insomnemque traducerent, ab iis quas amarent mulierculis coronam vel quid aliud muneris nomine, pignus amoris extorturi. Ergo suorum consuetudinis memor, castus Henricus, qui Virginem omnium longe pulcherrimam adamaret, non committendam putabat, ut nocte illa dormiret, in qua sui cives iacchabantur, amicas demereri cupiebant, Virgineque virginum Mariam inoralam relinqueret. Quare ante Deiparæ pernoctabat imaginem, quam versu et cantibus allicere conabatur; quin et Filium, cujus ibidem, ut assolet, erat effigies, lacrymis sollicitabat et precibus; pangebatur Dominicas laudes, sui que animi secreta pandebat; omnium qui Deum charum haberent et effectorem, Redemptoremque suum perfecto amore diligerent, se interpretem atque internumtum fieri cupiebat, utque Dei amantium cogitata in suo ipse animo atque pectore tanquam in thesauro custodiret, optabat. Quo arcani sui cordis oceanus, confluentibus undique optimorum quorumque votis, velut exerescentibus aquis redundaret: carminum, hymnorum et precum colloquiorumque Henrici hæc erat clausula: « Jesu, Pascha meum, cordis mei verna et amœna temperies, serena lux, dulcis amice, quem unum diligo, sitio, concupisco, cujus causa terrena dexpexi; peto suppliciter ut mihi coronam illam dones, quam castus solet amor adipisci; noli me in hoc anni vestibulo vacuum inanemque dimittere. » Sic ille Christi circumcisi ferias et anni exordium celebrabat, sed non sine magnæ alicujus additamento mercedis. (Ferdinandus Castelli, in *Chron. Prædicatorum*, part. II, lib. II, cap. 9.)

XX. — *De quibusdam cultoribus præcipuis Mariæ.*

P. Martinus Guterrius, soc. Jesu, Mariæ Dei Matris præco mirabilis fuit, cujus conciones qui audiret, et mores aspiceret, dubius erat atque anceps, utra res emereret.

P. Antonius Matridius, Virginis Deiparæ Mariæ amore captivus fuit, quam omni loco et tempore celebrabat, ipsaque talem suum fluxit Antonium,

ut Patavinus ille terris esse relatus, ac redditus videretur.

Jordanus ille, qui Dominicanorum gregi universo post divum Dominicum summa cum laude præfuit, beatissimam Virginem Mariam intimo cordis colebat affectu, ut quæ Prædicatorum familiam singulari patrocinio tueretur. Sub idem tempus ex eodem numero quidam, nomine Bartoldus, bonus Frater in primis, Jordanum aliquando orantem observavit, precantemque in templo ante aram Immaculatæ Dei Genitricis, sed oscitatione proditus, et a Jordano quid quæreret interrogatus, ita respondit: « Equidem, Pater, nihil aliud explorabam, quam orandæ Virginis Mariæ rationem, consuetudinemque tuam, ut istis hærendo vestigiis in ea me diligenter exercerem. » Jordanus Bartoldi pio studio se debere putavit, ut omnino patefaceret. « Coram misericordiæ Matre, inquit ille, preces sic offero meas: cum vox hæc *Maria* ex quinque litteris componatur, do operam, ut cuique illud canticum respondeat, cui illa eadem præposita littera sit: tale deinde canticum Salutatione angelica termino. Priusquam veniatur ad psalmos litteris illis insignitos, hymnum *Ave, maris Stella* pronuntio, quo præmisso *M, Magnificat* recito, litteræ illius admonitu, quæ in Mariæ dulcissimo nomine prima est; altera, quæ deinde sequitur *A, Ad te levavi oculos*, ut dicam, persuadet; *R*, ordiæ tertio canticum Davidicum, *Retribue*, me poscit; penultima *I, In convertendo*, quasi suo jure a me repetit; *A* ultimum, *Ad te levavi animam meam*, proferre jubet: in singulis Psalmis genu flecto, et Dei Matrem angelicis verbis consaluto.

Narrabat idem Jordanus, vere Jordanis irrigans terram Dominicam cuiusdam ejusdem familiæ viro, sanctissimam Dei Matrem adfuisse sibi quæ Prædicatorum ordinem valde probari affirmasse, in quo ordine, quæ Deo persolvantur officia, a virgineis laudibus inchoarentur, in easdemque desinerent.

XXI. — *Maria ordini Dominicano insigne privilegium obtinet.*

Fuit solemne primis illis divi Dominici successoribus, ut præter consuetas preces, ad omnes horas, Deiparæ quoque Officium diebus singulis integrum recitarent, a Matutinis auspicantes cumque junctis lectulis nullo interjecto pariete cubarent, ut primum expergefacti essent, stantes rerum omnium primordia, ne calicis quidem induti, a virgineis laudibus hymnisque Deiparæ capiebant; nec se loco movebant, donec preces absolvissent, quocirca a Filio Virginem impetrasse, ut nemo Dominicanus in mortifera culpa persisteret, sed aut a lethali flagitio, si quod esset admissum, pedem quamprimum referret, aut foras, si corrigi nollet, ejiceretur, ne tam præclaræ familiæ maculam posset inurere. (Fernandus Castellanus, in *Vit. S. Domin.* lib. I, cap. 60.)

XXII. — *Felix mors Romæ Mariophili insignis.*

Romæus in Hispania Tarraconensi natus, quam

studiosus Virginis cultor esset, Mariæ nominis continens appellatio declaravit; nullum quippe Deiparæ laudandæ finem faciebat, Salutationem Gabrielis millies quotidie recitabat, in omni concione assumptæ a Christo carnis mysterium alias longiore, alias breviori sermone memorabat. Hanc Virginis Deiparæ pietatem tenuit ad extremum. Funiculum nodis mille contortum ad totidem Angelicarum Salutationum numerum, ne moriens quidem posuit e manibus. Gratissimus illi erat versus ille Davidicus: *Cum dederit dilectis suis somnum* (Psal. cxxvi, 2); ergo mortis tempore cum crepitantibus tabellis de more Fratres excitarentur, ut Romæ adessent animam agentem, unum quem arctior complexus est somnus, vox expergefecit angelica, modulans suavissime eundem illum versum Romæ quotidianum: *Cum dederit dilectis suis somnum*; etenim paria paribus suis Deipara Maria respondit amantibus. (Fernandus Castellanus, tom. I, lib. II, *De vit. S. Dominici*, cap. 65.)

XXIII. — *Maria causa est monasticæ vitæ Joannæ de Lino.*

Joanna, Bononiæ religiosa in monasterio S. Mathiæ, adhuc ætate junior statuit sæculum deserere, inque istud monasterium ingredi, quod in somnis videre sibi visa fuisset beatam Virginem (cujus imago imminebat gradibus, per quos ad cubile sororum ascendebatur) tot rosas sinu suo excipere, quot reverentiæ et inclinationes a sororibus ascendentibus aut descendentes exhibebantur. (Paulus Barrii, in *Solitud. hagiophilæ*.)

XXIV. — *B. Aloysius Gonzaga sæpius salutabat Mariam.*

Aloysii, angelici juvenis et infantis tenerrimi, prima verba fuere *Ave, Maria*, quod ex prima matris institutione didicit, ut prima verba quæ diceret, Jesum et Mariam nominaret; imitatus deinde est sanctam Catharinam Senensem quinquennem, quæ ad singulos scalarum gradus Mariam salutavit, dum etiam ipse per quosvis gradus amabili innocentia *Ave* dixit, et magnæ Dei Matri in primis placuit.

XXV. — *Felix primoverbium sancti Francisci Borgia.*

Ribadeneira, in Vita sancti Francisci Borgia, testatur, quod is, a matre optime instructus, prima verba quæ locutus est, eloqueretur, nomina Jesu et Mariæ.

XXVI. — *B. Stanislaus Mariophilus.*

De hoc beatissimo juvene narrat P. Christoph. Schenck, tract. *De necess. ad salut. scientia*, discurs. 33, p. 2, quod quotidie mane et vespere se versus aliquod templum verterit, et beatissimam Virginem Mariam Matrem suam filiali affectu et reverentia consalutaverit.

XXVII. — *Mariæ nomini devoti.*

Hermannus ille Marianus, audito nomine Mariæ, protinus humi se totum prostrabat, soloque allidere non dubitabat: quem devoti imitantur Hungari, qui

et ipsi (auctore sancto Stephano eorum rege) ad pronuntiatum Mariæ nomen, statim flexis genibus ac demissis in terram capitibus sese inclinant.

Constantinus imperator, Christianorum primum decus, magnificando Mariæ nomini, totum se, sibi que insuper debita tributa attribuit, dum ei magnificentissimam in urbe sua Constantinopoli basilicam exstrui fecit. (Canisius, *De B. V. Maria*, lib. v.)

Quid extollam primum Franciæ regem Christianissimum Ludovicum, qui et ipse famosam sub nomine Mariæ condidit ecclesiam, eique Ruthenorum ditionem integram, cum tota ejus jurisdictione liberalissime donavit?

Divus Stephanus Hungarorum rex et apostolus, magnæ huic Dominiæ (sic eam appellabat) obtulit seipsum, filium suum Emericum, totumque regnum Poloniæ et Hungariæ.

Cæsar Ferdinandus III elegantem colossus honori Deiparæ Viennæ erexit cum hac epigraphe: *Deo Optimo Maximo, Virgini Deiparæ Immaculatæ, in Austriæ Patronam singulari pietate susceptæ, se, liberos, populos, exercitus, provincias, omnia denique confidit, donat, consecrat, et in perpetuam rei memoriam statuam hanc ex voto ponit Ferdinandus III Augustus.*

XXVIII. — *De aliis pluribus Mariæ honori addictis.*

Sancti Dominici discipuli, inde ab ipso præclarissimi sui instituti primordio, in cubiculis depictas sanctæ Mariæ Dei Matris imagines habuerunt, quarum creber aspectus Deiparæ amorem et religionem excitabat; quin et ipsi communi decreto sanxerunt, ut singulis Sabbatis Horariæ preces omnino Virginis essent, nisi forte Quadragesimæ religio, vel diei illius festi particularis aliqua celebritas impediret. Sacrum illis ipsis diebus Sabbatinis cum sequentiis, ut vocant, caneatur; quod illa ætate, si Antonio credimus, neque Romæ fiebat, neque ulla alia ex religiosis familiis observabat. (S. Antonin. *Hist.* part. III, tit. 23, cap. 3, sect. prima.)

Petrus Portuensis cœnobii præfectus, qui, nobili honestorum Ravennatum familia genitus, litterarum haud omnino expers, cum esset sacerdos et votum persolveret, quod in navigatione actus nuncupaverat, divæ Mariæ Virgini in portu Ravennati ædem ac cœnobium exstruxit, quod deinceps ob eam a loco sumptam causam Portuense cœnobium est appellatum. (Hier. Rubens, *De rebus Ravennatum*, lib. v.)

Nicolaus Tolentinus, secundis, quartis et sextis feriis, et in honorem sanctissimæ Virginis etiam Sabbatis jejunabat, pane et aqua contentus.

Matrem Domini nostri Jesu Christi sanctus Franciscus inexplicabili complexus amore, quæ Dominum majestatis, nostrum Patrem effecerit, et per quam simul misericordiam consecuti, in ipsa Christi nostri Servatoris Genitrice proxime confidebat, quocirca eam sui ac suorum advocatam adju-

tricemque constituit, cujus in honorem a feriis apostolorum Petri et Pauli, ad festum usque diem Assumptæ Virginis, tum latissime tum strictissime jejunavit. (S. Bonavent. *De Vit. S. Francisci*. lib. 1, cap. 9.)

S. Elisabetha Lusitanorum regina, tanto in Mariam Dei Matrem ferebatur amore, ut præter Mariæ feriarum pervigilia, et Sabbatinos, vel ut antiqui loquebantur, Saturnios dies, exeuntem Junium totum Quintilem, et dimidiatum Sextilem in Assumptæ gloriam Virginis solo pane duceret. (Joannes Petrus Perpinianus, lib. 1.)

Fridericus Austriacus imperator, qui fuit hoc nomine III, sublata in cælum Virginis ferias religiosissime venerari consuevit; nam pridie ejus diei, quem diem festum atque hilarem triumpho divinæ Matris Ecclesia dicavit, a cibo et vino temperabat. (Cuspinianus, *De Vitis imperat.*)

Imperator Henricus, hujus nominis VII, non minus annis quam religione præclarus, beatissimam Virginem haud vulgari honore prosecutus, festo illo die apparente, quo in cælum Dei Mater ascendit, imperatoris negotiis intermissis, rebus duntaxat cœlestibus operam dabat, animumque divinorum arcanorum cogitatione pascibat: non minus obscura in Mariam amoris et pietatis argumenta dedere Albertus ordine et numero secundus, uti et Carolus IV, imperatores, quorum nomina cedro, imo cœlo dignissima.

Engelbertus Coloniensis archiepiscopus beatissimam Virginem Mariam tantopere dilexit, ut ad ejus laudem quartis quibusque feriis jejunaret, et cum jam esset electus antistes, negotiis impediri non potuit, quominus ædem Virgini sacram in sublimi rupe sitam (Amatoris Saxum vulgus appellabat) amoris divini flammis incensus inviseret. (Cæsarius.)

Mariæ Virginis ad templum duo milliaria dissitum, OEgniæcensis Maria nudis pedibus sævissima hieme quotannis invisebat; quod iter flexuosum ac difficile sibi ignotum, una ancilla comite sine ullo errore, prævio divino lumine fecisse dicitur: et quidem illo peregrinationis die nihil cibi degustabat; ubi pervenisset, totam noctem in æde Virginis vigil et precans exiebat; die postero ad vesperam jejuna perstabat, revertebatur domum nullo neque incommodo corporis, neque itineris deflexu devio, reducentibus eam angelis quod credere par est, ac dextra lævaque cingentibus. Quod si forte pluvia immineret, vestisque nulla suppeteret, quæ imbres posset excipere, in cælum suspiciens stellas quasdam videbat quasi morigeras, quibus pluviam avertentibus inter effusos imbres, siccis vestibus et pluvia intactis ad proprias aedes remigrabat: inter lucis tenebrarumque decursum, quo naturalis diei spatium orbisque conficitur, millies et centies genua inflectens Virginem salutabat; deinde Psalterium totum stans perlegebat, et ad singulos psalmos plicatis genibus beatissimæ Virgini Salutationem angelicam offere-

bat. (Jacob. Vitriacus, cardin. in *Vit. hujus Mariæ*.)

Sanctus Audoenus, episcopus Rhotomagensis, inter alia templi ornamenta lectum ex solido auro in honorem perpetuæ Virginis et Dei Matris apposuit, cujus pulchritudo omnium oculos capiebat. (Ex *Hist.* quam Fridegodus diacon. scripsit anno 956.)

Sanctissimæ Deiparæ, quæ se adstringebat zonam, pretiosissimasque fascias, quibus Virgo integerrima tenerrimum Christi pueri corpusculum colligavit ac vinxit, usque adeo venerata Græcia est, ut templum in utriusque rei honorem incredibilis cujusdam formositatis erexerit. (Ex *Orat. sancti Germani, patriarchæ Constantinopolit. apud Simeon. Metaphrastes.*)

Sacrosanctæ Mariæ Virginis ab initio ætatis sanctus Eutychius, patriarcha Constantinopolitanus, venerator ingens fuit, cujus in ædem assidue veniebat, ac se Matri sanctissimæ permira quadam animi charitate tradebat. (Eustach. presbyter, in *Vit. S. Eutychii*.)

Gloriosissimæ Virginis Jesu Christi, Dei atque hominis verissimæ sanctissimæque parentis et pius et ardens cultor Bonaventura, Romani concessu Pontificis egit, ut Fratres ac monachi populum publice privatimque hortarentur, ad Virginem flexis genibus salutandam verbis illis, *Ave Maria*, signo campanæ edito, post ultimas diei preces, postque divinorum Officiorum complementum: ita jubendi causa illa fuit, quod plerique fidelium sibi persuaserint, illa ipsa hora lucis desinentis, Mariam Virginem a paronympho Gabriele *Ave* illud audivisse. Qui profecto mos paulatim inter Christianos corroborari cœpit, sonanteque cymbalo in ipso aditu notis atque vestibulo, Maria Virgo trina Salutatione angelica, ubique jam locorum ac gentium a sinceris fidei cultoribus honoratur.

Suæ erga Virginem pietatis documenta dedit Ludovicus ille, ante quem decem hujus nominis reges Gallia numerabat; hic non contentus instituto illo veteri, quo ad campanæ signum sacrosanctam Virginem sub noctis adventum salutamus, hora etiam meridiana id fieri voluit, ad publicam pacem ab immortali Deo per Virginem obtinendam.

Pii secundi in colenda Deipara studium celebratur: non minor Sixti hoc nomine IV laus fuit, qui conceptæ Virginis ferias solemnî cæremonia decoravit; nam quæ tum in Missa, tum in Horæ precibus dicenda essent, pontificia auctoritate firmavit, salutiferoque decreto temere disputandi, et turpiter dissidendi licentiam refrenavit. (Gauguinus, *De rebus Francorum*, lib. x, et Joan. Bonifac. *Histor. Virg.* lib. II, cap. 12.)

Junior Melania in hoc esse numero debet, quæ Nestorianos Deiparæ nominis osiores, quos Constantinopoli invenit, disputando convicit, et cum diem integrum in sancto certamine contrivisset, multos ab errore impio detestandoque deduxit. (Metaphrastes, apud Surium, *De Vit. SS. Januarii*.)

Mediolanensis antistes Ambrosius, cum ob aliam tum maxime propter illam quæ de Virgine scripsit, illo dignus est nomine : siquidem Mariæ Virginis, ac Dei Parentis mores et vitam quasi penicillo depinxit, illiusque tum vere dulcescit oratio, ambrosiamque redolet, cum Deiparæ nostræ actiones et facta persequitur.

Nestorem suspexit antiquitas, ejus ex ore melle dulcior oratio fluere, sed præ Bernardo nullus est Nestor, si ullus forte fuit. Suspicio enim ejus aut vim aut naturam Homeri esse figmentum, poetæque illius ratione et intelligentia contineri. At Bernardus sæpe alias et quotiescunque Virginem laudat, (laudat autem sæpissime) Asianos, Atticos, Rhodios vincit oratores.

Joannes ille qui a perpetuo silentio cognomen accepit, quique abbatis Sabbæ Lauram nobilitavit, mortuis parentibus, quos generis claritas ac divitiarum copia fecerat gloriosos, divisa inter fratres hæreditate, partem ipse suam beatissimæ Dei Matri donavit, ejus in honorem Nicopoli templum monasteriumque fundavit, ubi duodevicesimo ætatis anno mundo valedicens decem adhibitis Fratribus, quibus animi æterna salus cordi erat, professus est monachum. Ordinatus tandem aliquando Pontifex vitam egit monacho et episcopo dignam. Decennio post Hierosolymam peregrinatus inde se ad Sabam contulit, et silentium quam arctissimum conservavit, neminemque quadriennio toto convenit, illo qui ministrabat excepto. quo vero die dedicationis templi beatissimæ Virginis Mariæ ab illis Lauræ monachis statæ feriæ atque solemnes agebantur, Joannes festæ illius lucis gratia cum monachis loquebatur et de silentio remittebat. (Cyrillus monachus, et Metaphrastes, in hujus Joannis Vita.)

Mirabilis religione et sanctitate Bertinus, ad honorem beatissimæ Dei Matris divique Petri cœlestis aulæ janitoris, pernobile quoddam monasterium operosa molitione consummavit, ubi etiam voluit sepeliri. (Surius, in *Vit. SS.* Septemb.)

Sanctus Aichardus Pictaviensis, consensu patris sui Ansharii, matrisque Ermenæ, accedente consensu episcopi sui, novum monasterium divinæ Genitricis ædificavit. (Surius, in *Vit. SS.* mensis Septembr.)

XXIX. — *Monachus eremita lascivia tentatus, cultum Mariæ relinquare iconis a dæmone persuaderi non potest.*

Quidam solitudinis incola Christi Jesu pugil insignis, in Olivarum monte illo sacrosancto, quem nostri Servatoris sudor sanguineus coloravit, tabernaculum degendæ vitæ constituit, ubi ne ad multam quidem ætatem provecto, per malum dæmonem licebat esse otioso : quotidie enim cum communi adversario id ætatis de castitate, deque corporis cordisque munditia decertabat ; cumque dæmon libidinis admovendis facibus esset infestus, instanti inimico sic aliquando locutus est : « Quousque tandem pudenda hæc est perventura contentio ? cur,

spurcissime Satana, senili huic non parcis ætati, in quam obscena ista non quadrant, quæ tu mihi suggerere perseveras ? Sine me, sine, inquam, ab inhonesto certamine respirare. » Dæmon ea sumpta forma, quæ videri poterat, querenti expostulantique monacho : « Promitte, inquit, jurejurando nemini enuntiaturum esse quæ dicam, te desinam agitare. » Jurat solitarius, se fore taciturnum. Tum diabolus : « Noli istam imaginem amplius venerari, et ego Veneris ignem subdere, atque ad meretrices te impellere atque instigare desistam. » Habebat enim senex almæ Matris imaginem, cui debitum cultum adhibebat. Monachus quietæ castitatis conditionem illam non accepit, deliberandique spatium postulavit, cumque dubitationem expedire per se ipse non posset, die postero abbati Theodoro, viro permagno, rem exposuit, a quo hoc responsum accepit : « Jurando peccavisti, tamen enuntiando et patefaciendo Christianum officium præstitisti ; illud autem tibi persuasissimum esse debet, levioris esse flagitii in quodlibet urbis lupanar intrare, quam Deo ejusque Matri debitum cultum et religiosum honorem denegare, » etc. Post hæc reversus dæmon ad monachum, violati jurisjurandi perfidiam exprobravit, seque minatus est ante summi Judicii tribunal accusaturum esse perjurum. Monachus (quippe theologus jam ex schola Theodori) : « Jurasse, inquit, temere atque indefinite me pœnitet, rem ad Theodorum me detulisse nunquam pœnitebit ; quod autem ad Virginis cultum attinet, sic habeto, me constantem ac mei similem esse mansurum. » (Joannes Moschus Eviratus, in *Prat. spirit.* cap. 45.)

XXX. — *De Pontificibus Mariæ Majoris templum ornantibus.*

Basilicam sanctæ Dei Genitricis Mariæ cognomento Majoris, quam Joannis patricii sumptibus fecerat papa Liberius, Cœlestini successor Xistus hujus nominis III, labentem præcipitantemque mira quadam liberalitate refecit atque reposuit, et aureis imaginibus decoravit, quas tamen vetustate temporis dedecoratas, Baronio teste, cardinalis Dominicus Pinellus, illius basilicæ dignissimus archipresbyter, summa adhibita artificum diligentia clarorum renovandas, et a quolibet detrimento servandas liberandasque curavit ; plures quoque adjecit imagines specie perpulchras, mysterio venerandas, quæ sacrosanctæ Virginis divinas historias, in memoriam revocabant ; hujus autem in ampliorem formam redigendæ basilicæ, et venerandis divinis statuis exornandæ, Deique Genitricis titulo consecrandæ, occasio fuit ex Ephesino concilio : vindicata enim Dei Genitrice Maria a Nestorii convitiis detestandis, placuit Sixto pio præclaroque Pontifici tantæ causæ victoriæ, in Deiparæ honorem, hanc tanquam triumphalem et arcum et fornecem apparare. (Ex Joan. Bonif. *Hist. Virg.* lib. II, cap. 6.)

XXXI. — *Digitus sanctæ Hedwigis, quibus Marianam iconem tenuerat, manens incorruptus post mortem.*

Sancta Hedwigis, quæ sanctissimam Dei Matrem

amabat ardentius, illius parvam apud se habebat effigiem quam manibus tenebat, oculisque cernebat, fiebatque ut illius aspectu divinæ Matris, quam imago ipsa referebat, magis magisque amor augetur: hac ipsa imagine cum interdum tangebatur ægros, illico sanabantur. In sanctarum numerum pro meritis a Pontifice summo Clemente IV relata, quo die translatum est corpus, aperto sepulcro, exesa carne, et membrorum cætera soluta compage, tres illi digiti sinistræ manus integri reperiuntur, intra quos parva illa erat imago Mariæ Virginis sacrosanctæ, quam diximus; moriens namque tam arcto eam nexu tenuerat, ut relinqui necesse fuerit, eam ergo in sepulcrum mortua intulit, quam vivens circumferre solita esset, et nunquam e manibus ponere. (Laurent. Sur., *De Vit.* SS. Octobr.)

XXXII. — *Joannis de Avila Mariophyli suggestionem, Mariæ insigne templum erigitur.*

Virginem Deiparam magister Joannes de Avila dilexit intime, cujus et cultum et amorem nostra Patrumque nostrorum memoria omnibus animi affectibus, suis in concionibus commendabat, et cum in urbe Granatensi templi omnium principis fabricam, quod templum advocatio Mariæ Virginis decorabat, populo commendaret, post multa in Deiparæ laudem, cui basilica illa parabatur, sic locutus est tandem: « Ibo egomet, et his humeris lapidem imponam, ut in ea deligatur æde, quam Dei Matri Granata civitas auspiciatur. » His verbis commoti cives in novi ædificii sumptus incredibilem pecuniæ summam contulerunt; qui vero propter

inopiam a nummis imparati erant, parte suppellectilium vendita, redactam ex eis pecuniam construendo virginali templo liberalissime præbuerunt. (P. Ludov. Granat. in *Vit. Joan. de Avila*, sect. 7.)

XXXIII. — *De aliis Mariæ insignibus amatoribus.*

Nazianzeno Gregorio, Theologi nomine ab Ecclesia decorato, soluta oratione laudare Virginem satis non fuit; nam in poematis, quæ multa edidit, Deiparam non semel extollit. (Ex ejus scriptis tom. II.)

Hermannum, quem divi Benedicti familia, ubi rebus mundi posthabitis sanctissime vixit, multo clariorem reddit, quam Suevus ille principatus a generosis acceptus parentibus, ille hymnus: *Alma Redemptoris Mater*, habet auctorem, mel enim et lac sub lingua ejus.

Actius Syncetus Sanazarius talis est in partu Virginis celebrando, ut Virgilium nemo desideret.

Galliæ regina sancta Radegundis sanctissimæ Virgini Deiparæ quoddam templum exstruebat; sed memor quam brevis hæc vita sit, ad Galliæ episcopos mirabilem quamdam misit epistolam, rogans, ut si forte decedere immatura morte contingat, in templo, quod Virgini apparat, quamvis incepto et imperfecto, condatur. Verba quibus hoc ab episcopo, regibus et populo flagitat, quam gravissima fuerunt; per fidem, in qua baptizati essent, per Ecclesias, quas administrant, ut in basilica Virginis humetur, exorat, obsecrat, obtestatur; quod si secus aut fecerint, aut tentaverint, divinam ultionem minatur.

TRACTATUS QUARTUS.

FASCICULUS PRIMUS.

I. — *Maria pastorem quemdam ab impuris cogitationibus et morte liberat.*

Pastoritiam vitam adolescentulus quidam agebat, beatissimæ Virginis Mariæ, quam venerari ab infantia instituit, observantissimus; castissimæ porro ut placeret, castitatem toto pectore complecti: non ferre hoc hostis spurcissimus, et invidere simplicis adolescentuli bono; ergo turpibus eum accendit cogitationibus, acerbisque subinde stimulis saucium animum rapit in diversa; hac ille labe conscientie cum se existimaret esse miserrimum, ad oppidum si quando commearet, nix in templo ad Virginis Mariæ imaginem genibus lacrymas profundens eam orabat, ut ne servulum abiceret suum, neve ope destitutum humana perire patetur; sed valescebant in dies sollicitudines, progressionem cum ætate facientes: hoc miser precibus intentior; cum affligeretur aliquando ut nihil magis,

in quadam silva arboribus densa hominem videt, nescio e quibus latibulis emergentem, qui blanda oratione ac subdola causam mœstitiæ requirit, et paulatim exploranti similis, a volente nolente extorquet; tum ille (dæmonem ex eo agnosceres), nihil esse, quod se maceret, si cogitationum illecebræ adrepunt menti, etiamsi intrant, ac diutius in ea morantur, per impressa delectationis vestigia; satis esse, si non erumpant, neque enim cogitando peccatum, sed tantum perpetrando committi.

Nihilo magis placatus rustici animus, quem amor Virginis Mariæ ab impuris cogitationibus arcebat, paucis post diebus cum tentaretur vehementius, prope abfuit ab assensu; tum vero omnis a consolatione clausa est via, quod peccatum se admisisse putaret inexpressibile: hisce erat in angustiis; offert se illi vir severus ac tristis, pallenti vultu, quasi qui ætatem consumpsisset in studiis litterarum;

tum vero causam astute expiscatur ægritudinis; ita exaggeravit illius sceleris culpam, eam vim dixit esse peccati, ut nulla ratione possit absolvi: subiciente rustico (neque enim dum pestis in animo insederat), « Quid est igitur, quod aiunt, omni culpæ impetrabilem esse veniam? — Crede mihi, respondit versutus, intelligenti nimirum in his rebus, quarum scientiam et usu percallui et lectione voluminum: peccatorum quibus violari ea putatur quam tu diligis castitas, si quod est, unum est remedium. — Quod? quærit alter. — Martyrium, » respondet diabolus larvatus; hic factus rusticus audiendi cupidior: « Quod tandem martyrium? — Unum e tribus, ait callidus nocendi: aut si te præcelsa suspenderis arbore, anathema nobile; aut si aridorum lignorum feceris struem, atque in eam magno animo ascenderis multo igne succensam; aut denique si in lacum proximum (et digito intento ostendebat lacum), præcipiti jactu animum exstinxeris; per ignem aut aquam transibis ad palmam martyrii. » Remansit rusticus post pessimi discessum consiliarii, quam antea multo incertior, inter peccati confessionem, quæ occurabat animo, et mortis atrocitatem, quam natura fugiebat; ambiguus pudoris et metus, tandem vim faciente conscientia, et cupiditate criminis eluendi, detestabile ministerium cæcus occupat, aggerat in remotiore silva ligna ad concipiendam flammam aptissima, quam cum subdidisset, in mediam moribundus irrupit; sed nec accendi potuit ignis, et si forte illo iterum inflammante accensus est, spatio interposito relanguit; et mulier major humana specie candenti palla, semel, iterum, tertio ignarum consilii ex igne extraxit; hoc igitur cum sæpe tentasset, fessus, inops consilii re imperfecta resedit; objicit se ille iterum magister sceleris, quærit, ecquid placuerit remedium? illo affirmante: « Esne usus? » inquit; « Etiam, respondit, sed non successit. — Altera aggreditor via, excipit dæmon, illa nimirum non placita erat hostia; jam te in lacum conjice, ut eluatur peccati deformitas. » Nec fuit difficile persuadere cupienti; ita sunt mortalium animi ejus, quod semel stetit propositi pertinaces. It propterea ad lacum, quærenti aditum subit, eo die non persolutum pensum Virginii Mariæ statarum precationum. Abjicit se in genua, humiliter accepto Rosario, quo perecurso, cum e corpore detraxisset lacernam, e pedibus calceos, invadit, quod putabat esse martyrium, desilit in lacum, adest iterum mulier candida veste, et sæpius renitentem hominem, apertoque ore inhiantem aquis, et in ulteriorem gurgitem, omni impetu progredientem, superiore apprehensum amiculo reponit in sicco: ubi hoc non processit, abit inde conturbatus, nec explicabat, quid facto opus esset, tandem incertus curarum, cum ad urbem venisset, injecta est cogitatio, ut ad nos accederet; petiturus ab aliquo sacerdote consilium. Hoc dum facere aggreditur, animadvertit, ac sacer-

dotem admonuit, se loqui non posse, inserente videlicet se dæmone in ejus fauces et vocem strangulante, sed tandem sacris contexto collo reliquiis, Deo propitio factum est, ut et importunus ille spiritus, et desperatio omnis abcesserit. (Franciscus Benicius, in *Annal. de histor. provinc. Toletanæ*.)

II. — Sibi devotum a desperatione ad gratiam revocat Maria.

Præcipuo quidam studio et ardore amoris in Deiparam ferebatur, ei sese ac sua tradiderat in manum, hanc cogitare, hanc invocare patronam, hanc præsidem, hanc matrem poscere in rebus dubiis solebat: felix si perpetuam hanc mentem, ut ei placeret quam delegerat, nulla infuscatam labe criminis, puram atque integram servasset; sed invidit dæmon, mentem miser et corpus polluit: itaque hominum veritus existimationem, ut conspectum fugeret multitudinis voluntarium exsilium consciscit: oppressit nox in vasta solitudine iter facientem, nam ut erat occupatus ægritudine animus, non intellexit deficientem solem, nisi ubi nigræ tenebræ terram operuissent: igitur cum liberiori poenitentiam locus ac tempus daret, postquam diu dolori et laerymis indulsit, inquit: « Miseram vitam ago; cur latebras infelix et fugæ solitudinis capto? Certe ut omnes lateam, meipsum nunquam latebo; quoquo fugiam me porto, reus idem et carnifex, ego mihi æternum supplicium ero; quin nunc primum exsolvo me curis hisce, et finem vivendi ac lugendi facio? ubi non sis qui fueris, non est cur velis esse. » Ergo constituit se in fluvium dare, qua erat transiturus. Huc magna celeritate contendit, quasi ad remedium mali: ut accessit, constitit aliquantisper, haud credo deliberabundus, jam enim steterat mori; sed vi quadam tacita naturæ, tum sceleris a Deo veniam petit, et in extrema vota ejus Parentem suam Dominam vocat, ut famulo velit adesse, quam inundantium æstu cogitationum sic poenitentiae fluctus agitaret, ut ultimis immergeret suppliciis. Quis neget cæli Reginam suis famulis adesse? Occupat pene orantium preces: vix ediderat voces ultimas, cum matronam videt insignis pulchritudinis supra humanum modum, et ad eum: « Bonum animum sume, audacter me sequere. » Hæc effata flumen ingreditur, quod ille cum facit parens dicto, miratur quasi marmor substratum pedibus, et hinc atque illinc liquidas discessisse undas, non aliter ac si parietis faciem referrent; ita adversam ripam incolumis penetravit, nec tamen a comite deseritur, antequam ventum esset ad ædiculam urbi propinquam; tunc enim admonet, ut ad bonam mentem, et ad oppidum redeat, mox puro sese insinuans cælo, clarissima luce pulcherrimam faciem abscondit.

III. — Energumenam liberat Deipara.

Avarici Biturigum anno 1578, muta quædam puella, et eadem energumena, et a malo possessa dæmone, nominis beatissimæ Mariæ invocatione,

ejecto diabolo locuta est, aiebatque perfecte. (Joan. Maldonat. in *D. Matth. cap. 9.*)

IV. — *Furiosum sanat.*

Quidam valetudinis vitio furere adeo cœpit, ut exerceri putaretur a dæmone, præsertim quod Latine nesciret, mens tamen furibunda, Latina verba proferebat; sed cum effrenatus et præceps furor nullis posset opibus contineri, a suis arcte constringitur, accersitur ad eum sacerdos a nostris is, qui sodaliti præerat Dei Matris Mariæ; cum eo confessionem peccatorum institutam persequi usque ad extremum per amentiam non licuit: paulo post habitis ad eum de pietate et religione sermonibus, cum paululum remisisse furoris impetus videretur, sponndit, si convalesceret, nomen se sodalitati daturum: cum iterum morbus urgeret, ad beati Ildeberti templum vincitus effertur, ubi novem ipsos dies pro ejus incolumitate, tum hujus quem dixi beati, tum beatæ patrocinium Virginis imploratur; omnino magnam vim habent præsidia cœlestium ad impetrandum: non prius supplicandi factus est finis, quam inflammatus furor ille resedit; itaque pristina valetudini restitutus, suisque pedibus domum regressus, sodalitati, uti sponderat, se dicavit. (Nicolaus Orlandinus, in *Annal. soc. Jesu, De Hist. Franciæ.*)

V. — *Obsessa a dæmone puella Mariæ intercessione liberatur.*

Puella erat extra Helvetiæ fines, quæ per sex jam menses vexabatur a diabolo, sic ut prioribus tribus horribile esset, quæ loqueretur audire: avium cantus et voces bestiarum concinne exprimebat: audisses crocientem corvum, glorientem gallinam, pipientem pullum, passerem pipillantem, acredulam minurientem, grunientem rursus suam, mugientem bovem, latrantem canem, equum hinnientem; oris præterea sibilum ita inflectebat, ut tibiæ referret, dæmones suos duos, tres, interdum sedecim recensabat: posterioribus mensibus loquendi vescendique parcissima cibum omnem respuebat, sorbilo tantum victitabat minimo lactis, quod cum micis admiscebatur, per vim in guttur inserto: venenum videlicet in quolibet manso metuebat.

Ad hanc illustris cujusdam abbatis, cujus magna erga nos beneficia, rogatu venit sacerdos e nostris: erat illa in ejus adventu ad fenestram; ut sacerdotem conspicata est, decidit in terram, venientem et dictis et conviciis excepit et sputis ingerendis: postridie ejus diei exorcismum aggressus pater vinciri fugam quærentis pedes, a tribusque viris valentibus, quibus fessis integri succedebant, immotam teneri jussit: et tandem post quintam horam placuit divinæ bonitati, ut expulsa dæmonis nequitia, puella veluti obdormisceret somno placidissimo, quam cum excitasset sacerdos, et quæreret ubi fuisset, digitum intendens ad aram perpetuæ Virginis Mariæ, ibi, inquit illa, ibi surrexi. Delata est domum, cibo usuque mentis ac rationis recepto.

(Bencius, in *Annal. soc. Jesu*, anno 1586, in *Hist. colleg. Lucernensis.*)

VI. — *Spectra dæmonum ostensione Rosarii pelluntur.*

Frater quidam e soc. Jesu, cum iter faceret cum comite externo ut ad proximum pagum diverteretur, et nox euntes oppressisset, narrat a se sex septemve cacodæmones aspectos, fuliginosæ in speciem caliginis, cui ater sublucebat ignis, forma molossorum, quales sæpe in iis locis conspici dicuntur vianibus nocturno tempore, ut aberrare cogantur: gnarum id Fratri, itaque hæc spectra procul intuitus, confestim Rosarium in manum accipit, dat alteri pyxidulam, in qua aliquot e cera consecrata Agni cœlestis imagines: nec mora, quæ ferarum simulacra contra ferebantur, retrocedere visa, tum tandem ad fluvium, qui erat pago proximus apparere desierunt. (*Ibid. Hist. collegii Mussipontani.*)

VII. — *Aleator a dæmonis infestatione ope Mariæ liberatur.*

Aleator quidam miles, male cedente ludo, crumenam perdiderat, quam jacturam ubi persensit, ad diras conversus, cacodæmonem contentissima voce insanus appellat. Vocatus illi adfuit truci (videlicet ipsi soli visus) aspectu: tum excussa homini audacia, consternatus enim subito ac pene exanimis cadit: accurrit propere unus e nostris, trepidantis confessionem exaudit; monstrum in præsens concedit, rursus redeunt domum se offert manus injectans, suamque se prædam dictitans in infernum carcerem abducturum: enimvero ille contremiscere, quibusque potest vocibus Dei Matrem invocare. Perducitur interea a comitibus in sacellum Virginis inclytum miraculo, ubi rursus cum repentina corruisset formidine, iterat confessionem, atque omni tandem periculo liberatus, ipse sibi exemplum ad morum et vitæ emendationem fuit. (*Ibid. Hist. collegii Anguensis provinciæ Lusitanæ.*)

VIII. — *Mariæ et Jesu invocatione, dæmon arcetur.*

Insaniebat juvenis quidam amore alexæ ac ludi; quodam die vespere cum haberet domi collusores, orta est, ut sæpe fit, inter eos contentio, cum hic pejerans audacius, veluti liti finiendæ: « Ne vivam, inquit, invadat in me malus dæmon, ni hoc ita se habet: » eodem vestigio temporis totum cubiculum intremuit, et tetra umbra ante oculos videntium oberrans, circum parietes apparuit. Metu ille exanimatus in terram cadit. Ubi primum ad se rediit, multo magis pavidus, et vecors conscientia veniam a Deo ejusque Matre suppliciter petit votoque se obstringit curandi sacri in proximum diem beati Nicolai Tolentinatis, pedestrisque itineris religionis causa, ad Varalli montem suscipiendi: nihilosecius fuliginosa volitat effigies circa cubiculum, et lucernam conatur extinguere: Jesum ille et Mariam in auxilium vocare; at socii terribili spectro crucem

ligneam, quacunque ferretur opponere. Ab hora altera noctis ad diluculum usque, formidolosa pugnavit pugna: ita aleatores renovantes subinde oleo infuso, ne deficeret lumen, æquaverunt nocti, in lucemque tulerunt non ludum, sed timorem: tum vero audito matutino signo angelicæ Salutationis, nocturnum monstrum, quod cava sub imagine omnes terruerat, inimico offensum sono procul in suas tenebras recessit, consternatorum magis oculos quam animos relinquens. Ad nos illico juvenis exsanguis et attonitus, nec satis securus visus sibi, non ante miseram mentem metu, quam peccatorum vinculis absolvi. (Idem, *De rebus collegii Vercellensis.*)

IX. — *Maria hominem a mala vita, et infelici morte liberat.*

Quidam cum superioris vitæ tempus sanctissime traduxisset, sensim pietatis intermittens officia, pari turpitudine innocentiam præteritam obscuravit; iis enim vitiorum illecebris se irretierat, ut jam familiariter malo dæmone uteretur. Demum post aliquot annos hominem diabolus pro amicitia rogat, ut suam sibi vitam et corpus immolet. Cum ille annuisset, et in secretum locum, ut laqueo vitam clauderet, secessisset, ecce tibi lux repente de cælo: pristina virtus redit in memoriam, et benefacta præterita, et votivæ peregrinationes, Dei Matris Mariæ et sanctorum causa susceptæ; quæ dum secum ipse reputat, priusquam collum in laqueum inferat, proximam concedit in ædem ipsi Dei Matri dicatam, quam præcipua quadam religione coluerat; ab hac aliud subito mutatur in virum, et ad nostros longo itinerum intervallo contendit: vis lacrymarum et doloris plena confessio facile declaravit, quam præsens illi fuerit beatissimæ Virginis Mariæ auxilium, quæ neminem unquam deserit, pie ac suppliciter implorata. (Nicolaus Orlandinus, *Annal. soc. Jesu*, anno 1584, *Hist. Lusitan. provincie.*)

X. — *Dæmones arcet Deipara.*

Quadam nocte in amplissimam aulam sibi visus est ingredi Petrus Clarævallensis abbas, regaleque solium intueri in quo lucidissima quædam matrona præsidebat; canes simul nigri et aspectus atrocis irruere visi, quos eadem matrona cohibuit, securitate jussa et incolumitate promissa. (Ex *Annal. Cisterciens.*)

XI. — *Agetem quamdam a desperatione liberat, et occisam vivificat.*

Erat in partibus Teutonix monasterium virginum, quo bellorum eventu funditus destructo, ad domos parentum puellæ redire compulsæ sunt; quarum una pulcherrima, Agnes nomine, ubi ad patrem militem rediit, ab eo violenter oppressa, mox imprægnata fuit; ad partum ergo appropinquans, fugit anxia ad devia, et partu edito, adest diabolus specie monachi, qui se ejus consobrinum contestans et conscium facti ejus, dixit ad ejulan-

tem, et quasi præ tristitia desperantem: Ne tu, charissima, per partum editum cum patre et parentibus confundaris; parvulum in stagnum proximum projice; si enim vixerit, latere non potest. Tunc mater miro certaminis pondere fatigata, tandem post lacrymas, post dolorem, vicit erubescencia maternum pectus, et mox parvulum submersit in stagnum: et statim diabolus ad mire tabescentem dolore, dixit: « O omnium feminarum miserrima, quid nunc restat? melius est, ut sine scandalo tui et tuorum, et graviore mortis periculo, facta mihi confessione, in aquam cum filio te submergas. » Hoc audito, inclamans mulier exhorrescit, et gloriosam Virginem Mariam Matrem Christi invocat contra diabolum adjutricem; nec mora: vidit dæmonem cum fumo teterrimo disparem, et mox effusa in laudem Matris Christi ad spem meliorem in prece et lacrymis confortatur: venit ergo in proximam civitatem, et hospitio suscepta ab honesta matrona, locata est ab eadem Judæa, Sara nomine, ut ejus parvulum nutrirer; mansit annis quinque cum eadem Judæa, in tanta cordis tristitia, ut vix eam quis posset videre ridentem: bis in pane et aqua per hebdomadam jejunabat: interim dominæ suæ Judææ, fidem Christi, et bonitatem, et pietatem Matris ejus Mariæ, ut erat mulier prudens et eloquens, prædicabat, et sensim cor illius verba edificantia et efficacia penetrabant: ejus hortatu Orationem Dominicam, et angelicam Salutationem addiscens, Christum et Matrem ejus Mariam quotidianis precibus invocabat. Hinc factum est, ut nutrix ipsa, cuidam Fratri ordinis Prædicatorum nomine Conrado confessa, mitteretur ad Papam; obtenta igitur absolutione ad patriam est reversa, et acceleravit visitare Judæam dudum dominam suam, quam illa gratulabunda valde suscipiens, rogavit fessam quiescere super lectum; at ubi vespere Judæus venit, et cognovit hanc esse nutricem, quasi in furiam raptus est; suspectam enim eam quasi subverticem suæ uxoris habebat: « Certe, inquit, male venit huc insidiatrix ista, jam enim occidam eam; et mox extracto capulo invadit dormientem, et tria dedit ei vulnera circa et intra cor. Hoc viso Judæa horruit, et intrans thalamum observavit. Hinc noctis medio, facto signo Judæus synagogam cum vicinis intravit. Judæa autem post luctum obdormiens, in somnis vidit gloriosissimam Dominam cum duabus puellis ad occisam mulierem intrantem, et ex tribus pyxidibus quas ferebat, unguine salutari, in redivivum statum mortis vulnera reducentem. Intuere, lector, mirare miraculum! Judæus mane rediens, occisam feminam non invenit, credebaturque quod uxor sua cadaver mortuum subterrasset. Hoc idem de viro uxor illucescente die credebatur, et super hac re neuter alterum requisivit. Vix dies quadraginta completi sunt, et ecce venit mulier peregrina, Judæamque et virum ejus ex parte Agnetis officiosissime salutavit et abiit. Tunc Judæus uxori ait: « Quid est, quod

illa vivit? nunquid occidi eam? » Cui uxor : « Potens est, inquit, Christus Dominus ejus, mortuam suscitare. » Et Judæus : « Hoc est, inquit, quod semper timui, quod te apostatam duceret in errorem. » Nec mora, hæc dicens comprehendit uxorem, in thalamo duobus annis reclusit obstrictam. Hinc accidit, ut ad remotiora tendente Judæo uxor evaderet, et cum duobus parvulis, tertium gerens in utero ad ecclesiam fugit, et cum gaudio fidelium, qui eam ditissimam et honestissimam noverant, baptismum suscepit. Hanc postea duo filii ejus adolescentes, et una filia secuti sunt, et fidem alacriter susceperunt; mansit autem post baptismum cum filiis in Coloniensi diocesi, et mutato nomine vocata est Gertrudis, et invenit Agnetem quondam nutricem suam ibidem manentem, et de conversione ejus valde gratulantem. Quæsit ergo ab Agnete Gertrudis quomodo revixisset. Et illa mirata subrisit, dicens : « Quare nunquam mortua suscitarer? » Ad hæc stupefacta Gertrudis : « Vere, inquit, vidi, quod te vir meus tribus vulneribus cultro confodiens, occidit; » et illa ait : « Novit Christus omnipotens, quod in somnis tantum me vidisse et non sensisse, videbar occidi; mane vero offensam viri tui, si mansissem, præcogitans, omnibus insulatus recedere festinavi. Nec mora, Gertrudis apprehensa veste circa collum Agnetis, laceravit eam, simulque cilicium quo induebatur ad carnem usque ad pectus medium, et invenit manifestissimas trium vulnorum cicatrices. (Thom. Cantiprat. lib. II, cap. 29, p. 15.)

XII. — *De B. Hermannii Steiveldensis, variis a Deipara acceptis gratiis.*

Cum beatus Hermannus Steinveldensis ad ea munera revolutus esset, quæ Mariam Magdalenam habere sociam possent, sibi esse redditus ac restitutus videbatur; tum præter consuetas preces, quibus Dei Matrem et orabat et honorabat, novas quasdam excogitavit, quibus et implorare Virginem Mariam et laudare non destitit : salutem ab angelo sæpenumero repetebat genu flexo semper in fine : ad Mariæ nomen sese humi provolvebat ; causam rogatus ita respondit : « Quotiescunque Mariam nominare audio, meme ut cernitis, ad terram abjicio, non sine fructu, quando omnium florum et aromatum suavitas in nares influit; et quia ægre hæc voluptate careo (careo autem si me a terra cesserem), in surgendo sum tardior. » Viro huic Dei Mater intacta sese quam frequentissime demonstrabat; erat enim rara Hermannii castitas et virginitas singularis. Non semel ad orandum intentus Deiparæ vocem audivit, eaque magistra quæ nesciebat multa perdidit : in quamdam sanctimonialium ecclesiam venturo Dei Mater Maria antevertit, Sororesque admonuit, ut suum sacerdotem (capellanium vulgo dicimus) comiter benigneque reciperent. Ægrotans post sanguinis e vena missionem, admonitus est a Virgine, quemadmodum dormiret, et venæ fluentis periculum devitaret.

Non est silenda plena admirationis historia, quam qui scripsit de eodem Hermanno se audisse narravit, et ex illius ore admiratus, posteritati mandare decrevit, ne rem tantam oblivio sepeliret. Nocte intempesta cum ad solitas preces Hermannus vigilaret, in medio choro inexplicabili pulchritudine virginem vidit regali amictu decoram : aderant duo formosi juvenes; stupens novitate visionis unum dicentem audivit : « Ecquis hujus virginis erit sponsus? » Cui ab altero responsum est : « Non alius nisi hic, qui adest. Veni ergo. » Venit timidus et verecundus ad Reginæ præsentiam; tum sic locutus est unus ex angelis (angelos fuisse cognovit) : « Hanc tibi illustrissimam puellam desponderi necesse est; » ille et tali Sponsa, et illo sponsi nomine se fatetur indignum, et clamore, quam sit humilis abjectusque pronuntiat; reluctantis ac refugientis angelus manum cum Virginis manu conjungit, et his verbis sponsalia contraxit : « Hanc Virginem tibi sponsam tradimus, ut fuit quondam Josephi, cujus nomen cum Sponsa ipsa te oportet assumere. » Quod quidem nomen alia visio confirmavit. Nictabundus post longas preces recumbit in lectulo, obdormiscens sibi visus est ad eundem precationis locum redisse, ibi aram erectam excitatamque suspiciens, beatissimam Virginem Mariam vidit, quæ pulcherrimum gestabat Infantem : a Deipara familiariter vocatus accessit, et Infantem puerum sibi dari poposcit; illa aliquandiu distulit, ut desiderium augeretur, denique dedit : « Porta, inquit, Filium meum, ut olim Josephus in illa ad Ægyptum fuga portavit, » quo fiet, ut ferendi onus ejusdem nominis honorem merearis. Monitus insuper est a Deipara, ne ægre ferret se Josephum appellari.

XIII. — *Dentes excussos restituit Deipara.*

Accidit aliquando ut Hermannus præfatus, minus caute progrediens laberetur, in casu duos dentes pronus et ad terram afflictus excuteret, quos manu tollens, Virginem vidit, a qua rogatus amanter, ut haberet : « Dentes hos, inquit, amisi, et gravi dolore discrucior, da istos mihi. » Quos ubi de manibus gementis accepit, in os inseruit, dolore sanato, nulloque vulneris in Josephi bucca manente vestigio.

Ad aram Josepho (alias Hermanno dicto) rem divinam faciente, æternoque Patri immaculatum Agnum offerenti, Dei Mater affulsit cum aureo calice, cujus in medio crux aurea resplendebat, diductoque sacrificantis pectore, illuc visa est cum cruce et calice penetrare : neque mirandum est in illius cor sacerdotis intrasse Deiparam, in quo et Mariæ vigeat amor, et erga Dei Matrem ardebat charitas, et virtutes omnes habitabant.

In summa hiemis asperitate, hoc ipso Deiparæ Mariæ intimo Josepho sacrum faciente, quædam virgo cui Elisabeth nomen fuit, in tanto frigore moram et lentitudinem Missam dicentis admirata.

oculis mentis hinc ab ipso Jesu, illinc a Dei Matre vidit teneri presbyterum, cujus dexteram calefaciebat Christus, sinistram Virgo et Parens fovebat a frigore.

Canticorum Cantica idem Josephus, exhausto jam corpore, confectoque morbis, aggressus exponere, tantam ex Mariæ Matris laudibus dulcedinem sensit, ut nihil omnino doloris, nihil infirmitatis perpeti videretur. (Surius, *De Vit. SS. Apr.*)

XIV. — *B. Henricus Suso Mariæ cultor præcipuus, audito Salutationis angelicæ signo, et sono matutino, singularem quamdam ex Gabrielis et Elisabethæ verbis dulcedinem sentiebat: quadam autem die, dum illa ipsa hora Christi veri solis auroram, Mariam voce canit, animo contemplatur, concinentem angelorum chorum audivit, numeros et verba; cum attendisset hymnis angelicis, primum versum tenuit (Stella Maria maris hodie processit ad ortum), quem versum cum ipsis modulatus est angelis, rei dulcedine et animum et vocem rapiente.*

Beatus Henricus Suso Mariæ cultor præcipuus, audito Salutationis angelicæ signo, et sono matutino, singularem quamdam ex Gabrielis et Elisabethæ verbis dulcedinem sentiebat: quadam autem die, dum illa ipsa hora Christi veri solis auroram, Mariam voce canit, animo contemplatur, concinentem angelorum chorum audivit, numeros et verba; cum attendisset hymnis angelicis, primum versum tenuit (Stella Maria maris hodie processit ad ortum), quem versum cum ipsis modulatus est angelis, rei dulcedine et animum et vocem rapiente.

Prædie illius diei in quo cineralia celebrantur, in oratione processit ad lucem; tantisper quiescere incipientem, dum salutandæ suo more Virginis matutinum tempus accederet, angelicus cantus occupavit: *Surge, illuminare, Jerusalem*: quæ harmonia Henrici et aures et animum voluptate complevit, et cum dulcedinem tantam capere mens ipsa non posset, lacrymis undantes oculi suavissimi ponderis parte aliqua ebullientem animum relevarent.

XV. — *Beatissimæ Virgo potat B. Henricum Susonem siti extreme laborantem.*

Austeritatem vitæ sancti hujus Henrici Susonis, ex eo intelligere licet, quod Germaniæ rigidam hiemem sine camino et foco tolerabat: sitim nulla levabat potione; cumque Dominico illo post Epiphaniæ diem festum, quo nuptiarum miraculum celebratur, sitibundus areceret, neque cum Fratribus prandentem cibum capere sitis ipsa permitteret, e mensa surgens ad suum se sacrarium contulit, ibique fuis lacrymis se ipse vehementer accusavit, quod asperitatis genus illud ferre non posset, in mediis querelis roborari se divinitus sensit appropinquantis tacita promissione remedii. Itaque Mariam Deiparam vidit cum Filio, manu vasculum sustentante paulo majus, quam quod monachi in tricliniis haberent: quod de manu Filii acceptum, cum Deipara Maria Henrico propinasset, sitim sobrii Fratris exstinxit: inde per angustam itineris semitam eidem Henrico gradienti mulier ex adverso inops atque egens occurrit; huic dum de via cedit non capiente duos, in lutum decidit: femina pudibunda de Henrico quærit, cur sacerdotalis dignitatis oblitus nimiam illam comitatem adhibuisset: se neque conditione præstantem, haud illo honore dignam; Henricus cum se mulierum

generi honorem habere respondit, propter Deiparam Mariam, quæ ex femineo genere ad tantam esset dignitatem assumpta; tum muliercula et stupens exclamat et læte, ac Dei Genitricem Mariam toto pectore comprecatur, ut talem observantiam viventi mortuoque remuneret, quando propter virginum Virginem, tantum bonus ille viator mulieribus deferre consuevit. Consequenti nocte Virgo valde formosa Henrici objecta oculis, seque Dei testata Genitricem: «Ego te, inquit, potu refeci proxima nocte, et reficiam, quotiescunque similis te labor offenderit.» Deinde ori poculum admovit, quod Henricum incredibiliter oblectavit. (Ferdinand. Castelli in *Chron. Prædicatorum* p. II, lib. II, cap. 9.)

XVI. — *Deiparæ mira erga ordinem Dominicanum propensio.*

Non solum Dominicus charus Virgini Mariæ fuit, sed ipsum etiam Dominici gregem Virgo Mater in amore habuit, cujus rei multa sæpe dedit documenta. Oranti Dominico virgo quædam inexplicabili dignitate visa est, duabus aliis splendissimæ decore latera comitantibus; quarum una stellam elegantem et pulchram, altera aspergillum afferebat; cumque dormientium monachorum strata cubilia percurrissent, et quæ inter duas eminebat singulos Fratres in lectulis quiescentes, uno duntaxat excepto, tum aspersisset, tum cruce signasset, Dominicus e precibus surgens ei virgini, quæ principem locum tenebat, ad ipsam quæ locum illuminabat lucernam occurrit, et ad ejus se pedes abiciens, Obsecro, inquit, ut mihi quamvis humilimo, quænam sis indicare digneris: «Ego sum, ait, misericordiæ Regina, quam imminentibus noctis tenebris invocatis; et ad illa verba: *Eia ergo, Advocata nostra*, coram meo me Filio prosterno, utque familiam hanc pro sua clementia tueri velit obtestor.» Dominicus concepta fiducia: «Quæ sunt, inquit, duæ istæ virgines pulchritudine singulari? — Cæcilia et Catharina. — Quæ fuit causa unius ex Fratribus relinquendi? — Illius quod decet immemorem, præterivi consulto.» Post hæc Deiparæ Mariæ cum suo Dominico grata colloquia, dialogosque dulcissimos, Fratres qui reliqui erant, Virgo Mater invisit, signavit, aspersit, tandemque fugit ex oculis.

Dominicus ad locum reversus ubi antea precabatur, subito rapitur, et Christum videt in solio sublimi, et Mariam Matrem illi assidentem, saphyrinique coloris pallio vestitam, et ex omni religioso grege utriusque sexus prolem numerosam divino aspectu perfuerentem; cumque ex suis neminem illic agnovisset, intimo dolore tactus, magnam vim profudit lacrymarum: propius accedere præ pudore non auso, Dei Mater aditum innuebat; cunctatur ille nihilominus, dum a Christo accersatur, quo annuente tremens et verecundus accessit, et ad Christi Jesu, ejusque gloriosæ Matris Mariæ se pedes advolvitur; surgere jubet Dominator summus,

et quæ sit tanti fletus causa percontatur; tum Dominicus: « Ex omni, inquit, religiosorum ordine, mares ac feminas in hoc beatissimorum cœlu conspexi, ex meis autem ne unum quidem agnovi; » cui Christus: « Vin' tu videre tuos? » Dominico id se maxime cupere respondente, extenta ad Matrem Christus manu sic loquitur: « Gregem ego tuum meæ Parenti concedidi, » explicatoque pallio, Dominico prolem Dei Mater ostendit usque adeo propagatam, ut cœlestem illam Hierosolimam complere videretur; ergo luctus versus in gaudium, Deoque grates Dominicus egit et Matri Mariæ, quæ suorum tutelam suscepisset, candidatumque numerum præcipuo quodam patrocinio tueretur. Demum ab illo raptu Fratres advocat, Virginis Deiparæ cultum amoremque commendat, de cujus manu tanta tamque præclara beneficia grex ille novus acciperet: Fratrem vero, quem misericordie Mater noctu ad monasterium veniens, neque cœlesti rore, neque salutifero crucis erat signo dignata, a culpa quidem esse comperit alienum, sed ejus tamen in velando et tegendo corpore desideratam esse diligentiam: adeo pudoris amans est Virgo sempiterna. (Ex Theodor. de Appoldia lib. Rer. gestarum S. Dominici, lib. 1.)

XVII. — *Rudolpho ex ordine divi Dominici apparet Deipara.*

Rudolpho divi Dominici sectatori nocte Dominus et Deus se Christus ostendit, comitibus Virgine Matre Maria et divo Nicolao, ex quibus Nicolaus Rudolphi caput manu attriectans: « Noli, inquit, timere, frater, omnia tibi tuisque ad voluntatem fluent, nostra omnium Domina vestri curam gerente. » (Ibid. lib. III.)

XVIII. — *Castitatem tuetur famulorum suorum Maria.*

Feminam, quæ Dominicanos Fratres duos juvenes quidem formosos, a mundi voluptatibus integros intactosque negaverat esse mansuros, nocturno viso Dei Mater his verbis reprehendit: « Quid tibi venit in mentem de mea ambigere potestate? quasi vero pervium et facile mihi non sit, cultores meos quamvis adolescentes animarum causa mundum peragrans ab omni impuritate liberos conservare; quo autem clarior tibi sit mea illorum custodia, eos tibi ostendam quos heri dexpexisti; » explicatoque pallio ingens apparuit Dominicanorum numerus, qui in sacrosanctæ Virginis sinu latitabant, illosque etiam fastidiosa mulier agnovit, de quibus inique senserat, itaque mutata sententia Fratres ex nova illa familia, quoad vixit, honoravit. (Ibid. lib. VI, cap. 6.)

XIX. — *Apparet Maria morituro Joanni Sengenotio.*

Obiit summo omnium dolore, aut mœrore potius, P. Joannes Sengenotius, vir non minus actionis virtute, quam contemplationis excellens; visus est suum præscivisse exitum, quem prædixit qua-

tuor fere ante mensibus, Patri provinciali significavit sermone, se brevi moriturum: cum detineretur morbo, et quæreret de fratre valetudinario, qui ei tutelarior sanctus in menstrua distributione obtigisset; cum is Laurentium respondisset: « Idem, inquit, et mihi; oremus proinde eum uterque, ut ipsius die Natali in paradisum ingredi merear. » Deinde cum quadam nocte esset jucunda Christi Domini, ejusque Genitricis virginæ Mariæ visione recreatus, mane postridie ejus rei seriem præposito provinciali enuntiat, assermatque triduo post, sibi ex hac vita migrandum, quod etiam nonnullis Patribus indicavit. Nec vana prædictio; ille enim ipso S. Laurentii sacramentis munitus ecclesiasticis edidit animam: vir ut dum vixit admiratione, et post mortem memoria dignus. (Franciscus Benecius, *Hist. de colleg. Burdegal.*)

XX. — *De iconis Marianæ violatore punito.*

In oppido Gandavi vicino impius quidam excusser divæ Matris imaginem ex alto dejicere, ac disturbare nitebatur, cui imago ipsa præcipitans gratiam retulit meritorum; nam Pueri Jesu, cujus erat effigies imagini Matris, ut solet, adjuncta, manus ingenio artificis alte protenta, in sacrilegi et caput et maxillam vehementer impegit, et eam velut acutissimo gladio perforavit: ita Filius et generosus et fortis, Matris injuriam colapho et sanguine vindicavit. (Tillmannus Bredenbachius, lib. III *Sacrar. collat.*, cap. 22.)

XXI. — *Ob unam mulierem femineus sexus a Deipara punitur.*

Fiacrius nobilis Hibernus, solitudinis amore captus, patria relicta, Meldos ad sanctum Faronem cum quibusdam sociis venit. Faro sui peregrini cognita voluntate locum in quodam sui patrimonii nemore attribuit, ubi Fiacrius excisis arboribus monasterium ad Deiparæ Mariæ laudem et gloriam collocavit, adjuncta hospitali domo, in qua ipse viatores atque hospites benigne acceptos ab itineris molestiis et lassitudine recreabat.

Fiacrii sanctitas eo usque progressa est, ut non modo peregrinorum inediae consuleret, sed cujusque etiam generis morbos ægritudinesque sanaret, cumque miraculorum crebrescente fama advenarum numerus mirandum in modum excrevisset, neque tam multis cibaria suppeterent, oravit loci episcopum, ut tantum nemoris liceret excindere, quantum horto serendo satis esset, unde olera esurientibus peregrinis legerentur: episcopus tantum ex silva dedit, quantum diurna fossione xenodochio circum obito propria manu patefacere potuisset: Fiacrius gratus, ut par erat, episcopo et actis et habitis ad solitudinem reversus, preces præmittit ad cœlum: baculum deinde per terram trahit, quæ sponte discedens, et virgulta et arbores evertibat, ita ut nemus hinc inde concideret, et locum horto ponendo vacuum liberumque relinqueret. Interventit interea mulier, quæ animadverso terræ ultro ce-

dentis biatu rem episcopo indignabunda nuntiavit : Fiacrium magum esse et maleficum dicere, utique cantionibus ad nemus omne vastandum. Inde se ad Fiacrium retulit, ac Dei virum convitiis oneratum ab opere incepto episcopi nomine jubet absistere, ipsumque antistitem adventare denuntiat ad pœnas repositandas. Fiacrius et pacis amans et obedientiæ, ab opere, quod in gyrum duxerat, manus abstinuit, et in petra mœstus ac tristis insedit, quæ petra de duritia remittens sedem, et mollem et concavam Dei viro substravit.

Venit interim episcopus procacis femine accusationibus irritatus, animadversoque et terræ et petræ miraculo Fiacrium pro meritis honoravit, ac loco illo potiri iussit, quem divina manus esset elargita. Cæterum illo ex tempore muliebne genus monasterii aditu, quod Virgini dicatum erat, vis quædam divina prohibuit, nullaque femina pedem intulit impune; nam matrona quedam dives, quæ ancillam experiendi causa quæ audierat, in monasterium sua manu compulerat, altero privata oculo est, incolumi serva, quæ vim alienam heræque impulsu repellere nequisset. (Surius, *De Vit. SS. Augusti, Vita sancti Fiacrii.*)

XXII. — *Injurius in Deiparæ iconem monoculus redditur.*

Rusticus quidam genere Cyprius, boves et armenta pascere in urbe Constantia. Hic aliquando orandi proposito atque animo, in beneficæ Matris Mariæ sacellum ingressus, oculos ad templi tabulas imaginesque converterat, cumque beatissimæ Virginis effigiem coloribus expressam in adverso pariete cerneret, subita correptus amentia : « Quorsum ista ? » inquit, et stimulo, quo boves incitabat, impresso, dextrum imaginis oculum demolitur; inde egressus cœpto pergebat itinere, dumque boves, ut moris est, instimulat atque urget tardiores, ecce tibi agitoria infringitur hasta, instigantisque ligni pars illa ferrata resiliit, certissimoque ictu retro versa, bubulco grande illud pecus a tergo insequenti dextrum oculum funditus eruit, justissima lege talionis. (Constantino episcopo Cyprio teste, apud Acta secundi concilii Nicæni, act. 4.)

XXIII. — *De pœna duorum concionatorum, qui devotionem Rosarii ejusque propagationem impedire volebant.*

Anno Christi 1472, senescentem Rosarii pietatem divi Dominici sectatores, jubente Maria Deipara, Colonie renovandam curaverunt : procedente eorum industria et sodalium augescente numero, prospera Rosarii principia duobus illis urbis concionatoribus ingrata et injucunda fuerunt : honorabat hoc concionatorum par, et celebrabat maxime populus; quippe qui eloquendi arte aditum sibi facerent ad quamlibet causam, qua tamen abutebantur interdum ad labefactandam evertendamque virtutem, cujus se esse profitebantur defensores; scilicet ex eorum numero, quos speciosa magis quam fructuosa delectant : et cum maxima hominum pars

verborum florem atque orationis voluptatem salubritati rerum et gravitati morum anteponat, ad horum utriusque concionem audiendam innumera bilis multitudo confluebat. Igitur Rosarii crescentis injuria tacti, pium illum ita precandi morem vituperare adorti, seque versute ac veteratorie in auditorum animos insinuantes, Rosarii religionem et sanctitatem perfidiose impieque vexarunt : Dominicanorum inventum illud esse, qui ut sua sodalitia compleant, ejus rei inventricem esse Virginem Mariam mentiuntur; scilicet id Deipara curat, et eam Dominicanis mandat committitque provinciam : quasi vero preces desiderentur, divinaque desint in Dei Ecclesia carmina, quibus more institutoque majorum Virginis gratiam demereri possimus; Rosarii tam multa gymnasia ubique per Dominicanos instituta quid sibi vellent, se prorsus ignorare, neque placere importunas quorundam preces, quæ ad imperium proxime accederent : multas esse apud Christianos gravioribus de rebus sodalitates institutas, quas iniri satius esset. Nobis auctoribus, vetera, inquit, sani retinete, nova et invisa relinquite, illa Filio Matricum probabuntur, quibus ipsa suffragetur antiquitas, quæ sanctorum Patrum sancita decretis, stabilita legibus, corroborata usu, faventibus superis Christianorum pietas obire solet, horum nos præbebimus hortatores deliberanti, laudatores facienti. Quin et illorum alter incredibili audacia, cum sodalitatis perniciæ, et sacri injuria Rosarii, ex superiore loco multa jactavit, multa impudenter effutivit, quibus retardati quamplurimi, et ab illa pietate deterriti, partim societatem, quam jam coierant, deseruerunt, partim ineundæ consilia prorsus abjecerunt : ergo quæ tam multos numerabat, ad paucos redacta sodalitas suam solitudinem deplorabat; rosa languebat, religiosæ coronæ ex Colonien-sium capite, collo et manibus defluebant, cives nuntium magnam partem Rosario Rosarii que fautoribus remittere, Dominicanos deserere, post decimam quamque Salutationem angelicam, saluberrimam Christi Domini preceationem usurpare desinere; vix enim credas quam habeat vim ad corrumpendum et fallendum oratoris quamvis deliri prompta vox et suavis.

Cum vero nugator ille quosdam animadvertisset, et Rosarii adhuc tenaces esse, et sodalitia frequentare, ad eam religionem funditus ejiciendam, et ejus exinanienda collegia, concionem in proximum Dominicum diem cum applausu auditorum indixit, in ea se monstraturum, quam esset inanis et futilis illa religio, etsi Dominicani eam Rosiis commentitiis tum colorare, tum odoriferam reddere conarentur : nam miser ille clamator præ stupore adeo sensum amiserat, ut alabaster unguenti plenus, et Magdalena dignus, ei putere videretur.

Advenerat dies ille Dominicus, populusque in maximam concionis expectationem adductus templum omne compleverat; cum eundi tempus esset, neque tamen orator compareret, quæsitus a suis

inventus est mortuus : nam proximi Sabbati nocte cum sanus et valens incubisset, et minacem illam concionem habiturus esset, Dei iudicio omnia contentis ac regentis obiit repentine, nullo teste, nullo adiutore, nemine, qui Jesu et Mariæ salutifera nomina identidem invocaret, assistente.

Ille alter orator erroris consors et socius, et Rosarii exagitator impius, illud humanitus evenisse censens, mortui consiliorum se professus hæredem, Rosarii reliquias delere constituit, et in eum finem concionem advocavit, dumque in suggestum parat ascendere, tota urbe inspectante, paralyti repentina correptus, in terram subito concidit, integra tamen Dei beneficio mens muto infantique relinquitur : itaque cum intellexisset improbi Rosarii se penas meritas dare, et supplicii causam agnosceret esse justissimam, cœli Reginam Mariam cum voce non posset, animo et corde compellat, lenissimæque Matris opem mutatus implorat, et linguam a Deipara postulat, quæ prædicet dilaudetque Rosarium, quod furis agitatus impugnasset, impias et nefarias conciones, commendandi pro dignitate Rosarii tum assiduitate, tum alacritate et studio se correcturum esse promittit; diligentiorumque se ad restituenda sodalitia fore, quam fuisset ad evertenda furiosus. Vix sponsionem votumque finierat, cum vox illi linguaque redditur, et valetudo pristina reparatur : inde ad suggestum lætus ascendit, et in illa maxima frequentia Rosarii laudes suavissime verissimeque prosequitur, taleque ei pietati testimonium dedit, quale ejus esse oportebat, qui beneficio Virginis Mariæ ex tanto et tam gravi tum periculo tum supplicio incolumis evasisset. (Joan. Lopesius, *De Rosario*, lib. 1, cap. 15.)

XXIV. — *Divæ Virginis imago prodigiose in locum pristinum refertur.*

Brunsvichum profectus est sacerdos, Erii ducis conjugæ postulante, ut præclaram Dei Matris imaginem, infantem Jesum foventis in gremio vetustam nobilitatam prodigiis ad Foroliviense collegium, ejus templi partem matrona illa construxerat, transferendam curaret; hanc imaginem annis ante sexcentis (nam digna res est quæ a capite repetatur) eques nobilis, dum silvestres agitat feras, invenit; ea imposita erat trunco arboris pervetusto eleganti specie, et ad incitandam pietatem spectantis idonea. Non tulit pius eques in occultis eam silvis sine honore latere. Ablatam ex ignobili ligno deportari jussit in ædes; sed non diu illa a suis sedibus abesse voluit, postridie ad eundem truncum arboris reperitur, cumque semel atque iterum unde ablata fuerat revertisset, rei miraculo vir nobilis excitatus, virginum cœnobium in iis locis partim suis sumptibus, partim alienis instruxit. Fuerat ad hæc usque tempora cœnobium illud sacrarum virginum frequentia cœtuque nobile, sed annum ante tricesimum ad Lutheranum quemdam ejus administratione translata, magnas scilicet accepit clades; homo improbus, omnium religionum

contemptor, sub eo quem dixi trunco, ubi Dei Matris imago tot jam sæcula suum habuerat domicilium, cellam vinariam effodi jussit, sed non impune hæc impietas abiit; tertio die horrea omnia, et pecus universum, et ædificia nonnulla ignis incendio conflagrarunt; ipse vero sceleris auctor cum magnos ad honores jam pervenisset, multorum facinorum reus in atrum conjectus est carcerem, ubi scelestam vitam inhonorato fine conclusit. Cœnobium quia opulentum erat, manet illud quidem etiamnum, sed a mulieroso eodemque Lutherano concionatore curatur, et, quantum a primo illo distat ortu, tantum ab avita religione discedit : hoc nimirum impulit spectatissimam feminam tanti ducis conjugem, ut qui locus nullum pristinae pietatis vestigium retinebat, eum hoc etiam antiquæ religionis pignore spoliaret : difficiles sese præbebant mulieres, cum ad eas missus sacerdos noster cum litteris et mandatis sacram imaginem avehebat; postea tamen ducis auctoritatem conjugisque reveritiæ, non sine lacrymis eam a se divelli passæ sunt, flagitantes etiam a ducis conjugæ per litteras summis precibus ne se tanto præsidio diutius carere pateretur, quo sublato certissimam perniciem incurrerent. (Nicolaus Orlandinus, in *Annal. soc. 1584, Hist. provinciae Venetæ.*)

XXV. — *Horrenda pœna blasphemii in Deiparam.*

Quidam ad turpem concubinatum Indam feminam pellexerat, quam cum aliquando ad infaustum torum vi minisque compulisset, provecta nocte cœlum tonitru concuti, tremiscere terra, densasque inter tenebras micare ignes, et per fenestrarum rimas effundi, ut ferirent oculos animosque adulterorum : cadit interea scissis nubibus largifluus imber cum grandi grandine crepitante super tectum. Hic mulier subito pavore correpta : « Virgo, inquit, Maria, fer opem, tuere me, obsecro; » at vir ferox et impius mediam complexus : « Tace sis, stulta; scilicet auxilium ullum ferre potest Maria! » abscedit extremam vocem fulmen subitum quod intonuit, et adhuc loquentem avellit ab amplexu mulierculæ, quatuorque aut quinque passus ejecit, extra lectum, et flamma corripit arida nutrimenta. Surgit mulier perterrita, miserum inclamat, excitat, pervellit, nempe metu exanimatum, non exanimem putabat. Trahit digitos pedum, corruunt, pedes ipsi divelluntur, conantem domo egredi et mortuum extrahere, impediēbat ignis introrsum repellens; ad extremum vociferata horrendum, concivit vicinos, et ægre protracto informi cadavere, reperiunt hominem, mirum dictu, hiantem ore, sine ullis dentibus, sine lingua, omnia præterea membra ita soluta et fluxa, ut vel leviter contrectata manum sequerentur. Hic finis impuri impudicique hominis fuit. At mulier alieno malo edocta, quamquam extra periculum, non extra metum, cum inde quadraginta millia passuum confecisset, ad nostrum templum se contulit meliori vitæ instituendæ. (Bencius, *De rebus collegii, Pacensis in provincia Peruana.*)

XXVI. — *Supplicium violatoris iconis Marianæ.*

Cum Barbari in interiore Brasilia, anno 1590, Piratingenses oppressuri, subito ingentem exercitum ad moenia urbis duxissent, Lusitani numero impares, quanquam virtute superiores, hostium procellam, et obsidentium machinas ægre sustinebant, donec tandem præfectus qui erat in oppido sanctorum per litteras admonitus, opportuno subsidio opem laborantibus tulit; sed inhiberi interim omnino hostis non potuit, captum est suburbium, eversumque in eo templum Mariæ Virgini dicatum, quin et simulacrum ejus ex argilla foras productum, ludibrioque habitum comminuto capite; tamen ubi venere auxilia, commisti sunt cum Lusitanis neophyti, commissum sæpe est prælium, et hostis magno suorum numero amisso ignobili fuga evanuit, nec sacrilegus qui sacram effigiem violarat, inultus discessit, captus a Christianis, et alligatus ad caudam equinam, raptatusque per vicos non injusto supplicio sontem animam dedit.

XXVII. — *Theodicum Maria ad archiepiscopalem cathedram evehi facit et deponi.*

Mortuo Brunone, archiepiscopo Coloniensi, et post occisionem Philippi, Ottone jam in regno confirmato, de successore in Ecclesia Coloniensi satis tractabatur: Hermannus, decanus Bonnensis, qui vir est, ut nosti, valde litteratus, cum Deum ejusque Genitricem Mariam, sicut ipse mihi retulit, toto cordis affectu deprecaretur, quatenus tantæ Ecclesiæ dignus præficeretur, noctu in visu eadem Virgo beata ei apparens, et librum aureis litteris scriptum porrigens, ait: « Defer librum istum episcopo; » nihil aliud in libro continebatur, nisi angelicæ Salutationes, id est, *Ave, Maria, gratia plena*. Per librum intellexit episcopatum, quem cum ferre vellet Joanni episcopo Cameracensi, eo quod tam rex, quam ipse illi faverent, probitatem illius cognoscentes, revocavit eum beata Virgo Maria dicens: « Non Joanni sed Theodorico sanctorum apostolorum præposito deferas illum; quod si in episcopatu non se bene habuerit, sicut per me illum adeptus est, ita per me illo privabitur. » Semper in ejus obsequio idem Theodicus devotus fuerat, et sicut mihi notum est, quotidie Missæ ejus quotidianæ voluit interesse, nummum offerens singulis diebus. Tempore electionis cum rex pro episcopo Cameracensi intercederet, eique ab electoribus responderetur, quod idioma terræ ignoraret, cessavit. Hoc ipsum prædixerat præfatus Hermannus: tunc electores personis quatuor vota sua commiserunt, a quibus Theodicus in antistitem electus est, qui post dies paucos a malis consiliariis in tantum depravatus est, ut modicam haberet differentiam inter personas laicas et ecclesiasticas, inter rusticos et monachos, æque ab his ut ab aliis telonia recipiens, indebitis exactionibus utrosque gravans; his aliisque actibus Maria Dei

Genitrix irritata, egit, sicut ex superiori visione colligitur, ut indigne satis a Moguntino deponeretur, episcopo æmulo ejus per electionem substituto. (Cæsar. Heisterbac. lib. vii, cap. 41.)

XXVIII. — *Pœna duorum militum violantium festum beatissimæ Virginis.*

Duo milites germani, ministeriales palatini comitis Rheni, ex quibus unus Sybodo, alter Baldemar vocabatur, multis secum assumptis armata manu venerunt in villam Cussule, forum rerum venalium in odium Walrami comitis de Luzelburg spoliantes, et multa pecora aliaque diversi generis spolia secum deducentes. Erat autem in eadem die triplex solemnitas, dies videlicet Dominicus, Nativitas sanctæ Dei Genitricis Mariæ, et dedicatio ecclesiæ ejusdem villæ. Nocte præcedente, cuidam militi ex comitibus Sybodonis talis visio ostensa est: beatissimam Virginem Christi pedibus vidit provolutam, et voce clara dicentem: « Conqueror tibi, Domine, et de Sybodone et complicitibus ejus, qui dedicationem ecclesiæ meæ turbaverunt, hominesque ad illam confluentes spoliaverunt, nullum tuo diei, neque meæ Nativitati honorem deferentes; » quod enim eadem die futurum sciebat, jam pro facto reputabat. Miles de visione tremefactus, cum Sybodoni eam recitasset, et ille parvipendens recitata, ipsum somniasse diceret, renitentem ut se sequeretur coegit. Dominus vero virtutum, qui de Chaldaea abduxit Nabuchodonosor, per quem Judæorum superbiam humiliavit, Walramum juvenem, per quem injuriam vindicaret, advocavit; nam die eodem circa nonam inopinate cum armatis militibus Cussule intravit, in dimidio enim anno illuc non venerat. Illi qui bona sua perdiderant, querimoniam de Sybodone facientes, cum Walramus quo isset, vel ubi esset, interrogaret, responderunt: « Domine, ad quatuor milliaria in tali loco secure quiescit. » Tunc ille furorem suum dissimulans, ait: « Hodie festum S. Mariæ est, bellare nobis non licet; » jussit tamen dextrariis dari pabulum, ut modicum quiescentes, fortiores ad conflictum redderentur: ante solis occasum cum omnibus suis, equis ascensis, insecuti sunt hostes, et nocte super securos irruens, alios cepit, alios occidit, vixque aliquis evasit, præter militem qui prædictam viderat visionem. His ita gestis dicebat mulier quædam Walramo: « Domine, ecce capita prædonum istorum quiescunt in tali loco; » (recesserant enim modicum a villa in cortem quamdam illic dormientes;) mox illuc omnes divertentes, cum sepes et portam cortis inciderent, signumque militare Walrami clamarent, et hoc intimaretur Sybodoni, ille territus, cum fugere vellet, surgere non potuit, neque pedem movere de loco; cui cum Baldemar diceret: « Surge, frater, fugiamus, » respondit ille: « Tu fugias, frater, ego enim fugere non valeo, quia super genua mea quasi massam plumbi sentio; » ad quod ille: « Nec ego fugiam, volens tecum manere, » sicque ambo capti sunt et occisi,

solventes pœnam sacrilegii, in Dei Genitricem Mariam commisi. (Idem, lib. vii, cap. 43.)

XXIX. — *Pœna alterius sacrilegi.*

Didicit, sed utinam fato suo sapuisset, impius ille Joannes Risselmannus, quam male blasphemii impetatur Maria : jactavit ille impudentissime quod statuam beatissimæ Virginis publice subjecto igne Bruxellis concremare vellet ; minime cogitanti tormenti ictus os sacrilegum cum omni mento, et vitam denique ipsam non sine stupore adstantium abstulit. (Ex rev. P. Christoph. Schenck, *De necess. ad salut. scient.* p. ii, disc. 39.)

XXX. — *Pœna Judæi in imaginem Mariæ injurii.*

Fuit impius Judæus, qui sacram imaginem beatissimæ Mariæ Virginis fœdissime vulneravit : vidit hoc senex paralyticus, qui zelo Mariani honoris exarsit, et ut vindictam sumeret, ope beatissimæ Mariæ Virginis convaluit, cujus etiam jussu Judæum valido fuste insigniter plane et pene ad mortem concussit. (*Ibid.*)

XXXI. — *Horrenda pœna alterius erga Deiparam blasphemii.*

Reccaredi Thomas Kussæus, falsarius, nihil quidem de hoc crimine confessus, sed convictus, cum nihil in tortura fateri vellet; commonitus fuit, ut saltem cum uno *Ave Maria* felicem sibi mortem impetraret, novis et horrendis blasphemiiis beatissimam Mariam Virginem lacessivit, ut judices sententiæ executionem maturari juberent, et sic infami homini confracto gutture blasphemias prohiberent. Pependit in patibulo infandum pondus, sed diu non hæsit; quia recisum vel potius ruptum a collo caput cum corpore decedit, et lingua blasphemæ non in ore, sed reciso trunco suspensi hominis pependit, quæ in altum protensa et tremula, vel ipso motu suo blasphemiarum vindictam docuit : unde corpus rursus unco ex patibulo suspensum, per longum tempus suo tremore spectatoribus justi judicis Dei pœnam ostendit. (*Ibid.*)

XXXII. — *Juvenis facinorosus, a dæmone ad infernum trahendus, per Mariam, salutis et pœnitentiæ redditur.*

Turpiter Mariam deseruit juvenis ille, de quo narrat P. Lechner in *Sodali suo Parthenio*, lib. iii, qui ob neglectas sodalitii leges, et post tertiam et quartam commonitionem ex sodalitate rejectus est; aberant jam menses aliquot, ipseque in mores pejores declinavit : cum vero animum torqueret sapius neglectæ pietatis conscientia, ipse fœdi libelli impia lectione animum volebat pacare : dum ecce, cum ingenti fragore auditur concuti ostium, et proceræ staturæ mulier horrido atratoque vultu formidabilis ingreditur : ad latebras recurrit juvenis, et Mariam inclamare cœpit. « At frustra, inquit furia infernalis, frustra eam appellas, a qua ubi sodalitium deseruisti, vicissim desertus es, meæque potestati traditus : meministine hæc et illa scelera toties et toties a te perpetrata, contemptas le-

ges Marianas, bene monentium spretas exhortationes, pravorum inita consortia, piorum deserta alloquia, pudorem et honestatem profligatam? » Enumeravit deinde omnium patratorum scelerum catalogum, et tandem his verbis sermonem clausit : « Itaque ob hæc et similia peccata meæ potestati addictus es, jamjam in orcum detrudendus, » simulque unguibus horridis armata in juvenem involat, his uncis in infernum secum raptura. Præ horrore pene exanimato aliud non occurrit, quam consueta sodalitatis formula, adeoque exclamat : *Sancta Maria, Mater Dei et Virgo*, etc. Cum minaci vultu opponit spectrum : « Quomodo tu non dereliquisti illam, cujus ex sodalizio ut excludaris tuis flagitiis effecisti? quomodo nihil contra honorem Marianum tu dixisti, qui impudenti ore tuo nihil nisi spurciloquam venerem despumasti? quomodo nihil contra honorem illius egisti, qui hoc unum agis et laboras, ut æqualis ætatis adolescentes corrumpas, et a pietatis Marianæ exercitiis avertas? » Vicit tamen materna pietas, et Maria, velata tamen facie horridum abegit spectrum, ac tremebundum juvenem his verbis affatur : « Bono esto animo, et serio peccata tibi objecta confitere, et ad sodalitium unde tua culpa ejectus es, revertere. » Fecit hæc ad animum juvenis, et magna cum compunctione cordis peccata sua detestatus, sodalem egit imposterum Marianum.

XXXIII. — *Maria Bonifacio Ferentinæ Ecclesiæ episcopo pecuniam mire largitur.*

Bonifacio Ferentinæ civitatis episcopo sororis filius serviebat, dignitate quidem presbyter, sed moribus ne ostiario quidem dignus; erat enim ambitiosus et rerum sacrarum fœdissimus nundinator; nam Bonifacii antistitis prope divini cognitione fretus, quæ valere nihil debet, ubi paria cætera non sunt, successorem se fieri cupiebat, et duodenos aureos nummos, quos ex equi venditione paraverat, in area servabat, pontificatus emendi subsidia, et Simoniacæ fraudis instrumenta : cum autem die quodam negotiorum causa Constantius abesset (hoc erat pestifero huic presbytero nomen), egentium et ærumnosorum multitudo Bonifacium ab ipsis incunabilis misericordem atque benignum de more circumstetit, cumque beneficis et liberalis episcopus esset exhaustus, et nihil haberet, unde tam multorum paupertati succurreret, neque ut inanes dimitteret adduci posset, mente et animo fluctuabat : omnia lustranti atque animo reputanti, pecunia illa venit in mentem, quas suus ille ex sorore nepos vendito equo servaret; ergo thecam resignat, pioque illo furto pecuniam acceptam lætus egentibus distribuit. Constantius reversus arcam revisit thesauri custodem eordisque captivi; vacuum ubi reperit, non alium nisi episcopum illius furti ratus auctorem, foras se proripit, fremit, bacchatur, omnes illa in domo beatos esse, se unum miserum atque infelicem indignabundus exclamat; Bonifacium aliis vitalem, suæ sororis filio semper esse mortiferum. Vocife-

ranti occurrit episcopus cum universa familia, et efferatum Constantii animum orationis lenitate mitigare conatur : cum stomacho presbyter mansuetum accusat avunculum , illud semper ingemigans : « Omnes hic vivunt, unus ipse mori cogor ; cuncti tui libere agunt, solus Constantius tuæ sororis filius duram servitutum ; aurum, aurum inquam , reddito meum. » Episcopus procacibus querelis et vesana hominis ira commotus, ad Deiparæ templum advolvit, et tendens supplices manus, nummos a Virgine postulabat, quibus furentis iracundia presbyteri leniretur ; multiplicabat preces pontifex extenta veste , quasi aliquid accepturus ; inter orandum ad sinum quem expanderat, forte respiciens, duodecim nummos aureos conspicatur, metalli adeo fulgentis, ut ex aurificina illa ipsa hora prodiisse viderentur. Igitur e templo Dei Matris egressus, aurum illud Virginis amatæ donum in stomachantis presbyteri sinum projecit : « Hables, inquit, solidos duodecim quos tantopere requisisti ; me tamen mortuo hujus Ecclesiæ non eris episcopus, quo munere tua te avaritia reddit indignum. » Itaque mortuus est miser ille Constantius, qui se aliquando fore episcopum somniarat. (Ludov. Granat. *De symbolo fidei*, part. II, sect. 10.)

XXXIV. — *Sacerdotem sibi devotum, ab officio suo amotum restituit Maria.*

Canonicus quidam S. Gereonis in Colonia, Harderardus nomine, vir nobilis, oriundus de Merenberch, pastor erat cujusdam ecclesiæ super fluvium Logonam sitæ, vocabulo Derlar ; cum esset liberalis et multa consumeret, nec annui ei redditus sufficerent, putans jam dictæ suæ ecclesiæ vicarium multam habere pecuniam, cogitare cœpit, qualiter extorqueret ab eo, sciensque prorsus hominem illitteratum, assumpto secum decano Limburgensi, in ipsa Dominica infra Octavam Epiphaniæ, cujus officium difficillimum est, cum se sacerdos præparasset, ecclesiam tanquam Missam auditurus, intravit. Expavit ille visis tantis viris, et facta tamen confessione, eo quod ignoraret Officium dici, Introitum de sancta Maria, scilicet, *Vultum tuum deprecabuntur*, inchoavit : quem Harderardus confundere volens, auctoritate curæ pastoralis, Officium diei incepit, id est, *In excelso throno*. Cui cum sacerdos resisteret, cessit ille, confusum se simulans. Finita Missa, cum illum dure satis argueret, diceretque : « Qualem Missam dixisti hodie ? » et ille responderet : « De Domina nostra sancta Maria ; nonne bona fui ? » adjecit Harderardus : « Videte ne unquam de cætero Missam dicatis in ecclesia mea, » sicque recessit alio sacerdote substituto, et cum egeret pauper ille amotus, compassa est ei Mater misericordiæ ; nocte quadam Harderardo dictis Matutinis in ecclesia S. Gereonis soli apparens, durius allocuta est, dicens : « Utquid repulisti capellanum meum, avaritia tua ad hoc te instigante ? Si non celerius eum restitueris, linguæ officio a me privaberis. » Ille ad pedes ejus corruens et veniam

postulans, omnem satisfactionem promisit ; mox mane directo nuntio amotum restituit, mandans ut missam de S. Maria quocunque die vellet celebraret, ipsamque pro suis peccatis interpellaret. (Cæsarius Heisterbac. lib. VII, cap. 5.)

XXXV. — *Maria civis cujusdam uxorem et filiam sanitati restituit, suamque imaginem absconditam effodi jubet.*

Pauper fuit Cordubæ civis, qui cum filiam haberet mente captam, uxorem vero multis jam annis paralyticam, solus labore manuum suarum se suosque alere coactus fuit ; licet autem diu noctuque lanam carminaret, tamen laborare tantum non potuit, ut sibi suisque sufficeret ; unum in afflictis rebus asylum habuit Mariam, quam dum semel vesperi inter lacrymas et ardentissima suspiria invocavit, illa comitantibus sanctis Aciselo et Victoria Cordubæ patronis, eidem apparet, et fontem ostendit, ex quo ut aquam hauriat, mandat, qua pota et uxor et filia sanitatem consequeretur : annosam deinde assignat ficum, « ad cujus radices, inquit, latet imago mea, penitus incorrupta, hanc in commune populi refugium erue, et Cordubensium sumptibus ut templum erigatur commenda. Tu templi curam habebis, et inde te cum tuis ales. » Plenus ergo gaudio ex fonte aquam haurit, quam ubi uxor et filia bibiit, ille usum membrorum, hæc rationem et mentem sanam recepit. Pergit deinde ad episcopum, et ubi sanitatem uxoris et filiæ recuperatam retulit, simul etiam indicium de ficu sibi datum exposuit. Quare cum clero et populo egreditur episcopus, atque dum apud designatum ficum fodiunt, imaginem beatissimæ Mariæ Virginis a terra quidem obrutam, illæsam tamen suisque coloribus illustrem reperiunt. Imago proinde cum maxima populi frequentia Cordubæ illata exinde plurimis miraculis claruit. (Ex P. Christoph. Schenck, p. II, *De necess. ad salut. scient. discurs.* 41.)

XXXVI. — *Egestatem et infamiam duarum virginum prodigiose avertit Maria.*

Fuit matrona nobilis quæ mortuo marito cum duabus filiabus relictis, brevi ad eam egestatem devenit, ut unde se et filias sustentaret, aut vestiret, non haberet. Attritæ jam erant vestes filiarum, ut domo exire non possent, neque templum adire sine verecundia valerent ; quare domi quotidie Rosarium devote oraverunt, eo fructu ut Mariam in suarum miseriarum levamen exorarent : urgebat interim matrem rerum omnium penuria, quare utramque filiam male licet vestitam secum ad templum adducit : hic coram imagine beatissimæ Mariæ Virginis prostrata, tenerrimo affectu utramque filiam beatissimæ Mariæ Virgini alendam tradit ; in signum mancipatus, jubet utramque filiam ad statuam beatissimæ Virginis accedere ejusque quem protendebat pedem exosculari : exinde reversæ domum labori consueto se impendunt, tanta cum benedictione, ut brevi tantum lucri accesserit, unde honeste vestitæ

in templum prodire possent; at vero novam stropham exorsus est dæmon, et per calumniam in vulgus sparsit, has vestes meretricio questu esse comparatas: quare rursus afflicta mater cum mœstissimis filiabus ad Mariam accurrit, deque calumnia in vulgus sparsa sollicite conqueruntur; calumniam singulari prodigio et fructuoso plane miraculo dissipavit Maria. Hiberno enim tunc tempore angelos ab universo populo visibiles de cœlo misit, qui in sinum harum puellarum copiosas et fragrantissimas rosas spargerent, earumque innocentiam sua assistentia sic comprobarent, ut erubescerent, quicunque intentatam calumniam crediderunt, fecitque hoc divinum a Maria submissum amabilissimæ castitatis testimonium, ut nobilissimis viris elocata, una secum matrem per omnem vitam honestissime enutrient. (Ex P. Christoph. Schenck, p. II, *De necess. ad salut. scient.*, discurs. 41.)

XXXVII. — *Patrem cum multis liberis egestate pressum juvat.*

Bartholomæus Bolognetus, civis Bononiensis, ad inopiam redactus, quam filiarum augebat multitudo, ne male cum iis ageretur, in tutelam ac fidem sanctissimæ Deiparæ Virginis eas pie contulerat, quæ mox in quiete ei visa: « Noli, inquit, vereri, nam filias tuas in tempore juvabit frater Dominicanus; » evenit deinde ut ille Romam profectus, in familiaritatem se daret Pii, per eos dies sacri quæsitore munere fungentis, qui de illius et integritate vitæ et rerum angustiis agnoscens, identidem ei pro viribus succurrens, pontifex dein creatus, sex ejus filias nuptum honestas in familias collocavit, ejusdemque filio dote præditam ampla dedit uxorem, alterum vero sibi a cubiculis esse voluit, atque ita visis facta responderunt. (Ex *Vit. S. Pii V.*)

XXXVIII. — *Miraculum S. Mariæ circa Theophilum.*

Fuit Adanæ in Cilicia quidam vice-dominus Theophilus, vir moribus et vitæ conversatione dignissimus, qui prædictæ civitatis episcopo defuncto communibus votis successor declaratus est. Theophilus autem dignitatem oblatam modeste detrectans, petiit humiliter a metropolitano, ut in priori suo relinqueretur gradu et officio, quod tandem obtinuit. Electo sic ergo novo episcopo, quidam de clero hunc instigarunt, ut amoto Theophilo, alium Ecclesiæ vice-dominum ordinaret, quo facto ille solius domus suæ curam agere coactus est: qua via usus hostis Stygius, Theophilum tandem zeli et ambitionis flamma urens, eo adegit, ut maleficorum etiam postularet auxilium, quod etiam apud Hebræum magum invenit, qui eundem ad diabolum duxit, coram quo miser fidem in Deum abjuravit, cum Maria ejus Genitrice, dato super hac abjuracione chirographo. Hinc miser domum redit. In crastinum divina, ut reor, Providentia motus episcopus, cum omni honore revocato ex secessu vice-domino, turpiter quem ipse promoverat ejecto, priorem consti-

tuit vice-dominum, præbuitque ei coram omni clero et populo auctoritatem dispensationis sanctæ Ecclesiæ, atque possessionum ei pertinentium, cunctaque plebis, ac duplo tantum quam antea fuerat præpositus, denuo est honore sublimatus, ita ut peccasse se clamaret episcopus, quod tam idoneam et perfectam personam aliorum regiminibus subjecisset, et illum inutilem et minus idoneum promovisset. His expertis inflari cœpit vice-dominus, conventus etiam sæpius ab Hebræo illo mago, gratias isti egit ob concursionem suam. In tam miserabili animæ statu jacentem Theophilum respexit tandem Numen benignissimum, ob merita vitæ alias transactæ. Hic igitur in se reversus, detestari cœpit facinus horrendum abjuratæ fidei, et de omnibus peccatis suis contritus pœnitentiam amplectitur; pugnabat cum spe et metu animus, quem mali sui auxiliatorem primo imploraret, nescius. Ad Mariam tandem, certum peccatorum omnium refugium, se vertens, ejus se misericordiæ et tutelæ magna cum fiducia totum committit, utque ex laqueis diaboli, misere obstrictum liberet, diu noctuque adjunctis variis pœnitentiæ operibus humillime deprecatur; post expletionem vero multorum dierum in pœnitentiæ luctu, apparet ei Maria, fidei abnegationem multis verbis exprobrans. Theophilus vero plenus fiducia, ait: « Scio, Domina, quia valde peccavi in te, et in eum qui ex te natus est, Dominum nostrum, et non sum dignus misericordiam impetrare; sed habens exemplum ab his, qui antea peccaverunt in Filium tuum Dominum nostrum, et meruerunt per pœnitentiam indulgentiam peccatorum, quæ commiserant, ideo accedere præsumo. » Hæc audiens pœnitentis verba Deipara, jubet ut fidei denuo antea negata professionem novam faciat; qua facta, ait: « Ecce ego propter baptismum, quod accepisti per Filium meum Jesum Christum, et propter nimiam compassionem, quam circa vos Christianos habeo, credens tibi, accedo et rogo illum pro te provoluta pedibus ejus, quatenus te suscipiat. » Et cum ista visio disparuisset, Theophilus interim tribus diebus in pœnitentiæ luctu ultro perseverans, rursus a Maria blandis oculis eum intuentem visitatur, spem certam faciente de remissis peccatis. Post alios vero tres dies Maria eidem rursus in somno apparet, exhibens chartulam cautionis habentem sigillum de cera, sicut dederat illam diabolo; et de somno surgens Theophilus, invenit dictam cautionem positam super pectus suum, corde ejus præ gaudio exultante. In crastinum pergens ad ecclesiam, post lectionem sancti Evangelii se projiciens ad pedes episcopi omnia enarravit, tradensque exhibitam antea diabolo syngrapham, eandem publice legi petivit. Post triduum idem venerabilis nunc Theophilus beatam animam Creatori suo, bona vero sua omnia egenis tradidit. (Ex Bollandus, 4 Februarii.)

XXXIX. — *Ope Mariæ Deiparæ Mariæ Ægyptiæ via ad templum et salutem aperitur.*

Ægyptiaca illa Maria, cujus in vulgus cognomen

est notum, plurimos annos libidini impudicitiaque servivit, rebusque usa venereis turpitudini frena laxavit; sed qui ad Magdalenam respexit, hujus etiam misertus est Deus: quo adjutore peregrinationem ad sacram Solymorum urbem suscepit, quam toto ex orbe Christiani propter nostri Liberatoris ac Vindicis mortem, crucem et sepulturam, piis et votis et itineribus frequentabant; ibat quidem impudica meretrix scortandi animo, ac sese multis in urbe celeberrima pervulgandi; Dei tamen infinita bonitas meliora salubrioraque providit. Adita jam Hierosolyma, cum in religiosissimum Christianorum illud templum vellet intrare, virosque lenociniis captos auro argenteoque, et virtutum thesauro privata, pedem frustra tentat inferre (nam ingredi conantem vis quædam divina repulit), iterum ac sæpius intrare cupientem eadem illa virtus divina retardavit; cumque a templi valvis ac foribus divinitus se cerneret prohiberi, ac secum tacite causam investigaret, libidinosæ obscenæque vitæ infamia sese primo oculis mentis ostendit, et colluvies flagitiorum, quorum sibi conscia; se agnoscere, et vitæ superioris errata longo intervallo lamentari cœpit. Ergo ad Deiparæ imaginem, quæ in templum ingressuris prima patebat, oculos et vultum prima sustulit, et in hunc modum flens atque ejulans cum Christi Matre colloquitur, cujus memoriam sancta illa effigies excitabat: « Domina Virgo, quæ immortalem Deum corpore mundissimo et anima omnis maculæ experte genuisti, adjuva me desertam et solam, nihilque habentem adjumenti. Et quando idem ille, quem immaculata peperisti, ut eos, qui peccant, vocaret ad pœnitentiam, venit in mundum, tu mihi dextram porrige ex his vitæ sordibus cœnoque impurissimo emergere cupienti. » Deinde pollicita est, omnibus mundi illecebris, quæ sunt invitatrices voluptatum, pro nihilo habitis, vitæ cursum se esse directuram, et mores corruptissimos mutaturam: tantum in templum illud augustum introire, et Dei offensi gratiam reconciliare liceret. Virgine deprecante, post preces emissas et vota, licuit intrare, licuit salutiferi ligni et Christi in eo mortis sanctissimæ atque beneficentissimæ renovare memoriam, permissum est, ut religiosis laudibus et præconiis nostræ redemptionis mysteria prosequeretur, conceditur cœlestibus animum explorare deliciis, et clementissimæ Matris opem experta, etiam atque etiam se illi commendabat, et ejus ad voti solutionem pium patrocinium implorabat. Inde digressa tantum abfuit, ut vitæ prioris errata repeteret, relaberetur in vitia consueta, mundi suavitates regustaret, Ægyptique ollas in Ægypto nata atque educata requireret, ut corporis immemor in solitudine vixerit, commissaque scelera incredibili asperitate puniverit; pugnas vero cum malo dæmone tum assiduas, tum horribiles, truces et feras eo superabat et vincebat alacrius, quo frequentius Virginem invocabat. Hæc erant solitariae Mariæ verba semper in ore: « O sanctitatis amatrix, quæ mihi

tale immerenti te tam humanam præbuisti, neque spurcæ meretricis preces repudiasti, sit honor et gloria: esto mihi salutis magistra, et rerum præceptrix divinarum, viam ad pœnitendum indica, neque me improbam et perditam ullo unquam tempore derelinque. » Ac quidem succurrente Virgine, et solatia de cœlo mittente, annos septem et quadraginta, Maria, nova jam mulier in eremo traduxit, diabolique multiplices pugnas, Virgine, quæ castitatis Patrona est, adjuvante confecit. (Ex P. Joan. Bonifac. *Hist. Virg.* lib. II, cap. 6.)

XL. — *Miles ope Mariæ a conscientiaë stimulis liberatur.*

Miles cum diu vocanti Deo pertinaci mente resisteret, ob eamque causam magnis conscientiaë stimulis ageretur, stratus ante venerandam Dei Matris imaginem, externa circumfusus luce, quam simul aspexere complures, usque eo animatus est ad parendum, ut statim abjecto peccatorum onere per confessionem, illustriorem divinae voluntatis significationem non exspectaverit: testis insuper factus quantis e tenebris sese expediat, quisquis ad candidissimam Deiparæ lucem propius accesserit. (Nicolaus Orlandinus, in *Hist. de Goano collegio.*)

XLI. — *Mulierem peccatricem a suspensio liberat Deipara.*

Mulier quædam satis illa quidem erga res spirituales affecta, cum in, nescio quod, peccatum esset prolapsa, ita mœstitia et pudore opprimi se passa est, ut id nunquam confiteri auderet; tandem ex ægritudine desperatione concepta, suspensio molestias finire constituit: hæc igitur meditati, et laqueum unde se suspenderet apparanti, beata Virgo apparuit, quæ mulierem filiaë etiam nomine primum compellans, mollius accusavit, quod pristinae erga se Filiumque suum pietatis oblita, in exitium rueret voluntarium; deinde graviter increpavit de peccato illo in confessione occultato, neque enim aliter in ipsam eam potestatem dæmonem fuisse habiturum. Denique laqueo e collo detracto, jussit cuidam sacerdoti soc. Jesu, quem nominatim designavit, peccata omnia confiteri. Mulier beatæ Virginis officium agnoscens, statim ad confessionem venit, atque in vita laudabili perseveravit. (Anton. Valtrinus.)

XLII. — *Quemdam dæmoni fœderatum liberat beatissima Virgo Maria.*

Quidam infelix et miser, amissis, quibus abundarat, opibus, ad extremamque redactus inopiam, instinctu dæmonis remedium pollicentis, Christianam religionem et sacra, quibus erat imbutus, ejuravit, baptismumque etiam execratus, diabolo se jurejurando astrinxit, syngrapha proprio scripta sanguine ad majorem fœderis firmitatem: videlicet malorum ultimum perpeti maluit, quam ab ea, quæ appellatur Fortuna, paupertatis telam accipere, quod tam multi ex ethnicis vel pro nihilo putaverunt, vel patienter toleraverunt. Cum autem

aliquando prænobilis viri comes, quem non revereri non potuit, divi Dominici monasterium quoddam ingressus, et sacris interesse, et concionem audire coactus esset, ipseque orator Christianus de servitute egisset, quam illi miserrimam serviunt, qui se dæmoni manciparunt, bonitatemque rursus ac Dei clementiam extulisset, quæ diutissime expectare solet, dum se illi expediant, ac jugum excutiant, quos talis dominatus oppressit, multumque opis in Rosario esse ac cultu Virginis affirmasset, ut dæmonis laqueos vel rumpas vel declines; hoc ille sermone e gravi somno expectectus, magnam illico in patrocinio Virginis fiduciam securitatemque constituit: itaque Rosarii sodalitis nomen dedit, sumptisque precatoriis globulis Virginem crebro appellabat, neque dubitabat, quin pro malorum genere remedium bona Mater a Christo Filio allatura esset. Ridebatur a malo dæmone salutaris illa pietas, et spes concepta de Virgine; frustra conniti eum, qui se irrevocabili sponse tradidisset, fidem vel hosti esse servandam; numina illi nec esse nec fore propitia, qui se Orco, inferis cæremoniis adhibitis devovisset. Anxius ille ac mœstus Prædicatorum cœnobiū adiit, inque Rosarii sacellum ingressus, ante simulacrum virgine procubuit, et his Deiparam affatus est verbis.

« Virgo dulcissima beneficentissimaque mortalibus, miserrimi has preces accipe, quas in tam acerbo luctu dolor me cogit effundere. En tibi Rosarium offero, illud, inquam, Rosarium, de quo tui concionatores tam multa et tam præclara commemorant, quæ tu sodalibus impertire consuesti; horum ego promissis magnificis excitatus, tuum, Deipara, numen imploro, ac me tibi sisto tua benignitate, ex hac præsentis miseria recreandum, quæ talis est, ut commemorationem aures ipsæ reformident. Proh dolor! furiali quodam nexu me tuis hostibus obligavi, arctissimeque devinxī; sed detestabilem hanc pactionem, meo quamvis cruore obsignatam atque obfirmatam, tibi rescindere facile est, cujus voluntatem Deus immortalī dono atque munere ipse exæquavit: hinc manendum est mihi, Virgo sanctissima, neque ante recedendum, quam funestam illam schedam restitutam videro: eam malus dæmon ut obsidem retinet, ac se mei dominatorem factat esse perpetuum; tum me tua ope adjutum ereptumque putabo, cum chirographum deletum oblitumque perspexero. »

Hæc dicere perseveranti, atque ad Mariæ imaginem identidem aspicienti, visa est ex virginali manu charta illa decidere, quam dæmoni dederat perpetuæ servitutis testem. Eam ubi recepit manumque agnovit, inductamque vidit, de Christi per Matrem beneficio persuasus, Rosarii religionem multo colere cœpit ardentius, cujus exercitatione tale tantumque periculum effugisset. (Ex Joan. Bonifac. *Hist. Virgin.* lib. II, cap. 16.)

SUMMA AUREA DE B. V. MARIA. XII.

XLIII. — *Maria Dei iram a mundo avertit.*

Anno 1117, die 3 Januarii, qui a divi Joannis evangelistæ feriis octavus, eidem apostolo religiosus et sacer erat, semel et iterum toto pene orbe terra contremuit tanta cum perniciē et vastitate, ut innumerabilia tecta conciderent, vixque hominibus esset effugium: sed omnium maxime quassata Italia est, Pado ipsomet, Italiæ præcipuo flumine, ex alveo suo excusso. Horrendis hisce signis obstupefacti Itali, Numini propitiando triduum in oratione ac jejuniō posuerunt: pietatis ac supplicationis Christianæ fructus Cremona testis, apud quam, qui in cunis vagiebat infantulus, involutus pannis præter naturæ leges ante tempus verba fecit, matremque suam fratri natu majori cibum parantem inasperata voce retraxit ab opere, affirmans, sibi visam Dei Genitricem Mariam stantem ante tribunal Christi, ardentissimisque precibus Filio pro mundi liberatione supplicantem, et supplicium vocibus et clamoribus avertentem, quod erat justus ille Judex de hominibus sumpturus sine modo peccantibus: quæ post efflata plena miraculi lactens ille puerulus ad infantiam rediit naturalem, neque ante locutus est, quam per ætatem potuit verba formare, et animi sensa interprete lingua proferre. (Thom. Bozius, *De signis Ecclesiæ Dei*, lib. XXIV, cap. 5.)

XLIV. — *Mulierī confessionis gratiam et finem vitæ felicem Deipara impetrat.*

Mulier quædam proxima morti, etiamsi accitus esset sacerdos, non confiteri obstinaverat muliebri perviciacia: sequenti nocte per quietem ad divinum tribunal adducta, flammisque addicta erat infernalibus, nisi matrona excellenti specie ac pietate miserta, subsidii a confessione quærendi admonuisset. Discussit vecordiam cum somno, sacerdotem vocari jubet, absolutaque, vix præ gaudio mentis compos, illud habuit usque in ore, quoad loquendi potestas fuit: « Deo grates, ab inferis sum erepta. » (Ex *Hist. Virg. Joan. Bonif.*, lib. IV, cap. 3.)

XLV. — *Mitigat conceptam Filii in mundum iram Deipara.*

Narrat divus Antoninus, in Spoletano Dominicano cœnobio novitium fuisse miro candore, cui virginalis hymni: *Quem terra, pontus, æthera, pars illa, mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est*, mirabilis admodum et ad intelligendum difficilis videbatur; neque enim ingenii exiguitas mysterium illud capiebat, neque mente comprehendebat, quæ tandem illa vis esset, quæ mundi hanc molem pugno contineret. Itaque Dei proceritatem et staturam vel ex hoc ipso quam maximam esse conjectans, de summi illius rerum omnium effectoris molitorisque Dei granditate ac celsitudine, humano more sentiebat. Et cum verecundia impediretur, quo minus de hac quæstione consuleret sapientes, Deum assidue precabatur, ut

rei intelligentiam explanaret. Quare vespertinis precibus cum incubisset attentius, atque omnem animi conatum intendisset, vel corporis defatigatione, vel animi mœrore dormivit, quæ quies candido adolescenti præclaram obtulit visionem. Angelos quippe cernebat sedem maximi ponderis in amplissimo campo statuentes, hos primos alii sequebantur, qui quam et ipsi sellam deportabant e regione locaverunt. His ita dispositis innumere-
 rabilis aliorum angelorum multitudo conspicitur, Christum Dominatorem summum manibus humerisque tollentium, quem in prima illa sede et solio venerabundi collocarunt: in illa autem quæ adversa erat, ministerio itidem et famulatu angelico sanctissima Dei Mater imponitur, ut cum soli luna responderet: postremo sancti omnes, et beatissimæ illius vitæ consortes suo quisque ordine consederunt: apparebat in omnibus tantus timor, quantus nunquam a mundi principio hominum corda pepulerat. In hoc cœlitum metu silentioque mirabili vivorum ac mortuorum Iudex imperat Christus de excelso illo, ubi sedebat, throno, ut mundi recte facta ex libro recitarentur; cum ea præco cœlestis ob nimiam sui brevitate celeriter percurrisset, jubet Iudex æternus, ut ejusdem mundi peccata perlegantur, quæ cum sua tum longitudine, tum magnitudine et facinorum atrocitate audiendi non modo fastidium, sed odium etiam et truces iras genuissent, jubet arbiter summus totum mundum ceu levissimam stipulam arripi, jactari, dejici, affligi, percelli: quem idem Dominus dum deturbat atque diminuit, illud ex Psalmo (LVIII, 7), pronuntiavit: *Cum judicatur, exeat condemnatus*; id novitius tremebundus aspexit, et extemplo Virginem Matrem illis verbis imploravit: « Sancta Maria, succurre miseris. » Ad hanc vocem lenitatis Mater insurgit, et projectum mundum sua manu collegit: « Desine, inquit, optime Fili, dammare mundum ac perdere, quem tuo sanguine redemisti; nonne concionatores ad eum misi legavique meos, eosdemque tuos, qui errantes retrahant ac reducant, et mundi renovent senectutem? »

Illud interim valde mirabile, quod ut a novitio missa illa vox est, terra vere discessit, non Spoleti modo, sed etiam in circumjuncta regione, siquidem turres et domicilia multa corruerunt, illaque nocte magna utriusque sexus multitudo relicta urbe diffugit, Umbriamque totam pavor incredibilis occupavit. Fratres vero novitii audita voce, quam vehementer ille contenderat, rati horribili terræ fragore editum illum esse clamorem, cursu concito ad cubiculum adierunt, immobilemque et sopitis sensibus invenerunt; cumque evigilasset, deque illo formidabili terræ concussu rogatus esset, negavit se quidquam persensisse, visionemque reticuit modestia suadente; sed vicinus ad moriendum magistro narravit, qui domus tyrones gubernabat, ne res tanta nesciretur: mortuus enim brevi novitius est, sed multis tamen antiquis veteranisque perfectior.

(S. Antonin. part. III, tit. 23, cap. 5, sect. 5.)

XLVI. — *Diaboli insidias a peccatore quodam pellit Maria.*

Cultui beatissimæ Virginis Mariæ deditus quidam, gravi perpetrato diurno scelere, quietem capiebat nocturnam, cum sub primum somnum excitus est ab incerta voce objicientis commissum flagitium recens, et venisse se ut supplicium de eo sumeret, obstrepentis. Non oblitus est in supremo periculo veteris Patronæ; ea invocata adventum non differt, pellitque hostem immanem, hoc cum fremitu ingemiscentem: « Enimvero summa injuria est, me unicuique propter peccatum, quod admisi primus, æternis pœnis addictum, istum tam multis coopertum sceleribus ad spem veniæ reservari. » Excitavit strepitus domesticos omnes, qui metu attoniti missam exaudire vocem cum stridore horrendo. (Bencius, in *Annal. soc. Jesu, Histor. Germaniæ Superioris.*)

XLVII. — *Aliud simile exemplum.*

Juvenis profligatus ac perditus, cum nec parentum, nec uxoris admonitu innovare se vellet ad honestatem vitæ, in nocturnis tenebris post strepitum et fragorem ingentem, videre visus draconem horribili specie, et statim perterritus exclamat ad conjugem: « Fer opem, uxor, draco diductis faucibus mihi interitum minatur; » at mulier nihilo audacior, « Cruce frontem muni, inquit, et Mariam Dei Matrem voca. » Hoc facto diffugit spectrum, et audita vox, abjiceret sarcinam peccatorum, adiret Patres soc. Jesu de tota vita consilium datuos. (*Ibid. de Hist. sedis Pascuariensis*)

XLVIII. — *Pro mundo puniendo orat Deipara.*

Bonus quidam monachus cum in Dominicanos Fratres incidisset, eorumque et nomen et institutum cognovisset, secreto in loco, quibusdam aliis adhibitis honestæ conditionis hominibus, in hanc modum orationem exorditur:

« Silere amplius non debeo, quæ hucusque tacite tenui; olim et a sensibus et ab his quæ videntur, abducto, Dei Matrem Mariam, nostram omnium Dominam, videre mihi datum est, quæ in genua procumbens, manusque conjungens, Filio suo pro hominum genere supplicabat, utque, dum eos scelerum pœniteret, expectare vellet, enixe precabatur. Cum vero Filius preces rejiceret, illaque insisteret: « Eorum te, Christus ait, patronam præbes, quorum sanitas desperatur; nisi quondam patriarchas et prophetas; patriarchis et prophetis quid sit factum te minime fugit; veni egomet, mihi vitæ et honorum omnium auctori illata mors est, non sine acerbissimo luctu tuo. Apostolos meos, oratores et novæ legis interpretes, crudelibus mactare suppliciis; martyres sceleratissimus iste mundus, cui tantopere faves, consceleratissimis manibus interimit. Doctoribus et confessoribus, quos similiter ad homines destinavi, neque fides neque honor est habitus. Quid præterea restat faciendum? Enimvero quando tibi tam serio petenti nihil esse videtur

abnuendum, concionatores novos mittam, qui populos erudiant, ut eorum doctrina, quasi luce discussa caligine, lumen veritatis aspiciant, et ex errore ad viam reducantur. Hoc si audierint, ad lenitatem placabilitatemque deducar, sin autem illos rejecerint, qui et re et nomine prædicatores erunt, obstinationem gravissimis pœnis ulciscar. »

Illo ipso tempore quidam a mortuis revocatus eadem se et vidisse et audisse narravit. (Ex scriptis Theodorici de Appoldia, in lib. *Rer. gestarum S. Dominici*, lib. 1, cap. 2.)

XLIX. — *Frisia ob violatum sanctissimæ Eucharistiæ sacramentum, acriori pœna cœlitus puniendâ, a Deipara ad pœnitentiam monetur.*

Anno Christi 1218, mare in partibus Frisiæ terminos suos egrediens, multarum provinciarum terras occupavit, villas delevit, ecclesias lapideas dejecit, tantam extinguens hominum multitudinem, ut summa centum millia transcenderet : ita exaltati sunt fluctus ejus, ut turrium altitudines operire viderentur, et procella procellam impellens, generale diluvium minaretur ; et sicut dictum fuit abbati Cisterciensis instituti, cum eodem anno visitationis gratia Frisiam intrasset, fluctus furentes etiam usque Coloniam pervenissent, si non is, qui eos excitaverat, Genitricis suæ, ut postea dicitur, precibus compe-scuisset. Tanti autem infortunii hæc fuit causa : Friso quidam arte pugil in eadem provincia exstitit, qui quoties de taberna ebrius rediit, toties uxorem verberibus et plagis satis tribulavit : tempore quodam timore mariti, infirmitatem simulans, ne simulatio eadem posset notari, corpus Domini sibi dari postulavit ; venienti sacerdoti pugil cum scypho cerevisiæ ebrius occurrens bibere monuit ; et cum ille responderet, « Corpus Domini porto, non modo bibam ; » iratus Friso cum scypho pyxidem percussit, et omnes hostias de illo excussit, ita ut per pavementum dispergerentur. Matronæ vero, quæ consolationis gratia convenerant, super singulas hostias tanquam stellâs radiantibus viderunt, quas sacerdos gemens et dolens in pyxidem recollegit et abiit. Friso vero a decano provinciæ citatus, excommunicatus est, sed non curavit ; qui tandem ad hoc compulsus est, ut cruce pro tanto sacrilegio signatus, cum jam dicto sacerdote etiam cruce signato, veniret Romam : cui dominus Honorius Papa culpam confitenti pro pœnitentia injunxit, ut mare transiret, ibique tribus annis in armis Christo serviret. Quid plura ? mare transierunt ambo, et ante Damiatam mortui sunt ambo. Quibus defunctis, cum anno eodem Dominus provinciam terribiliter, ut supra dictum est, plagasset, et causa plagæ populum lateret, matronæ cuidam valde religiosæ, Domino in jejuniis, orationibus, vigiliis et eleemosynis servienti, materteræ videlicet domini Winiboldi, abbatis S. Bernardi, beata Dei Genitrix Maria, lacrymis ejus mota, populi que miserta, apparens, sic ait : « Propter injuriam Filii mei, in Sacramentum corporis ejus factam, submersa est Frisia, et adhuc

amplius plagabitur, si condigna pœnitentia non fuerit subsecuta. » Moxque adjecit Mater misericordiæ : « Leva oculos tuos contra mare ; » quod cum fecisset, contemplata est pyxidem a pugile percussam in summitate fluctuum natantem, quæ cum in tantum approximasset, ut posset agnosci, ait : Ecce corpus Filii mei ; in loco enim ubi dispersum est, ædificanda est ecclesia, et debet ei tanta adhiberi reverentia, quomodo sepulcro Dominico. Hoc etiam noveris, quod ambo mortui sunt, pugil scilicet et sacerdos ; sed pugil, eo quod sine contritione obierit, sepultus est in inferno ; sacerdos vero tenetur adhuc in purgatorio. » (Cæsarius.)

L. — *Maria militem fide diabolo data Deo reconciliat.*

Miles quidam sceleratus et in omne scelus projectus, in bello a Saracenis captus, et altissimæ turri inclusus fuit : hic dum varia desperata agitât consilia, et diris omnibus se devovet, astantem sibi habuit dæmonem, qui eidem libertatem promisit, si Deo et beatissimæ Virgini Mariæ sanctisque omnibus renuntiet. Abjurat ille Deum, et cœlo ipsi abrenuntiat, modo a captivitate liber evadat : et ecce subito dæmon desperatum hominem arripit, atque ex carcere eductum, secum per mare transvolare facit ; dum vero super maris fluctus fertur, dæmon iterate Deum abnegare cogit, et nisi id faciat, præsentem mortem minatur. Quare abjurat denuo Deum ; et statim a dæmone in nigerrimo mari satanicis adhibitis cæremoniis baptizatur ; quæ omnia tanto cum horrore ipsius militis facta sunt, ut repente totus incanuerit, adeoque canus domum delatus, ipsi uxori et domesticis diu ignotus fuit. Domi jam constitutus, tristis et anxius gemebat, usque dum tandem inops consilii, uxori miserum statum animæ suæ exposuit. Ingemuit pia uxor, desperatum tamen maritum ad spem salutis erigit, atque secum ad templum deducit. Prostrati simul ante altare beatæ Virginis multis cum lacrymis veniam orant, et instantissime misericordiam implorant. Christus parvulus averso vultu maritum aversatus, exorari noluit, usque dum ipsa beatissima Virgo Maria supplex homini perduto veniam exoravit. At vero toto corpore cruentus Jesus hoc manifesto indicio ostendit, quantum peccata nostra illum cruentarent. Ubi tamen potentissima sua intercessione a Filio benignum oculum pœnitenti peccatori obtinuit, militem ad cruenta vulnera accedere jussit, quæ ubi humilime osculatus est, simul ab omni cruore depuravit, et pristino decori restituit. (Ex P. Christoph. Schenck.)

LI. — *Uxor quædam Deiparæ addicta marito salutem animæ impetrat.*

Discipulus in *Promptuario de miraculis B. Mariæ Virginis*, exemplo 50, refert virum militarem habuisse in uxorem feminam beatissimæ Mariæ Virginis in primis addictam, quæ diu multumque Deum pro salute viri est deprecata Tandem noctu maritus

rapitur in exstasim, in qua divino sistebatur tribunali, in quo propter ingentia et innumera scelera jamjam damnandum se credebatur. Quæstio tamen a Christo Judice facta est, an aliquando unum cœlitum honorasset? Adfuit beatissima Virgo Maria, quæ dixit illum aliquando sibi obtulisse ingentem cereum; ob quod illi cereus ad manus datus est, quo omnes circumstantes dæmones fugavit: sibi deinde restitutus uxori visionem omnem retulit, domumque consentiente uxore in hospitale pauperum convertit, et pie sancteque vitam transigens, feliciter cœlo illatus est.

III. — *Mariæ intercessione miles dæmoni devotus et mancipatus saluti restituitur.*

Refert Cæsarius, lib. II, cap. 12, de quodam milite, qui ob defectum rerum omnium urgente suprema necessitate et penuria cum Christum abjurasset, a dæmone tamen induci non potuit, ut etiam beatissimæ Virgini Mariæ renuntiaret: facti proinde pœnitens templum ingreditur, et inter copiosas lacrymas a Matre gratiarum misericordiam imploravit. Latebat interim vir dives in templo, qui vocem lacrymabilem insecutus, propius accessit, et paulo post auditit ipsam Dei Genitricem Filium suum his verbis alloquentem: « Fons misericordiæ! qui dixisti: *Nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertatur et vivat* (Ezech. XVIII, 32), miserere huic peccatori. » Ad Matrem ergo conversus Filius dixit: « Quomodo faciam misericordiam huic, qui me Deum suum negavit? » Reposuit amabilissima Mater: « Fili mi, licet miser hic a diabolo deceptus peccaverit, memento tamen, Fili dulcissime, te promississe (*ibid.* 22), quod, quacunque hora ingemuerit peccator, quod non recordaberis iniquitatum ejus; parce ergo illi saltem propter me. » Et ecce voce blanda Filius dixit: « Surge, vade, et noli amplius peccare, quia merita Matris meæ te ad pœnitentiam adduxerunt. » Quibus visis et auditis dives ille misericordia motus, ei filiam, quam habebat unicam, nuptui tradidit, et hæredem omnium bonorum suorum fecit.

III. — *Simile exemplum de alio juvene.*

Juvenis quidam libidinosus, ut puellæ adamatæ fruereetur amplexibus, se proprio sanguine subscripsit diabolo. At vix semel illa potitus fuerat, in amentiam et desperationem est prolapsus. Illustratus tamen gratiæ divinæ radio Lauretum abiit, ubi ad pœnitentiam a confessorio monitus, triduum in jejuniis et cilicio transegit, obfirmato cum proposito, non recedendi ab ara illa gratiarum, nisi syngrapham suam recepisset. Et hem! ad illa ipsa verba, *Monstra te esse Matrem*, ex aere syngrapha in manum juvenis decidit, quam ubi confessorio suo monstravit, variis confertam contumeliis invenit. (Ex P. Christoph. Schenck.)

IV. — *Filium Deum mundum puniturum placat Maria.*

Memoria dignum est, quod refert sanctus Anto-

ninus, anno salutis 1399, accidisse, quando rustico ad fontem sedenti Christus apparuit, et mandavit, ut tres panes quos apud se habebat, in fontem demergeret: adfuit enim statim in specie venerandæ matronæ Maria, quæ id sollicite vetuit et dixit tres illos panes significare mundum in tres partes schismate divisum, fore proinde, ut si illos tres panes demergeret, creatus mundus ab irato Filio suo deleatur et intereat, se modo iram divinam placasse, et unam saltem partem orbis interituram; adeoque unum solum panem demergi passa est, et tertia pars orbis horribili peste fuit exterminata.

V. — *Monachus parum amans perfectionis, Deiparæ tamen devotus, ejusdem intercessione damnationi eripitur.*

Fuit quidam religiosus parum addictus pietati studioque perfectionis, singulariter tamen afficiebatur beatissimæ Mariæ Virgini, quam quotidie centies recitando Salutationem angelicam honoravit. De hoc inquit Discipulus in *Promptuario*, num. 50, quod morbo gravi oppressus ad extrema pene adductus fuerit. Hic in cœlis positus divino sistebatur judicio, et pene ad damnationem stricti Judicis tendebat sententia, cum ecce adfuit Maria Deipara, et schedulas quibus singula *Ave Maria* continebantur protulit, suppliciterque Filium rogavit, ut judicium resumeret, atque ad merita, licet paucula, has schedulas apposuit. Repetit ergo strictum examen, in quo hæ chartulæ plurimum ponderis præferabant; quia tamen peccatorum ingentia volumina dæmones ingerebant, Maria rursus supplex orat Filium, ut meminisse velit quod ex suo virgineo utero carnem assumpserit, adeoque unicam sacratissimi sanguinis guttam, quam pro peccatoribus in Passione sua effudit, ut sibi daret postulavit. Conversus ad Matrem Filius dixit: « Impossibile est tibi aliquid negare; » adeoque unam guttam sanguinis ex vulnere lateris sui dedit, atque sic non tantum hujus sui clientis, sed infinitorum mundorum delicta, non tantum exæquavit, sed superavit.

VI. — *Religiosas familias in Dei Ecclesiam immittit.*

Servitarum ordo se totum Virginis Mariæ numini ac nomini dicatum profitetur, idque ipsa eorum origo ostendit; sic enim fertur, sodalitatem quandam fuisse in ipsius honorem congregatam, qui cum ipso die illius Assumptionis sacro preces et laudes ei persolverent, admonitos cœlesti voce sæculum statim reliquisse, seque ad unius Dei obsequium contulisse, retento semper beatæ Virginis Deiparæ famulatu, ideo Servitas appellatos, quasi ipsius servos. Quin etiam post annos septem eandem Dei Matrem nocte quadam singulis separatim per quietem apparuisse, cum magno et illustri angelorum exercitu, quæ una manu pullam tunicam, altera librum apertum teneret, jubens illos deinceps illa uti veste et illa regula, quam sancti Augustini esse aiebat; itaque simul ac illuxit, congregati Patres, alter alteri visionem suam expo-

nentes, cum magno gaudio decreverunt, omnia exsequi, quæ cœlestis Regina præceperat. (Ex Hieron. Plato, *De bono status religiosi*, lib. 1, cap. 74.)

Idem Deiparæ studium apparuit etiam in Olivetanum ordinem, cum primum emergeret, anno circiter millesimo trecentesimo decimo nono; nam cum tres primi in Senensem quemdam montem ejus nominis (ex quo ipsa quoque familia nominata est) convenissent, confluentibus deinceps aliis, delati sunt ad Pontificem, qui Avenione degebat, quasi novarum rerum auctores; sed ab illo acciti et benignissime accepti, et ad Guidum Aretinum episcopum remissi, dum in Italiam redirent, apparuit episcopo beatissima Dei Mater, angelorum choro stipata, quæ ei viros illos commendans, candidum habitum et regulam sancti Benedicti porrigeret, qua deinceps uterentur: cujus rei monumentum hodieque exstare dicitur, eadem urbe in templo Sanctissimæ Trinitatis, parietibus junctum, quo in templo et vestis et regula ab episcopo eis rite tradita est, sub Virginis Mariæ tutela. (*Ibid.*)

Hanc etiam tutelam eadem Virgo spondit et exhibuit ordini sancti Hieronymi, qui, ut in ejus monumentis legimus, cum recens esset in Hispania, nec pluribus adhuc quam duobus aut tribus, iisque parvis constaret monasteriis, aliquot Fratres eam paucitatem moleste ferentes, communicato inter se consilio ad alium ordinem transire decreverunt, jamque abibant, cum in ipsa via hæc Dei Mater visibili specie eis occurrit, monens, adeoque etiam imperans, ut in suscepto instituto permanerent, brevi enim fore, ut id valde propagatum viderent, se vero ordinem illum totum in suum recipere famulatum; quæ cum dixisset, non solum in suo proposito confirmati sunt, sed ad hunc ipsum famulatum Virginis Mariæ contestandum tota ea familia reliquis vestibus albam tunicam adjunxisse dicitur, quam adhuc retinent. (*Ibid.* lib. 1, cap. 34.)

LVII. — Ignatium Mariæ visio ad mundi fugam allicit.

Ignatium Loyolam mundo nuntium remittere statuentem longe vehementius incitavit divina visio: etenim nocte quadam vigilanti, augustissima specie, ac beatissimo lumine fulgens Maria Virgo una cum puero Jesu, non modo sese palam ostendit, verum etiam incredibili benignitate spectandam aliquandiu præbuit: quo viso mirifice recreatus Ignatius, tantum repente odium fastidiumque concepit eorum, quæ apud cæcos mortales prima putantur, ac præsertim quæ cum inhonesta voluptate conjuncta sunt, ut omnes rerum illarum, quamvis diuturno usu ac vetustate corroboratas imagines, ex hominis memoria confestim aspectus ille deteraserit.

LVIII. — Idem Mariæ intercessione ab omni libidinis sensu liberatur.

Ignatius primum omnium, religionis causa, celeberrimam beatissimæ Mariæ Virginis ædem adire decrevit, quæ in Monte Serrato a monachis Benedictinis incolitur, estque Barcinonem et Navarra

petentibus minime devia; deinde reputans apud animum suum partim voluptates quibus antea indulserat, partim etiam periculosum et grave bellum, quod sibi rursus a carnis illecebris atque ab inferioris animi viribus imminabat, omni ratione se contra domestici hostis insidias muniendum est arbitratus: ergo non solum institutam, ex quo die Loyola discesserat, consuetudinem obfirmato retinuit animo, ut singulis noctibus poenæ nomine se acerrime verberaret, sed etiam ratus nullum continentiae præsidium posse firmius inveniri, quam Dei Matris Mariæ ejusdemque Virginis perpetuæ patrociniū, recenti præsertim illius in se clementia ac benignitate invitatus, in ejus maxime clientelam fidemque confugit, ac studio virtutis incensus, illico fecit, ut eidem Virgini beatissimæ sese irrevocabili voto castitatis obstringeret: quod religiosi animi obsequium et sacrificium, pro sua infinita bonitate, ratum et gratum Deus ipse videtur habuisse, quandoquidem ipsa Virgine deprecante videlicet, ex eo tempore ad extremum usque diem Ignatius plane omni sensu libidinis caruit.

LIX. — Ignatius vitæ sanctæ initium capit ante aram Deiparæ.

Ignatius, postquam in Virginis Mariæ templum venit Montis Serrati, ibi gladio ac pugione, quibus antea mundo meruerat, e tholo suspensis, novo instructus armorum genere, totam noctem pervigil ante aram sanctissimæ Virginis modo stans, modo nixus genibus præteritorum veniam demisse precari, divino cultui devovere sese, ac beatam præcipue Dei Matrem Mariam intenta supplicatione propitiare non destitit, atque in hunc modum Christianæ militiæ nomen ex animo dedit.

Barcinone, ad diaboli astutias vincendas, studiorum cursum atque impetum retardantis, in templum beatissimæ Virginis gymnasio proximum introivit, ubi, fuis ad Deum et Virginem precibus, ad præceptoris se pedes abjecit, obtestans, ne ab incepto desistat, se utique, modo sibi panis et aqua non desit in proximum biennium, et eo amplius si opus fuerit, ad scholas frequentem esse venturum, seduloque daturum operam litteris: petere et rogare. ut a se quotidie non minus quam a cæteris pensum exigat, cessantem ut quemlibet unum e grege puerorum arbitrato suo et verbis et plagis accipiat.

Compluti ab archiepiscopi vicario rogatus, an observaret Sabbata, « Utique in honorem beatissimæ Virginis Mariæ, inquit; nam cæteroquin et Judaicos ritus ignoro, vero Judæum patria mea fert nullum. »

In Parisiensi suburbio, una cum præclarissimis illis quos allegerat sociis, implorato beatissimæ Virginis Mariæ patrociniū, sese voto obstrinxit mortalibus rebus nuntium remittendi, atque in paupertate perpetua serviendi gloriæ divinæ salutique animarum, ac nominatim ad constitutam diem Hierosolymam eo consilio navigandi, ut in conversionem fidelium toto pectore incumberet, palmam-

que martyrii studiose captaret : id volum Ignatius et socii vovere ingenti consensu et charitate, anno post Christum natum 1534, decimo octavo Kalendas Septembris : quo die Assumptionis Mariæ Virginis anniversaria gratulatio celebratur.

Vicentiæ cum reliqui comites, novi jam facti sacerdotes, primas divinæ Majestati hostias immolassent, Ignatius ad se comparandum amplius adhuc temporis sumpsit ; et Romæ sesqui anno suscepti sacerdotii sacrificandi fecit initium, ad ipsum præsepe et incunabula Christi Domini, quæ in ade sanctissimæ Mariæ ad Nives religiose coluntur. Antequam rem divinam celebraret, Romam duobus comitibus recta contendens, et ab eorum altero quotidie corpus Christi religiose casteque suscipiens, Maria Virgine potissimum præside atque adjutrice sese ad sacrum suo tempore faciendum, ac multa pro Christi nomine subeunda, dies noctesque simul intenta quadam animi cura, et inestimabili spiritus dulcedine, ac nova divini luminis cepia præparabat : Mariam cœli portam suppliciter obsecrabat, ut se apud Deum in gratia poneret, ad Filiumque duceret, quæ Dei et hominum internumtia esset.

Virginis liberalitas illa fuit, qua templum omnium primum Ignatius adeptus est Romæ, S. Mariæ a Stratis, in celeberrima urbis regione, et ad societatis functiones idonea. (Joan. Bonifac., *Hist. Virg.*, lib. IV, cap. 14.) Subdit idem : « Dum Ignatium peperit Maria, in cujus pectore ut in Abrahamæ lumbis ejus posteritas nos omnes continebamur, nos quoque et totum hunc nostrum ordinem peperisse credenda est : atque hoc quidem ipsum sacerdoti cuidam nostro insignis religionis et sanctitatis viro divinitus monstratum est : hic fuit Martinus Guterius, qui aliquando vidit Mariam eximia admodum specie micantem, veste præterea in magnam latitudinem expansa, ac sub ea veste societatem nostram collectam contineri, quam illa materno affectu complecteretur, eoque quasi suæ gratiæ et charitatis tegumento confoveret. »

IX. — Ope Mariæ Monomotapæ rex baptismi gratiam accipit.

Cum urbem Monomotapam Consalvus Sylveira soc. Jesu sacerdos, et Lusitani comites introissent, misit confestim rex, qui Consalvum cum muneribus viseret, auri pondere ingenti, bobusque permultis, et famulatu ad ministeria quotidiana, quippe qui de Lusitanis mercatoribus jam ante cognoverat, Consalvum non modo vitæ sanctitate virtuteque præstantem, sed etiam generis claritate ac nomine in primis esse conspicuum. Consalvus gratiis actis muneribusque repudiatis ex ipso legato (Antius Cajadus erat hic natione et gente Lusitanus) regem cogniturum esse respondit, quod genus auri, quasve divitiis quæsiturus in ea loca venisset. Obstupuit ea animi magnitudine rex, venientemque deinde ad se Consalvum tanta gratulatione et significatione honoris excepit, quanta neminem un-

quam antea ; nam et in ipsa penetralia, quo nulli est aditus, introduxit, et assidente matre, considerare Consalvum etiam in tapete jussit ; Antonioque Laiado a conclavis janua interprete adhibito, rex continuo seiscitatur quot feminas, quid auri, prædiorum, boum denique vellet, quos incolæ non minoris, quam aurum ipsum aestimare dicebantur.

Cum nil se præter ipsum regem respondisset optare, conversus ad interpretem inquit rex : « Profecto necesse est, qui nil horum accipiat, quæ a cæteris tantopere adamantur, longo intervallo a reliquis distare mortalibus, » et nihilominus ad extremum multa benigne pollicitus amantissimis verbis Consalvum ad hospitium remisit. Ibi dum ille mane rem divinam facit, e principibus quidam prætereuntes, cum e foribus aspersissent in ara propositam perelegantem Mariæ Virginis imaginem, quam in tabula depictam ex India Consalvus adduxerat, specie decepti, ad regem deferunt, Consalvum egregia forma puellam apud se habere, hortantur ut ab illo deponat. Nec mora ; mittit ille, qui Consalvo renuntiet, audisse se illum secum uxorem adduxisse, vehementer cupere, ut eam sibi sistat ; tum Consalvus tabulam pretiosa veste involutam ad regem affert, cujus desiderium quo magis exacuat, præfatur illam esse effigiem Matris Dei, cujus in ditione ac potestate sint omnes reges et imperatores orbis terræ totius ; ac tum denique tabulam aperit, regis quoque matre præsentem ; rex imaginem veneratus, Consalvum etiam atque etiam obsecrat, eam sibi largiatur, domi se habere velle. Consalvus annuit, quin etiam ipsemet in regio cubiculi collocat, idemque quasi sacellum quoddam precandi causa peristromatis pretiosis exornat.

Narrant qui inde venere Lusitani, noctibus deinde circiter quinque, Reginam cœli ea ipsa specie quam tabula ostenderet, divina circumfusam luce, suavique fulgore splendentem, augustissimo simul ac jucundissimo aspectu dormitanti regi astitisse, quod ille mane matri narrabat, rei novitate vehementer attonitus, itemque Lusitanis qui statim id Consalvo renuntiabant : postremo rex Consalvum ipsum accersit, ait, se mirum in modum angere, quod sermonem Reginæ ejus, quæ secum singulis noctibus loqueretur, non intelligeret : cui Consalvus, cum eam esse linguam divinam dixisset, quam nemo nosset, nisi qui sacrosanctis ejus Reginæ Filii legibus pareret, quippe qui Deus esset, generisque totius humani Redemptor ; rex in præsentia quidem si minus verbis, vultu certe ac significatione se Christianum fieri velle ostendit. Bidui deinde spatio interjecto, per Antonium Cajadum Consalvo aperte denuntiat, certum esse sibi matrique Christiana sacra suscipere, proinde ad se baptizandum quamprimum veniret. Consalvo tamen dies aliquot supersedere satius visum, dum rex Christianæ fidei præceptis ac rudimentis imbuitur ; quibus cum satis jam operam dedisse videretur, quinto circiter et

vicesimo post adventum suum die Consalvus regem simul ac matrem, non sine solemnī pompa et gratulatione baptizat. Regi Sebastiani, matri Mariæ nomen est inditum. (Hæc Maffæius.)

LXI. — *Maurum obstinatum monens Maria, per baptismi susceptionem ad vitam æternam transfert.*

Turcæ Maurique nonnulli Christianam fidem a nobis edocti, sacroque baptismo abluti : inter hos senex fuit natione Afer, servus ejusdam amici nostri, ita obfirmatus in ea opinione quam puer imbiberat, ut omnem qui haberetur de Christo sermonem auribus respueret : hic deinde Deo ita disponente, qui eum destinaverat sibi, cum in supremum incidisset morbum, et admonitus esset, ut dixit, secundum quietem a beatissima Virgine, ut abdicata Maurorum superstitione, Christianorum more aqua tinctus renasci vellet Deo, quem ipsa genuerat; paruit monenti, sacerdotem accersit, a quo cum rite atque ordine instructus, ac deinde baptizatus esset, brevi mortuus est : ita idem ille morbus et miseræ hujus vitæ finem et alterius multo melioris principium attulit. (Franciscus Bencius, *De rebus collegii Panormitani.*)

LXII. — *Beatissima Virgo impœnitentem de confessione faciendâ monet.*

Quidam piam vitam egerat diu, quam paulatim itepescens etiam posthabuit, hoc jam deterior, quod non vitiis modo provehebatur, sed et prava animi contentione; nec revocabat seipsum, nisi a Deo correctus fuisset hac ratione. In morbum incidit : gravescente valetudine, qui assidebant ægroto, admonent confessionis. At ille dissimulabat seu negligebat. Adit ad eum sacerdos, quasi per officium persuadet, ut ex veteri consuetudine perfugiat ad auxilium Dei Matris et sanctorum, quos patronos olim habuisset. Nec frustra; adfuit illi ore placidissimo beatissima Virgo confessionem præcipiens, idem fuit Joannis evangelistæ et Francisci a Paula admonitum, qui eisdem se obtulerunt videndos. Narratur visum familiaribus, revocatur sacerdos. Denum æger sanctissime expiatus decedit e vita. (Bencius, *De rebus Neapolitanæ provinciæ.*)

LXIII. — *S. Virgo Maria ad sumptionem Sacramenti unctionis hortatur moribundum.*

Magna res est, et ultra quam credi potest admiranda, quantopere expeterent Indi sacramentum extremæ unctionis, quam sine illo exire metuerent, quod omnibus in locis similiter animadversum. In nosodochio ubi per duos menses fuit sacerdos, cum socio, auxilio laborantium, cum quaternos denos plus minus quotidie fœda lues auferret, Indus quidam, qui jam ex morbo videbatur convaluisse, contenta voce sacerdotem orat, ne patiatur se discedere non ante perunctum; cum sanæ mentis non haberetur : « Annon videtis, inquit, Virginem pulcherrimam, quæ me in viam iuvavit, adonetque supremæ unctionis? Non vanum visum fuit, aut irritum votum; ubi mos gestus potenti,

discessit. (Bencius, *De collegio Linensi in Peruana provincia.*)

LXIV. — *Similiter monachum qui peccata gravia longe reticuerat.*

In provincia Partica domus ordinis Cisterciensis sita est, quæ Trappa vocatur. In hac, sicut mihi retulit dominus abbas de Simenim, asserens sibi recitatum ab abbate prædictæ domus, contigit quod dicturus sum tunc temporis recenter gestum. Infirmatus est ibi monachus usque ad mortem, deputati sunt ei duo monachi ad serviendum, qui, dum simul exissent, et æger solus jaceret, ingressi sunt duo tetri spiritus in angulo domus stantes, complotis autem manibus cachinnantes dicebant ad invicem : « Cras hora tertia deducemus eum magno gaudio animam hujus ad infernum. » Mox infirmus tremere cœpit atque pallescere, maxime propter remorsum conscientiæ; commiserat enim ante conversionem peccata quædam gravia, quæ vetante erubescencia confiteri non potuit, neque clericus in sæculo, neque novitius neque monachus in monasterio; pavens vero et circumspiciens, contemplatus est in angulo opposito matronam pulcherrimam, in hæc verba dæmonibus cachinnantibus respondentem : « Nolite nimis gaudere, ego illi dabo consilium qualiter dentes vestros evadat. » Post quod verbum visio omnis ministris intrantibus disparuit. Consilium autem intelligens confessionem, matronam vero sanctam Mariam Dei Genitricem, quam in tanto periculo, ut opinor, invocaverat, priorem vocari fecit, cui omnia sua peccata meritis beatæ Mariæ semper Virginis adjutus, plene ac devote confitens, et ut eadem abbati, qui tunc præsens non erat, revelaret supplicans, oleo sacro inunctus, et Dominici corporis sacramento munitus, hora a dæmonibus prædicta, sub spe veniæ spiritum exhalavit. (Cæsarius, lib. vii, cap. 8.)

LXV. — *Simile beneficium impetrat duobus pauperibus Parisiis.*

Simile beneficium consecuti sunt duo pauperes Parisiis a beata Virgine Maria, sicut mihi retulit Lambertus monachus, qui eo lem tempore ibidem dicit se studuisse : cum enim collecti fuissent in hospitali, quod situm est ante oratorium ejus in paradiso, viro cuidam religioso, ejus hospitalis ministro, ipsa Virgo benignissima, cui cura est de omnibus, apparere dignata est, dicens : « Bone Pater, vide ut diligentia et custodia adhibeatur illis duobus pauperibus, quia in periculoso statu sunt, et dæmones cum multa sollicitudine circumseunt, quomodo eis noceant; » quod cum indicasset sacerdoti, et ille eos ad emundationem conscientiæ hortaretur, semel ac secundo, nec proficeret, tandem subjunxit : « Miseri ego novi vos esse in peccatis gravissimis, citoque moriemini, et nisi confessi fueritis, intrabitis gehennam, poenis æternalibus cruciandi. » Illi vero terri, et quod credibilis est, precibus beatæ Dei Genitricis Mariæ illuminati peccata sua confessi sunt, moreque Christiano dece-

dentes, dæmonibus luctum, et sanctis angelis gaudium fecerunt in cælo. (*Ibid.* cap. 10.)

LXVI. — *Beatissima Virgo Maria impudicum juvenem, sibi tamen devotum, ad castam vitam revocat.*

Quidam turpissimæ vitæ Dominam nostram, sanctam Mariam non desinebat frequentissime collaudare, et quadam vice dum ipse multum famesceret, ambulans per terræ vastam solitudinem, apparuit ei Domina nostra cum speciosis puellis cibum asserens quamplurimum delicatum in scutellis turpibus et immundis, et ait ei : « Comede ; » tunc respondit et dixit : « Cibus bonus est et pulcher, sed non possum ipsum comedere propter immunditiam scutellarum ; » tunc ait ei Domina nostra : « Laudes, quas mihi dicis, bonæ sunt et pulchræ, sed cor tuum immundum est, et ideo tuis laudibus non delector. » Postmodum vero per pœnitentiam se mundavit. (*Ex Speculo magno exemplor.*)

LXVII. — *Helena mulier matrona per Rosarium meliori vitæ restituitur.*

Insigniter plane mores suos reformavit per Rosarium, ex illustri familia mulier illa Helena nomine, quæ ab anno duodecimo usque ad tricesimum cum ingenti ruina juventutis fœde se prostituerat. Transivit illa casu templum, ubi audivit P. Dominicanum de utilitate Rosarii dicentem. Exeuntem de templo varii comptuli ganeones sequebantur ; ubi jam domum versus progreditur Helena obvium habet mercatorem, qui inter alia venalia habebat Rosaria, ex his illa elegantius unum emit, et lateri suo affixit, sicque domum ingreditur. Aliter illi jam erat constitutus animus, neque prius sibi constitit, quam ubi per seriam confessionem animum expiavit ; dum illa magna cum contritione pœnitentiam implet, et inunctum Rosarium ante altare beatissimæ Mariæ Virginis orat, vocem audit : « Helena ! dura Filio meo et mihi fuisti læna, deinceps cura, ut in mitem evadas agnellum, teque participem meæ gratiæ faciam. » Quo audito illa omnem infelicem quæstum in pauperes erogavit, et reliquam vitam in severa pœnitentia, cum vitæ sanctionis fama conclusit.

LXVIII. — *Homini, qui Deum abjuraverat, Maria veniam impetrat.*

. Pexenfelder, p. II *Hist.*, n. 93, § 6, recenset, quod juvenis quidam decoctis omnibus fortunis, et patrimonio bene pingui dilapidato, desperatus ex Orco evocaverit malum genium, cujus auxilium opes rursus acquireret et pecuniam ; hujus jussu Deum quidem ejuravit, sed Mariæ peccatorum Patronæ noluit abrenuntiare ; quia vero infernalis hostis assentiri non voluit postulatis, Deum quidem abnegavit, pecunias tamen à Stygio Plutone non obtinuit. Peccatorum ergo suorum pœnitens, ante altare beatissimæ Virginis se prosternit, ac pudore et lacrymis perfusus, a Maria desperatorum perfugio misericordiam imploravit. Vidisses hic animari statum Virginis. et pro cliente suo miserrimo pero-

rare ; quia vero Puer Jesus oculos et vultum avertit. illa ex altari descendens, Filium suum reverenter aræ imposuit, ipsa autem ex altari descendit, et in genua provoluta, ubera sua, quibus amantissimum Filium suum lactavit, nudat, atque pro peccatore desperato veniam postulat. O vehemens et efficax peroratio ! exoratus Filius Matrem dulcissimam elevat, et juveni veniam ac misericordiam indulget.

LXIX. — *Sodalitio Mariano, licentiosæ tamen vitæ dedito, Deipara vitæ emendationem prodigiose impetrat.*

Fuit in Anglia sodalis quidam vitæ licentiosæ, devotus tamen beatissimæ Virgini Mariæ, quem plures sæpius otiose de vitæ emendatione convenerunt ; tandem sibi visus est divino sisti judicio, in quo per justissimam Judicis Dei sententiam damnandus fuisset, nisi toto corpore contremiscenti adfuisset Patrona Maria, quæ pro sodali suo modicum temporis vitæ emendandæ exorasset, quod felicissime obtinuit. Liberatum jam Maria serio monuit, ut quamprimum peccata sua confessus vitam viveret meliorem. Ne vero nudum hoc somnium fuisse crederet, inquit P. Lechner, experrectus in manu sua schedam reperit, in qua omnia gravia peccata, quibus Deum unquam offendit, scripta invenit. Quo viso ille statim omnia peccata sua confessus est, vitam emendavit, et ad felicem mortem se paravit.

LXX. — *Mulieri gravidæ a conjuge suo ad mortem vulneratæ tempus confitendi obtinet.*

Anno post Christum natum 1600, capitaneus quidam, nobilis cujusdam ac divitis feminae amore illectus, eam ut sibi conjugem duceret, conjugem legitimam fetu gravidam, variis per sclopetum et gladium vulneribus affecit : putans jam exanimem, sub fruteto, feno contectam abscondit et abit. Spirans tamen adhuc paulisper innocens mulier, de sua suique in utero infantis salute sollicita, Mariam Oettingensem supplex implorat. Non defuit Consolatrix afflictorum in tanta necessitate constitutæ ; nam auctis viribus mulier sub fruteto proræpit, prætereuntes sollicitat, ut sibi sacerdotem pro sacramentorum administratione advocent. Comparet sacerdos, ipsaque confessa, sacroque viatico munita, feliciter in Christo obdormivit. Nec fuit clauso mortuæ in utero matris infanti negata salus ; dissecto enim ventre, palpitans adhuc, sacro baptismi lavacro est ablutus, cœlique candidatis ascriptus, prius cœlum quam terram intrans. Parricida rei seriem inaudiens, sceleris pœnitundine ductus, ultro scriptis crimen magistratui manifestat, pœnamque sibi debitam sine venia infligi petit. Adjudicatus ergo morti, primo candenti forcipe ustulatus, rotæ tandem tunsione super cor tantum judicis clementia inflicta, mortem pœnamque exsolvit.

LXXI. — *Submergendos in mari Maria prodigiose liberat.*

Rhoterigijs cum socio Diazio, Goam repetens, circa Zeilanam aram, subita coorta procella everso

navigio, prope demergitur : saluti fuit suppliciter invocatum beatissimæ Virginis auxilium, cujus præsentis ope desperatis jam rebus, nullo nautarum ministerio suam in sedem carina resedit : ita fluctus exhausti, votiva dein casus effigies Goe in ejusdem Dei Matris templo suspensa. (Petrus Maffei *Rerum Indicarum*, lib. xv.)

LXXII. — *Prolem infecundis ac sterilibus parentibus impetrat Maria.*

Benedictus, natione Siculus, vir in primis nobilis, Joannam Drepanensem duxit uxorem. Cum vero ab ipso nuptiarum die anni sex et viginti præterissent, neque ullam toto illo tempore prolem genuissent, beatissimæ Virginis, quem filium procreassent, communi amborum voto sponponderunt, et ordini Carmelitarum, qui sanctissimæ Deiparæ sacer est, se addicturos promiserunt ; ad sponsonem additæ preces, jejunia. Brevi post votum interjecto spatio, Joanna fetum Deo annuente concepit, ipseque Benedictus dormiens, se videre visus cereum radiantem, qui ex suæ uxoris utero prominebat ; eadem per quietem Joannæ monstrantur, somnium uterque alteri narrat, colloctioneque mutua e visorum consensione lætati, Deo et sanctissimæ Virginis genibus nixi gratias supplices agunt : mox puerum in lucem editum in sacri fonte baptismatis Albertum nominarunt, qui Carmelitarum ordinem miro sanctitatis splendore illustravit. (Surius, *De Vita S. Alberti.*)

Excurrit unus sub Epiphaniæ festum in oppidum Toparchæ ejusdam excellenti pietate, qui olim educatus inter convictores Viennæ. Uxorem hic habebat sterilem, nec satis firmam in fide, cum vesceretur cibis illicitis. Persuadet mulieri noster, ut si sibi liberos velit, habeat hunc salutarem honorem Virginis, ut a carnibus Sabbato abstineat, divinam illi opem sub tanto patrocinio adfuturam. Fidei respondit eventus. Uno partu geminos marem et feminam enixa, et agnoscens divinum beneficium uterque conjux, auræ casulæ calicisque donum miro artificio Deiparæ, quæ colitur in nostro templo, ex voto dedit. (Ex *Annal. Francisci Bencii, Hist. missionis Varaliensis.*)

Vir quidam nobilis, cum uxoris sterilitatem dolet impatiens, de nostrorum consilio precibus aggreditur cœli Reginam, quas non irritas fuisse in ipsius festo ac solemni die susceptus filius ostendit. (Idem, *De rebus Neapolitanæ provincie.*)

LXXIII. — *S. Senensis Catharina frequenter Mariam salutat, et ejus exemplo incitata virginitatem suam Deo vovet.*

Annos nata quinque Senensis Catharina, Gabrielis illud Ave, et quæ præterea dicuntur, assidue repetebat, perque domus suæ gradus frequenter ascendens atque descendens, morabatur in singulis, dum flexis genibus misericordiæ Matri Salutationem proferret et offerret angelicam. Intellexerat non quidem ex hominum sermone, sed ex divino colloquio, Mariam Dei omnipotentis Matrem omnium primam se voto virginitatis obligasse ; illam imi-

tata, cum septennis esset, atque in secreto domus angulo supernæ Parentis patrocinium fidenter implorasset, castitatis sponsione perpetuæ se Christo conjunxit, suamque virginitatem immortalis Sponso, invocata Mariæ Virginis ope, voto arctissimo dedicavit. (Raymundus Capuanus.)

LXXIV. — *Juvenem a carne tentatum liberat Maria.*

Miles quidam ætate adolescens, cum quodam milite divite domino suo, a quo beneficiatus erat, habitabat, et licet ætate floreret, amplius tamen florebat virtute virginitatis. Invidia operante diaboli, ab uxore domini sui gravissime cœpit tentari ; qui cum per annum eadem incessanter tentatione laboraret, jamque ei intolerabilis esset, submota verecundia, dominæ suæ quid pateretur aperuit ; a qua repulsam passus, amplius affligebatur, casta enim erat matrona et viro suo fidelis. Veniens ad quemdam eremitam, a cujus consilio totus pendebat, passionem suam illi cum lacrymis confessus est, cui vir sanctus fiducialiter respondit : « Oh ! nihil aliud nocet tibi ! ego dabo tibi consilium, ut desiderium tuum consequatur effectum : per annum istum singulis diebus, si fieri potest, in ecclesia Dominam nostram Dei Genitricem Mariam centies, cum totidem veniis, Angelico versiculo salutabis, et quidquid volueris, per eam impetrabis. » Sciebat enim, quod castitatis amatrix juvenem castum, licet in errore positum, non desereret. Cumque juvenis in multa simplicitate Dominæ nostræ injunctum obsequium impenderet, die quadam sedens in mensa domini sui, recordatus est, quia dies eadem terminus esset anni, et statim surgens ascendit equum suum, vicinamque intrans ecclesiam, orationes solitas explevit ; qui cum exiret de ecclesia, vidit matronam pulcherrimam, omnem decorem humanum transcendentem, equum suum per frenum tenentem ; miranti quænam esset, illa respondit : « Placetne tibi species mea ? dicente milite : « Nunquam pulchriorem te vidi ; » illa subjunxit : « Sufficeret tibi, si me posses habere uxorem ? » qui cum responderet : « Cuilibet regi bene sufficeret species tua, et beatus judicaretur tuo consortio ; » subiecit illa : « Ego ero uxor tua, accede ad me, et da mihi osculum ; » et cepit eum dixitque : « Modo initiatæ sunt nuptiæ, et in tali die coram Filio meo perficientur ; » ex quo verbo cognovit, eam esse Matrem Domini, cujus castitas humanæ congundet integritati ; apprehendensque stropam equi ejus, ut ascenderet præcepit, cujus auctoritate miles pressus obedivit. Ab illa hora tam plene a tentatione prædicta liberatus est, ut etiam uxor domini sui miraretur. Hoc cum eremita recitasset per ordinem, ille Genitricis Dei pietatem simul et humilitatem admiratus, respondit : « Ego interesse volo diei nuptiarum tuarum, interim de rebus tuis disponas ; » quod cum fecisset, et eremita venisset ad diem præfixum, dixit juveni : « Sentis aliquid doloris ? » respondente illo : « Non ; » cum secundo post horam id ipsum ab eo sciscitaretur, respondit : « Modo sen-

to; qui post paululum agonizans, spiritum exhalavit, et coelestem thalamum, promissas nuptias celebraturus intravit. (Cæsarius Heisterbac., lib. vii, cap. 33.)

LXXV. — *Novitios per dæmonem de egressu e religione tentatos liberat et confortat Maria.*

Novitius ortu Belga, qui Parisiis nomen Dominico dederat, principio suavissime habitus, post, vel quia prosper esse nescivit, vel ut utrumque expertus prodesse omnibus posset, fortissimo serpentis ictu ejus est tentata constantia vel victa potius; egredi enim ex religioso claustro statuerat, et ad ollas Ægyptias remeare. Ergo die quadam, finita jam circuitione illa cœlesti, qua *Salve Regina* solemniter cæremonia cantatur, dum alii alibi ad templi angulos atque recessus, ut Deum et Virginem sibi propitiam, adhaerescunt, qui mos auream illam Dominicianorum ætatem decorabat, ipse exitum quærit et captat occultum : quem cum non invenisset, communem portam adoriri non dubitat, et cum ipso, si forte resisteret, janitore pugnare; erat in ipso ad januam cursu beatissimæ imago Deiparæ affixa parieti, quam salutare necesse fuit more et instituto monachorum. Nemo in Virginis sacrosanctæ incidebat effigiem, quin flexis genibus Salutationem angeli recitaret : surgere cum vellet, precatione absoluta, non potuit, iterum conatus se attollere perstat immobilis; quare divinitus se teneri ope et opera Virginis Mariæ intellexit, mansionisque voto emissore nulla impediens surrexit. Ubi e terra exstitit, meliora et cogitavit et fecit, et in illa viæ professione perduravit.

Alius genere et virtute conspicuus, subito dæmonis incursu prolapsus, respectare cœpit ad illa quæ abjecit, impellenti cedens; primas vestes lugubremque, etsi ei lætus videbatur, vitæ laxioris anietum repetivit. Jam religionis antistiti ac Fratribus longum valedixerat, exitum frustra dissuadentibus, cum ad Virginis Mariæ, priusquam egreditur, altare decurrit, ut et illam relinqueret salutariam, ubi genua inflexit, ita cum Virgine : « Scis, Mater, scis, inquam, tantis et asperitatibus et laboribus, qui huic vitæ comitantur, parem me esse non posse, itaque te annuente discedo : exeuntem adjuva, et quacunque ingrediar, tuo me favore prosequere. » Illico febris juvenem tam gravis vehemensque corripuit, ut se pedibus sustinere non posset. Fratres novitium miserati ad valetudinarium deduxerunt, et in lectulo amantissime collocarunt : morbi occasione diutius manere intra cœnobii muros necesse fuit, sanatoque novitii corpore, sanatus pariter animus est, atque ita dispulsæ tenebræ, ut nulla per omnem vitam hominis pectus nox talis obscuraverit. (Ex Joan. Bonifac. *Hist. Virg.* lib. iv.)

LXXVI. — *Maria tentatum spiritu fornicationis religiosum liberat.*

Erat quidam presbyter Deo multum devotus, et naturali quodam castitatis deno refulgens, ordinis Cruciferorum; is cum a primordiis flor. ntis juvencæ

fere usque ad tricesimum annum vel nullos omnino ob ingentem castitatem, aut admodum paucos carnalium tentationum æstus persensisset, nescio quæ dæmonis invidia actum sit, ut in proveciori ætate, tam gravibus tentationum carnalium fluctibus inciperet agitari, ut de periculo castitatis hæsitans, graviter trepidaret; cumque dæmon immundas cogitationes diu nocturne ingereret, et prædictus Frater profundis suspiriis, prodigis lacrymis et sanctissimis precibus ambigua satis victoria decertaret, tandem ad Reginam Virginem Mariam spei suæ anchoram fixit, ipsamque adjutricem sub tam acerba certaminis mole sibi fieri postulavit; verum dum illa non acceleraret, sed texeret moras anxie repugnanti, vidit quadam vice in altari, coram quo se in orationem prostravit, Virginis Mariæ et beatæ Gertrudis imagines, vel sculptas nescio vel pictas, sed cum Reginam cœli aureo diademate renitentem, et beatam Gertrudem humiliori velo tectam conspiceret, ut videlicet imperiale meritum dispar habitus denotaret, columbina simplicitate plenus sic cœpit perorare : « Non debueras, Virgo Maria benedicta, me crebrius te invocantem hactenus protraxisse, et hucusque in tuis castris militanti diu sæpeque optata negasse præsidia, cum te et vulgatum nomen miserorum adjutricem, et regium diadema virginum Principem signent; verum nunc quia gravius sævientem hoste in me video periclitari castra pudoris, et bellum impar viribus meis impositum cerno, atque ex hoc conficio, hosti in proximo cessura tropæa, eousque rem noveris processisse, ut hodie felix Virgo regium diadema aut retineas aut amittas; si juveris fessum, manebit tibi, si vero vel adhuc precantem spreveris, detracta sublimi de vertice corona, Gertrudis virginis caput ornabo; et ipsa cum se viderit per me hoc honore præventam, tantis beneficiis non ingrata, a turpibus cogitationum procellis me liberum atque securum efficiet. » O Deus! quid non facit innocentis hominis sancta simplicitas! Mox enim, ut his verbis Genitricem Dei et Reginam cœli convenisset, ipsa quasi tanti honoris fastigio nolens privari, minantem sibi Fratrem ab hujusmodi tentatione tam potenter eripuit, ut post illam horam usque in præsens tempus dicatur carnalium tentationum fluctibus non quassari, sed de tunc accepta puritate nunc quoque lætatur. (Ex *Speculo magno exemplorum.*)

LXXVII. — *Virginitatem suam perpetuam per miram enascentiam florum ostendit Maria.*

Hærebat in re certissima quidam theologiæ doctor, et mali dæmonis molitione de Mariæ Dei Matris perpetua virginitate dubitabat invitus. Obiciebatur enim illa non quidem fidei, sed rationis difficultas, qui fieri posset, ut Maria Mater esset et Virgo; multosque annos vir theologus et plane catholicus quiescere non poterat, hominemque nancisci cupiebat, quo magistro et medico ad eximendum scrupulum morbumque pellendum uteretur : cumque ad hujus theologi et religiosi viri venisset

aures Ægidii fama, qui divi Francisci sectator erat, etique esse Ægidium accepisset, qui ad divina mysteria contuenda sæpenumero raperetur, ad eum se conferre statuit, haud dubia concepta spe mentis omnino tranquillanda. Ægidius hominis procul visi et iter et animum præcognoscens, obviam procedit venienti, et baculo quo se sustentabat, terram pulsans, theologum his verbis anteverit : « Frater Prædicator (erat ex alumnis D. Dominici), sanctissima Deipara Maria virgo est ante partum, » statimque ut hæc dixit, pulcherrimum isthic exortum est lilium; iterum percussa humo repetit : « Frater Prædicator, sancta Maria virgo est in partu; » et confestim alterum non minoris pulchritudinis natum est lilium; tertio solum bacillo feriens : « Frater, inquit, Prædicator, sancta Maria virgo est post partum, » simulque tertium exstitit lilium formositatis et candoris admirandi. His actis dictisque, audivit Ægidius, cum dubitationem ex magistri animo funditus eiecisset. (Surius, *De Vitis SS. April.*)

LXXVIII. — *Deipara Jesum infantem Fastrado in sinum tradit.*

Genere clarus, virtutisque nobilitate celebrior Fastradus, cum theologiam feliciter esset adeptus, et in adolescentia monachorum temperantiam æmulatus, magnam sui expectationem commovisset, Cisterciensium se militiæ devovit, Carbanensisque monasterii, virtute cum annis progrediente, factus est abbas; sed Roberto mortuo, cujus antecessor inclitus ille Bernardus fuerat, Clarævallensis renuntiatus est rector, quæ domus divi Bernardi recentis memoria cæteris dignitate celebritateque præstabat. Fastradus simul atque se electum esse intellexit, muneris gravitatem et pondus vehementer exhorruit; nam et se arbitrabatur indignum, qui in sancti Bernardi vestigiis pedem statueret, et animarum primum, deinde possessionum, quæ ingentes cœnobio illi attributæ essent, moles et cura retardabat; quare fugæ consilium iniit, et terga vertere statuit.

Ergo ad Carthusianorum quoddam se cœnobium contulit, ubi libentissime priori detulit. Ibi dum moratur et latitat, nocte quadam in fastigium contemplationis elatus, gloriosissimam Dei Matrem Mariam aspexit, dulcissimum Filium brachiis astringentem. Ille statim procumbit ad pedes, et a Filio veniam sibi delictorum dari per Matrem Virginem obtestatur. Deipara ad Fastradum ita : « Quid moveris et dubitas? » deinde Filium ei tradit, inque sinu reponit, ut quondam Simeoni, et hæc verba subjungit : « Accipe Filium meum, fac illum serves, diligenterque custodias; » qua emissa voce, discessit. Reputans visa Fastradus, intellexit placere Deo, ut delatam monachorum præfecturam acciperet, et fugitivus esse desineret; cui enim Christi membra traduntur, ipse etiam Christus eidem commendatur, atque internuntia Virgine Maria, concredito Christo, una Jesu Christi membra sibi demandari. Igitur amplius repugnare non audet, munusque suscipit,

a quo tanto opere refugisset; itaque salutatis Carthusianis, et actis de hospitio gratiis, suis se reddidit, quos vera et perfecta charitate diligebat. (*Ex Chronic. Cisterciens.*)

LXXIX. — *Maria Virgo ingeniosum fratrem, sed in fide dubitantem informat.*

Vidimus Fratrem ordinis Prædicatorum domus Burgensis in Flandria Raynerum nomine, juvenem sagacem ingenio, et sæcularibus literis institutum. Hic statim ut ordinem ingressus est, acriter studio theologiæ cœpit insistere; sed cum nondum illuminata mens, nec orationibus præparata, stuperet ad lumen, et minus capax animus vento inconstantiae fluctuaret, cœpit cogitare, velle discutere, quæ sectarum, Judæorum, gentilium, Christianorum, potiori veritatis cubine fulciretur. Videbat quidem inter gentiles, philosophos naturali ratione regi; videbat et Judæos legem a Deo antiquitus accepisse; videbat et Christianos evangelicis observationibus gloriarī, sed quid in his certius tenendum esset segnius fluctuabat. Convenit ergo Judæos, discussionem legis proposuit; sed cum Fratres ordinis vidissent ex frequenti collatione hominem fluctuare, arcendum eum a talibus cenuerunt; at quoniam arctatus ignis acrior consurgit in flammis, juvenis in tantum diabolo stimulante gravatus est, ut media nocte fugam omnimodam attentaret. Statim ergo ubi ad exitum portæ venit, obviam fit ei maris Stella, Virgo Maria, ad portum salutis devinarum reductura, cui dixit : « Fluctuasti a via devius, et veritatem in fide Filii mei te dubitas invenisse; noveris certissime, quod diversis erroribus scateat per orbem gentilitas; Judæi nihil solidi tenent, diversas umbras sequuntur, nequitiae tenebris obfuscati; Evangelium vero novæ gratiæ per hoc veritatem habere probatur, quod charitate, humilitate, castitate refulget: quæ tria in ordine quæ intrasti purgato mentis oculo prærogative videbis; ego autem sum Mater Christi, Patrona ordinis tui, quæ non passa sum solita pietate tuam castam indolem decipi vel perire. » Hæc dicens gloriosa Virgo Maria disparuit, et juvenem confortatum ac firmatum in fide, in magna cordis jucunditate reliquit. (Cantiprat. lib. II, cap. 10, part. 19.)

LXXX. — *Moriturus quidam, præsumptuose laxans frenâ lætitiæ a Deipara corripitur.*

Quidam canonicus regularis sancti Joannis in Vineis apud Suessionem in Gallia, vir miræ sanctitatis et innocentiae, ante mortem infirmitate gravissima laboravit. Et ecce diabolus, qui semper insidiatur calcaneo nostro, immisit menti ejus præsumptuosæ exultationis tripudium, ita ut lingua et facies ejus tanto júbilo resultaret, ut omnes circumstantes eum crederent jam cœlestem patriam et gloriam intueri, et quod omnes sancti magno devotionis et exultationis spiritu ejus exitum expectarent; solus quidam Walterus cognomento parvus, magnus tamen merito sanctitatis

de hujusmodi tripudio morientis tacitus tristabatur, cumque moriens agonizare inciperet, per spatium temporis ab illa exultatione retractus, flere cœpit uberrime. Ad eum ergo quidam accedens de Fratribus, quærit causam tristitiæ post exultationem. Et ille : « Facias mihi conventum Fratrum totaliter convenire. » Nec mora, factum est ut rogavit; et mox omnibus dixit : « Heu ! charissimi, vidistis in me, suggerente diabolo, vanæ et præsumptuosæ exultationis audaciam; sed non permisit me periclitari Mater misericordiæ Maria, quæ me redarguit ob ineptæ vanitatis lætitiā, et admonuit potius cum spei moderamine et Dei timore diem ultimum expectare. Vos autem, Fratres charissimi, Deum rogate, ut mihi de ista noxa et aliis multis ignoscat, et judicet me non secundum opera mea, sed secundum misericordiam suam salvet me. » Mox ut hæc verba complexit, et omnes respondissent, *Amen*, expiravit. (Thomas Cantipratanus, lib. II, cap. 50, part. 9.)

Quidam canonicus majoris Ecclesiæ in Colonia, cum in extremis ageret, beatam Mariam præsentem vidit et agnovit; quam visionem cum circumstantibus recitasset, alapam sensibilem invisibiliter recepit. Apollon. : « Quæ fuit ibi culpa? » Cæsarius : « Puto quia inanis gloria; » quæ mox per eandem alapam est sanata. (Cæsarius Heisterbac. lib. VII, cap. 56.)

LXXXI. — *Mariæ triumphum agit imperator Emmanuel.*

Emmanuel Comnenus imperator Byzantinus, devicta superataque Pannonia, suo summo gaudio, totiusque imperii gratulatione Constantinopoli triumphavit : curru autem, quem partim aureum, partim argenteum nive candidiores equi trahebant, imposita est Dei Matris imago, quæ Mater adjutrix fuerat opportuna; fortunatas illas rotas atque felices imperator ipse, imperatorisque propinqui, amici, senatus universus, et qui honoribus magistratibusque præstabant cum alacres, tum pii et venerabundi sequebantur.

LXXXII. — *Idem agit Constantinus Palæologus.*

Constantinus item Palæologus cum urbem imperii

sedem ac domicilium amisisset, amissamque felicissimo eventu recepisset, ut primum Constantinopolim constitutis rebus recuperatisque pervenit, coram divæ Matris imagine illa, cujus pictura sancto Lucæ tribuitur, gratias primum egit, et præ lætitiâ collaerymavit; mox illam eandem religiosa gloriosaque pompa circumlatam pedes ipse prosequitur : eam enim in sui effigie pius et gratus imperator triumphare voluit, cui victoriam acceptam referebat. (*Annal. Byzantini*, et Gregor. in sua *Hist.*)

LXXXIII. — *Tres Deiparæ imagines in flammis illæsæ conservantur.*

Cum anno 1553, in Delphensi Hollandiæ oppido ingens incendium omnes Castellī domos consumeret, tres Deiparæ imagines, diversis in locis positæ, quas summa religione venerabantur oppidani, nec vulgariter ars ipsa et venustas commendabat, a flammis cuncta perdentibus intactæ permanserunt. (Tillmann. Bredenbach. *Sacrat. collat.* lib. III.)

LXXXIV. — *Simile miraculum contigit Bracharæ in Lusitania.*

Collegium societatis Jesu hac in urbe de cœlo tactum est, natali Christi die horis antemeridianis, turris quinque tabulatorum, altissimum urbis ædificium graviter vulneratum; in dicta turri est tecta ambulatio, qua e collegio patet transitus in gymnasium, in altero ambulationis pariete est fornix cinctus columnis, ibi in strato e tabulis visitur perelegans Virginis Deiparæ simulacrum, quod eo die vestibus auro gemmisque intextis splendebat; in hanc maxime partem, saxorum fulminisque vis incubuit, major ambulationis pars lapidum pondere flammisque ad terram afflicta, stratum e tabulis minutatim discerptum, columnæ ambustæ comminutæque, ingentes lapides amplius quindecim, ad pedes Virginis ceciderunt, inter ruinas ac flammās perstitit incolūme simulacrum Deiparæ, ita ut ne vestibus quidem minima ignis alteriusve rei nota fuerit inusta. (Bencius, in *Annal. de collegio Bracharensi in Lusitania.*)

FASCICULUS SECUNDUS.

I. — *Turcarum conatus Lauretanam ædem spoliandi semper frustratur.*

Mahometes II Turcarum imperator duodecimus, post multas victorias in Italiam irrumpere decrevit; ad Lauretam proinde oram cum appulisset, Deiparæ prosternere domum, ejusque thesaurum arripere cogitavit, sed eminens conspecta sacrosancta æde, vi quædam divina territus recessit cum exercitu, et ad Byzantii sedem se cum recepisset, mœrore oppressus vitam cum morte miserrime commutavit.

Selimus ejusdem Mahometis nepos temeritate nihilominus perfidiæque ad Italiæ, seu ad Sedis apostolicæ ditionis eversionem concitatus, ad Piceni littora cum ingenti classe, et piratarum navibus vela dedit. Descensione facta, portu Recinetensi potitur, tectaque flammis et cædibus fœdat; jam contra sua arma nemine arma ferente, iter Lauretum versus, sacræ ædis thesaurum arripendi studio, cunctaque evertendi aggreditur, sed nihil felicius tentavit, quam superioribus annis tentaverat Mahometus suus avus, quia ipsemet sacelli conspe-

ctus tantum ei terrorem incussit, ut e vestigio terrore perfusus repetierit classem haud dubius, ut ore patulo ait, quin cubiculum cœlesti præsidio regeatur, et ad regiam ingenti mœrore doloreque regressus, ulcere percussus exitiali miserrime interit. Nec tamen exitialis Selimi exitus aliorum compressit audaciam; cognitum est deinde ex Turcarum captivis, qui in fugam conversi Lauretum ad vota beatæ Virginis reddenda venerunt, et retulerunt, archipiratas, in quorum potestate ipsi fuerant, sæpius Lauretanæ domus prædandæ spoliandæque studio Lauretum instructa classe petisse, sed ut primum in sanctuarii conspectum venerunt, pavore ingenti divinitus injecto, repente regredi coactos esse, Dei patrocinium inibi esse confidentes. Hæc fama inter barbaros ita increbuit, ut piratæ post hæc adversus ædem Lauretanam quidpiam hostile haud ausi sint experiri, imo audaciam in venerationem verterunt. (Baltassar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

II. — *Reliquiæ e veste et capillis Deiparæ intactæ servantur in flammis.*

Peregrinus quidam cœlestis Dei Matris reliquiis ditatus Hierosolymæ, ubi ex ejus veste, capillis et lacte multa servantur, lætus revertebatur in Galliam; sed in ipso tamen transitu visenda Roma erat, civitas sancta, et Christiani caput imperii; cumque se religiosus viator in vastas Italiæ solitudines conjecisset, a latronibus capitur, justitiam et charitatem nihil pensi habentibus: hominem vestibus spoliant, capsellam eripiunt, thesaurum suspicati aperiunt, curiose et injuriose perscrutantur, cumque nihil pecuniarum aurique invenissent, sacras particulas auro et gemmis longe meliores in ignem furibundi projiciunt, atque homine vulneribus confecto discedunt: ille post latronum abitum resurgit semivivus, ut sacrorum bignorum vel cineres colligat, et reliquiarum reliquias recondat in sinu; ad ignem ubi accessit, sacras lipsanas a flammis intactas invenit, linteolum quoque sacrorum involuerum, ita purum integrumque resumpsit, ut potius ex aqua receptum, quam ex flamma videtur. (Gregor. Turon. *De gloria martyrum*.)

III. — *Saraceni ope Deiparæ vincuntur.*

Byzantinorum erga Virginem Deiparam perantiqua religio cum sæpe alias, tum maxime illo tempore salutaris fuit, quæ a Saracenis obsessi magis in Mariæ Matris præsidio atque ope, quam in suis vel copiis vel viribus spem omnem atque fiduciam repONENTES, de infestissimis Christiani nominis hostibus triumphum clarissimum pepererunt: itum est enim ad ædem, quæ erat S. Sophiæ templo vicina, inde imago Deiparæ una ex duabus, quas Lucas divinus pictor expresserat, reverenter et summo cum honore deducta, et in publica supplicatione circumgestata est: accessit commune jejunium, et dolor ob delicta, quibus apud cœlestem Dominatorem offendissent: hoc pugnandi genere valde præclara de

Saracenis comparata est victoria, qui misere in bello perierunt. (Vincentius, in suo *Speculo*, lib. 21.)

IV. — *Solymani imperatoris classis perit.*

Cum Solymanus Turcarum imperator Pannoniam Dalmatiamque sui jugum imperii ferre coegisset, classem ad Laureti littora converti jussit: in Adriatico autem sinu ventorum vi reflantium, procellæ de repente insurgentes immensæ, confringunt naves, ad scopulos allidunt triremes, et sicuti fama voluit, supra 120 militum millia nautarumque demerserunt undæ. Classisque tota a fluctibus jactata divini Numinis ira infelice perit. (Baltassar a Bartholis, in *Thesaurario Lauretano*.)

V. — *Narses belli dux Mariæ ope plurimas victorias obtinet.*

Narses vir singularis erga Deiparam devotionis, a Justiniano Augusto exercitiis præpositus, tum demum militares copias in aciem producere consueverat, cum Deipara se illi videndam præbisset: igitur sacræ Virginis et consiliis et auxiliis Totilam vicit, barbaros ex imperii finibus sæpenumero relegavit, infestissimos religionis hostes vertit in fugam. Robustissimos duces Buselinum et Sildualdum (Bultinum et Sisvaldumalium nominant) subjugavit; erantque tam multæ tamque illustres victoriæ, angelorum Regiæ tum potentiae, tum clementiæ tribuendæ, quæ apparebat in præliis, et Narseti quod maxime esset expediens amanter indicabat. Gothorum classis, quæ tanquam densa nubes Orientem obscurabat, timore Narsedis repente dilabatur. Tarentum ab iisdem Gothis captum Romani recuperant, et præter omnium opinionem, Deiparæ venerator Narses, quamvis a Francis et Gothis iter esset obstructum, tamen cum exercitu Ravennam pervenit incolumis: Rubiconem ab hostibus custoditum occiso Gothorum duce transivit, et in Tuscia occurrentem cum ingenti exercitu Totilam adoritur intrepidus, signis collatis cum eo dimicat, ad extremum interficit, ejusque universum exercitum contrucidat, factumque est Dei opera, quod ipse confessus est Narses, ut rex ille bellicosissimus cum potentissimo exercitu, et innumerabilibus claro victoriis a semiviro Narsete (erat enim eunuchus), qui tamen Mariæ Virginis ope niteretur, tum feliciter vinceretur: neque enim prius ipsius admonitu Virginis cum hoste conflegebat, quam prælii committendi signum cœlitus acceperat.

VI. — *Heraclius ope Deiparæ Persas debellat.*

Cum propter ignaviam Phocæ tyranni, et in suos crudelitatem, Persæ cunctas imperii regiones Chalcædonemque vi et armis occupassent, neque ille reipublicæ ruenti subveniret, Heraclius in Chosroem Persarum regem copias exercitumque conjunxit, et a Stephano metropolitano Cyzicensi, Virginis accepta imagine, invocatoque Mariæ Deiparæ et nomine

et numine, barbarum regem superavit : rursus eodem Persas, qui non Asiam modo sed et Syriam, Ægyptum, Libyam, et ejus lumen Carthaginem ceperant atque subjecerant, imaginem Christi non manufactam secum deferens debellavit, et in suam redegit amissa tot regna potestatem.

VII. — *Theodorus, Heraclii imperatoris frater, ope Deiparæ plurimos hostes debellat.*

Frater Heraclii Theodorus fuit, cujus erga Dei Matrem singularis pietas celebratur. Nihil enim in bello gerebat, quin Deiparam ducem atque auspicem sequeretur; itaque in illis præliis, quæ pro religione Christiana a suo fratre commissa demandataque essent (demandabantur autem Theodoro quamplurima), Dei Matrem frequenter implorabat, illiusque præsidio atque ope, non copiarum robore ac numero nitebatur. Ergo cum fidei hostibus aliquando decertans, qui præ multitudine numerari non poterant, victor evasit, et eorum exercitum infinitum parva militum manu Deo, Virginis intercessione Christianis opitulante, quam Virginem tam sæpe Theodorus appellabat, felicissime superavit.

VIII. — *Zimisca imperator ope Mariæ insignem ac Scythis victoriam reportat.*

Zimisca imperatore contra Russos dimicante, cum dubia ancepsque victoria in neutram partem inclina-ret, tandem aliquando cœlitus adjuti imperatorii milites, victores exstiterunt; nam hostium ora subito coorta tempestas subinde verberabat, et in equo visus est quidam Romanos defendens, barbarosque profligans : agebantur illo ipso die Theodori et ducis et martyris inelyti feriæ a Christianis, cujus opera mandante Virgine, illa est parva victoria, id ita Byzantina quadam religiosa muliere prædicante, quæ pridie illius diei, quo pugna est cum Scythis Russisque commissa, in somnio Virginem vidit venientem magno cœlitum comitatu, et ita cum martyre Theodoro loquentem : « Miles optime, meus Joannes idemque tuus periculosus prælio gravique premitur, tuum est laboranti ferre suppetias. » Hoc ille admonitu cum certantibus Constantinopolitanis auxilio fuisset, hostibus attritis clarissimam Zimisca victoriam reportavit. Ut autem gratus imperator gratiam pro navata opera martyri redderet, ornatissimum Theodoro templum, vetere diruto collocavit, urbemque Euchaniam, ubi ejus sepulcrum honorabatur, Theodoropolim appellavit : bello Rosseno qua diximus felicitate confecto, Byzantium Zimisca reversus insigni triumpho et populo excipitur exclamante. Patriarcha cum clero obviam venit, senatus et populus coronas obtulerunt, currum insuper triumphalem appararunt, quem equi albi quatuor impellebant. Coronas imperator accepit, ne suorum obsequium aspernari videretur, unico tamen duntaxat equo triumphavit, currum spoliis ornavit oneravitque regum illorum, quos bello devicisset, Virginisque Deiparæ simulacrum superimposuit, currum equo vectus, ut diximus, anteivit, triumphandique gloriam Victrici Mariæ Virgini, no-

stræque cœlesti Bellonæ, beneficii memor gratusque concessit. (Ex scriptis Joan. Zonaræ, tom. III *Annal.*)

IX. — *Mariæ ope triumphat Joannes Comnenus.*

Joannes Comnenus, qui ante Michaellem Constantinopolitanum gubernavit imperium, cum in bello contra Scythas suscepto, inferiorem se esse cerne-ret, suosque milites urgeri graviter ac premi videret, ad Dei Genitricis imaginem, quam præsentem habebat, supplex ac gemebundus accurrit, atque illius imploravit auxilium, quam sacra elata effigies adumbrabat. Res magna! statim ut precari desiit, Scythicam fugavit aciem, sublatisque manibus, ut alter Moyses, turmas hostiles dissipavit. Propter hanc victoriam Comnenus vota, quæ in periculo fecerat, Deo ac Virgini persolvit incolumis, diemque festum in rei gestæ memoriam, anniversariasque ferias quotannis celebravit, et ad posteros transmisit. (Idem Zonar.)

Idem cum de Persis triumpharet, et quaternos candidissimi coloris equos junxisset ad currum, sedere ipse noluit, sed in apparatissima rheda præpotentis Dei Matris imaginem collocavit, cumque habenas suis propinquis et ex prima nobilitate viris tractandas moderandasque dedisset, manu ipse prætenta cruce triumphalem currum pedes sequebatur; inde templum ingressus cum gratias, audiente populo, Christo ejusque Matri supplex egisset, in palatium se recepit, corpusque curavit. (*Ibid.*)

X. — *Michael Barda, pugnaturus contra hostes, Mariæ opem implorat.*

Idem Zonaras scribit, Michael imperatore, Cæsarem Bardam floruisse, qui adversus Cretenses, reliquos ex Agarenorum fece pugnaturus, nihil habebat antiquius, quam ut ad Deiparæ illam ædem Constantinopoli, quæ *Dux Viæ* dicebatur, venerabundus adiret; quippe cum intelligeret, bellum contra religionis hostes se feliciter auspicari non posse, nisi et se et suos milites, bellicque aleam, Virgini commendasset.

XI. — *Hungari auxilio Mariæ cæduntur.*

Hungaris Augustam obsidentibus, Udalricus episcopus, quam longe a mercenario ingenio et moribus abhorreret, quamque bonus ac legitimus pastor esset, ostendit; siquidem se lupis opposuit, et totam causam Domino sollicitè commendavit : equo insidens, stolaque pro armis indutus, inter lapidum et sagittarum imbres securus incedebat; cumque populus et jejunos et supplex, præpotentem Deum ejusque Matrem clementissimam implorasset, Hungari ab Othone imperatore cæsi ac victi ceciderunt; cum enim Augustanis auxiliatum venisset, tantus hostes terror occupavit, ut omisso cum novo hoste certamine terga converterint, sed fuga impunita non fuit, etenim Hungari ab insequentibus comprehensi pœnas suspendio dederunt; Deo immortalis almæque Virgini pro incolumitate obtenta gratiæ verbis actæ gravissimis.

XI. — *Rosarii sedulo persolutori in acie contra hæreticos præsto est auxilium Deiparæ.*

In eo bello, quod contra hæreticos susceptum Deo auspice gerebatur, quidam Britannus miles, Alanus nomine, divi horatu Dominici, virginale Rosarium flexis genibus, et unum aliquod ex quindecim Christi vitæ mysteriis attenta cogitatione percurrerat. Hæc hominis in occupata illa vita ac militari multis donata præmiis pietas est; unius aut alterius ero narratione contentus. Contra hæreticos semel fortuna parum prospera depugnavit, et in acie cum paucis relictis sibi ac sociis valde metuebat, cum subito beatissima Virgo astitit, quæ lapides in hostes jaculata, alios occidit, alios graviter vulneravit: sunt, qui lapides centum et quinquaginta fuisse dicunt, ob totidem ab Alano fundi solitas Salutationes angelicas, quibus Rosarii integritas magnitudoque perficitur. Ita Catholicorum victoria fuit, quæ esse debuit.

XII. — *Alphonsus Castellæ rex virtute sanctæ crucis et ope Deiparæ insignem de Saracenis victoriam reportat.*

Alphonsi regis Castellæ nota de Mauris victoria est, quam anniversariis feriis Julii decimo sexto die Hispania concelebrat, et sanctæ crucis triumphum appellat, quæ dum in æthere visa esse dicitur, cum nostri maxime laborabant; neque taceri Mariæ perpetuæ Virginis ac Dei Parentis misericordia in nostros debet, ad cujus imaginis præsentiam, quæ in regio erat depicta vexillo, ingens Mahometanorum corrui multitudo. Seriem prælii et victoriæ ex ipsiusmet Alphonsi litteris ad summum Pontificem Innocentium tertium, clarius licebit colligere. « Circa serotinam horam, scribit rex, Saraceni attendentes, quod omnia tentoria nostra tute fixeramus, dispositis aciebus suis, venerunt ante loca castrorum, et ibidem quædam prælia belli in modum torneamenti cum nostris exercuerunt: attendentes vero illi, quod nos illa die nolumus habere bellum, ad castra sua reversi sunt. Sequenti autem Dominica summo mane venit Saracenus cum infinita multitudine, dispositis aciebus suis. Nos autem volentes considerare multitudinem gentis suæ et dispositionem et statum, et qualiter in omnibus se haberet, habito prudentum virorum consilio, et in his exercitatorum, expectavimus sequentem diem lunæ; ipsis autem sic existentibus, posuimus milites nostros cum peditibus, ut extremos agminis nostri non possent in aliquo molestare; quod quidem, divina favente gratia, sic evenit: secunda die, scilicet secunda feria, omnes in Dei nomine armati processimus, dispositis aciebus, cum eis pro fide catholica pugnaturi; ipsi autem promontoria quædam obtinuerunt, valde ardua et ascensu difficilia, propter nemora, quæ inter ipsos et nos erant, et propter alveos torrentium profundissimos, quæ omnia nobis erant magno impedimento, ipsis vero maximo adjumento. Verumtamen ille, a quo omnia, et in quo omnia fecit mi-

rabiliter, et direxit manus sui exercitus contra inimicos suos, et anteriores nostri, necnon et medi multas eorum acies, quæ in minoribus promontoriis exsistebant, virtute crucis Dominicæ prostraverunt. Cum autem pervenissent ad extremam aciem eorum, equidem infinitæ multitudinis, ubi erat rex Carthagini, ibidem difficillimos conflictus militum, peditum et sagittariorum invenerunt, quos sub maximo periculo, et vix etiam poterant tolerare; nos autem attendentes bellum illud eis omnino incomportabile, impetu equorum processimus, signo crucis Dominicæ præeunte, et vexillo nostro, in quo erat imago beatæ Virginis et Filii sui in signis nostris supposita; cumque jam nos pro fide Christi mori constanter eligeremus, attendentes crucis Christi et imaginis suæ Matris ignominiam, quas lapidibus et sagittis irritantes petebant, in arma forentes, aciem illorum infinitæ multitudinis divisimus, et licet ipsi essent constantes in bello, et firmi super domino suo, dominus illorum aciem infinitæ multitudinis crucis suæ gladio trucidavit, et sic rex Saracenorum cum paucis in fugam conversus fuit; sui autem impetus nostros interim sustinebant, sed statim post maximam stragem suorum reliqui in fugam conversi sunt: nos autem insequentes eos usque ad noctem, plures tamen insequendo interfecimus quam in bello. Et sic bellum Domini a solo Domino et per solum Dominum est feliciter consummatum. » Hæc Alphonsus rex plane fortis et pius, qui ut crucis et Virgineæ imaginis injuriam vindicaret, divinitus robur accepit, eamque victoriam adeptus est, cujus nunquam memoria consenesceat. Hæc paucis ab Alphonso rege perstricta, multo latius boni expandunt historici. Dubia adhuc et ancipite victoria, a rege Alphonso in Saracenos impetum esse factum adeo vehementem, ut ad Miramolinæ sedem irruperit, quæ licet septa vallataque undique, tamen ab Alvaro Nunciolata, qui regium vexillum præferbat, cum Deiparæ effigie Christum Filium amplectente, qui mundum manu tenebat, imposita cruce, patefactus est aditus. Nam cum Alvarus equum calcaribus adgisset, se saltu in barbari regis vallum immisit, visaque Deiparæ imagine consternati Mauri, quam paulo ante sagittis violare tentaverant, vehementer timerunt, et terga vertentes sese trepidi fugæ mandarunt. Unusque Alvarus miraculoso sui equi saltu, Virginisque simulacro prætento hostilem exercitum tremefecit. Hoc regis Alphonsi vexillum, ubi expressa erat Dei Matris illa effigies, quæ Mauros tam multos tamque bellicosos exterruit, in Toletana ecclesia servatum esse Alvarus Gometius in suis fragmentis scribit. Scribit Rodericus Ximenes Toletanus antistes, in hac tanta Maurorum strage mortuorum, cum aliis brachia, aliis pedes, aliis capita nostri secuisent, tamen ne unam quidem toto campo sanguinis esse guttam inventam: nimirum pavor ille inmissus a Virgine erorem ita compressit, ut præ gelu fluere non potuerit, et quia vi for-

midinis naturalis calor obriguat, sese sanguis ipse suspendit. (Ex Gonsalo Ahoto Molinensi, lib. *De Boeticana nobilitate*, cap. 41 et 47.)

XIV. — *Maria potentiam suam ostensura juvenes victos mirabiliter solvit.*

Cuba insula est e majoribus, quas in India Occidentali circumfluit Oceanus. In ea regulus quidam adversus finitimos populos multas est victorias consecutus, non alia quidem ratione, quam quod usus est quodam Christiano suarum duce copiarum. Is autem pergebat in hostes, gerens in pectore Virginis imaginem laborum sociam, belli auspicem, in periculis adjutricem, eaque hostes in fugam versos confestim superabat. Cumque, dissensione inter Indos exorta præstantiorne esset atque potentior Mariæ Dei Matris effigies, an deorum Indicorum simulacra, ventum esset ad arma, convenit, ut in lata quadam planitie, quatuor juvenibus robustissimis a tergo brachia ligarentur, duoque Mariæ Deiparæ nomine ex parte una, totidem pro diis indigenis ex adversa consisterent : quorum autem manus et lacerti sponte solverentur, ii victores essent, et pro veritate pugnare crederentur. Re in hunc modum composita, spectantibus innumeris, inclamanteque regulo illo, cui dux Christianus, *Ave Maria* ; continuo astitit matrona mirabili majestate, quæ ad suos appropinquans, et virga manus tangens, illas repente dissolvit, et quod valde mirabile est, vincula ad alteros duos e regione stantes devinciendos, ac denuo constringendos se, cunctis videntibus, applicarunt : hoc ita peracto, visum est confirmationis causa, certamen illud atque experimentum iterari debere. Repetitur, bini binis opponuntur astricti, iterum Virgo imploratur, iterum ab apparente Deipara pii juvenes manicis eximuntur, et impiorum vincula duplicantur. Pervulgatum duplex hoc miraculum Indos quamplurimos traduxit ad Christum. (Thom. Bozius, lib. ix, *De signis Ecclesiæ Dei*, cap. 10.)

XV. — *Carnotenses cives contra hostes suos ope Mariæ insignem victoriam obtinent.*

Rollone duce, qui et Robertus est appellatus, profugi quidam piraticam facientes, Carnotum nobilem Galliæ urbem obsederunt ; at incolæ ab armis imparati, et a multis non bene defensi, beatæ Virginis Mariæ indusium, Caroli Calvi donum, ex Constantinopolitana civitate quondam allatum, in urbis propugnaculis pro vexillo civitatis indefensæ tutamen pie ac fideliter expanderunt : ridere hostes sagittasque certatim in virgineam interulam camisiamque dirigere ; non sera Numinis vindicta fuit, hostes cæcitate confusos neque se loco moventes Carnoti cives ad satietatem usque trucidaverunt : evasit tamen archipirata Rollo, quem liberator omnium Christus suæ fidei ac religioni reservavit ; nam Christiana sacra suscepit, et Normannos gentem suam ad idem consilium et animorum remedium salutare pertraxit ; illo ex tempore Normannorum cum Gallis firma pax fuit. (S. Antonin.

archiepiscopus Florentin. part. II, tit. 16, cap. 2, sect. 5.)

XVI. — *Laurentius Almeida ope Deiparæ insignem contra barbaros victoriam impetrat.*

Calecutanus rex Zamorinus ingentem classem contra Lusitanos paraverat Malabarica tenentes littora, eosque quam maxime incautos et imparatos placuerat adoriri, neque ita multo post Zamorini classis ad hostem recta contendit : ea fuisse dicitur celsarum navium amplius sexaginta, lemborum ac trirremium ad centum et triginta omni telorum genere, et numero militum instructissima, ad ejus famam Laurentius Almeida naves non plus undecim admistis trireribus paucis raptim adornaverat. Lusitanis præter nautas impositis octingentis, ut ad ictum bombardæ ventum est, conspicatus Laurentius tantam hostium multitudinem, expiatis de more noxis primum omnium, adem Mariæ Virgini victrici vocet, si ea pugna barbari fusi ac fugati essent, dein paucitati subveniendum ratus arte, ne a Malabaribus circumveniri posset, tormentis, qua parte virium longe præstabat, eminus rem gerere instituit, ac primo statim certamine, cum in silvam adeo densam irritam nulla propemodum a Lusitanis incideret plaga, neque ex tanto intervallo vel tormenta ferrea, quibus tum utebantur hostes, vel sulphurei pulveris ollæ, vel sagittarum imber nostros admodum læderent, multæ passim omnis generis naves hostium aut depressæ, aut in litus ejectæ : at dissipatis tandem ordinibus, quod antea consulto vitarat Almeida, pugnam a propinquo deseruit. Prætoriam navis erat hostium, tum alvei magnitudine, tum armatorum frequentia insignis, in hanc harpagonibus ferreis comprehensam, Almeida cum fortissimis aliquot bellatoribus incredibili pene ausu insiliit, tantoque ardore animi et corporis dimicatum est, ut a sexcentis propemodum armatis, quot eam tuebantur, superfuerit nemo, exceptis iis, qui nandi peritia freti, se in pelagus præcipientes dederunt. Pari conatu, verum successu dissimili Nonnius Vaseus modica navi, et exigua militum manu multo majorem propugnatoribus instructam ferme quingentis invaserat, cumque pauci pluribus circumventi premerentur, extremo jam in discrimine laborantibus victor Almeida subvenit, nec modo suos a periculo eripuit, sed etiam navi hostium, trucidato vel depulso præsidio, potius est, inde jam certa victoriæ inclinatio ad Christianos facta, et Laurentius haud cunctanter insecutus trepidam ac paventem hostium classem, aliquot insuper naves partim expugnavit, partim tormentorum ictibus perforatas demersit ; palatæ aliæ contento cursu Calecutum maxime repetentes, cum longinqua fuga, tum quod eas terror ipse longe lateque distulerat ex imminente clade evaserunt. Almeida tribus circiter hostium millibus cæsis, sex tantum e suorum numero desideratis (quæ res auxilium divinum sine ulla dubitatione monstravit), captivas trahens onerarias novem ingenti parte

præda, simul et gloria, Cananoris portum, cujus fere in conspectu res erat gesta, magna cum totius populi ac regis ipsius gratulatione sospes intravit, ac primum omnium Mariæ Virgini victrici, quam initio prælii voverat ædem, faciendam locavit. (Maffei, *De hist. Indiæ*, lib. iii.)

XVII. — *Paucorum Christianorum celeberrima victoria de Angolanis.*

Lusitani erant fere ducenti, fœderatorum Æthiopum decem millia sub signis habebant: hæc tantula manus tota sexcenta adversariorum millia fudit fugavitque, et quod alioquin incredibile videatur, inruenta prorsus victoria, cujus quidem auctor non immerito creditur Virgo sanctissima, quam præcipua quadam Christiani Æthiopes observantia verentur. Affirmavit opinio, quod cum magna vis hostium in nostrorum subsidia quæ tenebant Æthiopes derepente irruisset, seque illi ad ducem Lusitanum recepissent, abjectis oneribus, et si inde discesserant, in eodem loco consederunt hostes sapius, vilioresque omnes sarcinas, ut est gens gazæ avidissima, diripuerunt, ea tamen, in qua erat abdita sacrosancta effigies Virginis, quam Lusitanus prætor secum semper in expeditionibus habet, quam flexo veneratur genu quotidie precatione adhibita, inspectante exercitu, salva prope viam et integra reperta est, obcæcatis ut videtur impiorum luminibus, ne illud viderent oculis, quod esset manibus attingere nefas. Hæc deinde imago in castra solemnî pompa reducta, ubi colitur religione maxima, eumque honorem habet, ut ipsius sub umbra præsidii se protegi confidant. Nec vana fides; certe post nobilem illam, atque haud scio, an omnibus sæculis unquam auditam victoriam, quam nostri de Angolanis reportarunt, cum duodecies centena eorum millia profligaverunt exiguo numero; cum forte quidam Lusitanus ad regis urbem delatus quæsiisset de ejus ductore exercituum, quid causæ fuisset, cur illa multitudo prope innumerabilis tam parvis copiosis cessisset: « Haudquaquam, inquit ille, Lusitanorum arma metuebamus, quos vel uno spiritu diffilare potuissemus, sed femina admirabili specie, clarissima effulgens in luce, seniorque ejus comes flammeum vibrans gladium, qui conspiciebatur ante signa suspensis medio aere vestigiis, magnam incutiebant spectantibus formidinem. »

XVIII. — *Ope Mariæ rustici innocentes ad mortem damnati liberantur.*

Cauponi cum mors esset illata, et in quæstionem famulus datus, admotis tormentis annuit a se commissum esse facinus, sociosque habuisse rusticos duos. Postulati in quæstionem rustici, vi cruciatuum pari imbecillitate vincuntur, sententia capitali damnatos mors sequebatur. Sed ut injectos innocentium jugulis laqueos falsus iudex aspexit, intimis religionum stimulis agitatus, errorem suum Patri detegit, cujus consilio, ut religione animum

solveret, coram iis qui præsentibus aderant, rusticorum prodidit innocentiam, nec tamen iudex sententiam, quam tulerat, revocabat; ducebantur nihilominus insontes ad mortem, nec procul aberant a suspendio; cum commonefactus a Patre iudex de re, toto cœpit animo vehementer addubitare, revocatisque ex itinere reis, jubet iterum constitui de cæde quæstionem; cognita quam diligentissime causa, cum jura damnare viderentur, iterum traduntur ad mortem; sed divino consilio fusi repente imbribus, iterum dies necis extrahitur; interim proditur cædis auctor, et rusticorum innocentia patet. Ita tres homines simplices, non sine peculiari divinæ Providentiæ beneficio, que nunquam deserit sperantes in se, præsentissimo periculo liberantur; etsi illi quidem æquissimo animo se mori dicebant, quia, quamvis homicidii culpa vacarent, tamen quoniam multa peccassent in vita, quotidieque apud Deum offenderent, merito plecterentur: absoluti proinde a iudice, beneficium Dei Matris agnoscunt, quare paucis post diebus e tormentorum laboribus recreati, ad Lauretanam domum, ubi pro incolunitate sua vota persolverent, suspensa de collo reste nudis pedibus inceserunt. (Ex *Annal. Nicol. Orlandini 1587, De hist. collegii Perusini.*)

XIX. — *Sutorem cum conjugē et quinque liberis ab alluvione ingenti servat*

Lulæ oppidum est in Algarbiensi provincia in primis frequens ac nobile, in dorso editissimo montis duodecim passuum millibus ab Atlantico mari. Anno igitur 1587, ix Kalend. Novembr., die Sabbati, atra quædam nubes et densa e litore se intendit atque in sublime elata eam partem operit montis, in qua directis quibusdam viis permulte sunt ædes non valde ab oppido disjunctæ, suburbium vocant; paulisper hic primum constitit, vel conditas lacessens iras vel subjectis ostentans; dum valido sollicitata vento effusum imbrem, quo nullum majorem illis locis memorant fuisse, cum sonitu dedit. Tres horas desævit tempestas, quæ etsi retardata primum hortorum aggeribus in quos collecta inciderat aqua, tamen non ita multo post immenso aucto, moleque ingenti per stragem obstantis aggeris adjacentibus superfunditur, octoginta domos e fundamentis evertit, conquassavit ducentas, multos mortalium rapuit, egit nullo discrimine; oppidani enim tam ancipiti permoti malo moliri primo aliquid, omnia cum vinceret pestis, incerti animis, fessi corporibus, consilium cui impares erant eventui reservare; ex quo etiam inter cunctationem aliqui lateribus circumventi pari violentia feruntur; tenebræ interea conduplicari, cælum tonitru contremiscere, micare ignes et glomerari aqua inter fragores, quos feminarum ululatus, puerorum gemitus (quorum partim morabantur, partim festinant, omnes se mutuo impediunt) faciebant magis horrendos: visæ etiam, aut ex metu creditæ ut nonnulli dixerunt, obequitantes

humana specie umbræ per gurgites subjectos, ita capiti auribus oculisque metu omnes torpere; mox videre erat aliquos modo pectore, modo ore tenus exstantes, ad postremum fere fluctibus absorptos; augebant terrorem, fugamque impediabant disjecti passim parietes ædium cum permixto instrumento cunctaque suppellectili, saxorum fragmenta, miseranda domorum cadavera uno agmine innatantia, quorum incursum impulsuque multi homines obrutis membris vel mutilato corpore: hæc enim damna post trium horarum noctem, lux ubi conserenavit, cælum mœrentibus ostendit; neque tamen hæc inter nullus radius beatissimæ Virginis effulsit. Clutarius erat cum uxore et liberis quinque pene infantibus; habebat in ædibus imaginem Dei Matris quam religiose colebat; Rosarium huic proximum ad parietem e clavo appensum, ad hanc Sabbatis lucernam accendebat, ad commune periculum cum vicinis, ut inundationem prohibeant via, salutata prius Virgine domo exit, reliqua familia relicta, dum operi instatur, comites amne obruantur, immotus ipse in eodem hæret vestigio, quin et puerum, qui ferebatur vortice, manu apprehensum imponit in humeros: « At tu, inquit, quia es ætate innocens ac simplex, ut nos liberet, Dei Matrem comprecare. » Hæc fatus, ne fluctibus intercluderetur affluentibus, ad integræ ejusdam domus limen evadens cum servato puero stetit incolumis. At domi ejus res majori erat in periculo, ingressis aquis, quæ officinam omnem exhauserant, cuppis, arcis ac cæteris utensilibus ejectis, omnia occupabantur, filiis tantum matrique parcebatur, qui ante tutelarem effligiem humi strati in preces effundebantur: nec defuere, quibus post tempestatis abscessum et lychnus pensilis accenso igne, et intacta imbris tabula, et incolumis familia miraculo fuit, cum præcipue adhuc uda notarentur superfusi fluminis indicia. (Franciscus Bencius, in *Annal. De hist. provincie Lusitanæ*.)

XX. — Moribunda ope Mariæ sanatur.

Olyssiponæ nobilissima matrona Catharina Thaidia degebat, ejus familiæ domina, quæ oppidum villam viridem possessione tenet antiqua: huic annum prope quartum decimum agenti infestus valde morbus fuit, cujus dolor horribilis atque jactatio puellam generosam ad mortis limen aditumque pertraxit, adeo ut moribundæ funebre linteum pareretur; in hoc virginis periculo domesticorumque dolore atque luctu Catharinæ nutrix tam sibi, quam alumnae metuens (egebat enim et ex Catharinæ vita pendebat) ad quandam Mariæ sacrosanctæ Virginis ædem cito confugit, ibi collacrymans et ingemiscens pro Catharinæ vita sanctissimæ parenti supplicavit. Haud irritus fuit labor; siquidem ad pias (quod credere par est) mulieris arumnosæ preces inclinante Deipara Virgine, paulatim ac sensim exanimata ac pene mortua Catharina revixit, ac melius habere cœpit, cum menses prope quatuor ægro-

tasset, et vero morbus quanquam remissior est factus, tamen ejus reliquæ manserunt, lateris sinistri sæva paralysis, et brachii tanta mobilitas, ut qui illud firmare vellet, brachium statim ei contremere; hæc novem menses inaudita plaga duravit, quibus optimi quique urbis Olyssiponæ medici suam artem frustra tentarunt. Interim Catharina ad communem omnium Dominam suspiciebat, cujus ope mortis faucibus esset erepta. Mariæ Dei Genitricis beneficia imperfecta non esse, quæ vitam dedisset integram, valetudinem ejusdem esse beneficio et liberalitate venturam; itaque ad cœnobium in ejusdem Catharinæ castello situm se deferri postulat, cujus cœnobii templum Deiparæ sacrum Mariæ Reliquiarum appellatur. Religiosa domus hæc est, et peregrinorum celebrata concursu. Simul atque venit in templum, ac se ante perpetuæ Virginis imaginem supplex ac venerabunda demisit, anum a tergo auditur ægroto filio salutem enixe deprecantem, et clementissimæ Reginae opem et auxilium intenta supplicatione, magnisque gemitibus, et claritate insolita vocis implorantem. Hinc Catharina suæ precationis sumit exordium: « Non equidem dubito, quin mihi medicinam faceres, Virgo sanctissima, si hujus vetulæ mihi fides esset, oro supplex, ut quæ remedium dare soles, modum etiam remedii adipiscendi concedas. » Hæc et alia cum pietate et mentis ardore locuta, misericordiæ Parentis dono sanatur, et molestissima illa paralysis, quæ corpus magna ex parte contraxerat, repente liberatur. Catharinam stupor alienat a sensibus admiratioque suspendit. Dein, nemine sustentante, surrexit e terra, suisque ingressa pedibus ad matrem dynastæ et comitis uxorem, quæ in templo erat, gaudio turbata se confert; matrem similis stupor occupavit; quæ vero turba non infrequens (Dominicus enim agebatur dies) in templum rem divinam auditura convenerat: « Miraculum, miraculum! » magnis vocibus exclamavit. Hæc cum audissent monasterii Fratres, rei veritate nullo negotio comperta, immortalis Deo ejusque Matri largissimis modulatisque vocibus, *Te Deum laudamus*, cecinerunt; die postero castelli sacerdotes publica gratulatione pompæque miraculum celebrarunt, Catharina pedibus sacrum triumphum celebrante, quam constabat novem ipsos menses sine auxiliari baculo et fulciente famulo re vestigium quidem facere potuisse; et tamen ita convaleuit, ut dicere soleat: sanitatem quam Maria sanctissima donavit, ex calce ac petra componi cœmentoque durissimo, qua similitudine firmissimum sanationis esse genus de manu Virginis ostendebat; cujus argumentum est, Ludovicus Granatensis ait, Catharinam nunc a templis a matutinae lucis exordio ad undecimam horam, aut non multo secus flexis genibus obdurare solitam, non sedere, non fatigari. In hujus porro beneficii memoriam nobilissima hæc matrona quotannis, ipso recuperatæ valetudinis die, ferias ad honorem bene merita de

se Virginis agitat, quas cuncta simul familia celebrat, atque a servilibus vacat operibus, non aliter atque in festis diebus fieri a Christianis solet, quos a non ingenuo labore, et a functione famulari immunes fecit Ecclesia. (Ludov. Granatens. *De Symb. fidei*, part. II, sect. 10, reg. 4, cap. 5.)

XXI. — *Coriarium ab infestatione diaboli Maria liberat.*

Andreas Scheermesser coriarius civisque Bambergæ in Franconia, concivem ædibus suis proximum ingenti prosequatur aversione et odio, juramento se demum devovens, si non eundem manibus propriis vita privaret. Placuit hosti Stygio conditio; mox igitur promissum corporis hospitium obsidet, et miscelli hominis animum diu noctuque ita exagitat, ut ex cunctis corporis membris frigidus sudor copiosissime emergeret, nec alia de re, quam nece sibi aliisve inferenda cogitandi dabatur facultas, otiosus neque erat hostis antiquus in occasione armisque eandem perpetrandi exterius subministrandis: interius vero hominis phantasie varias, falsas tamen injuriarum species olim illatas imprimit, quibus ipse incitatus necem perficiendi animum obfirmabat. Interim non ex toto deerant pia angeli tutelaris officia, qui, quem stolidè infelicitèrque se diabolo mancipasset, miscello sæpissime in memoriam revocabat: ex qua cogitatione aliqua quidem, sed non seria pœnitentia animum subibat, utpote quem dæmon tentatione necis inferendæ iterato acerrime infestabat, ita ut arma janjam ad uxorem prolesve interficiendas non semel arripuerit, quæ tamen occasione semper præcisa sibi e manibus quodammodo eripi expertus est; tandem, piissima utique Numinis dispositione, confessarii misere tentatum visitant, suadent, si remedium vellet, voto se Deiparæ Virgini ad ædes ejusdem Weyerianas obstringat, acceptatur consilium, exomologesi simul universali, quod antea nunquam factum erat, tentatus conscientiam expiat. Mirum! mox dæmonis viribus fractis tentationes malignæ nunquam redierunt: cui beneficio insigni Andreas gratus, sæviante hieme, cum devotis quibusdam viæ sodalibus ad sacras ades pergit, votumque exsolvit. Non defuit novo Maria miraculo, nam vires corporis per tam diuturnam dæmonis infestationem adeo debilitatæ, ut duriori manum operi inidoneæ essent, ita sunt subito redintegratæ, ut majores Andreas antea nunquam habuerit. (Ex *Fomeri Miraculis Deiparæ Weyer.*)

XXII. — *De inventione mirabili miraculosæ iconis Virginis Deiparæ Culmensis in Bohemia.*

Lanio Falckenaviensis pro more ad lucrandum panem, iter per vicinos agros carpebat, cum ille domum per montem Culmensem repeteret, ob excessivos solarium radiorum æstus, ab corporis refrigerium resedit sub corylo; mox blando sopore opprimitur. Visus sibi una secundaque vice nomine compellari, Evigilans cum neminem mortalium cer-

neret, somnio vocem ascribens profundiori se somno committit. Ast tertia vice a manu sibi incognita tam fortiter movebatur, ut excusso somno, quid sibi res vellet, undequaque oculos converteret. Viso nemine, in medio tandem coryli iconem Mariæ semper Virginis cum infante Jesu in brachiis conspicit; hanc ipse exsultans brachiis excipit, et per milliare unum Falckenaviam deportat. Sed quam mirabilis Deus in consiliis suis! Exorta altera diei luce imago eo quo deposita fuerat in domo loco nullibi reperitur, unde pius lanio instinctu haud dubie divino illustratus, eandem sub corylo rursus quærit et invenit. Compertum ex hoc facto, Deiparam ibi coli velle, ubi imago ejus primitus fuisset inventa: unde aucta est fidelium pietas, excitata liberalitas, ut templum nunc eo sit in flore, quem cernimus.

XXIII. — *Matrona nobilis morti per morborum copiam proxima, mire sanitatem recipit.*

Erat circa annum Christi... Bambergæ matrona spectabilis, omni bonorum copia affluens, quæ a Domino visitata, in sævum medicorumque ingenio ignotum prorsus morbum incidit; afflictabatur illo per sex integras septimanas, sine ulla cibi sumptione: malo huic nova, cordis nimirum palpitatio continua, vertigo, et paralysis sese aggregabant, angina insuper guttur ac linguam adeo exussit atque denigravit, ut accedente tumore, fandi facultas omnimodis tolleretur: actum nunc esse de vita affirmabant omnes, ægrota interim animo fiducia pleno Deiparæ in Weyer miraculosæ opem implorat, calicemque argenteum auro exornatum cum cereo, anathema vovet, si pristina sanitas rediret. Nec mora; abscedit omnino morbus, sanies evanescit, et priores omnis generis plagæ longe recedunt. (Ex *Miracul. Deipar. Weyer.* apud Fomerum.)

XXIV. — *Celebritas festiva Immaculatæ Conceptionis Mariæ, a S. Nicolao, Elsinò manifestatur.*

Cum Elsinus, vel ut aliis refertur, Elpinus, abbas Remensis (a quibusdam Remesinensis dicitur), anno Christi 1109, ablegationem janjam suam, in gravissimis Nortmannicæ ducis Guillelmi negotiis susceptam, ex Anglia in Daniam, laudabilissime ac desiderato cum fructu persolvisset, suo tandem in reditu, mari se committens, felicissimo, per tempus non modicum, persoluto itinere, horrenda tandem exurgente cœli intemperie, ventorum turbine, fluctuumque spumantium fragore, in extremum communis naufragii diræque submersionis periculum est redactus. Verum cum cœlicolis, ipsique præsertim augustissimæ cœlitum Regina, tenerissima semper devotione addictus exstitisset, spectabilem habere promeruit præclarum quemdam e cœlestis aula proceribus heroem, divum scilicet Nicolaum, specialissimum jam pridem navigantium ac periclitantium patronum. Hic promptam mox cum morte decertanti assistentiam ac certissimam

e proximo periculo liberationem abbati, hac expresse addita conditione spondit, si ipsis cœlitibus festivissimum, Dei Genitricis, sine omni labe conceptæ mysterium, festiva quotannis celebritate, cum religiosis suis recolere, aliisque ad parem solemnitatem pie peragendam, qua publicis e cathedra cohortationibus, qua privatis, int̄ colloquia persuasionibus pertrahendis, pro viribus vellet al-laborare: quo sanete promisso, Elsinus mox cœlitus ereptus, ad portum Anglicanum feliciter appulit, ac non solum quoad vixit, votum suum fidelissime ipsum adimplevit, verum etiam alios complures in suam traxit sequelam, Virginisque Immaculatæ odorem adduxit. (Ex card. Baron. Petro de Natal.)

XXV. — *Festum Conceptionis a divo Anselmo inchoatum in Ecclesia recipitur.*

Divi Anselmi Cantuariensis archiepiscopi et Angliæ primatis, clarissimæ Benedictinæ familiæ nostræ luminis, super omnia præclarissime gesta, honor præcipuus, a singulari, in beatissimam Dei Genitricem, studio promanavit, quod ex eo vel maxime apparuit, dum Immaculatam dictæ Virginis Conceptionem non solum suis in libris publice defendere, festumque hujus mysterii diem, in dicto suo episcopatu, solemniter celebrandum primus introducere voluit, verum etiam alios quoque Angliæ coepiscopos (communicata ipsis paulo ante recensita Elsinii abbatis historia), ad eandem devotionem propagandam fervide cohortatus est, verba hæc formalia suæ ad eos epistolæ inserens: « Non puto verum esse Virginis amatorem, qui celebrare respuit festum suæ Conceptionis. » Unde mirum minime videri debet, altēfatam mysteriosam festivitatem per complures exinde provincias, urbes, universitates, successivo processu receptam, in tota tandem Ecclesia, sub præcepto institutam, nostris jam temporibus solemnī octava celebriorem, indulgentiis e thesauro sanctæ Matris Ecclesiæ auctam, tantum sumpsisse incrementum, non-nisi devotissimo huic præsulī, præ omnibus aliis ascribendum: et nonne Virgo ipsamet beatissima ob tantum, pro honore illibatæ suæ Conceptionis, laborem, gratam se Anselmo exhibuit? Vinci certe tantis a famulo suo sibi exhibitis devotionis officiis non est passa, dum Matrem se in pluribus occasionibus ei præstitit gratissimam simul ac gratiosissimam, eo præsertim tempore, cum obscura aliquando nocte, præreps ex alto delapsus, non sine præsentissimo mortis periculo, inelamata divinæ Genitricis ope, ne minimum damnum per-pessus, non sine miraculo, surrexit innocuus. (Bivarius, in *Anselmo vindic.*)

XXVI. — *Philippus III, rex Hispaniæ, et Margaretha uxor ejus, Virgini illibatæ fuere devotissimi.*

Anno 1594, rex hic, miraculosæ cuidam imagini in Valle Verena, in ecclesia PP. Benedictinorum asservatæ, duas ex auro purissimo pretiosissimas

imposuit coronas; insuper cum parvuli in Hispania, ex divino instinctu, per publicas plateas decantare inciperent, Mariam sine labe fuisse conceptam, adeo desuper gavisus fuit ac animatus, ut peculiare mox Romam nuntios ablegavit, tantumque apud Sedem Pontificiam impetravit, ut per specialem Bullam anno 1617, die 12 Septembris publicatam, Paulus V prohibuerit, ne quisquam impo-sterum auderet, in publicis disputationibus, concionibus, etc., sinistram de Mariæ Conceptione sententiam tueri aut proponere. Hanc insuper vocem tanti sanguinis fastigio dignissimam, Philippus edidit: « Si, inquit, necessarium omnino putarem, me Romæ adesse, et ad sanctissimi Patris pedes provolvi, ut pro Virginis Mariæ originali justitia, extremam sententiam ferre, et causam per Spiritus sancti assistentiam definire ac determinare velle, quamprimum fieri posset, aliis quibuscunque rebus posthabitis, cunctisque difficultatibus superatis, Romam contenderem, et sanctissimo Patri me sistere. » O dignam orthodoxo principe vocem! dignam Austriaco sanguine. Sed et regia ejus conjux Margaretha Austriaca pariter erat in puram Conceptionem teneritudinis, quæ inter alia ex hac piissima et omnibus prægnantibus imitanda consuetudine satis est colligenda, quod quotiescunque tempus pariendi adveniret, mox fructum ventris purissimæ Virgini magno devotionis affectu obtulerit, ejusque maternum auxilium et assistentiam multis precibus imploraverit: præterea novem dierum institutis comprecationibus, ad diversas Deiparæ ecclesias, per novem decantata Missarum solemnia, totidem diversarum ejusdem festivitatum devotam egerit memoriam, ita ut primo loco tanquam immaculate concepta, 2° ut nata, 3° ut in templo præsentata, 4° ut ab angelo salutata, 5° ut visitata, 6° ut expectans nativitatem, 7° ut parturiens, 8° ut purificata, 9° ut in cœlos assumpta, in auxilium vocaretur. (*Kalendar. B. V. Francisci de la Croix.*)

XXVII. — *Deiparæ Immaculatæ Conceptio implorata a certa morte liberat.*

Obtinnerat suis a superioribus licentiam religiosus Frater, Clemens de Claris, ex ord. S. Francisci, ad certum quemdam pagum procedendi, tum ut solemnī Conceptionis festo, quod summa ibidem celebritate per annos singulos agebatur, interesse, tum etiam consanguineos quosdam suos, ibi habitantes, pro aliquo illorum solatio visitare posset: huc quoque properabat dicti Fratris Clementis genitor, qui equo paulo insolentiori insidens, una cum illo, supra magnum molendinī cujusdam præcipitium decidit: casui huic periculosissimo si quis spectator interfuisset, dixisset utique, actum esse de viri vita, aut saltem gravissimo eum crurifragio conquassatum. Verum longe aliter res se habuit; docuit nimirum eventus, quam utilis sit Deiparæ illibatæ imploratio. Invocaverat nempe vir ille admodum devotus, in extremo hoc casus periculo Virginem beatissimam per Immaculatam ejus Con-

ceptionem, cujus tum agebatur pervigilium; huic mirabiliter una cum equo, evasit incolumis, ac sine omni læsione, supernaturali adjutus ope, denuo ad culmen ascendit, cum tamen præ casus altitudine, ipsa etiam, cui insederat sella, in duas partes per medium scissa videretur. Tam feliciter ergo per Immaculatam Dei Genitricem liberatus, lætus cum aliis ad pagum pervenit, narrans quod ipsi contigerat a Virgine beneficium. Hinc altera die celebritas ejus sanctissimæ Conceptionis summa ab omnibus devotione est gesta, laudibusque tam gloriosæ Matri jugiter persolutis, reliquis dies in omni religiosa lætitia ac optatæ conversationis suavitate consumptus. (Bernardin. de Busti, serm. 6, *De Concept.*)

XXVIII. — *Puella violenter constupranda inspecta Dei Matris effigie conservatur illæsa.*

Cum in expeditione Neapolitana, anno 1595, Carolus hujus nominis octavus Galliarum rex, Italiæ imminens, puellam quamdam admodum speciosam observasset, illico in eam tam impuris exarsit ignibus, ut jubens eam ad se adduci, turpe jamjam crimen volenti nolenti virgini inferre statuerit. Explesset hic utique rex detestandam cum illa libidinem, nisi inspecta Dei Matris effigie illæsa evasisset; cum enim ad regium jam cubile vi perducta, animadverteret ad lecti latum tabulam quamdam purissimæ Virginis pendere, sic regem generosa modestia est allocuta: « Rex præpotens! Virginem Mariam reverere, cujus hic tabulam intueris, obque ejus illibatum florem, meum tunc decerpas; si me virginem deperis, hanc omnibus aliis pulchriorem, quia immaculate conceptam, Virginem aspice! ejus tenero amori da pudorem illum meum quem fœdo delusus amore statuisti misere delibare. » Plura dixisset, nisi amaræ lacrymæ ac devota erga Virginis imaginem suspiria vocem interclusissent. Et ecce rex fœdo quantumvis libidinis ardore hactenus vehementissime accensus, mox, ut in Mariam Immaculatam oculos direxit, ejus adeo percitus est pulchritudine, ut alterius puellæ quasi immemor, libidinem omnem senserit perfectissime extinctam, hancque puellam pudicitia magis quam corporis pulchritudine commendabilem, caste veneratus, suis reddiderit illæsam, officium præterea extinctæ libidinis, sibi ab ea sancte exhibitum, regia dote puellæ præstita compensarit. (Marcellinus de Pise, in *fest. Conceptionis.*)

XXIX. — *Imago Virginis illibatæ a dolore genuum liberat monialem.*

Proscriptis anno 1442, Monachio Hebræis, Albertus Bavarorum dux serenissimus, synagogam, quam hactenus illi incoluerant, celebri cuidam viro, Joanni Hartlieb (aulicus medicus hic erat) dono concessit, qui sibi domicilium struens, capellam adjunxit in foro, cum altari in honorem Immaculatæ, ad omnem devotionem exstructo, ubi multa statim beneficia, imo et miracula contingebant, magnus-

que populi accursus in dies augebatur. Necessarium omnino videbatur, capellam hanc reddere amplior, hinc domum suam omnino destruere non dubitavit devotus medicus, ut Mariæ domus dilataretur, quam jugiter fundatam tribus altaribus, nec non crypta quadam subterranea, ac insignibus reliquiis providit. Altaris præcipui, scilicet Immaculatæ Conceptionis dedicatio, quotannis celebratur die lunæ, dictum festum subsequente. Verum cum tempore reformantis, seu potius deformantis, pro dolor! Lutheri, ecclesiæ quidem pars superior illæsa persisteret, crypta vero in conservatorium rerum ad decorem ecclesiæ pertinentium commutaretur, adeo, ut dicta Immaculatæ Virginis imago per complures annos inhonorata, vix non oblivioni penitus traderetur, sequens tandem anno 1612 contigit miraculum. Cum enim Catharina Kammerherin, ordinis S. Francisci, virginum Mendicantium Monachii Soror, per annum et ultra, maximo amborum genuum dolore cruciaretur, nullumque malo remedium sufficeret, fiduciam illa omnem in Deum sanctissimamque ejus Parentem reposuit. Et ecce vivis ejus menti coloribus representabatur imago hujus cryptæ, licet nunquam a se visa, vel cognita, sed tantum ab aliis quibus illa apparitionem narraverat, explicata; ipsa autem eodem, quo imago representabatur, momento, ab omni dolore ex toto libera remansit: unde factum, ut excitata de novo, erga dictam in crypta imaginem devotione, locus confestim ad omnem decentiam perpuratus, tribus fenestris illustratus, sacristia insuper apposita fuerit, ac magna illuc conveniente populi frequentia, plurimis, ut antehac beneficiis imago claruerit. (Magist. Joannes Bartholomæus Schreckenfues, tract. *De crypta B. Virginis* impresso Ingolstadii, anno 1625.)

XXX. — *Doctor quidam Tolosanus Immaculatam Deiparæ Conceptionem impugnans, tristi morte succumbit.*

Anno 1423, Martino V Pontificatum gerente, quidam theologiæ magister, Tolosani studii rector, determinare ausus est beatissimam Virginem originali fuisse peccato corruptam. Verum exacerbatus propterea populus, mox eundem e civitate proscripsit, qui inde Romam adveniens, illatam sibi injuriam lacrymabiliter summo Christi in terris Vicario exposuit, ac mirum in modum conquestus, conclusionem suam publica sese disputatione (modo Sanctitas Sua id permetteret) tutari velle asseruit. Consensit facile Pontifex, ut rigidæ hujus et Virginis honori admodum nocivæ sententiæ publicas magister ille rationes perhiberet. Verum, convocato jam maximo doctorum conventu, cum, assignato disputationis tempore, in ipso summi Pontificis palatio convenissent omnes, jam jamque diutius exspectarent, unicus desiderabatur magister, sententiæ suæ futurus præses et defensens. Cum ergo non compareret qui primus adesse deberat, missi tandem sunt qui eum advocarent.

Verum, o triste spectaculum! vix religiosi, qui cum hospitio susceperant, cubiculum ingrediuntur, cum, ecce in lecto observant jacentem magistrum illum, imo misere defunctum reperiunt, ac interiora ventris non habentem. Adeo nimirum Maria suum confudit inimicum, et qui vivus noluerat defendere Immaculatam, suo damno purissimæ ejus Conceptioni, coram tanta doctorum multitudine, testimonium perhibere mortuus debuit. Quod factum reliquos etiam omnes in piissima de dicto Virginis conceptu opinione plurimum confirmavit. (S. Bernardin. Senens. tract. *De Concept. B. V. M.*)

XXXI. — *Voto immaculatæ conceptæ Deiparæ facto, benigna summi Pontificis audientia, litterasque perditæ impetrantur.*

Missus a summo Pontifice Sixto IV ad regem Hispaniarum, in gravibus negotiis, venerabilis ex ordine S. Francisci Pater, F. Bernardinus de Caymis, absoluta jam feliciter commissione, Romam multis cum litteris ad Pontificem redire statuerat, cum ecce inopinatus ipsum casus vehementer afflixit. Habebat nimirum certum, ex suo ordine itineris comitem, cui superiorum jussu ad terram sanctam proficiscendum erat. Hic omnes litteras, quas inter regis etiam ad Pontificem numerabantur, hactenus in custodia habuerat, sed cum per aliam ipse viam iter prosecutus, a reliquis se separare deberet, litteras, quæ Romam defendendæ erant, alteri socio consignat, illis solummodo exceptis, quæ ad Pontificem directæ, et a quibus totum suscepti negotii pondus dependebat, utpote quas suis casu litteris immiscens, ignoranter secum asportabat. Romam interim iter suum Bernardinus persequitur, cumque eo deveniens adverteret, litteras ad suam Sanctitatem destinatas a socio fuisse nescio quo ablatas, summa id tristitia virum afflictebat, nec audebat absque iis comparere, maximam pertimescens vicarii Christi indignationem. Profectus forte etiam cum illo fuerat Bernardinus de Busti, pro confirmatione Officii de Immaculata Deiparæ Conceptione a se compositi impetranda. Hic voto se obstrinxit Virgini beatissimæ, quod si desideratam illis a summo Pontifice audientiam hæc vice procuraret, litterasque deperditas restitueret, tres ad gloriam Immaculatæ Conceptionis sermones summo studio componere vellet. Et ecce, vix inauditi Pontifex, religiosos hosce viros Romam advenisse, confestim advocatos, hilari vultus maiestate, et jucunda admodum facie, paterne alloquitur, atque ne de amissis litteris adeo affligerentur, blande consolatur, dicens se eandem verbis illorum fidem habere, ac si ipsas regis litteras perlegisset. Nec defuit diutius epistola adeo dolenter amissa; procurante enim absque dubio Maria Immaculata, Pater ille, qui inscipienter litteras hæc suis immiscuerat, antequam in portu Veneto navim conscenderet, in longinqua perrecturus, litteris casu revolutis, reperiens non suas, easdem confestim

Romam transmittit, quæ ad confirmationem legationis fidelissime persolutæ, Pontificiis manibus gaudenter sunt exhibitæ. (Bernardin. de Busti. serm. 9, *de Concept.*)

XXXII. — *Franciscanus laicus defendens Immaculatam Mariæ Conceptionem, stat in flammis illæsus.*

Convenerant in itinere quodam diversorum ordinum Patres religiosi, ac varios inter discursus, de Immaculata tandem Virginis Conceptione, quid quisque sentiat sermonem instituebant. Negare ex illis unus, Mariam sine labe conceptam, defendere totis viribus alter, cumque pertinacibus argumentis sententiæ quisque suæ adhereret, Frater, quidam laicus, Patris Franciscani socius, sustinere diutius non valens injuriam, ab altero religioso Virginis innocentie illatam, ex motu iræ, validissimam sacerdoti alapam inflixit. Erat percussus religiosus ex nobilibus admodum parentibus progenitus, quorum non proculinde erat habitatio; hinc timore illorum parentum ac consanguineorum, percussor delituit, præsertim cum intelligeret intendi vindictam de colapho religioso illi Patri a se inflicto. Complures jam dies effluerant, cum confusus in Virginis Immaculatæ adjutorio laicus, ultro cognatos et propinquos accedit, candide affirmans, se non mala quidem voluntate percussisse dictum sacerdotem, illorum consanguineum, sed eam tantum ob causam, quia Immaculatam ille Conceptionem purissimæ Dei Genitricis tam acriter infamasset; promisit autem, se veritatem mox, in omnium oculis, clare demonstraturum. « Ignem, inquit, grandem accendite, quem, una cum sacerdote, a me percusso, intrare promitto; qui deinde ex nobis fuerit flammis consumptus, ejus falsa reputetur opinio. » Placuit sermo in auribus omnium, moxque ignis, ut petebatur, accensus. Hic laicus, apprehensa sacerdotis manu, secum illum in ignem perducere volebat, qui tamen præ nimio mortis horrore intrare omnino recusavit. Laicus ergo solus flammis sese committere non perhorruit, invocata nimirum calidissimis precibus Virgine immaculata, ut sicut illa sine peccati incendio fuerat procreata, sic et famulum suum ab igne illæsum conservaret: et sane stetit in medio ignis, sine ulla læsione laicus, per longum tempus, Patrem religiosum, ad easdem flammis subeundas, iterato, sed incassum invitans. Facile proinde erat, tam grandi miraculo, universos astantes ad credendam Virgineæ Matris innocentiam adducere, veniamque ob percussum in fervore relictorem obtinere. (Bernardin. de Busti, serm. 8, *De Concept.*)

XXXIII. — *Mariæ noxam originale affingere, ipsis Mahometanis invisum est.*

Anno 1522, sedente Joanne XXII Pontifice, Avinionen in Galliis, ad partes nostras venit genitus magni Armeniæ Sultani, Græcæ et Latine lingue admodum peritus. Hic summo honore pontifici in

curia exceptus, quotidie sacris ritibus, cæremoniis ac solemnitatibus, quibus mirum in modum capiebatur, intererat, jamque eo res devenerat ut catechumenus et religionis nostræ haberetur candidatus, non sine ingenti sanctissimi pontificis gaudio. Atamen (pro dolor!) omnia aliter eveniunt; accidit enim, ut luce festiva Marianæ Conceptionis oratorem audierit, multis et scripturis et figuris demonstrare conantem, Dei Matrem, cum cætero mortalium grege, originalis peccati maculam contraxisse; ad quæ novus ille orthodoxæ fidei candidatus in tantum fuit scandalizatus, ut confestim e loco consurgens, cum fremitu ac furore, in hæc verba proruperit: « Apage tetrum spurciloquium! etenim, si in conspectu califæ, aut suldani Ægypti, aut in conspectu aliorum Saracenorum, quis talia effari ausus fuisset, nullo certe pacto evadere potuisset, quin ab omnibus lapidaretur, etsi primas regni foret; imo, si quis talia de matre Mahumeti inter nos effutire præsumeret, viviburio piaret. Itaque vale, Christianitas, nihil mihi et baptismo, nihil mihi et religioni, in qua Dei Mater turpis audit et impura! » Dixit, et obfirmate a sacris nostris resiliens, renitente in vanum pontifice, qualis advenerat, in regionem suam est reversus. Hunc nempe fructum e sacro suggestu orator ille minime sobrius retulit, edoctus, aliam effundendæ pectoris purulentæ sedem quærere. (Jacob. Perez. de Valent. ad vers. 3 *Magnificat.*)

XXXIV. — *Virginem febris acuta et aliis morbis ad mortem decumbentem sanitate exhilarat.*

Febris acuta ac fatalis virginem Birgittam Lichtenfelserin, honesti viri filiam, tam vehementer invasit, ut non omni duntaxat intellectus, sed vitæ propemodum usu destituta, ad extrema devenerit: sine cibo et ullo potu, diebus octo integris jacuit, nec ullo hujusmodi (angina fauces præcludente) uti potuisset: febris adeo infestæ malum, epilepsia, aliique paroxysmi non mediocres summopere augebant. Deus interim misericordiæ suæ oculos in ægrotam conjiciens, intellectus eidem usum in tantum restituit, ut animum ad cœlestia elevans, voce licet destituta, animo saltem, ad Deiparam Thaumaturgam in Weyer, votum conciperet. Et ecce mox fandi redit facultas, et quod mente conceperat votum, verbis claris denuo in lucem edit, addito altero ad templum SS. Trinitatis in Gosweinstein: sic aucto voto, augentur miracula, cito enim perditus ciborum appetitus se insinuat, discedit febris, fugit epilepsia cum paroxysmis reliquis; et Birgitta paucissimos intra dies sanitati integræ restituitur. (Ex *Miraculis Weyer.*)

XXXV. — *Modus devote dicendi « Ave Maria » ab ipsamet Deipara doctus.*

Cum devota quædam virgo, die quadam ferventissimis intenta precibus, beatissimam Dei Genitricem suppliciter exoraret, instruere illam materna pietate dignaretur, quo sensu ac qua intentione,

utiliter et fructuose pronuntiare deberet quotidianam illam, gratissimam haud dubie Virgini precationunculam: *Ave, Maria, gratia plena!* mox illi apparens Virgo beatissima, candidissimo induta paludamento, sic eam alloquebatur: « Desideras, filia, pergratam mihi Salutationem, ab angelo cœlitus deportatam, singulari cum fructu pronuntiare? non veris ergo, primum verbum, *Ave*, dicendum in memoriam omnipotentis, per quam me Pater cœlestis servavit a communi væ immunem, ac ab Eva segregatam, sicque a peccato originali præservatam; secundum verbum, *Maria*, pronuntiabis in memoriam sapientiæ Filii, qui futuram suam passionem et mortem jam tum mihi applicavit, sicque integra gratiarum maria in me profudit; *gratia plena*, subjunges, in memoriam dulcedinis Spiritus sancti, a quo omnino fui gratia impleta. Scias præterea, et tibi et omnibus, Salutationem angelicam hunc in modum orantibus, maternam meam assistentiam in articulo mortis minime defuturam. » Obsecuta est imposterum pia hæc virgo maternæ Deiparæ instructioni, non sine ingenti, tum proprio, tum alieno, eorum scilicet, quibus illa revelationem narravit, emolumento. (Kiseliuss, in Append. 2, ad Alveum 7, cent. 2, dec. 3.)

XXXVI. — *Matrona ægrota, Conceptioni Immaculatæ devota sanitati restituitur.*

Matrona in civitate Laude gravi morbo correpta, ad extremum jamjam vitæ periculum deducta erat; hæc, ut specialiter erat Virgini sine labe conceptæ devota, in honorem dicti mysterii votum emisit, ut si ab hac etiamnum infirmitate, Mariæ illibatæ precibus liberaretur, præter certas preces ac oblationes, hoc præservationis Virginæ privilegium, devotæ mente, sæpius perpendere vellet ac venerari. Vix votum, Nominis inspirante, emiserat, cum ecce facies ejus cœpit confestim immutari, et adeo alterari, ut pallor verteretur in candorem, et color lividus proficeret in ruborem, cunctis qui aderant stupentibus, et Dei donum per Virginis immaculatæ preces obtentum, in moribunda paulo ante, nunc vero, contra infirmitatis naturam, convalescente femina, admirantibus. (Bernard. de Busti, serm. 9, *De Concept.*)

XXXVII. — *Sixtus IV in Laudibus et Vesperis semper Immaculatæ Conceptionis recordatur.*

Inter complura, quæ dignissimum hunc Christi Vicarium, et superis acceptum, et seræ posteritati commendabilem reddiderunt, illud fuit, quod refert doctissimus Bernardinus de Busti, eum nimirum, dum etiamnum purpuram gereret cardinalitiam, jam tum adeo fuisse teneri in Immaculatam Virginis Conceptionem affectus, ut quotiescunque Horas suas canonicas persolveret, in Laudibus et Vesperis, toties, quoties illibatæ Deiparæ devote recordatus, dictæ Conceptionis, ad modum suffragii, quotidianam egerit commemorationem. Hanc porro piissimam Purpurati Patris consuetudinem existimat

relatus de Busti, non modicam fuisse causam, quod Sixtus Deipara promovente, ac gratam sese fideli famulo exhibente, ad dignum dignitatis culmen, summi nimirum apostolatus apicem evectus, Petri cathedram ac claves tenere in terris meruerit; nec cessasse hic credas recens electi Pontificis devotam consuetudinem, nam quoad vixit, eandem est prosecutus, imo, ne publice doceretur, aut defenderetur contraria Immaculatæ Conceptionis sententia, speciale decretum promulgari voluit.

XXXVIII. — *P. Suarez Immaculatæ Conceptionis defensor, ideo Deiparæ gratus.*

P. Francisci Suarez, viri ex societate Jesu clarissimi, ac vere Doctoris eximii, singularis erga Deiparam devotio ex eo colligitur, quod in omnibus festivitatis, prævie ad celebrationem sacrosancti Missæ sacrificii, duas omnino horas in sacris cum ea colloquiis consumpserit, ac suis in studiis, si forte difficiliora viderentur, summa Mariam fiducia, pro materna illustratione, deprecatus fuerit. Ubi illud præ reliquis memorabile: tantam virum hunc religiosum sensisse in studiis difficultatem, statim ad primum in societatem ingressum, ut sponte superiores accedens, enixis precibus flagitarit, dignarentur illi a studiis incapacem absolvere, atque ad alia, pro libitu, applicare: qui tamen reverendo plurimum Patre Martino Gutierrez, collegii rectore, nullatenus consentiente, imo potius ad prosequenda Franciscum studia paterne cohortante, eo tandem obediens devenit, ut de die in diem, mirum in modum proficiens, per complures deinde annos Salmanticæ egerit professorem, hacque occasione, de honore Deiparæ, tam tenere a se amatæ, specialiter scribens, non tantum de Immaculata ejus Conceptione, super tertiam partem div. Thomæ, tom. II, disp. 3, verum etiam de Virginis gratia et gloria, super omnes angelos et sanctos longe eminente, disp. 18, eruditissime et fuse tractavit. Quod Francisci studium beatissimæ Deiparenti adeo placuit, ut supra laudato rev. P. Gutierrez, specialiter sibi devoto, comparere dignata sit, singulares ei grates rependens, quod eo P. Franciscum Suarez disposuerit, ut studiis suis continuatis, hanc doctrinam, ac de purissima Conceptione sententiam, ex Scriptura et Patribus perbene roboratam, mundo publicarit. (*Kalendarium Virg. Germ.* ad 25 Septembr.)

XXXIX. — *Defendens Immaculatam Deiparæ Conceptionem, facto voto a morbo sanatur.*

Concionator in civitate Mediolanensi sermonem ad populum habuerat, ac efficacibus, ut quidem ipse putabat, rationibus contra Immaculatam Deiparæ Conceptionem detinuerat: neque hoc contentus, ut auditores suam sententiam faciliiori negotio amplecterentur, absoluta concione, affigi curavit subtus cathedram, tabulam, inscriptas a se auctoritates, contra eandem Conceptionis puritatem, lingua Italica continentem. Interfuit forte actui huic vir quidam, præstantis doctrinæ, illibatæ Deiparæ singu-

lariter devotus: hic non in vanum pertimescens, tam audaci attentato, plurimos a devotione Immaculatæ Conceptionis posse averti, multumque secum recogitans, qualiter ingenti huic malo obviandum esset, animo tandem proposuit, curaturum se, ut describantur ad similem prorsus tabulam nonnulli magnæ auctoritatis doctores, cum dictis suis, Conceptionem purissimam commendantibus, quam deinde tabulam ad propriæ domus portam ipsemet affigere vellet, cum adjunctione studiose depicti illius miraculi, contra concionatorem similem ab ulciscente Numine patrati, contra illum nimirum, qui habita tali concione, de pulpito descendens, paulo post ab adventante terribili lupo suffocatus est, ut alibi jam retulimus. Verum tamen cum per aliquod tempus, propositum suum de affigendis hisce auctoritatibus et pictura distulisset, periculosa interim ægitudine correptus, nullis medicorum consiliis pristinam recuperare sanitatem poterat; hinc mentem subire cœpit pia hæc cogitatio, num forte beatissima Virgo, propter talem salutaris propositi dilationem indignata, hanc sibi infirmitatem immisisset? Eapropter confestim voto se obstrinxit, velle se, si per Virginis illibatæ intercessionem a periculo liberaretur, confestim propositum executioni mandare: vix votum ex animo lecerat, cum ecce sine omni ulteriori remedio, integræ sanitati est restitutus. (Bernardin. de Busti, serm. 9, *De Concept.*)

XL. — *Deipara ab ulcere morboso liberat.*

Tempus erat, quo contagiosa per terram Modœtie lues et dira pestis grassabatur, utque malum hoc ab uno migraret ad alium, contactus et vicinia sufficiebant. Ut propagaretur satis erat, infectos cum integris liberius ac licentius agere; vidisses hic certe, progressus per urbium plateas, obseratis in ædibus, cives velut carere clausos; vidisses tristia, eaque frequentissima funera, sine omni comitatu prolata; vidisses templorum adyta vix non vacua et deserta, sacerdotes cautos ac sollicitos, sacra perpauca, musicum concentum nullum, dies solemniores vix aliquos, quin ne plebis quidem conventum, ad placandum per vota et supplicationes communes Deum, cum tamen extrema id poscere necessitas videretur. Atque utinam, quam facili negotio hæc diffusa fuit contagio, tam facili etiam remedio curari potuisset! sed rara prorsus fuit semel infectorum restitutio. Hoc alieno tot millium edoctus fato, vir quidam, qui et ipse morbo se ulcere infectum sentiebat, de alio prorsus remedio cogitat, atque ut semper erga Immaculatam puræ Deiparæ Conceptionem erat admodum devotus, ad piam hanc Matrem conversus, ejusdem suppliciter implorat auxilium, quatenus nimirum, ad gloriam suæ sacratissimæ Conceptionis (si tamen ad animæ suæ salutem id esset), a periculoso hoc ulcere eum liberaret, quem medica alias manus restituere difficulter posset. Obtulerat Mariæ has preces, et gratissimam Immaculatæ Conceptionis me-

moriam vesperi, ac plenus filiali fiducia, dormitum concedens, dulces in somnos solvebatur : et ecce sequenti mane, Virginis illibatae precibus, a morbo, quod sustentabat ulcere, cunctoque periculo liberum se reperit, omni reliquo vitae tempore gratam tanti recepti beneficii memoriam, ac singularem Virginis sine labe cultum retineus. (Bernardin. de Busti, serm. 9, *De Conceptione*.)

XL. — S. Dominici B. V. Mariæ honorem defendentis liber manet in flammis illæsus.

Tres præcipue errores ab Albigenis in civitate Tolosana, tempore sancti Dominici, pertinaciter fuisse defensos, testatur inter alia tabula quædam antiquissima, Barcinonæ in Archiviis urbis illius etiamnum asservata, cui integra rei series fideliter est inscripta. Prima thesis sive hæretica illorum propositio hæc erat : « Christus non fuit ille, qui jam dicitur venisse, et qui debebat genus humanum redimere. » Secunda sic habebat : « Hostia consecrata non continet verum corpus Christi. » Tertia demum : « Sicut Adam formatus fuit in campo Damasceno, ex luto mundo, et non maculato, sic ille, qui redimere debebat genus humanum, nasci debebat ex Virgine non maculata ; sed Virgo, quæ dicitur Mater Christi, fuit maculata per culpam originalem, ergo natus ex tali Virgine non est ille, qui debebat mundum redimere. » Has ergo propositiones, earumque fautores, ut confunderet sanctus Dominicus, mox libellum composuit, cui titulus : *De corpore Christi*, in eo affirmans, non tantum Christum vere ac proprie redemisse genus humanum, etc., sed et natum fuisse de Virgine Immaculata : contra quod Albigenis furiose insurgentibus, Dominico econtra Mariam totam pulchram et sine macula constantissime defendente, eo res devenit, ut miraculi experientia desideraretur, quod et factum est. Beatus namque Dominicus libellum suum in furnum ardentem projicere spondit, hostibus, si flammis liber non devoraretur, assensum præservationi ac reliquæ contentæ doctrinæ, promittentibus. Et ecce projectus a sancto Dominico libellus ardentem in furnum, integer permansit ac incombustus, indomitæ alias flammis, innoxium librum, licet ter injectum, amice lambentibus ac penitus illæsum reddentibus. (Petrus Canis. lib. 1 *De Deipara*, cap. 7.)

XLII. — Volens impugnare immaculatam Deiparæ Conceptionem miraculose illibatam pronuntiat sæpius.

Dies illuxerat, qua lector quidam Mantuanus, demonstraturus pro viribus, Mariam aliorum instar in originali labe conceptam fuisse, publicam inire disputationem statuerat, vel potius disputationis loco, suam perorando opinionem declarare præsumperat. Decorabat actum ipsa serenissimi ducis præsentia ; populus, velut ad novum quoddam spectaculum, frequens accurrebat : comparuere etiam ad id invitati doctores plurimi, viri per omnia gravissimi ac eruditissimi. Tum ille eminentiorem, ut

assolet, locum conscendens, multos secum portabat libros, quorum auctoritate suam roborare sententiam cogitabat. Verum audite et obstupescite miramutationem dexteræ Excelsi ! hoc enim erat inexpectatum sermonis initium : « Propono vobis, auditores, istam veram conclusionem, quod beata Virgo concepta fuerit sine originali. » Non observabat quidem ille, quod sibi ipsi contrarium loqueretur, purissima Dei Genitrice verba in ore ejus invertente ; hinc risus multorum, suisque ab asseclis quod male loqueretur non modica redargutio. Emendaturus ergo propositionem suam, eandem prorsus conclusionem volens nolens denuo proponit, haud dubie a divino coactus Numine, ut originalem annuntiaret publice Matris innocentiam : hinc iteratus assidentium risus ac admiratio. Quo vero pluries contrarium dicere lector attentabat, aliud non potuit proferre nisi hoc : « Propono vobis istam veram conclusionem, quod beata Virgo concepta fuerit sine originali. » Sic nemine oppugante, per semetipsum convictus, satis cognovit id virtute supernaturali accidisse, ac tentanti sibi, affingere labem Virgini Deiparæ, minime licuisse. (Bernardin. de Busti, serm. 7, *De Concept.*)

XLIII. — Joannes Berckman devotissimus Mariæ cliens.

P. Joannes Berckman, sacerdos ex soc. Jesu præstantissimus, circa annum 1650, singulari erga beatissimam Dei Genitricem affectione celeberrimus fuit, quam in eo vel maxime patefecit, quod omnibus diebus sabbatinis, ac Mariæ pervigiliis jejuniis, Psalterium beatæ Virginis, item duodecim *Ave Maria* in memoriam duodecim stellarum, caput ejus coronantium, mane quotidie et vesperi singulare *Ave Maria*, in honorem Immaculatae ejus Conceptionis, summa devotione persolverit, voto præterea se obstrinxerit, non tantum illam Immaculatam tandiu defensurum, quousque ab Ecclesia aliud statueretur (quod votum chartæ inscriptum sanguine proprio subscripsit), verum etiam primum, quem scripturus esset, librum de hac ipsa materia tractaturum. Non ergo mirum, quod ob singularem hanc in purissimam Virginem devotionem tantam promeruerit gratiam, ut per totum vitae suæ decursum, non ab omni solum impura cogitatione, verum etiam ab omni corporis commotione ac stimulo carnali liber permanserit : ut merito Bellarminus desuper totus admirandus exclamet : « Magnum certe privilegium et singularem gratiam per immaculatam Virginem obtentam, quod angelus iste, nec ullum inhonestum pruritus, ab Adamo hæreditatum, senserit ! » (*Kalend. Virg.* ad 15 diem Augusti ; Paulus de Barri, in *Anno sancto*.)

XLIV. — Luxuriosus per recitationem Officii Mariani castus redditur.

Vir erat scandalosus, otio, Baccho ac lusui summe datus, sed præ omnibus aliis inhonesto quodam feminei sexus consortio adeo assuetus, ut in foedæ luxuriæ voraginem turpiter ac frequenter

prolapsus; bestiae magis quam hominis speciem induerit. Hic quamvis sacra saepius confessione conscientiam exonerarit, cessante mox proposito minime emendabatur; hujus ergo hominis, toties eadem recensentis flagitia, paterne miseratus zelusus conscientiae arbiter, libellum ei porrexit, Officium de Immaculata Conceptione continentem, impense suadens: illud unicum, si non quotidie, saltem aliquoties per hebdomadam devotus recitaret, Virginem exinde Deiparam ulterioribus petulantis carnis tentationibus remedium salutare allaturam. Amplexus est confessarii consilium poenitens, vixque pium illud pensum Deiparae immaculate conceptae persolvere est aggressus, cum, ecce! mox totus mutatus ab illo, miratur semetipsum, aliosque se animos induisse, et prioris vitae saluberrimum concepisse horrorem, evidenter persentiscit: hinc sibi de tanto thesauro, libello scilicet a confessario subministrato, frequentissime gratulatus, prudentissimo huic aegrotantis conscientiae Aesculapio, quantas potuit, gratias rependit, ac beneficium periclitanti animae collatum summis laudibus extulit. (Raynaudus, pag. 324.)

XLV. — *Tela pretiosissima Deiparae sine labe conceptae ab Hispalensibus offertur*

Summis certe laudibus extollendus, ac serae posteritati ad imitationem transcribendus est devotus Hispalensium zelus pro tuenda dignissimae Dei Genitricis in sua Conceptione innocentia; cum enim in eadem civitate concionator quidam improvida lingua Conceptionem Deiparae communi cum reliquis labe maculatam pronuntiasset, omnes urbis incolae adeo indoluerunt, ut quamvis a gravissimo viro P. Pineda soc. Jesu sacerdote alia priori penitus contraria concio haberetur, et detractus per illum honor per hunc in integrum Virgini restitueretur, hoc tamen minime contenti, in devotam insuper compensationem, illatae a praedicatoris illo injuriae, donum ingentis valoris Deiparae sine labe conceptae obtulerint. Erat hoc tela quaedam pretiosissima, ex communi Hispalensium aërio persoluta, in qua maximis characteribus, ex gemmis et adamantibus studiose intexta, videbatur sequens inscriptio: *Beatissima Virgo Maria concepta est sine peccato*. Stetit donum hoc octoginta millibus ducatorum. (Joan. Bourghesius, lib. v, *De societ. Mariae sacra*, cap. 21.)

FASCICULUS TERTIUS.

I. — *Dæmon Virginem Deiparam sine macula conceptam esse affirmat.*

Compluribus aliquando doctissimis viris circa mysterium Conceptionis discrepantibus, diabolum, personam aliquam obsidentem ac dire exercuciantem, quidam magnae sanctimoniae sacerdos, in tremendo sanctissimae Trinitatis nomine, adjuravit, utquid de Mariana Conceptione sentiendum? sine mora, veraciter ediceret, ubi diabolus mox altum exclamavit: *Sine macula, sine macula, sine macula*. (Raynaudus, tom. VIII, p. 277; Cantipratanus.)

II. — *Mulier in maris et partus angustia ope Mariae mire liberatur.*

Vir erat Cantuariæ in Anglia, Virgini beatissimae singulariter devotus. Hic Romam petiturus, ac sacra apostolorum limina, cum aliis, quæ ea in urbe ob sanctitatem conspicua intellexerat, devote visitaturus, conjugem suam secum deducebat partui proximam, et erga Immaculatam Virginis Conceptionem specialiter affectam. Jamque iter non modicum exegerant, cum adveniente partus tempore, ingens exorta maris intemperies, omnibus extremum minabatur exitium. Hoc in periculo ne omnia pariter subverterentur, ac in profundum misere demergerentur, consilium nautæ inierunt, matronam partui proximam, sicque duplici jam periculo obnoxiam, modicæ extra navigium tabulae imponendi ac fluctibus committendi; quo facto, cum ab omnibus se desertam, atque evidenti vitæ periculo expositam mulier conspiceret, in hac duplici, aquæ nimirum

et partus angustia, animum ad Deiparam erigit, refugiumque pura in Virgine ponens, voto se obstringit, festum Conceptionis Immaculatae, si periculum hoc præsens evaderet, devotius longe ac ferventius celebrandi, quam unquam antehac assuevisset. Vix votum fecerat genitrix ab omnibus derelicta, cum ecce ad Conceptionis suae Immaculatae recordationem, mox Virgo beatissima visibiliter præsens astitit, ac misellam inter procellosas maris undas periclitantem misericorditer ad littus deducens, e præsentissimo mortis horrore et angustia adeo liberavit, ut ne quidem infans vita privaretur, sed sanus in lucem prodiret: quo etiam in actu miranda prorsus charitate, tandiu obstetricis munera supplere Maria voluit, quousque destituta omni humano auxilio puerpera, tandem ab aliis hominibus ad maris littus adventantibus, quantum necesse fuerat adjuvaretur. (Bernard. de Busti, serm. 8, *De Concept.*) Ex qua historia vere confirmatur illud Orosii contestantis: « Coram Deo cognovi, et in veritate expertus sum, nullam mulierem partus subire periculum, super quam Mariæ gratia invocetur, et dies Conceptionis devote celebretur. » (In *Epist. ad Heliod.*)

III. — *Pictor a lapsu per effigiem Deiparae liberatur.*

Specialis erga purissimam ac prorsus immaculatam Deiparae Conceptionem devotio, quam pictor quidam in Flandria, artis suae cæteroquin peritissimus, gerebat, et in demonem contra, a quo gravissimis spurcissimisque tentationibus frequenter

manifestari se senserat, odium satis ex eo colligi poterat, dum, quotiescunque effliges quædam Virginis Dei Genitricis efformanda erat, omnem ipse artem ac industriam pro viribus exercuit, ut quam præstantissime eximiam Virginis pulchritudinem, ac lecorem penitus incomparabilem vivis adumbrare coloribus, dæmonem e contra, si et ille pingendus esset, omni deformitate possibili abominabilem exhibere posset. Contigit, ut in publica quadam urbis platea, Immaculatæ Dei Parentis imaginem, ad recens dealbatum donus cujusdam parietem appingere deberet; qua occasione dæmonem, in specie formidabilis cujusdam draconis, contrito capite, virginis subjectum pedibus exhibiturus, id more solito, omni possibili diligentia præstitit. Egrediebatur superbus Lucifer tam despicabilem deformitatem; hinc, ut vindictam tam de Maria, quam de pictore sumeret, cum cuncta jam essent feliciter persoluta, ligna illa omnia, quibus pictor ad murum sustentabatur, uno momento subvertit, ac in plateam magno cum fragore dejecit. Hic colum sine dubio ac crura omnia pictor confregisset, nisi miraculo plane inaudito per ipsam recens absolutam Immaculatæ effigiem a fatali lapsu fuisset liberatus. Enimvero cum ultra non haberet, lignis omnibus decidentibus, cui inhaerens sustentaretur, plenus fiducia, appictum muro Virginis vestimentum, ac si proprie tale esset, manu arripuit, tantoque illi tempore firmus adhæsit, ac in aere pendulus remansit, donec ab accurrente hominum multitudine miraculum obstupesciente, scalæ admoventur, quæ illæsus descendere posset, quod et feliciter factum est. (Leo Wolff, in festiv. conc. 2, *De Concept.*)

IV. — *Deipara manifestat clienti suo, se à sancta Anna immaculate conceptam fuisse.*

Clens quidam divæ Annæ, longo jam tempore specialiter addictus, ab ipsamet beatissima Virgine fuit edoctus; dum enim in oratione diutius ille aliquando persisteret, apparentem sibi habuit gloriosissimam cælorum Reginam, specie ac pulchritudine incomparabilem, mira luce circumfusam. Quem autem in finem adesse oranti Maria voluit? Causa certe alia non fuit, quam, ut ad ulteriorem, imo in dies majorem cultum, erga divam Annam, servulum animaret, modum insuper edoceret, eandem debite ac summo cum fructu honorandi. Et quisnam ille modus a Maria edoctus? Audite: In memoriam scilicet revocando partum puræ filiæ, ac sæpius hæc verba divæ Annæ acceptissima devote proferendo: «Benedicta sit sancta Anna, Mater Mariæ, ex qua Immaculata processit caro Mariæ.» (Philip. Kieselius, in Append. II, ad Adv. 7, centur. 7, decad. 9.)

V. — *Animæ in purgatorio Deiparæ charæ sunt.*

Joannes Ximenius, devotus admodum, ex soc. Jesu laicus, cum Deiparæ Virgini singulariter esset addictus, coram sacris ejus imaginibus in calidas

sese preces frequenter effundere consueverat, id exoraturus, ut rectissimam salutis suæ viam, Virgine edocente, agnosceret. Audiit porro die quadam piissimam dicentem sibi: «Ximeni! perge, ut cœpisti, in via sacræ obedientiæ; hanc enim securissimam esse salutis semitam, ne dubites!» Id præterea specialiter adnotandum, quod, in ipso omnium sanctorum festo, ac animarum in flammis purgantium pervigilio contigit. Orabat nimirum die illa Ximenius solito ferventius coram pulcherrima quadam atque ad omnem pietatem studiose elaborata Immaculatæ Conceptionis imagine, cumque orationem diutius protraheret, timens identidem, non satis se, pro miseris illis animabus piacularis ignes sustinentibus, deprecari, sequentem ex imagine vocem audire promeruit: «Ximeni, nunquam obliviscere animarum harum!» Cui mox ille reposuit: «Quinimo, Virgo speciosissima! offeram imposterum omnia mea tam interna quam externa bona opera pro illis,» quod per totum vitæ suæ reliquæ tempus omnia diligentia adimplens, non modicas (ut pie credendum) animas flammis exsolvit, et cœli gaudiis transcripsit. (P. Anton. Bulinh. ex Vit. P. Alvarez, cap. 45.)

VI. — *Joannis Arragoniæ regis mira erga immaculate conceptam Virginem devotio.*

Joannem secundum, Arragoniæ regem, non tam sapientissimus, ac per omnia inculpabilis regnandi modus, quam inculpabilis erga superos, Mariam præsertim, augustissimam cœlitum Reginam, devotio celeberrimum reddidit; præterquam enim, quod omnia Virginis festa, ab Ecclesia per annum celebrari solita, insigni devotionis affectu peregerit, sicque regis ad exemplum, tota aula ad frequentem Deiparæ cultum composita fuerit, inter omnia tamen festa, nullum tanta celebritate a suis subditis peragi voluit, quam sacram Immaculatæ Conceptionis memoriam: insuper (clericali potestate haud difficulter in id consentiente) piissimum publicavit decretum, ne quisquam, suo in regno, sive privatim, sive publice, dicere audeat aut docere, Mariam in originali peccato conceptam fuisse: memoranda profecto tanti regis in illibatam Dei Parentem devotio! Hinc mirum videri non debet, si in ejus vita legatur, Joannem jamjam cum morte luctantem, atque ad cœlestia regna, terreno relicto, suspirantem, inter devotissimos religionis, aliarumque virtutum actus, inter ardentissimas, modo ad Deum, modo ad purissimam ejus Genitricem voces, inter tenerimos Christi e cruce pendentis amplexus, animam felicissime exhalasse, et ut dubitare nefas, ad superos transmisisse. (Bzovius, in *Annal.* anno 1479.)

VII. — *Deipara electa, haud relinquenda.*

Commoratus aliquo tempore in aula regis Hungariæ juvenis quidam regio sanguine inclytus (quem Caroli Galliæ regis fratrem complures opinantur), cum Mariam ex intimis præcordiis adamaret, ejus-

demque Officium, omni die, magno devotionis sensu persolveret, gravi tandem infirmitate corripiebatur. Quo in periculo, filiali fiducia, ad Mariam confugiens, votum emisit perpetuæ castitatis, si ea interveniente sanitatem esset recepturus. Hoc edito promisso, sanitas pro voto restituitur. Verum, defuncto paulo post sine hæredibus rege, cum clericatum interim ille cum gaudio suscepisset, urgentissime sollicitabatur, eum deserere, atque ad tantæ conservationem familiæ, regniq[ue] gubernationem, felici connubio, pulcherrimam sibi sponsam matrimonio conjungere. Jamque res eo devenit, ut prævalentibus tot suorum precibus annuens, in auspicas tandem nuptias consensum præbuerit. Enimvero in ipso solemnibus copulationis die, cum illustrissima complurium principum ac procerum multitudo, atque ipsa principaliter ornatissima sponsa unitim consisterent, actum solemnem precibus Deo commendaturus sponsus, sacellum accedit domesticam, atque, inter alias preces, Nonam ex consueto Officio persolvit. Jamque ad verba illa: *Pulchra es et decora*, pervenerat; cum ecce spectabilem illi se exhibet Virgo beatissima, duobus angelis ex utraque parte stipata, quæ sic eum alloquitur: « Si ergo pulchra sum et decora, cur me derelinquis, sponsamque aliam ducere intendis? non ergo ego sum pulchrior et formosior illa? ubi pulchriorem unquam vidisti? » His verbis, haud aliter, ac Saulus quondam, percussus, atque ad terram prostratus: « Dulcissima Domina, inquebat, scio equidem, quod claritas tua omnem excedat mundi pulchritudinem, utpotè quæ super omnes angelorum choros exaltata, et super omnes cœlos es elevata: quid ergo ut faciam jubes? » Respondit Maria: « Si sponsam mihi terrenam non præposueris; si eam, cui adhærere statuisti, meapropter deserueris, ac me semel per votum electam, haud dereliqueris, sponsam quoque me habebis in cœlis; si denique festum purissimæ meæ Conceptionis quotannis octava Decembris festive celebraveris, ac celebrandam in regno denuntiaveris, una mecum in regno Filii, coronam accipies. » Dixit, et evanuit. Hic ille sponsam terrenam, quantumvis summe contristatam quantocius deserens, extra patriam, ad eremitorium primum, deinde ad abbatiam quamdam profectus, religiosum ordinem est amplexus, tanto virtutum profectu, ut paulo post, intercedente haud dubie purissima Dei Genitricæ, Aglariensis in Friulia episcopus ac patriarcha fuerit constitutus; in quem consecratus, dictum festum quotannis die assignato, solemnissime cum Octava celebrans, etiam ab aliis celebrari pro viribus curavit, largissimum utique præmium, et coronam in cœlis immarcescibilem, pro tanto in Mariæ Conceptionem affectu, etiamnum percipiens. (Ex Petro Antonio Spinello.)

VIII. — *Mater quædam meritis Immaculatæ Conceptionis Mariæ filium furiosum a nece liberat.*

Laudanda summopere ac valde celebranda est

concionatoris illius in civitate Aquilina habita quondam ad populum exhortatio, id studiose persuadentis, ut in omni tribulatione, auditores beatissimam deprecarentur Virginem, quatenus eos liberare dignetur, ob honorem ac reverentiam Immaculatæ suæ Conceptionis. Experta est salubrem concionis hujus effectum mulier quædam, quæ finito tam sermone, quam reliquo divino Officio, donum reversa, filium ibi suum, quem unicum habebat, furiis plenum invenit, gladio districto sibimetipsi necem inferre paratum; eo nempe nefarius ille homo desperationis devenerat. Quid hic plena terrore mater? Clamare certe illa ac obsecrare, ne in Deum simul, ac in se ipsum impius, violentas inferat manus vitæ, ejus non haberet dominium. Non audit tamen maternas preces furiosus filius, imo gladium hinc inde discutiens, in fugam se recipit. Sed ecce! currendo corruit, spectante matre, et quidem super ipsum gladium, quem ad pectus positum furibundus tenuerat, prosternitur. Vix casum mulier observavit, cum statim mente ad Mariam elevata (ut a concionatore paulo ante didicerat) ob honorem ac reverentiam Immaculatæ suæ Conceptionis, eandem rogavit, ut a tanto tum corporis tum animæ periculo suum defendere filium pia Mater dignaretur. Nec certe inanis fuit persoluta ob honorem Conceptionis oratio; cum enim gladius omnia vestimenta, imo et indusium penetrasset, sicque ad nudam usque carnem cadentis filii pertransisset, adeo sese confestim reflexit, ut mollissimæ instar ceræ effectus, ad tam potentes matris ad Mariam preces, nullam furenti filio læsionem intulerit. (Novarinus, *Umbra Virg.* excurs. 17, pag. 65.)

IX. — *Lampas coram imagine Deiparæ miraculose ardet.*

Cum cursor quidam Hispaniæ regis pontificium Sixti IV summi Christi Vicarii diploma, in favorem Immaculatæ extraditum, Madritum attulisset, non ingenti tantum gaudio tota civitas perfundebar, verum etiam lampas nocturno tempore, coram devota Immaculatæ Conceptionis imagine, in publico foro accendi solita, claro die, non sine insigni miraculo, sponte sua ardere cœpit, eo ipso nimirum temporis momento, quo cursor optatus advenerat; quamvis enim exigua prorsus olei particula, a præterita etiamnum nocte in lampade superfuisset, aqua longo tempore fomentum suppeditavit, ac olei defectum jugiter supplevit. Accurrere haud immerito, ad tam insolitum gratulabundæ lampadis spectaculum, innumeri fere homines, populosissimam hanc urbem incolentes, ac pro manifesto Immaculatæ Conceptionis indicio, debitas Numini gratias dixere. (Joan. Burghesius, lib. *De Patroc.* *Deip.* cap. 21.)

X. — *Professoris cujusdam, ne puræ Deiparæ Conceptioni resistat, seria admonitio.*

Invitabantur die quadam ad solemnem disputationem complures diversorum ordinum professores,

aliique viri, quos doctrinæ fama id loci celebres fecerat, ab Alexandro quodam in Anglia professore, cujus unica erat intentio, festo Immaculatae Conceptionis, a pluribus jam celebrari solito, pro viribus resistere. Verum mox resistentem advertit proposito suo Deum, qui nocte institutam disputationem immediate præcedente, tantis illum doloribus ac torminibus corripuit, ut facile posset intelligere, seriam hanc esse admonitionem, desuper immissam, ne puræ Conceptioni beatissimæ Dei Parentis tanta temeritate resistat, sed potius solemniter illi festo devote celebrando, cum aliis doctis viris, humiliter consentiat; eapropter, mutato illa ipsa nocte proposito, ac cessante pariter dolore, residuam noctis partem in compositione pulcherrimi sermonis insumpsit, quo non tantum suum de Virginis Conceptione errorem sponte retractavit, verum etiam in plurimas ejusdem purissimæ Virginis laudes, inexpectata elegantia, est effusus. Hunc itaque sermonem, cujus initium, *fiat lux*, etc., hora disputationis, in publico doctissimorum virorum consensu, præter spem, peroravit, ac nemine resistente, victor, maximum exinde plausum ac gratulationem retulit. (Bernardin. de Busti serm. 7, *De Concept.*)

XI. — *Imago Virginis ab incendio illæsa.*

Anno 1553, sexta Aprilis, ingens Duaci incendium infelici casu exortum fuisse, referunt scriptores. Cessit hic præter alia, in prædam voracium flammarum, integrum PP. Franciscanorum monasterium, una cum adjuncto templo, nil prævalente, quidquid insatiabili elemento tandem compescendo in remedium adhibebatur. Id porro, in horrendo hoc incendio, prorsus accidit admirabile, quod altaribus ecclesiæ, tabellis, ac imaginibus universam concrematis, sola tabula sacelli ejusdam, a Conceptione dicti, cum speciosa Virginis Immaculatae imagine, remanserit illæsa: in clarum haud dubie argumentum, quod sicut ejus imago, reliquis omnibus in cineres redactis, integra permansit ac intacta, sic Maria sola, reliquis omnibus per Adæ peccatum misere destructis, illæsa permanserit, ac immaculate concepta. (Amatus Franciscanus, in *libello Mariæ*.)

XII. — *Rappaciolus a stranguria mire liberatur per Deiparam.*

De Rappaciolo, eminent. S. R. E. cardinale legitur, adeo illum, anno 1657, graviter decubuisse, ut invalescente per centum et septem horas continuas stranguria, hærente nimirum urinæ beneficio dolorissime afflicto, omnibusque jam sacramentis rite provisus, purpuram proxime pallore mortis commutaturus videretur. Tot ergo remediis in vanum adhibitis, optimum confessarius ejus advenit consilium, confugiendo nimirum ad Immaculatam Virginis Deiparae Conceptionem; schedula ergo hæc pauca inscripsit verba: « In Conceptione tua, Virgo, immaculata fuisti: ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti. » Hanc porro schedam, tan-

quam saluberrimam quendam medicinam, purpurato principi obtulit deglutiendam. Et ecce! vix schedam cardinalis sumpsit, cum laxatis quantocius aquæductibus, septem sat ponderosi prodire calculi, quorum unus in hac ipsa, quam confessario porrigente introsumpserat scheda, non sine evidenti miraculo, cernebatur involutus. Ex quo factum, ut obtenta paulo post integra sanitate, nonnisi Virginem Genitricem, sine labe conceptam, liberatricem recognoverit, ac humillimas reddendo gratias, singulari cultu, ad dies vitæ, prosecutus fuerit. Hoc miraculum toti Romæ notissimum refert Raynaudus in *pietate Lugdun.* et alii.

XIII. — *Detractor immaculatae Virginis latrat instar canis.*

Sermonem in Castro Baculi, die quadam concionator instituerat, ac in eo, contra illibatam Virginis Conceptionem ardentius loquendo, longiorem jam moram protraxerat, cum immutata confestim voce, edere incepit latratus complures, caninis haud absimiles. Mirari hic omnes, ac justissimam indignantis Numinis reprehensionem animadvertere. Auxit præterea horrorem casus immediate subsequutus; cum enim statua quædam pulcherrima, Virginem Immaculatam representans, ex lapide eleganter sculpta, super fores ecclesiæ posita fuisset, illa nemine attingente magno fragore ad terram decidens, in plurima frusta est comminuta. Quantum exinde in plebe rumor exortus fuerit, ac quanta in calumniatorem hunc Virginis exacerbatio, explicare non sufficio. Lapidibus certe obruissent oratorem, nisi matura sibi ad domicilium consuetum fuga consulisset: imo ipsam ejus habitationem destruere jam paraverant, nisi protegente domino Castri, ac armatam militum cohortem in tutamen submittentem, domestici illi ulterius conservati fuissent. (Bernardin. de Busti, serm. 7, *De Concept.*)

XIV. — *Anna a S. Bartholomæo ope Mariæ vincit carnis et diaboli tentationes.*

Anna a S. Bartholomæo, illustre Carmelitanae familiæ lumen, cum individua sanctæ Matris Theresiæ, per complura itinera, comes fuisset, ac sæpius observasset, piissimam hanc virginem summo erga Deiparam amore accensam, exemplo magistræ, eodem pariter amandi Mariam studio, omni tempore fuit assidua; tenerrimus porro hic amor reddidit illam, in sollicitanda Dei Genitricis ope, penitus confidentem. Eapropter, cum diversis tentationum insultibus, ejus castimoniam labefactare, spurcissimus tenebrarum princeps niteretur, unicum Annæ remedium erat sacellum Virgini sine macula conceptæ sacrum ingredi, ubi flexis genibus, ac nudipes, flagrantissimis precibus, Immaculatae deposcebat auxilium, quatenus tam validas ac multiplices infernalis hostis machinationes, immaculata mente ac corpore, secunda evadere valeret. Nec inanis fuit deprecatio; purissima enim cœlorum Regina, non in his tantum conflictibus, potentissima adfuit

auxiliatrix, verum insuper in præmium tot victoriarum, quas tam de seipsa, quam de orco, frequenter Anna retulerat, sæpius illam invisit, modo Filio juncta divino, modo a sancto Josepho, angelisve compluribus comitata, ad finem præsertim vitæ illius, ubi suavissimos inter angelorum concentus, ad æterna eam gaudia, omnibus Immaculatæ, materne invitavit. (Ex ejus Vita, et Paulo de Barry, in *Anno Marian.* ad diem 7 Junii.)

XV. — *Thomæ Aquinatis de Conceptione sententia et propria interpretatio.*

Faustinus Paduanus episcopus, Virgini Deiparæ admodum devotus, cum anno 1400, die quadam casu perlegeret tertiam partem *Summæ* Angelici Doctoris, observavit, non sine ingenti admiratione, determinari ibi beatissimam Virginem in originali fuisse peccato conceptam; sed mox cessavit admiratio, cum ipsemet ei divus Thomas comparere dignatus, sic illum fuit allocutus: « Scias, domine episcope, quod quando ego talem opinionem posui, solum habui respectum ad divinum statutum, quo Virgo hæc beatissima peccatum originale contrahere debuerat, nisi Filius eam suus præservare voluisset: unigenitus autem Dei Filius Matrem suam ab originali macula haud dubie præservavit. » Dixit, et disparuit. Reverendissimus autem episcopus maxima posthac solemnitate festum hoc per singulos annos celebravit, ac tota in diocesi celebrari constituit. Quantumvis autem quoad vixit, nulli alteri præclaram hanc visionem manifestarit humillimus antistes, nisi uni doctori Nicolao de Padua, ejusdem tunc temporis vicario; tamen hic postmodum totum rei eventum fidelissime manifestavit, expresse adjungens se a dicto domino episcopo hanc visionem, non sine magna lacrymarum effusione narrante, propriis auribus percepisse. (Ferdinandus de Salazar, ad ann. 1400.)

XVI. — *Maria moniali devotæ immaculatam suam Conceptionem manifestat.*

De moniali quadam devotissima referunt quod, dum illa, tempore Bonifacii VIII summi Pontificis, ejusdemque regiminis anno tertio, orationi aliquando ac meditationi, de sacro Marianæ Conceptionis et præservationis mysterio, solito diutius intenta persisteret, in exstasi raptâ, sequentem habere visionem meruerit. Vidit namque ipsam beatissimam Virginem magno splendore circumfusam, quam etiam hæc sibi loquentem audivit: « Scias, filia, et firmiter credas, quod meæ Immaculatæ Conceptioni et sanctificationi interfuerint tria milia Cherubimorum, una voce canentium ac dicentium: *Mater Domini est Maria, et Tabernaculum Trinitatis*; » cumque plura alia religiosæ huic virgini virginum Virgo materne revelasset, tandem sermoni hisce verbis finem imposuit: « Certa esto de eo, quod dixi tibi, et prædica, hoc esse verum sub sacramento. » (Bernardin. de Busti, serm. 8, *De Concept.*)

XVII. — *Beatus Paschalis Deiparæ immaculatæ conceptæ amator insignis.*

Beatus Paschalis, Frater laicus, ex ordine S. Francisci, magna sanctitatis laude conspicuus, cum summa et constanti erga Immaculatam Deiparæ Conceptionem devotione ferretur, tandem inde promeruit, ut occurrente annua festi celebritate totus præ amore ardens, quasi semper in exstasi raperetur, ac dulcissimo pulcherrimæ Virginis conspectu suavissimoque alloquio diutius detineretur. Ille specialis Deiparæ amator nunquam majori afficiebatur gaudio, quam si sors ipsi obtingeret, ac superiorum obedientia eo vocaret, ut in tali quodam conventu degere posset, ac ad tempus subsistere, qui in honorem purissimæ hujus conceptionis exedificatus fuisset. Talis conventus alterum illi videbatur cælum; dicere sæpius solebat cum Davide: *Hæc requies mea, hic habitabo, quoniam elegi eam.* (Psal. cxxxi, 14.) De tali Fratrum familia, sub tam speciali illibata Conceptionis præsidio constituta dici poterat, quod in eodem Psalmo versu præcedenti dicitur: *Elegit eam in habitationem sibi.* Quid ergo mirum, si tantus Deiparæ a libe puræ amor, tantaque erga sacram ejus Conceptionem devotio, beato huic viro ad magnam, in qua defunctus est, sanctitatem promotio fuit. (*Chron. ord. S. Francisci*, tom. IV, lib. ix.)

XVIII. — *Puræ Conceptioni Mariæ repugnantis mira conversio.*

Eo pervenit Petri Antonii de Bernardis, notarii ac civis Mediolanensis, contra sententiam Immaculatæ Conceptioni faventem renitentia, ut non tantum Officium ejusdem Conceptionis, quamvis ab Ecclesia Romana approbatum, summo habuerit odio, verum etiam, ne audire quidem concionem de tali mysterio sustinuerit, quoscunque hujus piæ sententiæ assertores acriter reprehenderit, vigiliam jejunantes, aut festum devotius celebrantes, probrose irriserit, ac in ea quidem pertinaci repugnantia per 14 et ultra annos constanter perseveravit. Hujus filius, Eremitarum postmodum sancti Augustini ordinem ingressus, cum adhuc in sæculo exsistens, in epistolas sancti Hieronymi libellum conscripsisset, atque inter alia salutationem quamdam Virginis Deiparæ, in qua siue originali culpa laudabatur, apposuisset, ipse parens prædicta verba propria manu delevit, earumque loco auctoritatem quamdam substituit sancti Thomæ, et aliam sancti Ambrosii, quibus putabat contrarium contineri, duris filium verbis de Scriptura illa reprehendens. Enimvero talis ipsi visio nocte quadam apparuit: putabat se nimirum in ecclesia constitutum, orationi vacare, ac ipsam videre Deiparam, indignabunda facie, ac capite omnino averso, quantocius disparentem: quod adeo ipsum afflixit, ut dormire ultra non valens, continuo mente revolverit, qualis tantæ causa indignationis existeret. Cum deinde concioni aliquando in laudem puræ Conceptionis habitæ interesset, salubris mentem subiit cogita-

tu, num forte dicta visio eapropter ipsi contigisset, quod tam acriter illud hactenus mysterium impugnaret. Hinc devotis Mariam fatigavit precibus, quatenus si vera esset ipsius Immaculata Conceptio, in consolatoria quadam visione, hoc illi manifestare dignaretur: paratum se, sinistram deinde opinionem sine mora revocare, ac librum prædictum tenori pristino restituere. Et en! nocte subsequente talem habuit visionem: Putabat se quamdam obambulare plateam, prope ecclesiam, seu sacellum Immaculatæ Virginis, ubi Jesus ipse, sole splendidior, magno stipatus angelorum ac sanctorum comitatu, in aere apparuit, inque manibus ingentem candidissimorum, miræ fragrantiae florum copiam tenens, gentibus ibi congregatis distribuit. Unde et ipse ait: « O bone Jesu, placeat mihi aliquem ex istis floribus porrigere! » quo obtento, cum immensa egisset gratias, totusque exinde consolatus remaneret, facto mane, quæ promisit, sancte adimplevit, habitas visiones in scripta redegit, ac opinionem suam totaliter emendavit. (Bernardin. de Busti, serm. 9, *De Concept.*)

XIX. — *Beatissima Deipara se sine labe conceptam fuisse sanctæ Birgittæ manifestat.*

Sanctam Birgittam, dulcissimo Dei Genitricis alloquio frequenter dignatam, pluribusque ab illa acceptis revelationibus insignem, nemo est qui nesciat. Hanc ergo devotissimam sibi famulam ita die quadam Mater gratiæ est allocuta: « Veritas est, quod ego concepta fui sine peccato originali: quia sicut Filius meus et ego nunquam peccavimus, ita nullum conjugium fuit, quod honestius esset, quam illud, de quo processi. » (*Revelat. lib. vi, cap. 49.*)

Cum præterea vidua hæc religiosissima a viro quodam magnæ auctoritatis, super hac singulari Virginis Deiparæ Conceptione interrogaretur, in hæc verba illi respondit: « Si Matri placuerit misericordiæ, interrogabo eam super hac re, et quidquid mihi responderit, indicabo tibi. » Fecit ut promiserat, interrogansque ardentissimis precibus Mariam, in extasi (ut sæpius assolebat) posita, tale ab illa responsum obtinuit: « Crede, filia, quoniam recte sentiunt omnes ii, qui me præservatam ab originali macula et credunt et confitentur; male autem, qui contrarium sentiunt, præsertim, si opinioni illi cum temeritate adhæreant. » (Trithemius, in *Chronic. Hirsaug.*, anno 1369.)

XX. — *Immaculata Deiparæ Conceptio ab angelis in cælo celebrata est.*

Sanctimonialis, admodum Deo ac Virgini ejus Genitrici devota, dum nocte quadam admirabunda persisteret, eo quod sancta Mater Ecclesia tunc nondum celebraret festum Conceptionis Virginis Deiparæ, mirabilis ei et peramœna visio desuper est ostensa. Enimvero, cum tenni somno paulisper indulgeret, vox ad eam divina dirigitur hujus te-

noris: « Quare turbata miraris, quod Ecclesia Dei non celebrat festum Conceptionis Matris meæ? veni ergo mecum, et ostendam tibi hæc de re omnem veritatem. » Perterrita primum insolita locutione religiosa virgo: « Quis es tu, inquit, qui loqui dignaris mihi? » Cui vox confestim respondit: « Ne dubites, filia, quia ego sum Via, Veritas et Vita. » Tunc enim vero mirum in modum confortata, vocemque audacter subsecuta, ad locum tandem pervenit pulcherrimum et valde delectabilem. Hic vocem iterum audit dicentem sibi: « Ne dubites, amica mea, sed pro certe habeas, quod postquam rebelles angeli de cælo ad Tartara sunt detrusi, boni angeli in gratia Dei æternum confirmati, omni anno, festum Conceptionis dilectissimæ meæ Genitricis in cælesti curia solemniter celebrant; cum enim in mente divina illam noverint, ex singulari privilegio, ab æterno præservatam, ideo ab angelis talis Mariæ præservatio festissime solemnizata est. Scias præterea, eum, qui devote in terris hanc ipsam festivitatem celebrabit, veniam omnium peccatorum consecuturum, et post temporalem hanc vitam æterna tandem in cælis perfruturum. » (Bernardin. de Busti, serm. 8, *De Conceptione.*)

XXI. — *Duns Scotus, victor contra impugnatores immaculatæ Deiparæ Conceptionis.*

Instituenda erat anno 1300, Parisiis in Gallia, sollemnis disputatio ad investigandum veritatem ac fundamentum Immaculatæ Conceptionis, idque negotium imponebatur viro clarissimo Joanni Duns, Franciscano, jussu Sedis pontificiæ, cujus legati, præter magnam doctissimorum virorum multitudinem, et ipsi pariter sua præsentia actum condecorabant. Approperans ergo Janijam decertatoriæ arenæ Scotus, cum forte oculos in altum elevasset, vidit, supra portam aulae academicæ, marmoream Virginis Deiparentis imaginem, coram qua flexis mox genibus auxilium humiliter postulavit feliciterque obtinuit; vix enim succinctam illam, sed maximæ virtutis orationunculam: *Dignare me laudare te, Virgo sacrata! Da mihi virtutem contra hostes tuos*, finierat, cum, ecce immobilis alias ex duro lapide statua caput inclinare, exauditamque orationem ac victoriam mox subsecuturam spectantibus pluribus præsignificare. Et sane, tam ardentem disputationem sibi impositam Scotus et cœpit et prosecutus est, ut ducenta adversariorum argumenta, in contrarium objecta, satis gravia licet (velut alter Samson funes a Dalila applicato) dexterrime resolverit, cunctis in hoc negotio illud clare observantibus, quod Matth. x, 20, scriptum: *Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus sanctus, qui loquitur in vobis*. Hinc mirum videri minime debet, quod unus ex astantibus, qui in maculam hactenus constanter inclinaverat, totaliter convictus, altum præ admiratione exclamarit: « Tu es ex tribus unus, aut angelus de cælo, aut diabolus ex inferno, aut certe Scotus de Duno. » Cæterum

vix finis disputationi huic gloriosæ erat impositus, cum integra paulo post Sorbona, præcipua illa Parisiorum universitas, solemni sese juramento obstrinxit, omnibus imposterum viribus Immaculatam Mariam defendere, quam aliæ postmodum universitates complures laudabilissime sunt secutæ. Imago autem supradicta in hodiernum adhuc diem, inclinato capite conspicua, in memoriam insignis miraculi asservatur, Scotus vero haud immerito subtilis exinde Doctoris sibi nomen promeruit. (Poireius soc. Jesu, in *Tripl. coron. Virg.* tract. 1, cap. 3, Stella 7.)

XXII. — *Maria invocata puerum in lapsu incolumem servat.*

Bergami in Italia quædam habitabat mulier laudabilis vitæ, ac singularis præsertim in Deiparam ejusdemque Immaculatam Conceptionem devotionis. Huic filiolus erat quatuor annorum, ut amœna ætate illius innocentia præditus, ita unicum parentum delictum, domesticorum ac familiæ universæ oblectamentum. Contigit, matrem puerulo secum delato solarium suum conscendere, ac sole jam ad occasum vergente pro aura amœniori captanda liberius ibidem deambulare. Sed ecce, dum infans quoque a matre sibi ipsi dimissus circumcursitat, inexpectato infortunio, antequam retineri ab illa posset, e solariorum præceps delabatur. Quid hic ageret afflictissima mater, quæ propriam potius vitam quam filiolum sibi adeo dilectum erat perditura? Vix eadentem advertit infantulum, cum ad purissimam divini infantis Genitricem humiliter recurrens, suppliciter eam rogavit, ut propter honorem sacri Immaculatæ suæ Conceptionis mysterii præsto esse in auxilium dignaretur, ac filium, quem ipsa satis non custodierat, illa sollicitior Mater a præsentissimo miserandi casus periculo liberaret. Vix preces mulier afflicta finierat, ac citissimo cursu per scalas ad inferiora se receperat, quid de filio ageretur, quem mortuum credebat, exploratura; cum, ecce penitus reperit incolumem, ac licet ad durissimas allisus petras, ex illa solarii altitudine periculosissime deciderit, sine ulla prorsus læsione infantem reducit, non sine ingenti omnium admiratione ac summa erga invocatam Deiparam gratitudine, ob tantum beneficium, ad memoriam suæ sacræ Conceptionis receptum. (Bernardin. de Basti, serm. 8, *De concept.*)

XXIII. — *In honorem immaculatæ Conceptionis ædificatur hospitale.*

Dignus æterna memoria zelus Francisci Ximenii, Ecclesiæ Toletanæ archiepiscopi, in promovendo Deiparæ sine labe conceptæ cultu ac honore, quem tum vel maxime orbi manifestavit, cum Toleti æque ac Compluti splendidum suis sumptibus hospitale e fundamentis extruxit, amplissimisque fundavit redditibus, sub titulo ac protectione Virginis immaculatæ conceptæ: in cujus præterea honorem, confraternitatem in dicto hospitali instituit, quorum confratrum id esse deberet officium, circuire nimirum tribus vicibus tam de nocte quam vespere,

plateasque omnes ac compita visitare, ut si quos invenissent hospitium non habentes, cum omni eos humanitate ac charitate, ob amorem Immaculatæ Virginis introducerent, iisdemque omni possibili studio deservirent. (Ex Joan. Reinhardo Ziegler, *Conc. funebr.*)

XXIV. — *Ope Mariæ Granatensis urbs Mauris eripitur.*

Laborabat per complures annos, licet irritò conamine, Ferdinandus III, serenissimus rex catholicus, quatenus inclytam et hactenus inexpugnabilem Granatensem urbem ex infidelium manibus eripere ac expugnare posset. Quem in finem, tandiu frustra attentatum, ad Virginis tandem Deiparæ adjutorium confugiens, votum una cum regina conjuge sua Isabella edidit, quod si ejus intercessione, de prædicta urbe desideratam reportaret victoriam, mox templum principale, seu cathedrale ibidem in Immaculatæ Conceptionis honorem, magnificentius extruendum, consecrandum, ac eidem Virgini sine labe conceptæ solemni ter dedicandum, curare vellet: nec irrita cessere vota; paulo enim post, anno nimirum Christi 1492, prima Januarii, supra nominata potentissima civitas, nullo ex Ferdinandi militibus homine interfecto, in victrices regis gloriosi manus cessit, rege ipso Boaldo sese Ferdinando submitte, ac omnia suæ ditionis loca principaliora ultro evacuante. Mauris igitur omnibus jam regno feliciter expulsis, devictam urbem solemni ter ingressus rex, altera statim die magnam captivorum Christianorum (quos inter complures etiam sacerdotes numerabantur) multitudinem pristinae libertati restituit, ac una cum suis infinitas, post Deum, grates Matri ejus Immaculatæ referens, ejusdem potentissimæ intercessionis insignem hanc victoriam ascripsit, votumque prædictum fidelissime protinus adimplevit. (Carthagera, lib. 1, hom. 19, § 4, *De arcanis Deipar.*)

XXV. — *Per votum de celebrando festo Immaculatæ Conceptionis, Mediolanum ab immuni peste liberatur.*

Tempore Blanchorum, quo lues contagiosa ipsam Cisalpinæ Galliæ metropolim, civitatem nempe Mediolanensem pervadebat, ac locum hunc populi multitudine refertissimum, crudeli plurimorum strage, lamiam depopulata fuerat, residui urbis incolæ, ad spiritualia conversi remedia, Virginem præsertim beatissimam in auxilium vocarunt, votum in ejusdem honorem unanimiter facientes, quod si desperatis alias rebus subvenire, ac potenti sua apud Filium intercessione, civitatem crudeli peste liberare dignaretur, festum Immaculatæ Conceptionis, hactenus nondum celebrari ab iis solitum, solemni singulis annis ritu peragere vellent. Et sane placuit superis pium promissum, ac beatissimam Numinis Genitricem in miserorum civium pertraxit subsidium; enimvero, vix votum emisere, cum, cessante omni contagio, ab ulteriori periculo penitus fuere absoluti. Crevit jam ex die illa, singularis

erga Virginem sine labe conceptam devotio; quamvis enim primus janjani Mediolanensium dux summo semper amore erga Immaculatam Deiparæ Conceptionem exarserit, atque ad exhortationem magistri Petri de Candia, jam ante adeptum ducatum, Matrem misericordiæ devotissimis frequenter precibus, per dictum sanctissimæ Conceptionis privilegium, invocare consueverit (ut mirum videri non debeat, vel ideo Petrum hunc, ad summi pontificatus apicem, ipsum vero ad ducis Mediolanensis dignitatem, paulo post evectum fuisse) tamen dicto per Virginem beneficio, toti civitati Mediolanensi tempore pestis exhibito, devotio hæc ingens per totam viciniam sumpsit incrementum. (Bernardin. de Bustis, serm. 9 de Concept.)

Ubi præterea notandum diversas tam Italiæ, quam Hispaniæ civitates, a pestifera lue similiter liberatas, voto facto, majori celebritate supradictum Conceptionis festum peragendi. Ex quibus Genua anno 1579, Florentia 1633, civitas Huesca Arragoniæ anno 1450, civitas Messina anno 1650, ac specialiter Roma tempore Alexandri VII: cum enim in Vigilia ejusdem festi, multi tam religiosi quam sæculares, orando, ac jejunando purissimæ Virginis operi implorassent, pestis confestim decrescere, perque Immaculatam hanc Dei Genitricem, paulo post ex toto cessare visa est: ut merito atefatus Christi in terris Vicarius instituta solemnī processione ad S. Mariam in Porticu, talem liberationem potentissimo Mariæ auxilio gratus ascripserit. (*Diar. Marian. Francisci Marchese.*)

XXVI. — *S. Gerlacus eremita, insignis cultor Deiparæ.*

Omni die Sabbati, in quo gloriosæ Dominæ nostræ memoriam Ecclesia consuetudinaliter solemnem agit, sanctus Gerlacus Aquisgranum per milliaria circiter tria, cum pera et baculo, peregrinationis suæ insigniis properavit ad illam famosissimam toto Romanorum orbe capellam, a Carolo Magno fundatam, et a sancto Leone Papa, cum numerosa episcoporum multitudine, in honorem Dei Genitricis et Virginis Mariæ, Domino consecratam: ubi etiam ejusdem reverendæ Θεοτόκου memoria venerabiliter a cunctis terrarum populis honoratur et celeberrime frequentatur. (Ex Vit. apud Bolland.)

XXVII. — *Deiparæ ilibatam Conceptionem lilium miraculose ostendit.*

Antonius de Guero sanctissimæ theologiæ doctor, et sacrae Scripturæ in universitate Valentina professor, postmodum congregationis S. Philippi Nerii superior, vir doctus admodum ac religiosus, cum Xantivam aliquando eum in finem profectus esset, ut ibidem, pro festo Assumptionis virginæ, ad id specialiter invitatus, peroraret, inauduit, ea ipsa nocte repertam fuisse ad murum primariæ ecclesiæ affixam schedam, his verbis exaratam: *Maria concepta in peccato originali.* Hinc summe indignatus, pro tuendo Deiparæ honore, mox thema propositum

immutavit, ac qui prius de Assumptione loqui parabat, de Immaculata Conceptione sermonem inchoavit, pro argumento assumens verba illa: *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias* (Cant. ii, 2). Cæterum placuisse hunc oratoris pro Virgine zelum ipsi cælo, eventus indicat paulo post subsecutus. Obambulans enim post dies aliquot, 20 Augusti anno 1653, vesperi, absoluta cæna, amœnum quoddam pratum conspexit forte inter eundem pulcherrimum quoddam ac candidissimum lilium inter spinas progerminans. Hoc cum attentius considerat, ac cultro paulisper terram effodiens, radicem sancta curiositate examinat, perfectam detegit figuram Immaculatæ Virginis, totam candidam, solisque radiis in capite, capillis per humeros defluentibus, dracone pedibus substrato. Ad quod miraculum, propriis oculis spectandum plurimis convocatis, novam Antonius concionem exorditur, de eadem Immaculata Conceptione, magno præsentium motu et pietate. Utque exstaret jugis tantæ rei memoria, eremitorium in loco, quo flos inventus fuerat, ex- itatum, ac adjuncto post aliquot annos sacello, Virgini Immaculatæ dedicatum ac consecratum fuit, anno 1664. Cæterum cum dictus præclarissimus vir beatam Virginem enixe rogaret, ut iterum ea procurante tale lilium reperire posset, precibus minime frustratis, denno in vepreto lilium reperit, Immaculatæ Conceptionis imaginem pulcherrime in radice representans, qui proinde flos auro inclusus, ipsique Hispaniarum regi Philippo IV pro acceptissimo munere transmissus, ab eodem maxima reverentia fuit asservatus. (P. Michael Pexenfelder, *Histor.* 99.)

XXVIII. — *Quidam gravi morbo laborans, cum defendit Immaculatam Deiparæ Conceptionem, subito sanatur, adversam sententiam tenente subito ægrotante.*

Decumbebat per longum tempus, gravi pressus infirmitate, ac hectica febris vix non depastus, Franciscus de Coriis, nobilis eques Mediolanensis: quem forte visitans quidam amicus sacerdotali in dignitate constitutus, post alios de rebus spiritualibus discursus, sermonem tandem inchoat de opinione circa Conceptionem beatissimæ Dei Genitricis, quam infirmus quidem penitus Immaculatam tuetur, sacerdote idem contradicente: utroque autem suam fervide opinionem defendente, tandem justa commotus indignatione infirmus, in hæc verba prorumpit: « Justissime rerum omnium arbiter, Deus, cum gravis hæc me inter et sacerdotem hic præsentem, exorta sit de Matris tuæ Conceptione controversia, dignare, obsecro, claro quodam signo nostras inter opiniones veritatem monstrare; » adeo nimirum zelus domus divinæ Franciscum hunc comederat. Et ecce precibus pro honore Immaculatæ Virginis gratiose exauditis eodem momento, a gravi infirmitate sua nobilis liberatur, adeo quidem, ut ea confestim in adversarium sacerdotem irruens, tanto illum tempore vehementer discruciarit, quousque in

seipsum dolenter reversus, ac justam Dei vindictam humiliter agnoscens, opinionem mutavit, Virginisque imposterum Conceptionem nonnisi illibatam deprædixit. (Bernardin. de Bustis, serm. 7 de Concept.)

XXIX. — *Abbatissa quædam per effigiem immaculatæ Conceptionis subito curatur.*

Maria Magdalena Pinckneta, dignissima ordinis Cisterciensis abbatissa, maturæ non tantum ætatis, verum etiam pietatis eximie sanctimonialis, cum ex acri et periculosa febri longo jam tempore decubisset, ac capitis præsertim diro cruciatu pessime divexata, toto propemodum corpore adeo esset attrita, ut commovere se absque plurium adminiculo minime posset, a circumjacente et casu per Sororem infirmæ deservientem cubiculo illata Immaculatæ Conceptionis imagine, illico non modicum sensit in corpore levamen, morbi que status confestim notabiliter est in melius commutatus. Attamen cum post unum alterumve elapsam diem, Soror illa, infirmariæ curatrix, per incogitantiam, dictam illam Immaculatæ Virginis imaginem, ab ægræ lectulo longius removisset, ignara, unde nuper tam subito abbatissa sua melius habuisset, mox redeunte, et dirum in modum recrudescente eodem morbo, misera Pinkneta in pristinum vitæ discrimen iterato recidit. Eam ob rem, attonitis, quæ diu noctuque agræ ministrabant, Sororibus, mentem tandem salubris subit recordatio sublatae imaginis, nuper haud procul a lectulo decumbentis repositæ. Hanc ergo sine mora, sollicitè quærentes, ac tandem inventientes, ad ægram denuo reportant: quam tenero affectu infirma exosculata, mox capiti doloribus pleno admovit. Et ecce paulo post placidum in somnum per semihoram soluta, indeque denuo experrecta, mediante Immaculata Virgine, ab omni jam ægrotudinis molestia se liberam, integræque sanitati deprehendit restitutam. (Raynaudus, tom. VIII, pag. 323.)

XXX. — *Ope Mariæ Bomelia ab obsidione liberatur, cum Hispano exercitu.*

Annus agebatur a Nativitate Christi Redemptoris 1585, cum exercitus Hispanus Bomeliæ, limosas inter paludes, et stagnantium aquarum eluviones, dira a Batavis obsidione premebatur, jamque co res devenerat, ut non tantum ab hostilibus navigiis, verum etiam a fame, frigore ac inundationibus, ultimum obsessi expectarent exitum. Verum mirus, qui dum accidit, inopinatæ rei eventus non parum consolabatur afflictos; dum enim extrema tentaturi, vallum quoddam moliebantur, repperunt casu, in fossa noviter ejecta, parvulam Immaculatæ Dei Genitricis imaginem, quam dum honorifice exceperant, non vane ominabantur signum sibi a Deo submissum futuræ liberationis, ac adjutorii ab Immaculata Virgine quantocius recipiendi; eapropter voto quodam universus sese exercitus Conceptæ sine labe Deiparæ obstrinxit, tam felici quidem successu, ut paulo post (pridie nimirum festi Conce-

ptionis) flantibus tota nocte frigidissimis Aquilonibus, ac consequenter gelatis circumaque aquis, Batavi confestim abscedere fuerint coacti, ne videlicet eorum naves repentino gelu alligarentur. Vix soluta tali modo fuit obsidio, ac Hispani in securitatem pristinam restituti, cum ecce glacies, velut officio suo sufficienter perfuncta, absque mora resolvebatur, et aquæ, quantum necesse erat, navigantibus sunt apertæ. In gratam recepti beneficii memoriam, præter votum fideliter persolutum, eodem tempore, iisdemque in castris, instituta fuit devota solalitas militum, sub titulo ac protectione Immaculatæ Conceptionis, non jam pro terreno, sed pro cœlesti regno per spiritualia exercitia decertantium. (Famianus Strada, lib. vii Belli Belgici.)

Haud absimile certe, si non idem beneficium, Hispanis contra Batavos a Virgine illibata collatum, colligitur ex litteris rev. P. Cornelii a Lapide, anno 1619, Roma datis, ubi hæc habentur: « Advenit Romam procurator Philippinarum insularum, qui Batavos ibidem cæsos narrat, ope B. V. Mariæ, quæ pugnantis visibiliter apparuit, cum Hispana classis ejus Immaculatæ Conceptionis iconem et insigne præferret. » (Kiseliuss in Append. II, ad Alv., cent. 12, decad. 8.)

XXXI. — *Monialis calculo laborans ope Deiparæ immaculatæ Conceptæ liberatur.*

Dies aderat, quo Romæ, in monte Quirinali, e regione pontificii palatii, monialis quædam admodum devota, ordinis Capucinarum, gravissime ex calculo laborans, vehementiore, quam unquam antehac, dolore afficiebatur. Hæc pluribus in vanum adhibitis remediis, a confessario tandem suo, viro ex eodem ordine, tam pietate quam prudentia conspicuo, chartulam accepit, parti male affectæ extrinsecus admovendam; erant autem dictæ infra scripta chartæ subsequencia verba: *Immaculata Conceptio sanctæ Genitricis Dei Mariæ.* Porro, cum ægrotæ hæc sanctimonialis, divino haud dubie instinctu, solo oblatae chartæ contactu minime contentaretur, eam tanquam spiritualem medicinam, sibi a cœlesti medico submissam reverentior applicans, avidè deglutivit, effectu tam mirabili subsequuto, ut bini calculi, eidem prorsus chartæ involuti, e corpore prodierint, sanamque imposterum ac incolumem, mediante Immaculata Virgine, virginem religiosam reddiderint. (Raynaudus, tom. VIII, p. 523.)

XXXII. — *Deiparæ Immaculata Conceptio igne prebatur.*

Dum duæ quondam religiosæ virgines diversorum quidem ordinum in quadam Italiæ urbe Tertiariæ convenissent, atque discursu inter se formato, de duobus ecclesiarum suarum concionatoribus, illorumque sententiis ac doctrinis, plurima invicem retulissent; tandem de Immaculata etiam Mariæ Conceptione sermonem miscentes, eo devenerunt, ut una unam sententiam, altera alteram mordicus tenente (juxta diversas scilicet duorum illorum

concionatorum opiniones), non leve inter ipsas litigium fuerit exortum, post plurimas verborum altercationes, nonnisi flammis dijudicantibus terminandum. Ambæ igitur in arduum consensere propositum, quo utraque simul Babyloniorum instar juvenum, ignitam ingrederetur fornacem, calorem disputationis calore flammarum exstincturæ, ac vel sic genuinam tanti mysterii veritatem, tanquam aurum in fornace probaturæ. Dictum, factum: nec veritas ulterius sub caliginosis ignorantiae tenebris latere poterat, quanto lucidissimum hoc elementum, tot linguis, quot flammarum pyramidibus in sublime exurgentibus, originalem Mariæ innocentiam clare edixit, dum una, quæ hanc ex mente concionatoris sui devote propugnarat, e flammis prorsus illasa prodivit, altera, quæ Mariam pertinaciter maculæ incusarat, a voraci elemento quantocius consumpta. (F. Bonaventura Oconoro, *Rosar.* iv, apud P. Joannem Bisselium in *Exempl. Quadrag. simal.*)

XXXIII. — *Immaculata Deiparæ Conceptio aureo nummo divinitus inscribitur.*

Ea est Hispanis verbi divini præconibus, ac facundissimis sacrorum suggestuum oratoribus consuetudo, summis per orbem laudibus celebranda, quod priusquam ad populum verba facere ecclesiastes incipiat, hanc devotam concioni suæ præmittat formulam: « Laudetur Immaculata Conceptio beatissimæ Virginis. » Occasione porro dictæ formulæ initialis, memorabile die quadam contigit prodigium, mox pluribus enarrandum. Vir etenim, non singulari tantum doctrina, sed et religiosissimæ conversationis studio celeberrimus, cum supradictæ piæ consuetudinis ipse esset tenacissimus, nec unquam concionem inchoaret, nisi præmissa eadem formula, intellexit forte, alterum quemdam concionatorem, non tantum formulam hanc vilipendere, sed et sæpius contra Immaculatam Virginis Conceptionem insolenter e pulpito detonare. Quid hic ageret zelosissimus Mariæ cliens? Accedit ipsemet concionem, et quæ hactenus ab aliis intellecta displicuerant, propriis jam auribus percipit: tamen injuriam virginæ Conceptioni illatam pro nunc dissimulandam ratus, domum revertitur. Verum, cum iterum dies illuxisset, quo alterum illum concionari oportebat, mature ad eandem ecclesiam progreditur, ac donec concionator adveniret, cathedræ vicinus exspectat. Jamque constituta hora orator accesserat, cum ecce piissimus hic sacerdos, pulpitu ascendenti (inspirante haud dubie Numine) nummum porrigit aureum: quem libenter dono acceptum, ad cathedram ille defert, ibique ad finem usque concionis, haud procul a pulpito collocat. Inchoatur interim concio, intermissa denuo formula, aliis Hispanis concionatoribus laudabiliter consueta; sed ecce dum ad supradicti nummi aurei orbem, sub media concione, oculos casu suos orator convertit, videt, et admiratur, non sine miraculo, eidem

pulcherrime inscripta hæc eadem verba: *Laudetur Immaculata Conceptio beatissimæ Virginis*; quo miraculo plurimum obstupefactus, atque opinionis suæ pertinaciam divinitus confusam clare admodum persentiscens, jam non difficulter resipuit. (Antonius Chanutus, lib. vi *De Concept.*, mirac. 9.)

XXXIV. — *B. Guidisalvo Deipara Immaculatam suam Conceptionem manifestat.*

Beatus Guidisalvus, cum Tolosanæ ecclesiæ archiepiscopus præset, tanta erat in Deiparam devotione inclytus, ut ob singularem erga eandem teneritudinis affectum non alio communiter, quam Mariæ Capellani nomine nuncuparetur. Hic quotiescunque ad aram sacerdos litaret, Virginis ejusdem benedictæ apparitione recreari meruit. Cum ergo in ipso quondam Immaculatæ Conceptionis festo, ad sacrosancta Missarum solemnia se pro more præpararet, Virgo purissima denuo illi præsentem se sistens, casulam attulit albi coloris speciosissimam, sic illam porrigendo Gundisalvum allocuta: « Fili, scito me sine originali macula fuisse conceptam, omni igitur reverentia ac solemnitate festum hunc diem celebrare procura. » Archiepiscopus igitur, non sardus auditor, mandatum pro viribus exsecutus, tanto negotium istud ardore felicique successu in se suscepit, ut tota Hispania, omnesque vicinæ provinciæ ad singularem cultum ac solennes Immaculatæ Virgini honores habendos excitarentur. Ipse præterea per totum vitæ decursum, annuo imposterum sermone, singulari eloquentia perorato, dictam festivitatem publice condecoravit. (Bernardinus de Bustis, in *Offic. Concept.*, die 2, lect. 4.)

XXXV. — *Laynez pro immaculata Mariæ Conceptione disputans a morbo liberatur.*

P. Jacobus Laynez, ex primis illis ac præstantissimis sancti P. Ignatii decemviris nulli secundus, ac vel ideo secundus soc. Jesu præpositus generalis, cum ob singularem doctrinæ præstantiam, theologum ageret pontificium, ac, ut talis ad sancti concilii Tridentini conventum ter vocatus jugiter comparuisset, febris ibidem quatuoridua acerrime correptus, cohiberi tamen non potuit, quin pro Immaculata Deiparæ Conceptione fervidissime peroraret, ac dictum sermonem, in præsentia Patrum conscriptorum, per tres continuas horas ad modum disputationis fundamentaliter instructum protraheret. Quod, quantum superis placuerit, sequens docuit eventus. Mox enim cessante febris, resumptis ex integro viribus, adeo sanus evasit ac incolumis, ut longo imposterum tempore nulla se senserit infirmitate tentari. Quid ergo mirum, si sermone suo, non tantum doctissimo, sed tam raro etiam beneficio cœlitus præmiato, id præterea apud ejusdem concilii Patres effecit, ut decretum Sixti Papæ IV unanimiter confirmantes, liberrimum deinceps voverint Immaculatam Conceptionem propugnare, eandem e contra publice impugnare prohibitum dixerint? (Ex *Histor. soc. Jesu.*)

XXXVI. — *Mastrillus Virginis illibate conceptæ et sancti Xaverii auxilio a periculo liberatur.*

Franciscus Mastrillus, inclitus postea soc. Jesu in Japonia martyr, cum Neapoli anno 1633, in erigendo quodam pegmate in honorem Virginis Immaculatæ ferventius occuparetur, casu fortuito graviter vulneratus, ad extremum devenit vitæ terminandæ periculum; adeo nimirum malleus quidam grandior, e superiore loco decidens, lethalliter caput ejus sauciavit, ut desperata salute ad infirmariam laicorum Fratrum humeris deportaretur, mortique proximus crederetur. Verumtamen paulo post apparens eidem jamjam agonizanti Xaverius, gloriosus Japoniæ apostolus, cereum illi ardentem una cum baculo peregrinorum, ipsemet in forma peregrini, obtulit, ea facta optione, ut ad quod placeret, extenderet manum: An placida morte, per cereum mortuale designata, vellet defungi; an vero baculo assumpto, placeret amore Dei pergere ad Japones, Evangelii ibidem dilatandi causa. Et ecce, elevatis moribundus oculis, generoso scipionem animo apprehendit, vitam et sanguinem pro Christo daturus, ac momento a Xaverio est sanatus, intercedente haud dubie apud Filium ac medelam afferente Virgine Matre, cujus ille immaculato honori totis viribus intentus, vulnus tam periculosum acceperat. (Apud P. G. Casimirum Fueslin, in *fest. Purific.*)

XXXVII. — *Maria auditum perditum restituit sibi devoio.*

Bernardus Veneges non ob sanguinis tantum claritatem, sed ob virtutem etiam ac singularem in Immaculatæ Virginis Conceptionem affectum, plurimum commendandus, cum amissa audiendi facultate, per longum temporis spatium surdus exstitisset, ad Mariæ patrocinium recurrens, in ipso Immaculatæ Conceptionis pervigilio, ejusdem potenti intercessione, pristinum auditum recuperavit, ut cui hactenus nil magis in deliciis fuerat, quam de Virgine pure concepta audire loquentes, spirituali hoc gaudio non privaretur. (Philippus Kisel, in *Append. II, ad Alv.*, cent. 9, dec. 2.)

XXXVIII. — *Congesta materia ad ædificandam ecclesiam Immaculatæ Conceptionis salvatur ab igne.*

Ædificanda proxime suscipiebatur in certa quadam Hispaniæ urbe, in honorem Virginis Deiparæ sine labe conceptæ, insignis ecclesia; jamque ex lapidibus, lignis, calce, etc., materia sumptuose congesta suppeditabat, cum, ecce ingens in vicinia exoriebatur incendium, adeo ut flammis magis magisque excrescentibus ac ventorum impetu ad omnium terrorem circumagitatis, toti illi congestæ materiæ proximum immineret incinerationis præmaturæ periculum. Verumtamen observans hoc forte vir quidam religiosus, tam doctrina quam pietate in paucis commendandus (Pater Alphonsus de Aragonia dicebatur), mox in genua procubuit, atque Virginem Deiparam, cui singulariter erat de-

votus, pauculis hisce verbis interpellavit: « Ne patere, ut comburatur hæc materia, templo illasæ Conceptioni tuæ extruendo dedicata. » Vix modica hæc precatiuncula taliter erat absoluta, cum voracissimum ignis elementum, quod jam omnia circumquaque devorando transierat, ac proxime congestis ecclesiæ extruendæ lignis minabatur, confestim recessit, nullo vel minimo ullius damni relicto vesigio. (P. Philip. Kisel, in *Append. II ad Alv.* cent. 8, dec. 5.)

XXXIX. — *Societas Jesu ordinata pro defensione illibatæ Deiparæ.*

Alphonsus Rodericius insignis pietatis, e societate Jesu Mariophilus, ab infantia Deum timere edoctus, et Mariam tenerrimo affectu colere assuetus, cum inter alias devotiones sacrum quotidie Immaculatæ Conceptionis Officium in Virginis Deiparæ honorem persolveret, adeo hunc pensum Maria acceptum habuit, ut in ejus remunerationem, in exstasin aliquando raptus, mandatum ab eadem acceperit, ut laudabilem hanc consuetudinem suam publicaret, ipsumque quod recitare solebat Officium, aliis ad imitationem prælo submitteret. Insuper (quod maxime notandum) manifestare eidem dignata est: unum ex præcipuis institutæ societatis causis in Ecclesia fuisse, ut per hæc societatem Immaculata ejus Conceptio fortiter ac constanter defenderetur. Quod quam fervide hodieum adimpleatur, præter doctissimos libros, ex eadem societate in Mariæ defensionem conscriptos, innumeræ testantur sodalitates, sub titulo Immaculatæ Conceptionis utiliter institutæ. (Paulus de Barri, in *Anno sancto*, ad diem 9 Decembris.)

XL. — *Immaculatam Deiparæ Conceptionem natura ipsa in trunco mirabiliter ostendit.*

Annus agebatur a nato Salvatore 1650, dies vero 15 Decembris, cum in oppido quadam Tarascorum, Villa de Janua nuncupato, in episcopatu Michuacensi, non sine prodigio Immaculata beatissimæ Dei Genitricis Conceptio incolis illis fuit patefacta. Rem paucis accipe: Forte truncus quidam arboris, a fabris lignariis in usum ejusdam ædificandus per medium secabatur, cum ecce littæ quædam perfecte efformatæ intus reperiuntur: cumque, quid scriptura contineret, attentius respicerent, hæc omnino verba Hispanico idiomate conscripta observabantur: *Maria concepida sin peccato.* Hæc porro scriptura, pro confirmanda Virginis Deiparæ purissima Conceptione, tam mirabiliter in trunco illo reperta, merito ex mente episcopi pro insigni miraculo ab incolis illis habita, atque ad parochialem ibidem ecclesiam Patrum Augustinianorum delata est, ubi etiamnum honorifice asservitur. (P. Franciscus Calderon, soc. Jesu, in *Epist. ad Europæos scripta.*)

XLI. — *Immaculata Deiparæ Conceptio a Christo B. Oringæ manifestatur.*

Beata Oringa Christiana, virgo in cælos animo et mente sæpius elata, videre aliquando meruit

Christum ea luce conspicuum, cui comparata vel ipsa solis lux obscura videbatur; vidit et beatissimam Dei Genitricem ad Filii latus assidentem suppari lumine coruscantem, et alba veste eaque pretiosissima exornatam. Huic præterea augustissimæ cœli terrarumque Reginae suavissime accinebant cœlestes genii, et omnis beatarum animarum corona; cui immixta beata Oringa, visa sibi est Virginem supplex revereri. Quod dum facit, sic eam Christus alioquitur: « Miraris haud dubie, Christiana, dum contemplaris, qui plausus dentur, quæ accinantur laudum cantica, verum mirari mox desines, ubi ex me audieris celebrari hodie festivissimam solennitatem Immaculatae Conceptionis illius, quæ deinde me concepit ac genuit, illibata virginitate: illius autem Immaculatae Conceptionis index tibi sit vestis hæc candidissima, qua nitentem conspicias Matrem meam. » Hæc ad beatam Oringam Christus in illo mentis excessu. (Bolland. in ejus Vit. 10 Januar.)

XLII. — *Imago illibatae Deiparae illæsa in igne servata.*

Inter alia prodigia, quibus Immaculatam beatissimæ Genitricis suæ Conceptionem mundo manifestare Omnipotens voluit, silentio non prætereundum, quod in Hispania contigisse auctores historici referunt. Cum enim puer quidam imaginem ejusdem illibatae Conceptionis typis lenibus excusam et in charta subtili expressam, manibus in glomum complicaret, ac in ardentem fornacem (nescio, an ex puerili nequitia, an vero excusabili quadam injuria) projiceret, imago mox in altum sese sublevans, ac integre explicans, in flammis tamdiu hæsit inconsumpta, donec facto populi concursu, ac obstupescitibus omnibus, ipse tandem reverendissimus loci episcopus ad spectaculum et miraculum fuerit evocatus, qui cum illæsam honorifice recepisset, pauculis duntaxat locis rubescentem observavit, ut nimirum ad oculum constaret, ex igne fuisse productam, nec flammam tamen illi vel in minimo nocuisse. Henricus Albi, in *Defens. Concept. Immacul.*, cap. 8, serm. 6, qui se propriis vidisse oculis ait transmissum ex Hispania authenticum, ordinarii subscriptione et sigillo jugiter munitum.

XLIII. — *Læsa Immaculatae Conceptionis Marianæ effigies sanguine copiose manat.*

Cum dira in Catholicos persecutio, ante centum circiter ac quinquaginta annos, in sancta ac sacra fureret, ac incendiis, rapinis, sacrilegiis, omnia conculcaret devastaretque, impius quidam hæreticus, anno 1562, Lugduni, in templo Athanacensi, Ord. S. P. N. Benedicti, dæmoniaco percitus furore in venerandam quamdam Immaculatae Conceptionis imaginem (cujus mysterium paulo ante in Gallia a fidelibus religioso cultu honorari cœperat) pleno impetu irruere non dubitavit, ac hasta, quam manu gestabat, ictum sacrilegum intorquere. Sed ecce! vix vulnus sacra illa effigies accepit, cum copiosus promanavit sanguis, non sine omnium astantium ingenti admiratione. Aderat hos inter prodigioso

spectaculo unicus ejus monasterii sacerdos, ordinis sacri professus, sacræque suppellectilis custos, qui idipsum, quod contigerat, miraculum priori suo, reliquis fuga elapsis, etiamnum superstiti, pluribusque aliis fidelissime enarravit. (Raynaudus, tom. VIII, p. 326.)

XLIV. — *Mariæ Immaculatam Conceptionem impugnans gravi morbo punitur, sanaturque erroris pœnitens.*

Concionator in civitate quadam Italiæ existens, magister Joannes a Viterbio, cum purissimam Dei Genitricis Conceptionem sæpius impugnasset, tandem ad mortem usque infirmatus, nulla ulterioris vitæ residua spe, utiliter mente revolvit miraculum illud de Alexandro Alensi, supra propositum ac recensitum. Eum proinde pie imitaturus, tales ad Mariam preces effudit: « O Virgo sacratissima, si verum est, quod sine peccati macula concepta fuisti, digneris, obsecro, sanitatem mihi tuis maternis precibus a Filio impetrare, idque in signum illibatae puritatis tuæ. Quod si feceris, voveo ac promitto, toto reliquæ vitæ tempore, sanctam hanc celebrare festivitatem, ac fervide concionari pro tua purissima Conceptione, retractando libentissime, quidquid hactenus in contrarium proposui. » Vix votum Joannes fecerat, cum sanitati integre restitutus, ob tam repentinam ab incurabili infirmitate reconvalescentiam, omnes adstantes, medicos præsertim, in maximam traxit admirationem. Hinc non expectans ordinarium proximæ concionis tempus, confestim populum, per campanæ sonitum, convocari jubet, publiceque, quod sibi obvenerat, prodigiosum beneficium fideliter enarrans, pulcherrimum de Immaculata Conceptione sermonem proponit, validissimis Mariam argumentis præservatam ostendendo, præclarum insuper tractatum de eadem materia, in jugem recepti beneficii gratitudinem edidit. Verbo, eo majori reverentia ac devotione venerari hoc mysterium statuit, quanto illud ardentius antehac studuerat impugnare. (Raynaudus, tom. VIII, in tract. *De piet. Lugdun.*, fol. 295.)

XLV. — *Ope Mariæ, cuidam sicca pedis tibia vigori redditur.*

Eo jam religiosi cujusdam viri, ex Ordine divi Francisci (F. Thomas de Bohemia dicebatur) res devenerant, ut desiccata, nescio ex quo infortunio, ac omni prorsus vigore destituta tibia, cum crure, nulla spes restitutionis ac salutis appareret; jamque ex unanimi medicorum ac chirurgorum consilio, proxime a reliquo corpore præscindenda erat, cum ecce ad beatissimam Virginem, cui admodum erat devotus, pro extremo recurrit remedio, instantissime supplicans, dignaretur ei (si divinæ non obsisteret voluntati) pristinam pedis integritatem ac incolumitatem a misericordissimo Numine impetrare, idque ad laudem purissimæ suæ ac prorsus Immaculatae Conceptionis, in cujus honorem uni solummodo pedi insistens, reliquo corpore prout poterat, altari adnixus, Missæ celebravit sacrificium

licet summa cum difficultate ac maximo cruciatus. Vix autem idem sacrificium ea qua cœperat devotione finit, cum ecce perfectissime resanatus, ac a diuturna illa et incurabili infirmitate (dicam potius, dolorifica carnificina) confestum liberatus, obstupescitibus omnibus, inambulare cœpit pedibus suis incolumis, qui antehac sine alterius adjutorio progredi nec ad passum valebat, adeo quidem ut Romam paulo post pedester profectus fuerit. (Bernardin. de Bustis, serm. 7, part. II, mirac. 12.)

XLVI. — *In corpore Joannis a Cruce imago Conceptionis cernebatur.*

Joannes a Sancta Cruce, illustrissimum illud Carmelitane familiæ lumen, ejusdemque post sanctam Matrem Theresiam parens ac propagator zelosissimus, sanctitate non minus quam frequentium miraculorum gratia insignis, cum omnia per annum festa, ea præsertim, quæ beatissimam Dei Genitricem concernunt, summa devotione peragere consuevisset, singulari tamen præ reliquis studio, solemne sibi quotannis voluit festum Immaculatae Conceptionis, in cujus singularis obsequii gratam remunerationem, Virgo beatissima non tantum pluribus illum in vita gratis cumulavit, verum insuper, post vitam beate clausam, in membris ejus, non sine miraculo, purissima Conceptæ sine labe Virginis imago apparuit, in evidens divini super hoc obsequio beneplaciti testimonium, et validum apud posteros ejusdem Immaculatae Conceptionis argumentum. (Marraceus, cap. 37 *Fundat. Marian.*)

XLVII. — *Ignis sacrosanctæ Eucharistiæ et iconi Marianæ non nocet.*

Cum beatus Petrus Regalatus Ord. Minorum, anno 1415, Abroxanum fundasset eremitorium, jamque ecclesia, sub nomine *Scalæ cæli*, conventui illi adjuncta, ac cæremoniis in Ecclesia usitatis jugiter fuisset consecrata, adeo primi eremitorii illius incolæ, licet in maxima adhuc paupertate constituti, in omni virtutum genere profecerunt, ut quemadmodum in mystica illa patriarchæ Jacobi scala, frequenter ascendentes et descendentes cernebantur angeli, sic de hoc quoque sacro loco diei potuerit, angelos esse omnes, qui per contemplationem indesinenter ascenderent in cœlum, et per charitatem descenderent in terram, ad proximorum utilitatem salutemque procurandam. Verum, proh dolor! exorto post ducentos et novem annos (anno nimirum 1624, die 8 Aprilis, fer. II Pasch.) ingenti incendio, sacer ille conventus, una cum regio adjuncto palatio, tanto flammarum impetu conflagravit, ut ipsæ etiam petrae in cineres abierint. Afflixit haud immerito fatalis hic casus omnem circumcirca regionem tam vehementer, ut magno undique numero, cujusvis ætatis, sexus et conditionis homines accurrerint in auxilium: dummodo ei locus fuisset, pertinaci vento flammam horrendum exasperante. Illud porro in tam tristi rerum articulo mirandum acciderat, quod cum reliqua cuncta vietrices flammæ depascerent, ad sacrosanctum tamen

Eucharistiæ sacramentum, et iconem Immaculatae Conceptionis, quamvis novies in ejusdem sacellum irrupissent, pervadere tamen nunquam potuerint, ac ne parietes quidem sacra ejusdem adis fumo denigrare. Crevit profecto exinde mirum in modum populi erga sanctissimum principaliter altaris Sacramentum, deinde etiam erga dictam Dei Genitricem sine labe conceptæ imaginem, communis devotio; adeo ut collatis certatim elemosynis ac oblationibus, intra biennium, novus a fundamentis conventus extrui potuerit, ipso præ cæteris rege, sex ducatorum millia contribuyente. (Joan. Boland. in *Actis SS.* ad diem 30 Martii.)

XLVIII. — *Dæmon ex obsessio Immaculatam Deiparæ Conceptionem affirmat.*

Habitabat in ducatu Ferrariensi homo quidam ex plebe rudis, litterarumque omnium penitus imperitus. Hic, divini Numinis permisso, ab hospite infernali obsessus, ac crudeliter quandoque disruciatus, ad magnam omnes permovit commiserationem. Hinc ejus loci sacerdotes, misero divina virtute auxilium laturo, solitos applicare exorcismos statuerunt. Quod ut inaudiri serenissimus Ferrariæ dux, ipsemet adjurationi huic præsens voluit assistere, cumque erga Immaculatam Deiparæ Conceptionem singulariter esset devotus, inter complures alias quæstiones, quibus dæmonem in dicto obsessio, in nomine sacratissimæ Trinitatis, a sacerdotibus adjuratum, ipsemet interrogabat, etiam quid de Conceptione Virginis beatissimæ sentiendum, studiose indagavit. Hic Orcinus hospes, iteratis adjurationibus, volens nolens adactus, mediante illius idiotæ, sive prorsus illitterati hominis lingua, tam eloquenter Latino sermone in laudes Deiparæ respondit, ut alter Tullius, obstupescitibus omnibus, videretur. Hæc autem panegyris erat series: « Omnino tenendum esse, beatissimam Numinis Genitricem fuisse a Deo, omni instanti, gratiosissime præservatam; » quod etiam dictionis argumentum, compluribus rationibus, iisdemque efficacissimis, ac iis potissimum, quos Scotus olim in universitate Parisiensi adduxerat, confirmavit. (Bernardin. de Bustis, serm. 7 de *Concept.*, part. II.)

XLIX. — *Invocatio illibata Deiparæ frangit iram.*

Offendebat forte in capitalem suum inimicum Italus quidam, ac civis Aquilanus; jamque humana præoccupatus fragilitate, ira præproperante, occidere illum statuebat; cum, arrepto hunc in finem gladio, mentem hominis salutaris subibat cogitatio, propositum hoc suum divinæ Majestati summe fore contrarium, ac ideirco minime exsecutioni mandandum. Quapropter ex pia devotione ad beatissimam Dei Genitricem conversus, humiliter rogabat, ne permittere illa, per suam Immaculatam Conceptionem, vellet, ut tam gravi peccato, atrocique in proximi vitam ausu, propria a semetipso conscientia contaminetur. Vix hæc pie secum cogitabat, cum ecce adeo gladium sua in vagina rectorum

animadvertit, ut nullo modo extrahi posset, nec ad ictum aut percussionem tam facile amplius deservire. Ambo igitur antagonistæ, ferventis concertationis loco, contendere ab illo momento cœperunt in fervore pio, quis nimirum majori ac ardentiori in posterum devotione Mariam sine labe conceptam prosequi posset ac deperire; gladius vero dicto modo mirabiliter retortus, pro jugi tantæ rei memoria etiamnum Aquilæ asservatur ac ostenditur. (Bernardin. de Busti, serm. 7 de Concept.)

L. — *Interfecto in Catalonia clerico vita prolongatur, pro defensione Conceptæ Deiparæ.*

Annus agebatur a reparata salute 1428, cum Manresæ in Catalonia, Franciscus Muleti, ecclesiæ collegiatæ Vicensis canonicus, juris baccalaureus, ab hoste suo infensissimo Francisco de Planes, crudeliter interfectus, ad terram prolaberetur, homicida paulo post commeritis pœnas dante, atque e mala cruce, aliis ad terrorem suspensio; quod autem hic specialiter notandum occurrit, est, dictum canonicum, post quatuor ab interfectione horâs, vitæ restitutum, surrexisse, ac in multorum præsentia talia profari cœpisse: « Scitote me per quatuor hasce horas in medio purgatorii habitasse, qui alias ob certa quædam peccata æternum haud dubie damnandus fuisset, nisi valida intercessione immaculatæ Dei Genitricis adhuc evasissem: hujus ergo precibus vitæ redditus sum, ut publice coram vobis devotam hanc pro Immaculata Conceptione sententiam contestarer, ac Mariæ præsevationem, cui in vita hæcenus adversatus fueram, in omnium præsentia profiterer; hunc in finem benignissimum Numen novem mihi adhuc horas assignavit, dein iterum morituro. » Dixit, et finito novem horarum spatio, rursus vivere desiit. Factum hoc prodigiosum communiter ab Hispanis miraculum Manresæ dicitur, illudque perantiqua pictura, in muro ejusdem ecclesiæ collegiatæ Vicensis hodiernum attestatur Joan. Nierenberg. in cap. 4 Vitæ S. Ignatii.

LI. — *Puerulus tredecim mensium, pro veritate Immaculatæ Conceptionis Mariæ, quatuor versus distincte pronuntiat.*

Quam bene cecinerit Psalmista regius, dum Psal. viii, v. 3, ait: *Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem, propter inimicos tuos ut destruas inimicum, etc.*, id sequens confirmat miraculum. Dum in quadam Hispaniæ urbe, innocens tredecim mensium puerulus, ne verbum adhuc integrum effari doctus, sed tantum incondite quandoque balbutiens, in honorem tamen beatissimæ Virginis, sine labe Conceptæ, pulcherrimos quatuor versus distinctissime pronuntiavit, sicque omnes Mariani hujus privilegii impugnatores valide confundendo, non exiguam dignissimæ Numinis Genitrici, ex ore suo, laudem perfecit. Fuit autem hoc miraculum, anno 1617, Romam transmissum, ab ipso Hispanensium archiepiscopo, cum ibidem rite prius discussum, ac approbatum fuisset, atque coram beatissimo Papa Paulo V, in congregatione S. Officii,

primo loco, inter alia propositum. (Raynaud. tom. VIII, pag. 322.)

LII. — *B. Ursula Benincasa Mariæ devota magnis ab eadem ornatur gratiis.*

Beata Ursula Benincasa, virgo Neapolitana, summæ erat jam a teneris annis erga beatissimam Virginem devotionis: cujus illud haud obscurum exstitit indicium, quod adhuc puella, quotiescunque domus paternæ scalas ascenderet, per singulos tandiu gradus sistere consueverit, donec Salutationem angelicam recitasset. Hæc facta adultior, non eremitarum tantum monasterium, sed et virginum congregationem sub ejusdem Virginis patrocinio fundavit. Templum præterea ex divina revelatione, sub titulo Conceptionis Immaculatæ ex fundamentis ædificavit: cujus etiam sacri mysterii imaginem pro insignibus congregationis ac monasterii sui assumpsit. Porro, cum dictæ Marianæ Conceptionis festivitatem solemnissima quotannis celebritate perageret, eodemque pacto in perpetuum celebrandum, in statutis suæ congregationis ordinasset, contigit forte in eodem festo, ut ob pecuniarum defectum vocari musici non possent, prout Dei famula cupiebat, ad immaculatas Mariæ honores, cum debita et hæcenus consueta solemnitate celebrandos: eapropter Deo rem totam lacrymabunda exposuit, promptamque pro opere voluntatem Virginis Filio obtulit: cum ecce eodem mane nobilium aliquis, Mariano cultui specialiter addictus ea de re a nemine requisitus, excellentissimos quosdam submitit musicos, ad Missam ac Vesperas solemniter in eadem ecclesia decantandas. Nec mirum; mediante enim illibatæ Genitricis intercessione, omnes se gratias a Deo obtinuisse, ipsamet Benincasa pluries testata fuit; quæ, cum Marianis frequenter apparitionibus fuisset recreata, die tandem 20 Octobris anno 1618 placidissime ac sanctissime vitam clausit, nulla præcedente infirmitate, sed vehementi potius erga Deum, ejusque Immaculatam Genitricem, amoris incendio resoluta, anno ætatis suæ 68. (Hippolyt. Maraccius, in lib. Mariano.)

LIII. — *Sanctus Bernardinus apparens approbat Immaculatam Mariæ Conceptionem.*

Narrat de semetipso venerabilis ac ob doctrinæ præstantiam celebris admodum ex Ordine S. Francisci, P. F. Bernardinus de Bustis, in Senensi se quondam civitate ad sui Ordinis conventum divertisse, ac una cum alio itineris sui socio, per dies complures ibidem commemoratum fuisse, nactum interim occasionem optatam, visitandi parvulam ibidem bibliothecam, in qua specialiter libros ad usum quondam divi Bernardini Senensis spectantes audierat asservatos. Hic (ut ulterius ille rem prosequitur) inter alia, gaudens invenit tractatum *De Conceptione B. Virginis*, ab ipsomet sancto compositum, et (ut credibile tam ipsi quam socio videbatur) propria ejusdem manu conscriptum. Cum

autem in eodem libro Bernardinus de Bustis, pia curiositate, diutius lectionem protraheret, ecce adest ad ostium Bibliothecæ quidam, ex eodem sacro Ordine religiosus senex venerandus, ejusdem prorsus speciei, qualem communiter Senensis divi depicta effigies repræsentare solet. Hic hilari admodum serenoque vultu sic eos alloquitur : « Quid agitis hic, dilecti Patres ? » Cui cum illorum aliquis respondisset : « Magna hic fruimur consolatione, lustrando opera ista S. Patris nostri Bernardini, de Immaculata Deiparæ Conceptione conscripta : » ille subridens ait : « Vos bene facitis. » Nec plura dicendo statim discessit. Hic ambo simul interna quadam dulcedine, ac mira consolatione superfusi, ad invicem dicebant : « Vere credimus, hunc fuisse ipsummet S. Bernardinum, cujus amore hoc iter suscepimus, et de quo hactenus plura locuti fuimus. » Cum ergo paulo post omnes monasterii Fratres, dato ad cœnam signo, in refectorium convenissent, duo hi Patres, hospitio excepti, diligentissime considerabant, num aliquis illi, qui apparuerat, similis inter eos reperitur ; dumque neminem omnino talem viderent, aliud sibi ultra persuadere non poterant, quam dignatos se vere fuisse apparitione sancti Bernardini, qui eis ideo spectabilem se præstitisset, ut ostenderet, quam grata sibi fuerit lectio operum a se editorum, illorum præsertim de Immaculata Virginis Conceptione. (Hæc ipsemet de Bustis testatur oculatus *De Concept.* serm. 4.)

LIV. — *B. Joanna de Cruce, Deiparæ devota.*

Inter complura alia summæ pietatis exercitia, quibus beata Joanna, de Cruce dicta (assumpta tertia sancti Patris Francisci regula), aliis prælucebat, non ultimum obtinebat locum mira in Deiparam devotio, ex eo satis colligenda, quod festa ejusdem beatissimæ Virginis, ac singularissime festum Immaculatæ Conceptionis, summa celebritate ac devotione peragere fuerit solita : adeo ut, in obsequii grati remunerationem, sæpius parentem sibi habuerit eandem purissimam Dei Matrem, quæ etiam (sollicitante ac facile impetrante Joanna) sublata ab angelo tutelari in cœlum, complura Rosaria, potentissima sua intercessione, ab ipsa sacrosancta Trinitate benedici impetravit, perque eundem angelum, ad Joannæ cellam de novo referri curavit : quorum Rosariorum singuli globuli tantam (experientia teste) obtinent virtutem, ut contra hostis infernalis fraudes, veneficorum hominum insidias, ac noxiarum impetus tempestatum, salubre fidelibus exhibeant præservativum. (*Kalendar. B. V.* ad diem 3 Maii.)

LV. — *S. Hildegardis audit ab angelis laudes Deiparæ concini.*

Cum sancta hæc Ordinis Benedictini virgo ad cœlestia quondam (ut sæpius assolebat) spiritu elevaretur, diversum genus musicorum, et harmoniam suavissimam, in laudem purissimæ Dei Geni-

triciis, hunc in modum symphonizantem audivit : « O splendidissima Gemma, cui serenum Solis decus infusum est ! Fons saliens de corde Patris, qui est unicum Verbum ejus, per quod creavit mundi primam materiam, quam Eva turbavit. » Scripsit hæc virginum Virgini devotissima virgo varias in laudem Deiparæ epistolas, in quarum aliqua ad ceterum Coloniensem hæc habet : « Maria majorem gratiam contulit, quam Eva nocuisset. (*Didacus Jepesius tom. VII Chronic. S. Bened.*)

LVI. — *Tempore concilii Basileensis Immaculata Deiparæ Conceptio recepta, et pestis aversa.*

Cum anno 1459 concilium in civitate Basileensi celebraretur, ac Patres ibidem congregati, quantumvis de reliquo seditiosi, severe prohiberent, ne quis imposterum auderet quidquam contra sacrum Immaculatæ Conceptionis mysterium vel concionari vel docere, quantocius a grassante ibidem pestifera lue, per illibatæ Virginis intercessionem, civitas fuit liberata, Cœlo hoc decretum, per speciale beneficium, approbante ; atque hæc erat ratio, quod idem decretum a concilii quoque Avenionensis Patribus anno 1457 fuerit receptum, ac jugiter roboratum per ea verba : « Decretum in concilio Basileensi festum de Conceptione beatissimæ Virginis statuimus inviolabiliter observari. » (*Spondan. ad ann. Christi 1459, n. 39.*)

LVII. — *Maria quemdam gravi peccato obnoxium et errabundum juvat.*

Viator quidam in Bohemia natus, post longam peregrinationem in patriam redux, cum ad Culmensem montem pertigisset. in silva ita cœpit oberare, ut exitum minime invenire potuerit, sed eo semper redierit, ubi imago Virginis Culmensis, olim coli cœpta, postea neglecta, sub tecto cernebatur. Hinc timore percussus, Dei opem implorat. Mox sopore correptus Dei Matrem sibi præsentem habet, quæ ipsi insinuat, obtigisse hoc sibi infortunium, ob noxam lethalem longo jam tempore in anima hærentem, apud proximum proinde sacerdotem conscientiam expiare necesse esse vellegere se ultra, ut ex parte hæreditatis (patrem enim jam fore defunctum) sacellum honori suo dicatum eo loci strueretur. His visis experrectus viator, ut erat admonitus, mox faciendæ pœnitentiæ, et impendendæ pro sacello hæreditariæ substantiæ votum edit. Surgens proinde, advertit modo, se viæ rectæ proximum errasse ; supervenienti tunc temporis sacerdote, parcho Montis Regii (quod oppidum est Culmensi proximum), rei seriem totam enarrans, pœnitens conscientiam sacramentali confessione expiat votumque exsolvit. (*Ex lib. Histor. Mariæ Culmens.*)

LVIII. — *Mariæ imago Culmensis non patitur translationem.*

Cum loco antiqui sacelli eximium accolæ Culmenses Deiparæ templum cum turri moliebantur, pluriumque sententia eo inclinaret, ut priori relicto

novus structuræ locus assignaretur, in eam itum est universim; sed displicuit Deo ac Deiparæ. Proinde factum est, ut quidquid constructum est de die, de noctu iterum repertum sit destructum. Mens ergo mutanda erat ædificantium, observandusque prior sacelli locus: referunt quoque antiqua ædis sacræ Acta, in antiquis temporibus, iconem thaumaturgam a pueris pecora ibidem pascentibus sæpius longe fuisse asportatam, mox tamen miraculose semper relatum.

LIX. — *De duabus imaginibus Deiparæ lacrymas fundentibus.*

Una harum imaginum prostat in altari summo ecclesiæ Culmensis, magna et venusta; hanc tempore tumultus Bohemici nobilis quidam notæ familiæ serica exui toga jussit, qua ancillam suam donare constituit. Imago præfata mox ut sacrilegæ admotæ fuere manus, tam largiter flere cœpit, ut lacryma lacrymam pellens maxillas humectaret, quod mirum plures oculis videre.

Altera imago Matrem dolorosam Filium mortuum in sinu gestantem exhibet; faciei amabilis est et teneræ, colore roseo aspersæ, quem sæpius tamen, videntibus multis, cum pallore permutans, instantia vicinæ mala per uberrimas lacrymas prænuntiavit. (Ex *Histor. Deiparæ thaumaturgæ in Culm.*)

LX. — *Captivus ope Mariæ liberatur.*

Quidam a prædonibus captus in alta turri recluditur, rebus desperatis humanis, supplex ad Virginem thaumaturgam in Culm recurrit: en mirum! subito funis e stramine textus subministratur, cui innixus libere se e turri demittit, ac insequentes eludens hostes in templo Patronæ suæ appellit, ubi pro æterno beneficii monumento funem una cum imagine cerea maximè ponderis reliquit. (Ex *Mirac. D. Virg. Culm.*)

Rusticus ex villa Trettendorff Egreensis districtus, in caupona hastæ infixione lethale vulnus accepit ab alio: Virgini autem Deiparæ votum nuncupans, vitam mire servavit, unde gratus dein hastam una cum imagine cerea ingenti ponderis in templo Culmensi deposuit. (*Ibid.*)

LXI. — *Quidam membrorum usum recipit, et a morbo cancrino liberatur.*

Quidam, cui nomen Laurentii Zindel, opificio sartor, non solum manuum pedumque usu captus, sed in facie quoque cancri morbo adeo laborabat, ut vix hominis effligiem referret, morbique fetore fugaret omnes; factum inde, ut longo tempore ex stipe sola ipsi vivendum-fuerit: tantis pressus ærumnis ad saniora se convertens consilia, voto Deiparæ Culmensis opem sollicitat, et Lutheri hæresim ejurare firmiter proponit. Hoc firmatus proposito ecclesiam Matris thaumaturgæ petit, ibique manibus duntaxat pedibusque ternis vicibus circa altare reptans, mox opem experitur cœlestem; nam sub Missæ sacrificio confestim cum

presentium stupore se erigit, insistit pedibus, lignea matrum fulera abjicit, piisque madens lacrymis, optime consolatus recedit: cancri morbus pededentim quoque evanuit, solis quibusdam obduatarum cicatricum signis in facie relictis. (*Ibid.*)

LXII. — *Deipara peste infectum liberat.*

Carpentarius quidam urbis Bambergensis civis, anno 1611, negotiorum causa in Gerolzhoven, Franconiæ inferioris oppidum, profectus, lue contagiosa, quæ ibi immaniter sæviebat, infectus, domum rediit, alteraque post reditum die jam funus efferebatur. Videns hoc vir alius magnæ auctoritatis ita inde exhorruit, ut frigido per omnia membra sudore perfusus, emergente mox sub axillis bubone, pari se lue subito infectum comperiret; accessit, ut hic solet, calor et dolor fere intolerabilis; verum opem domestici non poterant, nec volebant adferre medici ipsimet. Proinde miser extremo mortis periculo expositus, opem cœli implorat, votumque de visitando Deiparæ in Weyer thaumaturgæ sacello, conscientiaque ibidem per sacram exomologesin expurganda concepit. Mirum! illico bubo pestifer evanescit, remittit cum calore dolor omnis, ciborumque appetitus cum plena sanitate redit. (Ex *Mirac. Weyer.*)

LXIII. — *Feminam mortis faucibus eripit.*

Otilia, Joannis Fleismanni civis Bambergensis uxor, pestifera calidaque febri correpta, per intolerabiles capitis dolores rationis usu privata fuit: insuper intolerabilis cruciatus cunctis membris tremorem infuderat. Nil dicam de reliquis multis morbis, qui misellæ corpusculum invaserant. Tot pressæ malis et propemodum mortis viam ineunti sacratissimum porrigere Viaticum decretum est, quo sumpto dies noctesque plures jejuna et insomnia transegit; hæsit rationis usus et lingua, adeo ut domestici omnes citissimum animæ exitum præstolarentur. Maritus vir prudens mente revolvens verba, quæ uxor in morbi initio sæpius protulerat: « Eundem mihi est ad divam Virginem in Weyer: alias sanitatem nunquam recuperabo; » hæc, inquam, verba diutius considerans maritus, pro illa votum ad dictum templum promittit: confestim redire ægrotæ rationis usum comperit, ipsaque se ope Deiparæ periculum evasisse disertis verbis Otilia effatur. Cum itaque et ipsa coram cunctis assistantibus mariti repetisset votum, quamprimum cum ingenti omnium stupore, fugiente mox morbo et doloribus universis, de strato læta surgit, solum retento membrorum tremore, qui et ipse tandem, cum se itineri ad voti solutionem commisisset, mox ex toto remisit. (*Ibid.*)

LXIV. — *Sonus campanarum ædis Marianæ in Culm surdis salutaris est, et aquæ non procul inde manantes male affectis sunt medicinales.*

Ea est fidelium pia persuasio, et per crebram experientiam firmata fides, quod, qui graviter au-

diunt, per sonum campanarum templi Mariani in Culm medelam sentiant. Hinc multi voto se obstringentes eo se conferunt, et propriis manibus dictas campanas ad pulsantium attrahunt.

Pari modo aqua pluvialis e tecto templi decidua, et infra in saxo excavato excepta ægris oculis, si illa lavantur, salubris est; idem dicitur de fonte non procul a templo emanante: quemadmodum magno suo bono expertus est Jeremias Hertel, civis et lanio oppidi Montis Regii, vulgo *Ronigsberg*, qui aquis dicti fontis se lavans, capitis dolores nec non bubonem pestiferum felicissime depulit. (Ex *Mirac. Culmens.*)

LXV. — *Maria exigit solutionem voti.*

Pro Joanne Kohler, cive oppidi Kisch, in infantia sua ægrotante, cum annua oblatione a parentibus votum Deiparæ nuncupatur, unde mox convaleuit; post parentum autem obitum, cum voti sibi ignoti solutio negligeretur, diuturna ægitudine correptus fuit, donec reducto a sorore in memoriam voto, illud exsolvere firmiter statuit, quo facto mox plenæ restitutus est sanitati. (Ex *Mirac. Culm*.)

LXVI. — *Surdo auditum confert.*

Juvenis quidam ex multiplicibus catharris surdus effectus fuit, hinc parentes ejus munus cereum ter offerendum Deiparæ thaumaturgæ in Culm vovent: per oblationem primam auditum in aure dextera, per secundum auris alterius plenum usum recepit, per tertiam oblationem omnes prorsus capitis fluxus ac catharrhi fuere siccati. (*Ibid.*)

LXVII. — *Crus fractum redintegrat.*

Adamus Leinius de Lautterbach ex superiore parte horrei sui decidens, crurifragium patitur tam periculosum, ut nulla chirurgorum arte vel medicina sanari aut agglutinari potnerit: mediis ergo desperatis humanis, cor oculosque ad Mariam Consolatricem afflictorum in templi Culmensis iconem thaumaturgam erigit, brevi post tempore sanatur, votumque solvit. (*Ibid.*)

LXVIII. — *Votum pium impie mutanti miraculose illudit Deipara.*

Rusticus Bohemici pagi Lamiz filiam habebat organo visus omnino privatam, pro hujus recuperando visu Virgini thaumaturgæ in Culm vaccam in donum spondet. Sacello filiam dictam secum ducens, jam vicinus subito audit exclamantem: « Mi pater, hocine est templum duabus turribus præaltis insigne? hicine locus tanto peregrinorum accursu celebris? » Stupet ad hæc pater, de omnibus loci circumstantiis filiam accurate examinât, cumque illam pleno visus usui redditam comperit, voti facti pœnitens reponebat impie: « Cum ergo jam videas, filia, opus ultra non est ad templum accessu, in Dei nomine vaccam domum reducamus. » Vix autem villam dictam attingere, filia in priorem relabatur cæcitatem. Pater damni novi cæcitatique filiae testis oculatus, votum primum

resumit, vaccamque cum filia cæca ad templum thaumaturgæ Deiparæ adducit, sed indignum se haberi sensit, qui tantæ Patronæ semel ingratus et illusor, ulterius beneficium acciperet: hinc vaccam cum filia cæca voto frustratus domum reducere cogitur. (*Ibid.*)

LXIX. — *Visum reddit.*

In pago Landeck duo pii conjuges filiolum habebant, quam morbilli oculorum usu privarant: desperato remedio humano, cœleste per Mariam Deiparam experiuntur, cum eidem supplices in Culmensi templo facti sunt. (*Ibid.*)

LXX. — *Per ignem semiusto sanitas restituitur.*

Landecii, exorto incendio, vir juvenis domui jam ab igne correptæ scalas admoveat, ut incendium restingeret. Vix opus charitate plenum peragit, dum insperato e scalis in flagrantissimum ignem delabitur, unde semiassatus extractus, per septimanas quatuor expers sensuum oculorumque usu privatus, per menses duos additis hebdomadibus duabus lecto hærebat. Desperantibus de vita longiori universis, voto interim pro ægroto facto per quosdam ad Virginem thaumaturgam in Culm, in brevi restitutus sanitati, in templo miracula et laudes tantæ Patronæ ipse deprædicat. (*Ibid.*)

LXXI. — *Moribundo sanitatem restituit.*

Rusticus in Taschwiz jam elinguis et morti jacebat proximus: uxor ejus spondet in periculosissimo hoc mariti statu cereos duos Virgini Deiparæ thaumaturgæ in Culm, quos genibus flexis ad terram circa altare repens ipsa offerre vellet. Mirum! maritus facto piæ uxoris voto et lectum et lethum relinquit. (*Ibid.*)

LXXII. — *Cæcæ visum restituit.*

Militis cujusdam uxor Egræ, sensu visus plane orbatur: malum tantum ut averteret, oculos duos cereos deauratos, cum precum libello Deiparæ Culmensi vovet; mox visu recepto, ipsa in templo votum implet. (*Ibid.*)

LXXIII. — *Cæcitatem et immanes capitis dolores pellit.*

Anno 1612, habitabat Bambergæ civis, Henricus Mayer dictus, qui cum per longum tempus intolerabiles capitis dolores fuisset perpressus, accedente catharro, amborum oculorum, ac ob dolorum vehementiam ipsum etiam rationis usum perdidit. Nil ultra proficiebat medicorum ars et medicina: sic rebus perditis humanis, thaumaturgæ Virginis in Weyer opem implorat, donumque ei spondet argenteum. Facto voto, mox capitis dolores minuuntur, imo tandem cessant ex integro. De quo beneficio sat lætus, aliudque non exspectans, iter cum filio, quem sub tutela habebat, gratus aggreditur. Cum vero montem, unde Marianum templum primo videri poterat, attigisset, improvisus timor et tremor ipsum obruit, quo durante, membranulæ vel togulæ oculis obductæ sua sponte dissiliunt, unde Marianas ades, nil aliud autem, clare vide-

bat : secundum hoc erat miraculum. Cape et tertium : appellens tandem ad dictas aedes ipsas sacras, Christo Matrique ejus pro acceptis beneficiis gratias maximas egit, hoc insuper petens, ut si suæ non obsesset animæ salutē, pleno oculorum usu potiretur. Facta oratione hospitium petit, ubi cum quievisset quantisper, novo timore artuumque tremore corripitur, et cœlesti quasi consolationum rore perfusus, sentit oculos sibi penitus reserari, minutissimasque reculas clarissime discernit, unde præ gaudio cibi potusque oblitus, summo mane templum repetit, maximaque ardens devotione, cereos duos, totidemque oculos argenteos Patronæ suæ thaumaturgæ pro dono præbet, cunctisque presentibus miraculum lætanter deprædicat. (Ex *Mirac. Weyer.*)

LXXIV. — *Ab artuum tremore liberat.*

Duos conjugatos in Milostaw dolorosus corporis totius tremor obruit, unde sine cessatione concutiebantur vexabanturque : facto voto duarum cecrearum imaginum in templo Deiparæ Culmensis appendendarum, priori corporis valori sunt restituti. (Ex *Hist. miracul. Virg. Culmensis.*)

LXXV. — *Membris contractum sanat.*

Albertus Zahn, molitor Conradiruthi, vulgo Conradsreuth, in Palatinatu superiori, filium habebat novennem, adeo membrorum usu destitutum, ut nullum ori apponere manum posset, illicque ut infanti cibus ab aliis porrigendus esset. Voto a parentibus Virgini Culmensi thaumaturgæ facto, mox membra contracta sese extendere, totiusque vires corporis reviviscere cœperunt, adeo ut cum omnium spectantium admiratione puer pedibus recte imposterum ambularit. (*Ibid.*)

Mulier Neoforensis in Palatinatu superiori, per annum integrum morbo afflicta in lecto hærebat : facto Virgini Deiparæ voto, aedes ejus sacras in Culm nudis pedibus ac in veste candida visitandi, mox morbi diminutionem sentit, et sub via peregrinationis constituta plenam sanitatem recipit. (*Ibid.*)

LXXVI. — *Ulcus lethale sanat.*

Puer ex Sanneberg in collo ulcere venenato laborabat ; de sanitate recuperanda medici omnes desperabant ; eandem tamen in templo Culmensi cito recuperavit. (*Ibid.*)

LXXVII. — *Poplitem excussum restituit.*

Gabriel Schiesselius, jurium doctor et urbis Egreensis syndicus, Quadragesimali tempore e templo domum redux in platea lapide strata procidens, poplitem excutit : mox animi votum ad Deiparam Culmensē dirigit, unde mox omnis dolor evanuit, et paucos intra dies ambulandi facultas fuit reddita : in grati animi proinde testimonium aureum unum cum casula venusta sacerdotali templo Culmensi dono dedit. (*Ibid.*)

LXXVIII. — *Tibiam puellæ ex casu insanabilem mi-
sanat Maria.*

Georgii, civis et hortulani Bambergensis, filiam septennem quædam affinium suorum puella, parente inscio, in brachiis assumptam ad locum salutationis (pro more diei tunc choreæ agebantur), deportavit ; dum intentius saltantes portatrix intuetur, filiolam incaute e brachiis elabi sinit, quæ saxo allisa, pedem non tantum luxat, sed et tibiam gravissime lædit. Parens, dum prolis damnum oculis perlustrat, mox medicam plurimum chirurgorum artem impendi curat ; sed hæc nil proficiente, imo dolorem cum damno augente, cum miseriam dilectæ prolis siccis intueri oculis ultro nequiret, et malum gangrenæ insuper, pedem cum tibia ex toto invaderet, post biennium, votum Deiparæ thaumaturgæ pro filiolæ sanitate nuncupat. Mirum ! mox e pede et tibia læsa pus copiosum emergit, succrescit caro, obducuntur cicatrices, imo paucos intra dies ægra de strato surgens et firmiter ambulans, gratissimum intuentibus spectaculum exhibet. (Ex *Miracul. Weyer.*)

LXXIX. — *Claudos erigit.*

Georgii Hamelii in Robesgrun uxor, et mulier alia ex villa Schireneck, tantam sensere manuum pedumque contractionem, ut nulla amplius ex ligno fulera servire possent. Voto Virgini thaumaturgæ in Culm facto, plenum agrorum membrorum usum recipiunt. Quod idem beneficium civi Einsidlensi obtigit. (Ex *Miracul. lib. Virg. Culmensis.*)

LXXX. — *Dentium aufert dolorem.*

Michael Trost, faber ferrarius, in Unterkhodensi Bohemiæ pago habitans, filiam habebat duodennem, dentium dolore per biennium sæviter vexatam. Naturalibus medicinarum speciebus plurimis, virtute sua elusis, Mariæ Culmensis suffragium auxiliumque petitur ; quo obtento, omnis per totam vitam dentium morbus cessavit. (*Ibid.*)

LXXXI. — *Tibiam per chirurgos præscindendam
sanat.*

Tribuni militaris locum tenens, sclopetario globo in tibia trajectus, eo devenit, ut ista, accedente et prævalente uredine, a chirurgis citissime necessarioque a cætero corpore avellenda judicaretur : miser consilii anceps, fiduciam in Deiparæ opem cœlestem reponit, promissaque in ejusdem templum tibia cerea, convalescit, et sanus inambulans ipse defert. (*Ibid.*)

Mathæus Arnoldus ex Königsberg tolerabat in crure dolores atrocissimos, nullaque medicorum arte sanabiles : a matre Mariæ auxilio commendatus, mox liberatur. (*Ibid.*)

LXXXII. — *Catalepticos sanat.*

Vir quidam de Rauschenbach, mulier quædam de Prenischau, cum virgine Neoforensi catalepsi laborabant sævissima. Virginis Deiparæ in Culm opem implorantes, plene liberantur. Idem beneficium impetrarunt Virginis suffragio parentes pue-

rulo in Wilckowiz, alteri in pago Durremaul nato. (*Ibid.*)

LXXXIII. — *Alios variis languoribus pressos curat.*

Anno 1608, Georgius Wirnizer in Capizfelda Egreus districtus habitans, per milites bombardis ita percutitur, ut per tres septimanas usus rationis expers jacuerit. Malo malum accedit, nam uxorem ejus omnium membrorum dolor immanis cum purulentia eorundem invadit: filiolum unum febri acuta ad extrema deducit, alterius corpusculum ulcera ex toto implent. Quid remedii? mulier ægrota mariti et prolium miseriæ magis quam propriæ condolens, votum Virgini Culmensi nuncupat. Sequitur, exinde omnium sanitas. (*Ibid.*)

LXXXIV. — *Auditus usum reddit.*

Filia senior Philippi Turbæ pagi Milostaviensis in Bohemia incola, gravissime audiebat, donec anno 1649, parentes prædictæ thaumaturgæ Virgini pro sanioribus auribus votum cum dono spondabant. Audiit alma Mater preces; mox et surda hucusque filia audire incipit, quæ ipsa anno sequenti in publico peregrinantium concursu funem prælongum humeris propriis detulit, eundemque campanæ ecclesiæ Culmensis alligans, illum attrahendo lætum adeptæ sanitatis signum publice dedit. (*Ibid.*)

LXXXV. — *Ab immani tibiæ dolore liberat.*

Joannes Nagengast, nobilis cujusdam viri Bambergæ Stabularius, ab immani tibiæ cruciati obruebatur; nil omnium medicorum ars vel medicina efficere pro malo minuendo poterat, multo minus morbi status agnosci, cum exterius nec tumor nec calor frigusve præternaturale, aut aliud latentis mali signum apparet: humana ergo de ope cum actum esset omnino, Mariæ auxiliares manus deprecatur miser, nec frustra; votum enim de dono ad templum ejusdem in Weyer deferendo cum edidisset, mox infra diei unius lapsum dolor omnis abscedit, solummodo plenum ambulandi officium pedibus adhuc negantibus: proinde heri sui nobilis consensu equum conscendit, viam ad templum Marianum præfatum prosecuturus: pietatis penso votoque ibidem absoluto egressurus, plenum pedibus vigorem ambulandique facultatem sentit redditam: hinc viam domum versus, maxime pedestrem agit, cunctisque miraculum propalat. (*Ex Mirac. Weyer.*)

LXXXVI. — *A vexatione dæmonis Maria liberat.*

Nicolaus Reublein, urbis Bambergæ civis, circa tempus Paschale nimio se implens vino et ebrius, inter convicia aliorum horrendas insuper evomit blasphemias. Has cum convivarum nullus ferre posset, successive abiire omnes; unde bibo magis exacerbatus inter maledicta alia, in hæc demum erupit verba: « Cum nemo mortalium mecum velit bibere, tu ergo veni, Satana, et combibonem te exhibe. » Vix convivam Stygium invitarat mi-

ser, dum ecce ineffabilis cum tremore timor illum obruit; furere incipit, ejulare ac clamare, stridere dentibus, salivas emittere: mox occulta vi in altum tollitur, mox terræ rursus alliditur, verberibus sævis per manum quamdam invisibilem pulsatur, hinc flet, ululat, et a dæmone se ad Tartara rapiendum vociferatur: duravit cruciatus hic per dies plures. Adhibitis tandem Ecclesiæ ceremoniis is tandem visus est fructus, ut deposito furore diuturno rationis usus redierit, inde poenitens factam diaboli invitationem dolorose detestatur: suasum proinde, hosti maligno abrenuntiet, firmumque confessionis formet propositum, votumque divæ Deiparæ in Weyer nuncupet, quo edito diabolus sine mora effugatur, cessat omnimodis furor, pristinumque virium robur plene redit. (*Ex Miracul. Weyer.*)

LXXXVII. — *Claudos duos curat prodigiose.*

Susceperat Joannes Reinel civis Egreus ex uxore sua duos uno partu filios. Nomen unus in baptismo sortitus est Joannis, Davidis alter. Ambos post tertium et quartum ætatis annum, pedum morbus ita afflixit, ut claudi penitus efficerentur. Parentes ipsorum tanto e malo, post applicata pluries medicorum consilia ac medicinas, consternati animoque moestissimi, votum Virgini thaumaturgæ Culmensi spondent, per cereos duos annuatim accendendos: quo edito, mater anno post Christum natum 1645 festorum Pentecostalium tempore cum una ancilla et ambabus prolibus tergo impositis, pium iter aggreditur, donum offert, peractaque devotione e templo egressa, cum filiis in horto sub arbore considet, ut allatam annonam pro viribus refocillandis sumerent. His occupata matre, Joannes proles senior, illa non advertente, se in pedes erigens, longius sano gressu illius oculis se subducit. Cum autem ejus notaretur absentia, circumspicitur, et summa cum admiratione novum in puello miraculum advertitur. Nec defuit Mariæ auxilium Davidi; indies enim magis magisque firmatis cruribus, ambulandi facultas paulo post ipsi fuit collata. (*Ex libello Miracul. Virg. Culmensis.*)

LXXXVIII. — *Mortis instantis signum dat.*

Anno 1641, ægotante ad mortem nobili viro Adamo Schmidelio, urbis Egræ consule, misit is cum filio Joanne Henrico, unum ex Patribus ordinis Seraphici, ut prior in templo Culmensi velamen rubrum holosericum, iste Missæ sacrificium offerret. Sacerdote ante hostiæ consecrationem memoriam vivorum, ac speciatim Adami ægotantis faciente, in fenestra altari proxima orbiculus unus, cum tormenti manuarii sonitu in partes plurimas dissiluit, ad templi pavementum delapsus: quod signum cum æger intellexit, se e vita cognoscens evocandum, ad mortem excipiendam devotissime se paravit. (*Ibid.*)

LXXXIX. — *Corporis tremorem avertit.*

Joannes Bartholomæus Batz, miles præsidarius in Egreſſi urbe, filiolum habebat novennem, quæ diuturnum toto in corpore tremorem sustinuit, nulliusque membri usum a festis Natalitiis anni 1649 ad festa anni sequentis Pentecostalia habens; imo tantis succubuit mutationibus, ut quotidie per horam mediam elinguis jacuerit. Miseriam nœſta contemplans mater, multiplicem medicorum artem experitur, sed frustra. Fiduciam itaque in opem Culmensis Thaumaturgæ reponens, filiolum prædictam in communi eo peregrinantium concursu defert. Remittit sub via notabiliter vis morbi, et in templo præsentatam tres intra dies plane deserit. (*Ibid.*)

XC. — *A dira febri pestilentiali liberat.*

Civis cujusdam Bambergensis conjugem febris pestilentialis tam sæviter vexavit, ut hujusmodi vim morbi vidisse medici ipsi negarent: ob continuos et excessivos proinde dolores usum rationis ita perdidit, ut non delira, sed ab ipso obsessa dæmone videretur: mediis ergo desperatis humanis, ex affinium consilio maritus pro ope impetranda Deiparæ votum, ad templum in Weyer nuncupat: mox uxori desperatæ mens redit, viresque succedunt cum sanitate integra. (Ex *Miracul. Weyer.*)

XCI. — *Brachii dolorem ac epilepsiam pellit.*

Anno 1650, Barbara Hacklin ex pago Schossenreith superiori, vidua, annum ætatis agens 43, tantum sensit per tres integras septimanas in brachio dextero dolorem, ut nec manum capiti, ori laterive admovere posset; præcessit tantum malum tinnitus aurium, capitisque dolor, apoplexiæ prodromus: ex defectu proin medicorum naturalium, Virginis thaumaturgæ opem in Culm, edito voto, implorat; mox sanam se sentit. Filiolus ejusdem decennis, graviter epilepsia laborans, postquam vitulum pro dono Mariæ ad dictum miraculorum locum ipsa spopondit, ex hora pariter convalescit. (Ex libell. *Miracul. Virg. Culmens.*)

XCII. — *Oculum pellicula obductum sanat.*

Margaritæ Otin, Joannis Ott de Oberndorff filiæ, oculum dextrum pellicula adeo obduxit, ut modicum lucis usum hauserit. Eo malo afflicta, argenteum cum ovis quibusdam Deiparæ ex voto offert; quod intra octiduum pulsus tenebris, lumen plenum oculo morbo reddidit. (*Ibid.*)

XCIII. — *Brachium curvum extendit.*

Henricus Sebastianus a Tettau, ex uxore Elisabetha filiolum suscepit Joannem Henricum, qui ex utero materno brachium plane curvum exportavit. Mater prolis dilectæ miserta, loco ejusdem, Virgini Deiparæ pro malo tollendo donum spondet. Mirum! eodem temporis puncto in brachiolo Joannis Henrici matri assidentis fragor ingens auditur, cedit curvatio, et brachium ad justam mensuram extenditur. (*Ibid.*)

XCIV. — *Cæcum et moribundum restituit.*

Dominus Andreas Walther, sub Cæsaris legione Boræa centurio, filiolum Joannem Petrum, morbillis ad cæcitatem et certissimam mortem infestatum conspexit: rebus proinde desperatis humanis, uxor ejus Lutheranae sectæ adhærens, fidem spondet catholicam, et donum annum Deiparæ, si filiulus mortis faucibus eriperetur. O ineffabilem Dei et Deiparæ bonitatem! vix voti verba finierat nœſta mulier, dum ægrotus infans in plurium conspectu oculos hucusque clausos aperit; redeunt firmiores indies vires, et plena in brevi sanitas. (*Ibid.*)

XCV. — *Puellam cæcam reddit bene videntem.*

In pago Munchhof Margarita, Michaelis Zulegers filiola oculorum lumine orbata, cum anno 1649 ad divæ Virginis Culmense ex voto a parentibus facto deportabatur, visum recepit. Miraculi testes omnes pagi dieti incohe fuere. (*Ibid.*)

XCVI. — *Brachii fracti dolores tollit.*

Schlackwalda (Bohemie oppidum est) civem habuit Ianionem, cui nomen Georgius Mayer. Hic peregrinationis suæ tempore ex casu fortuito fregerat brachium, quod licet sanatum, ad cunctas tamen auræ lunæque mutationes non modicos causabat cruciatus, adeo ut illud nec capiti admovere valeret. Ad patriam reversus catholicae fidei emittit professionem, proque malo avertendo brachii, juxta orthodoxorum pietatem, post decimum quartum conversionis suæ annum ad templum Culmense, brachium cereum spondet, et loci sacri campanulam ex devotione pulsat. Eo ex tempore cessit omnis e brachio dolor, nec post longos annos reversus est. (*Ibid.*)

XCVII. — *Magni Mariæ favores erga clientem.*

Beatus Andreas Ordinis Cisterciensis, Rvisicci in Hispania monachus, in obsequio beatissimæ Virginis ita fervens exstitit et devotus, ita in Horis ejus decantandis morosus et intentus, ut non solum in singulis versiculis, sed etiam in singulis verbis memoriam ejus haberet, sicque Horam Horis cum maximis laboribus pene continuaret, unde et multis et raris a cœlitum Imperatrice favoribus nobilitatus, alios inter de die transitus edoctus, et plena sacri honoris gratia, virginei oris osculum meritus, eo vel solo quidem (proh quanto!) æternum apud Deiparæ studiosos amorem et honorem meruit. Ita ipse extremum decumbens, coactus amore atque importunitate collegæ sibi ægro deservientis: « Hæc, inquit, Domina nostra visitavit me, et quia die septimo ad Dominum sum migraturus prædixit, et adjecit: *Quia præ cunctis mortalibus mihi intentius servivisti, et ego tibi faciam, quod nondum alicui fecerim, collumque meum brachiis suis stringens, dedit mihi osculum.* » (Ex Caesar. Heisterbæc.)

XCVIII. — *Antonini de Panormo Mariæ cultoris felix mors.*

Hortulanus hic erat et Frater laicus Montis Regalis Ord. S. Bened. in Sicilia, Mariæ in primis addictus,

ante cujus sacram iconem indies lampades accendere et diu orare consueverat. Centenarius fere propinquus morti, oculis in cœlum sublatis, plenus sola in sese e lectulo erigebat: ominabantur astantes omnes præsentī Deiparæ Patronæ suæ solatio recreari. Mortuus est die sabbatina ut semper optarat eo fere temporis momento, quo diebus singulis lampades ante Deiparæ iconem accendere solebat. (Ex *Menolog. Bucel.*)

XCIX. — *Visum conservat.*

Joachimus Andreas Mayer filiolum habebat ante annum natam, cujus faciem totam, oculos præsertim, scabies ita obsedit, ut manifestum visus perendi periculum eluceret. Hoc ut averterent solliciti parentes, prolem ex voto mater ad Deiparæ ædem Culmensensem in brachiis defert, ubi cum comparuit, mox infans ocellos aperit; infra octiduum vero omni se facie scabies radicitus pellitur. (Ex *Miracul. Culmens.*)

Idem sanitatis beneficium, filiolo sexenni, caduco morbo laboranti ab eadem gratiarum Matre collatum, dictus Joachimus Andreas Mayer asseruit.

C. — *Erysipelate graviter laborantem sanat.*

Maria Bartholomæi Geyers filia, erysipelate circa collum graviter laborabat, adeo ut cibum nonnisi agerrime capere posset; ex piorum tandem consilio hominum, votum Virginī Culmensi edens, sentit mox cedere dolores, et sanitatem plenam redire. (Ex *Miracul. Culmens.*)

CI. — *Oculorum dolorem sedat.*

Christophorus Garreissen civis et linifex, oculorum dolore extreme afflictus, tyronem habuit Joannem Naas ex diocesi Bambergensi natum. Hic magistri misertus, suadet, ut Virginis Culmensis opem imploret addita doni promissione; illam enim eodem morbo olim laborantem se quoque comperisse. Paret tyronis consilio Christophorus, moxque se liberatum advertit. (*Ibid.*)

CII. — *Maria Camberonense cœnobiū ab hostium infestatione liberat.*

Cum anno 1581, diē 29 Martii sexcenti tam equites quam pedites cœnobiū illud magnis assultibus peterent, et jam alii stramen atque ignem portæ adhiberent, alii admotis scalis muros conscenderent, et per trium horarum spatium, disposure bombardarum infesti cœnobio imminerent, quatuordecim sive quindecim solis tam militibus quam colonis præsidii ergo, intra muros consistentibus. Abbas interea cum suis latibulum quærens, supra forniciem sacræ ædis sese recepit, et Deiparæ loci præsidii opem enixissime implorans, prodigiosam impetravit: cum magnus candidatorum monachorum equis insidentium, perque monasterii hortos discurrentium numerus, qui locum illum tuerentur visus est: hostibus grandi timore perterrefactis, atque obrutis, ita ut relicta obsidione in effusissimam sese fugam converterent, neque deinceps tam charum cœlo, tamque probe defensum Deiparæ ca-

strum aggredi præsumerent. (Walrandus Coult. *Ephemerid. Mariano Benedict.*)

CIII. — *S. Alberti mira erga Deiparam devotio, et ejusdem vicissim erga Albertum favor.*

Albertus Mariæ unice devotus, in honorem ejusdem, centies per diem, genua solebat flectere, et quinquagies prostrato quidem corpore, sed articulis solis manuum et pedum ad majorem cruciatum, sublevato sive in sublime sustentato, ad unamquamque genuum curvationem, Salutatione angelica dulcissimam Matrem ac Patronam salutando: « Nihil, inquit Paulus de Barri, prope totis diebusolvebat, quam ritus Deiparam colendi, neque acquiescebat, nisi magno numero minutis officiis, quibus preces suas condiebat, diem traduceret; » quam in se propensiolem vicissim ipse meruit, atque etiam factam sibi familiarem, jucundissimam ejus præsentia et alloquio mirifice recreatus. Invisit aliquando ad cellulam ejus eadem magna Mater, cum sacris aliquot virginibus, tecto, incertum qua de causa, consueto gloriæ amictu, ita ut ipsam comitesque minus agnosceret Albertus, et mortalem aliquam Dominam cellulam subissi putaret. Erupit illico castitatis zelator, talis impatientia consortii, et quidem baculo minitatus, nisi quamprimum abscederent: « Tace, Frater, » compellavit clientem cœli Regina; et ipse Patronam agnoscens, supplex, facile ab amantissima tam digni erroris veniam impetravit. Quiritanti alio tempore, quod aquarum nimia inundatione, cum nemini aditus ad ejus cellam pateret, sacris operari non posset, adeoque et animi et corporis refectione fraudaretur, buccellam pia Mater, e dulciario suo promens, et ori ejus manu propria ingerens, utque absumeret jubens, tantopere os ejus dulcoravit, corpusculum refecit, ut facile deinceps alimenta omnia corporis ex eo tempore fastidiret. Solata insuper tunc ipsum inexplicabili incomparabilique promisso est: « Omnem nimirum vitam ejus, Filio suo jure sacrificium esse. » (Ex *Menolog. Buccelini.*)

CIV. — *Mariæ ope oculorum dolores sopiuntur.*

Catharina Garreissin, Lutheri assecla, immani oculorum dolore adeo affligebatur, ut per dies aliquot facie lecto affixa decumberet, ob salum vero acremque ex oculis promanantem humorem cæca tandem redderetur. Tantæ subjecta miseriæ consilium capit ab orthodoxis: cereum annuatim Virgini Culmensi thaumaturgæ vovet. Primum dum offert, mox visum recipit, doloremque ultra non sentit. (Ex *Miracul. Virg. Culmens.*)

CV. — *Tibiam male exulceratam sanat.*

Daniel Beer, figulus Falckenavii, tibiam habuit pessime exulceratam, adeo ut opificii sui usum exercere nequiret. Expensæ medicorum arti dicatæ, cum marsupium vacuassent, bonum figulum ludimagistrum pagi crearunt. Anno 1625, feria secunda Pentecostes, uxor ejus adhuc Lutherana, ex curiositate potius quam devotione, ædem D. Virginis

Culmensis cum orthodoxis concivibus visitare aggreditur; ad locum cum venisset sacrum, nil nisi sacra et convenientium pietatem spectans, tibiam ceream additis precibus thaumaturgæ iconi pro mariti incolunitate offert; donum autem reversa, nil de pio facto pandit. Die post tertia Daniel maritus tibiam morbidam nudat, videtque cum admiratione plane incolunem. Nesciens miraculum, exclamat timens: « Vulnere tibie oclusa certam mihi mortem præsignant. » His verbis nil turbata conjux, potius gaudet, maritoque factam cereæ tibie oblationem pandit, miraculi certitudinem agnoscens ad fidem orthodoxam abjurata hæresi transit. (*Ibid.*)

Ferdinandus a Freiberg, cathedralium Ecclesiarum Bambergensis et Augustanæ canonicus, per menses plures ingentes dolores in tibiis passus est, qui tandem in tumorem et oculum intra carnem purulentiam degenerarunt; inde emergere ulcera plurima et exesa vulnera. Præter dolorem quotidianum continua prurigo accessit cum patientis frictione creberrima, quæ tandem inflammationem lethalem causavit. Malum cum medicorum consilia aut chirurgorum emplastra tollere nequirent, ipse a pueris Deiparæ devotus, ejusdem implorat auxilium. Mox vulnera conglutinantur, cessat purulentia, suerescit caro, et integra succedit sanitas. Quare Thaumaturgæ suæ gratus, calicem deauratum non parvi pretii ad ædem sacram in Weyer transmisit. (*Ex Miracul. Weyer.*)

CVI. — S. Adalberto martyrii coronam impetrat Deipara.

Sanctus Adalbertus puerulus etiamnum, desperata jam vita, ad Deiparæ aram, mirantibus qui aderant, adrepens, Matris Virginis ope prodigiose et repente convaluit, quam et in vita deinceps omni præcipue veneratus est. Martyrii illustrem se coronam impetraturum ejusdem Patronæ suæ ope prius edoctus, insigni desiderio sese accendens præparavit; vidit namque purpureum sibi floridumque ac incomparabili ornamento pretiose vestitum thalamum præparatum, cujus in superiori panno capiti, aureis inscriptum seu prætextum litteris erat: « Munus hoc donat tibi Filia Regis. » Quod ipsi interpretatus sanctus Leo abbas: « Hoc tibi cito, inquit, invenies quod quæris; dono Virginis procul dubio martyr eris. » (*Ex Menolog. Bucelini.*)

CVII. — Carne exesum sola cute ossibusque hærentem viribus restituit.

Anno 1642 Danielis Beer, figuli Falknaviensis filiulus quatriennis, viribus corporis ita exhauriri cœpit, ut ossibus cuteque sola hærens, per duos annos aliorum ope portari debuerit. Mater pro dilectæ prolis incolunitate votum Virgini Culmensi thaumaturgæ nuncupat: quo facto, vires indies magis et magis redeunt, tantumque corporis recepit vigorem, ut votum proles sana propriis manibus exsolverit. (*Ex Miracul. Culmens.*)

CVIII. — Subita membrorum convulsione graviter et ad mortem afflictum sanat.

Anno 1612, die 8 Decembris Virgini Immaculate Conceptæ sacra, horam octavam inter et nonam antemeridianam, Dominum Michaellem Speth, diæcesis Bambergensis quæstorem, cum sanus et integer colloqueretur domi suæ aliis quibusdam officialibus principis, tam fatalis subit paroxysmus, ut in terram eadens, nec pedibus insistere, nec ambulare, dorso laterive incumbere aut ullatenus quiescere potuerit. Varia mox adhibentur cerebrum artusque confortantia medicamenta; in vanum omnia. Convulsionem tam horrendam sequitur vomitus immanem noxiorum humorum copiam egerens, qui omnes reliquas corporis vires ita ademittit, ut lecto inferendus esset dictus quæstor; decumbentem de novo tanta invadit capitis vertigo, ut donum totam susque deque verti crederet, hinc apoplexiam omni momento vitæ filium præscisuram merito timebat. Ad Deum ergo mentem attollens, poenitendi et peccata sincere confessario exponendi tempus simplex orat, et pro hoc impetrando Virginem Deiparam patronam expetit, promittens, se argenteum exterius autem deauratum calicem ædi suæ sacre Weyerianæ donaturum. Vix promissum compleverat, tunc subito nervorum cessare contractionem, naturalem redire calorem sentit. Adventante interim confessario, conscientiam sacra exomologesi expiat. Sed mirum! ea peracta, mox omnium cessat debilitas virium, comedendi bibendique se insinuat appetitus, potum cibosque petit, eisque sumptis, mox cunctis præ admiratione attonitis, incolumis e lecto surgit; stupente præ reliquis medico, qui hujusmodi apud ægrotum ullum convulsionem vidisse negabat. (*Ex Miracul. Weyer.*)

CIX. — Tumorem colli multis annis durantem sanat.

Christophorus Garreis, civis Schoufeldensis in Bohemia, per annos quindecim gargilium habuit in collo magnitudinem referens ovi anserini; unde multum gravatus, nec inclinare, nec expedite loqui, nec opificium suum (lanifex enim erat) exercere poterat. Variorum implorat opem medicorum, sed sine mali melioratione. Ad saniora ergo conversus consilia, certum per singulos annos argentæ monetæ pensum Virgini in Culmensi templo thaumaturgæ spondet. Primum anno 1645, iter eo molitur, demumque reverso intra occiduum tumor sua sponte rumpitur, et sine ulla ulteriori medicinæ applicatione ex integro sanatur. (*Ex Hist. Virg. Culmens.*)

CX. — Oculum ex integro læsum restituit.

Joannes Demelius, die 11 Februarii anni 1616 ædituus in Zeirn, ad usum domesticum ligna findebat. Huic dum insistit operi, nodum offendit durissimum, quem cum summis viribus diffringere ascia tentat, assula inopinato cadentis pupillam ita tangit, ut cum effuso copioso sanguine videndi etiam usus irremediabiliter diffunderet. Malum hoc dolorem simul secum trahebat intolerabilem; ut tolleretur,

duntaxat iste votum Virgini nuncupat ad templum in Weyer. Illo temporis momento invisibili manu abstergi sibi oculum sentit, cedit protinus dolor omnis, sola remanente obscuritate ac cæcitate. Verum cum promissam peregrinationem ad dictum templum instituit, oculus ex integro sanatus videnti simul plenam potentiam recepit. (Ex *Mirac. Weyer.*)

CXI. — *Mulierem fluxu albo lethaliter laborantem sanat.*

Mulier in viduitate constituta, inhabitatrix oppidi Schonfeldensis, Lutheri doctrinæ addicta, per quatuor annos fluxu albo ita laborabat, ut tandem ad extrema deveniret. Suadetur feminae mortem certo certius oppetituræ, Virginis in templo Culmensi thaumaturgæ opem sollicitet; consentit ægre, tandem se resolvens ad sanius consilium, donum eo mittit: sanitati tunc proximiorum illico se sentit, iterque ipsa aggressa ritu Catholicorum exomologesi sacra et synaxi conscientiam, ejurata hæresi, ibidem expians plene convaleuit. (Ex *Hist. Culmens.*)

CXII. — *Masculam prolem impetrat, eandemque ab epilepsia liberat.*

Vir nobilis Godefridus Hertelius de Leltersdorff, Rudolphi imperatoris consiliarius, cum Maria Magdalena, ex prænobili baronum Pisziziorum familia oriunda, conjugium per plures annos ducebat minus fertile et felix, cum eæ quas susceperant proles femellæ præcoci morte e vivis tollerentur. Auditis vero tot Virginis Culmensis miraculis spem concipientes, insigni cum comitatu ad locum sacrum devenientes, expiata a peccatis conscientia, recepta sacratissima synaxi, persolutisque devotissime precibus, Thaumaturgam pro impetranda prole mascula fiducialiter implorant, qualem si obtinuerint, insigni se dono Virgini gratos promittunt. Abitur, et ecce post novem mensium devolutionem præfata domina masculum edit partum, qui familiam totam magnis afficiebat gaudiis. Ne vero parentes Virgini manerent ingrati, mox Pragæ Crucifixi imaginem argenteam pro trecentis imperialibus emunt, quam pater ipse ad sacellum Culmense deferre parat. Sub via jam constitutum insperatus insequitur nuntius, tristitia nova de filiolo epilepsia ad mortem infirmato referens. Triste hic paterno cordi vulnus se ingerebat. Suadent alii reditum, ille vero ad Mariæ confugiens opem, aiebat: « O Regina angelorum et hominum gloriosissima, filium tu mihi obtinuisti, eundem ut conserves, nunc rogo humiliter. » His dictis, rejecto aliorum consilio, viam ad templum sacrum prosequitur, donum præsentat. Mox miraculum miraculo accedit, nam obtentam prolem dilectam eodem fere temporis momento (ut experientia docuit), epilepsia ex integro deseruit, plenaque successit sanitas. (Ex *Miracul. Culmens.*)

CXIII. — *Cæcitatem pellit.*

Davidis Rustleri, civis Falckenaviensis in Bohemia, filiola quatriennis, Susanna, subito oculorum

lumine privari cœpit, malumque per anni quadrantem sustinuit. Ad hoc pellendum mater ejusdem Virgini thaumaturgæ Culmensi donum argenteum vovit, dictamque filiolum ad locum sacrum simul deferri jussit; quæ ut ad ejusdem confinia devenit, mox templum a longe videre, introducta ad Deiparæ aram, clare omnia oculis distinguere cœpit, domumque redux sat amplum viæ spatium per montem deorsum pedibus emensa est. (*Ibid.*)

CXIV. — *Captivum mire liberat.*

Georgius Weiss, caupo in Welckendorff, a præfecto sui domini nobilis urgebatur acriter, ut prædium, quod bona fide emerat, cederet. Petito cum se opponit Georgius, a superveniente præfecto manu armata capitur, vinclisque constrictus post verbera plurima in profundissimam turrim demittitur, ubi quasi vivens sepultus diu sine cibo potuque ex toto mæstus hærebat. Nullibi apparebat liberationis spes, nec ullus pro sui purgatione ad dominum accessus. His pressi ærumnis animum subit memoria Virginis thaumaturgæ in Weyer, de cujus immensis miraculis ex plurimis in domo sua divertentibus Catholicis ipse acatholicus plura audierat, sed ut vana riserat: nunc tandem sanius consilium capiens Mariæ spondet, quod si ipsum captivitati eriperet, proxima se statim die ejus aditum templum, et ejurato Lutheranismum fidem orthodoxam amplexurum. En! media nocte hæc mente illuminata volvens, perticam penes se mirabundus advertit, subitque mentem cogitatio, illam alligata toga sua foramini parvo, per quod captivis annona porrigi solebat, admovendi; facit cogitata, et levi negotio, sese modo hoc in altum levans, per foramen arctum, quod parvo vix puero egressum concedere poterat, e turri liber evadit. Miraculum proinde veneratus, mox ad Liberatricis suæ Weyerianas aedes se confert, gratias quas poterat maximas acturus; ubi dein ipse primus, postea uxor et proles catholicæ fidei professionem emisere. (Ex *Mirac. Weyer.*)

CXV. — *Ab atrophia liberat.*

Matthias Helffert, civis Falckenaviensis, ex Elisabetha conjuge filiolum susceperat, Mariam nomine, quæ statim a nativitate ad quartum usque annum atrophiam laborare cœpit; malo pellendo media quærentur licita illicitaque. Omnibus in vanum impensis, eandem mater ad Culmense Virginis Deiparæ templum defert, ubi plenam mox corporis sanitatem recepit, tantasque vires, quas concives postea universi fuere demirati. (Ex *Mirac. Virg. Culm.*)

CXVI. — *Cæcitatem pellit.*

Anno 1647 Michaelis Ubel filiulus triennis morbillis tam vehementer fuit infestatus, ut exinde cæcitatem contraxerit, quod malum ultra annum portare debuit. Mater spem de Mariæ ope concipiens, donum eidem argenteum vovit, et mox cæcam prolem ad ejusdem Culmense templum de-

portat: ipsa sub via lux tenuis cæco fulgere, major in templo, plena tandem claritas post modicum temporis decursum redire cœpit. (*Ibid.*)

CXVII. — *Pedum dolorem pellit.*

Anno Christi 1649, Adamus Benauer, cantor in Schonfeld, per tres menses integros immanes in pedibus dolores perpressus adeo ut medici, an podagra, an paralysis, an erysipelas esset, ignorarent: ad divina ab humanis proinde remediis Adamus se convertit, votum Virgini Culmensi nuncupat, via nique eo iniens, per diem integrum ultra unum et dimidium milliare perficere nequivit; viæ reliquum equo vectus confecit die sequenti. Solutio anthemate, facta peccatorum expiatione, sumptaque sacra synaxi, e templo regressus viam aliam per longas ambages domum reversurus eligit: vires pedum nunc tentans, sat firmas comperit, hinc iter inchoat, et mirum! sesquihora citius quam reliqui viæ antea commilitones domum pervenit, nec deinceps ullos in pedibus dolores sensit. (*Ibid.*)

CXVIII. — *Mulierem mortî proximam sanat Maria.*

Anno 1619, die 25 Novembris, Elisabetha, Matthæi Khanhausers civis Falckenaviensis uxor fetum edidit mortuum, ipsa quoque remanentibus secundinis mortî appropinquabat, quam certo securam obstetrices duæ astantes affirmabant: vir inter cæteros præsens, ut misera Virginis Culmensis opem imploret, amice suadet, sed muliere de sanitate desperante ægre obtinet; demum vero cereos duos argente viro pro dono spondet; mirum, vix votum ore mentisque compleverat, in facie sudor erumpit, vitalis reddit color, calorque per frigida jam membra se diffundit, et mortî proxima in brevi sana de lecto surgit. (*Ibid.*)

CXIX. — *Cantus « Salve Regina, » Mariæ summo-pere placet.*

Memoratur in Vita sanctæ Gertrudis, quod cum in Vesperis festo Nativitatis beatæ Mariæ Virginis sacris, angelicum illud *Salve Regina* concini audisset, beatissimam Dei Matrem hisce invocaverit verbis: *Eia ergo, Advocata nostra*, etc., quo dicto Maria quasi fortibus attracta catenis se misericorditer inclinavit, suas autem manus mellifluo ori Jesu admoventes ipsum ad nos, terram versus inclinavit, dicens: « Illi mei sunt misericordes oculi, quos ad omnes opem meam invocantes salubriter converto, unde etiam superabundans æternæ salutis commodum reportant. » Quamobrem dilecta Deo Gertrudis sequentem ab ore Dominico excepit doctrinam, ut ad minimum semel per diem duplici hoc versu, Matrem suam sanctissimam veneraretur: *Eia ergo, Advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte, et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exsilium ostende, o clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!*

CXX. — *Tibiam dire inflammata mire sanat.*

Andreas Neydecker, decanus ecclesiæ collegiatæ

S. Martini Vorchemii, tibiam accepit subito in tantum inflammata ut nulla quiete aut somno frui potuerit; statum mali nec nominatissimus ob artem et peritiam medicus Norimberga evocatus agnoscebat, nec proinde medicamen malo opportunum adhibere audebat; ad opem ergo superoam Andreas se statim convertit, et Mariæ in Wyer thauinaturgæ votum pro recuperanda sospitate nuncupat; ecce cum stupore summo medici præsentis, mox cessat dolor, considet tumor, omnis evanescit inflammatio. (*Ex Mirac. Wyer.*)

CXXI. — *Hydropicum, calida simul febre laborantem mire sanat.*

Joannes Adamus Walther dum Viennæ in Austria degens, per hydropsim calidamque febrem, desperante etiam medico, ad extrema fere devenit, Virginis ergo opem in Huetsing thauinaturgæ implorat: dein somno quandoque irrepente, occurrentibus sæpius somniis videbatur sibi peregrinationem instituere; et una nocturnum navi impositum patriam se petere, terræ demum expositum duos viæ socios, unum albo, Phœnicio alterum equo vectum offendisse somniabat, equeitem somnians se jungebat; perveniens tandem ad montem sibi ignotum, mox ad templum, cujus in atrio dealbato, Deiparæ infantem divinam gestantis effigies parieti appicta fuisset; coram qua pro sanitatis recuperatione genuflexus orare sibi videbatur; oratione completa tibias aqua turgescences considerans, in illis pustulas quasdam grandiores suboriri videbat, aquam limpidam stillantes, mox dicta Deiparæ effigies, vasculum ei vitreum porrigens, dicebat: « Jam sanatus es. » Totius hæc erat somnii, historię mox futurę series; evigilans enim Joannes Adamus eadem adhuc die navem Ratisbonam tendentem offendit, cui se ægrum imponens, brevi in patriam devenit, unde cum duobus sociis, in die Nativitati Virginis sacro peregrinationem ad ædem sacram Culmensensem instituit, non quidem habiti prius somnii memor, ostensas tamen per illud itineris circumstantias tum impletas fuisse postea clare comperit; expletaque ibidem devotione post trium quatuorve hebdomadarum decursum, pustulę grandiores in tibiis subortę sunt, quas accepto vasculo vitreo, oleo medico unxit et sanavit. Impletaque sensit prolata in somno Deiparę verba: « Jam sanatus es. » Beneficii proinde memor somnium, acceptamque a Deipara sanitatem adnotari rogavit. (*Ex Mirac. Culm.*)

CXXII. — *Deliræ usum rationis reddit.*

Anna Sophia Hizerkerin nobilis matrona, filiam habebat Catharinam Elisabetham, per menses quatuor omni rationis usu destitutam; nullum humanum malo conducebat remedium; ex Catholicorum denuo adhortatione anno 1650 eandem ad ædem Virginis Culmensensem deducit; mox ut delira iconem miraculosam aspexit, menti ex integro est reddita. (*Ibid.*)

CXXIII. — *Brachium morbidum sanat.*

Mulier quædam paupercula ex Palatinatu filiolum in brachio graviter laborantem, ad præfatum gratiarum locum deduxit; ubi nummum argenteum eidem in manus dedit, ut illum ad altare poneret ac Deiparæ offerret; renuebat puella impossibilitatem eo quod brachium eo usque extendere nequirit prætexens. Juvabit te Dei Mater, inquebat parens: illa ergo tentans nummum ægre super altare defert; recipit eundem mater, redditque filiolæ, ponit hæc nunc illum multo facilius, quod tertia vice expedite omnino faciebat: hinc mulier præ gaudio flens ad circumstantes se convertit, et miraculum deprædicat. (Ex *Mirac. Culm.*)

CXXIV. — *Deiparæ iconi sacræ injurius puni-
tur.*

Nobilis quidam prædices sed acatholicus, Virginis miraculosæ in Culmensi templo sacræ iconi togam detrabi jussit: en talionem! brevi post ipse bonis omnibus exutus, traditur carceri, in quo vitam una deposuit. Alii mali cooperatores perpetuæ paupertati mancipati fuere. (*Ibid.*)

CXXV. — *Contemptor devotionis Marianæ, morte
punitur.*

Rhedarius quidam dominum suum ad templum Culmense vehens, cum a longe populum ibi devote confluentem ad statuum lapideam congregatum vidisset, per sarcasum dicebat: « En tibi jam stationem facient judicariam: » sed non impune; brevi enim illusor ob furtum comprehensus iudicis sententia e patibulo suspensus est. (*Ibid.*)

Alius in turri sedens, advenientem undique hominum copiam ludicris et illusoriis cantilenis excipiebat; sed ecce tragœdiam! a damone arreptus et in frustra discerptus, dejectus est. (*Ibid.*)

CXXVI. — *A turpissima scabie liberat.*

Christophorus molitor a Schluckerweyd per longum tempus tam fera psora obduetus erat in corpore, ut a plerisque pro leproso judicaretur: cum vero malo pellendo nulla sufficerent remedia humana, votum nuncupat, se pro sanitate obtinenda Deiparæ templum Culmense, aliaque duo visitaturum: visitavit et mox mundus comparuit. (*Ibid.*)

Anno 1632 Margaretha Haverin a Sandaw, præ nimis capitis doloribus auditum amisit, grossum spondens pro dono Deiparæ Thaumaturgæ, mox cessante dolore, auditus usum recepit. (*Ibid.*)

CXXVII. — *Oculorum dolorem sedat.*

Anno 1635, Margaretha Wintersteinin, victoris et civis cujusdam in Pleystadt uxor, tam immani affligebatur dolore oculorum, ut nec candelæ nec solis lucem ullatenus ferre posset: spreta proinde matris suæ Lutheranismi addictæ dehortatione, Virgini Deiparæ in Culmensi templo thaumaturgæ grossum unum per septennium annuatim offerendum spondet; factaque prima ad locum sacrum

peregrinatione, doloris levamen sensit. (*Ibid.*)

CXXVIII. — *Morti vicinum liberat*

Martinus Stowasser anno 1635, sartor in Ratiwonz habitans, ossiculum deglutivit, quod vero gutturi adfixum, extremum mortis periculum adduxit. Pater ipsius ex consilio domini acatholici votum pro filio Virgini Culmensi nuncupat, quo edito dictum ossiculum e gutture amovetur, mortisque cessat periculum. (*Ibid.*)

CXXIX. — *A dentium dolore liberat.*

Magdalena Huttnerin vidua in Pleystadt, ob filiam dentium dolore acriter afflictam, per triennium Virgini Culmensi gallinam una cum denario pro dono spondidit, et sic filiam a malo liberari impetravit. (*Ibid.*)

Idem beneficium ope Deiparæ impetravit Maria Landgräfin, ex loco præfato, anno 1648.

CXXX. — *Visum restituit.*

Georgius Haring rusticus ex pago Gruen in Palatinatu superiori, adhuc puer anno 1639 magnum in oculis defectum sensit, adeo ut nec in mensa patinam remve aliam videre potuerit, quod malum per septimanas quatuor perpersus est; cum igitur auxilium nesciret, ad patrocinium Mariæ Culmensis confugit, unius denarii oblationem spondens; sic mox visum ex integro recepit. (*Ibid.*)

CXXXI. — *Capitis dolorem sedat.*

Bartholomæus Lorenz ex villa Schonbach superiori anno 1640, per tempus sat longum immanibus capitis doloribus affligebatur, quos pariter filia ejusdem Margaretha perpessa est; ambo votum cum dono Virgini Culmensi nuncupant, annuatim solvendum; prima dum vice ædes sacras visitant, mutatum morbum mox sensere. (*Ibid.*)

Margaretha Sutorina, Joannis Sutorii civis in Pleystadt uxor, anno 1644, ob immanes capitis dolores, ova aliquot annuatim ad templum Culmense deportare vovit, et mox levamen sensit. (*Ibid.*)

CXXXII. — *Paralysin aliumve morbum curat.*

Margaretha Blimlin ex Connersreuth Palatinatus superioris pago, anno Christi 1645 erysipelate et paralysi simul infestata per menses singulos, postquam mater ejus votum pro ipsa ad præfatum sæpius ædem sacram nuncupavit, subito sanata est. (*Ibid.*)

Anna Walpurgis Landgräfin ex oppido Pleystadt, cui plantæ ex frigoris immensitate deciderant, quamque paralysis simul dire vexabat, denario ad templum Culmense promisso, optatam recepit sospitatem. (*Ibid.*)

CXXXIII. — *Integram familiam febris calida laborantem sanitati reddit.*

Martinus Stowasser ex Ratiwonz, anno 1648, cum omni familia sua, ex febris calida periculose decumbebat; rationis dum adhuc erat compos, Virgini Culmensi pro uxore, prole, patre, matre ac reliquis morbo dicto affectis donum annuum, pro

unoquoque nimirum tres nummos spondit, quo voto edito omnes ex morbo incolumes surrexere. (*Ibid.*)

CXXXIV. — *A vertigine liberat.*

Leonardus Solch subprætor in Connersreuth, per tres annos vertigine cerebri laborabat; cum autem neglectis mediis medicis donum annuum ad templum Culmense vovit, mox malum evanuit. (*Ibid.*)

CXXXV. — *Manuum dolorem sedat.*

Joannis Schuegs ex villa Prundlest filiolus, immani manuum dolore premebatur; mater dum pro eo donum Virgini Culmensi spondet, dolor omnis cessavit. (*Ibid.*)

CXXXVI. — *Insaniæ medetur.*

In pago Bohemiæ Heinrich-grün dicto, ditionis comitum Nostiziorum, Melchioris Rodings uxor rationis usua in tantum amisit, ut diu noctue vigiles adhibere necesse fuerit. Tantæ uxoris miseriæ condolens maritus, pro ea donum annuum quindecies solvendum Virgini Culmensi vovet, quod aspiens miserorum Advocata, rationis usum deliræ restituit. (*Ibid.*)

Hieremias Hüller, civis Falckenaviensis in Bohemia anno 1659 et 1660 rationis usum penitus amisit, uxor ejus Maria pro avertendo malo Virgini Culmensi ter repetitam ad templum ejus peregrinationem promittit, qua pietate marito sanam mentem illico obtinuit. (*Ibid.*)

Anno 1667, magistro Thomæ Georgio Gottfried, per apoplexiam omnes totius corporis vires, una cum rationis usu adeptæ sunt; conjux ejusdem Lucia, tantis in angustiis Mariæ opem implorat, et donum vovet. Mox ejus exauditur oratio, marito semi-mortuo vitales redeunt spiritus, et sanitas integra restituitur. (*Ibid.*)

Anno 1674, Joannis Bohm villici in Münchhof ælia ad insaniam redacta, vitam ducebat brutis non absinilem; mortua etiam fuisset forte sine ullo dolore in peccatis ante amentiam commissis, nisi parentes mœstissimi edito voto Virginis thaumaturgæ in Culm opem implorassent, quæ misellæ usum rationis reddens, eandem a temporali et æterna miseria liberavit. (*Ibid.*)

Anno 1674, Joannis Volckels in Prommenhof uxor Magdalena, uterum gerens, et cum marito ex Plannensi Bohemiæ oppido domum redux, cum per Khottenfem pagum iter faceret, inaudit mulierem quamdam seipsam ibidem suspendio tradidisse; hanc ut intueri posset, ex muliebri curiositate domum intrat; infelici viso cadavere, mox tantus animus ejus invasit terror, ut usum propemodum rationis amitteret, tristisque semper anxiosa phantasia, monstrum se partum in lucem edituram aserebat: frustra adhibitis pro malo pellendo remediis humanis, maritus tandem munus ad ædes Virginis Culmensis sacras defert: mox terror omnis

tristisque phantasia uxorem deseruit, ipsaque sana mascula prole exhilaravit maritum. (*Ibid.*)

Anno 1674, dominus Michael Franck magister metallicorum Waltershofi in Palatinatu superiori, febris calida correptus, ad tantam redactus est rabiem, ut a viris quibusdam robustissimis teneri debuerit. Uxor ejus ex tam misero mariti statu afflicta, Virgini Culmensi annuum per decennium unius floreni donum spondet; mox mentis serenitas, et paulatim corporis sanitas ex integro, marito rediit. (*Ibid.*)

CXXXVII. — *Epilepsiam sanat.*

Carolus Poschel civis oppidi Heinrichsgrünensis, intra annum 1651 et 1652, tribus vicibus de nocte dormiens, epilepsia acriter correptus est: quamprimum autem annuum donum argenteum Virgini Culmensi Thaumaturgæ promisit, a morbo imposterum mansit immunis. (*Ibid.*)

CXXXVIII. — *A frequentioribus animi deliquiis liberat.*

Maria Wokrinskyn, in oppido Lutiz habitans, periculoso morbo interne laborans, frequenter animi deliquium patiebatur, cui malo avertendo nulla medicorum consilia sufficiebant; cum vero auxilio Virginis Deiparæ se commisit, in brevi temporis spatio sanitatem integerrimam consecuta est. (*Ibid.*)

Anno 1672, Maria Pleyerin ex pago Schonbach in periculosum morbum incidit, adeo ut frequentiora deliquia animi pateretur; voto vero Deiparæ Culmensi nuncupato, nullum hujusmodi imposterum passa est. (*Ibid.*)

CXXXIX. — *Epilepticum sanat.*

Anno 1672, Sebastianus Hecht, ex villa Grosten-sintz in Palatinatu superiori, filium suum Joannem, epilepsia graviter laborantem, interna stimulatus fiducia, cum certo dono, Culmensi Virgini sub ipso paroxysmo devovit; mox morbus cessavit, nec unquam rediit. (*Ibid.*)

CXL. — *A melancholia liberat.*

Anna, Joannis Pauli ad Sanctam Crucem uxor tanta affligebatur anxietate et melancholia, ut insaniam denique juste timeret; cum vero Virgini Culmensi donum argenteum et alia quædam ex voto promisit, ab omni malo, quo hactenus premebatur, liberata est. (*Ibid.*)

Simili melancholia premebatur in juventute sua Martinus Schnarnnagel, ut sæpius in somno horrenda voce exclamaret; mater de pejore malo timens, Virgini prædictæ thaumaturgæ donum similiter spondet, et sic filium tranquillitati plene restituit. (*Ibid.*)

Anno 1672, domini Georgii Noseck consulis in Lutiz, uxor Magdalena, cogitationibus melancholicis et fere desperabundis tentabatur, nil proficiebant media tam profana quam spiritualia copiose adhibita; quamprimum autem Virgini Culmensi votum fecit, diabolica cessavit tentatio ac melancholia periculosissima. (*Ibid.*)

Simile obtinuit beneficium, anno 1675, Adam Goschel Villanus in Luscheding. Item anno 1674, Catharina Schmittin, in Valle Joachimi habitans. (Ex *Miracul. Culm.*)

CXLI. — *Perditam loquelam restituit.*

Georgius Hämpel, pastor pecorarius ad Sanctam Crucem, vi morbi gravissimi loquendi facultatem amisit, adeo ut per triduum jacuerit elinguis; nil hic juvabant humana media; quapropter uxor ejus ad opem Mariæ se convertens, ad ardes ejusdem Culmensis donum pro marito spondet: mox sanitatis spes affulgere cœpit, quæ in brevi tempore plena rediit. (*Ibid.*)

CXLII. — *Mutam facit disertam.*

Anno 1663, Anna Fleischbacklin ex oppido Topel, filiolam habebat triennem, quæ quod alii loquebantur jam fere intelligebat, ipsa autem linguam in verbum quodpiam solvere non valebat: quapropter mater crucigerum unum pro emenda ac Deiparæ offerenda icuncula cerea ad templum Culmense misit, quod ut primum factum est, infans loqui mox cœpit, nec ullum sensit ultra fandi impedimentum. (*Ibid.*)

Anno 1664, Georgii Pamrucks finis decennis, morbo periculoso decumbens, per dies novem loquæ ullum prorsus amiserat, quem tamen voto, pro ipso, Virgini Deiparæ nuncupato rursus recuperaverit. (*Ibid.*)

Anno 1666, Domini Adami Petzschners, judicis in Schonfeld filiolus quadriennis, nec gressum nec verbum formare incipiebat, cum dono autem ad aedes sacras in Culm delatus, domumque relatus, amox loqui, ac ambulare inchoavit. (*Ibid.*)

CXLIII. — *Turpitudinem oris sanat.*

Anno 1667, Joannes Schriker in Waltersdorff prolem habebat, leporini oris notam in superiore labro gerentem; hanc turpitudinem ut deleant, firma fiducia prolem prædictam ad Culmense Deiparæ templum deportant, eamque altari imponunt, labrumque deinde concinne conglutinatum conspexere. (*Ibid.*)

CXLIV. — *Perditam loquelam restituit.*

Anno 1670, Samuel Woller civis ex oppido Schonbach, periculoso infestatus morbo, præter omnes corporis vires, loquendi etiam facultatem perdidit, quem uxor cum certo dono Mariæ commendans, disertum rursus fieri impetravit. (*Ibid.*)

Idem beneficium marito suo Christophoro Ellschner, conjux per donum Deiparæ promissum obtinuit, anno Christi 1672, in festo sancti Joannis Baptistæ. (*Ibid.*)

CXLV. — *Linguam ligatam solvit.*

Anno 1675, Elisabetha Christlin, Danielis Christels civis Falekenaviensis uxor, filiolam habebat unius anni, cui lingua adeo ligata erat, ut licet a chirurgico duabus vicibus solveretur, illam tamen movere minime potuerit: quo viso mater fiduciam

capiens, votum pro prole Deiparæ nuncupat; eo edito, mox infans linguam extra labia protendere, et expedite dein loqui cœpit. (*Ibid.*)

CXLVI. — *Os et nares corrosas sanat.*

Caspar Garreysen in pago Gessengrun filius, prænomine Matthæus, a scorbutico correptus morbo, os et nasum sibi ita corrodi sensit, ut jacturam utriusque quisque merito timeret: cum autem parentes eum Virgini thaumaturgæ cum voto commendabant, putrefactio cum morbo penitus recessit. (*Ibid.*)

CXLVII. — *Loquelam perditam reddit.*

Susanna Eyermannin ex Lutiz oppido prolem habebat annorum quatuor, quæ ex gravi morbo loquelam per anni quadrantem amiserat: cereo autem dono ad templum Culmense promisso, fandi facultas paulatim ex integro rediit. (*Ibid.*)

Idem beneficium oblato denario, a Maria sensit Martinus Hermer ex villa Abbtroth. (*Ibid.*)

CXLVIII. — *Febres calidas pellit.*

Simon Kipp ex villa Krasch, feбри calida graviter laborabat, donum vero argenteum Virgini Culmensi vovens, eo ad templum deportato, mox doloribus recedentibus, optata sanitas rediit. (*Ibid.*)

Anno 1664, Paulus Stadthler, pastor pecorarius in villa Russ, cum uxore et prolibus omnibus eodem morbo decumbebant; durante adhuc rationis usu, Virgini thaumaturgæ donum spondet. Unde feliciter omnes reconvalescere. (*Ibid.*)

Anno 1665, Martini Pawers in Khotten uxor Margaretha per integras decem septimanas Ungarica feбри detinebatur, adeo ut omnes de recuperanda sanitate desperarent; incidit tandem ægrotae fama miraculorum in Culmensi templo; hinc permota, mappam pro altari illuc mittere vovet: mox plenus rationis usus, et paulatim ipsa rediit sanitas. (*Ibid.*)

Anno 1666, idem morbus contagiosus Michaellem Pelleter in pago Sandaw, cum omnibus ejus domesticis invasit tam fataliter, ut de omnium morte non dubitaretur; cum autem ejusdem Michaelis mentem, dato rationis intervallo Mariæ Culmensis clementia subiisset, eidem donum argenteum promittit, et per hoc sibi, cunctisque aliis vitam conservavit. (*Ibid.*)

Anno 1674 Martinus, Michaelis Stowassers filius, feбри calida lethaliter decumbebant; mœsti parentes filium Matri misericordiæ cum dono argenteo optimis modis recommendant, quæ miserta ægroti, illum sanitati restituit. (*Ibid.*)

CXLIX. — *Epilepsiam pellit.*

Petri Hainels, curatoris Culmensis templi filiola, Eva nomine, dire epilepsia vexabatur, cui pellendæ omnia medicorum consilia sufficientia minime erant; quamprimum vero parentes pro prole donum argenteum thaumaturgæ ibidem Virgini spondederunt, secuta est melioratio, et morbus ultra non rediit. (*Ibid.*)

Anno 1657, Leonardus Ferr, Joannem quatuor annorum filiolum hernia laborantem, sectione tentari fecit, qua facta, tam acri epilepsia correptus est, ut nulla jam spes vitæ superesset: parens miseriam intuens, mox gallinam plenus fiducia Virgini Deiparæ ad ejus Culmense templum promittit: voto edito, puer novam sanitatis spem edere cœpit, et pristinam adeptus est sanitatem. (*Ibid.*)

Anno 1658, Joannis Schuegs civis Pleystadiani filiolus, Joannes Michael, prædicto morbo tam sæve fuit vexatus, ut jam mortuus crederetur; parentes nihilominus illum cum annuo dono Virgini Deiparæ commendant; mox mutari morbus cœpit, et infans sanitati restitui. (*Ibid.*)

Anno 1658, simile beneficium pro filiola septenni impetrant Joannes Humblér, civis in Connersreuth et uxor ejus Magdalena.

Anno 1659, Matthæi Zuhrs, civis in Petschau, filiola Regina subito morbo quodam postea epilepsia correpta est: pater hoc videns, devotissime opem Virginis Culmensis implorat, cæterisque prolibus Rosarium ut orent mandat: vix hoc erat persolutum, infans ægrotus in suavem somnum resolvitur, et evigilat incolumis. (*Ibid.*)

Anno 1668, idem epilepsiæ malum Joannem Benedictum Trozschers per novem horas integras direxagitavit, ita ut omnes vel mortem vel contracturam secuturam timerent; cum vero ejus parentes, nuncupato dono ceræ et monetæ argenteæ, illum Deiparæ commendarunt, vexatio cito desiit, vita et usu membrorum salvo. (*Ibid.*)

Anno 1675, idem beneficium obtinuit Georgius Durchschmid ex villa Pechgrun, pro filio suo seniori.

Anno eodem Matthæus Schindler itidem pro prole: similiter Jacobus Kaiser pro filia per triennium morbo epileptico dire vexata.

Anno 1670, eodem malo Joannis Kaisers, sutoris in Kutenplan, filiola Maria Magdalena per dies duodecim continuos ita convulsa fuit, ut et auditum et visum perdiderit, morsque jam certa instaret: voto Virgini Culmensi a parentibus facto, puellam morbus ex integro deseruit.

CL.— *Virum febri antea atrophia postea exhaustum sanitati restituit.*

Joannes Weidenbauer, civis ac hortulanus Bambergæ, primo per febrem longævam debilitatus, denique per atrophiam membrorum cunctorum viribus adeo exhaustus fuit, ut vix ossibus hæreret; malum juvabat appetitus prostratus, cum intra mensis unius spatium nec cibum potumve gustare voluerit; morti proinde se certo dicatum ponderans, rejectis mediis humanis, quibus sine fructu usus hucusque fuerat, ad spiritualia animæ medicamina se convertens, sacramenta pœnitentiæ et Eucharistiæ sibi applicat, nec tamen ullum fluere diem permittebat, in quo Deum et Dominum Jesum Christum, per piissimæ suæ Matris merita pro morbi levamine non deprecaretur: parato jam ad mortem

animum subito memoria tot beneficiorum mirandorum in Mariæ Weyeriano templo hucusque patratum; cerum ergo illuc donum vovet, et ecce! mox vim morbi remittere, ciborum appetitum redire advertit, imo paulo post languor omnis recessit. (*Ex Mirac. Deipar. Weyer.*)

CLI.— *Mulieri sanitatem procurat, et abortum impedit.*

Catharina Walterin uno alterove ante partum mense a febre vehementer corripitur, cui accedens epilepsia, certum abortus periculum faciebat. Conctis proinde de felici partu desperantibus, dicta mulier opem Virginis Deiparæ in Weyer cum fiducia firma implorat; unde factum est, ut fetui in lucem edito baptismi salubre lavacrum conferri potuerit; verum cum fluxus sanguinis, qui partum sequitur, per dies aliquot sisti non poterat, matri certum vitæ discrimen imminebat; hinc Ecclesiæ se sacramentis muniri rogavit, quibus perceptis opem Mariæ denuo pro seipsa efflagitat, donumque spondet; mox dictus fluxus sistitur, ipsaque paucos intra dies sana surgens, votum dein devote liberatrici suæ solvit. (*Ibid.*)

CLII.— *Ex epilepsia jam agonizantem puellam sanitati restituit.*

Anno 1674, Gregorii Falkners, tribuni in Kutenplan, filia junior Anna Veronica, per anni fere unius integri cursum internos corporis dolores immanes sensit; superveniente epilepsia ad extrema deducta fuit: parentes recolentes ipsam Deiparæ ad cælos assumptæ diem, qua filiam agonizantem videbant, spem concipiunt, et pro moribunda donum ad templum Culmense eidem Deiparæ sacrum spondent. En mirum! eadem luce Anna Veronica mortis erepta faucibus bene habet, integramque consequitur sanitatem. (*Ex Miracul. Virg. Culmensis.*)

Anno 1659, eodem malo Margaretha Geyerin ex villa Abbtstrotha acriter vexabatur, refugium querens apud Virginem Culmensis plene liberatur. (*Ibid.*)

Anno eodem idem a Maria thaumaturga beneficium sensit Catharina Klierin, ex villa Khuestad. (*Ibid.*)

Anno 1660, similiter Caspari Schnabels ex dicta villa Abbtstrotha filia. (*Ibid.*)

Anno 1661, Adami Alberti, ludimagistri in Danawiz, filia Elisabetha parem ope Virginis sospitatem obtinuit. (*Ibid.*)

Anno 1662, Joannis Christophori Raws, civis in Pleystad, filiolus Joannes Henricus dicto epilepsiæ malo gravissime laborabat; mox autem ut parentes quadrantem imperialis pro ipso Virgini Culmensi in donum voverunt, plene convaleuit. (*Ibid.*)

Anno 1665, Michaelis Hols filiolus, Laurentius dictus, morbo sæpius dicto ad mortem fere angustabatur, qui tamen ope ejusdem thaumaturge Virginis, quam dono parentes pio honorarunt, integre sanitati restitutus est. (*Ibid.*)

CLIII. — *Mulieris exulceratam tibiam sanat.*

Christina Crasserin, in urbe Bambergæ habitans, in tibia primitus ingentem sensit tumorem, quem ulcera horrenda et fetida subsecuta sunt, quorum fetorem ingentem vix ullus ferre poterat, tandem nervi venæque contrahi, et pes ad unius fere palmi mensuram altero brevior fieri cœpit; desperatum jam erat de hominis ope, hinc Christina cœlestem et quidem thaumaturgæ Virginis Deiparæ in Weyer implorat, cui dono simul et precibus se gratam futuram spondet. Et mirum! mox insanabilia ulcera exsiccari, carne vacua repleti vulnera incipiunt, paucosque intra dies rectus ex integro restitui gressus. (Ex *Mirac. Weyer.*)

CLIV. — *Mortuum resuscitat.*

Casparus Singer, urbis Babebergensis in Franconia civis, in suburbio, Monte (Mons Canis) dicto, habitans, vir iræ crebro obnoxius, filium, ex qua nescio causa, verberibus paternam correctionem excedentibus abunde castigarat; iis autem non contentus, sed quasi in rabiem actus, cæsum terræ alidit, pedibus in caput et latera immani ausu insiliens, sic discedens abit, filiumque jacentem relinquit. Post unius alteriusve horæ spatium sopita ira Casparum semel, bis, terque voce accersit; cum vero responsum nullum recipiebat, timens, quod suberat malum, ipse accurrit, sed filium reperit sine ullo vitæ signo adhuc in terra prostratum; attonitus manibus vellicat, movetque, sed frustra sensum exspectat; hinc frigidam e fonte recenter haustam capiti affundit, gratis iterum; convocatis denique domesticis acetum rosatum naribus, aliæque spiritibus vitalibus refocillandis apta media applicantur: tandem cera quoque liquata capitis pulsui adhibita; cum tamen nec doloris vitæ signum edi animadverteret parricida, furoris sui malum sero videns, fugam ut capessat, ab aliis sibi audit suaderi, consentit, eandem tamen priusquam arripit, genibus flexis Mariæ in Weyer thaumaturgæ opem humiliter implorat, annum illi devotionis pensum spondens. Vide miraculum! Mox qui mortuus erat filius toto contremiscere corpore, aperire oculos, sternutare, oscitare, levare corpus, sanusque de terra surgere incipit, solis tusionum ietuumque vestigiis livore ac sanguine notatis, in crudelitatis paternæ testimonium remanentibus. Pater tanto ex miraculo mitior dein factus, Patronæ suæ filii que maximæ, anno 1613, necnon subsequentibus quandiu vixit, maximas in templo ejus gratias egit. (Ibid.)

CLV. — *Virginem ab insaniam, vel ut alii, a dæmone obsidente liberat.*

Gradipetra seu Staffelsteinium oppidum est sat notum diœcesis Bambergensis; ibi cujusdam viri honestissimi filiam mentis insaniam tam sæva invasisit, ut viri etiam prudentissimi a dæmone obsessam crederent: clamabat, stridebat dentibus, quibus se quoque et alios mordens petebat, versabat corpus

undique, illud mox in sublime, mox ad terram jactans; tam atroci malo pellendo frustra adhibebantur media humana; iis ergo sepositis parentes thaumaturgæ Virginis opem in Weyer implorant; mox exaudita oratio, et filia dire ab insaniam vel cæcæmone vexata incolumitati plene restituitur. (Ibid.)

CLVI. — *Mulierem de salute animæ desperantem a Satanæ insidiis liberat, eique beatitudinem promittit.*

Margaretha Hagerin, vidua et sexaginta annorum vetula, ex morbo lethali decumbens, cunctisque Ecclesiæ consuetis sacramentis munita, cum fiducialiter felicem animæ suæ exitum præstolatur, bellum eidem atrox movet tenebrarum princeps, objiciendo confessionem sine sufficiente peccatorum expressione factam; inde mulier consilii ex se capiendi incapax, sepositis Christi Salvatoris infinitis meritis, misericordiæ divinæ adminiculo spreto, certam sibi jam latam esse damnationis sententiam publice edicit, frustra hic astantium consolationes, prudentissima cum filiis de rebus terrenis colloquia miscens, de sola sui æterna jactura conqueritur. Res sane erat commiseratione digna ejusmodi videre vel audire: unus tandem ex circumstantibus prudentior, filiorum uni, cui Paulo nomen, ut votum pro misera matre Virgini Deiparæ in sacello suo Weyeriano adeo thaumaturgæ nuncupet, suadet ac persuadet. Mirum! mater fere agonizans, et inferno ob desperationis peccatum jam propinqua, corpus tandem in lecto levare, et serena fronte fari incipit: apparuisse sibi Mariam, hostem Stygium propulsasse, confessioneque legitime deposita beatitudinem certam prædixisse: nihil innotuerat ægrotæ de filii voto pro se facto; id tamen ut adimpleret, enixe rogat. Mox plenam conscientie exomologesin confessario deponens, receptisque denno SS. Eucharistiæ et unctionis extremæ sacramentis, sub devotissima Jesu et Mariæ nominum invocatione post horæ unius lapsus felicissime extremum spiritum efflat. (Ibid.)

CLVII. — *Mulier in hæresi obfirmata voto Deiparæ facto a Deo illuminata fidem catholicam proficitur.*

Anna Schmidin de Cafsmandorff, septuaginta annorum vetula, filium habebat Bambergæ, in Franconiæ insigni urbe, qui quæstoris supremi munere fungebatur; ad hunc invisendum dum iter eo arripit, negotiorum causa longius absentem offendit: interim lethalis morbus novam hospitam corripit; filii uxor domi relicta, mulier pietate conspicua, de socii salute sollicita, ex religiosorum familiis sacerdotibus probatissimos, controversiarum fidei insignem notitiam habentes advocari jubet; nulli hi parcebant industriæ apud ægrotam, sed frustra. Illa varia quærebat effugia, ast facile a viris prudentibus convicta et soluta. Tandem in discessu suo e patria se sub voti religione prædicanti cavissee asserit, nunquam catholicam fidem amplecti, quam-

vis Bambergæ cum filio ad dies vitæ commorari contingeret : hoc etiam argumentum cum prudenter elidi audiret, ad scommata, execrationes et vituperia convertebatur, pertinaciter affirmando, nunquam se catholicam sequi fidem statuisse. Tantam pertinaciam videns et audiens unus ex circumstantibus religiosus, vir alias ob pietatis famam omnibus notus, cereum vovet Deiparæ, cunctosque astantes monet, ut secum pro salute misellæ in extremo damnationis periculo constitutæ Deum deprecarentur. Miaculum ! dum alii Mariæ opem implorant, hæretica ægrotæ sponte sacratissimum Mariæ nomen pronuntiare, sæpius alta voce pronuntiare, et Advocatam pro se apud Filium invocare incipit ; tandem sacræ Romanæ Ecclesiæ gremio aggregari, sacramentorumque particeps fieri enixe postulat : ultra quatuor enim horas vitæ sibi restare negabat ; quod etiam eventus probavit. In quantum ergo temporis patiebantur angustię, fidei orthodoxę necessaria imbuta scientia, sacramentisque moribundorum provisa, sub devotissima nominum sacratissimorum Jesu et Mariæ, exsultans animam exhalavit anno 1614, prima die Februarii. (*Ibid.*)

CLVIII. — *Ab epilepsia liberat Maria.*

Anno 1664, Andreæ Bernardi Götzelii, senatoris oppidi Schonfeldensis in Bohemia, filiolum epilepsiæ malum horrendo modo infestavit, voto autem a parentibus Deiparæ in templo suo Culmensi thaumaturgæ nuncupato, penitus liberatus est. (*Ex Mirac. Culmens.*)

Anno 1665, Samuelis Scharschmidts uxor acatholica in oppido Eybenstock habitans, cum filiolum haberet epilepsia sæpius tentatum, plurimis mediis ex medicorum consilio frustra adhibitis, tandem donum ex argento dictæ thaumaturgæ maximæ vovet : mox morbus evanuit, adeo ut Mariæ invocationem mulier heterodoxa non tam utilem quam necessariam esse deinde publice assereret. (*Ibid.*)

Eodem anno Matthæi Hemmeris, civis in Pleytad, filia Maria et filius Valentinus periculosa epilepsia correpti, anno per triennium promisso a parentibus dono Deiparæ, plene liberati sunt. (*Ibid.*)

Anno 1666, idem beneficium obtinuit ex pari devotione, Matthæi Rossmeisels in Greslitz filiolus quinquennis, per medium annum epileptico malo vexatus. (*Ibid.*)

Similem eodem anno duabus prolibus Martino et Margarethæ liberationem obtinuit Barbara Winterstein in Donnawitz, quinque denariis cum gallina Deiparæ ad ædem suam Culmensensem devote in donum promissis. (*Ibid.*)

Anno 1668, simile Deiparæ adjutorium circa filiolum, 18 hebdomadibus natum, expertus Laurentius Hanjtel civis Falckenaviensis. (*Ibid.*)

CLIX. — *Mulierem pestilentiali febre laborantem mortique propinquam liberat.*

Anno 1614, Barbara Bechert in, Georgii Bechert civis Albimæni uxore, venenosa (vel ut vocant Un-

garica) febris correpta, per tres menses adeo vexabatur, ut illi quilibet dies putaretur extremus. Febris dictæ inflammationes et ulcera anginæ iungebantur, quæ fauces exsiccabant, et cibi potusve sumendi copiam pene omnem adimebant ; cancerinum malum superveniens uvulam pene omnem arrosione absumebat ; debilia nunc erant et evanida ad mortem arcendam medicamina humana ; sola ægrotæ in animæ spes remanebat, quæ excitata Archiatræ cœlestis opem, nuncupato si sanitas rediret dono, implorat : mirum ! mox exauditiæ cernuntur preces, cedit febris, sanantur sponte sua ulcera, abstergitur canceri corrosiva putredo, imo surgite lecto Barbara, mox iter ad æles sacras Marianas in Weyer arripiens, quo peracto integræ se sanitati restitutam comperit. (*Ex Mirac. Weyer.*)

CLX. — *Contagiosam lueni a grege pecorum iterato avertit.*

Casparus Franck, civis et lanio Bambergensis, gregem 200 bouum Ungaricorum Brigæ coemerat ; eo tempore lues sæva inter armenta grassabatur, quæ etiam dicti lanionis gregem invasit, adeo ut boves quinquaginta duo in brevi temporis intervallo mortui conciderent, jacturam totius proinde gregis pertimescens, ut malum averteret, Virgini Deiparæ bovem inter reliquos optimum ad ædes ejus sacras in Weyer devovet. Voto facto lues illico cessat. Verum cum ille loco sacro appropinquat promissi doni pœnitens, loco bovis optimi, unum duntaxat aureum deponit ; veritatum tunc fuit adagium : *Perfidia auctorem capit* ; nam vix cum pecoribus suis per fines sacræ ædis perrexerat, tunc subito lues prior bovem optimum mactat ; reliqui eadem pariter correpti, Bambergæ ægre appellant, ubi per octo dies integros medicamina varia gratis sunt impensa ; errorem suum tandem cognoscens, et pœnitens, mox per nuntium equitantem 25 florenos Rhenanos (hi pretium erant in emptione unius bovis conductum), ad sacras Mariæ ædes deferri curat, quibus ad altare depositis, eodem horæ quadrante grex universim ex integro convaleuit, qui deinceps saginatus, suum et quinquaginta mortuorum pretium in venditione largiter recompensavit. (*Ibid.*)

CLXI. — *Religioso cuidam demptus tibiæ pedumque usus restituitur.*

Reverendum Patrem Joannem Hagel, celeberrimi monasterii Langheimensis in Franconia professum, pro tempore in Altenkundstadt curatum, anno 1611, omnium membrorum languor cum asthmate tam vehementer invasit, ut mensibus duobus integris lecto affixus fuerit, et vix binis fultus grallis pedem alterum post se trahere poterit. Interim ex medicorum consilio pillulas, potiones ad educendam, exterius autem fricationes, unctiones ad supprimendam humorum malignitatem absque fructu ullo, imo cum dolorum augmento, et omnimoda somni carentia adhibet. Hinc humanum respiciens auxilium,

Marianum e cœlis implorat, atque pro gratitudinis tessera unum Missæ sacrificium cæteris cum donis ad ædes sacras in Weyer spondet. Emensis jam cursum suum Junii Julique mensibus, ipse Augustus quoque metæ appropinquabat, dum votum suum pro vit Joannes; eo ex tempore fugiebat dolor, emortua fere membra pristinum recuperabant vigorem, adeo ut solo nixus scipione iter ad locum sacrum prosequi potuerit; eodem autem devoto visitato plenam sensit sanitatem. Proinde gaudens domum reversus, beneficium acceptum non solum fastis Marianis Weyerianis inseri, sed et grallis ligneis antea pro fulero adhibitis inseculpi, easque ad templum suspendi curavit. (Ex *Mirac. Weyer.*)

CLXII. — *Dux domus in communi oppidi Hegnicensis incendio, ope Mariæ manent a flamma innoxiae.*

Hegnicii (vulgo Hegniz est Moraviæ oppidum), an ex incuria, an malevolorum nequitia, anno 1616 horrendum exarsit incendium, adeo ut parvum intra temporis spatium plurima domorum pars suis sepulta fuerit in cineribus, sæviens interim flamma Caspari Heinfriedels ex Lengast (locus est templo divæ Virginis in Weyer thaumaturgæ propinquus); nati ædibus summa vi approximans, ita se dilatat, ut omnis spes restinctionis videretur extincta. Ilas inter angustias Casparus, alienis remotus in terris, Patronæ recordatur patriæ, in genua mox provolutus, ut domus cum contenta suppellectili conservetur, donum ceræ vel pecuniæ devotus ædibus sacris in Weyer vovet: votum hoc auribus suismet percipiens vicina mulier, idem pro domo sua edit. Mirum! oppidum vastans ita exussit ignis, ut nec stabulum manserit illæsum, solæ duæ hæ domus mansere innoxie. (*Ibid.*)

CLXIII. — *Ingratum nova pœna ad voti præstationem cogit Deipara.*

Conradus Richter ex Helmrecht marchionatus Brandenburgici incolæ, solebat vendibiles res carro impositas per equum in Thuringiam abducere, illisque commutatis salem revehere; hæc etiam vice in dietam Thuringiam mercibus onustus iter eo felicissime prosequitur, reditus autem ad votum non erat; sub viæ enim medio equus aut mercium pondere, aut morbo gravatus in tantum succumbit, ut nec verbis, minis aut verberibus e terra levari potuerit; Conradus heterodoxus exinde turbatus, cum auxilium deesset humanum, reflectens se ad misericordiæ miracula per Virginem Deiparam in Weyeriano templo toties patrari audita, concepta spe auxilii, thaumaturgam cœli Reginam, cum doni cerei præstandi sponcione supplex invocat. Vix votum verbis expresserat menteve conceperat, equus e terra surgit incolumis, et carrum onustum sine ullo gravaminis indicio alacris domum revehit; verum ut ingratorum fert indoles, beneficiorum acceptorum mox oblivisci. Sic inter cæteros egit Conradus; cum Benefactrici suæ nec gratias nec donum promissum solverit, alia exinde vice simile

eum mercibus iter instituit, ejus initium felix, reditus autem priori non absimilis, imo infelicior visus est. Iterum enim sub onere succumbit equus, multoque minus quam antea, pedibus se restituere poterat; nunc ergo Conrado sæpe fato oculi mentis clarius aperiantur, suam agnoscit ingratitudinem, licet sero, serio tamen; confusus ex casu, an preces ut olim, ad Thaumaturgam communem refundat, dubius hæret, tandem spem antiquam concipiens, suam damnat ingratitudinem, et donum cereum voto duplici numeroque augeat. Mirum! exauditer mox iterum, surgit proprio conatu equus, subsistit paulisper, et inopinato nullo adactus auxilio hominis, gressu præceleri reliquum iter prosequitur. Conradus beneficii nunc serio memor mox ipse ceram ad ædes Virginis deferat, et beneficium præsentibus cunctis deprædicat. (*Ibid.*)

CLXIV. — *Mulier prægnans inter morbos gravissimos vitæque discrimen manifestum, servatur ope Deiparæ.*

Margaretha domini Michaelis Arnoldi senatoris Bambergensis uxor, marito in juventutis flore per febrem acutam e vivis sublato, sexto jam mense uterum gerens, eodem corripitur, dicti mariti cadavere adhuc domi servato; commortuam se optabat conjux fidelissima, sed prolem post annorum aliquot sterilitatem (ut putabat) Deiparæ ope impetratam, sine baptismi lavacro emori, morte durius reputabat. Verum hic nondum miseriæ finis, sed duplicatur. Marito terræ mandato, febris die nocteque sævienti epilepsia ea vi conjungitur, ut abortum omnes timerent; convocantur proinde obstetrices, quarum aliquæ in utero fetum jam suffocatum assererant, aliæ affirmabant non conceptum, sed imaginativum. Interim Margaretha, quoties vis remittebat morbi, mentis obtutum ad Deiparam convertens, deprecabatur unice, ut fetus ope illius conceptus baptismi gratiam obtinere mereretur; verum nondum cessabant egreditinum molestiæ, sed multiplicatæ sibi succedebant invicem; nam cessante epilepsia, apoplexia se insinuabat, adeo ut bona femina linguae, brachiorum pedumque destituta usu jaceret immobilis, fiebat hoc sæpius vicibus interpositis ad tertium fere mensem, adeo ut obstetrices de matris fetusque vita aut dubitarent aut desperarent: erant nonnullæ quæ mulierem non prægnantem credebant: appropinquabat autem pariendi tempus, emanet epilepsia, vis febris deficit, ipsosque partus dolores Margaretha sine periculo vincens, filiolam in lucem edit, quæ post acceptum baptismum tribus mensibus (totidem lethali morbo afflicta erat mater) supervivens, a Deo ad cœli gaudia est evocata. (*Ibid.*)

CLXV. — *Mulier alia morbis ad mortem afflicta, Mariæ ope convalescit.*

Elisabetha Steinfelderin, matrona urbis Bambergensis perquam honesta, longo exhausta morbo, correpta denique epilepsia diebus pluribus ita torquebatur, ut ipsa de longiore vitæ cursu desperaret, hinc omnem sollicitudinem ad illum feliciter clau-

dendum sedulo convertebat, sacris proinde muniri anxie petebat; ex carnali tamen (ut naturæ humanæ fragilis fert conditio) erga maritum et liberos amore, longius vivendi desiderium sentiebat, ex hoc motivo suum corde refugium ad Mariam locat, communique totius familiæ voto peregrinationem ad ejusdem sacras in Weyer aedes spondet, nec gratis, nam Matri sanitas, domuique mater servatur incolomis. (*Ibid.*)

CLXVI. — *Mulier ex longæva febris calida, cum fluxu alvi laborans, sanatur.*

Barbara Wolfgangi Alberti in Albimœnio uxor, febris acuta tam diu vexabatur, ut de reconvalescentia euncti desperarent; ad mortis periculum evidenter augendum, fluxus associatur ventris, qui nulla arte medica sisti poterat; sic vita non vita, sed jugis cum morte lucta videbatur: rebus proinde desperatis humanis, ægrota ex quorundam consilio pro sanitate recuperanda thaumaturgæ in Weyer Virgini votum nuncupat. En! eadem adhuc die sistitur fluxus, deficit febris, totaque paulatim redit sanitas. (*Ibid.*)

CLXVII. — *Alii plures epileptici sanantur.*

Anno 1668, Simon Lohwasser prolem suam tam dire caduco morbo vexari videbat, ut jam mortuum crederet: suum tamen apud Mariam in Culm. thaumaturgam refugium quærit, eidem candelam cum quindecim crucigeris vovendo: itaque proli vitam et sanitatem meliorem obtinet. (Ex *Miracul. Culmens.*)

Eodem anno Catharinæ Pachmann filia Eva, dicto morbo tam sæve torquebatur, ut de ipsius vita prorsus desperaretur; nulla cernebatur salus ex mediis quibuscunque solerter adhibitis, quæ tamen ex voto Deiparæ facto illico apparuit. (*Ibid.*)

Eodem anno Jeremiæ Müllers ex pago Postnavio filiolus octennis bis quandoque in septimana sæpe dicto malo succumbebat; post adhibita plurima medicorum consilia, patri in somno divinitus suadet ut prolem Virginis Culmensis imagini, dum adhuc supra templi januam stanti devoveret; nihil ipse vigilans unquam de ea audierat, votum tamen ex sacratori instinctu nuncupat, et optatam filii sanitatem reportat. (*Ibid.*)

Anno eodem ejusdem morbi malo ad mortem torquebatur Joannæ Bartin ex Moradiz proles; miseriam ultra oculis videre impar mater, ex hypocausto se proripit, et flexis genibus sub dio Virgini Culmensi imagunculam ceream, serici fasciculum, cum moneta crucigeri vovet. Hinc surgens locum ubi prolem deseruit, repetit; illam amplexa, mox ab epilepsia liberari cernit, quæ nec unquam rediit. (*Ibid.*)

Anno 1669, Georgii Pleiers ex villa Loh filiola Walpurgis, una cum variolis morbo comitali infestatur: periculum prolis statum mater eidem thaumaturgæ cum voto supplex commendat, sanitatemque impetrat.

Eodem anno idem pro filio beneficium Rudolphi Neubauers in Luttengrun vidua, pro filio Christophoro impetravit. Simile hoc ipso anno in filia sua Salome vidit Catharina Kohlerin, trienniali oblatione unius gallinæ facta; Joannes Kerren ex Beerenkloh in filia Eva, anno 1671, parem gratiam expertus est: necnon anno eodem currente Eva Wiferin ex parochia Neukirchen in filio Joanne, Maria filia: item dominus Augustinus Stowasser in filia Maria Catharina.

Anno 1672, eruditus et honoratus dominus Joannes Georgius Franciscus Gebhard, cantor in Valle Joachimi, filium suum epilepsia ad extremum vitæ periculum deductum Virgini thaumaturgæ in Culm devovens, eidem plenam sanitatem impetravit. (*Ibid.*)

Anno 1673, Georgii Rodings filius Joannes ex Neudorff, per hebdomadas duodecim ex febris calida, cui frequens epilepsia conjungebatur, tam periculose decubuit, ut universim de recuperanda valetudine desperaretur; verum matre ipsius per triennium, certum donum dictæ thaumaturgæ vovente, de die in diem melius habere cœpit, et paulatim sanitatem perfectam obtinuit. (*Ibid.*)

Eodem anno, epilepsiæ malum in Mathiæ Hozers sutoris in Schonlind filiolum, cui Christiani nomen, adeo sæviebat, ut non alio quam cœlestis archiatræ Mariæ ope, cui votum factum est, sanari potuerit. (*Ibid.*)

Domini Michaelis Eckerts in Pleistad filius pari morbo gravissime vexatus, denario annuo ad Virginem thaumaturgam iconem deponendo, sanitatem integram redemit. (*Ibid.*)

Joanni Hüllers filiolus, ex hora nativitatæ suæ malum idem secum in mundum advexit; hinc per hebdomadas viginti quatuor domesticorum aures incessabili ejulatu molestabat: voto Deiparæ per triennium facto, clamor cessavit. (*Ibid.*) Simile eodem anno 1673, a Maria beneficium obtinere Caspari Stowassers, civis in Grossengrun, filiolus, cui Simon nomen erat, et Joannes Wolfgangus, Andreæ Hammerschmids, civis et lanionis in Liechtenstad duorum annorum filius. (*Ibid.*)

Anno 1674, Barbara Paulussin, paupercola in pago Schonbach, sancte affirmavit se epilepsiæ morbo gravissime obnoxiam, voto Virgini thaumaturgæ in Culm facto, levamen notabile sensisse. (*Ibid.*)

Eodem anno ope ejusdem Deiparæ thaumaturgæ devote imploratæ, et oblatione iconis cereæ honoratæ, idem malum a domini Joannis Schorsen, consulis in Grasliz filio discessit: sicut et ab Martini Rams junioris in Lauterbach trimestri filio, cujus mortem jam omnes præstolabantur. Idem beneficium agnovit in duorum mensium filio dominus Philippus Masaneck Lichtenstadii oppidi scriba. Item Joannes Reinol ex pago Emeth, qui peregrinationem ad Culmense templum suscipiens,

uresque offerens crucigeros, filiolo a malo comitali immunitatem obtinuit.

Adami Scheerbaums in Heinrichs Grun filiolum Joannem Casparum idem morbus ad certam mortem vexavit, voto Deiparæ facto, integre convaleuit. Simile beneficium cœlitus obvenit Annæ Barbaræ, filix Andreæ Pleyers ex Pleystadio, voto pro se a parentibus facto. (Ex *Mirac. Weyer.*)

Anno 1675, Joannis Ruhl ex Amesgrun filium variolis jam ægotantem, epilepsia superveniens ita vexabat, ut semimortuus haberetur; parentibus interim votum Mariæ nuncupantibus integre convaleuit. (*Ibid.*)

Simile hoc anno sanitatis donum pari parentum suorum voto consecutus est Joannes Hochmuth ex Connersreuth in Palatinatu superiore, qui per 24 horas continuam epilepsiæ horrendam vim sentiebat. (*Ibid.*)

CLXVIII. — *Horrorem Maria nocturnum pellit.*

Anno 1675, Joannis Platen civis in Gossenreuth filiulus Samuel, nocturno tempore præ timore sæpius experrectus, clamore valido domesticos turbavit; omnia in vanum cessare media, solum votum Deiparæ Culmensi factum malum pepulit, nocturnamque advexit quietem. (*Ibid.*)

CLXIX. — *Mulieri felicem partum, et proli baptismi gratiam impetrat.*

Margaretha Joannis Vogels hortulani Bambergensis uxor puerperii doloribus diu gravissimeque afflicta, ad extrema certissime deventura erat, ipseque in utero fetus jam credebatur emortuus; advocatur ergo sacerdos, Margaretha exomologesi conscientiam expiat, SS. Eucharistiæ extremæque unctionis sacramenta devotissime suscipit, nec ultra pro se, sed de prole in utero clausa sollicita, ut baptismi gratiæ reservetur unice rogat, quam ut impetret, petit a domesticis ut Virgini in Weyer adeo thaumaturgæ votum nuncupent; hoc ut obtinuit, mirum! mox morti appropinquans mater cum gaudio exclamat sentire se suum adhuc vivere fetum, sui que nunc partus tempus adesse, quibus dictis mox dictum fetum in lucem edidit, cum quo deinceps pluribus adhuc annis vixit. (Ex *Miracul. Weyer.*)

CLXX. — *Puer undis suffocatus ope Mariæ ad vitam revocatur.*

Anno 1616, diē prima post festum SS. Petri et Pauli Joannis Horn civis in Leugast circa stagnum oppiduli gramen demetebat: huic operi dum incumbit, accurrens puer anseres pascens, quemdam infantem in stagno natare clamitat (erat hic Nicolai Hohenbergers filiulus annorum quatuor): dictus Joannes abjecta mox falce, stagno accurrit, infantisque corpusculum sine ullo vitæ signo, pedibus, manibus capiteque undæ insertis, solo emergente dorso circumnatare conspiciat; cum non essent ad manus instrumenta quibus illud ad litus trahere valeret, aquarum profunditas semetipsum illis cre-

dere dissuadebat. Animosior vero redditus, vestibus detractis, nudus stagnum intrat, et pertica longiore natans corpusculum ægre attrahit atque ex aquis extractum in littore stagni reponit; tumidum illud erat totum, facie (ut suffocatorum fert color) nigra, rigidumque, nullum prorsus vitæ signum edens. Sic cadaver a concurrentibus demum accolis ad parentum domum fertur, marito absente; mater mœsta illud accipit, et inconsolabiliter pignoris amantissimi mortem insperatam deplorat. Illuminata demum desuper, suadente nemine, per unum ex astantibus donum ad templum Deiparæ in Weyer, haud longe a Leugast dissitum protinus mittit, ipsa interim precibus Mariæ opem summa fiducia implorat. Mirum! vix nuntius commissum sibi donum ad Marianas aras deposuerat, dum corpusculum submersi primo contremiscere, postea aperire oculos, dein gannire aliquoties, sternutare, et ex alto quasi somno mortuus experrectus ex matre, an pater nondum redierit sciscitari incipit. His visis auditisque illa astantium ope, puerulum redivivum erigit, qui mox haustam evomuit aquam, potum cibumque sumpsit, eademque adhuc die sanus et vegetus ad Opatulatricis suæ thaumaturgæ templum, multis stipatus comitibus perrexit. (*Ibid.*)

CLXXI. — *Mulier Lutherana ex diuturno sanguinis fluxu ad mortem ægotans, ope Mariæ sanatur.*

Thomæ Seiferds uxor acatholica in Cottenavio, tertia nunc vice fetum mortuum effudit; in ultimo partu fetus summo matris dolore frustatim ex utero dissectus est; hinc subortus sanguinis fluxus per triennium diu noctuque ipsam affligens, elusis medicorum peritissimorum consiliis ac medicinis ad certissimum vitæ periculum deduxit. Tandem soror ejus Barbara catholicam professam fidem suggerit, scire se remedium, quo si uti vellet, sanitatem indubitanter subsecuturam: votum nimirum cum dono ad ædes Deiparæ in Weyer sacras nuncupandum esse; rejicit consilium mulier, regegens se nolle idololatriæ morem gerere: « Non idololatria est, reponit Barbara; solus hic adoratur Deus, et per Matris suæ intercessionem ad ferendam opem inclinatur; hinc, soror mea dilectissima, meum non respue consilium; redibit, crede, sanitas tam diu perditā. » Femina tandem a catholica spe sanitatis prima alterave vice prædictas Deiparæ sacratissimæ ædes visitat, moxque cessare omnimodis dolores comperit; tertia vice dum iter idem relegit, sanguinis fluxum ex integro sisti videt; unde miraculum hoc libera voce coram populi multitudine deprædicavit. (*Ibid.*)

CLXXII. — *Cæco visum recuperat.*

Erhardo Burckard civi in Weischenfeld, catarthrus acris oculorum usum vix non omnem ademerat; ad malum tollendum varias chirurgorum medicinas et artes frustra adhibebat, imo ad majus visus detrimentum. Ex improvise frequentiora in Weyer a Deipara patrata miracula aures percel-

unt; hinc ad spem erigitur, votum pariter nuncupat, ejusdem aedes sacras annis singulis vel per se, ut si superveniens infirmitas haud permitteret, per delegatum visitandi; proxima nocte Erhardum insolitus oculorum dolor invadit, modico vero tempore duntaxat durans, advertit siquidem invisibilem quandam manum, sensibilibus tamen faciei obduci, et sic omnem simul dolorem cum tenebris abstergi, adeo ut mane cuncta clarissime intueri potuerit; quapropter eadem adhuc die iter ad Weyer dirigens, se a cæcitate, Mariæ ope prodigiose liberatum publice asseruit. (*Ibid.*)

CLXXIII. — *Colica et paralyti afflictum usque ad mortem mire liberat.*

Leonardum Hornlein, artis sutoriæ, colica et paralyti superveniens omnium non solum membrorum usu privavit, sed viribus insuper ita exhaustis, ut vix ullus unius diei vitam eidem polliceri ausus fuisset: Leonardus autem audito (quod statim supra narravimus) miraculo ad spem pariter erectus, Deiparam thaumaturgam in Weyer supplex cum voto invocavit; en! vix non in momento pristinam recuperat sanitatem. (*Ibid.*)

CLXXIV. — *Usus rationis reddit.*

Joannes Ambling ex Weischenfeld, ex diuturna febre calida usus rationis ita perdiderat, ut post innumerabiles fere insanias et furores, raro valde sanioris mentis appareret; quod cum una die facium esset, contigit, ut domestici et alii quidam ipso audiente, de miraculis antea dictis sermones miscerent; hisce animatus Joannes, pro pleno mentis recuperando usu, votum de visitandis annuatim Deiparæ in Weyer sacris ædibus edit, atque ex hora illa plene sibi redditus, nil plane de furore hactenus habito sensit. (*Ibid.*)

CLXXV. — *Præstigias pellit.*

Chunegundis Schoberin, civis et hortulani Bambergensis uxor, non una duntaxat alterave vice, sed sæpius, invidorum, ut credi potest, cooperatione, per præstigias ac incantationes in pecoribus suis magnum passa est detrimentum; ad has elidendas plurima, forte etiam superstitiosa adhibuit media, sed in vanum; nam incantatrix adversaria vaccam optimam lacteque uberrimam adeo fascinarat, ut horatim morituram omnes crederent; hinc Chunegundis melius excogitans consilium, una cum domesticis votum Deiparæ in Weyer thaumaturgæ edunt: et ecce ex hora cuncta fascinationum vis enervata est, nec vacca solummodo prædicta, sed alia quoque pecora ubertati et sanitati majori quam olim restituta sunt. (*Ibid.*)

CLXXVI. — *Febricitantes sanitati restituit.*

Margaretha et Elisabetha, sorores germanæ ex Trugendorff, prope Vorchemium natæ, ac ibidem habitantes, ex febre quotidiana per menses duos lecto affixæ tenebantur; naturali calore ex tote fere consumpto cerebroque turbato certa mors insta-

bat; votum ergo Mariæ in Weyer thaumaturgæ emittentes, mox integram sanitatem recuperarunt, anno 1617. (*Ibid.*)

Idem eodem anno beneficium expertus est puer duodennis ex Bambergæ urbe, pro quo ex febre lethaliter per duorum mensium spatium decumbente, parentes votum nuncuparant. (*Ibid.*)

Joannes Franckenberger vir honestissimus asseruit, se ex febre medicis prorsus incognita ita ægrotasse, ut solum mortem expectaret, pro qua feliciter subeunda Christiano more se præparavit: unica vitæ spes in Mariæ auxilio fundabatur; huic dum votum nuncupat, annuatim quandiu viveret templum ejus in Weyer visitandi, adeo febris discessit, ut ad extremam senectam usque non redierit. (*Ibid.*)

Margaretha Bezoldin, habitans in pago Neuen-sorg, per febrem uno mense durantem viribus corporis omnimodis exhausta, rationis insuper usum vix tantum retinuit, ut animum sacramentis moribundorum munire potuerit; desperatis remediis humanis SS. Mariam thaumaturgam invocavit, votoque se obstringit. En! mox vires (melius dixisses vitam jam fere perditam) recolligit, paucasque intra horas sana de lecto surgit. (*Ibid.*)

CLXXVII. — *Capitis dolores sedat.*

Anno 1651, Margaretha Dorfllerin, vidua ex pago Gossengrun ingentes patiebatur capitis dolores; post plura frustra impensa media optimum judicabat, donec promissione Deiparam in Culm thaumaturgam implorare, quod cum fecit, sanitatem obtinuit. (*Ex Miracul. Culmens.*)

Anno 1654, Georgius Fischer de Grasliz capitis doloribus iucessanter affligebatur, qui oblato ad aras Deiparæ capite cereo evanescere; gratum ut se magis probaret, per annos octodecim adhuc Lutheri doctrinam licet secutus, annuatim crucigerum unum obtulit. (*Ibid.*)

Anno 1655, dominus Laurentius Zundel, consul in Connersreuth, Palatinatus superioris oppido, capitis dolore menstruo dire vexatus post donum annuum ædibus Marianis in Culm promissum, dolorum postea expers fuit. (*Ibid.*)

Anno 1657, idem simili modo beneficium recepit Magdalena Grummerin in Petschau, annis duobus capitis doloribus mire afflicta. Item anno 1659, Caspari Huttels, prætoris in Heinrichsgrun, uxor Barbara, quæ quasi epileptica erat, uno denario Reginæ cæli ad templum ejus Culmense oblato, convaleuit. (*Ibid.*)

Anno 1659, Caspari Huttels in Heinrichsgrun uxor Barbara intolerabiles fere capitis dolores sustinuit, postquam autem ad Culmense templum donum argenteum promisit, mox pœnæ præfatæ erepta est. (*Ibid.*)

Anno 1660, Christophorus Dorfller, civis in Gossengrun, insignem capitis sentiebat debilitatem, parique facto voto plenam obtinuit sanitatem. (*Ibid.*)

Eodem anno pari pietatis remedio Joannis Georgii Dozawers in Heinrichsgrun filiolus sexennis a scabie horrenda capitis, lepræ non absimili, curatus est. (Ex *Mirac. Culmens.*)

CLXXVIII. — *Erysipelatem pellit Maria.*

Anno 1665, Margaretha Voigtin, ex villa Granisaw in Bohemiæ circulo Elnbogiensi sita, erysipelate in capite tam dire laborabat, ut extremum inde damnum timeret; voto ad iconem Mariæ in Culu thauumaturgam facto, mox convaluit. (*Ibid.*)

CLXXIX. — *Dolores ex capitis contusione sedat.*

Eodem anno Andreas Wenderl ex Luttengrun, parochiæ Culmensis pago, a plustri temone tam sæve in capite percutiebatur, ut ob dolorum vehementiam nulla frui quiete posset; voto ad locum thauumaturgum nuncupato mox dolores mitigari, nec ultra se incommodari sensit. (*Ibid.*)

Eodem anno Vitus Lang tempore messis ex plastro feno recenti pleno decidit, caputque vehementer allisit; lapsum sanguinis evomitio morbusque insecutus est ut moriturus crederetur; meliorationem demum post sex septimanarum cursum advertere quidem licuit, verum per biennium messis redeunte tempore morbus simul rediit, et laborandi omnimodam impedivit facultatem; voto facto singulis annis, quibus abhinc esset victurus, denarium ad sacras aedes Culmenses offerendi, plenam recuperavit sanitatem. (*Ibid.*)

Anno 1665, Benigna Hammerlin capitis immanes dolores, triennali unius denarii oblatione eodem penitus avertit. (*Ibid.*)

Idem beneficium obtinuit anno 1666, Maria Adlerin, conjux Georgii Adlers civis in Launensi Bohemiæ oppido, obtinuit.

Catharina Pecherin ex pago Gotteritzsch inferiore circuli Pilsnensis, pares capitis dolores sindone templo Culmensi oblata redemit: sicut et Joannes Schramm, ex pago Schwinaviensi: nec non Georgii Kohlers, civis fabrique lignarii in Pleystadio, conjux, cum Elisabetha Kuntzin ex Herschadiz.

Anno 1667, Simonis Dormmans, civis fabrique ferrarii in Pleystadio, filiola, 18 hebdomadam infans, ex mensa delapsa tanto sauciabatur in lapsu vulnere, ut cuncti quod superviveret mirarentur: mœsti parentes cum votum Virgini in Culu thauumaturgæ nuncupassent, infans mox viribus relictis pristinam obtinuit sanitatem.

Anno 1670, Catharinam Langin, ex pago Stirn Petschaviensis domini, equus ungula in faciem percussit, eandem misere fœdavit: concidit ex ictu puella, sanavit quidem brevi chirurgus externum vulnus, dolores autem interni illam misere vexabant: quibus ut se tandem liberaret, votum edidit Virgini in ecclesia Culmensi thauumaturgæ; hoc sanitas mox secuta est. Voto vero aliquid neglecto dolores rediere, re. ovato autem voto de-

mo migrarunt. (*Ibid.*) Viginti reticeo alias personas in libro *Miraculorum Culmensis Ecclesiæ* nominatas, quæ ope Deiparæ a capitis doloribus fuerat liberatæ.

CLXXX. — *Sanguinis profluvium sedat.*

Dominus Joannes Werner, consularis Egræ urbis, anno 1665, in die sancto Laurentio sacro, sanguinis profluvio correptus, quatuor intra septimanas totidem sanguinis purissimi mensuras ex ore projecit; cum malum nulla medicorum arte sisti posset, mentem ad Deiparam in templo suo Culmensi Thauumaturgam convertit, duosque cereos prodono transmisit, quo facto sanguinis fluxus desivit. (*Ibid.*)

Anno 1675, D. Joannes Philippus Meckl, decanus in Tachau, in aliquot concionibus vocem nimium impendendo, eadem non solum destitutus, sed in pulmonibus pariter detectum passus est, qui causavit, ut successive ingens sanguinis copia, non absque notabili virium diminutione, ab ore effluerit: applicatis variis remediis, cum nullum ex eis opem ferret, tandem ad Mariam archiatram cœlestem conversus, donum sex imperialium ad sacras ejus Culmenses aedes devovit; mox et eadem quidem die, sanguinis fluxus omnimodis cessavit. (*Ibid.*)

CLXXXI. — *Ad mortem laborantem subito sanat Maria.*

Chunegundis Aygenbulerin, civis Hoffeldensis filia, erysipelate toto corpore per plures menses laborabat; adhibita remedia dolores non minuebant sed augebant, adeo ut febrium quoque morbus accederet, has cerebri sequebatur turbatio, ut omnes miseræ delirium timerent; totis exhausta viribus cum mortem præstolarentur reliqui, opem ipsa petit a Deipara, cui votum nuncupat: quo facto intra horæ unius fluxum evanescit rubor et tumor, ex erysipelate ortus; perditæ corporis vires redeunt, surgit e lecto non amplius ægrotæ, ad iter se protinus accingit, et thauumaturgæ Deiparæ in ejus adibus Weyerianis gratitudinis pensum exsolvit. (Ex *Miracul. Weyer.*)

CLXXXII. — *A chiragra liberat.*

Predictæ Chunegundis soror Margaretha per plures menses chiragra tam dire vexabatur, ut omnium membrorum viribus exhaustis nervisque exsiccat, pedibus insistere nequiverit, longo proinde tempore lecto affixa tenebatur: cum tot procurata medicorum consilia nil proficerent, mœsti parentes donum Deiparæ ad ejus sacras aedes in Weyer vovent. Mirum! eadem hora vis dolorum deficit, et brevi plane evanescit, roborantur venæ ac arteriæ, extenduntur pedes, intraque paucos dies ad gressum sanum aptantur (*Ibid.*)

CLXXXIII. — *Aurium a dolores aliosque earum defectus sanat Deipara.*

Vitus Hoyer ex Luttengrun magnum in auribus ab infantia defectum sensit: pure enim per

catarrhum in auricula dextera collecto, non tantum materia effluxit fetida, sed simul vermes prolapsi sunt : mater paupercula prolis miserta, humani utem ignara auxilii, Virginis Deiparae opem anxie implorat, et peregrinationem cum filiolo ad templum ejus Culmense vovet : qua peracta, vis mali emittit, et brevi plena restituitur sanitas. (Ex *Mirac. Culm.*)

Anno 1635, Joannis Sartoris civis honesti filius Adamus ex Schonfeld, in auricula dextra catarrho tam atrociter infestabatur, ut nec diebus nec noctibus quietem, aut verba percipere potuerit; auricula dicta pulvinaria admoda ingens puris copia effluxit; matre ejusdem votum Deiparae nuncupante et solvente, auditus et sanitas rediit. (*Ibid.*)

Eodem anno auditum catarrho obstructum Virginis beneficio recepit Simon Hardelius, civis faberque ferrarius in Schonthal. Reticeo brevitatibus causa quindecim personas alias, quæ paucos intra annos circa aurium morbum Virginis Deiparae thau-maturgæ auxilium sunt expertæ, quorum nomina in libello miraculorum Culmensium videre poteris. (*Ibid.*)

CLXXXIV. — *Deipara a dentium dolore liberat.*

Michaelis Hoyers ex Abbtroda filia legitima Maria, ingentem dolorum passa dentium : cum opem Deiparae implorasset, munusque promississet, liberata est. Simile beneficium alii plures adepti sunt. (*Ibid.*)

CLXXXV. — *Cæcitatem aliosque oculorum morbos sanat.*

Mathiæ Rosmausels molitoris uxori Sabinæ oculum pellicula adeo obduxerat, ut omnem fere videndi usum abstulerit : datur afflictae a D. Michaeli Trautwein, parochio loci, consilium, Mariæ Culmensis opem implorandi : morem fert mulier, et annis singulis ova aliquot deportare vovet, mox clarum visum recepit. (*Ibid.*)

Anno 1630, Salome Junckerin, ob immensos oculorum dolores, se annuatim tres crucigeros thau-maturgæ Virgini offerre spondet, et optatum deinceps levamen sensit. (*Ibid.*)

Anno 1632, Eva Pleyerin ex pago Horn, post ingentes dolores in oculo sinistro cæcitatem percussa est, refugium vero in templo Culmensi ad Virginis aram querens, reperit, et 14 post dies solis lucem ambobus oculis clare aspexit. (*Ibid.*)

Anno 1638, Petri Prandels, civis Schlackenwerdensis, privignus, Gregorius Glasel, per menses 21 nil videbat : mediis ergo desperatis humanis, mater filiolum Virgini Culmensi devovet, eumque ad sacras ejusdem ædes deportat, sub pede montis, aqua fontis ibi præsentis oculos ejusdem lavans; paulo post progrediens, cum templo esset vicina, interrogat puerulus : « Hocceine, mater, templum est Culmense, quod video? » Mater his obstupefacta verbis, in faciem prolis conspiciens, oculos ejusdem sanos reperit. (*Ibid.*) Reticeo sexaginta quatuor alia miracula, ope Virginis Culmensis circa

oculis laborantes patrata, quæ similiter loc. cit. videre poteris

CLXXXVI. — *Maria regulam fidei tradit S. Gregorio episcopo Neocæsareensi.*

Accidit, ut cum Gregorius totus intentus curæ pastoralis optime administrandæ, nocte quadam rationem dispiceret prædicandæ populo suo sinceræ fidei, ac de variis, quæ tunc controverterentur, quæstionibus animo agitaret, apparuerit ei vere, ingenti fulgore ac forma et habitu mirabili, sacratissima Virgo Dei Genitrix cum sancto Joanne evangelista, ac per hunc docuerit, illum perfectam fidem Trinitatis; data ei verbatim formula seu regula, quam mox Gregorius post visionis disparitionem scriptis mandans, et secundum illam postea docuit, et eandem posteris prædicandam reliquit. (Spondanus, in *Annal. ecclesiast.* ad ann. 233.)

CLXXXVII. — *Colli morbo laborantem sanat.*

Margaretha, Laurentii Denebhs filia legitima, tam molestum in collo accepit defectum, ut faciem ad sidera tollere nequiret; frustra in pensis sumptibus, Mariæ Culmensis opem implorans edito voto, plene restituta est. (Ex *Mirac. Culm.*)

Anno 1634, Margaretha, Martini Huttels uxor tumorem immanem circa collum sensit : pro quin-quennio autem Mariæ donum promittens, mox tumor dictus evanuit. (*Ibid.*)

Anno 1639, Walpurgis, Christiani Ungers in Schonfeld conjux, cum per annos quindecim struma ingenti molestaretur, voto Deiparae facto eandem mox considerare, cessare dolores fecit. (*Ibid.*)

Anno 1661, idem pro filia beneficium per cerei capitis devotam oblationem a Deipara obtinuit Barbara Vogelhauptin ex Valle Joachimica, siquidem tumor in dictæ filia collo penitus evanuit. (*Ibid.*)

Anno 1665, Danielis Rauschers, civis Schlackenwerdensis, conjux Anna Christina, primo catarrho colli molestata, mox vulnera tria ibi aperire sensit, quo ex malo per tres menses ægra lecto decubuit, modica vitæ ulterioris spe remanente : nocte quadam cum animum cogitatio subiret, Culmensi se Virgini thau-maturgæ recommendandi, illico donum se illuc deferre velle vovit, et mox melius habuit, pristinaeque sanitati successive restituta est. (*Ibid.*)

Eodem anno et modo Margarethæ Klierin filia, a deformi colli tumore per sex hebdomadas durante liberata est. Undecim alia miracula similia vide *ibid.*

CLXXXVIII. — *Longa acus deglutita a puerulo sine læsione, Mariæ ope, iterum egeriur.*

Anno 1668, Georgii Stadlers a Schonlind filiulus, parentibus insciis longam deglutivit acum; sanguinem jam miser infans vomebat, mortem securam timebant universi : spem tamen reponentes mæsti parentes in Virginem Culmensis, quatuor

ei cereos vovent, tertio exinde die absque ullo doloris sensu vitæque periculo acus prædicta e stomacho egesta est. (*Ibid.*) Aliud non absimile exemplum vide *ibid.*, fol. 131, lib. II.

CLXXXIX. — *Laminæ frustum acutum e collo jam deglutitum prodigiose regeritur.*

Anno 1674, domini Magistri Georgii Thomæ Gottfridi, scribæ oppidi Schonfeldensis, filiola quinqueannis frustum laminæ intra collum cum manifesto moris periculo deglutiverat, quod cum retrahi nullo modo posset, mæsti parentes votum pro misella prole Deiparæ nuncupant; fluente jam licet copioso e gutture sanguine, dictum tamen laminæ frustum puella mox regessit et expuit. (*Ibid.*)

CXC. — *Dorsi ac humerorum dolores aufert.*

Martinus Pezelt, opificii molitor, per longum tempus magnos per integrum dorsum sensit dolores, quos nullis mediis humanis pellere poterat, postquam autem Virgini Deiparæ oblationem devote facere promisit, dolorum experts fuit. (*Ibid.*)

Idem beneficium obtigit anno 1667, Adami Fischeri uxori in Kurberg; anno 1668, filio duodenni Joannis Fiedlers; anno 1671, Catharinæ Matthæi Ruderts uxori in dicto Kurberg. (*Ibid.*)

CXCI. — *Erysipelas Mariæ ope fugatur.*

Bartholomæi Dietels, civis et fabri lignarii in Königswarth uxor per annos viginti et ultra erysipelate infestata fuit; cum ab hōc malo nulla medicorum arte curari valeret, gallinam Virgini in Culm thaumaturgæ pro dono vovit, quo facto mox dolor cessit, nec morbus ultra rediit.

Idem beneficium Mariæ ope circa eundem morbum experti sunt plures, videlicet:

Anno 1654, Margaretha Schreiberin ex oppido Mittertruch.

Anno 1660, Maria Summerin, in regio Bohemiæ oppido Lauterbach.

Anno 1663, Margaretha Voigtin, ex pago Garisau.

Anno 1668, Anna, Georgii Konings, in pago Sandau uxor.

Anno 1669, Georgius Arnoldus, scriniarius ad Sanctam Crucem.

Anno 1670, Vitus Schauerer ex Quarenbach.

Anno 1671, Anna Magdalena Trotscherin ex Grosslitz.

Anno 1672, Clara Wellerin ex pago Schonbach.

Anno 1673, Maria, Michaelis Dorflers ex villa Loh filia.

Eodem anno, Esther, Joannis Fischers ex pago Gossengrun filia, nec Joannes Adamus Trotzchlers ex Grosslitz. (Ita lib. cit. *De Miracul. Culmens.*)

CXCII. — *Spasmodum pellit.*

Anno 1671, Sabina Ruplin, Caroli Rupels in Pleystad uxor, ob continuum toleratum dolorose spasmodum, Virgini Culmensi thaumaturgæ per triennium, votum nuncupans, a malo hoc liberata est. (*Ibid.*)

CXCIII. — *Periculosos corporis tumores sanat.*

Anno 1652, Margaretha Schmidin ex villa Khoten tanto erat affecta tumore corporis, ut et mediam crepare et mori timerit; hoc pressa malo auxilium quærit apud Mariam Virginem Culmensis, cui donum spondet argenteum; mox tumor considerare et paulatim omnino evanescere cœpit. (*Ibid.*)

Simile beneficium Archiatræ cœlestis in se sensit Georgii Schmellers civis in Pleystad uxor.

Anno 1653, Joannes Horrigka in Lauterbach.

Anno 1657, Margaretha Urbanin ex pago Sandau.

Anno 1658, Joannes Horner ex villa Libenau.

Anno 1662, Joannes Schmidt, ex ipso municipio Culm.

Anno 1671, Joannis Fischers civis in pago Gossengrun uxor.

Anno 1672, Margaretha Baumgartlin ex Rattiwon.

Anno 1674, Mathiæ Peumels ex durren Cammereuth filia Cunigunda.

Anno 1675, Andreæ Kriegelsteins ex villa Mulla uxor Margaretha.

CXCIV. — *Ulcera sanat.*

Elisabethæ, Andreæ Habermanns in Königswarth viduæ a morte relicte, filiola, in anno ætatis suæ secundo, multis tuberculis ulcerosis in corpore deformata fuit; cum ad ea sananda remedia humana nil proficiebant, mater Mariæ Culmensis opem pro prole implorans, eandem mox præsentem sensit. (*Ibid.*)

Anno 1663, Petri Sussems civis in Gossengrun, anni unius et sex mensium ætatem habens filiolus, multis in corpore deformibus plagatus tuberculis, nulla medicorum arte curari poterat: voto autem a parentibus Deiparæ nuncupato, manifestum istius auxilium apparuit. (*Ibid.*)

Anno 1669, Michaelis Henricas mater in Abtsroda, diuturno affecta morbo, ulcus tandem in ubere uno pœnosum sensit; Culmensi autem thaumaturgæ cereos duos promittens, a malo liberata est. (*Ibid.*)

Idem beneficium sensit anno 1672, Annæ Mariæ Kohlerin in Wallersgrun filiolus mire a tuberculis ulcerosis sanatus: (*Ibid.*)

CXCV. — *Lepram sanat.*

Anno 1672, Joannis Fritschen in viculo Fassatengrun filius horrenda inficiebatur lepra, quæ tamen, post votum toto vitæ suæ tempore Mariæ in ædibus ejus Culmensibus annuatim solvendum, ejusdem ope mox depulsa est.

CXCVI. — *Uberum dolores sedat.*

Anno 1673, Georgii Stowassers, civis in Graslitz uxor Catharina, in ubere, dum prolem lactat, immanem patiebatur dolorem, a quo tamen dum in festo Visitationis ædes Culmensis devote visitat, liberata est.

CXC VII. — *Scabiem pellit.*

Anno 1673, Adamus Riedel, ruricola in villa Kuhnsstad, toto in corpore, scabie lepræ simillima infectus, dum Virgini Culmensi votum nuncupat, brevissimo in tempore mundatur.

CXC VIII. — *Dentium et uberis dolorem sedat.*

Anno 1674, Joannis Betzens civis et sartoris in Valle Joachimi uxor Salome præter horrendos dentium dolores, uberis quoque ulcera sensit; quamprimum vero Culmensi Thaumaturgæ votum dixit, mox levamen sensit, et pristinam recuperavit sanitatem. (*Ibid.*)

CXC IX. — *Quendam ab immanibus capitis doloribus, vertigine, et contractura mirabiliter liberat.*

Joannes Bauer civis Bambergensis, magnis afflictus capitis doloribus, primitus omni fere momento vertiginem oculorumque obtenebrationem sentiebat; auctis hujuscemodi malis, supervenit manum pedumque rigor tam ingens, ut fulcris innixus ligneis vix passibus aliquot a cubili discedere posset; nil juvabant medicorum consilia, nil pharmacopœiæ mediâ: tot pressus ærumnis Joannes tanquam promeritam peccatis suis pœnam easdem ab omnipotentis Dei manu, cum grâtiarum actione suscipiebat, Mariæ tamen inter hæc patrocinium supplex rogabat; differebatur vero speratum auxilium, donec interno motus instinctu, anno 1617, die 18 Julii voto ad ædes sacras Weyerianas se devovet: ex illa hora imo momento, rigida laxantur membra, extenduntur nervi, totusque illorum usus redit. (*Ex Miracul. Weyer.*)

CC. — *Febrem pellit.*

Joannes Arnold, opificii molitori Praunheimii tam acri correptus est febre, ut rationis fere impos certam expectaret mortem; advocatur ex Francofurto medicus, varia adhibentur medicamenta, sed gratis: in summis tandem constitutus angustiis, Deiparæ in Culmensi templo thaumaturgæ peregrinationem cum dono vovet; mox remisit vis febris, et integra brevi rediit sanitas. (*Ex Miracul. Culm.*)

Adami molitoris uxor in Egreſsi urbe per annos tres febris frigida laboravit; cum omne remedium humanum nil proficiebat, Deiparæ Culmensis opem invocans, sanatur. (*Ibid.*)

CCI. — *Incessabilem fletum duarum prolium sistit.*

Joannes Rauh ex Trubenhochstadt duas habuit filias quarum una sex, altera septem vitæ annos exegerat; licet sanæ fuerint alias, tam incessabili tamen fletui addictæ erant, ut parentibus non ingentem duntaxat molestiam, sed dolorem insuper vehementem cordis causarint: variæ erant hominum hac de re opiniones: quidam non veras hominum proles, sed dæmonis supposititias credebant, alii a dæmonibus obsessas dicebant: quidam fletum hunc a magis causari asserebant, nonnulli illum

melancholicæ prolium naturæ ascribebant. Interim tot remedia humana a mœstis parentibus adhibita exstiterè infructuosa: talibus proinde relictis, molestas adeo proles Mariæ thaumaturgæ in Weyer devovet. Mirum! vix votum emisierant, tunc dicti infantes omisso fletu, mansuetos, hilares et humanos sese ostendunt, serena postea facie omnibus arridentes; hinc grati parentes ambos ad templum divinæ Benefactricis suæ anno 1617, die 18 Julii duxerunt.

CCH. — *Infans bimulus e cunis pensilibus delapsus fracto cranio mortuus, Mariæ ope reviviscit.*

Petro Konig in Trubenhochstadt proles erat mascula annorum duorum, quam mater ut domesticis vacaret negotiis obdormiscentem, siue confascinatione debita cunis pensilibus imposuit: illa abeunte infans evigilans, se volutat, et e cunis præceps caput terræ tam duriter allidit, ut mox copioso e naribus, ocellis et auriculis sanguine fluente, tandem ipse quoque spiritus emigravit; veniunt ad triste spectaculum domestici, accurrunt vicini, et post fletum compassivum mortuo funeralia parant. Hora sepulturæ exsequendæ appropinquante, parentes divino moniti instinctu defunctam prolem Virgini in Weyer thaumaturgæ commendant, et ut vitam ipsa ablatam restitueret, flexo coram omnibus poplite humillime deprecantur, se annuo econtra dono ad ædes Deiparæ sacras fore gratissimos. En miram Mariæ misericordiam! dum illi precibus adhuc incumbunt, facies pueri atro colore tetrica, rubescere incipit, aperiuntur labia, oculorum palpebræ moventur, pupillæ vitales motus exhibent, et secuta cum fletu totius corporis concussio vere vivum ostendit: hinc infans seipsum mox erigens, cibum potumque sumpsit. (*Ex Miracul. Weyer.*)

CCH. — *Febrem per annum integrum adeoque lethalem pellit.*

Eucharius Mahler civis Coronacensis, vir alias optimæ corporis constitutionis, ex febre citra omnium opinionem per annum integrum ita decubuit, ut certam mortem ominaretur; morbo enim diuturno se associavit hectica. Resignatus proinde optime in voluntatem divinam, horulam mortis expectabat: ast Eucharium mortis instantis cogitationibus prægnantem, somnus una vice invasit dulcior; somno (Deo haud dubie inspirante) se junxit somnium; videbatur enim sibi Eucharius in templo Virginis Weyerianæ esse præsens, audire Missam, et thaumaturgam Deiparam pro sanitatis recuperatione sollicitè implorare. Respondit somnianti Maria: « Ad sacram synaxin recipiendam te præpara sancte, tunc tuis satisfiet petitis; » evigilans, somniumque habitum ponderans, non vanum putavit, sed consilium sibi divinitus suggestum credidit; hinc mox peregrinationem ad prædictas sacras ædes vovet, sacram ibidem sumpturus synaxin: nec defuit piæ intentioni Maria; nam eadem hora Eucharium relinquit febris, capitis cessant dolores,

phthisis fugit, et intra triduum integra restabilita est sanitas. (Ex *Miracul. Weyer.*)

CCIV. — *A febris et calculi doloribus liberat.*

Reverendus dominus Martinus Werner parochus in Baunach, in hebdomada sacra intolerabili fere calculi dolore obrutus, ne vesica sibi rumperetur, timebat; malo huic accessit febris acuta et diuturna, quæ carnem omnem cum corporis viribus ita adcecit, ut vix ossibus hæreret; de longiori proinde vita dubitans, spem suam in Deipara unice collocat, et peregrinationem ad ejusdem sacras aedes in Weyer spondet; mox fugiente morbo, prior rediit sanitas; ipse vero dictas aedes in persona deinceps visitans, duos florenos aræ Marianæ, modios quinque frumenti pauperibus donavit. (*Ibid.*)

CCV. — *Oculorum lumen plane ademptum restaurat.*

Magdalena Craftin civis Coronacensis, per intolerabiles, multisque mensibus durantes dolores visum omnino perdiderat; varia quidem, ac alias probata adhibebantur remedia, sed gratis; ob pustulas copiosas, et in oculorum angulis enata ulcera, catarrhosque falsos pupillæ tenebrosis pelliculis obducebantur, obque pus semper stillans, cicatrices tanquam fistulæ subnatæ, reconvalescentiam reddebant desperatam; hanc inter calamitatem constituta Magdalena, Deiparæ in Weyer, et quatuordecim auxiliatorum sacram opem fiducialiter implorat, annuam peregrinationem spondens. Mox miseræ exaudiuntur preces et gemitus; cessant illico dolores, catarrhi acres exsiccantur, paucosque intra dies omnis oculorum defectus evanuit, et visus clarissimus rediit. (*Ibid.*)

CCVI. — *Ab asthmate periculosissimo liberat.*

Jacobi Neubauers, civis in Kupferberg conjux, cui Anna nomen, repentino asthmate tam graviter affligebatur, ut suffocationem non imprudenter timerent alii; malo huic se junxit pleuresis, et egestio purulento-sanguinea oris, signa haud incerta phthiseos; desperatis proinde mediis humanis, quæ omnia frustra adhibita hucusque erant, Anna fiduciam in Mariæ ope reponens, votum edit, quod nudipes (si sanitas restitueretur), ad aedes Weyerianas seu Lacenses accedere, et donum insuper offerre vellet; enī ex hora tumor resedit pulmonum, cessat hæc difficultas, desinit pleuresis, purulenta evanescunt exspuitiones, et non prior duntaxat, sed vegetior rediit sanitas. (*Ibid.*)

CCVII. — *Puellæ cæcæ visum restituit.*

Ægidius Erhard Steinacensis oppidi civis, filiolum habebat quadriennem, cui ex innata acri humoris stillatione pupillæ primo pellicula obduci cœpere, tandem visu omnino privatæ sunt. Pater vero auxilio desperato mortali, pro cæca prole, instinctu motus superno, ceræ donum thaumaturgæ Deiparæ nuncupat, mox una cum uxore et dicta prole sua ad aedes in Weyer Mariæ sacras se confert, ibi manibus cæcæ filioli ardentem circum indit, utque

donum ipsa offerret, ad altare adducit: persoluto devotionis penso, cum donum redeunt, puella sub via insolitam sensit oculorum titillationem, mox pulverulentæ nescio quæ arenulæ et nigricantes squamulæ excidunt, serenantur pupillæ, radiant ocelli, et pedetentim integer visus restitutus est. (*Ibid.*)

CCVIII. — *Tibiæ dolorem tollit.*

Prædictus Ægidius Erhard, coram sæculari ac ecclesiastico senatu et notario jurato edixit, se anno 1617, circa Pentecostalia festa, diro in tibia dolore infestatum fuisse, eoque devenisse rem, ut medici ac chirurgi phagedænam esse assererent, seu ulcus serpens, quod medullas consumeret et exsugeret; malo ingens accessit inflammatio, adeo ut tibiæ desectio, pro remedio ultimo decerneretur: ast Ægidius ex mira et cœlitus facta filioli suæ sanatione animatus, Deo votum nuncupat de visitanda cum doni oblatione Deiparæ sacra domo in Weyer, si incedendi redderetur facultas; hisce detentis cogitationibus obdormiscit, et ecce! dum evigilat, dolorum acrimoniam evanuisse sentit, protinus proinde e lecto surgit, et scipione gressum tentat, quem cum haud adeo difficilem animadverteret, sanitatis plenitudinem sperans, voti solvendi causa se itineri committit: et ecce, vix quartam illius partem absolverat, notabilem nervi remissionem sentit; concepta igitur plenæ reconvalescentiæ spe, secunda vice se aedes sacras visitaturum, et in eisdem animum sacra exomologesi ac synaxi divina expiaturum spondet: Steinacensi oppido, domicilii loco appropinquans, se voti compotem factum, optatamque sibi restitutam sanitatem comperit; baculum ergo, cui hatenus innixus fuerat, abiciens, solus et liber lares intrat. (*Ibid.*)

CCIX. — *Puerulum morti propinquum, sanitati subito restituit.*

Joannis Jacobi, incolæ in Gossengrun, Bohemiæ pago, filiolum variolæ, accedente febrili astu, ac epilepsia creberrima ad vitæ fere ultimum deduxerit; patri remedii ulterioris nescio, incidit demum Mariæ mira in ædibus suis Weyerianis beneficentia; consentiente proinde uxore, eo peregrinationem pro agonizante jam prole vovet: mox variolæ, quæ ad certissimum mortis futuræ signum sese ad interiora corporis traxerant, copiose rursus in cute apparent, cessat epilepsia, filiolus ad vires illico redit, et alacri voce cibos poscit, absque difficultate ulla e strato se proripit: gestum est hoc miraculum 1617 die 2 Augusti.

CCX. — *Virum a capitis doloribus, cæcitate aliisque corporis malis vexatum liberat.*

Wolfgangi comitis illustrissimi a Schwarzenberg, pincerna Joannes, diuturnis capitis doloribus, et subsecuta vertigine ad cæcitatem redactus erat, supervenit brachiorum tibiarumque ex calore nimio intumescencia; cui demum accessit nervorum contractio, adeo ut manuum pedumque omnimodo usa

fuert destitutus : nil morbo huic auxilii afferebant unguentorum balneorumque exhibitiones : suadente proinde alte fato comite, ut Mariæ Deiparæ in Weyer Thaumaturgæ opem imploret Joannes, consilium iste grante accipit ; voto nuncupato, relaxantur membra, reddunturque agilia ; redintegrantur spiritus vitales, et agrotus cum omnium admiratione paucos intra dies plenam nanciscitur sanitatem. Decussit pro tam subitaneo auxilio debitum gratitudinis pensum exsolvere, ast distulit Joannes. Verum Deus novum morbum pro monitorio immisit ; febris enim acuta et contagiosa ingratum tam acerbè corripuit, ut medicinæ periti mortem proxime adesse assererent. Ubi nunc misero sperandum erat auxilium ? Ingratitudinem suam agrotus nunc serio licet sero detestatur ; priori, votum novum annectit, ac denuo Mariæ opem supplex invocatur : audit iterum misericordiæ Mater, febris vis illico mitigatur, plenaque redit sanitas. Non ultra tardus, sed promptus mox Joannes iter ad ædes Thaumaturgæ suæ sacras instituit, votumque gratissimo animo exsolvit anno 1617, die 15 Augusti.

CCXI. — *Ex febris pestifera lethaliter decumbentem sanitati brevi restituit.*

Catharina Canzlerin, civium honestorum Bambergæ filia, per menses aliquot capitis acerbis doloribus affligebatur ; hisce se junxit febris contagiosa, ex qua absque usu loquelæ, cibi potusve, quasi omni momento moritura decubuit. Parentes filiæ amantissimi, Deiparæ cereum duarum librarum cum peregrinatione pro agrotæ incolumitate spondent ; et ecce ! Catharina morti propinqua subito ad se redit, aperit oculos, loqui incipit, dicens apparuisse sibi Mariam, mandasseque ut ad vitam rediret, utque integram reciperet corporis sanitatem, cereum librarum duarum ad altare suum in Weyer offerat. Plena ex hoc miraculo domus erat gaudio spirituali : mox parentes votum editum se itineri committentes exsolunt, filiamque sanissimam domum reducunt, anno 1617, die 15 Augusti. (*Ibid.*)

CCXII. — *Mulieri usum rationis, loquelæ ac sensuum restituit.*

Barbara, Joannis Oesterreichers, civis in Pottenstein, conjux, ex insolito ardore capitis, per menses aliquot rationis, sensuum ac loquelæ usu privata, lecto decubuit. Maritus pro illa votum Deiparæ de visitandis ejus in Weyer sacris ædibus nuncupatur : nec frustra, eadem enim die uxor rationi redditur, linguæ sensuumque usum nanciscitur. (*Ibid.*)

CCXIII. — *Præloato cuidam lethaliter decumbenti sanitatem corporis, animæ vero heterodoxo medico confert.*

Reverendissimus ac amplissimus dominus Andreas Ebersbacher, ordinis Præmonstratensis, celeberrimi monasterii Tepeliensis in Bohemia prælatus, ab acri febre quotidiana correptus, totius corporis viribus et calore naturali exhaustus est : malo se junxit marasmus, qui omnem vere vitæ ulterioris

spem ademit. Rem bene considerans dominus Michael Raydenius medicus insignis, sed heterodoxus, mortem imminere certo ominabatur. Præsentiens ipse mortis periculum prælatus, cum frustra spem ultra poni in mediis humanis cerneret, cœlestem Mariæ efflagitat, spondetque, se impetrata sanitate, quamprimum liceret, sacras ejusdem ædes in Weyer visitaturum, et in debitam gratiarum actionem Missæ sacrificium ibidem peracturum. Aderat, dum votum hoc edebatur, prædictus medicus, et parvi illud æstimans, rei exitum præstolabatur. Adverte, immanis febris decrepitem prælatum deserit, omnisque morbus Mariana cœlesti ope fugatur. Ex quo miro sæpe fatus medicus fidei catholice veritatem agnoscens, in prædicto Deiparæ templo, in altæfatæ prælati præsentia, Lutheranam fidem ejuravit, anno 1617, die 2 Decembris. (*Ibid.*)

CCXIV. — *Parentes, licet acatholici, prolem morti proximam Deiparæ commendantes, sanitatem illi impetrant.*

Joannes Pfeiffer, incola Olnizensis, acatholicus, filiolum habebat ex febre diuturna extreme exhaustum, sine loquela, sensuum usu et motu ad mortem decumbentem, desperatis auxiliis humanis, ille memor tot miraculorum, quæ a Deipara in Weyer thaumaturga patrarentur, rejecta ministrorum acatholicorum dissuasionem : accedente conjugis suæ consensu votum edit, de peregrinatione, si filio salutem impetraret, eo instituenda. Audit protinus misericordiæ Mater indignorum alias preces ; eadem enim die puerulum morbus deserit, adeo ut cibos potumque peteret, altera vero die incolumis ac sanus de lectulo surrexit. Grati tanto beneficio parentes, mox iter intentum instituunt, et donum promissum ad Thaumaturgæ sacram aiam deponunt, anno 1617, die 12 Decembris.

CCXV. — *Ab epilepsia liberat.*

Joannes Pessnecker, inquilinus Stombacensis sub dominio marchionis Brandenburgico-Culmbacensis, sæpius audiverat de miraculis Deiparæ, quæ in æde sua sacra in loco Weyer operaretur. Cum ergo filius ejus epilepsia sævissime torquebatur, aliorum suasionem et uxoris consensu, pro prole miserrima, et omnium oculis miseranda, cercum Thaumaturgæ supremæ ad ædes sacras prædictas se præsentaturum, acatholicus licet, spondet. Vix verba absolverat pater, Maria agrotam prolem a morbo absolvit. (*Ibid.*)

CCXVI. — *Febrim pellit.*

Joannis Stor, civis et victoris in urbe Bambergensi filius, febris calida diuturna ad extremum usque exhaurebatur. Nullis parentes quidem parcebant sumptibus, sed frustra adhibebantur : ipse insuper morbus prædictus patrem insuper corripuit, eoque redegit, ut nemo unius diei vitam ultra polliceri ausus fuerit. Ambo proinde relictis animi viribus Virgini Thaumaturgæ de templo ejus in Weyer votum nuncupant. Eadem die

febris cessit, et intra triduum integra rediit sanitas. (*Ibid.*)

CCXVII. — *Usu membrorum destitutam sanat.*

Anno 1705, die 1 Aprilis comparuit cum fratre coram admodum reverendo et eximio domino Joanne Casparo Neydecker, proparocho ad templum B. Virginis in urbe Bambergensi, Margaretha Kießhaberin ex villa Hayd, quæ in præsentia notarii apostol. et Cæsar. D. Eliæ Geyer, duorumque testium, Balthasaris Welsch et Jacobi Bader, civium prædictæ urbis, sincere affirmavit, se tanta nervorum membrorumque contractione laborasse, ut nec pedibus insistere, multo minus gressum movere potuerit, in quo statu misero per totum tempus anni præteriti æstivum detenta fuit. Adhibebant parentes media cuncta, quæ ad malum avertendum videbantur idonea; gratis tamen. Hinc mater ad Mariam, cujus imago veneranda in præfato templo detinetur, supplex recurrit, donum pro filia ægrota nuncupat. Audiit Deipara preces, sanitas enim integra membrorumque plenus usus successive ægrotae est impertitus. (Ex Actis et Manuscriptis dictæ Ecclesiæ originalibus.)

CCXVIII. — *Claudum erigit.*

Joachimus, Joannis Ruprecht hortulani in urbe Bambergæ filius, in tibia sinistra immanem passus est inflammationem, cumque uredo nec per emplastra, nec per unguenta sopiri exstinguique valeret, nervi femoris, genuum ac pedum ita sese contraxerunt, ut fœda curvitas tibie fuerit secuta, et claudicatio immodica, cui malo ullo ultra medicamine humano subvenire nequibat, duravitque illud per menses complures; donec miseri juvenis parentes instinctu exciti divino, pedem cereum ad Deiparæ aedes Weyerianas voverunt: quo voto emissio paucos intra dies contracti relaxantur nervi, puer duobus incedere pedibus sine difficultate ulla, relicta solum curvitate, incipit. Viso portento parentes mox promissum solvunt donum, et novo recreantur denuo miraculo. Nam ita evanuit quoque pedis curvitas, ut nullum omnino vestigium reliquerit. Contigit anno Christi 1618 die 12 Julii. (Ex libell. *Miracul. Weyer.*)

CCXIX. — *Imago Mariana incendium miraculose evadit.*

Anno 1610, die 5 Pentecostes, Suecorum militum cohors oppidum Eltmann ad Mœnum, in Franconia situm, vi magna invasit, expilavit et domos tredecim flammis dicavit, quas inter aedes domini Petri a Bentheim, prætoris oppidi, numerabantur. In his desinebatur imago Deiparæ Filium Jesum e cruce depositum sinu foventis, quam dictus Petrus aræ parvæ impositam impensius colebat. Ingravescente incendio in plurimorum hominum præsentia hæc columbæ albæ figuram assumens, per medium ignem evolans, haud longe a dictis ædibus se demisit, prioremque imaginis formam in omnium oculis mox reassumpsit. Quam proinde

populus accurrens summa reverentia excepit, custodivit ac domino prætori postea restituit; qui miraculum tantum demiratus, venerandam iconem RR. PP. Benedictinis Bambergæ, in templo S. Fidei majoris venerationis causa exponendam tradidit. (Ex *Archivo monasterii S. Michaelis Bambergæ*.)

CCXX. — *Dolores membrorum sedat.*

Margaretha, domini Mathiæ Schmid judicis in Lichtenstadio uxor, præter immanes capitis dolores ex erysipellate enatos, in brachiis insuper dolorosas punctiones perpressa, voto B. Virginis in Culm facto a malis his liberata est. (Ex *Mirac. Weyer.*)

Blandina Schosserin, vidua in dicto Lichtenstadio, sævas convulsiones et puncturas in brachio dextero per annos aliquot sensit, et par sanitatis beneficium, post votum a Deipara impetravit. (*Ibid.*)

Idem experta est Simon Meyers in villa Kohling uxor. (*Ibid.*)

Item Martinus Bauer, faber ferrarius in pago Donawitz, qui per triennium integrum horribiles brachii sui dolores senserat. (*Ibid.*)

Anno 1651, Margarethæ Siebenhuenerin in Schönbach ambæ manus ex toto obriguerunt, ut articulos ultra movere nequiverit; sed voto Mariæ Culmensi nuncupato, mox agilitatem pristinam recuperavit. (*Ibid.*)

Anno 1656, Susannæ Dreyerin idem manuum defectus et Deiparæ beneficium obtigit: quale 1658, Margaretha, Georgii Krines consulis in Kutenplan uxor, similiter experta est, cui excrecentiam dolorosam carnis in manu ademit. Quemadmodum et Magdalena Fischerin, uxor Mathæi Poppens in Münchenreuth, anno 1652. (*Ibid.*)

Andreas Rudrichs, figuli in Kutenplan, conjugem, cum puella adhuc esset decennis, in genu dextro dolor immanis per tres anni quadrantes invasit, quem nullum medicinae humanæ robur vincere poterat. Voto autem a parentibus Deiparæ Culmensi facto, ipsaque puella eo delata, successive convaleuit, et quotannis sacras Benefactricis cœlestis aedes ad mortem usque visitavit. (*Ibid.*) Reticeo alia 27 ejusmodi beneficia, quæ in sæpe citato libro *De Miracul. B. V. Culmens.* part. II, cap. 1, videre poteris.

CCXXI. — *Tumorem sedat.*

Laurentius Zohles, consul oppidi Tachaviensis, ingentem accepit in crure tumorem, qui cum ardore ita crevit, ut quisvis uredinem secuturam timeret. Postquam autem Martinus Dorschner, dicti oppidi civis ac mercator, se Mariæ Culmensis ope manifeste auxilium sensisse, nec non de loci miraculosi fonte aliquid aquæ ac arenæ attulisse asseruisset, præfatus consul ejusmodi aquam arenamque expectit, quam morbido cruri imponens, allevatæ Thaumaturgæ cereum vovet. Vix hæc egerat, cum calor

resedit, evanuit tumor, integraque secuta est sanitas. (*Ibid.*)

Hæc et alia plura circa hanc materiam a Maria Culmensi patrata miracula invenies in sæpe citato libello, in quo Virgo miraculosa Culmensis describitur a reverendo domino Friderico Dörffel, parochus Falckenaviensi, impresso Pragæ in typographia Carolo-Ferdinandea.

CCXXII. — *Lingua excisam restituit.*

Venerabilis Marianus, cum presbyter sæcularis adhuc esset, et desolatam vastatamque ab Albigen-sibus hæreticis Ecclesiam Sabbatho quodam intrasset, ibidemque in honorem Deiparæ sacris operatus esset, Missa necdum finita ab hæreticis deprehensus, atque extra ecclesiam raptatus, lingua radicitus amputata, pietatis mercedem meruit. A socio autem ægre Cluniacum deductus, et a monachis summa charitate exceptus, cum in nocte Epiphaniæ solemnes decantarentur vigiliæ, et ipse animo erectus, quod voce non poterat, corde conatus, pulsans baculo parietem, a ministris nutu, etsi ægre impe-travit, ut ad ecclesiam deportaretur. Ubi cum Matrem misericordiæ animitus exorasset, illico præsentem vidit, imo præsentissimam expertus est. Carnem quippe linguæ formam habentem in manu tenens : « Quia propter fidem Filii mei, inquit, et honorem mihi exhibitum lingua tua privatus es, ecce, novam tibi restituo; » cumque dicto, virgineis digitis in os ejus immissis, radici linguæ præcisæ carnem illam conjunxit, et disparuit, presbytero quamprimum cum angelo in laudes Domine : *Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum*, etc., ad finem usque erumpente, ac deinceps in eodem sancto cœnobio monasticen amplectante. (Ex Cæsario, lib. vii, cap. 24.)

CCXXIII. — *Imago Mariana picta incarnatur et sanguinem sudat.*

Anno Christi 870, facta est translatio Hierosolymis Damascum cujusdam imaginis Dei Genitricis, olim Constantinopoli depictæ in tabula lignea; sed postea pictura (mirabile dictu), super lignum est incarnata, et oleum maxime odoriferum jugiter emittere cœpit, quo languores quicunque quorumcunque hominum, Christianorum, Judæorum, Saracenorum pellerentur, ita ut nunquam imminueretur, quantumcumque inde acciperetur. Quapropter imago summæ fuit venerationi non solum Christianis, sed etiam Saracenis, qui et ipsi orationis gratia ad eam confluerent in Assumptione et Nativitate sanctissimæ Virginis. Testatur hæc Arnoldus abbas Lubecensis, qui vidit cum peregri-natus est in Palæstinam. (Apud Spondanum, in *Annal.* ad dictum annum.)

CCXXIV. — *Fax cœlitus ardet coram icone Mariana.*

Eo tempore, quo P. Antonius Martinex, soc. Jesu, vir demonum pellendis fascinis, et inveteratis peccatoribus convertendis a Deo destinatus, incolis integri cujusdam pagi Rosarii recitationem per-

suaserat, coram icone ibidem Mariana fax ingens ardere visa est. (Ex vita cit. Antonii apud Tanner.)

CCXXV. — *Ex alta petra lapsu præcipientem incolumem servat.*

Rev. P. Bartholomæus Bustamantius, sanctum Franciscum Borgiam socius in Lusitaniam secutus, isto in contemplatione absorpto, ipse recitationi Rosarii incumbens, cespitante cui insidebat mulo per altissimam petram in profundum præceps agitur. Quo in extremo vitæ periculo sanctissimum Jesu et Mariæ nomen devotus, invocat. Borgias clamore tum socii tum pastorum in valle degentium ad se rediens, dum casum lamentabilem oculis intuetur : « Jesus, inquit, te adjuvet ! et tu, misericordiæ Mater, hominem istum defende ! » Vix hæc sanctus erat effatus, dum mulus pedibus in loco pro statione inopportunitissimo insistens, pastores aspicientes in admirationem rapuit. Bustamantius vero manu Rosarium precatorium tenens incolumis, laqueo ex profunda valle ad altum retractus fuit. (Ex ejus Vita apud Tanner.)

CCXXVI. — *P. Joanni Ramirez capitis inclinatione calculi exsectionem suadet.*

Cum zelosissimus iste divini verbi præco immanibus calculi doloribus vexaretur, existimans, eosdem sibi futuros esse insupportabiles, consilium prudentum explorat. Fuit hæc omnium sententia, malo nonnisi sectione mederi posse; reliqui proinde collegii Patres hac super re consultationem instituunt concluduntque, ab hac esse laniena abstinendum. Dum vero Joannes plus populi quam personæ suæ causa doloris levamen exoptat, coram sacra Deiparæ icone sese in genua demittens rogat, quatenus an calculi exsectio instituenda foret sibi aperiat. Quod dum petit, iconem capite cernit annuere; admirans hic et dubius, ne error oculis obrepsisset, accedit propius, et quid faciendum denuo supplex inquirat. Mox dicta icon sacra caput profundius, quam antea inclinat: hinc novam concipiens fiduciam rectori collegii, ut finalem cæterorum Patrum mentem exploret, insinuat, quod dum ille facit, omnes nunc in sectionem consentire comperit, fuitque felix illius successus; Ramirez sectionis dolores forti animo sustinet, ipsique duo lapides, quorum unus ovum gallinæ magnitudine æquabat, eximuntur. (Ex rev. P. Mathia Tannero.)

CCXXVII. — *Odore suavissimo clientem recreat.*

Cum venerabilis F. Franciscus Moreno intolerabili capitis dolore vexabatur, apparuit eidem Virgo Deipara, et habito cum ipso per medium horum colloquio, discedens, odorem aromata omnia longissime superantem relinquit. (Ex Vit. apud Tanner.)

CCXXVIII. — *Negligentes Officium beatissimæ Virginis magnis calamitatibus vexantur.*

Cum auctore Petro Damiani monachos eremi instituite, iam ferme per triennium in monasterio

Gamugensi servatum esset, ut cum solitis horis canonicis quotidie beatissimæ Virginis Officium diceretur; ac Gozo quidam, inter eos reprobræ vitæ monachus, de novo isto præter Regulæ sancti Benedicti superposito onere conquestus, reliquos omnes illud deponere persuasisset; mox adversus præfatum monasterium tot undique hostium deprædationes atque prædonum rapinæ, incendia cædesque divinitus excitatæ sunt, ut nec auctoritas imperialis a monachis implorata his malis curandis sufficeret. Itaque causa tandem calamitatum suarum eodem Petro Damiani monente cognita, statim ac de culpa poenitentiam peregerunt, et solitas beatissimæ Virginis laudes celebrare cœperunt, iidem ab omnibus penitus ejusmodi malis liberi sunt reddit.

CCXXXIX. — *Ingressum religionis suadet.*

Cum Sebastianus Barradius nobilis sanguine juvenis, annum ætatis agens decimum sextum, coram thaumaturga imagine Mariæ de Scala in PP. Dominicanorum templo oraret, misericordiæ Matrem, ut societatis Jesu alumnus se profiteretur, monentem audit. (Ex ejus Vita apud Tanner.)

CCXXX. — *Mulier membrorum usu diu destituta, Mariæ ope convalescit.*

Dorothea, Sebastiani Ruppenstein in Scheslitz uxor, ultra annum integrum manuum, pedum brachiorumque usu destituta detinebatur lecto. Causam morbi peccatis suis attribuens, Dei judicis veniam supplex deprecabatur; postea cum mariti assensu votum pro obtinenda sanitate Mariæ ad ædes sacras in Weyer nuncupat. Mox eulcitrīs et lectisterniis imposita, per vehiculum ad locum sacrum deferitur. Vix medium absolverat iter, tum ex virtute supernaturali perditus membris redit usus, ita quidem, ut vehiculo ad ædes sacras advecta Dorothea, mox inde desiliens, sine baculi fulcimine ipsam intraverit ecclesiam, et in genua coram Deiparæ altari provoluta, gratitudinis debitum exsolverit anno 1618, die 2 Januarii. (Ex *Miracul. Weyer.*)

CCXXXI. — *Puerum Judæum Deipara in clibano ardente illesum conservat.*

Tempore Menæ patriarchæ Constantinopolitani, Hebræus puer, eo quod cum aliis Christianis pueris degustas et particulam corporis Christi, ab impio patre, arte vitriario in clibanum ardentem, in quo virum formare consueverat injectus, ibidem post triduum illæsus inventus est, mirabiliter conservatus, ope beatissimæ Dei Genitricis. Qui cum matre postea baptizatus est, pater autem obstinatus permanens, Justiniani imperatoris jussu cruci suffixus est. (Evagrius, lib. iv, c. 5.)

CCXXXII. — *A puero quotidianam epilepsiam pellit.*

Caspari Horn civis Baunacensis filius duodennis, per annum integrum ab epilepsia quotidie torquebatur. Pro prole charissima juvanda, nullis parebatur remediis humanis, ast frustra erant omnia. Hinc ad

archiatram cœlestem Mariam se convertens pater, votum edit de templo ejus in Weyer visitando. Vix hoc uxori suæ manifestarat, mox solitæ convulsiones filium derelinquunt, et intra triduum integra sanitas rediit. Anno 1618. (Ex *Miracul. Weyer.*)

CCXXXIII. — *Orulum acri catarrho excæcatum restituit.*

Joannes Petz civis Bambergensis, post diu perpressos in oculo sinistro, per aerem et corrosivum catarrhum causatos dolores, impensoque medicinis non medicos sumptus excæcatus, desperatis mediis humanis, apud superabundantem misericordiæ fontem Mariam, opem quærens, et peregrinationem in Weyer instituens, sub itinere insolitam sensit excæcati titillationem; illud tamen dum pia mente prosequitur, humor acris, oculi corruptor exaruit, excidit materia pulverulenta; modicumque intra tempus plenus visus rediit anno 1618, die 1 Maii.

CCXXXIV. — *Mulierem a febre quotidiana liberat.*

Annam Reinfeldin civem Bambergæ, febris frigida quotidiana per annum integrum detinuit, omnesque corporis vires exhaustit, cum nec venæ sectio nec quodvis medicamen aliud sufficeret morbo, animarum medici ut de mediis duntaxat spiritualibus nunc cogitaret, suadent, audit libens Anna, amor tamen longioris vitæ mentem ejusdem excitat, ut de visitanda Mariæ ecclesia in Weyer votum nuncuparet, quo etiam aliorum ope ægra delata est. Cum persoluto devotionis penso viam domum relegabat subito sanam se comperiens, ad lares omnium cum admiratione sana pervenit, anno 1618, die 22 Julii. (*Ibid.*)

CCXXXV. — *Alteri mentis sanitatem reddit.*

Margaretham Joannis Prückners in villa Buch prope Bambergam conjugem, melancholia tanto replevit timore, ut omnia haberet suspecta, imo ex felii in arbore motu trepidaret. Malo huic immanes sese adjungere capitis dolores, quos tandem mania tam sæva secuta est, ut mulier vinculis ligata ferreis, vix tamen a sex viris robustis retineri et domari quiverit. Tantæ sane miseriæ nullum sufficiebat remedium humanum; divinum ergo a marito imploratur, spesque erigitur ad Mariæ opem in Weyer thaumaturgæ. Votum de visitando ejusdem ibidem templo erat expressum; et ecce eadem adhuc die morbi vis multum remittit, ac inter dies octo vires mentis sanitasque integra rediere, anno 1618. (*Ibid.*)

CCXXXVI. — *Usum rationis, et integram sanitatem restituit.*

Joannes Schütz pagi Hohenberg incolæ per febrem diuturnam, capitisque intolerabiles dolores ita exhaustus erat et afflictus ut rationis usum amiserit, nullumque ex intimis suis agnoscere amplius potuerit, adeo ut morti propinquus crederetur. Sic igitur jacens elinguis et immobilis, videbatur sibi habere sese melius, et in templo Weyeriano sive Lacensi ad aras Deiparæ in genua provolutum, vitæ prolongationem et sanita-

tem exorare. Ex hoc somnio erigilans, sanum se ex integro comperit. Surgit itaque, templo prædicto accurrit, ut Benefactrici suæ debitas gratias referret. Factum id est anno 1618, die 21 Julii.

CCXXXVII. — *Infantem epilepsia ad mortem afflictum, illico sanat.*

Georgii Jagers civis in Ebermanstadio filiolum infantem, epilepsia horrendè diu noctuque vexavit, itaque exhaustis viribus, ut frige factum jam corpusculo, omnes qui aderant morti propinquum crederent. Mæsti parentes interim ad Mariæ opem recurrunt, et prolem miscellam ad templum ejusdem Weyer vovent. Res mira! vix votum ipsi conceperant corde, oreque pronuntiarant, mox Dei adest auxilium. In corpusculo enim infantis vix non emortuo, aperta vitæ præsentis indicia rursus apparent, naturalis siquidem rediit calor et color vivificus, ipseque infans ab omnibus conspicitur incolumis: anno Christi 1618 die secunda Augusti. (Ex *Mirac. Weyer.*)

CCXXXVIII. — *Alium plurimum opinione mortuum sanitati restituit.*

Ulrici Webers incolæ in Kauerndorff filiolam Margaretham atrox epilepsiæ matum eo adegit, ut extincto naturali calore, inductoque corpusculo toti pallore a præsentibus mortua assereretur. Hinc funeralibus involvi jubetur. Parentes vero Mariæ opem ardentissime implorant, et si filiolam sanam reciperent, ad ædes Deiparæ in Weyer sacras peregrinationem vovent. Nec erant frustraneæ preces; mox enim ut ad locum pertigere, ubi dilecta proles jam funeri apparatus jacebat, revolutis funeralibus indumentis, illam vitali imbutam calore et colore reperiunt, sanamque sustollunt, die 19 Augusti anni 1618. (*Ibid.*)

CCXXXIX. — *Ex hernia in extremum vitæ periculum adductum virum prodigiose curat.*

Joannes Kærber urbis Bambergæ civis diu hernia laborabat. Contigit interim ut colloquias ligneas, 20 pedum longitudinem continentes solus cum uno famulo humeris impositas, ad eas super tectum evehendas deportaret. Dum sub onere halitum firmitus comprimit, sentit herniam ultra modum dilatari ac intestina una cum vesica e corpore egredi. Convocantur mox chirurgi peritissimi, ut elapsa viscera rursus ventri ingererentur; nec ullis ad hunc finem parcebatur sumptibus, mediis vel industriæ; ast frustra omnia, intestina enim erant indurata, eorumque calor ac uredo extingui ultro nequibat. Chirurgis de vita conclamationum esse asserentibus, sanctis Ecclesiæ sacramentis muniri postulat, mortemque expectat. Interim mentio fit illustrium ope Mariæ in Weyer frequenter patratorum miraculorum; exinde Joannes animo erectus, ejus quoque opem implorans vovet, se illuc peregrinationem instituturum cum dono conditioni suæ congruo. Nec irritæ fuere preces, ex illa enim hora melius habere cœpit; rediit ea nocte somnus qui hactenus omni-

modis ab oculis fugerat. Mane autem exigilans, intestina se intra reduxisse sentit; mox ergo sanus et alacer surgens ad templum divæ suæ Sospita ricis lætus properat, anno 1618. (*Ibid.*)

CCXL. — *Mortuam prolem parentibus vivam reddit.*

Mathæus Eckl, scribe communitalis et organædus in Kupferberg, filiolum habeat annorum tredecim, quem ad scholas mittere solebat. Contigit ut in die quadam Veneris in Junio mense anni 1615, puer diutius in lecto haberet. Amandatur proinde a parentibus soror ejus, quæ moneret ut surgens scholas frequentaret. Fingens Fridericus se surgere velle, reponebat: « O soror, vexillum turris decidens, domum nostram conterit. » Quibus dictis tacuit. Paulo post ex parentum jussu redit soror, quæ acrioribus verbis ut surgeret, hortatur; ille vero ut prius, reponebat: « Vexillum turris decidit, totamque nostram domum contrivit. » Mox obmutescens, omni pedum, manuum, linguæ cæterorumque sensuum usu destituitur, corde solum aequaliter palpitante per modicum tempus, ejus pulsu demum cessante, puer per sex horas juxta omnium opinionem mortuus jacuit. Dictis horis elapsis, parentes mæsti reverendum Dominum Joannem Fischer, loci parochum, et Laurentium Panzer, eivem ac sartorem opificio, advocant, insperatum prolis ex hac vita discessum narraturi, apoplexia tactum putabant. Prædictus nihilominus Panzer, cui Martinus Gœtinger sese adjunxerat, ad lectulum, ubi puer mortuus jacebat, accedit, cogitans ne forte solum animi deliquium subesset. Hinc faciem illius aqua, vino, aceto aliisque spiritus excitantibus humoribus conspergit; sed frustra omnia; et quantumvis vi magna illum concuteret, totum tamen corpusculum immobile erat et rigore obductum. Hinc illud brachii excipiens, in præsentia domini parochi præfati ad hypocaustum deportat, indusioque recenter loto induit, et pro more patrio funeri aptat. Sæpe fatus parochus, meridie accedente, pro Missa legenda templum petit, quem pueri mortui pater sequitur, matre ad defuncti cadaver domi remanente; quæ interim ardentes ad Deiparam preces, marito idem sub consecratione faciente, pro restituenda filiolo vita fudit, cum voto se tunc vivum thaumaturgæ Matri ad aras in Weyer præsentaturum. Patre domum redeunte advenit Georgius Tulp, orbos parentes consolaturus. Ad cadaver postea defuncti se confert, eumque hisce alloquitur verbis: Mi dilecte Fridericule, si vivus nunc surgeres, quantam tuis parentibus causares lætitiā! » Audi mirum! elapso post hæc vix unius horæ quadrante, parentibus in hypocausto degentibus defunctoque puero ad funus parato, in lecto jacente, subito se ille erigit cum summa parentum admiratione, primo in hæc verba erumpit: « O mater charissima, quomodo esurio! » mox subjungit: « quænam hora est? ad scholas enim ibo; » tertio aiebat: « Agedum, pater, oportet ut ad Dominam nostram in Weyer eamus. » Reponebat mater: « Ah!

dilecte, nimium adhuc es debilis, post biduum triduumve eo te deferemus, sique tibi vires deficerent, meis te humeris illuc portabo. » Mox puer sua sponte surgit, componit artus, mensæ assidet, cum parentibus cæterisque domesticis prandium totus sanus capit. Anno 1613. (*Ibid.*)

CCXLI. — *Saraceni Mariæ injuriæ atroci prælio vincuntur.*

Cum Saracenorum dux Tarsi regnans, Basilio imperatori litteras misisset superbiam et conviciorum plenas adversus Christum et sanctissimam ejus Matrem, Andreas belli dux illas appendens imagini Dei Genitricis : « Vide, inquit, o Mater Dei, tuque ipsius Filius et Deus! qualia exprobravit Barbarus iste arrogans. » Moxque progressus adversus hostes, ingenti eos prælio devieit. (*Europal.*)

CCXLII. — *Annulum perditum Maria restituit.*

Venerabilis P. Thomas de Soto, e soc. Jesu, ante ingressum in dictam societatem cuidam suorum familiarium centum ducatos mutuos dedit, pro quibus loco pignoris annulum pretiosum accepit; hunc ad custodiam matri suæ concedidit; quæ post paucos dies ad illum veniens, annulum furto ablatum querebatur. Thomas mox suum ad Deiparam sumit recursum, ac promittit se in honorem ipsius aliquoties canticum *Magnificat* recitaturum. Quod cum egisset, per ignotam et invisibilem manum digito matris suæ annulus ablati insertus est. (*Ex Vit. P. Soto apud Tannerum.*)

CCXLIII. — *Desperabundam mulierem vitæ et salutis reservat.*

Mulier quædam desperationis stimulis agitata, ad vitam sibi ipsi eripiendam jamjam manus admoveere volebat. Huic subito apparens Maria, ut P. Thomam de Soto accedens, eidem peccata sua detegat, persuadet. Quod cum mulier egisset, ab omni animi perturbatione liberata est. (*Ibid.*)

CCXLIV. — *Bellum avertit.*

Cum anno 1030 Conradus imperator rupta pace expeditionem adversus sanctum Stephanum Hungariæ regem parasset, idem Stephanus exercitum pro sua defensione comparans, sed perpendens, se nihil posse sine cœlesti auxilio, sanctissimæ Virginis Dei Genitricis suas injurias verbis commendavit : « Si placet tibi, Domina mundi, tuæ partem hæreditatis ab inimicis devastari, et novellam Christianismi plantationem dissipari; ne, quæso, sinas illud imputari diffidentis meæ, sed potius dispositioni voluntatis tuæ. Si quid commoverit culpa pastoris, ipse luat; oves, quæso, insontes ne patiaris affligi. » Hisque dictis, tanquam accepta consolatione ab ea, fidenter movit in hostes. Altera vero die nuntius venit ad singulos quosque duces exercitus Germanorum, ab imperatore litteras afferens, quibus jubebantur pedem referre. Quod audiens imperator, qui nihil tale jusserat, haudque dubitans, rem divinitus gestam esse, se deinceps a

Stephani invadendo regno timore Judicis æterni cohibuit. (*Spondan. in Annal. ad cit. ann.*)

CCXLV. — *Eatrones pellit.*

Cum Ven. P. Joannes Sebastianus del Campo ex Catalonia in Sardiniam reditum pararet, in prædonum insidias incidit, rebusque omnibus spoliatus est. Ne vero ipsos ad judicem deferre posset, etiam vitam ipsi adimere satagebat. In silvam proinde ducentes, arbori eundem alligant, mox ensibus trucidandum. Rogabat Joannes, ut quia sine sacramentorum perceptione moriendum sibi esset, permitterent saltem, ut preces Deo funderet, eique spiritum commendaret. Obtinuit, sed genibus terræ affixi corpus arbori tam arcte alligant, ut orans haudquaquam se movere posset. Illic cor oculosque Joannes ad Virginem Deiparam Monsterratensem attollit, ejusque opem implorat. Mirum! mox liberum se sensit, prædonibus fugam arripientibus. Mox ergo iter relegens, ædes thaumaturgas Patronæ suæ revisit, et gratias debitas rependit. (*Ex ejus Vita apud Tanner.*)

CCXLVI. — *Rosarii curat propagationem.*

Ven. P. Joannes Sebastianus del Campo a Barbaris interceptus, et Algeriæ crudelissimo domino venditus, non desistebat concaptivos suos Christianos ad perseverantiam in fide, et recitationem quotidianam Rosarii cohortari. Insinuabat illis, sibi Mariam de nocte Rosarium oranti magno circumfusam splendore apparuisse. Gavino autem de Frasso sibi præ cæteris familiari affirmabat, attulisse sibi tunc Deiparam copiam Rosariorum ingentem, ad illa captivis distribuendum; ex quibus unum Gavino præsentabat, cum promissione, quod pro devotionis præmio libertatem esset consecuturus, quod et factum est. (*Ex Vita apud Tanner.*)

CCXLVII. — *Ad animarum lucrum extimulat.*

Beatissima Deipara venerabili P. Bernardo Colnago, soc. Jesu, summa cum majestate apparens, in maternæ benevolentiae signum, manum supra pectus illius ponens, aiebat : Labora fortiter, et animarum salutem jugiter stude : eas tam concionando, quam per privata colloquia mihi adducito; nam extra hoc officium nec mihi, nec Filio meo quidpiam magis gratum facere poteris. (*Ex Vita apud Tanner. cit.*)

CCXLVIII. — *Dæmones fugat.*

Venerabilis P. Sebastianus Sarmiento illustrissimo sanguine Hispanus, soc. Jesu sacerdos, tenere Mariam amabat, in cujus honorem singulis diebus Sabbatinis ejusque festorum Vigilis jejunabat. Cum morti propinquus a dæmonibus visibiliter infestabatur, apparens Deipara ipsum animabat, et infernales larvas præsentia sua dulcissima fugabat. (*Ex Vita apud Tanner.*)

CCLXIX. — *Teporem pellit genuumque dolorem.*

Cum P. Dominicus Valesius, e soc. Jesu, se ab incœpto perfectionis proposito aliquoties defletere, et per naturæ humanæ fragilitatem ab illo

revocari animadverteret, Mariam adjuatricem postulavit, ejus etiam ope insignes in sui mortificatione progressus fecit. Aliquando etiam utilissimis S. P. Ignatii exercitiis incumbens, cum ad frequentiores Missarum auditionem in flectendo genuum dolorem excessivum sentiret, rem Deiparæ commendans, subito efficacissimo oleo se unctum, genuaque roborata esse expertus est. (Ex *Vita* apud Tanner.)

CCL.—*Blasphemantes beatissimam Virginem Mariam a dæmonibus obsidentur.*

Anno 1198, teste Rogerio Hovedenio, intra fines Italiae in quadam civitate, non longe a Januis, res digna memoria contigit. In hac civitate primo quidam civis, exigentibus peccatis suis, effectus est energumenus, et infra paucos dies adeo crevit eorum numerus, ut quilibet sibi timeret, ne simile incurreret periculum. Communi igitur civium consilio ad eandem urbem vocati convenerunt viri religiosi, et præcipue abbas de Luceio de ordine Cisterciensi, qui inter eos major religionis auctoritate vocabitur, et videbatur, ut quid agendum pavidis civibus deliberarent. Indictum est triduanum jejunium. Tertia vero die convocatis coram se demoniacis, obtestabatur prædictus abbas in nomine Jesu Christi, quatenus sane causam exponeret, cur hanc civitatem plus cæteris vexare præsumpissent, et ut exirent a famulis Christi nomine signatis. Quorum unus voce terribili et sublimi clamans: « Cogitis nos, inquit, exire a vasis nostris rationabiliter concessis. Nos quidem sumus legio illa dæmonum, quam Jesus vester ab homine ejectam permisit præcipitare porcos in mare; nunc autem vinculis, quibus tenebamur soluti, potestatem accepimus in blasphematores tantum Virginis Mariæ: in hac igitur civitate tales invenimus, et inventos, sicut dignum est, torquere debemus: quare, si ejeciti fuerimus, noveritis, quod te, hypocrita, et ordinem tuum in proximo persequemur. » Ad secundam igitur jussionem ipsius exierunt, cum magna tamen difficultate, relinquentes fœda vestigia.

CCLI.—*Mirabile de Iconoclastis duobus divinitus sumptum supplicium.*

Anno Domini Salvatoris 1202, in abbatiâ Dolensi prostabat quædam imago lapideæ divæ Deiparentis Mariæ, Jesum parvulum in brachio gestantem. Huic, cum quædam mulier pauperrima orationis causa genua flexisset, aderant duo Brabantini et mulieri impropere, et imaginem blasphemantes, quodque gravius: alter eorum lapides in imaginem proiciens, uno eorum percussit fregitque brachium Pueri Jesu. Cum autem illa lapideæ manus cecidisset, exierunt guttæ sanguinis e brachio, ac si esset hominis viventis, statimque in eodem loco, qui statuam percusserat, expiravit. Alter vero, cum vellet mortientem inter brachia sua colligere, ut quoquomodo adjuvaret, statim a dæmone insessus, sequenti die defunctus est. Cum vero multa turba conveniret, ut imaginem et sanguinem, qui de lapide effluerat, aspiceret, omnibus cernentibus prædicta imago

seidit vestimenta sua, scilicet ornatum lapideum, et monile ex eodem lapide dirupit, et pectus usque ad mamillas denudavit, in detestationem ignominiae sibi ac Filio a perfidis illatæ. (Abrah. Bzovius, ad ann. cit.)

CCLII.—*Oleum emanat ab imagine B. Mariæ Virginis.*

Anno Christi 1203, oleum coepit emanare miraculose a quadam imagine beatæ Mariæ de Sardenai, non longe a civitate Damasci, quod miraculum etiam multos Saracenos ad fidem catholicam vocavit, et multis languidis contulit sospitatem. Soldanus etiam Damascenorum penitus cæcus effectus, invocato beatæ Mariæ Virginis auxilio, infusione olei illius visus sui claritatem suscepit: ac sexaginta metretas olei annui redditus dedit, ad lumen faciendum ante altare beatæ Virginis, scilicet ut lumen redderet pro lumine; et quia primum ex quo lumen recepit, lampadem vidit lumine coruscantem. Ex illo tempore, ad Natale sequens, coepit uberius oleum a prædicta imagine stillatim eliquare, et oleum illud in anno consequenti, in carnem solidari coepit. (Idem ad ann. cit.)

CCLIII.—*Maria suadet S. Luthgardi remedium pro placanda ira Dei.*

Circa annum Christi 1207, per Galliam Narbonensem imminente peste sævissima Albigenis hæreticorum, beatissima Virgo Maria apparuit sanctæ Luthgardi vultu lugubri et obscurato. Compatiens autem ei in visione Luthgardis cum magno cordis et oris rugitu, quasivit ab ea quidnam haberet, et unde esset tantus faciei pallor et squalor, quæ alioqui esset omnis gratiæ plena. Huic beatissima Virgo respondit: « Ecce ab hæreticis et pseudo-Christianis rursus conspuitur et crucifigitur Filius meus. Tu ergo assume lamentum et perpetuis septem annis jejunato, ut sopiatur ira Filii mei, quæ imminet generatim universo orbi. » (Surius, in *Vita S. Luthgardis*.)

CCLIV.—*Maria ordinem Cisterciensem defendit.*

Cum Innocentius III, Pontifex maximus, litteris suis Ordini Cisterciensi mandasset, ut quadragesimam partem omnium rerum suarum mobilium in succursum terræ sanctæ transmitteret, ordo privilegiis sibi a dicti Papæ antecessoribus indultis innitens, ne libertatem concessam vertere videretur in servitutem, tam grandi exactioni subjacere non acquievit. Unde Innocentius commotior, in tantum ordini indignabatur, ut dignitatibus sæcularibus indulgere proponeret, quatenus possessiones sæpe dicti ordinis sibi usurparent. Itaque in proximo generali capitulo abbates, qui confluerunt, spem suam in beata Genitrice Maria, quæ ordinis Patrona est et Advocata, ponentes, scientes sententiam in præjudicium sui ordinis conceptum, ejus precibus et meritis facile posse revocari, speciales pro eadem necessitate usque ad proximum capituli orationes injunxerunt; hoc etiam adjucentes, ut a capite qua-

dragesimæ nudis pedibus de Capitulo exeuntes, septem Psalmos cum Litanis cantarent, quod et fecerunt. Interim beata Dei Genitrix Virgo Maria, cuidam religioso, nomine Reinerio, jam dicti Innocentii confessario apparens, in hæc verba eidem mandavit: « Tu ordinem Cisterciensem, cujus Advocata sum ego, destruere conaris, sed non prævalebis; et nisi citius de tuo malo proposito resipiscas, ego te et omnem potestatem tuam conteram. » Hujusmodi nuntio Innocentius pontifex audito, sciens Reinerium virum esse sanctum ac veracem, timuit, in tantum de concepto proposito poenitens, ut ordinis privilegia corroboraverit; hoc adjiciens, ut primo omnium negotia ordinis in cu-

ria expedirentur. (Cæsarius, libro VII, capite 6.)

CCLV. — *Ordinem Mendicantium Virgo Maria defendit.*

Cum anno 1245, tam ab hæreticis, quam invidis clericis, Mendicantium ordines in variis Galliarum urbibus multas calamitates paterentur: inter hos Carmelitar, cum divæ Deiparentis Mariæ intercessionem implorarent, priori eorum generali ipsa apparuit, dixitque: « Vade ad Innocentium IV, qui, juxta nominis sui interpretationem, partem innocentium fovebit atque promovebit. » Ivit ille, et a summo pontifice quæcunque desiderasset, contra impugnatores obtinuit. (Paleonodorus, lib. III.)

INDICES.

INDEX ALPHABETICUS

IMAGINUM B. V. MARIE MIRACULOSARUM, JUXTA ORDINEM LOCORUM,

QUÆ IN ATLANTE G. GUMPPENBERG S. S., DESCRIBUNTUR,

HUJUSCE *Summa Auræ* TOM. XI ET XII.

I. — IN TOMO XI.

A		I	
Alacanti, de Gratia.	1383	Conimbræ, de Specu.	1512
Altenburgi, Eberstafensis.	1446	Cordubæ, B. M. de Villaviciosa.	1128
Amantæ, de Michaliti.	1516	— de Fonte sancto.	1137
Andusariæ, de Caboza.	1353	— de Remediis.	1242
Anicii, Aniciensis.	1144	Corigliani, de Sclavonia.	1391
Arduci, Araucana.	1142	Crea, Creana.	1443
Archidonæ, de Gratia.	1392	Cracoviæ, Borkoviensis,	1333
Argentorati, Argentoratensis.	1437	— Casimiriensis.	1508
Aricini, Aricina.	1342	Culmæ, Culmensis.	1228
Assisii, de Angelis.	1354	Cyzici, Cyzicana.	1546
Asti, Astensis.	1323	Czeræ, Czerana.	1256
Athenis, Atheniensis.	1347	Czestokoviæ, Czestokoviensis.	1251
Avellini, incoronata.	1359	D	
Aversæ, de Casaluze.	1452	Dadisellæ, Dadisellana.	1597
Avilæ, de Solibus.	1372	Diethemii, de Castro.	1257
— de Gratiis.	1379	— Schaffensis.	1580
Avioti, Aviotana.	1252	Duaci, Cancellata.	1254
B		E	
Bambergæ, Consolat. afflictor.	1265	Ecisæ, de Valle.	1421
Bassani, Bassanensis.	1193	Eisymonti, Eisymontensis.	1550
Benedicta Valle (de).	1247	Eremo (in), S. Menradi.	1174
Bikishemii, Bikishemensis.	1454	F	
Bilbali, de Begona.	1411	Faventix, de Gratiis.	1288
Bocaholerii, de Jesu.	1462	— de Igne.	1425
Boleslaviæ, Boleslaviensis.	1277	Fellegaræ, de Fellegara.	1445
Bononiæ, de Monte Guardix.	1560	Finisterræ, de Scapha.	1340
— de Baracano.	1566	Firmi, a Mari.	1453
— de Boccardirio.	1415	Florentiæ, Annuntiata.	1431
Brixix, de Consolatione.	1412	— Imsfrunsetana.	1470
Bude, Budana.	1358	Förchingæ, Föchingensis.	1514
Buscoduci, Buscoducensis.	1466	Forolivi, Societatis Jesu.	1596
Buzani, de Buzzano.	1378	Forno, de Forno.	1405
C		Foyæ, Foyensis.	1252
Cæsaraugustæ, de Portillo.	1402	Franhosii, Franhosiensis.	1407
— de Pilaro.	1413	Fuldæ, Kikersensis.	1442
Caestræ, Caestrensis.	1153	— de Monte.	1456
Cameraci, de Gratia.	1251	G	
Camingæ, de Insula.	1380	Genuæ, in Vineis.	1433
Candariæ, de Candelaria.	1140	— Incoronata.	1470
Caravaggi, Caravaggiana.	1209	— Chiavarensis.	1441
Carbonæ, Vulnerata.	1163	Glaci, Ernesti Episcopi.	1279
Carbonarii, de Vita.	1408	Gorizix, de Castanaviza.	1470
Carnoti, Virgo paritura.	1446	Granatæ, de Monte Sancto.	1515
Cassiani, a Stelia.	1322	— in Templo cathedrali.	1548
— Graticum.	1464	— in Campo Triumphii.	1418
— Vinciguerra.	1471	Guadalupe, Guadalupana.	1258
Castillione, de Nuce.	1287	H	
Cellis, Cellensis.	1169	Hagenox, Mergetænsis.	1459
Cerviis, Cerviana.	1586	— Gerstorffensis.	1459
Chiozzæ, de Navicula.	1397	Hannuti, S. M. Minoris.	1581
Clusæ, Everhardo-Clusana.	1268	Hauræ, Bonæ Voluntatis.	1516
Colmarie, Edmariensis.	1450	Heindorfii, Heindorffensis.	1404
Coloniæ, de Bona Fortuna.	1583	Herbipoli, Dettlbacensis.	260
Coloniæ, de Pace.	1457	— ad Fagum.	1454
— ad S. Achatium.	1462	Hochbergæ, Hochbergensis.	1429
— ad Indulgentias.	1465	Hochen-Rechbergæ, Underkoch.	1583
Condini, de Condino.	1473	I	
Congi, de Congo.	1400	Insulis, Cancellata.	1154
		— ab Assistentia.	1318
		— Lauretana.	1520
		— de Septem doloribus.	1521
		— a Benedictione.	1522
		— Domina afflictorum.	1330
		K	
		Klinglii, Klingliensis.	1456
		Kirchdorffii, Kirchdorffensis.	1513
		Krapnæ, Krupnensis.	1390
		L	
		Laudæ, Gratiarum.	1339
		Lauduni, de Lætitia.	1244
		Laureti, Lauretana.	1118
		Legardæ, de Legarda.	1526
		Legione, de Regula.	1240
		Leodii, Aqualiensis.	1255
		— Ruperti abbatis.	1441
		Libaduni, Pulchri amoris.	1554
		Liguæ, Liguana.	1145
		Linsellæ, Linsellensis.	1543
		Livorni, de Monte Nigro.	1429
		Lizzani, Consolat. afflictorum.	1335
		Locarni, de Saxo.	1424
		Lonigi, de Lonigo.	1292
		Lucæ, de Saxo.	1438
		Lucenæ, S. Matris Dei.	1582
		Lucernæ, de Cespite.	1474
		Luggaviæ, Luggaviensis.	1445
		M	
		Madriti, de Atocha.	1426
		Malagæ, de Malaga.	1416
		Malta, de Melcha.	1505
		Mantux, Gratiarum.	1527
		Mediolani, ad S. Cæsum.	1207
		Messinæ, Messinensis.	1155
		— de Littera.	1214
		— de Scala.	1219
		— de Pillere lo.	1295
		— de Portu salvo.	1296
		— de Pilasiro.	1298
		— de Alto.	1299
		— Remeriana.	1501
		— de Camera.	1502
		Miani-Mianensis.	1152
		Moguntia, ad S. Crucem.	1460
		Monopoli, de Madia.	1205
		Monsemani, de Fonte Novo.	1285
		Monspelli, Tabularum.	1150
		Monte Berico (de).	1198
		Monte Ortone (de).	1197
		Monte Serrato (de).	1151
		Monte Sancto (de), Sanctimont.	1529
		Monte Virginis (de).	1201
		Monte Regali (de).	1249
		Monte S. Georgii (in).	1275
		Monte Baldo (in), de Corona.	1289

Monte Castello (de). 1410
 Morswire ad très Spicas. 1432
 Mosteiri, de Mosteiro. 1585
 Mottæ, Mottensis. 1550
 Moyæ, de Taxo. 1342

N

Neapoli, de Misericordia. 1290
 — de S. Agnello. 1417
 Niklspurgi, Lauretana. 1376
 Nivellæ, de Consiliis. 1381
 — Nivellensis. 1382
 Nolæ, de Arcu. 1399
 Nuceria, Nucarina. 1589

O

OEtlingæ, OEtlingana. 1167
 — de Quercu. 1443
 Olomucii, in Monticulo. 1369
 Osnabrugi, Puerpera. 1453

P

Paderborni, Romana. 1177
 Paduæ, ad S. Justinam. 1195
 Parmæ, de Quartirio. 1509
 Pederneiræ, de Nazareth. 1588
 Pinna Billorum, de Gratiis. 1333
 Placentiæ, de Campana. 1456
 Pistorii, de Iecto. 1419
 — Humilitatis. 1428
 Pizigetona, Pizigetonsensis. 1358
 Porretæ, de Ponte. 1345
 Postirwint, Lauretana. 1508
 Praga, Au aregiensis. 1278
 Prandonii, de Prandone. 1460
 Prisaæ, Prisenensis. 1564

Q

Quinæ, Quinensis. 1357

R

Ragusæ, de Breno. 1211
 — de Castello. 1306
 — de Porta. 1307
 Ravæ, Immac. Concept. 1344
 Ravennæ, de Arbore. 1182
 — Græca. 1353
 — de Sudore. 1435
 Recanati, de Palatio. 1461
 Regii, Regiensis. 1282
 Rhœæ, Rhœana. 1475
 Rivovillæ, Rivovillana. 1534
 Romæ, S. Maria Major. 1124
 — de populo. 1179

A

Abredonæ, de Ponte. 320
 Abulæ, Subterranea. 428
 Acrenæ, Acrensis. 151
 Adjacium. 703
 Aerlæ, Aerlana. 537
 Affligemii, Affligemiensis. 510
 Agathæ, de Gradu. 103
 — de Gratiis. 704
 Agennæ, Agennensis. 315
 Aginum. 703
 Agnetz. 705
 Ann-Mariam. 705
 Albaqui, Albaquensis. 112
 Alba-Regali. 75
 Albert. 705
 Albevillare. 705
 Alcalæ, de Spino. 597
 Alcamî, de Miraculis. 234
 Alcazar-Segher. 705
 Aldeæ, de Succursu. 426
 Alencon. 705
 Aletum. 277
 Aliagæ, de Zarga. 666
 Allestorffii, Allestorfiana. 515
 Alsenbergæ Alsenbergensis. 575
 Altachii, de Aegia. 225
 Altorthi, de Ferro.

— S. Alexii. 1181
 — de Planctu. 1280
 — Liberatrix. 1281
 — de Sole. 1282
 — de Oratione. 1518
 — Rotunda. 1519
 — de Puteo. 1521
 — de Puritate. 1325
 — de Pace. 1328
 — de Montibus. 1332
 — de Monte Serrato. 1337
 — in Monte Cælio. 1341
 — de Miraculis. 1344
 — S. Mariæ Novæ. 1349
 — Lauretana. 1362
 — de Horto. 1569
 — de Grotta pinta. 1375
 — de Gratiis. 1474
 — in S. Cosmato. 1594
 — de Consolatione. 1401
 — ad SS. Cosmam et Dam. 1406
 Roofbequæ, Roofbequana. 1359
 Rosentalii, Rosentalensis. 1350
 Rottenburgi, Wechenthalensis. 1275
 Rovetæ, de Planctu. 1366
 Rupe Amatoris (de). 1245

S

Salinis, Liberatrix. 1248
 Salmurii, de Ardilleriis. 1149
 Sanseverini de Luminibus. 1572
 Sarburgi, Buricensis. 1452
 Saris, Sarensis. 1358
 Savonæ, de Misericordia. 1285
 — de Consortia. 1376
 Segoviar, de Fuencisla. 1368
 — de Nieve. 1425
 Senalæ, Senalensis. 1315
 Sevigliæ, Subterranea. 1361
 — Regum. 1425
 Sichernii, Sichiemiensis. 1162
 Sinopoli, de Sinopoli. 1453
 Solii, Soliensis. 1465
 Sorbi, de Sorbo. 1294
 Spiræ, S. Bernardi. 1172
 Spore, Sporana. 1469
 Steinæ, Steinensis. 1353
 Stregæ, Stregensis. 1341

T

Tarenti, Martyrum. 1385
 — Rosarum. 1387
 — de SS. Angelis. 1463
 — Mater gratiæ. 1469

Taurini, Consolata. 1525
 Thenis, de Remediis. 1579
 Thiennæ, Thiennensis. 1472
 Thieletii, Thieletana. 1580
 Tibure, de Angelis. 1435
 Tirani, Tiranensis. 1210
 Todt-Mosæ, Todtmosiana. 1271
 Toraffæ, Toraffensis. 1528
 Toriglii, de Monte Bruno. 1458
 Tornaci, Agrotorum. 1567
 Traminii, de Traminio. 1471
 Trapani, Trapanitana. 1220
 Traunkirchii, Traunkirchensis. 1406
 Tremiti, Tremitana. 1206
 Trevisii, Trevisana. 1402
 Trocæ, Trocensis. 1578
 Tropez, de Romania. 1444
 Tungri, Tungrens. 1158
 Turzani, Turzanensis. 1523

U

Ulyssipone, de Luce. 1598
 Uteræ, de Utera. 1552

V

Valencenis, de Bona Spe. 1286
 Valletæ, Damascena. 1505
 Vallisoleti, Vulnerata. 1409
 Venetiis, Nicopæa. 1184
 — S. Joannis Damasceni. 1186
 — de Schola. 1190
 Vercellis, de Carmine. 1466
 Vezzani, de Vezzano. 1421
 Viennæ, Sternbergica. 1257
 — Societatis Jesu. 1594
 Villanovæ, de Virtutibus. 1556
 Vilnæ, Ruthena. 1510
 — Moscovitana. 1570
 Viterbii, de Quercu. 1456
 Vulturelli, de Spetunca. 1511

Z

Zyrowicii, Zyrowicensis. 1565

W

Wartæ, Wartensis. 1225
 Waldrastæ, Waldrastana. 1564
 Weichelindæ, Weichelindana. 1574
 Weissensteinii, Weissenstein. 1457
 Weyaræ, Weyarensis. 1263
 Werdenstenii, Werdensteinensis. 1571
 Wimpasingæ, Wimpasingensis. 1558

II. — IN TOMO XII.

Altwilmstorffii, Altwilmstorfensis. 109
 Ambiani, Fiensis. 223
 Ambrona. 705
 Ameriæ, Annuntiata. 440
 Amerungæ, Amerungana. 51
 Anastasiopoli, de Oleo. 245
 Angelopoli, Angelopolitana. 689
 Angolæ, Angolitana. 171
 Angra, de Reys. 706
 Anhofii, Anhofiensis. 579
 Anicii, de Pace. 247
 — de SS. Capillis. 461
 Antigati, de Gratiis. 402
 Antibes. 706
 Antiquera, de Remediis. 491
 Antuerpiæ, ad S. Michaelém. 553
 — Wilibordiana. 506
 — Peregrinorum. 311
 — Amicta Sole. 315
 Anzingæ, Anzingana. 621
 Aquileia. 706
 Aquisgrani, Caroli Magni. 126
 Aquis Sextiis, de Sede. 688
 — N.-D. de la Seds. 706
 Areachon. 706
 Aretini, de Bagno. 547
 Arezzi, de Lacrymis. 547
 Argentolium. 706
 Argentonii, Argentoniana. 286
 Argentoratun. 706
 Ariæ, de Consolatione. 262
 — de Capella. 288
 — Panaria. 263
 Arimini, de Gratiis. 539
 Arn-Bruki, Arn-Brukensis. 618
 Arnedii, de Vico. 440
 Arona. 706
 Aspe. 706
 Astorga. 706
 Atocha. 706
 Atrebat, de Nemore. 133
 Ating. 706
 Audomari, de Pace. 299
 — de Miraculis. 244
 Aubinière (N.-D. de). 706
 Avenione, de SS. Capillis. 461
 — de Miraculis. 552
 — de Spe. 536
 — de Donis. 146
 — Vulnerata. 246
 — de Lilio. 706
 — de Bono Consilio. 706
 — de Carmelo. 706
 — Mater misericordiæ. 706
 — Refugium peccatorum. 706
 Auffkurchii, Auffkurchensis. 369
 Augusta Pretoria. 706
 Augustæ, Auxiliatrix. 544

Augustæ, de Refugio. 33
 — Augustana. 395
 — S. Udalrici. 156
 Aulica. 706
 Ausciorum (Augustæ). 706
 Austis, Austitana. 185
 Avesnæ, de Cuniculis. 215
 Avitæ de Vacciis. 82
 — Subterranea. 69
 — Meliorata. 103
 Azamburia, de Virtutibus. 421

B

Bagolini, Bagolina. 22
 Baiocæ, Baiocensis. 509
 Balera, de Consolatione. 566
 Batteroy, de Consolatione. 797
 Balvaneræ, de Balvanera. 175
 Barchinonæ, de Rosario. 505
 Bardenæ, de Arca. 275
 Barii, de Febribus. 122
 — de Consolatione. 151
 Barrusii, de Nazareth. 696
 Baselgæ, Baselgana. 17
 Beausset. 707
 Bechinæ, Bechinensis. 189
 Belcaro, de Rosario. 707
 Bellevue, N.-D. des Flammes. 707
 Bellinzona, Virgo Dolorosa. 707
 Be monti, de Monte Bello. 157
 Benedicta, Vallis. 707
 Beneventum. 707
 Bergomi, de Rosis. 407
 Bernæ, Bernensis. 255
 Bernriedæ, Bernriedensis. 27
 Besse, Vas-y-Veyre. 707
 Betharram. 707
 Bethlemi, Bethlemitica. 128
 — de Crypta. 155
 — S. Maria in Beth. 142
 Bethuniæ, Bethuniensis. 129
 — de Succursu Afflictor. 222
 Biarle-Brloto, de Czenstochowa. 707
 Biellæ, de Oropa. 98
 Biellæ, de Pineta. 598
 Bilbili, de Penna. 475
 Binderæ, Binderensis. 550
 Bingæ, de Lacte. 297
 Biturigibus, vid. Bourges.
 Bivonæ, de Oleo. 158
 Blancmesnil. 707
 Bochnæ, Bochnensis. 151
 Bæticæ, de Valle. 274
 Bonastræ, de Bonastra. 257
 Bononiæ (Italia), de Plumbo. 415
 — de S. Vincentio. 350
 — de Populo. 490
 — de Consolatione. 290
 — de Columba. 507
 Bononiæ (Gallia), Domina. 287
 — Angelorum. 258
 Boondalii, Boondaliensis. 555
 Bordonii, de Quercu. 280
 Borstellæ, Borstellana. 291
 Boronium. 707
 Bonconvilliers. 707
 Bourges, Caldifurniensis. 286
 Bra, de Floribus. 707
 Bracharæ, Bracharensis. 550
 Brazæ, de Brazza. 157
 Breda, Bredana. 568
 Brigantii, Delbezana. 294
 Brochemii, Brochemiensis. 567
 Brosæ, de Luce. 478
 Brouchurge, Brouchburgensis. 250
 Bruna, S. M. Major. 121
 — S. Lucæ. 591
 Brunswici, de Arbore. 627
 Bruxellis, Affligemienis. 510
 — de Sabulo. 521
 — Finis Terræ. 555
 — de Banco. 587
 — de Gratia. 526
 — de Bono Successu. 519
 — Auxiliatrix. 522
 Budæ, Budensis. 555
 Budwici, de Rosa. 107

INDICES.

Bullæ, de Compassione. 57
 Burburgi, Burburgensis. 558
 Burgis, de Burgo Dei. 696
 Buscoduci, Dulcis Domina. 475
 — in Monast. S. Gertrudis. 552
 — de Bethano. 585
 Rusei, Burensis. 298

C

Cabliacum (N.-D. de Chablis). 707
 Cadomus (N.-D. de la Délivrance). 707
 Cæsaraugustæ, de Cogullada. 469
 — de Oleastro. 599
 — de Arbore. 505

Cæsareæ, Cæsariensis. 151
 Cairi, de Cairo. 140
 Calataunda, de Prato. 279
 Calevorti, Calevortiana. 509
 Caltebrunnæ, ad Fontem Frigidum. 15
 Camari, de Jesu. 415
 Camarilli, de Prato. 278
 Cameraci, S. Maxellendis. 701
 Camoglia, del Boschetto. 707
 Campaniæ, de Avilano. 405
 Campiglii, de Campiglio. 11
 Cananoræ, Victrix. 507
 Canodii, Canodiensis. 295
 Cantazara, de Gratiis. 508
 Cantona, Cantonensis. 590
 Cantabrigiæ, Liberatrix. 558
 Capocavanæ, Capocavana. 161
 Capreolæ, Capreolana. 579
 Carboniani, de Ursuleo. 411
 Caridad del Cabre. 708
 Carinenæ, de Lacuna. 155
 Caritene. 708
 Carqueræ, de Carquera. 247
 Carmonæ, Immac. Concept. 486
 Carthagena, Lauretana. 708
 Casciæ, de Gratiis. 429
 Casonæ, de Castro. 295
 Casinus (Mons.). 708
 Castilione, Castilionensis. 179
 Castilvedræ, Olina. 93
 Castro Rudolphi, de Planctu. 595
 Catacæ, Catacensis. 595
 Catana, de Nova Luce. 268
 — ad S. Agatham. 264
 — de Dalacha. 565

Candehec. 708
 Cavadongæ, de Cavagonda. 189
 Ceicæ, Ceicana. 539
 Cellæ, de Cellis. 708
 Cellamæ, de Miraculis. 479
 Cenomanum, de Cultura. 708
 — de Prato. 708
 Cercinæ, Cercinensis. 629
 Chamant. 708
 Changen, Changevana. 160
 Chaudesaigues. 708
 Chavæ, Chavana. 419
 Chersclerii, Cherscleriensis. 288
 Chiavari, dell'Orto. 708
 Ciali, Cialensis. 66
 Cigulæ, Ciguelana. 282
 Cilanoæ, de Cinaloa. 698
 Civezani, Civezanensis. 60
 Clariaci, Clariacensis. 115
 Clarofonti, de Ovibus. 345
 — de Porticu. 517
 Claramonti, de Portu. 287
 Clichy-en-l'Aulnois, de Angelis. 708
 Cluniaci, Cluniacensis. 255
 Codæ, de Codes. 406
 Coivæ, Coiviensis. 106
 Compendii, de Bonne-Nouvelle. 708
 Colonia, ad S. Machabæos. 210
 Colonia, de Stella. 708
 Conadii. 708
 Conceptionis (Urbs), de Nivibus. 168
 Confluentiæ, Kellerpacensis. 12
 Conimbriæ, de Arrabida. 585
 Constantiæ, Constantiana. 577
 Constantiæ, in eccl. Cathed. 709
 Constantinopoli, de Cupressu. 594
 — Mirtillana. 505
 — Eremitana. 572
 — de Littera. 594

Constantinopoli De Jaspide. 157
 — Anastasia. 149
 — Hodagitria. 253
 — Caleata. 245
 — Andronici imper. 544
 — Leonis imp. 255
 — in Blachernis. 556
 — in Calcopecteis. 257
 — Anatoliana. 259
 Cortevadæ, de Cortegada. 298
 Cortenaci, Clarifontana. 554
 Corythi, de Gratiis. 709
 Cosæ, Cosensis. 404
 Costini. 709
 Cotignaci, de Gratia. 694
 Cracoviæ, S. Maria Maj. 155
 — Regia. 544
 Cubæ, de Cruce. 88
 Cunault. 709
 Cupersæ, de Crypta. 456
 Curvanuæ, Curvanuensis. 29
 Cyrene, Cyrenensis. 178
 Cyzeni, Cyzena. 684

D

Dadingæ, Dadingana. 660
 Damasci, Inconata. 416
 Damiatæ, Damiatensis. 557
 Darocæ, de Herrera. 592
 Darschusii, Darschusiana. 576
 Daumont. 709
 Dekendorffii, Dolorosa. 650
 Deggingæ, Ave Maria. 661
 Derkæ, Derkensis. 212
 Deodati, ad S. Deodatum. 490
 Deserto (de). 709
 Devanæ, de Ponte. 709
 Dexeli, Dexeliensis. 198
 Diesthemii, Diesthemienis. 595
 — de Rosario. 421
 Dinanni, de Virtutibus. 422
 Dinæ, in eccl. Carth. antiq. 709
 Divione. 709
 Diviti, Divitensis. 212
 Dolæ, Vindicata. 562
 Domfront, Subtus Aquam. 709
 Dordraci, de Arbore. 296
 Dozburgi, Dozburgensis. 659
 Drepani, de Luce. 276
 Duaci, Wazeriana. 490
 — de Conceptione. 528
 — Gaudiosa. 290
 Dummiaci, de Blancmesnil. 709
 Duntenthusii, Duntenthusiana. 605

E

Eboræ, de Dumo. 554
 Egernæ, Egerseana. 675
 Eggelspergæ, Eggelspergensis. 610
 Ebingæ, Ebingensis. 54
 Eigentalli, Eigentalsensis. 51
 Eistadii, in Cathedrati. 261
 Elioeratæ, de Hortis. 541
 Elvaci, Lauretana. 668
 Embricæ, Embricensis. 502
 Enessæ, de Mercede. 709
 Ephesi. 709
 Eremi, S. Catharinæ. 228
 Erwordiæ, de Cruce. 244
 Esquerinii, de Consolatione 155
 Estagel, des Peines. 709
 Esterquilli, de Oleastro. 401
 Etalii, Etalsensis. 651

F

Fabriani, de Valle Saxea. 597
 Farnolæ, de Junipero. 562
 Faventiæ, ab Angelo. 22
 Fichtæ, Fichtensis. 595
 Fernicii, Ferniciensis. 26
 Fesulis, de Saxo. 549
 Focæ, Focensis. 17
 Fogiæ, Dei Sette Veli. 709
 Fontenay. 709
 Font-Romen. 709
 Fresnedæ, de Gratia. 26
 Forca-Real. 710
 Foro-Julii, eccl. Cath. 710

Friburgi, Lauretana. 450
 — Rurgiana. 499
 Fullis, Fullensis. 555

G

Gandavi, de Lokere. 270
 Geldoniæ, de Hospitali. 560
 — Geldoniensis. 259
 — Alterius Eccles. 555
 Geldræ, Consolatrix. 212
 Gemoni, Haendalensis. 564
 Genestæ, de Populo. 527
 Genuæ, de Monte Bruno. 424
 — de Immac. Concept. 426
 Getsemani, de Jerosolymis. 116
 Gibelli, Gibellina. 29
 Gidlæ, Gidlensis. 199
 Giennæ, de Capella. 64
 — Coronata. 85
 Gignaci, de Gratia. 182
 Glogoviz, Lauretana. 186
 Gox, de Gratiis. 110
 Gostini. 710
 Grabadonæ, Trium Regum. 410
 Graiaci, Graiacensis. 173
 Grandefis, de Grandefes. 637
 Grandimonti, Grandimontensis. 235
 Grati, de Stella. 284
 Gratianopolis, eccl. Cath. 710
 Græcii, Graciensis. 40
 Grodunæ. 710
 Groningæ, de Jesse. 427
 Gruissan, das Aousils. 710
 Gruuii, de Monte Viridi. 25
 Guadagnoli, de Vulturello. 555
 Guingam, de Gratia. 710

H

Hallis, de Busco. 580
 — S. Lucæ. 195
 Hamingæ, Augiensis. 607
 Handitowii, Alba. 537
 Hanswicæ, Hanswicana. 589
 Havre, de Grâce. 710
 Heiloe, Runxputensis. 215
 Heilbrunnæ, de Urticeto. 355
 Heisterbaci, Heisterbacensis. 244
 Henari, de Henar. 95
 Henestæ, de Pariete. 244
 Hennebergæ, Hennebergica. 272
 Herendalii, in Arena. 595
 — ad M. Vigilum. 615
 Hergiswaldi, Hergiswaldensis. 39
 Heverloæ, Heverloana. 524
 Hierosolymis, de Spasmo. 124
 — de Monte Sion. 125
 — ad Piscinam Probaticam. 120
 — S. Mariæ Ægyptiacæ. 229
 — Apparitionis. 126
 Hildeshemi, Hildeshemensis. 155
 Hildevari, de Voort. 452
 Himeræ, de Consolatione. 256
 Hippenhemii, Biorklingensis. 350
 Hoglingæ, ad Pinum. 214
 Hohenrechbergæ, Hohenrchberg. 45
 Hoya, de Hoya. 520
 Huebæ, Huebana. 652

I

Iaurini, Nitida. 710
 Iguape. 710
 Iliuturgis, de Caboza. 710
 Immolæ, de Gratiis. 400
 Ingoistadii, de Victoria. 520
 — Mater Admirabilis. 18
 Insula Danubii, de Insula. 145
 Insulis, de Misericordia. 150
 Iraxani, Iraxanensis. 161
 Issy, Lauretana. 711
 Itzechi, Itzechana. 658
 Itzehoim. 711

J

Janvry, de Monte Carmelo. 711
 Jarava, De Jarava. 284
 Jaroslavæ, de Pietate. 202

K

Kauffburæ, Kauffburæa. 49
 Kenzingæ, de Rosario. 334
 Kiritenæ, Kiritenensis. 104
 Kozingæ, Kozingensis. 651
 Kurchwaldii, Kurchwaldensis. 211

L

Lakæ, Lakensis. 517
 Lamballi. 711
 Landæ, Landensis. 545
 Landishuti, Auxiliatrix. 665
 Lantic, de la Cour. 711
 Lapurdum. 711
 Lasse, Delle. 18
 Laudevenæ, de Fulgeto. 445
 Lauffenæ, in Umbra. 14
 Lauterbaci, Lauterbacensis. 210
 Lecinenæ, Magellana. 588
 Legione, Legionensis. 94
 Leodii, S. Trudonis. 701
 Lerayscii, Lerayscensis. 156
 Lerenæ, de Granato. 251
 Leymen, de la Pierre. 711
 Libbekæ, Libbekensis. 541
 Libecurti, de Libecourt. 214
 Libesicii, Libesiciensis. 416
 Lilitallii, in Valle Liliorum. 598
 Limæ, Limensis. 605
 — de Rosario. 678
 Lincolnæ, Lincolnensis. 287
 Lindavii, Lindaviensis. 67
 Lire, Lirana. 555
 Lismelli, de Columba. 554
 Loando, de Angola. 711
 Locati, Locatensis. 812
 Lochiis, de Beautertre. 711
 Loconii, de Valcuerna. 455
 Londini, ad Arcus. 197
 — de Clypeo. 165
 Longué, de la Légion d'honneur. 711
 Lovanii, in Via Flamina. 558
 — de Parco dominarum. 256
 — ad S. Petrum. 544
 — Kesselensis. 226
 Lucæ, de Rosa. 59
 — de Luca. 96
 Lucenti, de Gratia. 711
 Lucione, eccl. Cath. 711
 Lugduni, Aspricollensis. 114
 — de Valle Florum. 697
 — de Bona Spe. 551
 Luxemburgi, Consolatrix Afflict. 179

M

Magai, Macaensis. 440
 Macerata, Virgo Virginum. 711
 Machmæ, Dolorosa. 115
 Madriti, de Incarnatione. 615
 — Immac. Concept. 518
 — de Lapidibus. 270
 — de Conceptionis. 555
 — de Bono Fine. 554
 — de Nativitate. 487
 — de Traspasso. 485
 — de Consolatione. 405
 — de Crocodilo. 581
 — de Exilio. 255
 — Genuensis. 269
 — Antiqua. 376
 — de Novendio. 441
 — de Miraculo. 444
 — de Misericordia. 419
 — de Mirabilibus. 450
 — de Sollicitudine. 595
 — de Misericordia. 574
 — de Almudeno. 259
 — de Bono consilio. 528
 — de Remediis. 554
 — de Capite. 488
 — Lauretana. 517
 — de Arcu. 918
 — de Constantinopoli. 575
 — de Villa Escusa. 912
 — de Patrocinio. 996
 — de Angustia. 995
 Malagæ, de Victoria. 77
 Mamezi, de Brucin. 267

Marciaei, Marciaensis. 171
 Marsalæ, Marsalensis. 575
 Marsiliaci, de Bona Quiete. 217
 Marsiliæ, de la Veaune. 695
 Massiliæ, S. Marthæ. 144
 Marvani, de Stella. 442
 Matheræ, de Fonte. 119
 Mauriac, de Miraculis. 712
 Maurkurchii, Maurkurchensis. 608
 Mazangani, Mazangana. 519
 Mechliniæ, Mechliniensis. 505
 — Berkana. 557
 — Rosentalensis. 502
 — Hamekana. 518
 Mediolani, in Cathedrali. 26
 — de Pariete. 285
 Medunti, Meduntana. 251
 Merefelti, de Quercu. 557
 Merlæ, Merlensis. 597
 Mesagnæ, Mater Domini. 712
 Messinæ, Advocata pec. 617
 — in Albis. 572
 — de Alto Basso. 657
 — de Andria. 586
 — de Angelis. 601
 — Annuntiata. 656
 — de Arcu. 556
 — de Basico. 552
 — de Bosco. 588
 — de Calispera. 678
 — de Candelora. 609
 — de Carmelo. 596
 — de Carminello. 618
 — de Catena. 656
 — de Charitate. 581
 — de Cogitatione. 614
 — de Concepti. be. 602
 — de Consolatione. 629
 — Consolatrix Afflict. 665
 — Dinamare. 574
 — Dolorosa. 577
 — S. Dominica. 622
 — de Dromo. 585
 — de Epistola. 618
 — S. Erasmi. 677
 — de Fructibus. 652
 — de Grotta. 566
 — de Grotta. 626
 — de Guardia. 625
 — de Guidare. 678
 — de Indirizzo. 654
 — de Indirizzo. 618
 — de Itineribus. 644
 — de Itria. 672
 — de Itria. 548
 — de Itria. 580
 — Justa. 641
 — de Lacrymis. 570
 — Lauretana. 666
 — de Littera. 592
 — de Luce. 584
 — Madonnina. 595
 — de Malfino. 550
 — de Miraculis. 612
 — de Miraculis. 619
 — de Misericordia. 551
 — de Monte Sancto. 599
 — de Monte Serrato. 647
 — de Nive. 685
 — Nova. 612
 — Novella. 574
 — Odigitria. 567
 — Odigitria. 604
 — de Pace. 598
 — de Panno. 642
 — de Partu. 654
 — de Periculis. 564
 — de Pietate. 685
 — de Populo. 676
 — de Porta. 599
 — de Porta. 635
 — de Porta Paradisi. 652
 — Prænantium. 616
 — de Providentiâ. 657
 — de Guadalupe. 616
 — Rodiensis. 615
 — de Ritratti. 555
 — de Roccamadore. 619
 — de Rogadco. 657

Schiedami, Schiedamensis.	227	—	de Silva.	102	—	de S. Clara.	92
— de Gratiis.	542	—	in Cathedrali.	292	—	de Miraculis.	85
Schire, Schirensis.	612	Tollæ, ToFensis.	693	—	SS. Rochi et Marg.	31	
Schofaugie, Schofaugiana.	632	Tolosæ, de Aurata.	103	—	de Salute.	88	
Scodraë, Scodrensia.	308	— de la Daurade.	694	Vercellis, de Alapa.	37		
Securæ, de Rupe.	457	— de Pietate.	99	Veronæ, de Scalis.	27		
Senis, in Colle	20	— de Brugeris.	107	— de Pace.	13		
— de Provenzano.	57	Tolnæ, de Cervo.	714	— Confortatrix.	293		
— S. Bernardini.	542	Tolzii, de Crypta.	664	Vervelæ, de Vervela.	281		
Senonis, Senonensis.	147	Tongerloæ, Tongerloana.	476	Verraci, de Pietate.	7		
Sepulvedæ, de Hoz.	410	Tordlvæ, de Code.	160	Vesontione, de Mari.	152		
Sevenbornæ, de Septem fontibus.	576	Tordefillæ, de Rupe.	371	— de Consolatione.	714		
Sevigliæ, Antiqua.	74	Torosellæ, Torosellana.	104	Vicentia, de Insula.	18		
— Cone. Immac.	546	Trajecti, Trajectensis.	347	Vietchtachii, Viechtachiensis.	599		
— Judæorum Patr.	241	Trapani, Vulnerata.	594	Viennæ, de Columna.	511		
Sicli, de Militia.	175	Travancori, Travancoritana.	170	— Imperatricis.	209		
Siepreii, Sieprensis.	203	Tremedalii, Tremedalana.	62	— Leopoldina.	232		
Silvanecti, de Victoria.	563	Treviglio, del Confalone.	715	Vigi, Viganæ.	61		
Silvasonia, de Bono Odore.	307	— de Purificatione.	715	Villavæ, de Monte.	420		
Silviæ, de Hayrum.	97	— de Annuntiatione.	715	Villaviridi, ad Aquas sanctas.	72		
Siracensis, de Miraculis.	371	Treviris, de Deserto.	536	Villafrancæ, de Capite Albo.	458		
Smirnæ, de Cypress.	138	Triaceli.	296	— de Rosario.	445		
Smolensis, de Moneta.	271	Tridenti, delle Lastæ.	18	Villalongæ, de M. sancto.	415		
Socatoreæ, Soccatorana.	507	Trivii, de Lacrymis.	522	Villariæ, Villariensis.	572		
Sokalii, Sokaliensis.	143	Tubaliæ.	714	Villeneuve d'Agen.	214		
Sortini, de Sortino.	301	Tuccovii, Tuccoviensis.	143	Vilnæ, S. Clara.	570		
Sozopoli, de Oleo.	210	Tuitii, S. Heriberti.	269	— Lauretana.	181		
Spaltæ, Spaltensis.	538	Tulisi, Tullensis.	207	Vilsroffii, de Piro.	670		
Stagni, Stagnensis.	311	Tunchini, in Templo S. J.	481	Vilvordia, Consolatrix.	289		
Stampis, Stampensis	715	Turnomi, Sichemiensis.	125	Vinovi, de Vinovo.	125		
Steinfelldæ, S. Hermanni.	479	Turonis de Pisis.	149	Virduni, Virdunensis.	188		
Steingadæ, Ilgens.	619	— Turonensis.	610	— in cathedrali.	188		
Stellæ, de Ascensu.	163	— de Columnis.	100	Viterbi, ad Gradus.	259		
Sterrebornæ, de Fonte.	531	U	— de Quercu.	329			
Stokelii, Stokeliensis.	305						
Strasgangi, Strasgangiana.	41	Ulierbecæ, Ulierbecana.	526	W			
Staubingæ, de Urtuceto.	586	V					
Stuolowicii, Lauretana.	264	Valletæ, de Fiermo.	177	Walcouræ, S. Materni.	455		
Suessionæ, Suessionensis.	234	Valle Viridi (de).	575	Walsinghamii, Walsingamiensis.	193		
— Miraculorum.	453	— it.	456	Waveræ, Maria pæc.	464		
Suonicæ, Suonichensis.	508	Valle Florum (de), Arbor Mariæ.	625	Wechteræ, Wechterana.	530		
Swidnicii, de Curia.	187	Valencenis, de Eremitorio.	294	Wettingæ, Wetlingana.	55		
T		Valentia, de Jesu.	417	Wilsellæ, Wilsellana.	327		
Tarbæ, eccl. cath.	713	— de Remedio.	565	Wintoniæ, Speciosa.	293		
Tarenti, Populi.	12	— de Mercede.	100	Winxellæ, Winxellensis.	329		
— de Mari.	55	— de Puche.	434	X			
Taurenensis.	193	Vapini, eccles. cath.	714	Xuxviæ, Immac. Concept.	691		
Tenæ, ad Lacum.	549	Varallo, Assumpta.	714	Z			
Tervani, de Arcu.	510	Venetiiis, S. Maria Major.	93	Zacateræ, Aurea.	702		
Teusingæ, Eremitana.	660	— de Planctu.	84	Zamoræ, de Zamora.	84		
Teuxbariæ, Teuxburiensis.	221	— de Arsenali.	68	Zarmascii, Zarmasciensis.	216		
Tindari, Tindaritana.	580	— de Tribulatione.	74	Zialeniscensis.	194		
Tobeti, Tobetana.	283	— de Anconeta.	86	Zieleniciæ, S. Maria Maj.	71		
Toieti, de Laboribus.	510	— de Cælestia.	76	Zobor.	71		

12. Maria non potuit sanctificare in parentibus, nec in conceptione ejus, nec ante infusionem animæ rationalis.

Quolib. 6. 7. c. — Opusc. 5. cap^o. 224. Conceptio. 52.

13. Maria fuit bis sanctificata, scilicet in utero matris, et quando concepit Christum. In prima fomes fuit ligatus, in secunda vero totaliter ablatus. 5^a. q. 27. 5. o. — 4. 1^m. — 5. 2^m. — 5. d. 5. q. 1. 2. o. — L. fi. — Opusc. 5. c^o. 224.

14. Major sanctificatio fuit in Maria, quam in Joanne Baptista, et major in eo quam in Hieremia. 3^a. q. 27. 9. 1^m. — 5. d. 5. q. 1. art. 1. q. 5. c. — Art. 2. q. 1. 4^m. — 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. c. — Quodl. 6. 5. c. — Opusc. 5. c^o. 231.

15. Maria fuit omni sancto spiritualis preparata, et copiosius sanctificata. 5. d. 5. q. 1. art. 2. q. 1. 4^m. — Quol. 6. 7. 6. — Opusc. 5. cap^o. 224. — Psalm. 45. me^o. d. fin.

16. Maria super omnes post Christum habuit plenitudinem gratiæ. 5^a. quæst. 7. 10. 1^m. — Q. 27. 1. c. — 5. o. — 5. d. 15. qu. 1. art. 2. q. 1. c. — Opusc. 8. cap^o. 1. — Joann. lect. 10. prin^o. a. B. — Roman. 8. lect. 8. prin^o. K.

17. Maria habuit triplicem perfectionem gratiæ, scilicet in ejus sanctificatione, in conceptione Christi, et in ejus glorificatione. Tertia est potior secunda, et secunda quam prima. 5^a. qu. 27. 5. 2^m. — 5. distinct. 5. quæst. 1. art. 2. quæst. 5. c. — Opusc. 60. cap^o. 5.

18. In prima perfectione gratiæ, Maria mundata fuit a culpa originali, in secunda a fomite, et in tertia ab omni miseria. 5^a. qu. 27. 5. 2^m. — Opusc. 60. cap^o. 2.

19. In prima adepta est gratiam inclinantem ad bonum, in secunda fuit confirmata in gratia, et adepta est gratiam consummatam et confirmantem eam in bono, et in tertia adepta est gratiam consummatam et perfectientem eam in fruitione omnis boni. 5^a. quæst. 27. 5. 2^m. — Verit. quæst. 24. 9. b. 2. — C. — 2^m. — Opusc. 60. cap^o. 3.

20. Plenitudo gratiæ, et observatio consiliorum inchoavit in B. Maria. Sed primum fuit in ea perfecte, et secundum perfecte cepit in Christo. 2^a. q. 23. 4. 2^m.

21. Major gratia colata fuit alicui homini, scilicet Christo, et Mari ejus, quam cuicumque angelo. Veritate. Quæst. 24. 9. 2^m.

22. Maria est perfecte beata secundum corpus, quia cum corpore assumpta est in cælum. Credimus enim quod post mortem resuscitata fuerit, et portata in cælum. 5^a. q. 27. 1. c. — Q. 85. 5. 8^m. — 4. d. 12. q. 1. art. 5. q. 5. c. — Dist. 45. art. 5. quæst. 1. 2^m. — Opusc. 8. cap^o. 1. Fin.

23. In Maria debuit apparere omne quod fuit perfectionis. 4. dist. 30. q. 2. art. 1. q. 1. c.

24. Evangelium de Maria et Martha legitur in Assumptione Mariæ, quia fuit perfecta in vita activa, et contemplativa, quæ figurantur per eas. 3. d. 55. q. 1. art. 5. q. 5. b. 2.

25. Fides firmissima remansit in Maria tempore passionis Christi etiam apostolis dubitantibus. 3. distinct. 5. quæst. 1. art. 2. quæst. 2. 1^m.

26. Maria non habuit summam charitatem, nec summam bonitatem. 1. d. 17. q. 2. 4. 4^m. — D. 44. 3. 5^m.

27. Maria habuit donum prophetiæ, sapientiæ et miraculorum, sed non secundum omnem usum. 3^a. quæst. 27. 5. 5^m.

28. Puritas Mariæ fuit maxima sub Deo. 12^a. q. 81. 5. 5^m. — 5^a. quæst. 27. 2. 2^m. — I. d. 18. q. 2. 4. 4^m. — Dist. 44. 3. 5^m. — 5. dist. 5. q. 1. art. 1. qu. 2. 5^m.

29. Maria meruit Christum portare, id est meruit gradum puritatis, et sanctitatis, quo congrue esset Mater Dei. non autem incarnationem Dei. 5^a. quæst. 2. 11. 5^m. — 5. dist. 4. quæst. 5. 1. 6^m.

30. Maria non potest dici mater deitatis, vel divinitatis. 5. d. 4. qu. 2. 2. 2^m.

31. Imo Maria est vere Mater Dei. 5^a. quæst. 25. 5. c. — Qu. 55. 4. o. — 5. dist. 4. quæst. 2. 2. o. — Cont. 4. capit^o. 45. — 45. finem. — Opus. 5. cap^o. 222. — Matth. me^o. d. A. — 1. Timot. fin. Respon^o. Dub^o. 944°.

32. Quamvis beata Virgo Maria sit super omnes angelos exaltata, non tamen est exaltata usque ad æqualitatem Dei, vel ad unionem in persona. Et ideo non dicitur sedere ad dexteram, sed astare a dextris, in quantum honor Filii aliquo modo participative, non plenarie redundat in ipsam, in quantum Mater Dei dicitur, sed non Deus. 5^a. q. 25. 5. o. — 5. dist. 22. qu. 3. art. 5. q. 5. 5^m.

33. Maria fuit vere Mater Christi. 5^a. quæst. 35. 5. o. — Dist. 5. quæst. 2. 1. 2. o. — D. 4. qu. 2. 1. o. — 2. 5^m. — Cont. 4. cap^o. 52. 4^m. — 54. — 44. — Opusc. 5. capit^o. 225. — Opusc. 60. capit^o. 5. — Galat. 4. Lectio. 2. fin. B. etc.

34. Maria non dicitur Christotocos, quia nomen est inventum a Nestorio ad abolendum nomen Theotocos. 5. dist. 4. quæst. 2. 2. 5^m.

35. Mariæ Virginis tres eminentiæ singulares, scilicet quia est supra omnes mulieres propter virginitatem, supra omnes virgines propter fecunditatem, supra omnes angelos propter fructus dignitatem. Isa. 7. fin.

36. B. Virgo significata fuit per portam clausam. Isa. 7. fin. b. B.

37. Maria fuit virgo perpetua. Opusc. 5. c^o. 212.

38. Cum dicitur quod beata Virgo aureolam etiam sub propria ratione aureolæ habet excellentissimam, quia quamvis pugnam non senserit, pugnam tamen aliquam carnis habuit, sed ex vehementia virtutis, adeo habuit carnem subditam, quod hujusmodi pugna ei insensibilis erat: istud non videtur convenienter dici, imo Maria habuit perfectissime et proprie aureolam virginitatis, ut in hoc membris aliis Ecclesiæ conformaretur, in quibus virginitas invenitur, quia habuit pugnam ab hoste, non autem a carne. 4. dist. 49. qu. 5. art. 3. qu. 1. 2^m.

39. Maria cum Joseph vovit virginitatem absolute, sed prius vovit sola, si Deo placeret. 5. q. 28. 4. o. — 4. d. 30. q. 2. art. 1. quæst. 1. o. — Matth. 1. mer. d. F.

40. Maria antequam contraheret matrimonium cum Joseph, prius certificata fuit divinitus, quod Joseph erat in simili proposito virginitatis servandæ, sed hoc non expresserunt in contractu. 4. d. 50. q. 2. art. 1. q. 2. 2^m.

41. Maria consensit in carnale copulam implicite tantum. 4. dist. 50. q. 2. art. 1. q. 2. 3^m. — L.

42. Matrimonium verum fuit inter Mariam et Joseph, habuitque triplex bonum, et utramque perfectionem requisitam præter coitum. Et nuptiæ factæ sunt. 5^a. qu. 29. 2. o. — 4. d. 50. qu. 2. 2. o. — Opusc. 60. c^o. 2. — Matth. 1. me^o. d. F. etc.

43. Maria fuit experta maledictione Evæ, quia peperit sine dolore, et non multiplicavit conceptus, nec fuit subjecta viro. 5^a. q. 30. 2. 2^m. — Q. 55. 6. 1^m.

44. Mariæ Virginis partus mystice significat partum animæ penitentis. Opus. 60. cap^o. 4.

45. Quia pia Virgo Maria quolibet die naturali usque ad Resurrectionem Christi recederet, verbum Simeonis cum dolore vehementi, nullius auctoritatis robore fulcitur. Opusc. 12. art. 5.

46. Idem Angelus creditur missus ad Mariam et ad Joseph. Matth. 1. fin. d. F. Annuntiatio o.

47. Angelus prius apparuit Mariæ quam Joseph. 3^a. Question. 30. 2. 2^m.

48. Angelus excellentius apparuit Mariæ quam Joseph. 3^a. quæst. 50. 3. 1^m.

49. Maria secundum aliquos non fuit turbata in visione angeli, quia assuevit erat visionibus angelorum, sed in sermone ejus ex admiratione dictorum. 5^a. quæst. 50. 3. 3^m. — Opusc. 90. cap^o. 1.

50. Non inconvenit quod angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundum statum, licet esset e converso secundum virtutem et prædestinationem. 1^a. q. 117. 2. 3^m. — 3^a. q. 30. 2. 1^m. — 5. d. q. 3. art. 2. q. 1. 2^m.

51. Maria excessit angelos in tribus, in quibus angeli excedebant alios homines, scilicet in plenitudine gratiæ, familiaritate Dei et puritate. Opusc. 8.

52. Maria est super omnes ordines angelorum. 5^a. qu. 30. 2. 1^m. — 1. dist. 44. 5. 4^m. — 2. dist. 9. 8. c. — Dist. 16. 3. 5^m. — 5. dist. 22. q. 3. art. 5. 5^m.

53. Spiritus sanctus fecit duplicem purgationem in Maria, scilicet præparatoriam ad conceptionem Christi, colligens mentem ejus in unum, secundam vero a fomite, mediante conceptione Christi. 5^a. quæst. 27. 3. 3^m. — Dist. 5. quæst. 4. 2. 5^m. — L. i.

54. Purgatio prima non fuit ad removendum transgressionem peccati originalis, sed ut digna esset Christo. 12^a. q. 81. 1. 3^m. — Ma. q. 4. 7. 6^m.

55. Purgatio Mariæ a fomite fuit miraculosa. 5. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. c. — Ver. q. 25. 7. c. — 1^m.

56. Immunitas a peccato in Maria causabatur ex tribus, scilicet ex ligatione fomitis, gratia inclinante ad bonum, et providentia Dei. 5^a. q. 27. 5. c. fi. — 4. 1^m. — 5. d. 5. q. 1. a. 2. qu. 2. c. — Quæst. 3. 1^m.

57. Maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immunditiam, sed propter humilitatem et obedientiam, et ut approbaret legem, et vitaret calumniam. 5^a. qu. 57. 4. o. — Opusc. 60. c^o. 8.

58. Emundatio et confirmatio Mariæ inchoata fuit in prima sanctificatione, sed in secunda consummata est perfectione viæ, in Assumptione vero ejus perfectione gloriæ. 1^a. quæst. 100. 2. c. — 5^a. quæst. 27. 5. 2^m. p. 3. dist. 5. quæst. 1. art. 2. quæst. 1. 2. c. — Quæst. 5. o.

59. Potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit, et talis fuit puritas beatiæ Virginis Mariæ, quæ a peccato originali et actuali immunis fuit, tamen

sub Deo in quantum erat in ea potentia ad peccandum. I. dist. 44. 3. 3^m.

60. Opp^m. videtur dicere. 3° quæst. 77. 1. o. — 2. 2^m. Resp^o. sicut dubio 370°.

61. Maria sanctificata fuit in utero a peccato originali quoad maculam et reatum personalem, non autem a reatu totius naturæ. Ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta, non intrasset paradysum, nec vidisset Deum per essentialiam, sicut nec alii sancti. 5^a. q. 27. 1. 3^m. — 5. d. 3. q. 1. art. 2. q. 1. 2. o. — Q. 4. 2. 5^m. — 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. c. — Opusc. 3. c^o. 224.

62. Cum B. Virgo Maria credatur omnino fuisse immunis a fomitibus inclinatione, propter ejus sanctificationem perfectam, non est pium ponere aliquam pugnam a carne fuisse in ea, cum talis pugna non sit nisi ex fomitibus inclinatione, nec tentatio quæ est a carne, sine peccato esse possit, ut patet per glossam. Et quamvis non habuerit pugnam per tentationem quæ est a carne, habuit tamen pugnam per tentationem ab hoste, qui nec ipsum Christum reveritus est. 4. d. 49. qu. 5. art. 5. 9. 1. 2^m.

63. Fomes in Maria adeo debilitatus est et extinctus, ut ad peccatum actuale nunquam inclinaretur. 3^a. q. 27.

3. c. — 4. 1^m. — 5. 2^m. — 4. d. 6. q. 1. art. 1. qu. 2. c. — D. 49. q. 5. art. 5. quæst. 1. 2^m.

64. Maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali. 5^a. q. 27. 4. o. — 6. 1^m. — 5. d. 3. q. 1. art. 2. qu. 1. 4^m. — 5^m. — Q. 2. 3. o. — L. 1. — D. 15. q. 1. art. 2. q. 1. c. — 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. c. — D. 21. q. 1. art. 3. q. 1. c. — Quod 6. 7. c. fi. — Opusc. 3. c^o. 228. 231. — Opusc. 8. prin^o. — Ps. 14. prin^o. b. H. — Ps. 45. me^o. d. G. — Matth. 12. 6. d. 1.

65. Tabernaculum veteris Legis figurabat Mariam. 5^a. quæst. 27. 2. b.

66. Maria dicitur dies, et Eva nox. Ps. 18. pri^o. b. H.

67. Maria dicitur aurora, quia fuit confinium veteris et novæ legis, sicut aurora est confinium diei et noctis 4. d. 50. q. 2. art. 1. q. 1. 1^m.

68. Festo Neomeniæ succedit festum Mariæ in qua primo apparuit illuminatio solis, id est Christi per coram gratiæ. 12^a. q. 105. 3. 4^m.

69. Maria dicitur virga quintupliciter, scilicet consolans, fructificans, satians, flagellans et vigilans. Isa. 11. pri^o. H.

70. Maria dicitur petra tripliciter, scilicet petra firmi-tatis, frigiditatis et ubertatis. Is. 16. me^o. A.

ORDO RERUM

QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

PEREGRINATIONES MARIANÆ.

9

Atlantis Mariani continuatio.

9

CENTURIA QUARTA.

9

301. — Imago B. V. de Co'umna, Monte Polit. in Ital.	9
302. — De Campiglio, in Germ. Sup.	11
303. — S. Maria Populi, Tarenti in Ital.	12
304. — Kellerpachensis, Confluentiæ in Germ. Sup.	12
305. — De Monte Politiano, in Ital.	13
306. — In Umbra, Laufennæ in Germ. Sup.	14
307. — De Pace, Veronæ in Ital.	15
308. — Ad fontem Frigidum, Caltenbrunnæ in G. S.	15
309. — Focensis, Focæ in Ital.	17
310. — Baselgana, in Germania Super.	17
311. — De Insula, Vicentiæ in Ital.	18
312. — Delle Laste, Tridenti in Germ. Sup.	18
313. — In colle, Senis in Italia	20
314. — Inviolata, Rivæ in Germ. Sup.	21
315. — Ab Angelo, Faventiæ in Ital.	22
316. — Bagolina, in Germ. Super.	22
317. — Montis Viridi, Grumi in Ital.	23
318. — Auxiliatrix, Passavi in Germ. sup.	23
319. — Hiderburgensis, Passavi in Germ. sup.	23
320. — In cathedrali Mediolani, in Ital.	26
321. — Fernicensis, in Germ. sup.	26
322. — De Scalas, Veronæ in Ital.	27
323. — Bernriedensis, in Germ. sup.	27
324. — Gibellina, in Ital.	29
325. — Curvanucensis, in Germ. sup.	29
326. — Saronensis, Saronæ in Ital.	30
327. — Amerungana in Germ. sup.	31
328. — Ad Tres Fontes, Romæ in Ital.	31
329. — Lolorosa, Rechocogli in Germ. sup.	32
330. — De Mari, Tarenti in Ital.	33
331. — De Refugio, Augustæ in Germ. sup.	33
332. — De Castello Novo, Recanati in Ital.	33
333. — Ehingensis, in Germ. sup.	34
334. — De Carcere, Prati in Ital.	34
335. — Retzbacensis, in Germ. sup.	37
336. — De Alapa, Vercellis in Ital.	37
337. — Hergiswaldensis, in Germ. sup.	39
338. — De Rosa, Lucæ in Ital.	39
339. — Græcensis, in Germ. sup.	40
340. — Di Piazza, Recanati in Ital.	41
341. — Strasangiana, in Germ. sup.	41
342. — De Nuce in oppido S. Pauli in Ital.	42
343. — Montis Mariæ, Rancoviltæ in Germ. sup.	43
344. — De Stenata, Parmæ in Ital.	43
345. — De Rosario, Rotwilæ in Germ. sup.	44
346. — In cathedrali templo Paduæ in Ital.	45
347. — Rechbergiana, Hochenrechbergi in G. S.	45

348. — Narniensis, Narniæ in Ital.	46
349. — Lindaviensis, in Germ. sup.	47
350. — In Via, Romæ in Ital.	48
351. — Kauffburana, in Germ. sup.	49
352. — De Victoria, Romæ in Ital.	50
353. — Eigentalsensis, in Germ. sup.	51
354. — In Vallicella, Romæ in Ital.	52
355. — De Compassione, Bullæ in Germ. sup.	53
356. — In Via Lata, Romæ in Ital.	53
357. — Wettingana, in Germ. sup.	53
358. — De S. Josepho, Recanati in Ital.	53
359. — Ad S. Cruorem, Neukirchii in Germ. sup.	56
360. — Trans Tiberim, Romæ in Ital.	57
361. — In Crypta, Monachii in Germ. sup.	58
362. — Transpontina, Romæ in Ital.	59
363. — Civezanensis, in Germ. sup.	60
364. — De Scala, Romæ in Ital.	61
365. — Vigana, in Germ. sup.	61
366. — Scala cœli, Romæ in Ital.	62
367. — Tremedalana, in Hisp.	62
368. — Supra Minervam, Romæ in Ital.	63
369. — De Capella, Giennæ in Hisp.	64
370. — De Poricu, Romæ in Ital.	65
371. — Cialensis in India.	66
372. — Ad Ursam, Romæ in Ital.	67
373. — De Remedis, Numantiæ in Hisp.	68
374. — De Arsenali, Venetiis in Ital.	68
375. — Subterranea, Avilæ in Hisp.	69
376. — Ad S. Augustinum, Romæ in Ital.	70
377. — De Pietate, Verraci in Hisp.	70
378. — In Campo Martio, Romæ in Ital.	71
379. — Ad Aquas Sanctas, in Villa Viridi in Hisp.	72
380. — Ad S. Bernardum, Romæ in Ital.	74
381. — Antiqua Virgo, Sevigliæ in Hisp.	74
382. — De Tribulatione, Venetiis in Ital.	74
383. — De Spineto, Numantiæ in Hisp.	75
384. — De Cœlestia, Venetiis in Ital.	76
385. — De Victoria, Malacæ in Hisp.	77
386. — In Cosmedino, Romæ in Ital.	78
387. — De Pontevedra, in Hisp.	79
388. — In Campitelli, Romæ in Ital.	79
389. — De Fontibus, Præsæ in Hisp.	81
390. — De SS. Rocho et Marg., Venetiis in Ital.	81
391. — De Vacci, Avilæ in Hisp.	82
292. — De Miraculis, Venetiis in Ital.	83
393. — Zamorea, in Hisp.	84
394. — De Planctu, Venetiis in Ital.	84
395. — Coronata, Gienni in Hisp.	85
396. — De Anconeta, Venetiis in Ital.	86
397. — De Cogolla, Millani in Hisp.	88
398. — De Salute, Venetiis in Ital.	88
399. — De Cruce, Cubæ in Hisp.	88
400. — In Monte Martyrum, Parisiis in Gallia.	89

CENTURIA QUINTA.

401. — De Rubo, Ognatæ in Hisp.	91
402. — In S. Clara, Venetiis in Ital.	92
403. — Olivæ, Castilvedræ in Hisp.	95
404. — S. Mariæ Majoris, Venetiis in Ital.	95
405. — Legionensis, Legionē in Hisp.	94
406. — In Araceli, Romæ in Ital.	94
407. — De Henar, Henari in Hisp.	95
408. — De Lucca, Luccæ in Italia	96
409. — De Hayrum, Silvæ in Hisp.	97
410. — De Oroppa, Biellæ in Italia.	98
411. — De Pietate, Tolosæ in Gallia.	99
412. — Pincensis Soc. Jes., in Polonia.	99
413. — De Mercede, Valentia in Hispania.	100
414. — De Columnis, Turonis in Gallia.	101
415. — De Silva, Toleti in Hisp.	102
416. — De Gradu, Agatæ in Gallia.	103
417. — Meliorata, Avilæ in Hisp.	103
418. — Torosellana in Gallia.	104
419. — Kiriteinensis, in Bohemia.	104
420. — De Aurata, Tolosæ in Gallia.	105
421. — Coiaviensis, in Bohemia.	106
422. — In Brugeris, Tolosæ in Gallia.	107
423. — De Rosa, Budwici in Bohemia.	107
424. — Rothomagensis, in Gallia.	108
425. — Altwilmsdorffensis, in Bohemia.	109
426. — De Gratia, Gœæ in India.	110
427. — In cathedrali, Parisiis in Gallia.	111
428. — Albaquensis, in Germania S.	112
429. — Clariacensis, in Gallia.	113
430. — Boskoviensis, in Bohemia.	113
431. — Aspricolensis, Lugduni in Gallia.	114
432. — Wissegradensis, Pragæ in Bohemia.	115
433. — Dolorosa, Machmæ in Palestina.	115
434. — Libessicensis, in Bohemia.	116
435. — In Gethsemani, Hierosolymis in Palestina.	116
436. — Dolorosa, Pragæ in Bohemia.	117
437. — Annuntiationis, Nazarethi in Palestina.	118
438. — Aspricollensis S. J., Pragæ in Bohemia.	119
439. — De Fonte, Malhareæ in Ægypto.	119
440. — Oberstoffiensis S. J., in Germ. sup.	120
441. — Ad Piscinam Probaticam, Hierosol. in Pal.	120
442. — S. Maria Major S. J., Brunæ in Germ. sup.	121
443. — Presentata, Hierosolymis in Palestina.	121
444. — De Febribus, Barri in Germ. sup.	122
445. — In Monte Sion, Hierosolymis in Palestina.	123
446. — De Vinovo, in Sabaudia.	123
447. — De Spasmo, Hierosolymis in Palestina.	124
448. — Sicheimensis. S. J., Turnoni in Sabaudia.	125
449. — Apparitionis, Hierosolymis in Palestina.	126
450. — Caroli Magni, Aquisgrani in Germania S.	126
451. — Bethleemica, in Palestina.	128
452. — Bethuniensis, in Germ. inf.	129
453. — De Timore, Nazarethi in Palestina.	130
454. — A Misericordia, Insulis in Germ. inf.	130
455. — Cæsariensis, in Palestina.	131
456. — Acreusis, in Germ. inf.	131
457. — In Domo Zachariæ, in Palestina.	132
458. — De Nemore, in Germ. inf.	133
459. — De Crypta, Bethlemi in Palestina.	133
460. — De Consolatione, Barri in Germ. inf.	134
461. — Inclusa, in monte Olivarum.	135
462. — De Consolatione S. J., Esquer. in Germ. inf.	135
463. — De Monte, Neocæsareæ in Ponto.	136
464. — Orsensis S. J., in Lithuania.	136
465. — In Jaspide, Constantinopoli in Græcia.	137
466. — De Braza in Dalmatia.	137
467. — De Cypressso, Smyrnæ in Oriente.	138
468. — De Ceista, Monte Majore in Lusitania.	139
469. — De Cairo, in Ægypto.	140
470. — Ad Portum, Olissipone in Lusitania.	141
471. — Tallensis, Possonii in Hungaria.	142
472. — S. Mariæ in Bethleem, in Palestina.	142
473. — De Insula, in Insula Danubii in Hungaria.	143
474. — De Candela, Ochi in Palestina.	143
475. — S. Martha, Massiliæ in Gallia.	144
476. — Tuccoviensis, in Polonia.	145
477. — De Donis, Avenione in Gallia.	146
478. — Sokaliensis, in Polonia.	146
479. — Senonensis, in Gallia.	147
480. — Ravensis S. J., in Polonia.	148
481. — De Pisis, Turone in Gallia.	149
482. — Anastasia, Constantinopoli in Græcia.	149
483. — A principio, Neapoli in Italia.	150
484. — S. Nicolai, Miræ in Oriente.	150
485. — Bochnensis, in Polonia.	151
486. — De Mari, Vesuntione in Burgundia.	152

487. — S. Maria Major, Cracoviæ in Polonia.	153
488. — De Lacuna, Carinennæ in Hisp.	153
489. — In Arenis, Cracoviæ in Polonia.	154
490. — Hildeshemiensis, in Germ. sup.	155
491. — Leraysensis, in Polonia.	156
492. — De Bello Monte, in Lotharingia.	157
493. — De Oleo, Bivonæ in Sicilia.	158
494. — De Code, Toralvæ in Navarra.	160
495. — Changhevana, in regno Sincensi.	160
496. — Iraxanensis, in Navarra.	161
497. — Capocavana, in regno Peru.	161
498. — De Usa, in Navarra.	164
499. — Regia, in Monte Badonico in Anglia	164
500. — De Ascensu, Stellæ in Hisp.	165

CENTURIA SEXTA.

501. — De Clypeo, Londini in Anglia.	165
502. — De Sacario, Pampelonæ in Hisp.	165
503. — Mexicana, in regno Mexican.	166
504. — De Via, Pampelonæ in Hisp.	167
505. — De Nivibus, in regno Chile.	168
506. — De Roncavalle, in Hispania.	169
507. — De Travancoritana, in India.	170
508. — Marstiaccensis, in Gallia.	171
509. — Angolitana in India.	171
510. — Sarracina, in Gallia.	172
511. — De Balvanera, in Hispania.	173
512. — De Militia, Sicti in Sicilia.	173
513. — Gratiacensis, in Burgundia.	175
514. — Agrorum, Refalali in Sicilia	176
515. — De Monte Fil., Valletæ in insula Mel'ta.	177
516. — Cyrenensis, in Cypro.	178
517. — Castillonensis, in Burgundia.	179
518. — Consolatix, Luxemburgi in Germ. inf.	179
519. — Lauretana S. J., Vilnæ in Lithuania.	181
520. — De Gratia, Gignaci in Gallia.	182
521. — Ostrownensis, in Lithuania.	183
522. — Ruthenensis, in Gallia.	184
523. — Oppaviensis S. J. in Germ. sup.	185
524. — Austitana, in Gallia.	185
525. — Lauretana, Glogoviæ in Germ. S.	186
526. — De Bono Succursu, Nancei in Lotharing.	186
527. — De Curia, Swidnici in Bohemia	187
528. — Virdunensis, in Lotharingia.	188
529. — In templo cathedrali, Virduni in Lothar.	188
530. — De Cavadonga, in Hisp.	189
531. — Bechiniensis, in Bohemia.	189
532. — Boni Nuntii, Nancei in Lotharingia.	190
533. — Eremitica, in Anglia.	191
534. — Ruxeriana, Nancei in Lotharingia.	192
535. — Walsinghamensis, in Anglia.	193
536. — Taurensis, in Monte Tauro in Minorica ins.	193
537. — B. Virg. Lucæ, Hallu in Majorica ins.	195
538. — Ad Arcus, Londini in Anglia.	197
539. — Zielenicensis S. J., in Polonia.	198
540. — Dixelensis, in Germania.	198
541. — Gidlensis, Gidlæ in Polonia.	199
542. — Neustiftana S. J., Petovii in G. S.	201
543. — De Pietate S. J., Jaroslaviæ in Polonia.	202
544. — De Sion, in Monte Sion in Lotharingia.	202
545. — Perneggensis, in Germ. sup.	205
546. — Misenicensis, in Polonia.	207
547. — Sieprecensis, in Polonia.	205
548. — Tullensis, in Lotharingia.	207
549. — De Crypta, Pragæ in Bohemia.	208
550. — Imperatricis, Viennæ in Germ. S.	209
551. — De Oleo, Sozopoli in Oriente.	210
552. — Ad Machabæos, Colonie in G. S.	210
553. — Lauterbachensis, in Germ. sup.	210
554. — Kirchwaldensis, in Germ. sup.	211
555. — Consolatix, Geldriæ in Germ. sup.	212
556. — Dercheensis, in Gallia.	212
557. — Runxputensis, Heilæ in Germ. inf.	215
558. — Ligniensis, in Lotharingia.	213
559. — De Liberacourt, in Germ. inf.	214
560. — Ad Pinum, Hæglingæ in G. S.	214
561. — De Cuniculis, Avesnæ in Germ. inf.	215
562. — Zarmasciensis, in Polonia.	216
563. — Mussipontana, in Lotharingia.	216
564. — De Bona Quiete, Marciliaci in Burgundia.	217
565. — Tungrensensis, in Germ. inf.	218
566. — Nayumensis, in Gallia.	220
567. — Teuxburiensis, in Anglia.	221
568. — De Succursu Afflictorum S. J., Bethu. in Gal.	222
569. — De Paro, in Oriente.	222
570. — Foiensis, Ambiani in Gallia.	225
571. — De Miraculis, Andomari in Germ. inf.	224
572. — De Rubæ, Ognatæ in Hispania.	224

573.	— De Ferro, Altorffii in Germ. inf.	225	639.	— Ciguelana, in Hispania.	282
574.	— SS. Xysti et Dominici, Romæ in Ital.	225	660.	— Nova, Panormi in Sicilia.	285
575.	— Kesselensis, Lovanii in Germ. inf.	226	661.	— Tobetana, in Hispania.	285
576.	— Schiedamensis, in Germ. inf.	227	662.	— De Stella, Grati in Hispania.	284
577.	— S. Catharina, Eremitæ in Oriente.	228	663.	— De Jarava, in Hispania.	284
578.	— S. Mariæ Ægyptiacæ, Hierosoly. in Palæst.	229	664.	— De Pariete, Henestæ in Italia.	284
579.	— Leopoldina, Viennæ in Germ. S.	232	665.	— De Pariete, Mediolani in Italia.	285
580.	— S. Genovefæ, in Germ. inf.	232	666.	— De Viridario, in S. Angelo in Sicilia.	285
581.	— Cluniacensis, in Gallia.	233	667.	— Argentoniana, in Germ. inf.	286
582.	— Grandimontensis, in Gallia.	233	668.	— Caidifuriensis, Bourges in Gallia.	286
583.	— Suessionensis, in Gallia.	234	669.	— Domina, Bononiæ in Gallia.	287
584.	— S. Dionysii, Parisiis in Gallia.	234	670.	— A Porto, Claromonti in Gallia.	287
585.	— Leonis imperatoris, Constantin. in Græcia.	235	671.	— Lincolnensis, in Anglia.	287
586.	— Bernensis, in Germ. inf.	235	672.	— De Capella, Ariæ in Germ. inf.	288
587.	— Pictaviensis, in Gallia.	236	673.	— Cherselensis, in Germ. inf.	288
588.	— In Calcopretis, Constantin. in Græcia.	237	674.	— A Miraculis, Panormi in Sicilia.	288
589.	— De Naiara, in Hispania.	238	675.	— Consolatrix, Vilvordæ in Germ. inf.	289
590.	— Angelorum, Bononiæ in Gallia.	238	676.	— De Consolatione, Bononiæ in Italia.	290
591.	— Ad Gradus, Viterbii in Italia.	239	677.	— De Guardia, Petrocoræ in Gallia.	290
592.	— Anatoliana, CP. in Græcia.	239	678.	— Gaudiosa, Duaci in Germ. inf.	290
593.	— Judeorum Patrona, Seville in Hispania.	241	679.	— Osnabrugensis, in Germ. sup.	291
594.	— Divitensis, in Germ. inf.	242	680.	— Berstellensis, in Germ. inf.	291
595.	— De Oleo, Anastasiopoli in Oriente.	243	681.	— Annuntiata, Racuiæ in Sicilia.	291
596.	— Marciacensis, in Gallia.	243	682.	— In Cathedrali, Toleti in Hispania.	292
597.	— De Cruce, Ervordæ in Germ. S.	244	683.	— Speciosa, Wintoniæ in Anglia	295
598.	— Heisterbacensis, in Germ.	244	684.	— Canodiensis, in Hungaria.	295
599.	— Calcata, CP. in Græcia.	245	685.	— De Eremitorio, Valencensis in Germ. inf.	294
600.	— Vulnerata, Avenione in Gallia.	246	686.	— Debezana, Brigantii in Gallia.	294
CENTURIA SEPTIMA.		247	687.	— Confortatrix, Veronæ in Italia.	295
601.	— De Pace, Anicii in Gallia.	247	688.	— De Casona, in Italia.	295
602.	— De Carquera, in Hispania.	247	689.	— Trialacensis, in Hibernia.	296
603.	— Wolodimeriana, Moscæ in Moscovia.	249	690.	— De Arbore, Dordraci in Germ. inf.	296
604.	— Brouchburgana, in Germ. inf.	250	691.	— De Lacte, Bingæ in Germ. sup.	297
605.	— De Granato, Lerenæ in Hispania.	251	692.	— Della Cortegada, in Hispania.	298
606.	— Meduntana, in Gallia.	251	693.	— Busiesis, Buseii in Lotharingia.	298
607.	— Boriara, in Hispania.	251	694.	— A Pace S. J., Audomari in Germ. inf.	299
608.	— Ranspergana, in Germ. inf.	252	695.	— De Lapidibus, in monte Politiano in Ital	299
609.	— De Valle Viridi, in monte Ætna in Sicil.	252	696.	— De Crypta, Panormi in Sicilia.	299
610.	— Nicellana, in Germ. inf.	254	697.	— Della Grotta S. J., Panormi in Sicilia.	300
611.	— De Miraculis, Alcamî in Sicilia.	254	698.	— De Agathyrso, Nasi in Sicilia.	300
612.	— De Exsilio, Madriti in Hispania.	255	699.	— De Sortino, in Sicilia,	301
613.	— De Consolatione, Himaræ in Sicilia.	256	700.	— Modicana, in Sicilia.	302
614.	— De Parco Dominarua, Lovanii in Germ. inf.	256	CENTURIA OCTAVA.		303
615.	— De Bonastra, in Hispania	257	701.	— Stokelensis, in Germ. inf.	305
616.	— De Provenzano, Senis in Italia.	257	702.	— De Rosario, Barcinone in Hispania.	305
617.	— Hodægitria, CP. in Græcia.	258	703.	— Ranspergensis, in Germ. inf.	304
618.	— De Quercu, Oschoti in Germ. inf.	259	704.	— Perpigniacensis, in Hispania.	304
619.	— De Almudena, Madriti in Hispania.	259	705.	— Reuselensis, in Germ. inf.	305
620.	— Geldonensis, in Germ. inf.	259	706.	— De Tolerantia, Parisiis in Gallia.	305
621.	— In Hospitali, Geldoniæ in Germ. inf.	260	707.	— Wilibrordiana, Antuerpiæ in Germ. inf.	306
622.	— De Succursu, Panormi in Sicilia.	260	708.	— De Columba, Bononiæ in Italia.	307
623.	— In Cathedrali, Eystadii in G. S.	261	709.	— De Bono Odore, in Silva Sonia in Germ. inf.	307
624.	— Ad S. Benedictum, Guadagnoli in Italia.	262	710.	— Suonicensis, in Bosnia.	308
625.	— De Consolatione S. J., Ariæ in Germ. inf.	262	711.	— Calevortiana, in Germ. inf.	309
626.	— Lavensis, Ragusæ in Dalmatia.	263	712.	— Bajocensis, in Gallia.	309
627.	— Lauretana, Stvolovicis in Lithuania.	264	713.	— Domina Gratia, Scheutvestæ in Germ. inf.	310
628.	— Ad S. Agatham S. J., Catanæ in Sicilia.	264	714.	— Stagnensis, in Gallia.	311
629.	— Panaria, Ariæ in Germ. inf.	265	715.	— Peregrinantium, Antuerpiæ in Germ. inf.	311
630.	— Netina, Neti in Sicilia.	266	716.	— Locatensis, in Italia.	312
631.	— De Bruein, Mamezi in Germ. inf.	267	717.	— Alsenbergensis, in Germ. inf.	313
632.	— De Laceroma, Ragusæ in Dalmatia.	267	718.	— Agennensis, in Gallia.	315
633.	— De Nova Lucæ, Catanæ in Sicilia.	268	719.	— Amicta Sole, Antuerpiæ in Germ. inf.	315
634.	— S. Heriberti, Tuiti in Germ. inf.	269	720.	— Garazonia, in Monte Leonis in Gallia.	316
635.	— De Lapidibus, Madriti in Hispania.	270	721.	— Lakensis, in Germ. inf.	317
636.	— Gennensis, Madriti in Hispania.	270	722.	— De Miraculis, Neapoli in Italia.	319
637.	— De Lokere, Candavi in Germ. inf.	270	723.	— De Bono Succursu, Bruxellis in Germ. inf.	319
638.	— De Moneta S. J., Smolensci in Moscovia.	271	724.	— De Ponte, Abredoniæ in Scotia.	320
639.	— Hennebergica, in Germ. sup.	272	725.	— In Sabulo, Bruxellis in Germ. inf.	321
640.	— Mater Admirabilis, Ingolstadii in G. S.	272	726.	— De Lacrymis, Trivii in Italia.	322
641.	— Arborea, Pezzuræ in Moscovia.	273	727.	— Auxiliatrix, Bruxellis in Germ. inf.	322
642.	— S. Apollinaris, Romæ in Italia.	274	728.	— Plebsactensis, in Italia.	323
643.	— De Valle, Boetice in Hispania.	274	729.	— Heverloana, in Germ. inf.	324
644.	— De Victoria, Panormi in Sicilia.	274	730.	— Hierosolymitana. Sardenaidæ in Oriente.	324
645.	— De Arca, Bartenæ in Hispania.	275	731.	— De Gratia, Bruxellis in Germ. inf.	326
646.	— De Fonte, Ravenosæ in Sicilia.	275	732.	— De Populo, Genestæ in Italia.	327
647.	— De Gratia, Froesnedæ in Hispania.	276	733.	— Wilsellana, in Germ. inf.	327
648.	— De Luce, Drepani in Sicilia.	276	734.	— De Galliera, Bononiæ in Italia.	328
649.	— De Zarga, Aliagæ in Hispania.	277	735.	— De Conceptione, Duaci in Germ. inf.	328
650.	— Ad S. Theclam, Panormi in Sicilia.	277	736.	— De Quercu, Viterbis in Italia.	329
651.	— De Prato, Camarilli in Hispania.	278	737.	— Winxellensis, in Germ. inf.	329
652.	— De Catenis, Panormi in Sicilia.	278	738.	— Biroklingsensis, Hippenhemii in G. S.	330
653.	— De Prato, Calatayudæ in Hispania.	279	739.	— De B. Vincentio, Bononiæ in Italia.	330
654.	— A Villa, Panormi in Sicilia.	280	740.	— De Stabulo, alicubi in Germ. inf.	331
655.	— De Quercu, Bordoni in Hispania.	280	741.	— De Miraculis, Avenione in Gallia.	332
656.	— Lauretana, Racuiæ in Sicilia.	281	742.	— Finis Terræ, Bruxellis in Germ. inf.	333
657.	— De Vervela, in Hispania.	281	743.	— De Urticeto, Heilbrunnæ in G. S.	333
658.	— Imperlata, Panormi in Sicilia.	282	744.	— De Vico Ursorum, Parisiis in Gallia.	333

743.	— Boondalensis, in Germ. inf.	353
746.	— De Deserto, Treviris in G. S.	356
747.	— De Spe, Avenione in Gallia.	356
748.	— De Quercu, Merfelti in Germ. inf.	357
749.	— Alba, Hauditovii in Scotia.	357
750.	— Burburgensis, in Germ. infer.	358
751.	— De Carthusia, Moguntia in G. S.	359
752.	— De Arcu, Tervani in Anglia.	360
753.	— Libbekensis, in Germ. infer.	361
754.	— Andronici imper., CP. in Græcia.	361
755.	— Schiedamensis, in Germ. inf.	362
756.	— De Misericordia, Neapoli in Italia.	362
757.	— Ad S. Petrum, Lovanii in Germ. inf.	364
758.	— Regia, Cracoviæ in Polonia.	364
759.	— Landensis, in Germ. infer.	365
760.	— De Oribus, Clarofonti in G. inf.	365
761.	— De Porticu, Clarofonti in Gallia.	367
762.	— Trajectensis, in Germ. inf.	367
763.	— Immaculatæ Concept., Madriti in Hisp.	368
764.	— De Saxo, Fesulis in Italia.	369
765.	— Werchterana, in Germ. inf.	369
766.	— Binderensis, in Germ. inf.	369
767.	— De Bona Spe, Lugduni in Gallia.	381
768.	— Ad S. Michaelem, Antuerpiæ in Germ. inf.	385
769.	— Fuliensis, in Gallia.	385
770.	— Clarifontis, Cortenacæ in Germ. inf.	384
771.	— De Remediis, Madriti in Hispania.	384
772.	— De Vulturello, Guadagnoli in Italia.	385
773.	— De Remediis, Ribeiræ in Lusitania.	387
774.	— In Via Flaminia, Lovani in Germ. inf.	388
775.	— De Peste, Paduæ in Italia.	389
776.	— Schardensis, in Germ. sup.	369
777.	— De Portello, in Hispania.	361
778.	— De Junipero, Farnolæ in Hispania.	362
779.	— De Victoria, Silvanecti in Gallia.	365
780.	— A Dalacha, Catanæ in Sicilia.	365
781.	— De Consolatione, Balera in Gallia.	366
782.	— De Remediis, Rodæ in Hispania.	367
783.	— Parisiensis, in Gallia.	368
784.	— Auskirkensis, in Germ. sup.	369
785.	— De Rupe, Tordesillæ in Hispania.	371
786.	— A Miraculis, Syracusis in Sicilia.	371
787.	— Eremitana, CP. in Græcia.	372
788.	— De Constantiopolis, Madriti in Hispania.	373
789.	— De Misericordia, Madriti in Hispania.	374
790.	— De Auxilio Subitaneo, in Germ. inf.	374
791.	— Marsalensis, in Sicilia.	375
792.	— Antiqua, Madriti in Hispania.	376
793.	— De Planctu, Salerni in Italia.	377
794.	— Constantiana, in Cyprio.	377
795.	— Pfarrkirchensis, in Germ. infer.	378
796.	— Capreolana, in Italia.	379
797.	— Incoronata, Sardeniæ in Oriente.	380
798.	— Tindariana, in Sicilia.	380
799.	— In Cœmeterio Judæorum, in Italia.	381
800.	— Bougana, Bougæ in Lusitania.	382

CENTURIA NONA.

801.	— De Crocodilo, Madriti in Hispania.	382
802.	— De Aracida, Conimbricæ in Lusitania.	383
803.	— De Rosario, Kenzingæ in G. S.	384
804.	— De Sierra, Roizæ in Hispania.	385
805.	— Pekinensis, in Sineæ regno.	385
806.	— Magellona, Lecinenæ in Hispania.	388
807.	— Cantonensis, in Sineæ regno.	390
808.	— S. Lucæ, Brunæ in G. S.	391
809.	— Xixena, in Hispania.	391
810.	— Diesthemensis, in Germ. infer.	393
811.	— De Herrera, Darocæ in Hispania.	393
812.	— De Litte, CP. in Græcia.	394
813.	— De Cupressu, CP. in Græcia.	394
814.	— De Planctu, in Castro Rudolfi in Gallia	395
815.	— Catacensis, in Italia.	395
816.	— De Salas, Osceæ in Hispania.	396
817.	— De Valle Saxæ, Fabriani in Italia.	397
818.	— De Spino, Alcala in Hispania.	397
819.	— A S. Romano, Montopoli in Italia.	398
820.	— De Pineta, Bielsæ in Hispania.	398
821.	— De Gratiis, Arimini in Italia.	399
822.	— De Oleastro, Cæsaraugustæ in Hispania.	399
823.	— De Gratiis, Imolæ in Italia.	400
824.	— De Oleastro, Esterquilii in Hispania.	401
825.	— De Gratiis, Antiguali in Italia.	402
826.	— De Regula, S. Lucas in Hispania.	402
827.	— De Avilano, Campaniæ in Italia.	403
828.	— De Consolatione, Madriti in Hispania.	403
829.	— De Gratiis, Scandrilæ in Italia.	404
830.	— Cosen is, Cose in Lusitania.	404

831.	— De Jesu, Panormi in Sicilia.	405
832.	— De Codes, Codæ in Hispania.	406
833.	— De Rosis, Bergomi in Italia.	407
834.	— De Jerusalem, in Monte Corvi in Lusitania.	408
835.	— Ad Tiliam, Osterwici in Germ.	409
836.	— De Liliis, Naxeræ in Hispania.	409
837.	— Trium Regum, Grabadonæ in Italia.	410
838.	— De Hoz, Sepulvedæ in Hispania.	410
839.	— De Ursuleo, Carbonii in Italia.	411
840.	— De Consolatione, in Germ. infer.	412
841.	— De Villa Escusa, Madriti in Hispania.	412
842.	— De Jesu, Camari in Sicilia.	415
843.	— De Monte Sancto, Vittalonga in Hispania.	415
844.	— De Plumbo, Bononiæ in Italia.	415
845.	— De Monte Filermo, Melite in Insula Malta.	415
846.	— Incarnato, Damasci in Oriente.	416
847.	— De Jesu, Valentia in Hispania.	417
848.	— De Arcu, Madriti in Hispania.	418
849.	— De Planctu, in Italia.	418
850.	— De Misericordia, Madriti in Hispania.	419
851.	— Chavana, in Lusitania.	419
852.	— De Monte, Villavæ in Hispania.	420
853.	— De Virtutibus, Azambucæ in Lusitania.	421
854.	— De Virtutibus, Dinanni in Gallia.	422
855.	— De Mondara, in Hispania.	422
856.	— De Pariete, Nolæ in Italia.	425
857.	— De Oliva, Nominchiaræ in Hispania.	425
858.	— De Monte Bruno, Genuæ in Italia.	424
859.	— De Saliceto, Pennalverdi in Hispania.	425
860.	— De Sigillo, in Germ. infer.	425
861.	— De Imm. Conceptione, Genuæ in Italia.	426
862.	— De Succursu, Aldæ in Lusitania.	426
863.	— De Rabida, Pale in Hispania.	427
864.	— De Jesse, Groningæ in Germ. S.	427
865.	— Subterranea, Abulæ in Hispania.	428
866.	— De Rosario, Diesthemii in Germ. inf.	429
867.	— De Gratiis, Casciæ in Italia.	429
868.	— De Mirabilibus, Madriti in Hispania.	430
869.	— Regina Cœli, Neapoli in Italia.	430
870.	— De la Sagrada, Mosalbaræ in Hispania.	431
871.	— De Voort, Hidevari in Germ. inf.	432
872.	— De Valedurna, Locronii in Hispania.	435
873.	— Miraculorum, Sueione in Gallia.	435
874.	— De Puche, Valentia in Hispania.	434
875.	— S. Materni, Walcuriæ in Germ. inf.	435
876.	— De Valle Viridi, in Hispania.	436
877.	— De Crypta, Cupersæ in Italia.	436
878.	— De Rupe, Secure in Hispania.	437
879.	— De Consolatione, Regii in Italia.	438
880.	— De Capite Albo, Villafrancæ in Hispania.	438
881.	— De Monte Prandonio, in Italia.	439
882.	— De Vico, Arnedii in Hispania.	440
883.	— Annuntiata, Americæ in Italia.	440
884.	— De Novendio, Madriti in Hispania.	441
885.	— De Plano, Narniæ in Italia.	442
886.	— De Stella, Maruani in Lusitania.	442
887.	— De Angustia, Madriti in Hispania.	443
888.	— De Fulgato, Laudivenæ in Gallia.	443
889.	— De Miraculo, Madriti in Hispania.	444
890.	— De Rosario, Villafranchæ in ins. S. Michael.	445
891.	— S. Maria Speciosa, Ratisponæ in G. S.	446
892.	— Lauretana, Ratisponæ in G. S.	447
893.	— Lauretana, Friburgi in G. S.	450
894.	— Auxiliatrix, Euiponti in G. S.	454
895.	— De SS. Capillis, Monachii in G. S.	457
896.	— De SS. Capillis, Avenione in Gallia.	461
897.	— De SS. Capillis, Anicii in Gallia.	461
898.	— De SS. Capillis, Plaziæ in Sicilia.	463
899.	— Maria Pacis, Waveræ in Germ. inf.	464
900.	— Minscensis, in Lithuania.	465

CENTURIA DECIMA.

901.	— De Cogullada, Cæsaraugustæ in Hispania.	469
902.	— De Asciano, in Monte S. Savini in Italia.	472
903.	— De Penna, Bilbili in Hispania.	475
904.	— Dulcis Domina, Buscoduci, in Germ. inf.	475
905.	— De Pueyo, Parbastræ in Hispania.	474
906.	— Tongerloana, in Germ. infer.	476
907.	— De Udibalgoga, Regolitiæ in Hispania.	477
908.	— De Luce, Brosæ in Hispania.	478
909.	— S. Hermann, Steinfeldæ in Germ. inf.	479
910.	— De Miraculis, Cellamææ in Hispania.	479
911.	— Macaensis, Macai in Sina.	480
912.	— In Templo S. J., Tunchini.	481
913.	— S. Lidwinæ, in Germ. infer.	482
914.	— Ad Portam, in Italia.	483
915.	— De Traspasso, Madriti in Hispania.	483
916.	— Imm. Conceptionis, Carmonæ in Lusitania.	486

917. — De Nativitate, Madriti in Hispania.	487	1003. — Rogeriana, Plazæ in Sicilia.	557
918. — De Capite, Madriti in Hispania.	488	1004. — Spaltensis, in Germ. sup.	558
919. — Nisensis, in Germ. super.	489	1005. — De Latomias, Salemi in Sicilia.	560
920. — Ad S. Deodatum, in Lotharingia.	490	1006. — Azebediana, in Brasilia.	560
921. — Wazeriana, Duaci in Germ. inf.	490	1007. — Vindicata, Doles in Burgundia.	562
922. — De Populo, Bononiæ in Italia.	490	1008. — De Arno, in oppido S. Joannis in Italia.	565
923. — De Remediis, Antiqueræ in Hispania.	491	1009. — De Periculis, Messinæ in Sicilia.	564
924. — Apud Moniales S. Dominici, Romæ in Italia.	492	1010. — Haendelensis, Gemerti in Germ. inf.	564
925. — De Rocavilla, in Gallia.	493	1011. — De Remedio, Valentis in Hispania.	565
926. — Clunjacensis, in Gallia.	493	1012. — De Grotto, Messinæ in Sicilia.	566
927. — Walteriana, in Germ. inf.	494	1013. — Brochemiensis, in Germ. inf.	567
928. — Regia, in Hungaria.	495	1014. — Odigitria, Messinæ in Sicilia.	567
929. — De Patrocinio, Madriti in Hispania.	496	1015. — Bredana, in Germ. inf.	568
930. — De Sanitate, in Germ. Westph.	497	1016. — De Lacrymis, Messinæ in Sicilia.	570
931. — In Monte Olivarum, in Palestina.	498	1017. — S. Clara, Vilnæ in Lithuania.	570
932. — Burglana, Friburgi in G. S.	499	1018. — In Albis, Messinæ in Sicilia.	572
933. — Silveriana, Monomotapæ in Cafria.	500	1019. — Villariensis, in Germ. inf.	572
934. — Rosentalensis, Meckliniæ in Germ. inf.	502	1020. — De Succursu, Messinæ in Sicilia.	575
935. — Embricensis, in Germ. infer.	502	1021. — De Angia, Altachii in Germ. inf.	575
936. — Conciliatrix, in Germ. super.	503	1022. — Dinnamare, Messinæ in Sicilia.	574
937. — Mirtillana, CP. in Græcia.	503	1023. — De Valle Viridi, in Germ. inf.	575
938. — De CaesarAugustæ in Hispania.	505	1024. — De Septem Fontibus, Sevenb. in Germ. inf.	576
939. — Vulnerata, in Germ. infer.	504	1025. — Darschusiana, in Germ. sup.	576
940. — Mechinienis, in Germ. infer.	505	1026. — Isolerosa, Messinæ in Sicilia.	577
941. — Veteris Capelle, Ratisponæ in G. S.	506	1027. — De Rosa Monachii in Germ. sup.	577
942. — S. Luca, Ratisponæ in G. S.	506	1028. — De Rosario, Limæ in regno Peru.	578
943. — De Soccorana in India.	507	1029. — Anhofensis, in Germ. sup.	579
944. — Victrix, Cananore in Italia.	507	1030. — De Itria, Messinæ in Sicilia.	580
945. — Scodrensis, in Epiro.	508	1031. — De Busco, Hallis in Germ. inf.	580
946. — De Cervo, in Hungaria.	509	1032. — De Charitate, Messinæ in Sicilia.	581
947. — Affligemiensis, in Germ. inf.	510	1033. — De Bethania, Buscoduci in Germ. inf.	585
948. — Affligemiensis, Bruxellis in Germ. inf.	510	1034. — De Dromo, Messinæ in Sicilia.	585
949. — Auxiliatrix, OEniponti in G. S.	510	1035. — De Luce, Messinæ in Sicilia.	584
950. — De Columna, Viennæ in G. S.	511	1036. — De Urticeto, Straubingæ in Germ. sup.	586
951. — De Gaudio, in Italia.	516	1037. — De Andria, Messinæ in Sicilia.	586
952. — Lauretana, Madriti in Hispania.	517	1038. — De Banco, Bruxellis in Germ. inf.	587
953. — Hamekana, Meckliniæ in Germ. inf.	518	1039. — De Loco, Ratisponæ in Germ. sup.	587
954. — Mazangana S. J. in India.	519	1040. — De Bosco, Messinæ in Sicilia.	588
955. — De Hoya, in Hispania.	520	1841. — Auxiliatrix, Monachii in Germ. sup.	589
956. — De Victoria, Ingolstadii in G. S.	520	1042. — Hanswicana, in Germ. inf.	589
957. — Ulierbecana, in Germ. infer.	526	1043. — De Porta, Messinæ in Sicilia.	590
958. — De Bono Consilio S. J., Madriti in Hispania.	528	1044. — Maria Kurchensis, Schard. in Germ. sup.	591
959. — De Jesu, in Germ. infer.	529	1045. — De Littera.	592
960. — Bracharensis, in Lusitania.	530	1046. — Feichtensis, in Germ. sup.	593
961. — De Gratiis, in Burgundia.	531	1047. — Augustana, in Germ. sup.	593
962. — S. Gertrudis, Buscoduci in Germ. inf.	532	1048. — Vulnerata, Trepani in Sicilia.	594
963. — De Silvius, Portuæ in Lusitania.	533	1049. — De Sollicitudine, Madriti in Hispania.	595
964. — De Dumo, Eboræ in Lusitania.	534	1050. — Madonnina, Messinæ in Sicilia.	595
965. — De Bono Fine, Madriti in Hispania.	534	1051. — In Arena, Herendalii in Germ. inf.	596
966. — Budensis, in Hungaria.	535	1052. — De Carmelo, Messinæ in Sicilia.	596
967. — De Columna, Podandi in Oriente.	535	1053. — Meerlensis, in Germ. inf.	597
968. — Blancherensis, CP. in Græcia.	536	1054. — De Rosario, Messinæ in Sicilia.	597
969. — S. Udalrici, Augustæ in Germ. sup.	536	1055. — In Valle Liliorum, in Germ. inf.	598
970. — Berchana, Meckliniæ in Germ. inf.	537	1056. — De Pace, Messinæ in Sicilia.	598
971. — Adanea, in Cilicia.	537	1057. — Viechtachensis, in Germ. sup.	599
972. — Liberatrix, Cantabrigi in Anglia.	538	1058. — De Monte Sancto, Messinæ in Sicilia.	599
973. — Ceicana, in Lusitania.	539	1039. — Mater Misericord., Peutingæ in Germ. sup.	600
974. — De Laboribus, Toleti in Hispania.	540	1060. — De Angelis, Messinæ in Sicilia.	601
975. — De Hortis, Eliocratæ in Hispania.	541	1061. — De Conceptione, Messinæ in Sicilia.	602
976. — De Oliva, Guimaravii in Lusitania.	541	1062. — Auxilium pauperum et agrorum, Niderscho-	
977. — De Sudore sanguineo, in Germ. inf.	541	nefeldæ in Germania superiori.	602
978. — S. Bernardini, Senis in Italia.	542	1063. — Limensis, in regno Peruvio.	603
979. — S. Omelensis, in Germ. inf.	542	1064. — Odigitria, Messinæ in Sicilia.	604
980. — Auxiliatrix, Augustæ in Germ. sup.	544	1065. — Duntenshusiana, in Germ. sup.	605
981. — De Gratiis, in Hispania.	545	1066. — De Gratia, in M. Peloro in Sicilia.	606
982. — Mastrilliana, Neapoli in Italia.	545	1067. — Angiensis, Hamingæ in Germ. sup.	607
983. — Conceptionis Imm., Seville in Hispania.	546	1068. — De Paro, in Insula Paro.	608
984. — De Lacrymis, Arezzi in Italia.	547	1069. — Maurkurchensis, in Germ. sup.	608
985. — De Bagno, Aretini in Italia.	547	1070. — De Candelora, Messinæ in Sicilia.	609
986. — De Itria, Messinæ in Sicilia.	548	1071. — Eggelspergensis, in Germ. sup.	610
987. — Arelana, in Germania inferiore.	548	1072. — Turonensis, in Gallia.	610
988. — De Sanitate, Messinæ in Sicilia.	549	1073. — Purtenis, in Germ. sup.	611
989. — Ad Lacum, Tenæ in Germ. inf.	549	1074. — De Miraculis, Messinæ in Sicilia.	612
990. — De Maffino, Messinæ in Sicilia.	550	1075. — Schirensis, in Germ. sup.	612
991. — De Font'e, Sterrebornæ in Germ. inf.	551	1076. — De Incarnatione, Madriti in Hispania.	613
992. — De Misericordia, Messinæ in Sicilia.	551	1077. — De Constantinopoli, Neapoli in Italia.	613
993. — Sattleria, Landshuti in Germ. inf.	552	1078. — De Cogitatione, Messinæ in Sicilia.	614
994. — De Basico, Messinæ in Sicilia.	552	1079. — In Monte Vigiliu, Herend. in Germ. inf.	615
995. — Alterius Ecclesiæ, Geldonæ in Germ. inf.	553	1080. — De Sanitate, Messinæ in Sicilia.	615
996. — De la Novella, Messinæ in Sicilia.	554	1081. — Rhodiensis, Messinæ in Sicilia.	615
997. — De Columba, Lismel in Germ. inf.	554	1082. — Insulana, Pellenbergæ in Germ. inf.	617
998. — De Ritratti, Messinæ in Sicilia.	555	1083. — De Epistola, Messinæ in Sicilia.	618
999. — Lirana, in Germania inferiori.	555	1084. — Arubuki, in Germ. super.	618
1000. — De Arcu, Messinæ in Sicilia.	556	1085. — De Roccamatore, Messinæ in Sicilia.	619
		1086. — Hgensis, Staingadæ in Germ. sup.	619
		1087. — De Miraculis, Messinæ in Sicilia.	619
		1088. — Anzingana, in Germ. sup.	621
		1089. — Vulnerata, Montani in Germ. inf.	621

CENTURIA UNDECIMA.

1001. — Conceptionis, Madriti in Hispania.
1002. — Damiatensis, in Oriente.

1090. — De S. Dominica, Messinæ in Sicilia.	622	1174. — De Grandefes, in Hispania.	687
1091. — Protectrix, in Germ. inf.	623	1175. — Itzechana, in Germ. sup.	688
1092. — Arbor Mariæ, in valle Florum in Germ. sup.	623	1176. — De Sede, Aquis Sextiis in Gallia.	688
1093. — De Guardia, Messinæ in Sicilia.	623	1177. — A S. Joannino, Romæ in Italia.	689
1094. — Velkirchensis, Rottæ in Germ. sup.	623	1178. — Angelopolitana, in Mexico.	689
1095. — De Grotta, Messinæ in Sicilia.	626	1179. — De Sossian, Nimpergæ in Germ. sup.	690
1096. — De Arbore, Brunswici in Germ. sup.	627	1180. — Imm. Conceptionis, Xuxviæ in America.	691
1097. — De Pace, Messinæ in Sicilia.	627	1181. — De Lumine, Olyssipone in Lusitania.	691
1098. — De Annulo, in Germ. inf.	628	1182. — Remensis, in Gallia.	692
1099. — De Consolatione, Messinæ in Sicilia.	629	1183. — De Virtutibus, Olyssipone in Lusitania.	692
1100. — Coronata, in Germ. inf.	629	1184. — Pictaviensis, in Gallia.	693
CENTURIA DUODECIMA.	630	1185. — De La Daurade, Tolosæ in Gallia.	694
1101. — Cercinensis, in Italia.	630	1186. — De Gratiis, Cotignaci in Gallia.	694
1102. — De Spasmo, Messinæ in Sicilia.	630	1187. — De la Yeauene, Marsiliæ in Gallia.	695
1103. — Kozingensis, in Germ. sup.	631	1188. — De Nazareth, Barrusi in Gallia.	696
1104. — De Fructibus, Messinæ in Sicilia.	632	1189. — In Burgodei, Burgis in Gallia.	696
1105. — Hohenpeissenbergensis, Raitenbuechæ in Germania superiori.	634	1190. — De Valle Florida, Lugduni in Gallia.	697
1106. — De Judirizo, Messinæ in Sicilia.	634	1191. — De Valle Viridi, ad S. Germ. in Gallia.	697
1107. — De Monte Ossium, Painbergæ in Germania superiori.	635	1192. — De Cinaloa, in India.	698
1108. — De catena, Messinæ in Sicilia.	636	1193. — Tollensis, in Germania superiori.	698
1109. — Annuntiata, Messinæ in Sicilia.	636	1194. — Cella Mariæ, Neustiftii in Germ. sup.	698
1110. — De Altobasso, Messinæ in Sicilia.	637	1196. — De Gloriosa Domina, in Hispania.	699
1111. — De Rogadeo, Messinæ in Sicilia.	637	1196. — Mochingana, in Germ. sup.	699
1112. — Pogenbergiana, in Germ. sup.	638	1197. — S. Trudonis, Leodii in Germ. inf.	701
1113. — Romanella, Messinæ in Sicilia.	640	1198. — S. Maxellendis, Cameraci in Germ. inf.	701
1114. — Justa, Messinæ in Sicilia.	641	1199. — De Vindicta, Neapoli in Italia.	702
1115. — Nova, Messinæ in Sicilia.	642	1200. — Aurea, Zacatecæ in Mexico.	702
1116. — De Panno, Messinæ in Sicilia.	642	Votum auctoris.	703
1117. — De Victoria, Messinæ in Sicilia.	645	Additamenta <i>Atlanti Mariano</i> .	703
1118. — De Salutatione angelica, in Italia.	644	SECTIO DECIMA.	
1119. — De Itineribus, Messinæ in Sicilia.	644	LIBELLUS DE IMITATIONE B. MARIE VIRGINIS.	
1120. — De Guadalupa, Messinæ in Sicilia.	646	Præfatio.	715
1121. — Prægnantium, Messinæ in Sicilia.	646	Caput primum. — Quod imitatio Mariæ est bonum adiumentum.	717
1122. — Advocata peccatorum, Messinæ in Sicilia.	647	Cap. II. — Quod humilitas est sanctitatis fundamentum.	719
1123. — De Monserrato, Messinæ in Sicilia.	647	Cap. III. — Quod modestia est hominis boni ornamentum.	720
1124. — De Carminello, Messinæ in Sicilia.	648	Cap. IV. — Quod patientia pietatis est nutrimentum.	720
1125. — De Judirizo, Messinæ in Sicilia.	648	Cap. V. — Quod mansuetudo est sanctæ vitæ condimentum.	721
1126. — De Porrinne, Pistorii in Italia.	649	Cap. VI. — Quod castitas est sanctitatis fomentum.	722
1127. — Dolorosa, Nideraltæ in Germ. sup.	649	Cap. VII. — Quod eleemosyna est bonum meritum additamentum.	723
1128. — Dolorosa, Dekendorffii in Germ. sup.	650	Cap. VIII. — Quod solitudo est pietatis egregium fulcimentum.	724
1129. — Etaliensis, in Germ. sup.	651	Cap. IX. — Quod recta ad Deum intentio est operum optimum instrumentum.	725
1130. — Schofaugiana, in Germ. sup.	652	Cap. X. — Quod obedientia est perfectionis insigne complementum.	725
1131. — Huebana, in Germ. sup.	652	Cap. XI. — Quod oratio bona causat ingens emolumentum.	726
1132. — De Porta Paradisi, Messinæ in Sicilia.	652	Cap. XII. — Quod pacis studium est salubre charitatis incrementum.	727
1133. — De Porta, Messinæ in Sicilia.	653	Cap. XIII. — Quod sinceritas est præclarum vitæ dulcoramentum.	729
1134. — De Partu, Messinæ in Sicilia.	654	Cap. XIV. — Quod paupertas spiritus est perfectum animæ lenimentum.	730
1135. — De Pietate, Messinæ in Sicilia.	655	Cap. XV. — Quod usus gratiarum est salutis munimentum.	731
1136. — De Visito, Messinæ in Sicilia.	655	Cap. XVI. — Quod peccati horror est magnum ad bonum incitamentum.	732
1137. — De Providentia, Messinæ in Sicilia.	657	Cap. XVII. — Quod fides est firmissimum hominis stabilimentum.	732
1138. — S. Maria Major, Neapoli in Italia.	658	Cap. XVIII. — Quod spes et fiducia sunt in tristitia suave alimentum.	734
1139. — De Stella, Messinæ in Sicilia.	658	Cap. XIX. — Quod custodia linguæ est tranquillitatis et pacis verum augmentum.	734
1140. — Dorburgensis, in Germ. sup.	659	Cap. XX. — Quod charitas proximi est hominis boni argumentum.	735
1141. — Dadingana, in Germ. sup.	660	Cap. XXI. — Quod amor Dei est beneficiorum redhostimentum.	737
1142. — Auxiliatrix, Osterhoffii, in Germ. sup.	660	Cap. XXII. — Quod cultus eucharistiæ est sancti amoris monumentum.	738
1143. — Eremitana, Teusingæ in Germ. sup.	660	Cap. XXXIII. — Quod præparatio ad mortem est salutare cogitamentum.	739
1144. — Ave Maria, Deggingæ in Germ. sup.	661	Cap. XXIV. — Quod veneratio S. sponsi Joseph est præclarum cultus Mariani supplementum.	741
1145. — Neopurana, in Germ. sup.	662	PARS QUINTA. — BENEFICIA ET MIRA, INTERCEDENTE B. V. MARIA, ECCLESIAE ET FIDELIBUS CONCESSA.	
1146. — Reihbergensis, in Germ. sup.	663	SECTIO UNICA. — MIRANDA MARIANA.	
1147. — Lauretana, Landshuti in Germ. sup.	663		
1148. — De Crypta, Tolzii in Germ. sup.	664		
1149. — Consolatrix Afflictorum, Mess. in Sicil.	665		
1150. — Lauretana, Messinæ in Sicilia.	666		
1151. — Alterstorfiana, in Germ. sup.	666		
1152. — Lauretana, Elvac in Germ. sup.	668		
1153. — De Piro, Vilshoffii in Germ. sup.	670		
1154. — De Corona, Samerii in Germ. sup.	671		
1155. — De Itria, Messinæ in Sicilia.	672		
1156. — De Columna, Monachii in Germ. sup.	673		
1157. — De Monte Serrato, Messinæ in Sicilia.	673		
1158. — Tegeruseana, Egerne in Germ. sup.	673		
1159. — De Populo, Messinæ in Sicilia.	676		
1160. — De S. Erasmo, Messinæ in Sicilia.	677		
1161. — De Calispera, Missinæ in Sicilia.	678		
1162. — De Guidare, Messinæ in Sicilia.	678		
1163. — Andecensis, in Germ. sup.	679		
1164. — Talmirchensis, Monachii in Germ. sup.	680		
1165. — Ramerstorfensis, Monachii in Germ. sup.	681		
1166. — De Propaganda Fide, in India.	682		
1167. — De Perseverantia, in Italia.	685		
1168. — De Rosario, in Italia.	685		
1169. — Cyzena, in Oriente.	684		
1170. — De Victoria, Pollingæ in Germ. sup.	684		
1171. — De Nive, Messinæ in Sicilia.	685		
1172. — Ad S. Augustin., Monachii in Germ. sup.	686		
1173. — De Aquilis, in Turri Aquilarum in Lusitan.	687		

Tractatus primus, in tres fasciculos distributus.

FASCICULUS PRIMUS.

1. — Virgini Deiparæ gratissimum esse, sese cultum despondere, miraculo comprobatur in annulo. 743
2. — Maria devoti sibi pueri scabiosum caput curat. 744
3. — Marianæ formulæ votivæ efficacia comprobatur in adolescente, ex potestate dæmonis erepto. 745
4. — A febre et fistula liberat. 748
5. — Curat læsum brachium marchionis Badensis. 748
6. — Mariæ puerum tertio mortuum tertio resuscitat. 749
7. — S. Gerhardus præcipuus Mariæ cultor. 749
8. — Mortem intentatam avertit. 750
9. — Puerum mortuum resuscitat. 750
10. — S. Bonitum cœlesti casula donat. 750
11. — Docet vitare jurgia. 750
12. — Rosarii recitati virtus miraculis ostenditur. 751
13. — Ira ejusdam erga inimicum placat. 752
14. — Pupillam oculi extreme læsam restituit. 752
15. — Quam grata sit Virgini Deiparæ Officii Mariani recitatio, miraculo proditum. 753
16. — Præservat Deipara a peccato. 754
17. — Punit festi sui contempricem. 754
18. — Punit contemptum suæ imaginis. 754
19. — Dei vindictam prædicat. 755
20. — Patrocinio Deiparæ puer inops largiter sustentatur. 755
21. — Monet Deipara ad sanctitatem vitæ. 755
22. — Documenta dat B. Veronicæ de Binasco. 756
23. — Vestium luxum aversatur. 757
24. — Docet orare devote. 757
25. — Odit sanguinis effusionem et iram. 758
26. — Morientibus clientibus præsto est. 758
27. — Partorientem juvat. 759
28. — Præsaga impendentium malorum. 759
29. — Rosarium orare, quam utile sit oranti et acceptum Mariæ. 759
30. — Mulier ex puerperio mortua Deiparæ ope reviviscit. 759
31. — Matris suæ contemptum punit Christus. 760
32. — Bona sororum *Salve Regina* cantantium a tempestatis vastatione Maria præservat. 760
33. — Militem Armenum sanat. 760
34. — Sacrum ignem exstinguit Maria. 760
35. — A fulmine præservat. 761
36. — Victoriæ in prælio obtinet. 761
37. — Captivorum liberationi attendit. 762
38. — Sibi devotos clementer aspicit. 762
39. — Advocata est suorum coram Dei judicio. 762
40. — Maria lacrymans in iconæ suæ Christianos de instanti malo admonet. 763
41. — Messaniam urbem in specialem protectionem suscipit. 763
42. — Sui contemptorem punit. 763
43. — Penitentiam et conversionem impetrat. 763
44. — In paupertate subvenit. 764
45. — Ex visione Mariæ S. Martinus Turon. ad insigne vite sanctitatem accenditur. 764
46. — Odium terrenorum et sanctæ vite studium impertitur. 764
47. — Monet de instanti morte. 765
48. — Hilarem et felicem mortem procurat se amanti. 765
49. — Morienti astat, et agonem dulcorat. 766
50. — Servat a latronibus quemdam Carthusianum. 767
51. — Muti linguam solvit. 767
52. — Fidei hostes exterminat. 767
53. — Morientem salutis certum facit. 768
54. — Ab insania curat. 768
55. — Sui contemptorem horrendo punit. 768
56. — Raptoris preces non exaudit. 769
57. — Sodali Mariano sanitatem reddit. 770
58. — Venenum haustum pellit. 770
59. — Sanam mentem confert. 770
60. — Periculum avertit. 771
61. — In flammis illæsum conservat. 771
62. — Succurrit in egestate. 771
63. — Intercedit pro mundo alias puniendo. 772
64. — Ex oculato reddit oculum. 772
65. — Abscissam manum corpori conglutinat. 772
66. — Salutem corporis et animæ procurat. 773
67. — Puerum in furno incenso illæsum conservat. 773
68. — Puerulum præfocatum resuscitat. 774
69. — Mulierem e luporum faucibus liberat. 774
70. — Exultat et honorat cultores suos. 774
71. — Sanat male affectam tibiam. 776

72. — Ob deprædatam Virginis aram Nisirus Arabs pirata punitur cœlitus. 776
73. — Vulneratam tibiam monialis curat. 777
74. — Cultores et amatores Mariæ. 778
75. — Labia et nares abscessis restituit. 778
76. — Monet juvenem petulantem, ut del nomen socialitio Mariano. 779
77. — Maria ad feliciter moriendum invitat. 779
78. — Cultum suum et Filii vocatione ad cælum remuneratur. 780
79. — Inimicos reconciliat. 780

FASCICULUS SECUNDUS.

1. — A præfocatione in undis conservat. 781
2. — Hæreticus iconis Marianæ proditor dire punitus. 781
3. — In gutture lethaliter saucium sanat. 782
4. — Confirmari facit a summo Pontifice ordinem Carmelitarum. 782
5. — A latronum insidiis præservat. 783
6. — Martyres roborat in cruciatibus. 783
7. — Pro sibi devoto Walthero tropæum capit in torneamento. 785
8. — Auream crucem dono mittit eidem Walthero. 785
9. — Mariæ imago, per ejusdam nequitiam lapide impetita, copiosum sanguinem fundit. 786
10. — Linguae hæsitantis vitium emendat Maria. 786
11. — Mariætam fide negata sibi tamen devotam sanat Maria. 787
12. — Epilepsiam pellit. 788
13. — Triduo jam agonizantem sanitati restituit. 788
14. — Filia dux a patre decapitatæ beneficio Virginis reviviscunt. 788
15. — Agnitionem veræ fidei procurat. 790
16. — Infantem mediis in flammis illæsum conservat. 790
17. — Mulierem epilepsia horrendo cruciatum liberat. 790
18. — A dæmone tentatam quieti reddit. 791
19. — Iram Dei a mundo avertit. 791
20. — Adulterum ad vitæ emendationem vi Rosarii perducit. 791
21. — Homini scelerato, compassionis suæ in dies tam memori, sincerum de peccatis dolorem et salutem æternam obtinet. 795
22. — Virgo fami et inopiæ succurrit. 794
23. — Loquelam reddit. 794
24. — Mariæ insultans morte cito obruitur, et perit æternum. 794
25. — Episcopum sibi devotum curat ab infirmitate. 795
26. — Alimoniam in extrema necessitate procurat. 795
27. — Præcipitandum ex alto mire liberat. 796
28. — Comedendi gustum et appetitum impetrat. 796
29. — Mulier in puerperio periculose laborans mire liberatur. 796
30. — Periculo submersionis in aqua eripit. 797
31. — Leonem ad imperium evehit, et per eundem cæcum illuminat. 797
32. — Vastum incendium prodigiose restinguit. 798
33. — Sanat paralyticum molliorem. 799
34. — Servat in periculo ignis. 799
35. — Terræmotum et extremum judicii diem avertit. 800
36. — Sanctum Albertum pane cœlesti recreat. 800
37. — Ethnicum e vinculis liberat. 801
38. — Auditum reddit. 801
39. — Castitatem tuetur. 801
40. — Os obtorsum ad pristinum reductum situm. 801
41. — Templum sibi exstrui petit. 802
42. — In præcipitio servat. 802
43. — Clementi VIII Pontifici maximo subvenit in egestate et vitæ periculo. 803
44. — A desperatione et mortis pœna præservat. 803
45. — Dæmoni se devote ab ejus insidiis et potestate liberat. 803
46. — Puellam a dæmone infestatam liberat. 804
47. — A periculo submersionis protegit. 804
48. — Mulier morti proxima ope Deiparæ reconvalescit. 805
49. — Sibi devotos visitat et consoatur. 805
50. — S. Vincentius Ferrerius cultor insignis B. Mariæ Virginis. 805
51. — Gloriosam suam cum corpore in cœlos Assumptionem revelat. 805
52. — Grandi miraculo rosas de corpore defuncti facit exolescere. 806
53. — A latribus custodit. 808

54. — Largitur suis, quos diligit, dona. 808
 55. — Mi illi honorem ejus defendenti perditum visum restituit. 808
 56. — Complacet sibi in titulo, Mater admirabilis. 809
 57. — Dolorem stomachi illico curat. 809
 58. — Mulierem jam agonizantem sanitatem illico re-creat. 809
 59. — Imaginem sui donat Gallæ. 809
 60. — Cordi Jesum inserit. 810
 61. — Per Rosarium Marianum prælia obtinentur. 810
 62. — Diem mortis insinuat. 810
 63. — Ex verbis quibusdam Salutationis angelicæ in fugam vertitur dæmon. 810
 64. — Auxilium Mariæ moriturus implorat sanctus Richardus. 811
 65. — S. Arnulphum moriturum, et cæli gaudiis possitum esse nuntiat. 811
 66. — Linguam pii clientis prodigio post mortem honorat. 811
 67. — Injuriis Mariæ morte cælitus punitur. 811
 68. — Imago Deiparæ sanguinem sudat. 812
 69. — Bellum sopit pace reddita. 812
 70. — A podagra liberat. 813
 71. — Ex lapsu graviter læsam prodigiose sanat. 813
 72. — Perdita invocata Deipara restituit. 813
 73. — Virgineum lac infundit Mariæ. 813
 74. — Plagas et vulnera balsamo cælesti fovet. 814
 75. — Usum membrorum restituit. 814
 76. — Placet Deiparæ capitis inclinatio et genuflexio. 814
 77. — Arnolfo Hollando comparat perfectionem vitæ. 814
 78. — Cerebri infirmitatem tollit. 815
 79. — De die mortis certum facit. 815
 80. — De provisione cum sacro viatico ante mortem assecurat. 816
 81. — Castitatem tuetur. 816
 82. — Juvenem per chirographum dæmoni mancipatum liberat. 816
 83. — In lapsu a noxa præservat. 817
 84. — Usum rationis et membrorum perditum restituit. 818

FASCICULUS TERTIUS.

1. — Intemperatæ Deiparæ virginitati probrosi acriter puniuntur. 818
 2. — Jejunantis aquam in vinum commutat. 818
 3. — Indusium durius compensat delicato. 818
 4. — Hominem hereticum, sibi devotum, ad fidem orthodoxam et gaudia cæli perducit. 819
 5. — Tepiditatem odio habet. 819
 6. — Sibi devotum ex undis et submersionis periculo liberat. 819
 7. — Pro fide patientem in tormentis roborat et dolores compescit. 819
 8. — Ordinem Cister. amat et encomiis ornat. 820
 9. — Ab epilepsia liberat. 820
 10. — Ingenium acuit. 821
 11. — Splendore mirifico illustrat S. Euthymium. 822
 12. — Humilitate Deiparæ aspectum promeretur sanctus Leo. 822
 13. — Sanctissimæ Dei Matri templum in loco cælitus monstrato conditur. 822
 14. — S. Odilonis erga Deiparam mira devotio. 823
 15. — Clericum morbo desperatum sanat. 823
 16. — Pisanum ab hostibus interceptum plurimisque vulneribus saucium sanat. 823
 17. — Sanat S. Adalbertum. 824
 18. — Liberat a morte corporis et animæ. 824
 19. — Virum nobilem visu et auditu donat. 824
 20. — Pestem Romæ sedat. 824
 21. — Leo primus imperator insignis Mariæ cultor. 825
 22. — Placent Mariæ summopere verba: *Ave Maria*. 825
 23. — Hostes fidei pellit. 825
 24. — Sanctum Andream Chium in martyrio juvat. 826
 25. — Legere docet et scribere. 826
 26. — Quæstiones theologicas expedit. 826
 27. — Dat linguarum donum. 826
 28. — Puer, per novennium diro ulcere et catarrho afflictus, illico sanatur. 826
 29. — Incendii necisque pericula avertit. 826
 30. — Imagini Mariæ injuriis atrociter puniuntur. 826
 31. — Assumptionis festum profanas morte mala obit. 826
 32. — Oculorum incolumitatem reddit. 826
 33. — Locustæ fame pressis ope Deiparæ procurat. 826
 34. — Deipara ad religionem vocat. 826
 35. — Juvenem a supplicio liberat. 826

56. — Puellam a lupo raptam servat incolumem. 835
 57. — Rosarii Mariani efficacia peccator desperatus mire convertitur. 835
 58. — Penitentiam vitæque sanctitatem impetrat Maria Ægyptiaca. 838
 59. — A Turcica captivitate mirabiliter eripit. 838
 60. — Puerum mortuum ad vitam reducit. 839
 61. — Rosarii virtute Benedicta ex seclerum abyssu ad Dei gratiam vitæque sanctitatem emergit. 839
 62. — Ope Deiparæ mire convertitur Benedictus Goes. 842
 63. — Bartholemæum Vergaram de morte præmonet. 842
 64. — S. Andreæ Corsini cognatum in cruce laborantem juvat. 843
 65. — Puellam diro morbo laborantem sanat. 843
 66. — Castitatis zelo vulneratam B. Maria Virgo sanat. 844
 67. — Maria in morte apparet. 844
 68. — Ab immundo amore liberat. 844
 69. — Mulieri egenæ et mæstæ consolans apparet. 844
 70. — In negotiis desperatis succurrit. 846
 71. — Fugat a morituro dæmonem. 846
 72. — Alexium sibi diu devotum honorari jubet. 846
 73. — S. Hildephonsus, Mariæ Deiparæ perpetuam virginitatem defendens, cælesti ab ea veste honoratur. 847
 74. — Maria ad cælum evocat. 848
 75. — Nobilem puellam trimestri fere agone concertantem repente liberat. 848
 76. — Cultus Deiparæ propter ludum intermissus graviter punitur. 849
 77. — Honoratius sepulcrum cuidam Brinulpho curat. 849
 78. — Consolatur de purgatorii pœnis tristes. 850
 79. — Virgo Deipara nihil negat. 850

Tractatus secundus, in tres fasciculos distributus.

FASCICULUS PRIMUS.

1. — Feminam desperantem a suspensio liberat. 850
 2. — Cultor Deiparæ insignis exstitit Jacobus Almannus. 851
 3. — Summpere placet Deiparæ, recolere ejus compassionem, quam habuit in Filii passione. 851
 4. — Militem Christianum a Turcica captivitate prodigiose liberat. 851
 5. — Novitiam Cisterciensem mire curat. 852
 6. — Ab infestatione dæmonis liberat. 853
 7. — S. Hyacintho oranti apparet, eumque consolatur. 853
 8. — Visitat cultores suos. 853
 9. — Missionarios in oppugnanda hæresi juvat. 854
 10. — Sacerdotem jugulatum sibi devotum resuscitat. 854
 11. — S. Theodorum, cui venenum propinatum fuerat, curat. 854
 12. — Ex carcere liberat. 855
 13. — Annulo B. Virginis Alanus subarrhatur ad concionandum de Rosario. 855
 14. — Triennis puella in cloaca profocata mirabiliter reviviscit. 855
 15. — Imago quædam Virginis Deiparæ miraculosa invenitur. 856
 16. — Puella cæca illuminatur ope Deiparæ. 858
 17. — Virgo ex manibus petulantium militum, pudori ejus insidiantium, liberatur. 859
 18. — A submersionis periculo liberat. 859
 19. — Pestifero morbo laborantem morique vicinam feminam mire et subito sanitati restituit Deipara. 859
 20. — Manuum pedumque usu privatus, illum Virginis ope prodigiose recuperat. 860
 21. — Mulier a diutina febre liberatur. 860
 22. — Dolores oculorum sanat. 861
 23. — Puella phthisi mirabiliter liberatur. 861
 24. — In eligendo vitæ statu juvat. 861
 25. — Sacerdos societatis Jesu sepius in hostes incidens prodigiose evadit. 861
 26. — Puellam ab epilepsia morbo liberat. 862
 27. — Sacerdotem morbo lethali liberat. 862
 28. — Brachiolum infantis varie fractum mire sanat. 862
 29. — Mulierem a capitis doloribus et asthmate liberat. 862
 30. — Conjugibus aversis conjugium pacificum obtinet. 862

51. — Studiosura morbo desperatum prodigiose sanatur. 865
 52. — Mulierem pessime tentatam liberat. 865
 53. — Hydropicam prodigiose curat. 865
 54. — Puellam insanabili morbo laborantem sanat. 865
 55. — Scientiam se colenti procurat. 864
 56. — Navis, in qua imago Deiparæ moveri non potest. 864
 57. — Placet summopere Deiparæ, eam honorare Salutatione angelica. 864
 58. — B. Lydwina cultrix insignis Mariæ 865
 59. — A latronum et hostium insidiis liberat Deipara. 866
 40. — Cosmianam hæreticam arceat templo. 866
 41. — Homini insano et in silvis vago usum rationis restituit. 867
 42. — Infans divinitus edocta Salutationem Marianam pronuntiat. 867
 43. — Religiosum vacillantem confortat. 868
 44. — Mulierem a dæmone tentatam et desperantem erigit et recreat. 868
 45. — Virginem a peste, et certo mortis periculo liberat. 869
 46. — Fures Mariani thesauri tempestas detegit. 870
 47. — Ob libros hæreticos inscienter detentos, intrare ad sui alias amantem recusat Maria. 870
 48. — Clericum sibi devotum in desperato morbo mire sanat. 871
 49. — Viri cujusdam fractam costam mire redintegrat. 872
 50. — Ægros invitat Maria in nosocomiis. 873
 51. — Puerum Hebræum Christianorum mores imitantem, et a patre in ignem conjectum, servat. 873
 52. — A lupo eripit puerulum. 874
 53. — Mulierem in partu laborantem mortisque vicinam juvat. 874
 54. — A certa morte liberat. 875
 55. — Pueracatholicus a matre catholica voto Deiparæ addictus ab epilepsia illico liberatur. 875
 56. — Nihil Deus, rogante Maria, negat. 875
 57. — Sancta Bathildis ope Mariæ ad baptismi gratiam pertingit. 875
 58. — Linguam ligatam solvit. 876
 59. — Per Salutationem angelicam viaticum æternitatis acquiritur. 876
 60. — S. Opportuna virgo in Mariæ amplexu animam reddit. 876
 61. — Nestorii in Deiparam blasphemia horrendè punita. 877
 62. — A veneficio liberat. 878
 63. — Captivos liberat, et ablata restitui facit. 879
 64. — Recitatio Rosarii quam sit grata Mariæ. 880
 65. — S. Odilo Deiparæ se mancipat. 880
 66. — Impetrat B. Angelæ de Fulgino, Mariæ, fidem majorem, et donum lacrymarum copiosius. 880
 67. — Maria docet præsentiam Christi in Eucharistia. 880
 68. — Maria tradit puerum Jesum B. Angelæ. 881
 69. — Sanctus Gerlacus insignis cultor Mariæ exstitit. 881
 70. — Deipara apparet uni pastori et S. Egwino episcopo. 882
 71. — S. Egwinus frequentius dignatur visitatione Deiparæ, visusque est post obitum Missam de ea celebrare. 882
 72. — Interest monialibus psallentibus. 883
 73. — Maria moniali vitam prolongari impetrat. 883
 74. — Nobili juveni desperatam sanitatem restituit. 883
 75. — Digitum dire infectum illico sanat. 884
 76. — Mulierem triennio pleuritide laborantem curat. 884
 77. — Templi locum designat. 884
 78. — Maria B. Veronicæ de Binasco, negligentiam sororum detegit, et quæ sibi placerent, ostendit. 885
 79. — Gregorius VII Papa Mariæ cultum insigniter propagat. 886
 80. — Desperabundo spem veniæ et salutem confert. 886
 81. — Honorat Maria cultores suos. 887
 82. — Hæreticum pertinacem convertit. 888
 83. — Ingenium et intellectum Scripturæ donat. 883
 84. — Animæ e purgatorio in festo Assumptioniseductæ. 889
 3. — B. Margarita ab infantia Mariæ devota erat. 890
 4. — Deipara noctu conubium S. Petri Nolasci visitat. 891
 5. — S. Petrus de Nolasco a B. Virgine sibi et S. Raymundo apparente jubetur ordinem de Merco instituire. 891
 6. — Valentini erigitur monasterium in honorem B. Virginis. 891
 7. — Monasterium construi S. Joannicio per visum Deipara imperat. 892
 8. — Ope Mariæ multi hæretici convertuntur. 892
 9. — Imago V. Mariæ sub terra defossa per stellas descendentes detegitur. 893
 10. — S. Petrus Thomasius B. Virginem pie colit, ab ea recreatur promisso levandæ paupertatis subsidio. 894
 11. — S. Petrus Thomasius ope Mariæ Virginis ravim pellit. 894
 12. — Dæmones B. V. Maria fugat. 895
 13. — S. Aldegundis Deiparæ chara. 895
 14. — S. Andreas Corsinus Deiparæ devovetur. 895
 15. — S. Bernardinus insignis Mariæ cultor et amator. 896
 16. — Idola in præsentia Jesu et Mariæ corruunt. 896
 17. — Infans per novem menses diu nocturne plorans et proximus morti, sanatur. 896
 18. — Urbs Ephesina mire Deiparæ semper devota exstitit. 897
 19. — S. Anno sodalium Marianorum fautor et institutor. 897
 20. — S. Gallus monasterium exstruit in honorem Deiparæ. 898
 21. — Deipara in prima celebratione Missæ apparet S. Andrea Corsino. 898
 22. — Idem sanctus a Deipara tempus obitus sui prædiscit. 898
 23. — Petrus Georgius Odescalcus insignis Deiparæ cultor. 899
 24. — S. Hadeloga, spretis nuptiis, vovet castitatem, et ad hanc impetrandam diavæ Virginis opem implorat. 900
 25. — A dæmone strangulandus ope Mariæ liberatur. 900
 26. — Deipara concionantium sermones dirigit. 900
 27. — Angelica Salutatione Euphemia ab infestatione dæmonis liberatur. 901
 28. — Hermannò doctrinam et ingenium impetrat. 901
 29. — A latronum aggressionē tuetur Maria. 901
 30. — Quidam ex lapsu conquassatus ope Mariæ sanatur. 902
 31. — Ope Mariæ quidam sacerdos hæreticorum manus mire effugit. 902
 32. — Ob sacrum de Deipara lectum, lingua truncato novam Maria reddit. 902
 33. — Vir glebo per tibias trajectus, et inde cancro arrosus mire liberatur. 904
 34. — Hæreticum ad agnitionem veræ fidei ducit. 904
 35. — Maria docet Judæ de Cantico in honorem Christi patientis. 904
 36. — Obedientiam imperat sanctæ Birgittæ Maria. 905
 37. — Eandem virtutem inculcat Catharinæ filia S. Birgittæ. 905
 38. — Diem obitus prædicat Maria. 907
 39. — Febrim pellit. 908
 40. — Castitatem tuetur. 908
 41. — S. Goar cultor Deiparæ fuit. 909
 42. — Christus sanctæ Mechthildi Mariam dat in matrem. 909
 43. — Morienti Lydwinae adsunt Christus et Maria. 909
 44. — Monialem fugitivam imago Matris dolorosæ sistit. 910
 45. — Puellam diabolico jugo subditam Mariæ misericordia liberat. 910
 46. — Consolatur in agone. 911
 47. — Puellam vivam tumulatam in vivis conservat. 912
 48. — Per Mariam conscenditur in cælum. 912
 49. — A naufragio liberat. 912
 50. — Furtum morbo punit. 913
 51. — Puerulus febre pestilentiali correptus et morti vicinus mire liberatur. 913
 52. — Quidam ope Mariæ submersionem in mari aliisque pericula evadit. 914
 53. — Mariæ amatoris ultimum documentum. 915
 54. — Venerabilis P. Josephus a S. Leonissa capucinus, ob devotionem erga Deiparam dolorosam, miraculorum gloria decoratur. 914
 55. — Mariæ amatoris ultimum documentum. 915
 56. — Usu membrorum captum Maria sanitati restituit. 915
 57. — Quam sit grata Deiparæ Rosarii oratio. 915

FASCICULUS SECUNDUS.

1. — Templum sibi exstrui vult Maria. 889
 2. — Mariæ ope religiosi in stabilitate dubii solvantur. 889

58. — Summi Pontificis erga Cistercienses iram mitigat. 915
 59. — Mulier in flammis illæsa servatur. 916
 60. — Puella ab insanabili ulcere totius corporis ac dysenteria, pater vero ejus in affecta tibia sanatur. 916
 61. — Borzivojus Bohemiæ dux ope Mariæ principatum recuperat. 917
 62. — Rosarii amator a nece parata liberatur. 917
 63. — B. Deipara super Petrum, cognomento Monocelum, abbatem preces fundit. 918
 64. — Mariæ medicum a deprædatione latronum servat. 918
 65. — Mariæ ope S. Meinolphus ex mortuis ad vitam redit. 919
 66. — E. Turcica liberat captivitate. 920
 67. — Gemmis a Deipara donatur B. Agnes Politiana. 921
 68. — De tribus violatoribus templi Mariani punitis. 921
 69. — Verba inconsiderate contumeliosa erga Deiparæ iconem prolata, honorum terrenorum jactura puniuntur. 921
 70. — Sacerdos sæcularis, amicorum voto ex certo mortis discrimine eruitur. 922
 71. — Infantem, ne a leone devoretur, appellat. Mariæ servat. 922
 72. — Musa virguncula ad vitæ sanctimoniam a Deipara invitatur. 922
 73. — Mariæ iram cordis mitigat. 924

FASCICULUS TERTIUS.

1. — Mariæ dolore membrorum dire afflictum, illico spectabilis sanat. 924
 2. — Grata quam maxime Deiparæ Salutatio angelica. 924
 3. — Andronicum Seniore, imperatorem, a nece liberat. 925
 4. — De quorundam optimatum supplicio, qui in bona sacrosanctæ dicatæ Virgini rapaciter involarunt. 926
 5. — Gazæ Marianæ Laureti inhiantes, puniuntur. 927
 6. — Puerum febre acriter laborantem sanitati restituit. 927
 7. — Fulberto ægrotanti consolans apparet. 928
 8. — Reginaldum sanat. 928
 9. — Purificationis die B. Virgo Mariæ cæcum illuminavit, et Judæos convertit. 928
 10. — Liberat a febris æstu et juvat in tormentis. 930
 11. — Deipara docet obedientiæ virtutem. 930
 12. — Felix et præcognita mors cujusdam Mariophili. 930
 13. — Deiparæ imago, ob mulierem claudam curatam, ab hæretico in honorem habetur. 931
 14. — Udinam urbem a pestifera lue præservat. 932
 15. — E captivitate liberat. 932
 16. — Gentiles in erectione templi Mariani lapides apportant. 933
 17. — Manum nobilis viri pulvere bellico dire laceram prodigiose redintegrat. 933
 18. — Famulatus Marianus juvenis nobilis. 934
 19. — Hermannus Contractus, monachus, auctor canticæ *Salve Regina*. 934
 20. — Salmeron, concionator Marianus. 934
 21. — Hierotheus, poeta panegyricus Deiparæ. 934
 22. — Recitatio Rosarii Mariani victoriam obtinet militi. 935
 23. — Mariæ Virgo laborantium monachorum sudorem colligit. 935
 24. — Judæam mulierem partu laborantem, Deipara invocata liberat. 936
 25. — S. Dominicum Mariæ mortuum cœlis cum Christo inserit. 936
 26. — Morienti monacho apparet. 937
 27. — Præsto est civi morienti. 937
 28. — S. Anselmum in profundissimam voraginem lapsum servat incolumem. 938
 29. — Monacho pro gravi criminis tribulato, veniam a puero Jesu Mariæ impetrat. 938
 30. — Mariæ singularem domus suæ Lauretanæ requirit indemnisationem. 938
 31. — Militis in Deiparæ imaginem injuriæ punitio. 939
 32. — Ordo Cruciferorum sub Mariæ cultu instituitur. 939
 33. — Mariæ intercessionem duo Judæorum rabbini convertuntur. 939
 34. — Angeli antiphonam Marianam concinunt. 939
 35. — Deipara ignotæ linguae sensum sacerdoti aperit. 940
 36. — Duritiem auditus emollit. 940

37. — Rudium institutionem doctrinamque commendat Mariæ. 941
 38. — Mariæ male sentit de iconis suæ violatione. 942
 39. — Monachorum in persolvendis Deiparæ laudibus negligentia acriter punita. 942
 40. — Ope Deiparæ puella mire convalescit. 942
 41. — S. Gotthardum socium miraculi adhibet. 943
 42. — Timorem pellit. 943
 43. — In agone dire anxiatum animi tranquillitate donat. 944
 44. — Ad confessionem hortatur Deipara. 944
 45. — A naufragii periculo liberat. 944
 46. — Prolem sterilibus parentibus impetrat. 944
 47. — Pius II, pontifex maximus, Mariæ ope sanatur. 945
 48. — Castitatem tuetur. 945
 49. — Vitam servat innocentem condemnato. 945
 50. — Ludovicus imperator singularis Deiparæ cultor. 946
 51. — Mariæ obsessam septem dæmonibus liberat. 946
 52. — S. Mariæ Ægniæensis magnis Deiparæ favoribus honorata. 947
 53. — Vi Rosarii, monialis e vita prava ad insigne pervenit perfectionem. 948
 54. — S. Oswaldi episcopi Mariophili funus nivea columba comitatur. 950
 55. — Imponitenti peccatori beatam mortem peccatorumque confessionem obtinet. 951
 56. — Jesu et Mariæ ingens erga B. Susonem favor. 951
 57. — Libidinis pruritus exstinguit Deipara. 952
 58. — Supplicat pro se colentibus. 952
 59. — Claudia Mariæ ope ambulat. 952
 60. — A paralyti liberat. 953
 61. — Pueri monstruose nati mire curantur. 954
 62. — Pestem fugat. 954

Tractatus tertius, in tres fasciculos distributus.

FASCICULUS PRIMUS.

1. — Infidelem virginem convertit, et tres juvenes Christianos captivitati eripit Mariæ. 954
 2. — Morti adjudicatus Mariæ ope liberatur. 955
 3. — Hominem e potestate dæmonum eripit, illumque sanctiori vitæ reddit. 956
 4. — S. Antonius Paduanus ope Virginis a dæmonibus insidiis liberatur. 956
 5. — S. Gertrudis ob impensum Deiparæ cultum magnis cœli favoribus honoratur. 957
 6. — B. Virgo Jesum exhibet monachis, eosque salutatur. 958
 7. — Mariophilæ cujusdam honestatæ a Deiparæ exsequiæ. 958
 8. — Monacho ejecto Deiparæ ope ad monasterium regressus paratur. 958
 9. — Victoriam obtinet. 959
 10. — Angelos morituro sodali custodes mittit. 959
 11. — A prædonum insidiis liberat. 960
 12. — Morientibus adest. 960
 13. — Vitæ periculum avertit. 961
 14. — Seriam peccatorum confessionem ad vitam resuscitat impetrat Deipara. 961
 15. — Prædonis mira Deiparæ ope conversio. 962
 16. — Sententiam judicis favorabilem mulier inops Mariæ ope impetrat. 962
 17. — Sibi devoto Deipara in egestate succurrit, et vitæ periculo. 962
 18. — Mariæ virgini pauperculæ procurat Psalterium. 963
 19. — B. V. Mariæ lassum de labore communi Fratrem quiescere jubet. 964
 20. — Miraculorum dono gloriosum reddit sanctum Didacum. 964
 21. — Deipara familiariter colloquitur Bergomensi Venerabili. 964
 22. — Sancti Amati humilitatem honorat Mariæ. 964
 23. — Gentilis baptizatus mortique proximus, mire in Mariano templo sanatur. 965
 24. — Paralytica Mariæ ope curatur. 965
 25. — Sanctum Bernardum liberat a periculosa pituita. 965
 26. — Claudam et mutum sanat Deipara. 966
 27. — Captivum a Saracenæ mercatorem liberat. 966
 28. — Castitatem tuetur Deipara. 967
 29. — De cultrice insigni Deiparæ. 967
 30. — Cultor egregius SS. Deiparæ fuit sanctus Henricus imperator. 967
 31. — Salutationis Marianæ efficacia. 968
 32. — B. Mariæ sibi devotam feminam militis depauper-

- rati, sed per diabolum ditati uxorem, ab insidiis hostis Stygii præservat. 968
 33. — Dæmonum ludibria prodit. 969
 34. — Miles quidam in dies Mariam salutans, a dæmonis insidiis præservatur. 969
 35. — Maria Magistra fuit sancto Elzeario comiti. 970
 36. — S. Leontius Mariophilus insignis. 971
 37. — Maria sanctum Bernardum salutat. 971
 38. — Monacho in agone a dæmonibus tentato subvenit. 972
 39. — Adest morienti Florentino Maria. 972
 40. — Deipara monasterium in perpetuam protectionem sumit. 972
 41. — Faverium in ultimis a dæmone tentatum et prope desperantem erigit Maria. 973
 42. Mariam contemnens amentia punitur. 974
 43. — B. V. Maria devotam sibi filiam pastoris morituram visitat, et caput serto ornans ad cælum ducit. 974
 44. — Consolatio magna in agone est, servisse Mariæ. 976
 45. — Moribundum sanitati restituit. 977
 46. — S. Hugo Mariæ ope Asmodæi victor. 977
 47. — Rosarii Mariani efficacia pro defunctis. 977
 48. — Purificationis B. Mariæ festo, virgo quædam devota pulchram in cælis processionem vidit. 978
 49. — S. Guidonem a cultu suo declinantem Maria revocat. 979
 50. — Mulierem a submersione mire præservat. 980
 51. — A naufragio liberat Albuquerque. 981
 2. — Similiter sanctum Franciscum Xaverium. 981

FASCICULUS SECUNDUS.

1. — Sterilitatem Deipara pellit. 981
 2. — S. Hunegundis exemplo Deiparæ incitata Deo virginitatem vovet. 981
 3. — Deipara facit tentationes vincere. 983
 4. — Veritatem manifestat, docet vitare errores. 983
 5. — Victoriæ impetrat bellantibus. 984
 6. — Imago Mariæ nec vi nec arte ab hæreticis deici potest. 984
 7. — Castitatem tuetur Deipara. 984
 8. — Annuntiationis B. M. V. festum solemniter celebrari curat B. Raymundus de Pennafort. 985
 9. — B. Oringæ revelatur a Christo Immaculata Conceptio B. suæ Matris. 985
 10. — Castitatem tuetur B. Ivetta. 986
 11. — De cultoribus quibusdam insignibus Mariæ Deipara. 986
 12. — Monasterium in Deiparæ sacrum prævia habita illius visione, ædificat S. Egwinus. 987
 13. — Rosarium devote recitantes magna acquirunt merita. 987
 14. — S. Macario fores Mariani templi miraculose panduntur. 988
 15. — Sibi devotos Deipara morientes invisit. 988
 16. — Deipara consolatur sanctum Hyacinthum. 989
 17. — A dæmonum insidiis, et hæreticis periculo liberat Deipara. 989
 18. — Indi cujusdam Deiparæ devoti insignes virtutes et felix mors. 990
 19. — S. Agneti Jesulum tradit. 990
 20. — Mortuum ad vitam revocat. 991
 21. — Morbos pellit Deipara. 991
 22. — Pestem avertit. 991
 23. — Sanguinis fluxum sistit. 991
 24. — S. Joannes Nepomucenus magna a Dei Matre beneficia experitur. 992
 25. — Ignatius Azebedius ab hæreticis in mare demersus, iconem Marianam etiam mortuus retinet. 992
 26. — Mariæ imaginem horret diabolus. 992
 27. — Teporem arguit et depellit Maria. 993
 28. — Salutis media procurat Maria. 994
 29. — Morientem a dæmone graviter tentatum juvat Maria. 994
 30. — Lubenses ab Orphanitis hæreticis trucidandi Marianas laudes cantant. 995
 31. — Carbuuculum pestilentialem mirabiliter sanat. 995
 32. — Deipara Martino Ignatio martyrii palmam promittit. 995
 33. — Amor ingens Laurentii Passocke in Deiparam. 996
 34. — Annonam procurat monachis. 996
 35. — Maria egestatem sublevat et famam tuetur. 997
 36. — Lethaliter ægotanti vitam prolongat. 997
 37. — Laurentius a Brundusio, Capucinus, insignis Deiparæ cultor. 998
 38. — Petrus Torrentianus, socius Jesu. 998

39. — V. Dominicus a Jesu Maria, ope Deiparæ victoriam contra hæreticos obtinet. 998
 40. — P. Andreas Metsch S. J. insignis Deiparæ cultor. 999
 41. — Amor B. Virginis in Esthere Bossani comitissa. 999
 42. — Imago Mariana a scelerato homine percussa, copiosum sanguinem effundit. 1000
 43. — De cujusdam ultione, qui ad altare Virginis pejerandi animo venerat. 1001
 44. — Femina votum Deiparæ factum infringens, cælitus punitur. 1001
 45. — A peste liberat morti proximum. 1002
 46. — Mortem ferrea glande inferendam avertit. 1002
 47. — Morsum canis sanat. 1002
 48. — B. V. Maria Conrado de Offida Filium in ulnas dat. 1002
 49. — Mulier Mexicana a Deipara prodigiose sanitati restituitur. 1005
 50. — Vitæ institutum indicat. 1005
 51. — Deipara gratiam illuminationis dat Henrico clerico dissoluto. 1005
 52. — B. Andreæ de Gallerianis mira erga Deiparam devotio; mira ejusdem Mariæ in Andream protectionis studium. 1004
 53. — Maria vitam prolongat S. Wulfrido. 1004
 54. — Sicarii intentatum nefas impedit. 1005
 55. — Virginis Deiparæ imago occulta luce se prodit. 1006
 56. — Templum Marianum splendere noctu comperitur. 1006
 57. — Incorruptam Deipara puellam servat se invocantem. 1007
 58. — Julianum et Basilissam virginitatis amantes honorat apparitione. 1007
 59. — Deipara invisit cum Christo Aurelium et Nataliam virgineos conjuges. 1009
 60. — Contra barbaros Mexicanos Hispanis victoriam confert. 1010
 61. — Victoriæ Christianis impetrat in Naupacto. 1010
 62. — Justinianus imperator ope Mariæ regem Afrum vincit. 1011
 63. — Maria tempestates et pluvias coercet. 1011
 64. — Mariæ amor excessivus erga sui amantes. 1012
 65. — Furtum etiam pium punit Deipara. 1012
 66. — Lascivum sodalem morte punit miseranda. 1012
 67. — Maria devotionem sibi impensam mira dulcedine recompensat. 1012
 68. — Mariæ ingens favor exhibitus monacho sibi devoto. 1013
 69. — Deiparæ insignes favores erga sanctam Lutgardem. 1013
 70. — De simplici sed Deo gratissima devotione cujusdam Opillonis erga Deiparam. 1014
 71. — Per Mariæ cultum Jacobus Venetus ad magnam pertingit sanctitatem. 1015
 72. — Didacus Lopesius insignis Deiparæ cultor. 1015
 73. — Item Ludovicus imperator. 1015
 74. — Item sanctus Anno. 1016
 75. — Item sanctus Otto episcopus. 1016
 76. — Psalterio Mariano pellitur ex obsessio dæmon. 1016
 77. — Salutatione angelica diaboli illusio eliditur. 1016

FASCICULUS TERTIUS.

1. — B. V. Maria quemdam Carthusianum a dæmonibus liberans, docet. 1017
 2. — Puellam vanam angelica Salutatio ab æterno animæ interitu liberat. 1018
 3. — Mariæ ope pellitur dæmon, spiritus mororis. 1019
 4. — Pane cælesti Deipara recreat sibi devotum. 1019
 5. — Petri Cælestini defectum oculi sanat Maria. 1019
 6. — Deipara sanat sanctum Radbodum episcopum. 1020
 7. — Deipara plagas divo Wilhelmo a dæmone inflatas sanat. 1020
 8. — Mulier membris omnibus dissoluta sanitatem recipit. 1021
 9. — Sanctæ Coletæ linguæ usum Maria restituit. 1021
 10. — Zamorensem juvenem ex Barbarorum captivitate liberat. 1022
 11. — Malefactorem ex vinculis liberat. 1023
 12. — Matri cuidam filium captivum mire reddit. 1023
 13. — S. Vincentium de virginitate sua amittenda anxium confortat Maria. 1023

14. — Omittentes Officium B. Mariæ V. dant pœnas. 1025
15. — Juveni lascivo sed sibi devoto Maria pœnitentiam et salutem æternam obtinet. 1025
16. — Alii juveni libidine acriter tentato succurrit. 1025
17. — Recitatio Salutationis angelicæ Mariæ est gratissima. 1025
18. — Præclara piorum dona Virgini Lauretanæ oblata. 1026
19. — De Henrici Susonis erga Deiparam ingenti amore. 1029
20. — De quibusdam cultoribus præcipuis Mariæ. 1029
21. — Maria Ordini Dominicano insigne privilegium obtinet. 1030
22. — Felix mors Romæ, Mariophili insignis. 1030
23. — Maria causa est monasticæ vitæ Joannæ de Lino. 1031
24. — B. Aloysius Gonzaga sæpius salutatur Mariam. 1031
25. — Felix primoverbium sancti Francisci Borgiæ. 1031
26. — B. Stanislaus Mariophilus. 1031
27. — Mariæ nomini devoti. 1031
28. — De aliis pluribus Mariæ honori addictis. 1032
29. — Monachus eremita lascivia tentatus, cultum Marianæ relinquere iconis a dæmone persuaderi non potest. 1035
30. — De Pontificibus Mariæ Majoris templum ornamentis. 1036
31. — Digiti S. Hedwigis, quibus Marianam iconem tenebat, manent incorrupti post mortem. 1036
32. — Joannis de Avila Mariophili suggestione, Mariæ insigne templum erigitur. 1037
33. — De aliis Maria insignibus amatoribus. 1038

Tractatus quartus, in tres fasciculos distributus.

FASCICULUS PRIMUS.

1. — Maria pastorem quemdam ab impuris cogitationibus et morte liberat. 1038
2. — Sibi devotum a desperatione ad gratiam revocat Maria. 1040
3. — Energumenam liberat Deipara. 1040
4. — Furiosum sanat. 1041
5. — Obsessa a dæmone puella Mariæ intercessionem liberatur. 1041
6. — Spectra dæmonum ostensione Rosarii pelluntur. 1042
7. — Aleator a dæmonis infestatione ope Mariæ liberatur. 1042
8. — Mariæ et Jesu invocatione dæmon arcetur. 1042
9. — Maria hominem a mala vita, et infelici morte liberat. 1043
10. — Dæmones arcet Deipara. 1043
11. — Agnetem quamdam a desperatione liberat, et occisam vivificat. 1043
12. — De B. Hermann Steiveldensis variis a Deipara acceptis gratiis. 1043
13. — Dentes excussos restituit Deipara. 1046
14. — B. Henricus Suso angelos Mariam hymnis laudantes audit. 1047
15. — B. Virgo potat Henricum Susonem siti extremæ laborantem. 1047
16. — Deiparæ mira erga ordinem Dominicum propensio. 1048
17. — Rudolpho ex ordine divi Dominici apparet Deipara. 1049
18. — Castitatem tuetur famulorum suorum Maria. 1049
19. — Apparet Maria morituro Joanni Sengenotio. 1049
20. — De iconis Marianæ violatore punito. 1050
21. — Ob unam mulierem femineus sexus a Deipara punitur. 1050
22. — Injurius in Deiparæ iconem monoculus redditur. 1051
23. — De pœna duorum concionatorum, qui devotionem Rosarii ejusque propagationem impedire volebant. 1051
24. — Divæ Virginis imago prodigiose in locum pristinum refertur. 1053
25. — Horrenda pœna blasphemi in Deiparam. 1054
26. — Supplicium violatoris iconis Marianæ. 1055
27. — Theodoricum Maria ad archiepiscopalem cathedram evehi facit et deponi. 1055
28. — Pœna duorum militum violentum festum B. Virginis. 1056
29. — Pœna alterius sacrilegi. 1057
30. — Pœna Judæi in imaginem Mariæ injurii. 1057

31. — Horrenda pœna alterius erga Deiparam blasphemi. 1057
32. — Juvenis facinorosus, a dæmone ad infernum trahendus, per Mariam salutem et pœnitentiæ redditur. 1057
33. — Maria Bonifacio Ferentinæ ecclesiæ episcopo pecuniam mire largitur. 1058
34. — Sacerdotem sibi devotum ab officio suo amotum restituit Maria. 1059
35. — Maria civis cujusdam uxorem et filiam sanitati restituit, suamque imaginem absconditam effodi jubet. 1060
36. — Egestatem et infamiam duarum virginum prodigiose avertit Maria. 1060
37. — Patrem cum multis liberis egestate pressum juvat. 1061
38. — Miraculum S. Mariæ circa Theophilum. 1061
39. — Ope Mariæ Deiparæ via aperitur Mariæ Egyptiæ ad templum et salutem. 1062
40. — Miles ope Mariæ a conscientie stimulis liberatur. 1064
41. — Mulierem peccatricem a suspendio liberat Deipara. 1064
42. — Quemdam dæmoni federatum liberat B. Virgo Maria. 1064
43. — Maria Dei iram a mundo avertit. 1066
44. — Mulieri confessionis gratiam et finem vitæ felicem Deipara impetrat. 1066
45. — Mitigat conceptam Filii in mundum iram Deipara. 1066
46. — Diaboli insidias a peccatore quodam pellit Maria. 1068
47. — Aliud simile exemplum. 1068
48. — Pro mundo puniendo orat Deipara. 1068
49. — Frisia ob violatum SS. Eucharistiæ sacramentum, acriori pœna cœlitus puniunda, a Deipara ad pœnitentiam movetur. 1069
50. — Mariæ militem fide diabolo data Deo reconciliat. 1070
51. — Uxor quædam Deiparæ addicta marito salutem animæ impetrat. 1070
52. — Mariæ intercessione miles dæmoni devotus et mancipatus salutem restituitur. 1071
53. — S. mile exemplum de alio juvene. 1071
54. — Filium Deum mundum puniendum placat Maria. 1071
55. — Monachus parum amans perfectionis, Deiparæ tamen devotus, ejusdem intercessione damnationi eripitur. 1072
56. — Religiosas familias in Dei Ecclesias immittit. 1072
57. — Ignatium Mariæ visio ad mundi fugam allicit. 1073
58. — Idem Mariæ intercessione ab omni libidinis sensu liberatur. 1073
59. — Ignatius vitæ sanctæ initium capit ante aram Deiparæ. 1074
60. — Ope Mariæ Monomotapæ rex baptismi gratiam accipit. 1075
61. — Maurum obstinatum monens Maria, per baptismi susceptionem ad vitam æternam transfert. 1077
62. — B. Virgo impœnitentem de confessione faciendâ monet. 1077
63. — B. Virgo Maria ad sumptionem sacramenti unctionis hortatur moribundum. 1077
64. — Similiter monachum qui peccata gravia longe retinebat. 1078
65. — Simile beneficium impetrat duobus pauperibus Parisiis. 1078
66. — B. V. Maria impudicum juvenem, sibi tamen devotum, ad castam vitam revocat. 1079
67. — Helera mulier matrona per Rosarium meliori vitæ restituitur. 1079
68. — Homini, qui Deum abjuraverat, Maria veniam impetrat. 1079
69. — Sodalitio Mariano, licentiosæ tamen vitæ dedito, Deipara vitæ emendationem prodigiose impetrat. 1080
70. — Mulieri gravidæ a conjuge suo ad mortem vulneratæ tempus confidendi obtinet. 1080
71. — Submergendos in mari Maria prodigiose liberat. 1080
72. — Prolem infecundis ac sterilibus parentibus impetrat Maria. 1081
73. — S. Senensis Catharina frequenter Mariam salutatur, et ejus exemplo incitata virginitatem suam Deo vovet. 1081
74. — Juvenem a carne tentatum liberat Maria. 1082
75. — Novitios per dæmonem de egressa e religione tentatos liberat et confortat Maria. 1083

76. — Maria tentatum spiritu fornicationis religiosum liberat. 1085
 77. — Virginitatem suam perpetuam per miram enascentiam florum ostendit Maria. 1084
 78. — Deipara Jesum infantem Fastrado in sinum tradit. 1085
 79. — Maria Virgo ingeniosum Fratrem, sed in fide dubitantem informat. 1086
 80. — Moriturus quidam præsumptuose laxans frena lititiæ a Deipara corripitur. 1086
 81. — Mariæ triumphum agit imperator Emmanuel. 1087
 82. — Idem agit Constantinus Palæologus. 1087
 83. — Tres Deiparæ imagines in flammis illæse conservantur. 1088
 84. — Simile miraculum contigit Bracharæ in Lusitania. 1088

FASCICULUS SECUNDUS.

1. — Turcarum conatus Lauretanam ædem spoliandi semper frustratur. 1088
 2. — Reliquæ e veste et capillis Deiparæ intactæ servantur in flammis. 1089
 3. — Sarraceni ope Deiparæ vincuntur. 1089
 4. — Solymani imperatoris classis perit. 1090
 5. — Narses belli dux Mariæ ope plurimas victorias obtinet. 1090
 6. — Heraclius ope Deiparæ Persas debellat. 1090
 7. — Theodorus, Heraclii imperatoris frater, ope Deiparæ plurimos hostes debellat. 1091
 8. — Zimisca imperator ope Mariæ insignem de Scythiis victoriam reportat. 1091
 9. — Mariæ ope triumphat Joannes Comnenus. 1092
 10. — Michael Barda, pugnaturs contra hostes, Mariæ opem implorat. 1092
 11. — Hungari auxilio Mariæ cæduntur. 1092
 12. — Rosarii sedulo persolutori in acie contra hæreticos præsto est auxilium Deiparæ. 1093
 13. — Alphonsus Castellæ rex virtute sanctæ crucis et ope Deiparæ insignem de Sarracenis victoriam reportat. 1093
 14. — Maria potentiam suam ostensura juvenes vinctos mirabiliter solvit. 1095
 15. — Carnotenses cives contra hostes suos ope Mariæ insignem victoriam obtinent. 1095
 16. — Laurentius Almeida ope Deiparæ insignem contra Barbaros victoriam impetrat. 1096
 17. — Paucorum Christianorum celeberrima victoria de Angolanis. 1097
 18. — Ope Mariæ rustici innocentes ad mortem damnati liberantur. 1097
 19. — Sutorum cum conjugē et quinque liberis ab aluvione ingenti servat. 1098
 20. — Moribunda ope Mariæ sanatur. 1099
 21. — Coriarium ab infestatione diaboli Maria liberat. 1101
 22. — De inventionē mirabili miraculosæ iconis Virginis Deiparæ Culmensis in Bohemia. 1101
 23. — Matrona nobilis morti per morborum copiam proxima, mire sanitatem recipit. 1102
 24. — Celebritas festiva Immaculatæ Conceptionis Mariæ, a S. Nicolao Elsinio manifestatur. 1102
 25. — Festum Conceptionis a divo Anselmo inchoatum in Ecclesia recipitur. 1103
 26. — Philippus III, rex Hispaniæ, et Margaretha uxor ejus, Virgini illibatæ fuere devotissimi. 1103
 27. — Deiparæ Immaculata Conceptio implorata a certa morte liberat. 1104
 28. — Puella violenter constupranda inspecta Dei Matris effugie conservatur illæsa. 1105
 29. — Imago virginis illibatæ a dolore genuum liberat monialem. 1105
 30. — Doctor quidam Tolosanus Immaculatam Deiparæ Conceptionem impugnans, tristi morte succumbit. 1106
 31. — Voto immaculate conceptæ Deiparæ facto, benigna summi pontificis audientia, litteræque perditæ impetrantur. 1107
 32. — Franciscanus laicus defendens Immaculatam Mariæ Conceptionem, stat in flammis illæsus. 1108
 33. — Mariæ noxam originalem aspingere, ipsis Mahometanis in visum est. 1108
 34. — Virginem febri acuta et aliis morbis ad mortem decumbentem sanitate exhilarat. 1109
 35. — Modus devote dicendi *Ave Maria* ab ipsamet Deipara doctus. 1109
 36. — Matrona ægrota Conceptioni Immaculatæ devota, sanitati restituitur. 1109

37. — Sixtus IV in Laudibus et Vesperis semper Immaculatæ Conceptionis recordatur. 1110
 38. — P. Suarez Immaculatæ Conceptionis defensor, ideo Deiparæ gratus. 1111
 39. — Defendens Immaculatam Deiparæ Conceptionem, facto voto a morbo sanatur. 1111
 40. — Deipara ab ulcere morbozo liberat. 1112
 41. — S. Dominici B. V. Mariæ honorem defendentis liber manet in flammis illæsus. 1113
 42. — Volens impugnare Immaculatam Deiparæ Conceptionem miraculose illibatam pronuntiat sæpius. 1113
 43. — Joannes Berckman devotissimus Mariæ client. 1114
 44. — Luxuriosus per recitationem Officii Mariæ castus redditur. 1114
 45. — Tela pretiosissima Deiparæ sine labe conceptæ ab Hispalensibus offertur. 1115

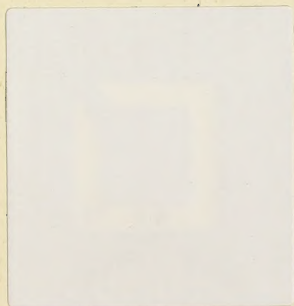
FASCICULUS TERTIUS.

1. — Dæmon Virginem Deiparam sine macula conceptam esse affirmat. 1115
 2. — Mulier in maris et partus angustia ope Mariæ mire liberatur. 1116
 3. — Pictor a lapsu per effigiem Deiparæ liberatur. 1116
 4. — Deipara manifestat clienti suo, se a sancta Anna immaculate conceptam fuisse. 1117
 5. — Animæ in purgatorio Deiparæ charæ sunt. 1117
 6. — Joannis Arragoniæ regis mira erga immaculate conceptam Virginem devotio. 1118
 7. — Deipara electa, haud relinquenda. 1118
 8. — Mater quædam meritis Immaculatæ Conceptionis Mariæ filium furiosum a nece liberat. 1119
 9. — Lampas coram imagine Deiparæ miraculose ardet. 1120
 10. — Professionis cujusdam ne puræ Deiparæ Conceptioni resistat, seria admonitio. 1120
 11. — Imago Virginis ab incendio illæsa. 1121
 12. — Rappaciolus a stranguria mire liberatur per Deiparam. 1121
 13. — Detractor immaculatæ Virginis latrat inst canis. 1122
 14. — Anna a S. Bartholomæo ope Mariæ vincit carnis et diaboli tentationes. 1122
 15. — Thomæ Aquinatis de Conceptione sententia et propria interpretatio. 1123
 16. — Maria moniali devotæ Immaculatam suam Conceptionem manifestat. 1123
 17. — B. Paschalis Deiparæ immaculate conceptæ amator insignis. 1124
 18. — Puræ Conceptioni Mariæ repugnantis mira conversio. 1124
 19. — B. Deipara se sine labe conceptam fuisse S. Birgittæ manifestat. 1125
 20. — Immaculata Deiparæ Conceptio ab angelis in cælo celebrata est. 1125
 21. — Duns Scotus, victor contra impugnatores Immaculatæ Deiparæ Conceptionis. 1126
 22. — Maria invocata puerum in lapsu incolumem servat. 1127
 23. — In honorem Immaculatæ Conceptionis ædificatur hospitale. 1127
 24. — Ope Mariæ Granatensis urbs Mauris eripitur. 1128
 25. — Per votum de celebrando festo Immaculatæ Conceptionis, Mediolanum ab immani peste liberatur. 1128
 26. — S. Gerlacus eremita, insignis cultor Deiparæ. 1129
 27. — Deiparæ illibatam Conceptionem lilium miraculose ostendit. 1129
 28. — Quidam gravi morbo laborans, cum defendit Immaculatam Deiparæ Conceptionem, subito sanatur, adversam sententiam tenente subito ægrotante. 1130
 29. — Abbatissa quædam per effigiem Immaculatæ Conceptionis subito curatur. 1131
 30. — Ope Mariæ Bomelia ab obsidione liberatur, cum Hispano exercitu. 1131
 31. — Monialis calculo laborans ope Deiparæ immaculate Conceptæ liberatur. 1132
 32. — Deiparæ Immaculata Conceptio igne probatur. 1132
 33. — Immaculata Deiparæ Conceptio aureo nummo divinitus inscribitur. 1133
 34. — B. Guidisalvo Deipara Immaculatam suam Conceptionem manifestat. 1134
 35. — Laynez pro Immaculata Mariæ Conceptione disputans a morbo liberatur. 1134

36. — Mastrillus Virginis illibate Conceptæ et S. Xaverii auxilio a periculo liberatur. 1153
37. — Maria auditum perditum restituit sibi devoto. 1153
38. — Congesta materia ad ædificandam ecclesiam Immaculatæ Conceptionis salvatur ab igne. 1153
39. — Societas Jesu ordinata pro defensione illibatæ Deiparæ. 1156
40. — Immaculatam Deiparæ Conceptionem natura ipsa in trunco mirabiliter ostendit. 1156
41. — Immaculata Deiparæ Conceptio a Christo B. Oringæ manifestatur. 1156
42. — Imago illibatæ Deiparæ illæsa in igne servata. 1157
43. — Læsa Immaculata Conceptionis Marianæ effigies sanguine copiose manat. 1157
44. — Mariæ Immaculatam Conceptionem impugnans gravi morbo punitur, sanaturque erroris penitens. 1158
45. — Ope Mariæ cuidam siccæ pedis tibia vigori redditur. 1158
46. — In corpore Jeannis a Cruce imago Conceptionis cernebatur. 1159
47. — Ignis sacrosanctæ Eucharistiæ et iconi Marianæ non nocet. 1159
48. — Dæmon ex obsessio Immaculatam Deiparæ Conceptionem affirmat. 1160
49. — Invocatio illibatæ Deiparæ frangit iram. 1160
50. — Interfecto in Catalonia clerico vita prolongatur, pro defensione Conceptæ Deiparæ. 1161
51. — Puerulus tredecim mensium, pro veritate Immaculatæ Conceptionis Mariæ, quatuor versus distincte pronuntiat. 1161
52. — B. Ursula Benincasa Mariæ devota magnis ab eadem ornatur gratis. 1162
53. — S. Bernardinus apparens approbat Immaculatam Mariæ Conceptionem. 1162
54. — B. Joanna de Cruce, Deiparæ devota. 1163
55. — S. Hildegardis audit ab angelis laudes Deiparæ concini. 1163
56. — Tempore concilii Basileensis Immaculata Deiparæ conceptio recepta et pestis ave sa. 1164
57. — Maria quemdam gravi peccato obnoxium et erras bundum juvat. 1164
58. — Mariæ imago Culmensis non patitur translationem. 1164
59. — De duabus imaginibus Deiparæ lacrymas fontibus. 1165
60. — Captivus ope Mariæ liberatus. 1165
61. — Quidam membrorum usum recipit, et a morbo cancrino liberatur. 1165
62. — Deipara peste infectum liberat. 1166
63. — Feminam mortis faucibus eripit. 1166
64. — Sonus campanarum ædis Marianæ in Culm surdis salutaris est, et aquæ non procul inde manantes male affectis sunt medicinales. 1166
65. — Maria exigit solutionem voti. 1167
66. — Surdo auditum confert. 1167
67. — Crus fractum redintegrat. 1167
68. — Votum pium impie mutanti miraculose illudat Deipara. 1167
69. — Visum reddit. 1168
70. — Per ignem semiuoto sanitas restituitur. 1168
71. — Moribundo sanitatem restituit. 1168
72. — Cæcæ visum restituit. 1168
73. — Cæcitatem et immanes capitis dolores pellit. 1168
74. — Ab artuum tremore liberat. 1169
75. — Membri contractum sanat. 1169
76. — Ulcus lethale sanat. 1169
77. — Poplitem excussum restituit. 1169
78. — Tibiam puellæ ex casu insanabilem mire sanat Maria. 1170
79. — Claudos erigit. 1170
80. — Dentium avertit dolorem. 1170
81. — Tibiam per chirurgos præscindendam sanat. 1170
82. — Catalepticos sanat. 1170
83. — Alios variis languoribus pressos curat. 1171
84. — Auditum usum reddit. 1171
85. — Ab immani tibiarum dolore liberat. 1171
86. — A vexatione dæmonis Maria liberat. 1171
87. — Claudos duos curat prodigiose. 1172
88. — Mortis instantis signum dat. 1172
89. — Corporis tremorem avertit. 1173
90. — A dira febri pestilentiali liberat. 1173
91. — Brachii dolorem ac epilepsiam pellit. 1173
92. — Oculum pellicula obductum sanat. 1173
93. — Brachium curvum extendit. 1173
94. — Cæcum et moribundum restituit. 1174
95. — Puellam cæcam reddit bene videntem. 1174
96. — Brachii fracti dolores tollit. 1174
97. — Magni Mariæ favores erga clientem. 1174
98. — Antonini de Panormo Mariæ cultoris felix mors. 1174
99. — Visum conservat. 1175
100. — Erysipelate graviter laborantem sanat. 1175
101. — Oculorum dolorem sedat. 1175
102. — Maria Cumberouense cœnobium ab hostium infestatione liberat. 1175
103. — S. Alberti mira erga Deiparam devotio, et ejusdem vicissim erga Albertum favor. 1176
104. — Mariæ ope oculorum dolores sopiuntur. 1176
105. — Tibiam male exulceratam sanat. 1176
106. — S. Adalberto martyrii coronam impetrat Deipara. 1177
107. — Carne exesum sola cute ossibusque hærentem viribus restituit. 1177
108. — Subita membrorum convulsione graviter et ad mortem afflictum sanat. 1178
109. — Tumorem colli multis annis durantem sanat. 1178
110. — Oculum ex integro læsum restituit. 1178
111. — Mulierem fluxu albo lethaliter laborantem sanat. 1179
112. — Masculam prolem impetrat, eandemque ab epilepsia liberat. 1179
113. — Cæcitatem pellit. 1179
114. — Captivum mire liberat. 1180
115. — Ab atrophia liberat. 1180
116. — Cæcitatem pellit. 1180
117. — Pedum dolorem pellit. 1181
118. — Mulierem morti proximam sanat Maria. 1181
119. — Cantus *Salve Regina* Mariæ summo opere placet. 1181
120. — Tibiam dire inflammata mire sanat. 1181
121. — Hydropicum calida simul febre laborantem mire sanat. 1182
122. — Deliræ usum rationis reddit. 1182
123. — Brachium moribundum sanat. 1183
124. — Deiparæ iconi sacræ injuriis punitur. 1183
125. — Contemptor devotionis Marianæ morte punitur. 1183
126. — A turpissima scabie liberat. 1183
127. — Oculorum dolorem sedat. 1183
128. — Morti vicinum liberat. 1184
129. — A dentium dolore liberat. 1184
130. — Visum restituit. 1184
131. — Capitis dolorem sedat. 1184
132. — Paralysim aliunde morbum curat. 1184
133. — Integram familiam, febri calida laborantem sanitati reddit. 1184
134. — A vertigine liberat. 1185
135. — Manuum dolorem sedat. 1185
136. — Insaniæ medetur. 1185
137. — Epilepsiam sanat. 1186
138. — A frequentioribus animi deliquiis liberat. 1186
139. — Epilepticum sanat. 1186
140. — A melancholia liberat. 1186
141. — Perditam loquelam restituit. 1187
142. — Mutam facit disertam. 1187
143. — Turpitudinem oris sanat. 1187
144. — Perditam loquelam restituit. 1187
145. — Linguam ligatam solvit. 1187
146. — Os et nares corrosas sanat. 1188
147. — Loquelam perditam reddit. 1188
148. — Febres calidas pellit. 1188
149. — Epilepsiam pellit. 1188
150. — Virum febri antea atrophica postea exhaustum sanitati restituit. 1189
151. — Mulieri sanitatem procurat, et abortum impedit. 1170
152. — Ex epilepsia jam agonizantem puellam sanitati restituit. 1170
153. — Mulieris exulceratam tibiam sanat. 1171
154. — Mortuum resuscitat. 1171
155. — Virginem ab insaniam, vel ut alii, a dæmone obsidente liberat. 1171
156. — Mulierem de salute animæ desperantem a Sathanæ insidiis liberat, eique beatitudinem promittit. 1172
157. — Mulier in hæresi obfirmata voto Deiparæ facta a Deo illuminata fidem catholicam proficitur. 1172
158. — Ab epilepsia liberat Maria. 1173
159. — Mulierem pestilentiali febre laborantem mortique propinquam liberat. 1173

130. — Contagiosam laem a grege pecorum iterato avertit. 1174
 161. — Religioso cuidam demptus tibiæ pedumque usus restituitur. 1174
 162. — Duæ domus in communi oppidi Hegnicensis incendio, ope Mariæ manent a flamma innoxie. 1175
 163. — Ingratum nova pena ad voti præstationem cogit Deipara. 1175
 164. — Mulier prægnans inter morbos gravissimos vitæque discrimen manifestum servatur ope Deiparæ. 1176
 165. — Mulier alia morbis ad mortem afflicta, Mariæ ope convalescit. 1176
 166. — Mulier ex longæva febris calida, cum fluxu alvi laborans, sanatur. 1177
 167. — Alii plures epileptici sanantur. 1177
 168. — Horrorem Maria nocturnum pellit. 1179
 169. — Mulieri felicem partum, et proli baptismi gratiam impetrat. 1179
 170. — Puer undis suffocatus ope Mariæ ad vitam revocatur. 1179
 171. — Mulier Lutherana ex diuturno sanguinis fluxu ad mortem ægotans, ope Mariæ sanatur. 1180
 172. — Cæcus visum recipit. 1180
 173. — Cæca et paralyti afflictum usque ad mortem mittere liberat. 1181
 174. — Usus rationis reddit. 1181
 175. — Præstigias pellit. 1181
 176. — Febricitantes sanitati reddit. 1181
 177. — Capitis dolores sedat. 1182
 178. — Erysipelatem pellit Maria. 1183
 179. — Dolores ex capitis contusione sedat. 1183
 180. — Sanguinis profluvium sedat. 1184
 181. — Ad mortem laborantem subito sanat Maria. 1184
 182. — A chiragra liberat. 1184
 183. — Aurium dolores aliosque earum defectus sanat Deipara. 1184
 184. — Deipara a dentium dolore liberat. 1185
 185. — Cæcitatem aliosque oculorum morbos sanat. 1185
 186. — Maria regulam fidei tradit S. Gregorio Neocæsariensi. 1186
 187. — Colli morbo laborantem sanat. 1186
 188. — Longa acus degutita a puerulo sine læsione, Mariæ ope, iterum egeritur. 1186
 189. — Laminæ frustum acutum e collo jam deglutitum prodigiose regeritur. 1187
 190. — Dorsi ac humerorum dolores aufert. 1187
 191. — Erysipelas Mariæ ope fugatur. 1187
 192. — Spasmodum pellit. 1187
 193. — Periculosos corporis tumores sanat. 1188
 194. — Ulcera sanat. 1188
 195. — Leporam sanat. 1188
 196. — Uterum dolores sedat. 1188
 197. — Scabiem pellit. 1189
 198. — Dentium et uberis dolorem sedat. 1189
 199. — Quemdam ab immanibus capitis doloribus, vertigine, et contractura mirabiliter libera. 1189
 200. — Febrem pellit. 1189
 201. — Incessabilem fletum duarum prostrum sistit. 1189
 202. — Infans bimulus e cunis pensilibus delapsus fracto cranio mortuus, Mariæ ope reviviscit. 1190
 203. — Febrem per annum integrum adeoque lethalem pellit. 1190
 204. — A febris et calculi doloribus liberat. 1191
 205. — Oculorum lumen plane ademptum restaurat. 1191
 206. — Ab asthmate periculosissimo liberat. 1191
 207. — Puellæ cæcæ visum restituit. 1191
 208. — Tibiæ dolorem tollit. 1192

209. — Puerulum morti propinquum sanitati subito restituit. 1192
 210. — Virum a capitis doloribus, cæcitate aliisque corporis malis vexatum liberat. 1192
 211. — Ex febris pestifera lethaliter decumbentem sanitati brevi restituit. 1193
 212. — Mulieri usum rationis, loquelæ et sensuum restituit. 1193
 213. — Præfato cuidam lethaliter decumbenti sanitatem corporis, animæ vero heterodoxo medico confert. 1195
 214. — Parentes, licet acatholici, prolem morti proximam Deiparæ commendantes, sanitatem illi impetrant. 1194
 215. — Ab epilepsia liberat. 1194
 216. — Febrem pellit. 1194
 217. — Usu membrorum destitutam sanat. 1195
 218. — Claudam erigit. 1195
 219. — Imago Mariana incendio miraculose evadit. 1195
 220. — Dolores membrorum sedat. 1196
 221. — Tumorem sedat. 1196
 222. — Linguam excisam restituit. 1197
 223. — Imago Mariana picta incarnatur et sanguinem sudat. 1197
 224. — Fax coelitus ardet coram icone Mariana. 1197
 225. — Ex alta petra lapsu præcipitem incolumem servat. 1198
 226. — Joanni Ramirez capitis inclinatione calculi excisionem suadet. 1198
 227. — Odore suavissimo recreat clientem. 1198
 228. — Negligentes officium B. Mariæ magnis calamitatibus vexantur. 1198
 229. — Ingressum religionis suadet. 1199
 230. — Mulier membrorum usu diu destituta, Mariæ ope convalescit. 1199
 231. — Puerum Judæum Deipara in clibano ardente ilesu conservat. 1199
 232. — A puero quotidianam epilepsiam pellit. 1199
 233. — Oculum acri catarrho excæcatum restituit. 1200
 234. — Mulierem a febre quotidiana liberat. 1200
 235. — Alteri mentis sanitatem reddit. 1200
 236. — Usus rationis et integram sanitatem restituit. 1200
 237. — Infantem epilepsia ad mortem afflictum illico sanat. 1201
 238. — Alium plurimum opinione mortuum sanitati restituit. 1201
 239. — Ex hernia in extremum vitæ periculum adductum virum prodigiose curat. 1201
 240. — Mortuam prolem parentibus vivam reddit. 1202
 241. — Sarraceni Mariæ injuriæ atroci prælio vincuntur. 1203
 242. — Annulum perditum Maria restituit. 1203
 243. — Desperabundam mulierem vitæ et saluti reservat. 1203
 244. — Bellum avertit. 1205
 245. — Latrones pellit. 1204
 246. — Rosarii curat propagationem. 1204
 247. — Ad animarum lucrum exstimulat. 1204
 248. — Dæmones fugat. 1204
 249. — Teporem pellit genuumque dolorem. 1204
 250. — Blasphemantes B. Virginem Mariam a dæmonibus obsidentur. 1203
 251. — Mirabile de Iconoclastis duobus divinitus sumptum supplicium. 1205
 252. — Oleum emanat ab imagine B. Mariæ Virginis. 1205
 253. — Maria suadet S. Luthgardi remedium pro placanda ira Dei. 1206
 254. — Maria ordinem Cisterciensem defendit. 1206
 255. — Maria ordinem Mendicantium protegit. 1208

GETTY RESEARCH INSTITUTE

3 3125 01360 0354

